366.

Tabula generalis

Tituli tercie partis

que cōtemplatiue vite pcepta tradētes tractatus continet.

Finit tabula tercie partis opeꝝ Johannis Gerson.

Summariū libri de consolatōne theologie.

In proemio notant quattuor causę theologice consolatōnis. que sunt Spes Scriptura Patiētia ⁊ Doctrina. ¶ In primo metro deflet miseria ciuilis dissensiōis. ¶ In pma psa primi libri colloquunt monicus. id ē solitari⁹. et volucer. i. nuncius intermedi⁹ /sub statu pegrini seu viatoris /et de ei⁹ consolatōe p theologiā. In scdo metro ponit laus theologie i hoc q est efficax cōsolari. ¶ In scda psa ponit primo q theologia suā cōsolatōem inchoat vbi et vnde desinit phica ꝯsolatio. scz q cuncta agim⁹ ante oclos iudicis cūcta cernētis. Ampli⁹. q triplex est iudiciū dei vñ cōsurgit in nobis spes et timor /⁊ quō se comitant. Ampli⁹. q cū sobrietate pt vtiliter recogitari et tradi ꝯsideratio iudicioꝝ dei in pdestinatōe et reprobatōe /sic fecit apl's. Et deinde qualiter orit inde ꝯsolatio intima et solis expertis cognita. ¶ In tercio metro agit de sentimēto tal' cōsolatōnis. ¶ In tercia psa agit pmo i speciali si causa sit aliqua cur de⁹ istū vel illū pdestinauerit. Deinde cū qua cautela talis consideratio in particulari debeat aut possit admitti. Demū quo pacto pt ↄcitari spes in deo. ¶ In qrto metro ponūtur exēpla quō p tēptatōes nō euellit spes. ¶ In quarta psa tradit pmo i quo spes cōsistit. et q de nullo hic est desperandū. Ampli⁹. quō p summā despatiōem venit ad spem: et quātū sit vtilis ꝯsideratō diuine pdestinatōis. Rursus agit de corroboratōe spei exemplo sctoꝝ. et quō stat cū libertate. nec tñ plene pōt hoc intelligi sine gratia dei que est vnctio docens de oībꝰ. ¶ In quinto et vltimo metro ponit comparatio cuiusdā naute /qui ex medijs tempestatibꝰ exilit in locū tutū et secretū.

De secundo libro tabula.

In prima psa secundi libri fit sermo de statu pegrini interserēdo d varijs speciebꝰ false spei. ⁊ addendo q ex ꝯsideratione diuine bonitatis oīa libere gubnātis sumit secunda causa theologice cōsolatōis. ¶ In primo metro reprobat opinio phoꝝ q deus agit d necessitate nature. sicut sol lumen suū. ¶ In secūda psa dat ratio cur diuina volūtas nō est dicenda agere ad extra d necessitate nature. Quō pterea pcedit aliter theologia qȝ philosophia. Addit distinctio trimēbris d volūtate hūana ⁊ de ꝯformitate eius ad diuinā. ¶ In scdo metro declarat qualiter affectōes ⁊ industrie q̄ sparsim sunt in brutis aīalibꝰ /collecte sunt ihomine ⁊ in ei⁹ ratōe cui subdit ei⁹ appetit⁹. ¶ In tercia psa fit cōquestio sup difficultate quā patit liberū arbitriū in regēdo corp⁹ cōformiter ad rectā ratōem. et de modo cōformādi volūtatē humanā diuine exemplo christi. Tandem causa reddit de varietate iudicioꝝ humanoꝝ. ¶ In tercio metro datur ratio diuersificatōis iudicij ratōis p similitudinē lumis visi p nubes aut in speculis variatis. ¶ In quarta psa fit inuestigatio q̄liter adiuuat libtas arbitrij. Et infert q nihil est casuale vel fortuitū in ordie ad pmā causam. ⁊ iuxta quē sensum ipa possꝫ dici fortuna vl' fatū. Addit qualiter ex his que deus inuenit reuelasse et pscīuisse pulcerrime et salubres vitates elucescūt. ¶ In qnto metro docemur sub exēplo quadrupli ci q̄liter insecꝫ debem⁹ dei voluntatē.

Tabula tercii libri

In prima psa tercij libri post recapitulatōem inchoat sermo de cōsolatione theologie p patientiā describendo qd sit zelus. ¶ In pmo metro docet p similitudinē ignis et fuliginis q̄ntū piculosus est zelus si nō guberne rōe. ¶ In secunda psa deducit hoc idem p affect⁹ humanos dādo causam cur zel⁹ turbat iudiciū velut in somnijs. Qual' pterea zelus esse debeat tā in habentibꝰ auctoritatē regitiuam qȝ in carētibꝰ ea. Denicꝫ notātur pleꝛ cause turbatiue zeli in rectoribꝰ. ¶ In secundo metro laudat vita solitaria sibi vacās. ¶ In tercia psa fit sermo de illoꝝ zelo q̄ nō habēt regimen aliqd publicū /docēdo sub qbusdam regulis qualiter et vbi debeant vti vl' nō vti zelo suo. ¶ In tercio metro docemur q q̄libet sit ꝯtent⁹ vocatiōe sua. ⁊ fm illam bn̄ agat. et ita pderit oībꝰ ne se ledet. ¶ In qrta psa declarat quō solitari⁹ pt oībꝰ pficere. Deinde subiūgitur sermo de patiētia q in ea ꝯsolatio theologica reponat. ¶ In qnto metro ponit vtilitas patiētie sub exēplo Job afflicti.

Tabula quarti libri.

I In quarto libro prosa prima loquitur de trepidatione conscientie humane respectu iudiciorum dei. Et quod nihilominus labores assumendi sunt pro republica et adiutorio aliorum fundando se in doctrina sacra. ¶ In primo metro datur ratio cur deus legem naturalem dedit in scriptis lapideis, dehinc in euangelica lege repetiuit ¶ In secunda prosa ponitur diffuse distinctio de triplici certitudine, addendo qualiter intelligi debeat illud Gregorii. Bonarum mentium est culpam agnoscere ubi culpa non est. Et qualiter potest hoc sine mendacio fieri ¶ In secundo metro docemur qualiter uti debeamus scrupulis orientibus ex preteritis culpis. ¶ In tercia prosa fit iterum sermo super eadem re, docendo quod serenatio conscientie per sentimenta deuota non est signum efficax diuine gratie gratum facientis. Additur de modo se habendi respectu scrupulorum consurgentium circa ea que sunt posterius agenda, et qualis certitudo sufficit, et unde colligitur. ¶ In tercio metro loquitur quod precepta legis nature sunt etiam precepta fidei ac legis euangelice, coquerendo de erroribus contingentibus circa ea ¶ In quarta prosa loquitur incidenter de theologis et iuristis, quales esse deberent, et quales aliqui sunt. Concludendo quod in morali negocio non potest uniuersalis ars tradi que conferre sufficiat certitudinem in particulari quolibet agibili, quin consurgere possint scrupuli mentis inquietatiui. ¶ In quarto metro docetur quomodo pax mentis possit aut debeat inueniri. ¶ In quinta prosa ponitur sub persona theologie grandis oratio consolatoria super casibus humanis, nominatim illius qui tunc franciam conturbabat. Concludendo supremum consolationis theologie gradum in animi preparatione ad martyrium.

Finit tabula quattuor librorum de consolatione theologie

Nota pro intellectu

Nota pro intellectu huius dyalogi, quod volucer est intellectus discursiuus et ratiocinatiuus. Monicus est intellectus meditatiuus et inquisitiuus. Peregrinus est homo contemplatiuus simul et actiuus. ¶ Pro sensu vero litterali notandum, quod cum eximius doctor Johannes de Gerson ex concilio constantiensi recedens, franciam propter minas ducis burgundie petere non auderet, secessit in montana Bauarie Ibique in Rathemberg oppido, anno domini. Mccccxviii. conscripto hoc dyalogo introducit volucrem nuncium a se peregrino, ad Johannem monachum fratrem suum, qui prior celestinorum lugduni degebat, preferentem quemadmodum per theologiam peregrinationem suam consolet. Et sicuti Boetium de consolatione philosophie in formam scribendi imitatur, ita etiam consolationis argumentum ubi ille dimisit, hic continuare conatur.

Sequitur liber primus de consolatione theologie.

Liber de consolatione theologie Incipit feliciter.

a Quecunque scripta sunt (ait magnus ille discipulus theologie paulus) ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam et consolationem scripturarum spem habeamus. ¶ Conuenerunt aliquando super hoc verbo volucer, cursor leuis explicans vias suas. Et monicus in religione degens. Qui ut vidit quod volucer sibi notissimus ad se venit de longinquo, multa quidem de super multis, sed multa plus plurima super aduena quodam germano suo conquirere disposuit. Cuius inquisitionem et alterius responsiones sequens dyalogus explicabit, et hoc per quadriduum sub tetragano considerationum. Que licet ad inuicem communicent, erit tamen appropiatius prima de consolatione theologie per spem in contemplatione diuini iudicii. Secunda per scripturam in reuelatione regiminis mundi. Tercia per patientiam in zeli moderatione. Quarta per doctrinam in conscientie serenatione. Deus autem patientie et consolationis consoletur nos in omni tribulatione nostra, et det sermonem rectum in ore duorum. Quorum volucer sic incipit.

Primum metrum primi

libri Elegiacum, in quo defletur miseria ciuilis dissensionis. Concordat in genere carminis primo metro Boetii de consolatione philosophie.

Carmina

f Expe peregrinas volucer transmissus in oras
Regrediens, patrie menia iam video

Dulcis aue natalꝭ humꝰ/ tu francia felix
Inclyta parisius/ nobile palladiū.
Heu qd id est/ seuo bellonā cerno tumultu
Ciuili furere/ sanguine cuncta replet.
Spiritꝰ in mediū missus stiginis errat/
Obtruncant gladijs mutuo se pprijs
Carceribꝫ trudūt alios/ aut flumīe mergūt.
Mēbraqꝫ torturis plīma dilaniant.
Pars queuis dici pietas vult/ publica cu/
Cōmoda. q̄ parte viscera rūpit ouās. (rās
Iusticie vultus atrox mentitꝰ erinis.
Rex iuuo te clamās regia sceptra rapit.
Exuperāt syllam/ cathilinā crimīe vincit.
Uim p virtute bellicus horror habet.
Non pater a natis tutꝰ. fratrēqꝫ perire
Uult frater. soceri mors venit a genero.
Clerū/ militiā/ ciues/ sine lege reclusos
Carcere/ plebs rabida sicut oues iugulat.
Nullꝰ adest noster respectus religionis
Iura sepulture denegat impietas.
Quisquis opes vꝉ diuitias famaꝝ habere/
Obijcitur titulus pditionis ei.
Eligit hic partē neutrā defendere partis/
Mox vtriusqꝫ patet innocuus iugulo.
Nec satis est alijs vni se tradere parti/
Ni se flagitijs conscelerent paribus.
Quid qꝫ te patriam pulchrā violare vocatꝰ
Extera gens/ hostis te lacerādo rapit.
Nulla fides pietasqꝫ manet/ ꝯfundit oīe
Fasqꝫ nephas/ regnat horrida tesiphone.
Extremos nonne fuerat iocūdiꝰ indos/
Aut glaciale solū me penetrasse priꝰ.
Aduena tu felix alia te parte receptans/
Nāqꝫ patent oculis nō mala tāta tuis.
Uerū mōachꝰ h degit/ sua claustra subibo
Ac de fratre suo fecero verba sibi.

Prosa prima libri primi.

Monicus

B e St ne volucer quē video? Et certe is est. Dic pcor o volucer vñ venis? que noua fers? qualis ad me te modo sors attulit? ¶Volucer. Scito monice quoniā in cōstantiēsi cōcilio generali cum germano tuo cōuersatus vsqꝫ ad finalē sūmi pontificis egressum/ tādem diuerticula qrens exiui cū eodē. qui iuxta cognomē suum pegrinꝰ effici maluit in terra aliena/ qꝫ ad suos huc regredi. ¶Monicus Sat est o volucer. si certū me facere potueris qd agit dilectus anime mee. qd amor cordis mei. Nōne dolet velut exulem se fieri in ignota et longinqua regiōe/ vbi linguā quā nō nouerat audit? Nonne subtristis est se poni sub modio/ vel in obscuris sicut mortuos seculi. qui lucere sup candelabrū fuerat institutꝰ? ¶Volucer. Nihil prsus o monice tēporū tēpestate pēsata/ procꝫ diuturna animi pparatōne qua sibi puiderat oīa que occurissēt equanimiter tolerāda. Gaudet potiꝰ in dño magnificās eum. et exultat spiritꝰ eius i deo salutari suo. deputās se adiutū meritis et pcibꝫ aliorū. Itaqꝫ de se securus/ ꝛ in se dño miserāte trāquillus. deflet miseriā patrie pprie. indignissimāqꝫ sortē. Cuiꝰ tamē calamitatꝭ media pars nō est sibi nūciata/ quā oculis pprijs horrens intuetur. Quinetiā sup cōculcatōe veritatis ꝛ iusticie plorās ingemiscit. Miserabilem deniqꝫ ciuitatis celeberrime desolatōnē (tāqꝫ hieremias ruinas hierusalē) lamentatur ¶Monicus. Qua ratōne fieri potest o volucer. qꝫ exul a patria/ a parentibꝫ/ a propinquis/ a notis ꝛ amicis nō angustietur in corde/ nō in animo cōturbetur? ¶Volucer.
C Monice/ nihil difficile est volēti. Meministi puto vt aduena noster semp in medijs etiā turbis et vrbibꝫ solitudinē sibi qsiuit ꝛ dilexit. Solitudinē loquor que est a curis forinsecis/ et hominū calūnijs vacatio, pbans illud sapiētis. qui minoratur actu percipiet sapientiā. ¶Monicus Scio volucer et expertꝰ testor. ¶Volucer Ecce autē nūc elongauit fugiēs et māsit in solitudīe/ expectans eū qui saluum se fecit a pusillanimitate spiritꝰ et tēpestate/ quoniā vidit iniquitatē et contradictōem in ciuitate. Euolauit sicut passer/ erepta de laqueo venantiū. Undiqꝫ nimirū sibi parabantur insidiarū tendicule. Enatauit vt potuit/ a naufragio reipublice. pstolans si forte postmodū sit spes. Nihil tandē se vidēs aduersus currentē furoris impetū nitendo pficere/ desilijt aliorsum a curru publici regiminis/ cedens raptui pualentis nequicie ꝛ malicie/ quā ad psens nō vincit sapiētia. ¶Monicus. Vincet tamē aliquando/ crede mihi volucer. Magna quippe et fortis est veritas et sup omnia vincit ac pualet. ¶Volucer. ¶Ueritas o monice quando vincet nescio. hoc vnū pprijs oculis inspicio iuxta vocē ysaie/ qꝫ conuersum est retrorsum

iudiciũ/et iusticia longe stetit. quia corru/it in platea veritas/et equitas nõ potuit ingredi. quoniã facta est veritas in obliuionez. et qui recessit a malo p̃de patuit. Quo contrã videre est falsitatẽ/nõ qualemcũqȝ sed hereticã prauitatẽ in via mandatorum dei/que pambulat vicos et plateas/erecta ceruice insultãs catholice veritati cũ defensoribus suis, proterit eos pedib9 sordidissimis. Ac de ipsis tanq̃ dñã victoriosissima triũphare gloriat.

Monicus

p Roh dei et hominũ fidem. dic oro volucer vnde talis auersio? Nõne sancta generalis synod9 que pro veritatis tuitõne principaliter instituta fuerat/se cultricẽ h'mõi veritatis exhibuit atqȝ protectricẽ. Verũ hanc interim querelam omissam volo quoniã cupit anim9 ex te cognoscere quibus exercitiis se refouet frater quẽ torpere nequaq̃ putauerim iners ocio. quib9 insuper armis spiritualib9 aduersus iniquos fortune seuientis impet9 congredi solitus est/ne tristicia seculi que mortẽ operat ipm vel deiiciat vel absorbeat. ¶ Volucer. De vera et solida peregrini cõsolatione tecũ sermonẽ habiturus significo in primis q eam accipit doctricẽ theologiã/que comitẽ se dedit pegrinatõni sue. Ab infancia enim sacras l'ras nouit/neqȝ furor hostilis neqȝ terror puertere potuit/quin p̃sequeretur iter suum/de qua sapiẽs Attingit ergo ait a fine vsqȝ ad finẽ fortiter/ꝛ disponit omnia suauiter. Hanc amaui et exquisiui eã a iuuentute mea/et quesiui spõsam mihi eam assumere. et amator fact9 sum forme illius (Sequit consolatio) intrãs in domũ meam conquiescã cum illa. Non enĩ habet amaritudinẽ conuersatio illius. Nec tediũ conuictus illi9 sed leticiã et gaudiũ. ¶ In cui9 p̃coniũ ita libet metro pangere.

Secundũ metrum

primi libri dactilicũ alemaniũ tetrametrũ hypercatalecticũ. In quo ponit laus theologie/in hoc q est efficax cõsolari. Et currit cum secũdo metro Boetii. Heu quã p̃cipiti.

P Elix theologus pulcra sophia
f Cui vult a puero se dare sponsam
Que castum tenero stringit amore
Eius se vocitans iure sororẽ.
Casus se sociam p̃bet in omnes
Ac vite releuat tedia meste.
Solatur resonans cantica syon
Securosqȝ regit limite gressus.
Spes ꝛ vera fides concomitant/
Et diuinus amor/quadraqȝ virtus
Prudens sobriaqȝ fortis et equa/
Honorũqȝ cohors iuncta beatis.
Ad te si tribulans sors ruit vlla.
Duris increpitans torua flagellis/
Perstes. impauido suscipe vultu.
Nam sic viuit/est pax in amaro.
Nam si flammigeris intonat ether
Fractus fulminibus/totus et orbis
In se dissiliat/si caro cedit
Mens esto stabilis/sede retenta.
Nec tu quesieris herculis arma/
Nec grandes validis virib9 artus/
Plus horrẽda satis/q̃ superarit.
Hac iutrice potes pdere monstra.
Infandas erebi carmine pestes
Vicit qñ lyram temperat orpheus/
Mollescunt lapides/flumina sydunt
Sed se non superat victus amore.
At vero cythara dum modulat
Pastor postea rex carminis odas/
Quas aptat fronesis/ocyus exit
Nequam spiritus a rege saule
Ergo nemo satis theologie
Laudes extulerit/tanta patrantis.
Qua cure fugiunt/mens hilarescit/
Que virtute sua monstrã trucidat.
Cuius vi rapitur aduena/degens
Terris/ad nitidum scandere celum.
Excelsa residens cernit ab arce.
Fortunam merito rectus vtranqȝ

Secũda prosa primi libri sequitur.

Monicus

l Ure quidẽ laudaueris theologiã volucer. Sed in cõsolatõne recipienda cõtra fortuitos casus contra vanã mundi felicitatẽ. Cur non suffecerit celebris ille dyalogus philosophie cũ Boetio. qui prorsus eleganti stilo/breui ꝛ splẽdido cõpositus est. sententias grauissimas atqȝ verissimas in se tenens? ¶ Volucer.

Noli mirari monice si theologia philoso/
phie pficit/ quoniā sicut naturā gratia /si/
cut ancillā domina/ z discipulā magistra/ si
cut tēpus eternitas/ sicut ratiocinatōnē in/
telligentia/ sicut visibilia ea que nō vident.
sic theologia philosophiā exuperat/ quam
nō abijcit sed in obsequiū sumit. Est autē
lex diuinitatis et ordo. vt suprema inferio
rū iungant ad superiorū infima/ more con/
catenatōnis. veluti Plato loquebat/ que ī
corporalibus argentea/ in spiritualibus aurea
vocabat. Et planchanc in scala iacob gra
duum figuratōem accipim⁹. ¶ Propterea
sub cōpendio pcedentes inducem⁹ theolo
giam inchoantē verbū ab illo supmo/ quo
philosophia consolatōnem suam apud bo
etiū terminauit. Ita enim recto breuiatoqz
ordine pcedet theologia/ sursum machinā
sue deductōis erigēs. si philosophie sibi fū
damenta substrauerit. ¶ Quale vero sit illō
quod postremū philosophia posuerit/ pu/
to meministi. Magna ei vobis est inquit
(si dissimulare nō vultis) necessitas idicta
pbitatis. cum ante oculos agitis iudicis
cuncta cernētis. ¶ Monic⁹ Memini vo
lucer/ et quasi principio exordineo/ qsi pre
terea medio pgrediēs hucusqz pcesserit re/
tineo. nimirū q studio libri illi⁹ ab adolescē
tia vehementer incubuerim.

Volucer

F Congratulor eruditōni tue. Sic/
C dem ab hac sententia qua philoso/
phia desinit/ theologia suam cum
peregrino cōsolatōnem initiat/ qualis sen/
tentia formaliter in Augustini soliloqo po
sita est. ¶ Et certe Paulus dū ad hebreos
scriberet/ collaudatur⁹ virtutē fidei/ pposu
it symbolū nature/ quod hominibus p omni
tempore necessariū fuit. Credere enī opor/
tet accedentē ad deū quia est/ et inquirenti
b⁹ se remunerator sit. At vero de⁹ ipse qua/
lis iudex existeret/ qualē insup remuneratō
nem daret querētibus se/ nō potuit philo/
sophia neqz discipuli sui ductu ratōnis in
uenire. Deficiebat enī volentibus ad altiora
cōscendere scala creaturarū per quam sem/
piterna dei virt⁹ atqz diuinitas/ licz possit
attingi/ nō tamē vsqsquaqz. vt cognosceret
quales quātas ve penas reprobis deū con
temnentibus/ qualia porro pmia se inquirē/
tibus/ iustus iudex tribueret. Quod facere
si vel philosophi vel poete tēptauerūt/ cua/
nuerūt in cogitatōnibus suis. et vix aliud qz
errores fabulosos sibiqz dissidentes finge/
re potuerūt. Rectam deniqz mādatorz dei
viam nescierunt qua pergit ad vitam/ que
est status omniū bonorū aggregatōne per
fectus. qualē hic assequi neminē posse phi
losophia demōstrat experimētali ratione.
Sed vel virtutes vl actus formales qui/
bus attingat iste status obiectiue quidem.
in deo intuitiue cognito philosophia trade/
re nō valuit. Miseratus autē desup huma
nos errores deus/ eas veritates necessari/
as et salubres ad quas euehere nō poterat
philosophia/ nec tēptare debuerat/ theolo/
gia supnaturaliter infusa/ sicut et human⁹
supnaturalis est finis/ reuelauit et addidit.
Inter quas/ nō irratōnabiliter theologia
sup istam q deus inquirētibus se remunera/
tor sit. quia videlicz iustus iudex est cūcta
cernens. collocat et adijcit modū iudicij a
christo traditi Ibunt hi (nō dubium quin
mali) in suppliciū eternū. Iusti autē in vi/
tam eternā. ¶ Neqz enim est alia veritas ef
ficaci⁹ generatiua timoris domini qz ista.
claudens in se horrendissimū illud dānati
onis tonitruū. Ite maledicti ī ignē eternū.
Nunquid nō horrendū valde proijci a fa/
cie dei summi boni? Sed ad horroris cu
mulū inexcogitabilez/ additur maledictio
trudens in ignē/ nō qualēcunqz sed eternū
Et hoc cū diabolo z angelis eius. vbi ascē
det fumus tormentorz in stagno ignis ardē
tis et sulphuris vsqz in secula seculorū. vbi
vermis eorz nō moriet/ z ignis eorū non ex
tinguetur. Et erunt vsqz ad satietatē visio/
nis omni carni. Ad hunc auditum si fides
admixta ē timorē dñi qs nō sibi susceperit?
Est autē timor dñi initiū sapientie. et ab ip
so concipim⁹ spiritū salutis. Et per eū de/
clinat omnis a malo. illuminant corda. et
in oblectatōne venit misericordia. ¶ Mo/
nicus Qua ratōne fieri potest o volucer B
q per timorē et talem timorē veniat queuis
oblectatio? Timor enim penā habet/ quē
perfecta charitas foras mittit. Qualis am
plius esse consolatō potest habenti pre ocu
lis assidue stagnum ignis ardentis z sul/
phuris. in quod ne corruat/ formidare he
bet momento quolibet? Nec vnqz dum vi
uit ab hoc pauore securus est. Nescit enim
homo finem suū. neqz si amore vel odio di

gnus sit. ¶Volucer. Recte censeres monice si theologia fidelis nequaqꝫ ad vlteriora per timorē istū proueheret/si nō ad spem que nō confundit/effugere cōpelleret. Se nō deniqꝫ ad deum totius cōsolatōnis per dilectōem amplectendū sibiqꝫ adherendū/ velut in locū refugii/mirabiliter induceret ¶Monicus. Vellē audire quo pacto fieri habet hec inductio vere mirabilis de timore in spem et amorē. Neqꝫ enim eadē sede cordis simul habitare posse videntur timor et spes. licꝫ legam ꝓphete iussionē regibus terre vt seruiant domino in timore. et exultent cū tremore. Et per sapiētē. Qui timetis dominū sperate in illū. Et iterū ꝓpheta. Beneplacitū est dn̄o super timētes eum: ⁊ in eis qui sperāt super misericordia eius. ⁊ alibi sine numero spes timori cōiungitur. ¶Volucer. Attendend⁹ est o monice sollerter ordo iudicioꝝ sup̄mi iudicis dei qualem philosophia nō attingit. Vn̄ theologia velut humano more loquens triplicem deo curiā/triplicēqꝫ thronū deputat. ¶Residet in prima curia et throno indulgens gratia. Residet in altera curia ⁊ throno corrigens misericordia. Residet in tercia curia et throno damnās iusticia. d̄ qua per apostolū. Horrendū est incidere ī manus dei viuentis. ¶Tradiderat hoīes omnes in hanc mortis damnatōnem preuaricator Adam. nec erat qui de manu hac iudicantis dei posset eruere/si non supra nature vires et merita cōstituisset nobis iust⁹ [illegible] deus per sacramentū [illegible] nis vnigeniti filij sui dei/curiam primam et alteram in quibus gratiā et misericordiam iudices collocauit/inthronizans quādo factus est nobis a deo sapiētia et iusticia. sanctificatio et redēptio. Quando preterea datum est hominib⁹ damnatis in curia iusticie eam quasi grauaminis illatricē posse declinare/appellando ad superiores curias gratie et misericordie/quoniā supexaltat misericordia iudicium. fitqꝫ vt vbi abundauit delictū superabūdet et gratia/

D quod philosophia [illegible] ¶Monicus. [illegible] Incipio volucer gratiorib⁹ qꝫ antea [illegible] interim multiplices/et tuis habentes dictis ortum de fide philosophorū et aliorū quo pacto saluati sint aliqui sub nature sola lege. Tradit itaqꝫ philosophia vix perscrutabilem diuine ꝓuidentie viuacitatem. presertim dū ad eam confertur humani libertas arbitrij/cum certa precognitōne futurorum. Sed ecce supaddit theologia difficultatē in immēsum minus inuestigabilem neqꝫ comprehensibilē. dum quosdam ex hominib⁹ recipit iudicandos in curia gratie vel misericordie. et eterne beatitudinis participes facit. Alios ꝟo multo plures damnat in eternū sua iusticie seueritas. dicente eo Multi vocati/pauci vero electi Mirum autē si quis in hac recogitatōne constitutus nō ꝑturbetur et totus horrore tabescat. qualiter abscondita nō est consolatio ab oculis suis (iuxta scripture verbum) dum ita deus inter fratres diuidit.

¶Volucer Fatendū est in primis monice/ꝙ hec consideratio iudicioꝝ dei qui terribilis est in consilijs super filios hominū si cum superba curiositate recenseat precipitat in illam sapientis damnatōem. Qui scrutator est maiestatis opprimet a gloria. [illegible] tem. deniqꝫ in reprobam de deo desperationē. et in odiosas rabidas et insanas blasphemias demergit et absorbet. hoc in viatoribus aliquibus. hoc in damnatis omnibus operatur. ¶At vero consideratio talis si cum debita humilitate et reuerētia fidelis et pij cordis assumat. Si cum captiuatione omnis intellectus in obsequiū fidei reuoluatur. nullam existimat peregrinus noster potiorē vel efficaciorē ad consecutōnem legitime consolatōnis viam diuinitus elargiri. Nonne senserat hoc propheta. dum suspirans ait. Memor fui iudicioꝝ tuorum a seculo domine/et consolatus sum. Quam consolatōnem nescio si vehementius expressit alio loco is qui dixit. Et exultauerunt. id ē extra se salierūt/filie [illegible] ¶Monicus

Obseruādū ne est obsecro volucer/ne minus sobria fortassis et insolens sit hui⁹ doctrine [illegible] infinit⁹ est numerus/carnaliū et arrogantiū/qui non capiūt que dei sunt. et si non dixerīt ea que versantur in corde suo. et que suo ingenio penetrare se gloriari possint. ¶Volucer. I

Corrigit et repellit tuam hanc hesitatōnē conscius arcanorū diuinorū apostol⁹ qui satagens contentōnem gentilium romanorum/et iudeorū qui susceperant fidē com/

pcecere/collocauit totius disputatōnis sue velut centrū et cardinē supremū considera tionē diuine pdestinatōis et pscientie ab il lo loco. Scimus autē quoniā diligentib⁹ deū omnia cooperant in bonū his qui ꝯm propositū vocati sunt sancti. Nam quos p sciuit et pdestinauit ꝛc. Usqꝫ dū exclamat. O altitudo diuitiarum sapientie et sciencie dei. q; incōprehensibilia sunt iudicia eius et inuestigabiles vie eius. Quis enim cog nouit sensum domini? aut quis cōsiliarius eius fuit? Aut quis prior dedit ei et retri buetur illi. Illic infert q nō volentis neqꝫ currētis/ sed miserantis dei est. et cui⁹ vult miseret. et quem vult indurat. Et q non ex operib⁹. sed ex vocante dictum est. Jacob dilexi/ esau autē odio habui. ¶ Apostolus igitur doctor gentiū in fide et veritate/ in ter quas erant insipientes multe carnales et superbe. si premissam eis consideratōnem pro sua edificatōe nō timuit exponere/ qua tinus eas et iudeos mutuo reduceret ad le gitimam pacis et charitatis formaz. Quo pacto verendū erit inter christianos/ pser/ tim eos qui de sua salute solliciti sunt consi deratōne ista vtiqꝫ apud eum/ talem de sua salute consolatōnem suorūqꝫ similiū opera ta est. vt assereret. Certus sum enim q neqꝫ mors. neqꝫ vita/ neqꝫ angeli/ neqꝫ princi pat⁹. neqꝫ virtutes. neqꝫ instantia. neqꝫ fu tura. neqꝫ fortitudo. neqꝫ altitudo. neqꝫ pro fundū. neqꝫ creatura alia poterit nos sepa rare a charitate dei que est in christo ihū do mino nostro. ¶ Poterit autē certitudo ta lis accipi de certitudine reuelatōnis diuine si Paulus de se solo loqueret. Sed dū cō numerauit alios electos dei cōuenientius intelligit hoc esse dictū de certitudie spei. q tranquillitas quantū sit operatiua. satis ad modum propheta regius exposuit. qui dū gloriabūdus in domino dixisset. In pace in idipm dormiā et requiescam. Subinta lit p causa spem/ dicens. Quoniā tu domi ne singulariter in spe cōstituisti me. ¶ Mo nicus. Scire velim o volucer/ quo studio vel industria deuenit aduena noster vt i hac pace in idipm frueretur. ¶ Volucer. Ac cipito verba mea sobrie. Neqꝫ enim dicere p[illegible] mo nisi quod aspirat et aspirare suadet ad illa pace in idipm cu ppheta dicente. Concupiuit anima mea desiderare iustificatiōes tuas in omni tēpore/ si forte aliquādo desideriū sui et similiū pauperū exaudiat dominus. et preparatōnem cordis eorū au diat auris sua. Scit enī quoniā nemo re pente fit summ⁹. scit quoniā munus hoc gra tie magis est q̄ industrie. Nihilominus do ctorum deuotorū scripta relegens theolo gia ductrice suis viribus conat industrijs ne sibimet deesse putet. deūqꝫ tēptare videat. Enititur experimēto cognoscere que sit il la pacis consolatio qua sobrie inebriat⁹ ex clamat psalmista. Quaz magna multitu do dulcedinis tue dñe quā abscondisti ti mentib⁹ te. Signanter ait abscōdisti. quia nec ab habente tradi/ nec ab eo qui nō ha bet capi potest. Est quippe nomē nouū in calculo cādido scriptū. quod nemo scit ni si qui accipit.

Terciū metrū primi

libri glyconicū coriambicū. et pportiona tur h[illegible] to primi de cōsolatōne phie. Cū phe bi radiis.

m Agnū crede nimis bonū
Intus quo valeas frui.
Extra nō liceat loqui.
Certe nescit homo vetus
Intro quid sapiat nouus
Hoc est manna reconditū.
Sensus quod capit intimus.
Queris qualis ei sapor?
Aurem verbaqꝫ quid paras?
Gusta post videas licet.
Degens frater agro senex
Querit gaudia/ que domi
Frater iunior accipit.
Cecus mel ionathas prius
Gustat/ protinus hinc videt.
Mel nobis sapidum deus
Quo fastidia tollere
Mundi noxia pbas tibi

Tercia prosa pri mi.

Monicus

o Dulcens interim volucer verbū super istis affect⁹ deuoti sentimē tis/ in quibus stat sapientia/ que in mysterio abscondita est. Hec est theolo gia mistica de qua tractatus fratris apud me seruo/ quosdam latino/ quosdam vul gari scriptos stilo. Sed super his altera

fortassis die sermo fiet. ¶ Perge vero p̄sēq̄
de spe. respondens ad paucula interroga
tiones meas/ q̄ secretoꝝ aduene nostri p̄sci⁹
es. Recogitat ne sup̄mū iudicē deū/ homi
nes ex massa peccatrice p̄destinasse q̄dem
hos ab eterno sempiterne btitudis fore ptici
pes/ alios vero prescitos et reprobatos ad
suppliciū ppetuū? ¶ Volucer. Recogitat
monice/ et id sane freq̄nter. ¶ Monicus.
Accusat ne diuersum hm̄oi iudiciū dei/ tā
q̄ p̄terea sit in eo seua quedā crudelitas/ in
[illegible] ¶ Volucer.
Absit monice tal' aduersus deū blasphēia/
neq̄ eni p̄sonā accepisse/ neq̄ iniuriā fecis
se dici potest qui nulli debitor ē. Quod no
tauit ap̄l's dicens. O hō tu q̄s es qui rñde
as deo [illegible]
xit. quid me fecisti sic? An nō habz potesta
tē figul⁹ luti ex eadē massa facere/ aliud qui
dem vas i honorē/ aliud ꝟo in ɔtumeliā?
Talis apud homies similitudo plurima
reperitur. nedū sup rebꝰ vita carentibꝰ/ sz
animatis/ quibꝰ vtunt̄ p arbitrio suo alijs
ad m[illegible]ē. alijs ad cōseruationē nec arbitrā
tur se/ vl' iniurie/ vl' crudelitati obnoxios e
sse. ¶ Quid si vult de⁹ in magna domo sua
manifestare diuitias glīe sue. istis in osten
[illegible] alijs in manifestatōnem
sue iusticie. glīficans illos ex misericordia.
istos ex iusticia derelinq̄ns? quatin⁹ resul
tet carmen illud pulcerrimū. ex gui teno
re iusticie/ et molli cantu mīscordie/ de q̄
li p̄sallit p̄pheta Mīsericordiā et iudiciū
[illegible] qui
saluant̄/ manifestior est in hoc grā dei. que
admodū inter surdos et claudos mutos ꝛ
mortuos pauciores sunt q̄ miraclo curāt̄/
q̄ q̄ ppria cōditioni relinqunt̄. ¶ Verum
dū ad singularia fit descēsus ꝛ in[illegible] cur
videlicz Petꝝ vel paulū de⁹ elegerit ad sa
lutē. Judā vero et diuitē epulonē dereliq̄
rit? oportet vt hūana garrulitas apponat
digitū ori suo/ hoc vnū p̄fitēs q̄ iust⁹ ē do
min⁹ in oib⁹ vijs suis. ¶ Itaq̄ sicut nulla
p̄t assignari rō/ cur inter tot res possibiles
fieri/ ista nō/ illa facta est/ nisi bñplacitū dei
Ita de recreatōe seu regeneratōe ad vitam
spūalem multo magis dici debet. Neq̄ cō
fugiedū est ad illoꝝ merita vel opa/ q̄s ab
eterno predestinat deus. q2 si ex opibꝰ/ iā
nō ex grā. Sed neq̄ horem eterna dei vo
luntas causam habz/ qui fecit oīa pp̄ter se
metip̄m. impiū q̄q̄ i die vindicte. Nihilo
minus fatendū est q̄ nemo sine culpa dam
natur [illegible]
nic⁹. Pergo volucer inq̄rere cōseq̄nter/ si L
hanc aliq̄ndo pegrinus noster cōsideratō
nē sup se et ad se reflectit. Meditās ne forte
sit ex numero reprobꝰ. neq̄ eni gl'iari po
test se peccatū nō habere. neq̄ d alia massa
esse q̄ ceteros? ¶ Volucer. Dicam illud mo
nice quod sentio. Meditat̄ aliq̄n secū con
q̄rens. quid si iusto dei iudicio dānādus
es? Si reperit indispositū cor suū ad hu
milē hui⁹ cōsideratōis susceptōez/ derelin
q̄t eam/ et ad alia se ɔuertit. quēad modū fi
eri cōsiliū est in tēptacōibꝰ vel interrogatō
nibꝰ carnaliū peccatoꝝ. vt experiētijs eaꝝ
reꝝ/ q̄ sunt difficillime electōis. vt si querat
aliq̄s a semetip̄o. Malles mēbratim lania
tus mori q̄ illecebrose voluptati mulieris
[illegible] ¶ [illegible] affe
ctū suū deo ppicio trāquillū/ [illegible]
uem/ sicut imp̄cat̄ ap̄l's. Deus aūt spei re
pleat vos omni gaudio et pace in credēdo
vt abundetis in spe ꝛ virtute spūsscti. sistit
pedetentim tamē ꝛ caute in hac recogitati
one/ si forte damnād⁹ est. Cui⁹ apphensio
ni nequaq̄ remurmurat s̄m p̄sentē affectū
et sensum de diuīa iusticia. Sed humilia
tus dicit. Justus es dñe/ et rectū iudiciū
tuum. Non q̄ dānationē eligat. Absit. q2
nec deus hoc vult ip̄m velle. sicut nec pec
care nec desp̄are dum viator est. Dicit poti
us cū Job. Etiā si me occiderit tñ in ipso
sperabo. Et cōuersus ad dñm cū pio ꝛ hu
mili affectu. Scio inq̄t eq̄ssime iudex/ q̄
damnati in iferno te odiūt. te iniustū. te in
uidū. te crudelissimum iudicāt. te blasphe
mant. te scelisq̄ oib⁹ ore rabido maledicunt.
Scio q̄ illic ɔstitut⁹ (heu me miseꝝ) sic age
rem. At uero dū interim affectibꝰ tā efferis
et blasphemis careo. amo te q̄ tot⁹ es ama/
[illegible]
tissimū d̄iudico. te collaudo. tibi scelisq̄ oi
bus tuis ore pio benedico. q̄cquid postre
mo d̄ me suniꝝ ordinauerit volūtas tua cor
de credo et ore p̄fiteor. q̄ nulla est iniq̄tas
apud te q̄ sanctus es in oībꝰ opib⁹ tuis.
¶ Monic⁹. Placet volucer distinctus iste
mod⁹ habendi se circa recogitatōem diui
ne p̄destinatōis seu p̄scientie/ nā sicut in pri
mo curiositas temeraria/ sic in scdo merito
ria valde hūilitas exercet̄. ¶ Videre si l'e ē i
aspectu vl' recogitatōe formose mlieris/ vbi
p̄licitaret̄ incōtinens. cōtinēs ꝟo fortit̄ ba

bituat⁹/vtercꝫ ad ↄ̃tutẽ. ¶Uideo ꝙ amor hic gratuitus est.nõ mercẽnari⁹. nõ recim/ uus.hec affectio filialis vel fidelis sponse. quẽ amorẽ(qꝛ donũ suũ est)nõ acceptare nõ potest.qꝛ diligẽtes se diligit. Beatus ꝗ ascẽ siones i corde suo disponẽs ad hũc gradũ
M pene sup̃mũ ꝑuenit. ¶Sentio deinceps ma gis ac magis quo medio p̃t hec cõsideratõ pacẽ q̃ndã et cõsolatiõem opari. Ita tamẽ si sit apud homines ꝗ pctã iã nõ iterãt.nã [illegible] repro batõem ꝛ interitũ. Attẽto ꝙ spes nõ ex me ritis ꝑueniẽs p̃sumptio ẽ.nõ spes estiman da. ¶Uolũcer. Scio o monice q̃m ne mo [illegible] septies in die cadit iust⁹. Et beat⁹ dicit a psalmista.non [illegible] Ue rũ fortasse videbit̃ qd dictur⁹ sum. Inueni re est hoiem ꝗ q̃nto plꝰib⁹ impugnat̃ tẽpta tõib⁹.quãto renitẽs eis plurics euincit̃/vl̃ i voracitate gule.vl̃ in somniculosa dormi [illegible] o ne/ꝛ alijs hmõi/tãto freq̃nti⁹ certi⁹ et ideo forti⁹.qꝛ hũili⁹/ꝛ deũ respicit.ꝛ deo sperat ꝛ ↄfidit. Cõsulte ꝗ dẽ dũ nullam videt i se fiduciã resistẽdi vicijs/necꝫ ↄ̃tutes et salu tem adipiscẽdi repositã. Fallor si nõ ita da uid egerit ingenis. Impulsus euersus sum [illegible] dñs suscepit me. Rursus cũ ab hoib⁹ sibi desperatio improparet̃/qꝛ tulerat ouem ꝛ pa storẽ occiderat/ꝛ diceret.nõ est sal⁹ ipsi i deo ei⁹./ipse solidiori spe deo fisus rñdebat. Tu [illegible] tans caput meũ. ¶Monic⁹. Ut intelligo volucer Ita se res habet/ꝙ apd̃ ↄ̃e hũilem q̃nto min⁹ est in se spei/min⁹ in ope aliena fiducie.min⁹ denicꝫ vult ↄstituere iusticiã [illegible] sententia. Mihi aũt adherere deo bonũ est/ ꝛ ponere i dño deo spem meã.clamãs ei.in tua iusticia(plane nõ i mea) libera me. Po stremo magis intelligere nũc videor/ꝗ i d notoꝝ libris legi/de introductõe spõse i cu biculũ sponsi.de osculo oris ei⁹ post oscu lum manuũ et pedũ/de habitatõe p̃terea i adiutorio altissimi.nõ in habitatõe vl̃ me/ ritorũ ꝓprioꝝ que vana est.vel penaꝝ futu [illegible]
N da est ꝛ incerta. ¶Certa ↄ̃o qualiter esse pos sit in adiutorio altissimi.iter tot vite discri mina.inter tot criminũ lapsus.inter tantã electoꝝ paucitatẽ edisseras velim. ¶Uolu/ cer. Rerũ ista cõditio est o monice/ vt in suos fines tendant quib⁹ adeptis ꝗescunt adherentes eis.hoc de grauib⁹ deorsũ.ꝫ de leuib⁹ sursum videre est. Est aũt huma/ ni cordis desideriũ ꝛ pond⁹ in deũ/sicut in locũ situm ꝛ centrũ ferri.est supremũ post quod nõ relinq̃tur aliud hũane ꝑegrinatõ nis refugiũ. Superest igit̃ nihil infra qd/vl̃ vltra qd possit humanũ se coꝛ deflectere vl̃ fugere.dũ pondere suo se cõstituit adhere/ re deo.nũc interim ꝑ spem.fide et amorẽ. necꝫ eni sibi i dat aliter status p̃sens. Porro sicut aliq̃s dicit̃ adherere certitudinalit̃ lo/ co alicui vel baculo/dũ totis virib⁹ ita sta/ re vult.nõ aliter spem certã dicimus ꝑ deli beratã voluntatis adherentiã. necꝫ eñ spes est in assensu et vi rationali /sed desiderio ꝛ expectatõe virtutis irascibilis tendentꝭ in ardua.qd desideriũ tendẽtia vl̃ expectatio reperitur in virtute spei cũ tanta certitudine ꝑ adherentiã voluntatis/ꝙ ꝑ nulli⁹ tẽpta tionis vl̃ recogitatõis insultũ vult ab ea se met euellere. ¶Cõsurgit ex radice sili certi tudo in assensu fidei.dũ ꝑ nullas ratõnes vel ꝓfantasias fidem impugnãtes vult de/ relinq̃re/ quo min⁹ stet in fide/ad obeditio nem dei/ꝛ meriti condistõem.

Quartũ metrũ pri

mi dimetrum Jambicũ.et currit cum me/ tro tercij libri Boetij. Habet ꝫ voluptas.

Ue montis alto stat iugo
q Quercus suis radicib⁹
Defixa nitens fortiter:
Uentos et imbres non timet
Assumit hinc plus virium
Quo plus in imo se locat
Concussa venti turbine/
Sic spes fereno tentamina
Antheus inuictus fuit
Dum cautus incubans humi
Non vult in altum surrigi/
Elatus ilico perit.
Que [illegible]
Domus loco fideliter/
Uenti pluuie flumina
Deseuiant/nunq̃ ruit.
Herere vos spe firmiter
Uestro loco nitamini.
Uester locus certe deus!
Quo spes reponit certior.

Prosa quarta primi

libri. Monitus.

Isũ est aliquibꝰ o volucer ꝙ spes
in pscitis semꝑ sit erronea. Id enĩ
se putãt habituros quo carebunt
Alij volẽtes hãc absurditatẽ eua
[illegible]
Si legẽ dei obseruauero saluꝰ ero. ¶ Volu
[illegible]
spem. staret enĩ cũ desperatiõe talꝰ pditio.
Nec primũ sobrie dictũ ẽ/ ꝙ deus obliget
reprobos ad errandũ/ sicut obligat ad spe
rãdũ. Proinde spes ad certã btitudĩs ex
pectatõnem sic se habz/ Ponit sibi ꝑ fidez
[illegible]
ra liberalitate et grã deus ab eterno q̃sdam
ꝑdestinat et eligit. Addit ꝙ ad ꝯsecutõnem
hmõi finalꝰ beatitudinis / ordinauit media
ꝯueniẽtia / varijs modis sine numero. In
[illegible]
[illegible]
Hãc autẽ gr̃iam nulli dedit neq̃ datur ꝰ
nisi ꝑ mediũ mediatoris dei et hominum.
Quã gr̃am ꝑ omnibꝰ meruit ad sufficientiã
sed nõ ad efficaciã. nisi incorꝑatis sibi ꝑ fi
dem habitualẽ/ vt ĩ paruulis. vel actualez
et habitualem que ꝑ dilectionẽ ꝑseuerant
operaꝛ. que fides minus explicita fuit in ꝓ
phetis tꝑe legis scripte / q̃ꝫ in aplĩs tẽpore
gratie. Et longe minus in philosophis et
alijs gentilibꝰ ꝑ lege nature. Quãuis enim
oẽs accedẽtes ad deũ oporteret credere ꝙ de
[illegible]
esset tamẽ modus quo taliſ remuneratõ cõ
sequereꝛ/ ꝑ mysteriũ videlicz incarnatõnis
filij dei. sicut nõ erat explicite reuelatum/ sic
nec explicita fide credendũ. Ceterꝫ spes ta
liter instructa ꝑ fidem. q̃ suꝰ est oculꝰ / figit ĩ
ꝑmis desideriũ suũ ad btitudĩs adeptiõez
tanq̃ꝫ ad finẽ. Et ab illo desiderio nequaq̃
[illegible]
ad huiꝰ finis assecutõem ꝑ dei ꝓuidentiaz
ordinata / ꝑ arma iusticie sicut dicit aplꝰs.
a dextris ꝛ a sinistris. ꝑ gl'iam et ignobilita
tẽ. ꝑ infamiã et bonã famã ꝛc̃. Fides itaq̃
rursus dicit ei / ꝙ diligentibꝰ deũ et speran
tibꝰ in eo/ omnia cooperanꝛ in bonũ/ sicut
tradit aplꝰs ꝙ omnia nr̃a sunt/ ꝯformiter
ad christũ. Primũ querite regnũ dei/ et oĩa
hec adijcienꝛ vobis. neq̃ taliũ aliq̃s ꝑde
[illegible]
probis q̃bus oĩa cedunt ĩ malũ/ etiã alie
na bona que in scandalũ sibi ꝟtũt et ruinã.
Nihilominus quoniã ignotũ nobis est q̃s
vult inter homines deus et qualiter saluoſ
fieri / operandũ est bonũ ad oẽs nos / vl' orã
do / vel cõmonendo / vel hortando / vl' incre
pando / vel ab erroribus et vicijs abduce
re satagendo. Ita sagena charitatis cõclu
dit in se bonos et malos separãdos in die
iudicij. ¶ Preterea si ex peccatꝭ electorũ di
uina bonitas potest / scit et vult elicere bo
na. nõ tamen idcirco mala bona sunt / vel
eligenda. sed cauẽda penitus plangẽdaq̃.
Collaudandus autẽ benignissimꝰ et omni
potens deus / qui malis nostris non solũ
nõ vincitur sed ex eis operaꝛ bonũ nostꝝ.
[illegible]
supplex ꝑmisisse / vt omniũ misereaꝛ. Pec
cauit petrꝰ / hũilior cautior et misericordi
or effectus est. nõ actõne mali sed miseratõ
ne dei. Peccauit magdalena / plꝰ postea di
lexit. quia multũ sibi dimissum est. et in exẽ
plar penitẽtie ceteris cessit. Blasphemꝰ fu
it Paulꝰ. ꝯfiteꝛ hũiliatus / ꝙ nõ sit dignus
vocari apostolꝰ. et est inter pctõres ꝑmus.
Denique iocundaꝛ pater et epulaꝛ in recepti
[illegible]
vno peccatore penitẽtiã agẽte. Quis nesci
at ꝑinde paupes dum de stercore peccato
rum erigit eos deus / collocãs in gloriã cũ
principibus populi sui. ꝙ in ampliores er
ga diuinã benignitatẽ assurgũt gratiarum
actõnes / nõ quin innocentia preseruata ser
uataq̃ plus habeat dignitatis et gratie / ce
teris paribꝰ. Sed in reparatõne ꝑdite ma
gis eminet misericordie benignitas. ¶ Mi
serandũ vero est quod in reprobis agitur e
diuerso / de virtute et hũilitate supbiunt / de
[illegible]
cidi / vel in suam et alioꝝ perniciẽ ꝛ dei in
honorationẽ abutẽtes vertũt. Ita vt eorũ
q̃nq̃ fiat oratio in peccatũ. hic ꝑ ingratitu
dinẽ. in inferno autẽ ꝑ blasphemiã insaniã
orem. Recordãtes enĩ queãdmodũ fuerũt
aliq̃ñ supplices deo. Hec et illa bona faciẽ
[illegible]
uotõe / quidni rabidiori cõtabescant odio
et maledictis latrent aduersus deum sctõs
sanctasq̃ omnes / presertim eos quos pre
cipue coluerunt eos inuidos / eos crudelis
simos / impios et ingratos. qui nõ ipsos a
[illegible]
tes. ¶ Quid ergo dicemus ad hec / faciemꝰ
igitur mala vt deus eliciat bona / vel bona

vitabimus ne cõtingant mala q̃lia tetigi/
mus? Absit, ppter id enĩ qḋ p accidẽs est/
D [illegible] ¶ Monic⁹
Horresco volucer hec audiẽs et vidẽs te
sup admirabili via niti p cõsolatõis adep/
tione: dũ tremẽde et ptrarie desolatõis me
moriã subinducis. ¶ Volucer. Hic mo/
dus ẽ, hec ars theologie/crediderim moni
ce/q sicut p stulticiã et scãdalũ pdicatõnis
crucis saluos fecit credẽtes. sic p insipiẽtiã
[illegible] vi
delr inter vos sapiens esse i hoc seculo stul/
tus fiat vt sit sapiẽs. Non aliter vult eadẽ
theologia p summã desperatõem de homĩe/
[illegible] desola
tionẽ inestimabilẽ et intolerabilẽ/sursũ du
cere ad solidã cõsolationẽ. ¶ Addiderĩ nul
lam esse recogitatõem q̃ pl⁹ ista radicaliter
euellat ab hũano corde supbiã. de se sp ali/
q̃d magnũ psumentẽ/cui resistit de⁹. q̃ ma
gis insup pgignat et nutriat hũilitatẽ legi/
timã sub deo et ad hoies viciis pcul expul
sis q̃ fert secũ supbia. Nã qua frõte poterit
aliq̃s fratrẽ suum q̃lemcũqs deinceps. vel
[illegible] imo nec aĩs q
reprobus sit iudicare/q̃ videt se de eadem
massa peccati in eadem dãnatõe esse. neqs
scit q̃d sibi crastina pariat dies? O, si volu
erit [illegible]
[illegible] Qui d
ergo gliatur q̃si nõ acceperit. Quid preterea
iudicat alienũ seruũ/qui dño suo stat aut
cadit. stabit aũt, potens est enĩ de⁹ statuere
illũ. Sub hoc intuitu dixisse putãdus est
aplus. Venit de⁹ saluos facere petõres/quo
rũ pmus ego sum. pm⁹ intelligo q̃ null⁹ p
or/videns se cũ aliis eq̃liter filiũ ire. et ex ea
dem peccati massa esse/q̃les venerat salua/
R re de⁹. ¶ Monic⁹. Intelligo volucer ma/
teriã hanc de timore et spe latã esse. vellẽ tra/
dereĩ sub cõpendio mod⁹ quo pcipue spes
stabilit. ¶ Volucer Nimirũ stabilit a deo
cui⁹ supnaturale donũ est. Sed si particu/
lari⁹ [illegible] medi
tatio q̃ velut i tetragono firmissimo gestat
spem. Vna meditatio est diuine iussiõis vt
speres [illegible]
[illegible] immẽse dei pietatis ne desperes vn
[illegible] Quarta [illegible]
[illegible] verbus.
¶ [illegible] spes de
serere. dũ non facis certã vocatõem tuã/p
bona opa quotidie corruẽs de pctõ in pec

catũ. ingerenti p inde ne sis de multis voca
tis et nõ electis/ sicut vita tua filius est mul
torũ. Dic respõdens/q obedis iubẽti deo q̃
mille locis scripture sacre pcipit vt speres i
eo. cui dicito. Exurge dñe deus in pcepto
qḋ mandasti. pĩcio me in te iubẽte te. non
es crudel' aut fallax vt abiicias me/iũcta
[illegible] qua spei
tibi in te pollicit⁹ es q liberares eos/eripe
res/saluares et glificares. Cui⁹ demũ tã
immẽsa pietas est. vt nullis peccatis etiam
infinitis si cõmisissem ea sol⁹/vinci possit
hic in via. Quoqs interposuisti cũ immobi
[illegible] imposs
sibile est mẽtiri te/nos fortissimũ solatium
habeam⁹ ad tenendã ppositã spem. Quis
enim sis inobligabilis a creatura tua rõna
li/q̃cq̃d agat p te vl' erga te. voluit tñ digni
tissima cõdescẽsio tua/cõmerciũ quoddã
habere cũ hoib⁹/vt bñ de te mereant si ius/
sa tua cõpleuerint/et in te sperauerint/q̃ fi
delis es et teipm negare nõ potes. Hec tu
[illegible] ob
iicit vt desperes. desperes volo. sed de te et
in te q̃ homo et caro es. nã maledict⁹ hõ q̃
cõfidit in hoie/et ponit carnẽ brachiũ suũ.
et a dño recedit cor ei⁹. ¶ Sed hic occurrit
trepida cogitatio dicẽs. qua rõne conabor
declinare vicia. virtutes adq̃rere. seruare mã
data dei. sine q̃bus sperare vitã ingredi/iã
nõ spes est sed arrogãs et infidel' psũptio?
Conaberis prius. sed in adiutorio altissi/
mi. et millies victus millies coronaberis/
eo q̃ dem ampli⁹ et certi⁹ q̃ nulla tibi supest
[illegible] Propterea dictur⁹
salomõ finẽ cõcionatõis sue vbã pferre vel
let. Serua mãdata p misit. deũ time. qz vi
delicet ab ipso est bonũ vel velle vel pficere
¶ [illegible] S
milia de se pfessus est Aug⁹. Sperabã in
quit aliq̃n in virtute mea que nõ erat virtus
Et cum sic volui currere/vbi magis stare
[illegible]
[illegible]
[illegible]
de mea [illegible] Nunc aũt con
[illegible] quoniam
nõ in fortitudine sua roborabit vir. vt non
glorief añ te stulta psumptio oĩs carnis
¶ Volucer. Traducit aduena noster me
ditationẽ hanc etiã vsqs ad ãgelos sctõs dũ
[illegible]

Tanimus enim quod tremunt angeli atque archangeli. tremunt intelligentie: non ex formidine sue damnationis, quibus inest glorie securitas. sed eo magis ex aliorum damnatione quasi sic tremerent et paverent in se deficientes/ resiliunt in adiutorem unicum deum/ adherentes ei/ se fragiles et nihilo similes reputantes sine eo. Addidit de humanitate christi quod sicut in esse suppositali/ sic innititur personalitati filii dei quod propriam deserit nec in se subsistit. ita in esse gratie vel glorie innititur deo/ quod nullatenus in se. Et ita de sanctis quanto perfectiores/ tanto humilius et reverentius in adiutorium dei resiliunt. ¶ Quo contra de reprobis. qui magis refugiunt a deo et ad se confugiunt/ quod damnabilius puniuntur quia in ipsis est amor sui usque ad contemptum dei. sicut in aliis est amor dei usque ad contemptum sui. ¶ Denique spes velut ancora quanto minus in arenulis fragilibus et fluidis humani auxilii figitur/ tanto solidius et certius super firmam petram (que christus est) defixa stabilitur. ¶ Quod si quesierit aliquis. quid igitur de illis quos non salvat deus? Responsum habeat quod velut animalia propter homines creata sunt ad obsequiorum varietatem/ illa blandiendo/ ista serviendo. intelligere sic habemus propter electorum salutem prescitos esse formatos/ sive noce re sive obsequi conentur/ ut non glorietur omnis vel obsequens electis/ vel adversans eis. Neque tamen ita sunt accipienda que dicta sunt/ quasi tollatur libertas arbitrii. Fortificatur siquidem magis et instituitur/ sed in deo vivificante per gratiam. que est velut anima quedam vitam habens in potentia ad vitam secundam. ad meritoriam videlicet operationem. Itaque sicut operatio animalis presupponit esse nature. sic operatio spiritualis vitam gratie. ¶ Sed neque audiendus est Cicero. qui ut libertatem in hominibus statueret/ abstulit a deo providentiam. Neque rursus ex adverso recipiendus alter. quod divinam providentiam sic instituere voluit/ ut arbitrio nostro necessitatem imponeret. Pro nephas etiam in peccatis dicens deum velle et facere nos peccare in manifestationem glorie sue. Porro viam mediam et regiam tradit theologia revelata fide subnixa. qua gradiendum est etiam ubi ratiocinationis contrarie dissolutio plena non pa

T teret. ¶ Monicus Existimo quod has sententias nec inexperti satis capiunt/ nec experientiam dare potest industria/ nisi proveniente in benedictionibus dulcedinis et cooperante dei gratia/ ineffabili valde modo. Et hoc est dei donum scire a quo postulanda sit et impetranda talis gratia. Multa enim dicimus et deficimus. verbum autem abbreviatum et consummatum facit sapientia/ dum in animas sanctas se transfert. delicias suas computans esse cum filiis hominum. in quibus beneplacitum est deo/ quia speraverunt super misericordia eius. Sed ecce iam advesperascit et inclinata est dies quia ad se me vocat opus dei/ simul et viela lassitudo quietem te petere suadet. Expectetur pro reliquis (multa enim querenda supersunt) sequens dies. ¶ Volucer Expectetur placet si prius audieris sub exemplari modulamine quasi lis sit ut eum recogites/ germani tui status.

Quintum et ultimum

metrum primi libri dactilicum tetrametrum hypercatalecticum. currit cum quinto quarti de consolatione philosophie Boetii. Si quis arcturi.

> Nunc e multis nauta profundo
> Dum regit navem. ventus et imber
> Et procellarum turbida moles
> Si repentinis motibus urgent
> Proximam nautis crebro minantes
> Naufrage cladem mortis adesse
> Nititur/ fisus arte magistra
> Nil inexpertum corde patenti
> Segniter linquens omnia sollers
> Temptat/ ut navis littora capiet
> Si mali vero tanta molestat
> Sevienis pestis/ iamque latratu
> Terret auditum scilla canino/
> Attrahens gulpho cuncta voraci
> Non opem possunt ferre sodales
> Nare et in preceps ultro laborat
> Scitque naucleru sterte re puppi
> Obstupet talis quia nihil ultra
> Viribus fidit/ spes nec in arte est
> Respicit celum vota deo dat
> Aut mari sese deiicit alto
> Nudus enatans. si scopulosum
> Prominens saxum suscipit ipsum
> Vel sinu tuti conditur antri
> Laudat excelsum/ gratior illi
> Dicit cuius sorte benigna
> O reservatum sanctius olim
> Obsequi phas sit christe tibi me
> Rursus aut si me navigio das
> Utar illo fac prosperiore

Explicit liber primus

Incipit liber secũ
duo. Prosa prima ¶ Monicus.

V e Let nobis/o volucer/altera di/
es fulsit illa continuaueris pre/
cor effari/q̄ cepta sunt. ¶ Volu/
cer. Meministi puto sub qua
li siliitudine finē accepit hesterna collocu
tio. Nõ oĩno dissimilit/nũc aduena nr̄ ex
pcella publici ciuilisq3 naufragij ↄsulte fu
giens/in locũ satis abditũ/velut in q̄ndã
securitatis insulã se recepit. Illic more soli
tarij sedens leuat se sup se. theologiam ha/
bẽs ↄsolatricē/q̄ doctrixē discipline dei et
electrixē opez illi⁹. q̄ sobrietatē et prudentiã
docet et iusticiã et virtutē/q̄b9 vtili⁹ nihil
est ĩ vita hoĩb9. Hec erigit ad spem futuro
rũ/quẽadmodũ tetigim⁹/asserẽs q̄ n̄ sunt
ↄdi[illegible] ne p[illegible] ad futurã glori
am q̄ reuelabit ĩ nob. Addẽs q̄ spes nõ cõ
fundit. ita tñ si sit vera spes. nõ ficta. n̄ fal/
lax. nõ temeraria. ¶ Est itaq3 h̄ promissio ne
q̄ssima/fallẽs q̄ plurimos blãdiẽtes sibi vte
re mũdo dũ etas florida est/cõuerti poterit
[illegible] dono fiat cõuersio. ¶ Sunt et alij q̄s eo pi
culosi⁹ quo subtilius decipit estimatio sua
dũ casus pctõz varios q̄s pperiunt emen
dare nõ curãt. vtunt poti⁹ ad supbiã. repu
tantes sibi aliq̄d secũ fieri cũ aplo/cui dat⁹
est stimul⁹ carnis/ne magnitudo reuelatio
nũ extolleret eũ. eis aũt sicut aiũt ne magni
tudo p̄ctõz. ¶ Ab alijs migrat iudas. i. cõ/
fessio pp̄e multitudinē facinoris. Tedet eni
et pudet eos toties ad ↄfessores deducere la
psus suos/a q̄b9 abstinere vl' nequnt dño p
mittẽte. vel nõ satis volũt. ¶ Sũt q̄s scru/
pulo3 inq̄etudo et cordis pusillanimitas
ita ꝑturbat vt [illegible] in eis spei loc⁹.
¶ Sufficit alijs scire de spe p intellectum
disserere/dicentib9 ĩ deo solo spem esse repo
nendã q̄s nesciat: vez apud tales null⁹ pe
ne spei vl' sensus vl' effectus est. ¶ Inuenies
alios sperãtes in m̄ficordia dei/q̄s ad ho
mines nulla flectit m̄ficordia. venia nulla
parz. ¶ Quid q̄ desperãt alij d̄ dei bonitate
si nõ suauitatē dulcedis sue expimento iu/
gi gustent. q̄si iã esse velint nõ spe sed ip̄a re
beati/et possidere hereditatē sãctuariũ dei.
neq3 esse in laborib9 hoĩm/neq3 cũ hoĩb9 p
tẽptatões flagellari. ¶ Alios videre ē dum
eos paululũ [illegible] de⁹ [illegible] intimo
bone spei sensu ptin⁹ extolli/sibi magnos
esse ppzie vite negligẽtes/et seueros aliene
censores/arrogãtiores demũ vnde hũilio/
res corã deo et hoĩb9 et sibi viliores esse de/
buerãt. Quid porro dicem⁹ de duplicibus
corde q̄ duab9 vijs nitĩ volũt. spem in mũ
do ponere. et spem in celo collocare cupien
tes. Quid rursus de ingrãtis largitori deo/
p oĩb9 bonis vl' nature vl' fortune vel grẽ.
Qui vtinã sapent illã sapiẽtis g̃uẽ vocem.
Ingrati spes tanq̄ hibernal' glacies euane/
scet. ¶ Aliorũ vox ista ē. cert⁹ sum me saluã
dũ. neq3 eni fecit me de⁹ vt dãnaret/q̄ vult
oẽs hoĩes saluos fieri. ¶ Maior est iniqui
tas mea (dicit ali⁹ imitator cayn) q̄3 vt veni
am merear. q̄d conabor: q̄d sperabo? ¶ La
xis habenis vtit alter certã dãnatõe3 suam
p incerta faciẽs. q̄cq̄d inquit egero bonu3
sit aut malũ/q̄d de me statuit deus illõ fiet.
Mirũ vero cur nõ vtit argumento sibi dũ
medicinã vt sanet/vel cibũ vt viuat sume/
re monet. q̄ ↄsciunt vtiq3 de⁹ q̄n morietur
aut viuet. ¶ Monicus. Btũs est volucer x
cui⁹ est vere nomẽ dñi spes ei⁹. et nõ respe/
xit in vanitates et insanias falsas/q̄les cõ/
memorasti. Sed reuertor ad aduenã nrm.
Nõne q̄so retorquet freq̄ns sue ↄsideratõis
ocl'os ad p̄terita/q̄ vel ptulit vl' aliõz exem
plo p̄ferre potuit? ¶ Volucer. Retorquet
q̄dem et id crebro grũs inter tristiciã simul
et gaudiũ. spem et metũ agẽs deo. nihil solli
cit⁹ iuxta monitõem apli. nisi vt petitõnes
sue innotescãt apd̄ deũ/p sua suorũq3 libe
[illegible] et salute. ¶ Monicus. Iuste
p̄o grãs agit. q̄s eni nõ eũ felicem ex h̄ vno
si cetera deessent. iudicauerit q̄ deformissi/
mã et horridã nedũ ciuitatis p̄clarissime.
sed tot⁹ regni nup florẽtissimi desolatiõez/
nõ dicã expiri in se3 nec ocul' inspicere cõ
pellit? Nõne legim⁹ Augu. ea tẽpestate q̄
obsidebat ciuitas sua/poti⁹ mortẽ a domi
no petijsse et impetrasse p magno munere
q̄3 q̄ mala gentis sue corã cernere cogeret?
Hinc et [illegible] p̄nceps dũ videret ma
la q̄ fiebant in pplo iuda et hierl'm. Ve mi
hi ait. vt q̄d nat⁹ sum videre ↄtritõem ppli
mei/et ↄtritõem ciuitatis sancte. et sedere il/
lic eũ dat in manib9 inimicoz. Nota ē hy/
storia de catone q̄ mortẽ cruentã inferre si/
bi maluit q̄3 ĩ discidio ciuili viuere/ip̄mq3
videre tãte tẽpestatis auctorẽ. ¶ Volucer
[illegible] nominas
crebro p ocul' cordis [illegible] indignissimas
subsannatões/sic opprobria pessimorum

Imo fortasse carceres ꝛ vincula multos ex innocentib9 caris suis. p fide. p iusticia. p pace reipublice. p itegritate regal' dominij ꝑpeti necesse est. Quinetiā videre sibi videtur/nōnullis hec accidere eo dūtaxat ꝙ sibi vl' affinitate vl' familiaritate vl' cause filiis defensiōe/pariqꝫ zelo ꝯiūcti sunt. Eis obiectari p̄terea/ ꝙ mag' mali radix et origo ab illo ꝓcesserit ꝛ aucta sit. Uelisse aūt tps q̄n iudiciū cū suis recipiet/imo et refuga fact9 exul igminiosus ꝛ abiect9. n̄c aspectu publico dign9 ita r̄cipi. ¶ At ꝓ̄o traijcit hec ꝛ similes ꝯtūelias i spem vite et̄ne/sciēs ꝙ nō est seru9 maior dn̄o suo/quē nedū beelzebub appellarūt/sꝫ ad mortē vsqꝫ ꝑsecuti sūt. Formidat ꝑinde ꝙ apud deū nō sit dign9 habitus/q̄ cū alijs filiis pateret. aut t̄ꝑauit i illo flagellū suū q̄ vincit in martyrib9 parcēdo ꝯfessorib9. Aut noluit benignitas sua addere tristiciā sup tristiciā/suis p se orātibus amicis. nec ꝑitatē in ei9 opprobrio vehemēti9 ꝯculcari. Aut ad extremū reseruat ip̄m ad alia certamia. Aut ita fieri voluit q̄tin9 in solitudīe q̄dā segregat9 exercitet' liberius. ꝛ scopat spiritū suū/recogitās oēs annos suos in amaritudīe aīe sue. vt sanctius deinceps ad anteriora se extēdat. ¶ Moniens. Spero volucer ꝑtet oia in bonum de9. cui9 sapīa attingit a fine vsqꝫ ad finem fortiter. ꝛ disponit oia suauiter/q̄lē ei comitem esse p̄meorat9 es. ¶ Uolucer Cōfidit talē euentuꝫ sibi deo ꝑpicio. ꝛ i hac meditatōe ꝯstituit alterā sue ꝯsolatōis causam p̄cipuā/q̄ ꝑsat in reuelatōe regimīs mūdi p scripturā sacrā/que deo dicit. oia in sapīa fecisti. Et rursus. Oia q̄cunqꝫ voluit dn̄s fecit in celo ꝛ i terra. in mari ꝛ i oib9 abyssis. q̄ volūtas sicut sp efficax. sic ꝛ iusta est/sine qua factū est nihil vsqꝫ adeo ꝙ neqꝫ folium ab arbore neqꝫ passer i terrā (dicente christo) cadit sine ea. Uehemēs ꝓsus hec ē diuie libertatis i oīnī actōe ꝯcurrētis expssio. Cui volūtati nr̄a vt ꝯformet' oportet. Nā quis es o hō (loq̄t' theologia) q̄ diuīe volūtati p̄sumis obsistere/vl' aduersus eā temerarius murmurare. Uide q̄d equs ē. Aut te volūtati diuīe ꝯformādo subdere. aut ꝙ ip̄a tue subfuiat volūtati. ¶ Hāc solidā de diuina ꝓuidētia ꝟitatē si phīa plene potuisset attigere vel suis eā sectatorib9 demōstrare. theologiā sup addi p reuelatōem nō ita necesse fuerat quis voluerit alios de9 ꝙ̄ ph̄os cognitōnis huius saluberrime ꝑticipes fieri. Phis vero sic eīcit vt maior eoꝝ nūer9 poneret deū nō minori necessitate/ꝙ̄ solē agere quicq̄d agit. Uñ sic libet depromere

Primū metrum secūdi libri

dactilicū adoniū dimetrū catalecticū. currens cū vltimo p̄mi de ꝯsolatōne phie. Hubilo . . . . .

Ol radians
Lumia fūdit
Missa tenore.
Cōdere vultus
Quin sua ꝑtus
Influat orbi
Turba priorū
Hac dominantē
Non sibi vis est
Qua valeat plus
Perpetuata
Iugiter vna
Seringit' arto
Gratia qualis
Id quia prestat/
Uana quid ores
Ad tua vota
Deuius error
Religionis
Robur et aufert
Crede supmū
Sat sibi laus est
Dat sine motu
Luce coruscus
Semp eodem
Nescit auaros
Nō sibi fas est
Largiter omnis
Philosophantū
Lege cohercet
Libera dicunt
Influa mundo
Aut minus vti
Lege gubernans
Mens sua fato
Ergo rependi
Debet eidem
Prestet oportet
Flectere ꝯ̄eno
Qui manet idem
Iste/sacrate
Destruit omne
Sed nec egere
Quoqꝫ creato
Ut placet ꝛ vult
Cūcta moueri

Secunda prosa secundi libri.

Philosophia volucer nunquid nō apud Boetium vtrāqꝫ ponit et saluat libertatē/di vicꝫ ꝛ nature cuius libet vtērius rōe. ¶ Uolucer. Constitutus in supiori lumīe potuit ita videre boeti9 q̄lis nec platonici nec stoici i lumīe solo philosophie ꝑsati viderūt. Aliōq̄n ꝑpetuitatē mūdi (vt alio mō nō attigā) nequaq̄ demōstrare conati fuissent/ex carētia libertatis ad vtrūlibꝫ p̄me cause ō qua canit theologia. dixit et facta sunt mandauit et creata sunt. Nec mirādū ē in phis q̄ ꝑfectōes ꝛ actōes p̄me cause venabāt' ex īspectōe creature visibil'/in q̄ nō ē p experimētū reꝑire/ꝙ aliq̄ sit aut possit esse creatio. Hinc p̄ ꝑncipio percrebruit apd̄ eos ex nihilo nihil fieri. sꝫ hec alibi lati9 tractāda sūt. Et amplectēda theologie traditio p scripturā reuelatā ꝙ diuīa

voluntas agit ad extra libere. Ꝯdictorie/et
ad vtrūlibet/sicut hystorialis ꝛ ꝓpheticus
scripture decursus palā mōstrat. Cui⁹ rō est
quā phi vł negauerunt vł nescierūt. Deus
ꝗppe nō iō vult res ad extra fieri qꝛ bone sūt
queadmodū mouet̃ hūana volūtas ex ob
iectõe boni veri vel apparētis. Est e contra
poti⁹ q̄ ideo res ad extra bone sunt/qꝛ de⁹
vult eas tales esse/adeo ꝙ si vellet eas vł nō
[illegible] Propte
rea bñ enūciauit magn⁹ Ambro. post Ba
siliū/ꝙ volūtas diuīa nature ꝑma lex ē. De
niqꝫ voluntas etiā creata si ꝯcedat̃ imobi/
litari circa volitõnē alicui⁹ boni/h̄ nō ē ni/
si respectu finis. ꝛ eoꝝ sine qbꝫ finis hri nō
pōt. Quis ꝟo negauerit diuinā volūtatē
nō aliū hr̄e finē quē velit nisi se. qm̄ ꝓpt̃ se
fecit oīa. et ꝓpter se erat anteqꝫ fierēt oīa. q̄/
lia ꝯstat nō esse necessario ꝯnexa ad volitio
nē seu cōsecutõem finis hui⁹/q̄re nec neces
sario volita sunt. ¶Sec⁹ in cōicatõe diuīa
rū ꝑsonaꝝ ad intra/q̄ in sua necessitate con
sistit sic in sua necessitate vult se de⁹. Qual̃
itaqꝫ reputāda esset diuīa ꝑfectio/si ex ꝓdu
ctõe creaturaꝝ dependeret quas in sui ꝯpa
tõe ꝯstat esse q̄si nihilū ꝛ inane. Ita vt mi/
randū poti⁹ videat̃ imēsam ꝑfectiõem fuis
se dignatā res tante imꝑfectõis/et cuiusdā
vilitatis ꝓducere ac regere. q̄s si repēte de/
strueret vł in vnum ꝯfunderet. q̄s ei dicere
posset. cur ita facis? ¶Quinetiā theologia
volēs ampli⁹ captiuare oēm intellectū ī ob
[illegible]
mirabiliū/escā quā dedit dñs timentibꝫ se
in eucharistie sacr̃o/vbi relucet incōprehē/
sibilit̃ ꝙ sup omnē sensum. sup omnē natu
re cōmūis ordinē/deus p̄t/scit ꝛ vult quo/
tidie mirabiliter opari. ¶Ad consolatiõem
[illegible] cala/mi
tatibꝫ et angustijs theologia sumit initiū a
prima ꝛ supma causa que de⁹ est. In cuius
ditõne cūcta sunt posita. ꝛ nō ē q̄ sic possit
resistere volūtati. Dehinc ad inferiores effe
ctus se deflectit. Phia ꝟo ꝯuersum vt sepi
us ꝓcessum retinet ab inferioribꝫ ꝛ cognitꝭ
ad supiores ꝛ latētes causas/ductu rõis se
subleuās. ¶Occurrit aūt ꝑmitus in hoc ꝓ
cessu mirabilitas reꝝ infra labentiū. varia/
bilitas sortis hūane/q̄ nūqꝫ in eodē statu ꝑ
manet. Deniqꝫ ꝯfusio q̄dā ꝛ impfectio eoꝝ
oīm q̄ mūd⁹ inferior ostēdit. vt sunt diuitie
opes. dignitates. regna. glia. voluptates. q̄
freq̄nti⁹ in ꝯtraria dilabunt̃. Sed inchoa t
ꝑtinus ab alto ꝑegrinus noster fide fultus.
Et quoniā sicut solēt maiores mot⁹ impe/
dire minores ita grauioris mali recogitatio
sufferentiā leuioris facit cōmuniorē. Vult
ecce sup̄m⁹ iudex deus (put edocet theolo
[illegible]
supplicijs infernalibꝫ angeli multi et hoīes
crucient̃. vult alios ī purgatorij locꝭ penis
tradi. ꝯqueri nō audeo neqꝫ debeo/vult an
tē viatores hoīes tribulatõibꝫ multꝭ exerce
ri. Tu q̄s es q̄ ꝯculādo ꝯdicas. Quid ma
gnū si corruūt et ꝑeunt q̄ncqꝫ ꝑitura si mori
unt̃ aliq̄n morituri? Hoc ꝟo magnū ē ela/
borare q̄ fine ꝯcludat̃ vita/sꝫ victura/vł in
societate btōꝝ vł in damnatoꝝ calamitate.
¶Monic⁹. Sentio volucer ꝙ in alieno/
rū sicut et in ꝓpoꝝ maloꝝ meditatõe cõte/
tus nō est aduena nr̄ infima sectari scandit
ꝑtinus ad sup̄ma velut in arcē sup[illegible]
est altera. videat autē ne cadat. Est enim vt
aiūt lapsus iste sapiētū de ꝓuidentia dei cū
arbitrij libtate. Videat insup ne dū fragili
bus et caligātibꝫ ocul' icircūscriptibile lumē
nitit̃ attingere/demergat̃ ī tenebras dēsio/
[illegible] inducit Aresto.
[illegible]
tatur cū monice fides illumināns tenebras
suas/ꝛ aciē mētis inualidam sua luce collu
strat/vt in tā excellēti lumīe figi possit. eiqꝫ
sit delectabile. iocundū ꝛ salubre/videre lu
men diuinū. qd̃ absqꝫ ea odiosum foret no
xium et triste. Proinde iā accepisti q̄d de co
gitatõe nedū aliene/sed ꝓpe damnationis
agit. ¶Verūtamē ad intelligentiā hui⁹ rei
[illegible] ad cogito
scendū. Preterea q̄liter ꝛ in qbꝫ hūana vo/
lūtas diuīe debeat ꝯformari/rememorāda
est distīctio de triplici volūtate/put ad oēꝫ
appetitū nomē volūtatis se ꝑtēdit. ¶Est ī
sup̄mo ꝓpe dicta voluntas rõnalis insita
portõni sue supiori/q̄ ad leges ꝯuertit̃ eter/
nas. vł ad vnicā poti⁹ eternitatis legē sua
fecūditate seu ꝟuositate multiplicē. Est eī
iuxta sapientē dei spūs vnic⁹ ꝛ multiplex.
Hec volūtas ita semp ꝯformis esse tenetur
[illegible] voluntati cognite/vt aduersus bene
placitū suū nunqꝫ remurmuret/q̄si vł inin
sta sit/vł irrõnabil' aut incōposita/crudelis
ꝛ inuida. Hec volūtas in btīs spiritib⁹ ita
diuīe ꝯiūcta est imobilit̃. vt sicut ipi cū deo
vn⁹ sunt spūs. ita sit vnū velle et vnū nolle.
[illegible] ꝑhia tradit.
[illegible]

corū. Que petra christ⁹ est et de⁹. qr christ⁹ deus cui sctī iudices seculi ita iūcti sunt vt absorpti videant̄ in deo ꝛ vnū facti ī ꝯmunione volūtatū cū eo. Porro volūtas hec in viatoribꝫ bonis diuīe volūtati cognite. licꝫ mobiliter/ꝯformis ē orās ex instituto xp̄i. Fiat volūtas tua sicut ī celo ꝛ in terra. Qđ in oīone sua ꝑuauit dicēs ī agonia posit⁹. Abba pr̄. oīa possibilia sunt. trāsfer hūc calicē a me. sꝫ nō qđ ego volo sꝫ qđ tu. Consistit in hac ꝯformitate ꝛ applicatōne volūtatis ad p̄mā ꝛ inobliq̄bilē regulam diuīe volūtatis rectitudo cordis nr̄i/quaꝫ ꝯseq̄tur exultatio/leticia/pax/iocūditas. ac vniuersalit̄ omne bonū. qđ videns in spiritu ppħa clamauit. Quaꝫ bon⁹ isrl̄ de⁹ his q̄ recto sunt corde. Quo ꝯ pessim⁹ iudicat̄ de⁹ ab habentibꝫ cor distortū/q̄le est ī hoībus mal' hic ī via/flexibiliter tm̄. in dānatis ꝑo cū obduratōe sempit̄na ¶ Altera voluntas est inserta portōi rōis inferioris. que q̄dē altera dr̄ nō ī substātia. sꝫ q̄a ꝯuertit̄ ad leges vel res iferiores/elōgata qđammodo a p̄ma luce et ꝟitute. eo tenebrosior ꝛ debilior effecta/q̄ magis ac magis in inferiorꝫ oblectatōe et visiōe se ꝯuertit innectit et demergit. Ita vt neq̄at q̄nq̄ oclos tenebris assuetos in supnā ꝟitatis lucē attollere. Sic ocul⁹ carnis posit⁹ ꝛ reclusus vbi sol materialis occidit vel occasui primus est caligat. hanc volūtatē inferioris portōis q̄nq̄ vocamus appetitū sensualē nō generalit̄ sed put nat⁹ est obedire rōi. et ita liber est p participatōem. ꝑm quā voluntatē ꝑmittit nos de⁹ multa velle vl' oprare fieri. quorꝫ oppositū vult absolute diuīa sua volūtas. vt pi⁹ fili⁹ bona volūtate vult patrē viuere queꝫ de⁹ mori statuit. Hec tamē intantū recta ē si volūtati suꝑioris rōis sicut illa diuīe nequaq̄ remurmuret. ¶ Tercio mō sub volūtatis noīe late sumpto ꝯplectit̄ ois appetitus q̄ nō cōiunctā rōem secū habet. vt est in hoībꝫ de duplici voluntate priori. sed regit̄ ꝛ dirigit̄ tm̄mō/q̄si regulata ab intelligentia infallibili q̄ de⁹ est. qui sic res ordiat vt eas ꝓprios mot⁹ agere sinat. Propterea volūtas hec nullo pacto ꝯtrario p̄t esse vel aduersa diuīe volūtati. cui⁹ soli⁹ influxum vl' instinctū cōsequit̄. Quo fit vt in brutis nō habētibꝫ cōiūctā sibi rōeꝫ culpa careāt motus sensuales/quales ī singulis variant̄ ꝑm naturam huius speciei vel illius. quos oēs ī hoībꝫ quodāmō aggregatos ispicim⁹

Secūdum metrū secundi libri dactilicū archilochiū ꝯstās tetrametro bucolico ꝛ tribꝫ trocheis. ꝯcordat vltimo Boetij. Quam varijs terras. si ꝯiūgant̄ linee due in vnū versum.

Uot subiecta modis animalia A
q Passionibus sunt
Crudelis leo. tigris et aspera
Trux aper furore.
Indomitus silua onager colit
Unicornis atrox
Lasciuit vitulus. petulās caper
Et equus superbus
Astus fraus vulpi. lepori timor
Os vorax lupis est
Liuidus est catulus. sus sordida.
Tardus est asellus
Ursa ferox. prudens elephas/sibi
Castitas amica.
Turtur fida pari simplex quoq̄
Stulta corde perdix
Pauo glorius et zelotipus
Est auara cornix
Felle columba caret. canit omnia
Bubo dira planctu
Est apis arguta mira facit
Arte mel fauosq̄
Prouida se formica regit/pigra
Uult cicada soles
Nisus aues. lucius pisces rapit.
Est odor vulturi
Pugnaci gallus est pectore
Miluus est inerti
Quis philomena modos vestros capit
Ac alauda vestros
Tales innumeras animalibꝫ
Inditas videbis
Conditōnes/quas natura dat
Alma cuiq̄ sparsim
Omnia ꝑpulcro regit ordine
Noxia nulla culpat
Nullus et error inest/industria
Cuiq̄ mira valde
Ast hominis ratio complectit̄
Omne tale sparsim
Per varias species rectrix data
Cui necesse cunctos
Affectus iusto moderamine
Temperet regatq̄
Si renuit peccat fit seruaq̄
Turpiorq̄ brutis
Stet ratio/fiet sibi subditus

[illegible]

Prosa tercia secun

[illegible]

deo supplicãs/expirauit.¶Exemplū igit [illegible]

[illegible]

sitaduersum.¶Monicus Sed ꝗd aget

[illegible]

femina. Q₃ si causa cognoscit cur puerorum sit imperfectū et mulierum invalidū iudicium. Credi nō pt q̄ntā turbā hmōi puerorum et puellarum inter barbatos hoies experimur. Multi multa sup hac re locuti sūt. astrologi. medici. phi. et hi vario mō. poete. magici. prophete falsi vel idolatre. Propheta vero tandē dixit de deo. Qui finxit sigillatim corda eorū. q intelligit oīa opa eorū. Et sapiens. Cor regis in manu dei est q̄cunq₃ voluerit declinabit illō. Qui sm aplm Cui⁹ vult miseret. et quē vult indurat. Theologia vero recipiēs ex oībus pdictis id qd̄ pbabili⁹ est. et improbabilia reijciēs / pflat et colligit

D p statu vie et nature destitute cā₃ talē. ¶ Ita q₃ sicut aīa rōnalis dependet a corpali dispo[illegible] in esse cu[illegible] material et imortalis. s₃ in operari in corpe. Ita sm varias opatōes suas psupponit et reqrit diuersas dispositiones armonicas. vnā habz vt informet et sustētet corp⁹. alterā vt vegetet et augeat. alterā vt moueat et sensificet. Et h̄ q dē nō vno mō sicut nec vnus est tm̄ sensus carnis / sed est exterior et ē interior multiplex q̄s inter armonias nō dubium q̄n primā in pfectōe scd̄a excedat. scd̄a₃ ter[illegible] [illegible] pdictis opatōibus vtrā₃ et egeat aīa rōnal organo corpeo. sicut est forma corpis organici phisici hoiem i esse pstituēs. ¶ Uerum sup est alia pfectior opatio rōnal aīe sup bruta les. in qua pueniet cū angel. quā opatōe₃ dicim⁹ intellectualē. in q radicat libras arbitrij que libertas est facultas rōis et voluntatis. quia nec volūtas sine rōe eligeret. nec ratio sine voluntate vellet. libertas idcirco cōplectit vtrā₃ vim. Rursus hec opatio intellectualis [illegible] pponit tamē dispo[illegible] bus psertim interioribus pfectiorē lucidiorē et q̄etiorē q₃ aliq̄ sit aliarum. oēm eni intelligētē (sicut dicit Aresto.) necesse est fantasmata speculari [illegible] tradiderunt intellectu [illegible] nes ab intelligētijs sine sensu puio vel inspectōe fantasmatū posse suscipe / hinc pphetias et diuinatōes tā in vigilia q₃ i somnijs salvare nitūt / sicut aliq̄ tradiderūt fantasias omnes brutorum et hoim a celestibus corpibus exoriri. lōgū foret psequi esset opiniōes singulas. Redeam⁹ ad pendiū et dicam⁹ vt cepim⁹ q₃ intelligēdo p̄mit⁹ et species intelligibiles eliciēdo / necesse ē fantasmata speculari. nō certe q̄liacūq₃ / s₃ ordiata pura et lucida. si liberum arbitriū debeat esse pfectū stabile et integrum. Cū aūt mille modis imo innumeris pringit istā quā vsus liberi arbitrij p̄reqrit armonicā dispositōe₃ nūc totaliter impediri / vt i infantibus et fatuis ebriis et [illegible] erīs. nūc instabilē et variā vt i femi[illegible] bus generalr q varijs passionibus affecti sut. tandē integra vix habet hmōi [illegible] [illegible] vt [illegible] istis alteri i alijs et ne[illegible] Quid dicim⁹ de diuersis hoibus cū varietatē istā diuersis tpibus. imo eodē die et fere de momento i momētu₃ cognoscat hō q se discusserit acriter i seipō / dū famelic⁹ alit iudicat q₃ replet⁹ / sobri⁹ q₃ ebri⁹. māsuet⁹ q₃ ira succensus. vigil q₃ somnicdosus. amās q₃ inuid⁹. ptinēs q₃ libidie stimulat⁹. hūiliat⁹ q₃ exaltatus. Et ita de reliq̄s sine nūero. Neq₃ tm̄ adhuc attigim⁹ melācolicas fantasias / q̄s infinitas medici tradūt ex humorum corruptōe varia generatas. formata eni (gr̄a exempli) fātasia fumis grossis obtenebrata / fantasmata terroris et horroris / sicut puer sol⁹ in tenebris inde clamās et fugiēs. Qua ex re sp tristes sunt aliq̄. aliq̄ e diuerso iocularites leti.

Tercium metrū secūdi. dactilicū pentametrū saphicū. E

Plēdidi solis radiū videndos
F Exhibent sese tuitu fideli
Dum serenus sit medioq₃ purus
Aer. imo pspicuo refulgens
Bumile roris / pluuie ve dense
Rarus aut nimbus vel opaca nubes
Pendulū si se p inane librant
Frangitur circa radius cathecum
Uisibus falsas tribuit figuras
Mille portēdens oculis colores
Iridis micans pluuiosus arcus.
Halo lunaris / varia vel ortu
Sol vel occasu specie nitescens.
Par in obiectis speculis videre
In omnibus [illegible] color et figura
Pro situ tali variaq₃ forma.
Est agens virtus anime suprema
Que relucescit radians in ima
Parte passiua / species in actum
Efficax ducit / sed speculatur

Per prius grossi simulacra sensus
Spiritus que fert cerebri medullis
Cum quibus fumos recipi putato
Hos vagos/turpes/ fetidos/et atros/
Alteris mulcens nitor est ꝛ ordo
Pulcer/aptatus numero placenti
En habes causas sapienter aptes
Cur sit dutus rationis visus
Arbitrans plene nec inest facultas.

Prosa quarta secū di.

¶Monicus

E Intelligo volucer ꝙ late pateat ista de fantasijs cordis/de fallacibꝰ iudicijs aic pscrutatio ꝑm quā meminisse debꝫ hō fragilitatis ꝛ imꝑfectōis sue. Nam ꝗliter inueniet aliqs ꝗ ꝑtactis incōmodis vel in aliquo nō sit obnoxiꝰ/sꝫ quēadmodū de vicijs Oratiꝰ dicit. Optimꝰ ille ē ꝗ minimis vrget. ita liber ille dicendꝰ ē ꝗ nō vltra cōmūem hominū modū /melācolicis fātasijs irretit. Redeat ꝑo sermo noster vn̄ sumpsit exordiū vt ꝯsonꝰ sibi fiat ¶Vo F lucer. Redeat volo. ꝑmisimꝰ ꝗdem inuestigādo cōsolatōem aduene nr̄i sup ꝯtritōe gentis sue ꝙ cū theologia ad ꝯformādum volūtatē suā diuie volūtati ꝑmiꝰ anhelat. Ita eni habituꝰ erat cor rectū/ac pinde letū/pacificū et trāquillū. Sed qm̄ de ꝗ voluntate sermo fieret ignorari poterat. distinctio mēbris de volūtate subiūcta ē. Reddita pinde rō cur in volūtate ꝑpedit libtas arbitrij. ꝗ faciliꝰ appareret ꝗliter adiuuat. ¶ [illegible] postꝙ inspexerit fantasmata/ꝑt inde species intelligibiles elicere. denudādo quodāmodo eas a naturali ꝯditōe. ꝛ i eis effodiet ꝙ galma spūale. hoc ē simulacrū vl' ꝯceptū nūc vniuersalē nūc specificū. ꝗ facto intellectus talit actuatꝰ iam ꝑt ratiocinari non inspecto fantasmate. iā silogizat. discurrit. regulas artiū sibi format generales ꝛ infallibiles ad exēplar artis prie. Neqꝫ negāda est hec vis intellectiua. cū de ꝑtute estimatiua fateamur ꝙ ex sensatis elicit spēs insensatas/vt ouis inimiciciā ex figura lupi. At vero dū semel actuata fuerit ꝑ fantasmata ortū habētia ex aliq̄ sensuū exterioꝝ/iā pōt alia sibi formare tal' generis i somno vl' vigilia. aliter nō. Cuiꝰ signū ē ꝙ a natura ceci nō somniāt neqꝫ fantasiant de colorībꝰ. neqꝫ de eis sciam habēt vllā. ¶ Deniqꝫ ꝑ ꝯtēplatōem (vt alibi dicēdū est) venit mēs ad intelligētiā purā et simplicē sine motu vl' discursu ad exemplar. licꝫ imꝑfectū valde simplicis intelligētie diuie ꝗ vnico ꝯtēplat intuitu ꝑsentia ꝑterita ꝛ futura. ꝛ instar cētri intelligibil' stabil' manēs dat cūcta moueri. sic vnica et inuariata respicit ꝛ intelligit oīa que motui subiecta sunt. Ad hūc statū theologia suadet aspirare cui quanto prīmior tāto sublimior et liberior ē volūtas. ꝗ velut ex alto iubet ꝛ impat sensuali volūtati. ꝑpt cuꝰ tractū sicut nec ꝑpter motuꝫ natural' appetitus nō deserit locū suū ꝗ adheret dō ponēs in eo spem suā fidē atqꝫ dilectōem. Qꝺ si iuxta sapiētis ꝟbū sic parturiētis cor suū fantasias patit vt sit in sensualitate nō dat ill' cor suū intellectuale/nisi ab alto īmissa fuerit visitatio ꝑm quā regit. agit atqꝫ dirigitur/nō ꝗdem fatali necessitate seu fluctuatione fortuita. ¶Colligitꝰ eni ex īmēsa diuie cognitōnis viuacitate longe sup nostꝝ cognoscēdi modū sit ꝛ ex voluntatis libtate ꝙ apud eā nihil est fortuitū. nihil causale/nihil insup ad extra necessariū vel fatale. ¶ Rō ꝑmi ē. qm̄ nihil a [illegible] cū tota serie causaꝝ etiā minimaꝝ. Secꝰ apd hoīes ꝑter qꝫ intētōe cꝫ ꝑdeūt effectꝰ ex variaꝝ ignorarūqꝫ eis causaꝝ ꝯcursu. quēadmodū videre ē i inuētōe thesauri. ꝟbū tra fodit vt excolat nō vt auꝝ inueniat. Hic ortū habuit fortassis illꝺ Arest. ꝙ vbi magis ē ꝺ itellectu ibi minꝰ ꝺ fortūa. Recte ꝗdē adeo vbi totū ē ꝑintellectū nihil ē fortuitū. Si ꝑo fortunā qs trāsferat ad cāꝫ ꝑduc [illegible] fectus ꝗ dicūt i ordīe ad nos fortuiti. sic ꝑmā causaꝫ dicere possumus eē fortunā qm̄ [illegible] Dedisset ꝟ mō Virgilꝰ verū epiteton fortune dicēs fortuna oīpotēs. ꝛ Salustius. Sꝫ pfecto indꝫ fortuna i oī re dn̄at. Ceterū de fati necessitate liq̄t ex ꝑmissis ꝙ nihil i rebꝫ creatꝭ tale sit facta ad ꝑmā cāꝫ ꝯpatō neꝗ nll'a actōis necessitate ꝯstrigit/neqꝫ respectu celi neqꝫ respectu terre [illegible] in eis sunt. Cogit tn̄ differēter i actōibꝫ ꝗ dicūt naturales [illegible] nec ex cō seq̄nti vllā habēt libtatē seu ꝯtigētiā i agēdo ex ꝑncipijs suis itrinsec' Alit in habētibus ꝯiūctā rōnē qꝫ intrīseca facultas est volēdi vl' nolēdi ꝑm iudiciū ꝑpe rōis. Ni [illegible] lest illa nō necessario sꝫ ꝯtigent efficiūt motus suos. ꝟ i miracul' factꝭ circa solē. circa

[illegible] est. Datᷣ itaqꝫ regula ꝙ i omĩ ꝓductõe si cõcurrit aliq̃ cã libere ↄtigent agẽs q̃tcũqꝫ fuerint naturalꝫ coagẽtes effectꝰ ille ↄtigẽter ꝓducitᷣ. Quã i re ptꝫ ꝙ actꝰ elicitꝰ create voluntatis [illegible] ¶ Nonꝰ

D Cãm nõ inuenio volucer his q̃ dicta sũt repugnãdi/neqꝫ aliᷣ phie ṽba loq̃ntis apd Boetiũ ḋ fatali necessitate recipiẽda puto. scio attñ ↄturbari nõnullos apd q̃s deus ita ↄsideratᷣ tãq̃ rex supmꝰ q̃ vnico semel ĩperio ↄstituerit vniuersũ mũdũ/ dãs vnicuiqꝫ rei ꝓpriũ officiũ/queadmodũ terrenꝰ rex instituit vlᷣ exercitũ suũ vlᷣ curiã iudiciorũ et legũ aut artifex aliqḋ horologiũ. Ipse ṽo deinceps manet q̃etꝰ neqꝫ sollicitꝰ ꝑ singl'a. Nitunᷣ hãc estimatõez suã fulcire ꝑ vulgatũ illḋ Aug. ṽbũ. Deꝰ sic res adĩstrat vt eas ꝓpos motꝰ agere sinat. q̃ ꝛ prophetico ore dixit. ego sum deꝰ et nõ mutor ¶ Volucer. Ita ẽ monice redeũt tales ad supiꝰ ĩ ꝓbatã philosophãtiũ opĩonẽ quã insectanᷣ multi seclariũ lr̃az ac existimatio vulgariũ/ q̃z videbᷣ aliq̃s si ad scripturam sacrã se cõuerterint nihil ĩpẽdere aut irridere simplicitatẽ eiꝰ. eo ꝙ maxima ꝑs ↄtexitᷣ hystorijs. habemꝰ inq̃unt aliũde narratõnes hystoricas q̃ ꝛ stili splẽdore ꝛ rez gestaꝝ magnitudie nõ inferiores existũt. Verꝫ tñ hoc interest qm̃ hystorias hꝫ scriptura sacra put ĩ eis ↄtẽta reuelauit deꝰ ꝑ ꝓphas. lõge ṗus anteq̃ꝫ fieret. Ex q̃bꝫ pulcerrime ac salubrime ṽitates elucescũt. ¶ Elucescit ṗmo diuina oĩm ṗcognitio simul et ꝓuidentia regitiua oĩm q̃ gerũtᷣ tã in celo q̃ꝫ in terra. q̃ voluntati sue ṡuire facit vniuersa. nũc ꝑ bonos nũc ꝑ malos. aduersus quã nõ est sapiẽtia ne [illegible] ṗdispositõem reuelatã dei. dũ conantᷣ illaz vlᷣ effugere vlᷣ frustrare. Sũt ĩ exẽplũ venditꝰ ioseph/et expositꝰ cũ alijs infantibꝫ in [illegible] teris absqꝫ numero. ¶ Elucescit ṗterea ꝙ ṗ [illegible] ↄditõem sepe recipiũt licꝫ expssa nõ sit ṗm varietatẽ meritoꝝ vlᷣ demeritoꝝ apd illos q̃bꝫ vlᷣ ꝑ q̃bꝫ hmõi ṗnũciatões fiũt. Hoc ḋ [illegible] ezechie. ꝛ ita ḋ reliq̃s liq̃t. Relinq̃tᷣ idcirco sꝑ hoibꝫ dũ viatores sunt pnie locꝰ ꝛ pie [illegible] litate dei vlᷣ ṗnũciatõis sue despatõi locus

datur. ¶ Elucescit ampliꝰ nõ esse ṡuiẽdum deo ꝑ sola ꝓspitatis adeptõe vlᷣ aduersitatis euitatõe tꝑali/ q̃ ṽitas ĩ euãgelio manifestius tradita ẽ/ q̃ꝫ lex antiq̃ tꝑalia ↄmoda vel ĩcõmoda rememorãs exponeret. Est equidẽ ṗmiũ ↄstãtiꝰ merito. nihil aũt tꝑale prestãtiꝰ ẽ ṽtute. Sꝫ neqꝫ cũ stoycis dicere satis ẽ ṽtutẽ esse ṗmiũ sui sicut viciũ seipsũ penã habet. Alliciendi fuerunt homies ad laboriosa virtutũ opa. et a suis voluptatibus viciosis arcendi per separatũ aliquod maius tã ṗmiũ q̃ꝫ suppliciũ. Ad qḋ philosophia quia ꝑtingere nõ potuit hic deficit cũ sua cõsolatõne. deficiũt et illi qui volentes suos exhortatõibus vel ṗdicatõibꝫ bene instituere ad amorẽ dei promittunt ꝑ illo quasi cõmutatõnem quandã/ bona tẽporalia vt diuitias/ vt sanitatẽ/ vt prolẽ egregiam. aut aliquod similiũ. Sic enim ꝛ cortex litere veteris ṗtendebat. q̃uis intus ꝓphetici et eleuati viri spũalia sub his tẽporalibꝫ ꝓmissionibꝫ obumbrata cõciperent ꝛ gustarẽt. Sed de hoc latius infra. ¶ Elucescit postremo ex hac diuine volũtatis ad vtrũlibet actõne extra se liberrima que solo nutu tẽperat orbem/ ꝙ oratões speciesqꝫ nostre diriguntᷣ nõ inaniter ad deũ. q̃uis immutabilẽ. quia cetera oĩa mutare scit et potest dũ vult. Et hic est generalis motus insitus omni creature/ quem obedientialẽ nominare possumꝰ/ vt eius sequatur imperiũ. quemadmodũ de ascensu grauis ne vacuum fiat dici solet. Et profecto si deus sinat res agere proprios motus/ cõsequens est vt eos possit vel impedire vel mutare. Alioquin nõ iam res sineret/ sed ageret velet nollet. Quinetiã ministratio nonne reponitur in ordine causarũ quas ab initio deus instituit. proprius autẽ motus angelorũ liber est in agendo. Proinde sicut spiritualia potiora sunt tẽporalibꝫ/ tanq̃ꝫ illorum finis. ita fit ĩ tẽporalibꝰ mutatio/ prout exigit gratuitũ regimen spiritualiũ/ presertim ad finẽ eterne beatitudinis cõsequẽdum. In hac autẽ regione vel ordine spiritualiũ reponunᷣ diuina charismata/ precipue fides spes et charitas/ quibus motꝰ inductis et quasi ꝓprius est impetrare miracula dũ expedit/ vt ꝙ in aquis validis terra appareat arida/ in medio fornacis ardentis sit ventus roris/ ꝙ montes transferãtur/ et quod lõge maius optabiliusqꝫ est fit ꝑ istas virtutes et oratõez eis subnixam I

vt expeditum sit et alacre liberū arbitrium volūtatis hūane/ad dirigēdū pedes sue affectōis z intētōis/in viā pacis z salutis. Ad cōformandū pterea diuine volūtati suā eidē qȝ prius initi dicēdo cū ppheta. Ut iumētū fact⁹ sum apd te/et ego semp tecū. tenuisti manū dexterā meā. et in volūtate tua deduxisti me Unde libet collocutōi dici psentis terminū dare sub hoc metro.

Quartū metrum z

vltimū scōi cōcordat metro secūdo huius libri. Quot subiecta.

Uminis orbus subsidiū sibi
Querit a vidente
Cui pl⁹ mtit vt magis audijt
Imminens periculum
Matrē dum cecidit puer aspicit
Ac ei manum dat
Scit quia nō valet ex se surgere
Querit hinc iuuamen
Uulnere fractus qui medicamina
Nouit/hunc requirit
Potat amara. vrit et ignibȝ
Huic obedit vltro.
Litibus implicitus sibi querere
Jure vult peritum
Dictaqȝ nec refugit sua credere
Conscius suimet
Cur igit ceci/pueri quoqȝ
Sauciqȝ valde/
Juris et ignari. nos tradere
Non cito velimus
Christe tibi/qui rite p omnia
Uis opem referre.
Quo sine nulla valent discrimina
Ui vel arte pelli.
Huc petim⁹ quo vis/mora nulla sit.
Ibit alacris mens.
Si caro tardat/pcqȝ picula
Cūcta te sequetur
Grata. nec inualido cū murmure
Perget aut trahet.
Cur peccata sciens cumulet noua
Dum licet mereri.

Finit liber secundus

Incipit liber ter

cius. Prosa prima ¶Monic⁹

Ssium volucer desiderans rursus ex te audire pbū sup cōsolatione pegrini. sollicitam enim sui per hoc auiditatē/ex peruigili cordis mei cura q̄ te loco tpeqȝ puenit/itelligis. ¶Volucer. Spes (vt dixi monice) solat eū/confugens ad deū tāqȝ ad thronū grē. ad templū et arā misericordie. ad arcā federis. ad libertatis asilū. ad firmā petrā. et solidū litt⁹ A natura sicq̄ dē ita videm⁹ institutū vt debilior inniteret fortiori. sicut vitis vlmo. edera quercui. naufrag⁹ tabule. puerul⁹ matri. Solat ipm pterea scriptura sacra/recudās decursum mūdani regiminis/a pma volūtate liberrima/cui nostra pformis esse debet. Quēadmodū pō p spem vis irascibil' sic p hmōi cōformitatē ratōnalis ordinat/et ex psequēti cōcupiscibil'/dū ita fuerit pformis z subdita q ipi⁹ et dei sit vnū velle et vnū nolle. quod amicicie pprium est. ¶Uidens aūt q irascibil' p impatiētiā pturbat. et p ignorātiā seducit irrōnalis. Deinceps igit pplebit sermo sup impedimētis hmōi tollēdis/primū p patientiā/alterū p doctrinā/vbi nōnulla q̄ i priorib⁹ dici potuerāt/inserent. ¶Monicus. Placet qd dicis. qm̄ z dictoꝝ recordatōem summariā/z dicēdorū lucidū ordinē tradis. ¶Volucer. Locutur⁹ ergo de psolatōe p patiētiā recte mihi videor id agere si de moderamie zeli inchoauero. habet itaqȝ zel⁹ inter passiones vehemētiā multā. Audi sapientē. Dura sicut infern⁹ emulatio. Prefert insup sibi speciē iusticie q̄ fit efficacior ad nocēdū dū deuiat. Quid eni efficaci⁹ ad nocēdū qȝ familiaris inimic⁹. et qȝ demoniū meridianū. qd in angelū lucis se trāsfert. ¶Porro zel⁹ et si qn̄qȝ significat inuidiā. qn̄qȝ odiū. aliquādo imitatōem. vtemur h̄ zelo put est desiderū vehemens/quo quis incitat ea tollere que rei sibi dilecte videnf aduersa. Sic hō zelat p vxore ne mechus abutat ea/et hinc zelotypa mater pro filia ne violet. iustus p domo dei volens ab ea tollere quicq̄d viderit scandalorū. Unde istud est. Zelus domus tue comedit me. Cui⁹ recordati sunt discipuli christi dū eiceret vēdētes z emētes de templo/seu domo dei. Zelum hunc vltimū laudauit q̄ dixit nullū esse deo accepius sacrificiū qȝ zelū animarū. Uere quidem si comitet ipsum beniuolentia/discretio z cōstantia. que tria si deserat aut cōtemnat zelus. recte cōparaueris ipm gladio bicipiti in manu furiosi. igni rursus et fulmini sine obice puaganti.

Primū metrū tercii

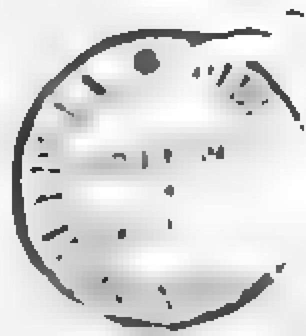
monocolon choriambicū asclepiadeū. currens cum primo carmine Horacij Mecenas atauis edite regibus.

Nox ... anima rapit libera ... [illegible]
Nox suprema dom⁹ prolitas vocat
Quo pl⁹ absq₃ mō torrida cāduit
Estas/fulguribus crebri⁹ enicat
Elisusq₃ vapor dissipat infima
Est igitur similis zelus ⁊ estuat
Intus cor stimulans. quo vehementior
Incūbit cohibe/fac teneat modū.
Collidunt in eo se pariter duo
Affectus/nimiū singulus improbus.
Hinc impellit amor. hinc furit odiū.
Zelus nam quia rem diligit et colit.
Ledi non patit/protinus incitus
Ira corripit/recta nec inspicit
Odit/psequit/nec requiem capit.
[illegible]
[illegible]
Secum multa trahens que pereūt simul.

Secūda prosa tercij.

¶ Monitus

Omne zelus excusat o volucer propter intētōem boni finis/etiā si leserit vt dum vult tollere scandala a domo dei/satagēs ab hoib⁹ vl' hereses corrigi/vl' symoniā abijci. vl' tyrānidē opprimi. [illegible] ... Si oculus tuus (q̄ est intētio) fuerit simplex. totū corpus tuū lucidū erit. ¶ Volucer. Audisti christū alibi dicētē. Ecce venit hora ⁊ nūc est. vt oīs q̄ interficit vos arbitret se obsequium pstare deo. quis tñ dixerit q̄ hec intētio reddiderit occisores martyres absq₃ noxa? Quid q̄so iudeos magis excecauit q̄₃ zelus legis antiq̄/quam putabāt christū subuertere velle? De q̄bus apl's. Testimoniū₃ phibeo eis q̄ zelū habēt sed nō f̄m scientiā. Proinde m̄ltos inuenim⁹ ex hereticis etiā hac tēpestate q̄s fefellit talis zel⁹ tollēdi scādala a domo dei/p hanc aut illā p̄dicatōis viā. Hinc heresis ꝯ p̄matū romane eccl'ie q̄ sine ea stat salus. ꝯtra dotatōes vniuersalis eccl'ie/q̄ sunt vt venenū effusū sup eā omīsq₃ symonie officina ꝯ platoꝝ statū splēdidū et amplā familiā q̄ a secularib⁹ eripi pūt eis oīa. Contra religiosoꝝ obseruantiā q̄ aduersant libertati legis xp̄i/et estimant questū pietatē. Contra omnē generalit' p̄sidentiā q̄ null⁹ p̄cit⁹. null⁹ existēs in peccato mortali iuste dn̄at/neq₃ platus ē. neq₃ sacerdos. q̄m in charitatis radice fūdat (vt dicūt) titul⁹ p̄sidentie. et ita de pl'imis. Dum ... [illegible] dānat' est p̄terea frat⁹ qm̄ displicēs i eo cernebat abusus. exemplo medici stulti obstruentis subiectū dū conat' expellere morbū. ¶ Ceterū reminiscaris velim eoꝝ q̄ dies hesterna disseruit sup turbatōe iudicij rōis. Addit aduena n̄r exēplū aliō ⁊ id plane crebro. Experimur ait sepi⁹ nōnullos q̄ vigilātes loquunt' silia somniantib⁹/nihil pene dicētes q̄d sibi cohereat. hāc passiōem frenesim medici. vulg⁹ fantasiā vl' reueriā: gallice resuerie denoiat. cui⁹ causa ē. quia fantasmatib⁹ rez int⁹ occursancib⁹ vtunt' p veris rebus ad extra positis/queadmodū somniātes ... [illegible] ... eū expgefacti fuerint ... se deceptos i aliq̄ suo iudicio ... si fuerint i somnijs velut i vigilia ... Profecto nō dissimilit' euenit aliq̄b⁹ vehementer affectis et passionatis/q̄ i vigilia sibi ... enī cōsopiti et sopozati vl' ebriati passionū radicatarū fumositatib⁹. q̄ licz eo tūc sibi videant' sapiētes et virtuosi vel vel liberales vel magnanimi vl' ... vl' valde ... rēpublicā. verū cessantib⁹ hmōi passiōibus/inuenit' i vigilia ... et ... [illegible] ... Nempe eo⁹ ... fū rōis iudiciū adeo q̄ nullis clamoribus et aduerso monentib⁹ possent nisi vellēt expergisci nec suadentib⁹ obedire. Cur ita? ... pro veris virtutib⁹ amplexant' in somnio vanitatis. vbi mentit' imagines sibi/dicens zeluz esse qui furor est. iusticiā que crudelitas ē. correctōnem que diffamatio est. prudentiā que calliditas est. et ita de ceteris. Sic ira. sic inuidia. sic odiū. sic amor in excellentis iudiciū ratōnis offuscāt/cōsopiunt et excecant q̄₃ diu durauerint. Durant vero q̄ndo q̄ pl⁹/quādoq₃ minus p varios hominū moribus/p cōsuetudie/pro cōplexiōe. pro occasionibus datis aut acceptis. Odiunt ⁊ refugiūt q̄ hac spirituali frenesi laborāt rep̄hendi sicut lethargic⁹ expergisci. spnūt alioꝝ consilia. nempe q̄ plus alijs sapere salrē in hac sua re acutiusq₃ circūspicere dif

finitũ apud se retinet. Eos p̄terea q̄ se non sequunt̄ culpant/vel de negligenti torpore circa ea q̄ dei q̄ reipublice sunt. aut de dissimulatiõe vl' inordiato timore criminãt̄ ꝛ rident. Currũt tãq̃ asin⁹ indomit⁹ ĩ oẽ p̄cipitiũ/relinq̄nte eos ĩ manu ꝯsiliꝗ sui deo irato q̄ supbis resistit. ¶Monicus. Noui tales aliq̄n q̄les erãt opinor symeon ꝛ leui/q̄rũ a p̄cem [illegible] furor q̄ p̄tinax ꝛ indigna [illegible] ¶[illegible] pacto [illegible] cognitio [illegible] au-

D dire desidero. ¶Volucer. Vex zelũ eleuate p̄phetis descripsit q̄ dixit illũ comedit zelus dom⁹ dei q̄ scãdala q̄ videt ĩ ecclia tollere vult si p̄t. si nõ p̄t tolerat et gemit. vulgata [illegible] regula [illegible] possim⁹ qd̄ de iure possimus vbi nouerim⁹ plimũ interesse ĩ eo qui zelat si fugit auctoritate iudiciaria. aut si caret illa. vtrobiq̃ tñ obſuãda lex illa. Juste qd̄ iustũ ẽ exeq̄ris. ¶Monic⁹. Vellẽ sepatus sup his sermo fieret. ꝛ p̄mo de zelo fungẽtiũ publica ptãte. ¶Volucer. Fiat ita/ ꝛ q̄t insidijs expositi⁹ ẽ iste zel⁹ accipe. Insidiat̄ impotẽtia ppt̄ quã iubet sapiẽs. Noli velle fieri iudex nisi v̄tute valeas erũpere iniq̄tates. Judex ĩ [illegible] sententiã cui⁹ executiõis nõ habꝫ facultatem nisi iusticiã exponere vel cõtẽptui vl' discrimini. ¶Insidiat̄ ignorãtia [illegible] esse cognoscẽda/hoc in platis plimis re[illegible] ad ciuiles ꝯstitutões inuenim⁹/q̄les esse dãnabiles mechanici mõstrãt. inter q̄s nõ [illegible] Turbat etiã ĩ aliq̄bꝫ lr̃atis hũc zelũ defect⁹ experiẽtie. q̄ circũspicere facit oĩa vt tãdẽ digat̄ nedũ id qd̄ de se licꝫ. sed qd̄ expedit/id ẽ quod expedite fit. attenta circumstãtiaꝝ q̄litate. ¶Turbat alios incõstãtia p̄secutiõis eorũ q̄ bñ p̄cõsiliata/cõclusa/incepta q̃ sunt/q̄s vl' ira suboriẽs/vl' hũan⁹ timor infortunij [illegible] ¶Quo cõtra p̄tinaci⁹ obfirmãt̄ alij ĩ male p̄cõsiliatis et ceptis/fatuos q̄dã pudore victi/ne vinci videant̄/exẽplo militũ q̄s ĩ certã vltro morteꝫ viciosus fuge pudor impellit. ¶Quid et [illegible] de [illegible] dacibꝫ ꝛ corruptis. a q̄ꝝ seductiõe vix aliq̄s in potẽtatu [illegible] est. Quid de notarijs et [illegible] regent̄ culpa in eos q̄ tales [illegible] q̄ sola insup sibi placẽtia dici voluit. q̄lis erat achab. Verũ est q̄ p̄pe illũ sapientis. Prĩceps q̄ libenter audit verba mendacij/oẽs ministros habet impios. ¶Efficacissimũ insup corruptiuũ zeli boni ꝛ debiti notat scriptura cum expientia esse muneꝝ receptiõem a manu/lingua vl' obsequio. vnde seq̄t̄ acceptio p̄sonarũ/sili p̄ reatu damnãs vnũ absoluẽs alterũ/que oĩa p̄hibuisse legit̄ cognat⁹ moysi. [illegible] ¶Sunt q̄ se sufficiẽter existimãt rẽpublicã regere si ꝯstitutõnũ onera multiplicauerit. [illegible] sententias penales vt excõicatões fulminauerit. maneãt aũt ipi negligẽtes/similes facti pedagogis reprobis q̄ negligẽtiã suã [illegible] is ꝯminatões creoras indixerint. si [illegible] ¶Inuenies alios suis [illegible] inherẽtes vt nullã epikeie v̄tutẽ admittere velit/sciãt aut possunt apud q̄s summũ ius sepe sũma iniusticia fit. ¶Alij passim hac epikeie vl' extra [illegible] nihil in legibꝫ nihil in cõstitutõnibꝫ ꝛ regul' suis manet stabile. cũ tñ p̄cipuũ cuiuslibꝫ policie/etiã in monasterijs regimen/ex ratõnabili legum suarũ stabilitate resultet. ¶Ampli⁹ quid de p̄uersis scandalosisq̃ moribꝫ censendũ est ex quibꝫ redditur cõtemptibilis tã vita q̄ auctoritas regitiua. vnde cõsequenter inobediẽtia subditorũ p̄uenit iuste prorsus. vt in eo domini puniant̄/in quo delinquunt. Adam in exemplo est. cui in deũ peccanti facta sunt oĩa prius subdita. rebellia simul ꝛ aduersa. ita etiã vt caro p̄pria. ¶Quid q̄ aliquãdo peccata subditoꝝ redũdant in p̄sidentes? nec mirũ/dũ. cõsortes sunt ĩ malicia cõmittendo vl' omittendo. Sicut hely legim⁹ ad filios. Illud v̄o magis stupendum. exempli gratia in moyse/qui rector v̄tuosissimus extitit cui⁹ hec verba sũt. Nec miranda est indignatio in populũ. cũ mihi q̃ꝫ iratus dñs p̄pter vos dixit. Nec tu ĩgredieris illuc(nõ dubiũ)in terrã p̄missionis. ¶Monicus. Durus est hic sermo p̄

P regentibus o volucer. ¶Volucer. Durus fateor adeo q̄ beatos p̄dicare compellor illos qui solitudine sua cõtenti sunt. q̄les papa Gregorius suspirauit. habentes hanc a deo gratiã q̄ absoluti sunt a vinculis publici regiminis. ¶Preconiũ itaq̃ suũ canamus placet.

Secundũ metrum

tercij dactilicũ archilochiũ tetrametꝝ. vt

Illud nonū q̃rti de ↄsolatōe p̄hie. Puro clarū lumine phebum.

Monacha claustri vita recludens
Semet septis/mortua mundo
Cuius regimen ferre recusat/
Pompasq̄ suas deserit omnes/
Animum superans/imperiosa
Regnat. celle condit̄ antro
Regio fit ei mansio celi
Nil sibi vane gloria laudis/
Nil fallacis gratia fame
Garrula palpans. lubrica nec spes
Complacet/horret ferre tumultus
Trepidosq̄ metus/anxia vota
Qualia medijs v̄bibꝰ errant.
Nanq̄ assiduis turbine vasto
Cedit̄ curis publica vita.
Que p̄sumit debilis in se
Homines ꝓprio ponere dorso
Quorum nugas crimina fraudes/
Lites rabidas/vulnera/mortes
Anxia portat. calculus arta
Dandus superest cum ratōne
Quid tantis iuuat vltro periclis
Subdere vitā mox periturā
Scrupulosq̄ pati iugiter acres/
Intro vermem cor lacerantem?
Ludicra vanaq̄ quanta recursant
Quot crudelia turpia feda
Haurit sensus discolus/extra.
Unde cor vrit zelus amarus
Uel dolor asper. dira vel ira.
Siue libido sordibus opplens
Nonne fenestras claudere mortis
Prestat. et vti sensibus imis
Celica cernere mente pudica
Quam nō turbat seua remordens
Extera populi cura recepta.
Fera mors sibi fit ianua vite
Sua spes iesus est. viuit in illo.
De sanctorum quos coluisse
Meminit/meritis et pce fidit.

Prosa tercia tercii libri.

¶Monicus

Ide volucer ne dū claustralē vitā extollis sis inimosus reipublice/ que periret vtiq̄ sine rectoribꝰ. Sed neq̄ caret ista vita suis piculis/suisq̄ tēptatōibus/tāto maioribꝰ q̄nto colluctatio crebrior aduersus p̄ncipes tenebrarū mūdi huius habēda sibi est/et plꝰ q̄ hūana. Deniq̄ scit dānatōez serui pigri q̄ talētū sibi creditū absconditin sudario. ponitq̄ lucernā sub modio. nā sapia abscōdita/et thesaurꝰ iuisus/q̄ vtilitas i vtrisq̄? Mādauit q̄z deus vnicuiq̄ d̄ ꝓximo suo quē peuntē q̄ n̄ saluat/oū pt/occidit. ¶Uolucer. Hic est credemihi laqus magnus quo solet zelꝰ iprobus seducere plˀimos vt ambulēt i magnis et alienis a se. nō fm sciam. magna q̄ppe sibi videt̄ oīs p̄sumptio. Qua sup re mlˀtis diuq̄ n̄r aduena secū q̄suit/theologiamq̄ ↄsuluit. ¶Monicus. Jō audire cupio q̄lit̄ hec zeli deceptio ↄgnoscēda/declinādaq̄ sit ab ill̄ q̄s nonaū admistratio publica ligatos detinuit. imo et q̄s habz religio/ne mūdꝰ eos p hāc seductōz resorbeat/q̄les iuēti sunt aliq̄ eo dānabiliores/q̄ p̄mā fidē irritā fecerūt. Patiūt̄ aliq̄ nō pauci nō sine in q̄rendices sūmurmurātes q̄ dona sua neq̄unt i alios trāsfūdere docēdo/ↄsulēdo/monēdo dirigēdo iura vita sibi ... moleste ferētes ... q̄si diceret vt q̄d pdito hec. q̄ nō habēt q̄ vocat eos iter rectū. q̄s ↄstituat me doctorem sup eos vl̄ ad eos?

¶Uolucer. Est videre i q̄busdā/q̄ vtinā docerēt se p̄mitus ad sobrietatē sape/q̄ aliorū fieri doctores tāta auiditate desiderant/ vt ↄgscerēt q̄ rōe zelꝰ suꝰ moderādꝰ ē. et q̄bꝰ termis coercēdꝰ. ¶Monicꝰ. Expedit neqūsdā sup hac re dari regulas breues et solidas. ¶Uolucer Expedit/accipe et i p̄mis R certū habeto q̄ ptāte regitiuā i ecclˀiastica hierarchia si supior nō imponit et iubet eā/ nemo laudabilr̄ et tute suscipit vel exercet. Tal̄ nimirū se glˀificat et ingerit nō vocatꝰ a deo tāq̄ aaron. Primūq̄ locū veniēs ad nuptias ipudēter anticipat/descēsurꝰ cum rubore. auditurꝰ etiā. q̄s te ↄstituit iudicē sup nos? Itaq̄ sarcinā hāc si nēo iponit dicit Augꝰ. vacādū ē ocio ꝑq̄rēde vitatis. adde. vl̄ studio ꝓpe salutis. Neq̄ eī deꝰ indiget auxilio n̄ro ꝓ salute alioꝝ vt secū laborem nō vocati. ¶Amplꝰ ptāte regitiuā n̄ ↄseq̄t̄ aliq̄s ex solo titulo scie vl̄ eruditiōis vl̄ charitatis. imo nec ex pceptōe licētie magistral̄ i theologica facultate/q̄ licētia n̄ obligat se suscipiētē/s̄z idoneitatē eiꝰ mōstrat. ¶Proinde ptātē hāc regitiuā si supior legitimꝰ (sut deꝰ) fit hō) iubet et imponit/optz recipe. q̄n post audiras recusatōis causas/vt i moyse fuit et hieremia/supior ꝑstat in suā Refutantē eī q̄d excusaret ab inobediētia/ nisi ꝓpriū forte iudiciū quo sibi videt̄ indignus tali missione. Sz superiori subijcere

cōuenit/nedū proprie voluntatis affectū
sed etiā intellect⁹ sui iudiciū. Alioqn pusil
lanimitas ista specie hūilitatis se pallians
arrogantia dicēda ē/eo piculosior q̄ sibi vi
det hūilior. et q̄ sensum suū pferre nō dubi
tat sensui iudicioq3 supiorū. Subinde po
testatē regitiuā pt aliq̄s vel petere vl' appe
tere hō sibi bñ cōscius q nō pesse s3 pdesse
vult scitet pt/tñ modo caueat ne mētiatur
vt sepe fit iniqtas sibi. Arbitror h' intēde
bat aplus. Qui epatū inquit desiderat bo
nū opus desiderat. Sed vt [illegible]
ret subiūxit. Oportet aūt epm esse sine crimi
ne ꝛc. Sic ysaias dño q̄renti quē mitteret
rñdit. Ecce ego mitto me. veꝝ se iā ardenti
calculo purgatū cognouerat. Poterat hec
ptās nūc⁹ appeti/q̄ñ priores ad martyriū
[illegible] Nodū [illegible]
cta nimis hec appetitōe gignat eā nō zelus
aiaꝝ s3 vl' psūptio vl' ianis glia. vl' ābitio [illegible]
[illegible]
ditare q̄rēs carnē et sanguinē. aut demū in
experientia ptās hui⁹ regitiue/dās audaci
am de viribꝫ ppriis. sibiq3 blādiens q effi
caci⁹ ceteris euelleret/q destrueret/ pderet
ꝛ dissiparet/ꝛ edificaret et plātaret. Expt⁹
ho longe videbit aliter ꝛ metuet. videbit q
puersi difficile corrigunt. et stultoꝝ infini
tus est nūer⁹. videbit opa dei q nemo pos
sit corrigere [illegible] Videbit q
de pmeditatis secū et dictis tūc faciā hoc/
tūc faciā illud. fiet postmodū neq3 hoc ne
q3 illō. Videbit se lōge fieri et ꝯfundi ab ex
pectatōe sua. ꝛ veluti torrēte rapido alioꝝ
[illegible] Aūt dicet deni
q3 aliq̄s facilius esse speculantē in cella vel
studio describere sibi pulcrū boni regiminis
modū in republica/q̄ exeq̄ndo pticare.
¶ Monicus. Quid de hominibꝫ cēses no
stre etatis querētibꝫ expectatōes ad bñficia
q̄bꝫ annexa est alioꝝ cura. Pro q̄bꝫ vl' adi
piscēdis vl' retinēdis se litibꝫ inuoluūt/su
ptibusq3 cōsumunt. ¶ Volucer. Viderit
ipi q̄lis sua sit intentio. ꝛ quē sibi finē pnci
palē cōstituūt. Potest itaq3 fieri vt idone
us aliq̄s seruire deo i regimie publico que
rat illud/intēdens ex ꝯseq̄nti ꝛ tāq̄3 secūda
[illegible]
[illegible]
cionato sibi labore seruiat in hoc statu libe
riori q̄ete deo. Nec est leuiter hoc imputan
dū symoniace [illegible]
tant in ecclīis hore canonice ad recipiēdū
distributōnes quotidianas et solitas. Aut
dū vicari⁹ deseruit vni cure suscipiēs inde
stipendiū. Dignus est opari⁹ mercede ꝛ ci
bo suo. Dicā ampli⁹. Si pficet aliq̄s vitā
claustralē rōnabiliter/ intēdens illic suffici
enter sustētari. alioqn nō intraturus/ neq3 tñ
symoniac⁹ est dū intētio pncipal' est seruire
deo/et sustētatio vite est ad illū finē ꝛ sub il
lo. vbi aūt vnū ppter aliud/iā nō duo sed
vnū sunt. ¶ Monic⁹. Appares loq̄ fauo
rabiliter in excusatōem symonie/quā tanta
seueritate decreta dānant. quā ampliare ita
[illegible] apō ecclīasticos i
[illegible] a symonia non inse
cta. Sed h' interim omisso cū multis q̄ ma
gis scholastice tractāda sunt. pfice q̄d cepi
sti. de zeli moderatōe p patiētiā respectu [illegible]
[illegible] ¶ Volucer. Correctio [illegible]
terna cū sit op⁹ elemosyne spūalis datū sub
affirmatiuo pcepto. Si peccauerit i te fra
ter tuus ꝛc. Semp q̄dem obligat s3 nō p
semp. ¶ Omittēda q̄ppe est dū pbabiliter
apparet q fieret vl' frustra/vl' in deteriora
tōem corrigendi. Hoc aūt pbabilit' estima
tur de peccātibꝫ ex malicia ꝛ ꝯsuetudie per
uersa. nō ex ignorātia. Sec⁹ in correctōne
iudiciaria. vbi pt ꝯtēni scādalū illi⁹ q̄ puni
ri debꝫ. q2 fit p salute nedū illi⁹/sed totius
reipublice. ꝛ vt punitio sceleris cedat aliis i
exemplū. ¶ Potest insup hec omitti corre
ctio dū pbabilit' apparet q peccās alio mō
p se vl' p alteꝝ corrigat. [illegible]
nō est de necessitate pascēd⁹ a petro etiā di
uite/si verisimiliter imineat mod⁹ q susten
tat⁹ p se vl' aliū nō pibit. Quasup re nēo
debet sibi fabricare leuiter scrupulos tanq̄3
de necessitate pcepti. sicut nec i aliis pluri
mis. que vel ptergredi vel agi pñt infra ter
minos diuie iussiōis. ¶ Attento pterea q te
merariū freq̄nter esset et vsurpatū iudiciū
corrigere frēm q̄si crimīaliter opantē/vbi
[illegible]
ratōe fragilitatis pprie. vt in pueris et pu
ellis et rusticanis. vel q2 doctrinis ꝛ ꝟtuti
bus aliūde pollēt. a q̄bꝫ eos declīare nec se
corrigere nō est leuit' psumēdū. ¶ Rursus at
tēdere debꝫ ista correctio ne ptergrediat' vl
latentius ordinē hierarchicū q̄ inferiores re
duci habēt ad deū p supiores etiā vbi vide
tur in supioribꝫ vl' inertia vl' lata culpa/nō
inde publicā potestatē vsurpet aliq̄s. neq3
in pdicatōe/neq3 in sacramentoꝝ mīstratō
ne. neq3 in supioꝝ coram subditis satirica

repꝛehensione/q̄ nō edificationē morū sed in dignatiōem causat ꝛ ꝯtemptū. ¶ Est aūt specialiꝰ aliq̄d obseruandum circa eos q̄ꝛ cōfessiōes audiunt vt extra neq̄ publice neq̄ priuate arguant inde. imo neq̄ laudent ne capiat via suspecte reuelatiōis in vituperio. vel fictiōis aut inanis gloriatiōis i laudatiōe. vel diffamatiōis p indirectū in cōfitentibus nō laudatis. ¶ Monicus. Difficile certe iugū p̄sidentibus in vtroq̄ foro. q̄ sic obligant corrigere sic se gerere q̄si penitus i cōfessiōe nil audissent. ¶ Sed ad vlteriora p̄gens dic q̄li moderatiōe sit exercēda talis correctio. ¶ Volucer. Utiq̄ nō cū impio. nō cū austeritate. ꝛ minime cū ꝯtumelia vel improperio. Mendax eni in ore ꝯtumeliosi correctio. Sit exēplo Pauli/cū omī hūilitate lachrymis et māsuetudie. Neq̄ formidandū est hic ne nimia fuerit humilitas/ vbi nulla est q̄ frāgi timeat regēdi auctoritas. Quid q̄ in multis dissimulāda sūt peccata vel iunioꝝ/ne p̄dāt verecundiā/vel seniorū ne pessimentur p̄ impatiētiā: increpādi nō sunt/p̄sertim i publico/sed necesse detrahētibus est plausibiliter assentiendū. Modestū silentiū cū facie subtristi satis erit/p sua correctiōe. et nr̄a ne peccemꝰ cautiōe. Porro si peccātalia sint q̄ doctrinā xp̄iane religionis inficiāt publice cū scādalo pusilloꝝ/silentiū soluendū ē. et tota libertate ꝯdicēdū. aut primus ad supioꝛē deferendū. Qd̄ si ꝯtin sit in supioribus ꝛ inferioribus tantā succreuisse gniciē/etiā in his que fidei sunt/propter deprauationē intellectus et inordiatū timore cuiusq̄ potentioris errātis/aliosq̄ trahētis/hos violētia/istos fauoribus. adeo q̄ nec periti sanū ꝯsiliū nec iudices rectū iudiciū libere dabūt. dissimulabūt potiꝰ/aut in veritatis subuersionē impudēter ibūt. In casu si defensio catholice veritatis exponēda sit in publico p p̄sonas priuatas videt ambiguū. qm̄ vno loco iubet dn̄s. Esto fidelis vsq̄ ad mortē. et laudat q̄ p lege dei sui certauit vsq̄ ad mortē. Et a verbis impioꝝ nō timuit exēplo Johis bap. Alio loco vox xp̄i e. Nolite sanctū dare canibus. neq̄ pꝛoiciatis margaritas ante porcos. Cuiꝰ rō cōtinuo subiūcta est. ne dans lacereꝛ ꝛ verbū dei cōculcet. ¶ Monicꝰ. Quaꝝ vero: o volucer me tangat hec cōsideratio pegrinū nostꝝ sua p̄secutiōe i causa fidei nūc coram ordiario iudice. nūc in p̄sentia sacri ꝯcilij. nā quid inde ꝯuenerit audis. quid dicit. q̄d agit. ¶ Volucer. Nolo fiat tibi modo rn̄sio. latioꝛe hac in re ites sermone habiturꝰ seorsū. Etenim q̄ fronte de sacro cōcilio suspitiōem de p̄ncipioꝝ moraliū veritate dubitatiōem de p̄cessu iudiciario offensiōem cōcepisset. ¶ Sed accipito ꝯpēdiosum in p̄missis documentū absolutos a publicis respiciēs.

Tercium metrū tercij

monocolon anapesticū parthemiacū dimetrū catalecticū. currit cū metro q̄nto secūdi de ꝯsolatiōe p̄hie. Felix nimiū.

q   Ua forte vocat deus/hanc tu
Contentus agas. nec hianti
Zelo animo noua vota.
Que sunt aliena relinque.
Tractent quibus est data cura.
Non te nocuis p̄me gratis
Sis sufficiens tibi queso.
Nec te coquat alterius sors.
In se retinet status omnis
Quicq̄ miserū graue durū.
Quod scire status nequit alter.
Experta feres leuiore
Notaq̄ magis ope fisus.
Febrem patiens modo dextrum
Mutat latus huc/modo leuum.
Nunc ventre cubat/modo dorso.
Hinc pace caret quia secum
Fert intro malū/suus omnis
Idcirco locus grauis angit.
Se corrigat et paret intra
Pacem sibi. deq̄ q̄etem.
Qua nō aliter potietur
Gratum referas domino cor
Qui dona dedit sat abunde
Utaris eis sine culpa.
Sic proderis omnibus apte.

Prosa quarta libri tercij

¶ Monicus

q   Ua ratiōe fiet o volucer vt solitariꝰ oibus p̄ficiat. ¶ Volucer. Nimiꝝ bn̄ viuēdo. An ignoras q̄ oīne peccatū offendit nedū deū s̄ omnē iperio suo subditā creaturam: q̄ idcirco armat ꝛ pugnat ꝯ insensatos. Nocet p̄terea nedū peccanti s̄ toti hominū ꝯmūitati que est velut vnū corpus tāq̄ acies ordiata/cuiꝰ nō p̄t sine lesiua debilitatiōe quantulacūq̄ pars vel mortificari vel eripi/qualit fit ex peccato cuiuscūq̄. Hinc ppende virtutem vniꝰ

multo mag' oĩbꝫ pficere. vñ sumpsit ortũ psalmiste ꝟbũ. Particeps ego sum oĩm timẽtiũ te et custodiẽtiũ mãdata tua. ¶ Cui insup scire q̃ntũ segregatus ꝛ orãs sic vel [illegible] in monte [illegible] inspicito. Deniq3 q̃s nesciat vicia efficaci' orõe q̃3 p orõem vinci? Solitari' ꝟo liberius orat q̃3 occupat'. Tolle orõẽ et timẽtiũ deũ. q̃d pderit obsecro labor fatigantiũ se. vel p̃dicãdo/ vl' monẽdo. vl' corrigẽdo. q̃n medicos etiã monet sapiẽs orare vt opera dirigat sua de'? Penset g̃ solitari' q̃ntũ põt corrigere delinq̃ntes absens ꝛ tacens si bñ vixerit et orauerit. taliter enĩ et nõ aliter sibi datũ est tollere scãdala ab eccia si crebro ingemuerit iuxta visionẽ ezechiel' de habẽtibus signũ thau ĩ frontibꝫ suis. ¶ Pẽset q̃ntũ difficultatis habꝫ exterior correctio. q̃ntũ sollicite turbatõis. puto gaudebit eligere partẽ marie sedentis. nõ marthe mistrãtis deseret q̃relã querẽs ad marthã/ q nõ sollicitũ. nõ turbatũ erga plĩma reliq̃rit cũ iesus. ¶ Itaq3 si corp' ꝓpriũ et vnicũ vitali q̃s sufficit obediẽs reddere suo spũi q̃tidianis increpatõib'/ q̃ nunc monẽs illũ et castigãs/ q̃d censendũ putas de tot corpibꝫ. tot capitibꝫ. tot spiritibꝫ alienis/ nec coniũctis? Speratalid̃s se correcturꝫ hos ꝛ illo verbo suo. dicat sibi ꝓmitus. seq3 corrigat [illegible] Nec si recogitauerit recte secũ solitari'/ grãs aget deo q ñ imposuit hoĩes sup caput suũ. miserebitq3 ꝯstitutis in publica ptãte. non indignabit. nõ emulabit. Attẽdet q̃d dñs ad Job dixerit. Si habes brachiũ sicut de'. ꝛ si voce simili sonas disꝑge supbos in furore tuo et respiciẽs omnẽ arrogantẽ hũilia. vbi docet apte op' hoc soli' dei esse. Hinc ꝑ psalmistã iubet. Neq3 zelaueris faciẽtes iniq̃tatẽ. Quia nec imitãdi sũt tales/ nec spreto diuinit' istituto ordĩe corripiẽdi. ¶ Queris exercere zelũ ꝯtra petõres. q̃ris eos decẽter ꝑdere/ dabo tibi antidotũ sine ꝟborum strepitu. sine virga. sine carcere. sine flagell' aut vulnere. sine tuo piculo. Bñ viue tibi. et ꝑ aliis orã s. ipos tolera ꝛ geme/ nihil aliud tibi cõcessũ ẽ. Sed inde gaudeas q̃m alleuiat' gui fasce. cur aliene misceberis rixe/ cur alienũ iudicabis seruũ/ cur talento vis vti in nõ tibi ꝯcessos vsus/ q̃d palã est abuti? Memineris illius q̃ pecunias aliis partiẽdas recipe noluit/ cauẽs sibi tã ab inani gl'ia. q̃3 a piclo distributiõis. vt sic [illegible]

[illegible] tiũ et nõ recipiẽtiũ. ab sui ocii deniq3 detrimento. ¶ [illegible] I
[illegible] surgit consolatoria q̃eo multa. p̃sertim his q̃s susceptũ nõ ligat officiũ. Adderes vellem aliq̃ sup eadẽ patiẽtie ꝟtute. Et l ꝓmiseras [illegible] habꝫ. ¶ VoluceR. Scis pfectõez hoĩs in dei dilectiõe sup oĩa et ꝓpter se/ ꝯstitui. Jõ finis legis dilectio. Porro q̃s nesciat verã dilectionẽ non in ꝓsperis sed aduersis inspiciendã [illegible] ꝓspitate ver' amator sit. Venit ad te de' cũ auro ꝛ argẽto. cũ sanitate. cũ honorificẽtia. cũ q̃ete a tẽptationibꝫ int' ꝛ foris/ recipis eũ. laudas. g̃tias agis. dubiũ mihi ẽ si munera dei/ nõ deũ diligis. Itaq3 q̃ deum vel amat vel in eo sperat ꝑ cõmodo tpali/ tolle cõmodũ/ desꝑabit ꝛ oderit. venit de' incomitat' his oĩbꝫ. s3 cũ paupie. egritudie. tribulatõe. si ꝑstas ĩ amore. si ĩ grãꝝ actõe/ mõ opus amicicie pfectũ ostẽdis ad deũ/ quãdo nec dolore nec inopia ꝑssus discedis ab ei' amore. Neq3 enĩ dolere viciũ ẽ. sed propter dolorẽ nihil viciosũ ꝯmittere laus est [illegible] ¶ [illegible] suasiões ad patiẽtiã/ hec vult animũ reddere sui cõpotem liberũq3. vicia reprobat. laudatq3 virtutes. oñdit oĩne peccatũ facienti penã esse. oĩs aũt virt' magnũ sui ꝓmiũ est. Addit malos esse impotentes nec adipisci q̃d cupiũt. Boni ꝟo desideriorũ suoꝝ q̃bus appetũt summũ bonũ ꝯpotes sunt. Nam ꝑticipatõne diuitatꝫ dii fiũt. Docet rursus fortunã omnẽ bonã esse. et q sepe plus aduersa q̃3 ꝓspa pdest. Deniq3 nulla ẽe ĩ istis inferioribꝫ mutabilibꝫ ꝛ caducis bonis ac [illegible] ¶ [illegible] oĩa q̃dẽ sunt ista (ait Boeti') ad phiam. tũ tñ cũ audiunt oblectãt. sed miseris maloꝝ altior sensus ẽ. Ostẽdenda fuit ꝑ theologiã altior felicitas. quã petere/ et infelicitas oĩno pessima. quã refugere deberem'. in cui' respectu p̃sentẽ morte nõ esse timẽdã astrueret. Nolite timere ait eos qui corpus occidunt sed eum qui pot [illegible] mittere in gehennã ignis. ¶ Cũ enim triplex sit malorũ pena. quedã cõtracta. quedã inflicta quedã ꝓmissa. Primã plurimi nihil ꝑpẽdunt nec aduertũt. quã phia tñ recte ꝓbat

multo magis omnibus pficere. vñ sumpsit or/
tũ psalmiste pbũ. Particeps ego sum oim
timētiũ te et custodiētiũ mādata tua ¶ Ut
insup scire q̃ntũ segregatus ꝛ orãs sit vtil'.
moysen orātem i monte dũ pugnaret israel
inspicito. Deniq; q̃s nesciat vicia efficaci⁹
orõe q̃ꝫ p orõem vinci? Solitari⁹ ꝓo libe/
rius orat q̃ꝫ occupat⁹. Tolle orõe timētiũ
deũ. q̃d pderit obsecro labor fatigantiũ se.
vel p̃dicādo/ vl' monēdo. vl' corrigēdo. q̃m
medicos etiā monet sapiēs orare vt opera
dirigat sua de⁹? Penset g̃ solitari⁹ q̃ntũ pōt
corrigere delinq̃ntes absens ꝛ tacens si bñ
vixerit et orauerit. taliter enĩ et nõ aliter si/
bi datũ est tollere scãdala ab eccia si crebro
ingemuerit iuxta visionē ezechiel' de [illegible]
tibus signũ thau i frontibꝫ suis. ¶ Pēset q̃n
tũ difficultatis habꝫ exterior correctio. q̃n/
tũ sollicite turbatõis. puto gaudebit elige/
re partē marie sedentis. nõ marthe mīstrã/
tis deseret q̃relā querēs ad marthã/ q̃ nõ sol
licitũ. nõ turbatũ erga plīma reliq̃rit eũ ie/
sus. ¶ Itaq; si corp⁹ pprium et vnicũ vix ali
q̃s sufficit obediēs reddere suo spũi q̃tidia
nis increpatõib⁹/ prīnue monēs illõ et ca/
stigãs/ q̃d censendũ putas de tot corpibꝫ.
tot capitibꝫ. tot spiritibꝫ alienis/ nec cõiun/
ctis? Sperat aliq̃s se correcturꝫ hos ꝛ illos
verbo suo. dicat sibi p̃mitus. seq; corrigat
si valet. ꝛ dũ nõ poterit hũili⁹ sapiat. Hec
si recogitauerit sciet secũ solitari⁹/ g̃ras a/
get deo q̃ ñ imposuit hoies sup caput suũ.
miserebit; q̃stitutis in publica ptāte. non
indignabit. nõ emulabit. Attēdet q̃d dñs
ad Job dixerit. Si habes brachiũ sic de⁹.
ꝛ si voce sili sonas dispge supbos in furo/
re tuo et respiciēs omnē arrogantē hũilia.
vbi docet apte op⁹ hoc soli⁹ dei esse. Hinc
p psalmistā iubet. Neq; zelaueris facietes in
iq̃tatē. Quia nec imitādi sũt tales/ nec spre
to diuinit⁹ istituto ordie corripiēdi ¶ Que
ris exercere zelũ ꝯtra petõres. q̃ris eos de
cta pdere/ dabo tibi antidotũ sine ꝓborum
strepitu. sine virga. sine carcere. sine flagell'
aut vulnere. sine tuo piculo. Bñ viue tibi.
et p aliis orãs/ ipsos tolera ꝛ geme/ nihil ali
ud tibi cõcessũ ē. Sed inde gaudeas q̃m
alleuiat⁹ tui fasce. cur aliene misceberis ri/
xe/ cur alienũ iudicabis seruũ/ cur talento
vis vti in nõ tibi ꝯcessos vsus/ q̃d palā est
abuti? Memineris illius q̃ pecunias aliis
p[illegible] recipe noluit/ cauēs sibi tã ab i/
[illegible] a piclo distributiõis. vt fit inq̃

ab [illegible]
nu [illegible] de [illegible]
mento. ¶ Monic⁹. Suades salubriter I
patiētiã [illegible]
surgit consolatoria q̃ces multa. psertim his
q̃s susceptũ nõ ligat officiũ. Adderes vel/
lem [illegible] q̃ sup eadē patiētie ꝟtute. Et I p̃mis.
[illegible] cop⁹ pfectum habꝫ
¶ Volucer. Scis pfectõeꝫ hois in dei di
lectiõe sup oĩa et pter se/ ꝯstitui. Idõ finis
legis dilectio. Porro q̃s nesciat verã dile/
ctionē non in psperis sed aduersis inspici.
Aduersitas nēpe sola pbatrix ē si q̃s in pro
speritate ver⁹ amator sit. Venit ad te de⁹ cuꝫ
auro ꝛ argēto. cũ sanitate. cũ honorificētia.
cũ q̃ete a tēptationibꝫ int⁹ ꝛ foris/ recipis
[illegible] mu/
nera dei/ nõ deũ diligis. Itaq; q̃ deum vel
amat vel in eo sperat p cõmodo tpali/ tolle
cõmodũ/ desꝑabit ꝛ oderit. venit de⁹ incō/
mitat⁹ his oibꝫ. sꝫ cũ paupie. egritudie. tri/
bulatõe. si ꝑstas i amore. si i g̃raꝝ actõe/ mõ
opus amicicie pfectũ ostēdis ad deũ/ quã/
do nec dolore nec inopia p̃sus discedis ab
ei⁹ amore. Neq; enĩ dolere viciũ ē. sed pro/
pter dolorē nihil viciosũ ꝯmittere laus est
egregia. ¶ Sũt apud phiaꝫ ꝓe splēdideq;
suasiões ad patiētiã/ hec vult animũ redde
re sui cõpotem liberũq;. vicia reprobat. lau
dat; virtutes. oñdit oẽ peccatũ facienti
penã esse. ois aũt virt⁹ magnũ sui p̃miũ est.
Addit malos esse impotentes nec adipisci
q̃d cupiũt. Boni ꝓo desideriorũ suoꝝ q̃bꝫ
appetũt summũ bonũ ꝯpotes sunt. Nam
pticipatõne diuitatis dii fiũt. Docet rursus
fortuna omne bona esse et q̃ sepe plus ad/
uersa q̃ꝫ ꝓspa pdest. Deniq; nulla pt̃ i istis
inferioribꝫ mutabilibꝫ ꝛ caducis bonis ac
q̃ fortuitis inueniri vl' hauriri felicitas q̃
[illegible]/ que potētiã/ q̃ reuerētiã/ celebri
tatē/ leticiã stabiliter veras donet. ¶ Speci
osa q̃dē sunt ista (ait Boeti⁹) ad phiam. tũ
tm̃ cũ audiunt oblectãt. sed miseris maloꝝ
altior sensus ē. Ostēdenda fuit p theologiã
altior felicitas. quã petere/ et infelicitas oĩ/
no pessima. quã refugere deberem⁹. in cui⁹
respectu p̃sentē mortē nõ esse timēdã astru
[illegible] corpus [illegible]
dunt. sed eum qui põt animã et corp⁹ mitte
re in gehennã ignis. ¶ Cũ enim triplex sit
malorũ pena. quedã cõtracta. quedã infli/
cta quedã ꝓmissa. Primã plurimi nihil ꝑpē
dunt nec aduertũt. quã phia tũ recte pbat

magnā esse. quia ꝑuat animā magno ꝑtu/
tis bono. tollēs ab eo modū speciē et ordi/
nem. Inflicta pena q̄ sensum doloris īfert
pl⁹ extimescit et fugit. Terciā vt ꝑmaʒ nō
attendūt peccōres dū ī penam ꝑoꝝ peccōꝝ ꝑ
mittūt iusto dī iudicio ad alia ꝛ alia crebro
y labi. ¶ Theologia ꝑo christianoꝝ phie do
ctrinas si recte/ si ꝟe sunt/ si salutares/ appro
bat vtēs eis iure suo/ et catholicas reddēs.
si tenebrosiores sunt illuminat. Si noxie
[illegible]
retinens. aliō exterminās. qm̄ nihil inq̄na
tū. nihil sordidū. nihil falsum vel noxiū se
cū intrat. Non sistit in ꝯsideratōe sola mu
[illegible] rerū infra labenciū/ in variabilita/
te sortis hūane. In imꝑfectōe fallaci eoruʒ
omniū q̄ mūd⁹ inferior ostētat. q̄ sunt diui
[illegible]
tes. que freq̄nti⁹ recidūt in cōtraria. Erigit
se ꝯfestim alti⁹ respiciēs verā btītudīs for/
mam/ nō simulacrū quoddā vel ydolū be
atitudīs. quale stoyci ponere visi sunt/ ī ho
nesto qō supꝑī⁹ ꝑmiū est. ꝑ cui⁹ obꝟuatōe
mors volūtaria etiā ꝑꝑa manu (sicut egit
catho) ſm eos q̄ri p̄t/ quā esse viā breuem ꝛ
expeditā/ sed mēdacit̄ dixerūt ad libertatē.
Sileo de porcinis voluptatibus epicuri.
Sed neq̄ꝫ primi boni sola cōtemplatio (q̄/
lem locut⁹ ē Aresto.) btītudo dici p̄t. Sub
limiorē et eternaʒ dat theologia. In cuius
aspectu mōstrat momētaneū et breue ꝟ tri/
bulatōis/ sup̄ modū immēsum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
losophā [illegible]
tē q̄ntitatis habere censebit pena [illegible]
talibet eterne vite ꝛ morti collata [illegible]
te q̄ꝫ ictus leuis virge ad supplicium [illegible]
le vitandū ꝛ regnū cōseq̄ndū. Ecce ꝑpona
[illegible]
mortē pati vel virgā. nō dubiū q̄n virgam
ꝯrabit etiaʒ flēs si neget ei timēs et horrēs
[illegible]
diū. Hinc pueros dū flagellant et clamant
ridere solem⁹/ tenētes puto illā sapiētis sen
tentiā. Uirga eū cedis ꝛ aīam ei⁹ ab infer
no liberabis. Nos ꝟo q̄ndiuscli pueri ge
mimus excādescim⁹ murmuram⁹ ad mo/
dicū dei flagellū. Illudq̄ꝫ ꝑ impatientiam
rūpimus vt possum⁹. q̄si nō ab inferno si/
milit̄ liberare nos q̄rat pater noster deus
z ¶ Tribulatis q̄d putas tibi theologia sua/
sura sit? Serui deo sectōsq̄ꝫ suos ꝛ [illegible]
nora. ꝓsꝑaberis in seculo delicijs. diuitijs.
pace glīa frueris ad votū. Sic videlicʒ do
cebat sapiēs. Fili accedens ad ꝟuitutē dei
ꝑpara aīam tuam ad tēptatōem. Sic apo/
stol⁹. Omnes q̄ pie volūt viuere in xp̄o ꝑse
cutōem patient̄. Sic christ⁹ dicēs. In me
pacē: in mūdo p̄ssuram habebitꝭ. Sic sctī
sctēq̄ꝫ oēs exēplo mōstrarūt. Expectandū
ita est. ꝑparand⁹ anim⁹ ad tribulatōeʒ que
nobis vtiq̄ꝫ tal̄ fiet q̄lis anim⁹ erit vtentis.
demeruim⁹ millesies mortē et īferni mortē/
eruet nos (si volum⁹) tribulatio. Si nolu/
mus puniet nos bis in idip̄m. Itaq̄ꝫ oīno
impossibile ē nō flagellari/ vl̄ hic ad penitē
tiā/ vel in futuro ad extermiatiōeʒ. Respici
amus sp̄ ad dn̄m flagellantē. Ad p̄rem mi
[illegible]
simulatorie. nō velut ī somno christiani di/
cimur et sum⁹ Neq̄ꝫ eni venire p̄t aliūd de tri
bulatio. tenet q̄ ꝑpe ligatū leonē infernaleʒ
ne furiat q̄ntū vellet. nō ille sʒ detinēs eū ro
gandus est. nō aduersari⁹ quis ali⁹/ sit hō/
sit bestia/ sit ignis/ sit aq̄ timēd⁹ est. timeat̄
moderās illa de⁹. Et hinc orit̄ magna secu
ritas. ¶ Nolo dicat hic aliq̄s/ nō temptabo
dn̄m aduersus illa que naturalis fert actio
Liberrim⁹ eni nature rector est de⁹ vtēs il
la ꝓut libet ad salutē electoꝝ/ ad ꝯmodita/
tes se diligētiū. q̄les enūerate sūt a ꝓphetis
et sctīs diligēter. Erudit ꝑ flagella. purgat
ꝛ medet̄. doctrīas ī scꝑturis mltiplicat. qō
ꝓphe. qō boeti⁹. qō cicero cū ceterꝭ insinu/
ant. Cōpellit intrare vocatos ad nuptias/
lacerans alti⁹ tunicā. illi⁹ crus frāgēs. hu/
ic oculū eruēs. aliū mancū reddēs. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
rē. si demeruisti/ te eq̄ aīo id ferre equū ē. si
tibi bene ꝯsci⁹ es/ gaude q̄ maior te merces
manet. ¶ Quid p̄terea q̄ absq̄ꝫ tēptatōibus
nullo pacto p̄sens vita ducit̄ q̄ militia ē. to
[illegible]
det altera tibi fortassis asꝑior. Crede n̄ eie
cit hoīes de⁹ ab horto voluptatꝭ vt ꝟ nouā
ꝯstitueret. sʒ ī labore viueret et erumna. Au
fero ais mihi pacē. mihi glīam. mihi diui/
tias. mihi felicitatē. nō aufero sʒ inuito/ mō
strās viā. q̄ ꝑ p̄ssurā mūdi pax. ꝑ infami/
am glīa. et ꝑ inopiā diuitie. ꝑ luctū et mise/
riā beatitudo (qō est omne bonū) ꝯpantur.
¶ Ad extremū ꝑ p̄senti die et re quā agim⁹/

(sol eī declinior silētiū suadet) carmē accipe

Quartū metrum ter

cij monocolon dactilicū alcaicū catalecti-cū. Simile p̄mis duob̄ carminib̄ Hora cij i oda vltīa. Phoeb⁹ volentē p̄lia melo q̄

Iter coetuos Job vir honestior
Multa refulgens ple beatior
Simplex/tremiscēs te de⁹ optime.
Rectus/fidelis/criminis inscius/
Gentes eoas exuperans nimis
Gazis/et amplo velligero grege
Bobus/camelis/atq̧ laboribus
Aptis asellis. plurima turbaq̧
Seruire debens magnifice fuit.
Talem flagellis expetijt sathan
Tēptare duris/nō aliter valet
Uti/malignis viribus vspiam
Ni det supinus phas dominus sibi.
Laxis habenis hinc furiosior
Tradit ruine/protinus omnia
Septena proles dum bibit ac edit
Tres et sorores/obruit hos domus
Conuulsa venti turbine funditus.
Job vero viua rupe manentior
Ferri recocti robore durior/
Spes cuius alte fixa petre fuit/
Supplex deo mox lumina dirigit
Grates rependens religiosius
Si que dedisti vis pereant/ait
Fiat voluntas iure deus tua
Hinc edocemur cuncta per aspera
Ad quem misellos currere conuenit/
Quis deprecandus/nam deus vnicus
Sontes repurgat trux tribulatio
Ac innocentes roborat et probat.
Cuius q̧ dicat mens bene subdita
Que cōmodasti si repetis pater/
Gratus libenter restituo/cape.
Uis per latrones/ense/vel ignibus
Auferre. linquo. gratius accipis
Sic forte q̄ si pauperibus darem
Si te vocantem non satis audio/
Compelle. vestes dilacerans trahe
Demum prout vis/dūmodo sim tuus

Finit tercius

Incipit liber quartus.

Prosa prima. ¶ Monic⁹.

Preteritis dictis locutus es o volucer/ quēadmodū pegrin⁹ noster suā in theologia q̄rit ↄsolatiōnē in oīb̄ q̄ circūstant eū tribulatōnib̄. nūc p tuā fidē edicito/nūquid non penitet eū plimoꝝ q̄ vel in francia vel in generali ↄcilio gessisse memīt/nō circa cessiōꝫ et eiectiōem ↄtēdentiū de papatu. scribēdo d̄ potestate cōcilij. modo circa causas fidei eā p̄sertim q̄ detestat̄ homicidia sine legitīa auctoritate pꝑetrata/cū sequel̄ siuis q̄ causa totius pene turbatōis inclitū frācie regnum discerpētis (vt aiunt) seminariū fuit. Quis aliā debet aliq̄ cupidinē effrenē dn̄andi vl̄ vindictā expetendi. Nunq̄d nō aliq̄lr salitē scrupul̄ sua ↄsciā remordet? ¶ Volucer. Quis gl̄iabit̄ o monice mūdū cor se h̄re. q̄s dixerit innocēs et mūd⁹ sum. Quis nō cōstitut⁹ sub iudicijs dei terribil̄ in consilijs sup filios hoīm/nō trepidauerit? Hinc afflictus Job. Uerebar oīa opa mea (ait dn̄o) sciēs q̄ nō parceres delinquēti. Et iterū. Si voluerit mecū ↄtēdere n̄ potero r̄ndere vnū p mille. Cui ↄformis est orō pphetica. Nō intres in iudiciū cū s̄uo tuo dn̄e. q̄ nō iustificabit̄ in cōspectu tuo oīs viuēs. Et rursus. Si iniq̄tates obs̄uaueris dn̄e. dn̄e q̄s sustinebit. Porro q̄d Isaias secū ceteros inuolues sibiq̄ vilescēs huiꝰ ↄfessiōe protulerit. legim⁹. oēs iusticie nr̄e tāq̄ pān⁹ menstruate. Quis igit̄ iusticias suas velut gloriabūd⁹ ostētauerit deo/pl⁹ q̄ pannū ↄfusiōis sue mlier viro. Quē deniq̧ non exterruerit apl̄i verbū dicētis. Nihil mihi ↄsci⁹ sum. sed nō in hoc iustificat⁹ sum. Causaꝫ reddidisse videt̄ sapiēs. Timide sunt inq̄t ꝛ icerte oēs puidētie nr̄e. Et alibi. Prauū cor hoīs et inscrutabile. q̄s cognoscet illō? ¶ Monic⁹. Quid igit̄ agit p serenatōe cōsciētie sue vt deo sit in pace loc⁹ suus. ipeq̧ dormiat in idipm. ¶ Volucer. Doctrinaꝫ consulit quā theologica tradit schola. iudicat alit̄ agēdū esse de scrupul̄ inq̄etis orientibus ex his q̄ pterita sunt. Alit̄ sup his que agibilia futura r̄spiciūt. fatet̄ ex pteritis profecto se timere/neq̧ timorē hūc abijcit. Augēt poti⁹ corā iudice deo. ita tn̄ ne desperet sup misicordia ei⁹ s̄ꝫ i solidiorē spem assurgat. Formidat ne forte posuerit sibi laq̄os inimic⁹ latētes ꝛ abditos ī via hac ꝟitatis q̄ ambulabat. Neq̧ enī dubi⁹ s̄ꝫ certissim⁹ est/idipm q̄d ꝓsecut⁹ est/ꝟitatē esse catholicā. Cui⁹ oppositos errores impiosq̧ atq̧ pestiferos extermiari q̄rebat ordīe iudiciario Ita enī se iudicat obligatū firmit̄ credere: ꝛ nullaten⁹ dubitare d̄ noticia ac intellectu

diuisorum preceptorum. Alioquin se fidelem quo pacto reputaret. cum scriptum sit. Dubius in fide infidelis est: quod vtique veritatem habet dum quis illa dubitat que per eruditionem sacre scripture certa tenetur et explicita fide tenere. Neque enim generalis sufficeret credulitas in multis/nisi particularis affuerit. plus aut minus iuxta personarum et eruditionum qualitatem. Vere si iuxta hoc iter veritatis posuerit [illegible] angelus sathane qui se transfigurat in angelum lucis/ si ita est vsque quo certus. neque scit si scuto veritatis ita preterit eum deus quod timere non habuerit a timore nocturno. a sagitta volante in die. a negocio perambulante in tenebris. ab incursu et demonio meridiano. Demonium plane meridianum dixerunt sancti/ quod et fallit: et sub specie tamen boni non qualiscunque sed magni boni fallaciam tegit Hic est laqueus magnorum virorum/ dum magni non humiles sunt in oculis suis. dum propemagis quam aliene innituntur prudentie. dum extollunt se in cogitatione sua sicut taurus. dum preterea sic agunt quasi facto et si non verbo dicerent. manus nostra excelsa et non dominus fecit hec omnia. Appe dum peruenire monitiones suas arrogantia superba/ non subsequi in humilitate lachrymis et mansuetudine sepius inueniunt. Denique super modum terribile est illud sapientis tonitruum. Est via que videtur homini iusta. et nouissima eius ducunt ad mortem. Beatus igitur vir sapientis testimonio/ qui semper est pauidus. quia nisi in timore dei se instanter tenuerit: cito subuertetur domus sua. Noli propterea mirari monice/ si tales inter recordationes positus paueat et extimescat/ presertim cum perfectam charitatem que foras mittit timorem/ non se presumat adeptum/ vtinam habere se cognosceret minimam vel imperfectam. ¶ Monicus. Exterruisti me talia de timore disserens. et in hos me trusisti scrupulos dubie questionis. si pro prosperitate reipublice [illegible] catholice [illegible] per errantium vel delinquentium correctione quis hominum se debeat exponere/ sed sedere solitarium et reputare sapientem esse qui non curat in cuius manu mundus sit. Nam si bene percipiunt qui docent nihil esse agendum quod dubium est an bonum sit/ et ponunt [illegible] (dicente sapiens) peribit in illo. Quis audeat sub tanta [illegible] palam persequendum amplecti. ¶ Volucer. Audebit si certus fuerit ex doctrina sacra quod fundata sit in iusticia fidei persecutio sua pro qua certandum est vsque ad mortem corporis vel in anima deterius moriendum

Primum metrum quar

[illegible] curritur cum tercio metro tercii de consolatione philosophie quo ad promum eius versum. Quamuis sueuerat.

Ex in tabellis a deo binis olim
I Insculpta [illegible]
Precepta nature. quod idcirco fuit/
Legem quod impressam per indelebile
Lumen dies nostris in cordibus/ fuscauerat.
Nox criminum/ nubesque flagitiorum
Obscura. necnon pertinax suetudo
Que prima circa vera mentiri facit
In moribus/ secte docent hoc impie
Illuxit ergo summi velle/ per fidem
Rursus iubens signis et in miraculis
Mandata seruos hec dei vigil tui/
Si non mori vel perire funditus vis

Prosa secunda quar

ti libri. ¶ Monicus

Ed cauenda sunt o volucer scandala. A
vae enim homini per quem scandalum venit.
Obsuadendum est preterea in collectione zizaniorum ne simul eradicetur et triticum. Tolerari denique mala iubentur que si tolli quererentur deteriores afferrent exitus. sic ethnici. sic saraceni. sic heretici plerumque dimittuntur nec impugnantur. immo sic agere consilium est vbi communitas est in culpa. ne deterior scissura fiat. ¶ Volucer. Scandala phariseorum contemnenda docet veritas. Sinite eos inquit ceci sunt et duces cecorum. talia quippe vitare nec possumus nec debemus. Sic neque deserenda est veritas aut vite/ aut doctrine vel iusticie/ dum certum habemus quod periclitaretur nostro silentio. et opposita falsitas firmaretur. iuxta regulam. Error cui non resistitur approbatur. ¶ Monicus. Redit ecce sermo noster ad materiam que de zelo tractata est. Cadit preterea in aliam difficultatem qualiter et quando certi erimus quod defensio catholice veritatis non plus affert nocumenti quam vtilis edificationis. quando si plus officit non erat tenenda iussio christi superius inducta. Nolite sanctum dare canibus: Cui parabola de zizaniis non tollendis consona est. ¶ Volucer [illegible] vna distinctio. Cuius vel ignorantia vel inaduertentia multos etiam philosophorum atque theologorum conturbauit. ¶ Itaque certitudo vna est supernaturalis. altera naturalis. tercia moralis vel ciuilis ¶ Certitudo supernaturalis [illegible] quod non stat aliquem sic assentire et falli. Et hec iterum certitudo diuiditur. quia quedam est euidentie clare et intuitiue in patria beatorum. Altera enim

dentie reuelate ĩ illustratõe pphaꝝ. Tercia
solꝰ adherẽtie in speculo ꝛ ĩ enigmate. q̄ ñ
[illegible]
lẽ certi [illegible]
deliũ. Est enĩ q̄libet hmõi certitudo tãta ꝙ
[illegible]
ꝑ esse pt. alioq̄n deꝰ negaret semetipsum.
[illegible]
neqꝫ ꝑipateticoꝝ. neqꝫ achademicoꝝ. Hec
certitudo ꝓ tercio huic distinctõis mẽbro fi
delibꝫ oĩbꝫ dũ ꝑegrinanť in via ꝯuẽit. quos
tãta certitudĩe nedũ duodecim articulis fi
[illegible]
actu vľ habitu. ĩplicite vľ explicite. quaľr
credendo certi sunt neqꝫ falli pñt. Alioquĩ
iuxta q̃d ꝑtactũ extitit. dubiꝰ in fide infide
lis ẽ. Certitudinẽ hãc ĩ martyribꝫ talẽ vidi
mꝰ vt absqꝫ vlla dubitatõe mallet̃ relinq̃re
vitã q̃ꝫ fidẽ. Ceteꝝ paulꝰ hac subnixus. ex
ꝑssurꝰ vehemẽtiã certitudĩs. asseruit [illegible]
onalẽ cuiꝰ añcedẽs sciebat ĩpossibile. [illegible]
inq̃t si angelꝰ de celo vob̃ euãgelizauerit ꝑ
ter id q̃d euãgelizatũ ẽ. anathema sit. Neqꝫ
tñ negãdũ ẽ. q̃n paulꝰ vltra certitudinem
adherẽtie ꝑ fidẽ. certitudinẽ habuerit eui
dẽtie ꝑ reuelatõis illustratõez. ꝛ quodãmõ
B in trãsitu seu raptu ꝑ gl'iam. ¶ Porro certi
tudinẽ alterã q̄ naturaľ d̃r inuenimꝰ q̄ taľr
est ꝙ nõ stat ꝑ naturã ꝙ aliq̄s taliť assenti
at et fallať. Hãc Aresto. ꝛ peripatetici. hãc
[illegible]
ꝑncipijs ꝑ se notis. cognitis vicꝫ ex sola ter
minoꝝ apphẽsiõe. vt ꝙ q̃dlibet ẽ vel nõ est
Posuerũt et in ꝯclusiõibꝫ demõstratis. ꝛ ĩ
euidẽti cõseq̄ntia deductis ꝑ talia ꝑncipia
quẽadmodũ dixerũt mathematicã sciaꝫ es
se certissimã. Achademici ꝟo in q̄bꝫ socra
[illegible]
aliq̄ nouã visi sunt induxisse sciaꝫ. nihil sci
re. imo nec h̃ scire ꝙ nil scimꝰ. ita tollere vo
luerũt e medio certitudinẽ omnẽ. dicẽtes d̃
oĩni re ad vtrãqꝫ ptẽ ex equo disputari pos
se. Et ita neqꝫ ꝑmã de q̄ locuti sumꝰ certitu
dinẽ supnaturalẽ. neqꝫ naturalẽ putabãt vl
lam esse. Deniqꝫ certitudo q̄ moraľ dici pt
vľ ciuiľ tangiť ab Aresto. vna cũ ꝑsenti cer
[illegible]
tentia ẽ. disciplinati esse in vnaq̄qꝫ re certi
tudinẽ q̄rere iuxta exigẽtiã materie. Eq̄ enĩ
viciosũ est inq̄t ꝑsuadentẽ q̄rere mathema
ticũ ꝛ moralẽ demõstrantẽ. nõ enĩ ꝯsurgit
certitudo moraľ ex euidẽtia demõstratõis
sed ex ꝓbabilibꝫ ꝯiecturis. grossis. ꝛ figura

libus magis ad vnã ptẽ q̃ꝫ ad alterã. Ta
lem certitudinẽ si penitꝰ negauerint acha
demici. si nõ eã ꝑterea sufficiẽtẽ dixerint ad
aliq̄d moraliť opari. viderint q̄ rõe ꝑsũpse
rint aliq̄d vel agere bonũ. vľ omittere ma
lũ. ꝯformiť ad iudiciũ rõis. q̄le debꝫ ẽẽ cer
tum sicut certa est in se ꝟtꝰ. alioq̄n virtꝰ nõ
est. ¶ Monicꝰ. Animaduerto volucer. q̃m
ex ꝑma certitudĩe mľta possimꝰ ꝛ demũ
nos fideles sine scrupulo corde credere ad
iusticiã. et ore ꝯfiteri ad salutẽ. ꝓseq̄. defen
dere et tueri. priusq̄ꝫ vacillet vľ auferať a no
bis hmõi certitudo. ¶ Intelligo ꝑterea ꝙ ĩ
agibilibꝫ hũanis q̄ tantã habẽt varietatez
dicẽte Aresto. ꝛ expientia teste. vt casu ma
gis q̃ꝫ arte ꝯstare videãť. sufficit tercia cer
titudo q̄lis nõ sꝑ scrupulos oẽs abijcit. suf
ficit vt ꝯtemnat vľ supet. sic opando quasi
nõ sint. ¶ Sed q̄ rõe possit h̃ fieri scire cupio
q̄d aduena nr̃ in his agat. ¶ Volucer. De
C scrupuľ sicut ꝑdiximꝰ iudicat aliť agẽdum
esse dũ oriũť ex ꝑteritis. aliť dũ in eis q̄ agẽ
da sunt occurrerit. De ꝑteritis q̄dẽ opibus
iã amplectiť Gregorij sniam. Bonaꝝ mẽti
um est ibi culpã agnoscere vbi culpa nõ ẽ.
Cõformiť ꝛ ad illũ. Iustꝰ ĩ ꝑncipio accu
sator est sui. ¶ Cõstituẽs itaqꝫ se corã t[illegible]
do tribunali districti iudicij dei [illegible] ꝓ
ꝑham audit ꝛ sustinet accusantẽ eu[illegible] ma
iori seueritate scit ꝛ pt. q̃tuꝰ fiat ei sp̃us cõ
tribulatus ꝛ ingẽs ꝯfusio. ꝯtritio ꝛ hũilia
tio cordis. ita vt cadat a se ꝑ omnimodam
ꝓpe defensiõis despatiõez. neqꝫ enĩ vult cũ
diuina iusticia cõtẽdere. neqꝫ ꝯsciẽ ꝓ iusticia
restionũ ferẽti ꝯ̃ se reũ. silẽtiũ ĩponere. sua
det potiꝰ vt clamet vocibꝫ magnis. Iste ẽ
eq̄ssime iudex deꝰ. iste q̄ ꝓ iusto iudicio tuo
damnãdꝰ ẽ. peccauit enĩ in talibꝫ ꝛ talibus
sup numeꝝ arene maris. ita vt ꝑcã sua vix
totꝰ cape possit mũdus. Sũt enĩ abyssus
mľta ꝛ tenebrosa nimis. que altã sibi dãna
tõis abyssũ meruerũt ꝛ inuocãt. Et h̃ dñe
deꝰ. in voce cataractaꝝ tuaꝝ. h̃ ẽ viaꝝ tua
rũ inscrutabiliũ. ꝛ iudicioꝝ occultoꝝ. in q̄
bus hõ ꝯstitutꝰ videre nõ pt an amore v[illegible]
odio dignꝰ sit. neqꝫ cog̃scere d̃ suis opibus
q̃tumcũqꝫ iusta videãť. quo terminent̃ fine
aut q̄ districtõe iudicent̃. Accusatus inť ta
lia reꝰ nõ defensoris s3 accusatoris. testis ꝛ
iudicis ĩ se ptes agit exaggerãs q̃ntũ potest
[illegible]
nẽ. sꝑat ĩ illo apli ꝟbo. si nos iudicaremꝰ ñ
vtiqꝫ iudicaremur. Quo ꝯ̃ fit ĩ hũanis in

dicijs. qm̄ ꝯfitenti crimē mors infert. apꝰ deū ꝓo apꝰ quē ē misericordia ⁊ copiosa redēptio/misericordia h dn̄i viuim⁹ superexaltat iudiciū. q̄ fit vt dānād⁹ i curia iusticie habeat aditū cū fiducia ad thronū grē ei⁹. q̄ saluat dānātos se. absolutōem ꝯferēs ī auxilio oportūo. ꝑcipue si dimiserit hō ex corde debitoribꝫ suis. vt pricipes velit eos fieri glie. neqꝫ vīdictā q̄rere cupiat. sꝫ oret ꝓ salute sua. q̄ fit vt fidēter dicat deo. bullas venie sue pitande hn̄s dimitte nob̄ debita nr̄a sicꝫ ⁊ nos dimittim⁹ debitoribꝫ nostris

D ¶ Monic⁹. Talia freq̄nt audiui volucer. Sꝫ q̄lr absqꝫ mēdacio vl' fictōne ꝑ in mltis tale aliq̄d agi nō satꝭ aptū ē. Esto nēpe q̄ de ꝑteritꝭ opibꝫ scrupuli sint ī ꝯscia n̄ idcirco reā se iudicare hꝫ. Est enī scrupul⁹ vacillatio q̄dā dubitatio vl' formido ꝯsurgēs ex aliq̄bꝫ ꝯiecturꝭ debilibꝫ ⁊ incertꝭ. Aliōqn si ex vehemētibꝫ argumētis et ꝓbabilioribꝫ ꝓ hac pte q̄ꝫ ꝓ altera dubitatio ꝯsurgeret. iā nō scrupul⁹ sol⁹ vl' leuis trepidatio dici deberet/sꝫ moral' de trāsgressiōe certitudo. Mirū ꝓo neqꝫ cautū videret si propter hmōi scrupulos/ꝯscia testificatōes vl' dānatōes ferret certā. Nūq̄d iterrogata ab hoībꝫ vl' acrit a seipa/neqꝫ mētiri sibi volēs rn̄debit ꝓpt solos scrupulos se ī ꝑitate reā/ se criminosā/se dānādā existere? nōne magis in h casu de merito q̄ꝫ de pctō. ⁊ ita poti⁹ ō saluatōe q̄ꝫ ō dānatiōe ꝑsumit? Quo pacto fert igit ꝯ semetipam dānatōis snīaꝫ? Auget dubitatōeꝫ apl'i dictū. Mihi inq̄t ꝓ minimo ē vt a vob̄ iudicer vl' ab hūano die/ sꝫ neqꝫ meipm̄ diiudico/q̄ tn̄ alibi se ꝑmuꝫ fatet int pctōres. Uenit inq̄t de⁹ saluos facere pctōres/q̄꞉ ꝑm⁹ ego suꝫ. ¶ Oro q̄lē ad ista rn̄sionē aduena tu̅ daret. ¶ Uolucer Qualē nimirū dat apl's/dū subdit ad pallegatū. q̄ dā ꝓbū. q̄ me iudicat dn̄s ē. Et alibi. Scio q̄ ī me nō habitat bonū/ꝯformit ad illō xpi. Qui ex ꝓprijs loq̄t mēdax est. ¶ Certissima igit nō scrupulosa rōe tenere debꝫ oīs hō viuēs/q̄m sine grā dei dānatus ē. q̄propt hūiliet se hō q̄ꝫtū potuerit. sibi vilescat. se deijciat. se ꝯculcet ī ꝑcogitatōne sua. q꞉ n̄ hr̄et q̄ deo dānāti rn̄deret. q̄d obijceret dicēti. amice nō facio tibi iniuriā. accipe q̄ tuū ē et vade. Quid ē aūt illō tuum nisi pctm̄/nisi mēdaciū? Legisti q̄ sanct⁹ abbas agathō moriēs/fribꝫ iterrogātibus an timeret/⁊ an in opibꝫ suis ꝯfideret/ rn̄dit. In ꝑitate timeo/neqꝫ ꝯfido in opibus meis/q̄usqꝫ venero an̄ deum. q̄m alia sunt iudicia dei/alia hoīm. ¶ Monicus. Tot⁹ crede mihi volucer/horrore ꝯcutior. tot⁹ merore tabesco. tot⁹ in desolatōeꝫ et in q̄ndā velut despatōꝫ deijcior hec audiens. nec q̄d de ꝑteritꝭ nec de futuris agam scio. ¶ Uolucer. Atvero german⁹ tu⁹ hac ꝯsideratōe sic vti nitit vt inter tot ꝑmētia mūdi mala. int tot hostiles carnis ac demonū molestias ꝑ ipaꝫ diuo ꝓpicio fortiorē assurgere q̄rat in spem solidiorē ꝯsolatiōeꝫ. et ī trāq̄lliori pace q̄escere. cui⁹ rōem et moduꝫ collocutio diei ꝑoris exposuit. ¶ Monic⁹

Memini. ꝑ despatōeꝫ eā ad spem vēire docuisti. Causant nihilomin⁹ scrupuli tn̄ eos in q̄etudinē mētis quā fluctuare faciūt. a qua sicut musce morictes ꝑdunt suauitatē odoris. i. deuotōis ⁊ amoris sentimētū. Euigilare demū ꝯpellūt et exuscitare dilectā ꝑius q̄ꝫ ipa velit. ¶ Uolucer. Accipito ꝯsiliū E

Secundū metrum

quarti dicolon tetrastophon. primi tres ꝟsus sunt trochaici alemanij dimetri acatalectici/sicut ꝑmus in scdo metro q̄rti ō ꝯso. phi. Quart⁹ ē dactilic⁹ pherecratius trimeter acatalecticus sicut secūdus in secundo metro scdi libri. Pontus ꝟsat arenas. Ad finem fit distrophon.

f Jtuum tabescit in te
Scrupulis exagitatum
Cor/gemens et anxiatū
Persta fortius in spe.
Filijs suis quid obest
Prouida cura patris scit.
Pane filiorum seruus
Ut quandoqꝫ cibatur/
Sic cibo serui frequenter
Paruus vescatur heres
Glorietur vt nequaq̄ꝫ
Et speret cor vtrinqꝫ
Proximum solet iuuamen
Fieri contribulatis
Nonne fluctus et procelle
Expurgant mare crebro
Parturit filium mater
Sed non absqꝫ dolore.
Letus alacrisqꝫ fies
Morum prole beatus
Si memor dei recusas
Hic solamen habere

Prosa tercia quarti. ¶ Monicus.

F Ro qȝs blādimenta mūdi supaverūt. qȝs adimpleverit ꝓpheticū votū. letet̄ cor meū vt timeat nomē tuum? Quis ad sacrificiū salutis offerēdū accedere ꝓsūpserit/si fuerit alien⁹ a dulcedine dei. si aruerit sic̄ mons gelboe. in q̄ nec ros desup refrigerās/nec pluuia rigās ꝛ fecundās cadat. ſȝ sit sibi celū eneū ꝛ t̄ra ferrea deserta ꝛ inaq̄sa? ¶ Volucer. Plimos crede mihi fefellit nimia sentimētoꝝ hmōi ꝯq̄sitio seu cupido/ſ ī turelupinis ꝛ begardis. ſ in q̄busdā deuotis nō fm sciāȝ expertū ē. q̄ deliramēta cordis sui p dei sentimētis āplexantes turpiter errauerūt. Alij frustra conati sunt ad nihil passionabiliꝫ affici/cū sentiret apl's aliā legē repugnātē. Alij ita deo se voluerūt tradere/q̄ oīa de⁹ ageret ī eis tm̄ mō passiue se hn̄tib9. Alij p vnionē apiciomētal' cū spūs lectō/tradūt hr̄e sciāȝ mysticā ō deo. ita tū q̄ de⁹ nō appbēdat̄ sub q̄cūq; rōe vl' entis vel veri vl' boni. ¶ Sȝ ab istis ꝛ a ꝯsi̇bus inq̄rit̄ vbi meritū erit si dilectōis volūtarie null⁹ habeat̄ act⁹? At uero q̄ rōe debeat cor [illegible] tēptatōnū agitatiōes se gerere/te doceat exēplū palpabile. Vtūt̄ naute q̄dā vasculo/ī q̄ sup cuspidē erectā librata ē ex transuerso volubil' ac⁹ ferrea. cui⁹ acies affecta ē p magnetē/q̄ sit vt ī polū articum assidua sit sua directio. Nō aliter cor affectū dei dilectōe ī fide et spe ferri ꝯuenit ī deū. Porro sicut ex motu vasis ꝯtinētis acū agitat̄ ac⁹ aliorsū. nūc dextrorsū/nūc sinistrorsū. redit tū sp ī idipm dū q̄escere sinit̄. Cōformit̄ turbatōne aut [illegible] impulsis motib9. mō p has/mō p illas passionū [illegible] amor firm⁹/saltē in habitu/qđ sufficit si nō penitus eiecerit ipm bō. Et ita sufficit vt aliq̄s inueniat̄ ꝯstātior resistere pctis. imo corp⁹ exponere martyrio. carens actu talib9 sentimētis q̄ȝ alt⁹ abūdāter plen⁹ eis. ¶ Quare ptȝ signū istud sensibil' suauitatis inefficax ē arguere caritatē dei/si nō affuerint comites caritatis signate p apl'm. Caritas inq̄t paciens ē. benigna ē. cū reliq̄s q̄s subiūgit. itaq; si fides/si spes/si cetere virtutes īformes esse pñt/dū deest caritas effugiēs a facie latētis supbie/cur n̄ poterit hec extra suauitas? Gustas igit̄ hāc suauitatē vtere cū hūilitate et grāꝝ actōe. Gustu cares/fer ī patiētia ꝛ māsuetudīe/attēdēs q̄ aliq̄n demō abutitur naturali bono teneri cordis. vt ē ī mliērib9. sic ecōuerso p̄t grā naturale bonū tale ī adiutoriū sui sumere/vt vehemētior et crebrior īualescat spūal' ꝯuotio. Sȝ dū surrepit supbia (q̄b9 eī n̄ insidiet̄ q̄ vexare voluit apl'm) tollit̄ hec pax īterior/redit q; colaphizans tēptatōis/custos hūilitatis. q̄ casu sufficiat grā dei. Hec more generatiōis pue ꝛ puerse diuinū sibi deuotōnis signū querat.

G ¶ Monic⁹. [illegible] id qđ ab initio q̄situ ē/q̄ rōe poterit aliq̄s q̄cq̄ȝ aggredi sub dubio ꝯstitut⁹. an agat recte si ex interiori ꝯsciē motu sufficiēs certitudo n̄ habetur. Peribit deniq; oīs ars distiguēdi veras a falsis īmissiōes ꝓphicas aut reuelatōnes. ¶ Volucer. Habes sup h vltīo scpta nō pauca pegrini nr̄i. ¶ Primū ꝙ respectu eorū q̄ futura sūt (ō p̄teritis q̄ppe iā diximus) sic obseruare ꝯuenit/vt nō reputet̄ culpa vbi culpa nō ē. Aliodn̄ causat̄ erronea ꝯsciā ꝯ [illegible] et anim⁹. ¶ Preterea sub hac dubitatōe velut ad vtrūlibȝ nesciēs q̄d actur⁹ sit/ꝯsiliū est vt nō agat/q̄m exponeret se discrimi. q̄ casu certū habeat q̄ peccat. ¶ Vis igit̄ q̄cq̄ȝ securi⁹ agere cert⁹ sis illō esse bonū/neq; p̄ntrarī ꝯrsū. Sȝ refert q̄ certitudīe. sufficit nēpe certitudo moral'/q̄lē notauim⁹. vt vl' n̄ sis ī pctō dū facis qđ ī te ē. aut saltē pctm̄ nō incurris nouū p temeritatē. exēpli grā. celebrādi [illegible] preparatōis excusatio. ¶ Ceteꝝ moral' hec certitudo p doctrinā colligit̄ altero triū modoꝝ. Vn⁹ puenit ex alteri⁹ auctoritate. Alt' ex ꝓpa eruditōne. Terci⁹ ab expimētali ꝯsuetudīe. Sub pmo viuūt īcipiētes et aīales. Sub scđo pficiētes ꝛ rōnales. Sb t̄cio pfecti ꝛ spūales. Cōsonat phs tradēs tres hoīm maneries ad doctrīā īueniri. Pauci p seipsos dociles sūt ꝓpt clarā sue ꝯplexiōis armoniā. addo vl' aliā grāȝ g̃tis datā q̄ faciliter agēda [illegible] Multi p alios erudiūt̄ recipiētes ab eis ītelligētias scpturaꝝ aut si nequūt credūt saltē docentib9 ꝛ obediūt. Terciū gen⁹ desparatū ē ad doctrinā. q̄ neq; doceri pñt/neq; docētib9 assentire volūt. Quib9 relictis (sunt enī pl⁹ discoli q̄ȝ mlta ex brutis/q̄ p hūanā domāt̄ idustriam. vt canes. vt eq̄. vt simee. vt aues aliq̄) fiat ſmo ō reliq̄s. ¶ Puto q̄ religionū īsti- D tuēdaꝝ p̄ncipal' cā fuit auctas regimīs cū

magis obediētia p̄stareť q̄ӡ ppe rōī/q̄ ī plurimis dubia valde ē/debil' ⁊ icerta. Preualere sīl' bӡ hec auctoritas respectu iuniorū q̄zūlibӡ ad mg̃ros vl' pentes. q̄m iudiciuӡ ppe rōīs vl' nullū vl' impfectū hn̄t. Hoc pitagore schola fuabat. Sic iubet dn̄s dicēs Interroga prēs tuos ⁊ dicent tibi/maiores tuos ⁊ annūciabūt tibi. Maiores intelligo q̄ m̄ltis expientijs eruditi sūt ī agibilibus hūanis [illegible] iudicia [illegible] recipienda tāq̄ӡ pncipia ppt m̄lta vidisse. Extēdit h̄ ad eos q̄ respectu diuiōӡ ppt ɔsuetudinē exercitatos hn̄t sensus/q̄les iā ī solitudie sibi viuere sufficiūt. ¶ Supest tertiū doctrie mod' ppositio nr̄o vicinior vn̄ sumit' ī agēdis sufficiēs ⁊ moral' certitudo. Orit' mod' iste/nutrit' q̄ӡ ex studiosa pscrutatōne diuiōӡ mādatoӡ q̄lē suadet sapiēs. Que tibi p̄cepit de' illa cogita sp. et ī pluribӡ opibus ei' ne fuerӡ curiosus. Etiteӡ. nihil dulci' q̄ӡ respicere ī mādatӡ dei. Hinc beatū dicit ps. q̄ ī lege dn̄i meditat' die ac nocte/cū ceterӡ absq̄ nūero cadētibӡ ī hāc snīaӡ. Ita q̄ӡ scl' ī scpturӡ suis locut' ē de'/⁊ idipm (ait Job) nō repetet/q̄m sufficiēter erudiunt et ɔsulūt. īmmō relegāt' puro fidelī ⁊ integro corde. Maliuol' q̄dē et incredul' tenebrosi et inde nascit' erroӡ caligo. q̄d ī hereticӡ olī (nescio si ampli' nr̄a hac etate) pspicuū fuit q̄m cecutiētes facti sunt m̄lti circa fores pncipioӡ moraliū/q̄ sunt de pmis impssiōibӡ nature. q̄ rursus digito ppo scpsit de' ī tabul' lapideis ad indelibilē mēoriā/repetēs ea tercio p fidei traditiōeӡ in euāgelio. Ita q̄ lugere plāgereq̄ӡ ɔpellimur.

Tercium metrum quarti.

dicolon distrophon. Primus v̄sus iambicus archilochi' trimeter acatalectic'. secūdus elegyac'. currit cū tercio tercij d' cōso. phi. Quāuis fluente.

Rigma [illegible] p[illegible] [illegible]
Est a fonte [illegible] lucis/origo sua
Per hanc sophie veritas recondita
Qu[illegible] [illegible] nequit [illegible] patet
Reuelat ecce paruulis amans eos
Atq̄ӡ docens ⁊ cum simplicibus graditur
Sui supbis mente cordis clauditur
Uult intellectus subsit vt omnis ei.
Petitq̄ӡ sensus omnis vt se deneget.
Debet homo totus obsequiū dn̄o.
Par nempe bestijs peccando factus est
Indiget [illegible] fida subdere colla iugo.
Ut ambulet vite vias nec offendat/
Pandit qualis sit finis habendus ei.
Precepta rursus inculcat prius data
Nam mos puersus obnubilarat ea.
Uis ingredi vitam. mandata cōserua
Roborat hic decadē christ' in alta leuans.
[illegible] prima p se nota precepta decem
Mens scelerata docet falsa vl' ambigua.
In his fides si sit obscurior/plena
Meridie palpans/animodo quid supest
[illegible] benigne quid potest magis tuam
Externis legem tradere ludibrio/
Modos et regulas viuendi deinceps
Quos his euersis/plebs tua suscipiet.

Prosa quarta quarti.

¶ Monicus.

Hoc est volucer q̄ stomachabar nup mecū/dū theologiā efferres/vīsit q̄ nōnullos ex theologis experimur ī nullo meliores. vtinā nō deteriores ceteris hoīb. ¶ Uolucer. Nolo monice de aliena vita theologoӡ nec alioӡ scrutator eē vl' cēsor curiosus. Hoc vnū credidi ppt q̄d et locut' sum/q̄ theologia nō admixta fidei spei ⁊ caritati/inflat ⁊ officit/quēadmodū d' phia romanoӡ refert apl's. q̄m ppter ingr̄titudinē dati sunt sup alios hoīes in reprobū sensū. Cāӡ reddit. q̄ cū cognouissent deū nō sic deū gl'ificauerūt. neq̄ӡ gr̄ias egerūt. Ingratitudinē v̄o maiorē esse ī cōtēptu vl' abusu theologie q̄ӡ phie nemo dubitauerit. Preterea sicut apō ciceronē orator describit q̄ ē vir bon' dicēdi pit'. Ita theologū [illegible] viru bonū in sacris l̄ris eruditū. nō q̄dem eruditiōe soli' intellect'. sed m̄lto magӡ affectus. vt ea q̄ p theologiā intelligit/traducat p iugē rum[illegible] in affectū cordis/⁊ executiōē opis. q̄ tin' sapientia s̄m nomē suū sapida sit ī bonis/suauis ⁊ iocūde. ī mal' insipida ⁊ acerbe/ alioq̄n tales istar Urie ferūt l̄ras dānatiōis sue. dāt aduersus semetipos ex ore ppo iudiciuma pl' ificiūt exēplo vite q̄ӡ istruāt v̄bo doctrine. sacras deniq̄ӡ l̄ras ipudēter suis ingnatis moribӡ ⁊ desiderijs subfuire ɔpellunt. [illegible] imo sepe nesciētes. nescia pfecto ē ps magna taliū q̄ se theologie pfessores iactitāt. ita vt experiri stupor sit. Jō q̄ppe theologiā nesciunt. q̄ se curis alijs quotidie tradūt. Esto sciant. vides quemadmodū ratio/dos hominū pclarissima vertitur reprobis ad suā

aliorũq; puicit. Uinũ q₃ quãto meli⁹ tãto
furiosiores eos q̃ ad sobrietatẽ ipo nõ vtũt
reddit. nõ vini vicio ſ₃ potãtiũ. Dicta sint
hec interim q̃tin⁹ aĩo tuo tristimos gereret
et solueret q̃stio facta / sil' vt ea q̃ d̃ theologie
ↄsolatõe scribim⁹ q̃lit et a q̃bꝫ accipienda
sint vtilit' insinuarem⁹. Cõfido ĩ dño q̃ apd̃
idiotas sollicitos d̃ salute sua / in q̃bꝫ ẽ sim/
plex fides. certa spes. ⁊ suauis caritas insi/
debũt fructuosi⁹ ĩ aĩo theologice sũie (ĩdo ñ
frustra sunt) q̃₃ apd̃ repletos l'ris gignẽtibꝫ
sciam illã quã inflare dicit apl's. Oculum
ꝓo q̃s nesciat q̃ntũ turbat aut excecat infla/
K tio. ¶ Sũt alij min⁹ culpabilit' (nescio si mi
nus tolerabilr') errãtes / q̃s ex doctrina dum
moralẽ q̃rũt certitudinẽ / nullũ lumẽ rõnis
monet ad assensũ cuiusuis agibil' nimmõ sa
nis est si dicere potuerit. Hoc scriptũ ẽ. ꝟ tal'
doctor in lectura sua sensit. ꝟ ali⁹ ita posuit.
Sil'es aspiciẽtibꝫ ꝓso ad solẽ dorso splẽdorex
ei⁹ ĩ mõtibꝫ q̃s ad aspectũ sol' null⁹ sufficit
oñdẽtis digit⁹ attollere. Cur ita? Quia de
orsũ₃ oculũ mergere soliti sunt / vbi nõ aspi
cit' sol nisi circũuolut⁹ caligine. Plane. lucis
natura nedũ sensibil' sed intelligibil' ita h₃
vt q̃nto longi⁹ ab origie ꝓcedit / eo fiat debi
[illegible]
men intellectuale ingit ad ĩfima ↄsiderãda
demergit' / grossescit ⁊ crassescit quodãmõ.
ineptũq; reddit' sup piora q̃s vis' lucidiora cõ
spicere. S₃ neq; lumẽ ꝓratis accipiũt isti
[illegible]
ductõis hũane. ¶ Monicus. Expimur
[illegible]
sit insinua. ¶ Uolucer. Monẽdi sunt ab i/
gressu studij nõ ita figere solã ĩ ↄstitutõibꝫ
[illegible]
nent' hmõi ↄstitutões. Ita enĩ fiet vt collu
[illegible]
vl' nequnt / credãt illustratis. Recogitẽt in
sup ꝓstantiã hũane ↄditõis / q̃ ad h' ↄdita ẽ
vt totũ sensibilẽ mũdũ q̃ p sensuũ portas ĩ
gredit' / imp̃ mẽdo species suas atq; simula
cra / reducãt in p̃mũ p̃ncipiũ deũ / cũ q̃da₃
simplificatõe et puritate. Ita pcedẽs a deo
mũd⁹ fit eo ↄtinue vilior ĩ suis ptibꝫ / q̃ lõ
ginq̃or. put in elemẽtis videre ẽ. ⁊ ĩ solio lu
mine. Rursus aũt reddit' spũalior magis ac
magis p opatõ₃ ĩtellect⁹ agẽtis ĩ fantasmata
corpalia. ex q̃bꝫ elicit sua ꝟtute spẽs intelli/
gibiles simplices ⁊ incorpeas. Et sicut na

tũ ex carne sensuũ caro erat suo mõ. sic quod
nascit' ex intelligibili spũ / spũs ẽ. Adeo qui
dẽ vt ñ dubitauerit aplũs dicere. q̃ adheret
deo vn⁹ spũs ẽ cũ eo. Hec opatio ꝑcipue
spectat ad eleuatos theologos / exercitãtes
se ad theologiã mysticã. q̃ p abnegatõ₃ tẽ/
dit ĩ simplificatõne₃. ve₃ q̃ñ veniẽdũ ẽ ad
agibiliũ tractatõe₃ opt₃ rursus in ĩferiora
[illegible]
[illegible]
rerẽt adeo q̃ ↄclusionũ visiõem omitterent
exẽplo astrologi cadẽtis ĩ foueã dũ ambu
lãs respicit astra. ¶ Deniq; ꝑfect⁹ erit q̃ stu L
diosa circũspectõe ꝟsabit' ĩ vtroq;. hũc iu/
ristã theologũ / et cũ theologo iuristã iudi/
[illegible]
sentẽtie decretales decretaq; ↄpacte sunt.
¶ Monic⁹. Raros asseris etas nr̃a tales.
cãm scire desidero. ¶ Uolucer. Pauci to
lerãt laborẽ studij. In mlt̃is vl' etas vel ige/
niũ vl' sumpt⁹ nõ suppetit. Euenit p̃terea q̃
mystica agar ancilla vidẽs se pepisse / h₃ cõ
tẽptui sarã dñam quã sterilẽ existimat. Ra
chel insup forta ssis limpidos h̃ñs oculos /
irridet aliq̃ñ mordaci⁹ sororis lye lippitu/
dinẽ / cũ se mutuo iure sororio ↄueniat ho/
norare / ipam q₃ agar impio dñe sue subijci
dictatisq; p eã equũ fuerat obedire. ¶ Sub
inde ꝑpẽdis difficultatẽ infinitã quã hab₃
morale negociũ / dũ pseqũ q̃rit' / q₂ ñ sat₃ ẽ in
telligere q̃d ve₃ sit ⁊ q̃d certũ / sic cadit sub
arte tradere. ſ₃ ꝑticulares circũstãtias q̃ va
riabiles sunt neq; sub arte neq; sub doctrina
veniũt. Circũspicere necesse ẽ statũ ĩ p̃mis
reipublice cũ moribꝫ eã regẽtiũ. si iuxta ↄsi
liũ soceri moysi sint viri potẽtes / timentes
deũ / in q̃bꝫ sit ꝟitas. ⁊ q̃ oderit auariciã. ne
q; sit apd̃ eos ꝑsonaꝝ acceptio. nec icõstãtia
neq; depuatũ ↄsiliũ. Alioq̃n ñ exibit ab eis
iudiciũ rectũ q̃ntũcũq; fuerit postulatũ / ni
si puiderit ex alto de⁹ q̃ p pueros / p iniq̃s /
p bruta / p demões sepi⁹ exercuit iudicia iu
sta. Qua ĩ re thobias ore diuino locut⁹ ẽ. dũ
filio iussit ↄsiliũ sp a sapiẽte ꝑq̃rere / oĩ ĩpu
[illegible]
tuas dirigat. ⁊ oĩa ↄsilia tua ĩ ipo p̃maneãt
Que sint aũt ↄsilia dei aperuit psalmista lo
q̃ns ei. Cõsiliũ meũ iustificatões tue. ñ ita
tñ vt hũanũ ↄsiliũ deserat'. q̃d vtiq; d₃ exi/
stimari diuinũ. si rite. si hũilit'. si deuote. si
obediẽt' fuerit inq̃situ. Quale zel⁹ seruid⁹ ⁊
oĩs generaliter passio vehemens / solet nec
petere / nec petito vl' ingesto credere. ¶ Mo

nic⁹/ Omittam⁹ deinceps ea loca q̄ sub eru
ditōe doctrinali nō veniūt. neq3 eni moralis
certitudo (q̄tū ex dictis colligo) pt sub v/
na regula tradi q̄ sufficiat in oī casu ↄsciam
agētis reddere securā se non deliq̄sse. qđ ex
[illegible] rex ppetu sepi⁹ solet ¶ Volucer.
Propterea ↄstitute sunt in figura tres ciui/
tates refugij. fides spes et caritas/ cōtinen
tes lauacrū pnīe/ ꝛ emunitatis asilū/ quati
nus pax ↄturbata per ea se fecisse formidat
hō reformet/ que pax qualiter obseruanda
sit intellige.

Quartū metrū quar

ti monocolon/ ꝑsus est dactilic⁹ alcmani⁹.
tetrameter hypcatalecticus. currit cū q̄nto
carmie q̄rti de colo [illegible] arcturi.

Vltra pax. lumi munus opimū
Te/ voluntati/ sit bona tm̄
Nuncius defert missus ab alto
Nam male menti qualis erit pax:
Sternitur lecto sorde repleto.
Complet ꝛ spinis se viciorum/
Qualium turba dilaceratur.
Tracta nunc istuc/ rursus et illuc.
Dissidet secum seq3 remordet.
Viribus vanis omnipotenti
Stulta guerram dat more gigantum
Pugnat econtra quod [illegible]
Ius sui regis sedulo seruans
Si placet fiat vera tibi pax/
Ordinatus sit primitus omnis
Motus. affectus nec vagus erret/,
Queritans extra se posse quieto
Se frui mundo. quod nequit esse.
Pauca pertentet non alienis
Linbus se det. sed nec habenas
Sensibus laxet. semper anhelet
Legis eterne iussa tenere.
Litteris sacris assiduus sit
Quippe dat pacem zelus earum.
Pacis eterne pignus etarram.

Prosa quinta ꝛ vl

tima libri quarti. ¶ Monic⁹.

Proueniat oro pax ista nob. Atue
ro nōdū satꝭ explicuisti q̄ sit apđ
[illegible]
deliniēs eū in tā ↄfusibili rex tē
pestate/ qualē in florētissimo nup frācie re
gno. noīatim in celebrima parisiēsi ciuitate
ↄtigisse/ nō prius ignorat ꝛ nos intuemur.

¶ Volucer. Accipe sup istis doctrinam
theologie celit⁹ imisse/ quā deinceps nō me
loq putato. Cōquereris o hō q etate tua m̄l
ti depeunt. qđ q̄so nouū accidit: Nōne etas
oīs mortuos suos. q̄tidie recipit terra mil/
le modis hūanū gen⁹/ hos pestis/ illos fa/
mes. alios gladi⁹. multos naufragia. mor/
bi. incēdia. voragines absumūt. q̄ppe ter/
ra sunt ꝛ in terrā reuertūt. Mētiebarꝭ o ne
quā dū eue dicēti. Ne forte moriamur. sub
intulisti. neq̄ q̄. oēs extūc capitali supplicio
adiudicati sūt. Nil refert qs por. qs poste/
rior securi mortꝭ feriat. Vnū dabo tibi qđ
iure [illegible] memori
to/ vita iā iā citissime desitura/ finiat apđ iu
dicē deū. Scio mecū fateberꝭ. Interrogo
te/ rn̄deat existimatio tua. Mortuos q̄s i/
matura violētaq3 nece ōīes ereptos aut iu
sta causa pdidit aut iniusta: si iusta. cur icul/
pas iusticiā: Cur nō letaris lauās man⁹ tu
as i sanguie pctōris: Si iniusta/ vide si fo/
[illegible]
btōs xp̄s appellat: Sz dices. potuerāt iui
sti viuēdo corrigi. iusti ꝓo pl⁹ ad suā alior
q3 salutē supstites iustificari. Quid si sordi
dus sorduissꝫ adhuc si sue damnatōnis ac
sidue penas auxissꝫ. Iust⁹ ꝓo vt sepe fit ex
cidissꝫ a iusticia: ¶ Patꝫ lati⁹ ista ↄductio.
nōne varij sūt euēt⁹ belli. ꝛ nūc istū/ nūc illū
ↄsumit gladi⁹/ vt nō glīet accinct⁹ vt disci
[illegible]
ad altiora ↄscēdere nr̄e rōes volūt. q̄ nihil
casuale. nihil fortuitū tradūt do. cui⁹ ↄsilia
sup filios hoīm/ hūana curiositas ↄphēde
re p singl̄a n̄ p̄sumat. Attigam⁹ tm̄ aliq̄ [illegible]
ex pphicꝭ ꝛ historicꝭ libris nr̄is phas ē col
[illegible]
do/ hierl'm sctā3 ciuitatē cū pplo. Quid p
ysaiā dicat dn̄s audi. Ve assur ꝟga furorꝭ
mei/ ꝛ bacul⁹ ipe ē i manu cor mea idigna/
tio [illegible] ꝛ cor
ei⁹ n̄ ita estiabit. sꝫ ad ↄterēdū erit cor eius.
Ecce q de⁹ malos ↄ pplo suo sinit q̄s n̄ du
biū fuisse q̄sdā inocētes/ voluit p lōge deti
[illegible] furorꝭ sui.
q̄uis obsecq deo blasphemi nō crederēt. qđ
si tale aliqđ opat⁹ est mō de⁹/ q̄ p̄ratē habꝫ
vite ꝛ mortis. in cui⁹ ↄspectu nō iustifica/
bit oīs viuēs. Nōne freq̄nt i regimine rei
publice cupiditas se putat caritatē: cū hec
cōmune bonū. illa ppriū cōmodū semper
inq̄rat. Esto sit caritas/ qđ si nō adhibuit
p sui suorū q3 custodia ↄ pditiosas insidi/

as cautā/qualē hūana pt et exigit indu/
stria. Quid si bellassent aduersus infideles
aut aduersus exteros sui regꝭ hostes/et oc/
cubuissent. felices eos ī altera vita. nōne iu
dicares nec morte turpi fūctos? Quod si psen
tē tm̄ respicis vitā/terreat aplūs si in hac vi
ta tm̄ sperantes sum⁹ miserabiliores sumus
N oibꝫ hoibꝫ. ¶Quis pterea nouit si ascēderit
in aures dn̄i sabaoth clamor flagitiorū sce
lerū et abominatōnū/ qbꝫ vel popul⁹ vł re/
ctores et nobiles. vel vtriqꝫ forsan peccaue
rant. quos tradidit de⁹ nō ī man⁹ īfideliū/
vt alias plerūqꝫ. qn̄qꝫ p wādalos ⁊ gothos
⁊ hunos. aliqn̄ p alios noiatim ppt spur/
[illegible] corruptōem/ vt aliqbꝫ reue
latio dixit. exposuit suos mō de⁹ cladibꝫ bel
lorū ciuiliū/vbi tumultuat ppłs ꝯ nobiles
īmo sine lege/sine ordīe nobiles int se/cum
dissecatōe mutua pplōꝝ se destruūt. Punit
(crede mihi) de⁹ occultiora sepe delicta per
[illegible] hu
miliatū delera p dē fuerūt q̄ ad culpā repe/
rit ī penā. Hinc fit vt aliqs psentialr bene
viuētes/aliqn̄ ꝯphēdat afflictio/aut p par
uo sicut putat delicto nouo/grādior puni/
tio subsequat. quēadmodū cernere ē in cor
pis egritudibꝫ. q̄ ad occasiōem facile oriri
videnł/aut recidiuū pati. ¶Sꝫ da nullū
neqꝫ modo neqꝫ antea pcessisse demeritū/
virt⁹ vł exercet ad meritū/vł ad pmiū coro
nat. Adde q mutat de⁹ vt placet regna de
gēte ī gētē ppt iusticias ⁊ varios dolos.
[illegible] testis
troia. testis roma. testis dauid de dissipati
one [illegible]
enī q̄libꝫ res in terris q̄ndā sue duratōnis
periodū. atqꝫ vicissitudini subiecta ē. sit hō
sit dom⁹. sit ciuitas. sit regnū. sit imperiū.
Mutauit pt̄ea dn̄s sacerdotiū hely iux ra
reuelatōem samuelī factā. Cui⁹ gen⁹ saul ex
terminauit cū ciuitate sacerdotū ī ore gladij
viros ⁊ mlieres/paruulos ⁊ lactētes. ¶Ubi
[illegible] cui [illegible] tro
accōmoda) vide q̄s occasionē pstiterit pro
ximā neci crudelissime sacerdotū ac viro/
rū vestitoꝝ ephot lineo/ cū mlieribꝫ et paru
lis ⁊ lactētibꝫ et prsus inocuis. cū horrēda
demolitōe ciuitatis. Nōne legis q declina
uerat dauid ad abymelech sacerdotē/sum/
pserat ī necessitate famis panes scōs cum
gladio goliath/neuter istic culpabił. Et ꝯ
dauid testꝫ iesus in euāgelio. Licꝫ vtius sit
bona mēte/reū se mēorās. execut⁹ ē nihilo/
min⁹ saul irritat⁹ mala volūtate destructōꝫ
quā dei volūtas opīa se facturā pdixerat.
¶Canił ī psalmis de deo. Cōuertit cor eo/
rū. nō dubiū egiptioꝝ. vt odiret pplm̄ suū
⁊ dolū facerēt ī suos ei⁹. Cōuertit itellige.
qꝛ materiā odij ⁊ doli mīstrauit ī młtiplica
tōe hebreoꝝ et ī miracłoꝝ p moysen ostēsiōe
[illegible] argumentum
Prouenerūt ex istis opatōe scādala. mortes
malaqꝫ sine nūero. Egit g̃ tał culpabiliter.
Nihil eī tā bonū q̄ nequicia puersoꝝ nequat
abuti. Exēplū in pstatōe fidei p martyres
claret. Et pmo in pdicatōe xpi/q nō venit
pacē mittere in trā sꝫ gladiū. Cui⁹ oro⁹ vri
qꝫ diuin⁹ tot inocētes p herodē dedit neci.
castigat pr̄ filiū. medic⁹ egrotū. ipi se peri/
mūt. nūqd aget pr̄ sup filio. medic⁹ sup eg/
to pniaꝫ. qꝛ mortꝭ occasiōꝫ dedisse visi sūt!
nō puto. ¶Notauerꝭ ⁊ in p̄nti re quēadmo
dū pugnauerīt filij isrł tribꝫ vicibꝫ ꝯ benia/
min ob vindictā pessimi scelerꝭ ī vxore leui
te. Cā iusta erat ⁊ qd̄ fortasse miraberis de
derat de⁹ assensum pugnātibꝫ victi sūt pri
mo/⁊ iterꝫ scđo vsqꝫ ad īternitōeꝫ q̄nqgita
miliū pugnatoꝝ ex isrł. Tercia pugna de/
dit eis purgatis ⁊ hūiliatꝭ victoriā vsqꝫ ad
oīmodam pene dletōneꝫ beniamitice tribꝫ.
¶Nō discurrā p plīma. scrutāti q̄ppe scp/ O
turas meas occurrūt tlia copiose/q̄ꝝ lectō
viuax ē ⁊ qī malle⁹ ꝯterēs petras ꝯsolatōꝫ
deniqꝫ facies ꝯ mortaliū casus iopinatos.
⁊ q̄ iusta dei bonitate videł idigni. Si vi/
derꝭ (ait Eccłastes) calūnias egenoꝝ ⁊ vio
[illegible] nō
miteris sup h negocio qm excelso excelsior
ali⁹ ē. Et insup vniuerse tre rex impat [illegible]
⁊ ita impat vt [illegible] etiā
repugnātes ⁊ odiētes vehemētes. Uis nul
lū ex amicꝭ pdere. vis eos possidere trāqlle
oēs ī eo diligerꝭ suā vitā. suā gl'iaꝫ. suas di
uitias ī eo recōditas habe. vtiqꝫ sic nō pdił
de⁹. sic amicos cū sua vita. gl'ia diuitijs sp
⁊ vbiqꝫ possideb. Ceterꝫ nō despauerit de
te [illegible] re
cordaberis. Tu p⁹ tēpestatē trāquillū facꝭ.
Tu rēpublicā p varias agitatōes purifica
re scis velut ex actōe mutua elemētoꝝ no/
biliora gignis mixta. Apud te sūt innume
rabiles modi purgatōis ⁊ saluatōis electo
rū. Un⁹ p ignominiā mortis/q̄ liberat etiā
a purgatorijs supplicijs. Ali⁹ p ablatōem
[illegible]
oīm debitoꝝ. quoꝝ fortassis alio modo nō

erat bñ possibil' solutio. Aliĭ forsitā egerūt tepide neglīgēter cāz vl' iusticie publice/vl' legis diuie. aut circūstātias culpabiles habuit sua psecutio/oīa mors abolere potuit eo efficaci⁹ q̄ ɔtumdi⁹ illata est/caruitq̧ sepulcro. ¶ Talia q̄s oīa dinūeret? Audebo sublimi⁹ vocē attollere plenā ɔsolatōis sacre. Itaq̧ desolationū omniū q̄s furor hostilis opat⁹ est/put ɔq̄rerís/interrogo q̄lis assignat' causa? Si libido dn̄andi regēdi q̧. si vindicte zel⁹ efferus. si diuitiaꝝ vl' opū execrāda fames. si tituli fortassis aliq nō minus scelerati sacrilegi nephandiq̧. Felices oro nōne sunt q̄ virtuosis animis obsistere conati sunt q̄suis in oc̄lis hoīm supati. Auctores ꝓo tāto infeliciores q̄nto nihil infelici⁹ impunita licētia ꝛ ꝓspitate peccātium qualiū miserearis velim/ꝓ sua ɔuersiōe saluteq̧ depcans. ¶ Q̄d si causa/iuxta q̄rundā īpudētiā q̄ se de ptinacia dānat assignet' defensio catholice ṽitatis. vicia q̄rēs et errores corrigere. ꝛ h̄ corā iudice legitīo/nūc ordinario/nūc supm̄o. q̄dni fidenter affirmauerim/btōs eē mortuos q̄ ꝑ lege dei sui certauerint vsq̧ ad mortē/exēplo tot martyrū? ¶ Quid stupes. q̄d me respicis? noli to mirari si h₃ q̄tidie martyres suos mūd⁹. si caro/si diabol⁹/cur nō habeat suos xp̄s? Dic opl'e. O ptz hereses esse/vt q̄ ꝓbati sunt manifesti fiāt. Quō manifesti? plane ī bonū si [illegible] vl' maligne īpugnauerit aut īpugnātib₃ fauerit īpudēti sódole/neq̧ subuertēdo vl' negādo iusticiā. Vel dicer₃ scādaloꝝ cāz oī₃ q̄lē egerūt i alios ꝓseq̄ntes aliq̄s vsq̧ ad coronā martyriĭ. q̄ pacto in deos? Rn̄deo. nōne martyriū causa fuit vt ꝑ xp̄o. ꝑ ṽitate. ꝑ iusticia. ꝑ vicioꝝ redargutōe/mors vndecunq̧ tolerat'? Attēde q̄ cā reddiderit ip̄m abel ꝓmū martyrē ī lege nature. Hec nimiꝝ q̧ ī odiū iusticie ꝛligiose q̄ sacrificiū obtulerat deo placabile. Cayn frater eū nihil tale co[illegible] Vides q̄ pacto fit aliq̄s martyr etiam dū ignorat. Omitto de septē fr̄ib₃ machabeis ī lege scripta/q̄ nō ob aliā cām q̄s ne legem ī porcine carnis esu violarēt/atrocissime necati sunt. Nō loq̄r de Iohe bap. q̄ legis vtriusq̧ moysi ꝛ xp̄i limes q̄dā fuit. cui⁹ martyriū aliā nō inuenit' cām habuisse nisi redargutōem publici incest⁹. Thomas cātuariēsis ob d̄fensiōem ecc̄liastice libtatis. Leodogari⁹ ob zelū dom⁹ frācie ɔ̄ Ebroynū. Agathes agnes et lucia ꝓpter fidē castitatis glorioso celebrāt' martyrio. Et ita de plurimis q̄rū [illegible] odio iusticie ꝛ ṽitatis/dū sectat' illā/ꝓseq̄t' aut defendit. insignit' apud deū vero titulo [illegible] ciū. Quid si pl⁹ aliq̄d addiderim. Innocētes q̄dē occisos ɔsidero/q̄s esse martyres null⁹ q̄ fidē hab₃ eccl'ie dubitauit. Sed q̄ rō martyriĭ. nūq̄d alia dabit' q̄s odiū xp̄i ex ambitōe regnādi puenie̅s? Ubi rursus colligit' hec regula. q̧ īfantes aut pueri/quanto [illegible] seu xp̄i vel sue legis ꝑimūt infideles. iudei. saraceni. vel pagani/aut aliq̄ noīe ten⁹ xp̄iani hereticātes apostateq̧ facti. aut ī tyrānidis rabiē versi/tales martyrio coronant' etiā morēs timidi. ꝑcipue si nō ali⁹ crimis [illegible] q̧ fictōe me⁹ es discipul⁹. Hec mētis ꝑturbatōes radicit⁹ euellāt. qm̄ altior. securior. salubrior. religiosior. ꝛ gl'iosior nō est altera ɔsolatō ad quā ꝑuehere possit doctrina mee [illegible] proprio sanguie q̄lib₃ culpa sil' et pena. vt primus hō liber et expedit⁹ euolet ī celum/vbi statū habeat oīm bonoꝝ aggregatōne ꝑfectū. ¶ Volucer. Hactenu⁹ o monice theologia [illegible] ne breuis epilogātes sumam⁹ h̄ ɔpēdiosu₃ in oī tribulatōe solamē. vt toto corde suspirem⁹. leuātes oc̄los ī celū ꝛ dicētes. De⁹ est pr̄ misericordiaꝝ ꝛ toti⁹ ɔsolatōis/ī cui⁹ miseratōe sperādū ē. cui⁹ se volūtati ɔformandū ē. a q̄ est ṽtus patiētie. in q̄ ē serenatō cōsciētie. Nos interim trahere conemur ī affectū/q̄d sub q̄driduo disseruim⁹ ꝑ intellectū. ¶ Monic⁹. Fiat/ita ꝑcor/ꝛ pax dei q̄ [illegible] nostras custodiat ī charitate dī. ꝛ patiētia xp̄i vt ꝑ patiētiā ꝛ ɔsolatōꝫ scpturaꝝ spem habeam⁹. Amen. Finit

Incipit dyalogus

apologetic⁹ cui⁹ collocutores sūt volucer ꝛ monicus. vt in ɔsolatōne theologie seruatū est. ¶ Volucer.

Rem inq̄rim⁹ o monice quā nec [illegible] bis explicaré ꝓbas mihi ē. Peris cur terminata ꝑ generale [illegible] um nō fuerit causa fidei ɔ̄ doctrinā pestiferā Iubentē tyrānos ꝑ insidias interfici/per

quoslibet etiā ꝑuatos/ordie iuris nec diui
ni nec hūani ꝑuato/et ꝯfederatōe qualibet
nō obstāte. ¶Ego synodū nō incuso/quā
reuereor et veneror. sȝ ꝑ̄imos in synodo cō
uersantes excusare nō valeo/q̄s aie passio
nes et pestes improbe q̄bꝫ mos ē cathedrā
hūani subuertere iudicii fefellerūt ⁊ errare
fecerūt alios in inuio ⁊ nō in via. alios ma
le dissimulare vł negādo iusticiā/vł id qḋ
credere debuerāt ad iusticiā/nō ore ꝯfiten
do ad salutē/alios obsurdescere ad salutare
[illegible]
rū acceptōe habere fidem dn̄i nr̄i iesu chri
sti. Sic q̄dē fuit apud aliq̄s impudētissima
ꝑsonaꝝ acceptō/dū eadē fidei causa/isti dā
nati sunt/alii ꝑtrāsiti. ¶Monicꝰ Fuerat
igitur tutiꝰ o volucer atq̄ ꝯsultiꝰ nō q̄siisse iu
diciū a talibꝫ q̄ꝫ exponere sanctū canibꝫ. et
[illegible]
na noster nōne debuerat ꝑus sedēs ꝯputa
re si sumptꝰ ei. si suffragia coadiutoꝝ ꝑ retā
ta suppeterēt. ne cū nō potuerit ꝑficere iure
ceciderit in illḋ iproperiū. iste hō cepit edi
ficare/et nō potuit ꝯsūmare. ¶Volucer.
Vrges vehemēter o monice ⁊ i has me tru
dis angustias. vt q̄d respōsurꝰ sim nō satꝫ
inueniā. Itaq̄ si iustificatiōem aduene nr̄i
suscepimꝰ/poterimꝰ id q̄dē in multis spera
mꝰ ꝑficere. sȝ ignominiā oportebit ⁊ turpi
tudinē reuelare nōnulloꝝ. q̄s colere quosq̄
reuereri/q̄s diligere/statꝰ suus ⁊ societas ef
flagitat. ¶Monicus Debuerāt circūspi
ci ꝑus talia diligēter ne i re tāta q̄rerent post
exitū/turpis illa nec admittēda petitꝰ ex
cusatio/nō putaui. Est eni circūspectio po
xima prudētie q̄ sue ꝯsideratiōis oclos
circūgirat/nedū in illa q̄ de se licita sunt. sȝ
que circūstantiis oībꝫ attētis. vt tpe. loco.
⁊ ꝑsonis/expediūt. Sūt eni q̄dam licita q̄
circūstantiis obstātibꝫ ideo nō expediunt
q̄m expediri nō ꝑn̄t. et ad debitū cōsūma
R tōnis finē induci. ¶Volucer. Agis o mo
[illegible]
cio vel a foro sapiēter ꝯsulis. Quippe si de
generali cōcilio. si ḋ hoībꝫ ipm ꝯstituētibꝫ.
[illegible]
nitatis habentibꝫ ibi legatos suos. si ḋ co
[illegible]
ad examinādū causas oēs fidei. si de sacro
dn̄oꝝ cardialiū collegio/seu romana curia
suspicandū male fuerat/de mīstratōne iusti
cie. curreret impugnatio vł accusatio tua ꝑ
sertim q̄ generale ꝯciliū fuerat speciali cele
brātū ad hūc finē extirpatōis heresum et
errorū. et ḣ ab initio sic attemptatū ē fieri
vt detinerent etiā errātes in carcere. quorū
aliq̄ postmodū ignibꝫ traditi sunt. Primi
tus eni bohemi. dehinc anglici ꝯtulerāt er
rores wykleff. Bohemi circiter. xlv. angli
ci plꝰ q̄ꝫ ducentos. Pro q̄ꝝ reprobatōe zela
uit et ꝑdicauit publice ⁊ aduena q̄ntū alter
alioꝝ. Videat aūt prudētia tua si nō existi
[illegible]
ligentia zelo vł ꝯstātia ꝑcedi debere ad dā
[illegible]
ca pestifere/et ḣ omi tergiuersatōe vel ꝑso
naꝝ acceptōe reiectis. Adde q̄ serenissimꝰ
rex romanoꝝ ꝑcipuus ab initio ꝓmotor ex
titit/vt hec eadē doctrina tāq̄ꝫ ꝑncipibꝫ pa
lam aduersa damnaret. sicut ostēdit in asse
cutōe damnatōis vniꝰ articuli vel assertōis
cōtinentis totā in effectu doctrinā hāc om
ni publice rei capitaliter inimicā. Cuiꝰ da
natōis tenor est. Precipua sollicitudine vo
[illegible]
heresum et errorū i diuersis mūdi partibꝰ
inualescētiū ꝑcedere/sicut tenet ⁊ ad ḣ col
lecta est. nuper accepit q̄ nōnulle assertōes
erronee in fide ⁊ bonis moribꝫ ac multipli
citer scādalose/totiusq̄ reipublice statū et or
[illegible]
inter q̄s hec assertio ꝺlata est. Quilibꝫ tyrā
nꝰ pt ⁊ debꝫ licite et meritorie occidi ꝑ quē
cūq̄ vasallū suū vel subditū. etiam ꝑ insidi
as et blādicias vel adulatōes. Non obstā
te quocūq̄ iuramēto seu cōfederatiōe cum
eo/nō expectata sentētia vł mādato iudicis
cuiuscūq̄. Aduersus hūc errorem satagens
hec scā synodꝰ isurgere/⁊ ipm fūditꝰ tollere
ꝑhabita delibatōe matura/decernit ꝺclarat
⁊ diffinit hmōi doctrinā erroneā eē i fide et
moribꝫ. ipamq̄ tāq̄ꝫ hereticā/scādalosaȝ/se
diciosaȝ/⁊ ad fraudes/ꝺceptōes/mēdacia/
ꝓditōnes/ꝑiuria/vias dātē rꝓbat ⁊ ꝯdē
nat. Declarat isup/decernit ⁊ diffinit q̄ ꝑti
nacit doctrinā hāc ꝑniciosissimā asserētes se
heretici/⁊ tāq̄ꝫ tales iuxta legitimas ⁊ cano
nicas sactiōes puniēdi. ¶Monicꝰ Dum S
etiā atq̄ etiaȝ rcogito volucer vba sacre sy
nodi queadmodū fatet se ꝑcipua sollicitu
dine destructōes heresiū ⁊ errorū debere ꝓ
seq̄/queadmodū ꝑcea seueri cēsura iudicii
damnauit hāc assertōeȝ q̄ totā fere ꝯplectit
doctrinā noue assertōnū denunciataꝝ cuꝫ
ꝓpositōe vīi fideliter excerpte sunt/non in
uenio realē suspitōis cām fuisse fingendam.

quin et concilium damnans/et reos permanens/
quod doctorum cetus consulens debuissent ad ulteri
ora procedere. Si autem aliter vel cur acciderit
omitto querere. Hoc ad plenum ingero. cur ad
uena nostra pre ceteris in hac prosecutione notatus est.
¶ Volucer. Nosti monice quod ad officium
cancellarie parisiensis. cui deseruit/spectat in fi
dei materijs/nosti professionem suam/expertus es
[illegible]
[illegible] respiciunt. Scio quod liber est ab omnibus
vinculis mundane necessitatis/quatinus possit
amplius preparato animo pro veritate certamen hic
[illegible]
bulauerit ad veritatem euangelium valeat fieri/
absque perturbatione aliorum seu reipublice via fa
cti. prout alias coram inclita natione francie vni
militi palam dixit. Scio nihilominus quod a xpi
[illegible]
sua vniuersitate parisiensi. imo et ab ecclesia gal
licana/pro prouincia senonensi. delegatus extitit ad
generale concilium/sub certis instructionibus et
litteris/que prosecutionem materiarum fidei/huius
modi nominatim/necnon vnionis ecclesiastice. sed
reformationis morum in capite et membrum mul
tipliciter imponebant. ¶ Monicus. Esto sic
fuerit/accepi nihilominus emanasse posterius
mandatum a rege domino de tractatu pacis in fran
cia fuisset agitatum. quod hec materia non expo
neretur coram sacro concilio/ita tamen si pars aduer
sa vellet desistere. ¶ Volucer. Monice iam
esse res integra cessauerat. iam commissio tribus
dominis cardinalibus etiam ante aduentum ambassi
atorum regis ab aduersa parte petita fuerat et
obtenta. Serenissimus preterea romanorum rex
[illegible]
deduci fecit ex litteris sigillo suo signatis/ac per
illa que palam operatus est coram iudicibus fidei perso
naliter comparens perspicuum est. et ex predicta condem
natione quilibet tyrannus redditur manifestum. ¶ Mo
nicus. Attende volucer ne dum prosecutionem
primo factam iustificare velis culpes eam que post
modum facta est prosecutionis omissionem. maxi
me post electionem canonicam et legitimam sum
[illegible] ¶ Volucer. [illegible]
antea dixeris quod in omnibus circumspectio tenen
da est. ut penset nedum quid verum vel iustum sit/sed
quid expediens. Nam variata circumstantiarum
qualitate vere vel estimatiue/non erit viciosum
si mutet in diuersa vel aduersa consilium/quem
admodum terencianus senex ex se refert. ¶ Mo
nicus. Vnum cognitum o volucer plus quam an
tea/quod non erat expediens prosecutionis continua
tio. ¶ Volucer. Ab monice queso ne tale ali

quid scrupulose nimis queras/quod ut prenota
tum est nullis verbis exequi potest/ nec cum modestia
que neminem ledere vult/nude tradi. Pro parte
[illegible]
rum quod alios ipse mordere videatur. ¶ Monicus.
Expostulatio tua rationabilis videretur/si tantummodo
de persone lesione vel iactura nunc ageretur/veritatis
vero. et talis veritatis equo animo quos sustinu
erit detrimentum fieri ut personarum quarundam opi
[illegible]
[illegible]
aduersus eam post totam agitationem et protractionem
lata est sententia/que presertim in rem transierit iudi
catam. quod preterea diceret ea que veritatis erant lesa es
se. protestantibus hoc ipsum per litteras suas ad christi
anissimum [illegible] regem tribus cardinalibus/qui cir
cumuenti prefatam tulerant sententiam super nullitate
sententie episcopi parisiensis. de qua relatus alibi. Manet igi
tur in robore suo detestatio falsitatis et here
tice prauitatis. Manet approbatio tam solennis
sacre theologice facultatis in vniuersitate pa
risiensi. cui centum et quadraginta vnum theologi se
manibus proprijs subscripserunt. Manet similiter
approbatio preclare facultatis decretorum in ea
dem vniuersitate/que similiter in se tota pondus ap
probationis sue dedit sub litteris patentibus. Ma
net autenticum valde parlamenti regij decretum
vel arrestum huiusmodi doctrine cum tota propositione
Jo. parui capitaliter damnatum. Manent deli
berationes solennissimorum theologorum de diuer
sis studijs/quas peruersa non subuertit affectio.
Manet denique iudicium sacre synodi genera
lis integrum/que suo silentio damnationem predicta
rum assertionum non reprobans approbauit. iun
cto quod in damnatione tam seuera huius assertionis quod
libet tyrannus etc. voluit satis intelligi/alias
huiusmodi velut in sua radice damnasse. que radix est
vt neminem alter occidat autoritate propria quan
tumcumque sceleratum. neque iusiurandum propter inco
[illegible] ¶ Moni
cus. Sed quid de deliberationibus quorundam
mendicantium cum magno numero respondebis. quos
dicunt facta in vnum conuentione se eandem sedu
le subscripsisse. quam sigillauerunt sigillis ge
neralium de quattuor ordinibus ut pretendunt/
vbi deliberant. sed in sacco et tenebris/asserti
ones istas non esse iudicio fidei reprobandas
imo sententiandum esse quod ad fidei iudicium non
pertinent. Neque enim in hac insaniam ausi sunt psi
lire/ut apte diceret quod desunt. Aliter tamen
aduersa pars/tanquam eas deliberauerint veras
esse. ¶ Volucer. O si scires omnia monice que
circa processum talem emerserunt. nunc istis nunc

[illegible] imo [illegible] et [illegible] ex he
ret spiritū tuū vehemēs indignatio/q̄lia ñ
p̄sequor/ne satyrā vl' tragediā aggressus e
se videar. Hoc vnū scire potuisti q̄ p̄dicta
deliberatio cōspirata fuit tandē oblata co/
rā toto concilio tanq̄ heretical' aut hereti/
ca prauitate vehemēter suspecta/sub protesta
tōe solēni facta p aduenā nostr̄/quā tūc no
mine regis et ambasiatorū suorū pposuit/de
subscribēdo se ad penā talionis si aliq̄ quā
tūcunq̄ multiplicati ꝯtriū vellēt sustinere.
Quinetiā sacra theologie facultas parisiē.
dū ad ipsam scedula talis delata ē/p pte di/
cti christianissimi francorū regis/suaq̄ de/
liberatio q̄sita/reprobauit eā multiplici ac
efficacissima ratōe/sub patentib̄ lr̄is sigil/
lo suo munitis. Non igit̄ p̄t aduersa pars
gl'iari de pluralitate maiorī theologorū ne/
q̄ numero. ¶ Monic⁹. Scire velim si p⁹
assumptōem summi pōtificis aliq̄ saltē eo
rū que modo cōmemoras/i fauorē cause fi
dei/regis/ac vniuersitatis fuerint intimata
x vl' suggesta. ¶ Volucer. Nolo monice [illegible]
[illegible] velat [illegible]
celū ponēdo loq̄/collaterales nihilominus
habuit quos in hac et sil'i materia tāgente
dños polonos/pcessisse dicunt aliq̄ min⁹
diligenter/neq̄ satis ad zelum et fauorē ca
tholice veritatis/qui neq̄ verbis neq̄ scriptis
exhortatorijs/ad p̄secutōez seu terminatio
nē potuerūt accēdi. ¶ Testis tibi sit sceedu/
la multis oñsa. quā hic placet iserere sic ha
bentē. ¶ Cōsiderēt zelatores xp̄iane religio
nis et honoris dñi nr̄i pape/ac huius sacri
[illegible] principal [illegible]
onis hui⁹ ꝯcilij/q̄ est sup heresum et errorū
extirpatōe/nō tractet̄ vel expediat̄/p̄sertim
in materijs solēnit̄ denūciatis et multiplici
ter agitatis in hoc sacro ꝯcilio q̄liter h̄ va/
rij varie potuerūt imputare. Quidā ad ne/
gligētiā/in re tāta atq̄ p̄cipua sollicitudīe
tractāda/put fatet̄ ꝯciliū in dānatiōe hui⁹
q̄libet tyrānus. Alij ad ignorātiā q̄ de pau
cis ppositōib⁹ q̄ nō sunt de apicib̄ fidei ñ
decreuerūt q̄d s̄m doctrinā sacre scripture te
nendū sit. an videlicz vere fuit vl' false/sane
vel insane/approbāde vel reprobāde. Alij
ad p̄sonarū acceptōem et hūanū timorē seu
formidinē. et ad illorū ꝯtra q̄s hic pcessum
est in fidei materijs/quēadmodū sunt bo/
hemi remurmuratōez. Alij ad aptā iusticie
[illegible] in materia fidei et morū seu cul
pabilē dissimulatōem. Alij ad p̄latorū et ali
orū [illegible] querentiū in eccl'astica refor/
matōe que sua sunt vl' vtilia/ñ que iesu xp̄i
vel sp̄ūalia. Alij ad regū p̄ncipū et vniuer
sitatū/q̄ pmouerūt p̄dictas materias/vilipē
sionē et indignatiōem. vt fuerūt rex frācorū.
rex polonorū et vniuersitas studij p̄isiēn. et
ples alie. Alij ad autoritatis p̄latice sup he
resib̄ extirpādis in suis diocesib̄ eneruati
onē. et ad curie romane i eisdē errorib̄ extir
pandis notoriā omissiōez. Alij ad sordidā
multorū in h̄ ꝯcilio vno vl' alio mō corrup/
tionē. Alij ad omniū q̄ facta sunt i concilio
scādalizatiōem vl' infirmatōem. Alij ad le/
gatorū regū et vniuersitatū q̄ ex iniūctōne
vl' instructōe facta eis pmouerunt et pmo
uere debuerūt p̄dictas materias/negligētiā
culpabile. Alij ad theologorū et p̄dicātium
veritatis fidei p̄iculū et dep̄ssiōem/vbilib̄
p xp̄ianitatē. maxime dū errātes fuerīt po/
tentes et p̄ncipes. Alij ad homicidiorū pro
ditionū piuriorū seditōnū nutritōez seu iu
stificationē. maxime dū bella fundāt̄ in su/
stinēdū errorib̄. Alij ad hereticātiū et errā
tiū nō emēdatōem s̄z obstinatōnem. nec ad
fraternā seu iudicialē vl' paternā correctōez
sed violentiorē effrenatōez. Alij ad obediē/
[illegible] poti/
ci/fortassis (q̄d absit) p̄iculosam dilationē
apud m'ltos christianitatis p̄ncipes aut po
pulos. Alij ad clericorū apud laicos/imo et
apud fideles et paganos/et p̄cipue petrū
de luna et suos fautores subsannatōem vel
irrisiōem/q̄ i materijs vulgo notissimis q̄
sunt ipa precepta moralia/alit̄ paruūt erra/
re. et diuerso sibiīnicē ptinaciter asserere i
p̄sentia general' ꝯcilij/intātū vt sub summo
pōtifice [illegible] extirpatōe errorū p̄stola
bant̄ maior dissimulatio suboriri videatur
Alij deniq̄ (q̄d omniū grauissimū est) ad offē
sam dei in desertōe defensiōis catholice ve
ritatis/imo et fautoriā heretice p̄uitatis/dū
s̄z error cui nō resistit̄/approbat̄. ¶ Testes
autē inuocāt hui⁹ scedule ꝯpositores/celū
et terrā. q̄ nō ad diffamatōem cuiuscūq̄ vl'
irritatōem. sed ad pparū aiarū liberatōem/et
ad obuiādū p̄ractis et cōsimilib̄ scādal' /si
nō hoc durāte ꝯcilio occursum fuerit/euen
turis/ista scribūt atq̄ notificant/pati voce
publica/lati⁹ hec oīa deducere/si ita placi/
tū fuerit dño nr̄o pape. Hec ibi. ¶ Moni/
cus. Qualis data est ad hec incōueniētia y
[illegible] respōsio. ¶ Volucer. Nulla [illegible]
sed in deteriora cōtinue res lapsa ē vsq̄ adeo

ꝙ ꝑ ptē dn̄oꝝ polonoꝝ interiecta est tādē
appellatio ad futuꝝ cōciliū. Cui appellati
oni cū r̄ndendū esset/lecta est vt dr̄ in cōci/
sistorio generali et publico qđ vltimo con
stantie celebratum est. minuta q̄dā sub for/
ma bulle destruēs vt asserūt q̄ legerūt eam/
fundamētale penitꝰ robur nedū pisani sed
ꝯstan̄. cōcilij/et eoꝝ oīm q̄ in eis p̄sertī sup
electōe summi pontificꝭ ⁊ intrusoꝝ eiectiōe
attētata facta ve sunt. Continebat itaqꝫ in
nullo casu licere appellatiōem a papa face/
re/nec eiꝰ iudiciuꝫ in causis fidei declinare
plane cōtra legē dei decretaqꝫ ꝯcilij. Sꝫ tā
ceca sp̄ est affectio que nō zelat ꝟitatē/tam
sp̄ sibi ꝯrians ⁊ dissona ꝟitati mens aduer
sa. ¶Monicꝰ. Vellē plenꝰ agnoscere q̄
lis et integro fuerit hec polonoꝝ causa ne/
qꝫ enī illa leuiꝰ crediderim q̄ postremo sub
intulisti/ꝗuis de occisiōe oīm polonorum
facienda absqꝫ lege vl̓ ordie iuris nec audiuis
nec defensis audierim. ¶Volucer. Pos/
sum que breuibꝫ ꝯstringi ꝟbis ea scriptis
multiplicibus edocere/quoꝝ aliq̄ suis titu
lis seorsum notabo. Res enī plixa est. ⁊ ad
alia te vocat sentio pn̄s dies. Dabo p̄terea
titulos q̄rūdā ex opuscul̓ germani tui plu
rimis obmissis/q̄ vel memoria nō tenet. vl̓
vtilitas nō tāta ē. Ita enī phas erit tibi vl̓
alteri cui placuerit illa sub collectorio vno
2 seu pluribꝫ sc̓ptis dare. ¶Monicꝰ. Gra
tā mihi rē feceris volucer/dicito nihilomi
nus antea qual̓ de natura ꝯcilij sit fratris
existimatio/instructꝰ q̄ppe est nedū ex lr̄is
vel historijs/sꝫ ex ip̄a q̄ doctrix est efficax ex
pientia. vtpote q̄ nouissimo huic cōstantiē
si cōcilio ꝯtinuꝰ astitit. qđ numerositate cō
uenientiū. qđ agendoꝝ arduitate. qđ sui p̄/
sentium duratōe/maximū sup̄ cetera fuit. q̄/
niā ꝑ triēniū cū sex fere mensibꝫ ptensum ē.
¶Volucer. Si pōdus doctrine vl̓ eru/
ditōis haberet existimatio pegrini nr̄i apđ
alios q̄lē facit amor apđ te/rē exigeres cogni
tione nō indignā/nec inutilē fortassis po/
steritati. Sed neqꝫ plene didici suā in oībꝫ
q̄ gesta sunt vel opinionē vl̓ sententiā. ꝗuis
plurima scriptis reliq̄rit de ptāte cōcilij ⁊ ip̄i
us q̄litate. Sua fuit insuper ꝯuersatio assi
due cū illo p̄ceptore suo/quē sapientissimuꝫ
⁊ prudētissimū nemo dubitauerit/cardina
lē cameracēsem dico/poterit ille multo do/
ctiꝰ et salubriꝰ cū autoritatis pōdere super
hac re vl̓ verbo vel scripto tradere q̄ cogno
uit. Hoc vnū scio ꝙ zelꝰ habēde vniōis i
scismate tā desꝑato/tātiqꝫ tpis fecit multa
tolerari q̄ fuissēt aliūde nec tolerabilia nec
tolerāda. Video ꝙ ecclīe reformatio nūq̄
fiet ꝑ ꝯciliū sine p̄sidentia ductoris affecta
ti bn̄ prudentꝭ simul ⁊ ꝯstātis. puideāt sibi
dū sciuerint et potuerint mēbra ꝑ puincias
aut regna/nō q̄dem in multiplicatōne con
stitutōnū nouellaꝝ. hoc magꝭ interturbat
q̄ adiuuat. sed ꝑ executiōem viuacē ⁊ viri/
lem eaꝝ legū q̄ iam late sunt abūdātissime
supuacuis etiā resecatis vl̓ omissis. Video
ꝙ i doctrinis q̄ fidē/que religionē/que bo/
nos et salubres respiciūt mores/vix inue/
nietꝛ in hac tēpestate/rebꝫ vt sunt manenti/
bus/nec habito forti fauore potētie secula
ris/terminatio debita vl̓ expedita iusticia.
Exꝑto crede/neqꝫ deductōem ꝑnūc aliam
pete nec de remediis apponēdis. Ubi fe/
ceris surditati/vbi nō est auditus/iubet sa
piēs. nō effundas verbū. His interim cōtē
tus. Habes enī de theologica cōsolatōne
grandiꝰ opusculū. Tecū habita/gratꝰ do
q̄ te segregauit ab his solicitudinibꝫ et ꝑ ce
teris in potestate ꝯstitutis ora ꝯpatiēs flēs
⁊ lugens ¶Monicꝰ. Cōtentus ita decero/
bene vale volucer p̄cauens vie casus. Sa
lutaueris qꝫ noīe meo frēꝫ/monens eū sedu
lo circūspicere vigilanter quēadmodū i me
dio natōis p̄ue viuendū sit. ¶Volucer.
Et tu bn̄ valeto monice nr̄i memor in ora
tōibꝫ tuis. Finit

Sequūtur nōnulla

carmina Johānis de Gerson/que ⁊ p̄cedē
tibꝫ et subseq̄ntibꝫ tractatibꝫ cōnexionē ali/
quam habere videntꝛ. Primuꝫ carmen ad
Johānē germanū suū de causa canendi T

Loquitur aduena

ad Monicum

Heu petiit ꝯuit monice monice.
e Anni ne falsi sanguinei et necis.
Ciuilis ensis cuilibet imminet.
Qui iuste viuit/vera vel edocet.
¶Respondet Monicus
Me me fruaris aduena consule
Hac in ruina pestifere vicis
Ad te redito solus in ocia
Esto virilis/vim facito tibi.
Mens in supna se leuet ocior
Odas canoras psallat alacrior
Quales sophie dictat amor pius

Non quas libido sordida/suggerit.
Quas musa garrit scenica crebrius/
Vt cor malignis vrat amoribus.
Cure coquentes anxia pectora.
Tristes abibunt/credito/longius
Nam spiritus cor visere celicus
Gaudet quod almū psonitat deum

¶ Opponit aduena

At cū sodales mors mihi sustulit
Cū pallas arcem vix habitet suam/
Quero sonabunt cui mea cantica
Nerui loquentes/quos lyra temperat

¶ Respondet monicus

Omitto musas/angelus audiet
Sanctiq; tecū/nonne satis tibi
Nec prorsus omnes mors tulit effera
Petrus supstes quem sapientia
Totum repleuit cardo dedit sibi
Nomen statūq;/sufficit vnicus
Carmen melodū cui resonet tuum
Viuit gerardus quis rogo par sibi
Qui veritatis exul amor esit
Nostri clamengis dulce sapit stilus
Etas nouellam pgemē dabit
Pro patribus quos pdidit atropos

Aliud eiusdē ascle piadeum catalecticū

Ernū tpus adest/fac hilaresce
Cor tepens gelide frigore brume
Sursum surrige te more volucris
Que vires reparat sole tepenti
Odas dulcisono gutture formant
Alternantes modos/certus alaudam
Se pennis liquidū librat in ethra.
Sensim puolitans/deserit ima
Extra se rapitur ebria cantu
Affantes deum leta videtur
Huic spasmata cadens vt redit ad se
Jam degit solitus sobria terris
O si terapit hec extasis alma
Felix/si iubilans excidis a te
Hec semp stolidas incolis oras

Carmē lugubre pro desolatōne vniuersitatis parisieñ. propter bella ciuilia

A Ngeli pacis gemitus amaros
(Si cadunt in vos) facito te toto
Mentis emsu/reboate celi
Pallada flete.
Palladis templū domus/arx asylum
Gaudiū vestrū/decor omnis orbis
Corruerunt a scelerū ministris
Pallada flete.
Ecce fons riuis helycon cruentis
Manat/hinc sacre fugiunt volatu
Prepeti muse/resonantes tristes
Pallada flete.
Garriunt pice reprobis aggrestes
Vocibus/liuens odium peturget
In malo letas ob eam querelam
Pallada flete
Celicus certus datus vt supnam
Percolas iugi studio mineruam
Lugeas pectus feriens ꝛ hortans
Pallada flete.
Non tue pridem cecidere docte
Pallas athane simili ruina.
Peior hec sors est. cupidi sophie
Pallada flete
Te quis o te collegium celebre
Par habens nullū phrenesi sacratum
Aspicit/qui nō miserando dicat
Pallada flete.
Ordo te trinus decorabat ample
Cum sacerdotū cuneo decenti
Sterneris vulgi manibus scelestis
Pallada flete.
O leoninam rabiem/tyrannos
Horrida cunctos supans nefandi
Criminis noxa/furit en crimis
Pallada flete.
Horror heu seuus/nihil o deinceps
Linquitur tutum/nihil aut inausum
Res en humanas supest perire.
Pallada flete.
Stabit aduersans heresi quis vltra
Sontibus quis non trepidus resistet
Quis bonos mores volet edocere.
Pallada flete.
Papa q̄ christi vice summus vti
Gratularis/vos pariterq; mundi
Cardines/fidei cecidit columna
Pallada flete.
Filiam tu rex nimiū decoram
Prole fecundā recolens videto
Plangit orbam se viduamq; clamans
Pallada flete.
Inclitū regnum tua clara doctrix
Christianū que titulū ferebat
Monstra non gignens iacet indecora
Pallada flete.
Canones artes medicansq; phisis
Et sophie vultus lacrimis rigate

Deperit vobis studiosa turba
Pallada flete.
Palladis troie referunt imago
Custos ablata sibi dat ruinam
Francie casum similem timentes
Pallada flete.
Inuicem fedus sociale seruant
Clerus z miles/paciente clero
Nobiles vestro statui cauentes
Pallada flete.
Regij sceptri rogitamus heres
Clare delphine repares ruinas
Posticecladis miseris vel odijs
Pallada flete
Tale qui rursus renouare queret
Uiuito felix quater et beatus
Cesset vt plāgor dolorosus iste
Pallada flete.

Finit

Carmen in laudez

B ducis austrie. et studij eiusdem

Ors miserāda nimis te francia di
f ua fatigat.
Plus q̄ curiositis vox reserare q̄at
Olim pscriptos p libertate tuenda
Proq̄ fide passos/mos releuare tuos
Sēsisti thoma pprijs dū trusit ab oris
Anglia te sanctū sensit et ecclesia
Heu pietas heu p̄sca fides cogūt alumni
Francigene mortes exiliumq̄ pati
Sūme de᷒ p lege tua quā sub ōcacordo
Mentib᷒ impssam scribis z in tabulis
O quot theologi/quot pōtifices piere
Carcere q̄s clausos dira necat rabies
Effugit altera pars alienis incola terris
Tutior exilio sed spoliata bonis
Inter quos vnus qui cancellari᷒ almi
Parisius studij est cedit z aduena fit
Austria tu felix/felix studiosa wienna
Dux quibus est talis traditus in regimen
Zelo q̄ fidei feruens/ob eam fugitiuum
Huic miserans/offert vltro refrigerium
Assignatq̄ locū cū libertate/suisq̄
Patribus egregij commoda collegij
Sis sua mag̃ iesu merces p cui᷒ honore
Doctorē recipit discipulumq̄ tuū (būt
Glā laus et honor dux inclite te resona
Dum pietas terras sancta fidesq̄ colent

Aliud carmen de

multiplici martyrio.

Ors martyrum laudabilis C
m Pre ceteris optabilis
Baptisma supplens si deest
Omnem reatum diluit
Mors p fide viriliter
Suscepta reddit martyrem
An sub fide lex ponitur
Quam littere sacre docent
Quare beatus omnis est
Pro lege quem dei sui
Certando contingit mori
Quicunq̄ det casus necem
Corona fratrum septena
Refulget ob legis zelum
Martyr Johānes an fuit
Culpans nefas adultere
Ergo beati viuite
Quos tetrius mulco scelus
Damnando/martyriū publicū
Occidit atrox carnifex
O pulcra mors coram deo
Iocunda plena gloria
Conspuat hanc vulgus licet
Nequā profanū malignum
Etas an hec felicior
Quod martyres habet suos
Culpanda vel forsan magis
Nefanda pro tyrannide
Culpanda pro pastoribus
Luporū qui vices gerunt
Tyrannidem dissimulant
Immo fouent/augent probant.
O veritas patris iesu
Obsecramus versa vicem
Ut veritas victrix eat
Cruoris expers et necis
Si vis vt in martyribus
Uincat/patescat omnibus
Laus detur et palam tibi
Patri sanctoq̄ flamini

Carmen pro victu

te patientie.

a Spera q̄s fortūa p̄t tua diuūerare D
Prospera que tribuis licet inscia.
Inscia nō tn̄ est ea patris cura benigni
Pro virga qui te manibus gerit
Nō alit q̄ vult nec acerbi᷒ ipsa flagellas
Fortis ob hoc remanet patientia
Murmure nō lateat te pmittentis honore
Fert homines librans oculos sibi
Abba pater clamat/magno p crimine nati
Sat sit patri supplicij parū

Carmē de puritate sacre scripture

Letiferū pando peccatoꝝ putre vuln⁹
Ut placet vtcꝫ seca modo depcor
Nolis in eternā parcendo tradere mortem
Esset en hec pietas/furor efferus
Sicut sctūs amor placite cōquirit amādo
Omnia que faciūt alij bona
Sic tolerando suū patiētia vertit in vsū
Omnia que mala respicit vndicꝫ
Cur igit̄ dures patientia nō erit inter
Aspera fortune tot tantaqꝫ
Uerbere solat̄/gelidoqꝫ rigore calescit
Potat eam sitis.esuries cibat
Ex alijs soluit loculo sua debita clauso
Exiliū patriam reputat suam
Pressurā mūdi facit in christo sibi pacem
Docta/foro requiem medio capit
Carcere cū vinclis fit libera/qđ mors vl-
Uertitur in vitā mors vltima (tra
Est patiens melior forti/patiēs qꝫ vincit
Sepius hoc hostem sine vulnere
Nō tn̄ est asino sil'is patientia laudi
Stercoris et culpe tolerans onus
Excutienda magis totis hec sarcina neruis
Perpetienda prius mors corpis
Hec est sanctoꝝ patiētia ꝑa ꝓbatrix
Corde suum toto qꝫ amat olim
Durior inferno/nec aquis frigescit in vllis
Stigmata signa sui regis gerit
Infert vim celo/rapit astra iure triūphi
Hic fructus finis hec possessio
Materiā dat ei sors aspera qua mal⁹ in se
Seuit abutit̄ amenis enecat.

Carmē ad gerardū

domini delphini confessorē

E
Ro tristiciā repelle seculi
o Morte crede parit gerarde duplā
Strigit noxia cor/ꝑimit necatqꝫ
Ex hac letifero plagatur ictu
Culpe spiritus.et tabescit in se
Nil mortale fleas nihil caducum
Cur pdas lacrimas nihil iuuantes
Obsunt/nec reparant peracta damna
Quod mutare nequis/feras oportet
Deduc in meritū necessitatem
Damnū temporis ad perenne confer
Si te pena breuis dolore torquet
Ex hoc conijce qꝫ dolenda culpa
Uis lugere/dolor beatus iste est
Consolatur enim iesu docente
Plora flagitiū/memento finis
Luctus mixtus erit sapore dulci
Ob spem qꝫ gemitu reatus isto
Deletur/manet et corona celo.
Ultoris gladi⁹ ferire iussus
Saluat luctificum thau gerentes
Uult nos plangere lacrimosa vallis
Nil plus purificat cor aut serenat
Quā luctus vehemēs amaricansqꝫ
Hoc mersus pharao mari peribit
Tellus melle fluens dehinc patebit
Quā ros hic pluuius rigans venustis
Ornat floribus ac perinde multos
Fert fructus sapidos decore grato

Item aliud carmē

ad eundem

Uid gerarde fit in nobis f
q Herent crimina quedam
Intro cordis in medullis
Cum radice ꝓfunda
Que licet minora dicant
Homines ad superandum
Prorsus excuti nequibunt
Uix dum vixeris a te
Fletibus vberrimum diuqꝫ
Culpans corqꝫ remordens
Ut graui mole depressus
Enites recidiuas
Fortis alacrisqꝫ pugil
Prosternes grauiores
Sub iugo pestes/eas vix
Alij vincere quibunt
Gratiam fateri dei
Esto certus oportet
Ordinem videto suum
Prouidus omnia librat
Sub modi sub ponderisqꝫ
Mensura sapienter
Uincis hoc vel illud sedus
Sibi victoria detur
Illico cadens resurge
Semp sustine spera
Flens manus patri porrige
Lacrimis est sua lingua
Non te deseret in finem
Tandem e stercore tollet Finis

Carmen de purita

te sacre scripture respectu aliaꝝ

Montib⁹ altius   Eroritur fons B
Purior auro   Unda nec vllo
Spurcicia sceno   Lumine solio
Obice fulget   Tu bibe tutus
Te speculeris   Te tua nunqꝫ

Fallet imago
Riuulus exit
Turbida tellus
Sordibus opplet
In quibus anguis
Bufoque serpunt
Si sitis vrget
Vis speculari
Vix simulacrum
Terrea hec vos
Fonte Sophie

Plurimus inde
Lapsus ad ima
Quos ma[illegible] distāt
Noxia miscens
Ranula vermis
Mors latet vndiꝫ
Cautior esto
Reddere verū
Turbida possunt
Quos verdicto
Terrea potant

Josephina Johannis de Gerson carmine heroico decātata

Titulus breuis cō

tinēs [illegible] libros [illegible]
Lare Joseph Josephina tuo ꝑ nomine carmen
Narrat vt es memphi septē illic conficis annos
Nazareth inde redis operās/vbi ꝟgīs oli
Cōceptū noras/⁊ ea cū ꝟgine nubis
Itque redit nupta te ꝑ montana volente
Das latriā infanti nato/nomē iesus addis
Suscipis hinc reges/puerū pᵒ sedulᵒ offers
Juuenis hinc tēplo/tādē moriēs requiescis.

Prohemium

Fontē sueuert veteres celebrare poete
Sacratū musis ꝑnasi mōte sbortū
Quē pes foduit equi/sꝫ hꝫ sapiā mōtē
Nostra aliū fontē ⁊ musas ꝙbꝫ alta vox est
Fons vite/ꝟbū dñi sublimibus exit
A celis iugi/puro/salubriq meatu
Cristallo similis manans a sede supni
Mōtibꝫ eternis musas nec curat agrestes
Que mortale sonāt. ꝙ noxia carmia texunt
Que solas vanis demulcēt corpis aures
Nec dant arentē sedare sitim/sed adurunt
Potantū assidue mellitis corda venenis
Fons nr̄ nitidᵒ sapidisq salutifer vndis
Quē supirradiat vbi sol diuinus aptis
Oia crede notis mūdi specl'i vice mōstrat.
Pura [illegible]
Visum mortalem/velut sol materialis
Lucidior tuitus obscurat nycticoracis
Multa videre tū fidei mediāte berillo
Cōcessum nobis ī enigmate vocēq certa.
Miror loq̄ facies speculāti q̄ttuor offert
Fons hic vt specl'a q̄dā/sic ezechielis
Visio dat vultus aīalibꝫ esse quaternos

Quattuor ancillis facies sapiētia donat
Sensus bis binos ꝟbo nā mōstrat ī vno
Littera gesta docet. q̄d credas allegoria
Moralis q̄d agas/quo tēdas anagogia
Hec penetrāt aures mētis dulcore latenti
Tetralogo simul ac vno sermone loq̄ntes
Principio fons hic ꝑfudit mysticᵒ adā
Post terris legit fluuijs fluxisse quaternis
Irrigat ⁊ totū riuis felicibꝫ orbem
Te torrēte replet fecundius o studiorū
Mr̄ parisius/paris expers/maior athenis
Maior ⁊ egypto prior [illegible]
[illegible]
Sola cares mōstris/nec hēs portēta deoꝝ
Quidā theosophᵒ ista nutricᵒ in vrbe
Gra cui nomē/cognomen ⁊ aduena fecit
Hūc iuxta fontē viridāte in cespite ripe
[illegible]
More suo/lenire vie fastidia querens
Oreq cordis aquas fontis gustare beati
[illegible]
Esse pegrinus signis erat agnitᵒ aptis
Cassidulū dextro fartū dependerat armo
Ad latus oppositū/celsū caput orbicularis
Pileus obnubit soles q̄ pellat et imbres
A vultu infestos baculᵒ q teres regit artus
Ferrea cui cuspis/munit sura coturno
Scutū leua gerit/saphiro/celo ve sereno
Cōcolor/hic auro septē radiare planetas
Inspiceres/medio cor pēnatū velut ignis
Emicat/⁊ thau rutilo sibi signat in auro
Egide theosophᵒ hac bostica tela retūdit
Nec caret āgelico duce sꝫ caro visibꝫ obstat
Sedulᵒ hūc catulᵒ vt thobiā comitat
Vidi eū dē synodū cōstantia dū generalem
Colligit ecclie fieret sibi pastor vt vnus
Vesp erat gelidas ꝑtēdēs lōgiᵒ vmbras
Aduena labēti iocūdo murmure riuo
Lumia dū figit meditās/de fonte/canora
Visa loq̄ sibi vox ꝑprijs accōmoda votis
Vita pegrinis [illegible]
Vult libertatē patrie te q̄rere celis.
Hoc moyses/hoc ipe leui/dū noia gerson
Dāt ꝑmogenitis signāt multis alioꝝ
Nitens exemplis. sed qᵒ deᵒ acola terras
Venit in has fieri/nihil ħ hortamie maiᵒ
Terrigenā petere q̄ te celestia cogat
Ergo fides cū corde pio vult carmīe dici
Quo te[illegible] ad ima
Deflecti/claudiq deᵒ sub ventre marie
Quē natū ioseph ī memphi gestare pegre
Jussus/vbi septē fugitiuos ꝯficit annos
Inde relatᵒ fit(mirū o)sibi subditᵒ vltro

Donec cū senio mors exoptata recepit
Theosophꝰ gaudꝫ dū vox symphonica tal
Insonat aure sua/tollit suetudo timorē
Quāuis mirāda vox ē fronesi/qꝫ terras
Est ancillaꝝ/datur et sua cuiqꝫ loquela
Qua dinoscat velut in fidibus cytharedi
Organicis siue modulis seu carminis odis
Cōmodat ipse pias dictis solertior aures
Sensib ac animis/res est nō parua/reponit
Quatinus aut referet audita sodalib ore
Inseratat cartis. supplex pꝰ īchoat orās
Alme ioseph ptiarcha sacer p cuiꝰ honore
Nra canit phronesis/tu ꝑgo tu iesus olim
Vos tres vna domꝰ angustiis incola terrꝭ
Quos imēsa locāt mō celica regna/fauete
Nracꝫ sit facite pietas accepta camene
Ancillans fidei/nulli ꝑiudica vero
Multa pbabilit suadens/temeraria nusqꝫ
Apta pegrinū cor sursum attollere celis
Hactenꝰ hec subeat ꝑmū narratio fugit
Cur ioseph a pria/sponsa comitāte iesuqꝫ
Exemplū ꝑmis magis id sesensib offert.

K

Disticcio prima

m Embra ioseph somno recreans de/
fessa labore
Corde vigil iussa q̄ nunciat angelꝰ audit
[illegible]
Cū puero/fuge neu tardes/egyptia rura
[illegible]
Perderē/ph pietas. laxat tremefactꝰ ꝛ horrēs
Mox gaudas artꝰ hūili stratu exilit/atqꝫ
Virgineū spōse thalamū mestissimꝰ intrat
Forte maria ihm quē cunis sōnꝰ hebat
Tūc vigili blāde cura deuota fouebat.
Vt vidit sponsum cui nō mos nocte vēire
Instātis p̄saga mali. cōclamitat/o vir
En q̄d id ē q̄d hēs q̄ fert te sors rogo pāde
Eheu surge cito pueꝝ rape q̄rit infans
Perdi crede mihi/ꝑ reges dirꝰ herodes
Se dolet illusum/ꝑpera. mō nūciꝰ alto
Demissus celo iussit/nec fingo repente
Sic fieri. tibi tūc animi q̄d virgo fuisse
Crediderī noua tūc iuuēisqꝫ puerpa paup
Simplex sueta domi regionū nescia tales
Tete dū voces vrgent/ sed fisa deo mox
Cōplosis manibꝰ lacrimisqꝫ p ora volutꝭ
Tristis/vtrūqꝫ genu añ ipa ī cunabl'a nati
Flectēs te sternis/stupido fixoqꝫ parū per
Deres intuitu/quem ɔtēplata benigne
[illegible]
Suspirās aīo/q̄d amor meꝰ o tener īfans
Ac veteri dilecte mei/q̄d tu/q̄d agemus.

Iste tuus custos et ego q̄ parte ferentꝰ:
[illegible]
Nūcia dicta mihi/dn̄s sedem dauid illi
Crede dabit iacob ipse domo regbit ī euū
En it in exiliū/flendi carissima nō est
Hora mō/vir ꝑtulit anxius/effugiendūꝫ
[illegible]
[illegible]
Exitus his infans/oculꝭqꝫ serenꝰ aptus
Jocūdo visus risu cognoscere matrē
Tunc animū strinxit tenere pietatꝭ imago
Virgineū/gladiꝰ ptrāsijt intima cordis
Mox ruit in faciē pueri/suauissime fili
Acriꝰ exclamat singultās mater/abire
Ac migrare statim/notos patriāqꝫ laresqꝫ
Linq̄re cogimur arrides. nō nr̄a volūtas
Sed dn̄i fiat ɔiunx dilecta ioseph vir
Grādeuus replicat/lacta cunisqꝫ resolue
Infantē/pannis inuoluēs/noster asellus
A me sternet gerulꝰ puerīqꝫ tuiqꝫ.
Paret mr̄/nec mora nocte fugā capiūt clā
Hostiol' post se clausis/nullasqꝫ salutes
Nulla vale tota vicinia chara recepit
Mirādū maius inter spectacl'a quale!
Cōspicies aīa/casus nunq̄d fuit alter
Asꝑior/summaqꝫ magis pietate stupēdus
Ergo ɔpatere saltē p cuius amore
Dē fit hō/deꝰ est fugitiuꝰ ꝛ aduena p te
Virgo tenella ioseph ḡuis euo vixqꝫ bime
[illegible] (stris
[illegible] L
Cōtinuoqꝫ metu neu q̄s sētiret eūtes (to
Sine pedū strepitu seu flētꝭ ad vba mr̄is
Vagitu pueri/vel ab occursu vigilantū
Aut asini ruditu/latratu ve canino
Vertice monticuli faciē ɔuersa retorsit
Virgo sua [illegible] ioseph deuotꝰ vterqꝫ
Substitit inde domū villā tēplūqꝫ salutāt
Nūcia iam sol rutilās aurora decorum
Spirabat lumē/virgo doctissima legis
Humanis partim studio/primqꝫ superno
Largiꝰ afflatu ɔdit has (fas credere) voces
Magnifico te sūme parēs spes vna salutꝭ
Certa mee mihi magna potēs agsco ɔdisti
Grata fatebor enī/memori iugiqꝫ repostū
Corde gerēs ancilla hoīs parebo iubēti.
Per mediū q̄sinis vmbre mortꝭ sit eundūꝫ
Nulla timebo mala/qm̄ mecū deꝰ es tu
Tuqꝫ puer diuine ihū/quē secūs obūbrans
Spūs ex me formauit/Te sara viriqꝫ
Te iacob atꝫ ioseph iudith hest' reqꝫ susānā
Saluauit dn̄s ꝛ hebreos p mare duxit
Per deserta trahēs/celi q̄bus esca parata

Nō attrita fuit vestis/q̄d ꝙ danielem
Et dauid eripuit rugiētis ab ore leonis?
Quid ꝙ ꝑ coruos fugiēti pan̄ [illegible]
Dux raphael thobie/dux michael synago/
Quid moror exēplis gabriel mihi dux deꝰ [illegible]
Qui voluit fecit oīa sibi possibilꝫ res (la
Nullꝰ liuor ei/sapiēs tñ omnia summꝰ
Disponit numero mēsura pōdere/nō vult
Tēptari/ꝓpos sed agi motus ratōis
Quos valꝫ vt desūt ꝑsto sibi ferre iuuamē
Hic hoīez fugimꝰ subito cui tollere vitam
Oīpotēs potas/vis paup ⁊ aduena fiat
Filꝰ iste tuus mūdo q̄ regnat olimpo
Fratribꝫ vt filiis soluet/moresq̄ reformet
Vis scutū cordis nobis ꝑbere laborem
Vis fieri memores aliā nos q̄rere vitam
Esse ꝑegrinos/deberetq̄ tristia letis
Semꝑ misceri/lacrimaꝝ valle maligna
Dux igitꝰ rectorq̄ comes ꝓtector ⁊ altor
Esto ꝑegrinis nobis altissime regū
[illegible] mortalis obsistere [illegible]
Vllus velle tuo statui/ꝓmissio nostris
Dicta olim patribꝫ abraam cū semine fiat
Dulce vale natale solū/valeant et amici
Tuq̄ hierosolymis in syon ꝓtice templū
Dixerat hic alacres aīo ioseph atq̄ maria
Cōtorq̄nt gressus et semita cepta tenetur
Nazareth ī villa mīcū iā plebe suborttū
Murmur erat fugisse ioseph fugisse mariā
Cū puero/gñdis cognatos cura fatigat
Querere q̄ ꝑgunt/quales petiere latebras
Scita fuge causa tādē ꝯpescuit omnes
Vespa defessos ambos asinū q̄ꝫ lassum
Sera domi locat/in q̄ diuerticula ville
Cōmodiora ioseph reputauit/ptinꝰ vlnis
Excepit puerū ꝓpriis terreq̄ reclinat
Ipe sinu matris ereptus vagit ⁊ inde
Vir dat opē dñe satagēs ꝺscēdat asello (q̄
Collapsu facili/hospes dat stabulū paleas
Augēt ligna focū gremio mox ꝓgo ꝯceptū
Fasciol' [illegible] infantē igne [illegible]
Blāda ꝯtrectās refouet quis ⁊ o speciosuꝫ
Forma ꝓ natis hoīm pulcerrime/quis te
Virgineosq̄ tuos artꝰ/faciēq̄ decorā
Cui sacros oculis deitas afflabat honores
Cernere tradiderit/da lac da balnea ꝓgo
Perfice cetera vir/ita fit pꝰ ambo legumē
Appositū sumūt frugalit/hymnus ab ore
Grato pꝰ resonat/sursū frons/corda leuāt
Secretū surgēs hinc ꝓgo cubile ꝯcepit
Se sup hostiolo clauso silet/⁊ vacat orāo
Donec dormiat is cuiꝰ semp vigilat cor
Quē pus ipe ioseph blādū cōplexꝰ adorat

Datq̄ vale matri/seruatur ei locꝰ alter
Sedulꝰ intra tibi/ꝑmū orās deīde q̄euit.
O q̄d ais nimias q̄rēs ambitio pōpas
Splēdida q̄dic tibi met ꝯuiuia magnas
Instructasq̄ domos turbā ī milia famulātū
Te pudeat/te peniteat/dū talia cernis
Parua crede domo mīor ē dolor āxietasq̄
Sꝫ nocitura placēt placꝫ īsanusq̄ tumltꝰ
Hactenꝰ vna vie decursa dies māifestat
Quid valeat plꝰ in reliq̄s animꝰ meditari
Pro ꝓuideat discrimina plura viaꝝ
Plures hospicio fraudes [illegible]
Solerter mentis oculꝰ/q̄ ꝓgrediēdo
Plus ignota subit/plꝰ horrida seuaq̄ tellꝰ
O q̄tiēs latro/q̄tiēs sitis/algor ⁊ ardor
Atq̄ fames potuit inopes vexare viātes
Amboꝝ sꝫ mēs virtutis in arce locata
Despiciēs ima/fugiens ad federis arcā
Veram nō tipicā/te semꝑ christe petebat
Coniugia vt mores ⁊ libertatis [illegible]
Adde ꝙ oīs eos acies comitata tegebat
Terribilis virtutū donorūq̄ beata
Certa fides spes firma dei dilectio pēdēs
Sobria iusticia pollens sup omnia fortis
Quid ꝙ diuine legis tu virgo canoros
Dulcisona poteras hymnos cū voce ꝯferre
In nō parua vie solamina/cantica syon
Nam simul his typice poteras vocibꝫ vti
Esto ꝑegrinis nobis cantabilis alma
Lex dñi releuet que tedia dura viaꝝ
Nam tristes citiꝰ abeunt ꝑ inania cure
Carmina dū diuinꝰ amor modulaꝰ amena
Ergo celigena miseris mens aduena terre
Sis psaltes facito/sis odis dedita diuis.
Nō ita te totā terraꝝ carcere tetro
Sed celo poteris positam reputare sereno
Corde pio [illegible] tua deuotꝰ meditetur
Virgo maria viro data ꝙba ꝯcepta vicissiꝫ
Partē aliquā scīi nr̄as referatis ad aures
[illegible] pueri formosus et ipse
Iocundꝰ solo aspectu triste oē fugabat.
Addideris ꝙ multa iesu solamina ꝑbet
Tota creatura/quasi ꝑmemorata beati
Primeuiq̄ status hoīs dū cuncta fuere
Sub pedibꝫ ꝯiecta suis volucresq̄ ferreq̄
Imperio q̄uis nō sepius vtitur isto
Vtitꝰ ipe tñ/nam quadraginta diebus
Noctibus et totidem [illegible] terraꝝ
Deserto socius/esse cuiuslibet expers
Bestia nulla ferox nocuit sibi/nutꝰ abūde
Iusticie dono primeue/sic fidei dat
Plurima virtutū doctus miracula paulꝰ
Maiori suus est microcosmꝰ finis ī orbe

Dū mutatꝛ hō mūdꝰ varietꝛ oportet
Pro meritis varus iustoꝝ sicut maloꝝ
Nāqꝫ creatori famulantꝛ cuncta creata
Dū malis penas vult reddere pmia iustis
Ergo certa fides/ ꝛ spes /oratio iugis
Gratia quid diuina potest tu mēte capesce
Nā bonꝰ ꝛ sapiēs factꝰ dñabitur astris
N Quid qꝛ ꝛ ipe deꝰ dat si tēptatio surgit
Prouectū/ioseph ħ sub imagie scisse putetꝛ
Noctibꝫ ē vultu sibi visa virago minaci
Spinosū exagitās mālbꝫ ꝺ more flagellū
Uerberibꝫ seuis semꝑ torq̄re parata
Ex re nomē habet tribulatio/Fua tremēdi
Judicis hec hoīm custos/dux atqꝫ ꝓbatrix
Penaꝝ multa dextris ꝛ multa sinistris
Turba comes/nēo trāscurrere nōia posset
Cōtremuit ipe ioseph. sꝫ mēs interrita q̄rit
Dic p̄cor vn̄ vēis/q̄ tēdis /vbi ve morarꝭ
Tres inq̄t tecū comites habitare memēto
[illegible]
Triplex de dubio [illegible]
Uiso disparet ad seqꝫ redit ioseph/inde
Lux orit/surgūt/incedūt limite cepto
Uirgo iosephqꝫ sil/ioseph oīa visa ꝛcēset.
Uirgo deū laudās oclosqꝫ ad sidera tollēs
Sis bn̄dictus ait/tēptatio cui famulatur
A te nāqꝫ venit q̄si summi nuncia regis
Ad te deducit/testis spes /gratia porro
Electas inter docet hanc habitare [illegible]
Suscipiēda pijs animis/tēptatio [illegible]
Est hoīs vita/iob iudice/militat ipi
Cedit et in varios fructus/ ꝛ tunc coronat
Ultima penaꝝ nā mors fera terribilisqꝫ
Corporeos soluit nexus ꝛ vincula carnis
Spūs vt liber petat alta palacia celi
Omne ꝑcul murmur pellāt patiētia fortis
Certa fides/ ꝛ spes/ ꝛ veri zelꝰ amoris
Quid fortuna vaga/ q̄d iexorabile fatū
Ponitꝛ/omnia sunt a libertate supremi
Deducta arbitrij sapiēter ꝛ ordine recto
Nec sua libtas perit hic nec nr̄a voluntas
Causaꝝ q̄ sunt numero vł ī ordine tūcte.
Sed qꝛ sepe latent cause fortuna vocatꝛ
Terris oīpotēs/ ꝛ qꝛ dominatꝛ in omnes
Oīa miramur strepidū trepidamꝰ ad oēm
At q̄ sup̄mā domini cognouerit artem
Omnipotens immēsa qꝛ est nec scibilis vllī
Nil admiratꝛ effectus dū videt imos
Ni mireꝛ eam res tā ꝓducere viles
Philosophis et theologis diuersa notatꝛ
Et quasi cōuersa ratio/nā philosophia
Scandit ab effectu satagēs ꝯscere causā
Flectitꝛ a summo sed theologia deorsum

Occurrit sub ea nil mirū nilqꝫ timendū
Ut a refero dīia [illegible] sꝫ credita pauc O
Scis/solꝫ aduersus dn̄m ꝯsurgere clamor
Q̄ labor est iustis ꝛ imo̅ pace q̄escunt
Hoc fit care ioseph q̄m p̄sentia solum
More videt pecudū /q̄ sunt celestia nolūt
Cernere ꝑ fidei lumen/sperare futura
Adijce qꝛ solitis nature legibꝫ herent
Dicūt qꝛ ꝓprios cursus nō deserit vnq̄
Gratia que p̄sit nature qꝛ dominatrix
Sit dux ꝛ rectrix eiꝰ/nō mente capescunt.
Sensibꝫ vtuntꝛ solis/cū spiritualis
Regio nobilior sit corporee moderatrix
Continet intuta [illegible] hec regio dona
Grā q̄ format/que dirigit/aptat ꝛ ornat
Dat morꝰ agere q̄ sunt miracula nobis
Natureqꝫ vices variat/sic grā dudū (das
Nōne marꝭ rubri velut vtre cohercuit vn-
Māna pluit p̄ribꝫ/puersos tra dehiscens
Absorbet/ꝓprias vires suspēdit ꝛ ignis
Oīa q̄s numeret: nature est grā victrix
Ut cithare nerui plectro moderātesonori
Plꝰ ve minꝰ tēsi varias dāt cernimꝰ odas
Utitur haud aliter hoc toto grā mūdo
Carmina dans rebꝫ ꝯcētu armonica miro
Finis habꝫ summꝰ vnū solidūqꝫ tenorem
Postulat vt finis moderari cetera debēt
Cum sit in humanis celestis grīa finis
Multiplici medio petit illū grā ductrix
Cōfiteor tēptare deū vult grā nunq̄
Q̄d tēptata neq̄t natura ħ grā supplet
Spemqꝫ tibi de te dū desꝑaueris affert
Matris more suos erudit ꝓuida caros
Uerbera multiplicat patrati criminis vltrix
Justicie decꝰ/vt peccati turpe reformet
Aut vt p̄seruet/auget q̄nqꝫ flagella
Seua ne sit pietas q̄ curans parcere ꝑdit
Exercet iustos tēptatio ꝓ meritoꝝ
Maiori cumulo/et ne gloria vexet inanis.
Dic ioseph/o dn̄a/quero temptatio si sit
Utilis vt loqueris/quo pacto tot ꝑeuntes
Cernimꝰ assidue ꝑ eā. ꝑmos ne parentes
Perdidit/et tantis subiecit cladibꝫ orbem
Quō talia mens ꝑmisit ꝓuida summi?
Sed satꝭ hucusqꝫ dictū/declinis olympo
Uespa ꝯpellit recipi mox hospitio nos
Plurima sunt suꝑ his alijs repetēda diebꝫ
Doctus ſmo vie releuat fallitqꝫ laborem
Oīa collustrās ꝓpos reuoluꝰ in orbes
Sol fuchit ꝛpetitqꝫ dies / q̄bꝫ alma maris
Cū ioseph eloquitꝛ nostre secreta minerue
Que syon templo didicit q̄si palladis arce
Prodūt vnde noua toti lex posteritati

Cordibꝰ insc͡ripta/tabulꝭ n̄ sculpta petrinis
Quã docet explanãs sacre scola theologie.
[illegible] p orbem
Urbe tamẽ nostra cumulo maiore resedit.
Quã repetas lector/qꝫ vult angustia metri
Tantoꝝ artari doctrinas mysterioꝝ
Qualia virgo virũ potuit docuisse viãdo

Distinctio secunda

P Ost iter emẽsũ duri mĺtiqꝫ laborꝭ
p De pecul ĩspicit ꝗ̃si terra canopi
Hinc horror subitus amboꝝ cor/
da pastoręqꝫ
Cõcutit/ipa licꝫ mẽs incõcussa resistat
Uir prior alloquit sponsã/ꝯgnosco decora
Qꝫ sis o dña /gens ista libidine feruens
Fedis vrgit stimulꝭ/si senserit vxor
Qꝫ mea sis/mihi qđ nisi mors o ꝟgo paꝭ.
Atqꝫ pudicicie tibi discrimẽ/pharaonis
Ducet ad aspectũ mox te manꝰ ĩproba fui
Sors idigna nimis/nos o tibi qđ faciemꝰ
Blãde puer fugimus nete vnũ ꝑdat hero/
Deserimꝰ dulcesqꝫ lares carosqꝫ ꝓpĩqꝫ (des
Ecce qꝫ irruimꝰ in tanta pericula soli
Ignoti atqꝫ inopes/lĩgue ignari/deꝰ alme
Nobis qđ facere voluisti/queso maria
Filia dic mea sis/hoc etas credere verum
Suadebit.reliquũ auxilio ꝯmitto supno
Jure qđem dilecte ioseph nobis ita sp
Spandũ sicca lacrĩas trepidꝰ pauor absit
Uirgo refert/nõne meõri nos mẽte tenemꝰ
Etatis prisce miracula.qualiter abram
Qualiter et saram dñs saluauit et auxit
Est opportuno prector tempore summꝰ.
Omni corruerant egypto vana deorũ,
Nup portenta/venturũ sic Esaias
Predixit/signũ quoqꝫ virgis hoc pariture
Carmĩa mẽphitũ ꝯuabant abdita vatũ
Tale fuit tẽpli pacꝭ tibi roma ruina
Prodigiũ/eterna firmũ qđ sede putabas
Emotis igitꝭ simulacris hinc pharao rex
Hic in se mẽphis/fas credere/tota mouetꝭ
Plurimꝰ hinc aditu explorator ꝗlibꝫ astat
Inuigilãs gentẽqꝫ locũqꝫ reqrere solers
Hũ penetrare suos aliqs vult aduẽa fines
Scire volẽs vbi nã ꝟgo pepisse refertꝭ
Eminus inspiciũt ambos te ꝟgo virũqꝫ
Cũ puero ꝓperãt occurrere ꝓtinus alter
[illegible]
Numi correptis diuino/o q̃ꝫ speciosa
Quã spectabilꝭ hec et q̃ꝫ formosa puella
Diuini vultus/quã vir comitatꝭ honestus
[illegible] dña dixit cui copia fandi
Prima fuit/faciem regis visura beatam
[illegible]
O bone vir/ꝯlũx ne tua hec/vꝭ filia/fare
[illegible]
Sanguine se natũ vultus splẽdore fatetꝭ
Pauca ioseph ꝯtraqꝫ r̃fert doctissimꝰ he
Uob mẽphitici nllas ĩpẽdere dignas (ros
Sufficimꝰ ꝯtes/quoꝝ dignatio tantũ
Pandit in occursu ꝓmo solamen opemqꝫ
Israel a terra/nos sors infesta coegit
Has horas petere infelix quã cernitꝭ huiꝰ
Infantis mater mihi filia sola relicta est
Hacqꝫ pater pueri residet regione remota
Fama toquaxꝭ aulã regꝭ cito garrula totã
[illegible]
Urbe hierosolyma/cuiꝰ decor atqꝫ venustas
Tanta erat vt nil supꝭ/cet clamitat oĩs.
Ergo statim veniat/veniat/videatꝭ/adoret
Regẽ/sitqꝫ suis vxoribus annumerata
Urbis in ingressu certatim cura videndi
Cõglomerat ppĺos variãt hi ꝟba vicissim
Hi nutus/ad regẽ alij comitantꝭ euntes.
Corã q̃ positi/tu ꝟgo/iosephqꝫ/puerqꝫ
Poplicibꝫ flexis solitos defertꝭ honores.
Sit licꝫ idolatra.sit flagitiosus/in ipo
Solus adoratꝭ deus a q̃ cũcta potestas
[illegible]
Multa petit/causasqꝫ vie/sortẽ/genꝰ/ortũ
Si q̃ preterea virgo pepisset hebrea?
Uirgo silet dimisso oc̃lo.ꝟbũ capit heros
Grãdeuus/sanctusqꝫ mouet sua spũs ora
Rex in sempiternũ viue/saluus tibi/qui nos
Afflictos/inopes/oculo spectare benigno
[illegible]
Est nobis o rex tellus galilea ꝓpago
Fertilis et diues/fuit in qua nobile regnũ
Reges insignes/sed nil mortalibꝫ vsqꝫ
Tutũ vꝭ stabile est/alienigeno dominatu
Nũc ꝓmitꝭ/dicũt tñ his oracula vatum
Regem venturꝫ priscoꝝ ex sanguie regũ
Quoꝝ ꝓcipui dauid ⁊ salomon numerantꝭ
Quos genuere p̃res abraã ysaacqꝫ iacobqꝫ
Hec cui ꝓducs olim fuit hospita terra
Ad sortẽ sed rex venio q̃ ꝯpulit istam
Et mecũ puero fugitare ferocis herodis
Imperiũ/q̃ cũcta timẽs deseuit ĩ omnes
Et mõ dũ regnet ꝯfundit phasqꝫ nephasqꝫ
Huius ob inde pꝫ infantis cedere iussit
Hãc miserã/me dãs comitẽ/pere molestũ
Sꝫ qđ nõ pietas valet extorqꝫre paterna
Aufugimꝰ noctu ꝑ tot discrimina rerum
[illegible]
Ergo tuũ ꝑ sceptrꝫ ⁊ maiestatis asylum,

Regia psi iã clementia cepit egenos
Atq3 pegrinos miti tractare fauore/
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Tã nitide lacrias pcussa mēte dederūt
Rex iubet ex tēplo deḟ dom⁹ et loc⁹ aptus
Nil dux fiat/vis nulla/iniuria nulla.
Porro memor repetit/part⁹ si vginis vll⁹
In iuda fuerit: ita vbum tempat heros.
Ut neq3 scire neget/neq3 se cognosse fuelet
Nup ait vari⁹ sup hoc rumor fuit ortus.
Urbe hierosolyma/scribaꝝ turba sacrorū
Causa fuit/relegens vatū responsa suorū
Tēpus eis dubiū/sed pstolatio certa
Offert sceptrū rex tangēdū/munera donat
[illegible]
Aulica tota cohors rsonat/plaudit bñdicit
Implet iussa libēs/regē collaudat ouāter
[illegible]
Facūdus laudat alter speciē mulieris
Alter cōpatitur puero blādo atq3 decoro
R O pater oīpotēs q̄s nō spernueris ī te
In cui⁹ sunt corda manu regūq3 hoīnq3
Quonia inflectens ea/rex en lubric⁹/asper
Plebs incōposita: fugitiuos suscipiūt et
Respiciūt gratis animis tractantq3 pudice
Hospitiū pbent/quo tu te virgo receptas.
Cū sponso et puero/p seruo cedit asell⁹
Ligna/cibū/mēsam vir pparat/at pia mr
Infantē lactat/euoluens balneat/inde
Cunis aptat⁹ dormit/quas tpus in isto
Dant laudes pēsa/quotiēs o corda leuarit
Cū manibꝰ dño post tanta picula nti
O quotiēs ptūt ad tēplū syon ocellos
Sic salomō docet/ꝯ daniel babylōe pe[illegible]
Quisq3 es ad ciues pate celestis anhelās
Sic age sic rtinēs meditare q̄ aduēa tu sis
[illegible]
Fortibꝰ oē solū patria ē/vos viuite fortes
[illegible]
Mox intrat venale foꝝ/sibi compat apta
Instrumenta q̄bus vti ꝯsueuerat/artis
Nāq3 fabrilis erat in ligno/femina fortis
[illegible]
Ut paret/inq3 filos subtiles ptrahit/inde
[illegible]
Uirgine⁹ digit⁹/dom⁹ ocia nulla recepit.
Trāquill⁹ pascit labor ipsos/liber honest⁹
Qui bñdici vult/q̄ māducare laborat
Omne cor inficiūt occidūt ocia pigrū
Creuerat ipe ihs binos euaserat annos

Mater ei tunicā polimitā neuerat/et iam
Stare licz tremulo poterat pede/ꝑbaq3 q̄to
Nōdū pfecta balbutit lingua susurro
Suauior hinc multo blādit vtriq3 parenti
Arridet/ruit in vlnas/gremioq3 iocatur
Brachiola attollēs vlt nectere colla parentū
Amplexu tenero vult oscula figere casta
Inserit atq3 manū māu tibi ꝑgo ioseph heq3
Perq3 domū seqtur hūc et te dispare passu
Queq3 videt mirās sciscitatur vt oīa noscat
Forte interturbat vestrū q̄nq3 laborem
Pēsa/colū/calathos/serras/pu[illegible]sq3 securēs
Cōtrectās/vltro ve petens sese baiulari;
Dixerit hoc aliq̄s totū puerile relatu
[illegible]
[illegible]
Forti⁹ et sapiēti⁹ isto est credite mundo
Nil duro corde peius/nil tetrius/at quid
Maiori pietate facit mollescere corda
Quā dū certa fides cernit puerescere sūmū
[illegible]
Uult simil' fieri nobis. vult sit puero par
Scandere q̄ satagit celi fastigia paruus
Innocuus pur⁹. hūilis sup oīa simplex
Infātes quasi nūc geniti lac poscite/nēpe
Lacescit vobis [illegible]
Iā puer [illegible] S
Uerba sonis/iā cū paribꝰ colludere gestit
Cū pueris puer it/similis sil'es sibi querit
Inter ludēdū puer vn⁹ corde maligno
[illegible]
Ignot⁹/patriāq3 prem q̄ dicere nescis [illegible]
Dat palmā tibi/das maxillā pcutiēti [illegible]
Flēs redit ad mrem. gremio te blāda rece[illegible]
Cur ploras: q̄d hēs introgat/osculā iūgit
[illegible]
[illegible] mihi. q̄d mirū: ppriū q̄ nescio prem
Nec patriā. si vera mihi nūc improperant
Ergo ioseph ne pr̄ mihi: nōne h⁹ patria nob
Mr ad hec stetit immoto vultu sine voce
[illegible]
Secū confert: si vel q̄d respōdeat ipsi
Qui nihil ignorat. cū sit verbū caro factū
Cunctantē puer ampli⁹ ad respōsa purget
Nō q̄ nesci⁹ est. verū expientia certos
Ferre modos poterat. hūano more sciēdi
Sic didicit penas/obpro[illegible] vlnera mortē
Plurima sic vult affatu cognoscere mris.
Ergo rogat totus mris suspensus ab ore
Os referat tandē suspirans talia fatur
Heu mihi care puer sentis iā pbra dolores
Penas immerit⁹ deplorās hoc hieremias
Et probris inq̄t saturabitur. heu mihi fili

Crimina iā nostra defero nostrosq3 reat⁹
Suaue fuit pomū vetitū q̄le erat momor/
[illegible]
Cara luio ples q̄d ꝯmisere parentes.
Et quia vis fili/prima sub origine rerum
Altius exorsa repetam q̄ mente reponas
[illegible] celū terras deus ipse creauit
Spūs angelicus nullo cū corpe mersus
Protinus impleuit celū post q̄nqꝫ dieb⁹
Corpa distinxit ornauitq3 oīa librans
Pondere mensura nūero digitis q̄si ternis
Nāq3 potentia mensurā/sapientia rebus
Dat numez/bonitas cūctis sua pōdera red
Sic spēs mod⁹ ordo dī vestigia signt (dit
Hūc ex q̄ p quē sunt in q̄ cuncta creata
Hinc mirū molit opus/deliberat ambas
Flectere naturas/fit homo deitatis imago
Pulcra/minor mūdus nature nulli⁹ exps
Mēs regit organicū corp⁹ ratōne capaci
Que cōtemplet vultu celestia recto
Libertate potens eterne sortis orizon
Justicia pollens/que spirituale ꝗete
[illegible]
Callid⁹ inuidit serpens/a demone cuius
Lingua mouebat/fili demon fuit olim
Angel⁹ oīmno pulcer/q̄ scandere montem
Dum vult assimilās alto se mente supba
Corruit hinc sibi fit mēs cōturbata furore
Liuore ac odio vult extolli sup omne
Nō de⁹ est ac dr/hinc mors venit in orbez
Primū peccarunt/h̄ decipiēte parētes
Vult homini vitā quā pdidit ipe paterē
Oēs mēbra mali sua sunt/oēs et iniqui
[illegible]
Repetit ex cūctis/o q̄t pueros p herodem
Jā dedit inocuos ferro gladioq3 necādos
Quot tibi ppat insidias tēptamia fraudes
Retur eni timid⁹/nec fallit affore tempus
Quo generi humano pādet porta salutis
Captiuis miseris p̄ciosa redēptio fiet
Heu p̄ciū tua mors erit o sanctissime fili.
Horrisonū ad mortis nomē ꝯcussa dolore
Virgo flet atq3 gemit rupit plāgore q̄relaz
T Porro tuū mox alme ihū cor pulsat acer
Hic mris dolor ꝛ dire ꝑuisio mortis (bus
Mēs īmota manet lacrime voluūt amare
Qualit h̄ fieri valeat ꝯquirere dignū
Spūs ꝛ ratio sunt/si distinxeris apte
Sensus/ꝛ infanti/deitas simul/& volūtas
[illegible]
Nō aduersa solens/nā spūs ꝛ de⁹ vnū
Semp idēq3 volunt/atē ꝓo inferior pars
Et sensus subsunt passiue conditiōni

Mortal nostre sortis misere/inde sinūtur
Nature in pprios mot⁹ se ferre licenter.
[illegible]
Infans ex vtero nō cogit/hoc facit vltro
Dū vidz ī puero lacrias mō ꝓgo decoras
Vberior gemit⁹ pia viscera torq̄t ꝛ angit
Forte ioseph rediēs opis p̄ciū referebat
Sensit in ingressu p̄mo lacrimas vetusq3.
Sic facies sic vox ira gestus significabāt
Omnia sic didicit tandem referente maria
Acriter ingemuit ꝛ flens cū flentibus infit
Equo fors animo q̄cunq3 sit vsq3 feratur
Incola/dū sic vis de⁹ hec nos tra r̄ceptat
Expedit hoc dilecte ioseph patiētia custos
[illegible]
Incipit hāc mōstrare viā puer idole p̄ma
Fors aliq̄ñ ioseph miscet dū ꝟba coeuis
Edoctis grauibusq3 viris/q̄ndeuior vn⁹
Intulit annuales filiis tibi noīa hospes
Hic referunt vnū priscis habitare dieb⁹
Cui⁹ puida mens magnā est opata salutē
Egypto toti/natus de gente tuorum
[illegible]
[illegible]
Viderat/ꝛ quod erat pliri virgo capillū
[illegible]
Quale ferunt alta celi regione videri
Quid sup his dicet ioseph expectāt remo/
Ille paz/tādē sapiēti ptulit ore (ratus
Clari nēphite mihi sp iure colendi V
Hospes eni tractor tāq3 sim ciuis apō nos
Gesta ioseph cui⁹ meministis scpta tenem⁹.
Legifer edocuit moyses scripsitq3 ex istum
[illegible]
Turba sibi fuerit s3 amabil ille pentissfratz
[illegible]
Somnia que retulit odij fomenta dedere
[illegible]
Sicut erat fraterna cohors molit amarā
Mortē/sed voluit aliter mens puida sumi
In cui⁹ sunt corda manu que singula ꝓtit
Finis ad obsequiū p̄mo quē vidit ab euo
Vendit ergo ioseph dño ne fiat/ꝛ ecce
Fit dñs varia p temptamenta p̄bams
Tetragono vultus virtutū/iust⁹ in oīmes
Res dñi/castus dña suadente nefandū
Cōcubitū/fortis q2 cōtempsisse furentem
Sustinuit/prudēs q2 sōnia clausa reuelat.
Septēniq3 fami condit frumēta future
Judicat egyptus q2 sit saluatio mundi
Mutato sed rege capit republica motū
Nā ioseph hic tantus tātū venerat⁹ ꝛ oēs
Promerit⁹ laudes/oblitus posteritatis

Excidit a corde/ptranseo plurima tandē
Nos de gente sua domin⁹ sic iusserat/oraõ
Judee petim⁹/deserto lege recepta
Per prius in syna de⁹ vnic⁹ esse colend⁹
Tradit/et nobis fieri simulacra vetātur.
Astra nec vlla coli solū veneramur amātes
Plres esse deos hospes nolito negare
[illegible]oc dixere senes meo[illegible] apis [illegible]dis [illegible]
Idola multiplici ↄfirmant numīe plena
Mira qdem facere pdicere sepe futura
[illegible]entes punire cultoribus auxiliari
Uana supstitio q̄ apis venerat⁊ ysis.
Ille refert statuis demon se miscet in istis
Ultro. nec vt fingit est vllo carmine tract⁹
Est eqdem liber vult diuinos ꝫ honores
Inde sibi tribui vult vestre illudere genti.
Dū mirāda facit signis fallacibus vtens.
Porro q̄ celis vos dicitis esse figuram
Signantē partū cuiusdā virginis olim.
Nil celi libris conscriptū tale putetur
Ordo nanqꝫ duplex rebꝫ fuit indit⁹ vnus
Nature seruit de quo fateamur oportet
Os scpt⁹ celo est voluit mēs ꝓuida sūmi.
Tēporibꝫ sibi cōplacitis seruare patrāda.
Supra nature solitas miracula vires
[illegible]ue celum ne[illegible] nec celis inditus ordo
Credite tēp⁹ erit nec tardū e virgine nat⁹
Quādo patebit homo cui⁹ se subdere legi
Egyptus tota volet/expulsis simulacris
Iā nec apis bos nec mulier venerabit ysis
[illegible]is sup et [illegible] aliis docto [illegible] putādū ē
Disseruisse ioseph de vera religione
Cū senibꝫ thanaos sed nec te virgo beata.
[illegible]eptenni toto cum vicinis siluisse
Crediderim. sed eas de lege sacra docuisse
Que ventura forent ⁊ q̄ credenda tenerent
Unde ꝓbabile fit multos ad suscipiendā
Dispositos tunc esse fidē dū fert ad ipos
Post mortē domini post te iudeos relictam

Tercia distinctio

I Um voluit puerū deus egypto re-
d nocare
Juxta vaticinas voces p⁹ ipe fuelat
Mysteriū tibi iuste ioseph iā tcio somnis
Angel⁹ apparēs denūciat accipe matrem
Cū puero/terra rursus repetatur hebrea
Mors eteni rapuit puez q̄ morte ꝑabāt
Perdere/ↄsurgit letus mox visa reuelat.
Leta fuit coniunx/let⁹ puer/haud sine qdā
Tristicia/notos eteni iā linquere mestū
Sanguinis ac patrie. tū ē vis suauior inc⁹
Tum discessuros tristis vicinia visit
Hortant maneant secū/nil deforε spōdēt
Dū nequnt retine/diu comitant euntes
Interualla vie dum cogunt longa reuerti.
Tūc mixti gemit⁹/plāgor lacrimeqꝫ vicissi
Plurima suscipiūt/reddūtqꝫ vale/sociant
Dextre cū dextris/amplexus oscula grīs
Qualia dant animis nemo pferre valebit.
Quis tibi septēni puero mod⁹ i gdiēdo
Tūc fuerit dubiū ē/baiulād⁹ vtriqꝫ parēti
Tu nō appares sat idoneus/aspera ferre
Quō longa vie dispendia pes tener/at quē
Nō asino tua mēbra satis suffulta locares
Curriculis ne vehit/forsan te ꝑgo iesūqꝫ
Cōscius in qles mō vir fabrefecerat vsus
An sup etatem diffundit gratia vires
In corpus/vel iter pagrat breuiore dieta
Virt⁹ angelica nec deesse ministra putāda ē
Quis dederit pegre tales vidisse viātes
Alloquioqꝫ frui: facūdia que satiasset
Grata Jesu: puerilis nam solet etas
[illegible]romptula [illegible] anrea noui
Si videt aut audit siluis vl' in aere pictas
Dulcisono volucres modulantes gutture
Si grandes aqlas aut si q̄ saltibꝫ āplis (voces
Bestia ↄspicit vel reptile/siqꝫ decoris
Floribꝫ ornatos vidit splēdescere cāpos
Tpe vl' pluuio formosū foederis arcum
Cūcta velut mirans sciscitat vtrūqꝫ parētē
Multa sibi ratio qrendi vult puerilem
Et veram carnē se suscepisse videri
Uult et sensatis ita cōmonuisse parentes
Ad insensata sublimi corde petenda
Exterius querit/sed solus perdocet intus
Tandē p⁹ casus multos variosqꝫ viaꝫ ꝑ
Incolumes ductore deo terrā isrl' intrant
Audito vir q̄ illic archelaus hostis
Regnaret/timuit illo ire/petit galileam
Secedens ita cōmonitus p somnia rursū
Angelico alloquio/iā tādem primus fit
Nazareth opidulū/velut in caligine qdaꝫ
[illegible]ernitur [illegible] nostra [illegible] dulcissime [illegible]
Protendens illac dexterā facieqꝫ retorqns
Ad pueꝫ mater gaudēs ait/hec tibi letum
Florentēqꝫ dedit ortum/florētis obinde
Hoc est nazarei psaga vocabula sumes
Applaudit manibꝫ hilaris/gestuqꝫ renidet
Gaudet ⁊ ipe ioseph/salue dulcissima tell⁹
Protulit illacrimās grādi pietatis amore
Salue nostroꝫ cognatio sancta parentuꝫ
Qualis ꝑo fuit generatio talis habem⁹
Anna sacerdotū sacra/de stirpe refulgens
Bethleemita fuit/ipi Joachim sociatur
Regia cui series dedit ⁊ cui nazareth ortū

Anna licz p̄mo sterilis/tū ip̄a mariam
Postea.sic voluit virtus diuina beato
Femine p̄genuit ablactātam q̄ reddit
In templo syon sacra de lege docendam
Annaq3 p⁹ mortē ioachī nupsit cleophe/q̄
Frater erat tibi iuste ioseph/sp̄osare mariā
[illegible]
Ex anna cleophe fuit orta secūda maria
Virq3 thade⁹ ei fert̄ genuisse quaternos
Vi iacobꝫ mioꝛ atz ioseph cū symōe iudas
Qui frēs dn̄i quia cognati vocitantur
Ex anna salome rursus vir tercius vnam
Tercia que subijt fertur genuisse mariam
Ex qua tu iacobe maioꝛ tu p̄go iohannes
Fratres exorti zebedeo patre fuistis
Frugalē q̄bus ars dat piscatoria victum.
Tale fuit tibi xp̄e gen⁹ ioseph atq3 marie
Nō dubiū plures alij pars mortua parsq3
Tūc nō dū exorta/nec villula ptulit vna
Letioꝛ occursu p̄mo plebecula clamat
Cū puero venisse ioseph/venisse mariā
O q̄ cōplexus q̄ gaudia q̄t lacrimas h
Extorsit pietas/sternūt cōuiuia/plaudūt.
Totus et ip̄e dies vario s̄mōe repletur
Quale pegrinis iter obtigit hospita tell⁹
Septēni toto/quali sub sorte pacta est
Condrūt pariter miscent rīsa vicissim
Sero domos repetūt/laus et b̄ndictio p⁹
Reddita ḡra do deuoto corde pioq3 (q3
Digna pegrinis dat̄ hic speculatio nob
[illegible]
Cordis dulcoꝛ erit/qual̄ iubilatio mētis
Quāt⁹ et applausus cūctoꝛ illic habitātū
z Plurima credo iesus fecit/fecere dūcep
Cōiūctu casto iuncti ioseph atq3 maria
Que nō sunt scripta/nō totus (crede iohī)
Scribēdos capet mūdus p̄ singula libros
Nil sup ignotis igit̄ meditatio nr̄a
Affirmet temere/sola suffecerit vti
Cōiecturaꝝ topica ratione modeste
Ex scriptis inferre pōt nō scripta/pio mēs
Cū studio/sic certa fides incerta reuelat
Qualia sunt acta/vl̄ que fieri potuere
Credis q̄ puer iste iesus de⁹ est benedict⁹
[illegible]
Vir suus est/ credis q̄ vir caput ē ml̄ieris
Quāta putas ex his r̄ q3 mirāda valebit
[illegible]
Ut suus affect⁹ sancto rapiat̄ amore
[illegible]
Urbe hierosolyma festiuū pasca q̄tānis
Venerat/ascēdunt illic vtriq3 parentes
Cū puero/certū h̄ legitur lustriq3 duobꝫ
Binos addiderat ih̄s annos q̄n remansit
[illegible]
De sacra lege/sua sunt responsa stupori
Inuentus redijt subiectus vtriq3 parenti
Ex his phas fuerit paucis deducere mlta
Qualia nō credis sed nec reprobare necesse
[illegible] erat. ve erat tibi p̄go iosephus
Christ⁹/q̄d sibi vult oro subiectio talis:
Obsequiū nōne vobis p̄stabat.eratq3
In medio vestrū sicut q̄ rite mīstrat
Sepe focū/crebroq3 cibū parat officiosus
[illegible]
Huncq3 domū scopit/paleas vl̄ aquā dat
Vicinis fert mr̄is op⁹ qd̄ texuit ip̄a (asello
Excercēda dat̄ ars crebro paterna fabrilis
[illegible]
Fissile p̄ lignū/trabit̄ dētata vicissiz (stras
[illegible]
Linea castigat vl̄ regula/queq3 videnr̄
Aspera nec directa satis/fiunt tripodesq3
Cū mensis arce/curr⁹ vl̄ aratra/q̄drige
Nauiculas forte q̄ sint piscantibus apte
In stagno genezar/mare cui nomē galilee
Cōpingunt/pix linit eas/liq̄ dūue bitumē
Cū musto r̄ clauis/ptes iūgunt̄ hiantes
Cū puppi clauū/cū malo vela coaptant
Talia q̄ recolis/q̄ pl⁹ fuilia.plus sunt
[illegible]
Pro nobis fuerit humana benigna patet
[illegible]
Horrori q̄bus est hoīm labor/ocia sūmū
Qui dec⁹ esse putāt/q̄d liberatis honorem
[illegible] sine sudore vultus iam pane fruuntur
Emendicato p̄sertim fraude dolisq3
[illegible]
Sabbata dū fuat patrie/dū clausa seorsū r
Virgo manēs orat/blādo puer īmlit ore
Mi pater oro/tuū neu me celaueris ortū
[illegible]
[illegible] puer rapit ī vlnas/gremioq3 rponit
Fili/p̄re iacob/cleophas r̄ ego generati
Carne sum⁹ legalis heli dict⁹ pr̄/ob qd̄
Ex vxore sua frater dederat sibi semen
[illegible]
Porro iacob rex illustris dauid ordie lōgo
[illegible]
Longa licz series interfuerit mediorū
[illegible] a dn̄o dudum promissio facta est
[illegible]d b̄ndicendas in eorū semine gentes
Israel r̄ totus erit hoc in semine saluus
[illegible]
[illegible]
Nūc vnū colet̄/fugere idola/cuiq3 bēignū

Qui mihi p̄rim⁹ ē atq̧ equū reddere fratri
Inculcāt mihi crebro pr̄ /mihi talia mater
Cū de⁹ est sol⁹ /sol⁹ timeat̄/amet̄
Cū verax/eius inuanū sumere nomen
Noli: cū bon⁹ est facito sibi sabbata soli
Tu venerare p̄tēs /nō occisor/nec adulter
Nec fur/nec fueris mēdax/ambire caueto
Uxorē/res /ancillam que sunt alioꝝ
Esto sorte tua cōtentus/disce labore
Uiuere de ꝓprio /totū cōmitte deo te
Aduena sic poteris /vitam sperare beatam
Promissaꝫ p̄trib⁹ abraāq̧ ysaacq̧ iacobq̧
Atq̧ dauid/clara de q̄ꝝ stirpe refulges
Cereus atq̧ recēs anim⁹ dū pectore puro
Uerba sigillat̄ ad talia /mox sibi totus
Uilescit p̄sens mūdus /celestia captat
Sperno iocos fili/lusus ꝛ ludicra/blādas
Illecebras /ꝛ vt ip̄e vides insisto labori
Oro frequēs/dū grādis ī his adoleuerat e(tas
Dāc vitā nr̄am mutās cognatio dic̄
Est ducēda ioseph /ita lex a te petit/vxor
Sic petim⁹ tua gēs p̄rio ō more /dauidq̧
Regia nobilitas vult h̄ /parere necesse ē
Aduersor/refugit anim⁹ mollescere tactu
Femineo/cupit amplex⁹ caro nec mea t(ūc
Fingere me plebs ista putat/nescit q̄ a me
Sp̄us vt gustat̄/ei caro desipit oīs (n⁹
Celebs q̄diu mea sat mihi vita placebat
Inuidie nec erat f̄rīs mihi vita mariti
Nō homi semp licꝫ vt vult esse fatebor
Care puer/spōsam dn̄o mādante mariam
Iure mihi dn̄am /tibi matrem ꝯsociaui
Nec doleo/reliq̄ p̄ eam nouisse licebit
Ore puer blādo petit/instat vt oīa narret
[illegible]
[illegible] nutrit bonoꝛ
Difficile est cor deuotū nō p̄dere vultu
Lumīe cor diuo plenū /forīs emicat/instar
Lampadis accēse/moysi testis facies sit
[illegible]
A dextris /capiti ipā ih̄m medioq̧ reponit
Sermones vr̄i q̄ sunt, interrogat /audit
[illegible]
Uirgo virū, sed cur fuerim spōsata petenti
Uera tibi referā/quoꝝ iā ꝯscius est vir
Urbe hierosolymis ī syon vertice tēplū
[illegible]
Sctā parens istic me tradidit erudiēdam
Uirginib⁹ socians alijs de semine regū
Deq̧ sacerdotū/sic mos inoleuerat ip̄as
Sancti⁹ in templū nutritā iri dare quere
Messyas q̄ erat tali de stirpe creand⁹
Temp⁹ partimur/cedit pars vna labori
Nere labor noster/varias ꝛ texere vestes
Sacra sacerdotū gestamina/cuiq̧ dabat̄
[illegible]
Pars cognoscēde studio dat̄ altera legis
Obscuras vatū et sacras reserare figuras
Orādo pars vna venit/psalmisq̧ canendis
Indulget tp̄us reliquū somnoq̧ ciboq̧
[illegible]
Uirq̧ su⁹/steriles ambo/me visere crebro
Me multo doctoq̧ solēt s̄mone monere
[illegible]
Fac vt eam pulcra virtutū nobilitate
[illegible]
Nos steriles(ita iuste de⁹ vis)cernere fructū
Da nos ex ista bn̄dictū posse puella
Cui⁹ sis rector/custos /instructor /amator
Uerba sacerdotes / alij scribe seniores
Ut symeon iust⁹ /octogenaria sanctis
In viduis anna/nobis inferre solebant
Talia nōnuptis in laudē virginitatis
Credite vos vates Esaias p̄cinit/ecce
Uirgo cōcipiet/pariet puer/sibi nomen
Emanuel/qd̄ nobiscū deus insonat/h̄ est
O si talis erit inter vos virgo reperta
Ut facit auroꝛa ꝯsurgens hūida rore
Garritu vario celi resonare volucres
Nam vite fontē p̄saga voce salutant
Uicinū solem/q̄ dat cātus numerosos
Celestes hoīes ita/cōplet mox oriturus
Iusticie sol/a quo vita nouabit̄ omnis
Inde tot audire est diuoꝝ carmina vatū
Talib⁹ accensa monitꝭ ꝓpono manere
Uirgo/de⁹ si nō aliud decreuerit, hinc iam
Horreo misceri ludētib⁹/horreo q̄cquid
Turpe loq̄/qd̄ vel gestu vel dedecet actu
Nubilis at postq̄ nobis aduenerat etas
Uirginib⁹ de stirpe sacra/nos nubere cogit
Cura sacerdotū/maledictā lege loquunt̄
Israel in populo,/nisi semen liq̄rit vllū
Quid facerē/q̄ verba darē /cōmitto supno
Me totā arbitrio/spes hec mihi sola fl̄ucta
Cūq̧ timore dei ꝯsētio sumere spōsū (est
Tradit̄ ip̄e ioseph ꝯiūx q̄ morib⁹ vltro
Cōsonat ecce meis /sancto castoq̧ pudore
Antea not⁹ erat ꝓpter gen⁹ /et q̄ festis
Ut mos/me templo veniēs s̄mōe fouebat
Plurima restabāt vt eas exponere causas
Coniugij talis cum virginitatis honore
[illegible] missus ab alto
Nūciat/ꝛ qd̄ iuste ioseph somnis didicisti
Forte suꝑuenit extrane⁹ /ac ita ceptum
Rumpit̄ alloquiū sed id [illegible] supplet
Ancillans p̄bronesi cui cōsonat allegoria

Moralis se iungit eis simul anagogia
Nulla illa solers / nūc has secernito voces

Distinctio quarta

A De aps antiq̄s p̄ religiōe verenda
m Creuerat iste pies / dū spōso spon-
si daretur
Antea q̄s celebri fieret solēnia ritu
Foedera ꝯiugij / mora tp̄is vna fluebat
Qua spōse mores spōsus dinoscere poss;
Hisq̄ dei possent interpellare diebus
Numen ꝛ auxiliū digna p ꝓle futura
Proq̄ diuturno cōuictu pacificoq̄
Thobias ꝫ sara. sil' fecere minores (bas
Hoc tu clare ioseph / hoc docta maria scie
Hīc tēplo spōsata pius / p⁹ tecta subintras
Nazareth ad cari pia cōtubernia sponsi
Discreti vobis thalami / tūc ꝯuenictes
[illegible] ibo accipit / dom⁹ aut disponit intra
[illegible]
Sepi⁹ inclusa tū oras virgo maria
Tecū habitans / tua sit vt ꝯuersatio celis
Uernū tp̄us erat / q̄dā bis q̄rto kalēdas
Signāt aplis / quo vespe pasca colebat
Israel / vt dicunt ꝑgo diuinius intrat
Mentis in archanū / sustollit seq̄ sup se
Alta sup rapit / celos supeuolat omnes
Cūcta creata silent / fruit caligine diua
Nullū interturbat tātā fantasma q̄etem
Excedit mens acta deo / loq̄turq̄ silenter
[illegible]
Iūcta sibi ratio / sensū hec oēm supat pax
Sibul⁹ hic tenuis de⁹ in q̄ cernit aure est
Foelix ꝫ somn⁹ q̄ somnia mira reuelat
Ebria sobrietas mors viuēs lux ꝛ obūbrās
Tūc aliq̄ pasca bis sex vnoq̄ kalendis
Aplis numerāt / ita dicere cōpotus vrget
Si natale dei / si mors numeret ꝛ etas
Ast credēda manēt sūt calcul⁹ iste vł alter
Exurgēs tādē a somno ꝫ / luceq̄ reuisens
Corporeā / ꝑgo sibi sobria dū redit ad se
[illegible]
Alme pr̄ totiēs hoīm miserate labores
Nūc miserere p̄cor / eteni tēpus miserēdi
Uenit / quo dire frangat ianua mortis
Quo celos reseres / vtinā dirupers illos
O celi rorate / pluant o nubila iustū
Germinet ꝛ terra saluatorē benedictū
Cōcurrūt pariter sacroꝝ carmina vatū
Qd̄ dn̄s ꝓpe / qd̄ gens quē desiderat oīus
[illegible]
[illegible]
Uisio ꝯplenda / iam virgo puerpa fiet
Iamq̄ virū mlier circūdabit emanuelem
Sic Symeō / sic anna senes dixere recēter
Et zacharias vir / ꝛ elizabeth vxor aplis
Dū me deifici templi secreta tenerent
Mysteriū ꝑgrande nimis / q̄s nouerit illō
[illegible] B
Tp̄is articulo tali delapsus ab alto
Peradiās gabriel totus festiuus / eo q̄
Mittit ad talem / talē deferre salutem
[illegible]
Infima q̄ iungat sūmis / de⁹ ac hō fiat
Uirgīs īgredit thalamū cū luce chorusca
Cū pulcro nimiū vultu / cultuq̄ decoro
Qualiter ex facili corp⁹ sibi spūs aptat
Aereū / declarandū cōformiter ad rem
Sic moysi / sic et abrae / sic pluribꝫ olim
Angel⁹ innotuit / naturā cerne / figuras
Suscipit vt varias aer densat⁹ / vt iris
[illegible]
Uirgo tremit / nūc pl⁹ solito splēdescere
Angelicū / tremit ꝛ spēz / q̄m speciosi (lumē
Pre natis hoim / quia dicere venerat ortus
Formoso nimis ornatu vultuq̄ nitescit
Adde q̄ instātis suspecta crepuscula noctis
Esse sibi poterāt / licz hora nouissima mōi
Qua iesus aduenit sub vespe rite noret
Quid q̄ ꝛ ipe sathā credi vult angel⁹ esse
Lucis / ꝛ hoc scit virgo / tū sup oīa terret
Mentē hūilē / dū dicit aue / dū gr̄a plena
[illegible]
Cogitat hanc q̄ sit secū turbata salutem
Paup vt ancilla si forte videre supmi
Regis cōiugiū fama referente veniret
Nocia que fieret vxor / si missus ad illam
Nuncius a rege p̄ter spem quereret ei⁹
Consensum / turbaret eam dignatio tanta
[illegible]
Qualit absq̄ viro ꝯplebit letūs obūbrās
Spūs archanū hoc / naturā gratia vincet
Assensum da virgo tuū / noli esse recusans
Non ingrata deo dicit / tu crede / volenti
[illegible]
Expectat mūd⁹ / celū / tellus et abyssi
Aude magnanimis / q2 magna fides opat
Audet / iamq̄ fides q̄lem dilectio format
Uerbigenā reddit aīam / dū ꝓtulit ore
Ecce ancilla dei / fiat missum mihi verbuz
Uerboꝝ instanti p̄mo nō esse maria
Excessum quendā patit / q̄li sit sopor / et q̄
Format subito nou⁹ atq̄ nouissim⁹ adā
Immēsusq̄ de⁹ minimos sinuat in artus
Hāc ꝑsam mirare vicē sub origine p̄ma
Cōiugiū mirare nouū / deitas vbi nubit

Humani generis limo/fit virgo deinceps
Nullius apta fieri cōplexibus/hoc qz corpus
Sacratū dño solos sibi seruit in vsus
Audijt vt gabriel rn̄sa fidelia/nouit
Uirginei ventris thalamo virtute repleti
Q, bum caro factū est/illō prius adorat
Atqz pacta videns mādata recessit ab illa
Glorificās dominū/celestis cū comitatur
Multa cohors iubilās hymnisqz canora
Gl'ia sit cel' dño/sit pax bōa ter̄ (melodia
Nūc z ipa noua gto noua gaudia corde
Leta canit. iā magnificat secū orsa ꝯtractat
Hac hora se pasca puer ihs obtulit vltro
Hūani pciū generis/factusqz sacerdos
Et caput ecclie/pastor seu papa suprm⁹
Unct⁹ z in regē summū/ cognosce mariaz
Inuenit vt sua mens cū letis iūgere mesta
De puero assidue/venture cōscia mortis
Meret/letificat virtus ꝯscitaqz nati
[illegible]
Tristia ne frāgant aīos neu leta resoluāt
Porro qd faciat ꝟgo/tātū ne reuelet
Spōso mysteriū: fac dicere/quō credet
Ha/cedet q pacto deo tibi grata videt
Et sponso. cui res tandē manifesta patebit
Saltē cōiugij sacrū. dū foedus inibunt
Solenni ritu/nec enī clam foedera iūgēt
Affines venient/vicinia tota videbit
Te que quo si forte tumens vterus videret
Ambo pbrosa fierēt in cantica vulgi
Quid qz cognatā ꝟgnantē ad elizabeth ire
Nec decz aut licz hāc/nisi vir ꝯsenserit aū
Sed neqz cōsensū nisi cause ꝯscius addet
Dicēdū est igit ꝯceptū q dedit/addet
Ipe fidē sponso/dubiataqz scādala tollet
Cecilia dū ꝟma thori secreta teneret
Cum spōso legim⁹ forti diuinitus ausu
Integra virgineū dū vult ꝟuare pudorez
Spōso dixisse/inuenis gtissime pando
Sctūs crede dei mihi custos angel⁹ astat
Tāgere polluto (me zelat) amore caueto
Permaneas z tu castus te diliget vt me.
Credidit/z castū p⁹ firmat sanguie votum
[illegible]
Credul⁹ ipe tibi qz vir sanctissim⁹ esset
Quoqz dei tali casu tibi numen adesset
Festa dies aderat q plebs sua sabbata ꝟ
Ergo more suo cū spōso spōsa/qeto (uat
Secretoqz loco ꝯsedit/vbi sacra legis
Dogmata colloqo secum pariter referebāt
Tū ꝟgo intuitu solito pl⁹ supplice vultū
Librās ad spōsum. simplex ꝯuertit/aitqz
Clare ioseph cui sum dño sponsata volēte
Est mihi secretū qd pādere ꝯuenit/z te
Participē fieri/nos vno magnificemus
Ore deū/voto simili rōne paritqz
Spōsa potes dilecta loqi qdcūqz placebit
Audisti iā crebro ioseph/sermoqz freqnter
Inter nos tal' habit⁹/cito qz veniet rex
Ortus stirpe dauid/ppl'm saluare potēter
Et qz ꝯcipiet puez virgo/parietqz
Israel hoc oīs desiderat/optat z orat
Orabam nuqz z ego paupcula q sum
Et cinis z puluis/dū me diiudico solers
Ille tū cuius ocul' humiles placuerūt
Qui tollit p velle suo de puluere tales
Qui lasso reqem/panē vestem dat egeno
Qui facit vt steril' gaudēs fecūda domi sit
Grata/fatebor enī/sic me respexit/z ipe
Fecit magna mihi cui⁹ nomē benedictum
Elegit gtis/ita crede ioseph pariturā
Me fore messiam cū virginitatis honore
Angel⁹ hec mandata dei iā ꝯtulit ad me
Spūs et iā me ꝯuidauit germie sacro (rof
Obstupet ad ꝟba hec subito ꝯndeuior he
Et refugit/qd ais/qs erit tecū oro deicepl
Exi a me dña/nō ꝟ sum digni⁹ honore
Petrus vti vidit multi miracula piscis
Rhetibus inclusi/stupor exclamare coegit
Exi a me dñe/peccator enim nimi⁹ sum
Sic viduā legim⁹ orbā qz dixit helye
Quid mihi qd vt tibi venisti/ꝯmemorent
Ut peccata mea/puer inde me⁹ moreret
Corripit hic se vir thalamo solūqz reclusit
Cor trepidū vario curaz fluctuat estu
Esset cū iustus spōsam traducere nolēs
[illegible]
[illegible] ādala sz metuēs voluit clā linqre/facto
Iust⁹ vtrinqz suo/secū dū tale volutat
Mentis litigiū/sopor irruit/angel⁹ astat/
Confortās loqt sacramqz reuelat
Clare ioseph filiqz dauid noli ꝟo timere
Coniugē sed iure sacri tibi iunge mariā
Natū qcqd id est in ea d pneumate sctō est
Cōcipiet puerū/quē rite iesum vocitabis
Ipe suū saluās populū peccata remittet
Uirgo puto vigil orabat ꝟcibusqz suisqz
[illegible]
[illegible] suspitōe carēs qz hō formauerit illas
Uoces/somn⁹ enī sensus ligat exteriores
Tūc vbi vult spirat ex alto spūs/aures
Intellectiuas reserās pulsis simulacris
Lumine diuino radians secreta reuelat
Uel de ꝟterito ꝟsenti siue futuro
[illegible]
Intra cognoscit/qzqz est paritura salutē

Hūani generis deitas vbi pandit apte
Nā z de⁹ delere [illegible] per carmina solus
D Splēdida ꝟgitas niueo splēdore rfulgēs
Angelico par [illegible] z amica decori
Cui⁹ ppositū est nunq̄ sensisse /voluptas
Qualis sit carnis tactu fedata pudendo
Hesitat/angelica postq̄ mādata capescit
Ipsi nanq̄ ioseph aderat/cui talia fatur
Quid mihi q̄d vob almi ioseph atz maria
Quid cū [illegible] qđ plus cedit in visum
Iura ne sunt eius vestro contraria voto
Mutua nā duplicis fit ibi trāslatio sexus
Ergo ɔiugiū vos vel derelinq̄re oportet
Uel me/q̄ pacto fidei parebitis ambe
Uana ne vel mēdax fieret trāslatio talis?
Uana q̄dē minime fiet purissima ꝟgo
Dicta refert phronēsis summi filia regis
[illegible] pectus [illegible] amplexa [illegible]
[illegible] viri nec erit mēdax [illegible] copla vana
Legitimas inter psonas dispare sexu
Mutua qua dabit [illegible] corp⁹ vtriusq̄ potestas
Ac [illegible] morem [illegible]
Non q carnale post hec pcedat in actum
Obstabit votū/put esset cernere/si que
Uirgo virū postq̄ nupsit cū ꝟgine ꝟbo
Presenti/constat/poterūt emittere votū
Mutuo/q carnale nihil post hec repetet
Immo cōditio ɔsensum si pit ista
An licet atq̄ decet /si nō p̄iudicet vsus
Et lex ecclesie laqueos cauet atq̄ picla
Iure licet aliqua fieri nō expedit illa
Rito q̄dem fomes diuino nec nisi dono
Extinctus repitur/z hinc ɔuentio talis
Talis cōuictus q̄ magnū rhete pararet
Illecebris /faceretq̄ freq̄ns effrigere votū
Sed neq̄ cōiugiū alijs spiramine solo
Edere vult plen' de⁹ absq̄ viro velut istic
Edita iam crede est dicetur z hec tua ples
Cur? q facta tue de spōse corpe /quale est
Iure tuū semen [illegible] tibi [illegible]
Suscitat in fratris vice/ tu legal' haberis
Hinc pater infantis nutritio sola prem te
Nō faciet/sed nec ppe cōmixtio carnis
Plaude ioseph q de dn̄o tibi fas erit olī
Dicere. filius ecce me⁹ /diuinius oro
Quid sublimius et p̄clarius attulit etas?
Filius atq̄ pr̄ nunq̄d non grandis amoris
Nomina sunt/z p̄cipue pietatis imago?
Obligat hec te laus titulo fundata priio
Infantē cū mr̄e sua seruare deinceps
Causa ne coniugij talis tibi parua videt
Ut sudore tui vult⁹ tua panē fruat
Uxor/z illius sis custos fidus in omni

Tpis articulo/sis testis virginitatis
Debeat z possit cui credulitas adhiberi
Proderit atq̄ tua trepidatio posteritati
Concludent q tu iust⁹ nunq̄ violatam
[illegible] sponsam punisses vindice lege
Adde q in vobis esaie verba valebūt
En habitabit(ait) iuuenis cū virgīe/spōsus
Spōsaq̄ gaudebūt/vos hi ioseph atz ma(ria)
Quid q celād⁹ erat īfantis nou⁹ ort⁹
Cōiugis ob famā/nā pfida qñ maloz.
[illegible] femina [illegible]
Crederet/innupte nec parceret ipia mr̄i
Adde/sathā fallēd⁹ erat/reliq̄s ego causas
Preterea/cur cōiugio iungenda maria
Precipue tibi [illegible] ioseph vir iuste [illegible]
[illegible]
Curā de soboli cū mr̄e/laboris et erroris
Nō es/nō fidei/te nulla libido titillat
Ante q̄dē nec p⁹ partū cognosce cupiscens
Uxorē/nec eni tēplū temerare sacratū
Effractis votis fas esset/z vnica ples
Hec sat erit nuptis cū virginitatis honore
Cādida ꝟginitas /phronesis dū talia fat
[illegible] viri mor [illegible]

Distinctio quinta c

e Xurgēs ioseph a sōno sibi iussa pegit
Uxorēq̄ suā ꝟbo p̄sente mariā
Accepit/nec eā voluit cognoscere donec
Primo parit genitū nomēq̄ iesus dedit illi
Nō q post partū (pcul h) cognouerit ipāz
Donec eni negat hic tpus q̄nq̄ futurū
[illegible]
Cū passit studeas doctorū more priorū
Angel⁹ ista ferens gabriel sic credit esse
Non horret rō/cur nō vtriq̄ minister
[illegible]
Et sapor internus q nō sit visio vana
Credo recēsenda sūt ꝟba p̄ora matthei
Esset cū sponsata maria ioseph pia mater
Antea q̄ cōuenissent/de flamine sacro
Pregnās inuenta est/inuenit vir su⁹ ipsam
Ut pus est positū/que sit cōuentio talis
Nescio/si nō solēnis rit⁹ celebrisq̄
More sue gentis/velut in chana galilee
Affuit ipse iesus z cum multis sua mater
Letificās miro ɔuiuas germine vitis
Que gens oro pbat clā mr̄imonia facta?
Illa palā iungit/igit conuentio talis
Dicit hic acceptio/nō iocundi⁹ vllum
Coniugiū/ritu ve sacro pl⁹ concelebrādū
Regia nobilitas insignit nēpe parentes
Iūge sacerdotes /ptriarchas/iūge pphas

Progeniem veter[illegible]
Letos paupie/gazas excupat omnes
Jpe dei timor/his cult⁹ et vict⁹ honesti
Cõueniũt alacres q̃s ipe citauerat heros
Angelicis parẽs monitis cũ virgine votũ
Virgineũ pius emisit/reuerẽter adorãs
[illegible]
Fominis illectu scit phas cognosse sacratã
Se dat custodẽ testẽ comitẽq̃ fidelẽ
f Lra tale canit/cui cõcinit allegoria
Non sec⁹ ecclie tu papa daris vice xpi
Sponsus p pastore pio/violare pudicaz
Crede nephas sed eaz te custodire necesse
Diuina sub lege datã/vel cedere sedi
Scãdala subiectis vl scismata si stat⁹ affert
Sẽsim⁹ h hodie/tpusq̃ locũq̃ notem⁹
Mille semel/cẽtũq̃ q̃ter/septẽq̃ decẽq̃
Orbibus in ppriis phoebus ɔfecerat annos
[illegible]
Juli⁹ in signo dederat/tũc scismatis altor
Pestiferi/petr⁹ de luna cedere nolens
Eijcit sede papali voce sub vna
Urbs dũ conciliũ retinet cõstãtia sanctũ
Balthasar eiectus fuerat/iã cesserat alter
Triceps h mõstrũ fuit/vt sũt cerberus hi
Unũ nulla mõ ɔtẽtio rumpit ouile (dra
Legitim⁹ supest spõsus/pastorq̃ creetur
Un⁹ in ecclia cui totus pareat orbis
Uirgo tuis fac hoc pcibus meritisq̃ potẽti
Jpa tuo celebres gratissima spero q̃t annis
Fecũdo plis cũ virginitatis honore
Cõiugio/spõsoq̃ ioseph sacrabit honores
Natali ne tuo sic olim octaua dicata est:
Hoc prior inspira/tali nos mũere dotes
Alma redẽptoris mater/cui lege supna
Uir iust⁹/ergoq̃ ioseph cũ virgie nupsit
Da celebrẽ dignũq̃ tuo psoluere cultũ
Cõiugio. fac nos ablutis sordibus omnes
[illegible]
[illegible] diuino germie cõplet
Mentis cast⁹ amor nomen nõ iuenit vllũ
Suaue magis penetrãs liquefactis cor/
da medullis
Quã spõsi et spõse salomõis cãtica cãtant
[illegible] fedis affectibus obsita mens est
Discrimen timeas carmẽ tã molle tractãs
Plurim⁹ ast aialis hõ est/sz spũalis
Rarior/hec pẽes potuit mouisse pores
Hoc ne cõiugiũ ritus popularis haberet
Cõcelebrare sacrũ/tractare pudica pudice
Uix valet impuz vulg⁹ petulãs et ineptũ
[illegible]
Sabbata neu cunctes pplo/male fũgit illi
Sobri⁹ ecclie mos est/ideo vetus illud
Olim p druidũ phano memorabile tẽplũ
Carnoti/titul⁹ cui virginis est pariture
Hoc mõ ɔiugiũ celebri de more colẽdũ
Cepit/t exemplũ deuotio scã sequatur
Post euãgeliũ missus sunt ordine recto
Exurgẽs autẽ ioseph/exurgẽsq̃ maria
[illegible]
Cultu plegit ternũ venerisq̃ seq̃nti
Dat cler⁹/mediũq̃ ionis nou⁹ obtiet vsus
Miro parisi⁹ tẽplũ molimie structũ est
[illegible] duplex/cui gẽmula duplex
[illegible] tenui/quos ergo ferũt te
[illegible] aptasse tuis/est addita zona
[illegible] tibi vir si tradidit ista subarrãs
Fodit cõiugiũ q̃ plcs estq̃ fidesq̃ G
Est ibi res sacra q̃ signat mystica trinas
Cõiugij species/sibi nã ɔnectere nostrã
Naturã voluit eterno de patre natus
Jllã suppositãs/idiomata miscet vtrinq̃
Nubit et ecclie pp̃o cũ sanguine christ⁹
Agnus in aspectu fidei sub origine pma
Peccãtis mũdi puisus morte cruẽtus
Nubit et ipe de⁹ anime quã gr̃a format
[illegible] virgo filia mater
Triplex cõiugiũ/ triplex p̃triarcha figurat
[illegible]
[illegible] vos sara/rebecca. rachelq̃
Cũ lya/carbo tu sara/rebeccaq̃ multũ
[illegible]
[illegible] actiua lya signas
Ignis cũ carbone facit iunct⁹ velut vnũ
Sic deitas carnẽ succendit t vnit/ t inde
[illegible] q̃ plura recepit
A sponso spõsa q̃s que iesus ecclie dat
Tot sacramenta pruces/dona beata
Hinc varie sortis fratres/esauq̃ iacobq̃
Nascunt/bon⁹ hic simplex/sz eũ fer⁹ alter
Persequit sp bonitas odiosa malignis
Huicq̃ iacob tot sunt pruces q̃t p̃triarche
Extremi tu care ioseph tu beniamin infãs
[illegible]
Accusans alias virtutes vt moderent
Cõtemplatiuus est beniamin hui⁹ in ortu
Mater obit speciosa rachel. qz deficit ipa
Mens ɔtẽplãtis/ratioq̃ sagax alienã
Trãsit in affectũ. leuat t sese sup altos
[illegible] anagogia
Cõspicit clara caligo lucida nubes
[illegible] valet intro
Nõ sentit/scit id et docet expientia sola
Spũs et anima scindũt/magnificat vox
Est anie. sed spũs exultare refertur

Rpe virgo tuā carmen lecteuit rrū.p
Ignis ad exemplū q̄ diuidit ethrogenea
Iuncta sil' mixtis omogenea cogit i vnū
Nāq3 vides crudis vitrū /foc⁹ elicit herb
Hoc in calce ptz. h̄ m̄lta liq̄mia mōstrant
Ignea/cōscendit ita thuris ꝑgula fumi
Sicaiam que paro hoīs terrena notat
Corporeis nexā mēbris vis cogit amoris
Spūi subsistare suo/ volat ima relinquens
Vniri totus diuino spiritui vult
Purus pura petēs /cordis ꝯpilctio fontē
Lotio q̄ fiat emundans crede ministrat
Feruida cū luctu lacrimisq3 rigata pfusio
Hinc fit theoric⁹ excessus ꝛ extasis alma
Quā praxis sequit̄ zelans opposa salutem
Alterius /sese tū circa plurima ꝑsat
Pax int⁹ trāquilla manet /qz mēs i idipm
Sepe redit/sp oculis diuina tuetur
Editus eternis a montibus irradiata
Ac op ando [illegible] vale artē
Rax hoim gen⁹ i terris o victris hoc ē
Angelica hec vita est [illegible]
Ignibꝫ i medijs q̄dnā laurenti⁹ vstis
Carnibꝫ eloquit̄. quid nā vincēti⁹ egit
Quid facet obsessus turbis anthoni⁹ vrbis
Alta q̄eo erat illis in sublime leuatis
Gratia cor stabilit ꝛ miro robore firmat
D Talis crediderim fueris tu ꝑgo maria
Dū post [illegible] inde mōtana petisti
Obsequiosa seni cognate mystica facta es
Martha/maria simul vna q̄z lya rachelq3
Nōne ioseph tractās opansq3 fablia crebro
Desup ethereos hausisse putād⁹ odores
Dū sibi certa fides/de⁹ ē abscōdit⁹ inquit
Hoc in virginei fructu ventris bñdicto
Qui fructus su⁹ ē vxoris carne creatus
Inde ioseph pater est [illegible] vocat⁹
Et iesus ē heres ver⁹/nec adoptio sola
Dat titulū hūc/sec⁹ ē vbi pdit adultera p/
Absq3 viri iusto ꝯsensu/dicere nō est (les
Q plē vir alat vel eam succedere ius sit
Est aliō qđ corde capi neq̄at nisi puro
Effarique peris verbis ac ore pudicis
Quādo coniugij ꝯsūmatio/fiunt
Vna carne duo/fit hō tanq3 caro/tot⁹
Ast in cōiugio qđ spirituale vocamus
Desipit ipa caro/deus et mens spūs vn⁹
Fiunt ꝛ maior ac purior inde voluptas
Sentit̄ q̄to cōiuncta potentia digno
Dignior obiecto est/ꝑmat heu nisi sarcina
Zelotes dñs ꝛ tot⁹ amabil' vltro (carnis
Spōsum vult aīe se tradere/ verbigenāq3
Reddit/delicias q3 suas dignat̄ habere

Spōsam cantauit q̄lē salomonis ab ore
Sed q̄res si ꝯiugiū ioseph atq3 marie
Sit sacramētū magnū [illegible]
Eccl'ie sponsum/qz copula nō fuit vlla
Carnalis /sed carne deus cōformis habet̄
Eccl'ie membris/an forsan carnea ples
Hoc in ꝯiugio signū suffecerit esse
Vnū fuit nexus nisi morte solubil' vnq3
In quali nexu sit virgo puerpa mater
Sic parit eccl'ia nec virgo desinit esse
Porro velut mrem dñs custode carētē
Linq̄re nō voluit sic quā pl⁹ diligit vnam
Eccl'iam remanere vetat /custodis egentē
Primus q̄ p̄ter est sponsq3 [illegible] almi
[illegible]
Caste ꝯtinens quā nō cognouit amatam
Coniugiū signat recte ioseph atq3 marie
Non m̄ ex equo/nec eni volo crediderit q̄s
In sponsi gremio sic ꝯuixisse mariā
Dissuasit fieri reuerētia debita matri
Tale aliq̄d pl⁹ q3 formido libidinis vlla
Vt q3 adhuc iuuēis ioseph essz/nāq3 iuuē
Ad [illegible] annos [illegible]
Intra q̄s poterat [illegible] habere
Virgine⁹/nec sic effectus si senio vir
Esset /ꝛ hinc vates iuuenis cū ꝑgie deget
Corrupto nūq̄d fuerat sociāda puella
Que q̄ndeua fuit soli ꝓmissa iohi (endū
Quo magis heluidi blasphemū os creō spu
Ergo ioseph reputa [illegible]
In se ꝑtutes/vel neu carnalis haberet
Suspitio de te quicq3 carnale maria
Donec virginitas tua fixa fidelibꝫ esset
Cordibꝫ/inde minor ē mētio de ioseph acta
Nō subito totā se mōstrat gratia mundo
Hanc [illegible] toto [illegible]
Copula virginea vobis sine labe futile
Mūda decēs/cauta /celesti par ꝛ honesta
Heu q3 dissimiles hꝫ etas pdita mores
Moralis soror hinc ꝯclamat q̄so/cauete
Femineos fugite ꝯuictus /nam latet ignis
Interi⁹ viuens/cur stuppa immittit̄ igni
Credite q̄ne tiā sub religionis amictu
Seuit amor cecus pl⁹ fallens illiciensq3
Quāto puto turpē citi⁹ celare pudorem
Credit se primo tutā deuotio/sensim
Verba dat/ꝛ gestus/q̄bꝫ est lasciuia iūcta
Ac ita paulatim fedo irretitur amore
Tum se flagitijs tradūt/pulsoq3 rubore
Horrida cōmittūt meretrix q̄ non aget es/
Nature iura dicunt nihil esse pudēdū (frōs
Et libertatē reputāt si qđ placet audent
Vt peccata [illegible] aspera [illegible]

Secta flagellantũ docet hoc/docuere he/
Phi tales olim dicere caninos ...cardi
Sed neq̃ ꝯiugib9 violari debꝫ honestas
Hactenꝰ hec/euãgeliũ iam littera narret

Distinctio sexta

I Exurgens aũt ipsa maria dieb9 ĩ illis
e In montana abijt festina/domũ
zacharie
Dũ subijt/meruit ab ea cognata salutẽ
Ut reputo plus accepit te virgo beata
Uxorẽ vir/q̃ꝫ cognate tecta subires
Et q̃ꝫ ventre tuo nostis fieret tumor vllꝰ
Hoc tua poscebat/ꝟ clari fama mariti
Qd si pregnante tecũ tum pariturã
Dũ ꝓfessurus et dũ numisma daturus
Sollicitus voluit te vir trãsducere secũ
Bethleem in villã turbis ꝛ frigore plenã
Quid noua nupta tibi ... puella
Nũc faceret iustꝰ/dũ lõgiꝰ instat eundum
Quõ deserere te solã nec comitatam
Quid q̃ pasca sacrũ l'erat vl' adesse ꝓbat
Quãdo hierosolymis mas q̃libꝫ esse tenet
Ergo ꝑt ex his concludi sufficienter
Qꝫ dñe fidus custos/tantiq̃ꝫ recenter
Conscĩꝰ archani/dederit parit comitẽ se
Primo petis templũ/hinc affines vise
re curas
Fecũdos noviter q̃ bis duo milia distans
Urbe hierosolymis/vbi sors ẽ beniamin/
atque
Totius est regni iude metropolis alma
Esto/forte ioseph causa q̃cunq̃ꝫ remãsit
Nazareth/ĩspectũ ꝓgressum virginis ante
Nouit/ꝛ adiũxit ꝯsortia fida parentũ
Non q̃ formidet crimen zelotipus vllum
Sed dare solivagis nõ vult exẽpla puellis
K O quali cũ leticia ... quanta
Cordis deuoti/circũspicit oĩa templo
Etatis totos vbi flores virgo ꝑegit
Credideri socias vidꝫ ꝟ/morosq̃ꝫ ministros
Leuitici generis/gersonitas caathitas
Atq̃ꝫ meraritas/ꝛ multos carne ꝓpinq̃s
Oĩa dicta priꝰ secũ memorata retractat
Surgit adorato dño quẽ magnificat/cui
Pleno corde pias satagit ꝓsoluere grates
Utq̃ꝫ subit primũ zacharie limen/anhelis
Occurrit cognata sibi q̃ manserat intro
Mensibꝰ abdita sex/ꝛ vt exaudita salutis
Uirgo ... vox ... exultauit in eius
Infans visceribus/implet elizabeth almo
Flamine/ꝓclamat magna cũ voce puelle
Dicẽs/tu bñdicta inter omnes mulieres
Sis foelix/fructusq̃ꝫ tui ventris/bñdictus
Atq̃ꝫ hoc vnde mihi/dñi q̃ venerit ad me
Mater celsa mei/tua ꝑtinus ecce salutis
Auribꝰ vt vox facta meis/vtero meꝰ ĩfans
Gestijt exultãs et gaudẽs/plaude beata
Que sic credideris/in te quia ꝑficientur
A dño tibi dicta/maria refert igitur sic
Magnificat aĩa deũ mea/spiritꝰ almo
Iure salutari meus exultauit et altus
Ancillam vidit hũilẽ/ex hoc ecce beatam
Me dicẽt oẽs/q̃ magna potẽs mihi fecit
Est in ꝓgenies reuerentes se piꝰ omnes
In virtute sua ꝑfecit magna potenter
Cordis et ipse sui dispsit mente supbos
Exaltans humiles/deponit sede potentes
Implet et hic inopes/dites dimisit ĩanes
Suscepitq̃ꝫ suũ puerꝫ isrl'/vt memoratꝰ
Est pietatis quam nr̃os ꝑdixerat olim
Ad p̃res abraam cũ semine iugiter eius
Scire velim tocis q̃d ꝓgo mẽsibꝫ egit L
Nanq̃ꝫ tribꝫ mãsit q̃bꝫ et tu nuribꝫ visus
O zacharia sis cognata letus adepta
An scriptis aliquãdo notas quod corde re
positum est?
O q̃ciens tibi ꝓgo senex cognata recẽset
Lecto dũ recubat/vtero senioq̃ꝫ grauata
Gestorꝫ seriẽ/gaudet sermone senectus
Sede sedes hũili suspẽsa loq̃ntis ab ore
Quã magnꝰ dñs ꝛ q̃ꝫ laudibil' oro est
Talia q̃ fecit nobis miracula solus
Iamiã nanq̃ꝫ senex sterilisq̃ꝫ puerpa sio
Desene/tu grauida eo de solo flamĩe ꝓgo
Hoc eq̃dẽ noui/nõ te referẽte/tu mentẽ
Non vocꝫ video deus est secreta reuelans
Implet q̃ cecinit vatũ plaga priorũ i
Plima vox/veniet ꝓmissa redẽptio plebis
Hoc zacharias ꝟ ꝛ ego deposcere crebro
Et tu nec dubiũ soliti/sit q̃nta videmꝰ
Orãdi virtus/bona q̃ plꝰ publica curat
Obseq̃niosa deo/cuiꝰ mandata tremiscit
Iusticiasq̃ꝫ facit legis/vitatq̃ꝫ querelas
Orat dũ zacharias ꝑ vicis ordine sanctũ
Ponit ꝛ incẽsum tẽplo/gabriel' honorꝰ
Inspicit vultus ꝛ vox auditur/eundẽ
Exauditũ esse/linguã dubitatio plectit
Obmutescit esti/plebs extra tota stupescit
Et mihi q̃s reputas timor affuit angor ꝛ
horror?
Donec mysteriũ nutu calamoq̃ꝫ repãdit
Tandit vt e nobis infans nascet/et omne
Uinũ nõ bibet aut siccrã/virtus sed helye
Splẽdescens in eo mirabilis vsq̃ꝫ patebit

Qui quantū fuerit victu vł veste seuer⁹
Nosti/q̄s lucēs ardēsq̄s lucerna potenter
Concepi vt cernis (in peccato tn̄) infans
Hic meus ex vtero pmissus sanctificati
Sensit in occursu nostro quid protinus
actum est
Sensit et illustrata mei iubilatio cordis
Multa mihi dicenda tibi cognata sup/
Qualis diuin⁹ doctor legisq̄s sacerdos (sūt
Uir me⁹ edocuit ritus cultusq̄s sacratos
Non decet in tēplo solis nos sensib⁹ vti
Mente op⁹ ē q̄nto sub velamīe signāt
Sacrifici ritus ea que nondū patefiūt
Informes formare volūt q̄s plīma mores
Nōne notat sus luxuriā/carnisq̄s lutosas
[illegible] ideo nostrū nō cedū in vsum
Sic lep⁹ et vulpis vesci sic bubo vetat
Inuenit in vetitis in cōcessis ratōem
Ad mores aliquā/quisq̄s traduxerit apte
Mystica sunt vestes/ornat⁹ foederis arca
Sic ars natura libros picturasq̄s p̄bent
Multos /stolid⁹ est q̄ nō se dat vel in vno
O si me priscos dn̄s reuocaret ad annos
Qualis erā cū me tēpli secreta tenerent
Quali me cura q̄nto ve ardore sciendi
Tradiderim studio/ quedam scio/ pluri/
ma nossem
Presciat o iuuenis p̄ciū sapiētia q̄nti est
Ne doleat senio pigeat q̄z tpis acti
Ast supest magnū carissima magnifica/
[illegible] laude [illegible] superfluat [illegible]
Quis dederit cognata mihi g̃tissima/nat⁹
Filı⁹ ex te dū fuerit ↄplectar in vlnas
Attollā manib⁹ ac toto pectore stringam
Officio fungor gerule/figā oscula fronti
Ludat et in gremio nr̄o ludantq̄s coeui
Infantes tuus atq̄s me⁹ /sed fata senilē
Terrent/nō ideo mihi p̄stolatio certa
Uiue beata nimis q̄ sis visura qd̄ opto
Pluraq̄s dū fuerit etas g̃ndeuior illis
Huic desiderio ↄgaudet virgo benigne
Sit licet introrsus merens /q̄ ↄscia sortis
Uētura est/mauult secū secreta tenere
Talia/scit q̄m letis refouenda senect⁹
Est seniū morbus/lesis nō lesio danda
Femina nec p̄gnās ṗbis onerāda molestis
Surgit ad obsequiū cognate ṗgo ferēdū
Affert ipsa cibos cunctātē hortat̄ ad esum
Pregustās hilaris ṗbis vultuq̄s sereno
Iamq̄s dies nat⁹ sterili veīebat ad octo
Certatim accurrit oīs vicinia plaudens
Ac de mōtanis iudea tuis simul assunt
Mirant̄/gaudēt/plaudēt/⁊ vtriq̄s parēti
Forte tuis puerū virgo baiulaueris vlnis
Ostentās alacri plausu/vos cernite q̄ntus
Est decor infantis /q̄s g̃taq̄s gloria vultus
Credo etiā q̄ te q̄uidam cetus benedicit
N[illegible] tuo iā ventre facit ihs ipse tumorem
Et tu forte ioseph aderas reduci comi/
Prebēs vxori/postq̄s tu sȳō ī arce (tem te
Legis more sacrā penthecosten coluisti
Felicem tali te coniuge plebs dicunt
Simplicitas aliq̄ q̄ sit tibi virgo colūbe
Q̄ōq̄s pudiciciā vultus gestusq̄s loquunt̄
Collaudant/q̄ nō vrit decor iste videntū
Lubrica corda virū/sed in ipsis tpat estū
Frigid⁹ e facie q̄si ros spirauerit intro
Gaudia multa nimis oī de pte patescunt
Uox laudis/cordis iubilatio/carmen et
hymnus
O gabriel tua vera patet pmissio/multi
Gaudebūt eius natali/gaudia vite
Eius p meritis nobis sint spiritualis
Quis ne putas erit iste puer dicunt man⁹
ipso
Nam dn̄i puero signis se monstrat aptis
Cernit̄ an p̄ter naturā corpe robur
Aut aliq̄s forsan vsus ratōnis in illo est
Uū pater sibi decantās ⁊ tu puer inq̄t
Perfectū p̄fecta decet formatio/mirus
Mira facit dn̄s /naturā gr̄a vincit
Uendicat hic celi nil constellatio iuris
Deserti puer hic hoīem sup incola mansit
Illa luce puer fit circūcisus/et ipsi
Dant nomē zacharie/mater scā iohannē
Uult appellari scripto pater astruit illud
Sp̄ūs implet eū sanctus /mox ore soluto
Sic bn̄dictus ait dn̄s de⁹ israel/ hic nam
Uisitat et redimit plebē/cornuq̄s salutis
Erigit in nobis dauid ipse domo put olim
[illegible] p̄dixerat ipse suorū
Hostib⁹ ex nr̄is qui nos odere salutem
Cum patrib⁹ nostris eius pia gratia fiat
Atq̄s sui sancti testamenti memoret̄
Iusiurandū qd̄ abraam iurasse daturū;
Se legit̄ p̄rem ad nostrū /nos q̄tinus illi
Serui sancti iusti libertate perenni
Hostis ab incursu pulsa formidie simus
Tu puer vates summi vocitaberis /ibis
Ante suā faciē/callesq̄s parabis eidem
Sicq̄s salutifera dabit̄ sapientia plebi
[illegible] peccatorū completa remissio fiet
Uiscera p diue pietatis/visitat alto
Nos q̄b⁹ exoriens/ venit illustrare sedētes
In tenebris/⁊ ī vmbra mortis carcere ceco
Nostros dirigere gressus in limite pacis

A Virgo redux s̄ sideꝫ domi secū retractat
Nunc zacharias q̄ cecinit mōq; variorū
Vocib' audierat/apicē nec iota relinq̄ns
Cōfert corde suo/neq; passim q̄q; reuelat.
Aut huic aut illic/satis est vix cōsci' vnus
Viue btē ioseph cui mystica tāta patescūt
Preuenis obsecro dn̄am/deūq; vocat te
Alter in alteri' pariter congaudet honore
Quō ꝓbigena mēs fit docet anagogia
Nā sancte menti gabriel dn̄ nūciat/h̄ est
Intim' instinct' dū suggerit/vt paritura
Sit verbū dn̄i/q virtus alta supmi
Impregnabit eā socerādo germine sancto
Synderesis cōsentit ei/virgo licet expers
Sāguinis et carnis/neq; vir cognerit illā
Vir su' est intellect' vis cui' in ipā
Nunq̄ ptingit partū/sed sufficit ipa
Grā verbigenā supmā reddere mentis
Particulā/q̄ se dat ei passiua ministram
Conceptus est iste tui/typus alma maria
Ast pars inferior aīe/que nō ita virgo
Que de se sterilis ꝛ q̄ corrupta freq̄nter
Esse potest/te signat elizabeth apte
Parturit hec fructū virtutis rite iohānem
Dicteris est in eo q2 grā/pspice rursus
Nunciat vt pgnans corrupte ꝑgo salutem
Gaudet/solat ita mentis portio summa
Dū fit ꝓbigena/ptem descēdit ad imam
Letificans ipam/cū morū ple beata
Portio sic maior venit obsequiosa minori
Sic fert actiue cōtemplatiua iuuamen
Porro si tantas ꝓlentia virginis offert
Jocūdas dotes in vtroq; parēte iohānis
Quid de te ꝓclare ioseph ꝓbas ē meditari
Virginis in reditu totis sex mēsib' actum
Quorū fine iesus orit qd̄ lr̄a tradit
Significatq; locū/referās q̄d grā fatur

Distictio septima

D p Ax erat/ꝛ mart̄ horrētia bella quierant (duo
Creuerat augusti iā q̄dragita duo
Annis imperiū totus describit orbis
Jouis elato par talis tantaq; dum
Munere est ꝓdem a festis ꝓmissa ꝓphetis
Quis sit sua pgit vt ꝓficeat in vrbem
Inde ioseph cu sit iustus parere iubenti
Vult regi/quis sit flagitiosus ꝛ celer
Hoc exemplari cōfundit improba certis
Que subijci renuēs errones tradit in ipis
Absq; fide pplis/q nec possessio iusta est
Nec regnū/qsi ius nature gratia tollat
Certe vult dn̄s iniustis tradere iusta
Impia et regna q̄ trāsfert tollit et addit
Vt placet/hec sua ꝓ titulo ē ꝓ iure volūtas
Munera sz iusti soli maiora capescūt
Coniūx sit licz ad partū iā ꝓxima ꝓgit
Et quidam sit' oīno nō ꝑgrauat infans
Alleuiat poti' /gestat se nanq; gerentē
Bethleē intrarūt que voce interpte panis
Dicit esse dom' /secūq; ꝯsiderat alma
Nox fore ꝯplēdū/qd̄ dixerat añ micheas
Exiet ex te dux ppl'm reget israel/eius
Fiet et egressus eterna a sorte dierū
Sit natura licz expers ꝓprie ratōis
Diuina regit que nunq̄ fallit arte
Dic nidos auis/ide fauos apis efficit ap
Grā q̄to magis ad fines oīa librat (te
Que ꝓsunt media/venit ioseph/et dn̄s fit
Cir' et exposit' ꝓdendus dente ferarū
Tradit ad iperiū moyse submersio salutat
Bethleē ecce ioseph veniēs/oracula ꝯplet
Sic a fine regit/vsq; ad finem sapienter
Gratia fortit atq; suauit ordine miro
Singula dispōnēs/res oēs ad bona ꝓtēs
Nec nā spes hoc ꝯsiliū fiducia tota
Quicquid agas aut ꝓponas te dirigat oīs
Bethleē haud dubiū ē mlti tibi ꝑgo ppl
Nōno ex genere/diuerticlo tm̄ vti (qui
Paupertatis amor facit atq; loc' nimis arti'
Et dat exeplū q nos mūdus ꝓmit iste
Vesper erat ꝓmā qd̄ dat p' sabbata luce B
Dicere quā dn̄i solis ve die solet visus
Mēse decēbrili iam bis q̄rto kalendas
Se diuerticulo retrahit solāq; recludit
Virgo/ioseph cedit/felicem poscit vterq;
Partus euētū.de' h̄ vult.nec min' orant
Ac ppe te virgo sunt ignis balnea panni
Pro cunis ꝓsepe/tibi soli deus astat
Multa viri subiūt vt fit meditatio mentes
Mirat q nō sentit fastigia partus
Cōiunx/nec mōstrat vllos plāgere dolores
Liuid' i facie color est/nec liuid' ore
Pallor vt i quidis/sibi gest' /gressus alacres
Soluit in leuē somnū lapsusq; silenti
Cōplexusq; sacro demulcet pect' amicū
Grā/quā diuinus amor genuit pepitq;
Gratus amor vl' amans/hinc grā dc̄a apte
Cui facies formosa nimis gestusq; benign'
Vestis purpurea/celestē os spirat amorē
Nec sibi visa loq̄ n̄ ꝑba simillima/sono
Mirari nolito ioseph/si magna potēter
Magn' et oīpotēs vult atq; ꝑt opari
Gratia nam supo naturā/iudiciumq;
Justicie supexalto/sum fortior eius

Et manu lege pprias mihi cōdere leges
Ius reputo videas qt hz miracula mūd'
Qualia nemo satis miratur/sed solet visus
Solis in raris laudem pcium ve putare
Si celo terris ponto/cunctis et abyssis
Inferior me tot/natura facit/facietqꝫ
Cur nō virgineū mihi phas erit edere ptū
Quo dolor qui abest n' fract' sit pudor vl'
Sol radiū genuit radi' vitrz penetrauit
Emicuit bon' rupta nil inde videbis
Porro iusticiā sine q pax affore nollet
In terris/primū placandā noueris esse
Ipsa tenax veri/sua stat sentētia mortis
In genus humanū p crimine iusta pentū
Fiat puulus hic q mox nascet oportet
Nobis iusticia/sapiēs sctūsqꝫ redemptor
Curas depone dūm būdicito letus
Virginis instantē conceptū significare
Et posui et volui redimens pfecti' ipam
euenies casum/qꝫ sit releuasse iacentē
Tota fuit pulcra/nulli vnqꝫ obnoxia clpe
Absit vt attrit' ab ea serpens caput ei'
Antea cōtriuit peccati sub pede fedo
Absit et vt hoc fuerit mēbrū demōis vnqꝫ
Gratia suppleo iusticiā quā pdidit adam
Vix mihi maior iest/licz oēs tollere penas
Nō soleā/nulla pmet hāc angustia partus
Cur'qꝫ nulla fuit in cōcipiēdo libido
Q Interea pagrat mediū nox algida cursū
Virginis clausa tūc porta pdiit infans
Sermo dei omps regali a sede beatus
Mox pānis inuoluit eū sola et pia mater
Presepeqꝫ locat/pbet latriā prior illi
Vult infans pmaz nobis silem dare vocē
Lugubre vagit vagitū cuius vt audit
Soluit a placido vir somno/let' t intrat
Ad te sancta parēs/tibi colletat' adorat
Poplite deflexo/natū puerū dūmqꝫ
Stringit t ad pectus/tete tradēte fouēdū
Deficit hic sensus/rō stupet/oēsqꝫ mētis
Caligat lumen/dum te vir cernere tali
Conor in obsequo/qd dicam nescio voces
Nullas inuenio/tua q pconia dicant
Nōne dei verbū custodis/cernis et audis
Contrectas manibꝫ/attollis let' in vlnas
Sētiat h qd qsqꝫ volet/mihi suadeo nllos
Inter dilectos dūi vixisse priorem
Qui teneros christi totiēs ita sēsit amores
Pectore tu dūm recipis secreta Johānes
Sed semel h fruit' q tu h fruit' honore
O bndicta cohors tecū go iosephqꝫ ihmqꝫ
Colorias o qs spectacla tanta videre
Et si nō oculis poterit vel mente fideli

Dūs vos letificat ambos mō puul' ort'
Du blāda forte [illegible] studetis
Pastores celeri cōcursu bethleem intrāt
Conqrūt vbi sit nouus infans ort' in illa
Ad diuerticulū veniūt/aut indice qꝫs
Instinctu signo ve aliq diuinit' acto
Nō grande spec' vbi bos a[illegible]
Sūt ad psepe/medio iesus est resupin'
Atqꝫ voluminibꝫ ligat ipm fascia strictꝫ
Heroos mirat/fremitū pmo strepitūqꝫ
Turbe aduētātis/q pulsās clamitat an ne
Femina pturijt inc'/petim' videam'
Dic nobis bone vir si qd cognoueris ipe
Nā ioseph exierat ad eos/intrate videte
Fidēt veniūt puerū vidēt et adorāt
Vn sit h vir pastores interrogat o vos
Felices aiunt/o tali ple beatos
Ois plebs plaudat ppl's gaudeat ois
Ecce qd angelica pdixit visio nobis
Visio q qualis ve pcor dum vir petit/oēs
Enarrare volunt tandē sermo dat vni
Inchoat/ac puer certatim est cura vidēdi
Fertil' et letus ad pascua cāp' abūdans
Ad triplex miliare situs/grex mult' in illo
Ouē vigiles dū custodim' nocte pfunda
Tpe solsticij quo sol meat in capcorno
Angel' astitit/et lux circūfulsit in omnes
Clara micās tremim'/magnoqꝫ pauore stu/ (pem')
Angel' ē nob nolite timere locut'
Ecce euāgelizo vobis gaudia magna
Omni p pplo/quia vobis est mō natus
Saluator mūdi christ' dūs dauid vrbe
Addidit et signū nos quale videm' apte
Et subito facta est celestis multa cohortis
Militie vox/q dūm laudat/resonatqꝫ
Glīa sit celis dño pax reddita terra
Humano generi qbꝫ ē nō pua volūtas
Talia mirant hi quoqꝫ venit ad aures
Sermo/suo cūcta pseruat corde maria
Cōseruatqꝫ ioseph/t secū audita recēsent
Pastores abeūt collaudāt glificantqꝫ
Oibus his dūm q cernere cōtigit ipos
Credet forte aliqs/qꝫ d grege mūera cet'
Pastor gtus trāsmiserit aut ob honorē
Diuinū/vel qꝫ fuerit miseratus egentes
Non aurū vt reges/sz mel lac siue butirūz
Vellera vl nenda vl oues agnosqꝫ tenellos
Et qd nos agim'/nūquid nō glificare R
Ac laudare decet dūm/cognitio maior
Est quibus indulta de christi religiōe
Nascat' nō puer hic in corde fideli
Sit semen/sit neuma pr/sint grā speciesqꝫ
Obstetricantes/ast mentis portio summa

Inuiolata manens sit mater filia virgo
Dū mēs ꝓbigena meditādo parturit ex se
Diuinū nouiter ꝟbū/sufficerit illud
Panniculis tegere si defuit aurea vestis
Pro se fulget enī cultu nō indiget vllo
Non tñ ornatū reijcit qn̄ datur vltro
Plus gaudet veste q̄ ꝓbis texta sacris est
A solis q̄ꝫ si fuerit depicta politis
Grā multimode partit̄ dona ꝑ oēs
Qualitez ingratos tñ accipe grā culpat
Euoco te mortal' homo rn̄de vocanti
Grā sum/tibi ꝯtulerim q̄ꝫ magna videto
Tu redimēdus eras/qz ꝑdit⁹ exul et atre
Mortis in impio positus/sꝫ soluere solus
Hoc poterat ꝓciū de⁹/eternalis ꝛ altus
Quē frustra cape temptasses siue videre
Feci ꝯsilio fieret tibi, tpe factus
Immēsus mensus/ꝛ puulus atqꝫ vidēd⁹
Obijcit̄ tibi sacco vestre carnis optus
[illegible] dat̄ [illegible]
[illegible] fuerat sapientia [illegible]
[illegible] terrens
Conturbabat te/si deinde potentia seuis
Horrida tormētis formidine ꝯcutiebat
[illegible] memento
En sapiētia fit infantia/fit q̄si non fans
Porro iusticia damnat̄/iusticiat̄
Ut soluat penas tanq̄ꝫ rea/criminis oīs
Judice me ꝑ me ꝯstrat̄ summa ꝑtās
Do legem iusto/vinclis astringo potentē
Deniqꝫ cōcludo ꝟbum sapientis in ore
Uictrici dat̄ ergo mihi de iure triūphus
Omnis ingrate si nō sit gratia talis
Grata tibi/q̄d si multa maiora rependi
Paup erās/ꝑ te ditando diues egenus
Efficit̄, mirū si nō sunt sufficientes
[illegible]
Ampli⁹ efficio meus ꝗ tua celica ꝓbi
Esse ꝑt summi sancto spiramine mater
Ut tibi/sed raro ꝑpendo signa nitere
Infantis nati virtutū te quia panni
Fascia nec religāt discipline/nec in imo
Uis inclinari/nec te puero silem das
Uis al'⁹ diues pōposius grandis haberi
O resipisce vidēs infantē ꝛ vtrūqꝫ parentem
Funde ꝓces ad eos/pete natū q̄ tibi natus
Est hodie/nec enī pueri mos ē reminisci
Ire rancoris/odij ve/nec impia fiet
Erga te mater pietatis/mater amoris
Nec ioseph inuid⁹ est/nullā patiere repulsā
[illegible]
[illegible] suscipiet te
Curia/saluus eris/si te dānaueris vltro,
Parabūtqꝫ tuā causam ioseph atqꝫ maria
Immo tuas ipse accipiet ꝑ iudice preces
Dū sedeo ꝑpera/si cessero clamor inanis
Fiet crede/meis etiā sub legibꝫ esto
Uis tibi dem veniā parcēs alijs veniā da
Pastores imitare gregis custos vigil vt sis
Brex tuus h̄ sensus ꝛ mor⁹ collige omnes
Auribꝫ intēde cordis/q̄d turba canora
Celestis resonet hymno/pariter cane/vita
Cōcordat voci/nō sit simphonia discors
Grā plena satis hominē monuisse putet
[illegible]
[illegible] salutā
[illegible]
Quo sine nulla patꝫ homini saluatio terris

Distinctio octaua

Post ortū pueri fulgēs dies ꝑperabat S
p Octau⁹ iā bifrōtis ꝑmo kalēdas
Astāti tibi iuste ioseph sic ꝟgo locuta
Mi vir/mi dn̄e sit circūcisus oportet
Infans iste/suis vt fratribꝫ assimilet̄
Legibus astrictos vt saluet lege sub esto
Quāuis sit dn̄s nō legi obnoxius vlli
Dixerat et faciē detorquet ꝟgo benignā
Ad cunas nati/leui q̄bus ipse sopore
Forte q̄escebat fili suauissime dixit
Iā fundend⁹ erit sanguis tu⁹ atqꝫ tenella
Cultro ꝑscindēda caro/nudaberis acri
Uulnere sauci⁹/ꝛ frigus tolerabis iniquū
Undabit lachrimis facies speciosa/dolēdo
Uagitu/sit̄ et valido clamore replebis
Aures astantiū/mentē penetrabit acutus
Plāgoris gladi⁹/ maternaqꝫ viscera rūpet
Parendū mi est/fuerit quecūqꝫ voluntas
Abba pater tua/tu mō mi vir scte ministros
Accersi legis/fiat nec erit mora crede
Rn̄dit iust⁹ tremula cū voce/tremorē
Incussit luctus. q̄ sit turbatus/amate
[illegible] pueri matrisqꝫ vicem miseret̄
[illegible]
Ast postq̄ꝫ mr̄ cū solo clausa remansit
Tū lacrimis totas ꝓbisqꝫ laxat habenas
Quid loq̄ aut sileā q̄n̄ purissime fili
Innocuū sine peccato te cerno reatus
Humani luere generis/maledicta parentū
[illegible] alme
Ne caderēt fuare ꝑus vt̄ vbi cecidissent
Nunq̄d nō poteras alit̄ seruare cadentes
Sanguine q̄ꝫ geniti penis et atrocibꝫ eius
O gabriel memini mihi te dixisse salutem
Ecce dolore ꝑmor/oīs qz crimis expers

Diras peccati tenero fert corpe penas
Ast ita vult fieri, q̃ sum:q̃ murmura 3
Velle suũ dederi q̃uis dolor vrget amar⁹
Extorq̃tq; meo molli suspiria corde
T Soluit̃ intea pueri sopor hic adaptis
Paulũ palpebris lucẽ q̃rẽs ppe cernit
Astantẽ matrẽ vultũ que ptinus ei⁹
Inclinata petit delibans oscula fronti
Dat lacrimas q̃bo ipe suas imiscuit infans
O cor duriciẽ solidi supans adamãtis
Qd nõ emollit tante pictatis imago
Affore pgo notãs horã quã tradere optet
Exhibet effert/nomẽq; iesus dat ipi
Premonet id mater/sibi dixerat angel⁹ añ
Dixerat atq; viro/fieret q: causa salutis
Dulce iesus nomẽ/ex q̃ tu virgo subortas
Cõpescis gemit⁹/cor ɔtemplatio sursum
Subleuat/ꝛ gaudes toto orbe venire salu
Gaudia ɔpẽsant paucos etña dolores (tẽ
Romani veteres posuere sal⁹ tibi tẽplũ
Vera sal⁹ iesus ẽ/sine q̃ saluabero nemo
Vexillũ fuit h̃ nomen tibi paule p orbem
Cui⁹ sunt fidei strati virtute rebel[illegible]
Est cordis iubilus iesus/exultatio mẽt
Estq; triũphale nomẽ vincẽs scelerat[illegible]
Peccatoꝝ acies iesus q̃ mihi iesus esto
O dignare/sal⁹ [illegible] sũ mihi dicere seruo
Nomẽ ad h̃ iesus i celis terris et abyssis
Cuncta genu flectũt/tẽptatio diffugit oĩs
O celebrãde ioseph/cui nomẽ tale r̃uelat
Angel⁹ i somnis/q̃tiẽs nomẽ iesus ore
Suaue tuo sonuit/pbo dum faris amico
Sepe sibi i q̃nta dulcedine cor recreat̃
Gratia nature dñans/hodie bñdicit
Anni principio/sunt hec encenia nobis
Magna nimis/nõ q̃ solita ẽ pbere vicissi3
Vana supstitio/nobis modo gr̃a donat
Valde salutiferũ sacro cũ sanguie nomẽ
Ergo red de vicẽ pbe sibi qd petit a te
Nanq; tuũ cor crede petit/cor trade petẽti
Quis neget ingr̃us donatũ/nẽo retractet
Cara iesus cordis possessio/pars bñdicta
Adũce q thron⁹ me⁹ in q̃ gr̃a versor
Est puer iste iesus/cui⁹ gerul⁹ ioseph astat
Accedas ad eũ pete me secur⁹ ab ipo
Aude/quid refugis/icredul⁹ esse caueto
Flecte genu cordis/sit simplex/sitq; fidele
Pacis amãs hũile/dñi qd pba tremiscat
Tale cor iplere mihi credito mag̃ voluptas
V Forte ioseph meditãs q̃d circũcisio sig/
Mistica/q̃ cordis r̃secat̃ supflua nouit (nec
Incircũcisum nam cor vetat esse ppheta
Mente videt/q̃si lugẽs cõtritio cultrũ

Seu ɔpũctio fert moral̃/ꝛ alma sacerdos
Gratia/mittit eã viciosos radere mores
Notũ q̃ pacto/post hãc videt allegoriam
Errores gladio fidei pscindere cordis
Altior et potior est circũcisio q̃lem
Intellectus agens in nobis efficit vtens
Abstractiua vi/quasi celte vl̃ ense secãdo
Materie ptes vt spirituale seorsum
Sepet/et fantasma loco fantasmaq; motu
[illegible]
Abstrahat a formis vi forti conditõcs
Sicut vbi/q̃n. q̃tum/vel quale relatũ
V[illegible]
Reddit a carne/sed eã meditatio feruens
Ut cos exacuit. si circũcisio duplex
Facta prior fuerit/quã mos dat ꝛ allegoria
[illegible]
Ex ligno iformi pulcrũ q̃ format agalma
[illegible] ipe nihil/fit ibi detractio sola
[illegible]
Sic q̃si materiã cui pulcrã vis dare formã
Entis fantasma ɔfusũ/vel vnde/quale
Corde tuo facile retines/ꝛ qd pus intrat
Accipito/nihil addideris/spẽs latet intro
Eradas facito quicq̃d pfectio nõ est
Entis in h̃ verbo cõclusũ/qd vag⁹ affert
Secũ cõcept⁹/vt dicim⁹ esse creatũ
Esseq; dependẽs/cui iũcta potentia tpus
Aut duratio sit/vbi/quale/relatio q̃ntũ
Hec abstractiue virtutis distrahe celte
Protinus erũpet entis pulcerrima forma
Cortice purgata/deformi/nuda remotis
Turpibus inuolucris/omniq; qd accidit enti
Conspicies q sit vnũ purũq; necesse
Eternũ/nec hñs aliq̃d causabile rez
[illegible] exemplar forma [illegible]
Concept⁹ tñ hic vl̃ imago visio nõ est
Clara/sed abstracta quasi circũcisa p oĩne
Qd notat impfectũ si nudaueris entis
Nomen vt edocui/ pprie nunc ɔuenit vni
Supmo soliq; deo/diceseq; q hoc ens
Est infinitũ pelagus substantia dictũ
Nomẽ signt idẽ tetragrãmaton approbat
Nã neq; respectũ gerit ad res q̃sq; creatas
X Hec ɔtẽplat⁹ secũ ioseph/estimo spõsam
Vult fore participẽ/q̃d nõ cõmũicet illi
Doctior illa q̃dẽ sup his ea ɔprobat/addẽs
Abstrahit ens vt ais dũ mens sibi format
agalma
S3 capit ipa boni formã dilectio q̃ nõ
Permanet intra se/nec imagine sistit̃ entis
Cõcupit ire foras/in amatũ se sibi prsus
Vult trãsformari/vult se trãsfũdere totam

Fortis enĩ q̃si mors amor ẽ vt flãme ignis
Ac velut accẽsa rutilãs fornace liq̃scit
Aurũ/fitq3 potẽs omnẽ trãssumere formã
Nec ꝓpa sistit/sic mens ignita supno
Cum desiderio semꝑ liq̃facta mouetur
Donec fine boni primo requiescat amato
Est eq̃dem bonitas hec fornax sp̃ualis
Illius ignis quo debet feruescere tota
Mẽs in amore dei/qm̃ sol⁹ bonus est/ꝛ
Hoc nomẽ bõitas ꝓpriũ sibi q̃d ihs apte
Denotat excelso demissũ3 nomẽ olimpo
Ordine ꝓcedũt amor et rõ quasi ꝑso
Ens sibi cõsimilat ratio/ s3 amor fieri vult
Ipse bono similis/notat h̃ ꝓito carmẽ amorꝫ
Dilect⁹ me⁹ ẽ mihi/sum sibi/ꝯsilãmur/
Intellect⁹ enĩ mihi se/s3 amor sibi me dat.
Sed nec amor/ mor⁹ ẽ discursiuus vt esse
Ultrõ/satis est vno si sistat amato
Tũc req̃es sibi tũc somno plasmata q̃escit
Seꝑmit in solido cũ toto põdere cẽtro
Ergo potens fit circũcisio vim ꝑ amoris
Iunct⁹ sic fidei sit amor virtus ratõnis
Non ita laudat/q3 cõquisitio sensum
Multos ĩ reprobũ sedit agnouisse dabat
Q3 de⁹ ests ꝑmã/q̃ mẽs sup oĩa ꝑstans
Glĩficare tñ meritas nec reddere laudes
Non latrie cultũ bñ viuẽdo voluere
Quin libertate sibi detraxere docentes
Ingratã q̃ eum fato parere necesse
Aut q̃ fortuito fluitarent omnia casu
Legib⁹ orba dei mores idcirco nephãdos
Ac execrãdos pulso fecere pudore
Flagitiosa sui cordis cõmenta secuti
Fũcti fine malo/s3 amor studet obseq̃osus
Esse deo/refugit scrutari plima credens
Contestãte fide/de⁹ est q̃ liber ꝛ omne
Q̃d voluit fecit cel̃ terr3 et abyssis (ramus
Quo sine nec passer cecidit/nec ab arbore
Hic pr̃ est nr̃ merces querentib⁹ ampla
Quãuis ꝑpter se sit totus amabil̃ vltro
Ista fides se simpla bono defigit in vno
Sit lic3 infirma rõ/sit deforis/intrat
Intima fortis amor dulcẽ fidit ꝛ audet
Supmũ neciã pensat dñm s3 amicũ
Alt alq̃s tantus rõnis tantus amoris
Erga diuina defectus/spirituale
Nil capiunt/vita mergunt ꝯpare brutis
Causat et hãc frenesim carnal̃ vir⁹ amoris
Q3 reputãt aĩas vel nullas vel perituras
Nostra tñ q3 vis intellectiuã capax est
Numinis eterni/cõcludit ꝑpetuam se
Credũt et indignã se carnis sternere legi
Hoc agit si sit circũcisio cordis

Precipue ꝑ cẽterii celestis amoris
Additus ꝛ si sit luct⁹ lacrimosus et vngẽs
Et cur dulcorãs q̃d cõsolatio linit
Iã satis ẽ dña ioseph intulit/ecce ꝑ orbẽ
Nescio/q̃s rumor audit̃ video q̃d sit
Orta q̃de3 sup aduẽtu vaga fama magoꝝ
Precipib⁹ penitus nũc hac nũc euolat illuc
Interea dat lac puero/dat balnea mater
Nõdũ erat in carne pueri curata cicatrix
Preputij/pellis hec portio scissa refert
Terris mãsisse/negat h̃ alius/q3 christus
Inquit surrexit cũ carne ꝛ sanguĩe tot⁹
Totũ q̃cq̃d erat nos surrexisse fatemur
Integrãs hoĩs naturã pellis adempta
Et cruor effusus/sint talia/crede resũpta
His sup atq3 alq̃s sensus sit sobrius/ ꝛ tñ
Dic ita q̃ fidei pietas nõ deroget vlla
Consiliũ tale dat lr̃a deinde subinfert

Distinctio nona

Rbe hierosolyma iudee regia sedes
Ac studiũ legis templũq3 iure colendum
Extitit a docti salomõis tpe regis
Nũc alienigẽa sua scepta tenebat herodes
Unde iacob patris oracl̃a vera videnẽ
Desup aduentu messie gente cupiti
Uenerat ille q̃dem/gentes regionis eoe
A balaam docte q̃ iob memorãt amicus
Qui maledicta parãs sup isrl̃ addere/ ꝑtũ
In bñdicta/potente dei virtute coactus
Ex iacob hic cecinit orieẽ stella refulgens
Stella fuit formata noui ꝑnuncia regis
Cõspiciũt illã reges/veniũt/et in vrbe
Sancta dñ sistunt/conq̃rũt/est vbi natus
Iudeoꝝ rex/hec vrbem questio turbat
Et ꝑturbato nimiũ crudelis herodes
Iugiter anxia sit dũ mali [illegible] cupido
[illegible] qualis [illegible] vrbis tales habuantes
Ut sunt vel fingunt [illegible] plebe [illegible]
Inueniẽs nullã/ vẽto est pl⁹ mobile vulg⁹
Turba sacẽdotũ/scribaꝝq3 agmie multo
Cõmoniti veniũt/et dant respõsa petẽti
Nascet̃ christ⁹ in iude bethleem vrbe
Sicut diuĩa deprompsit voce micheas
Auxilio nimis hũano q̃ fidere q̃runt
Perdũt diuinũ/fit in vrbe recõdita stella
Deforis inspicit̃/reges ꝑcedit ad vsq3
Clara domũ sup̃ pueri consistere visa
Congaudẽt valde/crudel̃ clam ꝓus ipsis
Rex accersitis fallax condixerat ite
Querite de puero/vt veniẽs deuot̃ adorẽ

Mentiris/fraus ficta tibi/nā pdere q̄ris
Nō colere infantē/sic se pquirere verum
Fingit ypocrita/vult expugnare reptum
 Inuenisse ioseph pastores lr̄a tradit
Mētio nulla fit h/sed q̄liter hui⁹ honoris
Hui⁹ mysterij māsisse putabit̄ expers
Presertim reges/q₂ nō cessere repente
Herediu vetito/nā somnis visio facta est
Quid q₂ muneribꝫ erat apt⁹ suscipiēdis
Atq₃ recōdendis/an sola relicta videt̄
Mater cū puero qn̄ vaga fama p vrbē
Insonuit totā/reges venisse potentes
In dromedarijs in pulcro ꝛ diuite cultu
Quid q₂ fortassis p̄grandis fulgida stella
Uisa fuit multis/signo que stella pacto
Materiā redit vnde fuit formata priorem
 Tātos nōne ioseph tecū mirarꝭ honores
Nū q̄d nō mr̄i ꝯgaudes tristia passe
Multa p⁹/puto q̄d vult hec veneratō q̄rꝭ
Rn̄det p̄go vates memorata priores
Mi vir/mi dn̄e/saluandas credito gētes
Et sua pfundet fidei lustratio corda
Primitie veniunt/inter miracula nullum
Maius pdactu est totoq₃ implebit̄ orbe
Fiet ꝛ eccl̄ia de gentibꝫ/ast sinagogam
Magna p pte cecauit deuius error
Diuitias reges et opes cumulare cupiscēt
Addēt ornat⁹ tēplis cū dotibꝫ amplis
Plima dona ferēt/q̄ mystica pl'a docebūt
z Nox vēit ꝛ iustū ioseph admiratō g̃ndis
Mētis i excessum rapit/ꝛ secū meditat̄
Seclusus sol⁹ humili castoq₃ cubili
Cond[illegible] magi studio [illegible]
Edocti veniunt/vl' tractu legis in astris
Nam deduxit eos radiātis stella nitoris
Dicit̄ an ne mag⁹ magicas q₂ nouerit artes
Decidit in somnū sensim dū talia pensat
Uisa loq̄ [illegible]
Astriferūq₃ caput illi qd̄ signifer ornat
Circul⁹ atq₃ orbes septē/totidēq₃ planete
Cōtinet hec vtero cunctarꝫ semina rerꝫ
Semina sunt elemēta sibi q̄ tēperat/ꝛ que
Influa cōciliat vis celi/mixta pinde
Profert assidue species distincta p oēs
 Noli clare ioseph dubiā deducere mētē
Querēs forte meis si feci viribꝫ illā
Que stetit hic stellā/si me ductrice magorū
Uenerit ista cohors rōnis lumine fisa
 Scito tale nihil celis vl' in aere gesto
Fun[illegible] cometas
Flāmiferasq₃ faces sileō radiātibꝫ astris
Quas admirant̄ subito p inanía labi
Iudicali⁹ motus/huic pduratio dispar

Nunc circa puerꝫ (nec denego) plima fiunt
Que nr̄as supant leges/pquirere causas
Non nostrꝫ/dn̄o parere necesse iubenti
Sꝫ neq₃ nobis est hoim̄ subiecta volūtas
Libera nūc illuc nūc huc cōuertit̄ vt vult
Idcirco leges nequit experientia certas
Colligere [illegible]
Cur q₂ nec celū nec ego causarum⁹ illos
Iunge q₂ human⁹ sup̄ me finis habet
Gloria dicta beans/ad quā dux gr̄a sola
Nō ego/nec media disponere sufficiēs sū
Ast aliter fuerat hoīs formatio prima
Nā nemini/p cuncta sibi dedit officiosaꝫ
Me dns [illegible] post esse rebellem
Sed maiora dedit valeat q̄s nr̄a potestas
Dum repare placet/ꝛ eaꝫ vult esse redēptā
Mysteriū fateor/hoc nescio/nā sua reges
Nō mea stella trahit/pepit sine semie p̄go
Absq₃ dolore carēs/pastoribꝫ ꝛ data luc[illegible]
Rome oleū fluxit/[illegible]
Nō meus hic terris [illegible] ordo
Gratia mea supest/illā pete/pdoceat te
 Nec inter somn⁹ elabit̄/ꝛ ioseph omneꝫ
[illegible]
Uisa pbat/roburq₃ suo supaddidit ore
 Post hec legitimū dū tps adesse dieꝫ
Quos q̄draginta nūerat lex/sensit ab ortu
Jam pueri/sponso loq̄tur/nosti q₂ templū
Nō sine muneribꝫ nos visere ꝯuenit/isans
Est eteni p̄mogenitus/redimat̄ opꝫtet
Non q₂ eū vel me legis censura coartet
Sponte placet subdi/fiatq₃ oblatio nr̄a
Paupibꝫ similis/mores hūiles doceamus

Distictio decima

Espōsū symeō accepit d̄sup olim T
r Nō te more rapu[illegible] nisi christū videris ante

Christ⁹ vbi venit q̄d gr̄a suggerit audit
Gratia celestis radiās bonitatis imago
Ecce suū venit ad templū domin⁹ dn̄ator
Iuste senex [illegible] que ip[illegible] implet
Interno afflatu/fac occurras venienti
Ulnis accipito puerꝫ/bn̄dicito dicens
Dimittis dn̄e me nunc in pace/s̄m
Uerbū sancte tuū/q̄ sum seru⁹ tuus alme
Nāq₃ tuā ppriis oculis nūc cerno saluteꝫ
Siue salutare/qd̄ cunctorū populorꝫ
Ante paras faciē/lux gentibꝫ alta reuelās
Israel ipe tue laus est/ꝛ gloria plebis
 Mēbra senex q̄ q̄uis lāguore grauata
Cord vigēte mouꝫ/tēplū petit ornat ouāt
Nūc ea/nūc illa loca tēpli/suadet alacris

Sic faciāt alij/q; mox veniet dñator
Prospicit ex aditis tēplicq; p atria/qñ
Promi [illegible] venit [illegible] tandem
Bethlee [illegible] virgo ioseph puer [illegible]
Agmine cū sancto vicinorū atq; parentū
Sponsus ex tēplo letus sibi pdidit/hic est
Exilit z iubilat/nō se capit/atq; iuuentus
Est aq̄le visa/mens in dño renouat̄
Turturis illic par duplicat⁹ siue colūbe
Pull⁹ p puero datur/huic q̄ sacrificat̄
Obtorto collo guttur dirumpit̄ vngue
Sanguis et effusus diuina altaria tingit
Pluma vesiculaq; cineres mittūt̄ in atros
Vidit z īgemuit noua virgo puerpa noscēs
Passuri hāc pueri p nobis esse figurā
Infantē redimens vir ciclos quinq; dedisti
Forte sacerdotū sancta de sorte beati
[illegible] derāt cū te puero venerāde iosheb
Vir zacharias z olim sterilis sua cōiunx
Venerat anna senex octogenaria vates
Deq; iesu cūctis multo sermone loquunt̄
Intulit z symeon tibi matri virgo maria
Voce pphetali/positus puer iste ruinam
Est in multorū/multisq; redemptio fiet
Israel ex pplo/sed erit cui dicere contra
[illegible] gladi⁹ [illegible]
Crede tuā mater aīam/sic corda patebūt.
Singula corde suo retinet virgoq; recēset
Dictaq; facta simul [illegible]
Tuq; ioseph/nec eī memorē nō eē decebat
Mos erat in tēplo distinctio sedibus vti
Virginibus nuptisq; pero q̄ sedere sedit
Virgo die tali/puto nuptis associat̄
[illegible]
Consignare locū satagit cognata ppīquū
[illegible]
Diuitias reputat solas plebs mīta colēdas
Postq̄ cōplerūt legē ioseph atq; maria
In tēplo [illegible] ad [illegible] vrbē
Querit cūdo puer fit cōsolādo laborē
Vir puer ppriis vlnis ad pectora gestās
Fasciculū veluti mirrhe/qui cordis amorē
Quid ne putas dña sibi vult dictū symeo
Dixerit in signū cui cōdictio fiet (nis
Presertim quia pdixit mihi visio certa
Q; foret iste puer populoz causa salutis?
Mi vir/mi dñe vicijs contraria virt⁹
Virtus in medio rectū tenet/ast viciorū
Sunt torta extrema/falsi cōuentio nulla
[illegible]
Nec videt inflat⁹ ocul⁹/nec crimine lipp⁹
Signa petit iudea/placet sapiētia grecis
Stulticiā verba reputabit grecia christi
Signaq; q̄ faciet/iudei scādala dicent
Si de corporeis ratio vix reddit̄ vlla
Ni deus illustret/capiet celestia nemo
Infans iste dei dicetur fili⁹. o quot
Philosophi simul et iudei tale videntes
Corpus qd̄ pepi/qd̄ nos gestauim⁹ ambo
Dicent/quid cū carne deo/quis fili⁹ illi
Esse potest/cū sit simplex etern⁹ z vnus?
[illegible] de virgine natus et absq;
Contactu cuiusq; viri/q; vagiit infans
Lac q; ei dederim/q; tu nutriueris illum
Scādala stulta vides fidei si lumina desint
Nō aliter q̄ nicticorax si fulgida solis
Lumina cōtendat tenebroso cernere visu
Aut si q̄s varia p nubila densaq; lunam
Inspiciat/fallunt ipsa radiante colores
Est oculis mentis tetra oīs passio nubes
Passio iudiciū variū variata rependit
Practica/pcipue ratio dijudicat vt fit
In desiderio tractus nunc iste vel ille
Hic ocul⁹ trahit̄ oculo/velut orbibus orbes
Quid q; care ioseph sensisti surgere mltū
Murmur iam pplo/q; nr̄ erit puer hic rex
Consortē nō regna voluit/nō ampla pīas
Vrbe hierosolyma scis q̄ turbatio facta ē.
Ecce sed o mi vir natiuū cerno ppīquū
Nazareth opidulū/verbis iā termin⁹ esto
Mutua posteri⁹ sup his collatio fiet
Complacet/inqt vir video cōcurrere nrōs
Affines/leti veniūt applaudere nobis
Proq; puerpio/pueroq; tuo/reditūq;
Sic erat/o q̄s mens venture nescia sortis
Fient in luctū q̄ sunt modo gaudia mestū
Interea nā se reputās truculēt⁹ herodes
Regū respōsis delusum pfuritamens
Ergo regnabit ali⁹/regnoq; repellar
Iudee/fiet aliter pueros nece pdam
Bethleem ī tota/placz hic regiōe morātes
Hoc ita pposuit pmo/sed pgere romā
Vrget natorū delatio facta suorū
Hec inter ioseph est egiptū pgere iussus
Cū matre et puero sicut descripsim⁹ ante
Sic dñs seuo sapiens est vsus herode
In bōa/oīa mala scit cōuertere gesta maloz
Rex redit et mādat crudelia iussa p oēs
Bethleē heu terre fines/nullusq; bimatus
Attingens puer/ac infra delinqtur expers
Mortis/z in pparuos gladi⁹ deseuijt equus
Regnātis natos/hinc cesar/porc⁹ herodis
[illegible]
Quis poterit facin⁹/q̄s fando eq̄re dolorē
Matrū e cōplexu pueri rapiunt̄/et ipsos
Vbera lactātes fodit crudelior ensis

Excerebrant alios / elidant corpora petris
Innocuo matrum lac tingere sanguine gaudent
Membratim excerpunt alios / pes preterit istos
Impetuose et matrum lacrimas nichil ipse dolores
Atque preces / gestus humiles risisse voluptas
  Quid tibi vis ceca / treni ambitio regni
Non est consiliũ nõ est prudẽtia contra
Crede deũ / placito deus oĩa fine cohercet
Dixerit hic aliquis matrũ infelicia fata
Sed felicia sunt / nec enĩ longeuior etas
Profuerit: quantũ mors contulit accelerata
Ecce tuũ symeon verbũ iam verificat
Fit puer iste iesus multorũ dura ruina
Corpe dura quidem est / aĩe vos viuite lete
Non eteñ iesus aduenit cõcedere terris
Pacẽ / sed gladiũ quo pax conquirit alma
Felices pueri quos circũcisio puros
Primitus effecit sacrat, propri⁹ modo sanguis
Heu quantũ miseris mortalibus horrida sors ẽ
Perdere quã mille phas vitã ipune bonorum
Cuilibet ẽ si phas seuos iugulare tyrãnos
Cur sceleratus / cur truculẽtus viuit herodes?
Sic nõ phas tibi vindicta deus almus tuas
Solis quos statuis est exercẽda ministris
Corporeas preter si mortes has puerorũ
Horrescit meditans / quanto terrior illa tyrannis
Que genitas nouiter aĩas iugulare rechrẽs
Ridet / et exẽpli gladio secat iproba calcans
Sub pedibus mõ suffocat hos modo strangulat illos
B Mẽs noua probigena dũ se trãsferre iubet
Egypti tenebris / hoc est caligine diua
Tutãdũ / simulacra ruũt / fãtasmata cedũt
Dirigit ipse ioseph / hoc est discretio gressum
Neu cadat i pceps petulãtis carmis asell⁹
Perfurit iterea sathanas quẽ pdere / pdens
Multa / neque puer ignota regiõe repositũ.
  Nacten⁹ hec mẽtis oclos dũ retro flecto
Inspicioque diẽ quo tẽplo sistit infans
Februus intrabat mẽsis quo more celebri
Romã cũ facibus ppls lustrabat ouanter
Vana supstitio / fidei dũ roma recepit
Lumen mutata festiuo cessit honori
Virginis atque ioseph pueri symeõis et ãne
Hinc cãdela manu portatur cerea multa
In templis hodie prudenti cõsilio fit
Nõ popularis mos / quẽ tolli vix potuisset
Funditus / in finis melioris vertit⁹ vsum
Augusti sic pma tuis data petre cathenis
Sic iano possunt encenia facta colorem
Sumere pr̃utis / nobis dat⁹ ergo salubris
Regula dũ mores populana cordi replerit
Vana supstitio quibus est seu deus error
Tollere cũ facile nequeas / mutare doceto
Fine bono / sit eis melior directio cordis
O quã lata patet hec regula / que viciosos
Actus innũeros virtutes reddere posset
Dũ numos recipit qs sacramẽta ministrans
Tollite pclamãt sunt symõis omnia plena
Quis numeret quot dãt vsure noĩa rebus
Quicquid eis vanũ / quicquid vel displicet acri
Judicio ferũt / mortali crimine damnãt
Plura tñ fieri possunt aliquã merendo
Talia / si fuerit prudens directio cordis
Nec tñ hec nostrum singula tradere metris
  Sed redeo / nõ roma mõ lustrãda pore
Nec venerãda sibi sũt idola muta deceps
Cũ face succẽsa / cessit iam cereus ardens
In dec⁹ ecclie / nomen candela dici
Multiplicata dedit / flãmãti splẽdida luce
Que fert leticiã / quã mystica multa figurat
Igne vigor fulgor ardor sũt approbate
Patre vigor / fulgor genito / suauissim⁹ ardor
Pneumate sũt sacro / pr̃utis sit vigor in te
Fulgeat in mẽte sapiã / serpat amoris
Ardor i affectu / deuotio sancta conscius
Luceat exemplis / si cordibus ignea lex est
Nam iesus atque sui nobis exẽpla parentes
Religiosa satis liquerũt / qui quotannis
Isse hierosolymis referunt visere templum
  Ann⁹ erat puero bissext⁹ quũ remansit
Per triduũ in tẽplo rediit subiect⁹ vtrisque

Distictio vndecima

C Cire velim pclare ioseph preclara maria (vrbem
  Dũ iesu a tẽplo redĩes ad nazareth
Tramite preſo plus quã miliaria bis sex
Cũ puero quis sermo fuit nec enĩ silui sic
Quis dederit trilog⁹ fuerit noc⁹ mihi vẽ
  Ambulat vt medi⁹ ihs int vtrũque parentẽ
Nexa manũ manui repetit suauissima mr̃
Fili quid nobis fecisti pdite totum
Per triduũ: quã pbata tibi / quã facta fuerunt?
Enarres placeat / via nam sermone leuat⁹
  Prima sacerdotes et scribas visere mr̃
Templo cura fuit / de lege interrogo mlta
Multa sup ritu sacror / si cito regem
Venturũ sperãt messiam / cuius et ipse
Nat⁹ erit: quali ve loco nascet⁹ et anno:
Diues vel paup: quã vita: quis exitus illi:
Quisque refert vt doct⁹ erat / cecinisse pphas
Libris i varijs / ergo venisse reuinco
Dictis ex pprijs messiam viuere terris
Mirant⁹ / se respiciũt parit⁹ / nec habẽtes
Responsum solidũ / me rũdere purgent

ff

Talibus intentū repisti sedula mater
Inter eos/reliquo cū notis tpe versor
Quos genus affines reddit/nutritꝰ ab illꝰ
Incola q̄d faciat deserti noster in annis
Par/sciscitor/vite cui celica forma iohes
At nos blāde puer nimis anxia cura coq̄
Metū mīetua/rursus ne pdere tete (bat
Quereret impietas charissime seua tyrāni
Quid ne putas agimꝰ p̄ine dū nocte diei
Una domꝰ recipit nos ambos/te sine fili:
Nāq̄ viros mos a mulieribꝫ ire seorsum
Ast pueris aderat fas istac ire vel illac
Hinc ego cū matre te mecū pgere credit
Nō ne fuit tecū petimꝰ/q̄rimusq̄ vicissim
Fit nobis nox vna vigil/flemusq̄ p̄cantes
Primo mane cito ꝯsurgimꝰ/atq̄ ꝑpinq̄s
Nunc hos nūc illos inter te q̄rere cura est.
Teq̄ die tota fili non inuenientes
Qū tercia lux oritꝰ repedamꝰ ad vrbem
Heu nimiū tristes defessus anhelat vterq̄
Istū sed remouet inuentio leta dolorē
Oramus fili ne taliter egeris vltra
Nec faciā/remanebo domi/parebo vobis
Rn̄dit puer/hinc fit ꝑxima nazareth illi
D Intrauere domū fuit illis cena parāda
Nō erat intꝰ aq̄ vicino fonte petēda est
Protinꝰ vrceolū puer accipit obsequiosus
Ad fontē pperat [illegible] q̄d
Ista vidēs reputas tecū/qm̄ deꝰ ecce
Seruit ⁊ obseq̄t eis/quē regia celi (dorāt
Tota cohors tremit/⁊ supplex venerat̄ a/
Quid dices hoīs ignaua supbia: nullū
[illegible] nec pigra labore:
Amplꝰ exemplū pulcrū de religione
Omq̄ parentibꝫ ⁊ hūilis subiectio danda
Seruitiūq̄ freq̄ns puer dn̄s iesus offert
Sedula nō minꝰ hic speculat̄ cura parētū
Quanto cū studio nati seruent̄ oportet
Corpe ne pereant/anime saluatio cura
Congrenda/tamen maiori sollicitaq̄
Insup hoc speculo cor deuotū meditet̄
Quid querat q̄d agat/quādo declinat ī irā
Qū pditus est ab eo deꝰ/⁊ iesus extra
Diffugiens fictū/vel de virtute supbū
Fac tibi discursus/et p loca celica quere
Cū pedibꝫ mentis maībꝰq̄ repēs/pauor ī/
Urgeat/⁊ dolor anxꝰ/oēs ipete scōs (gēs
Sis importunꝰ/nec desine sepe repulsus
Inuetu q̄si mēs iops t ad hos vt ad illos
Pādite/dic vbi sit fugiēs dilectꝰ/⁊ illū
Reddite/si fas ē vobis/o lāguor et horror
En morior/pstrata pedes nec desero vīos
Nī redeat mēs vtero de pneumate sacro
Quē pepi mater/est totus amabilis ille
Ve tibi mens tumida talē q̄ reijcis a te
Penitet heu heu nichil eū penitētia reddet
Quo q̄rā q̄d agā/si nō inuenero celi
Templo/q̄ fugiā vel vbi moribūda q̄escā
Dic rursus p̄cor alme ioseph/tibi supplico
Ambos obtestor/mēores estote poꝝ (ꝑgo
Curaꝝ ⁊ desiderij quod torsit vtrūq̄
Et quot circuitꝰ.quota q̄stio facta p oīa
Querendo pueꝝ/cū declinare parump
A vobis voluit querentibꝫ vt misereri
Forsan sciretis/miseros miseret miseroꝝ
Ergo ioseph sicut visus tibi durior esset
Querenti puerū/si q̄s celasse repertꝰ
Nec inuisse volēs fuerat/mihi mollior esto
Cōdescēde p̄ns votis si rata [illegible]
Etas in puero/sapiētia/gratia corā
Mūdo crescebant/⁊ in illis pficiebat
Ac ita se gessit triginta donec ad annos
Venit/cōtinue ioseph vt patrē veneratus
Secū habitans pie q̄ plebs [illegible]
Asserit h̄ lucas/notat h̄ ⁊ sermo philippi
Ad nathanael se xp̄m repperisse loquentis
Quē scpsit moyses a nazareth ex ioseph or
Deserto veluti studuit latitare iohes (tū
Tpus ad h̄/celat ita cura domestica xp̄m
Vera repētine nō vult se pdere virtus E
At ioseph incurꝰ senio sua mēbra bacillo
Sustiet atq̄ regit/labor huic nō ꝯuenit vllꝰ
Vir facꝰ residere domi/q̄nq̄ benignꝰ
Ut iesus inspexit/ꝯsedit primus illi
In p̄mis rep̄mit assurrexisse volentē
Me lodꝰ dilecte ioseph fidissime custos
Etas dū tulerat [illegible] colendo multa
Exercēdū opus ē p q̄ sū missus ī orbē
Nec residere domi tibi nec socialꝰ adesse
Pacienꝰ vt feci/potero tolerare labores
Quos habiturꝰ ero poteris nec dura viaꝝ
Forte nec inuidiā mea q̄ bene gesta sequet̄
Flet ioseph/ac imo suspiria pectore traxit
Ergo mori p̄stat inquit/spes vnica vite
Tu solamē eras nobis/q̄d vita deinceps
Profuerit:cū sit mortis lex omnibꝫ vna
Prosia/sꝫ senibꝫ venit/⁊ mortale q̄d vltra
Cōcupiā: q̄d amem si nō ꝯuiuere fas est
Sed vereor dn̄e/fili sanctissime quādo
Homicidignaris hoc me vereor sceleratos
Iudee mltos hoīes simul et galilee
In q̄bus et verax p̄bū et vꝰ odio sunt
Que tibi sola placent/hoꝝ si carpe vitam
Si mores formare bonos tēptauerꝰ/eheu
Mox volet vt p̄scis te liuor pdere nequā
Et volet agnoui ibꝰ īculit/ecce videmꝰ

O gaudens parens mō q̄ nos diligit om̄is
[illegible] [illegible] hec ppl'o [illegible] nouerīs [illegible]
Hac nr̄a qm̄ pharisei me synagoga
Torti rancore dū ꝑba pphetica de me
Scripta legā/q̄ me dn̄s trāsmisit et vnxit
De sup hoc morte me [illegible] dare [illegible]
Sz mihi cedz mōs /vestigia mōte reliquā
Mollior hūana lapidū natura patebit
Hi mea puertēt miracl'a/dogmata sp̄nent
Et dicent medice temet curare memēto
Plurima subiiceo/sz q̄cq̄d erit pagēdū ē
Intrepide mihi qd̄ statuit diuia volūtas
[illegible]it labor atq̄ dolor/afflictio/vulnera car
Sit gladi⁹/sit crux dn̄o pere necesse (cer
Mors etiā tolerāda piis/patiētia vincit
Et celi regno tribulatio multa coronat
Equa mēte feras q̄cquid tolerare necesse
Nec mihi nec dn̄o pater assentire recuses
[illegible] lacrimosa voce [illegible]
Liquit et huic celerē p̄duxit adesse q̄etē
Hec sup introiit [illegible] sctissima querit
[illegible] vir mi [illegible] plagore dolor [illegible]
Nempe suū sensit/lacrimisq̄ p ora volutis
Hic silet/ac tādē potuit q̄ voce recesset
Singultu mixto/p̄nuncia tristia christi
Cōdolet afflicto vultū tn̄ ipa serenat
Verbaq̄ dat blāda/p̄mit alto corde dolo/
Scit qm̄ tristi ꝯfert affabile ꝟbū (res

Disticio duodecia

F Enerat illa dies q̄ vitā morte pars
Perpetuā tibi iuste ioseph/dauid
inclita ples
[illegible] adest cu [illegible]
[illegible]erat/vultu placido solans̄ euntē
[illegible] lacrimis [illegible]
Naturalis amor/etenī sat credere fas ē
Qz p̄rem iesus/z spōsum fleuit morientē
Virgo benigna suū/fidi custodis amato
Procūbit lecto/cōplexans mēbra pudici
Oscula dat labiis/mi vir ꝯclamat/abis ne?
Deseris et viduā passurā dira relinq̄s
Velle tn̄ dn̄i fiat/dilecte valeto
Nil timeas/dn̄s placida te sede locabit
Protin⁹ ipe ioseph p̄ciosa morte q̄euit
Lugubres recipit vestes viduata maria
[illegible] reddit [illegible] nazareth [illegible]
Tota virū flet plebs q̄ vixerat absq̄ q̄rela
Omnibꝫ in cōe bon⁹ sanctissim⁹ heros
[illegible] plebs
Nec tn̄ est obliu⁹ sat certa dies/q̄z signant
Hanc varii varie p religione colendā
Est februari⁹/est z marci⁹/estq̄ decēber
Primi nona dies/cū deno nona secūdi
[illegible]teri⁹ decima p q̄sdā z nona notat̄
Sit q̄cūq̄ dies sua nob̄ more honorāda
Casta velut turtur si ꝯpare sit viduata
Sola volat repetēs arētes arbore ramos
Pro cātu resonat plāctu gemebūda pu
[illegible] amore [illegible]
V[illegible] plagore mouet
At semel vt sensit subtristē fili⁹ eius (sto B
Solans alloq̄t secretaq̄ plima pādit
Atq̄ futuroꝝ seriem breuiādo recenset
Cara mihi in p̄mis mr̄ nolito doloris
Accumulare tibi causas/sed respice mētis
Interiori oculo fidei cū lumine/quales
Collegio patꝫ bn̄ qui vixere priorū
Applausus iubilosq̄ dedit custodis amici
Decedēs aīa/dū limbū ingressa/ppiquā
Sic eteni nouit denunciat esse salutē
Nā saluator adest/ego sum saluatio certa
Porro te solā mater custode carentē
Neu reputes subeo curā/iā discipulorū
[illegible]lum⁹ astabit numer⁹ mihi/iā mulieres
Sancte gaudebūt sese p̄bere ministras
Audis vt affinis noster pi⁹ iste iohēs
Hacten⁹ hec dextra colēs mō flumie cepit
[illegible]rdanis [illegible]
[illegible]bluat/vt sit aq̄s recreādis spiritibꝫ vis
De pplo oñdet/digito mōstrabit z agn⁹
Inquiet/ecce dei/mūdi q̄ crimīa tollit.
Naq̄ colūbina specie sup astitit z alm⁹
Spūs et mansit in eo dū tingit̄ vndis
Vidi eq̄dem et noui celi testantur apti
Vox ego clamātis in deserto/paret oīs
Dirigat et calles dn̄o popul⁹ venienti
Queq̄ sui pigeat sceleris/q̄z p̄ximat ecce
Regnū celorū/trunco est affixa securis
Crebri⁹ et hec pl'a feret que conciliabunt
Audito paīos/mihi gens sociabit̄ vltro
Carcere claudet̄/volet h̄ immitis herodes
Quē timor et liuor stimul' agitabat acerbū
Public⁹ inde mihi sermo pcedet ad oēs
Iudee terras/p sabbata/p synagogas
Deserto tn̄ ipe prius remanebo dieb̄
Bis vigintí/me deducet spūs illuc
Tēptandū a sathana/rabida q̄ turbid⁹ ira
[illegible]
Hic ne de⁹ q̄ iam potuit ieiunia p tot
Ferre dies: de q̄ sunt multi tanta locuti
Qz veniet nostꝝ spoliās violent⁹ auernū
Si ꝓo deus est mō q̄liter esurit: ibo
Tēptatur⁹ eū/comites aderūt mihi pestes
Tres herebi furie/gula p̄ma/supbia deide
[illegible] cupid[illegible]

Oratio

Turpes celabāt vult⁹ sub imagīe pulcra
Uirtutū sub fallaci fictoq; decore
Debita sum dicet gula sustētatio carnis
Altera fide deo/dicet q̄d sanct⁹ hoc est
Tercia q̄ toti diues dn̄abitur orbi
His potui mōstris ꝑmos supare parētes
Nā q̄d ⁊ hūc altis silem subuertere possū
Ista sathā secū sȝ erūt tēptamīa frustra
Diuini gladio verbi confossus abibit
Deniq; multa mihi mater dilecta trienni
Tpe patrāda/quorū tu conscia fies
Nā p̄sens adero sub me custode deinceps
Conspicies ocul' tandē me scādere celos
Scādet ⁊ ip̄e ioseph vt mecū regnet ī euū
Regnabis parit' fuerit dum vita pacta
Nomē laus et honor dabit' p secula vobis
Procūbit mr̄ genibusq; affusa repēdit
Grates/⁊ repetit/fiat tua nate voluntas
Debeo solari rursus visura ioseph te
Et nos x̄picole talē veneremur/amem⁹
Fūdam⁹ q; p̄ces sibi supplice carmine tales

Oratio

Ilustris p̄riacha ioseph dauid alta
ꝑpago (phetis
Iusticie cultor. claris nūerāde pro/
Uirgineo splēdore micās custosq; marie
Testis nutritor/et christi fide minister
Conscie mysteriū qđ nescuiere priora
Secula/tu verbū vite qđ erat caro factū
Gestasti manib; etiā tibi subdit⁹ vltro
Dignat⁹ fieri nutu q̄ tempat orbem
Tu vir/tu dn̄s matris dn̄i dn̄orum
Magne pegrine dudū terris/mō regnas
Felix in celi patria/securus et omnis
Expers terroris/ labor anxietas pcul absūt
Quesum⁹ intēde nob/miserosq; benignus
Inspice nos ocul'/q̄s tāta picula turbāt
Esto pegrinis fautor dux auxiliator
Defessos refoue/tot scādala tolle viarū
Dirige cecos/erige lapsos/optima dex
Gr̄a dux/baculusq; spei firmissim⁹ assit
Pax in credēdo /cordis meditatio suauis
Tēptamēta/sathan/mūdi carnis supem⁹
Te prectore/peccatores nec abhorre
Pro q̄bus a dn̄o dignatio talis oborta est
Ergo te/sponsamq; tuā dn̄i genitricē
Excage p cumulo meritorū ⁊ laude tuoꝝ
Aduena q; fueris ⁊ gerson mystic⁹ olim
Multis implicit⁹ curꝭ memisse p̄camur
Ex his q̄ passus es noueris vt misereri
Cōpaciens esto/nos heu retinet tenebrosa
Torquet ⁊ egypt⁹ sis saluator velut alter
Egregi⁹ p̄riarcha ioseph frumēta recōdēs
Prouid⁹/o iā iamq; fame refoue pereuntes
Ista fames n̄ras aīas nō corpa pdit
Alter laudat' ioseph insignis /q; christū
Consepelire suo legit' curasse sepulcro
Dignus ⁊ alter erat dici cognomine iust⁹
Fili⁹ alphei/iacobus cū symone iudas
Hinc fratres/dn̄o affines comitesq; fuere
At noster ioseph hic q̄tiēs ⁊ q̄t tibi christe
Prebuit obseq̄a viuo pl⁹ plurima iust⁹
Iust⁹ in omnimoda virtutū beata
Sit sua iusticia nobis/ptectio nobis
Pro meritis nobis saluatio fiat
Cipri⁹ ast ali⁹ ioseph extitit/h sua vēdēs
Ante pedes posuit ꝓ morū discipulorū
Cognomenq; fuit sibi qđ solamina p̄fert
O noster petim⁹ ꝯsolator ioseph esto
Tu ioseph accrescēs dicr⁹ q; semita iusti I
Crescit ad vsq; diē ꝑfectū/crescere fac nos
Uirtutū ḡdibus donec dn̄s videat'
Gloria nō tollit naturā ꝑficit ipsam
Plus ea dignificans q̄ mūdo digna fuere
Ergo si dederit natura et gr̄a terris
Incola dū fueras tibi mūera tāta q; altus
Celorū dn̄s est dignat⁹ tibi subdi
Quid mō gl'ia dat? q̄nta o fiducia /q̄sta est
Uis imperādi/q; dū vir dū pater orat
Uxorē ⁊ natū velut imperiū reputat'
Cui nō blasphem⁹ sermo p̄cor hic videat'
De celis nisi q̄ fuerit dignatio penset
In terris? et que miracula gratia fecit
Personas inter siles est nexus amoris
De ioseph ast rō suadet sua q; facialis
Forma/iesu forme silis reputāda fuisse est
Si nō/q̄ pacto pr̄ eius creditus esset?
Qualiter oīmoda matris saluassȝ honorē
Disparitas vultus plis cū patre putato
Gratia nature fieri vult consona sepe
Nonne minor iacobo frater dn̄i phibet'
Ualde sibi simil' qđ gr̄a nō caro fecit
Nup in austera vir religione pbatus
Dū pagrabat iter/ppe finē noctis opace
Uentis et pluuiis simul ac errore viarū
Turbatus/vr̄i meminit ioseph atq; maria
Orans hospitiū/ mox villa petita patescit
Possum⁹ hoc signo portū spare salutis
Corpa multa ih̄u dn̄o moriēte sepulcris
Exurrexisse/⁊ venisse ferunt' in vrbem
Sanctā /si tu iuste ioseph p̄riarcha beate
Ex illis vn⁹ fueris si ti q; videndum
Uxori dederis meste/diffinio neutrū
Re sup hac/satis est aīos pulsasse fideles

Certū q̄ mag° es venerari dign° honore
In terris immēsa tenet quē glīa celis
Est etenī xp̄e tecū tuus iste minister
Est ⁊ cū sponsa spōsus charissimus alma
Uirgineos ne tuos sedes locat eq̄ pentes
Sic tn̄ hac in re simplex meditatio nr̄a
Sctis saluu s honor volum° /aliīs su° esto
Quos de primatu cōtentio nulla fatigat
Magne ioseph mag° velut spiose patrone
Cū desiderio petim° fer opē nr̄i miserere
Celica suscipiat nos tandē patria tecū
Talis dum fieret oratio corde fideli
Uisa vides radiīs int° splēdere coruscis
Fulgurat vt subito collisus nubib° ignis
Flāmea rima micat/celos plebs credit ap(ertos)
Tali sub radio mēte rapit anagogia
Empireū i celū videt illū vt angel° implet
Iā nō solus eis ed plurim° associatur
Spūs humanus/patria q̄ regnat adepta
Ergo impetrādi nobis fiducia maior
Intercessores quo plures gratia donat
Nescio q̄d corde meditor/mirabile dictū
Differat hoc pietas/terris tu nōne viatrix
Uirgo diu degis/postq̄ɜ ɔscenderat astra
Filius et pres sancti int° quos patriarcha
Spōsus erat/custosq̄ɜ ioseph fidissim° olī
Nunq̄d nō deuota p̄ces ⁊ deuota salutes
Crebro sibi mittis/quas letat° speculat°
Clari° in verbo/te forsan nōne reuisit
E celis agilis terras delapsus ad imas
Angelico more/cur hoc nō credere fas sit
Ut de martino quē tu/quē tecla vl̄ agnes
Degentē in terris visitis/pluribꝰ idq̄ɜ
Cōtigit in mūdo h̄ misere ad solamīa vite
Aut p doctrina/vel q̄dam pignore vite
Iamiā venture/seu ɔtra demonis ast°
Addit ad hec pietas q̄ amorꝫ cātica spō(se)
Mutua cū spōso salomō q̄ ɔcinit apte
Cōueniūt tibi spōse ioseph/tibi spōsa ma(ria)
Quā felix illa puro q̄ corde recēset
Sup̄ mel supraq̄ɜ fauū p̄dulcia/menti
Qualia gustare/q̄ɜ vbis ɔmere p̄stat

Finis

Annotata fuere verba q̄ sequūt° in extre/mo margine ei° exemplaris. vn̄ hec correxi/mus ⁊ q̄dam manu ipius xp̄ianissimi viri Iohis de Gerson correcta. M.cccc.xviij. Iulii xxvij in cōmemoratiōe sancte Anne i Rathenberg q̄n ɔpilabat° de consolatiōe theologie

Argumentū pro or/dine rei geste nō vt ɔscripta est hoc carmīe

Alme ioseph/iosephina tuo de noīe carmē
Narrat/vt angelica ɔceptū visio pandit
Uirgineū/celebri ritu cōnubia iūgis
Itq̄ɜ redit sponsa te p montana volēte
Das latriā infanti nato /nomē ih̄s addis
Suscipis inde magos/puer tn̄ p° ea tēplo
Sistis/⁊ īde fugis i mēphim septim° ān°
Illic trāsierat/redis/iuuenis hinc duodēnē
In tēplo puer placido post fine quiescis

Finis

Ad dn̄o Guilhelmo

scissoris cartusien̄. prius scholari nauarre/ In maio. M.cccc.xviij. recepta sūt hec me/tra lugduni

Sicut es humane Gerson diuiniq̄ɜ pit°
Legis et eloquīi/iosephinā sensib° altam.
Aurib° in nostris/cecinisti gutture dulci
Quaꝫ duros paruiq̄ɜ iesu matrisq̄ɜ marie
Et ioseph vna dom° fuerit ppessa labores
Dū fugit aptantē letalia tela tyrannū
In mortē pueri/noctē dū captat opacā
Dū petit egyptū dū viuit gente sub ip̄a
Dū natale solū repetit/cū virgine natū
Arte ioseph quāta rexit/q̄ɜ iust° vtriq̄ɜ
Custos/egregie scripsisti/donec adultus
Ac fieret ih̄s/acaīaꝫ ioseph adderet astris
Illic fine ioseph/illic iosephina q̄euit
Uirgo iesu ⁊ goꝫ ioseph ⁊ goꝫ maria
Nūc dom° etheres/nūc orbis sūma p̄tās
Tūc inopes/tūc terricole/nā carmīe sacro
Differit/vt vob̄ Guis extitit hospita tell°
Cōpensate vices /in regna vocate iohem
Uestra p̄cor/vr̄m date cetū/sic date vester

Te iosephina polo gerson doctissime ducꝫ
Que tā pulcra solo te dictatore relucet

Ista prosa canitur

ɔformiter ad istā Mittit ad virginem nō quēuis nunciū.

Primū

O ioseph mittit
Iustū alloquitur
Assensū numini
Proles dauitica
Iussa te celica

In sōnis nūci°
Spirās inter°
Noli metuere
Spōsam accipe
Nubūt hic ⁊ gi

Secundum

Tibi rex glorie
Mira vis gratie
Hoc matrimoniū
Audi nil hesites
Cur nouū cātites

Mariā copulat
Pudicū postulat
Crede magn̄is
Hec sīt mag° nis
Epithalamium.

Tercium

Sis licet conscíꝰ   O₃ habet filium
Fac iussa citius   Dū scis mysterium
Noli hoc pdere·   Exurge nuncia
Dic sponse ptinus   Tibi me maria
Nam vult hoc dñs   Virum do ppere

Quartum

Virgo suscipias   Dei dispositū
In quo pficias   Voti ppositum
Cum plis gratia   Volo quod nūcias
Refert humiliter   Virgo dans grās
Ergo solēniter   Iungunt cōnubia

Quintum

Nubūt angelicis   Chorus canentibꝫ
Plaudūt sanctificis   Parentes lusibus
Caste tripudiāt   Dulce canentiū
Hymen inseritur   Vehēs ad gaudiū
Ds celo gerit   Et illis iubiant

Sextum

Cognatam visita   Virgo celeriter
Vis me ioseph ita   Vult/ ꝛ dat pariter
Fideles comites   Clamat elizabeth
Plausū infans edit   Prophetat qlibet
Virgo tādē redit   Parit neu dubites

Septimum

En ioseph paruulū   Decorū aspice
Da ioseph osculū   Fer foue refice
Qualis o gloria   En tibi subditur
Qui celis imperat   Seruit obsequit
Qui mundū rpat   O mirabilia

Octauum

Tuum dic filiū   Iam iuris corpe
Ius habes pprīū   Consensus robore
Dari coniugio   Sanctꝰ sesp ūs
Dedit vicariū   Fecundans celitꝰ
Vxoris gremiū   Te voluntario

Nonum

Virgo verbigena   Virgo fons gratie
Nos nos gēs aduena   Pleni miserie
Plenis q vicio   Te virgo petimꝰ
Te ioseph inclite   Vester quē colimꝰ
Iesus nos placite   Locet in gaudio

Finis

O venerāda trinitas   Ihs ioseph ꝛ maria
Quā ꝯiūxit diuitas   Charitatū ꝯcordia
Mr̄ ꝟgo puerpa   Iacet in diuersorio
Cui ihs sugit vba   Gaudꝫ ioseph obsequio
Hic ꝟgo fuit ꝟgini   Hūili benignitate
Sꝫ ꝟgineo germini   Ampliꝰ charitate
Mag laus hūilitatis   In ioseph/ ꝫ ī ꝟgīe
Maior ꝛ in deitate   Prole laus ē i culmie
Hūc hūiliat/ tronū   Trinus distictū ḡdibꝫ
Tātoq gratie donū   Nūc extolli ꝯ laudibꝫ
Ut hūilitatis viā   Suis seq suffragijs
Donec et p gratiā   Eternis frui gaudijs
Amē dicāꝰ singuli   Huic sacro cetui trino
Laudes canētes ꝑuuli   Uni trinoq dño

Sermo de natiuitate gloriose virginis Marie. et de cōmēdatione virginei sponsi eiꝰ Joseph magistri Johis de Gerson in cōcilio Constancieñ.

IAcob autem genuit Joseph virū marie de qua natus est iesus q̄ vocatur christus. Originaliter Matth. i. et recitatiue in euangelio p̄sentialiter lecto. ¶ Inuocandaꝫ te iudicamꝰ in p̄mis o maria de qua natus est Jesus qui vocatur christꝰ. Neq enim laus altera p̄clarior tibi dari pōt/ q̄ꝫ q ex te natus est dñs nr̄ iesus christꝰ Tibi q ꝫ fuit vir ioseph iustus et virgo tue castitatis ꝛ custos virginitatis. Jacob inquit genuit Joseph virū marie. tu hodie regali ex ꝓgenie orta refulges. cuiꝰ p̄sidio nos adiuuari mēte ꝛ spiritu deuotissime poscimꝰ. ¶ Fac nos obsecramus in hac sacratissima natiuitate tua mori peccatis. mori mūdo. viuere ꝛ renasci deo. fac nascat in nobis per grām ihs qui vocat christꝰ. quēadmodū prius in te natus est p fidem ꝛ amorē (dicēte Augustino) q̄ꝫ nasceret p corpalem incarnatōnem. cui diuine incarnatōni faciēde cōsensisti salutata p̄us ab angelo sicut ꝛ nūc te salutamꝰ implorātes ꝛ dicētes Aue maria ꝛc. ¶ Jacob autē genuit Joseph ꝛc. ¶ Natiuitas ē hodie sancte marie virginis/ patres celeberrimi. patres apostolici. dñi sapiētissimi et ornatissimi viri. Eius est inquā hodie natiuitas cuiꝰ laudes inclitas conabor vt potero deducere modo quodā scholastico plꝰ q̄ꝫ declamatorio vel accurato sermōe. et hoc ex p̄assumptis euāgelij verbis tanq̄ꝫ ex principijs nostre fidei firmissima credulitate tenendis. Sic enī philosophi solēt ex principijs naturaliter cognitis ad eliciēdas conclusiōes/ nūc ex euidenti/ nūc ꝓbabili cōsequentia ꝓcedere. ¶ Offeruntur aūt nobis ex preassumptis Matthei euāgeliste verbis duo nr̄e fidei pricipia. Primū q ex maria natus est iesus q̄ vocatur christꝰ et ita fuit mater dei. quia christꝰ est deꝰ. Alterū q Jo

ſeph fuit vir marie. et ita caput eiꝰ. quia ca
put mulieris vir ſm apłm. Et hoc autem
duplici ꝓncipio ꝯcluditur alteruꝫ duplex
¶ Unū ꝙ decuit vt maria tanta puritate ni
teret (ſicut dicit Anſelmꝰ) qua ſub deo ma/
ioꝛ nequit intelligi. ¶ Alterū ꝙ decuit vt io
ſeph tanta ꝓrogatiua polleret/que ſimilitu
dinē et cōueniētiā exprimeret. talis ſpon/
ſi ad talē ſponſam mariā. de qua natus eſt
ieſus qui vocatur chriſtus. Unde ſicut laus
marie eſt laus chriſti filij ſui /ita laus Jo/
ſeph in preconiū redundat vtriuſqꝫ ieſu et
marie. Sic ex aduerſo dicit ſapiēs ꝙ dede
cus filij eſt pater ſine honore. ſimiliť dede/
cus ſpōſe eſſet ſpōſus ſine honore derelictꝰ
¶ Soluitur ex his q̄ſtio /cur de marie/ cur
de ioſeph ꝓconijs dignitatibꝫ et excellētijs
virtutibꝫ opibus et geſtis ampliora nō tra
dit ſacra ſcriptura. Neqꝫ eni mundus ipſe
caperet omnes qui ſup his ſcribendi eſſent
libros. ¶ Sed ex hoc quadruplici princi/
pio velut fecūdiſſimo quodā copioſiſſimo
et ampliſſimo laudū ſeminario habet deuo
ti contēplantis animꝰ vnde faciliter aſſur/
gat ad laudes quātaſlibet marie et ioſeph
quā ſu[illegible] aſcribat eis ꝑ ſufficientia. aut
virtualē continentiā laudes quas in alijs
creaturis etiā angelicis ꝯſiderat. Nā habet
hoc hierarchicꝰ oꝛdo ſm Dyoniſiū. vt in/
ferioꝛū virtutes ſint in ſupioꝛibꝰ ꝑfectioꝛi
modo repoſite. quēadmodum ſapiētia ꝑfe
ctioꝛ eſt in ſeraphin q̄ in cherubin. Et a[illegible]
maria ſup choros angeloꝝ ꝑ gram et gliaꝫ
ſublimata [illegible] de quo ioſeph nega/
re nō audeo. ſed nec affirmare ꝓſumo. Erūt
igiť in ambobꝫ ꝑfectōnes ceteraꝝ creatura
rū irratōnabiliū et ratōnabiliū. etiā angeli
caꝝ eminenti quodā modo repoſitas et at/
tribuibiles. Et hoc q̄ꝫ late pateat ad ꝯmē/
datōem vtriuſqꝫ ꝑſpicuū eſt ſolerter intuē/
ti et ꝑ cōſideratōnē intrāti cāpos ampliſſi
mos omniū virtutū donoꝝ beatitudinum
fructuū ſpiritꝰ et ſimiliū. ¶ Colligamus tñ
ex his principijs laudes virtuteſqꝫ ioſeph
ſcꝫ et marie coartādo ſermonē circa ea que
in bñdictiſſima natiuitate marie cōcurrūt
interſerēdo de iuſto ioſeph virginali ſpōſo
ſuo. quia laus eiꝰ marie laus eſt. et hoc ſub
A quadruplici ꝯſideratione. ¶ Agetur in prima
de nobilitate originis marie et ioſeph. Age
tur in altera de ſctificatōe vtriuſqꝫ. Ageť i
tercia de fomitis repſſione in vtroqꝫ. Ageť
in quarta de multiplici natiuitate chriſti

reſpectu ioſeph et marie. ¶ Erit autē dedu
ctio noſtra imitatrix ſanctoꝛū ac deuotiſſi
moꝛū patrū qui ad cōmouendū piarū mē
tiū deuotōnem dixerunt multa de ſanctis
et de diuinis. ¶ Que et q̄lia magis ex conie
cturali quadā ꝓbabilitate q̄ꝫ ex fidei neceſ/
ſitate tenēda ſciebant. Sic eoꝛū que dicen
tur plīma volo potiꝰ intelligi. Ita vt non
tam q̄ facta ſunt q̄ꝫ q̄ fieri potuiſſe pia qua
dā religioſitate credi poſſunt abſqꝫ vlla aſ/
ſertōnis temeritate et ſine ꝑiudicio ſentētie
ſanioꝛis referantur.

Prima conſideratō

¶ Maria (de qua natus eſt Jeſus qui vo/
catur chriſtꝰ) ſicut fuit regali ex ꝓgenie da/
uid oꝛta. ita Joſeph virū marie decuit et le
gimus de domo dauid eſſe progenitū/hoc
ex euangelica traditōne certū eſt. ¶ Sꝫ po
terat hic ſermo multus de nobilitate fieri.
q̄d ſit/et quid vel quantuꝫ laudis habeat.
De moꝛibꝫ inſuꝑ nobiliū. ſicut apud Ari/
ſto. apud Ciceronē. apud Saluſtiū. apd
Boetiū et alios plures inuenimꝰ. ¶ Etení
cum nobilitas ſit quedā de meritis veniēs
laus parentū. hoc in ipa nobilitate bonuꝫ
eſt vt impoſita nobilibus neceſſitudo vide
atur ne a maioꝛū virtute degenerent. ¶ Al/
terū nobilitatis bonū/quia ꝓbabile eſt ſm
Ariſto. ex bonis bonos naſci. ꝑſertim vbi
diſciplina bonarū artium et virtutū iā cō/
feſtim a puero tradi poteſt et debet nobilíꝰ.
et hoc ſi vero et nō ficto nomine nobiles ve
lint haberi. Colant in primis ꝑcipua ſolli
citudine deum. cuius oꝛaculū ad puerulū
ſamuelē tale factum eſt. Qui me contēnūt
erunt ignobiles. Neqꝫ enim faciunt nobi/
lem antiquate diuitie vt videtur Ariſto. de
ſcribere. neqꝫ dominatio ſuper ceteros. aut
aliquod hmōi tēpoꝛale dat nobilitatē/ſed
ſeruitus dei. cui ſeruire regnare eſt. cuiꝰ agi
frenis ſumma libertas ē. Sic Agatha the
ologizans gloꝛiabať inter obpꝛobria dicēs
Summa ingenuitas iſta eſt in qua chꝛiſti
ſeruitus cōpꝛobatur. ¶ Ex quibus elicere
primus fas nobis eſt mariā et ioſeph ſūma
nobilitate pꝛeditos fuiſſe. Que ratio? Ni/
mirū quia ſupꝛemā eos in dei obſequio eti
am coꝛpoꝛali ſeruitutē exhibuiſſe credi de/
bet. Nobilioꝛes igiť q̄ꝫ nobiliſſimus regꝫ
dauid. ſicut eo ſanctioꝛes et timoꝛatioꝛes
in dei fuerūt ſeruitio. q̄ꝫuis illa fuit mirabi
lima ſtupendaqꝫ nobilitas dauid dū rñdit

illi michol irridenti et contemnenti eum in corde suo. Viuit dominus et ludam ante dominum. et vilior fiam plus quam factus sum/et ero humilis in oculis meis ij. Regum vi. ¶ Porro si de nobilitate corporis quam dare videtur armoniaca complexionis dispositio bona loquimur. Inuenimus marie corpus miraculose compositum quum ex vtero sterili formatum est ab illo cuius perfecta sunt opera. qui ideo perfecte materiam disposuit ex qua marie corpus formatum organizatumque est. Ac perinde colligimus quod neque malivolus aspectus cuiuslibet ex planetis nocuisse credendus est in ipso conceptionis aut natiuitatis exordio. sicut nec huiusmodi formatio subiecta erat celorum influxibus. quoniam quicquid agebatur hoc totum gratie magis erat quam nature. ¶ Sumeretur hoc loco efficax argumentum contra supersticiosam. neque fundabilem astronomorum de iudicijs circa natiuitates hominum traditionem. quo ad plurima que asserunt. quum gratia dei et libertas arbitrij sic dominium obtinent super naturales in [illegible] ... [illegible] vniuersales. Sed hec omittamus quoniam ad alia sermo deproperat. ¶ Inquiri vero potest de anne sterilitate vtrum erat. Non enim videtur quod ex senectute vel senio licet anus appelletur dum de marie conceptione fit mentio. Constat enim ex historijs et Hiero. testis est quod anna post [illegible] ... [illegible] nupsit cleophe et salome. et a primo mariam cleophe. ab altero mariam salome suscepit. quarum [illegible] ... [illegible] Anna tribus nupsit ioachim. cleophe salomeque. Ex quibus ipsa viris peperit tres anna marias. Quas duxere ioseph alpheus zebedeusque. Prima iesum. iacobum ioseph cum symone iudam Altera dat/ iacobum dat tercia datque iohem

P ¶ Inueniuntur perinde doctores aliqui satis moderni vt dominus Armacanus conquisitionem facientes de nobilitate Joseph et marie. An videlicet illa talis fuerit et tam proxima ipsi dauid secundum rectam genealogie legem. quod vel ipsa maria vel ipse ioseph hereditario successionis iure debuerit [illegible] ... [illegible] Et an iesus benedictus fructus ventris marie fuerit iure ponendus super sedem dauid et thronum eius. tanquam rex [illegible] et specialiter iudeorum. Unde [illegible] ... [illegible] no et inuariabili vel imprescriptibili competere. Que disceptatio non paruam inter duo regna christianorum clarissima Francie et anglie/vel fecit vel fouit controuersiam/ sicut ex opusculis hincinde confectis sciri potest. quorum sententias omittere decreuimus pro presenti. Puto tamen probabilius quod regnum christi super iudeam non fuit temporale sed spirituale/ sicut in alijs regionibus. Dicitur autem specialiter rex iudeorum. quoniam eis in persona propria regale sacerdotium et [illegible] ... [illegible] propterea dicit. Non sum missus nisi ad oues que perierunt domus israel. Hec enim fuit precipua causa deceptionis iudeorum circa christum verum messiam. quoniam omnia que de christi regno dicuntur in scripturis accipiunt carnaliter seu temporaliter. Cum tamen vere pilato dixerit. Regnum meum non est de hoc mundo. sed et alteri querenti. Dic fratri meo vt diuidat mecum hereditatem. Respondit Quis me constituit iudicem super vos. Et in [illegible] pluribus ¶ Et fatendum tamen est quod ipse est rex regum et dominus dominantium. Jure et titulo maxime [illegible] ... [illegible] dam doctor anglicanus probare volens quod falsum et blasphemum est dicere quod christus mendicauerit. imo quod potuit mendicare. Est enim inquit mendicare ipsum mendicantem petere de solo debito naturali/sine omni dignitate iusticia seu debito personali habito ad petitum. Fuit autem impossibile christum aliquid petisse seu mendicasse ostiatim. vel aliter de solo debito naturali. sine omni dignitate iusticia seu debito personali. Hoc enim faciendo fictus extitisset et falsus cum sibi competiuerit dignitas personalis ex iusticia et debito. quam dignitatem christus [illegible] diare non potuerat secundum veritatem. Fictio autem longe erat ab eodem. Mendicitas enim defectum dicit. quia mente defectus est. Aut igitur mendicans habet dignitatem aliquam personalem aut aliquam iustam causam ad petendum id quod petit. vt quod ministrauit illi spiritualia. scilicet predicationem. [illegible] vel missam vel temporalia sicut obsequium. et sic non petit ex solo debito naturalis indigentie. sed habet debitum et obligationem iure personalis dignitatis. aut alicuius alterius meriti personalis. et ita non vere mendicat. Et si mendicare se se dicit. fingit hoc est mentitur. Si autem non habet titulum dignitatis aut alicuius meriti personalis. et est in necessitate positus/fatendum est in hoc casu quod veraciter et licite mendicus est. Si vero deficit vtrumque/vt quod non indiget/vel si indiget potest retribuere vel retribuit meritis personalis. et sic mendicat [illegible] ... [illegible] et hypocritalis mendicitas. Spiritus autem sanctus effugiet fictum. nec hypocrita placebit

deo. et ergo mendicare nõ ꝯueniebat christo Quã late pateat hec materia viderit doctor ꝑdictus. videri et vita beatitudo. ¶ Sz ori tur dubitatio cũ maria et ioseph fuerint de regia stirpe ꝓgeniti [illegible] Ioseph [illegible] Fuit eni faber lignarius. Silr dicit Hiero. Mariã operi textrino operã dedisse. ¶ Respondemus mirãdũ nõ esse si paupertatis honeste ꝑdicator et amator iesus/voluit in honesta paupertate nasci et laboriosissimus cũ laborãtibus educari. Dans in hoc exemplũ omnibus etiã nobilibus ne vacẽt inerti ocio qđ est fomes fons et origo oim vicioꝝ. qm̃ multa mala docuit ociositas ¶ Recogitẽt insuper nobiles et ignobiles illud ps. Labores manuũ tuarũ q̃ mãducabis/btũs es et bene tibi erit. Agerẽ hic de mẽdicitate. nisi q ad alia festino. ¶ Ceterũ plurima suppetebat hoc loco querimonia cõtra quosdaz supbe et eneruiter ociosos ꝑsertim ecclesiasticos et religiosos. sed aduersus eos satis sit volumẽ illud egregiũ qđ [illegible] ope mõachoꝝ ꝯposuit Aug. a quo posterius multa Hugo de scõ victore sumpsit/et explicãdo disseruit. ¶ Itaq3 illud qđ de forti mulieri ꝑdicat sapiẽs marie cõuenit que panẽ ociosa nõ comedit [illegible] lanã et linũ et opata est ꝯsilio manuũ suarũ. Ideo rite subinfert mystice de ioseph viro suo q nobilis in portis vir eius. Et hec de nobilitate ioseph et marie dicta sufficiãt ¶ Sequit de vtriusq3 in vtero sãctificatiõe

Secũda cõsideratõ

R ¶ Maria (de q̃ natus est Jesus) sicut fuerat in vtero scificata priusq̃ nasceret. ita de ioseph virginali viro suo pia credulitate credi põt q̃uis nõ oĩno similiter. ¶ Põt forsã hec dissimilitudo notari in hoc q ioseph post originale ꝯtractũ scificatus est in vtero baptismo flaminis sicut iohẽs baptista et aliorũ plurimi. Sic eni in officio hierosolymitano de ioseph cõposito ꝯtinet. et ex premisso quadruplici ꝑncipio sequi videtur. ¶ Mariã po ita ꝑuenit gratia scificans. vt q̃uis lege cõi teneret obnoxia pctõ originali intra causas vniuersales generatiõis ab adã traducte. nõ sic aũt filius eius iesus qz nõ ex virili cõcubitu genitus est. nihilominus ipsa maria lege ꝑuata ac ꝑuilegiata sic ꝑueta est vt nequaq̃ illud generale ꝯtraheret. q̃ niã h et potuit et decuit fieri vt ꝑfectissimus saluator filius eius ꝑfectissimũ in sua mr̃e modũ saluatõis impẽderet. taliter eã sanctificãdo a peccato vt in illud in quod aliquã casura erat. ipso sanctificãte et grãm infundente nõ caderet. et ita cõtereret caput serpẽtis antiq̃ [illegible] ¶ Longus esset sermo si cũcta ꝑsequi vellemus de hac scificatõis materia/quã ad bñdicte conceptõnis sue festiuitatẽ remittimus. elicientes religiosum ac morale documentũ pie et crebro ꝑdicandũ. Cõstat itaq3 deũ misericordiã saluatõis sue nõ ita legibus cõibus traditiõis xpiane nõ ita [illegible] ꝑ iudicio legis eiusdẽ possit pueros nõdum natos extra vteꝝ intus sanctificare grĩe sue baptismo vel [illegible] ¶ Debent [illegible] mulieres ꝑgnantes. silr et viri sui ꝑ se et alios diligentius preces fundere deo et ad sctõs angelos custodes hoim. etiã pueroꝝ in vtero Debẽt ad ceteros sctõs sctãsq3 oẽs ꝯfugere/q̃tinus infans nõdum natus si forte moriturus est priusq̃ ad baptismi fluminis graz puenire valeat dignet ipm dñs iesus summus pontifex baptismo spũsscti ꝑueniẽdo misericorditer cõsecrare. Quis eni scit si forte exaudiat deus. imo qs nõ deuotius sperare valeat q orõnem hũiliũ et in se sperãtiũ nequaq̃ dspiciat. ¶ Proficit hec ꝯsideratõ ad excitatõem deuotõis i pentibus. pficit ad leuiandũ coꝝ angustiã dũ sine baptismo decedit puer/quia nõ oĩs inde spes salutis ablata est. Sed neq3 absq3 reuelatõe hat (fateor) certitudo. ¶ Sz oritur i hac [illegible] secũdaz i filiis dubitatõ theologica salubriter corã h sacroscõ ꝯcilio et publice ptractãda Necessitas eni maior incũbit. vt h fiat q̃ [illegible] Dicit [illegible] q maria fuit i vtero scificata/imo et ipse ioseph. Constat aũt q hoc in scriptura sacra q̃ est canõ biblie neq3 cõtinet explicite. neq3 i ꝯtẽtis in eadẽ educit euidenter. ¶ Est igit questio si de necessitate fidei tenẽda h veritas nr̃e ꝯsideratõis secũde. Et h est inuestigare sub generali regula. que ṽitas est certa fide et de salutis necessitate tenẽda. q̃ de sola pbabilitate/q̃ [illegible] pietate fidei. et q̃ sit impertinens. ¶ Rñdere pposueram p vnicam distictõez septuplicẽ collocãdo ṽitates ptinẽtes ad religionẽ xpianã sub sex gdibus ad inuicẽ ordiatis. inferẽdo breues et paucas ppositões corollarias q̃ forsitã minus habẽt ꝑdicatõis locũ q̃ exercitiũ scholasticũ respiciũt. qle exercitiũ posterius habere sperãtes nos hac dubitatõe sicta trãsibimus ad reliq̃s

considerat[ō]es terciā et quartā

Tercia consideratio

S ¶Maria (de qua natus est iesus) sicut ha/
buit repssionē fomitis originalis ne in vi/
ciosam exardesceret cōcupiscētiā. sic de Jo
seph virginali spōso suo intelligi pie pt/pre
sertim dū m[at]rimonialiter eidē coiunct[us] est
¶V[illegible] vt maria potuit et [illegible] di[illegible]
illud Sare vxoris Thobie iunioris filie
raguelis. Tu scis dñe q[uod] nunq[uam] ꝯcupiui vi
rū. et mūdam seruaui aīam meā ab omī cō
cupiscētia. virū aūt cū timore tuo /nō cū li
bidine mea cōsensi suscipe. sic ipse ioseph po
tuit apd deum gl[or]iari/ita enī pie teneo. Tu
scis dñe quia nunq[uam] ꝯcupiui feminā. et mū
dam seruaui aīam meā ab omī ꝯcupiscen/
cia. Uxorē aūt cū timore tuo nō cū libidīe
mea cōsensi suscipe. ¶Testis et assertor hu/
ius sentētie nobis est Hiero. libello de ppe
tua ꝟginitate marie ꝯtra heluidiū ꝛc. Simi
liter Hugo de scō victore in tractatu d cō
[illegible] Hie
ronym[us] enī ioseph ꝑmansisse virginē nō du
bitat astruere. ¶Joseph igit[ur] ꝑusq[uam] iungere
[illegible] nō
fuerat. Et hoc maxime ꝯcludim[us] ex eo q[uod] si
m[ar]ri sue dñs iā ꝑiecte neminē dare custo/
dē voluit nisi virginē. s. iohānē euāgelistā.
q[uan]to magis existimandū est q[uod] h[oc] fieri volu
it in adolescētiori etate. Sic[ut] z fili[us] iesus sic
nō voluit nasci. /ita nec nutriri nisi in puri/
tate virginali. ¶Porro ioseph nō ab vxore
[illegible] semet
ipm sicut euāgeliste testimoniū habet q[uod] nō
cognoscebat eā donec pepit filiū suū ꝑmo/
genitū. et h[oc] ꝓpter reuerentiā tāti sacramen
[illegible]
[illegible] q[ui]
rior erat rō nunc q[uam] ꝑus vt ab ei[us] cognitiōe
se ꝑaret. Et h[oc] nobis nō vt dubiū s[ed] vt cer/
ta fide tenēdū nunc iniūgit[ur]. sic q[uod] maria p[os]t
ptū inuiolata ꝑmāsit. ¶Addam[us] q[uod] ioseph cū
esset vir iust[us] cū ꝑterea fomitē original[is] pec
cati vel repssum v[e]l extinctū haberet (ita eī
decebat fieri ne marie speciositas v[e]l famili
aritas sibi cederet in scādalū v[e]l ruinā) ipse
ex cōuictu et cohabitatōe familiari marie nō
mouebat[ur] ad libidinē sed ad castitatē tā[m] ex
repssiōe hmōi fomitis in seipso/q[uam] ex marie
virtute et merito/q[uam] ex disciplinato ꝯuersa/
tōis modo. ¶Hic figuraliter pōt illō de su
namite q[ue] erat puella pulcra nimis et dormi
ebat in sinu dauid/q[ue] tamē nō cognouit eā.
nec i ea[m] cōcupiscētiā quōlibet exarsit. Sic
enī certissimū ē de maria ꝟgine sua q[uod] ex cō
uictu seu associatiōe viri nulla eā carnis ti/
tillatio. null[us] ꝓrurit[us]. nulla illecebra ꝓueni/
ens rōēs v[e]l inobediēs sibi vexabat eā. Ali/
oquin peccasset salt[em] venialit[er]/ quod Aug[ustinus]
negat. Negant et doctores/ q[uod] g[ra]tie plenitu/
dinē habuit ad vincēdū ex omī pte pecca/
tū. pl[us] q[uam] adam ex originali iusticia. ¶Tra/ T
dit dñs bonauētura h[oc] se habuisse a iudeo[rum]
fideli narratōe q[uod] null[us] ex aspectu gl[ori]ose ꝟ
ginis q[uam]uis esset pulcra nimis videbat[ur] aut
inflāmabat[ur] ad fedā carnis ꝯcupiscētiā/s[ed]
[illegible]
quasi frigid[us] q[ui]dam ex ocul[is] eius virgineus
spiraret v[e]l efflueret a mente sua castissima
Sic ex aduerso de peccatrice ac petulanti
m[u]liere verū est illud oratij. Et vultus nimi
um lubric[us] aspici. Sic de talib[us] notauit ia
cobus. Oculos inq[ui]t hn̄tes plenos adulte
rij et insatiabil[is] delicti. vnde ꝯsurgit fascina/
tio q[ue]dam illecebrosa in aspiciētes. ¶Me
mini me lati[us] alias cū de cōceptiōe virgis
sermo fieret materiā hanc ꝑ silitudies et ra
tōnes ꝑtractasse vt de samma herba cui[us]
et aliorū quorundā ꝓciosorū lapidum mo/
uet aspectus ad castitatē. ¶Alcius ꝓtin[us] ad
cōfirmandā marie ꝑpetuā virginitatē cū
ioseph. Non oportet credere ipm ioseph iu
stū virū marie senio fractū/debilitatū z aūt
frigidū fuisse dū nupsit marie adolescētule
[illegible]
cū ea ꝯuictū. Potuit vtiq[ue] pl[us] opari spūssā
ctus in ꝯfuendo castitatē ipi[us] ioseph ꝓre/
pssionē v[e]l extinctōem fomitis original[is] in
ipo. q[uam] senectus v[e]l sensū opet[ur]. ¶Etenī quis
nesciat q[ue]sdam senes septuagenarios aut oc
togenarios spurcissimis et fedissimis libi/
dinibus exarsisse euntes post desideria sua
et in adinuentōibus suis turpissimis/qua
les etiam vel cogitare /vel dicere pudor et
fetor est cōputrescētes. Sensit virginita[tis]
g[ra]tiam qui dixit. Scio enī q[uod] cōtinens esse
nō possum nisi dederit deus. ¶Sic autem
existimo ioseph fuisse iuuenē. sicut iuuentu
tis terminos ponit Isidor[us]/quos extēdit a
xxviij. annis. vbi terminat adolescentiā vs
q[ue] ad annū quinquagesimū quo tpe etas
tūc senectutis ichoat. ¶Fuit igitur ioseph
dum primo despōsatus est sub quinquage
simo anno constitutus. Nec viget in oppo
situm libellus de infantia saluatoris. quia

sare damnat9 ẽ. Mouet autẽ ad hoc pie te-nendũ multiplex rõ. ¶ Prio ppter mysteri-um ppheticũ q̃ dicit i Esaia. Letabit spõ-sus sup spõsam/ ꝛ habitabit iuuenis cũ vir-gine/ vbi glosa interlinearis ꝛ ordiaria dic̃ ioseph cũ maria. Mouet historie ↄsidera-tio/ qꝛ Cleophas scõus marit9 anne. ex cu-ius filia sorore marie ꝟgis geniti sunt q̃ttu-or fratres iacob9 ioseph symon et iudas/ ha-buit frẽm ipm ioseph virum marie filiastre sue. Non igit videt pbabile q in etate tãtũ
V distaret ioseph et cleophas fratres ¶ Mo-uet tercio finis et ratio desposatõnis marie cũ ioseph. Que rõ duplex pncipalit assigt ¶ Una ppter misteriũ et obsequm pstãdũ [illegible] in [illegible] il-lic manentibꝫ/ ꝛ inde remeãtibꝫ. et ↄseqnter vsqꝫ ad pfectã etatẽ. Cõstat aũt q ad talia nõ fuissꝫ idone9 hõ senio ↄfractus ꝛ impo-tẽs/ q̃lis eget ampli9 vt ei mistret q̃ mini-stret [illegible] ob-seqntior extitisset. Altera rõ fuit ad ↄsuã-dã marie famã apud pfidos iudeos/ ꝛ ad i-carnatõis mysteriũ celãdũ demonibꝫ. q̃ rõ [illegible] ioseph [illegible] si maleficiat9 palã appariussꝫ. Talis eni q̃ pacto credi potuissꝫ alicui9 pater infantis? ¶ [illegible] senex [illegible] d[illegible]sio/ depingit alicubi senex ppter mentꝭ ꝛ castitatꝭ virtutẽ. sic dicit sapiẽs q etas se-nectutis vita imaculata. Quo cõtra dic̃ p-phetic9 sermo q maledict9 puer centũ an-norũ. ¶ Uel ideo pingebat senex ab initio nascẽtis eccl'ie dũ nõdũ fide ppetua ꝟginitas nõ-dũ vt mõ radices fixerat in cordibꝫ fideliũ neq suspicarent carnale aliqd d' ioseph et ma-ria. Hinc fortassis omissa ẽ solẽnizatio ce-lebris de tã venerãdo letoqꝫ ↄiugio. ¶ De-pictũ tñ inuenim9 ioseph velut in etate iu-uenili q̃lem pdiximus sicut i hac alemania [illegible] ¶ Uel [illegible] pic-toribꝫ atqꝫ poetis Q̃libet audendi semper fuit equa ptãs. Suggerebat h' loco religi-osa studiositas plima ↄqrere d' castissima ꝛ sanctissima ↄuersatiõe ioseph cũ maria de ↄfabulatõnibus suis diuinissimis/ in loco pegrinatõis sue sup mysterijs nr̃e redẽpti-onis/ sup canticis ipi9 marie zacharie et sy-meonis. Sup his ꝑterea oibꝫ q̃ dicebant de puero iesu. et q̃ videbant in eo et q̃ reue-labant ab angelo ĩmo ꝛ que felici expimen-to tu maria didiceras. ¶ Und sicut decuit mariã vt summa puritate niteret, sic decuit vt haberet suo mõ parẽ sponsũ purissimũ q̃ cum ppetua virgine virgo pus ac poste-ri9 [illegible] ꝛ illustris. Uterqꝫ sanctificatiõem in vtero recipiẽs cũ maria plena gr̃a fomitẽ repmẽ-te mansit ioseph reple9 gr̃a/ peccatũ saltem mortale q̃olibet supante. ¶ Uouit maria ꝟ-ginitatẽ/ vouit et ipe ioseph sm doctores. cui voto nõ repugnauit vera matrimonia-lis cõiunctio neqꝫ corpoꝝ mutua trãslatio In q̃ mr̃imonio ples fuit fides atqꝫ sacra-mentũ ¶ [illegible] nis a secul' abscõditũ ãgelo nũciãte. nouit ꝛ ioseph ammonit9 sup hec i somnis vt exi-stimo pie pri9 edoct9 familiariter a maria/ sicut beatã Ceciliã legim9 valeriano spon-so suo dixisse. Est mihi mysteriũ quod re-uelem amantissime iuuenis si tota illd' fide custodias ꝛc̃. Quidni fuerit audentior di-uino ↄfidens auxilio maria erga sponsum suũ ioseph pudicissimũ/ cũ esset iust9/ q̃z ce-
X cilia erga valerianũ/ quẽ vrgebat impetus nuptiaꝝ. ¶ Turbata est maria in angelica salutatõe/ sed nõ conturbata vl' incredula. Turbatus est ipe ioseph ad stupendũ tan-te nouitatis miraculũ/ ita vt nollet mariaꝫ traducere/ nõ tamẽ cõturbatus vl' culpabi-liter incredulus/ sed stupor quidã apphen-derat eũ/ sicut de petro legim9 dũ ait ad Je-sum. Exi a me dñe/ quia peccator sum. Jo-seph similit cõiungi cõiugio tã excellẽtissi-me virginis marie indignum se iudicabat. [illegible] ex pfundissima humilitate videt mariam traducere noluisse/ sed quasi dixisse. Exi a me domina/ quia peccator sum. Hinc an-gel9 ad eum. Joseph fili dauid noli timere accipe mariã coniugẽ tuam. nõ dixit/ noli incredulus esse. ¶ Uisitauit maria zachari-am ꝛ elizabeth/ nõ dubiũ quin de licentia ꝛ cõsensu viri sui ioseph iam de sacramẽto in-carnatõnis instructi. Uisitauit ꝛ Joseph vel illo tũc/ vl' in solẽnitate pascali que pro-xima erat/ ꝛ ad quã ire iubebat lex in hieru-salem. ¶ Decãtauit canticũ maria/ cecinit et ipe zacharias. Non dubiũ quin pticeps ꝛ cõscius canticoꝝ istoꝝ ioseph extiterit. ¶ Cõgratulata ẽ maria cũ ceterꝭ pentibꝫ et ↄgnatis ipi elizabeth puerpe/ dũ iohẽs eni-ta ẽ. a q̃ cõgratulatõe ioseph alien9 fuisse nõ putãdus est. Recogitabat maria signũ da-tum ipi achaz de virgine paritura in se cõ-pletũ fuisse. [illegible] ipi ioseph

magnificās deū in corde suo/et assidue grãs agens. ¶Obediuit ioseph edicto qđ fecit cesar augustꝰ/obediuit et maria. Scriptū est eñ q̄ Joseph iuit ī bethleem cum maria vxore sua p̄gnāte. Sciebat enī obediēduꝫ esse p̄tātibꝫ sublimiorībꝫ. qm̄ sic ē voluntas dei. ¶Maria filiū suū p̄mogenitū moꝝ vt natus est adorauit cū gaudio ꝛ exultatõne Joseph ab hoc adoratõis gaudio ꝛ exultatõe nequaq̄ꝫ alienꝰ fuisse credēdꝰ est. ¶Maria ꝯfuabat oīa q̄ dicebant de puero iesu ꝑ pastores/ꝑ tres reges/ꝑ symeonē/ꝑ annā/ꝑ ceteros/ꝯferens ea in corde suo et admirās. nō ex ignorātia sꝫ ex īsolita mysterij reuerētia Joseph siliꝫ. Naꝫ scp̄tū ē q̄ erāt pater iesu et mater admirātes sup his q̄ dicebant de puero. ¶Obediuit ioseph angelo iubēti in somnis vt acciperet matrē cū puero vt fugeret in egyptū. Obediuit et maria noua illa puerpa et delicata iuuēcula nocte ꝯsurgens. In q̄ pegrinatõe laboriosissima dicere poterāt vterq̄ꝫ ad dn̄m. Cantabiles mihi erāt iustificatões tue in loco pegrinatiõis mee. Unde q̄dā metrice scribit velut ex ꝑsona pegrināntiū ꝛ psallentiū d̄ lege dn̄i

Esto pegrinis nobis cantabilis alma
Lex dn̄i releuans tedia dura vie
Nam fugiūt tristes citꝰ ꝑ inania cure
Carmina diuinꝰ dum modulatꝰ amor
[illegible] o celigena miseris meus īcola terris
[illegible] [illegible] liricis iugiter apta modis
[illegible] [illegible] totā lacrimaꝝ valle molesta
Sed celo poteris/dicere te positam

¶Et o bone iesu o salutifer christe qs sufficiēter exultuare posset egressum/pgressuꝫ ꝛ ingressum pegrinatiõis illiꝰ septēnalis/q̄ueꝰ fuerit hinc labor dolor et timor/q̄ntꝰ īde diuinoꝝ sapor ꝛ dulcor. Et vnde? Nimiꝝ ex diuina ꝯsolatõe q̄ facit etiā cū tēptatõne ꝓuentū. Ex mutua rursus collatõe ꝛ allocutõe ioseph cū maria/et amboꝝ cū puero iesu. Ex recogitatiõe tandē diui ꝯsilij sup redemptõe generis hūani/sicut Augꝰ ꝯfitet̄ q̄ nō satiabat̄ dulcedine mirabili. sup altitudine ꝯsilij diuini in redemptõne generis hūani. Quis det me fuisse collocutõibꝰ huiusmodi? Quis pegrinantibꝫ hiis cōcesserit astitisse? Quis iconomiā illā honesta paupertate g̃tissimā viri ꝛ vxoris cū filio/vbi ꝑ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ꝯsiderare poterit? ¶Unde si vetꝰ illa mr̄ elizabeth exclamauit ꝓphetice ad vnicā marie salutatiõnē/si exultauit p̄ gaudio iohānes infans ī vtero suo. q̄d ex cōtinua cohabitatõe ꝛ allocutõe cū maria ꝛ puero iesu/iustꝰ ioseph acceperit diuine cōsolatõis ꝛ illuminatõnis dicat nemo. ¶Quis det hymnū de cāticis sy̆on ex maria suauiter audiuisse in terra aliena? Quis det eā baiulātē in vlnis/speciosum forma p̄ filys hoim/que blādiebat̄ arridēti. q̄ ꝯdolebat vagienti. q̄ freq̄nter tibi viro sponso suo ioseph baiulādū/fouēdū/osculandūq̄ꝫ tradebat/vidisse? ¶Legimꝰ p̄terea pueꝝ iesum dn̄ duodecim annoꝝ factꝰ esse subditū fuisse ioseph et marie. q̄ subiectio sicut inestimabilē notat hūilitatē in iesu. ita dignitatē incōꝑabilē signat in ioseph ꝛ maria. ¶Porro legimꝰ in trāsitu marie ipsum astitisse. Hoc enī Hiero. argumētat̄. Sic ꝛ in obitu felici ioseph recte credendū ē mariā sponsam ꝛ filiū iesum corꝑalit̄ affuisse. Ante enī christi passionē defunctꝰ ē. Alioq̄n enī custodia mr̄is alteri ꝯmissa n̄ fuisset.

¶Hinc metricus quidā

¶Uenerat illa dies q̄ vitā morte pararet
Perpetuā tibi iuste ioseph dꝫ īclita ples
Christꝰ adest cū mr̄e pia quibꝫ officiose
Seruieras. vultu placito solant̄ euntē
Ora [illegible] lacrimis oppleuerat intꝰ abortꝰ
Naturalis amor/etenī sic credere fas est
Ꝙ p̄rem iesus/et sponsū fleuit morientem.
Uirgo bēigna suū/fidei custodis amator
Procūbit lecto/ꝯplexans mēbra pudicis
Oscula dat labijs/mi vir ꝯclamat/obijs me
Deseris et viduā passurā dira relinq̄s
Uelle tn̄ fiat dn̄i/dilecte vale mi.
Ecce iesus tuus/in placita te sede locabit
Protinus ip̄e ioseph p̄ciosa morte q̄euit

¶Legimꝰ christo moriente multa corpa sanctoꝝ surrexisse ꝛ venisse in sctām ciuitatem hierusalē et apparuisse multis. ¶Hic forte dicit aplus. Acceperūt mulieres de resurrectõe mortuos suos. Recogitet oro piꝰ animus si iustꝰ ioseph vnꝰ est ex illis putādus fuisse. q̄ marie apparuerit charissime sponse. q̄ eā cōsolatꝰ sit/q̄ tandē christo in celum ascēdente simul ꝛ ascēdit glificatꝰ. Nō dubiū ī aīa/sꝫ an ꝛ ī corpe nescio/deꝰ scit. ꝛ collocatꝰ est a dextris ipiꝰ iesu. ꝫ est in potioribus bonis suis ¶Concluditur ad extremum ꝓ p̄missis et alijs īenarrabilibꝫ iusti ioseph p̄conijs/q̄ꝫ recte/q̄ꝫ religiose faciūt et fecerūt q̄ celebritatē de virginali cōiugio marie et

ioseph/qui festiuitatē solēnē de beato trāsi/
tu eiusdē ioseph pagere senserūt tam verbis
q̄s scriptis suis/q̄ scripta quoniā vl' haben
tur vl' faciliter haberi p̄nt/ea breuitatis a/
mor linq̄t. Et ad vltimā se trāsfert cōsidera
tionem. que post p̄bū de nobilitate ioseph
et marie in p̄ma ɔsideratiōe Dehinc de ip̄o
rū sctificatiōe in altera Rursus de fomitis
rep̄ssiōe in tercia/loquit' de multiplici nati
uitate iesu. et de habitudīe quam habet ad
mariā atq̄s ioseph huiōi natiuitas

¶ [illegible] toto [illegible] mūdo
Sacra docens leta/q̄ scādit ad ethera p̄go
[illegible]
[illegible]
Credere fas statuūt solū tres ob honores
Concinim⁹/facite nobis hec gl'ia dei

Quarta cōsideratio

De Maria nat⁹ est iesus q̄ vocat' christus
nedū corpaliter sed sp̄ualiter q̄dem. Et de
virginali sponso suo Joseph suo mō dici
p̄t. Non eq̄dem dici pōt q̄ de ioseph nat⁹
sit iesus. modo q̄ blasphemat iude⁹ infelix
q̄ dicit xp̄m ex ioseph semie esse natū/pro
cul h' a pietate fideliū. ¶ Sed attēdo tripli
cem natiuitatē iesu christi/attēdat et vr̄a be
atitudo. scʒ eternalē/corpalem/sp̄uales vel
mentalē. Nascit' eni eternaliter ex p̄re. quē
[illegible]
Hinc est illud ecc'ie canticū. O oriēs splē/
dor lucis eterne. Et in p̄sona sapiētie increate
dicit Eccl'iasticus. Ego ex ore altissimi
p̄dij p̄mogenita ante oēʒ creaturā. Et Esa
ias. Generatōeʒ ei⁹ q̄s enarrabit? Et i p̄s.
[illegible] In hac eter
nali natiuitate xp̄i iesu/ neq̄s maria neq̄s io/
seph cōmūicat. ¶ Altera natiuitas xp̄i iesu
fuit corpaliter in mūdo ex virgine. De qua
angel⁹ ad mariā [illegible]
te et virt⁹ altissimi obūbrabit tibi. Ideoq̄s
et quod nascet' ex te sanctū/vocabit' fili⁹ dei
Et hoc factū est q̄n cōpleti sunt dies Ma
rie vt pareret/et peperit filiū suū p̄mogeni/
tū. Et in hac q̄dem natiuitate sola Maria
materiā mīstrauit. Alt vero q̄z corp⁹ marie
fuit ip̄ius ioseph iure mr̄imoniali q̄ fit mu
tua trāslatio corpoꝝ viri ad mulierē et econ
tra. Videam⁹ si cū intelligētie sobrietate di
cere fas nob sit q̄ ex corpe et carne Joseph
natus est christ⁹ iesus. Et h' dici forsitā pos

set nisi piarū auriū timeret' offensio. ¶ Ani
aduertamus tn̄ ex lege veteri/q̄ si frater de/
cessisset sine p̄le/frater supstes ducebat vxo
rē defuncti vt suscitaret semen ei⁹. Et nat⁹
inde puer dicebat' fili⁹ /nō q̄dem naturalis
sed [illegible]
[illegible]
sti dn̄ ioseph legit' habuisse duos p̄res. vnū
quē matthe⁹ noīat Jacob. alterū quem ap
pellat Lucas hely/q̄ legalis fuit pater. Ja
cob vero natural'. Quorsum ista? Nimirū
p̄ intelligētia l'r̄e ne pateat irrisiōi vel scāda
lo nescientiū morē scripture. quasi Joseph
habuerit duos p̄res naturales. Vel q̄ euā
[illegible]
¶ Proinde q̄tinus daret' intellect⁹ quō Jo
seph dictus est pater iesu christi/nedū a iu/
deis h' putantib⁹ et carnalit' sentiētib⁹/sed
ab ip̄a etiā virgine maria. Fili inquit quid
fecisti nobis sic. Ecce p̄r tu⁹ et ego dolētes
querebam⁹ te. ¶ Fuit itaq̄s ioseph p̄r iesu
reputatōe [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ne sed mystico spiramīe. Propterea p[illegible]
dem ioseph nō natural' sed legal' pueri [illegible]
[illegible]
le. Valenti⁹. Natus est igit' iesus in t'ra seu
fundo ip̄i⁹ ioseph. de qua terra clamat Esa
ias. Rorate celi desup et nubes pluāt iustū
aperiat' terra et germinet saluatorē. Et i p̄s.
Veritas de terra orta e. Quidni p̄perat igi
[illegible]
homīes in būdicta pueri iesu formatōe. q̄
niā natus est in ea et ex ea carne cui⁹ domi
niū iure mr̄imoniali vere trāslatū erat i ip̄/
sum ioseph. Vn̄ nō cōfundebat' maria vo/
[illegible]
ad abraam scribit ap'lus petr⁹. Vn̄ et p̄po
nit eū sibi vbi p̄us. Ecce pater tu⁹ et ego
q̄rebamus te. Nimirū. Quia maior in ma
ria q̄s sara humilitas. et Joseph dignitas
abrahe dignitatē supabat. Fuit aūt hec p̄
creatio pueri iesu in te maria p̄ spiritūsctm̄
de cōsensu p̄o vel interp̄tatiuo viri tui Jo
seph. Volebat eni q̄ fieret volūtas dn̄i per
[illegible] ¶ [illegible] ad ex
cludendū partus adulterinos vxoꝝ. in q̄
bus mariti vel nō cōsentiūt/vel ɔsentire ra
tionabiliter nequnt. Nullū idcirco ius pa
[illegible]
nitis) vendicare possunt. ¶ Libet hic excla

marie. O mi [illegible] p[illegible]suo ioseph sublimitas
tua. O [illegible] in incompabilis. vt mi dei
regina celi dn̄i [illegible] appellare te dum no
[illegible] [illegible] [illegible] precioso tho
dori qd hic amplius habeat mirabil' vel hu
militas in maria. vel in ioseph sublimitas
Quis incompabiliter excipet vtrūq3 puer
iesus bn̄dict⁹ in secl'a. de quo scriptū ꝛ iam
dictū est q erat subdit⁹ eis. Subdit⁹ fabro
is q̄ fabricauit aurorā et solē. Subdit⁹ fe
mine textrine cui flectit omne genu celestiū
[illegible] et infernoꝝ. ¶ Cuperē mihi ꝟba
suppeterēt ad explicādū tā altū ꝛ abscōdi-
tū a secul' mysteriū. tum admirādā venerā-
damq3 trinitatē iesu ioseph ꝛ marie. Vellē
mihi [illegible] [illegible] posse no[illegible] inuenio ac
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ꝛ glīa naturā nō tollat s3 extollat et pficiat/
recogitem⁹ pia deuotōe q si vincl'o q̄dam
naturali [illegible] [illegible] filii ad [illegible] et
matris ad spōsum suū. ꝛ vtriusq3. s. filij et
matris ad fidelissimū vigilātissimū ꝛ sedu
lū custodē ꝛ nutritium ioseph. q̄ fuit caput
marie. habēs inde auctoritatē aliquā/prin
cipatū dn̄atōē3/vl' imperiū in mariā/sicut
ꝛ maria suo mō in filiū suū iesū iure natal'
m̄rnitatis. quāt⁹ existimād⁹ est iust⁹ ip̄e Jo
seph nūc in glīa et in cel' q̄ talis ꝛ tantus i-
uentus est h̄ in miseria ꝛ in terris? ¶ Profe
cto si nō mentiebat iesus q̄ ait. Vbi sū ego
illic ꝛ minister me⁹ erit. Jlle primior videt
collocādus in cel' qui in misterio fuit vici-
nior obseq̄ntior atq3 fidelior post mariā in
uent⁹ in terris. ¶ Sed hec hacten⁹ de ip̄a na
tiuitate corpali iesu xp̄i cui⁹ pticeps quem-
admodū Joseph extiterit sup̄ viros cete-
ros/ꝛ de sublimitate sua aliq̄liter aptū ē ho
nore sanctoꝝ sanctarūq3 oīm. īter q̄s nō ē
ꝯtentio quis eoꝝ videat maior esse ac intel
A ligētie sobrietate semp saluo. ¶ Nūc de ter-
cia natiuitate que sp̄ualis est ꝛ omni deuo-
te viuēti ꝯmūicabilis sermo loquat. d̄ qua
christ⁹ apd̄ Johem ait. Oportz vos nasci
denuo. [illegible] [illegible] natū est [illegible] caro ē.
ꝛ qd̄ natū est ex spū spirit⁹ est. Jn hac autē
natiuitate vicissitudo mirabil' est. q2 dn̄s na
scit iesus in aīa deuota p fidē ꝛ grām fit ip-
sa verbigena. h̄ est verbū generās ꝛ m̄r dei.
que [illegible] nedum p naturā sed p ḡtuitam
adoptōem est filia. vt veꝝ sit de q̄libet tali
[illegible] virgo m̄r et filia. Jtaq3 q ma-
ter [illegible] est omni exceptōe maior qui ait.
Qui fecerit volūtatē pris mei q̄ in celis est
ip̄e meus frater soror ꝛ mater est. Porro de
filiatōe q̄d iohānes. quid paul⁹ dixerit sci-
mus. Dedit eis ptātē filios dei fieri inquit
iohes. Et quō? subdit q p fidē. q2 his qui
credūt in noīe ei⁹. Eodē eni teste. Ois qui
credit q̄m iesus est christ⁹ ex deo natus est.
Sequit aliud qd̄ ptinet ad anime ꝟbige-
ne. dei m̄ris et filie virginitatē. Qui nō ex
sanguinib9 (ait) neq3 ex voluntate carnis. ne
q3 ex volūtate viri. sed ex deo nati sūt. Ne-
scio dicere qd̄ sentio/nescio si satis assequor
verbis/suppleat impfectū meū sapientissi-
ma beatitudo vr̄a. ¶ Jtaq3 cōsiderat i aīa
rōnali indiuisibili q̄dem substātialit porci
[illegible] [illegible] [illegible] que nec [illegible] [illegible]
esse violatōi. Hec appellat quādoq3 a do-
ctorib9 synderisis. q̄nq3 apex mentis. q̄nq3
scintilla ratōis. q̄nq3 naturalis instinct⁹ in
bonū. Hanc aūt synderisim nec [illegible] viola-
tores ꝛ ꝯstupratores aīaꝝ demōes [illegible]
percepūt. etiā i iferno/q̄n ad bonū stimulet
ꝛ ad malū remurmuret. Hinc nascit acer-
bissim⁹ ille vermis qui nō morit. Hic ni-
xa discerpēs ꝛ dissipās (sup̄ q̄ꝫ cogitari pt)
aīam infelicē/dū synderesis impellit ad di
lectōem dei/sed reproba volūtas toto odi-
[illegible] [illegible] [illegible] ¶ [illegible] ad quid
ista de synderisi? Certe vt ostenderem⁹ ea3
sp virginē esse que dū ca3 obūbrāte ꝛ fecū
dante spūsancto manet infelicit steril. dū3
autē adest idē spūs visitās gratificans ꝛ fe
cūdans/fit ip̄a verbigena. h̄ est verbū pa-
[illegible]. et hoc sine corruptōne. q2 nō ex sangui
nib9 corporaliū fantasmatū. neq3 ex volun
tate carnis desiderioꝝ carnaliū. neq3 ex vo
lūtate viri. hoc ē ex potestate liberi arbitrij.
sed ex deo est q̄cquid hic natū est. Nec ta-
men excludit synderisis/ratōisq3 ꝯsensus.
Sed dum nūciatrix gratia afflatu secreto
et intimo veluti clauso sup̄ animā ostio sug
gerit aduentū verbi in mentē/respōdet syn
derisis humili genuflectione. Ecce ancilla
dn̄i fiat mihi s̄m verbū tuum. Deinde visi
tat Elizabeth senē et corruptā. p quā mysti
ce designat inferior portio ratōnis/se con-
uertens ad corpalia ꝛ terrena/vnde q̄dam-
modo violatur. sed ex munere diuino iohā
nem in se recipit. hoc est/grām participat.
Et ita gaudiū marie verbigene i elizabeth
grauidam partu tali grē deriuari recte me-
morat. ¶ [illegible] [illegible] breuiter ꝛ p capitu tan B
te rei tenuiter expositis de hac virginali na
tiuitate et filiatōe dn̄i in aīa nascitur iesus/q̄

vocatur christus/nulli dubia relinquit veri
tas nostre huius principalis quarte cōside
rationis [illegible] et ios[illegible] natus
est iesus q̄ vocat christus. Q, si traducere pla
cuerit verba thematis ad hūc anagogicū
intellectū. poterimus cōuenienter aptare q̄ ia
cob genuit ioseph virū marie. Quid enī p
iacob (qui supplātator appellat) rectius acci
pitur q̄s lucta et supplātatio viciorū qd̄ fit
in actiua. in qua primū cōtemplatiuū exer
ceri necesse est. Oportz insup vt actiuus post
se gignet ex se meditatōem. ¶Est aūt medi
tatio vehemēs animi applicatō ad diuinū
aliqd̄ inuestigandū/cognoscēdum et degu
standū. q̄ meditatio recte p ioseph exprimit.
quia ioseph crescēs interptat. Neqz enī pōt
aliter aīa melius excrescere spiritualibus au
[illegible] p meditationē fortem et salubrē/
p quā ascendit aīa de virtute in virtutē/ re
iecta vel supata fluxibilitate inanium cogita
tionū. et volutabro desideriorz carnaliū eua
cuato. Hec insup meditatio qz robusta est
neqz fluida vel eneruis sicut est ipa cogita
tio/rectissime vir dicit. Sed cuius vir? Uir
vtiqz marie p quā oīs mens illumiata vel
illuminatrix diuinius intelligit. Audi medi
tatōem illuminantē. In meditatōe mea (in
quit psalmista) exardescit ignis. Ecce splen
dor illustrans. Ex hac autē maria mystica
nascit p cōtemplatiōez iesus q̄ vocat chri
stus. nō q̄dem ex cōmixtione viri sui/q̄ est
meditatio. sed, put expositū est/mystico spi
ramine dū spūssanctus obumbrat aniam ad
terrena nō ꝯspiciēda/refrigerās ab ardore
illecebrarz carnaliū. Illuminat aūt ad diui
na libero ītuitu. lōge lateqz ꝯtemplāda cū
degustatōe q̄s suauis est dn̄s. ¶Hec est illa
beata natiuitas in qua castissimis amplexi
bus tenet et deosculat puer iesus. in q̄ pasci
tur et nutrit lacte deuotiōis et melle cōtem
platōis. in qua dulcor et splēdor est. Quieti
am p̄sa vice renascit aīa christo. vt ita se mu
tuo ꝯdecea(n)t adolescēs et adolescētula ī mē
tis excessu. et dicat ad dilectū suum dilecta.
Dilectus meus. supple ꝯdecet mihi et ego il
li. ¶Hec est [illegible]
tas [illegible]
nob[illegible]
[illegible] pro
pheta ait in psona dn̄i. Ego dixi dii [illegible]
[illegible] excelsi omnes. ¶Adeo quidē maria fu
it diuina. vt ea q̄ de sapiētia increata scribit
Ecclesiasticus/ecclesia trāsferat ad mariaz.

vt est illd̄. Ab initio et ante secula creata sū.
¶Succedūt pterea talis deo in dilectōne.
Uidete (inquit Johēs) qualē charitatem
dedit nobis deus pater vt filij dei noīemur
et simus. Succedit in strēnuitate. qz omne
qd̄ natū est ex deo vincit mundū. Et iterz.
Omnis qui natus est ex deo nō peccat. Nō
ne tibi magna videt strēnuitas vicere mū
dū et nō peccare? Succedit demū in here
ditate. quia si filij et heredes zc. ¶Quo con
tra nisi q̄s renatus fuerit ex aqua et spūsācto
nō potest intrare in regnū dei. quod ē here
ditas patrz nostri. ¶Legit Aristotelē dixis
se. Gaudeāt bene nati. gaudeāt plane/quia
nō ex sanguibus neqz ex volūtate carnis. ne
qz ex voluntate viri/sz ex deo nati sunt mo
do dicto. Quo cōtra maledicit Job. male
dicit et Hieremias natiuitati sue. repsentā
tes illd̄ apli. Omnes nascimur filij ire. Hec
est natiuitas nature corrupte/q̄ seclusa grā
miserabilis est. Job. homo natus de muliere
breui viuens tpe replet multis miserijs. Et
Ecclesiastes laudauit magis mortuos q̄s vi
uentes. et feliciorē vtroqz qui nōdū natus est.
¶[illegible] natiui L
tatē hominū/quemadmodū fecit herodes
diē natalis sui celebrē/in quo iohēs occisus
[illegible]
facere gens tracie que natiuitates hominū
deplorat. ꝯgaudet morientibus. ¶Dies vero na
tiuitatis spiritualis dum hō regeneratus est p
grām baptismo vel fluminis vel flaminis/
sub intentōe celebrari pt. nedū sine culpabi
li repbensione/sed cū laudabili grārū acti
one apud deū qui talit dedit nasci denuo.
Propterea post celebritatē natiuitatis bea
ti Johānis baptiste sacratissimā et iocūdā
quia sine peccato natus est p sanctificatōez/
instituit ecclesia natiuitatē beate et gloriose
sempqz virgis marie celebriter fieri admo
nita prius miraclo. Addidit cōseqnt octa
uas propter adipiscēdā (sicut hystorie tra
dunt) ecclesie pacē. Hinc in oratōne natiui
tatis eiusdē dicit. Famulis tuis dn̄e celestis
gratie munus īpartire. vt quibus beate virgi
nis partus extitit salutis exordiū. natiuitatis
eius votiua solēnitas pacis tribuat incremē
tū. ¶Si vero ppt finē cōsimilē cōgruat hu
ic sacrosācte synodo laudis aliqd vel hono
ris instituere p virginali sponso marie Jo
seph/cuius honor redūdat in ipam et in euz
q̄ de ea natus est iesum christū/viderit vr̄e be
atitudinis sapiētissima deuotio. Nō q̄ mul

explicationē festiuitatū apud vulg⁹ qđ de labore manuū viuere habz suadeam⁹/essz vtinā apud tales hmōi numer⁹ festiuitatuz minor/sicut in reformatōe hic in cōcilio notatum est. sed apud eccl'iasticos ⁊ de eccliasticis talis loq̄mur dū de celebritate virginalis cōiugij Joseph cū maria/ vel de ipi⁹ felici trāsitu fieri solēnitatē exoptamus Ad q̄d ista? Quaten⁹ ita marie meritis ⁊ intercessiōe tanti tamq̧ potentis ⁊ impiosi qōā modo patroni apud spōsam suā de q̄ natus ē iesus qui vocat' christ⁹/ reddatur ecclesia vnico viro vero ⁊ certo sūmo pōtifici sponso suo vice [illegible]. Nosq̧ deniq̧ singuli so renascamur felici natiuitate/hic ꝑ grām ⁊ i futuro ꝑ glīam que est natale sanctoꝝ. Intercedente te et si fas est dicere/quodā iure tuo iubente [illegible] ioseph vir marie d̄ qua natus est iesus q̄ vocat' christ⁹

Versus ad predicta

D Alma redēptoris mater/ cui lege supna
Uir iust⁹ ꝟgoq̧ ioseph cū ꝟgine nupsit
Da celebrē/dignūq̧ tuo ꝑsoluere cultū
Coniugio/fac nos purgatis sordib⁹ oēs
Posse deo iūgi/fidei qui federe puras
Desponsans aīas. diuino germīe cōplet
Portio nature. ꝑstantior esse maria
Creauit [illegible] hec mūdo [illegible]
[illegible]
[illegible]
Que clausit gremio/quē tot⁹ nō [illegible]
Olim/nam celi gabriel festinus ab arce
Preradiās alacer/tot⁹ iocūdus in ipsam
Nazareth/vrbem galilee nutrix/illic
Despōsata viro/dauidis d̄ stirpe/ioseph q̄
Dictus erat/clauso reperitur virgo maria
Ostiolo/cui dixit aue/cui gratia plena
Cui tecū dñs/gabriel que verba salutis
Uirgo silens cogitat/aīo turbata q̄uisq̧
Nunci⁹ archanū/diuo ꝑmone retexit
Hoc natura stupet/stupet hocq̧ ioseph reputans se
Mysterijs tātis indignū/voce modesta
Clamat/id vū mihi qđ sūt te dep̄cor a me
Mox exi dña/nec eni mihi nubere tecū
Fas video/dū sic ista ioseph trepid⁹ cogitaret
Soluit i sōnū. cui iussio celica dixit
Aude clare ioseph vxori tradere virū te
O nimiū dilecte deo/cui spōsa freq̄nt
Blāda iesū gremio posuit/fidēter adim⁹
Nūc thronū/resid3 vbi grā saluificās nos
Uira ioseph iusti ꝟe⁹/laus mira/mariam
Cui deus vxorē sociat. mirare sacratā
Fecundā ꝓlis cum virginitatis honore
Coniugiū/faber o mir⁹/cui subdit' vltro
Aurorā ⁊ solē q̄ fabricat/hūcq̧ benigno
Nouit ore p̄tem tali ꝗ3 ꝑ ... alumno
Regia stirps ⁊ sacra ioseph te reddit ab
Claris īsignē titulis/te leta deceter sorte
Paupies manuūq̧ labor nutriuit/obinde
Strēnuus ⁊ liber ac psalmo teste beatus
Hinc vxor tua tecū sicut vitis abūdans
Te dñm/spōsumq̧ vocat/nos redde btōs

Carmē eiusdem de

diuersa īmunitates pctō christi ⁊ mr̄is sue.
Ostrā dignat⁹ naturā supponitare
n Fili⁹ eterne saluificare volens
Circul⁹ vt fieret cōiūxit ad ima su
Uirgīs esse sat⁹ absq̧ viro voluit sūmū
Uirgo caret culpa peccati /pena remāsit
Natus vtrūq̧ tenet attamē impariter
Uirgo necessaria nature lege subisset
Culpam/ni domin⁹ sanctificaret eā
Sed caruit christ⁹ prima sub origīe culpa
Peccati penā sponte subire volens
Ad penas subiecta fuit nō spōte maria
Quāuis virtutis traxit ad obsequium
Indiguit redimi/nō filius/ergo redēptā
Perfecte fieri/matris honor voluit
Copula legitima fuit/⁊ semen benedici
More sacro potuit/festus ⁊ esse dies
Omnis eā virtus ꝑmo decorauit ab orta
Certatim dotes quelibet accumulat
Edocuit noster sermo vulgaris idipm
Totam qui pulcram magnificauit eam

Prosa in circūcisiōe

dñi ꝓposita ꝑ p̄dictū egregiū doctorē. que cantatur in cantu. Ueni sancte spiritus

Apparuit hodie mira virtus gratie que deū circūcidit. Nemen ei celicū nomē ⁊ saluificum. quod est iesus indidit.

Nomen salus homini/nomē qđ os domini ab eterno nomiat. Dudū matri numinis/hoc ⁊ spōso virginis/angel⁹ denūciat

Tu neq̄m vim zabuli. tu peccatū seculi/ nomen sacruz superas iesu nostꝝ precium Jesu spes merentiū. mentes salua miseras

Qđ deest in homine/suppletur nomīe quod est saluiferū. Tua circūcisio/cordis sit ꝑcisio efficax cauteriū

Sāguis fusus sordidos/lauet/riget aridos/mestis det solatiū. Anni nūc īitio bono ꝑ enceniis/da te iesu ꝑmium Amen

Fratres igitur charissimi/ ad mariā exultātes sic deuote iubilātes dicamus vna pariter

O maria maris stella. alma celorū regina. In hui⁹ mundi procella Ad nos virgo te inclina.

Nūc gaudeas ac letare/ q̄ meruisti portare deū rosa speciosa sup rosam tu formosa

Tu es rosa singularis/ sola rosa tu vocaris. Tu liliū et viola. Gaude plena fauis et suauis

[illegible] nulli [illegible]. Cordi n̄ro [illegible] fans [illegible] mentes nostras alloquaris [illegible] vt spernamus friuola

Gaude vernās paradisus/ in q̄ viget n̄r visus/ de q̄ surgit flos decoris. de qua fluit fons amoris et omne qd̄ est optimū

Gaude dulcis philomena. cui⁹ vox amore plena. tua suauis cātilena/ laus sanctorū est amena et gaudiū angelicū

Gaude rosis coronata/ omni flore purpurata/ ante thronū o decora/ dulcem plē pro nobis ora. vt se nobis det in p̄miū. Amen

Dulcis virgo atq̄ mater/ quā elegit de⁹ pater Aue plena gratia Tuū natū ora [illegible] stum/ vt coronet chorū istum in perenni gloria. Amen.

Incipit centilogiū

de cōceptib⁹ magistri Johānis Gersonis Cancellarij parisieñ. et eximij pfessoris in sacra pagina.

Eiusdē prohemiū

Onceptū de virgine magnificātes et implorātes cū illa q̄ mente prius q̄ carne ɔcepit. Cui⁹ nomen sanctū. q̄ de se p Salomonem loquit̃ in psona sapiētie. Necdum erāt abyssi et ego iā cōcepta erā. Agem⁹ pauca de cōceptib⁹ obediētes ɔsilio iesu filij syrach/ Precurre autē inq̄t prior in domū tuā et illic aduoca te. et illic lude et age ɔceptiones tuas. nō in delictis et v̄bo supbo. Sic agebat assidue illa cui dictū est p angelum. Ecce ɔcipies in vtero et paries filiū. Nam ɔseruabat om̄ia verba de filio cōferens i corde suo. Conferēs et cum virginali sponso et custode suo Joseph. Sepe q̄ reiterās canticū suū nouū. Magnificat anima mea dominū. Procedemus p verba centū/ et partes octo. ppicijs Jesu Joseph et Maria

Primū verbū

Onceptus i sua generalitate dicit̃ actus ɔcipiētis in vtero pprio vel alieno ad diffusiōem seu ɔmūicationē bonitatis p amorē. Sic ɔcept⁹ put et generatio reperit̃ in omni re [illegible] et amor [illegible] [illegible]. Hinc [illegible] natura [illegible] q̄ est vis insita reb⁹ ex similib⁹ silia pcreās vel cōcipiens. ¶Cōceptus entis est p̄mus omniū cōceptuū. quos ɔcipit p̄m⁹ deus/ sit ad intra/ sit ad extra. Ad intra q̄dem d̄ filio. Ex vtero ante luciferū genui te. Hic enī p̄ncipiū de p̄ncipio. De creaturis v̄o loquitur p pphetam. Portaui in vtero meo et gestaui a vulua seu matrice mea. Esaie. xl. Et i genesi [illegible] generatiōes celi et terre. ¶Cōceptio entis primi actiua nō est nisi de⁹ ipse ɔcipiens/ sit ad intra sit ad extra. Sz conceptio passiua dicit̃ ipsa res cōcepta/ sit ad intra sit ad extra. Nec oportet ponere in creaturis ɔceptōem esse relatiōem mediā realē inter deū ɔcipientē pductōe. et rem conceptā seu pductā. Esset enī talis relatio creatura dependēs cū nō esset creatrix essentia. Et si nō esset sua depēdentia pcessus esset ifinit⁹. aut equaliter sisterem⁹ in prima dependētia creature. ¶Conceptio in diuinis actiua que est pater cōcipiens dicit̃ s̄m po[illegible] [illegible] passiua que est fili⁹. Sic de spiratōe actiua et passiua dicerent. Que spiratio nō eque p[illegible] [illegible] nec [illegible] modo generatio dici deb3/ sz spiratio ¶Cōceptus entis in vniuersali rerū vtero sicut et amor incitans ad cōcipiendū multiplex inuenit̃. Diuin⁹. angelic⁹. ratōnalis. animalis. vitalis/ et pure natural̃. ¶Concept⁹ entis relatus ad primū ɔcipientē deum semp est bonus/ pulcer. nobilis/ et generosus. nec aliter esse potest. Sec⁹ si fiat relatio ad creaturas que cōcipiūt et concipiunt̃/ presertī si rationales sint et libere. concept⁹ enī peccatorū sunt ignobiles/ degeneres/ et spurij/ seu bastardi. ¶Concept⁹ diuinus interior prim⁹ est et solus et necessari⁹. Ceteri sunt temporales/ quia nihil ineternū nisi sol⁹ deus. contra platonē specialiter et alios philosophos/ imo et theologos quosdā/ qui vniuersalia etiā realia posuerūt eterna. Quos et regula fidei et parisieñ. dānat articul⁹. Quicquid enī est/ vel est creatura vel creatrix es-

sentia. Eternū autē nihil est nisi deus vl' in deo. In quo certe nihil est qd non sit deus. ¶ Concept⁹ creaturaꝝ tot modis varia no bilitate quot modis in sua pfectōe ꝛ bonitate ꝛ cōcipiendi manerie distinguitur. Ita ꝙ nomen iesu ſm humanitatē primū est et superaltatū. Deinde nomen marie matris sue. Deinde sunt angeloꝝ nomina ſm hierarchias ordīata. Lucifer vero ceteroꝝqꝫ noīa ſm substantie sue claritatē / noīa sunt dei. sed ab eis ꝑ priuationē lucis gratie deformata seu cōtenebrata vilescūt. ¶ Conceptus quāto sunt intimiores ꝛ intra manentes / tāto sunt pfectiores. ꝛ ecōtra ceteris paribꝫ ꝙꝫ ꝯceptus extra ꝓdeuntes queadmodū diuinus concept⁹ est ꝑsus īmanens ꝛ ꝯsubstantialis. Ceteri sunt in creaturis ꝑ respectū ad deum velut extra ꝓdeuntes [illegible] ꝙꝫ noīa seu voces ꝛ verba dei. Sunt et iam inter se diuersi realiter. et si fuerint intra manentes sunt sepe accidētales. Quicqd sit ꝺ ponentibꝫ ꝙ essentia rōnalis anime germinat suas vires ꝛ potētias ꝯsubstātiales. cuiusmodi sunt intellect⁹ ꝛ voluntas / ꝗs esse accidentia cōnaturalia ꝗdā tradunt. ¶ Cōceptus primi cōcipientis ad extra non pōt totaliter esse equiuocus nec penit⁹ vniuocus sed analog⁹ dici potest ꝓpter assimilatiōem aliquā ad formā entis quā ꝯmūicat primus concipiēs / vel ex nihilo vel ex vtero materie prime. vel ex vtero obedientialis potentie que latior est ī oīni re. ¶ Concept⁹ entis tanto nobilior est atqꝫ generosior ꝗnto pl⁹ habuit de actualitate ꝛ min⁹ de potētialitate que tribuit materie. Sec⁹ de possibilitate virtuali ꝗ forme tribuit. que ꝗnto est multiplicior tāto est vnitior et ꝑ paucio ra suā cōsequens pfectōem. Contra ꝺ mul [illegible] ¶ Concept⁹ habiti de deo possunt sub ordine ꝗntuplici notari. Prim⁹ essentialiū spectantiū ad eē. Secund⁹ essentialiū spectātium ad actiones. vt intellectualitas voluntas. Tercius obiectorū. vt intelligibile volibile. Quart⁹ essentialiū spectantiū ad ꝑsonas. vt intellectus potēs ꝑ intelligibile adequatū. Et voluntas volibile infinitū. Quintus est ꝯsur [illegible] Et quia totū [illegible] um ꝓcedit possibile esse intelligam⁹ ex istis ꝓducta [illegible] ad extra [illegible] lia connectit ratio deitatis. nō sicut subiectū passionē / sed sicut causa effectū sub triplici genere cause. quas in deo semꝑ coincidere necesse est / ꝗ sunt. efficiens. formalis / nō intrinseca et rei constitutiua / sed exemplaris. ꝛ finalis causa.

Secūda partitio de conceptibus [illegible] rationalis vl' hoīs in speciali

Onceptōnes in omni creatura reperibiles reperiunt in homie. qui ꝓpterea dicit omnis creatura vel minor mūdus. Hę sunt cōceptōnes intellectualis. scꝫ ratiōis animal vital et pure naturalis. Equiuoca insuꝑ virtute ꝛ analoga libera quoqꝫ ꝛ seruilis. moralis [illegible] ¶ Concept⁹ [illegible] formaliter ꝺ quibꝫ solis deinceps erit ſmo cū affectiuis sunt in triplici genere ſm tres anime ratōnalis vires seu potentias principales in vtero suo / ꝗ sunt Mens superior prima. Ratio vl' sensus interior secūda. Et sensus exterior tercia. ¶ Conceptōes in vētriculis anime ratōnalis solent geminos fructus seu ꝯceptus afferre. Quoniā alij sunt cognitiui vl' appꝛhensiui. Alij vero affectiui. Concipe autē dicit quasi simul capere. et intelligere ꝗsi intus legere. ꝛ reperire l memoria quasi iterꝫ parere. ¶ Cōceptōnes in vtero sensus exterioris sunt in genere ꝗntuplici / ſm ꝙ habꝫ vterus iste quinqꝫ sin⁹ pꝛincipales. quos dicim⁹ Visum Auditū Olfactū Gustum Tactū. de quibꝫ non est hic dicēdum ꝑ singula. vt si sensus sint eiusdem speciei in omnibꝫ pfectis animalibus Et ꝗ sūt ꝓpria cuiuslibet sensus obiecta cū similibꝫ. ¶ Conceptus exteriores istoꝝ sensuum talē habent primitatē ꝛ coordinatōnē ad reliquos interiores nobiliores / ꝙ nequeunt absqꝫ ipsis gigni. Quoniā oīs nr̄a co[illegible] ſm philosop[illegible] dat hoc signū. Quia deficiente nobis vno sensuū a natura / deficit ꝛ noticia ꝓpria de sensibilibꝫ illius sensus. ¶ Concept⁹ exterioris sensus in suis quinqꝫ ventricul' sunt initiales / et quasi substātiales respectu conceptuū supiorum. vnde ꝓdeunt oēs philosophie ꝯceptores [illegible] Naturale Rationale Morale. Quarū sūt multe species a philosophis ordine miro tradite. Ut sub naturali Metaphisica de essentijs reꝝ. Mathematica de nūeris ꝛ figuris. Phisica de motibꝫ. Sub ratōnali seu sermociōali grāmatica. logica.

rhetorica. Sub morali Ethica yconomica. politica. Quibus addite sunt ꝯceptões artiũ mechanicarũ varie. nec hic numerande. ¶ Conceptus exteriorũ sensuũ nequeũt fieri ꝑ reflexionẽ concipiẽtis supra conceptum suũ. Non enĩ est sensus virtus supra se reflexiua. Sicut ocul⁹ nõ videt se videre. nec auris audit se audire. ꝛ ita de reliq̃s. Sola enĩ virtus intellectiua se sup̃ se perfecta reditõne reflectit ꝛ reducit. Quod maxime patet in intellectu primo q̃ deus est. vbi monas gignit monadẽ. ꝛ in se suũ reflectit amorẽ. que reductio ꝑfecta est. nec alit̃ esse potest ne sit ociosa. ¶ Cõceptus exteriorũ sensuũ sicut sunt simplices absq̧ cõpositõe enũciatiua. Ita nulla est in eis falsitas qualis ĩ cõceptib⁹ cõplexis ꝛ iudicialib⁹ inuenim⁹. Et ita visus aspiciẽs baculũ ĩ aqua non fallitur. sed fantasia vl̃ ratio si iudicet ip̃m fractũ. Conceptio in matrice quinq̧ sensuũ semꝑ est naturaliter pulcrã. q̃ modũ habet speciẽ et ordinẽ. put alie res om̃s que non ꝓducunt̃ absq̧ numero põdere ꝛ mensura. ꝛ hec dicit̃ veritas vel nobilitas naturalis indelibil̃r stante. Sec⁹ de veritate cõplexa signi significantis ad placitum ꝑ operationem intellect⁹. ¶ Cõceptiões sensuũ exteriorũ dant occasiõem freq̃nter sensui interiori ꝛ ratõi vel menti iudicãti q̃ errent in suis cõceptib⁹ vt falsi deformes mõstruosi et ignobiles. falsitate scꝫ signi. ꝛ deformitate vicij. et hoc ꝑ statu nature posteri⁹ deficiẽte no ꝑmã[illegible] [illegible] qua homo nõ fuisset decept⁹ nec vigilãs nec somniãs / dño ꝓuidente ꝛ intellectu regulãte respectu omniũ potentiarũ in tota generatõe conceptuũ. ¶ Cõcept⁹ exteriorũ sensuum sunt simplices ꝛ expimentales geniti naturali necessitate ab obiectis suis ꝓprijs vel cõmunibus actualiter manẽtib⁹ ꝑ species suas impssas / etiã dum obiecta pereũt vel subtrahunt̃. Exempla sunt plurima d' sono et de visibilib⁹ radiosis. ¶ Conceptiões exteriorũ sensuũ iudicant̃ false turpes ꝛ distorte ex tribus principalit̃. quorum primũ est indispositio organi vel ventriculi q̃ fit conceptio. Alterũ est indispositio medij ꝑ quod species obiectorũ trãseunt ad sensus. Terciũ est distantia obiectorũ ꝑ ꝓpinquũ vl̃ remotũ improportionata.

Sequit̃ tercia partitio de conceptib⁹ interiorũ sensuũ

Conceptiones plures ꝛ nobiliores fiũt in secũdo aĩe ratõnalis vtero interiori organico / sicut traditiones quas recipit a sensatõnib⁹ / tã q̃s semina sunt spũaliores. ꝛ potẽtia cõcipiens illic amplioris virtutis est. Utrũ ꝟo sola ratõnalis aĩa sit subiectũ inhesiõis oĩm [illegible] ꝛ [illegible] videt̃ put ꝺ subiecto materialiũ accidentiũ. Dicunt aliq̃ q̧ solã materiã informant q̃uis totũ cõpositũ denominent. Sic visio que causat̃ ab aĩa ratiõnali vtiq̧ indiuisibili inheret sibi soli / q̃uis totũ oculũ vel hominẽ videre denominet. ¶ Conceptões interiores ꝛ organice q̃uis [illegible] tamẽ [illegible] ꝑ[illegible] ꝑm tres capitꝭ ꝯticulas aut cellulas. Quarum anterior que maior est cõtinet vim sensus cõmunis cũ imaginatiua. Secũda ꝟero q̃ mediocris est ꝯtinet formatiuã. seu cogitatiuã cũ estiatiua. Tercia ꝟo posterior et minor ꝯtinet retentiuã cum memoratiua. Dicunt̃ alijs noĩbus Sinciput. occiput. intercipit / seu mediũ in capite. ¶ Conceptiões sensus cõmunis sunt tot sim[illegible] fiunt ꝑ sensus exteriores singulos. etiã ĩ animalibus ꝑfectis. Ex q̃bus cõceptõib⁹ alie ꝛ alie pullulant imagines ꝛ forme ꝑ associatões ꝛ cõbinatões varias factas tam ĩ sensu ꝯmuni q̃ in fantastica ꝛ estimatiua virtute. Quod ingeniatũ ẽ a naturã ꝓpter procreationẽ necessariorũ ad vitã. dũ non habent aĩalia ꝑfecta alimentũ cõiunctũ / sicut plante vel animalia solũ tactũ habẽtia. sic patet in conchis ꝛ ostreis. ¶ Conceptiões virtutis formatiue cũ estimatiua ꝑcellũt ĩ multiplicatõe conceptuũ etiã in brutis super virtutẽ sensus cõmunis / quia multiplicius separe et cõiungere possunt imagines cũ intentõnibꝰ / et vtrasq̧ ad inuicẽ ꝑ vim estimatiuã que ex sensatis elicit insensata. vt ouis ex figura lupi elicit inimiciciã. Nisi dicamus hoc pure naturalit̃ fieri / quemadmodũ ab igne fugit aqua in lignis viridib⁹. et exteriores sensus qui simplices sũt horrent cõtraria ꝑ nature sensus vel naturalẽ instinctũ. ¶ Conceptõnes in hoc ventriculo medie cellule cerebri possunt cõturbari in brutis. et pl⁹ in hominib⁹ ex ꝯturbatione prioris cellule. qua priori nõ impedita potest nihilomin⁹ ista secũda multipliciter cõturbari vt nõ cõcipiat vel diciat nisi

mōstruosos partus/maxime dū accipit rerū similitudines p rebꝫ veris ad extra vt facit somniās. Potest insup ventricul9 tercie cellule cōcludi/ne pariat memorādo existētibus p̄missis sanis. ¶ Concep̄tōes in vtero fantasie brutorū animaliū ⁊ irrationalium variant̄ p diuersas industrias ex variatōe complexionū armoniarū adeo ꝙ puenīūt ad ratōnis industrias quodāmodo pcipiēdas [illegible] riorum iungunt̄ infimis supiorum. ¶ Conceptus irratōnaliū nō sunt nobiles vel ignobiles formaliter. quia nō habent vt homines cōiunctā ratiōnē p quā regulari possint aut debeāt. sed impetū motōis obiectalis insequunt̄. et pulcri sunt. vt ira in cane/ ⁊ in vulpibus astucia. ¶ Concep̄tōes in secundo ratōnalis aīe ventriculo plu9 per auditū discipline ⁊ nobilius multiplicant̄ ꝙ̄ p alios sensus. ꝙuis visus in se sit nobilior ꝙ auditus. ¶ Concep̄tōes vltime ⁊ posterioris cellule cerebri que memoratiua dicit̄ sumūt̄ cū circūstantia p̄teriti. Et illic species quasi sopite dicunt̄ nisi fuerint excitate p vias īgeniatas a natura vnde fantasmata fluunt ⁊ refluūt de cellulis anterioribꝫ et medijs in postremā ⁊ ecōtra. ¶ Conceptus formari possunt ab aīa rationali mediante spiritu aīali/qui est p̄mū anime instrumētum in cellulis cerebri/⁊ hoc rebꝫ ad extra nō ita sensatis/ sicut concipit̄ motus aureꝫ ⁊ colores medij in nubibꝫ et iride. imo ⁊ qdditates substantiarū p discursum ⁊ resolutionem sic formant̄ in ventre ratōnis. quia p statu vie nō intuitiue cernūt̄. Alioqn intellectus cognosceret panē nō esse in hostia cōsecrata. ¶ Concept9 possunt gigni ab anī ratōnali i cellulis cerebri/qui ppter cōiunctionē ratōnis et imperiū eius dicerent̄ liberi nō intrinsece sed denoīatiue. quorū alioui sunt nobiles ⁊ actus ingati virtutum Alij ignobiles viciorū. ¶ Concep̄tōnes naturales seu sermocionales de qualibꝫ sciencia possunt formari in cellulis cerebri p verba exteriora ad placitū significātia cū nutibus ⁊ signis. queadmodū videm9 in pluribus q garriūt de diuersis sciētijs. de qbus intelligūt p̄pe nihil plu9 ꝙ̄ ceci de coloribꝫ. quales dicebat apulei9 philosophari solis auribꝫ. Et de qbꝫ accipi potest dictū christi [illegible] non intelligunt. Tales philosoph9 vocat incōtinentes tpe passionis q loquunt̄ empedioclea

id ē sentētias grāues quas mente nō sentiunt. put ebrij ⁊ pueri ex sola fantasia multa dicunt. et alij multi qui carent iudicio rōis

Sequitur quarta partitio De conceptu entis in speciali. L

C Onceptus entis simplex p̄m9 est inter oēs cōceptus/tā in deo ꝙ̄ in creaturis. In deo qdem dūs pater cōmunicat esse suū ⁊ essentiā que idē est filio. Et ipse cum filio cōmūicat spiritusancto. In creaturis autē cōmunicatur p̄us esse/que cōmūicatio est quoddam cōcipe. his quidē clari9/ his autē obscuri9. ¶ Concept9 simplex entis est primū pncipiū incōplexum apud vtentes ratōe vl' intellectu. Nec aliqd vere ⁊ sincere concipit̄ nisi resolutio fiat ad hoc esse. ¶ Conceptus simplex entis sincer9 et elicit9 nō habetur i via naturaliter ⁊ de cōmuni lege. nisi p multas abnegatōes ⁊ resolutōes factas ab intellectu q fundat se in hoc lumine diuio signato sup eum. quo omne impfectū necessario reducit̄ ad pfectum. sicut potentia ad actū ⁊ priuatio ad habitū. ¶ Concept9 simplex entis recipit̄ multipliciter in se ⁊ i passionibus suis p̄missis. que sunt. vnū. verum bonum. pulcrū. nedū intellectualibꝫ. rationalibus ⁊ cognitiuis. sed suo mō generalit in omnibꝫ creaturis. ¶ Conceptus simplex entis in viatoribꝫ hominibꝫ recipi pōt ⁊ gigni tot modis quot modis in ceteris qbus̄ libet creaturis vnde cōcipi potest ens primo naturaliter sicut amor ⁊ bonitas Secūdo potētialiter/ vt mēoria meminit sui s'm Augustinū. Tercio habitualiter/sicut p habitū acquisitū vl' infusum. Quarto obiectaliter p species p̄prias sensibiliū. Quito obiectaliter p species alienas cōponendo diuidēdo ratiocinādo abstrahēdo. Sexto specialiter in hoīe per nomīa ad placitū significantia. Tandē intuitiue in patria. ¶ Concept9 simplex entis genitus p intellectū viatoris in vtero pure intelligētie si dīu psistere posset sine cōmixtiōe vel inuolutro sollicitudinū fantasmatū ⁊ cōcupiscētiarū/ ille merito sincera veritas diceret̄. ⁊ agalma pulcerrimū [illegible] in mēte. Et talē appellabat Aug9 p statu vie sincerā veritatē que mox instar chorruscatōnis vt illuxerit resorbet et inuoluit̄ nubeculis fantasmatū/si nō stabiliat̄ mens. ¶ Conceptus simplex entis accipit̄ hic in via decē

mnni lege nõ intuitiue / sed septē alijs modis in genere. scz p experientiā z resolutōez seu depurationē quinqz modis. z duobz p impositionē z autoritatē seu fidem alterius seminātis. ¶Cõceptus simplex entis acceptus p experientiā est aliqñdo pure vagus et ɔfusus vt hoc ens. qz qui dicit h ens dicit ens. imo et qui dicit nõ ens dicit ens. et ita de similibz entis acceptōibz cum impfectōe. vt ens in potētia. ens analogū ſm q̄d z contingens creatū z dependens. ¶Cõceptus simplex entis acceptus p abstractōez z resolutiōem purior est z determinatior q̄s pcedens. Et habz quattuor gradus. Unus est dū accipit ens ɔmūniter z analogice ad ens creatū et increatū. Secundus est ad ens increatū z substantiā creatā. Tercius est ad ens creatū carēs impfectōe qualicūqz. Quartus est ad ens simplex vnū z pfectum quo nihil mai⁹ seu meli⁹ cogitari pt. verū est q psupposita fide possunt haberi conceptus altiores etiā per intelligentiā d beatissima trinitate. et p affectōem anagogice sublimatā de torrēte voluptatis fontis vite. ¶Conceptus simplex entis habit⁹ p impositōem. vt apud phos. vel p fidē vt apd christianos significat z repsentat aliq̄d q̄c quid illud sit quo meli⁹ cogitari nõ potest. z hec est cognitio q̄d nois seu quid nomen significat. cū qua stat ignorātia vel dubietas si res significata sit aut quid sit. Sed nequa[illegible] habet cõcep[illegible] intui[illegible] neq[illegible] intuitiue[illegible] abstr[illegible] modis dictis. ¶Conceptus simplex entis iste quo mai⁹ cogitari nõ potest dicit pelagus quoddā essentiale infinitū ſm damascenū qd necessario ē esse suū z solū necesse est p essentiā z vnū z verū et pulcrū et bonum. Cetera aūt omnia p participationē z quādā imitatōis analogiā. Et sunt hec ita certa de deo apud il[illegible] qui[illegible] resolutiue purū esse q dubitare nõ possunt. qz sunt p se nota intellectis terminis taliū. Nihilominus teneat regula dionysij ad gaium / q si qs videns deū intellexit qd vidit nõ ipsum ɔtemplat⁹ est / sed aliq̄d eorū ab ipo existentiū z cognitorū. hoc verū est d ɔmuni quia nõ videt intuitiue hic et nunc. ¶Cõceptus simplex entis nullo modo potest esse ve⁹ bonus z pulcer nisi caracterizat⁹ seu sigillatus z format⁹ et quodāmodo viuificatus sit ab ente primo simpliciter q̄ maius excogitari nõ pt / cui⁹ nomen est vnicū / sanctum z benedictū in secula. ¶Concurrunt aūt in iesu duo noīa prima z suprema. Unū increatū / quod est ipm esse purū dei sibi soli comphensibile. Aliud creatū qd est hūana natura. q̄ sicut est pfectissima creaturaz sic est nomē exaltatū et magnificatū sup oē aliud nomē. ¶Sortit aūt de⁹ plura nomina p ne[illegible] put i opu[illegible] de modis significādi habz dici. De⁹ ſm Bonauenturā i breuiloqo dicit lux. vt ē rõ co[illegible] rõ ɔgnoscēdi p̄dispōsita. Dicit liber vite vt ē rõ ɔgnoscēdi p̄destinata z approbata. Est igit liber vite respectu rez redeuntiū. Exēplar vt existentiū. Speculū vt cūctiū. Lux respectu omniū. Et ad exēplar spectat idea verbū. ars. z ratio. Idea ſm actū p̄uidēdi, vbū ſm actū p ponēdi. ars ſm actū p sequēdi. ratio ſm actū pficiēdi qz sup addit rationē finis vl intentōem. Cognoscit insup cōtingentia infallibilit. mutabilia imutabiliter. futura p̄sentialiter. tpalia eternalit. qz p seipm essentialiter

Sequitur quīta par[s]

[illegible]

Concept[illegible] dicim⁹ / capiūt euidentiā et quasi vitā immortalē z eternā p viuificatiōem entis pmi simplicis. ſm triplex gen⁹ cause. efficientis. formal vl exemplātis. z finalis. Recipiūt. vt ab efficiente vnitatē modū z mēsurā. Recipiūt. vt ab [illegible]āte seu formāte speciē nūez z veritatem. Recipiūt vt a finiēte ordinē pōd⁹ z bonitatē. E qbz oībz necessario ɔsurgit pulcritudo de q̄ laudat pulcerrima mulierū in cāticis canticorū. ¶Concept⁹ ɔplexi qs dicimus rõnis dicunt p se noti / dū ɔcept⁹ simplices ex qbus componūt apphēsi reddūt primus complexionē euidente in lumie rationis intellectiue / vt de q̄libet esse vl nõ esse. cui nõ ɔtingit intellectis termīs dissentire. Tales vtiqz sunt ɔmūes animi [illegible] ptōes z hebdomades / z pme impl[illegible] et prima pncipia. ¶Cõceptus ɔplexi dicunt euidētes q recipiūt ab intellectu n solū supiori p lumē itelligentie sz etiā ab iferiori per certitudinē sensual expientie. vt q ignis ē calid⁹ / et q absinthiū ē amaz. ¶Cõceptus ɔplexi oēs medij dicunt qui nõ recipiunt euidentiā. nisi p reductōem seu resolutōem

ad conceptus experimētales primos vł se-
cūdos. que dicunť ꝯclusiones. sicut habeť
in pma phīa ꝛ ī prudētia ꝛ arte. ꝛ ī oī sciā.
Et hoc nō intelligiť de cognitione dei que
nullaten⁹ est discursiua aut cōpositiua. nec
de angelica cognitōe q̄ a multis similiť po
niť nō discursiua/saltē in pluribꝫ/nō opor-
tet. Dec⁹ in nobis hic i via. ¶ Concep⁹ cō
pleti sicut ꝛ incōpleti repiunť in hoīb9 pro
statu nature destitute freq̄nter abortiui vel
turpes et spurij ꝑpter indispositiōez matri
cis aīe ratōnal'/ex mala dispositōe corporis
vel prauā cōsuetudine. vł aliā de multis mo
dis. Prosunt autē ad fecunditatē ꝛ decorē
ingeniū clarū. exercitiū electū. ꝛ ociū sctm̄
seu deuotū et sobriū. ¶ Concep⁹ cōpleti tā
to sunt deformiores/ignobiliores ꝛ vitu-
pabiliores/q̄nto ꝓpinquiores sunt pmis
ꝯceptibꝫ euidentibꝫ/qui ꝑ experientiā supi
orem vel inferiorē accipiunť. dum degene-
rant ab eis nec imitanť eos assimilatōe pfe
cta. queādmodū culpabilior est errās in ia
nuis ꝛ meridie q̄ꝫ ī nocte. ꝛ turpior iudica
tur symia q̄ deficit ab hoīs figura quā vi-
deť imitari. ¶ Concep⁹ completi in vtero
mentis geniti ꝑ semina pmoꝝ pncipioꝝ
ꝯpletorū vel incompletorū/sunt nobilio-
res ꝛ generosiores/ceteris parib⁹ q̄ꝫ geniti
ꝑ semen expientie sensualis. Propterea sciē
tie morales que recipiunt pncipia moralia
hominū sup omnes min⁹ habēt certitudīs.
Similiter ꝛ sciētie nō abstrahētes a motu
ꝛ a materia. sed mathematice ꝓpter abstra-
ctōem huiōi sunt in pmo certitudinis ḡdu
quo ad nos ꝛ pisto statu. ¶ Cōcep⁹ com-
pleti possunt in vtero mētis vł ratōnis gi-
gni pulcri nobiles ꝛ certi ꝑ semen experien
tie sensualis/sed nō absq̧ semīe ꝯciliāte seu
fouente pmi lumis intellectualis/in quo vi
denť pma pncipia practica moraliū. vt q̄
nemini est iniuria faciēda. vnde pt elici sci
entia pure speculatiua de virtutibꝫ ꝑ dedu
ctionē ratōis logica mediāte. que ad h̄ iuē-
ta est ne ꝑalogizādo falleremur. ¶ Cōcep⁹
ꝯpleti varianť in nobilitate ꝛ ignobilitate
moraliter ꝑ varios ḡdus quales solēt assi-
gnari in certitudine veritatū sub nūero q̄n
tuplici fm accessum vł recessuꝫ a pmis pn
cipijs moralibꝫ ꝑ se notis. In pmo gradu
sunt pma pncipia. In scdo cōclusiōes eui
denter consequentes. In tercio sunt ꝓpositō
nes ꝛ articuli ex autoritate diuina suscepti.
In quarto ꝯclusiōes inde certitudīaliť de
ducte. In quinto sunt ꝯclusiōes pbabiles
ꝛ de fidei pietate. ¶ Concep⁹ cōpleti ō di-
uinis et spiritualibꝫ sunt ex se ꝛ via nature
generosiores ꝛ robustiores q̄ꝫ de creaturis
si capacitas vteri rōnalis ꝛ ītellectualis ad
eoꝝ susceptionē ꝛ nutritionē haberet armo
nicā ꝛ expeditā dispositōem. qꝛ q̄ sunt pri-
ma in natura sunt ī se certissima. ¶ Cōcep⁹
completi formāťr in vtero ratōnal' aīe no-
bili⁹ ꝛ generosi⁹ ꝑ semen fidei simplicis ꝛ ī-
corrupte. q̄ꝫ ꝑ semē solū philosophie tripli
cis. naturalis/ratōnalis/ꝛ moralis. quis
hoc semen adiuueť vehementer si receptū
fuerit ꝯgruenter. ¶ Cōceptus completi so
lēt gigni satꝫ ꝯformiť in secundo ventricu
lo vł sinu matricis anime ratōnalis. quo-
rum vnus diciť cognoscitiuus recipiēs se
men entis. Alius diciť affectiuus recipiēs
semen bonitatis. De quorū quolibet erit se
quens sermo.

Sequitur sexta par-

tic. De conceptibus intelligentie in vtero non vtentis organo corporali.

C
Onceptus in vtero ratōnalis ani
me in ventriculo intelligentie nō
vtentis organo corporis ꝓpri
sunt cōceptōibus angelicis sicut
suprema inferiorū iunguť infimis superi
orū. nō quin intellectus immediate forme-
tur a deo/nō ab alia intelligentia fm erro-
rem aliquorū. et hoc quo ad tria. que sunt.
natura. gratia. ꝛ gloria. ¶ Conceptōnes ali
que dicunť immediate fieri in vtero intelli
gentie humane/nō quin requirať obiecti p̄
sentatio ꝛ lumis spiritalis irradiatio. ꝛ spe
cies intelligibilis/que mediat inter poten
tiam ꝛ obiectū/sicut in visione corpali me
diat species coloris inter coloreꝫ et visum.
nec min⁹ diciť color immediate videri. qꝛ
nihil mediat inter potentiā visiuā ꝛ actum
sue visionis. quod si cōtingeret/visio medi
ata diceret aut reflexa. Sic in proposito.
¶ Conceptiones intelligentie qualescunq; pre
ter primā que deus est/sunt accidentia vel
actus ab intelligētia distincti. quia fm ar-
ticulum parisień. nulla intelligentia creata
est sua intellectio. vnde patet q̧ intellectus
possibilis ponēdus est in angelis/q̄ idem
est essentialiter cū agente. sed diuersi sunt
respectus. Itaq; sic angelus malus esset
sua beatitudo/quod esse nō posset. ¶ Con-
ceptiones intellectus humani nō fiunt ab

intellectu agente ꝛ intellectũ possibilẽ tanq̃
intellectus agens fiat cognitio possibil' in/
tellectus/quatin⁹ sint idem intellectus rea
liter/que ſm ecclie determinatõem est pro/
pria homis forma/agens ꝯceptões suas
in seipo/essentialiter ab eo distinct⁹. ¶Con
ceptões intelligẽtie humane nõ fiunt hic
naturaliter in via/nisi cõiuncto vel preuio
fantasmate. Sec⁹ de miraculo vl' priuata
lege. vt in paulo ꝛ in moyse/et in ꝟgine bñ
dicta. Alioquin raptus ꝛ pphetie tã in vi/
gilia q̃ in somno possent accidere natura/
liter. vt Auicẽna mentit⁹ est/in fauorẽ secte
machometi epilẽtici/ꝛ contra dictũ sancti
Petri ꝙ voluntate humana nõ est allata pro
phetia. ¶Conceptões intelligẽtie humane
nõ fiunt per im[illegible] idear[illegible] que
nõ sunt deus/vt Plato dicit posuisse. Nec
p solam inspectionẽ fantasmatũ vt Aristo.
dixit. nec p influxum solũ intelligẽtie vl' se/
paratar intelligentiar/vt Auicẽna posuit.
nec p actualem inclusionẽ rerũ intelligibili
um in aĩa. vt alij fabulati sunt. Sed ꝯstat
ex omnibꝫ verus catholicor mod⁹ ꝙ aĩa
in sui prima creatiõe est sicut tabula rasa. et
ꝙ capit scientiã suã a sensibꝫ ꝛ a fantasmati
bus p abstractõnem ab hic ꝛ nunc ꝛ a ma
teria. et pinde sciẽtia est de necessarijs ꝛ et/
nis ꝛ impossibilibꝫ aliter se habere. ꝙ non
accipit intellect⁹ res vt in actu sed vt ĩ apti
tudine. que aptitudo necessaria est/nõ quĩ/
dẽ in se vt sonat positio Aristo. sed in deo.
quia nihil est eternum nisi deus/vel in deo.
Et in hoc cõcederet positio platõis ſm in
te[illegible] Augu[illegible]. ꝙ de⁹ est eterna cau[illegible]
rerũ omniũ in essendo/supple aptitudina/
liter. et ratio eterna cognoscẽdi. supple exẽ/
plaris vel idealis. ꝛ etern⁹ ordo viuendi tã
q̃ causa finalis. ¶Conceptões humane in
telligẽtie poterãt p statu nature institute/fi
eri de insensibilibꝫ p abstractõem a motu ꝛ
a materia ꝛ a suis appẽditijs. Et in illis cõ
ceptõibus potuisset hõ/sinceriter ꝑstitisse.
Hinc Aug⁹. Que causa cur pmã lucẽ acie
fixa videre nõ possis/nisi vti[illegible]
Et quis eã ibi fixit/nisi vtiq3 iniquitas?
¶Cõceptões intelli[illegible] p statu nature in
[illegible] videnť potuisse fieri nedũ p aspectõ/
nem vel inspectiõem fantasmatũ/ vt hic in
via. sed p irradiatõem a superioribꝫ intelli/
gentijs ꝛ fortassis a sensibilibꝫ creaturis ali/
ter q̃ p sensum. vt p intelligentiã q̃ virtua/
liter ꝛ eminẽter ptinet vires sẽsitiuas ¶Cõ
ceptões anime sepate videnť aliter fieri pos
se freq̃nter q̃ p miraculũ/p susceptiões spe
ciez tam ab intelligẽtijs q̃ a sensibilibꝫ per
naturalẽ sui luminis irradiatõem. licꝫ imp
fectius multo q̃ in angelis/aut in statu in/
nocentie. ¶Conceptiões humane intelligẽ
tie hic in via/de pmo ente triplices esse pos
sunt. Quedã faciales ꝛ intuitiue. sic ĩ Pau
lo moyse ꝛ maria. licꝫ in raptu q̃dam. Que
dam speculares ꝛ sincere sine fantasmatum
inuolutro. licꝫ trãsitorie ꝛ raro. Quedã con
iuncte fantasmati ꝛ cõtinuo. ¶Cõceptõnes
humane intelligẽtie speculares ꝛ sincere vi
denť potuisse fieri p reflexionẽ ĩtelligẽtie su
per act[illegible] Pau
lo. imo qualis est in beatis. Est autẽ visio
seu cognitio vnitiua in expientia obiecti p̃
sentis in se vel in sua specie ppria. vel in su/
peminenti repñtatiõe. qualẽ deus habet.
¶Conceptões humane intelligẽtie sũt oẽs
vel intuitiue vl' abstractiue/videãt q̃ tale
aliq̃d ponere voluerũt. forte ꝙ sunt alie et
alie ꝯceptões obiecto p̃sente ꝛ absente

Sequitur septima

p[illegible] de ꝯceptõibus volũtatis i speciali. P

C Onceptões in vtero vel matrice
rationalis anime tot modis pos/
sunt multiplicari quo ad potenti
am appetitiuã/quot modis vari
antur q̃ ad apphensiuã seu cognitiuã ¶Cõ
ceptões appetitiue nobiliores ꝛ liberiores
sunt in suo genere/ceteris paribꝫ/q̃ cogni/
tiue nisi degenerẽt in viciũ. sicut dicitur de
peccatore ꝙ cõcepit dolorẽ et peperit iniq̃/
tatem. que duo ptinent ad affectiuã ¶Con
ceptões affectiue nequit fieri sine preuia
cognitione sepata vel ꝯiuncta. Separa de
us est. coniũcta vero ratio. Concursus au/
tem dei generalis nõ impedit libertatẽ/imõ
causat/fortificat ꝛ actuat. q̃uis nõ necessi/
tet. quia tolleret primũ motum suũ ¶Con
ceptões affectiue possunt gigni et conti/
nuari/facta p̃sentatõne obiecti [illegible]
per [illegible] vel cõ
fuse. Obiectalis autẽ p̃sentatio siue agat in
voluntatẽ ꝛ cum volũtate/ad productõem
volitõnis et nolitõis. siue non vt aliqui vo
lunt ꝙ corpus non agit in spiritum. Nihi
lominus nulla consurgit inde necessitas il
libertans voluntatem. ¶Conceptões af
fectiue consequentes ad conceptum primi
entis serenum, et purum/sunt nobiliores

sincere et delectabiles sup humanũ sensum
Unde beati p̄dicant mũdo corde ꝛ qui gu
stant de duodecim fructib9 ligni vite. ¶ Cõ
ceptões affectiue/tãto nobiliores sunt ꝛ io
cũdiores q̃nto se magis imprimũt ꝛ con
iungũt p̄mo enti/vice ɔtraria ad cõceptio
nes affectiuas de sensibilib9 q̃ sunt impuri
ores fetidiores q̃ sunt intimiores/ɔiũctio
res/vt tactus ꝛ gustus. ppterea iocũdissi
ma sunt ꝛ castissima diuini amoris cãtica
q̃ sinum resonãt amplexũ/osculũ ꝛ gustum
sed nõ infectis corde. ¶ Cõceptões affecti
ue nobilitatẽ ꝛ libertatẽ suscipiũt ab intrin
seca rõnalis aĩe libertate/que est liberum
arbitrium [illegible]
stens ex trib9. que sunt/facultas/ratio ꝛ vo
luntas. Un[illegible] voluntatis dupli
cẽ contingentiã sortiunt/dũ effect9 natura
liter pdeuntes habeãt nisi cã vnã/respectu
prime cause. ¶ Conceptões affectiue ratio
nales adeo sunt libere ex vi sue originis q
seruili necessitate nequnt ab aĩa pcedere/q̃n
uis aliques necessario forment vt p̄me com
placentie [illegible] apprehensionem
q̃ nõ habẽt laudẽ et vituperiũ sicut nec for
malẽ arbitrij libertatẽ. ¶ Cõceptões affecti
ue rõnales ꝛ intellectuales vt rõnales sunt
ꝛ intellectuales differũt in nobilitate ꝛ lib
tate a brutalib9 q̃ seruiles sunt impet9 cõse
q̃ntes obiectales. Non sic ille pcedũt sed a
libertate volũtatis/nõ qualiscũq̃ sed arbi
trij libertate. que pt agere ꝛ nõ agere. aut in
[illegible]
q̃uis hec cõditio nõ sit de libertate volũta
tis simpliciter/sed ex impfectiõe cõsurgit ĩ
actib9 suis. q̃ possunt esse ꝛ nõ esse. ppterea
libertas arbitrij nõ ponit in deo ad ĩtra s;
bene ad extra. Fit aũt suspẽsio vl' negatiue
nihil volẽdo/vel positiue se ad alia diuertẽ
do. vl' s̄m aliq̃s p actũ expimentalẽ mediũ
ĩter velle et nolle. ¶ Cõceptões affectiue du
os habẽt sin9 vl' ventriculos in vtero rati
onalis aĩe. q̃ nominant a phis ꝛ theologis
ɔcupiscibilis ꝛ irascibil' vnde gignunt et
pdeũt omnes anime passiões. circa quas
sunt virtutes sub tẽperantia ꝛ fortitudine
cõstitute. dũ p prudentie directõnem fiant
ɔformes recte ratõi/que regula est agibiliũ
humanorũ. ¶ Conceptões affectiue possũt
circa rẽ eandẽ diuersificari/et circa diuer
sas vniri virtute rõnalis anime/sicut in
cognitiua sic ꝛ in affectiua. nec in istis ẽ me
dacium. Determinatio aũt voluntatis ad p
mum velle nõ fit nisi a seipsa p formale illo
velle. sicut determinatio diuĩe volũtatis ad
extra respicit determinatõem in effectu. pro
pterea si futurus sit effectus dicit determi
nate q erit sed nõ de possibili quin semper
ante positionẽ fieri nõ possit. ¶ Cõceptões
affectiue vehemẽtiores sunt ꝛ efficaciores
ceteris parib9 q̃s cognitiue/imo sine eis lan
guidi sũt cõceptus cognitiui velut inertes
ꝛ mortui. Et ideo nobiliores dici debẽt. si
cut et volũtas in hoĩs regno principatur.
ppterea lex ꝛ pphete dependẽt ex dilectõne
seu charitate. de corde puro. ꝛ ɔsciẽtia bo
na ꝛ fide nõ ficta.

Sequitur octaua ꝛ

vltima partitio approbata conceptib9 mẽ
tis s̄m cognitõem practicã

Conceptus hominis vt hõ est/di
citur pprie de ɔceptu mentali co
gnitiuo. licz ad effectũ extendat.
¶ Cõceptus cognitiu9 [illegible]
actus entis. et verbũ eius naturaliter repre
sentãs obiectũ/ꝛ nomẽ eius declarãs obie
ctũ ipm. Sic inuestigauit Aug9 p verbũ
seu conceptũ intelligentie nostre verbũ in
diuina trinitate. hoc verbũ nõ est alicuius
idiomatis sed sil'e apud omnes. nec ĩ ipso
cadit equiuocatio qualiscũq̃. ¶ Concept9 in
teriores in vtero mẽtis naturaliter signifi
cãtes nõ suffecissent p statu nature destitu
te ad cõsecutõez sententiarũ philosophicaliũ
si nõ fuissent inuẽta noĩa ad placitũ signifi
cantia. vñ grãmatica. logica. rhetorica sũ
pserunt initiũ. pcessit inde distinctio de in
tentõib9 primis ꝛ secũdis in aĩa. Dicunt
enĩ ɔceptus esse intentões/q̃si int9 tentões.
Intentio s'cda dicit que rep̄sentat cõcept9
vt gen9 ꝛ species ꝛ noĩa ɔceptuũ. ¶ Conce
ptus mentales ab exordio habiti sunt nõ p
solam obiectorũ apprehẽsionẽ naturalẽ/sed
etiã p supnaturalẽ infusiõem/ex q̃bus po
tuerũt formari [illegible] cõcept9 [illegible]
us. ꝛ hinc exteri9 noĩa ad placitũ significã
tia institui. pptẽr ciuilẽ inter homies ɔmu
nicatõem in amore fundatã. ¶ Conceptus
p̄o taliũ nominũ sunt naturales/nec repre
sentant ad placitũ/nisi p discursum/q̃uis
impceptibilẽ/qz dũ pcipit vox extra memi
nit intellect9 ad q̃d significãdũ fuerit ĩposi
ta. de q̃ ɔceptũ nouũ formauit. Confirmat
hoc verbũ textus genes' de Adã q̃ vocauit
res adductas nominib9 suis. ¶ Cõceptus

metaphisicales ꝓcesserūt viā naturalē ꝯgni
tōnis vel adquisitōnis cōcept⁹ grāmatica/
les vel logicales. licȝ ecōuerso sit via disci/
pline seu cōmunis deductōis. Est aūt ꝓ/
cessus naturalꝭ adquisitōis in ꝓmis inuen
toribꝫ. quia ꝓmo ꝑ sensus acceperunt acci
dētia cū subiectis secū inuolutis/secundo
abstraxerūt ꝗdditates reꝝ ab hic ⁊ nunc. ⁊
denudauerūt ab accidētibꝫ substātias. Ter
cio imposuerūt apud semetipsos ꝟba men
talia/que ꝗdditates hmōi repsentarēt. Et
ita fuit in eis logica ꝗdā mētalis ꝓus ꝗ̄ȝ vo
calis aut scripta. imo ⁊ grāmatica pri⁹ ita
cōposita est. ꝗ min⁹ aspicit res ꝗ̄ȝ logica. qꝛ
fundat se ⁊ suos modos significādi ī cōce
ptibus ꝗ sunt ꝓme intentiōes vel secunde.
ꝯseq̄nter ars imitata est naturā in vocibꝫ ⁊
[illegible] imo ⁊ in natur[illegible] [illegible]
lib⁹ ad placitū institutis. ¶ Cōcipiēs aliē
rem ꝗ̄ȝ sit. nō ꝓpter hoc decipiꝉ cum intelle
ctus sit virt⁹ abstractiua potēs vnita diui/
sim cōcipe. ⁊ diuisa ꝯiunctim materialia ꝗ
ꝗ̄ȝ immaterialiē ⁊ singularia vniuersaliter.
¶ Cōcipiēs ꝙ res sit aliē ꝗ̄ȝ sit/decipiꝉ duȝ
abstrahit/diuidit aut ꝯponit sua fictōe si/
ne correspōdentia ī re. Sup qua deceptōe
recursus habēd⁹ ē ad ꝓmā philosophiaȝ ꝗ
metaphisica nomīaꝉ. ¶ Cōcipiēs rem peni
tus eandē diuersis cōceptibꝫ/nō synoni/
mis falliꝉ si nō fundeꝉ hmōi distinctio sup
distinctōe ꝑsonali relatiua/qualꝭ est in diui
nis/et nō altera in creaturis/que cognosci
tur ex ꝓ velut a posteriori. ꝙ de⁹ potest hu
iusmodi res sepāre/⁊ sepatas ꝯfuare vt du
os hoīes/aut duas q̄litates. aut generaliē
oīe accidēs a subiecto. Et ita nō opꝫ po/
nere in relatōibꝫ ⁊ respectibꝫ distinctōes es/
sentiales a suis fundamētis/sicut nec vni/
uersalia realia distincta a singularibꝫ. sȝ suf/
ficit ꝙ ꝑ negociatōȝ intellect⁹ tales relatōes
respect⁹ ⁊ vniuersalitates ꝯsurgant ex reb⁹
intrīsecis/ne ponaꝉ pluralitas sine necessi/
tate aut ꝓcessus in infinitū. aut diuīe potē/
tie derogeꝉ. Deniqȝ sic diceret nec ꝙ pūcta
indiuisibilia nec instantia sunt in corꝑe vꝉ
R tēpore ꝓter omnē opatōem intellect⁹. ¶ Cō
cipiens distinctōem ī diuinis vꝉ in creatu/
ris minorē ex pte rei ꝗ̄ȝ sit distinctio ꝑsona
rū diuinaꝝ falliꝉ siue dicaꝉ distīctio forma
l[illegible] modo
rōis. que distinctio q̄liē fiat et significeꝉ ex
modis supponēdi ⁊ ꝯnotādi in cōceptibꝫ
vꝉ terminis sciri debꝫ a logico vꝉ grāmati

co/ꝗ a metaphisico trahunt scientiā. qꝛ no
men bene et ꝓprie nequit imponi rebꝫ/cēn
tijs eaꝝ īcognitis. Qua sup relatioꝛ erit ser
mo in opusculo ꝺ modis significādi. ¶ Cō
ceptōes distinctōis septuplicis quam aliꝗ
se trahere dicūt ex scotistꝭ referri pñt ad tres
dūtaxat modos iuxta ockamistas. quorū
vn⁹ sol⁹ repiꝉ in diuīs ꝗ est relationis realꝭ
Alt⁹ solū repitur in creaturis ꝗ est essentia
lis diuersitatꝭ. Terci⁹ est mod⁹ distinctōis
rōis quā fabricat intellect⁹ tā circa deū ꝗ̄ȝ
circa creaturas modis innumeris. Noīan
tur hi septē modi ꝓm⁹ rōis. secūd⁹ ex parte
rei. terci⁹ formalis. q̄rtus realis. q̄nt⁹ essen
tialis. sext⁹ se totis subiectiue. septim⁹ se to
tis obiectiue. ¶ Concept⁹ diuersoꝝ modo
rū dicendi ꝑ se ⁊ ꝑ accidens ⁊ ꝑ se ꝓmo ⁊ ꝑ
se scdo. ⁊ ꝑ se de ꝓm ꝙ ipm. i. ꝯuertibiliter
fundaꝉ sup distinctōe reꝝ essentialiter disti
ctaꝝ in creaturis. ⁊ relatiue in diuīs. vt ista
nō est ꝑ se ꝓmo cōuertibiliter essentia est pr[illegible]
[illegible]as. sic enī omne qđ est essentia estȝ pr̄.
Et inde cōsurgit ꝙ hec essentia nō ēt ēē me
diū in syllogismo expositorio in diuīs. quī
nō resoluiꝉ ad dici de omni. i. ꝑ se prīo con
uertibiliter. quod oporꝫ ī medio syllogis/
mi expositorij ⁊ ī alijs silꝛ. Cognosciꝉ [illegible]
distinctio ratōnis/qua formalꝭ dici potest
⁊ cōsurgit ex parte rei/quādo ⁊ vbi rō diffi
nitiua vel descriptiua vni⁹ termini non est
ratio alterius/vel ecōtra. vnde consurgit ꝙ
ꝓdicata cōtradictoria verificanꝉ de termi/
nis vel cōceptibꝫ illis/imo et ꝯgruitas tol
litur et variaꝉ. Dicim⁹ enī ꝙ materia appe
tit formā. et cū materie appetitus nō sit ni/
si materia/nihilominus incōgrue diceret
ꝙ materia materiat formā. Nec dicimus ꝙ
intellectus vult ⁊ voluntas intelligit. ⁊ ita
de esse ⁊ essentia/de albedine ⁊ similitudīe
propter modos significandi alios et alios
¶ Cōcipiēs res naturales modo doctrina
li potest duabꝫ vijs quasi cōtrarijs incede/
re/⁊ ordinē sciētijs dare. Una via ē ex par/
te rerū cognoscibiliū a priori. Altera via est
ex parte cognoscentiū a posteriori. qualꝭ tra
dita est ꝑ philosophos in oībus sciētijs
a grāmatica vsqȝ metaphisicā ꝑ scientias ī
termedias. sicut docet ordo pulcerrim⁹ sci
entiarū. Non autē sola volūtate vel a casu
ꝓgrediens. sed in rerū natura fundat⁹. vt ī
de modis significādi habet tradi. ¶ Conce
ptus intellectuales ratōnabiliter ⁊ sufficiē/
ter a philosophis numerati sunt. dū diuisie

eos in sapiētiā ꝛ intellectū/et in scientiam ꝛ
prudentiā/ꝛ in artē. Quorū cōceptuū rō ꝛ
distinctio alibi satis apte tradita est. Silr ꝛ
de subiectis ꝛ obiectis oīm sciētiaꝝ singil/
latim ꝛ quēadmodū impssum gerūt vesti/
giū beatissime trinitatis q̄ cunctis est cau/
sa essendi. ratio intelligendi ꝛ ordo viuendi
¶ Concept⁹ [illegible] sub
alternis faciliter inueniuntur erronei si con
tenti nō fuerint terminis sue inq̄sitiōis. aut
nisi trāscēdant aut se resoluant ad cōcept⁹ sciē
tie subalternātis. pcipue ad metaphisicam
spectat scire an abstractōes quas facit a ma
teria sint ita ī re ad extra vł in solo ꝯceptu.
Hec ad medicū spectat si aīa sensitiua disti
guatur ab intellectiua. Hec ad astrologum
vel tal' est/si mot⁹ est res distincta a mobili.
Et si sint veraciter epicicli vł intelligētie a
celo distincte. ꝛ ita de sił'ibꝫ sciētijs [illegible]
[illegible] metaphisica [illegible] pli
catōibus grāmatica ꝛ logica. vł si lati⁹ ac/
cipit ens sub diuersis analogijs nō est no/
strū int formalistas ꝛ terministas tantā cō
ponere litē. que pfecto sepe ꝓcedit ex equiuo/
catōe quid nomis/q̄ nō patitur in quauis
disputatōne fieri posse cōcordiā. Est ꝫ igit
vtraqꝫ via a scholasticis cognoscēda. ¶ Cō
ceptus speculatiui faciliter trāseūt in affini
tatē practicoꝝ ꝛ ecōtra. sicut veꝝ ꝛ bonū in
ente ꝯnectunt. imo nulla ē scia vel sapiētia
quin ad dilectōem dei debeat ordinari. vbi
sua stat pfectio libertas ꝛ nobilitas. Sec⁹
in amore sensibiliū vł ipoꝝ factōne. ¶ Cō/
[illegible] p in/
[illegible]
[illegible] platonicoꝝ peripate
ticorū nō ob hoc dicend⁹ esset vere felix. imo
se fundat in principijs erroneis. de intelle
ctu humano et intelligētijs. vn̄ ꝯfinxerunt
idolatre ꝛ demonicole theletas et theorgiā
p purificatōibꝫ animaꝝ ad ꝯformitatē in/
telligentiaꝝ/ꝛ tandē dei. Sed defecerūt scru
tantes scrutinio/ꝛ merita est [illegible] sibi
¶ [illegible] verbū hic p fide ꝫ
[illegible] dicenda est [illegible]
[illegible] beatitud[illegible]
tā p partū verbi in gloria si pseuerauerit vs
qꝫ in finē. De quo partu theologizātes ma
gna dicūt/que nec ocul⁹ vidit. nec auris au
diuit/nec in cor hoīs ascendit que ppauit
deus diligētibꝫ se. Ipi soli gloria in eternū
ꝛ vltra Amen.

Finis

Prefatio magistri

Johannis Gersonis in librū de vita spiri/
tuali anime.

R Euerēdo i chri
sto patri ꝛ sacre theologie pfes
sori eximio dn̄o Petro Came
racensi ep̄o/eius discipul⁹ Jo
hānes cācellari⁹ indignus eccl'ie parisien̄.
p se humile obedientiā ꝛ p cōmuni salute
sapere ea q̄ recta sunt. ¶ Postulare dignata
est beniuolētia tua pceptor inclite/quatinus
scripto tibi traderē vnā ex lectōnibꝫ meis/
cui psentiā tuā pstare nō erubuisti. nec inso
litā hāc rē effugisti/tu schole theologie iu
bar radiosissimū. tu iā doctor emerit⁹ Eru
bui fateor/imo ꝛ tota schola obstupuit ad
hanc humiliatōem dignitatꝪ ꝛ sapiētie tue/
quasi lumē sol a stella. mare aquā a fluuio.
lanā ouis a capra mēdicare videret. Sed
ita verū est/vbi sapiētia ibi hūilitas. sicut
ecōuerso testis est sapiēs/ubi sapientiā esse
vbi reperit humilitas. Tu denicꝫ quanto
maior es (iuxta eiusdē cōsiliū) hūilias te in
omnibꝫ. Minus quoqꝫ nūc mirādū est si
illā (quātulacūqꝫ est) meā eruditōnem dili
gis ꝛ amplecteris cui⁹ tu nutritor fotor et
auctor hacten⁹ extitisti. Quod fecit q̄sqꝫ tu
etur opus/vt ait Naso. Ita hoc ī loco chri
sti verbū non inepte iungit. Doctrina mea
nō est mea/sed eius qui misit me ptis. Et
certe tu pater me misisti/quia me p te licenti
atū in sacre theologie facultate fecisti. Tu
per te ꝛ sub te magistralibꝫ me insignijs de
corasti. Te insup motore in cācellariat⁹ of/
ficium tibi successi/tāqꝫ nō meritis equis.
¶ Feci aūt cumulati⁹ q̄ [illegible] sequentes
itaqꝫ lectōes eiusdē materie mittēdas dere
[illegible] ad te [illegible] hec pru
prio. Sed vel ad obedienter cōplacendum
vł ad pstādū gustū aliquē veteris ociū one
rosis curis tuis. vł qd molesti⁹ ē ad corri/
gendū pficiendūqꝫ impfectū meū qd vide
[illegible] ¶ Attamē [illegible] ignoscet no
stro huic opusculo si q̄s forte lector ali⁹ in
ipm cōiecerit oclos. Et si offenderit eū ser
mo incultus/nec satis pfecto et pulcro vt
tractatū decuerat ordine cōtextus/recogi/
tet [illegible] alium p lectōnibus alium
p tractatibꝫ stilū esse. Sciat nō ita cohere
re que varijs tpibꝫ plata sunt quēadmodū

illa que elaborata sub vno tenore dictauit oratio. ¶ Nihilominꝰ his lectōibus more ꝫ tractatꝰ nūc imposui qđ q̄ntū fas extitit/ diuidens eas in tres ptes ſm materiā pncipalē triplicē. Et ꝯformit ad hec tria apli vba infra ꝯmemorata/ ⁊ quasi ad quoddā thema. In ipo viuimꝰ mouemur et sumꝰ. viuimꝰ enī in deo viuificatōe gratie. Mouemur in eo ⁊ ad eū/ pōdere opatōis meritorie. ⁊ tandē circulo q̄dā intelligibili sumꝰ in eo velut in cētro nr̄o p quietē ꝯtemplatōnis stabilis ⁊ serene. Primū est oīm in grā existentiū quasi incipiētiū. Secūdū pficientiū. Terciū perfectorū. ¶ Primum in baptizatōne fluminis vl' flaminis. Secundū in temptatōne pegrinatiōis. Tercium [illegible] pmo baptizatus est/ postmodū tēptatꝰ. deinde cōsolatꝰ. Sicut ipe est vita animans. via mouēs. veritas stabiliēs. alpha ⁊ o/ pncipiū mediū ⁊ finis. In q̄ viuimꝰ p fidem formatā. quia iustꝰ ex fide viuit. ⁊ h̄ i vita rōnali. Mouemur p spem desiderantē que sursum sunt in irascibili. Sumꝰ p caritatē radicatā i ꝯcupiscibili. ¶ Prima ḡ ps opusculi q̄ latior est ⁊ p lectōes distinguit'/ agit de vita aīe ⁊ de morte ipius. ⁊ de egritudinibus spiritalibꝫ/ inq̄rēdo q̄ddicatē peccatoꝝ a radice/ ⁊ elicīēdo moralia documēta inde seq̄ntia. Scđa tractat đ vita scđa anime q̄ est motus eiꝰ vl' instinctꝰ/ inq̄rēdo distinctōem int' bonas inspiratōes ⁊ imissiones p angelos malos/ i diuersis materiis. ⁊ de modo tēptatōes supandi. Tercia loq̄tur de vita aīe p ꝯtemplatōes stabilite ⁊ cōsolate. Bene valeas pater in christo ⁊ oremus p inuicē vt saluemur.

Pars prima incipit

de vita spirituali anime

Ego vos baptizaui aq̄. ille vos baptizabit spiritusctō. Antiq̄ iā atq; notissima [illegible] baptismꝰ iohannis. ⁊ q̄d baptismꝰ christi. Nam cū baptizari sit nasci denuo/ sicut nicodemo dicebat christꝰ. tantū interest inter baptismū iohis ⁊ christi/ q̄ntū ipa dispositio ad vitā differt ab introductiōe eiusdem vite spūalis in nobis. ¶ Erat itaq; nob̄ baptismus iohānis pparatoriꝰ ad vitā spūssancti ꝯplendā in suscipiētibꝫ. sed christus solus ꝑe viuificabat. q2 solꝰ vere baptizabat spūsctō. Placet aūt vt omissa interim ptractatiōe lrali sup hoc duplici baptismo quoniā notissima est/ vertamꝰ ꝯsideratōe ꝫ nr̄am ad loq̄ndū de vita aīe. quā spūsctūs opat' in nobis p baptismū/ q̄ vsitato iā nomine dicit' esse flaminis. Ille enī baptismus p se efficat' ē. Absq; eo aūt nec baptismꝰ fluminis nec sāguis pdest q̄cq̄. Dicebat paulus atheniēsibꝰ allegās vnū ex eoꝝ poetis dū de deo loqueret'. In ipo enī viuimꝰ mouemur ⁊ sumꝰ. Act. xvij. Que vba si quis ad corpalē ⁊ hāc visibilē vitā motū ⁊ existētiā referat nihil eū errare crediderim/ q̄m sicut vas aquā ꝯtinet ⁊ figurat. ita vt vex sit q̄ aq̄ plꝰ i vase q̄s in se figurat'. sic mlto intimꝰ in ipo deo tanq̄s in vase omnē creature labilitatē ꝯtinēte viuit q̄cq̄d viuit. mouet' q̄cq̄d mouet'. ⁊ oīs existētia ne defluat i nihilū/ in ipo est atq; ꝯseruat'. Sꝫ de spūalibus ⁊ inuisibilibꝫ locuturi dicamꝰ q2 aīa rōnal' hꝫ in spūsctō suā vitā/ suū motū/ suā existētiā. Est q̄ppe h̄ ppriū ipi creature rōnali sup ceteras/ q2 capax est vite alicuiꝰ [illegible] qđ ē i se naturale. Et queadmodū materia pma. ⁊ si de se nō sit nihil. capit tn̄ suū esse pncipaliꝰ p formā. Sic et aīa i esse suo naturali ꝯsiderata/ imaginā da est tāq̄s materia nuda q̄ fieri pt subiectū q̄si deferēs ipm spiritūsanctū tāq̄s eiꝰ verā vitā nō q̄dē formalem. Hoc enī dudū p mgros nr̄os dānatū est. Sed formali nō prius dissilꝫ [illegible] modo fiat istō si forsan interrogas [illegible] q̄ p baptismū spūsscti. cui tn̄ pruus est aut natura aut tpe/ baptismꝰ aque viue ⁊ munde/ tanq̄s qualitatiua dispositio prequisita ad vite huiꝰ formalis introductōem. ¶ Est autē baptismꝰ iste gratie et aliarū virtutū ꝫ infusio. aspersioq; intima animā abluens/ ⁊ reddens idoneā/ cui spūssanctus seipsū ꝫ vitā et motū ⁊ essentiā inspiret ⁊ donet In ipo viuimus vt in vita. mouemur vt i via. sumus vt in veritate. ¶ Et vide si nō ita cortex littere absconditum habet in mysterio. [illegible] ⁊ baptismꝰ ablutōem noīat. q̄d iohis baptismus [illegible] (vt pdiximꝰ) ablutio nō nisi pparatio est i aīa ipa vt spūsancto baptizetur. hoc ē viuificet'/ vt iā nō in se solū sed in spiritusctō viuat/ moueatur ⁊ existat. quemadmodū dicebat diuinꝰ paulꝰ. viuo ego iam non ego.

vivit vero in me christ⁹. ¶ Fatendũ est nihilominꝰ esse quasdã dispositões freq̃nter in aĩa que lõginque sunt ab illa⁹ vite [illegible] tus scȝ infusiõe. Ita eni videmꝰ q in naturali generatõe aĩalis plurima pcedũt ad ppinquã dispositiõem que formã inuehit materie. Istas dispositiões appellãt theologi in adultis opatões informes quibꝰ peccatrix aĩa intẽdit facere qđ ĩ se est: se disponit ad vitã. nõ q ista dispositio sufficiat vtpote q̃ lõginqua est/ ꝛ nihil de vita spũs habẽs in se. sed quia nihil interim aĩa maiꝰ habȝ qđ faciat q̃ vt bñ vtat suis naturalibus potẽtijs ꝛ donis q̇busdã g̃tuitis [illegible] nõ viuificatis. Quo facto sicut credi [illegible] introduci [illegible] onibꝰ qualifica [illegible] lificatõis/ sed de sola liberalitate oĩpotẽtissima creatoris. nõ aliť existimes in ipa vite spũs infusiõe. Qualescũq3 eni ꝛ q̃tcũq3 pcesserint dispositões/ ex ipo conatu anie ad hanc vitã ex morte tẽdentis nihil sunt/ nihil attigũt: nisi miseratꝰ ex alto spũs [illegible] vltimatã cõplexionis armonice spũal' qualificatõem infuderit/ cũ q̃ ꝛ in q̃ ipe q̇ verꝰ est anie spũs ipam viuificat suo illapsu et afflatu secreto/ q̇ afflatꝰ baptismꝰ flaminis dicit. ꝛ baptismꝰ in spũ sctõ. ¶ Et hec dicta sint p cõsonãtia lr̃e ad ea q̃ tractare pponi-

X mus sup aĩe vita in spũ sancto. ¶ Iã ex premissis attendamꝰ q aĩa rõnalis/ vite q̇druplicis capax existit. Est eni vita nature/ est [illegible] aĩe/ est vita actõis meritorie. ꝛ est vita [illegible] ꝛ h̃ duplicit. vl' ĩ via vel in patria. ¶ Vitã nature in aĩa dicimꝰ puritatẽ sue essentie cũ integritate suaȝ potẽtiarũ. Attribuunť etiã huic vite alia queciiq3 acq̇sita vl' infusa/ citra grẽ g̃tificãtis statũ. Inq̃tũ ergo pfectiorẽ vitã hãc naturalẽ ascribimꝰ ipi aĩe/ quãto pcellẽtior fuerit ꝛ viuacior in suis naturalibꝰ/ ꝛ si ceterꝭ g̃tuitis fuerit spoliata. ¶ Altera vita est vita g̃tie. q̃ ideo taliť noĩať q spũs sctũs q̇ sua dignatõe ꝛ beniuolẽtia aĩam viuificat vt potens sit ad vitã terciã/ de q̃ dicẽdũ mox sup est [illegible] vlut dispositõem q̇ndã armonicã de lege necessariã. ¶ Presupponiť autẽ huic vite prior q̃ naturalis dicit tanq̃ suũ naturale subiectum. ¶ Ceteȝ p vitã terciã nõ aliud intelligo q̃ actõem meritoriã vl' g̃tificã/ ab hac vita scđa deriuatã/ sicut opatio q̇libȝ viuẽtis nomiatur a pho pmo de aĩa vita secunda eiusdẽ. ¶ Postremo vita q̃rta nõ tã vita altera ppe dicta est/ q̃ duplicis vite prioris stabilitio atq3 ɔfirmatio. qđ fit vel in via p abũdãtiã spũaliũ carismatũ/ animã a morte ɔ̃ria phibentiũ. vel in patria ex ɔditõne btĩtudis ꝛ stabilite felicitatis. ¶ Et attẽdamus pcor si aplica verba a phis vsurpata insinuare nob possint hanc triplicẽ vitam anime spũalem. q de pma q̃ natural' dicit [illegible] Ecce vitã pmã g̃tie. Mouemur. ecce vitã scđam. Et sumꝰ. ecce vitã terciã/ q̃ est cõfirmatõis stabilite ꝛ pmanẽtis existentie. Et has vitas nõne in mysterio exẽplauit nob christꝰ in suo baptismate. quoniã pmo venit baptizãdus/ tanq̃ bñ vtẽs vita naturali. [illegible] modũ ascendit de aqua ostẽdens vitã terciã actõis virtuose. Tandem mãsit sup eũ [illegible] onis pmãsive. ¶ Dicamꝰ adhuc q huic vite quadruplici opponũť totidẽ mortꝭ genera. Vnã ẽ mors nature/ q̃ fit seu p annihilationẽ eius totalẽ/ seu p ablatõnem eoȝ q̃ nature sue debita sunt/ seu p ĩmissionẽ [illegible] te. quẽadmodũ ẽ peccatũ originale qđ fomes mortis dicit/ ꝛ tyrãnus mẽbroȝ. ꝛ lex peccati/ ꝛ a quo pueniũt cetera incõmoda. vt debilitatio virtũ/ ignorãtia/ hebetudo/ ꝛ similia etiã post baptismũ3. Iuxta h̃ dicamus q eadẽ aĩa potest sil' esse particeps vite natural' et mortis natural'. Mortis dico q̃ nõ est p annihilatiõem sed aliũ de modis dictis. ¶ Si de vita secunda que ẽ vita grẽ loquamur/ inuenimꝰ mortẽ ei ɔ̃trariã/ q̃ cõtingit ex corruptõne debite illius armonie quã ĩ gr̃a g̃tũfaciẽte ɔsistere posuimꝰ. quẽadmodũ eni si corrũpiť corpalis illa ɔplexio resultans ex qualitatibꝰ pmis ɔtemperatis adinuicẽ/ aĩam abscedere necesse est. Sic deficiẽte gr̃a nõ remanet spũs sanctus anie vitã pstans. ¶ Porro vite tercie ɔ̃riať actio puersa aut cessatio ab opatõe tãc debita. Videmꝰ eni q natura abhorrẽs ociũ pati nequit aĩam diu esse in materia absq3 pprijs et debitis actõibꝰ. Nõ minꝰ põt esse [illegible] in aĩa que vl' crimĩaliť vl' nihil opať. ¶ Demũ nulla est mors corrũpẽs quartã vitã cõfirmatiõis stabilite. et h̃ ĩ eadem aĩa. Sed obstinatio in pctõ q̃ peccatũ dicit ad mortẽ. Et he vite cõditões hȝ

z oppositas i diuersis. ¶ Addam⁹ rursus dicentes q̄ impossibile est aīam sola vita naturali viuentē opari salutē suā. Cui⁹ oppositū pelagian⁹ error asserebat. Itaq̧ si non pōt corp⁹ mortuū vitales opatōes exercere. quō dicet aliq̄s aīam vita sua carentē q̄ [illegible] Non enī est aīa ratōnalis par alijs viuentibus / quibus sicut nō ꝯpetit nisi finis vn⁹ natural' / sic vna vita est sufficiēs. Aīe vero ratōnali ꝑparatus est finis q̄dē supnatural' [illegible] tam et opatōem esse necessarias vt ꝑtingat ad eū q̄ sup ipaȝ est beatitudīs finē τ terminum. ¶ Nolo tamē negare q̄n anima possit et sua vita naturali bene moralit' agere. τ faciēdo qd̄ in se est se ad vitā gratie dispōere. Et ꝑmo si aīa nll'a morte sit infecta / habēs [illegible] biguū q̄n habeat ī suo arbitrio causare op⁹ bonū de genere moris / vestiēdo ipm oīb⁹ circūstantijs / quas ipa bonitas moral' exigit tam in fine ꝓpinq̄ q̄ȝ in obiecto τ intentōe. alioq̄n hō sine culpa exīstēs miserabilior esset oīb⁹ animantib⁹. Cur ita? q̄ppe cetera aīalia possūt in opatōes sue nature de [illegible] nō sic homo possit. ¶ Sed q̄d dicem⁹ de aīa que mortē circūfert secū vel peccati originalis. [illegible] tali morte ꝑssam nō posse ad actus bonos morales assurgere. queadmodū est celebris de ipis demonib⁹ et dānatis opinio q̄ bn̄ moralit' neq̧ velle possunt neq̧ agere. Ratōem asserūt sic ponentes etiā in viatorib⁹ mortificatio ꝑ peccatū absq̧ vita [illegible] Tanta est inquiunt incuruatio τ deꝑuatio seu corruptio τ mortificatio vite natural' in aīab⁹ taliū / vt pon⁹ trahant' in malū q̄ȝ ī bonum. Nā violētior est ī eis tract⁹ mortis q̄ȝ vite. ꝓpterea dicūt q̄ oīa ad turpitudinē suā / q̄ est mors sua referūt exꝯsequti omnia opa mortua sūt / vtpote a morte ꝓcedētia. ¶ Addunt ꝓ ꝯfirmatōe q̄ in omī actu petōris deest circūstantia grē. bonuȝ ꝟo q̄z subsistat ex omnib⁹ suis ꝯditōib⁹ sicut ex vnica si desit. resultat malū / s'm dicta dionysij. Nihil sim [illegible] T bus alijsq̧ pl'imis apparētijs fulcita videatur. ꝓdem tn̄ repulsa est tāq̧ dura. τ plus ad desꝑatione q̄ȝ ad edificatiōem ꝓficiens. Quis enī nō obstupesceret audiēs q̄ absq̧

gratia honorare parētes / elēosinas dare / ecclesiastica p̄cepta de ieiunijs facere. imo ꝑ attritōem se ad grām disponere est moraliter delinq̄re. Non enī req̄rit' q̄ in omī actu nr̄o agam⁹ ex gratia. aut q̄ grā illū iformemus nisi ꝑ q̄nto / τ dū mereri tenemur per aliquē hmōi actū. Reliq̄ ꝟo act⁹ si fiant circa materiā bonā de genere / τ cū intentōe debita finis īmediati / ponēdo alias circūstātias bonas moraliter. τ si nō sint meritorij vite eterne sunt tamē boni moralit' / τ bonorum tpaliū meritorij. τ ad grām de cōgruo ꝑparatorij. q̄z ꝑ eos hō facit qd̄ in se ē. Nā facere qd̄ in se est / intelligo h̄ facere qd̄ homo pōt s'm vires quas actualit' h̄ȝ. ¶ Hoc [illegible] appellam⁹ omne illd̄ qd̄ a deo liberalit' datur sine meritis / totū esse nostꝝ τ viuere inter ḡtuita numerat'. et in nobis τ in brutis / q̄ȝq̧ pl⁹ in nobis. q̄z btitudinis capaces sumus. et ꝑ ipi⁹ adeptōe dat' nobis q̄cq̄d datur. Nunq̄d deo cura est de bob⁹ inq̄t apostol⁹. Nō de brutis sed d̄ hoīb⁹ ait q̄ omīa coopant' in bonū τc̄. Hoc mō oīs tribulatio / oīs infirmitas / imo τ ipe tēptatōes int' ḡtuita numerant'. Cui⁹ ratio est. q̄z dei bonitas q̄ȝtū est de se nobis immittit aut euenire ꝑmittit ad bonū nostꝝ si nō ꝑuerse renitimur abutimurq̧. Et iuxta hūc acceptionis modū de grā / ꝑspicuū ē nihil nos boni posse absq̧ ḡtia. ¶ Si ꝟo grām nominemus donū aliqd̄ infusuȝ distinctū ab aīa sup̄ vel vltra vires suas naturales τ idustrias. nulla videt' necessitas dicere talē gratiā esse necessariā ad h̄ vt bonū de genere agamus per libeꝝ arbitriū / pl⁹ q̄ȝ nō ponimus talē grām ad cognoscēdū veꝝ circa naturalia ꝑ intellectū. ¶ Deinde dici pt̄ q̄ impletio p̄ceptoꝝ vt in multis q̄ȝtū ad substantiā p̄cepti nō coexigit ḡtiā gratūficientē. q̄ȝuis intentio p̄cipiētis nō ꝯseruet' si nō fiat in ḡ [illegible] pto vt ꝑ illd̄ mereamur ad vitā igredi. Sȝ [illegible] toriā simplicit' ad peccatū si nō obseruetur Tātūmodo ꝯditionalit' obligat / vt ponit Durādus / si mereri volum⁹. aut dū mereri tenemur / queadmodū cōtingit in susceptōne sacramentoꝝ. aut dū ad grām resurgere vel ex ea iā habita debem⁹ opari. hoc mō ītelligunt illd̄ christi. Si vis ad vitā ingredi serua mandata. ¶ Decursis aliq̄b⁹ circa ꝑmā vitaȝ quā habem⁹ ante baptismū grē

factum a spūsancto. et quidē sub multa breuitate. quia p doctores plurimos materie hec et silr̄ incidētes lati⁹ tractate sunt. Perget nostra ɔsideratio ad loquendū/ de vita vera grē que ē baptismus i spūscō/ et p quā fit vt viuamus in ipso. Et silr̄ tractabimus vitā alterā/ p quā sumus et stabilimur in eo Nā et silr̄ dictuz est. in ipso viuimus mouemur et sumus. Hoc etiā tractabimus de illis q̄ vitas istas vel alterā earū funditus extinguunt et enecāt. De illis īsup q̄ illas tm̄ mō debilitāt et in egritudines trahūt. et hoc est q̄rere sub termis [illegible] /q̄d est peccatū mortale et q̄d veniale. et quēadmoduz cōtrahunt. ¶ Circa quā materiā licet vsitata videat̄ intēdo p̄ticularia q̄dā afferre/ in q̄ [illegible] ¶ [illegible] teri vel temperato stilo/ nos p ppositiones et corollaria pcedamus. Hic eni modus accōmodatior ē scole. et inq̄sitiōi tali speculatiua vitas sepe pcisior atq3 lucidior inuenit̄. ¶ Erūt aūt p̄mitus due materie p̄ncipales ptractāde/ vna de q̄ddita te et ɔ̄stificatione pctōz. p q̄ vita aīe vel tollit̄ vl̄ impedit̄. Al [illegible] put nobis ex scriptura et aliis inotescit. De noticia q̄3 ad dr̄iaz pctōz penes illā legem sic ad extra deriuatā. tractādo p̄ncipalit̄ q̄d pprie debeat dici de iure diuio. q̄d de natu [illegible] ligionū et cōmunitatū obligāt. Et si sp vota. iuramēta. et pcep ta cōminatiōes q̄3/ seu interminatiōes mortis eterne/ astringant ad mortale. ¶ Pro p̄ma materia sit hec vnica ɔclusio cū suis corollariis. ¶ Omne pctīm p ɔ̄sto ē offensa dei. et cōtra legē eius eternā [illegible] rigorē iusticie et a vita glīe sepatiuū. ¶ Ratio ē. qm̄ oīs offensa in deū pōt iuste ab ipso iudice deo puniri pena mortis tā tpalis q̄3 eterne. imo annihilatiōis pena. Est igit̄ de se mortifera. Assumptū deducit̄ ex h̄ q̄ nulla pena talis/ ē ita mala/ q̄tū mala ē ipa offensa. Et ex alio. q2 potius toleranda esset oīs mors penal̄ et annihilatio/ q̄3 cōmittēda esset q̄tūlibet pua offensa in deū. da oppositū. Jā offensa dei licite fieri deberet in casu. ¶ [illegible] repelleret a glīa dei. ppetuo et absq3 termio puniret̄/ alioq̄n maneret dedecus culpe sine decore iusticie. q̄ aūt offēsa dimittit̄/ seu remittit̄ ē ex pura liberalitate dei remitten-

[illegible] nus ē fugibilis offensa dei q̄3 sit eligibile illud bonū. p q̄ adipiscendo nullo mō deberet cōmitti. s3 p infinito bono nō deberet fieri offensa dei/ et si q̄s infinita bona possideret. posset iuste omībȝ a deo spoliari/ si caderet in offensaz dei. Ex his radicibȝ argumētoz q̄ possent in latius ramificari. videt̄ esse sufficienter deductū q̄ oīs offensa dei est mortifera ex sui ɔditiōe et indignitate. imo q̄ ē infinite fugibilitatis et iputabilitat̄ ad [illegible] vel intelligēdo q̄ sit in iīuriā boni in [illegible] tū in se ē abiicit ab hoīe deuz tāta elōgatiōe q̄ nūq̄3 poterit nisi p solā et merā grāz illi pximus esse maxie p vitā glīe. Pa [illegible] ¶ [illegible] de⁹ ideo q2 dn̄s ē sue creature in sūmitate pleni dominii ad faciēdū de ea q̄cq̄d voluerit et quōcūq3 voluerit. pcedunt rōnes pdicte ad ostendendū q̄ pōt p aliq̄ offensa penā quātālibet possibilē infligere nec poterit ei quisq̄3 dicere. cur ita facis? Hoc aūt diceret̄ ita de iustissima creatura. aut nō peccatrice q̄ ipa subiacere pōt cuicūq3 afflictiōi et penalitati/ absq3 h̄ q̄ oporteat dicere eā esse in aliq̄ culpabilē. ¶ Rn̄det̄ q̄ deus pōt absolute [illegible] ature imo virgini Marie. S3 h̄ nō erit in penā et punitiōez cuiuscūq3 delicti. et ita q̄3uis sit afflictio iusta. nō tn̄ esset ibi iusta pena seu punitio. nec etiaz iniusta. q2 nulla ibi poneret̄ ratio pene. cū pena et culpa correlatiue dicant̄ ad inuicem. igitur ꝛc̄.

Primū corollariū

¶ Nulla offensa dei est venial̄ de se. nisi tātū modo p respectū ad diuinā [illegible] nō vult de facto quālibet offensā [illegible] re ad mortē. cū illō posset iustissime. Et ita ɔcludit̄ q̄ peccatū mortale et veniale in esse tali. nō distinguūt̄ intrīsece et essentialit̄/ s3 solū p respectū ad diuinā grām q̄ peccatuz istud imputat ad penā mortis. et aliō non. Omne eni peccatū culpabile ex sui indignitate mortifex est modo dicto. Addidi culpabile. q̄m peccatū est in [illegible] vbi tn̄ nulla culpa vl̄ offensa repit̄. q̄3 q̄3 in materia hac synonime capiant̄ vt plurimū peccatū et culpa.

Secūdū corollariū

¶ Si nullū infinitū vel infinite tale possit altero esse minus. nullū peccatū i esse offēse

esset minus alio. qm̄ omne pctm̄ est infinite offensiuũ. Non est tñ ꝯcedendũ ꝙ pctã oĩa simplr̄ sint eq̄lia. put dixisse stoycos referũt Seneca ⁊ Tullius ⁊ alij. Si eniz p imaginationē poneret̄ linea infinita in longitudine ⁊ sup̄ficies infinita in latitudie ⁊ lõgitudine ⁊ corpus in trina dimensione. Uel si a linea recta ptraherent̄ linee recurue in infinitũ. vel in casibꝫ silibꝫ multis. nõ oporteret dicere oĩa ista esse equalia. vel in dimensione. vl' in curuitate. quãuis eēt qõlibet in suo genere infinitũ. Sic nõ offẽsas etiã infinitas oporteret ponere eq̄les esse [illegible] vna ē grauior altera ⁊ multiplicior. q̄re ⁊c.

Terciũ corollarium

¶ Obligamur deo ad gratiarum actionē ⁊ gratiarum actionē et hoc ꝙ pctã nr̄a venialia nõ imputat ad mortē sicut tenemur et remissione mortaliũ. qm̄ vtrobiq3 [illegible] misericordia dei nõ imputans pctã nisi ad penã temp̄alē. q̄ de sua indignitate imputabilia sunt ad mortē. vnũ de possibilibus [illegible] de lege statuta. immo forte ita dicerē de [illegible] iusticijs nostris. que q̄ntũ de se sunt. sunt sicut pannus mẽstruate/p̄sertim post peccatum aut absente gratia.

Quartũ corollariũ

¶ Peccatum venialiter et deliberanter abutit dei misericordia. que ꝯcessit pctm̄ illd̄ eē veniale nõ mortale. Relucet insup misericordia dei in h̄ ꝙ abusus ille deliberat̄ nõ est nisi veniał. Iuxta regulã magistralē ꝙ ꝯsensus in veniale nõ est nisi veniał. intelligẽdo de veniali ex suo genere. ⁊ nõ de eo qd̄ veniale dicit̄ ex eo ꝙ p surreptiõem aut infirmitatē aut ignorantiã aut act̄ imp̄fectoꝫ ꝯmittit̄. Oppositũ enĩ dicere esset dãnare oēs homines p̄sertim eos q̄ mentiunt̄ etiã iocose. qz deliberate faciũt actũ quē sciũt esse culpabilē. ¶ Regula ꝓ illa ꝙ nullũ pctm̄ ē adeo veniale q̄n fiat mortale dum placz. intelligitur de venialibꝫ scd̄o modo dictis. q̄ ideo sunt venialia. quia sine pleno ꝯsensu ratõis ꝑpetrant̄. ad que si ꝯsensus p̄fectus ⁊ placens aduenerit nil mirandũ si reddũt̄ mortalia. q̄ꝛ̄ nõ sint iã idē actus q̄ p̄us. s3 bñ similes in specie. ex alia tñ radice videlicet a libero ꝯsensu pcedentes. Ul' intelligẽda est tal' regula si ⁊ dũ peccatũ veniale placeret inq̄ntũ peccatũ ē ⁊ dei offensiuũ absq3 aliq̄ quocũq3 motiuo vl' allectiuo ad peccãdum. Istud enĩ videt̄ esse dyabolice obstinatõis ꝓpriũ ꝙ impugnet̄ de⁹ ⁊ odio habeat̄ gratia. Sed vbi q̄s habꝫ actũ quem scit esse venialē. nõ motus qz offendit deuz. s3 qz delectat se. ⁊ nõ vellet ip̄m agere si de⁹ ad mortē ⁊ amicicie sue p̄ditõem ĩputaret. agit q̄dem male sed non mortaliter de lege. ¶ Si rursus obijcit̄ ꝙ agens ꝯtra ꝯsciẽtiã edificat ad gehennã. distinguẽdũ erit de q̄litate ip̄i⁹ ꝯsciẽ si sit de mortali vl' veniali. ⁊ fm̄ hoc respondendũ est.

Quintũ corollariũ

¶ Null⁹ idē actus numero dicit̄⁹ bon⁹ aut meritori⁹ est peccatũ etiã veniale. Huĩ⁹ oppositũ opinati sunt alij [illegible] falsunt̄. aut quia loquunt̄ de actibꝫ exteriorib₃ q̄ nõ sunt nisi respectiue boni aut mali. vbi idem act⁹ ē optim⁹ ⁊ pessim⁹ diuersis respectibꝫ. sicut passio christi q̄ erat actio iudeoꝝ. Aut si loq̄nt̄ de actibꝫ intrĩsecis elicit̄ a voluntate nõ habebũt ꝙ eadē [illegible] la venialis sit bona meritorie. q̄uis [illegible] milis est. ⁊ q̄ velut imp̄ceptibiliter p̄t succedere ad eã magni valeat eē meriti apd̄ deũ.

Sextũ corollarium

¶ Veniale peccatũ si nõ remittit̄ punit̄ se solo vl' cũ mortali pena eterna. h̄ est qz de⁹ taxauit de lege sibi certã penã. qua soluta remittit̄ offensa total' ꝯtracta. Et ita p̄t vtraq3 opinio sustineri/tã illa q̄ ponit pctm̄ veniale cũ mortali puniri eterna pena in foro iusticie infernalis. vt dicit Prepositiu⁹. q̄ꝛ̄ illa q̄ dicit oppositũ/ponẽdo ꝙ offensa venialis bñ remittit̄ soluta pena absq3 remissione mortał/sicut de pena vl' penitentia debita pctõ mortali dimisso/p̄babilis est opinio. dicens illã penitẽtiã q̄nq3 finiendã etiam ĩ inferno. sicut ⁊ soluit̄ in hac vita hoĩe existente in mortali pctõ. ⁊ vocat̄ penitẽtia soluẽs nõ recõcilians Oppositũ sensit aliorũ sñia/sed hec minor est. ¶ Et p intellectu p̄missorũ cõsiderãdũ est ꝙ in om̄i pctõ actuali tria sunt saltē distincta rõe. sc3 auersio a deo bono incõmutabili. ⁊ ista vocat̄ offensa eius. ad quod sequit̄ necessario imputabilitas ad penã que vocat̄ indignitas. q̄uis posset nõ imputari. ⁊ dũ imputat̄ vocat̄ reatus. ⁊ hoc est secũdũ. terciũ est conuersio ad bonũ cõmutabile quod secũ ip̄ortat maculã ⁊ obscuritatē. quoniã aĩa quanto ampli⁹ inheserit p cupiditatē rebꝫ muta

bilibus. tāto plus maculatur et fedatur. et ab illa luce suprema decidēs in tenebrosa demergitur. ¶ Dicamus [illegible] existimo q̄ peccatū quodlibet sicut est finitus actus sic est finita auersio et finita talis macula seu tenebrositas. et iuxta hāc auersionē libidinosam maiorē vel minorē (dicit sanctus thomas) pportionari penā secundum intensionem et remissionē acerbitatis. vt quantū glorificauit se in delicijs tātum pportionabiliter habeat et tormentū. ¶ Ad hāc peccati conditiōes aspiciūt (vt opinor) illi qui ponūt quodlibet peccatū esse solū finite malicie. Sed nō video eos saluare posse q̄ nō debeatur sibi pena īfinita secundum acerbitatē si natura esset capax. vel deus hanc vellet infligere. quoniā hoc agēdo deus nō solū iuste sed et misericorditer ageret cōseruādo naturā. Et sane implicatio est dicere q̄ absq̄ misericordia possit peccatū aliquod p finitā penā aut īfinitā sufficiēter puniri. Nā quantūcūq̄ daretur de pena p peccato. nisi deus misericorditer remitteret offensam/semper remaneret dignū puniri [illegible]. imo q̄ talis pena sit remissiua et deletiua peccati est nullo mō potest absq̄ dei misericordia [illegible] ¶ [illegible] attendamus peccatū secundum ita primā et secundā rōnes /constat q̄ peccatū mortale quodlibet auertit a summo bono. et est obiectiue infinitū. similiter imputatur etiā de lege ad penā eternā et infinitā duratiue. ¶ Sed de peccato veniali an pprie debeat dici offensa stāte lege. quia nō priuat amore. licet ipm quodāmō ledat /an etiam de facto imputetur ad penā eternā secundum forum iusticie infernalis /iā aliqua dicta sunt/ et postmodum tractabitur dū inuestigabimus si peccatū veniale sit contra preceptū dei. Dico tamen generaliter de omni peccato illud esse ad penā infinitā imputabile. et q̄ nō imputatur hoc agit [illegible]

Octauū corollariū

D ¶ Implicat deū punire ad condignū si p hoc intelligamus sic eū punire q̄ iuste nō possit amplius. Si autē dicamus punire ad condignū quia punit quantū recta rō et iusticia exigūt et taxant de facto tale peccatū esse puniēdum. tūc omne peccatū punitur aut punietur ad condignū. quia scilicet tantū punitur quantū puniri deus vult et ordinat rectissima iuris ratiōe.

Nonū corollarium

¶ Nullū peccatū potest remitti nisi p hoc q̄ deus liberaliter nō imputat illud ad peccatum. Hoc ppheta vidit dicēs. Beatus vir cui nō imputauit dñs peccatū. quasi exponēs illud quod premiserat. Beati quorum remisse sunt iniquitates. Nā hoc posito peccatū tollitur. hoc remoto [illegible] remouetur. ¶ Qualiter vero fiat ista nō imputatio variant doctores. ¶ Quidam [illegible] aliud esse deum nō imputare peccatū q̄ illud nō imputare ad penā. Deus vtique cū sit imutabilis nunquā nō dicitur nūc imputare et post nō imputare ad penā. nisi p respectū ad extrinsecū et relatōnem ad penā. Tales consequenter habēt concedere q̄ nullū peccatū totaliter remittitur quousq̄ pena tota persoluatur/neq̄ mortale neq̄ veniale. licet dicatur remitti mortale quū desinit imputari ad mortē eternā tanq̄ principalē. ¶ Aliorum est positio q̄ si etiam nulla pena vnq̄ fuisset statuta a deo p peccatis. nihilominus potest adhuc committi peccatū. et potest etiā remitti nō quidem ex mutabilitate dei. sed quia in eternitate sua decreuit p tali tunc sic agentē esse indignum suo amore [illegible] punitione quantalibet. etiā posito q̄ nullū vellet infligere/et p alio tūc/quia talis mouetur aut alio mō se habet q̄ prius. saltem ex decursu temporis dignificat istū suo amore. et tollit omnē indignificatiōem ad penā. ¶ Et si queritur rō. Sit p rōe voluntas. Nam hoc honore dignus est quē rex voluerit honorare. ¶ Sequitur ex hac positiōe q̄ pbabilior videtur nullā esse absolutam necessitatē ponēdi charitatē distinctam p iustificatōe impij. et saluatur commode verificatio cōtradictoriorum sine dei mutatōe/pro vt tactum est.

Decimū corollariū

¶ Probabile est nullū actū creature de per se et intrinsece esse bonum bonitate moris aut meriti. aut similiter malū nisi p respectū ad diuinā [illegible] q̄ videlicet diuina volūtas et rō dignificat hoiem p tali actu et p alio īdignificat. imo dicimus q̄ sine actu quocunq̄ posset dignificare creaturā. verū vero eā possit similiter absq̄ quacūq̄ actiōe aut omissione aut p quācunq̄ actu cuiuscūq̄ generis īdignificare/nō ita est mihi perspicuū. Quis si attēdatur dominatissima dei virtus respectu sue creature [illegible] do vel omittēdo/nō videtur vsquequaq̄ euidēs esse [illegible] apostoli de figulo/qui ex eadē massa format vas in honorē. aliud in contumeliā. Si autē attēditur dei sapiētia et bonitas istud dicere nō

vel ... Ideo ... pono nec ... ro/mag' tñ inclinor assentire scdo q̄ p̄mo. ⁊ causa patebit in dicēdis in materia d' obligatōe. ¶ Et iuxta hoc ꝯseq̄nter habet' facilis manuductio ad videndū quō nihil est malū nisi q2 p̄hibitū. ⁊ nihil bonū nisi q2 a deo acceptū. et de' nō ideo act' nr̄os vult vel approbat ... bonos ... ideo boni q2 approbat. Similiter ideo mali q2 p̄hibet ⁊ improbat. Nemo ... qm̄ iust' ē i oīb' vijs suis ⁊ scūs i oīb' opibus suis. Sap. xij. Quis tibi iputabit si pierit natōes q̄s tu fecisti? ¶ Q3 si dicat' aliquē actū esse malū q' nullo mō pt esse bon' ⁊ econtra. Ex q̄ videret' q' tal' act' / vtpote odiū dei esset intrīsece mal'. Rñdet' hic p' simile de actu exteriori, pcedēte ab interiori. Nā et si sit aliq's actus exterior ita mal' q' stantibus eisdē circūstātijs oīb' / nullo mō possit esse bon', nihilomin' dicit' extrīsece malus et pt esse nō mal', si p' se poneret' / vl' a q̄busdā circūstātijs suis esset denudat'. Dicendu ... de actib' interiorib' ... ad p̄mā regulā. Nā act' odij dei elicit' a demonib' / vt elicit' cū oīb' suis circūstātijs. n̄ pt nō esse mal', pōt tñ nō esse mal' si p' se poneret' aut alijs circūstātijs vestiret'. Et s'm h' tractaret' hic ⁊ solueret' questio de dispensabilitate vl' indispēsabilitate legis diuine respectu creature. ⁊ quō potest vl' nō pt deo obligari.

Vndecimum corol.

¶ Omnis rectitudo moralis ipi' volūtatis resultat ex ꝯformitate ei' aut suoꝝ actuum vl' omissionū ad diuinā legē ⁊ ei' rectā ratiōnē. sicut act' exteriores nō dicunt' boni nisi p' ꝯformitatē ad interiores elicitos. Juxta q̄d pōt ... nihil est veꝝ / nihil pulcruꝫ / nihil potēs / nihil appetibile / nisi p' q̄nto prime veritati et pulcritudini ⁊ potētie ⁊ suauitati ꝯformāt'. ⁊ ita d' silib'. Et pportionabil' de falso turpi ⁊ fugibili. Hoc est q' antiq̄ dicebāt nihil esse veꝝ nisi a p̄ma v̄itate. Hoc modo sepe deducit btūs Aug'. noīatim in suis ꝯfessionib'. q' volūtas quelibet in suis opatōib' querit imitari deū / q̄ntūcunq3 erret aut male habeat. queādmodum i illa furtiua ꝯmestiōe pomoꝝ in etate sua puerili dicit q̄sisse nō voluptatē sed silitudinē q̄ndā oīpotētie ⁊ libertatis diuie / p' mo ꝯfessionū. Silr̄ de catilina qui ... dicit ... mala fuisse / deducit. ¶ Hec ostendūt q' bonitas creaturaꝝ et eaꝝ veritas ⁊ pulcritudo ⁊ similia nō sint aliq̄d mai' intēsiue cū deo q̄ de' solus. licz possint dici plures bonitates aut v̄itates improp̄e ⁊ q̄si extensiue. Exemplū de sanitate vrine ⁊ corpis. ⁊ de bonitate act' interioris ⁊ exterioris. Palā est q̄ q' in ipo viuim' mouemur ⁊ sumus.

Duodecimū corol.

¶ In eodē actu ꝯcurrere possunt multiplices rectitudies aut bonitates. vna nature. alia moris de genere. altera grē. altera glīe. ⁊ hoc est s'm diuersas habitudies ꝯsiderandi eundē actū ꝯformari multiplicit' diuine legi ... bonitati. Non ... deo ... diuersitas in suis legib' q̄ dicat' realis vel formalis. sed q' ipam eandē ꝯcipim' diuersimode / et ꝯsideram' s'm habitudies distictas realiter ad creaturas / q̄ habitudines n̄ sūt ipe de' solus / s3 ipe ⁊ creatura sic relate ⁊ cōsiderate a q̄bus distincti ꝯceptus ab intellectu formant' ⁊ abstrahunt' p' potentiā longe fortiorē q̄ sit estimatiua ouis / q̄ ex speciebus lupi sensatis elicit inimiciciā nō sensatā. Et q̄uis ꝯcept' absoluti nō ꝯnot' ... q2 a tali multiplicitate cōnotatoꝝ eliciunt' ⁊ abstrahunt' / retinēt in suis modis rep̄sentādi virtualit' illos modos rep̄sentatiuos reꝝ diuersaꝝ / et q̄bus sumpti sunt ⁊ causati. sicut essentia / vita ⁊ intellect' in deo ⁊ sapiētia et iusticia ⁊ fortitudo ⁊c̄. nō dicūt nisi deū ex pte rei penitus eundē. q̄uis operatio intellect' diuersimode negociet' circa eū ex his que videt in creaturis ⁊ ex habitudinib' eaꝝ ad deū ⁊ ad inuicē. Dicit' vlteri' q' de' intuitiue visus sufficit causare tales ꝯcept' distinctos ⁊ absolutos absq3 hoc q' ... ponere ... de' est / aliquā distinctōeꝫ ex pte eiusdē. Si ... alia ratōne condit' est hō. alia equ'. ⁊ q' ille ratōes sunt incōmutabiles ⁊ eterne / remitto ad intellectū quē dat ockam in hac materia sup primo sniaꝝ. in qua explicatōe si rudis iudicet' nescio q̄d appellabit' subtilitas ¶ Notet' hic q' doctores etiā sancti sūt magis reuerēter glosandi in multis q̄ ampliādi. quoniā nō oēs semp aduerterūt aut aduertere cogitauerūt ad p̄prietatē locutōis. Improprietas autē nō ampliari deb3. sed ad p̄prietatē reduci. aliquin q̄d mirū si augetur deceptio. ¶ Sequit' postremo q' nō

est in potestate libera volūtatis create face
re aliq̄d bonū morale aut gratuitū nisi ex
dignificatōe volūtaria p̄me legis. ¶ Et sic
patet p̄mo q̄ nulla p̄t esse creatura rōnalis
impeccabil' p naturā. aut naturalit' rectitu/
do honestatis. ¶ Patet insup necessitas po
nendi grām esse necessariā ad omne bonū/
sup gratuitā largitōnem bonitatis natural'.
quā bonitatē ꝯstat nō esse stātē re ip̄a/q̄uis
nō sit bonitas nisi p q̄nto fluit a p̄mo bono
[illegible]
U[illegible]tus enī tua iusticie initiū est. Dico igit'
q̄ sic oīs actus positiu⁹ habet ꝯformitatē
naturalē ad p̄mū bonū. ꝛ ideo bonus ē sal
tem bonitate naturali. Ita si ille actus sit li
ber/tātū habet de bonitate honestatis q̄n/
tū habet de ꝯformitate ad primā honesta/
tē. Sed istam ꝯformitatē nō potest elicere
nuda natura volūtatis/nisi ꝯmunicata sit
sibi facultas ꝛ grā i p̄ducēdo alia q̄s sit illa
solum respiciēs substantiā actus ꝛ nō cete
ras circūstantias. quēadmodū sunt circū/
stātie finis ꝛ directōnis intentōnis ꝛ sil'es
Ex q̄bus ꝯsequenter deducit' necessitas hu
miliatōis nr̄e ad deū. et q̄ non glō'et' añ eū
stulta p̄sumptio oīs carnis. nec apponat
[illegible] ¶ Et hoc
insup pelagiana heresis ꝛ ingr̄itudo supba
ꝯfunditur. Deniq̄ꝫ p̄spicuū est q̄nta necessi
tate despare debeam⁹ de virib̄ nostris/nec
[illegible]
homine. sed p̄ycere totā spem nostrā in deū
ne ꝯfundamur. sed liberemur ꝛ nutriamur
et glorificemur. Innitamur igit' sibi tanq̄ꝫ
summe potētie ꝛ glīosissime maiestati quo
ad appropatū patri. et hoc p vim irascibi/
lem. cui⁹ obiectū est bonū arduū ꝛ honori/
ficū. Innitamur sibi tanq̄ꝫ p̄me ꝛ infallibi
li v̄itati quo ad appropatū filio. ꝛ hoc per
[illegible] bono
optimo ꝛ suauissimo indefectibili/q̄ ad ap
propriatū sp̄ūisancto. ꝛ hoc p ꝯcupiscibilē
D ¶ Istas vero innitentias operant' et solidāt
tres ipse virtutes theologice. fides spes et
charitas. hec tria profecto miraculosissima
opa causant in aīab̄ iustoꝝ fideliū. ¶ Non
ne miraculū ingens ē taliter inniti verita/
tibus incognitis et ineuidētib̄. p̄ter aut cō
tra omnē rōnem naturalē/q̄ citi⁹ dissen
tiret homo vere fidel' p̄mo p̄ncipio/put di
cit Guilhelm⁹ parisieñ. q̄s alicui articl'o q̄n
tūlibet inuidenti. Hoc enī est ꝯtra sapien
[illegible]

norū. et corruptelā vicioꝝ originaliū. Pro
pterea bene enūciauit apl's q̄ fides ē donū
dei ne quis glorict' si credit. aut q̄ gloriat' in
dn̄o glorict'. ¶ Ceterū nō minus est in ipsa
spei certitudine miraculū. Nā qualiter ob/
secro inter tot fluctus hūane fragilitatis et
vicissitudīs incertissime p̄t dicere aliq̄s cū
apl'o. Certus sum q̄ nec mors neq̄ꝫ vita ꝛc̄
me sepabit a charitate dei q̄ est in xp̄o iesu.
Qualiter inter hec p̄t ita certificari aīa ꝛ q̄e
tari vt dormire dicat' ꝛ reqescere in idip̄m.
quoniā [illegible] dn̄e.
quēadmoduꝫ pulcre declarat Bern̄. super
cantica sup illo. Introduxit me rex in cu/
biculū suū. Cogita si potes ꝛ q̄ntū potes.
Tu hoc hic esse miraculū ḡnde fateberis.
¶ Porro de charitate q̄d dicem⁹ q̄le est in
ea q̄ntūq̄ꝫ miraculū. purificat hominē et ḡ/
tū reddit deo. ambulantē in oīb̄ mādatis
ei⁹ sine q̄rela. Nihilominꝰ dicere facit ex af
fectu homini q̄ einsmodi ē cū apl'o. Uenit
deus saluos facere pctōres. quoꝝ p̄m⁹ ego
sum. Non vtiq̄ꝫ mētiebat' apl's studio hūi/
litatis. sꝫ ita de se sentiebat reputatōe p̄prie
fragilitatis ꝛ indignitatis/cui tñ dign⁹ nō
erat reliqu⁹ mūd⁹. ¶ Si q̄rat aliq̄s a me. q̄
modo possunt hec fieri? Nō me iterroget.
imo nec quēq̄ꝫ alioꝝ. q̄m sol⁹ sp̄ūsctūs ho
rū miraculoꝝ sp̄ūaliū sicut est opator sol⁹.
ita sol⁹ est doctor. Preparet hō ad hec ca/
piēda mētis puritatē/nō oris loq̄citatē ex/
pectet. Uis ḡ secretū cognoscere trāsfer te a
theologia intellect⁹ ad theologiā affect⁹. de
sciētia scꝫ ad sapiētiā. de cognitōe ad deuo/
tōem. Hec est theologia illa quā magn⁹ ar/
senius vir grecis ꝛ latinis lr̄is tūc erudit⁹!
fatebat' se nescire. imo nec primā lr̄aꝫ alpha
beti sui didicisse. que theologia vtinā nob
omnib̄ q̄ theologi nominamur tā familia
[illegible] ¶ Poteraꝫ
diuti⁹ ac lōgi⁹ ista ꝓtrahere/p̄sertim ad col
laudatōem spei collocāde in dn̄o. Sed ni/
mia fortassis esset digressio. ꝛ in ſctōꝝ opu
sculis laus hui⁹ virtutis abunde posita est
Nominatim in Guilhelmo parisieñ. de v̄/
tutib̄. ꝛ in illa ꝯpilatōe satis vulgata ꝛ cer
te fructuosissima. que de virtutib̄ similiter
intitulat'. quā cōpilatōem ita cōsonare ver
bis et sentētijs cū eodē Guilhelmo p̄isieñ.
experior. q̄ p̄suasum habeo vnā summā ab
altera sumptā esse. aut vnū vtriusq̄ꝫ autorē
extitisse. Ad hec scripta ꝛ similia vos remit
to. quoniā etiā materia ꝛ q̄stio post p̄ndiū

disputanda. poterit nos elevare magis ad capiēdū miracula ꝛ mysteria hui⁹ spei. Est enī q̄stio vtrū inter omnes ꝟtutes theologicas virtus spei sit nobilissima siue ꝑfectissima ꝛc.

Pa[illegible] de lectione p[illegible]ima

Lectio secunda

I Slum ꝑmissioni mee. nā pollicitus sum si meministis me proxima lectōe inuestigaturū pro viribus Qualis est illa lex: cui⁹ trāsgressio vitā spūalē quam dat baptism⁹ spiritussctī adimit ꝛ mortis eterne reum facit. ¶ Hec nimirū dubitatio nō parua est. neqȝ [illegible] sed de anima. nō de paupe rege. iuxta verbū statij. sed de vita beata fit questio. Si socrates omnē philosophie rationem ad mores transtulit/ ꝛ hinc laudat⁹ ē a Tulio Seneca ꝛ Augustino. Si preterea philosophi fere oēs ꝑsertim stoyci/ imo ꝛ ipi (qđ vix credideris) epicurei solā bñ viuendi cognitōem: ceteris ꝑtulerūt. tanq̄ȝ ea sola teste Apuleo vituperabiliter ignoreť. Quid aget christian⁹ cui repromittiť eternitatis spes/ p pmio bone vite. ipe supuacuis et inutilib⁹ inuestigādis quo pacto se torrū impēdit omissis q̄ ad vitā sunt necessarijs. quasi nō ex alto iubente audiat. que tibi ꝑcepit de⁹ illa cogita semꝑ. ꝛ in pluribus opibus ei⁹ ne fueris curiosus. Vñ ꝛ iudeis quāq̄ȝ carnalibus ꝛ min⁹ capacib⁹ celestium dicebat dñs de lege sua Deutero. iiij. Hec enī est sapiētia vestra et intellect⁹ corā pplis. ¶ O quisq̄s adest qui de ingenij acumine gloriať. qui preter subtilia et difficilia nihil inuestigare dignať. vertat huc aciem sue ratōnis velim/ suum hic ingeniū exerceat. Affirmo multā hic esse ꝓfundā ꝛ vberē: studiosissimis quātalibet ingenij laude ꝑditis/ ꝑscrutatōnis materiam etiā sup eas steriles quas nōnulli solas mirari solēt imaginationū varietates. ¶ Propterea non me dignū arbitrat⁹ sum qui difficultatis hui⁹ nodos ad integrū valerem exoluere. Nihilominus aliq̄d dicere vel imperfectū. tum necessitas. tū vtilitas omniū pluries impulerunt. Vecū siquidē et cum alijs sepe re[illegible]to. multas ex ignorātia huius negocij [illegible]ri turbatōnes in policijs tā ecclesia[illegible]cis q̄ȝ tēporalib⁹. In hominū p̄terea cōscientijs modo scrupuli vani cōtemnendi surrepunt. modo cōtemptus insurgit temerarius et audacior q̄ȝ satis est. fit insup (quoniā ignorať virtus legis diuine) freq̄nter irritū mandatū dei ꝑpter traditōnes hominū. Fit amplius de leui iugo christi et lege libertatis iugū ferreū ꝛ onus graue. ꝑmentes ceruices christianorū. dū scilicȝ aliqui suas omnes leges. suas institutōnes. suas regulas ꝛ statuta arbitrari volūt accipiēdas esse sicut p̄cepta legis dei/ ad eterne mortis [illegible] traditōnes hominū quis cūctas dinumeret/ in canonib⁹ summorū pontificū. in cōstitutōibus synodalib⁹ ꝓuinciarū aut diocesiuȝ. in religionū regulis. in vniuersitatū collegiorū et ecclesiarū statutis. in edictis imperatorū ꝛ principū. ꝛ in plebiscitis cōmunitatū. Quarū plures sub excōmunicatione late sententie. Alie sub interminatōne diuine indignatōis. Alie sub voto. Alie et fere omnes sub iuramēti aut fidelitatis debito stringūt ꝛ obligant. Q, si Adam vir talis ꝛ tantus/ vnicū discipline p̄ceptū habens/ in illo corruit. nos inter innumerabilia positi qualiter euadem⁹? Vix potest imbecillitas nostra diuinas leges ad numeruȝ [illegible] plere. Viā igiť obsitā tot spinis ꝯstitutionū semet inuoluentiū ꝛ obumbrātiū quis inoffenso pede trāsiliet? Scim⁹ quid dixerit Petrus aplus Actuū. xv. Quid tēptatis deū imponere iugū sup ceruicē discipulorū/ quod neqȝ nos neqȝ patres nostri portare potuimus. Hoc animaduertēs et pia compassiōe deplorans egregi⁹ doctor Augustinus ad inq̄sitōnem ianuarij. ipam i[illegible] quit religionem nostrā quā manifestissimis ꝛ paucissimis celebrationū sacramētis. dei voluit misericordia esse liberā seruilib⁹ premūt oneribus: vt tolerabilior sit conditio iudeorum qui legalibus sacramentis non [illegible] Si tuo tempe sic dolebas o sapiēs Augustine. quid nostra tempestate dixisses. vbi pro varietate ꝛ motu capitum. incredibilis est varietas ꝛ dissona multiplicitas oneruȝ huiusmodi seruilium. ꝛ humanaȝ ꝑut loq̄ris ꝑsumptionū. Inter quas velut inter laqueos aīaȝ ꝛ ligātia retia/ vix quispiam securus ꝛ indeprehēsus incesserit. Hec est q̄rela qualem olim apud deuotum Berñ. detulerunt quidam ex monachis/ et propter quā compescendā/ sicut mō nitimur agere

scripsit volumen pulcerrimū de p̄cepto et dispensatōe/qui liber huic opi nr̄o p fundamento supponat. ¶Denics q̄cq̄d dixero accipiat nō determiatiue sz inq̄sitiue positū. p̄sertim vbi determinatōem p̄cedentiū sanctoꝝ ꝛ doctoꝝ exp̄ssam nō inuenero. Mihi q̄dem occasiōem studiosis mīstrasse suffe/
R cerit. ¶Et p intellectu dicēdoꝝ sunt descriptiōes ꝛ distinctiōes p modū ↄsideratōnuz p̄mittēde. ¶Lex diuia p̄ceptoria est signū verū reuelatū creature rōnali. quod est notificatiuū recte rōis diuine. volentis tenere illā creaturā seu ligari ad aliq̄d agendū vł ñ agendū/p dignificatōe eiꝰ ad etnā vitā cōsequendā/ꝛ damnatōem euitādā. ¶Descriptio hec causalis est aut ad causalē reducibil. Cuiꝰ rōnabilitatē nō meliꝰ suadere va [illegible] ¶Non [illegible] quia deꝰ se solo nō obligāt creaturā rōnalē nisi p notificatōem sue rōis recte. dictātis ꝛ volētis creaturā sic teneri seu ligari. Et q: notificatio ista fit aliqñ p voces. nūc p scpturā. [illegible] aliud est vocale. aliud est scriptū, aliō mentale. dimitto ↄcordātias. ¶Q, autem creatura rōnalis nō ppꝛie obliget nisi p notificatōez qualē p̄diximꝰ. apparet quia nisi sic dicat esse possibile naturalit fatuos ꝛ īsensatos obligari. imo nulla videret rō cur nō etiā brutis talis obligatio posset īponi cuiꝰ trāsgressio esset imputabil ad penā aut p̄miū. qō nullꝰ concessit. Non negamꝰ tñ q̄n res q̄libet indispēsabiliter tendat in deū. ꝛ ī [illegible] silꝰ in suo hexameron ꝛ sequat eiꝰ Ambrosius in sili libro. q volūtas dei lex nature ē. Et Boetiꝰ hunc habz vsum loq̄ndi in pluribꝫ. ꝛ cōmentatoꝛ dicit naturā agere tanq̄ rememoratā ab agēte infallibili. ¶Si quis obijciat de puril quos obligauit deꝰ ad baptismata suscipiēda. ꝛ talit q in vtero materno si moriāt absq hmōi baptismo quē ↄstat eos nō solū ignoꝛare imo nec hr̄e posse/damnabūt. Rñdemus q nec ibi est p̄ceptū quale loq̄mur cuiꝰ trāsgressio sez imputetur ad culpā nouā actualē. Sed ē ibi qō dā statutū diuinū quo nō obseruato nō redditur hereditas ī adam amissa. ¶Ex q̄ pri/
l mus dicendū videt corollarie q nulla creatura ratōnal p̄t esse indigna deo. tāq̄ ppe [illegible] rarei illicite. ad cuiꝰ oppositū erat obligata

¶Obijceret aliq̄s de policia hūana q̄ a diuina exēplata ē. In illa eī q̄nq̄ ligant ignorantes in eis q̄ iuris sunt. Rñdet q nullus q̄ potest ignorātiā inuincibilē sufficiēter allegare p̄t trāsgressoꝛ legis appellari. neq̄ q̄ ad deū. neq̄ q̄ ad hoīes. Plerūq̄ tñ p̄sumitur apud hoīes aliq̄s esse sciens. q: nō pōt iuridice p testes iustam sue ignoꝛ [illegible] 2
[illegible] statim ex his q apud facietē illud qō in se ē nulla est ignorātia inuincibil neq̄ iuris neq̄ facti in lege diuiā. vł agens ex ignorātia tali nūq̄ peccat. Primā ptē tenuerūt doctores excellentes. vt Guilhelmꝰ parisiēn. Cōtra quos sunt valide rōes p̄sertim de ignorātia facti. nā ꝛ ī talibꝫ eccl'ia etiā fallere p̄t ꝛ falli absq peccato. vt ↄcubitꝰ iacob cum lya nō inculpat/ꝛ ita de silibꝫ. Pro pte altera sunt aliꝗ. vt Guilhelmꝰ antisiodorēn. q̄ talē ignorantiam p̄serti facti aut iuris humani dicunt posse ↄtingere. ꝛ eā insup carere peccato. Et eas silr̄ actōes nō esse culpabiles q̄ pueniūt ex ipa. et hoc fit q̄ñ si nō esset ignorātia tales nō fierent hmōi actiōes. secꝰ vbi agens nō minꝰ efficeret id qō agit
[illegible] L
vez quoniā signa falsa ꝛ si ligare q̄nq̄ dicātur de p accidens vt cōsciētia erronea. nihilominus de p se et ppꝛie legis obligatorie vim non habent. ¶Subiungit in descriptione/signū reuelatū creature ratōnali. Etenim sola ratōnalis creatura obligabilis ē. quia sola capax est diuinoꝝ p̄ceptoꝝ cum subiectione. Unde posset esse aliqua creatura ratōnalis nō eleuabilis ad cognitōnem hmōi. vt infantes sunt de facto p tempe nō eleuati. ideo nō obligati. aut si esset capax et si nō eēt subiecta deo quēadmodū spūssanctus nō est subiectus patri et filio. a quibꝫ p̄cedit/et cognitionē inconcussam accipit. talis [illegible] Q quoniam p̄cepta diuina. put ordinant ad deū vt beatificatiuus est/cognosci nō possunt a creatura ratōnali ex solo lumine naturali. necesse fuit ↄcurrere reuelatōez quocūq̄ mō fieret/siue p angelos/siue p hoīes/siue p internam [illegible] bus dicit fuisse reuelatū illō qō occultū et dei. Sic enī sentiūt doctores q nemini debet deus in quocunq̄ loco poneret q̄ face [illegible] habitz/q̄n cū de necessarijs ad salutē diui

illustraret. sicut dicit Petrus Actu. ¶ Sequitur in descriptione q est notificatiuũ diuine rõnis recte volẽtis teneri illã creaturam vel ligari ad aliqd agendũ vel nõ agendũ. qz fit a quibusdã qstio que sit rõ obligatoria in deo vel recta rõ vel voluntas: Ponit hic vtrũqz/qz nec recta ratio sine volũtate. nec ecõtra sunt in deo obligatõis cõplementum. [illegible] voluntas sui supioris/nisi p illã velit ligare non ɔsur[illegible] scdm deductionẽ Durandi in hac materia vbi qrit an teneamur in oĩbus ɔformare voluntatẽ nostrã volũtati diuine. Si enĩ sortes leuat festucã. scit theologus q hoc deus vult τ ita de quocunqz effectu qui pducit. Nõ oportet tñ vt videt q theologus talis obliget velle silr/cõsuis forte in his q pctã nõ sunt teneat non se difformare remurmurãdo aut cõtranitẽdo volũtati ef[illegible] quẽadmodũ forte Guilhelmus antisiodorẽsis τ alij sentiẽtes oppositũ porõis siẽe intellexerũt. Attamen hec ɔsequẽtia nõ valet. Ista volũtas est iustissima/vel ista inclinatio τ tendentia sunt rectissime. vtputa inclinatões naturales. ergo ɔformãs se p actuz liberz tali volũtati aut inclinationi in re volita. aut in obiecto ad qd est inclinatio/nũqz peccat. Stat enĩ q deus pceptũ ad oppositum dederit vt q[illegible] Fatemur tñ q si actus elicit⁹ esset oĩno talis. qlis est act⁹ natural' ille nũqz esset difformis. Nã h claudit repugnãtiã. sz h dicere. vel paz vel nihil est. ¶ Tandẽ subinfert in descriptiõe. p dignificatõe ad eternã vitã ɔsequẽdã/τ dãnationẽ euitãdã. Memini me legisse i Durãdo q si nulla fuisset facta reuelatio hoĩ d sua btificatõe supnaturali aut dãnatiõe. nõ incurrisset pctm faciẽs seipm reũ dãnationis etne/τ ita nullũ fuisset pctm mortale. Hoc dictũ de lege statuta [illegible] videt. [illegible] videm⁹ q dãn operã rei illicite põt ad penã hũanaz legũ quãuis sibi pus incognitã iudicari. Et qc [illegible] obligationẽ diuine legis apud viatores ad finẽ tẽdere vt dignificet hõ ad vitã eternaz τ infernalẽ mortẽ euitet. Iuxta qd saluant aliq non improbabilit qliter apd dãnatos vl' beatos nõ sunt leges pceptiue. qles loqmur. ad quas scz volũtas diuia velit teneri saluatos aut dãnatos sub nouis pmijs aut penis. qz in saluatis nõ est necesse. In qbs maxime habz locũ illd apli. Iusto nõ ẽ lex posita. τ in damnatis esset inutile. Alioqn dicendũ ẽ vt videt damnatos ɔtinue mortaliter demereri. Quãuis aũt dignificatio ad vitã eternã pcipue ɔsurgat a deo di[illegible]ficãte vt a causa supma τ dñantissima [illegible] lex qlibet a pma lege pfluit vt emanatio qdam luminosa. Nihilominus dignificatio formal' fit p grãz seu charitatẽ. τ meritoria p actõem bonã pceptoz impletiuã/ad pcipientis intentõem/quã explicauit cum ait. Si vis ad vitã ingredi fua mãdata. ¶ Si nõ erram⁹ in describẽdo legẽ pceptiuã taz affirmatiuã qz negatiuã. put nõ errasse putamus. apta est nobis via nõ mediocris ad pgendũ quo tendim⁹. plimũ quoqz luce al latũ est aciei nre mentis ad inferẽdũ cognoscendũqz sequentia.

Corollariuz primũ

¶ Non ideo dicit aliq lex approbate vl' pure de iure diuino. qz ad illã obligat de⁹. Facilis est declaratio. qm sicut nihil fit absqz deo causante/et nihil est vez absqz pma veritate. Nam oĩs sapia a dño deo ẽ. Nihil pterea bonũ absqz pma bõitate. nihil pulcz necqz suaue/τ ita de alijs put lectio pcedens diffusi⁹ ostendit. Ita oĩs obligatio cassa ẽ. nec alicui⁹ roboris vl' momenti. si nõ a deo imperatore supmo vires habuerit. Nõ ẽ potestas nisi a deo/inqt aplus. verũtamẽ nec oĩs effect⁹ dicit approbate diuin⁹/nec oĩs veritas ptinet ad fidez. nec oĩs bonitas ad adoratõem. Cur nõ silr poterit esse obliga[illegible] spectabit ad legem diuinã.

Corollariũ secundũ

¶ Nõ iõ pcise dicit aliq lex diuia seu de iure diuio approbate. qz illã creatura rõnal' per reuelatõez accepit. Itaqz fieri pt sic i antiq lege teneo fuisse i pluribs/q deus reuelet τ tradat imediate aliqs leges p solo regimie politico τ ciuili. quẽadmodũ de ordinatõe legi isrl. de taxatõne penaz ciuiliũ τ silĩũ dicere. τ tales appellãt a doctoribs leges iudiciales. qz tñ leges tales nõ imediate τ directe intẽtõe ordinãt i finẽ vltimũ τ supnaturalẽ. deficit vna ɔditio descptõis añdicte ¶ Pro c⁹ elucidatõe τ vt dicti h⁹ rõnabilitas magis inotescat aduertẽdũ ẽ q hõ q sbst stit ex duplici sba. vna spũali etna diuiaqz. alia corpali τ mortli/duplicẽ hz finẽ. vnũ

supnaturalē. aliuz naturalē q̄ human⁹ pōt
dici seu politic⁹ ⁊ ciuilis. Hunc ꝑ ꝯsecutōe
ꝑmi finis date sunt leges a deo ꝓporciona
te ad finē illū. de q̄bus est noster ꝑncipalis
sermo. ⁊ illas appellam⁹ approꝑate diui-
nas seu theologicas. seu de iure diuino. quē
admodū nō oēs virtutes s; eas duntaxat
q̄ ad deū immediate dirigūt theologicas ⁊
diuinas nominam⁹ [illegible] charita-
tē. Proinde ad ꝯsequēdū [illegible] hu-
n⁹ q̄nq; dicit. q̄nq; ciuilis ⁊ politic⁹ leges
alie late sunt. et vt plimū p humanā inue-
stigatōem imposite. Ille ṽo q̄uis ordinēt
finaliter ad finē btitudinis eterne sicut ea
q̄ corporis sunt. et corpus ipm ꝓpter animā
factū null⁹ ambigit. eas nihilomin⁹ diui-
nas nequaq̄ dicim⁹. alioq̄n leges ⁊ reglas
medicine q̄ pacto nō esse diuinas cēsebim⁹?
Ille siq̄dē respiciūt sanitatis armoniā ⁊ vi
uacitatem sensuū integrā. quibꝫ lesis nōne
anima ab vsu virtuosoꝝ actuū diuinoꝝ im
pedita torpesceret? Illas tñ leges seu regu-
las esse de iure diuino nōdū q̄sq; dixit. q̄uis
testet sapiēs medicinā ab altissimo creataz.
q̄uis deniq; sint in ea vl' esse possint ꝯclusi
ones plurime ꝑ reuelatōem magis q̄ꝫ p hu
manā inuestigatōem inserte. Perspicuū est
igit arbitratu meo leges aliquā nō idcirco
dici approꝑate de iure diuino quia deo reue
lante suscepta est. Hmōi aūt corollarij co-
gnitio ꝓdest nō paꝝ ad elucidatōꝫ materie
p̄sentis/tā circa legem antiquā q̄ꝫ in noua.

R

Corollariū tercium

¶ Circa qd̄ deducit vlteri⁹ q̄ nō oēs cano-
nes summoꝝ pontificū vl' decreta sūt de le
ge diuina. patet h̄ ex radice premissa q̄uis
alie nō desint inferi⁹ assignāde. Sūt itaq;
plures hmōi canones ad politicā solū con
uersatōnem accōmodati. ¶ Q; si dicat ali-
qs. Nonne bona eccl'ie oīa spūalia sunt. q̄r
[illegible] ad spūalitate [illegible]?
Respondem⁹ sub alia distinctōe/q̄ in po-
litica ꝯuersatōe hominū sicut sunt q̄dā spe
cialit deputati ⁊ dedicati ad obseq̄ndū deo
q̄ anthonomatice eccl'iastici dicunt seu reli
giosi. Alij q̄uis ad deū tendant. q̄r tñ sunt
magis est officiū tractare ea q̄ sunt seclaris
policie. iō seculares nominant. Nō alit di-
cunt bona hmoꝝ esse spūalia. licz sint res
mere tpales. ⁊ corpus ꝯfouentes sicut i alijs
Silr rōe leges ordinātes eccl'iasticā poli-
ciam dicunt plerūq; spūales seu diuie. q̄-
[illegible] ciuiles ⁊ hūane. ¶ Et h̄
loco fallunt et fallūt crebro q̄dam canoni-
stæ [illegible] in materia quā tractauim⁹ de sy
monia. vbi spūalia iudicāt illa q̄ esse carna
lia et materialia null⁹ nescit.

Corollariū quartū

¶ Lex [illegible] diuina approꝑate
q̄r ex ꝑncipijs iuris diuini deducit. Prio
q̄r [illegible] vero cōsonat. sic ois
lex q̄ntumcūq; positiua ⁊ hūana ꝯsonat di
uine legi. imo ex ea deducit/saltē a deo ⁊ be
atis. Ampli⁹ nulla est lex que nō innitatur
ꝑncipijs istis. deo iubēti obediēdū est. Au
torizatis a deo parēdū ē. Supiorib⁹ suis i
eo q̄ [illegible] sunt nō est inobediendū. et ita
nulla esset lex pure hūana. ꝯtra id qd̄ veri-
tas habꝫ ⁊ vsus ꝯmunis. ¶ Et p manuduc
tiōe capiam⁹ simile i eis q̄ dicūt fidei. Nō
eni fidei ascribim⁹ omnē ṽitatē q̄ seq̄ ꝑt ex
ṽitatib⁹ ꝯtentis in sacra scriptura. S; illas
tm̄modo ṽitates sibi damus que specialit
reuelate sunt et date ad credendū p btitudi
nis fine cōsequēdo. Scimus insup q̄ non
omnia q̄ p summos pōtifices. imo nec per
eccl'iam approbata sunt/esse cēsent de fide.
alioq̄n obligarēt ad sui credulitatē opuscu
la sanctoꝝ omniū doctoꝝ q̄ p eccl'iam ap-
probant. sicut de multis expssum est in de-
cretoꝝ distinctionib⁹. Hoc aūt dici nequit
q̄re nec ois lex appellabit d' iure diuino quā
tulit vel summ⁹ pōtifex vel eccl'ia vel prin-
ceps q̄liber autoritatē hñs dei in subditos
¶ [illegible] ap
probate sunt de fide. Remitto nūc ad ea q̄
tractauit ockā in suo dialogo libro. ij. q̄uis
[illegible] declaratiōe sum dicturus.

Corollariū quintū

O

¶ Sequitur ex p̄cedētib⁹ coassumptis qui
busdam veris q̄ eadem lex [illegible] de iure
diuino ⁊ naturali/⁊ hūano seu positiuo sed
alia ⁊ alia ratione respectu diuersorum. Et
quidē qualis est legis diuie ratio dictū est.
¶ Lex ṽo naturalis p̄ceptiua talem habet
rationem. q̄ est signū inditum cuilibet ho-
mini. nō impedito in vsu debito rōnis no-
tificatiuū volūtatis diuine/ volētis creatu
ram rationalem humanā teneri seu obliga-
ri ad aliq̄d agendum vel nō agendū p ꝯse-
cutione finis sui naturalis. q̄ finis est felici
tas humana/⁊ in multis debita ꝯuersatio
domestica. ⁊ etiā politica. homo eni natura

animal ciuile est. ¶ Lex humana siue positi
ua p̃ceptiua pure ꝛ approp̃ate describit̃ ꝙ
est signũ verũ hũana traditõe ꝛ autoritate
imediate cõstitutũ. aut ꝙ nõ infert̃ necessa
ria deductõe ex lege diuina et naturali ligãs
[illegible]
one finis alicu⁹ hũani. ¶ Si q̃s p̃ticulas
harũ descriptõnũ discurrat / agnoscet tum
differẽtes rões triplicis hu⁹ legis / tũ ꝯue
nientiã in re eadẽ. ¶ Et q̃dem lex diuia dif
fert a ceteris in duob̃ specialit̃. ¶ Prĩo quia
innitit̃ p̃ncipalit̃ reuelatõi diuine. lex vero
natural̃ innitit̃ dictamini rõis. quod est in
sitũ cuilib̃ꝫ homini nõ impedito in vsu de
bito rõis. quod impedimentũ fit aut p̃ im
mersionẽ cũ sensualitate nimia. aut p̃ lesio
nem viriũ naturaliũ sensitiuaꝝ. aut p̃ d̃pra
uationẽ radicatorũ vicioꝝ ꝛ ꝯsuetudinum
p̃uersaꝝ. Lex autẽ hũana p̃ncipalit̃ innitit̃
traditõi hũane aut quasi hũane. ꝛ hoc qua
si humane dicim⁹ p̃pter illas traditões pu
re iudiciales quas p̃ moysen dedit dñs. ꝛ q̃
nõ innitunt̃ principalit̃ reuelatõi vt reuela
tio est. nec ex reuelatis aut ex dictamie pu
[illegible]
ões si nõ accederet sup̃ioris alicu⁹ determi
nantis autoritas. Exemplum de ista lege.
Priceps in hac terra ꝯstituẽd⁹ est p̃ succes
sionẽ hereditariã. principi dabunt̃ annua
tim mille talenta auri p̃ tributo ꝛ filios. que
nec deducunt̃ apte ex veritatib̃ legis diuie
ꝛ natural̃. nec tñ illis ꝯdicere cognoscũtur.
alioq̃n ille nõ tam essent leges dicẽde q̃ꝫ se
ue ꝛ iniq̃ tyrãnides ꝛ v̓itate carẽtes. ¶ Se
cũda differẽtia legis diuie ad naturalẽ est.
[illegible]
lem. lex natural̃ naturalẽ. hũana v̓o lex põt
ad vtrunq̃ꝫ dirigere p̃pter distinctõem que
data est in tercio corollario de canonib̃ sũ
moꝝ pontificũ. quoꝝ aliq̃ sunt pure hũa
ni / respiciũt tñ imediate finẽ sup̃naturalẽ
btitudinis sempiterne. ¶ His declaratis pa
tet scd̃a ps corollarij. Sed p̃mã manife
sto noĩatim de hoc p̃cepto. nõ furtũ facies
Nam ꝛ a deo reuelatũ est ad ꝯseq̃ndũ finẽꝫ
vltimũ. et insitũ est cuilib̃ꝫ homĩ nõ ĩpedi
to in vsu debito rõis ad ꝯseq̃ndũ finem na
[illegible] Nihilomin⁹ respectu q̃rundã homi
nũ impeditorũ ĩ vsu debito rõis. potuit re
peti tanq̃ꝫ hũana tñ autoritate latũ esseꝫ. q̃ꝫ
uis nõ debeat simplicit̃ hũanum nomiari
Ex hoc nihilomin⁹ patet ꝙ apud aliq̃s ex
cellẽtis ingenij ꝛ multaꝝ l̃raꝝ. sicut pt vna

p̃positio dici fidei p̃prie que non spectaret
ad fidẽ explicitã exẽplificatã alterius. Ita
de legib̃ fatenduꝫ est. Hac de causa miseri
cordia dei quasdã leges que naturaliter es
sent note si nõ p̃ pctã obliterate ꝛ q̃si delete
fuissent. decreuit rursus ĩnouare / ꝛ innouã
do cõtrari hominũ tradere / vt essent inexcu
sabiles. ꝛ vt p̃ eas finẽ ꝯsequerent̃ non na
turalem tñmodo sed eternum.

Corollariũ sextum

¶ Sequit̃ ꝙ nõ absurde ꝯcedi põt oĩa p̃n
cipia iuris natural̃ esse de lege diuĩa p̃prie
dicta. lꝫ diuersa rõne. H̃ ꝑspicuũ erit si atten
dimus quẽadmodũ oĩa p̃ncipia iuris na
tural̃ deo reuelãte ac iubẽte ꝯtinet lex tã an
tiq̃ q̃ꝫ noua ad finẽ btitudinis et̃ne. Et aliũ
de forsan istud suadere possum⁹ ex h̃ ꝙ ta
liũ p̃ncipioꝝ indita est notificatio creature
rõnali p̃ imediatã diuie lucis irradiationẽ
quẽadmodũ tradiderũt Augꝰ. ꝛ alij docto
res eleuati. ꝛ oli sup̃ hoc fuit articulus pari
sieñ. tpe Guilhelmi parisieñ. put legi in be
ato Thoma. ꝛ bonauẽtura declarat pulcer
rime in itinerario mẽtis in deũ / oñdẽs nul
lum esse dictamẽ recte rõnis soliduꝫ ꝛ obli
gatoriũ nisi in p̃ma lege ꝛ luce stabiliatur.
Propterea phoꝝ maximi ꝛ p̃cipui. int̃ q̃s
floruerũt Socrates ꝛ ceteri achademici in
genue ꝓfessi sunt. nihil in reb̃ mutabilibus
se scire / nullã in eis rep̃ire v̓itatẽ ꝛ nullũ cer
[illegible]
bis v̓itatẽ ꝛ rectũ dictamẽ simp̃r exclude
bãt / errabãt intolerabilit̃. ꝙ de tãtis inue
stigatorib̃ v̓itatis sentire nephas est / nisi p̃
quãto forsan deũ nõ sicut deũ glĩficantes.
neq̃ꝫ grãs agẽtes. qꝛ q̃ absc̃odita eius erãt
manifestauerat eis. dati erãt iã in reprobuꝫ
sensũꝫ ꝛ deficiebãt scrutãtes scrutinio. Sẽ
tiebãt igit̃ si bñ sentiebãt in hac tãta ꝯfessio
ne ignorãtie ꝙ solus de⁹ sicut ẽ ĩmobil̃ ita
est v̓itas stabil̃. ꝛ lex certa ꝛ ꝯstãs / in q̃ vi
demus q̃ bona sunt ꝛ vera / ꝯsonãtes in h̃ p̃
phete eximio. q̃ postq̃ꝫ p̃miserat. multi di
cunt q̃s oñdit nobis bona. Rñdẽs subin
tulit. Signatũ est sup̃ nos lumen vult⁹ tui
dñe. Alienũ subinde nõ ẽ dictũ apl̃i pluri
es allegatũ q̃ dicit. in deo nos viuere ꝛ mo
ueri ꝛ esse. Omnis quippe cognitio verita
[illegible]
est. vt igitur in deo sit oportet ꝯfiteri. Et h̃
esset speculatio gratissima si non ad alia p̃
[illegible]

Corollariū septimū

¶ Sequit̄ ex p̄missis notanda valde distinctio ad apiendū illud magis ꝛ magis qd̄ q̄rim⁹. Aliqua est lex pure diuīa. aliq̄ ptinens ad diuinā. aliq̄ impertinens. Nihil h̄ nouum fingo. distinxerūt itaq; in sili doctores ante nos ꝙ veritas aliq̄ est pure de fide. aliq̄ solum ptinens ad fidē que dici pt̄ de pietate fidei. Aliq̄ ipertinēs q̄ dici pt̄ apocrifa. Sic in 2rio aliq̄ falsitas est heresis. aliq̄ sapiens heresim q̄ dici pōt error. aliq̄ oīno impertinens / saltē q̄ ad nos viatores ꝛ nr̄az deductōnem. ¶ In lege pure diuīa pōt quadruplex signari ḡdus. In p̄mo gradu reponūtur leges imediate reuelate a deo ꝓ tota cōmunitate hoim aut p̄ncipaliori pte scp̄te i biblia ꝛ p̄sertim in euāgeliis a xp̄o latis ad ꝯseq̄ndū beatitudinē. Et ex hoc statim patet ꝙ in pl̄ sic habet [illegible] pure diuina ꝓpter illud qd̄ p̄dictū est de multis legib⁹ pure iudicialib⁹ antiq̄ legis. ꝛ qꝛ multe veritates sunt q̄ nō sunt impatiue ꝛ exhinc nō obligatiue. In signū autē ꝙ leges iudiciales antiq̄ legis nō eēnt ꝓprie de iure diuino. sicut nec deducebāt de directo īmediate i finē beatū. christ⁹ legislatoꝛ pfectissim⁹ volens ꝯdere legē dignissimā ꝛ beatificatiuam. omnes tales leges ordinātes hominē ad finē humanū ꝛ politicū / reliq̄t ad arbitriū p̄latoꝝ ꝛ p̄ncipū. ita tn̄ vt semꝑ meminissent potestatē eis datā ꝓ pietate nō ꝯ pietatē ꝛ ad edificatōem nō destructōem. put loq̄t apl̄s. Qz si ꝯtentiose q̄spiā obnitat̄ ꝛ dicat leges h'mōi iudiciales fuisse de iure diuino ꝓpe. Rn̄deat q̄ quō dispēsabiles erāt. ꝛ nō solū mutabiles sed mutate. ꝛ ꝙ multis earū licebat absq; damnatiōis piculo contraire. ¶ In secūdo ḡdu reponent̄ leges diuine q̄ ex p̄cedentib⁹ solis in ꝯseq̄ntia euidenti aut saltē reuelata ꝛ ꝓpe credenda ꝯducunt̄. Dixi notant̄ ꝙ istis solis ꝛ in ꝯseq̄ntia euidenti aut saltē ꝓprie de fide. quoniā si necessario coassumeret̄ ꝓpositio alia q̄ nō essz ꝓprie de lege diuina aut de fide. aut si ꝯseq̄ntia esset euidens. nec ꝓprie de fide. ꝯclusio n̄ esset ꝓprie de fide s̄m mox dicēda. Addidi [illegible] reuelata ꝛ ꝓpe credenda ꝓpter determinatōem eccl̄ie rite factā. quam suppono in his q̄ sunt ad salutē necessaria / errare n̄ posse. ¶ In tercio ḡdu reponent̄ leges diuine imediate a christo tradite / aut ab eis dicto modo deducte. que ꝑ successiuam relationē apl̄oꝝ et alioꝝ ad nos equiualentē scripture canonice notificate sunt. vt forte est ista lex. vniuersal̄ eccl̄ia pontifici romano subiecta sit. Non enī posset euidēter aut ꝓbabiliter [illegible] pure de fide et legibus p̄mi generis hūana deductōe fulciri. qꝛ [illegible] lex pure diuina [illegible] humana traditōe p̄matur iste cassari. ¶ In q̄rto gradu sunt leges speciales inspirate ꝛ reuelate q̄busdam singularib⁹ ꝑsonis ꝓ se aut ꝓ paucis ad h̄ electis. Silr̄ q̄cq̄d ex talibus legib⁹ deduceret̄ modis p̄dictis in secūdo ḡdu. de his legib⁹ notat̄ in decretis. ¶ Ex his apitur intellectus q̄lit̄ dicta apl̄orum ꝛ discipuloꝝ christi sunt alteri⁹ autoritatis q̄ ad aliq̄d / etiā pure d̄ fide q̄s successoꝝ suoꝝ. quoniā p̄mi a christo doctrinā imediate susceperūt / ei⁹ insuꝑ facta videt̄. ꝛ ad eos expsse dictū est. Qui vos audit me audit. ꝛ rursus. que dico vobis in tenebris p̄dicate suꝑ tecta. Iste p̄terea sunt i euāgeliis posite ꝛ a xp̄o imediate tradite. Per hāc apl̄s Petrus accepit autoritatem [illegible] ꝛ soluēdi. Petrus edoctus ē in die penthecostes a sp̄ūsc̄o de omni veritate necessaria ad salutē. Tales aūt de quocunq; successorum petri formate. non sic habent̄ a christo ꝛ in scriptura sacra. p̄supponūt ei semꝑ ad minus istā ꝙ talis rite succedat petro ꝑ electionē aut aliter. ꝛ hoc ē humana traditione [illegible]. [illegible] quis diceret ꝙ vniuersalis ecclesie autoritas a sp̄ūsc̄o specialiter inspirata determinauit de quibusdā ꝙ Petro in papatu successerunt. vt Clemēs Siluester ꝛ Gregorius / q̄s vis in eis que sunt facti nō sit necesse ecclesiā non posse errare. ¶ Cōsequēter deducit̄ quō maioꝛ fuit primitiue eccl̄ie autoritas quo ad p̄dicta q̄s nūc sit / ꝛ ꝙ nō est in potestate pape aut cōcilij aut eccl̄ie immutare traditiones [illegible] a Paulo [illegible] ad hoc qd̄ est [illegible] realiq̄d esse pure de fide parē autoritatis firmitatē. Vnde q̄tū licz dubitare de iure alicuius in papatu vel ep̄atu / tantundez licet suas [illegible] in dubiū [illegible] materiā tractat Durādus. Et hic apit̄ modus intelligēdi illud Augu. Euāgelio non crederē nisi me autoritas eccl̄ie cōpulisset. Ibidē enī eccl̄iaz sumit ꝓ p̄mitiua congregatione [illegible] qui [illegible] viderunt audierūt ꝛ sui testes extiterūt. ¶ Declaremus nunc postmoduz quid sit lex pertinens ad

diuinã ꝛ quid ĩptinẽs? Et dicamus ꝙ ĩlla lex est ptinẽs solũ/ q̃ licet deduci non possit a veritatibꝫ solis legis diuĩe. deducit̃ tñ ex eisdẽ coassumptis aliq̃bꝫ veris pbabilibus/ q̃ pie ꝛ rõnabilit̃ negari nõ pñt. Quia etiã ſm regulã magistralẽ. Cõclusio sp insequit̃ debiliorẽ ptẽ alicuius pmissaꝝ q̃ necessario coassumit̃ ad sui illationẽ. Aut etiã si [illegible] non [illegible] vel [illegible] vel ↄsequẽtia deficiũt a rectitudine fidei vl' euidẽtie. Sic eni verũ est ꝙ ppositio copulatiua ex vna ↄtingẽte/ dĩ tota ↄtingens. ꝛ ex falsa vel ĩpossibili/ tota falsa vel ĩpossibil' [illegible] multos plerũꝙ turbat ꝛ inuoluit. ¶ Impertinẽs lex est ad legẽ pure diuinã q̃ non plus ex eadẽ deduci põt q̃ʒ opposita: vñ nulla ẽ ppositio q̃ ita pure sit fidei/ quin ipa possit ↄiũgi cũ aliis imptinẽtibꝫ ad fidẽ. ꝛ ita tota [illegible] ppositio ẽ pure fidei. Euãgeliũ iohãnis ẽ veꝝ. dicẽdo tñ sic. hoc euãgeliũ iohãnis scriptũ a roberto ẽ veꝝ erit ista ppositio ĩptinẽs ad fidẽ. sicut ẽ ista quã ↄcludit/ robert' scripsit hoc euãgeliũ. ¶ In legibꝫ ergo non pure [illegible] gradus. Primus gradus ↄtinet leges q̃ licet late fuerĩt a deo ĩmediate vel ab autorizatis ĩmediate ab eo tñ hoc nõ ↄstat nisi p historias aut relationes q̃ pprie nõ sunt in fide. q̃uis ipse [illegible] absꝙ scãdalo ꝛ pertinacia [illegible] ista. Exemplũ de ista lege. Electio sci clemẽtis [illegible] ad petr. Non eni dubitat̃ q̃n petrus ex q̃ ita fecit habuerĩt sup hoc autoritatẽ ĩmediatã a xpo. ꝛ ꝙ ita fecerit licet rõnabiliter negari nõ põt. tñ negãs ab heresi se defenderet. nec vt talis esset puniẽdus/ sʒ [illegible] tusꝙ se purgasset aut exposuisset/ deberet de heresi suspect' vehemẽter haberi ꝛ tractari. ¶ [illegible] nabiliter ꝛ absꝙ scãdalo negari nõ pñt. ille inferunt̃ a legibꝫ pure diuĩs. Exemplũ de ista lege. Electio sũmi põtificis spectat ad cardinales/ rebꝫ stãtibꝫ in ecclĩa vt stãt. ꝛ sede vacãte. [illegible] ctio sũmi põtificis sede vacãte dꝫ celebrari. Coassũpta ista q̃ rõnabilit̃ negari non põt [illegible]

rex sicut pus. ¶ In tertio gradu sunt leges que ad sui deductionẽ p leges diuinas reqrũt ppositões dubias/ q̃ tñ plus incitant ꝛ edificãt ad deuotionẽ ꝛ religionẽ q̃ʒ opposite/ aut q̃s tutius ẽ ↄcedere q̃ʒ negare. Exẽ[illegible] nes aut ep'le decretales innitunt̃ legibꝫ diuinis/ vtpote talibꝫ vniuersalibꝫ. Qui vos audit me audit. Obediẽte ppositis vr̃is. q̃ dicũt facite ꝛ siĩlibꝫ. Sʒ subsumẽdo p minori ppositõe aut in ↄsequẽtia coassumunt̃ sepius ppositões q̃ nõ sunt de lege diuina/ aut [illegible] obseruãtibꝫ/ tñ in multis tutius ẽ eas ↄcedere nec ptinacit̃ impugnare. Exemplũ de istis. q̃dragesimale ieiuniũ obseruandũ est. excõicatões timẽde sunt ꝛ siĩles. In h' gradu reponunt̃ ↄstitutões multe plãtoꝝ ꝛ canonizatões sanctoꝝ. q̃m faciũt ad pietatẽ fidei coalescendã nec eidẽ sũt aduerse. ¶ Postremus gd' ↄtinet leges q̃ ex legibꝫ diuinis nõ pl' dduci pñt aut min' q̃ʒ opposite. Exemplũ isti'/ tallie magne ꝛ tributa ↄcedende sunt huic pncipi et siĩles ꝛc. ¶ Similem distinctiõem de lege pure naturali ꝛ de lege ptinẽte solũ ad naturalẽ aut imptinẽte ↄcipe [illegible]

¶ Gratias deo q̃ fundamẽta solida ꝛ decentia dedit nos iacere/ ad id edificãdũ vtiliꝰ q̃s supest [illegible] lucẽ harũ descriptõnũ ꝛ distinctõnũ fecit splẽdescere ad intuendũ limpidi' sectura.

Incipit tercia lectio

P Ergere festinabam' ad respõdẽdũ q̃sito pncipali p vnicã ↄclusionẽ post has termĩoꝝ elucidatões. Sʒ reclamauit vestigiaꝙ [illegible] affinis valde materia ei quã tracta[illegible] Figam' sic pedem post pedẽ. Hec materia est q̃d sit ius. ꝛ q̃tu plex est/ et q̃d diuinũ vl' euangelicũ vel natur[illegible] tes itaꝙ q̃d plati possunt ꝛ pncipes/ consequns est ista nõ nescire. ¶ Expediem' autẽ sub ↄpendio et dicem'. ¶ Ius est facultas [illegible] recte rõis. Ita ꝙ tota ꝛ finalis resolutio materie nr̃e ad dictamẽ recte ratiõis terminat̃. Recta rõ ꝛ dictamen suũ est pmo et originaliter ꝛ essentialit̃ in deo. ꝛ an sit ideꝫ

ii

omnino q̄d voluntas eius / remitto ad diffi-
cultatē de formalitatibus. ꝛ ad braguardinū
in summa. ꝯstat ꝙ ī praxibus moralibus recta
ratio nō est prior volūtate. vt nō ideo deus
vult dare leges suas creature ratōnali. qꝛ p̄
us recta ratio sua iudicet h̄ esse fiendū. sed
ecōtra potius. Videt̄ igit̄ positio esse magis
catholica ꝛ expedita si dicimus neutꝝ prius
esse altero ī deo. sicut in sil'i nō ideo / quia sic
est in re extra. ꝙ sortes ambulabit deus sic iu
dicat. nec ꝓpꝫ ecōtra / sed correlatiua sunt ꝛ
ꝯcomitant̄ quodāmodo sese inferētia. ita ī
ꝓposito ꝛ multis silibus. Recta rō ꝯseq̄nter
ꝛ ꝑticipatiue solū cōuenit rōnalibus creaturis
Ponit̄ in descriptōe facultas seu potestas.
quoniā ꝯueniūt s̄m dictamē recte ratōnis
aliq̄bus q̄ nō dicunt̄ iura eoꝝ. vt pena dam
natoꝝ. vt punitōes viatoꝝ. Non eī dicimus
aliquē ius habere ad eius nocumentū. tm̄ nō
est penitus alienū a scriptura sacra / ꝙ ea dicā-
tur iura que diuīa ꝓuidētia sapiēter ordīat.
sicut p̄mo Regū dicit̄ ꝙ h̄ erit ius regis ꝛc.
Et demones dicimus habere ius ad puniti
onē damnatorū. ¶ Ponit̄ ꝓpinqua qm̄ mul
ta possunt alicui ꝯpetere s̄m dictamē recte
rōis que s̄m idē dictamē ei d̄ facto nequaq̄
[illegible] in [illegible]
li habz facultatē seu p̄tātē merēdi vitā ētnā
nō tm̄ ꝓpinquā / vel vt dici solet. nō s̄m p̄-
sentē iusticiā. ¶ Videt̄ aūt h̄ nomen facultas
dictū a fas ꝯgruētius esse h̄ noīe potestas /
vt hic loco generis statuat̄. ꝛ hec p̄tās seu
facultas aliter titulus iuris vocaret̄. ¶ Dein-
de sicut dicta ratio ꝑticipatiue in creaturis
rōnalibus diuidi solet a doctoribus in portōes
supiorē ꝛ inferiorē. sic sunt eius dictamina
mltiplicia. quedā sunt circa vniuersalia p̄n
cipia. que appr̄hēsis cognitisq̄ termīs mox
nō cognosci n̄ p̄nt. nec p̄t eis rō dissentire.
Et [illegible] vbi s̄m [illegible]
possz ad tpus suū assensū suspēdere. Alia
sunt dictamīa circa ꝯclusiōes ex eisdē p̄nci
piis deducibiles. Ex p̄mo officio nomīat̄
ipa rō synderesis. q̄ semꝑ virgo h̄ est inuio-
lata ꝑseuerat. ¶ Rursus ipa rō p̄t iuuari lu-
mine supiori / ꝛ supnaturali irradiatōne / ad
aliqua practice cognoscēda sup̄ ꝯmunē cur
sum creaturis rōnalibus. vtputa hoibus ꝯstitu
tū vl' mō nō vsitato naturaliter. h̄ mō noīa
ri potest ipa rō diuīa / dum diuie reuelatōni
V ꝑncipaliter innixa cognoscit. ¶ Dicimus igi
tur ꝙ omne ens positiuū q̄ntū habz de en-
titate / ꝛ ex ꝯseq̄nti de bonitate / tātūdem hz

de iure sic generaliter diffinito. In hūc mo
dū celū ius hz ad influēdū. sol ad illuminā-
dū. ignis ad calefaciēdū. hyrūdo ad nidifi
candū. imo ꝛ q̄libz creatura ī om̄i eo q̄d hāt
[illegible]
est. qm̄ oīa talia ꝯueniūt eis s̄m dictamē re
cte rōis diuie. alioq̄n nunq̄ ꝑsisteret. Sic
hō etiā petōr ius habz ad multa. sicut ꝛ alie
creature naturis suis derelicte. At uero ius
tale q̄uis ita sepius a metaphisicis capiat̄ et
ad euitādū equocatōem illō sic aptire ꝯue-
niat. Contractior tm̄ est eius acceptio apud
politizātes vt ius dicat̄ solū de illis q̄ com
petūt creaturis rationalibus vt vtunt̄ rati
one. Preterea rō q̄libet sicut ē munus diui
nū descēdens a p̄re luminū. ita p̄t dici diui
na. Propterea n̄ absurde ꝯcedi possz nihil
alicui ꝯpetere nisi iure diuino. quēadmodū
nulla est facultas aut potestas ꝓpinqua cō
ueniēs alicui absq̄ dictamīe recto diuine ra
tionis. Nihilominus itez sumit̄ ius diuinū
limitatius ad ea que vel ex reuelatōne vl' mō
reuelādi ꝑ miraculū sup̄ ꝯmunē nature cur
sum īmediate ꝑ deū ratio recta creata ꝯgno
scit. Notet̄ id quod diximus ex reuelatōe vel
mō reuelandi. qm̄ nulla est veritas ita natu
raliter cognita. q̄n in supiori lumine supin-
fuso diuinitus posset agnosci. Hoc liq̄de cō
stat in decē p̄ceptis iuris diuini. q̄ ꝛ sil' sūt
naturalis iuris p̄ncipia / put in supioribus
iā habitū ꝛc. ¶ Nūc supest ostēdere q̄lit̄ ex
iure sic descripto multiplices saltē s̄m rati-
onē oriunt̄ politie. et multiplices iurisdictō
nes / ꝛ diuerse dn̄atōes. regna vl' impia. quo
rū noīa ꝛ si freq̄ns vsus habeat / ꝛ si p̄terea
satis ꝯcipiant̄ a multis q̄lis in h̄ vel in illo
sit politia / iurisditio vl' dn̄atio. verūtm̄ hec
generali descriptōe nō ita cognoscūt̄ sz solū
exēplis q̄runt̄ fieri ꝑspicua. docet h̄ inuius
decretorū. Quāobrē studui ī re quā tracta-
[illegible]
ꝗs de tenebris nubilosaꝝ varietatū latent[illegible]
elucidare ꝟitatē / n̄ quidē alia dicturus q̄s alij
q̄s q̄s forte aliter. nec mediocrit̄ hoc ꝓdest pro
ut nec statim facile est datis hoc mō p̄nci-
piis generalibus descriptōes elicere / atq̄ or-
dine cathenato ꝯnectere ꝓpositiōnes subse
q̄ntes / quoniā mltas ꝛ p̄ma facie vix ꝯce-
ptibiles ꝯclusiones. qm̄ possz alit̄ geometer
vl' arismetricus in lucē ꝓdere. ꝛ ad eas assenti
endū ꝯmouere. ¶ Est itaq̄ politiaꝝ q̄dam X
diuīa / quedā natural' / quedā humana. Et
similit̄ iurisditionū / alia diuīa / alia natural'

alia hũana. Sic de dominijs. aliud est do minium naturale. aliud humanũ. ¶ Politia diuina vel vsitatius loquendo ecclesiastica proprie dicta est cõmunitas viuens sub iure pure diuino/ vel secundum id regulata. Sub hac descriptionis generalitate comprehenderetur politia beatorũ. Ipsi enim iure diuino cuius suprema lex est charitas regulantur. Sic appellatur noua hierusalem ciuitas sancta regnũ eternũ. imo sic forte diceretur beatissima trinitas esse politia. At apud politicos restringitur ius ad ius preceptiuũ obligatoriũ seu coerciuũ. qualiter negare videtur apostolus iusto esse legem positam. Amplius pro et si in damnatorũ horrenda cõfusione regnet ius diuine seueritatis. et si sub hoc respectu diceretur illic esse politia sub iure diuino. quia tamen damnati non habent facultatem regulatam ad illas penas inflictas/ nec per eas se regulant. ipsi omnino negantur habere diuinam politiam. habent potius diuisionem sempiternam. Porro non minus diceremus politiam quandam esse naturalem inter animalia aut res quaslibet si ius generaliter esset acceptum. Vel etiam inter tyrannos quos regnare permittit deus propter peccata populi et in interitum sui. Sed loquimur deinceps de politijs creaturarum rationaliũ non quarumlibet sed hominum. non omnium sed viatorum. ¶ Politia ecclesiastica est cõmunitas secundum leges pure diuinas obligantes vel cõsulentes aut monentes principaliter regulata. Dixi principaliter. quoniam etsi quedam sint decreta et statuta spiritualem statum regulantia. illa vel innituntur immediate legibus pure diuinis. vel minus principaliter intenduntur. Sub hac politia iure debet esse viator quilibet. et de facto sub ea sunt omnes christiani tam laici quam clerici. ¶ Nihilominus vt equocatione non fallamur rememoranda est distinctio de eis que spiritualia proprie dicuntur. et que solũ attribuitiue. quemadmodum sunt beneficiorum ecclesiasticorum redditus. et similia certe carnalia ac temporalia. nisi quia spiritualibus subseruiunt eisque [illegible] spiritualitatis turbationes plures quam scribi possunt traduxit in ecclesiam. ¶ Politia naturalis est cõmunitas secundum leges pure naturales principaliter regulata. ¶ Politia humana est communitas secundum leges pure ciuiles vel humanas principaliter regulata. Dixi vtrobique principaliter/ eadem de [illegible] hoc difficultatem esse an aliqua sit politia solũ naturalis inter viatores. aut solũ diuina. aut aliqua dumtaxat humana. sic quod vna nequaquam alterius participationem assumat/ satis est nobis distinxisse rationes. et vta predominantibus in politia legibus denominatio capiatur. ¶ Conformiter ad hec habet viam vnusquisque expeditam a vepribus ambi[illegible] ditiones vtrasque. Nam cum iurisdictio nihil aliud sua interpretatione significet quam iurisdictionem. hoc est potestatem iuris. vnusquisque tantundem habebit et taliter de iurisdictione ad aliquid quantũ habet et qualiter de iure ad illud/ si non cõperimus mo[illegible] non quamlibet sed coerciuam. que scilicet in alterum vel tanquam in alterum potest exerceri. etiam inuitum. Hoc itaque facientes secernemus potestatem ordinis a potestate iurisdictionis. Habeat licet simplex sacerdos [illegible] iure diuino ad ea que sunt sacramenta et [illegible] ditio magna. nullus tamen ei ad talia iurisdictionem dicit esse vsus. alioquin absque iurisdictione esset nemo etc. Erit igitur iurisdictio ecclesiastica potestas coerciua secundum ius diuinum politicum. Jurisdictio naturalis secundum naturale. Et iurisdictio humana illa erit que humana [illegible] est. ¶ Postremo par erit dominiorum distin[illegible] Dominium euangelicum est potestas propinqua assumendi res alias vel vt alias in sui facultatem vel vsum secundum regulas iuris diuini predicti. ¶ Do[illegible] alias vel vt alias in sui facultatem vel vsum secundum regulas iuris naturalis. ¶ Dominium humanum est potestas propinqua assumendi res alias aut tanquam alias in sui facultatem aut vsum secundum re[illegible] Consequenter videre facile est quomodo et qualiter iura ista et iurisdictiones in eadem persona cõcurrunt quam [illegible] iustus possit iuste dominari. et an ex quocumque peccato mortali perdatur cõtinuo dominium. Similiter quomodo apud religiosos et quomodo non maneat dominium super res cõmunes? ¶ Nihilominus quia nonnulli materiam hanc tractantes/ nominatim dominus Armacanus accipere videntur dominium diuinum vel euangelicum et etiam naturale strictius quam supra sepsimus. Nos ad intellectum sue positionis et elucidationem clariorem permissorum [illegible] templo. Sic potestas quibus dicitur donum dei. de[illegible]us pro in donis suis donare se dicitur creaturis. Ita loquitur apostolus quod spiritussanctus dat vnicuique diuidens singulis prout vult. Hec autem liberalis et dignatiua donatio dei/ quo pacto cõcipi potest absque iure et dominio alicuius collatione apud creaturam cui donatur/ quoniam recta ratio dictat

vt illud sit debitũ ⁊ suũ creature qđ de⁹ ei/
dẽ ꝯferre voluerit.¶ His p̄suppositis aduer
tamus deinceps deũ se donare creaturis mľ
[illegible] it/noĩatim q̃druplicit̃.s.p statu natu
[illegible]
¶ Priõ mõ dat se in donis nature integre.
in eis p̄terea q̃ naturã illã vt talẽ ẽ ꝯsequunť.
quẽadmodũ est originaľ iusticie donũ ĩ ho
mine ſm opinionẽ bñ pbabilẽ. Nõ eñi vi/
deť bñ possibile ꝙ natura hũana integ̃ sit
a iusticia originali q̃ đr integritas ⁊ obediẽ
tia aĩe viriũ inferiorũ ad supiores destituta.
Et ita titul⁹ dominij naturaľ fundamẽtu ꝫ
habꝫ ĩ hac originali iusticia. siue illa dicať
donũ aliqđ ĝtuitũ supadditũ nature. siue
sit natura ipa ꝯnotãdo rectitudinẽ q̃ di [illegible]
est.¶ Erit igiť naturale dominiũ [illegible]
q̃ creatura ius habet ĩmediate a deo assume
re res alias inferiores ĩ sui vsum ⁊ ꝯſuatio
nẽ pluribꝰ ꝯpetens ex eq̃ ⁊ inabdicabile ser
uata originali iusticia seu integritate natu/
rali. Hoc mõ habuit adã dominiũ sup vo
lucres celi et pisces maris. ⁊ ad ꝯmedendũ đ
oĩ ligno qđ erat in padiso secluso ligño sciẽ/
tie boni et mali. hinc appellata est p̃ris he/
reditas sua.¶ Ex qbꝰ moꝝ ĩferť ꝙ dominiũ
originale nõ erat necessario in charitate fun
datũ.¶ Ad h̃ dominiũ spectare p̃t dominiũ
libertatis/q̃ ẽ facultas q̃dã libere resultãs ex
dono dei liberali [illegible] donãte ad agẽdũ vľ n̄
agendũ cũ aĩa r̃[illegible]li in pductõe suoꝝ actu
um elicitoꝝ vľ eoꝝ suspensiõe ad finẽ btĩssi
me fruitõis obtinendũ. Et h̃ dominiũ tan
to liberi⁹ ẽ ⁊ lati⁹ q̃nto min⁹ p̃ni malũ. et
q̃nto p bonos habit⁹ ẽ ad bonum vľ bono
Z [illegible]
re se creature ratõnali p statu nature corru/
pte in donis q̃busdã seu naturalibꝰ seu ĝtu
itis. nõ tamẽ ĝtũ facientibꝰ. ⁊ in eis q̃ inde
sequunť. Cũ eñi natura nunq̃ꝫ sit ita desti
tuta/q̃n ea pmanẽte de⁹ se det eidẽ plus aut
min⁹. Null⁹ erat ita pctõr q̃n habeat aliqđ
dominiũ qđ dici poterat naturale vľ ĝtui/
tũ gratis datũ. habꝫ saltẽ dominiũ libtatis
[illegible]
species sic diuersimode deitas sese cõicat.
⁊ ĩmutabilẽ se reddit. nũc ſm potentiã/nũc
ſm gľiam. nũc ſm sapiam. nũc ſm opulẽ/
tiã. ⁊ ita ꝯseq̃ns erit dicere/ꝙ ĩ dono tali q̃/
libet tãq̃ꝫ in titulo fundari poterit domini
um absq̃ꝫ h̃ ꝙ sic dominãs habeat charita
tẽ. Nec pdet illud dominiũ nisi pdẽdo suũ
in q̃ fundatũ est donũ. Exẽpli grã. p̄suppo
sito pctõ et violẽtijs inde seq̃ntibꝰ necesse fu
it alios alijs p̄ferri/vt hoĩes q̃ete viuerent.
⁊ suũ vnicuiq̃ꝫ iuis tribueret. qđ fieri nõ po
tuit si nõ arceret ĩprobitas malignoꝝ. Do/
nauit igiť de⁹ aliq̃bꝰ p̃tãtẽ hãc sup alios re/
gitiuã atq̃ꝫ coartiuã seu p se ĩmediate seu p
mediũ alioꝝ sub aliq̃ signo cognoscibili q̃
le est electõ. aut q̃le est hereditaria successio.
aut q̃le est volũtaria ad eũ subiectio. aut q̃le
est q̃nq̃ꝫ prudẽtia magna potẽtiaq̃ꝫ cuiuś su
per alios idiotas. aut q̃le est habitudo p̃ni
tatis ad filiũ. ⁊ viri ad vxorẽ. sapiẽtis ad stul
tũ ⁊ filium. Proptea manifestũ ẽ ꝙ absq̃ꝫ
[illegible]
in ea sꝫ ĩ alio dono fundat⁹ ẽ su⁹ titul⁹. nec
pdiť hmõi dominiũ nisi pdito dono seu ti/
tulo qđ ipm sustẽtabat fundabatq̃ꝫ.¶ Erit
igiť dominiũ tale ĝtis datũ ius seu facltas
in alteꝝ ꝯseq̃ns seu resultãs ex dono aliquo
naturali vľ ĝtuito ĝtis dato. Isto mõ sunt
apud infideles ⁊ pctõres iustissima domi/
nia/dñoꝝ ad suos/patrũ ad filios. viroꝝ
ad vxores. ⁊ oĩm generaľr ad suas heredita
tes ⁊ ciuiles possessiões ſm leges hũanit⁹ ĩ
stitutas.¶ Vñ ciuile dominiũ seu politicũ
(qz đ illo vsitatioꝝ ẽ sermo) sic describiť ꝙ ẽ
dominiũ occasiõe peti introductũ/nõ ꝯpe
tẽs pluribꝰ ex eq̃/retinibile ⁊ abdicabile ser
uata vľ nõ seruata charitate. Abdicať autẽ
vẽdendo. donãdo. negligẽdo. permutãdo.
¶ [illegible]
tatis seu grẽ ĝtũ facietis. que ppa ⁊ vera di
ciť donatio. q̃ñ fit p eã adoptio filiaľ/suo
p̄bẽs hereditariũ ad oĩa bona dei possiden
da. quẽadmodũ dicit apľs pluries. Oĩa
nr̃a esse. oĩa nob data esse abũde ad fruẽdũ.
ꝙ p̄terea sum⁹ q̃si nihil hñtes ⁊ oĩa possidẽ
tes. ⁊ si ppo filio suo indẽ nõ pepcit sꝫ p no
bis oĩbꝰ tradidit illũ. quõ non etiã nob oĩa
cũ ipo donauit? Et rursus. si [illegible]
heredes q̃dẽ dei/coheredes autẽ xpi.¶ De/
scribiť autẽ istđ dominiũ qđ appellať a mľ
tis euangelicũ ꝙ ẽ dominiũ ĩmediate a deo
institutũ/ꝯpatiẽs secũ ex eq̃ quotlibet do/
minos/⁊ inabdicabile seruata charitate.
Trãsfert vo mľtotiẽs sacra scptura sub tro
pis metaphoricis dominiũ ciuile cũ suis at
tinẽtijs ad h̃ dñium charitatis/dũ nomiat
illic venditões eẽ ⁊ emptões ⁊ donatões et
ꝯmutatões spũales cũ deo q̃si vicꝫ numis/
ma legitimũ sit charitas dãs p̃ciũ actibus
nr̃is. p q̃s ex dignissima seu dignantissima
ꝯdescẽsiõe dei mercamur cũ eodẽ de regno

celoꝝ cũ fenore multo. Et q̃uis oĩa q̄ dam⁹ cidē sūt de suo. ꝛ suscepim⁹ ea d̄ manu sua. ꝛ ita dare ꝓp̄e nequim⁹ q̄d. p. q̄. Nihilominus ip̄e tot⁹ desiderabil' acceptat bona nr̄a ex valore hm̄oi numismatis. tāq̄ꝫ nr̄a essent appropate ꝛ nō sua. Reddit q̃ꝫ absq̧ vlla commutatōe ciuili/sed emptōe ḡtuita vinū cōpunctōis lac deuotōnis. imo ꝛ seipm ꝛ regnū celoꝝ. ita vt ibi sit lōge fecūdioꝝ ꝯmu [illegible] amplius et multiplici⁹ de possessiōe vendentis q̃ꝫ si retinerēt. imo q̄nto pl⁹ ꝯmutādo datur/tāto pfecti⁹ et cumulatius possidetur. ¶ Hoc dn̄ium tāte est latitudīs ꝛ imēsitatꝭ vt ꝓspa oīa ꝛ aduersa sint ī ei⁹ ditōe. q̄m diligentibꝫ deū oīa coopant̄ ī bonū. Tāte sup stabilitatis vt tolli neq̄at ab inuito. Tante deinde puritatis vt nihil crīmial' coinq̄natū stet cū eo. q̄z lex ei⁹ lex īmacl'ata ē cōuertens aīas. Perdēs aūt hm̄oi dominiū fit pditoꝛ et re⁹ lese maiestatꝭ. ꝛ infamis corā deo ꝛ angel' ei⁹. et ī tota curia btoꝝ. q̃uis nō ita fm leges ciuiles vt iudicet̄ necesse ē. ¶ Postremo sūt alie donatōes dei nō ita ad p̄sens ꝓpositū. ꝛ h̄ pro statu nature gl'ificate ꝛ ꝯfirmate. fm diuersos excellēdi modos vt de⁹ se dedit hūanitati xp̄i p vnionē hypostaticā. ꝛ plenitudinē oīs grē tāq̄ꝫ capiti in mēbra īfluēti q̄cq̄d habuit vite sp̄ualis. ꝛ tāq̄ꝫ imperatori oīa iudicāti ꝛ regēti. Dedit [illegible] vt dicat̄ h̄re ius maternale in deū p cōicatōnem idiomatū q̄si de⁹ sit subdit⁹ ei sicut filius mr̄i. Nec dubiū ē q̄n nl'te ꝯditōes p̄clare ꝛ [illegible] iles sup̄ ceteras creaturas. q̄s oēs nequaq̃ꝫ cogscim⁹ etiā lōge vltra ceteros btōs. q̄rū tn̄ in corpe gl'ificato ꝛ aīa ãmirabiles do [illegible] porū nihil resistet. nihil obstabit qd̄ eoꝝ visum latebit. q̄ erūt q̄si specl'a ꝛ libri lucidissimaꝝ inscriptōnū libere sese p̄sentātes ꝛ similia. ¶ Aduertitis existimo q̄m mod⁹ iste elucidādi naturā atq̧ distinctōem domini [illegible] beralissima dignatōe donantē se [illegible] creaturis. Alter ho mod⁹ ad dictamē recti cū recte rōis diuīe sese resoluebat. s̄ꝫ ī eadem p̄sus cadūt sententiā. ¶ Nunc ex p̄cedentibꝫ aliq̄ ꝯcludam⁹. ¶ Et p̄mo q̄ diffinitio ista [illegible] ius suū vnicuiq̧ tribuēs. ꝯpetit p̄ncipalit̄ iusticie diuīe ī ordīe ad suas creaturas. de⁹ nēpe sol⁹ ē q̄ volūtate ppetua ꝛ ꝯstanti dat vnicuiq̧ qd̄ suū ē. suū inq̄m nō ex debito rigoris s̄ꝫ ex lib'alissima ꝛ dignātissima cōdescēsiōe aut donatōe creatoris. Rursus quia oīa ꝓpt̄ seipm opat⁹ est dn̄s. ip̄e oīm habet sol⁹ plenariū dn̄ium ꝛ essentiale. ¶ Dum ḡ q̄rit̄ radix diuini dominij funsq̧ titul⁹/ facilit̄ inuenit̄ ī dictamīe rectissimo sue rationis ꝛ bn̄placito volūtatis. sed ꝛ fōtale pncipiū cuiuslibet dominij ap̄d p̄rem reperitur q̄ꝫ filio ꝛ sp̄uisctō collatū sit idē penit⁹ cū p̄re ꝛ p̄ ꝑ emanatōes internales tam ex dictamīe recte rōnis sue q̃ꝫ ex bn̄placito sue volūtatis. ¶ Porro si nomē iusticie trāsferre placeat ad iusticias pticipatas ī creaturꝭ essent iuxta varietatē creaturaꝝ et donoꝝ diuerse descriptōes iusticie. ꝯsiderādo q̄ iusticia sit quodāmodo act⁹ a iure habit⁹ vel tanq̃ꝫ habitu pueniēs. Aut forte ꝯueniēti⁹ est trāsuertere q̄ iusticia sit habit⁹ vl' tanq̃ꝫ habit⁹ ꝯformis diuīe iusticie eiusdēq̧ imitatiu⁹ p pticipatōē. ꝛ ius actus sit vl' vsus [illegible] aliā esse iusticiā originalē. aliā ḡtuitā nō ḡtificantē/q̄ in mēbra plura secernit̄. [illegible] in ciuilē iusticiā. ꝛ politicā tā canoni[illegible] legalē. Altera deinde est iusticia [illegible] entis. Altera postremo gl'e btificātꝭ. [illegible] rū iusticiaꝝ q̄ppe q̄libet est habit⁹ vl' quasi habit⁹/q̄ reddit̄ huic vl' illi qd̄ suū ē. prout exigit tal' iusticia. ptendēdo etiā nomē iusticie ad naturā ip̄am vt a deo iusta liberalitate donatā. ¶ Ceteꝝ dimissa interim ptractione de iusticia ꝛ dn̄io ꝛ iure p statu nature ītegre. sil'r pro statu nature gl'ificate. loq̄mur aliq̄d de statu nature lapse. ꝛ de statu nature p charitatē repate hic in via. ostēdētes q̄ntū intersit inter sua dn̄ia. ꝛ p̄sertim inter illa q̄ vsitati⁹ inter doctores ventilant̄. ¶ Et iā descripsim⁹ dominiū ciuile seu politicum. Sil'r dominiū charitatis qd̄ antonomatice euāgelicū q̄dā appellāt. ¶ Ex q̄ꝝ descriptionibꝫ tres differētias elicim⁹ int̄ dominiū A ciuile ꝛ euāgelicū h̄ mō sumptū. Nā q̄nīa alit̄ nōnunq̧ accipit̄ vt patuit ꝑus cū ip̄m describebat̄ esse ptās ꝓpinq̄ assumēdi res alias in sui facultatē vl' vsum fm reglas et leges iuris/ꝓp̄e diuini. Hoc enī mō coincinit pl'imū cū ciuili. nec ē in solo charitatis titulo stabilitū vt dicet̄. Itaq̧ dominiū ciuile institutū ē occasiōe peccati original' et alioꝝ inde ꝯsequentiū/quibꝫ nō extātibꝫ dominiū tale ō fuisset. Dominiū ho charitatꝭ

nõ p̄supponit peccatũ. sed ẽ imediate a deo
derivatũ sicut ipa charitas. Civile aũt ma
gis hũana adinventõe ⁊ vtilitatis publice
respectu statutũ ẽ. Nimirũ, pp̄tea si radicẽ
infectã habẽs illi⁹ saporẽ contrahit. ⁊ si vix
exercet̃ ⁊ tenet̃ absq̧ ꝯtaminatõe ꝑ aliquod
delictorũ. Radix vero dominiũ euãgelici ẽ
charitas. q̄ patiẽs est. benigna ẽ ⁊c. ¶ Se/
cundã differẽtiã invenim⁹ / qm̄ dominium
charitatis (q2 nõ q̄rit q̄ sua sunt) p̄t ex equo
ꝯpetere quotlibet dñis pp̄ter sui spiritalita
tem absq̧ sui diminutõe. quemadmodũ de
us suũ dñium cõicat angelis ⁊ hoib⁹. nec
inde minorat̃. Sed dominiũ civile tũ pro
pter sui materialitatẽ / vt sic dicam⁹. tũ pro
pter appropatõem quodãmõ avarã ⁊ que
rentẽ q̄ sua sunt / neq̄t ex eq̄ plurib⁹ ꝯvenire.
nam q̄uis eveniret q̧ habeãt dominiũ ci/
vile rex ⁊ vasall⁹ vl' burgensis sup eãdẽ he/
reditatẽ. hoc tñ nõ est ex equo / neq̧ eodẽ iu
re neq̧ sibi plenitudine civil' ptãtis. ¶ Po/
stremo distinctõem terciã habẽt. quia civi/
le ẽ retinibile vel abdicabile sup̄a charita/
te. nõ sic euãgelicũ. vnde q2 civile politicis
[illegible]
suã possit alienare vl' vẽdere vl' ꝯmutare. eã
insup defendere iudicialit̃ atq̧ repetere aut
modis aliis ꝯsuare. Et talia agere magnã
sepe habz sollicitudinẽ annexã / pp̄tea dñi/
[illegible]
¶ Charitatis vero dom[illegible]
aut vellet aut iuste posset. qm̄ illõ nihil aliõ
est q̄ filialis adoptio dei / vl' aliq̄d ꝯseq̄ns
ad illã. Idcirco iure neq̄t abdicari sicut nec
B charitas repudiari iuste possit. ¶ Verum q̄
nã altercant̃ multi an civile ⁊ generalit̃ oẽ
dominiũ p̄supponat ꝑ fundamẽto charita
tẽ. Notandũ ẽ ꝯformit̃ ad p̄missa / q̧ sic li/
beralitas divina se cõmũicans nõ ꝯmuni
cat se s̃m oẽm plenitudinẽ suã. sz dat singul'
put vult. Ita dũ subtrahit se a sua creatu/
ra iusto iudicio / q2 peccavit ei. / nõ subtrahit
se penitus q̄n aliq̄ donoꝝ suoꝝ misericordi
⁊ dignãtissima libalitate refuet eidẽ creatu
re. alioq̄n flueret in nihilũ. Quãobrẽ absq̧
vllo dubietatis scrupulo / dicem⁹ q̧ dñium
civile et politicũ nõ p̄supponũt vt insint iu
ste alicui ꝑ titulũ charitatis. vñ q̄uis crea/
tura rõnal' ñ sit simpl'r iusta sine charitate /
est tñ in casibꝰ iust⁹ dñs civil' aut politicus.
⁊ h̄ rõnabilit̃ a sup̄ma iusticia statutũ ẽ. ne

dñia civilia apd' hoies sp̄ incerta ⁊ dubia
mutabiliq̧ flutatõe vacillarẽt. nec aliquid
haberẽt vtilitatis roboris vl' momẽti. Nũ
q̄d david ꝑdidit ius i reg. q2 adulterii cri/
mie pollut⁹ ẽ? Nunq̄d apd' infideles q̄s to
tiẽs scriptura reges noiat null⁹ oino iuste
politizat? Absit. q̄d mirũ si nõ q̄libz crimẽ
tollit ius dñandi civilit̃ qñ ꝑ ipm̃ ius ñ tol
litur corp⁹ x̄pi ꝯsecrãdi. ⁊ cetera exercẽdi di
gnissima sacramẽtoꝝ mysteria. Quod si quis
ꝯtẽderit ista nõ fieri ꝑ se sua iuste extra chari
tatẽ / videat ne q̄d noĩs eũ fallat de h̄ qd' est
aliq̄d iuste fieri. Et breviť ista eadẽ est peni
tus difficultas / ⁊ silr̃ enodãda. q̃lis ẽ illa. an
absq̧ charitate põt aliq̄s bũ moralr̃ opari.
[illegible]
mus p̄terea q̧ sic civilia dominia rõe pecca
ti ⁊ ꝑ extrinseca vtilitate reipublice solũ idu
cta sunt. ⁊ nõ ꝯferunt̃ regularit̃ absq̧ signis
exterioribꝰ. sic nõ ꝑdit̃ eoꝝ ius regularit̃ abs
q̧ peccatis manifestis. / nec ex q̄buscũq̧ sed
ex illis q̄ stare nequnt cũ debito vsu tal' do
[illegible] in republica. ⁊ dũ ꝑ sententiã diffini/
tivã talia esse mõstrata sunt ⁊ dãnata. Exẽ/
plũ g̃ria. Vasallus aliq̄s habz ex dono dñi
B. hereditatẽ ad fidelitatẽ sibi p̄standã. va
sall⁹ iste nõ ꝑ q̄cunq̧ delicto ꝑdet heredita
tẽ. imo ꝑ nullo interiori. / sed nec ꝑ exteriori.
nisi ꝯtrariet̃ fidelitati debite dño. ⁊ adhuc
ante sententiã diffinitivã nõ erit ab heredi
tate spoliandus. q̄uis ꝑus ita spoliari meru
isset. aliud q̄ppe ẽ demereri iure spoliatõez
hereditatis. aliõ de facto spoliatõis ⁊ ꝑdi/
tõis pena plecti. Ex hic ꝑpendit̃ q̧ nulla
heresis occulta. nulla symonia mental'. nul
lũ deniq̧ crimen occultũ tollit civile domi/
niũ. sive illud sit canonicũ ⁊ spũale. sive le/
gale ⁊ tp̃ale. Neq̧ ꝯseq̄ns est si tales ꝯmit/
tũt in sup̄mũ dñm deum crimẽ lese maiesta
tis. ⁊ eidem ꝑditores existũt. q̧ oĩa ꝑdant
cõtinuo que ab ipo susceperunt. / put supra
deductũ est. Alioquin petõr mox annihila
tõne puniret̃. Hmõi autẽ ig̃rãtia fallit mul
tos / ⁊ noiatim q̄sdam ex doctoribꝰ angli/
canis. ⁊ longe deteri⁹ q̄sdã ex hereticis q̄
omnẽ a p̃latis si nõ sint in charitate tollen/
dã esse dicũt obediẽtiã / tanq̄ ius oĩe supi
oritatis amiserit. Errãt p̄terea circa domi
niũ summi põtificis illi q̄ ꝑ q̃libet delicto
occulto / aut etiã ꝑ publico nõ s̃z iro directe
vsui sue ptãtis / ab eiusdẽ obedientia tanq̄
a nõ papa discederẽt. Cur aũt addim⁹. tan
q̄ a nõ papa ĩfra docebim⁹. ¶ Ex his per/ C

spicua est tercia differentia dominij charitatis a dominio ciuili/quia deus se solo immediate dat titulum charitatis ad omnia propinquo iure assumenda in sui facultatem/fruendo vel vtendo licite et meritorie. quo titulo stante illud iab... dominia quo sublato repente tollitur vt verum sit quod iacobus apostolus ait. Qui in vno peccauerit factus est omnium reus. Cur autem dictum sit propinquo iure alias docuimus. quoniam peccator ius tale sed remotum habet ... parare ius se habet. ¶ Sed in ciuilibus dominijs sicut alij tituli sunt ea fundantes ita remanent manentibus titulis suis in integritate sua/quousque per leges ciuiles secundum quas illa dominia regulantur et robur assumunt cassantur quemadmodum rex francie regnum habet titulo successionis hereditarie ex primo consensu ciuium suorum. Sunt autem quedam publica crimina propter que leges ciuiles iudicarent hunc successionis titulum annullandum fore ex opposito ciuium dissensu. In alijs titulus est communis electio ... pro certe sunt que electores hanc vel nullam ipso facto vel annullandam et cassandam esse diceret. vel ab ea recedendum decerneret. quemadmodum expressa decreta sunt de electione summi pontificis/quod heresis tunc aut postmodum potest ad inualidationem electionis aut electi destitutionem operari. sicut dicit expresse Bernardus in quadam epistola de scismate petri leonis. quod electio viciosa debet prius examinari ratione et cassari iudicio. Quod qualiter et quando verum sit. illud ex iurium expressa declaratione cognoscitur. quoniam si passim pro voluntate cuiuslibet liceret discedere a suo superiore absque sententia iudicij ratione huius vel illius delicti quod eidem quis imponit/quis non videat omnia dominia protinus fore misera confusione turbanda. Rursus ex aduerso si superiores pro sua libidine possent inferiores deijcere/conculcare affligere et perdere. et quod eorum violentie se opponere neque facto neque verbo liceret/male irent respublice/pro quarum vtilitate prius omnes statuta sunt. Male preterea esset quibusdam personis singularibus vbi superiores sui via facti spreto omni iuris ordine eis vim inferrent/si vim illam per vim repellere nefas foret. quod vtique fas ... immutabili iure naturali si modeste ... repellendo vim vi conseruet. Seruatur autem quando resistitur quantum requiritur et sufficit/secundum qualitatem iniurie declinandam/et intentione precipua sese conseruandi. Qua in re statim apparet multos casus esse possibiles in quibus alicui gerens se pro papa ... lare ... vel ... carcerari/vel per modum quendam appellationis ab eo vel subtractionis a potestate sue obedientie declinari. nisi forte quis ostenderet constitutionem aliquam reuelatam obstare. quia humanum ius hoc naturale tollere non potuit. fundatur enim in titulo naturalis existentie communi cuique a deo ipsi creature rationali. ad quem titulum consequitur ius defendendi se et nociua repellendi hoc est vim vi repellendi. modo prius exposito. vel in titulo charitatis ad quem consequitur ius refugiendi omne peccatum mortale. vt castitatem suam conseruandi. Hoc pro ius non extenditur ad innoxios sic quod ex eorum morte possim vitam meam prorogare. nec ad iudices qui via iuris me condemnarent etiam innocentem. Sed neque tenet vbi via iuris absque tali via facti apta est. Aut vbi libido regnat alium impetendi magis quam se defendendi. ¶ Nunc aptior via est ad inuestigandum qualis sit habitudo dominorum ciuilium ad subditos et econuerso in omni policia tam ecclesiastica quam seculari. Est enim apud quamlibet policiam suum ius naturale. Est preterea suum ius diuinum seu in charitate seu in alijs gratuitis donis fundatum/que iura et dominia in de consequentia nulla potest humana constitutione destitui/vt quod policia tendat ad sui conseruationem et ne sue perditioni vijs congruis obuitatur/quod nihil ... contra leges etiam mortaliter delinqui ... silens. ex quibus palam infertur de politia qualibet sicut de persona singulari modo dicebatur/quod contra superiorem suum quelibet impetentem eam via facti/ius habet vim vi repellere. Exempli gratia. papa de quo minus videretur. si via facti vellet ignes spargere per domos christianorum per se vel alios improbos. aut mulieres violare. non propter hoc desineret esse papa. attamen nulli dubium esse debet quin huic vie facti ecclesia vel eius pars posset via facti demolitioni suorum bonorum et violationi vxorum resistere/etiam per incarnationem realem pape. vbi tunc aliter neque via iuris neque via facti obstare relictum est. Quanto magis hoc agere fas habet ecclesia vel pars ecclesie/vbi sua castitas spiritualis in legis diuine obseruatione. aut sua vnitas/in qua vita sua posita est ab aliquo papa via facti certissime violari quereretur. Quod si quis in oppositum mille decretales vel decreta produxerit tanquam pape in nullo casu dicere liceret/cur ita facis: tanquam insuper superior sit tota ecclesia vel tanquam a nemine possit iudicari. Respondemus quod potestas superioris nihil potest statuere aduersus veritatem legis naturalis et diuine. quod insuper potestas eorum data est non in destructi

onem sed in edificationē. quibus improbe
agētibus modis silibus ad pactos. si resi-
stit tamē nō potestati sȝ coꝝ improbitati resi
stit. Scimus tñ ꝙ cuȝ modestia magna ꝛ
timore ꝛ nō nisi cogēte manifesta necessita-
te talia attēptare securȝ est. Quo in loco ni-
mis delirant quidā iuristaꝝ q̄ textibꝰ suis
adeo fixi adeo pressi coherēt / ꝙ ad leges na
turales ꝛ diuinas ſm q̄s adeq̄ri humanas
atq̧ moderari necesse est nō assurgūt. ¶ De-
niq̧ mixtio atq̧ ꝯcursus varioꝝ dominio
rum in eadē psona pape multos facit para
logisare dū illa a seipsis secernere vel nolūt
vel nesciūt. Habet itaq̧ papa p̄mo domi-
niū supioritatis a xp̄o supra totā ecclesiam
cū plenitudine potestatis in eis que sp̄ua-
le regimē eccl'ie pprie dictū respiciūt. ¶ [illegible]
bet pterea secundo potestatē canonicā sup
res ecclesie / que dicunť improprie sp̄uales
quemadmodū sunt collationes quedā bñ-
ficioꝝ ꝛ iurisditionū quasi tempaliū atq̧ p
uentuū. ¶ Habet tertio potestatē ex ꝯsensu
tam p̄ncipū p̄sertim impatoꝝ q̄ȝ alioꝝ sub-
ditoꝝ in quadā tempaliū appropriatione.
quā ei ꝯstat iure diuino nequaq̄ȝ conuenire
q̄m ꝛ si diceretť dn̄s esse oīuȝ in tempalibus
non tñ omnimodā dominationē ciuilē ha
beret in eis. q̄ aliq̄s modus possidendi ei-
dē posset noniter aduenire. sicut de facto cō
stantinus aliquo mō ꝯtulit impiū romanū
quo mō pape ātea nequaq̄ȝ debebať. ¶ Ha
bet quarto ptātē qualē iure naturali supior
habet ad subditos. ¶ His ṽo ptātibus cor
respondēt sibi mutuo seruitutes. ad q̄s ob
[illegible]
Neq̧ enī est dn̄atio in quocūq̧ p̄ter deum
absq̧ pportionabili obligatiōe seruitutis.
ppťea sic papa ē supior oīuȝ ita oīuȝ ē seruꝰ
nō ficta hūilitate / sȝ metaphisica ꝛ morali
atq̧ theologica veritate noiať. vt si glorie-
tur in dn̄o gloriet. ꝛ nō de ptāte tumeat sed
[illegible] ¶ [illegible] ptās
cognoscit ex euāgelijs ꝛ actibꝰ aplՙoꝝ. et ex
eis q̄ p successiuā relationē coꝝ ad nos tan
ta certitudīe sunt deuoluta / vt merito teme
rarius ꝛ scādalosus / imo scismaticus [illegible]
cet qui ptātē hāc vel abolere vel diminuere
p̄sumpserit. De hac ptāte sunt iure ꝯuocan
di ꝯcilia vniuersalia. Ius determinādi cū
ꝯcilio q̄stiones fidei p modū articuloꝝ om
nes generaliter obligantiū. Correctio insu
per p̄latoꝝ inferioꝝ ꝛ coꝝ si demeruerint to
talis destitutio / ꝛ silia q̄ vel vniuersalem ec
clesie statū tangūt. vl' finalē supmāq̧ deter
minationē respiciūt. Et hec ptās in eccl'ia
īmobilis pseuerat / q̄tūcūq̧ psona pape p
mortē naturalē vel ciuilē mutareť. aut q̄tū
cunq̧ vsus talis ptātis a papa remanente
tollereť in pte vel in toto seu p ignauiaȝ. seu
p aliā. sicut possibile est iustā rōnē. Xp̄s enī
optimus legislator. si nō taliter eccl'ie sue in
eis q̄ religiōis sunt puidisset / ipse policiā ec
clesiasticā nō optime (q̄d nephas ē sentire)
ꝯstitutā reliq̄sset. Sed ꝛ textꝰ euāgelicꝰ et
ꝯcilioꝝ generaliū determīatio / ꝛ eccl'ie vni-
uersalis ꝯsensus tacitus ꝛ assertio. imo ꝛ ra-
tio naturalՙ p̄supposita fide p hac supiorita
te tā apte faciūt / vt ꝯ eū q̄ se p catholico ge
rit negantē hoc / magis sit destitutōe q̄ȝ dis-
[illegible]
cūt quēlibet i sua dyocesi esse papā supmū.
aut ꝙ plures esse papas licȝ vl' expedit. aut
ꝙ nō oporteret q̄rere papā vnū p eccl'ia et
similes. Hec ptās tā imediate a deo collata
est vt tota eccl'ia illā neq̧ destruere. neq̧ no-
uiť si tollereť edificare valeret. ea tñ cōcessa
p̄t ad ipam q̄s assumi ſm leges positiuo iu
re canonico latas. p electōem hāc vel illam
sic vl' sic celebratā. ¶ Amplꝰ ṽo scd̄a ptās
pape p canonicas institutiōes q̄ sunt hūa-
ne ꝛ variabiles robur habet. ¶ De ptātes
due tātū differūt. vt q̄dā noiatim ipi greci
p̄mā cōcedentes / scd̄aȝ abnegēt. errāt q̄ȝ il
li q̄ miscēt hanc coequatōem q̄dā cū pcedē
ti. Etenī q̄s nesciat xp̄m et Petrū successo
res multos absq̧ tali potestatiuo exercitio
circa tpalitatē eccl'e in papali culmīe plene
fuisse stabilitos? Ut ḡ talia exercitia ad pa
pā diuīo iure saltē imediate nō ꝯpetāt dice
re ꝯseq̄ns est. ¶ Magis ṽo de tercia ptāte
istud diceret. cū q̄ ptāte ꝛ eiꝰ exercitio ī con
fūdo eā q̄m pmixta est ptās excōmūicati
nū q̄ iure diuīo ꝛ p̄mo ꝯpetiť pape. subsecu
ta est magna turbatio ꝛ horror q̄dā ecclesie
nimis officiēs. ¶ Demū q̄rta ptās naturali
iure pape ꝯueniēs habet et req̄rit vt tanq̄ȝ
supior ꝛ tutor atq̧ ꝯseruator honoreť ꝛ iu-
ueť ab oībꝫ. quā ptātē possȝ eccl'ia si deesset
ordinare aut aliť ꝯmutare sicut alterꝰ po-
litie mos habȝ. Papa ṽo q̄ nec impeccabil'
est neq̧ ꝯfirmatus in grā. subditus est legi
bus diuīs et naturalibꝫ. ꝛ in q̄busdā ad le-
ges hūanas obligať. Proptea si peccet cor
ripi p̄t iure diuino ꝛ naturali fraternaliter.
Huic enī legi diuine subditus est. ꝛ si nol-
let corripi / potest tandē denūciari eccl'e p

sertim vbi denũciatio illa nõ plꝰ afferret de
trimenti q̃z vtilitatis. vbi p̄terea vicia talia
essent que notabili scãdalo p̄turbarẽt eccle/
siam. Q, si req̄situs nolit legitime cõciliũ
celebrare. τ nihilominꝰ p̄seueret in delictis.
[illegible]
dire ecclĩam. ¶Q, p̃o papã casus iste τ ꝯsi
miles subijciant ecclĩe tanq̃ minor sit iure
diuino. hcq̃d hũana verba sonarẽt. liq̃t ex h̃
q̃ membrũ deuiabile τ potens inficĩ minꝰ
[illegible]
destitui. Sil' p̄sona deuiãs regulã habere
debet τ iudicẽ indeuiabilem. q̃bꝫ mediãtibꝫ
ab exorbitatõe possit arceri. Regula hec in
deuiabilis est lex diuina. Judex incorrupti
bil' saltẽ circa ea que iuris diuini sunt est ec
clesia aut ꝯciliũ generale ecclĩam rep̄sentãs
Porro vbi persona pape mortua esset/ aut
[illegible]
cia notoria et conuicta in suo crimĩe destru
ente ecclĩam manifestat. cõciliũ generale ro
[illegible] approbati
one. qui in necessitate tali vellet nob nõ de
esse. Hoc forte intelligũt q̃ dicũt ꝯnexionẽ
mẽbroꝝ eccl'e ad vnũ caput christũ essenti
alẽ eẽ τ nõ ad eiꝰ vicariũ papã. q̃ est caput
secundariũ. quoniã ip̄o destituto nihilomi
nꝰ manet vnitas ecclie. q̃z q̃ referri põt hec
vnitas ad vnitatẽ sedis ap̄lice q̃ in suo for
mali iugiter p̄seuerat. iuxta dictũ cuiusdaꝫ
distinctõis ponẽtis in papatu aliq̃d eẽ for
male q̃d est papalis dignitas. aliud materia
[illegible] ¶Ce
tex de p̄tãte secũda τ tercia pape dicimꝰ eã
p easdem causas posse destitui p q̃s exorta
est. vt puta scda p cõcilia generalia. τ tercia
p dissensum dñorũ tempalũ causis occur
rentibꝫ legitimis p vtilitate manifesta ¶Di
utinus spe nostra tenuit nos s̄mo de hac po
testate summi põtificis. q̃m tẽpestas p̄sens
ad hoc impulit. p q̃ magis necesse est pote
statẽ hanc ad claꝝ dinoscere atq̃ secernere
q̃z olim antea p̄sertim ad videdũ subtracti
onis facte iustificãde vl' cassande ratõnem
p̄suppositis eis q̃ facta sunt. ¶Nunc tandẽ
de abdicatõe dominij quedã subiungamꝰ
q̃ntum hoc liceat vel expediat / ostendentes
τ in p̄mis rememorãdũ est ex prioribꝰ.
q̃ neq̃ dominiũ charitatis q̃d ab aliq̃bus
euãgelicũ dicit'. neq̃ dominiũ naturale ne
q̃ originale/ neq̃ beatificũ cadit sub abdi
catõe volũtaria τ licita. De solo igit'. domi
nio politico et coerciuo siue illud sit natura/
le siue diuinũ siue hũanũ sermo habendꝰ ẽ.
Et q̃dem vniuersali p̃bo dicere possimus
q̃ omne dominiũ tale politicũ liceter in ca
su vel renũcia' vel abdica'. Et de papatu q̃
q̃ndam fiebat dubitatio illa p determinati
onẽ exp̄ssam sopita ẽ. Celestinꝰ itaq̃ relig/
[illegible]
τ alioꝝ plurimi q̃ntũ in se fuit nõne legitime
depulisse. De regnis p̄terea τ alijs dominijs
abdicatis certa τ approbata exempla sunt.
Attamẽ abdicatiões iste suis vestiri circũ/
stantijs debẽt vt fiant sicut oportet/ τ q̃n oportꝫ
τ autoritate q̃ oportet. neq̃ enĩ p̄tinaciter τ
[illegible]
dum est supiori sarcinã alicuiꝰ dominij cer
uicibus illiꝰ qui sibi subditus est ratõnabi
liter imponẽti. alioq̃n periret hũilitas. pe
riret obedientia. p̃iret quãdoq̃ reipublice
vtilitas. ¶Ceterũ abdicatio cuiuslibet do/
minij ciuilis τ appropriatõis hereditarie i
p̄p̃o τ cõmuni fieri potest cũ merito/ sic q̃
solo vsu pio et titulo naturali τ charitatiuo
taliter abdicans cõtentus sit. sicut dicimus
[illegible]
endi corpꝰ. sic q̃ i eiꝰ necessitate oĩa sibi sint
ad h̃ cõmunia. Non est autẽ necessitas si p
[illegible] de victu sufficiẽti puidere sibi per
laborem. q̃z q̃ τ in hoc casu mendicare ne
cessaria vite sue/ sit res licita de genere/ q̃ me
ritoria fiet/ si nulla ex circũstantijs adhibẽ
dis defuerit. ¶Hec aũt abdicatio total' in
proprio et cõmuni de se plꝰ habet similitu
dis ad statũ innocẽtie τ patrie. τ p̃orũ q̃rũ
dam heremicolaꝝ q̃uis nõ habeat mẽdica
tõem de necessitate ꝯiũctã. Paruit h̃ i here
mitis q̃ viuebãt ex labore/ nihil tñ approp̃
antes sibi. sed erãt q̃si nil habẽtes. parati. s.
omnia relinq̃re p̄ꝰ q̃z p eis repetendis iu
dicialiter aut aliter decertarẽt. Stat enim
abdicatio talis cum quantalibet bonoꝝ
vbertate que sibi in nullo animus paup ap
propriat. nec s̄m leges ciuiles eadem occu
pat/ cum obligatione scilicꝫ. vl' non ad re
petendum ea cum iurgio. vel aliter si rape/
rent' defendendum. ad hoc quoq̃ voto se
se potest astrinxisse. ¶Quãq̃ igitur abdica
tio cuiuslibet proprietatis in proprio et in
cõmuni/ similior sit p̄fectissimis statibꝫ hu
mane creature. nihilominus presupposito
peccato et modo rerum se habendi in poli
tia ecclesiastica qualem experimur viuere h̃
proprio et cõmuni. videtur regulariter es
se status salubrior atq̃ securior. Jtaq̃ mul

ta decent vnū statum. vt puta statū innocē-
tie que alteri nequaq̄ expedirent vt viuere
in nuditate filios procreare. nullū coercere ad
bonū. et similia honestabāt naturā prius insti-
tutā. q̄ lapsa in peccatū ꝯtraria his q̄dā decēt. q̄-
dā expediūt q̄ [illegible]. Propterea fallit ē
argumentū. Stat⁹ iste perfectissimis simili-
or est [illegible] p̄ imperfectis expeditior. Aliter
enī opinio socratis q̄ oīa sint ꝯmūia vide-
ret [illegible]. ¶ Qualiter vero ea q̄ habent in
ꝯmūi liceat a q̄libet suū dicere. aut quod re-
petere si auferant. et similia / digressiōis nimie
formido suadet ne tractet. Sed et de onere
prelationū p̄ tales p̄petarias tū iurisditiōes.
tū possessiōes. qd̄ on⁹ impiti et inexperti hono-
ri et exoneratiōi deputāt. et q̄uisq̄ teneat pla-
tus p̄ talib⁹ tuēdis vel agēdis iudicialiter cō-
tēdere / ceteris omissis spiritualib⁹ exercitijs.
simili rōe ptrāsim⁹ profecto diuitijs / vel enunci-
atū ē vel enūciari potuit de talib⁹. venenū
est effusum in ecclesia dei.

D

Lectio quarta

P

Ostq̄ descriptiōes atq̄ distinctio-
nes materie necessarias p̄cedē-
tes lectiōes posuerīt. tū de lege pu-
re naturali. tū de lege pure diuīa
p̄ceptiua. tū de lege solū hūana. et sil̄ osten-
dimus q̄ leges et q̄t sint diuine. que et quot
sint ptinentes ad diuinā. et q̄ impertinentes
Supaddim⁹ qd̄ et q̄t modis ius et domi-
niū et iurisditio vocaret. Supesse video vt
ad declaratiōem vnice ꝯclusiōis nr̄e cū suis
sequelis diuertat sermo noster. ¶ Erit igitur
hec ꝯclusio. [illegible]
spirare et infundere habet vita grē q̄ baptis-
mus in spūsctō. Sic ipso deserente solum
mō perdit aīa vitā hmōi p̄habitā. dū p̄cepti-
ue legis sue p̄uaricatrix inuenit. ¶ Prīa po-
de se ꝯspicua ē et ante deducta in secūda le-
ctiōe. ¶ Scdam ptē suadem⁹ ex h̄ q̄ alius a
deo sicut nō habz ptātē infundere grāz / sic
nec eripe. Ipse preterea sol⁹ habz claues vite
et mortis eterne. q̄ apit et nēo claudit. claudit
et nemo apit. ¶ Ista vero ꝯcludūt q̄ sol⁹ pōt
dare p̄cepta affirmatiua aut negatiua sub
pena mortis eterne q̄ illā īfligere [illegible] pōt nul
lus [illegible] nullus reatu dānatiōis eterne
incurrit nisi p̄ q̄nto diuīe legis p̄ceptiue trās-
gressor extiterit. Ad h̄ ē autoritas augusti-
ni describētis peccatū actuale ꝯmissiōis. Pec-
catū inq̄t est dictū factū vel ꝯcupitū cōtra
legē dei eternā. Ad h̄ inducit illud aposto-
li. Stipendia peccati mors.

Corollariū primū.

¶ Nulla trāsgressio legis naturalis aut hu-
mane vt naturalis est vel humana. est de facto
peccatū mortale. Et appellam⁹ h̄ peccatū
mortale qd̄ pene eterne reatū opat̄ s̄m cursū
a deo iā institutū nō q̄ possit institui. Addi-
mus p̄terea. vt naturalis est vel hūana. q̄ ea-
dem lex tal̄ sepe ꝯmūicat cū diuīa. p3 corol-
lariū ex p̄missis. Et ex alijs. q̄ lex natural̄ et
humana vt tales sūt nō possunt attigere ad
cognitionē eternitatis in pena vel p̄mio. non
q̄ ferunt ad finē talē supnaturalē / et plusq̄
humanū. ¶ Rursus frustra darent leges cū
appositiōe penaꝝ q̄s legislatores infligere
nequirent. imo nec de eis in foro suo cogno-
scere. Alioq̄n poterit legislator oēs fere le-
ges suas sub pena q̄ntalibet possibili vel i-
possibili. quā absurditatem dicere q̄s aude-
ret. Sic est de q̄cūq̄ lege naturali vel hūa-
na. q̄ neq̄ natura neq̄ hoīes / plati vel p̄n-
cipes possent trāsgressores suaꝝ legum ple-
ctere pena dānatiōis eterne. nec de ea ad exa-
men suū p̄ testes aut aliter ꝯducere. ¶ Hac
ratiōe fulciunt se doctores nomīatim Durā-
dum ponētes p̄ceptū nō posse imponi p̄ p̄-
latos aut p̄ncipes sup actibus intrīsecis et
occultis. q̄ videlicz illos traducere nequirēt
ad forū iudicij sui. qd̄ nō nisi publicū est et
de manifestis. Itaq̄ sec⁹ agere velle eēt ho-
minū p̄priū officiū ignorātiū et frustra co-
nantiū. imo et diuinū iudiciū temeritate cul-
pabili dampnabiliter vsurpantiū. Ex h̄ ꝯseq̄n-
ter inferūt. q̄ actus ꝯfessiōis sacramentalis
nequit directe cadere sub p̄cepto eccl̄ie sz in-
directe dū iubz aliqd̄ ad quod digne exeq̄n-
dū requirit cōfessio de lege diuina. cuius mo-
di ē susceptio corporis xp̄i semel i anno. Idē
dicim⁹ de q̄libet actu interiori aut de exteri-
ori. qui taliter secret⁹ ē q̄ publicari licite non
pōt p̄ testimoniū duoꝝ aut triū. Iudices vero
q̄ de talibus secretis interrogare et cognoscere
[illegible] dicim⁹ [illegible] nihil
aliud de publicis actib⁹ accusat politiā suā
ledentib⁹. ex q̄bus ista secreta rōnabili et ve-
hementi p̄sūptiōe ꝯcludāt. sicut ē fama pub-
lica vita [illegible] nec si fas habeat iudicialiter
addicere supremo supplicio non conuictos
neq̄ confessos / diuino ad hoc obstante p̄-
cepto.

Corollariū secundū

H ¶ Nullus legislator ecclesiastic⁹ vel ciuil' habet directe autoritatē p̄ceptiuā sup istō vt interiori actu diligat' deus sup oīa. aut q̄ i eū speret vel credat/ p3 ex imediate p̄cedentibus. Et ex ꝯsequenti dicim⁹ q̄ quātūcūq̄ legislatores intēdant p suas leges suos subditos debere fieri meliores interi⁹ ꝛ sanctiores quo ad diuinū forū occultū. tales tamen intentōnes sine non cadunt sub eorum p̄cepto. Itaq̄ si fiant actus exteriores suorum iussoꝝ etiam cum puersissimis intentōibꝫ ꝛ finibꝫ occultis. nō erit ibi transgressio hūane legis vt hūana est s3 diuine. Et ita [illegible] mentis euagatōne et nulla attētōe. Si ieiunē in q̄dragesima tm̄mō vt sanior fiam. vel vt postmodū vorac⁹ ꝛ inde voluptuosius ꝯmedā. Si ferā tonsurā clericalē/aut vadā dn̄icis diebus ad ecc'iam auditū missā/p vana gl'ia aut fraude alia. Sic de alijs actibꝫ extrīsecis p̄ceptorū. ago q̄dem male apud deū peccās in leges suā. me tn̄ p trāsgressore humanoꝝ p̄ceptoꝝ nullus accusabit. Et hic accipiūt fundamētū dicētes q̄ in casibꝫ p̄missis nō teneret' aliq̄s horas iterare/sicut nec aliā missam audire. s3 sufficit de pctō in deū ꝯmisso ꝯteri ꝯfiteri ꝛ satisfacere ad arbitriū cōfessoris. Hec aūt sententia mitis ē p scrupulosis circa hūanoꝝ obs'uationē p̄ceptorū. q̄s iugiter inq̄etat conscientia de iterādo si id qd̄ faciūt nō s3 attente ꝛ deuote p̄ficiant.

Corollariū tertium

¶ Stat simul aliquē obs'uare p̄ceptū hūanum et tamē peccare mortaliter. sicut aliq̄s merēdo apud deū poterit humani p̄cepti violator accusari. P3 p̄mum in casibꝫ prioribus vbi fit actus p̄cepti hūani ad finē puersū. ¶ Patet scd̄m vbi aliq̄s habēs excusatōem sufficientē interi⁹ de qua tn̄ nō p̄t facere fidē exteri⁹ omittit aliq̄d de opibꝫ p̄ceptis p ecc'iam. queādmodū damnat' ab eccl'ia ille qui n̄ vult redire ad societatē mulieris quā ficte desposauit in facie ecclesie. ¶ Sed obijcit' p illud ap'li. deus est q̄ iustificat. quis est q̄ ꝯdēnet? Rn̄dem⁹ q̄ alio et alio respectu de⁹ ipe iustificat ꝛ ꝯdēnat. vel q̄ppe legislatores publicos de publicis tantūmodo sentētiare/et ad iudiciū suū occulta reseruari. ppterea idē opus sicut est occultū eccl'ie/ꝛ manifestū deo. sic aliter ꝛ alit' poterit iudicari. ¶ Sed iterū forti⁹ opponitur Nullū est iudiciū rectū nisi p q̄nto diuine legi ꝯformat'. quod est dictamē p̄me regule ꝛ recte ratōis. Quis autē dixerit diuinā legē falsam esse. aut q̄s dictamē recte rōis crediderit erroneū? Ut igit' q̄libet lex vera sit necesse ē. aut si falsa erit/lex nō erit. Est aūt falsa rō dū iudices errāt. vt q̄ petr⁹ quē supponim⁹ apud deū [illegible] demnād⁹. et q̄ petr⁹ sit ꝯpellēd⁹ reddere debitū nō vxori sue/q̄ existēs i charitate. et ex hinc de societate sctōꝝ sit excōmūicat⁹. Sēsit h̄ idē deuot⁹ Bernard⁹ i de p̄cepto ꝛ dispensatōe. q̄ simplicē oculū q̄ totū corp⁹ operationū lucidū fiat dicit optere rectū ꝛ verum esse. q2 nec veritas sine recta intentōne nec recta intētio sine v'itate sufficiunt. Alioq̄n nō inculpasset ap'ls q̄sdā q̄ habebāt zelū nō s'm [illegible] ctores martyꝝ/q̄ arbitrabant' se obsequiū p̄stare deo. ¶ Huic opposito i rn̄dentes ꝯcedim⁹ p regula q̄ nullū dictamē p̄ticulare p̄cticum q̄ imperat' actio ē rectū nisi simul i v'itate subsistat. Sed q̄m ex falsis v'ū sequitur verꝫ ꝯcedim⁹ multa esse iudicia practica vera q̄ ex falsis deducunt'. Exēpli grā. fiat hoc argumentū. omnis homicida patris ē suspendend⁹. petrus est homicida patris. ergo petr⁹ est suspēdend⁹. Maior est lex hūana vt supponit'. minor pbata est p falsos testes. qui tamē repelli nō possunt/vt etiā supponit'. et cōclusio sequēs est dictamē istud. petrus his stantibꝫ est suspendend⁹. quod [illegible] ignorantiā inuincibilē in eis que facti sunt aut iuris humani. ¶ Altera est responsio ꝛ forsā ratōnabilior/et magis ad intētionē beati Bernardi dicens minorē p̄cedentis syllogismi aut alteri⁹ similis nō esse istā. Petrus est homicida. sed istā Petrus pbat' homicida per testes incōuicibiles de falsitate. ꝛ hec vera esset apud eos sicut maior. Si igitur cōclusio vera sit taliū/nullus mirabitur. Uerū tamen hoc loco pro diuersitate opinionū de ignorantia si sit inuincibilis aliqua/aut si nulla/essent consequēter varietates respōsionū. Et quicq̄d sit de ignorātia facti aut iuris humani et naturalis positiui cōcors est sententia. Nullā in his que legis diuine [illegible] inuincibilē. quoniā facienti qd̄ in se est de⁹ semp assistit parat⁹ illustrare mentē q̄ntum oportebit ad salu[illegible] est ratio cur martyrizātes ap'los credēdo se

[illegible] ha-
buisse culpant. sicut nec illi quos apostolus arguit habere zelum nō sm sciam. ¶ Iuxta hec capit intellectus ad cognoscēdū/si fides [illegible] ad malum. Cōstat q nō imediate z sub falsi z mali rōe. Sz an mediate ↄsideret studiosius inquisitor. ¶ Ex incidēti dicim⁹ q null⁹ fidelis credit articulos d futuro ↄtingēti sic absolute qn sciat deū id posse nō facere. Deus ergo si p potētiā absolutā faceret nihil fore futurū nō videt ex hic assensus fideliū falsificari/q potētiā nō absolutā sz ordinatā iuxta legē datā intēdūt/quēadmodū false nō fuerūt assertōes Ione ad niniuitas/z esaie ad Ezechiā. nā subuersio ad demerita niniuitaꝝ/z mors Ezechie ad cursū nature cōmunis referebant. nō enī mīaꝫ dei ad correctos. z potētiā sup cursum nature hi pphe secludebāt. Ita nec catholicoꝝ fides excludit potētiā dei absolutā ad nō faciendū ea que fieri ordinata ei⁹ potētia stabiluit.

Corollariū quartū.

¶ [illegible] iunioꝝ ecclesiasticoꝝ/z gnālit oīm statutoꝝ z regulaꝝ z canonū nūq̄ ē mortale pctīn/ [illegible] nit. Et ita q̄tū lex aliq̄ hꝫ ad mixtū de lege diuina pceptiua/tātūdē z nō ampli⁹ ē eius trāsgressio mortalit viciosa. Quamobrē decernere de legib oīb manifestū est spectare pncipalit ad theologiā/velut ad sciaꝫ superiorē/z architectonicā. q̄tinus recta rō separet illud qđ iuris diuini ē in eis ab illo qđ [illegible] tissim⁹ secernat auꝝ ab argēto. z argētū a plūbo. Et qm multi hāc pcipuā artificem [illegible] nūt. q tn̄ de seipa dic legū cōditores p eā iuste decernere. iō turbatōes in politijs z pscientijs sepe oriri cōpertū ē. Idcirco p̄terea legislatores eccl'iasticī z ciuiles plerūq̄ sua ptate z autoritate noscūt abuti. pserti eccl'a [illegible] q̄cq̄d ordināt/q̄cq̄d monēt/q̄cq̄d pcipiūt/volūt p diuinis legib hrī. par eq̄le q̄ robur hrē. p intermīatiōꝫ dānatōis et'ne. Neq̄ tn̄ accusauerī oēs legislatores talit z talia loquētes. Presumo enī q ad rectā regulā z diuinā sapiāꝫ sermōes suos voluerīt glosari. iterptari. z recipi. q si nō h intēderūt [illegible] tē. sꝫ neq̄ ↄtra charitatē. Denīq̄ sūt ē talib vti pbis in suis institutōibꝫ/q̄ s vero neq̄ deuiēt/neq̄ simpliciorib z ignarī timores z scrupulos vanos īgerāt. q̄si videlꝫ ipsi ligēt vbi liberi sūt. tāq̄ p̄cea qui iugo pmāt [illegible]

Corollariū quintū.

¶ Ex h q aliq̄s peccaret mortalit trāsgrediendo ↄstitutōes aliq̄s hūanaꝝ traditonū nō sufficiēter ↄcludit q ille ↄstitutōes obligent ad mortale delictū. Declarabim⁹ istos argumētantes a sili vl' minori. Sit aliq̄s perit⁹ medic⁹ ordinatus p republica. dicat ille. Petre do tibi legē p tua sanitate. quā si trāsgressus fueris statim dissoluet corp⁹ tuum. qđ cā ↄsuādo ↄualescet. Nō bibas vinum purū hoc triduo. Null⁹ nescit q medicus vt medic⁹ caret facultate ↄdendi leges obligantes ad peccatū mortale. z tn̄ in casu trāsgressor hui⁹ legis sue damnatōeꝫ incurret. Ponerēt sile in materia de ebrietate aut furie piculo. Si medic⁹ denūciet ignorātibus. tale vinū ne biberitis. alioqn vel ī ebrietatē vl' furiā incidetis. qs nescit trāsgresso [illegible] dem. pp̄ter medici pceptū. q̄nis in casu sīi ita pcepisset nō peccassent excusante eos ignorātia. Sed q puaricatores sunt hoꝝ p [illegible] nolite vos occidere zc. Non pssus dissilē ē in pposito. q̄uis enī leges humane et ciuiles vt tales sunt/sunt solum pro ordinatōe politie humane ecclesiastice vel ciuilis in eis que corpus respiciūt. z ita solū merent punitōem tēporalē violatores earūdē. z obseruatores premio tempali donant. Nihilomin⁹ ex cōsequenti z mutua colligatōe ac mixtiōe quā ad leges diuias habēt īsultat crimen facies reos eterne dānatōis ipsos cōtēptores.

Corollariū sextum.

¶ Si aliqua lex humana canonica vl' ciuil nō possit concludi ex lege diuina nisi coassumendo ppositōeꝫ vel cōsequentiā legi di [illegible] est. An trāsgressio illius legis sit mortalis. [illegible] quis predatorū vellet hmōi legem aut diceret habere robur legis diuine sibi fas esset p theologos aut alios hoc ↄgnoscentes resistere in facie. et dicere q non recte ambulat ad veritatem euangelij. Ex quo amplius

videt nō esse secu₂ a forte [illegible] ꝛ cano
nes ꝛ [illegible] q̄ respuunt [illegible] ad
p̄ctm mortale [illegible] multos [illegible]
[illegible]
[illegible] impertinentes sunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
solutōe materie/fm quā resolutiōꝫ oīa di
cta ꝛ dicēda volo itelligi. q̄ p̄cepta affirma
tiua dei/q̄uis obligēt ad sp nō tn̄ p sp. vt ē
[illegible]
q̄dā disiūctōne ad h̄ faciēdū vel illō p isto
vel alio tpe [illegible]
[illegible]abit. Sicut exēplī grā. Occurrētibꝫ du
obꝫ ī extrēa necessitate famis quoꝝ soli pos
sum succurrere. teneor succurrere isti vel illi
sub disiūctōne. et nō ambobꝫ sil'. Et qm̄iam
ī cōitate christianoꝝ pauci sūt q̄ scirēt iudi
care de tpe certo/q̄n p̄cepta affirmatiua fa
ciēda sunt. Propterea plati q̄ sapiētes sunt li
mitāt illa p̄cepta tanq̄ sub q̄dam disiūctōe
[illegible] ex
empli grā. Lex diuina vult vt aliq̄n cult' la
trie exterior deo psoluat. ne igit peccarēt ho
mines aut p ignorātiā/aut p desidiā ꝛ iad
uertentiā limitauit eccl'ia certū tps ꝛ certū
modū exeq̄ndi p̄ceptū istō. s. diē dn̄icū/ꝛ
cessationē ab opibꝫ ſuilibꝫ. ꝛ misse auditōꝫ
Quo adimpleto ipletū ē p̄ceptū illud affir
matiuū. q̄ si peccat q̄s mortalit' trāsgrediē
do limitatōem istā eccl'ie/hoc nō est, ppe ex
[illegible]
dicebat p ōmunitate. Etiā hō fit ōtēptor di
uini p̄cepti ꝛ suoꝝ supioꝝ qbꝫ spōte se sub
misit/aut sūmittere debuit p vtilitate sui et
cōmunitatis cui' est ps. Q̄uis adhuc in ta
libꝫ limitatiōibꝫ q̄dā adducunt magis ad
quādā decētiā q̄ p̄cepti necessitatē. Et nō
potest vniuersalit' dari regula nisi vt eq̄tas
q̄ a phō dr̄ epykeia iudicabit. vez ē eī illō
psal. Omnia mādata tua eq̄tas.

Corollariū septimū

Nulla lex appellāda ē neq₂ ferēda tāq̄ ne
cessaria ad salutē eternā [illegible]
uino ī aliq̄ quattuor [illegible]
exposuit. Oppositū sentiētes aut [illegible]
moliūt iugū iponere grauissimū sup ceruices
hoīm/ꝛ spargere laq̄os pedibꝫ eoꝝ lapides
ꝛ scādalū. Quāobrē theologia q̄ ē lex euan
gelica(dicā meli' ei' doctrix ꝛ explicatrix)
debꝫ in oībꝫ p̄cedere platos ecclīasticos in
suis ōstitutōibꝫ ꝛ decretis. ne vl' obsint p̄ce
ptis dei [illegible] multitudi[illegible]
improperiū christi factū pbari [illegible] vel ne
credant ligare ad penā eternā vbi pena ci
uilis sola requirit. Doctrinā hec p̄cipue lo
cum habꝫ in materia excōmunicatōnū late
sententie. Nā qui p solis incōmodis tpalibꝫ
euitādis/aut cōmodis politicis ōseruandis
eternā vult infligere mortē/cui q̄so similis
erit? Illi nimirū qui volēs abigere muscā
a fronte vicini/eā securi pcutiēs vicinū sto
lid' excerebrauit. Aut ei pare dixerim qui
studēs curatōez modici vulneris ī pede eq
sui. pedē cōfestim abrūpit ꝛ scidit/equūq₂
pemit. Sola itaq₂ ōtumacia vera vel pre
sumpta/renuēs stare iudicio eccl'ie. reddit
hominē p christiano se gerentē dignū excō
mūicatōe. Nā si parat' ē audire ecclīam. q̄
liter veluti ethnic' nobis erit ꝛ publican'?
Porro differt plimū q̄lis ē ōtumacia ꝛ q̄
dānosa eccl'ie. p q̄ materia ꝛ circa quā icur
rit. Nam peior est ōtumacia ī materia fidei
ꝛ religiōis q̄ pusille q̄stiōis de paucis de
nariis. vbi nūq̄ tātū pdest obediētia q̄ntū
obest excōmunicatio separans a spūalibꝫ
suffragiis ꝛ societate sanctoꝝ. Ita vt lōge
mitior sit pcessus q̄ fit in curiis secularibꝫ
p punitōnes corpales seu tēpales/q̄ vbi p
platū p̄scindi q̄ritur aīa a deo vita sua. ꝛ da
ri sathane in interitū. non solū carnis s₃ spi
ritus. ne iā saluus fiat ab alioꝝ auxiliis de
stitutus.

Corollariū octauū.

Occurrēte dubio pbabili ō aliq̄ lege vtꝝ
diuina sit aut diuie ōtraria [illegible] tan' ē
legē illā p diuina suscipe q̄ p hūana neglige
re. Tene certū (cōsulit Aug') et dimitte ī cer
tum. Est itaq₂ regula magistral'. q̄ expo
nēs se discrimī peccati mortal' peccat mor
taliter. ꝛ hāc fundat dictū sapiētis. Qui a
mat piculū pibit in illo. Nō tn̄ de oī dubio
sed pbabili ꝛ vehemēti hoc vez ē. Totā in
hoc loco materiam de ōsciā erronea/quō li
gat ꝛ quō nō. Et de pplexitate an sit possi
bilis/ꝛ de scrupulis quomō fugandi sunt
aut deponēdi tractare ptinēs eēt/nisi q̄ ali
um locū hūit ꝛ ad euentū festinamus. Hoc
[illegible] documētū credere [illegible] fa
ciliter sapiētioꝝ ꝛ bonoꝝ iudicio ꝛ contra
cōes eoꝝ snīas q̄ leuit' sibimet formare scru
pulos [illegible] timidos. [illegible] si nō [illegible]
bet sapiēs. Fili ne īnitaris prudentie tue. ꝛ
rursus. Nolī trāsgredi termios q̄s posuerūt

[illegible] Hoc precipue necessariũ est apud religiosos respectu superiorũ suorũ. hoc et apud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Porro [illegible] obtenebrat/ et luminosa eius radiatio diuersis viciatur apparentijs per interpositiões nubilosarũ passionũ et prauorũ affectuũ etiã in litteratis. iuxta similitudinẽ solis visi per nubes. Sic per paucã instructiõez intellectus in sciẽtijs presertim diuinis/ causant nõnunquã errores in eis qui se totos deuotõi tradere crediderũt. dũ voluerũt plus sapere quã sibi satis erat. ¶ Ad presens corollariũ inducamus exẽplũ iã inductũ de medico. cuius ꝯsilio aliquãdo parere debemus sub pena peccati mortalis/ dũ ex trãsgressiõe sui ꝯsilij vel scimus/ vel probabiliter et vehemẽter credimus nos [illegible]

n Corollarium nonũ

¶ Saluberrimũ est sapiẽtis documẽtũ quod ait: Que tibi precipit deus illa cogita semper. et in pluribus operibus eius ne fueris curiosus. Etenim propter ignorãtiã [illegible] puacua occupatio circa traditões humanas aut curiosa inuestigatio rerũ penitus inutiliũ cõsurgũt ex ꝯsuetũ faciliter trãsgressiões diuine legis. quod si hoc dãnabile sit apud omnes quantã peccatorũ dãnatiõez sibimet accumulãt culpabiles in hoc vicio vel ecclesiastici rectores/ vel religionũ [illegible]. Miratus sum aliquãdo quod rõe ipsi eccli[illegible] medicine/ et nõ remouet se facto a studio traditõis humane. Nã corpus lõge melius est quã terrena substantia/ cui traditões iste deseruiũt. quod si per alios corpus potest curari/ nõne similiter per vicarios et alios de ecclesia ꝯtẽptibiles prout iubet apostolus possent temporalia ministrari. Nõne sanctius est ecclesiasticũ per se deo seruire et mũdo per vicariũ/ quã ordine ꝯuerso imo peruerso vicariũ ꝯstituere pro spũalibus/ seipsum negare deo/ et tradere totũ mũdo. Prorsus ita.

Corollariũ decimũ

¶ Veritates oẽs vniuersales super quibus fundat legislator hoĩm prãs/ sonãtes quod pare hĩc autoritatẽ traditões sue cũ lege diuina. et qui eas spernit/ deũ spernit et deo resistit/ necessario debẽt intelligi si et quãdo potẽtate sua nõ abutunt. et dũ legibus diuinis sufficiẽter innitũtur. Autoritates quoque sctõrũ et canões põtificũ sũ[illegible] absque nouo [illegible] ci/ nihil aliud possũt ꝯfirmare. ¶ Quãobrẽ dicimus quod regula/ quãtũ et quãliter licet dubitare de potestate alicuius propter defectũ debite electõnis sue/ aut abusũ sue autoritatis/ tãtũdẽ et taliter licet dubitare de obligatõe traditõnũ suarũ/ vt sue sunt precise. ¶ Addimus adhuc quod nulla traditio vel regula vel lex vel determinatio puri hoĩs qui in talibus fallere potest et falli/ obligat/ vt precise talis est/ subditos ad credẽdũ eã tãquã veritatẽ fidei/ aut diuinã legẽ. licet obligare possit sub pena politica/ ad exteriorẽ eius receptõem et ad nõ impugnãdũ eã. ¶ Exinde patet via ad inuestigãdũ particulariter quid operit determinatões [illegible] põtificũ [illegible] articulorũ parisius vel alibi facte. Poterit siquidẽ fieri vt absque peccato mortali/ imo cũ merito magno sit aliquis theologus vel alius prudens qui dissentiat corde ab humanis determinatõibus aut traditõibus/ qui tñ obligabit propter euitatõem scãdali vel aliter nõ repugnare exterius. Nam potest aliquarũ publicatio [illegible] ¶ Notamus [illegible] vigilanter modus loquẽdi noster de traditõibus hominũ vt taliũ precise sunt/ qui fallere in illis [illegible] in eis que fidei sunt ab hoc numero secludũtur. in quibus nec fallere potest nec falli. Fieri quoque potest vt determinatões aut leges humane participẽt cum diuinis [illegible] das nescit nemo. ¶ Sequitur deinceps quod sicut ad fidẽ ita ad legẽ diuinã [illegible] nõ possit [illegible] pus de fide vel lege diuina [illegible] hoc autoritatiue declaratũ/ aut humano precepto sancitũ.

Corolla. vndecimũ o

¶ Traditões ecclesiasticas et humanas sic ferũ[illegible] vm esset omnes per lege pure diuina suscipe. ita nihil in omnibus velle de diuinis legibus adijcere nequã scãdalosa temeritate vacaret. Secũda pars [illegible] sa. Ad primã partẽ inducamus id sapiẽtis. Noli esse nimis iustus/ quia qui nimis emũgit elicit sanguinẽ. Et vt terentianũ puerbiũ est. Nõnunquã summũ ius sũma iniusticia fit. et sic est in proposito plane docebimus. Nec audiat ego [illegible] xpus/ qui mãdatũ dei dixit pharisaeis

fuisse trāsgressos ꝓpter mādata hominuꝫ. Dixit insup eos alligare onera grauia et īportabilia ceruicibꝫ subditoꝝ. ⁊ claudere eis regnū celoꝝ. Uerꝫ est quippe illō Julij cesaris apud Salustiū. vbi intēderis ingeniū valet. a q̄ sententia vulgatus versus nō discordat Pluribꝫ intentus minor ē ad singula sensus Subdit. ꝓ simplices et timorati quū tot traditōibꝫ intendere ꝯpelluntᷣ a supioribus suis. q̄d mirū si minꝰ capaces reddūtᷣ diuinoꝝ p̄ceptoꝝ. q2 ⁊ minꝰ ī eisdē edocentᷣ. nū q̄d nō acerrimo supplicio aut acerbissima obiurgatōe punietᷣ q̄nq3 ꝓ puula inobedientia legis hūane/ ⁊ absq3 omni rephensione peccare q̄ndie ꝯtra legē dei enormitᷣ ꝑmittetur. Nō habemꝰ necesse exēplis īmorari crebriora cernimꝰ q̄3 vellemus. ¶Ex his elicio ꝓ doctoribꝫ theologicis doctrinā salubrē. ne sint faciles asserere actōes aliq̄s aut omissiōes esse pctā mortalia/ p̄sertim sub verbo vniuersali. ⁊ dū p̄dicandū erit ad populuꝫ. a līrato q̄dam ⁊ expto viro accepi ꝑniciosā esse in omni arte vl̄ doctrina assertōem au[illegible] ⁊ extremā. maxime vbi obſuatio cōis [illegible] obliuisci q̄3 incerta est scia nr̄a. ita vt idē sepe hō breui momēto tpis/ nūc ī hanc nūc ī oppositā feratᷣ sentētiā. Fit p̄terea q̄nq3 vt ꝑ tales assertōes publicas nimis duras ge[illegible] nequaq3 eruuntᷣ ho[illegible] luto pctoꝝ. sed in illud pfundiꝰ/ q2 desperatiꝰ imerguntᷣ. Uarie p̄terea suboriuntᷣ ⁊ q̄si infinite circūstantie. ꝓ quaꝝ diuersitate diuersificari debꝫ iudiciū/ ita vt vix possit aliq̄ in moribꝫ generalꝭ regula tradi/ q̄ in pticularibꝫ casibꝫ excep[illegible] Deniq3 gene[illegible] scrupuli inq̄etatiui ꝯsciētiaꝝ simpliciuꝫ vt in eis sit solidū nihil. Nā et si bōus vir qui sp est pauidꝰ ⁊ q̄ veretᷣ oīa opa sua. obſuandū est tn̄ summope illō terentianū. ne quid nimis. Et vt idē loq̄tᷣ. ne in scirpo nodū q̄rāt. ne q̄3 eis improperetᷣ illō eiusdē. Quid si celū ruat. Demū q̄d pdest imo q̄d nō obest coartare plꝰ iusto mādatū dei qd̄ ē latū nimis: Quid īsup expedit amariꝰ grauiusq3 illō reddere iugū xp̄i quod suaue est ⁊ onus eius leue? Nā et si cōtemptꝰ ex hac laxatōe ⁊ dulcedie apud q̄sdā improbos maiorari atur/ habētes velamē malicie libertatē. At apud alios bn̄ institutos graꝝ resonabunt actōes. Prestabitᷣ etiā seduliꝰ obsequiū domino ⁊ patri tāte māsuetudis cuiꝰ mādata grauia nō sunt. ⁊ q̄ vult nos nō tēptari ⁊ nō grauari supra id quod possumꝰ

Corol. duodecimū.

¶Sic pene restrīgende sunt/ ita leges hūane [illegible] In pena [illegible] est omniū iuristaꝝ traditio. quos tn̄ aliq̄ndo miratꝰ sum. dū eos audiui rōem reddētes cur nomē h̄ excōmūicatōis si solū ponitur maiorē significat excōmunicatōes. Excōmunicatio inq̄unt nō pena est s3 medicina. At uero si excōicatio nō est pena/ q̄d aliud penā appellabimꝰ? Nescio ꝑe. Nō solū pena ē s3 dānosissima pena. Nec obstat huic dicto. q̄ medicinalꝭ esse debet. h̄ nēpe propriū est omnis pene/ p̄sertim nō exterminatiue. ¶Secūda pars seq̄ns ex p̄ma iunctꝭ ꝓ oribꝫ ꝯdēnat eos q̄ tāta leuitate ne dicā temeritate/ fulminār excōicatōes ⁊ irregularitates/ cū innūerabili multiplicatōe statutorū/ q̄ vix aliq̄s n̄ dicā adiplere/ n̄ dicā retinere/ itelligere ⁊ ꝯcordare. s3 vl̄ legere tota vita sufficeret. Utinā attenderemꝰ oēs et imitaremur benignitatē saluatoris nr̄i dei. Poterat (nec est dubiū) exigere a nobis iuge seruitiū in p̄ceptis longe pluribꝫ grauioribusq3/ sed cōdescendēs fragilitati nr̄e certū ⁊ paucū numerū dereliq̄t p̄ceptorū/ que si cōpleuerimꝰ q̄3q̄3 inutiles serui sumꝰ preseruant a morte. Et q̄cq̄d supererogauerimꝰ cōuertit ad deletōem p̄cedentiū delictoꝝ. aut cumulata [illegible] ꝓ amorē dei hominē recedere a malo. Ita sane meliꝰ q̄3 ꝑ austeritatē humanarū legum. Nolumꝰ tn̄ nec debemꝰ inculpare deuotionē religiosorū. qui ꝑfectōis viā aggressi tāto p̄cepta diuina diligētiꝰ implent q̄nto cōsilijs ⁊ alijs obseruatōibꝫ salutiferis semet astrinxerūt. Sūt fatemur vincula taliū alligatura salutaris/ q̄2 discretꝰ vsus nō ipedit s3 expedit grādietes viā mādatoꝝ dei. At tn̄ q̄ pt cape capiat. q2 nō oēs capiūt verbū istud. Idcirco aliud ō ꝯmūitate hoim. aliud de paucitate est iudiciū

Corollarium .XIII.

¶Ois lex hūana vel positiua pōt abrogari in eo q̄ nō necessario participat cū naturali ⁊ diuina. Nec aūt abrogatio fit/ vl̄ ꝑ [illegible]tudinem oppositā/ iuxta qd̄ dicūt iuriste et verū est/ q̄ cōsuetudo est optima legū interpres. Nec vnq̄3 dicenda est corruptela/ nisi

vbi legē diuinā aut naturalē ledere cōuincit̄
Nā sicut cōsuetudo dicit̄ altera natura. sic lex
cōsuetudinalis quasi lex naturalis habēda ē.
Fit etiā abrogatio p expssam aut interpreta
tiuā reuocatōem factā ab illo q̄ cōdendi ha
buit ptātē. Fit deniq̄ abrogatio causa ma
nifeste dānatiōis si lex illa seruaret̄. Patent
[illegible] bone.
q̄m honesta esse debet. iusta. possibil̄. iuxta
naturā et cōsuetudinē patrie/loco tp̄iq̄ con
ueniēs. necessaria vtilis τ manifesta. vt ha
bet̄ ex dictis Isid. ¶Ex his liq̄de cōstat q̄ te
merariū est τ iniquū velle oīa decreta siue
eccl'iastica siue ciuilia ad oīne tēp⁹/ad oēm
[illegible] p vno
tpe et loco aut psonis esset vtil̄/esset ī aliis
tpe loco et psonis impossibil̄ aut dānosa. i
mo velle sic oīa statuta stabilire/hoīm est d
lirantiū/τ q̄si contēdentiū vt opposite leges
simul obseruent̄. Hic fundāt se q̄ dicūt non
ita expedire vnū impatorē dn̄ari oībꝫ ciui
liter/sic vnū papā spūaliter/q̄m lex fidei vna
est apud oēs. nō ita leges fori. Preterea posi
tū est in decretis di. iiij. q̄ leges instituunt̄
cū pmulgant̄. firmant̄ cū moribꝫ vtētium
[illegible]
[illegible] moribꝫ vtentiū neq̄q̄ approbant̄/ille
nullū habent firmamētū. τ ita ppl's hꝫ mul
tū in sua ptāte dare robur legibꝫ aut tollere
psertim ab initio. ¶Sūt autē hic q̄stiōes
difficiles. q̄lis. s. debeat eē cōsuetudo ad ab
rogandū legē aliquā/et q̄nti tpis. Et si pos
sit cōsuetudo introduci ꝯ legē illā quā cum
renouatōe iuramēti q̄libet intrās aliquam
[illegible] renoua
re (al's reuocare) Dicim⁹ aūt q̄ vbi nō ē ta
xatū tpe a legibꝫ aliis/debꝫ fieri abrogatio
put sapiēs iudicabit. nūc tardi⁹/nūc citius
iuxta necessitatis aut vtilitatis q̄litatē. ¶No
bis insup dicendū videt̄ q̄ multe sunt insti
tutōes ad q̄z obseruatōes vident̄ oēs se q̄
tidianis iuramētis astrīgere/q̄s tñ obserua
re non tenent̄. nō q̄ piuriū sit licitū sed quia
iuramēta talia sunt sic intelligēda ciuiliter.
Hoz exēpla sumere possum⁹ in p̄clara vni
uersitate parisien̄. τ in eccl'iaz aliis collegiis.
[illegible]
tē vl' collegia/legunt̄ explicite cōstitutōnes
aliq̄ inter ceteras q̄ nullaten⁹ obseruant̄. qui
bus lectis petit̄ ab eis. Vultis ista iurare?
Qui rñdent. ita iuro. nec aliq̄d excipiūt. q̄
[illegible]
illos q̄ pstāt iuramentū crimialit̄ deficere.

videat quō tot τ tales summe litature τ pro
bitatis viros possit absq̄ temeritate dāna
re. ¶[illegible]
multe subintelligāt̄ necesse ē. ¶Prio ī oī
cōstitutōe p supiorē edita reseruat̄ sibi ei⁹ auto
ritas. imo nec pt excludi/q̄stūcūq̄ aliq̄s in
[illegible]
seu relaxatōe p supiorē faciēda. q̄n supiori
autoritas sit in hoc supior. Et ita vsus ha
bet in puilegiis p sūmos pontifices collatis
tam in vniuersitatibꝫ q̄ officiariis dn̄oꝝ.
Quis aūt videret̄ esse tuti⁹ explicare suā in
tentōem in pncipio iuramēti/istō tñ nō exi
git̄ ad euitatōem piurii. nā a lege sufficiēter
[illegible] ¶Rursus iuramentū sicut τ votū
nō obligāt vbi vgunt palā ad deteriorē exi
tū. idcirco recipiūt dispensatōes aut relaxa
tōem aut cōmutatōem/vt sapiēs psertim su
pior iudicabit. ¶Amplius iuramentū [illegible]
debꝫ obligare q̄ voluerit aut rōnabilit̄ vel
le debuerit obligare ordinator tal' iuramen
ti. τ in cui⁹ fauorē fit. Hinc saluat̄ qō dictū
est de pstatiōe iuramēti apud vniuersitates
τ collegia sup multis q̄ manifestū est nullo
mō custodiri. Habēda est itaq̄ psumptio
q̄ exigētes talia iuramēta nō intēdūt obli
gare ad ea que nec ipi nec p̄res eoꝝ obser
uant. [illegible]
aut filiis addimus. Si τ q̄stū rōnabiliter ta
lia cadūt sub iuramento iuxta cōsuetudines
τ vtilitatē policie. Vel̄ rursum infra dicet̄.
¶Et si p pctm̄ etiā possit aliq̄ lex abrogari R
aut p maliciā subditoꝝ. Puto enī q̄ sic τ q̄
ad multa agēda vl' omittēda plac⁹ aliq̄s pt
obligari ppter generalē maliciā aut errorē
[illegible]
mittere tenet̄. sicut in materia nūc currente
dixisse τ scripsisse memi. q̄ etiā vbi via ces
sionis fuisset min⁹ bona. tñ acceptare eam
debebat dn̄s Benedict⁹. s. petr⁹ de luna. at
tenta deliberatōe regis frācie τ alioꝝ subdi
toꝝ sue obediētie. Sꝫ d his alibi τc. ¶Po
stremo cēsend⁹ est supior reuocare suā legē
positiuā de q̄ sp loq̄mur q̄n cognoscit sub
ditos passim τ publice illā trāsgredi. τ pa
tit̄ neq̄ cōtradicit. aut si ꝯtradicit tñ dāno
se ꝯtradicit. aut solis vbis cū deberet vti fa
ctis. Notet̄ hic sctūs Thomas. Idē gand.
Ad hoc corollariū pricipale ē exēpliū mul
[illegible]
etiā coꝝ que statuerūt generalia cōcilia ob
seruant̄. Nā τ ī pmo vigore eccl'iastice disci
pline multa seuero rigore statuta sūt. q̄ mō

desuetibus in peiora moribus nõ solũ inuti/
lẽ sed impossibilẽ haberẽt executionẽ. Hoc
attendẽs legislator noster xpũs vtiqȝ sapien
tissimus/iudicialia oĩa tanq̃ȝ variabilia re/
liq̃t illoȝ iudicio q̃bus dixit. Qui vos au/
dit me audit/ita tñ vt nouerĩt se positos ad
edificatõez nõ ad destructõez. ꝛ vt s̃m legez
dei q̃ regula est generalˀ oĩ xpiane religioni
pfessoꝝ sub vno abbate xpo. ipi iudicẽt/cã
nõ ampliãtes/neqȝ restringẽtes/neqȝ duri/
orẽ faciẽtes q̃ȝ expsserit xpũs. q̃ iugũ suũ di/
xit esse suaue/ꝛ onus leue. Nõ eñi plus hñt
in ptãte plati eccl'ie ligare subditos ad aliq̃
que nõ sunt tradita in regula euãgelica pro
fessa ab oĩbus xpianis/q̃ȝ hñt abbates sup
religiosis suis/ad obligandũ eos p̃ter regu
larẽ pfessionẽ suã/de q̃bus tñ est snĩa sancti
[illegible] non
[illegible]
la sua pfessus fuerit. Hoc eñi est voti obedi
entie [illegible] regu
lam obedientes se prestabunt.

Corollarium. XIIII.

[illegible] ꝛ
irregularitatũ institutiões/q̃ scripte sunt/p
nõ abrogatis ext̃q̃/videtˀ irrõnabile ꝛ legi
bus tã diuinis q̃ȝ hũanis aduersum. Cõstat
eñi oẽs hmõi ɔstitutõẽs aut fere oẽs esse d̃
iure positiuo pure. Constat p̃terea multas
eaꝝ in dissuetudinẽ venisse p nõ vsum aut
vsum cõtrariũ sciẽtibꝫ platis nec obuiãtibꝫ
imo nec obuiare debẽtibꝫ. Cõstat deniqȝ q
tãta est hmõi institutionuȝ multitudo q si
teneretˀ in suo rigore/maxia ps eccl'ie dãna
[illegible]
diuie lederetˀ. Attñ oĩs lex tantũ p̃cise hȝ de
bonitate ꝛ stabilitate/q̃ȝtũ pticipat de cha/
ritatis lege/q̃ est finis p̃cepti/ꝛ s̃m quã de/
berẽt cetera moderari ¶ Et q̃m materia ista
de excõicationibꝫ pplexa ẽ ɔfuseqȝ tractata
Ego aliq̃s ppositões examinationi supio/
rũ ac prudẽtioꝝ decreui pponẽdas absqȝ as
sertõe eaꝝ/q̃s ipsi asserẽdas iudicauerit ad
quos spectat. ¶ Prima ppositio Expediẽs
videretˀ nullã excõicatiõis ferri snĩaȝ/nisi p
manifesta ɔtumacia. q̃ se mõstrat aliq̃s au/
dire ecc'iaȝ nõ paratũ. Rõ est/q̃m dũ semp
paratus ẽ audire ecc'iaȝ. cur habebitˀ sicut
ethnicus ꝛ publicanus. Cur ab eadẽ p̃sci/
[illegible]
ꝛ allegat ad h̃ textũ xpi in q̃ fundata ẽ auto
ritas excõicandi/ꝛ correctiõis fraterne. Et
hic sumitˀ validũ cõtrario sensu argumẽtũ
Iuxta h̃ videre est q̃liter ĩpossibilitas parẽ
di mãdatis eccl'ie/facit vt q̃s apud deum
nulla sit excõicatõe ligatus. q si talis ĩpossi
bilitas notoria sit/ĩpedit ne q̃s possit ab ec
clesia p excõicatõis snĩaȝ iuste separi. Ad h̃
videtˀ vsus eccl'ie dũ q̃s excõicatus p debi
tis absoluitˀ/dũ cedit bonis suis oĩbus/q
facit in h̃ vltimũ eius qd põt. Ceteꝝ dũ ali
q̃s ex ignorãtia q̃ȝqȝ culpabili aut ex ĩfirmi
tate ꝛ passione viciosa. nõ tñ ɔtumaci. facit
aliquẽ actũ/p q̃ statuta est snĩa excõicatõis
late snĩe ab aliq̃ platoꝝ. videãt iuriste ꝛ iudi
ces si talis posset dici excõicatus ipso facto
cũ semp sit ꝛ fuerit pmptus stare correctõi
eccl'ie sup delicto suo/put supponitˀ/q non
ex ɔtẽptu clauiũ ꝛ iurisdĩtõis eccl'iastice/s̃ȝ
[illegible]de motus/vt dictũ est malũ fecit. Non
eñi q̃libet inobediẽtia ɔtumacia reputatˀ ẽ
¶ Scd'a ppositio expediẽs videretˀ/vt nul ꝛ
lus teneretˀ aliũ vitare q̃ȝtũcũqȝ excõicatũ a
iure/nisi postq̃ȝ denũciatus fuerit esse talˀ a
suo iudice In oĩ q̃ p pealio cãu fere põt hõ
rõnabiliter p̃sumere primũ suũ nõ esse excõ
municatũ/ꝛ oppositũ faciẽs exponit se fre
quẽter discrimini pcti mortalis alienũ ser/
mũ temerarie iudicãdo. Exẽpli grã Video
[illegible]
Si iudico forteȝ excõicatũ/possum errare
[illegible]
faceret/vl' ebrietas aut furor eundẽ excusat.
aut aliq̃d aliud interuenit pp̃ter qd in iudi
cio cõtentioso dũ ad illud venerit absoluetˀ
Preterea q̃cq̃d fit in p̃sentia facti. nescio tñ
ĩfra biduũ an a suo iudice fuerit absolutˀ.
quã absolutõez neqȝ mihi neqȝ ceteris tene
tur nũciare. Secus ẽ dũ iudicialiter est cõ
demnatˀ. q iudicio publico debȝ absolui si
nõ vult euitari. ¶ Quereret aliq̃s. q̃d opantˀ
tunc excõmũicatões late sentẽtie p cano/
nes? Rñdeo sic accepi a p̃ceptore meo/eas
tantũdem opari vt absqȝ pcessu alio iudici
[illegible]
bato facto vel cõfessato/ferre iuris sentẽtiã
ꝛ eandẽ publicare. nõ sic vbi canones cẽnt
solum ferẽde sentẽtie/quoniã monitiões et
pcessus s̃m terminos iuris frequẽteretˀ mul
tiplices. ¶ Ex eadem radice videtˀ q nullus
parochianus debȝ euitare curatũ suũ/a su
[illegible]
sui supioris sentẽtia fuerit publicatˀ. Debet
eñi tolli quantũ possibile est a subditis oc/
casio rebellionis ad supiorẽ/ꝛ diuisiõis inẽ

se/ɼ temerarie diiudicationis cuiuscũq3 alterius q̃m ista sunt pctã grauissima. Sed dar licentiã vel p̃ceptũ ꝯfusum q subditi vitẽt curatos suos/nõ p̃uia sñia ɼ publicata/est eos p̃dictis pctõꝝ piculis exponere. Itaq3 cũ3 laici clericis sint infesti/poterũt leuiter dicere de suis curatis q sint fornicatores publici/si forte colloquiũ vel ꝯsortiũ modicũ viderint apud eũ cum mulieribus Rursus ɼ si curatus fuerit heri fornicator/ [illegible] ris ɼ ꝯfessoris obtulit se dimissuꝝ ꝯcubinã suã tempꝰe ɼ loco. q3 nõ subito tenet̃ semꝑ h̃ facere. sicut nec penitẽs astringeret̃ remouere subito a se q̃cq̃d fuit aut est occasio peccati. tũc parochianus vitãdo istũ vere absolutũ/quomõ nõ peccabit: nõ aũt d3 leuiter suspicari/nũc aut alias q vero careat beneficio absolutõis/nisi dũ ꝑ sñiam iudicis [illegible] tabit/q̃dusq3 fuerit publica denũciatione nouiter absolutus. Adde q stabit tunc esse diẽ dominicũ dũ parochianus p̃mo inciperet suspicari vel iudicare q curatus suus est fornicator ɼ publicus ɼ ita vitãdus/q̃d aget in hoc casu: aut vitabit eum ɼ hoc erit cõtra p̃ceptũ eccl'ie de audiẽdo missam die dñico/q3 aliam vt suppono nõ poterit illo die ꝑcurare. aut cõicabit ɼ hoc erit cõtra cõscientiã/ɼ edificabit ad gehennã3. Poterit etiã falli vt dictũ est de impenitẽtia sacerdotis forte penitẽtis ɼ absoluti iudicãdo. imo eũ potius d3 iudicare penitentẽ ɼ bonũ3 q̃3 oppositũ. cũ subito potuerit a spũ sctõ visitari : [illegible] esse fomitẽ scismatũ inter subditos/aliis dicentibꝰ de curato/q3 bonus est. aliis nõ/s3 vitãdus/q3 nec ẽ par oĩu3 affectio nec par discretio/nec par coꝝ q̃ iuris ɼ facti sunt co[illegible] lis cũ suis glosis/quesitũ. de cohabitatiõe [illegible] rio sensu trahit. q fornicator notorius q̃. s. nulla tergiuersatõe negari põt esse talis/vitãdus ẽ/etiã nõ expectata supioris sentẽtia Hic dicimus aliq̃ vel q ꝯsuetudo opposita/ɼ platoꝝ tolerãtia que nõ executa ẽ hanc decretalẽ in curatos et subditos interptate sunt illã legẽ nõ esse seruandã. vel q ante sñiam supioris ɼ q̃3 diu tolerat̃/nihil ꝑprie d3 ita notorium crimẽ a subditis reputari/ quin aliq̃ possit tergiuersatõe negari. Iuste quidẽ/aut ꝑpter inspirantẽ gr̃az/ vt dictum est/q̃ nescit visitãdo tarda molimĩa/ aut q nescit opantis intẽtio aut causa. Nõne posset mulier in casu frequẽtari a curato/ ꝑ sua ꝯuersione: sicut egerũt aliq̃ scõꝝ erga publicas meretrices. Sic p̃sbyt̃ etiam meritorie tradi posset morti. Ad hoc facere videt̃ decretalis ĩmediate p̃cedẽs. Multa insuꝑ decreta q̃ nõ loquunt̃ in hac materia nisi d̃ sacerdotibꝰ sĩialit̃ ꝯdemnatis si bñ videant̃. aut si aliq̃ sonẽt aliter/ põt eis nõ incõgrue interp̃tatio talis aptari. Et videãt obsecro oppositũ sentientes /q̃3 irrõnabile sit/vt p̃latus cõicet cũ curato parochiali/saltẽ du3 tolerat eũ scitũ esse talẽ. ɼ parochiani eundẽ cuitare nõ dico poterũt s3 debebũt. ¶Qs si quesierit aliq̃s q̃d valebit ergo ista distictio famosa int̃ fornicatorẽ notoriũ ɼ nõ notoriũ: Plane ad hoc q notorius põt absq3 alio iuris ordine ꝯtinuo ꝯdẽnari ꝑ iudicẽ Alius nõ nisi testibꝰ legitimis iuris ordie ꝑius victus. Iuxta hoc dici forsan põt [illegible] tus q d3 fornicarius notorius euitari/q ip̃e põt aut d3 stati iudicialit̃ ꝑ euitãdo iudicari. Iudicari dico non a subditis sed platis/ꝯsuetudo ĩmo ɼ vtilitas publica videnť ꝑ hac interp̃tatõe militare. ɼ hãc reddere nõ distortã. Pro dictis omibꝰ sunt glose ordinarie Aug᷒. ɼ Ambro. suꝑ illo. i. ad Chorinth. v. Si q̃s frater nomiat̃ ɼc. ¶Silr̃ diceremus de sentẽtiis ꝑmulgatis generali mõ loquẽdi absq3 nominũ expssione ꝑ eccl'ias vt dicẽdo. excõicamus oẽs sacrilegos/oẽs impedientes iusticiã ecclĩasticam/oẽs q̃ talẽ rem surripuerũt ɼc. Talis modus loquẽdi generalis ɼ ꝯfusus non ligat vt videt̃ audientes ad euitandu3 illos [illegible] iudiciũ tales eẽ nomiatim ꝑmulgent̃. [illegible] enim parẽ habet efficaciã generalis modꝰ [illegible] rat᷒ ꝑt dicere q oĩs fur est suspẽdendꝰ/nec irregularitatẽ incurrit. q̃ innodaret̃ si diceret. hic fur suspendio meruit interimi. Alie cause patent ex p̃dictis. ¶Deniq3 rõ ad ꝑpositũ est/q̃m magna eẽt pena. magnus insuꝑ esset discrimen ꝯscientiaꝝ apud [illegible] q̃s iudicio tenerent̃ excõmũicati. Audiui d̃ papa Vrbano. v. [illegible] ob. hãc p̃cipue causam/q nullis penis excõmunicatõnũ ɼ irregularitatũ erat obnoxius. q̃ si dilexisset p̃ximos suos sic seipsum.

⁊ hoc aduertisset/relaxasset fortassis tot la
qos. tot onera. tot picula ab eoꝝ ceruicib⁹.
vt aliq̄li ⁊ si nō pari ad ipm̄ libertate gratu/
X [illegible]
diens videbit vt oēs sentētie excōmūica
tōis/quaꝝ vsus null⁹ est/aut pl⁹ obest q̄ꝫ p
sit/tā in eccl'ia vniuersali q̄ꝫ in puincijs ⁊ di
ocesib⁹/expssa reuocatōe cassarent. Ratio/
nabilitas patꝫ ex pmissis. Et si cōsiderem⁹
q̄ excōmunicatio q̄libet medicinalis eē de/
bet/sicut finis amare potōis est sanitas. ita
finis excōmūicatōis est emēdatio aut ꝯser
uatio charitatis et vniōis in subditis. ppte
rea q̄ncūq̄ꝫ excōmunicatio verisimili conie
ctura nō p̄sumit vtilis reipublice/ nec sub/
ditorū correctōem afferre/illa debꝫ omitti.
Tunc eni locū habꝫ quod dicit Aug⁹ lib.
ij. cōtra ep̄lam Permeniani in decret. xxiij
q. [illegible] quotiens. sup c. Ipsa pietas.
⁊. ix. q. i. ordinatōem. Reuera cū ꝯtagio pec
candi multitudinē inuaserit/ꝯsilia sepatio/
nis. i. excōmunicatōis ⁊ inania sunt ⁊ pni
ciosa atq̄ꝫ sacrilega. q̄ impia ⁊ supba sunt.
⁊ plus pturbāt infirmos bonos/ q̄ꝫ corri/
gāt animosos malos. Et Greg⁹. de q̄bus/
dā peccātib⁹ ait Uñ n̄ a t'li ꝯsuetudie auer
ti possunt. ⁊ ideo cū venia suo ingenio relin
[illegible]
dimittēda esse zizania ne eradicaret triticū
Sic palea dimittit cū gno donec illud in
troducat i horreū. Sic sagena eccl'iastica
oīe gen⁹ piscīu cōgregat nec sepat/ pter q̄ꝫ
i littore finalis iudicij. Sic iudas cū apo
stolis dimissus est. Sic iebuzei⁹ inter filios
isrl. Sic pessima (dicit Hieronym⁹) sp cuꝫ
optimis iūcta eē. Sic tolerati sunt filij isra
el dare exteris ad vsurā ⁊ vti libello repu/
dij. sic hodie pmittunt meretrices ne vicijs
deteriorib⁹ oīa ꝯfundant. Propterea dic Au
gustinus vbi pus. Nō pt eē salubris a mul
tis correctio nisi cū ille corripit q̄ nō habet
sociā multitudinē. Cum ho idē morb⁹ plu
rimos occupauerit. nihil aliō restat bonis
[illegible]
chieli sancto reuelatū est. illi sic euadere ab
[illegible]
cularia pnt ꝯclusiōes morales elici ex locis
⁊ tempib⁹ q̄n expedit ⁊ q̄n nō/in pctōres.
vt sunt fornicarij ⁊ scismatici ⁊ vsurarij ⁊ sy
moniaci excōmunicatōes pmulgari. Pre/
lati eni nō solū possunt/imo debēt ab excōi
catiōib⁹ aut irregularitatib⁹ ferēdis desiste/
x re. aut iā latas tacite vl' expsse reuocare con

tra viciosos. vt sunt fornicatores publici
vl' scismatici/si nō viciū tale adeo i q̄busdā
partib⁹ inualuerit/q̄ p excōicationū vel ir/
regularitatū sñias nullo mō p̄sumit corri/
gi sed deteriores effici delinq̄ntes. Et in h
ꝟitatē habꝫ qd dictū ē/plātos ad m'ta nō
teneri pp ter incorrigibilitatē subditorū ad
[illegible]
ditos tenerent. Porro qd sit reuocare taci/
te iam dixim⁹ corollario. xiij. ¶ Ex his vide
tur aliq̄b⁹ tpa mala ꝯsiderātib⁹ q̄ nō expe/
dit ferre sñias excōicatōnū generales i for/
nicarios sacerdotes. ⁊ iubere q̄ a subditis
[illegible] Rigor ei eccl'iastice disciplie vix cre
[illegible] pt q̄ꝫtū laxatus sit. sed et nulla ⁊ rara fit
electio i sacerdotū introductōe. ppter ea ma/
lum istō tam late serpit q̄ multiplicāt iuue
nes inutiles ⁊ lubrici in sacerdotes. de q̄b⁹
stultissimū est sperare q̄ post susceptū sacer
dotiū castior sit eoꝝ vita ⁊ honestior/ et nō
poti⁹ dissolutior/q̄ꝫto iā habent illō a quo
pri⁹ ex mala vite fama formidare poterant
expelli. Quāto stulti⁹ igit imo iuxta verba
[illegible]
mili⁹/est velle tales effrenatissimos p excōi
catōnū sñias ꝯpescere. q̄ pfecto non tā eos
[illegible]rigunt q̄ꝫ inficiūt. nō solū eos sed paro/
chianos cū eis ꝯuersantes. Nōne meli⁹ es/
set nocētes q̄sdā ipunitos remanere/q̄ꝫ pu/
nire inocentes. Iuste q̄dem pt aliq̄n mali/
[illegible]
tur aūt parochiani dū ꝯuersatio curatorū
eis interdicit. dū scrupulis grauissimis ꝯsci
[illegible] y
igitur vis remanēre impunita? Sic absq̄ꝫ
[illegible]
eccl'iastice disciplīne rigor abscedet. ¶ Absit
vt hoc velim. laudo medicinā/sed nō eaꝫ q̄
vulu⁹ augeat aut vitam tollat. fiat a radice
[illegible] curatio. nō eligant ad sacerdotiū in
corrigibiles/nō indisciplinabiles. alioqui
sibi deputēt plati q̄ tales elegerūt. Et si ta/
les deū q̄tidie i suis pceptis tā impudent
ꝯtemnūt/qd mirandū aut vindicādū si le
ges hūanas et statuta nihilipēdūt [illegible]
videāt a suis laroribꝫ nō ꝟuari. cū tñ recte ius
tum sit. patere legē quā ipe tulerit. Denicq̄ꝫ
si cā sit vt meretrices tolerēt/dicūt sic opi/
nātes/q̄ maior est rō tolerandi sacerdotes
fornicarios. nec rigorē talē ꝟuandi sicut ab
initio. queadmodū ante tpa gregorij noni
maiori rigore hec vt alij dicunt disciplina
[illegible]

vt thome τ alioꝝ peccare eos dicentiū qui
a fornicarijs missam audiunt/nec excusare
eos ꝓpter negligentiā platorū. Tūc enī vł
[illegible]
me religiōis ita vt possit leuiť talis lex exeq̄.
Uel inexpti forte erāt hi doctores q̄ȝ gene-
rale et q̄ȝ radicatū sit h̄ malū. τ quō deterio
ra flagitia circa vxores aut filias parochi-
anoꝝ et abominatōes horrēde in alijs ꝓ-
uenirēt apud mł'tas patrias/reb⁹ stantibus
vt stant/si ꝗrerenť per tales cēsuras arceri.
Scandalū certe magnū est apō parochia-
nos curati ad ꝯcubinā ingressus/sed longe
deteri⁹ si erga parochianas suas nō fuaue-
rit castitatē. Multos itaq̄ꝫ ꝯpertū est ex sā-
ctis doctorib⁹ fuisse q̄s inexpientia tēporū
fefellit/τ locuti sunt. non q̄d fieri possꝫ aut
expediret. sed q̄d stricta iuris diuini vł hu-
mani regula faciendū esse dictaret. Hi duz
ad expientiā difficultatū/τ tēpoꝝ/τ homi-
nū incorrigibilitatē veniūt/mutāt plerūq̄ꝫ
sententiā dicētes. q' τ si talia mala sunt q̄ agū-
tur [illegible] ex-
dit/q̄ȝ cū piclo deteriori ea velle ad vnguē
resecare. ❡ Quocirca peccāt nō mediocriť q̄-
dā ex religiosis solitarijs/q̄ dū vitā attēdūt
platorū/dū subditorū effrenatā maliciā in-
tuenť. cōfestim murmurāt/τ mox inaudita
pte ipi cōdemnatōnū ferunt sentētias ī ab-
sentes. eos quoq̄ꝫ rodūt τ duorāt. nō aduer-
tentes. s. inexpti reꝝ/q̄ȝ difficile τ freq̄ntius
impossibile sit oīa ad normā equā flectere.
Utinā hi sapent τ sup seipos oculum retor-
q̄ntes intelligerēt q̄t lites amaras/q̄t defe-
ctus culpabiles tolerare cogiť q̄libꝫ in seip-
so. nec sufficit tali solicitudie se vnū sufficiē-
ter emēdare. Ipi vtiq̄ꝫ parci⁹ alios argue-
rēt/q̄ beluā tot capitū vnaꝫ locꝫ diocesim
aut regnū nō ꝑ oīa regulatā habēt. τ pfecto
iuxta comici sententiā. si hmōi essent ī loco
scꝫ platorū/aliť sētirēt/alr̄ iudicarēt. ❡ Hec
dicim⁹ nō ad excusatōem inertie dānabilis
quorūdā supioꝝ destruētiū pessimis exem-
plis viuēdi τ morib⁹ factisq̄ꝫ reprobissimis
vitā subditorū. sed vt boni q̄sq̄ȝ in multis
deficiāt nō acerbi⁹ iusto mordeāť. ❡ Quar-
2 ta ꝓpositio. Expediēs videreť īstitutio/aut
iā institutorū talis interp̄tatio/vt sol⁹ excō-
municatus aut suspēsus a iudice τ nō a so-
lo iure cōtraheret irregularitatē/immiscen-
do se sacris. τ talis sol⁹ iudicialiter ꝯdem-
natus a ptāte absoluēdi in foro ꝯsciētie spo-
liatus cēsereť. ❡ Primū ideo dicim⁹ q' non

statim aduertit aliq̄s se excōmunicatōem a
iure de facto latā ꝯtraxisse. q' si in tali nesciē-
tia imiscuerit se sacris aut alioꝝ ꝯsortio se
iunxerit/durū videreť talē esse irregularē.
τ tali irreg'aritate a qua sol⁹ papa possꝫ ab-
soluere. hinc cōtempt⁹ apō multos aut scru-
puli varij/τ picula maiora q̄ȝ dici pñt ori-
unť. ❡ De excōmūicatōne minori q̄ ad irre-
gularitatē nō cōtrahendā est expssa decre-
talis. Silr̄ de suspensiōe pꝫ/q̄m oppositū
nō est expssum in iure. Pene autēꝫ nequaq̄ꝫ
ampliāde sunt. Circa qō miranť aliq̄ quō
decretalē illā Cū medicinal'. q̄dā retorq̄nt
ad ꝓbandū/q' oīs suspensus a iure sit irre-
gularis si se sacris imisceat. q̄m ibi fit ſmo
de vna tm̄mō specie suspēsiōis τ ī casu cer-
to. Alia aūt decretalis ab eisdē allegata loq̄-
tur de suspēsis ab homie. Scōam ptē ꝓpo-
[illegible]
neať attētis reb⁹ vt turbate sunt in ecclīa. to-
ta fere christianitas fraudata est bñficio cō-
fessiōis sacramētal'. Qō sic ostendim⁹. Si
oīs excōicatus a iure aut suspēsus aut irre-
[illegible]
liter. q' pdit vt dicūt iuriste iurisdictōeꝫ oēs
in alios. talis in foro ꝯsciētie neq̄q̄ȝ absol-
[illegible]
[illegible]
ritatē τ excōmunicatōem. et h̄ vel pncipā-
[illegible]
do publice ꝯcubinas. vł dum sunt infam-
ti vicio aliq̄ publico. vł symoniaci. vł mer-
catores publici. vł ex alijs cētū radicib⁹. tā
apud religiosos q̄ȝ alios. Formidabūt igi-
tur sp subditi/an fuerint rite τ ꝑe sacramen-
taliter absoluti/τ hoc rōnabiliť in tāta sen-
tentiaꝝ multiplicitate. Hoc aūt asserere q̄n-
tū sit piculū τ scādalū plati viderint τ iuri-
ste. Pro hac pte scōa ꝓpositiōis facit decre-
talis q̄ monet vt in necessarijs subditi ꝯmu-
[illegible]
vtpote cū fornicario publico. Cōstat autē
q' ꝯfessio ē necessaria. Si ꝑo nō pt absolue-
re sacerdos excōicat⁹ a iure aut suspēsus fit
illusio talib⁹ subditis. q̄m nec sacramētaliť
absolueť nec finaliť aliō reportāt q̄ȝ scrupu-
los/dū postmodū audiūt sacerdotes suos
[illegible]
Expediēs videreť vt nulla sniā excōicatōis
ferreť nisi ꝓ ꝯtūacia facta ī reb⁹ pure spūali-
bus/τ vbi trāsgressio ꝑgit manifeste ī diffi-
patōeꝫ fidei τ sue libtatis. sicut est de heret-
cis τ scismaticis τ eorūq̄ꝫ fautorib⁹. sicut de

interdicto dicerem⁹. Excõicatio siquidē ba/
cul⁹ est pure spūal. ppterea nō videret rōna/
bilit assumēda ad ptectōez rez tpaliū. τ q̄si
pphanaz. qm̄ res tpales nō debēt pseruari
vł repeti cū maiori detrimēto eoꝝ a q̄bꝰ re
petūt/q̄s sit vtilitas pueniēs apō repetētes.
Sed excōmūicatio maiꝰ dānū infert q̄s sit
[illegible]
sia quꝰ punire delinq̄ntes ciuilit q̄s secula/
ris ptās. Oppositū tñ fit dū ppt ptumaci
am cadentē in causa rez tpaliū iudex eccl'ia
sticus icarcerat τ ligat aias grauissimis excō
municatōis vinculis. Judex ꝟo secularis so/
la corpoꝝ detentōe cōtent⁹ ē. Rursus nō ē
vsq̄ꝫquaq̄ certū an iure diuinū pcesserit platis
iurisditōem tpalē imediate/aut saltē ei⁹ ex/
ercitiū. sicut xp̄s illud a se abdicauit. aut si
hoc pstare pt. remaneret tñ icertū si iurisdi/
tōnem secularē ex psuetudīe vł dono pnci
pū pcessam sibi possit eccl'ia p iurisditōem
suā pure spūalē exercere/ psequi τ defendere.
Sicut habz eccl'ia iurisditiōes tpales/ha/
beat ipa τ carceres/τ alios coercēdi modos
etiā corpales. q̄ coertio corpalis licz apud
grosse intelligētes τ carnales austerior iudi
caret/quis tñ fideli mēte pspiciēs/negaue/
rit excōmunicatōem penā lōge deteriorem
excellere: imo fm dicta sanctoꝝ morte cor
palī dteriorē existere. Si aūt nō p q̄libz cō
tumacia isligit mors apud pncipes secl'a/
res/q̄ ē ista eccl'iastice libertatis mansuetudo
vt passim p sil'ibꝰ aut minoribꝰ culpis spūa
lem inferat mortē? Deniq̄ dixerim ista
[illegible]
sio psteł matur⁹ i hac re statuēdi τ tollendi
tot vexatōes incredibiles/q̄s paupibꝰ labo
[illegible]
bacul fulti pstant in pteptū dei. dānatōz
[illegible]
Ampli⁹ ista nō sunt ad determinādū q̄ di/
ximus in his ppositōibꝰ/psertim vbi text⁹
iuriū palā repugnare viderent. Sed datā
volum⁹ esse occasiōem studēdi iura illa/et
mitiori interpratiōe ea diiudicādi/q̄s faciāt
q̄daz ad pauca aspiciētes. τ q̄ de facili enū
ciāt p alioꝝ illaq̄atōe/illibertatōe τ dānatō
ne. Sexta ppositio. Expediēti⁹ ē i mul
tis defectibꝰ illos vł tolerare vł ad bonū fi
nem ordiare/q̄s p fulmiatōnes sentētiaꝝ et
pdēnationū/aut p pdicatōes rigorosas eos
conari fundit⁹ extirpare. Rō ptz ex pmissis.
vnū pcedentia facta sctōꝝ nos docēt/ q̄ mul
ta q̄ male fieri videbāt τ neq̄bāt corrigere.

[illegible]
bant. Sic idolatraꝝ supstitio facta in Fe
bruario/ob honorē februe/trāsit i honorez
ꝟginis marie. Sic honor augusto cesari p
stat⁹/in honorē Petri est pucrsus. Sic pā
[illegible]
eccl'iam oim sctōꝝ. Forte tali arte possent
encenia que pma die anni mittūt hoies ad
bonū finem trahi. Sic natiuitatis sue cele
bratio apud q̄sdā pncipes christianos ad
gaudiū de suo baptismate possz retorqueri.
Hec enī agere facili⁹ ē q̄s torrēti psuetudīs
ptinaciter obniti velle. Hoc mō docendi
sunt om̄es habere oculū simplicē. oculum
intentōis rectū. q̄ habito merebunt i multis
vbi al's graui se delicto pstrigerent. Exem
pli gr̄a de celebrātibꝰ missam sumpta pecu
nia. de eūtibꝰ ad horas canonicas i eccl'ijs.
τ ad obit⁹ spe distributōnū. de dātibꝰ τ ac/
cipiētibꝰ curas τ bñficia ad cēsum annuū.
de recipiētibꝰ pecunias in collatōe ordinū.
de pdicantibꝰ p mercede. de q̄rentibꝰ place
re in suis actibꝰ τ smonibꝰ publicis. τ arti/
ficialiter ob h̄ ordinatis. de habentibꝰ plu
ra bñficia/τ sil'ibꝰ. in q̄bꝰ peccant multi ob
defectū doctrine τ rectificatōis sue intentō
nis/q̄bus alioq̄n merces deberet. Tāga/
mus hic ad extremū pfunctorie modū re/
ctificandi aliq̄ ex pmissis. Si q̄s celebrat
missam aut aliō quodcūq̄ opus spūale p/
agit/τ inde sperat mercedē tpalē. [illegible]
ipe sibi mercedē illā nō tanq̄s pciū spūal' il/
lius opis. Non enī esset equa pmutatio. Sz
[illegible]
Nō debet itaq̄ q̄sq̄s suis stipendijs milita
re. Et qui altaris seruit (sicut dicit apl's) de
altario viuere debz. Hoc titulo q̄ dicit su/
stentatio/ministri saluat oīs receptio modera
ta rez tpaliū p spūalibꝰ. iuxta sniām domi
ni Durādi in hac materia. Hec aūt susten/
tatio q̄lis aut q̄nta esse possit nō cadit sub
arte generali diffinire. Sed hoc loco sicut
[illegible]
iudicabit attēta circūstātijs oibꝰ. aut pot
hominē vnctio diuīa docebit. Hāc eādē
sniāz dicūt alij sub alijs ꝟbis. q̄ oīs res spi
ritual' ppter tpale lucrū tanq̄s ppt motiuū
min⁹ pncipale/aut ppt finē deo subordina
tū q̄ dici potest finis cōsecutiu⁹/licite q̄ri di/
ligi vel exerceri potest. Ad h̄ nim [illegible]
ꝓphete. Inclinaui cor meū ad faciēdas iu
[illegible]ficatōes tuas in eternū ppt retributōez.
Existimo neminē dubitare q̄n posset deus

diligi a me et exorari/ vt mihi det vite susten-
tatoz ad liberi⁹ eidē fuiendū. Act⁹ aūt ma-
gis spūalis qualʼ est q̄s dei dilectio vʼl ad eū
dem orō. Fas habz insup aliquis exercere se
vʼl i vna religiōe vel cura vʼl alio spūali ope
vt inde sustentet ad vite necessaria. nō q̄dē
sistendo in hoc sz vlteri⁹ referēdo in deū vt
habitis talib⁹ vite necessarijs/ ipse deinceps
[illegible] mente vacat deo [illegible]
[illegible]
q̄ null⁹ p̄dicare debz. hoc est p̄dicatōez suā
ordinare tanq̄ mediū ad habendū vite su-
stentatōem. Esset inquiunt h ordo puersus.
si dignu⁹ ad indigni⁹ ordiaret. Hoz dicta
sic accipiēda sunt vbi ad illō tpale figeret i
[illegible] et ad dei honore [illegible]
q̄s vlteri⁹ referet. Dū aūt nō est finis pnci-
palʼ sustētatio hec mistri q̄sita p aliqs actus
spūales. sed est vʼl motiuū q̄ddā. vel finis
minus pncipalis in alterū finē rursus ordi
natus. nullū videt hic de symoniaca puersi
tate piculū iminere. ¶ Ista sic elucidare cu-
ri⁹ ē ad serenādū 9sciās simpliciū. et p recti
ficatōe suaz intentōnū/ q̄s tragica aut satiri
ca rep̄hēsiōe oēs generali symonie lep̄ redde
re infames velle. Hac intentōe p̄t teneri cu
ra ad cēsum annuū/ pōt haberi respect⁹ ad
lucrū distributōnum. Potest in casu recipi
moderata pecunia ab ordiāris sub p̄lati⁹ si
sit aliūde nimis paup. nec iminent scāda-
lū. quoniā oēs decretales sup hoc confecte
sunt de iure hūano q̄ ad m̄lta/ quas p̄t abo
lere 9suetudo ad oppositū dū fuerit ocul⁹
simplex mō dicto. Sic pūt obtieri duo vʼl
tria bn̄ficia s̄m eoz tenuitatē/ et si sine scan-
dalo fiat/ attenta psone obtinētis q̄litate/ et
ipi⁹ ad eccl'iam vtilitate. Sic pōt imo sepe
debz querere p̄dicator aut ali⁹ placere hoi-
bus [illegible]
glificent deū. et vt liberi⁹ monita salutis acci
piāt. ¶ Neq̄ tn̄ sum nesci⁹/ q̄n in p̄dictis sepe
cadit vilis q̄stus atq̄ symoniac⁹. vt si quis
habeat aliūde sufficienter vn̄ viuere possit.
ipse multiplicat sibi p talia opa spūalia grā-
[illegible]
sarias. aut suā beneficiorū pluralitatē cau-
sa ratōnalis non excusat.

Lectio quinta

Ad determinatōem solidiorē ma
[illegible]
p q̄dditate peccati mortalʼ et di-
stinctōe eius a veniali. multa q̄si

iam fundamēta iecim⁹/ pscrutādo fundit⁹
q̄d sit lex pprie diuina. q̄d naturalʼ q̄d hūa
na/ et de cōditōib⁹ vtrarūq̄. Hic est eni vi
nax fund⁹ toci⁹ difficultatis. Porro iā nō-
nulla diuerticula q̄si supedificātes adieci-
mus. Perscrutādū rursus eē video/ ne nos
equiuocatio fallat. et vt edificiū nr̄a structura
certi⁹ surgat. si forte sit aliq̄ lex diuina q̄ nō
sit obligatoria [illegible]
ratat habit⁹ est. Videt nēpe lex diuia toti-
dē modis dici q̄t modis diuia volūtas no
minat. Dicit aūt magister in pmo sniaz. q̄
q̄nq̄ sunt dei volūtates/ sumēdo signū pro
signato. Et he sub hoc metro 9plexe sunt.
Precipit et prohibet [illegible]
¶ De volūtate p̄ceptiua et phibitiua multa
[illegible] De pmiss[illegible]
alio loco distixisse. q̄ aliq̄ dicit pmittere de
us. Primo q2 nō vult phibere aut p̄cipere
oppositū. h mō pmisit libellū rpudij et vxo
rū plitatē i antiq̄ lege. Scd'o pmittit q̄ nō
punit pena tpali. h mō pmittit mala fieri q̄
nō punit in iniustis. Deinde tercio aliquis p
mittere dicit/ nō q2 nō puniat sed q2 nō im
pedit ea fieri. cū id vtiq̄ possz q̄sq̄s h iustis-
sime faciat/ eliciēdo ex hīs malʼ bona s̄m po
tentissimā sapiam suā attingentē a fine vs-
q̄ ad finē fortiter/ et p inscrutabilē abyssuz
iudiciorū suoz. Deniq̄ quarto p̄t aliq̄d p-
mitti/ nō quia iudicet faciendū/ aut q̄ non
denunciet p leges et statuta puniendū. sz q2
de facto nō exequūt leges punitiue p̄tra de
linq̄ntes tales ne deteriorē exitum res ha-
beat. Hoc mō tolerant q̄nq̄ heretici et scis
matici/ et aliq̄ inter christianos/ dū scissure
[illegible]
[illegible]
de ipletiua q̄ dicit esse efficax opatio dei. et
que nō est de p se obligatiua incitatum dicta
sint. ¶ Supest dicere d̄ cōsilio q̄ lex appel
latur/ nō q̄ liget ad obseruatōem sui. eā qp
pe deserens penā nō incurrit. Impletio tn̄
eius premiū meret et coronā. Eā pterea le-
gem cōsiliorū diuinoz nihilipēdere velut i
utilem et tanq̄ obsuatores eorū nō inde p-
fectiores fiant improbare/ dānatōez nō eua
dit. Hec lex potissimū respicit terciā vitaz
quā esse posuim⁹ cōfirmatōis stabilite/ aut
eorū qui tali vite iā iam q̄ approximāt. vt
sunt viatores pfecti. ¶ Hec summatim me-
morata sint ex eis que d̄ q̄ntuplici signo vo
luntatis diuine/ q̄ est lex pma doctores tra
diderūt. ¶ Si tu vero legē alterā si supaddide-

rimus mediũ inter cõsilium ꝛ pceptũ q̃ mo
nitio vel mandatuz/ vel ordinatio/aut alio
noĩe absq̧ controuersia nominet̃ /forte vi
debimur primus trãsgredi terminos q̃s po
suerũt patres nr̃i /sz nõ ita ẽ. consonabim⁹
potius eoꝝ traditiõibꝫ ꝛ eas aptius intue/
bimur. Apparentes quoq̧ ꝯtrouersias in/
ter ipsos de pctõ veniali et mortali/nos faci
[illegible] in vnũ [illegible]. ¶ Loquuntur
itaq̧ nõnulli sanctorũ de pctõ veniali tan/
q̃ sit cõtra pceptũ diuinũ. vt Berñ. in libel
lo suo d̃ pcepto ꝛ dispẽsatõe. ꝛ Gandeñ. idẽ
ponit et autoritate Aug. in suo qõlib. iij. q.
xxi. ¶ Alioꝝ est opinio ꝯtraria vt thome et
cõis schole dicentiũ/veniale nõ est cõtra sz
pter pceptũ. ¶ Primi facilꝰ ꝛ expeditꝰ loq̃
vident̃/ponẽtes qõlibet peccatũ esse ꝯtra p̃
ceptũ. quoniã pfunda ꝯsideratio reperit ni
hil esse peccatũ nisi qꝺ phibitũ. Preuaricã
tes reputaui omnes pctõres terre/inq̃t p/
pheta. Prohibitũ dico. vl' lege diuĩa imme
diate/vl' naturali aut hũana/ voce scripto
vl' mente. Nam nõ habẽtes legẽ ipi sibi sũt
lex. Ad Ro. ij. Preterea freq̃ns vsus est in
[illegible] religiõibꝫ ꝛ vniuersitatibꝫ/vt multa statuã/
tur sub noĩe pcepti et voti ꝛ iuramẽti/ꝛ cõ
[illegible]
te vl' [illegible] facit hominẽ reuz
[illegible]
ꝛ iudeis in pceptũ/pspicuũ est ꝑ Deute.
vij. et. viij. Et addunt̃ maledictõ es. c. xxvi.
Idem Hiere. xi. Habet̃ insup Deute. xxvi
quõ ipi pfitebant̃ anno q̃libet totã legem.
Deniq̧ positũ est Josue. xxiiij. q̃lit̃ popul⁹
iudeoꝝ expressa voce seipm obligauerit ad
oĩa facienda que dñs mãdauerat. Attñ q̃s
[illegible]
tenti in illa lege mortaliter dliq̃sse. Agebãt
nihilomi⁹ vt videt̃ ꝯtra pceptũ ꝛ votũ ꝛ p/
fessiõem maledictõis interminatõe vallataz
Preceptũ vtiq̧ habebãt sicut ꝛ nos nõ mẽ
tiri. multa tñ esse mẽdacia sola venialia nul
lus negat. Silẽm facit rõem Berñ. libello
ꝑdicto de eis q̃ in euãgelio ꝯtenta sunt. vt
qꝺ nõ sit irascẽdum fratri. nõ gũãda corda
crapula ꝛ ebetate. ꝛ curis hui⁹ seculi. nõ di
cendũ verbũ ociosũ/neq̧ iurãdũ ꝛ similia.
q̃ꝝ actus crebro veniales sunt. Ita ĩ statu/
tis religionũ q̃stũcũq̧ iuramẽto aut voto
firmatis. Qꝺ vt manifesti⁹ fiat accipiam⁹
aliquẽ q̃ iuramento aut voto vt sepe fit se
astrinxerit. Sit ita qꝺ fideliť et diligẽter ad
implebit opus iniũctũ. aut qꝺ in oibꝫ suo ta
li supiori honorẽ ꝯuabit. Nullꝰ arbitror au
debit ꝯdemnare istũ sic iurãtẽ p q̃cũq̧ ne/
gligentia aut irreuerẽtia ad mortale delictũ
cũ possit intercidere negligẽtia ꝛ irreueren/
tia. nũc ex ignorãtia aliq̃ntulũ crassa ꝛ supi
na. nũc ex impotẽtia ꝛ infirmitate. aut abs/
[illegible]
est notabilis damni seu ꝯtẽptus apd̃ eosq̧/
bus ipe fideliter fuit ꝛ q̃s honorare iura/
uit. Attamẽ oĩs negligẽtia ꝯtrariat̃ primo
iuramento. ꝛ irreuerẽtia scd̃o. nisi q̃s glosa/
uerit iuramenta hec put infra docebimus.
¶ Quid dicem⁹ ad hec? Nũquid ẽ spirit⁹ C
dissensiõis ĩ cordibꝫ sanctoꝝ dei. vt qꝺ vn⁹
approbat/ali⁹ dãnet. Studeam⁹ ergo cõ/
trouersiã hãc verbalẽ (quia de re satis con/
stat ꝛ ꝯuenit) ad ꝯcordiã adducere. Ita enĩ
agere hic ꝛ alibi modesti⁹ ꝛ salubri⁹ subtili
usq̧ est/q̃s vni pti vl' alteri tã ptinaciter in/
niti qꝺ altera ꝯdemnet̃. Intolerabile siq̃dez
est ꝯfestim existimare de sãctis sapiẽtibꝫ/et
tanta sedulitate ṽitatem scrutãtibꝫ eos ĩ re/
bus nõ vsq̧quaq̧ difficilibꝫ dissonis asser
tionibꝫ errauisse. ¶ Hos cõtrouersie nodos
facilꝰ enodare poterim⁹ si aliquã pri⁹ dede
rimus silitudinẽ ex visibilibꝫ/p quam q̃si
p scalam ad inuisibilia ꝯscendam⁹. Cõpe/
mus ꝰ peccatũ ad morbũ/ꝛ vitã spũalẽ ad
corpalem/vt ab initio fecim⁹/ꝛ repetamus
dicẽtes/qꝺ vita aĩe quadruplex est. s. nature.
gratie. actõis meritorie. ꝛ ꝯfirmatõis stabi
lite. sm̃ hoc ponũt̃ aliq̃ ppositões. pmo de
pctõ. de hinc de merito. ¶ Pria ppositio
Peccatũ mortale ꝛ veniale nõ sunt ꝯ vitã
pmã. sic qꝺ eã psus enecent. ¶ Hec enĩ vi/
ta ꝯsistit in bona dispositõe naturalium. vt
[illegible] memoria. ꝛ [illegible].
aut in donis gratuitis/nõ tñ gratũ faciẽtibꝫ.
vt sunt sciẽtia multiplex. ꝛ habituatões q̃/
dam bone ad ṽtutes solũ morales. Hec ve
ro ꝛ si ledant̃ q̃nq̧ p pctm̃/nõ tñ ea fundi/
tus expelli necesse est. alioq̃n nullꝰ in pctõ
mortli viueret vita nature ꝑdicta. ¶ Scd̃a
[illegible]
scd̃am/tãq̧ sibi oĩno incõpassibilẽ. Cũ enĩ
vita aĩe spũal' ppe dicta sit ipe spũs sctũs/ĩ
[illegible]
viuifico nobis inexplicabili. Hec vita tam
diu ꝛ nõ vltra ẽ in aĩa/q̃diu manet ĩ eadez
ipa armonia charitatis ꝛ alioꝝ donoꝝ per
eã formatoꝝ/cui⁹ armonie spũal' facta dis/
solutõe/de⁹ discedit ab aĩa ꝛ morit̃ illa mor

te de qua pphera denunciat. q mors pctōr pessima. Est igit pctm̄ mortale quasi vulnus letiferum aut cibus pestifer dissoluens qualitatem [illegible] in q vita psistit. ¶Sz pctm̄ veniale nō ē nisi morbus q̄dam aut vuln⁹ citra mortē. τ sicut ex mille vulneribꝫ nō mortiferis hō nō morit nisi ex illorū multitudine generet quidam morbus ali⁹ mortifer vt sepius obtingit. Ita ex quotcūqꝫ venialibꝫ peccatis vita gr̄e nequaq̄ꝫ amittit/sz bene disponāt ad generationē mortalis. videt tn̄ oppositū voluisse dn̄s anchisiodorēn. si nō caute intelligat. Iuxta hāc silitudinē taliter τ nō aliter dicit esse veniale peccatū cōtra vitā gratie. qualiter morbus aliqs citra mortē/vl' languor febrilis tercian⁹/aut leue vulnus dicitur esse cōtra vitā in corpe. ¶Tercia ppositio D Actus peccati venial' ratōnabilit pōt dici ptrari⁹ vite tercie q̄ est actionis meritorie. quā vitā appellam⁹ vitā scdam gr̄e. sic opatio viuentis sua vocat ab Aristot. vita scda. Actus itaqꝫ peccati venialis nō cōpatitur secū in eadem aīa/et p eodem tpe actionē meritoriā a vita gr̄e pcedentē. Nunqd nō impossibile ē simul eadem aīam agere libere [illegible] nō pt esse meritorius τ venialis. nec eadē aīa simul agere meritorie τ venialiter demereri. [illegible] doctores q dicūt peccatū veniale n̄ esse ptra charitatē sz ptra charitatis feruorē/appellātes feruorē actōēs ex charitate venientē. q̄ q̄dem actio ptūc impedit dū actio venial' pmittitur. Exinde pz deductio qualit peccatum veniale fugibile est cū impediat op⁹ actōis meritorie que in magnū cederet augmentū glie. [illegible] alidꝫ magis esse contra vitā aīalis secundā q̄ꝫ pmā. licz ī vita prima spūali hec sit dissilitudo ad corpalē/q tota τ subito pditur vl' integra retinet. Nisi qs diceret qp armonia vite spūalis q̄ est charitas nō parū stabilit p alias dispositōes virtutū qualitatiuas/quibꝫ debilitatis aut pditis charitatem leui⁹ expelli cōseqns est. Signāter [illegible] venialis τ mortalis. qm̄ habitus dicti bn̄ stāt cū actibꝫ oppositis. vt habitus auaricie cum actu gr̄e. ¶Quarta ppositio. Act⁹ τ habitus peccati cuiuslibet repugnat q̄rte vite/q̄ est [illegible] ma/q tn̄ in via forte pt esse pfirmatio aliq̄

pparatiōs veniale. Nūc ad ppositū sic habem⁹ in pcepto/aut nō ī pcepto/habere vitas pdictas. ita pctm̄ veiale affirmabit aut negabit esse cōtra pceptū. Propterea sic sola vita [illegible] faciēs cadit sub pcepto. sic q habita ea fuat hō legem totā. τ ea nō habita nō pfecte custodit eā. ita pctm̄ solū mortale dicet isto mō ptrariari pcepto. Ecce q̄ pacto diuersis respectibꝫ veniale dr vel negat esse pcepto ptrariū. quoꝝ respectuū illi istum/alij ex doctoribꝫ aliū habuerūt. ¶Quinta ppositio. Nullū meritū vite eterne pcedit a sola vita pma. Rō in pmptu ē. q tal' vita nō icludit charitatē que ē radix meriti. Demeritū vite etne sicut pcedere pt a vita prima [illegible] meritū boni tpalis. sic vita altera/gr̄e. s. nullū demeritū vite etne. licz bene meritū et demeritū boni soli⁹ tpalis pparit. ¶Declarem⁹ ea in qbꝫ pt esse ambiguitas τ [illegible] possibile est hoīem eterne mortis cē reū. τ tn̄ boni alicui⁹ tpalis facit eum de⁹ gr̄tis participem de pgruo pp̄ter q̄ndā adequatōēz operū suoꝝ bonoꝝ de genere ad bonū aliqd temporale. Quāuis eni pctōr indign⁹ sit etiā pane quo vescit/dicēte Aug. τ h de rigore seuere iusticie. Tn̄ iusticia dei miscdie tāte piūcta ē vt nō sinat bonū etiā de genere absqꝫ decore remuneratōis saltē trāsitorie. Lecet nihil īpedit qn hō viuens vita gr̄e quāqꝫ bonos act⁹ pducat/nō ex vita scda gr̄e. nō ex charitate. sz ex sola vita pma. s. nature. quo casu meret hō iust⁹ nō min⁹ q̄ꝫ iniust⁹. nō tn̄ vsqꝫ ad meritū btitudinis eterne. q̄ nō est su⁹ actus a vita gr̄e radicalit elicit⁹. meret g̃ solū bonū tpale. Reliq̄ patent intuēti. ¶[illegible] de merito [illegible] li⁹ boni tpal' q̄ ad vitā scdam/q̄ ē actōis meritorie/sicut de pctō veniali diximus/q videlicz eodē mometo tpis nō se ppatiūtur. nō de p se ex malicia act⁹. sed de p accidens ex imperfectōe ei⁹. qm̄ agere simul ex gr̄a non ptingit τ ex sola vita nature. ¶His itaqꝫ determinatis p silitudinē aīaduertere possumus q̄d sit peccatū mortale. q̄d veniale. q̄d meritū τ demeritū aut boni etni aut solius tpalis. Dis itaqꝫ act⁹ libere elicitus aut dissoluit pncipalē armoniā in q̄ psistit vita anime vita q̄ de⁹ est. τ sic est mortal' τ demeritorius vite etne. aut impedit tm̄mō de p se vitā scdam gr̄e q̄ ē actio meritoria. aut vitā nature turbat τ obscurat. τ sic ē pctm̄ veniale et demeritoriū boni tpal'. Dixi o p secū

[illegible]
nentibus/ē meritorius boni solius tpalis. ꝛ sepe
E de ꝯgruo ad vitā grē ꝑdisponit. ¶ Placꝫ iterū alias silitudines sub maiori ꝯpēdio stringere. dicit ꝓpha de deo. qꝛ ipe est dñs deus nr̄. nos aūt pplꝰ eius. Est igit qdā policia inter deū ꝛ nos/sic int dñm ꝛ subditos. Videmus aūt in oī policia leges institutas eē tanq̄ ꝯseruatrices vite ciuilis subditoꝝ inter se ꝛ ad dñm. Istaꝝ legū in policia hūana que exemplata est a diuina/aliq̄ feruntꝛ sub pena mortis. ideo capitales ac mortales noīantur. Alie sub minori pena q̄ nō ē exterminatiua ꝛ dr̄ pena ciuil. Has ꝟo leges oēs vocat v/ [illegible] ꝓhibitiones. ꝓptea ꝯseqnt habēt dicere sic loqntes ꝙ oīs trāsgrediēs aliqm legū ꝑdictaꝝ peccat ī legē ꝛ ꝯ legē ꝓncipis. hic qdē capitaliter. h solū ciuiliter. Ecce quō pt etiā peccatū veniale in policia spūali dici ꝯ legē fieri ꝓhibentē illud nō sub pena mortis sed alia minori. ¶ Alia ꝯparatio esset tercia. amici ad amicū. patris ad filiū. sponsi ad sponsam. vtrobiqꝫ enī reꝑire ē qdā vincla amicicie q̄ est vita ciuilis inter eos. Offensarū ꝟo quedam sunt dissoluentes amiciciā/qdā dūtaxat illā turbāt ꝛ ledūt/dū qndā indignatōꝫ adducūt. nō tn̄ vsqꝫ ad odiū. Prīe offensaꝝ carent venia q̄si sint mortales. alie non ꝛc. ¶ Quarta silitudo poneretꝛ de arbore mala respectu fructuū mortiferoꝝ q̄ a radice cupiditatis nō nisi ꝑ truncum ꝯsensus liberi [illegible] spuria vitulamina/ꝛ inutiles plātule. vt sunt in ꝑdicta radice. nō tn̄ ꝑ ꝓncipalē trūcū. sꝫ velut a latere. Fructꝰ illi sunt pctā mortalia plātule ꝟo ille sunt actꝰ veniales. ¶ Si vero q̄sdā intueor qbꝰ nō satisfactū ē ꝑ has silitudines de pcti mortal ꝛ venial distinctiōe. aut qꝛ nōdū elucet inqunt ex ꝑdictis sub regula generali de actu q̄libet qn̄ erit mortal ꝛ qn̄ venial. sed est incertitudo q̄lis ꝑꝰ/aut ꝙ a posteriori magis q̄ꝫ a ꝑori driītia hec assumpta ē. ¶ Ad hec rn̄demꝰ dicētes ꝑmo ꝙ petentes hmōi regulā generalē facientē particulariꝛ et infallibiliꝛ scire de q̄libꝫ actu si ē mortalis aut venialis. silꝛ petit ac si q̄reret a medico doceri se vno ꝟbo regule general de omnibꝰ morbis ꝛ venenis ꝛ cibis ꝛ vulneribꝰ. qn̄ ꝛ qn̄ nō mortez inferrent. Certe vt ad singulares circūstātias et ad particularia legis ꝑcepta diligens nostra cōsideratio descēdat/oportꝫ. Quibꝰ ꝑpensis loqndum ē vt sapiēs iudicabit. Idem cibꝰ (exēpli grā) nōne q̄s potest vni mortē certam/alteri egritudinē leuē inducere? Vide ꝙ venenū fortissimū mortis inductiuū/ipi ꝯpositores tiriace ad mortis euasionē cōficiūt. ¶ Porro igitur diuersis hominibꝰ imo eidem homi varijs tpibus q̄s nesciat eundē cibū nūc salutiferꝫ fieri. nūc mortē celeriꝛ opari? Quid igiꝛ indoctes sup his cognoscēdis doctrina ꝓderit? Multū ꝑ omnē modū. Nā regule generales fundamentaliꝛ tradite dū ad particularia ventū ē/ostendūt qd de singularibꝰ iudicandū est. Singularia qppe ad regulas illas vniuersales resoluere ꝯuenit. quo facto ꝟitas elucescet. Carēs autem noticia hmōi regulaꝝ vniuersaliū/qn̄ ꝑcorꝑe poterꝫ his resolutōibꝰ vti? Qn̄ mēsurabit ad reglas q̄ regulas n̄ habꝫ? ¶ Proderit tn̄ nos [illegible]gamꝰ circa species pctōꝝ regulas [illegible] ponimꝰ. ¶ Ceterꝫ altera nos obiectio fortiꝰ F
ꝑmit/dū q̄rit vtra ꝑori inter mortale ꝛ veniale secernamus. Btūs Bern. in loco ꝑallegato de ꝑcep. ꝛ dispē. nitiꝛ vt ꝑma facie apparet dubitatōem hanc absoluere/ꝑ hoc ꝙ omne peccatū qd fit ex ꝯtēptu est mortale. si fiat aūt etiā ꝯ ꝑceptū aliqs actus ꝛ nō ex [illegible] vt ego meliꝰ intelligerē/cōsului summā dñi Altissiodorens. vbi loquiꝛ de ꝯtēptu ꝛ dicꝛ [illegible] mō est rē negligere ꝛ de ea nō curare. vt dum peccās habꝫ circūstātias retrahētes. sꝫ eas n̄ curat aduertere/claudit q̄ꝫ oculū qdammodo et vertit tergū ad eas. Tercio mō est irasci rei tanq̄ꝫ vili ꝛ eā aspernari. Primū malum. secūdū peius. terciū pessimū. Dicamꝰ ergo/ꝙ in oīni pctō etiā veniali ꝯmittiꝛ cōtemptus dei primo mō vere vel interpretatiue. secūdus cōtemptꝰ interuenire pt tam in mortali q̄ꝫ in solo veniali. tercius cōtemptꝰ circa deū ꝑcipientē ꝛ erga prelatū suū inqntum plantis est non videtꝛ vnq̄ꝫ fieri cum deliberatōne cōpleta absqꝫ peccato mortali. ꝛ hoc vocatꝛ ꝓprie cōtēptus. ¶ Nihilominus aduertendū est diligenter ꝙ refert plurimū dicere aliquid fieri ex cōtemptu. aliqd esse cū cōtemptu. sicut refert fieri aliqd ignorā[illegible]
fieri ex ꝯtēptu/qn̄ ꝯtēptꝰ ē ꝓncipal cā talis

actõis. sic q̃ illo nõ existente nõ fieret actio. Ita q̃s opat̃ ex ignorãtia q̃n illa nõ existẽte nul lo mõ fieret id qd̃ fit. Provenit aũt act⁹ nõnũ q̃s cũ cõtẽptu p̃e vl̃ interp̃tatiue. n̄ tñ ex cõtẽ ptu. q̃ cõtẽpt⁹ nõ ẽ i cã. sz vl̃ ifirmitas aut d bilitas / aut ignorãtia / aut affectio alia viciosa τ libidiosa q̃ d̃nat̃. Sic peccat aliq̃s q̃nq̃ ignorãter. ita tñ q̃ nõ min⁹ opareť qd̃ opat̃ si illã cognosceret. Propterea palã ẽ tũc ignorãtiã nõ esse cãz agẽtẽ sz circũstãtẽ. queadmodũ cõtigit i subditis q̃ dicũt se scãdalizari de fa ctis supioꝝ. q̃s tñ ab actõibꝫ mal' n̄ cõpesce ret scãdali cessatio τ platoꝝ vita bona / sz ita sibi blãdiũť τ sup alios q̃rũt excusatões in p [illegible]. ¶ Ex his oĩbꝫ n̄ videt regl'a gñal' pos [illegible] mortale τ [illegible] pe nes h qd̃ ẽ esse vl̃ nõ ẽ ex cõtẽptu. q̃n si ca piat̃ cõtẽpt⁹ p̃mo mõ n̄ ẽ ncẽe oẽz actũ factũ ex cõtẽptu eẽ mortalẽ. dũ. s. de⁹ vl̃ plat⁹ app̃ ciat̃ min⁹ iusto solũ veniali3 / τ ex cõtẽ[illegible] k mẽtit̃ aliq̃s aut ociose iocat̃. aut [illegible] p̃m [illegible] motibꝫ. sil̃r ex scd̃o cõtẽptu p̃t euẽire / q̃n [illegible] ita leuit̃ nec freq̃nť. Deniq̃ act⁹ q̃ [illegible] deliberate deliberatõne cõpleta ex tercio cõtẽptu ẽ vt mihi videť sp mortal'. Hoc eni fit q̃n peccãs attẽdit ad p̃cipiẽtẽ τ ad p̃cep tũ ei⁹ licitũ. sit de⁹ sit p̃lat⁹. τ p̃p̃e vilipẽsati onẽ τ aspnatõez p̃cipiẽtis suiq̃ p̃cepti / assur git effrenate ad actũ talẽ faciẽdum vl̃ omit tẽdũ. aliõqn nõ factur⁹ vl̃ n̄ omissur⁹. H p̃ p̃rie ẽ agere ex cõtẽptu. tãq̃ si dicat vt aliq̃. [illegible] positũ. Verũtamẽ nõ oẽ pctm̃ mortale tali circũstãtia vestit̃. Et ita cõuertibilr̃ nõ sunt idẽ peccare mortali3 / τ peccare ex cõtemptu. sil̃r nec peccare veial'r τ peccare n̄ ex cõtẽptu

b ¶ Vellẽ q̃ aliq̃d posse offerre lucidi⁹ ad illu [illegible]tõez hui⁹ marie. τ forte põssum⁹ n̄ inutl' lit' dicere q̃ i q̃libꝫ p̃cepto attẽdit̃ q̃druplex latitudo [illegible] gnã dicim⁹ infra quã cõsistit iusticia q̃lez a nobꝫ reqr̃it de⁹ sub pena incurrẽdi odiũ suũ cum reatu mortis etne. Extra hanc latitudi nẽ nõ stat rectitudo. quã q̃ trãsit τ egredit̃ agẽdo vl̃ omittẽdo. ipe i tortuositatẽ pecca [illegible] mortal' [illegible] τ mediũ btutis q̃le posuit Aristo. esse diui sibile tanq̃ signũ ad sagittã. Cõformit̃ ad h loqť Orati⁹. Est mod⁹ i rebꝫ sũt certi de niq̃ fines. Quos vltra citraq̃ neq̃t cõsiste re rectũ. Scd̃m hanc p̃cepti acceptõez stri ctissimã / peccatũ solũ mortale τ nõ ipm ve niale est cõ p̃ceptũ. ¶ Aliã assignabim⁹ lati tudinẽ p̃uã τ p̃cedẽte strictiorẽ. infra cui⁹ li mites cõsistit iusticia seu rectitudo. q̃lem exi git a nobꝫ de⁹ mediate vl̃ imediate / si volu im⁹ euitare / nõ tm̃mõ odiũ suũ cũ reatu pe ne etne p̃m legẽ. sz etiã offensã ei⁹ q̃lelibꝫ aut nõ retardari a vita etna. aut tpalit̃ nõ puni ri. Exorbitatio ab hac latitudie p̃cepti cõsti tuit aliq̃n pctm̃ veniale tm̃mõ. dũ videlicz deuiatio nõ ẽ tãta q̃ excat p̃mã latitudinẽ. nec ita p̃ua q̃ nõ maneat ifra scd̃az. ¶ Hoc mõ q̃ cõsiderat p̃ceptũ palã hꝫ dicere q̃ veia le sit cõ p̃ceptũ. siue sit veniale ex genere. cui⁹ scz obiectũ nõ ẽ de p̃ se notabil' malicie / vt mẽtiri officiose aut loq̃ ociose. Siue sit ve niale. q̃ fit cõtra cõditõez nature p̃mit⁹ insti tute. vt sunt oẽs p̃mi mot⁹ p̃ueniẽtes rõem Siue sit veniale ex defectu plene deliberatio nis τ cõsensus. vt sunt cogitatões illecebro se nõ morose. aut sic euenit i pueris et infir mis. et alijs nõ habẽtibꝫ plenitudinez vsus rõis / in q̃bꝫ ea sepe venialia sunt q̃ apud vi ros g̃ndiores merito crimialia dicerentur. ¶ Adducam⁹ exemplũ vt manifestior sit ser mo [illegible] de hac latitudie dup̃lici p̃cepti. Sit illud p̃ceptũ. honora deũ τ parentes. vide q̃ [illegible] q̃s nõ honorare deum τ parentes mult plicit̃. Uno mõ q̃ p̃ tpe τ loco q̃bꝫ honorã di sunt / ip̃e dũ cogitat de eis sp̃ernit eos cõ sensu pleno τ deliberato / aut sciẽter cũ deli beratõe pfecta illa tũc omittit q̃ ad honorẽ debitũ ptinerẽt. Erit igit̃ hec latitudo p̃ce pti sic explicabil'. Honora deũ τ parentes lo co τ tpe q̃bꝫ cogitabis de eis. sic q̃ sensu p̃ fecto ac deliberato eos nec malignãter ihõ norẽs. nec honore suo volũtarie sciẽter atq̃ notabiliter priueś. Quisq̃s exierit h mediũ virtutis / eãq̃ latitudinez. ille p̃fecto tenebit̃ re⁹ deuiatõis tortuose crimialũ. Et vero q̃ cõtingit aliter inhonorare deũ τ parentes vel nõ honorare. Erit rursus alia latitudo p̃re cepti supra p̃ epikeiã ex alijs circũstantijs. Põt itaq̃ inhonoratio tal' cõtigere q̃ n̄ erit notabilis malicie in genere suo. vt eẽt leuis [illegible] aut [illegible] aliq̃s [illegible] in p̃sentia sacramentoꝝ dei. aut parentũ suoꝝ / etiã cum deliberatõe / τ dũ actual' ha beť ad ista cõsideratio. Potest nihilominus talis inhonoratio repiri / que licz ex se sit no tabilis / caret tamẽ consensu pleno moroso τ deliberato ob etatẽ. infirmitatẽ. ignoran [illegible] rõem ve. Faciẽtes p̃mã inhonora tõem / dũ n̄ absq̃ scãdalo fiat alioꝝ. quis auderet culpe mortal' arguere. Secũdã si

militer nullus opinor ut mortale accusabit.
D Ita in omni fere precepto reperire est. ¶ Ex hinc elicitur evidens necessitas virtutis illius quam Aristo. epikeiam. hoc est interpretativam legum appellat. Cuius est considerare non nude de se preceptum, sed circumstantias omnes particulariter ipsum vestientes. ¶ Ex hoc consequenter habetur modus concordandi rigorem iusticie atque severitatem discipline, cum lenitate misericordie et favorabilis indulgentie. Immo sic necesse est ut in omni actu nostro ad alterutrum cantemus domino misericordiam et iudicium. Alioquin iusticia in iniquitatem, et severitas in crudelitatem converteretur. quemadmodum si quis parvulum suum filium damnare vellet ad carceres, quia puerili ira motus matrem percussit. Ita de ebrio aut fatuo aut [illegible] [illegible] penam esse iniustissimam quam in alium quendam sobrium et deliberatum liceret inferre. Quare concluditur quod preceptum si sub prima latitudine explicata cogitetur aliter obligat quam sub secunda. ¶ Et hec distinctio concordat doctores in hac materia. utuntur enim precepto secundum primam latitudinem illi qui dicunt veniale non esse contra preceptum sed ipsum preter. Aliis placet nomen precepti ad secundam latitudinem extendere, cuius rectitudo contraria est cuilibet obliquitati veniali. Et quia de re constat difficolum esse pertinaci animositate de verbis contendere. ¶ [illegible] controversia doctorum vitaretur amplius si suum cuilibet latitudini nomen appropriaremus. vocantes primam latitudinem preceptum et prohibitionem. [illegible] mandatum vel [illegible] vel ordinatio, vel monitio diceretur. Et placet nobis amplius hoc nomen monitio. quia sonat ut ratio sit purigum, ut nec venialibus deturpetur. Hoc est quod coniecturare volebamus dum imaginabamur quandam legem mediam inter preceptum et consilium, que plus ligat quam consilium, et minus quam preceptum. tanquam si diceremus in omni politia illam legem [illegible] esse preceptum cuius transgressio secundum omnes circumstantias pensata extremo mortis supplicio plectenda censetur. Illi vero legi monitionis nomen approbate daremus, cuius transgressio circumstantiis omnibus ponderatis veniam habet. aut temporalem solum punitionem demereretur.
I ¶ Superest deinceps assignare in preceptis, et mandatis duas reliquas latitudines. minorem et minimam, conformando sermonem ad premissa. quamvis non usquequaque loquendi proprietas iudicio meliorum servabitur. At si res placet satis est. ¶ Est itaque tercia latitudo complectens non solum duplicem priorem rectitudinem iusticie, sed partem finis consecutionem. aut meriti rationem. hoc est si [illegible] ut taliter agamus necesse est. Isto modo actus boni sola bonitate morali et qui non procedunt ex charitate quamvis sint infra primam et secundam latitudinem [illegible] peccata mortalia aut venialia, nihilominus quia per eos neque meremur neque vitam eternam consequimur, dici possunt non esse conformes preceptis. Hanc latitudinem intendebat christus cum ait. Si vis ad vitam ingredi serva mandata. Igitur per argumentum a contrario sensu mandata non servantur si per ea non ingrediamur ad vitam. hoc est si non mereamur. Non aliter diceremus de preceptis politiarum, quod si operantes ea non attingant finem et intentionem precipientis. non implent precepta hoc modo, qui strictus est. Sic nec agens bene solum moraliter pro tempore quo non astringitur ad opus ex charitate. quia dum ad hoc [illegible] ex charitate operari desisteret. ¶ Demum quarta latitudo omnium strictissima assignatur. que non solum observationem sed observationis exigit perfectionem. Hoc modo dicere videtur dominus Estote inquit perfecti sicut et pater vester celestis perfectus est. Et si vis perfectus esse etc. Ad hunc intellectum ponebat Augus. preceptum de dilectione dei non posse a viatoribus hic impleri. Tercia latitudo dici posset consilium. Quarta perfectionis complementum. ¶ Quamobrem utendo nomine precepti in quadruplici hac latitudine quarum ultima stat velut in indivisibili. actus quilibet liber non solum mortalis aut venialis, sed qui est bonus sola bonitate morali, aut imperfectus in bonitate meritoria diceretur a precepto deviare. nec illud implere. quia tamen actus boni moraliter aut imperfecti meritorum, licet sint quedam imperfectiones, deformitate tamen carent culpabili. non habet usus eos dicere esse contra preceptum. Quoniam insuper peccata venialia nequaquam tollunt amicitiam dei, nec inducunt mortem eternam, visus fuit communior doctorum dicere ea non contra sed preter preceptum, quamquam alius modus loquendi tolerabilis sit, attendendo quod sunt obliquitates quedam, iniusticie, deformitates et offense, et res illicite, et monitionibus sectio adverse

Lectio sexta

K Ultra iam diximus, sed pro magnitudine et utilitate rei vereor ne pauca. verumtamen utcunque iter patefecimus ad ulteriora pergere volentibus et valentibus. Aperuimus insuper fenestram ad
M

[illegible] magis a priori distinctionem mortal[illegible] [illegible] voluntate diuine nulla est ratio querenda prior. sic de duabus offensis cur istam velit carere venia / et alteri veniam prestare / non possumus ab alio priori quam a voluntate diuina rectissime iudicante sumere rationem. Cui autem placuerit curiosior in hoc perscrutatio legat braguardinum in summa contra pelagianos. [illegible] iuxta humanam rationem et equitatem ciuilis et apud nos politie (qua ratio et equitas exemplar suum a deo trahunt) deducimus aliquem actum esse dignum mortis exterminatiue. quia de per se est dissolutiuus amicicie legalis. aut illius que est suppositus ad principem suum aut aliorum cum seipso. vel ipsorum ad inuicem et ad principem. vt est crimen lese maiestatis. vt est seditio et scisma. et ciuium crudelis dissipatio / et heresum dogmatizatio / cum similibus. Dum vero talis amicicie legalis ordo nequaquam so[illegible] aut tenuiter impeditur / aut habet circumstantias aliquas excusantes. tunc iudicio nostro illi actui sola debetur ciuilis punitio temporalis. Sic enim natura abiicit a se penitus que suppositi destructiua essent. alia compescit moderatur et corrigit. ita corpus mysticum politie resecat ex toto partes putridas et contagiosa proiicit nociturus aliis sanioribus. Egris [illegible] partibus / non tamen vsquequaque corruptis medetur lenioribus penarum ferramentis atque cauterijs. neque pari punitione [illegible] quibus verbis iniuriatur [illegible] [illegible] Ita non [illegible] [illegible] superioribus statui pena mortis. quanto minus ipsi possunt aut debent imponere reatum mortis eterne ex friuolis causis et ex qualibet violatione constitutionum suarum [illegible] habet et [illegible] [illegible] est vnus ex doctoribus [illegible] morte plectendus. quoniam dominus qui dedit hanc legem. Non occides. non excepit in sua lege rigoris et talionis casum furti simplicis. quanto minus hoc in lege mititatis. Ita fatuus esset prelatus qui pro sui libidine aut motu capitis se putaret habere potestatem mox excommunicandi aliquem. Quamuis de primo casu possit haberi ratio sufficiens exceptionis ab hac lege. Non occides. dum furtum nimis et nimis inualesceret in politijs / si non tali rigore puniretur. quemadmodum de falsis monetarijs dicunt. Est enim lex dei et nature vt auferatur malum de medio nostri si corpus totum mysticum nimis inficere aut perdere formido sit. ¶ Expedit opinor ex particularia magis enim diuit ad eadem descendere non quidem ad omnia. hoc enim quis facere speraret. sed vel ad pauca ex quibus poterit iuxta vniuersales regulas antedictas assumi de reliquis securiori facilitate iudicium. ¶ Dicamus igitur quod non omnis profitens legem euangelicam / et ad obseruationem sui se obligans peccat mortaliter in omni transgressione cuiuscumque contenti in eadem lege. Hoc prius deducebatur in antiqua lege / et equaliter est de noua. Huius ratio est / quoniam in lege antiqua et noua multe sunt traditiones que quedam precepta / quedam mandata / quedam iustificationes [illegible] sunt precepta stricto nomine secundum primam latitudinem. Alie sunt monitiones bone / iuxta secundam latitudinem. Alie sunt consilia. Alie consummata iusticia. Non est autem par transgressio in primis et in tribus reliquis. Quod si quis dicere voluerit quod profitens christianam religionem in baptismo et ad eius obseruationem semet astringens / non intendit se obligare nisi ad illa que cadunt sub precepto proprie dicto. Reliqua vero obseruabit prout mandatur. monitiones scilicet vt monitiones. consilia vt consilia. et ita de consummata iusticia. Talis itaque sic loquens conuenit in re nobiscum. Non enim aliud dicimus intelligendum fuisse apud antiquos iudeos dum sub voto et professione et anathematizatione iurabant explere et [illegible] quod lex mandabat. hoc est que legislator deus mandare et qualiter mandare volebat. Quis enim tunc vel modo posset absque manifesta temeritate iurare quod nunquam peccaret venialiter. quod a nullo consilio euangelico recederet. quod perfectam in omnibus iusticiam sequeretur. Non minor esset temeritas omnia accipere pro preceptis proprie dictis que lex euangelica continet et que professi sumus. Sic enim omnis ebrietas. omnis crapula. omnis cura secu[illegible] omne mendacium. omnis vana gloriatio. et sollicitudo pro temporalibus et talia sine numero fieri non possent absque piurio et preuaricatione professionis sue. ¶ [illegible] subinde quod in nulla religione [illegible] tum cumque voto firmata cadit obligatio sub pena peccati mortalis ad omnia seruanda que in regula continentur. Oppositum asserentes pharisaica presumptione delirarent. qui traditiones suas plus quam legem euangelicam obligare defenderent. [illegible] si in euangelica lege quedam mandantur sub quadruplici latitudine rectitudinis [illegible] nullus mirabitur si sancti patres ad exemplar illius legis multa

statuerūt non sub rigore precepti ꝓprie di/
cta [illegible] quedam vt monitiones quedam vt
consilia. quedā vt pfectōnes. Quis nesciat
plures esse ꝯstitutōes in qlibz religiōe imo
ꝛ policia/que magis sunt ad q̄ndā decen/
tiā ⁊ honestatē ad pfectōis inductōem q̄
ad necessitatē? Cui⁹ ponit exemplū magi/
ster Nicolaus de lyra sup illud Math. ꝓ
Nō lotis manib⁹ manducare ⁊c. De hoc ge
nere sunt fere oēs institutōes regulares i re
ligionib⁹. vt de silētio tenēdo. de disciplina
in claustro in mēsa in capitulo [illegible] ge
neraliter de omnib⁹ pceptis que Bern. fa
ctitia nominauit. ¶ Verū arguat ita aliquis
Omnis violās iuramētū aut votū peccat
mortaliter. Nam qs negat omne piuriū eē
mortiferū? sed Johānes monach⁹ iurauit
⁊ vouit hec ⁊ hec [illegible] que sunt in regu/
la [illegible] sicut nec [illegible]
uit ⁊ vouit in omnib⁹ obedire suis supiori/
bus. Igit in oīni trāsgressiōe hmōi voti et
iuramenti ⁊ obediētie peccat mortalit. Pro
pterea loquela ei⁹ in claustro erit mortalis.
inobediētia similit cuicūqs mandato sibi p
abbatē facto. Alioquin qd adderet sup se/
culares pfessio regularis? ¶ Rursus si secu/
laris vouet vl' iurat q ibit cras pegre ad no
strā dominā. aut q die mercurij abstinebit
a carnib⁹. aut aliqd hmōi ꝑus indifferens.
si trāsgrediat vltra/nōne crimīaliter deiere
bit? Nōne fractōis voti re⁹ tenebit? Cur nō
similit religiosus in votis regule sue? ¶ Re
spondem⁹ ad hec ꝑmo dicentes. q sic in ꝓ/
ceptis ita in votis ⁊ iuramētis ⁊ obediētia
q̄druplicē latitudinē rectitudīs fas est assi
gnare. ⁊ ꝓinde aliq̄ impletio iuramēti erit
de necessitate. aliq̄ de cōgruitate. aliq̄ de cō
silio. aliq̄ de pfectiōe. similit de voto ⁊ obe/
dientia. Et qdem de obedientia ꝯmūis est
apud doctores talis distictio. vt aliqua sit
de necessitate. aliqua de pfectiōe. Consequēt
diceret non oēm iuramēti aut voti aut obe/
diētie trāsgressionē esse mortaliter. imo nec
venialiter culpabilē. licz semꝑ imꝑfectam.
Sicut e religione dicim⁹ nihil esse adeo cō
siliū quin in casu cadat in pceptū. imo ad
ꝑparatiōez animi semꝑ ligat. ¶ Q, si qs ab
horret hunc respōsiōis modū accipiat alte
rum. sciat tamē vtriusqs silem esse in re sen/
tentiam. Iuramentū g et votū nunqz ita
[illegible]
[illegible]
[illegible]

sup dixisse meminim⁹. nec desunt iura ad h
Cum eni finis oīm legis sit charitas f'm
apostolū. Cū ꝑterea religiōes ⁊ autoritates
prelatorū date sunt ad edificatōem. nō ad
subuersionē et illaqueatiōez fideliū seqz eis
sum mittentiū. quis audeat dicere vel cogi/
tare q sancti viri spūsancto pleni supra iu/
gum christi suaue et facilitatē legis sue addu
cere voluerit onus grāde tot ⁊ taliū consti/
tutionū sub obligatōne pari ad precepta
pure diuina. hoc est sub reatu damnatōnis
eterne? ¶ Hoc [illegible] respōsiōis [illegible]
olim dñs Petrus abbas cluniacēsis i epi/
stola missa ad sanctū Bernardū. vbi dedu
cit omnē regularē institutionē inuiolatam
manere quantūcūqs mutet/dum charitatis
lex ⁊ regula in his que fiūt custodit. Quā/
obrem esus carniū/⁊ vsus pelliciorū ⁊ alio
rū huiusmodi/quibus licet regularis insti
tutōnis supficies aduersari videtur. eidem
consonat in casu charitatis ⁊ necessitatis.
Cui⁹ simile in libello de ꝓcep. ⁊ dispen. di/
cit Bern. q vbiqs regulariter viuit vbi cō/
suetudies laudabiles p tempore ⁊ loco ob
seruant. Ita q his ego videam ꝯcludēdū
q aliquādo monach⁹ abstinēs a carnalib⁹
dum scrupulosus obseruator regule videri
vult. erit eiusdē violator. et hoc si tanqz sin/
gularis seruus turbet alios/⁊ quasi reos sue
[illegible]
magistra charitas aut charitatis comes ne
cessitas. aut cōsuetudo laudabilis per supi
ores tolerata vel imposita excusat absolute
q. Sed heu rarus valde casus talis. vti/
nā crebrior nō esset trāsgressio per excessuz
q̄z per diminutū. ¶ Propterea nō diximus
ea que diximus ad laxandū frena luxurie. gu
le. et inobediētie/nō ad dissoluendū rigorē
regularis discipline. nō ad habenduz vela/
men malicie libertatē. procul sit a nobis hoc
sacrilegiū. Sed q interim querim⁹ inue/
stigare quousqz et quātū obligatio regula/
ris extendit/ne vitare cupiētes scillam ni/
mie laxatiōis/precipitem⁹ nos et alios in
caribdim false ⁊ austere obligatōnis/ quo/
niam displicet infidelis ⁊ stulta promissio.
Infidel' si nō implet. stulta si discretōe non
salitur. ¶ Predicabam aliquando peccato/
res non obligari statim ad cōfitenduz post
peccatum. sed certis tempor[i]b⁹/vt semel ī
anno et in articulo mortis/et dum suscipiē
dum est sacramentum. quāqz confessio cre/
brior proficeret. Inculpatus super hoc ab

aliqbus quasi laxare habenas peccantibus Respōdi primo q deus nō indigebat meo mēdacio ad cōuertendum cito peccatores. Deinde addidi. quid pficeret inq̄ȝ: imo q̄d nō obesset generare cōsciētias erroneas apd populum. quia nec illis se cōformarent magis q̄ꝫ prius eundo ad cōfessionē. ꝛ ita peccarēt. nec ad gratiam suscipiēdā nisi in cōfessiōe se dispo nerēt/q̄niā hoc posse desperarāt. Ita dum sanare vulnera false putaret. ego pro illa lacerarē et augerē. Deniqꝫ iusto strictior cōsciencia quādoqꝫ nocet amplius q̄ꝫ laxior. Et q Greg. ait. Bonarum mentium esse illic agnoscere culpam vbi non est. Glosatur agnoscere. id ē formidare. exēplo Job q̄ verebat

O omnes actus suos. ¶ Ex p̄dictis deinceps ad alia clarescit respōsio. Fatemur itaqꝫ iuxta pfatā responsiōis modū q ois violatō iuramenti ꝛ voti ꝛ obediētie mortal' existit vt in maiore sumit. sed minorē negam⁹ q iuramentū ꝛ votū cadāt isto mō sup oīa q̄ i regula continent. ¶ Sup q̄ igit cadūt ꝛ sup q̄ n̄ tu forsan inq̄res: Accipe regulā generalem sup sola p̄cepta pp̄e dicta. h̄ est fm p̄mam latitudinē cōsiderata. cadit h̄ mō votum ꝛ iuramentū pfitentis regulā. Plane q̄cq̄d aliud verba sonāt interpretatio tal' habēda est. tū p rectā rōem. tū pp̄ter superiorum discretōem. tū deniqꝫ p legē que maior ē, legem diuinā legē charitatis. ¶ Obiicies forsasse de multis simplicibꝫ: imo ꝛ l̄ratis/qui religiōem intrātes ꝛ regulā audiētes putāt ex intētōe vouere se ꝛ iurare suaturos absqꝫ exceptiōis et cōditiōis adiectōe omnia q̄ illic cōtenta sunt. Rn̄demus q si humiles sunt/sicut eē debēt/n̄ ita adherēt sensui suo q̄n explicite vl' iplicite/actu vl' habitu pa[illegible] stare in talibꝫ ad interp̄tatōem ꝛ iu[illegible] prudentiorū. Propterea sicut in adoratiōe imaginū p ecclīam ꝛ aliis pluribꝫ sim[illegible] fideo ꝛ intētio saltē general' faciendi ea ꝛ non aliter q̄ et q̄liter eccl'ia tenet. Non sec⁹ i istis [illegible] memoramur de iuramētis factis in vniuersitatibꝫ ꝛ collegiis. que ab hominū memoria nunqꝫ impleta sunt. ita dicim⁹ (ne repetere nos oporteat) de oībꝫ statutis collegiorū/ [illegible] Tu iuras suare inuiolabilit' oīa statuta/iura/priuilegia/libertates/cōsuetudīes laudabiles. nec ipsis quolibet cōtraire clam vl' occulte/directe vl' indirecte. ꝛ obedies tali vel ta- li superiori tuo in oībꝫ licitis et honestis. Dehinc pticularia legunt quorū nō est num[erus]. O q̄ꝫ horrēdū onus q̄ꝫ intolerabilē sarcinā angelicis etiā humeris formidādā. O iugū pl' q̄ꝫ ferreū. O laqueū quē intrās null' euadit. si sic accipiat tale iuramentū vt nuda verba sonāt. ꝛ si nulla i̅terp̄tatiōe mitigat. sed nō ita est. mitigat plane. Alioqn p̄ter iā dicta null' fere intrat austeritatē: religionē exēpli gr̄a. q̄ꝫ vniuersitatē parisiensem. Attento q opinio pbabilis tenet nō min' obligare iuramentū q̄ꝫ votū. ¶ Cogimur ergo certa rōe tale iuramentū interp̄tari ciuilit' Aut in illo q̄sdā latitudines statuere modo scꝫ sup̄dicto in p̄cedenti lectiōe. ¶ Est autem interp̄tatio hec aut silis q iurās seruabit ea sicut a legislatoribꝫ ordinata sunt ꝛ ordinari debuerūt. vtputa p̄cepta pp̄e dicta vt p̄cepta. monitōes sicut monitōes. cōsilia sic cōsilia. q insup obediat in omnibꝫ licitis ꝛ honestis superiori suo. Verbi cā. sit ille rector. obediat inqꝫ in eis que ad officiū rectoris spectāt. ꝛ q̄ p vtilitate manifesta politie cui p̄est sibi p̄cepit/fm institutōes ꝛ cōsuetudines laudabiles eiusdē politie. ꝛ nisi valeat [illegible] Vel quia plus aliis grauis onerat. aut q ab aliis vrgentioribꝫ impedit. Quia si nō possit ita iurās docere sufficiēter d' impedimento legitimo ille q̄dē puniet p rectorē ciuilit' de inobediētia. Ceterū de⁹ q̄ cor intuet eūdē liberabit. Deinde ptꝫ q nō oē ipositū fieri generaliter p iuramentū ꝛ sub oīi pena vt fiūt nūc passim cōuocatōnes generales vniuersitatis/obligat semp sic vocatos ꝛ iuratos ad mortale piuriū dū omittūt. ¶ Si quis alit' dicendū putauerit videat quid dicat. Ego interim sic dici posse opinor: i humilitate mea paratus ad correctōnes. ¶ Ce- P

terū qd arguit de votis pticularibꝫ secularium/dissimilitudinē habꝫ ad vota cōmūitatū. qm̄ vota in cōmūitatibꝫ interp̄tādo sunt magis ad intentōem cōmunē q̄ illic habet aut h̄ri debꝫ q̄ꝫ ad pticularē intentōem vouentis. Voueōs aūt pticularit' in re pp̄a sicē autor iuramēti. ita est su⁹ interp̄tator ex intentione [illegible] erronea aut stulta/peccat certe. nec ad voti ligat impletionē. imo q superioris autoritati semper reseruetur. habet vsus general' eccl'ie. Alioquin nunqꝫ p̄sumeret vota subditorū [illegible] Deniqꝫ queritur. ad quid proficiet institutio regularis:

quasi videlicet nulla possit esse salubritas i-
stitutionum quarumlibet/nisi trasgressores earum
horrendissima morte mox afficiat mulctet
et perdat. quasi preterea nullum sit dare medium inter
peccatum mortale et meritum/quasi postremo san-
cti patres/vt Aug⁹. Benedict⁹ et alii volue-
rint esse mordarii (vt vulgo dicitur) animarum suorum
et filiorum necatores perniciosissimi/non pii nu-
tritores. Dum preterea querunt deos statuere fili-
os regni [illegible]
in duplo sed millecuplo magis quam p⁹. Quod si
hoc sentire nefas est. nefas vtique erit dicere quod
viam mandatorum dei ipsi non faciliorem effece-
rint sed vndique spinis horrentibus et laqueis
ac precipitiis in inferna mergentibus oppleue-
rint. Voluerunt quod constitutiones suas non habe-
re robur par ad legem dei obligatiuam pure pre-
ceptiuam. quam nec de⁹ hoc de omni lege sua vo-
luit. Voluerunt insuper suas institutiones in-
cutum addunt ad precepta dei explicite accipi/ vel
vt [illegible] vel vt
mandata equaliter penalia. quorum trasgressio
[illegible]
[illegible] non nescisse [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. Quis rursus
[illegible] spiritu sancto plenos Be-
nedictum [illegible] ceterosque non fructuosi
[illegible] i-
paris auctoritatis atque sanctitatis [illegible]
Constat autem nouissime iam in implicia religio-
[illegible]
lam nulla trasgressionem cuiuslibet huiusmodi sue in-
stitutionis re⁹ sit ad noxam/ sed tamen ad disci-
plinam ordinis constitutam. Hoc videlicet vti
esse diuin⁹ Augustin⁹ et sapientissim⁹ non
vidit. et hoc isti cognouerunt. Non ita est. Hoc
plane vidit et sensit Aug⁹. hoc Benedictus.
hoc alii sanctorum patrum. Et quia sufficienter
ex recta ratione/et lege diuina/et more traditionis sic
interpretandam esse regulam suam presumebant ex-
pressione hac non vsi sunt. quam tamen istis diebus
[illegible] non
negam⁹. Vellem nobis dicerent austeriores il-
li religionum censores si quesisset aliquis ab Augu-
stino. Ecce iubes pater vt non loquamur in clau-
stro vt in [illegible] et i-
nutibus oculorum nos castos habeamus. Vis
ne igitur vt quisque contraria horum fecerit quam aliun-
de ex christi libertate licerent. ille sit re⁹ ca-

pitalis criminis. vis vt infernali eterne mortis
supplicio contradatur. Noui mansuetudinem ani-
mi [illegible] pru-
dentissimam discretionem tuam. quam audire mihi
videor respondentem. et cum quodam horrore ani-
mi ac fricatione faciei dicentem. Absit hoc o fi-
lii. qui vos iudicat dominus est. Ego interim quod
salubre est do monitum vel consilium. Ego si illud
[illegible]
super vos que vos liberabit. Itaque volo ad
[illegible] qua-
si iuuenes assuescere non necare. erudire non per-
dere. Hec enim tali viro digna responsio
¶ Proinde ne quid scrupulositatis hereat quan- O
[illegible]
addit obligatio regularis ad christi seruitu-
tem. cui seruire summa ingenuitas est/libertas et
regnum. Ne quo etiam existimet velle nos culpa-
re disciplinam laudando libertatem. ¶ Addit. af-
firmamus. hec regularis institutio multum
[illegible]
ne aut superiorem taxatam religiosus trasgressor
etiam inuitus licite cogi potest. non ita secularis.
Habet hec ratio locum in omni obligatione politi-
ca. vtputa in vniuersitate parisiensi. Siqui-
dem cogitur suus iurat⁹ ad multa facienda. et
si non sub pena peccati mortalis in omnibus que
iurasse videtur. sub penis tamen per vniuersita-
[illegible]
tionem inclusiue. vsque etiam ad penas quas dant
[illegible]
haberet. ¶ Porro et si foret hoc absque culpa
sua criminali non tamen absque causa. ipse ideo
nec conqueri neque murmurare et obniti debe-
ret. Hoc maxime verum est in politiis quorum
finis immediat⁹ est bene regulare homines in
vita ciuili politica. in eis scilicet que vite huic cor-
porali debentur si finis est temporalis. Et non est
medium agens aut ordinans ad illum finem vt talis
est/esse temporale debet. Propterea per reatum pene
eterne non obligabit princeps politic⁹ de per
se et proprie ad obseruationem legis sue/vt talis est.
Sed in sacramentalibus et diuinis exercitiis plus
habet scrupulositatis/sicut ad finem supernum
directi⁹ et immediati⁹ ordinatur. quamquam multa sint
in eis plus monitoria quam precepta. sic in religi-
osis. ¶ Ampli⁹ secundo si religiosus contempserit
regulam suam. et sui superioris autoritatem. etiam in
his que appellam⁹ monitoria. et per quibus sola
disciplina ordinis statuta/aut superiorum est ar-
bitrio derelicta. ille peccat grauiter. quia et mo-
nitum contemnit ait Bern. et remedium. Quid autem
sit contemnere super docuim⁹. Itaque si passim

τ absq₃ ꝯtemptu q̄slibet ignorātie vel fragilita
tis vel impotētie vel dolo. sed ꝑ sola libidīe trās
grediēdi que monita sunt. religiosus effre
nis est ad oīa velut vn⁹ ex secularib₉. palā ē
ꝙ [illegible] ꝑ
tinaciā q̄ recuset disciplinā. Sic accipien
dū reor illud Bern. τ alioꝝ ꝯmūniter dicen
tiū talia esse criminalia si ꝯtemnant. vel si
fiant ex cōtemptu. Caret autē h̄ cōtēptu q̄
ex fragilitate hūana vel q̄dam leui curiosi
tate frāgunt silentiū. aut talia agūt opposi
ta his que monita sunt. Vel s̄m Ber. facti
[illegible] ꝙ parati sunt ad disciplinā [illegible]
[illegible] sit τ dū illa iuste reqrent ab eis ꝯformi
ter ad regularē institutōem τ ꝯsuetudinem
[illegible]
sic moderamus. ꝙ nō liceret abbati seueri⁹
iusto ꝑter regulā τ ꝯsuetudinē punire taliū
monitoꝝ trāsgressores. Multo min⁹ in vni
uersitatib₉ τ collegijs ceterisq₃ politijs. naz
[illegible] Iuxta h̄ vi
dere est quali reatu ꝯstrigunt trāsgressores
ieiunioꝝ ab ecclīa institutorū/ horaꝝ cano
nicaꝝ/ τ festorū τ silium. Et si ꝑ libito ꝑt p̄
latus absq₃ ꝯsensu subditoꝝ īponere eis iu
[illegible]
aliū/ preter manifestā vtilitatē et necessita
tem cultus dei ꝑ loco τ tempore. Sic abs
q₃ consensu occidētaliuz nō fuissent apud
suos sacerdotes interdicta mr̄imonia. Nā
orientales ꝙ dissenserāt ipi vt nubāt/ licet.
K Ita de plimis in q̄libet politia. ¶ Rursus ter
cio religiosus. ꝙ nō sibi soli viuit sed ceteris
tam būfactorib₉ viuis et mortuis/ q̄₃ ꝯfor
tib₉ τ coadiutorib₉ suis. Reliquū ē vt ipe re
gularius viuat sub iugo q̄dā obligāte euz
cū ceteris. alioqn scādalizaret suos. τ ita me
li⁹ esset ei vt suspenderet mola asinaria secu
lariū negociorū ad collū suū. τ demergeret
in ꝓfundū maris angustie τ tribulatōnis.
Hec societas τ hoc scādali ꝑiculū faciunt
vt seduli⁹ aliq̄ facere vel omittere teneatur.
¶ Potest insup astrīgi ꝑ bono tot⁹ ꝯmūis
religiōis ad aliq̄/ quē si solus esse₃ libera mē
te respueret. ¶ Quid mirū si de religioso quan
do ipe pnceps secularis ꝑt q̄sdam ex subdi
[illegible] ne
cessitate cōmūitatis. Ita ī vniuersitatibus
τ collegijs. ¶ Ex h̄ ꝑtea silentiū frāgere erit
in casu scādali grāde delictū. aut s̄₃ aliq̄ ta
[illegible] vl
tota religio īde turbāt. ita vt negligēdo mi
nima ipe religiōis vigor paulatim decidat

[illegible] Verū est
itaq₃ qđ apud Salustiū dicit Juli⁹ cesar.
In maxima fortuna minima est licētia. Sic
ī maximis viris vel ordīe vl̄ sctītate/ vl̄ q̄
[illegible]
rū/ multa q̄nq₃ nō licent in publico saltem/
que aliū de vl̄ in occulto liceret. Sic forte
carthusiēn. absq₃ pctō mortali ī casib₉ mul
tis posset vti carnib₉/ si solus h̄ posset. τ si
paratū est cor ei⁹ disciplīe ordīs subiacere.
hunc tñ rōnabiliter d₃ tūc cōpescere τ scan
dali formido τ alioꝝ ꝑspectus. Propterea
puniunt tāta seueritate defectus q̄ fiūt cir
ca mysteria sacroꝝ maxīe in missa ꝯtrectan
do hostiā sacrosanctā τ indumētis mysticis
ornādo se. q̄₃q₃ illic possit negligētia surre
pere venialis nō mortalis. s₃ ita placuit scā
dalū sedare seueritate vindicte. ¶ Q₃ si q̄s
ex sacerdotib₉ dixerit quo pacto potuit abs
q₃ ꝯsensu ꝓprio fieri/ sup se statutū ne mr̄i
monio iūgeret. Rñdemus ꝙ neq₃ h̄ factuȝ
est. Sed si ꝯquerit/ imputet sibi q̄ talem sta
tum spōte delegerit. Quis cogebat eū. Sed τ
[illegible] nō forte ne
cessitas publica/ aut reuelatio diuina/ aut
culpa ꝓpria q̄ sic arceri merebat accessissa
ante votū libertas. ꝑ votū facta ē necessitas
¶ Q₃ si dixerit iterū/ ꝙ ꝯsensus mutuus vi
[illegible]
rali. Cōstitutio igit̄ pure positiua/ q̄ pacto
valuit inualidare ius illud. sed neq₃ inquit
exp̄sse v̄l q₃ voui. Rñdemus ad vltimuz ꝙ
nō solū vouit sed votū solēnizauit ꝑ ordīs
susceptōez. si nesciuit sciat. Ast ꝑmū turbat
[illegible]
Dicimus aūt ex q̄ sic incidit ꝙ ecclīa vl̄ ha
buit hoc ex inspiratōe spūsscti a quo [illegible]
vel ꝙ ꝯsensus īnoxtū quodāmodo politi
cus ē/ subest autoritati supiori. q̄obrē po
tuit ex certa necessitate ꝓhiberi ne fieret/ et
inualidari si fieret. Hoc in alijs ꝯsensibus
politicis venditionū τ emptionū palā cō
stat. ¶ Sed ad rez nr̄az redeo. Dicimus ꝙ S
monita salutaria sunt in religionib₉. q̄bus
adhibent pene tēpales vt seruent. Que est
[illegible] ti
more nō filiali/ s₃ plane seruili ad obsequiū
diuinū trahere. Rñdemus ꝙ nemo repēte
fit summus. a timore seruili ꝯcipit filialis.
Quin etiā timor iste seruilis radicaliter est
filialis ex voto ꝑmo qđ ex charitate suppo
nit̄ [illegible] Ob hoc nō absurdū mihi vi
det̄ si dicant actus inde pullulātes etiā d

[illegible] lau-
biles esse ꝫ suo pmio nō carere. Uulnerat⁹
adest aliq̄s /horret manū medici/ timet ce-
dere doloꝛib⁹/postulat vt ligetᷓ. ꝫ si postmo
dū ip̄e ligat⁹ reclamet/et nexus excutere sa-
tagit. sanatᷓ tñ ꝫ laudatᷓ. sibi quoqꝫ sua neces
sitas in iocūditatē vltroneā ꝯmutatᷓ ¶ Sꝫ
murmurantes adhuc aliq̄s audire videoꝛ
ex his q̄ potestatē habere sup alios et ip̄i ni-
hil subijci gloriantᷓ. Tu totā inquūt supio
rum autoꝛitatē in subditos eneruas. eis su
per alios q̄d relinquis? Tu subīde magnā
ꝫ liberā inobediētie viā pandis quā in tan
[illegible] De-
niqꝫ ex h̄ multiloquio tuo /ex innolutōe sen
tentiaꝝ sermonib⁹ imperitꝭ/nihilū magꝭ q̄
antea docti sum⁹/dū ad pricl'oria veniēdū
est. [illegible] paꝛtor
eccl'ie. nō dn̄antes sic in clero sed forma fa
[illegible]
riū. Non cū austeritate impabatis eis. Il
lud quoqꝫ xp̄i. Imponūt onera grauia ꝫ im-
portabilia ꝫc. [illegible]
omnib⁹ vt nihil addatᷓ aut diminuatᷓ ex ver
bis dei si se velint audiri. Audiāt pmo do-
minū in lege sua/ꝫ id qđ audierint tanq̄ p̄
cones ꝫ interp̄tes alijs min⁹ instructis de-
nūcient. nō sua ſꝫ dei autoꝛitate. Ita demū
q̄ eos spernet deū spernet/eterneqꝫ moꝛtꝭ re
um se faciet. Ueꝝ in ceteris q̄ christi lege ne
quaq̄ firmata sunt. q̄ pterea magis ad ciui
litatē hui⁹ vite pficiunt/statuāt ip̄i q̄ statue
[illegible] in-
tū sua sunt haberi velint quasi monita ꝫ fa-
cticia. quoꝝ īfirmi trāsgressoꝛes tpali non
eterna multatōe plectēdi sint. Ceteꝝ palo-
gizant q̄ sic argumētantᷓ. Non est ptās nisi
a deo: [illegible].
q̄cq̄d iubemus in terris illud approbat de
us in celꝭ. [illegible] sunt et
paris ad euāgeliū autoꝛitatis ¶ Plane sic
ꝯcluderet quicūqꝫ p̄nceps etiā paganus se
ip̄m hr̄e autoꝛitatē etne vite ꝫ moꝛtꝭ. Sic
ꝯcluderet oīs licentiat⁹ in theologia et de-
cretis se hr̄e potestatē īterp̄tādi sacrā scp̄tu
ram ꝫ iura. nō solū scholastice sed ꝫ doctri-
naliter. ſꝫ ꝫ ap'lica autoꝛitate. Sic libri oēs
ab eccl'ia approbati omnes essent articl'i fi
dei sicut biblia. ¶ Fatemur itaqꝫ datā platꭍ
[illegible]
clem. Doceāt nos exēpla posita licētiādo ī
theologia ꝫ decretꭍ. datᷓ a papa autoꝛitas.
q̄lis autoꝛitas? exponēdi ꝫ interp̄tandi sa-
crā scripturā. nō tñ vt expositio illa sit auto
ritas ap'lica/sed est declaratio q̄dā magr̄alis
ꝫ scholastica. Libros sctōꝝ approbat eccle
sia. nō tamē vt robur autoꝛitatis teneāt par
ad eccl'iam/ſꝫ vt sciantᷓ in multis esse vtiles
ad edificatōem. Non sec⁹ est ī pposito. Pre
lati siq̄dem ꝫ p̄ncipes habēt autoꝛitatem a
deo regēdi populū suū p leges ꝫ instituta
vltra leges diuinit⁹ inspiratas. nō q̄ leges
sue ꝫ institutōes cēsende sint diuīe. sed reci
piēde sunt vt salubꝛia monita/nec leuit̄ ptē
nenda. Alioquin trāsgressio penā habꝫ/nō
q̄lēlibet sed qualē possibile fuisset hoīes ī-
[illegible]
[illegible]
sūt solū velut pcōes ꝫ nūcij/q̄ī ill' q̄ suo re
licta sunt arbitrio statuēda. Exēplū mani-
festū est in pconib⁹ denūciantib⁹ pplo legē
regis. ¶ Nouissime q̄ inculpant nos tanq̄
dilatem⁹ viā inobediētie. q̄ insup nihil edo
cemus. Mirū nil accidit. Quid enī vel di-
ci vl' scribi vl' fieri pōt a calūnijs alienum?
Scim⁹ q̄ reprobis etiā oīa coopantᷓ in ma
lū. oīb⁹ abutūtᷓ. oīa in laq̄os ꝫ decipulas
pedib⁹ suis vertūt. Nihilomin⁹ solē ꝫ plu-
uias null⁹ dicet inutiles. q̄ ex eoꝝ actiōe si
cut germināt vtiles plāte. Ita plures inu-
tiles pullulāt. nec flos vineaꝝ ideo extermi
nādus est/q̄ bufones necat. Plane malus
tā laxo q̄ stricto fune laboꝛat/ iuxta pūbum
flacci. h̄ est/ī malū suū trahit doctrinā tā la
xam q̄ strictā in moꝛib⁹. ¶ Deīde mltos a. ī
suo admirantᷓ/ dū dicūt se nihil a nr̄o mul
tiloquio doceri nos noui nihil attulisse. Ex
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] q̄sq̄ de nonnullis aliter spero. Nos
alios do q̄ꝝ oculos mentis ꝫ coꝛpis obuol
uit crassa nubes desiderioꝝ ꝫ fantasiaꝝ car
naliū. q̄b⁹ nō schola sed dischola. vanitas ꝫ
spirās placet. quos curē ingens viciosēqꝫ cō
fundūt. nūq̄ expecto vt aliq̄d tenue. aliq̄d
eleuatū ꝫ resolutū accipiāt. nō si ip̄m etiā so
lem digito vt aiunt pdiderimus. ¶ Neqꝫ tñ
vsurpo mihi tale aliq̄d tradidisse quod ab
alijs dictū nō sit pri⁹. Hoc ego poti⁹ ī lau-
dē mihi deputaro/qđ dicta sctōꝝ ꝫ doctriā
que ꝯmūis est in oꝛe ꝫ coꝛdib⁹ hominū me
is verbis explicui/et veritatis lucidā sentē
tiam quasi de q̄dā inuolutro fumoso discos
ll

diū verborū feci splēdescere. dicā modesti⁹ facere conat⁹ sum. Quod an pfecerim illoꝝ sit iudiciū q̄ pspicaciores visus habēt. tui pcipue īclite pceptor/cui sicut pfatiuncule initiū. ita finem hui⁹ opis dedicam⁹

Finitū est hoc opus Anno dn̄i M.cccc.xiij. die xv. Januarij

Cū in prologo tra

ctatus pcedentis pollicitus sit cācellarius se tres ptes traditurū. ⁊ nō nisi vnā absolue rit. nō videt ali⁹ tractatus oueniēti⁹ p scḋa pte subiūgi posse q̄ȝ centilogiū ei⁹ de impul sib⁹. id quod dephēdi pt ex ꝟbis ei⁹ q̄ legun tur in tractatu octauo sup Magnificat pti tione pma circa finē. ī hūc modū. Discipu lus. Venit in recordatōem illō scriptū aūi p sex lectiões vbi dictū ē apl'i tractatus. In ip so viuim⁹ mouemur ⁊ sum⁹/distinxisti q̄ druplicē vitā spūs. Porro de motu ⁊ statu nro ī. do pstolabāt aliq̄ smonē. Nūc adue nit occasio loq̄ de motib⁹ impulsiuū bonoꝝ et maloꝝ dū nūc impulsos ⁊ depulsos susce pit oremiscēs moriētiū terra/velut in q̄dā statōis serene sinu. ¶ Mgr̄ Centilogiū acci pies seorsum de impulsib⁹/cras pterea du⁊ suppetit hora plima rursus me loq̄nte et te auscultante de bo noꝝ ꝯtra maloꝝ angelo rū officio q̄etus accipies.

Centilogiū de impul

sibus mgr̄i Johis d̄ gerson cācel. parisien.

Eposuit potē

tes de sede ⁊ exaltauit hūiles Centilogiū de impulsib⁹ q̄bꝫ nūc potētes deponūt. nunc exaltant hūiles/traditur⁹ sum. mouet text⁹ nr̄ de cātico marie. mouet ⁊ illō qḋ ab apl'o positū p̄dē tractauim⁹ In deo viuim⁹/mo uemur ⁊ sum⁹. Dictū fuit p sex lectōnes de vita q̄druplici q̄ ad ꝟbū viuim⁹. Dicem⁹ nunc ī ocio de motib⁹. q̄bꝫ cognitis q̄es ci tius īnotescit/quā denotat ꝟbū sum⁹. Sic et nauigatōe fluctiuaga venim⁹ ad portū solidū. sic ex pegrinatōis ambulatōe ciuita tis termin⁹ expensat. Loq̄mur p decades decē verboꝝ seu theorematū aut notulaꝝ Et in pmis docebimus q̄d sit impulsus.

Decas prima

Impulsus nomen pmo impositum fuisse motu locali tāq̄ʒ notiori se sibus/sed trāslatū tāq̄ʒ ad oēs alias motō nes. ¶ Impulsus nomē pncipali⁹ īpositū fuisse motib⁹ violētis q̄ȝ naturalib⁹. sed ex tendit aliq̄n etiā ad motiōes ⁊ naturales et pternaturales/aut supnaturales atq̄ȝ volū tarias. ¶ Impulsus nomē cū distiguit pro prie captū/cōtractum esse ad ꝯtigine/mo tus locales violētos. Sed extēdit ad oēs ⁊ alios motus etiā nō locales vt dictū est. quales tñ sub tropo distiguunt ī tres. circu larē/rectū et obliquū. ¶ Impulsus nomen dicere large omnē motōem/cui⁹ terminus aut duratio q̄es noiat. que duo dant itelligi in cantico marie. Deposuit potētes de sede Depositio ad motū/sedes ptinet ad q̄etem ¶ Impulsus nomē ⁊ q̄etis opposite phos agnouisse. q̄ȝ allegat apl'us dictū egregium loq̄ns atheniēsib⁹ de deo in q̄o viuim⁹ mo uemur ⁊ sum⁹. spectat ly sum⁹ ad q̄etē ⁊ sta bilitatē. ¶ Impulsus nomē extēdi posse q̄ȝ uis improprie valde ad omnē mutatōem ei am qualis ē creatio/vl' aeris subita illumina tio. ¶ Impulsus nomē extēdi posse sȝ ipro prijssime ad omnē opatōem qualē͂ꝫ tam tn secā ⁊ īmanentē ita nō bre q̄etē (marie) con tur oppositi. Sic dicentur⁹ q̄ ois res po sita in loco suo naturali/se pmit ⁊ impellit quodāmō in ipm. imo sic dicit phs q̄ deus vnica opatōe summe delectat. q̄libet insup res ibo nō pp̄ter suam opatiōem facta est. sicut pp̄ter sue pfectōis ꝯsumatōem l bū vel acq̄sitōem si ñ. hab⁊. ¶ Impulsus nomē sic extensum significare rē pfectiorē p modum q̄etis in suo loco. q̄ȝ p modū mot⁹ ad suum locū nō habitū. Est eni impfectiōis in cre creatis q in suis locis nō valeat īmobili pō dere se locare. Solus de⁹ est hmōi sicut so lus est esse necesse/solus in seipo sicut in lo co pp̄o. nec aucti pt inde nec mutari. Se cus de q̄libet creatura ad diuinā potentiā ꝯparata. ¶ Impulsus nomē sic extēsum cō ueniēter accipi de formatōe creaturaꝝ p di uinā sapientiā. que ideo oib⁹ mobilib⁹ dici tur mobilior. q̄ attingere a fine vsq̄ȝ ad finē fortiterq̄ȝ disponere oīa suauit/in nūero pō dere ⁊ mensura p̄dicat. ¶ Impulsus nomē sic extensū cuilibȝ creature adaptari posse ⁊ eo pfectius q̄ de pfectiōibus secūdis am plius ꝑticipant ⁊ abūdanti⁹ suscipiunt.

Decas secūda

Creaturas eo plus suscipe de impul su diuino quo pfectiores sunt pl⁹

insup a deo dependere/minus ꝓpterea exi
stere quo ad hoc necesse est. pl⁹ deniqȝ diui
no niti impulsui sicut et fluxui. qm̄ fluxus
illo modo coincidat cū impulsu. ¶Creatu
raꝝ beatitudinē seu felicitatē naturalē pos
se dici ſm naturā ꝓpriam ⁊ bene institutam
[illegible]
phie iuxta Boetiū de deo dictū. Cui⁹ agi
frenis sūma libertas est. ¶Creaturaꝝ pacē
esse diuino influxui suauiter obedire. Est eñ
pax ordis tranqllitas. Ordo autē diffinit
q est pariū dispariūqȝ reꝝ sua vnicuiqȝ tri
buens dispositio. Hec aūt dispositio non
fit sine impulsu diuio siue influxu pariter ⁊
illapsu suo modo cuilibet. ¶Creaturaꝝ dis
positōem diuinā nō posse ꝑ depositōez op
positā ꝯturbari. nec penitus ab omi sede d
poni. nam qz q̄cunqȝ res deponit ab vno
ordine vel dispositōe defluit ⁊ impellit ī al
teram. sicut ex depositōe a sede mīicordie
reponit in sede iusticie vbi nō minus ordi
nate collocat dānatus ī inferno suo mō/q̄
btūs in padiso. ¶Creature rōnalis ppriaȝ
beatitudinē hic inchoare ꝑ grām/⁊ ꝯsūma
re ꝑ gliāz/existere in susceptione exaltatiua
humiliū sicut ecōuerso miseriā ⁊ damnatio
ꝯsistit in depositione potentuȝ supborum.
¶Creaturā rōnalē plus obligari deo/si nū
q̄ a sede sui ordinis gratuiti deposita fue
rit ꝑ pctm̄/q̄ si post impulsionez ⁊ casum
reponat in sede/⁊ hoc ceteris parib⁹. ⁊ ſm
ꝯsideratione grē ꝓseruātis. ¶Creaturaȝ rō
nalem q̄ corruit a sede grē/plus ceteris pa
ribus obligari misericordie liberāti ⁊ exal
tanti. Et hoc ſm rōnem hāc mīicordie q̄
miseriā supponit infuisse. ¶Creaturā rōna
lem q̄ nunqȝ deposita est nec deponi debuit
a sede grē qualis inter homies sola fuit aīa
xpi plus obligari deo q̄ cetere/ in ratione
gratuiti mūeris accepti. Cōcordāt he tres
ꝯsiderationes vltime rn̄sui symonis a xpo
[illegible]
supple facta cōparatione ad misericordiaȝ
liberantē a miseria/nō ad pure liberalit lar
gientē. Notauit ps. quattuor exaltationes
Pri͂o a lapsu mortis. Beati q̄ꝝ remisse sūt
iniq̄tates. Scd̄o a venialib⁹. ⁊ quoꝝ tecta
sunt pctā. Tertio ꝑ sanationē a pctō origi
nali. Btūs vir cui nō imputauit dñs pec
[illegible] Qualis fuit inter hoies [illegible]
[illegible] Quarto pfecta innocē[illegible]
aīa xpi sola in cuius spū nu[illegible]
¶Creaturā humanā viatricē/attēdere pl⁹
debere impulsus varios put habent rōnez
boni moralis ⁊ honesti atqȝ laudabilis aut
moralis/aut oppositas rōnes/q̄ sub cōdi
tione sua naturali. ¶Creaturā hūanā via
tricē attēdere plus debere ad impulsus reꝝ
varios ſm phiaȝ moralē q̄ naturalē vl' me
thaphisicalē vel rōnalez/q̄uis si vtraqȝ co
gnitio posset apprehēdi sine vicio curiosita
tis. plus vtiqȝ simul laudanda est.

Decas tercia

Cognitionē certaȝ/sup varietate
impulsuū moraliū in bonitate ⁊
malicia/pure hūanitus non ha
beri/neqȝ ſm originem neqȝ ſm
media/neqȝ ſm finē/hoc maxime videt de
[illegible]
ꝓsentissimus ꝑ illapsum. Spūs tamē vbi
vult spirat/⁊ vocē eius audis/⁊ nescis vñ
veniat aut q̄ vadat. Cōsonat illd̄ apud iob
Et quasi furtiue indḡt accepit auris mea ve
nas. i. vias susurrij eius. ¶Cognitionē pro
babilē sup hac varietate impulsuū moraliū
expedire ꝓscrutari quālibet ſm vocationis
sue statū. alioqn ignorās ignorabit. nec vi
rat malū nisi cognitū/ vitatione laudabili.
¶Cognitionē [illegible]
impulsuū moraliū/ nō haberi sufficiēter ꝑ
[illegible]
pore ꝯsideratis in natura sua vel in esse na
ture. Respicit hoc verbū supsticiosas oēs
obseruatōes absqȝ numero/ꝑ sortilegos/ꝑ
omina/ꝑ auguria/ꝑ somnia/ꝑ cyromanciā
cū oib⁹ demonū ꝯtagijs cōtra q̄ nunc orat
ecclia dicēs. Da q̄sumus dñe pplo tuo dy
[illegible] ¶Cognitionē pba
bilem hmōi nō haberi sufficienter ex motu
sensibili cordis humani vel ad bonū de ge
nere vel ad malū/ hic ē lapsus plurimoꝝ q̄
se deuotos existimāt seq̄ vt semꝑ vel frequē
ter impulsum cordis sui/ꝓsertī si videat ad
bonū sicut ad religionis ingressum vel soli
tudinis/vel multiplicationē in votis. Cor
meū aiūt impellit me sic/⁊ sic ad bonū/nō
est resistendū impulsui spūsctī. Addunt in
ꝑniciē dare ceteris ꝯsilia. vel respōsa/iuxta
ꝓprij cordis impulsum tanqȝ diuinū ⁊ cer
tum. ¶Cognitionē sup impulsib⁹ eo frequē
ter plus esse suspectā quo vehemētior ⁊ vr
gētior fuerit hic impulsus etiā sub rōe lau
dabilis/hoc millies expertū est ī furore no
uitio q̄ est habituatis circa delectatiōes ali
quas. De q̄libus apud poetā. an q̄ amant

sibi somnia fingūt. ꝛ h̄ maxie circa mľiebrē
auiditatē/qꝛ variū ꝛ mutabile semp femia.
[illegible]
¶Cognitionē sup impulsib⁹ moralib⁹ pba
bilem nō haberi ex motib⁹ cordis naturali/
bus/q̄ ꝓueniunt ex radice multiplici/ se ha
bente indifferēter ad mores quaꝝ potior ē
complexio naturalis sub q̄druplici genere
[illegible] melā/
colicoꝝ de quib⁹ alibi multa. ¶Cognitiōē
sup instinctib⁹ moralib⁹ nō haberi sufficiē/
ter ex altera radice impulsuū naturaliū/ q̄
[illegible] passiones ꝛ pass̄i
biles q̄litates habitus vel dispositōes acq̄
sitos. ¶Cognitionē huius nō dari sufficiē
ter ex altera radice q̄ colligiť a dispositione
medij circūstātis. aut alimēti varij vel etiā
a supiori radice celi. Cuius influxus ꝛ im/
pulsus ꝟtuositatē/ sentiūt ꝛ ostendunt res
alie/nō habētes rōnē/ in q̄bus tñ nihil tale
est laudabile vel morale. ¶Cognitionē nō
haberi sup impulsib⁹ moralib⁹/ p q̄lescūq̄
impulsus q̄ sunt indifferēter se habētes ad
bonū vel ad malū moꝝ/iuxta ꝯditiōes vtē
tis libertate. hoc vidit q̄ dixit. talia sunt ista
qualis ē animus vtētis. ¶Cognitionē im/
[illegible]
liter nō possumus. Dictū est coꝛ hoīs pra/
uum ꝛ inscrutabile q̄s cognoscet illud?

Decas quarta

Z Primus impulsus diuidiť. q̄m
alius est ꝟtuosus/alius ē lumio
sus. alius benignus seu dulcoro
sus. ꝛ h̄ fm tria appropriata in
[illegible]
[illegible]
alius fraudulētus. tertius malignus. Vio
lentus īpellit irascibilē. Fraudulētus ꝛ do
losus rōnalem. Malignus ꝯcupiscibilem.
¶Diuinus īpulsus fit aliter q̄s dyabolicus
Deus illabiť aīe rōnali q̄ tria capit ab ipso
sine medio. naturā grām ꝛ glīaz. Diciť aūt
illapsus plenū sup aīaz interius ꝛ exterius
dominiū. Coꝛ regis (inq̄t sapiēs) in manu
dei ē/quocūq̄ voluerit inclinabit illud. dy
abolus aūt vel altera creatura dominiū ta/
le nunq̄s hꝫ. ¶Diuinus illapsus ꝛ si nō pos/
sit [illegible] q̄m h̄
implicat cōtradictionē/vt idē fiat violēter
ꝛ nō violēter/pōt tñ inducere necessitatem
ad illud qđ sibi placuerit vt de aīa nō volū
taria pōt reddere spontaneā/docuit h̄ pau/

li ꝯuersio. ¶Diuinus illapsus ponit sub le/
ge sua hoīes qui spū dei aguntur, dicunť tñ
legi dei nō esse subiecti. qꝛ ducunť nō metu
legis aut pmio/sꝫ illapsu dei solo ad imple
tionē legis sue. Nō est eñ cōtradictōis deꝰ
vt liberet suos a lege sua. ne faciant illā pue
[illegible]
bāt. ¶Diuinus illapsus nō ita ꝯfirmat ani
mam rōnalē q̄n liberū eius arbitriū/ ꝓprie/
tati eius relictū/vt deliberās vel arbitrans
ne possit in oppositū ꝓlabi vel suspenso se
tenere. ꝓpterea finalis ꝛ radicalis ꝯfirma/
tio beatoꝝ est in eterna manutenentia illapsus
beatifici q̄ ꝯsideratus ad diuinā potentiā
absolutā/nō hꝫ necessitatē essendi nisi p in/
stans solū/qꝛ pōt dū est desinere esse. q̄uis
necessariū sit dū est ipm esse. ¶Est eñ con/
[illegible]
ex añdictis q̄ oīs vita spūalis aīe xpiane/
fundať in solo miraculo influentie diuine/
summe libere ꝯtingēter ad extra/nō ita se.
ꝓpterea reduciť vita opeꝝ ad vitā habituū
supnaturaliū. ꝛ hec habitualis vita ad pri/
mā in deo vitā que diciť liber vite. ¶Con/
cludiť exinde stulta ꝓsumptio ꝯfidentiū in
conatu opeꝝ suoꝝ q̄si ꝓuenire posset gratie
influxū/respexit vtiq̄ dñs ad abel post ad
munera eius. Cur aūt ad Cayn ꝛ ad mūe
ra eius nō respexit. murmuret si voluerit su
perbia nō ꝓtinget/deť volūtati dei grā sua
deť ꝛ salus. ¶Distinctio diuinalis īpulsus
a naturali/nō sufficiēter accipiť p hoc q̄ na
turalis inclinatio nostra semp ē recurua ad
ꝓpriū bonū cōmodū ꝛ honorē. Natura si/
quidē ferť in deū sicut cōdita ē numero spe
[illegible] ordo suus recurru[illegible]
plus q̄s ad se. vt stabilē sui faciat orbē ¶Nō
est asserendū generaliť q̄ ex impulsu natu/
rali ꝛ habituali/nō posset deus sup oīa dili
gi/dū nō adest naturaliť/grā gratū reddēs
ad meritū vite eterne. Patuit in pmis parēti
bus fm dicētes ipos fuisse formatos ī pu/
ris naturalib⁹ ꝛ elicuisse actū dilectōis cir/
ca deū/ꝯstat q̄ h̄ actu diligebant deū plus
q̄s se ꝛ sup oīa. alioq̄n peccassent ꝛ symonia
ce dilexissent. nō tñ merebanť/sic post natu
re destitutionē/nihil ꝓhibet hoīes bñ habi
tuatū. sine grā gratificāte/ deū sup oīa dili/
[illegible] ¶Diuinus influxus p grāz gratum fa
[illegible] /imo ꝛ p quācunq̄ grāz supnaturali
ter inspiratā/cognosci nō pōt euidēter hic
nisi specialiter fuerit reuelatū. Nō eñ vide
tur certitudo maioꝛ possibilis hic naturali

te habeat: quod homo sit in charitate/quamuis si sen/
tiat quod diligit deū sup oīa /paratus mori ꝓ
se. hoc tamē signū pōt esse sine charitate quem
admodū notat apl's. Si tradidero inquit
corpus meū ita vt ardeat/nihil absq; chari
tate pdest/quod ista ɔsideratōne repief effica/
ci⁹ ꝓ nīa hūiliatōe tiore/pietate mitiitate/lu
ctu. et ad omnes benignitate. qz q̄ seueritate
iudicemur quo fine terminemur ignoram⁹
[illegible]

Decas quinta

D v Iolentus demonis impulsus/
stans a sinistris/manifestus fu/
it in afflictōe Job/virtus aūt di
uini illapsus in sua exaltatōe mō
stratus. Ecce mi draco est iste deus quem for
masti ad illudendū ei. Sepe suis impulsi/
bus deicif/aduersus impulsib; spūssancti
quib; humiles exaltanf ad virtutes. ¶ Job
post pditōez substātie/post necē subitam fi
lioz et filiaz/si ad lrāz accipiaf violentus h
impulsus/magnā in humilitatis ɔseruati/
one pdit exaltationē dū toso capite et scissis
vestib; adorauit pnus in terram/dñs inq̄t
dedit/non fortuna vel fatum. dñs abstulit
nō dyabolus. Deus recepit qd̄ suum est ce
do libens plus habēs in hoc vere virtutis
q̄s si paupib; erogasset. qz nunus vanitatis
¶ Job [illegible]
referaf/nō pdidit vitā totā filioz et filiarū/
qm̄ filij moraliter sunt septē dona sancti spi
ritus/siue ꝓ tres theologice virtutes/ sed
nec domus honestatis vite q̄ttuor angulis
totidē virtutū cardinaliū funditus euersa ē.
alioqn nō māsisset iustus nec grās de pdi/
tis virtutib; et donis retulisset. ¶ Job im/
pulsus violēter pdidit ad tempus vsuz pfe
ctum et iocundū virtutū qualē habere soli/
tus erat/qm̄ dñs erat secū p expimētale sen
timentū. Dicif aūt vsus iste vita secunda/
sicut habitus informās et gratificās noiaf
vita pma/q̄ mansit semp in Job etiā suppsi
sa ad tēpus oppressa actuali vita scd̄a/do/
noz et ꝟtutū. ¶ Job ex instinctu synderisis
certificatus sup hoc impulsu tyrannico de
monis/mox exurgit ad spem de deo/radit
a capite mētis/crines cogitationū aut affe
ctionū supfluas /scindit vestes opationuz
discernēs quod nō sufficiūt ad meritum vel or
natum tandē de toto de se desperās et in se/
corruit pnus in terrā solidā eternitatis co
rā deo i q̄ solo spez reponit. ¶ Job ipulsus
et euersus vt caderet /habuit deū susceptorē.
i cui⁹ fiducia dixit adorās. Nud⁹ egressus
sum de vtero mrīs mee. Potest h intelligi lit
teralis mater/sed appropriatius ad mysteri
um mat hec ē iustificatio gratuita ꝓ oblatio
nes ꝓ eo factas a parentibus sicut in baptis/
mo nostro nouā parit grā mr̄ īfantiā. Si/
cut ergo nō habui vestē actualis cuiuslibet
meriti mei dicit Job/dū ita spiritualiter re
natus fui. Sic ad deum reuertar in nullo
opē meorū opimento spem ɔstituēs/domi
nus dedit vitā opez iocundā et vberē dñs
abstulit eam sua pmissiōe. Sit nomen do
mini bñdictū. ¶ Job ipulsus itez fuit acri A
us dū sathanas licentiatus a dño nō soluz
pdidit vitā scd̄am donoz et ꝟtutū in senti/
mentis solitis. Sz addita sunt sentimenta
ɔtraria p immissiones horridas tēptatōnū
de vicijs turpissimis et blasphemijs quati
nus deijcerel aīa Job in cōsensum mortife
rū aut luxurie aut blasphemie. Plane si ter/
rebat in somnis sathan Job. q̄nto magis ī
vigilia puto supabat hec spūal' afflictio cor
palem. q̄uis esset tanta q̄nta nullus homi/
num tyrānorum martyrib; irrogare sciu't.
¶ Job sedēs in sterqlinio ꝓpē despectōnis
sedebat hanc saniē temptatōnū testa ɔside
ratōis ꝓprie fragilitatis. tanq̄s audiret a do
mino cū paulo taliter colaphizato. Suffi/
cit tibi grā mea. nā virtus in infirmitate p/
ficif. Qualiter b̄lsane dū horrēdas blasphe
mias demōis Job tolerat inuitus nec suc
cumbit. nec obedit vxori dicēti. Bñdic do
et morere. vxor ista est vel sensualis vel infe/
rior ps rōis/quam compescit superior. ¶ Job
ita ɔclusit. Si bona suscepim⁹ d̄ manu do
mini. bona. s. qualia tēptat⁹ optabat vt essz
iuxta menses p̄stinos dū delectabaf in do/
mino. Mala autē q̄re nō suscipiam⁹. et hoc
tristicijs et oppositis sentimētis. ¶ Job pla
centissimā obtulit hostiā de semō/dās se to
tum deo. quia nihil ascribit sibi. nihil reti/
net. nō exteriorē substantiā. nō plis fecūdi
tatem. nō opez bonitatē. nō ɔsolatōem. nō
iocunditatē. Sit nomen dñi benedictū. H
vnū sufficit sibi hanc requirere. O pa sequif
mortuos in dño/nō pcedūt. fiūt ipis ad io
cunditatē et gl'iam etiā pctā p̄terita. nō q̄a
pctā/sz qz remissa tecta. nō iputata p illā q̄
[illegible]

Decas sexta

B

D f Raudulentus impulsus pniciosior est q̄ʒ violentus. eo φ magis latet neq̄ʒ ita freq̄nter aduersus ipsum solet ad deū et sctōs angelos eius fieri cū speciali humilitate recursus/ nisi forsitan ab illis q̄ p bona ɔsuetudine exercitatos habent sensus. ¶ Fraudulentus impulsus vt euitetur petitio videtur magis illa fieri. Et ne nos inducas in temptationem. Et uero ɔ violentū et malignū. reliqua mari/me formatur. sʒ libera nos a malo. Vel s̄m ... a maligno ... in quo mundus positus est totus. ¶ Fraudulentus impulsus fallere querit s̄m omne genus fallaciarum in sophista. Et s̄m omne genus stratagematū in re bellica. Et s̄m brocordica iuristarum/ ꝛ s̄m insolubilia et obligatōes logicorū. imo etiā pportionabiliter ad omnes industrias animaliū sese fallētiū. Similiter deniq̄ʒ ad laqueos aucupū/ ad hamos et rhetia piscatorū. ad funes ꝛ pedicas cū decipulis/ ad laqueos venantiū/ ad cautelas luctarū atq̄ʒ inuolutōes disputantiū/ ad furias gladiatorū. ¶ Fraudulentus impulsus nōnunq̄ʒ illaqueat eos ꝛ in deceptōis foueam p̄cipitat/ eo ip̄o φ sup ip̄is notitiā aliis tradere satagunt ampliorē. Fouea vna est sup̄bie inaniter gl̄iantis et se ceteris in hac p̄ferentis. Altera dū de paucissimis estimat apernisse oīa vel maiora. Tercia dū et alios vult ad hui᷒ doctrinalē cognitōʒ tradere curiosius q̄ʒ optet. Quarta dum vincere ɔfidit in illis. Quinta dū irridet vt idiotas et expositos omni lapsui peccatorū ignorātes. Sexta si tepidior fiat ad orōis auxilium. Septima si minus p̄caueat circuitus demonū/ q̄si notos sibi. ¶ Fraudulentus impulsus eo sepe pl᷒ ꝛ citius illaq̄at/ quo querit p humanā industriam magis vinci. Presumptio enī de viribus scientie vel ingenij meret illud. ꝛ eo amplius quo nō arbitrat ... ¶ Fraudulentus impulsus/ dū p̄dicando vel scribēdo detegitur ꝛ ppalat acrius s̄m diabolum ... machinācōes ad vincendū etiam et sui victoria est furorem rationabil'/ et amās concupiscentiā/ querere in eo ratiōem/ querere pacem et nō inueniens. ¶ Fraudulentus impulsus fecit vt dauid ꝛ alij componerent psalmos aduersus ip̄m q̄s cū doctrina pauli/ illi non sapiunt/ qui nunq̄ʒ p hm̄ōi dolosos insultus temptati victores euaserūt/ facti p humilitatē exaltati. Ex hoc est p̄cipue temptatōnū vtilitas/ simul vt expiamur/ q̄uiā p multas tribulatōes oportet nos intrare i regnum dei. ¶ Fraudulentus insultus si cognoscit in generali parū valet ad euasionē. Et si in particulari nō sufficit hūana virtus sine gratia ad superatōnem. ¶ Fraudulentus impulsus acceptior et familiarior ē sathane q̄ʒ sol᷒ violent᷒. p quā opp̄mit omne iudiciū ratōis per languores horridos corporales. plus enī q̄rit aīas sic impellere/ φ imputabiliter peccēt/ q̄ʒ in lapsum p̄cipitare talem quo nihil imputet eis de his q̄ patiunt̄ q̄ dicūt aut faciūt ad peccatū. ¶ Fraudulentus impulsus eo pl᷒ debet formidari ꝛ esse suspectus quo magis cognoscit. φ sapiens videt et timet. stultus ignorat ꝛ trāsit. hinc vetus apud grecos puerbiū. Eruditio timorē/ ignorantia audaciā parit. iungat exemplū ex natura. quā duplex explicat versiculus. Si volucri capte dat sors euadere posse. Partibus in cunctis esse timet laqueum

Decas septima

D Olosus impulsor sathan a sede L positus vtit̄ cautel sophistaꝝ. se celat et multa petit. Celat sentīe sub habitu theologi/ nūc p̄dicatoris/ nūc cōfessoris/ nūc religiosi/ nūc solitarij. nunc p̄lati. ꝛ ita de q̄libet statu se formās vertit in oēs. hinc noīa mille. mille nocendi artes. ¶ Dolosus impulsor ab initio sub figura serpētis astuti se fingit theologū. locutus est ad Euā de deo/ q̄rens in dolo. cur p̄cepit vobis deus ꝛc. Fallax impulsor illuc puocat vt in dubitatōēʒ certū p̄ceptū dei cōuertat. factū est vt impulit. Respōdit mulier iam sibi blādiens. iā obediētia trepidans/ ne forte moriamur. subitulū addat et mendax. nequaq̄ʒ moriemini. p̄mus accusauit de inuidia deū. accendit ad scientie desideriū. futuros deniq̄ʒ spopōdit pares deo. vicit. deposuit p̄mos cū sua posteritate de sede dignitatis sue. ¶ Dolosus iste nequiore pteruia tēptauit postea christū theologisans in allegatōe scripturaꝝ. sed ꝛ a theologia supauit falsam/ et humilitatem exaltauit. ¶ Dolosus impulsor theologisabat apud demoniacos ... curabat christus. Clamans quia tu es fil᷒ dei. vnus uē alios delectat̄ i nouitate verborū. Primus vocauit xp̄m iesum nazarenū. Sed nō sinebat iesus demonia loq̄. nolēs a p̄re mēdacij testimoniū

accipe ṽitatis. miscent eni ſꝑ falſũ aliqđ ve
ritati. q̄ citi⁹ recipiat toxicũ melle litum pec
cati. ¶Doloſus impulſor theologizabat in
puella phitonica de actib᷒ aplo꜄. q̄ teſtifi/
cans ꝺ paulo et socijs Iſti hoies serui dei
excelsi sunt. q̄ annũciãt vob̄ viã ſalutꝫ. phi
buit eã exẽplo xpi paul⁹. et [illegible] ſu
is abſtulit ꝓſecul⁹ ẽ vehemẽter/q̄ ꝯtrafaciẽt
fictis miraculis et reuelatõibus muliercu/
la꜄/vt ita queſtũ ſibi parẽt vel honorẽ. Do
cuit hanc fraudẽ experientia de m̄ltis ⁊ ĩ m̄l/
tis ſub ſpecie ſctitatis in obfuſcatiõꝫ catho
lice ṽitatis. ¶Doloſitas ſathane deſcribit
ampliſſime ſub typo triũ amicorũ Iob/q̄
D figurã tenẽt hereticor꜄. ſicẽ q̄t⁹ heliu ꝑſum/
ptuoſus ſignificat/ ptꝫ in ipo꜄ diſputatõe
Quint⁹ ſathan oſtẽtabat eẽ theolog⁹. ſꝫ ad
peſſimũ ꝯ Iob finẽ armabãt ⁊ eo doloſius
q̄ veri⁹ ⁊ diuini⁹ allegãt in plimis ¶Doloſi
tas ſic capit. Erat Iob iterior hõ ſpũal ꝑdi
tus ſapia q̄ deſurſuꝫ ẽ. Sciebat hoies ꝑ ꝓ
uidentiã dei ſctõs/q̄ nõ hñt hĩc ciuitatem
manentẽ ſꝫ futurã inq̄rerẽt. Sciebat qđ vl
timũ nõ erat in h̃ mũdo iudiciũ vt reciperet
vnuſq̄ſq꜄ op⁹ ſuũ/ſed oĩa ĩ futuꝝ ꝑuabãt ĩ/
certa q̄uſq꜄ illuminaret dñs abſcõdita tene/
[illegible]
nõ ſapiaꝫ ſcqbãt q̄ deſurſũ ẽ/ſꝫ trenã aĩalẽꝫ
diabolicã. ⁊ h̃ ꝑm tria q̄ tpalit offerunt bo/
na tãq̄ fines mũdanorũ. ĩ diuitijs/in deli/
[illegible]
Iob beatũ dixerẽt ppl̃m cui hec ſunt. Iob
ꝓo dixit/btũs ppl̃s cui⁹ dñs de⁹ ei⁹. ¶Do
loſus ĩde ꝯſurgit aduerſuꝫ Iob ĩpulſus/ q̄
nõ collaudat vitã hãc veterꝫ boĩs. ſꝫ ex ꝯſi
deratõe pctõ꜄ ⁊ miſeria꜄ q̄bꝫ ꝯpedita ẽ ma
ledicit odiẽdo deteſtãdoq꜄/nõ naturã ſꝫ cul
pas ⁊ miſeriã. neq꜄ petit cũ abſoluto rõnis
iudicio impoſſibilia fieri/ſꝫ q̄dã velleitate
ꝯditionata. ꝯcludit tãdẽ ſe miſerias nõ pa
[illegible]
deſpat ĩ hac vita in q̄ nec pt nec dꝫ felicitas
expectari. cũ bonis ſepe mala ⁊ mal bona ꝓ
ueniãt. ⁊ h̃ q̄dẽ lege certa dei/ſed nob ad p̃ſe
[illegible]
ſtat ĩ heliu garrulo/faſtuoſo/q̄ nõ ꝯſolat ſꝫ
oneroſus et amar⁹ inſultator verba iactat
ſapiẽ. inuoluẽs (teſte dño) ſniaſ ꝑmõib᷒ im
[illegible]. caret illo꜄ ſenſu itimo q̄ roborat nõ
[illegible] vl xpianorum iactant
de iudicijs dei. ⁊ ꝺ maieſtate ſua. de ſapia ⁊
bonitate ṽba magnifica ſꝫ velut ĩ ſomnio.

Decas octaua

Malignus ĩpulſus ex pura ⁊ exco
m gitata malicia ꝓuocat ad peccã/ E
cũ/ſicut honeſtas ſola trahit bo
nos ad laudabilit̃ opandũ. Eſt
eni hec palma vicio꜄ honeſta polluere. de/
lectãt cũ malefecerint/ ⁊ exultãt ĩ [illegible]
[illegible] ¶Malign⁹ impulſus ferri nõ pt ĩ pu
[illegible] ĩ ſub rõe ſoli⁹ malicie. Rõ. qꝛ ꝑm
dyoniſiũ nemo ad malũ aſpiciẽs opat. nõ
eni habꝫ rõem appetibilitatis vt ſic. ¶Ma
lign⁹ ĩpulſus habꝫ ꝓ ſuo termĩo fantaſticã
ſupbãq꜄ libertatẽ. Tractat illud btũs Au/
guſtin⁹ ꝺ furto pomo꜄ dũ puer eſſꝫ/cõclu/
dit tandẽ q̄ nõ delectabat pctm̃ ſꝫ libertas
falſa peccãdi. Dicit alibi q̄ felicitas mũda
no꜄ ẽ impunita neq̄cia/peccẽt vt voluerit.
Nec aliq̄s dicat. cur ita facis/nec puniat.
¶Malignus impulſus apparet ĩ blaſphe/
mantib᷒ horribilit̃ nomẽ dei ⁊ ſctõ꜄ ſctãrũ
q꜄ ſua꜄ ſine cauſa ſꝫ ſola libidĩe blaſphemã
di ſic ĩpune. Inde eſt illđ q̄rũdã nobilium
ad ruſticos. Tu das aĩaꝫ tuã dyabolo. tu
[illegible]
bil ? ¶Malign⁹ ĩpulſus. ĩ pphanatõib᷒ ſo
lẽnitatũ ⁊ loco꜄ ſacro꜄/vtilitate nl̃la ſequẽ
te/ꝯdcẽt hãc malignitatẽ ĩſanie falſe quas
palliãt ſub noĩe feſti ſtulto꜄/vbi fiũt horrẽ
da ſupa maliciã pagano꜄ũ in ꝯculcatõeꝫ re/
[illegible]
oſtẽdit in [illegible] honeſtatõe parentũ pure gtĩs.
[illegible]
ſit mrẽꝫ. iuſſitq꜄ prẽꝫ ciuilẽ ſenecã mori. gau
[illegible]
nimis valde debachata ẽ ſathane maligni/
tas ꝑſecutõe tot marty꜄ ſup rabiẽ belua꜄.
Exurge ⁊ toto malignitatis ſpũ debacha/
re/dicebat Uincen. ad tyrannũ/malignita
tẽ ĩproperãs. ¶Malign⁹ ĩpulſus ĩpellit ĩſi
pĩetes vt dicãt ĩ corde ſuo. imo ĩ ore ⁊ ope.
Non eſt deus/cum tamen velint ipi nequa
q̄ꝫ adorari ſicut de⁹. Sꝫ iſta ẽ inuido꜄ ma
lignitas/iacturã ppam querere in aliorum.
[illegible]
mulierẽ violare qꝛ caſta eſt/qꝛ ṽgo eſt/quia
nobilis eſt ⁊ honeſta/licꝫ ĩ corpe deformis
ſit. q̄rere ꝑterea ſocietatẽ ĩ peccatis nec ſibi
ſatis eſſe ppam dãnatõem/ſed neq꜄ ppone
re q̄cq̄ꝫ de penitẽtia. imo dolere ſi ſibi mali/
cia diſplicens eſſꝫ. ¶Malignitas eſt diabo
lica delectari in mendacijs qꝛ fallunt/ tra/

here p̄terea sanctorū puerorꝫ ꝛ puellarꝫ ino
centiā ad peccandū/delectari deniqꝫ ī pec/
catis extraordinarijs que abhorret natura.
nec addunt ad delectatōem libidīs nisi cor
ruptam fantasiā. sicut febricitātes aut mu/
lieres impregnate gaudēt ī cibis quos ab/
ominabiles sciūt sani. Procurat iste maxi
me malignus exerceri q̄tinus ex pudore cō
fitendi reatū tam pudendū/corruāt ī dam
natōem ore clauso. zodoma enī dicit̄ muta
Judas q̄ interp̄tatur confitens victor my
sticus ī cornu dextro peccatorū ꝯmuniū p
stratus put in sinistro sequentiū adinventi
ones in peccatis est. ¶ Malignitas dyabo
lica delectat̄ multitudine pereuntiū. nō soluꝫ
quia pereunt/sed qꝫ p alios peūt. scit qꝫ si vo/
luerint seductores aliorꝫ penitere/postmo/
dum vix penitentiā inveniāt pfectaꝫ. quia
reddere nō potuerūt eos quos pdiderunt.
neqꝫ p̄terea restituēt q̄ tota malignitate pri
[illegible] mille modis une modo De
niqꝫ suadet ꝛ impellit ad blasphemias con
tra spm̄ sanctū. que sunt psumptio/impeni/
tentia/desperatio/inuidētia fraterne grē. ipu
gnatio veritatis agnite. de qb' nō est hic per
singula disserendū.

Decas nona

f
m
Alignitatē sathane tyrannicā et
aptam supat in multo suā in an
gelū lucis malignitas trāsforma
ta quis ista crederet si hoc aplus nō dice/
ret non ignorans astutias eius/pmanet iste
malignus in arrogantia ꝯcepta. vult extol
li sup omne quod dicit̄ deus habet [illegible]
q̄ꝫ spiritū s̄m quem satagit in destructōneꝫ
nō edificatiōem dare suis de corpe peccati
fallaciter diuisiones apparētes non existen
tes gratiarū/instar spiritussancti. Huic im
pellente/eo pmittente deo datur sermo sapi
entie/aliꝫ autē sermo sciētie s̄m nequā spiri
tum. aliꝫ fides falsa in eo spiritu. aliꝫ opa v/
tutum. aliꝫ grā sanitatū. aliꝫ pphetia. aliꝫ ḡ/
na linguarꝫ. aliꝫ interp̄tatio sermonū. ¶ Fi/
ctus lucis angel' qꝫ ista possit inducere q̄n
tum pmiserit deus testis est aplus loquens
de antichristo. testis insup loquens de lau/
de charitatis/sine qua ponit excellētes grā/
as dare posse/sed inutiliter. Si linguis ho/
minū inquit loquar et angelorꝫ. Ecce s̄mo
nē sapiētie et sciētie ꝛ genera linguarꝫ. si ha
buero pphetiā/ecce nominatam/ꝛ nouerim
mysteria oīa. Ecce iterp̄tatio s̄monū cum
sapiētia mystica/iungit oēm sciētiā/iungit
omnem fidem. iūgit mirabilia ī trāslatōne
montiū. iungit distributōem omniū facul
tatū in cibos pauperū. ꝯcludit in martirio
quo tradit corpus ita vt ardeat. ¶ Fict' lu
cis angel' suos habꝫ apparentes aplos/su
os pphetas/suos euāgelistas/suos pasto/
res et doctores. imo et suos martyres. suas
virgines. suos heremitas ꝛ monachos/ad
ꝯsummatōem reprobi corpis sui/cui' ipē ē
caput ꝛ rex supbie sicut humilitatis ꝛ obe/
dientie christ' rex ꝛ caput existit. ¶ Fict' lu
cis angelus vt opet̄ in aliq̄ talia q̄ dicta sūt
p̄mo seminat tumoris spm̄/ꝛ impellit ipm̄
vt ambulare cupiat ī magnis vel ī placeo
ꝛ sapiens sibimetipsis in oculis suis. Quo
obtento iā illudit ꝛ adulat̄/ipellit ꝛ deludit
quēadmodū voluerit nisi succurrat gratia
salutaris. imo iā tal' factus ē sibi demon se
decipiēs ꝛ fantasticās. ꝛ de stulto p adula/
tōem ppam insanū se faciens. ¶ Fictus lu 6
cis angelus/si cū tāta dignitate creat' /po/
tuit p sui complacentiā adulatoriā/ita deci
pi vt appeteret filius eē deo. Sic de eua suo
modo reddit̄ minus admirabile si respexe/
rim' ad hoīm insanias qui cū tot subiace/
ant miseris ꝯtinuis inuēti sunt/q̄ se pcipe/
rent coli vt deos/inuēti q̄ se p supbiā demē
tarent miris modis hūane fragilitatis ob/
liti. ¶ Fictus lucis angel' /cui' cibus electus
ꝛ q̄ habet fiduciā influat iordanis ī os ei'.
studet apparere in deuotis ꝛ cōtemplatiuis
maxime mirabil'. Absorbet itaqꝫ mare mū
danorꝫ absorbet ꝛ mare omniū fide ṽa chri
sti carentiū. Sed christianos absorbere de
uotōni contēplatōiqꝫ deditos sua p̄ncipal
est victoria. ¶ Fictus lucis angelus si vide
rit aliquē christianū quē nō audet a fide pe
lam auertere/studet ipm̄ ad peccata carnis
ꝛ mūdi sepius impellere. qꝫ si repulsum se
senserit querit aliud machinamentuꝫ vt ad
opposita vicia que nō sunt carnis et mūdi
vehementer impellat. ¶ Fictus lucis ange
lus pascit aliq̄ndo suos familiares cibis de
licatissimis q̄ nō carnales apparēt sꝫ omi/
no spūales ꝛ quales comedunt electi filij in
mensa patris sui dei. Itaqꝫ cibat eos ex adi
pe frumenti sacre scripture/ī mysterijs suis
elucidandis. ꝛ de petra fidei q̄ est christus
falso melle/quia falsa dulcedie saturat eos
quia pl' et aliter comedūt q̄ꝫ satis est/vt cū
fuerint saturati dicāt clari p supbiaꝫ/q̄s nr̄
dñs est. dicāt nō sum' sicut ceteri hominū

peccatorem. ve ve ve tibi. ¶ Fictus lucis ange
lus si nõ promereret in sua ratiocinatõe /nun
[illegible] homo sentire t gusta
re q̃ suauis est dñs. p̄sertim circa mysteriũ
incarnatõis et crucis. qd aduersum maxi
me sibi scit nequaq̃ ipe sp̃us. Non autem
impellit ad hoc sentiendũ t gustandũ nisi
[illegible] spiritu magis illa [illegible]
Lelat insup laqueos sue nequicie sub folla
humo crucifixi vel opis pij. Qui super his
dubitat habet hystoriã de martino. habz d
plurimis heremitis. habet de christo quãz
[illegible] ¶ Fictus lucis
angelus. si supbos suos fallit. si excecat in
[illegible]
sue religionis sue/pietatis sue ad sctõs t san
ctas. ad te etiã beatissima nõ pquerat /sed
humilit hũana p̄sumptio. Non eni placz
deo vir supb⁹ /etiã si ascendit in celũ sub ti
tulo deuotõis /sub titulo crucis t sub titu
lo beate virginis et [illegible] sup eas q ex
ipo fictus est. t si fictus. igit hypocrita. q̃re
hoc q̃rit sua nõ dei gl'iam solã q̃rit. q̃ rur
sus non dei bñplacitũ in plificatõe beator
oper p obedientiã. sed meretriciã sterileq̃z
quodãmodo p̄sequt in sentimẽtis /nescio
q̃li voluptate/nõ q̃ malũ sit in dño delecta
ri/sed caste fiat t pie cum obseruatõne p̄ce
ptorũ/non habendo velamẽ malicie liber
tatem.

Decas decima

D[illegible] Exaltatur humilis contra violen
[illegible] fraudulentũ contra
malignũ demonis impulsum.
quia diuinus t angelic⁹ impul
sus/virtuosus/sapiẽs/et benignus /succur
rit in [illegible] deo omnia co
operant in bonũ. t ita omnia vt etiã diabo
li machinamẽta sinistrorsum impulsiua cõ
uertant in bonũ. Sic Job in exemplũ h
[illegible] omnibꝫ et pie duplicia reporta
[illegible]. septẽ ei filios t tres filias restituit. ¶ Ex
altatur homo post demõis insult⁹ si ad mo
ralia traducim⁹. quia reddunt sibi visus et
oblectamenta septẽ donorũ quasi totidẽ fi
liorũ t triũ virtutũ quas theologicas no
minam⁹. et ita reddunt septẽ filii t tres filie
[illegible] ¶ [illegible] homo tempta
tus dum fit ampli⁹ timoratus t paup sp̃u
dicẽs illd ex sententia. Ego vir videns pau
ptatem meã. t illd. Tu aũt susceptor meus
es/gl'ia mea t exaltans caput meũ. cũ ceteris

in hanc sentẽtiã q̃r nõ est numerus. Cog
scunt bruta liberatores suos/vt elephas. et
fuiũt eis. q̃nto magis post tot tẽptatõnes
debet homo [illegible] ¶ Ex
altatur ampli⁹ hõ liberat⁹/in pietate t mi
titate circa primos. q̃ didicit ex his q̃ pas
sus est miserorũ misereri/sint ipi peccatores
publici. sint publicani et meretrices. nemi
nem iudicat. neminẽ dãnat. dño suo stant
aut cadunt. aut sibi stãt poci⁹. potẽs est eni
de⁹ stabilire eos. sicut t me fecit post tot la
psus. ¶ Exaltat in sciẽtia miseriarũ secli vel
luctu p̄sentis exilij. quatin⁹ sic viuere christ⁹
sit t mori lucrũ. vitã in patiẽtia degat. habe
at in [illegible] mortẽ. Denique sit idone⁹ in
sua sciẽtia p experientiã habitã docere alios
[illegible]
culte insidie/q̃s oppressiões violente [illegible]
timor nocturnus mundi et carnis. [illegible] sa
gitta volans diaboli. Hinc negocium per
ambulans in tenebris /in pplexio. Hinc in
cursus in importunis t violẽtis. Hinc de
moniũ meridianũ i maximis [illegible]
bonis. Hinc casus tot hominũ a dextris a
latere t a sinistris. Et qs muniet se aduer
sus has insidias q non expertus fuerit eas.
¶ [illegible]
fortior. Exaltatur dico in spiritu fortitudi
nis /t esurie iusticie/sentiẽs q̃ nulla sint pre
[illegible]
na. ¶ Exaltat in sp̃u p̄silij /sentiẽs iam ex in
timo gustu q̃m nõ est [illegible] nisi in iustifica
tõnibus dñi/qualiter sentiebat q̃ dixit. Cõ
siliũ meũ iustificatões tue. Hec est vera di
scretio spirituũ lex dñi vt nõ fingit ille ma
lignus ex motu t impulsu /nescio q̃ cordis
nri/vtique signo fallaci. Cor tuũ inqt sapiẽs
q̃si parturiẽtis fantasias patit /nisi a dño fu
erit immissa visitatio. Docuerunt h haben
tes phitonicũ sp̃m. docuerũt innumerabiles
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] /q̃si colliriũ/q̃si fel
[illegible] ¶ Exaltat i sapia iu
cta pace t adoptõe filiali dei. Si eni fit ti
moratior vt p̄missimus/si paupior sp̃u/si lu
gẽtior/p̄sequẽs est q̃ sp̃ui perito t humilia
to/spiritui quoque purificato p lachrymas
[illegible]
uperat oẽz sensuz. Sufficiunt ad exercitiũ
tales filiorũ restitutões/gratiores p⁹ lapsuz

post tot amaritudines. Philosophica vox
est q opposita iuxta se posita magis eluce/
scunt. dies ex nocte. dulcor ex felle. sanitas
ex ifirmitate. vigilie veritas ex somniorum
delusiōe fit aptior. vera sensatio sapiētie p⁹
frenesim vel reuersatōem stulticie/dū vigi/
lans se habz vt somnians. sed gr̄a reddita
reddit pariter τ sensum verū in ꝟtutis vigi
lia constitutū. ¶ Exaltat postremo liberat⁹
a temptatōe. ex speciositas reddit amplior
in spe fide τ charitate p afflatū sctī spūs. cō
trariū aq̄lonis impulsib⁹. sic optabat apo/
stolus fieri. Dn̄s inq̄t spei replebit vos in
omni gaudio τ pace in credēdo/vt abūde/
tis in spe τ ꝟtute spūssancti. q̄ virtus ē cha
[illegible]. Deinde [illegible] post
impulsus fidelitatis τ desperatōis /q̄ [illegible]
[illegible] q̄ certius [illegible] spei.
q̄ iocundior charitatis ardor subsequit.
dum deposuit de sede potentib⁹ ꝑus eam
vexantib⁹/fit dn̄o liberante quod sequitur.
Exaltauit hūiles. fit τ gr̄a actio p canticū
Magnificat aīa mea dominū τc.

Finit Centilogiū de impulsib⁹. τ subiū
git tractatus de theologia mystica q̄ satis
faciant tercie parti p̄missiōis facte in p̄he/
mio sex lectionū

Incipiūt considera
tiones venerabilis ac egregii sacre theologie
pfessoris magistri Johānis de Gerson cā
cellarii eccl'ie parisieñ. d̄ mystica theologia

Prologus

P Enitemini τ credite euāgelio
Marci. i. Astringit me promis
sio nouissima illō aggredi qd̄
vestrā expectatōnem repetere
nūc sentio. ostēdere scilicz An
cognitio dei meli⁹ p penitentē affectū q̄ p
intellectū inuestigantē habeat. Ubi enim d̄
deo. si forte piis aspirāte conatib⁹ deo /po/
terit studiū meū eaipsa ad cōmunē intelligē
tiam deducere que sup theologia mystica/
hoc est occulta diuinius tradidit Dyonisi⁹
edoctus nō dubiū ab illo q̄ ait Loquimur
sapientiā apud pfectos/ sapientiā in myste
rio que abscondita est. Conari pterea medi
tor si et que de contemplatōe. meditatione.
raptu. extasi. et de excessu mentis. de diuisi
one spūs et anime τ similib⁹ /doctores ele/
nati scriptis reliquerūt. poterint ita palam
fieri et quodāmodo reuelari. vt alii ab exp/
tis quales rari sunt possint intelligere aut
saltem fixe credere sanctos illos viros ha/
buisse scientiā longe altiorē a natura pma/
ni. quos ad sup mentales rapuit excessus
diuina cōtēplatio Dicā vero quod freq̄ns
est apud vnūquēq3 in aggressu alicui⁹ vel ī
soliti vel ardui. trahi q̄ppe solet anim⁹ ī va
rias p̄tes p varietatē rationū oppis. Cōperi
h̄ ipse pluries /noīatim ī re p̄senti. ¶ Tracta
tur⁹ itaq3 materiā qua nulla sublimior est/
nullā diuinior /sed nec vlla queri difficilior
sicut nulla potest salubrior inueniri vpote
in qua nostre felicitatis cardo figit. Cōtre
mui ad aspectū maiestatis hui⁹ sapientie/
verens ne pscrutator eius volens fieri opp
merer a gloria. Dehinc expaui ne supba p/
sumptio vexaret me. Quis enī magna mo/
liens nō impugnat ab ea. Extimui deniq3
ne de curiosa singularitate notarer quā du/
obus [illegible] cōdemna
ui. ¶ At uero poterāt hec turbare retroq3 fle
ctere pedes mee inuestigatōnis ne pgrede/
rer/si de solis virib⁹ proprijs cōfiderē. τ nō
in eo qui dicit. Querite dn̄m τc. Si pre/
terea constrict⁹ duplici officio publico nō
deterrerer/aspiciēs damnatōem serui pigri
abscondentis talentū dn̄i sui. audiēs quo/
q3 angelū apud Thobiā q opera dei reue/
lare τ confiteri honorificū est. Deniq3 si p/
timuissem sapiēs ea q̄ cōmemoramus non
[illegible]
didici τ sine inuidia cōmunico. τ honesta/
tē illi⁹ nō abscondo. ¶ Quod autē de iactā/
tia additū est. vtinā q̄ gloriat in dn̄o glriet.
Quis assecurabit hō viuēs sup terras etiā
si supra astra celi posuerit nidū suū/etiāz si
in lecto cōtemplatōis dormierit. etiā si mā
na deuotōis absconditū gustauerit. Quid
hec omīa? Quis nō expauescat horrore ve
hemēti qn̄ a celi palacio detract⁹ ē lucifer e
medio lapidū ignitorū sterq̄linū dānatōis
Qn̄ ī die illa duob⁹ existib⁹ ī lecto vn⁹ assu/
met τ alt⁹ relinq̄t. Qn̄ demū filii isrl' pstra/
ti sunt ī deserto q̄ pane celi vescebāt τ inimi
cos suos eos q̄ mētiti sunt ei cibauit dn̄s
ex adipe frumēti/τ de petra melle saturauit
eos. ¶ Ue mihi si gl'iaz meā q̄siero: illa pro/
sus nihil ē. illa nihilominus odēnabit me.
¶ Ue si gl'iat⁹ fuero ī dānatōe mea τ nihilo
terreat ap'lica tuba. Si inquit habuero p
phetiā τ nouerim mysteria oīa τ oēz sciaz. τ si

habuero oēz fidē. ita vt mōtes trāsferā/charitatē aūt nō habuero nihil sū. Quis aūt cert⁹ est sine miraclo charitatē se hr̄e? Quid scis paup homūcio si lumē aliquod intelligētie aut aliqs tēpor tenuis deuotiōis videt̄ dare tibi seruo nēqs. ⁊ hoc ad vtilitatē alioꝝ vt illuminent̄ vel calefcāt. tu ꝓo instar cerei ac

L censi redigeris in cinerē. ¶ Aduerte h̄ misericordissime deus. ⁊ si de te loquendū ē. si ī te exultandū/exultemus cū tremore. ⁊ doceamus cū hūilitate q̄rēdo vnicā gl̄iaz noīs tui p seruos tuos dn̄os ⁊ frēs meos/q̄bus ideo de secretis sapiētie tue loq̄ velle mihi videor vt dimissis interiz sterilioribꝫ studijs/ diuaricātibꝫ aīm ad multa/ inflāmet eos ꝓbum spūs tui q̄rere te ī simplicitate cordis Intelligere porro q̄le ē illud. Uacate ⁊ videte q̄m suauis ē dn̄s. Stimulent̄ postrēo ipi nō ita soli tradere se intellectui ipm erudiēdo q affectus aridus/imo passionibus horrescēs ⁊ sordescēs deserat̄. Nā apud q̄s alios aut q̄nā potius loco altero doctrina hec de theologia mystica tradi pōt? Q, si hoc ipm attīgere qḋ opto denegatū fuerit/ ignoscat pctis nr̄is deus/⁊ piū qḋ hīc mihi videor desideriū aut tollat si ipiū est et si fallor/aut si recte ꝯscius sū iustificet me in iustificatōibꝫ suis ille q̄ desideriū pauperū exaudit/⁊ p̄paratōez cordis eoꝝ audit auris sua. Judicare pup illo ⁊ hūili vt nō appo nat vltra magnificare se hō sup terrā. ¶ His itaqꝫ ꝓlocutis ꝑcipue ad fodiendū de ꝓfundo hūilitatis locū q̄ sine collapsū tota dicēdoꝝ fabrica solidet̄. Et ab orōe more diuini dionysij sumēdo exordiū explicabo materiā distīcti ꝯsideratōes seu annotatōes in modū caploꝝ q̄tinus auditor recreet̄ interuallis/⁊ nō ꝯtinua ꝯfusaqꝫ locutōe lassetur. Nihil q̄z noui allaturus sum qḋ neq̄at in alijs scōꝝ libris īueniri/ab eis nimirum q̄d omissum est. s̄z eoꝝ sniās meo ordine acꝓbis explicabo. ¶ Tractat⁹ iste de mystica theologia. xliij. ꝯsideratiōes ꝯtinet/⁊ octo ptes hꝫ seu materias ꝑncipales. ¶ Pria pars est de q̄busdā ꝑambulis ad theologiā mysticā/a ꝑma ꝯsideratōe vsqꝫ ad nonā inclusiue. ¶ Scd̄a est de natura aīe rōnalis ⁊ sex pot[illegible] ei⁹ a nona ꝯsideratōe vsqꝫ ad decimā [illegible] ¶ [illegible] ad vicesimā primā. ¶ Quarta de ꝯtēplatōe meditatōe ⁊ cogitatōe a vicesima ꝑma vsqꝫ ad. xxvi. ¶ Quīta de tribꝫ oculis aīe ⁊ de tribus affectōibꝫ correspōdētibꝫ in. xxvi. ⁊ xxvij. ¶ Sexta ē de [illegible] ce ⁊ de decē ei⁹ differētijs ad theologiā speculatiuā a. xxviij. vsqꝫ ad. xxx. ¶ Septia est de amore ⁊ ei⁹ triplici ꝓprietate. ⁊ ibi ꝺ raptu ⁊ extasi a. xxxv. vsqꝫ ad. xl. ¶ Octaua est ꝺ vi amoꝛ q̄ amātē vnit cū deo ⁊ stabilitat ⁊ requiescere facit/a q̄dragesima vsqꝫ ad finē.

Sequitur prima cō

sideratio de triplici theologia. s. ꝓpria symbolica ⁊ mystica.

a [illegible] est theologia mystica [illegible] eā q̄ vel symbolica vl̄ ꝓpa noīat̄ Ita eni separate tractauit ꝺ ea sub ꝓpo titulo btūs Diony. a ꝯscio diuinoꝝ secretoꝝ paulo doct⁹. Cū eni scpsisset ꝺ theologia symbolica q̄ vtit̄ corpalis silitudinibꝫ trāslatis ad deū vt q ē leo lux agnus lapis ⁊ silia ꝺm quā di de⁹ oīnomi⁹. Cū p̄terea tradidisset theologiā ꝓpriā p' quā ex effectibꝫ reptis in creaturis ꝑferti ꝑfectioribꝫ ad extra ꝯsurgim⁹ ad affirmādū aliq̄ de deo. vt q ē ens ⁊ vita a q̄ oibꝫ deriuatū ē esse ⁊ viuere. Tandē addidit modū īueniēdi deū ꝑfectiorē ceteris q̄ p abnegatōez ⁊ p excessus mētales tāqꝫ in diuina caligie videat̄ de⁹. h̄ est ī occulto ⁊ in abscōdito vbi posuit tenebras latibulū suū qḋ attēdēs vn⁹ ex ꝓphis sub assertōe clamauit. Uere tu es de⁹ abscōditus. ꝓpterea h̄ liber intitulat̄ de theologia mystica. [illegible] Primus liber deest apud nos. Scd̄s aūt de diuinis nominibus appellatur. M

Cōsideratio scd̄a N

tractat abnegationē silitudinem ⁊ explicat

Theologia mystica initit̄ ad sui

b doctrinā/expiētijs habitis ad i[illegible] ¶ Sicut alia duplex theologia ex his pcedit q̄ extrisec⁹ oñdūt. ¶ Cōcors ē oīuz doctoꝝ snīa q theologia mystica pcedit p abnegatōes vt q de⁹ nō ē leo bos lapis ⁊c. Quis aūt diceret q theologia mystica solaz abnegatōez ꝯfecteret nihil reliquēs ꝺ deo positiue cognitū vel exptū? Et sane cū aīa nō nihil opet̄/⁊ ñ nihil patiat̄ in tali statu ꝯstituta/vt aliq̄d expiat̄ necesse ē. Illa aūt expiētia q̄ intrisec⁹ hr̄ neq̄t ad cognitōz [illegible] vel īmediatā deduci illoꝝ q̄ taliū īexpti [illegible] queādmodū null⁹ poss̄z docere ꝑfecta īdiuiduaqꝫ ꝯgnitōe q̄ res ē amor apd illū q̄ nūqꝫ

amasset. q̄ sentiret gaudiũ aut tristicia. aut alia ex passiõibus intrinsecis aie / si nũq̄ₓ aliq̄ tali passiõe fuisset affectus. Hoc idẽ de cecis respectu colorũ. et de surdis respectu armoniaꝝ dici solet. ¶ Has ꝓ cognitiões experimentales de deo / interi⁹ vocãt sctĩ varijs nominibus. sicut ꝓ rei varietate mł̃tiplicate sũt sup numeꝝ. Vocant aũt cõteplatiõem extasim. raptũ. liq̄factiõem. trãsformationẽ. vnionẽ. exultatiõem. iubilũ. ¶ Jubilũ esse supra spiritũ. rapi scilicet ĩ diuinã caliginẽ. gustare deũ. amplecti spõsum. osculari eũ. gignere de deo. ⁊ parere ꝟbũ. Introduci in diuina cellaria. inebriari torrẽte voluptatis. currere in odorẽ vnguentoꝝ suoꝝ. Audire vocẽ ei⁹. intrare in cubiculũ. in pace in idipsũ dormire ⁊ req̄escere ⁊c̃.

A **Consideratio tercia**

anime ratõnalis capacitates ⁊ indiciũ ponit ⁊ idiote recte sentiẽtis cognitiõem docto p̄fert philosopho.

t Theologia mystica sicut initit̃ experiẽtijs p̄fectiori certitudĩe cognitis. Ita p̄fectior atq̄ₓ certior debet iudicari. ¶ Null⁹ ambigit aiam ratõnalẽ p̄cellere / tũ ĩ eẽntia / tũ in virtute ⁊ opatiõe / sup̃ q̄slibet alias creaturas p⁹ angelos a q̄bus minorata est paulomin⁹. Propterea si ꝑ ea q̄ facta sunt ɔgnoscit̃ de⁹ / sempiterna quoq̄ₓ virt⁹ ei⁹ ⁊ diuinitas / ipse sane ĩ illis effectibus vel ex illis ampli⁹ cognoscet̃ q̄s p̄fectiores esse ɔstat / ⁊ certi⁹ q̄ certiores. Experimẽtũ q̄ppe quale erit ab extrinseco certũ si illud quod ĩ itrĩseco fit nõ certissimũ ab aia expiente iudicet̃. ¶ Ex q̄bus elicio pulcrũ corollariũ. Q, si philosophi dicat̃ sciẽtia oĩs p̄cedẽs ex experiẽtijs / mystica theologia ꝟe erit philosophia. Eruditiq̄ₓ ĩ ea quomodolibet aliunde idiote sint philosophi recta rõe nominant̃. Inde christ⁹ exultãs sp̃ũ. Cõfiteor tibi inq̄t pater dñe celi et terre q̄ abscõdisti hec a sapiẽtibus ⁊ prudentibus ⁊ reuelasti ea p̃uulis. Ita pr̃ q̄ sic placitũ est añ te / sĩ meritũ. Vñ ⁊ sapiẽtia p̃uul' locuta ẽ / et lex dei paruulis dat intellectũ.

Cõsideratio quarta

ostendit nõ posse quẽq̄ₓ ꝑtingere ad interiora sp̃ũs nisi doctũ ⁊ expiencia refertũ.

t Theologiã mysticã q̄uis null⁹ attingat p̄fecte ignoratis ei⁹ p̄ncipijs q̄ ꝑ expientiã interiorẽ accipiũt̃. Non est tñ ab ei⁹ doctrina danda vł accipienda desistendũ. ¶ Silitudo in ceteris scientijs philosophicis facit p̄mã p̃tẽ esse ɔspicuã. Ignorato q̄ppe q̄ ignis est calidus et aq̄ frigida. aut q̄ eclypsis lune fit ꝑ interpositiõem terre diametralit̃ inter solẽ ⁊ lunam. ⁊ ita de silibus / ɔclusiões ex talibus deducte / ñ sortirent̃ certitudinẽ. nisi q̄lis habet̃ de p̄ncipijs aut minorẽ. Cognitio aũt p̄ncipioꝝ in casu n̄ro si habet̃ habet̃ ꝑ solã fidem et credulitatẽ ꝑ quã narrantibus ⁊ expertis credimus. ¶ Nihilomin⁹ ꝑ scđa p̃te cõsideratõis addam⁹ q̄ pauce sunt aut nulle sciẽtie naturales ad q̄s tractãdas ⁊ addiscendas venerũt mł̃ti q̄ taliũ sciẽtiaꝝ p̄ncipia acceperint ab experientia p̄pria. Sed multa ex [illegible] tu approbatis a lectõibus supponũt. Sic Ptolomeus in astronomia. sic Ipocras ⁊ Galien⁹ ĩ medicia. Sic alij ĩ istis ⁊ alijs sciẽtijs studiosi fecisse q̄tidieq̄ₓ facere cognoscũt̃. Hoc viderũt Pithagoras Plato Aristoteles. ⁊ philosoph⁹ n̄r Paul⁹. Quoꝝ p̄mus indicebat discipul' suis vt ꝑ q̄nq̄nẽniũ silerent ⁊ dictis suis crederẽt. Ali⁹ dixit fundamentũ esse ex credulitate cõpendiũ. Terci⁹ ait addiscẽtẽ oportere credere. Quart⁹ simlia pene ꝟba posuit in diffinitiõe materia. Oportet inquit accedentẽ ad deũ credere.

Cõsideratio quinta o

arguit p̄sumptiõem in eruditis ⁊ intimã experientiã p̄fert oĩbus alijs iocũditate. sapore ⁊ ɔspicuitate.

q Vias nẽo scit q̄ sunt sp̃ũs nisi spiritus q̄ in ipo est / ꝓpterea discoli sunt / ⁊ nequaq̄ₓ mystice theologie idonei auditores / q̄ nolũt credere vt tandẽ intelligãt. ¶ Veritas hec tam ex sctã pbat̃ tũ ex auctoritate ꝓphetica roborat̃. Nisi inq̄t credideritis nõ intelligetis. tũ deniq̄ₓ ex p̄cedẽti satis patet. ¶ Illos e diuerso possibile est mł̃ta cognoscere ꝑ alioꝝ traditionẽ qui fidem p̄stabant eis q̄ sctĩ viri experti taliũ asserũt / tã ĩ ꝟmone q̄ₓ ĩ scriptura. d[illegible] in nullo credere attẽdũt [illegible] inciuile q̄ₓ discolũ q̄ₓ impiũ. Eos itaq̄ₓ fallere velle ceteros / nullo pacto suspicari patit̃ eorũ veracissima sanctissimaq̄ₓ p̄bitas. nulli lucro / nulliq̄ₓ honori inhiãs. nec odio vł alia passiõe viciosa laborãs. Falli autẽ eos potẽ in experientia taliter certa qualẽ p̄diximus q̄s putaret? ¶ Adde q̄ nõ vn⁹ aut alter iste diciũt sed mille imo inumere sunt assertões

taliũ cõcordissime dicentiũ theologiã my/
sticã p experientiã itimã colligi/eã quoq lõ/
ge sublimiorẽ/ et vltra q̃ dici valeat iocũdi
orẽ [illegible] supra
ceteras cogitatões ab extrĩseco venientes/tã
q̃ ille serpant iter hebetes et inertes. ista lib
rimis alis circũuolans et euolãs supgredi
atur vniuersa. ¶Q, si null9 est q sibi discre/
di de suis experiẽtijs interioribꝫ asserẽti fer/
ret equo animo q̃ inciuile sit et irrõnabile/
imo q̃ destructiuũ oĩs social' cõuictus iter
homines si tot et talibꝫ summe pbitatis et
excellentie viris fides negef. ipi viderint q
non credũt.

Consideratio sexta

ostendit affectões internas nõ posse ple/
narie verbis exprimi.

o Peratões interiores pscrtim i
affectu non ita clare pferũt/nec
ita possunt scriptis tradi sicẽ sen
tiunt. Et hec est rõ quare apl'us
dicit se audisse archana vba q non licebat
homini loq/qm̃ illa min9 potuit tradere (be
ato Dyonisio. exẽpli grã) q̃ acceperat. Rur/
sus btũs Dyoni pl9 cõcepit ex vbis apl'ics
q̃ scriptis derelinq̃re fas habuit. Cui9 rei
sensibile exemplũ ẽ in specul' semet qdã or/
dine aspiciẽtibꝫ. Obscurior itaq est imago
in pmo specl'o q̃ res ipa. imago deide pri/
me imaginis subobscurior est in scdo specl'o.
et ita deinceps in tercio q̃rto et ceteris. Quo/
usq mutua reflexio cesset euanescens.

Consideratio septima

ponit causam iudicioꝝ quõ errat circa do
ctorũ traditões q videnf cõtrarie/cum sint
summe intelligibilibꝫ cõcordes.

p Ossibile est hoiem min9 expertũ
deuotoꝝ affectuũ pl9 in eoꝝ dis/
putatõe eruditũ inueniri. Capi/
am9 ex siltudinibꝫ argumẽtum
Medicina qdẽ multa cõtinet q in sol' expe
rientijs fundata sumptaq sunt. Attamen
nihil phibet quosdã inexptos taliũ melio/
res ẽẽ ratiocinatores exptis. qm̃ i cecis a na
tiuitate põt iesse cognitio ratiocinatiua ma
gna de multis q p visum solũ pmit9 habi/
ta sunt a multis alijs. Ita eni de beato di/
dimo ceco tradit interpres ei9 Hiero. q in
disciplinis illis que visu capiunf. vt sunt
mathematice sciẽtie fuit eruditissimus/q̃s
scias multos videntiũ ocul' suis cõstat pe

nitus ignorare. Cur igif in re nr̃a par euen
tus negabif/vt hõ parꝝ vel nihil deuotus/
possit aliorũ deuotorũ scripta studere/cõfer
re ad inuicẽ vnũ ex altero cõcludere vl' elice
re/impugnare vl' fulcire. Hoc itaq mõ de
fidei articulis vtiq nõ exptis quotidianũ
exerciciũ theologice scole facit. ¶Hec cõsi/
deratio iuncta ceteris facit cõcordiã iter di
cta sanctoꝝ q ritari videnf ad inuicẽ. qbus/
dam dicẽtibꝫ q soli boni et deuoti cogniti/
onẽ dei verã accipiũt/alijs cõtradicẽtibus
multos ex phis paganis. multos qꝫ ex the
ologis neq̃ssimis scire plura de deo nimiꝝ
cũ ipi demões credũt et [illegible] Primi
[illegible] mysti/
ce. Alij de ratõcinatiua theologie symboli/
ce vel, ppe vel etiã mystice loq volunt.

Consideratio octaua

ostendit fructũ hui9 libri. et quõ in ea er
ratur q eã tradũt vl' tradiderũt. et quõ sit vl'
a qbus examinanda.

e Xpedit scholasticos viros etiã
deuotõis expertes i scriptis deuo
tis theologie mystice diligẽter ex
erceri dũmõ credãt eis. Hoc iõ
dicif primũ/quia qs nouit si tandẽ ipis ex
familiari tali collocutõe aggenerabif vt so/
let qdã amor et ardor experiendi ea q sola in/
terim fide tenẽt. et q docta rõcinatõe cõferũt
ad inuicẽ. Ignitũ eloquiũ tuũ vehemẽter
[illegible] Quis aũt
appropinquerit igni et vestimẽta ei9 nõ ar
deant vl' calescãt? ¶Rursus ali9 fruct9 est p
illis quos pdicatio sumpta ab hmõi doct
na poterit accẽdere ad amorẽ dei iã p conce
ptũ/remanẽte etiã frigido pectore ei9 q loq
tur. vt ex voce pice que se nõ intelligit venit
hõ audiẽs ad cõcept9 sil'es qles esset si vo
ces hmõi articl'ate ab hoie formarẽf. ¶De
niq cõptũ est mltos hr̃e deuotõem sꝫ nõ scm
sciam. qles pculdubio pnissimi sunt ad er/
rores/etiã sup indeuotos si nõ regulauerĩt
affectus suos ad normã legis xpi. Si pre
terea capiti, ppo/prope. s. prudẽtie inhese/
rint/spreto aliorũ cõsilio. hoc in begardis
et turelupinis manifestũ fecit experiẽtia/dũ
itaq seqbanf affect9 suos sine regula et ordi
ne. postposita lege xpi. psumptio neq̃ssima
pcipitauit eos. vt dicerẽt hoiem postq̃ ad
pacẽ tranqllã spũs puenisset absolutũ esse
[illegible] can
tabat ãgel9 sathane trãsfigurãs se i angelũ
lucis

lucis. hoc mō simulās pacē valde similē illi
paci quā aplꝰs dicebat oēm exupare sensū.
Propterea necesse est p argutōe aut directōe
taliū esse viros studiosos in libris eoꝝ q̄
deuotōem habuerūt sm sciam. ¶ Eos ni-
hilominꝰ cōmonitos velim ne citꝰ debito
dānare p̄sumāt psonas deuotas simplices
ī suis affectibꝫ admirādis vbi nihil aduer
sum vl̄ fidei vl̄ bonis moribꝫ palā inueni-
unt. sꝫ aut venerent incognita sub silētio su
spensam tenētes sniam. aut ɔsilio peritorū
examināda remittāt. ptiores aūt sunt q̄s
vtraq; īstructio reddit ornatos vna intelle
ctus [illegible] altera [illegible] sā
ctus Tho. Bonauētura. Guilhelmꝰ pari
siēsis. ⁊ ceteroꝝ admodū pauci. Cuiꝰ rari
tatis causā īferiꝰ afferre conabimur. ¶ De
niq; additū est ī ɔsideratōe/ dū mō credant
eis. Alioqn ipi talia scrutātes [illegible]
nnis. et nō nisi laq̄os infidelitatis sibimet
acq̄rerent/ et densioribꝫ tenebris circūuolu
[illegible].

Secūda pars prin

cipalis est de natura aīe rōnalis ⁊ sex potē-
tijs eius. A nona ɔsideratiōe vsq; ad deci-
mā septimā. Ordine ꝟo nona ɔsideratio
modū ostendit pcedendi in hoc ope. exclu
sis minus seruiētibꝫ pposito manens circa
anime [illegible].

Expedit ad ipiꝰ theologie mysti-
ce cognitōem speculatiuā acqui
rendā/ naturā aīe ratōnalis ⁊ eiꝰ
potentias [illegible]
[illegible] hec de le
gspicua est. quoniā ignorata natura igno-
rant eiꝰ passiones. ¶ Positis ergo eis q̄ oñ
dunt aliquā esse theologiā mysticā/ tradē-
do [illegible] quadmodū [illegible]
⁊ p q̄bus psit suū studiū emti/ volumꝰ ad-
ducere in cōmunē intelligentiā (si deꝰ annu
erit) qualis sit hec theologia mystica/ ⁊ in q̄
vi anime reponit. qua rōe ɔparat/ q̄ fructu
q̄ve fine ɔquirit/ qđ fieri ignorata aīe natu
ra nullo pacto p̄t. ¶ Et qm̄ doctrine modꝰ
optimus est p resolutiuas abstractōes dū
fiūt/ vel vsq; ad p̄ma pncipia p se nota/ vl̄
vsq; ad simplices reꝝ q̄dditates eas a cō-
fusiōe accidentiū/ et ab inuolutōne circum
stantiaꝝ forinsecaꝝ denudādo. placꝫ h̄ lo-
co ipam simplicē aīe substātiā secernere qō
ammodo ī varias denoiatōes/ iuxta mul-
tiplicitatē effectuū ab ipa eadē pducibiliū
vt dicat talis. qꝛ taliū elicitiua est. ⁊ altera
qꝛ aliorū. ¶ In hoc itaq; mihi videnť for-
malizātes agere laudabiliť docte/ ⁊ acute/
qꝛ resolutōes hmōi q̄n̄t fieri quēadmodū
apud mathematicos abstractio a motu et
a materia. fit etiā abstractio puncti a trina
dimēsiōe linee a duplici ⁊ supficiei ab vna
Ceterū dū affirmāt vltra qꝛ p̄ter oēm opatō
nem intellectus illa sunt in rebꝫ taliť penitꝰ
q̄liter intellectꝰ abstrahens ea imaginať/ qꝛ
sunt vniuersaliter/ qꝛ distincte eternalr ⁊ ce-
tera silia. Ego procul dubio tota snia dissen-
tio ab eis/ qꝛ nō intelligo q̄ rōe istō dictū p̄
sertim in diuīa simplicitate p ꝟo possit vl̄
sano sustineri/ neq; pptea abstrahentiū est
mendaciū. qm̄ ⁊ si nature reꝝ sic se habeāt
vt intellectꝰ negocians circa eas possit vti
talibꝫ abstractōibꝫ ad faciliorē intelli[illegible]
nihilominꝰ [illegible] debent [illegible]
rē eādē q̄liť p̄t eam intellectꝰ indistinctā se
[illegible] alioqn res eadē a seipa reali distin
ctōe differret. Ita enī p̄t intellectꝰ ɔcipe (ex
empli grā) qꝛ volūtas pductiua volitōnis
differt realiť a voluntate que volitionē di-
cit/ sicut qꝛ in eadē eēntia aīe/ intellectus ⁊
volūtas existēs ab eadē eēntia quōlibet qꝛ
pte rei distinguūť. Sed hec materia minus
vtil̄ est q̄s vt nos sua īpugnatōe lōgiori ser
mone detineat. Ab artistis p̄terea logicis et
methaphisicis potiꝰ q̄s a theologis p̄suppo
nēda ventilādaq; ē. p̄sertim dū de theologia
mystica s̄monē habeamus. ¶ Dicamꝰ ig̃ de
aīa rōnali qꝛ ipa p diuersitate officioꝝ ⁊
agibiliū distinctas vires habꝫ. distīctas in
quā nō re sed noīe. Ita et ꝟmosa ē/ ita fecū
da q̄sīmodo ipa eadē existēs quādmo
dū si contineret in se tales ꝟtutes realiť vl̄
aliter ex pte rei differētes. imo eo ampliꝰ q̄
virtus nō tā vnita q̄s vnita fortior est seip
sa dispsa. sicut sapiētia ī deo pfectior est sm
deductōem/ vt Augꝰ. vult locis plurimis de
trinitate. qꝛ est fortitudo/ iusticia ⁊ bonitas
⁊ ita de ceteris pfectiōibꝫ q̄s si ab eis q̄libet
distinctōe secernať. Qui aliť capiūt viderit
[illegible] Ego sane nō capio. ¶ [illegible]
mur in pposito q̄si vires aīe eēnt penitꝰ in
natura distincte/ diuidētes p̄mo aīam rati
onalē in itelligentiā simplicē. scđo in rōez.
tercio in sensualitatē vl̄ aīalitatē vel poten-
tiā cognitiuā sensualē. ⁊ h̄ q̄ ad vires cogni
tiuas/ et quo ad affectiuas pportionabili-
ter. Primo in synderisim seu mentis apicē
Secundo in volūtatē vl̄ appetitū rōnalē.

Tercio in appetitū aīalem. quarū virium inde mox docebimus ꝓprias ratōnes

Consideratio deci-

ma simplicitatē ītellect⁹ explanat put dicit lux aīe ⁊ angelo silis/⁊ dei capax. ⁊ quō varijs noībꝫ in scripturis significet.

Ntelligentia simplex ē vis aīe cognitiua suscipiēs īmediate a deo naturalē q̄ndā lucē in q̄ ⁊ ꝑ quaꝫ ꝓncipia ꝓma cognoscūt eē vera ⁊ certissima/terminis appꝛhēsis. ¶ Principia hmōi nominant aliqñ dignitates/aliqñ ꝯmūes animi ꝯceptōes. aliqñ regule ꝓme incōmutabiles et īpossibiles alit̄ se habere. vt ꝙ de q̄libet affirmatio vl' negatio. ꝙ totū est mai⁹ sua pte. ꝙ intellectiuū pfecti⁹ est nō intellectiuo. ꝙ spūale corꝑali ceteris paribꝫ digni⁹ est. ꝙ si hō ītelligit/hō viuit. ⁊ similes. Qualis ꝓo sit illa lux natural' dici ꝑt pbabilit' aut ꝙ est aliq̄ dispositio cō natural' ⁊ cōcreata aīe. quā aliq̄ vocare vident habitū ꝓncipioꝛū. vel pbabili⁹ ꝙ est īpamet aīa existens lux q̄dam intellectual' nature deriuata ab infinita luce ꝓme intelligentie q̄ de⁹ ē. de quo Johēs. Erat lux vera q̄ illuminat oēm hoīem venientē in hūc mūdū. Et ps. Signatū est sup̄ nos lumē vultus tui dñe. ¶ Porro qꝛ f̄m Dionysium vij. ca. de diuis noībꝫ. In pgressu rex a deo fit ꝯcatenatio q̄dam vt infimū supꝛiorum sit ꝓmū inferioꝛ. Angel⁹ a q̄ minoratus est paulo min⁹ hō qñ ē intelligētia simplicioꝛ hoīe/habꝫ in sua natura illud q̄si infimum qō hō habꝫ ī sua natura supꝛmū. vt f̄m hāc intelligentie vim ꝯiūgant absq̄ medio alteri⁹ speciei/duo intellect⁹ angelic⁹ ⁊ humanus. Hoc tñ nō ita accipiendū putamus q̄si mediū sit aliqō inter aīam rōnalē ⁊ deū Contradicit enī Aug⁹. q̄ nihil esse superi⁹ mente nr̄a dicit ꝑter deū. Attamē q̄s negauerit angelū eo mō recte dici supioꝛē aīa nostra et deo ꝓximioꝛē q̄ pfectioꝛ est? nullus vtiq̄. Dicam⁹ idcirco ꝙ vterq̄ a deo eque īmediate tria suscipit. q̄ sunt natura, gratia ⁊ glīa. Sed in reliq̄s sicut est īter angelos hierarchicus ordo. sic angeloꝛ ad hoīes f̄m tres actus hierarchicos. q̄s freq̄nt nominat Dyonisi⁹ q̄ sunt purgare illuminare ⁊ pficere. et hoc respectu grāꝛum ⁊ pfectionū secundaꝛ. ¶ Deniq̄ vis hec intelligentie simplicis qñq̄ nominat mens. qñq̄ celū supꝛmū. qñq̄ spūs. quādoq̄ lumē intelligentie. qñq̄ vmbra intellect⁹ angelici. quādoq̄ lux diuina in q̄ ꝟitas incōmutabiliter lucet ⁊ cernit/nōnunq̄ ꝓo scintilla vl' apex ratōnis.

Consideratio vnde-

cima ratōis vim exꝓmit quō nūc ītellectui nūc sensualitati deseruit. ⁊ duplici noīe appellatur.

Atio est vis aīe cognoscitiua deductiua ꝯclusionū ex ꝓmissis elicitiua quoq̄ insensatoꝛ ex sensatis ⁊ abstractiua q̄dditatū/nllo organo in opatōe sua egens. ¶ Hec descriptio ꝑ vltimā pticulā notat differre ratōem a sensualitate q̄ vtit organo. Per alias autē ab ītelligētia simplici secernit/cui⁹ opatio magis attendit in receptōe cognitōis simplicis a supioꝛi luce deo/q̄ꝫ attēdat in deductōe ꝯclusionū. quod ē ꝓpꝛiū ratōnis. siue ꝓncipia sumpta sint ab expientijs ꝑ sensus. siue illa sibi psentauerit ab alto simplex ītelligētia. ¶ Ex hoc vero duplici vsu rōis nūc a supioꝛibꝫ ꝓncipijs ꝑ se notis in lumīe ītelligētie simplicis. nūc ab inferioꝛibꝫ q̄ ꝑ expientiā acq̄runt. vt ꝙ ignis est calid⁹ sortitur ratio duplex nomen vt dicat portio ratōis supioꝛ. portio inferioꝛ. vt ꝑterea dicat habere duas facies vnā ad supioꝛa ad inferioꝛa alterā. Immo ⁊ et hō ponit coniugium velut in ... duoꝝ modo ... ⁊ corpal. ¶ Ceteꝝ portōem ratōis supioꝛem noīe viri. et inferioꝛē noīe mlieris appellam⁹. Tātum enī viuacitatis ⁊ ꝟtutis habet rō dum supioꝛibꝫ intendit respectu illi⁹ quā ꝯtrahit ex inferioꝛibꝫ/q̄ntum vir a mliere differt ī ꝟtute. ¶ Postremo ratōi qñq̄ alia nomina tribuim⁹. vt ꝙ est celū mediū in aīa/ ꝙ ē ī vmbra intelligentie simplicis/sicut intelligētia simplex in vmbra angeli/⁊ angelus in vmbra dei.

Consideratio duo-

decima diuidit sensualitatis virtutē cum suis ꝑtibꝫ interioꝛibusq̄ sibi deputatis quō trāsmittit lucide declarat.

Is cognitiua sensualis ē vis aīe vtens in sua opatōe organo corpoꝛeo tam exterioꝛi q̄ꝫ inteꝛioꝛi ad ea que sensibilia sunt ꝑ se vel per accidēs cognoscēda. ¶ Continuo aperta est differentia hui⁹ ꝟtutis ad duas ꝟtutes p̄cedentes. Cui⁹ multiplex est officiū. multi

plex quoque appellatio. Nam cum accipit immediate motiones obiectales rerum exteriorum. et sic dicitur sensus exterior in quinque distinctus. que sunt. visus auditus. gustus. olfactus. tactus Aut recipit immediate sensationes factas in his quinque sensibus iudicans inter eas. sic est sensus communis. Aut consequenter ex iudiciis vel sensationibus factis in sensu communi/ componit et diuidit. et sic dicitur imago vel fantasia. vel virtus formatiua. Et si ex sensatis elicit insensata hanc estimatiuam nominamus. que de proficuo vel nociuo diiudicat. Due preterea sunt vires retentiue specierum in absentia. Una pro sensu communi que imaginatio quandoque nominatur. Altera pro formatiua et estimatiua/ cui memorie nomen inditum est. quarum omnium virtutum cum suis organis amplior manifestatio (quia ad presens negocium ista sufficiunt) ad naturales et medicos referatur. Porro vis hec cognitiua sensualis nuncupatur aliquando animalitas nonnunquam sensualitas. quandoque celum primum vel infimum. quandoque imaginatio. quandoque vmbra rationis. In qua rursus vmbra varii gradus pro varietate suorum officiorum designantur. Est itaque sensus exterior nouissima lux potentie cognitiue que deficit vel occidit in potentia solum vegetatiua vel nutritiua. dehinc sensus communis (habens sub se hanc lucem quasi in vmbra sua) reponitur in vmbra fantasie. sicut fantasiam in vmbra estimatiue. et hanc in vmbra rationis collocamus

Consideratio tredecima

agit de affectiuis potentiis in genere et species earum subdiuidit.

Cuilibet potentie cognitiue correspondet proportionaliter virtus affectiua. Cum enim apprehenditur aliquid a potentia quod est conueniens sibi vel disconueniens/ et sub tali aliqua ratione sibi subiicitur/ exprimitur animam applaudere quodammodo ad hanc apprehensionem si sit conueniens vel vt conueniens/ et horrere si sit vt disconueniens. Dicam amplius nullum esse ens quod non habeat appetitum proportionabiliter ad finem que sibi iure diuine legis debitus est. Sed non dicitur hic appetitus proprie affectiuus preterquam in rebus cognitione vigentibus. Sunt igitur tres vires affectiue proportionales cognitiuis. scilicet synderisis voluntas et appetitus sensitiuus.

Consideratio decimaquarta

synderisim mentis diuidit eius que apprehensionem secundum quam tendit declarat cum nominibus appropriatis.

Synderesis est vis anime appetitiua suscipiens immediate a deo naturalem quandam inclinationem ad bonum per quam trahitur insequi motionem boni ex apprehensione simplicis intelligentie presentati. Quemadmodum namque se habet intelligentia respectu veri primi et certi Ita synderisis respectu boni finalis/ sine mixtione malicie simpliciter presentati. Quoniam simplex intelligentia sicut non potest dissentire talibus veritatibus agnitione habita que de termini significent. Ita non potest synderisis nolle positiue principia prima moralium que sibi per intelligentiam ostensa sunt. Utrum hoc possit ea non velle hoc est in suspenso se tenere ... opinio affirmatiuam tenet prius. Iuxta hec tripliciter vti possumus nomine synderisis. Aut pro ut est inclinatio talis de cuius quidditate probabilitas est. vnde talis qualis de quidditate simplicis intelligentie posuimus. Aut ... virtutis consequenter ex apprehensione huius intelligentie. Aut tercio dicitur habitus ex actibus frequentatis ingenitus. Non secus de intelligentia distinctio se offert pro potentia vel pro actu eius vel pro habitu ex actibus derelicto. Synderesim autem aliis nominibus appellamus. vel habitum practicum principiorum. vel scintillam intelligentie rationis cuiusdam sue euolationis et ardoris ad bonum vel portionem virginalem anime vel stimulum naturalem ad bonum/ vel apicem mentis/ vel instinctum inextinguibilem. aut aliquo tali nomine. vt quod est celum supremum in affectiuis potentiis. Et ita proportionabiliter ad ea que de potentia cognitiua diximus meminisitis

Consideratio xv. declarat

nomen appetitus. et secundum hanc accepit virtutem appetitus rationalis.

Appetitus rationalis est vis anime affectiua apta moueri immediate ab apprehensione cognoscitiua rationis. Dicitur appetitus si sit respectu possibilium et impossibilium nominatur quandoque voluntas. Si consideretur respectu actus a se eliciti dicitur libertas. Si sit respectu obiectorum non finalium et possibilium/ dicitur electio vel appetitus electiuus. Et respectu actuum imperatorum dicitur appetitus ... vel executiuus ... voluntas exequendi ea que iam electa sunt dicitur

ꝓpositū. Et inclinatio ad hec exeq̄nda dicit̄ ꝯscia. Nisi dicam⁹ φ ꝯscia duo īportat simul iudiciū ⁊ affectiōem comitē. Si ꝟo ꝯsiderem⁹ passiōes motiuas hu⁹ appetitus rōnalis. sic dicit̄ generali noīe appetitus rōnalis affectiuus/ vl' affectio rōnalis Si aūt fit respectu boni vel mali vt sic ap [illegible] bilis. Si vero illud bonū vel malū ꝓsentetur vt arduū/ irascibil' appellat̄. Quāuis ſm phm et sequaces he due vires ⁊ concupiscibilis et irascibilis in sola sensualitate ꝓpe radicent̄. Sed Aug⁹ et theologoꝝ aliter visus habet.

Consideratio .xvi.

ponit appetitū animalē nō solū homini sꝫ ⁊ bestijs conuenire.

Appetitus aīalis vl' sensual' ē vis anime affectiua apta moueri immediate solū ab apphēsiōe sensitiua. Addita est dictio hec exclusiua solū ne nos [illegible] sit imediate ex cognitōne sensitiua solū moueri sicut pōt ex deliberatiōe rōis. Nūc q̄z appetitū in irascibilē ⁊ ꝯcupiscibilē secernimus ꝑ eas q̄ mox dicte sunt obiectales rationes. ¶ Preter hunc appetitū q̄dā posuisse vident̄ sensum nature ad bonū vl' malū. saluantes ex h mltos effect⁹ mirabiles in animantibꝫ respectu tal' vel fuge vel ꝓsecutōnis qualismodi nō pt reddi causa ex apphēsiōe cognitōis sensual. vt φ ꝓsente hoste et nō viso horrescūt pili cū tremore quodam. qđ ecōtra fit amico ꝓsente. φ formica prudens future hyemi ingētē farris cōponit aceruū. ⁊ ita de pluribꝫ absq̄ numero. Quid ꝟo mirādū si corpa aīaliū ducāt̄ secretis instinctibꝫ vl' pulsibꝫ ad suos fines qñ ī corpibꝫ alijs min⁹ ꝑfectis minusq̄ organizatis tot mirabiles ad suos fines cōsequendos naturales tract⁹ īuenim⁹. imo plurimi sunt rerū variaꝝ ad inuicē tales tract⁹ q̄ꝝ finem ignoram⁹. vt ē tract⁹ ferri ad magnetē. ⁊ maris ad lunā/ ⁊ alioꝝ ad alia. Nūc aūt sensū nature iā ī oīni re posuim⁹ q̄ alio vocabulo lex nature/ vl' inclinatio naturalis. vl' directio intelligētie nō errātis pt noīari Et nihil ab hac positiōe dissentim⁹.

Tercia pars pricipalis

est ḋ lumīositate dicta ꝓ potētiaꝝ. a. xvij [illegible]

Consideratio .xvii

Ex iste potentie/ tres cognitiue ⁊ tres affectiue lumina q̄dā sunt q̄ ꝓ ꝯsideratōes lucis corporee facili [illegible] naturalis sicut ī efficacia ꝟtutis ꝓstātior est ceteris corpibꝫ. ita silitudinem maiorē habꝫ cū spūalibꝫ/ ⁊ ad eoꝝ cognitōem ꝯgruentiori manuductiōe deducit. sicut dicit beat⁹ Dyonisi⁹ vlti. de cel. hierarchia. ¶ Est aūt sol illustratiu⁹ alioꝝ corꝝ. insup q̄ alterabilia sunt calefactiu⁹. q̄ꝝ duoꝝ ꝓportionabilia gerit in se natura q̄libꝫ rōnal. qm̄ lucet ꝑ cognitiōem. ⁊ calescit ꝑ amorē. Dis preterea effect⁹ ꝓsertim īmanens ꝓduct⁹ a tali natura rōnali. dici meret̄ lumē aliq̄d aut ratiōe claritatis ī cognitiua. aut caliditatis ī affectiua. aut sil' vtriusq̄. Nō enī forte ꝯtigit repire cognitōez q̄ nō sit formal' aut ꝟtua [illegible] posse secerni qn̄ sit q̄dā expimētal' ꝯgnitō. q̄ ꝑ neutra effectū suū causat sine alta. q̄nīā ad cognitōis causatōez potētia affectiua/ sicut ad affectōem generādā cognitiua concurrit. Effectus aūt sp sue cause q̄dam silitudo ē ⁊ imago. Sic ꝑterea videm⁹ lucē nō esse sine calore saltē ꝟtuali. Caliditas [illegible] ¶ Rursus quadammodū lux ⁊ calor mutuo se fortificāt/ qđ ī ꝑductiōe ignis facile ē aduertere. vbi calor flāmā/ ⁊ flāma calorē ingenerat. Nō aliter existimādū ē ꝟtutibꝫ istis cognitiuis ⁊ affectiuis q̄n ex mutuo ꝯcursu ordīato ad inuicē/ fit opatio/ ⁊ tāto maior atq̄ ꝑfectior/ q̄nto virt⁹ q̄libet cū q̄libet extiterit vnitior ¶ [illegible] varietate medioꝝ/ alit̄ in densitate/ alit̄ in raritate/ aliter in medio ꝑspicuo et diaphono et puro. aliter ī obscuro turbidoꝝ spisso atq̄ nubiloso. Quā sil' diffusionē variant [illegible] staculoꝝ dispositio nō vnā reddit lucis radiantis imaginē/ sed ꝑ diuersitate incidentiarū radiatōnū variatā. Attēdam⁹ interim diuinā lucē q̄dā ꝓportionabili silitudīe solem se cōicare/ nō tn̄ naturali necessitate/ sꝫ liberalissima ⁊ gratuita charitate. his q̄dē clarius/ his ꝟo obscuri⁹. Dat enī se lucidi⁹ intelligentie q̄ rōi/ ⁊ vtriq̄ limpidi⁹ q̄ sensui Exeplū sensibile ad h manuducēdū ē. si diuersa vitra opposuerim⁹ radijs solaribus

ſm ꝓpinquū et diſtās ꝑ lineā rectā int̄ ſolē et oculū noſtꝝ. Cōſtat int̄ duo ꝗlibꝫ ſpecula eſſe ſpaciū vbi lumē ſol' alit̄ ꝛ aliter inſpici poſſꝫ. Ita vt poſterꝰ lumē appareat ꝗdā vmbra vl' adumbratio ſi ad p̄cedēs cōparat̄. Hoc ī cādelis diſparit̄ lucētib' nocturno tpe ꝯ parietes īſpicimꝰ vbi lumen vnꝰ alteri maiori collatuꝫ vmbra videt̄/ſi certis obicib' ſua lumīa ſil' ꝯfundi vetuerīmꝰ. Cōparatōes ſiles de operatōe caloris ſm paſſa alit̄ ꝛ alit̄ diſpoſita aduertere facile ē.

Cōſideratio. xviii.

ſex potentiarū oſtēdit capacitatē. ſ. multis opinionib' tā theologoꝝ ꝙ̄ medicorū ꝛ philoſophoꝝ ſenſis ſup hanc eloqtur.

Ex iſte potētie nō ſolū lumīa ꝗdā ſunt. ſꝫ etiā ꝙ lumīoſaꝝ illuſtrationū capaces inueniunt̄/ipas ſpeculis rōnabilit̄ cōparamus. ¶ Primū ē oñdere ꝗlit̄ ſex iſte potētie capaces ſint lumīoſaꝝ illuſtratōnū. Et h̄ ꝗdē agemꝰ modo narratiuo/ꝑſupponētes ꝟitatē ab alijs. ¶ Fuerūt nōnulli ꝗ dicerēt deū ꝗ eſt lux ꝟa illuſtrare aīam nr̄aꝫ ꝑ ſeipſum īmediate. nō ſolū actiue et efficiēter. ſꝫ etiā formalit̄ aut ꝗſi formalit̄. Nam inquiunt ſi cognitio creata hec ꝑſ. cur a cognitōne īcreata ulō auferret̄ Preſertim cū nullā imꝑfectōeꝫ depēdentis ſubiectōis vl' material' inheſiōis ꝓpt̄ h̄ in deo ponere ꝯpellat. Hec poſitio ꝙ ad vitalē ꝗndā īmutationē [illegible] efficiētia/hāc imutādi manerē ꝛfert. dicūt ex cōſequenti deū eſſe poſſe aīe rōnali cognitiōꝫ īmo ꝛ volitōeꝫ/ꝛ amorē ꝛ iuſticiā/nō tn̄ īmenſe/ſed ꝑ capacitate ꝗdā actiua ſeu vitale [illegible] ¶ Contra hanc imaginatōnem eſt pariſien. articulus [illegible] Auicēna et Algaſel de btitudine intelligentiaꝝ viſi fuerit huiꝰ imaginatōis doctores fuiſſe. ¶ Nō defuerūt alij ponētes lumīa ꝗdā creata aliā a ſubſtātia aīe veluti ꝗſdam habitꝰ innatos ſibi eſſe inſeꝑabiles ab eadem eſſentia aīe et ꝗſi ab ea dē effluētia ſeu pullulātia atq̄ germinātes. Nec mirabil' ꝗſpiā ſi h̄ aliꝗ dixerūt cū fuerit antiꝗ celebris opinio de potētijs aīe intellectiua ꝛ volitiua talis/ꝙ ipe ſint accidentia ꝗdā ī ēētia aīe radicata diſtinctaq̄ ab ea. Nota eſt ſuper ꝯmunis opinio ꝗ ī angel' ponit ſpecies omniū ꝯcreatas ad ſaluandū quō cognitionē ſuā nō accipiūt a reb' nouā atq̄ mutabilē. Circa h̄ verſat̄ ꝯtrouerſia int̄ platonicos ꝛ ꝑipateticos. dicēte ariſtotele ꝑipateticorū p̄ncipe/ꝙ aīa eſt tanꝙ̄ tabula raſa in ꝗ nihil depictū ē ꝛc. Platōe ecōtra dicēte noſtꝝ addiſcere nō eſſe niſi ꝗddā reminiſci. ꝗ̄uis adhuc dictū iſtō a diuerſis varie exponat̄. Una expoſitio tacta eſt de ſpeciebus ꝯcreatis/quas platonici ī aīa nr̄a/ſicut nos in angelis poſuiſſe viſi ſunt. Alijs ecōtra certantib' fruſtra hmōi ſpecies ponī cū aīa ipa ſit imago oīm reꝝ/ꝗ ſm ꝯuerſiōem ad has vel illas res actuat̄ in cognoſcēdo abſq̄ noua cognitiōis alterꝰ formatione. quēadmodū ſpeculū habēs in ſe imagīes reꝝ ſi eſſet virtus cognoſcitiua/ipaꝫ cognitōem hmōi reꝝ in ſemet a ſemet accipe/aut ꝓpinquiori ſilitudine imagīes tales ſi ſe cognoſcerent ꝛ ī vnā rē ꝯcurrerēt. illa res per hanc ſui cognitōeꝫ eoꝝ oīm ꝗꝝ ipa ē imago cognitōem obtineret. ꝗ̄ꝗ̄ mutatio ꝗ̄ ī cognoſcētem cognoſcēs et ecōtra/difficulter nō tn̄ oīno īprobabiliter eſſet ſaluabil'. [illegible] culꝰ. ¶ Dicemꝰ deinde illō in ꝗ oēs fere cōueniūt. eſſe ſcꝫ cognitōes ꝛ affectōes acꝗſitas/tā actuales ꝙ̄ habituales/illuſtrātes p̄dictas ſex potētias. ꝗ̄uis aliter ꝛ alit̄. Nā cognitōnū alie ſunt ꝯplexe alie incōplexe. ꝗdam ī ſola appꝛheſiōe. ꝗdā in aſſenſu cōſiſtu/et aſſenſuū nō ꝑua eſt diuerſitas. Quidam ſunt euidentes ex cognitōe ſola terminoꝝ [illegible] ꝑ experientiā. alij ꝑ demōſtratōem. [illegible] ſunt ineuidētes. ꝛ taliū alij certi [illegible] probabilitatiōnū ſumptaꝝ ꝑ itriſecas apparētias. alij ꝑ extrinſecas. vt eſt autoritas dicētis. ¶ Denique magna ē diuerſitas inter irradiatōem ſenſualem et rōnalē. Sed ꝛ inter ſenſuales irradiatiōes tam ab extriſeco ꝙ̄ ab intriſeco diſtinctio multiplex inuenit̄. Silr̄ ī affectiuis actib' vel habitib' aſſignabil' eſt varietas ad p̄dictos cognitiuos actus vel habitus ꝗ̄ꝝ naturā affectiui cōſequuntur. ¶ Poſtremo fides nr̄a quo ad h̄ ponit multos habitꝰ et quīq̄ actus infuſos ꝯtutos ī vtraq̄ potentia cognitiua ꝛ affectiua/ꝗꝝ ꝑſentiali colluſtratōe et virtuali quadaꝫ irradiatōe ſpūaliter illuminat̄ aīa nr̄a/per iſtos ad hoc/ꝑ illos ad illud. In nūero talium ſunt fides. ſpes. charitas. tres theologice virtutes/dona ſeptē ſpūſſctī/ꝓphetie et reuelatōes. et ſi qua ſunt dona talia ꝗ diuidit ſpūs vnꝰ et multiplex/dās vnicuiq̄

put vi... ¶ Et hinc [illegible] commemorat de su
sceptioe luminosa & illustratonu p has sex po
tetias/pspicuu fit sicut addebat q ipas spe
culis ratonabiliter comparam9.

Consideratio. xix.

pdictaz potetiaz susceptoii puriorz lumio
sitate cu aduersioe exeplo sex specloz & an
geloru cognitoem elucidat.

Aliter sex potentias pnoiatas q̄n
to aliq fuerit purior & luminosior
ta ex se q̄s ex adiucta illuminatone
tato fit ad theologia mystica ap
[illegible] ad theologia mystica intelligim9 vl forma
[illegible]
ca/vl misterialit & quodamodo dispositi
ue. sicut sensus ad eade pdisponit. qua osi
deratoe h modo exposita/nos ipam ex pce
dente p silitudine in specul materialibus
manifestam9. Sint itaqs sex specula sibiin
uicem catenata & respicietia se mutuo ordi
nata ad lume & calore solis suscipiendu sm
ppinquus et remoti9/nuc a supiori/nuc ab
inferiori. Costat q speculu qolibz quanto
erit puri9 in se & luminosi9 ab extriseco/tan
to erit apti9 ad opatoem sua & alioz/in tan
[illegible]
di9 quodlibet ex illis nisi aliud obstiterit. i
mo ex obinatone varia poterit effectus ali
qs/vtputa imago vl color resultare. q abs
qs ocursu tali nequaqs appareret. Uigilan
ter dixim9 nisi aliud obstiterit. qm speculuz
quod essz soli ppinquo tanta radiatoe eius
[illegible]
ones alioz speculoz ab infimis no ta pro
tuc illuminarent q̄s obubraret. Ide dicim9
de intelligentia diu a supioribus sua luce ca
pit. ex tunc sub obscurior aliqn redderet ex
oueriioe ei9 ad potentias collucetes inferi
us. q̄uis i hoc diuersificent specla materi
alia & spualia. qm spualia duas facies ha
bet psertim ea q no vtunt organis corpali
bus. Quoz speculoz spualiu tanta pt esse
virtus/tal vigor et cosolidatio/q parit ex
equo sine detrimeto a supiori poterunt et i
feriori pre lumia sua suscipe/& tenere susce
pta. Hoc manifestu e in angelis & aliis co
firmatis. q sil eque cognoscut tpalia & eter
na. quoz tenue silitudine & imitatones ge
runt aliq ex viatoribs ex speciali gra/& ve
hemeti habituatone/vt inferius dno duce
mostrabimus.

Consideratio. xx.

ostendit corruptoem illaz sex potentiaz. &
causam q poteruit reformari.

Specula materialia sicut [illegible]
ties deformant & [illegible] & cor
rupunt in suis [illegible]
qnqs ab extriseco/qnqs ab intri
seco/no minus incidit deformitas et infe
ctio in speculis spualibs sex potetiaz/q̄rz
tres sunt cognitiue. affectiue pari numero
¶ Expientia etia sine silitudine docet nos
q̄s sepe turpia fantasmata/& errores/et fede
repsentatoes obiectales. Cocupiscetie pre
terea & passioes sordide terre & horride ta
q̄s fumi qda caliginosi vl infecti & veneno
si/aias nras obnubilat/fedat atqs omacu
lant. Presertim i p maria & nouella talium
apphesioe velut in pueris. Deniqs general
& inelicibil sordidatio talis puenit ab ori
ginali macl'a/que aiam nram cu omnibus
potetiis suis/ad hac mirabile traduxit ag
grauatoem/vt e celestibs ad terrena/& ab in
telligibilitate ad brutalitate demersa plore
tur. Ho (inqt pp ha) cu in honore esset non
intellexit/opara9 est iumetis insipietibs/&
silis fac9 est illis. Et insignis poeta. Ter
reniqs hebetat artus moribudaqs mebra.
Nihilomin9 ab istis emergere & sursuz eni
ti hoc virt9. h labor est. vt cu aplo nra con
uersatio sit i cel. cotra exclamatoem satirici
dicentis. O curue i terris aie & celestiu ina
nes. In h pcipue psat ipa cui9 natura inq
rim9 theologia mystica/qua p penitetiaz &
credulitate euangelii adipisci & no aliu fas
habemus/sicut restat ostendendu

Quarta pars prici

cipalis agit de cotemplatone meditatoe et
cogitatoe vsqs ad .xxvi. cosideratioz. Ordi
ne do. xxi. osideratio describit actoes pote
tiaz sub generali diuisione.

Ut noticia clarior theologie my
stice possit haberi/pdest inqrere
quidditate otēplatois. Siqui
dem ap proprie loqndo sic ote
platio est in vi intelligetie cognitiua. ita in
vi synderisis affectiua reponit mystica the
ologia. put infra dno illuminate docere co
nabimur. ¶ Supest igit recto ordie vt post
q̄s describere studuim9 vires cognoscitiuas
in hoie. & distinxim9 in genere tres virtutes
cognoscitiuas. scz imaginatoez/roem & in

telligentias. Et tres affectiuas pportionales/q̄ sunt appetitus sensitiuus. appetitus volitiu⁹ seu volūtas. ⁊ appetit⁹ q̄dā supior q̄ synderisis noīari pt. eo q̄ sequitur apphēsiōem. Nunc ad s̄mōem de actib⁹ eorū q̄ntū ad rem que tractat̄ elucidādā attinet veniam⁹. Et q̄ notiores sunt actus intellectiue q̄ affectiue potētie. magis eniȝ sub doctrina tradēdi sunt/nō pigeat primitus illos describere noīatim. ¶ Sūt autē tres termini generales q̄b⁹ maxime vsos fuisse video eos q̄ de ɔtēplatōe p modū artis locuti sunt. cogitatio/meditatio/ɔtēplatio. Et hi termini q̄uis aliq̄n pmiscue sumātur ab aliq̄b⁹ sicut eandē rē p ipsos significare ɔtinue nihilomin⁹ diuersitas habet significatōis rōes/quas p facile⁊ difficile/p vtile vel inutile sentiūt aliq̄. Vnā cogitatōis sic esse descriptā reperio a venerabili Richardo in suo de cōtēplatiōe. q̄ hanc materiam elucidauit vsq̄ ad fundamētū/magistruȝ suū hugonē insecut⁹. Cogitatio est iprouidus aīe obtut⁹/circa sensibilia ad euagatōnem pnus. ¶ Meditatio est puid⁹ aīe obtutus in veritatis cognitiōe seu inq̄sitiōe vehementer occupat⁹. ¶ Cōtemplatio est pspicax ⁊ liber aīe expeditus animi ɔtuit⁹ in res spiritales pspiciēdas. vsq̄quaq̄ diffusus/⁊ i diuina specula suspensus. ¶ Cogitatio igit̄ vagat̄ et serpit sine labore et fructu. Meditatio nitit̄ ⁊ intēdit cū labore ⁊ fructu. Cōtēplatio circūuolat ⁊ circūfertur sine labore et cū fructu. ¶ In cogitatiōe est euagatio. In meditatiōe inq̄sitio. In ɔtēplatōe admiratio. ¶ Varū deinde ɔtēplatiōnē ramificāt in varias species et varie. de q̄bus nō est statim dicēdū p singula ¶ Sȝ maxime re q̄rendū esse arbitror: vnde facilitas tā in cogitatōe q̄ in cōtēplatōe oriat̄ ⁊ in meditatōe difficultas. Hoc enī me p expressum legisse nō memini/q̄uis sit ɔsideratione dignissimū.

Consideratio.xxii.

ponit rōem vñ surgit cogitatōis facilitas.

Cogitatio facilis est q̄ format̄ i mediate vl̄ ex sensatōib⁹ actualibus/vel ex fantasmatib⁹ passim occurrētib⁹. et vltra non nititur. Quēadmodū nāq̄ sensus nr̄os cū oīni facilitate circūducim⁹ mō huc/mō illuc/obiectis sufficiēter pñtatis. Et silr̄ nulla est difficultas in occursu fantasmatū q̄liūcunq̄. nam euagant̄ pñtant̄q̄ nobis etiā inuitis. Confestim apparet ratio cur cogitatō que s̄m talia format̄ et hec inseqūt̄ nullā patit̄ difficultatē. Videm⁹ hoc in pueris. videm⁹ h̄ in hoīb⁹ ociosis q̄ in talib⁹ q̄runt oblectatōem. q̄ nullū afferūt in ɔsiderādo laborē. Sed de his p̄e enūciauit sermo ppheticus. Nouit dñs cogitatōes hoīm q̄niā vane sunt. vane sūt itaq̄ q̄ sunt sine carentes/somniosq̄ siles. Non enī ad aliquē finē vtilē ordināt̄/imo freq̄nter cū hō i talibus se oblectauerit tristis manet.

Cōsideratio.xxiii.

meditatōis difficultatē ⁊ laborē exponit et exemplū tā phicis q̄ poeticis de orpheo virgilio ⁊ hercule.

Meditatio difficultatē sortit̄ ex eo q̄ vltra sensatōnes actuales vel fantasmata passim occurrentia ipsa nitit̄ vltra ptingere. vl̄ in aliquo fixa stare. Experit̄ i se crebro q̄lib⁊ studiosus difficultatē q̄ est insistēdo ad aliq̄d attēte ɔsiderādū cogitatōem sine diuerticulis ad alia. Et hoc dū fit/cogitatio iā transit in meditatiōem. nō vt cogitatio desinat esse. sȝ vt desinat esse cogitatio. ¶ Quis itaq̄ nesciat fortissimos eē mot⁹ actuales sensuū. nunc hos nūc illos/esse similit̄ ɔtinuū fluxum fantasmatū null⁹ ignorat. pptea sensualem motū vnire/aut fluitātia fantasmata cobibere vl̄ sistere vl̄ supgredi ad aliquam certā cogitatōem sitā sub determinatis limitib⁹ claudere operosum est valde/et habituatis et insolitis. neq̄ fieri pt absq̄ illo qui claudit certis limitib⁹ mare/⁊ ponit terminū fluctib⁹ eius. ¶ At vero difficultas hec auget̄ et fit labor insuspicabil' duȝ animus denudare nitit̄ cogitatiōem ab inuolutōne accidentiū. hoc est circūstantiis loci et tpis. et alioɽū q̄ pñtat sensus/vt absolute et nude quidditates reɽ appareāt/quasi nō cōnolute tēpi et loco. ¶ Dat exemplu⁊ diuin⁹ Aug⁹ de ɔsideratōe veritatis et bonitatis quas dū i sua puritate meditari satagim⁹ cōfestim occurrit hec vel illa bonitas Et hec vel illa veritas in particulari. et fit cogitatio nr̄a cū tpe et loco. vt dicit notanter phus. i. metaphisice. ¶ Pertinere ad h̄ a estimo poeticas illas fictiones et imaginatōes/vnam de orpheo cytharizāte ⁊ euridice quā ad inferos dilapsam euehere nititur ad superos. et alterā apud Virgiliu⁊

de Enea transeunte ad cãpos elizeos/ et ibi dem intelligente que futura erant post ena tatõnem maris et obdormitionem cerberi. Non enĩ tales viri quos p theologis habuit antiq̃tas ociose fabulant. Orphe⁹ est vir sapientie deditus qui p aurate vl' eburnee cithare modulos /hoc est per debitã et armonicã morũ cõpositionem /sistere facit flumina defluentiũ desiderioꝝ. cõponit q̃ qꝫ et mãsuescere facit ferinos et brutales affectus. Denicꝫ cõpellit siluas rigidas pra [illegible] tarũ ad suũ voluntatis arbitriũ sequi. hic orpheus euridicem habꝫ sponsaꝫ/ illam [illegible] sapiẽtiã assumere. vl' accõmodatius euridicem accipiamus vim intellectualẽ datã homini ad ↄsiderationẽ supioꝝ. Hec vũ dum p prata florentia placibiliũ obiectoꝝ vagatur. mordet a serpẽte voluptatis latẽtis sub herba formositatis. sicut dic Arist. q voluptas furata est intellectũ spisse sapientie. Hoc vulnus inflictũ trahit euridicẽ ad inferos. quia hec sola iã infima cogitat. in his solis cõuersatur/ nõ potẽs dicere cũ aplo. Nostra ↄuersatio in cel' est. Vulnera [illegible] li ad inferos /p mediũ serpẽtis. sicut ad litteram temptatio serpẽtis p̃mos illos parẽtes sapiẽtissimos demersit in baratrũ oĩs [illegible] metaphora ↄgruis exẽplis poete figurarunt. Orpheus vir sapiens deplorat amissaꝫ cõiugem/ quã ad supnas auras conat rursus [illegible] fernales passionũ carnaliũ. cerberi latrat⁹ nõ auditur. quia reos cũ tpis lapsu nõ cõci [illegible] lapide molari terrene curiositatis/ sicut sizi pus/ vel qui agitabat rota volubili mũdane occupatõis sicut hyxion. vel qui lacerabat a vulturib9 mordacis voluptat̃/ sicut ticius. vel q̃ esuriebat inter aquas et poma sicut auarus tantal⁹ /nũc intrepide in req̃em sui conuertitur cũ illo qui dicebat. Cõuertere anima mea in req̃em tuã. quia dominus bñfecit tibi. Inter hec lamenta et efficacia carmia iubet euridices orpheo reddi/ ea tñ legene rursus ↄuertat intuitũ. Sꝫ heu noctis ppe terminos orphe⁹ euridicẽ suam vidit. pdidit. occidit. ¶ Vos hec fabula respicit q̃cunqꝫ in supeꝝ diẽ mẽtẽ ducere queritis. nã qui tartareũ in specus victus/ lumina flexerit/ q̃cq̃d p̃cipuũ trahit/ pdit dũ vidit inferos. Hec Boetius. Ad hanc sententiã facile traduci possunt fictiones alie de enea virgiliano/ et hercule et p[illegible] seo descẽdẽtib9 ad inferos et itez emergentibus. Sed hec interim sufficiãt. p spoliatõne [illegible]

Consideratio .xiiii.

quomodo crescit et causat ↄtẽplatio ostendit p plẽs siliitudines exẽplares. et vbi p[illegible] reponit.

C Ontẽplatio facilitatẽ habꝫ tum ex habitib9 p meditatiõem acq̃sitis. Tũ pptez abstractiõem et sepatiõem intelligentie a sensibilibus. Tum sepius ppter diuie gratie collustratõem in diuina spectacula sublevanteꝫ. Meditatio nimirũ si debite fiat transit in cõtemplatõem/ sicut cogitatio ĩ meditatiõnem. Facta enim sedula inq̃sitõe veritatis denudatis insup p vehemẽs studiũ rerum q̃ddittatib9 ab accidentalib9 circũstantijs generat habit⁹ ex frequentatõe. depurat lumen intelligentie. fitqꝫ lucidi⁹ q̃nto est tene [illegible] ¶ Pro cuius manuductõne palpabili imaginemur conformiter ad diuinũ Aug. in lio de trinitate q sit aliq̃s supra montẽ excelsum valde Ad cuius cacumen neqꝫ venti neqꝫ nubes attingant. sic de olimpo narrat Aristo. Subtus vero quãto sit descensus pcliuioz ad infima/ tanto est illic tenebrositas inq̃etioz p cõmixtionẽ/ et q̃ndã incorpatõem radioꝝ solariũ cum ceteris impssionib9. vt sunt venti. pluuie. niues. grandines. fulgura. et similia ¶ Constat h̃ exemplo q hõ limpidi⁹ liberi⁹ et expediti⁹ circũfert oculos suos ad serenũ lumẽ solis et celi/ dũ sublimi⁹ euect⁹ est. et in q̃dã regione pura et trãquilla collocat⁹ ¶ Cui⁹ oppositũ euenit dũ in inferiora dilabit. Ad hoc exẽplũ respicit illud ps. Quis ascẽdet ĩ mõtem dñi/ aut q̃s stabit in loco scõ ei⁹? Ductio quoqꝫ illa discipuloꝝ in montẽ excelsum valde/ dũ transfiguratus est ihs añ illos/ apta est satis figura/ sicut et ascẽsus moy[illegible] in monte [illegible] ¶ Cõuertam⁹ nunc ex hac re sensibili consideratõem nostrã ad tres vires anime p̃scriptas/ q̃ sunt. intelligẽtia/ rõ. sensualitas seu imaginatio. Et compem⁹ sensualitatẽ infimo mõtis. rationẽ medio. supmo intelligẽ

riam inueniem⁹ ꝙ si aīa stare possit in ar-
ce intelligentie sine delapsu ī inferiora/ipsa
poterit libero intuitu circūquaqꝫ semet dif
fundere. nūc ante/nūc retro/nūc dextrorsū
nūc [illegible]. Et hic est ocul⁹ ɔtēplatōis
q̄ in Adā ante lapsum viuacissim⁹ purissi-
m⁹ et expeditissim⁹ fuerat. Nūc ve nobis.
Tot⁹ fere extinct⁹ ē/sicut ocul⁹ rōnis obte
nebrat⁹ ꝛ ocul⁹ sensualitatis fere corrupt⁹.
¶Attēdam⁹ rursus in hac siliitudīe/quem
admodū hō stans in supercilio mōtis altis
videt libere cū volet/nō solū ea q̄ iuxta se
sunt [illegible] ea q̄ [illegible] agunt. Et multo
liberi⁹ multoqꝫ clari⁹ q̄ꝫ habitātes inferi⁹.
Imo puꝝ ab impuro/claꝝ a tenebroso secer
net. qd apud inferiores vl' nunq̄ꝫ vl' raro
fit. Nō aliter aīa que ī arcē intelligētie ꝑue
hi meruerit et illic fixa steterit/spectabit ve
luti desursum ea oīa q̄ in rōe et sensualitate
agunt. Judicabit insuꝑ ī luce sua ꝛ ꝑ lucē
suā de oībꝫ/q̄m regulis abstractis ꝛ eternis
innitit̄ s̄m q̄s habēt regulari cetera omnia
¶Exempla ad h̄ sumi possent in omni arte
habēte reglas suas. s̄m q̄s iudicant periti
in arte hac vl' illa de singularibꝫ spectanti-
bus ad artē suā. qd vtiqꝫ nequnt imperiti.
Ille ꝑterea q̄ ꝑncipioꝝ noticiā clarā et ꝑfe
ctam haberet/videret in eis ꝛ ꝑ ea ɔclusio-
nes ab eis deducibiles/clari⁹ q̄ꝫ ipse ɔclusi
ones in se videāt ab eis q̄ nō ꝑ ꝑncipia cō
clusiōes earūdem acceperūt. ¶Ex his pa-
tefactū habem⁹ quo pacto ɔtēplatōis ocu
lus facil' est et expedit⁹ dū habet/q̄ꝫ [illegible]
sitio sit difficillima. ¶Patꝫ insuꝑ in q̄ vi aīe
reponit̄. qꝛ in vi suꝑiori cognitiua aīe q̄ in
telligentia noīat̄. Iste eni ocul⁹ nō solū in-
telligibilia ꝛ abstracta/sꝫ etiā ea que ī ratōe
ꝛ sensu fiūt aspicit. Q̄uis alio mō q̄ꝫ ratio ꝛ
aliter q̄ꝫ sensus vl' imaginatio ¶Ex istis sic
intelligere eos q̄ dicūt duas eē species ɔtē
ꝑlatōis ꝛ imaginatōis. duas in rōe ꝛ duas
in luce intelligētie. Hoc q̄ppe dicit̄ nō q̄n
oīs ɔtēplatio fiat in luce ꝛ ꝑ lucē intelligē-
tie. sꝫ qꝛ ꝑ obiectoꝝ varietate hmōi species
ɔtēplatōis variari noscunt̄ hec ponunt̄.

Consideratio. xxv.

ponit q̄d sit ꝑꝑrie ɔtēplari/ꝛ quō circa eā
erratur.

Abstractio qualē ɔtēplatio req̄-
rit ɔpleri neq̄t ꝑ imaginatōnem
neqꝫ ꝑ solā rōem q̄ virtus ē supi
or. Itaqꝫ sicut ratio virt⁹ est su-
ꝑior et abstractior q̄ꝫ sensualitas vl' imagi
natio. q̄n ꝑt abstrahere [illegible]
fusione accidētiū/ꝛ formare ɔcept⁹ specifi
cos ꝛ generales absolutos. qd nō ꝑt imagi
natio. Sic vis illa que ponit̄ supior ad ra
tionē ꝛ noīat̄ intelligētia adhuc abstracti-
or est q̄ꝫ ratio/que ī actibꝫ rōis abstractis a
fantasmatibꝫ trāsit ad cognitōem eternorū
ꝛ incorporeorū/que nullā habēt fantasma
tū illusionē. et h̄ dū irradiatōnem suscipit
ab inferiori. quia duꝫ supiori et diuia luce
suffundit̄ nō oportet. ¶Ex hoc ꝑspicuū est
ꝙ ɔtēplatio inepte querit̄ ꝑ solā imagina-
tionē. et imꝑfecte ꝑ solā ratōem. Q̄uis vtra
qꝫ virtus adiuuat/si limitibꝫ suis ɔtenta ē.
Quos si q̄s voluerit supgredi/reddit̄ ho-
mo vel fantastic⁹ vl' insan⁹ in imaginatōe.
vl' erroneꝫ iudicās in ratōe. sicut apud nō-
nullos visū est. qui dū insēq̄ credunt eleua
tissimos virōs ꝛ abstractissimos ī suis mo
dis cognoscēdi/negligunt aūt tenere mo-
dū eorūdem ī abstracte viuēdo ꝛ vtilia fu
dendo et ɔuertēdo se ad se ꝛ sup se/nihil ali
ud referūt nisi fantasias ꝛ errores/quantū
libet ipi eleuatorū doctorum verba tenere
videant̄. Fit enim apud talē quemlibet il
lud virgilianū de insana vate. dat (inq̄t) si
ne mente sonum. Et hoc est ꝙ reddit mul-
tos ex eis qui dicunt̄ formalizantes in fa-
bulam et risum/imo in insaniā. quia ꝑ so-
lam imaginationē ꝛ rationē querunt illud
quod per intelligētie depuratōnem erat in
ueniendū. Quō autē intelligentie depura-
tio et qualiter fiat/posterius quantū domi
nus cōcesserit aperitur.

Quinta pars prin

cipalis agit de tribus oculis aīe et tribꝫ af
fectionibꝫ correspōdentibꝫ in. xxvi. ꝛ. xxvii
consideratōne. Ordine vero. xxvi. conside
ratio ponens tres cognoscēdi modos s̄m
tria genera hominū ad hos dispositos.

Tres cognoscendi modi sunt q̄
rum vnus animalis dicit̄ vtēs
maxime oculo carnis. Ali⁹ rati
onalis vtens plus oculo ratōis
Tercius spiritualis vtens oculo contem
platōnis/sicut distinxerūt diuini hominū
tres oculos et tres viuēdi modos. De his
Augustin⁹ in libro de vera religiōe. Bern.
ad fratres de monte dei carthusien. Et hu
[illegible].
Videm⁹ itaqꝫ quosdā ex hominibꝫ viuere

nō eleuāt⁹ ꝙ̄ bruta. Solis enim sensibꝰ vtunt/aut eos solos insequunt. Alij magis insequūt rōes intelligētes abstractas regulas artiū ⁊ sciaꝝ. Tercij vltra hec oīa eleuant se sup̄ rōem in q̄ndam regionē etnitatis ⁊ ꝑspicabilitatis. ⁊ sup oēm fluitatōem ⁊ ꝯfusionē infinitā desideriorꝫ ⁊ cogitationū [illegible] ⁊ euolāt. ⁊ iam nō minꝰ videt differre eorū vita a ceterīs hoībꝫ ꝙ̄ distant hoīes a pecoribꝫ. Sꝫ q̄s est h̄ deꝰ optime et laudabimꝰ eū? Ille solꝰ est quē tu eduxeris de tenebris ⁊ vmbra mortis. et vincula eiꝰ passionū dirupseris noxiarum.

Consideratio .xxvii

ponit illa q̄ vident specie eē mētales affectiones sꝫ nō sūt. ⁊ iō int̄ eas ponit differētias

D t Ribꝫ ꝯnoīatis ꝯsceq̄di modis q̄ sunt/cogitatio/meditatio/ꝯtēplatio. tres affectōnis maneries correspōdent/q̄ sunt cupido vl' libido seu ꝯcupiscētia. scd̄o deuotio vl' contritio seu ꝯpūctio aut orō. tercio dilectio. īn q̄cūq; sꝫ extatica et anagogica .id ē sursum ducēs ⁊ rapiēs in diuīa. Si de re ꝯstiterit peto vt nō magnope calūnia fiat de noībꝫ. nō enī accepi ab alijs talē circa affectꝰ distinctōem nominū. quēadmodū de cognitōibus repio. ¶ Sed tn̄ interim dicamꝰ ꝙ sic cogitatio est improuidꝰ animi obtutus ad euagatōem pnus. Ita ꝯseq̄nt ad talē cogitatōem si sit de obiecto delectabili seq̄tur affectio īprouida et vaga sine vtilitate ⁊ fructu. et hoc mihi satis cōgrue videt appellari libido seu cupido vl' ꝯcupīa. ¶ Porro ad meditatōem q̄ est ꝓuidus aīe obtutꝰ in ꝟitatis inq̄sitōe ⁊ celestiū reꝝ inuentōe vehementer occupatꝰ/ꝯseq̄tur q̄daꝫ affectio alia a ꝑori ad res taliter q̄sitas ⁊ inuentas si nō sit indispositio aīe. Et hec affectio ē ꝓuida ⁊ nō vaga cū difficultate ⁊ fructu. Et hec interim vocet deuotio vl' ꝯpūctio aut oratio. id ē affectus piꝰ ⁊ hūilis vehemēter ⁊ fortiter tendēs ⁊ nitēs ī amorē ꝓme veritatis ⁊ bonitatis. ¶ Denicq; ꝯtēplatio q̄ est libera ⁊ expedita [illegible] tio cū ingēti difficultate ꝑq̄rit/habꝫ suā affectōem in aīa disposita/sinācq; dilectōeꝫ similiter liberā purā expeditā ⁊ abstractam. Et hac rōe vocari pt̄ extatica dilectō vl' iubilatio. que vltra deuotōem addit facilitatem et iocunditatē inestimabilē ⁊ inexp̄ssibilē/et exupantē omnē sensum. Et hec ē sapientia dei ī mysterio abscōdita. ¶ Hec est mystica theologia quā q̄rimꝰ q̄ ad anagogicas ⁊ supmētales excessus deducit/quā ī aliq̄n nomīe charitatis/aliq̄n charitatiui amoris lego noīe appellatā. Propterea non fallit q̄ dicit ꝯtēplatōnem sine dilectōe nomen ꝯtēplatōis nō mereri. Sꝫ nos vnuꝫ ab altero secernimꝰ/vt p̄ciosior habeat inq̄sitio ꝟitatis. et cognoscamꝰ q̄n approp␣ate loq̄ndo sicut cōtēplatio est in vi cognitiua intelligētie. sic ī vi affectiua correspōdēte reponit mystica theologia

Secunda pars principalis

agit d̄ acq̄sitōe mystice theologie ⁊ deci⁹ decē dūtijs ad theologiā speculatiuam a .xxviij. vsq; ad .xxxv. ꝯsideratōnem. [illegible] ꝯuenīēdi ad mysticā theologiā eācq; pluribus diffinit diffinitōibꝫ.

E c Pgnitio dei per theologiā mysticam melius acquirit per penitentē affectū ꝙ̄ per inuestigantem intellectū. Ipa quocq; ceteris paribus eligibilior est et ꝑfectior ꝙ̄ theologia symbolica vel ꝓpria/de qua est contēplatio. Sicut dilectio ꝑfectior est cognitōne/et voluntas intellectu/et charitas fide. Hec secūda pars pronūc supponit/ꝙ̄uis nō sim nescius de ꝓbabilitate positōis opposite apud multos et magnos. Sed pro prima parte cui correspōdet deductō ad q̄situm/nullus ambigit quin depuratio seu purgatio potentie affectiue fiat per feruorē penitentie in cōpunctiōe cōtritōe ⁊ oratōe que rugire facit a gemitu cordis. Et ꝙ̄uis dicat ꝓpheta. In meditatōne mea exardescet ignis. s. dilectōnis. meditatio hec nō ꝓ veritatis inquisitōne attenta/sicut descripsimus. sed magis ꝓ compunctōne sequēte sumpta est. Huiꝰ aūt cōpunctōis difficultas magna est valde apud nō exercitatos/et eos qui corruptos adhuc habēt sensus ab adolescentia. Quēadmodū enim ligna viridia aquea plena humore vix recipiunt calorē ignis/vt in silitudinē eiꝰ accēdantur. sed p̄ced ūt exufflatōes mltiplices. ꝓuia est etiā depulsio humiditatis talis ac euaporatio. sic existimare ꝯuenit de eo qui calorē spūssancti ī se recipe dꝫ. et s̄m eū trāsiturus est in amorē purū et piū/si nōdum desiccatus sit a sordidis affectōibus. ⁊ hoc

su innitatine p penitētiā. Un̄ Gre i omē d cas. Per ptinē amorū mētis fantasmata depellunt̄. ¶ Ad cui⁹ ampliorē elucidatōz attēdēdū ē q theologiā mysticā sic possu m⁹ describere. Theologia mystica ē extensio animi ī deū p amoris desideriū. Alit̄ sic. Theologia mystica ē motio anagogica. h̄ ē sursū ductiua ī deū p amorē feruidū ⁊ purū. Alit̄ sic. Theologia mystica ē experimentalis cognitio habita d deo p amoris vnitiui cōplexū. Alit̄ sic. Theologia mystica ē sapiētia. id ē sapida noticia habita d deo dū ei supm⁹ apex affectiue potētie rōnal̄ p amorē cōiūgit̄ et vnit̄. Uel sic p Dyo. vij. de diuis no. Theologia mystica ē irrōnalis ⁊ amens ⁊ stulta sapiā / excedens laudantes. Has aūt descriptōes apti⁹ itelligem⁹ si multiplicē theologie specl'atiue differētiā ⁊ mystice deinceps voluerim⁹ intueri

Cōsideratio. xxix.

ponit differētiā inter theologiā mysticā et speculatiuā. Et in qbus cōueniunt multis declarat exemplis.

F (t)Heologia mystica ⁊ theologia speculatiua si fm rōes ppas cōsiderant̄ dr̄ntiā ex multis non sine cōueniētia multiplicari cernunt̄. ¶ Prima ⁊ pricipal̄ dr̄ntia sumit̄ ex subiecto vel potentia. qm̄ lȝ vtraqȝ sit ī aīa rōnali. nihilominus distinguēdo potētias aīe fm rōes suas (vt sup dictū est) speculatiua theologia ē in potētia intellectiua / cui⁹ obiectū ē verū. Mysticā vero reponim⁹ ī potētia affectiua cui p obiecto bonū assignam⁹. ¶ Ex hac aliam dr̄ntiā inuenim⁹ fm rōes obiectales. qm̄ obiectū speculatiue theologie ē verū et mystice bonū. ¶ Cōueniunt tn̄ ī h̄ mystica theologia et specl'atiua quā alio noīe ptemplatōem dicim⁹. qm̄ vtraqȝ ē ī supiori portione aīe ⁊ non ī solo sensu vl' imaginatōne nec in rōe sola. Hec aūt portio aīe vt supra dictū ē varijs noīb⁹ appellat̄. Et habȝ duas ptutes vl' duos ocl'os seu duo officia. qȝ et ipa ē intelligētia pura et affectiua seu amatiua boni. Dixim⁹ aūt in supiorib⁹ q sicut volūtas rōi et appetit⁹ sensual' imaginatōi pfert̄. Sic suo mō ē dea affectiua correspondente itelligētie pure. ppterea dū ista vis supior exit in affectū suū / ipa dr̄ quodammodo leuare se sup se. et quodāmodo superferri. Inde fit vt actus talis noīet̄ supmētal' excessus vl' sup spm̄. ⁊ fm eū qs dr̄ quasi ex sup seipm̄ quoqȝ extra seipm̄. ¶ Hui⁹ rei aliqd exēplū accipe possum⁹ ex cōsideratōe eorū q̄ sepe in ipa sensuali ptute fiunt. In quo videm⁹ tā i nob quā ī brutis q quoqȝ ipa sensualitas ī suis actib⁹ cognitiuis pmanet sine affectu illoȝ que vl' audit vl' intuet̄. Sepe tn̄ p auditū vl' aspectū alicuius obiectoȝ ipa tāto cōplet̄ affectu / vt iā qsi saliat extra se ⁊ tota gestiat / veluti si equ⁹ potit̄ cāpo libero apto. Hoc mō sensualitas aliqn̄ qsi se nō capiēs et se deserēs tota nitit̄ in rē desideratam se effundere / se trāsferre / se vnire / imo illā penitus quasi itrorsus penetrare. Quid d taliū ocul' / nōne scintillāt nūqd nō emicant? Nonne quātū dat̄ ipis tremulo se fulgore diffundūt? Trāsferam⁹ h̄ exēplū ad vim intelligētie supiorē. cōsiderādo qualitatē ei⁹ dū sine affectu ī sola cognitōe iacet. Et dū trāsit in affectū taliū qlia ptēplatur. Adducam⁹ p manuductōe h⁹ / ea qb⁹ mystice theologizātes vtunt̄ exēpla. ¶ Primū qd de aq̄ ī vase q̄ dū apponit̄ igni calefit pmo se cōtinens in vase. Sȝ dū feruescit ⁊ bullit videt̄ quodāmodo seipaȝ nō capere / excedere / atqȝ superferri ptute caloris. Sic mēs nōdū amore calescēs itra seipaȝ ptinet se. Sed spiritu feruoris amore pcepto / supgredit̄ quodāmodo seipaȝ qsi extra se saltitans atqȝ volitās. Aliud qȝ exēplū inducem⁹ de radijs solarib⁹ cadentib⁹ sup speculū concauū. q ex vnitiuo eoȝ pcursu pbarunt stuppā et alia ītēqȝ flāmā supuolātē. Sic ipsa mēs nr̄a illustrata ptēplatōe serena celestiū / quoqȝ qdem remanet intra seipaȝ nō ī calescēs neqȝ ardēs. quoqȝ vero tātus amoris ardor pcursu radioȝ celestiū exorit̄ / vt in affectū se erigat / nec se capiat / neqȝ ptineat. sȝ iubilat et exultat. ex quibus tercia pcludit̄ differentia.

Consideratio. xxx

scholam ostēdit ad discēdum speculatiuaȝ et mysticā cū alijs differentijs theologie quomodoqȝ se habeant inter doctos et fideles idiotas.

G (u)Ltra sunt alie inter has theologias speculatiuā et mysticā differētie / sumpte ex acqsitiōis earuȝ varietate. Una qdem ē qȝ speculatiua theologia rōcinatiōib⁹ vtit̄ pformit̄ ad phisicas disciplinas. Ideo scholasticā eā vel litteratoriam qdam appellant / quibus non sufficiant iste scholastice exercitationes

nisi quis studio vehementi nitat hre cōce/
ptus ppos et intimos eoz q̄ tradita sūt a
sūmis doctorib᷑. Aliqn̄ tales theologizant
solis aurib᷑ corporis sicut pueri vl' pice. ne/
q͡z vere intelligētes de q̄b᷑ loquunt. neq͡z de
q̄bus [illegible] nomen pcedim᷑ theologoz. Mystica vo the
ologia sicut nō versat in tali cognitiōe litte/
ratoria/sic nō hab᷑ necessariā talē scholam
q̄ schola intellect᷑ dici pt. sed acq̄rit p scho
lam affectus. et p exercitiū vehemēs mora/
liū virtutū disponentiū aīaz ad purgatōz.
r in theologicis illuminātib᷑ eā/in beatifi
cis virtutib᷑ eā pficientib᷑/pportionabili
ter [illegible] purga
re/illuminare et pficere. ¶Et hec q̄dē scho/
la pt dici schola religiōis vel amoris. sicut
intellectus dicēd᷑. est schola sciētie vel cog/
nitōis. ¶Sed qm̄ plerūq͡z euenit etiā i bru
tis vt ibi sit maior affectio vbi par ē cogni
tōnis. sequit q͡z ad cōparandā hui᷑ theolo
gie mystice doctrinā/nō est magna scientia
opus/psertim acq̄sita. Nā cognitio ex fide
q͡z de᷑ est tot᷑ desiderabil/totus amabilis.
affectiua portio si purgata/si illuminata/si
disposita/si exercitata sit: cur nō in [illegible] to
taliter ɔsiderabilē/et totū amabilē/sine plu
rimo librozū studio/tota ferek/totaq͡z rapie
tur. ¶[illegible] illā ɔcludim᷑ differētiā qm̄ the
[illegible] suprema atq͡z pfectissi
ma [illegible] haberi a quolib͡z fi
[illegible] sit muliercula vl' idiota. ¶De the
ologia vero speculatiua aliter esse null᷑ am
bigit. ad cui᷑ adeptōem sicut ad metaphisi
cam grāmatica. logyca. et philosophica di
sciplina cū forti exercitio etiā clara ingenia
requirunt. Ita tn̄ vt gratia desup cū his i
fūdatur/sicut apostol'/et sicut fit mūdicoz
dibus/quib᷑ pmittit visio dei/et hūilibus
amicis dei/quib᷑ de᷑ incerta et occulta sa/
piētie sue r oīa que audiuit a patre suo nota
fecit. Sic in Anthonio magno. sic in alijs
multis sine lrīs/litteratoria (vt ita dicā) the
ologia donata est. ¶Ex pmissis ɔcludim᷑
cum beato Bernardo ad frēs carthusien.
de monte dei. Q͡z theologia speculatiua nū
q̄s in aliq̄ pfecto est sine mystica. Sed bene
ecōtra. Et ex hoc sumi pt sexta differentia.
[illegible]
[illegible]
terius/si nō imbiberit affectū scribentiū. ne
q͡z enī aliter cōcept᷑ eorū verboz in animo
[illegible]
sermonē audiēs de illis vtiq͡z disputare po
terit diserte et acute/q̄uis q͡z nullos in illo cor/
dis archano ppos eorū q̄ disputat conce/
ptus inscripserit.

Cōsideratio .xxi.

[illegible]
struit duoz filioz ū exemplo

D Icut multis q̄ clerici vl' lrati aut
sapiētes vel phi aut theologi no/
minant/occultādus est sermo de
[illegible]
teratis et simplicib᷑ (fidelib᷑ tamē) tradi pt
Hinc tradit differentia septima sumpta ex
modo publicatōis. Btūs enī Dyonisius
plerūq͡z obtestat discipulū suū timotheū
vt null᷑ iperitoz hec audiat. Impitos vo
cans eos q̄ vel nō sunt fideles. nā hec theo
[illegible]
phia maleq͡z viuētes ɔculcant pedib᷑ suis
sordidis q̄cq̄d non sapiūt. q̄cq̄d etiā nō in
telligunt canino dente lacerant. De q̄b᷑ ait
euāgelica pabola. Nolite sctm̄ dare ca[illegible].
neq͡z margaritas pijciatis añ porcos. S[illegible]
[illegible]
ea ɔsurgere ad vnitiuū amorē cū do. Qu[illegible]
sic nēpe p fortē contritōem mortificatiuā
sensualitatis/trahente eos deo vincul' pce/
ptoz suoz. r māsionē apud eos faciēte. At
testante esaia. q͡z sup hūilē et q̄etū r tremē[illegible]
s̄mones suos reqescit dn̄s. Itaq͡z nihil p/
hibet fieri verbū apud tales de theologia
mystica/que amor est. r amore cōquirit cū
e diuerso sapiētes in ocul' suis sine casto a/
more languentes circa pugnas verborum
ab hac arceri cōueniat. Carnal' enī hō non
sapit ea que dei sunt. ¶Conat᷑ sum in quo
[illegible]
dā exēplo. Sint duo filij pris vni᷑ optimi.
Sit vn᷑ eorū curiosus r astutus in inq̄si/
[illegible]
nune ex verbis/quatin᷑ in earūdem elocu/
tōe vel doctrina apd̄ alios delectet. Odiat
autē patrē vel nullā iussis suis obedientiā
accōmodet. Ponamus aliū simplicis in/
geniū qui ō patre suo nihil aliud q̄rat/nihil
interroget nisi quo pacto illi placere r i om
nibus obedire valeat. Querimus nunc q̄s
e duobus ab optimo patre magis amabi/
tur: nō est dubium quin secūdus. Hic pre
terea plus iocundabit in paterna bonita/
te que sibi pl᷑ sapit. Ipe deniq͡z pater tādē
seipsum et secreta sua puto tradet/faciēs cū

[illegible] in domo manere [illegible]
Aliũ vero vel exheredabit vel incarcerabit
vel etiam occidet

Cõsideratio. xxxii.

ostendit q̃ntum mystica theologia distat a
litteratoria ꝑpter finis diuersitatẽ/et a spe/
culatiua vicijs pimere

T Heologia speculatiua vel littera
toria ꝑ hoc vł maxime a mystica
secernit̃ ꝙ ꝓma seruire pt vicijs.
[illegible] nisi ꝑ accidẽs val
de [illegible] Hanc
differentiã octauã que est ex possidẽtis q̃li
tate breui ꝟbo cõplex⁹ est ap̄ls dicẽs. Sci
entia inflat. charitas autẽ edificat. Rursus
ip̄e ad thimotheũ loquẽs de homĩe nõ acq̃
escente ei q̃ ſm pietatẽ ẽ doctrine/dicit ꝙ sit
[illegible]
nes ⁊ pugnas verboꝝ inutiles. ex q̄bs oriũt̃
inuidie/ɔtẽtiões/blasphemie/suspitiões/
male ɔflictatiões hominũ mẽte corruptoꝝ.
quia ꝟitate priuati sũt. Deniq3 iacobus verã
ꝗ describẽs. nõ est inq̃t ista sapiẽtia desursũ
descendens/sed terrena aĩalis diabolica.
Sequit̃. Que autẽ desursũ est sapiã ꝓmũ
[illegible]
sibilis. bonis cõsentiẽs. plena mĩscordia
et fructib9 bonis. iudicans sine simulatiõe ⁊
emulatiõe. ¶ Hec autẽ dicta sunt nõ vt sciẽ
tia aut sapiẽtia aliq̃ sit de se mala. cũ sit pfe/
[illegible]
oꝛ et seuioꝛ est in ꝑuersis/q̃nto ꝑ eã ɔtra vir
tutes ꝑ vicijs decertat̃. Ecce enĩ finis mul/
tiplex falsa seductiõe queritur a multis. qui
q̃m auersi sunt a deo fine vero/ vt in varia
dispgant̃ oportz. huic finis ẽ diuitie ⁊ opes.
illi sordide voluptates. huic põpatici hono
res. apud aliũ potẽtatus fragił et anxi⁹. Cũ
igit̃ ſm exigentiã finis veri vł estimati cete
ra oĩa moderent̃/cõsequens est vt subuerso
⁊ ꝑuerso fine ꝑuertant̃ omnia ad finẽ ordi/
nanda. Inter que nimirũ est sciẽtia/q̃ dum
[illegible] ter
rena. dum voluptates indigna sorte cõqui
rit/aĩalis nominat̃. Dum vero emulatõib9
sectis heresib9 cõtentioni ⁊ similib9 neq̃tie
sp̄ũalib9 ancillatur/quo pacto meli9 q̃3 dy/
[illegible] in ꝑuersis
tot sortit̃ nomina q̃t sunt vicia eã ad se rapi
entia. vt ꝙ est supba/arrogans/inflata ⁊ si/
milia. De talib9 dic̃ sc̃ptura. Sapiẽtes sũt
vt faciant mala. Inde enĩ fit illud de grecis

eulogiũ ꝙ leges habebãt bonas ⁊ pessima
ingenia. Per contrariũ vero sapientie que
desursum est/qualẽ loquimur/sicut obseq̃/
tur charitati ceterisq3 virtutib9. ita earũ de/
noĩationes cõtrahit. vt ꝙ est patiens. beni
gna. nõ emulãs. nõ ambitiosa. Et hoc mo
do de ceteris. Sic ergo de theologia specu
latiua dicim⁹ ꝙ nõ quelibet ꝑuersa est/aut
peruersos inhabitat. nec in ea viciũ esse po
nimus. Sed in abutentib9 ea/qualit̃ nul
lus in theologia mystica abusus esse potest
nisi forsan modo pretacto per superbiã ob
iectiue.

Consideratio. xxxiii

ponit differentiã inter ꝑbos fideles/exẽplo
ostẽdẽs quõ iudicãt de theologia mystica.

A hominib9 nõ ꝑuersis nec auer
sis a deo fine suo/potest altera in
ter theologũ speculatiuũ et mysti
cum differẽtia inueniri. q̃ vn9 ab
altero secernit̃. q̃lit̃ artifex solũ speculatiu9
sine instrumẽtis conuenientib9 ⁊ habitibus
acquisitis/differt a practico experto/et in
vtrisq3 abundãte. Hanc differentiã nonã
sumptã ex operis facilitate vel difficultate
familiari possum⁹ ostendere exẽplo. Si q̃s
peritissimus in arte musice/nõ autẽ exercu
erit se in vocali cantu neq3 in cordis aut or
ganis. imo vocẽ habeat raucã/et instrumẽ
ta musicalia discordia/satagit tamẽ iste vel
[illegible]
q̃n oberrabit/et neq3 dulcẽ neq3 suauẽ sim/
phoniã valebit afferre. Hec similitudo [illegible]
[illegible]
serere. q̃ de morib9 sit̃ et ꝟtutib9 reg̃las ha/
bet. et speculatiuũ plerũq3 sermonẽ. sed nõ
dum vult ad ea que cognoscit conformiter
operari/cogit̃ languens illã apostoli vocẽ
plãgere. Uelle adiacet mihi/ꝑficere autem
nõ inuenio. Caret quippe virtutũ habiti/
bus tanq̃3 instrumentis/habẽs carnẽ rebel
lem et dissonã spiritui. que dum tangit̃/ni
hil suaue/nihil diuinũ/sed raucum/sordi
dum ac strepidulũ resonat. Sed et spirit9
dum velut [illegible] obse[illegible]
deo in hymnis et canticis pioꝝ desiderio/
rum/sentiunt̃ tantummodo fragores et tu
multus obtusi desiderioꝝ carnalium atq3
terrenoꝝ. Istam rẽ mille silitudines paro
[illegible]
di. medicãdi. militãdi/nauigãdi ⁊ similiũ.
¶ Porro ita pueri magis sine arte paulatiz

extendēdo deambulatōem/discūt recte am
bulare ꝗ̄ iacēdo etiā si mille regule eis ꝗ̄di
endi vel modi dicerent. sicut fabricādo fa
bri fim⁹. q̄ sil̄r inq̄rimus q̄d est virt⁹ non
vt tantūmodo sciam⁹ s᷑ vt bn̄ operando bo
ni efficiamur. ait Aristo.

Cōsideratio .xxiiii.

ostendit philosophoꝝ caliginē ⁊ theologo
rū claritatē sub exemplo maris galilee ⁊ na
uis vētorū pisciū/⁊ vocatōe filioꝝ zebedei

P Er theologiā mysticā sum⁹ in
deo/h̄ ē in eo stabilimur ⁊ a ma
ri turbido sensualiū desideriorū
ad littus solidū eternitatis ad
ducimur. In hac ɔsideratōe differētia etiā
inter duas theologias speculatiuā ⁊ mysti
cā [illegible] Speculatiua [illegible] sola est [illegible]
ꝗ̄ q̄rat/inq̄rat poti⁹. alioquin nō dixisset il
le q̄ voluit inuestigare de oīb⁹ diligēter q̄ nō
saturat ocul⁹ visu/nec auris auditu. dās p
h̄ intelligere q̄rēt nō esse in sola inuestigati
one veritatis/s᷑ famelicū q̄dā ieiuniūq̄ de
siderii. Fallor si nō ita apparuit i maximis
philo[illegible]
fecti/q̄ nō refecti. dixerūt h̄ vnū se scire q̄
nihil scirēt. Uidete q̄so ꝗ̄ inanis refectio/
vbi p tot tpa/p tot studia/nihil nisi vanitas
inanis in visceribus aiaꝝ repta ē. Preterea co
gnitōis ista videt esse natura q̄ pl⁹ fata[illegible]
rē cognitā ad se trahere ac sibi assimilare. p
ad ipaꝫ eat. Q̄ō inuere videt ph̄s dicēs ve
rū esse in intellectu/bonū i rebus. Quid igit
mirū si cognitio sola nō erit mare desideri
orū sensualiū/si etiā portū vl̄ litt⁹ eternitatis
extra se positū nō attingat. Queadmodum
nauta in regimīe nauis q̄tidie garrula loq̄
citate docte disserēs/nihil ho coꝝ agens q̄
loq̄t/nūq̄ a medio pōti fluctib⁹ nauē i lit
tore stabiliet/demerget poti⁹ eā/vl̄ piculis
oīb⁹ expositam fluctuantēq̄ iugit inueniet
Sil̄r spūal̄ nauta nūq̄ ex sola cognitōne
maris intelligibil̄/nūq̄ ex aspectu solo/ sta
L bilitatē dīfici port⁹ poterit adipisci. ¶Mul
ta sunt i hāc sniāz ɔcordātia diuie scpture
testimonia. Sz libet vnū h̄ sigr̄ iserere
de vocatōe filioꝝ zebedei. q̄s dn̄s ihs a ma
ri galilee ad litt⁹ enatare docuit. Ubi theolo
gia mystica p sensus anagogicos cognosci
tur. ¶Uidendū ē q̄d p anagogiā. i. sursum
ductōem significet mare galylee. q̄d littus
ei⁹. q̄d nauis. q̄d vocatio dn̄i ⁊ ita de aliis
¶Itaq̄ sicut mare moralie p̄sens seculum.

sic anagogice corruptā nr̄e sensualitatis flu
ctuationē significat/dicēte sapiēte. Cor im
pii q̄si mare feruēs. Q̄ō iō mare galilee di
cit. q̄ mutatōez vl̄ migrātōem significat ga
[illegible]
pellit⁹ ad emigrātōez ꝗ̄ sensualitas inuenit.
Nūc arrogantia tumet. nūc sepe attollitur.
nūc desperatōe deiicit. nūc efferuescit ⁊ extra
seipaꝫ rapit p iracūdiā. nūc p inuidiam in
seipa frangit atq̄ fatigat. Uorax ē p glu
uiē/p luxuriā sordida voluptate ɔspumat.
eā reddit isatiabilē inexplebilēq̄ cupiditas
¶Illic deniq̄ pisces ⁊ reptilia varioꝝ desi
deriorū/quoꝝ nō est numer⁹. ¶Porro qui
descēdūt in h̄ mare sensualitatis/nauib⁹ ra
tiocinatōnū naturaliū ipi vidēt opa dei/et
mirabilia ei⁹ in pfundo. Sz q̄ pfundo? p
fundū inq̄t scriptura cor hois ⁊ iscrutabi/
[illegible]
valde opat de⁹ i h̄ pfundo q̄ studiosi pisca
tores/phi mūdiales p rhetia suaꝝ adinuē
tionū atq̄ doctrinaꝝ scrutari conati sunt.
s᷑ defecerunt scrutātes scrutinio. neq̄ enim
causam tāte taq̄ inq̄ete fluctuatōis in car
ne nr̄a attigere valuerūt. nob autē reuela
uit de⁹. q̄ peccāte pmo hoie rupta ē ɔcor
dia. scissum fed⁹ legis īdite īter rōez gubna
tricē/⁊ obseq̄ntē sensualitatē. ¶Inde q̄si iu
xta poeticā fictōnem apto eoi antro/ q̄ sce
olous fingit de⁹ ventoꝝ. mox flauerūt ven
ti. s. passionuꝫ/q̄ velut ex aduersis ptib⁹ ag
mine facto /ɔturbauerūt tēpestate magnū
[illegible]
naufragio piclitat⁹ agnoscat/mestū illō ec
clesie canticū: Cōfusa sunt hec oīa. spes. me
tus. meror. gaudiū. Nōne q̄ttuor iste passi
ones venti sunt totidē cardiales. gaudiuꝫ
q̄si ab oriēte. meror ab occidēte. spes a me
ridie. metus a septētriōe. rabido īpetu flā
tes. A q̄b⁹ exagitatū mare nostꝝ nunc ad
celū p spem ⁊ gaudiū ascēdit. nūc descēdit
vsq̄ ad abyssos p metū ⁊ merorē. hinc me
tuunt/cupiūt/gaudētq̄ /dolētq̄ /ait egre
gi⁹ poeta. ¶Sentim⁹ heu nimiū/vtinā sic
describere valerem⁹/queadmodū his pas
siōib⁹ ꝗ̄quauersum sine ordine/sine lege p
flantib⁹ abripitur a stabili eternitatis portu
nauta nr̄. i. spūs rōnal̄/faciēs opatiōem in
aquis multis cogitatōnū ⁊ affectōnū. neq̄
venit ad litt⁹ trāq̄lle ɔtēplatōis nisi pte
reūte iesu sec⁹ mare galylee. ⁊ nisi exēplo fili
orū zebedei vocantē eū seq̄t. relictis tn̄ pri
us rhetibus mūdane curiositatis /et naui

ratiocinatiõis naturalis. imo et pře zebedeo id ẽ tpe mutabili et fluido in q̃ gignimur. zebede⁹ enĩ fluid⁹ iste vl' fluens interptat. Euchat autẽ oportz spũs nr̃ sup oẽm tpis mutatõem si ad litt⁹ eternitatis z portũ ṽtuose soliditatis cõteplatõis applicare voluerit/vbi imot⁹ pmaneat. vbi figat ancoram spei depẽdentẽ a naui fidei. vbi petre stabili q̃ de⁹ ẽ p amorẽ tot⁹ adhereat/nõ casur⁹. [illegible] deriorũ z fantasmatũ ɔfusissima incõstantissimaq; multitudo. De hac q̃z naui hanc similitudinẽ z portũ nõ h̃ nouã ɔfingim⁹. dudum enĩ diuin⁹ Dyonisi⁹ ĩ tercio de diuis noibꝫ illã nobis apuit. ¶Ecce summatim p [illegible] listenti designat. Mare est sensualitas. litus eternitas. venti passiões. pisces vl' reptilia sensualia desideria z fantasmata. Spirit⁹ piscator. nauis ratiocinatio. rhetia studia mũdana. zebede⁹ tpis fluxus. mercẽnarij mũdani phi. vocatio iesu diuia attractõ. Piscari vero hoies est supnaturales vel diuinas inuestigare inuenireq; ṽitates

Septima pars principal' agẽs de amore/z eius triplici ṗpetate. et de raptu sil' z extasi. z a. xxxv. ɔsideratione [illegible] ponit aiam rõnalẽ sine instinctu dei z amore nõ posse ad finẽ debitũ puenire.

R[illegible] n[illegible] ensualitatis ad litt⁹ eternitatis. hoc est a carnalibꝫ ad spũalia pueniet. Et nõ nisi per eius amorẽ /in deifico portu stabilit⁹ atq; [illegible] ɔspicuũ est ex his q̃ dixim⁹ in pcedenti ɔsideratõe. Nam cũ ibi ostẽsum sit q̃ ñ ac[illegible] superest vt h̃ fiat aliũde. videlicꝫ p amorosaꝫ affectõem. p hãc q̃ppe cũ deifico portu nostro vnimur. z ei adherem⁹ /dicente pp̃ha. Mihi aũt adherere deo bonũ ẽ. Et rursus scriptũ est. Qui adheret deo vn⁹ spũs est. Illud q̃z clari⁹ elucescit ex ṗpetatibꝫ amoris. quaꝝ tres ad plenꝫ attingere satis erit. Amor enĩ rapit. vnit. satisfacit. Prio q̃dez amor rapit ad amatũ /z inde extasim facit. Scdo amor iũgit cũ amato et q̃si vnũ efficit. Tercio amor sibi sufficit nec aliũ pter amare q̃rit. De his itaq; ṗpetatibꝫ pcipue aliqua sunt psequenda.

Cõsideratio. xxxvi.

explicat vim amoris put est in raptu z extasi p ppas differẽtias exẽplificãdo d' paulo z exemplo naturali.

Amor rapit ad amatũ z extasim facit. Et vocat' rapt⁹ ĩ pposito eleuatio potẽtie alicui⁹ sup̃ inferiores potẽtias /z exactuatõe ei⁹ ĩ sua opatõe/cessantibꝫ vel debilitatis actibꝫ inferiorũ potẽtiaꝝ. Uel rapt⁹ est fortis actuatio et vehemẽs ĩ supiori potentia/vnd̃ cessant opatões inferioris potẽtie. vl' ita debilitant' z ligant' vt supiorẽ in sua opatõe neq̃ q̃z impediãt. ¶Porro extasim dicim⁹ spẽz q̃ndam raptus [illegible] portõe aierõnal'. q̃ spũs vl' mens /vl' itellĩgẽtia noiat'. dũ mẽs ita ĩ suo actu suspẽsa ẽ/ q̃ potẽtie inferiores cessant ab actibꝫ suis. sic q̃ nec rõ/nec imaginatio/nec sensus exteriores /imo q̃n̄q; nec potẽtie nat'ales nutritiue et augmẽtatiue/z motiue possint exe[illegible] tur z quodãmõ ɔ̃hẽdo raptũ pera extasim. Raptus est minoris efficacie in suspẽdẽdo vl' impediendo actũ inferiorẽ. Inuenit' tñ etiã in oĩ potẽtia supiore respectu iferioꝝ. Extasis ṽo ĩ sola mẽte fit/s; z act⁹ inferiorũ potẽtiaꝝ nõ solũ debilitat s; tollit funditus q̃z diu durauerit. ¶Paul⁹ itaq; exempli causa in suo raptu duo exp̃mit q̃ ɔcurrunt in extasi [illegible] q̃ rapta [illegible] in potẽtia cognitiua est mens [illegible] vel ei⁹ scintilla. Exp̃mit' scdo cessatio oim inferiorũ ab actibꝫ suis. alioq̃n quõ paul⁹ [illegible] ¶Est igit' extasis raptus mentis cũ cessatione omniũ opatõnũ in inferioribꝫ potẽtijs. Et h' ptursus subdiuidi s̃m duplicẽ vim mentis. vnã cognitiuã z aliã affectiuã. Pa[illegible] spiritũ. ¶Nisi forte alit' velim⁹ distinguere hos raptus penes obiecta vt rapt⁹ in spũ dicat' respectu itelligibiliũ sub deo. z rapt⁹ [illegible] acceptõem in scptur; legim⁹ pmittim. Inuenim⁹ enĩ de regina saba q̃ nõ habebat vltra spiritũ. q̃ñ admiratio vehemẽs suspenderat actus oim potentiaꝝ in ea respectu

corū q̄ de sapiā salomōis fuerat ꝯtēplata. N Et h̄ ꝑdici stupor vl' spasin⁹. ¶ His itaq ꝓlocutis de nōie rapt⁹ ⁊ extasis supest indagare quō hec fiāt originalr̄ ꝑ amorem: Cū igit̄ amor sit radix aliaꝝ q̄liūcūq affectionū/si ondērim⁹ q affectio potius q̄ cognitio raptū agat/patebit sufficiēter qd̄ intēdim⁹. ¶ Est in ꝑmis silitudo amoris q̄ ad pond⁹/quēadmodū vn⁹ ex sapiētib' dixit. Amor me⁹ pōd⁹ meū. illo feror q̄cūq feror. Oportet igit̄ q amor sit trahēs et rapiēs. Ferūt̄ itaq gdia ad locū stabilitatis [illegible] hui⁹ cētri. siue pōderis tēdentis ad cētrū [illegible] dorsum nō īpedita ferunt̄. Et licz amor [illegible] tudine cū natura leuitatis/cui⁹ ē supferri. tñ ipa etiā leuitas pond⁹ qddā dici pt/iuxta intentōem ꝑnoiati sapiētis. ¶ Rursuz [illegible] tem rapit̄ ad ipm ꝑsus sine cognitōe. Sz ⁊ ꝟtus nutritiua nutrimētū q̄ue sursū trahit/nō opante ad h̄ cognitiua ꝟtute. ¶ De [illegible]

Cōsideratō. xxxvii.

q̄lium scribit raptū imaginatōis/in passionatis exēplificādo.

Raptus imaginatōis sup vires sensitiuas inferiores fit ꝑ amoris affectōem. Manifestū est q amoris vl' desiderij affectio ꝑt tanta fictiōe ꝟtutem imaginatiuā trahere [illegible] orū/ obiecta ꝓpria eis opposita nō attendūt. h̄ sumpsit phs ab experientia. Et hic ē raptus q̄ dē ꝑm⁹ ī ꝑmo celo aīe. quē raptū q̄d aliud ꝑncipalit̄ efficit q̄ feruidū int⁹ desideriū rei ꝑ imaginatiōez ꝑsentate: neq enim sola cognitio imaginatiua ꝓfundā fictionē facere sufficeret. ¶ Uidem⁹ hūc raptū ī philocaptis alijsq ꝑlimis q̄s melācolicos ⁊ fātasticos appellam⁹. ⁊ q̄busdā repēte timētib' et irat̄ aut vehemēter zelātib'. Sicut aūt imagīatio vl' alie vires superiores sup sensus exteriores efferūt̄ et rapiunt̄. sic ecōtra ꝯstat aīam q̄nq sic detineri circa sensatōem exterioris obiecti ꝑ tactū/ [illegible] orū cessant aut impediūt̄. Hoc aūt ꝓpe n̄ dicit̄ raptus s̄z tractus aut demersio dū ꝑ potentiā inferiorē supior deorsum trahit̄. ⁊ ab actu suo ꝯpellit̄ cessare/qd̄ fit ī nobis ex corruptela peccati nimis heu faciliter ⁊ frequenter.

Cōsideratō. xxxviii

raptus [illegible]

Raptus rōis in actu suo sup potentias inferiores fit ꝑ volūtatis amorē. Fecerūt h̄ ꝑspicuꝰ studiosi ꝑscrutatores regularū generaliū ī varijs artib' / q̄ abstrahentes a motu ⁊ materia/ vl' spūalia meditātes q̄rune deducere et rōcinari ex notis incognita. q̄s aliq̄n volūtari⁹ hmōi appetitus cessare fecit ab opatōib'/nō tm̄mō sensuū exteriorum/vt nesciret q̄d ab extra fieret. sed [illegible] denegabat̄. Ita vt corporeū fantasma nullum irrueret/aut irrumpe volēs supiori rationis voluntatisq ꝟtute ꝑmeret̄. patuit hoc in q̄busdā/de q̄bus apud valeriū maximū nota est hystoria.

Consideratio. xxxix

est de raptu mentali siue scintilla eiusdē. et solūmodo est magis ꝑfectorū.

Raptus mētis sup potētias se inferiores fit affectōis ꝑ scintillaz menti cognatā vl' approbatā q̄ amor extaticus vl' excessus mētis noiat̄. ¶ Manuducimur ex ꝑorib' raptib' q̄ sicut crebriores ⁊ faciliores sūt. sic intelligibiliores inueniunt̄/q̄lit̄ mens ī suis actib' talit̄ efferri pōt et figi/ vt nulla inferiorū potētiaꝝ eā īterturbet. imo ꝑ vim suam affectiuaz ita seipam actuabit q vis sua intellectiua/vt sic neq se neq alia reco[illegible] sunt ꝯsequnt̄ ad intelligēdū oia q̄ doctores eleuatissimi/noiatim Dyoni. tradiderūt d̄ mystica theologia. Ea insup q̄ dicūt fieri in sapiētib' ⁊ deuotis. vt sunt extasis/mentis excessus. anagogica ductio. raptus in terciū celū. diuisio aīe et spūs. introductō in diuinā caliginē exēplo moysi. vel in sancta sctōrū cū nube oia tegente/istar aaron. Quid etiā amor vehemens. id ē mētez vehens: q̄d mors aīe viuēte spū: q̄d nox illuminatia tenebris: q̄d mors rachel ī ꝑtu beniamin: q̄d anagogica ꝯuersio iordanis retrorsum: intelligentie se ꝑsentabūt/⁊ silia.

Octaua pars pri[n]ci

palis agit de vi amoris q̄ amātē vnit cū
deo ac stabilē facit ac req̄escere vsq̄ ad fi-
nē p̄mi tractat⁹. Ordine ṗo est ↄsideratio
xl. q̄ remouet varios vniōis modos. ⁊ ⁊ue
nit ad illū quē etiā ōndit. q̄ animā dicitur
deo vnire.

a Amor vnit amātē cū amato/ac
ↄpinde hūc stabilire ac sistere fa-
cit cū illo. hec dicta ē scda amo-
ris ṗpetas. ¶ Pro cui⁹ intelle-
ctu loq̄ndū est aliq̄d de modis vnionū va-
rijs et diuersis. Sed cū hec vnio de q̄ loq̄
mur nō corpalis est sed sp̄ūalis/de corpa-
libus vnionib⁹ nihil hic dicēdū ē. Unio-
nes autē spirituales īuenim⁹/vt p̄ inhesi-
onē. p̄ informatōem. p̄ actuatōez. p̄ assistē
tiam pricipalitatis. p̄ illapsum. p̄ susten-
tatōez hypostaticā. vbi plres nature ī vna
psona ↄueniunt. Sed oīm sup̄ma vnio ē
in diuīa essentia seu natura/in q̄ tres psone
sūma vnitate subsistūt. Sz has vniones
tāq̄ huic pposito min⁹ ↄuenietes relinq̄-
mus. Hec ṗo vnio amantis cū amato ab
Aristo. in ethicis tangit̄. vbi ait. amic⁹ est
alt̄ ego. cui⁹ vniōis rō exp̄mi videt̄ cū ab
eodē dicit̄. Amicoȝ ē idē velle ⁊ idē nolle.
· Sp̄us q̄ noster cū deo adheret p̄ intimum
amorē/vnus sp̄us ē cū eo p̄ volūtatis cō-
formitatē. sol⁹ enī amor pfectus et pfecte
deo adherēs veracit̄ orat. fiat volūtas tua
sicut in celo et in terra. et q̄ sic orat/orat vti-
q̄ in sp̄ū et ṽitate. sicut orandū eē veritas
docuit in euāgelio. Nam ⁊ ip̄e p̄rēm ado
rauit dicēs. verūtñ nō sicut ego volo sz sic
tu. Itaq̄ q̄ sic vnit̄ deo ⁊ adheret p̄ amoro
sam volūtatis ↄformitatē vtiq̄ stabilit̄ in
eo. Ad quod traduci p̄t illud p̄s. Absorpti
sunt iuncti petre iudices eoꝝ. id ē in deo
totaliter stabiliti.

Consideratio. xli.

agit de erroribꝫ circa trāsformatōez aīe in
deū. ⁊ q̄d sit. et quō etiā ↄplet̄/exēplis ostē
dit et rationibus.

P a Amorosa vnio mētis cū deo/ q̄
fit p̄ theologiā mysticā/cōgrue
trāsformatio noīat̄/sicut beat⁹
Diony. et sctī p̄res locuti sunt.
sed in explicatōis modo varietas īuenitur
¶ Fuerūt enī q̄ dicerēt spiritū rōnalē dum
pfecto amore fert̄ ī deū/deficere penit⁹ a se
ac redire in ideā ṗpriam qū habuit imu-
tabiliter ac eternalit̄ in deo. iuxta illō Io-
hā. qd factū est ī ip̄o vita erat Dicūt q̄ q̄ ta-
lis aīa pdit se et esse suū/⁊ accipit veꝝ eē di
uinū. sic q̄ iā nō est creatura/nec p̄ creatu-
rā videt aut amat deū. sed est ip̄e de⁹ q̄ vi-
det̄ ⁊ amat̄. Hāc insaniā voluerūt aliqui
trahere ex verbis Bernardi in ep̄la ad fra
tres de monte dei. Hanc etiā nisus fuit po
nere almaric⁹ heretic⁹ ab ecclīa ↄdēnat⁹.
quē ṗpterea Aug⁹ int̄ hereticos noīauit et
numerauit. Hanc etiā nisus est renouare
autor illi⁹ tractatus. cui⁹ titul⁹ est de orna
tu sp̄ūaliū nuptiaꝝ/cui⁹ initiū ē. Ecce sp̄ō
sus venit exite obuiā ei. ¶ Cōtra hunc erro
rē scripsi dudum q̄ndā ep̄lam/licz in alijs
scriptis ei⁹ hunc errorē correxisse videatur
ponēdo q̄ aīa talis sp̄ remanet in esse suo
ṗprio qd habz ī suo genere. sz dr̄ tm̄modo si
militudiarie trāsformari/sicut amatoꝝ di-
cimus cor vnū et aniāz vnā/qd vtiq̄ ↄce-
dim⁹. ¶ Fuerunt alij ponētes q̄ amor crea
ture ad deū nihil est aliō q̄ de⁹. ⁊ ita q̄ spi
ritus rōnal̄ formal̄r amat deū p̄ sp̄m scm̄
Hec opinio imponit̄ mgr̄o sniaꝝ. quam
ideo doctores nō tenēt. q̄ n̄ posuit formā
aliquā dilectōis actual̄ vel habitual̄ qua
si mediā ad diligēdū deū esse necessariam
Nā si h̄ addidisset et resoluisset q̄d dic̄ hec
ṗpositio p̄. dū ait q̄ de⁹ diligeret̄ p̄ sp̄m scm̄
ctum. q̄ scz dicit causam exēplarē/tūc posi
tio sua ↄpletior et irrep̄hensibilior fuisset.
¶ Fuerūt alij q̄ p̄ silitudines reptas in cor-
palibꝫ voluerūt hāc vnionē seu spiritualē
trāsformatōez reddere clariorē. Dicūt enī
q̄ aīa sic vnit̄ deo et ī ip̄m trāsformat̄ quē-
admodū si gutta aq̄ mittat̄ ī doliū fortis vi
ni. Illa nāq̄ gutta tūc pdit esse ṗpriū/cō-
uertit̄q̄ totalit̄ ī alienū. velut etiā si cib⁹ p̄
nutritōem ↄuertat̄ in cibatū. iuxta illō qd
Aug⁹ loq̄tur in psona dn̄i. Cibꝫ sum grā-
diū crede ⁊ mādūcasti. nō tu me mutab in
te. sic cibū carnis tue/sz tu mutaberis in me
Memini me legisse q̄ ad p̄dicatōem p̄fate si
militudīs/deuota q̄dā mlier sic excestuauit
sic exarsit intrinsec⁹ q̄ ↄcepto sp̄ū selenō ca
piēs/ip̄a velut mustū nouū absq̄ spiracu
lo/ruptis venaꝝ et neruorū vincul̄ vitaz
cū sanguīe tradiderit. ¶ Traducūt aliq̄ ṽ-
bum deuoti Ber. ī de p̄cepto et dispēsatō
ne ad hunc sensum dum ait. q̄ verius est
aīa vbi amat q̄ vbi aīat. q̄si videlicz amā-
do se et corp⁹ deserat. ac ī deū suū tota p̄-

trāseat. ¶ Vez hec silitudo dficit. habetqȝ plimū de dissilitudie / alioqn rediremꝰ ad errorē ꝓus ꝯmeoratū. nō enī ꝑdit aīa ī hac vniōe suū eē ꝓpriū. sic gutta aq̄ desinit per corruptōz quā alteriꝰ generatio subseqtur ¶ Rursus ꝓpt eādē rōem silitudo trāssub [illegible] idonea ad explicādū [illegible] ī deū amāte [illegible] ferri cādentis seu carb [illegible] ⁊ carbo remanet [illegible] dā ꝓꝓetates ignis seu caloris incorꝑati. ⁊ q̄si ꝓpas ꝑdūt. vt̄ frigiditatē / rigorem et nigredinē. sic qꝫ ferꝝ illō candēs videt̄ esse totalr̄ ignis. Sic ꝓterea aer illumiatus icorporat ī se lumē solis. ita vt ex aere ⁊ lumie vnū fieri videat̄. sic ferrū affectū ꝑ magnete [illegible] ferrū aliō ad se valeat trahere. sic vapor q̄ ē [illegible] calorē aeris ꝯditōem. ¶ Dātalīū silitudinē generalr̄ ꝓ ꝓfate vniōis manuductōne de vniōe materie ad formā seu ꝑfectibilis ad suū ꝑfectū. Constat nimirū qꝫ materia añ susceptōez forme īꝑfecta ē / ⁊ sine decore / sine ṽtute / sine actōe dꝫ ei forma / mox vēit ad ꝑfectōem iuxta forme sibi vnite ꝓꝓetatem. Sic aīa ꝑuꝰ q̄z vniat̄ deo ꝑ viuificū amorē manet ī q̄dā morte spūali sine decore / sine ṽtute ad actꝰ viuificos meriti vite eterne. Si aūt deo ꝯiūgat̄ tāq̄ fontali totiꝰ vite ꝓcipio / dat̄ sibi vita q̄dā diuina. nō q̄dem ꝑ formalē inhesionē dei ad aīaz. ħ enī repugnat diuīe ꝑfectōi. sꝫ ꝑ illapsum q̄ndā intimiorē et spūalē / seclusa īꝑfectōe q̄libet. ⁊ ħ mediāte amore tāq̄ q̄litatiua ⁊ armonica dispositōe / q̄dāmō ꝓportiona[illegible] sufficit ad hūane forme susceptōez. ¶ Premissis igit̄ his silitudibꝫ dicamꝰ ꝯseqnter ad eas qꝫ amor sicut calor naturā hꝫ ꝯgregādi seu vniēdi omogenea. sic etiā [illegible] etherogenea. Cōstat aūt qꝫ spūalia cū spūalibꝫ omogeneitatē q̄ndā. i. silitudinem ſuāt ad inuicē. ⁊ a corꝑalibꝫ seu terrestribꝫ sint dissilīa. Oēme igit̄ qō ī hoīe repitur spūale vl̄ diuinuz segregat̄ q̄dāmō per amorē viuificū / ab oīni eo qō terrestre ē atqꝫ corporeū. sic fit ibi diuisio spūs et anie. [illegible] ⁊ sepat̄ ꝑciosuz a vili. ⁊ qꝛ deꝰ spūs ē ⁊ silitudo ē cā vniōis / ꝯspicuū ē cur spūs ratōnalis sic depuratꝰ ⁊ defecatꝰ / vnit̄ spūi di-

nino. qꝛ videlicꝫ filius efficit̄ cū deo. Addam[illegible] q̄ corpꝰ ipm respiciūt. Spūs itaqꝫ sic assimilat̄ deo [illegible] q̄lificat et afficit ꝯnr̄ corpꝰ ꝓpriū [illegible] formabile seu matiale / ꝑ redūdātiā spiritꝰ ad corpꝰ. Quo fit vt corpꝰ ꝓpriū sic habituatū ⁊ affectū iduat ⁊ gerat q̄dā ꝓꝓetates [illegible] actōe suspēsis. Inde est dictū Aristo. ī virtuoso inqt oīa ꝯsonāt ratōi. Sic ḡ spūs [illegible] ac ꝑ hoc resultat vnio mirabil̄ spūs ad deum ⁊ corꝑis ad spm̄.

Consideratio .xlii.

[illegible] dit / put sctē trinitati silitudiarie quodam modo in eadē stabilitat̄.

R

Ex ꝑdictā amorosam vniōem ī q̄ mystica theologia ꝯsistere videt̄. aīa q̄etat̄. satiat̄ et stabilit̄. qō facile est in ꝑmis ex ꝑori deducere. Nā cū res q̄libꝫ sit ī q̄ete dū ꝑfectionē suā adepta ē / illiqꝫ ꝯiūcta. ⁊ spūs nr̄ vnit̄ ⁊ ꝯiūgit̄ sūmo ꝑfectibili ꝑ amorē ꝑfectū / vt exinde q̄etet̄ satiet̄ et stabiliat̄ necesse est. Sic materia ī forma habita. sic lapis ī cētro positꝰ. sic res q̄libꝫ ī adepto fine suo q̄etat̄. Aīa q̄ppe rōnalis dū ꝯiūgit̄ ⁊ vnit̄ deo copulat̄ suo sūmo bono. Est enī deus summū bonum eiꝰ / ē cētꝝ eiꝰ / finis / totaqꝫ ipiꝰ ꝑfectio. q̄ d ḡ alīd ipa reqrerēt: aut ad [illegible] dero tres tendētias ꝓncipales ꝓportionabilit̄ ad triplicē vim eiꝰ siue potētiā. q̄rum vna ē ꝯcupiscibil̄. alia rōnal̄. tercia irascibil̄ noiat̄. ꝯcupiscibil̄ tendit ī bonum. rationalr̄ ī veꝝ. irascibil̄ ī arduū. Sic anīa per has vires tendētiā habꝫ ī bn̄dictā ⁊ sctāz trinitatē. Nimirū qꝛ ad eā ⁊ eiꝰ silitudinē facta ē eiusqꝫ imago ꝯstituta ¶ Attribuimꝰ [illegible] tē ⁊ gl̄iaz. ⁊ ad ħ tēdit vis irascibil̄. Oꝑtet igit̄ vt his viribꝫ satiatis ꝑ ꝯiūctōez cuiuslibet cū suo supmo appetibili / aīa rōnalis totalit̄ satiet̄ / q̄etet̄ et stabiliat̄. nā sī delectatio ī bono ꝯueniēte ⁊ voluptatis sumitate q̄rit̄ q̄d de aīe voluptate (btā marie) sentiendū ē? Audiamꝰ q̄d ꝓpha dic̄ ad dn̄m Torrēte voluptatis tue potab eos. Omis

aũt delectatio ĩ infimis pl⁹ aloes q̃ȝ mellis
habet/inq̄t satiricus/ungit cũ mel in senti
bus ꝛ vnicis/ppt̃ qḋ recte dic̃ Boeti⁹. hȝ
hoc voluptas oĩs q̄ stimulis agit fruẽtes
Si p̃terea q̄rit̃ veritatis cognitio ɔuertat̃
aspect⁹ ad ṽbũ diuinũ velut ad artẽ p̃mã/
[illegible] p̃o
tentia/si g̃l'ia/si opulẽtia. si dignitas q̄rat̃.
hec oĩa ẽ deus aĩe cũ diligẽti/q̄ ẽ merces
sua magna nimis in q̃ ꝛ oĩa se posse gl'iat̃
ap̃ls. Oĩa inq̄t possũ in eo q̃ me ɔfortat.
Deus g̃ finis ẽ aĩe/ꝛ eius vl'ia p̃fectio/ip̃e
est velut cẽtꝝ. ꝛ loc⁹ naturalis oĩuȝ deside/
rioꝝ suoꝝ. Dũ g̃ in se deficit aĩa in [illegible] urare
dei velut ad nihilum redacta nulli [illegible]
nec sibimet innitit̃ ſȝ soli deo/ vt sit e dulce/
[illegible] p
p̃mo. Renuit ɔsolari aĩa mea. mẽoꝛ fui dei
ꝛ delectatus suȝ. Dicẽs p̃ scd̃o/nihil arbi/
tratus suȝ me scire/ nisi iesum xp̃m̃ factus
stult⁹ ppter ip̃m. Dicẽs p̃ tertio/ vtinaȝ q̃
gl'iat̃ in dño gl'iet̃. Ac p̃inde nõ h̃ñs q̃ vl/
terius tẽdat/aut q̃d vltra req̄rat/q̄etat̃ aĩa
in deo atq̄ꝫ stabilit̃ possidẽs in eo oĩa cete/
raq̄ꝫ ɔtẽnẽs atq̄ꝫ p̄uipẽdens. ¶ Possent ad
hec explicanda ṽba magis ac magis sine
[illegible] hec
pauca vident̃ sufficere. Nã inexptis siue
rudib⁹ vel q̃ laboriose p̃nt h̃ũano admini/
culo excitari vt aĩuȝ ad amãdũ exercitarẽt
nll'a vnq̃ȝ ṽba ad h̃ plene capiẽdũ sat̃s erũt

Consideratio. xliii.

agit de amorosa oratõne ꝛ eius p̄prietate.
eam etiam diffinit s̃m traditõeȝ magnoꝝ
viroꝝ studiosissime.

S p Ropꝛietates ꝛ ɔditões amoris
ac theologie mystice q̃ sup̄ dicte
sunt/etiã orõni p̃fecte ɔueniẽter
ascribi p̃nt. Huius rõ est. q̄ꝛ in
aĩa ɔtẽplatiua amoꝛ/ꝛ mystica theologia.
ꝛ orõ p̃fecta/aut idẽ sũt/aut se inui[illegible]
[illegible] mystica the
[illegible] de
deo p̄ cõiunctiõeȝ affectus sp̄ũalis cũ eo/
dẽ. dñ. s. iplet illud ap̃li. Qui adheret deo
vnus sp̃ũs ẽ/q̃ nimiꝝ adhesio fit p̄ extaci/
cũ amoreȝ. Teste btõ Diony. Rursus hec
eadẽ mystica theologia dĩ sap̃ia p̃ut inter
dona reponit̃ a sapoꝛe. i. q̃si sapida sciã. vo
cat̃ p̃terea a diuino Dionysio irrõnalis ꝛ
amẽs sap̃ia/eo q̄ supat rõnẽ ac mẽtẽ/trãsi/
liẽs in affectũ. nõ q̃lẽcũq̄ꝫ ſȝ puꝝ ip̃siq̄ꝫ me

tali intelligẽtie coꝛrespõdentẽ/q̃ affectu vi
det̃ deus a mũdis coꝛde. Videt̃ inquã q̄ꝛ
sentit̃ ꝛ gustat̃ iuxta p̄missionẽ xp̃i. bti mũ
[illegible]
Greg. in omel. Amoꝛ ip̃e noticia ẽ. ¶ Nũc
ṽo recogitem⁹ de q̃ incepit ɔsideratio. q̃d
cũ [illegible]
ꝛ affectiuat̃ cognitiõis noticia. Orõ q̃dem
describit̃ q̄ ẽ eleuatio mẽt̃s ĩ deũ p̄ puꝝ et
h̃ũilẽ affectũ. Ecce q̄ orõ trãscẽdit mẽtẽ et
sp̃ĩñ. p̄ q̃nto mẽs ꝛ sp̃ũs dicũt vim cogni
tiuã itellectiuã. trãsit eni sup̄ p̄ desideriũ p̄
p̃iũꝫ h̃ũilẽ affectũ. ſȝ q̃lẽ affectũ: affectũ v/
tiq̄ꝫ mẽtalẽ aut itellectualẽ sup̄mũ. ꝛ ñ solũ
sensualẽ aut rõnalẽ/alioq̄n nõ esſꝫ orõ p̃fe/
cta/q̃lẽ loq̄mur ꝛ q̃lẽ describit ap̃ls cũ dic̃.
Orabo sp̃ũ/orabo ꝛ mẽte. sp̃irituũ ibi p̄ vo
cis inspiratõe. mẽtẽ ṽo p̄ supiori aĩe porti
one accipit. orõ ei solũ ĩ voce aut imagiati
one ṽsata/caret suo p̃fectõis ɔplemẽto/trã
seat necesse est ad mẽtẽ ꝛ coꝛ /queãdmodũ
dicebat dauid ad dñm. Inuenit seru⁹ tu⁹
coꝛ suũ vt oret te. Sic p̃terea mos eccl'ia/
[illegible]
actõem ꝛ dicere. Sursũ coꝛda. Recte q̃dẽ
h̃ facit/ne p̄phetica illa maledictõe notare
tur q̃ dicit. Popul⁹ hic labiȷ̃s me honorat.
coꝛ aũt eoꝝ lõge ẽ a me. Hãc btũs Antho
ni⁹ heremicola. hãc ceteri eleuati p̃res sen
serũt dicẽtes. Orõeȝ nõ ĩ strepitu vocũ nec
ĩ ɔpositõe ṽboꝝ/ſȝ ĩ affectõe pioꝝ puroꝝ
q̄ꝫ desiderioꝝ ita vt crebro nesciat orãs nec
intelligat se aliq̃d postulare. Sic doceȝ an
thoni⁹. Quare h̃ q̄ꝛ sup̄ se p̄ intellectũ ne
q̄uaq̄ꝫ mẽs sic affecta reflectit̃. neq̄ꝫ ɔpo/
nit aut diuidit. ſȝ puro simpliciq̄ꝫ actu de/
siderij vel amoris ĩ eo qḋ ẽ oĩe bonũ fert̃/
pausat/sopoꝛat̃. q̃si dicẽs cũ p̄pha. In pa
ce in idip̃m doꝛmiã et req̄escã. ¶ Ex p̃mis/
sis elucescit clari⁹/ q̄ mystica theologia et
orõ p̃fecta in h̃ ɔueniunt q̄ vtraq̄ꝫ ponit̃
in vi affectiua supioꝛe. ꝛ q̄ vtraq̄ꝫ est respe
ctu p̃mi ꝛ sũmi boni. Et ẽ ip̃i⁹ amoꝛ q̃daȝ
piu⁹/aut ip̃m ɔcomitãs vl' gignẽs vl' sup
ponẽs. cui amoris p̄prietates quas sup̄ po
suimus vtiq̄ꝫ ɔueniunt.

Consideratio. xliiii.

orõis p̃fectõeȝ ꝛ vbi eiusq̄ꝫ effectũ ꝛ p̃su
ctũ orãtis quã p̄ q̃b⁹ offert̃ ponit ꝛ ip̃ius
processuȝ q̃ ad p̃cellẽtiã

p Erfectio seu felicitas aĩe rõnal' T
p̄ vita p̃nti magi ĩ orõne p̃fecta

seu theologia mystica q̄ in cōtēplatōe intel lectiua reponit. Contēplatio nāq; si nude [illegible] sine dilectōe vel affectu [illegible] iā arida est/inquieta ē/curiosa ingrata inflata ē Deniq; fit lōge ab illa pace q̄ exuperat oēm sensū. Quaprop̄ cōcludere fas ē/q̄ schola orōis [illegible] laudabilior est ceteris [illegible] scho las [illegible] quemadmodum schola [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ordine ad deū. ad p̄priū subie ctū [illegible] ad inimicū. ¶ [illegible] a deū. qm̄ sibi soli dat gl'iam /adoratōez/ [illegible] honore [illegible] sibi amicū [illegible] liaris. Ac inde p̄ legem amicicie q̄ est [illegible] velle et nolle /ipa qd̄ petit accipit/ꝛ qd̄ q̄ rit inuenit. sibiq; pulsanti apit. nō sic itel lectio aut q̄uis alia opatio. ¶ Scd̄o oratō [illegible] p̄p̄ium qd̄ inhabitat purgat [illegible] cit. illuminat. q̄etans ip̄m. satiās atq; sta biliēs. ¶ Tercio orō iuuat p̄rimū nō vnū aut duos s; totū corp⁹ eccl'ie mysticū viui fico q̄d l influxu/nutrit/ꝛ capacissimo q̄ dam materne beniuolētie sinu/oīa ecclesie mēbra sua q; opa cōplectit. offerēs ea deo. ꝛ p̄ his supplicās ꝛ impetrās tanq̄ q̄stua ria q̄tissima p̄ indigentijs inopū spūaliu; subleuādis. ꝛ p̄ eleosynis graꝝ q̄rēdis at q; impetrādis /i magno ac miserabili ho spitali hui⁹ mūdi /imo ꝛ carceris ꝛ penal purgatorij. ¶ Huic opi nulla exterior ad monitio. nulla p̄sus cōpabilis exercitatio p̄t in efficaciā coeq̄ri. Nimirum q̄ frustra hec oīa fiūt et vane si nō aduenerit orō iū cta charitati. Postremo nihil ita sicut orō vires inimici seuiētis p̄terit. nihil ita tendi culos laqueoꝝ suoꝝ euacuat et ostēdit. Ali oq̄n nō dixisset p̄pha. Oculi mei sp̄ ad do minū. qm̄ ipe euellet de laq̄o pedes meos Et iteꝝ. p̄uidebā deū in cōspectu meo sem p̄. qm̄ a dextris est mihi ne cōmouear. Et rex Josaphat ad deum. Cū ignoram⁹ (in q̄t) q̄d agere debeam⁹: h̄ solū habem⁹ resi dui vt oc'los n̄ros ad te dirigam⁹. Quocir ca bene iubebat dn̄s. Oportet sp̄ orare ꝛ nō deficere. Sp̄ aūt orat. sp̄ oc'los ad deū ha bet/q̄ semp̄ pio humiliq; affectu desiderat ¶ Deniq; de orōe quā cū vera sapiā ꝛ my stica theologia conuenire diximus. de ei⁹ q̄z virtute ꝛ cōditōibus ac p̄p̄etatib; copiosus/ h̄ loco sermo posset incidere. sed de his re mitto ad ea q̄ sācti ꝛ doctores saluberrime tradiderūt. ꝛ p̄cipue Hugo de scō victo re i tractatu suo quē de orōe cōpēdiosissime ꝛ subtilissime cōposuit. cui⁹ est h̄ initium. Quo studio q̄ue affectu orād⁹ sit deus ꝛc. Legat Guilhelm⁹ p̄isien. i libello q̄ rheto rica diuia intitulat. Legant ꝛ ceteri q̄ orō nis p̄p̄ietates /vtilitates ꝛ q̄b; excludit/ q̄busq; ipedit/doctissime tradiderūt ¶ Su pest vt de p̄ctica theologie mystice i seq̄n tibus p̄sequamur.

Finit prima pars d̄ mystica theologia speculatiua.

Incipit prologus

eiusdē in partē scd̄am de theologia mysti ca practice cōscripta ab eodē sub .xij. cōside ratōib; siue industrijs.

Tractātes in lectōib; n̄ris iā a multo tēpe interrupto tpe d̄ theologia mystica secuti su mus ordinē i alijs sciētijs ob suatū. vbi p̄us tradit de spe culatiua q̄ p̄ctica. nihilomin⁹ hec scia sup̄ ceteras mīras h̄ habz p̄p̄ium vt speculatō in ea nec pfecte tradi nec plene itelligi pos sit. nisi practic⁹ p̄cesserit vsus. Quāobrem deinceps p̄ntis opis erit tradere sub aliq̄ bus cōsideratōib; modos ꝛ vias q̄bus ad theologiā mysticā habeat accessus. Perq̄ rere enī q̄d sit theologia mystica/ꝛ in q̄ vi aie reponit. ꝛ de dr̄ntia ei⁹ ad speculatiuā theologiam /ꝛ similia q̄lia p̄locuta sunt. nō satis esse debz homi xp̄iano/p̄sertim ec clesiastico. op⁹ exercitatioq; req̄rit /qd̄ vt fiat p̄dest nō mediocriter apire ea que ad opus aggrediēdū finiēdūq; necessaria sūt vel accōmoda vt ob fuerit. q̄ etiā p̄turbare solebant opantem vt vitent/q̄z elucidatio nes expedire ab his oib; q̄ in h̄ negocio tractāda pridē suscepimus. ¶ Et dicim⁹ i p̄mis q̄ magisterium theologie mystice ꝛ orōis extatice seu pfecte iesus christ⁹ sibi so li suęq; volūtati retinuit. nec ad illō huma na sufficit industria. q̄uis ip̄a non debeat penit⁹ derelinqui. Etenī si oē datū opti mū ꝛ oē donū pfectū desursū ē descēdēs a patre luminū/p̄spicuū habet cōsideratōis hui⁹ p̄ncipiū. qd̄ donū pfecte orōis p̄ lu it a diuia volūtate tenente lucē in manib;. sicut Job notat/ꝛ exponit Greg⁹. q̄ dum vult illuminat/ꝛ claudit dū vult. Ceteruz q̄ hūana nō sufficit industria posteri⁹ elu

cidabit. q tñ nõ sit psus abijciẽda docet
aplus. vocãs nos dei coadiutores/nõ cõ
pul o:es nõ f ncto:es ne dicam⁹. Dñe m⁹
nr̃a excelsa/et nõ dñs fecit hec oia. ¶ Pñt
aũt duodecim industrie psupposito p⁹ af
flatu diuino p practica theologie mystice
sub totidẽ csideratõibꝰ annotari. Pria dei
inuocatõem attẽdere. Scda ppam cple
xionẽ agnoscere. Tercia ppriũ officiũ vel
statu z picere. Quarta seipm ad pfecti
onẽ extẽdere. Quĩta occupatões effugere
Sexta curiositatẽ dponere. Septima lõ
ganimitatẽ assumere. Octaua passionum
vel affectionũ origines aduertere. Nona tẽ
p⁹ idoneũ z locũ inqrere. Decima somno
z cibo moderãter indulgere. Undecia me
ditatõibꝰ pijs generatiuis affectuũ silẽter
insistere. Duodecima spm̃ a fantasmatib⁹
auertere ¶ Has igit industrias nouissime
studui rdigere ad formã qndã tractatl'i dñ
post laboriosaz legatõem (vtinã fructuosi
orẽ) sup negocio pacis ecclastice regredi
tandẽ datũ est z a roma ad ianuã. vbi psto
labamur cõuentõz iuratã z cco:datã mar
silie/p duos cõtẽdẽtes debere cpleri i sao
na. illic pẽdente nr̃a quasi frustrati tandẽ su
mus expectatõe. Ego ne vacatõem dataz
male vacãdo csumerẽ/sed obedirẽ dño di
centi p pphãm. Uacate z videte quoniã
ego suz de⁹. vacaui vt viderẽ q rõe/qua ve
industria ctingeret essentiã dei cũ sua exal
tatõe contẽplando cognoscere/z cognoscẽ
do cõtemp' ri.

Cõsideratio prima

mystice theologie practice tres vocatõnũ
modos fm triplicẽ in deũ cuersionẽ anie
z triplicẽ statũ tendentiũ oñdit

Industria prima

I d Ei vocatõez attẽdere. ¶ Uocat
deus ad salutẽ oẽs hoĩes. siqdẽ
vult oẽs hoĩes fm aplm saluos
fieri. hinc ille naturalr apud vniuersos in
delibilisq ad beatitudinẽ appetitus/nihi
le min⁹ in via diuĩe vocatõis ali⁹ sic aliꝰ
sic ambulat. fm diuisiões graz ammistra
tionũ et opatõnũ. vt deducit apls. Alij q
dem p spiritũ dat sermo sapie. alij aũt ser
mo scie. alij fides. alij gr̃a sanitatũ. alij ope
ra virtutũ. alij pphetia. alij distinctio spiri
tuũ. alij genera linguaz. alij interptatio ser
monũ. Hec aũt oia opat vnus atq idem
spũs/diuidẽs singul' put vult. Sic corp⁹
vnũ ẽ et mẽbra habet diuersa/officiaq va
ria. Ecce q sermo sapie q cũ gr̃a ctempla
tõis plimũ silis ẽ/vel eadẽ reputat/datur
p spm̃ huic aut illi/nõ oibꝰ. sicut nec gr̃a
sanitatũ. nec fides. hoc est (vt arbitro:) par
in credẽdo. nec opatio virtutũ. nec pphetia
z ita de reliqs. ¶ Queadmodũ igit nõ oẽs
vocatos ad gl'iaz adipiscẽdã conari cõue
nit ad quãlibz admĩstratõis vel opatõnis
grãm indifferẽter. Sic nec vniuersos op
tet ad sapie vel ctẽplatõis studiũ se trade
re. Hoc in scientijs vl' artibꝰ reliqs docuit
etiã phs et post eũ Tulli⁹ debere poletiã
tes attẽdere. qz nõ oia possum⁹ oẽs. Et h
clari⁹ ẽ qz vt curiosius indigeat declarari.
Quãuis assignatio causaz in pticulari sit
varia/z freqnt electio difficil. iudicãdo de
qlibz. tu ad hãc opatõem i corpe mystico.
tu ad illã elect⁹ es/conetis facere certã vo
catõem tuã ad salutẽ. ¶ Prodest vero nõ me
diocriter cõsiliũ accipe/z accepto credere/
viroz exptoz spũaliũq qles iudicãt de oi
bus. Iuuat insup circũstãtias psonales at
tẽdere vt corpis sic vl' sic cplexionati. Se
tus qz in republica/loci ptereaz tẽpis vel
memorie et iudicij. aut qlis in irascibili. q
lis in ratõnali. qlis in cõcupiscibili repitur
¶ Hinc facit vt nõ oẽs ad grãm vocati cõ
templatõis pñt qñq sublimi⁹ ferri i deuz
trepidi z anceps tamen timent. mũ iudici
suum et mgr̃m austez. cui⁹ irreuocabilis
est ordenatio. Rugiunt hi freqnt a gemitu
cordis sui plãgentes ad deũ. Quis nouit
ptãtem ire tue. et p timore tuo irã tuã dinu
merare? Et illud. Si iniqtates obseruaue
ris dñe/dñe qs sustinebit? Illud insuper.
Nõ intres in iudiciũ cũ suo tuo dñe. qz n
iustificabit i cspectu tuo oĩs viuẽs. Rur
sum qz. Dñe ne i furore tuo arguas me zc.
Et varia i hãc sniam. apd istos nõ tã desi
derat pmiũ qñtũ eternũ suppliciũ formi
dat. qle pfecto formidare cautũ z licitũ ẽ.
¶ Inueñies alios qs mercẽnarios dicim⁹. y
qz mercedẽ p obseqo celestẽ expetũt a deo
tãq rege liberalissimo. aut tãq a pre miseri
cordiaz z toti⁹ csolatõis/dicẽtes ei. Pa
ter peccaui in celũ z corã te/iã nõ sũ dign⁹
vocari fili⁹ tu⁹. fac me sic vnũ ex mercẽna
rijs tuis Et hi qdẽ recte agũt tãq filij si
bi male conscij. sz nõ vsqq qq ad pfectum.
¶ Sũt alij rariores/q aĩo neq seruili neq
mercẽnario/z pl⁹ qz filiali rapiunt in deus
velut obliti sue seruitutis/sue mercedis/sue

paternal autoritate fecunt. o vel tamicus ad amicū/imo suauiori familiaritate ꝯiungunt ei sicut spōsus ad spōsam. dicit ꝙ aīa q hmōi est. dilect⁹ meus mihi. ⁊ ad me ꝯuersiōes ei⁹. Et illō. Quid eni mihi ē ī celo/supple ꝓ mercede. ⁊ a te q̄d volui sup terrā/supple ꝓ supplicij vitatiōe. defecit caro mea ⁊ cor meū/de⁹ cordis mei/⁊ pars mea de⁹ ī etnū. ¶ Nūeram⁹ ꝑmos īter incipiētes. alios īter ꝓficiētes. ꝑfecti sunt reliq. ita tn̄ vt ad ꝑorē similitudinē crebro sese reuocēt. se arguāt. se hīc iudicē seuerissimū. se mgr̄m vl' dn̄m/vel p̄rem ꝯseruatorē vltorēꝗ negligētiaꝝ cū tota mētis ꝓstratiōe recogitēt. Aliōqn veterāt illad nisi ī timore dei instāter te tenueris cito subuertet domus tua. Nihilomin⁹ etiā aut post offensas admer atoꝗ reuerti ad sponsum [illegible] dictū ab eo ꝑ Hiere. Tu ꝗ fornicata es cū amatoribꝫ tuis m̄l'tis/reuertere tn̄ ad me ⁊ ego suscipiā te. ¶ Proinde liberū sit vnicuiꝗ iudiciū/ego iterum opinor/cōsultiorē obseruatōeꝫ apd̄ plīmos istā esse q deū sicut p̄rem nostꝝ q in cel' ē ꝓponit sibi vl' ad timorē reuerētialē incutiēdū/vel ad amorē filialē infundendū. et vniuersaliter ad oīa sine laboriose ꝑegrinatiōi necessaria reuerēti fiducia postulādū. ¶ Quippe nomia hec. dn̄s/iudex/mgr̄/iust⁹/reddēs vltionē velociter/⁊ siliꝗ/vehementi⁹ pauorē ⁊ min⁹ amorē incutiūt. ¶ Rursus hec nomina spōsa/amica/spōsa manēs ī delicijs ⁊ in cubilibꝫ aromaticū/dilect⁹/pulcer ⁊ rubicūdus manens inter vbera. cui⁹ leua sub capite et dextra amplexat. modicē apud q̄sdā ꝗ sanus esset affectōeꝫ/minusꝗ sincerā ꝓcurāt. Nomē h̄ p̄r noster mirū modis inter vtraꝗ fecit ꝑtē/vt ⁊ timor sit cū dilectōe/⁊ dilectio cū timore.

Cōsideratio secūda

docet vigilandū ad cognoscēdā ꝓpam ꝯplexionē/⁊ ꝙ natural' inclinatio ad m̄lta hominē [illegible] vl' impedit q̄d ⁊ [illegible] inserere bonā naturā innatā a parentibꝫ vel aliūde vel in iuuētute acq̄sitam dicit mirabiliter esse operosam

Industria secunda

2 p Ropam ꝯplexionē agnoscere. ¶ [illegible] cognitū sic accipiendū est vt nō necessitatis vl' coactōis sit hec scīa/sed inclinatio nis. Iuuat aūt miris modis ad opatiōes has vl' illas ꝯformitatis inclinatio naturalis. sicut ex aduerso dissonans tātū obest ꝙ vix libras animi/vix disciplinatio/vix conat⁹ assuefactōis sufficit euīcere. ¶ Tradit btūs Greg⁹ quē in arte ꝯtemplatōis sepe diuꝗ ꝯuersatū ꝯstat/q̄sdā hoīes inuenire nature tā inq̄ete ⁊ varie vt ociū ꝯtemplationis vl' non possint vel molestissime possint ferre. ad q̄d alij nature tranq̄llioris aptissimi/ꝑniꝗ sunt. ꝑmos ad actiōem. secūdos mittit ad ꝯtēplatōnem. Ceteꝝ q̄s nesciat q̄sdā ex hoīb̄ pl⁹ vigere ī irascibili ꝑtute quosdā in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad bonā [illegible] [illegible] idipm ꝓuehunt/q̄b̄ facili' suadet veritatis amor/cognitio splēdoꝛꝗ mirific⁹ viuere ꝯformit' ad candē rōem quā excolēdam susceperit. Porro molle cor ⁊ amicabile vidēs apud alios flexibiles ad ea q sunt cōpassiōis vel amoris. qual' vt plīmū dscribit aīa scīa q tota liq̄facta est vt dilect⁹ ille su⁹ totus desiderabil' locut⁹ ē. Talē aīam facili⁹ ad ꝯtēplatōis regem trahit ꝯsideratio. nūc dn̄ice passiōis. nūc diuīe dignatōnis. ac dilectōis ad seipam. nūc ꝯuersatōis pie ac dolorose sctōꝝ sctāꝝꝗ ꝓcedentium. In q virtute sepi⁹ viget femine⁹ sexus. qui ꝓpterea pi⁹ deuotusꝗ noiat. ¶ Perspicua aūt ē causa ē cur facili⁹ hoc vl' isto mō q̄s trahit ad ꝯtēplatōeꝫ/cū actōes actiuoꝝ sint ī patiēte bn̄ disposito. dispositā ꝗ est sensualitas obedire spūi sursū intēto/ q̄ū habꝫ [illegible] pit. ¶ Porro quantu ex gestis eoꝝ concere mihi datū ē/pl⁹ in Hiero. ⁊ Amb. viguit irascibil'. in Augus. ⁊ sctō Tho. rōnalis. ī Grego. et Bern. ꝯcupiscibil'. Quāuis nō dubitē in q̄libꝫ illoꝝ potuisse repire vicissim molle cor/amicabile/flexibile ad ea q dilectōem faciūt. alioq̄n cor duꝝ quō non male habebit in nouissimo. fuerit q̄s in q̄libet studiū vehemēs ad inq̄sitōem ꝑitatis zelusꝗ feruid⁹ ad oīs inhonestatis ꝓsecutōem. ¶ Postremo gaudeāt bene nati/siue hoc habeāt a solo dei miracl'o. vt Johānes baptista. siue ab influxu supioꝝ corporum. siue a ꝓxima radice parentum. vel ab educatōe bona que mo[illegible] facit [illegible]

vndecunq3 puenerūt. neq3 grām talē inuacuū recipiāt. Videat autem quisq3 (vt ait Ber. q̄m verbū qđ egredit̄ de ore dei nō reuertet̄ ad eū vacuū. sed pſperet̄ & faciet oīa ad que misit id. vt dicere possit & ipse Grā dei in me vacua nō fuit. Nā in iniuriam cedit donātis donū negligere/nec eo vti qđ donatū est/qđ esse ɔstat intolerabil' ſupbie displicentis et ingrate.

Cōsideratio tercia

statuū et officiū toti⁹ eccłie breuiter. & q̄d vnicuiq3 ɔueniat ostendit

Industria tercia

To Statum ppriū vel statū respuere. ¶ Plurimā officiorū statuūq3 varietatē i republica q̄s enumeret? Nimirū iā dictū est/q̄m sicut i vero sic in mystico corpe diuersa mēbra nō eūdem actum habent. Cū autē ociū & vacatōem ab exterioribꝰ curis ɔtemplatio postulet. & plures inueniunt̄ q̄ statꝰ et officia q̄bus alligati tenet̄ negant exerceri sine mlto strepitu curarū. & exercitatōne corporis et sensuū: q̄d superest nisi tales arcere a ɔtēplatōnis inq̄renda reqe. Alioquin neutrū feliciter aget hō/quem medios inter strepit⁹ versare necesse ē/videbūt quoq3 eū hostes & deridebūt sabbata eius. ¶ Sileam⁹ interim opa mechanica/mercaturas/rusticationes laboriosas/mrimoniale vinculū qđ impellit mlierē cogitare q̄ seculi sunt/quō placeat viro suo. & virū puidere vxori et liberis [illegible] q̄s licz Grē. dicat oportere p̄ cūctis ɔtem[illegible] voluerint ɔtēplatōis adeptōni studere dū deberēt subditorū necessitatibꝰ corpalibus & spūalibꝰ intēdere/ipi semetipos irrident & fallūt. tēptatōi quoq3. id ē curiositati potius ascribi tūc debz si curā plebis deserētes q̄rāt in suauitate ocij ɔtēplatiui delectari. q̄ppe deserūt pceptū dei necessariū/voluntarijs & nō necessarijs intēdētes. Secus pro vbi ɔtēplatio cessit alicui in talē familiaritatē q̄ ambidexter fact⁹ pōt imperturbatus velut angel⁹ dei ɔtēplādo agere & agēdo ɔtēplari. aut saltem ptin⁹ absq3 multa difficultate de hoc migrare. dareq3 se in alterū. qualē esse ɔuenit eū qui in statu pfectionis exercēde posit⁹ est. ¶ Est porro status [illegible] tendere ad pfectōem hāc inq̄rendā. q̄m in schola deuotōis & oratōnis ad hoc tradicī sunt vt sint velut oculi cetera mēbra corpis mystici dirigētes tā ad seipsa q̄3 ad deum. ¶ Sunt attamē ne ignoram⁹ int̄ eccłiasticos etates statuūq3 varietates pl'ime. atq3 aliter pueril' etas. aliter adolescētis. alit̄ iuuenilis. aliter viril'. & ɔsequent̄ senilis sua req̄rit instituta/ totū nihilominus apō tales q̄cq̄d agit̄ docet̄ aut īponit̄/vt ad hūc quiete contēplatōis finē vel sero capiēdū ordinēt̄ necesse est. Infantibꝰ & pueris q̄3 q̄3 pax capacibꝰ puidendū ē solicite. ne puersis & obscenis pbis picturis aut exemplis inficiant̄. Imbuant̄ poti⁹ ad oppositū. s. totius pudicicie ac pie religiōis pbas picturas & exēpla. Nam q̄ semel est imbuta recens suabit odorē testa diu. Ve scandalizantibꝰ pusillos hmōi/aut non debite docentibꝰ. Adolescētiores aūt pl⁹ onerandi sunt exercitatōnibꝰ etiā corpalibꝰ repsiuis earū q̄ tūc violētiores insurgūt passionū. q̄bus p assuefactōnem & etatē moderatas/illō qđ superit vite totū laxet̄ ad ociū ɔtēplatōis libere capescendū.

Cōsideratō quarta

dicit q̄ oēs tenent̄ se extēdere ad pfectōem sub pena damni psentis & futuri. q̄ntūq3 p̄fert̄ vita cōtemplatiua actiue loquit̄

Industria quarta

ſ Emet ad pfectōnem extendere. ¶ Vox mltorū ē/suffic mihi vita cōis/sicū infimis saluari potero satis est. Nolo merita aplorū. nolo volare p summa. incedere p plana [illegible] sum. Sed viderint hi q̄ iā impfectio est nolle esse pfectū. In via enī dei nō pgredi regredi est. Damnat̄ inutil' seru⁹ piger q̄ talentū suare cōtētus/illud in fenus nō tradidit. ¶ Facimus hoc pspicuū in exēplo familiari. Habet aliq̄s ppotens nobilisq3 paterfamilias plēs filios quēlibet aptissimū ad amplandū honeste rē familiarē industria sua. vn⁹ illorū aliīs laborātib⁹ sedet in domo piger & iners/nihil curās/dūmodo nihil sordide viuat. nihil altū. nihil pclarū vel dignū ingenio suo/aut paterna nobilitate recogitet. dicit sufficere bona iam sibi habita. & q̄licunq3 vita vti. Euocat aūt p[illegible] eum ad actus sublimiores & arduos/monet stimulat. q̄s nō facile viderit quō h[illegible] us si obaudit nec obedit odiosus erit p[illegible]. Sic sil'r ponit̄ apud patrē celestē his q̄

trahit ad carismata meliora/ ad act⁹ diuiniores/ dū torpescunt hereticos infimis nec ad pfectōem semet extēdentes. ¶ Nō tñ intelligi volumus de illis q̄ nullo statu vl' officio dūiliori sic alligati tenent' q̄ absq̄ p̄cepti trāsgressiōe neqant ad altiora ꝯscendere. Hic interim pfecto altissimū merito reputari ꝯuenit q̄ obedientiā diuīe iussiōis opantur. ¶ Illud aūt aduertendū est deniq̄/ q̄ et si maria poterat honorabilit' cum martha hospiti christo ministrare/ collaudat eā nihilominus diuia sapiētia/ q̄ vni intēta optimam prē elegerit. Itaq̄ maledict⁹ est q̄ ptem suā aliter (licz faceret) facit deteriorē. Ex his ꝓpo palam deducit' q̄ cū vita contēplatiua (sicut ostendūt theologi) pfectior sit q̄ actiua. q̄libet ad ꝯtemplatōez idoneus nō [illegible] necessitate pōt ad illā licēter se trahere/ dimissa actōe. Des in hec fides Aug. dicenti. q̄ si negociū. id est actiones charitatis nemo imponit (intellige supioris iussiōe vel euidenti necessitate) studendū ē ꝯtemplande ṽitati. ¶ Nec opposuerit aliq̄s facultatem quā haberet isto mō pficiēdi in vita actiua et cōdēnationē suā si talētū abscōderit. et ī q̄ posst̄ negociari p̄dicādo. vl' paupib⁹ ministrādo/ q̄māxime abūde pficit eccl'ie vir cōtemplatiuus obseq̄iis deo de corde vl' oculo/ vbi alij de manib⁹ ore vel pedib⁹ subseruiūt. ¶ Porro multi sunt apō quos dānabil' iudicāda essēt obmissio ꝯtēplatōis inq̄rēde. quemadmodū positi in schola religiōis q̄ est schola deuotōis orōis et fletuū. Q̄les insup esse ꝯuenit eccl'iasticos q̄ labores populorū in ocio possidēt vt custodiāt iustificatōes dñi et legem ei⁹ exq̄rāt. Quales demū plures inueniunt' viri et femine de seclo. q̄bus [illegible] ingenia [illegible] tūt. vt se totos in deū ꝯuertāt et rapiāt [illegible] sint itaq̄ apud eos fides spes et charitas Subtilior institutio nō magnope inq̄rēda est vt toti trāseāt ī affectū cordis bonū

Cōsideratio quinta

docet fugere supfluas occupatōes et amore i deū [illegible] delectatōe [illegible] modo [illegible] in claustralib⁹. et cantū altū dicit et verū est diuius esse impedimentū

· Quinta industria

A Occupatiōes effugere. ¶ Scribe sapientiā (ait sapiēs) in tpe ocij. q̄ minorat' actu pcipiet eam. ppterea sunt in paucis act⁹ mi/ si studere vis bone mēti. quā nemo occupat⁹ (si Senec. credit') inuenit. nō dicit habuit. hoc enī falsum esse in iā pfectis cognitū ē. Non pōt auis alligatas habēs alas vel [illegible] vacuas se ferre p auras. Et nec hō pedib⁹ implicatis enatare. Occupat⁹ nihilo magis ad serenū ꝯtēplatōis ether pt semet euehere/ vacua sit opt⁹ latitudo pagine cordis. nec impleta curis. vl' sollicitudib⁹ ꝯtracta/ nec offuscata tetris passiōib⁹/ vbi sapiētie tam immēsa doctrina scribi cōquerit'. Capiamus ex arborib⁹ exēplū quāz humor nutritiu⁹ q̄ ad pceritatē ramoz sursum ducendus erat defluit inutilit' p ima/ si cortex ex vulnere rimā habuit. Amor aūt in anima nunq̄d non apte dicet' humor suus/ q̄ pfecto p infima liquescit/ dum p passionū carnaliū seu curaz terrestriū vulnera lacerat'. Tūc nempe viā facit nociturā amori sui nutrimento ꝓius q̄ supius ad celestiū desideriorū vegetatōez deducat'. Hoc gemūt his q̄ dū amoris sui pēnas vellet in alta cōtemplatōis librare/ ptin⁹ effluit amoris ill⁹ humor ea pte q̄ cor aptū inferi⁹ inuenerit/ vel ad curā rei familiaris/ vl' ad vindicte recogitatōem. vel ad aliquā hmōi sollicitudinē [illegible] ta dicēs. Qm̄ lūbi mei. [illegible] ē. affectōes īplenti sunt illusiōib⁹. Et reuera illusiones sunt. q̄s alibi vocat vanitates et īsanias falsas/ et confabulatiōes iniquorū. His obsistere liricus voluit dū ait. Si non intendis studijs vel rebus honestis/ iuidia vl' amore vigil torquebere. Sed quis obsecro liberatus est ab istis vt nō aliq̄ū molestetur ab eis/ puto q̄ null⁹ hō viuens. q̄ vtiq̄ ē vniuersa vanitas. Uerz aliud est tradere se sponte vl' ex officio vel studio talib⁹ occupatōibus. aliud est eas toto desiderio mētis/ manu discretōis sollicite abigere/ tanq̄ importunos strepidulasq̄ muscas [illegible] circūuolātes. ¶ Quereret aliq̄s de occupatōne religiosoz multorū in psalmodijs et canticis altisonis multiplicatis sup numerū. Obstant ne ꝯtēplatōi vl' acq̄rēde vl' ex[illegible] Et q̄dem btūs Aug. flebat vberrime in canticis suaue sonantib⁹ ecclesie/ vocibus eius aliter cōmotus. et eliquabat' veritas ī cor eius. Sed an esset vnus ex cantantib⁹ expssum nō inuenio. Quia vero ad compan

B

dam cõtemplatõis ɋtẽ pl⁹ gratia ꝓuchit
ꝙ industria. qꝛ rursus interpolatio fit in
cantibꝫ/nõ est incredibile quosdã ex sic oc-
cupatis mẽtibꝫ tñ ad hoc ipm̃ sentire sup-
[illegible] excessus/ꝑsertim vbi ɋs satagit
[illegible] rõnalis. ⁊ tandẽ spũalis. post
vtrũqꝫ. Et hec forte multiplicatio statuta
est magis ꝓpter animaliũ mẽtes interim
occupãdas. q̃. s. altiora nescirẽt ɋte secum
meditari/nᶜ ocio vti/ꝙ ꝓpter spũales qui
rari sunt. et quales bñ instituta religio pos
set fortassis a iugo tali liberiores reddere.
ne vel semꝑ araret bos cũ asino. vl̃ ad pe-
des iesu sedens nũqꝫ Maria reperiretur
apud eos. sed sola martha. O, si te canen-
tem in psalmis deducat victor de⁹ ac spiri
tus su⁹/sup̃ hec excelsa fluẽtoꝝ supioꝝ/ni
hil forti⁹/nihil beati⁹. Itaqꝫ btũs popul⁹
ille q̃ scit iubilatõem. q̃ psallit sapiẽter/im
[illegible]
ũ bone talis aĩa/que nõ est velut terra sine
aqua tibi. ꝙ salubrit̃ agit̃ cũ hac columba
tua. sponsa tua. amica tua. ꝙ salubrime ꝑ
sus/ꝙ beniuole. Nam et ꝑceptũ religiose
laudis implet in horis dicẽdis/nihilomi-
nus gaudet ꝑuilegio alicui⁹ in alti silentij
solitudine. ɔtẽplantis. vtiqꝫ fortior hec ꝙ
illa. beatior qꝫ dicẽda ẽ. ¶ Prodest ad hoc ꝓ
sum ꝑuenire tpus oratiõis/ex ꝑmeditãdo
que depromẽda sunt/vt liberi⁹ trãseant in
affectũ. ¶ Prodest ⁊ conari trahere illa q̃ di
cunt̃ nõ tam ad cognitõem subtilẽ ac mul
[illegible]
vbi min⁹ cognitõnis ibi pl⁹ affectuũ. In
trat quoqꝫ dilectio vbi cognitio foris stat
[illegible]
vl̃ cythare. qui carmĩs armoniam nõ ma-
gno ꝑe dũ̃ndicãt/satꝫ habẽtes iocũdos ex
ultantis tripudij numeros exercere/quos
ꝓuocat ipa modulatio. Tu sil̃r id qd̃ legis
[illegible]
festim in affectuꝫ/velut aspirãs ex intimis
olfaciens aut gustãs. vt si audieris pater
noster. assurgat primus anim⁹ ad reuerẽti
am simul et dilectionẽ. ad postulatõem fi-
[illegible] ꝓ necessitatibꝫ tuis fratrũqꝫ tuorũ. q̃
rum pater ɔmũis est. Arripe generosũ no
bileqꝫ ɔtẽptũ oĩs sede rusticitatis/tu q̃ tam
regio patre gl̃iaris. displiceat tibi atqꝫ ge-
mas exiliũ cui celestis hereditas filiatõis
titulo/cui⁹ pater in celis est reseruatur. Ta
les quoqꝫ affect⁹ inuenire ẽ sine nũero vel
termino/de die in diẽ suaues ⁊ nouos/ve

lut in fauo vl̃ in menna/vl̃ i nucleo recõdi
tos/qui vbertim fluent si ɔtemplatõis de
te cõpreꝭsseris.

Consideratio sexta

dei dispositiõem circa bonos et malos eo
qꝛ abutunt̃ suis bñficijs ponit. ⁊ breue q̃
iuste reddere vel ꝑmittitur. sedecim osten-
ditur ratõnibus.

¶ Industria sexta

Curiositatẽ deponere. ¶ Curiosi-
tas est studiũ circa inutilia/aut
vtilia magis ꝙ liceat/deceat vl̃
expediat. ¶ Noli ꝑcor ad ocium
cõtemplatõis anhelare tanqꝫ cogniturus
aut aliis ostẽtatur⁹ tantũmodo sublimia
[illegible] cualem ex veracissimis sanctoꝝ at
testatõibus fide quadã accepisti. Et non
poti⁹ vt inde vilior sis ⁊ abiectior sis ocu
lis tuis/visa ꝑspicacius indignitate tua
in cõparatõe recogitate diuinitatis. Sis
insup̃ cõtra tẽptationũ tela robustior/⁊ fer
uentior quoqꝫ in amorẽ dei ⁊ ꝓximi. et vt
demũ currẽdo viã mandatoꝝ dei alacrior
inueniaris. Tene ⁊ audiẽs cõtremisce. qꝛ
sunt filij infideles ⁊ alieni sunt serui neqm̃.
quos aliqñ cibare sustinet pater celesti ex
adipe frumẽti. et de petra melle saturat eos.
Quemadmodũ apud aliquos ex ꝑlatis ⁊
ꝑncipibꝫ videre ẽ/qui cõdemnãdis paulo
post ad mortẽ mittit aliquotiẽs in carcere
de ꝑciosis mense sue reliquijs. Propterea
[illegible]
tia cõtemplatõis numerat̃ inter gratias ꝑ
tis datas/que sicut spes/fides/et prophe-
tia. aut alie virtutes põt informis ⁊ sine cha
ritate haberi. [illegible] nisi in domi
no gloriabit̃: Ve ve tibi humana ꝑsum-
ptio/qñ has ⁊ sil̃es gratias spũales repi-
re est apud maledictõis reprobatõisqꝫ fili
os. vel in augmentũ sue damnatõis visu le
gratissimo dono dei/vel ad alioꝝ erudit-
nes/vl̃ ꝓ qualicũqꝫ laboꝝ suorũ/velut fal
[illegible] pro tali nu-
mismate talis merces. dicit ꝓuerbiũ. For
nicati tñmodo ɋsierũt in donis dei ꝑ im-
probam dilectõem aut ꝑsumptões. Quid
igit̃ desideriũ eoꝝ attert eis de⁹. sꝫ iratus.
Audiũt illd̃ euãgelicũ. Accipe qd̃ tuũ ẽ et
vade. ¶ Hinc ꝓuenit ex dispẽsatõe miseri-
cordie dei/qꝛ ab electis suis sepe declinat
ipe/sꝫ nõ i ira nec i finẽ. Abyssum eo iudi
ciorum eius q̃s inuestigabit: ¶ Possumus

nū ex dictis sanctorū q̄ sepe deo inspirante locuti sunt q̄sdā hmōi mysterij causas ag scere. ¶ Fit h̄ q̄nq̄ꝫ ⁊ sepiꝰ ad hūiliatōēꝫ vt retundat̄ supbia/vl̄ q̄ pfuit vel ne surrepat puidet̄. Propterea testat̄ expꝰ Bern̄. Uere nihil esse efficaciꝰ ad grām hāc vl̄ inueniendā/vl̄ retinēdā vl̄ recupandā/q̄ꝫ si sp inueniar̄ no altū sape s꞉ sape ad sobrietatē. Deniq̄ꝫ btūs vir q̄ sp est pauidꝰ. ⁊ sup custodiā suā stat. ¶ Fit h̄ aliq̄n ad desideriū vehemētiꝰ ignīēdū. quēadmodū ignis flatu ꝯpssus erūpit ardētior/⁊ vt discamꝰ grā dia grāditer q̄rere. ¶ Fit hoc vt ab hoīe sua fragilitas/⁊ abyssus miseriaꝝ pfundiꝰ ⁊ exinde clariꝰ sentiat̄. q̄tinꝰ vilescat ipe sibi/recogitans q̄lis ex se sit. ⁊ q̄lis ex dei munere e[illegible] le possit. ¶ Fit h̄ aliq̄n ad induēdū vice [illegible] ¶ [illegible] interim [illegible] qu[illegible] rente penalitatū tota imersa q̄tinus ita satisfaceret p pctis nō suis s꞉ alienis ¶ Fit h̄ q̄nq̄ꝫ ne q̄s idoneꝰ in doctria alios iuuare aut in re aliā velit assidue sic ociari sibi. sic [illegible] ritatis spernat/⁊ Lye fecūdationi neq̄q̄ꝫ i uigilet Horret itaq̄ꝫ natura bn̄ instituta pigriciā. ppterea si nō in altis possit/saltē vel in infimis q̄ret occupata pficere. Quo euenit vt sic ifirmata aīa/sic hūiliata pficiat̄ omp[illegible] ¶ Fit h̄ vt [illegible] tem ptatus discat ex his q̄ patit̄ obediētiā cetera sq̄ꝫ virtutes q̄tinus eas postmodū edoce[illegible] q̄mur meliꝰ que meliꝰ cognoscimꝰ. Illud autē meliꝰ cognoscimꝰ/quod intimiꝰ exp[illegible] ¶ Fit [illegible] erogatōe obligatōem diuīe iussiōis. ¶ Fit hoc ad punitōēꝫ venialiū defectuū/tāq̄ꝫ si pr̄ indulgētissimꝰ vl̄ auertat interim faciē [illegible] exinde studiosior sit in om̄i modestie custodia. Et ne minima negliḡēo paulatim decidat. ¶ Fit h̄ q̄nq̄ꝫ vt coḡscat̄ illud apl̄i. Nō est volētis neq̄ꝫ currētis. s꞉ p industriā [illegible] spicuū ē. q꞉ postq̄ꝫ hō sibi dixerit. Tu tali die tali hora vacuꝰ eris ab om̄i occupatione. tu certissime aptꝰ eris ad suauitatē cōtemplatōis degustādā. Tu sic ages. sic te disponeis. Sed q̄d꞉ veniet illa dies. veniet ariditas ī aīa amarior. fastidiū spiritus. horror lectōis ⁊ orōis/tenebre ⁊ pturbatio. ac ex aduerso dū tu nihil horū pposuerīs/grā supueniet q̄ nō sperabat̄ hora. ¶ Fit hoc aliq̄n ad purgatōem maris spūal̄ magni ⁊ spaciosi/qd̄ ex nimia q̄ete sicut ⁊ materiale sordes ꝯtrahere solet. q̄s exagitatio cōmotioq̄ꝫ depellūt. ¶ Fit h̄ aliq̄n vt innotescat si grātis aīa timet deū. si parata ē. s. obsequi. pp̄rijs expensis tribulatōnū ⁊ dolorū. quēadmodū si stipēdia ꝯsolationum ⁊ suauitatū ab impatore suo reciperet. ꝯ illos q̄ orōnem suā vel effundere nolūt vl̄ inefficacē credūt/nisi ꝯsolationū sentimēta meruerint. q̄si nō fingeret vnq̄ꝫ deꝰ laborē in pcepto. ¶ Fit h̄ q̄tinꝰ oblectet̄ hō ne sp putrescat aut ne fornicari icipiat ī donis dei ca p se [illegible] ctās [illegible] nē [illegible] onario vl̄ obolo vl̄ pomo aut cibo. q̄ postmodū pncipatū daturꝰ est aut regnū. q̄s nis indulgētia pncipis aut patris/illa q̄nq̄ꝫ minora det ad ꝯsolatōem ⁊ ad amoris īdiciū/reseruās postmodū nihilominꝰ excellētiora ad pmiū. ¶ Fit hoc q̄nq̄ꝫ vt dissimulet [illegible] tur expēsis. Sicut ait dauid ad filiū. Ex q̄bꝫ expēsis꞉ lachrymis pijs/gemitibꝫ/ieiunijs/vigilijs/ceterisq̄ꝫ corpa ꝯuātibus. aut forte q꞉ aīa iunior n̄ poss꞉ sustinere cōstatē spūs. si iugiter introduceret rex eam in cellaria vinaria sua. ppterea clauē gerit [illegible] ¶ Fit h̄ vt pascet te deus sicut aquila pullos suos ad volandū. ⁊ mater filiū ad ambulādū. Uides q꞉ deserit mater filiū hac industria vt derelictus clamet ad eā. vt q̄ꝫ regrediēs cautior sit adherere sibi. Cautior insup/ne cadat p spicere ⁊ quesitā matrē letior suscipiat inuentā/blādicias ⁊ oscula suauius addat. ¶ Fit hoc ad exercēdā patiētiā q̄ opus p[illegible] materia patiētie copiosior apud aīam que aut pgustatōe deliciaꝝ padisi relabit̄ ⁊ corruit ad dolores inferni/ad siltitudines vmbre mortis. ad erūnas huiꝰ exilij. Sumitur postremo cōiectura quāte future esset amaritudīs sepatio ppetua. ¶ Quisq̄s ergo igit̄ q̄ ad ꝯtēplatōēꝫ traditꝰ es/satage ipi[illegible]

ger ad eā/sed ita vt illā expectes ab alto. pa ratus hūiliter ea vti si venerit cū grāz acti one. paratus silr ea carere bono aīo si non aduenerit. habētes ama. sz ne spernas aut iudices nō habētes. recogitās assidue q̄ i sola charitate dei ē regnū dei ¶ Deniq̄ᵹ ma ledicta terra nr̄a spūalis sicut ⁊ corpal' nō germinat fructū sine spinis ⁊ tribulis. nec absq̄ᵹ dolore aīa p̄gnans veritatis prolez parturit.

Consideratio. vii.

docet assumere longanimitatē volēti pue nire ad gustū internū. instāter q̄rēdo/sepiꝰ q̄ᵹ repulsus p̄seueret in ceptis/nec fatiget' q̄usq̄ᵹ mereat' misicordit' exaudiri et ad mitti. ¶ Industria septima

Longanimitatē assumere. ¶ Po terat fortassis ex p̄missa ꝯsidera tōe deuotꝰ animꝰ saluberrimos ⁊ suauissimos ꝯtēplatōnis fru ctus q̄si negligere ⁊ dicere. vt q̄d fatigarer frustra. q̄d enitere acq̄rere. qd̄ igr̄ anīa mea si p̄ficuū fuerit aut dānatōi iputādū? Fiat itaq̄ᵹ volūtas dei. det si velit p̄gusta tōem sue dulcedīs h̄ sentire. neget si volue rit. paratū cor meū ad vtrūq̄ᵹ. ¶ Sz audi tu q̄ [illegible] neq̄ᵹ q̄ pla tat (vt dicit aplꝰs) neq̄ᵹ q̄ rigat ē aliq̄d. Ni hilominꝰ vult nos deꝰ plātare solerter ⁊ ri [illegible] Alioq̄n quō coadiutores dei sumꝰ. q̄liter implem'. Nō tēptabis dn̄m deū tuū. si la borē diligentiāq̄ᵹ datā hūanitꝰ deserentes solū diuitꝰ adiutoriū p̄stolamur. Sit igit' labor noster/sit industria. sit conatꝰ plātāt ⁊ rigās. incrementū āo q̄si viuificā supin fusamq̄ᵹ p̄ntē donec christꝰ a quo petatur hūiliter ⁊ fiducialit' expectet'. ¶ Nemo de negligētia ⁊ inerti corde sibi blādiat' si no lit ad ꝯtemplatōis culmen anhelare. Con fundit hos vna ratio vna ꝯsideratio dicēs ad p̄fectōem semetipm̄ extēdere. ¶ Neq̄ p̄ terea deserat ceptū iter hoc p̄fectōis si sen serit vt sentiet laq̄os innūerabiles tēptati onū abscōditos/in via q̄ ambulat. sepe re pulsus nō ꝯfundat'/crebro desudans. nec [illegible] ꝯturbet'. [illegible] enitat' innitēs forti baculo p̄fectōis altis [illegible] capiat. qm̄ labore q̄rit'/imo req̄rit' ad illaz quā tm̄ dare nequit cōtemplatōis grāz. Sz ita videmꝰ in homis formatōe/p̄tes gene

[illegible] Alioquin q̄ nostra puerū cōtingeret. nihilominꝰ q̄d virtutis habēt hec oīa nisi desup aīa det. solo creau tis arbitrio viuificat' totū illud p̄iꝰ infor me ac veluti inutile. Homo s. fenestras re mouet. leuat caput. oclos aperit. Alioq̄n qua rōe videret? Q, si sol abscōderet radi os frustra ad visionē hec oīa fierēt. de sole iusticie idē existima. ¶ Postrēo si nihil abs q̄ᵹ magno labore dedit deꝰ mortl'ibꝰ/vt po eta loquit'. Si nemo coronabit' nisi q̄ legi time certauerit s̄m apl'i verba. Si deniq̄ᵹ [illegible] vs cuū est/cū tāta sollicitudīe/vigiliis/anxie tate discūt hoīes. vel ad fugā paupttaīs/vl' ad augmentū diuitiaꝝ/vl' inanes laudꝫ titulos/aut aliq̄d tale mortale/caducū/aut fluidū. si p̄p h̄ fuit inductꝰ poeta dicere. Labor oīa vincit improbꝰ et duris veniēs [illegible] cerrima maxima ⁊ diuīa/minus esse solli citos/minꝰ lōganimes ⁊ erectos. ¶ Fortis ꝯscēsor mōtis huiꝰ attingere paratꝰ ad cō templat[illegible] lam terrene cogitatōis a collo tuo. Hoc te fabulosus Sisiphꝰ edoceat. Usq̄ᵹ q̄ place bit tibi regio hec egestatis i valle lachrimaꝝ [illegible] aspira vbi diuitie pax gaudiū sp̄ūs i ethe re puro. ¶ [illegible] deuotōis i ea insuffla/exsuffla. ne cessaueris legēdo meditādo ⁊ orādo donec scītilla de [illegible] initio sumꝰ tēptatōnū sil' erūpēs fuligino sus ⁊ teter. pūget h̄ oclos rōis/et faciē in teriorē velut i rugas ꝯtrahet. Ita vt tecuꝫ nūc q̄ᵹ ātea molestiꝰ aliq̄d agi videat'. ⁊ fo licem dicas q̄ forte cōis vite ꝯtēti sūt. sz no li timere fumi ipetū/p̄sta sufflās donec flā ma vehemētior/de hīc purior emicet. donec tādē serenissima trāq̄llaq̄ᵹ lux veluti i carbo ne viuo superauerit oēs fumositat's inq̄ete ca liginē. Talit' accēdi taliq̄ᵹ luce p̄fūdi sibi cupiebat q̄ dicebat. Ure renes meos ⁊ cor meū. ¶ Q̄d si nitēdo/si agēdo tale nihil in ueneris dolens doleas saltē infelicitatē tu am/congelatōem tuā. dicens ex sentētia il lud p̄pheticū. Miser factus sum et curua tus sum vsq̄ᵹ in finē tota die contristatus ingrediebar. Crede mihi nō minꝰ ī p̄des

labo[illegible] [illegible] [illegible] q labo[illegible] ē
ꝛ dolorē ꝯsiderat. ¶At uero si desideriū aīe
tue tribuerit tibi deus / ꝯueniens te ī bñdi
ctōibꝫ dulcedis / hoc vnū summope curā
ueris vt deuotōnis ignē accēsum multo co
natu tantoq; labore ꝯfuet cineres hūilita
tis [illegible] arrogantie [illegible]
magn⁹ videaris. cōtra gelicidiū insup in
ertie negligentie / ne quasi iā sufficiēter atti
geris qđ q̄sisti. Jāq; liceat hac illacq; ver
bis aut actibꝫ supuacuis effluere. vera sic
dem est sententia metro compbēsa. Nō mi
nor est ꝟtus q̄s q̄rere / parta tueri. Ad quod
[illegible] Don⁹ [illegible] ē
bono ꝯq̄sitori. Sꝫ ve ve stultis q̄ꝝ grē ef
fūdunt. Sic alio notat ꝓuerbio. Misero
nō obuenit bona scutella quā nō effūdat

Consideratio. viii.

est passionū ꝛ affectōnū origīes aduertere
Et hec ars tradit sub triplici mō ꝯq̄scendi
respectu diuini iudicij ꝓut miseret mō in
cōprehēsibili pctōribꝫ. ex pceditur ī vires
aīe nr̄e varias / exēplificādo ſm q̄ inclināt
ad ꝟtutū excellētiā vel vicioꝝ enormitatē

Industria octaua

P Assionū vl affectōnum origies
animaduertere ¶Habet hāc ꝓp
etatē theologia mystica q̄ in af
fectu reponit / oibꝫ alijs sciētijs repositis ī
intellectu. Et qm̄ ois affectio vl amor est /
vl ab amore ꝯsurgit ſm phicā deductōeꝫ.
nōne rōnabilit ipa theologia mystica no
mīari debꝫ ars amoris vl amādi scientia?
At uero nō ē sic sol⁹ amor q̄n origo sit cete
roꝝ affectuū vl passionum. ita vt ipa etiaꝫ
odiū pariat. Illa insup q̄ hic cōfusa sunt
oia. spes. metus. meror. gaudiū inde ꝓue
niunt. Quippe si diligit deus sup oia / ꝯse
q̄ns ē vt odiat q̄cq̄d ei⁹ amori ꝯtrariū fuerit
appbēsum. Rursus q2 de⁹ tāq̄ obiectū sū
me ꝯueniēs p̄sentat aīe p cognitōeꝫ subse
q̄tur gaudiū ꝺ p̄sentia. Et si absit tristicia
vl met⁹ orit. Ceteꝝ de numero passionū
mlti multa tradiderūt. vt Aristo. ī rhetori
cis. Hugo ī tractatu de orōe. Guilhelm⁹
parisieñ. ī suo penitētiali. Et alij q̄dē nunc
plures enumerāt nūc pauciores. Memi
nim⁹ eaꝫ alio loco vsq; ad vicenariū extē
disse. Hugo in suo de orōe nouenario ꝯtē
tus ē / q̄uis eas inumerabiles esse nō am
bigat ¶Et qm̄ ī paucioribꝫ via maior / cō
tētabimur ad p̄sens eas sub ternario ꝯclu
dere ꝯformiter ad tria approꝑata in diuis
potētiā sapiaꝫ ꝛ bonitatē. ſm q̄ satis aper
te p̄t recipi id qđ venerabil Richard⁹ ait
dū contēplatōis grām triplicit oriri ꝯme
morat. ſm tres exclamatōes de ascēsu aīe
in cāticis. ex abūdantia deuote ꝯpūctōis /
quasi ꝟgula fumi. ex magnitudie admira
tiōis / q̄si aurora ꝯsurgens. ex plenitudine
exultatōis / q̄si inixa sup dilectū suū. ¶Ita
q; si ꝯsidero ꝓfundi⁹ diuinā potētiā ꝛ opu
lentiā respectu mee infirmitatis ac indigē
tie / q̄ rōe nō potero ꝯpūgi. nō ꝓhorrescere.
nō timere meā miseriā indignitatēq; viuē
do sub hoc terribilissimo iudice in ꝯ[illegible]
sup filios hoim in quē deliq. sub tali domi
no magno quē offēdi / sub tali p̄re maiesta
tis quē ꝯtēpsi? ¶Rursus si corā ocul eius
dē ꝯsideratōis posuero q̄s mirabil facta ē
scia sua valde / q̄s ꝯfortata ꝛ nō potero ad
eā / ꝓtin⁹ orit admiratio stupor ꝛ defectio
dū capē nequeo qualiter hos ad glīaꝫ. ali
os ad infelicitatē p̄sciuit ꝑpetuā. Quo pa
cto negat grām ꝛ bene vsuris multa / que ꝓ
stat ingratis deinde pugnaturis ꝯ eū. Qua
ꝯditōne sustinet plures saluādos pene ꝑ
totā vitā in sceleribꝫ abominādis / vt latro
nē in cruce / dū alijs eternaliter perituris sic
inde variaꝝ virtutū grām dargit; q̄ pre
terea nemo possit corrigere eū quē ipe de
spexerit. Et q̄ ꝯclusit oia sub pctō / ꝛ filia /
sup q̄bus ꝯpulsus aplūs stupēs exclama
re. O altitudo diuitiaꝝ sapie ꝛ scie dei ꝛc.
¶Postremo venit ī recogitatiōem mētis /
torrēs suauitatis diuīe. ꝛ q̄s bonus de⁹ isrl
bis qui recto sūt corde. Quid enī tot⁹ exul
tabūd⁹ ꝓnūciet affect⁹ me⁹. O q̄s suauis ē
dñe spūs tuus. Et illō. q̄s magna multitu
do dulcedinis tue dñe quā abscōdisti tim
tibꝫ te. ¶Habem⁹ in his tres ꝓncipales af
fectus. Cōpunctōem cū tremore. admira
tōem cū stupore. exultatōem cū iocūdita
te. ſm potentiā dei. ſm sapiam. ſm bonita
tē. et ſm tres vires aīe. irascibilē. rōnale et
ꝯcupiscibilē. Porro nihil inuenies p [illegible]
scripture seriē qđ ex hac recognitōe nō pos
sit ad orōem dei placatricē accōmoduꝫ fie
ri. Obijciat tibi q̄ppe potentia dei ꝯ imbe
cillitatē tuā ꝛ aduersantiū tyrānidem. dei
sapientia cōtra tuā insipientiā et hostilem
asturiam. dei beniuolētia contra tuā et ali
enam nequiciā. Oīne vero qđ in scriptura
legit. imo oē qđ cernit an nō aliqđ hoꝝ vi
det resonare aut nostram miseriam / aut ad

nersantiũ improbitatẽ aut dei maiestatez D in potẽtia.sapiã ꝛ bonitate. ¶ At uero si cogitatiões vane fuerit ac de terra. Si fons amoris corruptus extiterit. surgẽt ꝯtinuo passiões [illegible] ex superueniẽte egestate vel ex repẽtino iteritu p tyrãnidẽ vanus timor.ꝛ inutil ꝯpũctõ ex astutia deceptrice admiratio/ex feda vo[illegible] peior gl'iatio. ¶ His igit oẽs affectões gi[illegible] to.sil ob hãs ꝙ origo fõtis hui⁹ ꝛ sincera bone fidei ꝛ sctãꝝ cogitationũ tra hauriat scaturiginẽ. Hinc monet apl's. Reformatos sensus hic mũdatos.s.a corrupti amoris febre/quatin⁹ ocul⁹ i sũme pulcꝝ ac lucidũ.auditus i sũme armoniacũ ac sonorum.gustus i sũme sapidum.olfact⁹ i summe odoriferꝝ.tact⁹ i summe suaue ac iocũdũ/mũda q̃dã deiformitate ferat. ¶ Possum⁹ hanc nr̃az ꝯsideratõez i aliud trãsferre/vt dicam⁹ passiões vel affectões oriri/nũc ab extrinsecoꝝ amboꝝ imutatõe.nunc ab extrĩseca fantasia vel imaginatõe.nũc a rõe negociãte.nũc a mẽte vel spiritu deo super illustrãte. nũc a bonis angel' sollicitãtib⁹. nũc a mal.aduersus q̃s ẽ nob collectatio magis q̃ʒ aduersus carnẽ ꝛ sanguinẽ.adeo ꝙ purissime sanctẽq₃ aĩe mol[illegible]issimos aliq̃ñ stimulos blasphemiaꝝ sordidissimarũq₃ spurciciarũ pati cogunt/etiã in senectute ꝛ solitudĩe sua.q̃les nesciebãt ipimet dum i mundana ꝯuersatõe int medias tẽ[illegible] bant. ¶ Potuerat demũ nõ inepte ꝯsideratio nr̃a dilatari/tradẽdo radices naturales generatiuas hui⁹ vel illi⁹ passiõis ꝯformiter ad doctrinã phi in rhetoricis. vbi d̃ passionalib⁹ s'mõib⁹ causas reddit.vt vñ verecundia.vñ gl'iatio.vñ erubescẽtia.vñ desperatio.vnde stupor.vñ admiratio/vnde ira.vñ inuidia.vñ adulatõis ꝛ detractõis appetit⁹.vñ reuerẽtial' tremor.vñ abominatio.ꝛ vniuersalit vnd' generales q̃ttuor passiones. Spes met⁹ meror gaudium. ¶ [illegible] Aug⁹ in suis s'monib⁹.ꝙ viciũ nullũ cõmittit nisi quia volum⁹ (licz false) diuinam [illegible] oĩs peccati supbia. Quid aũt petiñ nisi inordinata et inꝑata affectio. Est igit supbia radix cuiuslibet ĩprobe affectõnis.sicut ex aduerso parturit oẽm affectõnez piã hũilitas. Quocirca breuissima h tradit/sʒ efficacissima reg'la distĩguẽdi int affectõꝫ bonã ꝛ malã ex hac duplici radice/q̃ꝝ sp altera i fructib⁹ affectõnũ si diligẽter attrectaueris sapit. Inuidet aliq̃s.q̃re:qꝛ solus cupit ipunit⁹ excellere. Irascit aliq̃s.q̃re:qꝛ vult ĩpturbat⁹ nec punit⁹ excellere. Auar⁹ est.q̃re:qꝛ vult absq₃ ĩdigentia ꝛ cũ ĩpunitate ꝑcellere. Accidiosus ẽ.q̃re:qꝛ vult sine [illegible] excellere. Luxuriat/aut gulosus ẽ.q̃re:qꝛ vult i delectatõib⁹ ĩpunit⁹ excellere. Pusillanimis ẽ arrogãs ẽ.iobediẽs ẽ.q̃tis male agit ꝛ [illegible] re:qꝛ vult i iudicio ꝓꝓo ac volũtario arbitrio manẽs ĩpune excellere. Tolle hũc appetitũ ĩpunite excellẽtie cupidũ/ꝯfestĩ rami oẽs fruct⁹ ꝛ folia vicioꝝ aruerũt. Et p [illegible] cia frugalitas.p accidia strẽnuitas.ꝛ ita d' reliq̃s germinabũt. In his hõ christ⁹/lucifer in alijs semꝑ imitat

Cõsideratio nona

docet tẽp⁹ ꝛ locũ idoneũ i ꝓficiẽtib⁹ eẽ inq̃rẽdũ.ppt varias hoĩm dispositões/dignitq₃ ꝛ oñdit eo ꝙ ibidẽ tũ gr̃a abũdantior influita dño/tũ quia i tribulatõib⁹ cõsequit solaciũ ꝛ ꝯsolatio sp̃ũalis.

Industria nona

Emp⁹ idoneũ ꝛ locum inq̃rere J

¶ L[illegible] t

[illegible] alter i q̃ete.alt i strepitu. Quidã obscur⁹ ꝛ art⁹/ali⁹ lucid⁹ ꝛ amplus/ac sub diuo [illegible] ces. Est vespertinũ.est serotinũ.ẽ nocturnũ. est gallicãt⁹.est crepusculũ.est matutinũ. [illegible] i locis modi varij ꝯponẽdi corp⁹ vel aptãdi ad ꝯtẽplatõez. Hic stat. ille genuflectit. ille toto corꝑe ꝓsternit. Hic pn⁹.hic supin⁹ iacet.hic faciez media int genua locat. Alt eã manu opit.sedet alter innix⁹ cubito vni vel duob⁹.subleuat vn⁹ ocl'os quãtũ valet sursũ.ali⁹ deorsũ figit. ali⁹ hac illac circũduc.sistit ali⁹ gressũ. alt ãbulat. Prot dedic apl's.q̃libet abũdat in suo sensu/sui vnicuiq₃ mos ẽ/ait comic⁹. ¶ Regulã hanc sup his oĩb⁹ traditã inueni vt sequat vnusquisq₃ qd̃ bonũ in oculis suis visuz fuerit ad facilitatẽ ꝯtemplatõis assequẽde. His exceptis q̃s regularis cõisq₃ ligat disciplina ad [illegible] cõpositõnis. Alioquin ve illi ꝑ quẽ ꝑ [illegible]

singularitate scādalū venit. Nā ꝛ vineam
dn̄icā q̄s depast⁹ est? Tal' vtiq̄ȝ singularis
fera. ¶ Sunt q̄s adiuuat loc⁹ abditus sub
obscur⁹. artus. bassus. et q̄daȝ alti silentij
horrore tremēdus. habitant hi velut in se-
pulcris ꝛ cauernis terre ꝛ speluūcis. ¶ Sūt
q̄bus aptior est loc⁹ patēs. placid⁹. ampl⁹
alt⁹. vndiq̄ȝ celo vl' ethere circūfusus. Ha-
bitauerūt tales in desertis ꝛ mōtib⁹. vbi si
Hierony. credit/ nescio q̄d serent⁹ emicat
q̄ȝ in fumosis vrbib⁹. Inueniet aliq̄s q̄s
offendit oīs sonit⁹. alios p̄o q̄b⁹ nihil ob
stat sed pficit loc⁹ strepidulosus vl' ex mur
mure labētis aque vel susurris volitātiū
foliorū/ vel sonoris cantib⁹ auiū/ vl' stridu
lo ventoꝝ sibilo/ vl' fluminū vel mariū alli
sione cōfusa. vel maxime demū ex resonan
tia suauesonātis eccl'ie/ in vocib⁹ modulā
tis. in cāpanis ꝛ organis ꝛ choro. Et q̄d
alijs ad lasciuiā. his ad modestie cedit grui
tatē. ¶ Quietiā videre est i nōnullis s; pau
cis nec passim imitādis/ quib⁹ oīs ille nu
ptialis apparat⁹ in choreis et citharis/ in
[illegible] in venustate feminaꝝ cum
vestitu deaurato circūamictaꝝ varietate/
vertit' in theoricos sincerissimosq̄ȝ mentis
excessus/ vn̄ libidicos suos ieptissimos nec
min⁹ fedissimos iprobi ꝯspectant'. Sic di
ligentib⁹ deū oīa coopant' in bonuȝ. sic in
omni re vtilitatē suā. sic mel suū velut apes
inueniūt. Exaltati q̄ppe a terra oīa trahūt
ad se[illegible] ¶ Quid subinde diffinīēdū erit
de tēpoꝝ varietate/ q̄ꝫ nūc tēpus est flēdi/
nūc ridēdi/ nūc amplexādi/ nūc fieri lōge
ab amplexib⁹. ꝛ ita de reliq̄s. Quin p̄terea
exultabund⁹ in dn̄o p̄p. ait. Septies in die
laudē [illegible] tue. Et
alibi. Media nocte surgebā ad ꝯfitenduȝ
tibi. Et rursus ait se in matutino interfecis
se oēs pctōres terre. h̄ est oēs tēptatōes ad
peccatū inducētes subiecisse. q̄d nō nisi vi
gilās et orās fecisse credēd⁹ ē. Rursus ad
dn̄m. Exitus inq̄t matutini et vespe dele
ctabis. Et q̄s est q̄ tpus audeat p̄ucire do
ꝛ nō illō bn̄placiti sui bn̄placēter nec mi
nus vigilāter p̄stolet'. Visitas cū diluculo
(dicit afflictus Job) et subito pbas illuȝ.
K ¶ Nihilomin⁹ q̄ntū humanā respicit indu
stri[illegible]/ arbitramur horā cōuenientiorē illaȝ
esse ad hoc ip̄m/ postq̄ȝ cib⁹ digest⁹ ē/ ꝛ cure
mūdi seposite/ dū insup obseruator adest ne
mo. qui gemitū lugubrē q̄ suspiria ex imo
pectore eruta/ qui rugitus amaros/ q̄ plā
ctus interruptos/ q̄ pstratōes humiles/
q̄ madentes oclos. qui faciē nunc rubore/
nunc pallore suffusam. qui palmas vtras
q̄ȝ tensas cū oculis ad celuȝ/ qui pectoris
[illegible] tunsiōes qui [illegible] terre vl' altari
bus oscula. q̄ simplices alios gest⁹ ꝛ signa
cula mēbris impssa notare potuerit. ¶ Ad
extremū vero corpalis illa situatio seu col
locatio efficacior estimat' q̄ quieti mētis ap
tior est. Itaq̄ȝ sedendo ꝛ q̄escēdo fit aīa
prudens. [illegible] anim⁹ in sua pace satis
[illegible]
nere [illegible] ¶ [illegible]dam⁹ q̄ eligibilior est
ceteris parib⁹ loc⁹ sacer quem v̄tuosissima
xp̄i p̄sentia. cōsecratioq̄ȝ solēnis et vota fi
deliū et gesta sanctoꝝ depicta vel sculpta.
ꝛ sepulcra defūctorū reddūt aptiorē ¶ Si
militer sacris tp̄ib⁹ atq̄ȝ celebrib⁹ q̄s dubi
tauerit copiosiora solere infundi grē diuine
fluenta/ sup magnū hospitale viuentiū et
carcerē purgandorū mortuorū. Tūc eniȝ
i die bona venim⁹ ad deū/ tūc fiducialius
ad aliquē sanctorū dicimus, p̄spera diem
triūphalē tuū. Tūc copiosiores carisma
tū reliq̄e velut a mensa splēdidissima bea
torum cōniuaꝝ decidūt largiēde pauperi
bus ꝛ mendicis petentib⁹ querentibus et
pulsantib⁹. An nō canit eccl'ia p ꝯiunctōe
ꝛ nuptijs Hester. hoc est. hūanitatis no
stre cū diuinitate. hodie p totū mundum
[illegible] Docēt nos corpa
les medici debiles ꝛ infirmi sic tēp⁹ obser
uare. doceāt in carcere et tenebris clausi sic
a mensa iudicis aliq̄n suauiora ciborū fra
gmēta pmereri. Est insup q̄d de tēpoꝝ va
rietate dici possit. ¶ Nam tēpus ē flendi et L
tpus ridēdi. tpus. s. aduersitatis q̄d p no
[illegible]
sepe significat. Silicam⁹ interim de pfectis
q̄ vtroq̄ȝ tpe sciunt vti p arma iusticie a de
xtris et a sinistris/ velut ambidextri/ dicen
tes cum aplo. Scio abūdare ꝛ scio penu
riā pati/ gaudere cū gaudentib⁹ ꝛ flere cuȝ
flentib⁹. Quāuis etiā int' lachrimas ꝯtigat
eis illud virgilianū. Mens imota manet
lachrime voluūt' inanes. Mēs q̄ppe tali
um manet fixa i vno eternitatis cētro/ velut
axis circa quā decurrit volubil' rota tpali
[illegible] ad po
lū se dirigit. ¶ At vero de icipiētib⁹ et pfici
[illegible]
doctrix esse q̄ pl⁹ eis pdest tp̄s aduersitatis
siq̄dē ip̄a moderata sit. ꝛ tal' q̄ iudiciū [illegible]

integrū custodiat/ꝛ in q̄ dei munere pacie
tia, pręuentū opet. ¶Aduersitas q̄ppe talis
potētioꝛ q̄dā manu monet eos eripe se ab
hoc limo pfundi/vt a terra se subleuēt/dū
illic tribulatōem ꝛ doloꝛē inueniūt/agunt
studiosi⁹ qđ pp̄ha subiūxit. ꝛ nomē dn̄i i-
uocaui. [illegible] q̄ppe qm̄ ppe est domin⁹
his q̄ tribulato sunt corde. ꝛ qꝛ adiutoꝛ est
in opoꝛtunitatib⁹/in tribulatōe. Illđ isup.
Inuoca me i die tribulatōis eruā te ꝛ ho
norificabis me ¶[illegible]
nō habēs vbi pes desiderij q̄escat/reuerti
tur ad arcā ɔtēplatōis. sic eadē arca crescē
tib⁹ aq̄s tribulatōnū subleuat āpli⁹. Sic
ascēdunt tribulati i supioꝛa dom⁹ sue spū
[illegible] ꝛ pecc⁹ [illegible] vel op
probrium aliqđ/vel parētū moꝛtē/vł pa
trie afflictōnem/vel rez inopiā accipiunt.
¶Hec est antiparistasis q̄dā spūal. que cō
trariū foꝛtificat. hec est cos ferrū exacuēs.
hec absinthiū pueros ablactās/auelłesq
ab vberib⁹. hec malle⁹ dilatās ꝛ extēdens.
In tribulatōe (inq̄t p̄s.) dilatasti mihi. h⁹
lima poliēs. mūdās. eruginās. clarificās.
hec foꝛnax in qua auruz purgat vt rutilet.
hec virga q̄ pcussus eripit ab iferno. vt di
[illegible] sic viuit et
in talib⁹ vita spirit⁹ mei/corripies me ꝛ vi
uificabis me. Ecce i pace amaritudo mea
amarissima. Et illđ. Ingrediat putredo i
ossib⁹ meis/et subter me scateat. vt reqescā
in die tribulatōis/ꝛ ascēdā. s. p cōtēplatōꝫ
ad pplm accinctū nostꝫ. s. sumoꝫ ciuiū

Consideratio deci

ma docet đ somni ꝛ cibi moderatōe varijs
vtēs exēplis. p̄cipue eū trāsmittit ad beatū
Hiero. quē lege ad rusticū Paulinū Fu
riam Eustochiū. de seruanda virginitate ad
Ieletam.

Decima industria

Somno ꝛ cibo moderāter indulge
re. ¶Aīaduertēdū ē hic i ōmis i-
dulgētia iā dictoꝝ dicēdoꝝq̄. q
alie sunt instituroꝝ obſuatōes in icipien
tib⁹ ɔtēplatōem. alie in pficiētib⁹. alie i pfe
ctis. q̄ p cōsuetudinē iā exercitatos habēt
sensus. q̄ cū aplo sciūt abūdare/sciūt penu
riā pati. Et in omni loco leuare puras ma
nus. ¶Sec⁹ apđ incipiētes q̄b⁹ vt fragili
oꝛib⁹ appodiacła q̄rēda sunt/donec solidi
oꝛ structura surrexerit. p talib⁹ fuit ſmo đ
locoꝝ vel tēpoꝛum obſuatōe. sicut hic de
moderatiōe cibi ꝛ somni. Et q̄dē attēto q
in h̄ studio ɔtēplatōis inchoāde vehemēs
ꝛ [illegible] labor animi [illegible]
tales aīalesq̄ spūs ɔsumunt plimi/plimi
repatōe p cibū ꝛ somnū/vł saltē crebrioꝛi
vti necesse ē. ¶Sꝫ grauat animū inq̄es. Li
gat et inuiscat abūdās refectio. Nā gusta
ta carne desipit spūs. Abūdātē dicis nos
[illegible] mo
rula sumptōis haberi posset tpata si ad cō
tinuatōis tenoꝛē ispexeris. ¶Fuerūt q̄ p grā
ɔtēplatōnis vel pphetie pmerēda conati
sunt imitari vł helyā vel iohēm baptistaꝫ/
vel Danielē/vel aliquē de patrib⁹ egipti in
abstinētia ꝛ austeritate/q̄ nō pphetici sed
fantastici facti/docuerūt suo exēplo q non
cuiuslibet ē volare cū pfectis/q̄b⁹ grē quę
dā plus a posteris admirāde q̄ assequen
de pcesse sunt. Qꝫ si ad debilitatōeꝫ corpo
ris p ieiunia ꝛ somnia crebrioꝛa gemitu la
tius superaddatur/ꝛ laboꝛ animi/spirit⁹
vt dixim⁹ vitales ꝛ aīales exhauriēs. Quid
nisi dissolutio breuis aut grauis egritudo vł
fantasie ꝛ cerebri [illegible] lesio [illegible]
Humat corp⁹ ad [illegible] nō [illegible] vel
crassitudīe vł macie. vēter q̄ꝫ esuriēs ꝛ sepe
ɔmedens (si Hiero. credit) pfert biduanis
ieiunijs. ¶Si quē g̃ pfessio regularis nō
ligatū tenet sub auctoꝛitate p̄ceptoꝛis idi
screti/q̄ nec somno q̄tū satis ē nec cibo si
nit indulgere. [illegible]
um/rpabita vehemēti meditatōe ꝛ ɔmō
ne sił cū lachrymis ne peat. p insipiēte ho
factus insipiēs/vtpote lesus i iudicio nā
onis. Tali satis fuerit si puentū seq̄ possit.
si asinū coꝛpis quē tueri hab3/nō penitus
attriuerit. ¶Nec me latet qꝛ de somno ta R
bis illđ vni paꝫ est qđ supabundaret in al
tero. Neq̄t idcirco doctrinał traditio det
minare q̄ntitatē illā/sed expientia pp̄a vł lō
ga vel discretio hūilis/credēs sapientioꝛis
ɔsilio/vel vnctio spirituał edocebit. Plus
itaq̄ lederet (vt dicūt medici et theologi) i
discretū ieiuniū q̄ edulium intēperās. illđ
q̄dem sanabile/aliud sepe sine remedio. q̄
[illegible] contenta est [illegible]
gula sibi. Accipe qđdam in plātis exēplū
similitudīs. Sunt q̄s irrigatio ꝛ frequēs ꝛ
multa iuuat. Emarcesceret hinc alie. Sūt
q̄bus ad augmentū ꝛ fructū pdest plāta
ri secus decursus aquaꝝ. aut etiaꝫ in limo
palustri. petūt alie mōtes altos lapidosos
ꝛ aridos. vt ppetuus eis viroꝛ decoꝛ sit.

Sunt quibus ab initio plantationis tantummodo ministranda est creberrima sed paulatina et tenuis irrorațio, ut adolescant, quibus postmodum rara sufficiet. In aliis per omne tempus exiget continua. ¶ Denique sicut virtus superior plus habet virtuositatis ex natura sua vel ex assuefactione bona vel ex altera fortificatione desuper veniente tanto per ipsam facilius regere vires inferiores et instrumentales licet renitantur quodam suo pondere vel corruptione contraria. Sicut hec est sapientie vox. Corpus quod corrumpitur aggravat animam. Et magis si crapula si ebrietas si cure huius seculi aggravant. Quo fit ut spiritus hominis virtuosi, qui fortitudinem perceperit et deinde manere et longa exercitatione non ita detrahitur si corpus proprium fuerit aggravatum vel cibis vel curis huius seculi, quemadmodum alterius spiritus minus exercitatus, cuius omnis ratio funditus everteretur aut nimium turbaretur, sicut imperitus nauta se confundit si fluctuantibus procellis senserit navim nunc ad celum ascendere, nunc descendere ad abyssos, ubi peritus et exercitatus rector maneret intrepidus animoque constanti arte navi [illegible]. Propterea bene iubet apostolus. Qui non manducat, manducantem non spernat. et ita de reliquis. que sicut male ita et bene pro varietate circumstantiarum fieri contingit intellige.

Consideratio. xi.

Docet pro meditationibus affectuum generatiuis silenter insistere. Hecque ostendit probabili ratione plus valere quam instantiam lectionis vel colloquii. Insuper dat modum meditandi [illegible] precipue ex perturbationibus surgentem. et plura alia bona ad hoc opus necessaria manifestat sua industria.

¶ Industria xi.

Meditationibus generatiuis affectuum silenter insistere. ¶ Falluntur qui volunt semper vel legere vel orare vocaliter vel devotionis verba a loquentibus accipere. si putant exinde contemplationis gratiam familiarem sibi committere. Accessuro prosunt hec sed non sufficiunt. [illegible] gantur interim tales ad lectionem vel sermonem. abstuleris librum aut verbum. abibit ilico comes compunctio. non aliter quam cum libro aut verbo reversura. Quamobrem oportet cum silentio prestolari salutare dei. ut consuescat homo orare spiritu orare et mente. deinde etiam vocis strepitus aut libri deerit ituitus sit ipsa meditatio silens liber tuus. sit predicatio. alioquin videat ne semper discens nunquam ad sapientiam perveniat. ¶ Opponent scio nonnulli querulantes se nec scire nec posse spiritum suum ad se colligere cum silentio et meditatione. Evolat inquiunt continuo nunc huc nunc illuc se dividens. Effluit velociter nisi infra limites lectionis aut sermocinationis artatus teneatur. Hoc plane est quod dicimus, propterea secum esse secum cum silentio continere spiritum. hoc opus hic labor est. ad hoc enim totus affectum nervis suadentis. Sede solitarius levans te si potes super te. quod si diu multumque conatus hec facere nequiveris. noli propterea cito vel ad lectionis vel ad colloquii solacium [illegible] taxat recto. ¶ Si vero tedet te silentii et factus es tibi gravis. et propter hoc utiliter descerere te iudicas. sed expecta vincat hoc tedium mora [illegible] nec consuetudo prius obrumpendi silentium, pabulum det fastidio, non levamen. Cessabit forsan ad tempus, sed redibit acrius (crede mihi) tanquam canis osse pingui foras pulsus. Et unum proh dolor tanta raritas contemplantium etiam apud litteratos ecclesiasticos ac religiosos immo theologicos. nisi quia vix sustinet aliquis secum solus esse, secum diu meditari. Itaque [illegible] incipit an [illegible] in meditatione [illegible] repetitur aut lectio vel colloquium, aut aliquod huiusmodi exercitium. quod et sufficiat ad non peccandum et quod [illegible] animus fatiget frustra. neque ut putas frustratur animus. quia non obliviscetur tandem misereri deus. te perseveranter sic petente querente pulsante. ¶ Dictum est de silentio, transeamus nunc ad meditationes pias, videamus quales sint ad affectus [illegible]. Et hoc possem universaliter diffinire, prolixius nego. Nam quot capita tot sententie, dicit comicus. non minus tot meditationes. nec voto vivitur uno. Nihilominus ex tanto acervo colligamus aliquas que ad affectum timoris parturiendi iuvant. ¶ Itaque de divinisque dictum est. Initium sapientie. hoc est sapide scientie, timor domini. Et quia timor [illegible] necesse est. Sic Bernardus super cantica. Sic Richardum [illegible] Sic [illegible] vident inchoa[illegible] deo [illegible] dicta. ¶ [illegible] amor est initium radixque [illegible] cuiuslibet alterius. si non precesserit igitur amor timor et spes quomodo subintrabunt? ¶ Sed alius est amor in[illegible] imperfectusque de deo.

qualē sufficit fides de existentia dei gigne
re. Et hic antecedit ceteros affect⁹. Imo fi/
dē/quā p̄terea in certitudīe sua figit. Ꝺ quo
amore disputauerūt aliq̄ ꝙ sine p̄cedēti vl̄
concomitāte cognitōe ferri p̄t ī bonū tan/
ꝙ̄ in obiectū primariū obijciens se aīe. sic
in ordīe hierarchico prior est seraphin ꝙ̄
cherubin. hoc in libro cui⁹ initiū est. vie sy
on lugent/ptinet. ¶Ali⁹ inuenit amor fer
[illegible] am[illegible]
tem cū amato. Cui⁹ adeptio nō nisi p̄cedē
tib⁹ multis affectōib⁹ alijs venit/dū prius
oīa purificatos ꝛ sanos habꝫ intimos sen
sus suos. Hāc purificatōem a febrili lan/
[illegible] peccati inficiētis/q̄d magis operatur
[illegible] timor dn̄i qui expellit peccatū. q̄ cō
figit carnales affectōes/q̄ nihil negligit/q̄
beatos lugentes cōsolatos reddit. a q̄ con
cipitur sp̄us salutis/ꝙ̄s et alias efficacias
scriptura sibi tradit. ¶Et h̄ solet timor ma
gistraliter diuidi in timorē initialē/mercē/
[illegible] Initialis penas incurrere.
mercēnari⁹ p̄dere p̄miū. filialis sepatōem
tm̄ a dilecto refugit. ¶Uis audire medita
tōez in timore. Meditabor (inq̄t ille rex) vt
colūba. Meditatōem colūbe qualē estias
nisi planctū vl̄ gemitū/quē ip̄e timor īdu
cit. Hinc forte rexali⁹ q̄s dabit mihi inq̄t
pēnas sicut colūbe ꝛ volabo ꝛ requiescam.
¶Pedib⁹ timor addit alas inquitali⁹. Fa
bricemus igit̄ sub typo colūbe meditatō/
nes ad timorē et spem comites idoneas ꝛ
dicam⁹ colūbā hanc mysticam aīam esse.
Ita eni ip̄am noiare dignat̄ de⁹ in cāticis.
hec binis alis/dextra spei/ ꝛ sinistra timo/
ris/volat sursum. ꝛ cauda discretiōis diri/
git. Pennas deargētatas argēto sacri elo/
quij/fert ala q̄libet ad sui p̄stitutōez nūero
decē. vt possit meditari/has ad timorez il
las ad spem habilitās. Integrat̄ pēna q̄li
bet ex tot pēnulis circūpositis. q̄t sub vna
quaꝙ̄ sumi p̄nt p̄ticulares meditatōnes.
Utraꝙ̄ demū ala/velut equo libramīe su/
stentat hanc colūbā. vt nec ala timoris ni/
mis dep̄mat p̄ desperatōnem. nec ala spei
D sursum sep⁹ attollat p̄ p̄sumptiōem ¶Po/
n[illegible]nt̄ hic ergo mō pēne p̄ ala sinistra timo
ris cū pennul̄ aliq̄b⁹ s̄m oēs positōis dif/
ferētiam. ¶Pria pēna ē diuia seueritas. hu
ius tot pēnule q̄t diuie seueritatis exēpla.
vt casus angeloꝝ ade ꝛ hoim in diluuio i
teritus/sodomoꝝ ꝛ gomorreoꝝ calamitas.
[illegible]erui ingrati iude/deīn de cruce christi. Iu
diciū seculi vbi pauci electi. ¶Scd̄a/d[illegible]
natōis p̄petuitas/pēnule tot q̄t sp̄es varie
[illegible]
ferores. horrores. clamores. vlulat⁹ ꝛ flet⁹.
dentiū stridores ꝛ frigora. torroꝝ instaura
do. pessima societas. oīa incōprehēsibilia
ꝛ indefessa. Sup̄ oīa timēda ablatio oīmi
spei. et carētia diuine visionis penalissima
¶[illegible]
petā cōmissa. cū circūstātijs aggrauantib⁹
ea ¶Quarta [illegible] penule tot q̄t
p̄icula sunt casuū futuroꝝ vsꝙ̄ ad mortez.
¶Quinta [illegible]
[illegible]
iuriā. ¶Sexta/frāgens aduersitas. pēnu
le tot q̄t occasiōes impatiētie turbatōis et
[illegible] ¶Septima [illegible]
[illegible]
pramēta. ¶Octaua demōis p̄uersitas. pē
nule tot q̄t demoniorū fraudes ꝛ laquei.
¶Nona/ad viuos iniq̄tas/pēnule tot q̄t i
ḡtitudines ꝛ scādala ꝯ p̄ximos ꝛ maxie do
mesticos ꝛ b̄nfactores ꝛ subditos oriunt.
¶Decima/ad mortuos crudelitas/pēnu/
le tot q̄t p̄ negligentia suffragiorum [illegible]
tormētis vel a glīa retardent. ¶[illegible]
ala spei dextra [illegible]
pēnas et pēnulas. ¶Pria pēna [illegible]
sericordia. tot pēnule q̄t diuie misericordie
numēta/vt glīa angeloꝝ/saluatio ade/noe
[illegible]
ne/chananee/filij p̄digi/adultere/saluatio
christ⁹ electorū. insup̄ custodia p̄ angelos
[illegible]
nule q̄t dotes aīe et corp̄is. ¶Tercia/p̄ue
gr̄a tot pēnule q̄t p̄nie actus p̄cedētes p̄
pctis. ¶Quarta/sustētatio dei [illegible]. tot
pēnule q̄t auxilia dei p̄ [illegible]/dona/p̄ be
atitudines/p̄ eucharistie sacr̄m ad h̄ effica
cissimū/p̄ p̄niam ꝛ silia. ¶Quīta/p̄fortās
leticia. tot pēnule q̄t ex p̄spitate hūiliter su
scepta sumunt̄ occasiōes b̄nfaciēdi ¶Se
xta erudiēs tristicia. tot pēnule q̄t b̄nficia
p̄stat aduersitas fortiē tolerata. ¶Septia
volūtas libera. tot pēnule q̄t modis p̄t ip̄a
volūtas carnē subijcere. ¶Octaua/ange/
loꝝ sanctoꝝꝙ̄ beniuolētia. tot pēnule q̄t
modis iuuāt nos scti sctēꝙ̄ oēs. ¶Nona
viuoꝝ auxilia. tot pēnule q̄t modis iuua/
mus viuos ꝛ iuuamur ab eis. ¶Decima/
mortuoꝝ suffragia. tot pennule q̄t modis
iuuam⁹ mortuos ꝛ iuuamur ab eis. ¶Ex
emplar h̄ insecuti studiosi poterunt [illegible]

dанter exerceri/q̃tidie in meditatiõib⁹ ƥm
deductões plixiorẽ habitã sparsim p̄ totũ
scripture sancte corp⁹. Poterũt insup ppor
tionabiles alas fabricare p alijs affectib⁹.
vt p charitate dei ꝛ p̄ximi ponẽ.ls medita
tões ad hocipm inducẽtes. Pro odio pec
cati nũerãdo causas p respectũ ad deũ et
p̄ximũ cur odio debeam⁹ hr̃e pctm̃. sup q̃
bus oĩb⁹ abũdat sũma illa de virtutibus
et vicijs que ẽ vtilr̃ p̄sus cõposita. ¶ Et
sane meditatões p timore satis inducunt
ad odiũ peccati. sic alie ad dei p̄ximiq; iu/
uãt charitatẽ. ¶ Assume tibi pẽnas istas di
luculo. h̄ ẽ vigilãter/mox vt senseris auro
rã diuine illustratõis irradiare sup terrã aĩe
tue. habita tũc in extremis maris tãq; i lit
tore q̃dã stabili fluctuantiũ cogitationuꝫ
ꝛ estuantiũ desiderioꝝ. etenĩ illuc deducet
te mirabilr̃/ nõ industria tua sed manus
dñi/et tenebit te dextera sua. Et dices. for
sitan tenebre pculcabũt me q̃ ad caligino
sam aliquã inferioꝝ oĩm obliuionẽ. et nox
ista in infimis/illumĩatio mea i delicijs in
telligẽtie supueniẽtis. Caueto p inde ne pẽ
nas istas vl̃ infidelitas euellat vl̃ desparatõ
frangat. vel inertia ɔglutinet/ vl̃ auaricia
[illegible]

Consideratio .xii.

docet spm̃ auertere a fantasmatib⁹ qđ vari
is modis posse fieri oñdit metaphisice. in
sup remittit ad maiores q̃s exẽpli grã itro
ducit in l[illegible] ¶ [illegible]

Spiritũ a fantasmatib⁹ auertere ¶ Oportz nos h̄ eoꝝ meminis/
se q̃ de q̃ddirate mystice theolo
gie tractauim⁹. Posuim⁹ itaq;
mysticã theologiã esse amorẽ extaticũ qui
ɔseq̃r ad intelligẽtiã purã ipi⁹ spũs/q̃ in/
telligẽtia caret vtiq; nubib⁹ fantasmatum.
ppterea necesse est eũ q̃ vult mystice theolo/
gie se tradere/conari ad hãc itelligẽtiã pu
ram. Alioq̃n amorẽ inde seq̃ntẽ q̃ rõe ɔpa
ret. ¶ Rursus si apud exercitatos metaphi
sicos hab[illegible]
ri q̃ modo tot⁹ iste mũd⁹ sensibil̃ ad aĩam
rõnalẽ p sensus corpis ingredir̃. vt circlo
q̃dam intelligibili ac pulcerrimo ipe mun
d⁹ deriuat⁹ a dõ reducar̃ in eũ. Vñ res ab
ipo egrediẽtes q̃nto impfectiores distãtio
resq; pfluũt/ tãto ampli⁹ materiales et q̃/
dã crassitudie corpulẽtiores inueniũt/ p/
spicuũ ẽ in elemẽtis ꝛ mixtis. Videm⁹ eti
am in lumie solari q̃ ɔtinue pl⁹ grossescit/
vt sic loq̃mur. dũ dẽsiori medio sese miscet.
dũq; colorib⁹ quodãmodo semetipm icor
pat. Fit aũt i recursu ad deũ ɔuersa ɔditõ.
abeũt q̃ppe magis ac magis i spũalitatẽ/exẽ
pli grã/lumẽ cũ coloꝝ speciẽb⁹ fert̃ ad ocu
los. illic species ipe aggregãt̃ ꝛ deferũt̃ ad
sensum ɔmunẽ/illeq; eas diiudicãs puri⁹
ac spũali⁹. easdẽ ad ptutẽ imaginatiuã de/
ducit. Ceteꝝ cũ rõ negociat̃ circa fãtasma
ta elicit species itelligibiles. q̃b⁹ iam conci
pit rẽ sine illo qđ p̄fuit fantasmate. Postre
mo potẽtia intellectiua supior quã spm̃ vl̃
mentẽ noiam⁹/post cognitõez rõis dedu/
cit rẽ eandẽ ad lumẽ pure simplicisq; intel
[illegible]
[illegible]
Dyonisiũ edoctũ a cõscio secretoꝝ celestiũ
paulo placz inspicere. vbi de mystica theo
logia disseruit cũ expositorib⁹ suis/inueni
em⁹ eũ tradere modũ auertẽdi se a fantas/
matib⁹ corpeis/ꝛ abnegatis oĩb⁹ q̃ vel sen
tiri vel imaginari vl̃ itelligi pñt ferat se spi
ritus p amorẽ in diuinã caligineẽ. vbi iẽffa
[illegible]. [illegible]
emplũ de statuifico sculptore/ q̃ ex ligno l̃
lapide ptes abradens format agalma pul
cerrimũ/h̄ est simulacrũ. ꝛ h̄ q̃dẽ p ablati/
onẽ solã. Cõformit̃ spũs remouẽs oĩa per
abnegatiões/q̃lia pt h̄ cog̃scere/q̃ vtiq; suã
gerũt secũ impfectõem vl̃ potẽtialitatis vl̃
depẽdentie/vl̃ puatõis vel mutabilitatis.
inuenit tãdẽ his oĩb⁹ ablatis agalma dei.
h̄ est noticiã tãq; rei actualissime sine potẽ
tialitate. sup̄me sine depẽdentia. pure sine
puatõe. necessarie sine mutabilitate. ¶ At/
uero si noticia illa sit solũ expimental̃ in af
fectu sup̄mo vnito deo p amorẽ. vl̃ si pos/
sit dici intellectual̃ nõ q̃dẽ intuitiua sed ab/
stractiua seu vespetina cognitõe/nec ɔnora
[illegible]
ɔsideratõe ꝛ inq̃sitõe. Nã habz pars q̃lib3
suos defensores eleuatissimos. ¶ Sũt nẽ/
pe q̃ exponẽtes dyoni. p̃mũ tenẽt. ¶ Sũt
alij dicẽtes hñi posse vltra p̃dictã expimẽ/
talẽ vel expimentatiuã noticiã intellectiuã
ɔceptũ ppriũ ꝛ absolutũ. q̃uis nõ intuiti
uũ diuini esse. si ab esse remoueat̃ ꝛ abstra/
hat̃ oĩs impfectio. Idẽ de vita. idẽ de bo/
nitate. idẽ de sapia. idẽ de potẽtia. ꝛ ɔsilib⁹
pfectionalib⁹ p̃dicatis. vñ sicut facta ab/
stractõe a ɔceptu vago hui⁹ hoĩs visi ɔ̃ si
tu motu ꝛ figura et ceteris accidẽtaliũ ɔdi

tionū inuolutris resultat agalma. i. hoīs imago ſm grecū. h est ꝯcept⁹ specificus ⁊ absolutus hoīs. sic ð esse iudicāt/dū fit abstractio hui⁹ qð ē esse a potētialitate. ꝑua/tōe depēdētia ⁊ alia q̄uis impfectōe/resultat tūc ꝯceptus dei ꝓpus et absolut⁹ ¶Ad dūt argumētū q: de⁹ h esse sibi nomē propriū rn̄dit moysi dicēs. dices in q̄t/q̄ ē misit me ad vos. ¶Affirmāt isti sīlr de conceptu bonitatis sicut in lege noua rn̄dit xp̄s sol⁹ de⁹ bonus est. Accedi videnr in hāc sententiā Aug. pluries/noiatim in suo/viij. ð trinitate. vbi in bonū absolutū docet ferri. ⁊ sequit ei⁹ Bonauētura i suo itinerario sexto. ¶Sz ecce nescio q̄ pacto dū practicā dare ꝓfessus sum mysticā theologiā/relabor rursus ad speculatiuā sed nō superuacue. Est q̄ppe tibi necessariū o'nīa q̄ i deū ferre q̄ris te ꝑ anagogicos excessus vt auertere discas te ꝑ innatā vim abstractiuam a fantasmatib/sicut abstractiua virt⁹ inferior i brutis ex speciebꝫ sensatis elicit insensatas. Sciueris q̄z impfectōnes secernere a ꝑfectōib/vt tādē pure aliq̄d ꝑfectū tibi resplēdeat in essentia ⁊ bonitate. ¶Loq̄mur tn̄ ꝑ min⁹ eruditis i methaphisica seu theologia. et dū am⁹ si possum⁹ q̄ pacto q̄ ve obfuscatōis studio poterit se spūs a fantasmatibꝫ auertere dū anagogicos aut supmētales q̄rit excessus. Et fortassis hoc poterit fieri si i omni cognitōe/⁊ meditatiōe sua de deo nequaq̄ sistat hō i cognitōe. sz aspiret ꝑ vim affectiuā/q̄si cordis ore inhiāte i suā potentiā/⁊ in suā sapiētiā/in suā bonitatem saporādā ⁊ gustādā/tanq̄ ei⁹ q̄ tot⁹ est terribil' in ꝯsilijs sup filios hoīm/ꝑ maiestatē potētie dominaris iudicātis q̄. totus magn⁹ ⁊ mirabil' in sapīa cui⁹ nō est nūerus. tot⁹ deniq̄ suauis. tot⁹ desiderabilis. tot⁹ amabil' valde/in bonitate ⁊ torrēte voluptatis sue. Occurret tibi sic nitenti/sic itēto plurima turba fantasmatū. credo eq̄dem irruent importune fantasmata ⁊ irrūpent in vtrosq̄ oclos tuos iteriores. Tu ꝑo fortiter abijce seorsum ea quātū potes manu meditatiōis et velut excusso capite spūs liber euadere labora. aut tu q̄si dissimulatis eis spretis ve ꝑge q̄ ꝑgis. ⁊ ꝑ mediū agmen illō iprobū alacer erūpe. Sic te spūal' extimulet. vt queadmodū desiderat ceruus vndiq̄ canū morsibꝫ patens et supcalescēs ad gelidos tutosq̄ fontes aq̄rū. sic tu labora ꝯ impediētia fantasmata

vt possis ⁊ tu dicere tote scti p̄ū... desiderat aīa mea ad te de⁹. Sitiuit anima mea ad deū fontē viuū/q̄n veniā ⁊ apparebo añ facie dei ¶Porro aut̄ ... expurgauerit timoris lima ꝑ integerrimā ⁊ nō fictā pniam nisi mens insup elimata pcti scoria clara refulserit ꝑ reformatiōz in nouitate spūs ſm duos act⁹ hierarchicos pmos q̄ sunt purgare et illumiare/vanū prius erit tibi añ lucē surgere ad h ꝑfectionis culmen. Surgite ꝑinde post ꝗ sederitis q̄ māducatis panē doloris/... sez. sine q̄ iustificari nemo pt ante deū Improbe audet irrūpe in osculū oris si nec pedibꝫ cū lachrymis/nec manibꝫ cū ... actōne ꝑus illō clare curauerit ¶... dū cousq̄ ꝑuenerit bñ ꝯscia ... vt nec gaudia neq̄ aliō diuo vel ... vel mercenariū anxia recogitet. neq̄ p̄terea de deo ... bilētū pēset/sicut de iudice retributore vel inflictore vindicte. Sz h vnicū veniat i mentē. q: tot⁹ desiderabil' est/suauis ⁊ mitis. tot⁹ amari etiā si occiderit dignissim⁹. dū solū ita placuit amoris negociū/inolatur ad amplexus sponsi. stringe pect⁹ illud diuinū totis amicicie purissime brachiis. hec oscula ... omē sensum. vt ⁊ dicere subinde possis gratulabūda ⁊ amorosa deuotōe. dilect⁹ me⁹ mihi/et ego illi ⁊c.

Finis

Tractatus venerabilis mgr̄i Johis de Gerson de elucidatione scholastica mystice theologie sub duodecim cōsideratōibus tradit⁹.

Vobis datū est nosse mysteriū regni celoꝝ dicebat Jesus discipulis suis. Propter qð ⁊ i alio loco exultauit in spū dicēs. Cōfiteor tibi p̄r rex celi ⁊ tre. q: abscōdisti hec a sapiētibꝫ et reuelasti ea puul. Hec mysteria sunt q̄ loq̄bat aplūs ꝑfectis ⁊ in q̄bꝫ exercebat deo ... tradidit ex reuelatōe sua diuin⁹ dionysi⁹ in de mystica theologia. ⁊ de diuīs noibꝫ ꝑsertim ca. vij. vocās hāc sapiētiā irrōnalē stultā ⁊ amētē. ¶Qua sup sapīa dudū opuscula duo ... Composuerūt ⁊ alij noiatim Hugo de balma in tractatu de triplici via in deū/vbi determinat finalr et ex intētōe q̄ apex mētis fert i

deũ ꝑ amorẽ extaticum absq; ꝑuia vel ꝯco
mitante cognitõe. Et h̃ est mysticũ ꝛ abscõ
ditũ qđ nemo sapiẽtũ seculi capit. Cõsen
tire videt̃ dñs Bonauẽtura ĩ itinerario ca.
vij. ꝛ vlti. Alioquin ꝑterea nõ videt̃ possibil'
vltia industria quã notauim' ibidẽ. Spi
ritũ a fãtasmatib; auertere. qꝛ cũ necesse sit
ſm p̃hm oẽm intelligentẽ seu intellectuali
opatõe vtẽtẽ fantasmata speculari. optet si
nõ speculentur ꝙ aĩa alit' ferat̃ ĩ deũ q̃s ꝑ ĩ
telligentiã vt videt̃. ¶ Presupponẽtes igit'
oĩa q̃ diuin' Dionysi' cũ suis expositoribꝫ
sup hac theologia tradiderũt ꝛ experti sunt/
possum' ad intelligentiã dicti Hugõis đ
balma ꝯsiderare tres modos q̃bꝫ videtur
posse fieri ꝙ amor sit absq; cognitõe. vn' ẽ
de amore pure naturali. scđs de amore pu
re sup̃naturali. terci' est de amore habitua
li/vel poti' ex habitib' elicito libero ꝛ actu
ali. ¶ Est insup triplex actual' cognitio q̃n
nim sufficit ad ꝑsens. q̃dã recta. quedaꝫ re
flexa. ꝛ vtraq; pt ẽẽ vel simplex l' ꝯplexa. spe
cialis vel ꝯfusa. ¶ Quocirca notet̃ ad elu
cidatiõem pmissoꝝ numerus duodenari'
ꝯsiderationũ.

Cõsideratio prima

ſ Tat amoreꝫ naturalẽ causari sine
ꝑuia cognitõne ĩ re q̃ diligit amat
vel appetit. ¶ Patet in h̃ ꝙ in omi
re ſm Dyonisiũ inuenit' amor naturalis.
Vñ Boetius. O felix hoĩm gen' si vros
animos amor q̃ celũ regit' regat. Nõ est aũt
in celo materiali sicut nec in rebꝫ aliis aĩa ca
rentibꝫ cognitio/q̃uis põdere sui amoris
impsso ab intelligẽtia ꝑuia nõ errãte ferũt'
q̃ ferũt: mlto veri' ꝛ certi' q̃s sagitta moue
atur ad signũ ex ipetu ꝑ iacientẽ impsso.

Cõsideratio secũda

u

ſ Tat hoĩem ꝑ amorẽ naturalẽ nõ
liberũ ferri in deũ nõ ex actuali co
gnitõe que talẽ ĩ ipo causet amorẽ.
Sequitur ex ꝑsenti. nõ enĩ min' ẽ amor na
tural' in aĩa rõnali q̃s in rebꝫ ceteris aĩa ca
rentibꝫ. imo nõ stat hoĩem esse sine põdere
naturalis hui' amoris q̃ fert' ĩ deũ/etiaꝫ si
damnet' ĩ inferno. Cõsurgit exinde ꝓmis
ille seuissimus quẽ ꝯscie remorsũ appella
mus. vnde ꝟificat' de ꝑpha: Nõ ẽ pax im
piis dicit dñs. Et illđ de damnatis. ꝟmis
eoꝝ nõ morit'. Deniq; cũ peccõ nequit ppt' h̃
esse sal' ꝑfecta vel eterna. Hic amor est ad
uersari' noster ſm legẽ carnis corrupte. cui
ꝑ dilectõem liberã ꝯsentire nos ꝯuenit dũ
sumus in via/si nolum' tradi tortoribꝫ in
gehenna.

Consideratio tercia

ſ Tare nõ põt ꝙ amor etiã natural'
fiat aut maneat absq; omĩ cogniti
one ꝯiũcta vel separata. De separata q̃
dem h̃ certũ ẽ ꝙ ꝯcurrit ad quelibꝫ amorẽ
dũ ꝑducit' et ſm il' ꝓmũ cognoscens qđ ẽ
de'. Ceteꝝ potẽtia q̃libet cognoscitiua rõ
nal' nõ minus pt exui a sua cognitõe natu
rali q̃s a suo amore. Proptea manẽt semꝑ
ꝛ iungũt' in eadẽ natura cognoscẽte amor
ꝛ cognitio natural'. ¶ Utꝝ aũt possꝫ ẽẽ po
tentia cognoscitiua q̃ nõ esset quõlibꝫ ap
petitiua: puto ꝙ nõ. qꝛ nulla res pt esse q̃ nõ
appetat bonũ. est ei bonũ qđ oĩa appetũt.
¶ Vellẽt aliq̃ forrassis ecõuerso silr' dicere.
ꝙ nõ est appetit' sine cognitõe q̃licũq; licꝫ
impfecta valde/que est tanq̃s aliq̃ natural'
impssio ꝯsequẽs ad ꝓmã causam efficiẽtẽ/
explantẽ ꝛ finientẽ. ¶ Sꝫ iste mod' nõ re
cipit' ꝯmũiter. sicut nec ponit' ĩ rebꝫ ĩi cogni
tiuis delectatio đ q̃ magis videret' ... aliq̃bꝫ philosophãtiũ vtrũq; positũ videa
tur. cõformit' ad vsum cõmũem q̃ dicim'
pratũ ridere vel gaudere dũ floret ꝛ florescit
ꝛ vernat. ¶ Beat' est q̃ liberũ amorẽ suũ cõ
format isti naturali. qꝛ si duo ꝯsentiũt fiet
ipis a p̃re q̃cq̃d petierint. Quippe non pe
tent nisi deũ vel ꝯforme deo simul ꝛ nature
ꝓmitus institute.

Consideratio q̃rta

ſ Tat hoĩem ferri ĩ deũ ꝑ amorẽ li
berũ sup̃naturalꝫ infusum vel con
seruatũ. nulla in ĩpo cognitõe libe
ra ꝯcomitãte vel ꝑuia respectu illi' amoris.
¶ Cõstat enĩ ꝙ amorẽ libere elicitũ ab ho
mĩe possꝫ de' ꝯseruare destructo oĩs cogni
tõis actu. q̃ posito diligeret hõ deũ tũc in
tellectualit' nõ cognitũ/saltẽ cognitõe que
sit act' scđs elicitus. qđ dicit' ppt' ĩmedia
te notata de cognitõe pure naturali que est
ꝓm' act' essential' aĩe. imo nõ est nisi anĩa.
ꝓpter qđ ab ipa separi nõ pt ipa stante. ac
pinde noĩat' entelechia. ¶ Silr' diceretur si
de' ꝑ se imediate causaret actũ amoris libe
rũ ĩ volũtate. nõ cõcurrẽte intellectu vt in
tellect' ẽ. iuxta positiõem q̃rũdã dicẽtiũ ꝙ
act' btificos ĩ patria ꝑducit sol' de'

Consideratio quinta

x

Tat veritas eorum q tradunt de theologia mystica q consistat in amore solo. et q amor ille supnaturalis inspirat illis q concupiscunt sapiam. Spectat hoc ad potentia dei, ut ex precedenti constat. Spectat et ad ipius sapiam atq bonitatem ut apientibus os mentis inspiret spiritum amoris. neq neget mundis corde osculum postulatum. si pueniat etiam in benedictionibus dulcedinis desiderium paruulorum / q cum daniele sunt viri desideriorum. Satiet insup paruulos suos eterna sapia / ab uberibus consolationis sue / tanq pro mater. cuius ubera non sugit q non pacifice absq fictione se constituerit ut paruulum sub ea. iuxta sententia christi q filius est sponsus et sponsa pr et mater. amicus et amica. qm amor spualis sexum nescit. ¶ Pot deniq tota fere scriptura deduci ad hunc sensum. Et vero nihil ad philosophantes sup hoc assiduo p deuotis miraculo. Propterea dicitur hec sapia mystica appropriate christianorum esse / tam a dionysio q a ceteris. ¶ Et ita controuersia vel dubietas oia cessat i hac pte q illa stat apice mentis i deum ferri sine cognitione actuali p̄uia vel concomitante / sic accipiendo q cognitio non causat amorem illum supinfusum. nec oportz ut comitetur ipm distinguendo cognitionem apprehensiuam l declaratiuam ab experimentatiua affectuali

Consideratio sexta

Tat ut amore supinfusum comitetur actualis cognitio q potest indicabilit amor ille. h est q iudicat aia se amare et i deo delectari. imo et ignote ignotis p amorem iungi. Pro cuius intelligentia memoretur illud de canticis. Auerte oculos tuos a me. q ipi me auolare fecerunt. Ubi colligitur q duo sunt oculi actionales unus spectans ad cognitiua potentia. alter ad affectiuam. Ille scds pprie dr oculus amoris vel oculus sponse. De q in eisdem canticis. Uulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum. Contingit aut q dum aia fert i dilectum p oculum amoris sine tempore intelligere q d sit illd qd diligit / euolat dilectio / ac pinde dicitur euolare dilectus. Nihilominus est alit possibile q et dilectio maneat et cognitio sit talis dilectionis ad tps psistat. Alit eni non potuissz tradi vel scribi q liscumq noticia de theologia mystica. ut q illa est piunctio amorosa dilecti cum dilecto. q extugat omnem sensum. q vulnerat. q coniungit ignotis ignote / tanq in diuina caligine cum similibus multis.

Consideratio septima

Tat q amor huiusmodi supnaturalis manere absq charitate / sicut pphetia sicut fides et spes et alia carismata. Propterea talis amor non est signum infallibile gratie gratum facientis. Consonat his cois schola doctorum / q nemo scit se charitatem hre. iuxta illud. Nescit an amore an odio dignus sit. Quis isto itelligi videatur d amore pdestinationis et odio reprobationis. ¶ Ualet hec consideratio p laude charitatis. et ut q gloriatur p mysteriorum cognitionem i dno glietur. Si nouero inqt apls mysteria oia inter q est plane mystica theologia / nihil sum. Ueritas est q sicut de donis et beatitudinibus loqtur sic de sapia mystica. ¶ Loquuntur de ea aliqui doctores noiatim Hugo de balma. ptinere ad charitate Propterea dicit q hec ... excellentius donum e q sola gra gratum reddens. Nimirum quia et gra est gratificans. et sapientia saporifera et delectans.

Consideratio octaua

Tat dilectionem libera et elicita naturalis poni in apice mentis q dicitur ab aliquibus synderisis absq h q mens se actualiter iudicet aliqd diligere. Quis ista dilectio cognitionem sequitur et comitetur. ¶ Concederent ista phi naturales ac gradu ... absq miraculo sup h q de mystica theologia tradunt a catholicis. ¶ Studuimus i duobus opusculis de mystica theologia p diuersas positiones multas considerationes et industrias ista determinare velut ad communem intelligentia et phiam deducentes hanc sapiam. non q secludere vellemus diuinos et supnaturales influxus. absit hec pe ... loqui volumus phis et scholasticis theologis talia q non abhorrerent a suis traditionibus et scholis. et si effectum e / qlicumq ex pte / iudicium sit legentium. et glia deo. si pro nequaq / ignoscet tu deus et tui. ¶ Deniq tota ro considerationis presentis consistit in hoc q dicunt phi de vehementer habituatis q i suis actionibus non deliberant aut saltem ita se habent q se deliberare non indicant Agit eni ars pfecta mo nature. sic ondunt oes artifices / etiam mechanici circa exteriora laborantes textores cythariste scriptores etc. Quanto amplius h inueniri pt in actionibus in

manentibus vel intrinsecis. Nam et sepe multa cogitamus/multa diligimus sub omni facilitate quam nec cogitare nec diligere iudicamus. Precedit nihilominus et comitatur naturaliter in omni dilectione presertim elicita et meritoria/cognitio dilectionem. et si non cognitio reflexa/tamen recta. Hec est traditio omnium tam philosophorum theologorum et moralium. cum experientia dicentium pro [illegible]

Consideratio .ix.

Stat simplices idiotas per fidem spem et charitatem citius et sublimius pervenire ad theologiam mysticam. quam eruditos in theologia scholastica et discursiva. Sunt ad hoc multe rationes quas aliquas notat sanctus Tho. inquirens cur simplices sunt aliquando devotiores quam literati. Ita fides talium minus est inquieta per fantasias contrariarum opinionum/quas nec audiunt nec cogitant. Sunt insuper humiliores quibus gratiam dat deus/quam cum simplicibus sermocinatio eius [illegible] sublimium [illegible] habent aliquam curam de salute sua majorem in timore et tremore. Qualiter autem sit istis simplicibus/imo et pueris ambulandum per mystica sapientia/tetigimus in opusculo quodam de simplificatione cordis/via secunda. Dicebat unus. Ego per .xl. annos et amplius pensaui et reuersaui/multa studendo/legendo/orando/meditando in ocio tempus multo/et nihil inueni compendiosius/efficacius ve ad consecutionem theologie mystice/quam vt fiat spiritus et anima sub deo/tanquam paruulus et paruula/iuxta metaphoram ante dictam. vbi mendicitas spiritualis locum habet precipuum cum fide simplici. quod deus puer natus est nobis et paruulus datus est nobis.

Consideratio decima

Stat concordia theologorum et de theologia mystica loquentium. premissis considerationibus sicut arbitramur attentis. Cum philosophis autem fide carentibus neque esse conuentio in hac parte. Ratio quia nolunt credere vt intelligant incedentes crassa ceruice/et erecto collo/nolentes captiuare omnem intellectum neque voluntatem in [illegible] tum est quod hec est proprie propria sapientia christianorum tanquam fons signatus/cui non communicat alienus. quoniam carnalis homo non percipit ea que dei sunt. Stulticia est enim illi. unde fit ei Christus petra scandali et signum cui contradicitur. unde non intrat per ostium vt pascua inueniat. maxime quia non vult manducare panem de celo verum. nec bibere vinum germinans virgines. Per cuius tamen sacre communionis frequentationem super omnia fit homo deuotus et habilis ad theologiam mysticam. si vitam et mores huic salutifero sacro conformare non omittat/prout alibi sub consideratione multiplici notatum est.

Consideratio vndecima.

Stare nequit vt theologia mystica sit in hominis mente sine qualicunque dei cognitione. Fuerit quod diceret nihil nos [illegible] de deo [illegible] est cum ratione et auctoritate articulus presens condemnatur. Sed aliunde deducitur consideratio presens/notando quod omnis apprehensio vel motio intellectualis/sine de deo vel de aliquo dici potest cognitio. imo et visio per illum loquendi modum quo vtimur de sensibus exterioribus. vbi omnis sensatio visio nominatur. vt dicimus/vide qualiter hoc sapit. hoc olet. sonat. sit aut est. ledit. Sed materia de his sensibus in intellectu proportionabiliter exterioribus/latior est vt dissera tur per punctum. Sic enim vocant Arist. et Basilius intellectum sensum. Sic communis vsus dicit de bene iudicante. Iste bene sentit. iste clare videt in materia. Sic Greg. in omelia. Amor inquit ipse cognitio est. Et hec sic est secundum tactum/gustum/et olfactum spirituales. imo tamen potior perceptibilior et purior est cognitio/quanto intimior circa deum qualiter ipsum tangunt/gustant/et olfaciunt my[illegible] inspectores/sed factores. Ponatur exemplum par[illegible] quod plerunque nihil videt/nihil audit/aut saltem non iudicat se videre vel audire quicquam/totus in lactatione (vnde delectatio dicta est) occupatus. Tunc nihil cognoscit sub quacunque ratione reflexa etiam quod lac sit dulce vel bonum/vel ens vel non ens. sed tantummodo lactandum se vberibus imprimit. Et sit mulcebris quedam operatio experimentatiua [illegible] Felix puer ille/etiam si centum sit annorum sub sapientia matre sua. qualis erat magnificus rex ille dauid puerulus in oculis suis et virilior ceteris ante deum. Fundemus super hanc similitudinem sensuum spiritualium ad corporales similitudinem aliam per theologie mystice cognitione conuenientem. Constituamus duos homines coram oculis nostre considerationis/quorum vnus sit acutissimus in duplici sensu visus et auditus/sed habeat hebetatos penitus et obtusos tres alios sensus. quod sunt olfactus gustus et tactus. Constituatur alter qui cecus sit et surdus/sed habeat expeditos alios et viuaces/olfactum [illegible]

maiores expiri delectatōes sensuales q̄ꝫ ꝑ m⁹. Cōiecturem⁹ ex ista siliᵗudie q̄ꝑ phi vł theologi lr̄ati vigēt ī visu ꞇ auditu spūali b⁹. sꝫ euenit mł'tis q̄ꝑ trib⁹ alijs careāt sensi b⁹. vł īpeditos/vel obtusos p̄sus habent. Prouenit ecōtra ꝺ simplicib⁹ illr̄atis q̄ꝑ ve lut ceci ꞇ surdi sunt ad phie scholastice ꝑce ptōem q̄ ceterꝫ sensib⁹ vigēt ī spūaliū olfa ctu gustu ꞇ tactu. Null⁹ g̊ mirabił ista ꝯsi derans si simplices illr̄ati ceci ꞇ surdi nisi q̄ntum fides insonat/oblectanł ī deo quē desiderādo ꞇ amādo olfaciūt gustāt ꞇ am plexādo tāgūt. Habētes ꝑ vite puritatē ꞇ simplicitatē sensus istos purgatos atq̄ꝫ re formatos/dū ī alijs male viuētib⁹ penit⁹ stupidi sunt. nec ꝑcipiūt ea q̄ de diuīs sua uiter redolēt sapiūt ꞇ mulcēt. q̄uis videāt ꞇ audiāt. Exemplū sīle de canib⁹ venaticꝫ respectu nō venaticoꝝ possꝫ induci. ¶ Re ducūł insup isti q̄nq̄ꝫ sensus ad duos ocu los. q̄ sunt intellect⁹ et volūtas cognitōis scꝫ ꞇ amoris. Uisus ei et audit⁹ ꝑ approp atōem magis spectāt ad intelligentiā. cete ri tres ad affectū vł amorē.

Consideratio. xii.

Tant sił affectuał' cognitō theolo gie mystice/ ꞇ alter mod⁹ ꝯtēplati onis q̄ dicił pure ꞇ liq̄de ṽitatꝫ di uine. Sunt diuersi tractatores de vtraq̄ꝫ ꝯtēplatōe ꞇ varie q̄libet figuranł. Affectua lis ī maria sedente ꞇ ī spōsa q̄ delicijs afflu it innixa taliꝫ sup dilectū suū. Intellectuał ṽo in lia ꞇ rachel. et in spōsa ascēdēte sicut aurora luna et sol. ¶ Sed optꝫ q̄ꝑ intelligē tia ferał ī deū sine hic ꞇ nūc. h̄ est sine cōti nuo et tpe. ꞇ ita sine ꝯmixtiōe fantasmatū. Hoc ṽo tante difficultatis eē dic̄ Aug⁹. ꝯsonans platoni ꞇ seq̄cib⁹ q̄ꝑ nō nisi in ra ptu q̄dā more chorus catōis possit sincera ṽitas hec cognosci. etiam a paucis ꞇ raro. Quēadmodū nō ita senserūt de theologia mystica affectuali/q̄ eā assequibilē tradūt. ¶ Possibilitatē deniq̄ꝫ cōsideratiōis hui⁹ suadent ea q̄ in paulo facta sunt ꞇ in beatis ꝯplꝫ hunł. Sed amplior ꝑsecutio non est opusculo p̄senti necāria n̄c sue possibił bre uitati. ¶ Deniq̄ꝫ distribuit vnicuiq̄ꝫ de⁹ my steria sua put vult. qui hodierna solēnitate ascēdens in altū dedit dona hoib⁹. In cu ius cōmemoratiōe solēnitatis hec scripta sunt Lugduni ad elucidatōem scholasti cam mystice theologie ꝯsistenꝫ ī amore ꝑ Johēm de Gerson cancellariuꝫ parisieñ. Anno. M. cccc. xxiiij. prima Junij

Conscius est anim⁹ me⁹/expientia testis.
Mystica q̄ retuli dogmata vera scio
Non tn̄ idcirco scio me fore glorificandū.
Spes mea crux christi Gratia nō opera.

Carmen de purificatione sensuū interiorum

Gaudia queris
Sensibus herens
Carnis amore
Naris odora
Lingua sapora
Quinq̄ꝫ dati sunt
Quos hebetauit
Corporis humor
Fedus/et ater
Uis reparetur
Noxius humor
Prodeat extra
Medica carpent
Obijciet se
Omnia fiet
Aure melodias
Lux oculorū
Naris odorem
Suauiter ibit
Spūs vnus
Influa tanta est
Si tamen assit
Taliter acto
Carneus act⁹.

Cor tibi frustra
Infatuatis
Tactus ꞇ auris
Uis oculorum
Hi tibi sensus
Spirituales
Morbidus intro
Horridus. asper
Spurcus/amar⁹/
Contere tete/
Per vomeum
Jam minus egri
Gaudia sensus.
Tunc deus vltro
Omnibus vnus
Per saporis
Hauriet eius
Tactus in ima
Flectet vtrinq̄ꝫ
Cor q̄ꝫ deum q̄ꝫ
Uis in amore
Gratia formans
Desipit omnis
Finis

Opusculū epistolare magri Johis ꝺ Gerson cācellarij p̄isieñ. ꝺ religiōis ꝑfectōe et moderamie ad guil hermū minādi q̄ndā medicū dn̄i cardina lis Saluciaꝝ. tūc aūt monachū domus maioris carthusie.

Ratia vobis ꞇ pax ī xp̄o ih̄u. Uriq̄ꝫ dicetis mihi ꝑ siliᵗu dinē. Medice cura teipum. Itaq̄ꝫ q̄ aliū doces (ait apo stol⁹) cur teipm nō instruis? Sꝫ rn̄debit ꝑ me sapiēꝫ iussio. Honora ī q̄t medicū. Et iterꝫ. Da locū medico. Rō ē q̄ꝑ disciplina medici exaltabit caput eius. Nam que pōt in medico disciplina īueni ri melior q̄ꝫ vt relicta seculi pompa/relicta arte sua. relicto demum seipso quod maius

est tradiderit se medic⁹ noster disciplie maioris carthusie. Tal' eni tu es cui nuc ipse rescribo, q dignaris exquirere discipline doctrina ab illo q tali nunq subiacuit discipline. Nihilominus in vbo summi medici nostri dni iesu christi [illegible] petenti se tribuere. Et rursus. Aperi os tuu z ego adimplebo illud. q est magni cosilij angel⁹ vocatus admirabil'. Audebo tuis medice charissime qstiunculis q satis cocos sunt, apd egros spualem i religionu gbato laborates remedia, no dica inuenire, sed inuenta designata p doctores repetere. Comunia q de et vulgata neq ppanda subtilibus artis medicie spiritualis apicib⁹. sed tanq rudes aliqs receptas visum fuit osideratiões paucula annotare. ¶ Sunt aut tria q qrunt in forma. ¶ Primo vtru qs exercitiu orois otinuas, vel alia exercitia spualia cu affectu vtputa lachrymaru zc. senties se in viribus debilitari ppt hmoi exercitiu, z remitti in ceteris corpalibus laboribus, vtpote in cantu forti z silibus vires corpeas exigetibus sit repbesibilis? Cu tn dicit aplo. Psalla spu psalla et mente. Pensat eni de⁹ poti⁹ cor q vba. imo ppt labore cant⁹ no pot debita deuotoem habere du catat. ¶ Scdo si roe debilitatis corpis vt fortior sit ad portanda ordine sue pfessiois [illegible] scrupulo lauti⁹ viuere possit q ordo seruet, vl' ad phibendu lapsu in egritudine ad qua est dispositus. vl' dubitat incidere in futurum? ¶ Tercio si orās solitarie ex debito, vtpote horas canoice institutas, teneat vba adeo articulate pferre et explicare vt seipm audiat? Cu freqntius aut roe debilitatis aut grauedinis corpal' no sine gui labore ad plenu id qat. Corde tn dicet et formabit, aut al's eleuatoe metis affect⁹ cessabit officiu lingue licet no cordis. Det dns [illegible] scribere salubre et efficace. Et velut ab alto repetetes dicam⁹ p pma cosideratoe

Cosideratio prima

Religio christiana sub vno sup mo abbate christo, sola est salutaris et pfecta. Siqdem extra illa no stat salus neq pfecto. Docet aut sufficieter ad pfectoem puenire salutare sub ea z i ea oes recte viuetes. Vn sequtur ptin⁹ nemine iudicandu extra statu salut; aut pfectois esse q viuit sub xpiana religioe. Valet aut hec osideratio ad huilitatis osuatioem inter mebra corpis christi mystici. z vt abiecta psumptoe pharisaica z murmur [illegible] tioe mebra se inuice honore pueniat. iuxta monitoem apli. Nec aliqs in ecclia sibi ipsi de statu pfectois sup alteru maniter blandiat. vt q monachus est no monachu non spernat. neq secularis solitariu diiudicet.

Cosideratio secunda

Religio christiana qtuis vna sit, nihilomin⁹ distincta est multiplici z pulcra varietate gduu meritoru z ordinu, scdm opatione spussancti q distribuit vnicuiq put vult. que eni a deo sunt, ordinata sunt. quid aut magis pcessita deo q religio. sed q religio? Religio vtiq xpiana que est ecclia xpi sponsa. Est igit in ea ordo q describit esse pariu dispariuq; rerum sua vnicuiq tribues dispositio seu collato. Neq eni solitarioru de⁹ tm est z in coi viuentiu. sed z seculariu vtriusq sexus et cuiuscunq status. Sequit pinde roem fore inefficace dicentiu. illos sp cu reatu gndi remoueri a dno suo christo iesu qbus datur aliqn cosiliu ne votis aliqbus se subijciant vltra lege comune christi. Potest fatemur hoc male. pot et nonunq bene pie z discrete suaderi. Neq eni oes capiut vbu istud. Sed de hoc alibi. Nunc pgamus vltra q cepimus.

Cosideratio tercia.

Religio xpiana qtuis extedat se ad oes xpianu, attn approbato qda; vsu loqntiu restrigit ad religiões. quas Anselm⁹ appellat facticias q [illegible] multiplicibus modis varie sint. vniunt tn triplici voto. s. obedietie castitatis z paupertatis. In qbus stat cential' ro talis facticie religionis put alibi p doctores late z scietifice deductu e. Vn sic ecclia significat pncipalit vniuersale ogregatoem fideliu. z idé dicit Catholica. i. vniuersal'. nomen tn istud vulgaris vsus restrixit ad clez. sic in pposito de religioe [illegible] pter maiorem circa christi cosilia religatoem

Consideratio quarta

Religio facticia siue dicatur status siue ordo siue gradus in ecclesia. illa tamen non est de se status vel ordo vel gradus perfectionis exercende, sed acquirede. Alioquin male nimis esset

multis religionē pfitētibꝫ. qui imperfectos se [illegible] Ex quo fundāt ꝯīr doctores excellētiā platoꝝ sup religiosos. qꝛ stat⁹ platoꝝ est pfectōis exercēde [illegible] statum [illegible] penitētiū. De curatis vo q̄ sunt scdi ordinis succedētes discipul' sicut apostol' epi. volūt aliq̄ dicere qꝛ nō habēt statū cū nō sint iuramēto vl' voto astricti. Sed q̄cq̄d sit de hꝛ de noīe status ꝯstat curatos esse in gdu et ordie pfectōis nedū acq̄rende sed exercēde p actus hierarchicos. q̄ sūt purgare subditos illumiare ꝛ pficere/magis q̄ꝫ religiosi inq̄ntū religiosi. Qd addit q̄n aliū de pñt monachis tales hierachici act⁹ ꝯpetere/dū ipis a supiore legitime cōmittunt. Grādis est hec platorū tā maioꝝ q̄ꝫ minoꝝ pcellētia. magni q̄ꝫ meriti si sta[illegible] [illegible] sublimat' honorat.

Consideratio quīta

Religio facticia tanto debꝫ dici pfectior/q̄nto ad dilectōem dei ꝛ charitatis augmētū. primū⁹ appropīquat. Cōsistit eni in dilectōe dei ꝛ charitate religio xpiana. ꝛ ꝯm mensurā ei⁹ ē quātitas ei⁹ ī merito/ꝛ ꝯñr ī pmio. Ac pinde religiōes q̄ directe et mediūs idoneis disponūt ad ꝯtēplatiuā vitā sunt dicēde pfectiores. aut forte meli⁹ appellari pñt schole q̄dā ꝛ instra pfectiōis put loq̄t Cassianus. Nō eni videt ꝯñs/si stat⁹ aliqs sit pfectōnis acq̄rēde/qꝛ ppterea sit stat⁹ pfectōis simplicit' appellādus. Neqꝫ dicentes h̄ detrahūt religiosis. s̄ꝫ ī hūilitatis [illegible] securitate se tenēt. dū nō arrogāt sibi qd ñ sūt. addentes piculū picl'o. dū rursus non negāt posse aliqs extra statū pfectōis inueniri valde pfectos. Sicē cōtra phdolor pfectōis pfessio vl' stat⁹ mltos patit' īpfectos. Notū siq̄dem est qd Aug. se in hac re testatur inuenisse.

Consideratio sexta

Religio ꝯstituta ad vitā ꝯtēplatiuā/debet ꝯseq̄nter aptare oēs ꝯstitutōes suas ꝛ obsuatōes ad eundem finē cōmodi⁹ asseq̄ndū. Finis autē dat ꝛ imponit necessitatē mediis q̄ sūt ad finē. ꝛ ꝯm exigentiā finis deberēt cetera moderari. Inde est qꝛ rerū exitus et fines prudētia metit'. Propterea finis est causa causarum. Est insup finis principiū in moralibꝫ. sicut in speculabilibꝫ principia demōstrationū. Est rursus prima in intentione. q̄ꝫuis in executōe et assecutōne fit vltima. Est demū forma moraliū actuū/quoniā sicut forma materialis dat esse materie dispositē. Ita et finis legis q̄ est dilectio/dat formalē existentiā actibꝫ debite circūstātionatis. Circūstantie nimirū sunt tāq̄ꝫ dispositōnes qualitatiue. quibꝫ deficiētibus aut inordinatis neq̄ intentio finis informare actū vt bon⁹ moralit' dici possit. propterea rectitudo intentōnis ad finē debet sibi ꝯiūgere rectitudinē medioꝝ ad ipm finē. Ac pinde fiet totū corp⁹ opatōnū lucidū et rectū aliter nō.

Consideratio. vii.

Religio cui⁹ finis pncipaliter ē cōtēplatio. seu vite cōtemplatiue exercitiū vel acquisitio/habꝫ pp̄ambulis lectionē/oratōnem/ꝛ meditatōnem. Huiusmodi vident' esse religiōes sub regula sancti Benedicti cōstitute. celebris quoqꝫ carthusie religio/cui⁹ pfessorē respicit p̄sens verbū. Oportet hic p̄supponere multa que de vita cōtēplatiua ꝛ actiua determinata sunt p doctores. Que scꝫ ꝛ q̄les sunt. in quib⁹ consistunt. in quibꝫ differūt ꝛ cōueniūt. aut q̄liter se supponūt aut excedūt. Constat eni multas in dictis religionibꝫ exercitatōes fieri corpales ī qb⁹ nō ꝯsistit cōtēplatio. sed aut fiūt ad mortificationē viciorū/p̄sertim accidie. quoniā pessima omniū maloꝝ doctrix est ociositas iners. Aut fiūt ad cōseruatōem virtutū moraliū iam habitaꝝ. Aut fiūt tanq̄ꝫ fruct⁹ aliqui redūdātes ex radice ꝯtēplatōis. dū cōpletur illud. Memoriā abūdantie suauitatis tue eructabūt ꝛ iusticia tua exultabūt/cū filibus innumeris. In qbꝫ est grāꝝ actio ꝛ vox laudis. Aut deniqꝫ labor penitētial afflictōnis intēdit' p satisfactōe volūtaria tā ppriorū q̄ꝫ alienorū peccatorū. Et hoc valde crebrū est in ipis religionibꝫ/q̄ncta/mē sub vita contēplatiua reponunt'. q̄uis vtiqꝫ labor hmōi nō sit contemplatio sed actio. verior q̄ndoqꝫ et penalior q̄ꝫ aratio in campis vel nauigatio per maria. vel curatio egrotorū. Sed q̄n habet' tēpus ad reliquū satis ad recollectionē meditatōis/vt ipa trāseat in cōtemplatōem/denoīatio fit a digniori ꝛ pncipaliori vt tal' vita dicat'

stualis/cōtēplatiua dicat̃ potius q̃ actiua.
Pro q̃ itelligēdo clari⁹ sit seq̄ns ɔsideratō

Consideratio .viii.

R Eligio carthusieñ. nō attēdit pn-
cipaliter q̄litatē vni⁹ psone singu-
laris/sed ad se introeūtiū disposti-
ones/ɔplexiões cognitiões ⁊ affectões.
quēadmodū vt in pluribꝫ eueniūt. Cui⁹
[illegible]
dū ad finē ɔtēplatōis ɔseq̄ndū i hac vita
sed etiā ad ipi⁹ ordīs statuta capiēda p in-
tellectū ⁊ exeq̄nda p affectū. Sūt ⁊ alij q̄-
bus iā nō ē op⁹ pambulis exercitijs ɔtēs
in hac religiōe vt ad ɔtēplatōēꝫ pucbant.
qm̄ aliūde partim pprio studio ⁊ exercitō.
⁊ ptim/imo ⁊ maxime diuīo auxilio/pue-
cti sunt ad arcē ɔtemplatōis facilit̃ ascēdē-
dū. Rara hec auis in terra fatemur, nō tñ
desperandū q̄ nulla. Sunt etiā alij q̄ di-
sciplinari p obsuatōes ordinis mortificāt
vicia ⁊ naturā custodiūt. q̄ absq̄ eis viuē-
do sectant̃ dū fouere putarēt naturā vicia
nutrirēt. imo deinceps vt euenit naturā p
excessum corrūpent. Et qm̄ iueniūt̃ vt cō-
muni⁹ hoīes hui⁹ religiōis pfessiōem arri-
[illegible]
te sunt alie q̄ que solā cōtemplatōem respi-
ciunt. Qm̄ multo plꝰs sunt apti regul' hu-
[illegible] ɔtemplatōis altitudini/ pserti
[illegible] in feruore cōcupiscētiaꝝ. quibꝫ
nō edomitis cōtēplari q̄reret hō nedum i-
utiliter/nedum arrogāter. sꝫ i magnā sepe
sui pniciē. put ex vitaspatrū claret.

Cōsideratio nona

R Eligio q̄uis vna sit in ɔstitutōibꝫ
⁊ votis/debet nihilomin⁹ esse i ea
diuersitas in executōe/dū accidit
notabil' varietas in cōditōe psonaꝝ. Alio-
quin fieret cōtra dictū legis ad allegoriaꝫ
tractū. Non arabis in boue ⁊ asino. Fieret
q̄ ɔ legē charitatis fraterne/i q̄ tota lex pē-
[illegible] nō fieret alteri qd̄ rōnabi-
liter q̄reret sibi fieri casu tali. Pōt vero va-
rietas puenire circa dispositōem corpaleꝫ
[illegible] nūc citi⁹ nunc tardi⁹ absq̄ culpa
psonali. Ceteꝝ pfect⁹ spūalis i bonū ardu-
um. neq̄ ita freq̄nter euenit/aut puenies
latet siue pp̄ter illā⁹ virtutē q̄ dicit ex sentē-
tia Secretū meū mihi/secretū meū mihi.
siue pp̄ter alioꝝ animalitatē/qui nō statiꝫ
penetrāt q̄s et qualis sit hō spūalis. ⁊ q̄ lō-
[illegible]
humilitas vt aīalis hō se talē veraciter es-
se sentiat corde ⁊ pfiteat̃ ore. Null⁹ itaq̄
mirabit̃ si spūalis hō nō semp dimittitur
inter eos liberis alis euolare. neq̄ ad pe-
des iesu sedendo audire cū silentio v̄ba il-
lius. Fit potius vt sollicitudo Marthe
de ocio Marie cōqueratur. ¶ Felicē iure di-
xerimus religionē que saltē paucos ɔtem-
platōnis gratia p̄ditos sustinet ⁊ fouet/⁊
tanq̄ p̄ciosam margaritā/vt delicatuꝫ ali-
quod liliū/ vt amātissimuꝫ dñi beniamin
adolescentulū in mentis excessu colit ⁊ ho-
norat/obediēs christo spōso dicēti. Adiu-
ro vos filie hierusalē/ne suscitetis neq̄ cui-
gilare faciatis dilectā donec ipa velit. Nō
[illegible]
cōuentū assidue sequi cōpellat. Tales oli-
extitere Bern. Hugo Richard⁹ ⁊ similes
¶ At vero q̄sq̄s es aptus ad gratiā hmōi/
noli (si forte cōpellaris esse vnus ex alioꝝ
grege) cōqueri. noli p impatientiā murmu-
rare. noli tanq̄ singularis fer⁹ depascēs vi-
neam malignari. Expecta poti⁹ dñm. vi-
[illegible]
nū. Scit puidētia sua quid expedit tibi.
sine eius volūtate nec passer vnus cadit i
terrā. in cui⁹ manu sunt hominū corda cō-
[illegible] volueñt. vt imple-
at desideriū pauperū. Si vexat te vocalis
oratio cū vigilijs. si nō sapit vt cupes diui-
na dulcedo. illa tibi seruat̃ in celis. Nō va-
lis p̄mij fructuꝫ p̄cipe dum adhuc meris.
Careas iterim quotidianis (vt ita loquā-
mur) distributōibꝫ. q̄ integrā seruat dñs
tibi p̄bendā in cel. Non sp nutrit̃ fili⁹ dū
puul⁹ est de mēsa p̄ris. qm̄ tñ nōnulli ɔ ser-
uis hereditatē minime habituri paternaꝫ
vescunt̃ ipo pane filioꝝ.

Cōsideratio decīa.

R Eligio curā habet p̄cipuam de in-
firmis. Sanxerūt hoc sancti pa-
tres et addiderunt/q̄ dicenti se in-
firmū credatur. Unde sequit̃ vltra q̄ sol-
[illegible]
sertim incurabilē dilabatur. Inter omnes
autē infirmitates fugibilior/tam p psona
q̄ pro ordine est capitis insania ex euacua-
tione et vicio cerebri. ex qua pdit hō iudi-
cium ratōis. ⁊ p ɔseq̄ns q̄dammodo desi-
nit esse hō ⁊ fit miserabilior iumentis insi-
pientibꝫ opprobriū hoīm ⁊ abiectio plebꝫ.

et onerosissimū tot⁹ status sui ludibrium
aduertat hāc cāuilē mortē a seruis suis me
dicus summus dn̄s nr̄ iesus christ⁹ /sug
gerēdo media cōseruatōi cōgrua. et phibē
do notā q̄ nō semp eueniūt subito vel re
pēte sed lente et p incremēta velut impcep
tibilia ab ipso patiēte nō ab aliis sz i hmōi cā
gndi piculo si apd ochos nō pspicacēs in
talib̄ puidēdū occurreret p artē medicine ne
dū corpal' sz et spūalis obuiet. Agat itaq
spūalis hō vt oia diiudicet atq puideat
doctrine sapia que cūcta nouit anteq̄ fiāt
In q̄ qdem sapia seu puidētia vigere ma
xime maiores i ordie necesse est. Pro quo
pleni⁹ enucleādo sint adhuc decē ɔsidera
tōes q̄ sequunt. addendo denariū denario
vt sic plati videant duos denarīj ad viati
cū sauciati.

Consideratio .xi.

Eligiōis securitas et soliditas fū
r damental' /post diuinā grāz cōsi
stit in discretōe et charitate psiden
tiū q̄cūq noīe censeāt. Presidētes nanq
sunt aut eē debēt tāq̄ lex viua /moderatrix
legū mortuaꝝ. i. cōstitutōnū. Sūt dispen
satores mysterioꝝ et misteriorū dei habēs
o i derū et prudētes ad ptimā. Sut prout
Aristo. loq̄t veri epieikes. hoc ē interpta
tores legū generaliū fm applicatōnes ad
casus singlares. Quā ꝟtutē videt psalmi
sta vocasse eq̄tatē/vbi dicit alloq̄ndo deū
Oia mandata tua eq̄tas. Et ita legistarū.
imo vulgaris vsus habet dicere aliq̄d fie
ri de bona eq̄tate. Seueritas ꝟo ɔsistit in
solis generalib̄ ꝟbis legū. ppterea nomināt
hoīes hmōi nimis verbis statutorū inni
tētes/tirālos/et q̄nq inhūani tyrāni/duri et
crudeles. vtpote nō attēdentes illō etiā pu
eris inculcatū. q̄ videlicz ipe q̄z leges cu
piunt vt iure regāt. Et pmittit dogma no
stro pposito satis accōmodum. cū dicitur
Iudicē auxiliū sub iniq̄ lege rogato. Ini
quā intellige legē si ad iniq̄tatis et iniusti
cie traducat abusum. Hinc p sapietē dici
tur. Noli esse iust⁹ nimis. Rursus. Qui ni
mis emūgit elicit sanguinē. Et apd comi
cū. Summū ius est summa iniusticia.

Consideratio .xii.

Eligiōis maior q̄sq̄s ille fuerit hz
R diligēter inspicere vultū pecoꝝ sui
iuxta monita sapiētis. et put vtile
viderit sua interest cuilibet puidere. Est ita
q̄ sicut ceteroꝝ hoīm sic et religiosoꝝ varia
valde ɔditio. Nam et ipi religiosi q̄d aliud
nisi hoīes. Aliq̄bus ex eis inest feruor noui
ci⁹ et zelus vehemēs sz nō fm sciam. q̄ si di
mittāt suo cursui/ruunt tādē i aliq̄d pcipi
tiū. Q̄m zel⁹ sine discretōe pcipitat. sicut di
scretio sine zelo iacet. vt ait btūs Ber. Ta
lib̄ occurrēdū est /nec expectādū q̄ petāt
relaxatōes in ordie. sz inuiti etiā cogēdi sūt
[illegible] Quidā id pertinaciter [illegible]
peccāt q̄dem grādi inobediētia. et vix spes
de pfectu futuro de eis hri poterit. Qui p
pe q̄ iā sapiētes sunt in ocul' suis [illegible]
p seniores suos sibi vident [illegible] nec
iā se putāt esse tales q̄ cōsilio indigeāt ma
iorū. Porro taliū q̄s si [illegible] pedem
in celo (vt loq̄tur vn⁹ [illegible]
ret p alteꝝ. q̄r cū tali vno supbie pede dāp
est ipm nunq̄ totū introire celū. Testis ad
hoc tota gndis illa cōsultatio magni antho
nij /nunq̄ nimis inculcāda / de discretōne
fuāda. quā finaliter esse dixit subiectōnem
et obediētiā ad supiores. Apud q̄s valet
pl' auctoritas q̄ rōcinatio. Alioq̄n ē ꝟde
facili fingere sibi q̄ p̄i q̄libet fātastic⁹ sine nu
mero rōes. Nihil est eni inargumētabile.
Procedit nōnunq̄ vsq adeo corpis inua
litudo /cū pturbatōe cerebri. q̄d valde lesū
est rōis iudiciū. et si nō penitus ablatū in
nōnullis. de q̄b ꝟe et pie pnunciat Hie
ro. q̄ magis indigēt fomēto hypocratis q̄
nr̄is monitis. Nō eni suā miseriā cogitāt.
et hinc eo piculosi⁹ q̄ insensibili⁹ infirmāt
Culpat nihilomin⁹ idē alibi pferētes vi
gilias et ieiunia sensuū integritati. Sicut
[illegible]
[illegible]
ne ex diffidētia q̄dā sui auxiliū studeat fieri
discipul⁹ galieni. Credat poti⁹ et speret q̄
niā bona dispositio corpis donū dei est. q̄
dat illā et cōseruat q̄n vbi et quō voluerit.
Cui⁹ signū fuit i multis manifestū/q̄ cū
summa sobrietate i victu/et magna nudita
te et austeritate in vestitu/cū vigiliis supra
modū [illegible]
erūt. Cū et ediuerso dicat Hiero. antiq̄ int
tēs pūerbis. crasso vētre sensū tenuē gigni
nō posse/put nōnullos aliq̄n ī ne ciborum
abūdātia comptū ē cerebri ꝟtiginē fana
ticā irrepabiliter incurrisse.

Consideratio .xiii.

D r Eligiõis maior põt aliq̃s qui nimis habẽt verecũdie (ne dicam⁹ supbie) puenire. Verecũdia eni pserti̇z 9mm ac natal et lapbia. Pot inquã tales quãq̃ iuste puenire cũ grãs añq̃ petãt eas Põt nihilominꝰ quãq̃ ipe expectare q̄ eu̇z iterrogẽt pus ⁊ 9sulãt si rigor ordis ad tẽpus eis intolerabil videat. Judicet tunc maior ſm regulã fraterne charitatis. Non dico ſm dispositõnem ppriã corpis q̄ fortassis robusta est/sed p q̃litate 9q̃rẽtis/pcipue si viderit q̄ cũ hũilitate nõ ficta grãm petat aut 9siliũ. Eueniet aliqñ q̄ duob⁹ similia petẽtib⁹ diuersa dabit rñsa. diuersaq̄ dabit 9silia. nõ q̄ viciose varia sit vt⁹ sua i acceptõe psonaꝝ. sed q̄ prudẽter variat iudiciũ iuxta petentiũ varias 9ditões quas vtuose discernit. Nõ itaq̄ opꝫ murmurare 9 maiorẽ si nõ semp exaudierit/nec inuidere alteri q̄ exaudit ꝰ ẽ vez magꝰ expedit gaudere q̄ nociuũ qd male. i. indiscrete petitũ fuerat nõ acceptũ ẽ. ⁊ 9gaudere fratri i hũili charitate ⁊ charitatiua hũilitate. eo q̄ 9modũ accepit q̄ necessario indiguit.

Cõsideratio. xiiii.

r Eligiõis maior in d. pẽsando debet sibi duplicẽ oculuꝫ assumere. Unũ q̄ cõmũe sue religiõis bonũ Aliũ q̄ pticularẽ sui religiosi pfectuꝫ clare 9sideret. Rõ ẽ. qm̃ religio maxime 9suat i stabilitate 9stitutõnũ suaꝝ. sicut et omis policia in legũ suaꝝ firmitate. tãq̃ corpus veꝝ in soliditate neruoꝝ. Et fere nihil plus aduersum ẽ religioni q̄ variatio passim facta in cõstitutõibus/put heu exẽplo sũt religiões quas de nõ obꝯuantia seu lapsas nũcupamꝰ. Et ob qd aliũ (rogo dicat) q̄ ex dispensatõib⁹ indiscretis. nũc ⁊ antea sine lege. sine ordĩe ⁊ sine causa. saltẽ rõnabili tam multiplicat ⁊ inanit factis. vñ merito iam nõ dispẽsatões sed dissipatões censende sunt. Rursus ex opposito si seueritas ipsiꝰ maioris nulli dispẽsatõi 9descẽderit. fit apud aliq̃s subditos grñde piculũ mortis. aut morte corpali deterior dpditio irrepabilis iudicij rõis. Qd pmittere vbi occurri pt/nil aliud est plane q̄ homicidã esse. et pietatẽ religiose disciplĩne 9uertere in tyrãnicam feritatẽ. Perpẽdi ex his pt q̃nta sit necessitas apud oẽm religionẽ q̄ maior sit circũspectus nõ cecꝰ/nõ luscꝰ/nõ monoculus/nõ iprouidꝰ. ita vt vtriq̄ discrimĩ velit/nouerit ⁊ possit opem ferre aut p se/aut cũ alioꝝ (si nõ sibijpi satis cõfidat) consilio auxilio ⁊ assensu

Consideratio. xv.

r Eligiõis maior si dubitet pbabiliter de piculo psone q̃rẽtis auxiliũ agit securꝰ cõdescẽdendo interim ipius fragilitati q̄ timore relaxatõis in ordie cũ seueritate neget auxiliũ. Poterit ita q̄ facilꝰ fieri puisio circa rigorẽ ordis seruandũ in eo postmodũ ⁊ circa alios q̄ repararet ad sanitatẽ aut vitã talis egrotꝰ si lapsus est. Cõsonat cũ his piũ illd cõe dictũ. Meliꝰ est d nimia pietate q̄ de nimia seueritate redargui. Quocirca due hic aduertẽde in maiorib⁹ sunt 9ditões nõ parũ habẽtes e diuerso picli. Una ẽ debilitas corpalis. vel innata vl accidental. Altera est fortitudo virilis/q̄ tolerare valet facile grues labores. Prĩa reddit aliqñ hominẽ nimis 9passiuũ/qm̃ didicit ex his q̄ patitur cõpassiõem. Altera vo iudicãs alios ſm suas (vt aiũt) bases seu vires fit debito plꝰ rigida et austera. Uñ euenit nõnunq̄ q̄ iusto dei iudicio/vt hi tales nimis aliis duri incurrãt debilitatẽ. ⁊ si nõ sp in florida iuuẽtute/saltem in marcida senectute/p quã discũt tunc alijs oculꝰ intueri debiliũ necessitates q̄ et ante 9sueuerũt. ⁊ sic pij efficiunt tãdẽ/etiã inuiti. dicẽtes cum aplo Nõ eni audeo loqui q̄cq̄ eoꝝ q̄ p me non opat christꝰ. Cuĩ sentẽtie inherẽs q̄dã pater senior renuebat iuniores fres aliis fratrib⁹ psidere. q̄q̄ nõnũq̄ tñ iuniores vtilius q̄ nõnulli seniorũ pesse inueniãt. Sꝫ pater iste oculũ direxit in id quod 9tingit cõmunius.

Consideratio. xvi. J

r Eligiõis maior ñ in sua tãtũdem prudẽtia. verũetiã ⁊ mlto ampliꝰ de diuina grã p orõeꝫ sedulã postulata dꝫ cõfidere in dispẽsatõib⁹ exercẽdis. Ita eĩ discipulꝰ ille quẽ diligebat iesus loquitur. Quoniã vnctio eiꝰ docet de omib⁹. Nec de hoc siluit Arist. sed 9sone ait. quia virtus opat certiꝰ q̄ ars. Sic deniq̄ fiet vt meritis et pcib⁹ hũilis ⁊ pij pastoris ouiculaꝝ suaꝝ necessitatib⁹ p se puideat bonꝰ ⁊ summꝰ pastor. ⁊ ipe verꝰ celestis medicꝰ Uide nunc an nõ ita de medicis corporis suaserit sapiẽs. Ipi inquit dñm depcabũt

vt dirigat regem eoꝝ ꝛ sanitatẽ ꝓpter ꝯuer
satõem eoꝝ. Tu ṽo q̄ religiõi subiect⁹ es.
pete ꝑ nos a dño instantissime ꝯsiliũ. nõ q̄/
dem expectãs illõ ab eo imediate aut ꝑ me
diũ angeli q̄si ꝑ miraculũ tibi tradi. sed ꝑ
maiorẽ tuũ. cui⁹ os obseruare ꝯuenit tanq̄
dei loq̄ntis in eo et ꝑ eum. Sicut et ṽe cre
dendũ est. qꝛ vicari⁹ dei est. et locutõis dei
in hoc organũ nisi forte petitũ ipi⁹ ꝯsuletis
obsisterit ꝑ diffidentiã. cordis fictõez. aut
alias. ꝓut nõnunq̄ cõtigisse ꝛ ꝯtigere pos
se clar̄ est. ¶ Quãuis nũc itaq̄ possz ex ꝑdi
ctis elici dissolutio q̄sitoꝝ dubioꝝ. nihilo
min⁹ placet descẽdere adhuc parũ ꝑ ad ꝑti
cularia. Quĩ in moralib͛ ꝑticulares sermo/
nes magis erudiũt. Et fiet restrictio ad ce
lebrẽ sctãmq̄ carthusien. religiõem sub oĩ
reuerẽtia ꝛ timore nõ tã docẽtis fastu q̄ re
memorãtis pio affectu / ea q̄ q̄si in genere
p[illegible] [illegible] sunt.

Cõsideratio. xvii.

r Eligiõis Carthusien. maior põt i
casu dubij scdo ꝓpositi absq̄ vl/
lo dubitatõnis scrupulo cõcedere
lautiorẽ victũ sic ꝑclitanti ꝛ petẽti / imo ꝛ
nõ petẽti debz ingerere. Dũ cognoscit esse
talis potissime cũ possit in hac religiõe cõ
petenti⁹ seu facili⁹ idulgere magis sine no
ta singularitatis / et absq̄ murmuratõnis
occasiõe / ꝓpt̄ solitariã in cella refectõnem.
[illegible]
ꝑ p̄res diffinitores i capitulo generali eius
dẽ ordis cuidã inq̄rẽti / dũ fiebat grã gene
ral' siue illa pictãtia siue alit̄ noiet̄. Ego in/
q̄t ille sentio me nõ indigere tali grã. Nun
q̄d ergo ꝓpter ꝯsciam teneor abstinere ab
hmõi grã ꝛ eã nõ accipe. Et p̄res illi. Eti
am si tu nec ꝑuũ q̄dẽ bolũ seu morsũ acci/
pe indigeas. Nihilomin⁹ accipe grãz que
p̄stat̄ reuerẽter / ꝛ vtere cũ grãꝝ actõne. Et
certe meo iudicio prudẽtissime. vt sic i tali
f̄re singularitas vitaret̄. hũilitas ꝯuaret̄.
murmurq̄ et indigñtio ab alijs secluderet̄.

Consideratio. xviii

r Eligiõis carthusien. maior in ca/
su tercij dubij / ꝯsiliũ ꝛ licẽtiã ꝯce/
dere fas habz vt petit̄ p̄sertim in
orõib͛ nõ necessarijs ꝛ peculiarib͛. Tuti⁹
tñ est vbi nõ fit dispẽsatio / officiũ ligue ĩ
penit⁹ omittere. Quoniã illõ tenuissimuz
ꝛ faucib͛ orantis iterclusuz sufficit. nec ꝑt
not abiliter aut ꝑiculose [illegible] h[illegible]
bet in sensu suo iuxta apl'i sentẽtiã. Sũꝑ
terea q̄ tpe vocal' orõis p̄sertim laboriose
nõ studiose insistũt meditatõi / sz expediũt
orõem suã alacrit̄ cũ attentõe ꝯmũi / qua/
tin⁹ postmodũ liberiores habeãt aĩos ad
meditãdũ vel cũ silẽtio orãdũ. Docuit nõ
nullos experientia sic agere ꝯsulte / ex sue ꝯdi
tõis necessitate. eo qꝙ cũ vocis sono etiã sa
tis tenui / neq̄ant suã stabilire meditationẽ
ꝓut in casu ꝑmi nostri dubij q̄rela fit. For
tis ꝑfecto. fortis ꝛ felix videt̄ is cui a deo
donatũ ẽ sil' spũ oris / et deuotiõe mentis.
deuotõe inq̄m tali qualẽ sentiũt in silentio
ipi ꝯtemplãtes dño suo seruire. Sed rara
est valde hec grã ꝓpt̄ hũanã infirmitatẽ
partim. ꝑtiq̄ ꝓpt̄ nostꝛ torporẽ. nec q̄az
hmõi grã est ab oĩb͛ d̄ necessitate ꝛ sub ob
ligatõe req̄renda aut exigenda.

Consideratio. xix.

r Eligionis carthusien. maior f̄res
suos habz inducere / q̄tinus ẽ mi
nus ei rñdeant ꝑitatẽ de suis ꝑu
tib͛ dũ interogãt̄ / q̄ de suis vicijs ꝛ defecti
b͛. Rõ h⁹ / qm̄ ꝑiculosissime sepe sub tegum
to ꝛ velamie ṽtutũ se vicia palliãt. Expo/
suit h̄ inẽ alios / imo sup̄ alios egregi⁹ ille
moꝝ indagator. btissim⁹ papa Gregori⁹
[illegible]
cis. Uez in ꝓpo[illegible] ex[illegible] de
lachrymis d̄ q̄b͛ ꝑmũ nob obiectũ dubiũ
inq̄rebat. Itaq̄ caueas tibi q̄sq̄s i religio
ne [illegible]
mur cõuersatio / a laq̄o que venãtes abscõ
dũt demões. in oĩ q̄ cogitam⁹ / qd loq̄/
mur / qd agim⁹. Itaq̄ laq̄os ploram⁹. la/
q̄os loq̄mur. laq̄os comedim⁹ ꝛ bibim⁹.
laq̄os nectim⁹ in cunctis op̄ib͛ nr̃is. Nec
sufficit ꝯ tot laq̄os remediũ aliõ efficaciu
q̄ ex fnia dicere cũ psalmista Oculi mei sp
ad dñm qm̄ ipe euellet d̄ laq̄o pedes meos
Fuerũt locuti de lachrymaꝝ ꝯditõe mlti.
Et ferme nihil mentẽ nr̃am sic purgat illu
minat ꝛ serenat vt ꝑfũda ꝯpũctio ꝛ lachry
maꝝ inundatio. Uerũ id q̄dem si obseruat̄
illud ne q̄d nimis. Fit aũt nimĩ dũ ex his
incurrit̄ euacuatio et turbatio cerebri. dūz
p̄terea flens reddit̄ impotens ad op̄a sibi
de necessitate faciendũ incũbentia. vel ex
voto / vel ex p̄cepto vel ex supioris institu
to. Est fateor in lachrymis aliq̄d dulce et
mulcebre / sed procul sit hec dulcedo q̄ cri/

minis amaritudinē p pvaricatōem partu
rit. et q̄ vulnerat suffocatq; naturā. Est igi
tur abijcienda nōnūq; hec lachrymaꝝ pro/
fusio. Et nescio si lachryme inde fluēt vbe
ri[us] q̄ lachrymari vl' nō licet vl' nō decet vl'
nō expedit. [illegible] H[illegible]
min[us] tñ oportet vt phibeant sepe. q̄ neces
saria pceptoꝝ regulariū disciplina ppone
da est lachrymis/tā extortis ꝛ mendicatis
q̄ infusis ꝛ placitis. Eadem enī est cā de
hmōi lachrymis/q̄ de sentimentis spūalis
dulcedīs ꝛ sensibili suauitate cur hec sepe
ne expedit [illegible] plus respect[us] [illegible] h
[illegible] est. Propterea prudens religi
ose fuge q̄ntum poteris interim tales lachry
mas. qm̄ haud dubiū latet anguis in her/
ba. Dum aūt oīno tu[us] fueris seu dispensa/
tōe supioris/seu diuīa ordiatōe/tūc vl' vte
re. illis te inebria. illis te refice. suauissimū
tibi balneū mētis in illis freqnter instrue.
Sec[us] po vbi tu[us] nō es. s3 ordīs ꝛ cōmūi
tatis. ac carcerali q̄si obsuatōe sponte qui
dem ꝛ vtilit (nisi recalcitres) mācipat[us] cō
pedibꝫ charitatis ex pfessiōe tua volūtarie
facta p christo astrictus.

Cōsideratio. x.

Religionis carthusieñ. maior in ca
su pmi dubij ppositi/q̄ ad orōnes
publicas ꝛ canonicas habꝫ cum
magno pōdere deliberatōis attēdere q̄ ta
les orōes nō sunt (vt ita dicamus) facticie
seu volūtarie p religionē carthusieñ. insti
tute. sed p sedem aplicā aut sedentē ī ea sū
mū pontificē/generalit p vniuersam xpia
nam religionē ordinate. Uerūtñ q̄ he ora
tōes dicant alta voce vl' summissa/publi
ce vl' ad partē. h spectat ad ius positiuum
ꝛ p[illegible] ad maioris arbitriū. Unī in hoc ī
omni religiōe dispensatio pt indulgeri q̄n
tum religiōis vigor pati pt. Quocirca vul
peculā in pmis capi op pmiq; ouenit dū
inducit in vineā dñi sub h tegumēto q̄ do
min[us] pēsat cor nō vba. Pensat credite/pē
sat dñs verba multiplici rōe noiatim qua/
druplici. Ad sacrificiū laudis. ad exercita
tōnem corpis. ad meritū satisfactōis. et ad
[illegible] exēplar [illegible]
[illegible] q̄ dñs pensat
cor nō vba. cū aplus dixerit. Orabo spiri
tu/vocem intelligēs sm glosas. exorabo ꝛ
mente. Et Amb. ī hymno. Os ligua mens
sensus vigor ofessionē psonet. Nolo sic p/
sumat solitari[us] dū in omūe venerit. vt se di
gnū reputet sola ouentōe. vt societatē seu
ouentū spernat in pari exercitatōe. vt voti
sit imemor ī sua pfessiōe. vt q̄rat hic remu/
neratōnem trāsitoriā p eterna btitudie. vt
ecclīam dei deniq; sup be cōtemnat in sua
iussiōe ꝛ psonali missione. Demū si necessi
tas put q̄nq; fit vrgere videat p valitudi/
ne corpis aut mentis. Nolo phibere. nolo
ptētiosus esse. nolo tyrānus. nolo crudelis
tortor inueniri. Sed tñ nolo etiā te tibi so
li omittere. Fallit nos amor alien[us] in iud
cādo. q̄nto magis igit amor ppus. Luci/
fer inde corruit. Corruerūt inde oēs q̄ ope
rant iniqtatē. Expectes igit volo expectes
iudiciū maioris tui. Crede iuxta formam
sancti Bernardi/sp magis iudicio [illegible]
ꝛ maxime tui supioris q̄ ppo. qm̄ ille vice
dei tibi dicet. si petitio tua liceat/si expedi/
at/si deceat/nō tm̄ p salute tua sed p oscīa
quoq; sua. necnō si p fratꝝ tuoꝝ pacifica
omūicatōe. imo etiā p generali ipi[us] ordis
osuatōe. Et vt nō fallat supior tu[us] in osu
lendo/tuū sit hūili pietate deū ingiter exo/
rare/vt tuas p eū in cui[us] te manibꝫ omisi/
sti vias dirigat. Uetus puerbiū est a Se/
neca positū. Cāpus docet pugilē. Ad qd
spectat illd/q̄ visio/ptrectatio/ꝛ allocutio
[illegible]orantis/docet medicū q̄d agere debeat
Nō alit est de medico spūali. Fiunt enim
curatōes nō bois sicut loqt Aristo. s3 hu/
ius hois [illegible]
sub arte/referri debēt ad iudiciū prudentis
in arte sua. ¶ Possent ista latiori deductiōe
pduci p mēbra singula. s3 epistolaris angu
stia tantūdē scripsisse cōtenta sit. Bene va
le pater dñe/frater/medice charissime. Et
oremus p inuicē vt saluemur. ¶ Scripsi i
lugduni penultima octobris Anno dñi
nostri iesu christi. M. cccc[illegible]

Cōclusio epilogās

Respōdere vberi[us] q̄ necesse erat
conat[us] sum q̄stiūculis p te mis/
sis Guilhelme pater ꝛ frater in
xpo charissime sub duplici con
sideratōnū denario sup religiōis pfectōne
ac moderamine. Suadens vt lachrymis
ponat mod[us]/vt in ogregatōe vocalibꝫ in
tendat exercitijs/osuādo vires ad hocip/
sum/vt insup nulla lautioris victus oces/
sio desup facta repudiet. siue illa fuerit pro
pria siue singularis/siue fuerit omūis seu

vniuersalis. Ut deniq; orōes in eccl'ia que sub p̄cepto p̄sertim eccl'ie cadunt ore offerri et pferri nō omittant. nisi forte id fieret de ꝯsilio ⁊ licētia superioris. cū platio oretenus fieri possit vtiq; tenuit et absq; piculoso vt apparet ḡuamine. Attēto potissimū etiā ꝙ quia nulla fit ab institutōe ⁊ nomīe eccl'ie aut et regulari ord. natōe orā ipe sic ore/ex hoc multū meret'. Primū q̄ obedit. scdo q̄ oris sacrificiū reddit. tercio satisfactoriū p pctis ex labore agit. q̄rto ociū excūt. q̄d facile surrepe solet in sola mentali oratōe seu meditatōe. Facit ad hec illud apostoli. psallā spū psallā et mente cū glosa ordinaria. q̄ si placeat videat'.

Finit

Sequitur questio

theologica/cui⁹ titul⁹ est. Utrū aurora mane rutilās solē ediderit. In q̄ tractat' de cōsilijs euāgelicis ⁊ statu pfectōis ab eodem dño Cancell'.

Questio determināda. Utrū aurora mane rubēs solē ediderit. Quia iuxta Aristot. in elenc. Oēs trāsferētes s̄m aliquā similitudinē trāsferunt. Animaduertēdū est ꝙ vt longa ⁊ certa experiētia cōperit medic⁹ aurore imitās naturam veris tpari in dieb⁹ anni vires aīales ꝯfortat ⁊ pficit/p eo scz ꝙ in eo vt ipi tradūt humor sanguis in q̄ s̄m eos vita ꝯsistit dñatur. Et sol iste quē nob aurora parit/vita est viuentiū ⁊ animātiū istorum. ¶ Idcirco alti⁹ trāsferēdo inuestigare libet in q̄ stat manet ⁊ ꝯsistit vita aīe nr̄e spūal'. ⁊ pfectio vite christiane q̄d ppⁱe est theologice inuestigatōis/⁊ nō inutil' ꝯsiderationis. Nouim⁹ itaq; vitā illi⁹ corpis stare ⁊ ꝯsistere in vniōe vl' cōiunctōe ipi⁹ ad animam que est principiū vite ⁊ act⁹ substātialis corporis organici phisici. Quanto igit' ꝯiūctio ista ad corp⁹ ipm q̄d actuat ī format ⁊ viuificat maior est ⁊ indissolubilior/tāto vtiq; vita ista corpal' pfectior est. Si igit' ꝯformiter ad ista scire ⁊ inuestigare voluerim⁹ in q̄ stat ⁊ pficit' vita xpiana. sciem⁹ istud habito ⁊ cognito illo q̄d spm̄ nostꝝ ratōnalē suo vitali et pfectiuo p̄ncipio q̄d deus est/pfecti⁹ ⁊ intimi⁹ vnit ⁊ intimat ⁊ iungit in ipo. Etenim sicut a poetis dictū allegat apl's. In q̄ viuimus mouemur ⁊ sum⁹. Hinc ⁊ ipe dicebat Mihi viuere christ⁹ est. Et iterꝝ. Uita nr̄a abscōdita est cū christo in deo. ¶ Est igit' cōclusio ista fundamental' hmōi. Uitale essentiale intrinsecū et perfectiuū formaliter p̄ncipiū vite christiane/est charitas ⁊ ei⁹ mādata. Cōclusionē istam ponit in sententia sanctus doctor sc̄da se. q. clxxxiiij. articulo. iij. ¶ Quequidem sic pbat'. Primo de ipa charitate/qm̄ ī illa stat ⁊ ꝯsistit vita xpiana ⁊ pfectio ipius. quod spiritū nostrū rationalē suo vitali et pfectiuo pricipio ipsi scilicz deo vnit pfectius vicini⁹ intimat ⁊ cōiungit. hoc supponit. illd autē est charitas. quoniā q̄ manet in charitate in deo manet ⁊ de⁹ in eo. vt ait Johes in canonica. Iuxta quod Colossenses monet apl's Super oīa indūt charitatē habētes que est vinculū perfectiōis. Et .ij. ad Chorinth. xiij. scribit. Si habuero omnē pphetiā et nouerim mysteria oīa ⁊ omnē scientiā. ⁊ si habuero omnē fidez ita vt montes trāsferam. charitatē autē nō habeam nihil sum. ¶ Secūdo arguit' ad illam partē qm̄ vita christiana ꝯsistit in virtutib⁹ theologicis ⁊ moralib⁹/inter eas autē oīb⁹ supeminet charitas/velut pfectissima ⁊ aliaꝝ pfectiua. ¶ Cōfirmat'/quoniā vita beata que est ꝯsūmata ⁊ cōpletiua stat ī dilectōe ⁊ amore inter beatos. Etenī ille perfectius viuit vita btā/ qui deo pl⁹ adheret et intimat' p dilectōem et trāsformatiuū amorē. ¶ Tercio ad idē. quoniā illud est vita aīe nostre spiritualis quod est summa/termin⁹/finis ⁊ cōplementū toti⁹ legis et euangeliꝗ. hoc autē est charitas ait apl's. Plenitudo enim legis est dilectio. Quocirca volens saluator petru sicut pfectissimum p se ducem et pastorē instituere pfecti corpis ecclesiastici de solo amore interrogauit. Petre inquit amas me. diligis me pl⁹ his. apte volens innuere illū ī oīni sexu statu et ḡdu pfectissimū q̄ deum maxime diligit. ¶ Scdo p̄ncipaliter pbatur cōclusio de ipis mādatis autoritate Johis in canonicis. Scim⁹ inquit quoniā trāslati sum⁹ a morte ad vitam. Cur ita? causam subiūxit. qm̄ diligimus fratres. Unde christ⁹ Matth. v. capo. postq̄ p̄cepta dedit de dilectōe pximi et inimicorū concludit. Estote igit' perfecti sicut pater vester celestis perfect⁹ est. Sic ⁊ Luce. x. ad legisperitos ait de amore christi et pximi. Hoc fac ⁊ viues. Loquit' [illegible] ⁊

[illegible] ciens viuet in eis. Leuit. xviij. Deuter. vi. [illegible] in locis. Sic ꝛ glosa sup il [illegible]. Sup oĩa aũt charitatẽ habentes ꝛc̃. Cetera inq̃t p̄cepta pfectũ faciunt p quanto ad charitatẽ ordinant. Qũ obrẽ ꝛ beat⁹ Athanasi⁹ hominũ pfectissim⁹ vn⁹ in libro quẽ fecit de satisfactõne fuge. Hic ẽ dicebat ipe hominũ termin⁹ ad pfectõem ducẽs. Si qđ iubet dñs ipe faciam. ¶Stat igit in hoc pũcto radix dicẽdoꝝ/ q charitas ꝛ ei⁹ mandata per [illegible] tialiter integrãt. cõstituunt. ꝛ perficiũt vi-
N tam christianã. ¶Ex conclusione infero pmo. Sicut p̄cepta dei dant de charitate. [illegible] ta sunt de pfectõe charitatis ꝛ oim ꝟtutũ. ¶Prima pars patet/ qm̃ ꝺm theologicam doctrinã omnes virtutes p loco ꝛ tpe sunt in p̄cepto. Cũ eni ꝟtutes necessario ↄnexe sint/ opꝫ si vna sit in p̄cepto q ꝛ oẽs. ¶In [illegible] claudit omnẽ et totã ꝟtitudinẽ/ tã intensiuam q̃s extẽsiuã dilectõis ꝛ amoris/ quantũcũq̃ pfecta ꝛ intẽsa fuerit ista latitudo. Et ita de ceteris p̄ceptis imaginãduꝫ est. [illegible] Oĩmis ↄsũmatõis. ħ ẽ omnis et toti⁹ perfectõis vidi finẽ. Quid? Latũ mandatũ tuum nimis. latitudinẽ videlicꝫ nimiã vel multã/ extensiue vsq̃ ad dilectõeꝫ inimicorũ ꝛ psequentiũ nos. intensiue vt q̃ totam pfectõem gradualẽ claudat dilectõis ꝛ amoris. ¶Corollariũ istđ ponit expresse beatus Aug⁹ in libello de pfectõne iusticie. vbi ex introductõe determinat q perfectõ iusticie que ẽ virtus generalis includens oẽs virtutes/ est ĩ p̄cepto. Cur eniꝫ inq̃t nõ p̄ciperet homini ista pfectio. q̃uis eaꝫ nemo in hac vita habeat? Neq̃ eni sit xp̄s recte curri si quo currẽdũ ẽ nesciat. Quõ autẽ sciret si nullis p̄ceptis ostenderetur? Manifeste colligit istud ex forma p̄cepti charitatis. Diliges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo/ ex tota aĩa tua. totũ autẽ ꝛ perfectũ ideꝫ sunt. iij. phicoꝝ. Et de pximo mãdatũ habem⁹. Diliges pximũ tuũ sicut teipsum. [illegible] mãdare non potuit dñs/ q̃s q eũ sicut nos diligam⁹. q̃ nosmetipos maxime amam⁹. [illegible] Tu mãdasti mãdata tua custodiri nimis. [illegible] [illegible] qui ni et alioꝝ. Nimis/ ħ est multũ/ valde ꝛ intẽse. Immo iuxta aliq̃s glosas/ pl⁹ q̃s etiã natura carnis patit. Unde ꝛ in ħ concordãt doctores theologici/ q soli beati ĩplent p̄ceptũ charitatis in sua ↄsũmatõe vel cõpletiõe. Null⁹ autẽ inuent⁹ ẽ qui diceret q ipi sic agentes faciãt opus ↄsilij sꝫ p̄cepti. nõ q̃dem nouiter dati/ sed a creatõe [illegible] ¶Infero [illegible] q minus sufficiẽs ẽ imaginatio illoꝝ qui imaginati sunt q p̄cepta dei ordinant ad charitatẽ ꝛ alias virtutes sub aliq̃ certa mensura minimo g̃du. qđ autẽ est supra illã mensurã vel g̃dũ illũ ẽ sub ↄsilio. Apparet istđ min⁹ sufficere. Primo ex statim dictis. Secundo ex ipa forma p̄cepti q̃ totalitatẽ mãdat et perfectõem: ꝛ nullũ gradũ relinquit sub cõsilio. diliges p̄cepit ex totis viribus. q̃ autẽ totũ diligit nihil excludit. ¶Corollariũ autem istđ ẽ de intentõe doctoris sancti scđa scđe. q. clxxxiiij. ar. iij. Et in libello suo de pfectõe vite spũalis. Preceptũ inq̃t dilectõis nullis terminis coartat. ita vt recte dici possit/ q tanta dilectio sit ĩ p̄cepto q nulla excedit limites p̄cepti. imo vnicuiq̃s mandat vt deũ quantuꝫ possit diligat. Potest ꝛ istud deduci qm̃ p̄cepta ꝛ cõsilia vt infra meli⁹ videbit/ habẽt aliã ꝛ aliam materiã/ siue aliđ et aliud obiectũ. Si eni caderet sup eãdẽ materiã vel idem obiectũ esseꝫ ea cõfundere. Dilectio aũt dei ꝛ pximi est materia circa quã cadit p̄ceptũ charitatis. igit circa ista nõ est consiliũ. Unđ nusq̃s in tota serie scripture sacre reperit q aliq̃s grad⁹ vel mensura aliq̃ dilectõis dei et pximi sit in cõsilio. ¶Sequit tercio. Nõ modo dilectio q̃ haberi potest in via ẽ sub O
precepto. verũetiam dilectio ipa beatifica. Istud ex intentõe ponit beat⁹ Augustin⁹ in libro de perfectõne iusticie sicut iã allegatũ est. Et arguit istud/ qm̃ mandatum dei eternũ ẽ ex tota materia sua. dilectio autem beatifica est de ipa materia. ergo non [illegible] beatificam oẽs obligamur tendere/ niti et conari. ergo illo modo saltẽ est in p̄cepto. Etiã quia vt dictũ est. beati qui pfecte et totaliter deum diligunt nõ faciũt opus cõsilij sed magis p̄cepti. quoniã maxime ob [illegible] ret vltra q illud qđ cadit sub p̄cepto põt diuersimode impleri absq̃ culpa vel trans

[illegible] liter enim diligũt deũ viatores. [illegible] implĩ fortes. aliter pfecti viri. aliter [illegible] scẽtes. Et tñ minus peccãt impfecti si nõ eque deũ diligãt velut pfecti iã in charitate firmati z radicati. nec imputat viatoribꝫ ad culpã si nõ eo amore vnitiuo deo hereãt quo z ipi beati. q̃sq̃ ſm Augustinuz dilectio beatifica sit sub pcepto. Licz eni sit sub pcepto nõ tñ est de necessitate pcepti. Neqꝫ eñi necesse ẽ vt optimo mõ diligat de⁹. q̃nimmo ad eui [illegible] eum diligere. hoc est q amor dei oibꝫ pponat. sic q parat⁹ esset hõ ante omnẽ aliũ amorem dimittere q̃s dei amorẽ. z hic est vnus [illegible] de necessitate pcepti. ¶ Ulteri⁹ ex cõclusione sequit q si cõsilia ad pfectionẽ vite xpiane facere dinoscunt / nõ tamẽ essentaliter hoiem pficiũt in vita xpiana. Prima pꝫ claret ex decursu euãgelii. Pro scda arguit quoniã plures pfecti fuerũt in vita spũali absqꝫ obſuantia ꝯsiliorũ euangelioruz / vt de abraam cõstat. cui dñs ait. Ambula coram me z esto pfect⁹. De Job etiã cui nullus similis erat in terra. de ceteris q̃z patriarchis / patribꝫ z pphetis veteris testamẽti quos fuisse pfectos null⁹ negat. neqꝫ tñ seruauerũt aut impleuerũt ꝯsilia euãgelica. Itẽ in statu innocẽtie fuissent hoies [illegible] mi i vita spũali. nec tñ obseruassent cõsilia euãgelica. paupitatis / obediẽtie z castitatis. sed eoꝝ pfectio fuisset in adipletiõe diuinoꝝ pceptoꝝ. Ex quo patet q p tãto cõsilia euãgelica ptinere z facere dicuntur ad pfectiõ ez vite spũalis. q2 sunt instrumẽta quedã expedientia et pmouentia ad modum ad pfectiõem ipam vite spiritual conquirendã / vel iã acquisitã conseruandam ¶ [illegible] tialẽ cõstitutiõem vite xpiane. oportz dicere q solũ instrumẽtaliter ad illã faciũt z cõcurrũt. q̃admodũ in vita corpali quali tatiue dispositiões / instrumẽta / organa et hmõi pficiũt quidẽ vitã corpis. sed instrumẽtaliter tñmodo / accidẽtalit et ſm quid z nullo mõ essentialit. Hoc expsse tenet sãctus Tho. scda scde. q. clxxxiiij. ar. iiij [illegible] in solutiõne prime rõis atqꝫ seqnti ar. iiij. vbi querit an liceat epis aliqd possidere in solutiõne prime rõis. Idem z questiõe sub seqnti ar. ij. in corpe questiõis. vbi dicit q ad pfectionẽ vite christiane essentialit ptinet pfecta obseruãtia pceptorũ. Hoc idem ponit. q. clxxxviij. ar. pmo in corpe. vbi q̃rit an habere aliqd i cõmuni diminuat de ratiõe pfectiõnis. Hec eadẽ determiat in libello suo de pfectiõne vite spirital [illegible] post eũ [illegible] ¶ Ulteri⁹ infert q paupertas voluntaria q̃cumqꝫ arta nõ pficit hominẽ essentialit in vita christiana. Istud expresse determinat Cassian⁹ in collatiõib⁹ patrũ collatiõe prima. z allegat sanct⁹ doctor i libro sepe memorato. Ieiunia inqt vigilie / nuditas. puatio omniũ facultatũ nõ pfectio sed pfectiõnis sunt instrumẽta / q2 nõ in ipis cõsistit discipline finis sz p illa peruenit ad finem. Ob hoc eñi ait sctũs doctor vbi sup. hec in religionibꝫ instituta sunt / nõ q2 i ipsis pricipaliter cõsistat pfectio. sed q2 his quasi q̃busdam instrumẽtis ad pfectiõnem venit. Hoc idẽ ponit scda scde. q. clxxxiiij ar. iij. in solutiõne prime ratiõis. Unde z q̃rens in libro de pfectiõne vite spiritalis q̃modo fuit abraam pfectus q̃ diuitias habuit z diues mortuus est. Hec inqt q̃stio solui nõ potest si pfectio vite christiane cõsisteret in ipa dimissiõe diuitiarũ. Sequeret etenim abraam diuitẽ / nõ esse perfectũ aut fuisse. Uerũ si vba dñi diligẽter ꝯsiderentur / nõ in ipa abdicatiõe diuitiaꝝ pfectionem posuit. sed hoc esse quandaz viã et dispositiõem ad pfectiõez sicut z ipe mod⁹ loq̄ndi clare ostẽdit. Si vis inquit pfect⁹ esse vade z vẽde oĩa q̃ habes z da paupibus. et veni z seq̄re me. Ultimo ponit z seq̄re me. q2 i seq̄la christi cõsistit pfectio. ad quã instrumẽtaliter disponit abdicatiõ diuitiarũ. Unde et illã abdicatiõez ordinat ad dilectiõem pximi. Da inquit paupibus Quocirca z btũs Hieronym⁹ sup illo Ecce nos reliq̃mus oĩa et secuti sum⁹ te. Parum eñi inquit erat oĩa relinquere. qd z socrates fecit z multi philosophoꝝ. Ideo z [illegible] Sic et Origenes [illegible] Non sic inquit intelligit istud vt in ipo tpore quo tradiderit q̃s bona sua paupibꝫ pfectus fiat. sz quia ex illa die incipit speculatio dei. deposito scz onere diuitiarum. q2 sic liber⁹ deo vacãs põt eum adducere ad omnes virtutes. Uidetis q i actibꝫ virtutũ ponit essentialẽ et finalẽ pfectiõz. Sic igitur põt quis possidẽs amplissimas di

uitias pfecta charitate deo inherere. ⁊ ipis affluentib⁹ cor nō apponere. queadmodū ꝯstat fuisse de abraam. cui⁹ pfectio nō po/[illegible]a abdicatōe diuitiaꝝ/sed ī hoc q̄ corā deo ambulauerit. Ambula corā me (ait ad eum dn̄s) ⁊ esto pfect⁹. Ambulauit autem perfecte deū diligēdo ⁊ amādo ¶ Nec ex hoc arguere poterit q̄s inutile esse ꝯsiliū pauptatis/sicut ait sanct⁹ doctor vbi sup. Non enī vt ipe ait, pp̄ter h̄ dedit ꝯsilium istud quasi diuites perfecti esse nō possint, sed q: facilius nō pficiꝫ homo cū possessiōe diuitiaꝝ. Hoc idē sentit dn̄s Guilhelm⁹ antisiodoren꞉ respōdendo ad q̄ddā argumentū cū arguiꝫ. Relinq̄re om̄ia est opus pfecte charitatis. Hoc inq̄t sic intelligēdū est q̄ est signū pfecte charitatis/⁊ nō essentialiter pfectio. ¶ Preterea si pauptas esset essential' perfectio sequereꝫ q̄ nulli diuites possent pfici in vita christiana. ex q̄ nō haberēt pauptatē/que fm̄ aduersariū ptinet ad essentialē pfectionē. Falsitas ꝯsequentis ex illo arguiꝫ Eccī. xxxi vbi beat⁹ diues ille diciꝫ qui inuētus ē sine macula. nec sperauit in thesauris pecunie. Super q̄ glosa magna. Si q̄dem virt⁹ est diuitem esse ⁊ pfecta charitate deo figi ⁊ adherere/q̄ ex affectu diuitiaꝝ maculā nō ꝯtraxit. q̄ post aurum cōcupiscēdo nō vadit. nec de diuitijs supbiēdo sup alios se extollit. Sequitur. Quis enim est hic ⁊ laudabim⁹ eum: fecit enī mirabilia in vita sua. Uere enī mirabilia facit q̄ in diuitijs affluentib⁹ cor nō apponit. Post q̄ om̄ia ꝯcludit. q̄ probat⁹ est in illo ⁊ pfect⁹ inuent⁹ est. Item si paupertas volūtaria eētialiter faceret ad pfectōem vite christiane. sequereꝫ q̄ possessio opū ⁊ diuitiarū essentialiꝫ impficerēt hominē. et ita plati/papa dn̄s omnuū. viri ecclesiastici possidētes diuitias/isti deficerēt a pfectōe christiana. īmo ipi religiosi q̄ de artissima pauptate gl'iant' trāseuntes ad p̄laturas in q̄bus recipiūt amplas diuitias illi. inq̄m caderēt a perfectiōe eētiali vite christiane. ⁊ ita nunq̄ deberēt ad platuras illas trāsire. Porro q̄ in ipa dimissiōe pecuniarū seu diuitiaꝝ nō ꝯsistat eētialis pfectio declarat sctūs doctor in libello sepe dicto/arguēs p exēplū q̄ ipe saluator tradens Matth. v. ca. documēta perfectōnis dicebat. Si q̄s pcusserit te in maxillam p̄be ei ⁊ alterā. Et q̄ vult tecū in iudicio cōtendere ⁊ tunicā tollere/dimitte ei ⁊ palliū.

Et q̄cūq̄ te angariauerit mille passus va[illegible]de cū eo ⁊ alia duo milia. Manifestū ē q̄ viri pfecti nō semp ista actu implēt. Alio/q̄n [illegible] dn̄s a perfectiōe def[illegible] ⁊ q̄ percussus a seruo pōtificis nō pbuit aliā maxillā [illegible] locut⁹ sum [illegible] perhibe d̄ malo. Si aūt bn̄ cur me cedis? Sil'r paul⁹ qui alapā a sacerdote recepe[illegible] nō obtulit aliam maxillā. sed cōstanter dixit. Percutiat te domin⁹ pariens dealbate. Sic q̄ nō est de necessitate eētialis pfectionis hoc ope implere. sed sufficit vt in p̄paratiōe animi habeaꝫ. vt ait Aug⁹ lib. d̄ sermone dn̄i in monte. quod ⁊ diuites hēre possunt. Unde ⁊ viri pfectissimi Athanasius Siluester Hylari⁹/⁊ alij sancti plures [illegible] possederunt. ¶ Denique in statu innocētie fuissent hoīes pfecti/et tamē fuissent maxime ⁊ vere dn̄i [illegible] qui in [illegible] pi/scib⁹ maris ⁊ volatilib⁹ celi ⁊c. ¶ Sequiꝫ vltra q̄ ieiuniū/abstinētia/inedie/vigilie nō ptinent eētialiter ad pfectionē vite christiane. Hoc ex intentōne tenet Cassianus vbi supra. ⁊ allegaꝫ in p̄ori corollario. Nā et de dn̄o legim⁹ q̄ venit manducās et bibens. Quamob[illegible] Nō ego inq̄t timeo immūdiciā obsonij sed immūdiciā cupiditatis. Hec est enī q̄ impfectū facit nō ipm obsoniū. Et in libro d̄ doctrina christiana. Usus inq̄t taliū nō est i culpa sed libido. Fieri enim pōt vt sine vicio aliq̄ voracitatis/pciosissimo cibo sapiens vtaꝫ. insipiēs ardētissima gule flāma in vilissimū inardescat. Sil'r diciꝫ i libro de questionib⁹ euāgelij. ⁊ recitaꝫ in decretis Oportet inq̄t sapiētes filios itelligere/nō in abstinēdo vl' māducando esse iusticiaꝝ sed in eq̄nimitate tolerādi inopiam. Nam paulus qui sciebat abūdare et cū manducantib⁹ mādūcabat. nō impficiebaꝫ ex h̄. al's nunq̄ egisset. Qua in re Richard⁹ de sancto victore in libro de exterminatōe mali ⁊ pmotōe boni. Hinc est ait/q̄ multos videmus nimia abstinētia corpus afflicasse/morbos q̄ues incurrisse ⁊ incurabiles. eosdē ipos post edomitā ꝯcupiscētiā. post acceptā diuinitus grām rigoris pristini frena laxasse. ⁊ corpi suo in cibo. potu. somno vestitu multo ampli⁹ q̄s custodia sanitatis postulasset indulgere. Cōstat autē q̄ loquitur de pfectis. vtpote de illis qui ꝯcupiscētiam edomuerāt ⁊ diuinā grām receperāt

Q

[illegible]
tą hoīm pfectissim⁹ vnus ď solitudie ve
niēs ad cōgregatōz fratą/et vinū bibens
cū eis nō ex h̄ ipficiebat. Q₂ si abstinētia
a vino essz ēēntial' pfectio nūq̄₃ illā relaxas
set. ¶ Ceteą si ieiuniū abstinētia ⁊ cetera es
sēt de ēēntiali pfectōe/seq̄ret' φ vtētes cibis
ďlicatis carnib⁹ ⁊ volatib⁹ nō possēt pfici i vi
ta xpiana. imo seq̄ret' φ ifirmi ďbiles q̄ for
te tota vita sua ieiunare nō pñt. senes ipi in
religiōib⁹ et alibi. Isti inq̄m deficerēt qui
sedias/vigilias/abstinentias ferre nō pos
sūt a pfectōe christiana. Qď quis diceret?
¶ [illegible]
scďe. q. clxxxvi. ar. ij. in cor. questiōis. ¶ Ex
p̄dictis infero φ pauptas/vigilie/abstinē
tia/ieiuniū. sedie/nuditas. puatio omniū
facultatū nō sunt virtutes. Apparet ex p̄/
dictis qm̄ oēs virtutes sunt de ēēntiali
pfectione vite xpiane. Hec aūt oīa sunt ex
tra essentialē perfectōez vite xpiane vt de
ductū est. Itē si ista essent virtutes seque/
[illegible] pos
sent habere oēs virtutes. cū ipi senes et
valitudinarij ieiunare non possint ⁊ absti/
nentiā facere. ⁊ diuites nō habent paupta
tem. sic nullā v̄tutem habere possent. Cū₃
eni virtutes sint cōnexe. ⁊ diuites nō ha/
beant paupratē. q̄ sm aduersariū ē v̄tus.
⁊ infirmi nō habent abstinētiā. sequit' illa
tum. ¶ Ex q̄ statim apparet φ ista oīa p̄di
cta/ieiuniū/vigilie/pauptas/⁊ hmōi/ma/
gis sunt q̄dam volūtarie penalitates q̄₃ v̄
tutes dicēde. Patet ex dictis. Qm̄ si paup
tas vel ieiuniū essent v̄tus vel ḡdus virtu
tis/tūc essent p se laudabiles. quoniā v̄tu
tes sunt p se bone et de genere p se laudabi/
les. Certū est autē φ pauptas nō ē lauda/
bilis nisi ex hoc adiuncto φ est volūtaria.
Sic est de ieiunijs ⁊ vigilijs. Vñ quem
admodū mors ipa volūtarie ppessa p xpo
licet sit meritoria/nō tñ est virtus aīe aut
potentie pfectio/sicut act⁹ vel habit⁹ exi/
stens in aīa. sed magis est q̄dā voluntaria
⁊ meritoria penalitas. sic de p̄dictis imagi
R nandū est ¶ Vlteri⁹ ifero φ habēs familiā
vxorem ⁊ liberos p̄t eēntialiter pfici in vi
ta spirituali ⁊ christiana. Patet de abraam
[illegible] vi
ris pfectis/tam veteris q̄₃ noui testamen/
ti/q̄ vxores habuerūt. Scďo φ tales pñt
habere omnes v̄tutes. Si enim daret' in/
stantia/maxime esset de ipa incōtinentia.

Hanc autē habere pñt ipi cōiugati. vt ex/
p̄sse determinat Aug⁹ in lib. de bono ɔiu
gali. Continētia etenī sicut ipe ait nō ē vir
tus corpis sed animi. Nam v̄tutes aliq̄n/
do latēt i habitu. aliq̄n manifestant' i ope.
omnē autē actū vel habitū animi quē ha
bent nō cōiugati pñt et ipi ɔiuges habere
Sicut enī exemplū est beati Aug₃. vbi su
pra. Non impar est meritū ēēntiale fortitu
dinis vł patientie in Johāne q̄ passus nō
[illegible]
[illegible]
pfectas/sicut et petr⁹. Sic ⁊ pl'r nō est i/
par meritū essenciale castitatis vł cōtinen
tie in Johe q̄ nuptias expert' nō ē. ⁊ abra
am q̄ filios genuit. Abraam enī castitatez
[illegible]
tu/⁊ castitatē nuptiaą in vsu. q̄ libēter ab/
stinuisset ab oīni actu ɔiugali si dñs p̄ce/
pisset. sicut Johānē legit' a nuptijs reuo/
casse. q̄ quidē Johānes ɔtinentiā ostēdit
in actu exteriori. ¶ Ex quo sequit' φ virgi
tas sm illud qď addit vltra ɔtinentiam. ⁊
sī sit q̄dam decor virtutis. non tñ est virt'
nec gradus virtutis. alr̄ ɔiugati non pos/
sent oēs virtutes habere. imo quia v̄tutes
necessario ɔnexe sunt nullā oīno virtutem
haberēt quib⁹ deesset virginitas. Secundo
nulla virtus tollit' nisi p peccatū. virgini/
tas aūt absq̄ peccato pdi potest/vt i actu
cōiugali. Tercio oēs v̄tutes ⁊ act⁹ earū
p loco et tpe sunt in p̄cepto. virgitas autē
nulli seruanda p̄cipitur. Quarto oīs virtus
pdita vel amissa p penitentiā p̄t reparari. so
[illegible]
[illegible]
euangelica faciūt ad pfectōez vite spiritual'
faciunt enī vt dictū est sicut instrumēta p/
mouentia vel expedientia vel manuducen/
tia ad illā/aut sicut remouentia phibens.
Quia enī cōcupiscētia oculoą plurimum
impedit ⁊ retardat a pfectōe habēda Ideo
ad tollendū istud dedit dñs consiliū pau/
ptatis/per quā tollunt' et abdicant' ea que
extra nos sunt. videlicz tpalia. Quia pin/
de ɔcupiscētia carnis vią₃ īpedit ad pfe/
ctōem habendā Ea ppter adhibuit domi
nus consiliū castitatis que tolleret illud qď
est iuxta nos. vicz vt est ɔcupiscētia carnis
Quia denicq̄ sup̄bia vite maximo impedi
mēto est ad ipam pfectōnez. datū est idcir
co cōsiliū obediētie/qua nosmetipos abne
gemus/ponentes ppriā voluntatē in arbi

trīs alterī⁹. ¶ Cōcordat cū̄ istis doctor so/
lēnis in q̄stionibꝫ de q̄libet dicēs. ꝙ consi/
lia euangelica pl⁹ faciūt ad vitam spiritua/
lē negatiue/remouēdo ꝓhibentia q̄ꝫ positi
ue. ¶ Hoc idem ponit doctor sctūs in plu
ribꝰ locis/dicens ꝙ cōsilia ordinant̄ ad vi
tam spiritalē. sicut ad vitā corꝑis tuendā
ordinat̄ medicina ꝓseruatiua/q̄ nō intrat es
sentialem cōstitutōem viuent̄. et sine ea p̄t
haberi ꝑfecta ꝛ integra sanitas. Cetera au
tem p̄cepta alia a charitate faciūt ad vitaꝫ
spiritalē. sicut cibus vel alimentū ad vitaꝫ
corꝑis. sine autē cibo vel alimento non est
vita. imo ꝛ alimentū ꝑ actionē caloris na
turalis cōuertit̄ in aliꝫ vel cibatū. Sic ergo
apparet ꝙ q̄ntūcunqꝫ remoueant̄ impedi
menta ꝑfectōis ꝑ instrumēta ꝯsiliorū. vel
q̄ntūcunqꝫ ꝑfecta instrumēta habeant̄ ad
ꝑfectōnem habendā. nunq̄ꝫ tn̄ dicend⁹ est
homo ꝑfectus nisi habeat illa que veniūt
ꝛ concurrūt ad essentialē cōstitutōem ꝛ ꝑ/
fectōeꝫ vite spiritalis/que sunt obseruātia
p̄ceptoꝝ diuinoꝝ et exercitiū virtutū de q̄
bus omnibꝫ dant̄ p̄cepta ꝛ de ꝑfectione ea
rū. Itaqꝫ et si ꝯsilia euāgelica plurimū ex
pediāt ꝛ valeant ad perfectiōem vite spiri
t[illegible] ꝯquirendā/nō tn̄ necessario req̈runt̄
a [illegible] qui in omni statu. sexu. ordine. gra/
du ꝑfecti viri inuenti sunt. ¶ Ex q̄bꝫ colli/
gi p̄t breuis et necessaria differētia p̄cepto
rum ꝛ consiliorū quo ad materiā vel obie
ctū sup̄ quo ferunt̄. q̄m̄ cōsilia ꝓprie ꝛ ma
xime respiciūt materiā instrumentalē dis/
ponentē ad facili⁹ et breui⁹ acq̈rendā eēn/
tialem vite christiane ꝑfectōem. Et iō sunt
ꝑfectio s̄m quid et accidētaliter. Precepta
vero diuia magis de directo ꝛ imediate re
spiciunt illa q̄ essentialiter ꝑtinent ad vitā
christianā ꝛ spiritalē. [illegible] et
actus eaꝝ. ¶ Ex istis infero ꝙ obligatio p̄/
ceptorū maior est et efficacior q̄ꝫ obligatō
votorū. Probat̄ istud primo cōparando
votū et p̄ceptū ad materiā circa quam ca/
dūt. Secūdo cōparādo ad modū ꝛ vim
obligandi. Et tercio cōparando ad illa a
quibus trahūt ratōeꝫ sue obligatōis ¶ Ex
prima radice arguit̄/quoniā p̄cepta diuia
sunt ꝛ dant̄ de illis q̄ per se bona sunt. vt/
pote de actibꝫ virtutū. de dilectōe dei ꝛ ꝓ/
ximi/quibꝫ hō simpliciter bonus dicit̄ in
vita spiritali ꝛ christiana. ꝛ in quibꝫ stat et
eēntialiter cōsistit vita spiritalis ꝛ ꝑfectio
ipius. Vota autē nō sunt de opib⁹ p̄cepto

rum/sed magis de instrumētis ad vitam
christianā. vt de pauꝑtate/abstinentia/vi
giliis et hmōi/que nō sunt ꝑ se bona virtu
tem [illegible] ad virtutē. ¶ Ex
secūda radice arguit̄ idē. Q̄m̄ natural̄ ob
ligatio vel vinculū imutabile et indissolu
bile maius est q̄ꝫ voluntariū et dispensabi/
le. Ad p̄cepta autē obligat̄ hō naturaliter
ꝛ indispēsabiliter. ¶ Ex tercio medio pro/
bat̄ corollariū. quoniam p̄cepta trahūt ꝛ
sortiunt̄ vim a deo dictāte et naturaliter in
serente in tabulis cordis. Vota autē suaꝫ
immediatā obligatōem accipiūt a volun/
tate homis vouent̄/qui quantū vult se li/
[illegible]
ficat. Iteꝫ p̄cepta sunt de necessariis ad sa/
lutem/nō sic autē vota. Magis aūt obli/
gamur ad illa q̄ sunt de necessitate salut̄ q̄ꝫ
ad ea q̄ sic nō necessario requirunt̄. Proin
de vota nō habēt vim obligādi nisi ab ip
sis p̄ceptis. Unde tenet̄ q̄s vota sua ip̄le/
re virtute p̄cepti illi⁹ iuris naturalis/ quo
iubet̄ ꝓmissa reddere. igitur. ¶ Ulteri⁹ in/
fero ꝙ cōsilia et obseruantia cōsiliorū ordi/
nāntur finaliter ad p̄cepta et mādata. hoc ē
ad ꝑfectā obseruantiā p̄ceptoꝝ ꝛ manda/
to[illegible] ꝑfectio s̄m
quid ꝛ accidentalis ordinat̄ ad perfectioꝫ
simpliciter. consilia autē ꝛ vota ꝑtinēt ad
ꝑfectōnem s̄m quid. ꝛ p̄cepta ad ꝑfectōeꝫ
simpliciter vt dictū est. Etiaꝫ quia instru
mentū est ꝓpter principale agens. vota au
tem et consilia sunt de materia instrumēta/
li. Ex quo potest sumi ratio ad precedens
corollariū. quoniā ad vota ꝛ consilia obli
gat̄ homo finaliter ꝓpter ipa p̄cepta. igit̄
p̄cepta magis obligāt per regulā Aristo.
p̄mo posterioꝝ. Propter qd̄ vnūquodqꝫ
tale et illd̄ magis. ¶ Ex quo apparet ꝙ dū
consilia dicunt̄ esse de meliori bono/nō fit
cōparatio eorū ad p̄cepta sed ad sua con/
traria. Uerbi gratia cū paupertas dicitur
meli⁹ bonū/nō compatur pauꝑtas ad op⁹
precepti/sed ad diuitias. sic ꝙ paupertas
melior est ad ꝑfectionē acq̈rendā vite spiri
talis q̄ꝫ possessio opum ꝛ diuitiaꝝ. Uel ꝓ
tanto dicunt̄ cōsilia de meliori bono. quia
ordinant̄ ad meliorē et perfectiorē obseruā/
tiam preceptorū q̄ꝫ sit cōmunis obseruan/
tia eorū qui nō accipiūt instrumēta consi/
liorū et votoꝝ. ¶ Sequit̄ vltra. Et si plus
mereat̄ quis ꝑ opus aliquod factū ex vo/
to q̄ꝫ ꝑ illud idem sine voto/votū tamē nō

mutat genus aut substantiā opis. Prima pars arguit/qm̄ p votū hō dat plus deo. scȝ opus ipm̄ ⁊ potentiā. dū facit se nō posse qn faciat/quod prius poterat nō facere. Siue iuxta cōmunē metaphorā. vouens dat fructū et arborē. ali⁹ autē q̄ n̄ vouit solū dat actū vel fructū sine potentia vel arbore. Mai⁹ autē est dare actū ⁊ potentiā/ [illegible] fructū et arborē. q̄s solū fructū vel solā arbo[illegible] qȝ p votū magis firm[illegible] in bono ¶ Secūda pars arguit/q nīā votū nō addit nisi rōem volūtarie obligatōis. istud autē nō mutat gen⁹ vel substantiā operis. ¶ Ex quo vlteri⁹ hoc patet q multa opa sine voto pfectiora sunt ⁊ meliora q̄s aliq̄ alia ex voto. Probat qm̄ diligere deū ex toto corde meli⁹ est q̄s aliq̄ tepida castitas. et op⁹ martyrij sine voto longe meli⁹ est q̄s paupertas vl' ieiuniū ex voto ¶ Ex p̄dictis infero q papa in omni voto religiōis dispēsare pt. Hoc patȝ. qm̄ in oī emissione voti subintelligi debȝ voluntas p̄ncipis vl' sūmi pōtificis. Itē si nō pt dispensare papa in omni voto. vl' h̄ esset qȝ votū. ⁊ sic de iure diuino ⁊ naturali reddēdū est. vel qȝ solēnizatū. Non p̄mū. al's i nullo voto papa posset dispēsare. qd̄ est ab[illegible]dum. Et patȝ ɔseq̄ntia [illegible] voti nō pl⁹ est de iure diuio [illegible] alteri⁹. Nec scd̄m dici pt. quia solēnizatio voti est de institutōe eccl'ie/⁊ ita d̄ iure hūano supra qd̄ est papa. et ita patet q papa pōt facere d̄ monacho nō monachū. qm̄ sicut [illegible] esse obligatū ad obseruantiā triū p̄ncipalium votorū. Hmōi autē obligatōnem vel vinculū soluere potest papa. sicut et legit fecisse de rege vno arragonū/quē exire coegit de claustro ad p̄lem p̄creandā ⁊ vxorē ducendā. ¶ Ex p̄missis oībȝ seq̄tur q multi sunt pfecti ⁊ fuerūt in vita sp̄ūali q̄ non sunt in statu pfectōis. Patet de multis cōiugatis q̄ sunt ⁊ fuerūt pfecti in vita xp̄iāna. nec tn̄ habent statū pfectōis. qm̄ status ɔiugal' nō dicit status pfectōis. Cōsimiliter multi (vt p̄h dolor ⁊ clare nimiū videre est) sunt in statu pfectōnis p̄latōis vel religiōis omniū impfectissimi dissoluti in vita ⁊ moribȝ. vt inde dixerit Greg⁹ in pastorali. Plerūq; ordinē psonarȝ p̄mutauit q̄litas morū. ¶ Unde p declaratiōe ampliori describit status pfectōis/q est modus viuendi/in quo q̄s obligat ad perfectōeȝ ac[illegible] aut p̄latiōnē vel dignitatē. Dixi acquirendā pp̄ter statū religiosoȝ. Exercendā propter statū p̄latorū episcopoȝ ⁊ curatorum. ¶ Infero vltra q stat⁹ pfectōis exercende generaliter pfectior est statu illo q̄ ordinat ad perfectōem acq̄rendā. hoc de se notū ē. qm̄ exercere opera pfectōis digni⁹ est et pfecti⁹ q̄s ad illa niti/tēdere et festinare. Similiter ⁊ status ille pfectior ē qui obligat assumētē illū ad opera pfectiora exercēda vel acq̄renda. q̄s ille q̄ ad min⁹ perfecta obligat aut exercēda aut conq̄renda. ¶ Ulterius sequit q stat⁹ pfectissimus in ecclesia militante ē status episcopoȝ. Patet q obligat ad opera hierarchica pfectissima exercenda. q̄ sunt purgare/illumiare et pficere. [illegible]do. Argue/increpa/obsecra/monet apl's thimotheū quem episcopū ordīauerat. Illuminare aūt instruēdo. docēdo. monēdo. Oportȝ (scribit apl's) episcopū amplectētē esse eū q̄ s̄m sanā doctrinā est fidelē s̄monē/vt sit potēs exhortari in doctrina sana. ⁊ ɔdicentes arguere. Quāobrē et in ordinatione epi petit ab eo. Scis nouū ⁊ vet⁹ testamētū. ⁊ r̄ndet scio. Perficere deniq; hostias/p̄ces/orōnes/sacramēta q̄ sunt vasa sanctificatōis ⁊ grē offerēdo. Oīs enī pōtifex (vt instruit hebreos apl's) ex hoībus assumptus p hoībȝ ɔstituit in his q̄ sunt ad deū/vt offerat dona ⁊ sacrificia p pctīs Itē qȝ p̄latus debȝ aiam suā ponere p subditis qd̄ est opus pfectōis/maxime debȝ regentib⁹ subsidia mistrare tpaliū bonoȝ. Si enī (inq̄t Grego.) nō dat substantiā suam qn̄ datur⁹ est aiam suā? Itē s̄m apl'm ⁊ diuinū dionysiū epi sunt cooperatores dei Pōtificū ordo aūt Dionysi⁹ p̄m⁹ et sublimissim⁹. Et Hugo in ɔmēto. Epi sūt sublimes ⁊ supiores ac ipi diuinitati magis appropinq̄ntes. ¶ Sequit vlteri⁹ q stat⁹ p̄latōis nō ideo dicit pfectissim⁹. qȝ ɔuenientior ⁊ aptior est ad perfectōem acq̄rendaȝ. sed qȝ hominē iam perfectū requirit. Pa[illegible]cende/nō acq̄rende. quare hominē pfectissimū exigit et requirit. ¶ Quocirca accipiamus differētiā inter statū pfectōis acquirende/et statū perfectōnis exercende/que quidem differētia a fine sumēda est. Sta[illegible] nū suū i alios effūdere ⁊ mltiplicare. stat⁹

vero pfectõis acq̄rende bonū illud qḋ iam aliis diffundit/intēdit / nititur/⁊ festinat in se acquirere. Prim⁹ ex abundantia i alios redundat. secūdus in se stat. Scḋm eṫ Aristo. v. eth. Uirtus tunc pfecta est quādo habens eā pōt ad alteꝝ vti ⁊ modo ad seipm. Multi enī in ꝓprijs virtute vti possunt q̄ ad alterū nequūt. Ultra sequit̄. ⁊ si status ꝑlatōis sit status pfectōis exercende/nō sic tn̄ exercēde q̄n etiā ⁊ sit acq̄rēde. Patet quia ꝑlati nō sunt in sūmo pfectōis sed indies pficiunt in gratijs ⁊ ṽtutibus. Nō q̄ iā acceperim (dicit aplǐs) aut pfect⁹ sim. hoc ē sic q̄n ampli⁹ pfici possim. Se[illegible] quo modo [illegible] ¶ Quare autē pl⁹ dicat̄ perfectiōis exercēde q̄ꝫ acq̄rende ideo est/q꞉ principalit̄ dat̄ ⁊ instituitur ex officio ⁊ ordine vt bonū qḋ in eo est extēdat/deriuet in alios ⁊ effundat. ⁊ q̄si se neglecto alijs nō sibi viuat. q̄ nec sic perfectus ē quin vlteri⁹ pfici queat. sed q꞉ maxima ex parte iā perfectiōis est. sicut pfectus doctor et cleric⁹ dicit̄ q꞉ excellēter pfecit in

x doctria q̄ꝫuis oīni die pficiat in ea. ¶ Ex istꝫ infero q꞉ status curatorū in ordine prim⁹ est statui epōꝝ. Patet q꞉ eadem opa hierarchica eis incūbunt q̄ et episcopis. et si non in tā excellēti ḡdu. Debent enim subditos purgare arguēdo/icrepādo. illumiare docendo et p̄dicādo. pficere sacramēta ministrādo. [illegible] animas p ouibus ponere. Unḋ et in missiōe septuaginta duoꝝ [illegible] curati succe[illegible] sūt f̄m theologos ⁊ iuristas. quasi eadem opa mādauit eis xp̄s que et aplīs. Lu. x.

¶ Sequit̄ statim ex hoc q̄ stat⁹ curatoruꝫ pfectior ē statu religiosoꝝ. Patet q꞉ primi [illegible] summo statui epōꝝ [illegible] Secūdo q꞉ status curatorū est status pfectionis exercēde. Religionis ꝟo status magis est acq̄rende. f̄m p̄dicta aūt status pfectōis exercende pfectior ē statu pfectōis acquirende ¶ [illegible] status religio[illegible] pfectōis acq̄rēde hoc [illegible] doctor [illegible] cīde. q. clxxxvi. arti. i. in solutiōe. iij. et [illegible] rationū. ⁊ ar. ij. in corpe questiōis. Et libello suo de pfectōne vite spūalis. Status inquit religionis ad pfectōnem ꝑtinere dicit̄ p quāto est via tendendi ad perfectōeꝫ p quedā exercitia regularꝫ obſuantie. Unḋ et scḋa secūde in pluribꝫ locis q̄stiōis eiusdem. Religiosus inquit nō pfitet̄ se esse perfectū/sed magis adhibere curā/operam et studia [illegible] ad acq̄rendā pfectōnem [illegible] res obseruātias sue religiōis quā assumit sicut instrumenta ad pfectōeꝫ. Et ita sicut ipse dicit/dicit̄ status pfectōis solū ex intētione finis perfectōis acquirēde. Qui aūt operat̄ ad finem/ nōdum assecut⁹ est finē. Alioquin religiosus pfessus vnꝰ diei qui verissime ⁊ ꝓprie est religiosus/essꝫ iā perfectus. ⁊ pueri quatuordecim annorū ꝓfessi dicerent̄ iam pfecti/quod q̄s diceret? Unde ⁊ in religiōibꝫ licite ⁊ bn̄ recipiunt̄ pueri adolescētes /hoīes indocti ⁊ impfectissimi. vt. s. pficiant̄ in religione. tales autem nunq̄ꝫ deberēt admitti ad curā regendā. Sic igit̄ status curatoꝝ req̄rit hominem pfectiorē q̄ꝫ status religiōis. Ea propter [illegible] probatiores nō nisi ⁊ meliores in clericos. Et curatos recipim⁹. Nō dicit in monachos vel religiosos. ad quē statū/q꞉ est stat⁹ pfectōis acq̄rende/oēs recipi possunt. [illegible] tercia f̄m diuinū Dyonisiū stat⁹ ꝑlatorū p̄fertur statui religiosorū. q꞉ est adductiu⁹ ⁊ alius in se stat⁹. Ipoꝝ autē curatoꝝ est etiam alios ad deū adducere/exhortādo/instruēdo ⁊ monēdo/quo sic ad deū redeant Unde. vi. cap. celestis hierarchie ait ipse dionysi⁹. Cōsummādus monach⁹ retro sacerdote[illegible] supra caput [illegible] tradita eloquia. Sequit̄ in textu. Q, autē neq̄ꝫ supra caput tradita eloquia habere dicit̄ et astare sacerdoti/declarat monachicū ordinē non esse alijs prelatū. sed in ipa stantem singulari et sacra statōne. Unde ⁊ ab initō [illegible] clarcet et apparet /religiosi erāt subditi parochialibꝫ curatis /a quibꝫ ⁊ recipiebāt ecclesiastica sacramēta. Postmodū vero vt vagandi tolleret̄ occasio abbates eoꝝ instituti sunt curati eorū. ¶ Itē arguit̄ ad corollariū/quoniā curati ordīati sunt ad bonū cōmune. religiosi vero vacāt bono priuato ⁊ singulari ⁊ sacre statōni/bonū vero cōmune diuini⁹ est ⁊ melius bono priuato.

¶ Infero vltra q̄ status curatoꝝ sicut ⁊ episcoporū est de p̄maria et ordīaria christi īstitutōe. Patet quia ipi discipuli q̄bꝫ succedunt curati f̄m glosas ⁊ canōes fuerūt ordinarij hierarchie ⁊ īmediate a xp̄o missi. ⁊ potestatē hierarchizandi acceperūt /non a petro sed a christo. ¶ Sequitur vltra [illegible] curati parochiales non se habent ad epōs y

sicut balivi vel ꝑpositi ad regẽ vel princi/pem. Patet qm̄ ipi curati habẽt ordinariã iurisdictiõem siue potestatẽ exercẽdi ea que iuris sunt in subditos/sicut et discipuli q̄/bus succedũt. Prepositi aũt ⁊ balivi ñ habent nisi subdelegatã iurisdictiõem nõ ordinariã. Scd̄o si curati nõ haberẽt ordinariã [illegible] ꝑpositi vel balivi regum et principũ. tũc episcopi possent p libitu ⁊ mere gratis eos deponere absq̄ culpa. sicut ꝓncipes de suis ꝑpositis ⁊ balivis facere possunt. Cõsequens autẽ falsum est quia ſm canones ecclesiam quã qs iuste adeptus ẽ. non nisi p gravi culpa coram epo canonica severitate amittere debz. Itẽ qz curati de iure divino ⁊ cõmuni ꝑñt opera hierarchica exercere/arguere/docere/ꝑdicare/ꝑficere/sacramẽta ministrare. sequitur q status curatoꝝ nõ est factici⁹/vel adventi⁹/vel volũtari⁹. Patz ex q̄ ſm ꝑdicta ẽ ꝯ primaria xp̄i institutiõe/et ordinari⁹ status ¶ Ulteri⁹ sequit̃/q sicut papa nõ possz statum epoꝝ ab ecclesia tollere/ sic nec statũ curatoꝝ. Patet q [illegible] apostolorum missiõe. ¶ Ultimo infero sicut sũm⁹ pontifex nõ posset statũ curatoꝝ abolere vl̃ tollere. sic nec a parochianis oĩm curatoꝝ oẽm debitã subiectiõez tollere vl̃ suspendere. ita vt i nullo eis subiicerent̃. Probat̃/quoniã ſm dicta curati a christo in suis successoribus acceperũt autoritatẽ et ꝑtãtẽ activã. imo mãdatũ ⁊ ꝑceptũ hierarchizandi subditos suos. ergo xp̄s eodem actu vl̃ mandato instituit/ordiãvit et ꝑcepit q ipi subditi a curatis hierarchizarent̃ ⁊ ad eos venirẽt. Frustra eteni daret̃ activa ꝑtãs hierarchizandi nisi ⁊ passiva. Unũ sicut arguunt doctores theologi. Christ⁹ dãdo apostol̃ ꝑtãtem absolvẽdi. Quoꝝ remiseritis [illegible] mãdato obliga[illegible] peccatorum quoniam sine ꝯfessiõe nunq̄ absolverẽt. ⁊ frustra dedisset autoritatẽ absolvẽdi nisi i subditis correspõdenter istituisset obligatiõem ꝑceptivã ad se submittẽdũ eis p bñficio absolutiõis. Ita in ꝓposito imaginãdũ ẽ. Itez q ipi curati iure naturali et divino obligãtur curã et sollicitudinẽ gerere/ac rõem di[illegible] ipi parochiani eis obligant̃ ⁊ subiiciuntur/ [illegible] nec claudicare debz. Itaq̄ necessariũ est si rex vel princeps teneat̃ subditos tueri regere ꝓtegere et defendere/q correspõdent subditi eis debeãt subiectiõem tributũ ⁊ vectigal. ⁊ ecõtra si plebs vel popul⁹ debz ꝓncipi reverẽtiã ⁊ tributa. rex etiã debz eis ꝓtectiõem et defensiõez. Nã ⁊ ipse summ⁹ pontifex ꝓpter magnitudinẽ obligatiõis vocat se servũ servoꝝ. Sic etiã oportet q oĩa ei maxime obligent̃. Sic igit̃ int̃ curatos ⁊ parochianos [illegible] naturalis ⁊ divina obligatio. quã generaliter papa nõ potest ab omnib⁹ tollere.

Finit

Tractatus per modũ dialogi de ꝑfectione cordis a magistro Johãne de Gerson ꝯpositus. Anno D. cccccxxiij.

Theolog⁹ loq̃t̃ ad aiaz xp̄ianã.

Diliges d[illegible] deũ tuũ ex toto corde. Cũ hoc tibi ꝑceptum sit o aia xp̄iana. tu ad impletiõem ei⁹ totũ cor ꝑpara ⁊ vigilater [illegible] Desidero agnoscere totalitas cordis i q̄ ꝯsistat. qm̄ tot variis ⁊ ad varia motib⁹ cõtinue spargit̃. et nũc hac nũc illac celeriter divi/dit̃. q vix aut nunq̄ totũ in se collectũ servetur [illegible] est obiectu ¶ T Totũ sicut dicit aristot. idem est qd̄ ꝑfectũ. Perfectũ ꝟo dicit̃ illd̄ cui nihil deest. Si aũt hec ꝑfectio simpliciter ⁊ absolute [illegible] deus perfect⁹ ⁊ totus est. qz sol⁹ est cui simpliciter nihil deest. in quo. s. omne illd̄ est qd̄ meli⁹ ẽ esse q̄ non ee. ¶ A Hec ita esse nedũ fide sed phisica et metaphisica demõstratiõne cõfiteor. Uerũtamẽ aliter loq̄ de totalitate vel ꝑfectiõe cogũt hec verba Diliges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo. ¶ T Recte sentis a[illegible] o aia. [illegible] vl̃ perfectio dr̃ i creaturis ſm q̄d vel ſcdm. dicitur vicz alicui rei nihil deest eoꝝ q̄ sibi ꝯpetere debẽt iuxta hãc vl̃ illã ꝯditiõez sue speciei vl̃ nature vl̃ grẽ superaddite. Sic eni dicit̃ homo perfectus i corpore. dũ nihil corporei deest quod ad eius integritate et compositionẽ ꝑtineat/ sed membris omnib⁹ plene donatum est. ¶ A Nolo per multa vagari [illegible] Quid sit cor totum vel perfectum: Non quidem perfectiõne nature sed moris et gratie. Sic enim littere circumstantia iubet intelligi. ¶ T Triplex solet a magistris ipa quã queris totalitas

cordis distingui q̃ sub q̃daʒ latitudīe vni tã/totalitas dici p̃t diuersos ẽm maius et minus gdus habẽs. Unde cor totũ seu ꝑfectũ dicit̃ qḋ spũssctũs inhabitat ꝑ grãm gratũ facientẽ/qm̃ tali cordi sic se habẽti nõ stat vt aliq̃d desit eorũ que sibi necessaria sunt ad salutẽ. Jam enĩ nõ in gr̃a sed in mortali culpa esset si careret necessarijs ad salutẽ. ¶A Diligunt igit̃ deũ ex toto corde. ⁊ istud implẽt pceptũ pueri no [illegible] sunt in gr̃a. imo ⁊ vigilantes dũ venialiter peccant cor spargẽtes ꝑ varia creaturarũ oblectamẽta/salua tñ charitate. ¶C Illi q̃s dicis queadmodũ dicunt̃ deo placere ꝑ fidem sine q̃ impossibile est placere deo dicunt̃ insup deo placere ⁊ credere. Ita et dici p̃nt deũ ex toto corde diligere. quia et si nõ actualit̃/tñ ⁊ habitualiter cor habent iunctũ deo. Ceterꝫ distẽsio varia cordis ꝑ venialia/cũ nõ auertãt a deo/ñ expellit cor extra latitudinẽ totalitatis seu ꝑfectõis de qua loq̃mur. Habet aũt sicut p̃misim⁹ hᵉ latitudo totalitatis grad⁹ aliquos. vid [illegible] ratus est infim⁹. Ali⁹ est sup̃m⁹ in beatis. vbi cor fert̃ actualit̃ ⁊ assidue ẽm charitatis motõem in dei dilectõnem ⁊ amorẽ. ita q̃ nihil est qḋ retardat aut rumpat aut interpolet aut impediat hm̃oi ꝯtinuaꝫ cordis in deũ latõem. Terciũ ⁊ hunc mediũ nominam⁹ gdũ/qui secũ venialia actualit̃ [illegible] ratis habitũ. sed freq̃ter ꝑ actũ quantũ hũane vite hui⁹ fragilitas agi sinit. Quia [illegible] cet hec distinctio. sed ex ipa ꝯfessiõe seq̃ videt̃ [illegible] ctionis. ¶C Quare? ¶A Quia perfecte deũ diligit ex toto corde. ⁊ hoc actualiter sepe/vt adulti. vel solũ habitualit̃ vt infantes baptizati. ¶C Utiq̃ sic fateri ne [illegible] est in statu salutis eterne ⁊ religiõis christiane. q̃ status merito ꝑfect⁹ habend⁹ est. ¶A Quid sibi volunt igit̃ tot de statuũ varietate ⁊ ꝑfectõne ꝯquisitõnes: si stat⁹ vnic⁹ xp̃iane religiõis sufficiẽs sit stat⁹ ꝑfectõis. ¶C Presupposito sp̃ ⁊ retento eo vero qḋ nũc ītulim⁹ nec aliq̃s ambigere debꝫ christian⁹/q̃ ꝑfectio status humane vite ꝯsistit ĩ charitate. Multi ꝯseq̃nter conati sunt tradere modos ⁊ media nõ in q̃bus essentialit̃ ꝯsisteret ꝑfectio cordis. Juxta Cassianũ coll. p̃ma. sꝫ ꝑ q̃ media ꝑfectio tal' tãq̃ finis attingeret̃ ꝯmodius ⁊ augeret̃/vl roboraret̃ efficaci⁹. qm̃ iuxta p̃dicta ꝑfectõis hui⁹ latitudo suscipit ĩ se mai⁹ atq̃ min⁹. ¶A Sup̃flua (ne dicã curiosa) videt̃ eẽ d̃ statuum ꝑfectõe tal' locutio. Itaq̃ nũq̃d legislator xp̃s/q̃ de⁹ est. cui⁹ ꝑfecta sunt opa. ꝑfectã dedit legẽ. q̃ ꝯtineret media ꝯmodissima retinẽdi statũ ꝑfectõis euangelice ⁊ ĩ magis ac magis ꝑficiẽdi/ꝑ opa nũc ꝯsiliorũ. nũc medijs istis. ⁊ nũc illis ꝑ q̃litate ꝑsonaꝝ/tẽpoꝝ/⁊ locorũ/cũ ceterꝭ circũstãtijs/q̃ crebrime variãt̃? ¶C Fuit tẽpore Constantieñ. ꝯcilij q̃dã illic frater ordinis p̃dicatoꝝ asserens nullũ esse posse ĩ statu ꝑfectõis/nisi tria vota cũ ꝑfessiõe solẽni susciperet. Examiati doctores theologi obiecerũt de xp̃o q̃ nõ ista vouit. imo nec ap̃li oẽs/nec discipuli. nec ṽgo maria. Nã in ecclesia p̃mitiua qñ erat ꝑfectio xp̃iana/quãdo erãt eis oĩa ꝯmũia/qñ null⁹ egẽs erat ĩter eos. Legit̃ q̃ vxores habuerũt m̃lti/sicut ex anania ⁊ vxore sua colligit̃/⁊ de petro cõstat. Quid rursus q̃ hec assertio statui p̃latoꝝ q̃ dicũt̃ secl'ares detrahit q̃s tria hᵉ vota [illegible] imo ⁊ clerici vniuersi in sacris ordibꝫ cõstituti votũ habẽt castitatis. nõ q̃lecũ [illegible] solẽne/quale dirimeret m̃rimoniũ [illegible] ¶C [illegible] vel [illegible] ꝑbo illḋ votũ qḋ facto ꝑ ipam ordis suscepõem ꝯfirmauerũt. queadmodũ nouitius trãsacto anno iudicat̃ ꝑfessus. vtẽs vestibus ꝑfessoꝝ/nec reclamãs ṽbo. ¶A Ut video iã nõ p̃t de ĩꝑfectõe stat⁹ iste culpari ex carentia voti castitatis. Sed q̃d d̃ al [illegible] ¶C Colligit̃ in p̃mis ꝯ dictũ fr̃em/q̃ votũ vnũ p̃t fieri nõ additis alijs ⁊ h̃ in sec'lo. Colligit̃ deicepᷤ q̃ sacerdos secl'aris habꝫ statũ ꝑfectõnis saltẽ ĩ hac ꝑpetua subiectõe voti castitatis. Colligit̃ tercio q̃ si iuramẽti vinculũ. si p̃terea fides ĩ baptismo p̃missa nõ min⁹ obligant deo q̃ votũ voluntarium. nihil p̃hibet sacerdotes huiusmodi canonicos collegiatos et reddituatos statum ꝑfectõnis obtinere. ¶A Expecto declaratõꝫ. ¶C Sic q̃dẽ facit̃ ẽ. Nõne q̃libꝫ taliũ dꝫ obediẽtiã sup̃mo abbati xp̃o ⁊ ei⁹ vicario sup̃mo/⁊ ꝯseq̃nt inferioribꝫ vsq̃ ad decanũ suum. vel alterũ immediate sibi prepositũ

quocunqȝ noĩe dignitatis appellet͛. siť vnꝰ
sint plures ĩ vnū sicut capitulū. Ecce obe
dientiā ⁊ vt sepe iuramēto firmatā. Iurat
omnis de nouo gremio vniuersitatꝭ ingre
diēs rectori suo. ¶A. Ciuiliter intelligit͛
tale iuramentū/ nō de oĩbꝫ vniuersalit͛/ sed
qntū se potestas ordiaria rectoris extēdit.
¶T. Fatendū est plane sic intelligi. Sȝ
[illegible] iuramēta vl' vota religiosoꝝ super
obediētia plenaria respectu suoꝝ supiorū
debent accipi. dū videlicȝ supior iubēs re
gule se conformet. Alioquin in multis q̄libȝ
voto cōstrictus regularis obſuantie habe
re pt et velle ⁊ nolle. Isti laxiꝰ/ isti strictius
[illegible]
abbati vel priori cur ita facis dici. sed non
passim aut leuiter sine grandi causa. ¶A.
Video queadmodū cōcludere vis obediē
tiam in secularibꝫ put in monachis inue
niri. Sed q̄d de voto paupertatis idnecesꝫ
[illegible]
[illegible]
⁊ vendētes. dātes ⁊ mutuātes. ¶T. Vi
det͛ illō nō obstare pfectōi paupertatis. si fu
erit apud tales īsitū paciter illō ppheticū.
Diuitie si affluant nolite cor apponere. vt
sint talibꝫ vtentes q̄si nō vtētes. Qual' erat
paulꝰ/ quales apostoli. quos fortassis dicit
Augꝰ. ideo altissimā vouisse paupertatē. sicꝫ
de castitatꝫ ⁊ obediētie votis. Quod si taliter
habere diuitias sit impfectū/ dic mihi de
tot abbatibꝫ/ pioribꝰ/ ceterisqꝫ plurimis reli
gionū pfessoribꝫ q̄d censebit͛: quos cōstat
nec sub eodē tecto iacere. nec in eadē mēsa
cōmedere. sedere cū ceteris q̄ vendūt/ emūt
dispēsant/ agūt deniq̄ ī nullo qđ appareat
secularibꝫ reddimatꝫ dissimile. ¶A. [illegible]
dis potiꝰ inueni͛t adhuc differentia/ quonia
portio data sec̄laribꝫ de cōmuni dota[illegible]
tiꝰ ecclie sue dū diuidit͛ id qđ cōmune ē per
singulos cedit in verū dominiū cuiuslibꝫ.
Nō sic apud religionū pfessores/ quoꝝ mit͛
tis pmittit͛ vsus reꝝ plurimaꝝ vel p dispē
satōe in alios/ vl' p sua sustentatōe/ domi
[illegible] ¶T.
[illegible]
pars alit͛ sua seruat/ ipi cōsideret. Neqꝫ leui
ter vel arrogāter seculares diiudicēt/ q̄ cū
suo (qualē notāt impfectōis) dn̄io/ possūt
vsum modestū (ne dicamꝰ modestiorē) fru
galiter exercere. Concludēdū igit͛ ad vnū
q̄ solꝰ statꝰ religiōis christiane sub abba
te christo est statꝰ pfectōis/ sicut solꝰ ē cha

ritatis ⁊ salutis/ extra quē neqꝫ salus stat.
neqꝫ pfectio. [illegible]
ctōis vie multe/ quedā plꝰ/ q̄dam minꝰ ad
[illegible] ¶A. Quid [illegible]
blandiunt͛ ergo religionū pfessores ⁊ insti
tuto [illegible] ¶T. [illegible]
date vel explicate/ dum sub quadā pfessio
ne et obligatiōe retinent suos pfessores q̄s
cōmūi vocabulo religiosos dicimꝰ/ ipi iam
statū ingrediunt͛. nō q̄dem perfectōnis iā
habite vel exercēde sed adipiscēde. ¶A.
Ecce iā diuertūt isti a vera significatione
huiꝰ qđ est pfectio christiana. dum fatent͛
hoies in religiōis statu positos esse nō ad
hmōi pfectōis exercitiū/ qđ certe pmissis
repugnans est. Est enī christianus oīs
in statu pfectiōis exercēde/ dum sibi vacat
p loco et tpe. imo et hoc etiā ex pmissione
[illegible]
obedientiā. castitatē ⁊ paupertatē/ iuxta vo
catōem suā. et si nō semp in actuali exhibi
tōe tamē in animi ppatōe ⁊ habituatōe
iuxta p te nūc deducta. ¶T. Cōtendere
nō cōuenit de noibꝫ vbi de re cōstiterit. Rur
sus omittēda est hmōi disceptatio sup pfe
ctōne statuū. qm̄ sape videt͛ pharisaicam
gloriatōnem. p qua compescēda scripsit
aplꝰs suā pfundissimā ad Roma. epistolā
Cōcludens salutē nr̄am esse ex gr̄a dei. vt
nō glriet͛ ante eū stulta p̄sumptio oīs carnis
Porro q̄ de status sui pfectōe gl'iat͛ recogi
tet q̄ nō in statu pfectōis esse sȝ pfecte viue
[illegible]
or/ tanto casus grauior. Terreat illō Augu.
aristotelico cōforme pbo. In heremo bene
viuere suma pfectio est. male aūt viuere su
ma dānatio. Et itez. sicut (inquit) nō faci
le inueni meliores q̄s q̄ pfecerūt in mona
sterio. sic nec eis q̄ defecerūt deteriores. Utrū
vero plures in talibꝫ vocatis pfectōis sta
tibus pficiant q̄s deficiāt/ nolo te curiosū
esse in inuestigādo/ nec temerariā in iudi
cādo. nec supbā in cōtemnēdo. nec garru
lam in disputādo. quia iā in multoꝝ mori
bus ph dolor ⁊ cōuersatōibꝫ magis q̄s in co
dicibꝫ et disputatōibꝫ veritas [illegible]
cōcludit apte religiones hmōi facticias ne
quaq̄ dare pfectiōem. sed freq̄nter in cōtrariū
eius qđ intenderūt nō sui sed abutentiū vi
cio. vel ex improportionatis suis moribꝰ
vite seu viuēdi regul' se fortassis altioribꝰ
miserabilit͛ dilabunt͛. ¶A. Fiat mihi fra
cōsiliū tuū/ quoniam q̄dem in omni statu

pfectõis homi[n]es i[n]uenire ptingit habe[n]tes obedientiã/castitatẽ et paupertatẽ in animi pmptitudie/s[ecundu]m quã i seculo dici p[os]s[u]nt obedie[n]tes. et in m[at]rimonio casti. et i maximis diuitiis paupe[r]es sp[irit]u. Ac ex[in]de p[ro]ducu[n]t[ur] ex his mediis ad augmentu[m] et pfectõem charitatis sup multos in religiõe in celibatu/i mendicitate viue[n]tes. ¶ Recte dicis si [...] Iouiniani et alioru[m] filium detrahe[n]tiu[m] pfectõi co[n]silior[um]/q[ui] co[n]fundere videba[n]t[ur] ad vna[m] eq[ua]litatem seu paria merita [con]iugiu[m] cu[m] v[ir]ginitate. esum carniu[m] cu[m] ieiunio. obedie[n]tia[m] regularẽ cu[m] secl[ar]i lib[er]tate. diuitias cu[m] paupertate [...] oru[m]. Quãuis eni[m] no[n] obligent hoie[m] ad obseruatõem sua[m]. q[uia] ia[m] no[n] essent [con]silia s[ed] p[re]cepta. Nihilomin[us] teneo[r] asse[n]tire q[uod] discreta [con]silio[rum] obs[er]uatio ceter[is] parib[us] ẽ pfectior [...] et discrete de obseruatõe [con]silio[rum]/du[m] tñ[…] q[uod] sit discreta. et addis/ceteris parib[us]. Potest itaq[ue] fieri q[uod] p[re]bere altera[m] maxilla[m] pcutienti aut dare palliu[m] tolle[n]ti tunica[m]/et ita de [con]silib[us]. sit viciosum. du[m] pcutie[n]s aut rapiens p[er] i[m]punitatẽ fit deterior. et in p[er]nicie[m] reipublice dissimulatio tal[is] v[er]git. Co[n]tingit iteru[m] q[uod] ho[mo] no[n] obs[er]ua[n]s [con]silia p[er] votu[m] nec p[er] actu[m] al[iquo]d op[er]is exhibitõem/habeat intensiorem et certiorẽ i corde p[re]paratõnem eadẽ obseruãdi [con]silia du[m] impletõis facie[n]di sibi necessitas vel vtilitas occurrerit. Quis n[on] dixerit pl[us] valere au[rum] q[uam] plu[m]bu[m]/sed ceteris parib[us] itel lige. Na[m] m[ul]tu[m] plu[m]bu[m] maioris ẽ p[re]cii /paucissimo auro. Sic [com]paratões sp[iritu]s examinas qu[an]u[m] vix alic[ui] ẽ q[uo]n [com]parata h[abe]re se possint vt excedentia et excessa. ¶ Co[n]cedim[us] itaq[ue] esse. S[ed] nu[n]q[ui]d pfecti[us] ẽ ista tria h[abe]re/obedientiã. castitatẽ paupertate[m] sub voto sicut habe[n]t religiões (q[ua]s Anselm[us] noiat facticias. q[uia] facte vide[n]t[ur] post institutõem leg[is] eua[n]gelice) vt ea q[uae] [con]silio[rum] era[n]t fiere[n]t sub p[re]cepto. ho[mo] q[ui] subderet se p[er]petue s[er]uituti p[ro]pt[er] illu[m] cui seruire regnare ẽ. et cui[us] regi frenis su[m]ma libertas est. et cui[us] vincula sunt alligatura salutaris. Ac p[er] i[n]de mutet statu[m] de q[uo]da[m] libertate secl[ar]i in p[er]pctuo sub voto iugu[m] ¶ Hab[et] hoc ois doctor[um] s[ente]n[ti]a/q[uod] opus bonu[m] factu[m] cu[m] voto/ circu[m]sta[n]tia[m] accipit q[ue] de se meliorat ip[su]m. Et q[uod] religio q[ue]lib[et] facticia [con]sistit essentialiter in h[oc] triplici voto q[uae]/ uis in regul[is] et institutõib[us] aliis varia sit et lata differe[n]tia maxie int[er] varietatẽ finis p[ro]p[ri]o [...] talis q[ue]lib[et] religio nomẽ status rõe iam p[re]facta. imo et stat[us] pfectõis s[ecundu]m modernos antiq[u]is sile[n]tib[us] appellat[ur]. ¶ Quo pacto potest isto nomen ta[m] egregiu[m] et nobile/ plurimis q[ui] sunt i h[uius]m[od]i religiõib[us] p[ro]fessi i[n]uenire/quos esse nemo negat m[ul]tu[m] imp[er]fectos vel ex ig[n]ora[n]tia. vel ex naturali et morali impote[n]tia vel ex certa malicia ¶ R[espo]nsio ia[m] sic et obiectio p[re]tacta est. ¶ Pro cuius elucidatõe pleniori distingunt loq[ue]ntes de pfectione statu[um]/q[uod] stat[us] ẽ aliq[ui]s pfectõis non vt habite s[ed] adipisce[n]de. q[uia] in ip[su]m et p[er] ip[su]m satagit p[ro]fite[n]tes pfectõem acq[ui]rere/no[n] q[ua]licu[n]q[ue] [...] gule et institutis. Est in[super] aliu[s] stat[us] pfectõis vt ia[m] habite et exerce[n]de i alios q[ua]le dicu[n]t ee statu[m] p[re]latõnis ad quẽ spectat alios/ nedu[m] seipsos/purgare/illuminare/pficere ta[m] q[uam] hierarchicu[m] statu[m] in eccl[es]ia. ¶ Ecce iam approbare vide[tur] hec distictio illo[s] q[ui] causaba[n]t de improp[ri]etate locutõis/du[m] status pfectõis ille dicit[ur] q[ui] no[n] ex se pfectos h[abe]t [...] status pfectõis acq[ui]re[n]de/q[ui] ẽ stat[us] pfectõis. Nu[n]q[ui]d no[n] apti[us] vocat[ur] schola. vel via/vel disciplina ad pfectõe[m] adipisce[n]da[m] q[uam] stat[us] pfectõis absolute. Quis diceret q[uod] religiosus est in statu gl[or]ie p[er]petue est t[ame]n i statu tal[is] glie. no[n] q[ui]dem adepte s[ed] adipisce[n]de. ¶ Nolum[us] vt p[re]dixim[us] vbi de re [con]stiterit de s[ecundu]m [con]ferre [com]petẽti [de] noie. Propt[er]ea nec reputam[us] hic insiste[n]du[m] si stat[us] curator[um] debeat dici stat[us]. vel t[antu]m mo[do] g[ra]d[us]/vt [con]cedat[ur] g[ra]d[us] pfectionis exerce[n]de/et no[n] stat[us] s[ecundu]m illos q[ui] no[n] dicu[n]t esse statu[m] sine voto/vel obligatõe p[er]petua ¶ [...] curati suis ecclesiis sel[ec]t[is] suscept[is] obligati/n[on] cedere/n[on] fugere ta[n]q[uam] veri pastores/queadmodu[m] suis su[n]t astricti maiores p[re]lati. ¶ Dicu[n]t q[uod] n[on]/et h[oc] ex duplici signo. p[ri]mo q[uia] p[os]s[u]nt intrare religionẽ absq[ue] speali dispe[n]satione pape. no[n] sic ep[iscop]i. Rursus q[uia] facultatem habe[n]t libera[m] resigna[n]di vel p[er]muta[n]di q[ua]lis n[on] [con]cedit[ur] ep[iscop]is. ¶ Diuersitas arguit[ur] ex hac duplici radice/q[uia] vbi mai[us] p[er]iculu[m] ibi t[ardi]us agendu[m] fuit. Ess[et] au[tem] mai[us] p[er]iculu[m] esset ep[iscop]is passim eccl[es]ias suas dimittere [quam] de curatis. Nihilomin[us] est p[ro]portiona[bilis] ligatio iure diuino curato ad sua[m] eccl[es]iam et p[re]lato[rum] maioru[m] ad suas cathedrales. [...]

scilicet q neutris licitū est absq ratōnabili causa deserere ceptā eccl'iam. Sed euidēti or cā req̄rit' vbi mai⁹ (vt dictū ē) imineret piculū. Hinc de platis papa retinuit sibi cognitōem spēalem. nō ita de curatis. ¶ C

Probabilis est ista rn̄sio q̄ ꝯseq̄nter īfert curatos esse tā in gdu q̄ȝ in statu pfectiōis exercēde. Nō ita ð religiosis / q̄ vt tales. p̄ cisi sunt / nō p̄sunt ceteris. nec sunt sacerdo tes nec clerici. vn̄ monach⁹ dicit' q̄si solus 7 plāgēs seu dolēs. ¶ A Quo pacto igit' p̄talicȝ curat⁹ deserto statu pfectōis ma iois ad statū minois vltro descendere vt [illegible] ¶ C [illegible] non p̄t nisi ratōnalis causa subsit. cui⁹ cause co gnitōem papa reliq̄t eoꝝ ꝯsciētie. Est au tem rōnabil' causa si curat⁹ videt esse se scā dalosum pplo suo / si penit⁹ ineptū / insuffi cientē et ignaꝝ p suscepti regiminis officio q̄ cause sufficiētes sunt etiā in ep̄is. vt a pa pa vl' [illegible] ¶ A

Mouet ex diuerso nōnullos ista q̄ fit trās latio de monachis in ep̄os. Aduersat' inq̄t eal' assumptio duplici voto. obediētie scȝ 7 paupertatis. q̄m 7 diuitias habēt sine pfe ctōis diminutōe. put ab eis ꝯcedit' 7 a suis abbatib⁹ cū regularib⁹ disciplinis absol uunt'. ¶ C Rn̄dent isti diuitias se hr̄e in episcopio nō in ppetatē possessiōis / sed in [illegible] de mri monio / qd̄ dat' pmo homi in officiū ppa gatōis / nō in remediū libidis. vt nō dat' [illegible] non idoneos ad plificandū. Sic inq̄unt diui tie retinent' a q̄busdā vt seclarib⁹ p solo sui solacio / nō in officiū. E cōuerso reperit' in platis mōachis / q̄ diuitias q̄s ante renū ciauerūt nō amplectūt' ī platura p solatio [illegible] obseq̄osum ī paupes officiū. ¶ A Desu per est inspector de⁹ q̄ nouit intētōes coꝛ dis aliter in pluribus se hr̄e q̄ dixit. Opibus credite ¶ C Loq̄mur hic nō q̄les sint ȝ q̄les esse debeāt monachi dū platurā assu mūt. Qui p̄terea nō absoluunt' ab obediē tia ȝ mutāt illā sub sūmo pontifice q̄ntuȝ 7 q̄lit' poreȝ vitā viderint regularē nō pos secū platōis execūtōe suari. ¶ A Confir [illegible] sti. Sed nunq̄d supesse difficultas maioꝛ videt' ī mendicantib⁹ / q̄ iam vtiq̄ neq̄unt p̄ dici mēdicātes. cū suppetat eis ius ple nū diuinū naturale 7 positiuū recipiēdi tē poralia a subditis. ita vt ipi iā nō solo titulo natural' necessitatis accipiāt necessaria. q̄ titul⁹ sol⁹ ppe reddit mendicantē esse sil'r [illegible] aliq̄d ab altero q̄ dat [illegible] ci posse mēdicare. ¶ C Diceret aliq̄ mē dicātes idcirco remanere / q2 titulo posses sorio renūciāt / 7 solo q̄ cōtenti sunt titulo p aupertatis aut natural' necessitatis petūt ḡ tis. nec vigent si negent'. nec titulo iuris di uini vl' natural' impellūt / 7 h̄ p causa sua. ȝ de paupib⁹ curāt / certāt et disceptāt. ¶ A

Fateoꝛ ita vel dici vl' fingi posse / sed ve ritas nec illudit' nec cassat. ¶ C Sic vo lunt dici xp̄m fuisse mēdicū / nō q̄m eēt do min⁹ vniuersoꝝ. Quid eni verr⁹ / sed abdi cauit a se 7 si nō dominiū / tn̄ dominii vsuȝ Sic voluerūt aliq̄ nedū monachos / nedū clericos / sed platos oēs cū papa 7 cardia libus debere paupes esse vl' mēdicos. exē plo xp̄i mgr̄i. Dicūt alii minus integre lo q̄ntes q eccl'iastici seclares 7 si nō mendi cent / viuūt saltē de elēosinis q̄s scȝ pure ḡ tis collata susceperit. 7 nō vt operarii digni cibo suo / dn̄o p se 7 aliis deseruientes

Secunda pars p̄ci

cipalis [illegible]

Mittim⁹ interim materiam hāc mēdicitatis q̄ q̄t difficul tates et ambages attulerit / p̄ sertim in regula minoꝝ / qui expropriatoꝝ assumūt 7 i p [illegible] multitudo decretalium extra uagantiū nūc istaꝝ / nunc illaꝝ / maxie tpe Iohis [illegible] Reuertat' ser mo nr̄ ad initiū / qd̄ erat inherere sup cor dis totalitate seu pfectōe. vbi q̄stio surgit scitu digna. scȝ si coꝛ teneat' p sua pfectōe fuanda / sp illud agere qd̄ reputauerit de se deo placenti⁹ / meritisq̄ maioris. ¶ C Resoluit' hec q̄stio tua sub generalioribus terminis. Si ꝓpositis alicui duob⁹ bonis incōpossibilib⁹ / semp qd̄ meli⁹ est illd̄ di gere teneat'. ¶ A Placet resolutio / p̄sertī [illegible] ¶ C Fuerit data [illegible] bonum minoris tūc ferri Alioq̄n data esset [illegible] cultas libertatis ī malū volūtario. ¶ A Scio p articulū pisieñ. h̄ esse damnatū 7 tn̄ q̄d ad rōem taliū rn̄det' elucida. q2 p positis simul duob⁹ disparib⁹ in bonitate

semp minus bonū ꝯparatū maiori habȝ ra/
tionē mali. Uoluntas aūt nunq̄ȝ ferri pt in
apparēs malū ſm dyonisiū ꝛ Aristot. q̄z
[illegible]
tiēr opponis. ſȝ vtrūq̄ȝ dissoluit͛ si ꝓfūde
respiciat͛ natura liberi arbitrij qd̄ est facul
tas rōis ꝛ volūtatis/siue liberū ď rōe iudiciū
Ceterū nimirū creature nō rōnales ferunt͛ i
finē suū ex pdetermiatōe supioris cause re
gentis/nec habēt i sua ptāte modos oppo/
[illegible]
[illegible]
dum suū/pari mō sic apis fauos. sic ara/
nea telas. sic formica colligit bladū. At ue/
ro ratōnalis creatura q̄z pcipit p insitaȝ et
ꝯiunctā rōem diuersos modos ad eūdem
finē veniēdi/nec ad vnū limitat͛. facultatē
habet h̄ vel illo medio vti. Hoc aūt nō est
in malū sed grāde puilegiū volūtatis. Quis
illo ꝯtingat abuti. ¶A Nōne salubri⁹ es
set hūane creature q̄ instar aīaliū ligaretur
ad vnū ꝯsecutōis finis sui modū. q̄z pin/
de nec peccaret nec a fine suo dficeret? Nō
ne p̄terea sic videm⁹ in sublimiorib⁹ crea/
[illegible]
ciorib⁹ motib⁹ finē suū ꝯsequunt͛. sicut de⁹
in se pfectissim⁹ ē q̄ nullo vl͛ eget vel agitat͛
motu. Cur igit͛ nō erit sic in inferiorib⁹ cre
aturaȝ. ꝛ in hoibus sicut in angel͛? ¶C
Uolūtas optima/sapiētissima/ꝛ ordina
tissima pmi cōditoris in hoib⁹ solerter at/
tendenda ē. quoȝ duplex est stat⁹ p⁹ pmū
[illegible]
veȝ illud erit in patria qd̄ arguis de motu
[illegible]
plificas in angel͛. Sed ī via q̄ data est ad
merēdū voluit altissim⁹ hāc hoib⁹ dare fa
cultatē/vt relinq̄ret eos in manu ꝯsilij sui.
Alioq̄n necessitas limitata quā laudē/qd̄
meritū/qd̄ pmiū reportaret? Huc accedit
grē donū paratū oib⁹ nō renitētib⁹. qd̄ di/
uino q̄dam et vnico nec ꝑturbabili ductu
pmouet ad vltimū finē nostȝ. nō min⁹ q̄
[illegible]
E Supest pos̄tmea obiectio q̄ min⁹ bonū
respectu alioȝ incōpossibilis habȝ ratōeȝ
mali. ¶C Memini satis/sed nequeunt
oia sil͛ dici. Cōcedo in pmis q̄ volūtas n̄
p̄t ferri in malū sub rōe mali. cū bonū vel
apparens bonū sit ꝓpriū ei⁹ obiectū. Qui
etiam min⁹ bonū maiori collatū incōpos
sibili pōt sub hac p̄cisa collatōnis ratōe ra
tionē habere mali. ꝛ ita nec poterit vt sic ac
[illegible] Uerūtamē habet͛ hic duplex eua/
[illegible] seu remedij via. Primā dicim⁹ facul
tatē suspensiuā/quasi mediā ī velle ꝛ nolle.
fugā et ꝓsecutiōem. acceptōem ꝛ refutatio
nē. Cui⁹ facultatis suspēsiue tāta v͛tus est
in via q̄ ꝓpositis q̄buscunq̄ȝ obiectis bo
nis aut malis citra vltimū finem/imo ſm
plimos ipo etiā vltimo fine ꝓposito/pote
rit se volūtas tenere in suspēso ne neutȝ ac
ceptet vel refutet. sed se figat cū rōe q̄si pl⁹
deliberatura. Nec oportȝ hic q̄rere quō p̄t
h̄ fieri. qm̄ natura volūtatis sic a pmo cō/
[illegible]
rapiat͛ seu ꝯpellat͛ mox irruere. sed se sistere
fas habeat. ac pinde spaciū deliberatōnis
ne fallat͛ ita sibi ꝯcessum est. Nec est alta ꝓ
vitandis erroribus ꝛ vicijs ꝯsultior exercita
tio. Prudentie q̄dem nil obest ampli⁹ q̄ p̄
cipatio neq̄ȝ rōnem ꝯsulens/neq̄ȝ ꝯsulenti
morā gerēs. ¶A Uideo iuxta viā hanc
nō oportere vt duob⁹ bonis inequib⁹ ꝓpo
sitis ꝛ incōpossibilib⁹/volūtas necessario
[illegible]
[illegible]
bona. sed fert͛ vltro in obiectū suū qd̄ in se
bonū est. ꝛ vt tale p̄sentat͛ sibi. At si pges ī
quirere cur deserit mai⁹ bonū? Rūdebo q̄
niam sola volūtas est sibi freq̄nter suffici/
ens causa vel rō q̄ istud eligit ꝛ illō nō. N᷒
exterior alia rō q̄renda est. Cur istō vocāt
aliq̄ experientiā ꝓprie libertatis vel vsū ei⁹.
vt si q̄rat͛ a volūtate. cur ita facto͛ iure rn̄/
deat illō satiricū inferēs. Sic volo sic iu/
beo. sit p rōne volūtas. Et itaq̄ȝ nullū pos
[illegible]
rū hoc vel illo tpe vel gdu vl͛ specie cur ali
ud inuenire. Sed nec apud grāmaticos ī
plurib⁹ impositōib⁹ terminoȝ alit͛ dicunt.
q̄ sic placuit īpositori. Quātus causaruȝ
inq̄sitio ꝓpinquaȝ nō frustra sit ad cogni
tionē diuinorū nobis q̄ pmā ꝛ sufficientē
nō sufficiēter possum⁹ intueri. q̄ plene co/
gnita nihil inscitū linquet͛. ¶A Transi
nūc ad formā ꝓposite dubitatōis/ aperiē/
do nō q̄d volūtas po [illegible] te/
neat͛. ¶C Tenebit͛ aliq̄n minus bonuȝ
ꝓponere vl͛ acceptare dū est alteri maiori ī
cōpossibile. ꝛ h̄ dum min⁹ bonū cadit sub
[illegible]
teor h̄. Sȝ ponam⁹ amboȝ qd̄libȝ cadere
sub p̄cepto. nō q̄dē sil͛/qm̄ implicaret/cuȝ
ponāt͛ incōpossibilia. ſȝ sub distinctōe q̄ te
net iste vl͛ vnū vl͛ alteȝ ď duob⁹ acceptare.

nunq̄d peccabit min⁹ bonū eligēdo spreto
maiori? ¶C Pēdet rñsio maxie ex cōside
ratione [illegible] fm quā [illegible]
uiato [illegible] dici/q [illegible] min⁹ bo-
nū.nō eq̄dem sub hac rōe [illegible] est minus bo-
nū sed qz bonū/et qz sub distinctōe/licz nō
F absolute p̄ceptū. ¶A Reddas oro p̄spi-
cuā hāc ɔclusionē.que si nō ɔcedit̄ nescio
q̄s hoīm viatoꝝ tutus erit q̄n teneat̄ illud
sp agere qd̄ melius eē p̄spexerit. Hoc ꝑo si
q̄s cōpleat aut implere valeat circūdatus
tot infirmitatibꝫ nō satis inspicio. Rursus
ex aduerso militat doctoꝝ magne reputa-
tōis assertio/q in p̄ficiēdo regiminibꝫ aīaꝝ
tenet̄ plat⁹ eligere meliorē. Militat illd̄ q
nolle fieri pfectū iā cōtemnere est. Nam re
gredi est iā lāguere circa p̄cepta dei [illegible]
[illegible]
fortitudie.ex viribꝫ oibꝫ diligere deū.qm̄
maioribꝫ omissis dat hō se minoribꝫ. ¶C
Potētes ad vtrālibet argūis. Stat nihi-
lomin⁹ ꝑicas in robore suo/cui⁹ ignorātia
scrupulos affert inextricabiles ɔsciētijs vo
lentibꝫ ambulare ī via dei/dum vl̄ ī spem
temerariā vel in timorē irrōnabilē dilabū
[illegible] ¶A [illegible]
hāc p̄cipue p manuductōem exēploꝝ mo-
[illegible] hec maria ¶C
Fiat. Cōstituam⁹ mētis oclos in religi
onibꝫ approbatis nec lapsis.vt Carthusi
ēn.⁊ Celestinoꝝ (Hodie eī celebritas agi
tur Petri celestini) Sit ꝑor habēs sub se
q̄tuor fr̄es.petꝝ.paulū.andreā.iacobū.
Dicit eis ɔuocatis. Ecce q̄tuor sunt offi-
cia p ɔuictu religioso ɔplēda. Primū ē cō
tinuatio diuini s̄uitij vel diuini opis in ec
clesia. Scd̄m ē mistratio ciboꝝ ⁊ alioꝝ ne
cessarioꝝ fratribꝫ. Terciū est sc̄ptura libro
rū q̄bꝫ fr̄es informent̄. Quartū speculatio
diuinoꝝ/exēplo marie.sicut necessario [illegible]
ministratōez habz marthe. Pono (dum [illegible]
[illegible])electōem cuiuslibz istoꝝ vnicuiq̄ [illegible].
[illegible] voluntas mea vl̄ ɔsiliū magis [illegible]
[illegible] ergo tibi petro p̄mū officiū [illegible] pau
lo scd̄m.tibi andree tertium [illegible]
[illegible] ¶A [illegible] Dic
q̄d vis vt faciā tibi? ¶A Recipio casum
⁊ q̄d elicere vis expecto. ¶C Volo sane
p̄rin⁹ elicere q vterq̄ p̄missoꝝ liber ē acce
ptare vnū de q̄tuor. vbi ⁊ ꝑor vnū fieri p
alteꝝ meli⁹ indicabit nō cogēdo sz ɔsulēdo.
¶A Perge ɔseq̄nter. ¶C Pergo dicēs
q inter opa q̄tuor anteposita nō dubium
q̄n vnū sit de se et in genere suo meli⁹ q̄ al
teꝝ. Nihilomin⁹ dicit (arbitror) nemo pec
care petꝝ si voluerit in illo qd̄ de scd̄o loco
vl̄ tertio [illegible] ¶A [illegible]
[illegible] ¶C [illegible]
m̄ras a deo grās hab[illegible]
popularis. Alterā lectōnis doctoral[illegible]
[illegible] nouaꝝ ꝑiratū p ɔsutā[illegible]
reticis.vnā q̄z solitarie q̄etis ad vacā[illegible]
sibi ɔtēplandūq̄ celestia. Cōstat vtrālibꝫ
haꝝ grāꝝ talentū esse ɔmissum a deo. Cō-
stat p̄terea nō posse sil̄ vtrūq̄ talētū hmōi
posse ex eq̄ distribui. Remanet igit̄ optet
optio possidēti quā grāz exeq̄ ne vacua sit
eligere.excepto dūtaxat vrgētis necessitat̄
articulo.q̄ casu vl̄ sili iā nō eēt duoꝝ dissi
miliū ⁊ incōpossibiliū electio libera. sz ad
vnū limitatio certa. ¶A Respiciūt exē- G
pla ꝑora primū. Dic exēplū respiciēs ho
[illegible] ¶C [illegible]
debeat hō sp ɔteri de pctīs? Rñdent inter ce
tera mlt̄a q dolorosa ɔtritio q̄nz possit ob
eē melioribꝫ exercitijs.q̄ casu possit obmit
ti priuatio sua. Sic dicet̄ d̄ cōpassiōibꝫ
o [illegible] q̄n iubemur flere
cū flentibꝫ.nihilomin⁹ obmitti ꝑt hec cō-
passio vel recogitatio p bonis alijs. Dice
ret̄ sil̄r sup innumeris.alioq̄n nūq̄ eēt finis.
nūq̄ ɔsiliū certū.nūq̄ exercitiū stabile cir
ca q̄cunq̄.nisi ɔclusio teneret̄ ɔformis
ei que dicta ē. Sufficere ꝑt homi deū q̄re-
ti.deū toto corde diligēti/si ea studuerit ī-
plere q̄ sibi p̄cepta sunt. Iuxta illd̄. Si vis
ad vitā ingredi s̄ua mādata. ¶A Quid
[illegible]
sūt.vt seq̄t̄ hō meliora q̄ īspirat ei de⁹. Nec
lāgueat (vt iā de Gregorio sumptū dictū
tur [illegible] voluntas
dei.nō tm̄mō bona sz bn̄placēs et pfecta.
Sit deniq̄ sp̄ual' discernēs inter oēm die.
¶C Meditatus sū plima p annos plu
[illegible]
ri stabil' regulatio cordis nr̄i.tandē nō iue
nio regulā certiorē ⁊ fideliorē q̄ dei legem.
iuxta illud ps. Cōsiliū meū iustificatōnes
tue.in q̄b⁹ .s.deus semel locut⁹ ē/⁊ idipm̄
nō repetit. Scribit aūt ꝑpheta terribilem
de seq̄ntibꝫ coꝝ suū sniam. Dimisit inquit
eos s̄m desideria cordis eoꝝ. Ibūt in ad-
inuentōibꝫ suis. Viuit iste q̄ crebro cōmo
nitus vt crederet amicoꝝ ɔsilio. Rñdebat
se vtiq̄ velle/imo ⁊ debere illd̄ facere. Nā
q̄s ē ad errandū ꝑcliuior q̄ q̄ spreto alioꝝ

ↄsilio suo fisus fuerit: Subiūgebāt. Fac
igit̄ hoc ꝛ illō q̄le ↄsulim⁹. Subsistebat ī
quirēs. Si sub pena peti mortal' ↄsuleret
illō agendū sibi. q̄ casu nollet obniti ƺ eni
ti ↄplere. Si ꝓo decentiā q̄ndaꝫ tpi vl' re
bus accōmodā dūtaxat intēderēt suadere.
dicebat h̄ remanere ī arbitrio suo. qꝛ nō te
nemur sp̄ et in oībꝫ meliora ↄplecti. ¶A.
Noui quē intelligi das silētio. vellē dares
sui talis mīstratōēꝫ. ¶T. Est incōprehē
sibilis hūane diuersitas ↄplexiōis vel ↄdi
tōis. nedū ī pluribꝫ hoībꝫ / sed ī vno eodē
q̄s diuersis. nō dico annis. nō mensibꝫ. nō
hebdomadis. sed dicbꝫ horis et momētis.
Notū est insup illō Aristo. q̄ delectatio ī
opatōne tenet ꝛ auget illā. Et metꝝ vulga
tū habꝫ. Qō natura negat nēo feliciter au
det. Et q̄m ↄsuetudo est altera natura. hic
suadet'. vt quā q̄sq̄ nouit ꝛ in q̄ nutrit⁹ est
exerceat artē. ꝛ sit ↄtētus sorte suā. Cur nō
pōtent ↄsci⁹ hō ↄditōis ꝛ inclinatōis ꝓ
prie. p tpe vel ↄsuetudīe dare se tali qō ope
rat' delectabilit' exercitio / et si videat' hūil⁹
[illegible] statu suo. Hoc tū obsuato ingit' q̄ p̄cepti
ua dñi volūtas fiat. aut caꝫ dū apparuerit
īplere parat⁹ sit. dicēs ex sentētia illō orōis
b dñice. Fiat volūtas tua. ¶A. Remanet
adhuc post oīa p̄oꝛallegatio q̄ nolle fieri
pfectū peccatū ē / qꝛ iā nō ex toto corde di
ligit' de⁹. ¶T. Immo dicūt tales q̄ h̄ est
[illegible]
[illegible]
p̄terea suscipiūt cū grāꝝ actōe grām boni
tatis sue / q̄ noluit eos obligare vt sp̄ illud
agere tenerent' qō esset ī se meli⁹. sed accep
tat de paupcula nr̄a mun⁹ obsequij q̄liscū
q̄. Neq̄ postremo sic lāguēt circa p̄cepta
q̄ sibi suscipiūt implēda / q̄n ista strēnue vi
[illegible]
exercere. Suntq̄ in isto statu patiētes atq̄
lōganimes. nō vt Cayn vagi p⁹ alieni sta
tus oblectatōes. nō ꝓfugi a facie tribulati
onū / quas sui⁹ secū stat⁹ affert. sciētes nullū
ꝓsus esse viatoris statū quē nō circūstent
[illegible]
aduersitates sui stat⁹ mox in aliū vl' aliuꝫ
fieri trāsitū. sed ↄstat patiētia vincens eas
cū illa securitate ↄsciētie q̄ iudicat eē statū
suū cū salute. Alioq̄n fateor vl' mutād⁹ eēt
vl' corrigend⁹ vl' deserēd⁹. Nos aūt loqui
mur aduersus eos q̄ volūt in oībꝫ scire q̄d
meli⁹ est. quasi nō satis sit in xp̄iano si se sci
at in statu salutis eē. Neq̄ tū ad sublimiora

[illegible]
teneri sētiam⁹. neq̄ sp̄ expedire. ꝓnūciam⁹
ppt' instabilitatis detrimētū. Quo fit vt
minora tenere fortit' / sepe sit cōsulti⁹ q̄ꝫ assi
dua vacillatōe ad p̄rupta niti. Nos suppo
sita doceāt exēpla. Petr⁹ eligens insequi ser
uitiū ecclīasticū ↄtinuabit illō. nihil aliō
attendēs qō socijs nouerit īpositū. Paul⁹
ita mīstrabit tpalia vt nō necesse habeant
ↄqueri spūalibꝫ intēdentes. Andreas īdu
stria fideli scribet libros alijs profuturos.
Jacobꝫ itaq̄ se dabit deuotōi. ita studebit
in cel' ↄuersari q̄ alijs ī occupatiōe positis
grām auxiliū ꝛ glīam valeat ꝓmereri. Re
cte sicut ī vno corpe vero laudat' mēbrū si
rite fecerit officiū deputatū. q̄uis appare
at altero vili⁹. Vitupat' aūt si p̄postere ve
lit alienū licꝫ honorabili⁹ officiū accipe.
[illegible]
ↄmemorauit pluries apl's. Potest ille p̄di
care. sit ita. pōt etiā libere ↄtēplari. Pōt in
hoīe man⁹ vice pedū corp⁹ aliq̄n sustenta
re. Nēo tñ diceret man⁹ debere passim am
[illegible]
multaq̄ ꝓfunde recogitas q̄ cētral' final'
p̄ncipalisq̄ reductio in via dei est p̄ ceteris oī
bus ꝓacit agnoscere q̄d iubeat de⁹. Sit il
[illegible]
simplices pascue ei⁹. Alioq̄n q̄ntūcūq̄ sit
zel⁹ ardens ꝛ feruid⁹ / ille tanq̄ꝫ scīa carens
[illegible]
[illegible]
at q̄d iubēdo ꝓhibēdoq̄ velit de⁹. Nā per
ↄsiliū ligat' nemo. q̄uis raro fiat vt hoīes
p̄cepta strēnue ↄpleant. q̄n quodāmō sup
[illegible]
git deū (exēpli grā) sub q̄ttuor ḡdibꝫ posseꝫ
implere p̄ceptū sub vno ḡdu vel duobus.
facit igit' ampli⁹ q̄ꝫ necesse fuerit ad salutē.
qō superogatio cōsilij noīari pt. Adde mul
tos esse q̄ pfectioribꝫ opibꝫ intēdentes mi
nus incōpabilit' acq̄rerēt de pfectōne dile
ctōis dei / q̄ꝫ in sua ppa vel electōe vl' voca
tōe ꝑmanētes in impfectioribꝫ. Fuit apō
athenas q̄dā magn⁹ ciuis. cui q̄si p ↄtūe
lia ↄmissa ē emundatio plateaꝝ ciuitatis.
Suscipio libēs inq̄t ꝛ talē operā dabo vt
ipa ciuitas mūda sit. Quo sic īpleto conti
git vt officiū p̄us vilissimū glīosum puta
ret. Dixit vn⁹ de prudentibꝫ nr̄e etatis dū
fieret collatio sup officijs vel artibꝫ vel sciē
tijs. Quisq̄ in sua arte sic exhibet se vt ex
cellat in ea. ille laudād⁹ / ille suscipiēd⁹ / ille

I [illegible]. ¶A [illegible]
vehemēs/ortū habēs ex p̄dictis que vidē
tur asserere nullū esse ɔsiliū vel querendū
vel dandū nisi de p̄ceptis. Quod dicere q̄d
aliud est q̄ cōsiliorū prerogatiuā penit⁹ an/
nullare. dimisso q̄libet hoīe in latitudīe p̄/
ceptorum. ¶C [illegible]
tanta cognitio diuinorū p̄ceptorū. tāta ad il
lorū cōpletionē dilectio q̄nta requirit̄ ⁊ suf
ficit ad finē btitudīs acq̄rendū nō esse op⁹
ampliori ɔsilio. hec sententia esset satis cui
libet. hoc fac et viues. Verū longe aliter est.
Hinc religiōes p̄clarares sub xp̄i religio
ne [illegible]
tiplicateq̄ sunt. Hinc q̄tidie noua vl̄ inci
pientiū in via dei/vl̄ in ea p̄ficiētiū ɔsilia
[illegible]
tio partim verax/partim fallax ⁊ sepi⁹ me
[illegible]
q̄sq̄ suadet leuibus ex causis esse datū. Sit
illd̄ talentū scīa ɔq̄sita. Sit eloq̄ntia in re
bus hūanis. sit aīaꝝ regendaꝝ ars. sit zel⁹
eaꝝ. Hic appetit⁹ ille nō dicā ab initio p̄/
latiraꝝ/magisterioꝝ/officioꝝ/p̄dicatoꝝ
ad populū/que oīa reuelaret vtinā caro et
[illegible] ⁊ p̄/
fessio miscet aliq̄n secū pulueꝝ si nō lutū
[illegible]
⁊ laute. nec spūs ī manibꝰ p̄lati ponit̄ aut
recipit̄ sed caro. ¶A Negare neq̄o sicut
⁊ nō dolere nō valeo miseriā nr̄am hāc cō
munem/que vt freq̄nt̄ incedit nō recto n̄c
[illegible]
ctū. Qui episcopatū desiderat bonū opus
[illegible]
quorūlibet alioꝝ regiminū. ¶T Tra/
his ad materiā diu mltūq̄ nobis al's ven
tilatā. Sed h̄ vnū referre placet ad p̄sens
veluti ɔcluserim p apl̄ica v̄ba. Si potero
liber fieri magis vtere. Scio q̄m oīs p̄latō
seu dn̄atio verissime suit⁹ est. Nec frustra
nec ficte nec mēdose dicit se sūm⁹ pontifex
seruū seruoꝝ/tāq̄ habens oēs hoīes īpo/
sitos sup caput suū reddit⁹ de oibꝰ rati
onē. Si ɔsideret igit̄ vehemēter ⁊ acriter
hō q̄ nihil de se possit hūana industria p
salute/p correctōne/p eruditōne hominū.
Ita vt vbi pl⁹ aliq̄n p̄ficere crediderit/ibi
[illegible]
uersi difficile corrigunt̄. et stultoꝝ infinit⁹
est numerus. Mirabitur p̄fecto stolidita/
tem humane p̄sumptōnis nō expectantis
vt vocet. nec vocari satis esset nisi sic coge
retur. Quo pacto cogeret̄? Per autoritatē
⁊ legē vl̄ dei reuelantis. vl̄ p̄lati iniūgentis
vl̄ vrgētis. vel ineuitabil̄ necessitatis. ¶Si
allegabis Gregoriū ī omel. Nēo est q̄ ve/
citer dicere possit. Talentū minime accepi.
nō est vnde rōem ponere cogar. O de⁹ q̄s
sime q̄t hoīm temerarios ausus h' cōside
ratio minus intellecta fefellit? Quot insul
tatōes inanes/et noxias p̄rimoꝝ rephen/
siōes induxit? ¶Testis est waldensiū se/
cta cū suis ɔplicibꝰ inumeris. Aduersus
q̄s oportuit decretales ɔdere. ne q̄s autorita
te p̄p̄ria p̄sumeret p̄dicare. Q̄d ad ceteros
actus hierarchicos extendit̄. imo nec fra/
terna correctio fieri secure p̄t nisi mltō di/
scretōis sale ɔdita sit. ¶A Qua rōe pote
rit q̄s diuinū p̄ceptū ɔpleri. dilige p̄ximū
tuū sicut teip̄m. Cui ɔsonat illd̄ sapientis
[illegible]
[illegible]
[illegible]
num abscōdit in pplīs. Nā sapīa abscōdi
ta ⁊ thesaur⁹ inuisus q̄ vtilitas in vtrisq̄?
[illegible]
dario (qd̄ mūdū ē) pecuniā suanit dn̄i/se
uerissime damnat⁹ ē. ¶T [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
sz necessitate p̄cepti. Cōsurgit aūt p̄ceptū
altero triū modoꝝ q̄s tetigimus/vel a deo
[illegible]
te necessitate. Addim⁹ q̄rtū. si facta est ob/
ligatio vltronea volūtate. Que q̄o sit necel
sitas vrgēs determinari nō p̄t nisi put sapi
ens iudicabit. q̄ntus collatio de obligatōe
[illegible]
inueniendū obligatōem elemosyne spūal.
¶Tu qui times de abscōsiōe talenti/q̄ dix
tibi vacas dictis. vt q̄d p̄ditio hec? Exerce
[illegible]
de illo seruitiū. Sit in eo p̄egrinatio tua.
[illegible]
stributio. sit illud hospitale miseroꝝ omni
um. Quo pacto dices? orādo p qualibꝫ ⁊
in qualibet aduersitate, p̄ximorū p suis eru
ditōe. castigatōe. cōsolatōe. patientia. cibo
potu. veste. sanitate. Sciet pater oīm de⁹.
[illegible]
[illegible] ¶A [illegible]
tum p̄t colligere attētio mea de p̄missis ol
bus circa p̄fectōnem cordis in dei dilectō
ne cōquisitis. Primū et p̄cipuū est serui

oculum cordis habere (prout sapiēs iussit) ad illa que p̄cepit d'. Cetera ꝑo oīa tanq̄ innātia q̄dā accessoria reputare nisi ꝑ q̄nto fuerint vel voto ꝓprio vel supioris iniūcta p̄cepto. Non ita tñ vt accipiamus q̄si velamen malicie libertatē in diuinorū latitudine p̄ceptoꝝ. sed bona ⁊ eq̄ fide studeam' seruire deo in sanctitate ⁊ iusticia coram ipo oībꝫ dieb; nostris. nec ita piculum amem' vt peam' in illo. ¶ Recte colligis. ⁊ rē sentis hec fac vt diligere deū ex toto corde pfectoq; cognoscaris.

Finit

Tractatulus docto

ris consolatorij venerabilis magistri Johānis de Gerson Cācellarij pisien. de meditatōe. ¶ Prima cōsideratio. Quid sit meditatio / et de triplici oculo.

Meditatio cordis mei in ꝯspectu tuo semp. Felix certe q̄ cū ꝓpha p̄t ex sententia dicere ꝟbū istō. Sed videam' p̄mo q̄d sit meditatio cordis. non ꝑ carnali sed spūali corde. Est aūt meditatio vehemēs cordis applicatio ad aliq̄d inuestigandū ⁊ inueniēdū fructuose. Et hec applicatio fortis habꝫ difficultatē / que q̄nq; est maior / q̄nq; minor. Qđ vt intelligamus p̄supponam' ex creditis ⁊ ab experientia cor nostrū ꝯditū esse et habere tres species oculorū. Ocl'os. s. mētales. rōnales ⁊ sensuales. Et ex illis est vtrobiq; vn' oculus in cognitōe ⁊ al' in affectōe. Fundat hec distinctio i q̄dā alia distinctōe q̄ distinguim' hoīem hr̄e portionē seu faciē rationis duplicē. Quaꝝ supior vertit ad leges eternas. alt'a ad tempales. neutra tñ i actu suo dependet ab organo corpeo. Sub istis est ratio demersa corpi que sensualitas appellat. Prim' horū oculoꝝ vocat ab aliq̄bus ocul' mentis. Alter ocul' ratōis. Tercius oculus corpis.

Cōsideratio secūda

Iste triplex ocul' ꝑ peccatū ꝯturbat' est.

Fuit ab initio bn̄ condite rōnalis creature talis ordo ordisq; trāq̄llitas. q' ad nutū ⁊ meꝝ imperiū sensualitas rōi inferiori / et inferior ratio superiori seruiebat. Et erat ab inferioribꝫ ad supiora ꝓnus ⁊ facil' assensus / faciēte hoc leuitate original' iusticie / subuehentꝫ sursū corda. quemadmodū naturalit ignis sua leuitate fert sursum. At uero postq̄ aduersus dn̄m supmū ingrata ꝓditio demeruit auferri hāc iusticiā originalē. subintrauit pond' grauissimū cōcomitans peccatū. qđ miserā et captiuā aīaꝫ trahere nō cessat ad infima / tanq̄ circūligata sit funibꝫ / cathenis et ꝯpeditꝫ vincta. ⁊ in mēdicitate ⁊ ferro. Sicq; mō mirabili. imo ꝯfusiōe miserabili est facta ordinis ꝑoris ꝯuersio. imo ꝑuersio. q' in hoīe sic merso tenebris ⁊ carcere ceco / ꝯturbat' est i ira ocul' vtriusq; triplex / ꝑ infectōem i sensualitate. ꝑ obnubilatōēꝫ in inferiori rōis portōe. ⁊ ꝑ q̄ndā excecatōem in rōis portōe supiori.

Cōsideratio tercia

Meditādi difficultas ꝓuenit ex pena peccati principaliter.

Habem' ecce p̄mariā causam difficultatis / qua i meditatōe sentim' quā in habēdis semp ad dn̄m oculis experimur. Facit h̄ penalis grauedo deorsum iugiter impellēs. quēadmodū videre est sensibilit in aqueductu. q̄ tota facilitate defluit in ima. continet aūt cum sursū leuat. no in cu violentia. Non aliter est de humano corde. qđ ad infima pronū leuit effluit. hacq; et illac veluti sine retinaculo vel labore descendit. Qm̄ facilis est (vt ait poeta) descensus auerni. Sed reuocare g̃dū superasq; euadere ad auras. hoc opus hic labor est.

Consideratio q̄rta.

Meditatio nō solū fit in cognitiua ſꝫ etiā in affectiua

Perscrutemur cōsequenter ex predictis naturā seu ꝓprietatē meditatōnis. quonīā ex hoc ipo q̄ necessaria nobis ad deū tēdentibꝫ existat videbimus. Dixim' aūt et repetim' q' meditatō est fortis et vehemēs applicatio vl' attentio animi ad aliq̄d inuestigādū ⁊ inueniēdū fructuose. Addim' fructuose ne meditatio ꝟgat aut in supstitiōꝫ / aut in curiositatem vel in melancolia ⁊ stoliditate. Dicamus ḡ cōplectentes q' meditatio est vehemēs ⁊ salubris animi applicatio ad aliq̄d inuestigādū vel expimētalit ꝯgscendum. Ponam' h̄ vltimū ꝓpt naturā ipi' affectionis q̄ diuersa sortit nomīa ꝓportionalit ad ꝯditiōem cognitōis. Non eni p̄t aliter

affectio cognosci q̃s experimentalit᷑ p eũ q̃
p eam afficit᷑. Quã experimentalis affectõis
cognitõem/ nõ p̃t eam habens in aliũ ver/
bis q̃buslibet fundere/ nisi sit̃ affectus sit
ille alter. Quã sol⁹ nouit sicut in Apocal'.
scribit᷑ q̃ accipit. Propterea vocat᷑ manna
absconditũ. Exemplũ est pspicuũ in illo q̃
nouit dulcedinẽ mellis solũ p doctrinã. si
cut medic⁹ san⁹ noscit infirmantis dolorẽ
Hec autem dulcedo a gustãte. ⁊ hic dolor
ab egrotãte/ longe aliter cognoscunt᷑.

Consideratio quinta

Meditanti necessaria est lõganimitas. vt
ignis deuotõnis ardeat

Expendim⁹ ex his q̃s pfunde sen/
p serit pphetã naturã meditatõnis
dum ait. In meditatõe mea exar/
descet ignis. Utrũq3 enĩ amplex⁹ est ⁊ lu/
men in intellectu ⁊ ardorẽ in affectu. Quã
tum ꝑo sit difficile q̃ ignis deuotõis spũ
alis exardescat flatu meditatõis. fiet notũ
desiderãtib⁹ ignẽ materialẽ dũ q̃ritur a li/
gnis aquosis viridib⁹ aut luto respsis elici
Sufla quantũ potes. itez atq3 itez mul/
to conatu resufla. emergit plurim⁹ ab ini/
tio fumus cõturbãs oclos/ vix emicabit
scintilla que mox euanescit. Dispges forsi
tan iratus ↄgesta ꝑus ligna si non in lon/
ganimitate psiiteris. quã longanimitatez
appellam⁹ hic meditatõem aut meditatõ
ni cõiungendã.

Consideratio sexta

Difficile valde est dare regulã certã d̃ mo
do meditandi.

Eminim⁹ aliq̃s nos scpsisse doct
m nas vel industrias nedũ latino sed
⁊ gallico sermone sup habenda me
ditatõe tali. licz forsan vsi sim⁹ aliis t'mi
nis. vtpote in tractatulo de mystica theo/
logia/ pterea que praxim hui⁹ docet/ ⁊ ĩ al/
tero de monte ↄtemplatõis edito/ alteroq3
rursum de mẽdicitate spũali ↄposito. De/
niq3 tanta repit᷑ difficultas / tãta p diuersi
tate hoĩm varietas in practicãdo doctrinã
vere sancteq3 meditatõis/ q̃ an silere vl' ali
q̃d scribere ↄsulti⁹ sit videor egomet mihi
quoq3 sub dubio hincinde mẽte fluctuare

Consideratio septima

Meditatio est vtilis ad contẽplatõem. et
piculosa ppter indiscretõnem.

Um enĩ recogito q̃ absq3 medita
d tõis exercitio null⁹ secluso miracu
lo dei speciali ad pfectõem ↄtẽpla
tõis dirigit᷑ aut puenit/ null⁹ ad rectissimã
xpiane religiõis normaz attingit. imo vix
se cõponit audeo zelans scrẽ meditatõnis
studiũ suadere. At uero dũ totiens expt⁹
picula sedul⁹ recogito difficultatẽ et ardu/
am raritatem pueniẽdi q̃ trahere medita/
tio nitit᷑/ ego q̃si torpens et stupid⁹ effici/
or. Sz q̃sierit q̃s q̃ pacto sic eueniat (q̃d
nimirũ freq̃nter expertũ est) vicz vt ↄtingat
studiũ meditatõnis ↄuerti dilabiq3 vel in
morbũ melancolice passionis ppt᷑ ĩmode
ratõem/ vel pꝑter supbiã dari in reprobũ
sensum diabolice illusiõis. ex meditatõis
abusu id fieri sciat.

Consideratio octaua

Abusus meditatõis cõparat᷑ abusui vini
respectu febricitantiũ

Anducamus id quod dicimus.
m Scim⁹ vinũ in iocũditatẽ ⁊ hoĩs
salutẽ ↄditũ esse. Sic enĩ scptura
sacra loquit᷑. Uidem⁹ tñ ex abusu potãtiũ
p̃sertim dũ febriũ discrasia laborãt q̃ pot⁹
vini al's salubris/ causat vl' egritudinẽ am
pliorẽ/ vel maniã vel furorẽ. ⁊ q̃nq3 mortẽ.
nos aũt filios adã q̃s egrotos/ q̃s febrici
tantes esse [illegible]
Quib⁹ ꝟtunt᷑ in nauseã ⁊ amaritudinẽ di/
uinorũ eloquiorũ verba. quib⁹ in fel ↄuerti
tur suauissim⁹ diuini ꝟbi panis. Heu mi/
seros nos. heu q̃s ex intima ↄsideratõe tal'
miserie ↄclamauit apl's. Infelix ego hõ q̃s
me liberabit de corpe mortis hui⁹? Et sub
iungit. Gratia dei per iesum christũ

Consideratio nona

In meditatõe assit discretio quã parat ex
perti et boni viri consultatio.

Uid agamus ergo/ q̃d dicimus? A
q Ibim⁹ ne p̃cipites p abrupta vi/
ciorũ? Ibim⁹ ne per desideria cor
dis nři. et in adinuentõib⁹ pessimis despe
rati sine freno sine lege sine ordine? [illegible]
quid sufficient nobis cogitatões inutiles/
[illegible]
missime q̃ nõ ↄsolatõez vel edificatõez al
laturẽ sunt sz desolatõem mestissimã ⁊ rui
nã oblectãtib⁹ se in eisdẽ. Rñdebim⁹ neq̃/
q̃s ita fieri debere/ sz assit discretio modera
trix in oĩb⁹. quã nõ securi⁹ hr̃e post diuinã

q̃tam poterim⁹/q̄s p sedulum τ se cum alterius experti nosq; diligētis τ agnoscētis cōsiliū. Clamat Aresto. voce experientie/dicēs q ars τ ꝟtus sūt circa difficilia/vt ars pigendi. ars scribēdi. ars citharisandi. ꝟtus castitatis. ꝟtus fortitudis. virt⁹ sobrietatis. hoc ꝟo sic intelligendū est q ab initio ꝟt⁹ τ ars m̄ltas in acq̄sitiōe sua patiūtur difficultates. dum ꝟo fuerint acq̄site facilia sūt eis oīa. Pingit facilit' pictor exercitat⁹ i arte. Sic de scriptore τ citharista videm⁹/ita vt dicere cogeret idem Aresto. q ars pfecta nō deliberat/tā sibi facilis est act⁹ su⁹

Cōsideratio decima.

Comparatio meditātis ad scribētem τc. studiose vel inaduertenter.

Vtimur ista cōpatōe dū de meditatiōe loq̄mur. Attēdam⁹ q in trahēdo p̄sertim lineas picture vl' scripture: difficultas nulla ē. sicut nec etiam discursionis digitoꝝ p cithare cordas. Inuenim⁹ silr in cogitatiōe. nō enim difficulter vel laboriose nūc hoc. nūc illud, put occurrerit cogitatur. Sed q null⁹ inde resultet fruct⁹ vides in sic pingēte. sic scribente. sic citharisante. Ita neq; prorsus i sic cogitāte: imo cū se talib⁹ vagis cogitatiōib⁹ oblectauerit vt dicit Sene. tristis remanebit. porro laboriose studiose τ attētissime cū mira tarditate pingēdo. scribēdo. τ citharisādo fit q̄nq; vt bene τ celeriter ista fiant.

Cōsideratio.xi.

Ex vaga cogitatiōe non surgit meditatio. sed de meditatione bene fit cōtemplatio.

Voniam vidimus: nunc vt ostēdam⁹ quēadmodū de cogitatiōe nullus vnq; pficiet aut emerget i meditationem/quāto min⁹ in ɔtemplationē. Ex meditatiōe ꝟo que sūmam habet difficultatem. si bona fide. simplici corde. τ discreta diligētia exerceat'. puēiem⁹ ad hāc pfectōm q ardua vel difficultate fiet apd nos fructuose q̃d tamē meditatōis studio adherere voluim⁹. Ita ōniq; trāsibit meditatio i cōtemplationē. nō eīn differt meditatio a cōtemplatiōe/nisi penes facile τ difficile. quā vtrobiq; est fruct⁹/aliter q̄s in cogitatiōe.

Cōsideratio.xii.

Contemplatio tam quo ad affectum q̄s quo ad intellectū describitur.

Describit' aūt ɔtemplatio q ē liber τ expedit⁹ mentis intuit⁹ in res perspiciēdas vsq;quaq; diffusus. Et hoc quo ad ɔtēplationem q̄ respicit intellectum. Porro quo ad cōtemplatōem que cōsistit i affectu τ in praxi describit eā Hug. q est p subleuate mētis iubilū/ more q̄dā carnaliū desideriorum. hoc est gustare q̄s suauis est domin⁹. Quā gustum seq̄tur longe alia cognitio q̄s fuerit intellectualis solum visio/seu q̄dā auditio p fidem aut scripturā.

Cōsideratio.xiii.

Meditatio in principio difficilis/per exercitium fit facilis.

Meditabitur ecce aliquis gemēs τ suspirans vt columba. dicensq; cum pphета. Meditat⁹ sum nocte cum corde meo τ exercitabar τ scopebā spiritū meum. Faciet hoc anxie difficult' τ laboriose nūc recogitando ānos suos in amaritudine anime sue. nūc iudicia dei q̄ sunt abyssus multa i celo sursū τ i t'ra deorsū. τ ita de reliq̄s circa q̄ ꝟsat' meditātis intētio vehemēs vt ea q̄ meditat' vl' cogitat limpidi⁹ ac firmi⁹ velut in affectū trahat. efficiet tandem vt hec oīa tāta facilitate recogitet τ sapiat q̄s facil' est ipa cogitatio. Docēt nos exempla p̄dicta si dubitam⁹. Nō enī pl⁹ laboris habet scriptor/pictor τ citharista bn̄ agendo q̃d optime didicerit/q̄s vag⁹ τ van⁹ aliq̄s ab initio. discurrēs sine arte τ ordīe per lineas scripture vel picture. aut per cithare cordas.

Cōsideratio.xiiii.

Meditans q̄ntūcūq; exptus laborem necesse est vt semp sentiat.

Addēdū est ad p̄missa nihilominus q vix aliq̄s ē i arte sua ita pit⁹ q̄n assidue ad aliq̄ vl' cogn̄scēda vl' agēda posset pficere. q̄lia necesse est vt cū labore nouo audiat τ pdiscat. Multo magis h verum est in ipa de q̄ loq̄mur meditatōne. q̄ nouos ꝟitans aut deuotiōis ingit' parere fet⁹ studet. Sed nō deest pruritiōis dolor ppt illō maledictū spūalit' intellectū. In dolore paries filios. Nō tn̄ meminit pssure ppt gaudiū. q nat⁹ est sibi nou⁹ cognitionis aut affectiōis scīe fetus in mundū

Cōsideratio.xv.

Nondū purgati habent loco meditatōis

gratiēs cogitationū temptatōes. quibus timor dei est necessari9.

Venit aūt ab initio frequētius .vt dū aliqs nondū purgat9 vicijs satagit meditari vt colūba /meditabit quasi vet9 simia dolos et odia. meditabit vt canis rodēs (iuxta ꝟbū satirici) rabiosa silētia. meditabitqꝫ q̄si sordida sua fedissimas corde voluens ꝛ reuoluēs carnaliū turpitudinū cogitatōes .Quid porro de blasphemie spū qꝫ abomiabil. qꝫ horrēdus nōnunqꝫ isurgit certās meditātez/loq̄ndo aduersus deū ꝛ sctōs ei9 īngēria tam execrāda q nec ea fari licitū sit. Dicqꝫ adijciunt et inijciunt pene vsqꝫ ad cordis īntima infidelitatis iacula. Spei null9 manet loc9 /oīa sunt q̄uia. Etiā tedio ē ipa vita. Baratz desꝑatōis vndiqꝫ patet. Vnd ꝑpeꝭ et talia manifestat experimētū qꝫ rectissime sapiens ꝯsuluerit cū dicebat. Fili accedens ad s̄uitutē dei ꝑpara aiam tuam ad temptatōem. Subiūgens ꝯsiliū securissimū. Sta in timore. Beatus eni vir q̄ semꝑ est pauidus.

Consideratio .xvi.

Nouus meditās debꝫ credere suo directori et de visibilibꝫ ad inuisibilia conari

Auidus ꝓ posse quō beatus? q̄ terret aliqs. dū timor addit timori/scrupul9 scrupul9/pusillanimitas pusillanimitati. ꝓsertim dū ñ adest assidue cōsiliator/dux ꝛ ꝓmōstrator itineris arti ꝛ recti? Si ꝓo tal (qui rar9 ē habēs artē parit ꝛ pietatē) fuerit forte inuent9 cū ocio nouū meditātē instruēdi q̄ntūqꝫ licuerit. Felix q̄dem erit ipe nou9 tyro si tm ꝓtinus absqꝫ vlla trepidatōe parat9 ē credere ꝯsilio. Sꝫ o q̄ties bone iesu q̄tiens hesitabit ꝛ idē repetet itez iterūqꝫ quasi falli reformidans. Scripsi q̄dā sup hmōi scrupul9 i tractatu de ꝑparando ad missam. Aliq etiā silr de cautel9 ꝯ spm blasphemie dirissimū. Aduersus q̄ remediū optimū ē ꝯtēnere/nec curare/q̄n potius irridere. neqꝫ sup his sollicite ꝯfiteri. nisi forsitā i ꝓncipio ꝓ cautela ꝛ habendo ꝯsilio. De scrupul9 qꝫ teneat hec regula/q aduersus eos agēdū ē si sit prudēs aliqs ꝛ expertus ꝯsiliator dictauerit aut iusserit. Nec aget in h̄ ꝯ ꝯsciam demeritorie/ dū illā ad ꝯsiliū sapiētioris ꝓ rōis libtate ab aīo suo mutat et deponit/qꝫuis assidue sensualitatꝭ remurmuratō sentiat. Aliodꝫ nūqꝫ fit in pace deo loc9 cordi [illegible] aduertendū. qm̄ sicut docēte Aresto. Ois nrā cognitio venit a sensu. ꝛ itez q necesse est oēm intelligentē fantasmata speculari. Sic originat meditatio cordis nr̄is sensibilibꝫ q̄ figurata sunt ꝛ colorata ac ceteris accidentibꝫ tpis ꝛ loci circūuoluta. Hinc sunt meditatōes ꝯscripte. hinc imagīes picte vel sculpte. Hinc generalr sit illō psalmiste. Meditatus sum in oībꝫ opibꝫ tuis i factꝭ manuū tuaꝝ meditabar. Que vtiqꝫ facta sunt corꝑalia sicēt opa. Nihilo min9 [illegible] ꝛ vltra ꝓgredi/ velu[illegible]. Sicut dicit apl's q inuisibilia dei et his q̄ facta sūt intellecta ꝯspiciunt [illegible] virtus ei9 ꝛ diuinitas [illegible] a corꝑalibꝫ ad spūalia migr[illegible]. Et si christū s̄m carnē cognouim9 nūc tm̄ s̄m carnē nō nouim9.

Cōsideratio .xvii.

Meditans venit ad ꝑicula ꝓpter supbiaz ꝛ ꝓpter carnaliū imaginationē

Ampli9 ꝓo addim9 .Compertū ē sepi9 q volētes intēdere meditatiōi si nō discrete h̄ fecerint /decidūt vel in temptatōes ꝛ illusiōes diaboli ꝓpt eoz (licꝫ latentē) arrogantiā/vel efficiunt fantastici et melācolici ꝓpt fixā nimis ꝛ radicatā atqꝫ ꝓfundatā in rebꝫ corꝑalibꝫ imagiatōem. Que q̄nqꝫ ꝓtendit vsqꝫ ad insaniaz. Supest imago mlieris lapidea /cui9 ispectōe nimis crebra q̄dā fact9 ē philocapt9. queadmodū ꝺ pigmalione ꝛ sua imagine narrāt fabule poetice. ꝛ de narcisco q̄ ꝓpriam in fonte ꝑlucido speculās imaginē. sic in eius forma stult9 hesit vt occūberet. Poterāt hic ꝑlima dici de caus ꝛ modis huiusmodi lesiōis ꝓtutis fantastice. Jdō q vigilātes patiunt somniātibꝫ silia. Et h̄ vocat gallice reuer vl' reuerie. Jta vt reputent ea q̄ i sola fantasia ꝓsant interi9/exterioribꝫ ꝑcipe sensibꝫ. Notū est h̄ in maniacis. Notū ꝓterea in q̄busdā melācolicis q̄ nōnunqꝫ volūt se deuotos meditatiuosqꝫ dici ꝛ reputari. Quos hmōi ꝓfundata circa corꝑalia fantasiatio facit errare multiplicit eousqꝫ vt vel in eleuatōe corꝑis xpi/vel i alia recogitatiōe sua existimēt se videre realiter deū crucifixū/aut sub alia q̄uis fantastica forma corꝑali. Putātqꝫ alij se voces audire tāqꝫ xpi vl' alicui9 sctōꝝ. Qua sup re.

assignatõe natural' cause diuersa sunt a diuersis scripta volumĩa, de qb' nõ est nũc dicendũ p singula. ¶ Cõsurgit h difficultas nõ modica, qlr' vicz sciri possit distinctio inter reuelatões veras ↄ falsas. An fiãt ab angel' lucis aut tenebraꝝ. h est a sctis angelis aut diabol'. Quas reuelatiões vtiqȝ abnegare nõ possim' fore nõnũqȝ a pturbatis fantasmatib' ↄ erroneis. Felix pide q̃ in lege dñi meditar' die ac nocte / si tñ comes fuerit discretio, quã solã parat hũilitas / captiuãs omnẽ intellectũ in obsequiũ fidei. et sp alieno magis q̃ꝫ pprio credens iudicio.

Finis

Incipit tractatus

eiusdẽ de simplificatõe. stabilitõe. seu mũdificatõe cordis. ¶ Prima notula de vi abstractiua intellect'.

Di simplicitate cordis q̃rite illũ. Hãc sapiẽtis exhortatõeȝ. hanc simplificatõeȝ cordis illi facere nequnt q̃ sunt ĩ se multiplices variqȝ. Propterea necesse est spũale cor aĩe (qr caro nõ pdest q̃cq̃ꝫ) ad vnitatẽ recolligi. si cauere debeat piculũ q̃le notauim' in fine tractat' alterius. Hoc ꝟo quõ fiat explicare difficili' ẽ. q̃ꝫ q̃liter nõ fiat agnoscere. Et q̃dem apd eruditos in phicis disciplinis habebit ista manuductio nr̃a p̃ma min' difficultatis. Pollet itaqȝ nr̃ intellect' vi abstractiua / q̃ lõge pfectior efficaciorqȝ est q̃ꝫ ponat' ĩ estimatiua ꝟtute bruti / vtpote ouis. Que tñ vt dicit Auicen. ex motu ↄ figura lupi visi elicit mox ĩimiciciã nõ sensatã quã refugit. Noster igit' intellectus post inspectõeȝ fantasmatũ causatoꝝ a reb' extrĩsecis. vñ format p̃mo ↄceptus vagos ab om̃i ↄnotatõe accidẽtiũ vt a situ. a loco. a figura. a tpe. ↄ sic de alijs. Quo facto remanet in aĩa similitudo essential' / in q̃ ↄueniunt exteri' a parte rei oĩa sensata q̃ sunt eiusdeȝ generis vel eiusdẽ speciei. Exemplũ p̃mi aĩalitas. Exemplũ scd̃i hũanitas. Qua denudatõe sic facta remanet absolut' ↄ vniuersal' ↄcept' aĩalis. Remanet insup specific' ↄ absolut' ↄcept' hoĩs q̃s signãt voces iste aĩal ↄ hõ

Notula secũda

De simplificatõe cordis ĩ meditatõe p abstractõem a fantasmatib' ↄ figuris p bonũ

Raducam' ↄñter ad ppositũ de simplificãdo meditatõeȝ nr̃am circa diuina / p abstractõem a fantasmatib' ↄ figuris. Ecce stet q̃ scim' nos hr̃e dilectõem boni ↄ odiũ mali. Stem' ĩ his paucis p̃mo. qm̃ inuenir' sil'r de reliq̃s mltis. Audio igit' et cognosco q̃ diligis bonũ. Interroget te meditatio tua / q̃ res ẽ ista dilectio? Constat itaqȝ q̃ neqȝ colorata est. neqȝ sonora / neqȝ sapida. neqȝ odorifera. neqȝ frigida. neqȝ calida. nõ lenis. ñ aspera. Itẽ interroget te meditatio tua q̃lr' et in q̃ se figat ↄ statuat? cũ id in q̃ se figere ↄ statuere videt' neqȝ figuratũ / neqȝ corpulentũ sit calidũ / frigidũ / aut coloratũ.

Notula tercia

De ↄceptu boni absoluto seu vniuersali q̃liter fiat.

Dices fortassis q̃ nõ habeas ↄceptũ dilectõis boni / q̃n de necessitate ferat' cordis intuit' ad h vl' ad illud bonũ pticulare. vt ad bonã tunicam ad bonũ cibũ. ad bonũ hoĩeȝ. Et ita de reliq̃s. Rñsio tibi ptȝ p alterã ↄsideratõeȝ p̃orẽ de vi abstractiua cordis intellectual'. Per cui' ꝟtutis opatõem tolle bonũ hoc. tolle bonũ illd sicut loq̃r' Aug'. ↄ remanebit verũ ↄ generale bonũ. Qd q̃lr' fiat iam apuim'. Cõueniũt nẽpe bona oĩa in vna generali rõe q̃ ẽ cõueniẽtia ad appetitum. Bonũ q̃ppe ẽ qd oĩa appetũt. Denudes igit' hãc rõem boni ab vbi ↄ nũc. h ẽ a loco vl' situ vl' tpe. ab om̃i p̃terea ↄfusiõe seu cõnotatõe accidẽtiũ. ↄ erit ille ↄcept' q̃ remanebit absolut' ↄ vniuersal' ↄueniẽs oĩ bono

Notula quarta

Queres forte iterũ vbi est illud omne ↄ generale bonũ? Ecce cadit in materiã ↄmuneȝ de vniuersalibus q̃d sint / et si sint in reb' extra / pter omnẽ intellectus operationẽ? Dicimus autẽ quantu hic satis esse putamus q̃ vniuersalitas deriuat' et fundatur in reb' singularibus. alioquin ficta esset. sed ↄsummat' ↄ ↄstituitur in opatõe intellect' abstrahẽtis eo mõ q̃ tactus est silitudines reꝝ in quib' essentialiter seu q̃dditatiue ↄueniunt ab vbi et nunc. id ẽ loco et tpe. Vn si q̃rat' vbi e huanitas ad extra? dico q̃ ĩ h hoĩe singulari ↄ in altero sil'r. ↄ si null' esset singularis hõ / nulla pmaneret exteri' humanitas / q̃uiqȝ

destructis omnibus substantiis ut dicit Arist. impossibile est aliqd aliorum remanere. nihilominus adhuc remaneret hoc universale humanitas interius i mete angeli sicut an mundi constitutioem erat. Et put nuc e universalis ro huanitatis in mete dei. nec erat res aliq q mes dei. neqz realiter ut oes pcedut neqz formalit/ ut nonullis placet. Est demu articul parisien. pdemnat dicens q ab eterno fuerut extra deu qdditates aliq/ vel universales roes. quales fantasiati sut qdam esse universalia realia pter deu/ z pter oem intellect opatoem seu pceptu

Notula. v.

r Ursus ad intelligendu dictu huiusmodi q destructis pmis substatiis ipossibile e aliqd aliorum remanere. Attendedu est ne locutio varia sit du loqmur de huanitate q est ab extra. z d coceptu huanitatis que itra reponimus Est eni hoc nomen huanitas pmo mo nome prime intetois suppones imediate z pncipaliter p re ad extra/ q est vl esse pt si sit amplianda supposito. z hec in solis singularibus hoib repit. Hoc vo nome huanitas sumptu scdo mo supponit no p rebs ad extra. sed p pceptibs de huanitate habitis ad intra seu p angelu seu p huanu intellectum. Aut est idea huanitatis in mete diuia per idetitate locutois/ sicut ponim q sapientia est in deo no p inhesioem sz p idetitate quonia est ipse deus.

Notula. vi.

v Ideo arbitror queadmodu meditans pt intellectu suu figere in recognitoe boni no hui vel illius figurati corpuleti vl colorati. Et pnter fert voluntas in dilectoem absoluta pmi z veri boni qd no est bonu p participatoez. vt alia oia sed p essentia. Poteris ita negociari circa potentia. circa sapiam. circa iusticiam. z ita reuereri diuina potentia. Vereudari ad sapiaz si turpis es. Trepidare ad psideratoem iusticie si mal es. ¶Q, si forte qsieris an pceptus hmoi sint absoluti z pprii deo: visum e hacten mihi q ita/ saltem de possibili. hoc est q in via pt meditans z abstractiuus intellect formare sibi pceptus absolutos z pprios pueniétes soli deo Qui dabut noticia ppam et absoluta. sed nullaten intuitiua de eo.

Notula. vii.

S s Perta est nobis et pducens via ad intelligenda mystica theologia de q scripsit diuin dionysi ultra illa d symbolica et illam que ppa nucupatur. Procedit itaqz symbolica theologia p similitudines reptas in rebs. attribuedo deo qcqd videt esse pfectois in rebs causatis/ ita vt hoc mo dicat de nedu nominabil. Et hoc modo dixit diuin Bartholome ut dionysi refert euagelium esse latissimu. sic appellat de leo ppt fortitudine. lapis ppter durabilitate. agnus ppt mansuetudine. sol ppt illustratoem. z ita de reliquis q n p essentia sed p sola attributoem et p analogica similitudine de deo loqmur qsi balbutientes et palpates in umbra occubetis luminis vel gre intelligetie nre i nobis. Procedit vo mystica theologia p abstractione modo velut opposito ad pcedente/ q quicqd est affirmat de deo. iste vo prorsus negat de deo omia. Et ita breuissimus est ut ait idem Bartholome euangelium.

Notula. viii.

e Exemplu palpabile dat ipse Dyonisius p manuductione hui theologie mystice. Considera fabricatorem statuaru/ nonne hic format imaginem vel statua no addens quicq sed rescindens z remoues. et qua subtractoe remanet agalma pulcerrimu/ imago pulcra figurata vel sculpta. Sic agit suo modo meditantis animus du ad hoc conceptu vago conotatiuo scilicz hoc ens/ z illud ens qui coceptus habet crebris exterioribus sensatis/ intra facit abstractione modo pdeclarato. Remouendo ab hoc pceptu vago quicqd est impfectionis in entibus cognitis per fantasmata. Et quia nullum est causatu ens quin sit imperfectu/ negat merito omne ens tale a deo/ quia diminutum. quia dependens. quia potentiale quia defectibile. et ita de reliquis imperfectoibus Qua abstractoe facta dici nequit q nihil remaneat cognitu in abstrahentis animo. quin potius resultat agalma pulcerrima. seu iuxta communiore philosophantiu locutione remanet coceptus entis perfecti denudatus ab omni impfectoe. Et huiusmodi est pprius dei conceptus absolutus licz no intuitiuus. de quo dns ad moysen.

Ego sum q̄ sum. hec dices filijs isrl. Qui est misit me ad vos. Et hoc modo iuxta v̄bū ꝓpheticū est vnū nomen dñi dei

Notula nona

C Oncordat his dictū damasceni q̄ h̄ nomen ens dicit substātie pelagus infinitū. Demōstrat nobis dominus Bonauentura in itinerario suo mentis in deū scdo caplo. q̄ isto mō ens est ꝓpriū nomē dei. Consonāt hebrei q̄ dicunt h̄ nomē thetragramaton significare deum absolute. nō ꝑ respectū ad creaturas. Qd qualit̄ esset dicendū nisi possꝫ hr̄i ꝯceptus hmōi absolutus nō satis intelligo. ¶ Videtur forte [illegible] ens in abstractione [illegible] ꝯceptuū. Non [illegible] videt̄ [illegible] exempli [illegible] [illegible] ꝯceptiuū [illegible] deum nisi vt est [illegible] et ita ꝯcipiunt actū [illegible]. ꝯcipiūt etiā aīalitatē q̄ nō est ꝓpria soli homini. [illegible] hominum [illegible] facienda est monitiōe/vt vim sui cordis intellectualis attēdant/q̄s studiosa ratiocinationis ofsiōe. Alioquin sic agit̄ cū eis quasi si ceco alicui aut nycticoraci solis radi⁹ digito monstrat⁹ q̄rat̄ an videat?

Notula decima

T Ungit ex p̄missis dubitatio ꝓpter errorē manicheoꝝ q̄ forte ꝯcepit recogitatio q̄lem d̄ bono posuim⁹. Qꝫ si sit aliqd̄ bonū p̄cipatū. et erit aliqd̄ essentiale ⁊ p̄mū bonū. Videt̄ itaq̄ ee̅ silis ratio de malo. Qꝫ si sit aliqd̄ malū in reb⁹ creatis. sicut ita esse q̄s negauerit: dabitur aliqd̄ malū p̄mū ꝑ essentiā. ¶ Atuero diuinus Diony. et Aug⁹. differētiā certissimā ⁊ latissimā docuerūt. demōstrātes q̄ nihil est malū positiue in reb⁹/sed tm̄ priuatiue. Propterea sequit̄ [illegible] q̄ aliqd̄ sit p̄mū. et nullo mō q̄ sit aliqd̄ p̄mū ⁊ purū malum. Est enī impossibile sicut dicit Aristo. q̄ puꝝ malū ꝑ se subsisteret. Quia si puꝝ est se destruit. Nō habet igit̄ fundamentū nisi bonū vel in bono. ¶ Fallit̄ autē leuit̄ ignarus aut nesci⁹ analogie entis vl̄ hui⁹ verbi ē. Que ponit̄ q̄druplex ab Aristo. iiij. metaph. ita vt illud qd̄ nullo mō ē positiue et in actu/esse tm̄ dicat̄/q̄ videlicꝫ est in potētia. i. pt̄ esse. Vel q̄ dicit carētiaꝫ alicui⁹ boni debiti i esse. Non enī sequitur Malū est ꝑuatio boni debiti i esse. ḡ malū est actus/vl̄ aliqd̄ positiuū. Qm̄ ita nihil est. Quis ḡ mirabit̄ si nō sit aliqd̄ p̄muꝫ ⁊ summū tale malū cū nullum sit particulare vel infinitū actu tale huiusmodi.

Notula .xi.

P Ergam⁹ ꝑīter ostendere mag̅ ac magis modū q̄ simplificari ⁊ vniri poterit spūale coꝛ meditātis. seclusa fantasiaꝝ m̄ltiplicitate remoto lesionis imaginatiue v̄tutis piclo. Dicūt beatus Diony⁹. et Aristo. alij q̄ amoꝛ habet v̄tutē vnitiuā quadmodū [illegible] omnem [illegible] cōgregare et ab ethero [illegible] Presupponamus [illegible] q̄ meditāis fabricaneris [illegible] ꝯcepti boni potentie ꝯceptu sapientie ꝯceptu [illegible] ꝯceptu clementie ꝯceptu [illegible] et dilectionis [illegible] pedem [illegible] intellectus vl̄ ratio. Deinde pedeꝫ alteꝝ dexteꝝ q̄ est voluntas. ꝓtendat ꝑ amorē tal̄ boni vel potētie/sapiētie/clemētie ⁊c̄. velut i anteriora se extendens. Hoc est dicere q̄ ⁊ id satagat amare qd̄ cognoscit/conet̄ amare deū summe ⁊ p̄mū bonū. Hic amoꝛ cū nō sit discursiuus nec vaget̄/[illegible] to in se et ꝓpt̄ se. Ita vt nitat̄ suo mō tot⁹ i amatū penetrare/⁊ in ipm̄ collabi/⁊ vnuꝫ cū illo quantū possibile est fieri. Fit tunc q̄dam sepatio corpaliū oīm q̄ sunt etherogenia ad spūalitatē ꝯparata. ⁊ ita remanet vnitio q̄dam spūaliū. qualis sūt de⁹ ⁊ aīa. corpalia ꝟo feces ⁊ cineres remanent

Notula .xii.

V Idit et sensit hāc sepatōeꝫ spūaliū a corpalibus in homine fieri posse q̄ dicebat. Verbū dei viuū et efficax pringens vsq̄ ad diuisiōem spiritus ⁊ aīe/compagūq̄ et medullaꝝ ⁊c̄. vbi capitur aīa ꝑ sensualitate vl̄ animalitate/que corpus includit et aīam. Quāuis ꝟo apostol⁹ tribuat virtutē hanc diuisiuaꝫ anice spū ꝟbo dei/h̄ dicit ꝑ tāto si diligat̄ ꝟbuꝫ dei ab ipo spū. Qm̄ sola cognitio ꝟbi dei spūi ad h̄ nō satis ē. Propterea audi q̄d vltra ꝟbi cognitōeꝫ subseq̄nt̄ senserit aīa deuota Aīa mea inq̄t liq̄facta ē vt dilect⁹ locut⁹ ē. Locutio et auditio ad cognitōꝫ. liq̄factio spectat ad amorē. Qm̄ amoꝛ vna ꝯpatōe dr̄ hr̄e acutū nomē ꝓpt̄ desideriū

penetratōis intime dilecti. Liq̄factōis vero nomē mollius sunt minusq; est. affectū spō [illegible] sicut pec [illegible] Dā [illegible] nō pōnet termi [illegible] nec [illegible] [illegible] m [illegible] Intelligam [illegible] de liq̄factio et emollitio [illegible] amore [illegible] in solo deo terminū suū inuenit [illegible] cui⁹ exēplar sigillat. exēplat. [illegible] simplificat et vnit [illegible] deci [illegible] Remanet feculentū qd̄ est portōis iferioris Vñ colligit corollariū vl' porisma pulcerrimū. q sicut res diu emanāt a deo ꝛ pñter diū se diffundūt sic i sole ꝯspicim⁹ fit pgressus ad particlariora ꝛ grossiora q̄ pl⁹ hñt materiales ꝯditōes. sic i reditu ad deū q̄ fit p hoiem ꝯtēplatiuū reducendo similitudies rer̄ p̄mo ꝯceptas in sensib⁹ ad intellectualē ꝛ spūalē puritatē / fit abstractio ꝛ vniuersalior reductio ad vnitatē ꝛ q̄ndā imaterialitatem. Nā qd̄ natū est ex spū / spūs ē. Dixere tā nos hec oīa sctī doctores. Quid eni inexpositū reliq̄rūt? Sz hec itex meis v̄bis et ordine sub paucis ꝯmemorata sunt.

Notula. xiii.

Que aliū docz modū simplificādi cor spectātē ad affectū. sic p̄or magis ad itellectū.

Uideamur si forte poterim⁹ inuenire modū alterū meditatōnis simplificāde ꝛ a fantasmatib⁹ elongāde q̄ familiarior ꝛ ab hominib⁹ nō exercitatis aut eleuatis in phica disciplīa seu metaphisica captibilior forte sit. Con [illegible] exēplū palpabile cui⁹ erūt capaces etiā ipi puerulī suo mō. Dicat aliq̄s vni puero iā vtēti rōe. q̄ neq; prēm suū neq; mrēm vidit vnq̄. Dicat in q̄m. Ecce tu puer prēm habes in regione lōginq̄ssima. potētissimū. sapiētissimū. optimū ꝛ gloriosissimū. Ille ē q̄ te genuit ꝛ fecit. ille est a q̄ ꝛ p quē mittūt tibi oīa q̄ habes bona. De [illegible] hec cibaria hec poma hec nuces / ꝛ silīa. Nūqd nō merito habes talē diligere / tali obedire. ꝛ facere q̄cq̄d ipe mādauerit? Hoc audito bon⁹ puer mouebit affectu naturali ad auditū pr̄is nomen. vt ferat in dilectōnem ipius [illegible] puer⁹ n̄ sic alia pr̄is cogitio q̄s ea q̄ p fidē aut narrātis ei ingerit simplicit autoritatē. Hic puer nō ꝯsiderabit de necessitate prē⁹ sub aliq̄bus cōditōibus materialibus. vt q sit albus / niger / paruus / magn⁹ ꝛc. Uel etiam si ꝯsiderauerit. ipe ptin⁹ sine mlto conamine se auertere poterit ab hmōi ꝯsideratiōe. ꝛ in noīe seu cognitōe hui⁹ qd̄ est pr̄ totus de facili intēdere valet tenerrimo cordis amore / put totus nouit in ei⁹ dilectōem inhiare / suspirare / ꝛ totū suū [illegible] in eu desiderā ꝯuertere. Quid ni dixerit sibi [illegible] prē sic. Uiuat talis bonus pater. Bñdictus in ppetuū ille dilect⁹ pr̄. Bñ sit semp isti pr̄i q̄ certe mihi est valde diligend⁹ honorādus. reuerēdus. ꝛ p̄ ocul' iugit habēdus. Deniq; si q̄s ab hmōi q̄sierit. qualis est iste tuus pr̄? Rñdebit vtiq; nil aliud. Nescio pl⁹ nisi q ipe est me⁹ charissimus pater. pgenitor me⁹. nutritor meus. benefactor meus. ptector meus. et si qua sunt similia. Et hec tñ nouit solū fide p auditum ꝛ nō intuitiue vl' p visum vel attactū.

Notula. xiiii.

Ex simo q sili manuductōe poterit xpian⁹ etiā quis rudis ꝛ lrārū ignar⁹ induci vt trāseat i affectum cordis erga dñm deū suū. ꝛ ea q̄ sunt diuina ꝛ spūalia / deserēdo corpaliū rer̄ fantasias / aut supgrediēdo eas q̄dā q̄si trāsuolatu general' meditatōis et amoris. Exemplificem⁹ adhuc alit. Desiderat aliq̄s sanitatē diū egrotat. Nōne pt̄ hic optare seu petere medicū / nō hunc vel illū singulariter. Sicut sitiēs appetit vinū ꝛ esuriēs cibū. Qd̄ tñ facit sepe n̄ p̄habita fantasiatiōe ad hoc vel illō vinū. aut ad hūc vel illū cibū. Applicet meditātis cor sil' studio istas p̄ pctica sue meditatōis / cōfestim vt offert aliquod corporeum ocul' sue meditatōis. Non desciat in eis s̄ suspirādo / desiderando / diligēdo supuolare q̄rat ad quoddam abstractū denudatū vnū. Utat corpalib⁹ q̄si quibusdā scalis ad tendendū in spiritualia. nō descendo in scala. Exēplificauim⁹ iā de filio meditāte circa prēm ignotū / de egrotoq; / de sitiente / de esuriēte / q̄ suspirāt ad medicū. ad vinū / ꝛ ad cibū ignotos / atq; ad hmōi afficiunt et desiderāt. Immo etiā si cognouerim⁹ ipsum christū put loq̄tur aplus / nō tñ eo mō s̄m carnē nouimus. sed vt redemptorē et saluatorē ꝛ vt dei virtutem et sapiam ipm recogitamus. Qui factus est nobis a deo prē sapientia. iusticia. sanctificatio ꝛ redemptio.

Notula. xv.

p Uto iuxta traditiõem hāc motus
est Hugo dicere. Qm̄ aliqñ dile-
ctio intrat vbi cognitio foris stat.
Non q̄ amor excludat omnē cognitiõz. sic
eni fieri nō pt vt diligat ꝑsus incognitū.
Sz ⁊ ipse amor (vt dicit Grego.) q̄dam co-
gnitio ē. Et q̄lis cognitio: Certe exprimēt a-
lis ⁊ suo mō ꝓportionabil' tactui gustui vl'
olfactui/in sensibilib9. Uñ q̄uis dicat ab
aliq̄bs amor esse cec9. h̄ habz fortassis veri
tatē [illegible] de cognitiõe lumīosa seu [illegible]
ratiua ꝓportionabili ad visiõem oclo⁊ ⁊
auriū. Quia se manifestare nō pt aut ī aliū
trāsfundere sapor et dulcor amoris ꝑ expi-
entiā habit9/put in p̄cedenti tractatulo de
meditatione [illegible] cordis [illegible]. ¶ Sertius
patz ex priorib9 q̄d hz rñdere cor simplicis
meditātis vl' orātis. Si q̄rat ab eodē q̄d
meditādo q̄d orādo cogitet/q̄d aspic/aut
q̄d diligit: Recogito. dicere pt p̄rem meū
celestē bñfactorē meū. redemptorē meū.
saluatorē meū. iudicē dñm imo sponsū et
amicum meū. Et si [illegible] vltra [illegible] Quis
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Rñdeat [illegible]
[illegible]
[illegible]
tu cognoscere [illegible] memorate sunt tot
bus. q̄ pater. q̄ pi9. q̄ bñfactor. amic9. in-
tim9. pulcer decor9. et tot9 desiderabil'. p-
ut sponsa dixit in cātic. Uñ e puer de q̄ p̄
locuti sum9 q̄rēti a se q̄lis ē pater tu9/mun-
q̄d paru9 aut magn9. rubi9 vel9 aut pallid9
und9 aut vestit9 dicere nescio. nec h̄ scire
dū in h̄ exilio dego curēdo. sciam abūde cū
nūc ad ip̄i9 p̄ntiā venero. Hec itaq̄ cogni
tio suffic mibi q̄diu ipse illic ⁊ ego istic su-
m9/vsq̄ ad tps bñplaciti sui. vt iterum sic
honorē sibi dilectiõem/obedientiā reueren
tiāq̄ toto conatu impēdā. ¶ Uiuit ille cui
adhuc puerulo suadebāt p̄ti parentes/vt si
poma. si nuces vl' cetera talia hr̄e vellet. ge
nuflecteret/⁊ illa a dño deo eleuatis peteret
manib9. Et uero puero ita facienti p̄iciebāt
hec ab alto loco. vtputa a camino vl' sola-
rio/applaudentib9 q̄si ⁊ ꝯgaudentib9 pue-
ro ip̄is parentib9 et dicentib9. Uides dile-
cte fili q̄s bonū ē orare dñm deū/qui talia
ꝯfert orantibus.

Notula. xvi.

b Ec via videt plana. cōis. regia. si-
ne ꝑiculis. sine difficultatib9. sine
offendiculis. vbi ꝟitatē habet illō ꝓuerbiū.
Qui ambulat simplicit'/ambulat ꝯfident.
Hinc euenit vt simplices sine l'ris rapiant
celum vbi l'rati et ꝯquisitores hui9 seculi.
vbi ꝑscrutatores maiestatis aut inanes re-
manent aut opprimūtur a gl'ia. Legimus
in eccl'iastica hystoria de q̄dam sancta fe-
mina martyre. noīe (si bene recolo) Blādina/cuz
torq̄bat grauiter/īterrogaret de multis. h̄
vnuz solū rñdebat. Christiana sū. Nec ab
ea aliud poterat extor q̄ri responsū. Utinā
sic fieret in oībus nobis meditari volenti
b9 in simplicitate cordis/ꝯformit' ad apo-
stolū. qui ait. Nihil arbitrat9 sum me scire
int' vos nisi dñm nostꝝ iesum christum et
hunc crucifixum. ¶ Ecce eni dū q̄rit a liq̄s
meditari in simplicitate cordis/occurrūt
vel naturales fantasie/vl' diabolice illusio
nes/q̄rentes. q̄ et vbi est de9 tuus: Audi
ꝓphetā q̄lib9 impeditū q̄ [illegible]
[illegible] mihi q̄ tribulant me inimici mei.
dū dicūt mihi ꝑ singulos dies vbi ē deus
tuus. Audi q̄z q̄d rñdeat/vt et tu possis re-
spondere sibi. Nam postq̄s dixit ꝓpheta
Quare tristis es aīa mea ⁊c. ꝯsiter rñdendo
ait. Salutare vult9 mei de9 me9. Hoc est.
de9 me9 ē salutare. aut saluator mei vultus
[illegible]
[illegible]
bonū. Q, si ampli9 curiose magis q̄s fructu
ose/importuna te cogitatio interrogare p-
stiterit/expellas eam et fuget meditatio tua
flabello ⁊ manu simplicitatis et hūilitatis
auertēdo ab ea ⁊ [illegible] tali respon
so breui/sed efficaci. Ipse est de9 me9/dñs
meus/et p̄r me9 qui possedit me ⁊ fecit et
creauit me. Quid vis vltra:

Notula. xvii.

l Audantur in scriptura sacra et a do- y
ctorib9 simplicitas vera que plicā
nō habet dolositatis falsitatis aut
curiositatis. Sic Job simplex fuisse me-
moratur. nō simplicitate que opponit' per
spicacitati intellectus. sed que ꝯtria ē dolosi
tati ⁊ fraudi affect9. Sicut et sapiēs ait de
deo q̄ cū simplicib9 gradit' ⁊ cum ip̄is est
sermocinatio eius. Sicq̄ faciebat ꝓphe-
ta loq̄ns ad dominū in sancta simplicitate
Ut iumentū inq̄t fact9 sum apud te. Felix
q̄ talis simplex ⁊ tale iumentū esse meruit:
[illegible]
[illegible]

hominū in naturalibꝫ/moribꝫ/ꝯsuetudinibꝫ statibꝫ ⁊c̄. recogito/videt̄ ꝓcipue locū hēre apud ꝯstitutos in officijs religionū/ꝓpt̄ cōmunem ꝯgregatōis vtilitatē ex obediētia/necnō illos cōiter omnes q̄ laborāt in vita actiua ⁊ multis curis sollicitudībꝫ et occupatōibꝫ ꝑgrauant̄ ex charitate aliorū saluti intēdentes. Talibꝫ q̄ppe nō ꝯcedit̄ [illegible] lice legis. neq̄ꝫ suppetit virtꝰ/facultas/locus/tps ⁊c̄. ad recolligendū se in vnitatē hmōi que docet̄ a phis p abstractōes mētales scholasticas. Idem videt̄ sentiēdū [illegible] religiōibꝫ militant disciplīa. q̄s cōit̄ fatigat modicū m̄ltiplicitas/pluritas/ꝯtinuitas diurni officij. diurni p̄t̄ ⁊ nocturni. Additur abstinētie austeritas/crebꝫ ieiuniū/lōge vigilie. mala q̄es. labor assiduꝰ. supiorū [illegible] pene totiꝰ vite vna ⁊ sūgis tēptatio et vexatio. Clarū erit pie ꝯsiderāti q̄ hec oīa nō ꝑmittūt saltem vt freqnt̄ hūanā infirmitatē se libere ⁊ expedite trāsferre in meditatōnibꝫ suis ad hmōi quales ꝑnotauimꝰ phicas abstracti ones. [illegible] et eis singulari dei grā ꝑuentā ⁊ adiuti/d q̄ minime dubitauerim/q̄nq̄ꝫ ascēdere sublimius atq̄ꝫ securiꝰ deducēte eos sup excelsa ipso victore deo ī psalmis canētes/q̄ꝫ plures alij/ꝑsertim phisica/q̄tidie scrutātes vtinā nō magis curiose q̄ꝫ fructuose scrutinia

Notula. xviii.

Icamꝰ adhuc aliq̄d de h̄ medi[illegible] tōis modo/q̄ solet a corpalibꝫ [illegible] pē ⁊ ea sibi substernere. s; saluberrimū et ꝑnecessariū ꝯsiliū est in eisdē nō sistere [illegible] turpissima incurret desideria ipē meditās. Assignemꝰ hoꝝ rōem. Cōstat plane ꝟtutē omnē q̄ corporeis vtit̄ organis/fatigationem ⁊ q̄nq̄ꝫ totalē ī opatōe sua si nimis cōtinuet̄ defectōem pati. Constat insup ex h̄ [illegible] debito ꝓfundat̄ in imaginatiua vl̄ estimatiua ꝟtute/lesiōem inferre sic fātasianti. ita vt nō maneat dn̄s sui. neq̄ꝫ liber ad expellendā hmōi cogitatōem. Patet h̄ in omni passiōe radicata. potissimū tn̄ in amore p ut videri ꝑt in philocaptis/q̄ q̄si nihil dis[illegible] Vidi adhuc q̄ndā iuuenis q̄ suā talit̄ fixit ī viri amore mulieris fantasiā/q̄ in ripa cuiusdā existēs fluminis existimabat se illā corpalit̄ videre ī altera eiusdē fluminis ripa. vn̄ satagebat natādo venire ad eādē. S; forti ꝟbere adhibito sanatꝰ est. ⁊ fantasticā deceptōem iterū [illegible] Vidit q̄; q̄ alit̄ et castiꝰ exercēs semet ipm in legēdis meditatōibꝰ Anselmi ⁊ cū in [illegible] tū laborē hmōi/vt solꝰ aspectꝰ libri ī q̄ cōtinebant̄ scripti sibi cū nausea pꝰ causaret horrorē parit̄ ⁊ timorē capitisq̄ꝫ ꝟtiginem

Notula. xix.

Legi ꝓ dēlibꝫ quēdā quē ꝟgo cer[illegible] De cuius dictis memori mēte h̄ vnū diligēter retinui ⁊ notaui. q̄m id p m̄lta expertus/dictū rectissime cautissimeq̄ꝫ repperi. Nihil est inquit magis mihi suspectū q̄ amor/etiā circa deū. Posui h̄ in lectōe q̄dā edita p modū tractatuli de ꝓbatōne veraꝝ reuelatōnū typo numismatis. Est enī passionū oīm vehemētissima dilectio. qua propt̄ sp eget discretōis freno. Vidit mulier q̄ castitatē cū viro ꝓpo/miro (nec aperiē[illegible] nus amori spūali se dās aut dare putans carnale (nescio q̄d) aut fedū se pati fatebat̄ in corpe. Que rursus vt alie ꝑles sub velamine deuotōis (q̄ngl̄e ꝺuotōis velamē magis q̄ꝫ ipam deuotōez nōnūq̄ꝫ m̄liercula ⁊ viros m̄liebriter ꝯplexionatos vel habere vl̄ retinere q̄s nesciat nō eē difficillimū) ad ꝑsonas aliq̄s d sctītate famatas. p se ꝑ se nūc ad hāc/nūc ad illam diligēdas furore ducebat̄ magis q̄ꝫ amore/ita vt sui ꝯpos n̄ fieret/nec vllis arceri monitis poss; ad moderatōez ī amore tenēdū. q̄ nisi fortiores ⁊ ꝟtuosiores ī amore ꝯpescēdo fuissēt illi q̄s amabat viri. ꝑfecto credēdū rem ipsā ī pessi[illegible]

Notula. xx.

[illegible] Nimirū vt suadeamꝰ et inculcemꝰ quantū fas nobis est/ne meditantis animꝰ det se/sed accōmodet. iuxta ꝟbū Senece. rebus corpalibus cōsiderandis. hoc est dicere q̄ protinus euolare studeat ad meditatōnes vniuersales quales ꝑnotauimus. Qm̄ ita vitabit̄ lesiōis ꝟtutis fantastice ꝑiculū. ita q̄ꝫ fiet illud. Oculi mei sp ad dn̄m. Et ꝯtinuo illō. Qm̄ ipē euellet

de laqueo pedes meos. ¶Occurrit fabula de vulpe et murilego. Quesiuit vulpis. quot modos et circuitꝰ sciret contra caninos insultꝰ. Rńdit murilegꝰ. tm̄ vnicū. Vach inquit vulpis. Ego mille noui et habeo talibꝫ saccū plenū. Euenit iterloqndū mltitudo canū venātiū. Murilegꝰ vt audiuit latratꝰ canū ↄfestim exiliit ī arborē sursū. Vulpis vero īfra fatigabūda velox pgebat circuēundo. Tādē cū fatigata deficeret p̄ lassitudine et canū morsibꝫ pateret/ ipꝛoperauit murilegꝰ vulpi suos mltos circuitꝰ/ atqꝫ deri[illegible] vnicū ī arbore saltū/ qꝫ ei oēs sui multiplices circuitus

Notula.xxi.

y ¶Efert Seneca sil'e aliqđ dictū ab altero alt'i phoꝝ. qm̄ plꝰ pfic vnū morale p̄ceptū si vsu ↄtinuo ī illo te exercueris/ qꝫ mlta si neglexeris vsū. Exēplū đ luctatore. ¶Applicemꝰ hec ad ppositū et dicamꝰ/ qꝫ hic vsus hec exercitatio meditātis. et dꝫ vt assidue discat ad oēꝫ corpal' rei īuitū leuare sursū cor suū/ velut in vniuersalē qndā recogitatōeꝫ diuīe bonitatis. diuīe sapīe et ptātis. et ita de sīlibꝫ/ iuxta sēsatoꝝ exteriꝰ vl' intiꝰ q̄litatem. qm̄ laquei et rhetia sunt ī infimis. Quid mirādū si spiritꝰ instar auis dū insidet morās in eis capiat et irretiat/ sed si mox euolet securꝰ erit.

Notula.xxii.

t ¶Uit ħ stoycoꝝ (quoꝝ Seneca nō [illegible] fuit institutu vt mens viri aliq̄ et forti cogitatiōe animū stabiliret que valeret ad virtutē. Cūꝰ eēt vagari p multa dū casta sit et ordinata vagatio. Hec aūt cogitatio/ vel rectꝰ meditatō v'sabat apđ eos circa fictū qđdam virtutis simulacrū qđ honestū vocabāt vel honestatē. dū sua vi nos trahit et allicit/ nec pp̄ter aliud q̄ri habꝫ. At uero diuinꝰ actū ē nobiscū/ q̄ verā et solidā v'tutis et felicitatis rē tenemꝰ/ nō solū imaginē. que res nō sola rōe nobis sꝫ fide certa pponit tenēda/ q̄rēda meditādaqꝫ iugit'. Manuducūt tm̄ nos odia ad hoc ip̄m si nō abutimur. si non siquis nutibꝫ et vmbris inhesserimus relicta v'itate. Esset eni ħ vtiqꝫ hoīs insipientis et stolidi. ¶Dicimꝰ hoc ad inculcādū magis et magis recessum a corporaliū ↄsideratōe diutina nimis et fixa. quoniam si eis omnibus laquei sunt/ decipule sunt pericula sunt/ pedibꝫ (iuxta sniaꝫ sapiētis) insip[illegible] Dicet aliquis. phibes igit' fieri imagines aut intueri. phibeas ↄsequēter necesse ē et lit[illegible] Respōdemꝰ qꝫ imaginū nec visus nec intuitus phibet'. sed talis inhesio que meditātis cor nesursuꝫ ferat' quasi circūligatū funibus aut inuiscatū detinet. Supuolare igitur frequēter nitatur/ etiā si recidere crebro [illegible]

Notula.xxiii

e ¶Xtimescimus ī nostro multiloquio causare cuiqꝫ fastidiuꝫ. nihilominus quia solet inexercitatis ad quales est sermo p̄sens/ proficere pticularis exemplificatio. Subiūgamꝰ exemplū hoc vnū de plimis. Et quoniā dicēte sapiēte. Initiū sapiētie timor dn̄i. De timore dn̄i cōstituamꝰ ante meditatiōis nostre ocl'os exemplū illđ celebre q̄ cepisse dicit' ordo carthusieñ. Mortuus est quidā magne reputatōis mgr̄ apđ scholasticos. Parabātur exeqe in tēplo. Venit vox. Iusto dei iudicio accusatꝰ sum. Dilata est sepultura in diē alteꝝ. Tunc audita est vox. Iusto dei iudicio iudicatus sum. Tercia die in quā dilatio sepulture iteꝝ facta extitit/ insonuit vox. Iusto dei iudicio cōdēnatus sum. Ecce in his est positū corā meditantis oculis iudiciȷ̄ tremēdi accusatōis iudicatōis et ↄdemnatiōis spectaculū. Hec itaqꝫ materialia et sīlia videri possūt quotidie apđ vtrūqꝫ forū/ ecclesiasticū scꝫ et ciuile. Que cor meditātis pōt spūaliter quasi q̄tidie intra se practicare/ vt se ad diuinū timorē sic excitet. Attamē inter hec ad sedē mīsicordie/ que teste beato Iacobo supexaltat iudiciū/ tremebūdus et fiducia nō destitutꝰ appellet. dūqꝫ miserēdi tēpus est/ toto illi cordis affectu se submittat. Sic p̄dictum de mēdicitate spūali scripsimꝰ in vulgari. q̄tinꝰ exēplo mendicoꝝ manuduceremur elemosynas spūales q̄rere multo magis. sedulōqꝫ affectu mētis. Sic in sensu litterali psalmoꝝ dauid ex se docuit. Sic pia q̄dā mulier dolorē de pditōne filioꝝ retorq̄bat sup aīe sue/ suisqꝫ talioꝝ spūalibꝫ angustijs cogitanduꝫ. ac ita puide et salubriter ↄuertebat tristiciā tpalem in spūalem. et ex cōseq̄nti in leticiā. Siqdem veꝝ est btōs esse sic lugentes. qm̄ ipi cōsolabunt'. Nolumus tamē in his similitudinibꝫ corporeis

figi/sed ad spūalia considerāda sine loco/ sine situ sine colore/sine figura/cōtinuo meditādo considerandum.

Nouula .xxiiii.

Explicauerim⁹/et si nō vt voluimus: tū vtcūqȝ ꝑut valuim⁹ licȝ nō satis/modū simplificandi cor in meditatōibꝫ. Sed an satis expleuerim⁹ iudicet cui placet. Sed ⁊ imꝑfectū nostꝝ suppleat de⁹ q̄ sol⁹ sensū apit vt intelligant scripture. nedū q̄ ī libꝛis sed etiā q̄ in vniuersis creaturis ꝑ varia ꝺ scripte sunt exēpla. quatin⁹ ad dei legāt honorē. nr̄am edificatōem. ⁊ ꝑ ꝯsecutiōe felicitatis eterne. ¶ Porro q̄cq̄d h̄ edoctū videt sup simplificatiōe cordis traduci poterit faciliter ad cordis stabilitōem. de q̄ dic̄ apl's. Bonū est gr̄a stabilire cor. dū docet cor vel stare ī deo/ vel nō elōgari diuti⁹ ab eo. vt sic ibi nr̄a fixa sint corda vbi ꝟa sunt gaudia. Trahi silr̄ potest ad cordis mūdificatōem. De q̄ Dauid. Cor mūdū crea ī me de⁹. Que mūdificatio fit cū ip̄m cor a multis/⁊ ꝑcipue cū (licȝ difficillime) a fantasmatū corꝑaliū ꝯtagio/visco vmbra seu fuligīe assuescit separi. ¶ Posset deniqȝ sub simplificatōe cordis introduci directio vel rectitudo cordis. Sed erit sup hac re particularis (dn̄o volēte) decisio. De q̄ rectitudine est illa psal. exclamatio. Quā bon⁹ isrl̄ de⁹ his q̄ recto sunt corde. Et iterū. Confitebor tibi in directōe cordis.

Finit

Carmen de simplificatione cordis

Uis verꝫ liber cognoscere simplificet
Cor sursum remeans/infima despiciat
Materie trahit infectas res ꝯditōnes
Quo magis a summo distat origo sua
Hoc in sole notes et lumine/sed vice versa
Dū redit ad primū/spiritale sapit
Mēs hoīs mūdū/sua ꝑ simlacra receptū
Sensibꝫ effigiat spiritui similem
Spūs est nempe qđ gignit spūs/Ista
Mentis ꝯditio libera primo fuit
Principiū rebus ꝑmū speculādo creatis
Obijce cū nullo crimine lesa iacet
Inficitur carnis ocul⁹/ſȝ debet ratōnis
Contēplatiuus lumine pene caret
Par fit iumentis/⁊ corꝑe mersa grauat
Decliuus stolidā vix bene visit humū.

Incipit tractatus

doctoris cōsolatorij mgr̄i Johis de Gerson cancellarij parisieñ. de directōe seu rectitudine cordis

Confitebor tibi in directōne cordis. Pollicet h̄ psalmista/ ꝑsonā in se gerēs aie cuiuslibet fidel' deuote/loq̄ntis deo et cōfidētis ī eo. Uel poti⁹ hebraico more futurꝫ indicatiui ponit h̄ optatiui loco. q̄si vox sit nō ꝑmittētis ſȝ optātis atqȝ orātis cū dicit. Cōfitebor tibi ī directōne cordis. Proclamat in eodē spū raptus ī anagogicos excessus q̄ psallēdo ait Quā bon⁹ isrl̄ de⁹ his q̄ recto sūt corde. Felix plane cor directū ⁊ rectū in dn̄o. Sȝ ī directōe ⁊ rectificatōe crebri⁹ heu fallimur putātes nos rectū cor hr̄e cū varie distortū est. qꝛ iusticiā nr̄am volētes statuere/iusticie dei nō sum⁹ subiecti. Propterea diligēter attēde tu meditās quēadmodū deo cōfitearis in directōe cordis. Unde q̄d seq̄t In eo q̄ didici iudicia iusticie tue. mirū ꝑo si q̄s gl'iari audeat se didicisse iudicia iusticie dei/que sunt vtiqȝ abyssus multa. q̄ incōꝑhēsibilia q̄ et terribilia sunt sup filios hoīm. Sed ꝑfecto satis ē cordi saltē fido et simplici/nō curiosa ꝑscrutatione sȝ humili deuotōe ꝯfiteri do cū ꝑpheta dicēdo. Iust⁹ es dn̄e et rectū iudiciū tuū. Itē Iudicia dn̄i vera iustificata in semetipsa. Et rursus. Iusticie dn̄i recte letificantes corda.

Consideratio pria

Fundamentū igr̄ directionis cordis est meditatio rectitudīs diuine iusticie/q̄ est ꝑpetua ⁊ ꝯstans voluntas reddēs vnicuiqȝ qđ suū est. Hinc enī ꝯsurgit ordo. q̄ est pariū dispariūqȝ rerum sua vnicuiqȝ tribuēs dispositio. Hic ꝯsequenter oꝛit par q̄ nihil aliud est q̄ ordinis trāq̄llitas/ꝑpterea bn̄ enūciatū ē q̄ op⁹ iusticie ē par. ⁊ q̄ iusticia ⁊ par osculate sūt

Cōsideratio scd̄a

Esset aūt grātissimū hāc ꝑ singulares meditari iusticiā. ordinē et pacē. sed trāseat meditatio cordis vt dirigat ad participatā iusticiā/q̄ describit habit⁹ vel q̄si habit⁹. ꝑ quem inclinat cor habentis ip̄m reddere vnicuiqȝ qđ suū est.

Qui iusticiā diuiserūt philosophi in co[m]mutatiuā et distributiuā. q[uia] no[n] deuenirēt q[uod] iusticia dicerent oēm virtutē. Recte p[ro]pt[er]ea si de legali iusticia sub generalitate locuti sunt. que q[ui]dē ratio ē reddere vnicuiq[ue] qd suū est. Cōtinet itaq[ue] sub h[oc] ambitu virtus oīs/tam prudentia q[ue] est recta ratio agibiliū/q[uam] t[em]p[er]antia q[ue] est moderatrix passionū [con]cupiscibiliū/q[uam] fortitudo q[ue] est mediatrix inter audaciā et timorē/ q[uam] iusticia p[ro]ut est p[ar]ticularis virtus respiciēs [com]mutationes in p[re]ciis/ [et] distributiōes p[ro] meritis q[ue]unus recte fiant.

Cōsideratio tercia

Posset [con]festim fieri sermo d[e] directione cordis in hac p[ar]ticulari [et] duplici iusticia/cui solet aduersari q[ua]si duplex pestis letifera. Contrariat[ur] itaq[ue] [com]mutatiue [con]tract[us] vsurari[us] q[ui] ad t[em]p[or]alia/[et] simoniac[us] q[ui] ad sp[irit]ualia. Porro iusticiā distributiuā vulnerāt et inficiūt p[ro]motio remuneratio[que] male merito[rum] i[n] republica [et] eccl[es]iastica et sp[irit]uali. S[ed] videam[us] i[n] p[ri]mis velut in radice vel fonte q[ue]d cordis sit rectitudo seu directio.

Cōsideratio q[ua]rta

D Irectio cordis attendit[ur] penes cōformitatē ad rectitudinē p[ri]me [et] vniuersal[is] regule/quā cē [con]stat inobliq[ua]bilē/nec a rectitudine p[ro]rsus flexibilē/quēadmodū tortuosa redigunt[ur] [et] rectificant[ur] ad normā rectā p[er] applicatōem. Et q[uonia]m natura tota dirigit[ur] i[n] suis motōib[us] [et] actōibus ad h[oc] agente [et] stabili [et] inobliq[ua]bili. natura i[n] oēm directā et rectā(vt talis est)fore necesse est. Et h[oc] ē corollariū seu porisma pulcerrimū. Propter[e]a [con]cludit[ur] a sapiente [et] apud Boeciū ph[ilosoph]ia. q[uod] sap[ient]ia attingit a fine vsq[ue] ad finē fortiter et disponit oīa suauiter

Cōsideratio quinta

Hanc p[ro]pt[er] directōem nature vocauerunt aliq[ui] ph[ilosoph]o[rum] circulū itelligibilē a p[ri]mi bon[o] ad creaturā. [et] rursus creature ad suū p[ri]ncipiū. Et hec meditatō nō est discors a n[ost]ra si [con]sideret[ur] h[uius]mōi recursus seu reuersio/qui vel q[ua]si fit t[an]q[uam] reflectat[ur] radi[us] rect[us] vel p[er]pēdicularis i[n] seip[s]o de deorsum in sursum. vnde prouenit fortificatio mirabilis in natura/qd in speculis probatur per exemplū.

Cōsideratio sexta

Hanc igit[ur] nature directionē [et] reuersionē ad suū p[ri]ncipiū sic inobliq[ua]biliter haberet h[um]ana volūtas p[ro] statu p[rese]nti. eā q[ui]ppe in gl[or]ia habebit s[ed] i[n] inferno ab hac rectitudie tota deficiet. Nūc aūtē dū in via sum[us] dirigit[ur] aliq[ua]n[do] /sed freq[ue]ntius detorq[ue]t[ur] p[er] pct[m] ab hac directōe/redditur[que] tortuosa. ita vt nō sit cū d[e]o suo rectū vel directū cor ei[us]. Sicut i[n] p[lur]ib[us] sacre scripture locis v[er]ba h[uius]mōi sonant.

Cōsideratio septi[m]a.

Uerūt q[ui] dicerēt hanc rectitudinē cordis ad deū esse/vt vellet hō q[uo]d q[ui]d vellet de[us]/[et] n[on] aliud vel aliter. Aliis visum est q[uod] volūtas dei nō obligat voluntatē creatā ad imitatōem sui [et] [con]formitatē. [et] p[er] [con]seq[ue]ns nec ad suā rectitudinē. nisi primo sit cognita dei volūtas ip[s]a. Et deniq[ue] q[uod] ad ei[us] imitatōē obliget[ur] sub p[re]cepto affirmatiuo vel negatiuo. Q[uo]d aliq[ui] sic explicāt vt co[r] h[om]i[n]is teneat[ur] velle illud qd scit qd de[us] vult ip[s]m velle. et h[oc] nō solū [con]sultiue vel permissiue/sed p[re]ceptiue vt dictū est. Reducit[ur] h[oc] s[ecundu]m istos tota cordis rectitudo ad rectitudinē impletōis diuino[rum] p[re]cepto[rum]/ q[ui] sunt iudicia seu dictamia diuine iusticie.

Cōsideratō octaua

Uerū q[uia] q[uo]lib[et] h[oc] nō sane dictū ample videbat[ur]. Distinxerit igit[ur] triplicem in hoīe voluntatē/accepto large vocabulo s[ecundu]m triplicē in hoīe cognitōē. Est eni[m] volūtas seu appetit[us] sensual[is] q[ui] pōt aliqualit[er] ideo dici volūtas quia aptus natus est obedire rōi/iuxta Aristo. v[er]bum cōformiter ad illd dictū de Cayn. Subt[us] te erit appetitus tu[us] et tu dn[s] illius eris. Hic sic autē est in appetitu sensuali brutorū/ q[ui] nō habent rōem directricē sibi adiunctā. p[ro]pterea passiōes sensitiue nō eis imputāt[ur] nec dicunt[ur] turpes. Ut sup[er]bia in equo. ferocitas in leone. timiditas in lepore/astutia in vulpe. [et] sic de aliis silib[us]. Est et alia volūtas vel eadē sed aliter [con]siderata q[ue] consequit[ur] cognitōē rōis inferioris. quā appellant ceteri velut mliere respectu portōis sup[er]ioris quā virū dicūt. Hec respicit leges t[em]porales [et] [con]clusiōes q[ue] colligūt[ur] ex sensibus S[ed] portio rōis q[ue] sup[er]ior d[icitu]r [con]format[ur] ad leges etnas. s[ecundu]m has d[icitu]r p[ro]p[ri]e volūtas rōnis.

Cōſideratio nona

d Icimt ɔſeq̄nter p̄dicti ꝙ volūtas ɔſeq̄ns iudiciū rōis ſupioris ⁊ directiōez eiꝰ debꝫ ſp̄ ita eē ɔformis diuine voluntati ꝙ nunq̄ꝫ in aliq̄ ſibi īmurmuret. nec de damnatōe hoīm. nec de permiſſiōe peccatoꝝ. nec de grē ſubtractione. Immo nec de ſua futura dānatōe/ ſi illam deꝰ diſpoſuerit iuſto ſuo iudicio venturā. ſed dicat hūili corde ſine murmure id qḋ apud dānatos et p̄ eos dici nō pt̄. Iuſtus es dn̄e et rectū iudiciū tuū. cū ceteris ſilibus. Non ꝙ hō ſimplicit̄ et abſolute debeat aut poſſit de lege ordīata cōſentire ī dānatōem ſuā/ ſicut nec in peccatū vel deſpatōem. ſed hec ita ſub ɔditiōe p̄ponuntur. Quāuis nō expediat apud mltos tales interrogatōes ptīclares ſibi formare/ vl̄ ī eis ɔliberādo diu ſtare. Hoc tn̄ pt̄ fieri vt ſm̄ iudiciū rōis ſupioris nolit in aliq̄ remurmurare diuinis diſpoſitōibꝫ. qḋ faciliꝰ eſt q̄ꝫ poſitiue ea laudare. ⁊ approbādo in ratione eis gaudere

Cōſideratio decīa

p Orro q̄ ad voluntatē aliā duplicē que ɔſequit̄ iudiciū rōis inferioꝫ ⁊ ſenſualitat̄ pt̄ fieri ꝙ bonꝰ filius (ſic loq̄t̄ Augꝰ) velit prēm ſuū viuere/ quē deꝰ vult mori/ p̄pt̄ quendā nature tractū ⁊ colligatōem ad ea q̄ tpalia ſunt. Oportꝫ nihilominꝰ hāc duplicē voluntatez ſi debet carere vicio ſe reſoluere tandez in eā que ſequitur iudiciū ratōis

Conſideratio. xi.

a Ampliꝰ addamꝰ. Quia nāra delectat̄ in medijs ⁊ triſtat̄ ī extremis colligit̄ rō ſpeculatiua canticoꝝ ⁊ pſalmoꝝ/ qui q̄n̄ꝫ collaudāt rectoſ corde ⁊ ad leticiā et collaudatōem p̄uocāt. vt ibi Letamini in dn̄o ⁊ exultate iuſti ⁊ gl̄iami omnes recti corde. Et itez. Lux orta ē iuſto ⁊ rectis corde leticia. Coniūgunt̄ autē iuſticia et rectitudo cordis ratōne p̄dicta. Qm̄ iuſticia mediū tenet/ ⁊ ɔſiſtit ī q̄dā rectitudine ſm̄ quā debꝫ rectificari cor atq̄ꝫ dirigi.

Conſideratio. xii.

C a Attendendū eſt nihilominꝰ ꝙ rectitudo voluntatis hūane p̄ ſtatu vie n̄ ſtat in indiuiſibili ſicut rectitudo voluntatis dei. Et ſic ſtoyci ponere voluerūt dicentes eq̄lia eſſe peccata/ qm̄ eque deuiat vnū a rectitudīe ſicut alteꝝ. Exemplū de linea paꝝ torta vl̄ obliq̄. Stat igitur ex moderatōe iuſticie p̄ diuinā miſīcordiam que ſupexaltat iudiciū/ ꝙ rectitudo voluntatis hūane latitudinē aliquā ɔpatiat̄. infra quam volūtas ſtans dicet̄ ſemp̄ recta. q̄uis ad centrū īdiuiſibile iuxta modū loquendi p̄dictoꝝ nō ptingat.

Conſideratio. xiii.

v r Ulterius infra latitudinē hāc p̄miſerunt aliq̄ peccata venialia dicētes ea nō eſſe ɔ rectitudinē diuinoꝝ p̄ceptoꝝ q̄ ſunt dei iuſticie ſeu iudicia participata/ ſicut nec eſſe dicunt̄ ɔ charitatem. quia nō extinguūt eam. Sunt tn̄ peccata venalia q̄dā obliquitates a medijs/ p̄ que faciliꝰ et rectiꝰ tendit̄ ad finem. Nō autez tollunt rectitudinē finis. Et ſi nō perimūt illā/ p̄pediūt tn̄ plurimū. Sup̄ q̄ re loq̄tur tractatus alter de vita ſpūali docens quātum ⁊ quouſq̄ꝫ vota et p̄cepta ordinuꝫ ſeu religionū obligent et ſe extendant

Conſideratio. xiiii.

d Deſcendamꝰ ɔſeq̄nter ad ptīculares caſus aliquos qm̄ ſmōes particulares in moralibꝫ (dicēte Ariſtot. et teſte experientia) magis p̄ſunt aut ꝓſunt quā vniuerſales/ quēadmodū videre eſt in p̄ceptꝭ medicine. neq̄ꝫ tn̄ oportet tēptare de ſingul̄ particularibꝫ. qm̄ infinita ſunt/ et ideo nec diſſerere neceſſe. Sed in p̄mis ſicut directio cordis tendit ⁊ terminat̄ ī deū. ſic ⁊ ab eodem habet ortū ⁊c̄. ¶ Uide cōſeq̄nter in tractatu de orōe et eius valore p̄tertia

Conſideratio. xv

t Tenuit nos ecce pluſ ſpatio ſermo de directōe cordis in orōe cū annexis. D Ad q̄ꝝ elucidatōem ampliorē p̄ficit tractatꝰ de meditatōe cordis et aliꝰ de ipiꝰ ſtabilitōe. veniamꝰ cōſequenter ad alias particulares actōes. Et in p̄mis videamus qualis eſſe debeat cordis directio ī adoratōe imaginū/ qm̄ abuſus videt̄ eſſe multus apḋ laiços et ſeculares/ imo ⁊ nō nunq̄ꝫ apud lr̄atos et religioſos/ q̄ vnam imaginem citiꝰ adorant q̄ꝫ aliā. Et h̄ ſolū q2 vel venuſtioꝛ/ aut pulcrioꝛ/ aut ornatioꝛ

Unde loquũť ad illã velut si itelligat. Directio finalis ↄsulenda et sepiꝰ inculcãda atq̃ p̃dicãda talibꝫ in his et in pl'ibꝫ alijs est ꝙ habeãt intentiõem generalẽ faciendi in hmõi adoratõib᷑ illud qδ intendit facere eccl'ia. qδq̃ p̄lati doctores ⁊ scti p̄res huiusmodi instituẽtes et tolerãtes facere intẽderũt. nec figant directõem sui cordis vl' itentõem ad aliqδ p̄ticulare/ quĩn sp̄ habeant cordis p̄mptitudinẽ ad faciendũ ea i his solũ que eccl'ia ⁊ sup̄iores nr̄i ac ṗores fieri tradiderũt atq̃ docuerunt

Cõsideratio. xvi.

Transeamꝰ quoq̃ statim vltra ad alios cultꝰ sanctoꝝ q̃ plurimũ sup̄stitõẽs habere videnť/ ita ꝙ nouena fiant/ ⁊ nõ septimana vl' q̃ntana. Q, offerať tale munꝰ vel tale. Sic galiꝰ p̄ puer/ gallina p̄ puellis btõ Christofero vel Johãni bap. ꝙ ad sanctũ Rupertũ p̄ morsu canis rabidi fiant innuenť p̄ticulares obſuantie/ que nullã videnť hr̄e ratõem institutõis. Et ita tal' ritus trãsit in sup̄st tõẽ que nihil aliδ est q̃ȝ vana religio. Diciť autem vana q꞉ caret ratõe ⁊ effectu. Silr̄ est de hoc ꝙ sctũs Anthoniꝰ plꝰ habeat ṽtutis in curãdo sacrũ vt aiunt ignẽ q̃ȝ alij scti. Rursus idẽ est hoc ꝙ in hac eccl'ia dedicata beatissime ṽginiˀ ei' virtus sit potẽtior q̃ȝ in alia ad faciendũ miracula ⁊ succurrendũ inuocantibꝫ se. et hoc p̄sertim rõne talis vel talis imaginatõis sue. vel rõne solite p̄egrinatiõis illic cõtinuate. ⁊ sic δ similibꝫ absq̃ numero.

Cõsideratio. xvii.

Onsiderandũ est igiť ꝙ paucissimoꝝ est ad diuina se erigere vel eleuare/ nisi p̄ corp̄alia. Sed nec ↄfidentia de deo ⁊ sctis facilit' a multis habetur sine quadã sp̄eali obseruatõe ⁊ frequẽter corp̄ali vel imaginatiua. Tal' tñ imaginatio fortis ⁊ ↄfidens de diuio auxilio licita est ⁊ meritoria/ q̃uis ↄsurgat p̄ media vel exempla corp̄alia/ et p̄ q̃sdam actõnes extraneas/ q̃ mouent/ adiuuãt ⁊ augẽt imaginatõem ad speꝫ vel ↄfidentiã de obtinẽdo salutem/ p̄ut et medici dicũt. videlicet imaginationẽ fortẽ facere casum vel etiaꝫ liberationẽ.

Cõsideratio. xviii.

Amplius distinguendũ est de obſeruatõibꝫ circa cultũ dei ⁊ sctõꝝ ꝙ aliq̃ obſuatõẽs hmõi sunt manifeste licite/ imo ⁊ obligatorie. quas viꝫ tradidit eccl'ia. Alique sũt penitꝰ illicite ⁊ demeritorie. quas eccl'ia reprobat p̄ exp̄ssũ. Alie aũt sunt medie q̃ de genere suo nec bone sunt nec male. sicut leuare festucã i tẽplo. Sed fiũt moralit' bone aut male p̄ appositiõnẽ circũstantiarũ p̄sertim intentõis ⁊ finis. ¶ Silis põt fieri distinctio de credendis/ ꝙ aliq̃ sunt firmit' credenda. Alia eq̃ firmit' discredenda. Alia ṽo que sine p̄iculo põt vel credi vl' nõ credi. Ceteꝝ δ obſeruantijs primi ⁊ scδi generis p̄z ⁊ debꝫ fieri secure p̄dicatio. s. q̃ñ sunt exp̄sse p̄ ecclesiã et doctores vel approbate vl' reprobate De alijs ṽo tercij gener' cautissime p̄dicãdũ est vt nec nimis generalit' assertiue ⁊ absolute approbeť. ⁊ p̄sertim quasi cadãt sub p̄cepto vl' fide certa/ nec etiã reprobenť absolute et simplicit' quasi sint p̄ctã q̃ nõ põt bñ fieri et que obligent ad nõ credendũ.

Cõsideratio. xix.

Ursus aduertendũ ꝙ apδ simplices qui videť bone fidei/ ⁊ in alijs religiose viuẽtes/ obſuãtes ecclesiasticã disciplinã ⁊ doctrinã agẽdũ ẽ potius ad rectificatõeꝫ actionũ suaꝝ ⁊ ad bonã interp̄tatõem iuxta intentõem bonã quã habere debẽt/ q̃ȝ damnenť vel arceanť deserere suas ↄsuetudĩes/ p̄sertim p̄ illos q̃ non sunt tãte autoritat' ꝙ possint sine scãdalo tales obſuatõẽs extirpare. Secꝰ forte vbi adueniret autoritas p̄latoꝝ vl' pape vel generalis ↄcilij. Uñ ⁊ q̃ñ p̄dicať nimis acriter ↄ obſuatõẽs taliũ p̄sonaꝝ/ que deuote sunt in m'tis alijs/ p̄t ↄsurgere in ip̄is quedam pusillanimitas/ atq̃ oriri ex h̄ in peruersis maior arrogantia irrisiua bonoꝝ et simpliciũ hmõi/ aliaꝝq̃ deuotaꝝ p̄sonaꝝ.

Cõsideratio. xx.

Ddať adhuc circa dictas obſuationes p̄sertim p̄pter illos q̃ sunt depressi in intellectu. ac rudes ad capiendũ subtiles resolutõnes nr̄e fidei ⁊ catholice religiõis/ p̄ut tactum est supra cõsideratõe. xvij. Addať inquã et dicamus ꝙ in talibꝰ ita tẽperate se habeant ꝙ nec reprobent eos q̃ talia nõ faciũt/ quasi sint obligati sic facere. ꝙ etiã in talibꝫ nõ ponant

firmā spē suā/taliť q existimēt deū vľ sanctos nō debere eis pbere auxiliū vľ salutē nisi obseruatōes tales exercuerint. quasi sit in illis q̄dā necessitas/ vt p eas ⁊ nō aliter inducať de⁹ et sancti id facere qđ petiť. Possunt tñ existimare vľ sperare cū pietate fidei et religiōis christiane q reuerentia exhibita deo ⁊ sanctis p hmōi obseruatōnes eis vtiq̧ placeat.

Consideratio.xxi.

f
c Onfirmanť p pmissa exēpla q̄ videmus in ecclia. Quia ɔmutauit ecclia multos gentiliū rit⁹ nō eos penit⁹ auferendo [illegible] fidel. [illegible] hmōi in finē bonū dirigēdo. Patet hoc de festo purificatiōis qđ ideo cādelaria vulgo dicitur. qz portāť candele ardētes illa die i honore purissime ⁊ lucidissime ꝟgis marie/que pus portari apud gētiles ɔsueuerant in veneratōez cuiusdā dee. et in lustratōe vrbis romane. Sic solēnitas pmi diei mensis sexti que q̄ndā in honore octauiani augusti fiebat/cessit in ecclia in honorē receptōis cathenaꝝ principis apostoloꝝ. Scđm ɔsilem ɔsideratōem apđ pncipes [illegible] natalis sui. imo vt meritorie pagi /dirigendo vicz intentōem suā ad spūalē natiuitatē regeneratōis sue p sacrū baptisma/glificantes deū q̄ grām baptismi cōtulit. Sic etiam encenia que dāť primo die ianuarij tolerabiliter fierent si dirigeret intentio ad illud enceniū gliosum ⁊ pciosū qđ christ⁹ iesus de⁹ et dñs nr̄ nobis donauit i sui benedicti nois ipositōe. qđ vtiq̧ nomē est iesus/salutē importās. atq̧ in sui pciosi sanguinis effusione/quā in circūcisione icboauit. sed tūc cōsūmauit qñ in ara crucis cū latrone et clamore valido seipm totū p nostra salute deo patri in sacrificiū obtulit. et exaudit⁹ ē p sua reuerētia. Sic fit vt intētionē rectificādo multa erūt religiosa que alias forent sup[illegible].

Consideratio.xxii.

t Auenict studiosus doct⁹ ⁊ pi⁹ animus in talibus obseruatōib⁹ que de senō sunt male q̄sdam rōes vel directōes cordis q̄ faciūt obꝟuatōnes huiusmodi nedū licitas sed etiā meritorias. Et sicut nō est necesse i obꝟuatōib⁹ p ecclesiam datis q simplices ⁊ laici cognoscunt taliū rōes/que in aliq̄b⁹ [illegible] di q̄z q sic placuerit legislatori vľ [illegible] ce ɔsuetudini. Sic multo magis in pposito dicendū est q sufficiāt leues ɔiecture si dicatur nouenaria poti⁹ q̄z duodenaria ad honorē nouē vicz ordinū angeloꝝ. Et q fiat pegrinatio ad istā ecclīam magis q̄z ad illā/ob maiorē deuotōem fideliū. Et q deus vult in varijs locis ⁊ diuersis sctis variet et diuersimode venerari/stante tñ i his semp vere fidei soliditate et itegritate. Sic ⁊ q pulli/vel panis/vel vinū/ vľ equi/vel imagines ceree vľ aliq̄ silia certis ritibus offeranť totū cedit in honorē dei et sctōꝝ ⁊ ad sustentatōem ecclasticoꝝ ministroꝝ/ dūmō in his et in alijs nō addať positiue ⁊ particulariť certa intentio praua ⁊ omino cōtraria diuine religiōi. Consulendum est igiť vt stent in directōe et intentōe generali faciendi idē quod eplacitū sit deo/nec in talibus nimis multū se subtilizent.

Consideratio.xxiii.

g
r Ursus ad elucidatōem pmissoꝝ ampliorē addēdū est q nō passim querať tēptari de⁹ p inuocatōnem sanctoꝝ suoꝝ vľ oblatōes eis factas/quasi debeat semp statim facere miraculose illđ qđ petiť. psertim qñ est tm̄modo bonū tēporale adipiscendū. videlicz qñ est p acq̄rendo aliq̄ cōmodo vel p euitando incōmodo/sicut solēt facere plimi q̄ p qualibz re quantūlibet pp hana et modica q̄rūt a deo ⁊ sanctis eius opatiōem supnaturalē. q̄uis oppositū illi⁹ qđ ipi petūt cadat frequenti⁹ ad salutē ipoꝝ spūalē. sicut est infirmitas/vel aliq̄ in bonis tpalib⁹ aduersitas ¶ Est eni inuocand⁹ deus maxime p eterna salute animaꝝ/ et p medijs ad illā p arma iusticie a dextris/⁊ a sinistris/p diuitias/p paupta tē/p bonā famā ⁊ infamiam/ quemadmodū supmus noster medic⁹ magister et rector nobis vtile esse nouerit Ita q sicut dici solet/a magno magna petēda sunt ⁊ sperāda. atq̧ aliq̄d solidū seu pmāsurū/ne forte videať de⁹ coli solū vel amari ppter questū tpalium que vilia sunt. ⁊ ilico vtiq̧ peritura.

Cōsideratio.xxiiii.

c Ontingit autē deū temptari dupliciť. Uno modo sine necessitate vel absq̧ magna vtilitate. que tēptatō

dicit curiositas. Alio modo qn̄ dimittit auxiliū humanū quale posset haberi. videlicz dū fiat illud quod naturaliter vel humanitus fieri pt. Et hoc vocam⁹ facere qd̄ i se est. Ad pmū spectat cū hō vult p aliqs orationes vel ieiunia acqrere sciam aliqrū occultorū/vel eorū que nō sunt sibi vl' statui suo cōpetentia. vl' vt habeat gratias aliquas gratis datas que nō sunt vtiles ipsi petenti. sed magis inutiles forte et noxie. vel q homo speret dicēdo hāc vel illam orationē q non incurret tūc infirmitatē. vel q sic habebit diuitias. vl' psperabit in mercaturis/vl' etiā i spiritualib⁹/exemplificādo q videlicz videbit ante mortē oculis corporalibus beatissimā virginē/aut aliquē sctōz vel aliquā sctārū. et ita de reliqs. q oia friuola sunt. nec habēt qcq roboris aut fundamenti.

Consideratio. xxv.

Pro aliqbus nihilomin⁹ licitū est expectare aliqua qsi p miraculū cū recursu ad deū et sctōs eius. qualia sic expectare sine cooperatōe ppria al's nequaq foret licitū siue laudabile. Et hoc in multis casib⁹ est cōsideratōe dignissimū. Unde si simplices hoīes nō haberēt pdicatores et instructores sup credendis et agēdis ad salutē ptinentib⁹/pūt ratōnabiliter instructōnem sui postulare a domino deo p miraculū. vtpote p infusionē diuinitus pter nature opationē illuminari. Quia vbi deest naturale et humanū subsidiū. potest imo et deb3 spūale et supnaturale ratōnabilit' expeti et expectari/cū gratia nō deficiat et vtiqs minus q natura in necessarijs. Prouenit inde fortassis q multi rurales et idiote sepe cici⁹ opantur suā salutē sine offendiculo erroris/et absq deuiatōne pceptoz diuinoz et eccl'iasticorū. pter firmam deuotā et hūilem spem quā in diuino habēt auxilio repositā/q clerici et l'rati et alij quotidianis exercitati lectōib⁹/et sermonib⁹ [illegible] lericq facili⁹ errore et deuio piclitant'. [illegible] etiā sepi⁹ a deo miraculose ab ecclesijs et ɔgregatōib⁹ pastoz solatio orbatis petiti sūt/et adhuc licite peti possunt idonei boni et vtiles pastores et plati. Sicut legit' de sancto Nicolao et pluribus alijs.

Cōsideratio. xxvi.

Habent ɔsequēter ad hāc ɔsideratiōnē religiosi et solitarij q deseruerunt mundū et ea q in eo sunt q ad curā administratōis/causam magnam recurrendi ad deū in suis oratōib⁹ cū expectatōe diuini auxilij/sine sollicitudine alteri⁹ curē qrendi vel vtendi auxilio alio tpali/in faciēdo illō quod in se ē. Nam orādo et bn̄ viuendo faciūt totū qd̄ in se est. Secus esset in habētib⁹ administratōem atq curam. siue in psidēdo vt reges et iudices. siue in corripiēdo et docēdo/vt plati et doctores. quales vix scire pūt sine magna sollicitudine et trepidatōne an fecerint vl' faciant quod in se est.

Cōsideratio. xxvii.

Nihilomin⁹ datur p regula q i oratione sua ɔsideret hō si faciat vl' fecerit pbabili cōiectura qd̄ in se est et quicqd spectat ptūc ad se vel ad suū officiū iuxta naturalē pcedendi modū. Non eni requirit' euidētia. Et si sic/tūc ferat audacter et sine scrupulo deū tēptādi totam cordis sui directionē in deū/expectādo suum diuini⁹ auxiliū. Quasi dicat cū Iosaphat rege. Cū ignoremus qd agere debeam⁹/supple vltra ea que egim⁹ aut fecim⁹/hoc solū habem⁹ residui vt oclos nostros ad te dirigamus.

Cōsideratio. xxviii.

Valet insup hec doctrina apud quēlib3 optātē bonū alicui/cui tn̄ via nature succurrere nō pt. vel pter distantiā localē/vl' insufficiētiā suā quācūq aliā. vt toto corde dirigat' ad deū et sanctos ei⁹ orō sua/dicēdo. Dn̄e de⁹ me⁹ apō te est oē desideriū meū p salute hui⁹ vl' illi⁹ psone. Sed nihil aliō mihi suppetit q vt tuū implorē p ea auxiliū/put et imploro et toto corde affecto. qtin⁹ tu p temetipsum/aut certe p angelos tuos sctōs/vl' saltem p hoīes alios ad h̄ magis q ego idoneos agere digneris circa talē vl' talē psonā q sūt salutis sunt. q ego nequaq sufficio implere/docēdo/monēdo/hortādo/corripiēdo etc. aut al's put vnctio ei⁹ (q docet d' oib⁹) inspirauerit orādo.

Cōsideratio. xxix.

Iddam⁹ p directōne cordis circa credulitatē eoz q narrant' in scptis

verbis ex legendis sanctorum et aliorum gestis. siue illa sint miracula siue excellentie gratie merita, que fauere videntur christiane religioni et hominum proficere edificationi. Similiter quoque circa indulgentiarum adeptionem per tales vel tales orationes. vtpote quod dixerit quicunque pater noster et aue maria coram imagine beate crucis habebit mille dies vel viginti annos indulgentiarum. Similiter etiam circa denunciationes futurorum per illos qui videntur deuoti et religiosi. Similiter denique circa visionem quorundam somniorum pro tuitione mortuis. vt quod videatur per admones et petens tot et tales missas aut elemosynas vel peregrinationes pro sua liberatione. Circa hec itaque et similia multum caute procedendum est, et prouidendum ne apponatur firma vel pertinax credulitas propter erroris periculum. neque etiam oportet huiusmodi omnino et pertinaciter dissentire, nec etiam penitus contemnere et reprobare. Est igitur ambulandum in his via media et regia in qua dirigitur deuotio illa quam vocamus pietatem fidei. cuius conditio est acceptare illa per modum cuiusdam probabilitatis et amoris, que videntur religionem christianam et dei dilectionem confouere, vel ad ipsas incitare et accedere.

Consideratio .xx.

Vide in predictis casibus et similibus potest homo amplecti talia et similia que inducta sunt non tanquam necessaria ad credendum vel operandum. sed tanquam aliqua que possunt [illegible] pietatis afferre si recogitentur aut perficiantur. Exempli gratia. si dicam quicunque orationem dominicam cum salutatione angelica, coram imagine crucifixi, possum sperare de diuina misericordia. Quod si non tantas, quantas ibi asseruntur saltem aliquas consequar indulgentias, deo indulgentiarum domino notas. Similiter si fecero quedam opera pia pro anima patris mei, ex viso somnio, non quasi obligatus sed per admonitionem presumendum est quod vtique melius agam visioni satisfaciendo, quam eam penitus contemnendo. Et ita [illegible] [illegible] propter cautelam maiorem de prenunciatione futurorum et de operatione miraculorum, in quibus vtique reuerentia diuine misericordie et potestati omnipotentis dei principaliter est exhibenda. Verumtamen [illegible] et doctores debent vigilantiores et cautiores esse in premissis quam simplices. vt prouideant vt talis pietas fidei si plus debito excesserit et non secundum scientiam, vergat tandem in detrimentum fidei ac supersticiones intolerandam. Debent itaque potius in publicis predicationibus et exhortationibus talia restringere, quam approbando dilatare. Tum propter pronitatem hominum ad supersticiones. Tum quia solennis predicatio doctorum talibus simplicibus alias afferret fidem, et augeret in his quasi [illegible] et de necessitate credenda, eo quod tanti magnis hec approbare quasi intellexissent. Tum tercio quia satis suppetunt exempla pietatis fidei et religionis christiane in scripturis sacris et hystoriis autenticis, sine multiplicatione huiusmodi nouorum superfluorum. que nec solidum satis habent fundamentum cui possit sic cum talibus quis inniti, quin immineat multiplicis casus periculum cum deuiatione a principali fidei fundamento. Quemadmodum videmus in similibus in regionibus aliquibus, de censuris et legibus adinuentis circa particulares obseruantias quandoque nec ad salutem necessarias. quod videlicet [illegible] [illegible] [illegible] et doctrinam manifeste videmus in decretis et decretalibus. Unde et seuerius punitur quandoque monachus sine cucula incedens quam adulterium aut sacrilegium committens. Et grauius plectitur agens contra vnum pape decretum, quam delinquens contra diuinum preceptum [illegible] [illegible] propterea christi ad phariseos. Irritum fecistis mandatum dei propter traditiones vestras.

Consideratio .xxi.

Consequenter in administratione spiritualium quorumcunque directio cordis vtilis est et valde necessaria propter duo principaliter. Primum est detestatio et amplicatio symonie facta per aliquos doctores iuris canonici. Alterum est vsus communissimus qui ad oppositum esse videtur iurium canonicorum de symonia loquentium. ita vt nisi reperiatur quis tutus aliquis per directionem cordis vix inuenitur inter dispensantes vel suscipientes spiritualia qui tutus et purus esse videatur. Qua super re edu est tractatulus et inducta distinctio pro illos qui [illegible] [illegible] intuitu vel interuentu alicuius commodi temporalis presertim re secuta.

Consideratio .xxii.

Tandem resoluendo materiam possumus inuenire distinctionem quadruplicem secundum intuitu vel respectu commodi temporalis pro spirituali. potest enim intuitus fieri ad temporale commodum primo tanquam ad [illegible] spiritualis, quasi sit adequatio valoris vnius

rei ad alterã. sicut est in emptõe et venditõne cuiuslibet rei. Potest scđo ferri ĩtuitus ad cõmodũ tpale tanq̃ ad motiuũ pncipale dandi spũalia. vel ad finẽ vltimũ in q̃ sistit intuitus spũalia pferentis. Põt tercio ferri intuitꝰ pmodi tpalis tanq̃ ad motiuũ minꝰ pncipale. vel ad finẽ subordinatũ sub vltimo fine. Potest q̃rto ferri intuitus pmodi tpalis tanq̃ ad rẽ debitã iure diuino p sustentatõe illiꝰ q̃ spũalia subministrabit. iuxta doctrinã xpi et apl'i. Qm̃ dignus est operarius mercede sua.

Cõsideratio. xxxiii.

Nunc ad ppositũ dicamꝰ p rñsiõe succincta ꝛ solida q̃ pmus intuitus ꝛ secũdꝰ sunt pe symoniaci de iure diuio et hũano. ꝛ si cõcurrat error intellectus. q̃ scꝫ talia possint fieri sicut in primo dicit'. vel q̃ licite fiãt/ sicut ponit' ĩ vtroq̃ mõ. tũc incurrit' heresis pp̃e dicta si sint pertinaces. Dicamꝰ pseq̃nt' q̃ si ferat' intuitꝰ tercio ꝛ q̃rto modis ille põt esse licitus. imo etiã laudabil' meritoriꝰ ac debitus. hoc tñ attẽto q̃ obseruet' illõ apl'i. Ab omi specie mali abstinete vos. ß ẽ. Admistratio spũaliũ facta sub altero tali intuitu nõ appareat fieri ex modo suo intuitu pmo vel secũdo. vt si nõ pus exerceant' spũalia/ si nõ prius denẽ tpalia. Aut si turpiter illa vel ista exigant' cũ scãdalo ꝛ auaricie nota. In q̃bus vtriq̃ casib' possent h̃ri suspecti de symoniaca prauitate sic agẽtes. ꝛ ß psũptõe iuris vel facti. ꝛ possent ipi ĩ ß casu tanq̃ tales iudicialit' euocari.

Cõsideratio. xxxiiii.

Tradit Aristo. q̃ in finib' subordinatis vbi vnꝰ est pp̃ter alterũ reputat' vtrobiq̃ vnũ. Hoc dictũ pficit plurimũ ad directõem cordis in pmissis et similib'. Ut exempli gr̃a. Uadit canonicꝰ ad eccl'iam vt lucret' distributões suas. Aut celebrat curatꝰ missam vl' exeq̃as/ vt recipiat funeralia. Attẽdendu ꝫ est si principalit' sistat hic vel ille intentõe ꝫ suã ad lucrũ tpale nõ reducendo ad finẽ aliuꝫ principalior ẽ ꝛ spũalem. Si sic. certũ est. quia est pctm̃ symonie. Si ßo referat ad finẽ vlteriorẽ et supiorẽ ac bonuꝫ. q. s. iste lucra tẽporalia vult recipe p sustentatõne sua. q̃tinus nũc et posterꝰ occupari possit circa spũalia exercitia principalit'. Hec est intentio cordis recta ꝛ bona. Sed attendat diligenter hõ ne mentiat' iniq̃tas sibi. Qđ ex varijs signis poterit q̃s in seipo et in alijs cognoscere.

Cõsideratio. xxxv.

Uisum est aliq̃b' q̃ si canonicꝰ vadat ad horas lucratiuas al's non iturꝰ. q̃ hoc sit signũ euidens quo ad eccl'iam symoniace puitat'. ꝛ q̃ intẽtio talis neq̃at esse recta. Attñ hoc nõ optꝫ ita semp dici. Alioq̃n seq̃ret' pdemnatio q̃si totius statꝰ tã clericorũ q̃ religiosoꝝ atq̃ secularium. Cõstat q̃ppe q̃ nõnunq̃ carthusieñ. in certo conuentu suo certas dicẽt exeq̃as p certo defuncto. q̃s saltẽ p tali al's ñ dicerẽt si nõ aliq̃s inde fructꝰ tpalis eẽꝫ secuturꝰ. Et iuste. Silr' est de alijs religiosis necnõ de secularib' canonicis ꝛ curatis. ꝛ de omni generaliter hoĩm statu ĩ eccl'ia dei. Sicut nec opifex ageret q̃ sue artis sunt si ne spe lucri. Potest itaq̃ eccl'iasticꝰ ad ecclesiã ire sub spe lucri mõ p̃dicto etiã p tũc nõ iturꝰ sine tali spe/ sed ĩ alijs se occupaturus/ dũmodo sit intẽtio pncipalis directa ad finem supiorẽ vt tactũ est.

Cõsideratio. xxxvi.

Potest pseq̃nter ex pmissis elici q̃lr' licear hoĩ se trãsferre ad statum clericalẽ aut r'ligiosũ/ imo ad curã animaꝝ. aut ad p̃laturã q̃tinus possit h̃re sustentatõem vite sue sine sollicitudĩe tpal' exercitij. Ita tñ q̃ illã libertatẽ vl' ociũ referat pncipalr' ad honorẽ dei/ ꝛ eiꝰ obseq̃um suãq̃ ꝛ aliorũ spũaliũ salutẽ. ¶ Et si opponit' q̃ nullꝰ põt appetere p̃laturã licite et minꝰ illã q̃rere hac rõe. Quia ad officianduꝫ debite ĩ statu p̃lature necessaria ẽ gr̃a dei. ß q̃ nõ põ certꝰ q̃s esse lan habeat illã. Uidet' ẽ psumptõis et ingerere se. Eodem̃ q̃ talit hec rõ q̃uis magnoꝝ sit doctoꝝ. Qm̃ ex illa fieret argumẽtũ q̃ hõ nõ possꝫ appetere aut q̃rere q̃ celebraret missam/ vl' q̃ eucharistiã recipiat/ q̃ꝛ p̃rexꝫ' q̃ hõ sit in gr̃a. alioq̃n iudiciũ sibi mãducaret et biberet/ q̃ꝛ indigne sine gratia ꝛc̃.

Cõsideratio. xxxvii

Propter argumentuꝫ immediate motum ꝛ alia p̃tacta. distinguẽdum est de certitudine/ prout in quodã tractatulo de p̃paratiõe ad missam

notatū est. Nā alia est certitudo euidentie sicut est in pmis pncipijs et in rebꝫ experꝫ tis. Alia est certitudo moral. ꝛ est q̄ colligitur et tradit ex probabilibꝫ coniecturis ꝛ signis. Et talis requirit ꝛ sufficit ī casibꝫ pmissis. Qua certitudīe morali pōt hō certus esse ꝙ est in gratia aut sufficiēter dispositus ad celebratōem misse. qꝛ vicꝫ discussit diligenter consciētiā suā. nec est sibi cōsci9 de peccato mortali. neqꝫ de quocūqꝫ alio canonico impedimēto. Silr talis certitudo pōt esse in viro eccl'iastico volēte curā siue prelaturā. videlicꝫ qꝛ nō est consci9 sibi quin idone9 sit cū dei adiutorio ad officium tale exequendū q̄ntū humana sinit fragilitas. quę nihil pfectū in homine saltem ex omni parte et beatū iuxta cōmūe puerbiū admittit. Scim9 tamē phdolor ꝙ ipa certitudo [illegible] adhuc paucoꝝ est. ppterea dixerunt scti cōsiderantes eā q̄ vt in pluribꝫ accidūt. ꝙ vicꝫ in tali appetitu ꝛ reqsitiōe pessendi sit peccatū. q̄uis in casu possit eē (vt deduxim9) etiā meritū magnū. ¶ Ecce patet ex pmissis ꝙ ad directōem cordis pficit eruditio/ ne p scrupulos nimios ꝛ irratōnabiles deijciat sinistrorsum nauis a sua rectitudine. vel p plꝰ debito relaxatōeꝫ auertat dextrorsum ꝛ incidat in malū.

Finit.

Incipit tractatus

eiusdē de illuminatōne cordis/ siue de vna pciosa margarita. etiā de ipa sancta Margarita.

Simile est regnū celoꝝ homini negociatori querēti bonas margaritas. inuēta aūt vna pciosa margarita abijt ꝛ vendidit oīa q̄ habuit/ ꝛ emit eā Matth. xiij. ¶ Una pciosa margarita cui cōparat regnū celorū est calcul9 ille candidus. in quo ē nomen nouū scriptū qd nemo nouit nisi q̄ accipit/ qd beate margarete virgini ꝛ martyri collatū est sm pmissū christi in Apocal. qꝛ fideliter vixit in mādatis dñi. cui9 hodie festiuitas celebrat in edicula celle nostre. nomē illud nouum est ens simpliciter/ vel ens purū/ vel ens vniuersaliter perfectū. vel ens quo maius nequit intelligi. ꝛ tale est solus deus quo nō est maius nomē sanctificandū in seculis. Dicente deo. Ego sū q̄ sum. ¶ Ens si analogice dicat de deo ꝛ de creatura dicꝫ simpliciter p se ponit stat pro solo deo sm regulam aristotel. ꝙ analogū p se positum stat p suo principali significato. Et recte sic dicit/ queādmodū actus semp prior ē potentia/ et pfectū prius q̄ impfectum. ¶ Ens quod est deus nō plene cognoscit ab alio q̄ ab illo qui accipit dū vicerit. et dum victor deduxerit eū in excelsa/ quādo ꝛ vbi videbit deus sicuti est. Nihilomin9 hic in via cōmunicat eius cognitio impfecta multis modis. Sed incōprehēsibilis est sibi soli. ¶ Ens pōt vniuoce dici d deo ꝛ de creatura. sed nō vniuocatōne pfecta. sicut nec ens dicit vniuocatōne pfecta de accidente ꝛ substātia. quia nō sm eandem perfectōem nec sm ordinē eundē. licꝫ ratō nomīs sit eadē. scꝫ res positiua/ quecūqꝫ ꝛ q̄liscūqꝫ sit illa sup quam primū fundat principiū cōplexum. scꝫ quodlibet est vel nō est. Ac pinde descēdit ens ad species suas p differētias vsqꝫ ad idiuidua. Rursus ecōuerso resoluēdo venit vsqꝫ ad ens primū atqꝫ purissimū/ cōstituēdo agalma pulcerrimū/ atqꝫ prefulgidā aīe margaritam. ¶ Ens vniuoce dictū d deo ꝛ creatura sm rōem positiuā incōplexā et prime intentōnis formaliter/ est subiectū metaphisice/ sicut ens dictū sm ratōnē positiuā scde intentōis formaliter ē subiectū logice ꝛ grāmatice/ q̄uis vtrobiqꝫ tractet de oīni ente tā pme q̄ scde intentōis materialiter. Et hec est origo oīs philosophice disciplinę. ¶ Theologia duplex resultat ex ente simpliciter qd est deus. Una natural' de deo que subalternat metaphisice ex q̄ supponit demonstratū deuꝫ esse. Altera supnaturalis que pt aliquo modo dici subalternari theologie beatoꝝ. Uel est ipamet theologia ī beatis tanq̄ pciosa margarita. que venditis omnibꝫ emi debꝫ. ¶ Theologia beatorum naturalis pciosior est margarita q̄ alia quelibꝫ scientia specialis. qꝛ tractat de ente primo simpliciter/ tā sm rem q̄ sm ratione sepato/ nō metaphisica aut phisica vel moralis aut ratōnalis philosophia/ q̄ sunt de entibꝫ vl nō abstractis vl tm p ratione abstractis. ¶ Theologia supnatural' fideliū viatoruꝫ pciosior est margarita q̄ aliqua quecūqꝫ natural' scientia vt merito dici debeat venditis omnibꝫ. hoc est curis alijs derelictis/ comparari. Est insup vna vnitate prime veritatis cui semp innititur

in credendis. vt ꝙ omne reuelatū a deo est verum. ¶ Theologia supnaturalis fidelium viatoꝝ consistit pncipaliter ꝛ fundatur in vna et triplici margarita ꝟtutis theologice/que dicit̄ fides/spes et charitas. Sꝫ ꝗ ad intelligentiā ꝓparat̄ multis modis/ vt ꝑ abnegatōem oīm quasi ꝑ vmbrā atqꝫ caliginē. Rursus ꝑ assimilatōēꝫ symbolicam Rursus ꝑ viā causalitatis. Rursus ꝑ appropriatōem et supeminentiā. Tandē per mysticā analogiā affectu mentis in deum totaliter trāsformato ¶ Una ꝑciosa margarita cuiꝰ nomē est purū vsqꝫquaqꝫ ꝑfectū relucet et inuenit̄ in oībꝫ creaturis tāqꝫ in vestigiis signātibꝫ potētiā. sapiam ꝛ bonitatē ipiꝰ. Sed ꝑcipue refulget in creaturis rationalibus tanqꝫ in imaginibꝫ/que sunt diuine essentie vel nature. nedū repsentatiue. sed participes ꝛ capaces. Un̄ recte patet imaginis atqꝫ vestigij distinctio ¶ Una ꝑciosa margarita diuini nominis qd̄ est ens simpliciter ꝑfectū/ dū sola refulget in puro corde viatoris/ tūc deforme cōspicitur (teste Greg.) quicquid pulcꝝ offert̄ ex creaturis ¶ Preciosa hec margarita q̄ deꝰ est/sic vna est vt distinctio essentialis nulla sit penitꝰ in eo. imo nec distinctio formalis ad intra nec extra naturā rei. nisi tm̄modo distinctio ꝑsonalis relatiua. que large pōt dici realis. q̄lis n̄ inuenit̄ in aliq̄ creatura. ¶ Una hec ꝑciosa margarita distinctionē admittit q̄rundā nominū/ que ꝯsurgit ex operatōne intellectus ꝑ cōparatōem ad diuersas res seu respectꝰ. ꝛ ex modis q̄s fabricat cognoscēdo creaturas/vel ex sola distinctōe rationis/ dū sibi cōparat̄ ipe deus/in q̄ nō formaliter ſꝫ supeminēter est oīs ꝑfectio eadem penitꝰ ꝛ vnica simplex ꝛ illumiata aliter q̄ꝫ in creatura. Exemplū tn̄ habet̄ aptissimū de cētro spere cuiusdā ignee/ qd̄ stās penitꝰ indiuisibile lineas termīat infinitas Unde pōt intellectꝰ varios formare cōceptus dū scit tales ꝯparare respectꝰ ¶ Una hec ꝑciosa margarita distinctōem nō admittit essentialē vl' formalē, aut aliquā nō idētitatem inter intellectū diuinū et humanum. nec inter ꝑsonas ꝛ essentiam. nec inter ꝓprietates ꝛ attributa. Sed deus vno [illegible] ꝑfectissimo ꝛ vnico actu illumiato supeminenter est intellectꝰ et volūtas/essentia et persona [illegible] sapientia/iusticia/misericordia/ꝛ quicquid de deo dici pōt. nō habita vel inclusa ad res extra se collatōne vl' respectu. Uoluit h̄ pluries inculcare Dionysiꝰ dicens deū supuitam. superbonitatē. supens. ¶ Una hec preciosa margarita distinctionē admittit diuinaꝝ reuelationū ad inuicē/ que ex modo se habendi facit vt cōtradictoria verificent̄ de essentia ꝛ de ꝑsona. ꝙ essentia nō refert̄ ꝛ tamen ꝑsona refertur. quia videlicꝫ essentia nō est per se pmo mō ꝛ cōuertibiliter idem cū ꝑsona. non ꝙ aliq̄ nō idētitas vel distinctio sit int̄ ēntiā et patrē. ſꝫ bn̄ inter pr̄em ꝛ filiū. nec in creaturis simile repert̄. quia nullā possibile est esse simplicit̄ vnam illimitatā et vsqꝫquaqꝫ ꝑfectā. ¶ Uigor huiꝰ preciose margarite que deꝰ est/ ꝓducit libere cōtingēter tanqꝫ ad extra radios aliqꝰ ꝛ fulgores. Et nullo mō necessitate finis vel agētis. alioquin nō esset ens vsqꝫquaqꝫ ꝛ vniuoce perfectū si reqreret ad esse summe [illegible] creature. [illegible] necessitate ageret ad extra nihil posset euenire ꝯtingenter/ꝛ cessaret oīs religio. Jmmo ꝛ quodlibet ens esset infinitū cū fieret naturaliter a potētia infinita. Hoc est stultū dei quod sapientius est hoībꝫ nolentibꝫ intelligere deum nō agere quōlibet ex arbitrij libertate sed necessitate naturali. Unde obscuratū factū est insipiēs cor coꝝ. vt dicerent mundū eternū. cū ceteris erroribꝫ et blasphemijs infinitis. ¶ Uigor huiꝰ preciose margarite/candor ꝛ decor/animos cōtemplantiū ipaꝝ sub nomīe entis purissimi rapiunt ad agendū res mirabiles/ꝛ ad cognoscendū res supnaturales/ꝛ ad diligendꝫ res spirituales cognitas ī enigmate. ¶ Uigor huiꝰ margarite candor et decor mouet ꝛ [illegible] anios cōtemplantiū circulo q̄dam intelligibili miris modis. vbi coincidūt tres cause. que sunt efficiēs et forma [illegible] quidē intrinseca cōstituens/sed exēplaris. ꝛ ipe finis q̄ mouet/nō vt forma cognoscēns sed vt est res talis in seipa/quia ipe mouet vt res appetitū nō vt ē cognitio. ¶ Uigor huiꝰ margarite cādor ꝛ decor possunt allicere ꝛ afficere priꝰ animos cōtēplantiū ad dilectōem q̄ꝫ ad intellectualē cognitōeꝫ sed nō sine miraculo spūssancti se per charitatē mirabiliter diffundentis/et mentis apicē singulariter inflāmantis. quia ſm cursum naturalis vie intellectus nō intelligit nō inspecto fantasmate/ nec voluntas aliquid vult/obiecto nō sibi ꝓus ꝑ intellectū ꝑsentato. nisi loq̄mur de volitōe tm̄modo

naturali. ¶ Preciosior est margarita cognitōis entis puri q̄ꝫ altera cognitio de deo q̄ possꝫ naturalit̄ adipisci. imo ⁊ certior ē q̄ꝫ altera q̄uis noticia de q̄dditate substantiarū visibiliū vel inuisibiliū naturalit̄ ī hac vita/ de q̄bꝫ hic intuitiue nihil scim⁹ ⁊ de accidentib⁹ paucissima. in q̄bꝫ aliq̄n̄ fallacia nō cōtigat. ¶ Preciositas et certitudo margarite nō repugnat cognitiōi fidei de diuinis neq̄ꝫ meritū diminuit. Sp enī minor ⁊ obscurior remanet cognitio vie/ q̄ꝫ sit illa quā speram⁹ ī patria recepturos. ¶ Preciositas hui⁹ margarite nō obinde minuit̄ q̄ ad praxim deducit̄ diuīe dilectōis ⁊ cult⁹ ⁊ laudis. imo finis ei⁹ ē hmōi praxis. Apostolo teste ⁊ xp̄o reuelāte. q̄ finis legis est charitas/ que colere facit deū ex tota mēte sine obliuiōe. ex toto corde. i. intellectu sine errore. ex tota aīa. i. volūtate sine ꝯdictōne. et ex tota ꝟtute sine defectōe. ¶ Et hec ē felicitas īitialis hui⁹ vie/ p q̄ si dederit hō omnē substantiā suā/ q̄si nihil despiciet eā. ¶ Preciositas hui⁹ margarite nō format̄ ī nobis de lege cōmūi si nō ab inferioribus sensibꝫ ascēdam⁹ ad intelligentiā q̄ est proprius loc⁹ ⁊ matrix ei⁹. q̄uis radicale seminariū descēdat a rore celestis influētie ī ꝑma creatōe rōnal' aīe. Sec⁹ de margarita fidei vel patrie gl'iose q̄ supnaturaliter inuenit̄/ atq̄ꝫ grās īfusa format̄. ¶ Emit̄ hec ꝑciosa margarita tanto ꝑcio q̄ntū habꝫ hō/ si ꝑius illā tota sollicitudie q̄sierit in aq̄s ⁊ littoribus magni maris naturaliū studiorꝫ p fossiōem et depuratōem vehemētē/ ⁊ assiduā ꝯfricationē sanctarꝫ meditatōnūꝫ. ¶ Emit̄ hec margarita si ꝑius abeat hō se relinq̄ns ⁊ vniuersa q̄ habet vendens. ⁊ ꝑ̄ eum hoīes exteriorē ⁊ humanā ꝯuersatōez. Et si redeat hō interior cōuersus ad cor sue mentis vbi [illegible] et au geat/ trāsformat⁹ de claritate in claritatē vsq̄ꝫ ad ꝑfectōem habēdā in celis. ¶ Emit̄ hec margarita tāq̄ꝫ sufficiēs possessio cordis/ q̄ p eam ⁊ ī ea possidet̄. nō terra solū. non celū solū. sꝫ dn̄s terre ⁊ celi celorꝫ. Qui si nō sufficit tibi. nimis auar⁹ es. imo iam nihil es. ¶ Emit̄ hec margarita ꝯuenient⁹ in solitudie/ cōseruat̄ illic insup su⁹ candor optius q̄ꝫ in vrbiū terra fuligine. Hec dū ꝯfricata fuerit manibꝫ assidue meditatōis calescit ⁊ scintillat/ ⁊ deuotōnis igne inflāmata refulget. ¶ Qua sup metaphora placet [illegible] que sequuntur.

¶ Scintilla est modica pars ab igne vl' ignita re decisa volitās ⁊ emicās. ¶ Scintilla se habet ad fauillā vt res viuens ad corpus extinctū. ⁊ sicut ad materiam forma. ¶ Sicut ignis trāssumit̄ ad significādū deū. sic oīs creatura scintilla q̄dā dei symbolice dici pt. ¶ Sicut ignis trāssumptiue dr lex ignita dei. sic oīs ꝑticula legis dei q̄ [illegible] ¶ [illegible] simū qd ī oīnī creatura ꝑsertim cognoscibili vel cognoscitiua reperitur scintilla dici pōt. Unde supior ps aīe rōnalis sinderisis appellat̄. ¶ Rei cuiuslibet sua scītilla magnas in suo genere vires hꝫ. Sicut ex igne scintillula decisa magnā siluā incendit. ⁊ scintillātes spūs aīales magnos inter⁹ ⁊ exteri⁹ effect⁹ ostēdunt. maxime p oclos. ¶ Dū scintilla rōis vel intellect⁹ extincta est cū igne suo cognitiuo/ cōsequens est vt nihil scintillare videat̄. ¶ Iuxta q̄litatem scintille cognitōis lucentis ⁊ ardentis scintillatōes rerū cognoscibiliū ⁊ amabiliū suscipiuntur vident̄ et amant̄. ¶ Scintillatōes cognitionis ⁊ amoris lucētes. s. ⁊ ardentes frustra fiūt habētibꝫ extinctas penit⁹ scintillas apꝑhēsiuas ⁊ affectiuas. iuxta illud. Frustra fiūt verba surdo. sic de coloribꝫ ceco. sic de amoribꝫ nō amatiuo. ¶ Scintillatōes que videri vl' sentiri in sua puritate nō pūt ab oculis et tactu debilibꝫ/ debēt sub quodāꝫ moderamie cuiusdā interpositōnis p obumbratōnem vel distantiā ꝑsentari vel sensui ostendi. ¶ Scintillatōnes verborꝫ dei quantūcūq̄ꝫ lucentes vl' ardentes mox extinguunt̄ dū ad cōgelatos et extinctos mētes puenerint/ nisi spūssanctus afflet su[illegible] amoris et uiuaces nō profert nec recipit frigidū de se pectus. sed dn̄s est q̄ dat voci sue votē virtutis. alioq̄n totū fauilla est ⁊ cinis extinctus. Sec⁹ vbi ꝑciose margarite candor p inflāmatōem rutilat charitate. Cui⁹ lampades sunt lampades ignis ⁊ flāmarum/ quā aque multe nō poterūt extinguere. nec ex cōsequenti margarite nr̄e succēse claritatē penitus offuscabūt. instar lapidis cuiusdam qui semel accensus nequit extingui. [illegible] qui [illegible] inflāmatum est cor meū/ et renes mei commutati sunt. Sequitur. Defecit caro mea ⁊ cor meū. de⁹ cordis mei et pars mea de⁹ in eternū. O certe pars optima. o. vna illa quā petijt ⁊ q̄siuit a domino rex propheta

Porro hoc vnũ est necessariũ. hac vna preciosa margarita quã nobil' virguncula pastoralis inter nutricis oues inuenit. quã ꝓpo sanguĩe tinxit ⁊ ꝯparauit noĩe margareta. cui⁹ hodie celebritas agit ĩ edicula seu capella. qua tã q̃ loco celle et solitudĩs vtitur exiguitas mea. sicut nycticorax cecutiẽs ĩ domicilio. vl' sicut passer solitari⁹ in tecto. Pro cui⁹ ꝑgis rememoratõe notare fuit animi⁹ paucul as cursim ꝯsideratões / ñ ap…endas oĩb⁹. ⁊ h̃ sub metaphora margarite tibi pater ⁊ frater q̃ margaritũ in deo christianissimi regis frãcie / vt puta ꝯfessor ei⁹ rutilas ꝓciosũ. Bñ vale. Scriptũ lugduni. …

Finit

Tractatus eiusdẽ

de oculo.

Q G

Auisi sunt discipuli viso domino. q̃b⁹ ante dixerat. Beati oculi q̃ vident q̃ vos videtis. Et nos de oclo multiplici quo viderũt eũ disseram⁹ aliq̃s ꝓpositões seu ꝯsideratões sub nũero q̃dragenario sue ascẽsiõis tpi cõsecrato. q̃s poterit ꝓlixi⁹ elucidare cõmentũ. Et p̃mo de oculo in seipo. postmodũ d̃ ipi⁹ obiecto. tandẽ de actu suo ⁊c̃.

¶Ocul⁹ generaliter accept⁹ est vis ꝑcepti ua rei ꝑ suã vel alteri⁹ illumĩatõẽ. q2 sic oẽ ꝙ manifestat' lumẽ est s̃m apostolũ. sic oẽ ꝙ manifestatiõem ꝑcipit ocul⁹ dici põt. …ed generaliter fit trib⁹ modis. intelle… …et rationaliter ⁊ sensualiter …us intellectual' est vis ꝑceptiua et …stractiua rez a motu ⁊ materia. h̃ est ab … ⁊ nũc. ⁊ a motu ⁊ ꝯtinuo sine ꝯplexione …l discursũ. Qui triplex est. diuin⁹ angeli…us et hũan⁹. Diuin⁹ est ille q̃ respexit d⁹ h…militatẽ ancille sue. de quo sapiens. Oculi domini lucidiores sup solem.

¶Ocul⁹ sensualis est vis ꝑceptiua rez per ꝓ…pam vl' alien… … … … … est cũ h̃ et nũc / vel nõ sine illis. Et hic triplex est. exterior ꝓprius extensus ad quinq̃ sensus. Interior ꝯmunis vl' imaginatiu⁹ in inferiori pte cerebri. sup̲ior fantastic⁹ vel estimatiuus vel cogitatiuus / q̃ rõnal' vel ratiocinatiu⁹ in hoĩe dici pt̃ in media cellula / ⁊ memoratiu⁹ in postrema.

¶Ocul⁹ carnis exterior ꝓpe dictus ꝑficit' ex rebus q̃ sunt lux et lumẽ / color ⁊ species eius / necnõ ꝯuersio aĩe cognitiue sup̲ spẽs lucis et coloris. ⁊ ita ꝓportionabilit' de q̃tuor aliis sensib⁹ diceretur.

¶Ocul⁹ carnis exterior dicit' intuitiue vel obiectaliter videre seu ꝑcipe rem aliquam dũ res illa mouet ĩ obiectali p̃sentia ꝑ ꝓpriam spẽz ⁊ ĩmediatã. etiã dum perijt res obiecta nec fall' hic ocul⁹ sed sup̲ior iudicat rem p̃sentẽ dũ sola species ei⁹ adest.

¶Ocul⁹ carnis iterior est vis ꝑceptiua rerũ ꝑ ꝓpriam spẽz sed mediatã. id ẽ a sensib⁹ exterioriб⁹ ĩmediate deriuatã. aut dum accipit rez silitudines tanq̃ veras res q̃ru sunt species. ⁊ fallit' mille modis tã somnians q̃ vigilans dũ furit ⁊ reuertisat.

¶Ocul⁹ carnis sup̲ior est vis ꝑceptiua rerũ ꝑ cõpositiõem ⁊ diuisiõem spẽz et intentionũ ab eis deriuataz a sensib⁹ ꝓpriis ⁊ ꝯmunib⁹ ꝑ abstractiõez insup̲ ⁊ discursũ. R

¶Ocul⁹ diuin⁹ est vis ꝑceptiua oĩm sine specie extranea. sine cõpositiõe vl' diuisiõe. sine q̃cunq̃ discursu. sine quacũq̃ distincti one reali vel ex pte rei / diuis relatõib⁹ exceptis. et ita distinctões ideaz fundant' sup̲ reb⁹ ad extra obiectaliter acceptis ꝑ opationem intellectus.

¶Oculus angelic⁹ ẽ vis ꝑceptiua sine actu distincto a substãtia sua / ꝑ species rez vel inatas vl' acq̃sitas / tam sine discursu q̃ cũ discursu tã incõplexe q̃ cõplexe. Necnon vniuersalr̃ et distincte. ⁊ h̃ ꝑ species tã iditas a deo q̃ a reb⁹ vt videt' acceptas / q̃ aliter q̃ ꝑ sensum. Aliogn difficile est saluare punitões demonũ ⁊ sepataz aĩaz / cognitiones insup̲ singulares angeloz. necnõ locutões inter se et nobiscũ.

¶Oculus intellectual' human⁹ est vis ꝑceptiua rez ꝑ modũ intelligibil' oculi angelici / sed vigore lõge dissimili ꝑ statu vie aut sepatõis eius a corpe. siue causent' spẽs ab influxu diuino / siue recipiant' a reb⁹ ꝑ intellectũ irradiantẽ sic ꝑ eas / put h̃ intellectus noster irradiat sup̲ fantasmata. et oculus catti sup̲ colores.

¶Oculus intellectual' human⁹ extinctus fuit s̃m Hugonẽ sicut oculus carnis infectus / ⁊ ocul⁹ rationis contenebrat⁹ adam peccãte. dum ꝯparatus est iumentis insipiẽtib⁹ et similis factus est illis. Hec repari pt̃ pfecte ocul⁹ iste triplex sine ṽbo incarnato / quod est lux vera illumĩãs oẽm hominem venientẽ in hunc mũdũ. et fide purificans corda nostra.

¶Ocul⁹ amoris tot modis dicit̃ q̃ ad po-
tentiã affectiuã vł appetitiuã seu volitiuã
q̃t modis dicit̃ ocul⁹ apphẽsiu⁹ vł aialis
vel intellectiuus. Et ita sunt ocli duo spõ
se ⁊ sponsi i cãticis. cognitõis sic ⁊ amoris
q̃bꝫ penetrat afficit ⁊ vulnerat ad amorez.

S [illegible] oculi [illegible]
o [illegible]
sine visio sit naturał ⁊ apphẽsiua/
siue sit affectualis et appetitiua.

¶Obiectũ ocli diui ẽ ei⁹ ẽẽntia i sui purita
te r̃cepta/siue visio sit ẽẽntiał siue psonał ⁊c̃
¶Obiectũ ocli angelici attingibile p natu
rã ẽ ens creatũ/⁊ p grãe lumẽ ẽ cũ h̃ ens in-
¶Obiectũ oculi hũani itellectiu- (creatũ
aliis dũ sepat⁹ ẽ a corpe pporcionat̃ sibi tã
q̃ ocło angelico. ꝫ lõge inferiori mõ /⁊ nõ
nisi p dispensatõem vł grãm vł gliaz. Et
ita nõ frustra collocata est aĩa rõnał i cor
pe/sed vt inueniret seipam /et pfecti⁹ deuz
[illegible]
¶Obiectũ oculi intellectuał dũ est in cor-
pore nõ est de lege ꝯmuni/nisi fantasma in
corpe/aut saltem fantasmate ⁊ p fantasma
¶Obiectũ oculi intellectuał humani duz
est in corpe/freq̃nter hꝫ fieri p grãz sine cõ
cursu fantasmatis. vt i raptu vł reuelatõe
vel supmẽtali affectu. aut forte naturaliter
sed in trãsitu solo. instar fulguris coruscãtis
¶Obiectũ oculi carnis exterioris est sensi
bile pprũ cuiuslibet sensus exterioris /q̃s-
uis generali⁹ capiẽdo lux q̃dã sit obiectuz
ocl[illegible]rioris. vñ visio dr̃ de q̃libꝫ sensatõe.
vt [illegible] ẽ h̃ sonat aut redolet. oĩs ei ma-
nifestatio lux q̃dã est. ⁊ ei⁹ pceptio visio di
¶Obiectũ carnał oculi exterioris pt (ci pe
pcipi q̃nq̃ se absente p speciẽ in sensu retẽ-
tam. ⁊ sine sua specie naturaliter nõ sentit̃.
Nec pprie dicẽdũ est obiectũ intuitiue sen
tiri se absente/q̃uis ita reputet̃.
¶Obiectũ carnalis oculi iterioris q̃ ꝯma
nis dicit̃ est sensatio cuiuslibet sensus exte
rioris cũ sensibilibꝫ ꝯmũibꝫ/q̃ sunt nume-
rus/q̃ntitas/figura/motus et quies
¶Obiectũ carnał oculi supioris q̃ cogita-
tiu⁹ vel estimatiu⁹ dr̃/vel rõcinatiu⁹ i hoi
bus/ẽ fantasma vł imago/vł forma vł spe
cies ab imaginatõe ꝯiũcta sensui cõi rece-
pta vł ispecta/aut a mẽoria q̃ posterior est
¶Obiectũ carnał oculi supio- (refutata
rio nõ est simpliciter ab vna recepibił spe-
cie susceptũ sed per varias cõbinatõnes et
deductõnes et abstractõnes ⁊ diuisiões et
resolutõnes constitutũ.
¶Obiectũ tã mẽtał q̃ carnał oclĩ sic se ri
det̃ habere/q̃ ocul⁹ pfectior ⁊ sanior ipm p
cipe pt nobiliori mõ q̃ impfectior. q̃ mo-
dus pfectõis iuxta pdicta diuersus ẽ ⁊ mł
tiplex. Ac p inde pt cogscere intellect⁹ emi
nẽter oĩa q̃ sensus vidẽdo/audiẽdo /olfaci
endo/gustãdo/ꝯtrectãdo suo mõ. q̃ nobi-
lior ẽ purior. pulcrior. atq̃ suauior q̃ i sen
su. sicut sensus cõmunis nõ cognoscit que
pprius omnis ⁊c̃.

Visio dei mentał habet̃ triplex. q̃ T
v q̃dam ẽ faciał ⁊ intuitiua. q̃dã spe
culanis ⁊ abstractiua/q̃dã nubila
rie ⁊ enigmatica. Cõformit̃ ad triplicẽ co
gnitõem. meridianã/matutinã ⁊ vespertinã
Prima vt sol. scd̃a vt luna. tercia vt auro-
ra [illegible] q̃rta quã possum⁹ anagogicam
seu mysticã noiare. q̃ ꝯsistit in amoris vita
¶Visio dei faciał ⁊ intuitiua (si pceptõe
nõ habet̃ a creatura angelica vł hũana p
naturã ⁊ p ꝯnaturã illumĩatõnez. Si vo sit
aliq̃ que mediat inter intuitiuã ⁊ abstracti
uã noticiã. que s. p̃sente obiecto sit intuiti-
ua et absente sit abstractiua/nõ est a proba
bilitate alienũ.
¶Visio dei facialis posita ẽ p doctores tri
plicit̃ fieri. Uno mõ q̃ de⁹ esset ipa forma
hᵉ visio creature. Alio mõ q̃ essꝫ obiectuz
sine alia media specie. ꝫ non visio. Tercio
mõ q̃ essꝫ obiectũ imediatũ. ⁊ tñ mediãte
specie videret̃ cũ lumĩe glĩe potẽtiã deuã.
¶V[illegible]
ad tpus vel ad ppetuũ. et inter positõnes
de modo visionis hui⁹ secũda prius enu-
merata pbabilitatem magis habet
¶Visio dĩ specłaris ⁊ sincera q̃ dr̃ abstracti
ua ñ intuitiua vł imediata habita ẽ ab an-
geł et hoib̃ p statu nature p̃mitus institu-
tean̄ collatõꝫ glĩe ꝫ diuersimode i vtrisq̃.
¶Visio dei specularis ⁊ sincera cõcessa est
hoib̃ mundis corde p lumen grãe speciał/
dũ cognoscit̃ de⁹ sine motu ⁊ ꝯtinuo. id ẽ
absolute sine hic ⁊ nũc/⁊ aliq̃ fantasmate.
sed in cõceptu pprio dei et absoluto.
¶Visio dei specularis et sincera nõ acq̃rit̃
ab hoib̃ mõ naturali/nisi p̃uijs creaturaꝫ
visiõib̃ multis cũ abstractõib̃ /resolutõi
b⁹ multipliciter factis cũ studio vehemẽ-
ti/imo talem posse haberi naturalit̃ p sta-
tu p̃senti negant. sicut nec lux pura videri
potest nisi in corpe terminato.
¶Visio dei specularis ⁊ sincera /lõge facili⁹ U

acq̄rit̄ ꝑ fidē spem ꝛ charitatē cum vita cō formi purificate mentis oculus/ꝙ̄ per so las phisicas disciplinas acquirit̄/ꝛ pꝰ ra ptū q̄lis esse potuit visio pauli refera sup actū q̄ intuitiue vidit deū. Et s pauli etiā m[illegible] etiā dū h vi[illegible] nō videt̄ [illegible] [illegible] abnegata [illegible] quā a dio [illegible] Damasc[illegible]
¶ Uisio dei specular[illegible] [illegible] dū vinci [illegible] nō habet̄ [illegible] [illegible] resolutiue ad exēplar ꝑmū/qd est deꝰ. imo nec aliqua veritas alit̄ cognoscit̄ infallibilit̄ ꝛ ꝯstant̄ s̄m intentōem Augustini i multis locis.
¶ U[illegible] dei specular̄ ꝛ sincera nō habet̄ h̄ i via ꝑmanēter ꝛ fixe. q2 vix hora dimidia fit in celo mētis silentiū dū incursu tot fā tasmatū turbat̄ cordis sabbatū. ꝛ ꝯfusa sunt h̄ oīa spes metꝰ meror gaudiū
¶ Uisio dei nubilar̄ et enigmatica ꝑcomi tat̄ quālibet aliā cuiuscūq3 rei visiōem. sic colorꝫ visiōi comes est visio lucis seu lumi nis. ita nihil videre possumꝰ nisi ꝑ irradia tōem diuini lumis directe vel obliq̄/abso lute vel cōfuse se monstrantis
¶ Uisio dei nubilar̄ ꝛ enigmatica hr̄ certis sime ꝛ securissime ꝑ fidē mediatorꝫ dī ꝛ ho minū potiꝰ ꝙ̄ ꝑ phicale studiū. hr̄ etiā ꝑ vi am abnegatōis mō q̄ tradit̄ a dioñ. quem ob h̄ vocat tenebras atq3 caliginē/q2 fit ꝑ priuatōem sicut tenebra ꝑuatōez lucꝫ dicit
¶ Uisio dei q̄ noīari ꝑt anagogica ꝑ amo ris oculū/faciliꝰ obtinet̄ in via ꝙ̄ visio spe cularis sincera. quā nec opꝫ ꝑcessisse nec comitē esse in mysticā visiōe/sicut nec intu itiuā visionē. sicut canis cecꝰ odorat p̄dāꝫ
¶ Uisio dei anagogica habet̄ ꝑ the[illegible] [illegible] ologiā mysticā docentē ignotis ignote cō iungi sub diuina caligine/ꝙ̄uis sine corpe a fantasmate. dū amor intrat vbi cognitio foris stat/sufficit oculo amoris ꝙ oculꝰ co gnitōis monstrauerit ei dilectū suū etiam sub enigmate fidei seu ꝯfuse. q̄ posuit tene bras latibulū suū/ꝙ subintrās amor dic Et nox illuminatio mea i delicijs meis.
¶ U[illegible] dei qual[illegible] nō su[illegible] [illegible] bus ad glorie consecutōem. sed necessaria magis est diuinorꝫ impletio mandatorꝫ. q̄ enim dicit se nosse deū et mandata eiꝰ non custodit/mendax est. qui autē sic fecerit et docuerit hoīes/hic magnus vocabit̄ i re gno celorū. vbi visio ꝛ tota merces ꝛ gau dium plenū.

Finis

Tractatus eiusdē

de remedijs ꝯ pusillanimitatē/scrupulosi tatē/deceptorias inimici ꝯsolatōes/ꝛ sub tiles eiꝰ temptatōes. q̄ nōnullis videt̄ gal lice ab ipo ꝑmū ꝯscripꝰ/ꝛ ab alio i latinū trāslatus.

q
Ui pusillanimis ē ꝛ pauidꝰ caueresibi dꝫ a nimio timore Si eī cor suū ꝛ naturalia se q̄tur/ad desꝑatōem vel nimi am mentis deiectōem ꝑueni et. Timor est vtilis duris ꝛ dissolutis ac re missis. q2 timor terret ꝛ custodit. Timora tis ꝟo atꝫ pauidis si accedat timor ad pec catū eos adducet. Uñ ꝯuertere se debent magis ad ꝯsolatoria ꝛ dulcia ꝙ̄ ad contra ria. Cōtrarijs enī ꝯria curant̄/frigidis ca lida tꝑant̄/ꝛ calida frigidis. Stultꝰ vero esset q̄ calorē calori ꝛ frigꝰ frigori adijceret Ortus irrigat̄ siccitatis tpe/sed satis ꝯplu tus nō ampliꝰ irrigat̄. Qui ꝟo scit excole re ortū suū iperitꝰ est si nesciat excolere ani mā suā. Anima enī plꝰ ꝙ̄ ortꝰ. imo plꝰ eti am ꝙ̄ corpꝰ Unde ꝑ regula generali habē dū est vt in q̄[illegible] [illegible] de q̄ impu[illegible] mur sp ꝯria obijciamꝰ Sic enī ꝯq̄sti sunt demōes de q̄dā monacho ꝙ ipos ꝯfunde ret. q2 cū ipi eum vellēt extollere/ipe se dep mebat. ꝛ cū eū in desꝑatōem niterent̄ ipel lere. ipe ad spē se erigebat. ¶ Aliq̄ ꝑ cordis pusillanimitatē putāt se desꝑare cū nō de sperāt. sentiūt enī motꝰ desꝑatiōis ꝑ pusil lanimitatē cordis. ꝛ hūc sensum putāt cō sensum. Sed q̄ntūcūq3 sentiāt/etiā si qua si opiantur hac tēptatiōe. ꝙ̄diu ratio ꝯtra dicit nec cōsentit. hi tales charitatē nō amit tūt Ignis q̄ in die ardet/i nocte opiri solꝫ cinerib[illegible] a q̄bꝫ ita extinguit̄ vt tñ mane al terꝰ [illegible] inue[illegible] q̄ [illegible] dū q̄rit̄/licꝫ lateat/nihilominꝰ tñ ibidē in uenit̄. ꝛ de eadē modica scintilla tam vehe mēs ignis repat̄ sicut priꝰ. Ita de scintilla charitatis q̄ q̄ntūcunq3 opiat̄ tēptatōibꝫ/ si interius hec maneat in ipa vt adhereat do ꝛ nullatenꝰ ꝯsentire velit alicui mortali pec cato/viuꝰ remanet secure ipe ignis chari tatis/q̄ postea tā magnꝰ erit vt pus. ¶ Exē plū aliud nō dissonū a ꝑposito de pugilei duello/q̄ q̄ntūcūq3 deijciat̄ et ꝑcutiat̄ non reputat̄ victus nisi ꝯsentiat dicēdo. Red do me victū. Sic nec spūs hoīs vincit̄ a diabolo nisi cōsensus volūtatis adueīat.

Clamandūq3 ē in hmōi temptatōnū ɔfli
ctu. Dn̄e deus me⁹ fac mihi ſm iudiciū et
affectū rōis/ ⁊ nō ſm illō qd̄ in ſensualita/
te versat̄. Sil' dico de om̄i tēptatiōe. Nō
eni iudicat̄ hō ſm sensum vl' sentimentū
carnis. ſ3 ſm sensum rōis ⁊ voluntatē aīe.
¶ Duplex eni volūtas est in hoīe sicut du
plex lex. sicut dicit apl's. lex carnis ſc3 ⁊ lex
spūs. Vñ et idem aplus dicit se ɔcupisce
re ſm legē carnis ⁊ carnalr̄ delectari ɔtra
[illegible] qd̄ concup[illegible]
nolebat ⁊ ɔ volūtatē hoc faciebat. imo vt
magis ppe loquar nō faciebat illō/ ſ3 ma/
[illegible] dicebat [illegible] nō operor
illō sed qd̄ habitat in me petm̄. Itaq3 q̄cū
q3 tēptaris carnali ɔcupiscētia. desꝑatiōe.
ira. rācore. inuidia. aut alio q̄cunq3 pctō. q̄3
diu ratio tua nō vult hmōi/ sed vt ꝑt reluc
tatur et libenter exonerari vellet ab impu
gnatōe tā pestifera/ nō tu agis illō sed ma
gis videris pati. vñ nec iudicaberi ſm hu
iusmodi pcti sensum/ sed ſm ratōnis ⁊ vo
luntatis ɔsensū. Si ille aduenerit iudicā/
dū te scias. ¶ Et q̄d mirū si duplex ī hoīe
reperiat̄ volūtas. q3 velit vna/ altera q̄dā
modo nolit. cum ⁊ ī ipo redēptore nostro
duplicē fuisse q̄q3 voluntatē. vnā q̄ volu/
it calicē passiōis a se trāsferri. ⁊ aliā q̄ iuxta
dei patris voluntatē voluit pati/ videatur
Itaq3 vt nō te deiiciat volūtas sensualita
tis adhereat fidelr̄ deo voluntas spūs et
rōis in te. ⁊ nō timebis. ¶ Tene sup h̄ exē/
plū mlieris nequā quā nunq3 cogere ad h̄
valuit vir su⁹ vt taceret. nā cū piecta in ce
nū sine lutū et q̄si tota inde coopta ⁊ cōclu
sa inquireret a viro an nō adhuc sileret. cō/
uersa ad eū voce pcaci ꝑut poterat r̄ndit.
Non adhuc sileo. Ita ḡ et tu cū tot⁹ inuo
lut⁹ luto fueris tēptatōnū/ noli cedere ne/
q3 victū te r̄ddere. ſ3 corde ⁊ ore clama ɔtra
impugnātes te tēptatōes. ⁊ dic. Adhuc n̄
sileo/ adherēdo dn̄o deo meo. Et retinebis
innocētiā. sicut mala illa mlier retinuit su/
am [illegible] ampli⁹ ɔsolato
riū verbū. Quocūq3 pctō tēptaris ꝑ alīq̄s
acri⁹ tanto si legitime certaueris coronabe
ris a deo glorioſi⁹. Et tēptat⁹ habebis ꝑ/
miū duplex/ vbi nō temptat⁹ ꝑmiū eis ha/
bitur⁹ simplex. Et q̄nto pl⁹ sentis alicui⁹
peccati fatigationē/ tāto ampli⁹ si nō ɔsen
tias cōsequeris inde pctōrū moꝝ purgati
onē. Et q3 in hmōi ɔflictu cū q̄s temptat̄
cōtingit vt plura ɔmittant̄ venialia. Ita

etiā ecōtrario cōtingit ſm doctores ɔmu
niter vt pena illa quā sustinet in resistendo
deleat penā venialibꝫ debitā ex vna pte/ et
ex alia pte crescat meritū ꝑpter pugnā con
tra vicia ⁊ laborē ꝑ virtutibꝫ. ¶ Sicut igit̄
iuxta ꝑmissa sensus pcti seu tēptatōnū ad
peccatū homi n̄ nocet ad salutē. nec a cha/
ritate dei sepat q̄3 diu sensus nō concurrit.
Ita q̄q3 ex sil'i sensus deuotōis seu sentimē
tum spūalis dulcedīs et consolatōis/ non
assecurat hominē ipm fore in statu grē gra
tūfacientis. Nec reddit eū ꝑfectiorē ex hoc
aliīs. neq3 deuotōis gr̄a hmōi sublata/ eū/
dem reprobatū a dō iudicat/ nec etiā imꝑ
fectiorē ceterꝭ facere ꝑualet. pares q̄ppe eē
possunt in charitate corā deo ⁊ ille q̄ spūa/
li cōsolatōe ꝑfundit̄ ⁊ ille q̄ ea priuat̄. imo
si diligenter penset̄ magis ꝑiclitari pote/
rit q̄ deuotōis dulcedine fruit̄ q̄3 is cui h̄ᶜ
denegat̄. Ratio/ q3 si consolatōe hmōi fun
gens de gr̄a tali cōfidat/ et sui impfectū ex
inde ɔsiderare negligat/ sua deuotōe erit dō
poti⁹ remotior q̄3 ꝑpinquior ꝑpter suam
ꝑsumptōem ⁊ fatuā confidentiā. Arid⁹ ve
ro ⁊ spūalis dulcedīs vacuus/ attamē pro
deuotōe laborās et id quod ī se est faciens
lic3 corde q̄si frigido ⁊ spiritu tepido debi
tum suū deo soluēs cū sui ipi⁹ vilificatōe/
⁊ diuine miseratōis magnificatiōe poterit
ꝑpter sui hūiliatōem deo multo foret acce/
ptior/ et ꝑ alio in merēdi statu maior. dum
modo in [illegible]
ꝑ gratia ɔsolatōis laboret sine fictōe. Se
deat ergo necesse ē arid⁹ iuxta viā/ ⁊ mēdi/
cet a dn̄o iesu trāseunte lumē gratie. Et q̄3
uis turba malaꝝ cogitationū importune
instet vt taceat/ ipe nihilomin⁹ multo ma
gis clamet et succlamet donec lumē a do/
mino recipiat. Et si sic lumen grē a christo
humiliter mendicādo tandē recipe meruē
rit/ nō dubiū q̄n magis meritorie q̄3 si spō
te ⁊ sine laboꝝ certamie q̄si inuenissꝫ. Si
tn̄ in hūilitate ꝑseuerans cū gr̄ar̄ actiōne
recognouerit nō suis meritꝭ nec ꝑcibꝫ ari/
dis. sed mera dei ex bonitate gratiā cōsola
tōnis collatā gratis. Oratio aīe talis non
est pura sed dura. ⁊ q̄3uis nō dulcis tn̄ for/
tis. Unde ceteris paribꝫ ipa apd̄ deū tan/
tū obtinere poterit sua dura fortitudie/ q̄n
tum alteri⁹ oratio sua deuota dulcedie. ꝑ/
ut innuere videt̄ beatus Bernard⁹ sup illud
psal. Delectare in dn̄o ⁊ dabit tibi petitio/
nes cordis tui. Non est inquit hoc dicꝫ

de affectu/sed de exercitio. Ille eni bñ hec
implet q̄ delectari conat̄/et si nō pertingit
ad hoc vt delectet̄/z virib᷑ hoc agit/qḋ il/
le qui delectatōem hanc pcepit. Non ḡ in/
caute q̄s seq̄t hmōi dulcedinū sentimēta z
sensibiles in oratōib᷑ suis cōsolatiōes/nec
p̄sumat se f̄m talia a deo exaudiendū/sed
magis f̄m ratōnis sue z voluntatis iudi/
ciū/qḋ de᷒ poti᷒ pensat. maneatq̄ȝ in illis
terminis. sc3 q̄ iuxta diuinū pmissum ac/
ceptur᷒ q̄nq̄ȝ indubie erit id qḋ postulat.
vel aliud qḋ vtili᷒ diuina puidentia eidē
[illegible]
Z ne hesitatōne de dei pietate psceueret. ¶ Ad/
dendū hic videt̄ nō incōgrue q̄ nōnunq̄ȝ
simplicib᷑ deuotōi vacare q̄rentib᷑ huius/
modi spūaliū cōsolationum subtractio sit
vtilior q̄s cōcessio. maxime eis q̄ nōdū ex/
ercitatos habēt sensus ad discretōnem bo
ni et mali. nec aduertere norūt quō p̄sepe
angel᷒ tenebraȝ trāsferre se solet in angelū
lucis vt decipiat. ¶ Pro quo clari᷒ intelli/
gendo sciendū/q̄ aīa ratōnalis que essen/
tialiter indiuisibil' est/duob᷑ modis suas
exercet operatōnes. Aliquas videlicȝ sine
organis seu instrumētis corpis saltē im
mediatis. Et aliquas cū hmōi corporeis
organis. Et f̄m h̄ diuidi cōsueuit potētia
liter in partē supiorē que etiā mens vel spi
ritus dicit̄. Et in partē inferiorē q̄ sensua/
litas nominat̄. Pria autē portio aīe in tri
bus ↄsistit potētijs. sc3 intellectu seu rōe/
voluntate/z intellectuali memoria. In q̄/
bus illa sūma maiestas glīosissima trini/
tas f̄m cōmuniter loquētes creauit homi
nem ad imaginē et silitudinē suā. Secun
da vero aīe portio cōsistit in potētijs sen
sitiuis tā exteriorib᷑ q̄s interiorib᷑/et appe
titib᷑ sensitiuis. sc3 irascibili et cōcupiscibi
li. Iuxta itaq̄ȝ p̄missa notandū q̄ quilibet
spūs d̄ sui natura nisi diuinit᷒ phibeatur
cuilibet illabi pt corpori. et circa ipm siue i
ipso operari. hoc eni priuilegiū inditū ē na
[illegible] Unde le
git̄ q̄ angel᷒ bon᷒ vel mal᷒ potest opari
i nr̄is sensib᷑/z sensitiuis appetitib᷑/eo q̄
sint corporei pp̄ter organa. Unus tn̄ spi/
rit᷒ creat᷒ nō pōt illabi alteri spiritui. q̄z si
cut in corpalib᷒ impossibile est fieri pene/
tratione dimensionū iuxta phos. sic z i spi
ritualib᷑ impossibile ē fieri illapsus spūū
iuxta theologos. Et hoc est qḋ dicit Au/
gustin᷒ in de fide ad Petr. vbi inq̄t. Sin
gulis spiritib᷑ inest termin᷒ q̄ a se inuicem
distinguunt̄. z vn᷒ in alio nō est. ¶ Ex isto
seq̄tur q̄ diabol᷒ nō pōt intrare partē aīe
superiorem. sine ipius anime essentiā. [illegible]
[illegible] Et per
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
na cur sathanas tēptauit cor tuū. Dicit ei
sic. Notandū q̄ mentē hoīs iuxta substan
tiā nihil implere pōt nisi creatrix trinitas
z c. ¶ His itaq̄ȝ p̄missis bene cōsideratis/
poterit faciliter attēdi quantis piculis ex/
positi sum᷒/z q̄s diuersimode nobis illude
re pūt spirit᷒ nequā/etiam simulata specie
boni. vt finalit̄ nos decipiant incautos z
ad mala pducant. vt btūs Aug᷒ in de ci/
uitate dei i diuersis locis/et maxime. xviij
z. xxi. libris clare ostēdit. Possunt nāq̄ȝ vt
tactū est sensib᷑ nostris illudere. pūt etiam
immittere diuersa fantasmata. quib᷑ si sensu
aliter delectabilia fuerit/alliciāt et inclinēt
appetitū nostrū ad illicita. vel quib᷑ si tri/
stia fuerint appetitū nostrȝ deterrēdo a bo
[illegible]
taliter immissas impediāt totalit̄ ita vt a bo
no inchoato vel inchoādo penitus pp̄ter
sensibiles grauitates desistam᷒. Rursum q̄z
imutare possunt nostrȝ appetitū sensitiuū
p hoc q̄ aliquā facere valent imutatōē3 cir
ca ei᷒ organū. Sic nāq̄ȝ volētes deo nō p
[illegible]
causare circa renes aliasq̄ȝ corpis partes
vbi libido sedē3 tenet/aliquā vehemētē ca
lefactōem. Et volētes in aliq̄ puocare vir
tutem irascibilē. possunt deo pmittēte pcu
rare ebullitionē sanguis eius circa cor z c.
Sicq̄ȝ mirabilit̄ de fame. siti. somnolēt[illegible]
et alijs hūanis passiōibus appetit᷒ sensiti
ui intelligat̄. quaȝ omniū passionū causas
diabol᷒ nō ignorat pp̄ter nature sue subti
litatē. Licȝ nāq̄ȝ a grā ceciderit/naturalia
tamē nō amisit. Et sicut angel᷒ mal᷒ hu/ T
iusmodi causas passionū admouere in ho
mīe pōt. ita quoq̄ȝ angel᷒ bon᷒ easdē amo
uere p̄ualet/vt hominē a tēptatiōe liberet.
imo credo q̄ et angel᷒ malus eas possit do
[illegible]
homine remouere/dūmō speret p hoc ho/
minē periculosi᷒ posse decipe. atq̄ȝ ad peio
[illegible]
¶ Potest etiā spirit᷒ malignus naturā no/

strā corporeā et totā aīe portionē inferiorem/multa trāquillitate fouere. et eā delectare gaudijs. ꝛ apparēte voluptate. siue ficta et sophistica dulcedine/quibꝰ hō icautus et spūaliū fallaciaꝝ inexptus. ad tātū allici poterit. vt etiā tandē in viribꝫ anime superioribꝫ multū inde gaudeat/ꝛ magna quasi in toto hoīe ɔsolatōne pfruat᷑. ita ꝙ hō vix credere possit aliud quin a deo foret tāta suauitas. cū tamē certissime quandoq̄ʒ sit ab humani generis inimico. Qui hāc causare temptat nōnunq̄ʒ vt hominē ꝑ hoc in supbiā erigat. nōnūq̄ʒ vero vt hominem ꝑ indiscretionē ꝛ abusionē huiꝰ deceptorie cōsolatōnis in vesaniā aliaq̄ʒ ma[illegible] ¶ [illegible] endū ꝙ spiritꝰ malus nō pōt immediate tēptare hominē in pte aīe supiori/cū sibi [illegible] mediate. Quod tūc fit cuʒ intellectus seu ratio incaute cōsentit fantasmatibꝫ illis q̄ sibi illusus sensus repñsentat nō debite. scilicet abstrahēdo /dicēdo aut discurrendo. Itē potest id fieri ꝓpter vehementē passionē appetitus sensitiui. q̄ passio sepe iudiciū ratōis ꝑuertere solet. Silr̄ potest ipsa voluntas in homīe tēptari mediate. Et h̄ fit cum ratio ꝑ erroneū suū iudiciū d̄ quo tactū est/ipam voluntatē mouet. vl̄ cū caro fortiter tēptata q̄ semꝑ tm̄ cōcupiscit aduersus spiritū/ipam volūtatē tādiu stimulat q̄usq̄ʒ eā sibi īclinat. Sic eī ꝑm sctm̄ iacobū/vnusq̄sq̄ʒ temptat᷑ a ɔcupiscētia sua [illegible] ¶ [illegible] excessum/nō tamē inutilr̄ vt apparet ad ꝓpositū dicta sint/ꝓ detegendo fallacias ꝛ ꝑicula que inexptis cōtingere possent circa spūales dulcedines in orōībus ꝛ meditatōibꝫ suis ꝑ angelū sathane trāsfigurātē se ī angelū bonū. nisi caute et discrete se habuerint in suis sentimētis ꝛ sensu ꝑceptibilibus ɔsolatōībus. ¶ Ex ꝑmissis etiā faci-

D [illegible] pitibꝫ suis debilitati. aut al's in naturalibꝫ suis lesi. et indisposita seu ex ɔplexiōis malicia ad aliqua vicia fortiter et specialr̄ ꝑ ceteris inclinati. q̄ cōmunr̄ passionati dicunt᷑/possunt citiꝰ faciliꝰ et multiplicīꝰ. q̄ʒ alij bene dispositi ꝛ bñ ɔplexionati. seu bene educati ab īīmico illudi. vexari. decipi ꝛ ꝑiclitari. ꝓpter organoꝝ suoꝝ indispositionē/deo ꝑmittēte. Quibꝫ cōsulendū est vt ɔtra inuisibil' hostis insidias deū ꝛ sanctos sepe inuocēt/ꝓpriū sensum nō sequāt. alios cōsulant/et coꝝ cōsilijs acq̄escant. nimietate exercitioꝝ tā corꝑaliū q̄ʒ spūaliū seipos nō grauēt. Occasiōes peccatoꝝ q̄ntū poterit fugiāt. cōtra passiōes suas viriliter laborēt/ꝛ nullo modo locū eis dent neq̄ʒ eis cedant. nā si semel itēꝝ et itēꝝ passiōibus suis cesserint/deuenient paulatim ad hoc vt cū eis resistere volent/difficulter aut minime id poterit. ex quo vsus seu cōsuetudo est q̄si altera natura. ¶ Et vt reuertamur ad h̄ vnde sermo sumpsit exordiuʒ videlicʒ ad pusillanimitatē. nō quidē amplectendā sed omīmode fugiendā. sumamꝰ de ipa exemplū ad ꝓpositū. Sit quis naturaliter timidꝰ ꝛ in naturalibꝫ q̄busdā defectuosus. huic si corā multitudine q̄piā ad agēdū īcubuerit/ poterit facillime spiritus neq̄ʒ (deo id ad ꝓbatōnem et exercitationē huiꝰ ꝑmittēte) passionē timoris in tali ad tantū intētare. cum naturaliū defectuū eiꝰ adiumēto/vt q̄si totꝰ stupefiat/ visusq̄ʒ et auditꝰ vsum q̄si ītermittat. imo ꝛ sensu tactus quasi intercepto ꝑ totū corpus spasma incurrat. ꝛ frigido quodā perfusus sudore velut amens in terrā cadat. quēadmodū experiētia ī nōnullis docuit. Cui grauissime passiōi timoris semel aut bis expti. si is de quo loquimur cesserit. ꝛ iuxta supra datuʒ ɔsiliū se viriliter ꝓpter compertā difficultatē et ꝑsumptā cōfusionem eidē nō opposuerit/deueniet ad tātaʒ indubie pusillanimitatē ꝙ vix aut nunq̄ʒ [illegible] imo videbit᷑ sibi (q̄ʒq̄ʒ fantastice ꝛ diabolo illudente) ꝙ potiꝰ vellet mortem subire q̄ʒ tali operi vbi tantā expertus est difficultatē itēꝝ intētare. ¶ Cōsonat huic exēplo nr̄o illud phisicoꝝ de nōnullis semel grauiter ꝛ q̄si vsq̄ʒ ad mortē vulneratis. q̄ vt aiūt/si sanguinē postmodū viderit/aut fortiter d̄ sanguine fantasiauerit, sincopim facillime et spasma patient᷑. ꝓpter id q̄d ꝑus experti sūt incōmodū ꝛ periculū. ¶ Sed E redeamꝰ modo ad deuotorū ꝛ ardoꝝ cō[illegible] tōes manifestādas digressi sumꝰ. Uñ notandū ꝙ ꝑut aliqualiter supius tactū est. Ardus nōnunq̄ʒ est in statu tutiori q̄ʒ deuotus hac ratōe. Sint nāq̄ʒ duo q̄ꝝ vnꝰ scʒ deuotōis dulcedine fruens maiorē habeat confidentiā. Alter scʒ eadē carēs dulcedine minorē ɔfidentiā teneat. Haud dubiū q̄n possit cōtingere ꝙ is qui plꝰ ɔfide-

periclitat facilius. et fit inferior/ quia eius cōfi/
dentiā ex ignorātia sui plus pcedit/ cum ne
sciat ad quantū teneat corā districto iudi/
ce. Alter vo minus confidens nō facile deci
piat. et fit i tutiori statu quia eius trepidatio ē
ex sui discussiōe sedula/et cognitōe pprie i
firmitatis et imperfectōis sue. Ideoqꝫ quā/
tum hic p hūilitatē timet et trepidat/ tātuz
dei ante iudiciū securior astabit. quia diiudi
cauit et discussit seipm. Ita est qñqꝫ ɔfidē
tia nō bona et timor securior deoqꝫ ppinq
or. Hinc est qꝫ qdam patrū aiebat. nullaz
peiorē passiōem fore qꝫ nimiā cōfidentiaz
tam erga deū qꝫ erga pximuz. Nā generat
cōmuniter cōtemptū et debitā negligit re
uerentiā/tam quo ad deū qꝫ quo ad proxi
mū habendā. et in vanitatē et supbiā sepis
sime terminat. ¶ Nonnunqꝫ etiā cōtingit
vt is qui conat habere delectatōes spiritu
ales expendat ob h quasi totū tēpus q tñ
[illegible]
nō tātū possz/sed ex iniūcto et sancte forsan
obedientie debito deberet agere. et tandez
cum adeptus fuerit qd quesiuit/male custo/
dit. dimittēs ilico mentē suā ad alia imp/
tinentia euagari. aut vertēs se sine necessi/
tate ad alia. quasi diceret. et si non vbo ta/
men facto. Iam qd cupiui teneo /dietam
meā modo bñ cōpleui. bene sto. securus sū.
[illegible]
lat. qꝫ id qd accepit cadit sub gra grat; da
ta [illegible]
oīa sua peccata manere sup euz. qꝫ is cui
multū donatū est/ multū etiā in iudicio re
qretur ab eo p ratōne reddenda. Et rursū
cum priorē gratiā consolatōis quasi nihi/
lipendēdo abiecerit reuertet ad deū instās
p alia accipiēda qñ sibi placuerit. quasi di
gnū sit vt deus ad eius beneplacitū sp sit pa/
ratus. donecqꝫ sibi iuste qñcunqꝫ et quod/
cunqꝫ postulauerit. Hec est illa vna psum
ptio fatua mala et piculosa ɔfidentia q nō
nullos se deuotos putātes possidet. ¶ Sz
nō sic est de illo q auxiliū diuinū tm̄ /et nō
dulcedines qrit p suis necessitatibꝫ. et ad re
sistendū temptatiōibꝫ qui qrit peccatoruz
suoz remissiōem. nō spūalem ɔsolatiōem.
qui purā querit dei misicordiā/ nō singu
larem suauitatis grām. q iuxta dñi sui bñ
placitū cū labore et dolore eidē seruit. nec
cōsolatiōes hic sed i futuro reqrit. et si qua
ɔsolatio offerat/tam cū timore et hūili grā
arum actōne suscipit. et cū recedit nō tristi

or īde neqꝫ ad seruiēdū deo segnior fit. Nā
iste salutē suam opatur cū timore. hoc quo
si cum timore. Iste in veritate. hoc in va/
[illegible]
pcijs qsi stipēdijs militat deo. alius nisi mer
cedē a deo hic recipiat cōsolatōis militare
renuit. ¶ Solet etiā pusillanimes reddere
nonnunqꝫ deuotōi intēdentes nimia scru
pulositas ɔsciētie/ que vtiqꝫ nō est bona.
vtpote cū quis de venialibꝫ et leuibꝫ pecca
tis sine qbus ista vita vix aut nullatenus
trāsigi pōt. et pene de omi actōe sua ɔtinuā
qsi sibi format cōscientiā. plus hmōi pon
derans lance iusticie qꝫ diuine misicordie.
et hoc psertim vltra dbitū. ac si sua iustici a
tm̄ et nō dei miscdia potius saluād⁹ sit. Vñ
ɔtingere pōt nisi hmōi scrupulos inordīa
tos deponat/ vt id qd prius nō erat pecca/
[illegible]
qd enī contra ɔsciētiā est/peccatū est. Nec
pōt hic talis grām pcipe q de mortali vbi
mortale nō est format sibi scrupulū ɔscien
tie. Non eī auctor gratie deus habitare vult
[illegible]
de eo scriptū sit. In pace fact⁹ est loc⁹ ei⁹.
De hoz scrupulosoz numero videntur hi
forte. q cū psalmū aut orōem dixerint nō
cū actuali intentōe sed mētis subrepta eua
gatōe (quā hūana infirmitas ex se vitare nō
potest) repetere et resumere iterū et iteꝫ non
[illegible]
reiterent id quod reiteratū est fiat ita isipi/
dum et qñqꝫ plus qꝫ illud qd prius negligen
ter et inaduertent fuit psolutū. ¶ Quibus
et associādi videnī illi q cū cōpetenter et si
nō sufficiēter ɔtriti sunt atqꝫ confessi (quia i/
possibile quo ad nos videt vt sufficienter
cōtriti sint de pctis suis) nō sunt cōtenti. sꝫ
semp scrupulū habent se nondū debite cō
fessos esse. fatigāt seipos et ɔfessores suos
cum reiteratōibꝫ ɔfessionū. psertim de le/
[illegible]
xta psalmiste vocē) trepidantes vbi nō erat
timor. ¶ Istis oībꝫ parit consultū sit/ vt
nō de sua iusticia/ sed de mera dei ɔfidant
misicordia. sicqꝫ ponderet suā negligētiā
vt pponderet dei infinitā clementiā. Me/
minerint qꝫ illius cōmunis dicti [illegible]
posse viri nō vult deus vlla requiri. Itemqꝫ
illi reiterātes oratiōes suas aduertāt qꝫ ec/
clesia nō obligat ad actualē intentionē qꝫ/
qꝫ bona sit. sed tm̄ vt ore psoluant. Non ḡ
necesse est vt reiterēt qd semel dictū /licz in

aduertenter putāt. Sed sufficit vt de sua
negligentia doleāt ꝛ ꝯfiteant̄. ꝛ qđ iniun/
ctū fuerit loco negligēter actoꝝ soluꝫ red/
dant. Hoc tñ intelligi volum⁹ de his qui
naturalr̄ aut ex infirmitate accidētalr̄ flu
xibiles nimis habent fantasias. ꝛ velūt no
lint quasi ad leuē venti flatū ad alia a ppo
sito facillime distrahunt̄. Non aūt de his
q̄ fortes sunt a natura in suis organis. sed
q̄si aīales ꝛ bestiales ex sua carnalitate et
torpore malaq̧ ꝯsuetudine ad oīa spū/
alia pigri. et ad cuncta q̄ carnis sunt pm/
pti. qui et sponte q̄si tpe ꝑsolutiōis horaꝝ
suaꝝ (quia eis nō sapiūt) assumunt sibi co
gitatōes de exteriorib⁹ in quib⁹ eoꝝ anim⁹
plus delitiat̄. aut tāta somnolētia ex mala
sua ꝯsuetudine ꝛ diabolo ipīs illudēte ob
ruunt̄. vt vix recolant de vnico ꝟsiculo to
tius hore quā ꝑsoluisse putāt. Talibus ti
meo grauissimū istabit purgatoriū. si eua/
serint ppetuū incendiū. nisi hic debite con
terant̄ et satisfaciāt p tam grauib⁹ et q̄si af
fectatis negligentijs. Nō est nostre mentꝭ
hos tales excusare. aut occasiōem male li/
bertatis eis dare. Sicut nec in supiorib⁹
intentōis nr̄e extitit ꝓferre simpliciter ari
dos deuotꝭ. sed sicut hic sic ꝛ ibi. ꝛ viceuer
sa pusillanimes ꝛ paupes bone volūtatis
suscepim⁹. q̄ntū ad ꝓsens attinet ꝯsolari/
ꝛ tam ipōs q̄ꝫ alios ad caute operādū suā
L salutē exhortari. ¶ Et quia tactū est aliq̄d
supra de scrupulis circa ꝯfessiones/ supest
adhuc qđ nō incōgrue putam⁹ addendū
Expedit quippe ipīs scrupulosis dicere ꝛ
ꝯsulere vt nō sint nimis arte ꝯsciētie cir/
ca peccata minora in ꝯfessiōe exponenda/
sed succinctum et breuit̄ quasi ī genere suf/
ficiat ea explicari. Maiora vero et ea in q̄
bus esset anime piculū/ studeāt cognosce/
re et ea diligenter ī specie detegere. ¶ Sup
quib⁹ tamē notandū q̄ q̄dam cogitatiōes
turpes et execrabiles blasphemie ꝛ etiā lu
xurie nō ita grosse sunt ꝯfitende put occur
runt. sed sufficit vt sic dicant̄ vt confessor
mentē ꝯfitentis itelligat/ seruata honesta
te loq̄ndi q̄ntū possibilitas admiserit. Li
cet enī ꝯfessiōi necessaria sit hūilitas/ nō
tamē ppter sacramēti ꝛ ꝯfessoris reuerētiā
excludit̄ honestas. Hmōi etiā cogitatōes
execrande siue blasphemie siue luxurie ne/
minem nimis turbent. Non enī delectant
deuotos sed cruciāt. Nec sunt hoīs sed di
aboli eas suggerentis. vnde nec imputabu

tur homini ad demeritū sed reputabūt̄ po
tius eidem ad meritū et purgant aīam pa
tientis eas magis q̄ꝫ maculēt ppter labo/
rem queꝫ hō ꝓfert in pugnādo ꝯtra easdē.
Quicq̄d nempe hoīem affligit contra suā
voluntatē et nō placet nec delectat/ nō faci
le in talibus tēptator nocere pōt. Quicun
q̧ itaq̧ ī hmōi cogitatōib⁹ specifice nimis
vellet descēdere in ꝯfitēdo eas/ ꝛ multuꝫ
scrupulosus circa ipas esse/ hic pculdubio
nō ex hoc consequitur pacē cordis. sed fortis
us oppositū. ꝛ dat occasionem inimico se
multo ampli⁹ inquietādi et vexandi. quē/
admodū nōnunq̄ꝫ contingit illis q̄ latra/
tus canū mitigare conātes ꝓiciūt eis pa
nem. vt sic saltē latrare cessent. imo frequēt
eum q̄ panem ꝓiecit duri⁹ latrādo infestāt
¶ Habeat̄ ergo sp̄ in memoria regula illa
quā quasi in pncipio posuim⁹. scꝫ vt in q̄/
cunq̧ parte qs se sentit proniorē ad malū/ ꝛ
temptari se posse facil⁹/ ibi semꝑ opponat
remedia penitus cōtraria solicit⁹. Siq̄s est
scrupulosus in ꝯsciētia nimis/ senit/ stu/
deat cordis libertati. Si quis iracūd⁹ et
vehemēs ꝛ cōmouet̄ faciliter fugiat occa/
sionē ire/ et quasi cū violētia intēdat mens
trāquillitati et mānsuetudini. Mot⁹ nanq̧
maiores iuxta phoꝝ sententiā expellūt mi
nores. Siq̄s impatiēs ad q̄uis aduer
sa/ exempla patrū ꝛ maxime christi ꝛ mar
tyꝝ animo sepe reuoluat. Si q̄s nimis ze
losus/ etiā in causa iusticie/ et p impetum
spirit⁹ nimis efferat̄. zelū cū modestia tem
peret. Et q̄ etiā ipse in multis offendit re/
cogitet. q̄q̧ districtū iudicē sup se habeat
formidet. Si q̄s nimis tenax/ largitati
seruiat. et sic de similib⁹. ¶ Insup aduertē/ D
dum p quadā regula generaliq̧ tenendā
vt oīa ad q̄ volūtas cū q̄dam impetu et
vehementia sine puia deliberatōe inclinat̄
q̄ntūcunq̧ appareāt bona habeant̄ suspe/
cta/ q̄ꝛ cōmuniter sunt mot⁹ sensualitatꝭ ꝛ
passionū q̄bus hostis antiqu⁹ ꝓsepe se im
miscet. Iuxta qđ scriptū est. Ab ea q̄ dor/
mit in sinu tuo te custodi. i. sensualitate. vt
ipa nō dominet̄ rōi tue tanq̄ꝫ mulier viro
[illegible]
sa contraria erit et rebellis viro suo. i. sensu
alitas rōi/ placeat vel displiceat tibi. Vnde
si nō poteris eam sic subigere vt sit omni/
mode subdita viro. sp̄ tñ ei resiste. nec vnq̄
ei cedas/ ꝛ sic huiuscemodi rixa et pugna
corā deo tibi reputet̄ p victoria. Siq̄s

non solū vicisse malū bonū est. sed et p vi/
ribꝰ malo restitisse. imo nōnunꝙ meliꝰ est
diutiꝰ pugnā exercere ꝙ̄ cito ꝑualere. At/
tendēda naqꝫ prudenter sumꝰ [illegible] mꝰ est
noster deꝰ militū suoꝝ velle potiꝰ ꝙ̄ posse.
Et sicut posse vincere suū ē. ita vicere vel
le nostꝝ ē. Et ꝙ̄uis in vtroqꝫ grā dei neces/
se est cōcurrat. in velle tñ magis ꝙ̄ in posse
liberꝝ arbitriū hoīs sibi locū vendicat. vn/
de iuxta ipm militū suoꝝ dominꝰ certamē
ad remunerandū pēsat. Et dignū vtiqꝫ et
iustū est vt q̄ longiꝰ et laboriosiꝰ certauit/
ꝑmiū copiosius pcipiat. ¶ Non tñ ēst pu/
gna expetēda ne vid[illegible] amare periculum
sed cū venerit est viriliter agendū in noīe
eius q̄ nō patit̄ nos tēptari vltra id quod
possumꝰ. sed facit etiā cū tēptatōe puentū
vt possimꝰ sustinere. Cui et quotidie hūi/
liter z fiducialiter idcirco supplicare debe
mꝰ dicēdo qđ ipē docuit. Et ne nos indu
cas in temptatiōem. Credit̄ naqꝫ ꝙ hec ip
sa clausula breuis ꝑbis /sed ampla virtbꝫ
in temptatōibꝫ irruentibꝫ deuota mēte re/
plicata/ nō mediocris sit efficacie/ de q̄ nul
lus estimo dubitabit nisi infidel'. et is q̄ ig
E rat q̄s eiꝰ autor sit. ¶ Notent etiā scrupulo
si [illegible] pusillanimitate cōsolari intēdeba/
mꝰ/ ꝙ̄uis nonnunꝙ ad alia digredi videa/
mur. Notent inꝙ̄ ꝙ valde eis expedit cuꝫ
consilio suoꝝ supioꝝ et alioꝝ viroꝝ suorū
prudentū deū timentiū cōtra suos scrupu
los agere. vt sic tandē assuescant eos nō ti/
mere. sicut domificatores assuefacti ambu
lant secure z intrepidi sup tecta altissima/
vbi nō sic practicati statim forēt si hmōi at
tēptarent in piculo vite. ¶ Intendāt quo/
qꝫ pusillanimes scrupulosi ꝙ inimicꝰ hūa
ni generis cū impugnat hoīem stercoribꝫ
turpissimaꝝ cogitatōnū/ veluti in obsidio
ne vrbiū vel castroꝝ fieri ꝯsueuit cū sterco
ribꝫ cloacaꝝ. aut cū terret repentino strepi
tu quēpiā vl' horrorē immittit q̄si iopina/
te put sit' bombardoꝝ tonitruo impugna
tores munitionū agere ꝯsueuerūt. z quem
admodū ioculatores z trufatores pueris
horrorē inusitatis suis gestibꝫ incutere no
uerūt. Intendāt inꝙ̄ ꝙ talia nō curēt /ne/
qꝫ multū cū his litigent. ſꝫ potiꝰ irrideant
dicentes cū illo patre in vitaspatꝝ in tali/
bus expto. Immūdicia tua sup te demon
dñs mihi adiutor nō te timebo. Quia enī
immūdus spūs es immūdicia opꝰ tuum
est. Itē terrores tuos nō timeo/ qꝛ cū q̄ vē

turus est iudicare viuos z mortuos et secu
lū p ignem defensorem habeo ¶ Pusillani
mes scrupulosi sit' sciāt ꝙ si ꝯfessiōes sue
magis se inqetant ꝙ̄ trāquillent/ dūmodo
tñ firmū et fixū iudiciū de mortali pctō in
se nō habeāt/ qđ ex h̄ sepiꝰ cognoscere pos
sent. qꝛ si in similibꝫ casibꝫ eos mouentibꝫ
ab alijs requirerēt̄ dicerēt casus tales minie
fore pctā mortlia/ tūc cessandū cū supiorū
z peritoꝝ cōsilio forēt a freq̄ntatōne cōfes/
sionū z fiducialiter nihilominꝰ celebrādū
atqꝫ hūiliter dicendū. Dñe nō in iustifica
tionibꝫ meis ꝓsterno pces meas añ facieꝫ
tuam. qꝛ nulle sunt. z scio ꝙ si millesies cō/
fiterer z districte discutere voluerīs me/ nō
ero mūdꝰ in cōspectu tuo. Sola naqꝫ do/
mine mīsericordia tua mūdabit me. Ideo
ꝙ̄ in multitudine mīsericordie tue introibo
ad altare sanctū tuū in timore tuo/ timens
ꝙ te plꝰ offenderē si dimitterē ꝙ̄ si accesse/
ro. eo ꝙ tu in memoriā tuā ita fieri iussisti.
z ego multis debitor sum. p q̄lꝫ orare tene
or. Nulli debꝫ esse dubiuꝫ q̄n talis hūilia/
tio plꝰ accepta sit deo ꝙ̄ nōnulloꝝ vana ꝑ
sumptio. q̄ post ꝯfessionē suā z q̄liacunqꝫ
exerciola se dignos z bene mūdos reputāt
quasi itrepide ad illa terrifica diuia mystē/
ria accedentes. Secꝰ autē esset vbi habe/
ret̄ fixa et quasi certa ꝯsciētia de pctō mor/
tali Illud enī esset ꝯfitendū. nō sic de veni
ali qđ de necessitate nūꝙ̄ cadit sub obliga
tione cōfitendū sacramentalit̄ in specie/ ꝙ̄
ꝙ̄ qñqꝫ putile sit. sed sufficit cōfessio gene/
ralis. Nam venialia p diuersa delet̄. vt i cō
fessiōe generali. oratōe dñica. tūsiōe pecto
ris zc. ¶ In nōnullis etiā est tā arta ꝯsciē/ F
tia vt quanto magis eā scobare p confessi
onē conant̄/ tanto amplꝰ quasi inde fedā
tur/ ꝑpter plura nouiter ex fricatōne pullu
lātia/ que tñ freq̄nter modice aut nulle sūt
reputatōis. cōsciencia talis nō firmat̄ me/
liꝰ ꝙ̄ dimittēdo eam in pace z quiete. et ꝙ
solū imbre lachrymaꝝ irriget̄. z sic fecun/
data celestis dono grē soluetur ¶ Veniale
autē peccatū cōmuniter est oē illō quod
factū est absqꝫ ratōis deliberatōe quodcū
ꝙ̄ sit illud. etiā si sit odiū vel ira cōtra deū.
aut horribilis blasphemia. Vl' veniale pec
catū est quādo actus talis est qui nō tollit
debitā subiectōem hoīs ad deū/ atqꝫ eius
amiciciā seu dilectōnem. nec perimit debi
tum fraterne societatis vinculū ad pximū
Iuxta simile in legibꝫ secularibꝫ et politicꝭ

vbi quedā peccata morte puniunt. ꝛ q̄dā non. q̄uis sint contra p̄cepta et statuta / q꜡ nō tollūt debitā subiectōem ad principes ac ad ciuilitatē et primū. ¶ Ex quo elici p̄t ꝙ nō oīe qd̄ ē factū ꝯ p̄ceptū / aut votum aut iuramētū / aut etiā cōtra dei interdictū est peccatū mortale. quia in q̄libꝫ hoꝝ stat peccari posse ꝑ surreptōem quandā / ꝛ abs q꜡ ꝑfecto ratōis cōsensu / q̄ ꝯsensus nunq̄ est in p̄mis motibꝰ nisi post deliberatōem habitā vere vel interp̄tatiue. q̄ deliberatō ĩ aliq̄bꝰ citius / ĩ aliq̄bꝰ tardiꝰ fieri habꝫ / qd̄ signanter addimꝰ ꝓpter habituatos in bono vel in malo. quia in talibꝰ habitꝰ est q̄si silñs deliberatiōi. Sicē dicit Aristo. ꝙ ars ꝑfecta nō deliberat. patet hoc in scriptoribus et citharizātibꝰ. Sunt etiā q̄dam circa q̄ ratio debꝫ esse magis ꝑuigil q̄ ĩ aliis. quod nisi fecerit iterp̄tatur ꝯsentire. ¶ Nolent q̄q꜡ pusillanimes scrupulosi ꝙ nō sp̄ tenemur agere meliora ꝛ meliori mō q̄ possumꝰ / maxime sub obligatōe pc̄ti mortal'. quoniā deꝰ omnipotēs q̄uis hoc possit a nobis licite exigere / q꜡ ip̄e dn̄s ꝛ nos serui eius. nō tn̄ sic agere voluit sꝫ ꝯtētus est vt certa que dedit p̄cepta seruemꝰ. qd̄ si fecerimus sufficit sibi ꝛ manebimꝰ in eiꝰ dilectione et gr̄a. Beati nihilominꝰ qui ita esuriunt ꝛ sitiūt iusticiā in obseq̄ndo tāto ꝛ taꝫ dulci bonoq꜡ dn̄o / vt possetnꝰ aliq̄d supererogare dn̄i sui p̄ceptis suis cōtēdāt. Btūs quoq꜡ q̄ semꝑ est pauidꝰ timēs minꝰ debito fecisse dūmodo tn̄ obseruet sp̄ ne q̄d nimis. ꝛ ne sit iustus nimiū. ꝛ demū nedū nimis emūgit sanguinē eliciat. ¶ Itaq꜡ pusillanimes ꝯfortamini ꝛ nolite timere. Cōfidite pusillꝰ grex / quia cōplacuit patri vestro celesti dare vobis regnū in secula seculorū. Amen.

Finis

Tractatus eiusdē

de diuersis diaboli tēptatōibꝰ e gallico in latinū versus / ad p̄ces venerabil' p̄ris dn̄i Nicolai de Nuremberga

Os nos sub manu dei humiliandos / atq꜡ cognoscendā vt cuncti generali noticia nr̄am tenuitatem ac grandē ignorātiā. ac demū aduersus oēs inimici neq̄ciā nr̄am fragilitatē imbecillitatemq꜡ sciendā / vt in nobis admoduꝫ nihil. verū in dei solū atq꜡ sanctorū fidamꝰ auxiliis / mihi ꝓpositū est subtiles nōnullas insidias enumerare. q̄s cunctis nostris opibꝰ hostis hūani generis diabolꝰ ingerit. quonā. s. pacto ĩ eo oīnī qd̄ cogitamus loq̄mur / opamur deceptōnis sue tēdit laq̄os. sp̄q꜡ nitit aduersus eos. p̄sertim q̄s diuino famulatui magnopē cernit īētos. q̄s videlicet sub specie boni si valet ad maluꝫ conuertit. Ip̄e nāq꜡ fallacissimi latrōis instar vie societatisq꜡ bonoꝝ se ꝯmiscet. Et q̄adusq꜡ feriēdi ac occidēdi aiāꝫ opportunū tp̄us nanciscat sese fingit amicissimuꝫ. Tum ratus ꝯgruū tp̄us adesse ꝑ admixtionē malicie alicuꝰ fctām actōem ꝓsus cōmaculare molitur. siue initio. siue medio / siue fine opis. Cum vero impedimentum bone actōis vitare nequit quo minꝰ ... atur. intentiōem saltē conat corrūpe. ꝓut vt eiꝰ opatōis finis cōstituat ꝑuersus. aut inanis gl'ia / aut quelibꝫ carnalis voluptas. At si actōis principiū conatꝰ eluserit hos rursus cum illiꝰ medio et fine cōfliget / qn etiā cōplete iam actōi adhuc insidiabitur. hoiem ob ꝟtuose ꝑfectū opus vana efferri leticia. summa ope cōtendens. Uult sane aliq̄s elemosynā largiri / cū id ne fiat hostis impedire nō p̄t. hortat vt eaꝫ vl' ob ꝯseq̄ndam mūdi gl'iam tribuat. vl' spe aliq̄ inductus ab eo cui datū est munꝰ aut honores. aut quodcūq꜡ accipiēdi ꝯuitiū. Qꝫ si q̄s ꝛ hanc temptatōem superit. aliā multo magis plus ꝑiculosam ei rursus immittet. que bonis quoq꜡ est ꝯmunis plurimū / quā ꝛ vix in vita hac funditꝰ posse tolli arbitror. Et est / vt is tūc secum ita dicat ꝛ cogitet. Recte tuū iā opus ꝑfecisti. p̄clare inimicū vicisti. nō inanis gl'ia. nō p'sus viciū vllū superare te potuit. Neq̄nāq̄ certe quisq꜡ aliꝰ puta ille vl' ille ita egisset. Ecce quō corpo quo is supbiā / gl'iam vanā p̄riꝰ suppeditet ꝛ cōtudit. in hec eadē vicia iam ruit debitaq꜡. ¶ Atqui stulta hec ꝛ temeraria cogitatio penes sp̄ mēti sese infert ac īgerit. Manifestū itaq꜡ est nisi studiose occurrat de virtute viciū. ꝛ de hūilitate oriri supbiam.

D Omnunq̄ hostis certo tempe temptare desistit. vt q̄s et se cēseat esse securū. ꝛ penitꝰ tueri negligat. tunc vero id cernens repente subitoq꜡ in imparatū irruit. vel odii vel inuidie vel ꝯcupiscētie carnis validā immittēs tēptatōē. Aliqn etiā cōmento hec intermissio tēptādi fieri

potest. vt videlicꝫ hmōi securitate ac immunitate temptatōis quis supbiat/quasi propria virtute vniuersos iā hostes deuicerit Siue vt eo min⁹ apud deū mereaꝛ q̄ iam labore certamis vacat. Siue certe vt eos q̄ admodū temptatōibꝫ affligunꝛ spernat ptēnat/despiciat.

b Ortatur nōnunq̄ȝ hostis aggredi alta quedā ꝛ difficilia virtutū opera. sicut imoderata ieiunia. pegrinatōēs maximas/vel simile quodcūqȝ/ siue vt hō succūbat oneri neqȝ vllo pacto ipsum ferre valeat. siue vt ex ipō sequaꝛ deterius aliud. puta ex immoderatiōe ieiunij/ cerebri vacuitas/melācolia/tristicia vehemens. ex nimia pegrinatōne q̄ndis impatientia/et velle alios eminenter docere/ingens tumor. heresis. excessiuū nature grauamen.

I c Onsulit nōnunq̄ȝ relinq̄re eximios virtutū actus /et minutiis i rebus versari. vt vel hec ꝯplendo se quis p̄stantissime virtutis hominē arbitretur. vel vt nunq̄ȝ ad pfectionē ptingat. vel vt huiuscemodi hūilitate qua sublimē deuitat statū et precellētia opera supbiat/ ꝛ alios q̄s nō ita facere cernit temere diiudicet.

n Onnunq̄ȝ enitiꝛ hostis /vt quāq̄ȝ recte q̄s cūcta faciat. in vno tamē solo labaꝛ et delinquat illa q̄ppe satis est si anie castꝛ vel vno patente sibi aditu nācisatur capiatqȝ. ¶ Hanc aūt occultat aliqū temptatōnē q̄adusqȝ mors aduenerit/quo sane tpe seui⁹ maioriqȝ dolo temptat ꝛ cōfligit. sciens si tūc defecerit penit⁹ se frustratu.

n Onnūq̄ȝ immittit alicui verā aut saltē simulatā deuotōnē. vel etiam si hec diuio mūere affuerit. suadet indiscreta vota seu iuramenta fieri/vt postmodū cessante deuotōne hō sit in se turbatus. inuolut⁹. aut etiā pmissoꝝ violator.

c Contra nōnunq̄ȝ sub specie discretionis emitti sancta vota phibet/ que aduersus pctā quibꝫ hō vehementer pronus est ꝛ dedit⁹ saluberrima remedia forēt. vt ita sordibꝫ suis is iugiter immaneat

b Ortatur nonnūq̄ȝ ex cōsuetudine dicere multitudinē immensam orationū. vel vt se q̄s nimium grauet vel afficiaꝛ tedio. eas qȝ sine deuotōne pficiat. vł vt hinc extollaꝛ. vł vt rem aliā que sibi est vtilior ꝛ magis necessaria foret omittat. vel vt deum credat ob hāc orōnū frequētiā sibi iure debere vt adimpleat quicq̄d ipe cupiet.

F f Requenter sub hūilitatis specie q̄cunqȝ fieri bona impedit /ne illuꝫ hoīes sanctū dicant ꝛ arbitrentur vt inde non supbiat. Itaqȝ efficit vt is accidiam/discretā humilitatē esse iudicet /et nō largiri elemosynā. nō ieiunare is iudicet. Non hoc q̄dem esse auariciā/gulā. sed pclaram virtutē hūilitatis.

n Onnūq̄ȝ sub ptextu erogandi elemosynam hortaꝛ vndeqȝ preter ius et fas cumulādis inherere diuitijs. scit eni esse multo deterius ob largitionem iniuste acq̄rere q̄ȝ abstinere ab ea et velle iniquum habere nihil.

n Onnūq̄ȝ sub specie correctōis cōsulit/aut irasci in alteꝝ/aut iraꝫ simulare. vel vt ille in correctiōe ipsa excedat irrogādo iniurias /cōtumelias inferēdo. vel vt ex ira pl⁹ propam vindictā q̄ȝ alterius bonū querat. Vel vt is q̄ corrigi emendariqȝ deberet per alteri⁹ feritatem fiat longe deterior. compıū eni habet māsuetudine q̄ȝ rigore nimio /vtili⁹ ac facili⁹ ab bonū queq̄ȝ posse adduci. Ita impatientiā iusticie vindictā tegit effigie correctionis /que pfecto nequaq̄ȝ correctio ꝫ plane destructio censenda est.

n Onnūq̄ȝ ecōtrario sub vmbra misericordie ac lenitatꝫ suadet ne q̄s alteꝝ repħendat/ne ve sibi indicet errata sua atqȝ defect⁹. ad quod tū ex lege charitatꝫ is obligaꝛ. sicqȝ vtrūqȝ pdere ac iugulare molitur.

n Onnūq̄ȝ cum quis audit aliquē detrahentē alteri. et si illud minime sibi placeat. agit tamē hostis vt metu displicendi ei qui detrahit. is aut male dicta cōfirmet. aut taceat saltem. nouit enim hostis nō paruum esse delictū detractōnem vel patiēter audire. Deberet nāqȝ talis aut verbo/ aut faciei tristicia /aut quomodolibet aliter ostēdere palam ingratum esse sibi huiuscemodi detractoriū sermonem. Qua in re posset ab obtrectāte pcunctari /fecerit ne vnq̄ȝ bonū aliq̄d is de quo sermo habetur? Itaqȝ dicere debet fore lōge meli⁹ illi⁹ bona q̄ȝ mala referre. aut certe illa nō alijs. sed ei q̄ peccauit ob suaꝫ emendatōem referre oportere.

Onnunq̃ sub specie discretõnis abstinẽtias/ieiunia fieri vetat. sicq̃ somnũ/gulã/accidiã hac veste ɔtectos in habitaculũ spũs introducit.

Onnunq̃ efficit vt sua q̃s somnia studiose aĩaduertat/⁊ tũ vt his q̃dem ɔtra dei eccl'ieq̃ p̃ceptũ certa fides adhibeat' ea vera esse. cũctaq̃ p ordinem veluti indicabãt euenire faciet. Similit' ⁊ de alijs supsticõibꝰ inumeris. vti q̃ mane obuiũ hr̃e canẽ aut leporẽ putet q̃s signare illa die futurã ĩfortuniũ. Et vt paucis loquar tã varijs et multiplicibꝰ hmõi supsticõibꝰ simplices referti sunt. vt vl' id cogitare anim⁹ phorrescat. q̃s sane iõ dis[illegible] qui [illegible] deo admodũ displicere. scit nẽpe hoĩes nõ in deo sed in his ɔfidere ac spem locare suã. Ideo vero hoꝝ cordibꝰ impsse sunt. tũ q2 neq̃ sapientes audiũt. neq̃ eoꝝ dictis fidẽ p̃stare volunt. tũ q2 vsq̃ adeo nefande sunt opinionis vt q̃cq̃d obtigerit/huic alicui demẽtie tribuãt. vbi gr̃a. si q̃d illis boni euenerit cõfestim dicũt id bene futurũ et ipse putabã. meo eni in somnio hãc rem ego ɔspexerã. Deum q̃ppe relinq̃ntes ⁊ sibi omniũ bonoꝝ [illegible] ad has impias stultasq̃ credulitates cuncta referũt. At si(q̃d freq̃nter fit)illa die acciderit malũ aliq̃d . dicent etiã sibi id con[illegible] canẽ vl' leporem habuerint obuiũ. Idẽ tandem ⁊ d' sanitatibꝰ arbitrant' q̃s nõ deo vl' nature sed nescio q̃busdã breuibꝰ aut cõscriptis pomis aut in hmõi incantatõibꝰ attribuũt. Sũt hec pfecto sine q̃cunq̃ ratõe solo psuti inimici suasu/que etiã singulis diebꝰ dominicis sub excõmũicatõis pena districtissime ab eccl'ia phibent'. Porro lõge salubri⁹ foret ⁊ tuti⁹ deũ ac sctõs adire cũ fiducia q̃ in his sperare demẽtijs. Quãobrẽ q̃sq̃ caueat has melancolicas insanias incidere. neq̃ p̃o alios ⁊ p̃cipue iuuenes in talibꝰ fidẽ habere suadeat. Est ei difficillimũ abdi[illegible] quẽq̃ erui cũ ea tenerĩ ab ãnis ĩbiberit

Sũt nõnunq̃ hostis vt ĩ suis calamitatibꝰ q̃s immoderati⁹ de diuina cõfidat ope. vt si hec pmanserit nec diuinit⁹ fuerit liberat⁹. murmuris ⁊ ĩpatiẽtie labat' in foueã/⁊ sceleris deũ arguat. quasi impiũ sit eum q̃ tãta deuotõne illum [illegible] nõ [illegible]

Onnunq̃ alia fraude q̃d dictũ est suggerit. vt. s. cũ is libatũ se cernet deuotũ/sctm̃ ac deo amicissimũ se credat. vtpote cui⁹ a dño vota efficacit' ⁊ pene miracl'ose ɔplent'. ¶ In pmo autẽ casu tal' sperare debꝫ ideo deũ suis nõ annuere petitis q2 id sue saluti minime expediat. In scdo p̃o ambigendũ sibi timẽdũq̃ est sibi esse offensũ deũ neq̃ dignũ p̃senti castigatõe. exauditõem p̃o p̃cũ suã mercedẽ ẽ debere. itaq̃ se damnandũ finaliter

Onnũq̃ homi scrupulos ĩmittit ĩnumeros. reddẽs illi⁹ ɔsciaꝫ miro mõ dubiã. atq̃ artã ne q̃d boni audeat efficere/vt etiã crebri⁹ delinq̃t. scit eni eũ peccare q̃ id agit. q̃d p certo ɔscia malum esse iudicat q̃cq̃ reus in se mali haberet nihil. Facit etiã istd hostis ob aliũ deteriorem finẽ. vt. s. tal' q̃ delinq̃t in despatõem delabat'. iudicãs se reprobũ a deoq̃ dãnatũ. qm̃ tanta facilitate peccat/nec vllo pacto adimplere valet mandata illi⁹.

Onnũq̃ reddit hostis ɔsciaꝫ aĩ cõmissaꝫ securã ⁊ amplã. vt neq̃ peccare q̃s formidet. neq̃ postmodũ peniteat.

Onnũq̃ ĩ ope latã ɔsciaꝫ reddit. verũ ad tribuendã despatõem postea delictũ exaggerat. ostẽdens horrorẽ sceleris ⁊ ɔmissi delicti immanitatẽ. q̃ sꝫ sit enorme cũ q̃ tal' sit q̃ tal' habeat tã detestandũ admisisse facin⁹. Si p̃o antea nõnunq̃ districtã angustãq̃ ɔsciam reddit. facitq̃ timere vbi nõ est timor habẽd⁹ Et est instar eoꝝ q̃ pueris viã trãseuntibꝰ pclamant laberis/cadeo. vt metu turbati [illegible]. Ita his [illegible] inculcat hostis/clamãs ⁊ dicẽs ɔtinuo erras/deficis/peccas/te haud dubie dãnas Hoc nãq̃ mõ ɔsciẽtie pacẽ ac q̃etem perturbat. adimit adeo vt tal' neq̃ orare neq̃ bonũ q̃cq̃ recte facere q̃at. cõtingere etiam et istud potest pp'ter aliõ scelesti⁹ et lõge maioris piculi. vt videlicꝫ q̃s hmõi scrupulos vitare volẽs tãtã amplitudinẽ ɔscientie arripiat. tãq̃ effrenatã sibi assumat audaciã. vt nulla p̃cepta pensi habeat/nihil estimet illicitũ. Quãobrẽ cũctis ĩ tẽptatõibꝰ medium seruandũ est. q̃d equidẽ fieri poterit. tũ sapientũ cõsultatiõe. tum subsidio oratõis. tum sup omnia humilitate ad deum. cui spes de illius misericordia cõmiꝯtra extrabit.

A [n]Onnunq̄ illis quos scit minime cō silijs obtēperaturos/suadet sapiē tes freq̄nter ɔsulere/ vt taliū pecca ta min⁹ habeant excusatōis /nōnunq̄ ꝓ hanc ɔsultationū suadet frequentiā cū eos q̄ consulūt male sana ɔsilia daturos arbitrat. vt et q̄ dat ⁊ q̄ consiliū accipit vna simulq̄ ꝑeant.

[n]Onnunq̄ hortat humanū nihilipendere consiliū/sed vl' a solo deo vel ab oratōe instructōem expectare. vl' ꝓprie prudentie inniti. et quasi secur ita dicere. Quid i hac re agendū tibi sit. ipse q̄ alter quisq̄ meli⁹ nosti. tibi eni melius res ipsa /tibi tu⁹ anim⁹/ tua tibi meli⁹ comꝑta est facultas. Insup hos q̄ consiliū tribuunt fortassis impellit vtilitas ꝓpa/ seu honoris forte cupido mouet. Et hec tēptatio inter ceteras est ꝑniciosior ⁊ amplioris ꝑiculi/ꝑsonis deuotis ꝓsertim. et his qui acuta itelligētia pollēt. ⁊ est ꝑfecto maxima supbia.

[n]Onnūq̄ post abundantē sumptionē cibi ⁊ potus deuotōnem et lachrymas imittit hostis/vt q̄s hāc gulam in consuetudinē ducat /q̄si ipsa deuotōnem efficiat.

[n]Onnūq̄ hmōi deuotōes ⁊ lachrymas post grande ⁊ imoderatū ieiuniū immittit. vel vt sequat cerebri vacuitas/exinanitio capitis ⁊ toti⁹ corꝑis [illegible] postmodū tales melācolic⁹/tristis/iracūd⁹. vel vt ipse has abstinētias /ieiunia/ vigilias i morē vendicet et cōsuetudinē. vt in hac singularitate supbiat. siue vt i malū ꝓdictū incidat

[n]Onnunq̄ hortat vt q̄s angelos videre velit. miracula cupiat. opꝛtet reuelatōnes habere. ⁊ aliq̄n ꝓstigijs fallacibus siue i somno siue in vigilia hec apparere facit. agens hec oīa vel ad decipiendū sub effigie veritatis. vl' ad introducendū in illū supbiam. Quāobrē hmōi desideria sup oīa detestari vitareq̄ deb3 quisq̄ deuot⁹. Ea eni que de his ꝑ alios gesta sunt debēt sibi admodū sufficere. satisq̄ sibi esse vtiq̄ debet si in cel' mercedē accipiat.

[n]Onnūq̄ īgētē mirabilēq̄ dulcedinē i modū ⁊ silitudinē deuotōis inducit/vt i hmōi suauitate hōis tota ɔq̄escat fruitio. neq̄ deū amare. neq̄ ob aliō sibi obseq̄ velit nisi solū vt h' potiat.

[n]Onnunq̄ in diuino famulatu taciā immittit atq̄ spūs tristiciam vt a dn̄o se q̄s derelictū censeat. neq̄ illi ampli⁹ impendat obsequiū. s3 ad carnis se cōferat voluptates et in illis consolatōnem req̄rat. Porro qui deū pure sinceriterq̄ diligūt. q̄ue fictio amore pro sua sola delectatōe ei inherent/hoc in casu probant ⁊ innotescunt patule.

D [n]Onnunq̄ agit vt qui statū aliquē delegerit/eos qui in illo sunt defectus et incōmoda cōsideret. Certū eni est quēlibet statū ꝓprios habere singularesq̄ defectus. ⁊ illos q̄dem freq̄ntes ac plurimos qui ꝑfecto patiēter ferēdi ⁊ modeste tolerādi sunt. Hec aūt ei ficit hostis vt ad impatientiā quēq̄ impellat/aliū statum ostendens sempꝫ esse q̄rendū . Sed de his particulari⁹ loquamur. De [illegible] bem et sine cōiugio ducere vitā. Huic suggeret id esse nimis ꝑiculo sum. ea etiā q̄ in cōnubio bona sunt sibi ꝓponet. neq̄ vero illi⁹ dispendia et ferme infinitas molestias cum sinet attēdere. At cōtra cū quis iā matrimonio deuictus obstrictusq̄ est nec ab eo resipiscere licet. menti obijcit. q̄nta felicitas/quanta q̄eo est libertate ꝑfrui/sine horū terrenoꝝ occupatiōe: deo posse seruire. gestāde plis nō angi de doribꝫ. nō maritorum duros ꝑferre mores. nulli⁹ q̄ sui curā habere optere. ceteraq̄ ingētia bona (q̄rū ꝑculdubio expers est ɔiugium) demonstrat/ atq̄ corā oculis cōstituit. ⁊ h' facit ī q̄dem intēdens boni. i aliqd afferre aut ꝑpalare veritatē de continentia aut securitate alis stat⁹/aut etiā acceptiori ei⁹ apd deum cōditōne. sed hec q̄ ꝑfecto vera sunt proponit/vt eoꝝ cōsideratio ad impatiētiā et detestatōem sui stat⁹ quē neq̄t deserere ꝑcipitet. Viuit q̄s hominū in freq̄ntia /puta in religioso cenobio. apud hunc solitudis bona magnificat atq̄ plurimi pēdit. ostendit ibidē meli⁹ esse oratōis locū. nō adesse mundi tēptatōes. iracūdie nō occasiones adesse. tacet vero q̄ solitarijs cōtingant ꝑicula. Ex aduerso solis abditeq̄ viuentibꝫ desideriū mūdi ingerit dicēs. q̄ sibi tm̄ nō alijs hoc mō ꝓsunt. i mūdo ꝓ mestos so[illegible] magnas [illegible] us fore ac tuti⁹ villulas aut rura incolere. eo q̄ i ciuitatibꝫ oīm maloꝝ exempla sunt. Quo ɔtra ei q̄ extra ciuitates habitat sug

gerit multo fore meli⁹ in vrbibus morari. neminē ei h̄ eē a quo erudiri queat. ibi co cum verbū dei auditurū. et ingentia q̄daꝫ patratuꝝ opa. nec ostendit q̄ꝫ innumera illic ꝯsciētie discrimina sint. q̄ꝫ etiā difficile sit ꝑpter reꝝ necessariaꝝ caristiā nimiā vitam ibi trāsigere. ¶ Ceteꝝ ista oīa ob id sicut initio dicebā in consideratōem deducit atq̄ꝫ ante oculos statuit hostis vt nemini su⁹ stat⁹ placeat. nemo in illo ꝯtent⁹ sit. nouas q̄sq̄ꝫ mutatiōes cupiat/ vtq̄ꝫ ita pectoris tranq̄lla ꝑuetur pace. et ꝯtinuo q̄uibus ac molestiis incōstantie fluctib⁹ agitet̄. Has igitur cūctas temptatōes ⁊ si que similes inueniunt̄ a se q̄sq̄ꝫ depellere ⁊ illis i hūc modū apd̄ se respōdere dꝫ. Scio vtiq̄ꝫ mala et bona vbilibet repiri. ꝙ si mala q̄dam meus ꝯtinet status. in eo tn̄ nōnulla sunt bona q̄ alibi mīme repiunt̄. Alibi preterea mala aliqua inueniri certū est q̄b⁹ vita mea caret. ⁊ est immunis.

a Dmonet nōnunq̄ꝫ hostis vt ad h̄ q̄s hoīm in cōspectu sese vitupet/ vł etiā delicta q̄dam cōmittat ꝑpetret vt se indicet nec fictū esse nec hypocritā. Qd̄ ꝑfecto in grande malū ab hoste suggerit̄. Nam ꝑ hmōi que hic aduersus suā gliam dicere agereq̄ꝫ videt̄/ aliqñ i eū maior irrepit supbia. vult q̄ppe hoc pacto [illegible] in q̄ [illegible] laude [illegible] [illegible] in animo [illegible] me cupit. Ita aūt eē dignosci ꝯpinq̄ꝫ pōt cū ea ipa q̄ is de se indigna dicit. ali⁹ quoq̄ꝫ asserit ⁊ testat̄. Nā id ⁊ moleste fert ⁊ se se tūc excusat ⁊ ꝯmendat.

n Onnunq̄ꝫ hortat̄ hostis. vt cū alicui opus suū agere incūbit vł reꝫ quālibet ꝯm more eoꝝ q̄b⁹ ꝯuinit efficere. tūc ad vacandū deo cūctis hmōi occupatōib⁹ et q̄dem debitis se subtrahat ⁊ solū ꝯtinuat/ vel id ab hoste fit vt illo tēpore facili⁹ tetre abominādeq̄ꝫ cogitationes rācoris/ inanis glie ⁊ singularitatꝭ. q̄ certe pessima est menteꝫ hui⁹ subeāt. Agit etiā nonnunq̄ꝫ hostis vt maiori ꝯplacentia q̄s bonū volūtariū ad qd̄ nequaq̄ꝫ obligatur/ q̄ꝫ rē saluti necessariā efficiat. Puta ꝙ quis poti⁹ soluere infringereq̄ꝫ malit ieiuniū quod ꝑcipit ecclia/ q̄ꝫ illd̄ quod ꝑpa volūtas instituit. que ꝑfecto res prorsus est illicita. ¶ Ex aduerso aliqñ suggerit corpo semꝑ labori intendere/ vt q̄s nunq̄ꝫ deo vacare queat/ neq̄ꝫ ꝑpriā vitā ani

aduertere discutereq̄ꝫ possit. Sane optimum est vtroq̄ꝫ moderate vti. et iam huic etiā illi vicissim operā dādo vnum altero temperare.

n Onnūq̄ꝫ alioꝝ peccata ꝯsiderare facit/ vt ꝑrimū quis iudicet ⁊ infamet. vt nō eū diligat sꝫ cōtēnat. vt nullam salutarē doctrinā ab hoc dictā recipiat. vt quicq̄d hic boni egerit mala intentōne fieri asseueret. vt ei si supior fuerit obedire recuset. vt eū si subdit⁹ est tractet inhumaniter. atq̄ꝫ vlla sine mīicordia corrigat ⁊ super omnia vt quia hmōi delicta n̄ operatur meliorē simplicit̄ se censeat. et hoc pacto teterrimā in se assumat superbiā. q̄ forṫasse mai⁹ peccatū erit q̄ꝫ omes alioꝝ defectus. quos tāta diligētia cōsiderat. curiositate tanta explorat. Quāobrem cōuenit ab alienis delictis oculos abducere/ ⁊ eos conuertere in ꝑpria. ꝙ si aliena peta [illegible] rare necessariū extiterit. id fiat illis cōpatiēdo. De his eni multo pl⁹ q̄ꝫ de corporali morbo dolere debꝫ et cōpati. Id etiam fiat dominū ꝑ his orādo et cogitādo senq̄ꝫ ꝙ sui defect⁹ maiores sunt. aut nisi eum dei mīicordia protexerit grauiorib⁹ multo criminib⁹ irretiri implicariq̄ꝫ potest. q̄ etenī n̄ vult diuinā mīicordiā ita alienis sicut suis delictis ignoscere/ is ꝑfecto illaꝫ odio habere videt̄.

n Onnunq̄ꝫ aliena bona ostendit et demōstrat vt q̄s in scelestissimum facinus corruat/ in liuorē scilꝫ ⁊ inuidiā. vel is inflāmet̄ ad cōcupiscentiā [illegible] [illegible] pompam [illegible] glorie [illegible] [illegible] [illegible] quo [illegible] bonoꝝ. vt etiā cū eiusmodi bona nancisci adipisciq̄ꝫ nequit. hinc doleat/ angat̄/ atꝫ melancoliam incurrat.

n Onnunq̄ꝫ de alioꝝ dictis et factis in mentē alicui⁹ vehementē suspitōnē inducit hostis persuadens illi huiusmodi cuncta fieri vel ad irrisionē turbatōnēq̄ꝫ ei⁹/ vel ad sibi damnū inferendum. De quibus tamē in veritate nihil est. Suboritur autem hec aliquādo temptatio inter vxorem et maritum/ inter fratrem ⁊ sororem/ et inter quosq̄ꝫ amicissimos. ex qua grauissima mala et ferme incredibilia proficiscuntur. Et est plane pessima temptatio de altero et de amico ꝑsertim malū suspicari adeo faciliter/ et id ita celerit cre

dere quod pene semp esse falsũ postmodũ comperit. Quare summo studio vitanda est hmõi infausta suspitio. Q, si eam qs a se nequit penit⁹ abijcere/tũc multũ pderit ea que aduersus alterũ qs animo suo pstat illimet aperire vt is pinde se excuset et satis factionẽ afferat. ¶Uerũ nõnunqȝ agit hostis vt has suspitões in corde qs recõdat et apud se teneat. vt hac reclusiõe ille incrementa suscipiant. pl⁹ qȝ inferant nocumẽti/neqȝ alter inde se excusare queat. Cõtra ꝑo nonnunqȝ incõsiderata neqȝ obseruata opportunitate cõgruẽtiaqȝ tpis. vel ex malignitate iracũdiaqȝ animi illas pferri facit. vel etiã cũ nimia assertõne. vt p hoc is cui hec dicunt irascat et turbet. atqȝ in aliũ odiũ cõcipiat/quasi hoc modo apud se cogitans. Quid ita? iste ne istud de me arbitratur? me talẽ is estimat? si mihi amicus esset pfecto hec mĩme ageret/nõ sibi oñdi vñ de me sic sentire debeat. Sic de eo ipse ñ pmerui. Ecce itaqȝ quõ hostis vndeqȝ tã dicẽdo qȝ tacẽdo suas fraudes inijcit

Nõnũqȝ cõmouet hostis male de aliq̃ effari/vel ex ira aut liuore. illi fieri detrimenta atqȝ grauamẽ inferri. et nihilomin⁹ dat intelligere callid⁹ hostis hec fieri ppter veritatẽ/iusticiaȝ et publicã vtilitatẽ. Uel etiã ppter bonuȝ et salutẽ alioȝ. Dicit ei hocipm qd agit alijs nociuũ et pniciosum esse/itaqȝ esse optimũ et illũ et suã maliciã in alioȝ noticiã deduci vt ceteri pinde se tueri ꝯseruare cauereqȝ valeant. idqȝ omittere etiã fore aduersuȝ veritatis amorẽ. Hec res tamẽ pculdubio est sũme piculosa his qui alioȝ nõ sunt ꝯstituti iudices. nec ad eos puniẽdos ordinati. Et pterea huiuscemodi mala p⁹ terguȝ in absentiaqȝ referre/siue his q̃ prodesse nihil/obesse vero aliq̃d possunt in bonũ vergere nequit. Ecõtra nõnunqȝ agit hostis vt ex metu/p inuidiã aut detractõem peccandi quis alteri⁹ malũ occultet et taceat in illius [illegible] ingente pniciẽ. Uidet [illegible] [illegible] [illegible]. et qȝ recte h incedere difficillimũ est.

R Nõnunqȝ cohortat vt quis rem aliquã sublimẽ incipiat/ veluti q̃dem sibi videt ad pficiendũ alteri. Uti vero ꝑitas habet ad pprĩã ostentatiõnẽ qd manifestũ esse põt. cũ is hanc rem p seipm fieri maluit qȝ p alium queqȝ. Dato qȝ eque bñ vel meli⁹ eam alter aliqs facere posset. dato etiã qȝ ita deo gratũ foret eã hunc omittere sicut et efficere. Est enim euidẽs indiciũ qȝ in hoc ope aliq̃d sue glorie is admiscet qñ poti⁹ optat qȝ hoĩes eũ qȝ alios h agere cognoscãt. Est inqȝ signũ qȝ nõ ex integro illud ppter deũ opat. Per istud ꝑo etiã in alijs plerisqȝ casibꝰ intentionis puritas discerni potest.

Nõnunqȝ sub ptextu subueniendi pauperibꝰ. aut ĩstituẽdi ecclias. aut in vltimis annis securitatẽ habẽdi agit hostis vt qs in auariciã labat vel fraudulẽte negociatõi intẽdat. vel emendo vendẽdoqȝ ꝯmittat piuria. vti pus tactũ est/nũqȝ tñ mortale peccãdũ est etiã quantũcũqȝ bonũ inde oriri queat.

Nõnũqȝ in bono ope q̃ndem accidiã et tristiciã pmagnã immittit hostis suadens tũc in delectatõnibus seculi ꝯsolatõnem q̃rere. Ex q̃ duo mala accidunt. vnuȝ est qȝ frequenter p h qs in stultiloquia aut peccatũ aliud decidit/p quod etiã alios peccare facit. Scdm e qȝ illi⁹ accidia h pacto nõ sanat/veȝ magis ac magis nutrit et crescit. et si eni eo tpe hic a tristicia liberet/ipa tñ postea redit lõge validior. Qui vero eã abigere supareqȝ vult aduersus illã forti pstare aĩo/et sibi acriter resistere deb[illegible] [illegible] postmodũ minime reuertur[illegible].

Nõnunqȝ alicui subijcit hostis ardẽtissimã cupiditatẽ cernẽdi mũdi vanitates/plaususqȝ nuptiarũ. Et agit qȝ illo pũcto tẽporis q̃ quis videt hmõi/q̃ illic plerũqȝ sunt impudici gest⁹ nõ temptat de peccato carnis. et p hoc illum nimiũ audacẽ efficit hostis/atqȝ ĩmoderate sua de castitate psumere. Uñ euenit vt is vel in supbiã decidat. vel finalit ĩ obscena opa/aut spurcas ruat in cogitatõces. siue hoc in loco siue postmodũ alibi cum solitari⁹ erit. tũc eni huiuscemodi cuncta redibũt in memoriã. Quamobrẽ tuti⁹ esse nihil potest qȝ semp hec deuitare pericula. neqȝ vnqȝ in illis cõfidere.

Nõnunqȝ sub velamẽto sanctitatis et deuotõnis/in psonas religiosas spiritualis amicicie agit hostis/vt ex cõsuetudĩe intuẽdi/loquẽdi/epistolandi simul [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gendi/ vertitur spiritualis amor in libidinosuȝ carnalẽ amorẽ/et demũ in finẽ ignominiosissimũ.

S

n Onnunq̃ sub pretextu fugiende singularitatis et obseruandi mores aliorũ/vel alicuius similis boni /suadet hostis vt quis plus vescat̃ aut bibat /q̃ sibi conueniens est. Et pariformiter est d' vestitu z huiuscemodi rebꝰ. Quare sũmopere est ĩ oĩbꝫ adhibẽda discretio.

n Onnunq̃ agit hostis vt scitã intẽtione q̃s loqui incipiẽs /cõtinuãdo sermonẽ ad plura defluat inordinate dicendũ. qđ euenit vl' qꝛ is loquendo cõmouet̃ irasciturq̃. vel qꝛ suã gl'iaꝫ q̃rit Uel qꝛ erubescit et verecũdat̃ nisi audiendientibꝫ admiratõem ingerat subtile aliqđ extraneũ nouũ/inauditũq̃ dicendo. Quo fit vt et q̃ scit/et que nescit ĩmoderate loq̃t̃. aut ea ꝓferat q̃ audientibꝫ ob eoꝝ simplicitatẽ minime ꝯueniũt. Quãobrẽ sub rõnis regula sꝑ lingua tenẽda est eque ĩ medio fineq̃ sermõis. sicut in initio.

n Onnũq̃ sub hũilitatis specie z se se custodiẽdi facit vt quis sileat ex cõtemptu. iracũdia. sup̃bia. vel cũ loq̃ deberet ex vecordi pusillanimiq̃ metu reticeat.

n Onnunq̃ sub tegumento honesti fortasse desideriũ q̃ q̃s rem aliquã scire gestit z agnoscere/hortat̃ hostis vt is ad cũcta videndũ. audiẽdũ. temptandũ. curiosius sit atq̃ ꝓsus intẽtꝰ. Uñ ingens postmodũ fedaꝝ temptatõnũ impudicicie et odij obrepit freq̃ntia. Et q̃sq̃ nullũ exinde aliđ malũ nasceret̃. ea tñ res admodũ hoĩ ꝑ se nociua est. Nã vsq̃ adeo illiꝰ mens eiuscemodi nouitatibꝫ obruitur vt nullã post hec purã de deo cogitatõem is habere valeat.

n Onnunq̃ grãs de carnis volupta te cogitatõẽs menti offert aduersariꝰ dicẽs. nõ esse piclosum ill' (dũmodo cõsẽsus absit) ĩmorari paululũ. atq̃ hoc mõ intantũ hoiem succẽdit z inflammat vt ea sa se vix excutere possit. Itaq̃ nihil est salubriꝰ q̃ illas initio excludere aditum. Aliq̃ñ autẽ oriunt̃ huiuscemodi noxie cogitatõẽs cũ studiose q̃s suoꝝ affiniũ q̃ in mũdo z ꝯnubio viuũt statum aniad

T

n Onnunq̃ alicuiꝰ mentẽ (uertit plurimũ cõturbat hostis in illaꝫ magnã fedaꝝ ac turpiũ cogitationũ multitudinẽ immutẽdo. vt his ꝯtinuo peccare se credat. Dicit eñ horrendũ eẽ scelus cũ legendo horas z deo obseq̃ndo he cogitatõẽs aduenia̴t. Itaq̃ hortat̃ vt illas ꝓsus penitusq̃ fugãdis sꝑ inuigilet. nec aliđ q̃cq̃ agere curet. Sed nepe maxĩ ab hostis ventũ faciliꝰ in manu posse fixum manere q̃ illas tolli fundiꝰ radicitusq̃ cõuelli. vel ita posse abigi vt ne q̃dem postea vnq̃ redire q̃ant. At qui nõ cũ impie mẽte cogitatõẽs tangũt peccamꝰ mortalit̃. sꝫ dumtaxat cũ eis cõsentimꝰ. id ẽ quãdo ill' voluntas nr̃a fauet. qñ eas ipa cũ delectatõne complectit̃. quãdo eas adesse gaudz. q̃sdiu ꝑo he sibi displicent /sibiq̃ sunt horrori ac odio nullũ est mortal' noxe piculũ. ¶ Sperandũ aut nõ ẽ possibile ĩ occupatione laboris vel tẽporalis administratiõis tantã inesse hominũ mẽtis serenitatẽ sicut ĩ sua quiete post diuturnã morã. Et aliter illam querere est sepe irritus labor z sola tẽptatio. Frequẽter autẽ he cogitatõnes meliꝰ vincunt̃ si eas nihilipendimꝰ aut curamus. sed alijs in rebus occupamꝰ animũ. q̃ si eas vi nitamur ꝓpellere.

n Onnunq̃ bonas cogitatõẽs subĩcit hostis nõ certe ꝓpter bonum aliquod/ verum ad id soiũ vt sancte oratõi impedimentũ ꝑstet. Nam illas eo ĩmittit tẽpe cum eas suscipe nec licꝫ nec conuenit. Non eñ audiẽdo vl' canẽdo missam opportunũ tẽpus est de re cogitare familiari/quod tñ alijs horis bonũ expediensq̃ foret.

a Dmonet nõnunq̃ hostis semel tantũ alicui peccato incũbere, aut illicite cuidã vacare voluptati. vt exinde ad plenũ is satiet̃. neq̃ postmodũ iliꝰ rei cõcupiscentiã habeat. Ideo vero istud agit hostis. quia ĩ hoc grauiter istũ nouit delicturũ. Agnoscit etiam q' et si is modico tẽpore huiusmodi desiderio carebit /paulo post tamẽ hic multo tẽptabitur fortiꝰ. Ut eñi qui estu graui febrisq̃ laborant cũ gelida aqua biberint primo releuari vident̃. deinde ꝑo longe grauiꝰ z vehementiꝰ affligunt̃. Sic expleta libidie illius postmodũ ampliꝰ inguescit cupido. Sicut etiã et hi q̃ q̃nto plus se vngul' scalpunt et fricant/tãto magis pruriginẽ sentiũt. At qui si modicũ id tolerare possent/ citius multo liberarent̃.

n Onnunq̃ in se quis ꝑcipiens motus iracũdie et vindicte in alterũ/ quãq̃ in hoc sibi displiceat ingratumq̃ sit. attamen ei dat intelligere hoste

nō debere orōnē dicere dn̄icā. neq̃ pacē in missa suscipe / quoniā nō libenti aīo cūcta ignoscat. Reuera tn̄ si inimicū is optat suū ꝑpter deū diligere. debet et nito p̄t deū orare vt quēadmodū alijs in se malefacta remittit. ita suoꝝ quoq̃ delictoꝝ veniā sibi largiri dignet. Nam si efficaciter inimicū amare volet id vtiq̃ efficere valebit.

Nonnunq̃ suadet vt sue q̄s fame integritatē nimiū tueatur / docēs hostis ad h̄ quēq̃ teneri. secusq̃ agere velle id esse crudelitatꝫ ꝛ imanis seuicici. Qua de re innumera mala ꝯsurgunt. nam cūcta is que de se dicere audit / excusare conat. omnia sua facta collaudās / ꝛ de ill' volens rōnem reddere. putat nēpe hoc pacto claudere hominū ora. q̄d ꝑfecto ipossibile ē. Ita ꝙ plerūq̃ is labit in iram / impacientiā / arrogantiā / ꝑturbatōnem mentis / accusatōem alteri' / secretorū q̄ celari deberent reuelationē. vt per hec om̄ia suā astruere innocentiā queat. Ruit itē ꝑ id frequenter in hypocrisim ꝛ fictōem / habēs ab hoste ꝑsuasum sua opa hominū in ꝑspectu fieri debere. nō quidē / vt dicit / ob mūdi vēdicandū applausuꝫ / verū ad p̄bendū alijs boni exempli viā / simul ꝛ ad ꝑpam vitandū infamiā. nā mihi (ita eloquit) illesa fama manente. plures hoīes mea verba estimabunt. fientq̃ exinde meliores.

Ex altera parte monet nōnunq̃ hostis / vt q̄s nihil ꝑpēdat q̄d de se homines loquant ꝛ sentiāt / neq̃ ī aliquo suā famā custodiat. sed equale ducat ī manifesto et occulto peccare. atq̃ ī tali sue vite negligentia incuriaq̃ viuat. secuꝫ in[illegible] mea qualis sit conscientia deus agnoscit. Id ꝑfecto mihi satis est. dicāt alij q̄cquid eis libuerit. Ecce itaq̃ videtis q̃ difficile sit hūc vtrūq̃ effugere laqueū. ꝛ recto gradiendo tramite a neutro detineri ꝛ capi. sunt enī ambo ꝑniciosissimi. ¶ Quāobreꝫ p̄mū debet quisq̃ cōsiderare / quale opus suū existat. bonū ne an malū? Nā si est malum quāto magis illō in patulo aptoq̃ facit / tāto grauius ipe peccat. Et hoc in casu hīs celare / abdere et occultare debet. nō q̄dem ob supbiam / sed ne alijs occasiōem peccādi male loquēdiq̃ tribuat. Sin vero op' bonū sit / attamē is noscit alios ipm veluti malū iudicaturos / animaduertere oporꝫ an hi qui ita iudicāt ad hoc ex ignorantia et simplicitate adducant. et tūc hoc op' si ad salutē nō necessariū extiterit / intermittēdū est. vel illi' rei cognitio et veritas est eis aperiēda. docēdiq̃ sunt nō sic de illo arbitrari debere / ꝙ si ex malicia hmōi ꝑdeat iudiciū. Sunt enī nōnulli quibꝫ aliena virtus inuisa est / qui nequeūt q̄cquid fieri vident maligno nō carpere dente. Hi ꝑsus cōtemnendi sunt. neq̃ enī ꝑnt vllo pacto claudi istorū ora. Itaq̃ minime op' ē cuꝫ qui bonū opatur aduersus huiuscemodi hoīes suā famā tueri. ¶ Porro hoc loco animaduertēdū est / ꝙ sublimia opa crebri' efficere dignatus ē dn̄s ꝑ illos qui (vt docet apostol') fatui / inscij / vel nulli' estimationis habiti sint / q̃ ꝑ alios quosq̃. Quare nequaq̃ optare q̄s debet / vt in eo quod agit bono ab alijs ꝯmēdet. neq̃ multo minus suā debꝫ depromere p̄dicareq̃ laudē. vl' etiā ꝑcurare vt hoc fiat ab alijs. sꝫ totū deo relinquendū est. q̄ de nihilo nouit operari ingētia. Frequēter nāq̃ videm' q̄ amplius suā quis ostētare q̄rit innocentiam / aut ꝑpriū bonū in aliorum noticiā ducere eo minus ab alijs estimat ꝛ curat. Longe etiam min' / tū sibi / tum ceteris apud deū proficit.

Sit nonnūq̃ hostis vt secū quis sciscitet et inquirat an p̄destinat' a deo sit ad gloriā vel ad penā eternam prescitus. vt hoc pacto vel in presumptuosam spem / vl' in desperationē labat et corruat. Proinde neutrū eoꝝ diffinita sententia iudicare debet homo. sed in dei sperare mi̅sicordia / cuꝫ ingenti timore sue districte iusticie.

Nonnūq̃ suggerit hostis apō se ꝑcunctari an poci' nunc quis morī vel eternaliter dānari mallet. q̃ aliquod mortale ꝯmittere peccatū. vt si is affirmatiue respondeat / ī eo denuo peccet ꝙ magis eligit peccatū admittere / atq̃ ita offendere deū q̃ huiuscemodi penas ꝑpeti. deū quippe offēdere ꝑ q̄cunq̃ vitādo supplicio velle nequaq̃ debꝫ. Sin vero contrariā is partem asseruerit / primū forsitan mentietur. decidet etiā fortasse in iactantiam atq̃ arrogātiā. Quāobrem magnopere vitandū est huiusmodi facere questiones / neq̃ eis si surrepserint est respondēdū / abijciendeq̃ sunt et dicendum deo. Meam domine fragilitatē agnoscio. certus equidem sum / quoniam nisi tua gratia mihi foret auxilio / nulla ita modica est pena quin

me vinceret. atq̃ pctõ faceret ꝑstare ↄsen-
sum. Quare me miseꝝ in tuas ꝓijcio ma-
n⁹/obsecrãs ne ea temptatõnũ picl'a incur
rere me sinas/que tuoꝝ sine trãsgressu mã
datorũ supare non q̃am. Hoc itaq̃ modo
piculositas ꝯs malignusq̃ laq̃us tuto ptrã-
siri valebit. fragilitatẽ videlꝫ ꝓpam huiꝰ
recognoscẽdo/et ĩ deo solo ↄstituẽdo spẽ.
neq̃ quodcũq̃ iudicãdo aliud. Scimꝰ nã-
q̃ btm̃ Petꝝ q̃ ꝑus se velle mori .ꝗ deũ re
linq̃re spondebat. deũ postmodũ deseruis
se. neq̃ huiꝰ qd̃ pmiserat effecisse aliquid.
Sic pfecto agũt q̃ plimi putãtes q̃ oĩa
pferrẽt antq̃ ad peccãdũ ptraherẽt. q̃si nõ
diuina grã sed sua ꝟtute ipi petm̃ deuitẽt.

n Onnunq̃ aliã tẽptatõnem immittit
hostis huic pene ↄsilem. ꝛ est cuꝫ
q̃s pterito tẽpe grauia ꝑpetrauit
scelera/vnde bona sibi aliq̃ euenerũt. sic ꝑ
fornicatõem aut adulteriũ plem suscepit
quã ardentissimo amore ↄplectit̃ nunc agit
hostis vt is a semetipo inq̃rat vel ab alio ĩ
terrogẽt. Vellet ne nõ peccasse/ꝛ hãc non
habuisse plẽ. Accidit enĩ hoĩem delinq̃re
q̃litercunq̃. huic rñdeat questiõi vt in pce
denti temptatõe dictũ est. Dico itaq̃ dictũ
remediũ hic etiã locũ hr̃e. tali. s. q̃stiõi non
rñdendo. vel pt hõ dolere de ipo pctõ. do
lere item potest q̃ p hmõi delictũ sibi ples
orta est. nõ autẽ absolute dolere optet de eo
q̃ plem habet.

n Onnũq̃ incitat hostis hoĩes ad h̃
vt apud se petat. an sit ceterꝭ homi
nib; vel hoc aut illo deterior. vnd̃
plĩma frequenter pctã surgunt puta mentiri.
supbire. alios temere iudicare. Deb; itaq̃
is dicere. q̃cq̃d ex me habeo totũ peccatuꝫ
est. si q̃d vo in me est aliqd̃ bonũ/id est ex grã
dei qua eque alteri sicut mihi deꝰ ipe largi
ri pt. satis pfecto sum iniquꝰ si nihil ex me
nisi petm̃ habeo. nõ g̃ me ceteris ↄparare
opꝰ est/cũ ipe sim ex me sceleratissimus.

n Onnunq̃ grãs et bona q̃ in aliis
sunt an̄ huiꝰ oclos statuit hostis/
vt hinc intumescat ꝑuipẽdatq̃ ce
teros. Quare ex aduerso is cogitare d; eo
sibi maiora picula grauioraq̃ iminere dam-
natõem si nõ recte diuinis vtat̃ muneribus.
Cogitare etiã pt q̃ nemo adeo est impiꝰ q̃
nõ meliꝰ hmõi vteret̃ donis si hec ipa sibi
collata fuissent. et ita quẽcũq̃ primũ/siue
iudeũ siue gentilẽ seipo meliorẽ iudicabit.
aut saltem nõ deteriorẽ.

n Onnunq̃ efficit hostis/vt cuꝫ de
penitere cõteriq̃ deb; a seipo q̃rit
tantã ne de pctõ suo displicẽtiã ha
beat q̃ntam habere tenet̃. Qd̃ nẽ arguit q̃
niã plꝰ doloris et lachrymaꝝ d̃ dãno habe
ret tpali q̃ nũc habeat de diuia offensa. q̃
re neq̃ ꝑ hmõi displicentia sufficere videt̃.
Sed sciẽdũ q̃ nõ est necesse corpalẽ d̃ pec
cato esse dolorẽ tantũ/q̃tus fortasse eẽt d̃
tpali malo vel incõmodo. Sufficit enĩ q̃
ↄmissum peccatũ sibi displiceat/ꝛ nequa-
q̃ i illi casu deu offendere vellet. Non enĩ
(sicut ꝑus dictũ fuit) opꝫ malle damnari
mori aut oĩb; spoliari bonis q̃ peccasse
aut h̃ mõ peccare. Rursus nec talẽ hũc op
tet esse dolorẽ q̃lẽ de se diuia postulat imẽ
sitas. cũ h̃ sit impossibile. Quia ipa pruus
est infinita. nostꝝ aũt dolorẽ finitũ eẽ neces
se est. Ideo g̃ dolor q̃ dictꝰ est sufficit. Veruꝫ
q̃dem ẽ q̃ tãto hic dolor est melior q̃nto ꝛ
in aĩa ꝛ in corpe est maior. assit mõ quo ad
corpalem dolorẽ recta discretio. Non enĩꝫ
ex eo corpꝰ destrui aut rõ ledi deb;. ¶ Plu
rime p istd̃ vitant̃ tẽptatões. q̃ subeũt cuꝫ
q̃s nimiũ veret̃ nũq̃ satis penitere aut suũ
nõ facere debitũ. Debitũ inq̃ q̃tũ ad salu
tẽ satis est. vt enĩ est dictũ nequaq̃ nostꝝ
debitũ facere possumꝰ q̃ntũ dei altitudo
deposcit. neq̃ etiã s̃m bñficia que ab ipso
recepimꝰ. nec h̃ pfecto a nobis indulgen-
tissimꝰ ille pater expetit. imo p mira gratie
sue benignitate sibi sufficere vult ꝛ nos in
amicos hr̃e paratꝰ est si ea q̃ in certo nũero
certis agẽda tpib; mãdata nob̃ tradidit.
ipi cõpleuerimꝰ q̃ etiã sub etne mortis in-
terminatõe implẽda mandauit. Vniuersa
autẽ hec pcepta in his duob; contineñ Di
lige deũ sup oĩa. ꝛ primũ tuũ sicut teip-
sum. Qui q̃s vero sup hec aliqd̃ bonũ effecerit.
is pinde maiorẽ grãm obtinebit. ¶ Q̃s si i
terrogẽt. quid est sup oĩa deũ amare? Pla
ne grossusq̃ rñdeo. Hoc ẽ sic eũ diligere vt
nullo pacto quodlib; aliud q̃s amare velit
p quod pderet dei amorẽ. Proximũ autẽ
sicut seipm̃ diligere est ei finalit̃ q̃dẽ vitam
optare eternã. grãm vo in pñti seculo. insu
p id ei facere velle qd̃ rõnabiliter ꝛ iuste in
sili casu sibi q̃sq̃s fieri vellet. Vñ manife
stũ est q̃ is q̃ est iudex cõstitutus nequaq̃
velle deb; latronẽ a morte vel carcere libera
re. q̃uis ipe fortasse in sili casu ꝯ rõem libe
rari cupet. Et ex h̃ plurimis eiuscemodi tẽ
ptatõib; respondeti potest.

Z l Jn nōnunq̄ꝫ q̄ sacꝝ altaris suscipe cōstituit sacr̄m occurrit sue idignitatis cogitatio. ꝙ videlicȝ neq̄ꝙ̄ ad h̄ dign⁹ esse pt. ⁊ p̄sertim sibi videt̄ ꝙ n̄ bene sua sit delicta ꝯfessus. Fieri autē pōt h̄ suggestiōe demonis vt tātū bonū impediat̄. Quare igit̄ is cogitare dȝ ad h̄ nū se dignū ꝓprijs virib; fieri posse/ q̄ꝙ̄ etiā centum annis ad id laborans incūberet. nisi ex sp̄ali dī munere id fiat. qd̄ sane minus p̄t eque nūc sicut post centū ān̄os dn̄s elargiri. Debet rursus ꝯsiderare qm̄ hac ī vita nemo p infallibilē absolutāꝙ certitudinē scire p̄t vtꝝ in grā sit an nō: vere ne sit penitēs an nō: vtꝝ recte ꝯfessus sit an nō: nisi ad hoc singularis accederet reuelatio. Itaꝙ q̄ sine hac certitudine suscipe nollet eucharistiā. is ꝑfecto seip̄m deciperet ⁊ q̄ndā supbie sp̄ēȝ habere videret̄. Est alia humana vel moral' certitudo q̄ in nr̄o ꝓposito et reqrit̄ et sufficit. cū videlicȝ q̄s in propa recollectiōe et ꝯsciētie discussiōe id egit qd̄ tū sua discretio. tū bonū alioꝝ ꝯsiliū eū debere facere iudicat. atq; hoc p sufficiens tp̄s ad id ꝯmūiter obſuatū ꝯsuetūꝙ. D. si tūc in pctō mortali s̄m ꝓpriū iudiciū is se esse nō videat. tuto et sine noui pic'lo peccati ad ꝯmūionē accedere pōt. ⁊ quāꝙ̄ vt freq̄nt accidit sibi forta sse leuia q̄dam dubia superueniāt. ea tū cōtemnere imo vincere dȝ. ⁊ ad ꝯtriū agendū semetip̄m cogere. Leue aūt dubiū voco cū q̄s poti⁹ de aliq̄ fert iudiciū ꝙ sit bonū iustū ⁊c. q̄ꝫ ꝙ sit malū et peccatū. ⁊ nihilomin⁹ q̄sdā ratōes vl' cogitatōes in cōtrariū habet. q̄ aliquā dubitatōem ei afferūt. nō tū ita q̄n p̄mū iudiciū multo sibi sit certi⁹/ intātū ꝙ si res ipa alteri⁹ foret/ de ea nequaꝙ̄ ambigeret aut cunctaret̄. Vez si nō maiorē certitudinem de vna ptiū habȝ q̄ꝫ de altera. sistere debet q̄usꝙ ad eaꝝ aliquā magis assentiat̄. ⁊ h̄ vel alioꝝ vl' sue rōis ꝯsultatōe/ vel inspiratōe diuina obtēta p orōem. Nisi eni h̄ mō q̄s securitatē in semetip̄o capiat se male fuisse ꝯfessum sp iudicabit. neꝙ trāq̄llus eē aut ꝯsciētie pacē vnꝙ̄ habere poterit. Qd̄ ꝑfecto ne[illegible] bo[illegible]

7 a [illegible]ip̄o penitens nōnunꝙ̄ inq̄rit si firmā nunꝙ̄ peccādi volūtatē habeat. et tunc ei plurima ꝓponit hostis/ p̄sertim ꝙ nimiū est fragil'. ꝙ item tā crebro in pctā lapsus est ⁊ adhuc q̄tidie labit̄. Cōsiderare aūt is debȝ vez q̄d ē esse nō posse eū vitare peccatū virib; suis. Nō etiā asserere op⁹ habȝ nūꝙ̄ se peccatuz. p̄sumptuosum q̄ppe esset h̄. neꝙ tū etiā iudicare dȝ se peccaturū. Jam eni esset h̄ delinquere. Satis igit̄ est si firmū ei ꝓpositū adest cū dei adiutorio deuitādi peccatū ⁊ ad id diligētiā adhibendi. nec s̄m p̄sentē volūtatē vllo vult pacto ī posteꝝ peccare.

n Onnunꝙ̄ vt dictū est enitit̄ hostis ꝑsonis deū timentib; magis q̄ꝫ ceteris nimiū timorē īmittere/ q̄ ī cūctis suis opib; deficere formidēt. Quāobrem eiusmodi timoratis necessariū est vt ī p̄mis magnope aīaduertāt ad q̄d sub pena pctī mortalis s̄m suū statū obligant̄ et ad q̄d nō. Potest aūt de h̄ haberi nō quidem infallibil' sed hūana certitudo p sapientū ⁊ deuotoꝝ bonū ꝯsiliū/ p scripturas/ p iudiciū ꝓprie rōnis/ ⁊ p suū cōfessorem. Nā s̄m haꝝ ꝑsonaꝝ ꝯsiliū ⁊ dictamen debet is freq̄nter ꝓpriū iudiciū mutare ⁊ vincere. Cum ḡ de eo qd̄ agendū est habȝ is hm̄ōi certitudinē/ pōt se merito q̄etare. licȝ plures alias negligētias q̄ vēialia peccata sunt admiserit. [illegible] palib; se defecisse cognoscit/ penitere debȝ. ⁊ postmodū loco ⁊ tp̄e ꝯfiteri. Videtis itaꝙ ꝓrsus esse necessariū. vt q̄sꝙ diligēt' ꝑq̄rat q̄ res peccatū mortale sit/ q̄ nō. ī q̄ q̄sꝙ obligaret/ an q̄ nō: Et tūc q̄cq̄d sup hoc egerit id [illegible] ⁊ superogatōis ad augmentū sue grē/ sui ⁊ alioꝝ. Credere eni ꝙ illd̄ meli⁹ bonū qd̄ q̄s facere valet sp īplere teneat̄. ita ꝙ si h̄ obmiserit peccet mortaliter/ erroneū esset. nunꝙ̄ etiā q̄s possȝ obtinere cōscientie pacem.

f Jnaliter p generali regula accipite ꝙ vt de⁹ et bon⁹ [illegible] ad bonū hortant̄/ cūctaꝙ seu prospera seu aduersa/ siue bonū siue malū/ sui vel alteri⁹ ad salutē ⁊ ꝑfectū bonoꝝ ꝯuertunt. sic ex aduerso omnia in dānū ⁊ pniciē detorq̄re molit̄ hostis. ¶ Abūdat q̄s diuitijs/ enitit̄ hostis vt illis abutat̄ vel ī supbiam vel in luxuriā/ vel ī vsurā/ ⁊ iniquā tp̄aliū acq̄sitionē. Cōtra scūs angel⁹ conat̄ et suadet vt illis vtat̄ ad largiēdas elemosynas/ ad supplicit' reddendas gratias deo. ad habendā sufficientiā. ¶ Sil' ꝯsiderate in pulcritudīe. virib;. sciētia. statu. bona hoim fama. ⁊ hoꝝ cōtrarijs/ paupertate deformitate. mala obscuraꝙ fama. Diuersitatem etiā inclinatōis hoim ad h̄ vl' illd̄

[illegible] angel⁹ bonū vti/ hostis ꝓ male
¶ [illegible] etiā freq̄nter ⁊ ipsam dei inspira/
tionē in malū ɔuerti facit hostis. sicut ex ad
uerso bon⁹ angel⁹ malā inimici tēptatōēꝫ
in bonū. puta q̄s tēptabit ideo religionēꝫ
īgredi vt postmodū egrediat̄ et exeat. In
ea tñ pseuerās ɔstāsq̄ manebit. De super
bia aut īuidia tēptabit̄. huic valide r̄sister.
⁊ inde merebit̄ plurimū. Ita freq̄nter dū g/
uiter nocere cupit hostis. pdest admoduꝫ
⁊ pficit intantū q̄ hoīeꝫ crebro tēptare de
sistit/ne temptatōēꝫ supando mereat̄. Ad/
uersus ꝓ cūctas suas illaq̄antes tēptati/
ones q̄ certe sunt inumere. nō nisi vnicum
generale r̄mediū repit̄. vt btō anthonio re
[illegible]
habeat hūilitatē. ⁊ affectōe sincera puroq̄
corde suam totā spem in dei ac sanctoruꝫ
auxiliū statuat. idq̄ se facere posse/esse dei
[illegible]
ip suū debitū faciat apud deū/et obseruan
tiā mandatoꝝ ei⁹ pdicte innitēdo spei. Nā
sicut firmiter credim⁹ hoīem sola dei salua
ri misericordia. ita eā misericordiā sūmope
[illegible]
enī faciens vel h̄ intermittēs agere/ pfecto
illam pdere sese reddit dignissimū. ¶ Q, si
suggerēs tibi h̄ modo dicat hostis. q̄cq̄d
egeris certe nouit de⁹ an dānat⁹ eris vel ne.
neq̄ vllaten⁹ alit̄ esse pt. Rñdebis. q̄cq̄d d
me ordinauerit de⁹ ipe tñ amari dign⁹ ē ⁊
coli: cuiq̄ mētiri neq̄at ipe sibi obseq̄ntib⁹
⁊ ad h̄ p suis virib⁹ conātib⁹ infallibiliter
g[illegible]am celestē largit̄. Quāq̄ ꝓ mihi me⁹
sit finis incognit⁹. hoc tñ scio q̄m bona vi/
ta in bonū finē pducit. neq̄ ob hāc incer/
titudinē omittere debeo q̄ min⁹ meū offici
um debitū. imo pfecto magis ac magis eni/
tēdum mihi est. sicut ⁊ si infirm⁹ se sanan/
dū ignoret. iure tñ ad id suū debitū facit.
¶ Cōcludēdo dicim⁹ nihil ita instruere ho/
minē in pdictis tēptatiōib⁹ infinitisq̄ aliis.
sicut grāꝫ dei q̄ p deuotā orōēꝫ in pfunda
tissam hūilitatē atq̄ ɔtritōē cordis acq̄rit̄.
¶ Hāc nob grāꝫ meritis ac intercessiōib⁹
oīm sctōꝝ sctāruq̄ largiri dignet̄ pr̄ ⁊ fili
[illegible] ¶ Finis

Cōtra professum in

obedientē eiusdem Johānis Gerson

A

E ore tuo te iudico serue neq̄m.
Si h̄ dixit in pabola dñs d ser
uo nō multiplicāte licꝫ reddēte
talentū. quid dictu⁹ est de seruo dissipāte
simul ⁊ negante talentū? Talis est ille ino/
bediēs pfessus /sit cleric⁹ sit laic⁹. q̄ pboꝫ
[illegible]
crādi vite thesauꝫ eterne dedit illā in ma/
nu supioris sui dicēs. Suscipe me ⁊ viuā
abba pater. In manus tuas ɔmēdo spi/
ritū meū/ q̄m fidens in te ⁊ de me diffidēs
do illū tibi. Adiuua me et salu⁹ ero. Nunc
tu q̄sq̄s es pfessus h̄ mō vel simili/ q̄ pricu/
ius est volūtas tua dono tuo /imo spōta/
neo pri⁹ /nūc in necessitatē verso parere
cusas. qui ɔ stimulū calcitrare psumis/ in
terrogabo te paucula quaten⁹ ex ore tuo te
iudicet cōsciā tua. Interrogo te nō dico s
ue nequā sed frēm et conseruū i xpo chari
simū/ agens in spū lenitatis ⁊ instrcōis iu
xta monitōem apli et christi/ cupiēs te sal
uum esse ab errore vie tue. q̄m ois iobe/
dientia deuiat a via vite. ad quā q̄ reduxe/
rit ⁊ cōuerterit petōrē opit multitudinem
peccatoꝝ. Interrogo te si memineris pfessi
onis tue. et si penitet te fecisse: pcul absit h̄
ingr̄titudo a spū tuo pcul et talis. Porro si
memineris ⁊ approbas interrogo q̄s sa/
piētior ⁊ potior interpretes erit pfessiōis hu
ius q̄lit̄ obsuāda est/ aut supior pr̄ tuus/
maxime cū cōsilio cōuent⁹ / aut tu subdit⁹
[illegible]
pferendū ꝓponendūq̄ iudiciū/ error into
lerabilis. neq̄ est q̄ talē te nō aspernat̄/ ma
gis pprī⁹ arrogātiā subsannās ⁊ dicēs. Quis
pt hūc audire? certe puto q̄ pudet te etiam
hec interrogatio auditu suo pmo. ¶ Inter
rogo deinceps. putas ne prēm /imo ⁊ pa
tres tuos /ita malignātis esse nequicie q̄ in
male ɔsulēdo saluti tue vellēt se sic ⁊ te pe/
rire? Exclamabis arbitror ad hāc interroga
tōem cachinnās ⁊ indignās rugata frōte
Lōge sit hec insania a me paupculo idio/
ta subdito ⁊ petōre/ vt de sctissima supioꝝ
meoꝝ pbatissimaq̄ sapia tam sacrilege de
sipiam. ¶ Euigila nūc et pspice. si nō bre/
ui ratiuncula ptinus ex ore tuo te iudico q̄
iussus hoc et illō facere tu nō obedire per/
seueras. Si enī supior tuus sapiētior ē in
cognoscēdo pcepta regule quā pfessus es.
si preterea credis q̄ nollet se dānare dū tibi p
cipit obedire. q̄d obniti potes. q̄d excusati
onis afferre sup inobedientia tua /me dicā
[illegible]
lis et facie humi deiecta si nō omnis a tepo
dor abscesserit. si nō attrita iam frōte mere

tricem imitaris dicēs. Uolo virtuosus esse
z dño p afflictiões abstinentiāq̄ placere.
[illegible]
Sentio fortitudinē corporis mei. scio q̄ ie-
iuniū a vino nō erit i grauamen mihi. Ecce fr̄
recedis iam a cōcessis dorib⁹. Tu iudiciū
tuū pfers oī alteri. q̄si si dicat infirm⁹ z in-
sanus medico suo. Cognosco meli⁹ dispo
sitōez meā q̄ tu ipe. Scio q̄lr̄ obtpandū
B mihi & nō est regulis artis tue. ¶ Aggredior
nūc te altera via duriore vt ex ore tuo te iu-
dicem si ptinax esse decreueris. nō tm̄mo-
do seruū nequā/sed vel hereticū apostatā
vel de heresi et apostasia vehemēter suspe-
ctū. ita tn̄ si depditio iudicij rōis p cerebri
lesionē tibi nō fuerit excusatōis subsidiū.
q̄ casu nō ita argumētis theologie. s3 fomē
tis medicine op⁹ erit. Dixit dñs nr̄ iesus
christ⁹ ad oēs in eccl'ia platos loquēs ad
psonas aplo᷑ z discipulo᷑. Qui vos au-
dit me audit. z qui vos spernit me spernit.
Credis h̄: Credis si catholic⁹ es. Scio p̄
terea q̄ supiores sunt et plati tui p̄res ordi
nis [illegible] te negare nō
potes. aut si negas erras in facto z cōuinci
testib⁹ potes. imo v̄berib⁹ z carcerib⁹ coer
ceri. alioq̄n fas esset exēplo sui et pniciosū
[illegible]
z impune. Cete᷑ si fateris te pfessum/fatea
ris oportet te ad obedientiā [illegible]
voluntatis arbitriū teneri ligatū. Alioq̄n
[illegible]
Qui vos spnit me spernit. Qui aūt spnit
xp̄m vtiq̄ blasphemat z apostatizat. Et si
[illegible]
pcipitat. et quia n nō velit extrahi ptinax ē
[illegible]
q̄ndiu. nedū a monasterio pellēd⁹. Pro-
uideat salubriora de⁹. tn̄ et si ita loq̄mur z
C vere loq̄mur. ¶ Tēptabo viā rursus alterā
q̄ sanioris est ad morbū fomēti. Dicis (vt
accepi z iā ptactū ē) q̄ nō ex inobediētia de
sistere vis a potu vini. ceterisq̄ cibis lauti
orib⁹ ordini cōcessis. sed ad ptutes acq̄ren
das ex pnia. Uide q̄so frater ne mentiat i
iq̄tas sibi. ne sit iste laqueus sathane sub an-
gelo lucis. nō ptus abstinentie in spū hūi
litatis. Itaq̄ si vis vt credam tibi/ostēde
vel paulisper obediētiā in q̄ntulo potu vi
ni. necnō in alio frat᷑ edulio saltē paucu-
lo. vnde nō possit corp⁹ ad lasciuiā excita-
ri/neq̄ rigor abstinētie pdi. Nunc pō q̄le
istud est/q̄ abhorres a vino talit̄ vt nec cō

suetudini eccl'ie velis esse cōformis/q̄ post
sacrā cōmunionē dat laicis poculū vini tā
tillū. Qualis est ista obsecro singularitas:
[illegible]
ti⁹ ex intimis hypocritat̄ dementie: vt dū
facis qđ nemo/mirent̄ oēs. z tibi laudem
singularitatis impune p̄sumas. Legimus
de multis ita seductis/pessimo fine terminā
te ho vitā. Fuit scō Francisco collaudat⁹
frater vn⁹ q̄ iussus cōfiteri p vba noluit ni
si p nutus. Tollite (inq̄t scūs Francisc⁹)
figmentū h̄ diabolicū. docuit exit⁹ ita esse.
Dicit climach⁹. Si videris aliquē q̄ sibi
sit in cōmunitate singularis. ipe nō indiget de
mone tēptāte q2 fact⁹ ē sibi demō. Et apō
sapientē scribit. Uidisti hoīem sibi sapien
[illegible]
Quis pō pl⁹ sibi videt̄ sapiēs q̄ sit ille q̄
iudiciū suū pfert iudicio quorūcūq̄: ¶ At D
pō dicit frater iste sicut accepi. Nullū au-
diam i abstinentia mea/nisi solā eccl'iā. q̄
[illegible] vice p q̄libet tali sit cōuocandū generale
cōciliū. aut sit papa specialit̄ adeund⁹. z n̄
sufficiēter dicat eccl'ia q̄n supior p̄sertim i
re tali decernit et iubet. Existimo pinde q̄
si mitteret̄ ad papā frater iste/nec sic obedi
re iussiōi sue vellet. ¶ Est apud narratōnes
patr᷑ de q̄dā gl'iante in abstinētie [illegible]
ritate q̄ remediū inuenerūt p̄res [illegible]
ipm tanq̄ fatuū. z certe iam ipe talis erat.
Cōpulerūt vel lautissimis cibis z vino ad
[illegible]
est a p̄sumptiōe vel arrogātia singularis ab-
stinentie. et cōseq̄nter a vanitate z piclo in-
sanie liberat⁹. ¶ Tradidit btūs Bern. q̄ di
abol⁹ nō hab3 machinamentū mai⁹ ad p-
ditōem querentium placere deo/q̄ si sua-
deat currere indiscrete. q̄tin⁹ q̄ currit icur-
rat z p̄ceps ruat. Uocat h̄ demoniū meri-
dianū q̄n sub specie magni boni z singu-
laris pfect⁹ incidit q̄s in magnū malum.
Et qđ mai⁹ malū q̄ inobediētia. q̄ petm̄
ariolādi. i. idolatrādi a dño noiat̄: ¶ Pre-
terea dicit apl's. Si esca scādalisat fratrē
meū nō māducabo carnes in etnū. quan-
to magis si abstinētia tua (o frater) scādali
sat frēs. nedū vnū ex pusill'. s3 p̄res z maio
rē. Ue tibi timēdū ē. Itaq̄ nō expedit ti-
bi cōtristare p̄res tuū. nō cōtinuacē ē ad illuz
[illegible] tollere te sibi. cui te voto tradidisti.
h̄ rapina est. h̄ sacrilegiū. ¶ Dicā tibi i veri
tate nec mētiar. Si de duob⁹ mal' alte᷑ es
set faciēdū. vl̄ cōmedere carnes i die veneris

sancta cũ renisu ɔsciē timo: rē. aut abstinere a vino ɔ̃ pceptũ obedi ...ne rõnabilr im posite/pferrẽ pmũ. qꝛ scdm nõ ... sꝫ vt bonũ deberet ipleri bibẽdo vinũ ... cũ ptinaci renisu nõ staret. sal. vbi ... ud ppetrãdo cũ subsequẽte humili pnĩa co medẽs carnes saluaret. ¶ Deniqꝫ si forte dicetur eo. Moneoꝛ lege spũssctĩ. vide si spiritussctũs est dissensionis deus. Vide si qlibet pfessus regulã ita diceret q̃nta ɔfusio seq̃ret. Vide si sufficiẽtẽ doces exceptõem a regula generali quã ꝛ ɓm quã pfessus es. Sꝫ formido ne faciã vba mea surdo. nisi qꝛ nõ iã tibi sꝫ pñlꝫ ꝑ te loqr. Et forte ꝑ ceteris in posterꝫ si (qꝺ auertat deus) occurreret casus tal. ¶ Bene vale/coꝛ boni ɔsilij statuens tecũ. nõ plus aut alr sapiẽs q̃ȝ opꝫ. Johãnes Cãcellarius parisieñ. Lugduni Anno. M.cccc.xvi. In ianuario ꝛc.

Finit

Itẽ ab eodẽ cancellario parisieñ. de zelo ꝛ feruoꝛe nouitiatus ꝛc.

Zelus dom⁹ dei/pserti dũ est nouitius/bõices bone volũtatis ɔmedere. h ẽ vigere/vt oĩa q̃ ɔspiciũt vicioꝝ scãdala satagãt vl tollere vl culpare. vl certos ad ablatiõe acrit animare. Nõ dissimulandũ asserit. nõ parcẽdũ. ñ scãdalum formidãdũ. sꝫ incedẽdũ viriliter per arma iusticie a dextris et a sinistris ꝑ infamiam ꝛ bonã famã ꝑ vbera si op⁹ est/ꝑ sanguinem et ꝑ mortẽ. ¶ Verꝫ euenit qꝛ ꝑ experientias varias. post irritos conatus. ꝑ agnitã hũane fragilitatis ꝛ iniqtatis abyssum i... tpat ꝛ mollescit feruoꝛ iste bullie... r maturioꝛ eo saniοꝛ efficit. ... tribulatõis aq̃ vinũ nimis feruide charitatis. ¶ Porro nõ negauerim me ... qlem cũq ꝫ sensisse. sꝫ q̃ frequẽter fuerit nõ ɓm sciẽtiam me docuerũt exitus.

Finit

Tractatus eiusdem cancellarij parisieñ. ꝑ deuotis simplicibꝫ. q̃lr se in suis exercitijs discrete ꝛ caute habere debẽt de gallico in latinũ trãslatus ꝑ quẽdã ... trãslatoꝛ ad vitandũ rusticitatẽ latini eloquij q̃ resultasset magis ex vulgari i sensu e sensu q̃ȝ vbũ ex vbo trãsferre curauit. vñ nõ nec mirãdũ si opusculũ istud nõ cõuenerit satis i stilo cũ alijs eiusdem cancellarij opibꝫ.

Deus vult vt sit rõnabile obsequiũ nostrꝫ. ita vt cũcta q̃ i eius seruitio facim⁹ fiãt cum discretiõe/tã q̃ ad corp⁹ q̃ȝ q̃ ad aĩam. Nã iuxta cõe puerbiũ Oĩne qꝺ est nimiũ vertit in viciũ. Gaudeat q̃ aĩa sic regere corp⁹ suũ/vt ex vna parte nõ ɔ̃ se pualeat. et ex alia pte vt i subsidio sibi etiã nõ deficiat. Quoꝝ pmũ fitq nõ nimis lauteꝫ corp⁹ enutrit. Scꝫ q̃ nõ nimiũ exercitijs siue corpalibꝫ siue spũalibꝫ fatigat. Et maxime i spũalibꝫ seu ad spũalitatẽ tendẽtibꝫ exercitijs ẽ cautela adhibenda. qꝛ in talibꝫ ꝑpt simplicitatẽ nonnulloꝝ deuotoꝝ ꝛ antiq hostꝫ isidias/sub specie boni possꝫ hõ incurrere piculũ magni mali. ... Si qs nimis ꝛ non cu debita discretiõe nec cũ ɔsilio ... deuotoꝝ exptoꝝ ꝛ suoꝝ supioꝝ intẽderet vellet ieiunijs. fletibꝫ. vigilijs disciplinatõibꝫ oratõibꝫ. meditatõibꝫ. imaginatiõibꝫ circa subtilitates q̃slibet ꝛ diuinas res. terroribꝫ mortis extremi iudicij ꝛ inferni/ꝛ ceteris hĩs silibus. Hic posset caput et cerebrum suũ aliaqꝫ organa q̃b⁹ aĩa vti hꝫ i suis opatiõibꝫ intãtũ ledere vt vsũ rõis amitteret. aut fieret tot⁹ debil fantastic⁹ et melãcolicus/sibijpi deo ꝛ hoibꝫ inutil nõ solũ sed ꝛ piculosus et q̃uis. ¶ Vñ consiliũ meũ ẽ vt hõ deuot⁹ si oĩno mensurã suarẽ equit nutriat poti⁹ corp⁹ suũ aliqli cũ excessu q̃ȝ subtrahat sibi nimis cũ defectu. Nõ q̃ difficili⁹/imo qñqꝫ nullatenus subueniri pt corpi leso ꝑ hmõi nimiam necessarioꝝ subtractõem. vbi tñ facile ꝑ vnã aut duas abstinẽtias repmi posset qꝺ excessum erat ꝑ nimis delicatã educatõem. ¶ Custodiat ĩ hõ duos ꝑ regul ea q̃ subiũgũt documẽta

De humiliando se corã deo.

Primo det obliuiõi totũ tpus suũ pteritũ. ita vt nõ nimis ɔtinue in specie recogitet d̃ suis pacti peccatis pr⁹ ɔtritis ꝛ ɔfessis. sꝫ sufficit vt qñꝫ ꝑ ɔtritõnem generalẽ sic dicat ore vl corde. Dñe de⁹ me⁹ ɔfiteoꝛ tue bonitati pñe/qꝛ vsqꝫ in pñs male phdoloꝛ pdidi tps vite mee in pctĩs ꝛ vanitatibꝫ. qꝛ tibi digne nunq̃ꝫ seruiui. Sꝫ et insup multip... te offendi. ꝛ nihil habeo q̃ possum tibi pre

[illegible] male act[illegible] [illegible] cor me [illegible] debite [illegible]. Hec [illegible] tibi dñe offero [illegible] rogo ne depuctas [illegible] delicta iuuẽtutis mee ꝛ ignorãtias meas / imo ꝛ negligẽcias meas ne memineris. Etiã scio dñe ꝙ totis viribꝫ meis nõ sufficio talem facere [illegible] qualẽ bene [illegible] pecata mea. Sed ꝛ tu scis de⁹ me⁹ desideriũ meũ ꝛ voluntatẽ meã bonã. ꝙ ex tuo dono et tua ĩspiratõe nihil volui vicario tuo meo ↄfessori celare de pctĩs meis. Et ipse ↄfessor se satis putat ĩformatũ d mea vita. ¶ Rogo igit pie dñe sufficiat tibi. et da vt oblit⁹ eã q retroacta sunt extẽdere pamplius me possim in anteriora in tuo sctõ seruitio. Si autẽ dñe in futurũ aliqd aliud tibi de me placuerit sup ↄfitendis meis peccatis iteratis vicibꝫ offero me paratũ iuxta cõsiliũ cuiuscũqꝫ p quẽ tuã mihi dignaris ĩnotescere sup h voluntatẽ. Nihil eñi intẽdo retinere apd me qd sit ↄ te. Tũ nõ ignoro etiã dñe de⁹ meus ꝙ ↄ̃uis millesies cõfiteor / ex h. nõ possum satis iustificari. sed ex tua sola mĩsicordia mea depẽdet iustificatio. Cũ eñi tu mihi nõ imputaueris peccata [illegible] sum et [illegible].

Informatio ꝛ cõsolatio officialiũ q circa exteriora occupant.

D [illegible] persona E deuota q circa curas reifamiliaris et erga exterioꝫ dispensatões multũ ẽ occupata. n dꝫ cũ nimia anxietate conari ad habẽdũ talẽ pacẽ tranqllitatẽ ꝛ puritatẽ cordis / qualẽ psona soli deo ꝛ spũalibus vacans ↄ̃ter dꝫ habere. Nec de⁹ requirit [illegible] ꝙ hũane infirmitati id ĩpossibile est. Ad h eñi conari nimiũ eẽt signũ supbie ꝛ labor sanis / pditio tpis inutilis. Nõ g psona sic exteriorib occupata p sua ꝛ alioꝝ salute ex diuina haud dubiũ puidẽtia tristet multũ si deuotõem tãtã nõ habuerit ↄ̃tam libenter haberet. et q̃lem alios habere ↄside rat. Impleat ipe tñ fidelit misteriũ suum ad quod de⁹ eũ vocauit ꝛ satis est. sicut nãqꝫ ipe nõ solũ p se sed et p alijs se exterioribꝫ occupat iuxta diuinã voluntatẽ. ita etiã alij nõ solũ p se sed et p ipo sic occupato ꝛ p alijs deo ꝛ spũalibꝫ exercitijs vacãt. Hoc addiecto vt qñqꝫ certis horis sibi magis aptus put possibile fuerit ad deũ etiã recursum habeat ↄquerẽdo hũiliter de sua negligẽtia [illegible] exponẽdo [illegible] necessitates occupatões ꝛ miserias suas / orãdo vt pi⁹ dñs dignet easdẽ suscipe a paupe seruo suo loco deuotõis quã libẽti⁹ sibi offerret si eã haberet. ¶ Hinc surgit pia ꝛ pulchra [illegible] christi [illegible] in quo ipe dñs iesus de⁹ et hõ ẽ nostꝝ caput nosqꝫ mẽbra ei⁹. Vñ ꝛ sicut in corpore organico oĩa membra nõ eundẽ actũ habent. nec sibi soli sed toti homi in suis actibus [illegible] ambulãt. nec manus sibi soli laborãt. nec os sibi soli ↄmedit. ꝛ sic d alijs. sed ipi toti homini. Ita etiam in hoc corpe christi mystico qdcumqꝫ bonũ opat nõ sibi soli sꝫ oĩbus in christo existentibꝫ id opat in salutẽ. Et ex eo ꝙ dñs nr iesus christ⁹ de⁹ et hõ mediator ẽ dei ꝛ hoim ꝛ caput nostꝝ / opa nrã bona p ipm fiunt diuie maiestati grata et accepta ꝛ nobis salutaria ꝛ fructuosa ꝛ nõ ex nobis. Nemo g deputatus opibus [illegible] maiorib supbe se eleuet. Quia oĩa in christo iesu dño nostro erunt nob cõia. ¶ Non F bñ itaqꝫ agunt illi q pdicãtes aut alia magnalia agẽtes se magnificãt. ꝛ ceteros religiosos ꝛ christifideles nõ pdicãtes sꝫ ↄ̃ti ↄtemplatõis et orõis vacãtes vilipẽdunt velut ecclie dei inutiles. nõ attẽdentes ꝙ si sermo debeat pficere ex ore pdicãtis deuota ↄtẽplatiuorũ oratio habet h efficere apud deũ et ĩpetrare. alr inanis erit conatus laborãtis. ¶ Silr nõ bñ agunt q spũalibꝫ vacantes ↄtemnũt temporaliũ administratõem exercẽtes. sicut eñi spũalia sic ꝛ tempalia bona ↄ̃diu sum⁹ ĩ via ꝛ pegrinamur a celesti patria nobis necessaria sunt. Et nõ omnibꝫ oĩa psunt. nec oẽs oĩa possum⁹. Sit ergo qlibet cõtent⁹ de situatõe sua in corpe christi mystico etiã p quocũqꝫ reputet mẽbro infimo. ꝛ studeat fideliter [illegible] ¶ Ex pmissis apparꝫ error illorũ q ĩ religiõib⁹ ex obediẽtia dputati ad exteriora officia sua cũ murmure ꝛ inuolũtarie / imo qñqꝫ vix [illegible] ꝛ infideliter implẽt. spũalia sibi furtiue cõtra bonũ obedientie vltra ↄ̃ ad eoꝝ statũ ptinet vsurpãtes. ꝛ id qd aliorũ est supbe sibi vẽdicantes / quodqꝫ suũ est negligentes. ꝛ sic ꝛ istud et illud nõ solũ saluti sue infructuosum. sed ꝛ sepe p pprie volũtatis ꝛ inobedientie viciũ dãnosũ faciẽtes. ¶ Apparet

quoq3 silr ex pmissis q incaute agūt non-nunq3 religiosi modicā ɔpassionē cū suis fratrib9 ad exteriora explēda deputatis / si qñ in spūalib9 minus pmpti inueniant habentes / ipos temereq3 nōnunq3 tanq3 indeuotos nō solū corde diiudicantes sed qd peius est sepe gladio lingue siue detractorie pcutientes. Nō attēdentes illd vulgare pūerbiū. Pluribus intētus minor est ad singula sensus. Nec recogitāt q si ipi explere deberēt talia. s. tpalia et spūalia neutrū horuz forte facere rite possent. Neq3 aduertūt quātu3 deberēt esse deo τ hoib9 grati q ipis ad seruiendu3 deo in quiete et pace ordiatis alij coguntur fuire cū multa fatiga et tribulatōne τ deo τ sibi τ alijs. τ q ipi velut dñi recumbūt. alij velut serui eoꝝ ministrāt eis. τ in tpalib9 de necessarijs eis puidere habent. Timere deberēt hi tales q spūalium operꝝ suoꝝ fructū nō ipi sed alij officiales. scz exteriorib9 occupatōib9 pter eos detēti / apud deū iustū iudicē pcipiēt. pter suam potissime ingratitudinē / q deo maxie in nobis displicet. ¶ Iuxta pmissa quoq3 instruunt nōnulloꝝ simplicitas / qui occupati alijs conant nō tm̄ corde sz etiā ore semp orare pter vba apli qb9 ait. Sine intermissione orātes. Naz scdm expositores licz semp oret q bonū opari nō cessat. et q per peccatū mortale oratōem suā nō interrumpit. possum9 tm̄ ex pmissis τ ad ppositum dicere plane τ piissime. q sp orat q alia bona opa siue spūalia siue corpalia p dei honore τ seruoꝝ dei vtilitate facit. Licet eniz nō oret p se orat tm̄ p alios in xpi corpe mystico. τ h sufficiat sibi dūmodo alias debitū orandi ad quod ipe obligatus existit non neglexerit viciose.

Qualiter τ quare orandū sit spiritu sine imaginib9

Ursum psona deuota debz diligētiā adhibere vt nō incurrat aliquā singularitatis notā p suam deuotionē p ceteris inter qs conuersatur. Hoc eni reprehendit a patrib9. qz turbat nōnunq3 alios cū qb9 viuit. Et est signū supbie τ hypocrisis. Studeant g esse in publico ɔmunis τ alijs ɔformis absq3 tm̄ pctō. In secreto vo poterit esse singularior deo deuot9 et corde et morib9 τ gestis τ exercitijs. cū discretōe tm̄ ne se destruat. ¶ Pro istis aūt deuotorū exercitijs q cōmuniter apti9 fiunt in puato q3 in publico (vt sunt vicz mentales orōes τ meditatōes) notādū. q q̄cūq3 in his τ p hec vult amorose τ affectualiter tēdere in deū secure τ discrete ne caput et sensus sui forsan ledantur. / dz discere cogitare de deo sine aliq re corpali siue absq3 imagine ita vt nō cogitet re magnā aut paruam longā aut breuē. albā aut nigrā. hic aut ibi in tali aut alio loco existentē. Sed oib9 talib9 et silib9 exclusis eleuet cor suū ad intellectualia pura τ incorpea / cogitādo dei oīpotentiā q oīa potest. dei sapiam q omnia pterita τ futura scit vt psentia. dei bonitatem qua oib9 ɔstrū in se est bn̄ vult τ nulli male. Silr eius misicordiā / dulcedinem pulcritudinē / τ sic de alijs pfectōib9 / deo summe cōuenientib9 τ inexistētib9. dicēdo cor de et ore. O dñe de9 me9 creator τ redēptor τ saluator me9 oīpotētissime. sapiētissime. poptime. tot9 pulcer. dulcis et misicors. O pat piissime / amātissime / amabilissime q sol9 vere pater patrū es. pl9 me diligens q3 vnq3 carnalr pater suū carissimū dilexit filiū. Qd bn̄ ostendis i tuis bñficijs magnis τ multis mihi indignissimo datis p te τ adhuc dādis / ex sola tua maxima h faciens bonitate. te adoro laudo glifico. toto corpe et spiritu tibi grās ago p oib9 donis tuis. qz q̄cq̄d sum possum scio et beneficēq3 cupio volo τ desidero. hoc a te habeo totū. τ nihil habeo ex meipo nisi peccata. q clemēter peto ignosce pp glīam nominis tui bñdicti. Qd me cū oīb9 sctis tuis bn̄dicere laudare et pdicare sine fine ppicius etiā concedere digneris. Ad alio mō eū de pnt spualr tua intpro ancur ¶ Tal respectū habēdo in orōib9 τ meditatōib9 suis homo nō facile incurret frenesim nec erit fantastic9. et in capite seu sensib9 suis destruct9. quēadmodū alit facilr posset contingere. cū hō nimis figit cogitatū suū in res corpeas τ rerū sēsibiliū imagies ¶ No- L
lumus tm̄ p hec reprobare imaginatōnes de ope nr̄e redemptōis / de captōe / alligatione / colaphis / sputis / flagellatōe / crucifixione dñi nr̄i iesu christi / τ ceteris hmōi. immo hortamur q̄ntū possumus vt de talib9 homo sepe cogitet. sed sub hac ɔditōne et hmōi cautela. vt videlicz cū discretōne et nō nimis hoc faciat atq3 vt nō nimis diu et imobiliter q̄si seu nimis fixe circa corpalia et imagines reruz hmōi cogitatio immoretur. Sed sp conet cogitatū suū ab istis

corp̃is imaginatõibꝫ trahere sursũ ad ca/
rũdẽ reꝝ corporaliũ spũalitatẽ. q̃ inde (spi
ritu scõ docente) dici poterit copiose si hõ
assuescat et dederit se ad talia faciẽda. ¶ Et
ne videat̃ ĩpossibile totalr̃ licet appareat
incipiẽtis difficile aliq̃liter id qđ dicimus.
sumam⁹ exemplũ de venerabili sacro dñi
ci corp̃is quod cũ videm⁹ in manibꝫ sacer
dotis ocul̃ corp̃is adoram⁹ deuote sicut
verũ deũ et hominẽ hũani generis redem/
ptorẽ/angeloꝝ dñm/et demonũ expugna
torẽ. ꝓpter h̃ qđ ibi videm⁹ ocul̃ cordis.
nec moramur cũ cogitatu nr̃o diu circa il
lud quod exteriorĩbꝫ apparet ocul̃/vtpote
circa albedinẽ. rotunditatẽ ꝛ paruitatem
sacre hui⁹ hostie. sed cogim⁹ quasi violent̃.
cogitatũ nostrũ vt ab illis visibilibꝫ speci
ebꝫ se auertat. ꝛ ꝯuertat ad inuisibilia q̃ ocu
lus mentis p̱ lumen scẽ catholice fidei ibi
videt ꝛ credit pacifice. q̃si dicerem⁹ cogi
tatõibꝫ nostris. id qđ oculi corp̃is nob̃ re/
p̃sentant nõ est de⁹ noster. s; id qđ ibi ocul̃
cordis cernit̃ est dñs deus noster. Hoc er
go cogitate et in h̃ vos figite. ¶ Aliud exem
plũ potest applicari de puero extra patriã
posito q̃ nunq̃ꝫ vidit p̃rem suũ. ꝛ cui pater
mittit victũ et amictũ ꝛ alia necessaria. sa/
lutatq̃ꝫ dulciter sepi⁹ p̱ medios nũcios eũ
dem. Non dubiũ q̃n puer iste lic; patrem
suũ nõ videat moueat̃ naturalr̃ q̃dã amo
roso affectu ad diligendũ hũc p̃rem et ad
cogitandũ sepi⁹ cordialr̃ de eo. et q̱ libẽ/
ter esset apud eundẽ ad videndũ ip̃m sicu/
ti est. quia nescit an sit long⁹ aut breuis. an
albus aut niger. ꝛ sic de alijs corp̃alibꝫ cir
cũstantijs. ergo etiã in cogitãdo p̃rem suũ
q̃lescũq̃ꝫ hmõi corp̃ee imaginatõẽs occur
rerint nõ in eis q̃escit. sed repellit tanq̃ꝫ de
ceptorias ꝛ inutiles. Sed quoniã alibi de
hoc lati⁹ tractatũ est/sufficiat hic modice
D tactũ. ¶ Itaq̃ꝫ iuxta p̃missa discat p̃sona d
uota in similibꝫ simil̃r agere/alioq̃n ĩ ora/
tionibꝫ et meditatiõibꝫ suis nõ solũ p̱rime
scere habꝫ p̃missa p̃icula/sed etiã incõmo/
da grauia alia. Poterit eni ꝯtigere dũ ho/
[illegible]
[illegible]
p̱tibilitatẽ/et inuisibili hoste illudẽte et coo
p̱ante deuciat a deuot̃ ꝛ pijs cogitatiõibꝫ
ad cogitatus turpes et impios. a pur̃ af/
fectõibꝫ ad immũdas. a spũalibꝫ ad carna
les. et nõnunq̃ꝫ a sanctis cogitatõibꝫ ad ex
ecrande blasphemie cogitatões. ꝓut ĩ non

nullis deuotis personis in his incautis/
compertũq̃ꝫ q̃nq̃ꝫ est. In ip̃a etiã venerã
da imagĩe crucifixi ex nimis fixa conside
ratõe circa corp̃is dñici nuditatẽ eiusq̃ꝫ se
moraliũ. Qui casus sicut mulierculis ẽ val/
de possibil̃. sic viceuersa poterit casus iste
ꝛ viris esse nõ impossibil̃/si nimis figant̃
eoꝝ cogitatus erga sanctaꝝ virginũ ima/
gines corp̃eas. ꝓut etiã experientia nõnull̃os
docuit. Caueamus igit̃ dũ cogitare volu
mus nudũ crucifixum ne incaute id fiat.
Alioq̃n cõtingere poterit dñm nostꝝ cru/
cifixum de cruce nobis euanescere. nosq̃ꝫ
cum latrõibus nõ tm̃ his q̃ cũ dño cruci
fixi sunt/sed et illis inuisibilibꝫ illic insidi
osẽ cõtra nos latitantibꝫ solos remanere. q̃
ꝛ despoliãtes nos cogitatõibꝫ ꝛ affectõni/
bus puris et sanctis. et p̃pagis turpibꝫ ꝛ ex
ecrandaꝝ ĩpositis/vix semiuiuos nos sub
cruce relinquant. Semiuiuos ꝛ semimor
tuos nãq̃ꝫ nõnũq̃ꝫ deuoti simplices se pu/
tant/cũ ex hmõi corp̃alium specieꝝ incau
ta ꝛ nimia imaginatõne veniũt a sctis co
gitatõibꝫ/meditatõibꝫ et orõibꝫ ad cogita
tiones nefarias spiritu neq̃ꝫ sepi⁹ coop̃erã
te. estimantes cũ quadã desp̱atõne se a deo
derelictos et reprobatos ꝓpter hmõi tur/
pitudĩes/cogitatui eoꝝ occurrẽtes et per
conseq̃ns se in aĩa a dei gratia mortuos fo
re. et vix vita corp̃is viuere. quod tamẽ fal
sissimum est. Ecce ad q̃nta perueniunt pe/
ricula ex nimis forti imaginũ corp̃aliũ re/
rum fantasia. et exantiq̃ hostis coop̱atiõe
maliciosa. Nemo ꝓpter p̃missa credat san
ctoꝝ imagines (sicut q̃dã heretici senserũt)
esse cõtemnendas. sed sunt poti⁹ reuerẽter
tractande. et ea intentõe qua ecc̃lia dei eas
[illegible]
ab his visibilibꝫ mẽte trãsire ad inuisibilia.
corp̃alibꝫ ad spiritualia. Ille nãq̃ꝫ ẽ finis
imaginũ.

Remedia cõtra spi/ritũ blasphemie. N

b E blasphemie tẽptatiõe/occasiõe
p̃missoꝝ ẽ etiã notãdũ q̱ ip̃a noui
ter ad dĩ famulũ ꝯuersos q̃nq̃ꝫ q̃uit
infestat. īimico hũani generĩs (vt tales p̱ h̃ in
desp̱atõẽ deducat ꝛ a dĩ famulo viaq̃ꝫ salutis
arrepta retrahat) id agẽte. deo aũt (vt p̱ hu
iusmodi g̃ues tẽptatõẽs si eis nõ ꝯsenserĩt
a p̃ctis suis purgari. ĩnatẽt sue g̃re idoneĩ
reddãt) h̃ pie p̱mittẽte. ¶ Cũ igit̃ cogita/

tio hmői mala horrenda. grossa. turpis. & nefaria importune occurrerit/nõ terreatur nec tristet̃ psona deuota pptereã nimium. neq̃ credat se ppter talẽ a deo derelictũ. eti am [illegible] blasphemie videat̃ esse cõtra dei vł alicui᷒ scti honorẽ aut ɔtra fidem castitatẽ &c. Sʒ maiorẽ fi duciã se ꝑtinendi ad deũ inde accipiat/di cendo corde aut ore. ¶ Dñe deus me᷒ gui ter & inuitissime tolero hãc temptatõnẽ. ta men qꝛ mltũ peccaui iustũ est vt multũ af fligar. Confidẽs dñe qꝛ tã forte certamen mihi cõmittis q etiã inter magnos et de ctos tuos milites velis cõputare me indi gnũ. Si igit̃ dñe est tue volũtatis vt hec tẽptatio dura me colaphiset nõ recuso la borẽ. sʒ suppliciť rogo vt tribuas tuo tuo virtutẽ pugnãdi & vincẽdi ne ei vnq̃ inct nũ cõsentiam. Tu eñi de᷒ me᷒ scio creatu re tue impotentiã. nec etiã ignoras inimi coꝝ meoꝝ inuisibiliũ inueteratã inuidiaʒ & maliciã ɔ me. Et hec orãdo dicat hõ de uotius vt poterit/signãdo quoq̃ se inter sepius signo sancte crucis/et aq̃ bñdicta si affuerit se aspgendo. His pactis sit hõ ɔtẽtus et nõ curet de eis ampli᷒ multum. nec litiget vltra p illa vice nimis cũ eisdeʒ sed cõtẽnat. & sic cit᷒ euanescent a mẽoria ¶ Sup p̃missis habem᷒ exemplũ de q̃dã monacho in heremo. q̃ talib᷒ turpib᷒ cogi tatõib᷒ vexabat̃ viginti annis. & nemi au debat apire temptatõem hãc ppter ei᷒ ab omiatiõeʒ. Tandẽ tñ cuidã antiq̃ experto patri eã/nõ ore ex verecundia sed scripto dete xit. Qui ridẽs ait. Pone manũ tuã sup ca [illegible] pater. Sup caput meũ ego accipio totũ istỽ pec catũ tuũ & omne pond᷒ ei᷒. Non ẽ tu am plius inde ɔscientiã aliquã habeas. Cum autẽ monach᷒ sup hoc miraret̃ & cãʒ hui᷒ q̃reret. Rñdit pater q̃rẽdo. Placuit ne vn q̃ tibi ista turpis cogitatio? Absit inq̃t ille nã maxime mihi sp displicuit. Et ait san ctus pr̃. Manifestũ est ẽ qꝛ tu eã nõ agis. sed eã pateris antiq̃ hoste pcurãte. et te vt decipe tandẽ p despatõeʒ posset ita fatigã te. Nunc ẽ fili mi audi ɔsiliũ meũ. Et cũ iteꝝ inuaserit tal' turpis cogitatio/dic. Ti bi & sup te inimice neq̃ sit. hec tua blasphe mia. ego nihil in ea habere volo. sed dñm deũ meũ ego adoro & veneroꝛ/ & ipm q̃ cre do [illegible] habuit am pli᷒ hanc ꝗuem tẽptatiõeʒ cõsilio senis ad

iutus. ¶ Et notandũ qꝛ psona deuota hu iusmodi tẽptatões ꝗuos nõ debʒ cõfiteri i differẽter cuicũq̃ sacerdoti q̃sq̃ plurimũ lrato. ne forte occasionẽ despatõis habeat ppter multoꝝ insipientiã. sed recursũ ha beat ad viros deuotos religiosos discretos Nec est op᷒ in speciali nimis declarare in ɔfessiõe talẽ turpitudinẽ. sed sufficit ita di cere vt ɔfessor intelligat mentẽ ɔfitentis. et hoc p semel. Si ampli᷒ vexauerit satis ẽ eidẽ ɔfessori ampli᷒ simpliciť in genere eã dem dicere. ¶ Pro illis q̃ p̃missa sunt non [illegible] tões male occurrerint siue sint de carnalita tesiue de inuidia ira supbia &c. fiat diligẽ tia vt ab ĩtra eis nõ cõsentiat̃. & vt ab extra nõ impleant̃. & secur᷒ erit hõ qꝛ nullo mo do hmői erũt peccata mortalia. imo ɔtra niter cũ eis ita resistit̃ erũt magne virtutis hic. et in futuro remuneratõnis singularis materia seu occasio. Ex humilitate tñ per tẽst hõ de eis cõfiteri. nõ in specie sed i ge nerali/dicẽdo sic. Tales malas co[illegible] nes habui. tamẽ p dei gratiã ipe mihi nũ q̃ placuerũt. Timeo nihilomin᷒ qꝛ nõ ta cito eas impugnauerim sicut debuissem. & cũ dei auxilio potuissem. Notandũ aũt ẽ qꝛ si in his adueniret (quod absit) delecta tio cũ ɔsensu/hoc oĩno expresse et specifica esset cõfitendũ. et si in opatõnem pcederet tũc adhuc mlto ampli᷒. quia hoc foret gra uius. ¶ Huic regule generali videt̃ addẽ dum qꝛ si psona deuota fuerit ex naturali quodãmodo inclinatiõe nimis prona ad aliquod peccatũ seu viciũ/sit hoc ira/inui dia/maleloqui ɔ aliis. aut aliỽ quodcũq̃. ita vt quãdoq̃ etiã cadat mortaliter/nul lo modo ppter hoc desperet/ sed cordialiť de hoc doleat et cõfiteatur hũiliter. & pro ponat in animo nũq̃ ampli᷒ ita velle pec care. etiã si millesies tunc vna die cecidert aut vltra. [illegible] modo saltẽ totiens surrexerit quotiẽs ceci derit [illegible] sticiam. sed post casum diuinã misericor diam semp attendat. Misericordia enim dei tanta est vt si homo haberet oĩa pec cata mundi super se. et doleret qꝛ cum eis tam bonum dominum deum suum [illegible] fendisset. et firmiter pponeret ampli᷒ ab stinere/deus talem nunq̃ damnaret. imo habemus multa exempla ɔ pluribus sanctis qui grauiter peccauerũt. & post peccata sua

pp̄ter penitētiā suā/ ꝛ maximā domini dei nostri dulcedinē et pietatē q̄ diligit hūanā naturā/ facti sunt apud deū maiores scti q̄ [illegible] q̄ nō [illegible]. Uerūtñ sup his nemo dꝫ peccare. Sꝫ postq̄ȝ peccauit ꝯfidat de dei bonitate. ꝛ pp̄t premissa resurgere festinet. et saluꝰ erit. Nā deus [illegible] petōꝝ. Sed iuxta verissimā scti Johis chrysostomi sentētiā. deꝰ q̄si dolet cū hoiēȝ p suā iusticiā dānare debꝫ pp̄ter hois iiusticiā. et q̄ hō est imago dei tā nobilit̄ creatꝰ ꝛ tā p̄ciose redēptꝰ. ¶ Nemo g̊ debꝫ desp̄are de dei mi̾icordia q̄ntūcūq̄ȝ etiā g̊uit̄ ꝛ innumerabiliter peccauerit. sed toto corde doleat. q̄ꝛ tā dulcissimū dn̄m inhonorauit pp̄t sua pctā. ꝛ ī futuꝝ cauere pponat. et sic dubitare nō habet q̄n diuina pietas secū misericordiā faciat. ¶ Est etiā p regula seruādū q̄ si hō in aliqd̄ peccatū ceciderit etiaȝ mortaliter/ non tm̄ semel sed pluries. non tristet̄ intantū ex h̄ q̄ sibiipi g̊uit̄ indignetur inde/ ꝛ aliqd̄ mali īdiscrete sine scitu ꝛ ꝯsilio sui ꝯfessoris vel sup̄ioris pp̄tea faciat sibi/ sed cū q̄dam mētis libtate ꝛ cordis fiducia hūiliter recurrat ad dn̄m deū suū. petendo cordialit̄ veniā ꝛ se accusando et emendatōem cū diuīo adiutorio in mente habēdo ¶ Faciat g̊ hō iste sicut facere solēt pueri nōdū satis fortes ad ambulandūꝫ. q̄ cū libēter vellēt ambulare cadūt sepius. Et cū se cecidisse cog̊scūt ꝛ p se nō posse resurgere. nō sibiip̄is ita indignant̄ vt sic velint iacētes p̄manere. sed hūilit̄ et fiducialiter extēdūt manꝰ suas ad piā m̄rēȝ vt se releuet exq̄ p se surgere nequnt. In infinituȝ plꝰ nos sumꝰ cari et dilecti diuīe maiestati q̄ nos creauit et redemit. et ppetue saluare disponit. q̄ȝ vnq̄ȝ aliq̄s filiꝰ sue m̄ri carnali extiterit carus et dilectꝰ. Recurramꝰ ergo ad eam cū hūilitate ꝛ ꝯfidētia post lapsuȝ. ꝛ īpossibile ē vt dānemur. Nullꝰ aūt p̄sumat q̄ velit aut possit p se surgere a peccatis aut pctā cauere. Hoc eni solꝰ diuine est gr̄e. Caueat g̊ q̄sq̄ȝ a signo tāte sup̄bie. Nam pp̄t ipam sup̄biā pmittit deꝰ q̄nq̄ȝ cadere hoiem in pctā. in q̄ nō cecidisset si hūilit̄ ꝛ timorate se ad dn̄m deū suū t' cō [illegible] ra cecidit habuisset.

De malarū cogitationū causis atq̄ȝ remedijs.

Quia tactū est sup̄iꝰ de g̊uibꝫ ꝛ abominādis tēptatōnibꝫ cordis seu cogitatōnum cū doctrinaꝫ aliq̄ꝫ p earūdē remedio annotatiōe. Ut adhuc clariꝰ possit intelligi qd̄ dictū est. ꝛ vt facilꝰ possint inueniri remedia sp̄ūalia cōtra morbū sp̄ūalē tā pestiferꝫ/ expedit declarare aliq̄les causas quantū possibile fuerit/ ꝛ dn̄s donauerit ex q̄bꝫ ortū habeāt q̄nq̄ȝ tā turpes cogitatōes ¶ Primū itaq̄ȝ fieri possunt ex suggestiōe ꝛ īmissiōe inuisibil̄ hostis. qui ꝟtutē fantasticā et imaginatiuaꝫ simpliciū mouet hm̄oi abomiatōibꝫ/ prout [illegible] illi monacho viginti ānis vnde sup̄ [illegible] est. Probatōem huiꝰ docet experientia in nōnullis deuotꝭ innocētibꝫ ꝛ castissimis p̄sonis. q̄ nunq̄ȝ ab extra audierūt blasphemias ꝛ turpitudies tales q̄les ab intra pcipiūt. Unū claꝝ est q̄ nisi ab hoste inuisibili immitteret̄/ minime sentiret̄. Immissiōes autem hm̄oi pmittit deꝰ fieri ad humiliādūꝫ hoiēȝ/ ꝛ vt timoratꝰ opet̄ salutē suā. et ad discēdū antiq̄ hostis insidias. ꝛ vt hō co [illegible] ¶ Remedium bonū est vt hō faciat vt sup̄ heremita docuit. Itē pdest vt hō diuīo adiutorio ꝯfidens/ derideat ꝛ ꝯtēnat spiritū neq̄ȝ et sup̄bum cū suis immūdicijs dicēdo. Immūde spiritꝰ si q̄d posses ampliꝰ etiā faceres. ego te nō curo q̄ꝛ dn̄m deū meū/ ne tibi [illegible] ¶ [illegible] p̄sonā q̄ p hm̄oi irrisionē solaciose de facili se eruit ab his spurcicijs. ¶ Sp̄ūs quippe sup̄bꝰ nō diu patit̄ se ita ꝯtēptui haberi. ¶ Scd̄o fieri p̄nt hm̄oi cogitatōes turpes ꝛ abomiabiles ex causis naturalibꝫ s̄m humani corp̄is dispositōeȝ. ¶ Primo videlꝫ aut ex nimia cerebri euacuatiōe p ieiunia. studiū vel fortē imaginatōe[illegible]. ¶ Secūdo aut ex nimia abundātia grossi fumi causati ex corruptis humoribꝫ pp̄t cibi ꝛ potꝰ intp̄antiā. vel etiā causati ex certo cibo vl̄ potu. q̄ licꝫ modice sumptus habꝫ naturaliter generare grossos humores caput ptur bātes. ¶ Tercio aut ex eo q̄ p̄sona talis est nimis ociosa. ¶ Quarto aūt ex inde q̄ hō est ꝯsuetꝰ curiose ꝛ īcaute videre vl̄ audire res ex q̄bꝫ facilit̄ sumit̄ occasio postea cogitandi nefaria ¶ Quīto aūt etiā ex īordināto ꝛ nimis ꝯtinuo tiore offēdēdi deū. quēadmoduꝫ videmꝰ exēplarit̄ q̄ sepe ꝛ cōit̄ ptrāsitur lignū q̄ntūcūq̄ȝ etiā angustū ī t̄ra simplicit̄ positū absq̄ȝ aliq̄ trepidatōe qd̄ ū sic

ficeret si lignū foret ī alto. aut de subt⁹ habe
ret ꝓfundā foueā / etiā q̄tūq̄ eēt magis am
plū. Nā tunc imaginatio de ꝑiclo faceret
hmōi timorē Et timor ꝯseq̄nt̄ faceret casū
ex eo q sm̄ naturales in magno timore sā
guis tot⁹ conat̄ iuuare ptē nobiliorē cor
pis .s. ipm̄ cor recurrēdo ad ip̄m .z sic cete
ris mēbris euacuatis hō ꝑ totū corpus q̄
si spasmat̄ z deficit virib⁹. vnde necesse est
vt cadat. ¶ Silr̄ est exēplū de timore in te
nebris. Expiencia eī docēte scim⁹ q in lo
co obscuro vl' tenebroso z in nocte cū vide
re no pos[illegible] timor⁹
naturalit̄ velim⁹ aut nolim⁹. Ita vt etiā
q̄nq₃ videat̄ nobis ex timore nimio licz fā
tastice q videam⁹ vel sentiam⁹ circa nos
terras imagīes vl' audiam⁹ voces aut sibi
latōes horribiles. cū tn̄ in re nihil sit.

Q Dicam⁹ igit̄ nūc ad ꝓpositū nostꝝ
q q̄tū ad euacuatōem cerebri vel
ei⁹ abundanciā in humorib⁹ corru
ptis z c̄. ꝑsona tal' indiget magis ꝯsilio exꝑ
torū artis medicine z bono regimīe corpa
li q̄ȝ doctrina theologoꝝ z spūali medica
mine ¶ Sed q̄tū ad ociositatē nimiā si ip
sa fuerit in causa que oīa mala docere ꝯsue
uit. remediū ꝑncipale est vt hō studeat co
gitatōes suas bestiales z indomitas freno
ratōis tenere / ne vagent̄ libere sicut volue
rint. Et poterit h̄ fieri si hō occupauerit se
diuersis exerciciis vtilib⁹ tā spūalibus q̄ȝ
corpalib⁹ alternatis vicib⁹ / dūmō tn̄ h̄ fi
at cū mentis q̄dā delectatōe. et nō vsq₃ ad
tediū et nauseā in vno exercicio. alioqn co
gitatōes ꝓpt̄ tediū nō recederēt. sed cū ve
[illegible]
alia se rediret. ¶ Sup his habem⁹ exēplū
de scō Anthonio q̄ q̄dam vice in heremo
g̃uiter affligebat̄ tēptatōe malaꝝ cogita
tōnū. [illegible] Dn̄e [illegible]
saluari sed nō volūt ꝑmittere cogitatōnes
mee. Tunc apparēs ei angel⁹ in specie he
remite ostēdit eidem remediū ꝯ cogitatio
nes hmōi / nūc paululū laborādo manib⁹.
nūc genib⁹ flexis orādo. deinde corp⁹ refi
ciendo. post q̄escēdo. z rursus iterꝫ laborā
do. et tandē ait. Anthoni sic facias z tu. et
salu⁹ eris. Utinā attēderēt bn̄ h̄ exemplūꝫ
nōnulle ꝑsone q̄ sub specie q̄si vacādi deo
z deuotōi nihil opari volūt manualit̄. cuꝫ
tn̄ aplūs dicat. Qui nō laborat nō mandu
cet. Quāuis eni vacare deo ꝑ spūalia exer
citia ī sit sine labore. laborare nihilomin⁹
interdū etiā manib⁹ expedit. Uñ ꝯtingit
nōnunq̄ȝ vt h̄ negligentes nō q̄dē ob cor
pis debilitatē sꝫ ex desidia z carnis volu
ptate deueniūt ad magna ꝑicula suaꝝ aiaꝝ.
nō solū in malis cogitatōib⁹ sed etiā q̄nq₃
in g̃uiorib⁹. Prudent̄ itaq₃ z rectissime re
ligionū institutores suis deputarūt filiis
certas horas nō solū ad cantādū. orādū
ad meditandū z c̄. verū etiā ad labores ma
nuū exteriores faciēdū. put clare pꝫ in re
gula scti Bn̄dicti et alioꝝ approbatoꝝ or
dinū institutōib⁹ Nō est eni aliq̄ cogitatio
tā turpis / tā abomiabil' / mala z execrāda'
quā nō inueniat detestāda ociositas. Nā
cor vacātis ocio est ad instar molēdini. q̄
cū nō habet ad molēdū bonū frumentū.
qz in cōtinuo motu est / molit̄ et ꝯsumit̄ se
ip̄m / etiā vsq₃ ad totalē sui cōsumptionē
aut destructōem. nisi ꝓhibeat̄ alicui⁹ dili
gētia. Et eq̄ue cito molit aduolātes fedas
muscas sicut granoꝝ electoꝝ adipes. ꝓpter
tīm cū suū sit ꝯtinue molere z nō q̄escere.
nequaq̄ȝ ꝑo q̄d molat siue bonū siue malū
discernere et eligere pt nisi regētis ꝓuiden
tia alit̄ curet disponere. ¶ Si eni exēpla ꝓ
missa ꝑ vitādo ocio nō sufficiūt. attendat
etiā q ipi frēs carthusieñ. q̄ pl⁹ ceteris reli
giosis q̄eti cōtēplatōis et spūalib⁹ exerciciis
[illegible] horas
horas q̄b⁹ corpalib⁹ intendūt opib⁹ secre
te et sine strepitu in suis cellis. sic h̄ scribē
do. libros ligādo. corruptos emēdādo. or
tulos suos colēdo. aut cetā hmōi exercitia
ꝑ loco z tpe ꝯgruo faciēdo. Quippe ꝯside
rātes q spūalib⁹ sp intēdere ñ sinit hūana
fragilitas. religiosi q̄nq₃ corpalia exercent
vt vitet̄ piclosa ociositas. Attestat̄ ꝑdicti
diuia scriptura quō nō solū piclosū sꝫ etiā
dānosū sit ociū de sodomitis q̄ pessimi pec
catores noīant̄. z int̄ ceteras causas q̄ eos ad
tātū ꝑduxerīt malū ꝯmēorat̄ (ni fallor) ip̄m
ociū. [illegible]
generalr̄ sit piclosū simplicit̄ velle itēdere
ꝯtēplatōis q̄eti. z ñ labori q̄nq₃ intendere
manuali. spēalit̄ tn̄ videt̄ h̄ ꝑiciosū iuue
nib⁹ ꝑsonis. z si ñ [illegible]
[illegible]
[illegible]
onē q̄ satis cō nata eē ꝯsueuit iuuētuti. Uñ
ad magna possent ꝑuenire iuuenes aiaꝝ
ꝑicula. si nō quādoq₃ et sepius corpalib⁹
exercitarent̄ opibus. ¶ Nulli tn̄ dubiū qn

cõtingat iuuenes q̃nq3 pre multis senibus ɔtẽplatõi inueniri magis idoneos. quã q̃s de cõmuni cursu id negandũ videat. Inueniunt nãq3 iuuenes vel ex naturali disposi tõe vel ex bono regimie vel ex singulari dono diuie gratie q̃etissimi. ⁊ ad exteriora q̃si in nullo inclinati/sed totalit' pene deuoti. Inueniunt etiã inueterati dierum malorũ/in quib9 q̃si nulla mentis est stabilitas/nec animi trãquillitas. nec cordis deuotio. sed ex mala ɔsuetudine passionib9 viciosis abũdantes. ⁊ pene in nullo mortificati. nihil aliud q̃3 que carnis sunt sapiut. Quis ergo dubitet q̃ iuuenes ad vacãdũ deo pl9 sint apti q̃3 isti senes? ¶ Et nemo murmuret attendat q3 sunt (scriptura teste) pueri centũ annorũ. Et sunt adolescẽtes nõ ɔtẽnendi/q̃ posteri priorũ vitã moribus trãscẽderit. ¶ Hec remedia data cõtra malas cogitatões dũ causam habuerint ex ocio valent etiã si causate fuerint ex nimio et inordiato timore offendendi deuz. Occupat9 nãq3 diuersis exercitijs facil9 obliuiscit' timoris hmoi q̃3 vacãs cõtinuo ocio. remediũ nihilominus cõtra candẽ causã efficax ẽ vt hõ cogitet poti9 diuinã misericordiã q̃3 dei iusticiã. et cum q̃dam mentis libertate fiducialit' se totũ piciat i abissum diuine bonitatis ⁊ clemẽtie dicendo. Dñe q̃3q̃3 multa et magna sit mea iniq̃tas vnde merito te timere habeo. scio tñ q3 multo ẽ maior tua pietas. q2 est infinita. vnde multo ampli9 in te ɔfidere volo. Aufer ergo a me de9 me9 nimiũ timorẽ seruilẽ. ⁊ ɔfirma me in timore tuo filiali quo magis te cordialit' diligã q̃3 nimis vehemẽter timeã. ¶ Si aũt ɔsuetudo mala ⁊ curiositas intendendi illi9 de q̃bus facile occasiões malorũ oriri pñt fuerit in causa tam turpiũ ⁊ iniquarũ cogitatõnũ/remediũ difficili9 poterit inueniri. q2 semp inq̃eta ⁊ famelica solet esse curiositas in mal' enutrita ⁊ ɔsueta. Remediũ tñ hoc est vt sup/vt hõ occupet se vtilib9 vitãdo ociũ. Et custodiat se a vidẽdis/audiẽdis/loq̃ndis et tãgendis noxijs. ⁊ nõ dãdo occasiõib9 pctõrũ locũ. Etiam valet vt hõ cũ senserit se iuadi talib9 cogitatõib9/statim q̃si cũ violẽtia reuocz mẽtem suã inde ⁊ applicet ad alia. Etiã si millesies vna die hoiez iuaserit/millesies hõ se ab eis auertat/signdo se sig̃ scẽ crucis suspirãdo ad deũ/inuocãdo nr̃az dñaz ⁊ scĩm angelũ custodẽ suũ ceterosq3 sctõs q̃s i spẽali hz veneratõe ⁊ dilectõe. Ult' si hec oĩa ñ p sint isligat hõ sibipi aliquẽ dolorẽ p flagella aut al's/salua tñ discretõe. Et si nec adhuc sic pax fuerit nihil meli9 ẽ nisi vt tunc hõ ɔtẽnat tales spurcicias ⁊ faciat sicuti faceret si q̃s sibi diceret vl' oñderet aliq̃ q̃ ipe audire vl' videre dedignaret'. Tũc ei q̃si cũ indigñtõe auerteret ⁊ aures ⁊ oclos ⁊ ɔuerteret se ad alia/etiã q̃3 tũc ñq3 ali9 loq̃ret' seu ministraret q̃ sibi nõ placeret. Sic ⁊ h̄ fiat. Si aũt nec sic isernales tales musce pũgitiue pacẽ pmiserit optimũ r̃mediũ ẽ vt hõ nihil de eis ampli9 curet. s3 sub diuia ɔfidẽtia patiẽtiã habeat. ⁊ sit secur9 q3 ñ eũ nocebũt ñ solũ. imo ⁊ ad magnã coronã eidez pderũt.

Quattuor genera

lia documẽta ɔ malas cogitatões

PRo pleniori itellectu eorũ q̃ dicta sũt ⁊ p faciliori remedio ɔsequendo. Cõtra tã grossas ⁊ rusticanas tẽptatões cogitatõnũ ponam9 aliq̃ documẽta breuit'. Quorũ pmũ ẽ est istd. Pericl'osissimũ ẽ cũ q̃s se dare vult ad deuotõs ⁊ ad spũalia exercitia si ñ scit scripturas nec hz bonũ directorẽ ɔsiliariũ fidelẽ/expertũ. deuotũ ⁊ discretũ/deũ timentẽ/cui q̃ audeat ⁊ possit totalit' ɔfidere ⁊ ɔsciẽ sue secreta ex toto eidẽ reuelare. alioq̃n ei ɔtiget talẽ psonã facili9 ⁊ piculosi9 errare a recta via salutis/q̃3 aliquẽ q̃ cõi sectariũ fideliũ g̃dit' via. Exẽplũ sup h̄ habem9 i vitaspatrũ. Nã dicebat q̃dã sctũs pr̃. Si videris iuuenẽ p se volẽtẽ itrare padisũ .i. sine doctore. etiã si iã vnũ habuerit pedẽ i padiso. retrahe ipz īfra p aliũ pedẽ. q2 sic nõ itrare potit. ¶ Scdm documẽtũ ẽ. p9 q3 psona deuota exposuit suo prĩ spũali ill' i [illegible] ... sariũ de ea vltra i spẽali aliq̃d dicere. nisi forte illũ fine vt meli9 intelligi possit ex q̃ cã sit orta. ⁊ vt ex pñti ɔueniẽti9 possit dari remediũ. Nõ tñ adhuc fieri deb3 h̄ freq̃nter. Qui eni p̃sumeret liberari se ab hmõi temptatõe graui p confessiões ⁊ manifestationis iteratõem nimiã erraret valde. Nã experientia docẽte freq̃nter habitur9 ẽẽt peius ex hoc. Attendat' ergo. put sup tactũ est q3 nõ est necessariũ vt inde q̃s ɔfiteat'/eo q3 non est pctm̃ nisi forsitan ipa psona esset i culpa ex vna q̃nq3 causarũ supi9 expssarũ. Tũc eni poterit fieri ita vt petat ɔsiliũ ⁊ auxiliũ a confessore. et vt veniã consequi mereatur

de occasiōe p̄stita tā abominabili tēptatōni vt puta si vicz ipa p̄sona deuota ɔsueta est [illegible] ocio aut curiositati. aut qz nimis ieiunasset indiscrete. aut qz nimiū in cibo ꝛ potu excessisset. De his bn̄ p̄t fieri ɔfessio. aut etiā extra cōfessionē peti consiliū absqz tn̄ sp̄eali et apta manifestatōne tal' blasphemie q̄ ipam p̄sonā vexat. ¶ Terciū documētū est vt diligētissime ab omībus caueat̄ ne qs aliq̄ mō q̄cūqz dicat aut faciat vel scriptis vl' picturis vl' gestibus vl' figuris q̄buslibet corā vtriusqz sex⁹ pueris siue iuuenibꝫ. vn̄ possit in eis causari postmodū hmōi nefarie aut aliaꝝ q̄rūcunqz turpitudinū [illegible] ꝛ [illegible] Prout p̄h dolor nōnulli facere nō verent̄ q̄ sine oī necessitate ꝛ ex mera sua carnalitate seu animi leuitate loquunt̄ audacter de secretis matrimonij aut ɔ̄ fidē. cōtra deū eiusqz sctām hūanitatē. vl' ɔ̄ sctōs p modū ioci/ vel al's leuiter corā puellis et iuuenibꝫ. aut p turpes picturas/ aut p gest⁹ lasciuos innocentū corrūpunt corda. Aut q̄ caniculos vel cattos aut pullos vl' alias bestias lasciuientes ꝛ ad lasciuias ꝛ turpes cogitat⁹ d facili inspiciētiū aīos ꝓuocare valētes nutriunt/ et ab hmōi taliuꝫ visu auditu ꝛ tactu pueros ꝛ puellas innocētes nō caute custodiūt. ſꝫ sine oī u̾ecūdia corā eis cum his turpia fieri ꝑmittūt/ in magnū suū et taliū innocentū p̄iculū aīaꝝ. De facili nāqz pueri etiā innocētissimi occasiōe ex huiusmodi nefādoꝝ auditu visu tactu vl' recordata cogitabūt inimico coopante vtinaꝫ nō ex cogitatōe etiā ope postmodū ɔpleāt q̄ loqui nō licet. Sed dimittam⁹ illa ꝛ veniam⁹ ad alia. ¶ Quartū documentū ē. tēptatio illa grauis et turpis blasphemie seu q̄cunqz alia que in sola cogitatōe adhuc u̾sat̄ vincit̄ vt cōiter meli⁹ eā ɔ̄tēnendo/ obliuioni tradēdo. et se de ea excutiēdo/ ꝛ ad alia fortit̄ mentē trahēdo/ q̄z multū cū ipsa litigādo repugnādo ꝛ disputādo. Nō efficacē hui⁹. de q̄nto q̄s nitit̄ q̄s sufflādo fortiter extinguere magnū ignē/ de tāto ignis ampli⁹ inflāmescit vehemēti⁹ ꝛ augeṫ citius. Silr̄ est de potētia hoīs imaginatiua siue u̾tute fantastica. qz q̄nto magis aliq̄ specie app̄hēsiua p cogitatōes cōpugnantes fricat̄ ꝛ mouet̄/ tanto forti⁹ in ipis figitur ꝛ indelibili⁹ fortificat̄. Nihil g̃ ɔsulit⁹ nisi vt trāseat̄ facilit̄ in his. ꝛ nō nimis imobilit̄. et q̄si ex directo eis repugnet̄. ſꝫ q̄si ex aduerso p indirectū alia viꝫ s' cogitu fortiter app̄hēdēdo. Et vt breuit̄ remediū breue dicam. aqua pnīe in lachrymis corpis/ et gemit⁹ sp̄us in cōtritōne cordis p peccatis hāc malā tēptatōem ꝛ quācunqz aliā maculā aīe efficaci⁹ abluit purgat ꝛ extinguit/ experto credat̄. si tn̄ (vt sup̄ monuim⁹) discretio nō desit. Ita vt capud et sus et ratio nō ledant̄. Et dūmodo firma spes de dei mi̾icordia nō absit. Ita vt qz nimio timore offensiōis diuīe in desparationis voraginē nō labat̄. deficimus q̄ppe nob in cūctis. sed nō vsqzqz ad p̄ditōem g̃r̄e dei. Ipe enī nouit [illegible] nostram insufficientiā ꝛ infirmitatē pl⁹ q̄z p̄r ꝛ mr̄ q̄ nos sm̄ carnē genuerūt. dūmodo nos noluerimus sp̄ōte declīare extra ei⁹ ɔfidentiā ꝛ diuinam charitate.

Finit

Sequitur documē

tū notabile eiusdē cācellarij de sacro altari

Q Ui esurientes ipletbonis iussit nos orare tāq̄z paupes et mēdicos sed filios a p̄re qui est in cel. panē nostꝝ q̄tidianū da nobis hodie. Tu des q̄ u̾e es amic⁹ ille euāgelic⁹ ad quē eūdū est media nocte p̄ntis miserie/ petēdo/ q̄rēdo/ pulsando. Cōmoda mihi tres panes. cōmoda. h̄ est cū modo da vel cōmode da id ē ad ɔmodū da. Qm̄ amic⁹ me⁹ venit d via vt ponā ante illū. Amic⁹ veniēs d via p̄t intelligi vel sp̄us ppri⁹ ab euagatōne se colligēs. vel nr̄ p̄xim⁹ viuus aut mortuus suffragijs indigens vl' qcūqz [illegible] ꝛ instans ꝛ pulsans ꝛ cenare volēs. Amic⁹ autē est ip̄e de⁹ ad hoiem tripl'r. Uno mō sicut dominās ad libeꝝ subditū. Alio mō sicut parēs ad filiū delicatuꝫ. Tercio mō sicut sponsus gerēs se sic philocaptū seu amoratū [illegible] per amorem [illegible] dilectus ex dilecto. Amic⁹ aūt iste ē p̄pe potens cōmodare. a q̄ oē donū fontalit̄ et initiatiue liberalit̄ et irredituiue/ indeuiabiliter ꝛ termiatiue. quasi circulo q̄dā intelligibili. vn̄ fit vt repetāt ꝑhos queqz recursus. nec manet vlli tradit⁹ ordo nisi q̄ finiunt. terit ortus. subtileqz sui fecerit orbem. Amic⁹ aūt veniēs de via q̄s panes alios petere p̄t q̄ corporales sp̄uales et [illegible] ꝛ hec omnia sunt vn⁹ panis. vn⁹ dn̄s ꝛ trinus. q̄ sol⁹ est panis sm̄ verā nois inter

ꝑationē. Pan enī dicit a pan qḋ est totū. Et qḋ totū nisi sol⁹ de⁹? Sicut ꝛ nihil aliud ꝑfectū est. q̄ est oīe bonū / iuxta illḋ dictū moysi. Ostendā tibi oē bonū. ¶ Propterea vt ad ꝯpendiū veniam⁹. Panis sacramental' sol⁹ ꝛ ꝓpe dicend⁹ est q̄tidian⁹ ꝛ supsubstantial'. q̄ noster est. nobis datus. nob nat⁹. nobis mirabiliter sup omnē estimatōnem vtilit' mistrat⁹. Ministrat' itaq3 sicut hostia et oblatio. sicut cōmunio et incorporatio. sicut viaticū ꝛ refectio. Et recipit' ad inhabitationē / consecratōēz ꝛ sanctificatōem. recipit' ad sui trāsformatōem ꝛ vnionē. recipit' ad nutritionē et oblectatiōem. Et hec oīa ꝑ excellentiā oīmodā. quoniā excedit oēs hostias oblatōnes et holocausta veteris ꝛ noue legis quantūcū q3 multiplicatas. Copulat insup oīa ecclesie mēbra influens motū ꝛ sensū meritorum ꝛ virtutū. vt fiāt cor vnum et aīa vna ꝛ vnū corp⁹ in dño. Extendit se deniq3 ad refectōem seu reparatōem oīs ꝟtutis tam corpalis q̄3 spūalis put est necesse. ꝛ sic petimus dicentes. panē nostꝝ quotidianū. et supsubstātialē (vt ait Lucas) da nob hodie. Et dat ꝑfecto amico petēti q̄rēti pulsāti ꝑseuerāter q̄tq̄t habꝫ necessarios. sicut ille q̄ verus et sol⁹ amic⁹ et adiutor est ī opportunitatib⁹ in tribulatōe / q̄ dixit. Nunq̄d ꝑt mater obliuisci filij vteri sui vt non misereat' eius? et si illa fuerit oblita non tñ obliuiscar vos. Et rursus. si vos cū sitis mali nostis bona data dare filijs vr̄is. q̄nto magis pater vester celestis dabit spiritū bonū petentibus se.

V ¶ Triplicit' aūt offert' panis iste sacraliter. Primo in ꝑsona [illegible] generali refectōe. Scđo in ꝑsona ꝓpa sacerdotis ꝛ debita mīstratōe. Tercio in ꝑsona cōferentiū stipendia ꝓ ministri sustentatione. Rursus offert' vt satisfactio ꝓ penis et vt deletiua macule venial'. et vt ipetratiua g̃re [illegible] ¶ Oblatio [illegible] habitualis bona est. ꝟtualis melior. actual' optima. ¶ Oblatio [illegible] peti mortalis ꝛ alteri⁹ impedimēti legitimi si ꝫ cum scrupulo ꝛ tepore bñ fit. Si sine scrupulo et cū feruore meli⁹ fit. Si cū exultatione spūs ꝛ iubilatōe optime fit. Sic eniꝫ dicit' de ꝑmitiuis ecclie discipul' ꝑseuerantib⁹ in ꝯmunicatōne fractōis panis. Act. ij. q3 sumebāt cibū cū exultatōe et simplicitate cordis. ꝛ h̄ q̄ ad se. collaudātes deū et habētes grāꝫ ad oēm plebē. et h̄ q̄ ad deū ꝛ p̄ximū. Seq̄t' fructus. Dñs aūt augebat q̄ salui fierēt q̄tidie in idipm.

X ¶ Sumēdus est panis iste iubēte christo q̄ ē panis ipe ī memoriā sui. Et hoc triplicit' fieri ꝑt. Quāuis si christū ꝯm carnē ꝯgnouerim⁹ nō tñ ꝯm carnē cognoscim⁹. supple tanq̄3 moriturū. nihilomin⁹ in lumie fidei reuoluentes oculos ad ea q̄ ꝓ nobis suscipe dignatus est / ꝯsideram⁹ infantiā ꝛ oēm vsq3 ad tricesimū annū ꝯuersatōem ꝓ refe[illegible] lactea ꝯcupiscibil'. Cōsideram⁹ ꝑdicatōēꝫ ꝓ illuminatione ratōnalis. ꝯsideram⁹ passionē ꝓ stabilitōe ꝛ exaltatōe irascibil'. ¶ Du[illegible] immūdicie ꝛ iniq̄tatis sue / ꝑgere ad amicū q̄ respicit terrā ꝛ facit eā tremere. deū vltionū. deū terribilē sup' oēs deos. reformidabit [illegible] neos. Uenit ista ꝯsideratio cuidā ex desiderantib⁹ deū / vt quasi cōplectēs diceret. de⁹ cordis mei. de⁹ amor ꝛ desideriū. de⁹ dulcis amor me⁹. Repsit se ꝯtinuo / reuolut⁹ in [illegible] spū q̄ stimulabat cor recepit nō in se amāte sed in deo spem reponens. Cōsiderauit amorē dici neduꝫ passiue s3 actiue. ꝛ vidit q3 null⁹ vnq̄3 amator vel amor actiue etiaꝫ īsanissim⁹ et philocapt⁹ ꝑ amore tantūdē amauit affectu ꝛ effectu / q̄3 amorosissimus dñs nr̄ iesus christ⁹ de⁹ dilectōis aīaꝫ rōnalē amauit. sit illa peccātrix / sit saluata. et q̄d distinguit peccatricē a saluata. Omnes enī peccauerūt ꝛ egueꝛt grā dei. Neq3 pri⁹ dilexim⁹ eū. sed prior dilexit me inq̄t apostol⁹. ꝛ tradidit semetipm ꝓ me n̄ ex opib⁹. Neq3 min⁹ ideo q3 ꝓ multis. sed neq3 min⁹ ꝓ nō saluatis. imo tāto magis quodāmodo quo pl⁹ doluit ꝓ talib⁹ et de talib⁹. ꝓpter quoꝝ ingratitudinē q3 nō receperūt eū vel infidelitatē. mors sua glīosa ꝺ se sufficiens efficaciā nō est cōsecuta.

Y ¶ Considere⁹ obsecro tu quisq̄s es egens triplici pane et vnico / qḋ est verbū dei. cōsideres q̄nta fiducia ibis media nocte ad amicū istū quo maiorē charitatē nemo habꝫ. et h̄ media quadā nocte sub vmbraculo specierū sacramentaliū. sub nebula. in cui⁹ festinatione est medicina omniū. Et dices ad eū. Amice. Nunq̄d nō ver⁹ amic⁹ et sol⁹ amicus ille fuit et est q̄ prior dilexit te. qui tradidit semetipm ꝓ te. q̄ ꝺ captiuitate ꝛ morte ꝑpetua redemit te nō gratis sed proprio sanguie. qui iussit diligi se. pollicēs inesti-

mabile p̄miū si facias, cōminās horribile
suppliciū si renuas. Si vendere vis amo
[illegible] amo
riū. Si vis amari ama. Si gratis p̄stare
volueris/null⁹ inueniet dignior in q̄ tuuz
reponas amorē. Quisq̄s hec recogitauerit
alto et fideli aīo nō poterit nō amare amo
rem suū talē q̄ pure gratus est ex amore. non
ex meritis vel vtilitate vel oblectatōe. sȝ so
lus amor p amorē. put salomō dictus est
amabil' dn̄o/nō quia mereret q̄ tāta dme
ruit. nec (vt dicit) p suis pulcris ocul'/sȝ g
tuito p̄rsus amore p̄ueniēte. nec aliō p̄ter
amorē q̄rente. ¶ Tu fac et redde silit. ama
amantē tc. et si non pari affectu nec affatu
nec effectu. Fac qō tuū est desidera. ꝛ si de
siderare nō sufficis/desidera desiderare et
cōcupiscere. qm̄ desideriū pauperū exaudi
uit dn̄s. Fiet vt aliqn̄ cor accēsum inflā
metur amore. et ita lucebit et radiabit latis
sime amor tuus/ambiēs totā sperā actiui
tatis tue/nedū vsq̄ ad celū sed etiā sup re
liq̄ celorū. Dices ex sententia illud amatricis
insane sed cupiētis. Ille meos p̄m⁹ q̄ me
sibi iūxit amores. Abstulit. ille habeat secū
[illegible] te in
xit/qs ali⁹ fuit nisi creator tu⁹? Quid eniȝ
prius merueras? Habeat ille amores tuos
prim⁹ et sol⁹ secū et tuo suoq̄ seruet sepul
cro. exhibiturus eos vbi nō habebit [illegible]
amor. Trāsfer ad te vulgare carmē illud
nō petulāter sed vtiliter. Amos premiers
amours ienie tendrai. hoc est. Ego me re
ferā vel reducā ad primos amores meos.
Uide queso q̄ fuerit primi amores tui p̄
terq̄ illi⁹ de quo apl's. Deus autē q̄ diues est
in mis'cōia ppter nimiā charitatē suaȝ qua
dilexit nos cū essemus mortui pctīs cōui
z ficauit nos christo. ¶ Cōseq̄nter adaptari
[illegible] panem
hunc sacramentalē et supsubstantialē/sub
diuersis silitudinibꝫ et symbolis/sub qua
dam incōceptione cōcretis. sicut oīa que
sūt in mūdo reducunt ad monadē qui ē
vnus deus. Nostr̄ hic et nūc eternitatis et
tp̄is. centrū. s. eternitatis quod vbiq̄ est et
circūferentia nusq̄. Et postremo q̄ p̄seue
rauerit pulsans/dabit amic⁹ panes q̄tq̄t
[illegible]
sunt/sunt vnū necessariū. quod est res hui⁹
sacramenti. vnitas vicȝ corpis mystici. q̄
fit vt vnus panis et vnū corpus multi su
mus omnes q̄ de vno pane ꝛ de vno cali
ce participam⁹. Unā hāc petebat Dauid
a dn̄o q̄ p̄ticeps esset oīm timentiū. ¶ Be
atus qui manducat hunc panē i regno ce
lorū quod est eccl'ia. qui panis est angelo
rum nō sacramētaliter vt nobis sed spiri
tualiter et cōformitate etsi nō specifica. q̄m
angelos christus nō apphen. [illegible] cōformi
tas tn̄ est i genere intellectual' nature. quā
i humanitate suscepit christ⁹. hoc est ad se
cepit in incarnatōe/sed ꝛ quotidie suscipit
cōmedentē se. non tanq̄ cibū carnis sȝ spi
ritus. qui in deū suo mō conuertit. et sic vni
[illegible]
beatitudinē christ⁹ significare sub come
stionis noīe. Non eni est cōiūctio primi
or realior et intimior q̄ cibi ad cibatū. Ue
rius ergo christ⁹ comedit non suscipit nos
et cōtinet i hoc sacramēto q̄ nos ip̄m. Ex
plo forme atq̄ materie q̄sius ibi sit recipro
catio mirabil'/quia vicissim vnū est in al
tero. qua verificat illud christi. Qui man
ducat meā carnē et bibit meū sanguinē/in
[illegible]
gulare quod sacerdos celebrās dat eccle
siam in corpe q̄ in mēbris. Btūs igit qui
celebrat maxime si nō experetē se fecerit per
indignitatē tanti boni qō amic⁹ nō soluȝ
cōmodat vt petebat quasi reddenduȝ. sed
dat possidendū. nec ad ternariū coartat sȝ
ad omnē prorsus necessitatē dat sufficien
ter et accumulat. q̄ merita supplicantium
excedit et vota. ¶ Finaliter si grāȝ dicat se
pieno vmis/esse paradisum in benedictiō
bus. nūquid nō eucharistia que p excellē
tiam dicit bona gratia rite dicet. et erit pa
[illegible]
p̄ticeps illi⁹ sup admirāde dignitatis pro
missi particeps qō dn̄s petenti latrōi. do
mine memento mei dū veneris in regnū
tuū/interiurādo dixit. Amē dico tibi. hodie
mecū eris in padiso. Ubi papa ibi roma.
vbi rex ibi regnū. Gaudeat idcirco sacer
dos et tāte felicitati nō sit ingratus. nec ab
iiciat grām dei que nutrix est omniū vt di
cit alter sapiens. et de qua apl'us. Grā dei
vita eterna. Sit illud hodie hic et nunc tē
poris p spem et subarrationē ꝛ hic ꝛ nunc
eternitatis p finalē anime p̄seuerantis asse
cutōnem.

Finis

Sequuntur episto

le quedam [illegible]

[D]Um placuit hūili charitati reuerēdissimi pr̄is ac p̄ceptoris mei p̄cipui quē circūspectōne et discretōe fidelissima p̄ditū esse null⁹ negat q̄ eum cognouerit. Jo ē cameracēn. ep̄s. dum in quā sibi placuit dicere me ad visitandū te ꝛ domū v̄ram. Tandē inter multa ꝯueneram cū dn̄o priore v̄ro ꝛ tecū vt mutuo sup statu germani nostri nouicij scriberem⁹. q̄ indicenda cognoscēdaq; videnł. Nā calet est vt vl̄ s̄mone vl̄ scripto libenter se visitent/se instruāt/se solenł amici. Ego preterea iure meo mihi videbar rōnabilił vsurpare magisteriū aliq̄d indicādi d̄ statu suo tam p experientias ꝓpas q̄z p instructōes ac [illegible] si ꝯditiones eiusdē fratris/si tēptatōes insup aut motōes circa suū ꝓpositū emergētes/eodē fraternalił reuelante cognoscerē. Ita enī ꝯposita est hoīm natura/[illegible] tur apud Terentiū/vt meli⁹ aliena [illegible] videam⁹. quod maxime locū hab; in adolescētib⁹ inexptis. q̄ de se sibi cito mentiūł nesciētes. qui p̄terea suā egritudinē aīoꝝ credunt frequēter sanitatē magnā esse. vsq; adeo vt irascanł volentib⁹ eoꝝ curā gerere ꝛ nō acq̄escāt monitorib⁹ nisi oīa dixerint q̄ in eoꝝ versanł corde. Fit ampli⁹ vt sepe docendi instruēdi ꝯsulēdi sentētias ad aprandi magisteriū p̄sumāt etiā apd̄ incōpabilił seniores ꝛ exptos. nō alił q̄z si egrotus aliq̄s doceat medicū quō curād⁹ ab eo sit ꝛ q̄b⁹ medicamētis. q̄b⁹ ve modis et regulis ac dictis subleuād⁹. ¶ Intellige frā q̄ dico. res talis apud me p̄dem īcepta cōtinuał. abijcior. doccor. nolo plura dicere. Hunc ꝓo si ita est frater vt indign⁹ sim. insipiēs sim. reprob⁹ sim. nesciēs q̄ppi [illegible] dicet me s̄m iudiciū diligentiū nomē suū. Si aūt tu alił sentis noli obsecro dare sollicite charitati mee repulsas tā acerbas. noli tibi meq; opinioī affecte ad religionē ꝓpam sic innuī/vt ledas sponte eū q̄ te diligit in v̄itate. Sit pect⁹ tuū tā dilatum vt duos frēs sił recipiat. alteꝝ et me. coangustatū esse nimis strātū cordis tui si ab eodē cadere me necesse ē/s; nec necesse nec oportunū. nec etiā voluntariū scio hoc. et si ita loquor/verūtñ vocem opis hui⁹ volūtarie dilectōis indicatricē exigo. Cōmunicemus vt amātes si amātes. ¶ Atuero forsitan [illegible] Turbāt hec lr̄e tue frēm nostꝝ. inq̄etant eū. surripiunt ab eo somnū. fantasias īportunas gignunt. q̄zobrē dimittał sibiipi ꝛ deo. relinq̄tur ꝯsciē sue. q̄d opꝫ eius secreta rimari. q̄d necesse est q̄escere volentē te sc̄ptis alloquiꝫ Videris frater q̄d iā respōderim. Volo [illegible] vl̄ gaudere cū gaudente et flere cū flēte. Aut desidero velut magi̅ exptus ꝛ instruct⁹ viaꝝ diuerticla et offendicla temptatōnū discutiendo docere/ꝛ docēdo discutere. p̄sertī dū adhuc est in biuio/q̄d expedit sibi ꝛ saluti sue ꝯsideratis circūstantijs. q̄s q̄ nō attendit facillime decipił sub specie boni ī genere. quod pessimū reddi pōt. ¶ Ecce iā accipio q̄ grauissimis torq̄tur insomnijs. Hāc vtiq; molestiā reuerēdus pater añdictus ꝛ ego sibi maxime ꝑtimescim⁹. quā tñ ī seculo sibi ꝯtigisse non memi. Et o salutifer christe/q̄d sibi futuꝝ est egrotāti et senescēti/si adhuc sano iuueni et vegeto tal' cruciatus occurrit. Cruciat⁹ q̄ null⁹ p̄t reddere ip̄m magis hebetē in ingenio/fluidū in memoria/turbatū in rōis iudicio. ꝛ generalił ineptissimuꝫ ad oīa. Nā paꝝ refert an mania vl̄ furia tal' turbatio. Ecce q̄d efficiet sollicitudo tua et tuoꝝ p̄ces/si de sano et ingenioso reddit stolidū et insanū. ¶ Absit inq̄es vt h̄ nos vnq̄z videre cōtingat. Et absit obsecro. nihilomin⁹ neq̄o sup h̄ nō extimescere p̄sertim dum hoc ip̄m q̄d formidabā in posteꝝ accidit tā velocił. Nō necedit inquies ex religiōis artitudie vel cōditione/sed lr̄aꝝ pulueres hāc stimulatiōem suis aculeis attulerūt. has voluit et reuoluit tiuuit⁹. nec a mēorie domo pōt eas vlla diligentie manu secludere. Ingerūt se nolenti ꝛ intellectui suo rostra figūt. hinc illa capitis turbatio. hinc somni carētia. hinc cerebri v̄tiginosa rotatio. ¶ Hec te dicturū fore nunq̄z estimasset iudiciū q̄d d̄ te deq; tua iam in religiōe expientia teneo/si nō ita p expssum scripta notasset. Verūtñ attēde frater si sole tales lr̄e bine vl̄ trine sufficerēt [illegible] audire longe grauiora/in talē defectū inducere nisi ieiuniū artū. vigilie sup modū. orōis vocal' exercitiū ingēs. atq; lecti duricies ꝛ silia ꝯcurrāt. ¶ Nec allegaueris alios q̄ similia agētes neq̄z silia patiūł. Siq̄dem

potes meminisse q̄d reuerēd⁹ p̄r p̄dictus et ego dixim⁹ tibi sup h̄ ⁊ sibi p̄notabamus. [S]ūt ei ɔplexiões diuerse hoīm. sūt voca/tões dei sil'r varie. sunt sicut in corpe vero ita ⁊ ī mystico mēbra nō eūdē actū haben/tia. aliō ocul⁹. aliō man⁹. aliō nares. Sic ali⁹ ad intelligentiā scripturaꝝ. ali⁹ ad vigi/lias orōnū. ali⁹ sic ⁊ ali⁹ sic vocat' ē Scio de meip̄o. q̄ si vigilare q̄liter vigilāt multi ɔpellerer paꝝ vel nihil differrē ab insano cū auēragio iā habito sicut vulgo dicitur ¶Denicꝫ sup hac cōsideratōis radice fun/dant' oēs articuli et sil'es quales p̄ scripsi ⁊ salubrit' venerint attēdendi ī p̄fessiōe re/ligiōis ɔsūmāda. ¶Hec interim frater di/lectissime malui tibi scribere q̄ꝫ alteri ger/mano nr̄o. q̄tin⁹ satisfacerē sicut p̄r ⁊ frat [illegible] discrete. Nolo tn̄ ɔtristare eū. nolo aliquid dixi⁹ ⁊ si iure meo id posse viderer req̄rere Si nihil impedit q̄ete suā neqꝫ turbatꝰ est p̄ter l'ras meas. ego sponte imo cupide ordinq̄ in illas. Sed apd̄ me p̄fecto caret h̄ p̄babili rōe. ¶Postremo frater obsecro te cū tuis p̄ cōem fidei xp̄iane religionem quā p̄fessi sum⁹ omnes sub abbate christo ī baptismo. ⁊ in q̄ sufficiēter stat sal⁹ om̄is carnis. p̄ cōem insuper m̄rem oīm chari/tatē que finis est om̄is legis. siq̄dē etiā ger/mana sāguis affinitas te mouet ad ɔpassi/onem discretā atqꝫ laudabilē tu mi̇s̄icor/diter age cū hoc germano nr̄o. mi̇s̄icordit' aūt ages si discrete. Discrete p̄o id agere n̄ poteris si p̄pa ⁊ libidinosa te ⁊ tuos affe/ctio sic te obsideat vt alioꝝ a te ɔsilia nō re/cipias. monita ɔtēnas. aut ɔtēnēda suade/as. Si deniqꝫ nullis difficultatib⁹ vl' acci/dentalib⁹ p̄sentib⁹ aut p̄sil'r futuris neq̄ꝫ possis ab incepto de p̄fessiōe frat's iudicō deterreri. ¶Bene vale frater intime cordis mei memor mei in oratōib⁹ tuis. Et d̄ sta/tu tuo tuorūqꝫ/maxime hui⁹ nouitij frat's aliq̄d dignum et veꝝ rescribere nō pigeat. polliceor oīa sic recepturū ⁊ interp̄taturū [illegible]

Sequitur alia epi/stola eiusdem.

F Rater s'm carnē germane. in chri/sti tn̄ charitate germanior. Sal⁹ et bn̄dictio sup te. Tardiores ad te q̄ꝫ sp̄abā venierūt litterule mee. n̄ q̄ tui ob/litus sum. scis p̄ iras. sed obstitit irruēs ali/oꝝ negocioꝝ turba/q̄ ad se me trahēs ab/duxit a te. Nūc dato paululū ad respirādū spacio/valefacio curis aliȷs. ⁊ tibi q̄ aīm meū p̄suus habeo manū ⁊ calamū presto. ¶Fateor ī p̄mis mollicie animi mei idi/catricē/q̄ꝫ nō satis adhuc tot⁹ sum capax ⁊ amator celestiū. q̄ꝫ tū p̄terea tēptator nō de/est mihi sic nec tibi scio. nec vlli penit⁹ mor/taliū/cui⁹ vita ē tēptatio sup trā. Itaqꝫ ss postq̄ꝫ ab illa angelica societate ī hūanis corporib⁹ existe/cui felicit' adiūct⁹ es/separa/tum⁹ nos illi q̄s vidisti. sensi eādē tum in via. tū parisi⁹/teneritudinē erga te q̄ndā in corde meo/vltra q̄ꝫ al's sim exp̄t⁹. Visa est mihi tūc absentia tua onerosior et forte durior sup̄ solitū. Gemebā ad te vt bos se/patus a ɔpare suo. Dilaniabat īsup ⁊ non absqꝫ sensu magno doloris q̄dāmodo la/cerabat aīam meā euulsio separatioqꝫ tua a me. Atqꝫ int' cogitādū ⁊ loq̄ndū d̄ te parū rebāt nō vocate lachrīe ad oculos et egre mihi erat. ¶Coarguebā me vicio īsecretā aīe mee. icrepabā q̄z ip̄az hāc eneruatōem meā stultā/q̄ ɔdolebat felici tuo statui cui ɔgaudere sciebā esse iust⁹. Sciebā [illegible] q̄ui me sciebā. q̄ū. s. ad me rediēs [illegible] lumīe fidei et experientie/q̄ nihil ē vita p̄n̄s. queadmodū ip̄a ē ad modicū parēs. ⁊ oīs caro velut fenū. ⁊ oīs glīa ei⁹ q̄si flos feni. [illegible] intrabā sanctuariū dei ⁊ ɔsiderabā viuaci/ter nouissima istoꝝ dies antiq̄s ⁊ annos eternos. Tūc p̄o tu mihi felix. p̄ q̄nto felici/tatē h̄ spes ichoat. tu salubrit' posit⁹/iā in portu q̄dā seclariū fluctuū atqꝫ p̄cellaꝝ nauigare videbaris. Magnificauit aīa mea dn̄m. et exultauit sp̄us me⁹ ī deo salu. meo ¶Ita frater mihi erat dū bn̄ erat ⁊ dn̄abat' ratio. Sz ex aduerso vicissim derepēte in/surgebat tumult⁹ īgēs carnaliū affectōn ā/q̄ tuā apd̄ me obiectabāt imbec[illitate]m in corpe. penā intolerabilē ī austeritate religi/onis me ɔclamabāt. Querulabat' apd̄ me d̄ meip̄o sensualitas stolida. me durū inerti/pās. me culpabilē īsusurrās q̄ paꝝ frater/nalit' ⁊ pie olim te tractassem. ⁊ nūc velut vnū ex aduenis ⁊ extraneis a me p̄cul abi/[illegible] societas ei⁹. fuissꝫ etiā sibi cū salute aie sue tecū minor asp'itas vite. Ita p̄strepebat ī aurib⁹ meis sensualitas īp̄roba q̄ ceca est.

tātūmodo p̄sentia vit̄ aspiciens/ ⁊ de sola [illegible] ⁊ voluptate cura habens. [illegible] te [illegible] me sortis miserā suadebat nō aduertēs ipa q̄ misera et miserabil' et paup ⁊ ceca et
B nuda foret p̄pa. ¶ Fassus sum tn̄ ⁊ repeto q̄ ei⁹ vocib⁹ quō ipellebar. ⁊ paruz oberat qn̄ i suā me traduceret sniaz. Sz obnitebatur sic deo p̄picio iugi' rō fide illuminata. [illegible] vehemēt' ⁊ de meo ɔgemiscit. nec fallit'. Nec nō molestiā tui corpis/ nō abdicatōe; sordide voluptatis. nō ieiunioꝝ vigiliaꝝq; extenuatione. nō frig⁹ aut estū ɔsiderat/ vt talia in te deploret/ defleret poti⁹ si ab his licenter seposit⁹ atq; libat⁹ i seclo morbos vicioꝝ pniciosissimos ⁊ crudelissima vulnera introrsus icurreres. si religiōem talib⁹ aduersum pestib⁹ refugisses. si relicto māna deserti et via p̄missiōis ad ollas aspirasses egypti. et i deuiū dānatiōis retro aspiciēs corruisses. Prudēter sane elōgasti fugiens vt salu⁹ fieres a pusillanimitate sp̄us ⁊ tēpestate. Nūqd tēpestas i seclo ē vbi pessima ɔtagiosissimaq; sordet vbiq; societas. vbi iniqtas ē ⁊ labor i medio ei⁹ ⁊ iusticia. ⁊ nō deficit de plateis ei⁹ vsura ⁊ dol⁹ et similia mōstroꝝ crimina ɔuersant'. ¶ Quāob [illegible] tua [illegible] illā tibi isidiātē q̄ de me nūc explicui. Suspicor eni h̄ tibi facilit' euenire. qm̄ nō dormit q̄ tēptat te. s; nō dormit etiā q̄ custodit te. Exurge velocit' ⁊ ad ei⁹ auxiliū ⁊ dic cū glo'oso martino. in cui⁹ solēnitate pfessus es. Dn̄s mihi adiutor nō timebo q̄d faciat mihi hō. Noli securitatē a tēptatōib⁹ tibi inanit' polliceri. qn potius audi sapientē. Fili accedēs ad fuitutē dei sta in timore ⁊ iusticia. ⁊ p̄pa aiam tuā ad temptatōe;. Siue h̄ ista temptatio seu alie multiformes insurgāt aduersum te. viriliter
C age ⁊ ɔfortet' cor tuū et sustine dn̄m. ¶ Deniq; frater charissime noli i vanū gr̄az accipe q̄ data ē i te. Noli obmurmurare. noli [illegible] dic cū p̄pha Misericordias dn̄i [illegible] cātabo. Dic aīe tue. Bn̄dic aīa mea dn̄o et oīa q̄ intra me sunt nomi sctō eius. ⁊ cetā q̄ sequūt'. Ille eni q̄ segregauit te ab vtero mr̄is tue segregauit nūc a seclo. ⁊ future hereditatis pign⁹ ded[illegible] a puero miseri⁹ est tibi. dans tibi cor piū ⁊ timoratu; et sup afflictos ɔpatiēs/ sup addidit misericordiā vt te repelleret a seclo nequā. i quo iā demergēdus pene fueras irreuocabiliter/ si licentiam aut magisteriū i artib⁹ adept⁹ fuisses vt p̄pas ɔiecturas ex aliis recipe. ¶ Porro magna est misc̄dia dei hec q̄ neminē e parentib⁹ vl' amicis habuisti. q̄ volēs (vt fit) te aliquē magnū esse in seclo fuerit aduersari⁹ p̄positi tui. Mihi longe alit' est et fuit assidue et ceteris innūeris in experiētie libro legētib⁹. qm̄ inimici hominis domestici ei⁹. Ut eni succurrāt liberis eos nunq̄ liberos esse volūt. q̄q̄ mihi mlto minor fuerit inimica dilectio. fuit tamē. ¶ Deniq; noli obliuisci misc̄diaz dei in progenitorib⁹ nr̄is ⁊ germanis sororib⁹. i mr̄e p̄sertim. que ineffabilib⁹ votis' etiā ante tui ɔceptū te talē aliquē a dn̄o q̄siuit. velut an[illegible] Samuele[illegible] tū iugib⁹ fere lachrymis in h̄ te statu (sicut [illegible]) [illegible] literaꝝ q̄ sup h̄ p̄bent iudiciū. ⁊ q̄ alterā Augu. mr̄e; rep̄sentāt eā erga te. Reddes ei vicem orōnū tuaꝝ. Et i te vno nos oēs erga deū intercessorē habebim⁹. Ita age frater ⁊ vale in dn̄o felicit'. Supplico recōmendari p̄ri nr̄o venerabili dn̄o p̄ori domus vr̄e et singul' fratrib⁹ habitātib⁹ i ea. Nondū scripta habeo q̄ tibi mittere disposui. tu interim stude in vno voluminū Aug. sup psalteriū qd ap̄d vos eē noui. Est eni doctrina hec christiana. tibi tuisq; filiis q̄ qt̄idie psallitis sup modū vtil'. ⁊ approbata. quatin⁹ ex fauo arido lr̄e psalmoꝝ mel sapidissimū internoꝝ sensuū cātādo noueritis elicere. Iteꝝ bn̄ vale cū tuis p̄rib⁹ ⁊ fratrib⁹. orem⁹ p̄ inuicē. Scriptū qnta decēbr.

Sequitur alia epistola ab eodē edita d̄ fratre suo Nicolao

v Enerabil' p̄r ⁊ dn̄e i christo dilectissime. nō indignet' obsecro charitas vr̄a si idip̄m qd agitis ⁊ hucusq; egistis. p̄sumo ɔmonere de et sup filio vr̄o/ fratre meo Nicolao. Mltū q̄ppe sollicitor. q2 mltū diligo. qm̄ (si nasoni imo experientie credim⁹) res est solliciti plena timoris amor. Supplico igit' pauid⁹ et in xp̄i visceribus sinceritatē vr̄e dilectōis obtestor vt nō deseratis op⁹ vestꝝ in eodē fr̄e meo. [illegible] suam in aīa ⁊ corpe/ pia [illegible] so vos assidue talē et talit' erga eū. vt oēs necessitates suas etiā corpales cū omni fiducia vob aperiat. Alioqn pūet ex facili D

t simplicitate aut timorositate sua aut p feruorē īdiscretū in lachrymis. aut aliis religionis que p [illegible] exercitiis. [illegible] qm̄ sup vires est opus qđ pfessus ē. adeo vt ammirer ꝛ extinescā vehemēter. dū mecū recogito/et deficerē si nō eēt spes ī deo. ꝛ post eū in vobis amāde pater ꝛ i aliis fribus vestre religiōis/de qbꝫ sperādū rationabiliter esse censeo/qꝛ nō crudeles sunt. nō indiscreti vt pdere sināt aīas p q̄ dñs mortuus ē. ꝛ quā tāta ɔcordia secū assumēdā post lōgas pbatōnes decreuerūt. Credat igit̄ p oīa se et sua vr̄o cōsilio sicut credituꝝ esse cōfido/securus reddor nō pibit nec peat obsecro p̄cor et supplico. sed habeaꝫ ī eo oratorē ppetuū apd deū. in q̄ bn̄ valete memēritisqꝫ mei petōris. Scriptū parisius in nocte ɔceptōis v̄gis marie glīose.

Epistola incitatiua

ad spiritualē pfectum.

Arissime frater libēter tecū [illegible] bonū dñs pauperi seruo suo [illegible] serit. Ego sum paup et mēdic⁹ sꝫ spero qꝛ dñs sollicit⁹ erit mei ꝛ tui similit̄. Unde oro ei⁹ clementiā vt elēosyna cōmunis sit nob de largitate mense ei⁹. Occurrit hodie dñs mēdico suo cūꝫ suauissimo pane de celo. Dulcis admodū ꝛ grāciosus sermo infusus est in aurībꝫ meis. sonuit eī lectio apocalips. et de multitudīe tantoꝝ mysterioꝝ retētus est apd me breuis versicul⁹. plura cape nō sufficio/sed nec pauca q̄ obscuri⁹ sonant. Dedit dñs vt aliqͥd bre[illegible] vtinā donet etiam vt hoc ipm̄ capiat intellectu. qꝛ si spiritalibꝫ videt̄ liqͥdū/manet tn̄ carnalibꝫ occultuꝫ. Volo frēm pticipē fieri hui⁹ muneris. Nā tūc ꝓ comites indiuidui sim⁹ cū in xp̄o vnū sapim⁹. vnū querim⁹ [illegible] aurē et ausculta diligēter qđ sonat valde dulciter. Qui habꝫ inqͥt aurē audiat qͥd spūs dicat ecclīis. Vincēti dabo māna abscōditum. ꝛ dabo illi calculū cādidū et in calculo nomen nouū. qđ nemo scit nisi q̄ accipit. Audis iā frater celestē vocē vtinā et interiorē cordiū nostroꝝ auditū tāgat. ꝛ vim ꝓfundi illi⁹ sentiam⁹. Sermo viu⁹ est ꝛ omī acceptōe dignus. O q̄s celestis vox q̄ nil terrenū sap̄. qꝛ si caro nō capit capiat spūs/quo nimirū totus hic sermo plen⁹ est. Verba inqͥt que ego loqͥr spūs ꝛ vita sunt. Spūs est q̄ viuificat. caro nō pdest qͥcq̄. Non sentit archana supne reuelatōis hō extern⁹ carnal [illegible] ait. Animal' hō nō pcipit ea q̄ sunt spirit⁹ dei. stulticia eni est illi. ꝛ nō pt intelligere qꝛ spū aliter examinat̄. Spūales [illegible] facta carnis mortificāt. et mūdū odio habent. ꝛ maligna diaboli ɔsilia respuūt. Hi eni primitias spūs habētes qͥd sit h̄ abscōditū māna ignorare nō possunt. qꝛ hoc gustādo poti⁹ q̄s legēdo vl' audiēdo didicerūt. Dat̄ autē māna dilectis filiis ex amore deo patri seruiētibꝫ. q̄ ei⁹ volūtati sp placere. et ei⁹ glīam studēnt qͥrere. Et si nō horres accipe manna interioris mētis. exp̄mit dulcedinē sue ɔsolationē sctōꝝ ī hac vita. Est igit̄ ɔgruus sensus. Vincēti dabo māna abscōditū. cōtēmnēti carnalē ɔsolatōnem dabo spūalē. respuēti terrena ꝛ exterioza bona ostendā celestia ꝛ iteriora carismata. q̄ merito sui excedūt oīa alia delectamenta. Talia ac tāta etiā existūt. vt dign⁹ nēo sit cognoscere nisi ꝓus discat vana ꝛ vilia solacia ɔtēnere. ¶ Scriptū est eni. Vir insipiens nō cognoscet/ꝛ stult⁹ non intelliget hec. ¶ Libet autē p expugnādis viciis et malis cōsuetudinibꝫ vincēdis aliq̄ lau⁹ introducere. Sicut qͥndā filiis isrl' in deserto habitātibꝫ de⁹ manna pluit. ita ꝛ modo spūalibꝫ filiis suis grām internē ɔsolatōnis ɔ̄ tēptamenta tribuit. Tādiu filii isrl' illo cibo aliti sunt donec terrā pmissiōis attingerent. et q̄ diu electi in mūdo pegrinant' pane vite et intellect⁹ fouent̄. donec deposito corpe terrā viuentiū intrēt. Dū aūt de frugibꝫ illi⁹ terre mādūcare cepissent stati manna desiit. et dū sancti assumpti fuerint [illegible] ri nr̄o more spiritali alimonia. Vir⁹ tn̄ panis est q̄ angelos pascit et hoīes. aīas in glīa et viatores in gratia. ¶ Sed est qđ me multū mouet. qꝛ plēs sibi deesse māna causant̄. plures q̄ illo refici cōsueuerūt gustū iā pdiderunt. Que est alia causa hui⁹ ariditatis et insipidi oris vestri/nisi qꝛ ad egena ꝛ infirma mūdi hui⁹ reuersi estis. Mementote egressiōis vr̄e ex egypto. Dies ille memoriale nois dn̄i in sempitenū recordetur. nulli dubiū q̄n man⁹ dn̄i vobiscū erat. alioqͥn in seclo remāsissetis. Ubi ē q̄ ille spiritus ꝛ ille pmitial' feruor ꝛ intētio firma ꝛ ppositū immobile ꝛ fortis vt mors dilectio. Quodāmō armati egressi estis mūdū/vos

ꝯstanti aīo oīa ꝑferre aduersa vilia ⁊ aspa
assensi estis. Insup ⁊ cū gaudio venistis
ad montē dei oreb ad audiēdū legē dei vi
te ⁊ disciplie/dū monita senioꝝ libēter au/
dire ⁊ ꝑm ea religiose viuere respondistis.
Cur ergo nūc vos interius tedet: cur ad farci/
nas sedetis et quasi ingemiscitis. Iā ꝓpter tē
pus ⁊ annos de fructibꝰ terre ꝓmissionis
botros ⁊ malogranata aliis afferre et ꝓpina
re deberetis. ⁊ ecce vob mana etiā deest. Cō
uertimini filii reuertētes quia si corpe non
estis reuersi ad seculū/tñ corde adhuc tene
mini in variis desideriis erenoꝝ. ¶ Proh do
lor multi spiritualiter exeūt egyptū. trāseunt
mare rubꝝ. ambulāt ꝑ desertū. portāt tab/
naculū ⁊ vasa eiꝰ. sed nō intrāt trā ꝓmissi/
onis. Pene oīa accidūt eis q̄ ꝯtigert filiis
isrl' q̄ murmurātes ꝯ moysen penituerunt
q2 educti sunt de egypto. Sic ꝗ̄ plures ho/
die repiunt q̄ mūdū relinquūt. parentes ⁊ a/
micos deserūt/pctā et vicia plāgunt. Pre/
terea carnalia desideria abomināt. ignotā
iusticie normā ad manū magistroꝝ ducti
sequunt. Uitā christi crucifixi aspiciūt. et
iugū dñi suaue i obediētia ⁊ abnegatōe ꝓ/
pria ferunt. Ita vt oēs pati ⁊ feruētes sunt
ad labores/ad abstinētias. mites ad incre
patōes/hūiles ad abiectōnes. patiētes ad
correctōes et aduersa quelibet ⁊ īdigna cō
stantissimi. Sz nō in tali feruore oēs pdu
rant. [illegible]
sue pacto/minꝰ cauti ⁊ solliciti de profectu
suo incidūt in varias tēptatōes ⁊ egritudi
nes passionū/ita vt nōnulli se incepisse cō
tristent. Quidā vo deliberāt ⁊ modū exco
gitāt redeūdi. Alii aūt ⁊ si m āserint cū te/
pore q̄dā et vsu asinariā molā trahunt. et
parūā deuotōem ⁊ affectū habēt i his que
agēda didicert. laboriosa ⁊ dura oīa senti/
unt. q2 mana nō habēt. celū eis videt eneū
⁊ terra ferrea. q2 neqꝫ celestia ꝯtēplari. neqꝫ
agrū cordis ꝟtutibꝰ ⁊ deuotis exercitiis ex/
[illegible]
uoti. libēter hrent ꝟtutes. vellent se vicisse
passiōes. Sed nō sufficit tm̄ bñ velle si de
est manꝰ ⁊ opa. Oportz q2 laboretis. q2 vim
nature faciatis. sic dñs dicit. Regnū celorū
vim patit. ⁊ violēti rapiūt illud. Uiolenti a
opꝰ est. ⁊ scitis q2 scti nō ocio ⁊ somno ꝓme
ruerūt regnū dei. Usqꝫ q̄ tardatis: et q2 nō
[illegible]
[illegible]
ami: Quāto amplꝰ tardaueritis: tāto pei'

semꝑ fiet. et sine dolore ⁊ labore optatā re/
qem nō ꝑcipietis. petite ⁊ accipietis. q̄rite
⁊ inuenietis. pulsate ⁊ apiet vob. Pigricia
⁊ negligētia vos tenēt. sz ꝯ has ꝓmo accin
gimi ⁊ bellate ꝓlia dñi. Quid negligitis ꝓ/
priū ꝓfectū: certe ꝓ vobis ē/⁊ ꝓ pace vra
erit labor vester. Dicit scriptura. modicū la
boraui ⁊ multā reqem inueni. ¶ Sed forte
rūdetis. aduersus vicia ⁊ passiōes certare
q̄s sꝑ pt: Multe sunt ⁊ pene insupabiles
vt nob videt. q̄s tantā sustinere pt vexatō
nē: Audite increduli ⁊ rebelles. delicati mi
lites et serui pigri. laborē attēditis pugnā
ꝯsideratis/sz d ꝓmio ⁊ victoria cur nō cogi
tatis: Et q̄d est oīs labor ad eternā reqē:
⁊ q̄d breuis exercitatio ad bone ꝯsciē ꝯso/
latōnē: O si incipetis/et fortit ac integre
ꝓponeretis qd mō insupabile putatis/vix
aliq̄ñ ita viciosus q̄s reptus ē/cui diligē/
tia cū ꝑseuerātia boni ꝟtutes negauit. Ui
det vobis laboriosū vincere passiones ve
stras/sz nisi edomite fuerint ni[illegible]
tis verā cordis reqem. Qū ergo alii cum deo
sunt i deuotōe ⁊ bona pace. tūc vob erit tri
sticia grauedo ⁊ tediū foris et intꝰ Nunq̄
eritis securi et pacifici leti nisi mortificaueri
tis carnalitates vras. ¶ O si ñ trahat vos
sctoꝝ religiositas et plurimoꝝ deuotio/ter/
reat saltē mirabilis inopia vra. ⁊ diuine vl/
tionis sn̄ia. Cōgregabo inqt sup eos ma/
la. ⁊ sagittas meas ꝯplebo in eis. ꝯsument
fame. ⁊ deuorabūt eos aues morsu amaris
simo. Satis dure intonāt ꝟba ista. ⁊ vti
nam ꝯuertāt vetustatē vram. q̄tinꝰ inno/
uati et feruidi effecti/meliores vos q̄tidie
⁊ [illegible]riores faciat ꝓmissa spūsscti. Uincē
ti ait dabo mana abscōditū. Si volueritis
⁊ audieritis me bona terre comedetis. Orient
vob ꝓ spina rosa pulcerrima. ⁊ ꝓ tribulo can
didissimū liliū. Magna sunt hec dulcia
⁊ ꝯsolatoria a cupiētibꝰ ꝑficere. ¶ Nō ergo te
ꝯturbet hō dei. ñ te deiiciat multitudo vici
orū. Crede deo ⁊ spera i eo. ⁊ eris melior
q̄ fuisti. Dñs pugnabit ꝓ te ⁊ tu tacebis.
intelligis ne h: Dñs ipe dabit fortitudinē
[illegible]
scēti aīo nō cōsentias/⁊ tu tacebis. q2 tibi
hāc potētiā nō ascribes. te ꝓpter h ñ eleuab
sz deo totū pure tribues. q̄ assistit a dextris
paupis. etiā q̄ntū vales hostibꝰ abscōde. et
nihil aliud q̄ īfirmū ⁊ inopē te ꝯsitere. Si
q̄n insurrexerit ꝯtrꝰ tibi ⁊ dixerit qd non li
bēter audis/esto patiēs ⁊ tace. Illatis malis

dn̄o respōdebit. Iust⁹ enī dn̄s inultū non
patieť abire qd̄cūq₃ nociuū ꝟbū. Quid ti
bi nocere pōt alteri⁹ malicia. si ɔtra te inflā
tur / si detrahit / si obiurgat. Seipm̄ magꝭ
ꝑdit. q₂ bon⁹ nō est. Nā si tu bon⁹ fueris. ꝛ
in paciēcia māsers / nil mali tibi īntulit. s₃ po
tius meritū tuū auxit. Tu clarior ex oppro
brio corā sapiētib₉. tu ꝓbatior ex ꝟtute paci
entie. Nemī nocet prauitas alteri⁹. neminē
ledit ꝟbū ɔtumeliosum / q̄₃diu ipse pi⁹ ꝛ im
mot⁹ fuerit. Oīs hō q̄lis īteri⁹ ē. tal' ei exterior
aduersitas erit. q₂ si tu bon⁹ simplex ꝛ rect⁹
ac deū timēs ꝓbaris. nemo tibi bonitatem
iusticiā ꝛ pacē tuā pōt auferre / nisi eā volū
[illegible] relinq̄ris. Nō est magna paciēcia quaz
ꝑua res ꝑturbat. Disce ad min⁹ tacere ad ī
iuriā. q₂ prudētꝭ est tacere ī tp̄e malo. Qui
vincere desiderat / victū se tradat. Cogi[illegible]
de corona / nō de iniuria. ꝛ quō possis aliū
sanare / nō q̄d possis ecōtrario q̄si zelo iusti
cie mot⁹ rn̄dere. Si ille n̄ ignoscit tu igno
sce. q₂ vt frequēter maiorē h₃ culpā q̄ alteri
irasciť / q̄₃ q̄ iratū patiť. Miserorꝫ ꝓpriū est
ɔqueri. ꝛ īpacientiū ciui⁹ cōmoueri. ꝛ cau
sas alijs īponere. Tu ergo esto libenť reus
vt fias an̄ deū inocēs. tu ꝑmo a teipso ici
[illegible]
q̄ zelū videť hr̄e aduersus alioꝝ defect⁹ / q̄ ī
dignať si q̄d ɔ iusticiā agiť q̄₃ rectec prudē
ter ageres si zelū tuū etiā ɔtra cōmotiōꝫ tu
am exerceres. ꝛ qd̄ in alio rep̄hēdis / ꝑus ī
[illegible]
iuuat ꝟ oc'lo fratrꝭ tui festucā tollere / ꝛ tue
impaciētie mot⁹ nō cohibere. An tibi vide
tur nō etiā festuca s₃ poti⁹ trabs illi⁹ cul
pa? Vide ne forte ex tuo iudicio trabē sus
piciose īputas / qd̄ corā deo vix festuca hr̄.
Nō fidas nimis ꝓpo iudicio. qm̄ hō es ꝛ
nō de⁹. siue tn̄ magnū siue ꝑuū fuerit vici
us tn̄ sp̄ teipm̄ ɔsideras. q₂ ꝛ tu peccōr es.
ꝛ curatōe idiges. In q̄ ꝑ aliū iudicas teip
sum ɔdēnas cū eadē facis. Quid enī mi
hi ꝓdest si aliquē ꝟbis meis sanauero. ꝛ ī
ꝓprijs meis passiōib₉ māsero. Bn̄ illi cui
malicia cedit ī bonū. s₃ ve mihi ꝓpe salutꝭ
intemptori. nō est indiciū māsueti cordis
[illegible]
dū trāsire. vl' nō posse motū inuectōis dif
ferre. don͡ec ira ī māsuetudinē ꝛ zel⁹ amara
redeat ī dulcedinē. Forsitā tūc videb͡is non
esse tāte culpe reū quē rep̄hēderas. ac etiaꝫ
magꝭ excusab͡is illū q̄ p⁹ subito īdignabarꝭ.
s₃ ꝛ tue malicie īputabis nō incōgrue q₂ tā
tillū nō potuisti iniurie ꝑferre. Ingebis q₃
pl⁹ iniustā correptōnez q̄₃ illi⁹ culpā. Pu
deat igiť te nōdū didicisse ꝑuos fratrꝭ de
fect⁹ tolerare. q̄ q̄tidie infirmitatē ꝓpaꝫ ab
alijs desideras portari. Cur ꝟ eandē mise
ricordiā nō exhibes alteri quā optas fieri ti
bi? Reuertere ad temetipsū ꝛ ꝑmesce ne
ꝑui⁹ deliq̄sti indignādo ꝛ malefaciendo q̄₃
frater tu⁹ peccādo. Ille forte casum suum
mox vt agnouit fleuit ꝛ ꝟ cetero cauere ꝓpo
suit. tu ꝟo īpatiēs ꝛ incōpassiuus peccatū
tuū nec inspexisti nec fleuisti. Adhuc ille s
tās bn̄ ī corde suo ꝑ amorē tecū stat. ꝛ nihil
mali de te existimat. s₃ se magꝭ hūiliat ꝛ su
ꝑ se iustificat. Videas ꝟ ne ille q̄ videtur
peccōr ī regno dei te p̄cedat. ꝛ tu cū iusticie
p̄sumptōne filius fias supbo pharisco q̄ re
probat⁹ est a dn̄o ꝓpter suā supbiā aduersus
publicani hūilitatē. ¶ Ecce iā aliq̄liť audi
sti charissime quō teipm̄ debes vincere ꝛ
[illegible]
ac magꝭ ꝑficere. ꝛ sp̄ aliq̄d viciose ɔsuetu
dinis amputare. Sicē negligētia vicia nu
trire solet ꝛ ꝟtutes amittere. ita diligentia
[illegible]
Nā ꝛ si labor ē in ꝑncipio pugne / tū cū vi
deris paulatim hostes ruere ɔsolaberis de
ꝓspero fine. Impedit nos valde q₂ nō au
dem⁹ violētiā īferre nature. ¶ O q̄ntos la
bores faciūt homies ꝑ terrenis lucrādis ꝛ
nos ꝑ eternis bonis marcescim⁹. Nauta pe
tit mare. mercator circūit regiones. miles
fert arma bellica. rustic⁹ vomere scindit ter
ra. et sine labore nō q̄unt diuitias ꝛ hono
res obtinere. vt q̄d ꝟ nos ꝟtutes sine mag
[illegible]
q̄d īchoare ꝛ crasꝭ modicū addere. ꝛ sic die
b⁹ singul' virtutē ꝟtuti / ꝓpositum ꝓposito
iūgere / ꝑficit hoīem ꝟtuosū deuotū purū
sanctū ꝛ religiosū. deo carū. ꝛ hoīb₉ ꝑcio
sum. Hoc ordīe ꝓmereť hō nomē nouū ī
calculo clausū. q₂ calcatꝭ vicijs efficiť can
did⁹ interi⁹. ꝛ sepe fruiť cōsolatōib₉ supne
dulcedis q̄ ignore manēt carnalib₉ ꝛ tepi
dis. ¶ Ruminem⁹ igiť sedula mēte p̄ntes
ꝟsiculū aduersus detestabilē desidiā ad ig
nitū nos ꝛ fres nr̄os in amorē sp̄ual' ꝓ
cessus. vt ꝛ vicia nr̄a curent et donatōnes
[illegible]
dabit a desiderio suo fideles certatores spi
ritualitertū. qui vt viriliter certarēt horta
ria voce insonuit dicens. Vincenti dabo
manna absconditū.

Epistola de custodia habenda ad seipm.

L Rater mi in xpo dilecte/videas q̄ modo caute ambules qm̄ dies mala sunt. Magna cautela est suo di habēda in oibꝫ ꝟbis et opibꝫ suis. Nā q̄ nō est puisus i rebꝫ suis/aut cito ledit aut leditur. et magnū dānū sentiet i fine q̄sq̄s i pncipio fuit negligēs aut pceps. Diu ppēdēdū est añq̄ꝫ fiat aliq̄d. et sepi⁹ recurrēdū est ad cordis habitaculū. ne hō sit absq̄ cōsilio sic gens pūa et exasperās q̄ nō direxit ad deū cor suū. Igit̄ pcedat ocul⁹ tu⁹ oīa opa tua. et oīa age cū prudētia/nec icedas per aliena facta te neglecto. qꝫ nēo illo sapientior est. cui⁹ acta sua sp̄ i manibꝫ ei⁹ ē. Non [illegible] cogitauerit) q̄ꝫ aīam suaꝫ. Debꝫ igit̄ vigilare et sp̄ esse i custodia anie sue. qꝫ nihil ꝯpari pt saluti ei⁹. Sal⁹ ei⁹ cōsistit in veris virtutibꝫ. odit et abominat̄ oēe viciū. Quāto q̄s nitit̄ ꝯ vicia tāto magis accedit ad ꝟtutes. q̄to ꝟt⁹ ampli⁹ placet. tāto pl⁹ detestat̄ ei⁹ ꝯriūꝫ. ¶ Cognitio vicioꝝ mltū pdest ad supandū vicia. plures nō cognoscūt in ꝟitate ppos defect⁹. et q̄ [illegible] i q̄ꝫuis sciūt nō satꝫ pōderāt. aut si pōderāt cito oclos auertūt et obliuiscūt̄ q̄d tolerāt. Nō est ita faciēdū charissime frat/sꝫ resistēdū ē sp̄ malicie et iniq̄tati. et remediū inq̄rendū et auxiliū a deo flagitādū. Mane [illegible] pugne. qꝫ si magna creuerit/ifirm⁹ hō vbi erit? Ex pua re fit sepe gnis inq̄etudo. et ex ꝟbo vno nascūt̄ ꝟba multa. et de modico risu scaturit sepe gn̄dis dissolutio. Parua ꝯtumelia generat stultis et incōsideratis hoībꝫ difficilē exitū et pfundū vuln⁹. Bñ ḡ et prudēter agit q̄ oībꝫ neglectꝭ se custodit iudicat et ordiat. Tāto min⁹ ꝑt vnusq̄sq̄ p [illegible] os. ¶ Desiderās habere pacē dꝫ habitare i syon. H̄ est vtile homi q̄ nō inuenit reqem i h̄ seclo. vt ꝯfugiat ad dñm. et cupiat cito dissolui et eē cū xpo. qꝫ nō ē ali⁹ q̄ p nobis pugnet nisi ipē q̄ fecit nos. Si sentis isurgere vicia oppone remedia q̄ scis tibi esse vtilia. et q̄ audiuisti ab alijs cogita sp̄ si tibi desuūt. Quotidie bellū gerēdū est. qm̄ tēptamur q̄tidie. nec est vict⁹ q̄ viciosam ꝯsuetudinē sepe rebellare sentit. Dolere tamē debꝫ qꝫ adhuc in eo malū viuit. et non dū pfecte sibi mortu⁹ est. Accipiēda est sp̄ noua fiducia. licꝫ sepe deijciatur hō. ¶ In spēali pponēdū est et ꝯ illa vicia q̄ magis molestant. et freq̄nti⁹ adueniūt. aliq̄n ira. aliq̄n supbia. aliq̄n ꝯcupiscētia cor homis tribulat̄ et vehemēter iflāmat̄. sꝫ scuto oratōnis/aut gemitu cordis/aut inuocatione sancti noīs iesu est occurrendū/et in celum respiciēdū vnō veniet oē auxiliū. Et q̄n sic oret vel cōsimilit. O bone iesu succurre mihi mō. Eia dñe de⁹ adiuua me. Quid ego miser agam sine te? quid incipiā et q̄ modo finiā dies meos de⁹ meus? Meli⁹ nosti. quid tibi sit necessariū magis qꝫ et h̄ quotidiana docet infectatio. et q̄liter euades docet et docebit sp̄ūssctī vnctio. Ibi igitur quere auxiliū et ꝯsiliū. et ab eo postula tui cordis refrigeriū. ¶ Cōsidera teipm q̄d q̄ris in opibus tuis? q̄d diligis et q̄d nō diligis? Scd̄m desideria sua fit homo stabilis aut vagus. Qui multū cōspicit. et multa habere vult/quō in se manebit? Dispgitur in omnē ventū celi. et capit̄ laqueo desiderij terreni. Parua res ē sepe. ppt̄ quā adipiscēdā generat̄ homi pplexitas mag. sꝫ q̄ oīa a se expellit pmittēs vnūq̄d q̄s stare sic inuenit/bñ in pace erit. q̄ ꝟo multis se ingerit/ac mlta ordinat et regit: iste seipsum [illegible] in rebus alienis/nō est mirū si nescit esse discipul⁹ in suis. O q̄nta adhuc discere hꝫ que nō videt. q̄ntū illi adhuc deficit/et o q̄ꝫ longe stat. Quid ḡ vult se itromittere de alijs et q̄ emēdare nō pt? Aut cur se implicat talibꝫ q̄ ad ipm nō ptinent? Quid ptinet ad me inq̄s? Ut tm̄ cogites de te/et aliō q̄dcūq̄s fuerit pijcias pcul a te. In ista cogitatione inuenies te. et custodies et pficies maxime/eris sepi⁹ liber a suspicatōe et indignatōe/paꝫ curabis de exterioꝝ occupatōe et gubernatōne eoꝝ q̄ sunt i domo. Dilecte frater. domin⁹ custodiat te ab oīi malo. custodiat aīam tuam dñs.

Epistola pro cōfortatione cuiusdā tēptati.

R Uscipiam⁹ carissime d māu di q̄c q̄d voluerit sup nos veīre de⁹. nihil eni fine iusta et certa cā agit̄ i terr̄. et ideo curemus nos deo subijcere cor nostrū et sensum nostꝝ/vt respiciēs hūilitatem et patientiā nostrā/bene disponat desideriꝫ nostrū. Inclinem⁹ nos sub sctā et gl'iosa maiestate ei⁹. qꝫ puluis sum⁹. et co

gitem⁹ q̃ȝ magnū et dignū sit vt recogitet aliqđ de nob de⁹. Ex hac hūili estimatiōe sensus nr̄i/ ꝛ accusatōe culpaꝝ nr̄aꝝ/ ꝯfessioneq̃ȝ iusti iudiciȷ̄ dei (qđ vt freq̄nt' occurrū sp aūt rectū est) app̄hēdam⁹ spem ꝛ ꝯfidentiā ad ip̄m. et orem⁹ largit'/ ac ab aliȷ̄s [illegible] intime flagitem⁹ orōes/ q̄tin⁹ sua maxima pietas nr̄am miseriā ꝛ tribulatōnes tātaꝝ tēptatōnū imutare dignet'. ¶ Nec iđ diffidam⁹ de nobis. q̄ꝛ m̄lta ꝯtria sentim⁹ ꝛ patimur. et sepius q̃ȝ vellem⁹ ꝛ grauius q̃ȝ aliȷ̄ tēptamur. Uel q̄ꝛ incōstantes sum⁹ ꝛ tā paꝝ laborare possum⁹. seu q̄ totiēs cadim⁹ et tarde resurgim⁹. Aut q̄ tā idenoti ꝛ aridi inuenimur. ꝛ p̄uū appet[illegible] tes ꝛ ad deū sentim⁹. Oīa ista solēt bonis accidere. et sepissime deuotissimi talia sunt expti. Cū ḡ talit' nos affligi senserim⁹ int' tristicias totidē/ dn̄o hūilit' dicam⁹. Dn̄e de⁹ si dign⁹ nō sum/ nec tibi placet vt liberer a p̄ssura cordis mei. saltē h̄ mihi largiri digneris vt patiēs sim/ vt nō murmurē cōtra virgā tuā q̄ me pcutis. Nēor etenim bn̄ sum q̄d canit' i eccl'ia tua. Tūsiōibꝫ p̄ssuris expoliti lapides. Et q̄ꝛ illic introducit' oīs q̄ p xp̄i noīe hic i mūdo p̄mit'. propter qđ peto vt q̄cūq̃ȝ p culpa ista patior ad meā purgatōꝫ sp p̄uenire facias. et p signo clemētie nō reprobatōis furore capiēda esse doceas. Debem⁹ ḡ sic nos dn̄o in[illegible] fidere q̃ȝ audem⁹ postulare. Ei⁹ creature sum⁹ ꝛ ip̄i cura ē de nobis. q̄ vocauit nos ipse adiuuabit nos et custodiet nos a tēptatione hac i eternū. vt nō velim⁹ cū h̄ mundo gaudere/ neq̃ȝ latā viā quā multi tenēt denuo ambulare. Ammoneo te attēde scripturas scrās. Seq̄ vis christū/ an mūdū istū: Credis ap̄lo an magis p̄hoꝛ: Christ⁹ dicit. intrate p angustā portam q̄ ducit ad vitā. Et iteꝝ. Tollite iugū meū sup vos ꝛ discite a me. q̄ꝛ mitis sū et hūil' corde. Dic ap̄l's. Nolite ꝯformari huic seclo. ꝛ si ḿm carnē vixentis moriemi. Nemo vos seducat inanibꝫ v̄bis. Quicūq̃ȝ sunt xp̄i carnē suā crucifixerūt cū vicȷ̄s ꝛ ꝯcupiscentȷ̄s. Ego christo ꝯfixus sū cruci. Ego stigmata dn̄i iesu i corꝑe meo porto. Mihi mund⁹ crucifix⁹ est ꝛ ego mūdo. Oīa arbitror [illegible] v̄ba ap̄lica. Sꝫ apđ p̄hos et secli prudētes talia nō inueēs. Et q̄nis aliq̄ gētiles ꝯtēptū diuiti. [illegible]dabāt ꝛ voluptates sp[illegible]

nebāt. ꝛ eoꝝ doctrinā m̄lti hodie ꝯmēdāt De xp̄o tn̄ nihil sciebāt. nec et'ne vite amore id agebāt. sꝫ euanuerūt i cogitatōibꝫ suis Et oēs (ni fallor) hoīes cupiūt eē cū xp̄o et ad pp̄l'm ei⁹ ꝑtinere. sed pauci volūt seq̄ vitā christi. Iteꝝ dicūt se diabolū odire ꝛ [illegible] tū se a secl'aribꝫ actibꝫ carnalibusq̃ȝ desiderȷ̄s ostēdit q̄ multi sunt ex pte eius. Opera p̄bāt cui⁹ seru⁹ q̄s fuerit. Ait ḡ christus Qui seq̄t' me nō ambulat i tenebris sꝫ habebit lumē vite. In mūdū hūc ego vēi vt q̄ nō vidēt videāt. ꝛ q̄ vident ceci fiāt. Ac si diceret. Ego hūil' ꝛ paup in h̄ mūdo apparui hoībꝫ/ vt exēplo meo efficiāt' simplices et hūiles et intelligāt opa diuina et celestia miracl'a ad credendū mihi. Et q̄ seipsos peccōres ꝛ quodāmodo cecos ꝛ isciōs ꝯfiterūt/ p grāꝫ meā illuminari digni erūt. sicq̃ȝ capiunt deuota hūilitate qđ supbi et apud se sapiētes neq̄q̃ȝ itelligere queūt. atq̃ȝ idcirco in cecitate cordis ꝛ stulta opinione manēt. estimātes suā doctrinā certiorē/ meā autē dubiosam et mūdo exicialem. Sicut olim iudei christū p̄sētē i carne cōtēnebāt. sic mō plures carnales eū ꝯtēpni[illegible] lūt potius credere sibi q̃ȝ euāgelio/ ꝛ carni magis s'uire q̃ȝ deo. atq̃ȝ iđ lōgos optant dies ꝛ voluptuosos sup terrā. celū aūt respicere negligūt/ et q̃ȝ velocit' tollent' non attendunt. ¶ Hec si cogitas nimiꝝ sentias ꝯmeli⁹ esse seq̄ hūilē deū crucifixū ꝛ passum p nobis. ꝛ merito debere nos pati cū illo ꝛ relinq̄ a pentibꝫ ꝛ amicis i h̄ mūdo. Mane igit' apđ eū q̄ te vocauit/ ꝛ ne discedas ab amore ei⁹. sꝫ ascēde arborē crucis vt inde videas iesū ambulātē. ꝛ viā ad et'nā vitā p̄parantē. Hec ē via (ait p̄pha) ambulate in ea. Uia crucis vita nr̄a. via electorū via paucoꝝ. via amara. via vite et salutis. via breuis. via directa. via laboris. via ꝑfectōnis. Uia inceq̃ȝ crucis est. sꝫ ducit ad glīam ad latitudinē. ad regnū electoꝝ. ad multa milia ꝛ freq̄ntiā angeloꝝ. ad dulcedinē mirabilē ꝛ inestimabilē. ad lōgitudinē dieꝝ in seculū sc'li. ad desideratū finē oīm fruitōnū ꝛ appetituū cordiū. ad req̄eꝫ ꝛ pacē securissimā. ad iocūditatē ꝛ exultationē amenissimā. Que breui quodā versic'lo q̄ cantatur in festo sancte crucis pulcre tāgunt'. Serui crucis crucē laudent/ qui p crucem sibi gaudent vite dari munera. Quia ergo via

christi crux fuit/dz vita xp̄iani etiā crux ē. Et multo magis vita monachorū clericorū τ oim̄ religiosorū ī cruce erit. Extra crucē nō est sal⁹. ꝑter crucē nō venit ad regnū christi. Oportebat pati christū. τ resurgere a mortuis et ita intrare in gl'iam suā. Si aliā viā q̄rimus erram⁹/ τ in ꝑditiōez ducimur. Et q̄ crucē fugere cupim⁹ ī mediū lac⁹ ardentis picis τ sulphuris incurrem⁹. Crux nr̄a eterno cruciatui ꝯpata est delectabilissima. labor noster ꝑpetua reqe donanda leuissim⁹ ē. Frāgere volūtatē ꝓpaz crux est. τ forte q̄ maior vix est. sz ī inferno q̄s vnq̄ vl' ī minimo sua volūtate vtitur. cū sp̄ qḋ nolit pati cogat̄. qḋ voluerit nūq̄ a[illegible] piat. Fili inq̄t recordare q꞉ recepisti bo[illegible] ita tua. et lazar⁹ sil'r mala. Comedisti [illegible] nimis. Meliora et de[illegible] r. bi vestimēta τ ornat⁹ co[illegible] altasti ꝑ leticia. nec ꝓhibuisti cor tuū a voluptatibꝫ. sed qḋcūq̄ libuit sine ꝯdictōe implesti. Et hec existimasti ꝑtē tuā. et regnū tuū/ τ gl'iam tuā. nec de lazaro q̄cq̄ cogitasti. quātū egeret. q̄ntū pa[illegible] Recordare fili q꞉ recepisti bona in vita tua τ lazar⁹ sil'r mala. Nūc aūt h̄ ꝯsolat̄ tu ꝟo cruciaris. Ille dū viueret crucē habuit τ ad modicū spaciū se sustinuit. tu dū viueres celū tuū ī terra habuisti τ libēter vitā in delicijs ꝑtrāsi[illegible] nūc ille nec penā corꝑis nec aīe patit̄ sz in reqe beata letat̄. tu ꝟo et mō cruciatū in aīa habes. τ postea sil'r ī corꝑe τ aīa torq̄nd⁹ ꝯdēnaberis. ¶ Hec meditare int' tēptatōes tuas τ dn̄o aspirāte cessabit earū impet⁹. Nā solet ardor ardore expelli et labor labore grauiore minui. Sta ḡ in loco isto quē elegisti. τ leua patiētie clipeū con[illegible] magis q̄ cedere antiq̄ host̄ vexatōnibꝫ. Qui vicerit (ait sp̄ūsctus) faciā illū colūnā in paradiso dei mei. τ scribā sup eū nomē p̄ris mei nomē ciuitatis noue hier'lm. Insup sctōꝝ exēpla intuere. τ eoꝝ suffragia iugiter q̄re. Memēto q̄ntū sancti ꝓ vita et'na laborauerīt. ī q̄ nūc cū xp̄o sine fine regntes gaudent. Quāto ī mūdo ꝺspectiores τ paupiores fuerūt. tāto nūc gl'iosiores τ nobiliores ī celo fulgent. Propt' amorē igit̄ christi/ τ loc⁹ τ stat⁹ iferior sp̄ pl⁹ placere debꝫ. τ dulcescere cordi tuo. q꞉ vanitas ē in hac vita aliq̄d appetere. Quāto in inferiori et hūiliori statu q̄s fuerit/ tāto veri⁹ sepe bōa agit. τ facili⁹ habita custodit. Si alij ꝑcedunt nos/ q̄d ad nos? Seq̄mur iesum humilitate τ simplicitate/ τ nō curem⁹ hūanā vanitatē. Nos ꝑpter christū stulti τ ignobiles τ infirmi. Nos ꝑpter illū libēter simus abiecti τ nouissimi reputari. Ego inq̄t sum vermis τ nō hō. opprobriū hoim̄ τ abiectio plebis. Que maior gl'ia q̄ cū xp̄o gloriari in cruce? Que maior ꝯsolatio cordis q̄ portare [illegible] imaginē crucifixi? Confortare igit̄ τ esto robustus. τ ne timeas q꞉ ego tecū sum vt liberē te dicit dn̄s. Compassus tibi locut⁹ sum tanq̄ īfirmo vt pariter in domino ꝯsolati ꝑ ip̄m ꝯualescam⁹ in ip̄o Amen.

Epistola de cōuersione et ꝑseuerantia in bono ꝓposito

Dilecte frater intime ꝯgaudeo tibi q꞉ inuenisti locū deo seruiēdi. Sic dn̄s nr̄ ex hinc bn̄dict⁹ q̄ te dignat⁹ est vocare ad suū s'uitiū. Agnosco hanc vocatōem donū dei esse. qm̄ nō ex meritis tuis sed s'm misericordiā suā de seculi vanitatibꝫ te eripuit/ et in electā societatē perduxit. vbi audires atq̄ ocul' etiā cerneres qualiter illi s'uires. Quā m'lti diuites nobiles τ potētes/ q̄ multi sapiētes l'rati τ famosi adolescētes in h̄ seclo miserabilit' fluctuant τ abijcere iugū diaboli a suis ceruicibꝫ nō ꝑualent. nec illo spiritu adhuc mouent' vt seculo renūciēt. ¶ O vanitas vanitatum. mundū diligere/ et que dei sunt minus curare. venit tēpus veniet cito tēpus quādo oēs seculares τ carnales delectationes simul finē habebūt. Et tunc relinquent vel inuiti ꝑsens secl'm̄ q̄ modo voluntarij nō sunt abrenūciare pompis ei⁹. Tu autem dilecte frater maiorē gratiam a dn̄o accepisti. quia inter tot sodales tuos a multis periculis corporis et anime/ a laqueis diaboli es ꝓseruatus/ τ in loco apto ad saluādū aīam tuā cōstitutus. O quātas gratias deo debes qui tibi regnū suū ꝓmerēdū obtulit/ quod diues pecūia possidere nō potest. Et q̄ miranda dei gratia vt inualidus et imperit⁹ sanctorū viā fortiter ambulet. quā robust⁹ et doctus vix sequi valet. Recogita vbi nam sunt olim tecū studentes. vbi illi familiares socij cū quibꝫ viuere τ ludere s'm carnē dulce erat. cū q̄bꝫ ꝑegrinari in remotis partibus nō amore christi sz cupidine tꝑalis processus

et lucri iocundū tibi videbat. q̄ multi iā obierūt/ q̄ multi etiā vagi in seclo remāse runt. Bñ de ipis cū sctō moyse dicere po tes ɔsideratis finib⁹ eoꝝ. Utinā sapent etītelligerēt ac nouissima puiderēt. Audisti [illegible] liberare. Alios parisi⁹ residere ⁊ ad magisteriū ten dere. alios pceptis dignitatib⁹ ⁊ platuris ī medio ppli iā exaltatos esse. Tu aūt dic: Grās deo/ q̄ nihil hoꝝ attēptasti. imo ⁊ p pter christū iā veluti stercora ista mūdana culmīa et gaudia reputas. adiecisti etiā te ipm ɔtemnere/ loqns cū btō Dauid. Ele gi abiect⁹ eē in domo dei mei mag̃ q̄ ha bitare ī tabernaculis pctōꝝ. Tu itaqȝ ele gisti hodie dñm deū in prem. cui fuire re gnare est. p q̄ hūiliari in p̄senti seclo eterne exaltatōis tibi causa erit. p illo labor requi [illegible] lario ɔsolatio. īfirmitas robur. meroꝝ gau diū tibi semp sit. Et q̄ puri⁹ ⁊ ardenti⁹ eū amaueris eo viliora terrena oīa censebis. ¶ Caue tñ charissime ne aliqū pmittas ma ligni spūs ɔsiliū intrare cor tuū vt cōtri steris. q̄ amicos ⁊ socios reliq̄sti. ⁊ q̄ ipsi iam magni dñi effecti nūciant ⁊ tu adhuc pmanes in innocētia tua. Noli audire eos [illegible] ē sic trāsicos ēēt q̄ re ad altioris stat⁹ gradū nō tendis: nec aliq̄ opus inchoas vñ aliis etiā [illegible] fructū feras. Solet enī diabo lus post aliq̄ tpa ɔuersiōis tēptare seruū dei de p̄teritis reb⁹ in seclo. de amicoꝝ visi tatōib⁹. de multoꝝ socioꝝ suoꝝ ɔuersatiōi bus. quatin⁹ talibus cogitatōib⁹ eū retra here possit ad seculum. aut impedire a p fectu ⁊ ab obliuiōe mūdanoꝝ. ¶ Sed cre

D de expto. nocet seruo dei mēoria et retracta tio vite seclaris q̄ nōdū plene sibi est mor tu⁹. Nocet etiā psuasio blāda mltoꝝ loq̄n [illegible] sapiētes prudent ɔsulere volūt/ sed sensū christi/ in abiectōe et hūilitate/ in fuga mū di et tenore artioris vite nō habēt. Nā nu dū christū seq̄ aut recusant aut pigrescunt incipe. ne videant primis solaciis subtra here. Et q̄ grām nō sentiūt q̄b⁹ de⁹ sibi ser uientes et oīa relinq̄ntes imbuit ⁊ ɔfortat/ durū fmonē hūc esse dicūt/ oīb⁹ amicis ⁊ reb⁹ pprijs renūciare. Et sic ipi sapiūt. ita ⁊ aliis libēter psuadent. Sed ɔ tales loq̄t sn̄ia saluatoris. Cauete inq̄t ab hominib⁹ Multi enī sunt q̄ pulcris fmonib⁹ et apti (vt ipis videt) rōib⁹ viā leuē ⁊ planā ɔme dare sciūt. ⁊ hoīez īperitū q̄nq̄ iustificāt ⁊ laudāt. atq̄ p tales fmones bñ pficientes ⁊ firmit̄ stātē q̄nq̄ vacillare faciūt. Ueri tñ de⁹ ɔteret dentes eoꝝ in ore ipoꝝ/ quia iuxta iter sctōꝝ nō ambulāt neq̄ loquunt. Nō veniat aīa mea ī ɔsiliū eoꝝ. ⁊ dom⁹ eo rū lōge sit a me. ¶ Ideoq̄ frater dilecte nū q̄ placeat tibi talia audire ⁊ mlto min⁹ cre dere velis. Sine enī diabol⁹ instigat sine hoīes fabulent. qd̄ incepisti ī eo pmaneas obsecro. Recurre ad euāgeliū ⁊ optimū in dico remediū. Quid pdest homini si lucre tur vniuersum mundū/ seipm aūt perdat: Hoc apd̄ te sp retine. ⁊ cuiuslibs man⁹ pa [illegible] solēt q̄dā hoīes sine spū et scia dei obijcere q̄nq̄ seclo renūciantib⁹. Ergo q̄ ī seclo sūt peribūt/ ⁊ vos soli salui eritis. Aut nō p̄t aliq̄s venire ad celū. nisi ita viuat sicut vos viuitis. Quid fabulami sic iniuste ɔ deū ⁊ seruos dei: Neq̄ h xp̄s dixit. neq̄ serui ei⁹ ita locuti sunt. Bñ facite/ iuste viuite/ et mādata dei custodite. ⁊ nemo vob salutē negabit. Ad hec illi iterato. Mādata inq̄ unt vellem⁹ fuare sed nō possum⁹ q̄ debe m⁹ lucrari victū ⁊ necessaria vite. opz nos sepe ɔtria agere. Qui cū seculo ɔuersamur seclaria negocia quō cauebim⁹: Sū ista p fecte ɔsideratis ⁊ picla atq̄ fallacias mū di nō ignoratis: q̄d ḡ oblōq̄mini q̄ serui dei mūdū fugiūt: ⁊ monasteria deuotoꝝ aut ɔgregatōes intrāt vt deo sine tali īpe dimēto fuiāt. Si imitari nō vult aut nō valetis/ admin⁹ ɔgaudere ⁊ adiuuare bo nos p vr̄a salute deberetis. Sz nō pl⁹ frat de istis/ q̄ nec talit̄ loq̄ntes excusatōēz ha bēt ō pctis suis. Cōstant igit̄ age. xp̄s q̄ tibi icipe donauit. ipe pficiet ɔsolidabit q̄ ī fine ppositū tuū. Ecce tps breue. mors i certa. oīa caduca ī mūdo ⁊ vana. Mlti iā ī sepulcris ferēt q̄ diu se viuere estiabāt. Re cesserūt a mēoria hoīm q̄ ī ore ūsabāt oīm. Colit mūd⁹ p̄ntes. absentes nescit. deserit morientes. Beat⁹ q̄ ɔtēnere fallacē ⁊ seq̄ ūitatē q̄ nob parit ɔcedat vitā eternā.

Epistola de pia me

moria defunctorum

Ultū iā tpis p̄terijt dilecte fr̄ q̄ decreuerā aliq̄d p pia mēoria dfūctoꝝ charitati tue [illegible] spēaliū omniūq̄ deuotorū quorū nomina

deus in libro vite scribere dignet. et inter sctōs suos collocare aīas eoꝝ in celis. sicut et corpa apd nos sepulta sunt in terris. ¶ Nos debem⁹ libēter p eis et p oībꝫ fidelibꝫ defūctis orare. qꝛ hoc opus sūme charitatis est et misericordie. Sicut igit nob subuēire p⁹ mortē desideram⁹/ ita et eis q̄ntū meli⁹ pos sum⁹ dño opitulante subuenire laborem⁹. Qui eni p aīaꝝ liberatōe fidelr et sedul⁹ fu [illegible] plurimū [illegible] cū pro talibꝫ orāe nequaq̄ se spoliat fructu orōis et insup sibi recordatōem mortis adducit. et vix sine cōpūctōis gra ad solita redit. sciens qꝛ omnes viā vniuerse carnis igressuri sum⁹. et qd illi iā expleuerūt certissime sibi cōstat futurū. ¶ Oremus igit p caris nostris. quia p⁹ modicū ipos seq̄mur. et cum meli⁹ habuerint oīno i eadē necessitate recordabunt nři. Nō sit fides nřa oretenus. neq̄ q̄ in facie sunt respiciam⁹ sz dilectōez faciam⁹ siue p̄sentes siue absentes corpaliter fuerim⁹. Charitas eni nūq̄ excidit. et q̄ se in [illegible] obiu[illegible] nō poterūt. In necessitate pbat amic⁹ fidel. Etenim impiū et crudele nimis/ si videas fratrē tuū aut cordis tui amicū carceri traditū vel flāmis iniectū nec mouearis ad fletū. et cū manū porrigere possis/ nihil agis charitatis. ac etiā si loq̄ aliq̄d p ei⁹ queris liberatōe clauso ptrāsias ore. ¶ O fidelē samaritanū q̄ viso hoīe vulnerato a latrōibꝫ et expoliato/ misericordia mot ē. Heu heu pi [illegible] q̄ obli⁹ est ioseph [illegible] tēporis/ cū de carcere eēt educt⁹. Sic timeo q multotiēs cōtingit. cū aliq̄s amicoꝝ obierit et p se istāter orare petierit/ ac fidei viuētiū se cōmēdauerit/ q nōnunq̄ obliuionez accipit. aut paruā et tardā sentit aduenire expiatōis hostiā q̄ sperasset. Propē qd dilectissime meipm et te parit āmoneo vt pietatis oculū freq̄nter dirigam⁹ ad mēoriaz defunctoꝝ. Et q̄cq̄d p eoꝝ absolutōe nouerim⁹ pdesse deuota exeq̄mur festinatōe. pōderātes q̄ graui tenent tormento. et qꝛ nisi purgati fuerint ad regem trāsire nō pñt. Eoꝝ eteni cōsolatio maxime in xp̄i meritis et [illegible] suffragiis [illegible] Simus ergo feruētes ad soluēda bñficia salutaria. et deuote orem⁹ p eis generalr et spāli tim. Attēte vigilias legam⁹/ libēter et sepius ad missam ministrem⁹. et cū sacerdote vota labioꝝ nřoꝝ in cōspectu veri et sūmi sacerdotis offeram⁹. q̄ est hostia dignissima ad exhauriēdū oīa pctā. In illa hora dux christ⁹ in altari inter man⁹ sacerdotis deo pr̄i p salute viuoꝝ et defunctorū offert. teipm cura cū oībꝫ tibi in orōe cōmēdatis offerre i acq̄sitōez et possessiōem ppetue salutis. et vt oēs sint pticipes hui⁹ p̄ciosissimi sacrificii. qd imolatū semel i cruce sufficiēs est p̄ciū p peccatis toti⁹ seculi/ habeas tūc specialē memoriā eoꝝ q̄ tibi sunt cōmēdati. et recita noīa eoꝝ in p̄sentia xp̄i. et reuerēter ac deuote sepi⁹ flecte genua cordis tui vbi cōsistis añ fontē miſationū dñi. ¶ Quotiēs cūq̄ etiā te ad pceptōem corporis xp̄i p̄paras et pceptū tecū habes/ esto q̄so mēor fideliū defunctorū. et implora tāto ardēti⁹ misericordiā ei⁹ q̄nto certi⁹ retines i te pign⁹ eterne redēptōis. Sepe d mane. sepe d vespe sz i labore et tpe scp̄ture carissimoꝝ tuoꝝ recogita obitū. quō habeāt. et quō aliq̄d facias p eis qd ipis p̄t pdesse et tibi nihil obesse. ¶ Añq̄ cōmedā suspiro/ ait sctūs Job. Ex q̄ vbo pietatis tibi et cōpassiōis inuit op⁹ vt nūq̄ cibū corpalē sumas nisi p⁹ fidelibus defunctis aliquā spiritalē elemosynā mittas. Ego noui aliq̄ꝫ talē eē cōsuetudinē q̄ signo refectorij facto se expediūt et vacāt orōi ad refrigeriū animaꝝ fideliū q̄ꝝ elemosynis sustentant etc.

Finiūt epistole.

Incipit tractatus

eiusdē d passiōibꝫ aīe edit⁹ āno. Mccccix.

P Assionū feruorē/ effectū et originē [illegible] pdest aīe ad deuotōis scolā vocare. ¶ Sane q̄ēadmodū/ sūma vicioꝝ ē trāsisse i affectū malicie/ ita vt ipz iā viciū ex itimo sēsu placeat. sic cul me [illegible] po vl ē passio ab agēte derelicta i potētia cogscēte/ vl' silitudinē hz passiōis. Nō est āt deuotō sine affectōe. nā deuotio q̄d aliud ē q̄ extēsio l' eleuatō mētis i deū p piū et hūilē affectū. ¶ Rursus oīs vt⁹ cū sit affectio moderata et ordiāta/ viciū ex dfectu modi et ordinis i affectibꝫ pueniat/ nūq̄d nō salubris erit affectionū passionaliū cognitio. Passionū q̄ppe ignara q̄litate/ neq̄ ṽtutū neq̄ habituū/ imo nec ipi⁹ hoīs/ neq̄ tēptationū suaꝝ multipliciū poterit sufficiēs noticia vel ars adipisci. Quo pacto deniq̄ sicut oportz orabim⁹ mēte/ orabim⁹ spū iubilātes in cordibꝫ nřis et laudātes deū i psalterio

decacordo cū cātico in cithara. si desiderio-rū et affectionū q̄ suauē hāc armoniā red-dere habēt naturā ignorauerim⁹. ¶ Sēti-unt ab idiotis ꝛ simplicib⁹ aliqū experimen-taliť tales affect⁹ nec negam⁹. Uerū tñ ad-ditio doctrine multū ꝯfert. Hac ꝯsiderati-one pmoti sunt scti p̄res. noīatim poemen ꝛ arseni⁹. in q̄ꝝ ore vix aliq̄d nisi de passiōi-bus aīaꝝ sermo ꝓsabať. ¶ Presentē igitur materiā de passiōib⁹ ꝛ eaꝝ cōditōib⁹. ꝗ cau-sis ꝛ effectib⁹. de mō q̄ꝫ vtēdi eis placuit sub aliq̄b⁹ ꝯsideratōib⁹ ptractare. id qđ re-liquū erit (multa aūt relinq̄ntur) inuenietur apd̄ sctm̄ Tho. i p̄ma scđe. vij. q. xxij. ꝛ de-inceps. Additis q̄s allegat doctorib⁹

Prima cōsideratio

p Assio est inclinatio q̄dā vľ co-aptatio seu silitudo ꝛ ꝯuenien-tia derelicta ab agēte i passū. ꝑ quā trahiť quodāmō ipm pas-sum ad agēs. aut eidē coaptať vel assimila-tur ꝛ refugit ꝯtrariū. ¶ Certe queādmodū ignis generās ignē ex aere/ relinq̄t i igne ge-nito caliditatē ꝛ leuitatē/ q̄ leuitas suo pō-dere vel tractu mouet sursū ad silez ignez. ꝛ dū illic est q̄escit. odit ꝓ locū deorsū tā-q̄ꝫ sibi nō ꝯuenientē ꝛ refugit ipm neq̄ꝫ q̄-etem hꝫ in illo. Sic hō ꝓportionabiliť af-fectus ꝑ amorē ad aliq̄d inclinať ad illud. Et si nō habꝫ/ desiderat seu ꝯcupiscit ipm. Et si adipiscit̄ q̄escit ꝛ delectať i eo. Odit i ꝯ‍triū ꝛ abhorret approximatōem eius. ꝛ si ei ꝯiūgiť dolet seu tristať. Et he sūt sex passiōes/ tres r̄spectu boni simpliciť. ꝛ tres siľr respectu mali. put infra docebiť. amor ꝯcupiscētia. dlectatio. odiū. fuga. dolor vľ inquietudo.

Cōsideratio scd̄a

t

p Assio q̄libet insequitur cognitionem vel cōiunctā vt in cognitiuis. vel nō cōiunctā vt in nō cognitiuis. ¶ Habet itaq̄ꝫ q̄libꝫ ens naturale suas i-clinatiōes certas tanq̄ꝫ rememoratū et di-rectū ab intelligentia nō errāte q̄ deus est. Agit q̄ppe de⁹ oia tanq̄ꝫ bonū sūmū sui ip-si⁹ diffusiuū. ꝛ ppť seipm creauit oia tāq̄ꝫ finis omniū. Ideo bonū qđ habꝫ rōnem efficiētis et finis poniť a btō Dioń. p̄mū nomen dei. ¶ Cōseq̄ns est igiť q̄ in q̄li-bet derelinq̄t de⁹ passionem que est assimila-tio q̄dam vľ coaptatio ꝛ ꝯuenientia vel icli-natio ꝛ tendētia ad ipꝫ ꝑm ordinē sue sapi-entie. in q̄ fecit oia in numero pōdere ꝛ me-sura. ¶ Hec aūt inclinatio generaľ ad finē vltimū ꝑ fines ꝑticľares ꝛ ꝑxios nomiať q̄nq̄ꝫ appetit⁹ vľ affectio naturaľ. q̄nq̄ꝫ pō-dus rez. q̄nq̄ꝫ tract⁹ seu tēdentia. q̄nq̄ꝫ a-mor inat⁹. q̄nq̄ lex. q̄nq̄ regula. q̄nq̄ in-stinctus. q̄nq̄ꝫ ectas naturaľ. q̄nq̄ꝫ fedus rez stabile. q̄nq̄ꝫ sensus nature. aut aliq̄ ta-li vocabulo. Sed res eadē est. q̄ sepe nihil dicit sup additū ad ipam naturā. neq̄ꝫ vt accidens neq̄ꝫ vt habit⁹. sed vt ipa natura taliter instituta q̄ ex agente deo et dispone-te oia fortiter atq̄ꝫ suauiter habꝫ tendere in talem vľ talē finem. ꝛ moueri ad illū si ab-sens sit/ nisi impediať/ ꝛ q̄escere in adepto. odire ꝓ ꝯ contrariū. fugere quoq̄ꝫ nec in illo q̄escere. ¶ Hoc somniasse visus ē Eracli⁹ dicens oia fieri ꝑ litē et amiciciā. Hoc q̄ꝫ vidit Aristo. enūciās bonū esse qđ oia ap-petūt. ꝛ hūc esse finē omniū deū ꝯfessus ē. q̄ sol⁹ sicut est ineffectibiľ ab alio. sic ipassi-bilis solus inueniť. tā passiōe ꝑfectiua/ vt est illumiatio in celo/ q̄ꝫ defectiua sic dolor in corpe animato. Nisi fortassis q̄s abuti ausus diceret in emanatiōib⁹ diuis repiri passionē. sicut generationē filij passiuā di-cim⁹. ꝛ siľr passiuā spūssctī spiratiōem.

Cōsideratio tercia.

p Assio seq̄ns cognitiōez ꝯiūctā re-periť i omi ꝓtute cognitiua i qua passiōes derelicte ab agētib⁹ icho-anť et terminanť i appetitiua ꝓtute. ita vt passio taľ generali noīe describi possit q̄ ē inclinatio vľ mot⁹ ꝓueniēs ex cognitōne vľ apphēsiōe alicui⁹ vt cōuenientis vel di-cōuenientis p̄sentis vľ absentis. ¶ Et si q̄dē motus ille q̄ q̄nq̄ꝫ successiu⁹ est q̄nq̄ꝫ pma-nens vľ immanēs sicut est amare. Si in-quā consequitur cognitōem pure sensitiuaꝫ sic diciť passio animalis. Si ꝓ sequitur cognitōnem ipi⁹ ratōis deliberantis vľ di-ctantis de particularib⁹ agendis/ sic diciť passio voluntaria vel rationaľ vel cōscienti-alis. Si ꝓ seq̄tur cognitiōez pure intelle-ctualē seu mentalē/ in cui⁹ lumie cognoscū-tur p̄ma p̄ncipia moralia. sic pt noīari pas-sio synderisis vľ mentaľ excessus vbi fit ra-ptus et extasis. ¶ Et ita q̄druplex genus passionū reperit apud hoīem inuenit. natura-liū. aīaliū. rōnaliū. itellectualiū. ¶ Et q̄m apud philosophātes p̄ncipalis sermo est

de passiõibꝫ cõsequẽtibꝫ cognitõem sensitiuã tã in alijs ꝙ̃ i hoībꝫ/ eo ꝙ ad illas trāsmutať corpus trāsmutatiõe sensibili/ et ad trāsmutatões istas silr ipe passiões aliqñ ɔsequunť. Existimam⁹ idoneū tractare ꝑmo sepatim de passiõibꝫ hmōi aīalibꝫ/ quibꝫ cognitis facile erit ꝑ silitudinē ɿ cõparatõnem de reliqs tā naturalibꝫ ꝙ̃ voluntarijs ꝙ̃ intellectualibꝫ habere sermonē.

Cõsideratio q̃rta

Passiões aīales cognoscūť ex subiecto ɿ obiecto et effectibꝫ. ¶ Suū eqdem subiectū est vis appetitiua sensual. que respicit bonū tpale ꝑticlare hꝫ vel illud tanꝙ̃ sibi cõueniēs. ɿ malū tanꝙ̃ discõueniēs/ et hoc sub ratõe cõmodi vel incõmodi. quia ratio iusti ꝓprie nõ est ibi. nec ꝺm eā ꝓpe sumunť passiones. sed magis ipe virtutes in ipa rõne ɿ mēte. ¶ Causať ḡ mot⁹ quidā i appetitiua ꝟtute ɔseqnter ad appħēsionē virtutis cognitiue sensual exterioris vl interioris. cui⁹ obiectū est verū simplex velut quedam adeq̃tio rei cognite ad cognoscētē. bonū ꝟo supaddit cõuenientie ratõem. ¶ Et qm̄ bonū ɔmodi pōt ɔsiderari absolute sine ɔtractõe aliq. vl cõsiderať nūc vt absens. nūc vt ꝑsens. nunc vt arduū et difficile. atqꝫ ita ꝓportionabiliter d̄ malo. Propterea ꝺm hꝫ diuersificatur vel ramificať vis appetitiua. ɿ silr passiones ¶ Est quippe virtū appetitiuaꝝ alia ɔcupiscibil. alia diciť irascibilis. quaꝝ distinctio sumiť ex obiectis. nam vis ɔcupiscibil respicit bonū vel malū nõ sub ratõe ali[illegible] Sed cū multa supueniūt nata īpedire ɔcupiscibilem in sua inclinatiõe vl tendētia vl quiete circa bonū. ɿ in odio fuga vel inq̃etatõe circa malū. hinc data est ei tanꝙ̃ ꝓpugna[illegible] virt⁹ irascibil que tēdit in bonū [illegible]dū vel malū depellēdū. nõ vt simpliciter tale sed vt arduū ɿ difficile adipisci vel euadi. quale nullū in deo repiť. ideo nec irascibilē habent vllā.

Cõsideratio quīta

Passionū numer⁹ ɿ sufficiētia sumuntur tam a subiecto ꝙ̃ ab obiecto. Vis itaqꝫ ɔcupiscibil vel respicit bon[illegible] amor vl libido/ q̄ vel que est cõplacentia vel inclinatio quedam ad bonū ɔmodi. Vel respicit illud vt absens. ɿ sic causať desideriū ɿ ɔcupiscētia seu cupido vel cupiditas quasi satagēs illud adipisci. Vl respicit bonū ɔmodi vt iam adeptū. ɿ sic causať delectatio vel leticia vel voluptas. Dicendū q̄ꝫ est ꝓportionabiliť de tribꝫ alijs passiõibꝫ respectu mali seu incõmodi. Quale si appħēdiť absolute. sic causať odiū qđ est discõueniētia quedam ɿ disproportio passi ad ipm malum. Vel appħendiť malū vt absens/ licꝫ vt iminēs. et sic oritur fuga vel abominatio ɿ horror. Aut appħendiť ipm malū vt iam [illegible] cū silibus. ¶ Et ita sex reperimus passiões in cõcupiscibili. tres respectu boni, amorē desideriū et delectatiõꝫ. ɿ tres respectu mali. odium scꝫ fugam et dolorē. ¶ Rursus ipsa vis irascibilis cū nõ respiciat bonū vel malū nisi sub rõe difficilis ɿ ardui ad adipiscendū vel fugiendū/ quale nullū est bonū vel malū vt ꝑsens. ꝓpterea manet solū in tendentia vl fuga. nā quicqd est pre[illegible] vel adeptū vt tale est cadit in ɔcupiscibil rationem. Tendit ḡ vis irascibil in solum bonū vel malū absens. tanꝙ̃ difficile ad obtinendū vel refugiendū seu depellēdū. Et si quidem hꝫ fiat respectu boni futuri cū fiducia adipiscēdi/ sic diciť spes. Si enꝫ diffidentia/ sic diciť desperatio. Si ꝟo fiat respectu mali futuri. ɿ hꝫ cū fiducia repellēdi et oppugnādi. sic habem⁹ audaciā. Si cū diffidentia. sic metus aut timor exoriť. Et vtrobiqꝫ fiducia vl diffidētia ꝑt inueniri. nūc cū certitudie/ nūc sine certitudie. q̄uis iste passiões certitudinē magis iportare videať. ¶ Sic ḡ quattuor hēm⁹ passiões i irascibili. duas respectu boni difficil futuri. spē ɿ despatõꝫ. ɿ duas respectu mali futuri difficil. audaciā ɿ metū seu timorē. Sup[illegible] ua ꝓpe excellētie/ et inductiua minoratõnis seu vilipēsiõis. iõ q̄riť vicissitudo quedā lesionis q̄si agēs ɔ patiať vt dignū ē. et sic fiat quedā equitas. ɿ hꝫ appħēdiť vt diffi[illegible] ɔrariā. Rūdem⁹ ꝙ ꝟt⁹ irascibil sic offirmeť ꝙ nullo mõ satagat vel audeat assurgere i vindictā iniurie iā illate. hoc nõ fit nisi duplici causa. Vna qꝛ malū appħēdiť vt presens et ineuitabile. ɿ ita cadit sub rõe tristabilis et dolorosi. nec exit ɔcupiscibil rõem

aut hoc fit qz vis irascibil' ñ satagit ī vindictā. ꝛ ita cadit a ratōe ire/quia reputat ꝙ iniuriās satis cōtra passus est aut ꝫ patiet absqꝫ vlla difficultate qñcunqꝫ placuerit. ꝛ ita q̄etat' seu q̄escit ꝛ quodāmodo delectatur tāqꝫ in adepta victoria. ꝛ h̄ iteꝝ spectat ad cōcupiscibil' rōez. ¶ Hic seq̄t' arbor

Cōsideratio sexta

Passionū aīaliū pma et velut vnica radix est amor seu libido ¶ Amor q̄ppe aīalis est inclinatio vl' mot' ꝯsurgens in aīali ex appħēsiōe boni vl' tāq̄ꝫ boni sibi. vtpote qz valet ad suū eē vl' bene esse ꝯ suādū. Cū igit' bonū prius sit q̄ꝫ malū (nam malū nō dicit' nisi puatio boni)et habitus nō est dubiū pꝰ est puatōe (vñ nec aliq̄d odio habet' nisi qz alicui qd diligit' appħendit' esse ꝯ rīū) supest vt oēs passiōes respectu boni pcedāt eas que directe et de primo malū respiciūt tā in ꝯcupiscibili q̄ꝫ in irascibili. Inter eas to q̄ circa bonū ꝟsant'. vt sunt desideriuꝫ. delectatio. spes. desperatio. amor q̄ absolute bonū respicit precedere habz passiones habētes pro obiectis bonū vt absens. vl' vt iā adeptū. vel vt futurū et arduū. aut sub aliq̄ tali ꝯcepta ratōe. ¶ Habem' cōseq̄nter ꝙ vis ꝯcupiscibil' prior est ad irascibilē. q̄ꝫuis passiones irascibil' freq̄nt' ad ꝯcupiscibilē terminent'. vt spes aut audacia ad delectatōem si vincāt. despatio et metus ad tristiciaꝫ si vincant' cadūt. ¶ Inueniem' pterea ꝙ oēs passiōes reducūt' ad q̄ttuor pncipales. duas in ꝯcupiscibili/ q̄ sunt delectatio et dolor. et duas in irascibili q̄ spes ꝛ met' appellant'. Sed ꝛ sub generaliori ꝯsideratōe omnes reducūt' ad duas ꝟm duplicē ratiōnē. scꝫ boni et mali. ꝛ ille sunt delectatio et dolor Tandē fit omniū ad vnā velut radicalē originē reductio. s. ad amorē. licꝫ ꝯsūmatior et pncipalior passio sit delectatio. cōsequens hūc amorē vt q̄escit ī re iā adepta. ¶ Ampli' ꝓ licꝫ amor seu libido sit prima passionū/sortit' tñ ipa ꝯcupiscibilis nomē a ꝯcupiscētia vl' cupidīe. Etiaꝫ ꝟm fictōem poeticā dr̄ ꝙ cupido de' amoris ē ꝛ fili' veneris. ꝛ h̄ qz bonū absens vl' desideratū magis facit se sentiri ceteris paribꝫ rōe defectus ꝛ indigētie tanq̄ꝫ opposita iuxta se posita magis sentiāt'. Silem assigre possum' cām. cur irascibil' ab ira port' q̄ꝫ a spe vl' audacia noiet'. Ira q̄ppe respicit minoratōeꝫ seu vilipēsionē/q̄ int' mala maxime fugit'. sicut ex aduerso excellentia magis appetit'. ꝛ ita appetit' vt vite pponat' aūcā pferat'. queadmodū introducit poeta. Lu malus rñdit ad nisum. Et hic est animus mortis ꝯtemptor ꝛ illū. Qui vita bene credat emi quē q̄ris honorē

Consideratio. vii.

Passiōes oēs in aīalibꝫ brutis censende sunt bone ꝛ pulcre. Exēpli grā. audacia ꝛ aīositas in leone et gallo. ira in tigride ꝛ apro. voluptas ī porco hirco ꝛ passere. timiditas ī lepore ꝛ oue. fraudulētia ī vulpe. adulatio in cane. supbia in eq̄. tristicia melācolica ī catto. auaricia ī cornice. ¶ Itaqꝫ passiōes iste neqꝫ male sūt vel deformes in genere moris. cum desit ipis aīalibꝫ libtas arbitrij/in q̄ fūdat' ratio laudis vl' vitupij. Neqꝫ turpes dici pñt aut male ī genere entis. qm̄ ens et bonū ꝛ pulcꝛ cōuertūt'. ppterea tantūdē hꝫ q̄libꝫ res sit substātia sit accidēs de bono ꝛ pulcro quātū de ente. nec h̄ re pt malū ꝯ̄ium. Ampli' ꝓ q̄libet res natural' dirigit' et in motibꝫ ab intelligētia nō errāte vt dictū est iā ex sñia pħoꝝ. cui ꝯformās se Aug' dixit. ꝙ de' sic res q̄s ꝯdidit amministrat vt eas ppos mot' agere sinat. Ubi aūt deest error et adest rei id qd sibi est ppriū. deficit turpitudo necesse ē. ¶ Q. passiones in brutis aliq̄ñ turpitudis arguim' vel horrem' ꝛ odim' ꝛ expugnam' Rñdem' h̄ ideo fieri. qz nobis et desiderijs nr̄is aduersant' inferūtqꝫ lesionē aut aliq̄ tali rōe. Mōstra pinde q̄ videt' esse pctā ꝛ turpitudies in natura quō ad causam pmā ꝛ finē vltimā relata pulcra sint./videre facile est

Cōsideratio. viii.

Passiōes aīales in oībꝫ viatoribus sunt vt plurimū vitupabiles ꝛ male turpes Inueniem' hoc esse verū nō solū ex determiatōe fidei/sꝫ ex naturali deductōe si pspexerim' ꝯditōez et finē humanū quē hō ꝯdit' est. Hō nāqꝫ cū sit naturā rōnalis [illegible] est vt dinosceret inter bonū ꝛ malū et vt magis bonū magis diligeret. Constat ꝙ deū esse summū bonū. Creatus [illegible] hō ad contemplādū ꝛ diligendum [illegible] bonū ꝛ [illegible] Oportet [illegible] vt hoc assequat' aliq̄n hō [illegible] multa et [illegible] ad huc hic [illegible]

ordinat⁹ sup̄ brutalē naturā. ¶ Ex hac radice
virtutis phice sequit̄ q̄ hō d3 sūmū bonū sū
me diligere/ ⁊ magis q̄ꝫ pua bona aut q̄ꝫ ma
la. D3 ad opatōes ptis sue pncipal' q̄ ē ratio
magis incliari q̄ꝫ ad illas corpis. D3 quanto
erit iustior iusticia morali/ vł nullo mō vł mi
nus affligi. D3 s̄m portionē supiorē ⁊ diui
norē ac liberā/ dirigere inferiorē. ⁊ ei libere
⁊ sine ꝯtradictōe dn̄ari. D3 hīe corp⁹ suū tā
q̄ꝫ instr̄m ꝯforme rōni. imortali .s. nec ipedi
ens s3 adiuuās rōes. ac minus idigēs q̄ꝫ cor
pora inferioꝝ naturaꝝ. ¶ S3 oīm istoꝝ ꝯ
silū videm⁹ ī hoib3 ꝯ̄riū pp̄ter passiōes cor
poris q̄ trahūt aīaꝫ ad dilectiōes sordidas ⁊
malas. trahūt ī errores ⁊ supstitiosas insani
as. trahunt magis ad opatōes corpis q̄ꝫ ad
opatōes virtuosas. trahūt ad obligatiōꝫ. ig
norātiā ⁊ ingratitudinē. trahūt ad afflictiōes.
ad rebelliōes. ad penā ⁊ mortē pl⁹ q̄ꝫ ī bruti s.
⁊ ī iustis sepe pl⁹ q̄ꝫ ī iniustis. ¶ Quid supest
nisi ꝯcludere tales passiōes eē ꝯ̄ rectū ⁊ debi
tū ordinē nature p̄mit⁹ institute. Hic aūt or
do nō alit̄ puerti potuit ⁊ pē q̄ꝫ ex culpa libe
re pperata p ingr̄titudinē ꝯtra deū. sic vidit
[illegible]
[illegible] deus iā nō silīs/ s3 deterioꝝ turpior. Sūt
[illegible] obediētiā. Sūt ⁊ male turpes tāq̄ꝫ puātes ī
hoīe ex viciosa radice modū. spēꝫ ⁊ ordinē. p
[illegible]
turbāt. ligāt atq̄ꝫ tyrānizāt dn̄iuꝫ rōis. ita vt
nimis sentiat hō illā sniam. Corp⁹ qđ corrū
pit aggrauat aīaꝫ. Et illđ. Jugū graue sup
filios adā. Deniq̄ꝫ multi phoꝝ expiētia ⁊ rō
ne ꝯuicti/ ꝯfessi sunt hāc corruptōēꝫ. s3 ad ve
rā cām nequaq̄ꝫ puenerint. ¶ Tādē ex his ra
dicib3 q̄ multiplici⁹ extrēdi potuerant/ necessi
tas orit̄ recreatōis hūane p mediatorē xp̄m
deū ⁊ hoīem. alioq̄n finis hūane creatiōis ī
nihilū corruisset p tota specie. q̄ nō ad gl'aꝫ
sue viuificatōis ⁊ fruitōis/ s3 ad penā eterne
dānationis tota deuenisset. qđ sapiē diuine
sueq̄ꝫ potētie ⁊ bonitati/ neq̄ꝫ decēs neq̄ꝫ rō
nabile ē ascribere. de⁹ ꝗ ppe ⁊ natura nihil fa
ciūt frustra. Hinc ortū habuit illa exclama
tio pphetica. Nunq̄d eñ vane ꝯstituisti fili
os hoim: dās intelligi q̄ nequaq̄ꝫ. Noceṫ
eñ p his que dicta sequēs ꝯsideratio.

Consideratio .ix.

[illegible]
ture fuissent pulcerrime. ¶ Hui⁹ ra
tio ē. q̄ nulla puenisset iudiciū rati
onis/ sed ad obsequiū ⁊ nutū ei⁹ vel surrexis
set vel quieuisset. Sic in xp̄o neq̄ꝫ dolorē ne
q̄ꝫ ꝯcupiscentiaꝫ. neq̄ꝫ desideriū. neq̄ꝫ spem/
aut metū inuenire erat/ aut aliā passionis cu
iuscūq̄ꝫ silitudinē/ nisi subsequēter ad impe
riū ⁊ dictamē rōnis. ¶ Porro q̄libet hō quā
to ampli⁹ pfecerit ī virtutib3 moralibus atq̄ꝫ
gratuitis/ tanto reformabit̄ ordo iste ī eo. vt
passiones nō puētiāt aut obruāt iudi[illegible]
nis/ sed post⁹ ad ei⁹ iussionē moderent̄. Hic
ortū ē diuinū illud Aristo. verbū. q̄ ī virtuoso
omnia consonant rationi. Si tamen est in
hoībus inuenire talē/ prius q̄ꝫ corpus mor
tale hoc et corruptibile induerit incorrupti
bilitatem ⁊ immortalitatē. ⁊ absorpta fue
rit mors ī victoria. ¶ Sic fortassis clarare
naturā humanā voluerūt ipsi stoici dū dixe
runt/ q̄ virtutes sunt ipassibilitates. nō vtiq̄ꝫ
q̄ virtuosi nihil sentirēt aut paterent̄/ alioq̄n
lapidibus eēnt pares. Sed q̄ passionē quā
libet puenit virtuosus. nec surrepit aliqua ve
lut effrenis atq̄ꝫ tyrānizās rationē. Sed sta
tus talis vtinā eque faciliter acq̄reret̄ q̄ꝫ pul
[illegible]
hūanā ī bestialē detorquebāt. nec aliq̄d por
ro meli⁹ aut diuini⁹ ponebāt ī hoīe. dixerūt
ꝯsequēter passiones oēs esse pulcras et opti
mas. Ita eñ debes tūc iā dixim⁹. ¶ Ceterū
Aristo. quasi mediū iter pgēs/ negauit passio
nes oēs bonas eē. q̄ multe puenīūt ⁊ impe
diūt rationē. Negauit nihilomin⁹ oēs iudi
cādas eē malas ⁊ turpes. eas videlicet q̄ rati
one reg[illegible]
re regulā generalē de morali bonitate vł ma
licia passionuꝫ. Dū eñ passiōes regi debent
rōne nec regunt̄/ ille tūc iudicāde sūt aut cri
minaliter aut venialit̄ male. nā sensualitas ī
hoīe pticipat de volūtario ī hoc q̄ ordinata
est audire rationē. quā dū rennit audire/ pec
cat ⁊ turpis ē. bruta vero nullā hoc mō habēt
cū ratione colligātiā. nec ordinata ē eoꝝ bru
[illegible]
orit̄ difficultas de pueris ⁊ fatuis nō haben
tib3 vsū rationis p̄mit⁹ a natura institute. in
tantū sunt sui motus illi passionales turpes
nō habētes modū. spēcē vel ordinē/ quales
hūane nature postulasset itegritas/ ita vt ve
rū sit iuxta hāc ꝯsiderationē/ q̄ nemo viuēs
est sine pctō sup terrā/ etiaꝫ infans vni⁹ diei.
¶ Solus xp̄s post pctm̄ p̄mi hoīs sicut ha
buit innocētiā originalē/ sic ī solo regno aīe
sue seruata ē iugiter ab instāti sue ꝯceptōis/
talis obediētia sensualitatis ad rationē/ qua

lem pmaria nature institutio i hoie plātauerat. ¶ Et talē neqꝫ i virgine Maria neqꝫ i Johāne baptista/ dū infantes eēnt iuenire erat. Quāuis hec destitutio nature nequaꝗ imputaret tūc rōni ad culpā actualē vel mortalez vel venialē apud eos/ sicut nec apud nos dū infantes sum⁹. 7 dū nō hꝫ rō liberū vsum suū/ absqꝫ oi pcedēte culpa actualē nrā. Secus vbi culpa nrā icā ē. ¶ Nihilominus essent hic attēdēda multa circa cōditōꝫ stat⁹ innocētie/ 7 circa liberū dñium qd habuisset ratio p omni tpe sup sensualitatē tā i puericia qꝫ in senio. tā motib⁹ potentiarꝫ naturaliū cuiusmodi sunt nutritiua 7 vegetatiua 7 generatiua/ qꝫ sensitiuarꝫ sicut sunt imaginatiua 7 fantastica. 7 exteriores quoqꝫ potētie de quib⁹ nō ē hic dicendū p singula/ sicut nec q̄le dñium iustis cōprehensores fuerint habituri

Consideratio .x.

A Passionū aīaliū generalis origo duplex inuenit. Prouenit eñi frequenter a sensib⁹ exterioribus agētibus i ipsos sensus. vt i visum. auditū. gustū. tactū/ 7 olfactū. Et hic mod⁹ i hoīe ē velut ab inferiori. Proueniūt nihilomin⁹ velut a supiori dū spūs rōnalis actuat⁹ hac vel illa cognitiōe/ ex cōsequēti volitōe vel nolitōe/ impat mēbris inferiorib⁹ mouēs ea. Quēadmodū xps horribilē mortis apphēsionē imisit a rōne i sensualitatē. Tal' ei colligatio iūgit potēꝫ sensua [illegible] d [illegible] Quāuis i non fructuosis tract⁹ [illegible] sit fortior. 7 ita fortior qꝫ non ē in ptāte rōis nō tāgi irruētib⁹ pmis passionū motib⁹. licet sub ea sit appetit⁹ ille. 7 dñet ei⁹ taliter/ qꝫ nec̄ ab inuita rōe cōsensū extorquere. Sec⁹ i pfecte fructuosis. sec⁹ i btīs. sec⁹ in xpo. sec⁹ pteres i statu pmario. de q̄ probabile ē sentire/ qꝫ nunꝗ nisi desup impantera tione/ potuisset qdcūqꝫ sensibile forinsecus agere i sensus. alioqn vix hūi pōt ecit⁹/ qn necesse sit cōcedere deceptōes. et errores potuisse cōtingere p illo statu. 7 passiones de necessitate puenisse rationē. Expediūt autē se leuiter q̄ sentiūt vt dixim⁹. Sane mō nūc apd na [illegible] cognitio incipiat a sensu deorsum/ tūc autē desursum semp descendisset.

Consideratio .xi.

B Passiones suas suo mō dicēd⁹ ē hēre spūs nr̄ rational'. Silr 7 rō seu voluntas. ¶ [illegible] distinctōe spūs 7 rōnis 7 sensualitatis tradidere doctores sacri. nō discrepātes i hꝫ a philosophis/ de qbus alio loco tractauim⁹/ dū sciētiā de theologia mystica vtraqꝫ declararetā speculatiue qꝫ pctice conati sum⁹. ¶ Et quātū patit̄ pn̄s breuitas/ dicim⁹ iuxta iam notata. qꝫ sicut ad cognitionē sensualē nat⁹ ē seq̄ q̄dā mot⁹ ad psecutionē vel fugā dū appbēdit aliqd vel tāqꝫ cōueniēs vel vt disconueniēs. Sic suo mō nata ē seq̄ q̄dā affectio. lōge tū purior ad cognitionē spūs i lumie pure intelligentie a fantasmatib⁹ denudate/ dū se ad lumē eternū desup cōuertit q̄si ad speculū q̄ddā eternitatis/ 7 ad montes eternos a q̄bus mirabilit' illuminat de⁹. Voluntas silr dū insequit̄ cognitionē rōnis q̄si i mediā inter lumē spūs 7 cognitionē sensus/ hꝫ in se motus passiōales suo mō. q̄ tū nō alterāt p se imediate corp⁹. qꝫ nec fiūt organo corporeo mediāte. quēadmodū passiones sensuales oriunt̄. quarꝫ effect⁹ veri sunt i corpe. vt ad leticiā sequit̄ dilatatio cordis. ad tristiciā cōstrictio. ad irā supcalefactio. ad timorē frigefactio. 7 ita de reliq̄s. Vñ cor in gaudio paulatim dilatat̄/ et maxie ad anteriora. pp̄ qd moueri dicit̄ a medicis v̄sus pect⁹. In tristicia v̄o paulatim ecōtra. s. ad interiora. et maxime v̄sus deorsū. In ira v̄o subito versus pect⁹ In timore mouet̄ ad oppositū subito In verecundia subito ad vtrūqꝫ. In angustia v̄o paulatim. Et ita nō ponūt medici nisi sex passiones iuxta sex modos alterādi cor ipm ¶ Animaduertat aūt studiosus diligenter hāc de passionib⁹ distinctionē. qm multa videt̄ inter sapiētes varietas de mō ponēdi vel negādi passiones/ nisi cōcordaret eos ista cōsideratio siue distinctio. Posuerūt stoici passiones nō cadere i sapientē. put Prosper [illegible] probat ex factis lris. Arist. silit' eis pnōnc [illegible] Concedūt stoici gaudiū sapienti. leticiā tollūt tāqꝫ vanū aliqd 7 ludicrū nec seuerū. Concedūt 7 sapiēti amorē virtutū 7 odiū viciorꝫ 7 spem bonā. 7 fugā v' horrorē inhonestatis. alioqn nullū i sapiēte pl⁹ qꝫ i lapide virtutis locū linquūt. Negāt tū in sapiēte morē [illegible] dilectionē. irā/ tāqꝫ egritudies 7 morbos animi pestiferos. sicut notat Cicero [illegible] has q̄ttuor passiones adiciēdas inq̄sitione veritatis metrice iubet. Tu qꝫ si vis lumine

claro/cernere verũ/tramite recto/carpe callẽ. Gaudia pelle/pelle timorẽ/nec dolor assit. spemqꝫ fugato/nubila mens/victaqꝫ frenis hec vbi regnãt. Quis tñ existimauerit boetiũ vel alterũ sapiẽtẽ negauisse/quin plures ꝛ variẽ sint aĩaꝝ nr̃aꝝ ad ꝟtutes ꝛ ad vicia spũales affect⁹. ¶ Ecce ꝙ dr̃ñtia negatõnis ꝛ ꝯcessionis passionũ int̃ phos magis ex noĩbꝰqꝫ ex re pẽdere videt̃/cũ vera sit ꝯsideratio nr̃a ꝙ passiones suas suo mõ dicẽd⁹ ẽ hr̃e spũs rõnal̃. Silr̃ ꝛ ratio seu volũtas ꝓportionaliter ad [illegible] differẽter tamẽ.

c

Consideratio .xii.

p

Assiones spũales magis attẽdẽde sunt aĩe ad deuotionẽ vocate/qꝫ sensuales/vt illas adipisci/ꝛ s̃m eas affici mereat̃. Si eñi deuotio ẽ (sicut est) eleuatio mentis in deũ/ꝑ piũ ꝛ humilẽ affectũ. vtiqꝫ [illegible] lis/q̃ freq̃nter nõ ẽ ĩ nostra ptãte. nec respicit iustũ vt iustũ ẽ. nec ẽ solũ voluntatis insequẽtis cognitiõꝫ portionis inferioris ipi⁹ rõis. aspiciẽtis fantasmata licꝫ absqꝫ fantasmate. qm̃ hoc nondũ ẽ ꝑfectoꝝ q̃ ꝑ ꝯsuetudĩe exercitatos habẽt sensus spũales insitos ĩ apice portõis supioris ipsi⁹ rõnis. q̃ portio legibus eternis innitit̃/ĩ lumĩe pure intelligẽtie impmixte loco et tpi. ¶ Et qm̃ noĩm grãdis est sepe penuria/quoꝝ nihilominꝰ institutio libera ẽ. Trãsferamus deinceps noĩa passionũ aĩaliũ/de quibus phi tractauerũt/ad affectõẽs hmõi spũales quales habet aĩa/dũ ꝯtemplãs deũ amat ipm̃ vt totũ amabileꝫ. Cõcupiscit ipm̃ vt totũ desiderabilẽ. Fruitur et quietat̃ ꝛ delectat̃ ĩ eo vt in toto bono vtcunqꝫ iã adepto. Odit ꝟo quicq̃d ab hoc toto amabili. toto desiderabili. toto delectabili separe põt. Hinc illud sibi vehementissimũ odiũ ad pctã. horror ꝛ abominatio et fuga ꝛ detestatio/si videant̃ instare. dolor autẽ acerbissimus ꝛ inquietudo molestiua si forsan affuerint. Hinc preterea spes ingẽs dum ꝯsiderat magnificẽtissimã ꝛ munificentissimã dei liberalitatẽ repromittẽtẽ eterna. Audacia rursus magnanimis in aggrediendo grãdia ꝓpter deũ. Zelus quoqꝫ diuini cult⁹ ꝛ honoris. Desperatio aũt in viribꝫ ꝓpriis/ [illegible] discriminũ et diuinoꝝ iudicioꝝ inscrutabilium metus ingẽs. ¶ Ecce habem⁹ ĩ spũ passi [illegible]

[illegible] vnũ dicam⁹/ꝛ dr̃ñaꝫ ꝓpriã assignem⁹/passiones aĩales vt tales sunt. versant̃ circa rõem ꝯmodi vel incõmodi. spũales ꝟo ad rõeꝫ solus [illegible].

Consideratio .xiii.

p

Assiones spũales habẽtes originẽ ex ꝯsideratione pura ꝛ lucida iudicioꝝ diuioꝝ quo ad bonos ꝛ reprobos/habẽde sunt iugiter apud deuotos tãqꝫ centꝝ aliqd vel cardo vel axis vel syd⁹ immobile/inter volubiles alias qualescunqꝫ ꝛ vndecũqꝫ surrexerit passiões. ¶ Puto ꝙ passiones hmõi spũales habuerat q̃ dixit. Dñe añ te oĩne desideriũ meũ. Et rursus. Oculi mei semꝑ ad dñm. ¶ Pro cui⁹ intellectu placeat vti manuductiõe grossa figurali. Cõstituamus nauẽ ĩ medio mari. ordinem⁹ eam ꝛ [illegible] requisitis. sit ĩ medio nauis mal⁹ erect⁹ portans velũ expãsum ad ventorũ susceptionẽ. sit ĩ summitate mali rector nauis ita collocatus/ꝙ põt quaquauersũ. sursũ ꝛ deorsũ. dextrorsum ꝛ sinistrorsũ. añ ꝛ retro prospicere sibi ꝺ oĩ̃ibꝫ/ita vt neqꝫ fluctuose elatões maris/neqꝫ caligies nebulose/neqꝫ vndaꝝ aspsiones/neqꝫ extẽsiones/neqꝫ distẽsiones veli pro varietate vẽtoꝝ. neqꝫ ꝯcursus ꝛ occursus nautaꝝ seu remigantiũ seu nauẽ regentium/valeat obstare quomin⁹ inspiciat oĩa q̃ vidẽda decreuerit. Talis rector/ꝛ si feratur nũc hac nũc illac ꝑ hãc nauẽ. si circũsonãtes etiã vndiqꝫ varias mutatões ꝑdictas ꝑpeti ꝯpellit̃. nihilomin⁹ liberũ habet assidue prospectũ ad immobilẽ celi plagã quã poliũ nominam⁹. Detorquet insuꝑ oculos/si ꝛ dum placuerit ꝑ oẽm circũquaqꝫ ĩ infimis regionẽ. ¶ Existima talẽ debere esse spm̃ ĩ naticula corꝑis/qualis tibi descript⁹ est rector nauis. Ascendat ipse opꝫt arcẽ seu speculã sinderisis. quã appellauit mystice ꝓpheta montẽ dñi. Paulus terciũ celũ. Johẽs esse ĩ spũ Prospiciat ex illa specula tanqꝫ ex summitate mali stabilẽ celi axẽ q̃ deus ẽ. q̃. s. manens stabilis dat cuncta moueri Videbit ꝙ spũs iste poterit annotare ventos passionũ variarũ tanqꝫ ex duodecim ꝑtibꝫ et plagis ducentiũ originẽ. a deo. a bono angelo. a malo. a celo. ab innata ꝯplexione. ab actõe qualitatũ ꝑmaꝝ. ab actiõe qualitatũ scdaꝝ. ab imaginatiua ꝟtute. a spũ. a rõne. ab habitibꝫ acquisitis vel innatis. tandẽ a varia ꝯbinatio

ne seu ꝯfiguratione causaꝝ ꝑdictarũ. Sup quibus omnibus considerandũ aliq̃d existimamus ꝑ singula.

Consideratio.xiiii.

P Assiones spũales originariã deo tã mediate q̃ʒ immediate fatẽdũ ẽ. Si oĩs sapiẽtia a dño deo ẽ. ⁊ sapientia dicit a sapore ſm nomẽ suũ. Si ꝑterea gratiã. dona et ꝟtutes infundi supnaturaliter a deo /nemo fidel ambigit. Si rursũ ꝟtus sacramẽtoꝝ attingit saltẽ ministerialiter ĩ spm. Si deniq̃ multi sũt tract⁹ dei amorosi quales orabat aĩa scã ĩ Cãtĩ. Trahe me inq̃t post te curremus ĩ odore [illegible] Et hec oĩa atq̃ silia cũ sint passiones ipsi⁹ spũs vel causant eas /q̃d supest nisi vt fateamur deum agere passiones in spm /vsq̃ adeo vt [illegible] Amplius ꝓ ſi naturã q̃ñq̃ sensuũ spũaliũ prospicimus /q̃ suã habent silitudinẽ ad sensus corpales /inueniem⁹ q᷑ de⁹ ẽ ipsi auditui spũali armonia sonorissima. ⁊ ipsi visui lux splẽdidissima. ⁊ ipsi gustui sapor dulcissimus. et [illegible] ⁊ ipsi tactui amplexus iocũdissimus. ¶ Porro semel locut⁹ ẽ deus ꝑ scripturã suã sacrã. q̃ q̃uis ⁊ idipm nõ repetat semꝑ ꝑ singulos. vt dicit Job. repetit tñ aperiendo sensuʒ / vt intelligant hmõi scpture. repetit q̃ʒ induendo mentẽ ꝟtutẽ [illegible] illuminãdo. stabiliẽdo /vt nõ solũ intelligat sed impleat ⁊ amet. ¶ Puto sic affici postulabat q̃ dixit. Cõcupiuit aĩa mea desiderare iustificatões tuas ĩ oĩ tpe. Cui⁹ rõeʒ vnã reddẽs. q: testimonia tua inq̃t meditatio mea ẽ/⁊ ꝯsiliũ meũ iustificatõnes tue. Bonũ certe securũq̃ ꝯsiliũ iustificatões dñi/q̃s scriptura sacra tradit. q̃s ꝯsiliũ q̃ deserit volens inniti ꝓprie vel aliene prudẽtie humane. voleñ preterea seq̃ desideria cordis sui/⁊ ire ĩ adinuẽtionibus suis/vt tandeʒ fallat ⁊ fallat inter [illegible] se est. prout infra docebit.

Consideratio.xv.

P Assiones spũales ab angelo dei bono freq̃ter immitti credẽdũ ẽ. Nolo quis q̃ expectet vt nũc ptractem⁹ studiose modos q̃bus angelicus spũs copulari põt ad humanũ. illustrãdo ipm. afficiendo. monẽdo /et docẽdo. ꝑscrutabor quippe. ꝯquisitio fit a doctoribꝫ scribentibus sup secundũ sniaꝝ. ¶ Fatemur itaq̃ q᷑ angel⁹ [illegible] ꝓpriũ est. q̃ ita spm nostꝝ solus põt dñanter possidere/fortiter atq̃ suauiter/vt sue motõi atq̃ viuificatõni spũs noster obediat vltro. ⁊ sic vltro tamẽ/vt nõ habeat fas obniti. Et hũc ingressum dei dñatiuũ noiam⁹ illapsũ [illegible] Unus est [illegible] catione immediatã sue substãtie ⁊ ꝟtutis ad spm. nõ quidẽ naturali ordine ꝓ statu põsit miserie/sʒ dispẽsatõe supnaturali. Facta aũtẽ applicatõe tali/cũ angelus sit substãtia luminosissima virtuosissima ac benignissima. q̃s negauerit q̃n alliciat et q̃dãmodo trahat spũs nr̃ ab hmõi luminosa ⁊ benigna ⁊ suaue olẽti ꝟtute/tanq̃ si ferꝝ trahat a magnete vel appetitus ab obiecto placidissimo ⁊ conuenientissimo moueat. ꝑsertim si fuerit spũs noster purus. castus. integer ⁊ san⁹/sine discrasia febrilis corruptõis viciose/sine interpositõe sordidoꝝ cogitatuũ cũ ꝯsiderijs turpibꝫ ⁊ fedis. Porro sic imaginati sũt [illegible] q̃ planetaꝝ ꝑ oĩa zodiaci signa formãt corpus humanũ. influũtq̃ ⁊ imꝑmũt ipm cathenatione quadã indissolubili. Propter [illegible] spẽsatõe dei gratuita/quelibet celestis hierarchia a summo vsq̃ deorsũ/ꝑ omnẽ iuncturã [illegible] angelus suo mõ/mediate vel imediate. Sic seraphin inflãmat. cherubin illustrat. throni stabiliũt. Et hoc ſm tres vires aĩe. affectiuã. s. intellectiuã ⁊ executiuã. et ſm tres eius portiones [illegible] alẽ. vñ ⁊ appropriati⁹ prima hierarchia mouere dꝫ portionẽ supiorẽ aĩe/q̃ respicit ꝑma ꝑncipia. scd̃a portionẽ inferiorẽ que respicit ꝯclusiões generales. et tercia portionẽ sensualẽ que ad singularia magis dilabit. ¶ Quisquis ꝑterea studiose recogitauerit ea que tãgere supficialiter intẽdimus de causis naturalibꝫ passionũ aĩaliũ/ꝑ q̃s disponit vel indisponit spũs ad passiones spũales. animaduertat quãtũ dñuʒ habeat bon⁹ angel⁹ ad idicendũ saltẽ dispositiue hos vel illos affect⁹. disponẽdo vel immutando sensus corpales tã interiores q̃ exteriores q̃ sũt organice potentie. ⁊ hoc modis varijs ⁊ pene infinitis. iuxta varietatẽ applicationũ multiplicũ hui⁹ vel illius cause corpalis. Uerũ de his nõ est hic dicendũ ꝑ singula.

Consideratio xvi.

Passiones spūales pturbant' crebro ab immissiōibꝫ p angelos malos factis. Pñt quidē angeli mali (q̄ntū dei puidētia pmiserit) agere similia multa ad angelos bonos / tā ob subtilitatē vigorēq̄ substātie sue / q̄ ob pspicuitatē natural' ingenij / q̄ ppter experientiā ꝛ diuturnitatē. nūc in naturalibꝫ actōibꝫ sursum ꝛ deorsū / i celo ꝛ i terra. nūc in opationibꝫ miraculosis angelorū ꝛ oim spirituū beatoꝝ. q̄uis errēt frequēter. Excecat eos malicia amēs. supbia furēs sine lege et ordine. liuor insaniens. Excecat eos iustū dei iudiciū illudens eis ꝛ puersissimos eoꝝ conatus aduersus electos suos cōuertēs i vsū sue bonitatis. ¶ Trāsfigurat se [illegible] apls. Qd fieri sic vno mō pōt itelligi / vt ipse malus angelus celet innatā maliciā ꝛ horrificos affect⁹ suos / fingēdo se placidū. pulcꝛ ꝛ benignū / ad exemplar angeloꝝ bonorum Imitādo pterea doctrinas ꝛ obseruatōnes eorundē beatoꝝ angeloꝝ i amore castitatis ꝛ ꝟtutū / tā vt seducāt facili⁹ / q̄ venerent' ꝛ colant' sicut deus. Naꝫ ppter q̄d aliud inuenimus in supstitōibꝫ magicis fieri thurificationes ꝛ oratōnes deuotas ꝛ ieiunia. petit q̄ fieri misteria p pueros innocētes. nisi vt efficacius fallat ꝛ colat' sicut de⁹? Deniq̄ quantas habeāt efficacias ad imitationē corpis actōes iste malignoꝝ spirituū / scptura sacra docet de magis Pharaonis / et alibi. Et rō certa deducit / pcōcesso q̄ demones aliq̄ sint aduersus quos nobis ē colluctatō sicut tradit apls. Et idipm ꝛ sancti patres multiq̄ supra numeꝝ argumentis expti sunt.

Consideratio xvii.

Passiones spūales imittunt' a celo. mediate tn̄. ꝛ solummō dispositiue Sicut ꝛ a qualitatibꝫ scōis ꝯsequētibus celestes influx⁹ / ꝛ ꝑmaꝝ qualitatū actiones. ¶ Lōgus esset hic sermo de traditōne astrologoꝝ quo ad actiōes celestes i corpus humanu [illegible] aspectuū / vt q̄ saturnus inducit ad tristiciā Jupiter ad leticiā. Mars ad iram. Sol ad audaciā. Ven⁹ ad ꝯcupiscentiā. ꝛ ita de reliquis. Inde venit distinctio illa / q̄ planetaꝝ alius ē beniuol⁹. alius maliuol⁹. q̄uis hoc nō sit accipiendū de malicia q̄ sit innata planetis. Inducit eñ quantuꝫ de se ē ad bonū. sed in homībꝫ abusus ē / qui bone nature inclinatōes deducūt in malū. ¶ Potuerat etiā rememorari / quo pacto celestes influxus varias impmūt ꝛ miras / tā in lapidibꝫ q̄ i herbis ꝛ metallis ppꝛietates / sicut i magnete ꝑspicue cernimus. Sicut pterea dicūt reruꝫ hmōi curiosi / q̄ lapis aliq̄s portat⁹ vl' inspectus dat audaciā. alius leticiā. alius amorē. Hec aūt oīa quantuꝫ habēt veritatis / nihil aliud pbant q̄ ꝯsiderationē nostrā. qm̄ acceptiōes hmoi fiūt nō immediate in spm̄ rōnalē sed i corpus. ad cui⁹ alterationē hāc vel illā nō paꝝ inclinat' spūs ad hūc affectū spūalē vl' ad illū in se pducendū. quēadmodū memorat' Heliseus euocasse psaltē dū ppheticū spm̄ in se vellet excitare. ¶ Q, aūt demones dicunt' p aliq̄s hmoi virtutes allici vel eijci vel ꝯpelli / alteri⁹ ē speculatōis. ¶ Vocāt aūt aliq̄ ꝟtutes hmoi ꝟtutes occultas sic Auicenna. Alij ꝟtutes a tota specie / vel que insequunt' formā [illegible] natura specifica caliditatis ē calefacere / ita natura specifica magnetis ē sic mouere ferrū. natura specifica strutionis digerere ferrū. Et ita d' reliquis effectibꝫ / quos nō dicūt fieri ex concursu vel actione q̄litatū ꝑmaꝝ / vel ex ꝯbinatione eaꝝ seu ꝯfiguratōe. quēadmodū fuit intētio quorūdā ad hec principia generalia qualescunq̄ effectus inferiores reducere. qui vl' nō pñt vel difficillime pñt in assignatōe tot [illegible] mus pterea quosdā phoꝝ opinatos [illegible] cut ex articulis parisieñ. ꝯdemnatis palā elicit') q̄ celestes intelligētie q̄ animant celū ꝟm eos / taliter agebāt in spm̄ / qualiter celū agit in corpus. ita vt spūs se haberet solū passiue ad omnē suā cognitionē vel affectionē. ꝛ nil [illegible] agat imaginē sui i speculū obiectū. vel tāq̄ pictor aut scptor si agat in tabulā. ponit etiaꝫ Boecius in suo de ꝯsolatiōe metro vno cōmemorat. Dixerūt rursus aliq̄ / q̄ hec actio intelligentiaꝝ fit libere i spm̄. nūc ad hoc cognoscendū. nūc ad illud. Alij naturali necessitate id fieri ꝯtendebāt. ponebāt tn̄ q̄ dispositio spūs / put abstrahit' magis aut minus a carnalibꝫ vinculis ꝛ carcere ceco corpis / [illegible] pus. Sic saluāt magicā naturalē. sic ppheticā illuminationeꝫ. et ita de plurimis. Sic imaginati sunt Auicēna. Algazel. Alkind⁹ ꝛ nōnulli xp̄ianoꝝ doctorū. ponētes animā illustrari quaquauersuꝫ. Et hoc posuerunt

aliquí fieri p liberã conuersionẽ spũs sm du
[illegible]
ora. Aristo. vo nullũ posuit nisi ab infimis fi
eri cognitionẽ vel affectionẽ originati⁹ et im
mediate. quẽ insecuti sunt cões doctores ca
[illegible]
nec eleuate p raptus aut illustratões miracu
losas. sicut dicit Petr⁹/ q nõ hũana volũta
te allata ẽ aliqñ pphetia. Rapt⁹ aũt vel extra/
sis apud deuotos tunc ideo dicit fieri/ dũ il
lustrat spũs imediate desursũ. qz pter natu
ralẽ cursum vite pñtis hoc euenit.

Consideratio .xviii.

Passiones spũales iuuant plurimũ vel impediunt ab innata ↄplexione corpali. Autorizauit Plato q aĩe insequunt corpa. nõ qdẽ naturali necessitate sĩ ad spũ liber fiat aspectus/ sed quadã incli natione/ put corpus ipm sũministrat anime tanq instrumẽtũ. Cõstat eñ q ad instrumẽ toꝝ varietatẽ ↄsurgit in opatõnib facilitas maior vl difficultas. Uidem⁹ itaq circa me chanicas artes. q faber aliter opat cũ instru mẽto quadrato. aliter cũ acuto. aliter cũ he bet [illegible] z scriptor vel pictor. Sic erit suo mo de varia ↄplexione mẽbroꝝ/ z õ his que [illegible] ipsis subseruiũt. vt sunt spũs corpo rei/ tã radicales q fluẽtes. vt ẽ pterea sãguis q est ↄmunis materia tã membroꝝ q hmõi spirituũ. ¶ Circa qd oportet attẽdere (iuxta tra ditionẽ medicoꝝ) q sanguis subtilis z clar⁹ in substãtia/ zpatus vo in qualitatib/ dispo nit ad gaudiũ maius vel min⁹ sm quãtitatẽ talis sanguinis qui generat spũs splẽdidos atq zpatos. ¶ Sãguis aũt clar⁹ z subtilis et calid⁹ a dñio (qualis est sanguis corpoꝝ i q bus color rubeus dominat) disponit ad ve locissimã irã/ cũ sit velocis inflãmationis et motus sed ira hec modicũ est durabilis. cũ oĩe subtile z tenue celeriter resoluat. ¶ Si vo sanguis fuerit subtilis z clarus sed frigi dus/ qualis est in corpibus in quib aquosi tas naturalis flegmatis dñat/ inclinat ad ti morẽ z pusillanimitatẽ. q a quibusdã vocat cordis debilitas. Et hoc ẽ. qz spũs a tali san guine generatus ẽ modicus. frigiditate im pediẽte suã generatiõẽ. Est etiã grauis z pa rum inflãmabilis. ppter frigiditatẽ z humi ditatẽ. ideo fit vt sit inept⁹ calefacere cor z ab exteriori moueri. ppterea neq ad irã neq ad gaudiũ neq ad audaciã põt inclina re. ¶ Sanguis aũt grossus z calid⁹ si fuerit niger aut tenebrosus z inequalis grossiciei q turbidus appellat/ qualis ẽ sanguis corpo rũ in quib color appropinquãs fini adusti onis dñat/ disponit ad tristiciã. ppter tene [illegible] ipsoꝝ. Disponit insup ad ptinaciã vel firmã irã. ppter eoꝝ spissitudinẽ vel grossiciẽ. De let eñ tarde nimis forma eis impssa/ z a cor pore tarde dissoluunt. ¶ Si vo sanguis fue rit grossus et calidus/ nõ tñ turbid⁹. qualis inuenit in corpib habẽtib cor zpatũ z epar notabiliter calidũ atq siccũ/ sed lõge ampli us siccũ z vtentibus dieta mediocri/ vel in corpibus zpatis quoꝝ sanguis forti exerci tio calefact⁹ z inspissatus nõdũ cepit adunt denigrari/ nõ disponit ad tristiciã/ sed ad cõ stantẽ audaciã. quã quidã vocant fortitudi nẽ cordis. disponit qz ad mediocrẽ irã. qz le ticia frangit eã/ cũ ad eã sint magis proni q ad tristiciã. Sed si ex vehementissimis cau [illegible] pter grossiciẽ seu spissitudinẽ pdictoꝝ. ¶ Sã guis aũt grossus z frigidus/ nõ tamẽ turbi dus/ qlis ẽ in corpib habẽtib cor zpatum z epar siccius z frigidius zpato. sed magis sic cũ q frigidũ/ vt vtẽtibus dieta generatiua de se mediocris sanguinis/ reddit hoiem me diocrẽ in omnib accidẽtibus animi. vt nõ magis sit pnus ad hoc q ad illud. Sed in tamẽ differt ab his quoꝝ sanguis ẽ zpa tus. qñ ex dispositiõe sui sanguinis ẽ solid⁹ sine constãs ĩ inchoatis. ppter grossiciẽ spiri tuũ suoꝝ. ¶ Si vo sanguis sit grossus et fri gidus z turbidus/ sicut i habẽtib epar equa liter frigidũ et siccum zpato/ vel amplius fri gidũ. z vtentib his que generant hmõi san guinẽ/ disponit ad celerẽ z pmanentẽ tristici am. z ad lentã vel tardã irã. Sed si excitet ira ex forti cã/ nimiũ pseuerat. z inclinat ad odiũ vel ad rancorẽ. Fortitudo tñ in istis/ minor ẽ q in habẽtib grossum z turbidũ et q calidũ sanguinẽ. Sed maior q ĩ habẽti bus ipm subtilẽ. ppter qd naturaliter odiũ inueterat in istis. ¶ Ecce q sm ista z silia/ su mũt medici signa ↄplexionũ. et attribuũt ali as ↄditiones sanguineis. alias colericis. ali [illegible]

Consideratio .xix.

Passiões spũales solẽt immmediate z diate tamẽ z dispositiue pactionem [illegible] hec ↄsideratio ad declarationẽ pcedẽs. Nã

cōtraria dispositio sanguinis atq3 spirituū causat principalit' a multiplici actiōe q̄litatū primarū. ¶Sumam⁹ aūt p manuductiua declaratōe pdictoꝝ exemplū qđ i ebrijs q̄tidie cōspicimus. Cōstat eñ aliq̄s pusq̄ vino se replecuerint/tpatos esse͂ sedatos i affectiōib⁹. q̄ post vinū abūdāter sumptū trahūt/hi ad irā vehementē. hi ad tristiciā melancolicā. hi ad leticiā effusā. hi ad spem. hi ad timorē. hi ad audaciā. hi ad odium et indignatōem. hi ad benignitatē ꝛ amiciciā. Cur aūt fit hec tā [illegible] variat' [illegible] dispositio sanguinis ꝛ humoꝝ atq3 spirituū [illegible] ¶[illegible] facile ē ppendere/quantū opet' hec vel illa cōplexio fixa qdammōꝛ pmanēs/si i accidētali ꝛ trāseunte dispositōe corpis/dissilis tāq3 subita et potēs opatio subsequat'/adeo q̄ dez vel si videris ebriū prius sobriū3/fere dicere [illegible] ¶Deniq3 quāti p sit i morali negocio cognoscere tales passionū origines/tā apud se q̄3 apud alios vl' corrigēdos vel docēdos/nō operosū [illegible] re. cū nō eadem videant' ebrijs ꝛ sobrijs [illegible] pbm. aliterq3 pinde sint ad deuotionē ꝛ [illegible] tez inducēdi/sic vel sic affectati. Qđ vtiq3 vidit sapiens mulier Abigail. q̄ Nabal nō nisi post vinū [illegible] ammonuit. Hoc insup lucidissime tradidit optimus moral' artifex Gregorius in suo pastorali.

Consideratio. xx.

P Assiones oēs p imaginatiuā virtutē/solite sunt vel intēdi notabiliter vel minui. Et hic inseremus de reliquis originib⁹ ipsaꝝ passionū. ¶Itaq3 quātam vim habeat virtus imaginatiua/tradūt [illegible] Dicūt eñ ipsam habere virtutē regitiuā ꝛ immutatiuā totius corpis. ¶Qđ vt facilius innotescat/supponamus primo cū pho/q̄ spēs seu forma rei vel ei⁹ fantasma seu imago/habet vim alterādi pporcionabilit' vel agēdi/sicut h3 res cui⁹ ē imago/quēadmodū species ignis habet vim calefaciēdi. spēs niuis infrigidādi. Nō tñ in equali gradu ad rez ipsam. ¶Supponam⁹ [illegible] deferatiuus est formaꝝ seu specierū. sicut aer recipit spēs coloris vel alioꝝ sensibiliū. Et he spēs licet nō sint sensibiles in aere. faciūt tñ sensibiles impressiones in corpib⁹ dispositis. sicut spēs coloris causant imaginē i speculo. Sic imaginatio turpis figure recipit' i spiritib⁹. ꝛ defert'/ꝛ facit i semine deciso tpe talis imaginatōis [illegible] imaginatio ethiopis assimilatōꝫ inducit ad ethiopē. ¶Hec [illegible] forme imaginate pōt fieri dupliciter. Uno mō q̄ ipsamet forma moueat' et deferat' ad motuꝫ sui subiecti. sicut si sal liquefiat i aqua/defert' ꝛ expādit' p aquā. Alio mō fit hec diffusio p radiatiōem ipsi⁹ forme imaginate/q̄ hab3 vim suipsius diffusiuā ꝛ causatiōnē aliaꝝ specieꝝ ex seipsa sicut lux causat lumē. qđ causatū pōt pducere aliud lumē. ¶Supponam⁹ insup q̄ delatio taliū formarū p spūs/pōt prouenire vsq3 ad sensus exteriores. q̄ casu fiet in sensib⁹ exteriorib⁹ tal' sensatio suo mō/q̄lis fieret si ab extrinsecis obiectis moueret'. ¶Hāc cāꝫ red [illegible] tiū. Cur etiā maniaci ꝛ aliq̄ melancolici/credūt ea videre vel sentire extrinsec⁹/q̄ nō nisi intrinsec⁹ certū ē fieri. Hinc euenit/vt dum hō ē in tenebris ꝛ timet/putat se q̄nq3 videre imagines terribiles. vel audire sonos [illegible] dos. quemadmodū melancolici [illegible] in pleno die ꝛ locis lucidis patiunt' talia/ppter tenebrositatē spirituū quos horret qdammodo ipsa aīa vel virtus imaginatiua. Et hinc semp tristes incedūt. q̄ causaꝫ trist[illegible] cū ferūt. ¶Hec est ratio cur aliq̄ timēt nō timēda. Cur i suspitiones mirabiles ꝛ falsissimas cadūt/ita vt credāt se aliq̄n q̄ri ad mortē/vel ad incarceratiōnē/vel spoliatiōes/ꝛ inde [illegible] re vbi nō est timor. Cognoui talē tpe meo q̄ ingeniosissimus erat ꝛ perit⁹ valde in medicinis. qui tandē fugit i nemora occulta/nec [illegible] more galli cantabat. Ali⁹ murilegū/ꝛ sub lectis mures q̄rebat. Alius imaginans se hēre cornua in frōte/verecūdabat q̄tiēscūq3 vide [illegible] nās se notari de ifectōe lepre vl' de morbo caduco/hoīes fugiebat ꝛ trepidabat aspect⁹ ꝛ hoīes. Ali⁹ imaginās se hēre pedes ferreos/calcabat validissime sup terrā. Ali⁹ ambulare nō audebat fantasiās pedes suos eē vitreos. ¶Sic saluāt expositores aliq̄/quō nabuchodonosor comedebat fenū sicut bos/ꝛ cū feris habitabat. q̄ se bouē esse fantasiabatur. Sic asserūt medici q̄ imaginatio facit casū ꝛ mortē inducit. Et hāc virtutē vsq3 ad hoc eleuare voluerūt aliq̄. vt p eā mirabiles impressiones fierēt i elemētis et in reb⁹ extrinsecis. vt q̄ ad imaginatōꝫ alicui⁹ (sic refert Auicēna)

cadat camelus. Talia sunt innumerabilia.
Nã infinite sunt spẽs hmõi fantasiaꝝ vl' me
lancolicorũ ẽm traditionẽ medicorum. quos
Oracius furores appellat vl' insanias. dedu
cẽs ex hoc oĩns hoĩes in aliquo stultos esse.
Mille puellaꝝ iqũt puerorũ mille furores
Et in Ecclesiastico dicit'. ꝙ stultoꝝ infinit᷒
est numerus. ¶ Hec aũt ꝯsideratio docet q̃
saluberrimũ est assuefieri / vt animus noster
a fantasmatibus quantũ possibile est fieri se
denudet / ꝛ auertat in exercitatõe sua. Quõ q̃
liter fieri habeat / tetigimus alibi ĩ tractatu
lo de practica theologie mystice. ꝯsideratõe
[illegible] ¶ Rursus [illegible] ho
mĩ dimittere se nimis labi ꝛ ꝓfundari ĩ ima
gines vel fantasias ꝓsertim viciosas. et cir
ca peritura / semꝑ labẽtia. vt sunt bñficia.
[illegible]
ex actib᷒ frequẽtatis / ꝛ habit᷒ causent. natu
ralit' fit vt põdere sue inclinatiõis sic imitẽt
imagiatiuã brutũ. ꝛ ex ꝯsequẽti totũ hoĩez /
ꝙ necessitate quadã trahit' hõ velut brutuz.
vt queãdmodũ fit in ill' quos phs bestiales
appellat. Sic vtiqꝫ vez ẽ / ꝙ ois imaginatõ
ꝓfundata habet suã insaniã vel ebrietatez et
quasi demoniacaz passionẽ / sicut dicit Ori
genes. Reddit qꝫ notabiliter seu ꝑuertit tota
liter iudiciũ rõis. ptz ĩ philocaptis. ptz ĩ am
bitiosis. in auaris. ĩ inuidis. in impatiẽtib᷒.
in quibus verificat' illud prouerbiũ. Furor
[illegible]
vt dimisso vocatiuo casu / q̃ venire ꝛ introire
in domũ dei necesse est. qꝛ nemo sibi assumit
hunc honorẽ / sed q̃ vocat' a deo sicut Aarõ.
aliĩ ꝑ noĩatiuũ casuz. aliĩ ꝑ gtĩu. aliĩ ꝑ actĩn.
aliĩ ꝑ ablatiuũ. ꝯpati passionib᷒ q̃rũt ascen
dere. ¶ Addam᷒ ad hec ꝯcursuz multiformẽ
flexũ ꝛ reflexũ quẽ habẽt ĩ potentijs cogniti
uis / ipse imagines vel fantasmata vl' species
ad inuicẽ / ꝛ cuz habitib᷒ ꝛ passionibus inde
sequẽtib᷒ in potẽtijs affectiuis. ita vt non sit
dubiũ qñ mirabilior varietas inde resultet /
q̃ sufficeret causare simplex aliq̃ imago tal'.
[illegible]
ꝯcursus ordinatus vt in studiosis. nemo du
bitauerit quin oriat' inde suauissima ꝛ mira
bilis armonia / veluti cytharedorũ multorũ
cytharizantiũ in cytharis suis / quã ipsa iha
bitatrix sapiẽtia delectat' audire. Alioqñ re
sultat horrenda ꝯfusio et amarissima tumul
tuatio tanqꝫ maris refrangẽtis ĩ se et ad cau
tes fluct᷒ suos. Puto nõ ob aliud dixisse ꝓ
phetã. Cor impiĩ tanqꝫ mare feruẽs ¶ Deni

qꝫ sicut diximus de imaginatiua virtute. ita
ꝓportiõabiliter suo mõ traducere possum᷒
ad potẽtias superiores nõ organizatas. q̃ sũt
ratio ꝛ spũs. Quis ad actus istaꝝ potẽtiaꝝ
nõ sequat' de ꝑ se corporis immutatio. queãdmo
dũ virtus imaginatiua mutat illud. fit tñ vt
actuata vehemẽter ipsa ratõ / rapiat ad se q̃d
ammodo potentiã imaginatiuaz / et ab actu
[illegible]
actus rapit ad se ratione ꝛ imaginatõz / vt ne
sciat qui hmõi est / an in corpe vel extra cor
pus / ea q̃ videt itelligat. Rursus fit aliqñ re
dundantia superioꝝ haꝝ potentiaꝝ in inferio
res / queãdmodũ beatitudo aĩe redũdabit ĩ
corpus ꝛ dotabit illud.

Consideratio. xi.

Passiones triplices / spũales ꝛ ratõna
les ꝛ aĩales / reddũt ĩ virtuosis psal
teriũ decacordũ cũ cantico in cytha
ra. Spũs eñ (si quadã appropriatõe loqui
mur) psallit. rõ cãtat. sensus cytharizat ¶ Vi
deamus in ꝑmis ď psalterio mystico / quod
ad exemplar cordis sicut ꝛ cytharã ars ipsa
fabricauit. Nominemus ergo corpus seu li
gnũ nostri psalteriĩ vim affectiuã superiorẽ. in
qua tot corde sonabiles extẽse sunt q̃t sũt ve
ritatis assertiones. vt ꝙ deus pater noster ẽ.
ꝙ deus ĩ celis est. ꝙ deus est iudex iustus. ꝛ
ita de reliquis. quib᷒ ita assentit rõ humana
[illegible]
Sed ne quid nimis spũs habet plectrũ di
scretiõis / quo tẽdit ꝛ remittit cordas sentẽti
ose ꝑitatis. ¶ Rursus corde tales debito mo
deramine tẽse ꝛ ꝑcusse / reddũt sonos varios
ẽm varietatẽ passionũ. ita vt amor q̃ ẽ gene
ralis ꝛ radicalis passio / stabiliat' pro tenore
Porro decẽ reliq̃ passiones efficiũt decẽ so
nos alios ꝑncipales. de sonis eñ lateralib᷒
ꝛ appẽdicijs / nõ ẽ numerus. sic nec de hmõi
[illegible]
ctõe exẽplari psalteriũ aliq̃d decẽ cordaꝝ ex
[illegible]
pris iuxta imaginatõz Augustini vl' aliis
scꝑture locis fabulari potuerat. Primã cor
dã sumimus ex hoc noĩe pater. ꝛ hec appel
lat' paternal' adoptio. Scdam ĩ hoc nomĩe
nr̃, q̃ appellat' fraternal' associatio. Dẽmũ
[illegible] cũ dr̃ in cel'. hec ẽ dei exaltatio Dẽm᷒
alias. vij. iuxta. vij. petitiões / q̃ sũt. Diuinĩ
noĩs scrificatio. scrificet' nomẽ tuũ. Dei dña
tio. Adueniat regnũ tuũ. Voluntatũ diuie
ꝛ humane vnitio Fiat volũtas tua sicut i ce

lo τ in terra. Propria defectio. Panē nr̄m q̄
ndianū da nobis hodie. Debitoꝝ multipli
catio. Et dimitte nobis debita nostra. Tem
p̄tationū inuasio. Et ne nos inducas ī tem
[illegible]
nos a malo. ¶ Percute cordā p̄mā digito stu
[illegible]
amoris dei. Percute cordam scd̄am. illa red
det sonū amoris proximi. Percute cordam
terciā. illa reddet sonū ꝯstantis audacie. Per
cute cordā quartā. illa reddet sonuʒ zeli et ire
in ꝓphanātes dei nomē. Percute cordā qn
taʒ. illa reddet sonū spei sancte. Porro corda
sexta dū tangit᷑. sonat dilectionē atq̄ leticiā.
Corda septima. desideriū τ ꝓsecutioꝫ. Octa
ua dolorē τ odium. Nona fugā τ horrorem.
Decima timorē et de suis viribus fidētibus
desperationē. ¶ Potuerāt hec latiori sermo
ne deduci/ostendēdo q̄ etiaʒ corda p̄ma que
est paternalis adoptio si tāgat᷑ sapiēter/digi
to scrē meditatōis/apte reddit sonū quelibʒ
v̄tuose τ sp̄ual̄ affectiōis. Sic rursus ī alia
qualibet (q̄uis nō equa facilitate) repies vt
sic son⁹ tu⁹ multiplicat᷑⁹ sup numeꝝ. Ex q̄ re
sonātia fit/q̄ cadūt et recedūt maligni sp̄us
vicioꝝ tanq̄ cytharizante Dauid desinat ne
quā sp̄us exagitare Saul. ita vt cuilibet de
cē sonoꝝ principaliuʒ/possit aptari vna ex
trāsgressionib⁹ decē p̄ceptoꝝ. ¶ Addam⁹ ad
hec q̄ dum meditatio nostra fert᷑ sup h̄mōi
cordas sentētiose veritatis. et ad reddenduʒ
sonoritatē religiose affectiōis seu passionis.
Fit h̄ aliqn̄ p rōnes sumptas eternas τ ex p̄
mis sapiē p̄ncipijs. τ tūc reddit᷑ son⁹ ī psalte
rio tanq̄ de supnis. Fit hoc aliqn̄ p ratōes
sumptas ex affectib⁹ τ sensualib⁹ expientijs.
τ ita resultat son⁹ ī cythara tanq̄ ex infimis
Fit hoc aliqn̄ p rōnes sumptas ex deductio
ne ꝯclusionū p p̄ncipia p̄ma. vel p ratiocina
tionē ab effectib⁹ ad causas suas sumptaʒ. τ
ita reddit᷑ canticū iocundū velut in gutture
τ faucib⁹ rōnis. ¶ Sic psallim⁹ sp̄u et men
te. cantamus in cordib⁹ nostris cantica dn̄i.
[illegible]
p disciplinā desiccat᷑. alioqn̄ n̄ eēt psalteriuʒ
iocunduʒ absq̄ hac cythara. Sic optabat
psallere. canere et cytharizare q̄ dicebat. Ex
[illegible]
p̄mos grē ꝯtēplatiue radios splēdētes p ase
regionē prin⁹ erūpere/τ velut ex sn̄ia dicere
Bonū ē ꝯfiteri dn̄o/τ psallere noī tuo altis
sime. mysticis modis dictis. Ad annūcian
dū mane p̄spitatis misericordiam tuā/τ veritatē
tuā p noctē aduersitat᷑. In decacordo psal
terio cū cantico in cithara.

Consideratio .xxii.

et vltima.

P [illegible]
inducant᷑ homines ad v̄tutē. veritate
tn̄ τ discretōe sp obseruata. ¶ Laudat Arist.
in rethoricis illa iudicia. apud q̄ ꝓhibent᷑ di
ci sermones passionales/τ vbi veritas nuda
ꝓponi iubet᷑. Recte id quideʒ/si nulla ex pte
iudex quereret᷑ aliūde diuerti a tramite recto
iusticie. quēadmodū si nullos vnq̄ fieri ꝯti
geret paralogismos. ars de sophisticis τ elē
cis frustra eēt. Sed cū p̄suasiones passiona
les q̄tidie fieri cernimus aduersus veritateʒ
tā p nosipsos in quibus habitāt h̄mōi passi
ones ex corruptela peccati q̄ȝ p alios/q̄s ꝓ
[illegible]
xp̄iana) q̄s inquā ꝓhibuerit eloq̄ntiaʒ seu p
suasionē rethoricā induci licere ꝓ defensione
veritatis τ p sua ī cordib⁹ humanis plātatio
ne/vt libenter τ obediēter audiat᷑ veritas ad
[illegible]
in ꝯsideratiōe/q̄ veritas tn̄ τ discretio semp
obseruet᷑. Male eīn ꝓ veritate certaret falsi
tas. q̄m nō sunt facienda mala vt bona eue
niāt. Silr̄ nec asserēda falsa sunt vt veritas
[illegible]
p sermones passionales nō obseruata discre
tiōe/nihilominus magis effecerit q̄ȝ si equū
velocem stimules ad currendū sine freno. si
cut eīn discretio sine passionali iacet. sic affe
ctio sine discretiōe p̄cipitat. Qua in re placet
attēdere quas industrias obseruat discretō
Discretio p̄mittit sepe passiones aliquas vi
ciosas succrescere/dū plātandis v̄tutib⁹ cu
ram impēdit. Docet quippe eam parabola
euāgelica de nō extirpādis ꝓ omni tpe ziza
nijs/ne simul eradicet᷑ τ triticū. Raro eīn vel
nunq̄ȝ germinat in nobis triticū virtutis si
ne zizanijs aut paleis alicui⁹ vanitatis. p̄ser
tim cū primū necesse sit esse illud qd̄ anima
le est s̄m ap̄l̄m. deinde illud qd̄ sp̄uale. Vide
rint ergo q̄ȝ indiscrete se habeant eruditores
pueroꝝ vel alioꝝ aīaliū hoīm/qui parū dif
ferūt in moribus a pueris/si primus eos q̄si
erint euuere ab oīni passione viciosa. eos ve
lut ad sp̄ualem senectutē subito ꝓuehere cō
tēderint. Si demū sine ordine τ tpe zel⁹ coꝝ
nō s̄m sciam implacabili feruore (imo furo
re) passioneʒ omnē p̄sequi moliat᷑. Amplius

ro pmittit discretio passiones aliq̄s germia
re vel crescere. nō q̄ placeāt aut pulcre sint/
sed ne deteriores inualescāt passiones/sicut
retundit̄ clau⁹ clauo. ⁊ dolor ē medicina do/
loris. Sic eni̅ respect⁹ humane laudis vl̄ ti
mor infamie vincit aliq̄n̄ turpiores adulteri
orū ⁊ stuproꝝ ⁊ rapinarum/aut alioꝝ huiusmōi
flagitioꝝ opatōes. sic tolerabilius est pmit/
tere diuisionē odiosam fieri inter quasdā p/
sonas/q̄ʒ impudico se amore ꝯmaculent. sic
ad felicē reipublice ministratione inducun
tur ipsi principes aliq̄n̄ p fame repromissio̅
Sic ad l̄ras cognoscēdas pdest puer̄ emu
latio quedā (licet viciosa) vt socios exuperēt
¶ Rursus discretio sicut pmittit passiōes ali
quas vitupabiles/sic aliquas laudabiles/p̄
sertim feruidas ⁊ sublimes q̄nq̄ cessat indu
cere/si in deteriorē exitū eas versū iri cogno
uerit. Utputa si parere sibi. si frenū suū pati
postea recusarēt. Nō eni̅ pn̄tia tm̄mō specta
re satis habet discretio sed rer̄ exitus prudē
ter ipsa metit̄. Nihil quidē sublimius/sed ni
hil piculosius ⁊ tēptationibꝫ magis exposi/
tū/q̄ʒ ambulare p viā affectōis amorose dux
vehementiā in se habet. sic amor vti/zel⁹ do
m⁹ tue/vehemētissima ē passionū. ¶ Postre
mo placet ipsi discretioni/sobria mēs ⁊ mo/
desta/si tn̄ sollicita ē ambulare cū deo suo p
viā mandatoꝝ suoꝝ. ⁊ hoc via regia a patri/
bus trita/tanq̄ʒ si iumētū sit apud deū. tāq̄ʒ
pterea sit asina quā agitat iesus ī hierusalē.
Plus inquā placet tal̄ quedā rudis mens ⁊
unda terra sine aq̄/q̄ʒ si reiecto freno discreti
onis/q̄reret ductu ppriorū affectuū in mira
bilibꝫ sup se p prerupta mōtiū ꝯtēplatōis. p al
ta ⁊ sublimis sapie. p desideria flāmātia q̄bꝫ
accēdit̄ felicit̄ q̄dē si discretōi sp inheserit/sal
uare se in mōte/⁊ illic despectis imis iubila/
re deo ī decacordo psalterio cū cātico ī cithe
ra/⁊ cū ppha abacuc dicer̄ ex sn̄ia. sup excel
sa mea deducet me victor ī psalmis canentē.

Finit.

Carmen ad Petruʒ

de Alyaco Cameraceñ. Cardinalē/quō hec
vita quoddā somniū est.

P Etre quē totum fronesis replenit
Somniū cur nō miseraʒ vocemus
Pluriū vitā/an caret sopore
Cor vigilantum
Non caret/nam quas aliunde somni
Tradimus causas/nisi q̄ recludit
Missa de corde cerebri meatus
Fumida nubes?
O quis ⁊ quantus varius frequensq̄ʒ
Fumus occursans modo vel recursans
Occupat sensus vigiles ab intus
Idola turbans
Ebrij testes/varijs homo fit
Ebrius causis prout appetentum
Passio sese/vehementer alto
Corde profundat
Nonne vesano furiunt amore
Plurimi sic dat odium vel ira
Liuor aut zelus vel opum cupido
Gloria vana
Error hinc in vi stolidus resultat
Estimatiua/species quod intro
Res quasi veras capit/ac ineptum
Judicium fert.
Somnians crebro vigil esse credit
Disputat versusq̄ʒ facit/reflectens
Se super/dicit vigilo nec erro
Somniculosus.
Soluitur somnus quid eum fefellit
Conspicit/vultis simili carere
Deliramento/viciosa primum
Passio cedat.
Uana virtutum simulacra fingit
Passio/nunq̄ʒ bona iudicatrix
Fert suam prauus frenesim/videbit
Liber ab illa.
Liberat clamor/melius monentum
Soluit letargum/reuersa cessat
Pena si detur/siue vel furoris
Tempora labi.
Sortis humane miseratus esto
Suauis interpres/ratio vigorem
Seruat in paucis/habet hinc minorem
Culpa reatum.

Finit

Incipiunt capitula

huius opusculi de monte contemplationis

Capitulum .i.

c Ausa quare de materia tā alta cō
scribit gallice potius q̄ʒ latine. et
simplicibus et illitteratis potius
q̄ʒ doctoribus.
ij Litteratura ⁊ magna scientia nō ōm
nino contemplatiuis necessaria.
iij De duobus hoīm generibus. ⁊ qui
habiliores sunt ad contemplationē
iiij De duobus modis contemplatio/
nis. vno in scientia. alio in affectu

Finit.

Prologus in tractatum eiusdem domini Johannis de Gerson Cancellarii Parisiensis. de contemplatione / ex gallico in latinum translatum.

Capitulum .i.

Causa quare de materia tam alta conscribit gallice / et simplicibus et illitteratis.

Mirari nonnulli fortasse poterunt ac querere / unde / cur de materia tam sublimi. puta de vita contemplativa scripserim tractatum presentem idiotis simplicibusque. videlicet sororibus meis. ac etiam lingua materna gallicana. et non potius sermone latino ipsis scientia ampliori imbutis. cum ista materia ad illitteratos simplicesque non perti-

neat. ¶ Ad quod ego inquã. Quia eñi i libris varijs doctorꝫ sanctorũ de vita ꝯtacta subtiliter tractat/ vt pote a sctõ Gregorio i moralibus. necnõ a beato Bernardo sup Cantica Itẽ a Richardo de sancto victore. z a q̃splu ribus alijs. ad dicta quorũ eruditi scientijs confugiuz facere possũt. Idcirco talibꝫ scribere talia supsedeo. Sed est secus de simplicibus z illitteratis/ presertim sororibꝫ meis/ quibꝫ p̄sentia conscribo de materia ꝯtemplationis/ latinos sermones intelligere nõ valentibꝫ. ¶ Et cũ dicat aplus/ q mulier innupta et virgo/ cogitat q̃ dñi sunt/ vt sit sancta corpe z spũ. que autẽ nupta ẽ cogitat q̃ sunt mũdi/ quõ placeat viro suo. Ideo vtilius et ꝯuenientius me ꝯpilare et scribere nõ posse iudico dictis meis sororibus (que dei gratia prudẽter absqꝫ matrimonij vinculo viuere ꝓposuerũt) q̃z quomõ z ipse deo placere poterit eidẽ famulando continue/ eũqꝫ amãdo z honorando. Nec earũ me simplicitas ab opere illo retardare habet. cũ s̃m intellectus sui capacitatem velim pcedere/ quem in eis expertus suz/ nihil incomp̄hensibile dicturus aut difficile.

Capitulum.ii

Litteratura magna z sciẽtia nõ ẽ omnino ꝯtemplatiuis necessaria.

Quauis autẽ copia sciẽtie et litteratura eruditioqꝫ legis dei [illegible] sacre scripture/ nõ modicũ ad apicẽ cõtemplationis volare cupientibꝫ p̄stet adminiculũ. nihilominus idipsuz interdũ obest multũ pluribus. nõ quidẽ ex se/ sed occasione inflationis ex scientia ꝓuenientis z accepte. Impossibile autẽ est ad veraz contẽplationẽ alio itinere q̃z p humilitatẽ ꝯuenire/ sicut dicit aplus. Siquis inter vos videtur sapiẽs esse i hoc seculo/ stultus fiat vt sit sapiens. Hoc est/ intellectũ suũ hũiliet/ stultũ se reputãs respectu diuĩe sapie/ puta nõ valens comp̄hẽdere dei iudicia atqꝫ opa. Hic est q in contemplationis acquisitione pluribus sciẽtificis/ viã ad eam ꝯueniendi nil tantuz intercludit/ q̃z q se hũiliare dedignant. s. eoꝝ intellectũ occupãdo/ z summitẽdo mysterijs redemptionis dñi nostri. suisqꝫ factis tã humilibus et exemplis relictis. ¶ Et tñ p istud ostiũ qđ tam humile atqꝫ bassum ẽ/ nõ intrãs fur est et latro/ inuanũqꝫ laborat. Sicut dicit dñs. In vanitate sensus sui capite incedẽs leuato/ in magna scꝫ sui intellectus reputatione et sciẽtie sue/ spernẽs inclinari efficiqꝫ vt paruulus. nũq̃z postiũ illud humile poterit introire/ q̃n potius offendẽs abibit retrorsũ ad instar quorundã dñi nostri discipulorũ. đ quibus scriptũ est. q abierunt retrorsum/ cũ scꝫ eũ capere z intelligere nequiuerũt de suo corpore mysteria docentem. Qua de re etiã accidit quosdaz doctissimorũ optasse/ q vtinã ad tantã sciẽtiã nunq̃z ꝯuenissent/ sꝫ potius ꝑmãsissent i sua simplicitate/ quemadmodũ matres eorũ sine litteratura. Nõ ratione sciẽtie ex se/ q scꝫ proficua nõ esset. immo pdest multuz p̃m modum ea vtenti bñ/ humiliter z in dei gratia. sed ꝯuenit istud ex surreptione supbie. sicut dicit aplus. quia scientia inflat. Accidit iterũ et s̃m complexionẽ ac ꝑsonarũ varietatem. Experimur vinũ optimũ obesse nõ parum febribus laboranti. Sicqꝫ ensem furibundo/ qui quippe cũ tali seipsum mactet. Uidemus etiã oculis egris odiosam esse lucẽ/ que puro [illegible] dulcis z amabilis ẽ. Similiter est de sciẽtia/ q ipsa scꝫ hominibus moribus inordinato atqꝫ indisposito/ ꝓhabita multũ est damnosa.

Capitulum.iii.

Qui ad contemplationez mediocres sunt.

Sicut dicit beatus Gregorius super moraliũ. sunt quidaz naturaliter aut ex complexione vel ꝯsuetudine/ ad exteriora occupatõesqꝫ terrenas inclinati/ q ad ꝯtemplationez se eleuare nequeunt. multo autẽ habiliores reperiunt ad vitam actiuã. Qꝫ si ad oppositũ niterent/ in magnos inciderent errores z blasphemationes. Tanto eñi deteriores cordis tumultus tolerant quanto eis licẽtius ad cogitationes vacat. Ideoqꝫ tales i actiua sepsos exercitare debẽt. ¶ Alij vero mentis sunt tã trãquille z ociose/ vt si eos labor occupationis excipiat/ in ipsa operis inchoatõne succumbant/ sed delectabiliter viuunt in ꝯsideratione operũ dei vitesqꝫ celestis. z hec ruminãtes atqꝫ tota humilitate đ sua salute meditãtes. Et tales quantũ valẽt mẽtes suas ab exercitatiõe imoderati opis abstrahãt. Sepe eñi qui deũ contemplari quieti poterãt/ occupationibus pressi ceciderunt. Et sic tales i operationibus exterioribus occupati plus deficerẽt q̃z pficerent. ¶ Sunt alij q̃ ex consuetudine aut p virtutẽ cõtemplationis vel dei dilectionẽ excellẽtẽ/ aut certe eis a suis pge

nitoribus aduenit. vt scz habeant mentē ha
bilē ꝛ quasi ambidextrā valētes se mō vni/
mō alteri se tradere vite/quales esse pdicatores
decet. ¶ Modo accidit quādoqꝫ/ ꝙ q̄dā cle/
rici ꝛ litterati/sunt de statu pmo ꝛ ꝯditione
taliuꝫ. quare sequit̄ ꝙ sepius ipsi errant/si se
nimis pfundis cogitatōnibꝫ ingerūt/dimit
tendo opationes ꝛ exteriores occupationes
Etiā euenit ꝙ simplices psone ꝛ illrāte sunt
de alio statu ꝛ ꝯditiōe alia. ꝛ tales secure pos
sunt viuere ī solitudine. et semp aut frequen/
ter cogitare de eorū salute/sine alia occupa/
tione terrena. ¶ Ita ergo videtis manifeste.
ꝙ psone simplices nō sunt repellende/ quin
etiā eis est bene scribendū de vita ista ꝯtem/
platiua. ¶ Uidemus etiā ꝛ vidimus p experi
entiā in sanctis heremitis ꝛ in aliquibꝫ femi
nis/ꝙ plus profecerūt in dei amore p istā vi
tam ꝯtemplatiuā q̄ꝫ fecerūt vel faciunt plu/
res magni clerici. Ratio. ꝙ ista vita melius
acquiritur p bonā simplicē humilitatē q̄ꝫ p
litteraturā magnā. Sicut dicit Salomon
de dei sapiētia/ ꝙ ipsa gradit̄ cū simplicibꝫ.
ꝛ cuꝫ eis est sermocinatio eius. Ideo preci/
pitur alibi. Querite deū in simplicitate cor/
dis. quia ipse simplicissimus. ꝛ reperit̄ p sim
plicitatem.

Capitulum. iiii.

De duobus modis ꝯtēplatiōis. Uno
in scientia. alio in affectu.

SEd pro pleniore satisfactōne in ista
materia/ cōsidero ꝙ vita ꝯtemplati
ua habet in se gradus ꝛ partes. qua
rum vna est subtilior alia. Et est vna talis q̄
inq̄rit p rationes fundatas in vera fide dei
naturā ꝛ ipsius essentiā ꝛ eius opera. Et va
let ista ꝯtemplatio ad reperiendū nouas ve
ritates. vel ad declarandū et docenduꝫ. aut
etiā ad defendendū contra errores ꝛ falsita/
tes hereticorū et infidelium. Et de tali mate
ria nō intendo loqui ad plenū. ptinet eīm so/
lummodo ad bonos theologos /bene in sa/
cra scriptura instructos. nō autē ad simpli/
ces nisi esset p inspirationē ꝛ miraculose ip/
sis data. sicut accidit in apostolis qui erant
valde simplices ꝛ sine litteratura ꝛ pluribus
aliis. Una alia pars cōtemplationis ē que
principaliter tendit ad dei amorē / et ad sapi
endū suaꝫ bonitatē sine magna inquisitione
clarioris cognitionis q̄ꝫ est talis de vera fi/
de que data est eis aut certe inspirata. Et ad
hanc contemplationē possunt ptingere sim
plices psone in dimittendo curas mundia/
les. et in custodiendo cor suū pure ꝛ munde.
Et de tali loquor in psenti. ¶ Et credo ꝙ ista
sit sapientia ꝛ ꝯtemplatio/ quā principaliter
beatus Dionysius in libris suis de mystica
theologia edocuit. ꝛ ē sapiētia excellentior ꝛ
altior quam possumus habere in hoc mun
do. que fuit ei reuelata p beatū Paulū apo/
stolū. cui⁹ ipse extiterat discipulus.

Capitulum. v.

Magna differentia est inter sapientiaꝫ et
scientiam ꝯm doctores.

MAgnā differentiā assignāt docto/
res sancti inter scientiā et sapienti/
am. et principaliter beat⁹ Bernar
dus. Quia scientia ptinet ad intellectū. ꝛ cō
uenit isti soli. sed sapientia ad affectum. Et
ideo ꝯm nomen suū/sapientia valet tantū si
cut saporosa scientia. qui sapor respicit affe/
ctionē. desiderium. appetitum ꝛ voluntateꝫ
psone istius cui inest. Et ideo potest in ali/
quo magna sciētia vel cognitio esse/ ī quo
erit modica vel nulla sapiētia. Ratio. ꝙ non
habet saporem vel affectionē ad illud quod
ipse scit. ¶ Et declaratur p exemplū grossuꝫ.
Potest eīm aliquis cognoscere melius natu/
ram. quia audiuit aliquādo de tali narrare
siue loqui. vel etiā quia legit in libris de na/
tura melius. sine hoc ꝙ quādoqꝫ melius dul
cedinē gustauerit. Itē medici cognoscunt
naturam infirmitatū. et sepe melius q̄ꝫ ipse
infirmus seu patiens. Sed quātuꝫ ad sen/
suꝫ doloris/ clarū ē ipsos infirmos plus sci
re infirmitates. nō p rationē/sed p experien/
tiam. Sic suo modo potest aliquis habere
maximā scientiā vel cognitionē alicuius p/
sone sine magna affectione amoris vel odij/
complacentie vel displicentie ad talem per/
sonam. Et ex alia parte potest aliquis cape
re magnā affectionē vel complacentiā alicu
ius sine magna eius cognitione. ¶ Uidetis
ergo ꝙ ꝯm hoc possumus concipe ꝛ intelli/
gere/posse esse magnā sapientiā in aliquo/si/
ne magna vel clara cognitione. ꝛ clarā ꝛ ma
gnā sciētiā seu cognitionē. sine multa vel ma
gna sapientia.

Capitulum. vi.

Nullus debet appellari sapiens/nisi bo/
nus existat.

SEcundū vsum loquēdi cōmunio
rem dicunt̄ ꝯmuniter aliq̄ magni

clerici theologi τ phi hńt sciētiā vł sapientiā [illegible] locutus sū. Sed ī tali ɔtēplatiōe videnť posuisse phi felicitatē vel beatitudinē humanā. Sed hoc dicere ē min⁹ rectū. τ ē abusus loquēdi/ nisi tales clerici habeāt cū cognitōne eoꝝ ardentē affectiōꝫ ꝑ dilectionē ad deū. et ad ħ qđ facit ei⁹ amorē. Et sine tali dilectōe τ charitate/ nō pōt esse posita ipsa felicitas ī ɔtēplatione. nec fuit vnq̄ intētio Aristote. [illegible] ab ipso aplo rephēsi dicēte. ꝙ illi q̄ dicebant se sapiētes. ħ ē hńc sapiētiā/ facti fuerūt stulti. Et cām assignat. q: cū cognouissent deū/ nō sic deū ipm glificauerūt/ nec sic deū amauerūt nec grates ei reddiderūt/ ſ; euanuerūt ꝛc. Sic ḡ possum⁹ videre q̄s veraciter loq̄ndo dicere debeam⁹ sciētes vel habere sapienciā. τ q̄s nō quantūcunqꝫ lr̄ati extiterint.

Capitulum. vii

Quō simplices et idiote pńt ad sapientiā ꝑtingere ꝑ exemplū a simili.

Cognitio vel sciētia q̄ habeť de deo ꝑ verā τ solā fidē/ sufficit ad ꝑueniendū ad talē sapiētiā (sicut dictuꝫ est) ꝑ amorē dei/ τ seruitiū et eius honorē. ¶ Et vi[illegible] habere felicitatē credēdo hec que phi testificati sunt de deo τ angelis. et ponere ſm hoc cogitationē suā affectionēqꝫ. ¶ Per ħ ɔcludo/ ꝙ xp̄iani simplices habentes fidē firmā de dei bonitate. τ ſm hoc ardēter amāt/ veriꝰ habēt sapiētiā. τ poti⁹ debēt dici sapiētes q̄; quicūqꝫ aliȷ̄ lr̄ati existētes sine amore/ τ sine affectōe ad deū τ sanctos eius. τ etiā plus placēt deo tales magis q̄; aliȷ̄. Et qđ plus ē tales litterati sine affectiōe deo displicibiles sunt/ existētes sicut sal corruptū τ sapientes infatuati. Et patet hoc ꝑ exēplū grossū. Si [illegible] hil scit ō secretis sui patris/ sed solū ꝙ sit pater suus. τ ꝙ totū suuꝫ esse ab eo habeat. τ ꝙ [illegible] eū honorare. τ sic facit de tota sua affectiōe. [illegible] sui ꝑ reuelationē a patre sibi factā. et de talibus scit loq̄ magnanimiter. et tn̄ nō habebit aliquā vł quasi nullā affectionē dulcē τ amorosam ad patrē suū/ neqꝫ ad obseq̄uiū eius. Istis statibꝰ/ pero quis illoꝝ filioꝝ a dicto patre plus amabiť τ plus honorabiť et magis remunerabiť. Nō eīn dubiū q̄n primꝰ. Et insuꝑ a patre suo ꝓpter talē affectōeꝫ ad ipm habitā instrueť amplius de secretis patris sui τ de tota ei⁹ hereditate. Scđs autē ɔdemnabiť ꝓpter suā ingratitudinē τ maliciā. τ ꝓpter abusum cognitōis secretoꝝ sui patris sibi reuelatoꝝ ab eodem.

Capitulum. viii.

[illegible]

Clare iaꝫ ostēdi (sicut mihi videť) nō frustra τ impertinēter esse loq̄ndū simplicibus de vita ɔtēplatiua/ ꝑ introductione eoꝝ ad dei amorē τ ei⁹ degustatōeꝫ τ saporē ꝑ sanctas dulcesqꝫ affectōnes. sicut ꝑ spem bonā. timorē sanctū. ꝑ ardens desideriū. ꝑ displicentiā τ tristiciā offense diuine ꝑ peccatū. τ sic de affectōibꝰ alijs. Et q̄ntuꝫ ad hoc cognitio vel sciētia litteraꝝ seu litteratura/ nō requiriť vltra plenā grossamqꝫ fidem seu credulitatē. quā tales simplices tenēt de deo et de sua potētia. sapiētia τ bonitate. de suis mādatis τ mysterijs generalibꝰ. de nr̄a redēptōe. de ꝑadiso/ ac de inferno. ¶ Et non est exile/ posse acquirere sapiētiā hmōi ō qua [illegible] inter oīa dei opa. nullum plus notificat τ agnoscere facit deū suāqꝫ bonitateꝫ/ q̄; ista [illegible] cū ipse deus eā secrete visitat/ postq̄; se ꝑius de humiliauerit añ eius maiestatē. Et sic est. immo q: ita ē. patet ꝙ simplex et illiterata ꝑsona melius cognoscit deū amādo euꝫ. et in aīa sua eius opa recolēdo sicut dictū ē/ q̄; [illegible] exteriora et ꝑ rōnes naturalr̄ acceptas. Vñ dn̄s nr̄ iesus xp̄s pr̄i suo grās agit. ꝙ abscōdit hec alta mysteria a sapiētibꝰ et prudētibꝰ huius mundi. τ reuelauit ea puulis. Exempla etiā supra posita de infirmitatibꝰ τ medī natura hec declarāt manifeste.

Capitulum. ix.

Cōtinuatō seu epilog⁹ dictoꝝ sub breuitate

Postq̄; respōdi et rationē assignaui/ quā ob causaꝫ mō gallice conscriberem simplicibꝰ ꝑsonis. sc; vobis sororibus meis τ dilectis ꝑ genealogiā carnalē, τ si deo placet plus ꝑ spūalem affinitatē. Nūc intēdo descēdere ad ꝑsequendū qđ cōcepi. demōstrādo vobis aliqualiter τ modo grosso iter vie cōtēplatiue illius que ad eas ꝑtinere pōt. q̄ ꝑducere vos poterit sufficienter ad verā sapientiā τ vestrā salutem. Quia

(vt Aug. testat) plures simplices absq3 scia opati sunt salutē eoq3 habēdo fidē. spē3 z charitatē. alij aūt cū sua sapiētia dimersi sunt i pfundū inferni. Dimittam9 igit tales sapientes se damnare sicut dicit Berū. et nos tota simplicitate queramus saluari.

Capitulum .x.

Amor dei principiū ē vite ɔtemplatiue z finis.

x r Adixi initiū vite ɔtēplatiue d3 esse dei dilectō. h est q eius amore dimittat vita mūdana / ōesq3 cure trene z occupationes / se totū tradēdo ipsi deo. Sec9 aūt faciēs / seipm decipit. et sepe nō puenit ad finē laudabilē / nisi se emēdauerit. sicut sūt qui se tradūt religioni vel studio extra mundū. nō p dei amore / sed pter pigritia3. z ficte mūdi laborē subterfugientes / vel pter habere vñ viuerēt / aut pter vanitatē et supbiā cupientes reputari magni clerici aut dnote psone. vel etiā pter curiositatē. s. solu3 pter scire. quēadmodū plures fecerūt phi. ¶ Finis etiam vite ɔtēplatiue debet esse amor dei. h est q p ei9 dilectione z amore / nitat de bono in melius pficere. z q velit se abstrahere ab omni alio ope z occupatōne. Et qd dico q debeat se abstrahere ex toto ab alijs occupationibus. h intelligo de terrenis pncipaliter. z de tali q notabilr īpediret suā ɔtēplatō3. Scio eñi q modica z pua occupatio aliqñ necessaria ē z valde pficua ad vitā ɔtēplatiuā3. ad pigritiā aut etiā malā tristiciā depellendam Predicta aplūs affirmat inquiens Plenitudo id ē finis legis. s. diuie. est charitas siue dilectio. Et ideo ī lege dei ā dicta ē sapia vl theologia / iste excellētior appellari d3 mgr. qui pl9 amat deū / iste etiā h3 vita3 pfectiorē statū q3 nobiliorē. q meli9 diligit z plus. ¶ Et q3 vita ɔtēplatiua ɔueniētior ē de se ad bñ amādū deū. sicut schola vel studiū vbi meli9 ista ars. s. dilectōnis acqrit. ideo vita ista pl9 laudat z approbat in sacra scptura. et a sanctis doctorib9. et pncipaliter p verū dei amorē Iesum xpm / qui istā dedit sentētiā q maria meliorē ptē3 elegerit. Et q ē ista ps? Certe q illa sedebat ad pedes Iesu / et audiebat verba illius. z audiendo de suo amore inflāmabat ¶ Uer est tñ q aliqs pōt interdū in vita sua actiua plus deū amare / q3 ali9 facit in vita sua ɔtemplatiua. z talis ē magis pfectus / q3uis sit ī statu min9 pfecto q3 ɔtemplatiua. Et etiā talis vita actiua pfectior erit vt hec. q3uis de se sit ī statu min9 pfecto q3 ɔtēplatō. ¶ Et q viteri9 pat3 illos decipi / putātes vite ɔtēplatiue finē esse solu3 scire vel acqrere nouas veritates. imo potius finis pncipal' ei9 est deu diligere z degustare q. bon9 . .. sit ipe. Quāuis iste sapor seu gustus vl' attractus / aut spūale illud sentimētu3 / pt dici fore vn9 mod9 cognoscēdi. q2 amor ipe cognitio est sicut Aug. testat. Que cognitio talis est z ita secreta / q a nemine nisi eā habēte pcipit. q p vba aut doctrinā explicari z demōstrari nō pt alteri. quēadmodū dici solet de infirmitate valida / q dolorē hui9 infirmitat3 nullus tā bñ sentit sicut q ista premit.

Capitulum .xi.

Q, amor mūdanus seu mundi primo est remouendus.

c Upiēs inchoare z scire artē bñ amādi deū p vitā ɔtēplatiuā. pmo z pncipaliter toto conamie laborare d3 ad remouendū amorē fatuū z ɔtrariu3 / quē appello vocabulo generali amorē mūdanū ¶ Amor eñi mundan9 iste ē vt glutinū qddā alas aie spūtales impediēs / ne se in altū poterit subleuare ¶ Est etiā sicut calx seu cemētū tenax z forte / pedes aie retinēs ne libere valeat ptrāsire. ¶ Rursus ɔpat iste amor cathene sūr tenēs z alligās aiam ipsi corpi / vt ab eo non se poterit elōgare / ī silitudine vni9 vsi vl' simie ɔtinue se vertētis z girātis seu circūeuntis columnā aut pilare cui alligat ē vltra transire nō potētis. Itē ē sicut trunc9 qui ad alligat9 ... pedes qui inimic9 ... phibēs fugā eius longiorē. qtin9 etiā citius ... aqñ fugiente ... Similat ... ɔpedib9 quib9 aues rapaces alligate pedib9 deferunt. Et sic pariformit' de plurib9 figuris q̄b9 ɔpat Iste amor ē regina illa pessima q ɔstituit z fundauit babylō ciuitatē ɔfusionis z inimici infernalī creatura hūana. Facit eñi amare semetipm vsq3 ad ɔtēptū et nihilipēsionē dei oipotētis. ¶ Est itē terra mala sterilis z maledicta / nō pducēs fructū qñ / nulūcūqs bonū. ¶ Est z cadauer phibēs corū reuerti ī archā. hoc ē aiam ī hospitiū celesti ... ¶ Nolo ... muliería intantū garriētis z vlulātis / z tā horribilē strepitū excitātis p suas fantasias q3 inducit in domū ipsi9 aie sine cessatiōe / q ipsa aīa cogit exire pp̄riū domiciliū. z spūssanctus q esse deberet ver9 hospes / nō pōt inibi inhabitare / sed inde abscedit.

Capitulum .xii.

Qualis sit pena dimittẽdi amorẽ mundi

Ex quo amor mũdi seu mũdan⁹ talis ẽ sicut p̄diximus. et q̄ amor bon⁹ illuc puenire nõ valet vbi iste habitat. Oportet se ergo inde expedire ⁊ remouere/ ⁊ ip̄z totaliter rũpere/ ciusq̧ ciuitatẽ cõfũdere. atq̧ ab hospitio suo expellere. Sed heu h̄ facere est multo difficili⁹ q̄z plures credũt. Et q̄lis pena sit/ isti meli⁹ p̄cipiũt q̄ seipsos a tali studẽt alienare/ q̄z ceteri q̄ de hoc nullũ cõpotũ faciunt/ nec ad h̄ nitũt. Sicut eñ auicula q̄ cõstricta ⁊ capta sit cõpedibus nõ p̄cipit. ⁊ cũ supersidet glutino. nõ sentit se annexã q̄usq̧ recedere voluerit ⁊ inde volare. Sic et ĩ p̄posito. Inde accidit plãctus ⁊ tristicia istis q̄ nouiter ad dei amorẽ cõuertunt. Sẽtiũt eñ ip̄i dolorẽ ⁊ penã multo pl⁹ q̄z antea. Hoc etiã facit diabol⁹. q̄z inimic⁹ salutis tũc tales magis nitit̄ retrahere/ quẽadmodũ catt⁹ solet muri facere/ cũ nimis ab ipso se voluerit elõgare. Aut etiã sicut index aliqs captiuis suis a captiuitate sua fugitiuis. Tũc eñ clientes suos mittit ad reducẽdũ tales. antea autẽ nõ mittebat eos ad req̄rẽdos. idõ sic necessariũ ẽ/ q̄ ver⁹ de⁹ amoris saluator noster Jesus xp̄s attrahat ad se aĩaz illã quã ẽe voluerit suã amicã ⁊ spõsaz. instruẽdo eã ĩ arte vere dilectõis ⁊ boni amoris. Attractiões aũt istã facit ipse varijs modis. Nõ [illegible] onẽ ⁊ secretas monitiões cordis interius sine alio medio. Aliqñ p̄ mediuz angeli. Sepe aũt mediãtibus alijs hominibus tradẽtibus doctrinas ⁊ bonas instructões. Interdũ p̄ magna bñficia ⁊ dona diuersa. Quñq̧ etiã p̄ ad[illegible] firmitate. paupertate/ aut ex alijs guerris. siue ab intra temptationibus varijs.

Capitulum .xiii.

Quomõ aliquis amorẽ mũdi possit deserere p̄ exempla.

Sancta aĩa ĩ cãticis sentiẽs ĩ se grauitatẽ ⁊ duz iuguz seu graue on⁹ terreni amoris/ cupiẽs appropinq̄re deo spõso suo ⁊ amico/ dep̄cat ĩ hec v̄ba. Trahe me post te. curremus simul ĩ odore vngẽtoꝝ tuorũ. i. tue dulcedinis. Et pari mõ de⁹ omnipotẽs facit suis famul̄. Ipse eñ eis imittit quandã dulcedinẽ. aut odorẽ. aut saporẽ internũ/ vel gaudiũ quoddã sobriũ/ vnã claritatẽ. pacẽ. dilatatõẽ mẽtis. gustũ/ aut etiã sonũ sine sono. Et breuit̄ loquẽdo/ q̄ddã attinctus ⁊ operatio. ⁊ quoddã motiuũ/ q̄d fari nõ põt nec v̄bo explicari/ sed sentit̄ bñ. Et tũc ipsa aĩa deuota expedit se de ligamie ⁊ nexu hmõi amoris mũdani. nec ẽ tũc aliq̄d hui⁹ mũdi q̄d eã retardare poterit. nõ diuitie. nõ carnales delitie nec [illegible] delectatõ nec lud⁹ nec [illegible]. Unde mundani [illegible] amore [illegible] multa [illegible] derisũ ⁊ subsannationẽ cõuertũt. ⁊ fatua putãt oĩa facta hmõi aĩe a deo sic attracte. Nõ q̄z vidẽt ipsaz spnere ⁊ derelinq̄re q̄ ip̄i amãt ⁊ bona valde ẽe iudicãt. Sed ĩ rei veritate ip̄i ignorãt quõ sit aĩe tali. et q̄d intra se sentiat. ¶ Videm⁹ manifeste q̄ si inter cẽtũ canes habent̄ q̄ttuor venatici q̄ sentiũt ceruũ quẽ ip̄i nõ videbãt/ nec etiã alij canes. statim illi q̄ttuor venatici canes sentiẽtes odorẽ cerui p̄ ip̄m currẽt/ ei⁹ vestigia insequẽtes. nec ipsos reseruare nec trahere poterit ĩpedimẽtuz aliq̄d obstãs. nec sepes. nec rubus. nec riuus. nec lapis. nec etiã [illegible] obiect⁹. [illegible] canes nõ p̄cipiẽtes cerui odorẽ p̄ vestigia ei⁹ aut q̄ nõ sunt venatici sed ignobiles ⁊ crassi. corrodẽtes forte cadauer aliq̄d/ tales nõ insequunt̄ ceruũ/ nisi forte ad modicũ spaciũ. ⁊ hoc ideo. q̄ alios vidẽt currẽtes q̄ttuor. ita currũt ⁊ ipsi. Sz citi⁹ cessabũt/ [illegible] pe[illegible] q̄ttuor [illegible] do vexarẽt. nõ eñ sentiũt q̄d isti. ipsi aũt omnino ad cadauera corrodẽda sũt intẽti. ¶ Cõparetur nũc habẽtes bonũ dei odorẽ. de bonitate. de glĩa celi/ istis q̄ttuor canibus venaticis. Alios aũt mundanos nihil de dei bonitate ⁊ glĩa celesti ⁊ ceteris sentientes alijs.

Capitulum .xiiii.

Legere vel audire sanctoꝝ vitas/ multum prodest ad contemplationẽ.

Sed etiã amorẽ istũ mũdanũ depellũt et remouere habẽt ab hoĩe sacra scriptura ⁊ sanctoꝝ exempla/ lecta deuote et audita/ et sedule recogitata. De q̄bus tradere exẽpla nõ ẽ necessariũ. sunt eñ sine numero. Quotidieq̧ exp̄imur ĩ p̄sonis se tradẽtibus ad vitã meliorẽ/ saluteq̧ suã diligẽter p̄curantibus. [illegible] tẽptatõibus vexat⁹ aliqs/ accedit ad sermonẽ. aut ad alicui⁹ libri lectõẽs. ⁊ subito nec trãsibit hora/ q̄ ĩ ne v̄ba q̄ inibi audiet/ leget aut respiciet/ ipse cõsequet̄ leticiaz quandã ⁊ semi calorẽ/ ⁊ a suis tẽptatõibus liberatũ se sentiet. [illegible]

habendã deuotionẽ si applicauerit alicui sa/
lubri doctrina aut vite alicui⁹ sancti vel sanc/
te/satis faciliter sentiet internã dulcedinẽ. ⁊
citius ꝙ̃ si niteret ad istã habendã sine me/
dio tali. s. ꝙ simpliciter se daret ad cogitandũ
de dei bonitate. Nec mirũ ſm ꝙ btũs Gre/
go. de hoc adducit exemplũ. Experientia do
cet. qꝛ solis rotã ⁊ eius pfectã claritatẽ intue
ri nõ possum⁹ sed ipm videm⁹ i montibꝫ in ꝗ
bus resplẽdet. sili mõ pcipimus dei clarita/
tẽ ⁊ eius dignitatẽ i sanctis suis vbi mirabi/
lis relucet. ¶ Valẽt etiã et operant ad obtinen
dã deuotionẽ istã sanctoꝝ merita/quoꝝ di/
cta recitant ⁊ deuote recipiunt. cũ quibꝫ tali
mõ qḋammõ loqmur/eoꝝ scripta plegentes.
¶ Sic ergo patꝫ ꝙ̃ pficuũ sit sanctoꝝ dicta
⁊ verba legere attẽte vel audire. Posito etiaꝫ
ꝙ ex tali lectõe nihil retineat nisi p tali hora
Nõ eñ frustra ⁊ incõgrue dñs noster verba
sua cibũ appellauit aie. Vñ nõ est mirandũ
fame spũali depire tales qui se a studio sacre
scripture elongãt/existẽtes macri ⁊ in deuo/
tione sua sicci.

Capitulum. XV.

De angeloꝝ suffragijs. Et de generibꝫ
aliquorũ hominũ, pspera ⁊ aduersa habẽtiũ

Nisi equidem nobis sanctorum an
geloꝝ adesset frequẽs auxiliũ /quis
sufficeret euincere aut euadere frau/
des laqueosqꝫ inimici? Certe nullus. Jdcir
co angelo nobis i custodiã deputato/hono
rẽ magnũ ac reuerentiã semp impẽdere debe
mus. licet etiã in locis simus positi secretis ⁊
pu[illegible] nihil inhoneste [illegible] quo eius
psentiã offendere possem⁹ ¶ Sũt hoies quidã
nature tã laudabilis pleni gratitudine et
recognitõe acceptoꝝ a deo/ꝙ i psperis eidẽ
fideliter famulant/et melius ꝙ̃ i aduersitati
bus. ⁊ tales ipse nutrit sepi⁹ in psperitatibꝫ.
habẽtqꝫ paradisũ i hoc mũdo ⁊ i futuro. Ra
tio. qꝛ et toto corde et pfecto/nõ cessant lau/
dare deũ ⁊ grãs agere de collatis beneficijs
Et ipsis videt/⁊ i veritate sic ẽ/ꝙ quantulũ
cũqꝫ donũ licet modicũ ⁊ exiguũ ab eo acce
ptũ/sit charissime ⁊ valde gratãter accipien
dũ. nõ propter donũ/sꝫ propter eũ a quo ve
nit. s. tale donũ. Recte sicut filius bon⁹ i ter
ra aliena positus multũ gaudet cũ recipit q/
lecũqꝫ iocalea suo patre trãsmissũ ⁊ care te
net. Et si a casu accidit deũ remouere benefi
cia sua a talibꝫ de quibꝫ locut⁹ sum. statim p
mittẽs eis aduenire aduersitates/ipsi silr h
gratãter accipiũt tanꝙ̃ a deo veniens. ⁊ isto
modo sicut in prosperis/⁊ sic de corde dulci
omni tpe deũ bñdicũt ⁊ laudãt. De quoꝝ nu
mero fuit btũs Job ſm suã hystoriã et plu/
res alij. Sed ⁊ sunt alij alterius animi ⁊ cõ/
ditionis/plus indurati et qḋammõ nature
asinine/qui stimulari volũt. ⁊ tales meli⁹ ac
celerãt ad deũ p tribulatões et aduersitates.
quos ad se trahit deus omipotens sicut ma
ter puerũ sepatũ ab ea Ordiat eñ p aliqs ve
ledat puer/⁊ sic acclamãs matrẽ ad eã reuer/
tit ⁊ lachrimãs. Quẽ in vlnas suas suscipit
adhortãs ne se de cetero ab ea elõget. adijci/
ens/qꝛ alibi nõ nisi mala sustinebit. Et i ve/
ritate loquẽdo/nimis pauci repiunt/qui sic
viuaciter et fũdit⁹ ex toto corde certissime re
currũt ad deũ ⁊ ad eius auxiliũ i vera et bo
na humilitate. quẽadmodũ i aduersitate fa
ciunt cũ se senserint desolatos. nescientes vbi
habeãt recursũ nisi ad deũ. ⁊ hoc spãliter qñ
nõ sentiũt dolorẽ illa hora/qui sit omnino im
pedimentũ intellectus/qñ possint conuerti ad
cogitandũ deũ ⁊ seipsos. Et ideo cõuenienter
rñdit quidã sanctus vni diuiti grauato ifir/
mitate/ipm depcanti quatinus deũ pro ipo
exoraret sanitatẽ impetrãdo Qñ (inquit iste
sanctus) deuotionẽ habetis ampliorẽ ⁊ meli
or estis/an i infirmitate an extra? Cui respõ
denti/qꝛ i infirmitate. dicit sanctus. Et ego
oro deũ vt vos i tali statu cõseruet i quo meli
or estis. Et licet aliqs optet tribulatõꝫ tran
sire ⁊ cessare ab eo propter dolorẽ quẽ sentit
ad plenũ/sicut dicit aplus. ip[illegible] generat ⁊
apportat fructũ valde placabile. Videmus
i pueris scholaribꝫ /qualẽ profectũ reportãt
p suas vapulatões ⁊ correctões/ꝙ̃uis ad ho
rã eis hoc sit durũ. Et breuiter loquẽdo nõ ẽ
[illegible]
mũdanũ a terra aie/quẽadmodũ tribulatio
bñ ⁊ patiẽter recepta et tpata existẽs. Et qḋ
plus ẽ/ab isto amore pfecte nõ põt qs seque
strari sine tribulatõe ab extra adueniẽte/vel
accepta p voluntariã pniam ⁊ carnalitatis
mortificationẽ/nisi miraculose aliter factũ
fuerit ⁊ p dei donũ speciale.

Capitulum. XVI.

Incipit de scala cõtemplationis dei/cui⁹
tres sunt gradus. s. humilis penitẽtia. locus
secretus ⁊ silẽtiũ. Fortis pseuerãtia/sicut be
atus Berñ. sup Cantica tractat.

Ad pringẽdũ ad fructũ vite cõtempla
tiue ⁊ eius altitudinẽ. necesse ẽ scala

vti/et sic ascẽdere. P̄ncipaliter tres i se grad⁹
ↄtinẽte/q̄s noiare possum⁹ puta3 humilẽ.lo
cũ secretũ ꝛ silenciũ.ꝛ fortẽ pseuerantiã.¶ In
[illegible]
medij sed min⁹ p̄ncipales.p q̄s fit ascẽsus d̄
alto in altũ/ꝛ de v̄tute in virtutẽ.quousq₃ p
uenit ad summitatẽ arboris seu montẽ ↄtẽ
platõis.¶ Humilis aũt pnia hec incipit. lo
cus quiet⁹ et secret⁹ cũ silẽtio mediat. fortis
pseuerantia finit terminatq₃.¶ Sed anteq̄3
ad hoꝝ triũ prosecutionẽ descendã/pro mee
imaginatiõis melioris intellectu ꝛ ↄp̄hẽsio
ne/aliq̄bus vtar naturalib⁹ ꝛ intelligibilib⁹
silitudinib⁹.ad ostendendũ q̄d nos oporte
at facere prius q̄3 ad dei amorẽ pfecte venia
mus. Nõ eñ sine medio de impfecto ad pfe
ctũ trãsire valem⁹/nec subito q̄s et repẽte fit
summus ꝛ in virtutib⁹ pfectus.sed acquiri
tur ipsa in silitudine opationis naturalis/q̄
procedit ab impfecto ad pfectu3 Ignis eñ
(vt videmus)p fumũ incipit.post hoc est flã
ma cũ fumo.deinde ignis purus ꝛ clarus et
lucidus in carbone.Silr granũ in terra se
minatũ primo putrescit.scd̄o germinat. po
stea se leuat extra terrã/crescitq₃ vsq₃ ad ma
turitatẽ. Et planta trãsplãtanda i terra steri
li existẽs/p̄mo eradicabit̃. scd̄o replãtabit̃.ꝛ
erit tanq̄3 mortuus.postea viridescit ꝛ in altu3
succrescit. Suo mõ est videre in alijs natu
ralibus p totum.¶ Pariformiter volens vi
uere i vita ↄtẽplatiua/i suo initio nõ põt hr̃e
pfectionẽ/q̄n potius oportet eu3 p̄us emittere
fumũ displicẽtie de vita sua p̄terita/ꝛ eu3 fle
re amare/ꝛ seipm̃ turbare sine magna ↄsola
tione.postea veniet flãma amoꝛ̃ cũ fumo ta
li.postremo amor pur⁹ sine fumo. In statu
p̄mo mortificabit̃ vita carnal' p̄terita. I scd̄o
germiabit alti⁹ extra terrã.i tercio fruct⁹ erit
pfect⁹. Sili mõ i silitudine plãte eradicabi
tur tal' d̄ terra mala ꝛ sterili vite mũdane.qd̄
fiet cũ pena magna ꝛ laboꝛe.postea replãta
bit̃ vbi adhuc leuit sustinebit grauitates. vl
timate v̄o erit radicata fortiter ꝛ pfecta. affe
retq₃ fructũ multũ. Tres stat⁹ istos ↄueniẽ
ter q̄dã assignauit dicẽs.q i p̄mo aliq̄s lan
guet amore.i scd̄o nutrit̃. in tercio aũt viuit
amore.hẽ patebit manifestius in sequentib⁹

Capitulum.xvii.

Quomõ debet incipi a laboꝛe vite actiue
[illegible]

p Rimus gradus p̄tinẽs ad statu3 in
cipientiũ ꝛ impfectoꝝ/est humil' cõ
fessio penitẽtia mediãte/qua q̄s i se amorem
mundanũ cu3 desiderijs prauis mortificat.
simul ꝛ mor⁹ illicitos ꝛ ↄsuetudines malas.
hec carnẽ castigat ꝛ domat ne rebellet aie.s3
ei sit subiecta.qd̄ facit p ieiunium. vigilias ꝛ
[illegible]
ꝛ suspiria crebra.ac etiã p corpalẽ exercitatio
nẽ seu laborẽ s̃m statũ suum.¶ Qui eñ ante
penitentiã talẽ aut sine laboꝛe h'mõi repente
vellet vti pfecta vita ↄtemplatiua/hic seduce
ret.ꝛ compararet̃ volẽti vno saltu montẽ altũ
ↄscẽdere. Ideo dicit beat⁹ Grego.aliq̄s san
cti.q vita actiua q̄ sita est in laborib⁹ ꝛ afflic
tionib⁹ corpalibus/debet assumi an̄ ↄtem
platiuã tanq̄3 aptãs viã p illa. De quo habe
mus figurã i Jacob.q̄ seruiuit p Rachel re
p̄sentãte vitã ↄtemplatiuã. p̄us t̃n ei suppo
nebat̃ Lya eius soror/p quã vita actiua de
signat̃.¶ Ex quo trahit̃ q iuuenes pleni ad
huc carnalib⁹ tẽptatiõib⁹ ꝛ vicijs/ꝛ etiã ma
gni peccãtores/qui multũ tp̄is vite sue male vi
uendo deduxerunt.nõ p̃nt nec debẽt subito
se tradere ex toto ad pfectionẽ cõtemplatio
nis. Quare? Propterea.cũ eñ crederent co
gitare de deo/et puras hr̃e orõnes in secreto
ꝛ ocio/citius ipsi tũc cogitarẽt ꝛ abundanti
us ad malas suas inclinatiões/et peiores ef
ficerent̃.¶ Et Seneca i hac intẽtione dissua
[illegible]
oẽs sancti ꝛ ph̃i pp̄ter causa3 hãc ociositatẽ
[illegible]
[illegible]
ad liberius deo seruiendũ.sicut fecerunt san
cti heremite ꝛ alij plures religiosi boni. Sz
diuersitas ista s̃m diuersitate3 psonaꝝ atten
denda ꝛ mores varios eorum.quẽadmodũ
in gradu scd̄o declarabo.

Capitulum.xviii.

Gratia singularis aliquibus collata/ab
omnibus nõ est imitãda.

q Uibusdã ex gr̃a dei speciali collatũ
fuit/vt in iuuẽtute sua solitudini et
solitarie habitationi seipsos trade
rent.quẽadmodũ sanctus Bñdict⁹ legit̃ fe
cisse. Ipse t̃n in regula sua/p se illud nõ cõsu
luit.sicut etiã faciũt alij heremite ꝛ doctores/
psuadẽtes ne q̄s illud audeat attẽptare ꝛ ag
gredi. q2 gr̃a vna singularis alicui donata/
nõ ẽ omnino trahẽda ad ↄseq̄ntiã seu nõ oĩ
bus imitãda.¶ Et q̄ cũq₃ oppositũ nisi sunt
facere.s.querere solitudinẽ ꝛ ociositatẽ sine p̄
cedente laboꝛe/et p̄uia bona instructione ac

ꝯsuetudine ꝯuersatiõis inter societatẽ/mise/
[illegible]
si sunt anteꝗ̃ essent alati. et ꝯgredi bellũ cuꝫ
inimico immanissimo/ꝑusꝗ̃ alios minores
debellassent aduersarios.s.mundũ ꝛ carnẽ.
¶ Et ideo nõ magnã habeo fiduciã in quos/
dã nostri tp̃is heremitas/ se dicẽtes magnũ
afferre ꝑfectũ sibiipsis. Q̃d ꝛ sentiẽdũ puto
de [illegible]
ipse sorores mee dilecte/quã necessitatẽ susti
nuistis vsꝗ̃ huc esse ĩ labore magno (et forte
adhuc ex vobis aliquę tali indigent) anteꝗ̃
potuissetis vos tenere in secreto ꝛ solitarias
et vos tradere om̃ino ad cogitandũ de deo.
in silitudine heremitaꝝ et reclusaruꝫ. ¶ Ha
bemus enĩ ꝛ reclusoriũ nõ solũ in nemoribꝰ
locisꝗ̃ desertis positũ. sed vbicũꝗ̃ p̃nt habe
ri vel exerceri ad declinandũ mundũ seu eui
tandũ eius tumultũ cũ om̃ibꝰ suis occupati
onibꝰ ꝛ sollicitudinibꝰ. ¶ Propter ista igitur
videt̃ in religionibus bñ ordinatis ꝛ institu
tis nouitios ꝛ nouellos oneratos fortiter i
addiscẽdo/magnũ habere seruitiũ in labori
bus ꝛ vigilijs. ieiunijs ꝛ clamoribꝰ ꝛ canti
bus. ad remouendũ ꝑ ista cogitatões/quas
ad alia solitarij existẽtes possent hr̃e. Sed
tñ aliqui bñ expti in talibus penitẽtijs. ꝛ sci
entes tẽptationes/cogitatões prauas car
[illegible]
essendi ĩ solitudine ꝛ absꝗ̃ labore. ¶ Tñ ac
cidit aliquos talis existere ꝯplexionis tã for
tis ꝛ dure nature ad vincendũ domãdũꝗ̃ cũ
labore tẽptationes suas/ꝙ inhabiles sũt ad
ꝑfectionẽ ꝯtemplatõis. sed oportet eos cõti
nue occupari labo[illegible]
tales multi tã clerici ꝗ̃ laici quos cognoui.
Sicut e regione sꝫ a ꝯtrario ẽ inueniri q̃s/
dam/quibus vita ipsa actiua ẽ graue onus
et mirabiliter ꝑ eaꝫ impediunt̃. Etiã acci[illegible]
ꝙ aliq̃s sit talis ꝛ tã bene in su[illegible]
plexione ordinat⁹/vel etiã ex gratia dei spe/
ciali/ꝙ plus vna die ꝑficiet se tradẽs ꝯueni
[illegible]
to anno. Nihilomin⁹ nõ intendo/ꝙ q̃s tali/
ter se applicet vni vite ꝙ se non debeat aliqñ
occupare ĩ alia/vel plus vel min⁹ s̃m tp̃s. et
s̃m hoc ꝙ ei ꝓdesse poterit. Nõ enĩ debet se
ita dare ad vitã actiuã/qn interduꝫ cogitare
habebit ad deũ/suãꝗ̃ ꝯscientiã emẽdandã.
ad confitendũ ꝛ ad penitẽtiã agendã. Et ex
ꝑte altera nõ sit ita deditus ꝯtẽplatiõi/quin
aliqñ etiã ei opus sit aliq̃d laborare. Et ideo
semꝑ ĩ eadẽ ꝑsona Martha est necessaria cũ
Maria. ꝛ Maria cũ Martha. vel plus vel
minus. vt dictũ est. Talis tamẽ vsurpabit si
bi nom[illegible]
quentius occupat̃.

Capitulum. xix.

In quo ꝯsistit ꝑfectio vite ꝯtẽplatiue ꝑ
similitudinẽ amoris mũdani.

Congruũ ẽ aliqualiter declarare ĩ q̃ D
c ꝯsistat ꝑfectõ vite ꝯtẽplatiue anteꝗ̃
ad vlteriora ꝓgrediar. Q[illegible]
antea dixerim amorẽ dei finẽ esse hui⁹ vite.
sic posset dici (vt mihi videt̃) ꝙ ipse finis sit ꝛ
esse debet oim̃ oꝑationũ. qꝛ ꝑ dei amore de
bet fieri et ordinari q̃cq̃d facimus. Propter
ergo istã cãm dictur⁹ suꝫ ꝯditões quasdã vi
te ꝯtẽplatiue. Licꝫ nõ sufficienter nec quasi
istas bñ nouerim. sꝫ de talibꝰ loquor sicut ce
cus de coloribus recitãdo q̃ sancti ĩ suis tra
diderũt scripturis. et hoc modicũ qd̃ sentire po
tui ꝑ longũ tp̃s ꝛ expientiã ac diligentiaꝫ/ ꝛ
cũ dei auxilio. reliquũ ꝯmittẽdo potioribus
ꝛ ĩ hac materia expertioribus. Et ad facili⁹ ap
prehẽdendũ ad qualẽ dei amorẽ ꝑfectio vite
ꝯtẽplatiue ꝑueniat/volo ostẽdere ꝑ ei⁹ ꝯtra
riũ. s. mundanũ amorẽ. Illũ enĩ multo meli
us cognoscim⁹/familiarioꝛꝗ̃ nobis existit ꝗ̃
diuinus. Respiciam⁹ itaꝗ̃ q̃d opet̃ tal' amor
mundan⁹ in hoie/ꝑfunde in tali capto. sicut
ti amor argẽti. amor honoris vel dignitatis
aut male carnalitatis. Certũ ẽ ꝙ ĩ tali hõ ꝑ
mo languet ꝓpter desideriũ id habẽdi quod
solũ amat sic factus. Postea taliter stabilit su
am mentẽ/totũ cor ꝛ intellectũ in isto. ꝙ ni/
hil aliud valet cogitare ꝗ̃ id qd̃ amat. in tan
tũ ꝙ sui obliuiscit̃. perditꝗ̃ oẽm pudorem.
nec ẽ quicꝗ̃ꝫ ip̃m valẽs retinere aut ꝓhibere.
nõ labor. nõ vexatio. nõ periculũ. nec mors.
nec amicoꝝ ꝯsiliũ. nec timor dei vel suoꝝ iu
[illegible]
niat. siue vigilet/ de nulla realia curat audi
re vel loqui vel auscultare/taliter ꝙ ꝑdit oẽꝫ
rationẽ/efficit̃ꝗ̃ tanꝗ̃ꝫ fatu⁹/aut ebrius vel
furibũdus. Nihil enĩ ẽ qd̃ talẽ hoiem retar/
dare posset aut impe[illegible]
recusaret ꝛ euitaret facere hõ talis/ vt solum
ad hoc ꝑtingeret ad qd̃ ip̃m amor talis mũ/
danus sic inflãmat ꝛ vulnerat. Obliuiscitur
etiã om̃e bonũ p̃sentis ꝛ pariter vite future.
intantũ vt si interdũ eidẽ a casu loquit̃ quis
de ꝑadiso. inferno aut morte/videt̃ sibi hoc
somniũ vel vt fabula. Nec etiã/q̃nis modi
cũ intra se retinet aut recipit sp̃ũalem hmõi

cogitationē. amor mūdanus cito eā inde ex
pellit qui inibi p̄dominat̄.

Capitulum.xx.

Qualis sit amor dei quem contemplati/
uus debet habere.

D exemplū statim datū/cōsiderem⁹
pari mō/ q amor dei si esset talis in
aliq̄/ q faceret ipm ex toto seu omni
no ɔtemnere mundū ꝛ ei⁹ obliuisci/sicut mū
danus amor facit obliuisci deū. ꝛ q esset ita
fortis ac ardēs. sicq̄ꝫ radicatus ī corde eius
q nec posset nec sciret voluntarie ꝛ sua sponte
seu libere alibi cogitare. nec timeret cōtem/
ptū/seu nō curaret vituperia aut increpatio
nes psecutionū. nec etiā de ipsa morte metu
it ppter istū amorē dei. s. ꝛ q oīa visa ꝛ audi/
ta hui⁹ mūdi ad memoriā duceret. ꝛ videret̄
sibi tanq̄ꝫ somniū ꝛ q̄dā fabula. ꝛ pro nihilo
reputaret respectu dei ꝛ gl'ie sue. Et breuiter
iudicio mūdi haberet̄ vt stult⁹ ꝛ ebrius/ ideo
q ea tā modicā que hui⁹ mūdi sunt curaret.
ꝛ adhuc minus q̄ꝫ alijs de deo cura ē vel pa/
diso. s. q̄ in amore mūdi sunt absorpti quodam
modo [illegible] contemplatiuā
¶ Et in statu talis amoris iā dicti/aliq̄s di/
ceret̄ mortu⁹ et crucifix⁹ mūdo. ppter hoc q
nihil sit eū retinere valēs/ꝛ viueret deo. esset
q̄ꝫ hui⁹ seculi vanitatib⁹ dormiēs. et eternis
bonis uigilās. haberetq̄ꝫ sensus suos oēs
[illegible]
ctos ad oīe qd̄ fit p hoīes hui⁹ mūdi. sꝫ ap
tos gaudijs sanctoꝝ ꝛ sanctaꝝ. ¶ Et hoc est
qd̄ doctores sancti dicunt figuratū/vt cum
Moyses deo loqui voluisset/nubē obscurā
idē intrauit. reputans volentē h̄re dei amo/
[illegible]
sci faciat/nec videre nec pcipere ad mundū
istū ptinētia. ¶ Et quō pōt acq̄ri amor iste h̄
intēdo ɔseq̄nter aliq̄ mō demōstrare. q hic ē
finis vite ɔtēplatiue. ꝛ q̄ illic puenerit/iste iā
ascēdit ad montē/vbi cū discipul' suis trib⁹
xp̄s se trāsfigurauit. Ille loquit̄ deo in figu
ra Moysi q̄ legē ipsam recepit. Ille rapt⁹ ē
in spū/vel potius supra suū spm̄. ille h꞉ con/
uersationē suā in celo. ipse viuit amore. ipse
feliciter ardet. delectabiliter ꝛ placide sine fu
mi obscuritate. Sed heu heu q̄ꝫ paucis ista
gratia aduenit. ꝛ ad modicū tēpus durat q̄ꝫ
[illegible].

Capitulum.xxi.

De scđo gradu ɔtemplationis ꝛ duro cō
[illegible]

Odo ad scđm ꝛ terciū grad⁹ ducen
tes ad istā q̄ dicta ē ɔtemplacōes/ ac
cedam⁹. ¶ Postq̄ꝫ psona deuota ī vi
ta actiua vsitata fuerit. ꝛ corp⁹ suū p priam
humi[illegible] ī seruitutē spūs redegerit/ad minus
saltē ī maxima pte/si nō ex toto. ac amor mū
danus eidē displicuerit. licet eā valde vexaue
rit. talis psona tūc erit tanq̄ꝫ languida. Non
eīm vult recipe complacētias seu delectatio/
nes ꝛ ɔsolatōes quas h̄re posset ipsi⁹ mūdi.
nihilomin⁹ tn̄ adhuc nō habet spūales pla
cētias seu delectatōnes q̄s desiderat. Et ita
sustinet feroces insult⁹ sepius duros et gra/
ues causantes sibi penā mirabilē ad vincen
dū. ꝛ modicū vel nihil recipit ɔsolationis.
¶ Ibi certe ē fum⁹ obscur⁹/ multū offendēs
sine igne. Hec est eradicatio plāte alibi plan
tande/vbi adest grādis violētia. hec ē occisio
mortificatioq̄ꝫ grani seminati. hoc est dicere
de recessu vite p̄me ac carnalis/ad pueniēdū
ad spūalem. Heu q̄ꝫ aspera via hec ē ad trā/
scendū ꝛ deuincendū/ quā multi incipiunt.
sed cito victi/ad cōsuetudines suas p̄stinas
reuertunt̄. Alij aūt sepe cadūt. sepeq̄ꝫ seipos
releuāt. sepe fugiūt ꝛ sepe reuertunt̄. sepe de/
sperāt puenire posse q̄ tēdūt/ꝛ sepe spem reas
sumūt. Sepe dicūt sufficit nobis/vt aliq̄ vi
uere sine hoc q ad altiora tendam⁹/ꝛ sepe re
sumētes sibi cor/ppriā desidiā et tepiditatē
redarguūt. ꝛ ita ī seipsis duꝫ faciunt ɔflictū
grādēq̄ꝫ diuisionē. De q̄. Certe voluntas car
nalis ɔtra spūalē. amor mūdani ɔ diuinū.
[illegible]
lis. mūdan⁹ ꝙo fortis et potēs. repugnat q
[illegible]
ab infancia ī hoīe/pdat. Et qd̄ pl⁹ molestat/
ipse amor mūdi ocul' cernit̄ corpis. et sentit̄
dulcis eē ad retinēdū. amar⁹ ꝙo ad pdendū.
Amor autē dei ecōtra nō videt̄ ꝛ sentit̄ dur⁹
ad acq̄rendū ꝛ dulcis ad dimittendū. Ecce
certe duꝫ diuortiū seu partitio. sed in dei no
mie nil tā duꝫ qd̄ pmpta et bona voluntate
q̄s nō posset exupare ꝛ vincere p diligentē la
borē ꝛ spem bonā ī futuro meli⁹ habēdi/ꝑm
spōsiones affirmatiōesq̄ꝫ/quas tā recipit ex
sacris scripturis/q̄ꝫ p istos qui hoc pedagiū
seu viā istam pcurrerunt ex pte oīm nob pba
ti in malo dehinc in bono. quib⁹ merito fidē
nostrā firmiter tradere debemus.

Capitulum.xxii.

In quali statu est contēplatiuus ī secundo gradu contemplationis.

Post hoc duelliū z hunc languorē / incipit q̄s 𝔠ualescere meliꝰ q̄ hīc. Nō enī tā3 grauiter et difficulter potrat carere amore mundano q̄ antea / q̄uis adhuc nō recipiat magnā placētā seu 𝔠solationē z delectationē ī amore diuino ad quē tendit. Habet aūt se tanq̄ inter duos statꝰ. non omnino nec ex toto mortuꝰ mūdo. nec etiā totaliter viuēs deo. Et ibi ī statu tali pōt d[illegible] mori amore. Nō enī sentit vt antea dolores salutaris sue infirmitatꝭ quos senserat mortificādo vitā suam carnalē. Sed etiā adhuc n[illegible] viuificata seu resuscitata / ad recipiendū 𝔠solationem amoris spūalis. Et ī tali statu pōt ascēdere ī scdo gradu scale 𝔠templationis / quē appello locū secretū z silentiū. Quāuis enī antea poterat quis locū querere secretū z solitariū ad exorandū deū / z de sua cogitare salute. non tn̄ erat securū se illic totalr̄ tradere frequētiꝰ ꝓpter cās supius assignatas. Sz hic pt̄ se audaciꝰ exponere ad solꝰ manēdū. z n̄ri ad acq̄rēdū vite 𝔠tēplatiue pfectionē3. se figēdo ī amore diuio talr̄ q̄ sui obliuiscaꝛ ac alioꝝ / 𝔠uertēdo oīno z ex toto aīe sue vultū spiritalē ad spūalia. z auertēdo eū dēa materialibꝫ / nisi quātum tales ꝓsint ad amādū / z adiuuāt ad cognoscēdū spiritalia. Et q̄ ī isto statu videat / viuacitereq̄ sentiat h q̄d sapiēs Eccēs dicit. Uanitas vanitatū z oīa vanitas. z q̄ nihil sit ī q̄ se reponat. nec delectatōē accipiat aut 𝔠solatōē / nisi ī vltimo z ꝓprio suo bono. ī fine suo recto z felicitate q̄ ē deꝰ. z se ī illo 𝔠tinuo moueat / anheletq̄ ad deū tāq̄ lāguida īcēdio amoris. quousq̄ eū teneat ad quē sic tēdit. quēadmodū lapis extra locū suū ꝓpriū existēs tēdit sup terrā. q̄ locꝰ ē eiꝰ q̄ grauis ē. et ignis tēdit ī altū. vtpote leuis sursum / quousq̄ ibi puenerit.

Capitulum. xxiii.

De duobꝫ modis silentij z solitudinis.

Secūdū statuū diuersitatē z 𝔠ditionū z varietatē hoīm / pōt q̄libet reperire locū sibi secretū. vt inibi in pace q̄escat z in silentio. Uerū tn̄ est q̄ ꝓncipale secretū z silentiū hēri debet ad intra in aīa magis q̄ ab extra. hoc ē, q̄ aīa exclu[illegible] habitatōē sua oēs curā human[illegible] oēnesq̄ cogitationē [illegible] q̄ eā impedire pñt ad illud [illegible]

[illegible]

homībꝫ segregatꝰ. nihilominꝰ tn̄ ꝑ fantasias. cogitatōēs z melācolias patiꝛ z suffert grauissimā3 onerosamq̄ societatē in semetipso. que fantasmata generant sibi varios tumultus z magnas collocutōēs seu garrulatōēs corā sui intellectꝰ oculis adducētes mō vnū post reliquū. inducētes eū nūc ad coquinā. nūc ad foꝝ. adducētes ei inde delectatōēs immūdas carnales. mōstrātes sibi mō choreas. pulcritudines. cātilenas z hmōi vanitates / trahēdo ad malū et pctm̄. Quēadmodū 𝔠fiteꝛ btūs Hiero. de seipso humilr̄. q̄ cū erat absq̄ societate q̄libet ī deserto. ꝑter bestiaꝝ siluestriū z scorpionū. erat nihilominus sepe cogitatione. s. in choreis z in societate dn̄aꝝ rome. Fantasie etiā tales faciunt animā solā existentē irasci z litigare ad alterū absentē tanq̄ pn̄s sit z iniuriari. postea ipsa 𝔠putabit argentū z mercabiꝛ 𝔠portās thesauꝝ validū. interdū ibi trāsuadabit mare ꝑ suas optationes z desideria. Nūc ꝑuolabit terrā. mō erit in magnis dignitatibꝫ. Et sic breuiter de 𝔠silibus fantasmatibꝫ et fatuitatibꝫ sine numero. Aīa ꝟo talis ibi nō est ī secreto nec ī solitudine / q̄uis sola sit ab extra. Nec tn̄ aīa deuota 𝔠templatōi vacans sola est. q: nunq̄ minus sola ē nisi q̄n ipsa sola est. Sed istaꝝ solitudinū duaꝝ absentia inter se multū differt. Alia enī deuota 𝔠templatiua nō est sola. q: existit in societate optima. vtili z delectabili. s. cū deo z sanctꝭ eius ꝑ sancta desideria. deuotas sanctasq̄ cogitationes. Alia aūt vtiꝛ societate valde damnosa / vel saltē ei nihil ꝓficua. aīa. s. ita inutiliter mente vagabunda.

Capitulum. xxiiii.

De materiali secreto.

Verū ē tn̄ / q̄ ad habē[illegible]dū secretū ac silentiū ab intra in aīa / ꝓdest q̄rere secretū z silentiū ad extra / saltē mediocriter / si nō ex toto. Et maxime istis ꝓficuū ē / q̄ nōdū vsū3 habēt nec sciunt seipos retrahere intra semetipsos / cū3 ab extra societati sunt 𝔠iūcti q̄d ꝑfectōnis ē z fortissimū. nec acquiriꝛ tale / nisi ꝑ longā3 bonāq̄ 𝔠suetudinē. Q̄silibꝫ delectabilior ē locꝰ secretus nemo[illegible] ta campoꝝ. aliis ecclesiaꝝ aut certe suaꝝ domoꝝ / taliter in [illegible] bi se collocātes ne videāt alios / nec ab alijs ipsi videanꝛ. aut q: nō est ibi a[illegible] alter hō. vel sic se 𝔠iūnēt z ordinant ad modū heremite. Unū Arseniꝰ ecclias ingres/

sius/ retro pilare vnū vbi neminē videret nec
[illegible]
sonus quātulūcunq; etiā; modic⁹ siue hoīs
[illegible]
stat impedimentū sue ɔtēplacōis. ¶ Aliqs q̄
busdā cātus ecclīe sepi⁹ nō modic [illegible]
[illegible]
ter audiūt. Talit' btūs Aug. de seipso ɔfite
tur quō audiēdo modulatiōēs psalmoꝝ aut
hymnoꝝ ecclesie in sue ɔuersionis initio la/
chrimis rigabat. ꝛ cordi suo veritas infūde
bat. ꝛ ei multū bn̄ fuerat p tunc. ¶ Et ꝑpter
diuersitatē talē generalis regula ad sciendu;
q̄s locus ad secretū querendu; aptior esset/
dari nō pōt/ s; querat vnꝰ q̄libet ꝑm gratia;
a deo sibi traditā. et etiā ꝑm statū ei ɔuenien
tē in q̄ fuerit/ quē pōt ɔtinuare. aut in q̄ seip
su; poterit exercitare. sine nota erga alios q̄
bus ɔuiuit vel singularitatis vane glīe aut
etiā hypocrisis. Poterit eñ esse aliq̄s de sta
tu tali aut in vita tali/ q̄ ecclesiā sepi⁹ visita/
re nō habebit/ vl' a tali nimis distabit. ¶ Bre
uiter ꝓloquēdo ad habēdū leui⁹/ assuescen/
[illegible]
sola bn̄ poterit) aut alicubi intra ca;. Et ad
h̄ ɔsequendū/ multu; faciet ɔsuetudo ei aut
ɔplacētia ꝛ delectatio ibide; recepta. Noui
mulierculā cā infirmitatꝭ coactā se ī q̄dā ca/
mera p tp̄s nō breue ɔtinere/ quadā vice mi
hi loquens. Nescio q̄d faciā (inq̄t) cū ꝑdide
ro hāc camerulā. nō ē eñ mihi loc⁹ alius ad
cogitādū deū et ad meipsā;/ ita bn̄ ɔueniēs
sicut iste. Hec opꝫ s; attēdere q̄ habeat ta
lis secreta solitudo aut etiā secret⁹ loc⁹ deter/
minat⁹. s; vbicūq; fuerit/ siue ī cāpis/ siue in
villis/ siue ī balneo (quemadmodū tradidit
Chus.) ibi solū se hō pt recolligere ꝛ a mun
do subtrahere. Et ꝓdest sepe diuersitas ꝛ lo
ci mutatio ad delectatōē ꝛ recreatōē quā ali
q̄s sic pt accipe. Nocturnū aūt tp̄s ad h̄ ɔue
niēn⁹ ē. q; quieti⁹ ꝛ magis pacificū absq; tē/
ptationibus vane glorie mundi.

Capitulum .xxv.

Quō corpus cōtemplatiui ds ordinari. ꝛ de impedimentis aduenientibus.

Docet doctor quidā eximius Guil/ helm⁹ olim parisieñ. epūs. q̄ corpis debita ordinatio multū ꝓdest ad fir mā cogitationē alicui⁹ rei habendā. Et qui libet corpus suū ī tali situat dispositōe/ quā sibi magis nouerit delectabilē ꝛ expedientē. siue hoc fuerit geniculādo. siue stādo. siue se
[illegible]
do. Et ē hoc intelligendū/ cū q̄s solus extu
terit. poterit eñ tūc sine singularitate id age
re. In ecclīa eñ oportet se aliis ɔformare.
Subdit eñ similiter/ q̄ ei videt' modus iste
bonus esse ꝛ ꝓficuus. q̄ se q̄s rectū teneat su
pra brachiū sinistrꝫ iclinādo. Credo bn̄ hoc
ipm expientia accepisse. ¶ Scio et aliu;/ cui
nulla dispositio ꝛ corpis ordinatio maius ꝑ
stat auxiliū/ sicut sedēdo inclinatus sup dor
sum ꝛ quasi iaceat/ vultū versum tenēs ad ce
lum aut terrā. Aliquibus placet ire ꝛ redire
quod interdū pōt esse proficuū p recreatiōe
aliquātula. S; ɔtinue ꝛ sepe hoc agere/ pu
to quietiali nō modicū fore impedimentū.
que tn̄ quies sup oīa ds inquiri ad ꝑtingen/
dū ad hoc de quo nr̄a ē locutio. Nec frustra
dicit Arist. Q̄ia sedēdo ꝛ quiescēdo sapiens
efficit'. ¶ Sed et q̄no aliq̄ sp̄us habēt ita le/
ues ꝛ mobiles/ ac ita ad mundialia opa incli/
natos/ q̄ eis esset paru⁹ infern⁹ esse sine soci
etate/ vel se in loco vno fixos ɔtinere/ q̄;uis
etiā bn̄ ad modicū tp̄s. ideo huiōi modicu;
[illegible]
mo ipsis est melius eā dimittere/ ꝛ se tradere
actiue/ nisi tales conditiōes p violentiā ɔsue
tudinis possent quoq; deuincere. Nihil ē eñ
q̄d p laborē ꝛ diligentiam nō possit supari.
¶ Sunt ꝛ alij qui statim temptant' blasphe
mijs et aliis vicijs ita horribiliter/ q̄ nō su
stinere valēt. Et inde incidētes interdū ī fre
nesim/ aut extra bonā fidem. efficiunt'q; etiā
melancolici tristes ꝛ iracundi. omnibusq; ipsis
displicēt. Agnoscūt q; tales p expientiam q̄
eis sit multo melius esse ī societate ꝛ labore
exteriori. q̄a tūc talia nō cogitāt que eos sic
turbare possent. Et isti silr' nō valēt ad con
templationē nisi ex grā speciali. vel saltē ipsa
ē eis durissima ꝛ p̄iculosissima. ¶ Sunt et ē
alij aut p naturā vel gratia;. aut p ista ambo
simul/ amātes solitudinē/ sollicitiq; de sua sa
lute/ desiderantes agnoscere deū/ ac sp̄ualia
ista adamare. Nō habēt etiā nimis fortes ve
hemētesq; carnales motus q̄s vincere non
valerēt. Isti habiles sunt ad tradendū se vi/
te ɔtemplatiue. ꝛ spāliter habētes cor dulce
ac tenerꝫ ad deuotionē flexibile. Difficile est
eñ cor durꝫ ad bonū ꝑtigere q̄d malchabe/
bit in nouissimo. ¶ Et accidit ꝑtingere ali/
ques paulatim ascēdēdo ab actiua vita vsq;
ad gradū sūmū ɔtēplatiue. q̄ tn̄ postea reuer
tetur/ descēderq; ad actiuā. Q̄d ɔtingere pt
in casib; duob;. vel p negligentiā ꝛ fictionē.

[illegible] virtutis/tali nō qȝ p suo libitu [illegible] sine alterius impedimēto. vel ſm ſuū officiū. Et ſtatū talē hīc decet plātos. ſic qȝ ſint vite [illegible] pfecti et ī tali radicati/qȝ [illegible] actiuā. nō tñ deſerēdo oīno cōtēplatiuā. Queadmodū angeli ad noſtrā cuſtodiā deputati hic inferius/contemplant̄ ſemꝑ videtes faciē dei patris qui in celis eſt.

Capitulum. xxvi.

[illegible] contemplatiua [illegible] profitu pmo ſibipſi.

Propter tria motiua ſeu ratiōes tres inter alias/quidā mirant̄ qȝ aliquis ſe tradit vite cōtēplatiue. Prima. qȝ cōtēplatiui nō niſi ſibipſis pficiūt. Secūda. qȝ videt̄ eis qȝ cōtēplatiui nimis velit īqrere ꝛ ſape/atqȝ nimis alte volare. Tercia ē. cū multi ſint decepti exinde ꝛ effecti fatui ꝛ melācolici. Ad q̄s rōnes tres (ſi ſaltem rōes dicēde ſunt) breuiter ꝛ manifeſte reſpōdebo. Sancti eñ doctores de materia tali abundātius ſubtili⁹ pfundiuſqȝ loquūtur. ¶ Ad primā ratiōnē rñdeo/qȝ aliq̄s vite contēplatiue ſibipſi pficit/multo plus atqȝ diuinius placetqȝ ampli⁹ deo q̄ꝫ ꝑ vitā actiuā q̄d ſatis ē. Nihil eñ poſt deū [illegible] diligendū q̄ꝫ egomet. ꝛ plus [illegible] duū mūdi. id̄o ꝑdiligendū ē mihi placere deo iſtāqȝ vitā acceptare qua ſibi acceptior fieri poſſum. et potius q̄ꝫ hīc modicū meriti. vel forte vt aliū lucrifacerē cū ſaluando. mei autē detrimentū paterer me condemnādo. Et eſt hoc intelligendū ceteris paribꝫ. et qȝ aliquis tā libere poſſet vti vna vita ſicut ꝛ altera. Qd̄ dico ꝑpter publicos officiales ꝛ prelatos. ꝛ habētes alias dignitates ip̄os obligātes vite actiue intēdere. quēadmodū ſūt etiā mulieres maritate pueros habētes et familiaꝫ gubernātes. aut obligati ſuis ſeruire parētibꝫ. Si eñ hmōi ꝑ tunc ſe tradere vel [illegible] nē qua ligati ſūt ad aliis pficiēdū. eētqȝ vna mala tēptatio ꝛ piculoſa vni tali vt dictū eſt/ qȝ ſibi delectabili⁹ eēt ſꝑ intēdere cōtēplationi/negligēdo aut poſtponēdo h̄ qd̄ facere teneret̄. Et eſſet ꝑpter hoc dānoſum. et no [illegible] bene conquerendū ꝛ ſabbatū contēplationis ſine deridendū. Sed aliter ē de nō obligato ad ſeruiendū aliis ꝑpter officiuꝫ qd̄ habet. vel nō neglecto quod facere aliis tenet̄.

Capitulum. xxvii.

De profectu queꝫ contemplatiui aliis afferunt.

Conſequenter oſtendo qȝ pſona contemplatiua multū etiā prodeſt alteri. ¶ Primo. qȝ dat exemplūꝫ bone vite/pdicatqȝ facto ꝛ oꝑe deū ſuꝑ omnia diligendū. ꝛ qȝ reliqua oīa ſunt vanitas nec curanda. Et hec nō eſt modica doctrina. immo de tāto ꝑualet quāto opa plus cōprobātur eſſe ſine fictiōe q̄ꝫ verba. ¶ Itē contemplatiui ꝑ deuotas ſuas oratiōes oībꝫ aliis pſunt. Et accidit ſepius qȝ ꝑpter eoꝝ merita deus faciet quibuſdā mediātibꝫ mūdanis (licet etiā mali ſint tales) quoddā maximuꝫ bonū. puta pacē alicui⁹ regni vel ciuit̄e. qȝ nihil poſſum⁹ ſine gr̄a dei ſpeciali. quā citius boni cōtēplatiui ipetrāt a deo q̄ꝫ actiui. Et ſūt ipſi tanq̄ꝫ oculi corporis illuminātes ꝛ dirigētes oēs operationes factas ꝑ mēbra cetera. Et ſi oculi nō laborāt ſicut manus ꝛ pedes. nō dicere oꝫ ꝑpter h̄ tāto/qȝ in nullis ſeruiāt niſi ipſiſmet. Tales eñ contemplatiui ordiati ſunt ad referendū deo ꝛ dirigendū omniū alioꝝ opa nō tm̄ in ſpūalibus illuminatorū ſeu ſubleuatoꝝ/qȝ ipſi ſcirent aut poſſent ſꝑ oē qd̄ faciūt ad deū ordinare tanq̄ꝫ ī finē. ¶ Nō dico qȝ in caſu neceſſitatis pſona non debeat dimittere ſuam contemplatiōnē/ad ſuccurrendū alterius neceſſitati. Sꝫ q̄ poſſit vtrāqȝ vitā tenere inſimul pfecte/hic eſſet melior/quemadmodū teneo btm̄ Gregoriū. ac ſctm̄ Bern. ꝛ ceteros feciſſe. Et q̄ bn̄ ꝑpēderet qualis excellētia ſit aīe et bonoꝝ ſpūalīuꝫ erga corp⁹ ꝛ bona tꝑalia. hīc clare cognoſceret/qȝ pl⁹ ꝑdeſt toti eccl̄ie oro deuota vnius contemplatiui/q̄ꝫ faciūt centū ꝛ centū vitaꝫ actiuā ducētes/ad ſuccurrendū alioꝝ neceſſitatibꝫ corꝑalibꝫ. Et multo pl⁹ pſunt q̄ꝫ ſe ī mūdo occupātes/nō vt aliis ſubueniāt/ſed ꝑ ſuo ꝑprio cōmodo laborātes/ꝛ ſepe in dānuꝫ aliis. ¶ Igit̄ dico/qȝ ſi aliq̄s ſpūſſancti inſtictu ſenſerit ſe inclinatū ꝛ cōmotū ad vitā cōtēplatiuā ſectandā/et h̄ cognouerit. tal' ſine vituꝑio vite actiue poterit abrenūciare. imo faciet h̄ cū laude magna/ꝑmiūqȝ ñ modicū inde acceptur⁹. niſi forte ꝑ ꝑ̄riū aliq̄s a ſuo plato obligaret̄ obedire ad publicū officiū exercendū. vel etiā ī caſu vltime aut vrgētis neceſſitatis/ſicut dictū ē. Urgentē autē neceſſitatē voco/qñ veriſilr̄ aliq̄ perire poſſent niſi ꝑ talē eis ſubueniret̄.

Capitulum.xxviii.

Qꝫ nō ē supbia tēdere ad vitā ɔtēplatiuā vt qdā putabāt/ostendit p exemplū.

Nec ē dicēdū qn̄ ad scdā3 rōem an̄ dictā/ꝙ tendēs ad finē ɔtēplatiōis quē sup⁹ declaraui. h̄ ē ad amandū deū sūme ex toto corde/ꝙ talis tēdat nimis ī altū/aut p̄sūptuose agat. imo aliq̄s aptus ad h̄ faciēdū/⁊ grā3 talē a deo ɔsecut⁹/ defi[illegible] nō vteret. Et spāliter eccl'iastici ⁊ religiosi. q̄rū vita ad h̄ ordinata ē/oīno se dare debent ad vitā hāc poti⁹ q̄3 ad aliā. Silr̄ et clerici. p̄cipue q̄3 theologi. aut certe eo℞ scīa nō ia3 ei⁹ auxiliabit̄ s3 inde inflabūt̄/efficiūt̄q3 va ni. vacui ⁊ supbi. ¶ Patet p silr̄ exemplū ad oculū. Erit ī regis curia seruitor qdā coq̄ue [illegible] dabit grā3. vt posset facere eunde3 [illegible] iudicat ip̄m ad hoc sufficiētē. ⁊ sic placet sibi. Nulli dubiū ꝙ si p̄dict⁹ famul⁹ h̄ refutat cā sue pigritie. aut p̄pter fictiō3 cordis/aut ingluuiē seu gulositatē/dicēs se malle pmanere ɔtinue ī coq̄na ī officio. s. sordido p̄ori. ip̄e vtiq3 erit criminabilis ⁊ rep̄hēsibil'. Silr̄ q̄ pōt famulari deo in statu excellēti/erit dānabil' si se occupare sp voluerit ī minorib9. nec excusabit̄ hūilitate/s3 imputabit̄ cordis sui fictiōi aut tepiditati. Nec dico q̄n deficiunt ⁊ errāt/q̄ ī ɔtemplatōe sua nimis volūt ingrere. Sūme eni talibus necessaria humilitas ē/que custos ē ⁊ nutrix ip̄ius charitatis.

Capitulum.xxix.

De excellentia ɔtēplatiui sup actiuos

Quantū ad ratonē terciā. s. ꝙ aliq̄ui tales ɔtēplatiui sunt decepti. effecti q3 fatui ⁊ melancolici. R. ꝙ in actiua vita silr̄ plures sunt decepti. q2 nō vtunt̄ discretōe req̄sita ad bn̄ terminandū inceptū opus. Nec etiā oīb9 ē data grā talis viuēdi. s. in ɔtēplatiua vita/ ppter cās certas ān̄ signatas/sicut dicit apl'us. Quilibet h3 donū ppriū a deo. vn⁹ quidē sic. alter v̄o sic. et ite3. Si ī corpe vno oīa mēbra eēnt oculus [illegible] ¶ [illegible] ɔtemplatiuos leuiter iudicāt fatuos esse atq3 melācolicos. Nō eni faciūt quō ⁊ ipsi. ɔtēnunt q3 oīa q̄ isti mūdani charissima tenēt. sed nō vidēt magnas ɔsolatōes ⁊ sancta opa/spūalesq3 diuitias q̄s adipiscunt̄ ɔtēplatiui mūdū refutādo. ⁊ a se procul expellēdo oē3 auaricīā. supbiā. oēm irā ⁊ inuidiā. insup ⁊ vanitatē. q̄ mūdanis sine mora p̄stāt nō modi[illegible] vexationes. Et viuūt ɔtemplatiui ī magna requie ⁊ pace ɔsciētie/qd̄ est bonū tale ꝙ aliud ei ɔpari nequit. locoq3 occupationū mūdana℞ sup terrā ī angustissimo loco ⁊ te modica ipsi ɔtemplatiui occupant̄ in maiori et ampliori loco ac negocio q̄3 sit tot⁹ mūdus. hoc ē in deo. Quid p hec velī3 dicere/ norūt q̄ sunt expti. ¶ Certū est ꝙ vita rōnalis creature versat̄ plus in opatōe intellect⁹ ⁊ rationis q̄3 alibi. hoc ē in meditatōib9 rōnabilib9 ⁊ in volūtaria dilectiōe. Et ideo veraciter et quasi soli tales viuere dicunt̄/ q̄ in ɔtemplatione nutriunt̄ cibo tali atq3 potu. ⁊ non [illegible] q̄ suas aīas ac vitā nō plus leuāt ad [illegible] stia q̄3 bestie. ipsi eni comedūt ⁊ bibun[illegible] letant̄ ⁊ gaudēt. ridēt atq3 leuitatib9 insist[illegible] ipsi sua corpa vexāt. sicq3 suo mō faciunt vt bestie. Sed forte obijciunt. q2 auxiliant̄ aliis p labores suos. Ita etiā faciunt eq̄ et asi[illegible] [illegible] bile ē ei qui nescit ⁊ nō pōt ampli⁹. et qui implet hoc fideliter ad bonū finē ⁊ intentione. s3 ad seruiendū deo et subueniendū alteri. ¶ Fateor ꝙ ɔtēplatiui ī factis mūdanis nō sūt ita sapiētes ⁊ prudētes quēadmodū actiui. Ratio. q2 suū ingeniū ⁊ intētionē in talibus nō ponūt. vn̄ accidit eos iudicari simplices et insipiētes. q̄3q̄3 eis modica de illo sit cura. ad hoc eni sunt vocati (vt aplus inquit) ⁊ ad hoc nitunt̄ toto conamine. s. repu tari fatui vt sapiētes effici possint.

Capitulum.xxx.

De necessitate grē dei ipsi ɔtēplatiuo.

Reuertor igit̄ ad p̄ora. s. ad gdū sc̄d3 scale ɔtēplatiōis quē dixi locū [illegible]tū ⁊ silēciū. Declaraui aliq̄lr̄ d̄ secreto duplici/⁊ sic de silētio. vno. s. extra aiam. ⁊ alio intra eā. Ipsa v̄o ɔtēplatio tendit ad habēdū nō extrinsecū/s3 intrīsecū. s. secretū [illegible] silentiū. Ad qd̄ ɔsequendū p̄dest q̄rere [illegible] ad extra (sicut dictū est sup̄) solitudinē ⁊ [illegible] aīe Jhs xp̄o/verecūdus ē amicus. nec libēter sponsam suā accedit multitudine p̄sente. querit aūt esse solus. Oportet igit̄ aīam a se oīno expellere oēs occupatōes īteri⁹ ⁊ exterius. vt. s. solummō intendat ad recipiēdū sponsum suū. Ex quo eni de⁹ ipse simplex ē ⁊ vnus/ingri vult in cordis simplicitate et vnitate. Cor aūt tale simplex nō est ⁊ vnum

quod in tot ptes diuisum est p curas mundi
aleo malas z vanas. Sed heu in quātā mi/
seriā p pctm̄ redacta ē nobilis ipsa aīa/ que ī
statu pme innocētie/ ex toto z omnino ordina
ta fuerat ad cogitandū de deo suo creatore.
atqȝ ꝯsiderare spūalia sine aliquo impedimē
to z difficultate. qd ipsa mō p tantā penam
difficultatēqȝ grauata onere sue corruptio/
nis pōt opari qd ē mirabile. qd noscūt opti
me q ad hoc nitunt. ¶ O deus meus/ quid ē
nūc qd ipsam animā in altuȝ releuare possit.
ponere in vnitatē. reducere ad simplicitateȝ/
cāqȝ expedire de mari isto pcelloso. tumultu
oso atqȝ fluctuanti p curas absqȝ numero. p
fantasias varias imaginatōnesqȝ sine mora
a[illegible]ūde scaturiētes? Certe hoc facere pncipa
l[illegible]alet/ nisi virt9 tue grē z hui9 maris
magni z spaciosi mot9 mitigare qd ītra nos
est. Tu suscitas egenū pstratū de puluere va
naȝ cogitationū. z pauperē erigis a stercore
inordinataȝ delectationū/ collocans eos in
altū vt sedeāt cuȝ principibȝ. h est cū angelis
atqȝ sanctis. z vt eorū conuersatio ī celis sit
Donū aūt istud gratie veraciter tribuit solū
inquirentibȝ ipm diligenter atqȝ ardenter. z
ad hoc se disponentibus.

Capitulum. xxx.

Qualiter aīa ꝯtēplatiua dicit eleuari sup
corpus. z efficit simplex z vnica.

Ec intelligendū est animā corp9 de/
serere fm substātiā cū in ꝯtēplatōne
rapta fuerit/ saltē de cursu cōi. sed p/
tūc esse dicit/ vbi fuerit cor suū atqȝ amor su
us. sicut Aug. dicit/ q aīa veri9 est vbi amat
qȝ vbi ipsa animat. hoc ē qȝ vbi vitā prestat
corpi. Et ideo dico q talis eleuatio aīe de
uote extra mundū. ac sup ista corpalia vsqȝ
ad semetipam/ aut vsqȝ ad angelos. vel certe
vsqȝ ad creatorē suū/ alit9 fieri non pōt. nisi p
fortē sanctāqȝ meditationē vel ardentē amo
rē. Tali mō q talis meditatio aut iste amor
virtute sit tā potens/ vt ipsaȝ faciat obliuisci
vel cessare ab oībȝ opatōnibȝ aliis z fanta
siis. sicut esset ī sopore pfecto aut somno. vel
saltē si nō ex toto tales cessant opatiōes. ipse
tn̄ non pñt corrūpere. extinguere aut supare
meditationē vel amorē ardentē supradictuȝ
ppter vigorosam eius potentiā. Oportet eti
am q aīa totaliter in tali meditatione sit oc/
cupata z amore. ad hmōiqȝ sit omnino inten
ta. nec de qcūqȝ re alia sit ei cura. nec ad alia
respiciat/ nisi forte talia ptereundo. nō tamē
ibidē pedē figendo. s. q in talibȝ non arrestet
siue morā faciat. ¶ Et hoc fieri posse/ expien
tia quotidiana ī minoribȝ h manifestat. Af/
firmatqȝ idē Arist. inquiēs. Accidit interdū
aliquē sup re aliqua tam fortiter meditari/ q
nec aptis oculis intuebit hoc qd ipm pteri/
et/ seu qd an̄ euȝ vadit. Sepeqȝ in societate
cū qua sociabit/ plura dicent. z corā ipso ex/
ercebunt seu fient. de quibus nec aliquid sci
et/ sed in sua forti meditatiōe pseuerabit ac si
dormiret. vñ qñqȝ de tali puerbiū istud cō/
mune solet adduci z dici. Iste ad suos medi
tat amores. ¶ Talem silr modū raptus pci/
piunt sepe studētes ipsi/ aliqd subtilitatis cō
puare moleste[illegible] facere co
sueuerūt/ sicut ego teneo. aliqȝ opifices sub/
tiliū/ positi in imaginationibȝ fortibus. Re
citatqȝ de pho quodaȝ noīe Archimenides
excellēti geometro. qui imaginaliter delibe/
rauit facere ingenia subtilia ad bellanduȝ et
defendendas inuadēdasqȝ ciuitates. Vñ ac
cidit ciuitatē quā inhabitabat dictus phus
ab inimicis debellari. pnceps aūt exercitus
pcepit ne antedict9 phs occideret. Sed a ca
su quidā eundē suas figuras pertrahentē/ in
sciaȝ geometrie repperit. qsiuitqȝ ab eo quo
noīe appellaret. Ipse ꝑo tā fixe suaȝ figura
rū formatiōibȝ intētus extitit/ vt qd sibi iste
interrogās diceret penit9 ignoraret. nisi q in
sinuabat eidē q se nō īpediret/ nihil aliud rñ
dēs. vñ idcirco vitā pdidit. Ecce qȝ fortis hu
ius erat meditatio/ vt ob ei9 vigorositatē ci/
uitatis sue expugnatōȝ nō pciperet. atqȝ nec q
dē inimicū agnouit ipm occidēte. Alius itē
phs necdū dict9/ ad mēsaȝ posit9 sepe come
dere oblit9 ē. oportebatqȝ ne fame periret/ famu/
lā suā ad cibū pcipiēdū eius manū ꝯducere
De q valeri9 h recitās/ dicit ipm solū aīa vi/
xisse. corpe aūt circūdatū fuisse tāqȝ re extra/
nea z inutili. ¶ Dicta exēpla adducta sūt/ ad
ostēdēdū q aīa imaginatōes atqȝ curas ī p/
ficuas a se pt depellere/ vt subleuari possit z
ad sāctiora ꝯuenientioraqȝ ꝯscēdere. atqȝ se ta/
lit ad vnitatē simplicitatēqȝ deducere. medi
tādo solūmō qlit ad suū creatorē potit ptin
gere q ei9 ē loc9 finis atqȝ amor. qȝuis illd fa
cere forti9 sit atqȝ difficili9 qȝ ī dictis exemplis
ostēsuȝ ē. Et hoc de tāto quāto cogitatiōibȝ
vti opret spūalioribȝ. hīeqȝ meditatōes ma
gis extraneas atqȝ subleuatas.

Capitulum. xxxi.

Memoriā facit libri d ꝯtēplatōe Richardi

de sancto victore.

R Ichardus de sancto victore quen/dã edidit librũ/q̃nq3 ptes ꝯtinentẽ. vbi multũ subtiliter atq3 ꝯm pfun/dã scientiã tractat materiã istã.s.de ꝯtemplatione. diuidẽs ipsa3 ꝯtemplationẽ i species [illegible] modos Quo3 modo3 duo i ima[illegible] natõe sunt positi. duo i rõne. itẽ duo i intelligentia. Scd̃m hoc pfat⁹ doctor ponit tres modos celo3 intra aiam. z iuxta hoc q ipsa aia cogitãdo seu meditãdo seipa3 ꝑtit diuersimode.s.aut meditãdo corpalia q̃ sensib9 ꝑcipiunt̃ exteriorib9. aut ad seipsa3 cogitãdo. aut [illegible] certe [illegible] tatẽ. Et pssertim dictus Rich.in.v.pte li.memorati tradit/quõ ꝯtẽplatio formatur seu diuersificat̃ modis trib9 Aliq̃n per hoc q ipsa aia dilatat̃ interdũ amplius. z q̃nq3 plus eleuat suũ intellectũ. z q̃nq3 ꝑ hoc q ipsa habet tõm.s.intellectũ sicut alienatu3 seu oblitum. Declaratq3 ꝑ quẽ modũ istud fiat. et qualiter q̃nq3 hoc accidit. adducẽs auctes atq3 exempla scriptura3 z natura3. q hoc fiat per admirationẽ vehementẽ aut ꝑ magnã deuotiõe3. vel certe ꝑ delectationẽ nõ modicã spũalẽ atq3 ꝯsolationẽ. ¶ Sed q2 mee intẽtiõis ẽ loq̃ nõ subtil̾r s3 ruder z breuit̃. idcirco postpono [illegible] tib9. z h̃ mõ capaciori atq3 vob familiariori.

Capitulum.xxxiii.

De tercio gradu contẽplationis/z similitudines quedã naturales.

S Unc restat de gradu tercio scale cõ/tẽplatõis disserere. quẽ forte fore baptizaui pseuerãtiã. Cũ adiutorio eñ grẽ diuine/pseuerãtia fortis ponit atq3 collocat i [illegible] i statu pfecto i q̃ põt dici viuere amore. Tũc eñ recipit diuiãs ꝯsolatões amoris. nõ sentiẽdo tribulatões carnis aut mũdi. De nulla eñ realia ei ꝯtũc cura ẽ nisi deũ amare. ꝺ ipso meditari atq3 loq̃. z ꝑ ei⁹ amore fugit fatuas delectatões hui⁹ mũdi. atq3 eiusdẽ mũ/di aduersitates cũ gaudio suscipit Et iõ nõ ẽ qd ei possit obesse seu nocere. Nõ pspitas. istã eñ subterfugit. aut certe ipam hũillime suffert z i magna grarũactõe. Itẽ nõ aduersitas. hãc eñ ardẽter desiderat/sicut mediãte q̃ deo adducit̃. z q̃ ipa diuota aia purgat̃ z edo[illegible] milat̃ q̃ plen⁹ fuerat tribulationib9 Recipit itẽ aduersitatẽ quẽadmodũ signũ certũ qd eius oĩpotẽs spõsus ei⁹ eã diligat eã q̃ dignat̃ sic se visitare z castigare. ¶ Et i statu isto aia deuota ardet dulciter. suauit atq3 pure/igne spũali succẽsa. recte vt carbo clar⁹ z tot⁹ ignitus z sine fumo z sine crepitatiõe aut sine tumultu. Ibi ẽ aia totalr̃ radicata i terra optia multũ fructũ afferẽs Ibi ẽ destructa amoris mũdani ciuitas/z diuini amoris ciuitas constructa ¶ S3 tñ nõ ẽ q q̃3diu hac mortali vita viuit/sine dono ac pꝰuilegio grẽ spũalis aliqs i tali pfectõis statu sp posset pmanere sine sui mutatiõe/q̃n poti⁹ dico vsq3 ad mortẽ de statu [illegible]. S3 q̃ iã ad talẽ statũ pfectõis ꝑuenit. tal' diuti⁹ i eo permanet. z sepi⁹ q3 alij i morat̃. Et tñ ipm q̃nq3 excidere ꝯtigit z labi ex eo/cũ⁹ releuat̃ i aliquẽ d' duob9 ꝑmis statib9 ¶ Prim⁹ [illegible] frig⁹ z obscuritas. Scd̃s silat̃ tpi ꝟnali.i. ꝑpter mutatõe3 grãdẽ mõ viget calor. p⁹ frigus. mõ obscuritas z post tempantia aeris. mõ sol lucet. post nube tect⁹ occultat̃. modo pluit. post ẽ serenũ. Terci⁹ status equat̃ estati calide. in q̃ quasi ꝯtinue feruor ẽ solis atq3 aeris claritas. licet interdũ veniant pluuie z obscuritates. fortioresq3 oriãt̃ tẽpestates atq3 horribiliores mutatões q3 in qualicunq3 tpe alio. Et tali mõ perfecti cõtẽplatiui sufferũt ꝑ tpe tẽptatiões grauiores alijs. z h̃ aut ꝑpter ipso3 pbationẽ z purgationẽ vt i hũilitate ꝯseruent̃. vel certe interdũ ad co3 perditionẽ ꝯm occultũ dei iudiciũ/exigẽte eo3 superbia z iniq̃tate. exemplo Luciferi creati in tãta pulcritudine. sapia z ꝯtemplatiõe tã sublimi ¶ Põt itẽ aliter primus status silari diei prime hore in mane q̃ claritas tenebris adhuc iuoluta cernit̃. atq3 multũ obscure incipit apparere. Scd̃s hore tercie diei. Tercius ꝓ clare meridiei. Et sic d' multis alijs figuris silib9 z exemplis.

Capitulum.xxxiiii.

Forti3 perseuerãtia necessaria ẽ ꝯtẽplatiuis.

T Ui absq3 pseuerãtia forti sumitatẽ z altitudinẽ mõtis ꝯtẽplatõis putat se obtinere. aut pfectũ h̃re calorẽ amoris diuini. tal' ꝯuenienter assilat̃ ascẽdẽti mõtẽ excelsũ. postea sp descẽdẽti ꝑius q3 ꝯtigat i summũ. z hoc q2 repperit quãdã difficultatẽ aut [illegible] dere/vl' succẽdere in lignis viridib9 aut putridis. q̃ cũ nõ statim accendit̃. aut cu3 ꝑmo

nõ pcipit nisi fumũ vel modicã flãmã facilit extinguibilẽ/q̃si ɔmot⁹ recedit. destruit/ aut p totã domũ pijcit/spargẽdo hincinde struẽ lignoꝝ. ¶ Itẽ merito ɔpat̃ psat⁹ nõ potenti pacifice maturitatẽ grani sui seminati expectare. aut ꝗ sua plãtula inserta terre radices bñ figat ppter morã aut piculũ vel difficultatẽ quã pcipit talis. ¶ Rursus gerit typũ simie/cupiẽti nucẽ viridẽ degustare. sentiens aũt corticis amaritudinẽ/ ad nuclei dulcedinẽ nõ pducit̃/statim eam a se pijcit nõ pseuerãs. ¶ Postremo assilat̃ pigro militi. q̃ añ ciuitatis obsesse captionẽ pfectã/tedio affect⁹ inde discedit. ¶ Uideris igit̃ ꝗ taliter faciendo aliq̃s nõ ptingit ad apicẽ mõtis. nec ignẽ hr̃e poterit neq̃ bladũ Itẽ nec arborẽ. nec nuclei gustũ. nec etiã ciuitatẽ obtinere/ refe rendo ista punctis iã dictis. Sic silr̃ nõ potest puenire aliquis ad pfectionẽ ɔtemplationis sine forti pseuerãtia.

Capitulum. xxxv.

Impedimẽta plura ne q̃s montẽ ɔtẽplationis vsq̃ ad summũ ascẽdere valeat.

u Temus adhuc modicũ in vno supdictoꝝ exemploꝝ/ɔsiderãtes sacrũ volẽtis ad finẽ mõtis alti atq̃ pẽde [illegible] dendo in bassũ. Q̃ si eũ pausare ɔtingat/nõ incipit pgressum suũ a pede mõtis dicti/sed a loco vbi moueri desijt. Pari mõ cupiens possidere ɔtẽplatõis pfectionẽ/nõ dꝫ q̃escere aut seipm̃ arrestare. ꝗ pausare ẽ redescẽdere. nõ pgredi retrocedere inferius ẽ. Nec dꝫ etiaꝫ sp reincipe a basso. sed vñ recessit et vbi dimisit. Et ppter isti⁹ pseuerãtie absentiã tã pauci repiunt̃ q̃ ad pfectã ptingũt ɔtẽplationẽ. Q̃uãcito eñi q̃dã modicũ ascẽdẽtes sentiunt penã aliquã ⁊ laborẽ/credũt ipsi pausare. sicq̃ retrocedũt inferius. ¶ Sũt aũt alij [illegible] ordinẽ ⁊ modũ ascẽdendi nõ cu[illegible] statim eñi volũt salire vsq̃ in altũ. [illegible] a basso p mediũ ituri. Bassum aũt seu inferius hui⁹ montis/ɔsideratio ẽ suorũ peccõꝝ atq̃ defectuũ. ¶ Sed repiunt̃ alij collis suis imposita habẽtes grandia onera nec hec ipsa abijciũt. ⁊ nihilominus sic se putãt ascẽsuros omnino. Onus aũt istud est occupatio mundana ⁊ fort̃ cogitatio inibi posita seu fixa/q̃ aĩaꝫ aggrauat mirabilit̃/faciẽs eaꝫ semp ad se reuerti ⁊ relabi si q̃ñ leuauerit se. ¶ Rursus q̃dã ppter nimias volitãtes corã se muscas totũ dimittũt. et ire desinũt vel redescẽdũt. Musce iste sũt volãtes cogitationes/q̃b⁹ aĩa ĩ suo pgressu neq̃q̃ dꝫ arrestari seu ipediri/sꝫ vlteri⁹ pcedere fugãdo istas a se manu serẽ idignatõis. Repiũt̃ etiã alij tales muscas insequẽtes ad modũ pueroꝝ p⁹ papiliones currentiũ. ¶ Itẽ sunt q̃dã qui latratu canũ infernaliũ statim terrent̃. hoc est/ q̃ cito sentiũt tẽptationẽ aliquã turpẽ/ totũ dimittũt. vel certe se cũ tali occupãt. nitũt̃q̃ talẽ expellere ⁊ oẽs hmõi tẽptatões. qd̃ sepe fieri nõ põt/sꝫ bñ pñt pteriri. s. eas nõ curando. exẽplo pegrini q̃ ad quemlibet latratũ canũ nõ sistit pedẽ/cũ sibi in via talis occurrit latrat⁹/sꝫ cõcito gressu tanq̃ nõ curãdo iter ɔtinuat. ⁊ sic silẽt. De quãto eñi plus psisteret ad se defendẽdũ/vl̃ ad eos ɔpescendũ. tãto ampli⁹ latrarẽt ⁊ iter suũ talit̃ pderet ¶ Alij qui aũt nõ extẽdũt sp manuꝫ dexterã huic q̃ eos ĩ altũ dꝫ subleuare. imo retrahũt appodiãtes ɔfidẽtesq̃ ĩ multitudine diuitiaꝝ suarũ ⁊ sue fortitudĩs. sicq̃ nõ miꝝ si hmõi cito labunt̃. Propt̃ hoc dꝫ hõ sp extẽdere manũ suã ad auxiliũ diuine grẽ/diffidẽdo oĩno de ppria sua potẽtia. nõ psumẽdo se posse illuc puenire q̃ tẽdit p seipm̃. ¶ Iterũ sunt alij q̃ putãt statim esse se ĩ summo. cuꝫ tñ adhuc sint bñ ĩ basso. iõ ascẽdere dissimulãt ⁊ dimit- x tũt. ⁊ sic dimittẽdo retrocedũt inferi⁹. ¶ [illegible] qui pcedunt vsq̃ ad altũ. sed statim efficiũt̃ vane gloriosi seu gaudiosi. Uidet̃ ipsis op⁹ suũ multũ bñ pegisse/⁊ suã dietaꝫ bñ fecisse. Nec ponũt diligentiã ad ibi. s. in alto demorandũ. Ergo tales pcipitant̃ seu statim decidunt. nõ ascẽdẽtes ita velociter supius sicut vellẽt vna alia vice. Uel forte eis de⁹ nunq̃ auxiliabit̃ ad illic ascẽdendũ exigẽte hoc superbia eoꝝ ⁊ ingratitudine ⁊ abusu cognitionis [illegible] di. imo semp se tenẽdi ĩ pfunda humilitate. cũ. s. pcipit̃ ꝗ hõ q̃ deo fuerat tã proxim⁹ atq̃ familiaris in collocutõe sua. ⁊ sicut auicula q̃ ɔstruxisset nidũ sibi intra celũ postea deijceret̃ vsq̃ ad infernũ sine reuocatõe aut reuersione. ¶ Dehinc sunt alij qui cũ viderint se modicũ altius ceteris in monte isto. alios aspnant̃ ⁊ deridẽt inferi⁹ existẽtes/q̃ iuste de[illegible]nquunt̃ a deo vt labant̃/quatin⁹ cadẽtes [illegible] modicum a semetipsis possint. ¶ [illegible] istũ montẽ nõ nisi ppter curiositatẽ ɔscẽdere volũt/ et vt dicere possint etiaꝫ fuim⁹ ibidẽ. aut certe vt secreta excellẽtia inq̃rãt. aut ppter solã placentiã seu delectationẽ. aut ppter loci eminẽt̃ amenitatẽ. nõ aũt

vt deo melius placeāt/proximiusq̧ ei seruiant. honestius amplius et magis meritorie. [illegible] sic cito amittūt dei auxiliū atq̧ eius gratiā [illegible] aut certe repiunt se deceptos nimis dure [illegible] atq̧ miserabiliter. Putāt enī se esse [illegible] dei/cū sint ī monte diaboli. ¶ Postremo [illegible] quos inuenire/nimis q̄s ratō dictat currius sic festinātes/nitētes p̄ire suū ductorē/ et fortius q̄z vult idē. qđ magna est fatuitas. Grā dei ē ductor iste/sicut dictū ē. Qui ergo non pōt aut dignat expectare spaciū temporis p motu grē istius et auxilij/iure eā perdit. et alia vice ipsaz p libitu suo tā cito nō reperiet. sicut ęregione etiā est cū istis q̄ ad istā gratiā sequēdā nō sunt parati/cū ab ea vocātur et mouent ad ascēdendū/imo refutāt aut alibi vadūt. aut certe verbo vel facto dicunt grē vt adhuc modicū ipsos expectet. et sic ipsa depulsa mox recedit. Oportet igit ptinue stare supra sui cordis custodiā ad imitandū visitationē diuine gratie. et pcedere fm ipsi9 motū atq̧ voluntatē. nec velocius neq̧ tardius omī tpe cū pfunda humilitate īdignū se iudicādo/etiā ad mōtis istius latus iacere quāto magis ad eius apicē ascendere. Post hoc enī de tāto trahet altius. Quēadmodū rex ppotēs volēs honorare militē suū. de tāto eū libentius collocat supius vt sedeat cū principibꝰ/quāto magis renitit ad hoc. et de tāto magis trahit et pellit de quanto miles ipse plus hūiliat se excusatq̧. Sup oīa enī displicet deo p̄sumptio. nec delectat eū modus volentiū eū accedere effrenate et sine timore q̄i ad suū sociū sibi silez. s3 dz sp custodiri scā et laudabił verecundia. tremor et pauor atq̧ timor cū pfidētia sue benignitatis. Sine enī pfidētia tal' timor nimis ēēt culpabił et impedimētū ascēsus nostri mōtis. ppter tremorē et tribulationē ampliorē q̄s rō exigeret/seu q̄z iustū esset a timore pceptā.

Capitulum. xxxvi.

De quibusdā alijs impedimētis isti9 vie.

l Oquamur adhuc de alijs quibusdaz obstaculis siue impedimētis. ¶ Sūt enī quidā qui asinū suū. hoc est corpus propriū/nimis vexāt/ita q aīa se de cōtinuare nō valet. Alij aūt nimis sunt repleti atq̧ pōderosi. infirmi et dormiētes siue pigri Nimis enī diu extiterūt ī infirmario aut infirmitate carnalitat' p comestionē excessiuā atq̧ potationē aut vaniloquiū. Suntq̧ tales tanq̄z ptracti. resoluti paralitici et dormitātes. ideoq̧ ipsos oportet curari a basso incipiēdo. s. p humilē pniam. ¶ Sed quidā sūt q̄ ascēdēdo vehementē patiunt aliquā verbi dei famē spūalē. cupiūtq̧ post hec illa audire et legere. vñ accidit q legēdo nimis seipos detinēt. Recipiūt illic refectionē ampl[illegible] q̄z rō exigit/seu īmoderate. vel q̄z tpe requirit m̄ q sui ascēsus initio obliuiscūt. nec ascēdūt fm q ceperūt. Verū ē ex pte altera talem refectionē sepe fore proficuā atq̧ necessariā. et precipue ī exordio. vel qñ sumit mēsurate. semp q̧ psideret hō suū ascensū. hoc ē q[illegible] [illegible] Rursus repiunt alij recalcitrātes atq̧ saltātes cōtra stimulū ipsos pūgentē ad ascēdendū ī altū. hoc ē/q̄ fugiūt nimis tribulatōem. ¶ Item sunt quidā nō adhuc sufficiēter instructi de itinere querēdo seu interrogādo a scientibꝰ/ad habendū desup psiliū. s3 abūdātes ī sensu pprio/pfidūt ī seipsos. et semet ipos docere volētes. et ideo oberrāt/et sepe turpiter deficiunt. ¶ Sed sunt alij nō desistētes petere viā et inquirere p studiū feruēs. ad tantū q de hac ī cathedris etiā sciāt loq̄ et legere/aliosq̧ docere. licet ibi nō fuerint. s. ī itinere tali. Loquūt aūt. qz sic audierūt ab alijs. nec nitunt ascēdere p illud quīq̧. et iō nō mirū si tales inferius pmaneāt semp. Nō enī itur ibi p sola verba/sed opt et pedes ad op9 mittere. Isti sunt quēadmodū illi q̄ ī p̄lijs exhortant instruūtq̧ alios ad fortit' bellandū. s3 ipsi ad tangendū man9 nō apponūt. vel sicut q̄ alijs demōstrāt itinera ad recipiēdas elemosynas a peregrinis. ipsi vo nō vadūt/aut nō pñtire pa[illegible] [illegible] qui postq̄z iter suū arripuerūt p viā vnā/statim saliūt seu declināt ad aliā. et h ppt incon[illegible] [illegible] ros vel delectabiliorē. et sic nec quicq̄z ascendūt neq̧ pphēdūt. Sic canes ceruū agitātes/eū nō venant. si mō post vnū/tūc post aliū insequunt. Porro9 oprtet eos vestigia [illegible] qui p̄mi. nec se circa aliqđ aliud arrest[illegible] liter solēt agere canes ad hoc bñ idu[illegible] nō bñ ad seipsos intendūt seu respiciūt/et ad picula itineris sui/sed iprouise et sine auisatione et cautela ponūt pedes suos. iō ruūt de tā alto in tā bassū. ¶ Alij vo ascēdētes retrospiciūt aut inferius respiciūt. et q̄zcito q̄s de basso eos vocauerit/totū derelinquūt. Qui de tāto reddunt inhabiles quāto diuti9 inferi9 detinent. et inde difficili9 et graui9 reascēdūt. qz mundana cōuersatio ī loquendo aut

aliud mūdiale exercēdo/nō modicū impedi/
mentū ꝛ retardatōꝫ generat. ꝛ ī talib⁹ nimis
coꝛ suū figēs ꝛ seipꝫ tradēs hmōi/nō velocit
resiliēs ꝛ discedēs citi⁹ ad ascēdēdū iter suū
iste q̄ eiusmodi ē/vsqꝫ ad lōgū tūc causat si
bi ipedimētū magnū. Jdeoqꝫ i istꝫ nō optet mo
rā trahere/nisi p sola necessitate ꝛ ptereundo
ea. vel saltē qꝛ si coꝛp⁹ inferi⁹ fuerit/sursū sint
coꝛda. Sꝫ h̄ his q̄ nō didicerūt est difficile.
qꝛ neqꝫ ancoꝛā coꝛdis fixā hn̄t ad mōtē. nec
coꝛdas bone ɔsuetudinis eidem alligatas.
¶ Interea sūt q̄dā q̄ cū ascēderint/nunq̄ꝫ pu
tāt se inde recessuros. sꝫ illic ɔsistere tāq̄ꝫ he/
reditario iure. Sꝫ i suo casu deoꝛsū fragili/
tatē ppriā agnoscūt. sentiūtqꝫ tribulatōem.
hn̄t ɔsiderātes tūc/qꝛ diuina grā ipos ibidem
collocauit. tenuitqꝫ q̄ꝫ diu sibi placuit. ꝛ tūc
[illegible]
existētes ī alto. ꝛ ecōtra cū īferi⁹ fuerit/iterū
sperāt reascēdere/hn̄tes bonā patiāꝫ. Opꝫ
enī ita hn̄ ꝛ pl⁹ in spirituali aduersitate sicut coꝛ/
porali. s. tēptatōib⁹ durisqꝫ afflictōib⁹ mētis q̄
[illegible]
siderat/sic se imobilr̄ ɔseruare. ¶ Postremo
aliq̄ ascēdēdo expēsas faciūt nimis largas ꝛ
excessiuas. puta p lachrimas ꝛ afflictōes. ꝑ
termittūtqꝫ facere opa sua necessaria. Et iō
misericoꝛs de⁹ cū hmōi grōse agit/pmitten
do eos tpib⁹ certis decidere et labi inferi⁹/vt
sic illa facere possint. ꝛ eoꝫ ad q̄ tenent̄ n̄ obli
uiscant̄ ea opando. Talia sūt ipedimēta ad ꝑ
ueniēdū ad mōtē ɔtēplatōis ꝛ cetera sine nūe
ro. q̄ ɔphēdi atqꝫ reduci pn̄t ad ꝑdicta. Ad
q̄ vincēda ꝛ vitāda/necessaria ē fortis ɔseue
[illegible]
tia/locoqꝫ secreto ꝛ silentio.

Capitulum. xxxvii.

Quidā modi meditandi qui pn̄t seruari
in contemplatione.

Z I legēdo vel audiēdo ꝑdicta/dubi
tare posset aliq̄s ꝛ petere. quē in sua
ɔtemplatione modū obseruare de/
beat meditādi. Nō enī itur ibi pedib⁹ coꝛpis
sed spiritualib⁹/q̄ cogitatōes atqꝫ affectōnes
sunt ipsius aīe. Et ergo nō semꝑ vn⁹ ꝛ idem
mod⁹ meditādi tenet̄/sꝫ valde variat⁹/ſm ꝑ
sonaꝫ. locoꝫ atqꝫ tpm diuersitatē. ꝛ ſm gra
tiā dei/doctrinā vel sciam quā q̄s hꝫ. Un⁹
vadit sic. ali⁹ ṽo sic. vnus atqꝫ idē hodie vno
mō incedit. crastina ṽo aliter ¶ Cogitaui tn̄
qꝛ nō erit inutile recitare exēplariter qualiter
aliq̄n quidā ptransierit istā vitā. Foꝛtassis
enī hō ꝓficiet ad facilius [illegible]
periēdū hui⁹ itineris introitū. Et recolo me
q̄nqꝫ scpsisse vobis charissimis meis soꝛoꝛi
bus plura ad ꝓpositū ɔuenientia ꝛ ad scqn
tia/q̄ nō resumo p pn̄ti. ¶ Mgr̄ Rich. de sā/
cto victo. lib. sup memorato/tradit modum
magis meo videre appropriatū ꝛ ɔuenientē
ī fundis clericis q̄ꝫ simplicib⁹/q̄ hn̄ generalr̄ ē
ꝫ ad declarādū plic⁹ eēt. q̄re hunc ptereo/ꝛ
doctoꝛib⁹ relinq̄. ¶ Sāct⁹ Aug. li. ɔfes. dat
modū quēdā quē cū matre sua ꝓpria habu
it. stans ad vnā fenestrā cuiusdā oꝛtuli/ non
multū an̄ obitū dicte matris sue. quē propo
sui ī sequētib⁹ breuiter tāgere ¶ Btūs Greg.
[illegible]
ostēdēdo picula atqꝫ profect⁹ inibi existētes
Sꝫ modū pticularē intrādi vl̄ illic se locan
di quē quero/nō pcepi. ¶ Btūs Hiero. int
alia scribit modū vnū ad ṽginē Eustochiū
q̄ est qꝛ meditet̄ moꝛtis sue horā q̄leqꝫ pmiū
tūc receptura ē/ quō ṽgo maria cū filio suo
Jhū xp̄o. sctī angeli atqꝫ ṽgines/sibi obui/
abunt ipsaꝫ suscipiētes/cātantesqꝫ canticuꝫ
[illegible]
rubri sicco pede filioꝫ isrl̄ cecinit Cātemus
scꝫ dn̄o gl̄iose ꝛē. Et silr̄ idē. b. Hiero. de se
ipso/q̄liter post foꝛtes tēptatiōes/ꝛ crebras
pectoꝛis tūsiōes/ɔtinue ī ploꝛatib⁹ ꝛ lachri
mis q̄rēdo dei auxiliū/sibi videbat̄ societa/
ti angeloꝫ interesse/ob magnā sue ɔsciē pacē
ꝛ iocunditatē/ei post suā pniam ꝛ tribulati/
onē celit⁹ a deo trāsmissam ¶ Cōcoꝛdāt oēs
doctoꝛes cōiter ī mō. s. isto/q̄ est meditari in
ferni penas hoꝛridas. paradisi gaudia. sua
pctā atqꝫ mūdi vanitatē. sꝫ ego adhuc ptícu
larioꝛē modū inq̄ro. ¶ Btūs Bern. pene in
oīb⁹ sermonib⁹ sup Cātica/tractat modū
vnū. s. de spūali mrīmonio inter deū ꝛ aīam.
quē q̄dā doctoꝛ pl⁹ nouell⁹ insequit̄. faciēs int
diuinā sapiāꝫ ꝛ aīam/pariformiter quoddā
[illegible]
eterne sapie. Uerꝫ q̄dē/mod⁹ tal̄ ē [illegible]
ril̄ satisqꝫ piculosus/sic loq̄ndo/ɔserti a pnci
pio sue ɔuersiōis eū tenere volētib⁹. Rō. cū
[illegible]
ɔnubio/leuit̄ laberet̄ ī recoꝛdatōe de spūali
ad carnale mrīmoniū. Nec ignoꝛo ī dicto li
bro q̄sdaꝫ modos alios foꝛe tactos. vtpote
cogitādo ꝺ iuuene siue adolescēte moꝛituro no
lēti vl̄ n̄ potēti penitere. silr̄ meditādo dei iu
dicia. itē ɔsiderādo btām ṽginē mariā ī ho
ra passiōis dn̄i nr̄i ihū xp̄i. q̄ modi hōi sūt at
qꝫ ɔuenietes. ꝛ pn̄t ibi videri q̄b⁹ placuerit.

Capitulum. xxxviii

De modo contemplādi quē btūs Bern. tenuit in principio.

T [illegible] Bern. [illegible] ꝯuersionis sue p̄ncipio ꝑpēdit sibi op⁹ eē ꝙ hēre deberet opa bona ⁊ merita/ꝗlia ex seipso nequerat exqrere ⁊ hēre. idcirco ꝓuidit sibi habituꝫ se talia ex meritis ihu xpi. Et extūc diligētissime meditabaꝛ totā dñi nr̄i ihu xpi vitā/ab ei⁹ ꝯceptōne vsqꝫ ascēsionē. ⁊ ex oib⁹ penis ⁊ amaritudib⁹ ei⁹/ collegit sibi ī fasciculuꝫ mirrhe/ꝗ inter vbera sua ꝯmoraret̄ ꝯtinue. atqꝫ hūc ꝑ iugē memoriā suppoſuit suo pectori intime ꝯpatiēdo. ¶ Per qđ ꝯcludo ipm btūm Bern. suā ꝯtem[illegible] assidue dñi nr̄i ihu xpi vitā. quēadmodū legit' [illegible] suo pectore portabat. s. ei⁹ vitā memorādo. et nō dieb⁹ neqꝫ noctib⁹ vacabat a colloqꝗis diuinis ⁊ orōne. ¶ Et doctor ꝗdā ī libro suo de stimulo amoris intitulato/istā materiā silr' tractat ⁊ [illegible] ꝙ ī ea omne bonū repit'/⁊ ꝙ eadē passio. s. sic vie hui⁹ pura ꝯteplatōis/ostiū. volēsqꝫ aliūde intrare in ꝯteplationē/ipse se seducit ⁊ decipit. ⁊ ꝯfirmat dictū suū aucte dñi dicētis. Ego sū via. veritas ⁊ vita. Via ꝑ quā ꝑgrediendū ē. veritas viatorē illuminās. vita eūdeꝫ nutriēs. sustētās ⁊ remunerās. Utinā p̄fat⁹ liber eēt ī gallicū trāslatus. meo eīn iudicio valde vobis fieret ꝓficu⁹. ¶ Sūt aūt quidā cōiter aliū modū nō tenētes sue ꝯteplatōis/ [illegible] alicui⁹ scti aut aliud ad excitādā deuotōꝫ plectētes ꝯm materiā quā repiūt. qbus sp necessarij eēnt libri. Et iō iste mod⁹ solus insufficiēs est. nisi hoc etiā assuesceret agere sine p̄sentia chartaꝝ. ¶ Alij vo faciēdo sua ſuitia diuina ī ecclia/addiscūt ⁊ se exercitāt ꝯteplari nitētes. Quāuis iudico istud esse multuꝫ difficile/spāliter in p̄ncipio. ⁊ posse ꝑtingere isto mō ad ꝯteplationis ꝑfectionē/ꝓpt' laborē cātui annexū. nisi forte antea sint assuefacti tales in suo secreto via ꝯtemplationis.

Capitulum. xxxix.

De alio modo meditandi per exemplum [illegible].

Q[u]i ꝑsonā ꝗ non modicū ꝓfecit ad reducēdū suas cogitatōes seu recolligēdū in vnū/⁊ ad simplicitatē. ꝑ h ꝙ diligēti⁹ seipsā intuebaꝛ fore pauꝑeꝫ miserabilēqꝫ creaturā/nihil se hēre ex suo. nec ꝗcꝗ posse acqrere. Qua ex cā medicare meditabaꝛ. atqꝫ sic acqrere bonoꝝ spūaliū eī ⁊ vnā a ꝑadisi ciuib⁹ ī talib⁹ diuitijs opulētissimis atqꝫ plenis. ꝗs nosset largos miroqꝫ modo charitatiuos existere. iō p̄fata ꝑsona sub arbore ꝗdā loco secreto se collegit. in ꝗ ꝓ suo libitu atqꝫ diutius ibidē meditari posse putabat. Cōuertit itaqꝫ se cordeten⁹ sine loquela mō ad vnū. postea ad aliū sctm/ꝯm sue deuotōis misteriū a ꝗlib⁹ eī ⁊ vnā expetēdo. apiendoqꝫ suā necītatē ⁊ indigētiā exponēdo. ſꝫ et [illegible] depcādo etiā eos vt dignaret̄ intcedere ꝓ se ad deū oīpotētē. qꝛ ꝑsonal'r apparere corā eo digna nō esset. ¶ Ueꝝ ē dictā ꝑsonā in hmōi meditatōe plura sensisse īpedimēta extraneorū cogitationū atqꝫ fantasiaꝝ. ipsa m̄ forti ꝑseuerātia se armauit. atqꝫ ī dicto loco ꝯtinuit inde nō mouēdo seu discedēdo/ꝗusqꝫ qđ ꝗsiuit inuenit. essetqꝫ stabilita oīno in hmōi [illegible] ratqꝫ interdū ad duas tres vel ꝗttuor horas' priusꝗꝫ qđ petiuit hēre potuisset. s. suaꝝ cogitationū ⁊ affectionū vnitatē atqꝫ recollectionē ad vnū tale quale dixim⁹ sup. Et ꝑ modū talē ꝗsi semꝑ ꝑuenit ad qđ tēdebat. qm̄qꝫ [illegible] interdū vo tardius. ꝑcepitqꝫ clare veꝝ eē dñi nr̄i iesu xpi ꝓmissuꝫ. ꝗ ꝑseuerauerit pulsans petēdo/aperiet' ei. ¶ Potest igit' optime ꝑpēdere quāta fuerint hui⁹ ꝑsone desideria ardētia/⁊ anxia suspiria atqꝫ gemit⁹ erga sctōs. mō ad vnū. mō ad alteꝝ. specialius ad eos quoꝝ festū tunc colebaꝛ. qm̄qꝫ absqꝫ succursu ⁊ auxilio ꝑceptibili/ꝑmiserāt dictā ꝑsonā ad suos pedes prouolutā/ad tāti tpis spaciū ꝑmanere ī bello ꝯtinuo/suaꝝ cogitationū/tumultū nō modicū/atqꝫ in suo ascēsu impedimētū validū causantiū. nec ꝑ sancta desideria loꝗ ꝑmittentiū eidē. Ipi m̄ tādē de eadē optime se ꝗtabāt/aīe sue desideriū eidē tribuēdo ꝯm dei voluntatē ⁊ ei⁹ vtilitatē. ¶ Reppit itaqꝫ dicta ꝑsona hmōi exptā difficultatē sibi ꝯuerti ad ꝓfectū. vt hic disceret viuaci⁹ ⁊ ardētius flagitare. Uñ accidit ꝙ se de cetero ī sua orōne reppit vnitus. atqꝫ quasi sine impedimēto collectā ī modū talē ad suaꝝ cogitationū vnionē atqꝫ simplicitatē. leuiusqꝫ mō p̄dicto ⁊ ceteris/bona cōsuetudine comite ad p̄dicta ꝑuenit. ¶ Et puto istū modū ī initio guilhelmū parisieū do

ctorē ṗcipuū tenuisse/ quē affirmasse legēdo
reppi/ q̄ pauperes trutāni atq̄ captiui ipsuz
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible] admodū oroēs viri viatori paradisum
[illegible] p impetrāda elẏna ⁊ auxilio pulcre cō
par. In q̄ pariter libro q̄si p totū ad deū/ad
[illegible] ⁊ ēm ibīm xp̄m ⁊ suos sctōs/spālr̄ ad
ṽginē mariā. rōes adducit. q̄tin⁹ auxilietur
creature eis supplicanti. sitāq̄ paupertatē alle
[illegible] Lo q̄ itē ō corā iudicib⁹ p̄ntatz. quō ta
les ī suis petitōib⁹ sint circūspecti atq̄ sapiē
tes. Alioq̄. timēt eīm ⁊ piculū sibi videt im
minere. Tali mō ⁊ nos. imo ⁊ adhuc āplius
corā deo p̄ntati facere nob multū expediret.

Capitulum.xl.

Cōmendatio istius modi contemplatio
nis/tanq̄ securi. vtilis ⁊ leuis.

a Stū modū inchoādi ɔtēplatiōez/
i cui placet sec̄ p̄t. satz eīm ē secur⁹. sim
plex atq̄ leuis. Cōueniēs etiā q̄dui
bū ṗmo ɔtēplatōis antedicto q̄ assignat̄ hu
mil' p̄nia. Ibi ei nō aliud q̄ īdulgētia petit
atq̄ bn̄ opandi tp̄e affuturo gr̄a. itē etiā re/
mediū ɔ plagas suas ⁊ petōz īfirmitates va
rias. Ad qd̄ nō parꝫ oroēs bti Ansel. diuer/
soꝝq̄ ceteroꝝ sctōꝝ/edite ad sctōs ⁊ scās/p
ficiūt. Liber q̄z de q̄ p̄dcē locut⁹ sū rethorica
diuīa ītitulat̄ a guilhel. pisien. ɔpilat⁹/mul
tū ad ista vtil'. ¶ Sup mō isto initiādi ɔtem
platōꝫ/dudū optabā oroēꝫ q̄ndā fabricare ī
modū paupis panē suū ostiati q̄rētꝫ vl' īdul
gētiā q̄rētꝫ ⁊ petētꝫ ad istar īcarceratorū aut
certe ad silitudinē elẏnā petētiū. nō q̄dē p se
ipsis/s; p ī hospitalib⁹ degentib⁹. Sepe eīm
aliq̄s deuotōꝫ suā p alio interpellando repit
magis q̄ si p se deū exoraret. ibiq̄ multū p/
ficit. Tenēt etiā ad h̄ p̄l'es ex officio suo quē
admodū viri eccl'iastici, alijq̄ ex elẏna vitaꝫ
ducētes corpis. imo dico oēs debere h̄ face
re [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
¶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] faciēdo exēplo psone sup̄ [illegible]
ponēdoq̄ ad p̄cenciā. s. ad op⁹ [illegible]
scribi nequit. neq̄ generant̄ p l'ras aut p ṽ
ba/sed p operis exercitium.

Capitulum.xli.

De modo vsitandi se in contemplatione
ēm istum modum.

q Uem ṽo delectat p̄babilis silitudo B
[illegible]ic multā largā materiā h; vsitādi ⁊
assuescēdi ad suaꝫ cogitationū recollectōēs
intra se. erga etiaꝫ deū atq̄ suos sctōs. [illegible]
eīm necitates ⁊ miserie ac īfirmitates/tā cor/
poris q̄ aīe īfinite sūt. De hic ṽtutes nobis
acq̄rēde ī magno sūt nūero sic ⁊ scti ⁊ scte. q̄
bus nob supplicādū ē. nūc sil' oib⁹. nunc ṽo
cuilibet seorsū. Int̄ ceteras etiā necessitates
mortis hora postremū ē negociū. qd̄ pl⁹ nob
ē timendū. Ob cui⁹ hore horrorē/sollicite p
uidendū foret nob remediū ⁊ vita supstite p
[illegible]
siliū ī momēto tā terribili ad bn̄placitū dei
Horā istā sūme aīi mētis oc'los reducere/ p si
[illegible] recētē oīni tp̄e vite ī oībusq̄
[illegible] hēc. In nr̄e ɔtēplatōnis secreto a
nobis sp̄ius sepi⁹ q̄rēdū ē. Mō aīa mea dic mi
bi. paup ⁊ miserabil' ɔsitere mihi. si ī p̄nti iā
aut itra vni⁹ hore spaciū separ ee a corpe op
teret ad astandū tremēdo dei iudicio/q̄d di/
ctura ⁊ ad quē deniq̄ ɔfugeres? Si r̄ndes q̄
sic ⁊ sic faceres/ ⁊ ex toto corde tūc miscōiaꝫ
atq̄ veniaꝫ ab oīpotēti deo flagitares a sinis
q̄ scis. Fac igit̄ tali et ī p̄nti Ignoras eīm ī
q̄ p̄ucto īfirmitatꝫ p tūc eris. aut qd̄ spaciū
tp̄is ad h̄ faciēdū hēre potueris. ¶ In hmōi
meditatōe viuacit̄ sen cordintie ⁊ diu mora
ri debem⁹ q̄usq̄ nob videat̄ q̄ sentiam⁹ mor
tē multuꝫ approximare. ¶ Itē ɔsiderā[illegible]
amici nr̄i p q̄b⁹ orare volum⁹/cū eos ī necita
te vltīa/puta ad lectū mortis. Et quō a nob
supplicit̄ auxiliū req̄rūt/desiderātes q̄tin⁹ p
eis p̄ces effūdam⁹/ɔpatiamurq̄ eis ac si in
p̄nti sic ageret̄ nobiscū. Hoc q̄ q̄m fiet et nō
diu tardabit miseremur itera aīe nr̄e/ac si
eā ī medio flāme purgatorij ɔspiceret⁹ collo
catā. Ad qd̄ bn̄ iuuat ɔsiderare diligēter mi
seriā aut dolorē validū quē q̄s p suā suffert
infirmitatē aut aliunde/q̄liter vehemēter in
de cruciat̄. Quid ergo erit de aīa misera p
pessura tanta in futuro seculo?

Capitulum.xlii.

De tribus dei iudicijs aīi oculos mentis
reuocandis pro materia ɔtēplatōis

[illegible] C
carē aīi mētis nr̄e oc'los tria dei iudi

cia/q̄ sessur⁹ ē seu tenebit aut tenet. Unū te[illegible] sicut p̄z i q̄ regnat ꝛ iudicat mīa dulcis [illegible] Et tal' ē i vita p̄nti. Scdm̄ tenet sicut dn̄s ꝯ seruū suū. vbi regnat atq₃ iudicat iusti[illegible] ta. ꝛ h̄ ē i purgatorio. Terciū ē i inferno. vbi regēt horrēda ꝛ crudelissima iusticia. s. ꝓpter pctōres dānatos. Ibi eñ de⁹ punit ad istar iudicis electi nō potētis ꝯtra maleficos morte eterna dignos. Modo postrema duo iudicia declarare possum⁹/appellādo ꝛ submittēdo nos ad p̄mā curiā. s. misc̄dię. q̄ durat solū ista vita stāte. Bonū ḡ ē nobis dū tp̄s habemus digere/et interim ꝙ h̄re possum⁹ sctōs intercessores ad deū. Precipue ibi habem⁹ i di[illegible] se[illegible]dię existērē. sit̄ nostrā matrē et aduocatā₃ dulcissimā ac gl'iosissimā₃ virginē Mariā. Pariter ē illic Ih̄s xp̄s p̄ n̄r. fr̄ n̄r ad[illegible]cat⁹. ꝯsiliari⁹. mediator atq₃ redēptor. ¶ Et i ꝟitate iste nimis eēt stolid⁹ ꝛ infatuat⁹ q̄ recusaret vna cū ꝓpheta seipm̄ submittere dei misc̄dię suppliciter dicēte. Dn̄e ne in furore tuo arguas me/neq₃ i ira tua corripias me. Ubi tāgit ꝓph̄a ista tria iudicia. Dicit eñ. Dn̄e ne i furore tuo arguas me. s. i inferno. Neq₃ i ira tua corripias me. h̄ ē in purgatorio. Sz s̄m misc̄diam tuā miserere mei. q̄n[illegible] hac vita. Et adhuc possum⁹ inq̄reret inuenire alleuamē flagelli qd̄ iuste meruim⁹. s. mediāte intercessiōe tali q̄ dicta ē. ꝛ sepe et toto sic q̄tari seu etiā₃ absolui. ¶ Qui etiā attente p̄sare atq₃ sibi ꝓponeret exitū hui⁹ carceris q̄ detinemur qd̄ erit i articulo mortis. cogitaretq₃ ad p̄dicta tria iudicia. tal' oīno cū gaudio ingēti/hui⁹ mōi ifirmitates atq₃ diffamatōes/paupertates ꝛ silia q̄ penalitates dicunt/leuissime sufferret. et certe de nulla aduersitate vite hui⁹ curaret. ¶ Qui insup q̄tidie ad mēoria₃ reduceret mori se oportere. sz q̄n aut q̄liter ignorat. examīaretq₃ se se pl⁹/an i statu i q̄ ē/mori auderet/ꝙ si n[illegible] p̄fecto remoueret in breui impedimenta/vt secure mortis prestolaret aduentū.

Capitulum. xliii.

[illegible]
ꝛ in ꝯtemplatione modicū proficiunt.

Plures aūt min⁹ bn̄ auisati sunt circa ꝑseuerantie fortitudinē seu circa ꝯtēplatōis fructū. ac p h̄ ad ista ꝯsequēdū multū remoti. Renuūt eñ sepiꝰs dare orōni aut meditacōni incūbere/nisi se deuotōe sentiāt affectos ad illa. ac nisi eis eos ista delectāt veniātq₃ ad cor suū₃. Uidet eñ talib₃ al's dicta nihil ꝓdesse. Sed hmōi cōparāt huic q̄ frigore nimiū cruciat. recusat tñ accedere ad ignē/nisi p̄us habeat calorē. Aut certe eq̄pant alicui fame pe[illegible]ri. nolētiq̄ q̄rere ad manducandū nisi antea saturat⁹ sit. Quare eñ aliq̄s se dat i orōe₃ vl' meditatōe₃ nisi vt calefiat diuini amoris igne. vl' vt saturet donis aut gr̄a dei. Tales i h̄ deficiūt seu errāt/putātes se tp̄s ꝑdere ꝯpositi i orōe vel meditatōe/nō mox deuotōis imbre irrigāt. Ad qd̄ rn̄deo/ꝙ si nitant ꝯtēt i se ē ad h̄ atq₃ faciūt laborē suū. suntq₃ i bello ꝛ pugna ꝯtinua ꝯtra suas cogitatōes/cū displicētia. q̄a nō abscedūt/nec pacē h̄re ꝑmittūt. tales pro tūc mai⁹ reportāt meritū q̄s sepe si eis aduenirēt deuotōis subito sine tali ꝯflictu. Rō. q̄r militāt deo. ꝛ fuiūt suis expēsis ꝓp̄riis ꝛ sū ptib₃. atq₃ cū labore maiori et pena. Uerūtñ ē ꝙ volēs ad exēplū p̄narrate ꝑsone sup⁹ se ip̄m exercere opt₃ ad h̄ h̄re ip̄m magnū tp̄is spaciū. reiecto etiā oī onere alia₃ occupatōnū/tā ex pte sua q̄s alioꝝ. seq₃ arcere ad ꝯmanēdū i vno loco fixū lōgo tēpe. siue ꝯsolatōe subsequāt aliq̄ siue nulla. ꝙ tñ ad eādē h̄ndā laborare nō cesset atq₃ sit ꝯtinuus. Cūq₃ seni[illegible]mio senserit tedio affectū/sibip̄i dicat ꝙ adhuc expectet ad medię hore spaciū. ac orē faciendo p̄nia₃ suā/ expectās diuię gr̄e elȳnā. Post hora₃ ꝟo elapsam/adhuc se ꝯmoneat ad ꝑsistēdū talit' ad alterā horā. Et sepe i postrema dimidię hore pte tal' i sua ꝯtēplatōe ampli⁹ ꝓficiet/q̄s oī tp̄e p̄terito. ꝛ q̄s aliis. x. dieb₃/aut certe i vno mēse. Q₃ si a casuisto regressu aut iterato accessu/repit se q̄si [illegible] [illegible] tuo grā₃ deuotōis. tūc hūiliter ei ꝯuenit conuerti ad deū/ꝯfitēdo idignū se fore tātę gr̄e. imo ꝙ pl⁹ meruisset ꝟbera ꝛ flagella atq₃ tribulatōes q̄s hmōi ꝯsolatōnes. Et sic dicat. O dn̄e de⁹ tue ꝯsolatōnes laudes ꝛ gl'ia tibi sint sp̄. mihi aūt (vt dignū est ꝛ iustū) ꝯsilia. nisi oppositū₃ ꝓueniat mihi de tua misc̄dia. Per talē modū vincet deū/faciēs ei sacrificium ꝯ cordis sui duricia. ꝛ certe de⁹ ei⁹ nō obliuiscit ꝯferēs misc̄dia₃ suā₃ cū cognuerit horā atq₃ punctū expedientē s̄m suū bn̄placitū. ¶ Nec etiā d₃ aliq̄s hmōi ꝯsolatiōes nimis affectare i lachrimis atq₃ deuotōe/p̄sua delectatōe ꝛ ad suā placentiā. sz vt p talē ꝯsolatiōnē amore ardētiori deo vniat/ad deū possit [illegible]

igit̃ magis ei placitũ fuerit q̃ p̃ nũc aliq̃s ei famuiet sine talibꝰ ꝯsolatõibꝰ/ꝯformit̃ ꝛ nobis idẽ placere dꝫ/debemusq̃ dicere. O dñe deꝰ oĩpotẽs sufficit mihi optie ꝓmiũ meũ a [illegible] i pñti illõ nõ tribuẽs. Illõ vnũ supplicit̃ oro vt mihi nõ irascaris/sed vt viuã ĩ tua gratia tm̃mõ. de cetero fiat volũtas tua. ¶Qui ꝟo [illegible] actõẽs ex toto corde referẽs deo oĩpotẽti orãdo instãtiꝰ vt augmẽtet ꝛ cõfirmet opus plãtatõis sue ĩ eo inceptũ/absq̃ h̃ q̃ tale q̃d et hic ꝯferat sicut ꝓmiũ. quin potius in futurum reseruet ꝓbendã integram.

Capitulum.xliiii.

Quedã imaginatio montis cũ tribꝰ habitaculis. s. fidei. spei ꝛ charitatis.

E Ter mõtes antea adducti/ꝑ faciliori
i sui eleuatõne ĩ ꝯtẽplatõe/pt q̃s imagiari ꝯueniẽter. quẽadmodũ aliq̃n q̃dã quẽ noui fecerat. Et breuit̃ ꝯstringã eũ dẽ. ¶Imaginemur igit̃ mare magnũ ꝑiculosissimũ/q̃d diuersoꝝ generꝝ hoĩes cũtes ꝛ redeũtes nauigio ꝑtrãseũt/diuersꝭ nauibꝰ. ad vnũ tñ finalr̃ portũ tẽdẽtes. ĩ q̃ etiã magna ꝑtrãseuntiũ ps/ꝓpter ꝑicula maris atq̃ tẽpestates varias necessario h̃ꝫ ꝑire. Ad ripã ꝟo huiꝰ maris/seu ĩ littore eleuata erit rupes altitudis mire/sup̃ quã existẽs q̃cũq̃ securꝰ ẽ. õ q̃ ꝑiet q̃ ĩ magno isto mari fiãt/speculari p̃t absq̃ sui ꝑiclo In ista rupe tres erũt statões [illegible] dio. terciũ ꝟo ĩ fine siue sũmo. In ꝓmo imaginemur fidẽ eẽ hospitatã. ĩ scdo spẽ. in tercio ꝟo charitatẽ. ¶Nõ q̃n q̃s ĩ ꝓmo fuerit habitaculo. s. basso. fides ip̃a eidẽ maris horribilia oñdit ꝑicula. ꝗ̃cũ ad aĩaꝫ/ꝑ q̃ ꝯcipit timorẽ validũ. q2 ꝯspicit iudicia dei mirabilia ꝯ̃ ip̃os pctõres/ab eo ĩ istiꝰ maris voraginẽ ꝓcipitatos dãnatõe ꝑpetua/absq̃ vllo remedio. Et ibi p̃t hõ deuotꝰ ĩ certa fide corã sue mẽtis ocul' statuere oĩa sua facta/ad generandũ ĩ se sctm̃ timorẽ ꝛ pauorẽ secretoꝝ dei [illegible] bilitas. breuitas vite mortal'. mortis ĩcertitudo. dãnatoꝝ horror. m̃titudo coꝝ q̃ dãnãt ꝓpter sua pctã. defectusq̃ tpis ꝓteriti. q̃tidianos etiã excessus. Itẽ quõ dñs nr̃ ih̃s xp̃s sctiq̃ oẽs multa passi fũt tormẽta. afflictões ꝛ tribulatões. ita sit certꝰ q̃ adhuc pl'a sustiebũt mali atq̃ dãnati. Et q̃libet siue bonꝰ siue malꝰ expectare h̃ꝫ tribulatõẽ affuturã siue citꝰ aut tardiꝰ. ¶In scda ꝟo statõe aut mãsione/locabit̃ spes tradẽs hoĩ deuoto fiduciã/ne ꝑ timorẽ nimiũ desꝑet. ꝛ sic semetip̃z ꝑdat ꝛ dãnet. Et ibi debẽt ꝯsiderari oĩa q̃ faciunt ad speꝫ bonã ꝯcipiẽdã õ dei bonitate. Sic eñ nobis eẽ faciẽdũ ip̃se mãdauit. Renocemus illuc ad mẽoriã miscõias sctõꝝ ꝛ sctãꝝ. bñficia ĩfinita ab ip̃o nob exhibita. ꝛ q̃ q̃tidie exhibet absq̃ vllo nr̃o merito. sp̃al'r aũt maximã dignatõꝫ ꝛ miscõiaꝫ passionis ih̃u xp̃i dñi nr̃i. Item grãm quã deꝰ facit subito pctõribꝰ eos sustinẽdo. In h̃ tabernaculo spei aĩa deuota resumit aliq̃lit̃ cor suũ trãsferendo se de vno tabernaculo ad aliud. ad miscẽdũ pauorẽ ꝛ hũilitatẽ cũ spe bona. Unũ eñ alio absente nõ sufficit. ¶In tercia ꝟo mãsione dicte rupis demorat̃ charitas. ibiq̃ cõsiderabit aĩa deuota dñi sui magnitudinẽ. ꝛ quõ dignus sit amari. appciari atq̃ laudari Qualiter oĩa gubernat atq̃ sustiet. oĩa q̃ õ ẽ ex nihilo pura sua bonitate creauit. Et sic de sil'ibꝰ ꝯditõibꝰ nobilibꝰ sine nũero. sic ꝛ de glĩa quã suis tradidit amicis. ¶Sctũs Aug. F docebat q̃nq̃ agnoscere deũ ꝑ mẽtis eleuatiõnẽ sup̃ terrã. sup̃ celũ. sup̃ ꝓpriã suã aĩaꝫ. atq̃ sup̃ res oẽs ab eo creatas. et tunc ĩ momẽto tpis ꝛ raptu/subito ad sil'itudinẽ chorusca tõis/aut velocis nubiũ cursus/aĩa deuota attingit q̃d sit õ deo. ꝛ statiꝫ decidit ecõtra seu relabit̃. Sꝫ ibi ñ opꝫ vos eẽ curiosas/nec nimis stabilire ꝛ stare. Sufficit vobis deũ [illegible] sufficere vob q̃ credatis ꝛ cognoscatis q2 ip̃se creator. factor ꝛ redẽptor vr̃ ẽ. ꝛ sic õ aliis dignitatibꝰ/de q̃bꝰ ĩ fide catholica edocemi. sine h̃ q̃ scire velitis q̃d sit ip̃e deꝰ ĩ sua natura ꝑ [illegible] commẽtũ sctĩ dionysij. Quotiẽscũq̃ ĩ ꝯtẽplatõe ꝛ meditatõe õ deo factis. scitis q̃lis sit res quã videt̃. videt̃q̃ vobis q̃ res hec visa q̃cũq̃ mõ assil'et alicui rei alteri huiꝰ mũdi. tunc certitudinal'r teneatis vos nõ videre deũ taliter ꝑ clarã visionẽ. Et sil'i mõ dico ꝛ õ angel'. Nõ eñ ẽ deꝰ corpaliter magnꝰ. nec albꝰ/nec rubeꝰ/nec clarꝰ/neq̃ coloratꝰ. Sic nec sũt ꝛ angeli. ¶Vex q̃dẽ ẽ q̃ cognoscit̃ ꝛ sentitur bñ ꝑ modũ aliũ q̃ scp̃to tradi nõ p̃t/neq̃ ꝟbis edoceri. nisi q̃ isti sic cognoscentes sentiunt ꝛ sciũt hoc q̃d cognoscũt. Sicut sentiẽdo vnũ dulcorẽ/aut pleitudinẽ vnã. vnũ saporẽ aut vnã melodiã. ꝛ talia sentimẽta enarrari nequnt. Sic a sil'i aliq̃n ĩtra nos sentimꝰ bñ amorẽ aut gaudiũ. ꝛ tñ amor ꝛ gau

diū nō sūt magna corpal'r aut gracilia. alba vel nigra. Nec posset aliq̄s facere intelligere aliquē q̄lia eēnt talia q̄ nūq̄ hm̄oi sensib3 ī se ¶ Nō tn̄ dico q̄n cōcipi poterit deus q̄d sit ī hūana natura. h3 eīn vt sic corp⁹. formatusq3 ē vt ali⁹ hō. S3 qd̄ dixi d' deo / intelligo ī sua diuia eēntia. ¶ Et qn̄ aīa deuota hūi visitata eēt inhabitādo istā rupē aut mōtē3 forti meditatōe / ꝛ p fortē cogitatō3 sp̄ illuc reuerteret / facili⁹ se eleuādo ac pmpti⁹ ad habēdū fidē. spem ꝛ charitate3. ꝛ alias pulcerrimas ɔtēplatōes absq3 numero q̄s ibide3 repiret. esseta3 ei tanq̄ portus ꝛ littus seu ɔfugium ɔtra oēs tribulationes ꝛ impedimēta mari3 magni huius p̄sentis mundi.

Capitulum. xlv.

De tribus modis quib3 gratia datur.

Sicut sup̄ memini / mille ꝛ mille modis ɔtēplatio variari pt ꝛ hꝫ. Jōq3 p tāto ad p̄ns nō ɔsisto / relinquēdo quēlibet suo sensui ꝛ grē a deo collate / ne videar quoddā largissimū atq3 copiosissimū ꝛ qdāmmō infinitū in tā breui ꝛ modica imaginatione velle ɔstringere. Sed p finali adhuc dico gratiā dei p̄ntē esse aīe trib3 modis specialiter. ¶ Unus ē p iustificationē. sine h' q' sentiat'. atq3 animā cui sic adest deo acceptabilē reddet. ¶ Alius modus ē p sentimētū ꝛ ɔsolationē aliquā. sicut in istis q̄ in sua [illegible] ɔsolationū modos atq3 gaudia sp̄ūalia. Nā interdū eisdē videt' q' liquefiant oīno in q̄dam dulcedine. intantū vt omne qd̄ cernūt aut meditāt' / plenū esse tali dulcore iudicāt. Aliqn̄ p'o recipiūt securitatē quandā admirandā humilitate plenā. qua mediāte / ipsi sibimet displicēt / solā accipientes delectatōe3 ꝛ placentiā eorū in deo. Quotiens eīn sibimetipsi quis placet / atq3 in se de seipso gaudet / certus sit a vera hūilitate se esse alienu3. nec cōsolatōes suas quibus iocundat' a deo habere sciat originē. Vera eīn hūilitas semper cū istis sociata visitationib3 bonis atq3 diuinis / dat cognoscere adımū et veraciter defectus suos. p quos sibi homo displicet / redditq3 vil' atq3 abominabil' ī aspectu suo. nihilominus placentiā maximā habēs. sed que ī gratia. mīa. bonitateq3 diuina cōsistit. Aliqn̄ anima deuota sentiet cordis sui quandā dilatationē vel sui intellectus comphendēs in se plus q̄ etiā totus mūdus. indicabitq3 deū fore tam excellētis atq3 infinite maiestatis / q' quasi oīne quod residuū ē / ei nihil oīno esse videat' / nisi inq̄tū esse in talibus deus cognoscit'. Quādoq3 p'o sentiet anima in se quandā sp̄ūalem ebrietatē ɔmouentē eam sobrie in laudes sp̄ūales. suspiriaq3 sancta ꝛ deuota nō se valens ad intra continere / quin oporteat de fori3 erumpe seu ad extra id ostendere qd̄ sentiat. videtq3 interdū eidē q' oīa plena sint gloria ꝛ laude plena. ¶ Tercius p'o modus habēdi gratia3 p̄sentie dei / est p vnionē. quēadmodū beatus Paulus ap̄lus habuit. ceteriq3 contemplatiui excellētissimi Sed de mō isto loqui me īndignū repito. ꝛ os meū cōtineo. altioribus doctoribusq3 illud relinquēs discutiendum.

Finit.

Sequitur episto-
la ab eodem edita.

Tulerūt eximie charitatis vestre littere / nō paruū leuamen īfortunio meo (sicut spero) felici. Est eīn flagellū patris misericordiaꝝ quod vsq3 mō vere supra spem ꝛ omne meritū meū temparuit Fecit eīn cū temptatione pūentū vt possem sustinere. Gratias igit' vestre benignissime pietati / que ɔpassionē p̄stitit taliter flagellato / q̄ plena ɔsolatōe documēta supaddidit. q̄ deniq̄ preconijs. q̄lia nec vsurpo mihi / nec eis me dignū cēseo pregrauauit. Sic plane sic decebat sapiā3 p̄fessos / vt mu3 exortio suo q̄s q̄ abortiuū / q3 tn̄ ī tribulatōe positū solarent'. ¶ Ve3 ꝛ si absq3 vlla fictōe cū laborib3 plimis ꝛ expēsis / olim iā conat⁹ sū debiles humeros meos / ꝛ fragilitati sue ɔsocios subducere oneri tāto cācellarie parisieñ. ꝛ in [illegible]
[illegible] pedes meos in rete / ꝛ ī maculis ei⁹ ambulē / ɔfusus sū ab expectatōe / sentioq3 illud Terentianū. q' nō licet homine3 sepe eē vt vult. Mādat⁹ sū q̄ppe ab illo / cui post deū me ꝛ oēs operas meas debeo. dn̄m meū dominū Burgūñ. loquor. cu⁹ vtinā aliud circa me pro me modesti⁹. humilius. salubriusq3 consiliū extitisset. ignoscat deus idip̄m consulentibus [illegible] um / q̄ olim asine Balaam obstitit / ꝛ interim ab executōe officij cācellarie me spontaneq3 illud etiā p̄sus deserere paratū. cū illud pro obediētia exeq̄ volentē suspendit. In qua re facio qd̄ mandatis / neq3 aliud p̄nūc lubens

video ⁊ substituo eũ ꝓ exercẽdis oĩbꝫ q̃ ꝑ
sens agerẽ cũ solẽnitate factũ mitto. Bñ va
lete/ mei memores in orõnibus vr̃is. Scri/
ptũ Brugis. xxvij. Aprilis.

Sequitur alia epi/stola eiusdem.

I i
Ocunduʒ ẽ socij ⁊ fratres in chri
sto dilectissimi. Iocunduʒ valde
q2 ꝑ̃bis nequeo vos alloq̃. Sũt
eñ amicoꝝ grata vndecunq̃ col
loquia. O, si iuxta Terentianũ senẽ/ prim⁹
amicoꝝ gradus ẽ vicinitas/ multa prius ex
mihi debet amicicia ad collegiũ illud vene/
rabile qđ incolitis. cui nõ tã vicinus q̃ in/
unte adolescẽtia familiaris semꝑ intraneus
fui ⁊ fratr mo ce et comma tu. Solabo2 ta
tur mutua vobiscuʒ ꝯfabulatione coactam
quietẽ meã/ qua me diuinũ flagellum alliga
uit in lecto valitudinis. vbi supinũ immobi
leq̃ iacere ꝯstrinxit. vtiliter spero et magna
dei miscđia nõ solum tolerabiliter/ sed pene
optabiliter. Cur ita? quoniã neq̃ lectioneʒ/
neq̃ orationẽ/ neq̃ salubriũ cogitationũ ꝓ
tractionem exulauit a me quies talis. q̃n eti
am familiariores si nõ obstitero/ constituit.
Quo pacto sic? Dolorẽ nanq̃ corpis et ani
mi anxietatẽ/ diuina gratia vsq̃ modo vel ab
stulit/ vel fere supra spem ⁊ vere supra omne
meritũ meũ temꝑauit. Gratias ei qui nunc
adiudicauit me contumacẽ vsq̃ nũc seruuʒ
suũ. nõ in ira ⁊ furore corripere/ sed in virga
filiali. Et dñe si sic viuit̃ ⁊ in talibus vita spi
ritus mei/ corripies me ⁊ viuificabis me. ec/
ce in pace amaritudo mea amarissima. Sʒ
ad vos redeo/ quibus e cogitationibꝫ meis
familiariter aperire studui. et si nõ ob aliud.
vt vel voluptatem aliquã ex tali ꝯmunicati
one scribendo concipiã.

Sequitur alia epi/stola eiusdem.

R c
Um nuꝑ deuoti Bernardi ome
lias suꝑ Cãtica relegerẽ (pater et
frater dilectissime) ꝑueni in eum
locũ qui docet media ꝑueniendi
ad generationẽ verbi. hoc est ad contempla
tionis arceʒ. Gauisus sum nõ mediocriter/
q2 ita ꝯsonea ad eũ de hac materia olim Bru
gis in lecto valitudinis mee conscripserã. si
cut habes tractatuli copiã. Nesciebaʒ vnq̃
aliũ taliter ⁊ tali ordine/ tradidisse ipsaʒ con
templationis adipiscende arcẽ. Quo fit/ vt
mihi securius eadem scripta mea placeant.
¶ Sunt autẽ verba beati Berñ. talia/ ome/
lia cẽtesima. Visio hec nõ industrie ẽ sʒ gra/
tie. reuelationis/ nõ inuestigatõnis. Si qđ
tamen potest ad hoc industria opari/ illud ꝑ
mũ obseruate qđ dicit. Lauami/ mũdi esto
te. Secũdo vt scribatis sapientiaʒ tpe ocij.
qui eñ minorat actu/ ꝑcipiet eaʒ. Tercio vt
violenti sitis. ⁊ gaudiũ regni qđ vobis diu/
ti⁹ surripit/ ꝓripiatis. Vt habeatis co2 pur
gatum ꝑparatũ. improbũ. In primo effice
ris anxius. in secũdo deuotus. in tercio ve/
hemens. hoc est/ idoneus. obuius. vrgens.
Hec ille. ¶ Vides pater ⁊ frater/ quẽadmo/
dum tria hec ꝯueniãt tribus illis gradibus
scale mystice ꝯtemplationis/ quos nomina
ui amarã contritionẽ/ ociũ vel solitudineʒ et
fortẽ ꝑseuerantiã. Gratias illi a quo omnis
veritas. et cui veritas omnis ꝯsonat. Qđ si
quis nũc aut al's inculpauerit me temerita/
tis/ q2 materiã hanc prius altissimã et ab di/
tissimaʒ/ vsurpauerim tractasse velut ipsem
agnouerim/ habeat responsum illud qđ no
uissime recolo apud vos dixisse. Scio itaq̃
ex multis scriptis/ ⁊ quorundaʒ verbis/ ali/
quã esse cognitionẽ ⁊ mentis eleuatiõeʒ/ quã
habere possumus vltra ꝯmuneʒ ⁊ vsitatiue
cognitiõis normã. ¶ Hoc modo etsi nõ ali
ter/ scire potui nobis aliquid deesse ꝑfectio
nis hmõi/ quã sancti patres habuerũt ⁊ do
cuerũt. Sic eñ põt ipse cecus colores etiã
cognoscere vago tali conceptu/ ⁊ se ceuʒ iu
dicare. Querebã dudũ a quodã ceco viro in
telligẽte/ quõ se sciret cecũ esse. Scio rñdit.
q2 aliquã ꝑfectiõis integritatẽ quã in alijs ee
audio/ mihi deesse sentio. ¶ Deniq̃ pater et
frater/ nihil ex tribus ꝑdictis gradibus tan
tũ deesse formido/ sicut occupationẽ necessa
riã in religioso exercitio tuo. qđ vtiq̃ nullo
mõ. nulla ꝑfectus alterius occasione deserẽ
dũ esse nõ ambigo. Sic vocatus es. noli vi
olẽter obniti. q2 nõ hoc tibi cederet feliciter.
Sed irriderent hostes sabbata tua. hoc est
vacationẽ tuã. Nescis preterea quid tibi ẽ vti
lius ⁊ deo placẽtius. Reuelabit cũ voluerit.
⁊ dũ beneplacitũ erit añ se. quod abscondit
a sapientibus huius seculi ⁊ reuelat paruu/
lis. Soli paruuli hoc attingũt. nõ quia me
ritũ/ sed q2 ante placitũ est. Precipua insuꝑ
ratio hmõi muneris desiderãdi est/ vt simus
parui in oculis nostris. habita ꝯtemplatio/
ne tanta ⁊ tã immense maiestatis/ vocabit te
fortassis deus occasione ocij data/ ꝑ egritu/

dinē aut al'e. Sic interim opus tuū age/ et
vaca nō quantū placet. sed quātū licet ad vi
dendū ꝛ gustandū qm̄ suauis est dn̄s. In q
bn̄ vale. Mei memor in orationib⁹ tuis Et
fratrē germanū pupillum ꝯmendatum ha/
b [illegible]

[illegible]

2 Incipit secretum col
loquiū hoīs ꝯtemplatiui ad aīam suaȝ. et
anime ad hoīem/ sup paupꝑtate ꝛ mēdicitate
spūali/ docēs recurrere ad deuȝ et sanctos p
deuotam oratione/ p impetrāda elemosyna
[illegible]
tia affectionum/ que ꝓprie sapientia dicit'/ q
si sapida scientia. ¶ Et continet duas ptes.
Prima tractat questiones ꝛ respōsiones di
uersas hominis ad animā/ ꝛ econtra. ¶ Se
cunda ꝯtinet oratōes ꝛ meditationes diuer
sas quas format anima sub forma paupꝑis
mēdicantis ꝛ querentis panē. ¶ Homo.
Mea paupꝑ/ mea infirma/ mea
paralitica/ mea miserabil' ani/
ma. que nihil in te aut ex te bo
ni habes. sȝ nec tuo labore va/
les compare. Audi queso me/
um consiliū. Disce mendicādi officiū. fiat ti
bi questus mēdicantis ordinarius vite su/
stentande prouentus. cur fame. siti. algore/
interires? viciosa ꝑfecto multū foret hec ve/
recundia vel segnicies. ¶ Anima O homo
hospes quidē meus/ qui mecū de patria tue
ꝑme ꝯditionis eiect⁹ es/ ꝛ detrusi sumus in
hunc terrꝫ ac dolorosuȝ carcerē ꝑsentꝭ exilij.
fateor heu me pauperē. egrotā. captiuā. lesā
sauciā. nudā. oīmb⁹ egentē. Uere infelix illa
hora/ qua parens primus cōmisit in deum
summū regē grande illud nefas/ crimēq; le
se maiestatꝭ/ quo iustissime nobis illa nostra
ꝑclara hereditas adempta ē. ac de loco volu
ptatis. gaudij ꝛ oīs excellētie deportati fui/
mus ī hunc locū lachrimaꝝ. tribulatōis an
gustie ꝛ desolatōis. de diuitijs ī paupꝑtatē. ꝯ
ingenuitate ī vilitatē. de vita ī mortalitateȝ.
de loco securitatis ī locū plenū discriminis.
Et vt sub vno claudant' oīa/ de vniuersita/
te bonoꝝ in ꝓfundū oīm̄ miserie sum⁹ inie
cti Quare ꝑsus ignoro quid factura sim. la
borare nec scio nec valeo. Uersaret' quidem
labor meus ad deum/ cognoscendū/ aman/
dum/ laudandum/ honorandū. Sed heu
nimis longe factus est a me. nimiū mea se ꝓ
iecit. Conspicio me ī tenebris positaȝ. circū
datam ignorantia. incertitudine. errore. qui
bus inutilis facta sum ad illum intuenduȝ
seu ꝯtemplandū. Ita igit' meo frustrato la/
bore/ animodo qd agerē/ quid laborarē/ qd
lucrifacerē? Dicis mihi mēdicandū esse et ꝓ
vita questuandū. Uolo quidē. sed quo ibo
captiua ꝛ conclusa intra hospitale tui corpo
ris/ in magno carcere hui⁹ mundi mortalis.
quo pacto pro petēdo auxilio valerē hinc ef
fugere? Quis insup me clamantem audiret?
Quis ad me respiceret? qs succurreret? Cir
cumspice vndiq;. Cū deficiamus oēs et
paupes facti simus nimis. nemo nostrū est
qui sibiipsi vel in modico valeat opeȝ ferre.
vn̄ igit' alteri subueniet? Quid dabit nihil
dandū habens Ita ꝑfecto/ nō aliā mihi sor
tē video propiciā/ nisi ꝯtra hec mala remedi
um desperationis querere. ꝛ desperādo vitā
hanc finire miserā. ¶ Homo Quid dicis o
[illegible]
desperabis. Meū potius audias cōsilium.
Tibi enī demonstrabo locū charitate ꝛ mi/
sericordia plenū. in quo oēs paupes querētes
inueniunt refugiū. Ibi enī copiosi sunt illi
pij ac liberales dei elemosynarij in ecclīa vi/
delicet celesti. sancti ꝛ sancte. in quibus est il
la thesauraria gratie regina misericordie. mater
pauperū orphanoꝝ. vbi adest ꝛ redemptor
humani generꝭ saluator noster ihs xp̄s me/
diator ꝛ aduocatus apud patrē p peccatori
bus. Queris qualiter illuc tēdas? At ego re
spōdeo. Illuc te sanctū ferat desideriuȝ. vbi
enī tuū scīm erit desideriū/ ꝛ ibi teipm̄ esse iu
dicabis. Deus (inqt ꝓpheta) desideriū pau
peꝝ exaudiet. Quid aūt magis in tuo est ar
bitrio q̄ tuum desideriū. quo potes ꝯtinuo
ad deū ꝓficisci. cum deo loq; ꝛ cū sanctis ab
eisq; subsidiū implorare. ¶ Anima Si ita
est o homo vt asseris/ desiderabo vtiq; satis
Uerꝫ plurima frequēter desidero/ q̄ minime
accipio. Et si desiderādo loquor/ nō est q̄ mi
hi rn̄deat. ꝛ raro vel nunq̄ me exꝑior adiutā
¶ Homo. Firmiter tene o anima/ q scīm
desideriū semꝑ auditū ꝑ te exaudit'. nisi for/
te propter alterā trium causaꝝ. Uel q: nō ē
de ꝯuenientibus ad salutē/ sicut Paulus de
siderabat liberari a stimulo carnis. Uel qa
ꝑualet in te aliud quoddā ꝯuersum desideri
um vanitatis mūdane/ tue saluti ꝯtrarium.
quod reclamās impedit scīm tuū desideriuȝ
suum sortiri effectum. Uel q: hoc tuuȝ scīm
desideriū cito nimis euanescit. Rationabile
quidē valde est/ si te iuuari voles/ vt hoc tuo

cedat profectui. nec ꝯtrarius queras altero
desiderio ꝑdominãte. Q₃ pariẽter ⁊ ꝯstã/
ter expectes oportunitatẽ inbuẽtõis. fm ra
tionabile beneplacitũ adiuuantis ¶ Anima
Fateor homo ita esse. sed in hac re vnũ me
conturbat. q: frequenter ignoro quid mihi
expediat quid ve officiat q̃stũ ad primã desi
derij sancti qualitatẽ. Abundãt insup ĩ cor/
de meo vana ac mũdana innũera desideria
q̃stũ ad scdãm. Demũ mox fastidit animus
⁊ lassat in sanctis desiderijs. nec in eis ꝑseue
rat q̃stũ ad terciã. ¶ Homo. Propterea ti/
bi dixi a ꝑncipio o aĩa mea / tibi vacandũ eẽ
discendũ quoq₃ mẽdicandi officiũ. quo tibi
innotescat modus petẽdi vtiliter / efficacit' ⁊
ꝑseuerãter. Utiliter q̃dem petes / si tm̃modo
[illegible]
ne legis mãdata ĩplere desiderabis. In om̃i
bus itaq₃ tuis desiderijs diuinũ antepones
bñplacitũ dicesq₃ vt sua nõ tua voluntas fi
N at. ¶ Anima. Miror valde o hõ cur ꝑ san
ctũ desideriũ petẽdum velis vt dei volũtas
fiat / cum velim nolim aliter esse non possit:
Cũ etiã deus ab eterno videat et cognoscat
oĩa. ⁊ fm hãc suã immobilẽ noticiã circa me
singula futura disposuerit prout meis neces
sitatibus nouit esse oportunũ. quid ẽ qđ di
cis vt loquar ad eũ ꝑ sanctũ desideriũ qua
si ignoraret quid mihi expediat. et sup hoc /
ip̃m conarer instruere. ¶ Homo. Ita vti/
q₃ est anima vt dicis. et nihilominus orãd'
est deus. ob aliũ tñ finẽ q̃s ipsa tetigeris. Si
cut eñ deus fecit om̃ia cũ bonoꝝ nostroꝝ
nõ egeret. nec inde dicior ⁊ melior factus sit.
sed creatura sue bonitatis ꝑticeps effecta ẽ.
ita vult deus vt eũ diligamus. ⁊ ꝑ sancta de
[illegible]
nũ nostꝝ. In hoc quidẽ nostra ꝯsistit perfe/
ctio sicut ⁊ ꝑfectio solis in lucendo ⁊ illumi
nãdo. ⁊ ignis ĩ calẽdo ⁊ calefaciẽdo. ¶ Sci/
to ergo q; de' ordĩauit / vt nostrã cõparem'
salutẽ. deuotas ad ip̃m ⁊ sanctos fundẽdo
ꝑces. ⁊ mãdata sue legis studiose adimplen
do. atq₃ ita frequẽter vult ad ꝑces scrõꝝ ali/
quid ꝯferre. qđ ꝯferre instituit anteq̃s scti fo
rent. Certũ q̃ppe ẽ q; de' ꝑ seip̃m posset om
nia formare. vult nihilominus sibi ad reruꝫ
multaꝝ formationẽ scdãs coopari causas.
sicut homo nascit' officio generatiõis huma
ne. ⁊ hec inferiora corpora ꝯseruant' ⁊ guber
nant' opatõe supioꝝ. s. celestiũ. Ita q̃dẽ vult
de' vnũ saluari auxilio alioꝝ sanctoꝝ hoim
vel angeloꝝ. Ita igit' ꝯpendis satis cur oran

dus sit deus ⁊ sancti eius. ¶ Sed forsan ad
huc dices vanũ esse / deum sua prece vel desi
derio velle inclinare ad alterã partẽ. cũ illuꝫ
constet esse penitus immutabilẽ. nec in eo al
ternationẽ esse volũtatis qua flecti possit de
vno velle ad aliud / aut iratus placari aut of
fensus reconciliari. Ad qđ respondeo veruꝫ
[illegible]
asseris. nec tamẽ ideo vanas esse deuotas ꝑ
ces ad deũ fusas. qm̃ alio fine orãdus est de
us ⁊ homo. Orãdus quidẽ est deus nõ qua
si nostra oratione flectẽdus aut placandus /
aut aliter quouis modo a sue voluntatis in
stituto immutãdus. sed vt nosipsos orãtes
excitem' ⁊ ꝑuocemus ad deuotiõꝫ / ⁊ nostre
miserie ꝯpassionẽ. At ecõtra nõ ob aliud ho
minẽ rogamus / nisi vt eũ ad miscđiam mo/
ueamus. Fine igit' ꝯtrario laborat intentio
deum orãdo ⁊ hominẽ depcando. Ibi qui
dem finis est immutatio orãtis. hic eius cui
depcatio dirigit'. ¶ Qua in re nõ incongrue
animaduertendũ est / q; etiã mõ cõtrario no
stra causa versanda est corã deo ⁊ coram ho/
mine. Coram deo quidẽ eo meliorẽ facim'
causam nostrã / quo purius ⁊ sincerius nos/
ipsos ꝯdemnamus aut ꝯdemnandos ꝓfite
mur / nullã excusationẽ ꝑtendẽtes. Ita sane
miscđiam liberatõis a morte spũali cui' rei
fueramus / deo facto ꝓpicio ꝯseq̃mur. cuius
vtiq₃ ꝯtrariũ obseruari cernim' in curia forẽ
si iudicis humani. ¶ Uolens itaq₃ deuꝫ ti[illegible]
fore piũ ⁊ misericordẽ / esto ⁊ tu tibi ĩpsi mise/
ricors. Est eñ durus duris. pius pijs. bo/
nus bonis. seuer' mal'. Talẽ vtiq₃ illũ inue
nies / qualis ⁊ tu fueris ĩ tuis desiderijs. nõ
quidẽ ꝑ mutabilitatẽ eius sꝫ ꝑ tuã. Uolens
insup ĩ curia sue iusticie absolutionẽ ꝯsequi.
tu teipsaꝫ accusabis. iudicabis. ꝯdẽnabis.
punies. ⁊ sic remissionẽ impetrabis. Q₃ si te
coneris defendere ⁊ iustificare vias tuas / cõ
fusionẽ ꝑfecto ⁊ ꝯdemnatõꝫ reportabis. Et
si millesies pecces / millesies te ꝯdemnes. qm̃
si in extrema hora vite teipsam sic ꝯdemnãs
inuẽta fueris / vtiq₃ liberaberis a morte. Sꝫ
animaduerte cautius q; is nõ legitime ac ve
raciter se ꝯdemnat qui se pro posse emendat
¶ Aĩa. Satisfecisti hõ bñ mee petitõi / ostẽ O
dẽs ⁊ proponẽs tres egregias varietates q̃s
ignorando frequẽs ĩ me fuit turbatio. Nũc
igitur animũ recipio. voloq₃ (vt admones)
ꝑ sanctum desideriũ meipsam ad deuotiõeꝫ
ꝯmouere. insup ⁊ recursũ facere ad sanctos
ad meipsaꝫ ꝯdẽnandũ ⁊ puniendũ. Ita eñ

prius a principio suasisti vt discerē mendica-
[illegible] Docere [illegible]
mihi incumbat faciendū. ¶ Hō. Mihi vi-
det o aīa q̄ hoc facile discere poteris si dili-
gēter inspexeris modos ⁊ conatus/quibus
vtunt̄ pauperes mēdicātes ostiatī/varios di-
scursus hincinde facientes p̄ subleuādis su-
is corpalibus necessitatibꝫ. Considera que-
so captiuos vel cōspectui iudicis p̄sentatos/
suasq̄ sniās trepido animo expectantes.
Prospice infirmos graui qualibet egritudi-
ne corruptos. Perquire paupeꝝ iconomoꝝ
occultas et verecūdas indigētias. Et gene-
raliter oculū dirige ad om̄es in quacūq̄ ad-
uersitate vel pīculo ꝯstitutos. puta in ꝯiun-
ctoꝝ funeribus. in exilio. in incēdio. in dilu-
uio. in bello. Animaduerte inquā ⁊ studioso
mentis intuitu plustra/q̄ꝫ ardēs sit ī his de-
sideriū ad suā liberationē aut subuētōꝫ. In-
sup attende q̄d dicāt ⁊ q̄d gerāt. ⁊ hec oīa cō-
fer in teipsaꝫ tuos recognoscēs defectus ac
miserias. tuā captiuitatē. tuā mortē. tuū exi-
liū quā peccādo incurristi. tuā insup desola-
tionē ppendēs. qm̄ deū tuū ⁊ patrē/sed et ce-
lestē patriā tua culpa pdidisti. ¶ Ita si feceris
⁊ cum tali desiderio ⁊ conatu audacter affir-
mo/q̄ hoc tibi ad salutē sufficiet. eris bona
q̄ questuaria bonoꝝ spūalium ⁊ alimonia-
[illegible]
desup in cunctis tuis necessitatibꝫ. imo (q̄d
amplius ē) efficieris admodū diues. immo
dn̄a bonoꝝ toti⁹ mūdi. Cur ita? Qm̄ si facta
eris heres dei tui p̄ris. de cui⁹ hereditate est
tot⁹ mūd⁹. Ita eñ dixit apl̄us. q̄ si filij ⁊ he-
redes ⁊c. ¶ Aīa Rē magnā mihi pmittis o
hō. magnā dignitatē. excellētiā. nobilitateꝫ.
q̄ mihi ex dicta q̄stuosa mēdicitate pueniēt
Uolo igit̄ esse hui⁹ officij/q̄ꝫuis vitupabile
multū atq̄ inhonestū illud iudicet mūd⁹. p̄-
sertim psone generose ⁊ alte p̄sapie ¶ Homo
Nō aliter q̄ꝫ tibi affirmaui iudicabis o aīa
mea/nisi omnino desipueris. Et vt h̄ tibi cer-
tius appareat/ppono ocul̄ tuis sūmū impa-
torē mūdi q̄ voluit esse hui⁹ officij/sicut ipse
p pphetā ptestat̄. Ego inq̄t mēdic⁹ sū et pau-
per. Apparuit hoc ī om̄ibꝫ suis oratiōibus
quas ad deū patrē fecit. p̄sertim in cruce qñ
dixit. De⁹ me⁹ de⁹ me⁹ vt q̄d me dereliq̄sti.
Magna igit̄ est dr̄ña corpalis illius ⁊ con-
cte mendicitatis q̄ iudicio plurimoꝝ censet̄
fugiēda ⁊ vitupabilis. ⁊ huius spūalis. de q̄
sermo quā voluntarie susceperūt oēs sc̄ti. im-
mo ip̄e xp̄s vt dictū ē. Nōne ⁊ rex ille poten-
tissim⁹ Dauid in suo psalterio se hui⁹ q̄stuo-
se mēdicitatis sectatorē p̄fitet̄. dū se nomiat
nūc infirmū. nūc orphanū. nūc vulneratū.
nūc cecū. nūc surdū. nūc impotentē. nūc alie-
nū pegrinū. nunc captiuū iacentē ī puluere
[illegible]
Et Salomō ille sapiētissim⁹ se dicebat pau-
perē infirmū breuissimi tp̄is. minorē ad itel-
ligendū legem dei. Et ita in tota scriptura di-
scurrēdo/inuenim⁹ vniuersaliter de omnibꝫ
[illegible]
lis est hmōi quest⁹ quē p̄stat om̄ibꝫ sc̄tis suis
[illegible]
iā dixisti mihi tu hō spūalē hūc q̄stū facile di-
sci posse/si diligēti pspectu mētis attendant̄
ea q̄ ī questu corpali ab his q̄ ī aduersitatibꝫ
⁊ indigētijs ꝯstituti sunt obseruant̄. Accedat
[illegible] nuicē ppinqua/⁊ pleni⁹ d̄ his misera-
bilibꝫ psonis ⁊ eaꝝ obseruātijs/ꝯferamus.
¶ Homo. Ita fiat aīa. qm̄ hoc tibi nō par-
uo veniet p̄fectui. Tū pp̄ter ꝯpassionē quā
inde ꝯcipies ad p̄ximuꝫ. adimplēs legē cha-
ritatis in officio pietatis ⁊ mīsc̄die. Tū pro-
pter fructuosaꝫ instructionē tuā/ quā exem-
plo corpalis hmōi questus accipies in q̄stu
spūali. cognoscens p hoc quo pacto queres
opē in tuis spūalibꝫ necessitatibꝫ multo peri-
culosioribꝫ/vt ab illis liberatus/gloriosum
illū eterne felicitatis fructū tādē ꝯseq̄ris. Lo-
quamur itaq̄ ī p̄mis de his mēdicis q̄ non
inclusi degūt/victū q̄tidianū ostiatī q̄rētes.
[illegible]
q̄ꝫuis plurimū debiles/⁊ senio vel egritudie
vel alio q̄uis accidēte fracti/seipos vel bacu-
loꝝ bñficio portāt/vel manibꝫ trahunt. vel
alioꝝ inniti viribꝫ (q̄ꝫuis difficulter ⁊ impedi-
te) incedūt. Sustinēt nihilomin⁹ ī his labo-
ribꝫ multas inedias. nūc algore ꝯstringunt̄.
nūc dissoluunt̄ ab estu. nūc a vētis ⁊ pluuijs
infestant̄. adeo vt etiā bñ incolumes credant̄
[illegible]
tere incurrere infirmitates/ p̄sertī p̄cipue la-
boris difficultate ⁊ indigētie magnitudine/
quā ocularīter ī eis experimur. dū esurientes ⁊
sitiētes ⁊ nudi/ī inedijs vehemētissimis fri-
goribꝫ incedūt. vel etiā freq̄nter nudatis cor-
poribꝫ ad terrā sedēt a mane vsq̄ ad vesperā
Et hec om̄ia patiēter sustinēt incōmoda spe-
rātes ⁊ desiderātes aliq̄d elemosyne accipe.
qua spe nihilomin⁹ freq̄nter fraudāt̄/vacui
ad domū rdeūtes. Dūq̄ eis aliq̄ certa largi-
[illegible]
[illegible]

b[illegible] ❡ [illegible]
pe ergo o anima in te hāc diligentiā; petēdi
elemosynā spūalē/nihil hinc te auertat. nec
alibi inhereas. Si naūt/fraudari poteris. ꝛ
abesse largitioni celestis patris. ad istar pau
perū illorū desidū qui ꝑ vicos vel campos di
scurrentes/vel verbis vel factis inutilibꝫ se
occupātes negligerēt tempus deuotōis. tar
dius aūt veniētes ꝛ putātes se aliquid acce/
pturos/repulsam acciperēt dicēdo eis. Ite
hinc [illegible]
confusi et vacui recederēt. ceterisqꝫ paterent
derisui. Ita ꝛ tibi (o fatua anima mea) acci/
deret/si tp̄s tuū inutiliter expenderes/dum
ad elemosynā dei deberes festinare/p̄cipue
dn̄icis ꝛ festiuis diebus. ꝛ al's dum tibi fue
rit oportunitas. Ignoras eīm tēpus in quo
deus velit suā elemosynā distribuere. an ma
ne/an vespere/an cito/an tarde. Et si vtrisqꝫ
his horis elemosynā suam tribuerit/tanto
O vberior subsequet fructus. ❡ Anima. Bo
nū est hoc tuū consiliū o homo. Veruꝫ me/
[illegible]
vtiliter elemosynā istam querā. ita eīm ꝑ eos
de quibus locutus es/pauperes fieri ꝯspicio.
Studiose eīm ꝛ cū magna discretione/loca
exquirunt ad questū oportuna. scientes q̄
non passim in quibuslibet locis fructuosus
eēt questus. vt si tabernas aut alia suspecta
ꝛ infamia loca frequētarēt plurimū verbera
ꝛ iniurias ꝓ elemosyna reciperent. Et iō i locꝭ
sacris ꝛ in ianuis diuitū se p̄ntāt. ibiqꝫ a lō
ge nō ingrediētes/humiliter elemosynā pe/
tūt/dicētes panē ꝓpter deum. ❡ Hō. Ad h̄
tibi r̄ndeo o aīa/ꝙ loc⁹ distributiōis tuaruꝫ
elemosynarū ē i celis vt p̄dixi. ꝛ illuc te pōt ꝛ
dꝫ ferre tuū desideriū. Debes eīm ꝯsiderare
tuū desideriū ad similitudinē equi volātis.
qualē fuisse fingunt poete pegasum. cuius
quidē equi ale due sunt. timor ꝛ spes. Vl' eti
am ad similitudinē curru igneī/similis illi
in quo delatus est Helyas in paradisuꝫ ter
restrē. Cui⁹ rote quatuor/sunt q̄tuor ꝟtu/
tes cardinales. eq̄ ꝟo trahētes/sūt tres theo
logice ꝟtutes. auriga ꝟo est discretio. Late
diffuseqꝫ posset hec materia deduci. sed sub
hac breuitate nūc trāseo. Satꝭ sit ꝑ hec ino
tuisse/ꝙ tuo desiderio te valebis q̄ voles fer
re. sed caute circūspice quo ꝑges. Proficisce
re igiꝭ ad ecclesiā celestē. ne tm̄ ingredi presu/
mas in sanctuariū vel nimis ꝓpe altare acce
dere. Tibi sufficiet ad p̄ns apud ianuā resi/
dere. ibiqꝫ a remotis vociferādo elemosynā
petere ꝓpter deū. Ibi eīm sunt innumere māsi
ones sctōꝝ/vbi potes ostiatim sil'r vehemē
ti desiderio clamare ꝛ te questuare. ❡ Anima
Rē facillimā factu putaui o hō hāc elemo
synā ꝯseq̄. audiēs ex te hoc solo desiderio fer
ri posse/necdū hui⁹ negocij difficultatē exꝑ
ta. nūc ꝟo aliter inuenio. qm̄ dū hec inferio/
ra derelinquēs/in sup̄na mea volui ꝯferri de
sideria/mihi suꝑuenerūt infinita ĩpedimēta
adeo vt nihil difficilius factu iā cēseā eo qđ
p̄us tā facile iudicaui. Vox eīm vt illuc sur
sum ferri volo ꝑ sēcm̄ desideriū/exꝑior meū
desideriū aridū/aut subito aliorsuꝫ deflexū.
nūc ad theatra. nūc ad spectacula. nūc huc.
nūc illuc/nulla ĩ eo manēte ꝯstātia. ita ad oē
qđ occurrit/discurrit ꝛ ꝑuolat. nec vllibi q̄e
scit. atqꝫ ita ĩ meip̄a deficio/nesciēs aduersus
hec ĩpedimēta r̄mediū efficax inuenire q̄ redd̄i
possim idonea ad petendū salutarē elemosy
nā. ❡ Homo. Contingūt hec oīa tibi (o R
aīa mea) qꝛ nō plene satis ac ꝓfunde adhuc
tuam agnoscis paupertatē periculūqꝫ in q̄
versarꝭ. qm̄ si hoc ad plenū cognosceres/mi
me profecto ita ꝑstreperet in te sensualis ap
petitus et ad vana quelibet distractus sine/
ret tuū sanctū desideriū d̄ītellere atqꝫ discer
pere. Et hoc quidē ĩtelligere poteris paupe
rū supra dictoꝝ exemplo. Insuꝑ ꝛ eorū qui
carceribꝫ ꝓ crimine detinenꝭ. quoꝝ vtiqꝫ cō/
tinua est expectatio comparēdi ante iudicē.
Quid sane tales absqꝫ intermissione deside
rāt nisi suā liberationē? quantūqꝫ ĩ eis hoc
ferueat desideriū/testificanꝭ exteriora queli
bet signa verbis ꝛ oꝑibus. nunc apud iudi/
cem. nūc apud causaꝝ patronos. nūc apud
alios q̄slibet q̄ p̄sidio eē p̄nt/exhibita. Vi
me ꝑfecto tunc eis ridere aut iocari libꝫ. aut
cū suis concaptiuis petulāter aut ricose cō/
uersari. q̄nimmo tota humilitate desolis su
is periculis ꝛ miserijs ꝯferūt/intra se p̄niaꝫ
amarā agentes. suspirātes ꝛ gemētes. ❡ Dic
ergo mihi o aīa. Nōne ꝛ tu (vt a principio
fatebare) es captiua? Sed in quo queso car
cere? Certe ĩ carne feda. molesta. plēa obscu
ritate miserie ꝛ pene infinite necessitatꝭ. de q̄
[illegible]
doqꝫ dei iudicio sup tuis mortalibus crimi
nibus p̄sentanda. vbi nō de qualibet morte
corꝑali causa versabiꝭ/sed eterna. Ignoras
aūt horā qua porta hui⁹ carceris attolleꝭ vt
hinc egrediaris. Quō igiꝭ hec aīaduertēs
poteris tua desideria aliorsuꝫ ꝯferre/p̄tereqꝫ
ad sollicite petendū auxiliū ꝛ liberationē. ꝑ/

sertim cũ videas huiõi pau̾peres tanto studio
vacare. immo etiã plerũq̄ p̄ diẽ integraʒ in
vno eodẽq̄ loco residere p̄ buccella panis/
[illegible]
nõ illic figes plene desideriũ tuum/vbi con/
stat plenã ab omni malo liberationẽ ⁊ secu/
ritatẽ te indubie reperturã. ¶Anima. Ta/
lis est fateor (o homo) mea miseria. tantusq̄
meus defectus. Et idcirco vacabo ex nũc.
[illegible]
gere. Cognoscis tamẽ et p̄pendis qm̃ mihi
incumbit corpi intẽdere/⁊ p̄ eius sustẽtatio
ne ⁊ alimẽto frequẽter impediri. ⁊ varijs in/
uolui laboribꝫ. sicq̄ plurimũ deorsuʒ in ter/
ris versari. cũ sursum merito mẽs tolli debe
ret. ⁊ suis elemosynis perẽdis studiosius in/
tendere. ¶Homo. Nõ est profecto pruden
tis (o anima) p̄prijs negocijs neglectis/ alie
na p̄sequi. atq̄ ita curam alterius gerere/ vt
hinc sibijpsi iacturã afferat grauissimã. Su
stẽtandũ quidẽ ẽ atq̄ alendũ corpꝰ. sed lon
ge minore diligẽtia/ breuioreq̄ labore ac re
missiori studio id fieri posset ⁊ deberet q̄ fa/
[illegible]
mis ⁊ sup̄ q̄ postulat necessitas/ corpi cõpla/
cere curas. eiq̄ diligentius seruire. nõ atten
dẽs illius q̄ deordinatus sit appetitꝰ. q̄ in
solens. q̄ auidus. immo insatiabil'/ si illi ad
plenũ ac de omĩbꝫ p̄uidere curabis. Erit igit'
[illegible]
mẽsitiq̄ pereat. De reliq̄ pro teipsa sollicita
eris. ⁊ velut prudens ⁊ fidelis tibiĳpsi vaca/
S bis. ¶Anima. Ista volo quidẽ facere o hõ.
sed infestũ mihi nimis ẽ corpus et satellites
eius. nec quouis mõ volunt cõtentari p̄senti
bus. quinimmo semp̄ rebus nouis inhiant et
q̄ indices sibi aliq̄d deesse q̄rũt. Petũt oculi
pulcra vndiq̄ intueri. in vestibus. in equis.
in edificijs. ceterisq̄ omĩbꝫ rebus. Plangit
os ⁊ importune clamat/ dũ sibi vina ⁊ esce/
modis omĩbꝫ exq̄site atq̄ delicate deficiunt.
Quid de auribꝫ dicã: q̄ vanis sermonibꝫ de
tractorijs aut adulatorijs. insup̄ ⁊ sonoꝝ re
sonãtijs atq̄ alijs similibꝫ innumeris petulan
tijs saturari nullatenꝰ p̄nt. Sʒ heu quis lin
guaʒ frenabit a suo clamoroso ac libero elo
quio. quẽ queso strepitũ. q̄ntũ disturbiuʒ. q̄
le murmur mihi freq̄nter excitat: Erubescerẽ
pudẽdos tactꝰ mores apire. cuiꝰ insatiabil' ẽ
appetitus ad lubricas ⁊ fedas. imo abomĩa
biles carnis delectatões. ¶Ideoq̄ affirmo
tibi o homo nullũ mihi adesse posse desideri
um sctm̃ qd̄ sursũ valeat libere p̄gere ⁊ vola

re his obuiãtibꝫ disturbijs/ q̄ hũc intra ho/
spitiũ cordis mei exterior velut foꝝ quoddaʒ
cõe ac theatꝝ tumultuosũ/ quotiẽs [illegible]
beret dari quies. ⁊ p̄ sanctũ desideriũ in celũ
deportari ad ea p̄agẽda q̄ suades. ¶Homo
Iã respõdi tibi o anĩa atq̄ demonstraui/
q̄ hec impedimẽta supare poteris. atq̄ secu/
ra ⁊ quieta p̄terire p̄ intẽsum ⁊ vehemens de
sideriũ ad tuã in tanto discrimine subuenti
onẽ. vñ fiet vt sub obtentu tã necessarie sub/
uẽtionis/ cõtemnas planctũ ⁊ clamorẽ quã/
tumlibet infestũ corpis ⁊ vasalloꝝ eius. ¶Et
q̄uis exempla q̄ p̄cesserũt merito ad h̄ suffi
cerent. accedũt tñ adhuc ⁊ alia. Animaduer
te precor/ si paup̄ aliquis vnaʒ ex suis ouibꝫ
amiserit. vel si domus sua incẽdio pereat. vl'
si filius eius morti incũbat/ nõne mox omĩ
[illegible]
aut occurrit sue domus incẽdio. vel sui filij
p̄iculo cõsulere satagit: Dĩ me tũc aduerti
q̄d suũ corpꝰ aut satellites eiꝰ (quoꝝ tãtũ di/
xisti eẽ strepitũ) agãt aut dicãt. sed omĩa illa
aure surda p̄teriẽs/ suo tñ modo negocio va
cat. quinimmo nec de qualibet alia re loquẽtẽ
aliũ quẽlibet nec attẽdit. Cur igit' ⁊ tu/ dum
eo letaliter sauciata ⁊ p̄dita p̄ pctm̃. insup̄ et
tẽptationibꝫ prauis estuãs/ nõ poteris tuũ
cõuertere desideriũ ad petendum in tãto tuo
periculo subsidium. Caue ne tua culpa tibi
sis impedimẽto/ quo minus hoc facere va
leas dũ tuo corpi admĩstrãdo/ minꝰ pruden
ter intẽdis. laxans sibi nimis habenas/ que
rẽs illud nõ solũ nutrire/ sed lasciue tractare
atq̄ oblectare nimis sine mõ. Vñ fit/ vt et
[illegible]
[illegible] T
nequeo cõtradicere/ et quo vtiq̄ ampliꝰ mea
p̄maxima innotescit miseria. qm̃ p̄ter hec q̄
posuisti/ considero quod dictũ ẽ in puerijs. q̄
dum matres aliq̄n solitarios relinquũt/ mi
rũ videri põt quãta desolatõe torquent'. q̄s
feruẽti etiã desiderio illas requirũt/ flẽtes in
cessãter ⁊ eiulãtes. nec aliud q̄ cõʒ cogitãtes.
Quãto magis ego misera merito dolerẽ/ ⁊ i
meo exardescerẽ desiderio/ dũ mea culpa me
video p̄didisse meũ patrẽ celestẽ ⁊ sua grã
priuatã/ que ẽ mea mater ⁊ nutrix. ¶Ferũt
multis/ qui parentibꝫ orbati/ vel etiã heredi
tate fraudati paterna/ seipsos p̄emerũt. Legi
tur insup̄ de q̄ plurimis feminis/ q̄ a suis dedi
cte maritis/ p̄ mortẽ aut al's/ sibijpsis necem
intulere. At ego heu infelix p̄sepe p̄pẽdo me p̄
[illegible]

time proscriptā/ et paterna hereditate equissimo iure priuatā. sed et is qui mihi erat sponsus ob meas insolētias et lubricas feditates/ me contemnit. abiicit et repellit. ¶ Quotiens inuentū est vt pro amico perdito alter sibi necem inferret. Et quis talis ac tantus amicus sicut dominus noster Jhesus christus qui pro mea salute mortē suscepit/ quā nec pro meipsa vellē sustinere? Itaque si hec propter infortunia aut dāna temporalia fiant/ merito in tāto meo spirituali detrimēto mihiipsi dabo vexationē. eroque supra modū dolēs et tristis. Quo nō obstante/ loquar ad te confidenter. et exponā quid in hac re aliquando mihi contigat. Inuenio enim dū per desideriū clamo ad dominum et ad sanctos auxiliū petēs/ desuper nullā adesse cōsolatorē. nullū meis necessitatibus afferri presidiū. Unū fit vt remaneam apud me frigidior ac minus feruida ad eos deprecandū et orandū ¶ Hō. Non hunc miraberis o aia. quoniam ita disposuit aut permittit fieri deus propter alterā causam quas exponā. ¶ Una quidē est propter tuam instructionē. vt ex hoc videlicet officiū mēdicandi tibi plenius innotescat. Si enim mox te petēte petita accipes. tūc vel donū dei paruipendēs ad alia facile tua diuerteres desideria. vel dei beneficio ingrata/ susceptū gratie munus iusta vicissitudine perderes. per quod et te diuinis redderes indignā beneficiis. Frequenter id fieri videmus apud hoīes/ vt his que beneficia cito suscepta paruipēdūt/ petita vel denegentur vel difficulter et tarde concedantur/ quasi vana et indigna sit talibus facta donatio. Quēadmodū etiam mater aliquotiēs infantē suū propter eius absentiā eiulantē/ ad tempus relinquit solum/ vt postmodū apud eā diligentius remaneat eique inhereat feruentius. Cōtingit etiā vt dilectam aliquando filiorum amorē per hoc experiri/ et expto dolore materne absentie. maiorē ad eos exercescere dilectionē. Ita quidē diuinū indultum differri putandū est aliquando/ vt hinc tua innotescat diligētia. humilitas et patiētia. vnde perpenditur an vera sit tua paupertas an ficta. Nā et sic fieri comperimus apud pauperes huius mūdi/ quos per longā expectationē temptari cernimus. an vera sit vel simulata eorum paupertas. Quos enim desides. impatiētes et murmurantes cū indignatione et contemptu dilationis donationis inspicimus. hos indubie simulatores paupertatis iudicamus. Ita et apud quosdā hypocritas contingit/ qui seipsos intra se iustificāt. et cū se opulētos virtutibus iudicēt nullius diuini doni se egere presumūt. quamuis exteriorem contrarium simulēt. Deus autē qui scrutatur profunda mariis/ hanc eorum superbā simulatiōes agnoscens/ per longā expectationē eos misericorditer ad patientiam et humilitatē reducit. dū in hac dilatione sue miserie atque indigen[illegible] Quomodo queso fieri potest o homo/ vt anima aliqua [illegible] ¶ Hō. Certo profecto obstupescis aia super hac temeritate superbissima. Est nihilominus ita vt asseruī. Tū propter negligentiā et incuriā petendi auxiliū desuper. quā vtique desidiā minime incurreret anima/ si eius miseriā et deficientiam attenderet. Tū propter summā indignatiōem quā aduersus eos conciperet qui sibi suā paupertatē et miserabilē conditionē commemorarent eam vt vere est peccatricē asserētes. quā nihilominus verbis simulatoriis profitetur. Nam si ex consciētia vere humilitatis hoc faceret. quid causae esse posset vt eos indigne ferret qui proprie sue consciētie testimonio concordarēt? Nō mirum igitur si taliter anima disposita/ minime diuinū indultū suscipiat/ et gratie impetret alimoniā/ cuius se nec illius indigentē recognoscat/ immo plena manu adueniat peritura. Ita sane nō iniuria repelluntur mēdici questuarii et fraudulēti. [illegible] signis mēdacibus deficere. ¶ Est et altera causa/ cur nō statim exauditur aia. vt videlicet cōgruo tempore secundum occulta sua iudicia/ deus tribuat quod mox concedere nō expediret/ vt vel sic anima studiosius vacet. et sine intermissione singulis horis annonā celestē expectet. et nō torpeat certificata de tempore indubitato beneficii percipiendi. ¶ Est deinceps et alia huius dilationis causa/ vt sic deus morā faciens/ tūc primū cū videbitur inurbanus denegator/ vberius sua dona largitur/ sicut frequenter pauperi diutius tardāti/ et etiā iniurias et opprobria [illegible]ter et equanimiter tolerāti/ pinguior accedit largitio. Cōtingit etiā hinc rationabiliter pauperē aliquē a perceptione elemosyne repelli. quia cognoscitur aliis que posset et deberet [illegible] denegare. Ita nimirū accidit anime contra proximū indurate/ que suis debitoribus nihil vult dimittere/ nihilque largiri petentibus. ¶ Interdū etiam fit/ vt studiose pauperi aliquis hoc ipsum nesciēti/ larga manu succurrat. subtiliter ac occulte sua munera in domū eius inferēdo. vt fecit beatus Nicolaus. vel etiā amicis suis tradēdo/ quatinus ei prout viderit optimū fideliter ad-

mistret. Et hoc fit plerūq₃ dū talis ꝓlumit
ꝑceptis donis nō bene vsurus/sed vel ad fa
stū ꝯuersurus vel ad voluptatē. ¶ Potest et
hmōi dilatio dispensatōe diuina ꝯtingere/
que maiora ꝛ largiora premia reseruat suo tē
pore conferēda/ad modū quo pater filio nō
statī hereditatē suā largit. sed ei vsq₃ ad an
nos pubertatis legitima ordinatōe reseruat
¶ Tardat etiā aliqñ deus petita largiri. q̄a
cum sint nimis exigua que petunt/vult con
gruo tempe maiora tribuere ad instar regꝭ
magnifici. qui suū aliquē ꝑdilectū seruitorē
humile aliqḋ officiū/puta clientele petentē/
nō audit. volens ꝛ intendēs eum ad altiora
promouere. ¶ Contingit p̄terea ideo etiā ali
qñ nō exaudiri petentes. q꞉ ꝓpter ingratitu
dinē p̄teriti beneficij se indignū fecit ad ꝑce
ptionē futuri/sicut si paup aliquis mox dū
elemosynā acceperit se a donāte auertat/nul
lam vicissitudinē honoris aut gratiarū acti
onis ei tribuēs. qui tn̄ anteq̄₃ acciperet sum
mā humilitatē fingebat. ¶ Sed ꝛ fraudatur
aliqñ quis sue petitōis effectu. q꞉ mens pe
tendo cogitatōe vel locutione auertit a deo
ad terrena penitus distracta velut deo exhi
bēs manū ad recipiendū. ꝛ ad mundū faciē
ꝯuertēs. qḋ vtiq₃ ꝓmaxime disconuenit pau
peri mēdicāti vel reo crimis elemosynā aut
gratiā requirēti. ¶ Cōtingit insup aliqñ. q̄a
talē orantē habet deus velut ꝓphanū ꝛ ex
cōicatū aut nolentē audire xp̄m loquentē in
suis sermonibꝫ ꝛ scripturis. sicq₃ merito deus
talē spernit in suis petitōibꝫ [illegible]
niq₃ hoc aliqñ/q꞉ talentū cred[illegible] et
nō multiplicat ad intentionē donātis ꝑ bo
nū vsum illius/quēadmodū pater mitteret da
ret filio centū libras ad vsum negociatōnis
quē nō speraret negociādo alias centū sup
lucraturū. Est itaq₃ nobis spūal' negociatio
cū deo. videlicet donis suis bn̄ vti ꝛ vigilā
x ter opari. ¶ Aīa. Sūt (vt ex te audio o hō)
iudicia dei plurimū admirabilia/ꝛ circa me
as petitōes iustissima. Animaduerto eñ q꞉
frequēter deus mihi petita mea ꝯcederet ira
tus multū ꝛ indignatus. qm̄ hec ꝯcessio ple
rūq₃ eēt mihi nociua ꝛ dānabil'. Magis ita
q₃ mihi ꝯuenit sepius tardare ꝛ dilatōes fer
re. nec ideo multū animo exultare ꝛ ꝯfidere/si
qñq₃ me ꝓpendo exaudiā. ne forsan hec sit
mea merces. ꝛ illa futura eterna/iusto dei iu
dicio denegeꝛ. Necnō etiā iō ꝓte ex altera nimi
um deijci ꝛ ꝯtristari/si nō statī me ꝯtingat
exaudiri/sꝫ potius hinc ꝯsolari et spare. q̄m

hoc nouit de⁹ ad salutē meā expedire. ¶ Cō
prehēdo itaq₃ ex causis quas exposuisti plu
res ꝯditōes in orōne mea obseruādas. puta
q꞉ fiat studiose. fructuose ꝛ veraciter absq₃ fi
ctiōe/protestādo ꝛ recognoscēdo pp[illegible] im
perfectiō et miseriā more paupeꝝ mendicorū
qui plene detegūt ꝛ declarāt oēm suā impo
tentiā ꝛ lesionē. ex hoc sperātes facilius ac ce
lerius miscōiā cōsequi a diuitibꝫ sibiq₃ sub
ueniri. immo sub hoc interuētu tacent ꝛ oc
cultāt quālibet in eis incolumitatē. ¶ Erit in
sup oratio mea cū patienti expectatōne. Fi
etq₃ intelligibiliter ꝛ pseuerāter. letāter susci
piet datū cū gratiarū actione/ꝛ bn̄ficiū acce
pti ꝑ bonū vsum multiplicatōe. ¶ Sed hic
mihi duo surgūt dubia. Uideo⁹ eñ libēti⁹
abundātiusq₃ subueniri a discretis ꝛ pijs di
uitibꝫ/paupibus. verecūdis. iconomis. qui
publice petere ex hōestate formidāt/q̄₃ alijs
publice ꝛ inuerecūde petētibꝫ/suāq₃ penuriā
i apto ꝑdicātibꝫ. Uideꝛ p̄terea plurimū one
rosum ac tediosum/si tā frequēs/tamq₃ assi
dua [illegible]
tur et [illegible]
culi odiosi. quia importune nimis petūt/q̄
si de nullo contēti nec cedentes dū petita de
negant aut recusant. ¶ Homo. Magne ē
o anima diuersitas hic ꝯsideranda inter di
uinā ꝛ humanā largitatē. ¶ Primo quidem
quo ad noticiā. ideo eñ diuites hui⁹ seculi
denegant aliqñ mēdicis palā petentibꝫ. q꞉ i
psis plurimi sunt deceptores ꝛ simulatores
q̄ datis sibi elemosynis abutunt. Et etiā ali
unde abūdantes alieno nō egēt auxilio. Et
ꝓpter hāc fraudē sepe detrimētū sustinēt ve
ri ꝛ boni paupes. Nō ita reus agit cū paupi
bus iconomis/q̄₃uis ꝛ illi se cretā subuētōes
a diuitibꝫ sperātes/sub tīr suas exponūt aut
exponi faciūt necessitates. licet eñ q̄dā vere
cūdia q̄ aliqñ ex supbia ꝓcedit. q̄ vtiq₃ dete
stāda est. aliqñ aūt ex humilitate. qua etiam
humilitate deū exorādo vti potes et debes.
Nō eñ tua petā quibꝫ paup degis oībus
detegis. sꝫ his solis q̄ tibi poterūt eē auxilio
ꝛ sub secreto. quibꝫ cū de⁹ ea velit ad tuā salu
tē ꝑdi/si celata seruares/ꝑniciose supbe vtiq₃
veniret arguēda. puta si i ꝯfessiōe verita
tē taceres. ¶ Secūdo ꝑpendit dicta diuersi
tas q̄tū ad donātis potestatē. Importuna
eñ petitio ideo diuites hui⁹ seculi cōmittat
ꝛ a donādo retrahit. q꞉ nō oībus subueni
re pñt. ꝛ cunctis eoꝝ adesse defectibꝫ. nec eñ
ad hoc quantūlibet immēse copie sufficerēt.

Alia lõge ē diuinaꝝ ⁊ magnificētie dei cõdi
tio. q̄ absq̧ detrimēto sui omnib⁹ dat afflu/
enter. promptiorq̧ ē ad dandū q̄ȝ sumus ad
recipiendū. ideoq̧ vult te semꝑ esse ꝑ sanctū
desideriū dispositā ad suscipiēdū dona sua.
Quanto enī ea feruentius desiderabis et pe
tes/tanto abundātius accipies. sicut quo so
li corporali amplior aperit̄ aditus/eo copi/
osius lumen eius ꝑcipit̄. Laudabis igitur
dñm ⁊ ꝑseueranter/immo incessanter exora
bis. admodūq̧ cauebis ne aliq̄n menti sur/
repat de teipsa grandis opinio/quasi diues
satis effecta sis/nõ amplius egēs mendica/
re. Quinimo quo plus augebit̄ donatõ/eo
erit instātia frequētior. qm̄ tunc ampli⁹ ege/
bis gratia dei ad conseruationē donoꝝ ei⁹.
insup̄ ⁊ ad bonum ⁊ legitimū visum eorun/
dem. sine cuius vtiq̧ ꝑsidio continuo/moꝝ
totū amitteres quod prius acceperas. fieretq̧
q̧ deteriora nouissima priorib⁹. ⁊ esses soli/
to paupior. Vñ fit vt nullus inueniat̄ tam
periculosus tā q̧ latēs ⁊ insidiosus hostis tu
is ꝑcipiendis elemosynis q̄ȝ supbia/que vt/
plurimū expellit. exufflat ⁊ abÿcit de mani/
bus quicq̄d diuinitus ꝯcessum ē. Prudēter
igit̄ ages tibi ab hoc hoste toto studio ꝑca/
y [illegible] homo me/
is dubitationib⁹. restat vt rursus te interro/
gem apud quos me conferā pro meis susci/
piendis elemosynis. an ad deū (a quo omē
datum optimū ⁊ donū ꝑfectū) sufficiat abs
q̧ medio proficisci. Que insup̄ ad hoc hora
sit aptior/⁊ q̄s locus. ¶ Homo. Attēdere
debes o anima/q̧ egrotus aliquis vilis ⁊ fe
dus aut scurra/aut morti condemnādus/
vel quilibet alius similis/nequaq̄ȝ presume
ret in cõspectu alicuius excellētis principis
absq̧ medio seipm̄ exhibere. ꝑcipue dum de
putati sunt alÿ qui tales audiant/et eis pa/
trociniū impendāt. Tibi igit̄ suadeo vt me
diatorē recipias/ad sāctos te ꝯuertēs. quo
rum suffragÿs apud deū te questuos. Hoc
sane tua exigat humilitas/hoc fieri vult de/
us ad honorē sanctoꝝ. Cõsidera hoc in cu
ria alicui⁹ regis/in qua forifactor aliquis fo
rensis/q̄ videlicet nõ est curie domesticus/
nõ statim ad regis ꝑsentiā se confert/sed ad
aliquē domesticū curie. Et aliquotiēs studi
ose queret ex minimis vnū/puta ianitorē. ꝑ
quē ad maiores dirigat̄. ⁊ sic tandē vsq̧ ad
regem ꝑueniat. Nec tibi mouebis scrupulū
dum aliquē sanctoꝝ/specialiter tuū media
torē recipies/quasi ceteri de hoc velut inui/
di turbent̄. Tanta quippe charitas ac dile/
ctio versat̄ apud eos/vt eorū penit⁹ sit idem
velle. atq̧ ꝑ hoc qđ vn⁹ orat ⁊ desiderat/orat
⁊ desiderat alter. Liberū ergo erit tibi ꝓ tua
deuotione/ad quēcunq̧ sanctū specialiť re/
currere in tuis oportunitatib⁹ ſm q̧ ad hoc
te inclinabit consideratio virtutū ⁊ donoꝝ/
quas in tali sancto cognoscis floruisse. Cui
quidem sancto ꝯsulto te cõmittes tanq̄ȝ tuo
protectori ac directori. nec tamē ꝓpterea ce/
teroꝝ negliges auxilia postulare. ¶ Quesisti
aūt quis ad interpellandos sanctos loc⁹ ha
beat̄ idoneus? Est profecto omis loc⁹ apt⁹
orationi dei ⁊ intercessiōi sanctoꝝ. Templa
tamē deo ⁊ sanctis dedicata [illegible]
tate ad hoc deputant̄. in quibus quoniā cõ
muni [illegible]
ꝑtute ⁊ merito ꝑstantiores. Sic ⁊ de tpe de
quo etiā mouisti questionē/sentiendū arbi/
tror. Deputati sunt quidē ad orōem specia/
liter festi dies ⁊ solēnes/q̄bus etiā frequēti⁹
dona [illegible] diuinit⁹ imitti credunt̄. Expi
mento enī certissimo didicerūt plurimi/die
bus his vberibus se diuinitus adiutos ⁊ cõ
solatos. nec hui⁹ aliā scirent assignare rõem
ꝓter diuinā magnificentiā ⁊ liberalitatē. in/
sup̄ ⁊ sanctoꝝ intercessionē copiosam. ¶ Aia. z
Vellem preter hec adhuc o homo ex te in/
formari [illegible]
adhuc in seculo viuētes depcari. atq̧ etiā in
eoꝝ [illegible] q̧ meo
iudicio in p̄nti exilio nemo ē q̄ supabundet.
⁊ nõ satis opus habeat his q̄ possidet. vtq̧
sibi sufficiat vnusquisq̧/vt q̧ sat oret ꝓ seip
so. ¶ Homo. Tam grata tā dilecta deo est
charitas mutua fratrū o aīa/vt eis manda
tū dederit ꝓ inuicē orare. Et ꝯtingit q̧ vn⁹
exaudiat̄ orāo ꝓ altero/q̄ nõ exaudiret orāo
ꝓ seipso. Hac (ni fallor) rõne/q̧ is alter ꝓ q̄
orat ē in charitate/cū tñ ipse q̄ orat sit pctõ
mortali obnoxius ⁊ grā ꝑuatus. ¶ Sed et
optimo iure voles/vt ex ore infantiū tua de
precatio dirigat̄ in ꝯspectu dñi/etiā si qđ di
cāt penit⁹ ignorēt/dicēdo Pater nr̄ ꝓ te ad
tuā instantiā. Facti enī sunt ꝑ regeneratõis
lauacrū filÿ adoptiõis ⁊ regni. ac ꝑ hoc deo
in suis orationibus accepti. Sicut si filius
regis nondū annos intelligētie attingēs/of
ferat patri supplicationē alicui⁹ malefacto/
ris. nõ vtiq̧ repellet̄ a p̄te vacu⁹. ⁊ si nesciat
q̄d ipsa res importet. Quā ꝑfecto supplicati
onē si ꝑ se malefactor porrexisset/mox a facie
regis eiectus/grauiorē forsan indignatõem

incurrisset. Hac ɔsideratiōe mota/ꝑsona q̄/dā mihi nota/ꝑ pueros innocētes pro se ora ri/ꝛ dici pater noster disponebat. Et licz (vt dicis) vix satꝫ quilibet sibi sufficiat. nihil tn̄ iusto aut cuilibet alteri deperit/dū pro alio orat. q̄nimmo ex charitate hoc faciēs /apud deū abundātem i merito proficit. ¶Conside ra etiā q̄o aditus ē iustis apud deū exoran/dū/ꝑ miracula q̄ legim⁹ vicibꝫ innumerꝫ ad eoꝝ p̄ces facta. ¶Cōsidera insup q̄ quantū cunqꝫ grauis pctōr/si id boni faceret qd̄ iu/stus q̄libet etiā si tm̄ ad horā fecerit /ita mo/riēs indubie saluaret. Quantū ergo valebit depcatio iusti assidua. q̄ triginta vel quadra ginta vel pluribꝫ annis i bona vita ꝑseuera/uerit et profecit. ¶Aīa Bn̄ mihi prorsus hec q̄ dicis placēt o hō. atqꝫ tecū sentio q̄ fre quēter misericors deus alicui subuenit/ nō ad suas sꝫ alteri⁹ p̄ces. q̄uis hoc ita fieri/ is q̄ iuuat ignoret. Ita inquaꝫ sentio ꝛ sentire debeo. indeqꝫ maiorē humilitatē ɔcipe Sꝫ ꝛ ꝑpter hoc iā cognosco plurimū ad salutē prodesse pro inuicē orare. idqꝫ fieri ab inui/cē exposcere. p̄sertim q̄z stabit aliquē ad ho/rā esse i gratia altero nō existente. Qꝫ si vter qꝫ sit i gratia/tāto cersebit oratio ampli⁹ vn diqꝫ valitura. Hoc eīm ɔsidero i elemosyna bū ꝑ aliū fieri mandat. que vtiqꝫ fructuosa erit/si alter eoꝝ fuerit i gratia. s. vel mandās vel exequēs. fructuosior tn̄ si vterqꝫ. Sed ꝛ oculū ɔuerto ad illos questuarios ꝛ peura/tores hospitaliū aut captiuoꝝ. quibus satis abundeqꝫ dat eoꝝ intuitu pro quibꝫ petūt. cū tn̄ nihil eis pro se petentibꝫ daret. imm̄o forsitan turpiter abigerent. Et nihil [illegible] bi questuariꝫ partē distributiōis accipiunt. Ita sane ɔcipio multū vtile ac tutū esse pro alio ꝛ pro inuicē orare. Sicut etiā in corpe mēbra seinuicē iuuant/ ꝛ mutuo tribuūt ali mentū/dū sanguis ꝛ sp̄us ab vno defert ad alteꝝ. Ita ꝛ in corpe mystico ꝛ sp̄uali qd̄ est ecclesia/vita gratie deriuatur a capite xp̄o ꝑ gl'iosam eius matrē que ē velut collū. ꝛ ꝑ ce/teros sanctos dei/ꝛ quoslibꝫ alios quoquo mō ad corpus hoc mysticū ptinētes. Unde etiāꝫ rursus ɔcipio/q̄ semꝑ p̄ficit oratio fa/cta pro existētibꝫ in purgatorio. quos cōstat esse i gratia. Si p̄terea nihil p̄ter diuinū mā datū moueret ad orandū ꝑ altero/adhuc ex [illegible] tio noīe ecclesie facta. puta cū dicit officium canonicuꝫ aut missa celebrat. ¶Credo tn̄ q̄ opus penale factū ꝑ altero ꝑ modū satisfa/ctionis/nō eque valet satisfacienti ad satisfa/ciēdū ꝑ seipso. sicut si ex intētiōe hoc tn̄ pro seipso faceret. Potest tn̄ ꝛ sic pl⁹ vel eque va lere q̄ntū ad meritū ꝛ gl'ie incremētū ¶Hō.

Sunt hec tua dicta o aīa ꝛ dictis meis ꝛ rōni ɔsona. Ueꝫ aliquid vnū adhuc mirabi lius ɔsiderabis. Frequēter eīm vtilior ꝛ effi cacior ad impetrādū elemosynaꝫ gr̄e/reddit oratio in cōi cetu pctōꝝ facta/q̄ seorsum in p̄uato/sicut ꝛ elemosynā corpalē securius ꝛ p̄mpti⁹ pcipiūt paupes minus abiecti mi nusqꝫ debiles/dū debilioribꝫ. despectioribꝫ ꝛ miserabilioribꝫ sociati/ɔmuniter cū eis pe tunt. Ita (vt inquit ap'ls) vbi abūdauit pec [illegible] sūt pctōres i suis orōibꝫ. nisi forsan sint ꝑ ec clesiā excōicati. Nec soluꝫ corpalit' sꝫ mō cū pctōribꝫ ē cōicandū. imo et sp̄ualit' s'm men tē sursuꝫ cū eis i orōne intētio ad deū habē da ē. ¶Aīa. Uolo igit' ammodo o hō ꝛ ꝑ aliis ꝛ cū aliis orare/faciēdo questuꝫ magni illi⁹ ac generalis hospitalis toti⁹ mūdi. in q̄ decumbūt innumerabiles egroti variis lan guoribꝫ laborātes. Nemo q̄ dē hāc mortalē vitā ducēs ab hoc hospitali exempt⁹ ē. sicut nec ab infirmitate penitus imunis. licet sit plus ꝛ min⁹. Unū semꝑ mihi adest oportuni tas questū meū prosequēdi ꝛ petēdi sp̄ualem [illegible] pro oībꝫ i h̄ hospitali degētibꝫ. P̄sertim q̄z id ceteri pro me faciūt ꝛ mutuū suffragiū [illegible] suppetūt ad vite huī⁹ onera sustētāda absqꝫ graui ꝛ assiduo labore. sicut hoc haud du bie/sub deo hoc p̄ncipaliter agente/ꝑ labo res ꝛ opas alioꝝ. tā p̄ncipū q̄ merit ꝛ proto gunt/q̄ꝫ minoꝝ qui laborāt ꝛ procurāt. Q̄d [illegible] bit etiā mihi frequēter in illū dirissimū pur gatoriū carcerē i gredi/i quo plurime detine tur paupes anīe/grauissimis ardoribꝫ ac pe nis intolerabilibꝫ afflicte/q̄ nec sibi ip̄is opē ferre p̄nt. q̄ tn̄ sua purgatiōe ɔpleta carcereꝫ hunc egresse/atqꝫ i gl'iaꝫ assumpte/ꝑ me vti liter orare valebūt. ¶Ceteꝝ dic mihi hō/quē modū loquēdi obseruabo hāc (vt ꝑposui) fa ciēdo meā q̄stuosaꝫ processionē. ¶Hō Ad hoc tibi o aīa rn̄deo/q̄ bn̄ atqꝫ intēse deside rare/est vehemēter ac efficaciter loq̄. ¶Fitqꝫ hoc aliq̄n absqꝫ exteriori q̄libet sono. ¶Ali q̄n aūt erumpit exteri⁹ in gemitibus ꝛ suspi riis. in plāctu. i lachrimis. in manuū torsio ne. in sublimacōe oculoꝝ. i tūsione pectoris

in clamoribus dolorosis / absq tm discretione
sermonis. eo pacto q bestie et infantes suos
dolores insinuat. ¶ Aliqñ pro vocal' exprimit
oro p aliquē aliū facta. sicut magn' ille mgr
z mister magni hui' hospitalis. d quo smo
habit' est. nos orare docuit z dicere. Pr no/
ster zc. Uñ hec erit precipua z specialior nr̃a
oratio. vtpote. oim a deo legitime petendo/
rū cōphēsiua. eiq qui illā instituit accepti
or / ac p hoc exaudibilior. ¶ Aliquotiens au
tē intermittēdus est luctus z dolor. z animi
sobria tm z humilis leticia suscipiēda. i qua
aia sue paupertatis aliquātulū oblita / suspen
dit i diuinas laudes. z meditabit magnalia
[illegible]
[illegible]
lebrant / assunt z paupes ceteri'. nō vtiq cō
tinue pro elemosyna q̄rulose pclamātes. im
mo i ianuis morā facientes studiose. q illic fi
unt ocul' atq aurib explorāt. de q̄bus intui
tē pferūt. z nihilomin' post hec elȳnā pcipi/
unt. Insup videas z alios aliqs in sua pau
pertate cū musicis instrumētis ludētes aut
canētes. nunc cū musa. nūc cū viella. nunc
cū cymbalo zc. q̄bus ↄgratulant diuites et
[illegible]
tes. dū eos i sua simplicitate z humilitate vi
dēt equanimes z iocundos. nec eoꝝ inuidē/
tes (imo ↄgaudētes) fortunis. sicut z i nati/
uitate filii regis oms debēt exultare / oiusq
[illegible]
[illegible]
hilomin' equa vel abūdātior elȳna tribuit
vt ceteris petentibus. Quibusdā etiā aliqñ
sufficit vt seipsos tm̄modo pñtes exhibeāt /
z suas detegāt plagas. Sed z tympanū ali
qñ vel sonoꝝ quodlibet aliud instrumētū p
ferunt / vt hinc vel defectū clamoris supple/
ant. vel maiorē puocēt ↄpassiōe. Sūt z alij
q maiorē simulāt paupertatē / seipsos vel vbe
rādo vel lacerādo. sicut z q̄dā deuoti sibi ife
rūt vel inferri faciūt disciplinas z correctio
nes q̄bus emoliat duricia cordis eoꝝ. z pro
uocent ad deuotōe z pietatē. ¶ Ex his satis
apte potes intelligere q̄ varij sunt modi se
apud deū z sctōs questuādi. nunc i dolore z
timore diuine iusticie. nūc i leticia z ↄsolati
one spei sue. nūc insup z i grāꝝ actōe. laude.
veneratōe atq dilectōe sue bonitatis z largi
tatis. Et hoc fit nō modo voce humana. im
mo etiā alijs sonis q̄bus vtit ecclia. puta cā
panaꝝ aut organoꝝ. nihil quippe ē qd nō le
gitime possis ad tuā vtilitatem ↄuertere. z p

hoc te reddere idoneū ad susceptionē [illegible]
[illegible]
caue tibi ne despes ex pōdere [illegible]
sublimitate leticie supbias. ¶ Verum vt sub
vno colligā omnia. is orat assidue / q bonum
qdlibet op' bn̄ facit. s. ad gliam dei. siue co/
medat siue bibat siue etiā dormiat. qñ vide
licet ideo qs se somno tradit / vt hinc postea
diuino reddat aptior obsequio. ¶ Aia Sci A
rem libēter o homo cur frequēter sub forma
oratōnis dicunt plures psalmi / qui nihil vel
plurimū ad rē ptinēt pro qua orādū ē. Se/
peq accidit vt is qui hos psalmos canit aut
dicit / ignorus ē z indoctus / sermonē latinū
ignorās. ac p hoc nullū psalmoꝝ habēs in/
tellectū. ¶ Homo. Ita est aia. nō eni semp
vniformis ē impetrādi modus / vt circa secu
li pncipes aliqualiter est supius declaratū.
qd et Hugo de sancto victore latius decla/
rat. Et pro ↄpendio tria sunt q pcipue confe
runt ad inclinādū maioris alicu' animū z
fauorē illius procurandū ad suū subditum.
¶ Unū est dū subdit' ipse illū vehemēter lau
dat / z virtutes eius extollit. magnitudinē z
[illegible]
temq pdicat. Et p hunc modū oratio diri/
git ad deū / nō expresse aliquid ab eo petēdo.
sed tm̄modo pio z humili corde laudes eius
depromēdo. puta dicēdo. q̄ pius / q̄ magni
ficus / q̄ mansuetus / q̄ benign' es dn̄e. et sic
de alijs ei' infinitis laudibus. ¶ Alterū est /
[illegible]
ↄmemorat tyrannica crudelitas. p quē mo
dū plures orōnes tradunt i psalterio. ¶ Ter
ciū est. dū is qui impetrare desiderat suā pro
testat miseriā. paupertatē et angustiā. ↄmemo
rans se cū sit debilis z imbecillis. omi ope.
[illegible]
do in alijs esse ↄmemorat. pp̄ter quod nul/
lum sibi ab hoie / sed a deo solo expectat au/
xiliū. Et fit aliqñ hmōi oratio absq expres
sa aliq petitōne / nude z simpliciter tales z si
miles defectus z necessitates apiēdo. Et h
vel q2 se indignū impetratiōe iudicat. vel q2
propter eius magnitudinē rē desideratā nō
audet exprimere. ¶ Qui diligēter scrutat scri/
pturas / nihil in eis inueniet qd nō ad alteꝝ
hoꝝ triū modoꝝ orādi reduci possit. ¶ Su B
per quo adiungo / q nec in orādo semp vno
modo disponit orātis affectio seu desideriū
quinimo m'tifarie variat. z nihilominus ma
net recta z fructuosa quemadmodū ipa ora
tio / que ad veritatē nihil aliud ē q̄ humilis

⁊ deuota affectio in deū finaliter relata. Aliquādo igit̄ sistit affectio in quadā profunda reuerentia ⁊ subiectione ad deū. diuinā ex vna parte ꝯsiderans altitudinē. ⁊ ex alia miseriā fragilitatis humane. sicut si aliqua humilis ꝑsona magnū aliquē imperatorē haberet obuiū/ mox se diligenter retraheret. et ꝓfunde inclinaret. totaqꝫ tremebūda se quoad posset in suū contraheret locū. ¶ Plerūqꝫ autē affectio residet in timore/ dū tremenda dei iudicia profunde cōsiderat/ que aduersus impios hic et apud inferos exercet. sicut cū princeps aliquis aduersus suos seruitores grauiter indignari ꝑcipit/ ceteri omnes ꝯtremiscunt/ etiā si nullius offense sibi conscij sunt. ¶ Est ⁊ alius affectionis mod⁹/ qui ꝑ considerationē ꝓpriorū defectuū/ quibus nostris viribus occurri nō potest/ summā sibi suadet humilitatē. ¶ Surgit et aliquādo in affectione motus vehementis angustie atqꝫ anxietatis nimie. dū se quis ꝑpendens vndiqꝫ discriminib⁹ inuolutū ⁊ circūductū/ remanet in seipso stupidus nesciens quo diuertat ⁊ qualiter effugiat ¶ Erumpit etiā aliquādo in affectu cordis motus quidā languoris qui sermone exprimi nequit. sed suspirijs. gemitibus. continuisqꝫ planctibus. aut etiā subitis ⁊ grauibus clamoribus innotescit. sicut de pueris ⁊ bestijs in tedio ꝯstitutis supius exemplificatū est ¶ Ingerit̄ qn̄qꝫ affectui motus ruboris ⁊ verecundie. dū in mentē venit turpitudo ⁊ feditas sui peccati. insup ⁊ sua ingratitudo apud celestē patrē ⁊ dn̄m. a quo tot ⁊ tanta bn̄ficia ꝑcepta sunt. ¶ Concipit etiā aliqn̄ affectus odiū quoddā sui ipsius/ dū quis suos miserabiles defectus ⁊ casus ꝯsiderans/ sibi ipsi displicet. seqꝫ abominat̄ et detestat̄. adeo q ad instar fetidi cadaueris sibi ipsi fiat intolerabilis. ¶ Format ⁊ aliqn̄ in seipso affectus zelū quendā et indignationē laudabilē aduersus peccata sua aut alioꝝ. ⁊ ob id seipm ꝑ penitentiā ꝑsequit̄ ⁊ punit. ¶ Est ⁊ affectō qn̄qꝫ zelotipa circa se ⁊ alios. ex quo fit vt studiose peccatoꝝ discrimina ⁊ oportunitates deuitare conet̄. ⁊ quelibet salutis sue aut alie detrimēta repellere. sicut vir zelans vxorem/ cautā adhibet custodiā ne turpe aut suspectū admittat consortiū. ¶ Cōmouet̄ aliquādo animus affectu quodā pietatis et cōpassionis seu misericordie ad se vel ad alios. qui surgit plerūqꝫ ex ꝯmemoratiōe humane fragilitatis ꝑ ⁊ ex vna. ⁊ ꝑiculoꝝ quibus oīs incumbimus pte ex altera. vbi nihilominus pauca vel nulla ex nobis parata sūt remedia ¶ Suspendit̄ aliqn̄ affectus in admiratōe [illegible] ꝓfunditatē diuitiarū sapiētie ⁊ sciētie dei vel incomꝑhensibiliū iudicioꝝ eius ad mentē reuocat. intantūqꝫ aliqn̄ tiens hec meditatio mentē ad se aduocat et [illegible] quat. ⁊ fiat velut desipiens ⁊ insana. ¶ Concipit̄ aliqn̄ in affectu motus sancte cō[illegible] ⁊ bone spei in deū ⁊ sanctos. dū ea ꝑcipue beneficia sue largitatis recogitant̄/ quib⁹ nos adiuuāt ⁊ tuent̄. ¶ Accedit aliqn̄ eiusdem ex suoꝝ maleficioꝝ ꝯmemoratōe penitētie et cōtritionis affectio. ¶ Superuenit etiā qn̄qꝫ in affectu motus cuiusdā bone despatōis/ dū considerās q vana spes est hominis/ in solum deū se ꝓijcit. eiqꝫ soli finaliter ⁊ principaliter inhereret ¶ Orit̄ qn̄qꝫ in affectu motus horroris ⁊ abominatōis/ surgēs ex ꝯsideratiōe vilitatis ⁊ turpitudinis peccati. quā tur[illegible] dinē facit hec affectio ꝑ os euomere ꝑ sinceram ꝯfessionē. ¶ Subintrat qn̄qꝫ affectū motus sancti desiderij/ vel sancte cupiditatis/ veniēs ex ꝯsideratione diuine pulcritudinis ⁊ excellētie glorie celestis. ad quā videndā et habendā/ totis aspirat conatib⁹ ¶ Ingredit̄ aliqn̄ mentē affectio quedā spūalis et sobrie cuiusdā cōplacētie quā sibi legitime suadet dū sibi complacere ꝑpendit in deo dn̄o ⁊ in gloria eius. insup ⁊ in quibuslibet suis opibus. Que quidē spūalis iocūditas aliquotiēs in tantū robur excrescit/ vt verbis exprimi minime queat/ sed sub signis qbusdā ad extra ꝓrumpit. vtpura sub iocundis suspirijs et gaudiosis singultibus. Uocat̄ autē hec plerūqꝫ affectō mentis interna iubilatio seu exultatio. ¶ Exurgit aliqn̄ affectio laudis. bn̄dictōis ⁊ glorificatiōis/ ꝯmemorādo dignitatē dei inestimabilē/ ⁊ aduocādo creaturas oēs vt laudent eū/ ⁊ exultent ī noīe scō eius ¶ Adest etiā aliqn̄ affectus recreatōis ī diuinis bn̄ficijs. que modis innumeris indies ꝑcipimus. ¶ Excitat̄ aliqn̄ affectus in feruorē diuini amoris ꝑ ꝯsiderationē immēse sue bonitatis. Et est altissima. ꝑfectissima et dignissima in ceteris affectōib⁹/ ad quā nihilominus tute ⁊ ꝑfecte hi soli ꝑtingūt/ qui ꝑus in ceteris exercitati sunt quasi ꝑ illas purgati ⁊ ꝯuenienter ꝑparati. qm̄ s̄m declaratōem beati Bern̄. ꝑ illas osculamur pedes et manus. ꝑ hanc autē ad osculū oris accedimus Hec siquidē sancta affectio mentē deo sum

me approriat/ ꝛ domesticā facit/ ꝛ velut spō
sam ei copulat. ¶ Ex pluribꝰ iā dictis facile
ꝑpendes/ cur simplices ꝛ illr̄ati laudabiliter
ꝛ fructuose suadent̄ frequēter dicere orōnes
quas minime intelligūt. Hoc em̄ fit vel vt ꝯ
agētes deū venerent̄ aut laudēt. aut ei grati
as pro bn̄ficijs repēdant sub sanctis ꝛ secre
tis verbis ꝑ os pphetaꝝ ꝛ sanctoꝝ reuelatꝭ.
vel etiā vt ecclie obediāt aut suo ꝯfessori. Ac
cedūt etiā ꝛ alie cause. quas ꝑpendis adesse
D dū hmōi orationes deuote dicunt̄. ¶ Aīa.

Declarasti mihi iā o homo ꝙ plurimos
mēdicitatis modos. insup ꝛ orādi. ꝛ varios
affectus formādi doctrinā tradidisti ꝑutilē.
nunc restat vt ex te audiā/ si quotidiana mi
hi erit aliqua vna oratio/ questus vt vnus ꝗ
tidianus apud om̄s sanctos simul obseruā
dus. quas etiā elemosynas ero i hoc questu
petitura? ¶ Homo. Poteris aīa i hoc mo
dū quēlibet obseruare. put tibi videt̄ magis
oportunū/ magisqꝫ fructuosum ꝓ ꝯuenien
tia temporꝫ ꝛ locorꝫ et necessitatū quibꝰ eris
obnoxia. vel altera ꝗlibet ꝑsona ꝓ qua orare
voles. ¶ Debes igit̄ toto studio/ tota diligē
tia discere ꝙ sunt septē dona grē ꝑcipue i tuis
orōnibꝰ petēda. puta virtutes theologice/ fi
des. spes. charitas. ꝛ virtutes quattuor car
dinales temperātia prudentia fortitudo ꝛ iu
sticia. ꝙ sunt insup septem spūssancti dona. se
ptē beatitudines. septē petitōes i orōne dn̄i
ca ꝯplise. septē misc'dīe opa spūalia ꝛ corpa
lia decē ꝑcepta legis. In his tue ꝯabit̄ me
ditatio. ꝛ s̄m tuā oportunitatē aduersus mor
bos varios petōꝝ ꝛ piculoꝝ ꝛ tēptationuꝫ/
ꝗbus te subiacere cognosces/ tuā formabis
orōem. Diriges etiā freq̄nter oculū tue cōsi
deratōis ad illa septē capitalia vicia. ad illos
insup multiplices defectꝰ ꝗs i administratio
ne corpaliū sensuū quotidie incurrimꝰ. ꝛ sic
de alijs infinitis miserijs. ¶ Ad hec pleniꝰ co
gnoscēda ꝛ discernēda/ ꝯfert plimū sūma vi
cioꝝ ꝛ ɋtutū. quā ꝗdā sūmā regis appellāt.
¶ Poteris ꝑterea tuū questū diuidere i vij.
ptes. ꝛ singul' ptibꝰ singulos deputare dies.
Puta vt singul' septē dierū petitionē facias
de singul' septē donoꝝ. ꝛ ita de alijs om̄ibꝰ i
orōne petēdis poteris ordinare. ꝛ tibi ꝗsi le
gē regularē ad hoc statuere. Et nihilominꝰ
alijs vrgētibꝰ causis extraordīarie poteris ad
alia petēda freq̄nter ꝯuerti. ¶ Sic etiā celestē
ciuitatē velut i septē ptes seu vicos diuidere
ꝛ ꝑ singulos illos vicos singul. vij dierū di
scurrere ꝛ te ꝗstuare. Statuēsqꝫ i vico vno
hrōs angelos. i alio pphetas et patriarchas/
xp̄i adhuc vētun ꝑcones. ꝛ sic d alijs. put ti
bi tua deuotio suadebit. ¶ Poterꝭ etiā iuxta
dierꝫ solēniū exigētiā recursū ad xp̄m facere.
eiusqꝫ mysteria ꝯtēplari. ac etiā sāctoꝝ quo
rū celebrant̄ solēnia tūcqꝫ deuotiꝰ solito eo
rū implorare subsidia. eosqꝫ apd̄ alios face
re mediatores. ¶ Iā itaqꝫ (o aīa) absqꝫ inter
missione plixe satis locuti sumꝰ. ꝯuenit vt fi
nē s̄moni tribuamꝰ/ cetera dictꝰ posterius re
seruātes. Nā etiā tpꝰ adest vt ad ꝗstū te con
feras. quē vtiqꝫ ꝑeticādo sempi i hoc officio
doctior fies. nō modo in his de quibꝰ exem
pla sunt posita paupertatū modis. verūetiam
alijs innumeris erudita. ita sane ē cōe ꝓuer
biū ꝙ fabricādo fabri fiamꝰ. ¶ Aīa. Ita fiat
vt suades o hō. Statuā itaqꝫ i meipa certū
ordinē ad elemosynā petendū. measqꝫ petiti
ones ꝓ necessitatū occurrētiū oportunitate co
nabor īstruere. Nec tn̄ tibi molestū erit si n̄
vniformē regulā i meis obs̄uabo depcatiōi
bus. qm̄ absqꝫ ordine ꝛ mēsura mihi mee in
surgūt paupertates ꝛ indigētie. ꝓ quaꝝ exigē
tia mee sunt peniꝰ orōes instruēde. Quibus
etiā modꝰ ē nihilominꝰ adhibēdus/ s̄m qua
litatē ꝗbus aut ꝓ ꝗbus meꝰ sermo dirigen
dus. Ceterū vbi me deficere videbo atqꝫ tor
pescere. vel obnite ꝑcor me dirigere. mihiqꝫ
adesse ꝯsilio atqꝫ auxilio. ¶ Hō. Libēter id
efficiā o aīa. Deꝰ aūt tuꝰ sit auxiliator. detqꝫ
tibi bn̄ ac prudēter orare. ita vtiqꝫ vt ei grata
sis. ꝛ bn̄ desiderata ꝗlibet impetres. Amen.

Finit prima pars.

Sequitur secunda i

qua continent̄ diuerse orationes ꝛ meditati
ones aīe deuote s̄m diuersas materias/ que
paꝝ aut nihil deseruiunt nisi iam deuotioni
totaliter mancipatis. ꝛ qui in seipsis experi
unt̄ affectiones virtutū. insup ꝛ dei visitati
onem cum contemptu mūdi.

¶ Incipiūt orōnes ꝛ meditatōes deuote cir
ca orationē dn̄icā. Et ꝑmo sup ꝑma petitio
ne eius. Sanctificet̄ nomen tuum.

Voluisti dn̄e deus om̄ipotens E
vt te orātes patrē appellemꝰ.
v Hoc itaqꝫ supposito/ te depre
cor/ sanctificet̄ hoc nomē ꝛ cō
firmet̄ in me. hoc ē/ vt ꝑseuerā
ter tua sim filia. Alr̄s em̄ quomō mihi pater
eris/ si tua esse filia desiero? Mutuo se pro
fecto ponūt hec nomina. O quātū detrimē
tum est talē amittere patrē. que etiā ignomi

nia illũ offendere vel ei nõ seruire? ¶ Qñ queso hũc videre potero patrẽ ĩ suo palatio que iã versor ĩ hoc exilio miserãdo? Qñ illa mihi reseruata sua hereditate potiar? Qñ statuar in illa sua aula regia impiali palatio/que iã [illegible] bellicis impugnatoribus/cũ tamẽ sim regis/immo talis regis filia? Quo ausu temerario generis meũ/meã nobilitatẽ obliuiscar? Qua deniqȝ isania me velut scortũ corruptoribus exponã. corruptoribus inquã tot meo castitatis. proditoribus. aduersarijs meis ꝛ patris mei? [illegible] ad talẽ patrẽ. tã opulentũ. tã sapientẽ. tã benignũ? Confidenter illũ interpellabo/ꝗ prior me dilexit/nullis meisqȝ meritis me suã filiã appellare dignatus ẽ. O, si illũ velut inobediens et puerili aliqñ eũ offenderim. scio tamẽ ꝙ ꝓ peccato filie/pñi pena sufficiet exigua. ¶ Si ab eo panem petiuero ad viuendum/nũquid indignãter atqȝ iracũde mihi porriget lapidẽ. aut pro ouo scorpionẽ. aut ꝓ pisce serpentẽ? Nõ hec profecto faciet. ꝗ pñalis hoc verbũ est ꝛ exemplũ. ꝙ parentes carnales nõ hoc filijs suis faciũt. ꝗnimmo ꝛ tã bonis ꝙ̃ malis bona tribuere soliti sunt. Noster igit̃ pater spm̃ suũ dabit petẽtibus. ¶ [illegible] uerit/fiat vt iussisti. Te igit̃ ꝓ hoc nomẽ cõfessor/vt illud in me sanctificet/ita ne mentiar te patrẽ appellãs. Nõne vtiqȝ mẽdaciũ arguerer/si nõ tua existẽs filia/te patrẽ appellarẽ? Hoc igit̃ te nũc peto ꝛ exoro specialiter vt tibi talis existã/quales me tibi esse volens. O, si mihi negaueris/cũ hoc veniret tuo detrimento/quid aliud mihi donabis? Quis queso pater sue naturali filie talia petẽti denegabit? ¶ Verũetiã pater mi/cum tua sim filia/meã oro custodi castitatẽ meũqȝ honorem. Sic me icludé/tales adhibe custodes ne tui aduersarij me valeãt corrumpere. quos illos nõ audiã. vel ad minus nõ exaudiã. Recedite recedite ammodo infideles ꝛ petulantes inimici infernales qui me vultis infamare. qui a me dedecus atqȝ conuiciũ exposcitis. Ignoratis vos ꝗ ꝛ qualis ego sim/ꝛ cui vos loquimini? Ego enĩ sum filia summi regis vestri iudicis/qui vos ꝯdemnabit. Qua igi [illegible] Nũquid vobis aures ꝓbeo auditrices? O turpissimi. vilissimi. horribilissimi hostes. [illegible] dosi? Nũquid vestro suasu meũ patrẽ derelĩquã. mea fraudabor hereditate. ꝛ vobiscum meipsam eternaliter ꝯdemnabo? Hoc profecto nullo pacto faciã. O, si aliis me nõ infestatã nõ dimiseritis/mihiqȝ vim facere volueritis/scitis quid factura sim. Adibo certe patrẽ meũ. ꝛ ei rem insinuabo. ꝗ mihi vtiqȝ feret opẽ vt eruar a manibus vestris. ac deinceps grauiter vos puniet.

Meditatio ꝛ oratio

sup secunda petitione orationis dñice. Adueniat regnum tuum.

Excellẽter in hoc suã ad me dilectõis declarauit meus pr̃ celestis/cũ tales ac tantã dignitatẽ atqȝ excellẽtiã mihi voluit idulgere/vt regnũ ꝗddã eximiũ intra me collocauerit meo regimĩ deputatũ. In quo rõ velut dña ac mgr̃a debz ꝓsidere. cetere aũt oẽs vires ꝛ potẽtie illi parere ꝛ obseꝗ. Sed ꝓfecto nimis exgior vere ẽ qđ antique dictũ ẽ. Vix sine guerra erit ꝗ terrã habet. Reuera regnũ hoc de ꝗ sermo ꝯtinue et incessanter ꝓsecutõem ꝛ impugnatõꝝ patit̃. Nõ est viciũ aut peccm̃ qđ nõ ipm hostilit̃ inuadat/vimqȝ oẽm faciat ad igressũ ꝑ sensuũ ꝗqȝ aditus vt illic dñet̃ ꝛ imperet. Insurgit superbia cũ clamore valido. ꝛ iactãter illic ꝓsumit dñari. Inuidia. ira ꝛ odiũ ꝯueniunt cũ iuramẽto/affirmãtes se illic mansionẽ et residẽtiã facturas. Accedit illa torpẽs acedia. nullo pacto ad discessuz suasibilis. Gula se dissima exercitũ parat. suãqȝ illic vult instruere coquinã. Luxuria furit/ꝛ affirmat ꝙ regnũ hoc ꝓsus ꝯsumet. Auaricia cupida illud oĩe sciget. nec se hic arbitrat̃ depellẽdã. atqȝ ita innũeri alij surgũt tyrãni. ꝗ nullo ordine sz horribili ꝯfusione satagũt ĩ hoc regno dñari. At ego illos repello. illos abijcio/clamãsqȝ ꝛ suspirãs ꝓtestor hoc regnũ mihi datũ a pr̃e meo/cũ summũ nefas eẽt tale tradimentũ facere/quo id regnũ suis pateret hostibus. ¶ Sed heu ꝗd me aut meã estimãt potentiã. ꝗ sola sine viribus sũ deficiens ꝛ misera. Quid ꝗso nisi a te pr̃e meo adiuta aduersus hostes hos efficere valebo? Adesis igit̃ pater mi ĩ regno tuo/ꝛ ꝙ̃ maneat inuictũ illi fere presidiũ. Tuũ ꝓfecto ẽ. ipm tibi meqȝ custodie restituo. Ita sane ꝛ nõ aliis ĩ me adueniet regnũ tuũ. sempqȝ remanebit. aliter illud cogar amittere a deuastãte angelo. eritqȝ ĩ illo sempiternus horror ꝛ eterna ꝯfusio.

Meditatio ꝛ oratio

sup tercia petitione oratiõis dñice. Fiat voluntas tua sicut in celo.

D Omine deus omĩpotẽs pat optime q̃ es i celis/fiat volũtas tua sicut in celo ⁊ i terra. Volũtas inquã tua q̃ fm viã mãdatoꝝ tuoꝝ vadã/ego debilis. paup ⁊ misera ad te potẽtissimũ. insipientissima ad te sapientissimũ. egrotissima ad te summũ medicũ ac saluatorẽ. Et quõ fiet istud dñe nisi tua volũtas me ꝯduxerit ⁊ traxerit ad te. Cũ ergo ita velim/ etiã velim nolim tua volũtas fiat. Vidi sepius dñe/ꝙ pr̃ duxit ⁊ traxit filiũ debilẽ atq3 impotentẽ vel etiã stolidũ ad implẽdũ volũtatẽ paternã. Ita q̃so pr̃ me trahere digneris ad te. nõ me derelinq̃s i manu mei ꝯsilij/ nec mee tradas volũtati. imo dũ oberrare a tramite ꝟtutis me videb/retrahe me dñe de⁹ velut pauperẽ. stolidã. cecã atq3 ipotentẽ. ⁊ h̃ sine p tuas ꝟgas aduersitatũ. siue p dulcorẽ ꝓspitatũ. siue p occulte inspiratõis instinctũ a tua bonitate. siue p altã manũ tue ptãs. siue p bonoꝝ tuoꝝ angeloꝝ vel etiã hoĩm ministeriũ. siue p quẽcũq3 aliũ modũ tibi placitum Hoc tñ fac ne pereã. q3 tua de me ⁊ i me nõ mea volũtas fiat ⁊ impleat. Quid posset dñe ꝯueniẽti⁹ atq3 humili⁹ paup ceca aut stolida petere a suo doctore et gubernatore/ q̃ vt eã nõ pmittat ambulare fm suã temerariam intentionẽ in desiderijs aie sue.

Oratio eiusdẽ ꝯcernẽs iterũ hãc terciã petitõẽ ex alia similitudine sumpta sup hoc verbo. In chamo ⁊ freno

D Ixit dñe de⁹ tu⁹ ꝓpheta. ꝙ hõ ꝯparatus ẽ iumẽtis insipiẽtib⁹ in q̃bus nõ ẽ intellect⁹. O, si ita ẽ. dirigas me dñe velut bestiolã indomitã. q̃ nõ põt aut nõ vult p seipsam domari/ immittẽs frenũ i os meũ. aut al's me ligabis. p ut mihi op⁹ erit dulcib⁹ ill' ac solidis vinculis tuaꝝ ꝟtutũ. ⁊ pcipue funiculo triplici q̃ difficile rũpit. vic3 fidei. spei ⁊ charitatis. ¶ Lui dũ ẽ dñe os meũ. impone sibi tpãtie ⁊ sobrietatis frenũ. Indomita ẽ ligua mea/ discola ⁊ vagabũda p multiloquiũ ⁊ vanũ. ꝯstringe illã freno silẽtij. atq3 ita fac circa singula mẽbra mea. ¶ Et q̃uis freq̃nter tuo ductui renitar/ aliter aut alio volẽs ire q̃3 tu ipellas ad modũ equi lasciui q̃ sibi dimissus freq̃nter impingeret. ne q̃so ꝓptea dñe ita ꝯtra me irasceris/ vt p̄ indignatõẽ me derelinq̃s ⁊ sinas fm ĩpetũ ꝓprie inclinatõis aut voluntatis incedere. Ita eñi mox impingerẽ/ ⁊ me morti traderẽ dolorose. more illoꝝ q̃s te dicis dimisisse/ire fm ꝯsideria cordis eoꝝ. etatq3 ꝓfecto illa durissima libtas. lõgeq3 eligibilior atq3 suauior ẽ tua seruitus. tuaq3 subiectio.

Oratio super hoc verbo. Sicut desiderat ceruus ad fontem.

F Ons vite dñe de⁹ omĩpotẽs/ego sũ illa paup lassata. depulsa ⁊ vexata/ q̃ ad istar cerui desiderat venire ⁊ reuerti ad te/vt sit mihi recreatio3 nimiũ calorẽ atq3 ardentẽ sitis quã mihi illi isernales intulerũt inimici/me p desertũ hui⁹ mũdi ꝯtinue insequẽtes cũ turba nũerosa canũ ferocissimoꝝ mordẽtiũ ⁊ lacerãtiũ. Quapropt vagabũda nõ inueniẽs requiẽ p h̃ desertũ discurro. Sũt aũt hi canes cure ille diuerse ac sollicitudines mũdane/ q̃ varijs modis me mordẽt ⁊ lacerãt. q̃b⁹ pluri mũ turbor ⁊ angor i deserto ꝓdicto/nisi q̃s requiẽ inueniẽs. nec ampli⁹ respirare valeo/ nisi venero ad te q̃ es fons vite ⁊ refugij loc⁹ in quo mihi erit refugiũ ⁊ securitas.

Meditatio ⁊ oratio diuisa p partes sup quarta petitione oratiõis domice. Panem nostrum quotidianũ da nobis hodie.

D Aupi panẽ ꝓpter deũ. Ego sum paup illa famelica /locata int duas mẽsas. quaꝝ vna ẽ cibis hui⁹ mũdi onusta. q̃bus q̃dẽ vesci possem. s3 illos detestor ⁊ recuso. altera bonis exuberat spũalib⁹. q̃b⁹ cũ affluere desiderẽ/ minime p voto illa ꝯsequi valeo Heu moriẽ mi pr̃ hec misera famelica i tuo ꝯspectu ac tuorũ oĩm sanctoꝝ i hac mẽsa bonis grẽ et glĩe referta discumbẽtiũ. vbi edũt ⁊ bibunt vsq3 ad satietatẽ. immo vsq3 ad sobriã ebrietatẽ. Nõ q̃dẽ sũ digna sedere i hac mẽsa. nec hoc requirere ꝓsumo. s3 humiliter peto vel de micis ⁊ reliquijs hui⁹ mẽse magnifice paꝝ aliq̃d pcipe. quo aliq̃ntulũ refocillata/valeã famẽ sitimq3 meã (etsi nõ ad plenũ) sedare. Lego in euãgelio d̃ diuite epulone/ q̃ grauiter de duricia atq3 auaricia arguit/ ꝙ imĩsericdit paupez lazaꝝ a se repulit/ illi sue mẽse micas nec volẽs tribuere. At ego sũ illa paup. ĩfirma. mẽdica. vlcerib⁹ ac vulnerib⁹ plena diuersoꝝ viciorũ. q̃ vestris assium in ꝯspectib⁹. ¶ O scti ⁊ [illegible] ianuis clamo suspirãs. ⁊ peto d̃ m[illegible]. ne q̃so moleste feratis. ⁊ mo/

re illi⁹ diuitiis reprobi/ ne me ĩmiſcdõiter tra-
cteris. Abſit a vobis hoc improperiũ. abſit
vt ĩ tã pijs ac magnificis cordibꝫ tanta inue
niat̃ inhumanitas. preſertim cũ ſine vllo ve
ſtro detrimẽto ac ſine vlla diminutõe id face
re poteritis. Memẽtote vos aliquotiens ab
hac mẽſa fuiſſe alienos. et nihilominꝰ tũc ex
ea paſci libẽter voluiſtis. Ita igit̃ ⁊ nũc mi-
hi facite q̃ vobis fieri tũc voluiſtis. Ueſtra
quidẽ ſoror ſum. etſi ĩ humilẽ ſtatũ deiecta.
etſi in exilio. etſi ĩ carcere. etſi ĩ miſeria ⁊ pau
pertate maxia ↄſtituta. Ne igit̃ me fame pi
re ſinatis in ↄſpectu veſtroꝝ/ ⁊ quidẽ pi[illegible]
moꝝ oculoꝝ veſtroꝝ/ ⁊ ĩ tãta plenitudie ſpũ
aliũ alimẽtoꝝ. Sũ ego heu deterioris ↄdi-
[illegible] repellẽda/ q̃ꝫ catell⁹ qui vel de
[illegible] quibꝫ dñi ſui ſinitur refici. Fateor q̃ppe
me ꝑ pctũ factã etiã cane deteriorẽ. maneo
tñ ſemꝑ naturali ↄditõne vr̃a ſoror. Ne igit̃
tã graui aĩo meũ pctũ feretis. qð vtiq̃ nũc
mihi odio ẽ atq̃ a meo repello ↄſortio/ quin
potius ad id qð naturali ↄditõe vobis tã [illegible]
[illegible]
titia aĩos. ¶ Secunda pars. Uere fateor me
omni iure et ob mea maleficia carceri digne
mancipatã. ſed heu quis tam ſeuerus iudex
tã q̃ ſeuus/ q̃ captiuũ adhuc indemnatũ/ fa-
me pire pmittat. ⁊ petẽti nõ porrigat panẽ?
Qui etiã eſſent illi conſiliarij aut officiales
adeo impij ⁊ agreſtes qui hoc tolerarẽt aut
ſuaderẽt. q̃nimmo etiã damnat̃ ad carcerẽ
ꝑpetuũ/ miniſtrant̃ aliq̃n pitãtie ſpẽales/ ⁊
p̃cipue in magnis ſolẽnitatibꝫ. Nunc autẽ
credo ⁊ certitudinaliter ſcio/ q̃ quantũlibet
ſim incarcerata/ ⁊ grauibꝫ oppſſa criminibꝫ.
mitior tñ ẽ ⁊ ad miſerẽdum p̃nior vr̃a curia
q̃ꝫ quelibet alia iudicia aut p̃lati cuiuſcunq̃
mortalis. ¶ Tercia pars. Ego ſum paup
illa filia elõgata q̃ partẽ paterne hereditatis
[illegible]
fame morior. et vrgente famelica rabie volo
freq̃ẽter implere ventrẽ porcoꝝ pabul̃. h̃ ẽ
p̃uis hui⁹ mundi voluptatibꝫ/ quas ſepe nec
ↄſequi valeo. Sed ⁊ ne ↄſequar/ opto ⁊ oro
ſciens q̃ cibus ille minime ſatietatẽ afferret.
immo amplius faceret eſurire/ tandẽq̃ peri-
meret. Quid igit̃ faciã? Certe ſcio. Animad
uerto ĩ domo pr̃is mei q̃ꝫ plurimos eẽ ſeruito
res q̃ pane veſcunt̃ abundãter. Surgã igit̃
de ſtercore ⁊ fouea ĩ qua iaceo/ ⁊ ibo ad pr̃em
meũ ⁊ dicã ei. Peccaui ĩ celum ⁊ ĩ te. nõ ſum
digna iã dici filia. fac me ſicut vnã ex ancil
lis tuis aut pediſſeq̃s. Auditu autẽ didici/
[illegible]
ricordiſſim⁹. atq̃ ita nec me venientẽ repel
[illegible]mo ĩ p̃ſtinã reſtituet dignitatẽ. ⁊ tãq̃ fi-
liã ſuã denuo ſuſcipiet educandã. Heu q̃tiẽs
⁊ q̃ꝫ diu conor ad patrẽ meũ ꝑ pane obtinen
do reuerti. nec tñ valeo. q̃m tali ac tã miſera-
bili fame ſũ afflicta/ vt viribꝫ penit⁹ deſtitu
ta nequeã exurgere ⁊ moueri de hac infelici
extranea regione/ in quã incõſulte me intru
ſi/ niſi aduenerit aliq̃s q̃ mihi manum porri
gat ⁊ ferat auxiliũ ⁊ ↄſolatõẽ ad me ſuſtinẽ-
dum ⁊ dirigẽdum ĩ via ne deficiã. Uos igit̃
deꝑcor ſcti dei oẽs/ adeſtote mihi ⁊ ferte opẽ
vt hic egrediar ſine denio. ſine offẽdiculo ad
domũ pr̃is mei ꝑfectura ⁊ refectura. ¶ Quar
ta pars. O me miſerabilẽ. infelicẽ. vilẽ. fedã.
deo ⁊ mũdo odioſã. q̃ temeritate aut p̃ſum-
ptõe patrẽ illũ mitiſſimũ et miſcdiſſimũ au-
debo ↄſpicere/ quẽ adeo ↄtẽpſi ⁊ dehonora-
ui [illegible]
poſtulandũ. Preſertim cũ iã illos temerari-
os conat⁹ meos expleuerim/ meq̃ ꝑſtituerĩ
⁊ fedauerĩ cũ inimicis p̃fati mei pr̃is. Uñ
nõ iniuria ſibi facta ſũ penit⁹ odioſa. Nunc
igit̃ cũ meli⁹ nõ poſſũ/ reuertar ad illũ quẽ
tã iniuiter offendi. Dic mihi miſera ⁊ inuere-
cũda/ q̃ frõte h̃ audebis attẽptare. q̃ pacto p̃
ſumes poſtulare panẽ ad mãducãdũ cui po
ti⁹ debent̃ verbera q̃ꝫ paſtus? ¶ Uere etſi ita ſic
nec p̃terq̃ꝫ penã ⁊ tormẽta meruerim. tñ ni-
hilominꝰ illi⁹ ad quẽ reuerti ꝑpono/ miſeri-
cordiã eẽ cognoſco vt me ad id faciẽdũ voca
re dignet̃ ⁊ ↄmonere/ q̃ꝫ tũcunq̃ etiã cũ offẽ
derim atq̃ deſpexerim. Urgent inſup ad h̃
⁊ impellũt famelica rabies ⁊ extrema neceſſi
tas. Audiuit eñ deus deꝑcatõẽ etiã legiõis
demoniũ q̃ petiuerũt mitti ĩ porcos. multo
minus ⁊ ego diffidam exaudiri.

Hic loquitur anima

q̃ſi exaudita ⁊ ↄſecuta ſpiritalẽ ↄſolationẽ.

G Ratias ago tibi pr̃ dilectiſſime
ꝑpter pitantiã nũc a te ſuſceptã.
O q̃ꝫ ſapida ẽ. q̃ꝫ ſuauis ⁊ bona.
q̃ꝫ nutritiua. Nuꝑ famelica rabi-
es oĩa mẽbra mea torquebat. Aures intẽti-
bãt ĩ auditu vanitatũ ſeculi. ardebat lingua
ꝑuerſis ſermonibꝫ. oculi vanis aſpectibus
deſtuebãt. Os turpi vileſcebat guſtu. tot⁹
corpus voluptate fedabat̃. O q̃ꝫ ſubito euanu
erũt a me hec oĩa ꝑniciõſa deſideria ad p̃ſen
tiã dulcedinis cibi illius quẽ miſiſti deſup.
Da mihi dñe ſemꝑ hunc cibum quo refecta

abiiciā fastidiā venenosū ac mortiferā hui⁹ mundi cibū. O dñe de⁹/ꝙ subito mihi facile factū ē his carere. imo ɔtēnere q̄ prius desiderabaȝ. qm̄ bonitas hui⁹ spūalis cibi facit oia mundana arbitrari velut stercora ꝛ abominatōi penit⁹ hñi. Ↄcede dñe vt hec dispositio diuin⁹ī me pmaneat. Ita sane iocunda essem et btā. Sȝ heu ego misera cito nimis hunc gustuȝ ꝛ saporē amitto. qm̄ nō debitā adhibeo diligentiā. et ꝑ hac mortali vita me fateor indignā ad ꝑpetuam atqꝫ hereditariam illius possessionē. Unde me penitus tue misericordie submitto.

Meditatio ꝛ oratio

sup quīta petitione orationis dñice. Dimitte nobis debita nostra sicut ꝛ nos ꝛc̄.

Obligata sum plurimū. Surgitqꝫ obligatio hec ex fatuis cōmertijs ꝛ ɔtractibꝫ cū demone ī foro hui⁹ seculi initis/cuȝ ꝑ momētanea vanitate breuissimaqꝫ ac feda voluptate/ad eternā damnatiōeȝ me astringi. nec habeo heu vn̄ ɔsoluā/cū sim paup ꝛ omni substātia fraudata ꝑ infortunatū ictuȝ peccati. Quo igit̄ ibo. q̄ diuertā? Ad meū certe reuertar patrē eūqꝫ deprecabor vt me ab hoc graui debito absoluat. Et ne repulsā patiar/ei suas deferā lr̄as a suis secretarijs ꝛ euāgelistis ɔsignatas. His obtestabor ipm̄ me debere penit⁹ absoluere Siquidē he lr̄e ɔtinēt vt si dimiserim⁹ alijs et nobis ipse dimittet. Et ego ex nūc oibꝫ dimitto sicut ipse dimitti iubet. Oportet igit̄ vt et ipse mihi dimittat ¶ Et si forsan ipse vel alter quilibet mihi obiecerit/ꝙ nō integralit̄ dimitto/aut sincere/aut eo corde q̄ debeo. Rn̄deo mihi saltē adesse desideriuȝ dimittēdi sub mō ꝛ forma q̄bus ipse hoc fieri vult ꝛ iubet. ꝛ h̄ vtiqꝫ satis ē. Ita eīm ꝛ mihi sufficit vt de⁹ mihi ɔdonet. hoc est vt sit ei desideriū mihi ex integro ɔdonādi/quēadmodū ꝛ mihi ē. qm̄ si hmōi suū fuerit desideriū/infallibilit̄ ita fiet. ¶ Et nūc igit̄ mihi bn̄ erit dū q̄squis apud me debitū qdcūqꝫ ɔtrahet/iniuriā mihi aliquā irrogās aut ɔuiciū dicēs. Presertim duȝ hoc ꝑter meā culpā accidet. ꝛ mox illi ɔdonabo. ꝑ hoc eīm mihi tutus parabit̄ aditus apud deū pro ɔdonatione oīm meoꝝ debitorum. Nō quidē ꝙ alios in me peccare libeat. qꝛ deū nō exorē vt eis debita ɔdonet. mihi eīm ꝑpria peccata satis oneri sunt ꝑter h̄ ꝙ alijs ad peccādū sim occasio/aut ꝑ eis me ɔdemnē. Sed cū aliter occurrere nō possim/mihi ɔuenit alteri⁹ pctō ad meā vtilitatē bn̄ vti.

Oratio ꝛ meditatio

super sexta petitione orationis dñice. Et ne nos inducas in temptationē.

Quis heu ɔsolabit̄ hāc desolataȝ hāc mille laqueis circūductā/ac in varias temptatōes ꝑcipitataȝ in via hac in qua pericula sibi iminēt innumera/tam ab inimicio q̄ nūc ī aꝑto se exhibente vim inferentes. nūc ī insidijs/suis fraudulētijs me morti tradere moliunt̄ ꝙ etiā a via ipsa que lubrica ē ꝛ tendens ī decliue. insup ꝛ obscura plenaqꝫ antris ꝛ serpētibꝫ? Quis igit̄ hinc me liberabit ꝛ cōducet/ne ī aliquā istaꝝ temptationū incidam? Nemo profecto nisi tu me⁹ pater ac tu⁹ bonus spūs q̄ me deducet ī terrā rectā. q̄ vndiqꝫ laqueos inimici dissolueris ꝛ illuminabis/me as tenebras/meosqꝫ pedes stabilietis.

Meditatio ꝛ oratio

sup septima petitione orationis dñice. Sȝ libera nos a malo.

Exprimi nō pōt malū quo sum irretita. ac etiaȝ necessitas q̄ me angit q̄tidie. Multis modis subdita sum legi peccati qđ sine lege ē. agitqꝫ frequēter vt malū qđ nolo id faciam. quot mihi insurgūt mot⁹ mali horis singul̄ quos minime vitare possuȝ. nūc temerarie de alio iudiciū ferēdo/nūc dolēdo đ bono ipius. nūc de malo exultādo. nūc meipsaȝ pl⁹ debito extollēdo ꝛ mihi ɔplacēdo. nunc irascendo aut dedignādo. nūc vana loquendo. nūc leuiter asserendo. nūc indeuote orando. nunc comedēdo ꝛ bibēdo nunc ī aspectu nunc in auditu. nunc in tactu. Te igit̄ exoro dulcissime pater celestis/vt me a tali malo liberes/vt tandē a magno illo malo qđ oē malū supat in horrore ꝛ angustia/morte.s. ꝑpetua immunis euadā ac libera.

Oratio ad bonū angelū suū ꝛ ad reliquos omnes ꝑ mediū eius plures continēs partes.

Gloriose angele dei qui vnus es ex inclitis principibus ciuitatis celestis/cuius custodie diuia bonitate ac pia ordinatione ɔmissa sū. ꝑ eundē dirigēda ac pregenda. insup ꝛ iuuanda ad ingressuȝ dicte ciuitatꝫ bn̄ viuēdo

ac deo parēdo ꝛ seruiēdo. hoc die ꝛ hac hora
me grādis vrget necessitas ad te recurrere. h
pfecto bñ ppendis et agnoscis. Assum ego
tua paup ceca / ī profundis ꝯclusa tenebris
hui⁹ inferioris carceris in q̄ nihil ē luminis
spūalis ad cognoscendū bona glie celestis,
ꝛ id pꝛ clarītatis qd̄ illic esse pōt / ī me ē ob
uolutū ꝛ circūductū fumis ac tenebrosis ne
bulis de turpi ceno ac lutosis paludibꝫ feti/
doꝝ mee carnalitatis desideꝛoꝝ ac terrena
rū cogitationū eleuatis. Quāobrē incedere
nescio p vias rectas ī vicos celestis ciuitatꝭ /
vbi mihi mēdicare īcūbit ꝛ elynas meas pe
[illegible] ab alio ducta vel aliter illuminata.
Te igiẗ pcoꝛ dux fidelis / apphēde manū hu
ius tue excecate. deduc eā p vicū magnū pa/
disi discurrēdo ostiatim / vbi valeā clamare.
aduocare. gemere. flere. auxiliū implorare. ꝛ
paupi elemosynaꝫ petere pp̄ter deum. Uere
paupē q̄ penitus visu caret. quiqꝫ panē sibi
lucrifacere non pōt. Trahe me q̄so specialiẗ
apud tuos ꝯsodales / ceteros angelos tuos
amicos ꝛ domesticos. vtiqꝫ ꝑdiuites / ꝛ grē
bonis refertos. Exhibe illis hāc mēdicā mi
serabilē ad elemosynā pcipiēdā. Cū gaudio
eni recipiēda ē. est eni hec peccatrix que vult
ꝯuerti / vt dicit saluatoꝛ xp̄s. Ne pdas igiẗ h
gaudiū / qd̄ vtiqꝫ pderes si ab hac mea ꝯuer
sione recederē p defectum vict⁹ / quē nō nisi
meo questu ꝯseq̄ possuꝫ. Ne igiẗ me dereliu/
quas. ne h mihi recuses fidelis custos q̄ⁿ tui
te pluries puipēderim maleurādo aut agē/
do in ꝯspectu oculoꝝ tuoꝝ. qd̄ nec facere de
buissem ī ꝯspectu scurre alicui⁹ aut vilissimi
alteri⁹ hoīs. Cōdona mihi q̄so rursus meaꝫ
insipiētiā meosqꝫ excessus. Sū fateoꝛ stolu/
da. deses ac pñū ptuosa. Nosti h. ꝛ iō me cu/
stodiēdā electa sū sicē egrota medico. sicut ceca
duci. sicut stolida ꝛ frenetica suo gubernato
ri. Ideoqꝫ necesse ē vt me supportes ī meis
defectibꝫ. alr̄ eni indesinēter nec scirem nec
possem absqꝫ errore dennuo mēdicare ꝛ vitaꝫ
[illegible]
hic multū obscure ꝯspicio inclitā illā ciuita/
tē celestē / de q̄ tā gl'iosa dicta sunt. Illic ve/
lut ī vmbraculo ꝯspicio nouē angeloꝝ ordīes
p̄iarchas. pphetas. aplos. martyres. ꝯfes/
sores ꝛ ṽgines. ꝛ sup oēs illm xp̄m gl'iosāqꝫ
ei⁹ matrē. atqꝫ ita sū abūdāter munita ad pci
piēdū elynas copiosas. Te igiẗ depcoꝛ am[illegible]
tissime ꝯductoꝛ q̄ me illuc pducisti vt p cdici
one meaꝝ necessitatū ab vnoq̄qꝫ petam. Sm
bona ꝛ grās q̄bꝫ abūdāti⁹ affluit. Da mihi
aditum. ꝯforta me ꝛ doce me petere. Erube
sco plurimū ac vereoꝛ ꝯparere. sꝫ p certo necessi/
tas frāgit legē. Ex pcepto etiā mihi h facere
īcūbit / vt pulsē ꝛ petā. nec recedā q̄ūtūcūqꝫ
repulsa donec aliq̄d accipiā. Ita igiẗ faciā

Loquitur anima qua

si in paradisum ducta. ¶ Orō ad seraphin.

Os seraphi q̄ placido igne diui/
ni amoris incēsi estis / mittite mi
hi paruā aliquā scintillaꝫ huius
ignis. Mittite inquā in coꝛ meū
penitus gelidū / vt pꝛ ad diuinū amorē in
calescat. Per hoc eni vobis nihil depiet. Aut
certe me vobis tā pximā faciatis vt hinc et
calescā. Copiosa ē apud me materia ad hūc
[illegible]
Insup ꝛ mea pctā. q̄ simul iūcta / ī meipsa nu
trire deberēt maximū aliqd̄ icēdiū. vꝫ fri
gidītas negligētie adeo p̄ualuit ī me / vt vix
aliq̄d icēdi possit. Ne igiẗ mihi tā alieni si/
tis q̄n pꝛ aliq̄d vestri ignis ad me incendē
[illegible]
Esaie factū esse ꝯstat. ¶ Ad cherubin. Uos
[illegible]
sapiētie. erudite hāc stolidā. indoctam. q̄ fre
quēter iudicat malū bonū / ꝛ bonū malū. q̄
semp inter laqueos ꝛ trāsitus pꝛiculosos ini
micoꝝ ꝯsat. Date mihi clare noticiā q̄ valeā
hmōi pꝛicula declinare ꝛ absqꝫ offendiculo in
cedere p vias rectas. insup ꝛ deū absqꝫ erro/
[illegible]
vt clare ꝛ sincere discernā magna illa premia
mihi repromissa parte ex vna. horrēdaqꝫ illi
us ignis gehēne tormēta mihi ꝯminata pre
[illegible]
oculos ponerē / simul cū breuitate mansionis
mee in hoc mortali corpe nunqꝫ peccatū ad
mitterē. ¶ Ad thronos. Uos throni inqui
bus pp̄ter pfundā humilitatē ac pcipuā re/
uerentiaꝫ q̄ in vobis est ad ipm requiescit ac
residet deus. insup ꝛ sua iudicia exercet sicut
iudex ī suo throno. impetrate mihi illā hūili
[illegible]
tur ī me collocare ꝛ requiescere. Ad hoc eni cre
ata sum. ꝛ hoc sic vtiqꝫ obtinebo / si vobis ī
hoc fuero cōformis sicut ꝛ ipse repromisit.
¶ Ad dn̄ationes. Uos dn̄ationes impetra
te mihi pcoꝛ plenū dominiū sup corpus me
um / ita vt in nullo me sue subiectōni reddat
obnoxiā. ¶ Ad pncipatus. Uos principa
tus reddite me subiectā sublimioribus po/
testatibꝫ. absqꝫ murmure. absqꝫ rebellione.

absq; detractione. ¶ Ad potestates. Vos potestates eripite me ab aduersarijs meis omnibus/ quib9 vtiq; talis est potestas. cui nõ est aliqua compabilis sup terrã. ¶ Ad virtutes. Vos virtutes facite intra me miracl'a me p peccatũ mortuã resuscitãtes ⁊ infirmã sanantes. Cum excecata fuero/ visum restituite. cũ obsurdata/ reddite auditũ/ ⁊ sic de alijs. ⁊ si quid mortiferũ aut venenosum biberõ/ scʒ p malum cogitatũ aut prauam delectationẽ/ facite vt mihi nõ noceat p consensum. Sunt hec pfecto pclara miracula lon ge ex visibilibus pclariora. ¶ Ad archangelos. Vos archãgeli nũciate mihi quantũ opus est sublime fidei mysteriũ. ⁊ quo a me vel ab alijs p me instruendis in maiori veneratione habeat͛ obscuras sacre scripture sentẽtias elucidate. Et specialiter tu sancte Gabriel/ p sanctã inspirationẽ mihi denuncies rumores placitos/ sicut fecisti beate Marie matri dñi et Zacharie. Et tu insuper sancte Michael qui es custos ⁊ princeps ecclesie/ qui vicisti draconẽ/ hostẽ scʒ infernalẽ. qui p̃sentas animas añ conspectũ dei. ⁊ impetras ecclesie pacẽ/ tene semp illum inimicũ in tuis vinculis ne nocere possit. ⁊ me in decessu ab hoc seculo ante conspectum dñi presenta in eterna gloria. ¶ Ad angelos. Vos angeli nunciate mihi quelibet dietim cognitu et factu oportuna p me siue q̃buslibet alijs p̃dicando. exhortãdo. vel aliud quodlibet exercendo. ponite in ore meo verba sancta ⁊ salutaria que sint ad edificationẽ meam ⁊ aliorũ. nec aliq̃ fallacia aut versutia q̃cũq; valeat p̃ualere In tristicia que nõ ẽ ƒm deũ afferte ɔsolationẽ. in desolatiõe me ɔfortate. q̃ errore me reuocate. Emollite cor durũ deuotionis aridũ lachrimis rigate. mẽtis illuminate tenebras. In laudib9 dei mihi sitis comites. i excessu me reprimite. in bñfactis roborate. aduersus oẽs aduersarios meos adiuuate. hũiliate me i p̃speris. extollite in aduersis. i mea paupertate p me q̃stuate. i ifirmitate sanate. i hora mortis me visitate. auisate excusate. liberate. saluate. Sũt hec vr̃a officia ƒm v̾itatẽ hystorie ac scp̄te sacre. Spãlit͛ tu raphael scẽ. deduc me p viã bonã/ sicut duxisti thobiã iuniorẽ. ⁊ p te talis mihi accedat profectus/ q̃lis p tuũ sapientissimũ ɔsiliũ accessit p̄ricius ⁊ vxori sue Sare.

Oratio ad oẽs sanctos/ continet plures partes.

Non poterit q̃so inuenire subsidiũ refugiũ aut misc̃diã hec paupcl'a miserabil' aĩa apd̃ tot p̃ncipes opulẽtissimos ac potẽtissimos i felici patria. i vrbe btã. i loco tot9 amenitatis ⁊ sup abũdãtie. i tẽplo pietatis ⁊ charitatis regnantes? Quãdiu q̃so clamabo ⁊ eiulabo ad eoꝝ ostia petẽs paupi panẽ ppt deũ. ⁊ nẽo aduertet? Quãdiu vicissim discurrã ⁊ pcumbã ad pedes eoꝝ ⁊ nẽo succurret? O paupcula desolata vbi p dei reuerẽtia pficies/ si h̃ repulsã passa es. si hic misc̃diam nõ es ɔsecuta? Si hic elyñã grẽ ⁊ indulgẽtie nõ impetres q̃s alibi te suscipiet? O felices. o gl'iosi scti ⁊ scte dei oẽs/ toties audiui magnũ illũ amorẽ ac fauorẽ ɔmẽdari/ quẽ geritis ad pauperes ⁊ miseros atq; indigẽtes petõres. isup ⁊ illã vr̃oꝝ donoꝝ largitatẽ ⁊ supabundantiã elyñaꝝ. Heu ero ego oĩb9 alijs infelicior. despectior. idignior magisq; reiecta? Deficiet hec ppt me vr̃a ɔmendatio? Cessabit fõs ille vr̃e clemẽtie manare/ ne sola ego bibam? Claudẽt͛ mihi vr̃e supplici man9 vr̃e/ q̃ ceteris oĩb9 apte sũt. Vester pfecto thesaur9 ppter me minime decresceret. Nõ aderit q̃sq; ex vobis q̃ suscipiat hãc paupculã alienã sub suo saluo ɔductu q̃ dietim pcliran minat͛. Nõ erit qui ex compassiõe vel hospitẽ colligat. aut velut vnã ex minimis ancillis sue familie dignet͛ ascribere. Satis pfecto mihi esset si ex his vel vnus me benigne susciperet/ ⁊ inter suos vltimã statueret. O, si in ceteris inuẽta sim vilissima. indignissima. infelicissima. grauiusq; ceteris excesserim. eo magis vr̃as meis precib9 inclinabitis misc̃diam. scientes q͛ his nõ opus est misericordia q̃ carẽt miseria. Scio q̃ppe ab altero vestrũ eẽ dictũ q, vt [illegible] abundanter [illegible] Si mea pedib9 vr̃is indignanter abijcitis/ aniã duertite q̃ me velitis esse facturã. istruite me q̃ pficiscar misc̃diã reptura. Scio veraciter non alibi hoc futuꝝ. Quo igit͛ diuertam? Incidã in desparationẽ? Absit h̃. Mandatũ eñi accepi ƒm doctrinas vestras/ etiã vsq; ad nouissimũ mortis suspirium/ spem haberi debere. Certissime eñi tenete ⁊ credite me a vobis nõ discessurã/ etiã totiens quotiẽs repulsam/ donec a vobis aliquid elemosyne p mea paupertate sustentanda pcepero O, si languere aut male perire cogar hoc coram vestris oculis faciam vestris aduoluta pedibus/ clamans ac vestrũ implorãs auxiliũ. Posset ne hoc vr̃a benignitas admitte-

re/vestra clemētia ⁊ humanitas: estimo vtiqꝫ qꝫ nō. ¶ Cōmemorate vos gloriosi sancti nō ad vestrā verecundiā loquor/sed ad meā ingentē necessitatē. ꝯmemorate inquā qꝫ meas partes aliqñ gessistis. Suꝫ quippe nūc in eo carcere. in eo exilio. in ea paupertatis regione. vbi dū fuistis/voluistis vtiqꝫ libēter aliunde iuuari. aliunde ꝯfortari. Id ergo ⁊ vos nūc mihi facite qđ tunc vobis fieri desiderabatis. Illā distribuite mihi gratiā que ex gratia vobis pridē donata est. Qꝫ si alter vestꝝ mihi improperet ⁊ dicat me lōge plus fedatā et ꝓfundatā in ceno peccati qꝫ fuerit illi gloriosi sancti/fateor profecto ita esse. Sed vnde hoc eis? Nō nisi ex gratia indultum est Ex eadem quippe massa peccati mecum extitere/proni ad maluꝫ ab adolescētia sua/nisi supabundanti misericordia dei fuissent ꝓseruati aut liberati. Et exinde magis obligant̄ ad gratiam impendendā/vt illam eo liberalius distribuant quo largius et copiosius acceperunt.

v

Vos quidē estis in summa prosperitate. in honore atqꝫ felicitate Nō inuidēs loquor/imo veraciter hic plurimū gaudeo. Sed quid factura est illa vestra soror misera. degens hic deorsum ī tanta miseria ⁊ tanta necessitate. Mire durū esset cor vestrū atqꝫ innaturale nimiū si illam perire sineretis aut a canibus infernalibꝰ quibus vndiqꝫ vallata est deuorari. ꝓsertim cuꝫ occurrere valeatis. ⁊ ad vos exclamo ⁊ extēdo manus/lachrimis vndiqꝫ ꝓfusa vestruꝫ petens auxiliū Nō peto vestrā gloriā aut vestras diuitias Eripite me a morte ⁊ mihi satis est. Qꝫ si vestrā sororē hec vos deprecantem repuleritis. quā queso audietis/aut cui [illegible]

P ſ

Si meā miseriā ⁊ paupertatē nō dignabimini respicere/saltē ob edictū deo summo vestro regi atqꝫ imperatori. Is fecit ⁊ instituit vos in suos elemosynarios. quibꝰ incūbit indigētibꝰ necessaria impartiri. Specialiter te ꝓgo gl'iosa instituit thesaurariā gratie. matrē misericordie. nutricem orphanoꝝ. desolatoꝝ ꝯsolatricē. aduocataꝫ et ꝯsultricē. Ad te igit̄ ꝯfugio. te requiro ꝓ istorū officioꝝ debitis. ne mihi deficias ī hac districta necessitate. Impartire mihi ꝺ thesauro gratie. nutri. ꝯfortaꝫ ꝯsule. ⁊ si nō ꝓpter meipsā cuꝫ sim indigna oīm munere grē. tn̄ ꝓpter te ⁊ ꝓpter tibi ꝯmissum officiū legitime ſꝫm institutionē summi regis exercendū.

a

Adhuc dico vobis o gl'iosi sācti dei/ qꝫ apud me ē signetū summi regis ad elemosynā vestrā ꝑcipiendū. Cognoscitis haud dubie signetuꝫ hoc. non eīm ignoratis qm̄ sine speciali dei instinctu/ [illegible] rēdis vestris exeniis. Nōne ergo veniēs cū signeto/a vobis audiri debeo ⁊ vestrā elimosynā [illegible] mittit/quos nouit hm̄oi elemosynis abundare. Ne igit̄ me cogeritis ad ipm̄ reuerti ⁊ de vestra repulsa querelā exponere Loquor vt ꝓsumens fateor. sed necessitas mea preꝫ vrna/⁊ diuina benignitas ex alia/me trāsmiserūt ad vos. ⁊ hūc ausum sic loquēdi prebēt. qm̄ (vt vex canit ꝓuerbiū) Qđ dn̄s cōcepit nō iure familia denegabit. Liberalis dn̄s liberales habebit seruitores. ¶ Sꝫ forsan mihi dicet aliqs. Cuꝫ deꝰ (vt asseris) tibi velit elemosynā impendi/ab illo petes. ꝑ seipsuꝫ eīm si volet tibi qđ petis largiet̄. At ego respondeo. Que grā queso sanctis eēt habēda si nullo suo medio mihi deus ꝑ seipm̄ subueniret [illegible] ad supeffluentē mensurā accepissent sancti si nō inde ceteris idigētibus essent distributuri? Itaqꝫ hec dei volūtas ē/vt suos venerentur sanctos. illos deꝑcantes et requirentes. illiqꝫ nobis succurrant/suas nobis donātes ⁊ impertientes gratias. Talē quidē decet dn̄m tales hr̄e elemosynarios. q̄ videlicꝫ q̄relas verecūdoꝝ paupeꝝ audiāt q̄ sine medio principem adire nō audent

r

Rursus quero/ꝓpter quid me repellitis? Si ꝓpter peccata mea q̄ aduersum me clamāt atqꝫ obijciūt. heu quo [illegible] norē his cruētissimis aduersarijs. nō modo meis/verūetiā ⁊ vestris/quos miro mō exosos habetis/qꝫ vestre sorori paupercule. q̄ vtiqꝫ creatura ē ⁊ factura dei vēri summi principis. [illegible] stris auribꝰ ingerūt aduersarij isti. s. peccata mea. neqꝫ sibi obligatā asserunt/cū illa ꝯmiserim/sintqꝫ opa mea. ¶ Silete silete infideles aduersarij/vos reprobo ⁊ abnego. ꝑ vos eīm quia nimiū decepta sum penitet. Decepta sum/nō de medietate iusti ꝑcij sed ī toto Iteꝝ igit̄ atqꝫ iteꝝ doleo. vos fugio ⁊ maledico. iustumqꝫ bellū aduersus vos indico. In quo vtiqꝫ bello mihi debent esse auxilio oēs qui partē dei fouēt/eiqꝫ fideliter subiecti sunt ⁊ ad fidelitatē tenent̄.

q Uid q̄so glˀiosi milites dei aliud fa/ciere valeo dicite mihi. Si temera/rie aliqͥd opata sū. si ī aliquo excessi. [illegible] vno tm̄ imo ī mille millesies. ñ ali/ud mihi ē remediū q̄z sine fictōe penitere. at/qȝ in posterȝ p̄cauere. et p posse id prosequi qd̄ nouero vestro sil' ⁊ meo impatori displicere. Hoc aūt faciēdo mihi vtiqȝ esse debetis con/sortio/cū id fiat ī honorē illiˀ quē tā singula/rit' diligitis atqȝ honoratis. ⁊ id vtiqȝ ꝯueniē/ter facere poteritis. ¶ Sȝ ne obiicitis ꝙ mi/nus debito hos p̄sequor aduersarios. immo sepiˀ p̄diteric exitio/cū ill' rursus paciscēdo ⁊ tractādo. illosqȝ humāiter recipiēdo. amā/do atqȝ honorādo. Ad hoc p̄fecto qd̄ dicā ignoro. Cessant oēs allegatōnes mee. igno/minia. rubor ⁊ ꝯfusio irruunt sup faciē meā In hoc me fateor ꝯuictā esse et dignā omni opprobrio. Hic itaqȝ nil aliud r̄ndeo/nisi ꝙ misericordiā peto. Misericordiam inquā ⁊ indul/gentiā. gratiā ⁊ veniā. hoc satis sit. vobisqȝ hoc [illegible] sufficiat. Si cēties a pugna fugio. ⁊ cēties reuertar/vester iubet impator ne re/pellar. Verȝ hec ē p̄ncipal' mee petitiōis cā/ vt vr̄o p̄sidio sic munita sim/⁊ talē ī me susci/piā animū/vt ammodo nō reuertar ad illiˀ mei aduersarij sepedicti. s. pctī maledictū cō/sortiū. qui me suis insidijs p̄missis ⁊ cautel' am/pliˀ me nō detineat/aut vi q̄cūqȝ superet. Nō vtiqȝ a debili. egrota ⁊ p̄strata vltra vires exi/gētis. Facile fateor ē de me triūphū sumere p/na sū ad deceptōes. Hec ē mea miseria. ⁊ qd̄ pliˀ ē/nō ea diligētia qua deberē/vim pero ⁊ expecto subsidiū. imo in h' sū somnolēta de/ses ⁊ tarda. Et h' ē heu vnde summe doleo quod nunc queror ⁊ deploro. hoc est/p quo vos dep̄cor. p quo vestris aduoluor pedibꝰ pro quo vestrā interpello gratiā ⁊ p̄sidium posco/vt ex nunc sim robustior. magisqȝ sol/licita ex toto corde ad vos ī meis aggressibꝰ ⁊ aduersitatibus recurrere

m Inimc opus est (o glˀiosi sancti dei) vestras diuitias. vestrā gloriā in ali/quo diminui dū mihi succurritis. Nihil a vobis peto preter ⁊ bū. ⁊ vt pro me apud deū quibus oportuna saluti mihi p/ueniant dignas preces dirigatis. Nō arbi/tror tā angustā esse vestrā charitatē/ vestrā qȝ largitatē/vt hoc mihi denegetis. In[illegible] pabilis quippe ē modica illa char[illegible] ⁊ [illegible]dica ī me sit/ardenti illi fornaci v[illegible] [illegible] Et tamen nemo adeo mihi [illegible] etiam si iudeus vel gentilis. immo si patris aut matris occisor: cui corde sincero p se aut p aliū pro se p̄ces ad dn̄m p me fieri instāter [illegible] nō liberi anio acquiesceret. Quo [illegible] pacto pro me apud deū nō intercederetis cū sim xp̄iana ⁊ vestra soror in fide. ⁊ vos ad id faciendū instātius interpellē. p̄sertim cū vos ī nullo offenderim? Et si offendi/doleo ⁊ ve/niā peto. Cū p̄fecto talis ac tāta sit vestra di/lectio tāqȝ ampla largitas et extēsa p̄sumi/ nō pōt vt qd̄ tā humiliter ac decēter peto mi/hi recusetis. Qd̄ si feceritis/bene mihi vti[illegible] erit. qm̄ certa sum ꝙ apud deū infallacit' im/petrabitis quicqͥd p me petieritis. Cur enī vellet ipse me vos dep̄cari/vestrāsqȝ oratōes ad meā instantiā sicut incēsum dirigi in cō/spectu suo/nisi vos duceret audiēdos? Nū/q̄ȝ vobis talē afferret ꝯfusionē/vt vos vacu/os a se repelleret. Que enī esset illa vestra fe/licitas/si nō repleret desideriū vestrū ī omi/bus que [illegible].

a Dhuc p̄sumā amplius ⁊ dicā/ ꝙ de/us p vos vestrū ⁊ p vestrā doctrinam mandatū mihi dedit/vt ad ipsum ⁊ ad vos sit meū refugiū in omnibꝰ necessitati/bus meis. Cū igit' hoc p̄cepit deus/⁊ sub hac fiducia vos interpello. quo mō credi po/terit ꝙ vnū iubeat ⁊ alterū faciat. atqȝ ita mi/hi nō succurratis? Iubet quippe p vos/ipos vt semp sit spes mea in suam bonitatē. et ita vtiqȝ est. intantū vt etiā si me occidere volu/erit/nihilominˀ sperabo ī ip̄m. nō igitur ob aliud vult me ponere spem in suum auxiliū/ nisi quia vult suū ⁊ vestrū auxiliū petenti as/sistere. O, si mihi quis dixerit hoc intelligē/dū esse dūmodo bona ⁊ sancta sit hec spes mea/et nihil cōtra mandata eius admisero. Verū me hoc est p̄cipuū. p̄pter qd̄ bonū ar/bitror ponere in dn̄o deo spem meā. ⁊ eiˀ in/finiti auxilio/vt videlicȝ suo munere mihi sit p̄seuerātia in obseruātia mādatorū suorū. et tandē in extremis inueniar in grā sua ⁊ ī suo seruitio. Et si nō ꝯcedet' hec mihi grā intui/tu precū mearū/saltē concedet' p̄pter diuinū mandatū quo stimulor ad petendū. R

c Onsidero insup ꝙ si vestrū quilibet vniˀ diei indultū seu remissiōē impe/trauerit/magnis abūdabo diuitijs Nime aūt difficile ē ita impetrare. imo lon/ge pliˀ q̄z petere p̄sum merē. qm̄ etsi magna recipe nō merui. vestra tm̄ largitas exposcit vt magna mihi tribuant'. sed et mea ingens necessitas p̄sidium magnū efflagitat nō ali/bi q̄z apud vos inueniendū. ¶ O, si hec di/

perit hanc elyñā bonis opib⁹ ꝛ legitimis ad vos obsequijs esse mihi ꝯsequēdā. Rñdeo/ q iaȝ ēēt elemosyna quodāmodo vēdita nō donata. q̄uis tñ etiā vel modicū honorȝ qd vos interpellās meq; subijciēs ꝛ humiliās/ vobis impēdo. quodā iure postulat vt q̄daȝ vicissitudine mihi succurratis. atq; ita nō in uanū spem meā atq; refugiū ī vobis posuerim. ¶ Fateor quidē me nō ꝯdignū ad vos hīc honorē et amorē/ sed debilis sum virib⁹ ꝛ facultatib⁹ inops. De modico aūt modicū grate suscipiendū ē. Itaq; dū ero locupletior ī donis spūalib⁹. abundātius et opulētiori corde vos honorabo/ vos amabo ¶ Dico insup/ q noui psonas aliquas absq; lr̄is/ etate etiā iuuenes. quaꝝ ꝯuersatio ab vtero fuit in cāpis. q̄ nihilominus ex vehemēti affectu largiēdi alijs/ dū sibi nihil donandū adesse viderēt/ voluerunt id vasculū ī quo sepeliri debuerāt ī elemosynā ꝯuerti. seq; nudas in terrā ꝓijci ꝛ exponi vermib⁹. fuit h̄ nobile testamentū. O, si vna pua scintilla charitatis tantū op⁹ hic deorsum valuit efficere/ tantāq; suscitare flāmā exterius ad subuētionē alterius/ quid queso esse debebit apud vestrā abundantissimā ardentissimāq; charitatem circa nos paupes. qualē emittet ille ignis flā-

S

mā. q̄le insup op⁹ demōstrabit. ¶ Cōuerto ꝑterea ꝯsiderationē mētis ad illā vestrā charitatē atq; largitatē/ quā dū hac mortali vita fungebamī/ erga pauperes habuistis. vnde magnū certissimūq; ausum ꝯcipio ad vos interpellandū. sperans vtiq; mihi venire desup auxiliū. Cū indubie nō diminuta sit ꝑ gloriā vestra charitas. imo inestimabilit̄ aucta ꝛ pfecta. Et si eñ vobis desit miseria/ misericordia tñ adest. cū illi sitis ꝓpinq̄ssime iūcti/ cui ꝓpriū est parcere ꝛ misereri. ¶ Non sufficeret tp̄s nec lingua aut intelligētia illa numerare pietatis opa que vobis vīa suasit charitas erga paupes exercere. Que eñ egritudo. miseria aut paupras inuasit hoies. cui mor nō esset ꝓsidio. sanādo. succurrēdo. famē. sitim. algorē patiēdo/ vt alios pasceretis ꝛ reficeretis. Alter vestrū seipm ī seruū venūdauit/ vt filiū paupis vidue de manib⁹ hostium liberaret. Alter se mortis piculo ꝯmisit/ vt hinc aliū eriperet. Alter diuisit vestē qua indutus erat hyeme ꝓfunda vt aliū nudum hinc tegeret. Alij nec metu mortȝ imminētȝ a pietate sepulture mortuoꝝ aut visitatione captiuoꝝ retrahi potuerunt. Alij tanto gratie ꝓuilegio donati sunt/ vt etiā vita functi d

fusis corporib⁹ oleū ministrēt sanādis egritudinib⁹ oportunū. Hec aūt q̄ loquor/ nō nisi corpalib⁹ defectib⁹ subleuādis deseruiūt. q̄ reuera incompabiliter superant anime spūales indigētie ac necessitates. tanto illis piculosiores/ quanto corpi mortali ꝓeminet aīa immortalis/ ꝛ mors eterna magis timēda ē q̄ς tēporalis ꝛ trāsitoria. Cū igit̄ nihil vestre charitati iā deperierit/ imo multuȝ accreuerit pfectōis/ quāto magis nūc q̄ς tūc succurretȝ Succurretis inquā mihi vos instātius in tāta necessitate req̄rēti. ꝓsertim cuȝ de his mea sit ad vos obsecratio. q̄ longe pl⁹ diuinū honorē ac vestrā laudē ꝯcernūt q̄ς q̄libet corporū subuētio. ¶ Et vere ita ē q etiā in carne viuētes/ maiorē longe charitatē ad salutē aliorum demōstrastis q̄ς lingua sufficiat exprimere. Nec etiā quālibet acerbissimā penaȝ/ aut mortis q̄ςcūq; horrēdū gen⁹ ꝓhorruistis dū in medijs tormētis constāter verbū fidei salutaris ꝑdicabatis/ ad illuminandū eos q̄ ī [illegible] ad dirigendos pedes eoꝝ in viā pacis. Heu gloriosissimi sancti. iam nec vos mori oportet. nec hmōi ꝑsecutores ꝛ tormenta ꝑpeti/ ad mihi auxilium ferendū. ad me sanandū. ad me illuminādū. ad me deniq; dirigendū per tramitem virtutum. nec aliud circa hoc peto nisi vt eōmodo senseritȝ vel dñm oraueritȝ/ vt ita fiat quēadmodū fieri desidero. ꝛ tūc absq; dubio fiet. siquidē nihil vobis denegandū arbitror a patre misericordiaꝝ. Mala quidē sum fateor/ ꝛ vicijs vndiq; irretita. id enim heu nimis experior. Sed deo pregente nō vos ꝑsecuta sum. nō vos morti tradidi. et nihilominus etiā ꝑ his qui vos ꝑsequebant̄/ etiaȝ in medijs tormentis dum adhuc essetis hic supstites orare consueuistis. quanto magis nūc ab his ꝑsecutoribus immunes/ ꝓ me nihil hoꝝ conscia deꝓcari curabitis. Cōdonate mihi obsecro nimiū forsan ꝓsumenti ꝛ magna exaltāti. Merito eñ inquam mihi vos humiliter ac deuote deꝓcanti/ aderitis adiutores atq; oratores. qui iā tuti in glorie dīdetis/ cum etiā vestra recusantib⁹ ac spernētibus ꝓsidia/ vosq; atrociter insequētibus voluistis adesse ꝓpicij.

Loquitur anima inimicis eā in desperationē inducere volentib⁹

Ꝛ Ecedite a me recedite inimici. et

r vobis silentiuȝ indicite. De[illegible]

eñ q[illegible]

stra letto in eos oculos meos. quoniam de
numero sum reproborum. ⁊ eterno dei iudi
cio damnatōi obnoxia. atq; ob id sancti dei
oēs diuinā sup h volūtatē cognoscētes/nul
li⁹ momēti me reputāt. ⁊ meas pces aure sur
da suscipiūt. O mēdaces atq; infideles ho-
stes. q̄s vos sup h certiores fecit? Certa qui
dē ē hec ꝯ vobis sniā. q̄m irreuocabil'r dāna
tōi traditi estis. Circa me certe nō ita ē. q̄m
si me dānare de⁹ voluisset/iā dudū id facere
potuisset. siquidē id dudū demerui/nisi mi-
sedia ei⁹ p̄uenisset me. Si etiā me damnati-
oni tradendum decreuisset/minime mihi suo
munere h tā vehemēs adesse penitēdi deside
riū/suiq; patrocinīū medijs sctōꝝ suoꝝ inte
cessionib; implorandi. Scio pfecto q̄cquid
vos hostes iniq̄ dixeritis/me nūc in ea adhuc
vita subsistere in q̄ mihi facultas ē meā deo
ppicio salutē opari. Nec id mihi dubius fu-
turꝰ/si ī toto corde scrutata fuero mādata ei⁹
Scio insup id me suo munere ⁊ suoꝝ sctōꝝ
presidijs hoc posse adimplere. ¶ Sinite igit
hostes nequissimi ampli⁹ ita me ad despera
tionez psequi. q: minime p̄ualebitis. ¶ Et qd̄
amplius ē/q̄cquid ī futuꝝ circa me facere di
sposuerit. sua enī sum/qua p suo vti pōt libi
to. institui nihilominus q̄diu gr̄a. tps et fa
cultas ad hoc aderūt/ipm diligere optimū
q; ac iustissimū iudicare/qd̄ vos ipsi oēs ini
mici vestra in malo impediente obstinatiōe
minime facere valetis. in quo vtiq; vrā stat⁹
deterior extat ꝯditio/cum ille vobis odio sit
cui ppriū ē eē summū bonū. illūq; iniustū ac
[illegible] que ꝯstat et nihil [illegible]
ac pijssimū. Absit igit vt vobis similis fiā.
Cur enī salui fieri nō valetis/nisi q: indulgē
tiā postulare nō vultis. Nō itaq; sic faciā/im
mo incessant indulgētiā petā ⁊ redraz. Ipse
etiā mihi mādatū dedit/vt spez ī suo reponā
auxilio. qd̄ minime faceret si me statuisset ꝯdē
nare. Cur q̄so mihi bone voluntatis p̄beret
initiū/cui ꝯplemētū dare nō vellet? Cur me
ad meditationē sui/insup ⁊ ad sui cult⁹ desi-
deriū ꝯmoneret/si nō id me semp vsq; ī finez
vellet esse facturam. Idcirco scitote fallaces
inimici/illi potius q̄ vobis fidē adhibebo.
nec ab inuocatione sui patrocinij vllatenus
deficiā. Discedite itaq; hinc/⁊ mala vr̄a ho-
ra huc venerits ⁊ ad vestrā confusionē/me
sinite mee orationi dare finē. Nec enī a ꝯspe
ctu sāctoꝝ quibus assisto nūc abibo/donec
signo aliquo certo mihi innotuerit me fore
exauditā. Qd̄ vtiq; signū nō aliūd e certi⁹ su

mendū arbitror/q̄ si in profunda hūilitate
meos defect⁹ meāq; paupratez recognoscā.
⁊ et toto corde illis intercedētib; in dn̄o ha-
buero fiduciā. Q, si millesies me seduxeritis
ac deieceritis/millesies resurgā. q: mihi sem
per aderit apta gratie porta. Illos ī despa-
tionē adducite/qui diuinā bonitatem igno
rant ⁊ sanctoꝝ potentiā. vel etiā q̄ eos exora
re vel negligūt vl' ꝯtemnūt. Frustati quippe
estis (fauēte dn̄o) vestra intentione circa me.
nec opus ē vt mihi mea peccata ꝯmemore-
tis/inferētes hinc me celestib; p̄mijs esse pe
nit⁹ indignā. Id etenī scio. Sed scio q̄ pi⁹
ille meus pater ihs xps meū debituz soluit.
⁊ mea oīa quotiēscūq; mihi displicuerint de
leuit peccā. mihiq; suo p̄ciosissimo sanguine/
celeste regnū lucrifecit ⁊ emit. ⁊ hoc titulo et
nullo alio/possessionē hui⁹ regni p̄stolor sicē
⁊ olim ab illo gl'ioso beato Bernardo ī sua
visione responsum accepistis.

Adhuc loquitur ani

ma inimicis volentibus eā in despationē in
ducere/⁊ respondet eis.

Uid dicitis adhuc fallaces atq; infideles hostes. Dicitis hāc meā spem temeritatē quandā esse ac p̄sumptōz. q̄m nō ē homo viuens
sup terrā quantūcūq; etiā grauis peccā. qui
nō se confidat saluandū. Sed plurima eoꝝ
restāt que stultus ipō excogitat. Dicitis insu
per multos vos in me cernere defect⁹. quos
minime discerno. meqz obsequijs vsqz in fi-
nē/cū me sic inuadere atqz circūuenire ppo
nitis/vt parꝝ mihi pdesse possit hec spes mea.
quā ī p̄sūptuosā temeritatē appellatis/cū illi
us regis legē minime obseruē. vn̄ spero au-
[illegible] ¶ Hec pfecto p hūc modū me demerge[illegible]
a spe bona. O nequā ac despati. Nō q̄dē di-
co mihi hāc adesse fiduciā vt absqz obseruā-
tia diuine legis saluari presumaz. Esset hec
indubie non spes/sed p̄sumptuosa temeri-
tas. Nōnulli sunt q̄ plures/qui sine penitētia
⁊ correctione male vite deū eos saluaturū ar
bitrant/dicētes nō ideo eos deū fecisse vt cō
demnet. Absit vt sic spem meā instituaz. qn̄-
immo summe cupio in meli⁹ reformari ⁊ le
gē totā adīplere. sine qua impossibile eē scio
me saluari. Ad id aūt faciēdū mihi ꝯfido p̄-
stari vires a dn̄o. ⁊ suoꝝ sanctoꝝ suffragijs
¶ Et q̄uis iam ignorem an sim in gratia
vel non/aut si in ea pmanebo/spero nihilo-
minus q̄ deus tandē meas illuminabit te-

nebras ad vindicandū illos ī me defect⁹ q̄bus forsan ad p̄sens a gratia dei sum aliena. Id q̄z ipm̄ quotidie depcor / vt sic de tenebris meis lumē faciat splēdescere / q̄ inimicis tādē vicere nō incumbat. Non eā pstranimus nos eā supanimus. Ipm̄ insup instātius exoro / vt me istruat quo pacto legitima seu integra ꝯfessione. vel quolibȝ alitera peccatis quibȝ forsan ignorās suȝ irretita / liberari valeam. ¶ Et quidē videtis qualiter ego frequenter meipsam p̄paro / vt sciā q̄d mīsura sum ī illa extrema hora mortis qn̄ sum a corpe migratura [illegible] vēdicauit. ⁊ ob id suā mihi impriri misericordiā pcor / q̄ in p̄mis a pctis meis ex mera sua grā suā auertat faciē. ⁊ oēs meas deleat iniquitates. ⁊ exinde me faciat sue legis factricē ⁊ mādatoꝝ eius ¶ Scitis ne hic q̄cq̄ dicere? Quid ad hec rn̄debitis o vos inimici imortales / q̄ vestris fraudibȝ male me deterrere satagitis? quid vobis amplius restat replicandū? Si de⁹ p me / q̄s ꝯtra me? Quis me accusabit? q̄s me ꝯdēnabit? Non vos p̄fecto tortores / nullā nisi quātā vob̄ pmissa ē diuinit⁹ hn̄tes ptāt. Discedite igit cū oī vr̄a ꝯfusione ⁊ ignominia ¶ Reuertar ad vos gliosos celestis curie sctōs / ex quo his respondi pditoribȝ inimicis / qui p̄cipue ī ꝯspectu vr̄o mihi ꝯtinuas parāt insidias / me q̄ ad p̄nt impe[illegible] hoc venerant. Nūquid nō ero dū vestris altis ꝯspectibus vestra autoritate protecta? Nūc etiā in medijs hostibȝ tutus erit. nūc autem hos cernitis p̄fidos hostes. ad meā que vobis velut nuncia dirigitur dirimendā lacerādāq̄ orationē. mihi meq̄ deorsum de padiso velle p̄cipitare. Omni igit iure illos odio habebitis. nec vos audietis aduersus me / seu [illegible]. vos inquā h̄ videtes ac ꝯspiciētes / ⁊ si non alia subesset vobis cā mihi miserēdi pauperi vr̄e sorori / iā diutius vos depcari / q̄ illoꝝ spectus rōnabilior gaudij subtractio. quod vtiq̄ me vos repellētes. eis afferretis. poteritis nihilomin⁹ et debebitis meo videre me exaudire. ac replere mee indigētie saccuȝ. ab vbertate elemosynaꝝ vestraꝝ / vt sic cuȝ gaudio ⁊ p̄fectu ad patriā mei celestis honorē. et ad vestrā laudē ⁊ gliam insup ⁊ inimicoꝝ vestroꝝ ꝯfusionē. reuertar a vobis exaudita

Oratio pro aliis viuis ⁊ mortuis / sup hoc verbo. Orate p inuicē vt saluemini.

E Sto q̄ ego adeo pdita sim ac deiecta vt p me nullā elymā valeam aut debeā meo q̄stu ipetrare. supplico saltē ne mea miseria fiat nocumēto ceteris paupibȝ magni hospital' h⁹mōi ac carceris purgatorij q̄s questus ⁊ p̄ctio intpello. Satis q̄ppe / imo nimis magna ē mea p me miseria. absq̄ h̄ q̄ ceteris sim detrimēto. lȝ ceteri satis abūdeq̄ sua torq̄nt iopia absq̄ h̄ q̄ mea eis ifesta sit. dū mihi iā ex officio icūbit hmōi p eis q̄stū facere. aut q̄ p eos ad h̄ sum [illegible] aliq̄ recepi tpalia. aut q̄ mihi sāguie iūcti sūt aut q̄ dū eis viros suppetūt / ille mihi bn̄ficiū impēdūt ¶ Vereri p̄fecto p his spūalem elymas n̄ postl'are fm̄ eoꝝ idigētias q̄ mltū certe sūt miserabiles. Et haud dubie n̄ potiꝰ elyna illic inutilr accedere. q̄ ⁊ si n̄ huic saltē alteri ꝯueniet. Nō ē paupertas. ifirmitas molestia vl' afflictō / q̄ n̄ iueniat ī h̄ hospitali / atq̄ ī p̄fato carcere dirissimo. Quidā nāq̄ ardētissima febre luxurie correpti / adeo vehemēt cruciāt / vt nec ad momētuȝ residere aut q̄escere possint. Alij auaricie idropisi turgētes indesinēt sitiūt. Alij torpore ⁊ accedie putrescūt lep. Alij velut canes furiosi / iurgijs ac detractōibȝ pstrepūt. Alios porcinas desedat crapula. Illos ira vidicādiq̄ feruor insanire facit. Hos inanis glia tumescere. Alios absq̄ intermissiōe torq̄t inuidia. ita vt nec alteri⁹ p̄spa patiēter cernere sinat. Hȝ hic aures ipias. Ille cecos hȝ oclos. Ceteris corꝑis laborat. Plurimi nec vnū mēbꝝ validū ē. Sūt q̄ p mala famā vndiq̄ fetidi sūt. Et vt breui sermone multa q̄ ad plenū exprimi n̄ pñt amplectamur / nemo ē q̄ nō alicui subiaceat indigētie aut miserie. hic q̄dez plus. ille aūt min⁹. Quantū ꝑo ad eos q̄ carceri pur[illegible] na seipsaȝ manifestat. Sūt nihilominus hi deo ac sue familie dilecti / post breue tpis interuallū filij regis ī glia coronādi. ac p inde merito eis elyna impendēda ē. Et cū p seipsis mēdicare nequeāt / ego paupcula ī ceteris ex ꝯpassione moueor ⁊ impellor (vt iā dixi) pro eis mēdicare / etiā si nihil hic sim ꝯmodi pcaptura. offero igit saccū mee mēdicitatis vob [illegible]

distribuēda. vbi tam euidēs inuēta ē necessitas. Est pfecto paupertas nō ficta. nec enī ē paupertas alia que paupertati peccati valeat cōparari. Plures quidē vestro gloriosissimi sācti dei experimento didicerūt qđ nūc dico. ne igit me vacuā remiseritis a conspectu vestro/que tā iusto titulo ꝛ in tanta necessitate vos interpellare compellor.

Oratio ad dominū

Jhm xp̄m ꝛ ad gloriosam virginem.

Certa spes ac finale refugiū aīarū Jesu xp̄e redēptor noster. ꝛ tu virgo sua mater gloriosissima. Et si ego paupercula apđ ceteros oēs scōs eī vna gratie fraudarer /repulsamqꝫ ab illis omībꝫ paterer. ꝯfiderē nihilominus adhuc i excellēti supabūdantia vestre dulcedinis. misċdie atqꝫ largitatis vestre bonitatis immense. Jn vobis siquidē duobꝫ ꝛ ꝑ vos celebratū est atqꝫ pfectū nostre redēptionis opus. datiqꝫ estis ac spālīter et [illegible] deputati ad ferendū opē miseris/ꝛ recōciliandū peccōres. ꝙ si vtiqꝫ nō fuissent. nec tu dñe ihu xp̄e hūanitatē suscepisses. nec tu dña gliosa fuisses effecta mr̄ dei. Hic sane repio meū quidē carne fratrē/meū eē deū ac meū iudicem. Jnsuꝑ ꝛ meā sororē optimā illiꝰ qdē iudicis matrē meā ꝯspicio factā aduocatā ac ꝓtectricē Jn his diues sū cū in meipa sim paupertas. Apud hos quelibet necessaria mihi atqꝫ oportuna copiose reꝑire valeo. ꝙ vtiqꝫ nihil vtile ac salutare mihi denegabūt. Nō egredietr̄ pfecto extra portā mee mēorie/si nō ꝑus ꝑtez sue dulcedis ac bonitatis gustauero. At ego quidē inter hec duo tā tuta ꝑsidia collocata quo pacto deficiā. cur nō sꝑabo? Cur diffidā? ꝑsertim si nō ab eis abiero. si nō mea ignauia eorū fecero lōge a me auxiliū? Et h vtiqꝫ est ꝑ ꝙ nūc instanter vos depcor. vos exoro. vos inquā talē matrē talēqꝫ filiū/ꝙ me talibꝫ tanqꝫ solidis bone spei vinculꝭ vobis iūgi cōnectiqꝫ voluistis/vt vestra ꝓtegēte grā nunqꝫ a vobis valeā sepāri. si mō i nouissimo suspirio mortis in hac spe ꝛ gratia repta fuero.

Alia oratio ad dominū Jhm xp̄m ꝛ gliosam virginē

Me inconsultā. desidē atqꝫ infelicē. qua temeritate frequēter ab illa mei pr̄is Jesu christi/ac mee matris tuta ꝓtectione/me subtrahere audeo? Cur euagor ꝑ amaras voluptates/ꝛ ꝑ piculosos riuos magni huiꝰ mundi maris? Quid alibi tā studiose ꝑquiro/quod longe abundantius tutiusqꝫ hic paratū inuenio. diuitias. honores. sapientiā. voluptatē? Cur nō expauesco/ne dies mortis in eo statu me ꝑoccupet/in quo meo destituta ꝑsidio/vadā ꝑceps i pfundū inferni vbi nulla est redēptio. Cur recuso? cur negligo? in eorū societate ꝑ sanctā meditationē versari/quorū solo ꝑsidio ꝯstat oīe bonū adipisci/ malaqꝫ vniuersa posse vitari Magna quippe ē hec [illegible] imo verius horrēda quedā miseria hoc mihi semꝑ duz venire voluero/paratū refugiū auxiliūqꝫ nō recognoscere. Ue ergo o dulcissime pater Jesu xp̄e/ac benignissima mater ergo Maria/ouis illa sum que sepe nimis errās ꝑdita est. Sū ꝛ illa fatuella desidiosa errabūda filiā/que nō nisi tracta ꝛ coacta vult ꝑ vias rectas incedere. Assumite igit̄ illiꝰ manū ꝛ tenete. nec eā suo dereliqueritis regimini. quā sic cito iret in ꝑditionē.

Hic loquitur anima

in tribulatione existens ad sui consolationē ꝛ patientiam/plurimos tribulationis fructus sibi cōmemorans.

Prime venerit mea gratiosa dña tribulatio/ꝛ cū gaudio et affectu bono suscepta sit. Meus quidē pater optimꝰ/te misit ad me non dubito. Te ergo equissimo iure benigne letāterqꝫ debeo suscipere ꝛ nō indecēter tractare aut repellere ꝑ impatientiā/tibi aut iniuriā irrogādo/aut aduersus te improbe murmurādo. ¶ Erraui fateor. venis ad me iustā penā acceptura Jnsipiēs sū ac ignara. venis me istructura. Despecta sū ac fedata. ad decorādū ac mūdādū me aduenis. Jn deuiū ꝓpero/accedis ad dirigendū. Mortem eternā demerui. ad liberādū me festinas. Grauibus oppssa sum. debitis relaxare me ꝑtēdis Elōgaui me a facie pr̄is mei ihu xp̄i. ad me illi denuo approximādū recōciliādūqꝫ huc pfecta es. Cū his ꝙ me oderūt ꝛ occidere querūt inij ꝯsortiū. hinc me venis eripe. Nunc pene excecata sum ꝛ surda. nimiūqꝫ mollis ꝛ lassa in omnibus mēbris meis facta. venisti salutē ac robur largitura. Fiat igit̄ in me ac de me ad plenū ꝭm institutū vestri bñplaciti iuxta mādatū ꝛ ꝯmissionē optimi patris mei. Grās ago illi millesimas qui nō vt ego illū frequēter ita me neglexit. ꝙ me nolens ꝑ

dere. p te me velut filiã dilectã visitat. q̃ nec digna sum ad suã gratiã vocari. que potius mortẽ merui q̃ aliam qualibet disciplinã. et potius horrendã gehennã q̃ paternã ac mãsuetã correptionẽ. ¶ Uerũ te vnũ deprecor (o mea venerãda domina) vt ea circa me cõmissione quã a deo / nõ quã ab hoste suscepisti / fungaris. Quatenus tuã pro mẽsura mee fragilitatis mitiges disciplinã. nõ me supra q̃ ferre valeo grauius affligẽs. Quo nõ obstante volo vt nec clamor / nec gemitus / nec actus nec signũ qõlibet ĩ me displicẽtie / aut amaritudĩs / aut indignatõis / te retrahãt quo minus dulcissimi mei patris iussionẽ / de me et sup me quantũ sufficit impleas. Longe enĩ melius me nouit q̃d mihi expediat. fiat itaq̃ vt instituit. et sua nõ mea volũtas impleatur. Quantũcũq̃ mihi grauis extiterit dolor etiã / si ferra / si ignes / si vbera. si vulnera disposuerit / fiat volũtas eius. tantũmodo me in suã suscipiat filiã. mihiq̃ sociaz faciat tuã sororẽ patientiã. sine qua vtiq̃ nimiuz dura es et min⁹ accepta. Ita si fiat mihi / pfecto satis erit. nec aliã erga me peto clementiam. nimiũ sane dura nimiũq̃ dira mihi foret illa clemẽtia / q̃ me ad breuissimi tpis morã / sustineret hui⁹ seculi abuti voluptatibus atq̃ in stercore meo volutari ac putrescere / donec ĩ momẽto infernalib⁹ canibus traderer deuorãda illic moritura sine fine. Lõge fiat a me talis clemẽtia talisq̃ miscdia. Tibi igit̃ magistra optima parere recusem / tuã equanimiter ferens disciplinã. tuaz pcussionẽ. tuã quantũlibet durã correctionẽ. Tolerare quippe oportet mala p̃sentia / vt potiora tandẽ obtineant̃. Nã et pater meus Jhesus christ⁹ ab hoc seculo nõ migrauit absq̃ dura admodũ pena. sed nec eius mater dulcissima. Que ergo sũ vt hic imunis euadã? nõ ẽ hoc pfecto postulandũ. ¶ O venerãda magistra et dña / dicito (si libuerit) ac denũcia patri meo / in quãta nũc afflictõe detẽta sũ. quã penã ac pressurã sustineo / quãtin⁹ sue misereatur paruule filie. fragili atq̃ imbecilli. plene angustiarũ et tormentorũ. ploratuum et gemituũ. Quatenus pp̃ter suã bonitatẽ immẽsaz ĩ his tormẽtis mihi miscdiam impẽdat. repiens ĩ me bonũ aliquod qd remuneret. Uideo nẽpe propter vehementiã doloris / nec puenienter orare. nec ad deũ meũ mentẽ meã dirigere posse. ¶ Sed vt vos pijssimi curatores curie patris mei p̃fati / et p̃sertim tu benignissima mater miscdie dic sepedicto patri meo iã satis esse. postula mihi pacẽ et reconciliatõẽ / vt tui honoris ac precũ tuarũ intuitu consolationẽ aliquã experiar atq̃ alleuiationẽ ab his q̃bus nũc p̃mor flagellis. sicut ĩ his pueris qui scholasticis incumbũt disciplinis fieri solitũ est. Exhibe te mihi ad instar illius pie matris / que suã filiaz eripit de manibus patris eã verberãtis. O nequã inimici / vereor ne in meis verberib⁹ rideatis eo mõ quo de his insolẽtibus pueris rideri solet. q̃ pro suis petulãtijs ĩ scholis verberant̃ / dicẽdo. ne pepercerit. qm̃ bñ meruerũt. O pessĩ verbi. qz me tormẽtis hmõi tradidisti. Insidijs illa hora qua me ad patris mei offensã induxisti. Initio q̃ppe mihi vultũ ostẽdebas hilarẽ. teq̃ placitũ ac humanũ mihi simulabas. sed heu grauiter nimis tua cauda pungit ĩ sua ẽ acantara. Quõ igit̃ tibi amplius si cõdabo? Cur teñ toto conatu detestabor? Nunq̃ ita ad me reuerti valeas. nunq̃ mihi te videre concessum sit.

Adhuc loquitur anima tribulationi congratulando ei.

o Tribulatio / si p hec flagella tua 7
sim / ac ab illa morte horrenda seuissima q̃ facta imunis / si p hec
tus hereditatis p̃ine qd iã pdide
rã recupero. et (qd longe melius ẽ) si p hec ad grãm mei p̃ris reuertor. atq̃ hinc mea conualescãt p̃mia. pfecto mihi optime ẽ. Conabor [illegible] mittere. ignorãs certe an vice altera mecũ miscditer agere t vt nũc actũ ẽ. ¶ O mgr̃a tribulatio / ep̃s mihi mũdanas subtrahis consolatões ac societates / nec mihi possibile absq̃ aliq̃ consolatõe viuere. Cõcede mihi vt altera aliquã consolatõem ad supportãdũ tuas afflictões atq̃ tormẽta. Fac me illi⁹ dulcedinis [illegible] scõdit his q̃ timẽt et diligunt eũ. p quã dulcedinez beat⁹ Stephan⁹ suos nihil estimabat lapidatores. Btã Agatha ad carcerẽ tanq̃ ad nuptias pperabat. Apl̃i in v̄berib⁹ exul[illegible] [illegible] libet seris. ¶ O q̃d dico ego insipiẽs et inconsulta / q̃d dico? Cur ampli⁹ velim meũ q̃rere solatiũ. Hec ẽ enĩ glĩa dei / vt iusticia ei⁹ impleat̃. qd vtiq̃ fit dũ tribulatiõẽ ac tristiciã patior p prauis ac ignominiosis voluptatibus / q̃bus p̃ter dei nutũ ac mãdatũ frequẽter [illegible]

vt dei volūtas impleat/me verberās ⁊ corrigēs/ q̄ de mea vanitate ꝯsolationē accipiā. In h itaq̄ mea sit ꝯsolatio vt pater me⁹ mihi pacat⁹ sit/atq̄ in me pacē ⁊ iusticiā se osculari faciat te mediāte in gr̄a mea tribulatōne Per te insup illi sil'is facta sum/ q̄ replet⁹ est dolore ⁊ angustia ī sua benedicta passione. ¶Debēt itaq̄ hi ⁊ plimi alij ꝑfect⁹ q̄s adducis sufficere ad ꝯgratulatōꝫ tue pn̄tie. longanimiter expectādo illud excellētissimū regni celestis p̄miū. ad qđ p te intrādū ē. Nōdū q̄dē tempus est ꝑceptionis premij hui⁹. Premiū siq̄dē labor antecedet. nō laborē p̄miū. F[illegible] itaq̄ voluntas tua.

Meditatio aīe ad recognoscendū dei bn̄ficia/et ad se excitandū. ad gratias reddendas deo

P Laceat tibi dn̄e deus om̄ipotēs ⁊ pater gloriose. placeat tibi vt ea cognoscā ⁊ cōmemorē bona que mihi quotidie tribuis. Ingratitudo em̄ atq̄ incōsideratio bn̄ficioꝝ tibi sūme displicēt. optimoq̄ iure nobis q̄deꝫ vtiliter tuoꝝ bonoꝝ vtilitatē afferri. tibi aūt honorem ⁊ gloriā. Ita igit' sit dn̄e. ꝯserua me ab illa tā re[illegible] ambitione qua tuaꝫ voluntatem [illegible] mihi ascribere. Hoc em̄ faciēs/dn̄i gloriā que in tuā cedit sortē/mihi vellē tollere atq̄ vsurpare. iusta vicissitudīe vtilitatē omnē q̄ in meā ꝑtē accederet amittere. Lucifer ille de altissimis cadēs ad ima. mihi exemplo ē ne ita ꝓsumā. sic̄ ⁊ supbꝰ ille pharise⁹. heu misera q̄d habere valeo qđ ex te nō accipiā. Cur igit' hinc meipsam glorificabo? Cur hinc honorari desiderabo? Cur ceteros quibus hmōi bona nō assunt/ꝯtemnā? Aufer dn̄e hanc a me stultā ac temerariam arrogantiā. sit itaq̄ tua gloria tota tua. ¶Sed ad tua me ꝯuerto bn̄ficia. atq̄ in p̄mis hec ī natura ꝯsidero. vbi aīaduerto q̄ si celū tale/solē talē ac lunā ac tale vniuersuꝫ quale ē hoc ī quo nūc posita sum/ ꝓpter me solā ac meū amorē instituisses/ī stuporē duceret' oīs creatura hoc audiens atq̄ diceret. hec ē illa a deo ꝑcipue dilecta/ ꝓpter quā taꝫ magna ac ꝑciosa dona ista creauit. Constat nihilominꝰ/q̄ etiā ī hoc casu mallē aliorū q̄ruilibet mihi adesse ꝯsortiū q̄s in solitudīe relinqui. nec etiā si in mea foret optione velleꝫ alios hoīes aliasq̄ bestias ⁊ aues huic mūdo deesse in eoq̄ nō viuere/ eoq̄ mecum nō vti/dum illoꝝ carētia mihi nulli eēt ꝑfectui. q̄m absq̄ ꝯsortio min⁹ iocūda minusq̄ grata est cuiuslibet boni possessio. Vn̄ me tibi hic magis obstrictā ꝯcipio q̄ sic me ī hoc mundo statuisti/q̄s si mihi soli illū deseruire fecisses. Apparet igit' quantū me dilexeris/taleꝫ mihi mundū tribuēs ac meo deputās vsui. ¶ Insup [illegible] ratione atq̄ intel[illegible]tia prorsus essem destituta. ⁊ hec in me tam [illegible] nature dona [illegible] mediāte aut alio quolibet mō quis in integrū repararet. Nōne hinc me infelicē multū reputareꝫ/nec nō ⁊ illi qui hoc mihi impēdisset bn̄ficium/ me censerē vehemēter obligatā. Et tn̄ lōge p̄clarior ac melior ē mea ꝯditio/dum hec tuo dono suscepta integra cōseruo/q̄s si ꝑdita aliūde recupero. ¶ Idē de ceteris om̄ibꝰ mei corꝑis mēbris sentio. Et generaliter de om̄ibus in me bonis et dono creatōis acceptis.

¶ At vero gratie dona longe his maiora sūt ac potiora. q̄s ista ea q̄ numeraui nature dona/merear' abūdanter tibi gratias reddi. te a nobis diligi. te a nobis honorari. in hoc tibi reddēdo qđ tuū ē. Nō q̄ bonoꝝ nostroꝝ egeas/sꝫ q2 sic fieri voluisti et disposuisti ad nostrā vtilitatē ⁊ ad tuā gloriā. Sup hec tamē om̄ia mihi tales supaddidisti gratias vt te possim habere in patrē singularē/⁊ tanq̄s legitima filia totius tue hereditatꝭ fieri particeps. atq̄ in tua gloria gloriose regnare ꝑenniter. ¶ [illegible] ⁊ postq̄ ꝑthoparēs h[illegible] suo demerito ꝑdidit hereditatē. Tu illaꝫ mihi p lauacꝝ regenerationis restituisti. meq̄ voluisti de tua fieri singulari familia ī lege tua xp̄iana. Que sūt dn̄e opa mea aut merita vt mihi post sic ꝑditā hereditatē hoc tam singulare tamq̄ excellēs munus largiri voluerꝭ/ad illius denuo ꝑceptionē misericorditer me reuocans p̄ ceteris illis om̄ibus q̄ verā fidem nō habēt. qui ac tue veritatis noticia carētes et sine baptismo ab hoc seculo decedentes. Est profecto hec vna singularis ⁊ mera gratia vn̄ tibi soli merito glīa donāda ē. ¶ Hic versat' opus mee redēptionis ī quo lōge pl⁹ q̄s in mea creatōe laborasti/dn̄i vsq̄ ad mortis acerbi[illegible] me [illegible] talis. O qualem gratiā. O qualē dilectionē. p meipā exhorrescerē q̄ pro me deus me⁹ pati dignat⁹ est. Si tuā in terris ꝯuersationē ꝯmemorare velim. a tpe ꝯceptionis incipiens vsq̄ ad horā ascēsionis in celū. nihil p̄ter euidētia incompabilis dilectionis ac supmirabilis dignationis signa reperiā erga me indignā atq̄ miserabilē. ¶ At postq̄s resuscitata sum p

A

gratiã regeneratõis baptismalis/ heu quo/
tiens iterato gladio peccati me morti reddi/
[illegible]
[illegible]
me in momẽto potes ĩ profundũ inferni p̃ci
pitare/ sicut p̃cipitasti luciferꝫ ⁊ angelos ei⁹ ĩ
tanta pfectione institutos/ sicut ⁊ plurimos
alios peccatores quibus nõ dedisti spaciũ
aut animũ penitẽdi/ aut veniã pcipiẽdi. sed
eos irremediabiliter ꝯdemnasti. hic quidẽ ĩ
crimine dep̃hendẽs/ ⁊ mox horribili patibu
lo infernali tradens suspẽdendos. Mirum
quippe est si aliud quicꝗ̃ facere voluero/ ꝗ̃
tibi regratiari/ ꝗ̃ tibi seruire/ ꝗ̃ te honorare
At ego nõnunꝗ̃ te offendere audeo male tu
is vtendo donis/ ⁊ quod omnẽ supat offen
sam/ inde tibi etiã aliquãdo bellũ mouendo
Sed ⁊ sup hec vt mihi semp cura morbi pa
rata sit/ penitẽtie salutare tribuisti sacramen
tũ. ¶ Et ad me tibi recõciliandũ ac veniam
impetrandũ/ tuos sanctos p me fieri orato/
res voluisti. ⁊ ad eos esse recurrendũ. qđ vti
qꝫ est mirande dilectionis signũ/ dũ illos tu
os amicos p̃cipuos p me dignaris intercel
sores fieri que mortẽ merui millesies. ⁊ p̃ci
pue illã tuã gloriosissimã matrẽ/ meã institu
is aduocatã ac mediatricẽ. ⁊ quod amplius
est. mihi p̃cipis/ vt in te ac tuũ p̃sidiũ spem
meã atqꝫ fiduciã totam reponã. Vere inex/
[illegible]
istaqꝫ dilectio quã mihi insinuas/ talis ac tã
tus dñs tali miserabili. talis iudex tali pec/
catrici. talis maiestas tali vilitati. talis felici
tas tali infelicitati ¶ Quid de illa dicã splen
dida atqꝫ opulenta scripture sacre mẽsa/ in q̃
me suauiter reficis. vbi ppiciã ⁊ salubrẽ ad/
uersus omnẽ morbũ inuenio medicinã. vbi
tota est dulcedo. ⁊ p mea cõsolatione suauis
simus sapor. ¶ Nec silentio p̃tereũda est spe/
ciosa illa tuorꝫ angelorũ custodia/ mihi tua
dignatione impẽsa. ad me dirigendũ et ꝯdu
cendũ in via hac tenebrosa squalẽtiqꝫ deser
to ad mihi consulendũ ⁊ auxiliandũ in neces
sitatibus meis. ad me potẽter ptegendũ cõ/
tra terribiles illos ac senos canes infernales
ne me deuorent. aut suis circũueniãt fraudi
bus. ac puersa subtilitate qua pleni admo/
dũ errãt. Quo mõ igit̃ illis resisterẽ ego sola
ignorans atqꝫ infirma/ nisi illius tue p̃fate
custodie adesset p̃sidiũ? Certe nequaꝗ̃ pos
sem. Demũ quis ore pferre poterit/ aut cor/
de cogitare magnã illam tuã gratiã/ qua ad
pceptionẽ sanctissime eucharistie me digna/
ris admittere/ vbi tua corporalis adest p̃sen
tia. vbi assunt ⁊ ministrantes angeli. vbi de
uotarꝫ mentiũ potentissimũ inuenit̃ nutri/
mentũ. vbi tua passio amarissima cõmemo/
[illegible]
redemptionis ac purificationis offertur sa
crificiũ. ¶ Heu pater mi dulcissime. heu be/
nefactor singularis. heu inquã atqꝫ millesi/
[illegible]
bis donis immẽsis. pro his gratie excel[illegible]
tissimis muneribꝫ/ dietim tibi malũ pro bo
no repẽdo. p gratia ingratitudinẽ. p hono/
[illegible]
leficiũ. ¶ Video mihi pfecto omnẽ creatu/
rã ad vsum meũ tua bonitate creatã. oculis
meis atqꝫ auribus ingeri legitimo iure con
tra me insurgentẽ. ac de me cũ clamore vali/
do damnationis vltionẽ expetentẽ. Condẽ
nat exclamans hec maligna atqꝫ insensata. q̃
sic nobis male abutit̃. que aduersus creato/
[illegible]
rarijs ac turpibus voluptatibꝫ. que nos to
tali malicie sue submittit. que sine medio so
li deo seruire deberem⁹. atqꝫ in psona ei⁹ bo/
na operãdo/ eum laudare atqꝫ magnificare.
Abijciat̃ ergo hec maliuola ab omni alia cre
[illegible]
ca/ et proditrix nostri sũmi regis atqꝫ impe/
ratoris. ¶ Insup rationẽ meã atqꝫ intelligẽ/
tiam conuerti ad vanitatẽ aut curiositatẽ.
¶ Aut etiã hinc male meo corpe velut bestia
vsa sum. ¶ Cõstitui magistrꝫ ⁊ patrez meum
malignũ illum hostẽ humane salutis. cũ ta/
men tua clementia/ tua essem ĩ baptismo fa/
cta filia et discipula. oĩa que in baptismo
promiserã transgressa sum. ¶ Tuã conuersa
tionẽ in terris. ¶ Tuaꝫ salutarẽ passionẽ mi
nime ꝯmemoraui. aut p deuotã compassio
nẽ honoraui. ¶ Sacramentũ etiã fructuose
penitẽtie duxi ridiculo/ dũ mox post pen[illegible]
onẽ venie reuersa sum ad vomitũ. Scis eti
am pater mi celestis/ ꝗ̃ paruũ honorẽ. cultũ
aut reuerentiã tuis sanctis atqꝫ angelis im/
penderim. et p̃sertim fidelibus illis meis cu
stodibus ¶ In frequẽtatione mẽse scripture
sacre desidiosa fui/ aut curiosa nimis. inanẽ
magis querens gloriã ꝗ̃ ĩ virtute profectũ.
¶ Postremo dñe mihi cõmemoro illam meã
indignitatẽ. indeuotionẽ/ erga sanctissimũ
eucharistie sacramentũ/ penitus ꝯtremisco/
et merito erubesco/ ⁊ expauesco. timẽs ne is
[illegible]
das versata sum. aut sicut p̃ ppere comedẽs.

aut sicut is qui venit ad nuptias nō habens vestē nuptialē. i. charitatē. ¶ Nec hic habeo q̄d respondeā nisi q̄ nūc de hoc quantū valeo. et si nō quantū debeo/doleo. indeq̄ magnā atq̄ abominabilē confusionē intra me [illegible] intolerabilis/si nō aliter vitā correxerim. si non aliter ad te amandū. ad te colendū/me impenderim. q̄uis id scio/q̄ ex me nihil valeo. ni[illegible] Sit itaq̄ spes mea finalisq̄ refugiū in te solū/vt id bonū quod cepisti in me pficias τ ɔsummes vsq̄ in finē. insup τ malū qd in me dominat/magis semp ac magis expurges τ diluas. Pax siquidē pdesset/imo mihi grauiter obesset omē bonū mihi a te ɔcessum/si nō p te fuerit a maloꝝ incursibꝫ inde sinēter custoditū ac protectū. Insup τ mihi tuipse donaueris p gloriā quod ad psens in spe indulges τ promittis.

Meditatio quedam

aie/cum se ppendit in tpali prosperitate τ spūali simul/reddendo gratias deo.

o Excellētissima atq̄ ineffabil' dei bonitas. O pr̄ misericordie τ de⁹ totius ɔsolatōis. quibꝫ meritis data sūt mihi hec bona q̄ peccatrix sum ipsa? Cur mihi bonū p malo redditū est. grā p ingratitudie. p dedecore glia? In te dn̄e in te surgit spūs meus. τ oīa q̄ intra me sunt te bn̄dicūt τ magnificāt. Tu eīm meas deles iniqtates. tu oēs infirmitates meas sanas. tu me liberas a morte. tu me circūdas misericordia τ misatōibꝫ. Tu reples i bonis desideriū meū. tu renouas vt aqle iuuētutē meā. tu me dimittis in pace mētis τ corpis ¶ In labore τ sudore alteri⁹ comedo panē. qm mihi tribuis qd alij magnis nacti sunt laboribus [illegible] in medijs picculis puagātes. Tu mihi terras τ possessiones populi largiris vt diligētius ac liberius mediter in mandatis tuis/τ legē tuā exquirā. Principes ac nobiles suorum corpoꝝ picculis me semp in pace custodiunt vt sine timore de manu inimicoꝝ liberata/tibi seruiā in sanctitate τ iusticia omībus diebus vite mee. Iustū igit est vt τ ego p te ex altera/τ e pro omībus alijs depcer. a quibus tua bona ad me puenīūt. teq̄ p illis laudē. te obseruē. te honorē. psertim q̄ nō satis frequenter ad hoc valēt intēdere. Laborāt quidē pro me iuxta sui officij exigentiā. Rationabile igit ē vt ego nō obdormiā aut pigrescā in his exercēdis quibꝫ sū deputata. hoc sane mutua charitas postulat vt inuicē bn̄ faciamus. ¶ Unū te potissimū precor dn̄e/vt hec mihi a te indulta psperitas et securitas/ insup τ tibi seruiēdi libera licētia/nō meo veniat detrimēto. ne sit hec psperitas mihi loco pmij finalis. Ne queso in hoc mūdo mihi mea merces tribuat. Fateor quippe me etiā bonis psentibꝫ indignā. Sꝫ largissime dn̄e pro bn̄placito tue volūtatis potes me i tuo seruitio cū his prosperis legitime istituere. qm̄ adhuc lōge meliora ac sublimiora p mittis τ tribuis tibi seruientibꝫ vitā. s. illam beatā atq̄ sempitnā. Tu pfecto meā cognoscis fragilitatē/sciēs me illā esse imbecillā ac q̄ infirmā filiā/q̄ velut delicata ac tenera infantula vtiq̄ magnas non posset ferre molestias. atq̄ ideo sibi pl⁹ ceteris τ sup sua merita pcis. Ueniet tps in q̄ virtutibꝫ amplius roborata/τ ab vberibꝫ nō libēs auulsa/potero forsan tuti⁹ expiri τ probare duriciē aduersitatis ac solido cibo tribulationis vesci.

Sequitur alia me-

ditatio [illegible] corpore me morantis ad tunc habendū aliquod auxilium τ ad se excitandū ad sanctū pauorē. Et ɔtinet plures particulas.

q Uis erit mihi queso fid⁹ amic⁹. q̄s mihi fideliter aderit i extrema mea necessitate. i illa districta hora separatōis a meo corpe. q̄s tunc mihi erit auxilio? Quis tūc loquet aut rn̄debit p me? Quis me liberabit dū vocata fuero i tremēdo iudicio sūmi iudicis. qn̄ me circūdabūt vndiq̄ inimici mei multifarie accusantes. ac secū i gehēnā trahere satagētes. qn̄ testimoniū ɔtra me dicet ppria ɔsciencia/insup τ opa mea. ¶ Tūc nūquid⁹ aut amici carnis mihi veniēt psidio? Nō pfecto. imo me [illegible] studiose intēdit? Certe minime. siquidē tūc iacebit putrefactū i terra. eritq̄ vermiū cibus. Assistet ne vel q̄liscūq̄ ɔsolatio/prius a me delectabiliter suscepta? Reuera nō. imo dū ad corpis portas aut priores ɔsuetas voluptates ad meā ɔsolatōē regredi voluero. inueniā oculos. aures. linguā. tactū τ cetera vndiq̄ mēbra (vbi mihi voluptas adesse solita fuit) clausa τ serata. fortissima atq̄ horribilissima sera mortis. ¶ Tunc igit q̄d factura sū ego misera/q̄ diuertā? Quē aduocabo si nō aliū de veniat auxiliū p aliquā alij ɔsola-

tionē/aliūdeq̄z a corpē venientē. si nō antea mihi aliquē ꝯparuero amicū, a q̄ aliter ꝯfortata subsistā: Cadā profecto intra me prorsus desolata in laqueū desperationis .et infra me in interitū eterne damnationis.

v Jrgo gloriosa/spes certa ⁊ refugiū singl'are pctōꝝ. ⁊ tu sctē āgele dei custos bone. ac ceteri aliȷ̄ sci celestes ad estote nūc mihi ⁊ mei estote adiutores Tūc me defendite. tūc mihi ꝯsulite. tūc me stultā desolatā associate. tūc me p̄ntate ad dexterā eīꝰ. facie sūmi iudicis sub vīa precē. ppellite canes illos īfernales me deuorare querētes/ sic circa btissimū illū epm Martinuz et plimos alios facere tēptauerūt. īpetrate tūc mihi illā g̃osā snīaz. veni bñdicta p̄ris mei accipe regnū qđ paratū ē ab initio mūdi.

e Expauesco nimiꝝ ac vndiq̄ ꝯtremisco/ cū alterīꝰ illīꝰ mēor sū snīe. Recedite a me maledicti. ite ī ignē eternū

Heu q̄z amara sepatō a sūmo bono ad summū malū. de oīmoda felicitate ad totā miseriā. de pace ppetua ad sempitnā ⁊ abomīabilē ꝯfusiōz. O ira dei ac snīa īrolerabil'/ necadas sup me. nihil q̄ppē ī me qđ te ferre possit. Allide me potīꝰ ⁊ flagella fm m'titudinē miserationū tuaꝝ ī hac vita. ⁊ me ne sinas in hāc/ q̄ tā horrēda terrēda q̄ ē pctōribꝫ/ eaz in suo iudicio suscipiētibꝫ iusticie curiā īcidere

e A[illegible] tura/ ⁊ auribꝫ erectis attēde tonitruū huīꝰ snīe ocul' aptis. pspice huīꝰ iudicȷ̄ tenorē. Nimis pfecto ꝯsopita es. nimis obturata. nimis excecata/ si nō hanc ppēdis miseriā punitionēq̄ acerrimā. ⁊ ppēdēs nō grauit' reformidas/ ⁊ totis viribꝫ effugere conaris. ⁊ ī recogitatōe hoꝝ nō ꝯtremiscis/ plꝰ q̄z foliū arboris a vēto agitatū. Nō ē hec fabula aut trufa. si christiana es (sicut vtiq̄ es) deo annuēte firma fide tenebis/ q̄ si cuz solo vno mortali decesseris/ snīam hāc horribilē irremediabiliter incurres. Qua igit' diligentia merito fugies quasi a facie colubri mortale pctm̄. q̄z sollicita eris insuper falsas ⁊ fictas huīꝰ sclī amicicias spnere. ac etiā īeptas illīꝰ delectatōes q̄ tibi nullo poterūt eē subsidio ī hac summa necessitate. et studebis tibi facere amicos vel paucos aliq̄s sctōs. imo p̄cipue deū gloriosū bñ viuēdo. vt tūc tibi sit directio. salus ⁊ liberatio.

£ n Ecce q̄so seducere aīa. ne teipsaz adulando palpaueris. ne q̄ruleris. Nec eīm deꝰ illi suo sup̄mo pepcit angelo lucifero. cuīꝰ tātus erat decor. tanta sapia. tāta pfectio/ q̄nimmo illū cū suis ꝯplicibꝫ propter vnū supbie motuz/ de altissimis padisi sedibꝫ/ ī infimas ptes p̄cipitauit. Sed nec Ade pthoparēti pepcit. quē cuz tota sua posteritate ppter vnā inobedientiā ī esu vetiti ligni/ ꝯdēnauit ad mortē Jmmo nec cū toto mūdo dissimlauit. cū p̄ter octo aīas/ oēs vsq̄ ad infantes vberibꝫ adherētes. immo ī vteris adhuc reclusos/ aquis diluuȷ̄ deleuit a facie terre. Sic ⁊ illam pēthapolim (vnica ipsius Loth domo liberata) pdidit igne ac sulphure. gentēq̄ totā illaz eternis tradidit suppliciȷ̄s. Nūq̄z illū sctm̄ pphetā Samuelē exaudire voluit p rege saule/ q̄stūcūq̄ p illo intercederet ac ploraret. Sz nec illo suo p̄prio discipulo Jude pepcit/ quē laqueo suspēsum misit in gehennā ignis. Sunt et alia plurima huiuscemodi dei iudicia sup hoīes saracenos. iudeos atq̄ xpianos/ dictu ⁊ cogitatu terribilia atq̄ horribilia. ¶ Et tu igit' paup ac misera peccatrix/ q̄d p̄ ceteris de te futuꝝ arbitraris. Que tibi ē euadēdi atq̄ fugiendi fiducia: Tu dietim ī deterīꝰ declinas/ cū tua q̄z plima grauia facinora deflere ac emēdare deberes. Nullā pro his ꝯdignā facis penitentiā. immo omnifariā tuā exquiris cōsolationē/ omnēq̄ dolorē ac tribulationē detestaris. ¶ Si frequēter tibi quies negat' molli strato. si nec paruā famis aut sitis molestiā [illegible] languidā atq̄ impatientē reddit. Que tua q̄so virtus esse poterit ad ferendos illos ardores. nō quidez leues. nō momentaneos/ aut ad horaz transeūtes. immo pl9 supra q̄ dici possit/ durissimos ac sempiternos cōtra ad illa tormenta/ tuos quos hic aliquādo pati[illegible] pelli prospice.

n Equeso de illoꝝ sis numero anima mea de q̄bus ꝯmunit' loquit' prouerbiū gallicanū. Foil ne tro it decedl prent. Qđ latine dici pōt. Stulto sp cōtingit p̄ter id qđ credit. Tales vtiq̄ fuerunt illi quibꝫ loth ad recessū de zodomis suadebat/ ne periret cū ceteris. cui nō credētes/ sed tamq̄z delirameta vba eīꝰ reputātes/ die sequēti cū tota pēthapoli absorpti sunt. Sic ⁊ illis ꝯtigit q̄bus Noe (dū archaz faceret) irā dñi denūciabat. imo etiā illis q̄ sibi comites erāt [illegible] stri videnī' predicatores ¶ Ne igit' sic credere differas. ⁊ tibi ꝯtra hoc tā icōpabile piculū

ꝯsulere donec ĩ illud incideris. tunc eñi sera
nimis erit ꝓuisio. Audi q̄d dicat de⁹ diuiti il
li petēti vt mortuũ aliquē suscitaret q̄ suos
q̄nq3 fratres ammoneret/ne secũ ĩ illũ locuz
[illegible] venirent. [illegible] Moy
sen et ꝓphetas. illis credãt si voluerint. Tu
itaq3 aĩa habes scripturas ⁊ exēpla plurima.
tibi nimiꝝ hec sufficiēt ad ista credendũ. Ti
bi igit̃ caue/⁊ fac vt sis parata circa horam
tui decessus. Stultus eñi est qui sibi non ꝓ
uidet in tp̄e. ¶ Ita repelle a tuo ꝯsortio mor
tale peccatũ pro tuis virib9/vt tũc tibi nõ sit
necesse ad eius expulsionē vacare. Libera te
cito de manibus hoim̄ si ĩ eas incideris ꝑ de/
bita. aut rapinas. aut furta. aut odia. aut alia
quelibet hmõi. atq3 tunc te diuĩe misc̃die cõ
mitte dũ tempus est. ne differas donec ipse
veniat ad te. nõ quidē vt pater. nõ vt benefa
ctor. sed vt iudex seuerissimus ⁊ deus vltio/
nis. qm̄ tunc nulla erit redēptio. ¶ Si te ex
periris in eo statu esse in q̄ nõ auderes a cor
pore recedere/cur non statim absq3 mora te
ad illũ reuocas? frequenter euenit vt q̄ non
vult dũ põt/nõ possit dũ vellet. Dat tibi de
us spaciũ pn̄ie. quo si abuteris/ac deterius
hinc facias/que tibi spes aderit vt tibi alio
tp̄e de⁹ hoc spaciũ ĩdulgeat? Caue ne si nũc
dei fueris immemor/⁊ ĩpse tui obliuiscat̃ dum
op⁹ habebis. ¶ Nõ igit̃ tibi aĩa refugiuz ali
ud ē/nisi vt ĩdilate pacē habeas ad deũ. fru
ct⁹ agēs dignos pn̄ie/ac de tp̄a iustã expe/
ctēs vltõz. Si eñi nosipos iudicauerim⁹/de
us nos nõ iudicabit. O, si ĩ tuis maleficiũs
ñ erubescas q̄ tot. ĩeoz talē p̄tẽz ac tãtũ bñfa
ctorē admisisti. formidare debes te ĩcursurã
atq3 experturã ĩ te suã potẽtiã ac dñationē. hu
miliabis te igit̃ sp ĩ ꝯspectu maiestatis ei⁹.
vultũq3 demittẽs ĩ terrã/facie lachrimabili
[illegible]
ter sancti dũ ĩ terra vixerũt/iudicia dei tã sa
cra q̄3 mirabilia expauescebãt [illegible]
ma puritate vite ꝯsisterent. Tu [illegible] an
nis discretionis nec ꝑ diē a peccatis (etiam
plerũq3 grauissimis) vixisti immunis. iudi/
ca ꝓ hec q̄d tibi sit faciendum.

Hic luctatur humilis anima cum superbia.

Ellē et te scire supbia temeraria/
quo titulo quo ve iure ꝑtendas ĩ
me regnare. oĩa insup opa mea
tibi conaris ascribere et deputa/
re? Deberet reuera potius humilitas domi
nari/cũ nihil ex me habeã p̄ter maluz. Et si
que bõa ex liberalitate dñi mei suscepi. mox
bona illa ꝑdidi et abieci/sicut illã primaz ac
purã innocentiã seu iustitiã in baptismo col
latã. ⁊ post recidiuũ ꝑ sacramentũ pn̄ie resti/
tutã/mortaliter peccãs deserui et repuli. Et
plerũq3 etiã ꝑ venialia/fedior ⁊ obscurior deni
graui maculis. ita vt merito nõ min⁹ erube/
[illegible] macu lo/
sos leprosi alicui⁹ pãnos sanie ac putredine
vulnez suoꝝ plenos q̄s ĩ conspectu viri ali
cui⁹ insignis detegere formidat? ¶ Quid mi/
des supbia? nũquid talibus pãniculis glo/
riaberis quantũcũq3 etiã primus mũdi ac de
cori extiterint? Certe vt arbitror minime. Si
mansionē apud me facere queris/et in ea de
[illegible]
propter meas diuitias. aut propter fortitu/
dinē. famã. sapiẽtiã ⁊ sic de alijs. caueas ꝓ
spice ne fallaris. quoniã hec bona mihi non
nisi sub mutuo ꝓuenerũt ⁊ ad bñ operandũ
ad gloriã dñi mei sunt concessa. Et tamē vi
des qualiter his frequẽter prorsus abutor
ad cõtrariũ/dño meo de suis bonis moueo
bellũ. Vñ penitus erubescere debeo atq3 ex/
[illegible] me hoc
titulo mansionē suscipiet. ⁊ p̄sertim qm̄ si di
ligẽter me ꝑspexeris/inuenies me totalit̃ de
formatã ꝑ culpã. infirmã. infamē atq3 igno/
rantē. Nõne insup in illo hui⁹ mũdi mari ꝓ
celloso sum ꝯstituta in tenebrosa obscurita/
te. in fragili nauicula corpis hui⁹ mortalis/
inter latrones ⁊ p̄dones. aliaq3 discrimia q̄3
plurima. vbi qualibet hora damnatiõis im
minet periculũ? Nõ est profecto tibi supbia
hic locus aut status tue mansionis. ¶ Dices
forsitan q2 ego regno ⁊ dominor sup multos
Et q̄d inde supbia? Si in carcere aliquo te
nerent̃ plures ad mortē ꝯdemnati/ nisi gra/
tia eis impenderet̃/⁊ ego etiã ꝯdemnata cuz
illis/p̄ficerer eis ad assistendũ. obsequenduz
⁊ ꝯfortãdũ. que gloria mihi foret hinc sumē
da/p̄cipue si nõ in hoc meo legitime fũgerer
officio. immo plus debito illos grauarem ⁊
opprimerē eoꝝ bona tollẽdo. aut fame peri
re faciẽdo. aut quomodolibet aliter eos ve/
xando. fatigãdo aut ꝑsequẽdo Scis q2 qui
plus accepit/amplius reddere rationē for/
[illegible] titulo poteris ĩ me lo
cuz accipere. ¶ Vez quid rursus in occulto
murmuras supbia? Vis apd̄ me forsan ho/
spitari/q2 te abijcio et humilitatĩ acquirēde
studeo. Nihilq3 bonoꝝ que in me sunt mihi

deputo. sed deo soli vt debeo tribuens/hinc ei grãs ago. Miranda quippe res, modusqȝ plurimũ alienus. Hinc apud me te velle resi dere. qȝ te morti trado. et qđ magis stupẽdũ ẽ/tuũ hostẽ. s. humilitatẽ/mediũ queris ad ingressũ regni mei. Quelibȝ bona opa mea. elemosynas. orõnes. ieiunia. patientiã. pie tatemqȝ ac cetera silia/tibi sumis auxilio ad sta tuẽdũ in me regnũ tuũ. hoc titulo q̃ vtriqȝ ti bi ex aduerso merito repugnaret/intra me ꝛ sup me dñiũ vẽdicare ptẽdis. ¶ Nõ sic erit [illegible] monstruosa nimiũqȝ pdigiosa. Quis ẽi aliqñ ta le portentũ expertus/vt res aliq̃ sua morte na sceret̃ suiqȝ cõtrariũ filia existeret. velut frig⁹ [illegible]

¶ Cõsidera diligẽter supbia q̃d facere ptẽn das. Si enĩ nõ aliter qȝ p mediũ hũilitatis quã i me ppẽdis/ĩ me regnũ tuũ qris/scito qm̃ mox vt ingressũ feceris/hũilitas festia bit ad recessum. atqȝ ita mox dũ abierit/tu dominiũ q̃ habueris titulo /quẽ ĩ mea hũilita te statuisti. ꝛ sic etiã de q̃libet alia vtute pos sum ɔcludere/vel etiã de tua morte. Nõ enĩ simul poteris adesse mortua ꝛ viuẽs. Oẽs etiã alie vtutes tuũ refugiunt ɔsortiũ. Qua re (vt arbitror) euidẽter ppendis q̃ȝ turpiter te fallis ꝛ inuoluis. qm̃ tu sola etiam ceteris oĩbȝ exclusis malicijs /sufficis me penit⁹ odiosam deo reddere. me cõdemnare. meqȝ extra meã habitationẽ irreuocabiliter eijce/
D re ac ppellere. ¶ Vel ꝙ quid adhuc semp in de terius exiteris? Num aliqñ deuicta succum bes? Inuincibilẽ pfecto te hostem experior. Quotiens enĩ te p vnã portã depello/ p aliã regrederis. imo etiaȝ si clausa quelibet ostia inuenieris/p fenestras aut puas quaslibet ri mulas insidiose subintras. ꝛ quo te ignotã facias/tuiqȝ fallacẽ vultũ abscõdas /omni fariã nũ nosti simulare ac variare habituȝ. Nõ est vtus cui⁹ nõ simulatorie geras habi tũ sanctuȝ. omnesqȝ gestus simules adeo/vt absqȝ lumine gratie monstrãte spũsancto di scerni nõ possis. Nũc quidẽ te sub veste hu militatis occultas. nũc formã geris iusticie. nunc pietatẽ fingis. nũc vt piũ elemosynari um te exhibes. nũc te laudibȝ exteris tegis. Aliqñ bon⁹ videris pdicator. aliquãdo bo nus pastor. aliqñ te propiciũ simulas consi liariũ. aliquãdo rectorẽ proficuum. ꝛ ita de alijs similibȝ caueat̃ innumeris. Et cũ p hũc modũ non sentiaris/inter vtutes latitas /vbi tã subtiliter ingrederis vt nullatenus inno tescas /donec feriẽs interimis/aut pdictas expellis virtutes. pauperẽqȝ aiam solitariã ac desolatã derelinquis. O q̃ frequẽter/dum pcipue deuotõni ac spũali iocunditati simil̃ [illegible] insperate tuam inueni psentiam intra me cõ stitutã. O pfida supbia/nec tuũ accessũ nec psentiam experta sum/donec oĩa mo ven to fuerũt exsufflata. deinde magnis suspirijs ac graui ɔtritiõe cordis reuertebat̃ ad me lu mẽ gratie ac sol iusticie sub vmbra sobrie de uotionis. ꝛ tunc primuȝ signa tui ingressus ppendebã. Tunc (licet tarde nimis) intellige bã sub qua forma te intruseras. Nec enĩ ita latere potes /vt nõ aliqđ semp tue malicie ve stigiũ relinquas. ¶ Tecũ quippe accedit alti tudo quedã cordis ad ardua imoderate tẽ dens. puta ad aliquã habendã visionẽ inso lidã vel ad miraculũ opandũ. Vel isurgit te meraria quedã d̃ se psumptio. Aut immode rata de suo ope aut statu cõplacẽtia. Subli misqȝ ac tota inflãmata leticia. Vel nimia le uis ꝛ effrons ad sui iactantiã aut excusatio nem sub vmbra profectus aut pprij seruan di honoris. Vel etiã aliquãdo ex altera par te duriciẽ quandã cordis tecũ adducis. ma turitatẽ quandã atqȝ grauitatẽ insimulans. Estqȝ hmõi duricies ptẽsa ꝛ dedignãs/pti naciter suis dictis ꝛ volũtatibus inherens ad irascendũ. ꝛ sub vmbra correctõis oĩa tremere ꝛ lacerari facit. ¶ At his cõtraria pe nit⁹ adueniũt/vbi tu supbia fueris missa fo ris. Ibi siqdẽ adest humil̃. demissa ac quia [illegible] excusatio. Ibi adest maturitas ꝛ grauitas si ne ira. sine amaritudie. sine vindicta. imo cũ oĩ dulcedine et mãsuetudine cordis. Tũc est anima patiens ꝛ benigna. tũc vituperia ꝛ laudes humanas ɔtemnit. et p solo⁹ dei dñi sui bñplacito circa se ꝛ alios operari studet. De reliquo nulla sibi cura ẽ. immo (qđ am plius est) se vilẽ videri volet nõ honorabileȝ quantũ ẽ ppter se. qm̃ seipsam cognoscens ꝛ iudicãs ad intra opprobrio dignã. nõ vnqȝ se pluris estimãdã volet exteri⁹ i alienis lau dibȝ/q̃ȝ se interi⁹ dignã arbitrat̃. Quĩimmo exemplo Jesu xpi. et si omni honore digna existeret. taleqȝ se interiori noticia vere iudi caret. pprio tamen instinctu ꝛ affectu humil̃ ꝛ abiecta videri desiderabit.

Meditatio altitudi

nis iudicioꝝ dei sup filios hoim. prouocans ad

humiliationē sui/ ⁊ alios nō iudicandi.

J o Altitudo incōparabilis ac abyssus ꝓfundissima iudicioꝝ dei in omnibus/ ꝑcipue autē erga homines Quis illa scire poterit aut investigare? Cū eñ misereri voluerit/ nihil est eo clemētius. Cū v̄o iusticiā tribuere/ nihil eo terribilius. ¶ Si eñ millesies in die homo illū prouocauerit/ ⁊ millesies ad ipm reuersus. supplex veniā ⁊ gratiā petierit/ mox impetrat qđ petit. Ecce velut quādā stultā misericordiam ac ludū puerilē. Rursus si in solo mortali decesserit homo/ irreuocabiliter mittit in ignem eternū. cū tamē sit dei filius ⁊ plasma eius ꝑ creationē. Ecce velut furorē quendā ac horrorē intolerabilē. ¶ De q̄s plurimis nempe legimus qui pene vsq3 ad mortē a peccatis immunes seruati sunt. ⁊ postmodū ad mala opera declināntes morte preuenti sunt ⁊ damnati. At ꝯtra fuerunt alij/ qui semꝑ malā vitā sectati. tandē nihilominus quasi in momēto ꝯuersi sunt ad dñm. ⁊ citius martyres facti/ gloriā eternā sunt adepti. Consideremus q̄ in passione dñi nostri cū eius ꝓdilectus discipulus eū negauit. latro ꝯfessus est. Quis queso id antea ꝓcogitasset? ¶ Mirū quippe valde est si ꝑsona q̄ntūcunq3 bone vite conscia sub manu potenti dei se nō humiliet. si aliū quēpiā quantūlibet peccatorē iudicare ꝑsumat. quoniā scire nō potest que sint circa se aut alios dei iudicia/ ignorat q̄d in sua causa lateat. Sumus q̄ppe oēs i carcere ꝯdemnationis ⁊ mortis vnde nemo eripi pōt/ nisi ex singulari ⁊ mera dei grā. quā vt ⁊ vbi vult distribuit. Neminē ergo licet ꝯtemnere/ si ad p̄ns hmōi grām nō habeat. qm̄ in momento illā habere poterit. Nec vicecuersa hinc se aliquis extollat in sublime si a deo gratiā hanc accepit. qm̄ nō est hec hereditas sua. imo sic agēdo mox eā ꝑdit velut vsurpator ac raptor glorie dñi dei sui. O quando veniet tempus illud ⁊ locus vbi cū securitate hanc gratiā possidebimus. ⁊ hec ipsa in gloriā conuertet. Vere beati sunt qui ibi sunt

Meditatio anime

sup duobus statibus a quibus se inuenit iā in deuotione. iā absq3 deuotione. Insup signa noticie ipsius

R p Lorate oculi mei plorate et plangite durissimā illā separationem ac distinctionē amarissimā dei mei ⁊ patris/ qui in ira ⁊ furore elōgauit se a me abducens secū bonam illam meā nutricem gratiā. meq3 prorsus derelinquēs desolatam dolore ac tremore plenam. tedio ⁊ angustia vndiq3 circūdatā. sedeo q3 tenebris inuoluta. ⁊ lumen celi non video. Ve tibi superbia q̄ mihi hoc damnū intulisti. qm̄ si illa simplex humilitas apud me remāsisset/ deus q̄ i cordibus humiliū requiescit. ipsisq3 dat grām/ minime ita suā a me subtraxisset grām. Nūc oēs mei amici angeli sancti elōgauerūt se a me. ⁊ posuerūt me abominatōez sibi. Nūc oēs inimici mei vehementi cū conatu appropinquant ⁊ exclamant aduersum me. Euge euge ꝑsequamur hanc miserā. quoniā deus eā derelinquit. non est qui possit eam de manibus nostris eruere. Illam itaq3 ad damnationē quā meruit impellamus.

o Domine/ o celestis pater. audi vocē aduersarioꝝ meoꝝ. ne recedas. ne elōgeris a me. intēde in adiutoriū meū et ad adiuuandū me festina. Exurge et dissipa inimicos meos tanq3 fumū. alias eñ illa imminet hora i q̄ paupꝑ ego tua creatura tua orphana. tua indigna ancilla. tua infidelis spōsa irremediabiliter ꝑibo. qm̄ p̄ter te nō est alius qui me hinc valet eripere.

r euertere dñe reuertere. qm̄ a tuo recessu sentio cor duꝝ. ⁊ admodū prauū plenū acedia. fastidio ac mala tristicia. Arida sum nulliusq3 deuotōis. i nullo iā (vt ꝯsueui) bono condelector. nec lectio nec cant⁹ nec oratio nec ꝯtemplatio placēt. ꝑdicatōes ac sancte quelibet ammonitōes/ mihi sunt fastidio. Euanuit a me gust⁹ omnis ac sapor cibi cuiuslibet spūalis. grauis sum atq3 onerosa nimis mihi ipsi. Languide oīa operor. solitudo atq3 silentiū mihi sūt horrori. Et (qđ deteri⁹ est) nec istā meam valeo deflere miseriā. nec ab ea me ꝑ ꝯdignā penitēntiā ac displicētiā eripe. q̄nimmo indies volo meas ꝑsequi vanas ac mundanas cōsolationes. Leuitas mihi omnis grata est. Quero manducare. bibere ac fabulari ad deducendū tps. illosq3 felices iudico qui ita i hoc mūdo viuūt in subiecta (immo stulta) libertate. ¶ O q̄lis mutatio. heu in quē statū plapsa sum. De celo ꝑfecto cecidi ad īferos. de vita spūali ad carnalem. de veritate in vanitate. de securitate ⁊ tranquillitate in vehementē ꝯturbationē. de timore in stuporē ꝯfusionē atq3 infelicitatē horribilem. Et certe ita mihi optimo iure cōtigit. idq3 plane demerui.

qz cū ex me nihil essem / meipsaz nihilominus glorificaui. τ de me τ in meipsa sum / extollens me aduersus deū meū / illi suā surripiēs gloriā. Insup τ de suis donis laudari volui atq; honorari. iactāter mihi illa ascribens tanq; ppria. τ (qd deterius ē) ceteros ɔtēpsi. minoraui / τ temerarie iudicaui. ¶ Scio igit̃ qd faciā. illā mihi recupabo humilitatē que me vtiq; pāri meo recōciliabit. eūq; placatuz ad me reducet. O gl'iosa τ beata pax. iaz oīa bōa successerūt. ē hec mutatio dextre excelsi. Cōmouet̃ ꝗppe cor meū et exultat ad pñtiaz dei mei ac grē. Euellunt̃ atq; explātant̃ ille inutiles viciorꝫ plāte. Inserunt̃ virtutū rami τ plurimū ɔualescūt nūc i claro lumie. meos defect⁹. mea pctā. meā fragilitatē expior. nūc denuo bonorꝫ spūaliū gustū ac saporem discerno. Sicut itaq; illucescēte die i solis ortu mox abscedūt tenebre / auicule suos repetunt cāt⁹. renouant̃ oīa. τ ad colorē. vigorē ac decorē suū reuertunt̃. ita plane est mihi dū sol iusticie orit̃ in corde meo.

Meditatio anime

sentientis se ad deuotionē ɔmoueri. τ subitā dei visitationē denuo pcipientis.

2 Quis ē hic q̄ pulsat ad ostiū meū / ꝗd vult. ꝗd postulat? Est pfecto deus meus. dñs meus τ pr̄ meus. O dne optime venerit. Tibi supplico vt si mea vigēte īfirmitate ac debilitate pctī pigritor nimis aut tardo tibi apire. tuo iure. tua auctoritate ostiū effrigas. Regna et tibi liceat vere in duo.

Bite extra meū hospitiū abite vniuersa meo magno patri īgrata. qui apud me vult hospitari. Fugite hic fugite absq; mora. Fuge tu dedignans supbia. inflata iactantia. ficta τ palpans hypocrisis. ira furiosa. despectuosa vindicatō. venenosum odiū. infelix ac liuida inuidia. anxia tristicia. acedia stulta. auaricia cupida q̄ stuans. fetida luxuria. gula immūda / cuz tota viciositatis pūersa familia ignobilt̃ ac stulte ociositatis

Iiciat̃ hinc oīs spurcicia flagello penitētie. spargat̃ vndiq; cū suis floribus grata et viridis herba ꝟtutū. Ponat̃ mēsa sobrietatis. sternat̃ castitatꝭ lectus. Ingredere pater dulcissime. ingredere hospitiuz pusille tue atq; humilis ancille paupis adolescētule tue. suscipe gratanter q̄ apud illam inueneris. simul i cena nostra discūbam⁹. Ne queso respexeris ad meā paupertatē. scio quidē qz nullius bonorꝫ egeo q̄ apud me sunt. Apud te sunt oīa. sufficit tibi bonus affectus. Verꝫ dulcissime pater / hoc est qd a te pcipue consequi desidero / vt mea tibi placeat voluntas. atq; ex tua clemētia de tuis supabūdātib⁹ diuitijs ad meā sublevādā ac sustētandā paupertatē vel parꝫ aliꝗd impertiri digneris / vt hinc sustētata / fame siti vel male nō pereā in carcere hui⁹ corpis in quo adhuc plenus inclusa sum.

r Euertere dñe / reuertere ad hospitiū tue humilis ancille. Breuem nimium ibi traxisti morā. Heu q̄ dura hui⁹ hospitis recessio. Formidabā vtiq; aliꝗd in me esse qd oculos tue maiestatis offenderet. Heu me miserā / q̄ nō aliā adhibeo diligentiā ad talē ɔseruādū hospitē. a q̄ mihi puenire pñt oīa bona voluptates atq; diuitie. Quid itaq; ad pñs faciā? Quo medio illū a me sic elōgatū ad me reuocabo? Mādabo oīb⁹ q̄ intra me sunt / vt illū vtiq; incessanter requirant donec inuenit̃ reuertat̃. Exurgite fides. spes τ charitas. expgiscimini et vos ad cursum lumbos accingite. diligēter querētes patrē meū donec illū inueneritis. atq; ad hospitiū meū reduxeritis.

Oratio nūcius anime

mittitur.

D Iscurre tu oratio p magnā celestē ciuitatē. p vicos τ plateas ac p domos singlas / ita vt nullū sanctorꝫ ptereas quē tu nō cū fletu τ gemitu adeas / ad eorꝫ pedes pcūbēs. nec hinc discedas donec insimul oēs vel eorꝫ aliꝗ gl'iosi patris mei tibi demōstrauerit maiorē tua ad dei deduxerint ac ei⁹ [illegible] Illos exora vt illū mihi placatū faciant mihiq; de multis meis exorbitātijs impetrent veniam. atq; ita sue gratie restituar. qꝫ rursus declinare dignet̃ ad hoc suū humile hospitiū qd tā cito deseruit. mea fateor indignitate exigēte. Verꝫ sua magna benignitas atq; clemētia pte ex vna. suorūq; sanctorꝫ depcatio pte ex altera. τ rursus mee paruitatis. paupertatis. ipotētie atq; instabilitatis ɔsideratio ad reditū poterunt eū inclinare.

Q Uid dicis oratio. que noua refers? Multū nimis demissa ē ac verecunda facies tua. O scio quis tibi restiterit. rigorosa videlicet illa iusticia / que se contra te τ me ingerit vehemēter / allegās me nō

esse audiendã. inmo quod et nunc indigna sim filia dei nominari. cũ iam mea ignauia meã ingenuitatẽ. meã diuinã nascentiã meamqꝫ celsitudinẽ penitus amiserim. et hoc in meo certe hospitio deformẽ illum ac horrendum hospitẽ. s. peccatũ admittendo. Quod vtiqꝫ omnẽ que ipm suscipit/corrumpit animã/fedamqꝫ atqꝫ detestabilẽ reddit. ac inimici salutis constituit filiam. O iusticia quis te aduersum me et aduersus meã orationẽ ꝓcuratricẽ cõstituit? Nõne ego certe te ad hoc aduocaui. Scio enĩ quod corã te subsistere ñ possem. Illi potius misericordie clemẽti cui ne me submisi. illãqꝫ meã ꝯstitui aduocatã. imo suo penitus iudicio stare volo. quãuis et te etiam iusticiã mihi decet esse propiciã et amicã. Cur itaqꝫ? quoniã tecũ sum vnius sententie. Tu quidem odio habes peccatũ. et ego nũc illud odi. Tu illud ꝑsequeris. hoc idẽ facio de illo penitentiam agens. puniẽs et vehemẽter dolẽs quod illud vnquã admiserim. aut ei tribuerim fidẽ. Ita quippe agẽs/tuũ o iusticia exerceo officiũ et meipsa iudiciũ sumẽs. Tu itaqꝫ etiã pro me intercedes. ¶ Sꝫ forsitan mihi dices/quod longe citra ꝯdignũ in hac ꝑte de me sumo iudiciũ. nõ ꝯdigne vt merui mea vindicãs peccatã. Proh dolor iusticia fateor ita esse vt asseris. sed hoc venit ꝯdonãdũ. quoniã nõ subest de viribus meis. Necessitas aũt legẽ nõ habet. infirmitas quidẽ mea. paupertas atqꝫ imbecillitas/nõ me sinũt ad condignũ vel etiã ad votũ expugnare ac persequi peccatũ cũ sua familia. Sed ab inope/vel pua solutio sibi possibilis acceptãda ẽ et ab operario debili labor remissus nõ spernendus. Sis itaqꝫ iusticia de mea possibilitate contẽta. quod reliquũ est/tua potenti virtute supplebis.

c

Onsidera igitur si tui sit officiĩ tueqꝫ ꝯsuetudinis vltra vires exposcere. Cũ autẽ mihi maior aderit incolumitas ac potẽtia diuine gratie virtutũqꝫ fortius robur. tunc et potentius cũ peccato cõgrediar eiqꝫ viribus aduersabor. ¶ Dico insuper quod benedictus filius dei pro me debitũ sufficienter/immo supabũdanter soluit. quantũlibet etiã antea offenderim. saluo quod ei me legitime subiiciã. et sue sim ascripta familie. Nullo autem iure duplex de offensa exigitur emenda. nam et deus nõ punit bis in idipm. Quicquid igitur misericordia filii dei circa me facere disposuerit/minime tu poteris contradicere. ¶ Ceterũ iusticia te interrogo/si nõ ad instantiã sanctorũ qui apud te hoc meruerũt te nearis aliquid annuere? ꝑfecto sic. Quẽ enĩ honorẽ illis impenderes si eos te ꝓ peccatoribus deꝑcãtes velut alios quoslibet quibus nunquã fuisti honoris vacuos repelleres. ¶ Vade igitur o oratio mea et reuertere ꝯfidẽter ad celestẽ ciuitatẽ. illicqꝫ sanctos illos sollicites/vt tibi et mihi iusticiã pacatã reddant. vt et illa simul cũ misericordia mihi pacẽ impetrent ad dñm deũ meũ et patrem meũ. atqꝫ ita ad domũ meam vnde exijt denuo reuertatur. ¶ O vtinã horam illã ꝑscire possem qua dignabitur dñs meus ad me declinare. Cur nõ aliquem nunciorũ suorum ꝑmittit/vt legitime parata possem illũ decenter. i. deuote ac sancte suscipere? ¶ Aliquotiẽs enĩ a deo latenter aduenit pulsans ad ostiũ/vt alibi me distractã inueniẽs/morꝫ anteqꝫ valeã ei occurrere et decẽter recipere discedat. ¶ Sed quid loquor tã inconsulte/quid tã temerarie tamqꝫ ꝑsumptuose peto/vt talis ac tantus dñs suos mihi premittat nũcios? Absit. Mihi potius incumbit semꝑ eius aduentũ explorare nihilqꝫ aliud meditari. nihil aliud opari quã aduentũ eius ꝓstolari. morꝫqꝫ ad ostiũ pulsanti apire. ipmqꝫ reuerẽter suscipe. Nõ igitur cũ atriis huius seculi mea amplius tenebunt colloquia/sꝫ sedebo solitaria in pace et silentio diligẽterqꝫ obseruabo/ne aliud meũ subintret hospitium quod tanti hospitis oculos possit offendere. quinimmo et egoipsa vadã in occursum sui secundi aduentus.

Meditatio aĩe apud

diuinã trinitatẽ ad speciale robur obtinendũ in virtutibus et in sancta vita.

a

Ttende anima mea que tã infirma es atqꝫ instabilis. attẽde verba ꝓphete. Verbo inquit dñi celi firmati sunt. et spiritu oris eius omnis virtus eorũ. Facilius longe est tibi a deo cõferri fortitudinẽ et ꝑseuerantiã in bonis operibus/quã celis firmitatẽ ꝑstari. Si igitur ꝑstiterit tibi deus in hac gloriosa solennitate beatissime trinitatis/vt ꝑ potentiã pñis in sapientia filii. et ꝓpter bonitatẽ et dulcedinẽ spũssancti/robur habeas ꝯstantiã ac ꝑseuerantiam in bonis operibus. teipsam omnesqꝫ vires tuas fige in dño deo trinitate sctã. illiqꝫ sic inhereas/vt in sola eius potẽtia tua sit fiducia. nec extra ipm sapientiã queras finaliter aut voluptatẽ. Ita quippe tuam cõseruabis pulcritudinẽ qua facta es ad imaginẽ et similitudinẽ illius sanctissime trinitatis

sui memoriã. intelligentiã ꝛ voluntatẽ. Sꝫ heu frequẽter illam defedo ꝛ obscuro / eaꝫ luto peccatoꝝ inuoluẽs ac demergens. demorans q̧ in terrenis occupatõnibꝫ ac voluptatibus immũdis. Nihilomin⁹ ad ipm reuertere / ꝛ ipse te mundabit. teq̧ liberabit. et me pulcritudini te restituet. quaꝫ insup in te firmabit ꝛ stabiliet / si tñmodo illi iungi volueris. ac velut tue sũme voluptati inherere / ipꝫ potẽter amando absq̧ fine / sapiẽter absq̧ errore / suauiter absq̧ amaritudĩe. Eritq̧ tua spes in sua inuicta potentia. tua fides ĩ sua limpida sapientia. tua charitas in sua voluntate dulcissima. Hoc profecto potius facies q̃ĩ in creatura in qua nõ nisi vmbra est et vanitas potentie. Quapropter nimirum in vmbrã atq̧ vanitatẽ defluis / cuꝫ creature finaliter inheres.

Anima christi sponsa se humiliter accusat. atq̧ suo spõso totaliter se ↄmẽdat. petens veniã de offensis. gratiã suã in p̄senti ꝛ gloriã in futuro.

Al's sic. Lachrimabilis querela ac deuota oratio creature / ĩ statu peccati ad dñm reuerti cupientis

P o Jesu virginitatis spõse. Jesu castitatꝭ fidel' amice. iesu mea spes finalis. mea salus. meuꝫ singulare refugiũ. nunc ad te reuerti desiderat aĩa mea. paup. inops ꝛ misera. que totiens p temerariã rebellionẽ atq̧ inertiaꝫ desidiosam id facere contempsit et recusauit. que anulũ gratie quo illam spũaliter despõsaueras negligẽter amisit. suscepitq̧ anuluꝫ peccati / se tradens sponsam. seruã ꝛ subiectã tuo antiquo hosti. Heu q̃ĩ periculosuꝫ connubiũ. heu q̃ĩ stulta ꝛ misera cõiuratio ei⁹ qui pulcerrimus. potẽtissimus ꝛ opulẽtissimus ẽ / ad illũ deformissimũ. miserrimũ / egẽtissimũ. ¶ Dic mihi o aĩa / quis tibi hoc fecerit? Rñde mihi / cui⁹ cõsilio freta es. q sic tuum supremũ dñm. tuũ gl'iosuꝫ p̄ceptorẽ parũ honorasti. Sic tuũ creatorẽ. tuuꝫ saluatorẽ (a quo tibi ẽ oẽ bonũ) oblita es. Sic tuo vero spõso. tuo fideli amico / vidẽti ꝛ ↄsiderãti / fidẽ violasti. ¶ Js quidẽ p̄mũ tibi cor suũ impẽderat. suãq̧ ad te tantã oñderat dilectionẽ / vt etiaꝫ p te mortẽ acerbissimã pati dignat⁹ sit. ꝛ tu illi cor tuũ et amorẽ penitus surripuisti. imo (qđ grauius ẽ) velut p̄fida ꝛ infidelissima spõsa sue ppꝛie habitatõis portas p̄clusisti / quas nihilominus illis suis miseꝛ ac nefarijs hostibꝫ sinis esse patentes. q̃ te perdere querũt / et eterne morti tradere. ¶ Quid queso arbitraris o anima? Putas ne a pena immunis euadere? Manebit ne tanta iniuria / tãq̧ grãdis offensa tandẽ penitus impunita? O p̄fide totius humane creature hostis / iã aĩa mea tua seductõe pdita est. insidijs ꝓstrata. qm̃ sicut carnifex viridi ramo ac modica herba ducit ad mortẽ agnellã petulantẽ ꝛ saltantẽ / future sue occisionis nesciã. ita meã fatuellã animã deduxisti / momentaneã aliquã hui⁹ mũdi vanitatẽ sibi demõstrãs. quã sic tractã tuis vincisti vincul'. eãq̧ excecasti. ꝛ postmodũ plurimis criminũ mortaliũ lãceis ad mortẽ vulnerasti. Demũq̧ sup eã imposuisti grauẽ illũ male cõsuetudis lapidẽ. Jnsup ꝛ frigidã illã durã atq̧ horribilẽ obduratõis cordis tumbã q̃ resurgere ꝓhibet. q̃nimmo ↄtinue magis ꝑssa iacet terrenis affectõnibꝫ obuoluta. ꝛ in fimo ac fetore criminose delectatiõis inclusa putrescat. ita vt vsq̧ ad finẽ maneat ferida ꝛ abominabil' deo ꝛ sanctis ei⁹. Heu me miserã creaturã [illegible] ad finẽ. Quid nempe factura sum in tali statu moriens. quo profectura? ¶ Cõtremisco ista ↄmemorãs. et horresco vehementer nimiũ hec recogitãs. Perpetuis certe sic moriens ardoribꝫ. stridoribꝫ ꝛ fletibus manciparer. ꝛ p̄ rabie tormentoꝝ deũ blasphemarẽ / nullã ab ipso ↄsolationẽ pcipiens. Tũc euidenter ppenderem (sed sero nimis) quali p̄ceptori paruissem. et cũ quanto detrimento (deserto deo) diaboli. mũdi ꝛ carnis oblectamenta suscipiunt. ¶ Preserua me dñe deus ab [illegible] crudeli me protege. ¶ Aduoco te aĩa olim a deo formata. anima suo p̄cioso sanguie redempta. anima plurimis donis sup ceteras creaturas nobilissime decorata. a tot etiam tis periculis totiens p̄ter tua merita p̄seruata. [illegible] paululũ aperias oculos ꝛ intuere vbi iaces. Cõsidera vbi tu es. q̃ĩ ꝓpinqua sis inferꝭ. q̃ĩ a celis elõgata. Cogita quem deseris. quem despicis. cui surdã aurẽ p̄bes. ¶ Et tu dulcis O sime Jesu aĩarũ medice clementissime / fons oĩs dulcedinis / si humana miseria te valet ad miscđiam inclinare. respice oculis pietatis ac ↄpassiõis ad hãc aĩam miserabilẽ. nũc exurgit. nunc expgiscit' / et cũ suã nuditatẽ et statũ miserabilẽ aduertit. magnã hic ↄcipit [illegible]

sua tā diutina stulticia admodū admiratur
⁊ dolet tanq̄ misera peccatrix que amplius
indigna ē tua vocari spōsa. tua amica. demis
so vultu flebili. facie ad te suspirat erubescēs
nec loqui p̄sumēs. ¶ Dulcissime Jesu / hanc
clemēter p̄spice. brachia ⁊ manus ad te extē
dit / vt te trahēte de profundo lacu peccati ⁊
de stercore in quo tādiu prostrata iacuit / ere
cta prosiliat. Tu q̄ sol⁹ es saluator / ꝑpterea
⁊ ei manū porrigēs eā sublena. cāq̄ p̄ire ne
p̄mittas. Tot vides peccatores q̄ te minime
despicant / immo te p̄sequunt. ¶ Conuertere
igitur ⁊ iustifica tuam hanc pauperē animā
tuā ancillā humilē. tuam pusillā pedissequā
quā aliquādo prius dilexisti sicut et ipsa te
dilexit. que nūc in magnis suspirijs ⁊ i ama
ritudine cordis te deprecat. Posses ne hāc
nō exaudire. posses ne eā nō suscipere? Pro
fecto minime / immo magnā hinc spem con
cipio / q̄ tuā in me experior gratiā i qua nūc
adest mihi hec volūtas ad te reuertendi / q̄ ti
bi summo medico / dolorosa illa vulnera ani
me mee te inspirante detego ac demonstro.
¶ Olim siquidē p̄ os tui ꝑphete p̄misisti. q̄ i
quacūq̄ hora ingemuerit peccator ⁊ penitē
tiā egerit ab oīb⁹ peccatis suis que operatus ē
omniū iniquitatū eius nō recordaberis. et
reuera paucos habuisses iustos / nisi pecca
tores misericorditer recepisses. ¶ Ideoq̄ salua
tor Jesu christe / aduocate ⁊ mediator noster
simul imperator ⁊ frater. qui solus nosti meā
miseriam ac fragilitatē. si vera sunt que vi
deo. audio ⁊ credo de tua dulcedine. pietate
⁊ misericordia. ⁊ vtiq̄ vera sunt. ideo te finaliter
deprecor / vt meas omnes deleas iniquitates / sin
cerā ⁊ mundā contritionē tribuens et inte
gram penitentiā. ¶ Fac vt p̄ bonā patientiā
omnes tribulationes. aduersitates et labo
res quos dietim sustineo ad purgationē de
seruiant / ⁊ ad pene quā mea peccata demeru
erūt remissionē / vt sic in hoc mūdo meū sit
purgatoriū. Fac itaq̄ meā hui⁹ mortal' mū
di peregrinationē tibi acceptā. Tribue mihi
baculum firme fidei. stolā charitatis. et sca
lā sancte spei. Cōfunde p̄ tuā potentiā quic
quid mihi impedimēto esse pōt / ita vt in via
nulla me retineat delectatio. nulla me ꝯfun
dat aduersitas. ¶ Genera in me cor. humile.
piū. clemēs erga proximū. sine rixa. sine in[illegible]
dia sine indignatione. sine superbia sine omni
detractiōe. Tuo amore inflāma cor meum.
Vulnera illud sagittis potentissimis tue pul
critudis. tui dulcissimi ꝯspectus. tui gratissi
mi gest⁹. tui pulcerrimi appatus. tue speciei
dulcissime. Fac vt te semp̄ meditet / letāter d̄
te sermonē audiat. ad te suspiret. ad te igemi
scat. tibi ꝯplaceat. totā intelligentiā. totam
mentē. totā curā ad hoc impendat vt digne
tibi seruiat. qm̄ nō est alius amator q̄ sic vt
tu vices rependat. ¶ Insup̄ da mihi domine
cor liberū. cor sublime ⁊ inclitū quo detester
fugiā ⁊ spernā vile lutū mundane cuiuslibet
voluptatis / quo quālibet contemnā creatu
ram / que honori meo ac p̄motioni salutari
nō venit adiumēto / quo te in te diligā. alios
autē omnes in te ꝑpter te. Demū tu qui es
mea spes finalis. mea sola salus / meūq̄ re
fugiū singulare. subleua me. doce me. susti
ne me. dirige me. ita vt in illa hora tremenda
mortis meus sis protector potensq̄ defensor
spūs mei aduersus illos canes infernales /
ita vt i pace et benignitate illū recipias i glo
ria in qua te facie ad faciē summo cū gaudio
videre valeā. ac p̄enniter adorare. amare ac
laudare. Amen. Finit.

Epistola eiusdē ad sorores suas / docens de quo quis p̄ singulos dies cogitare debeat.

Sororibus meis in christo iesu charissimis et dilectissi
mis salutē / atq̄ in ipsi⁹ de
uoto seruitio iugiter perma
nere. Nō facile ex p̄timi pos
set gaudiū atq̄ ꝯsolatio ex
bonis nouitatibus frequentius de vobis p̄
ceptis p̄ueniens. Utinā idip̄m nunq̄ ini
micorū temptatiōne aut aliter quouis modo
gaudiū in multos vertat [illegible] videlicet d̄
vestra dilectiōe audiendo. ¶ Quāq̄ amantissi
me sorores omni tp̄e ad dei obsequiū exerci
tandum ⁊ informandū litteras librosq̄ suf
ficiēter habueritis / ad habendū consolatio
nes spūales. ⁊ adhuc habebitis alios in po
sterū. Nihilominus noctis vnius vigiliā ar
ripiēs (q̄uis pluribus implicat⁹ negocijs) ad
p̄ns scribere curaui breuiter ac simpliciter pe
regrinatiōis p̄cessum / a me post modicū tpis
factū / speciales etiā requestas a me fieri soli
tas / s̄m septē dierū hebdomade numerū. s̄m
septē sancti spūs dona. s̄m etiā septē domi
nice orationis petitiones contra peccata se
ptē criminalia correspōdentes septē beatitu
dinibus. ¶ Insuper s̄m septē status in cele
sti paradiso existentium. ¶ Qd̄ ito transmitto
scriptū pro presenti / nō est nisi breue ac sum

plex auisamentū ad cognoscendū nomina/
tim ac specialius de quo q̄s p dies singulos
cogitare debeat. Bone em̄ cogitatōes insu/
per venture spūssancti spiramine repte pari
ter studio lectiones sanctasq̄ meditationes.
Omēs eī nō possem neq̄ scire ōmes in scri
ptū redigere/nec opus ē. ¶ Primo igit̄ cū p̄
ces vestras humillime ac reuerēter corā diui
na maiestate funditis aut sanctoꝝ suoꝝ. in/
uocet̄ vna cum oratione vestra custos vester
angelus videlicet bonus. necnō scī aut san
[illegible]
lennitas agit̄. Ea de causa/vt. s. vester nunci
us puta vestra oratio/saltē habeat ꝯductū
bonāq̄ societatē. ¶ Die quippe dñico ad be
nedictā atq̄ indiuiduā trinitatē solitus sū
[illegible]
priata diligētius meditādo. De patris vide
licet potentia. filij sapiētia. spūs quoq̄ san/
cti bonitate. considerās magnā dei celsitu/
nē admirabilēq̄ dispositionē sup filios ho
minū. ¶ Die autē lune. s. secūda feria/meam
ordino ꝓcessionē ad sanctos angelicos spi/
ritus/bñficia ab eisdē nobis exhibita omni
tpe recognoscēs. ¶ Die ꝟo martis. s. tercia fe
ria ad ꝓphetas. patriarchas. apostolos/ce/
terosq̄ discipulos dñi et euāgelistas. ¶ Die
mercurij scʒ quarta feria ad beatos athletas
scʒ martyres xpī. ipoꝝ in sua pugna fortitu
[illegible]
scʒ feria quinta/ad sanctos confessores. he
remitas et religiosos. ¶ Die veneris. s. feria se
xta/ad passionē amarā dñi nostri Jesu xpi/
ad suaq̄ verba ac facta isto benedicto die ab
S eodē ꝑacta. ¶ Die insup sabbati/ad beatam
Mariā virginē specialius meipm̄ cōuerto.
et ad electas christi spōsas ¶ Porro p̄mo die
scʒ dñico immoror diutius donū sancti spi/
ritus primū suppliciter efflagitādo. donū. s.
sancti timoris dei Et beatitudinē humilita
tis et spūalis paupertatis ad expellendū sup/
bie viciū cū filiabus seu ramis eius. Et di/
co pariter. dñe deus pater om̄ipotēs libera
me a malo. que clausula est petitio p̄ma ī do
mica oratōe ꝯtenta. et hoc ordine ꝓpostero.
[illegible]
bus insisto/petens scd̄m sancti spūs donū.
scʒ donū pietatis seu misericordie. tam ad me q̄̃
ad meū proximū. Cū beatitudine alia. s. mi
tate seu māsuetudine. Et hoc contra inui/
die venenū. Et vt deus in tēptationē ne in/
ducat. i. ne in tēptationibꝫ succūbere et vin/
ci ꝑmittat. quod ē secunda petitio orationis
dñice ¶ Die ꝟo martis singularius p dono
sancti spūs tercio supplico. scʒ p dono scien
tie/ad cognoscendū clarius et melius ꝓpriā
fragilitatē et finem meū. necnō et statū meū/
amicoꝝ quoq̄ meoꝝ. Et dono isto mediā
te/ad beatitudinē ꝑuenio terciā que ē luct⁹
sancti ac lachrimaꝝ deuotaꝝ. Et hoc ꝯtra
peccatū ire. Consequēter etiā deū deprecor
vt debita mea dimittat/sicut et ego meis ig/
nosco seu dimitto debitoribus. meis. s. pro/
ximis. que ē tercia dicte dñice oratiōis po/
stulatio. ¶ Die ꝟo mercurij/peto donū forti
tudinis mihi largiri ꝯtra om̄ia tēptamenta
[illegible]
dinē mihi dari ꝯtra acediā bonoꝝ operū.
Atq̄ quartā beatitudinē que posita ē in bo/
norū operū iusticie desiderio/in vehementi
fame et siti eiusdē. Peto nihilominus panē
quotidianū tam corporis q̄̃ spūs mihi tribui
ad fortitudinē habendā. ¶ Ceteꝝ ī die iouis
instātius depcor pro dono ꝯsilij/ad sciēduꝫ
in singulis casibꝫ p quod iter eundū mihi sit
Quē etiā statū tanq̄̃ ꝯuenientiorē p dei ob
sequio tenere debeā Et q̄ auaricie malū me
nō retineat. peto beatitudinē quintā dictaꝫ
misericordiā. Et q̄ dei fiat volūtas sicut in
celo et in terra. ¶ Die veneris donū intellect⁹
specialius rogo/ad cognoscendū ī tota scri/
pturarū serie mihi obiectis in om̄ibꝫ sctr hu
ius mūdi rebꝫ/occulta seu inclusa mihi my
steria. Et vt quelibet visu ꝑcepta sciā ad pro
priū ꝯuertere profectū spūalē. quēadmodū
si celū intuitus fuero/sciā primus cōsiderare
q̄ illic sit mea patria/pulcerrima existēs ibi
dē habitatio. Cū videro canē ceteraq̄ aīa
[illegible]
tur dñis. meditabor q̄̃ iusto dei iudicio cō/
demnant̄ homīes inobediētes et ingrati deo
benefactori liberalissimo. Si subulcū post
porcos ꝯspexero/recordabor ꝑabole euāge
lice de filio ꝓdigo et misericordi patre. Vide
bo pauperē mendicū vlcerosū/memorabor
parabole de Lazaro et diuite. Videbo diui/
tē multa sibi cōquirentē ī annos plurimos.
recordabor euāgelice ꝯminatōnis. Stulte
[illegible]
sti cui⁹ erūt? Videbo filios hui⁹ seculi ha/
bent ꝯsolationes suas multis modis/sciā
memorari quāta sit ꝯsolatio quā ꝑparauit
deus diligētibꝫ se. Sic generaliter p om̄ia
discurrēdo. sciā semp repire amplā et p̄sentē
deuote orationis materiā in om̄ibꝫ quolib
aspectu. auditu aut alio sensu se p̄sentauerit/

meipsm i exercitio orõnis visitãdo. Cũ h pariter depcor mũdiciã cordis mihi pstari/q̃ ebriẽdo secta. luxuriã oẽm depellens. Et vt dei regnũ mihi adueniat. vt videlicz nõ i me pctm̃/sed deus ipse regnet. ¶ Postrema die sabbati/obsecro sapiẽ donũ. ad sapiendũ ac gustãdũ spũalẽ bonoꝝ ꝟtutẽ. ꝛ gr̃e bonitatisq; dei ineffabilẽ dulcedinẽ. ꝛ vt nulla penitus cura mihi sit de hui⁹ mũdi falsa dulcedine. Et ẽ ꝯ gule viciũ. Itẽq; peto veram cordis pacẽ ac ꝯsciẽ septimã beatitudinẽ. Et q̃ dei nomẽ bñdictũ in nobis scĩficet. h est q̃ oĩs immũdicie expres sim⁹ ¶ Charissime sorores. si quotidie aliq̃d mõ supradicto ex libris vr̃is. aut certe aliter addisceretis/sic exercitãdo vosipsas. multũ sine dubio pfectũ in scia. ꝟtutib; atq; i deuotõe acq̃rere possetis. ¶ Hec mee ẽ intẽtionis/q̃ propter mea scṗta pñtia alias meditatõnes pias ꝛ vtiles atq; bonas deseratis. ac modũ vestꝛ faciendi. s. pcessionẽ siue pegrinationẽ spiritalẽ ad sctõs ꝛ sanctas/tã p vobis q̃ p alijs amicis vestris/viuis ac defũctis. Nõ eñ ignoro q̃ sepi⁹ vna psona p aliq̃d ad deuotionẽ facile incitat/quo alia non ita ad eã mouet. Et idcirco q̃sq; suo relinquit studio. suaq; i talibus expientia. Mihi ꝟo supra agendi scriptus modus proficuus ẽ reptus. ¶ Rursus quotiẽscunq; orõnis archanũ intraueritis. Primo cogitatõi vestre petã ppria obiecta sint/indignitatẽq; vestrã itime ꝯsiderãtes. ꝛ sic deo scĩsq; suis dicite. O dñe de⁹/ecce venio tuã exorare maiestatẽ/nihil oĩno d bonitate mea psumens. de virtute aut dignitate. sed in tua maxima gratia atq; misedia cõfido. Quia certe aliter oratio vestra citi⁹ impediet. execrabilisq; deo reddet supbia comitante. diligẽtius obseruantes q̃ in tali cogitatione ꝛ petitiõe pseueretis/quoadusq; corde intimo senseritis nullã oĩno fiduciaz de vobisĩetipsis hẽre sed solũmodo in dei misericordia infinita. Et sic postea de alia securius poteritis cogitare q̃ antea. ¶ Equidẽ q̃ticũq; deuotionis umbre suaui pfusas vos senseritis/mõ id vestris meritis ꝛ ppriis bonis actib; euenisse meditamĩ q̃n poti⁹ ob alicui⁹ sancti aut sancte intercessionẽ. aut alicuius amicoꝛ vestroꝛ [illegible]. Et pariformiter ad vosmetipas reuerse si fueritis/quotiẽscũq; vane glĩe ventũ sonare perceperitis/nihil vobis nocebit hic sibil⁹. ꝯsiderabitis eñ vosmetipas intuẽtes defectus pprios dicẽtes intra vos. tale pctm̃ nefãdũ ac talia misera ppetrasti. ꝛ quõ ergo cogitare ausa es talem deuotionẽ a deo tibi ob tua merita ꝯcedi. ¶ Interea cũ ad aliquẽ electorũ aut electaꝝ/vos ꝯtingit ꝯuerti audacter eidẽ dicatis. qꝛ a deo ad ipm trãsmissi fuerit; ad petendũ suã elemosynã gratiaꝝ. Nec sic falsum dicetis. Sine eñ dei inspiratõe/aliquẽ sanctoꝝ depcari velle seu volũtatẽ habere non potestis. Poteritis igit ipm alloq̃; dicẽtes/q̃ ex quo dei ꝯplacet volũtati/vt ipm sctm̃ exoretis. refutare vos oĩno eũ nõ licz q̃n p vobis idẽ ipse ad deũ intercedat elemosynã expetẽdo ex quo eũ requiritis. Magna eñ foret rusticitas ꝛ indignũ oĩno alicui/refutare ꝛ spernere quẽpiã diligentius se requirentẽ. Dicere nihilomin⁹ poteritis hmõi electis a vestra deuotõne req̃sitis. qꝛ plures vestris oratõibus psecutores crudeles ꝯuersi sunt. multo magis igit facere pcẽ debetis pro his q̃ vos nunq̃ psecuti sunt. sz mõ deuot⁹ [illegible] ¶ Dein [illegible] diligentius i cuiuslibet sancti festiuitate/bona misericordie ab ipso dñ hic viuerat patrata supplicãtes/vt ꝛ vobis faciat silr/reducẽdo eadẽ ad bona aĩaꝝ vestraꝝ. ¶ Cõsiderate insuper maximã sanctoꝝ ac sanctarũ/angeloꝝ q̃ cohortẽ siue multitudinẽ. ꝛ a singulis eorum deuotius rogetis/quatinus apud deum vnũ remissionis diẽ impetrare dignet p pene relaxatõne ob vr̃a demerita debite. Et certe obtineretis vltra mille milia dieꝝ si ab ipsis exaudiri vos cõtingeret. Et exaudiemĩ vtiq;/si solũ mõ debito ꝛ ꝯgruo eos depcemini ¶ Demũ oremꝰ sup oĩa/q̃ de⁹ oĩpotẽs iudicet puniatq; nos i sua curia misedie in pñti sclõ/ꝛ nequaq̃ i curia iusticie sue rigorose/puta i inferno. Et h ẽ qd orat; dicẽtes. Dñe ne i furore tuo arguas me ꝛc̃. ¶ Fa [illegible] strã in infernũ ex hoc timore reportãdo. In paradisum etiã atq; in purgatoriũ pro gẽte vestra sanctaq; matre ecclesia deũ exorando Specialius ꝟo pro parẽtibus. cognatis et amicis/viuis ac mortuis. Finis

Sequitur tenor appellatiõis cuiusdã petõnis a diuina iusticia ad diuinã misedia; ab eodẽ cãcellario edite.

Ad tua o regina celi/ꝛ mũdi totius dña/dei genitrix illibata virgo Maria/ac vestꝛ oĩm celestis regni proceꝝ/ciuitatis [illegible]

Ce

c[illegible] bono [illegible]
ciū. tuiqȝ sacer euangelista Johēs pudicicie
ꝟginalis paranymphe/celestiū scrutatoꝛ egre
gie/ ꝛ diuinoꝝ scriba doctissime tanqȝ ī ꝓſo
ne singlarī auctētice/ ꝛ ꝓrogatiue sctitatꝭ ꝛ di
lectōis amplioꝛ dignissime pñtia. Ego. N.
oīm filioꝝ dei ingratissim⁹ meritoꝝ paupꝛi
mus ꝛ scelez heu abūdātissim⁹. ab oīm pctō
rū meoꝝ [illegible] po
sito ex aīo/ ad emēdationē vite melioꝛis fidu
cialiter appellādi. ꝛ lachꝛimaꝝ meaꝝ proflu
uijs a districtissima tua dñe iusticia/ ad cle
mētissimā bonitatis tue miscōiam ꝓuocādi
dico. ꝓtestoꝛ. ꝯfitoꝛ ꝛ propono. ꝙ licet ego
pctōꝛ impi⁹. indign⁹ ꝛ miserrim⁹ tātilla mea
tpa puericie meras. adolescētie cursuȝ/ ꝛ ꝓue
ctionē/ virilitatꝭ mee ꝓgressū/ imo oēs vite
mee processus. Annos. mēses. dies. horas ꝛ
momēta/ amoꝛe tuo postposito. aīo irre[illegible]e
rēti ꝛ infrunito cogitatu. desiderijs ꝛ conati
bus mal. volūtate. ꝓpositoꝛ ꝯsensu peioꝛib
necnō ope. ꝯsuetudine ꝛ ꝯtēptu pessimis in
cessāter ꝛ ī pie trāsegerī. legē tuā peccādo de/
reliquerim. iusticias tuas ꝓphanauerim. grā/
tiā tuā abiecerim. mandata tua nō custodie
rim. salutaria tua ꝯsilia ꝛ monita ꝑuipende
rim. pietatis opa segniter neglexerim. bona
spirit⁹ septiformis/ moꝛtaliter a me repule/
rim. btītudines ꝛ virtutes maliciose spreue
rim. eccliasticis me sacramētis indignū red
diderim. Temereqȝ boni ꝓprie salutꝭ imme
moꝛ pctā ꝯmiserim. obseruātias ecclie sacre
catholicas ⁊ ꝑcepta ꝑtinaciter transgressus/
flagitiosis meis opib fidē tuaȝ violauerim.
pctis meis rursum te filī dei crucifixerī. om
nib tuis bñficijs ꝛ donis gratuitꝭ ingratus
extiterim. flagella tua (licet pauca) murmu/
rando susceperim. In supbia vite. auaricia
c[illegible]dis inquina[illegible]di
osis actibus. peculiaribus castrimargijs. ira
cundis morib. accediosis toꝛpoꝛib. innume
ris voluptatib. actualibus culpis. moꝛtali
bus ꝛ criminalib vicijs. venialib peccatis
offensis spūalib. coꝛpis. coꝛdis ꝛ oꝛis iniq
tatibus. factis illicitis. ꝑsumptōnib temera
rijs. crebꝛis inobediētijs. negligētijs ꝛ deli/
ctis plurimis. et alijs nefandis excessibus.
ex malicia ꝛ fragilitate. omnib interioꝛibus
ꝛ exterioꝛib meis sensib/ te deū meū graui/
ter ꝛ multipliciter offenderim. Et his malis
ꝓprijs nō ꝯtentus/ mala malis accumulās
alijs occasionē peccādi ꝓbuerim. eos ī pute
um interit⁹ mecū traxerim. Peccātib ꝯsiliū
auxiliū ꝛ fauoꝛē impēderim. exemplo ꝑuer
sis ipse ꝑuersus innocentes ꝑuerterim. Ad
pctā q̄ rarissime defleui/ quasi canis ad vo/
mitū. ꝛ sus ad volutabꝛꝫ luti/ post lamēta tā
qȝ ea nō plāxissem impudice redierim. Acꝑ
missa ꝛ oīa alia mea facinoꝛa/ tibi cūcta vi
[illegible]
sa vltra modū auxerim ꝛ aggrauauerim. ma
la quoꝛū nō ē numerus nequiter ꝯmiserim.
ꝛ ꝑ ea sententiā moꝛtis eterne (qua dicit. ani
ma que peccauerit ipsa moꝛiet) damnabilr
incurrerim. in iudiciū tuū hoꝛrendū ꝛ iustis
simū dñe/ ꝛ in manū tuā dei viuētis ꝑiculo/
se nimis inciderim. indignationē tuā incur
rerim. a consoꝛtio celestis exercitus me sepa
uerim. ꝛ ab iniqtate mea ī qua vsqȝ adhuc q̄
si ꝑ talentū plumbi resideo/ vt resurgere nō
adiecerim. semꝑqȝ te dñm vocantē me ad pe
nitentiā nō audiuerim. ꝓmittentē te ꝑmia
eterna renuerim. ꝛ te moꝛtē ꝯminantē ꝑpetu
am/ ꝛ diuitias bonitatis. patiētie ꝛ lōganī/
mitatis tue in anime mee ꝑiculū ꝛ salutis di
[illegible]
tēs/ vltoꝛ metuēde. terribilis/ et iuste iudex.
de cui⁹ oꝛe sedētis ī throno/ ꝓcedit gladi⁹ ꝑ
iudiciū ꝛ iusticiā bis acut⁹/ ꝯtra īmunīā ostē
dēs mihi bonitatē ꝛ patiētiā. sustinuisti ꝛ ex
pectasti vt mihi misereris. Prolōgasti ini/
quitatē/ ꝛ tu bonitatē ꝯtinuasti ī charitate
ꝑpetua miserās dilexisti me et attraxisti. dis
simulasti propter penitētiā oēs trāsgressiōes
meas ꝛ scelera mea. Cōtempt⁹. ingratitudī
nes ꝛ delicta nō improperasti mihi. bñficia
nō detraxisti propter crimīa. tolerasti patē/
ter oīa mea flagitia. custodisti me ne vltra ea
que feci ꝯmitterē grauioꝛa. Nō fecisti mihi
ꝛm peccata mea/ nec iuxta iniqtates meas.
Nō tribuisti pro malis mala/ sed pro malis
bona. Nō intulisti mihi opprobꝛia. nō ro
gasti ꝯuicia. retraxisti manū vltricē vibran/
tē sup me vindicte gladiū. distulisti sentētie
moꝛtis executionē. Suspēdisti iudiciū in
sticiā. ꝓrogasti spē correctōis vite mee ter
minū. ꝛ peccatoꝝ meoꝝ vltiōz dignissimā/
vsqȝ in hoꝛā presentē misericoꝛditer auertisti
ꝛ ī miserationib tuis multis factū ē/ vt nō
sim ꝯsumptus. ne ꝑpetuū sustineā saluatio/
nis preiudiciū/ patrimonij celestis iacturaȝ.
beate visionis carentiā. demnū coꝛpoꝛis et
anime damnationis penā nō moꝛientis ꝛ
mis doloꝛem. inextinguibilis ignis [illegible]
um [illegible]
ꝛ grauamen. ¶ Ex premissis igit dñe sanc

faciē auerteris ⁊ misericordiam desperteris. si iniquitates meas obseruaueris. si ī ira tua arguendo me misericordiaȝ tuã attenuaris. ⁊ antique misericordie recordatus nō fueris. si impetuuȝ mihi irasceris/ ⁊ misericordiã a me peccatore ineternū abscōderis. si iusticie tue solium me iudicaturus ascēderis. et oblitus fueris mei finaliter misereri. Sciēs me ꝑ iniq̄tatū mearum multitudine/ ⁊ graui peccatorum onere/ culpabiliter ī hac vita grauatum/ non indebite. timensq̧ verisimiliter si tātis tribulationibꝫ adiutorē nō inuenero. post hanc vitā me plus ⁊ multo fortiꝰ aggrauari. Ideoq̧ deus iudex iuste/ ī his scripturis lachrimarū mearū attramento conscriptis/ a te irato ⁊ iusto iudice/ ⁊ a sentētia tue diuine iusticie ad te placatū ⁊ misericordē pīeȝ misericordiarum q̄ tardā nescis misericordiam. ⁊ cui ꝓpriū ē sp̄ misereri ⁊ parcere. q: supiorē nō habes/ cū tu sis solus altissimꝰ ⁊ ī misericordia copiosus/ ad tribunal tue clemētie. bonitatis et misericordie q̄ iudicium superaltat ī spe venie. Ego miser ad te misericordē/ cuiꝰ misericordie nō ē nūerꝰ/ ꝓuoco ⁊ appello. Et te reginā ⁊ matrē misericordie oēsq̧ sanctos ⁊ electos dei. ⁊ spāliter vos iudices iusti ⁊militones aplos peto/ vt instāter instātius instātissime ꝓ me ptōre miserrimo/ ad deū meū suppliciter intercedatis. ac iterū ⁊ iterū ⁊ cū omi q̄ possū deuotōe ⁊ hūilitatis instātia/ a te cuiꝰ misericordia plena ē oīs terra. ⁊ ꝑ te in celis ꝑparata ⁊ in eternū edificata gratiā ⁊ veniā. Et q: ī misericordie diuites clementiā ⁊ misericordiā peto mihi dari. cum ipse deus meus sis/ cuiꝰ miseratōes sūt sup omnia opa tua. qui cui volueris/ immo omniū misereris. ⁊ qui gratiā ⁊ misericordiam ī quacūq̧ hora peccator ingemuero/ mihi dare possis ⁊ velis/ subiiciens corpus et aīaȝ. vitā ⁊ opa. res. statū ⁊ tpa mea/ necnon oēs et singulos misericordie tue adherētes seu adherere volētes ꝓtectioni ⁊ gratie abundātissime bonitatis et misericordie tue dñe deꝰ pater vnigenite iesu xp̄e/ et spūs orphanorum paraclite indiuidua ⁊ trinitas benedicta. ¶ Protestor etiā q: p̄sentē oratōis mee deuotōeȝ aspectibꝫ tuis sepius publicare/ ac mores ⁊ vitaȝ auxilio tuo quāto celeriꝰ potero/ corrigere ⁊ emēdare volo. ¶ Rogo etiā te fili dei crucifixe/ vt lateris tui vulneris signo/ quo illaȝ in cruce pendens orationē Pater ignosce illis q: nesciunt q̄d faciunt ⁊signasti. ⁊ ī qua pro tua reuerētia es exauditus. hāc etiā oratiunculā meā diuine ꝓuocatōis misericordie clementer consignes. ⁊ eaȝ misericordie multe facere digneris efficacē. ¶ Requirēs te sacer scriba Iohānes/ quatinus p̄sentē meam orationē tibi ⁊misse virgini matri cū exoratiōe ꝓ me publices. ¶ Et tu regina misericordie eam cū ostensione pro me pectoris et vberum tuorū quē genuisti dei filio notifices. Tu quoq̧ fili clementissime eā patri cū oblatione pro me passionis sanguinis vulnerū tuorum ⁊ mortis offeras acceptabilē. ꝑ factas alme trinitati vt ꝑ eā ⁊ alia pietatis opa gratiā ⁊ misericordiam. peccatorum remissionē ⁊ veniā. requiē ⁊ vitam merear sempiternam. Amen.

Sequitur oratō apostolorum.

Quia iusticiā meā tāq̧ fragilitati ⁊ demeritis tuis intolerabilē declinans/ ad tribunal misericordie mee tanq̧ ad supiorē iusticie/ sub spe venie hūiliter appellasti. Idcirco quia misericordia te redemi/ ī misericordia te saluū feci. misericordiā docui. misericordiā ⁊ nō mortē volui. misericors sum. miserator longanimis ⁊ multuȝ misericors/ *immo sum pater misericordiarum.* Et q: regina glorie. mater misericordie. mater mea astat a dextris meis pro te bona loquens ⁊ misericordiā postulās. cui nō est mihi fas aliquid denegare ob reuerentiā ⁊ pietatē multitudinis misericordie mee. ⁊ intercessionē matris mee omniūq̧ electorū gratie ⁊ misericordie in gloria participū. Appellationi tue misericorditer defero/ et te ad tribunal misericordie mee clemēter admitto. tibiq̧ vt misericordiā consequaris/ omniū dierum vite tue terminū ꝑemptoriū ad ꝓsecutionem misericordie ⁊ ipsius assecutionē assigno. Ac latam contra te sententiā iusticie mee/ ꝓpicius relaxo. Ita vt si vsq̧ in finem misericors fueris/ misericordiā tamē meam quādo aliquādo pecces a te nō dispergas vt damnē/ neq̧ nocebo in veritate mea/ vt abiiciam te ī finē. sed pro peccato vapulabis. sed tamē nō peribis. Finit.

Tractatus eiusdem de oratione ⁊ suo valore.

¶ Prima pars.

Oportet semꝑ orare ⁊ nō deficere. Scripsit Tullius accuratissime cōmentariū fratri suo de petitione romani consulatus/ suadens vt in omi loco ser- X

dens et ambulans recogitet secum assidue. Quis es tu q̄ petis/ quid petis/ ⁊ a quibus petis. Subijt animuz scribere tibi germane charissime de petitione/ nō terrestris cō/sulatus sed celestis incolatus. Ad hoc enī ꝓfessionē tuā. vocationē tuā. sacerdotiū tuuz dedicata esse memineris. Proponas igitur in omni meditatione tua. in omni oꝑatione tua/ loco ⁊ tpe. quis ⁊ qualis es q̄ oras. quē vel quos oras. quid vel pro quibꝫ oras. Ceteꝝ quodlibet istoꝝ constringitō sub ꝯside/ratione quadruplici/ ne ꝯfusionē infinita q̄/dā mentis euagatio parturiat.

t

Ut quis es qui oras/ si ad ꝓpria merita respexeris/ incertus es an amore vel odio dignus sis. Incertus id/circo/ an tremēda cadat sup te illa sententia Cū is qui displicet (inquit beatꝰ Gregoriꝰ) ad intercedendū mittit̄/ irati animus ad deteriora prouocat̄. Porro certus dicere potes cum Esaia. Omnes iusticie nostre quasi pannus menstruate. Certus p̄terea dicere potes cum Dauide. Nō in iustificationibꝫ nostris prosternimus preces nostras añ te. Nihilominus tibi conscius esse potes/ si fidem. si spem. si dilectionē. si dona tibi cetera quedā contulit deꝰ. que scire. q̄ recognoscere potes esse gratis data. Quis si gratum te faciant ⁊ nō potius confundant ingratitudinem tuā prorsus ignoras. Ora tamen i meditatione tua cū humilitate et virtute donorum celestiū gratis datoꝝ. quoniā ꝓprius motus illorum est impetrare magna. sicut fidei etiam informis facere miracula. sicut spei liberationē impetrare. sicut dilectionis dilectionem reciprocam extorquere quodammodo Juxta illud puerbij. Si vis amari ama. Et ita de reliquis virtutibꝫ. donis. beatitudinibus suo modo dici potest. ⁊ hoc q̄s late pateat vides. ¶ Secūdo recogites i ipsa meditatione tua professionē in monasterio ⁊ in sacerdotio consecrationē. videbis te constitutū ⁊ peculiariter dedicatū/ vt sis veluti questor aliquis/ qui ꝓ languētibus et indigentibus in hospitali magno totius orbis/ etiam vsq̄ ad carceres purgatorij querere debeas elemosynā nō tam corꝑaliter q̄s [illegible] ciat̄ indignitas tua/ ignauia tua/ sed aliena miseria. ꝓ cuiꝰ subleuamine querit̄ misericordiaz. quā vt non impediat ꝓpria miseria tua/ supplex pete. ¶ Proinde tercio vertet̄ meditatio tua/ in quibus verbis vel opibꝫ oras deum

Nā multa sunt priuilegiata q̄ sortiunt̄ efficaciā nedū ex operāte/ sed ex quadaz vi opis opati/ put in eucharistie ꝯsecratione ⁊ sumptione/ ⁊ alioꝝ sacramentoꝝ ministratione quandā vim suscipiūt ex parte diuini et ecclesiastici mandati. Sicut ⁊ oratio dñica quā deus ꝑfecit. Sicut hore canonice vel cetere orationes quas ecclesia dicēdas instituit. Alia etiā sunt opa ꝓ quibus indulgētias pontifex dedit. Dic igit̄ deo. dic eccl̄ie. Exurge in p̄cepto quod mādasti. ¶ Demū quarto meditationē tuā ꝯuerte quoꝝ sis missus/ ad orandū videlicet deū missus institutus. rogatus vel obligatus Sit hoc ex generis ꝓpinquitate. sit ex elemosynaꝝ susceptione. sit ex amicicie vicissitudine seu requisitione. quoniā si mittentes sunt in gratia quemadmodū sunt omnes in carcere purgatorij. et plimi ex hospitali magno p̄sentis seculi. tua nō erit igrata neq̄ prorsus inefficax oratio. etiā si peccator sis. Dat̄ exemplaz dñ mitti ꝓ seruū nequā a dño bone intētionis elemosynā petentibꝫ. ¶ Uides igit̄ quis ⁊ qual sis qui oras. q2 donis gratuitis non oīno cares. Naz mediator institutus es. ex dei p̄cepto ⁊ ecclesie mandatū ⁊ thesauꝝ habes. q2 ab alijs missus ⁊ iussus es.

y

e

Ceteꝝ principale quod ipsa tibi meditatio tua debet suggerere [illegible] vel quos oras. Et quidē de omnipotentis dei immēsa liberalitate/ cui ꝓpriū est misereri semꝑ ⁊ parcere/ qui omnipotentiaz suā parcēdo maxime ⁊ miserādo manifestat. cuius indulgētiā nulla peccatoꝝ. nulla flagitiorum. nulla sceleꝝ quantūcunq̄ multiplicatoꝝ enormitas superari valet. Nullum ꝓfuerit hec ex intima cordis humilitate fide [illegible] quod [illegible] sit inuenerit. ¶ Ceterū/ q2 mos humanꝰ hoc habet/ vt mediatores ⁊ intercessores querat dū potens aliquis rogādus est. Q̄ñ p̄terea recte pronūciauit Dionysius hanc esse legē diuinitatis/ vt ad suprema reducant̄ infima ꝑ media. tu (iuxta consiliuz Job) ad aliquem sanctoꝝ conuertere. Qđ agere potes sub q̄druplici meditatione. ¶ Conuertere igit̄ ad aliquē sanctoꝝ vel sanctā quia deo propinquior est in glorificatione/ sicut ⁊ maioris meriti fuit. quemadmodū de anima xpi. de beata [illegible] so suo. de beato Johāne baptista. et sanctis aplis. ⁊ de sublimibꝫ angeloꝝ ordinibus.

martyribus et confessoribus. virginibus et continentibus satis constat. ¶Aut ideo certe secundo ad aliquē sanctorū conuertere/qui familiariori quadā deuotione tibi cognitus est. vt patronus ecclesie in qua baptismū u/scepisti. aut in qua beneficiū vel ora[illegible] nis es. vel cuius ingressus es sanctū templū. Est orādus p̄terea sanctus cui9 nomine in/signitis. Est orandus ille cuius virtutes et vitā mirari soles et colere cognitā ex litteris. Denique mira fiducia semp adorādus est angelus ꝓprie custodie deputatus. ¶Aut tercio rursus ad aliquē sanctorū conuertere pro necessitatibus aliquibus subleuandis vel pro impetrāda speciali quadā gratia/q̄ sanctus vel sancta priuilegiatū donum recepisse memorat a deo vt pro talibus opē ferat. Diuisiones enī gratiarū sunt/sicut tradit apostolus. quod verū est nedum de viatoribus sed etiam beatis. Sub quo respectu canit ecclesia de quolibet sanctorū. Nō est inuentus similis illi. ¶Proficit insup quarto si reuoces ante mentis oculos conuersationē aliquarū psonarū siue mortue sint siue viuētes. quam probatā esse vel fuisse cognoueris. Nihil enī impedit/quo minus oratio nostra conuertat ad hmōi psonas peculiari et secreta quadam deuotione. q̄uis ipsas non canonizauerit ecclesia. In quibus quid aliud veneramur q̄ relucentē in eis multiformē dei bonitatem. Que vbicūque et qualitercūque visa fuerit/apparere potest absque piculo coli et suscipi deuoto mētis amplexu. Complectit hec meditatio pueros innocētes nostri generis quos ideo cōstat saluatos. quoniā in gratia baptismali mortui sunt. Complectit et parētes nostros et affines alios i q̄bus glīa quarū eos habere pie credimus/naturalē et ingenitū amorē nō tollit/sed pficit et auget.

Z Ecogites ad extremū in ipsa medi/

r tatione tua/quid vel pro quibus oras. Quem modum sub compendio reducimus ad quaternariū. ¶Quidam sunt in gratia [illegible] ximi viuentes in seculo/pro quibus est deo placens oratio. quemadmodū fit dū p amico ad amicū defert intercessio. ¶Inueniunt alij quorū laudabilis conuersatio plurimū edificat ecclesiam. qui si caderent/fierent in horrendū scandalū omniū bene viuentiū/fabulā et derisum. ¶Aut tales sunt quorū cōuersio valde proficeret reipublice seu christianitati. saltē vt in hoc nō relinqueret dn̄s ꝑ gā peccatorū sup sortē iustorū vel populorū afflictorū. Alij sunt pro quibus est orandū/quatinus vbi supabūdauit delictū/supabūdet et gratia. qui sunt supra modū peccatores. psecutores et hostes acerrimi. Tu denique sup omēs et p̄ omnibus miserere anime tue placens deo. pete ab eo vt vias tuas dirigat omniaque tua consilia in eo pmaneant. Insup quid ab eo postula. i. solidū et stabile bo[illegible] Non [illegible] conformiter ad hanc meditationē tibi ꝯiunctorū. quoniā qui suorū et maxime domesticorū curam nō habet in oratione sua/fidē negauit. et est infideli deterior. Sit in omnibus et pro omnibus cardo desideriorū tuorū et orationū voluntas dei beneplacens et pfecta. Exaudiat pete cardinē hunc desideriorū tuorum quomodolibet disposuerit deus/p arma iusticie a dextris prosperitatis/et a sinistris aduersitatis p infamiā et bonam famā. et satis [illegible] Hoc tandē p compto tene/q̄ p̄missē ꝯsiderationes et siles proficiūt apud eos qui seipos ad orationē ꝯtinuo vsu voluerint extendere siue exercere. Quēadmodū Cicero tullius protestat/dum eloquentie p̄cepta tradit dicēs. q̄ si deest exercitatio/modicū vel nihil ars pficit. hoc multo magis obseruandū est in preceptis de orādo deū. alio quin v̄ba fiunt surdo. et lux ostendit ceco. Exercitiū vero si vigilanter affuerit/faciat sibi materiā orationis deuote rem omnē que sub aspectu vel auditu vel alio sensu se repñtauerit. Videbit subulcū post porcos. recordabit euāgelice parabole d̄ filio prodigo et clemētissimo patre. videbit pauperē mendicū et vlcerosū/recordabit euangelice parabole de Lazaro et diuite epulone. Videbit diuitē multa sibi conquirentē in annos plurimos. recordabitur euangelice cōminatiōis. Stulte hac nocte animā tuam tollent a te/et que parasti cuius erūt? Videbit filios huius seculi qui habēt consolationes suas multis modis. Meditabit que sit consolatio quā parauit deus diligentibus se. Videbit etiā bruta aīalia quāta sollicitudine. sicut canes domestici seruiunt homini. Meditabit q̄ iusto dei iudicio condemnant homines inobediētes et ingrati deo bn̄factori liberalissimo. ¶Sic in omnibus et p omnia discurrat tua meditatio. et reperies amplissimā et semp p̄sentē materiā orationis. Considerans igit attende et fac. quoniā ita tibi diligenti deū/omnia cooperant in bonum. ¶Meditare igit vt columba

ſimplex ⁊ gemens. ⁊ ſit meditatio tua in cōſpectu dei ſemꝑ. Eſt aūt meditatio fortis et vehemēs attentio ⁊ ſtudiū ad aliquod inueſtigandū ꝑ intellectū. vel deguſtandū ꝑ affectū. Sic meditari iubebat qui dicebat. Guſtate. quo ad ſecundū. ⁊ videte. quo ad primū. quoniā ſuauis eſt dn̄s. Rurſus idē ꝓ. ait. In meditatōe mea exardeſcit ignis. ſub intellige illumināſ intelligentiā ⁊ inflāmās affectionē. Quod aliter fieri nequit/ ſi nō in vnū colligat ſe mens noſtra/ comprimens ⁊ reprimēs varios ⁊ vagos occurſus ⁊ recurſus inutilium cogitationū ſomnio ſimiliū/ manu diſtricte redargutōis. ¶ Tandē ipſa meditatio que laborē habet et fructū/ vertet in contemplationē que facilis erit vt cogitatio. ſed nō vt cogitatio infructuoſa. ſed fructuoſior etiā meditatione. Tunc enī ꝑ contemplationē videbis ⁊ afflues/ ⁊ mirabit ⁊ dilatabit cor tuum. Nam cōtemplatio eſt liber ⁊ expeditus mentis intuitus in res proſpiciendas vndequaq3 diffuſus. ⁊ in diuina ſpectacula ſuſpenſus. Inde fit vt ſicut aliquis bn̄ ⁊ continue meditans ſcribere cū laborioſiſſima tarditate. tandē ꝑuenit vt celeriter abſq3 labore dū incipit bene ſcribat. ſcribēs aūt celeriter. neq3 bn̄ neq3 celeriter vnq̄3 ſcribit. Ita de meditatione celeſtiū accipe. Iuuabit aūt te lectio erudiens. oratio lactans. meditatio ꝑut dictū eſt paſcens. vt contemplatio ſuauiter delectans. nutriens ⁊ diuinitus afficiens ſubſequat.

Secunda pars

M Ultum valet (vt teſtat Iacobus apl̄us) depcatio iuſti aſſidua. De petitione nō romani cōſulatus. vt Cicero tullius/ ſed celeſtis incolatus/ ſcꝑſi nuꝑ tibi frater chariſſime. ex quo ꝑlecto ſiue īſpecto/ poteſt illa ꝯſequēter ſolui dubitatio q̄ multos inquietat. Quid ⁊ quantū valet oratio/ ſi ꝓ multis/ ſi ꝓ amicis. ſi ꝓ tantū quantū ꝓ vno ꝓ inimico. ꝓ alienis. Incidit autē ꝑtinus diſtinctio de triplici facie petitionis. qua orans nitit impetrare. aut ꝑ modū fit liberalis ⁊ gratuite donatōnis. aut ꝑ modū meritorie actionis. aut ꝑ modū ſatiſfactiue recompenſationis.

P Rimū reſpicit liberaliſſimā donātis miſericordiam abſq3 reſpectu ad merita quecūq3 ipſius orātis vl' alterius ꝓ quo fit oratio. Et qm̄ ſicut miſericordiarū dei nō eſt numerus. pondus vel mēſura. ſic non cadit ſub noſtra numeratione vel mēſura/ q̄ de quantū. ⁊ quibus det. qui ꝓ nos diligit pura ⁊ gratuita volūtate. cuius volūtatis nō eſt querēda ratio. que frequēter vbi ſuperabūdauit delictū/ facit ⁊ grām ſuperabūdare. Exemplū in rege q̄ ſuos incarceratos dimittit qn̄q3 liberos abſq3 ꝑcio vel mercede. ⁊ abſq3 intuitu interceſſionis cuiuſq3 facte. q2 ad hoc ipſum ſue liberalitatis virtus trahit. ¶ Hic ē ſtequētiſſim⁹ apud ſacrā ſ. ꝑturā mod⁹ [illegible] ſctōꝝ pꝛm atq3 ꝓphetaꝝ.

P Orro ſi fit petitō ꝑ modū meritorie actōis/ tūc nullus impetrat de condigno qui caret charitate. Qui vero charitatē habet/ eo (ceteris paribus) eſt efficacior oratio ſua ꝓ ſeipſo quo ad ꝓmiū eſſentiale beatificū promerendū/ quo feruor charitatis ⁊ conatus fuerit maior. Ceterū ſi de ꝓmio loquimur accidētali. ſiue ſit illud ꝓmiū eternū in celis. ſiue ſit tranſitoriū ⁊ tēporale in terris. Dicimus ꝯformiter ad cōem theologoꝝ ſniam/ q2 eſſentiale premiū nō inde minuit/ ſi actio meruit qualecūq3 tale premiū quod vocamus accidētale. ¶ Eſt aūt tale illud ꝓmiū qḋ nō habet ꝓ obiecto viſionē dei clarā cū fruitōe ꝯſequēte eā. qm̄ eſſentialis beatitudo in duobus his actibus ab eccl'ia ponitur integrari. Confeſtim ex hoc infert/ q2 oratio ſi ꝓ quantū multis fiat. ſi pro a[illegible] ſe. ſi deniq3 ꝓ inimicis. ipſa tamē equali charitate premiū eſſentiale ſemꝑ equale meretur. Secus de ꝓmio accidētali/ eo q2 pro varietate petitionū/ ⁊ meritū variat. Unde plus de tali ꝓmio (ceteris paribus) meret aliquis ꝓ vno q̄3 pro multis. ⁊ pro ſe q̄3 ꝓ aliis. ⁊ ꝓ bonis q̄3 pro malis. ⁊ pro amicis q̄3 inimicis. Exemplū de rege/ q̄ ad meritū ſolū orantis reſpiciēs/ liberat citius vnū captiuū q̄3 multos. ⁊ ſeipm orantē q̄3 alios. ⁊ amicū orātē citius exaudiet q̄3 inimicū.

P Oſtremo ſi ꝯſideret orō fieri ꝑ modū tertiū ſatiſfactiue [illegible] ſationis/ erit neceſſaria multiplicior diſtinctio. qm̄ de illa ſiłr eſt inquiſitō difficilior. Separatis igit duobus reſpectibus ꝓmis ab ipſa oratione/ dū innitit vel ſoli diuine liberalitati/ vel ſoli meritorie ⁊ charitatiue actioni. Inuenimus ꝓmo grās gratis datas quibus innitit oratio. ſicut ſunt fides ⁊ ſpes/ etiā informes. Inuenimus ſcdo operū penalitates. ſicut ī ieiunio ſumpto generaliter ꝓ omni corporis afflictōne. Tercio inuenimus

operū fructuositatē in alios. sicut est elemosynā sumpta generaliter pro omni opere misericordie spūali vel corporali. Inuenimus quarto operū dignitatē/sicut est oratio sumpta generaliter pro omni eleuatione mētis in deum per pium et humilē affectū. Quinto inuenimus opa priuilegiata in quibus est valor virtute operis operati/sicut in sacramētorū ministratōe vel susceptōe/que virtutē habēt ab institutione et merito christi. etiā vbi nullū adesset meritū vel dignitas ministri. Inuenimus sexto opa aliter et aliunde priuilegiata sicut sunt indulgētie. sicut sunt bñdictões per ecclesiā ordinate. sicut oratões vice sua facte Sic demū orationes per alios in gratia stantes fieri cōmisse.

p Onamus igitur aliqua conformiter ad hanc septuplicē distinctionē. ¶ Et primo quod (ceteris paribus sic semper sūt sequētia inuestigāda) petitio facta tanq̄ satisfactoria recompēsatio. nunq̄ ita valet pro multis sicut pro vno. Illis enim fit iusticia quedam commutatiua tanq̄ precij ad preciū. vt si duo sint in carcere/q̄libet pro decē solidis/expedit vnicuiq̄ dū prebent decem solidi pro se vno/q̄ si pro duobus tm̄modo donarent.

a Mplius satisfactoria recōpensatiō pro delictis quanto penalior et acerbior ē. tāto ceteris paribus fit acceptior/et eo magis quo fuerit in eadē plus de voluntario rōnis. Est enim satisfactio redditiō voluntaria alicuius alte debiti. Idcirco ponimus largo noie triplicē in homine voluntatē. Vnā sensualitatis. Alterā ratōis inferioris. Terciā rationis superioris. Obuiat autē pena voluntati sensualitatis. Alioquin iā nō esset penalitas. voluntas vero rationis acceptat eam quandoq̄ priuatiue. quod fit dum nō remurmurat aduersus ipsam/sed tolerat eā sicut in purgatorio. Quandoq̄ vero vult positiue. quod fit dum ratio letanter eā acceptat. ita vt nolit etiam si posset ea carere. sic (verbi causa) viatores spōte penitentes in ieiunio. sacco et cinere. sicut egritudine corporali. sicut iniuriarum voluntaria et discreta perpessione. sicut deniq̄ in temptationū spūaliū plus q̄ dici pōt inquietudine Habet itaq̄ (sicut preclare quidā ait) ipsa tribulatio vocē orationis. vt Lazarus tot linguas habuit quot vulnera tolerauit et c.

d I. amus consequ... ... distinctionē quod opera que sunt aliis vtilia/sicut elemosyna tam spūalis q̄ corporalis satisfaciunt varie/iuxta fructuū varietatē qui diriuātur in alios/pro diuersitate illos recipientiū. Que vero sint et quot opa misericordie/satis vulgatū ē. Attēditur hic obligatio qua constringitur ille cui fit elemosyna. vicissitudinē. s. reddere/vt vel orādo vel ieiunando/vel aliqd̄ tale faciendo.

p Orro si consideret satisfactō que fit per orationem/secluso respectu ad charitatem/illa frequēter habet sine forti meditatione vel vehementi/iunctā cum ea penitentiā. idcirco habet vim satisfactōnis. tamen differēter iuxta sui continuationē maiorem que fit tripliciter/aut actualiter/aut virtualiter/aut solū habitualiter. Exemplū damus in simili. quia nō omnia possumus sub hac breuitate plena ratione discutere. Ecce peregrinator aliquis ad sanctū Jacobū hic ambulat nōnunq̄ et mouetur cū actuali recogitatione sua sue peregrinationis. ambulat aliquando. sed de peregrinatione sua nihil recogitat actu. continuat tamen motū in virtute deliberationis prime qua constituit peregrinari. Ceterum desinit a motu quādoq̄ retinēs actualem voluntatē sue peregrinationis. quandoq̄ sicut in somno nihil actu considerat. In primo casu ē peregrinatiōis continuatio duplici continuitate actualiter. nature scilicet et moris. In secundo est continuatio peregrinationis nature et continuitate moris. li... et no... actualiter sed virtualiter. quoniā in virtute voluntatis prime cōtinuat motū. sicut in motu lapidis post elapsum a manu proicientis videre est. In vltimo casu reperitur discōtinuatio naturalis/eo quod motus cessat. remanet tamē continuatio moris. quoniā nō est apposita voluntas opposita que nolit continuare peregrinationē. sed in habitu semper manet. Vnde cum illa dicantur continua secundum Aristotelem. quorum vltima sunt vnū. manet assidue cōtinuatio moralis quantumcunq̄ fiat discōtinuatio in ipso actu naturali/dum non interrumpitur per oppositam intentionē prime et principali intētioni/licet ipsa nec actualiter in animo peregrinantis remaneat. Concludimus ex his verissimū sententie dñi et saluatoris intellectum. Oportet semper orare et nō deficere. Nunq̄ enim deficit oratio que cepta est fieri per actualem attentionem/quin continuetur in esse moris sine gratie/dum nō interponitur sicut nec interponi debet discōtinuitas opposite intentionis vel culpe mortalis. Sic intelligitur preterea illud apostoli. Omnia in gloriā dei facite. Actu videlicet aut habitu.

Sic rursus illud magistrale. Qui bñ viuit semp orat. Hoc est qui nõ apponit in orõne sua peccatũ mortale. Illa semp est cõtinua/ vel actu/ vel habitu/ vel virtute

s Si loquimur pinde de operibus priuilegiatis/ intelligere facile est ex doctorũ traditiõibus/ quantũ vel quẽ admodum illa de se valeant ad satisfactionẽ. Credendũ est plane q eucharistie sacramẽtuz continet in se plenitudinẽ omnis gratie et meriti spũalis. nihilominus quo ad satisfactionẽ p reatibꝫ culpaꝝ ꝯstituit hoc sacramentũ deus in numero. põdere et mẽsura. ita vt sit valoris finiti. finitũ ꝓo in plures ptes diuisim resultat/ minꝰ p multis q̃z si ꝯferret in vnũ. exemplũ iã datũ est.

s Sic de indul[illegible] tus prout sunt satisfactorie. Sic de alijs iudicandũ cẽsemus/ semp p̃supposita circũstantiarũ aliarũ paritate. Sic in sacramẽto penitentie daẽ gratia. et diminuiẽ/ vẽ oĩs tollitẽ pena virtute sacerdotalis absolutionis/ si non affuerit obex vel fictio. Insup tradit sanctꝰ Thomas/ q ẽ efficax ita sacramentũ penitẽtie in ficte accedẽte/ q recedente fictione/ absolutio sacramẽtalis sortiẽ effectũ suum/ ita vt nõ oporteat iteꝝ peccata confessa iterare vel repetere. pportionabiliter ad dicta doctoꝝ de illo qui baptizaẽ dum manet in actuali voluntate peccandi. qua cessante/ recipit baptismus effectuz. Hec opinio et si nõ teneẽ cõmuniter a doctoribus et eget resolutione maiori/ fauet nihilominus plurimum fragilitati nostre et diuine pietati/ eo q vix sine fictionis alicuꝰ admixtione confitemur.

B q Uisquis tu tãdẽ es ordinatꝰ ad orãdũ/ nedũ pro te sed etiã pro ceteris/ poteris in ipsa meditatione tua discutere q̃ dicta sunt/ vt ab obligatione tua te apud deũ et homines dissoluas. Nihilominus si quid i me ꝯsiliũ est/ noli nimiũ scrupulosus esse circa tue orationis numeꝝ. pondꝰ vel mẽsurã. Cõmitte totum istud deo/ q̃ tribus digitis/ potẽtie. sapiẽtie et clementie/ appẽdit molẽ terre. q̃ numerat multitudinem stellaꝝ/ et omnibus eis noĩa vocat. q̃ numerũ scit arene maris. ¶ Dic ipsi tota spei fiducia. Debitor suz pater noster supra q̃z possit exiguitas mea soluere. Debitor quia me creasti. Debitor q2 immemor tui vicijs me sordidãs ꝯtra tua p̃cepta. et tamẽ mihi parcẽs peccantẽ nõ damnasti. Debitor iteꝝ pximis. q2 de l[illegible] manuũ [illegible] de su[illegible] vultus tu[illegible] comedo panẽ in abũdantia. Debitor carni mee et sanguini. Debitor orantibus pro me Debitor lapsis p me. Et ita de reliq̃s absq numero. Tot igiẽ pressus exactoribus quid agã. quo me vertã. dñe vim patior/ responde p me. Sed q̃d rñdebis mihi? recte prius si diuidas vnicuiq illud quantulũcũq suffragiorũ/ qd offerre paupcula mea potest/ que quãta sit solus vides. Nolo calculũ ponere cũ singulis proximis et benefactoribus meis. Tu p parte tua recipias missam istaz. tu orationẽ. tu bonũ opus alteꝝ. Tu sapientissime meritorũ/ et suffragioꝝ põderator deꝰ/ distribue singulis prout vnicuiq opus est ad vtilitatẽ suam et liberationẽ meã. Exemplũ in ciuilibus applico mihi. Debitor itaq nõ habens vñ soluat creditoribus suis/ solet vel cogiẽ cedere omnibus bonis suis tã habitis q̃z habituris/ retenta necessitate victus sui/ prout ordinauerit iudex siue aduocatus suus. Ita de spũalibus cedo coraz te dñe et pie deus. ¶ Sed ad alios redeo. Legimus in vitaspatꝝ/ q matrona quedã Romana nomine Melania/ visitans heremitas in egypto/ obtulit vni trecentos solidos distribuẽdos in elemosynas fratꝝ. Sed ille nec oculos quidẽ extulit ad eaz. sed sacculum iussit nutu suo reponi iuxta se. Cũ mulier attendens [illegible] qu[illegible] data remaneret/ ait. Pater aspice. Nam trecenti sunt solidi. Recte inquit ille hec insinuares o mulier/ si id vel mihi vel hominibꝫ mitteres. Cũ ꝓo tu deo tradis hanc oblationẽ/ supfluũ est querere numerationẽ. q̃m ipse qui numerat multitudinẽ stellaꝝ/ et eiꝰ sapiẽtie nõ est numerus.

b Omibꝫ spũalibꝫ vt talia intelligant pñt facilius inculcari. sed aĩalibus q̃ nõ [illegible] ea q̃ [illegible] p[illegible] tionẽ ad sua carnalia/ maior hic labor ẽ. ponamus cũ p vtrisq p carnalibus et spũalibꝫ paucula considerationes. B

c Et dicamus pro prima. q glorie celestis premiũ essentiale/ sicut excedit in valore liberationẽ quantamlibet temporalis pene. sic meritũ talis premij liberationẽ q̃ntalibet excedit hm̃õi pene. ¶ Hoc diciẽ aduersus carnales qui nihil videntur i suis donationibus seu petitionibus aliud magis attendere/ q̃z modum recompensationis satisfactorie. Alioquin nõ ita vellẽt (vt sic dicamus) ipsi mercari de numero. s. miss

sarum a quocunqꝫ dicantur. ꝺ numero psal morum ⁊ similiū. Quoniā potest aliunde fi eri/vt per modum meritorie actionis /vel eti am liberalis impetrationis ꝓ homines vi uentes in fide. spe ⁊ charitate. amplius ⁊ lō ge dignior potest remuneratio conquiri/ne dum pro glorie celestis adeptione/ sed etiā pro penarum quibus obnoxij sunt liberati one. Etenī quis nesciat sanctos et sanctas quorum statui repugnat actio satisfactoria/ plus sepe nobis peccatoribus impetrare ꝺ venia. plus de indulgentia a pena ⁊ a culpa ꝙ̄ faciat nostra viatorum quantalibet afflic tio. Hoc in parabola vinee notauit xp̄us/ qui venientes vltimo cū sine spe mercedis illud agebant remunerauit/vt primos diur no conductos denario.

a Odamus ꝓ altera ꝯsideratōe/ꝙ pe riculosum est ⁊ stultū/et de simonia ca prauitate vehementer suspectum tā in dantibꝰ ꝙ̄ in recipientibus. coartare/li mitare suas orōnes aut suffragia/ad aliam vel ad illā dūtaxat ꝑsonā/dū dat̄ aliqd emo lumentū tempale. aut sic dicendo vel intendē do/ꝙ huiꝰ misse suffragiū vel hec orō vl' ali ud/valeat solū tali. Istud plane licitū nō ē/ neqꝫ pōt fieri neqꝫ debet. qm̄ vere enuncia ... dicit. Particeps ego sū oīm timētiū te ... custodi... mādata tua. ¶ Insup adiici mus ꝯsideratōi nr̄e/ꝙ piculosum ⁊ stultū ē homini semet ad suffragia alijs ferēda obli gari. recipe tpalia ꝓ se vltra sustentationē ho nestā sui status/put sapiens iudicabit. Ita ꝙ sicut opus satisfactoriū nō valet tantū ꝓ multis sicut pro vno vel paucis. sic non po test talis eque satisfacere ꝓ deletione reatus plurimorū/quemadmodū deleret reatū ꝓ- prium vel paucorum. Hinc est ꝙ nō absol uitur dicendo missam vnam dum se ad plu res ⁊ pro pluribus obligauit. Nisi forte ta lis intercesserit obligatio/ que discretioni et bone fidei dicētis ꝯmissa sit iuxta necessitatē aut pie vtilitatis qualitatē. Attēdēdo ꝙ ob ligatus ad duas missas modo predicto/po test per alia suffragia facere compensationē pro se ⁊ suis. ita tamen ꝙ bona fides semper assit. Et est bona fides sm̄ Tuliū/vnū age re et nō fingere aliud. Vel forte illud meliꝰ di ceret̄ bona fide aliquē quid agere/ dū facit illud quod sibi recte vellet fieri. aut qd̄ aliꝰ pro quo fit/deberet recte sibi fieri velle. Sic cōmendantis. sic legantis intentio seruāda est. fiat tn̄ etiā hoc vtiliter supiorꝭ pruden tioꝝqꝫ consilio vel assensu.

a Ode ꝙ orationes ꝑ ecclesiā aut su periores impositē/sicut sunt hore ca nonice. sicut est penitētia imposita. sicut sunt suffragia pro quibus dant̄ indul gentie/plus (ceteris paribus) ꝓficiunt ꝙ̄ pe culiares institutiones. Debent aūt indulgē tie dari discrete ꝓ pia vtilitate ad ecclesie edi ficationē. ac recipi cū vera penitētia/ preuia pura ꝯfessione sicut placet aliquibꝫ. aut sal tē habita in ꝓposito. alioquin credēs aliter dare vel recipere decipit̄. ¶ Denique nihil post charitatē ita ꝓficere videt̄ in orōne quantū orantis humilitas ꝗ nō i iustificatiōibꝫ suis prosternit se anꝫ deum. Quis intēdere iustifi cationi sue nō omittat. non tamen in ea /sed in liberalitate dei reponat spem suam. Hec autem humilitas haberi putatur ab aliqui bus tota facilitate. quia sic verbo vel oratio ne ꝓfitent̄ esse faciendum sub potenti manu dei. Sed eam in affectu trahere summe dif ficultatis/⁊ solius diuini muneris experiū tur. qui superbam et stultā humani cordis ꝑsumptionē satagunt euincere. O quotiens pressa. quotiens obruta pede sancte deuo tionis /resurgit ocius pestis hec supbie. Ne qꝫ tamen efficacius ad normam humilita tis legitimam venit/ ꝙ̄ si accedat homo ad cor altum ⁊ exaltetur deus in consideratio ne iudiciorum suorum/recogitando ꝙ̄ ter ribilis est in consilijs sup filios hominū. ꝗ cuius vult miseretur/ ⁊ quem vult indurat. apud quem nemo scit an odio vel amore di gnus sit. Attende tu qui supbis. quoniā ex tua conditione totaliter infectus/ es filius ire et massa peccati. Utrum ꝓ te tuus cre ator ⁊ iudex relinquat vas in contumeliam quod potest ex iusticia/vel an efficiat vas in honorem pro sola misericordia/tu prorsus ... Ue autem ... rit vsqꝫ in finem. si p iusticiam semota mise ricordia teipsum dijudicet. etiam si quid gra tie habes vel virtutis. quod profecto non a te. sed ab ipso suscepisti. Noli igitur gloria ri. noli sup alios extolli/ quasi tu hec nō ac ceperis/quasi ꝑterea nō inde grauiori suppli cio digne flagellandus sis ... grauius si ali orum contemptor extiteris.

f Ed redeamus ad orationem. Re fert Seneca regē Antigonum re spōdisse cuidā infime fortune ho minū/dū peteret ab eo obolū. Nō decet ut ... rege dare munꝰ tā exiguū. Petiuit ...

tatem. Respondit ipsum nō esse tanto munere ditandū/cū tamen posset vt rex dare ciuitatem. & ille vt pauper obolū recipere ¶ Tēdit hec narratio/vt in omni peticione simus memores indignitatis nostre. audeam⁹ tamen petere magna/nō p recipientis/sed p donātis dei summa liberalitate. Huic innitat̄ oportet tota fide & fixa spe cardo desideriorū peticionūq nostrarū. qz verbū dei est. Miserebor cui miserebor. Propter quod formā nobis orādi dedit. ¶ Dimitte nobis debita nostra sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Dimittimus & nos debentib⁹ nostris sicut dimitti nob. & volum⁹ et optam⁹. Volumus autē si recte volumus ita nobis debita dimitti/primo vt nō damnemur. dehinc vt punitionē euadamus/aut q̄ illā temperatam patientiaq condītā habeamus ad correctionē/nō ad deteriorationē nostrā. Velis tu ō quolibet proximo tuo. aliodqn time qđ dicit̄. Et oratio eius fiat i peccatū. Et illud. Serue nequam/nōne oportuit & te misereri conserui tui. Facile em̄ dimittit offēsis q̄ se mortis eterne debitorē esse vel scit aut formidat. ¶ Ceterū plus in alienis q̄ tuis orationibus fiduciā habe. charitatē habe/& dices ex sententia. Particeps ego sum omniū timentiū te/& custodientiū mandata tua/siue in celis siue in terra sunt. Consummas an facies considerationis tue du licet. dū tempus est misericordi. dū nō declinauit deus iram a te ser no tuo. qm̄ totus desiderabilis. totus amabilis est. nullo ad premiū. nullo ad supplicium habito respectu qui carnalē q̄ ad se reflexum sapit amorē. dicito cū Job. Etiā si me occiderit/tū i ipso sperabo. Sic erit oratio pura. sic digna diuino cōspectu. sic diligens deū. & seipm propter deum.

Ec interim habita que de oratiōnis
b valore sub aspectu multiplici disserere. quā expedientius ē corde puro simpliciq frequētare iugiter/absq villa (vt expressum est) intermissione/qz curiosa scrupulositate velle dignius (vt dicit̄) appendere ea. q̄ra. & & hec doctrinalis inquisitio nō sit omnino fructu carens. Inuenit̄ in ea pcaptiue in tanta obligatiōib orationū p alienis sequis intuolitat/vt inde egale subsidiū subsequat̄. neq tanq p precio quod ē sacrilegiū simonie. neq tanq p īsteratione sua plus debito quod ad auariciam ptinet/& turpem questum quis notaretur. ¶ Sit pietas aliene misere. sit ipsa charitas. sit deuotio. sit amicicie grata vicissitudo. sit zelus animarū. sit eterne vite retributio. sit al. ocnpionis diuine dulcedo dignitasq/ppetuū sit motiuū orationis tue.

Tercia pars

Escendamus consequēter ad particulares casus aliq̄s. qm̄ ser- E
d mones vniuersales i moralib (dicēte Arist. & teste expiētia) min⁹ psunt aut erudiūt. quemadmodū videre ē in pceptis medicine. Neq tn̄ oportet rēptare desc̄ singulis particularibus. qm̄ infinite sunt. & ideo nec discernēde esse. ¶ Sed i primis sicut directio cordis rēdit & terminat̄ i deū. sic & ab eodē habet orū. Audi Hieremiā. Scio dñe qz nō ē hominis via eius. nec viri ē vt ambulet & dirigat gressus suos. Hinc vn⁹ sctōrū. Pete (inqt) a deo filiū suū instruēs) vt vias tuas dirigat. Hec igit̄ petitio/qm̄ sit directio a deo/orabat ppheta. Dirigat̄ dñe orō mea sicut incensum in conspectu tuo. Quā directōis necessitatem attendēs ppheta/tribuit illā deo dicēs. Confitebor tibi dñe in directōe cordis. ¶ Elegitur scitu dignū/que sit illa orōnis sicut incensum directio. Et videt̄ q̄ sit intētio cordis i deū vel erga deū. q̄ intētio dū manet recta & imperturbata sicut regula firma incōfusibiliter tendētis/tunc est orō recta. dū ṽo p diuersitatem fantasiarū & cogitationū vētus/p oblecta & depsa desideriorū sensualiū nubila agitat̄ rumpit̄ diss. pat̄/vt cadat a rectitudine necesse est. Nihilomin⁹ interruptio talis nō semp ē viciosa/vel cursus penit⁹ in deuotionis impeditiua. Vn̄ pōt sub distinctiōe sic ex sermo de intētōe/q̄ reqrit̄ & sufficit i orōne. Vel sub alio forte noīe cōmunior de attētione vocal̄ videlicet orōnis. vel i placōnibus nor. canticorū & horarū canonicarū. Vertū questio diuturniū cedit in vsum.

Sit itaq multiplex attentio siue in
c tētiōis cordialis directio. vna actualis. alia habitual̄. alia q̄si media. s. virtualis. ¶ Rursus harū quelibet diuiditur. qm̄ alia fert̄ in solas voces et verba. Alia in verborū significatōes. Alia nec verborū formas nec significatōes attēdit. sed i affectus aliquos circa celestia & diuina transit. & hoc siue in bonos vel i viciosos & malos. ¶ Dicitur iuxta hoc primo/q̄ attētio actualis ad verborū significatōes/nō requirit̄ ad orōnē directionē. Perspicuū fit hoc in laicis dicen-

tibus vel audientibꝫ ea/ quoꝝ significatōes
penitus ignorāt. vt sunt septē psalmi ꝛ mi/
la. ¶ Dicit̃ ꝯsequēter ꝙ actualis attētio circa
vo.. u orationis ꝛ verba/ non semꝑ requirit̃
ad orōis directionē debitā/ aut ad sufficien/
te ꝯtinuationē. alioqn nulla esset in via/ aut
vix esset oratio nō discōtinuata. Exemplū
legimꝰ de quodā q volēs rusticū ꝯuincere d
cordis instabilitate dū fit orō. nā ille deuo/
tū se simulabat ꝛ attentū/ pollicitꝰ est se da/
turū sibi asinū/ si posset orationē dominicā
nihil aliud actualiter cogitās perficere. Qui
mox vt ad orationē diuertit/ securus de asi/
ni lucro/ cepit distrahi in hanc cogitationē
si sellā habiturus erat cū asino. Qui tandē
ad se rediens ꝛ se redarguēs/ instabilitatem
sui cordis ꝯfessus est. Exemplū aliud est de
peregrinatōis ꝯtinuatōe/ que nō reqrit assi
duā passuum suoꝝ dinumerationē neqꝫ ter/
minū quo ꝑueniendū ē actualē recogitatōē.
Addit̃ ꝙ stat orationē sicut ꝛ ꝑegrinationē
discontinuari quo ad esse naturale. que con
tinua tn̄ erit in suo morali esse/ sicut et econ/
tra prout stat m de.. ..ncf.

d De habituali attentione amplius lo
quamur/ ꝙ illa videlicet nō semper
sufficit ad continuationē orationis
ꝯseruandā. Stat enī aliquem esse/ qui iam
multo tēpore ꝓposuit actualiter/ ꝛ habitua/
liter retinet ī animo dicere septē psalmos in
tegraliter ꝛ attente. q vl̃ nō dicet illos/ vl̃ in
terruptissime dicet/ tali interruptōe q̄ ꝯtra/
riat̃ morali orōnis vnitati. ¶ Habet itaqꝫ q̄
libet actio moralis suā ꝛ ꝯtinuationē mora
lē. quare circumstantie ad bonitatē moꝝ re/
quisite/ sunt apposite ꝛ retente in hmōi acti
one. Dū autē apponit̃ circumstantia mala
moribus ꝯtraria. q̄uis maneat eadē actio
in esse suo naturali. sicut ē idē motꝰ ī ꝑegrinā
do. variat̃ tn̄ in esse morali. vt si q̄s motū pe
regrinatōis ꝯtinuet ꝓp.. ..ranea ..ap..nā
aut libidinis expletionē. Si ꝟo in oratōis
voce apponit circūstantiā attentioni debite
contrariā ꝛ incōpossibilē scienter cū propo/
sito ꝛ assensu deliberato/ tūc est disconntinua
tio moral̃. secꝰ si nesciēter ꝛ inaduertēter hoc
fuerit factum iudicabit̃.

p Preterea dicimus ꝙ virtualis atten
tio seu cordis directio non interru/
pta deliberate ꝑ actualem attentio
nem sibi moraliter contrariā/ sufficit vt orō
dicat̃ ꝯtinua in esse morali vel moraliter/ ꝛ si
nō semꝑ naturaliter vel in esse naturali. Est
aūt ꝟtualis attētio quā genuit actualis. qua
transeūte/ remanet eius ꝟtus ī corde orātis
que. s. virtus orationē sufficit ꝯtinuare/ etiā
vbi cor euagat̃ actualiter ꝛ inaduertēter cir/
ca cetera multa. Experimur hec nedū quoti
die/ sed in omni fere hora vel momēto. Exē/
plū naturale est ī iactu sagitte que mouetur
post quietē sagittātis ꝛ nauis cessantibꝫ nau
tis. Immo sic hꝫ omnis ars ꝑfecte habitu/
ata/ ꝙ frequēter in actione sua neqꝗ̄ deli
berat. Docēt hoc cytharistc. scꝑtores et me
chanici alij fere omnes.

e Dicimꝰ ꝯseq̄nter doctrinā vtilē ex F
ꝑmissis. Quisqꝫ orat vocalit̃ orōēs
quā tenet̃ exoluere (q2 de volūtarijs
nō oꝑtet repetitionē fieri) si ꝑcipit orans ꝙ
euagat̃. nec attēdit ad ꝟba vel ad sniām. si fa
cit hoc ex inaduertētia/ ꝛ displicet sibi dum
aduertit. nequāq̄ dicēdus ē interrūpe orō/
nē. nec ad iterationē obligat̃. imo staret reite
ratōē talē freq̄nter fieri nedū supuacuā/ sꝫ et
nociuā. ꝓcipue si in ꝯuentibꝫ laborat. vbi so
cietatē quibꝫ esset offendiculosum iuuare te/
net̃. ¶ Neqꝫ debet faciles sup hmōi inaduer
tētia ꝛ obliuione scrupulos sibi formare. ali
oqn nunq̄ pōt cor suū q̄etare. q2 nititur ad
impossibile sibi ꝑ naturā vel ꝯplexionē vel
ꝯsuetudinē vel fantasie turbationē/ q̄ nūq̄
pōt (sicut tradūt medici) quiescere. sicut nec
aer vel mare dum agitant̃ assiduitate vento
rum requiescunt. Addunt aliqui rationē di
centes. Simile est in natura. que sicut no/
uas semꝑ deproperat edere formas natura
les ī materia. sic eadē a celestibus influētijs
ꝛ intelligētias nouas iugiter formas intēti/
onales agitat ac renouat ī organis sensuū in
terioꝝ. que sunt sensus ꝯmunis ꝛ fantasia ꝛ
estimatiua. que in speculi similitudinē recipi
unt irradiationes corpoꝝ superiorum. ꝛ (vt
volunt aliqui) intelligentiaꝝ. Attamē quan
tum ꝛ quousqꝫ dictū hoc veritatē habeat/
maiorē requirit inuestigationē. Quacunqꝫ
aūt et cā ꝑueniat. nos experimēto ꝯtinuo cer
nimꝰ ꝛ sentimus hāc euagatōis necessitatē.
quā si toleramus inuiti/ nec sentiēdo ꝯsenti
mus/ securi sumus a pctō mortali. venialia
ꝟo omnia quis enarrerit?

f Si autem deliberato consensu rum
pimus attentionem actualē in ora
tione scilicet eam suspendendo/ quo
usqꝫ cessauerit actualis euagatio vel atten/
tio circa alia. quod fieri sepe prodest/ ꝛ salu
briter cōsulit̃. ꝓsertim dū homo orat solus.

vel cum illo qui eius morā seu discontinua/
tionē tolerare paratus est. Exemplū. dū sen
tit aliquis in orando vehementē tractum co
[illegible]
faciende. aut duz exterius inquirit ab altero
aliquo sup responsione sibi facienda/ siue dum
rei domestice vł officiis ꝓprijs imminēs vr
get vel trahit cōmoditas/ vt eidē protinus
intendat. Potest orans in his ⁊ similibꝫ ca/
sibus vel causis/ orationē verbalē intermit
tere. aliqñ diutius. aliquādo breuius. ⁊ redi
re postmodū ad continuationē absqꝫ vlla p̄
cedentiū iteratione verborū. qꝛ stante inter/
ruptione actus naturalis /moralis continu
atio certa manet. neqꝫ fructū oratiōis pror/
sus aufert vel meritū. ¶ Porro si quis orati
onē agere debeat in cōmuni sicut in ecclesia
fit/ nō suppetit talis interruptōis actualis li
bertas. qm̄ nō ita redire potest ad passū quē
deseruit resumendū. Sufficit tamen in ca/
sibus multis bona quedā ⁊ pia causa/ q̄ nō
iterāda esse q̄ fuerūt omissa satis excusat. Ut
si vnū aut duos vel tres versus alicuiꝰ psal/
mi dimiserit/ si resumere voluerit vndecunqꝫ
turbabit in alijs continuādis. Et ideo ē
consultius/ cū quadā cordis penitētia vlteri
us ꝓgredi. ¶ Hoc spāliter obseruandū vide
ret apud religiosos/ ꝙ supiores eorū talem
eis indulgentiā ꝯcederent. immo suaderent
ne iterationē facerent talē/ que ꝯmunē orati
onē magis turbaret q̄ sua resumptio sollici
ta ⁊ anxia ꝓficeret. qua data indulgētia nul
la fit transgressio. ¶ Addito ꝙ nō oportet in
foro penitētiali dare formalē illius qđ omis
sum est repetitionē. vt primā pro prima. ter/
ciam pro tercia ⁊c. sed sufficit ꝙ aliquid equi
ualens iniungat. ¶ Addito p̄terea ꝙ nō leui
ter debet orans formare sibi scrupulos sup
obliuione illoꝝ que ꝓtulit aut ꝓferre debu/
it. qm̄ memoria et remiscentia nō cadūt nisi
sup illa que ꝑ reflexionē sup actꝰ nostros vel
cogitatōes consideramus. quales reflexi
ones nō fiunt ꝯtinue. nec vt fiant necesse est
Sufficit igit ad quietationez sibi vnicuiqꝫ
faciendā probabilis coniectura.

o Rationē deniqꝫ si quis illā dūtaxat
que sub p̄cepto cadit/ scīēter interrū
pit ꝑ actualem attentionē ad alia. ⁊
euagationē oratōis attētioni contrariā scīē
ter ⁊ cum ꝓposito. Sic ꝙ aduerterit hmōi
distractionē. ⁊ eā nō curat repellere/ sed vult
ꝓgredi in oratōe. talis vel peccat. vł resume
re debet illud qđ in tali volūtaria distractio
ne prolatū ē. ¶ Nihilominꝰ attendendū vide
tur in casibꝫ nōnullis/ ꝙ nō oportet orantē
semp conari tota sollicitudine ꝯtinere cor su
um infra verba ⁊ sensum vocalis orōnis. q̄n
tolerari possit euagatio quedā/ seu potiꝰ cor
dis laxatio sine forti conatu repssionis cogi
[illegible]
vel ꝓpter lassitudinē nature/ ⁊ cerebri quan
dā turbationē. vel ꝓpter cursum velocē ora/
tionis. vel qꝛ de sensu verborū illoruz forte
difficiliū apud peritissimos theologos ni/
hil intelligit/ vel minus q̄ continet. ¶ Sūt
qui pambulando fiūt minus grauati vel de
sides i oratione. regularius tñ obtineri ⁊ cō
tineri pōt stabilitas cordis in orōnis attēti/
one/ stando vel sedendo. vel aliter honeste q̄
sedendo/ q̄ corpus agitando.

Superest vide b

ʃ re de [illegible]
deū vel ad spūalia aliqua/ qualia
nō significāt verba orationis que ꝓferūtur.
[illegible]
dictuz Bernar. sup Cantica. vbi prohibere
videt attentionē quālibet ad alia q̄ ad orati
onis significata ⁊ verba. etiā si salutaria vi/
deantur. sicut exemplū dat de recogitatione
sermonū suorū. Et addit ꝙ monachus de/
bitor est omniū verboꝝ oratōis que dicunt
vel cantant siue a sua siue ab altera pte. ¶ Ui
dent hoc aliū dicere sub alijs verbis. volētes
ꝙ actualis attentio coartet infra terminos
⁊ limites orōnis que dicit. vt si dicat. Bea/
tus vir q̄ nō abijt in ꝯsilio impioꝝ. hoc nō
aliud cogitet. Et q̄uis multa sint i psalmis
que nullā vident habere connetionē aut ap
propriationē ad oratōis materiā. nihilomi/
nus ostendit Hugo de sancto victore in tra
ctatulo suo de oratione compēdiosissime et
sentētiosissime composito modos quibꝫ om
nia trahant ad orationis formā ⁊ modū. sed
nō omniū est doctrinā hāc ꝓmpte in practi
cā deducere. ¶ Uerū huius inquisitiōis de/
terminatio difficultatē habet plurimā ꝓpter
diuersos orantiū mores. Et ne q̄libet vsur
pare sibi vellet pro regula generali illud qđ
varios habet exitus duz aliq faciūt ⁊ facere
pñt meritorie. id qđ apud alios in demeri/
tū caderet siue in detrimentū.

v Ide primo dicimꝰ ꝙ cor assuetū
et affectum per contemplationem
potest in alia sursum rapi. stare vel
versari/ q̄ sonāt orōnis sensus vel

verba. Cũ enĩ finis ꝛ virtus orationis sit in eleuatione mentis ĩ deũ ꝑ piuz ꝛ humilẽ affectũ. quisquis ĩ hoc stat vel versat᷑/ fructuz adipisci᷑ orõnis. ita tñ vt dũ vocalis oratio data sub ꝑceptõe/ illa nõ omittat᷑. aut nõ cõtemnat᷑ ab alio ꝓlata audiri. Si ꝟo non immineat tale preceptũ vocis exterioris/ salubrius aliqñ dimitti᷑ verbalis oratio q̃ ꝓfertur Aliqñ inquã. qm̃ potest humilitas loquẽtes ꝛ verboꝝ lacĩm supplere minorationẽ ĩ orãtis affectu. ꝛ ne nimis assuescat aliquis orationẽ refugere vel horrere vocalẽ. vel ĩ labore tali satisfactionẽ penalẽ exoluat seu pñialẽ. ¶ Videm⁹ ꝑterea queãdmoduz plurimos quos euagatio cogitationũ passim occurrẽtiũ sine lege ꝛ ordine/ nõ impedit ex toto/ q̃n faciliter ꝛ cito cũ dãt operã se recolligẽdi/ redeãt ad recogitãdũ illa/ q̃ vox orõnis exprimit, ita ꝙ cito cor sic diuertens a se/ cito rursus ad se reuerti᷑. Sic lõge facili⁹ ꝛ diuini⁹ mẽs assueta ↄtẽplatõi/ põt ꝑ diuersa prospiciẽdo quaquauersum se circũferre. nũc in celo sursum. nũc ĩ terra deorsum. velut in luce clara posituz cor ipsius. Sic nihilomin⁹ reuersio cũ omni facilitate in eaipsa q̃ pronunciata sunt/ aut que dicunt᷑ attendenda.

f [illegible] rũ q̃ cor ĩpediũt ne dirigat᷑ actualis attentio vel intẽtio sua sup oratio nis sensum vel verba. Unũ est meditatio. et hec quidẽ in se est bona. qm̃ circa bona versatur. alioquin nõ esset meditatio/ sed mẽdax ꝛ curiosa ꝑscrutatio. Aliud est fortis habituatio/ q̃ versat᷑ circa res aliquas terrenas. inutiles vel nociuas cogitãdo. vt philocapt⁹ cogitat de amica. auar⁹ d̃ lucro vel damno. iracũdus de vindicta. ꝛ ita de reliquis

d E secũdis istis non oportet dubitare/ quin impedimentũ plurimũ afferat ad orõnis attẽtionẽ tal' habituatio ita vt q̃nq̧ nedũ vni⁹ psalmi versus/ sꝫ totus psalm⁹. imo vnius hore spaciũ q̃ decantat᷑ velut in obliuione deponi᷑. q̃ tamen obliuio vel euagatio si nõ placeat dũ anim aduerti᷑. sed vinci quera᷑ in reliq̃s/ non obligat obauditis ad reiterationẽ faciendaz de necessitate/ q̃uis absq̧ peccato non fuerit. Nõ enĩ cadit preceptuz ecclesie sup oratione vocali ꝙ fiat cum actuali attẽtione. neq̧ de ea iudicat. sicut nec obligat eam fieri ex charitate. Oportet etiã ꝙ deliberato ꝛ perfecto ↄsensu nõ interrumpat᷑ moraliter vocal' oratio que data est sub ꝑcepto.

p [illegible] mẽs cordis attẽtio ad aliq̃d inueniendũ difficili⁹ ẽ diffinitiue loq̃ ꝛ vniuersalr. An vicꝫ meditatio celestiũ bonoꝝ siue donoꝝ sit volũtarie admittẽda dũ vocaliẽ orãdũ ẽ. Vt exẽpli grã. dicat aliq̃s. Dñe ne ĩ furore tuo arguas me/ neq̧ ĩ ira tua corripias me. Miserere mei dñe qm̃ infirm⁹ sũ. Et occurret sibi ĩ mentẽ triplex iudiciũ dei. vnũ ĩ inferno. aliud ĩ purgatorio. aliud in h̃ mũdo. Et trahet eũ ꝑm meditatio fortit᷑ ꝛ volũtarie ꝛ studiose/ q̃tin⁹ possit ꝑm hec tria duci ĩ affectũ cordis. horrẽdo iudiciuꝫ inferni. timẽdo iudiciũ purgatorij. q̃rẽdo iudiciũ in h̃ mũdo ꝑm miscordiam dei dicẽs. Fac mecũ ꝑm miscordiam tuã dñe/ ꝛ ꝑm iudiciũ diligentiũ nomẽ tuũ. Querim⁹ si tal' immoratio fieri possit aut aliqñ debeat volũtarie tpe orõnis debite. Nã si fiat inaduertẽter ꝛ absq̧ cõ [illegible] ratõs/ ꝛ min⁹ q̃s viciosa habituatio. ¶ Et iõ apparet mihi ꝛ videt᷑ tuti⁹ eẽ/ attẽtis attẽdẽdis/ ꝙ hmõi meditatio voluntaria nõ debet admitti tpe orõnis debite. sed vl' deferi. vl' in aliud tps reseruari. ¶ Quocirca visum est D
aliq̃bus/ ꝙ mlt'iplicatio tanta orationũ vocaliũ/ qualis obseruat᷑ in multis religionibꝫ mirabiliter impedita ꝑfectionis inq̃sitione que ꝑducit ad contẽplationẽ de ↄmuni lege necessariã. qm̃ sicut cogitatio verti᷑ in meditationẽ ꝑ fortẽ ꝛ vehementẽ cordis applicationẽ ad aliquid vnũ. sic fit meditatio tandẽ ↄtemplatio ꝑ habituationẽ radicatã ꝛ multiplicatã. Sed qui põt capere capiat. Sũt itaq̧ rarissimi valde int' hoĩes tã religiosos q̃s sclares. ꝑcipue ĩ adolescẽtia ꝛ iuuentute/ idonei ad ↄtẽplatõis adeptiõez. Propterea sctĩ pres videntes imꝑfectũ nr̃m/ ꝛ attẽdẽtes q̃s difficile ẽ ocio bñ vti. voluerũt occupationẽ bonã dare hoĩbꝫ suis/ fecerũt hoc ĩ o·o nibus et cãticis multis. ¶ Amplius ꝟo quidã obligant᷑ assistere ↄ̃muniõ facientibꝫ orõnes vocales/ queãdmodũ sunt laici/ vel etiã aliq̃ religiosi nõ obligati protunc conuentũ seq̃/ vel dispensatione/ vel ex pia et cauta relaxatione/ vt ad potiora se subleuent. Illi tales orõnis tpe pñt in meditatõnibꝫ melius quo poterunt se exercere. Talis erat Augustin⁹/ qui delectabat᷑ modo mirabili in cantibꝫ ecclesie bene sonãtibus/ ꝛ influebant voces ille in aures suas/ et eliquendo illabebat᷑ veritas ĩ cor ei⁹/ nisi forte ipse tũc erat magis dicẽdus ĩ ↄtẽplatõe q̃s sola meditatõe subleuat⁹

¶Amplius si quis fuerit exercitatus in ali/quo particulari modo cōtēplationis circa diuinū aliquod vel morale. tutius ē q̄ in il/lo semet exerceat orationis vocalis tēpore/ q̄s ad nouā contemplationis speciē/ p medi tatiōis noue studiū se ꝯuertat. Differat hāc ingerere se volentē cordis meditationē/ in tē pus aliud suspirans ꝛ gemēs. q̄ eā tunc ad mittere sibi nō conceditur. ꝛ dicat sibimetipsi/ paup homūcio Melior ē obedientia q̄s me ditatio. potens ē deus reddere vicem maio/rem in idip̄m. ꝛ si nō hic forte/ reddet certissi me tamē in alio seculo/ vbi fiet vox laudis si ne ꝑturbatōne q̄libet nostri cordis ip̄e retri/buet. ¶Deinde cognoscāt ꝛ obseruēt oēs tā clerici q̄s laici/ quos oportet dicto offīcio et fe/stiuis interesse diuino seruitio. q̄ nō absoluū tur ab hoc debito/ dū scienter fabulationibꝫ in tendūt. sed multipliciori reatu se ꝯstringūt. q̄ nedum nō conseruāt preceptū/ sed et ali/os impediūt. ꝛ ī ecclīa sanctissimo dei taber naculo/ scandalū inhonorationēq̄s faciunt. Stent igitur vel sedeāt/ ꝛ si nō vocaliter oran do. saltem in modesta quiete ꝛ silentio anim aduertant/ ꝯsiderantes nedū ea que dicuntur vel canuntur/ sed que mystice paguntur in ritibꝫ ꝛ vestibus sacris. que ꝑterea ī picturis ꝑsen/tantur. ꝛ ita de reliquis.

Eniq̄s attendatur p p̄missis ꝛ aliis si/
b milibus dubiis resolutiue diffiniē/
dis/ q̄ doctores sancti priores vten tes rethoricis ꝑsuasionibꝫ/ in aggrauatio/nem viciorꝫ ꝛ laudem virtutū. nō ita tradide runt resolutionē moraliū materiarꝫ. imo nec speculabiliū. sicut doctores recētiores qui p questiones ꝛ argumēta processerūt ad vtrā q̄s partē ꝛ p decisiones. Propterea magis in sistendū est illis doctrinis q̄stum ad eruditi onē intellectus. licet q̄stum ad inflāmatio/nem affectus efficaciores aliE iudicentur ¶Ad dita hac sapientis admonitiōe. que tibi p̄ce/pit deus/ illa cogita semp. Quod non obser uant multi theologorū nostri temporis/ q̄ de moralibus quasi de rudibus materiis stude re vel inquirere nō dignantur. Scimus inq̄/unt talia cum volumus. cū tamen nulla sit ad cognoscendū bene ꝛ resolute scientia dif/ficilior propter circūstantiarꝫ īnumeras va rietates. Nec est aliquis tam excellentis in/genii. nec a puero in hac scientia tā exercita/tus qui nō inueniat quod noniter quotidie inueniat/ quod prius nō ita plane cognosce bat. ¶Sed et necessaria est cognitorꝫ ꝯ ꝑ/ceptorū impletio. alioquin deficiunt scruta tes scrutinio/ iusto dei iudicio hoc ꝑmitten/te. Similiter q̄ passionibus sit alienus qui de moribus iudicat.

Finit.

De decē considera/tionibus eiusdē Cancellarii in orādo deum

ſm decem dictiones. versus.

Oro prēꝫ. scrōsq̄s miser. q̄r mittor ꝛ vrgent
Officiū. dona. debita. vis. pietas.

Oro ex affectu ⟨ Pio / hūili / reuerēti ⟩ in ⟨ fide / spe / charitate ⟩

Patrē q̄ totus est ⟨ Potens / sapiens / clemens ⟩

Qui fact' est nob ⟨ Sapientia / Justicia / Sanctificatio / Redemptio / Via veritas vita ⟩

Sctōs in q̄lꝫ est ⟨ Proximitas / Officiositas / Charitas ⟩

Miser ex oīm pte ⟨ Supra / Intra / Sub et iuxta ⟩

Mittor ⟨ Ab ecclesia / A sanctis / A petentibus viuis / A merētibꝫ mortuis ⟩

Vrgēt sub ꝯditio ne implici si volo ⟨ Non criminari / Non damnari / Sed saluari ⟩

Officiū quasi ⟨ Regale / Sacerdotale / Spirituale ⟩

Gens electū. regale sacerdotiū. gens sancta.

Dona ⟨ Nature / Fortune / Gratie ⟩

Debita nocendo ⟨ Positiue / Priuatiue / Occasionaliter ⟩

Vis a tplici hoste ⟨ Mundo / Carne / Demonio ⟩

Pietas ad ⟨ Deum / Seipsum / Proximum ⟩

Que pietas est amor ex genere consurgens.

Finit.

Sequitur expositio

cuiusdā Cancellarii parisiensis sup dimitte nobis debita nostra ⁊c.

Pater nr̄ ⁊c. Dimitte nobis debita nr̄a. sicut ⁊ nos dimittimus debitoribꝰ nr̄is. Ego in p̄mis sic dimitto oībꝰ debitoribꝰ meis vel alienis q̄ū sunt viatores / q̄ nullo mō vellē eos dānari. imo salutē eoꝝ desidero te donāte ⁊ inspirāte hoc qđ piū te cūq̄ꝫ ē. Sic dimitte mihi pr̄ nr̄. ⁊ hoc satis erit mihi. etiā si nihil aliud p̄stiteris. qm̄ cū ista dimissiōe tua ⁊ desiderio salutꝭ mee non staret q̄ damnarer s; saluarer. In h̄ aūt stat desideriorꝫ meoꝝ cardo totꝰ. ¶ Rursus ego sic dimitto debitoribꝰ meis vl alienis q̄ vellē eos ēē bonos viros. modestos. tēpatos ⁊ ab oīni malicia correctos seu conuersos p tuā ineffabilē pietatē. sicq̄ꝫ p inde nec sibi nocerent nec alijs. sed p̄dessent ⁊ nullā deinceps penā mererent. vt. s. p̄sona seruaret ⁊ desineret culpa. Sic dimitte mihi pr̄ nr̄ / vt ī māsuetudine me corrigas. ⁊ ī vngētoꝝ suauitate vulnera mea linias. ⁊ grāꝫ infūdas sanitatꝭ. ¶ Amplꝰ v̄o ego sic dimitto debitoribꝰ meis / q̄ vbi nō corrigerent a vicijs suis p̄uis p mansuetudinē remissionis / corrigant ī chamo et freno ac flagellis / ne deteriores sp̄ omittentes ⁊ alijs nocētes / sibi nequā sp̄ existētes. et cūtes pꝰ p̄uitatē cordis sui ī ad.nuē oībꝰ suis / dānabilꝰ moriant. Sic dimitte mihi pr̄ nr̄ debita mea. sic vre. sic seca ī p̄nti ne damner ī futuro. Ita tn̄ vt ī misc̄dia ⁊ miseratōibus flagelles me. sicut ⁊ p̄dixi desiderare de debitoribꝰ meis q̄buscūq̄ꝫ. ¶ Itē ego sic dimitto debitoribꝰ meis q̄ licet sensualitas offensa ex dictis vel factis eoꝝ remurmuret ⁊ in vindictaꝫ exardescat. Nihilominꝰ desidero s̄m iudiciū superioris rōnis innitentis eterne legi tue / q̄ pacatior esset hmōi sensualitas. ⁊ q̄ ī tranq̄llitate inimicos suos sicut et amicos sustineret quidē patiēter ⁊ benigne sicut charitas (sine q̄ nēo tibi placet) paciēs ē ⁊ benigna / neq̄ꝫ irritat. Sic dimitte mihi pr̄ nr̄. vt nihil aduersū me velis agere nisi misc̄dit ⁊ benigne. qm̄ si taliter volueris / fiet vtiq̄ꝫ cū subsit cū volueris posse. Sed nō ita mihi. p̄sertim in sensualitatis bestialꝭ ⁊ effreni more a q̄ tu p̄rsus es alienꝰ. ¶ Deniq̄ꝫ sic dimitto debitoribꝰ meis / q̄ inspirāte te ⁊ donante ego ī eoꝝ punitōeꝫ laborare vel ꝯsentire deliberato aīo nollē vijs facti ꝯtra regulas iustície tue / sciens te dicere. Mihi vindictam. Hoc aūt aliqñ facis p te sine medio. aliqñ p iudices a te ꝯstitutos in terra. q̄bꝰ dū deserit aut relinquit executio iusticie ꝯ malos. illa p̄rsus tibi relinquit ⁊ desert. In his p̄ptea liminibꝰ stādo ⁊ desiderādo vindictā / superioritas tue iurisdictōis neq̄q̄ꝫ violat. Uerūtū video meūꝰ mihi ēē pusillo / q̄ nō sū iudex cōstitutus alioꝝ / quiescere interim ⁊ silere a tali desiderio vindicte q̄le pōt / imo dꝫ h̄ri licet tera iudicibꝰ tuis / q̄ occupet mens mea ī tali ꝯsideratiōe iusticie tue. q̄ si velit exercere se ꝯtra me illa pōt in infernū p̄rimus deturbare. Sit igit aūt te oīne desideriū meū in misc̄dia ⁊ miseratōe / sup peccatores orādo. ac dō pro eis. sic enī ⁊ tu misereberis cū talē p̄us misc̄diam infuderis.

Finit.

Oratio eiusdem cuꝫ

peccator de peccatis suis multum est anxius. eaq̄ꝫ corā deo omni postposita mala verecundia expandit.

Clemētissime et mitissime amator deus hoīm / creator ⁊ gubernator oīm creaturaꝝ / in tuēe bonitati tue ꝯfiteor oīa peccā mea quecūq̄ꝫ quoquo modo feci ex illa hora ex qua peccare potui vsq̄ꝫ ad hāc horā in qua adhuc p misericordiā tuā viuere me pateris. Omniū v̄o nō possum ēē memor. q̄r multa sunt / et facile enumerari non possunt. Sed tu misericordissime et piissime deus cui nota sunt omnia anteq̄ꝫ fiāt. q̄ verus inspector cogitationū et iustissimus cordium scrutator tu nosti omnia peccata quecunq̄ꝫ egi vel adhuc ago / vel intus ī anima mea p occultas cogitatōes. vel foris p apertas operationes. Et propterea q̄r veraciter tibi hec oīa nota esse scio. de his oībꝰ que me fecisse contra voluntatē tuaꝫ intelligis / corā maiestate tua ⁊ coram omnibus [illegible] confiteor. Et nisi indulgētissima misc̄dia tua p̄us subueniat / post mortē carnis eterna morte me esse damnandū / eternis tormētis eternaliter esse torquendū scio. ¶ Dulcissime deus scio / quia me creasti / ⁊ creatū misericorditer dilexisti. Et quia ob hoc me creasti vt et ego quoq̄ꝫ te meū creatorē sicē dignū esset diligerē / tuisq̄ꝫ p̄ceptis p oīa obediens essem. Et hoc totum ad bonū meuꝫ fecisti. non vt p me vel melior esses / vel ī aliquo diceres ex-

ſteres. tu eīm nullo bono eges. qꝛ tu eſſentia/
liter ipm bonū es. ⁊ a te eſt omnis bonus/q̄/
cunqꝫ bonus eſt. Et ideo nō potes eſſe ma/
ioꝛ vel minoꝛ. Et hoc nō ꝑ falſam impotēti/
am/ſed ꝑ veram potentiā nō potes. Qui eīm
malū poteſt ⁊ facit/malo ſuo hoc poteſt ⁊ fa
cit. ſed ꝑ hanc potentiā nō ſurſum ad excel/
ſa erigit̄ feliciter. ſed deoꝛſum ad ima trahit̄
infeliciter. ¶ Hac potētia vel potius impo/
tentia miſerabiliter ſeductus/ ⁊ quaſi veſica
turgens inaniter inflatus/ extra rationē po
ſitus. ⁊ quaſi iumēto inſipiēti ſimilis fact⁹.
telo ſupbie miſerrime ꝑcuſſus ⁊ proſtratus/
te creatoꝛē meū̄ miſericoꝛdiſſimū dn̄m ⁊ tu
is p̄ceptis que mihi ad bonum meū ſi obſer
uaſſem dediſti/ꝯtemnēs. ⁊ veluti mente per
ditus/duꝫ ad huc illucqꝫ quaſi ſupbe feroꝛ.
vera ſoliditate ꝑdita/vias ꝑditionis et moꝛ
tis incurro. ac vanitatē vaneqꝫ elatōnis ven
tum ſtulte et inſipiēter ſequoꝛ. ¶ Fateoꝛ cle/
mētiſſime deus/fateoꝛ coꝛā oīpotētia tua
me nimis eſſe ſuperbū. vanū/⁊ omni genere
elationis plenū. Et puto qꝛ ſi in hoc ſeculo
aliquaꝫ haberē poteſtatē/nullus poſſet ſuf/
ferre meā ſupbiā ¶ Sed ⁊ iſta ſupbia qua co
rā hoībꝫ grauiter vexoꝛ. q̄uis ſit execrabi
lis ⁊ nimis ꝑiculoſa. Eſt tn̄ alia ſupbia/q̄ cū
diligenter ſecretū mentis mee nō mihi blan
diens inquiro. nō paꝝ vexat̄ ⁊ diſſipat̄ infe/
lix anima mea. Aliqn̄ vo ſi contingat (qđ ta
men raro accidit) aliq̄d me facere/qđ ſ̄m eſti
mationē hominū videat̄ aliqua ſilitudo bo
ni/nō paꝝ de hoc ipſo ſupbio. Et ſi aliquis
inde loquit̄/et aliquo mō nō curat laudare/
cū quaſi ſtultū ⁊ nihil ſcienteꝫ deſpicio. Uel
etiā ſi quaſi nō curans laudationē hoīm va
nam ⁊ inutilē fugio/nō paꝝ in interioꝛibus
meis vbi ſolus deus videt/inde glorioꝛ. Et
mirū in modū dū laudatiōeꝫ vito/eo ampli
us laudationē ⁊ vanā gloriā appeto ¶ Ecce
deus meus et creatoꝛ meus/ecce vides me
ita facere. ita viuere. ⁊ totum quod viuo per
dere. Ecce vides ⁊ expectas. et pro tali vita
[illegible]
[illegible] creatoꝛ me [illegible] adiutoꝛ [illegible] oppoꝛ
tunitatibus. ſubueni ⁊ adiuua animā meā.
⁊ ꝑ ineffabilē miſericoꝛdiam tuā deſtrue ⁊ confū/
de ſuperbiam meā. Ecce de⁹ meus/ecce con
fiteoꝛ immēſe bonitati tue/veneno hui⁹ ma
licie me totū eſſe infectū. coꝛruptū et deſtru/
ctū. ⁊ iaꝫ fere (niſi miſericoꝛdia tua ſubueniat) ad
nihilū redactū. ſed coꝛā maieſtate tua culpā
meā recognoſco/reus ⁊ culpabilis. Ueniaꝫ

⁊ indulgentiā de hoc ⁊ de oībꝫ peccatis me
is a te miſericoꝛs deus peto/qui nō vis moꝛ
tē peccatoꝛis. nec letaris in ꝑditione moꝛienti/
um. ¶ Sunt ⁊ alia multa que de radice hu/ L
ius peſtis me habere/⁊ eoꝝ me moleſtijs nō
parū inquietari/ſed ſepiſſime atteri ſentio. q̄
ſimiliter cōfiteoꝛ. ⁊ ſilr̄ de his oībus veni
am ⁊ indulgentiā requiro. [illegible]
delicet ira. impatientia. inimica deo ⁊ omni
bus ſanctis odioſa diſcoꝛdia. indignatio. rā
coꝛ animi. tediū mētis. voracitas gule. mur
muratio. auaricia. rapacitas. et alia multa
his ſilia. quibus vexari ⁊ affici. lacerari ⁊ di
ſcerpi infeliciter animā meā cōſpicio. ¶ Et ꝑ
ter hec vnū malū ſup oīa mala malū/quo tā
[illegible]
animū meū ſentio/q̄tuoꝛ ab ipſis cunabulis
ſemꝑ mecū fuit. mecū creuit. In infantia. i
adoleſcētia. in iuuētute/mihi ſemꝑ adheſit.
nec adhuc ꝑ ſenectute deficiētibus mēbris
meis me deſerit. Eſt aūt hoc malū deſideri
um voluptatis. delectatio carnalis. tempe
ſtas libidinis/que multis ⁊ varijs modis in
felicē aīaꝫ meā lacerauit. diſſoluit/⁊ oī ſtatu
[illegible] ¶ Fateoꝛ cle
mētiſſime ⁊ dulciſſime de⁹/fateoꝛ coꝛā omni
potentia tua/me hoc opere nefario/hui⁹ ope
ris nefarij immūdis recoꝛdatōnibꝫ ſepe eſſe
pollutū. incenſuꝫ. ardoꝛes immoderatos ⁊
inhoneſtos paſſum. ⁊ nō ſolū meaꝝ delecta
tionū malas memoꝛias et ſtultas recoꝛdati
ones mihi nocere. ſed etiaꝫ alioꝝ malefacta
mihi narrata/⁊ ꝑ recoꝛdatōnes ſoꝛdidas ad
memoꝛiā reducta/coꝛ meū nō ꝑuo nexu ini
quitatis maculare ¶ Ecce deus meus piiſſi
me ⁊ miſericoꝛdiſſime deus/q̄uis nō parua
[illegible]
tes meas/oſtendi vulnera mea ⁊ pctā. ⁊ oſtē
di aīam meā malis opibꝫ maculatā. maloꝝ
opeꝝ delectationibꝫ infectā. maloꝝ cogitati
onū recoꝛdatiōibꝫ fedatā. de⁹ meus miſericoꝛdia
mea/reſpice ad pnīam meā. et reſpice ad pie
tatē tuā. ⁊ ſuſcipe ꝯfeſſionē meā. ⁊ fac mecuꝫ
ſ̄m miſericoꝛdiaꝫ tuā. ¶ Si iniq̄tates obſuaueris
dn̄e/dn̄e q̄s ſuſtinebit. Uel etiaꝫ iuſticia ſua
ſine miſericoꝛdia tua poterit liberari. Propicius
eſto mihi dn̄e/ꝓpici⁹ eſto mihi pctōꝛi. Parce
pctis ⁊ iniq̄tatibꝫ meis/vt ꝑ tuā miſericoꝛdiaꝫ ab
oībꝫ vicijs mūdat⁹ ⁊ purgat⁹/ab oībꝫ pctis
clemēter abſolut⁹/finita tꝑali ꝯuerſatiōe, ꝑ
duci merear ad regnū celoꝝ. vbi cū ſcis oī/
bus te laudare. bn̄dicere ⁊ gl'ificare valeaꝫ i
ſecula ſeculoꝝ Amen. Finit.

Sequuntur plures

tractatus de canticis compositi ab eodē cā/
cellario parisiēn.

Proemium

[illegible] nos̄ [illegible]
[illegible] inter turbi/
nes horridos reipublice cōtu
lit ocij locū·liberauit a calum/
nijs hoim. dedit ad nutum ne
cessaria. sil' attendēres q̄m i die p̄spiratis mā
dauit dn̄s miscdiaz suā. ⁊ nocte tribulatōis
canticū ei⁹. nō ociosum. nō inutile. nō ingra/
tū reputaui⁹/ tēpestatis hac nocte p̄funda/
ō canticis scribere posteritati/ si malignitas
[illegible] reddiderit aures surdas etati p̄senti
[illegible] q̄uis o de⁹ oprie sepandū sit/ multos vt
olim tēpibꝫ Helye ita nr̄is tuos tibi reliq̄sse
cultores ¶ Cōplectit̄ aūt q̄si sinu grādi. v̄bū
de cātici/ plures materias seu volumīa q̄s p
p̄fusione vitāda/ p thomos seu tonos. p no/
tas ⁊ notulas/ tradet lectori notādas p̄sens
exordiū/ tituli vel tabule vicē tenēs. ¶ Volu
mē vnū/ cui⁹ titul⁹ est de cāticoꝝ originali ra
tione/ sub hoc euāgelico v̄bo. Cecinim⁹ vo/
bis ⁊c. tres p̄tinet thomos/ sicut ip̄e plogus
insinuat. iuxta triplex gen⁹ cāticoꝝ/ ⁊ triplicē
inuestigādi facultatē. Nā et canticū sensuale
qd̄ tractat historia. et intellectuale qd̄ inq̄rit
phia. est diuinale seu supmentale qd̄ sola no/
uit theologia. Sūt ī quolibet thomo. i. secti
one/ aut si pp̄ter rē q̄ agit̄ tonū p symbolo di
cere maluim⁹. Sūt ꝗ q̄uā notule plures/ s̄m
totidē pticulares ppositiōes vel doctrinas.
Sūt in p̄mo triginta. sunt in scd̄o. xxij. sine
canonibꝫ instroꝝ. sunt in tercio q̄nquagin[illegible]
¶ Vel [illegible]
tico cordis tres habēs p̄ncipales tonos cū
notis ⁊ notulis. Prim⁹ inq̄rit potissime dif
ferētiā cāticordi hoc ē/ cātici cordis. a cātico
oris. Vel aliter de cātico morali ⁊ rōnali cū
cātico sensuali/ cui⁹ toni sunt notule q̄nq̄gin
ta duę. Scd̄s ton⁹ descēdit ad pticulariorez
cāticordi rōnis cui⁹ sunt note. xij. p notulas
xxx. diuise. Terci⁹ ton⁹ q̄si speculatiuā musi
cā deducens ad praxim/ tractat de nouo gā/
ma mystico ⁊ morali p. xij. notas habētes no
[illegible] ¶ Vel [illegible]
aliud. colligit ī se tonos tres pl⁹ s̄m modos
traditionis varios q̄s p diuersitate materie.
Prim⁹ ton⁹ p̄ciliat ⁊ obsequi facit/ facetā elegi
am cātatricē amorē dn̄e theologi[illegible]
vel odaꝝ carmē. Ton⁹ alter scd̄s hꝫ canōes
seu regulas amphorismos vl' maxīa aut the
oremata d' cātici p notulas q̄nq̄gīta. Tho
mus alter terci⁹ v̄bū solarij multiplex ī se di
rigit p pticulas q̄nq̄ginta. Extra iūcti simul
[illegible]

Primus tractatus

de canticorum originali ratione.

Ecinim⁹ vobis/ nec saltastis. la
mētauim⁹/ ⁊ nō plāxistis. Pre/
ceptor noster xp̄s/ amator inno
cētie. voluit exēplis innocen
tū pueroꝝ/ p nostra eruditōne
pluries vti. nūc ad humiliatōez. nūc ad sim/
plicitatē. vt essem⁹ paruuli nō sensibꝫ sed ma
licia. ¶ Nūc v̄o nos p̄mouet ad sp̄ualē canti
coꝝ exercitationē. ponēs coram oculis pue
ros cantātes ī foro. Necq̄ eñi paꝝ refert pue
ros sic vel sic assuefieri ī musicis ⁊ cātibꝫ. put
Aristo. politizās docuit. ⁊ ī bene īstituta cōi
tate p̄uenit obseruari. ¶ Nos aūt q̄s in dn̄o
pueros vel infantes nouiter genitos effecit
noua regeneratio. sic decet et expedit in foro
p̄sentis exilij frequētare canticū nūc exul[illegible]
tōis ad saltandū sp̄ualiter. nūc lamētat[illegible]
pnialis ad plangēdū. Habem⁹ ī exemplū sa
[illegible] visionem
Ezechielis) lamētatōes. carmē et ve. Cōcor
dat illud apl'i. Gaudere cum gaudētibꝫ. flere
cū flētibꝫ. q2 tp̄s flēdi ⁊ tp̄s ridendi. Subdit
p̄sone v̄bo pposito. tp̄s plāgēdi ⁊ tp̄s saltan
di. [illegible]
canticū sensuale vel aīale. sit canticuz rōnale
vel morale. sit cāticū mētale ⁊ diuinale. De/
scribem⁹ sub triplici tono naturā ⁊ originez
canticoꝝ cū suis habitudinibꝫ. Docebit pri
mū historia. scd̄m queret phia. terciū theolo
gia declarabit. ¶ Narrabit historia sacra p/
pe Genesis initiū/ cui ratō supposita fide cō
cordat. q' Tubal fuit pater canētiū ī cythā/
ra ⁊ organo. Quo tp̄e/ vt pote an̄ diluuiū cō
stat illos nō fuisse/ quos gentiliū l'r̄e tradūt
carminū ⁊ organoꝝ p̄mos inuētores. Sic
historia capit verā canticoꝝ noticiā ⁊ causā/
primitus ex fide/ qua credim⁹ aptata esse se/
cula v̄bo vite. ⁊ q' formato Adā p̄municata
est ei plenitudo sciētie quantū p̄ueniebat illi.
quo toti⁹ humani generis p̄ncipiuz velut in
suo seminario residebat. nedū in esse nature/
sed in bene esse moꝝ ⁊ doctrine. Cōijcimus
hoc ideo. post soporē adductis ad se cunctis
aīantibꝫ/ imposuit cūctis noīa sue ppietati

naturali ɔsona. ¶ Neqȝ talealiq̄d facere po
tuisset sine cognitōne/ que cū sensib9 partici
pata nō erat. Oportuit igit̄ q̄ ex alto id atqȝ
a summo sumpsisset. ¶ Modus alter sumen
di canticoꝝ originē fuit ductrice experiētia.
nūc in illis regionibus. nūc ī istis. quib9 mu
sica ⁊ nunq̄ȝ fuerat. vel s̄m Aristo. et sequa
ces. de eternitatis errore fuerat infinities va
riata. ⁊ absqȝ numero defecerat atqȝ redierat
s̄m trāsmutabilitates nature cuiuslibet mu
tabilis innumerabiles. Additur modus al
ter qualis a Tullio ponit̄ dum venat̄ quan
ta sit eloquētie si sapientie iungat̄ vtilitas. q̄
[illegible] esse dicit/ vt homies primo agrestes/ ne
q[illegible]er/ neqȝ politice neqȝ moraliter con
uenientes/ conuenirēt in vnū. mō pagū/ mo
do domū. modo ciuitatē. modo ꝓuinciam.
modo regnū. q̄ simul ita iuncti et adunati/
varias tam ad necessitatē q̄ȝ ad voluptatem
studio vehementi compererūt artes. qm̄ vbi
intenderis ingeniū valet. ⁊ iuxta poetā. La
bor oīa vincit/ improb9 ⁊ duris egēs in reb9
egestas. Dū sequēs ad priores aliq̄d ratioci
natiue docta supaddit. Prestabat inuamē/
apta ɔplexio ad ista vl̄ ad illa. Ocium nāqȝ li
ber datū aliq̄b9. Sicut apud egyptios tra/
dit Aristo. aliq̄s ɔquisitis q̄ ad vitā erant ne
cessarijs ꝓpter admirati ̄cepisse philosopha
ri. ¶ Porro narrat Aug. libro de ordine/ ra
dicē vnā nō dissonā priorib9 his q̄ alto viden/
tur sumpta pncipio. Loquēs itaqȝ de ꝟtu/
te vnitatis quā inq̄rit ⁊ facit amicicia. nō du
bitat ponere quālibet scientiā et amicicie ⁊
vnitatis appetitu manasse. Dicebat Aristo/
phanes teste Arist. i. politicoꝝ. hāc esse ami
coꝝ ɔditionē vt vn9 eē vellet alter. vel vn9 in
altero. Nō dissone ad ꝟba Johis. Qui ma
net inq̄t in charitate ī deo manet ⁊ deus ī eo
Et apl's dicit. Qui adheret deo vn9 spūs est
¶ Uerū neq̄t fieri talis trāsmutatio quare9
amicoꝝ suo eē q̄d habet ī ꝓprio genere dep/
dito/ ɔuertat̄ ī alterū. Jā q̄ppe nō maneret
alter amicoꝝ. ⁊ ita nullo pacto eēnt duo/ sed
vna natura. quo q̄d absurdi9 poni nō potest
Propriam eīm vocem ignorabāt nōnulli he
reticorum/ vt Almaricus ⁊ begardi/ dū ita
desipere comperti sunt. Uniunt̄ igitur ami
c[illegible]
¶ Hinc fuit inter homines et ꝑcipua cura
sermonis mutui. quo latētes cordis sui pas/
siones ⁊ cogitatōnes ɔsilia ⁊ amores/ ɔmo/
dissime ɔmunicarēt iocūdeqȝ cōuinerēt. Fa
cta est ꝑinde sup locutōib9 ars. que scribēdo valeret apd absentes se sibi manifestare.
[illegible]
bere. Postmodū fuit euitanda deceptio cir/
ca veritatis inquisitionē. cum regulis illati
onum quas Logica ab hoc ortu tradit. Fu
erunt insup amicoꝝ amicicie nō quomodo
liber. sed vtiliter. delectabiliter. et efficaciter
iudicande. quod ī rethorica facere positū ē.
quā possumus appellare logicā moralē. eo
q̄ ad moralis philosophie principia viā ha
bet. sicut logica scientijs speculatiuis obsequi/
tur. in quib9 vis sermonis ꝓciosior sine tro/
pis viget ⁊ figuris. Uentū est cōsequēter ad
mathematicas disciplinas. que plurimū cō
ferūt artib9 mechanicis/ sine quib9 vita ciui
lis nō agitur. conferunt ꝑterea cōuictuiami
corū quo fiat vita ꝑsens ornatior atqȝ iocū
dior. Sic inter ceteras artes comperta ē ma
gno plausu/ musica ⁊ ad diuinas res atqȝ ce
rimonias tandē adhibita. Hinc apud rusti/
colas et pastores/ bucolica carmina vl̄ [illegible]
ge. comedie leges. Hinc acriores satire. hic
[illegible]
merabilis multitudo. ¶ Uides quemadmo
dum musica suū cepit a natura et ab amore
vnitateqȝ primordium. que creuit adhibitis
partē regulis et numeris. Quis vtiqȝ nō ad
uertat/ homies sicut ad loquedā/ sic ad quan
dā musicā velut ab īfantia ⁊ pueritia ꝓnos
esse. quā inclinationē ars et vsus pficiunt.
[illegible]
Unus eīm fit flatu. alter pulsu. alter voce ⁊
cātu. Tres obinde musas fictio poetica de
dit. put a Uarrone refert Aug. quas iō po
stea dixerūt nouē/ ꝓpter totidē imagines ab
excellētissimis sculptorib9 eum q̄dā supandi
intētōe depictas. ¶ Cōpertū ē insup tres dū
taxat ī numeris sonorū ꝓportōes eē delecta
biles. Diatesserō. diapēte. diapason. q̄s vul
gari mō noīamus. terciā. quintā ⁊ octauam.
Nec sunt plures deinceps q̄ nō reducāt̄ ad
istos. quēadmodū sexta ⁊ q̄rta sup octauā.
⁊ rursus octaua duplex. Et ita p alcensum
q̄ntū vel vox vl̄ tō phas habuerit. q̄ ɔsitio
suam habet artē ꝓpriā/ tam speculatiue q̄
practice traditā cui musice nomen damus.
¶ Docuit amplius expientia mirabiles fieri
mutationes p musicā sensualē. de qua iudi
cat tanq̄ȝ d̄ obiecto ꝓprio auris corporalis/
q̄ sola videt̄ apud vulgares cognita vel cō

siderata. Testes sunt histo[illegible]
phis et medicis / vt martian[illegible]
nō discordat sacra scriptura de Dauid et heli
zeo filijsq̧ pphetarū. Nōne phūs politizans
docet in policia bene instituta / curā de mu/
sica precipue pro iuuenibus habendā esse
que sit ad temperanciā et virtutē idonea. nō
petulans. non dissoluta. nō agrestis. non ir
ritans. sed nec animos muliebriter emolli/
ens. ¶ Notāt siquidē ex dictis Aristotel' vl
timo politicorū expositores sui. q̄ttuor esse
species melodie quas ipse denoiat vel a rep
toribus vel a patrijs vtentibꝫ eis. vna vocat
mistoludista. secūda lidista. tercia dorista. q̄r
ta frigista. ¶ Prima monet ad compassiōē.
scḋa mollit ad ꝯcupiscentiā. tercia ad virili/
tatē / que stabilis est et virilis in qua sunt iu/
uenes instruendi vel exercēdi. quarta rigidi
or est vehemētiorq̧ / rapiēs animos ad terri
bilia vel aggredienda vel sustinēda. ¶ Por/
ro / iuxta varietatē complexionū variat com
placentia et iudicium melodiarum. immo et
traditio quam frequētat ecclesia de varieta/
te tonorum octo / posset ad hanc melodiarū
diuersitatem appropriari. vt q̧ prima est se/
primi toni. secunda q̄rti. tercia / primi quar/
ta / tercij. ¶ Posset altera fieri distinctio mu/
sice quoniā est alia aptior ad diuinū cultū
p deuotione. nūc leta. nūc lugubri. nūc pia.
[illegible] Altera potior ē p morum di/
sciplinatione. Altera iocundior et suauior in
amicabili seu ciuili cōuersatione. Aut dica/
mus q̧ vna est heroica. altera diuina. quedā
moralis et politica. altera sensualis et anima
lis p puerorū vel imperfectorum recreatione.
¶ Aut rursum addamus q̧ vna magis cōue
nit ī satira. quedā ī tragedia. quedā in come/
dia. quedā ī bucolicis. quedā ī odis vl' liricis
Aut postremo s̄m varietatē hoim. alia forti
bus et virtuosis ꝯuenit. alia lubricis et volu
ptuosis. alia subtilibꝫ et ingeniosis. alia besti
alibꝫ et stolidis. ¶ Vilissimā oim esse tradit
Aristo. fistulanonē. quā ideo pallas abiecit /
suā videns ī aq̄ ex tibijs buccā inflari. Hīc sum/
psit poetica fictio [illegible]
buccas habuit asinias. eo q̧ suo iudicio pan
deus pastor fistulans Apollini pferebat ci/
tharizāti. Demū q̄r sunt hodie q̄ tympanum
gallice tabour cū fistula ci[illegible]ꝰ ac hilar[illegible]ꝰ audi/
unt / q̄s citharā aut psalteriū. Ita rursus sic
auibꝫ / sic hoibꝫ / suꝰ cuiq̧ cantus placet / et cui
suetꝰ ē vel aptatus. ¶ Preterea audiū ho cense/
mus / quēadmodū ad res diuinas reputabāt

gentiles carmina trāstulerūt execrabili sup/
stitiōe. quo factū ē vt q̄ sine deo vero erāt / lu/
dificarent a dijs illis. de quibꝫ in ps. Oēs
dij gētiū demonia. Orte sunt q̄ppe artes ma
gice carminibꝫ vtētes / q̄s incātatōes vocāt. q̄/
rū effectꝰ mirabiles. nedū poete / nedū ipi ido
latre ꝯmemorāt. sꝫ attestat' scriptura sacra cū
expositoribꝫ. vñ dr ī Exodo de maleficis pha
raonis, q̧ fecerūt sic et ad moysen ī pmis duo
bus signis. et hoc p incātatōes egyptias et ar
chana dei. ita dicit textus. Verū exq̄sitior de
carminibꝫ istis s̄mo nō expectet' hic et nūc. La
[illegible] debet hic querere cau e
vel effectꝰ. ¶ Habet subinde musica sensual'
[illegible]
velut alphabetū quoddā traditum in gāma
[illegible] vt re mi
fa. sol. la. de quo nō est hic declaratio facien/
da. sed supponēda simul qua rōne seruit mu
sico cuilibet instro notulatōis hmōi peritia
Sed nec de metrorū legibꝫ numeris varie/
tate ī postremo de gesticulatōibꝫ aliud trade
re disposuimꝰ. ¶ Placuit tamē annotare p/
pter reuerentiā scripture sacre / nōnulla vaso/
rū vel instrumētorū musicaliū noia. Quā pa
riter monet nos ratio nature ꝯsona. Posuit
itaq̧ Plato corpibus aīas assistere tāq̄s mo
tores suis orbibus et organis. quod satis in
celo Aristo. et fides recipiūt de intelligentijs
[illegible]
Verū de nostris intellectibus necnō de bru
torū formis / nō ꝯueniūt cū Platone. q̄r po
nūt aīas inherere corporibꝫ / et cū materia cō
stituere compositū. Concordat tamē vtraq̧
positio sup hoc / q̧ s̄m varietatē formarū repi
tur varietas in corporibꝫ. Hinc illud phie
apud Bociū de hmōi formis loquētis ad
deū p cōsona mēbra resoluis. Hinc p̄terea
phisonomi tradūt aīas insequi corpa. q̄s q̄s
verior ē locutō / corpa sua aīas insēq̄ tanq̄s
instrumēta causas p̄ncipales suas. ¶ Com/
premus hāc silitudinē rei nrē / dicētes q̧ ars
imitatrix nature / cognoscēs quedā ēē cātica
quorū modulatio fit aptiꝰ p vnū genꝰ instru
mētorū / et alia p aliud simul / vt minꝰ fastidi/
ret varietas fabricauit sibi vasa diuersa mu
sicorū istar nature. dās diuersis cātibꝫ orga
na valde distātia magnitudine. figura mate
riaq̧. sicut natura dedit aīabꝫ apta sibi cor/
po[illegible] vñ corpꝰ animal' vocat Aristo. organi
[illegible] de manu hominis dicit ipsā ēē organū or
ganorū. Ecce causas multiplicatōis vasorū
[illegible]

tate. ⁊ idoneitas ꝑ ꝑsonabilitate. Quid si ter
ciā addiderimus causam ꝓ mysterijs ⁊ intel
lectibꝫ sapiētius occultādis apud indignos
⁊ hebetes q̄ pandunt studiosis solertibus ⁊
deuotis. ¶ Quāuis aūt sermo de mysterijs
instrumētoꝝ locū magis habere videatur i
morali musica vł intellectuali q̄ȝ sensuali. ni
hilominus admonēt nos verba xp̄i/ nō esse
ꝑtereundā vasoꝝ musicoꝝ interꝑtationem.
Primū quia facit in ꝑassumpto verbo men
tionē de tybijs ſm Lu. narrationē. Canta/
uimus vobis inquit tybijs ⁊ non saltastis.
Dehinc xp̄s in parabola filij ꝓdigi. refert se
niorē fratrē cum appropinquasset domui
symphoniā audisse et chorū. Proinde psal/
mi quos de se scriptos asserit. pleni sunt no
minibꝫ instrumētoꝝ. ꝓ quibꝫ satis ad p̄ns fue/
rit vltimū sumere psalmū velut exponendū
D Laudate dn̄m in sctis ei᷒. ¶ Uox ista ē vox
aīe deiformis ac deuote q̄ p᷒ ꝯtemplationē
vel meditationē sursum directā ⁊ deorsum ꝑ
oīa videt quaqua ꝟsum. Quō pleni sunt celi
⁊ terra gloria dn̄i. Tūc dilatato mētis ore.
iubilat exultat ⁊ exclamat ad omnē genera/
liter creaturā. Laudate dn̄m i sctis ei᷒. Et
cū seraphin acclamāte sibi Sanct᷒ sanctus
sanct᷒ dn̄s de᷒ sabaoth. Pleni sunt celi ⁊ ter
ra glīa tua. ¶ Possum᷒ sctōs ei᷒ (si sobrie sa
piam᷒) accipe patrē ⁊ filiū cū sancto spū. qui
sunt tres ꝑsone sed vn᷒ de᷒ ⁊ dn̄s ⁊ vn᷒ sctūs
Aut sancta sunt dei noīa eius sacratissima.
Sunt oīa quoqꝫ dn̄o cultu specialiore sa
crata/ aut certe sancti dn̄i sunt omnes spūs
[illegible]
hoīes exaltati a terra quasi iam sine terra. q̄
[illegible]
dilectōem ⁊ laudē oīa referēdo ad gloriā
ꝯditoris. Tales imitat̄ aīa deiformis/ quā
i has p̄sūpere laudes dicim᷒. Laudate dn̄z
i sctis ei᷒. Hāc impleuerat aīam dn̄s laude
sua. saginauerat eā cibis eterne satietatis. re
pleuerat i bonis desideriū suū. ⁊ vt aq̄le in
[illegible]
laudaret os ei᷒ ⁊ eructaret ꝟbū bonū. Lau
date dn̄m i sanctis ei᷒. Uult hec aīa regredi
ens de cella vinaria aut certe putat oēs senti
re qd̄ sentit de dn̄o in bonitate. ꝓpterea sibi
ꝯplacet i laude dn̄i. Cōgratulat̄ oīni collau
[illegible]
ciā vt laudēt. fiduciā nihilominus accipit co
hortatōis applausus ⁊ iocūditatē cū alacri
tate tripudio ⁊ coexultatōe. laudate dn̄m i
sctis ei᷒. ¶ Scit vltimā nedū sui sed oīm be

atitudinē i dn̄i laude positā. Quis nō eodē
gradu. sicut nō oīa ex quo ꝑticipant dn̄i co
gnitionē ⁊ liberā ex volūtate dilectiōē. Si
cut ꝑterea diuersi sunt stat᷒ i habētibꝫ etiā li
bertatis arbitriū. duo ꝑcipue/ vn᷒ vie q̄ ꝑ fi
dē ⁊ spem ambulat. ali᷒ patrie vbi ꝑpetua q̄
uie ⁊ termini stabilitate vacat aīa beata. vi
det. amat. laudat. Exerceam᷒ igit̄ hic i terris
vocē laudis que nobis ꝑseuerat i celis. Dicat
vnusq̄sqꝫ viatoꝝ ꝑsertī ecclesiasticoꝝ dedica
toꝝ laudibꝫ dei. Omnis spūs laudet dn̄m.
¶ Uis aūt scire o aīa q̄ ⁊ q̄lis sit vita tua. nō
pudeat te ꝑ p̄hiam erudiri q̄ vitā cuiusqꝫ rei
ponit i opatiōe debita nature. alioquin sine
opatōe q̄lisciūqꝫ sit illa sibi debita pot᷒ mor
tua dr̄ aut dormitās q̄ȝ viuēs. Perge vlteri᷒
cū p̄hia vsqꝫ dū occurrat sapiētia diuia q̄ se
[illegible]
pria ⁊ final̄ opatio hoīs ē cognitio sūmi dei
cū fruitōe ⁊ laude sua. viuis igit̄ o hō ⁊ q̄ū
laudat aīa tua dn̄m. Est et illic iter q̄ ondit
[illegible]
bas q̄si nihil agas. quasi nōdū ꝑma capias
laus ē magnū mihi crede ꝑciū sibi. magnū
valde etiā dux gratis fit. imo mai᷒ dū gratis
sit. Certuz hoc habebat aīa deuota audens
[illegible]
eius. ¶ Qđ si vellem᷒ i his et singulis que se
quunt̄ imorari quale sit firmamētū virtutis
dei. quales sint ꝟtutes eius. qual̄ deniqꝫ sit
multitudo magnitudis ei᷒: succūberet sme
[illegible]
missam de vasis psalmoꝝ hmōi materie rōēs
Hoc vnū tm̄ dicim᷒ qin re qualibet deo so
li debet̄ laus honor ⁊ glīa sicut ipe est oia in
oībꝫ. Hinc p̄s. Oīs terra sine oīs creatu/
ra adoret te de᷒ ⁊ psallat tibi. psalmū dicat
nomi tuo altissimo. Nulli ꝟo creaturꝫ deb
laus hmōi ꝑ latriā. nec vt signū ē vt imago.
nec ꝓpter aliā quāuis attributionē si ꝓprie
sentiam᷒/ sicut nulla res creata summū bo
nuz ē. neqꝫ vt res/ neqꝫ vt signū vel aliud at/
tributū. Aliuero q̄ loq̄ndū vt plures sentiū
dū vt pauci. laudam᷒ i creaturꝫ deū adoratō
ne latrie. sicut i cruce ⁊ i imaginibꝫ xp̄i. imo sic
in oī re. quēadmodū q̄libet ē imago vł vesti
giū tenue vnitatē nō min᷒ naturalit̄ q̄ȝ aliā
[illegible]
turaꝝ a scādalo q̄d fieret si adoraret̄ publi/
ce de᷒ i demone vel ei᷒ imagine. i asino vel in
bufone. imo nec in angelis ⁊ homibꝫ quāū
cunqꝫ sanctis. qm̄ ꝓpri᷒ eis ⁊ alter honor is
est. ¶ Quibus in transitu dictis/ ad instā

D musica pgat ſmo nr̄. ¶ Preponat̄ tuba cū ſo
no. vel vt alia trāſlatio hȝ / cū clāgore. cuius
[illegible] ſmo ꝛ vſus vari⁹ eſt Nā ē tuba cor
nea [illegible]. In voce tube cornee ī recorda
tionē arietis imolati p Abraā. Eſt tuba du
ctil' vel argentea vel erea q̄ metalla / fuſibilia
malleabiliaq̧ ſunt. ¶ Tu⁹ itaq̧ ſit affectus
q̄uis ex carne naſcat̄ / fortis vt cornu / nō lu
bricus aut effluens. Sit ductilis. id ē ſuaſi
bilis imitator ſapientie que deſurſuȝ ē. Sit
bonis ꝯſentiens. ſit nō īmanſuetus ꝓprijs
opinionibꝫ ptinax in ill'. ſit ad fines ſub fine
deo / vſuſq̧ varios accōmodus. Nam tuba
clangit nūc ad denunciationē ſolēnitatum.
nunc ad congreſſionē belloȝ. nunc ad legis
promulgationē vel auditū ꝑut in ſynai. nūc
ad cetus conuocationē. nunc ꝑ neomenia.
hoc ē illuminatione noua in inſigni die ſolē
nitatis. Nōnunq̄ȝ ad operationē miraculo
rū ſicut ī deiectiōe muroȝ ī hiericho. ¶ Rur
ſus ad euāgelizationē. dicit̄ eni̅ pdicatori. di
cit̄ ꝛ ſpeculatori. Quaſi tuba exalta vocē tu
am. quēadmoduȝ de Bartholomeo legit̄. q̧
vox eius quaſi tuba vehemens. Deniq̧ ma
gnū nimis tremendū ſimul ꝛ iocundū habet
myſterium tuba nouiſſima vocis archange
li ꝛ vocis xp̄i in clangore mirifico qualiſcū
q̧ fuerit. concipiēdus magis intellectualit̄
q̄ ſenſualiter. reſurgent mortui. ¶ Sane tā
efficax erit. tam late patens. tam om̄ia pene
trans vox illa tubalis. que ſaluādis gratiſſi
ma. damnandis vlteraq̄ dici phas ē horren
diſſima ꝯſtrepet ꝛ tonabit. Talem ſe fatebat̄
aſſidue hiero. audire ad terrorē ſimul ꝛ ſpeȝ.
terrorē cruciantis inferni. ſpem glorificātis
paradiſi. ¶ Subſequit̄. Laudate eū ī pſalte
rio ꝛ cythara. Differt hec a tuba vl' buccina
q̄m̄ pulſu ſeu tactu nō flatu ſunt. quoȝ ſon⁹
ē capacior atq̧ ſerenior. qualis aptior ē auri
bus ꝯtemplātiū ꝯſiderēter habitantiū ī taber
naculis eterne pacis. Hec aūt ē diſtātia pſal
terij cum cythara. q2 pſalteriū ſonat a ſupio
ri procedēs a grauioribꝫ ſonis ad acutiores
[illegible]
teas / vel ex electro quaſi tinnientes. leuiuſq̧
tangendas. Cythare vo formā / ad pſalteri
um videbis euerſaȝ. Cui⁹ ſonitus a grauio
ribꝫ deorſū ad acutiores ſurſūȝ ſonos rēdit
cui⁹ fides ꝛ corde de morticinis fiūt inteſtis
aīalium deſiccans ſubtiliatis et tortī. Que
om̄ia nōne ſignificāt ꝯgrue ſtatū vel affectū
penitētis / aſcēdentis a cōualle plorationis.
corpus quoq̧ ꝓpriū torquentis ꝛ extenuan
tis / ad obediendū cithariȝāti ſpiritui. Talē
habere ſuadet dn̄s ꝑ eſaiā aīe peccatrici ſub
typo tyri. Sume cytharā circūi ciuitatē me
retrix obliuioni tradita / bene cane / frequēta
canticū vt memoria tui ſit. ¶ Cōueniūt pſal
terium ꝛ cythara. q2 pectori iunguntur. et for
mā cordis habent inſtar ſcuti. habēt ꝛ hanc
figurā ſingula inſtrumēta muſicalia. Nam
trigono piramidi ꝓxima ſunt oīa ſiue q̄ pul
ſu / ſiue q̧ flatu ꝯſonāt. Ac ꝑinde queſo / nō
ne docent̄ ī om̄ibꝫ cāticis inſtrumentalibus
habere ſurſuȝ cor ad dn̄m. Unde ꝑterea dif
ferentiā ſuā quomō ꝯcordant pſalteriuȝ io
cundū contēplationis cum cythara peniten
tialis afflictionis. quēadmodū ꝯſonare dul
ce ē garritui philomene turturis ſuſpirium.
Sic ſpem cum metu ꝛ exultationē cum tre
more / miſcere monuit pſaltes regius. Ser
uite inq̄t domino cuȝ timore ꝛ exultate ei cū
tremore. ¶ Fecit quod monuit. dū pſallens
ꝛ ſubſiliens totoq̧ conatu ſaltans nudatus
ē corā archa dn̄i. ſicut vn⁹ de ſcurris ait Mi
chol. Cui⁹ improperio ſcim⁹ Dauid q̄d rn̄
derit. Ludā ꝛ vilior fiā plus q̄ȝ fact⁹ ſum. et
ero humilis in oculis meis. ¶ Subiungit̄. R
Laudate eū ī timpano ꝛ choro. Timpanū
vulgo gallice dicit̄ tabour vel bedō ꝯpoſitū
ex pelle deraſa tenſaq̧ cuiuſmodi nō eſt vna
vel magnitudo vel forma vl' vſus. Sūt tim
panula duo [illegible] obruit
ſupra modū ſoni. alterȝ pacuti. vbi ſignifica
tionē [illegible] et
ſpei eleuātis ꝓpe miſcōiaȝ ꝛ iudiciuȝ q̄ dn̄o
cantāde ſunt. Spes in contēplatiōe diuine
pietatis ꝛ gratuite bonitatis. Timor ī affe
ctu ſeueritatis inſuſtētabilis aduerſus pec
catores quos obdurare dicit̄ ſicut alioȝ mi
ſereri. Sūt alia tympana vulgaribꝫ magiſ aſ
[illegible]
incōditos ꝛ alia tripudia. q̄bꝫ ſolēt iūgi fiſtu
la biforamīa ꝛ triforamis. tripos inſup non
grādis calibeus hincinde ꝑcuſſus. Cymba
la q̄ȝ nōnunq̄ȝ ex ere / ꝑ mutuā colliſionē tin
nitus acutos reddētia / q̄bꝫ iudeos veteres
vſos fuiſſe Lyra non ſiluit. Tu forte rudis
es ꝛ ad pſalteriū cythareq̧ ſubtilitatē inept⁹
cāres ī tympano mortificatiōis ꝯcupiſcētie
carnal' ꝑ abſtinētiā ꝛ ieiunia. Cōcinas ī cho
ro fraterne charitatiſ ꝛ quiet⁹ honeſti ſine q̄
rela que diſſonantiā operet̄. deniq̧ quomo
dolibet id egeris dū nō ſileas a laudibꝫ crea
toris. ¶ Chorus vocat̄ a nōnullis vulgari
bus inſtrumētū quoddā inſtar trabis oblō

guz et vacuũ/cordas habẽs grossiores. mul
to plus q̃ʒ cythara duas aut tres/que bacul
eruris percusse. varie variant rudem sonũ. At
vero conformius ad expositores et textum.
chorus est cohors canentium simul i modo
corone. prout litteraliter ad oculuʒ videm⁹
in ecclesie choris/et in choris tripudiantiuʒ.
Hic existimandum est Mariã sororẽ Mo
ysi cũ aliis aliquãtis/tympana pulsasse post
egressum maris rubri. Reliquos autẽ om-
nes choros duxisse/cũ responsione vocis cã
ticordi atq̃ plausibili. Sic in reditu filij p-
diti. paterfamilias euangelicus cuʒ prãdio
vituli saginati inuenit symphoniã et choruʒ.
Sic filij pphetarum ducebant choros quã
do saul occurrens eis mutatus est in virum
alterum. tam efficax erat musica ppheralis.
¶ Symphoniam putant aliqui viellam vel
rebelam que minor ẽ. At vero rectius existi-
matur esse musicũ tale instrumentũ quale si
bi vendicauerũt specialiter ipsi ceci. Hec so
num reddit dum vna manu resoluit rota p-
uula thure linita. et p alteram applicat ei cũ
certis clauib⁹ cordula merieroꝝ. put i citha
ra. vbi p diuersitate tractuuʒ rote/ varietas
armonie dulcis amenaq̃ resultat. Huic sim
phonie q̃dã aptius cõpandũ reputabimus q̃ʒ
nostrũ cor assidue sermonẽs. ac pinde fantasi
am agitãs: que si credit a motõe nunq̃ʒ qui-
escit moto corde. Cor vero si cessat a motu.
mori aial cõtinuo necesse ẽ. Felix music⁹ spũ
alis qui suo hoc simphonico cãticordo me-
lodiam iugiter scit et studet. p meditatões di
gitos modulari. quatenus affectuuʒ voces
fm gãma mysticũ suaues reddat. Felix qui
magnalia dei nedũ in naturalibus. q̃lia sunt
oia mirabilia valde facta i eius sapiẽtia cui⁹
nõ est numerus. sed in artificialibus etiã re-
cognoscit. quemadmodũ ex pforatione mo
dicã ligni i sambuca vl' fistulis. aut ex metal-
li ductione in tubis et cymbalis/ aut i neruo
[illegible] prout
S in citharis tot resonantie variant. ¶ Sequi
tur. Laudate euʒ i cordis et organo. Corde
fm glo. posite sunt p quibuslibet instrumẽ-
tis aliis a psalterio et cithara q̃ cordis sonãt
repercussis. sit viella. sit simphonia. sit lyra. sit
rota. sit guiterna. sit liru⁹. sit nablũ. sit sistrũ
sit scacaꝝ. sit rebela. sit generalit' vel mono-
cordum vel diacordũ vel tricordũ vel tetra-
cordũ vel pẽtacordũ vl' sexacordũ. septacor
dũ. octicordũ. nonicordũ. decacorduʒ. et sic
absq̃ termio cordaꝝ i instrumẽtis q̃ vl' oliʒ
vel posteri⁹ cõponi potuerint. ¶ Cetez/lati⁹
adhuc organa recipiũt a glosis p musico
q̃licunq̃ cõpingat instro. Habet ĩo moder
nus vsus appropriatõeʒ nec irrõnabilit' ad
organa ex plũbeis vel stãneis fistulis. q̃ cuʒ
follib⁹ et cum digitis multiplicẽ et pfecta ha-
bent inter aliud quodlibet instrm vocaliuʒ.
resonantiã fistulaꝝ. que fistule nõ illiberales
appellãde sunt. q nõ oris deformatõne. sed
follis inflatõe sonãt. Hoc solũ vel pcipuum
retinuit ecclesiastica consuetudo musicuʒ ge
nus instrumenti cui vidimus aliqñ iugi tu-
bam. rarissime ĩo bombardas seu chalemi
as seu cornemusas grãdes aut paruas. vel
alia si qua sint que nominauerimus instru-
menta qualia Danielis liber omnia cõclude
re videt' in adoratõe statue sub omni genere
musicoꝝ. ¶ Verũtñ ampliare id qđ mõ di-
xim⁹ de organoꝝ solo vsu p celebrẽ ecclie ri
tum. cõmonet id qđ ppheta subiungit. Lau
date dñm i cymbal' bñ sonãtib⁹ laudate eũ i
cymbalis iubilatõis. Sũt etiã cymbala ea
q̃ vocam⁹ cãpanas. q̃s bñ fortiter sonare nul
lus ambigit. Talib⁹ vtit' eccl'a pl⁹ q̃ aliis
sectis ad dñi laudes tanq̃ʒ vice tubaꝝ legis
veteris. quaꝝ officia metris q̃dã expssit lo-
quentẽ inducẽs cãpanã. Laudo deũ veruʒ.
plebẽ voco. cõgrego cleꝝ. Defunctos ploro
[illegible]
[illegible]
te. Quib⁹ in oĩb⁹ nostri piic interiores af-
fectus erudiri simul et impelli. qualiter expe
riebat' ille cui⁹ anim⁹ cõmot⁹ acriter. dilat⁹.
dilatat⁹ qñ fiebat hmõi resonãtia celebris iu
bilabat tot⁹. in se recolẽs illud seraphicũs
deo. Pleni sunt celi et terra gloria tua. Or.
Rj. vat tone. Hec ẽ iestimabiliũ pfusio gau
[illegible] vbi infert pulcra nimis ad portã L
[illegible] Ois spũs laudet dñm. De pfecto to
ti psalmoꝝ contextui pcipue suo sublimis
initio/quo dictum ẽ. Beatus vir. Quidẽm
viri beati dicimus officium q̃ʒ vox laudis
ad dñm Iuxta illud. Beati q̃ habitãt in do
mo tua dñe/in secula seculoꝝ laudabunt te.
Veꝝ de hoc in subsequẽti themo seu tono
magis intellect⁹ coꝝ oĩm que dixim⁹ aperit.
vbi de cãticorũ rationaliũ vel intellectualiũ
[illegible]
ret quãte sit fecũditatis quãte iocũditatis hec
exhortatõ. Ois spũs laudet dñm. vl' vt trã
[illegible]
¶ Huic trãslatõi si q̃s cupiat magis inniti po
terim⁹ oẽ qđ spirat ipsi bonis cõapprobãtes

dare. quēadmodū noīauit hoīem xp̄s omnē creaturam qui dictus ē in Gen̄. Inspirauit spiraculum vite homi de terra formato. Est aūt materialꝭ spūs (vt interim de spūali sit silentium) radicatꝰ ī corde / q̄ tāq̄ꝫ ministro ꝛ ligamēto q̄dā / rōnalis aīa exercet suas opatōes in organo ꝓprij corpis. cui tanq̄ꝫ ī spera actiuitatis sue coaptatꝭ. Est triplex iste spiritus aut flatꝰ / instar fumi tenuissimi. naturalis. s. vitalis ꝛ aīalis. cui medico ꝑ aliq̄ tantā attribuerunt virtutē / q̄si ꝑ se sufficiat ad hominis opatōes. nā posito spiritu altero / intēdunt si nō errāt dicere / q̄ medicꝰ vt medicus ē ɔsiderās corpus humanū tm̄ vt sanabile / nō magnopere curat de ɔditione vel existentia spūs materialis alterius ɔquirere. ¶ Proinde constat variari certissime / rōnales neduꝫ aīales homis opatōes sm̄ dispositionē materialis huiꝰ spūs. quē spirat ꝛ respirat cor ꝑ cōsona mēbra presertim ad cerebruꝫ vbi fit aīalis sensitiuus. s. ꝛ motiuus. Dic enī spūs si fuerit splēdidus. si serenus. si subtilis. si mulcebris erit exinde totꝰ hō letior ꝛ alacrior (si deuotus ē) ad laudandū deum. subtilior ꝛ ingeniosior ad recogitādum ipm̄ prior q̄si totꝰ liq̄factꝰ ad diligēdum eum ꝛ suauiter amplexādum. si nō abusus fuerit dono tali. ¶ Donū certe dicimus dei / taleꝫ spūs materialis serenitatē. sit illa a deo immediate / sit mediate ꝑ ministeriū angelicū. sit ꝑ complexionis temperiē cum apto regimine corpis. sit ꝑ opūlacionē impetrationēq̄ꝫ sctōꝝ. sit maxime sanctē ꝑ habituationē vehementē ī obsequio dei. in ocio sancto. in exercitio cōtinuo fidei spei charitatisq̄ꝫ virtutū. ¶ Q̄d vsq̄ꝫ adeo fieri pōt ab homine cum grā dei. q̄ videbit assidue ꝓsari mens eius in apto lumine / cuꝫ iocundissima que sensum omnē exupat pacē. cuꝫ illa sit ꝑ admirabili diuisione spūs ꝛ aīe. cum vnione ad deum cū ignoto ɔiungitꝭ ignote ꝛ ab omī ꝑbilitate reducitꝭ ad monadē. hoc intelle[illegible] dicunt [illegible] ge ɔuiuium. Et iteꝝ. Non ē leticia sup cordis gaudium. Et rursus. Q̄uā magna multitudo dulcedinis tue dn̄e: quā abscōdisti timentibus te. Cum ceteris in hanc sniam sine numero. ¶ Gloriētꝭ in domino qui sunt hmōi rari valde. sed sunt q̄ꝫuis raro ꝛ ad tēpus beneplaciti tui deus qui das vt vis et quomodo vis canticū. in hac nocte mortalitatis qui sathanā tenebrosos spūs ingerentem reprimis. qui potes absq̄ꝫ vlla dubitatione sine materiali quouis spū / tuas in mente collustrationes suauissimas quales dicte sunt ꝛ ampliores illabendo sit ꝑ admirabilit opari. At vero ne sint vacua diuine sapiētie opera que sic res administrat vt eas ꝓprios motꝰ agere sinat. nō repellit aptā spūs animalis dispositionē. qui taliter in cellulis cerebri (quas medici triplices ponunt. primā mediā ꝛ postremā) pōt deputari. vt ꝛ imago sit viuacior. estimatiua ꝑspicacior. ꝛ memoratiua tenacior. sic pterea q̄ pars aliqua cellularum reputa superior subtilioreꝫ obtinet [illegible] fantasmatū vel idolorū [illegible] tationē / remanētibus alijs partibꝫ ī obscuritate maiori. Cuius rei possumus exempluꝫ accipere circa combustionē lignorū quo ad varias ignis differētias / in flāma vel carbone / aut ꝑ similitudinē nubiū / aut montis alicuiꝰ altissimi. Cuiꝰ in vertice splēdet sol nitidissimus. cuꝫ in infimis nubes vagentꝭ atq̄ꝫ caligines. Adde splendores instar vulgurū chorusantiū vel emicantiū scintillarū. quarum illustratōe veluti subito disparēti / pulcerrime veritates emicāt apud agentē intellectū elicientē ex fantasmatibꝫ ī hac luce p̄sentatis species intellectuales purissimas / cuꝫ affectōibꝫ quas nemo nouit nisi qui accipit. Puro senserūt talia viri spūs ꝓphetici ꝛ deuoti. Sensit ꝛ hoc ipsa virgo beata dū in se ɔsiderans diuisionē anie ꝛ spūs / dedit cuilibet quod suum est prorumpens in hoc canticuꝫ. Magnificat anima mea dominū. Et exultauit spiritus meus / ī deo salutari meo. ¶ Poterant ad extremū pro cantici sensualis intellectu plurima cōmemorari de musica que satis vulgata sunt. vt ē figuratio gāme manualis. vt traditio ꝺ tonis octo / ꝑ antiphonas ꝛ neumata / qualitꝭ illi philocapto ꝺ amore dei beato Ignacio / familiari mi[illegible]o dei / fuisse ꝑ angelos ī monte reuel[illegible] narratio vite sue. Sꝫ terminꝰ hmōi [illegible] pori statuatꝭ / ad alteꝝ de cāticoꝝ origine magis ad phiam spectantem procedendo.

Secūdus thomus. a.

P Rocessit humana studiositas cuiꝰ oculus nō satiatꝭ visu. nec auris impletꝭ auditu / quin vlteriora inquisiuit [illegible] q̄ [illegible] est. Processit inquā a musica sensibili q̄ dicta ad musicam sola rōne vel intellectu ꝑceptā. argumentātes ita. Si corpalis habeat auris ī obiecto suo ꝓprio quod ē sonus causatus ab aere repercusso pulsatos [illegible]

[illegible] libris. i ipso ptereatacu [illegible] posuerunt. ve et medicorū disciplina Marcian⁹ exponit. Erophil⁹ inquit egrotātiū venas/rithmoriuz [illegible] ¶ [illegible] venerūt i sensibus interioribus/qui sunt imaginatio fantasia ⁊ estimatio/numeros passio [illegible] ab his sensibus oīm cessante prorsus ab extra sonante aere. Possim⁹ hanc nominare musicā cordis. cuius tot sunt voces ⁊ soni quot inuenunt motus interiores numerosi passionū interiorū vel affectionū. ¶ Ascenderūt consequēter huiusmodi pquisitores veritatis ad vim rationalē que corporeo nō vtit organo Et ab hac sursum ad intelligētiā que ē apex mentis. Ad sinderesim deniq̄ q̄ vocat scintilla quedā superuolans ⁊ supemicans ad eterna. que p Aristo. videtur endelechia nominari. Sed ⁊ ipsa ratio partita i rationē superiorem ⁊ inferiorē tanq̄ in virum ⁊ mulierē. de quibus hic nō dicendū. quoniā in tractatu de theologia mystica ⁊ in alio de passionibus elucidata est hec distinctio. Posuerunt igit in his oībus potētijs musicā ⁊ armoniā sm diuersas ipsarum motiones. ¶ Fuit apud nōnullos phantes dubitatio/si tā numerosa sperarū ⁊ orbiū tamq̄ velox circuit⁹ crearet sonū ab auditu corpali pprie pceptibilē queadmodū querit a theologis. si de beatis illud de psalmis habeat veritatem. Exultationes dei i gutture eorū. maxime cuz ciuitas illa dicat plena modulis ⁊ canore iubilo. vbi quoq̄ ē vna vox letantiū. vox laudis ⁊ actio gratiarū. Aristo. q̄ post/⁊ int ceteros plenius assecutus ē veritatē de q̄nta essentia celesti que icorruptibilis impartibilisq̄ ē. ponit ɔsequēter neq̄ sonū neq̄ auditū pprie sensibiles illic ee. sed oīa ad intelligētie rōem ⁊ pceptionē referenda/que Pitagoras imo ⁊ Job/de ɔcētu celi posuerūt. Sic intelligeret aplo ꝯ linguis angelorū. De hominibus vero maxime post corporū resurrectionem [illegible] d
ꝯ lius ee. ¶ Vult forsitan auditor instrui p⁹ ista que dicta sunt ꝯ numeris in omni creatura repertis. (Oīa q̄ppe fecit in numero) Quo pacto musice colligimus exinde rōem. Grata fatemur dignaq̄ scitu cōsideratio. Neq̄ enī sol⁹ sufficit numer⁹ ad musice rōem. sed vt sonor⁹ sic oportet. Est itaq̄ subiectuz musi

ce numer⁹ sonor⁹. Nihilominus viget nos [illegible] voces fieri i cordibus nr̄is ad deū/sicut clamores desideriorū. Desideriū pauperū (inquit propheta) [illegible] ɔcedimus. sed ad hui⁹ rei manifestationem/opusculū sepatim edidim⁹ de cātico cordis. i. ꝯ cantico cordis. cui⁹ initiale verbuz ē. Beati q̄ audiunt ꝟbū dei. ¶ At vero sicut auris trāsumptiue dicit i deo. dicit i angelis. ad oēm deniq̄ trāsferret intellect⁹ cognitionē vt ibi. Qui hz aures audiēdi/audiat. cū similibus multis. Nō aliter vox ⁊ sonus vt in ppoīto nr̄o [illegible] tu vel de spū flante. mouēte. ⁊ exagitāte/vocesq̄ formāte ɔsiderare nos ɔuenit. Nō enī dn̄m laudat oē qd̄ spirat sine spiratiōe vnī fit vox. ⁊ ɔsequēter auditus suo mō. Spūs aūt multiplr dr sm declaratōem Didimi libro de spūsctō. Est enī de⁹ spūs vt in Johe scribit. De⁹ spūs ē. Est appropriate ⁊ pprie tercia i trinitate psona nexus pris ⁊ filij q̄ le [illegible] lū tā bonū q̄ malum. Qui facit angelos suos spūs. ait ps. Dicunt ⁊ hoīm spūs eē immo ⁊ brutorū. sm Ecclesiasten. Extēdit ad vētos [illegible] p instrumēto. primo viuēdi. mouēdi ⁊ senti [illegible] cedens a corde. Quid tandē multis immoramur. cū nomen spiritus ad omnē vim mo[illegible] Quid enī [illegible] ad mouēdū vl im[illegible] Unde illud Augu. Pōd⁹ [illegible] feror quocunq̄ feror. [illegible] spūsctm. Et qm̄ i oīm creatura repit amor qui ē virtus quedā motiua ⁊ impulsiua pro[illegible] clusit ps. Omnis spiritus laudet dn̄m. Tāq̄z diceret. omnis creatura amet te deuz creatorē suum. adoret ⁊ psallat nomini tuo altissime. Methaphisical' demū rō ɔcludit totum istud vniuersū recte dici monocordū diuine sapiētie. In q̄ delectat ludēs ab initio. cui⁹ monocordi amor ē vna corda. Hinc apud Boe. phia canit. O felix hoīm genus. si nostros aīos amor quo celū regit regat. Quid hec tibi sonare videt optatio nisi cāticū libeṙi arbitriū nō dissonare mūdi toti⁹ monocordo (sola q̄ppe dissona sibi volūtas eē pōt) q̄

supremū saltē deū nihilomin⁹ ad cōcordiā ꝑ y
misticā amorē ordinat̄. ¶ Pergat igitur dein-
ceps ꝑpositio n̄ra loqui pauca de amore tā-
q̄ʒ intelligibili quadā voluntate q̄ vitali suo
pulsu ꝑcutit aures cordis itellectuales / nō
absq̄ʒ suaui melodia. dum amori sua nume
ros. tas adiungit̄. Et in ꝓmis respiciētes ad
exemplar vel ideam amoris creati / nō poni
mus ꝑ fidē edocti talē aliquā ideam [illegible]
que non sit deus. quomō redarguit [illegible]
[illegible]risto. Concedimus tamen ꝙ omnia q̄ fa-
cta sunt sicut ī verbo vita erant / sic in spiri-
tusancto amor erant suo modo. Nā ꝛ amor
ipse vitalis ē. Ponit insup fides amorem in
deo essentialem ponit ꝛ ꝑsonalē. quorū vter
[illegible] poterit.
Sed quia ꝓprietate loquendi / quasi rursus
distinctione vel reali vel formali / vel modali
vel solius rationis / non ē ꝑsentis inquisitio
nis. Qualiter porro sic in diuina trinitate.
vox patris ipse filius verbum eius / qualiter
amor amborū spūssanctus cū quodā nume
ro vt ꝯsequenter ponat̄ illic musica suauissi
ma [illegible] nec
voluimus aliquā ī verbis nouitatē aperire.
que nō a sacris litteris sit expssa. nobis ꝙ ꝓ-
pe ad solam hanc regulam loqui phas est.
¶ Amor creatus producitur a tota trinitate
ſm triplex genus cause. efficientis. formalis
vel exemplaris ꝛ finalis. appropriatiue vero
causaliter a patre. exemplariter ꝑ filium. ꝛ fi-
naliter et cōmunicabiliter in spiritusancto.
Est autē amor iste creatus / inclinatio que-
dam / pondus / coaptatio. tendentia / motio
ꝯuenientia cuilibet indita rei ad bonum ꝛ ī
bono hoc a primo bono appetibili deo. q̄re
nus inde q̄libet res sic tracta ꝛ iclinata / reuer
tat̄ ad suū appetibile primū / quasi circulo q̄-
dā intelligibili. Et hoc mediate vel immedi
ate. Sic intelligi pōt ꝙ monas genuit mo-
nadē ꝛ in se suū reflectit amorē. vel de btā tri-
nitate ſm aliquos. aut de mūdi ꝓductiōe tā
maioris q̄ʒ minoris ſm alios ¶ Rursus amor
creatus quadruplex ē. naturalis. animalis.
rationalis. intellectualis. quibꝰ addit diony
sius amorē icreatū diuinalē. Natural̄ amor
insitus ē ꝛ impressus in re qualibet tanq̄ʒ si-
militudo sue cause que ē amor diuinus quo
motus est de⁹ se ꝯmunicare rebꝰ. Sic amor
natural̄ tantūdē ē in q̄libet creatura quātū
habet de eē vel natura. sicut enī ens ꝛ verū /
[illegible] bonum [illegible]
tur / vt ꝓprie passiones cum subiecto. Anti-
que dictū ē. Bonum ē quod omnia appetūt
ꝛ amant. Et ita omnia vt etiam materia pri
ma ꝓprie nihil posita / amet formā vel appe-
tat vt mulier virū. ꝛ turpe pulcꝝ. ꝛ formā in
forme. neq̄ʒ enī materia putanda est pure ni
hil. Alioquin qualiter eēt pars eēntial̄ com
positi. Dicit̄ tamē ex sensibil eē supplendus
est formale q̄le cōmunicat sibi forma. Amor
ꝑterea sicut impressus est ab amore primo /
sic in ipsum reflectitur. Si enī creatura ne-
quit fieri neq̄ʒ conseruari sine causa efficien
te ꝛ conseruante / cum finis sit causa ꝑncipā
mouens efficientē. ¶ Nonne magis innite-
tur creatura cause finali q̄ʒ efficienti. Nōne
ꝑterea nulli philosophantes negātes creationē rerū
a deo nec causam earum sufficientem. posue
runt nihilominus ipm eē finē earꝝ cuius grā
sunt ꝛ agūt ꝛ mouent̄. Spectant ad h̄ dicta
phorꝝ ꝙ appetibile mouet appetitum circu
lo quodā. ꝙ de⁹ stabil̄ manēs dat cūcta mo
ueri [illegible] cen-
trū vbiq̄ʒ ē. circūferētia nusq̄ʒ. ꝙ ad ipsum
trahimus nos vt ad lapidē sitū in littore. et
hoc cordis desideriīs. vel sicut ꝑ catenulas ꝛ
scalā sursum vbi deus innitit̄ iuxta visionē
Jacob. Sic demū repetunt ꝓprios queq̄ʒ
recursus. nec manet vlli traditus ordo / nisi
qō fine iūxerit stabilēq̄ʒ sui refert orbē. Hic
cardo est hic tenat vigor. hic axis rote volu
bilis toti⁹ creature. hic postremo tenor vni-
cus totius musice mūdialis ¶ Amor iste na
turalis ꝯsequit̄ cognitionē sicut et quilibet
amor. nā penit⁹ incognita q̄s amauerit. Sꝫ
refert de cognitiōe. Nā quedā est nō ꝯiuncta
rei diligenti. quedā ꝯiuncta vel essentialiter
vnita. Primā insequit̄ amor pure naturalis
sicut lapis tendit sursum. ꝛ sagitta ad signū
nō ꝑ ꝓpriā cognitionē sed ꝑ cognitiōem im-
pellētis ꝛ dirigentis. Sic suo modo q̄libet
amor vel tendētia natural̄ rerū ī suos fines /
fit ꝑ directionē ꝛ cognitiōē intelligētie nō er-
rātis q̄ de⁹ ē. vt phus ꝛ ꝯmētator su⁹ tradūt.
¶ Ceterū triplex amor ali⁹ triplicē sequit̄ co-
gnitiōē ꝯiunctā. sicut aīalis amor sequit̄ co
[illegible]
lis sequit̄ cognitiōē rōnis homī ꝯiūctā eēn
tialiter. amor intellectual̄ ī angelis pl⁹ hoīe /
ꝯiunctā sequit̄ intellectualē cognitiōē. Ha
bemus ꝓprias cuiuslibet amoris ad alterū
differētias. vñ amor naturalis qui bonus ē
nec malus eē pōt. sicut nec errare pōt su⁹ di-
rector ꝛ causator deus / q̄uis inueniat̄ ī agē
tibꝰ voluntarijs. nō tn̄ ea rōne qua voluntaria

sunt. ꝛ quia suā insequunt̃ ꝯiunctā cognitio
nē/sed ꝑ respectū ad instinctū vel impulsum
prime rōnis sepate quā eē deū constat. Sic
in homine solo genus quodlibet amoris in
uenit̃ tanq̃ȝ in minoꝛe mundo qui omni pri
cipat creature. sed hoc ē alia ꝛ alia ratione.
Amat itaqȝ pure naturalit̃ sequendo motio
nē prime cognitōis sepate. Amat aīalit̃ ordi
ne ad cognitōeȝ sensualē sibi iunctā ꝛ intrin
secā. Amat rationabilit̃ sequēdo intelligen/
tiā mentis sue. que ē suprema portio rōnis.
2 ¶ Queret aliquis/quid ad materiā de canti
cis/tanta de conditōnibꝫ amoris digressio?
Respondemus/multū ꝑ omnē modū. qm̄ i
pmis ex hoc vltimo colligi debet distinctio
seu [illegible] sensuale ꝛ
intellectuale. Trahit̃ insuꝑ diffinitio canti
ci rōnalis ꝛ intellectualis quod est amoꝛ nu
merosus/rōne ꝑceptibilis vel intellectu tan
q̃ȝ spūali mentis aure. Habet̃ postremo q̄d
sit canticū pure naturale quod oīs creatura
cātat. psallit. modulatur ꝛ iubilat deo. qm̄ ē
amoꝛ naturalr̃ numerosus/in dei gloriā oꝛ/
dinatus. qualis etiā i demonibꝫ/ obstinatis
ꝛ obstrepētibus voluntarie deo ꝑ hoꝛrēdas
blasphemiarū dissonātias/pulcre sonoreqȝ
collocant̃ ordines. ¶ Supsunt ad integraȝ
cāticoꝝ noticiā moraliū qui ꝛ rōnales sunt/
alie distinctōes de amoꝛe. maxime penes vo
luntariū ꝛ inuoluntariū diuersimode penes
mentū ꝛ demeritū. penes iocundū ꝛ luctuo
sum. letū ꝛ triste. Efflagitaret rursus ordo
loq̄ de cāticordo/h̄ ē de cātico cordis/nisi su
per hac re tractat⁹ iaȝ specialis haberet̃ cui⁹
initiū ē. Beati q̄ audiūt v̄bū dei. vbi practi
ca tradit̃ ꝑ gāma nouū ꝛ mysticum i vltima
ꝑte pro moraliū notulatōe cāticoꝝ. ¶ Atue/
ro pluribꝫ omissis primus offert se de mono
cordo memoria. cui⁹ sola q̄ resonat corda po
nit̃ amoꝛ. Et ei⁹ figurā sufficeret hic ponere
[illegible] Su
peraddet̃ aliud exemplar de psalterio deca/
[illegible]
Subdet̃ compositio moralis scacarij/ex q̄
bus habebit solers animus facultateȝ circa
q̄libet instrumentū musicū ꝑ tropologiaȝ.
allegoriā ꝛ anagogiā facilit̃ excogitādi simi
lia. ¶ Expedit autē fieri rememoratōem sub
ꝯpendio de gāma ꝑdicto. q̄d duplici metro
complectit̃. A sit amoꝛ gaudēs. e. spes/ꝯpas
sio iota. O timet. v q̄ȝ dolēs odit. ꝛ ista notes
[illegible] in gāma
mystico/nō intelligende sunt sensibiles auri

bus extrinsecis. sed dicunt̃ interioꝛes affecti
ones mente vel corde ꝑceptibiles. que cum
sint innumerabiles/nihilomin⁹ ad paucas
phia simul cum theologia ꝛ medicina redu
cit. nūc ad vnā. nunc ad duas. nunc ad tres
dehinc ad quattuoꝛ. ac deinceps vsq̄ȝ ad nu
denariū in quo stetit Aristo. ¶ Nobis autē
placuit ad [illegible]
oꝛ affectionū quasi simplicium iuncta q̄nta ve
lut ex multis composita. ¶ Placuit rursus
has affectōnes q̄nqȝ/ꝑ quinqȝ vocales desi
[illegible]
les illis de gāma manuali. videbis eām sub so
lis q̄nqȝ vocalibꝫ eas cōplecti. q̄ uis vna sc̄ȝ
a. duplicet̃ in fa ꝛ in la. Unde remotis cōso
nātibus aut mutis ab vt. re. mi. fa. sol. la. su
persunt hic vocales quinqȝ. v. e. i. o. a. quas
[illegible]
plicamus ꝯsequenter affectiōes nr̄as quin
qȝ. que sunt amoꝛ seu gaudiū. spes seu desi
deriū. compassio quasi mixta. dehinc timoꝛ
seu metus. postremo doloꝛ vel odiuȝ. Appli
[illegible]
gnificet amoꝛē gaudiosum. E spem seu desi
deriū. nō virtutē theologicā. I vel iota com
passionē. O timoꝛē. U doloꝛem vel odium.
¶ Sic ꝑspicua ē duplicis metri snīa. sicom
ne canticū possumus ad gāma mysticaȝ re
ducere. sit illud canticū veracit̃ in corde vel
mente. aut figuralit̃ in quibuslibet psalmis
instrumentis ve musicis. sicut in sono tube.
in psalterio ꝛ cythara. in tympano ꝛ choro. i
cordis ꝛ organo. in cymbalis benesonātibꝫ
ꝛ iubilatōnis. Denique quomodolibet. Ois
spūs laudet dn̄m. ¶ Ceterū vis cognosciti
ua rōnalis/mistrat quasi lr̄am canticordiā
ꝯtra meditatōes varias s̄m quas vis affecti
ua ꝑcipue si fuerit foꝛtit̃ habituata/ꝑ̄ripui
voces numerosas affectionū quinqȝ ꝑdicta
rum/eas multiplicādo penes graue acutuȝ
supacutum sursum scȝ ꝛ deoꝛsum ꝑ sistolē ꝛ
diastolē quasi sine termino. In latitudine ꝑ
terea s̄m breuiatōem ꝛ plongatōem. deniqȝ i
ꝯiūctōe mutua supra quā habeat fieri i mu
sica sensuali. ibi maxima vbi ē i celo vna voc
letantiū ꝛ vnus ardoꝛ letantiuȝ. ¶ Decreui
mus ad extremū de tot instrumentis/trium
(vt diximus) figuras apponere: videlicȝ mo
nocordi iuxta lr̄am oꝛōnis dn̄ice. ꝛ decacor
di s̄m alphabetuȝ. simul ꝛ pater noster. ꝛ lit
terā. x. ꝑceptoꝝ. Sexacorduȝ eo q̄ȝ duplex
habȝ officiū tāq̄ȝ choꝛ⁹ castroꝝ. s. cāticū mi
litare describit̃ cū sua quadam elucidatione

seu canone vt in prioribus. Sed antea migrabimus tandem duce theologia. post theologiā et phiam ad cātica canticorū per tercio et finali thomo pñtis opusculi de cāticis iuxta suum originem distinctiuo.

Themus tercius

Canticorū diuersas species inuestigauimus secundum historiā. primo q̄ ad cātica sensu perceptibilia. deinde secundum phicam disciplinā de canticis in omni creatura repertis que per intellectum percipiunt. Putabunt aliquis nihil superesse. qm̄ vltra vel supra creaturā vniuersā q̄ cātica reperies. Atuero si theologiā videbim⁹ grādiora superesse queādmodū mirabiliori mō cā causarū quā i amore fūdatum⁹ tractat. inchoans suā ab eo traditiōes. vbi et i q̄ phia stetit / nō habēs vltra q̄ suum deduceret terminū [illegible] phie secundum aplm̄ et sapiente [illegible] lia sunt ad inuisibilia dei q̄si [illegible] q̄ vbi deficit. phiā stare necesse ē. vel in tenebris temerariā pcutiendo palpare et errare. Nā q̄ sunt diuine volūtatis prsus liberrime pstituta. q̄ leges. q̄ tēporū pstitutiōes. solus ille scit et cui voluerit reuelare q̄ voluit et dixit et facta sunt. Omittam⁹ interim verbūz de [illegible] filius vnigenit⁹ i sinu patris q̄ sol⁹ nouit que sunt ei⁹. Sileam⁹ preterea de ipo verbo dei per [illegible] sanct⁹ quē mutuo cōicat et spirat summa liberalitate [illegible] ctio q̄ dē nisi quedā punctual̄ et vir alicuius momēti cōicatio respectu cōicatōis illi⁹ [illegible] tere si pueniēter possum⁹ ī illa trinitate gloriosissima. ponere canticū summe suauitatis et leticie sicut illic ponimus verbū numerosissimū plenū rōnibus et ideis absq̄ termio. Ponimus et amorem iocundissimū spiritūsanctum q̄ verbū tendit in patrē et pater in verbūz tenore gratissimo. Ponūt alij hierarchiā illic vbi pater iquiūt nō graduali pfectōe maior sed in psonarum origine principal̄. ¶ Dimittamus inquā talia / diuinis theologie pscrutatoribus cum ocio magno. cum ingenio clarissimo. cū exercitio diutissimo Nobis sit hic et nūc satis de canticis ī creatura positis loqui. plus ad deuotionis excitationem q̄z intellectus admirationē et eleuationē in alta maiestatis. scientes q̄ pscrutator maiestatis opprimet a gloria. et quo ampli⁹ accesserit homo ad cor altū / eo ampli⁹ exaltabit̄ deus ¶ Veniamus ad rē nostrā collocātes pedez inuestigatōis vbi stetit phice pes inq̄sitōis. hic aūt si bene tenemus pes erit ī amore. sic [illegible] poterit q̄ ē numerosa vox amoris vel amor numerosus. vel numer⁹ amorosus. ¶ Additū ē de speciebus amoris post diuinā. qm̄ vn⁹ est naturalis pueritibilis cū ente. alter aialis alter rationalis. alter intellectual̄. quorū cōditio naturaq̄ descripta est. Porro de creato amore supnaturali / de charitate quāz qui habet manet in deo et deus in eo. De amore quoq̄ nuptiali dei cū homibus verbūz nullū. i quo tn̄ et sup quē fundant̄ cātica canticorū q̄ epithalamia nominam⁹ / et cāticū diuinale. ¶ Erat aūt ab initio pncipal̄ intentio facere verbū psonāter ad xpi parabolā de cātico duplici. vno secundum salcatōnē vel exultatōem. altero secundum lamentationē et planctū. et h̄ nō seculari seu prophana vanitate sed xpiana pietate Cōuerte fideles oculos ad xpm. videbis affirmo tāq̄z i exemplari pietatis ipm̄ duplex h̄ cātici gen⁹ resonasse. nā et exultauit spūsācto raptus ad vocē patris intus sonantē cū clamauit. Cōfiteor tibi pr̄ celi et terre. q̄ abscōdisti hec a sapientibus et prudentibus. et reuelasti ea puul̄. Ita pr̄ sic placitū ē ante te. Rursus ita lamētat⁹ ē et plācit vt pq̄rereẗ palaz. O vos oēs q̄ trāsitis per viā attēdite et videte si est dolor sicut dolor me⁹. Talia colligim⁹ h̄ duo cantica. vnū exultatōis. aliud lamentationis. ad qualia nō habuit philosophia scrutādo venire quorū quodlibet fundat̄ in amore. nō qualicūq̄ sed charitatis et amicicie deiformis. secundum opposita tamē et diuersas rōes. vna est diuinalis adoptio et despōsatio. altera reprobatio et repudiatio. Nihil pmo cantico melius. iocūdius. beatius. Nihil scđo deterius. infaustius. infelicius repitur. Primū cecinit Salomō in canticis. et Dauid pluribus psalmis. Alterum hieremias in trenis. Et Esaias ibi. Cātabo dilecto meo. vbi de repudio canit̄ synagoge. ¶ Nūc ascendat theologia supra phiam nō inchoans pcessu ab infimis instar phie / sed a deo pmo omniū pncipio. ad qđ attingit vtriq̄ pcessus prior phie. Et dicamus vltra phiaz q̄ deus ipse tāta pietatis dignatōe. tāta charitatis bonitatisq̄ dilatatione / humanā dilexit naturam / vt eam formaret ad imaginē et similitudinē suāz / quaten⁹ sui pticeps esse posset. et ita particeps q̄ eidez vnigeretur feli-

cissimo federe nuptiali sicut spōsa spōso suo/
qua dilectōe ꝛ charitate/nullā diligibilioꝛē/
nullā charioꝛē esti mare pōt coꝛ humanum.
¶ Posuerūt nec negamus aliq̄ phōrum ma
gis elevari et divinitus illustrari sic̄ Aristo.
ꝙ vltima felicitas homīs ɔsistit in dei ɔtem
platione. nec vt arbitroꝛ sequestra sic̄ amoꝛē
eius. nihilominus cū cognouissent deū/ nō
sicut deum gloꝛificauerūt neq̄ grās egerūt.
ꝛ quid inde secutum fuerit pudet recoꝛdari
qđ apostolus aperiat. Amabāt dei virtutē
illustrantē intellectū. sed ipā q̄ sanaret q̄
[illegible]
Aug⁹) non amabant. ¶ Amplius ipi phi q̄
uis aliquē hominis amoꝛē ad deum pone/
rent ꝛ debitum scirent/ nullo pacto tamē va
luerunt attingere vel suspicari ꝙ mutua eēt
amicicia p̄sertim sponsalis/ dei ad hominē
ꝛ econtra qualē nobis revelauit theologia/
fundata in charitate de qua est illud. Chari
tate ꝑpetua dilexi te. Nō eñ quilibet amoꝛ
dici meret̄ amicicia s̄m philosophū. sed ille
quo sibi mutuo cōmunicāt ꝛ cōuiuunt ꝛ cō
gratulant̄ ꝛ couniunt̄ amantes quale aliud
neq̄ Plato dicens deum nō misereri homi/
nibus. nec Aristo. redemptionis ignorans
mysteriū. nec aliud oīno phūs habuit sine fi
de. ¶ Temptem⁹ nūc de canticis exultatio/
nis ꝛ lamentatōis aliq̄d dicere/ qđ sit supra
nō contra philosophiā. que duo cantica no
tans qui dixit. Misericoꝛdiā ꝛ iudiciū can/
[illegible]
vnū nuptiale quod epithalamiū nominat̄.
aliud repudiatōnis reprobe qđ infernale di
[illegible]
bus figurā accipiam⁹ nō dissonāter ad apo/
stolū/ q̄ loquens de coꝛꝑali m̄rimonio. Sa
cramentū inq̄t hoc magnū ē. i xpō dico ꝛ ec
clesia. ¶ Sunt ꝟo litteraliter tres modi de/
sponsationis. vnus viri cū libera. alius viri
cū ancilla. tercius viri cū domina. Ultimū
hunc modū tenuisse videt̄ solus Joseph vir
iust⁹ cū vxoꝛe sua Maria. Primū legim⁹ in
Abraā cū Sara qđ quotidianū ē. Alterum
ipius eiusdē cū Agar ancilla/ sicut in Jacob
duplicē hunc modū reperies respectu Lye
et Rachel liberaꝝ. quib⁹ additū est ancillaꝝ
vtriusq̄ connubiū. ¶ Veniamus ad myste/
[illegible]
Eua consoꝛte ꝛ libera cum adhuc non pec/
cassent coniūctionē dei cū anima sancta. eti/
[illegible]
Figurauit insuꝑ s̄m apostolū ɔiunctionē
xpi incarnati cū ecclia cui⁹ caput ē ꝛ cōiux
[illegible]
ture cū deo in vnitate suppositi. Figurauit
s̄m Augꝰ. ꝛ sequaces ɔiunctionē poꝛtionis
supioꝛis. quasi viri cū inferioꝛi tanq̄ mulie
[illegible]
de forti muliere cōiunctionē homis vel spi/
rit⁹ sapiētis cum lege dei vel sapientie [illegible]
eñ loquit̄ alibi. Quesiui sponsam mihi assu
mere eam. ¶ Subinde matrimoniū Abrae
ꝛ Jacob cū ancillis/ notat apostol⁹ figurasse
ɔiūctionē xpi cū synagoga q̄ generauit fi/
lios i suitute. Deniq̄ matrimoniū Joseph
cū Maria certe cū dña que nō ab eo pepit.
nec eam humiliauit sed ei⁹ custos fuit/ aptat̄
ɔgrue ɔiūctioni plati cū ecclia sua quā spūs
sanct⁹ impregnat/ nō ipe q̄ custos ē q̄uis spō
sus. ¶ Habemus ecce septē genera spūalium
nuptiaꝝ de quib⁹ nō erit dicendū ꝑ singula.
grata nihilomin⁹ esset speculatio circa vnū/
[illegible]
ticoꝝ salomonis apparent vnicuiq̄ tanq̄ i
epithalamio salvationis vel exultationis.
¶ [illegible]
nagoga veteri. rursus cū ecclesia noua et li
bera necnon ꝛ naturali. doctores copiosissi
me disseruerūt in expositōib⁹ cāticoꝝ littera
liter ꝛ allegoꝛice De ɔiūctione p̄terea dei cū
anima s̄m tropologiam nō siluerūt. sed nec
vsq̄quaq̄ de coniunctione prelati cū eccle/
sia vice xpi tacuerunt. ¶ Ceteꝝ de altero du
plici ɔiugio mystico qđ superest/ si q̄s apꝑu
erit os in canticis vt ꝑ anagogiā differeret
ignoꝛamus. Scimus venerabilē Richar
dū non vnū non alterum/ sed oīa pene vo
lumina sua de hoc matrimonio spūs ꝛ eiꝰ
mysteriū compleuisse. p̄cipue libro de. xij. pa
triarchis subtilitate mirabili. cui ɔsonāt tra
ctat⁹ alij de archa mystica. de visionib⁹ Da
nielis. de exterminatōe mali Deniq̄ tot⁹ in
ista versat⁹ ē metaphoꝛa/ que poꝛtionē supe
[illegible]
nec siluit sensualitatis ɔcubinas/ vel nō tra
duxit ad cantica qđ viderim⁹. ¶ Uisum est
tñ mihi nonnūq̄ meditāti in secreto coꝛdis
mei cubiculo/ ꝑ noctes heu p̄sentis vbiq̄ ca
lamitatis/ posse fieri vt epithalamiū diuinale
ɔsonare mōstraret̄ huic ɔiugio spūs et mēp
sertim ī xpo. Rursus alteri cōnubio spūali/
sapiētie diuie create cū spū creato deifoꝛmi
sicut in exultāti spū Marie potissime ɔpar
bat. Si pausem⁹ iterea paululū. dehiscere
videt sub exoꝛdio naturā epithalamij p̄mo

designãtes. postmodũ temptabimus illud
exponere qđ nobis meditatio locuta est de
xpo ⁊ maria. quod certatim laudãt angelici
spũs imo q̃libet creatura a q̃bꝰ vtinã nõ di
scordet vox nostra. laus nr̃a. studiosi(tas) no
stra. carmẽ q̃z nostrũ qđ ⁊ saltare docet ⁊ plã
a gere cũ pueris in foro ludẽtibꝰ. ¶ Epithala
miũ nõ hic accipimus sensuale canticũ pro
nuptijs carnalibꝰ quibꝰ hymeneũ p̃esse gẽti
litas fabulat̃. nõ insup intelligimus canti
cũ celeste beatitudinis eterne. vbi pfecta se
curaq̃ fruitione nuptiali / felices aĩe cũ deo
totaliter vniunt̃. transformant̃. sopiunt̃. io
cundant̃. sed epithalamiũ dicimꝰ hic canti
cũ vie p desponsatõe diuinali q̃ p grãm hic
incipit ⁊ in gloria consummat̃. aut si perdit̃
in finem charitatis / anima ppetuo repudio
cruciat̃. ¶ Epithalamiũ p̃supponit amorẽ
naturalem animalẽ rationalẽ dilectionem
quoq̃z liberam beniuolentie / ⁊ honeste quo
q̃z concupiscentie demũ socialẽ amicicie. Sed
addit in pposito nostro / donũ charitat(is) gra
tie viuificans diuinitus assimilans et pfici
ens. donũ insup spei tendentis in p̃summa
tionẽ glorie. donũ quoq̃z cuiusdã zelotipie
laudabilis ⁊ fidelis qua zelãt se mutuo spõ
sus ⁊ sponsa. Est zelus amor vehemẽs. nõ
compatiẽs qualecũq̃z contrariũ vel aduer
sũz fieri contra rẽ dilectã Et hoc p̃stat fides
Est igit̃ epithalamiũ nostrũ describere can
ticũ sponsi ⁊ sponse fide spe ⁊ charitate iun
ctorũ. ¶ Epithalamiũ Salomonis qđ cã
tica canticorũ dicimus / cõposuisse credit̃ et
tradit̃ ab ecc̃lia rex Salomon / inspiratus
a spũsancto tempore quo erat amabilis do
mino. q̃uis verba videant̃ carnalia. q̃uis
insup autor postmodũ miserabiliter ⁊ lamẽ
tabiliter corruerit. vt nõ gloriet̃ stulta p̃sum
ptio cordis hũani / si mysteria omnia cogno
uerit q̃lia sunt in canticis maxima. sed q̃ glo
riat̃ in dñõ gloriet̃ / videatq̃ ne cadat. Fiat
ita circa nos o gloriosissime spõse Ihũ. dũz
te cogitamus loquimur. extollimus cũ dile
cta sponsa tua. nequãdo cũ illa Vasti supba
repudiemur a regali copula tua. ¶ Epitha
lamiũ datur p symbola. vt s̃m Augꝰ. deside
ret̃ ardentius. audet̃ iocũdius. speciosius vi
deatur. nihilominus oportet si fructuose. si
secure. si salubriter cantari debeat. q̃ deueh
se mens ad remotionẽ fantasie vbi nõ sit ma
sculus neq̃ femina. sicut nec charitas sexũz
habet. Oportet iterũ depurationẽ fieri vtri
us appetitus quã nulla titillet carnalis sub
tractio vbi s̃placentia vel libidinosa. Opor
tet amplꝰ humiliari vtrasq̃ irascibilẽ. vt nul
la surrepat p cognitis mysterijs supbia. sed
quãto maior ẽ humiliet se in omnibꝰ ¶ Epitha
lamiũ temptat̃ incaute cantari ab aĩa quan
tumcunq̃ seculariter erudita / si nõ fuerit et
purgata prius a sordibꝰ pctõrũ. qđ docet̃ fie
ri i puerbijs Salomõis. si nõ fuerit p̃terea
sursum eleuata ⁊ illumĩata p p̃temptũ terre
norũ ad qđ monet Ecc̃liastes. Si nõ fuerit
postremo cordialiter affecta ⁊ pfecta deside
rio supnorũ / quod querit̃ i canticorũ canti
cis exerceri Ac p inde describit̃ epithalamiũ
tripliciter s̃m tres actꝰ hierarchicos. purga
re. illuminare ⁊ pficere. q̃ tria p̃estãt sol iusti
cie tripliciter exurẽs mõtes nature sublimis
humane. ¶ Epithalamiũ salomõis põt insi
piẽs ⁊ aĩalis hõ fideliter admirari ⁊ simplici
ter credere / sed nõ arrogãter p̃scrutari. q̃z ni
hil piculosius. põt homo rõnalis ⁊ pficiens
illud pie meditari ruminationis typo. s̃z nõ
et abrupto p̃cinere. quo nihil difficiliꝰ. Po
test homo spũalis iã carni desipiẽs ⁊ sangui
ni / epithalamiũ sapiẽter cũ sapore depromere.
quo nihil suauius et i terris beatius erit.
Vide opa dei q̃ fit idẽ canticũ electis in edi
ficationẽ. consolationẽ ⁊ bonum odorem.
alijs in scandalũ. ruinã. contradictorũ. ⁊ odo
rem in mortem. ¶ Epithalamiũ fit nõ aman b
tibus omnino barbarũ nec intelligibile. fit
malo ⁊ carnaliter amantibus / in offensionẽ
⁊ scandalũ. quibus augetur inde furor igne
us. fetor carneus. insatiabilisq̃ pruritus.
Quod etate nostra vel in fictis quibusdã de
uotis compertũ punitũq̃ p ignẽ fuit. At ue
ro si fuerit deo ppicio exercitatus hõ spũa
lis pati diuina. sicut de Ierotheo suo loqui
tur Dionysius. si fuerit in eo deiformior hũ
ignitꝰ affectus / si sentiat diuisionẽ anime et
spũs a vbo dei fieri. si p multa pbatꝰ multũ
dei sensum cognouerit. pergat qui hmõi est
epithalamiũ frequentare. nõ in delectis ⁊ v
bo superbo. sed in hoc benedicat deum qui
fecit illum et inebriantẽ cum talibus bonis
suis. ¶ Epithalamiũz ẽ quod grãmatici no
minãt dragma vel dragmaticũ. quod fit in
ter duos more dialogi. nõ q̃liscũq̃. Est enĩ
dialogꝰ inter magistrũ ⁊ discipulũ. cui dida
scolicõ nomẽ ẽ. Est aliꝰ inter loq̃ntẽ ⁊ suũ in
terpetẽ. Sed iste tercĩꝰ fit inter dilectũ ⁊ dile
ctã cum ppter ⁊ eandẽ nam. Et p̃nt dragma
ma ẽ vel indeclinabile neutrũ vel declinabi
le femininũ s̃cdẽ declina. vel neutrum tercie

vt ibi frequētate nobis dulcia cantica dragmatis. Uidebis ī cāticis canticoꝝ sic obseruari vt spōsa preloquat̄. sponsus respōdeat ꝯmittens aliquādo interrogatōibꝫ vel responsionibus sodaliū siue adolescētularꝫ siue custodū siue amicorū ¶ Epithalamiū / introduxit sponsam quasi philocaptā ꝛ inamoratā de sponso suo. cuius assidue p̄sentiā. verba. complexū; oculus desiderat. sed hoc tamen cū virginali pudicicia / ꝛ mira grataqꝫ puellari verecūdia. Quid em̄ procacius. q̄d odibilius. quid punibilius in sponsa puella et virgine. si vltro nedū rapiat virꝫ. si vel palam petat aut roget ad ꝯsummationē operis nuptiarꝫ. petit tamē signis aliquibꝫ cuꝫ pudica circūlocutione ꝛ insinuatōe verecunda tempus expectans ꝛ locū beneplaciti viri. dū fuerit introducta p̄ eum in matrimoniale cubiculū. nō iam vt sponsa p̄ spem. sed vt vxor p̄ felicē / nec amplius dissolubilem vnionem. ¶ Epithalamiū introduxit [illegible] phi locaptū spōsū nō sine verecūdia quadā si videt ī turba cū sponsa vel ad spōsum / querit obinde solitudinē vt illa blādiat̄. p̄spicit p̄ [illegible] salit ꝛ tripudiat festiuus totus dū p̄git ad eā dum vult audire vocē suam. faciem videre. [illegible] expectat horā venire cubiculi nuptialis / nolens ante legitimū tempus spōsā cognoscere nō dum federe ꝯsummato ¶ Habemus ex isto epithalamij notul̄ / nō paruā (nisi fallor) eruditionē p̄ cognitōe reliquorū. que vel illic tradit littera vel glosa doctorū notat. Sed ad huc pauca iūgamus / nō que dant totū sup̄ cantica cōmentū. hoc em̄ nō est p̄sentis opusculi / tot metaphoras sigillatim agere, satis erit vel vbertim apertas repetere. sat erit aliquas quasi scintillas excutere p̄ collustratione cū incendio leui cordis deuoti. ¶ Epithalamiū est canticū de amore ad amorē. ō charitate ad charitatē. de dilectione ad dilectionem sine fantasia carnalis sexus in amāte vel amata. Dicet aliquis hic contradictionē implicari p̄ terminos. Nōne masculinū inquit genus ad masculū. femininū spectabit ad feminā. alioquin distinctio talis q̄d opabit̄ ī articulis. Rursus si q̄d natū est ex carne caro ē. sic q̄d similitudo carnal̄ eloquij causat / nōne corporeū fantasma putandū ē. Uerū attēdat q̄ sic opponit / dictum hoc vltimū retorqueri p̄ nobis. Nā pōt ocul9 rōnis [illegible] / ex fantasmatib9 vtiqꝫ corporeis / spēs elicere ꝛ fodere spūales / p̄ q̄s itelligit ea q̄ sunt spūs. q̄ teste xp̄o carnē ꝛ ossa nō habēt nec corꝫ similitudinē. sed q̄d natū est ex tali spū spūs ē. Uidere ē p̄inde rē candē p̄cipue spūs [illegible] ritu sancto quo nihil indubitabilius ꝛ sine [illegible] latine hic dicit̄ spūs / hec charitas vel spiratio passiua vel grā. ꝛ hoc flamen. hebraice hec ruha. grece hec neuma vel charisma. Denique deus si p̄ Esaiā spōsum ꝛ spōsam se virū ꝛ mulierem que matricē etiā habeat / confitet [illegible] ta dere [illegible] ce q̄s ita desipuerit. vt hermofrodita pro duplici sexu mōstruosusqꝫ credatur. ¶ Epithalamiū vocat alterū amorē tanq̄ virū ꝛ spōsū. nō p̄ sexu carnis. sed quoniā est potentie maioris. sapiētie clarioris. influētie potioris. Uocat alterū amorē vt spōsam. nō p̄pter debili[illegible] tia increata nec creata. sed ob quandā fecunditatē. venustatē. iocunditatē allectiuā quibus solet mulieri ininere sibi quasi attribuit sapiētia Ego inquit mater pulcre dilectiōis cum alijs sonātibus ad p̄dicta. Deferat igitur mens epithalamiū canens pallium metaphorarū foris. ꝛ nudam charitatē vel amorē introducat. alioq̄n si nescierit se non idoneū q̄ cāter epithalamiū fateat̄. ¶ Epithalamiū p̄prie est in via nō in termino. in despōsatione nō in cōsummato cōnubio. Ꝯcludit̄ ex p̄missis hec epithalamij nostri ꝯditio. q̄ ꝯsequēter infert epithalamiū / nō requirere confirmatū amorē vel charitatem. Ac p̄inde datur intelligi q̄ exultatio epithalamij / compatitur secum lamentationē ꝛ planctum nō minus aliq̄n q̄ elegiacū carmē. in amore carnali q̄d elegiacū a miseria nominat̄. quia in litore quot conche tot sunt ī amore dolores. ait vnus. insanos amores docere se posse iactans. ¶ Epithalamiū Salomonis ex p̄bat que mox intulimus. licet ī amore diuino videri possint indigna. Et q̄dē de saltatōe et exultatōe / de tripudio gestiēti gaudio. null9 vel ambigit vel malefert si sint in amore diuinali. At uero vis in spōsa audire lamentationē ꝛ planctū. Filie hierusalē nūciate dilecto / q2 amore langueo. Et itez. Percusserūt me ꝛ vulnerauerunt me. Quid porro tota iste circūitus inquirēdo dilectū sonat nisi suspiria gemitus et luctum. Uis ꝛ hoc audire quod amplius mireris in dilecto. Uulnerasti inq̄t cor meū soror mea spōsa. Ceterū ut

clamat ad ostium foris. Caput meũ inquit plenũ est rore. ⁊ cincinni mei guttis no[illegible] se pati frigus iniuriasq; aeris nõne plãgit? ¶ Epithalamij canticũ nõ reddit cantãtem beatũ nisi tñ ĩ spe. a qua tamẽ vt multũ pñt recedere. Hinc est pfecto lamẽtatio quãdo/ q; nõ equabilis nõ enarrabilis illi ꝓpter ti morẽ repudij dũ tempus aduenerit cubicu/ li. Nequãdo forte dicat̃ illud ei parabolicũ de fatuis virginibus imparatis. et clausa ia nua petentibꝫ introitũ. Nescio te. O verbũ durũ ⁊ asperũ. O discidiũ sola vel leui suspi tione recogitatũ/ amanti sponse nõ ferendũ ¶ Epithalamiũ nõ ita curat aut petit mutu as hic in via consolatões amoris/ q̃n ad cu/ biculum eternitatis plus anhelet. Colligit̃ et fine canticorũ vt sponsa monita ꝑ spon sũ. Que habitas inquit in hortis amici au scultant. fac me audire vocẽ tuam. Ilico re spondit. Fuge dilecte mi sup mõtes aroma tũ. Quis amicũ talẽ ⁊ taliter velle crederet spõsum fugere nec secũ esse. Desiderabat cu biculũ quale nõ erat ĩ hortis/ nec ĩ amicorũ turbis. immo sursum sup montes aromatũ quo fugere sponsum petit/ qm̃ illuc se trahẽ dam mox sperabat. Amplius ⁊ si spõsa deli ciosa cupiebat ociũ cũ sponso. sciens tamen voluntatẽ suã esse de cura quãdoq; ꝓximo rum/ ꝓponebat sui sponsi voluntatẽ. Ueni dilecte mi/ egrediamur in agrũ/ cõmoremur in villis. ¶ Epithalamiũ tradit multis sub metaphoris ⁊ circũlocutionibꝫ sponsam al loqui spõsum ꝓ ꝯsolationibꝫ recipiẽdis hic ab eo. Audis quẽadmodũ petit osculũ. nũc amplexũ. nunc trahi post se. nũc fulciri flori bus et stipari malis. et ita de reliquis. Cur ita? plane quoniã amor ociosus esse nequit. Ignis quippe ẽ. se ꝑdere gestit assidue que/ rit intima cordis amici penetrare. Nã spũs quidẽ ẽ qui scrutat̃ ꝓfunda/ qui raptũ facit ⁊ extasim in amatũ. Rursus amica quasi li/ liũ inter spinas positũ. si ꝓtectionẽ. si conso lationẽ/ si recreationẽ quesierit ĩ dilecto/ ne mo recreminabit̃. neq; iã adeo ꝓ se quantũ ꝓ amici dilectione. Letet̃ cor meũ inq̃t. cõsi dera finẽ vt timeat nomen tuum: vt scilicet ĩ amore suo fortiori stabilitate subsistat. Nã delectatio tenet operantẽ ĩ operatõe dicit Arist. D cũ experientia. ¶ Epithalamiũ nemo põt ꝑfe ctũ cognoscere sine triplici theologia. sym/ bolica scꝫ ꝓpria ⁊ mystica. Nã quamlibet tradit Diony. Sed symbolicã suã latini nõ habẽt. nisi q̃ gustũ eius dedit vlti. ca. de ce. hierarchia/ tradẽs intellectũ locutõis figu/ ralis. q̃ ĩ scriptura sacra trãsfert ad angelos q̃ elati sunt. q̃ armati. q̃ lumina ferũt cũ ce teris. Sic in ep̃la quadã de mensa sapiẽtie. Sparsim vero tã ipse q̃ nostri scripture glo/ satores exponũt huiusmodi symbola q̃ deo tribuunt̃. ꝑ similitudinẽ ad corporalia/ qua liter fit in hoc toto cãticorũ libro. nũc d̃ oscu lis oris dei quid sit. nũc de vberibus/ de ca/ pite/ de oculis/ de lingua/ de genis. ⁊ ita per vniuersum. qd̃ enucleare ꝑ omnia/ non ẽ p̃sen tis opusculi seorsum poterit forsan dari. si/ cut de theologia mystica q̃ prorsus ẽ necessa ria cantare volenti ꝑ amorẽ duplex opuscu lũ hoc illud practice tradidimus. ¶ Epitha lamiũ poterat ꝑ theologiã symbolicã ⁊ my sticam ad quodlibet genus matrimonij cũ deo ꝑ amorẽ spũaliter adaptari nominatim vbi minus videret̃ ad xp̃i spũm ⁊ ad animã suam tanq̃ ad virũ desponsatũ cũ muliere spõsa sua. Sunt hic multa supponẽda que alibi iuxta ꝯmunẽ theologie sententiã/ tra/ [illegible] tẽ/ pars seu portio rõnis supior quã hic ap pellamus spm (ne cõtrouersia sit d̃ noĩe finis) fuit ab instãti ꝯceptõnis plene beata. quẽad modũ ⁊ nũc est ⁊ erit in secula. ꝓpterea neq; doluit neq; timuit neq; sperauit spũs iste in eterna beatitudine/ vbi non erit amplius neq; luctus neq; clamor/ sed nec vllus dolor. ¶ Sup pon[illegible] res essentialiter cũ spũ. nõ tamẽ fuit tũc ĩ ter mino beatitudinis. sꝫ habuit statũ vie/ sub iecta passionibꝫ existẽs/ vt dolori/ timori/ pa uori cũ ceteris. ita tamen q̃ nulla passio ꝑue niebat iudiciũ rõnis superioris minus q̃ ĩ adã [illegible] ture ꝓmitus institute. sicut ⁊ d̃ be [illegible] sua fuisse cõfitemur. ¶ Abijci [illegible] ꝓ suis quidẽ peccatis nõ do [illegible] habuit. sed pro nr̃is generaliter [illegible] ꝯtã deletõis. sed q̃ ad efficaciã pro solis electis mẽbris suis. Cũ igit̃ esset aie xp̃i ad suũ spiritũ naturalis simul et diuina lis ꝯuersio sicut contra. cõcludit statim ꝑspi cax speculatio/ q̃ sia petebat crebro ꝯsolati onẽ spũssancti. nũc ꝯtra dolores et obiect̃ rerũ contristantiũ sensualiter ⁊ ꝑ realẽ appli cationẽ in verberibꝫ/ fame/ siti/ frigore. nunc [illegible] ꝯtra res appꝛehensas intentionabiliter ꝯtristationẽ afferẽtes cuius peccata erant ali ena que ꝑ ꝯpassionem sua fecerat. ¶ Eleuet igitur se pius animus in ꝯtemplatõe Jesu

xp̄i in lumine fidei et euangelice narrationis. Cōsideret deuota pietate animā hanc sponsam sp̄us impassibilis passibilē ꝛ crebro patientē. si p consolatōne dilectius suspirabat ad spirituū. Osculetꝰ me osculo oris sui. cū multis similibꝰ cōsolationis refrigeriū sonātibꝰ/ vt illud nominatim. Quis det mihi te fratrē meū sugentē vbera matris mee vt inueniam te solū foris/ ꝛ deosculer te ꝛ iā me nemo despiciat. Quid sonabat hec optabūda petitio si spirituū cōsideres lac beatitudinis toto ore tota securitate. tota dilectiōe sugentē ab vberibus cōsolantis diuinitatis tanq̄ matris sentiēs animā ad illū felicitatis statū quem nondū acceperat suspirantē hec dicere. Dicebat christus p hac anima sua/ quā ponere ꝛ resumere ptās habebat Baptismo habeo baptizari/ ꝛ quomō coartor donec impleatꝰ: quē ratio sciebat nimirū glorificationē anime subsecuturā/ mox baptismū mortꝭ et amplexū nō amplius dissolubilē gauisurā cum [illegible] despōsationē sp̄us exultātis Marie/ cū sapiētia sed nō absq̄ tropicorū cognitōne sermonū p theologiā symbolicā ꝛ anagogiarū p mysticā. Gloriatꝰ sapientia/ delicias suas esse cū filijs hominū. nullā vero repperit sapientia delicias suas cū qua amplius inueniret q̄ cū beatissimarū beatissima et deifor[illegible]aria querebat hic cōplecti ī via spiri[illegible]arie. iungere secū oscula p orationes [illegible] q̄ singularū sub spe certa fruitōis iocū dissime ac indissolubilis ī eternitate. vbi suo spiritui dū ascēdit obuiauit quasi mater honorificata/ ꝛ quasi mulier a ꝟginitate sua suscepit illū. ¶ Quid porro dicemus de coniugio sp̄us deiformis beate ꝟginis/ cū ancilla sensualitate sua/ sub typo vel agar vel bale ꝛ cete. Nōne sensualitas generare debet sp̄ui ꝓlem virtutū maxime moraliū q̄si ī seruitute. Neq̄ eā habet libertatē essentialiter. sꝫ qualē dūtaxat sibi cōmunicatꝰ a sp̄u. ¶ Sup his itaq̄ cōiugijs in eadē psona humana/ grāde silentiū est apud expositores cāticoꝝ. qui de ceteris mysticis plurima disseruerūt. Greg. ꝛ Beda de ecclīa ꝛ xp̄o. Nicolaus de lyra d synagoga ꝛ deo. Berñ. de aīa ꝛ verbo ꝛ aliq̄ de humana natura ad filiū supposituū. G. parisieñ. de vtrisq̄ p declaratōnes ꝛ distinctiones magistrales. p q̄les vt fertꝰ sanctꝰ Thomas incessit distinguēdo multiplex osculum. multiplex vber. ꝛ oleū ꝛ vngentū. ꝛ ita de re

liq̄s que dilatātꝰ materiā. Origenē nō habemus quē Hiero. ī hoc opere testatꝰ. nedum alios vicisse/ sed seipm. ¶ Ceterū de matrimonio plati cū ecclesia domina sua quā secūdat sp̄us sanctus et ipse custos est eius typo Joseph ad Mariā. Rursus de cōiunctōe angelice nature cum deo nō legimus exposita hec p cōtexta seriē cātica. ¶ Quid p̄terea quamo[illegible] tibus. sed qualis est pcor amātibus/ sane difficilis cognitu p hec cantica. si nō eaꝫ efferat familiarē diuturna cōuersatio. Occultat enī se sub enigmatibus et figuris. loq̄tꝰ per interiectiones voce nūc incognita. nūc interrupta. nūc de repente ab hoc ī alterū. quasi sine lege vel ordinis vel ꝓpositi tenacis vel se que le semel trāsfert. quādoq̄ variatꝰ verbis sensum retinet eundē. aliquādo sensus plurimos vnico verbo cōcludit. ¶ Deterret nos hec cōsideratio pleniorē de canticis canticorum [illegible]tare sermonē ī hoc opusculo tercie p[illegible] [illegible] rate radicati nō completaꝫ dare cognitionē. que nec magnis voluminibus explet. addito q̄ vnctio plus in hoc docet q̄ lectō. plus deuotio q̄ demōstratio. plus desideriū feruens ī affectu/ q̄ studiū vehemēs in intellectu. Quis vt p̄notauimus/ assidua diuturnaq̄ meditatio sit necessaria. que valeat a ceteris omnibus curis impleat illud. Uacate ꝛ videte. Et iterū. Gustate ꝛ videte. ducat animā oportet deus in solitudinē vt ibi loquatur ad cor eius. ꝛ lactet eā/ et impleat solatio cū germine sancto. ¶ Concludētes ad extremū dicamus. q̄ ī amoris hoc cātico et exercitio/ supra quodlibet aliud versatꝰ lusus noster parabolicus puerorū ī foro. qui nūc ad [illegible] summādi spe cōiugij in glīa. Alterū sub formidine phēnalis repudij. vt exultatio sit cū tremore. Plane timor instar cordē sonantis vbi cor vicissim spe dilatatꝰ/ mox timore constringitꝰ. ¶ Hoc aūt agere eo facilius philocaptus ī amore dei quo (ad exemplū amorosissimi Augustini) altius mysteria diuinitatis/ ꝛ familiariꝰ miseriā hūane fragilitatis fuerit ꝑscrutatus. dū nescit hō qua distinctōe quod agit iudicetꝰ. nec q̄ fine terminetꝰ. Ue etiā laudabili vite hoīm si semota pietate iudicetur. Hinc Augustino fuerūt ꝓfundissime p pia matre lachryme. Hinc sibi iam seni fuerunt lachryme panes die ac nocte. amarissimam

quoq; legit̄ ⁊ lugubrē p̄ ceteris sue senectu/
tis iā pene extremā duxisse vitā. ¶ Credide/
rit aliq̄s forsan hoc Augustino ꝓpter obsi/
dionē ꝓprie ciuitatis euenisse. multo ampli
us propter iudicioꝝ dei formidinē anxiaba
tur arbitroꝛ. sciēs nō magnū esse si cadūt pe
ritura menia. ⁊ si moriunt̄ morituri. ꝯsidera
bat q̄ leticie ⁊ tristicie pro t̄palibꝫ vane sunt
⁊ nihil si ꝯferātur eternis. Erat nihilominꝰ
in pace mētis/amaritudo sua amarissima in
summa desparōe summe sperās. ¶ Posset ex
p̄missis gāma mysticū qđ in q̄nq; voces af/
fectuū s̄m q̄nq; vocales l̄raꝝ alibi diuisimꝰ/
ad tres reduci velut ī trigono seu ī tricordo
ad exemplar aliqđ beatissime trinitat̄. Ti/
mor cum mesticia oriēs ex ꝯsideratiōe patr̄
reprobātis. Spes cum leticia ex ꝯsideratō
ne v̄bi redimentis. Pietas seu ꝯpassio sui ⁊
alioꝝ ex ꝯsideratōe sp̄ūs sancti subinde cōso
lātis. Vñ v̄sus. Spes timor ⁊ pietas reso
nāt ī carmine cordis. Tres ⁊ ad has voces
gāma refero nouū. Dat spes discātuꝫ mol
lem [illegible] tenor aō. Ut [illegible] tenor ē cō/
patiēs pietas. Cor assidue cordas sympho/
nia ꝯcors. Huic sit eiq; chorꝰ ꝯcinit angeli
cus. [illegible] oportet gaudere cū gaudenti
bus ⁊ flere cū flētibꝫ. si nō voluerimꝰ impro/
perium ferre quale [illegible] aduersus re
probā iudeoꝝ generationē sub ꝑabola pue
roꝝ in foro clamātiuꝫ. Cecinimꝰ vobis nec
saltastis. lamentauimꝰ nec planxistis.

Secūdū opusculū.

Pusculū istud de cāticordo. i. de cantico cordis. habet tres thomos. id ē diuisiones vł to nos p̄ncipales cuꝫ notis ⁊ no tulis. Note sunt ꝯsideratiōes speciales. Notule v̄o particule singulares. ¶ Primus thomus ꝯtinet proemiū cum de signatione quale fuisset monocordum in sta tu innocentie. et quale est in statu v̄tutis ꝑfe cte. vt in christo fuit ⁊ Maria ꝑ nouem no/ tulas. Ponit vlterius differētias cātici cor dis ad canticū oris cum distinctione canti ci noui hoīs ad veterē ꝑ decem notas seu notulas. Ponit ꝯsequēter dubitatōes mul tas circa p̄sentia que soluunt̄ ꝑ reliq̄s. xxiiij notulas. ¶ Secūdus thomus deducit p̄n/ cipaliter q̄ est ponendū canticordū docens quid sit descriptiue. et quemadmoduꝫ habe re debet suū gāma. ⁊ qualiter fuit ī xp̄o ⁊ ma ria. Continet. xij. notas s̄m ꝯsideratiōes to tidem speciales p̄ncipales. ⁊ in vniuerso no tulas. xviij. singulares. ¶ Tercius thomus instruit nō absq; circūitu qualiter gāma for met̄ ꝑ canticordo ꝯtinens notas ⁊ notulas que se legentibꝫ offerunt satis plane.

Thomus primus

b Eati q̄ audiūt v̄buꝫ dei ⁊ custodiūt illud. Verbum habituri de cāticis ꝑ theoriaꝫ ⁊ praxim. Modo p̄cipue de cāticordo quod ē v̄bū dei ī cordibꝫ no/ stris. Quale potuimus exordiū ꝯuenīēꝰ as sumere/ q̄ꝫ a v̄bo v̄bi dei/ q̄ꝫ a principio de principio/ q̄ꝫ a dei sapientia ꝑ quam cōdita sunt omnia. et sine qua facere nō possumus quicq̄ꝫ. Que ludens erat cum patre/ dū cun cta componeret cum ipsum laudarent astra matutina. Hec ē sapientia quaꝫ auris bona audiet cum omni ꝯcupiscentia. Aperiat igi tur aures nostras. sonet ⁊ expediat verbum dei cuiꝰ totiens ista fuit exhortatio. Qui ha bet aures audiēdi audiat. Aur̄ itaq; cordis intelligens. Quibus nō apertis sumꝰ (iuxta prouerbium) asinus ad lyrā. quia nullam in armonia verbi dei dulcioreꝫ sup mel et fauū suauitatem inueniemus. Porro si repletum fuerit cor nostruꝫ verbo dei. fiet quod ab eo dicit̄. Ex abundātia cordis os loquit̄. abun det igit̄ bone Jesu cuius os hic loquit̄ ⁊ cui erat cor istud verbuꝫ bonum. Abundet igit̄ obsecro sp̄ūs tuus bonꝰ in paupercula cor de meo. ⁊ impleat illud/ vt det sermo in aper tione oris mei. ⁊ semꝑ sit laus tua ī ore meo. compleat̄ in me monitio tube apostolice/ q̄ afflatu tuo abundāter impleta/ nobis omni bus insonuit et cecinit/ hortans/ docens et interpretans verbuꝫ christi aie. Habitet in vobis abundāter ī oīm sapiētia cōmonētes ⁊ docētes vosmetipsos ī psalmis ⁊ hymnis ⁊ cāticis sp̄ūalibꝫ in gr̄a cantantes ī cordibꝫ vestris domino. O verbū xp̄i. immo verbū christus quod erat in p̄ncipio apud deum ⁊ deus erat verbum. ⁊ verbum caro factum ē. Veni dn̄e Jesu habites in corde abundan/ ter. ⁊ si nō in omni sapientia/ saltem ꝑ fidem que ꝑ dilectionem operetur. vt docere et cō/ monere valeam me primitus. deinde proxi/ mos meos filios tuos/ in psalmis/ ⁊ de psal mis/ hymnis et cāticis sp̄ūalibus. vt simus in gratia cantātes tibi dn̄o in cordibus no/ stris. ⁊ gratias agentes ꝓ oīmibus tibi ⁊ p̄ri Canter ecce quotidie vocibus crebris vehe mēter auribꝫ n̄ris sp̄ūs tuus bonus ꝑ ora ꝑ/

pheraꝝ/tua organa psonãs. Cãtate dño cã
ticum nouũ. Et rursus. Cãtare ⁊ exultare ⁊
psallite. Et iterum. Psallite deo nr̃o psallite
psallite regi nr̃o psallite. Qm̃ rex om̃is terre
de⁹. psallite sapiẽter. Hec aũt exhortatõ nil
[illegible] pete/
rit os nr̃m nisi primit⁹ impletis cordib⁹ ve/
stris. Quoniã ex abundãtia cordis os loq̃/
tur in canticis. Quã felix illa ciuitas ĩ qua
[illegible]
ardor cordiũ. que plena modulis in laude ⁊
canore iubilo vacat. videt. amat. cãtat. ĩ eter
num pleno corde toto ore. Felix nihilomi/
nus homo qui factus ẽ rectus. si nõ immiscu/
isset se peccando questionib⁹ infinitis. nõ d̃
paradiso voluptatis et canticis angeloꝝ de
trusus eẽt in vallem lachrimarũ. in ve lamẽ
tationis ⁊ planctũ. Qui iam comparatus iu/
mentis insipientibus ⁊ surdior illis factus.
cor fere sicut Nabuchonoonosor hab3/ vt au
diens nõ audiat. ⁊ intelligẽs non intelligat.
¶ Formauerat itaq̃ dei sapiẽtia ad silitudi
nem maioris mũdi corpalis corp⁹ homis. ĩ
cui⁹ medio posuit cor instar solis ĩ celo. Cõ
posuerat illud tanq̃ instrumentũ vel orga
num musicũ tempatissime ɔcordatũ. ĩ quo
⁊ ꝑ quod spũs human⁹ tũc vtiq̃ psallẽdi pe
ritissimus/ vtpote plenus verbo dei/ canta/
bat iocũdissima cãtica syon celestis hierl̃m.
nec erat dissonũ quicq̃ /in pulcerrimã om̃ia
consonabant melodiã. quoniã nihil erat vt
hic et nũc obuiam rationi sub cui⁹ imperio
cuncta erant. quemadmodũ postea fuit ĩ or
gano corpis beati illius/ de quo mulier que
dam extollens vocem de turba dixit. Bea/
tus venter qui te portauit. Beatus pfecto.
q2 ꝑ omnia sub dit⁹ erat v̾bo dei ɔcors quo
q̃ rationi. concors insuꝑ sine dissidentia si
bĩpsi. ¶ Cognouerũt hãc inesse debere cõso
nantiã humano cordi phantes aliqui. sicut
Aristo. tradit. q̃ in v̾tuoso om̃ia ɔsonãt rõ
ni. Quid aũt magis homini ꝓpriũ eẽ debet
q̃ ratio q3 viuere consequenter ſm eã ⁊ eidẽ
consonare. Puto autẽ nullũ talẽ inuenerat
Aristo. virtuosum. vbi non frequentius dis
sonaret vetus homo/ rõni corpus videlicet
mortis hui⁹. sed ita voluit non quales vide
bat. sed quales eẽ debere cẽsebat phs iste cla
rissim⁹ describere/ dũ felicitatẽ venat̾ huma
na natura. ¶ Porro null⁹ vnq̃ phantiũ et
[illegible]
sonãtia talis in homine/ quã heu cogimur
sentiẽdo fateri. sola fides hanc ex pctõ ꝓmo/

rum parentũ venisse reuelat. Et hoc altero
duoꝝ modorũ ponit̾ a sanctis. Unus ẽ q̃ iu
sticia originalis erat integritas instituta na
ture humane a deo/ cuius pfecta sunt opera
qui anime immortali corpus aptauerat po
[illegible] De
num alij iusticiam originalem fuisse habitũ
quẽdã additum quo fiebat talis coaptatio
ad rationẽ q3diu ratio subdita eẽt deo. qua
iusticia sublata /sensus velut effrenes absq̃
retinaculo ꝓruerunt ĩ obiecta sua spreto ne
expectato regimine rõnis. ¶ Grãdis apta ẽ
ɔquisitionis tam phice q3 theologice mate
ria. sed ad rem quam attendimus accedat ꝓ
tinus cor nr̃m ⁊ os nr̃m. tradere scꝫ noticiã
canticordi id ẽ cantici cordis vnde procedit
[illegible]
cem primo si notauerimus/ patebit q̃ddicto
scit natura cuius vtriusq̃. quomõ ꝓtera v̾
bum dei vex/ affirmat q̃ ex abundantia cor
dis os loquit̾ ⁊ cantat. ¶ Canticũ oris ẽ vox
sensibilis numerosa ab auditu exteriori pro
prie ꝑceptibilis. ponit̾ vox ꝑ genere. ⁊ nume
rosa iungit̾ quasi ꝓ differẽtia ad voces nul/
lam habentes numerosam ꝓportionẽ. Ad/
dit̾ tercia clausula ꝓpter voces cordiales in
trinsecas ⁊ intellectuales. que ꝑcipiunt̾ au
re cordis vel intellect⁹. prout scꝑturis sacris
⁊ phicis locutionib⁹ trahi põt. Habem⁹ sic
ꝑmã precipuã differentiã a canticordis que
[illegible] interior numerosa ab auditu solo inte
riori proprie ꝑceptibilis. ¶ Cãticũ oris cõ
uenit aĩalib⁹ ꝓsertim auib⁹ in quibus nume
[illegible] pro
prie ꝑceptibil̾. Testat̾ hoc philomena. hoc
alauda. hoc carduelus. hoc turtur ⁊ hirun
do. cignus ⁊ alia multa. Colligim⁹ hic scd̃
dã differentiã a cãtico cordis maxime ratio
nalis et humani. de quo pñs ẽ inq̃sitio. Uñ
q3uis auib⁹ ɔcinẽtib⁹ sit cuiq̃ suum cor sic et
imaginatio quedã seu fantasiatio numerosa
q̃ se mõstrat exteri⁹/ sit deniq̃ multiplex pas
sio. nihilominus ad canticũ nr̃m cordis si
ue canticordiũ nõ attingũt. Hic aspiciam⁹ q̃
passiones ⁊ sensus sunt ĩ irrationabilib⁹ de
terminate ꝑ obiecta sua. ⁊ vniformiter opat̾
qðlibet indiuiduũ sue speciei. Nõ eñ cãtat
aliter vna philomena q3 alia. sic nec aliter fa
cit nidum suũ. Sec⁹ ĩ hoĩe cui⁹ ratio nõ est
ad vnũ limitata. vñ tãta varietas ĩ hũanis
opit̾. Nã qð ẽ sparsum ꝑ industrias singula
res in brutis. ratio colligit in se totũ. ¶ Can
ticũ oris põt ab altero cognosci ⁊ ꝑcipi in/

dicari. Canticū vero cordis sol⁹ ille q̄ erit ino
tescere mediate vel immediate. Facit ad h̄ il
lud aplicū. Tu dn̄e qui nosti corda oim̄ Et
illud. De⁹ intuet cor. cū multis in hāc sniā
Qualiter autē pateat cor hoīs vel hic vl' i
patria. tā angelis q̄s sanctis. seu locutōe mu
tua. seu oronis directōne deuota / alibi vide
tur. ¶ Cāticum oris pōt cum altero cantico
oris p connectōes ad inuicē cōbinari. ac in vnā
colligi symphoniam. hoc in discantib⁹ p te
norem. p contratenorē. p minucias ⁊ p fra/
ctiones vocum multifarias Et expiētia mō
strat. ⁊ ars certa tradit ⁊ scribit. Hec aūt oīa
fieri nō pn̄t saltē hic i via p hoies foris i can
tico cordis. ɔsurgat pinde difficultas cogni
tionis canticordi apud eos qui nō ɔuertun
tur ad cor. sed ab eo negligentia vel ruditate
vel imperitia diuertunt. ¶ Cāticum oris po
test inuito fieri / qui apertis aurib⁹ velit nolit
illud audiet. aut si ɔsistit in gesticulationib⁹
vt sunt tripudiationes / illud inspiciet. nisi
tunc oculos clausos habuerit. Canticū vero
cordis alit (vt pmissum ē) non pcipit imedia
te ab auditu vel intuitu. etiā si conatum suū
dederit ad audiēdum vel vidēduz. pn̄t nihi/
lomin⁹ ɔiecturē quedā sumi quēadmodū ex
occursu faciei. ex oculoz nutu. ex gestu cor/
poris cor se pdit. ¶ Cāticum oris pōt fieri si
ne libero arbitrio p motum naturalē vel aīa
lē vel extrinsecum seu alienum. patet i aīalib⁹.
patet i pueris ⁊ aliis nōdum habētib⁹ expe/
ditum iudiciū rōnis. Nrm̄ vero canticorduz
quale pquirimus / sola pducere pōt libertas
arbitrii / vbi voluntas pmonet ⁊ inclinat. rō
deliberās ordinat ⁊ imperat. Tandē volun
tas exequit ⁊ effectui mādat. Sancti pinde
ɔcordant. dū vn⁹ attribuit (exēpli grā) orō/
nē voluntati. ali⁹ rōni Sic pterea dū vnus
dicit oronem et cantica p virtutes intellectua
les. ali⁹ p morales. ali⁹ p theologicales. ali⁹
p dona causari Sic q̄dē nullū ē cāticū qd nō
possit a virtute qlibz impon[illegible]ate cau
sari. Ita em̄ videm⁹ i omnib⁹ actib⁹ bonis.
sed immediata pductōē ⁊ elicitio suā habet p
priā virtutē. vt sparē spem. diligere charitatē.
orare deū. ⁊ sibi canere religionē. q̄ spēs ē iu/
sticie. ¶ Cāticum oris de se indifferēs est ad
bonitatē vel maliciā de genere moris / datur
rō. qm̄ de se ⁊ intrinsece nō ē actus liber pro
pterea si dicit bon⁹ moraliter aut mal⁹. lau/
dabilis aut vitupabil' / oportet q̄ h̄ recipiat
aliunde. ⁊ hec drn̄tia sequit ad pcedēte. Sz
cātico cordis dam⁹ laudē aut vituperiū / tā/
q̄s sit a libero arbitrio elicitiue. ⁊ pinde eēnti
aliter ⁊ intrinsece liber ē hmōi canticordum
Nolum⁹ tn̄ ab actib⁹ hūanis extrinsecis tol
lere laudē vel meritum. sed h̄ habēt ex prici/
pa[illegible]libertatis ¶ Canticū
oris pōt violēter elici. scz ab extrinseco non
ɔferēte vim passo. ⁊ saltē diuina virtute. Se
cus inuenies in nr̄o canticordo ad qd volū
tas cogi neqt. Implicat em̄ q̄ actus cordis
humani sit elicitus libere / ⁊ respectu eiusdē
sit violēt⁹. iā volūtas pariē vim ɔferret. nec
ɔferret i actu suo. qd iplicat. ¶ Cāticū oris ē
subiectiue in re materiali ⁊ extēsa. siue sit si
ue nō sit organica. Subiectum vero nr̄i cā
cordi / ē in solo corde rōnis. siue sit portio su
perior ⁊ quasi vir. siue inferior quasi mulier.
siue i quadā scintilla ⁊ apice intelligentie pu
re quam mentē aut synderesim quidā appel/
lant. Sed vbiq; suum elicit cāticū / sine vsu
corpalis organi requisitio[illegible]
ra prius aspexerit. ⁊ ex ill' spēs intelligibiles
abstraxerit. Et hoc si nō fit ex alto / virtute su
bi dei collustrātis / imediata reuelatio. ¶ Cā
ticum oris spectat ad veterē hoiem. canticor
dum vero nostz ptinet ad nouū. qui sm̄ deuz
creatus est ad imaginem ⁊ similitudinē suā.
nō dumtaxat i vestigio. Sequimur hoc lo
co consideratione apostoli de bipertito ho/
mine in quolibet viatore. cui⁹ intelligentiaz
⁊ mysteriū nūc ⁊ hic supponimus. dicentes
ɔsequēter tot eē differētias assignabiles in/
ter canticū oris ⁊ nostrū canticorduz / quot
⁊ quantas apostol⁹ assignauit īter nostros
homines. hunc veterē istum nouū / sub vna
⁊ in vna homis naturali psona. vt q̄ vetus
tyrānisat lege carnis ⁊ pcti. q̄ obuiat ⁊ dis/
sonat rationi. q̄ legi dei subiectus non est.
q̄ captiuat nos sub iugo peccati. ⁊ ita de re/
liq̄s. At nouus agit. ducit ⁊ regit spū liber/
tatis ⁊ iusticie. ⁊ adoptōnis filioz dei. ⁊ spe
hereditatis eterne. ¶ Collocato tenore dicē D
doz ɔsequēter notulemus nūc respondēdo
obiectōib⁹. nūc nostra ponēdo. ¶ Habēt in
pmis dubitationē ea q̄ dicta sunt de cātico
cordis qd distinguit a cātico oris. q̄ pōt fi
eri sine eo. Cum dixerit xp̄s q̄ ex abundātia
cordis os loquit. Cū pterea certū sit nullaz
vocē q̄ ē sonus ab ore aīalis plat⁹ / fieri sine
corde qd est pncipiū vite ⁊ motus. Respōde
mus q̄ vbiq; sunt in aliqua disciplia seu ve/
ritatis cognitōe diuersi termini. quoz q̄lib;
habet acceptōes multiplices seu p analogi
am seu p equiuocationē. restrictio vl' limitatio

pōt ꝛ debet ꝓmitus fieri vel supponi ad cer/
tum aliqđ significatū. alioq̄n incideret sta/
tim ꝯfusio. ꝛ ex ꝯfusione deceptio seu sophi
stica paralogisatio. Propterea si debet in ꝓ/
miis ꝓsupponi q̄d nomis sicut debet. opor/
tet ꝯsequēter illud ēē certū. vel q2 sic vult im
positor cum nomina sint ad placitum. vel ex
vsu autentico maioꝝ colligit̄. Fatemur ita
[illegible]
Placuit nihilominus ex causis impositio/
coartare sermonē. mō qui dictus ē vt cor si
gnificet hic in hoīe liberū arbitriū rōis. Quo
vo notet organū carnis. q̄uis etiam cor ita
sumptū habet suum os intrinsecū. vt ibi. la
bia dolosa ī corde ꝛ corde locuti sūt. Os car
nis pari mō suum os hr̄e inuenit̄. vt ibi. In
ore fatuoꝝ cor eoꝝ. ¶ Consequēter notādū
ē iuxta diuisionē apostoli de duplici homie
nouo ꝛ veteri. q duplex ē in genere cāticum.
vnum nouū. vetus alteꝝ. Que distinctio su
mit̄ penes ꝟtutē ꝛ viciū. celeste ꝛ terrenum.
spūale ꝛ carneum. libeꝝ ꝛ illiberū. gratiaꝫ et
pctm̄. meritum ꝛ demeritum. charitatē ꝛ cu
piditatem. vel amorē dei. et amorē sui quem
dicimus libidinē. Quo fit in canticis vt q̄c
quid spectat ad virtutē immediate vel medi
ate. elicitiue vel imperatiue. intrinsece vel ex/
trinsece. essentialiter vel denominatiue. illđ
computet̄ inter cantica noua. aliud autē ex
aduerso vetus reputetur. Colligit̄ huius di
stinctionis rōnabilitas ex aplo locis pluri/
mis. Et quia xp̄s dicit. Ex verbis tuis iu/
stificaberis. ecce nouitatē. Ex ꝟbis eīsdem
naberis. ecce vetustatē. que duo tamen a cor
dis abundantia ꝓcedūt. Stabit igitur q si
mile canticum sit in ore vnius nouū ꝛ in al/
tero vetus. immo sunt in eodem ore tempo
re ꝛ corde mutatis ¶ Cur autē ista notam⁹:
nisi pro cognoscēda verius distinctione [illegible]
tici cordis a cātico oris. q̄ nō sic accipiēda ē
vt nō plerūq ꝯueniāt ꝛ sit aliqđ cāticū oris
nouū. licet nō intrinsece ꝛ illicitiue. Sit pre
rea cāticū aliqđ cordis vet⁹ dum vitro pessi
mas machinat̄ cogitatōes. ꝛ ab eo exeūt in/
[illegible] ad
ulteria. fornicatōes. furta. falsa testimonia.
blasphemie. auaricie. nequitie. dol⁹. impudi
cicia. ocul⁹ malus. supbia. stulticia. Vides
q̄ prauūꝫ cor tale. q̄ dissonum ꝛ horribile.
I ¶ Opponet̄ hic forte nobis de pueris q̄ non/
dum habēt vsum cordis intellectual'/ qđ est
iudiciū libeꝝ rōis. Nōne seq̄ videt̄ ex p̄nota
tis/ nullū in ipsis ēē cāticū nouū/ neq vet⁹

[illegible] cātica pueroꝝ hebreoꝝ ꝯfirmauerit̄ di
ctū suū autoritate ꝓphetica. Ex ore infanti
um ꝛ lactentiū ꝓfecisti laudē. Proinde fru/
stra ponerent̄ ī ecclesiis pueri. q̄ tn̄ videt̄ p̄
cipua portio chori canentiū. Quid itē di
cem⁹ de beato illo infante Johē baptista in
materno vtero gestiente. saltāte ꝛ exultante.
Nōne fuit ista spūaliū nouitas gaudiorum.
Cui mox ꝯcinebat mr̄ exclamans voce ma
gna. Bñdicta tu ī mulieribꝫ. Canticū insu/
per addit suum Maria dicēs. Magnificat
aīa mea dn̄m. ¶ Fuit plane nouitas in h̄ be
ato puero cum nouo cordis. Aut q2 ꝓcede
ratū ē ī ipo iudiciū rōis. aut q2 spūs xp̄i mo
uit cor nescientis ad exultationē nouitatis.
Sic de pueris hebreoꝝ. imo ꝛ de ꝓphetis
viris. ꝛ de ipsis etiā aplis die pēthecostes di
ci pōt dū diuina patiebant̄. put d̄ Jerotheo
loquit̄ Diony. dū q rapiebant̄. ducebāntur.
agebāt̄ a bono spū vehemētius q̄ agebant.
Quo ꝯtra de vesana vate dr̄. ī malū dat si/
ne mēte sonū. In illa siq̄dē sibillis/ spūs phi
tonic⁹ nō erat subdit⁹ ill'. quemadmodū d̄ ꝓ
phetis affirmat apl's q spūs eis subiect⁹ est
subiectōe intellige nō seruitutis. sed ꝯdescen
sine pietatis. vt xp̄s fuit Joseph Marieq
subiectus. ¶ Ceterū de pueris aliqs speciali
ter nō inspiratis. cantantibꝫ tn̄ ī ecclesia de
um q laudātibꝫ q̄d dicem⁹. Nunq̄d dānabi
mus vel inter vetera quasi soli⁹ oris sine cor
cordis nūmerabim⁹: Posset q̄ꝫ fieri questio
de musicis organis/ tā in veteri q̄ ī noua le
ge/ ad diuinas laudes cantādas ordinatis. de
carminibꝫ deniq q̄ nō intelligunt̄. vt sepius a
mulieris cantantibꝫ q̄ sunt sine litteris idiote.
¶ Suppetit hoc loco necessaria ꝯsideratio
de libertate actuū quā alibi lati⁹ exposuimus/
breuiter hic recēsem⁹. Est itaq liber act⁹ il/
le sol⁹ formaliter ꝛ intrinsece/ q̄ elicit̄ a volū
[illegible]
suim⁹ q repositū ē ī organo cordis. vbi ē⁹
[illegible]
cideris vigili corde semp intellige comparatio
nem hanc nostrā de corde. ad signādū dūtax
at liberū spm̄ humanū. q̄uis inueniat̄ di
ctum cor carneū ꝛ lapideū. sꝫ apud nos cor
dictū de spū sm̄ ꝯditōes suas arbitremur.
¶ Sunt alij act⁹ q̄ dicunt̄ liberi ꝑticipatiue
eo q imperant̄ a voluntate libera. ꝛ h̄ diuersis
ordinibꝫ vel gradibꝫ primis aut remotis in
ordine ad spūalis cordis impiuꝫ. Exemplū

in cantico. quod dicit̄ ꝑmo a mente coꝛdis.
hoc cū verbo vtit̄ Maria ī suo magnificat
Deinde formatur in coꝛde carnis ꝑ imagina/
tiuam virtutē/canticū simile ꝑ impium vo/
luntatis. Procedit deinceps ad sensus exte
rioꝛes. ꝓsertim ad os vbi fit sonus vocalis.
aut ꝓgredit̄ vsqꝫ ad ꝑcussionē instrumētoꝝ
musicoꝝ in quibꝫ fit resonātia. que licet fiat
in rebꝫ nō animatis/nec vllo mō libertatem
habentibꝫ. dicunt̄ tn̄ hec cātica libera. qꝛ sūt
saltem mediate a libero impata. Exemplū
de sagitta quam ad occisionē homis missaꝫ
dicim⁹ libere moueri. probatio. qꝛ moꝛs in/
de secuta/libere facta iudicatur et punitur.
¶ Quocirca patet responsio/cur possunt in/
ter cantica noua numerari. immo τ dici me/
ritoꝛia multa que carēt sensu. quāto ampli⁹
ea q̄ cum aliquo sensu fiūt. τ cum quadaꝫ in
clinatōe spōtanea. nō sicut in pueris ē. nam
τ bruta ꝑticipāt aliqua tali spōtanea. licꝫ nō
libera motōe. qꝛ nō ita ꝓ̄sus agunt̄ q̄n coa/
gant. Tāta deniqꝫ viget ī aliquibꝫ estimati/
ue virtutis claritas/vt ꝑticipes eē libertatis τ
diui haustus (vt de apibꝫ poeta dicit) videāt̄
Et vtiq̄ hoc si nō ex lege diuinitatis a diony.
tradita/qꝛ infimis supioꝝ ꝯiūgunt̄ suprema
inferioꝝ. quēadmodū igit̄ ꝯuenit spiritus
humanus cum angelis in apice mētis. ita τ
brutalis cognitio cum hominis imaginati/
ua virtute. ¶ Placeat vltra progredi. videbi/
mus qꝛ nulla penitus opatio ī vniuerso quā
tūcunqꝫ naturalis habeat̄ q̄n relata ad pri/
mū ꝑncipiū/dicat̄ τ sit libera/tanqꝫ ab eo li
berrime producta. Et ita q̄libet opatio lau
dabilis ē τ collaudanda. Sicut eleuati pro
phete ꝯsiderātes oīa ī oꝛdine ad suū ꝑncipi
um/collaudare dixerūt ipm deū/τ ad collau
dandū τ bn̄dicēdum ꝯgratulādo ꝯplacēdo
qꝫ sunt hoꝛtati. Que ꝯsideratio q̄ꝫ late pate/
at ad cātica coꝛdis nr̄i/sciet coꝛ illius qui ex
sententia dicet cū ꝓpheta. Viā mādatoꝝ tuo
rum cucurri cū dilatasti coꝛ meū. Quale sa/
lomō dr̄ habuisse latū nimis. Quāto ampli
us illa beatoꝝ beatissima cui ꝯuenvebat illd̄
Esaie. Tūc videbis τ afflues τ mirabit̄ τ di
latabit̄ coꝛ tuū. q̄ in oībꝫ τ sup oīa videbat et
audiebat cantantē filiū suum dei ꝟbū. ¶ In
uenim⁹ ꝓterea rōes alias ī pueris/cur ad ec/
clesiastica cātica mācipant/q̄ꝫuis nōdū ple/
nus sit ī eis vsus rōnis. ꝑmo qꝛ tollit̄ ociū
iners qd̄ multa mala docet. Dehinc habit⁹
ron⁹ facili⁹ acq̄rit̄. Recōdit insup memoria
sibi cātica q̄ postmodū meli⁹ intelligent̄. dū

quasi rumināda deducta fuerint addentes
pie meditatiōis τ iudicij rōnis. Videm⁹ ita
fieri circa disciplinas alias. vt in grāmatica
pueri ꝯmendant donatū cui⁹ nulla ē in ipis
nūc intelligētia. Adde qꝛ assistētes magni re
cipiunt hmōi cantica pueroꝝ ad eleuationē
mētis in deū. Faciunt insup illa cantica sua
[illegible]
bāt/vel ipsis semet efficiūt. q̄ꝫuis nō ē oīno
tollēdum q̄lecunqꝫ meritū ab ipsis pueris q̄
gratiaꝫ baptismalē habēt. τ quoꝝum angeli
semꝑ vident faciē patris. Qui deniqꝫ pui nō
paruo q̄nqꝫ affectu ferunt̄ ī deum. sicut d̄ se
refert Augustinus. Nā euenit ibi esse pl⁹ af/
fectionis vbi minus cognitionis naturalis
positum ē. Patet in aīalibꝫ τ femineis/¶ La/
deret hic querimonia/nullis ꝓ sua indigni/
tate verbis explicāda/de pessimis seductiōi
bus pueroꝝ. quoꝝ puritas vt angelica ve
nerari seruariqꝫ deberet. quos ad cātica mo
desta sanctaqꝫ. iuxta etiā pbr̄i traditionē op/
tebat instītui. Sed ve τ ve carni τ sanguini.
q tn̄ ꝑter τ vltra coꝛruptionē naturalē pueri/
le originis/gaudet malignans flagitiositas
maioꝝ/demergere collo ten⁹ puulos ī ceno
rum gurgitē verboꝝ factoꝝ τ cāticoꝝ. Cō
solat̄ tn̄ apl's electos dei/ quibꝫ dicit oīa co
opari in bonū. miris ꝓsus τ incōprehēsibi
libꝫ modis. Et quēadmodū de veneno ꝯpo
nit̄ tyriaca/sic ꝑditio maloꝝ/saluatio fit ele
ctoꝝ. Fit demū opatio eadē (reputa cāticū
oris pueriłis) vni ad vitā. alteri ad moꝛtē. ac
ꝓinde diuersis respectibꝫ idē cāticum vita τ
moꝛs noiat̄. ¶ Surgit alia dubitatio. Po/
nendo differentias cantici coꝛdis τ oris. Di
ctum est cāticum coꝛdis esse liberum τ itrin
sece. ac ꝓinde laudabile τ ī nostra potestate.
videt̄ experientia contradicere/cum querelis
deuotoꝝ frequenter lamentantiū illud de
psalmo. Coꝛ meū dereliq̄t me. Naꝫ cur pro
magno τ ꝑcipuo dono loquit̄ Dauid ad do
minū. Inuenit seruus tuus coꝛ tuū vt oꝛa
ret te. si passim omnibꝫ hoc concedi videret.
Supaddit̄ obiectio nō minus plena mur/
muris apud multos. dicit̄ enī. Si canticū
coꝛdis sufficit apud deū. cur addita sunt tot
cantica oris que coꝛpus atterant sua multi
plicatōe/τ mentē diuertunt a sua deuotiōe.
τ no [illegible] sua repetitione
nauseāti causant. ¶ Est alia questio sup mō
traditōis nr̄e de cantoꝛdo nouo. q̄ videtur
sua nouitate vel arrogās vel inutilis vel ꝯfi
cta vel ꝓbosa. ¶ Verūtamē expediam⁹ du/

as antea ꝓpositas dubitatiões. ⁊ dicam⁹ ad
ꝓmã de libero vsu canticordi nr̃i. qḋ intelli
gimus cum ꝓsuppositiõe ⁊ non aliũde. scȝ im
pedito ⁊ absorpto. sed stãte iudicio rõis. Nã
⁊ arbitriũ dicit̃ liberũ de rõne iudiciũ. Hoc
autẽ impedimentũ fit aliquãdo nõ imputa/
biliter ad culpam ex toto. quãdoqȝ ex tãto.
modi quoqȝ causantes hec impedimẽta / ali
bi traditi querendiqȝ sunt. Ceterum stante
[illegible]
in xp̃o libere cãticum nouũ cordis exercere
vel elicere / mõ tali aliquo qualeȝ notabim⁹
ꝑm voces ⁊ ꝑ voces affectuum. etiã vbi cãti/
cum oris nullum sequeret̃. Alioqȝ n apostoli
ca monitio tãȝ Pauli q̃ȝ Jacobi frustra eẽt.
hoc autem fieri semꝑ posse idcirco quibus/
dam nõ apparet. quia vel nõ sentiunt hmõi
affectiones ĩ corde suo carnali. quales dicte
sunt ⁊ posite sunt passiones a phis quasi so
le. vt spes. metus. meror. gaudiuȝ. aut oppo
sitas voluntati sue passiones. tales ipsi pa/
tiuntur inuiti. Hec est fatemur nõ mediocris
neqȝ irata conquesta timoratarũ quoqȝ con
scientiarum vehemens exagitatio. Cui sub
vnius casus exemplo conabimur responde
re / aperiẽdo dicendis infra viam. ¶ Celebri
ter querit̃ ⁊ passim a theologicis / si dolor cõ
tritionis ꝺ peccatis debet esse maximus. ⁊ si
minus esse põt? Notant ipi distinctionẽ vti
lem ⁊ accõmodam valde pro canticordi no
[illegible]
quis ĩ sola rõne qui libero subiacet arbitrio
Dolor iste ⁊ displicentia vel odium vel dete
statio sic elicita cum gratia / sufficit ad dete/
[illegible]
[illegible]
de peccatis ⁊ dolor maximus. q̃ȝ de nulla re
altera temporali tanta detestatio elici debet
a corde rõnis. sicut nullũ ẽ damnũ pene qḋ
[illegible]
ꝑhi numerant inter passiones concupiscibi
lis sensualis. qui ꝯsurgit ex apꝑhensione ob
iecti disconuenientis ipsi sensui corꝑali. habȝ
hic insuꝑ causari cum motu spirituũ ⁊ ꝯstri
ctione cordis Hunc vtiqȝ dolorẽ nõ oportȝ
esse maximũȝ ĩ penitente. immo nimi⁹ ⁊ cul/
pabilis esse possȝ. vt potȝ cordis sensualis ⁊
corꝑis destructiu⁹. ¶ Porro nõ ẽ ꝑm hunc
dolorẽ mensuranda semꝑ bonitas peniten
tie Cui⁹ ratio ẽ. stat eñi duos esse ⁊ sepe vide
mus quorum vnus ex complexione natura
li cor hȝ strenuũȝ ⁊ virile nec lachrimis ido
neũ. ita vt vel vix vl̃ nũq̃ȝ flere possit. Erit
alter cordis feminei mollit̃ / ad oẽm misératio
nis occasionẽ lachrimis latum vel pronum
[illegible]
stus in animo. fortius ⁊ laudabilius in casu
q̃ȝ alius. nec apprehendet illũ sapientis ver
bum. Cor duꝶ male habebit in nouissimo.
[illegible]
rium / nõ duꝶ cor habere sed molle dicẽd⁹ est
fit tamẽ vt sepe redũdãtia doloris cordial̃
in corpus / nisi sistat se libere mens ne fluat ĩ
inferiora. sicut ĩ xp̃o fuit sicut poterat Adã
sicut Maria nullũ habens motũ ꝑuenientẽ
iudiciũ rationis / imꝑabat vt placebat ĩ cor
[illegible] 1
li ⁊ autentica vulgata probata receptaqȝ sa
lubres ⁊ pulcre consideratiões. ¶ Primo q
noĩa sensibiliũ passionũ transferunt̃ ratiõa
biliter ad affectiones voluntatis significan
[illegible] Hoc ꝯfestim ꝑspicuuȝ ẽ de dolore deq
minus q̃ȝ de pluribꝫ aliis apparet. Et ħ dif
fuse deducit Aug. in suo ꝺ ciuitate diuersis
libris ⁊ capitulis. maxime dũ longã de opi
[illegible]
sumpta occasione de passiõibꝫ demonũ ꝑm
positionẽ platonicoꝝ. noĩatim apulei. q de
scribẽs demones dicit eos esse aĩalia corꝑe
eterna. animo passibilia. oĩni videlicet gene
re passionũ quales in hominũ cordibꝫ exꝑi/
mitur. Ac ꝑinde nitit̃ saluare suꝑstitiões genti
liũ ⁊ sacrificia ⁊ carminationes. qḃ dicit de
mones talibꝫ allici vel placari. Ceterũ Aug.
ꝯcludens ex hac miserabili ꝯditiõe damna
tionẽ demonũ ꝑuersissimã plus q̃ȝ hominũ
hic etiam pessimorũ redit ad rememoratio/
nem duarum sectarũ. Una fuit stoycorũ q
passiones ponebat in sapientem cadere nõ
posse. quoniã erat virtuosus. virtutes autẽ in
[illegible]
[illegible]
[illegible]
fieret moderate. Cõcludit tamẽ Aug. dispu
[illegible]
sionum q̃ȝ realem de suis affectibꝫ. Fallebã
tur aũt stoyci qȝ solũ ꝯsiderabant in homie
rationẽ. nec aliquid habere debere qḋ eẽt cõ
mune cum corꝑe credebãt. Deceptus ẽ ecõ/
tra stultus epicurus / nihil in homine more
saduceorũ ꝑter corpus attendẽs. et dicens ĩ
corde suo non ẽ deus. Fides ꝓo ꝯsonat il/
luminate rõni Christo. ponẽti in homine aĩ
mã rationalẽ ⁊ corpus organicũ. hec sunt ꝑ
ut hic loquit̃ ⁊ caro. Fuerũt apud nos pre
cipui duo theologi. quoꝝ vnus magis inse

cretus philoz Aristo. tradidit noīa passionū non p̄prie dici de affectibus sp̄ualibꝫ. Alter plus heretus Augustino. tradidit in sp̄u rationali sic inueniri concupiscibilē & irascibi [illegible] ptionē. quēadmodū i appetitu sensuali f̄m ph̄m. Et hoc absq̄ dubitatione putam⁹ eē verū. q̄m nis (vt Aug. tradit) frustra d̄ verbis vbi de re constat nectitur cōtrouersia. Neq̄ cū ph̄s ip̄e (quāto min⁹ quiuis theologus) negat etiam deo gaudiū eē delectationē et leticiam. dicit eīn deū vna simplicissima & immutabilissima operatione delectari. Plato quoq̄ dicit deum postq̄ mundū fabricauit exultasse gaudio. Et i sacris litteris gloriatur sapientia delicias suas in filijs hominū Et q̄ letabit̄ deus in opibus suis. nō quidē affectiue sui mutatione. sed exterioris opationis innouatione. ¶ Elicit̄ amplius ex p̄notata distinctōe tanq̄ claue nr̄a pro canticordo q̄ nō ex motu cordis carnalis accipi debet v̄tutū aut viciorū. nec etiā reuelationū vinculis & certa distinctio. Vere p̄sus enūciauit sapiēs. Cor tuū sicut parturiēt̄ fantasias patit̄ nisi ab alto immissa fuerit visitatio. Neq̄ pax formidāda ē vbi dei p os psalmiste cōminatio. Dimisi eos f̄m desideria cordis [illegible] in adinuētionibus suis. Quis [illegible] cisse legat̄ deuot⁹ Bern. q̄ ex motu cordis sp̄ussancti p̄sentiā agnoscebat. Quod aliter itellexerit habeat̄ ex alijs dictis suis & regul̄ euāgelicis q̄ nō in motu passionū corpaliū. sed imitatōe & custodia diuinorum sermonū cōsiliū dicunt eē ponēdū. Consiliū meū (inq̄t ps.) iustificationes tue. Passiōes aūt cordis carnal' habeto eo suspectiores quo feruētiores nec rōis frenū sequētes attēderis/ quātūcūq̄ sancte deuote iuste sublimes appareant. q̄m latet i talibꝫ aut sub talibꝫ vt sepe demoniū meridianū. ¶ Habetur cōsequēter q̄ nō semp illi sunt v̄tuosiores q̄ iudicant̄ deuotiores i cōpūctōibꝫ & lachrimis ad q̄s serius fe [illegible] deuot⁹ ¶ Vere potuerūt iste veritates cū similibꝫ īfra explicari soluendo terciā dubitationē si secūdā p̄mitus absoluerimus. pro rep̄hensione mur [illegible] dilectione dei. q̄ā nō oportet semp eē maximā in sensu p intensionē vel extensionē. sed i mente p appreciationē & p ponderationē q̄ citius digitur omnis amor alius p̄prie etiā vite. deseri. q̄ꝫ dei subeatur offensa. Patuit i [illegible]

Valuit hec distinctio cōsequenter quo pacto stant simul in eodē/ tristicia & leticia. cū motus habeant p̄trarios in corde. illa stringit. hec dilatat. verum nō in mentali. sed sensuali passione locum habet. ¶ Demū ad edi [illegible] rā pauca notem⁹. Ecclesiā p̄siderem⁹ ciuitatē gl'iosam eē. Preterea reginā illā q̄ astitit a dextris dei i vestitu deaurato circūdata & varietate. esse rursus corpus insigne mysticū/ habēs instar corporis naturalis/ multa membra que nō eūdē actū habēt. sed in ea distribuit sp̄ussanctus dona sua prout vult. tam gratuita solum q̄ꝫ gratificantia gratum facientia. Deniq̄ ciues hui⁹ ciuitatꝫ opter quēlibet ambulare vocatōe qua vocat⁹ ē. hunc i actiua/ alterū i p̄templatiua. nūc i opatōe. nūc in ocio sancto. q̄nq̄ i obediētia regulari. aliquādo in quadā sp̄us & corporis libertate. Descendit hm̄oi varietas vsq̄ ad cāticorum diuersificatōem i eccl'iasticis cerimonijs multiplicem. Itaq̄ dum ap̄li discurrebāt oēm [illegible] in hm̄oi cāticis exterioribꝫ semet exercuisse. p̄sertim more iudeorū i synagogis & templo Salomonis. Et q̄m legalia cessasse docuerunt. ac deinceps magis traduxerūt rit⁹ gētiliū p flamines & archiflamiēs ad eccl'iasticā politiā/ q̄ꝫ p sacerdotiū Aarō. sub fine tn̄ altero q̄ꝫ gētiles. Porro tpe martyrū circūierunt aliq̄ i melotis. i pellibꝫ caprinis. i montibꝫ & speluncis & i cauernis terre. apd quos & quales satꝫ pbabile ē vocalia cātica nō fuisse. Post dilatationē ecclesie ac reddita pace/ fuit nihilomin⁹ multa varietas. Sola psalmorū accētuatio tenuis fuit apud aliquos. apud alios celebrior cū arte sua cant⁹. Fuit apud alios discātus. addita sunt cymbala i ecclesijs benesonantia que cāpanas dicim⁹ Fuerūt apud alios organa multarū fistularum iunctis apud aliquos tubis ductilibꝫ. ¶ Postremo q̄d necesse ē nūerare p singulas quales i canticis ecclesiasticis habite sunt & nūc obseruant̄ varietates. Redeamus ad fructū vel vsū. ¶ Dedit Aug⁹. q̄dā loco p̄fessionū suarū itelligi/ nō puā eē difficultatē circa rē hanc/ ita vt i neutrā ptē ausus fuerit precipitare sententiā. Nā cū recordabat̄ institutio [illegible] i ei⁹ custodia vigilās merorē tabesceret. dū/

q̄ lachrimas suas meminerat q̄s hm̄oi voci
bus acriter ꝯmotus habuerat. eliquabat ve
ritas in cor eius/ ꝛ bn̄ cū illis sibi erat. trahe
bat approbare cantādi talē morē. Sed po/
stremo dū sentiens blandimēta dulciorū cā
ticoꝝ cedere sibi ī quandā aurīū voluptatē/
dixit se malle tunc cantantē nō audire. nam
penaliter inquit me peccare ꝯfiteor. dū plus
ipse cant⁹ q̄s id qđ cātat me delectat. ¶ Con
quisitionē habet h̄ vltimū/ nō mediocrē/ pri
mo de musicis instrumentis ꝛ organis q̄ ni
hil vtiq̧ loquunt vltra mulcentē armoniā/
nisi p̄ incertis intelligētia. Sed et de laicis
[illegible] qualiſ par
N est difficultas. ¶ Deinde supaddit altera p̄n
cipalis dubitatio de multiplicatione cātico
rum/ mētis deuotionē suffocāte sepius q̄s re
fouēte. maxime cū beatus Gregori⁹ alter ex
institutionibꝫ talium canticorū iudicauerit
indignū/ si dediti verbo dei/ studium suū in
istis tempusq̧ darent. que ratio videt̄ ad di
spositos ꝯtemplatōis ocio trahi. ne officiū
quod p̄ deuotōe ꝛ xp̄iana pfectōe institutuꝫ
est/ ꝯtra deuotionē militet. aut pfectiōis cul
[illegible] ¶ [illegible]
pro re tanta. fatemur eī̄ q̄ plene satisfacere
nō hic sufficimus. Multe sunt cause multi/
plicatōis psalmodiarū vocaliū in ecclesijs.
[illegible] e vite laicoꝝ/ laudabilis occupatio/ as
sistētiū ꝯsolatio/ discoloꝝ morū deuitatō/
[illegible]
ceral' mācipatio/ dei collaudatio/ toti⁹ eccl'ie
representatio/ voti ꝯpletio/ mutua recōpensa/
tio/ vtilis assuefactio/ mētis hūiliatio ¶ Ha
rum autē. xij. causarum ꝛ si sunt alie non re
ducibiles ad istas/ deductionē nō prosequē
tes ad plēns intingamus q̄ non semp̄ bō con
stitui quo pfectius viueret/ aut ꝯtemplan/
do/ aut theologisando/ aut aliorū pfectibus
obsequendo. sicut ꝛ in politia quosdaꝫ vide
mus seruos. magni tamē ingenij. quosdam
mechanicos/ quos ad liberales artes natu/
ra genuerat idoneos. et ita de pluribꝫ quibꝫ
tradidit regulā apl'us vt ambulet vnusq̧sq̧
vocatōe qua vocat⁹ ē. Sit hec vocatio spū
alis/ a diuina prouidētia que vtiq̧ generali
ter ꝛ immediate ꝯcurrit ī oībꝫ. sit hec voca
tio ꝓpria deliberatōe. quēadmodum ī religi
onibꝫ quorū professoribꝫ si murmurauerit/
quid aliud dicet̄ q̄s illud ciuile. Vide tibi q̄
taliter elegeris. Et iterū. Patere qđ sponte
subisti iugū. Grauat plane/ nedū desidiā in
ertē. sed aliqñ aīaꝫ pri⁹ strenuā onus assidue

repetiti seruitij. Nā verissima prorsus est rō
quā monachus dedit interrogat⁹/ qđ esset in
sua religione difficillimū. an ieiunia. an vigi
lie. an silentiū? Cōtinuo inquit/ ꝯtinuatiue
petitus cātus. ¶ Amplius ꝓ quia murmur D
inum palliant aliqui. deus inquiunt intuetur
cor. ꝛ bona voluntas p̄ facto reputat̄. ꝛ mi
ra ꝑ maiora bona recompensari possunt. si
cut ꝑ ꝯtemplatiuā actiua. Dicamus q̄ aīmi
obligatis/ alia est ratio q̄s de liberis ab obli
gatione. et hec est vna causa cur solidior est
voluntas aut ꝯpēsatio nō sufficit semp̄. No
ui temporibꝫ nostris duos celebres ī theolo
[illegible]
ferentes cū patribus duarū religionū mihi
similiter notissimis si religionem introirent.
Posteris inquiūt onera religionis cōformi
ter ad ceteros fratres exequi: quibꝫ senō pos
se cum iam fracti essent etate respondentibꝫ.
sed posse studēdo. docēdo. meditādo ꝯpensa
tionē afferre. Subintulerunt. Et si quoti/
die cū Paulo raperetis vos deus in tercium celū/
nisi compleueritis instituta religiōis. nobis
quorum magna pars animalis ē nō nisi scā
dalū ꝛ vobis ludibriū futuros eē nouerit.
tempus intrādi religionē/ tempus manēdi.
[illegible]
¶ Rursus si voluntas p̄ facto reputet̄ apud
deuꝫ quo ad meritū essentiale vite eterne. ta
men multiplex in alijs reperit̄ instātia. vt ī ac
cidentali p̄mio qualis est aureola que datur
actui excellenti nō solum voluntati. Ut rur
sus ī actibus priuilegiatis. quales sunt lon
gitiones pro indulgentijs. vt p̄terea sunt ex
ercitia sacramentorū q̄ vim suā habēt ex
opis operati. vt insup̄ sunt opa satisfactoria q̄
lia sunt solutiones debitoꝝ. aut restitutiōes
ablatoꝝ. vt ī ꝓposito solutio vocalis seruitij
quorū omissiōes ꝛ si nō semp̄ ꝓpter impossi
[illegible]
sunt tñ oēs ex sola voluntate satisfactionis
obligationē. qm̄ semp̄ adueniētē satisfactio
[illegible]
nō esset soluto prius realiter facio. Deniq̧ in
penis ꝛ p̄mijs ciuilibꝫ/ euidēs ē. q̄ voluntas
occidēdi sola vl' volūtas alterū ditādi facto
nō equat̄. Adijce prioribus q̄ ī ciuili vel ec
clesiastica ꝯgregatōe sicut etiam legū traditōes
respectus habet̄ ad ea que vt in pluribꝫ eue
niūt. nec p̄uilegia nec ꝯditōes nec vtilitates
paucoꝝ pluralitati p̄iudicabiles esse debēt
¶ Cōfitemur tamen oportet dispensatōe
ꝛ bonā equitatē apud tales casus graciles

mo locū tenere. qui si negeẜ ꝑtinaci crudelitate aut insipiēti stoliditate. nō video qd superfit afflictis / nisi recursus ad deū patrem ⁊ solatij cum imploratiōe misericordie sue ꝙ conuertat corda patꝝ in filios / faciēs cū tēptatione puentū. poterit ē quippe deus dare patribꝫ intelligi fieri posse ꝑ vtilitate fratꝝ spūali cum maria vacantiū exoneratione serui tij que datur laborantibus in officijs tēporalibus cum Martha. nisi ꝙ aptior est oculus carnis ad ista q̄ʒ illa. et si nō sempꝫ maior necessitas. ¶ Ualebit ad extremū (sicut opinamur) ad consolationē lugentiū sub iugo corpalium canticorū / declaratio cāticordi noui / ad quē ꝑperat intentio / si attētio non defuerit. qm̄ q̄ ꝟbū narrat nō attendēti quasi q̄ excitat dormiētē de graui somno. Quid autē nequius / q̄d intolerabilius / q̄d lege punibilius / q̄ʒ si nolit officij sui prius honestissimi. diuinissimi. saluberrimi doctrinā ꝙs audire: Dedit ꝟbo nobis ecclesiasticis de⁹ regiones gentiū ⁊ labores populorū vt cantemus ei. vt in sacris verbū suū scripturis audiamus. beatificās illos qui audiunt ꝟbuʒ dei ⁊ custodiunt illud. Quō custodiunt: ne sollicitudo seculi ⁊ fallacia diuitiarū / suffocent verbū. Quale verbū: quod insitū ⁊ ī māsuetudine ⁊ patientia susceptū potest saluare aīas nr̄as. afferens in corde bono ⁊ optimo fructū multū cū iubilatione letissima in canticis ⁊ verbo solatij. Ecce pegrini sum⁹ ī hierusalem celestē. Comitatur nos assidue verbū nō habens amaritudinē / nō tedium / ꝙ si comes facūdus in via ꝓ vehiculo est. comes alter quis facūdior ꝟbo dei / cui⁹ verba spūs ⁊ vita sunt. Senserāt hoc q̄ dicebant. Nōne cor nr̄m ardens erat in nobis dū loqueretẜ in via ⁊ apiret nobis scripturas. Sꝫ tandē nouus homo pauculas de canticordo nouo / notulas attendat.

Thonus secūdus.

Canticum nouū aliqd̄ esse ⁊ fieri ī solo corde ⁊ verbo mentis tradit anagogia christianis peregrinis. Anagogiam dicimus sursum ductionē qualem ecclesia quotidie monet facere dicēs Sursum corda. Cur hoc nisi ut q̄ sursum sunt q̄rat noster homo nouus de celo celestis dū peregrinamur a dn̄o. ꝯuersationē nouā querentes in celis. vbi cantatẜ canticū nouū coram sedente in throno qui dicit. ecce noua facio oīa. Hic dudum ꝑ Ezechielē pollicebatur. Dabo vobis cor nouū et spiritū nouum ponā in medio vestri. Quidni tales innouati spiritu recto / canticū nouū canterẜ in corde nouo iuxta suasionem apostoli scribētis ad Eph. Implemini spūsancto loquentes vobismetipsis in psalmis ⁊ hymnis ⁊ canticis spūalibus cantantes ⁊ psallētes ī cordibus vr̄is. Sic agebat Cecilia virgo. sempꝫ euāgeliū xp̄i plane nouū plane ꝟbū dei semper gerens in pectore ⁊ cantātibus organis soli deo decantabat. Fiat cor meū ⁊ corpus meū immaculatū. ¶ Cāticum tale nouū nō nabulū [illegible] appellaẜ sed canticordū cor dis vel cordium. Suum q̄ppe subiectū. suum instrumentū. sua corda q̄ dr̄ a corde. su⁹ auditus. sua vox. suum os. sua modulatio ē intrōsus vel in corde mentis vel mente cordis. quēadmodū vsa ē psaltes nr̄a maria in suo cantico canticoꝝ p̄sus nouo. q̄ nouū fecerat dn̄s sup terrā dū iam mulier circūdabat virum. Ait nempe. Fecit potentiā ī brachio suo. Certe nouo. certe ꝟbo dei. Dispsit superbos mēte cordis sui. Ecce mēte cordis. siue referas ad deū dispgentē q̄ alio loco dr̄ tact⁹ dolore cordis intrinsec⁹. Et alibi loquitur. Inueni viꝝ ſm cor meū. Siue magis libeat ad supbos ꝯiungere / quatin⁹ enormitas pfunda sui supbie maiori exaggeratiōe damnetẜ. ¶ Canticordium nr̄m nouū describit eē vox numerosa. mēte cordis ad dei gloriā elicita libere quā solus nouit q̄ accipit. Hoc nimirū ē mysteriū quale loq̄batẜ apl's abscōditum. Et sm̄ Dionys̄ solū ꝓprium xp̄ianis. hoc ē nomen nouum ī calculo candido scriptū. id ē ī corde puro. q̄d nemo nouit nisi qui accipit. quon̄ ē in eo primā aliꝰ noticia tactus spiritualẜ positū ē. Hinc apl's. Quis hoīm scit q̄ sunt homis nisi spūs hominis qui in ipso ē. ¶ Esse vero voces aliq̄s numerosas in corde sola cordis aure perceptibiles nisi deo ⁊ quibus deus voluerit reuelare. Cōuincitẜ exemplo moysi. cui forinsecus tacenti dicit dn̄s. Cur clamas ad me: Et in ps. Desideriū pauperꝝ exaudiuit dn̄s ꝑparationē cordis eorū audiuit auris tua. ¶ Finis cāticordi noui ponitur esse dei gloria. ad differentiā veteris. cui⁹ finis est amor sui vsꝙ ad ꝯtemptū dei. Ceterum libertas electōis tenet locum forme / iuncta maxime gratia xp̄i que mandatū verbi dei nouū de dilectōe format ⁊ implet. Discernitẜ et hac pticula q̄ dicit elicita libere. cāticordū ab omni p̄sus cātico inte⁹ vel exteri⁹ tm̄ imperato.

Q ¶ Cãticorđum hmõi/fuit excellẽtissime il
la brã q̃ cecinit. Magnificat aĩa mea dñm.
Et exultauit spũs meus ĩ deo salutari meo
Preponim⁹ hãc brãz ĩ exẽplar pulcerrimũ ꝛ
ũn testimoniũ pro dicendis certissimũ. ne di
cat aliq̃s ista nos ↄfingere de corde nr̃o Ne
p̃terea cogamur interim p̃ equiuocationez vel
aliter in aliena seu vetera cantica labi. Sed
[illegible] nouus sermo [illegible] conti
natꝛ loquaꝛ. Assis igitur nobis o grã plena
Dignare te nos laudare/ꝛ laudãdo discipli
nã nouã/sed certã ꝛ verã apire. Tu inquã cu
ius ĩ corde q̃ sanctus et nouus amor singu
lariter ardebat spũssanctus in carne ꝟgina/
li mirabilia faciebat. ꝛ cor eructabat ꝟbũ il
lud bonum. Magnificat anima mea dñm.
Nonne tibi videtur ex hoc statĩ cantico fa
cta fuisse mirabilis illa nouitas ĩ maria tym
panistria nostra. que nouitas appellatur ab
apostolo/diuisio anime ꝛ spũs. quam effice
re põt sol⁹ sermo dei viu⁹ ꝛ efficax. ꝛ penetra
bilior omĩ gladio ancipiti. ptingens vsq̃ ad
diuisionẽ aĩe ꝛ spũs. cõpagũ quoq̃ ꝛ medul
larũ. ꝛ discretor cogitationũ ꝛ intẽtionũ cor
dis. Videaꝛ sup hac diuisione autor de spũ
ꝛ aĩa. quid conformiter ad Richardũ de ver
bo ad verbũ tradiderit. quoniã elucidatõ p̃
nobis est in grande stupendũq̃ miraculum
nec attestatione nostra sola satis credibile.
¶ [illegible] quo pa[illegible]
spũs Marie dictus est nedũ canere. sed ad
actum saltare. tripudiare ꝛ exultare velut ex
tra se saltare. volebat parabolicũ illud ĩpro/
periũ canere quod de pueris ludentib⁹ in fo
ro/xp̃s benedictus fruct⁹ vẽtris sui sumpsit
ↄtra pfidiam veterum iudeorũ. Cecinimus
inquiunt vobis nec saltastis Maria cecinit
in spiritu ꝛ saltauit. nimirũ carmẽ illud erat
nuptiale q̃d epithalamiũ dicimus. Sed q̃/
rũ nuptie [illegible] Nubebat ĩ al-
uo ꝟginalis vteri palacio humanitas cum
deitate. caro cũ verbo. limus cũ deo. Nube
bat ecclĩa quã Johẽs vidit tanq̃ spõsaz no
uã de celo descendentẽ a deo paratam nouo
viro suo christo. Nubebat deiformis Ma/
rie spũs deo suo dño et agno qui erat tanq̃
sponsus procedẽs de thalamo suo. ver⁹ sol
iusticie ponẽs tabernaculuz suum in corde
Marie. q̃ erat mulier amicta sole/desponsa
ta vni viro ꝟgo casta Jesu xp̃o. ¶ Figam⁹ p̃
cor in hoc spũ saltãte ꝛ exultãte/spũales ocu
los cordis ĩ lumine fidei. Cõsiderem⁹ hunc
deiformẽ spũ tanq̃ diuisuz a carne. effulge

at apud nos tanq̃ angelus vn⁹ dei sine car
ne ꝛ sanguine Nihilominus aspiciam⁹ ipm
p̃pe vie tunc vere passuz diuina simul ꝛ hu
mana [illegible]
ipso hec omnia. spes. metus. meror. gaudiũ
nõ quidẽ p̃pter corpus solũ iuxta poete sen
tentiã. Hinc metuũt cupiunt gaudẽtq̃ do
lentq̃. Nec auras despiciũt clause tenebris
ꝛ carcere ceco. Sed electione ꝛ acceptõne li
bera voluntatis. Nolo tamen credat aliq̃s
spũm marie/nõ habuisse modum cognitio
nis alioꝝ viatorꝝ. in quibus omnib⁹ cogni
tio procedit a sensu. sed hac adepta spũs su⁹
libere vtebaꝛ suis affectionib⁹ absq̃ organo
corporeo. de quo paulo post infra dicimus
Habebat insup affectiones varias p̃porti
onales passiones illis quibus anima sensu
[illegible]
aut corpis. aut bonas tamẽ omnes habebat
moderatas ꝛ ordinatas sub monade dei. ĩ
armoniã pulcerrimã sitauẽq̃/quã inhabita
trix dei sapiẽtia delectabaꝛ audire. ¶ O sico
gnouissꝫ stoycoꝝ disciplina grauiꝰ si inueni
let ex fide mulierẽ hãc fortẽ/exclamasset p̃fe
cto hic h. O diuina mẽs sapiẽtis qualẽ in
homine poni debere ↄtẽdim⁹ a q̃ mẽte n̄
gaudia sed mala gaudia. nõ timorẽ sꝫ vanũ
timorẽ. ꝛ ita de spe et dolore remouẽda p̃e
dicamus. alioquin q̃d a lapide q̃d alia q̃uis
insensibili re differret cõditio sapiẽtis. ¶ Ta
les p̃terea posuerũt raꝫ platonici q̃ peripa
tetici celestes intelligentias/quales nos xp̃i
ani angelos nomiam⁹/q̃ʒ impari varietate.
Audiamus tñ ĩ coꝝ positiõe qualẽcũq̃ ad
nos ↄsonantiã vel tenuẽ veritatis. Adũcia
tes ĩ p̃mis q̃ celũ sit animatũ tãq̃ aĩal aliq̃d
rõnale ↄpositũ ex materia celi ꝛ forma intel
lectuali Cõcedim⁹ tñ/assistẽtes ee celis intel
ligẽtias q̃les appellat aplʼs admistratorios
spũs. Nam regula ẽ ↄmunis theologie atq̃
phia. corpalia p̃ spũalia mistrari. Conceda
mus q̃ꝫ verbũ dei/p̃ amorẽ ↄmunẽ spiritalẽ
ꝛ vitalẽ alere oĩa quẽ amorẽ interpretari fuis
se videt phia. apud Boetiũ spm̃ vel animã
celi [illegible]
vr̃os animos amor quo celũ regiꝛ regat. Et
alibi de aĩabus loquẽs deo. Quas inde lege
benigna ad te ↄuersas reduci facis igne re
uerti. Ignẽ q̃d aliud intelligẽs q̃ʒ amorem.
¶ [illegible]
[illegible]
ꝛ vnicaꝫ q̃ deus ẽ/triplex motus spũalis in
ueniebaꝛ. Unus quasi circularis ꝛ vnifor

mis circa diuinā mentē ab ipsa ī ipsaȝ tanq̄ ab oriēte in oriēs. Ali⁹ velut obliqu⁹ q̄ se ad se. in se tanq̄ȝ ab occidēte redeat ī occidēs nō sine multa particulariū quadā irregulariter recta. Tercius imaginabať motus rect⁹ seu diametralis creatura a se ꝛ contra se. Cātauit ista apud Boecium phīa dicēs. O q̄ ꝑpetua ꝛc. videať ibi. ¶ Atuero dicet aliquis. cur ꝛ vnde talis tāq̄ȝ remota digressio? Cōsonāter ꝛ decore ꝑ oēm modū. Respiciamus mariam etiam pro statu vie sublimē habuisse ad contemplationē oīmu fariā celestiū et infernorū. Et hinc affectiones hausisse multiformes. quaquauersum. sursum. deorsum. [illegible] sum denīq̄ȝ. Tales ꝓo affectōnes nōne quedā voces erant canticordi sui cui⁹ naturā inquirimus/ꝛ practicā eius sub arte quadam tradere satagimus. Cur autē plus exemplo spūalis cordis marie viatricis/q̄ȝ angeli/ [illegible] ade ꝑ statu innocētie. q̄ȝ alteri⁹ sanctorū. [illegible] demū ipsius christi placuit hoc facere/quisq̄s hec legerit accipiat paucis. Spūs Marie viatricis quātūcunq̄ȝ diuise cōsiderat⁹ ab aīa ꝛ carne fuit passibił voces exp̄mēs in se. nūc amoris ꝛ gaudiȷ̄. nūc meroris ꝛ odij. nūc spei. nūc metus. necnō ꝑ oīa pie cōpassiōis. [illegible] Canet dūȝ igitur habemus in ea ꝑ eam. velut ī exēplari [illegible] Sed [illegible] ros. sed Adam ī statu primit⁹ instituto. nullus admodū passibiles dicit. Xp̄s p̄terea nō necessario sed dispēsatorie/dolorē/timoreȝ/ miserationēq̄ȝ suscepit. Alij denīq̄ȝ viatores boni a venialiū discordantia nō secludūtur. Spūs ꝓo marie cū nulla dissonātia criminali vel veniali passa ē affectiones ex ꝯditione nature mortalis/proportionabiles passionibus carnis. ¶ Poterat hec ꝯsideratō sufficere ꝑ practica canticordi noui/primus arte tradenda et ponēda veluti sunt oculis. sed antea iūgamus ad p̄missa quod ipsis cōsonet. nec nos impediat. Ecce q̄ spiritū marie nudū ꝛ solū ꝛ sepatū ab aīa ꝛ carne ꝑposuimus inspiciendū dū etiam viueret in carne mortali. Nūc eadē ꝯsideratione nō perturbata formemus. immo formatū tribuam⁹. imo tributū respiciam⁹. organū vnū ꝑstātissimū ꝑ quod ꝛ in qd̄ spūs marie canticū suū nouū nō introrsus clausum teneat sed ad ex [illegible] ge ꝑgredi. Conuertimi intuitu ad corp⁹ eius

organicū phisicū/quod oīno cōtemperatū fuit. Et ita ꝑsus elongatū ab oīni somite rebellˀ dissonātie/ q̄ nec etiā minima potuit operationū notula sibi discors eē. Gloriosuȝ plane dixerimus organū tale ad oēm armo [illegible] nō natura sed gratia. Celeste ꝑsus ob quādā stabilis mutabilitatis effigiē. ob inerra [illegible] situdines ī motib̄ȝ suis nō pl⁹ fuerūt a recto deuiabiles/q̄ȝ orbiū celestiū giratōes. ¶ Postremo videre erāt in organo Marie corporeo. motū ꝑportionatū p̄mo mobili celesti/ motum velut obliquū/cursui planetarū nō oīno dissimilē/motum ꝑinde rectū. ad exemplar elementoꝝ grauiū et leuiū. ꝛ hec oīa cū summo ordine/ꝯcentu/numero ꝛ pondere mēsurata fuisse crediderō ¶ Accepisti sub breuib̄ȝ/ quale fuerit cāticordū spūs marie/ in multis simile spiritib̄ȝ angelicis. Adiunctuȝ ē de organo corpis sui temperatissimo ꝛ ꝯmensuratissimo. ī quo et ꝑ qd̄ spūs iste ꝛ aīa Marie. poterat imperatiue cātica spiri [illegible] rimur in organis distēperatissimis corpoꝝ nr̄oꝝ. qualia sepissime luxit ꝛ planxit aplus noster. ꝑfitēs nō se posse bonuȝ qd̄ volebat. sed tyrannisari sub lege peccati q̄ est cōcupiscentia. volebat eīm nō cōcupiscere. sed posse inquit nō inuenio. Qa vanitati subiecta est omnis creatura nō volēs. ista tamē excepta quā impleuit totaȝ charitas ꝛ humilitas vt locū in ea nō hřet vanitas ꝛ cupiditas ¶ Cāticordū marie vocib̄ȝ innumeris musicalib̄ȝ resonabat/dū ī corde suo ꝯferebat oēm [illegible] ēuāgelicā veritatē. dū p̄terea cātabat canticū nouū/qd̄ null⁹ alter spūs cātare poterat aut poterit. Itaq̄ȝ si tot in cordib̄ȝ nr̄is spiritalib̄ȝ/cogitationes ꝛ affectōes possum⁹ dicēdo formare/quos corpa corrupta. quos ꝑprie inq̄tates sup̄gresse caput nostꝝ/ grauant/obtundūt/obnubilāt/mergunt. Cōiecturet pius ꝛ solers anim⁹ quid ī illa sancta [illegible] sapiētie sanct⁹ ꝛ multiplex [illegible] spiritu intīm plena sicut ꝛ grā benedictiōeq̄ȝ celesti fuit. q ab vniuersali eccľia nō sapiēs/sed antonomatica q̄dam appropriatione/sapientia suis cū p̄conijs eē cantať. vt q̄ est mater pulcre dilectionis [illegible] ī [illegible] grā omis vie et veritatis. oīs spes vite et ꝟtutis. quā qui audit non ꝯfundetur. quia

vox sua dulcis a dilecto pdicit. ¶ Cāticordiū
marie possumus ad paucas voces reducere
pncipales. sub quibꝫ ⁊ ad q̄s oēs affectōnes
seu passiones / phia theologiaq3 reducūt. q̄
sunt amor seu gaudiū / timor / odiū seu dolor
⁊ q̄nta quasi completa fit compassio. Sci/
et q̄squis fuerit scriba doctus in regno celo/
rum / pferre de thesauro suo / noua hec et ve/
tera. de thesauro. s. theologoꝝ ⁊ phoꝝ q̄ sup
resunt opuscula q̄dā scpta. Nullus aūt pu/
rus hō quantūcunq3 scriba doct⁹ tale aliq̄d
sapiētius efficere cognouit / q̄3 amica p amo
rē dilecti filij sui. cui blandiēs dicit illud de
cāticis. Omnia poma noua ⁊ vetera dilecte
[illegible]
li sponso suo totiens audiuit verbū dei cor/
poreis aurib3 et humanis custodiuit obse/
quijs. ¶ Cāticū Marie pōt velut sub arte q̄
dā exemplo sensibili ad gāma vnū componi
Cantatū ē a phis experientiā sequētibꝫ q̄ ars
q̄ est recta ratio agibiliū / cōfert plurimū ipsi
nature / sicut ingenijs bn̄ dispositis a natu/
ra. pficit ad eruditionē ⁊ ad illuminatōē3 am
plioꝛē. Amplius postq̄ ars imitatrix nature
solet a generalioribus incipere. solet ad cer/
tum paruūq3 ordinē confusa multaq3 cōpo
nere. solet p exempla sensibiliū ad intelligibi
lia via3 dare. cur nō temptabimus hoc i mu
sica facere spirituali / quod factū cernimus ī
carnali. Pro cuius intellectu faciliori tradi
dit nobis industria prioꝝ vnū gāma. quod
p se voces aut notulas figuratu3 velut ocul
inspiciendū monstrat. ¶ Canticordiū. i. spū
ale canticū non ideo prohibet gāma suū ha
bere posse. q2 iuxta pprietatē in descriptōne
canticordi positā / solus ille nouit q̄ accipit /
videbit forte parum attēdentibꝫ hoc fieri tā
irrisibile q̄3 impossibile. quēadmodū d̄ colo
ribꝫ ceco. de sonis surdo naturaliter discipli
na nequit tradi. Sed apiam⁹ aures cordis
vt q̄ habet aures audiēdi audiat. Et ī pmis
audiat phs a quo sumpta videtur instātia.
Voces inquit sunt eaꝝ que ī animo sūt pas
sionū note. Ecce loquitur ad musicā conso
nāter notarū verbo vtens. Audiat preterea al
ter loquēdi compositus ab emula Samso/
nis. Nūc inquit aperuit vir meus cor suu3
mihi. Audiat simul Grego. dicēs. q2 p sensi
bilia cognita ducit anim⁹ ad incognita. Ac
per hoc q̄d scit cognita diligere discit ⁊ inco
gnita amare. Collidam⁹ ista pariter. et scin/
tilla veritati3 erūpet. que scintilla: Ista nimi
rū / q2 passiōes cordis spūal licet inuisibiles /
licet insensibiles. exteri⁹ apiri sicut et cor vi
liter pnt. ¶ Pūt siquidē agnosci foris / s3 nō
oīmo. sūt ad cor quod afficit ⁊ experimen
tiue mouet et tangit. hoc eīn fieri nō q̄rim⁹.
Quid ergo: plane vt cor audiētis ad aliq̄d i
se formandū vel eliciendū simile conicetur.
Nōne sic omni die / mater audiens filiu3 sic
dicentē. O doleo. o timeo. format in spiritu
suo vel doloris vel timoris vel cōpassionis
affectū. Et qua fit hoc arte. qua ratiōe. ni
si q2 aperuit sibi fili⁹ cor suu3. ⁊ latentes in⁹
notauit passiones. Suppetunt plures alie
rationes quibus efficit perspicuū / artem de
musica spūali nō esse ficticiam. nō inutile3.
nō impossibilē. nō irrisione / sed veneratōne
⁊ gratissima receptione gratissimā dignissi/
mā. Et si non ista forsanq3 subscribitur. alia
tamen quā subtilior ⁊ solertior tradere pos/
set indago. ¶ Canticordium nouu3 seu musi
cū pōt hr̄e gāma breuius ī notulis seu figu/
ris vel lr̄is / q̄3 sit gāma manuale Cōferam⁹
musicā sensualē vel oris cū musica cordis et
voces vni⁹ cū vocibꝫ alteri⁹. Habet h̄ musi
ca oris q2 pōt ɓm frasim. ɓm thesim. ɓm pro
portionabilē insup ɔtinuationē cū alijs va
riare voces suas. Patet potissimū vbi disca
tant et cantant in choro plurimi simul. Est
aūt in vocibꝫ oris aut alijs melodijs ipa fra
sis / eleuatio vel depssio penes acutu3 et gra
uē accentū. Thesis attendit ī pductōne me
[illegible]
natio pportionalis dicit multoꝝ ad inuicē
cātantiū ⁊ cōtracātantiū ɔsonātia. Ecce aūt
deficit hec tercia cōditio ī musica cordis. sal
tem hic in via ⁊ parte danda Nō eīn satis ē
factibile / vt conueniāt ista duo sub pportio
nali combinatōe latentiū affectionū / sicut in
auditis ⁊ visis. Gāma tamen manuale mul
tiplicationē suā potissime necessariā habet
in hac causa. Ceteꝝ quo ad frasim ⁊ thesim
dicimus vtiq3 que repiunt in affectōnibus.
Sūt eīn qualitates ī quibꝫ phia ponit exte
[illegible]
quoq3 ⁊ remissionē q̄ ē frasis. Cōcludit hoc
ex motu venaꝝ pulsatiliū cordis material p
[illegible]
eas ī se / cesset hec cognitō medicinal / q̄3uis
[illegible]
vitalibus / de quibꝫ minus apparet sit exten
sio. sit ⁊ intensio ɓm tres dimensiones altitu
dinis / latitudinis ⁊ pfunditatis. ¶ Cāticor
di voces poterāt ī Maria / possunt et in no
bis / multis modis agnosci. Cognoscit ista

vox p̄mo introrsus in corde sonāte. q̄ si in
cor sonare dubitaueris Esaias te doceat vbi
legit. Cor meū ad Moab sonabit. Fit ta
men vt nō auertat a se ꝛ qōammodo rapt⁹
fiat. Sit igit sermo noster hic de illis q̄bus
loq̄tur de⁹ q̄ ꝯuertūt ad cor. Nōne q̄so scit
[illegible]
ita de reliq̄s? Scit inquā nō p̄ opinionē.
nō p̄ solā fidē. sꝫ p̄ expimētalē noticiā. quā/
lē i alterā trāsfundere phas nō habꝫ nisi for
san incitatōe quadā ꝛ ꝯmonitōe p̄ notas v̄
boꝝ vl' signoꝝ. Cognoscitur rursus huius
modi vox (nō ē dubiū) a deo ꝛ ab oībꝫ q̄bꝫ
ipse voluerit reuelare. ꝛ hoc vel in v̄bo vl' in
[illegible] lumie
quēadmodū credim⁹ fieri sepi⁹ in beatis. tā
mutuo loquētibꝫ q̄ꝫ nostra desideria nō au
dirent. Cognoscit' ampli⁹ hec vox p̄ q̄sdaꝫ
opiniones seu ꝯiecturas. q̄ñq̄ꝫ p̄ autoritatē
dicētis de se nobis vel scribētis vl' innuētis.
quādoq̄ꝫ p̄ silēs in nobis affectōes genitas
ab obiectis vtriusq̄ꝫ silibꝫ p̄sentatis. Dum
incōtinentes duo respiciūt virginē forsꝫ pul
cherrimā. si libidinosa sit in corde cuiuspi
[illegible]
in altero. nō aliter de duobꝫ studiosis et p̄ op
positū. vnde p̄uerbiū sumptū ē. Insaniens
in vna passiōe, de omnibꝫ ceteris ita putat.
[illegible]
[illegible]
nibꝫ quas circa vicia sensit aliq̄ñ. quas in/
sup circa primos quotidiana colligit expi
entia valet ꝯcludere varias esse voces illas
quas dei cultoribꝫ audit attribui. vt est illō
Quā magna multitudo dulcedis tue dñe
quā abscondisti timētibꝫ te. Et illō. Nihil
dulcius q̄ꝫ respicere i mādatis altissimi. Et
illud christi. Venite ad me oēs. Et sequit'.
Et inuenietis requiē animabꝫ vestris. Iu/
gū eñi meū suaue est et on⁹ meū leue. Dicta
deniq̄ꝫ doctoꝝ ad anagogicos excessus exer
citatoꝝ q̄bus nō credere desipe est. ꝛ quos
imitari nolle, stulticia ꝛ insipiētia cordis si
ꝛ dum pater celestis traxerit ad christū. Nā
ista est p̄pria musica et sciētia christianorū.

V ¶ Canticordū marie fuit s̄m omnē artē mu
sice suauissime doctissimeq̄ꝫ modulatum.
Sane si sp̄ūsctūs replens ap̄l'os docuit
eos omnē veritatē. si coꝝ corda afflata sctō
[illegible]
magnalia. Si rursus maria s̄m Damas. a
nullo vincit' illustriū. Si ampli⁹ s̄m Dio/
nysij traditōeꝫ, lex diuinitatis ē vt oīs inferi
orū p̄fectio sit eminenti⁹ in supioribꝫ. cū ma
ria fuerit p̄ grām sublimata nedū sup̄ muli
eres et hoīes. sed sup̄ oēs angeloꝝ choros.
quis ab ea musicalē i summo noticiā nega
uerit? Nolum⁹ idcirco suadere deuotis qui
bus loq̄mur, vt se tradāt musicalibꝫ artibꝫ
seculi cognoscēdis. Curiositas eñi culpabi
lis hec esset in multis. sꝫ si obuenerit cogni
tio, vl' ex studio iuuētutis. vel aliūde facilit'
sine detrimēto exercitij sanctioris, nō abijci
ant donū dei. sed et opibꝫ gētiliū ꝛ egiptioꝝ
ditati, seruiāt ex illis deo, ꝛ ad laudē suam,
[illegible] ¶ Canticordū ma
rie fuit aptatū s̄m oīne tēp⁹: nūc saltare nūc
[illegible] Saltare sicut in epithalamio salo/
monis [illegible] gere sicut in trenis hieremie. Se
patus eñi fuit marie sp̄ūs ab omni ꝯtagiōe
carnalis amoris quē cāticoꝝ v̄ba sonāt. Et
hoc in laqueū pedibꝫ insipiētiū. in fouē et
in viscū cū carne ꝛ sanguine cū fantasijs se/
xuū viri et femie, si tamē blādimentis carna
liū nuptiaꝝ cor suū dederit his cāticis. Ita
q̄ꝫ sicut apud deū nō est mascul⁹ aut femina
sic nec in canticis istis et epithalamio spiri/
tali nuptiali. Et tamē nihil aliud videnf' so
nare, q̄ꝫ dilectū et dilectā. spōsum et spōsā.
amicū et amicā. ꝯplexus et oscula. q̄ qualit'
inueniri possint absq̄ꝫ securitaꝫ discretōe. mirꝫ
valde sꝫ tamē verꝫ nec ab animali ꝯp̄hēsibi/
le. qui non sapit q̄ dei sunt, marie v̄o spiritu
cūcta hec facilia. ¶ Porro de luctu testimo
niū habemus sancti senis. Tuā inq̄t ip̄ius
animā ptrāsibit gladius. Et hoc p̄ lamentū
cū multis tēporibꝫ. Maria ceciuerit flendo
cū flente iesu. sic gaudebat cū gaudēte. Pre
cipue tamē hoc insonuit t̄pe passiōis b̄ndi
cti filij sui dū cum clamore valido et lachry
mis orās exauditus est p̄ sua reuerētia. Ni
hilomin⁹ fuit eo tūc, tā in filio q̄ꝫ in m̄re cū
cantico p̄fundissime lamētatōis, canticuꝫ
altissime exultatōnis. Verꝫ hec ꝛ alia q̄ se in
gerunt loq̄nti d̄ maria, trāsgressionē afferūt
ꝛ suspēsam tenēt expectatōem lectoris. qui
[illegible]
tuiet ex nr̄a p̄missiōe. ¶ At vero pausem⁹ ite
rū ne cōtinuatio fiat in cātando minus ac/
cepta. sed eam⁹ cū vtraq̄ꝫ maria ad pedes ie
su. nūc in domo nūc in cruce loquentis nūc
exultantis sp̄ū. nūc plorātis sub vmbra illi
us. Sub vmbra illi⁹ quē desiderabā (loqui
tur aīa sancta anima marie) sedi. Et fructus
ei⁹ fructus honoris ꝛ honestatis cū folijs
verborū suauissimis gutturi meo. Gutturi

plane tali de quali psalmista annūciat. Exultatōes dei in gutture eorū. Quas exultationes appellam⁹ iure nr̄o cāticordū. Sup quo/ post theoriā praxim dare conabimur vt pateat ⁊ legat̄ ī digitis. ac in manu describat̄. coopante v̄bo dei qd̄ se inclinans olim digito scribebat in terra. qui pridē legis notas scripserat in tabulis.

Chonus tercius

x

g Amma cāticordi q̄squis desiderat vel audire vl' cognoscere/ debet exuere veterē hoiem ⁊ nouū induere q̄tinus in christo puer/ sinus ⁊ simil⁹ fiat. Talis erat nāq₃ maria. tales nos petr⁹ vult esse īfantes. scz rōnabiles sine dolo. recolens dictū a xp̄o. Amen dico vobis nisi cōuersi fueritis et efficiamini sicut paruuli nō intrabitis regnū celoꝝ. Irrisus est a Seneca senex elemētarius. Putrescat igit̄ q̄ ad elemēta musice spūalis admittēd⁹ est. et meminerit q̄m oportz addiscentē credere. vt sit v̄e discipul⁹. Talis erat Johis senectus vt aq̄le renouata cū nihil pene aliud loq̄ret̄/ q̄z amoris noui vocē nouā. Filij dili [illegible] dilectus ꝺ dilecto. si custos dilectissime ⁊ amice p amorē xp̄i q̄ nemo maiorē habuit charitatē fecit ꝺ dilectōe inge v̄bū. Talis rursum Arseni⁹ dn̄s post senatoriā ⁊ aulicā dignitatē/ post multas in seculo lr̄as/ dū cōsuluisset patrē heremicolā sine lr̄is. suis mirātibus q̄d tantus vir litteris grecis et latinis eruditus cū idiota sermonē ptractiss₃/ suspirabundus ait. In v̄itate dico vobis qz nec dū ad alphabetū hui⁹ senis attigi. Fuerat enī sermo su⁹ nō de sciētia quā didicerat solam sed de charitate q̄ edificat. quā ideo nesciebat. qz nō trāsierat ī affectū cordis. Crediderat tamen humil' more discipuli pueri tot expientiis castissimoꝝ affectuum ⁊ sentimentoꝝ erudito. q̄ fecerat opatōes in aquis multis tumultuantiū fluctuātiūq₃ temptationū ī mari cordis. vbi viderat opa dn̄i ⁊ mirabilia eius in pfundo. ascēdens nūc in celos. nūc descēdens ī abyssos. Crede mihi q̄ tale nauigauit mare enarrauit picula ⁊ mirabilia ei⁹. Non illi q̄ se totos in ip̄o naufragos mergūt. nec vnq̄₃ emergūt. quia vel nō conant̄ vl' conati ptin⁹ resorbent̄. Obediuerat itez senex ille Salomōis filiū v̄bo ꝺ cāticis ⁊ hymnis spūalib₉. liga ea ī corde tuo iugiter. ⁊ circūda gutturi tuo. q̄tin⁹ videlicz illa saperet ⁊ caneret gradiēdo stādo sedēdo q₃. Gāma nouū nō ideo spernat homo nouus in christo/ si senserit se grādiusculū factum in ip̄o. Nō eget affirmo tali monitu/ q̄squis v̄e grādis fact⁹ est ī christo. Qui ex [illegible] ri xp̄o, primior similior ⁊ intimior. Sed ita loq̄mur apud eos q̄ꝝ exaltatū est cor ⁊ elati sunt oculi ambulātes ī magnis ⁊ mirabilib₉ sup se. Ideo nec lactare iā dignāt̄ vbera doctrine pie. Quidni maneāt sicut ablactati sup m̄re sua corde arido sicut testa. Po [illegible] citas ruditas breuitas gāma nr̄i. Causabit̄ ip̄m supuacuū esse. quoniā absq₃ eo cāticis ipi spūalib₉ ac mysticis habēde se iudicib₉ fuerint instituti. vt q̄d ergo afferunt̄ noua hec q̄dem auribus ingerunt nr̄is. q̄ nec patres nr̄i dignati sunt attingere. Nūc tera⁹ e [illegible] docētes se itellexit. Attuero ista nihil mouet simplices aīos. sciētes sp̄m sc̄m spirare vbi [illegible] apud Danielē. Ptrāsibūt plimi et multiplex erit scientia. Prohibent̄ pmo q̄ offerūt̄ sed nō in foro rez venaliū clamoso. nō iacis fedisq₃ libidinū pstibulis. nō ī agro boum cū fratre seniore q̄ de foris symphoniā ⁊ choꝝ domi nō nouerat. Nō deniq₃ puerso corde qd̄ est abomiabile dissimile nec inueniet bonū nec vllā sciaz retinebit. Addit̄ ⁊ illud. Acetū in nitro/ q̄ cantat carmia cordi pessimo/ pcul tale pcul. Gāma mysticā [illegible] domini nr̄i iesu christi crucifici vt dicat puer ī christo. Croie pardicu gallis. Hoc pone est signaculū qd̄ maria posuit sup cor suum in meditatōib₉ et super brachiū in opatōib₉. Que gloriat̄ in cāticis dicēs. Fasciculus mirrhe dilect⁹ me⁹ mihi īter vbera mea cōmorabit̄. Fascicul⁹ vtiq₃ paruul⁹ humilis ⁊ pauc⁹ quale q̄rim⁹ esse gāma nostꝝ. Recedant vetera de ore vestro dicebat illa cui⁹ cor exultabat in dn̄o. vetus anna mater noua. qz deus sciētiaꝝ dn̄s est. et ipi pparant̄ cogitatōnes. Nolite g̃ multiplicare loq̄ sublimia gloriantes nisi forsan in dn̄o. Mihi absit gloriari cantat Paul⁹ renouat⁹ ꝺ suo vetere nisi in cruce dn̄i nostri iesu christi p quē mihi mūdus crucifixus est et ego mūdo. Cui⁹ itez hec v̄ba sunt. Nō enī iudicaui me scire aliquid inter vos nisi iesuz xp̄m ⁊ hunc crucifixum. qui et buccinabat oib₉.

de cetero nemo mihi molestus sit. Ego enim
stigmata ihesu in corpore meo porto. ¶ Suus
quoque coapostol9 Petr9. christo ait passo
in carne et vos eadem cogitatione armamini.
Nam crux lignum salutare est quod ad primam di
gnitatem renouauit omnia. Sic pollicit9 fuerat
christ9 dicens iudeis. Ego si exaltatus fue
ro a terra omnia traham ad meipsum. In qua tu
benignissime et innocentissime iesu pependisti
vbi fuit extensum tui corporis organum. instar
tympani. vbi cecinisti verba salutis nostre. vbi
quinque plagis capitalibus quasi totidem notulis
vel caracteribus te insignuisti. et proprii sangui
nis minio rubeasti. vbi tu piscina probatica
salutaris quinque porticus vulnerum habens. de
disti haurire aquas in gaudio de fontibus sal
uatoris. percipite tibi presenti teque videnti tibi
penitenti o beata beatarum. tu digitulos illic com
plodebas quos semper ad bellum spiritus docuerat
benedictus de9. Qui mirrham stillabant probatis
simam quam apprehenderunt fusum pro tunica viri
sui et filii iesu quem cibauerat quem contrectaue
rat. cui9 lachrymas siccauerant et nunc descri
bebant sibi cum sensibus aliis quinque voces ine
narrabiles canticordi quales inquirimus. ¶ Gam
ma mysticum probas nobis est ad quinque notulas
seu voces vel litterulas puncta vel caracteres
figurare. Sic licet homo noster vetus crebro
nobis aduersus. nihilominus loquebatur de ipso
mysticus sermo prophete. Tu vero vnanimis
dux me9 et notus meus. qui simul mecum dul
ces capiebas cibos. in domo domini ambulaui
mus cum consensu. Tunc recolens dissidium per de
mones ingestum conuersus ad illos imprecatur
venire mortem super illos. ¶ Ex hoc predicto tum ta
te latitudinis mysterio hoc vnum trahim9 ad rem
presentem quod vet9 homo dux est noster. quia necesse est
secundum philosophum quecumque intelligentem fantasmata spe
culari et a sensibus cognitiones accipere. Consenta
neum est igitur vt gamma noui hominis consonet ad
gamma veteris. et si non sit in omnibus prorsus idem.
¶ Hoc autem gamma quod manuale pueris insti
tuitur sex vocibus diffinitur. licet secundum frasim et the
sim multimode reperiatur. que sunt. vt. re. mi. fa.
sol. la. Teneam9 proinde secundum physicam discipli
nam quod omnes veteris hominis voces seu notule
passionum reducuntur ad quattuor notas a poe
ta. cui consonat apud Boetium philosophia. Tu quoque
si vis lumine claro et cetera. Denique complectitur illas
ecclesia mater nostra dum canit in prosa. Confusa
sunt hec omnia spes metus meror gaudium.
Ecce quattuor voces expressas. quas enumerando
dedit ecclesia quantam aliam intelligi. dum confusas

esse notat. quasi videlicet vna sit et omnib9
aut multis composita resultansque sicut ex quattu
or elementis simplicibus mixta fiunt. hanc certe
compassionem noiam9 a com quod est simul. et passio
quasi simul passio. Hanc aliter possum9 no
minare miserationem seu misericordiam. cui9 te
matrem et reginam per orbem terrarum confitetur ecclesia
O maria Gamma. i. mysticum pre elegia diuina
cantatrix amorum castorum sub duplici metro
complecti. A sit amor gaudens. spes e. compas
sio iota. O timet. vox dolens odit. et ista no
tes. ¶ Benedictus de9 factus pro nobis verbum
abbreuiatum qui nobis hoc breue verbum p9 mul
tam conquisitionem suggerere dignat9 est quod eius
latet signum thau. cor fixum quoque tesumque in
ipso iesum christum representat quod simul ad pu
erile gamma veteris hominis se conformat. quod pro
inde physicis disciplinis cum theologicis ana
[illegible] est accomodata per quod ad ex
tremum quodlibet canticum. sit psalm9. sit hym
nus sit in sono tube. sit in cithara. sit in psal
terio. sit in tympano et choris. sit in cordis et
organo. Denique quomodolibet omnis spirit9
laudet dominum poterit annotari. ¶ Pape dicet r
aliquis nimium grandis est hec promissio. Gran
dis plane sed simplici corde recepta fidelis
est et vera proprio illo qui dixit. Dilata os tuum
et implebo illud. Qualiter impleuerat psalmi
[illegible] Immisit in os me
um canticum nouum carmen deo nostro. Conuer
tam9 oculos etiam carnis ad signum quod exalta
uit deus in nationibus. cui9 typum tenuit eneus
serpens exaltat9 in deserto. Ecce istic est longi
tudo latitudo sublimitas et profundum. Ecce
quattuor extremitates inspicim9 et in subli
mi sursum rationabiliter collocam9 primam litteram
que gaudium et amorem significat. quoniam ver
titur ad celos vbi nihil quod non sit gaudium exer
cetur. Gloriosa inquit psalmista dicta sunt de
te ciuitas dei. Sicut letantium omnium habitatio
est in te. Ac proinde resonantium ab a vocali per
[illegible]
[illegible] collocam9 in
extrema profunditate deorsum v. vocalem que
designat dolorem et odium. Nam profundum infer
ni quid aliud sonat. vbi dolor et flet9 et stridor
[illegible]
que omnium. Ponimus subinde in tono siue
brachio dextro e vocalem que deputatur spei si
gnificande seu desiderio. Nam et illic spera
uit beatus latro. et sperans audiuit. Hodie
mecum eris in paradiso. Dehinc transeuntes ad
tonum siue brachium sinistrum configim9 o. voca

lem que timorē infirmat. Quid enī terribilius q̄ʒ vox a sinistris sonatura. Discedite a me maledicti in ignē etnū. Sic habemus quattuor orbis extrema que sunt oriēs A. occidens U. septētrio E. meridies O. tanq̄ʒ in vulgari rota fortune. fiat hec reuolutiō Regno. a. regnabo. e. regnaui. o. sum sine regno. v. Amplius in X lr̄a que circa tp̄us natiuitatis christi lr̄is latinis addita est/ apriffime vocales q̄nq̄ʒ situam⁹ tanq̄ʒ in quoq̄ʒ zodaico sit. Atuero respiciētes in actorē et ɔsummatorē salutis nr̄e iesum cōfixum i medio. quid aliud q̄so videbim⁹ [illegible] quasi mixtā ex oīb⁹ ɔpassionē/ quam [illegible] vocalis notat. a qua nomen Jesu incipit. Hinc est nr̄a redemptio amor et deside[illegible]. Hinc de⁹ me⁹ ait psalmista et miscdia mea Hinc appellabat Ignacius amorē suum crucifixū. Hūc Andreas moriturus videbat [illegible] ebat. Uidit hūc Frāciscus q̄si seraph alatum q̄n q̄nq̄ʒ stigmatib⁹ seu signis ɔscpt⁹ ē ab eo sensibili libro carnis. Hūc inspiciēs [illegible] vtr̄ ṗbis in Esaia positis. Uēter meus ad Moab q̄si cithara sonabit. Moab interp̄tatur ex patre. quoniā a patre et filia genitus est. Hic licʒ ṗnus et ex dānato cōcubitu fuerit. mihi ṗsit tamē vt p metaphorā significet iesum. qui ex patre deo vt fili⁹ eius et maria ɔceptus est/ nō virili semie sed mystico spiramie. Adhuc venter marie beatificat⁹ a mlīere de turba. Tūc sicut cythara neruis tortis extētis et siccatis aptata sonauit ad te benedictū fructū vētris sui. In cuius corde tūc indissonāter hec oīa spes metus meror gaudiū. Non dubiū q̄n pariter ɔpassio que ab vtero egressa ē secū. ¶ Ecce ꝙ instar moysi et bezeleel fabricantiū federis arcā fecim⁹ gāma nostrū sm exēplar qḋ vidim⁹ in mōte. quē montē ex lapide absciso sine manib⁹ tradidit daniel/ excreuisse et impleuisse terrā. Et hic ē de⁹ noster iesus christus. lapis quē reprobauerūt edificātes fact⁹ est i caput anguli. lapis q̄ digiti dauid [illegible] ad gāma manuale spūale nostrū. et attendam⁹ ꝙ sex notule nominā̄t p q̄nq̄ʒ vocales si ɔsonātes detraxerīs. que si ordīant vt ponāt [illegible] fa in mi. p b. molle. Et est ordo talis. v. e. i. a. o. a. f. et. l. a. la. ¶ Deniq̄ʒ q̄stum ex veterib⁹ ṗbas est cōijcere/ cātus est sensual' tradit⁹ p has quinq̄ʒ vocales. Imo et q̄dā discant⁹ quē cōtrapunctū dicim⁹ neumata deniq̄ʒ sic insinuabant q̄ sunt cōsonantie tenor finales. Sic ordinauit primū hymni metz de Johāne baptista q̄ dicit. Ut queant laxis resonare fibris mira gestorum famuli tuorum solue polluti labii reatum. ¶ Erubescāt hic nostri sapiētes et prudētes i oculis suis. quoꝝ nihil ocul⁹ nisi sublime vult inspicere. quādo ipi summi ṗphete carmina sua digesserūt p lr̄as alphabeti/ nō sine [illegible] de muliere forti. i mysterio sacre legis aut virginis gl'iose. vt psal. ṗterea Beati immaculati p octonabia ɔcurrēs. vt alter iste psal. Ad [illegible] debis sil'e i eccl'iastico hymno. A sol' ortus cardine. Et. Hostis herodes impie. ¶ Uoluit ṗterea dn̄s nr̄ iesus christ⁹ magnū aliquid in seminario lr̄aꝝ designare q̄n vehemēter exaggerans dixit. Amē dico vobis nec [illegible] ma ponitur/ qḋ apud grecos ē littera q̄nta. apud nos. e. nec vn⁹ apex trāsibit a lege donec oīa fiāt. ¶ Porro nō minoris ē pōderis/ ꝙ se iesus alpha et o dignat⁹ ē nominare. Mot⁹ est inde fortassis abbas Joachim vt ex seminario. id ē lr̄is alphabeti intellectū colligeret ṗteritoꝝ futuroꝝq̄ʒ temporum. ¶ Cōsonāt hec oīa ne ṗcaci⁹ irrideat gāma nostrū/ in cuius ordinatiōe sed videmur nō voluntariā tātūmodo sʒ naturalē. que mentiri nescit impositiōez dicēs. a. e. i. o. v. Ubi sub typo psalterij/ sonus inchoat a sursum et cadit et pdit velut in deorsum. qḋ sentie [illegible] admodū ṗores grāmatici ṗsus oculati et cordati viri sapuerūt. ¶ Est autē gaudium vl' amor sicut. a. in quadā latitudine cordis Deinde sicut. e. spes cōtractior est. Dehinc [illegible] ficans metū. et v dolorē vel odiū ad labia vsq̄ʒ ṗuentāt. Ac ṗinde grauitatem ipi⁹ sicut ṗmus sublimitatē dam⁹ vl' acutē. ¶ Possemus adaptatiōes alias sumere vel ex quattuor elemētis et eoꝝ qualitatib⁹ primis. vel ex dispositiōne celestiū planetaꝝ. vel ex cōbinatiōne seu cōfiguratiōne cōplexiōis hūane ex humoribus ipm corpus p neruos et arterias agitantib⁹. sed ad ṗsens sufficiāt adaptatiōes ṗmisse. si descriptiōnem addiderimus manualē. sed gāma (prout declarissima promptissima dici mos est) supra digitos posuimus. ¶ Scimus in manu quinq̄ʒ

digitos esse: sextū monstra q̄dam habuerūt. Diuidunt aliq̄ñ tres cōtra duos. de q̄o dicit Esaias q̄ appendit trib⁹ digitis molem terre. de christo q̄ misit digitū in auriclas surdi et audiuit. q̄ pterea dicit thome. Infer digitū tuū huc lat⁹ ostēdens. vt cert⁹ fieret p digitū. Legim⁹ q̄q̄ digitos apd̄ Danielē scribentes i pariete. Mane thecel phares. Describēs quoq̄ sapiēs stultū dicit. q̄ digito loq̄tur. Non culpās q̄ digito loquitur. s3 q̄ discole puerseq̄ loquit. illō̄ scz ꝑm Esaiam qd̄ nō pdest. ¶ Nominant ad extre [illegible] Medic⁹ Auricularis. ¶ Cur aūt hec om̄ia [illegible] [illegible] se pdere q̄̄ aurib⁹ loq̄ exēplo monachoꝝ nutib⁹ loq̄ntiū (vł alioꝝ i gāma cātātiū) Pollex tā̄q̄ pollētior et dignior habet. a. gaudium. Index mōstrās nō iā habita sed p̄ria (!) certa hab3. e. spem. Collocat in medio lōgior b̄tus. i. miseratōe pducti⁹. Nōne p̄terea timor. o. medic⁹ est q̄ peccatū expellit. Demū dolor. v. dat auriculari. quia sola vexatio dat intellectū auditui. et aures q̄s culpa claudit aperit. He sunt quinq̄ lāpades mystice lucētes in manib⁹ ꝟginū prudētiū

A ad illuminatōem sensuū quinq̄ suoꝝ. ¶ Gāma nostꝝ nō idcirco iudicādū supuacuū / quia nō p̄stat sua cognitōe cōfestim canticoꝝ exercendoꝝ facultatē. Notat hec consideratio pp̄ter illos q̄ fortassis auditu p̄mo suspicabūt hoc fieri debere si dicēda sit ars tal' efficax aut vtilis. quos arguūt alie que liber artes. ipa in p̄mis grāmatica quā non p̄terea totā ꝯgnoscim⁹ / si suū tenuerim⁹ memoriter alphabetū. Sic de musicali gam [illegible] li dixit rhetor p̄cipu⁹ absq̄ vsu et exercitio et viuacitate ingenij neq̄q̄ sufficere. pdesse tamē ad certiorē fideliorēq̄ noticiā / q̄uis sine alphabeto. sine gāma manuali. sine rhe [illegible] sime. Sic in pposito recipiat gāma nouū / sine quo tot l'rati tot illitterati cecinerunt in cordibus suis dn̄o. ¶ Utuero quia pmissū est ꝯsideratōe p̄cedenti / posse gāma nostrū ad oīa cantica mystica. illa etiam que p instrumenta se demōstrent. Et hec ps tractatū speciale depostulat. Dicim⁹ ad p̄sens q̄ntū satis esse p declaratōe pmissiōis opinamur. Cōcurrūt siq̄dem in musica sensibili siue fiat cātu siue pulsu siue flatu / agēs. pas

[illegible] Sunt i p[illegible] rio est ille q̄ ludit tanq̄ agens. et ipm̄ vas si [illegible] cussus. est ipe sonus q̄ est qualitas sensibil' [illegible] seu psalm⁹ q̄ cantat siue sensus ei⁹. ¶ Constat antē q̄ gāma manuale nō agit p suā cognitōem aliq̄d istoꝝ. quia nec causat ipsuꝫ [illegible] quod agit. nec sonū quē efficit. s3 est tm̄modo quoddā exemplū exterius quod aspiciens ipe q̄ agit / format in aīo suo vł i corde speciē seu modū cantādi. Inde est q̄ p̄t aliquis habere talē formā seu speciē in animo qui nullū formabit canticū. vł quia n̄ vult. vel quia nō p̄t pp̄ter defectū instrumēti vł medij. Ars ista nihilomin⁹ manualis / non dicit inutilis. quoniā docet numeꝝ pōdus et mensurā quib⁹ est formād⁹ sonus vt reddat armonic⁹. ¶ Discreuit vtraq̄ qui dixit Exerce studiū q̄uis pceperis artē. Quali se exercitio pbabile est mariā occupasse nutriēdo pueꝝ iesum. vocaliter etiā [illegible] instar angeloꝝ canētiū. Glīa in altissimis deo. Et hoc vel ad pueri releuatōēꝫ māmabilis dormituri. vel ad deuotiōem simul et ꝯsolatōēꝫ tp̄e pegrinatōis sue. psallēdo nūc Magnificat. tūc Benedict⁹. vel Nunc dimittis. vł alia cantica syon. cū psalmis q̄s de filio suo nouerat pphetice ꝓpositos audiente crebro cū religiosa pietate spōso suo virginali Joseph. vbi et pueniebāt angeli cōiuncti psallentib⁹ in medio iuuencularū tympanistriaꝝ. Et ibi puer iesus beniamin adolescētul⁹ in mentis excessu. Quas h' loco poetaꝝ musas p̄tuleris ꝟbo sapiētie / qd̄ est fons vite. nō equi voluētis pede pductus in pnaso mōte. sed emanās a throno dei cristallo similis a mōtib⁹ eternis. quem fontē ambiūt p musis noue ordīes angelorū. q̄ nō cessant vna voce laudare. benedicere. glorificare viuentē in secula. nō palladē fabulosam. sed sapientiā dei verā. Uerū p̄gamus ad reliqua. ¶ Gāma mysti[illegible] pl⁹ cō-

B fert in cāticordo seu cāticordis spiritualib⁹ q̄ manuale gāma in cātico sensibili oris vł instrumenti musicalis. Hoc est pfecto notandū valde mysteriū qd̄ elicit ex pmissis i assignatōe distinctōis cāticordi a canti[illegible] oris. quoniā primū liberꝝ est el[illegible] cundū. Cōcurrit in primo volūtas hominis p agente simul et patiēte et medio nil aliō q̄ liberꝝ velle suū. Potest igit dū vult et q̄n-

do vult psallere in se iuxta exẽplar quod in
spexerit in gāma nostro/nūc ꝯcinẽdo per. a
gaudiū. p. e. spem. nūc per. i. ꝯpassionē. aut
si voluerit fiat in se. o. timor. vel. v. dolor ḡ
uis. Puto quisquis hoc sapiẽter nec min⁹
humiliter attẽderit cognoscet fructuosū eẽ
[illegible]
uella corda in christo dn̄ aduenerit tempus
amantiū/iuxta parabolā Ezechielis. dum
euaserint in cratem illā in qua sue sint liber/
tatis ꝓ libito volūtatis vt amẽt et cantent.
Sciant paulatim cōponere cātica amato/
ria castissimi cordis. vt addiscant hymnis
iā cōpositis suos affectus cōsonare. quem
admodū nouerat beata illa aīa marie fre/
q̄ntādo dulcia cātica canticoꝝ. q̄ dicuntur
dragma vel dragmata vl' dragmatica. vbi
sez sit amantiū mutua/nō expssis noībꝫ ꝓ/
priis allocutio. Inchoāte dilecta ꝛ dilecto
respōdẽte. Itaqꝫ vox oris vox iocūda vox
ꝯcors q̄n laudi ꝯcanora pura ē vox cordiū.
¶ Gāma mysticū potest ad ꝯsonātias mu/
sicales: que vulgariter appellant̄ tercia. q̄n
ta. octaua desuīre. similiter et ad tonos seu
neumata. Posset h̄ intuitu p̄mo videri cō
trariū p̄dictis de distinctōe canticordi a cā
tico oris. quoniā fit introrsus canticordū.
nec pticipat cū eo alien⁹. nec cōsequēs ip
si cōsonant ꝑ diatesseron aut diapẽte aut di
apason. Quoniā insup aduersari videt̄ il
[illegible]
ctū simul plura intelligere. Similit̄ igitur
nec canere seu notulare deniqꝫ nōdū appa
ret ars tradita de tonis affectōnū quẽad/
modū de vocalibꝫ neumis inuenit̄. ¶ Diffi
cilia ista nec vsitata fatemur. sed non nihil
nos speram⁹ eẽ dicturos. Legit̄ btūs Ig
natius vir tot⁹ ignei cordis ꝛ philocaptus
in christū/voces angelicas audisse sup mō
tem vnū q̄ p̄missis antiphonis cōseq̄nter
intonabāt hymnos. quẽadmodū deducit
ad ecclīam suā celebrādā. Si voluerit igi
tur aliqs cātare ī corde suo [illegible]
ꝛ apostoli: et p̄limoꝝ/cur [illegible]
[illegible]
affectuū qualitatē? Hoc aūt vocabulū neu
ma/cur ad signandū spiritūsanctuz tractū
est nō satis inuenio nisi q spirit⁹ dn̄i conti
net omnia. et scientiā habꝫ vocis. quod ꝑ/
spicuū fuit in aplis. Significat autē neu/
[illegible]
tam ¶ Porro sicut adolescẽtuli disciplinan
tur p̄mitus vt notulas et voces cātici oris
sciant noīare/digitis iuncturisqꝫ iūgere. sci
ant postmodū dum nūc vno nūc alio mo/
do cantādo cōbinare. Deinde l'ram notul
applicant. tandē generatur in eis ars cāta
di sine numeratōe cuiuslibet notule. Impe
dirent̄ enim. que si pfecta est dicẽte philoso
pho nō ꝯliberat. Non aliter q̄nto fuerit assi
duis in meditando ꝓitates salubres habi
lior/in canẽdis affectōibꝫ ordinatis agilior.
[illegible]
prior. adeo q vocales q̄nqꝫ poterit in q̄libꝫ
verbo repertas/ad meditatōem reducere cū
affectu. ¶ Sed quia nō omniū est hec exer
citatio/poterit saltem vnusq̄sqꝫ dum sense
[illegible]
sum ei⁹ redire primus ad cor. ꝛ dicere velut
ꝑ interiectōez ꝛ suspiriū vl' gemitū. O pro
timore. U ꝓ dolore. I ꝓ miseratōe. E pro
spe. A ꝓ spūali leticia reparanda in se. Dice
[illegible]
eccl'ie. quod piū valde nec obliuiōi traden/
dum ingrate. Hec siq̄dem q̄tūlibet oberra
uerit in cogitatiōibꝫ etiā criminalibꝫ si redi
ens hoc mō ad cor ingemuerit dicēs. Pe
nitet me. Reddit̄ cōtinuo virtus efficax et
viuax suo cātico nedū interiori sed vocali
q̄uis ex priori fuerit origine culpabile. Ni
hil enī ꝓhibet diuersoꝝ eundē actū exterio
rez naturalit̄ fieri/nūc bonū nūc malū mo
raliter. Hinc Ambrosius monet ī hymno
Flāmescat igne charitas accẽdat ardor ꝓ/
ximos. quoniā si charitas absit. nō erit iam
velut es sonans aut cymbalum tinniens.
[illegible]
frasim. h̄ est eleuatione et depssione sub di
ctis quinqꝫ vocalibꝫ. et ampli⁹ q̄ multipli
[illegible]
Exemplū fuit in spiritibꝫ christi ꝛ marie. q̄
voces affectuū eleuauerūt vsqꝫ ad clamorē
altissimū. et ad humiliationē inattingibilē
deduxerūt. Sic de beatis spiritibꝫ dicit ꝓ/
sa. Mirant̄ hic eleuatio. et deficiūt hic om
nimoda depssio. Nō est igit̄ necessaria mul/
tiplicatio frasis q̄nqꝫ vocaliū in gāma nr̄o
Qō si quis multiplicatōem figuram vellet
poterit hoc vel ꝑ additōem punctoꝝ in sur
sum. vel depssionē in deorsum/aut certe per
[illegible]
bris vl' musicis instrumentis exemplum.
¶ Gāma nouum multiplicat̄ s̄m thesim ꝓ
[illegible]
ꝛ diapsalmata. Ratio sillis est ad p̄cedentē
significationē quā vocales recipiūt. s̄m q̄l

anteriora fiet punctuatio plus aut minus
Hoc aūt facere nō est omniū sed cōtēplati
uoꝝ et meditatiuoꝝ. q̄ ꝑ cōsuetudīe exerci
tatos sensus habēt. Ueꝝ attendēdū ē illō
phi. Fabricādo fabri fim⁹. Ita de cātico.
Spectaculū istud gratissimum cernere erat
apud deū et marie spiritū. Quāta putas i
tercisione vocis cordis/quantis cū interual
lis nūc celerioribꝫ nūc tardioribꝫ cātat dile
cta de dilecto. Dilectus inq̄t me⁹ mihi. O
quot dedit intelligi voceꝫ frangēs repmēs
et secū multa voluitans priusq̄ subiūgeret
Et ego illi. ¶ Gāma mysticū cāticordi reci
pit cōsonantias intelligibiles a spū cantā
te in ordīe ad exteriora cātica vl' cordis vel
oris vel opis. Teneam⁹ in pmis certū de
maria/q canticū liberꝫ mentis deriuabat ꝑ
imperiū in organū cordis carnis. Proba
bile est insup īmo certū ex euāgelio q ceci
nit cāticū oris dū ꝯsonās iubilatōni eliza/
beth et sue voci clamose ꝛ magne. Be[illegible]
credidisti. Laxauit os vt caneret secū Ma
gnificat aīa mea dñm. Quid si addiderim⁹
cōsonantiā pueri iesu/si ioseph ꝟginal' spō
si. imo melodias spūs angelici/q̄liter ꝯces
[illegible]
[illegible]
[illegible]
bi. In ꝯspectu āgeloꝝ psalla tibi. Audi [illegible]
[illegible] Cur⁹
inq̄t organa mihi modulātibꝫ vocib⁹ can/
tant. Nōne tibi ꝑsuasum est mariā dū fuit
proxima morti/cigneū aliqd suauissimū in
sua resolutiōe cātasse. Sic de xp̄o dicit ps.
Ascēdit deus in iubilatōe. et dñs ī voce tu
be. Fallor si nō addere phas habem⁹ ad cō
sonātiā marie carmina oīm celestiuꝫ ter[illegible]
striū et īfernoꝝ. Qualiter eccl'ia hymn[illegible]
dicēs. Aurora lucis rutilat. celū laudibꝫ in
tonat. mūdus exultās iubilat. gemēs infer
nus vlulat. Qd̄ si mirabile t̄ aliq̄s posse stri
dores inferni. actus vlulat⁹ et ve/ꝯcinere
celo et sanctis ei⁹ Attēdat q̄ pacto fit vt le
tet iustus cū viderit vindictā. Quo pacto
rursus pt homo etiā viator reparare videlicꝫ
carmen q̄ntūcūq̄ dissonū ꝑus ꝑ obstrepē
tem malā voluntatē/dū tradit se ad penitē
tem affectū. vt q̄ ꝑus erat sub tenore dānā/
tis iusticie/nūc fiat sub molli cātu ꝯpatien
tis ꝛ idulgentꝭ misericordie. Expectet tamē
quisq̄s est hmōi lamentatōes ꝛ ve canēdas
sibi esse. quoniā mādauit dñs in nocte cul
pe vl' pene cāticū ei⁹. Dissonāt venialia p'li

ma/sed ipm carmen nō obrūpūt. Resarci/
unt potius assiduis suspirijs ingemiscēdo
nūc ꝑ. v. nūc ꝑ. o. nūc ꝑ. i. sperando deniq̄
vel gaudendo ꝑ. e. a. At vero nō op⁹ est hic
ꝛ nūc carmīa veteris homīs venūdari sub
pctō vocē habētis obtusam et raucā vl' pe
ne nullā recordari. Quis mutua compatō
ne nr̄m canticordiū cū gāma suo suaui⁹ ap
pareret. Quis p̄terea redderet credibili⁹ aīa
li homini q̄cq̄d spūalis affirmat de cāticꝭ
ꝓprijs/suisq̄ iocūditatibꝫ ꝟtuosis. vt si fi
eret cōpatio philocapti fatui/cū casto phi
locapto in celesti amore. ebrij carnalit' cum
ebrio sobrie spūalr'/zelantis seu zelotipi pra
uiter a zelo bono s̄m sciam. Et ita de silibꝫ
¶ Fiebat obiectio supius q mens nō pt in E
telligere nec exinde cantare simul plura. sed
apud phos cōquisitio remaneat. Certū no
bis est aīam marie ꝛ multo ampli⁹ christi/
bt̄os quoq̄ spūs tā in verbo q̄ in ꝓpo ge/
nere/tot simul intueri/tot simul obiectꝭ affi
ci q nō est numer⁹. Uidit Benedict⁹ qua/
si sub vno solis radio mūdū collectū. Col
[illegible]
[illegible] in quolibꝫ infinitū q nō cape sed itra
re dicit. Uidet ocul⁹ athomos innumera/
biles radiāte sole. et partē totā hemisperij
circūgiratōe facillima cernit. Porro q̄d au
ris in iocūdo murmure riui. q̄d in tremo/
ribꝫ cordaꝝ vl' cymbaloꝝ infinitis valeat
ꝑcipe cognoscimus. Siq̄dem son⁹ oīus
minutias s̄m ꝓportōem habet infinitas. si
cut et oīe cōtinuū in semꝑ diuisibilia seca
bile ꝯstat esse. Ampli⁹ in tonis sensibilibus
videre est sup vnū tempus posse fieri ꝟbu
la seu floretos vl' flosculos ꝑ minutias no/
tulaꝝ/quādoq̄ q̄tuor/quādoq̄ sex. Sūt
q̄ ꝑticipatōem ad octo deducūt. iuxta vo/
cis mollicie ductibilē. Quāto facultas tal'
amplior esse in canticordo mentis cēsenda
[illegible]
[illegible]
ctōe flectamus. et ita de alijs tribꝫ fiet ꝯspi
cuū. Ecce gaudeo pmo q sancte gaudeo.
Secūdo quia nō male gaudeo. Tercō q
sancte spero. Quarto quia non male spero.
Quinto q bene misereor. Sexto q n̄ ma
le misereor. Septimo iteꝝ gaudeo q sctē
timeo. Octauo q nō male timeo Nono q
rite doleo. vt ī penitētia. Decimo q nō ma
le doleo. vt d̄ secl'i tristicia. ¶ Rursus idē api
am⁹ ī. v. dolore q̄si vicecuersa. Ecce doleo. p
mo q male doleo. scd̄o q nō bn̄ doleo. ter/

cio quia male timeo. q̇rto q2 nō bñ timeo.
q̇nto q2 male misereor. sexto q2 nō bñ mise
reor. septimo q2 nō bñ spero. octauo q2 ma
le spero vt ī vanis. nono q2 male gaudeo si
cut q̇ exultāt ī reb9 pessimis. Decimo q2 ñ
sancte gaudeo de diuinis. ¶ Possem9 9for
miter ad hāc mĩtitudinē ostendere q2 nō est
psalm9. nō ꝟsus psalmi. nō ꝟbū. nō denique
sillaba/ad quā et ſm quā nō possint 9sone
ad vocalē suā sit. a. sit. e. sit. i. sit o. sit. v. vo/
cem [illegible] depromē
re. Sic maria ī suo magnificat ꝑ oēs vocē
musicalē/agili voce cōcurrit. sic in alpha/
beto. sic in Pater noster. sic in suo Aue ma
ria. sic in Credo fuit. et viuēte 9positū. sic
in Benedict9. sic in Nūc dimittis. Quid
conor ꝑ singula cū ī q̇libz hymno dicā am
plius in quolibet ꝟbo suo. ꝑ oēm vocale p
se vel primis 9tinere phas habebat. ¶ Ir
rideat nūc aliq̇s si pōt si audeat gāma my/
sticū. imo ꝟo nō iā irrideat. nō reiciat. nō
cōspuat. q2 si sapiēs est ipē audiēs sapiēti/
or erit. si insipiēs poterit ad sapiētiā venire
salutarē parit laudis. et si vacet vt videat.
si q̇escat vt audiat. si oret vt sapiat. si merea
tur [illegible] psalm9 ipē
F sonet. Btūs popul9 q̇ scit iubilatōes. ¶ Gā
ma mysticū pt exponi vl' ampliari ꝑ nomi
na q̇nque passionū q̇si totidē vocū. licz in cō
notatiōe ꝟba seu ꝟbula deficiant. Et p̄mo
species ois 9pantie et fortitudis q̇ sunt in
9cupiscibili et irascibili mediāt inter passi
ones virtutesque viciosas. Sz discurram9 ꝑ
singulas voces. ¶ Ecce reducunt' ad. a. dele
ctatio q̇si q̇dam delectatō. quoniā vt lac se
infundit dū meditatio ꝑmit. affectio surgit
Leticia quasi laticia. quia dilatat. volup/
tas q̇si volubilitas. nūc hac nūc illac circa
rem dilectā apphensam. Iocūditas q2 ꝓ/
uocat ad iocū q̇ facil' est nec laborat. Hila/
ritas q2 se foris facietē9 explicat maxime
ꝑ oculos in honore lero. Alacritas q̇ est vi
gor vtēdi se et suis officijs expedite. Lique
factio que se pprijs terminis nō 9tinet pl9
q̇s aer aut aq̇. sed labit' in rem amatā. Defe/
ctio q̇ nō subsistit ī sua ꝟtute conatu vl' ope
ratiōe sed cadit in rem dilectā sic liq̇factio.
Ebrietas q̇ nō videt' esse sui cōpos p̄ amo
ris magnitudine. Satietas tñ q̇ nō exclu
dit desideriū sed fastidiū vt ibi/fruunt' nec
fastidiūt q̇ frui magis sitiūt. Fruitio q̇ est
inhesine in re amata ppt se/cū q̇ete. Trans
formatio nō ꝑ substantiā sed assilatiōem q̇

[illegible] in amore [illegible]
[illegible] voc
laudis. ¶ Reducunt' ad. e. spem q̇ nō acci
pit [illegible] genera
liter ꝓ desiderio boni futuri. tendētia. expe
ctatio. esuries. sitis. ardor. audacia bona. ira
bona. ictus bon9. anhelatio. emulatio bo
na [illegible] ¶ Reducunt' ad. i.
9passionem miseratio. mi'icordia. pietas.
[illegible]itas. māsuetudo. beni[illegible]
[illegible]
[illegible] spūalium [illegible]
¶ Reducūt' ad. o. timorē fuga. despatō bo/
na. segnities bona. stupor bon9. admiratio
erubescētia bona. ꝟecundia bona. horror.
agonia. trepidatō. formido. abominatō pec
cati. nausea voluptatis male. fastidiū bo/
nū. tediū bonū vite hui9. timor reuerētial'
q̇ est q̇dam resilitio in ppam ꝑuitatē ex cō
sideratiōe supioris maiestatis. aut est resili
tio formidabil' ad ppriū adiutorē cū 9side
ratōe vigentis necessitatis. ¶ Reducunt' ad
v. tristicia. cōtritio. dolor. odiū bonū. dete
statio. inuidia bona. cruciat9. torsio. plāct9
seu plāgor. lamentū. rugit9. gemitus. vlula
tus. lāguor. ¶ Possem9 oēs has q̇nque reso/ B
nātias ī aspectu crucis notare/ et in. x. lī[illegible]
[illegible]
q̇nque siclis. Sed et in matre ei9 ſm euāge
lij tenorē et notulas. ¶ Uis audire cātico/
dum marie in. a. Magnificat aīa mea do/
minū. Uis in. e. Ecce ancilla dñi fiat mi
hi ſm ꝟbū tuū. Uis in. i. Uinū nō habēt
Uis in. o. Turbata ē in voce angeli. et ti/
muit illo ire. Quis nēpe. Ioseph spōsus ī
dubiū q̇n sponsa maria timoris 9sors fuit
Uis in. v. Ecce pater tu9 et ego dolētes q̇
rebam9 rc. Uis rursus in. i. simul ois con
sonāte. Erige cordis aures ad voces spiri
tus sui. dū pprium filiū. dum dilectū oīo
sui viscerū quoque suoz et votoz /consensit
crucifigi ꝓ redemptōe nrī. dans nob illu
vtique cū gaudio et exultatōe. que summam
supabāt carnis angustiā. Alioq̇n q̇le im/
plesset qd dicit'. Hilarē datorē diligit de9.
Desideriū rursus qd habuerat cū filio nos
ꝑ crucē redimi dū implebat'. Nōne q̇so de/
lectabat. Nunq̇d nō pterea crediderim9 eā
9gratulasse saluti latrōis/cū audiuit a filio
Hodie mecū eris in ꝑadiso. Cū orauit in
sup filius ꝓ ꝑsequētibus. Pater dimitte ill'
q2 nesciūt quid faciūt ¶ Uideret supflua
si christi cāticū ꝑ has quinque voces ꝑcipi

p mollē cantū mīsicordie quo nil ho(m)i ac ceptabili⁹ esse deb3 / vellē intimare. ¶ Exhilarescere ad hec et spera tu q penetras miserā de homo. Quid vltra negare tibi mater misericordie poterit / si pprīū p te filiū3 ꝯsensit offerri tante miserie? Quid cōceder beatifica ta in celis / que talia dabat in terris afflicta? Perdidit miseriā nūqd et misericordiā. pdidit passionē / sed nunqd ꝯpassiōe3? Perdidit pfecto cōpassionē afflictiuam / s3 retinet cōpassiōem electiuā atq3 succursiuā. ¶ Reddam⁹ ei vicissitudinē. qliter hoc indies fiet? Aptemus ei iugiter voces cāticordi nostri p vba canticordi sui vnu verbo euāgelij. Cōcordemus pariter voci ꝯsilij voce3 voluntatis nr̄e. quodcūq3 dixerit vob in/ qt facite. Sed h qdcūq3 facere scis oīno n̄ posse nos o beata nisi dicens fili⁹ tu⁹ dederit voci sue vocē ṽtutis. In cui⁹ vbo laxātes opatōis rhete & simul opē ferente ꝯpleamus iussum tuū. qdcūq3 dixerit vob facite.

D ¶ At vero pausandū est tandē aliqñ. verbo3 nr̄o finis dandus est. Nec ignoram⁹ futuros esse nōnullos qb3 aptior videbit̄ qdam simplicitas vni⁹ vl' pauco3 affectuum p sua exercitatiōe. quēadmodū simplicib3 rusticanis pl⁹ placet aliqñ tympanu3 gallice tabour ou tieuedon. & fistula repetēs assidue idē. quoniā aures ad subtiles armonias nō habent idoneas. Habem⁹ in collatōib3 patr3 de reductōne oīm affectuū ad hec verba. De⁹ in adiutoriū meū intende. dn̄e ad adiuuandū me festina. Edidimus nup monocordū sup ordinem dn̄icam / sub vna amoris corda. Debitie psalteriū decacordū / sup vna tātūmodo. s̄m vnā ꝯsideratiōem aut sup trib3 s̄m alterā aut deniq3 sup decē ꝯformiter ad legē decem verba. Alias vo delectabili⁹ est alternis vicibus natura p sua mutabilitate in mutatōe delectetur. ¶ Demū gāma nostr3 sub qnq3 verbis q volebat apl's loq sensu suo poterit oībus accōmodū fieri rudib⁹ et peritis. multiuolis et pauca q̄rentib3. sint pueri / sint senes. sint puelle vel ṽgines. maxime q diuis̄ mācipant̄ psalmodijs. pl⁹ cui valet hoc loco pia deuotio / q3 eruditio lr̄ata. pl⁹ penitens affectus q3 vestigans intellect⁹. put ī opusculis et industrijs de theologia mystica īuenerimus annotass. Tantūmodo discat discipul⁹ christianus reducere se ad se / et precurrat por ī domū suā & illic ludat. cōceptōes suas agat. Non in delictis ait sapiens. nec in verbo supbo qd ,p'sus aduersum est vbo dei. ¶ Supsunt ad extremum mlta sup auditu melodiosissimo verbo diq̄ue nostr3 gāma nouū ornarēt. vt q's auditor. q's cantor. q's exauditor idone⁹ vbi de omni genere musico3 in psalmis memorato3. cātu. pulsu. flatu. mēte. spiritu. praxis addēda est ad gamma nostr3. De cātic' insup exultatōis et lamentatōis pmaxias q̄les sunt in dialetica et rhetorica loci / ad triplicē inuestigatōem historicā videlic3 phisicā et theologicā / latius opet cātico3 oīm originē naturāq3 venari. Elegia deniq3 casta versib3 imparib3 castos cātabit amores Sed tanta sunt ad p'sens dicta satis. concordante nostro p̄cētore / q ait. Beati q audiūt vbū dei et custodiūt illō. In cui⁹ fiducia vbi / vacans p vacantib⁹ cāticordi verbum feci.

Tercium opusculum

T Olumen aliud colligit ī se thomos tres pl⁹ s̄m modos traditōis varios / q3 pro diuersitate materie. ¶ Primus thom⁹ conciliat et sequi facit facetam elegiā cantatricē amorū domine theologie quasi lyricum et odarū carmen. ¶ Secundus thomus alter secūdus hab3 canones seu regulas amphorismos vl' maximas aut theoreumata de canticis per notulas qnquaginta. ¶ Tercius thomus alter tercius verbū solatij multiplex in se dirigit per particulas quīquaginta. Et ita iuncti simul bi duo thomi centilogiū cōstituūt.

Carmen super recogitatōne mortis.

c Erne q's es. quid agis / mores dic / duc cor in alta.
Cor cruce ꝯpūgāt spes timor ardor amās
Cantica saltū. lamentū / plāctūq3 frequenta
Jungito iocundū psalteriū cythare
Cōcine sic olor tua dū mors imiet / o mors
Mortua morte iesu. sis mihi porta poli
Tpus adest aīa q spōsa cubile beatū
Spōsi conscendas federe ppetuo
Ergo cātet hymē / mēs / os / cor / lingua vigorq3
Plaude / sali corā / te iubil⁹ rapiat
Terrā et tua fle tua sit spes vnica christi
Passio / sit meritum gratia sola tuum

Buccinet aure tui sonitu vario tuba du-
Certeat et tonis ... plec
Carmine dec ... uiges suspiria /suaui
... philomena melos
Cor tremet ob tract⁹ varios /dū leticie vis
Cor vehit ī altū/moꝝ ꝑmit anxietas
Carmīa nocte de⁹ tibi dat dū te pegre fers
Fac ...

De laude musice

Musica diui noua pulsu q̄ fit amor
Extolli nulla laude satis poterit.
Cor recreat. curas abigit. fastidia
Fitq̃ pegris q̄s vehit apta comes (mulcet
Per medias hyemes p soles carmīe fusus
... spe patiens /let⁹ /alacris ouans
Nam fugiunt tristes cātu p inania cure
Dis /et insidians hostica pestis hebet
Uertitur occursu psallētū saul velut alter
Factus ho ...
Exagitat neq̃ dū spūs hunc/cytharedus
Pastor p numeros cogit abire dauid
Uatidicus decrat helizeo spūs olim/
Dum cecinit psaltes ptinus implet eum
Pitagoras mor⁹ fuerat ꝓponere cordis
Adiectis cythare cōpositis numeris.
Spūs ecce monet spirās p carmina vatū
Ad dñi laudes cūcta creata simul.
Ut iubilēt/psallāt/exultēt/vt cytharā dēt/
Tympana ... organa ...
Corpa ... organa ...
Est chor⁹ vn⁹ q̄ ludere noys amat.
Carmīe mūdano sibi dissona pua volūtas
Cōcordans toti/fit moderāte deo
Ornat et ipa noris breuib⁹ lōgis ve camenā
Improba viuēdi mors variādo vices.
Discantū mollē miserās dat gr̄a/raucis
Strident de penis culpa tenore graui.
Heu fuge te tali fuge deꝑ cor esse tenore
Ut sis sub molli molle cor adde tibi.
Quid q̄ corpib⁹ curādis musica pdest
Dū cor ... et alleuiat
Dant vtrūq̃ tibi gētiles /pulcher appollo
Carmi ... medice phebe repto: opus
... musa ...
... thelus.
Hoc medic⁹ tactu iuuenis ꝓiecit amorē
Cui⁹ in agnete cor furit igne graui
Carmīa nō loquimur nūc execrāda magoꝝ.
Hec nisi mystic⁹ est ipe poeta placet.
Amphion ac orpheus cātu mouisse ferūt
Hic lapides/diras hic furias herebi
Morib⁹ hec duris si trāsfers instituēdis
Muticiag bona dogma salubre canūt
Adde q̄ in populis mutat vl' iā variatos
Insinuat mores musica cuiq̃ sua
Est grauis huic/petulās illi/moll' vl' agrestis
Unaq̃ dilatās cor vehit/alia ꝑmit
Est diatesseron/est diapente cū diapason
Triplex legitimis copula nexa tonis
Rursus ī octo tonos finē/mediū/caput ecl'
Cātus partiri suscipit ecclesia
Antiphonas dedit ad psalmos ignati⁹ ap
Nōte, put q̄dā desup audierat. (tas
Turpib⁹ et fedis infantū queso cauete
Flexibiles animos cantibus inficere
Festinat in teneras energia carmīs aures.
Uret vt vertice cor tibi lubrica vox.
Urit cātādo facit idem sepe videndo
Femina/flagitij fundit vtrūq̃ virus
Quid numerem⁹ aues hūano q̄ capiūtur
Cantu/nec cantū despicit vlla suum.
Pisces ... mulcent ...
... ntidotum varijs musica crebro fuit
Prebe fidem grecis delphin⁹ ariona vexit
Fluctus p medios/dū lyra mulcet eū.
Fistula pastoris pecudes/armēta gregis
Solat/nec eas terret imago lupi.
Pascua tūc secura metū/minuitq̃ migro
Tedia pascēdi rusticus iste sonus
Fistula pan phebi cythare certauit agrestis
Judice te mida victus apollo fuit
Judiciū nā cuiq̃ suū sua cuiq̃ voluptas
Sic natura suū grande melos variat
Buccina terribilis animosum pect⁹ cōcit
Bellis/excacuit/militis ira viget
Femina dum texit donec pueroq̃ sopor
Ducens ī cunis cātat inepta rudis.
Celica turba iesu nati fescennia cantat
Pax homini terris/gloria celsa deo
Rusticus arui colēs /an vociferādo iocat
Cantat/et alleuiat inde viator iter.
Artē q̄sq̃ suā mulcet dirūq̃ laborem
Qualicunq̃ sono /sit licz asperior.
Uox deuota deū placat iratū/placz armis
Ciuib⁹ ipa choris concinit angelicis.
Uocib⁹ ecclīe pater augustine fateris
... hymnis ...
Felix cuius erāt peccata rececta maria
Que totiēs voces celitus aure capis
Organa dū cātant sibi soli/corde canentē
Corde deo pleno Ceciliam legimus.
Cordib⁹ vt nr̄is psallam⁹ paule monebas
Actio nam talis iure beat duplici.
Inchoat hic et nunc celū/vitēq̃ beate
Moribus et ritu degit in exilio

Mors vēit ī terrā q̄ carnis vincl'a resoluit
Cātantē in psalmis victor ī alta vehit

L Ecclesiasticorum exhortatio ad cantum.

f Emp ī ore tuo sit laus sint cātica siō
Quāuis captiuū te babylone doles
Fac hoc p̄cipue cū cantus eccl'ie dant
Absq; labore cibos veste domoq; tegi
Hoc leue pōd⁹ & h̄ tibi spōte iugū posuisti
Fer/nec dū viues rumpe vel excutias
Sed tedet dices eadem totiēs iterari
Mentē cū cerebro vox reboanda grauat
Quo crucier doleāq; mō nescitis amici
Fundere sufficiat corde preces dn̄o
Frater nil magnū sine magno vita labore
Fert hominū p̄stes/vsus alacris erit
Tu tibimet crebro dic eccl'ie vice fungor
Psallentisq; dolor vertit in meritū
Paucis crede dat cōstans oratio cordis
Laudādū sed opus/dū canis ore facis
Reddis vota deo/tua fratrū debita soluis
Corpus dū torques frigore/fame. siti.
Lex hec est hoīs veteris/labor et sudor h̄ sit
Posteri⁹ requies ve sine/cātica/laus.
Viuere nō p̄bas ē hominū sp̄ p̄ut optat
Optet qd̄ lex vult/& sua tp̄a dant.
Redde pri⁹ dn̄o qd̄ debes/deinde vacabis
Scripto vl' studio/seu meditare silens.
Scito valere nihil studiū.n̄ martyriū. nec
Cor raptū.nisi sit iussio facta dei
Inde metire tuos instinct⁹/qn̄ sequendi
Nam mot⁹ cordis fallere crebro solent
Te desiderio cordis cōmittere noli
Cōmentisq; tuis sed patris imperio
Esto tuis ita sollicit⁹ studijs. quasi semp
Cor sit ad arbitriū presto redire tuū
Gratia due h̄ sola pōt cōferre p̄cemur
Vt nobis sit nutrix/sit comes assidua
Tristis es eq̄ tū canis psallēs tibi vim fac
Vim patit celū vim faciamus ei
Mox veniet gaude mors te d̄ carcere soluēs
Psalmis cātātē victor ad alta vehet

D De laudibus elegie spiritualis.

q Vūsq; amas p̄sa/metris igscito n̄ris
Spōte stilo veniūt/corq; lepore tra
Diuos blāda libēs elegia cāter amores(hūt
Tracta malis totiens serua libidinibus
Soleo seruū/iam nō captiua refectis
Virginib; et casto cōiugis apta thoro
Cur nō ancille froncsis si libera fiat
Mūdaq; cōplacito cōfoucare sinu
Non maiestati dictorū/detrahit vsus
Metrorū/mai⁹ pondus eis tribuit
Versib; omnimodis vates scripsisse sciūt
Ut hieremias iob sic dauid & moyses
Carmia ɔposuit salomō rex milia q̄nq;
Cātata est mulier fortis ab ore suo
Frenāt ne vaga sit metra mētē p'lima pau/
Artāt/et p̄stāt esse sui memores (cis
Pl⁹ sensus/pl⁹ luc' habēt/pl⁹ ordie pollēt
Versus si cor eis cū studio dederis
Verius et breuius seruant scripta ligata
Metro nam viciū primus insinuant
Fortior est vox q̄ p̄ stricta foramina trāsit
Quā que decursu liberiore meat.
Non aliter metris sentētia p̄ssa canoris
Vi maiore sonat/penit et penetrat.

N Legatur per modū dialogi

r Espitaū seniū r̄petēs puerilia:n̄.s;
Vult ad le tum vita redire prior
Demoniū caueas lateat ne meridianū
Vanis in studijs p̄dere tempus amans
Cedāt vana p̄cor/cedant sed cū pietate
Carminib; tertius fructus inesse potest
Sit meliora p̄t/flendi quoq; tp̄s et etas
Et quis in hoc euo scire poemata vult:
Que meliora pōt exclusus ab oīb; exul
Officijs:sed nec carmina flere vetant
Nocte de⁹ dat ait iob/carmīa/rex t̄bulat⁹
Misit ait dn̄s carmē in ore nouum
Rara nimis fateor poesis mō/s; cano celis
Forsitan et veniet temp⁹ amicitius
Scenica nob̄ sunt vl' ludicra iure fugāda
Quis pia culparit sub numeris redigi
Tutius n̄ra leges nō hic portēta deoꝶ
Nō hic q̄ castis moribus obuia sint
Plus p̄desse volunt q̄; delectare. minorem
Quo fit vt ornatū querere sat sit eis
Ocia tēpora dant q̄bus est sapientia dictū
Danda iesus testis/ocia pigra necant

D De eodem

Rebe fidē grecis dephis arriona vexit
p Finct⁹ p̄ medios dū lyra mulcet eū
Alt delphin⁹ rex seuū p̄ mare vectos
Nos tandē tuto littore constituit
Iste de⁹/tibi laus/nobis hec ocia fecit
Ludere cū cythara psalterioq; dedit
Exemplar quoꝶ trāsmisim⁹ & monocordū

Seacordū quoq̧ mens addere nr̄a cupit
Offert quisq̧ suo gratus sua munera regi
Carmina nō nihil est mystica posse dare
Inq̧ dies intus si noster homo puerescit
Quis neget huic puero ludere carminib̄
Dū cor feruet ei/dū totus amat/ ꝑ amorē
Dum venit etas et tēpus amātis ei
Cōsiliat sacros hymenū carmē amores
Cōiugiū nec gens absq̧ canore pbat
Sz caueat puer h̄ q̄d degeneres ī amores
Rursus et in veteres corde redire feces
Ebrietas in eo sit sobria. sitq̧ cubile
Sanctū. cōplexus oscula casta nimis
Sit nec amore sue vl' mas vl' fēia/carnis
Nud⁹ et abs sexu spūs est et amor
Est q̄d mireris tamē istic femīa virq̧
Spōsam dilectam sponsus amic⁹ habet
Spūs hic aīe sit cū diuisus oportet
Tale sciendū cui mysteriū fuerit
Sermo dei viuus valet vnicus ista secare
Dicetetor cord a cunct ... p'piciens
Mutu⁹ est zel⁹ sponsi spōseq̧ fruēdi
Se totis supest vnica spes patrie
Hinc fuge dilecte mi clamat spōsa. scit ipa
Nō hic sed celis esse viri thalamū
Ipa subinde petit/vbi pascit/vbi cubat al
Meridie/terrē ne vaga sit stolidis (ta
Pascitur interea si suscipit oscula spōsi
Ubera si tractet que redolentia sunt
Ebria fulcit' malis ꝛ floribus/inter
Brachia se sponsi pīcit in requiem.
Faciatrinon tomus spōsus ... ꝛ ...
Audeat vt somnū rumpere nemo suū
Ad vigilem qn̄q̧ venit saliēs ꝛ alacris
Clācullo pspiciēs voce sonāte veni
Alternat veniendo vices/alternat amica
Querēdi studiū/lāguet amore pio
Ad vocē liq̄fit spōsi gaudētq̧ vicissim
Laude sua demū quicq̄d agūt amor est
Ocia sola placēt spōse loca sola reqrit
Nec sponso nec ei turbida turba placet
Rūpit v̄ba sibi vigor igne⁹ estuat intus
Quē nec corde capit/ nec reserare valet
Quo rapimur q̄ nos elegia ptrahis? euge
Concaluit video spiritualis amor
Jam sileas olim veniet speciosior hora
Nunc satis in labijs te liberasse malis

Thonus secūdus

Centilogiū de canticis et solatio. Primus verbū de descriptōne cantici ꝑ q̄uq̧ verba

c Anticū ē vox numerosa ad dei gloriā ordīata. Uox ibi ponit' p genere et q̄si materia. Ponit' nūerosa p differētia et q̄si forma. Finis deb3 ēē di gloria ¶ Cātic ū ī sua generalitate deīde ... accipit voce ... ad aplm dicens nihil esse sine voce. Et attēdit q' oīa fecit dn̄s in numero et ꝓpter seipm. et sic in oīb3 est vox numerosa ad dei gl'iam ordīata. ¶ Canticū habet deo agente modū ꝑ deū exemplātē speciē. in deo finiente ordinē. ¶ Canticū redditur ex numerosa ꝓportōne hoc pulcrū ꝛ decorū/hoc suaue et iocundū/hoc vtile ꝛ salutiferū. et oppositos disproportio parit effectus. ¶ Cāticū cantat oīs creatura et ad illud inuitatur vl' naturali instinctu. vl' animali sensu. vl' rōnali seu intellectuali ductu P
¶ Canticorū naturā cognoscere nō infimū est hominis officiū. sicut homo cū omi creatura participat. diuineq̧ glorie cōdic⁹ est esse capax. ¶ Canticū vnū ē sensuale vl' animale/aliud est ratōnale seu morale. aliud est intellectuale seu diuinale. sicut est hō⁹ animalis ratōnalis et intellectual'. et ita de voce vl' numero. ¶ Canticū sensuale q̄d ma... Q est in acceptōne cōmuni diiudicat' tripliciter/visu vt in gesticulatōib3. auditu vt in carminib3 tactu vt in ... ¶ Canticū sensuale vnū est comicum. aliud est satiricū. aliud tragicum. Et quodlibet eorū solebat in theatris repsentari obiectualiter ad oculos nutib3 ... ad aures vocib3 et ... stulatōnibus seu fidib3. ¶ Canticū sensuale ꝛ ad aures corpis fit tripliciter. pulsu vt in tympano. voce vt in choro. flatu vt in organo. Unde poetica fictio tres primitus esse musas sumpsit/q̄s iuis ad nouenariū deinceps pduxit. ¶ Canticū cum pulsu fit tripliciter. aut in rotatu vt in symphonia. aut tractu aut retractu sicut ī viella aut rebela. siue cum impulsu vel impulsiuo quodā tractu cū vnguib3 vl' plectro/cum virgula vt in cythara ꝛ guiterna lituo psalterio quoq̧ et tympano atq̧ cāpanulis. cymbala ꝓ se se collidendo tinniūt. ¶ Canticū cum voce vl' animali cātu fit tripliciter. vnū cum naturali significatiōe. vt in auiū garritib3 ꝛ in humanis interiectōibus. Aliud cū voluntaria institutōne. vt in hominū idiomatib3. Aliud cum artificiali modulatōe vt in rithmis. in metris et carminib3. ¶ Canticū sensuale cum flatu fit aliquādo folle/quādoq̧ vēto. sepi⁹ ore. ꝑmū artificialiter ī organis.

aliud naturaliter in arboribus z vndis. tercium suffabiliter in tibijs fistul' z musicis ¶ Canticum sensuale habz effect' in brutis aialibus in auibus et in hoibus. etiam fm phiam medicinam et theologiam. ¶ Canticum sensuale corpale audibile / variat p frasim. id est eleuatoem z de [illegible] [illegible] p multiplicem obinatoez z pportoez tamq3 appropriate in numero. ¶ Canticum ratonale seu morale osistit no solum i voce exteriori vt sensuale. sed in interiori corde. qle dz ee triplex. vnum rois superioris. aliud rois inferioris [illegible] cium imaginatonis. De qz qlibz accipi pot aptica monitio. vt cantem' in cordibus nris dno. ¶ Canticum ronale seu morale qle possum' dicere canticordium: id est canticum cordis. tot habz voces. tot sonos aut resonatones. qt sunt pprie vl' omuniter dicte passioes affect' vl' amores. ¶ Canticum morale seu canticordium voces quasdam habz generales z pncipales. quasdam speciales z indiuiduales. quasdam mixtas aut i se mltiplices fm numez z distinctione passionum. ¶ Canticum morale distinctoem capit i suis vocibus tam phice [illegible] [illegible] naliter q3 theologice. et fm quam [illegible] scientiaz / possunt oms claro opendio red[illegible] ad qtuor q sunt spes met' meror z gaudium ¶ Canticum morale seu canticordium, pt reducere suas voces nunc radicaliter ad vnam. nunc ad bi[illegible] Bina e idez amor dei cum odio pecti. Trina oplectit amore et odium cum feruore zeli. vel spem de saluatoe. timore d danatoe. z opassione de se et qlibz viatore. ¶ Ca[illegible] le vnum e laudabile. aliud vituperabile. tercium indifferes. ¶ Canticum morale vnum e merito[illegible] rium. aliud e demeritorium [illegible] morale bonum vl' malum. ¶ Canticum morale vnuz est leticie. aliud tristicie. tercium mixtum ex vtroq3. iuxta volume Ezechieli datum in q erat carmia ve et lamenta. ¶ Canticum morale vnum letificat sobrie. aliud pie edificat. aliud scrifi-cat iuste. s. ad seipm. ad deum. ad prim[illegible] [illegible] licum qd nequam est et interficit. ¶ Canticum morale / vnum e fm virtutes cardiales. bonum quidez qsi graue vl' depssuz. vnum e spum [illegible] donoz infusioes velut acutum. alterz diuiale p btitudies qsi supacutum. ¶ Canticum morale fit cum mystico pulsu seu plectro gre diuiat' aliqn dātegtis. aliqn gtificatis. aliquado spe vel re beatificatis. ¶ Canticum morale formant qnq3 cogitatio vaga sine arte z fructu. qnq3 meditatio sedula cum arte z conatu. qnq3 coteplatio clara cum arte et agili visu ¶ Canticum morale iuxta pabolam pceptoris nri christi cotinet saltum / q est exultatio / iubilus et tripudium spual' leticie. vt in epithalamio. Cotinet lamentum qd e tristicia no seculi sed paciecie fm deum / ptinet planctum salutaris pnie. vt i luctu beato. ¶ Canticoz corda seu fistula / no sonat suauit' si fuerit dirupta / si [illegible] si improportionata. ¶ Canticoz moralium iudex auris cordis impedit' pruritibus curiositatis. tinnitibus sollicitudis. z sordibus libidis, fm triplice radice cupiditatis. ¶ Canticoz diuinoz materiam z artem ministrant libri. vnus nature z artis i creaturis. ali' scripture sicut in psalmis et trenis. ali' cosciencie sicut i meditatoibus sctis et pijs. ¶ Cantica diuia bon' angel' iuuat. actuat. psentat. mal' pro dissonat. dissipat z obscurat. ¶ [illegible] coz moralium vasa vl' instrume[illegible] [illegible] sonabili solum intra i cor[illegible] [illegible] vocibus psius extra i opatoibus. ¶ Canticum ome fundatum est i monocordo amoris. sz explicat' diuersimode nunc in diacordo. nunc i tricordo. nunc tetracordo. rursus i petacordo. i hexacordo. i heptacordo. rursus i octacordo. i nonicordo. i decacordo. tandem i oi policordo sine tmio. ¶ Canticum vnum pl' resonat tenore iusticie. aliud pl' me[illegible] cantum misericordie. aliud mixtim qi ote[illegible] ¶ Canticum pure leticie repit' apd deum gliosuz suo mo. z apd [illegible] ¶ Canticum pure tristicie vl' qsi repit' i demoibus. i danatis hoibus. i despatis viatoribus. ¶ Canticum [illegible] tur fm tres status / incipientium q purgant'. pficientium q illuminat'. approximantium qui pficiunt'. in qbus experimur qnq3 lamenta gaudiosa esse z gaudia luctuosa. p diuersitate finium vl' obiectoz. sicut mater oplacet dum fili' cum lachrymis querit eam. aut dns in catuli clamoribus post absente odelectat'. ¶ Canticum damnatoz est ipis turpissimum. horribilissimum et dolorosissimum. sz deo z iustis redd' ex cosideratoe ordis iusticie / decoz suaue et letum. sicut letatur iust' cum audit clamores pessimorum qui torquent'. ¶ Canticuz in purgatorio habz cum afflictioe solatium / ex certa spe beatitudinis. et eccles ie generalib' subsidijs. et pijs amicorum suffragijs.

et quia charitas in eis congaudet veritati corre
ctõis. ¶ Cãticũ viatorꝝ etiã pfectorꝝ hꝫ cuꝫ
fletu solatiũ. cũ risu sobrio fastidiũ. Et vix
habꝫ hora dimidia pausam vel silẽtiũ. sicut
nec vnq̃ in eodẽ statu pmanet. sed vbi non
erũt volubiles cogitatões nr̃e fixe deo. ¶ Cã
ticũ intellectuale diuidit' sol' auribꝫ mẽtis
aut sinderesis. et illos fit flatu amoris q̃ ẽ vi
tal' spũs mouẽs q̃cq̃d ẽ eis / de q̃ phia. O
felix hoim gen' si vros aios amor q̃ celuꝫ
regit regat. ¶ Cãticũ intellectuale pt̃ ðscrip
tiue dici amor nũerosus. Oĩa eñi facta sũt
in armonia mesurata mũda et amoris qui
est pod' rez q̃ mouent' q̃cũq̃ mouẽt' sic ip
sa etiã materia moueat' ad formã sic ad ap
petibile suũ. deniq̃ ẽm h amor est vnison'
in ↄparatõe facta ad deũ. et omnison' p colla
tõem creaturaꝝ ad inuicẽ. ¶ Cãticũ intelle
ctuale figurari pt̃ in vniuerso / p exẽpla ho
rologij tpatissimi cũ cãpanul' aut chori cõ
cordissimi aut symphonie suauissime. aut
organorũ / tot fistul' q̃t creature sunt sonãti
um. ẽm imperfectõis gucos et pfectõnis acu
tas voces ↄcisiores aut ptẽsiores. Tãdeꝫ
sicut in omi genere musico ludit in eis diuia
sapiẽtia suauit' oĩa disponẽs. ¶ Cãticũ et
cercere mouet' oĩs creatura in ordie ad deũ in
quo oĩa viuũt et spirãdo melodizãt / qd p
cipiũt aures illoꝝ q̃ philosophizãt in creatu
[illegible]
zant. q̃ fit in. xij. spẽs aut plẽs cãtici amoris
qd ðr nuptiale vl' epithalamiũ cãtica cãti
corũ possum' annotare. Nubit ad lr̃aꝫ vir
cũ libera et socia. Nubit cũ ãcilla. Nubit cũ
dñã sicut ioseph cũ maria. Sic nupsit my
[illegible]
goga q̃ fuit in ſuitutẽ generãs. Nubit plac'
cũ eccia sua dñs. Nupsit xp̃s cũ natura hu
mana vnitate suppositi. Nubit cũ aĩa rati
onali. Nubit cũ angelica natura. Nubit in
sup spũs deiformis in triclinio hois instar
Jacob ipi rachel rõni supiori. Lye rõi in
feriori. bale et zelphe sesualitati tã exteriori q̃s
[illegible]
spũs deiformis. ¶ Cãticũ intellectuale tot
habꝫ flat' pulsus aut tact' / q̃t sunt amoris
species. tot notulas et ꝑbula q̃t sũt veritates.
tot ↄsonãtias q̃t appetitũ sunt ↄbinate p
portões. nec vllã patit' dissonãtiã in auribus
[illegible]
dẽs sibi vni. ↄsonare cepit in toto ordie vni
uersi. ¶ Cãticoꝝ oim pt̃ auditor esse / q̃libet
habẽs fidẽ ð deo et pductiue creaturaꝝ cũ

bona et cõsentanea volũtate credẽs vt tan
dẽ intelligat. Infidel' vo prsus ẽ alienus.
auribꝫ eñi caret spiritalibꝫ. nec gl'iam deifi
cã habꝫ. ¶ Cãticoꝝ pfect' cãtor sol' est vir
desideriorꝝ in gutture vl' vasis sctãꝝ medi
tatõnũ ↄformit' ad lr̃aꝫ et notulas libri mul
tiplicis nature. scripture et picture p voces
nũerosaꝝ affectõnũ. ¶ Cãticoꝝ et auditor est
ipe de' p se pncipali et misterialit' p suos an
gelos et sctõs dãt cãtica nũc leticie. nũc me
sticie. nũc put vult ex vtroq̃ tpare / vt in vi
atoribꝫ resultet solatiũ. de q̃ sunt q̃nq̃ginta
[illegible]
gesimũ pmũ in ordie pcedẽtiũ vbi describit'
solatiũ. Et notat' p dcẽ ꝑba ĩb generaliter

Thonus tercius

Solatiũ est mulcebris passio con
surgẽs ex pceptiõe ↄiũctõis obie
cti ↄuenientis cũ subiecto ↄueni
ẽti. Vel sic. Solatiũ est pceptio ↄuenientis
cõiuncti. ¶ Solatiũ sumit' ample vt se ext
dit ad omnẽ potentiã cognitiuã. sensualẽ. s.
rõnalẽ et intellectualẽ. vt dicim' deũ et an
gelos et aĩalia delectari vel solatiari. ¶ So
[illegible]
passiões. sic p differẽtijs suis reliq̃ sumpse
vt ↄ tristicias dcẽs positiũ ẽ qd ẽ mulcebris
[illegible]
nis seu apphẽsiõis vl' apparẽtie. exclu
[illegible]
tõe vl' intellectu. ¶ Solatiũ approprãter
[illegible]
lant' miseri nũc mea fata senio. Hinc spũs
sctũs ðr ↄsolator. et ꝑgo maria ↄsolatrix mi
[illegible]
ceptõe duplicis ↄiũctõis obiecti ↄuenientis q̃
rũ vna ẽ real'. altera solũ intẽtõnal' seu spũa
lis. vt in ratõe vl' intellectu vl' etiã in imagia
tõne. Et ẽm h nois solatij generali accepti
et oppositi doloris / m'tipli ẽm phos / pser
tim stoycos variãt'. q̃ ponũt gaudiũ nõ nisi
in sensu seu motõe sensuali et reali. ¶ Sola
tiũ in nobis de' sicut pncipale efficiẽs / et an
gel' de celo sic subseruiẽs et ministrãs opat'.
vt dũ apparuit christo angel' ð celo confor
tãs eũ. ¶ Solatiũ qdlibꝫ orit' ex amore. vñ
q̃l' ẽ amorꝫ / tal' ẽ solatiũ bonitas et finis. Vñ
sic duas amicicias duo amores ↄstituũt
sic duo solatia. ¶ Solatiũ terrenũ aĩale et di
abolicũ instar epicureoꝝ opat' amor suis

ad contemptũ dei. ¶Solatiũ ꝓ quale defursum est purũ pudicũ pacificũ suasibile et misericordia plenũ/causat amor dei vsqꝫ ad cõteptũ sui. ¶Solaciũ nr̃m q̃le debem⁹ inq̃rere fuit in christo exẽplariter et mĺtiplr̃ demõ/stratũ. ¶Solatiũ q̃d sit realit̃ an opatio vl̃ aliq̃d ab opatõe distinctũ/nõ oportꝫ a deuotis curiose pscrutari. sꝫ scholasticis derelinq̃ tã q̃ pbleuma rõnem ad vtraq̃ ptẽ habẽs videt̃ q̃ opatio fit p expssiões. solatiũ seu delectatio p impssionẽ. fruitõ p ɔnectiõeꝫ. ¶Solatiũ p varietate psonaꝝ tẽpoꝝ ꝛ locoꝝ ɔuenit variari. ꝛ ad ei⁹ adeptõeꝫ doctrinã et co [illegible] ꝛ aliť niti i puer. i insipiẽtib⁹. i pficiẽtib⁹. i pfectis. queadmodũ variat̃ fm etates et pfect⁹ oĩm tã sensualiũ q̃ moraliũ ꝛ itellectualiũ melodia cãticoꝝ. ¶Solatiũ in hoĩe mĺtiplex repit̃ iuxta mĺtiplicẽ i ipo potentiã cognitiuã atq̃ subiectiuã. queãd/modũ notauit christ⁹ exp̃mẽs aĩaꝫ spm̃ car [illegible] dicẽs. Tristis ẽ aĩa mea vsqꝫ ad mortẽ. [illegible] q̃dem pmptus ẽ/caro aũt infirma. [illegible] is. cui⁹ subiectũ ẽ caro aut neru⁹ sensibilis mediãte spũ corpali ꝛ subtili vnd ɔsurgit facilitas aut difficltas solatij iuxta ɔplexiõis corpalis q̃litatẽ accidẽtalẽ vl̃ innatã. ¶Solatiũ aĩe trist. q̃nqꝫ ẽ gaudiũ imagiatiue vl̃ cogitatiue ꝓtutis/organo corpeo int⁹ vtẽtis. Et inde ɔsurgit vt pus i solatio varietas. fm diuersitatẽ organi ꝛ spirituũ aialiũ ex q̃ttuor humorib⁹. sanguie. colera. flegmate. melãcolia. Et ex diuers. habitib⁹ in imaginatõe vl̃ fantasia. ¶Solatiũ aĩe tristis q̃nqꝫ ẽ gaudiũ rõis organo corpeo nõ vtẽtis i actib⁹ suis vbi plimũ valet habi[illegible] ales et actuales i [illegible] abstractões speꝫ in [illegible] bus cũ ꝯtentũ mo [illegible] tate. ¶Solatiũ p [illegible] q̃ supior est portio r [illegible] vbi plimũ valet irradiatõ supiori [illegible] legib⁹ et̃nis ꝛ p habit⁹ donoꝝ atq̃ btitudinũ ꝛ reformatõeꝫ sensuũ spũaliũ. in q̃b⁹ q̃nto sensus est intimior suo ꝓ tãto purior est [illegible] ꝛ gust⁹/puriores sunt q̃ deo intimiores per charitatis amplexũ. ¶Solatiũ q̃dlibet in [illegible] c. aliq̃n solatiũ spũs. aliq̃n solatiũ [illegible] iuxta diuersos a doctorib⁹ modos [illegible] pdict. noib⁹ ¶Solatiũ i q̃busdã reb⁹ q̃[illegible]sarie vt i hoĩe. i q̃busdã bifarie vt i bru

tis. i q̃busdã nullo mõ. sic i reb⁹ sine aĩa repit̃ [illegible] inuenit̃ ptereã i vtẽtib⁹ iudicio rõis. ¶Solatiũ pticipatiue licꝫ nõ essentialit̃ ꝛ intrisece liberũ repit̃ in imaginatiua vl̃ estimatiua pte hoĩs q̃ nata ẽ obedire rõi iũcte ꝛ expe/dire eũ impat ꝛ mouet. ¶Solatium ĩfirme carnis exterioris ꝛ q̃si brutal./nll'o mõ est eliciue liberũ. neqꝫ laude p ɔseq̃ns neqꝫ vituperio intrisece dignũ. sꝫ nec pncipat̃ liberũ arbitriũ oĩs sensitiue ꝓtuti sic nutritiue vl̃ vegetabili. q̃ p statu isto nõ audiũt rõis im [illegible] ¶So Z
latiũ sicut habꝫ p obiecto adequato bonuꝫ apparẽs ɔiũctũ. sic oĩe q̃d ẽ aut apparere põt bonũ vl̃ ɔueniẽs põt dici obiectũ sola/tij. ¶Solatiũ deceptoriũ tot modis oriri pt/q̃t modis potẽtie app̃hẽsiue pñt i appa/rẽtijs ꝛ iudicijs suis falli. ¶Solatiũ deceptoriũ nullũ fuisset in statu nature pmi⁹ instituté/nec in vigilia. nec i somno. nec in di/uersa rõe obiectoꝝ p diuersa media. q̃m rationis iudiciũ oĩa dirigit vl̃ i astrologo vidẽte solẽ q̃si bipedial. q̃ [illegible] a deceptõe multũ auertit̃ p habit⁹ virtuales tã intellectuales q̃ morales q̃ infusos sup/naturales imo ꝛ p naturales. ¶Solatium freq̃nter inficit̃ ꝛ depuat̃ p affectũ viciosuꝫ qualẽcũqꝫ. Hinc dictũ est. Excecauit eos malicia eoꝝ. ꝛ oĩs mal⁹ ignorãs. ꝛ est capi/ta. i. affectões tot sunt ¶Solatiũ habere penitũ cõtrariũ sicut tristiciã ꝛ desolatõeꝫ p obiecto ꝛ ecõtra. vt penitẽs gaudet q2 dolet. et d leticia tristat̃. sicut ignis frigido flatu. frigiditas p calidũ circũstãs nec penetrãs cõfortat̃. ¶Solatiũ q̃nqꝫ ẽ deceptoriũ nõ moraliter aut demeritorie viciosuꝫ. vt dũ error est inuincibil. vl̃ eoꝝ q̃ sciri nõ debet. ¶Solatiũ sicut variat̃ ex appareñtiaꝝ diuersitate/sic apparẽtie sũt diuersificatõnẽ accipiunt in homie et potẽtus suis cognoscitiuis p [illegible]gatões hmõi potentiaꝝ adinuicẽ. [illegible]tã. sicut cortina cortinã. et [illegible] ¶Solatioꝝ apparẽtie variantur nedũ p varietate cognitionũ. sed vt di/ctũ est etiã affectionũ. q̃uis alia ꝛ alia rõe. quia obiectũ intellectus practici nõ est v[illegible] absolute sed verum vt comparat̃ affectui. ¶Solatijs in hoĩe ɔuenit varior deceptio si potẽtia iudicatiua quelibet nouerit de dubijs et suspectis apparẽtijs/suspẽsum tenere iudicium per arbitrij facultatem. ¶So/ T
latium causatiu nobis angelus de celo vel

bonus vel malus. sicut noiatur duplex celum
empyreū vbi boni. et aereū vbi demones q̄
mystice dicuntur volucres celi. ¶Solatium
causant in nobis decē spūs inspirationum
vel instinctuū. sicut aliqñ p spūsanctuz illa-
bētem aut habitū causantē. sic ab angelo bo
no multipliciter. sic a malo angelo. sic a celo.
sic ab elementis circūstātibus. sic a cōplexiōe
naturali. sic a cōplexione accidentali. sic ab
habitibus cognitiue potētie. sic ab habitibus
affectiue. Et in his oibus verū est. q diligen
tibus deū/oēs inspiratōes iste coopantur in bo
nū de p se vel p accidēs. reprobis autē oīa
tādē de p se vel p accidens cedūt ī malū. nec
pt regula tradi generalis. sed q̄ solatiatur ī do
mino cōsolet. ¶Solatiū causant in nob ho
mines/q̄ angeloz officiū nomēq; sortiuntur.
vt doctores et plati et offerētes p solatio li-
bros sctōs. necnō pitatē ordinare pponen
tes. ¶Solatiū puenire pt diligentibus deuz
a sex differētijs positōis sursum. deorsuz. an
te. retro. a dextris. et a sinistris. cōsiderādo glo
riam. infernū. pctā pterita. picula futura. p
spiratem et aduersitatē. ¶Solatiū nōnūq;
a desolatōe q̄si p antiparistasim et vice cotis
[illegible]
hoc ī multiplici sctōz claruit passiōe ¶So
latiū sepe a tentatōnū angustijs roboratur
quod senserat q̄ dixit. Dū anxiaret cor meū
in petra exaltasti me. Et rursus. Sm multitu
dinē doloz ī corde meo cōsolatōes tue letifi
carūt aiam meā. Et christus. Tristicia ve-
stra vertetur in gaudiū. ¶Solatij causa ē ali
quādo fuga solatij sicut econuerso q̄rere ni-
mis solatiū p̄sertim corpale/impedit spūa-
le. ppter hoc psalmista. Renuit cōsolari aīa
mea memor fui dei et delectatus sum ¶Sola
tiū aliqd inter beatitudies. aliqd inter fru-
ctus. aliqd inter virtutes et dona numeratur.
sicut pax luctus et patiētia ¶Solatiū solatio
freq̄nter opponitur. nec se mutuo patiūtur. quē-
[illegible]
um freq̄nter impeditur a cōsolatiōibus aut cōsola
ri volentibus. alioqn nō dixisset Job. Cōso-
latores onerosi vos estis. ¶Solatiū q̄ fine
queratur expedit cognoscere vt eode bonitas
ipius vel malicia moralis seu g̃tuita cognosca
tur. cū finis sit forma vtutū si bonus est. dfor
mitas vicioz. ¶Solatiū q̄rēdū est pncipa
liter ppter deū vt hūilius timeatur. feruentius
diligatur. et alacrius honoretur. Sic agebat pro-
pheta loquēs optabūdus deo. Letetur cor me
um vt timeat nomē tuū. ¶Solatiū quere-
re pt hō ppter se nō tn̄ pncipaliter s; sub de
sicut inclinauit psalmista cor suū ad facien
das dī iustificatōes in eternū ppter retribu
tōnem. ¶Solatiū ppter se pncipaliter q̄re
re est tale solatiū q̄le docebat et q̄rebat epicu
rus hō ad se referens oīa et se fruēs. ¶Sola
tij media/qualia notat ī eplis seneca epicu
rū posuisse vel aristipū cū sectatoribus lauda-
bilia sunt in multis si ad verū finē solacij p
terentur. vt prudenter declinare nociua. nemi
nem ledere. fortiter ferre q̄ necessitas affert.
[illegible]
[illegible]
rimis. ¶Solatiū epicuri nō poterat adipi
sci sine luctu. dolore vel tristicia. et hoc ppter
innatā sensualitatis et cupiditatis vehemē
tiā q̄s vel repmere vel sanare/tristicia est. sed
[illegible] ¶Solatiū [illegible]
liber ī hac vita suspectū esse debz/qd nō lu
ctui iunctū vel in luctu fundatū ē. Hinc li
ber Ezechieli traditus/habebat cū carmine
solatij lamentatiōes et penalitatis et pecca
ti. ¶Solatioz fines quales a mūdanis p
stituuntur non cōsolatōnem sed desolationem
inducunt. similiter et finis qualē stoyci p a
tuebant/aut falsus aut impossibilis de ima
ginario quodā honesto siue do vero. ¶So
latiū cuiuslibz laudabilis exēplar dedit chri
stus tam actiue q̄ passiue. et post eum beata
mater sua ab infantia vsq; ad mortem infi
ma paupertate spiritus. summa mititate.
maxis luctu. vehemētissima esurie et siti iu
sticie. summa misericordia et miseratōne pu
rissima cordis [illegible]
pace. ¶Solatiū [illegible]
qui christū induit. hoc est qui sibi sicut exē-
plari viuendo cōformatur. neq; enim tali de
erit angelus de celo cōfortās eum dum fa
ctus erit ī agonia. Quisquis ergo tristatur
aspiciat hoc exēplar et psallat bono animo/
exultans ad gaudentē christū et cum lamē
tante plangēs. quod docuit sub pabola pu
eroz sedentiū in foro et clamantiū coequa
libus [illegible]
tauimus et nō planxistis.

Finis

Magistri Johānis

de Gerson cancellarij parisiensis sacre theolo
[illegible]

a

Collectorium

c sup magnificat/ꝑticulas hʒ expositas. nō semp eodez or dine q̄ sunt i cātico neq₃ sub eodē stili genere. sed vario put se fragmētorū appositio p sportas. xij. offerebat. Totidez em̄ tractatus hʒ ꝑncipales Deniq₃ plima re peries i fragmētis/ q̄ diuersis i sportis recō dita. vnū in snia sapōrē ostēdunt. Qui capit accipiat ꝑ sua qualibet voluntate. bn̄dicēte deo. multiplicāte. distribuente. satiāte ¶ Pri mus tractatus post proemiū. dragmatic⁹ ē. seu p dialogū. ꝛ hʒ notulas. l. fm quas patet materia. ¶ Tractatus scd̄s dragmaticus su per cātico marie. de exultatione spūs ꝑtinet notulas. lxiij. ¶ Tractat⁹ tercius. dragma ticus ē in cantico marie de respectōe humili tatis sue. p notulas cētum viginti. Iūgi ꝑo possent opuscula de oculo triplici. et de ma ꝑciosa margarita. ꝛ de oculo spūali. ꝛ de tri plici visione dei. ꝛ ɔsiderationes. xij. de con cordia theologie mystice cū scholastica. sed alibi collocant̄ i collectorio. vij. sportarum. ¶ Tractat⁹ q̄rt⁹ p dragma seu dialogū ꝺ ma rie btificatōe sup illud. Ecce em̄ ex h̄ beataʒ me dicent oēs generatōes p notulas lxiij. ¶ Tractatus q̄ntus p dragma seu dialogū. quō fecit marie magna q̄ potens ē. ¶ Ubi ꝑ ma partitio ē. si maria passionabiliter moue bat̄ p notulas. lx. Alia ptitio ē sine dialogo. de scīō noīe dei. vbi de triplici noīe dei p no tulas. lxij. Possʒ huic materie ꝺ noticia dei que ē scīm nomen eius/ɔiungi duplex centi logium. De ɔceptib₃ vnū. Alteꝝ de modis significādi. Sed alibi positū ē vtrūq₃ i col lectorio septē sportarum. ¶ Tractat⁹ sextus dragmaticus sup q̄nto versu. Et misericor dia eius ꝛc̄. De lamēto Marie. et de timore dei. Et super eius misericordia finalis deꝑ catio p notulas centū. Iungit̄ initiū q̄ddaʒ tāgens modū expositōis moral' seu tropolo g. [illegible] hieremie. ¶ Tractat⁹ septi mus [illegible] ꝑcipalit' de mēte cordis ex co gnitōe dei sup illo q̄nto ꝟsu. fecit potēriaʒ. p notulas cētum q̄nq̄ginta. ¶ Tractatus octa

b uus p dragma seu dialoguʒ ptitiones habʒ q̄ttuor. Prima de depositione potētiū p [illegible] p notulas. xliij. Se [illegible] tio de custodia angeloꝝ ꝛ fallacijs [illegible] notulas centū. l. Tercia ptitio ꝺ [illegible] generalib₃ angelice custodie. p [illegible] ij. Quarta ptitio p soliloquiū vbi de custodia angeloꝝ. p notulas. l. Fit etiā mētio ꝺ cētilogio sup impulsib₃. qō scor sum alibi ponit̄ i collectorio septē sportarū. ¶ Nonus tractat⁹ sup illud. Esurientes ꝛc̄. ɔponit̄ ꝑncipalit' de eucharistie sacrō p q̄ttu or ptitiōes. Prima ptitio p dialogū pcedit p notulas cētum. Scd̄a ptitio p soliloquiuʒ de laudib₃ sacri altaris. et vt digne suscipiat̄ exhortatio. p notulas centuʒ. Tercia ptitio p soliloquiū ɔuersiuʒ ad mariā. p notulas. l. Quarta ptitio p soliloquiū q̄si narratiuū de ɔtēplatōib₃ marie sup hoc sacrō. ꝛ ꝑncipali ter de. xij. bonis ei⁹ q̄b₃ replent̄ esurientes. p notulas centū cū additōe. xl. theorematuʒ de vnitate. Quīta ptitio p soliloquiū exhor tatoria hui⁹ sacri p notulas. l. Sūt in sūma [illegible] sequit̄ cē [illegible] tilogiū de cā finali. occasione hui⁹ bn̄dicti sa cramēti ɔpositū. qō alibi positū ē i collecto rio. vij. sportaꝝ. ¶ Tractat⁹ decim⁹ sup ꝟsu. Suscepit isrl' puerꝝ suū ꝛc̄. Est aūt i ipo du plex ptitio. Pria fit p dialogū ꝛ notulas. lx. Altera fit q̄si p soliloquiū ꝛ meditatōes. per notulas. xxx. ¶ Tractat⁹ vndecim⁹ sub du plici ptitōne sup illo ꝟsu. Sicut locut⁹ ē ad pr̄es. Prima ptitio de ɔtēplatiōib₃ marie su per locutōe dei p ꝓphas. ꝛ maxime p seipsaʒ incipiēdo ab euāgelica narratōe/iuxta cōpi latōꝝ notit̄ factā. q̄ dʒ vnū ex q̄ttuoꝝ. p notu las [illegible] sub rubrica ꝑma. In ꝑncipio erat ꝟ bū. Un̄ dat̄ intelligi q̄ntuʒ sup reliq̄s sermo ꝑcellior eē possʒ. Scd̄a partitio ꝺ vita solita ria iohis. q̄si sup rubrica scd̄a. de nūciatōne Johis ꝛ habitatōe i deserto. Sūt i hac pti tōe tres particule. iuxta triplicē modū mani festādi vitā solitariā/ɔtinet notulas cētum. ¶ Tractatus duodecim⁹ i ꝑsona marie per soliloquiū summatim colligēs sensuʒ cātici hui⁹ cāticoꝝ marie. p notulas cētū q̄si p psal teriū decies decacordū/supadditis his duo bus ꝟsicul' ab eccl'ia freq̄ntatis. Glīa pr̄i et filio. Sicut erat i ꝑncipio ꝛc̄. Spectat ad [illegible] Ponit̄ i collectorio septem sportarum.

Sequitur proemiū

c Antequam marie tractatum in [illegible] solatiū peregrinatōnis mee ꝑ gentis in occasum (vtinaʒ felix matutinū/ cantus vespere sub sequatur) Decreui pcedere p dialogū more didascalico. qualē Socrat' ꝛ qualem plato socrateʒ introducens tenuit.

Hg

Poterit et hic noster procedendi modus nominari dragmaticus. qualis ascribit canticis canticorum. qualis insuper cōmodus ē cancionis vel eulogijs amorosis. Nos ecclesiastica attestat exhortatio / que de virginibꝰ canit. Ante thorum huiꝰ virginis frequentate nobis dulcia cātica dragmatis. Sic igit te fauente beatissima virgo super omnes amās. amabilis et amata. sit hoc initiū p dragmata / notulasq̄ distinctū. Magnificat anima mea dn̄m. Colloquunt duo fratres. Junior instar discipuli interrogātis. Senior magistri locum retinet ꝛ nomen. ambo solitudinis. non solitarie / dilectores.

Sequūtur versus

Cancellarij parisień. q̄ congrue p̄mittunt opi suo super Magnificat post proemiū.

Se Lugdunensis fratres solant in vrbe.
Dū de quolibet est sermo frequens in eis.
Junior ꝛ senior. hic celestinus. ꝛ iste
Theologus. plaudens iunior hec loquitur

Junior

Ecce bonū fratres ꝛ iocundum simul esse
Idem quos vterus. parq̄ dies peperit.

Senior

Fraternalis amor cor nr̄m nectet in vnum
Firmet ꝛ hoc vnum. gratia perpetua.

Junior

Carne quidē frater / meritis pr̄ atq̄ mgr̄
Sunt data que nobis ocia grata vides.

Senior

Ocia post diros conflictus atq̄ procellas
Dat deus / atq̄ locat littore nos placido.

Junior

En pbas ē viuas parit dare / reddere voces
Fert mens de studijs querere multa tuis.

Senior

Quare vices reddā Lenit fastidia sermo
Est sua solamen garrula vox senibus

Junior

Discipulus vocer ergo tuus. tu iure mgr̄
Commoda doctrine. talia noīa sunt.

Senior

Discipulus tu sis magis illius / esse mgr̄m
Qui vetat hic / solus corda docere pōt.

Junior

Hoc sub doctore. meus en potes esse mgr̄
Plantans atq̄ rigans. crescere tpē dabis

Senior

Det pcor ille. pete de q̄libet vt fuit olim
Theologis mos hoc querere / mox aliud.

Junior

Gratulor / ē modꝰ hic placidꝰ mihi / tal' ꝛ aptꝰ
Sermo peregrinis. sit Jesus in medio

Senior

Promisit. faciet. tales da te modo. qualem
Se dedit in templo. simus docēdo sequar.

Sequitur primus tractatus dragmaticꝰ super Magnificat magistri Johannis de gerson cancellarij parisień. habens notulas quinquaginta.

m Agnificat aīa mea dn̄m. ¶ Discipulus. Mgr̄ / dic oro te q̄ pacto beata ꝛ pulcerrima mulierum. post salutationē Elizabeth. post exultationē Johānis i vtero. post collaudationē / q2 credidit erumpēs i iubilū / cepit a magnificatiōe dei canticū suū dicēs. Magnificat aīa mea dominū. Gratū q̄ ppe mihi feceris / tum sciēdi studio. tū ꝯsolatōis desiderio. dū solos nos hic euomuit seculi tēpestas veluti i scopulū. Bn̄dictꝰ deꝰ q̄ nos i pacato solitudīs arce collocauit. ¶ Mgr̄ Gratum ꝛ illud mihi subueniet. qui mi idauit dn̄s i aduersitat' noctē cāticū eiꝰ. Sūma q̄z miseriaꝝ ineuitabiliū medicina est / obliuio. Digneris q̄ laudare nos te virgo sacrata q̄ nō ingrata bn̄ficiis dei more p̄scoꝝ moꝝ cāticū edidisti. ꝯsonāciis i exordio ꝛ dicēs. Magnificat aīa mea dn̄m. Taliter olim maria soror moysi in medio inuēculaꝝ tympanistriaꝝ. Talit' dauid rex inclitꝰ. vn̄ maria regali ex ꝓgenie exorta refulget. Talit' alij p̄les ad dei magnificatione erupertūt. vt est illud. Cātem' dn̄o. gl'ose eīn magnificatus ē. Et illud. Magnꝰ dn̄s ꝛ laudabil' nimis. cum ceteris i archano cordis marie p̄funde collocans. Sulr ꝛ acceperat nouissime pmissionē angelicā de filio nasciturio. Hic erit magnꝰ inq̄t. Deniq̄ nouerat. q2 fecerat sibi magna q̄ potēs ē Magnꝰ dn̄s ꝛ magna vtꝰ eiꝰ. vtꝰ altissimi q̄ obūbrauit sibi. ꝛ sapiētie eiꝰ nō ē numerꝰ. Quia veritas / est illa / q̄ magna est. ꝛ p̄ualet testimonio oīm p Esdrā plato. ¶ Discipulꝰ. Venitin mamꝰ primꝰ q̄stio. q̄ rōne dicatur magnificari deus. cū perfectꝰ nec augeri valeat nec minui. ¶ Mgr̄. Hesitas / nō intelligens scripturas quemadmoduz dn̄s a creatura magnificat. nō in augmentū sui i se. sed q2 magnꝰ ē p̄dicat. canit ꝛ laudat. aut certe q2 magnificat sit aīam. cui magna facit qui potens ē. Siꝗ quos iustificauit hos ꝛ magnificauit. Aliquid parum tibi videtur magnificata beate

marie ꝟginis aīa. q̄ opatōi supra modū ma/
gnifice/fuit causa ꝑbere ꝯsensū? Fiat inqͫt mi
hi ſm ꝟbū tuū. i. fiā mater filij cui⁹ ē ꝑi de⁹.
Quid excelsi⁹ q̄d sublimi⁹ z magnificēti⁹ po
[illegible]
xit. Ecce inqͫt ex h̄ beatā me dicent oēs gene
ratōes. ¶ Discipul⁹. Quō stāt z ī vnū ꝯue
niūt/tāta hūilitas cū tāta magnificētia. tāta
deuotio cū tāta glia? Sz hēbit hec q̄stio lo/
cum suū. cū de btitudine ꝟginis erit sermo.
Vellē nunc colligeres aliq̄s magnificatōes
dñi. q̄s mēs marie ꝯtēplabaī sapiēter ī cāti/
ci sui ꝑncipio q̄tn⁹ ordo nobis suppetat ad
loquendū magnalia dei. nō q̄dē oia. hoc em̄
ipossibile nō dubito/sed pauca ꝓ captu nro
¶ Mgr. Quid appropriati⁹. q̄d vre diuini⁹
poterim⁹ accipe q̄z ipsūmet psalteriū marie
decacordū hn̄s decē ꝟsus. q̄si totidez cordu
las sonorissimas. ꝯformit ad illud vniuersa
le decordūz toti⁹ rōnal creature. qd ꝯnectit
[illegible]
[illegible]
rētib ꝑ pctm̄ ruptā/summ⁹ nr̄ cytharista re
pauit. vt ꝯcordare psalteriū iocundū cuz cy
thara. Est itaq̄ prima hui⁹ nr̄i psalterij ma
rie cordula/sonās dei magnificētiā. qz dñs
ē cui⁹ eleuata ē magnificētia sup celos. Ma
[illegible]
lum. sed simplr z anthonomatice dn̄m. Se
cūdo magnificat ī saluatōne. ꝓpterea vocat
ipm̄ salutare. qz dñi ē salus. Tercio magni/
ficus ē ī respectōe humiliū z btificatiōe. qm̄
excelsus dñs z hūilia respicit. Quarto ma/
gnific⁹ ī magnoꝝ opatōe z nois sui scītate.
qz inqͫt fecit mihi magna q̄ potēs ē z scm̄ no
mē eius. Consonat ps. Quia magnificasti
sup oē nomē scm̄ tuū. Quito magnific⁹ ē
in miscdia z miseratōe timētib eū. Sexto
magnific⁹ ī supboꝝ mēte cordis sui deiectōe
seu dispsione. Septio magnific⁹ ī hūiliū ex
altatōe potētib d̄ sede depositis. Octauo ma
gnificus ī esurientiū impletiōe cū diuites di
misit inanes. Nono magnific⁹ ī pditoꝝ libe
ratōe. qz suscepit isrl puerū suū. Decimo ma
[illegible]
curus ē ad p̄res nros/abrahā z semi ei⁹ ī se/
[illegible]
z lucid⁹ ordo. ¶ Mgr. Quid ꝟo cēteres/si
varios oīm organoꝝ sacre scptre modu/
los. imo voces/ois generis musicoꝝ ꝯcorda
re facerem⁹ cū h̄ marie psalterio decacordo
¶ Discipulus. Redderes scio sup admirabi
[illegible]
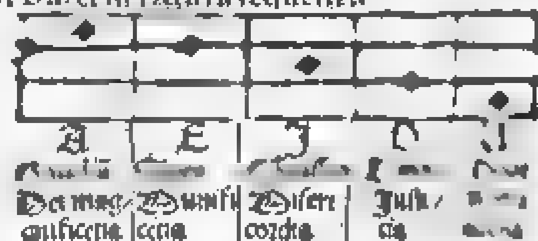
i auribꝫ suis/nr̄a psalterea copiosissime z disti
ctissime faciebat resonare voces oim musico
rū/dū mētis intuitū sil cū plectro meditatō
nis liberrio discursu/miraq̄ celeritate/dif
fundebat vbiq̄. dū q̄si sil ī oēs z singulos se
diffundebat affect⁹. q̄s solet hūana mēs sin
gulatim variare/canēdo. ¶ Discipul⁹ Mi
rum ꝟo qua ꝟtute valuerit h̄ effici. cū sint af
fectuū voces innumere. Cuz p̄terea sibi sint
ꝯtrarie vl aduerse. Nōne ꝯtrariaī vox amo
ris odij sono. Sic desideriū seu ꝓsecutio/tē
dit ī aduersū fuge. Repugnat q̄z gaudiū tri/
sticie. spes timori. ꝯpassio seueritati. z ita de
[illegible]
lia. Jō nēpe cātauit dño maria cāticū nouū
qz mirabilia fecit. Mirabilia ꝑsus miscdie
q̄ charitas maiora fecit q̄z fuerunt (si ita dici
pōt) mirabilia potētie. Fecerat apd veteres
mirabilia. q̄ potentiā. q̄ sapiam. q̄ iusticiā. q̄
dn̄ationē z ꝟtutē ōndebāt. Sz tunc nouū
dñs fecit sup terrā/qm̄ mulier [illegible]
rū. qm̄. s. suscepit deus ꝑ incarnatōz isrl pue/
rū suū. Qm̄ recordat⁹ ē. Cui⁹ recordat⁹? Nō
dicit potētie. nō sapie. nō iusticie. sz miscdie
sue. Tūc memoriā fecit mirabiliū. s. miscdia
rū misericors z miserator dñs. Qm̄ ī rebꝫ ꝑ
ipos ortis/mirabili⁹ nihil vtiq̄ (teste Aug.)
q̄z vt deus fieret hō. z hō eet de⁹. Vis borū
deductōz accipe? ¶ Discipul⁹. Nolo de pn̄
ti. qz locū forte posteri⁹ habebit amplior de
claratio sup illud. Quia fecit mihi magna q̄
potēs ē. Sed ad inq̄sitionē redeo/q̄ rōe mi/
rabar oēs affectus ī hoc cātico nouo mariā
[illegible] sil potuisse beatā. dū gratulabun
da iocunditate dicit deo. Deus cāticū nouū
nū cātabo tibi/ī psalterio decacordo psallā
tibi. Psalteriū q̄ppe decacordū eē h̄ cāticū
marie/supius ē ostēsum. ¶ Mgr. Vocas
ad rē diu mihi multūq̄ q̄sitā. Quia sup re re
docebūt opuscula nostra de cātic̄ noīatim
illud cui titulus ē/canticordū. i. cāticū cor
dis. In cui⁹ vltima pte tradit ꝑ praxi canti
coꝝ spūaliū gāma nouū z mysticū/ad ꝓpor
tionē vl analogiā gāme manuali sub q̄nq̄
[illegible]
affectiones principales iuncta q̄nta/q̄ fit ex
ꝯcursu pluriū/q̄ d̄r ꝯpassio quasi cū aliis
passiō. Prima est amor vel gaudiū. Secun
da spes vel desideriū. Tercia timor vl diffu
giū. Quarta dolor vel odiū. ¶ Discipulus.
O ego nūc memini quid ibidē tractaueris
Sed qz venit forte in noticiā paucorū pro
sua magnitudine opus illud/vtile fecerī illu/

dioso desiderio/si sub compendio practicaz bant cantici mystici tradideris. ¶ Magister. Factum e hociam alibi/nec istic piget bit(quia sic vis)inserere.

Notula quintadecima

ma p ppzias subdistincta notulas.

N Obilis apl's puer euägelic⁹/nō sen sib⁹ sed malicia puer habēs q̄nq₃ panes doctrinal' refectōis. in q̄nq₃ milia hoīm/dicebat corinthijs. Uolo q̄nq₃ v̄ba sensu meo loq̄ vt alios instruā/q̄₃ decem milia v̄boz in lingua. Premiserat tñ per exemplū̄ de tybia z cythara. q̄ nisi distinctōem sonituū dederint/sciri neq̄t q̄d canit aut q̄d cytharizat. Etenī si incertā vocez det tuba. [illegible] [illegible] affectus dū q̄s orat. loquit aut psallit. quatinus fm tropologiā hō spūalis se paret ad bellū. z cū q̄nq₃ lapidibus [illegible] am. i. sathanā sternat. alter dauid puer [illegible] [illegible] cordis. q̄d hortat idē apl's psallere spū psallere z mēte. In quo cantico cordis tria reperiunt vt in cantu oris. Primū ē cantus materia/q̄ vocat l̄ra. Scdm cant⁹ vox que dr resonātia. Terciū cantus figuratio. que denominat nota vel [illegible] dicim⁹ oīm diuinoz z humanoz cognitōes piā z modestā. Resonantiā appellam⁹ oēm cordis z spūs affectionē moderatā z ordinatā. Notam vel notulā figuram⁹ ad p̄cedentiū duoz noticiā/vt appareat cui resonātie affectuum sit aptāda l̄ra meditationū. Hac sup re dabunt pauci versus quoz snīa plus elucidabit. et hoc p triplex q̄nariū. Quinq₃ verba p l̄ra. Magnific⁹ larg⁹ pius es iustus miserator. Quinq₃ affect⁹ p armonia. Gaudia. spes. pietas. hinc timor atq₃ dolor. Adaptatio q̄nq₃ vocaliū ad voces q̄nq₃ affectionū. A gaudēs amat. E spat/sz J miseretur. O timet. U q₃ dolēs odit z ista notes. Cōformatio ad q̄nq₃ notulas. Sol. fa. mi. re. vt. [illegible] [illegible] nouet q̄ oīs meditatio salubris/tā diuinaz q̄₃ humanaz sciarū/reduci pōt ad q̄nq₃ verba. q̄rū q̄ttuor p̄ma deū respiciūt. s. magnifi [illegible] ē homī spāle. videlicz miseria. Omē sic̄ d̄c eā ncū spūs z cordis/hz formari fm alterū q̄nq₃ v̄boz seu duorū seu triū. seu oīm sil' p̄dictorū. Possent sil'r oēs cordis z spūs affectiones/ad nūez. deduci q̄nariū. q̄ sunt gaudium. spes. cpassio. timor. dolor. Applicādo [illegible] dine hic positū voci sonātis affectionis. Demū q̄nq₃ vocales ordine naturali posite notule sunt/indicantes cui voci l̄ra sit accōmoda [illegible] me manualis. sol. fa. mi. re. vt. Aut ponat ordo nature vocalium. dempcis consonantibus vt patet in figura sequenti.

Nolum⁹ autē/vt existimet aliq̄s/gāma p̄ns mysticoz oīm canticorū/valere prorsus efficaciter. vt cātet cor z spūs p affectū similē effectū. si nō fuerit huic arti de se cognita facillime supadditus vehemēs et iugis vsus. Quippe sic inspicimus ī ceteris artib⁹. presertim in musica sensuali. Sic in psalterio z cythara. Sic in choro vocali. Sic i cordis z organo. Sed nec opzet nec expedit/sola p̄ntiū fantasia figurali versari diutius q̄₃ ducit ad [illegible] trāscensis vel interim quātū phas est tenetur derelictis. Nec ideo putanda ē p̄ns ars inutilis vel supuacua vel solū fantasialis. q̄m p̄us est q̄d aīale ē fm apl'm. Et oīs n̄ra cognitio intellectiua sumit a sensitiua p̄ncipiū. q̄ iuuat dū ordinata sibi fantasmata p̄ntant z sub cpendio. Hoc vnū fidenter pollicemur [illegible] nulla ē lingua barbara vel ignota/practicabilis erit oīb⁹. Et poēs sine discretōe [illegible] libro scriptū ē. impssum z signatū z notula [illegible] rū. Nā q̄s negauerit deū eē magnificentissimū. z iō gaudendū de tāto dño. rege patre deo. Quis insup nesciat munificentiā ipsi⁹ siue largitatē. z ita spes in eo ponēda ē. Porro q₃ mitissimus z iustus. nobis autē miseris/miris modis surgūt alij tres affectus. q̄ sunt. timor iusticie. dolor miserie. et compassio tam aliene q̄₃ sue cala mitatis ad imploratione faciendā diuine miscdie. Uoca [illegible] inde naturalis ordo positus ē. tanq₃ a psalterio profundi cordis icipiat. A. debinc E paulo acutius. Deinde J. [illegible]

I Tãdẽ U. [illegible] summis exp̃sitũ. ¶ Est igit̃ pratio vt q̃ñcũq̃ɀ et vbicunq̃ɀ sillaba lral̃ cãtici posuerit A. põt meditatio de magnifi cẽtia dei fieri cũ resonãtia gaudij. Si ponit̃ E. sit de largitate dei spes. Si sit J. resonet ad misecõiam dei ⁊ humanã miseriã/ cõpassio Si O. timor iusticie Si U. dolor nr̃e mise rie replorer. Est rursus hic inuenire cõbinati ones ⁊ pporcões suaues. vt diatesseron/ dia pẽte diapason. Necnõ neumata cũ tonis. cantũ cum discãto. tenorẽ cũ triplo/ ⁊ cõtrate nore [illegible] diuõe deductũ ẽ. ac sub exẽplis monocordi/ ac decacordi figuratũ. Sic ĩ oĩni cãtico so/ nabili cuiuscũq̃ɀ sit lingue. valet notulari ꝑ sus psalmi. Uerũ ꝓo sufficiat ĩ eccl'iastica psalmodia q̃ intẽtio cãtantis vel audientis fert̃ ad p̃missa. colligi põt ex opusculo de sol licitudine eccl'iasticoꝝ. hoc vnũ dicim⁹ hic/ q̃ nec inspiratões sancti spũs arctare/ nec me [illegible] ista tollere volum⁹ aut debem⁹ Sɀ sũt q̃ nec sensũ lr̃e quõlibet intelligũt. neq̃ quõ se me ditãdo recolligãt iueniũt. Proderit hec ars p̃cipue talib; cũ exercitio paulatino/ q̃ɀ tñ cũ q̃ɀ laici sũt. Uerbi grã. tu audies a. vocalẽ ĩ sua pte psalmi. dirige meditatõẽɀ tuã ad ma gnificẽtiã dei. ac pinde formet cor tuũ vocẽ gaudij vel forman desideret. q̃ɀ desiderium paupeꝝ exaudiuit dñs. si pl⁹ neq̃t. dicẽs cũ ppheta. Cõcupiuit aĩa mea desiderare iusti ficatões tuas ĩ oĩ tpe. Tu audies E. tu fer meditatõɀ tuã ĩ dei liberalitatẽ seu munificẽ tiã/ ac inde spera vel spare desidera. Silr̃ ad J. meditare dei misc̃oiãɀ cũ hũana miseria. ⁊ huic cõpatere. vl̃ cõpati tã aĩe tue q̃ɀ alijs cõ [illegible] ratẽ. et inde timebis vel timere desiderabis. [illegible] lere curab/ vt nõ apponas vltra magnifica/ re te sup terraɀ. Et q̃s ẽ obsecro tã hebes ali q̃s/ q̃ nõ possit sub modula tpis hec addisce re meditari. meditataq̃ɀ exeq̃. vel desiderare exeq̃. ⁊ si nõ volatu cõtẽplatõis/ saltẽ lẽto nõ nũq̃ɀ saltu cordis instar locustaꝝ. Uciet bo ra seruẽtior q̃ñ dicere ex liña dño sic satagẽt poterit. Uiã mãdatoꝝ tuoꝝ cucurri/ cũ di/ latasti cor meũ. ¶ Postremo si videat̃ aliq̃b; h̃ artificiũ magis curiosũ q̃ɀ fructuosuɀ. hr totã musice spũal' seu cordial' armoniã/ sub duab; vocib;. q̃ sunt. spes salutis ⁊ timor dã natõis sub duplici lr̃a vl̃ duob; ꝟbis q̃ audi uit ppheta postq̃ɀ semel locut⁹ ẽ de⁹. Et hec

sunt ptãs seu seueritas iudicioꝝ dei. ⁊ miseri cordia respectu p̃moꝝ ⁊ miseriaꝝ nr̃aꝝ. fm q̃ duo formabat ppheta cãticũ suũ dicens. Misc̃oiãɀ ⁊ iudiciũ cãtabo tibi dñe. cui⁹ no mẽ ẽ scĩm et terribile. Nec aliq̃d inuenies in [illegible] nõ possit. ¶ Discipulus. Gratuɀ habeo. q̃ a sentio te cõdescẽdisse voto meo. Nihilomin⁹ adhuc supest p̃m⁹ inq̃sitõis scrupul⁹. q̃ rõne potuerit mẽs marie p ocẽs affectionũ istaruɀ modulos tãta facilitate. suauissimuɀ guttur mẽtis aptare. cũ vix ĩ magno ocio/ cũ soler/ ti studio possit hec p̃ctica mõ tradita facilit̃ obseruari. ¶ Magister. Accipe p̃mo q̃ɀ fe cit marie magna q̃ potẽs ẽ. Subinde mira bilia sunt q̃ sil' afficiũt ars ⁊ vsus. Docẽt h̃ ĩ pposito silĩ musicoꝝ tractatores. Nõ eñi cy tharisans si pfectus ẽ deliberat de q̃libet cor da sic aut sic tãgenda. q̃si (pho teste) ars pfe/ cta nõ deliberat. dũ ɔsuetudo trãsit velut in naturã. q̃ vt sic magis sequit̃ impulsum suũ q̃ɀ deliberãs arbitriũ. Denique reddit habi tus radicatus ⁊ pfectus/ illa facilia q̃ diffici lia vel impossibilia videbant̃ habitu carenti bus. Nõ minus hoc in spũalibus ⁊ intrinse cis opationib; intellectus ⁊ affectus q̃ɀ ĩ sen sibus extrinsecis. ¶ Discipulus. Dũ acute considero/ cogor expientijs simul ⁊ priuile/ gijs assentire. ¶ Trãseo nũc ad inq̃sitiones alias. Una. cur beata maria cuɀ cecinit hoc canticũ/ varie posuit ⁊ diuisit spm̃ ⁊ animã. dicens de aĩa. Magnificat. addens de spi ritu exultauit. Cur p̃terea magnificare dat aĩe et exultare spũi? Cur proinde magnifica tionẽ aĩe sue dat dño. ⁊ exultatiõeɀ spũs dat deo salutari suo? Denique cur incepit Maria canticũ suũ a magnificatõe dñi pon[illegible] q̃ɀ a [illegible] piẽtia ⁊ bonitate? Prius q̃ɀ narrauit benefi cia sibi singulariter collata q̃ɀ distributa ce teris vniuersalit̃. ¶ Magister. Uocas me ad q̃stionẽ [illegible] ma ɔcernit materiã de diuisione aĩe ac spũs. Et hec quidẽ multa p̃supponit [illegible] de beat intelligi. Diximus pridẽ ali[illegible] [illegible] quis p̃cipu⁹ doctor. phs aut theologus/ q̃n aliqua de spũ ⁊ aĩa tradiderit p cognoscẽdo nosmetipsos. q̃ cognitio iure ceteris omnib; antefert̃. ita vt nũq̃ɀ possit de ea sermo nimis dici/ sicut neq̃ põt nimis sciri. ¶ Discipulus Uere sic ẽ. nec in aliqua quãtis traditõne fateor me magis occupari velle. Presuppo sitis igit̃ multis al. bi traditis/ dic ad p̃ns ac/

[illegible]
aie rõnalis. que ẽ forma hoĩs essentialr / ſm
determinationẽ eccleſie / ſunt pncipalr duo
actus vel officia. Intelligere ſcʒ ⁊ animare.
Propter primũ dicit ſpũs. Anima vo pro
pter alterum. Nec ignoro multis vtrũqʒ no
minibʒ aliter appellari. Sed acceptiões no
ſtrã ſignificabit taʒ deſcriptio qʒ ſubdiuiſio
Et vt apud eruditos catholicos aptior fiat
intentio noſtra / recipimus xpm p exẽplo q
dixit. Triſtis ẽ anima mea vſqʒ ad mortem.
Et de ſpũ ſubiunxit. Spũs quidẽ pmpt⁹
eſt. Conſiderant igit doctores in xpo qſi du
plicẽ anime rõnalis portionẽ. Unã ſm quã
fuit vere beatus ab inſtãti ↄceptõis clare vi
dens deum ⁊ fruens eo. Altera fuit ſubiecta
triſticijs et ceteris affectibʒ vie. quia erat ſm
[illegible] pe
nalitatũ nõ abſoluta neceſſitate. Si potes
igit ↄcipe diuiſionẽ iſtã quã credim⁹ in aĩa
xpi fuiſſe. poteris cõiecturare / quid ĩ ceteris
hominibʒ valeat effici. ¶ Et pmo reſpiciamus
beatã noſtrã mariã. q dũ erat viatrix [illegible]
it poſt xpm tunc viatorem. diuiſion[illegible]
aie / nõ pfecto / ſed differenter a xpo. Pr[illegible]
qʒ ſpũs xpi erat pfecte btũs vt nũc ĩ gloria.
ſpũs marie nõ. ſed in enigmate ⁊ ſpeculo cer
nebat ⁊ amabat deũ. Scdo. qʒ nõ neceſſita
te aĩa xpi ſuberat paſſionibʒ ſenſitiuis vl a[illegible]
flictiuis. ſed vltro ſuſcipiebat eas. [illegible]
ens Hilarius / dixit xpm hora paſſioni[illegible]
doluiſſe nec timuiſſe. nec timorẽ fuiſſe ſibi.
Supplendũ ẽ / niſi voluiſſet. Alioquin eſſet
error totius euãgelice narratõis ſubuerſiu⁹
Aĩa vo marie neceſſario patiebat ad pñtiaʒ
obiecti triſtabil. Unũ qʒuis eẽt ſine pctõ ori
ginali ↄcepta. nõ tñ habebat innocẽtie ſtatũ
primorũ parentũ. ſicut nec alij p baptiſmuʒ
[illegible]
[illegible]
tudo xpi q fundabat in ſpũ / nõ redundabat
ne[illegible]am. nec paſſiones aie cõtur
bãt ſpũm vt ſpũs erat. Aliter vo fiebat vtra
qʒ redundãtia de virtutibʒ ſpũs marie [illegible]
ſcʒ ⁊ econtra de paſſionibʒ aie in ſpm [illegible]
[illegible] clama
[illegible]te. de me⁹ q̃re dereliqſti me ſi
[illegible]arta dr dñtia. qʒ ſpũs chriſti
(qui dici põt cor ipſius) ſemp vigilabat. etiã
aĩa dormiente. iuxta [illegible]
cor meum vigilat. Nõ ſic ĩ maria. ¶ Diſcipu
lus. De beato Paulo quid dicimus cũ vi
dit archana dei? ¶ Magiſter. Probabile ẽ
qp maria aliqñ [illegible]
atqʒ multo diuinius fuit ĩ maria [illegible]
ritus et aie qʒ ĩ Paulo vel Johe. vel ceteris
viatoribus. Quia nulli motus aie rõnalis
q nati ſunt obedire rõni pueniebãt in maria
iudiciũ rõnis vel ſpũs. Sec⁹ ĩ alijs. q pp
[illegible]
Cur appoſuiſti de motibʒ q nati ſunt obe
[illegible]
nutritiue potẽtie vel naturalr. q nõ ſequũtur
cognitiõʒ aliquã. ideo mouent nõ ex impe
vel motu rõnis. ſed nature q̃dã impulſu [illegible]
[illegible]
nõ peccãte? ¶ Magiſter. Nõ videt ſatis de
terminatũ. qm̃ potuit de⁹ ſubijcere libertati
ſpũ hoĩs ſuas oẽs potẽtias. quẽadmodũ
dicunt aliq nõ iprobabilr. qꝫ ĩ beatis oẽs po
tẽtie ſunt ĩ ſuis opatõibʒ ↄiũcte libertati vel
ſubdite. ⁊ ĩ xpo ſilr. ¶ Diſcipul⁹. Vellẽ da D
res exemplũ ſenſibile de hmõi diuiſiõe ſpũs
⁊ aie. Deinde varietatẽ apires. Poſtmodũ
[illegible] diuiſiõis hui⁹ cãs ¶ Mgr. Tu
petis difficilia. nec ſatis intelligibilia p ſolam
doctrinaʒ. niſi comes fuerit experiẽtia. Dat
Aug. exẽplũ ↄ mõte ſublimi. ĩ cui⁹ vertice fit
illuſtratio ſolr q̃era et ſerena ſine nubibʒ. In
pede vo mõtis fit obſcuritas nubiloſa ſeu
agitatõe ventorũ. Dat aliud exẽplũ Hugo
ſup Eccleſiaſten de igne. q fumat cũ flãma et
de illo q ſeren⁹ lucet ĩ carbone viuo. ¶ Diſci
pulus. Nunc varios modos hui⁹ diuiſio
nis ſpũs ⁊ aie / nobis api. ¶ Magiſter. Di
triplex ẽ. Quia ſpũs aliqñ manet ĩ actu ſuo
nihil agẽte aĩa ſenſitiua. Hoc pmũ pſpicuũ
eſt in ſpũ ſepato. q viribʒ ſenſitiuis non vti[illegible]
[illegible]
ſpũ ⁊ aĩa ⁊ Caſſiodor⁹ / ſonẽt ĩ oppoſitũ. q
aĩa ſepata ſentit. videt. audit ⁊ tangit. Sed
tũc fruſtra facta fuiſſet ↄiũctio aie ad corp⁹ /
ſi nõ egeret organo corporeo / dũ opationes
ſenſitiuas exercet. Forte volebãt iſti dicere /
qp vires iſte manẽt radicaliter in ſpũ [illegible]
ſicut viſiua vis ẽ in pede vinctis hoĩs lic ⁊
ibi videre nõ poſſit. Sed magis ad rẽ nr̃aʒ
dat exemplũ ↄ paulo q rapt⁹ fuit ĩ ſpũ / adeo
ſine ſenſu corporeo qp dicebat. Siue in cor
pore ſiue extra corp⁹ neſcio. de⁹ ſcit. ¶ Fit p
[illegible] aliqñ viceuerſa. qp dũ aĩa ſm portionẽ
inferiorẽ ẽ ĩ actibʒ ſuis. ſpũs ſupior nihil in
telligit. Hoc vo frequẽtiſſimũ ẽ ĩ nõ habẽti
bus expeditũ rõnis iudiciũ. q̃les ſunt pueri
vl fatui vl dormiẽtes. vl atteri vehementer a[illegible]
[illegible]

Nunquid appellanda est hec diuisio aie et spus
aut raptus vel extasis. ¶ Magister. Neqꝫ
si pprie iudicauerimus. sed magis est hec ab
sorptio spus et depssio vl' alligatio. qꝫ ab aia
p extasim et raptū separatio. ¶ Discipul⁹. Sic
videt. qm rapt⁹ dicit impulsuꝫ quēdā ad su/
periora. vel actionē vel ductōꝫ. quēadmodū
duct⁹ ē ihs a spū duct⁹ impulsus et act⁹ i de/
sertū. propterea dic alteros modos. ¶ Mgr
Unus ē dū spus efficit i actu suo ad silitu
dinē fulguris chorusc̄atis aut emicātis scintil
le solū i quodā trāsitu repētino. nō i tali va
lens ɔsistere claritate Sic Plato (quē sequi
tur Aug.) dixisse fert de cognitōne nr̄a circa
deū vel diuina p hoies a sensibilibꝫ se conā
tes abstrahere. Sonat ad hoc silitudo aia
liū Ezechiel. de quibꝫ dicit qꝫ ibant et non re
uertebantur. Subdit tn̄ qꝫ ibant et reuerte/
bant. nō quidez absolute loquēdo ne videat
ɔtradictio. sed addit in silitudinez fulguris
chorusc̄atis. q̄ choruscatio ad matricem suā
regredi videt. q̄uis ɔsistat in seipsa. Trahit
insup ad hoc verbum Job de deo. qꝫ abscō
dit lumen i manibus. ostendēs illud quādo
vult. Loquitur ad hoc ppositum frequēter
Aug. satagens exurgere ad cognitionē diui
norum. Sed subito resorbeor inquit dum
quicqꝫ emicare cernit in intelligentia vel af/
fectu. Apud aliquos ꝫo trāsitus iste repen/
tinus qñqꝫ fit paruissimus ꝫm plus et minꝫ
Magnū vero magnū valde. si vl' hora dimi
dia sit in celo silentiū dum hic viuim⁹ Hoc
autē magnū senserat et experiebat quasi quo
tidie beata q̄ dixit. Fecit mihi magna q̄ po/
A tens est. ¶ Discipulus. Istud pie credi po
test. Sed verū solo dei miraculo vel illapsu
sancti spus intimo/ fiat tanta diuisio spus et
aie. aut si qñqꝫ naturaliter eueniat per vehe
mens studiū meditatōis circa diuina. et exer
citiū p virtutes more philosophantiū. qui so
li tali via nitebant. ¶ Magister. Nō arbitre
ris hoc possibile. Alioquin negas xp̄m esse
ostium quo venit ad deū. Sic diuinus Di
onysius posuit hanc theologiā eē mysticaꝫ
solis ppriam xp̄ianis Pōt nihilominus au
xilio esse tā angelica visitatio. qꝫ hūana exer
citatio. cū corporis apta dispositōe et ɔplexiōe
¶ Discipul⁹. Dicis auxilia tria. vnū p an/
[illegible] aliud p exercitiū aliud p corp⁹ bonū.
Dicas de quolibet breue verbum. ¶ Magi
ster Incipiam ab vltimo. Omnis itaqꝫ co
gnitio nostra quantūcūqꝫ fiat p spm/ natu/
rali via sine reuelatōis immediato miracu
lo. capit a sensibus initiuꝫ. p q̄s fantasmata
veniunt ad aiam fantasiantes de quibꝫ dicit
phs. et theologi ɔsentiunt. qꝫ necesse ē quem
[illegible]
sunt ad spm sicut color ad visuꝫ. Hinc fit p
irradiationē intellectus agentis. quē nō ali/
ud opinor qꝫ spiritū. p luminē vultus dei
signato sup se naturaliter preditus ē. Fit in
quam actuatio fantasmatū. quatinus i pos/
sibilez intellectū se ꝑsentēt. et possibilis intel/
lectus ex ipsis fantasmatibus eliciat incor/
poreas species intelligibiles et immateriales.
p q̄s intelligat sine sensu et corpe. non vt sub
iecto qꝫ semp reseruat. sed vt organo spūali.
Exemplū dat de luce. que requirit vt color
videat. tā p coloribꝫ vt actuent. et fiat ex ipsis
et lumine vnū in rōne motiui. Requirit insu
per ad illuminationē medij ꝑspicui. Sup/
plet autē officiū lucis exterioris ipm lumen
intrinsecū et naturale quibusdā ocul. quod i
cattis et lupis et aliquibꝫ hominibus videre ē.
qui nocturnis vident in tenebris ¶ Discipu
lus. Appares digredi. nec idonei [illegible]
rei nostre. ¶ Magister. Ostendaꝫ mox ido C
neitatem. Itaqꝫ si necesse sit cognitionē spi
ritus, etiam ab anima diuisi sue cognitōni
initium sumere p ins[illegible]
quid consequentius qꝫ int[illegible]
matū ꝑsentationē/ fiat in spū cognitio. Hoc
est/ fiat clara et serena cognitio spiritualis / si
talis ꝑsentent fantasmata serena. clara. ordi
nata quoqꝫ et imperturbata. Quo contra con
trariū euenire cognoscendi defectus. Capis
hec ¶ Discipulus. Capio [illegible]
probamus experimento. ¶ Magister. Vi
des proinde iuuari spus cognitionē p omne
illud quod efficit serenationē fantasmatum
circa rem que intelligenda est ꝓpue spiritu
alem et diuinā. ¶ Discipulus. Video/ dūꝫ
tamen serenitas illa non officiat aliunde. p
conuersionē intellectus simul et affectus ad
libidinosam concupiscentiam terrenorum.
¶ Magister. Hoc excipis sapiēter et soler
ter. quia nō omnis habēs clara et ordinata
fantasmata/ cōuertit protinus illa ad solaꝫ
diuinorū conquisitionē meditandā seu con
templādā. Atuero supponam⁹ admodo lo/
qui nos de contemplatiuis. qui quidē sunt/
sed nōnulli tn̄ accipiūt p inde duplex illud
quod pretactum est auxiliū. Unū desuper
per angelicam operationē ppriam absqꝫ no
uo miraculo. Aliud per ppriaꝫ intrinsecus
exercitationē in virtutibꝫ [illegible]

sionū necnō in scientijs illustratiuis vel cau
satiuis pulcrarum meditationū, p specula/
tion. [illegible] ¶ Discipulus. [illegible]
ca modos. ¶ Magister. Scis queadmo/
dum sit receptio et dispositio fantasmatum
fm dispositionē spūs animalis. q radicali/
ter a corde pueniens ad cerebrum fit anima
lis p depurationē et actionē in cerebro. Qui
spiritus dum solū mouet humores i corpo/
re/ dicit naturalis. dum autē implet cerebrū
bene dispositū/ dicitur animalis/ cognitiu9
et motiuus. ¶ Discipulus. [illegible] et
philosophia? ¶ Magister Sciunt fateor.
sed ista repetere breuiter et supponere neces/
se fuit ad tuē explicationē questionis. ¶ Di/
scipulus. Placet. vltra perge. ¶ Magister.
Expeditur iste spūs animalis/ vt aptus sit
instrumentū cognitionis et motus. vno mo
do dum remouet illud quod impedit et tur
bat. obscurat vel oppilat ipsum. Alio modo
si positiue iuuet/ vt clarus sit serenus et tran
[illegible] ¶ Discipulus. [illegible] quo/
tidianum sup hoc esse testimoniū experiētie
cuius hoc vnicum sufficeret exemplū. Ari/
[illegible]
ue sumptū turbat ad insaniā. moderate vo
p bibitum/ confert ad cognitionem. ¶ Magi
ster. Collige protin9 ex his quo medio po
test angelus iuuare fantasiā et spiritui sua p
senter fantasmata clara et serena. Adiuuat si
mul industria diligens/ moraliūq virtuoso
rum. de carbone. Et dicam9 q si sit in eodē
cerebro po vna fantastice virtutis silr et ima/
ginatiue ac estimatiue/ q sit actuata spū aīa
li lucido et sereno et claro. habeatq silia fan/
tasmata/ q nata sunt ducere i cognitiōem di
uinorū p abstractionē intellect9 agētis. tunc
spūs intellectual' seu mētal' poterit erigere se
ad ptemplatōē diuinorū. psertim si fuerit ha
bituat9 diu frequēterq p forte taliū medita
tionē. psupposito semp auxilio patris lumi
nū. a q ē ois sapīa et omne donū pfectū. Si
vo fuerit altera ps obscurior spūs aīal' sicut
apparet possibile. tūc illic apparebūt turbu/
lētiora fantasmata. ac pinde videbit sibi rō/
nalis spūs velut in monte cuius apex luci/
dus ē et radix obscura. Dilatat exemplū ex
diuersissima (que reperit quotidie circa nu/
bes interpositas) solis radiatione respectu
sensualis oculi. Habes hic modo similitu/
[illegible]
dum illud quod lucidissimū est/ totū appa
ret supius. queadmodū nō satis est explica

bile nec intelligibile sine proprio inter9 ex/
perimēto. Illud vo qd est deorsū. appare
turbulentū et obscurum. Sic in trāsfigura/
tiōe dnī dicit. q nubes lucida obumbrauit
apostolos/ cuius postmodū apiet [illegible]
Hanc insup diuersitatē de ignis obscurita
te in accenso fumo. et de sua serenitate in car
bone viuo. phas ē speculari ad scintillas ex/
silientes. q clari9 sed breui9 emicāt. Adde co
ruscatōes in nubibus seu fulgētias. Et in
de varietatib9. Qd exemplū secutus Boeti
us cecinit. Tunc me discussa/ liquerūt nocte
tenebre. Luminiq prior redijt vigor. Et
iterū. Nubibus atris condita nullū funde/
re pnt sydera lumē. Et rursus. Heu q̄ p̄ci
piti mersa pfundo. mens hebet et c. ¶ Discipu/
lus. Sentio me non sine causa continuisse
sermonē super hac diuisione spūs et anime.
Quā q nō repperit/ pōt nihilominus eā cre
dere reperibilē i deuotis homib9. Sit hoc p
illapsum dei miraculosum et immediatū. sic
angelico ministerio. sit ppe virtutis exercitia.
Consonare video silitudines. et silitudini/
bus verba scripture. Dnē quis habitabit i ta
bernaculo tuo. aut qs requiescet i mōte san
cto tuo. Ecce pro montis exemplo. Et p al
tero. In meditatione mea exardescet ignis.
¶ Magister. Quid si [illegible]
rimus de aqua vasis vel fontis vel maris q
le posuit vnus patrum. Et alludit fabula de
[illegible]
rat. Animū celerē hunc nūc diuidit illuc. Si
cut aque tremulū labris vbi lumen aenis
Sole repcussum aut radiātis imagine lune
Oīa puolitat late loca iāq sub auras. Eri/
q gitur summiq ferit laquearia tecti. ¶ Disci
pulus. Narrabat vnus expertorum passe
rumq diuina. Ego inquit nonnunq sensi
bilem talē mihi visus sum in cerebro diuisi
onē. quasi pars inferior esset aqua subobscura
pmotaq. Superior vo velut aer nitidissim9
serenus et trāquillus emineret. et hoc pulcer
rimis oīm fere pteritarū cognitionū mearū/
meditationūq salubrium simulacris. Non
ne erat ista diuisio spūs et aīe? ¶ Magister.
[illegible]
abatur quippe spūs mentalis p spēs intelli
gibiles elicitas/ vt intelligeret spūalia. iam
auersus a fantasmatib9. Sic habes duode
cimā industriā pro mystica theologia. aīm a
fantasmatib9 auertere ¶ Discipulus. Quō fi
et istud. cū necesse sit oēm intelligentē fantas
mata speculari? ¶ Magister Necesse ē pri

mitus. sed forte non assidue. nec ita qn adiu mce memoria spūali, cū habitibus p intelligē tie continuationē acquisitis. ipse spūs imma terialis valeat ꝺ habitu ꝛ memoria se i actu continuare sine ministerio spūs aīalis. Hinc estimo Remigiū descripsisse ꝯtēplatoēz. qꝫ ē opatio sine motu. ꝛ hoc siue sonet ꝯtēplatio cognitionē siue amorē. siue delectationez et vtrisqꝫ ꝯsequentē in subiecto bn̄ disposito ꝛ habituato. Nam qd ē delectatio nisi ꝯiūctō ꝯuenientis cū ꝯuenienti. pcepta ꝛ amata Ta lis igit̄ opatio causat diuisionē spūs ab aīa. vt nihil agit ipsa vt aīa noīat̄. tūc ad actum spūs. sed vel sopita qđammodo. silet ꝛ tacet vel si mouet̄ ꝛ sentit. nō conturbat neqꝫ deij/ cit spm̄ ab arce ꝯtēplatōnis. Hec ē pax quā deus dat vt non conturbet̄ cor ipsi⁹ neqꝫ for midet. ꝛ q̄ ſm apl'm exuperat oēz sensuz mo do dicto. Priuat̄ eñ spūs ꝛ si nō a vita ani/ menti a sensu vite ei⁹ ¶ Simul accipe verba Richardi que posuit i forma amor de spū ꝛ aīa. ne videar i tanta re minus habere fidei tanq̄ꝫ inexpertus. Dicit ergo fides vel expris Viuus ꝛ efficax est sermo dei pertingens vsqꝫ ad diuisionē spūs ꝛ anime. Sed i hac diui sione. aīa ꝛ qđ aīale est iimo remanet. spūs aūt ꝛ qđ ē spūale euolat ad summa. ꝛ ab infi mis diuidit̄ vt ad summa subleuet̄. ab aīa scindit̄ vt deo ꝯiungat̄. qm̄ qui adheret deo vnus spūs est. Felix diuisio et mirabilis se paratio. vbi qđ corpulentū est/remanet de/ orsum. qđ spūale ꝛ subtile est vsqꝫ ad specu/ lationē diuine glie sublimat̄. ꝛ in eandē ima ginez transformatur. Pars inferior ꝯponit̄ ad summā pacē ꝛ tranquillitatē/cū ps subli mat̄ supior ad gloriam ꝛ iocunditatē. ¶ Di/ scipulus Magna sunt hec ꝛ in alterū reser uāda tractatū. dies crastina expectet̄ Nunc aut breuiter absolue [illegible] magnificare dñm potius q̄ꝫ ipse spiritus. ¶ Magister.

Vtrūqꝫ pfecto factū est sed spālis rō fuit i aīa. q̄ verbi incarnati spirituali maiestati pre parauit hosp[illegible] aīali ¶ Rur sus qꝛ futurū erat qꝫ hec incarnatio scanda lum esset iudeis. ꝛ gentibus stulticia. preuenit Maria monstrans nō ex impotētia sꝫ sum/ ma dominatione dñm carnē suscepisse Pro inde spectat plus exultatio (quasi extra salta tio spūs q̄ꝫ aīe. simul ꝛ tria cōuincit. Deum pro timore casto. Salutare p honore gra/ to. Suo. pro amore summo. qui sic fuit sin gularis in maria/quatinus ipsam allicere/ vt [illegible] plus proficeret.

¶ Postremo spūs marie prius exultauit q̄ꝫ aīalis ps impgnata magnificaret dñm. qđ nunc maxime factū fuit dum ꝯsentiendo ait. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm verbū tuum. Qđ qꝛ pficiendū fore post ab Elizabeth p/ phetizāte ꝛ bñdicente (quā visitauit) accepit excurrerit in iubilū. Et ait. Magnificat aīa mea dñm ¶ Disc[illegible] magni ficemus dñm. ꝛ exultet spūs nr̄ i deo saluta ri nr̄o. Cras reuertemur in idipsum.

Finit primus tractatus.

Sequitur tractatus

scđs dragmaticus sup cantico marie de ex/ ultatione spūs. Et ꝯtinet notulas .[illegible].

Prima notula sequitur.

Exultauit spūs meus i deo salu tari meo ¶ Discipul⁹. Nunc queritur⁹. Utrū beata nr̄a/dū [illegible] anima mea dominum. Et exultauit spūs ꝛc. fuerit i spū. vel supra spm̄. vel sine spū. vel extra spm̄ ¶ Mgr̄ Quesitū hoc quadrimē bre volo si possuz ad intelligibiliores termi nos reducere, psupponēs spm̄ hic capi per nos p suprema portiōe rōnis. q̄ alio mō dicit̄ mēs/vel apex mētis. vel intelligentie scintil la/que noiat̄ grece sinderesis. ¶ Discipulus

Placet acceptio. licet multiplex alia sit. vt etiā dicat̄ ab aliquibus non parue autoritatis pars rōnis inferior. In glosa. psallā spiritu psallam ꝛ mēte. A medicis ꝑo ꝯcorditer ap pellatur vapor iste naturalis ꝛ vitalis/effu/ matus a corde/p corpus ad cerebrū. pcipue. illic factus animalis sensitiuus ꝛ motiuus. nō tñ pncipaliter ſm veritatē. sed instrālīter p animā que ē in homine res eadē cū spū rō nali differens penes officia. prout al's decla rasti. ¶ Magister. Concedo tibi singula [illegible] membra qꝫ Maria freq̄n/ ter fuit nunc in spiritu. nūc supra spm̄. nunc sine spū/seu nō habēs spm̄. nunc extra spm̄. ¶ Discipulus. Nō ē in me spiritus qui ca/ piat. ¶ Magister. Nesciens an sciens/dū ita loqueris/aperis intellectum. Sciscitor itaqꝫ quid intelligis dicēs. qꝫ nō est in te spi ritus. nunqđ ōīo separatus es a corpore tuo? ¶ Discipulus. Qualiter hoc loqueris qui me viuere cognoscis/vel ex verbis certe per pendis. ¶ Magister. Est ergo in te spirit⁹? ¶ Discipulus. Nullo pacto id negauerim ¶ Magister. Nunquid non ꝯtradicis pri mo dicto/nō est i me spiritus. ¶ Discipulus.

multiplex acceptio spūs

Allegas acriter/nisi primus addidissem q̄ capiat. ¶ Magister. Uigilāter attendis ꝛ euadis ɔtradictoꝝ si vocē ꝓpriā explicaueris ¶ Discipulus Tu explica vice mea ¶ Magister Habet spūs duplicē vitā sicut ꝛ aīa. qđ ex diffinitōe data aīe ꝑ phm colligit. Est inq̄t aīa actus corporis phisici organici. vitā ꝫ [illegible] vitā scđaꝫ/q̄ est opatio vite pme. ¶ Un̄ spūs dr̄ nō solū esse vel viuere vl̄ intelligere. qꝛ sit essentialiter. intrinsece. formaliter/ eēntia. vita ꝛ intelligentia. Sed qꝛ pducit ex se tales actus vitales/qui vita scđa nomināt. nedū [illegible] q mouetur dicit viuax aut viuens. Mortua ꝓo dum quiescit. vt aqua fontis viua. Aqua laci mortua. ¶ Tali mō distinguunt phi cum theologis triplicem vitam/ s̄m triplicis boni finem/ quē operādo nitit̄ quis adipisci iuxta poeticā de tribus deabus fictionē. Juno prest diuicijs vtilibus. venus delicijs ꝛ voluptatibus. Pallas scientijs ꝛ artibꝫ honorabilibus. Ponit̄ alia distinctio s̄m speculationē ꝛ praxim ꝛ mixtiꝫ ex vtroqꝫ/quod ē vita practica. Est vita speculatiua. Est vita simul actiua ꝛ ɔtemplatiua. qualē habuit beata nostra/s̄m euangeliū pn̄tis diei sue assumptōis mysterij. de susceptione xpi per Marthā ꝛ mariā. Siquidē beata suscepit xpm cū officio duplicis huiꝰ sororis. qꝛ sollicite ministrauit. et deuote sedens secꝰ pedes audiebat verbū illius. ¶ Discipulus Intelligo melius q̄s antea ꝓpriam vocē dum dixi q non erat in me spūs qui caperet. non enī volui me simpliciter nō habere spm̄. sed opationē spūs explicatiuā talis mysterij. hoc ē intelligentiā me habere negaui ¶ Magister

Stet memoriter hec distinctio. pergaꝫ ea deducere q̄ posui. ¶ Et p̄mo beata virgo fuit in spiritu. dū opationē spiritualē habuit ī cognoscēdo plurima que cātabat de magnificentia dei in suis operibꝫ. et de creaturarū [illegible] dine. pulcritudine. opatiōe ꝛ ordine. ¶ Erat secūdo supra spiritū vel in excessu spūs. vel ī ectasi mentis. respectu illoꝝ quorum nō poterat [illegible] gnitionē accipere. Ut quid esset deus ī se ꝛ ī sua magnificentia. quid angeli ꝑ omnia. q̄d felicitas quā nec oculus vidit. nec auris audiuit. nec in cor hoīs ascēdit. Erat tercio sine spū [illegible] quorū nullam ex spiritu suo poterat rationē attingere. Ut regina Saba respectu sapientie Salomonis. Hec alio modo dicit̄ defectio spūs. vsitato nomine in psalmis et in canticis. Sic enī canit̄ in prosa de sanctis. Mirant̄ ꝛ de[illegible] tabat cum dixit. Nisi quis abnegauerit semetipm/ nō potest meꝰ esse discipulꝰ. Quia nisi quisqꝫ a semetipso deficiat (exponit Gregorius) ad illum qui supra ipm ē nō appropinquat. Hanc apl's nominat captiuatōeꝫ intellectus in obsequium xpi. Sub hoc tropo dicunt̄ monachi sine voluntate. nec hēre velle vl̄ nolle. Uocat̄ aliqñ stupor vl̄ ectasis ɔsurgēs ex admiratōne vehemēti rei cuiꝰ cā penitus ignorat̄ s̄m Damascenū. ¶ Erat q̄rto maria sub spū. dum aīe sue/hoc ē portōis inferioris opatiōibꝫ intēdebat. ¶ Discipulꝰ. I

Eya ꝓo nō ē mirabilis expositio tal' q̄ [illegible] ¶ Magister. [illegible] sapiētia ē q̄ abscondita producit in lucē. [illegible] sa discriminat ꝛ distinguit. dumqꝫ vaga [illegible] ¶ Discipulus. [illegible] ¶ Magister. [illegible] oīm methadoꝝ p̄ncipia viam habens. ¶ Discipulus. Quid [illegible] nostri tpis vilem habēt terminīstā inuidentes/eo q̄ oīa referat ad termīos. Nos inquiūt rem inquirimus. ad rē imus q̄d ad nos d̄ terminis? ¶ Magister. Grauissime respondet talibus olim p̄ceptor noster inclitus. sicut fuit ꝛ est in plurimis qui se gratis inuoluunt cura errorum inextricabilibus [illegible] finiendo. diuidēdo terminoꝝ deniqꝫ ɔpositiones cum modis significādi viuaciter ɔponendo. Nec nō sophismata paralogismōes fantasticas detegendo. ¶ Discipulꝰ. Sufficeret ergo scire logicā pro cognitōe metaphisice totius aut theologie. nec esset [illegible] ¶ Magister. [illegible] sed expedit iter modis certis q̄ venit̄ ad eas. Docet īsup modū explicatōis ɔceptuū subtilium/circa res ipsas tam diuinas q̄s naturales. tam in cogitatōibus q̄s in affectōibꝫ. quē explicare difficillimū ē. immo nec plene possibile/si logica cū grāmatica defuerit q̄s [illegible] repererūt. Arist. p̄cipue. ¶ Hanc opīnōē cām erroris hoīm deuotoꝝ se dare putauit. sine logica ꝛ metaphisica. sint hoīes. sint [illegible]

nō huiꝰ supplem

Multiplex vita

supra spm

sine spū

sub spū

[illegible] necessariā [illegible] ad [illegible]

nunc dū nesciūt apud se ↄcept⁹ habitos (pre
sertim affectuales) resoluere ⁊ min⁹ pūt ad ex
tra ꝗbis ↄuenientibꝫ exponere. vñ seipsos so
phisticāt. ⁊ alios vel nō instruūt vel decipi/
unt. expertus cētics ⁊ cētics loq̄r. Ecce dū au
diunt q̄ marie spūs exultauit ī deo salutari
suo. conantur exultare sil'r. fantasiātes mul/
ta. nūc amādo. nunc timēdo. nūc gaudēdo.
qualia dum satagunt, assidue fiūt apud eos
insolita fantasiarum idola siue simulacra. q̄
quia nesciunt discernere a veritate rerum et
intelligentia ratōnis. omnia deputāt ad mi
raculum vel ad doctrinā deuotionis excellē
tem p anagogiam ⁊ mentis excessum. Patu
it in thurclupinis ⁊ beghardis ⁊ aliis absq̄
numero. quorum scripta plurima, maxime
circa feminas. quarū est auiditas pertinacior
in affectu, q̄uis in virtute ⁊ cognitōe q̄ vi/
ris longe fragilior. Inde datū ē epitheton
hoc feminis maxime senibꝫ. veteres sunt sor
tene vel sortilege. Ueniūt in hāc supbiā con
sequēter. vt viros etiā theologos loquendo
scribendoq̄ docere p̄sumāt. Contemnētes
illud apl'i. Mulierē docere nō pmitto. Ec/
ce q̄s modesta fuit sapiētissima feminarū, q̄
nō nisi septies ab euāgelistis inuenit esse lo
V cuta. ¶Discipulus. Trāsi materiā hanc
incidenter non inutiliter positā. qꝛ de exul
tatōe spūs marie cupio latius inquirere. Nā
cum exultatio spūs sit quedā mentis exces/
sus anagogicus qui fit vt crebrius per amo
rem. Dic si maria cantica canticorum Sa/
lomonis agnouit. Et si pprium canticum,
iungebat illorū concentui. Siquidē apte
quidē videor mihi hoc petere. dum legūtur
in hac solennitate felicis assumptōis sue, ta
lia cātica, qualia vocasti saltatōes vel exulta
tiones spūs amantis p amorē tractās illud
euangelicum. Cecinimus vobis ⁊ nō salta/
stis. ¶Magister. Presupponas multa op
tet que ibidem posita nouisti. ⁊ quedā ad il
la adiciā. Sentio tñ necessariā tuā (o beata
beatoꝝ) exultationē [illegible]
p beatitudinē tuam quā oēs pdicāt genera/
tiones. p illā gratie plenitudinē, quā inueni
sti apud deum. p illā exultationē spūs tui in
deo salutari tuo dicā ⁊ nostro. qa nobis da
tus est ⁊ nobis natus. Da magnificare ī te.
p te. ⁊ pp̄ter te animā meā dñm. fac exultare
s[illegible] meū in deo salutari tuo ⁊ suo. Da
spūalium gratiam gaudiorum qualis affu/
it Elizabeth cognate tue. qualis ⁊ infanti ex
ultanti in vtero suo, dum adueniens cum fe
stinatiōe p montana, intrasti domū Zacha
rie, ⁊ salutasti Elizabeth cum tanta vocis ef
ficacia, q̄ repleta mox spū sancto exclama/
uit voce magna. qꝛ affectu magno. Benedi
cta tu in mulieribus, ⁊ bñdictus fruct⁹ ven/
tris tui. Qui fructus dedit intelligere cū mi
rando subiunxit. Et vñ mihi hoc vt veniat
mater dñi mei ad me. Cuius dñi? Plane il/
lius cui qꝛ credidisti beata es qui pficit ea q̄
dicit. Et cui non ingrata protinus cecinisti
canticum nouū. canticū canticoꝝ. Magnifi
cat aīa mea dñm. Et exultauit spūs meus, ī
deo salutari meo. p anagogicos in deum ex
cessus. Beatus siquidem vir cuius est auxi
lium a te, ascensiones in corde suo disposuit
in valle. Clamans ex sñia. Cor meū et caro
mea, deus cordis mei ⁊ pars mea de⁹ ī eter/
num. ¶Discipulus. Ualeat ista depreca/
tio tua q̄ nos dirigat. me querēdo. te respon
dendo. Meministi reor, altera collocutōne te
spopōdisse responsurū. si cantica Salomo/
nis cecinerit aliq̄n beata virgo, dū sepi⁹ ani
mo voluebat canticū pprium, pferēs illud in
corde suo. An in exultatōe spūs sui, eructa/
uerit cor suū verbū bonū dicēs Osculet me
osculo oris sui. ¶Magister. Ita prsus exi X
stimo. Nimirū plenissime docta erat ab in
fantia in lege dñi ⁊ prophetis et psalmis de
xpo scriptis. Inter q̄ Salomon ī exultati/
one spūs edidit cantica canticorū tanq̄ epi
thalamiū sponsi ⁊ sponse, mutuo federato
rum p amorē. quā maria ↄiunctionē mō sen
tiebat vberius impletā, dū in ea verbū caro
factū est deus hō. qui teste Johāne spōsus
est, habēs spōsam. ad cui⁹ p̄sentiā ⁊ vocem,
ipse Johēs amic⁹ spōsi gauisus est et exulta
uit, etiā nunc iam ex vtero. Quā ī te, vnc cor
sursum, atq̄ ↄsidera p anagogiā. Per eā q̄p
pe cantica canticorum pandunt aīe se in de/
um leuanti p fidē. spem ⁊ amorē. Uidebis ꝙ
tpe quo maria dicit exultasse se quadrupli/
cē exultatōis differētiā iuxta quadruplicē mo
dū spūalis matrimonij anie deuote seu dei/
formis, cū viro suo deo. vt interim de ꝙ solo
matrimonio fiat sermo vbi deus spōsus ē. ⁊
a[illegible] spon[illegible] ¶Dis[illegible]pulus. Placet illa re[illegible]
tio. De ceteris q̄ppe doctores abūde locu/
ti sunt in expositōe canticoꝝ. ¶Mgr. Ex
ultāt hac hora iohēs. elizabeth. iesus. maria
conspicio cuiuslibet mentem vel aīam. q̄ duo
nūc accipio p eodē. Cōsidero inquā deo fu
isse ↄiūcta matrimonialiter, sed varie. Ma
trimoniū anie xpi cū deo fuit ab instanti sue

creatõis initiatũ. ratuz ꝛ ↄsummatũ. Illud
aũt aĩe marie/nũc erat initiatum ꝛ ratuz. nõ
[illegible]
n[illegible] to ratũ. qn posset culpa saltẽ venial'/
[illegible] Elisa
beth fuerat q̃dẽ initiatũ. sed nõ ita ratuz/ qn
repudium posset incidere ꝑpter fornicatõez
spiritualẽ peccati mortal'. Neq; eñ ponit̃ i
gratie vinculo fuisse ↄfirmata. ¶ Discipul⁹.
Dicis insuerã mihi distinctionẽ. Edissere
plenius quid intẽdis per eã: ¶ Mgr. Ue
reor ꝛ molior ostẽdere quo pacto conueniat
epithalamiũ Salomonis beate marie/ cui
[illegible]
fuit par aĩa. q̃ nec primã similẽ visa est nec
habere sequentẽ. ad quã anagogia traduce/
ret cantica canticoꝝ. Nũ p̃terea dubitãdũ/
quin celeberrima libentiq; iocunditate can
tauit ista dum viueret Et p̃mo de aĩa filij. s.
xp̄i videamus. Hec itaq; fuit absq; vlla du
bitatione perfectioꝛ. sed nunq̃ talis/ cui pro
[illegible]
eñ si memineris hoc epithalamiũ solũ ↄue
nit aĩe pro statu vie. dum despõsata ẽ solũ i
fide. spe ꝛ charitate. postulans cũ omni desi
[illegible] ¶ Di
scipulus. Memini id te posuisse in libello
de canticoꝝ origine/ tercio thomo seu par
titione p̃ncipali. vbi de anagogicis nuptijs
multa notata sunt. Nũc animaduerto/ nun
q̃ fuisse xp̄m ẜm mentẽ seu portionẽ aĩe su
perioꝛẽ nisi beatum. q̃uis ꝑ inferiori viatoꝛ
extiterit. cui portioni nõ aptat̃ ꝓprie despõ/
satio cum deo spõso: ¶ Mgr Animaduer
tis ꝓprie tñ. qualẽ habuerit mẽtal' despõsa/
tio aĩe marie diñtiã. Sil'r attende. ꝛ singu/
larẽ inuenies in qua mr̃imoniũ fuit aũ con
firmationẽ in patria. semꝑ ratũ in via. Uo/
lo dicere taliter ↄfirmatũ/ q̄ neq; repudium
per mortalẽ fornicationẽ potuit interueni/
re. nec offensio queuis ꝑ originalẽ aut venia
lẽ maculã. ẜm duplicẽ i elizabeth ꝛ iohẽ nũc
inductã conditionẽ. ¶ Discipul⁹. Eleua/
tis pie ↄsideratõis ocul'/ intueri videoꝛ ma
riã. ẜm dicta tua/ p̃rimã valde nũc fuisse cu
biculo sponsi. nec obstitisse ad ↄsummatiõz
mr̃imonij spũalis/ p̃ter velũ vl' cortinã enig
matis vie/ tegentẽ cubiculũ q̄d tũc ꝑuiũ nõ
[illegible] Ceterũ aute.
nõ video a sili/ quãto maria desiderio/ ↄsũ/
matione ĩ glia mr̃imonij iã inchoati ꝛ rati ꝑ
grãz ↄfirmatã optabunda q̃sierit. nõ quidẽ
impudẽtia q̃si meretricia rapiẽte virũ vltro.

sed verecũdia ꝟginali. per insinuationẽ/ for
matã reuerẽtial' pudicicie v̄bis/ petebat q̄d
optabat/ cõi voto cũ sponso. neq; eñ tepidi
oꝛ erat spõsi ad spõsaz zelus donec introdu
ceret eã i domũ matris sue. ꝛ i cubiculũ geni
tricis sue/ om̄i deinceps ablato velamie q̄
facie ad faciẽ videre sibi dabit̃ spõsuz. ꝛ vnũ
fieri cũ spõso. Itaq; iã nõ duo. sed vn⁹ spiri
tus/ federe ꝑpetuo nubent̃. ¶ Hinc sunt ille
voces amoris interrupte suspirijs. Hinc al
locutõẽs alterne. Hinc mutue collaudatio
nes. Hinc cursus ꝛ recursus crebri subitiq;
spõsi salientis. tripãtis seu tripudiãt̃. ¶ Au
di sponsam verecunde petentẽ spõsuz Osc
[illegible]
dica mihi quem diligit aĩa mea. vbi pascas.
vbi cubas i meridie. Fascicul⁹ mirre dilect⁹
meus mihi. inter vbera mea cõmorabitur.
[illegible]
spõsus. sponsaq; de sponso sile fecisset. Cõ
sidera q̃ apte vl' q̃ verecũde dedit intelligi
nil restare nisi secretũ ingressuz cubiculi. Le
ctulus inquit noster floridus. ¶ Sed redeo
ad osculũ. Amoꝛ igneus est. lampadesq; eius
lampades ignis atq; flãmaz. [illegible]
quit se in se ↄtinere/ quin assimilationẽ quo
rat sibi facere. semꝑ inquiet⁹ ẽ quousq; per
tingat ad intimũ rei quã diligit. Uocat in
[illegible]
[illegible]
dum. superferuidũ. Quid igit̃ estimas faci
et sponsa talibus ad spõsum succẽsa flãmis
amoris. nisi q̄ inquirat intimos amplexus
suos/ vt in illis refrigeriuz inueniat tota ve
ri cõiuncta. Expectat tñ pudicicia virgina
lis/ tp̄s bñplaciti spõsi. dieq; statutũ promi
[illegible]
sibi plãs ẽ. petit ad solatiũ. petit ad refrigeri
um estuãtis ardoris sui/ osculũ spõsi/ calid
sima suauitate iocundũ. Osculet̃ me inquit
osculo oris sui. Uidi raptã/ vidi exultantez
extra se spõsam. Ipsa petit osculũ/ nec expli
cat cui⁹. Cur ita: Reputat eñ illud oẽs in
telligere q̄d solũ cogitat. q̄d vnicum deside
rat. q̄d totum coꝛ occupat. sicut illa philoso
pha de dño. Si tu sustulisti inquit eũ dicito
mihi. ¶ Discipul⁹. Edissere rogo. cur nõ
contenta fuerit. osculetur me. sed subinfert/
osculo oris sui: ¶ Mgr Distinctio vul a
ta ẽ. ꝛ a glo diligentissime deuotissimeq; dedu
cta/ de triplici osculo. Hoc quidem pedis.
Hoc manus. Hoc oris. Hanc triplicẽ re
peries differentiã in osculo oris ꝑ ↄditione

cives vrī. custodes ciuitatꝭ hierl'm amici spō
si/filij mrīs mee. q̄ est gratuita bonitas diui
nitatꝭ. pugnauerūt otra me. sꝫ pugna felicis
sima q̄ carnalia desideria trucidat. Posue
rūt me custodē ī vineis sanctaꝝ oparionuꝫ.
Uineā qꝫ meā nō ego tā custodiui qꝫ ipsi de
mādato spōsi.¶ Hec inquā verba inter suspi
ria cadit sponsa. vtpura tota sobrie ebria to
ta feliciter charitate vulnerata. quā cadentē
ꝛ spasmatā/zelotes spōsus. inter brachia su
scepit sua. leuat caput leua. a leuando dicta
Hec sponsa/q̄ꝫuis sobrie temulēta/ad p̄sen
tiā sponsi respirat. ꝛ suspirabunda trahit de
imo pectoris vocē. Leua eꝰ sub capite meo
ꝛ dextera illiꝰ amplexabiꝉ me. ¶ Discipulus
Iā siste obsecro. video ne q̄ te ptrahit estꝰ
cū sermo tuꝰ erat ꝺ osculo. Dic si q̄d habeas
[illegible]
tā ī bonis bonū qꝫ ī malꝭ malū. Ue ve carni
ꝛ sanguini. Quis offerre sermo pudicꝰ aude
ret. Quid eñ nequiꝰ qꝫ qđ excogitauit caro
ꝛ sanguis.¶ Discipulus. Ne p̄cor ad ama
toria cantica admisce vel satirā ꝛ tragediaꝫ/
mordaces. vel comediā lubricā. vel sordētes
eglogas. sola nobis anagogia/diuinos can
tet amores. ¶ Magister. Mones probe.
qui conuiuio vetas induci nuptiali funere
as tubas traheret. atqꝫ sulphureas amo
A ris infausti tedas incendi phorrescis. ¶ Sꝫ
quid tangis de osculo figurali/dum vel cru
cem/vel imagines/ aut reliquias sanctoruꝫ
sanctarumqꝫ quispiā osculatur. ¶ Discipu
lus. Puto post passionē filij beata mater
eius crucem crebro fuerit amplexata. oīa
[illegible]
deosculatione coluerit. Sed neqꝫ fuerat ex
pers sacramentalis osculi/de quo locutus ē
sicut nec exēplar illud duplex penitētie. Ma
ria magdalena ꝛ egyptiaca. q̄ꝫuis protinus
intrauerūt thalamū sponsi/sublato velami
ne. nec gloriosus Dionysius/ī morte carere
voluerunt. Atuero quid sit os dei sponsi. et
quid osculū/subtilius edissere si potes/cum
sit incorporea diuinitas. ¶ Magister. Uo
cas iterꝫ ad distinctioneꝫ oris et osculi trimē
breꝫ. Os habemus dei patris. os filij. oscu
lum vtriusqꝫ quod ē spūssanctus. Os suuꝫ
aperuit xp̄s habēs labia distillantia mirrhā
primā mortificatiuā vicioꝝ. cuius tot sunt
oscula quot verba. Ipse sitr cū patre ꝛ spiri
tusancto/aperuit ora prophetarū. Aperuit
ꝛ os p̄dicatorum ꝛ doctoꝝ/qui sapiam eru
ctant porrigentē oscula volētibꝫ. Dicūꝉ aūt

p̄dicatores os dei/ideo qꝛ separant p̄ciosa a vi
li. ¶ [illegible]
[illegible]
scennilis. satis eñ patet ꝛ sobrios edificat
ꝛ in primo cōsiste. ¶ Magister. Deus sicut
ē vnus ꝛ vnonimus p essentiā ꝛ pprietates. sic
est p anagogiam symbolicā/omninominis.
Ita vnus ē multiplexqꝫ. Sciens itaqꝫ de
us nos paruulos ꝛ balbos/voluit istar nu
tricis frangere verba sua quibus ipse nobis
cuꝫ ꝛ nos secū/intelligibiliter vtrinqꝫ loque
remur. Concessit igiꝉ locutiones transsum
ptiuas a reꝝ cognitarū similitudinibꝫ assū
ptas. tā abundāter vt nihil inueniaꝉ qđ nō
valeat ad ipm trahi noiandū. qđ loquendi ge
nus appellauit Dionysiꝰ symbolicū. ꝺ quo
[illegible]
[illegible]
ex quo filiꝰ eiꝰ increata sapiētia pduxisse se glo
riaꝉ. Ego inq̄t ex ore altissimi pdij. p̄moge
nita aū omnē creaturā. Habet ꝛ vteꝝ. Ego
inq̄t ex vtero ante luciferū genui te. Pr itaqꝫ
qꝫ diligit filiū suū. ꝛ filius genitꝰ mutuuꝫ re
pendit amorē. q̄ vicissitudo dilectionis/cur
nō deosculatio noiabiꝉ. Ex qua spiratio cō
munis amoris emanat ꝛ flagrescit. q̄ spira
tio qꝛ nectit q̄dammodo p̄ris os ad os filij.
[illegible]
rit osculū spōsi/ptꝫ quale sit illud osculū. ꝛ
[illegible] B
Sed q̄ vel qualia sunt labia spōse. ¶ Ma
gister. Illa nimirū sunt due vires precipue
mētis. Una intellectiua. et via ei correspondens
affectiua. seu volitiua vel appetitiua. qꝫ dū
spūssanctus osculū p̄ris ꝛ filij/inspirādo cō
nectit. ꝛ osculaꝉ illabēdo/fit mēs tota deifor
mis ꝛ cōformis beatissime trinitati. fit trini
tatis nobile tricliniū. Itaqꝫ fit eiꝰ memoria
fecūda parēs verbi cū acies intelligētie con
uertiꝉ sup ipsam. ex qua simul oūersione spi
raꝉ amor cōis vnius ꝛ eiusdē volūtatꝭ. Hec
ē spēs ꝛ imago pulcerrima. ꝛ oformata et as
similata diuine trinitati. q̄ p gratiā ē id plꝫ
quod deus p naturā. Exultabat ad hanc as
similationē pringere spūs marie/suspirans
ꝛ estuans assidue desiderio spōsi sui. ¶ Oscu
leꝉ me osculo oris sui. Quid queris obcerte.
quid osculū sponsi peris o bn̄dicta. quid ē
illud osculū nisi spūssanctus. qui vtiqꝫ sup
uenit ꝛ ī te. q̄ñ virtus altissimi obumbrauit
[illegible]
te. qꝛ dñs semp tecū. ¶ Sed quid affectas o
pulcerrima mulierū. Sentio q̄d requiris.

[illegible] nali thalamo spõsi, prima eo. gaudēs osculo oris. Sed et leua ei⁹ sepe sub capite tuo. Et inter vbera tua cōmorat. te amplectās. te osculans. quid tibi vis amplius? Certe nondū subintroisti secreta cubiculi silentia. vbi sedere ꝑpetuo matrimonium cōsummet. Inquieta es donec introducat te/ et tu illū. in domum matris tue. et in cubiculū genitricis tue. Et q̃ ista mater tua: nisi diuinitas sua. vtriusq; omniū creatrix et gubernatrix. Et q̃ dom⁹ eius. [illegible] cubiculū nisi sin⁹ altissim⁹, occultissim⁹ dei pr̃is. in q̃ sponsus tuus q̃escit ꝑhenni felicitate. Hoc cubiculū intrare. i hoc quiescere. delectari. fecundariq; desiderabunda suspirans. pēsabas quale sit illud. Exultabūt sā cti in glīa. letabunt̃ i cubilib⁹ suis. Fallor. si nō hec ipsa q̃ diximus expssisti/ spōsum inueniēs et dicens. Tenui eum nec dimittā. donec introducā illū in domū matris mee et in cubiculū genitricis mee. Et ecce nūc o beā qd [illegible] [illegible] ꝓ q̃ secura frueris i eternum. ¶ Discipulus

Quid sibi vult spōsus iste su⁹ q̃ vnā suam vnice dilectā matrē distulit introducere secū in cubiculū felicitatis eterne, qūi latronē de cru[illegible] [illegible] mite matre et incōsolabiliter cōtristātē. pertāsie [illegible] [illegible] tuo qd inclusuz iacebat in sepulcro. O vere terribil' i cōsilijs de⁹ sup filios hoim. O certe verissimuz q̃ erūt nouissimi ꝑmi. Quis hoc [illegible] int ad glīe cubiculū latronis aīa. et aīa matris relinquit ad lamētū. Cui et lōgo tpe p⁹/ partū [illegible] cessus ad idē spōsi cubiculū. Potu[illegible] sibi facere glificat⁹ ipse latro. si nō [illegible] cā charitas vnū cor et vnā aīam cū eo [illegible] eadē charitas q̃rēs q̃ dei sunt hēc vi[illegible] l patientia/ ꝑpter electos dei. ꝑ sex ex se docēdos de mysterijs vere fidei. Et q̃ desideri[illegible] ōdancū ē/ tanto hz i adeptōe sup oīs plus [illegible] cta, plōgatōz hui⁹ miserie/ in ista amorosissi ma ꝑ annos multos. q̃ osculū pedū primū mundata. post heremicola diu fuit. Sic discipul⁹ ille quē diligebat ihs vsq; ad senectā

virile et seniū. Tāgit ignit⁹ martyr Ignaci⁹ scribēs hec ꝑ giuē cāz suꝑstitis vite sue/ vt ce[illegible] Cui et i beā ꝑgo rescpsit/ vt exultaret in deo salutari. Porro quis te docuit o Luca medice charissime/ ꝑmas euāgelij tui ptes/ nisi solū talium conscia virgo prudētissima. cui te familiarē conciliarat castitas. q̃ nec vxorē nec prolez habuisse narrans. Per te ꝑcursoris annūciatio. cōceptio. exultatio. natiuitas. circūcisio cū nomīs impositōe nobis patēt. Per te canticū Zacharie. Per te totius incarnationis xpi mysteria nobis tradita sunt. Per te cantica canticorū Marie. et illud Simeonis pueri Jesu fidit incētio describunt̃. et q̃ alio nisi Maria reuelāte ¶ Discipulus. Ar- L det animus multa querere sup enumeratis euāgelij materijs. quos oēs cōseruabat maria/ conferēs in corde suo. ac ꝑinde magnificans dnm. et exultās i deo salutari suo. Sz cepto curramus itinere post odorē vnguentorum tuorū. quē spirant amoris cātica. de q̃bus post osculuz subdit̃. Quia meliora sunt vbera tua vino/ fragrātia vnguētis optimis. Hec quid spōsa singularis sibi volebat. tan[illegible] osculi causam subdēs. q̃ meliora sūt vbera sponsi super vinuz. Que sunt hec vbera? ¶ Magister. [illegible] vel amorē/ nihil errauero. q̃ñ oīa fortiūt amor vocabula instar dei. q̃ deus charitas ē amor est. os. osculū. ipse vbera. ipse vnguentum fragrans. ipse oleū effusum. ipse nard⁹. ipse fasciculus mirrhe. ipse equitatus dei. ipse botrus cypri. ipse lectulus. ipse flos campi et liliū cōuallium. Quid moror p singula. Ipse ꝑ denominationē participatā/ vnus oīa i omnibus. cuius natura si ꝑfecte cognosceret/ cessaret linguarū necessitas. Ipse sibi totus et vnus sufficiens lingua cēt. sufficiens oculus. sufficiens auris et naris. et gustus et tactus. immo ꝓ nullū cēt ꝑ cōntialē ꝑprietatem/ sed ꝑ eminentiā singularē. ¶ Discipulus. Cur ista ꝑmittis? ¶ Magister. Plane ne ꝑstoleris amoris cātica exponēdo posse finiri. qui certe infinitus est. cuius quantitatē (nō molis/ sed ꝑfectionis) accipiētibus/ semꝑ ē aliquid vltra recipe. Non expectaueris ergo. totā Salomonis cāticoꝝ et Marie seriē posse nos decurrere. qui nec duos ꝟsiculos verituſq; cantici. immo nec ꝑmū versum satis attingere penetrareq; valemus. ¶ Discipulus. Et si de deo nil ꝑfectū possumus loqui/ conemur tamē more pueroꝝ

nos balbutiēdo solari. Dic aliquid idcirco
de vberibus sponsi et sponse. de quibus addit ter
ciū osculum. quia meliora sunt vbera tua vino/
fragrantia vnguentis optimis. Et quia vi/
uus est sermo dei fm aplm. pōt tñ cū quoli
bet et ad quēlibet loqui. Propterea si reliqs
canticorū particulas qūcqs cōmiscens/ nō erit
ingratum prolixionis tractatus tollens fa/
stidiū. ¶ Magister. Dicit hoc loco magi
[illegible]
fundamentū est allegorie. tropologie necnō
[illegible]
ra. iudeos habere amores ob equiuocationes
nominis hebrei ad amores et vbera. Hiero
nymus vbera secutus est. hebreus amores.
¶ Discipulus. Transi. Inuenies tale posi
tum mille locis in biblia. Pro quo sedando
scripsit olim volumē egregiū preceptor noster
P. cardinalis Cameracen. cuius sententiam
[illegible] ¶ Magi
D. ster. Pandā. tu nihil hic cauillabile vel
aduersum repies. si modos loquēdi typicos
seu figuratiuos attenderis. quibus res cōten
ta significat pro cōtinente/ et ecōtra. Continēt
[illegible]
amoris ē radicalis. Laudās igitur vbera lau
[illegible]
vnguentis optimis. Video ilico quia non sur
recit incōgruitas si sponso dentur vbera/ que
cor habēt cōpletū et estuans amoribus. Siue
dicatur quia meliora sūt vbera tua. siue meliores
sūt amores. Anagogia probat vtrūqs verū. sci
ens quia amor diuinus nescit sexū/ apud quē nō
est masculus neqs femina. Quis dicatur spon
[illegible] ¶ Discipulus. [illegible]
dū arbitror pro deuotis/ ne se carnalibus inuol
uāt simulacris. Video proinde quia nec lac vbe
rum/ nec vinū/ nec vnguentū sit aliqd corpo
[illegible]
nis licet inquirere. cur vbera vino sint meliora.
cū sponsus duxerit sponsam in cellam vinari
am. ¶ Cur rursus imitās clamauerit post
quam dixisset Bibi vinū meū cū lacte meo. Co
medite amici et inebriamini charissimi. ¶ Ma
gister. Bibit itaqs vinū sponsi/ sponsa via
trix. sed per vbera sponsi transfusum et lac factū.
Alioquin debile nunc cerebrum sponse/ vi/
ni puri virtute turbaret. Exemplū dant no
[illegible]
[illegible]
suū lac cōuersum ē. Sunt enī hac ratōne nu
tricis vbera meliora vino. non secus ī vberi
bus sponsi/ quod propter spōsam ī incarnatiōe la

ctens factus est. Conati sunt phi sugere vinū
sapiē de vberibus prime cause/ dum inuisibilia
dei per ea que facta sunt cognouerunt. sempiter
nā quoqs virtutē eius et diuinitatem. Cōcaluerunt et
estuauerūt et inflati sunt vino multo. de cali
ce aureo babylonis. et inebriati/ dati sunt in
reprobū sensum. et obscuratum est insipiens
cor eorum. Rationē dicit aplus. quia cū cogno
uissent deum/ nō sicut deum glorificauerūt/
neqs gratias egerunt. Habes vinū sine la
cte quo plane lac melius est. pfertum condi
tum et vino vel factū cuius potius inebriat.
sed sobrie sine luxuria. Accipe signū ebrieta
tis noxie simul et cām in phis. qui veritatis
studio tā vehemēter intenti/ nihil de amādo
deū toto corde. tota aīa et tota mēte. fortitu
dine scrutati sunt. Quid mirandū si defece
runt scrutātes scrutinia. si per erroris precipitia
cespitātes impegerūt/ potati vino mixto ve
neno oim viciorum. nec qualiūcunqs. sed nephā
dorum/ qualia notauit aplus. Quia nō eā que
in occulto fiunt ab eis inquit turpe ē dicere.
Et cū quia fiunt nisi cū illa meretrice que apud
Salomonē allicit dicēs. Veni inebriemur
vberibus ¶ Discipulus. [illegible]
hos verborum fetores qui de vberibus et amori
[illegible]
[illegible]
tem dnm. et exultantē ī deo salutari suo. Cu
ius nomen ē oleū effusum quod sanat. incipi
[illegible]
¶ Discipulus. [illegible]
rere de tercio versiculo. cur maria oleum sue
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ¶ Magister. [illegible]
talis. Igitur accipe quia magnificare dnm nihil
aliud est quam magnū significare. Non enī faci
mus deū aliter magnū. Sunt autē modi si/
gnificādi magnitudinē dei/ sine numero in
genere duo. Unus interior ī aīa cognoscen
te et diligente deū. Etenī fide. spe et charitate
[illegible]
ea significatur. Modus alter ē exterior tā multi
plex quam varia sūt signa que repñtare possūt ob
iecta magnitudinē dei. Quid est enī signifi
care nisi aliqd intellectu repñtare. Sit hoc
per voces. sit per colores vel spēs colorum. sit per
obiecta quorūlibet sensuū. sit per enigmata figu
rarum ī scripturis sanctis. sit per reuelatiōes myste

rioꝝ. Cōclusit idcirco canticū suū virgo be
ata sub attestatiōe diuinaꝝ locutionū q̄s fe
cit dn̄s ad p̄res nr̄os Abraā ⁊ semi eius ī se
cula. Cōseruabat oīa verba hec conferens ī
corde suo. nūc Esaie p̄phetiam de v̄gine pa
ritura. Nunc Hieremie vaticiniū q̄ mulier
circūdabit virū. Nunc hebdomadas Dani
elis. Nūc portā clausam Ezechielis cū tem
plo toto. ¶ Discipulus. Descripsisti quid
ē magnificare dn̄m. q̄m est significare dn̄m
esse magnū vniuersaliter p̄fectū. Scio / q̄m
significare s̄m grāmaticos / est aliquid intel
lectui rep̄sentare. qui tractant de modis si
gnificandi. sup quibus Centilogiū compo
suisti. Sūt īsup varij modi (sicut notas) ma
[illegible]
rificare. p̄dicare. exultare. confiteri dn̄o. lau
dare. ⁊ ita de similibus. quoꝝ cātica memo
rant. [illegible]
F [illegible]
gnificare dn̄m eē bonoꝝ dato[illegible] vel
[illegible]
[illegible] Ita suū bn̄dicere est suū bn̄ agere
Dn̄o autē bn̄dicere / significat verbū bn̄di
ctionis illi fieri vel dirigi. vt ibi. Sācti tui
[illegible]
ctificare nomen dn̄i. ¶ Magister. Hoc ē
significare dn̄m ī sanctitate ⁊ mūdicia perfe
ctū. Quid autē sit sanctitas dn̄i ⁊ noticia et
mundicia, habes alibi. ¶ Discipulus. Dic
q̄d ē exultare ī deo salutari nr̄o. ¶ Magister
Hoc ē significare deū eē saluatorē nr̄m / et
salutare vel saluationē. nō qualicunq̄ signo
sed modo leticie / exterius se p̄dentis. ⁊ quasi
se nō capet vlterius salientis. ¶ Discipulus.
Dic q̄d ē cōfiteri dn̄o. ¶ Magister. Hoc
ē significare certo signo / ip̄m esse dn̄m. Et h̄
multipl'r. vel q̄m bonus. vel q̄m in eternū
mīscd'ia eius. vel q̄m laudabil' nimis. ⁊ ma
gnitudinis eius nō est finis. vel q̄m peccata
dimittit / ⁊ p̄stabilis est sup malicia. aut et re
liquis p̄fectionib' suis. ¶ Discipulus. Dic
quid [illegible]
gnificare certis signis adhibitis q̄ ille cui sa
crificat' / vel ī cui' honorē p̄ncipalit' offert' sa
crificiū sup̄m' ē dn̄s / plenariā habēs p̄tā[illegible]
vite ⁊ mortis sup nos sicut ī aīali sacrifica[illegible]
vel occiso. ¶ Discipul' [illegible]
deo. ¶ Mag. Hoc est significare [illegible]
[illegible] Mo
di aūt significādi sunt varij. p̄ varietate coꝝ
q̄ recipiūt'. ad significandū corde. voce. cor
pore ⁊ ope. ¶ Discipul'. Dic q̄d ē adorare

dn̄m vel colere cultu latrie. ¶ Mgr. Hoc
ē significare sup̄nā in oīb' suā dn̄ationem
atq̄ maiestatē. ⁊ hoc modis varijs interius
in aīa. vel exterius in corpe aut alijs reb' ex
[illegible]
[illegible] magnitudi
nem eius in bonitate ⁊ bn̄dictionib'. modo
gaudij cuiusdā ineffabilis. vt aliq̄n plausu
manuū. aliq̄n vultus alacritate. Aliq̄n vul
tus dilatatiōe / q̄ dicit' leticia q̄si laticia. Ali
q̄n voluptate / q̄ dicit' a volubilitate circa rē
dilectā. Nonnunq̄ a delectatiōe / q̄ dicit' q̄si
lactatio. Quādoq̄ a iocūditate / q̄ dicit' a io
co. Sepius ab alacritate. que dicit' dū habz
liberum ⁊ expeditū vsum corpis vel mēbro
rum vel sensuū. ⁊ maxime cordis / ad signifi
candū leticiā. ¶ Discipulus. Quid est deū
laudare in sanctis suis. ¶ Magister. Hoc ē
significare ipsum esse causam sue sanctitatis.
Sicut deū laudare ī creaturis suis ē signi
ficare q̄ ipse eas gubernat. fecit et regit eas
pure gratis / ⁊ magnificis modis. ¶ Discipu B
lus. Quid ē [illegible]
[illegible]
[illegible] ¶ Ma
gister. Totum ē hoc significare complacē
tiam quā habem' in bn̄ficijs oīb' / q̄ crea
turis collata sunt. ⁊ hoc varijs modis signi
ficandi. p̄ varietate alloquendi. sicut solem'
exhortari p̄ psalmos dicentes. Laudate do
minū ī tympano ⁊ choro. laudate eū in cor
dis ⁊ organo. cum alijs talibus instrumen
tis omnibus. hoc aūt est significare compla
centiā ⁊ exultationē atq̄ leticiā quam habe
mus ī recognitione bn̄ficioꝝ dei / talib' mo
dis rep̄sentandi. Quemadmodū dare glori
am deo. honorē ⁊ virtutē ⁊ silia oīa p̄fectio
nē importātia. nō ē aliud q̄ significare talia
supeminēter esse in deo vel a deo procedere.
Et hoc tot modis significādi q̄t modi sunt
rep̄sentandi corde. voce. corpe ⁊ opere. ¶ Di
scipulus. Dic differentiā inter magnifica
tionē dei / quā faciūt irrationales creature. ⁊
magnificationē rōnalis aīe de q̄ dicit' ī h̄ cā
tico. Magnificat anima mea dn̄m. ¶ Mgr
Magnificatio creaturaꝝ / mēsurat' ⁊ accipi
tur a participatione diuine magnitudīs. cu
ius oēs sunt p̄ticipes suo modo. Sed irra
tionalis natura tantūmodo rep̄sentat artē
creatoris. Et ideo dicit' trāssumptiue sapiē
tia vel ars eius. Rationalis ṽo creatura nō
solū obiectiue vel vt vestigium. sed etiā sub
[illegible]

mini magnitudinē intelligit ꝛ [illegible]. Assumit insup creaturas alias. immo et seipsam [illegible] dni de maiestatis. denicꝗ in omnibꝫ sicut ĩ fistulis organorum certificationis/ spũsancto flante decantat. ¶ Discipulus. Bonuꝫ est nos hic esse. Sed vocat sequens versiculus de humilitate Marie. Jam ꝓ tardior hora differre suadet ad matutinũ diei sequentis. Nos interim proprijs intendamus officijs.

Finit secundus tractatus.

Sequitur tractatus

tercius dragmaticus in cantico Marie. de respectione humilitatis sue ꝑ notulas. [illegible].

Notula prima

Quia respexit humilitatē ancille sue ¶ Discipulus. Hic sumus / hic protinus absoluēda est questio altera die proposita / sed dilata. Cur beata mater causam magnificationis dñi cum exultatione spiritus in deo salutari suo / cecinit esse respectionē humilitatis sue a dño. Exultauit inquit spũs meus ĩ deo salutari meo. Et tã ꝗ ratio quereret ab ea / mox subiũgit Quia respexit humilitatē ancille sue. ¶ Magister. Doctaꝫ formas questionē / cui nequit ꝑfecte dari rõ siue missio / nisi respectus dñi cũ [illegible] [illegible]. q̃ nõ nisi amor inuenit. ¶ Discipulus. [illegible] [illegible] ¶ Magister. [illegible] vulnerans spõsam oculus ē amoris / q̃ nullus acutior. null⁹ penetrabilior. null⁹ ad intimi cordis vulnerationē efficacior dici põt. vulnerasti cor meũ (ait spõsa) in vno oculorũ tuoꝝ. Nõ aliꝰ ē de oculo spõsi respectu spõse. Quia respectus amorosus spõsi sauciat sponsã / vt exclamet vulnerata charitate ego sum. vel amore lãgueo. Hoc ē pcipuũ ĩ spõsa vel ĩ sponso membrũ Vñ sponsus cũ laudaret spõse pulcritudinē / dicit. Quã pulcra es amica mea / q̃ꝫ pulcra. Mox subiũcit. Oculi tui columbaꝝ. Et q̃d ꝑ columbã intelligis. si nõ amorē simplicē? In columba [illegible] spũsanctus cui appropriat̃ amor / sepi⁹ [illegible] filiabꝰ hierl'm pulcritudinē dilecti sui. cõpari [illegible] Oculi [illegible] desup riuulos aquarũ que lacte sunt lote. et resident sup fluenta plenissima Hinc est illa duorum mutua postulatio. videri s. ꝛ videre. Audiamus modũ. Sane dilecta nup cõsopita inter brachia sponsi / qui adiurauerat filias hierl'm ꝑ capreas ceruosꝗ cãporũ. eo ꝗ sunt aĩalia satis alacria mũdaꝗ. ꝛ solutiuis [illegible] adiurauerat inquã / ne suscitarēt neꝗ euigilarēt dilectã / donec ipsa vellet. Tunc velut depsus ad horã dilectus regredit̃ ardens videre spõsam ꝛ alloqui / qđ latere nõ potuit sponsam. cuius ꝑ amorē cor euigilat. Exilit igitur et dicit. Vox dilecti mei ꝛc̃. Hec est vox amici mei. Conuersis confestim oculis exclamat Ecce ipse venit saliens ĩ montibꝰ ꝛ trãsiliens colles. Et cur obsecro salit ꝛ trãsilit nisi zelo sponse vidēde tot⁹ rapit atꝗ tripudiat ad silitudinē capree. hinuliꝗ ceruorũ. Lasciuiens. alacris ꝛ iocund⁹. Nihilomin⁹ tanq̃ zelotipus explorator ꝛ verecũdus amator. nõ irrumpit cubiculũ sponse. sed stat post parietē respiciens ꝑ fenestrã. ꝓspiciēs ꝑ cãcellos Deniꝗ blanditur dicēs Surge ꝓpera amica mea. columba mea. formosa mea et veni. Sequit̃ post verni tp̃is gratã descriptõem. q̃ nouã signat gratiaꝝ infusionē. aduersitate depulsa. Ostēde mihi faciē tuam. Sonet vox tua in auribꝰ meis. Vox eñ tua dulcis ꝛ facies tua decora. ¶ Discipulus. Perspicuũ fecisti desideriũ qđ habēt ĩ cãticis sponsus ꝛ sponsa se vidēdi. qm̃ visio nũcius est ꝓcipuus amoris cordialis. Ubi ē amor / ibi ē oculus. Nihil amore amabilius. Dabo tibi (dicit Seneca) poculum amatoriuꝫ sine herbis absꝗ veneficijs. Si vis amari ama. Hoc in amatoribꝰ etiã fetidissimis locũ hꝫ quãto efficaci⁹ in pulcerrimis. ¶ Magister. [illegible] ad amorē suuꝫ. vt tota nedũ gauderet. sed ꝑ amore [illegible] ē extra se saltaret ĩ dilectũ. Hic etiã respect⁹ corpalis ĩ infantulo Jesu / solabat̃ oẽs illius peregrinatõis laboriosissime dolores et angustias Sic in puericia. sic ĩ adolescētia donec in cruce vidit extrēsum. q̃ visa est semel ab eodē. vñ ptrãsit gladi⁹ acerbissime passionis amorosissimũ cor vtriusꝗ. Pensent amicorũ corda / quãto intolerabiliter anci⁹ fuit ꝓ respect⁹ q̃ dici nequit verbis. neꝗ scriptis inferri. ¶ Discipulus Supest ꝓ declarãdũ qđ [illegible] ¶ [illegible]

Uideor mihi ꝓbat̃ dicere ꝙ pulcritudo est pulcrũ. Nihil eñ amat̃ sub ratione turpitudinis. sed tm̃modo sub ratõe pulcritudinis ꝛ pulcri vel speciosi vel formosi. Hinc dicit̃

est de sapia. q pulcritudinem illi⁹ admirabit oculus. ¶ Discipulus. Nunqd diuersa vel aduersa est ppositio tā phis q̄ theologis po/ nentibus bonū esse quod oīa appetunt. ꝛ ita ratio boni vel appetibilis, ē amoris ob/ iectū. ¶ Magister. Dulce sunt rōnes appe tibilitatis q̄ in vnā conueniūt pulcritudis. sicut ꝛ boni ꝛ finis ꝛ conuenientis vl' pfecti vl' beatitudinis rationē. ¶ Discipulus. Expo ne psequēter q̄ ē ratio pulcritudinis vel pul cri. ¶ Magister. Pulcritudo fm Aug. est equalitas numerosa. ¶ Discipulus. Est igi tur pulcritudo in sola quātitate/ cū numer⁹ sit spēs quātitatis. ¶ Magister. Accipitur hec eq̄litas nedū ex rōne molis corpalis/ sed pfectōis spūalis. Silr numerus nō p quā/ titate discreta realiter. sed formaliter fm ali quos. Sed vel probabilius fm alios soli⁹ rōnis. qualis in deo ponis, diuinis inue/ nit. q2 alia rōne ꝛ idea pditus est homo. alia equus fm Aug. ꝛ hoc fm modū intelligen di diuinā essentiā/ p relatōes ad creaturas. si ue sit iste modus intelligēdi i intellectu diui no. siue sit solū in intellectu angelico. ¶ Di/ scipulus. Sufficit hec tetigisse de diuina pulcritudine p verificatōe diffinitōis illius q pulcritudo est equalitas numerosa. Nūc adapta pulcritudines sponsi ꝛ spōse qualem posuit Salomon i cāticis. simul apiū faci ens de differētijs taliū noim. pulcrū. formo sum. suaue. speciosum. decorū. Rursus de no mib9 sponse q ē amica. soror. colūba. imma culata. tota pulcra. et ita psequēter p singula [illegible] ¶ Magister. Rē exigis q̄ sua pluritate fastidium. vel sua breuitate poterit obscuritatē afferre, nisi for tassis inuenire compendiū. ¶ Discipulus.
K Placet inuenias. ¶ Magister. Ecce tot p manibus habent expositōes doctoꝝ. tot si/ militudinū hic positaꝝ. tot insup distinctio nes p qualibet dictione magistrales. tot de/ mū quadruplicis sensus scripturarū adapta tiōes/ ad diuersa spiritaliū genera nuptiaꝝ. Supponam⁹ hec oīa nobis. et paucillas d' pulcritudine spōsi ꝛ spōse. ꝛ dei ꝛ aīe similitudi nes hic positas elucidare curem⁹. Dicētes i pmis. q formositas ꝛ speciositas. ꝛ pulcri/ tudo. ꝛ decor. frequēter accipiunt synonime Nihilominus pulcritudo vltra formosita/ tem dicere videt quandā coloris suauitatem. cuius defectus nō tollit formā. Nigra sum inquit sponsa. sed formosa. Decor aūt refer/ tur ad modū ꝛ decentiā gestus ꝛ ornat⁹/ cum quādā iocunditate. leticia vel alacritate vul tus, totiusq3 corpis gestus. Porro speciosi/ tas oīa siml' dicit/ vt ibi. Speciosus forma p filijs hoim. Et illud. Species priami/ di gna est impio. Exemplū in imagine/ cuius possem⁹ pma lineamēta considerare. q nūc rosa sit sub equali pportōe formata. ꝛ formo sitas inde resultat. Consideremus scdo colo/ res supinductos accōmode singul' lineamē tis/ vn̄ reddit' pulcrior forma. Cōsiderem⁹ tercio in imagine viuente/ alacritatē faciei ꝛ oculoꝝ leticiam ꝛ decentiā. ꝛ in omni gestu modestiā. Sic ait poeta de venere p Enea. Et letos oculis afflarat honores. Et dicit vulgo Ceste dame est de bel mam treugt est byen aduenant. cl est simple et roye. Note/ mus vltra q pulcritudo picture vel imagīs refert' ad ipsam tabulā q̄ proinde pulcra no minat'. Addamus pterea/ q pulcritudo ma xime refert' ad exemplar. si p oīa conformis est imago vel exemplatū suo exemplari sit li cet exēplar istud turpissimū. Sic dicim⁹ bu fonis imaginē inde pulcrā. sic bubonis ꝛ ve spertilionis. Ecce inquit bufonē pulcre pi ctū. Patet pinde rō cur simia dr turpissima cui⁹ tn̄ figura proxima ē pulcerrime figura/ rū. s. humane. At vero q2 deficit ab imitatōe pfecta/ reputat' inde turpior/ quo imitatōne [illegible] ¶ [illegible] de pul critudine generalit'/ facilis est applicatio ad pulcritudinē aīe ratōnalis spūalis. q̄ imago est bñdictissime trinitatis. i qua potētie tres [illegible] memoria intel[illegible] ꝛ voluntas. sithe tanq3 lineamēta qualia sunt indelebiliter impssa. nec tollūt' etiā a damna tis. Ceterum dona gratiarū variarū. virtu/ tum [illegible] sunt sicut colores [illegible] tes/ decorē supadduut. Tandem in oīni pul critudine spirituali/ tāto beate trinitati ima go formosior est ꝛ pulcrior/ et habens pl⁹ de coris. quanto reperitur suo exemplari. scz eidē [illegible] de turpitudine. deformitate. despectu. dede core/ pstat sentiendū. ¶ Discipulus. Natu L ram pulcritudinis ad oculū (sicut dicit') ostē disti. ꝛ q2 turpis est ps q̄ suo toto nō congru it. pulcritudoq3 totius ex vniuersa partium multitudine consurgit. restat exponere pul critudines membroꝝ singuloꝝ. Sed an/ tea dissere oīm distinctōes vocabuloꝝ. ami ca. sponsa. soror. colūba. dilecta. quoniam de alijs aīe noibus/ satis constat ex premissis. vt

q̄ē speciosa. formosa. Tota pulcra ⁊ imacu
lata. q̄z bñ colorata ⁊ munda p̄ oīa. ¶Mgr.
Amica dicit̄ ex mutua cōicatōe secretorū/
q̄si animi custos v̄l altera mea. cui⁹ ē idē vel
le ⁊ idē nolle cū amico. Sponsa dicit̄ ꝓpter
spem fecūditatis plis. vt sint vnū ꝑncipiū ī
[illegible]
moniū ꝯsummatū. Aliq̄n dicit̄ ꝯiunx ⁊ nu
pta [illegible] Sponsa a spon
deo es. q̄uis vnū q̄ncq̄ recipiat̄ pro altero.
[illegible]
[illegible]
q̄z trāsferat̄. diceret̄ nature conformitas nō
vniuoca. nec penit⁹ equiuoca. s̄z analoga / ꝓpt̄
sil̄itudinē beatissime trīnitat̄. Vn̄ nolat̄ eti
am alibi filia. vt ibi. Audi filia ⁊ vide. Et fi
lia hirl̄m. q̄z ībabitatrix pacifice ciuitat̄. Et
filia syō. ꝓpter speculatōēz diuinoꝝ. Et filia
ꝑncipis. Colūba dr̄ ꝓpt̄ inhabitātē in ipsa
spūsscti plenitudinē. Dilecta dicit̄ vltra ami
cā. q̄ sit amor ex electōe genit⁹ vel nutritus.
¶Discipulus. Redi nūc ad pri⁹ quesitū. et
[illegible]
[illegible]
ticis positū repicis / nisi quatin⁹ facit ad pul
critudinē. ⁊ ꝯseq̄nter ad amorē s̄m alterū ge
nus [illegible] for
ma
lis ⁊ final̄. Nō idcirco q̄spiā errauerit si di
xerit subiectū cāticoꝝ esse. vel amorē pulcri
tudinis v̄l pulcꝝ amorē. Qd̄ vtiq̄ sapiā vi
dit q̄ duo ꝯiūxit dicēs. Ego mr̄ pulcre dile
ctōis. Proinn⁹ q̄ dū occurrit tibi v̄bū aliq̄d
in cāticis / si nō sonet pulcritudinē / i cortice
[illegible]
[illegible]
atq̄ formosus emineat. ¶Discipul⁹. Eni
tar. Sed q̄d et [illegible]
gnitio sit speculatiua vel practica. ¶Mgr.
Torquet multos / diuersus practice ⁊ spe
culatiue modus accipiendi. ¶Discipulus.
Da modum qui tibi probabilior apparet
¶Mgr. Diffinit Aris. intellectū speculati
uū. q̄ ē solū respectu veri vt veꝝ est. Intelle
ctus ṽo practic⁹ dicit̄ ꝯ esse se habēs appeti
tui. i. ꝯformis ⁊ p̄tēsus ī appetitū. cui⁹ obie
ctū ē nō solū veꝝ sub rōne veri / s̄z sub ratōne
boni. [illegible] rū
speculatiua. ars aūt ⁊ prudētia sunt p̄tice.
q̄z respiciūt volūtatē respectu factibiliū vel
agibiliū. nec sistūt ī intellectua cognitōe so
la. S̄z theologia scrutat̄ ꝓfundi⁹ / q̄ sup̄mā
sciā se ipsam asserit. ⁊ ī dei dilectiōe sup̄ oīa
finē suū statuit. Nā finis legis ē dilectō. Et

ideo sane debuerat ꝯsentire de metaphisica
ph̄s. q̄ nō in cognitione nuda p̄me cause su
fficiebat. sed ad eius dilectōēz extēdebat. Alio
quin deformabat pulcritudinē metaphisica
caudam eius pulcerrimā (que ē finis diuine
dilectōis) euellēdo. Datum q̄z fuisset [illegible]
bum sensum. q̄ cū deū cognouisset. nō sicut
deum glorificasset nec amasset nec grās [illegible]
set. Dicit t̄n in ethicis de ꝯtēplatiuo felici. q̄
videt̄ dei esse amātissim⁹. q̄z cognitionē a⁹
desiderat. Qualiter oro fieret ꝯiunctio opti
me potentie rōnalis cū optimo obiecto deo
p̄ ꝯtemplationē / si nō inde dilectio sequeret̄.
si vel obsisteret puersitas volūtatis. Vocāt
aliq̄ theologiā nostrā. nec pure speculatiuā.
nec oīno practicā. sed affectiuā. qd̄ ep̄ius de
con aptissime noscit̄ theologie mystice conue
nire. ¶Discipulus. Perspicuū ē illud qd̄ M
loqueris. nec a ph̄o negandū. q̄ dixisse legit̄
Inueni te primā causam. fac me tibi placen
tez vix. Quid inde vis ꝯcludere manifesta
¶Magister. [illegible]
[illegible]
tus ī appetitū seu voluntatē / diceret̄ practi
cus. ¶Discipulus. Ita sequi videt̄. ¶Ma
gister. Esse vz igit̄ de intellectu p̄tico ser
mo restrictior. vt solū dicat̄ practic⁹ / dū ad
factibilia ⁊ agibilia inferiora ꝯuertit̄ p̄ exten
sionē in affectū ⁊ in effectū opatiōis huius
ꝯsiderādo relationē ad fines proximos. nō
ad supremū qui deus est colēdus et aman
dus. Propterea sic beatitudo dicēda est spe
culatiua. sic theologia ꝓprie accepta. sic hec
sapiētia cāticoꝝ. cuius finis est amor pulcri
spōsi ad spōsā. terreno q̄libet amore calcato
Sic vbilibet ars amoris terreni vel aīalis
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
xta v̄bū sponse ē desiderabil̄. immo fons et
origo. radix ⁊ parēs oīs pulcre dilectionis.
[illegible]
loꝝ. ꝓprietates mēbroꝝ q̄ sponso tribuunt̄ ⁊
spōse sub tropicis locutōībꝫ trahit̄ m̄s nescio
q̄ pacto mēs illud attingere qd̄ mō dixisti d
dilectionis vel amoris origine. ¶Magister
Iure enī trahit̄. nā h̄ cognito cetera me
patebūt. q̄uis hec cognitio s̄m ꝓfessionē
theologicam / incipiat p̄ fidē a pulcritudine
prime cause ad pulcritudines effectuū ius

nuandas, vt ephi nō aduerso sed conuerso. ¶ [illegible] bus. Prosequere. ¶ Magister. Pulcritudo ꝑma nobis ꝑ fidē reducet ī beatissima trinitate. Tradit enī fides ꝙ pr̄ ī diuinis ē mens sic memoria fecūda oīm intelligibilium. ad quā patern⁹ intellect⁹ ꝯuertens acies / gignit et se verbū expssiuū oīm intelligibiliū Hoc ē illud verbū qd̄ erat ī ꝑncipio apud deū. ꝑ qd̄ oīa facta sunt Hoc verbū ē naturalꝭ imago pr̄is eadē essentialiter cū pr̄e / sola relatōe ꝑsonali ꝑsonaliter ab illo distincta. Et qm̄ imitatꝭ ꝑfectissime patrē / supest vt dicatꝭ imago pulcerrima vel speciosissima patris. ⁊ ita dilectissima a patre. se teste q̄ ait. Hic ē filius meus charissimus / ī quo mihi bn̄ ꝯplacuit. Cū ꝟo pr̄ cōicauerit diuinā vitā filio / cōicauit nedū cognitionē oīs veri. sed amorē sibi oīs boni. Est aūt paterna bonitas supmū ⁊ ꝑmū amabile. Amauit ergo filius summe patrē [illegible] quamur) exarsit ⁊ flagrauit ī ei⁹ dilectōem Et qua dilectōe mutua pr̄is ad filiū ⁊ filij ad patrē. ꝓcessit amor ꝑsonalꝭ que [illegible] spm̄ sanctū. ¶ Cōsiderat hec fides circulum [illegible] Pater enī dat se filio quē diligit. fili⁹ pr̄i impendit se ꝑ amorē quo flagrat in patrē. Hic aūt amor cōis ē patri ⁊ filio / tanꝙ nex⁹ amborū [illegible] ligibilis. cuius centrū vbiꝙ. circumferentia nusꝙ. nisi supple ī seipso. Nō aūt pōt se de⁹ ad extra cōicare nisi quodā mō pūctualiter. [illegible] bre creaturarū nō comꝑhendūt. ¶ Ostendit nobis hec fides / summā ꝯsummataꝫ in tota trinitate. pulcritudinē amabilē. ⁊ dilectionē pulcerrimā. qm̄ hic est equalitas numerosa que reddit pulcritudinē. ⁊ pulcritudo succēdit ad amorē. vt sit pulcritudo dilecta. ⁊ dilectio pulcerrima mutuo se respiciētes. Vn̄ Dionysi⁹. Diuin⁹ amor ē sicut qdā eternus circul⁹ ꝑ optimū et optimo. ⁊ ī optimo ⁊ in optimū [illegible]. Est autē circulus pulcerrima figurarum.

¶ Discipulus. O miseris ꝑcoꝝ nūc amplius hic differere / de inenarrabili pulcritudine diuinitatis. ⁊ ad marie pulcritudinē te ꝯuerte. dicens ī ꝑmis Cur nō dicit deū salutare suū / respexisse pulcritudinē ancille sue sꝫ humilitatē. ¶ Magister. Duas habitudines esse ponūt phī ī intelligētijs q̄s angelos dicūt [illegible] p̄ [illegible] pulcritudinē cū dilectōe / ⁊ omimoda subiectionis obediētia. motu quodā assiduo q̄si circulari circa diuinā vnitatem Ita loquitꝭ apud Boe. [illegible] tem circuit. Et iterum Da fonte lustrare boni. Alterā dicit phs habitudinē intelligētie respectu inferiorū que regit mediante motu sui orbis. prout phia subiūgit. Sil'e cōuertit imagine celū. ¶ Determiat ꝯseqnter ideꝫ phs ꝙ habitudo ꝑma q̄ est subiectōis ad deum. longe ꝑfectior est ⁊ pulcrior ꝙ habitudo regiminis dn̄ationis respectu inferiorum. qm̄ in prima consistit intelligentiarū felicitas ⁊ beatitudo / nō in secunda. ꝙ si angelus magnificans deū ⁊ exultās in deo / gratias ageret verbis humanis. quid obsecro mallet dicere. vel ꝙ deus respexit humilitatē serui sui subijciens eū sibi. vel ꝙ respexit dn̄ationem atꝙ potentiā. s. in regimine creature. ¶ Discipulus. Res apta est sup electōe primi. Vn̄ palā intelligo beatā Mariā nedū pia deuotōne / sed altissima metaphisicali ratōne suā pulcritudīs beatifice ꝑfectōꝫ pl⁹ insinuasse ꝑ humilitatē subiectōis / quā respexit in ea dn̄s. ꝙ si dn̄ationis nomē aliquod [illegible] rā. nō min⁹ in theologia fundatā. Quid enī ꝑdidit apostatas angelos: q̄d postmodū defecit hoīes institutos ad reparationē angelice ruine: Vtrꝙ supbia. plus gloriās ī fantastica dn̄atione / ꝙ ī humili ad deū subiectione. Cauendā hanc ꝑditionis turpitudinem insinuat Maria. ⁊ exemplo vocis sue qua suā humilitatē gloriatꝭ respexisse deum ⁊ formidanda pcestatione. Fecit inquit dn̄s potentiā in brachio suo. dispsit supbos mente cordis sui. Quare: excelsus dn̄s et hūilia respi [illegible] Quia lōge ꝑijcit ⁊ deijcit. ⁊ ꝑijcit ⁊ deponit potētes de sede. ⁊ exaltat humiles. Iā Maria gerebat alta mente repositū verbuꝫ filij. Qui se exaltat hūiliabitꝭ. ⁊ q̄ se humiliat exaltabitꝭ. Illud quoꝙ discipuli sui. De⁹ supbis resistit. humilibꝫ aūt dat grām. Verificauit idcirco deus in ea verbū sapiētis Vbi hūilitas / ibi sapīa. De⁹ collocauit ꝑ incarnatōis mysteriū sapientiā ī hūilitate sua. ¶ Discipulus. Occurrit post solutionē questionis ꝓposite petendū / q̄d sit respectus dei. q̄les ei⁹ [illegible] Sꝫ omissa multiplicatōe q̄stionū. ꝯuertatꝭ protin⁹ sermo tuus / ad describendū pulcri-

tudinē beate marie. q̄ tā grata. tā incredibili
formositate refulgēs inuēta ē vt ꝯcupisceret
rex speciē eius. ⁊ de sublimi solio deitatis descē
deret ad infima nr̄e mortalitatis/ accipiens
[illegible]
do tot⁹ q̄n ī vno oculoꝝ suoꝝ dicit se specio
sus forma p̄ filijs hoim/ corde vulneratū.
Uulnerasti ait cor meū in vno oculoꝝ tuo/
rū. ⁊ qđ min⁹ videt. ī vno crine colli tui. De/
niq; p̄mū nomē quo maria legit ī cātic; no/
minata p̄ sponsum fuit. O pulcerrima mulie
rū [illegible]
sibi eua. supmo regi nō Assuero s; deo. meru
it [illegible]
mauit sup oēs mulieres. Erat eñ formosa
valde ⁊ incredibili pulcritudine. oīmq; ocu
D lis gratiosa ⁊ amabil' videbat. ¶ Magister.
Conabimur iāniter/ si p̄bis eēre volum⁹
pulcritudinē eius. qua sub deo maior nequit
intelligi. colligēs in se oēs pulcritudines
sparsas ī creaturis. Ita vt sit vere vna speci
osa vnius sponsi. vna pfecta sua. vna mr̄i sue
electa genitrici sue. q̄ genitrix ē gratuita dei
bonitas. q̄ pulcerrima pulcerrimā sibi fecit.
Dicere nihilomin⁹ aliqua tēptabim⁹ ordīe
p̄mitus doctrinali. ¶ Pulcritudo q̄ ē equali
tas numerosa diuidit p̄ma sui diuisione. q
quedā ē naturalis ⁊ quedā artificial'. Natu/
ralis multiplex ē. quedā intellectualis. alte/
ra rōnalis. dehinc animal'. Rursum aliqua
est solū vitalis. altera solū substātialis. alte/
ra accidētalis. Artificialis vo quedā ē p se.
[illegible]
cta pulcritudine naturali. ¶ Pulcritudo au
tē natural' describi pōt q ē eqlitas numero/
sa ꝯsurgēs ⁊ resultās ex vnitate. vitate ⁊ bo/
nitate. vel ex mēsura. numero ⁊ pōdere. vl' ex
modo. specie ⁊ ordine. Itaq; ꝓprietates en
tis sunt vnū ⁊ verū ⁊ bonū. Sic q ens ⁊ vnū
ens ⁊ verū ens ⁊ bonū ꝯuertunt. Nec ē pos/
sibile q ens aliq̄d sit/ q̄n hec tria sibi cōueni
ant. que nō re distinguunt. sed sola signi[illegible]
di rōne. Sic de mō. specie ⁊ ordine. Sic de
mēsura. numero ⁊ pōdere. ¶ Pulcritudo igi
tur naturalis non habet aliqđ ens positiue
ꝯtrariū. que sit positiua turpitudo natura/
lis. vt impij manichei somniabāt duo p̄nci
pia. vnū malorū. ⁊ hoc turpissimū. et aliud
[illegible]
ter post Aug. ⁊ Dionysiū conari dedu cere
malū. nec eē positiū ī entibꝫ. sed tm̄mō dici ꝯ
uatōꝫ pulcri seu boni seu modi speciei ⁊ ordi
nis. Pulcrū sil'r cum ente conuertit. tanq̄ ꝓ
prietas resultans ex tribꝫ priorībꝫ. ⁊ hec pul
critudo tanq̄ ex triplici lineamēto figurali
instar trianguli. que ē p̄ma ⁊ pfecta forma li
nearū rectarū. Hec nihilominus pulcritu
do naturalis ī circulū deducit/ que ē pfectis
sima figurarū. nō rectilinearū sed curuarū.
Ita q pter legē geometricalē sit hic circulus
[illegible] ¶ Pul
critudo naturalis repibilis ē vniuersaliter ī
creaturis. q̄ necesse ē quodlibet [illegible]
sue p̄me cause. quod gerat similitu[illegible] aliquā
[illegible]
exemplatū sui exemplaris. et sigillatū sig[illegible]
sui. Sūt aūt tria p̄me cause ꝓpria ⁊ appro/
priata. s̄m que repit vnūquodq; ens ꝓducere
s̄m triplex gen⁹ cause. efficiētis. formalis vl'
exemplaris ⁊ final'. ¶ Pulcritudo naturalis
accipit lineamētū modi ⁊ vnitatis vel mēsure
a potētia efficiēte. lineamentū speciei vel ve
ri vel numeri a sapia exēplāte. lineamētū or
dinis vel pōderis inclinātis a bonitate diui
na finiēte. Que tria ꝯiūxit ap'l's dicēs. Qm̄
[illegible]
ria ī secula. q oīa facit speciosa ⁊ pulcra. s̄m
tria hec indelebilia pfusus lineamenta in quo
libet ente peracta. q rursus se reducūt in cir
culū ad prime vnitatis exemplū. ¶ Nūc au
tem ad speciales pulcritudines naturalis ꝓ
prietatis ꝯscēdamus. Itaq; quodlibet ens
habet tantū de pulcritudine naturali/ quan
tū habet ī se de entitate ⁊ bonitate. Inuenit
autē ens intellectuale. ⁊ hoc dupl'r. vel vt p
se existens. vel vt alteri natuꝫ vniri. vt hūan
intellect⁹. Inuenit rursus ens rōnale. s̄m de
[illegible]
hoc dupl'r. vel coniunctū rōni/ vt in homib;
vel p se stans/ vt in brutis. Proinde inueni/
tur ens vitale seu vegetabile. ⁊ hoc dupliciter
vel cū sensu vel sine sensu. Amplius ē ens so
lū substātiale/ vt elemēta/ vl' ma[illegible]
[illegible]
substantialis ꝯpositi. sed ꝯsiderata sine for/
ma/ nō est actus formalis. ⁊ informis dicit.
⁊ sic turpis appetens formā sicut aliq̄d pul/
crū. Tandē ē ens analogū qđ appellam⁹ ac
cidēs. cui⁹ est inesse nō eē s̄m phos. cū tm̄ po
nat fides ea posse sine subiecto p se eē. ¶ Di/
scipulus. Dicito de singulis. doctrinali q̄
aptus ē stilo. qui tamen rei magis ē accōmo
dus. Deinde traduces omnia ad pulcritu/
dinē mulieris quam respexit amoris ocula/
[illegible]
Intellectual [illegible]

sibiliter expressum lineamentum. quod dictum est supadditur tanquam imago iam perfectior/ [illegible] lineam trium virium superiorum. naturalium insitarum sibi. que sunt memoria. intelligentia et voluntas Sive dicantur iste vires tria quedam accidentia naturam intellectualem necessario sequentia secundum Thomam et sequaces. sive sint vires essentialiter eedem cum natura intellectuali. sed formaliter differentes iuxta Scotum. sive sint penitus eedem res. tantummodo secundum rationem distincte per respectum ad operationes seu rationes obiectales vel terminorum connotationes. quod nobis magis placet secundum expressionem a Gregorio datam. ¶ Intellectualis hec pulcritudo primo considerat ut nuda. sine habitu superaddito vel operatione. et hoc in ordine ad suum superius quod est deus Ut vis memorativa dei correspondeat patri seu paternali memorie/ tanquam appropriate invita sibi a patre seu protracta in tabula nature intellectualis. Vis intellectualis dei que est expressiva verbi/ correspondeat filio ut verbum est in acie intelligentie potentialiter aut aptitudinaliter expressum. Vis amativa dei/ correspondeat spiritui sancto ratione amoris inde producibilis per voluntatem [illegible] ut [illegible] Ita semper dicitur mens recolere deum. et intellectus intelligere deum per habitum. et diligere non in actu sed aptitudine. Similiter et seipsam (modo quo loquitur frequenter Aug.) dicitur recolere. intelligere et amare. Ita quod [illegible] memoria per recordari de preteritorum/ cum sit respectu omnium modo tacto. ¶ Intellectualis vero pulcritudo intelligitur principaliter in angelis. qui propterea nominantur a philosophis intelligentie. Reperitur tamen licet imperfectius in portione superiori rationalis anime quam mens [illegible] est dei capax. et particeps eius esse potest. Proinde dicta est facta ad imaginem divinitatis imitative. per similitudinem analogam. Quamvis humana mens sic considerata (iuxta verbum Arist. qui consonat in hoc fidei) sit tanquam tabula rasa non repleta scientia et virtutibus omnibus. iuxta Platonis errorem. Hoc modo mens est naturaliter luminosa. immo lumen intellectuale. immortale et indelebile. in quo et per quod nata sunt intelligi prima principia/ apprehensione facta terminorum a sensibus secundum modum cognoscendi in via. hoc lumen dicitur illud quod signatum est super nos. Estimo autem quod sit intellectus agens. de quo philosophus sit locutus. qui super fantasmata irradiat ut species intelligibiles abstrahat. vel eliciat vel fodiat. et sit intellectus possibilis. scilicet ipsemet consideratus ut tabula rasa. fiat actuatus per species intelligibiles ad intellectionem. ¶ Discipulus. [illegible] humana [illegible] potentia [illegible] sancti [illegible] ¶ Magister. [illegible] amatoria [illegible] tendo. [illegible] ingenium nec hora/ nec susceptum de pulcritudine compendium ferre posset. Pergamus interea ceptum iter absque tot diverticulis quibus collationibus aliis subintrare poterimus. ¶ Discipulus. Assentio. ¶ Magister. Intellectualis pulcritudo tunc augetur quod [illegible] supercolorari et pingi dicitur per infusionem [illegible] um diversi generis tam intellectualium quam affectualium. tam in via quam in patria secundum triplicem differentiam. In via quidem per infusionem virtutum theologicarum. fidei. spei et charitatis. aut aliquarum superioris perfectionis sub enigmate tamen. In patria vero secundum tres dotes anime sive sint eedem cum lumine glorie sive distincte. sicut habitus ad facilius eliciendum actus gloriosos/ visionem. dilectionem. fruitivam inhesionem. vel adherentem fruitionem correspondentem spei. Iuxta illud. Mihi autem adherere deo bonum est. Et hec tria secundum tres vires rationalis concupiscibilis et irascibilis. quales theologus ponit in superiori portione rationis. ¶ Intellectualis pulcritudo [illegible] per actus et operationes/ exponens eam viribus et habitibus precedentibus. Qui dici potest rationabiliter tercia pulcritudo principalis super naturalem primariam et generalem cuilibet enti superinducta/ ubi statim videre est quam multiplicata sit. tam in eadem natura quam in diversis/ huiusmodi pulcritudo actualis operationis. Nam principalis et consummata reperitur in gloria/ qualem habet nunc pulcerrima et beatissima beatorum beataque omnium in visione dei cum nuda dilectione et fruitione. in quibus essentialis beatitudo formalisque consistit. Qua pulcritudine nulla sub deo speciosior in formis accidentalibus invenitur. nulla honestior. nulla suavior et iocundior. nulla melodiosior et sonorior. nulla salubrior et utilior. et hoc secundum triplex genus boni. honesti. delectabilis et utilis. ¶ Intellectualem hanc pulcritudinem precessit et inchoavit illa pulcritudo meritis quam habuit in via ter beata nostra domina. dum contemplationi dedita fuit assidue/ quamvis status pariebatur exilii. dum exultavit spiritus eius in deo salutari suo. [illegible] deus immutabilis sit) quid aliud erat/ nisi candela talis pulcritudinis. talis exultationis in mente [illegible]

iā pulcertime et dilectissime. qꝛ fuit hūillima in qua figurat̄ liliū conuallīū Jesus saluta ris sinus. Erat nunc spūs marie licet ī corpe quasi nihil de corpe portaret. Hinc defecis se. Hinc extra se fuisse Hinc in atrijs dom⁹ dn̄i. Hinc in extremis maris habitasse. Dicta sint hec cum tropis talibus sine numero que attribuunt̄ contemplatiuis. q̄z q̄z longe aliter distātius in maria ¶ Intellectual̄ huius contemplatois [illegible] ne in via / nemo me lius [illegible] experientia doctrine. Nihi lominus erudicio doctrinalis dat aliqd̄ intelligi. et non melius q̄z si consideret̄ status mentis quasi separatus / nōdum a corpe sed a rōnis inferioris portione. Tunc profecto / et nō aliter / intelligit quid sit diuisio corpis et anime. quid raptus. q̄d extasis. q̄d liquefactio aīe. q̄d trāsformatio. q̄d vnio. q̄d mors rachelis. i. rōnis in partu beniamyn quo con templatio [illegible] Dionysius mysticā sapientiā eē irrōnalē. hoc est sine rōne. q̄ztum ad vim rōnis apphensiuaz. nō quo ad affectuā. que iūgit̄ spūsancto p amorē extaticū. Insup cherubin in celestib p quē amor [illegible] nō q̄ dīno sit amor sine cognitione p̄uia vel comite / iuxta cuius [illegible]. Uez est q̄ ista cognitio nō sup se reflectit̄ vt videat se videre. Iam eīm auolaret ista simplex sinderesis scintillantis et ardentis affectio. Iuxta illud Canticoꝝ. Auerte oculos tuos a me. qꝛ ipsa me auolare fecerūt. ¶ Di

R scipulus. [illegible] hmōi. et nunq̄z sufficiūt Immo poti⁹ eo magis exaltat̄ a nobis deus / q̄ plus ascēdit hō ad cor altū / vt iā nō solū de pulcritudine patrie / sed istius vie verificet̄ / qd̄ nec oculus vidit / nec auris audiuit / nec ī cor hōis ascen [illegible] Un clamat Quā magna multitudo dulcedinis tue dn̄e / quā abscōdisti timētib te. Nō dicit / reuelasti eā timentibꝫ te. patiunt̄ eīm qd̄ nesciunt. Hinc etiā dicit contemplatiuis. raptus ī hanc caliginē / sentiēs sibi ū aure tenuis alicuius cui⁹ ignorat vultū. qui nescit vn̄ veniat aut quo vadat. Dicit inquā. Nesciui [illegible] mea cōturbabat me / pp̄ter quadrigas aminadab. i. raptus tales. Et etiā alibi. Ad nihilū redactus sum et nesciui. Fit deniq̄z collustratio spūs. nō sine quadā interpositōne. qualē suo mō sentit oculus. pellicul̄ palpebrarū tenuibus interpositis. ad radios solis nitidissimos / incidentes sup oculos. Uidet itaq̄z solē oculus ī suo lumine. sed qd̄ sit / nō dat̄ inspici medio phibente. Tolle pelliculā vel aperi [illegible] ¶ [illegible] Noli mirari / si nō cōphendit̄ incomphensibilis. Iam eīm nō eēt magnus dn̄s et laudabilis nimis / cui⁹ magnitudinis eēt finis / aut sapientie numerus. Iā nō eēt pprietas verbi de q̄ diceret̄. Cogitationū scrutator et [illegible] cordis / qd̄ inscrutabile testat̄ aplūs. Quo circa versis ad marie pulcritudinē oculis. p pende si potes / qualis fuerit ī via status sue mentis aut spūs. q̄z sublimis in arce contemplationis. q̄z eleuata a terra sursum. q̄ntis irradiata [illegible] ab illo q̄ illuminat mirabiliter a montibꝫ eternis. Un̄ turbati sunt oēs insipiētes corde. qui dicūt saltē affectu vel affectu et si nō assensu / in corde suo nō est deus. Si erat vt mulier amicta sole iusticie. cuius sub pedibꝫ luna totius mutabilitatꝭ creaturarum. et in capite eius pulcerrima spūaliū sydeꝝ ī eternitate splēdentiū corona. Quid inde colligi pōt / si vales cōsidera. Nonne lumen illud immēsum / scintillabat aliquotiēs ad oculū mentis / intuendū seinde prebens qualiter in via vidisse Moyses et Paul⁹ dicunt̄. Nōne sicut in rimula quadā eēt̄ choruscationis dū oculos ferit emicans flāma. mox disparens. ita fulgurabat in mēte Marie splendor diuine glorie. Nonne cernebat eam q̄nq̄z tanq̄z dū aliquis videt seu vidisse putat / nascentē p nubila lunā. Fallor si non tot vicissitudines euntis et redeuntis sponsi dant hec intelligi. Nō tenet̄ modo videtur. mox disparet. nō stat post parietē / nihilominus respicit p fenestras. pspicit p cancellos. ¶ Discipulus. [illegible] prospectū p fenestras sponse. ¶ Magister S

Quid nisi radiosas et angustas illuminationes in domo spōse. q̄ domus ē supius mē [illegible] cere nouiter deus nisi qꝛ pspici se facit. sed in transitu subito. referens aliqd̄ silēsiue dici pōt ad illud pastoriū seu galatheam. et fugit ad salices. et se cupit añ videri. Tota deniq̄ visio Ezechielis de animalibꝫ et rotis / p [illegible] lud insinuat. ¶ Sed nos sermo de raptu et extasi fere totus obrepuit. dū delectat nec satiat. Redeamus ad semitā. linquamus inattingibilē mentis cōtemplationē pulcritudinis. et de rōnali pulcritudīe verbū fiat ¶ Rationalis itaq̄z pulcritudo / pingit̄ et collocat̄ ī tabula rōnis inferioꝝ quā dixi generat phan

est proportionabiliter ad distinctiões tradi tas de pulcritudine portõnis supioris. quo ad naturã. quo ad habit⁹. quo ad opatione suo mõ. Habet eñi inferior portio duplicē oculũ seu faciẽ sicut superior. Uñ ⁊ superior pnectit ad deũ. potest attamen oculũ dimit tere ad rõnis inferioris aspectũ. Nõ sec⁹ in ferior portio faciem eleuat ad portionẽ supi orem quasi mulier ad virũ suũ. nihilomin⁹ duuertit oculos ad animalẽ portionẽ q̃ cor poreo in sua opatione eget organo vł instru mẽto. Hec portio pgrue dicit ancilla. q2 mi strat ĩ humilitate domus triclinio pdict9 vi ro ⁊ mulieri. duplici videlicet portioni rati onis. quaꝝ nulla requirit corpis organũ ĩ p pria actõe. licet ancilla subministret eis simla cra vel obiecta. q2 necesse est queq3 intellige re3 fantasmata speculari. ¶Discipul⁹. Nu per ad duas portões dũtaxat particularis forma … ¶Ma gister. Spiritũ accepi pro mente superiori. … pro toto illo quod ei subiectum ē. ¶Discipulus. … inferior … dum … memorat ab aiali ꝟtute/ quã ancillã denominas. ¶Magister. Negare non va leo nec volui. ⁊ si forte nõ satis expressi. quin tres pmunius assignent hmõi portões. a di uersis diuersimode nõ aduerse. Sed volẽs coartare sermonẽ eo mõ quo beata ⁊ pulcer rima mulieꝝ/ canticũ inchoauerit. pmemo rãs tñmodo aiam ⁊ spm. posui cũ aia porti onẽ inferiorẽ. quã multi (sicut scimus) piun gunt aliqñ cũ mente vel spũ. qm inter vtrã q3 partẽ seu portionẽ/ quasi mediũ tenet lo cũ accipiẽs aliqñ suas opatões ab illustrati one pncipaliori. atq3 stabiles pclusiones de ducẽdo resoluit. Qñq3 ꝟo reducit ad sensa tões de foris immissas tanq̃ ad habitaꝝ de ipsis certitudinaliter expientiã. Porro tres hmõi vires expmẽdo Paul⁹ distinxit. loqñs freqñter simul de spũ ⁊ aia. de corpe nõ qui dẽ mortuo sed animato. quod ẽ sensualitas. Sic xp̃s insinuauit. Tristis ẽ aĩa mea vsq3 ad mortẽ. Et statim post. Spũs qdẽ pmptus ẽ. nec mirũ. q2 beatus. caro aũt ĩfir ma. q̃ relicta passionib3 tota erit. Hic aplŝ loquẽs de diuisione spũs ⁊ aĩe/ addidit. pa gẽs ⁊ medullas ⁊ cor forte. sensualitatẽ indi T care volẽs. ¶Discipul⁹. Nõ oportet vt vi deo magnipendere. si hoc vł illo mõ quis ac cipiat. dũmodo conueniãt in acceptione col loquẽtes quo pfusa euitet equocatio. Nã caro aliqñ sumit pro aña corpe ⁊ spũ. vt ibi Uerbũ caro factũ ẽ. Aia silr pro homie/ vt ibi. Oẽs aĩe descẽderũt ĩ egyptum. Spũs ꝟo pro tota aĩa rationali/ vt de xp̃o. Emisit spiritũ. Trãsfer te igit ad siĩtudines q̃ sup sunt insinuãdas. ¶Magister. Aĩalis pul critudo sequit ad intellectualẽ ⁊ rõnalẽ. pro ut in hoĩe sensualitas in ipso piuncta ẽ rõni nata p ipsam regulari pncipatu despotico ⁊ … nõ eñi est libera sicut superior appe … intellectualis essentialiter. sed pncipa tiue tñmodo. cui ratio cõsiliatiua pncipat/ nõ dñatu tyrãnico vł seruili. sed libero Dic sit vt appetitus sensitiuus/ pelli ⁊ corrigit flagellari debeat a rõne si fuerit inobediẽs si bi. de quo dictũ ẽ ad Cayn. Sub te erit ap petitus tuus. ⁊ tu dñaberis illius. volũtas ꝟo cogi nequit. ¶Aĩalis hec portio multi plici pulcritudine decorat/ vltra naturalẽ q̃ generalis ẽ. vltra psignatas habẽs totidẽ in sup linearũ quinq3 vires sensuũ exteriorũ. ⁊ quinq3 vel sex interioꝝ. sicut alibi didicisti ⁊ dicet quantũ repetendũ esse volueris Sup addunt p speciositate maiori tã habitus q̃3 passiones morales salubres. ⁊ opatões mul tiplicate sup numeꝝ. Quales qsq3 dinumer rare voluerit/ necesse ẽ vt cognoscat oẽm sciẽ naꝝ diñitiã. q̃ p sensus interiores et exterio res acquirunt. Oẽs q̃3 moraliũ ꝟtutũ disti ctiones/ oẽm grãmatice/ logice/ rethorice di sciplinã. cũ arismetrica. geometria. musica. astronomia. quas sine aiali portõe/ rõ supi or ⁊ inferior nõ addiscũt. Legisti quantã su per vna ꝟtute memoratiua. deduxerit Aug. admirationẽ. Et qs ad hãc et alias singlas sufficeret exponẽdas. ¶Ceteꝝ aĩalis pulcri tudo que nõ ẽ piũcta rationi/ qualis ẽ gene ralit ĩ quolibet aĩali ꝑter hoiem. q̃t obsecro depicta ẽ ornataq3 formis. instinctib3 et in dustrijs vsq3 adeo q2 in nõnullis relucet que dã participatio rõnis. Ita nimirũ fm leges deitatis. sicut mentꝫ humane supremũ/ cõ iũgitur infimo nature angelice. ⁊ infimũ ra tionis attingit a fantastica virtute. Sic fan tasticã hominis portionẽ brutoꝝ fantasia nõnulloꝝ/ imitando pringit Oĩnes ꝟo pul critudines hmõi respersas ĩ brutis/ natura punxit in hũana rõne. Rationẽ deniq3 sup … inuisi bibiliter ista/ cuius prouidẽtia in suĩ dispoſi tione nõ fallit. Cuius ars prima dedit et in didit tam hominib3 q̃3 ceteris animãtib3 ar tes inumeras. vñ pdeũt artificiales pulcri tudines. Sicut in nidis aĩaliũ sibi fabricã

dis. In victu querēdo p̄sidias mirabiles.
vt ī vulpib9 ꝛ araneis. In p̄tusione circa ve
[illegible]
V Quis cuncta dinumeraret? ¶ Tandē occurrit
hic animal' cognitionis pulcritudo in vita
li seu vegetatiua virtute. siue sit p se posita se
paratim a potentia cognitiua. sicut in plan
tis ꝛ in singulis absq; cognitōe viuētibus.
siue p̄iuncta sit/ quemadmoduz videre est in
hominib9 ꝛ animalib9. vsq; ad illa q̄ fixa ter
re/ solo ꝛ vnico vigēt sensu tactus. sicut con
che ꝛ ostree. quod earū dilatatio ꝛ p̄strictio
manifestat. Quā vitaz/ dicunt aliqui matri/
cem in femellis retinere. ¶ Vitalis autē pul
critudo q̄z multa sit. q̄z admirabilis ꝛ stupē
da in attrahendo cibū. ī frangēdo. in d[illegible]
do. in dispt̄iendo. in assimilādo. rursus ī ex
pul[illegible]
ratiua ꝑtute. ī organizatōe figuraq; mēbro
rū nullus explicaret sermo. Nullus etiaz de
minimo grano vel folio/ planaz sufficeret na
turali virtute ꝛ plenā tradere rationē Quod d
cernēs Ecclīastes. Cūcte inqt res difficiles
sunt. ꝛ nō p̄t eas hō explicare sermone. Et
iteꝝ intellexi q̄ oīm opeꝝ dei nullā possit hō
inuenire rationē. supple sufficientē. et si dixe
rit sapiēs se nosse/ non poterit reꝑire. Tota
postremo Job īterrogatio/ facta sibi a dn̄o
de diuinis opib9. quarū pulcritudo p̄phēdi
nō potest ad hoc rēdit. Quid de pulcritudie
reꝝ naturaliū: q̄d porro d̄ pulcritudinibus
[illegible]
p accidētia sua vel spēs se repn̄tātib9 ad sen
sum. Ecce q̄ ī grano frumenti sunt infinite
ptes ꝓportionales/ fm deductionē Aristo.
demonstrātis continuū nō esse compositū
ex [illegible]
re. q̄ infinita numeri sint illic et figure. imo
tot quot in toto mūdo. Omniū insup crea/
turaꝝ. litterarū ꝛ noīm continet. nedū potē
tialiter/ sed actualiter ī aspectu dei. videntis
numeros hmōi lr̄as ꝛ figuras. Cui9 signū
accipito de vna imagine/ qualē inferre lice
bit de ceteris. Potest itaq; statue factor. p so
lā p̄riū ablatiōeꝫ formare pulcrā imaginē ex
vno trūco ligni. qualis vtiq; pri9 ibi nō erat
cū nihil addiderit. ꝛ adhuc tū nihil de celo ꝛ
secretis tot pulcritudinib9 attingim9. ¶ Di/
scipulus. Si taliter res se habēt de pulcri/
tudine reꝝ oīm q̄ incomp̄hēsibiles habeāt.
cur hactenus frustra illas desudauim9 inqui/
rere. ¶ Magister. Frustra nequaq̄. nec in
aniter sine fine. q̄ triplex ē Unus ducens ad

ammirationē opificio p̄mi dei. Speciē eñ
generatoꝝ hec oīa p̄stituit. q̄ vtiq; speciosiore
esse concludit creature. Alter finis est ad hu
miliationē nr̄i p contemptū vie ꝛ desideriū
patrie. vbi relucet pulcra p̄fectaq; cognitio
[illegible]
dicꝰ agit/ fert insinuasse p ascensū suū post
[illegible]
stre cōquisitioni ꝓprius ꝛ accōmod9 de pul
cerrima mulierū quā respexit deus. Exulta
uit spūs eius ī deo salutari suo. Quā sup re
quattuor accipito p̄sideratiōes. Prima est.
speciositas pulcerrime mulieris. q̄ sibi dat̄ m
[illegible]
dinib9 alioꝝ entiū nō intellectis. Exponit
eū p similitudinem. Oīs tā naturalis q̄ art
[illegible] formositas. quib9 ignoratis/ vt igno
ret trāssumptio/ necesse ē. Secūda. speciosi
tas quelibet repta in creaturis sparsim. tota
colligit̄ ī beata ꝛ pulcerrima mulierū. vl for
maliter vel eminēter. Hec est regula diuini
Dionisij/ hierarchias ordināti q̄ sup9 tan
gebat. Tercia. speciositas pulcre mulieris/
sumit ab oīni pulcritudine ceterarū creatu
rarū donis ꝛ ornamētis. ꝛ quo mireris am
plius. oīs deformitas aliena/ demonū ꝛ pec
catoꝝ. sibi cedit ad ornamentū. Quarta. spe
ciositas ꝛ pulcritudo creaturaꝝ pie recogni
ta. fidē illustrat. spem roborat. charitatē in
flāmat. cū opitulatōe ī oīni tribulatōe et an
gustia. ¶ Discipulus. Pape vere magna
ꝓposuisti. quoꝝ certificatōeꝫ expecto. p̄serti
sup illo q̄d memiratiꝝ iure dixisti ¶ Magi
ster. Rūdet apl's. si sue locutionis sensus co
gnoscit. vbi dicit q̄ diligētib9 deū oīa coope
rant ī bonū. Si ī bonū/ igit ī pulcrū. Et si
oīb9 diligētib9. quāto ampli9 Marie sup
oēs deū diligenti tale q̄d eueniet? Putas ne
summ9 artifex de9 quicq̄ ī vniuerso mūdo.
quē pulcrū pulcerrim9 ipse mente gerēs for
mauerit aut eē p̄miserit sine causa ¶ Discipu
lus. Nequaq̄ putauerim. sed oīa sub ordi
ne pulcro/ pulcra fecit valde. ¶ Mgr̄. Non
ne p̄miū ī quolibet genere p̄cipuū ē ꝛ mēsura
alioꝝ. quēadmodū dux in exercitu. Maria
ꝑo dicta est pulcerrima ꝛ p̄fecta sup ceteras
creaturas. nō vnitas diuinitati/ q̄lis ē hūanita
tas xp̄i. Cōseq̄ns ē igit. q̄ oīa sibi subserui
ant. tā bona nature q̄z gr̄e q̄z artis ꝛ fortune
[illegible]
q̄d afferre hūt/ nisi maliciaz et turpitudinē?
[illegible]
uersos p̄ditores suos alligatos coercet in

cõpedib⁹. Scis q̄ ī pictuꝝ nigredo rite sū
cta dat decorē imagini. Hoc ī supercilns for
mosissime mulieris aspice. quib⁹ nigredo de
cēs. rubedo indecens eēt vel viredo. ¶Disci
pulus. Sic inuenio. Sꝫ de turpitudine
flagitioꝝ/ꝛ scelerū/et blasphemiarū. nūqd
[illegible] ¶Magister. [illegible]
cus culpe maneret inordinatū sine decore iu
sticie. Nūc autē pulcrius nō collocaꝛ ange
lus ī celo q̄ꝫ demō ī inferno/q̄ positus ē illic
tanq̄ꝫ scabellū pulcerrime mulieris cōteren
tis ꝺm legē dñi caput suū. Quāuis eñ oīs
pulcritudo filie regis sit ab intus (ideoq̄ꝫ cō
stituiꝛ ꝛ astitit regina a dextris dei. hoc ē in
vestitu corpis deaurato. ē quoq̄ꝫ circūdata
varietate cuiuslibꝫ creature. cui astat vnicui
q̄ꝫ sua pulcritudo saltē naturalis. cui⁹ pri
ma lineamēta deleri nō pñt. pñt tñ sugidui)
tenebrositates ꝛ turpitudines viciosoꝝ. tā
babimū q̄ꝫ actuū. Que turpitudines in sua
rōne formali nihil dicūt positiuū. sunt eñ ꝓ
uatiōes pulcritudinis ī esse debito/ꝑ modū.
y speciē ꝛ ordinē. ¶Disciplus. Magis cer
te pturbarer ambagib⁹. presertim de odio dei.
qualiter possit eē pulcꝝ/si nō alibi dissoluti
onē docuisses. Perge nūc ostēdere. quo pa
cto sit in Maria pulcritudo q̄libet repibilis
in creatura. maxime q: minorata ē sicut ꝛ fi
lius. s. paulominus ab angel. adeo q̄ natura
lis speciositas damnati Luciferi/insignior
sit et dictis. q: pfectior. Quot sunt preterea v
tutes specifice/totā (vt dicit) naturā specie
ꝯsequentes In gēmis. herbis. verbis. indu
strijs quoq̄ꝫ aīaliū. Rursum ī donis hoīm
gratuitis. vt ē character sacerdotalis/repu
gnās sexui feminco. Nūquid vt interea silē
tiū sit ꝺ ceteris. et his oībꝫ Marie formo
sitatē ornabis/vel eā coronabis ¶Magister
Ornabo plane ꝛ coronabo. Nō q̄uo sit iā
deducti. Circūdatꝛ q̄ppe oībꝫ ꝛ singul' qua
si vestimēto decoro. multimoda varietate de
picto. quoꝝ oīm ꝟtutes insignes ꝯtinet. nō
quidē formaliter/sed eminēter. Unū si nō ha
bet naturalia. qualia gerit angel⁹ etiā dam
natus. Jā ideo tñ ē admirabilior ꝛ eminēti
or Marie pulcritudo ꝑ gratiā q̄ naturā in
feriorē q̄ꝫ sublimiorē copiosi⁹ ornat ꝛ pficit.
Nō habet characterē sacerdotalē formaliter
fateor. Habet aūt eminētius ad recōciliati
onē peccatoꝝ. ad apertionē padisi. q: vere po
nit felix celi porta. Ad auxiliandū ꝯtra po
testates aereas. ꝯtra calamitates ꝛ miserias
oēs. tā animaꝝ q̄ꝫ corporū. quotiens pla
cuerit. scꝫ illos misericordes oculos ad nos
ꝯuertere. quotiēs ad nos se voluerit. tanq̄ꝫ
pia mater filios q̄ꝫ q̄ꝫ debiles ꝛ fedos curan
dos purgādosq̄ꝫ suscipe. ¶Discipulus. Re
spiro totus ī spē bonā dū te audio talia dis
serentē. Totus exultat spūs meus. ꝛ aspirat
meditari frequētius istā beatā ꝛ pulcrā muli
erē quā tali potētia pie dissetis eminentē. O
felices qui te talē o Maria genuere parētes
O vere felix Joseph spōsus tuus ꝟginalis.
qui tui custos cū puero Jesu fidelis. sedu
lus. prudens atq̄ꝫ charissim⁹. audire videre
q̄ꝫ te cū filio tāto tēpe dign⁹ fuit. ¶Magi
ster. Credidi ꝓpter qđ locut⁹ sum. Propte
rea iā istos nō beatificare nequeo neq̄ꝫ suffi
cio. quos o beata tibi feceris eē deuotos. q̄s
traxeris post te. postq̄ꝫ Jesū benedictū fru
ctū ventris tui/in odorē vnguentorū tuorū.
Quo mō nō beati quibꝫ vbera charitatis la
ctādo. quibꝫ os pietatis osculandū non de
dignata fueris ostēdere. Ergo iā oleū effu
sū nomē tuū. Ergo tu fons ortoꝝ. ad emū z
dationē simul ꝛ recreationē. cū delectatione
mirabili mundo datus. Tu pute⁹ sanitatis
aque viue salientis in vitā eternā. Pute⁹ aqua
rū m q̄ fluūt impetu de lybano cādido padi
si. Tu [illegible]
areolis aromatū. Tu iā coronata triūphas
de capite amana. i. turbulēti. de vertice sanir
ꝛ hermon fetoris ꝛ anathematizatōis. de cu
bilibus leonū. de montibꝫ pardorū. scꝫ ty
rannide supborū damnatoꝝ. q̄ luna muta
bilitatis sunt sub pedibꝫ tuis ad calcandū.
Porro sexaginta sunt regine. ꝛ octoginta cō
cubine. ꝛ adolescētularū nō ē numerus. ꝺm
varios aīaꝝ gradus. Una tamē colūba. pfe
cta/quā viderūt filie ꝑ adoptionē. et beatissi
mā p̄dicauerūt regine. que suis dominaꝛ af
fectibꝫ. ꝛ ꝯcubine que terrēos ꝯcupiscētie remu
nerationē ꝑ filiorū boni opis generationē.
Laudauerūt te. q: beatā te dicēt oēs genera
tiones. Quā pulcra es ꝛ q̄ꝫ decora charissi
ma ī delicijs Sed cui charissima ī delicijs?
Jlli nēpe/cui⁹ delicie sunt esse cū filijs homi
nū. Statura tua assimilata ē palme triūm
phali. ꝛ vbera tua botrus vinee germinātis.
virgines. i. ꝟginales affectōes. ꝛ sobria ebri
[illegible] vsq̄ꝫ ad sanam insaniā apud
stultos seculi. vsq̄ꝫ ad denudationē ꝑ volun
tariā paupertatē. Tu delicijs affluēs tota di
lecto supinniteris /dicens vocē plenā sensi
bus inexplicabilibꝫ. Ego dilecto meo. et di
lect⁹ me⁹ mihi. ¶Discipul⁹. Eya magister.

euge euge. q̄d nos agim⁹ obsecro / cantica cā ticoꝝ exponēdo. cū canticū Marie suscepe ramus. Et ecce nūc in laudes erumpimus. nūc obsecratiōes interserim⁹. ad q̄s titubat animus. ad quas bacillacq; desluit oratio mētis. incerto pede. lingua balba. vagq; ocu lo. gestu vario / quasi fabulādo seu freneti ando nos habem⁹. imo veri⁹ nos habemur rapimur. distrahimur. nescio quo spū. quez nescimus vñ veniat aut quo vadat. ¶ Ma gister. Valet frater. Quid si nos introdu xerit ista quā loq̄mur beata / i cellaria regis / in cellā vinariā cui⁹ est mō clauigera? Quid stupes? q̄d miraris si sobriā biberim⁹ ebrie tatē spūs? Quid si datuz fuerit accedere pri mus. o serenissimas voces amorꝫ audire p fundi⁹. Tot⁹ ipse gestio me. quē iā nō capio ꝯsiderare. q̄d vtrīq; ꝯtinget / qū dicere p hac ē vnicuiq; nrm. Aīa mea liquefacta ē vt di lectus locut⁹ ē. Fulcite me floribꝫ. stipate me malis. q꞉ amore ei⁹ lāgueo. Leua ei⁹ sub ca pite meo. ⁊ dextera illi⁹ amplexabit̄ me ¶ Di scipulus. Cessem⁹ iā. cessem⁹ spare talia / qualia amātes sibi somnia fingūt. et ad ince pta reuertamur. ¶ Mgr. Que cepta? ¶ Di scipulus. O queso nō meministi? Cur inq̄ rís? Intremus elucidationē cantici beatissi me ⁊ pulcerrime mulieris cū epithalamio sa lomonis ¶ Magister. [illegible] Neq; eīn exigunt certū expositiōis ordinē. que nullo sunt ordine ꝯtexta. vel coher[illegible] q̄ p̄terea nō vni tm̄ affectui sunt accōmoda. sed innumeros verbuz q̄libet affectus eru erat p audientiū qualitate. Expone si potes dū egrotus assiduis suspiriis plāgens et sin gultus ex imo pectore. anhelosq; spū repetit ha. ha. ha. q̄d tibi significet ista vox plāgoro sa. ¶ Discipul⁹. Donat⁹ rñdet dicēs inter iectōem esse partē orōnis significātis mentꝫ effectuz voce incognita. Quid aūt postulas voces me incognitā exponere cognoscendā. ¶ Magister. Nō pdidit operā ⁊ impensas q̄ te puerū docuit orōnis ptes. Tu nūc grā dior effect⁹ / ita cognoscito q̄slibet amoris intimi ⁊ nō ficti voces, p̄sus incognitā non amāti. imo nec alienā comptā amāti. si nō q̄ liber ꝯiectura. Exemplū de doloris interie ctione. dū sanus egrotū audit ⁊ solari q̄rit. Cui rñdet apud comicū talis aliq̄s. Facile cū valem⁹ alijs ꝯsilia damus. Tu si hic sis [illegible] ¶ Discipulus [illegible] dicere nūc hac / nūc illac exultatōes. p agita tionē ꝯcussionēq; studij vehemētis / paucu

las emicātes scintillulas, put istas excessiui amoris hoc vel illud verbū inserit ad acien mentis ꝯstringens istaz ⁊ gerens. Aut vero sub alia silitudine / stude familiaris esse voci bus amoris / in loco pegrinatiōis tue. nō se adeo poterūt occultare / q̄n familiarius i te [illegible] mō. nunc altero manifestēt. vel nutibꝫ etiā se ⁊ gestibꝫ insinuent. Peregrinātes pariter in exemplū habe. q̄z uis barbari sint. Pueros quoq; colludētes. necdū pfectis resonantes verbis. q̄ quo se intelligere ꝯsuescūt / inuicē [illegible] nim postulemus / vt nos illo respiciat pietā tis ⁊ amoris oculo / q̄li respecta fuit a deo sa lutari suo. A q̄ nos impetret respici / saltē vt amare fleam⁹ exemplo Petri. Respiciat ter rā cordis nostri / ⁊ faciat eā tremere. Et ab il lo tremore suo concipiam⁹ spūm salutꝫ / qui in amoris spūm aliquando trāsformetur. et hymnū tunc canam⁹ cū alacritate cordiuꝫ. [illegible] ¶ Mag[illegible] ntas meū querendi studiuz de plurimis. sed [illegible] mestica regularis. Dies crastinus sollicitus erit i idipm. ¶ Discipulus Expeditū mente perieo. propicius sit nobis deus

Sequitur quartus

tractatus p didragma seu dialogum de ma rie beatificatione p notulas. lxxxij.

Notula prima

Ecce eīn ex hoc beatā me dicēt omnes generationes. ¶ Disci pulus. Nōne cor nostrū ar dens erat i nobis hesterno col loquio / dū de canticis cantico rum Marie simul ⁊ Salomonis ꝯquirere mus quasi fabulātes pegrini. nec nō dilata to corde videremur anhelādo spiritū attrahe re ¶ Mgr. [illegible] adq̄ iuuent⁹ nr̄a senilis q̄dammodo ⁊ cana [illegible] in diē / si assit ꝑbū dei reficiēs ipm. si Jhe in star pegrini nec pinde cognit⁹ se comitē ꝯiū xerit. si apuerit sensuz nobis vt intelligam⁹ scripturas. hymnoꝝ ⁊ maxime psalmoꝝ can [illegible] aīe nr̄e. Surge ppera amica mea / columba mea / formosa mea ⁊ veni ¶ Discipulus. O si iā hyems ꝯgelatōis spūalis trāsierit. si glā

cidiū corporis. si imbris stillicidiuʒ assidue
tēptatōis abeat ꝛ recedat. si flores pulcriorꝫ
aspectuū appareāt in terra cordis [illegible]
dn̄o benignitatē. O si tp̄s putat [illegible]
tionis cure oīs supfluꝫ adueniat. si vox tur/
turis caste gemētis ꝛ ꝯsolātis luctu bono au
diat̄ i terra sensualitatis nr̄e. ꝯformantis se
sōni / vt concordet philomene ꝛ alaude ꝯtē/
platōis alacris turturis suspiriū. O si ficꝰ
iā non maledicta nec soliis onusta ꝑborū so
lus, pferat grossos suos i signuʒ fructꝰ post
suauis. Demuʒ si vinee bonaꝝ opationum /
dent odorē suū bone fame in vitā ꝛ letificati
onē dei ꝛ hoīm qd̄ secuturū sit o mgr̄ agno
scis. ¶ Magister. Quenā aīa frater ē tā he
bes ꝛ gelida. q̄ nō ad vocē blādiētꝭ amici. vel
dilecti quē sequit̄ expgiscat̄: Que nō tota li/
quefiat. sc iā in se nō ꝯtinēs ꝓprijs terminis
desiderioꝝ. sed effluat i dilectuʒ / currat post
vocantē se gratis nominibꝫ: Surge inq̄t ꝓpe
ra amica mea. Surge q̄ male iacueras cuʒ
adolescēte pdito. ppterea paternā adire mise
ricordiā. vt accūbat sup collū tuū. dextēqꝫ i ac
cubitu tali nardꝰ humilitatis tue odorē suū.
vt iure voceris amica. suscipiēs pacꝭ osculū
ꝛ speciosa recipiens pmā innocētie stolā cuʒ
anulo fidei. Proinde facta colūba nidifices
in foraminibꝫ petre. i cauernis macerie. Pe
tra aūt erat xp̄s. Tu i fixura clauoꝝ. i cauer
na lateris. vsqꝫ ad patefactiōeꝫ cordis / fidei
deuotōe subintrās. illic reponas sanctarum
meditationū pullos tuos. Oñde dilecto pe
tenti faciē tuā. iā colore roseo decorē ꝛ ꝟnan
[illegible] Sonet
vox tua i auribꝫ dilecti. q̄ dulcis sit in laude
ꝯferēs i iubilo. Deniqꝫ sis vinea florēs desi
[illegible]
tionū dolosaꝝ diffugiāt capte. Surrepunt
enī q̄nqꝫ suffodiētes ad elatōis p̄cipitia. ꝛ vi
[illegible] per
modūʒ phas habeat aīa tal̄. iā facie decora.
iā voce suauis. suspirabūda dicere. Dilectꝰ
[illegible] ī. q̄ pascit̄ inter lilia donec
A aspiret dies ꝛ inclinent̄ vmbre. ¶ Discipulꝰ.
Quid oro vult hec interrupta ꝛ inexplici/
[illegible]
amoris ideo nō pfici / qm̄ tot occurrūt aīe de
sideria valida / q̄ nequeūt sil' erumpe. Cōfū/
dunt se potiꝰ ꝛ opprimunt. Sentit amās. q̄e
[illegible]
ē. Quare dat se magis intelligi p interrupti/
ones more interiectionuʒ. ab imo pectoris
eructatas vel erutas. Solet inde patere ta/
liter anhelātibꝫ quorsū mittit̄ illud suspiriū.
¶ Discipulus. Da supplemētū ꝟboꝝ istoꝝ
Dilectꝰ meꝰ mihi ꝛ ego illi. ¶ Mgr̄. Quis
arenulas maris. aut pluuie guttas dinume
ret: Quis inscrutabilia scrutet̄ corda: Non
[illegible]
pito. Dilectus meus mihi intēdit ꝛ ego illi.
Dilectus meus mihi oculum amorꝭ dirigit.
osculū porrigit. loquit̄. assentit. blanditur / ꝛ
ego illi. Dilectus meꝰ mihi finis oīm deside
riorū meoꝝ. ꝛ oīm cogitationū et intētionū
cordis. ꝛ opatōis cuiuslibet seu motiōis car
do centrū ē ꝛ actis. ꝛ ego illi totū qd̄ dat red/
do. [illegible] amor eius
ē. ꝯcordās ē. suauis ē. benignꝰ ē. iocūdꝰ ē. de
lectabilis ē. Mihi oīa ē. Quippe cū quo
suʒ vnuʒ cor. vna aīa. vnꝰ spūs. Jdō dilectus
meꝰ mihi vnit̄ et ego illi. Dilectꝰ meꝰ se mihi
dedit in p̄ciū in mortē. quō nō oīa mihi se
cū donauit: ¶ Discipulus. Quo pacto dr̄ B
se donare deus q̄ nusq̄ʒ abest Qualiter ē aīa
sibi finis desiderioꝝ suorū vl̄ opationū. q̄ p
pter seip̄m oīa opatus ē ꝑm sapientē: ¶ Ma
gister. Docet angelica salutatio modū do/
[illegible]
sic aīa p spūssancti aliquē instinctū. q̄ loqui
tur pacē ad ꝯuersum cor. Mādat quoqꝫ sa
[illegible]
[illegible] pec
cata tua. Uade i pace. Nō enī dat̄ salutatio
excōicatis. nec eis quoꝝ p̄sentiā horrescimꝰ
Sic inuenit apud deū gratiā aīa / que p euꝫ
fit disposita et organizata suo modo / calore
vitali gratie ad susceptionē dn̄i. de quo et a
quo viuit aīa nō minus q̄ʒ disponit̄ corpus
organicū p armoniā qualitatiuarū dispositi
onū ad aīe rationalis introductionē facien/
dam in corpe. Tunc audit aīa. dn̄s tecū. q̄
se dat ad nutū aīe vt fruat̄ se. ꝛ abs quolibet
vtat̄ in se ꝛ propter se. Uñ fit amoris illa re/
ciproca donatio mirabil' quo manet i chari
tate i deo ꝛ deus in eo. Dilectꝰ meꝰ mihi. sup
ple seip̄m dat / ꝛ ego illi seip̄m reddo / ꝛ meipꝫ
cū eo / cū quo iā vnū effecta sum. Et sicut i il
la trinitate ineffabili pater dat filio sp̄m. ꝛ fi
lius patri reddit eundē sp̄m. sic aīa datū sibi
dilectuʒ dat. ꝛ reddit seip̄m sibi qui tribuit.
vt sit ipse principiū ꝛ finis oīm desideriorū
vtriusqꝫ. Hāc dignationē amoris inestima/
bileꝫ q̄ phi supbi nō potuerūt nec voluerūt
attēdere. ppterea nullas tales ad deū voces
depromere conati sunt. Dilectꝰ meꝰ mihi et
ego illi. Fuerit idcirco ab hmōi epithalamio

[illegible] ad il|lud surdi. Quod attendens xp̄us exultauit in [illegible] pater dñe celi ꝛ terre. q꞉ abscondisti hec a sapientibꝫ et prudentibꝫ. ꝛ reuelasti ea paruulis. Ita pater. q꞉ sic placitū ē ante te. Nō meritū cuiuscunqꝫ/ne quis glorieť in se. Unde si tale aliqd cecinit Maria dicēs. Deposuit potētes ð sede/ꝛ exaltauit hūiles. ¶ Discipul⁹ Quātum intelligo/deus se dat in dono quod informat animā ꝛ viuificat eā. reddēs deiformē ꝛ pulcrā. amabilē ꝛ desiderabilē. q̄ letať i opibꝫ suis/maxime i filijs hoīm. ¶ Sed cur L anima dicit aliqñ. Dilectus meus mihi. vt hec transferat. aliqñ se pponēs et dicēs. ego dilecto meo? ¶ Magister Dilecta ferť in dilectum ſm vim duplicē. apprehensiuā scʒ et motiuā. Uis apprehēsiua seu cognitiua qōammodo trahit ad se ꝛ in se suum obiectuʒ quod ē verū. Sed ꝯuersus ē ordo virtutis motiue vel affectiue. ꝑsertim dilectiue/ cui⁹ obiectū ē bonū. q꞉ tendit ꝛ extēdit se ad ipm Causam dat ph̄s. Uerum inquit ē in aīa. sed bonū in rebꝫ. Uñ bonū quod ē appetibile apeū imprimendo se p cognitionē. nō [illegible] ꝯ quasi circulo quodā/redire conať in appetibile. ꝛ se sibi dare. cōicare vel imprimere. Propterea diciť anima dū dilectū cogitat. ꝛ imaginē sui format vel speciē q̄ sibi dilectus imprimiť. Dum ꝟo diligit. ipsa se dilecto dat ꝛ explicat. ꝛ ad ipm quasi foris egrediť. ¶ Discipulus Quid ad rem nostrā? ¶ Magister Multū p omnē modū. Hoc ē illud mysticum verbū xp̄i de dilecto suo/q̄ ingrediť et [illegible] de Moyse. qui minauit gregē ad interiora deserti. vbi vidit dñm in flāma rubi. Gregē intellige/totā cogitationū turbā/q̄ ad interiora mentis colligiť. Est alter ordo. dū Moyses vocatus a dño de nube caliginis exit ad ipsum. sicut xp̄s relicta turba ascendit i montem. Sic anima subintrans se/ꝛ trahēs ad se sponsuʒ p cognitionē. dici pōt pascere spōsum. Sic ipm habere in lecto pacifice mentis ꝛ coangustare. ne sit locus adultero. Exiens ꝟo p dilectioneʒ ad sponsum/trahiť ad sponsi palatiū. thalamū vel cubiculū. ¶ Discipulus. [illegible] quidem in hac ꝯiunctione sponsi ꝛ sponse p dilectōem/ꝯsurgit delectatio. dū rursus imprimit se dilectus in dilectā. sugentes vbera cōsolationis sue. diciť hinc delectatio quasi quedā lactatio. Hinc ē fruitio complectens vniuersas beatitudinis partes. vt dotes. tētionē vel apprehensionē inhesiuā p cognitiōe ꝛ dilectione pariter ꝛ delectatōe. Sic frui [illegible] cui rei ppter se. in qua mentis delectatio desciť. ¶ Discipulus. Dū rapit nos eius amoris/obliti sumus pene inquisitionē primit⁹ occurrentē sup verbo tuo o beata beatarum. Ecce eñ ex hoc beatā me dicent oēs generationes. ¶ Magister. Regredi licet qñ vo D [illegible] stio. qua ratione potuit absqꝫ spū iactantie/humilis ancilla dñi/tam excelsum de se proferre preconiū? Subit inde questio [illegible] cecinit. Ecce eñ ex hoc beatā me dicent omnes generatōnes? Subsequiť alia questio. Quot modis Maria dicta sit beata? ¶ Magister. Conabor satisfacere quesitis bi [illegible] ficasse dñm. nō solū quia magnus in se est ꝛ magnus a creatura sua p̄dicať ꝛ coliť. sed etiam q꞉ magnificā reddit aīam cui magna facit qui [illegible] cata videť Marie anima/q̄ opationi supra modū magnifice fuit ausa p̄bere ꝯsensum dicens ad angelū. Fiat mihi ſm verbum tuū Quid ē hoc/nisi fiam mater filij cui⁹ pater ē deus? Quid excelsius? quid sublimius? vel (vt alius vult) arrogantius poterit cogita[illegible] modo stant simul ꝛ in vnū conueniunt tāta humilitas? Ecce ancilla dñi. cū tāta magnificentia. fiat mihi ſm verbū tuuʒ. talis abiectio cum tali gloria? ¶ Magister. Docet nos ph̄ia ſʒ theologia parū [illegible] gnifici/seu vim virtutis magni[illegible] nificus vtiqꝫ nō de honore vel gloria [illegible] gna sunt ꝛ honore. colit lucē. spernit vmbrā Gloria sua ē (sicut dicit ap̄ls) testimoniū cōscientie sue. Non de alieno pēdet iudicio cui modicū ē si iudiceť ab hominibꝫ/vel ab homine/aut ab humano die. Nam qui se iudicat dñs ē. Fit humilis p inde in fuga glorie. fit magnanimus in opatione magnoꝝ/cū dignitate meritorū. Deniqꝫ cū gloriať i dño gloriať. Obseruat hoc magnifica nr̄a ꝛ magnificanda/que tota in dei gloriā refudit beatitudinis sue famā. Quia fecit mihi magna qui potens est. Non ergo mihi gloria. gloria sola sibi. Fuisti ppterea virgo

beata sicut angelus dei. vt nec benedictio te moueret nec maledictio p̄ dationis aut deiectionis vicium. Que/quo magis gloriā fugiebas eo magis te sequebatur sicut vmbra corpus. Esse bona. nō videri /volebas. ¶ Discipulus. Magnificus/magnorū dign⁹ honorū. nunquid iniq̄s iudicat eos qui se spernūt? ¶ Magister. Plane sic iudicat. cēset eos puniendos. nō ꝓpter se/sed ꝓpter iusticiam ⁊ alienā vtilitatem. At vero longe diuinius. dat fides cum gratia. magnificentiā cū humilitate cōiungi. q̄ʒ inanis philosophia. Dicit et sententia. Nō nobis dn̄e nō nobis sed nomi tuo da gloriā. Tibi gloria. nobis autē confusio. qui serui inutiles sumus. qui nihil habemus qd a te nō accepimus. tua tibi dona confitemur ⁊ reddimus. Volumus vt ad locū vn̄ exeunt flumina gratiaꝝ reuertant vt iteꝝ fluant te donāte. sis magnificus in sanctitate ⁊ gloria. ¶ Discipulus. Non ē quod ꝯtradicam. dic de secūda questione.

E ¶ Mgr. Enunciasse videt ꝓphetico spiritu plena verbigena nr̄a/q hoc nomē adiectiuū appropriate sibi ⁊ anthonomatice daret p omnes generationes. velut nomen epitheton desup sibi datum. sibi debitū. sibi placi[illegible] [illegible] si mū ⁊ appropriatuʒ. ¶ Dignare nos laudare te virgo sancta. o ter quaterq̄ʒ beata. Beata p̄mo que credidisti clamat Elizabeth. Beata scd̄o. qꝛ gratia plena fm̄ Gabrielis salutationē. Beata tercio ⁊ bn̄dicta. qꝛ bn̄dict⁹ fructus ventris tui. Beata quarto. q̄a fecit tibi magna qui potens est. Beata quīto. qꝛ mater dn̄i. Beata sexto. qꝛ fecundata virginitatis honore. Beata septimo. qꝛ nec p̄mā similē visa es nec habere sequentē. ¶ Discipulus. Numerasti numeros beatitudinis sub quadā generali laude. qd cēses si ad specialia descendamus? ¶ Magister. Descendamus placet. Sic em̄ plenior dabit intellectus p̄conij quo beata dicit p omnes generatiōes. Offert aīo triplex beatitudo. Una vie p spem. altera patrie p rē. tercia quasi media inter spem ⁊ rē. inter viā ⁊ patriā. qualē habuit manifeste christus. quē fuisse viatorē fm̄ animā. ⁊ comp̄hensorē fm̄ spūm/nullus ambigit theologus. ¶ Porro qualis sit beatitudo p spem ⁊ gratiā/norunt ꝯmuniter fideles x̄piani. Qualis preterea sit beatitudo glorie. videmus nūc p speculū in enigmate. credentes eam esse quam nec oculus vidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit. Recogitata p̄o duplex hec beatitudo viam aperit vt tercia quasi media citi⁹ cognoscat. qꝛ minor ē q̄ʒ glorie ꝯsummate. ⁊ maior q̄ʒ solius spei ⁊ ꝯmunis gratie. ¶ Hec abhorret hec distinctio theologica phisicaʒ ꝯsiderationē. que ponit virtutes p̄mas politicas. secundas purgatorias. tercias purgati animi. quas Aristo. vocat heroicas. Hec beatitudo que purgati animi vel heroicalis excellencie dici potest. fuit in beata nostra duʒ viueret/sup omnē purꝫ hominē. sicut beata re[illegible] in patria [illegible] potestatē. hec ē que a nullo vincit illustriuʒ fm̄ Damascenū. Et iuxta hierarchicā Dionysij leges/ꝯtinet eminēter omnē pfectionē creaturarū tanq̄ʒ inferiorū. vt iure dicat regina mūdi et dn̄a. Vis igit breui compēdio Marie beatitudinē notaʒ tibi fieri. da sibi p eminentiam quicq̄d in creaturis videris melius ip̄m q̄ʒ nō ip̄m. Et si nō formaliter. tamē eminenter q̄ʒ q̄ʒ distaret a deo. Et qm̄ particeps fuit i via vtriusq̄ʒ beatitudinis vie. s. ⁊ patrie. ponemus aliquas de ꝯditionibꝫ beatitudinis eterne. p quas gradatim veniamus ad perita vel ad petenda. ¶ Discipulus. Expedi F

ens iudico. nec audiendi tenebit me fastidium. etiam si p̄cognita narraueris? ¶ Mgr. Est beatitudo spūs que separat ab ania [illegible] [illegible] Hec in spiritibus separatis viget. Habet nihilominus anima suā beatitudinē duʒ resumet incorruptibile corpus a spū beato. Dicit incorruptibile pro tollenda calūnia quā vellent aliqui struere de resuscitatis iustis tēpore passionis. quorū spūs statim in descensu spūs x̄pi in lymbū patꝝ beatificati sunt. qn̄ momordit x̄pus infernū. saluando spūs iustos p beatificā visionē. d qua latroni dictū ē. Hodie mecū eris in paradiso. qui purgādū forsassis aliq̄d habebat. nisi p̄uilegiū nouitatis aductus regis/ip̄m sicut ⁊ alios multos. forsitan ⁊ oēs/tūc a purgatorio liberasset. Tales inquā spūs beatificati/si corpus nō incorruptibile susceperūt. aut qꝛ mortui sunt fm̄ quosdaʒ. sequit vnū mirabile q tales fuerūt comp̄hensores in corpe mortali sicut x̄ps. Sequit etiā q fuerunt bis mortui sicut Lazar⁹. cū statutū sit oībꝫ semel mori fm̄ ap̄lm. Rn̄dent. qꝛ ap̄lus nō negat qn [illegible] de resurrectōe nouissima. Sunt autē tres dotes [illegible] fruitio. visio ⁊ tētio. Sūt quattuor ipsi⁹ aie

[illegible] corpe [illegible] plene sub [illegible] passibile. agile. subtile. Nolo tñ existimes q spũs et anima sunt in eodē hoīe/ mō vel tunc due nature distincte/ vel due anime et centrie licet fuerit aliqñ articulus in anglia eōdem natus dicere. q nō sunt due aīe in homīe eo dē/ rōnalis et sensitiua. Prior vō sententia te [illegible] dogmatib9 con[illegible] net. Dicit xp̄s q potestatē habebat ponēdi [illegible] Tractat[illegible] Discipulus. [illegible] ita dixisti. pridem ita nouisti. expone quod [illegible] Magister. [illegible] de dotibus que solēt attribui nubētib9. Spōsus eñ dotat spōsam/ et nulla creatura non vnita diuinitati (vt excipiat aīa xp̄i) dignior fuit dei sponsa noīari Maria vel p sponsi et spōse metaphora/ dū inquirimus beate Marie laudes atq̄ pconia. dū viatrix erigz peregrinaret i terra. ¶ Discipulus. Gratāter ac letus accipio/ quatin9 in his assūm pri onis sue solennijs. dūz cantica canticorū re sonat ecclesia tanq̄ epithalamiū suūz/ mate ria pquirēdi iocundissima ministret. ¶ Magister. Animaduerte. quēadmodū tres in matrimonio succedunt gradus. Est eñ ma trimoniū initiatū. ratū. ē psummatū. ¶ Discipulus. Scio. sed qd ob hoc tetere vis? ¶ [illegible] sam nostrā. sm triplicē hunc statū triplicem habuisse beatitudinē. Beatā respice primo mō/ dū ab instāti creatōis spūs sui. initiatuz ē matrimoniū cū eterno sponso deo. p arraz [illegible] tā respice scdo modo. dū matrimoniū plenū psummatū ē in assumptōne corpis et anime cum eternitate dotū suaz. Beataz intellige tercio mō/ qñ matrimoniū fuit ratū in concep tione filij dei. et deinceps p gratiā psummatum/ ne dissolui posset p peccatum. q̄tnus ad cubiculi secretū primo fuit in assumptiōe in troducta/ vbi fuit et ē matrimoniū psummatum. ¶ Discipulus. Iaz velut p rimulas incipio videre quo tendit iter tue deductōis ¶ [illegible] de dotib9 enumerauero potius q̄ docuero. Tres idcirco dicunt dotes sponse ad cubiculū sponsi recepte p gloriā. visio. fruitio et tentio. que rñdent tribus theologicis ṽtutibus vie. q̄ sunt fides. spes et charitas. et trib9 aīe virib9. ratōnali. pcupiscibili. irascibili. D[illegible]

sponētes tres istas vires sm mētē q̄ ē spūs immo vnus tunc cuz sponso spūs/ ad actus qui beatitudinē constituunt. quiqui sunt in tuitiua visio. et actualis fruitio cū eternitate Ad quid valent dices iste dotes? Sane [illegible] simus et onus leuissimū beati piugij. vbi sic mens suo mō parens verbi et sacrariū spūs sancti Nunquid videt talis tantiq̄ filij educatio iugis et eterna/ qualē habet ipsa mens verbigena. virgo in vnū mater et filia. ¶ Discipulus. Cōuenisse credimus hec tria sic in maria. sed quo pacto puenīat in mēte rōnali/ nō ita pspicio vt virgo dicat mater et f[illegible] resim. que nunq̄ violat. Mater q pārit se verbū/ rorante desup patre luminū cui9 ē filia. cuius filio nuptialiter piuncta ē. Quid ni tūc psallet et exultet Marie spūs in deo [illegible] toq̄ cordis affectu. hoc canticoz canticum amoris p amorē canticuz nuptiale qd dicit epithalamiū. Canticū nouū/ ppter illū qui noua fecit oīa. Tenor hui9 cātici psistit in essentiali beatitudine visionis. dilectōis et fruitionis dei. q̄ semp vno et inuariabili tenore subsistit et resonat. ¶ Porro respect9 creaturarū tā in verbo q̄ i ppriō genere/ mouet ad canticū multiplici varietate decorū tanq̄ p discantū. Neq̄ dubitaueris oēs et singulas in vnū pcurrere/ mentalis spūs affectiones. Formabitur eñ melodia spūs ad exemplar armonie siue melodie diuinalis que stabilis semp in se manēs fastidire non pōt/ tanq̄ assidue renouet. ¶ Habes ecce veritatē pclusionis vni9 quā tu tibi declarari qñq̄ postulabas/ si maria in hoc cantico se in oēs [illegible] fundebat affectus vl' anime passiones. ¶ Discipulus. Habeo forte pro statu glorie q̄s nis ambiguū videat si sint i spiritib9 beatorum oēs affectus tot et tales. quot et q̄les [illegible] eñ erit amplius ibi luctus neq̄ clamor/ sed nec vllus dolor. ¶ Mgr. De hoc statim videbimus. Tu colligas et intelligas interea quale fuerit canticū beate ṽginis quot vocibus alternatū. dū iā adepta fuerat beatitudinē illā. q̄ dicta ē supior ad beatitudinē solius vie proxima et vicina beatitudini patrie. Quid si viatores aliq̄ exercitatos p psuetudine sensus mētis habētes/ possint cū omni pmptitudīe voces affectuū sm notulas qsq̄ vocaliū/ sparsas p sillabas psalmoz. mā

quãq; concinere vel formare. ¶Discipulus.

Concludit intelligentia tua/ q; rõnabilis sit cõclusio que nõ ita recipiẽda ẽ/ quasi vox quelibet affectõis retineat sonũ integꝝ. frã/guntᷣ enĩ quadã allisione nõ aliter q; in compositione [illegible] videmus. Nõ enĩ hec dictio magnificat plene sonat. istas l'ras m a g n i f i c a t. sed in vnũ colliguntᷣ quasi tercium mixtũ sonũ. Usus ẽ phs hoc exemplo. dũ de mixtõe tali loquereᷣ elemẽtoꝝ. q manent quidẽ ĩ mixto/ sed refracta. vel ſm eẽntiã/ vt placet Auicẽne. vel vt Auerrois ſm ppᷓas qualitates. ¶Mgr. Exemplũ placet qḋ inquisitionẽ philosophicã p̄supponit. Et ẽ plã aliud. video de multis aromatib; simul tritis. et quib; odor tercius mixtus resultat q̃ñq; plus redolẽs aroma p̄dominãs. Cõa ptẽ exclamatio canticoꝝ. Que ẽ ista q̃ ascẽ/dit p desertũ sicut virgula fumi ex aromati/bus [illegible] pul/ueris pigmẽtarij. Exemplũ aliud ẽ in re no/stra. licet enĩ pueri distincte p̄us sonent. vt re mi fa. postmodũ iungũt l'ram paulatim cũ vocibus istis. tandẽ vsu cõtinuo cantãt sine vocib; notulaꝝ. qḋ tandẽ exemplũ ĩ cõtrapũcto. deinde in discãtu pl' apparet. vñ valea/mus ad musicã cordis trãsferre rõem vbi celeritas maior est atq; facilior sonoritas affectionũ sp̃ualiũ/ q; sit exterior vocaliũ. ¶Discipul'. [illegible] mistico canticoꝝ cordis. Uñ palã fit nõ ẽ sistendũ iugiter in his q̃nq; vocalib; a. e. i. o. u. Sed nec ĩ singulis deliberate pausandũ ẽ affecti/bus. Alioqn fantasia plus tandẽ lędereᷣ q; intelligentie recreatio p̄ueniret. Cui' ratõez sensualis nos quotidie docet cantus. ¶Sz manet dubitatio mota de beatis deo iubilã/tib;. apḋ q̃s sola vox leticie. ꝛ nulla spei. nulla compassionis. nulla timoris. nulla deni/q; doloris resonare videᷣ. Et hec dubitatio verti põt ad beatitudinẽ marie virginis pro statu vie. p̄cima statui patrie. q̃ñ nõ habebat pctã q̃ doleret. q̃ñ conformis erat sua in omnibus volũtas prouidẽtie dei. que in sui di/

I spositione nõ falliᷣ. ¶Mgr. Habebit hoc vltimũ de conformitate voluntatis locũ p̄prium. Ceterũ de affectib; beatificati sp̃us edoceri poteris p similitudinẽ determinationis abundãter tradite p doctores de virtutibus moralibus ꝛ theologicis. ꝛ de donis. beatitudinibus ꝛ fructibus si manẽt in patria Quorũ finalis ẽ resolutio q in quolibet bono habitu reperiᷣ aliquid quod dicit p̄fectionem. sed in pluribus cõiunctũ est aliqḋ pro statu vie imp̄fectionem notans vel indigentiam. Fides dicit innitentiã prime veritati. spes diuine liberalitati. charitas diuine bonitati. ꝛ horũ quodlibet vtiq; bonũ est p̄ficiens sp̃m. Sed ad imp̄fectionẽ respice. Fides importat enigma. spes cũ enigmate fu/turã fruitionẽ. charitas ꝑ̄o a deo. q;uis hic nõ consequatᷣ intuitiuã visionem. Peniten/tia [illegible] separatõis a deo. Compassio seu misericordia p̄mptitudinẽ auxiliandi. zelus amorez iusti Et ita p oĩa reperies aliqua de se bona/ si cõiũctos defectus abstuleris. vt a penitentia peccatũ cõmissum. a timore periculũ cadẽdi. a compassione miseriã cui nũc oporteat subuenire. Sic itaq; de singulis affectõib; beatoꝝ spirituũ. quas theologia vocat extenso nomine passiones. que nõ sunt in spiritu ra/tionali [illegible] mutatione quẽadmodũ philosophi stricte loquuntᷣ de passionibus sensitiue anime. Affectio autez spiritũ immutans intẽtionalis ẽ. sicut gau/dium [illegible] ria de peccato. resilitio in deuz ꝛ ab inferno. affectus succurrendi alieno incõmodo. ¶Discipulus. Etsi magna pars questionis soluta cernatur p exemplũ de virtutibus. tamẽ [illegible] quoniã beatus ẽ qui habet quicqḋ vult ſm antiquos et Augustinũ/ qui addit. nihil mali vult. Beatus diciᷣ quasi bene actus. cui omnia optata succedunt ſm Cassiodoꝛũ. ¶Magister. Conclude primo p ethimologiã beati contra stoicos. q virtutes non sunt insensibilitates. quia diciᷣ beatus quasi bene actus. ergo bene motus. ergo nõ insensibilis. Et hec certe cõcedunt de affectõib; intrinsecis ratõis. sed sensuales oĩno detra/hunt a sapiente quasi saxeos virtus efficiat ¶Porro nõ ẽ de ratione beatitudinis q beatus statim habeat quicqḋ vult optandũ/ maxime circa alterũ. sed absoluta beati volun/tas sicut semp conformis ẽ diuine volunta/ti/ sic semp impleᷣ. Et hui' declaratio p̄priũ [illegible] de spiriti/ K

bus affectionũ receptiuis. Aliq̃ sunt impassibiles effecti. ꝛ hoc contra passibilitatẽ lesiuam vel corruptiuã vel abiectiuã perfectionis debite. vt in celo. q̃ñ nihil impedit. imo confert esse passibiles passione perfectiua. sicut dilectio dei/ suaq; fruitio. Nõc celũ impassibile diciᷣ p̄mo mõ qḋ lumine solis cer/

nitur mutari. Alius ē spūs ratiōalis atqꝫ receptiuus lesiue passionis/etiā vt spūs ē. et hꝫ quotidianū ī nobis maioribus/velim⁹ nolimus. Et de damnatis spiritibus fideo credit. sed modus alio loco dicendus ē. Est tercia vel fuit in nōnullis spiritibus ꝓprietas. que dedit eis posse nō pati passione lesiua vl' [illegible] quas [illegible] ꝑ statu nature institute. ꝛ qualiter erat in anima xpi/nisi spōte passiones suscepisset. Uides ne igit͛ ꝙ primus spūs ꝑ passiones nō leditur qualescunqꝫ. nec si poneretur ī stagno sulphuris ardētis. Gaudet assidue/nec gaudium minuunt alie iuncte affectiones. sicut compassio deficientiū. detestatio peccati. resilitio reuerentialis in [illegible] [illegible] [illegible] ē. Odium denicꝫ viciorū/quod ē zel⁹ bonus. et ita de reliquis imꝑfectione semota. Tercius spūs suo modo carebat lesiuis passionibus in primo parente. ꝛ nunc forte sic ī Enoch ꝛ Helya. Sed an beate nostre talis fuerit [illegible] spūs in deo [illegible] nō arbitror asserendū. qn voluerit tā aīa qꝫ spūs. nō eñ glorificatus fuit spūs su⁹ sicut spūs xpi. nec voluntate sola passionibus lesitiis subiacebat. Tuā (inquit Simeon) ipsius
L animā pertransibit gladius ¶ Discipul⁹ Nōne fuit immunis ab omni peccato nostra beata. ꝛ si sic/cur passa est. quia quicquid patimur/peccata nostra meruerunt. Eua denicꝫ fuisset ante lapsum ipsa Maria ꝑfectior. et tunc poterat nihil pati. ¶ Magister Notata est alibi respōsio. ꝙ in Maria fuit necessitas originale peccatū contrahendi ſm causas inferiores. ſm legem ꝓpagationis ex cōiunctione viri cū femina. Lex eñ superior preiudicauit huic necessitati ꝑueniendo casum ꝑ sanctificationē ꝛ gratiā. Sic dicit in alio casu sanctus Thomas de occurrentibus tempe iudicij obuiā christo in aera. ꝙ si nō moriant͛. hoc nō est ſm causas inferiores quibus habebant necessitatē moriendi. Nec est [illegible] dicentē. Statutū ē hominibus semel mori [illegible] iudicium. qꝛ priuilegium superioris hoc suspendit. Nō secus ē in ꝓposito de Maria a necessitate cōtrahendi originale peccatū ꝑuenta ꝛ priuilegiata. ꝛ excellētissime sic redempta/qualiter redimi nō egebat Jesus xp̄s. qꝛ ꝑ carnalem concubitum nō formatus. Dolores idcirco ꝑtulit Maria. nō omnino sponte sicut filius. sed nec penitus inuoluntarie sicut nos. ī quibus mot⁹ viciosi ꝑueniunt iudiciū rationis. quos ratio ꝑueniebat in Maria. Alioquin venialia saltem cōmisisset. Nihilominus dolebat ꝓpter spūm passibilē ꝛ statū. cū omni tamē moderatione ꝛ virtute et merito continuo. Cōplebat insuꝑ illud apostolicū. Gaudete in domino semꝑ. iterū dico gaudete. Sciebat ꝙ spūs sibi primus erat ꝛ fuerat supra ceteros viatores. qđ notauit cū subiunxit ꝑ causa exultationis sui spūs. In deo salutari suo. [illegible] ꝑmissum ꝑ Esaiam. Suꝑ quem respiciam nisi suꝑ pauperculū ꝛ contritū spiritu et trementē sermones meos. Quis certa esset nō minus aplo. ꝙ necꝫ mors necꝫ vita eā separet eā a charitate dei que erat in christo iesu salutari suo. Et ideo exultabat gaudebat plus qꝫ in sola spe. sed minus qꝫ in re glorie. Ecce habes in hac dictione beatā E. ꝑ spe habes a. ꝑ leticia. Jam supra spem addit tercium a. quo venit in gloriā. Huic ꝑ canticis accedit incidēs ꝯsideratio nominis huius beatitudo. qđ quinqꝫ vocales quinqꝫ significantias affectuū in se claudit. Ceterū qꝛ dixisti. omne quod patimur [illegible] peccatū/qđ remouit ꝓhibēs lesiuas passiones cū peccatis. Nostra denicꝫ beata semꝑ habuit gratiā gratum facientē. que originali supeminet iusticie/qꝫ primit⁹ ornata fuit eua. sed ꝑdidit. ¶ Discipul⁹ Accepisse puto sufficientē ꝑ elicita prius cōclusione delectationē de cantico Marie ſm oēs affectiōes sub omni facilitate formatas ꝑ organum cordis. vbi fulgebat mentis verbū sententiosissima numerositate replentās velut mirabiles rationes rerū instar patrie. licet adhuc in enigmate vie. ¶ An vero putas ne credendū/ꝙ vocale canticum addiderit nōnunqꝫ hec beata.
¶ Magister. [illegible] D peregrinatione laboriosissima. comitis Jesu puero et virginali spōso ioseph. vt adimpleret ad lrām illud p̄s. Cantabiles mihi erant iustificatiōes tue/ī loco ꝑegrinationis mee. Cur preterea nō cecinerit corꝑalē recreādo laborē. nūc psalmos patris sui Dauid. nūc cā[illegible] Salomonis. alludens sponso blandienti ꝛ dicenti. Uox tua sonet in auribus meis. vox eñ tua dulcis. Nunquid existimas beatā nostram in iocundissimo partu ꝛ post partū. dum natus erat saluator mundi/cōcinētibus angelis. Gloria in excelsis deo/siluisse. Nunquid nō infanti posito in ꝑsepio ꝛ flenti. debuit et consolatoriū fescēninū/dulci susurrio vel

ture tenuis resonare? Quid vero de celebri ri/tu, propriam nuper ad coniecturas. q nuptijs ali/cuius interfuit bilariter honorandis. et vino de aqua facto gratuita pietate solandis. Quid in templo nutrita/ et de canticis syon edocta debuit quelo silere? ¶ Discipulus. Beata memoras. que no abhorrent a pia crudeli/tate. etiam si addideris iustum Joseph cum puero Jesu nonnumq una cecinisse. Sed hec hactenus/ que seculi prudentis in oculis su/is (quibus omne quod putant sublime vide/re) nuge videbunt aniles et indigne. quasi no multo amplior fuerit humiliationis. vel cru/cis mysteriu. vel lotio pedu. immo generali/ter omnis actio nouissimi virorum. quia fact9 est propter nos opprobriu hominu et abie/ctio plebis. q sint ista que dicimus de Ma/ria. ¶ Magister. [illegible] nis prius facte questionis tue. cur erumpens in canticu nouu/ dixerit beata Magnificat anima mea dnm. Sane quid magnificenti/us co/cuius magnificentia eleuata est super ce/los? Quidni talem magnificaret/ hoc est ma/gnificum predicaret? Quidni toto nisu di/lataret et extenderet anime sinu ad eius am/plexu? Quidni preterea. crebrius alternaret af/fectus suos fm notulas vocaliu. modo de le/ticia in compassione. sentiens q miseratones dei sunt super omnia opa eius? Precipue nunc quando misericordia dni plena fuit terra. qn completa est postulatio psalmiste. Et veni/at super me misericordia tua domine. salutare tuum fm eloquiu tuum. quando misericor/dia et veritas obuiauerunt sibi. quando iusti/cia et pax osculate sunt. quando de9 dedit be/nignitatem. et terra nostra dedit fructu suu. quando timidus. dolens et languidus homo p sapientiam accusatus. p iusticiam damna/tus. et punitus p potentiam. suscept9 ad gra/tiam p viscera misericordie dei nostri. in qui/bus visitauit nos oriens ex alto. glorificati/onis eterne spem afferens. qn soluta mora deperit/ dat triumphus gratie. ¶ Discipu/lus. Conijcio. Tales inenarrabiliter con/templationes beatam nostram sub omni celeri/tate in momento. in ictu oculi. in nouissima tuba contulisse. et in affectum suauissimi cor/dis traducendo cantasse. Iuxta et supra per/mixtione notularum. vt fit in verbulis seu mi/nutis discantuu. Intonans igitur voce sere/na psonuit post Elizabeth preconiu. immo tonuit et exclamauit voce grandi ad aures se/culorum omniu. Magnificat anima mea do/mini. Tale tuum carmen nobis diuina ma/ria quale sopor fessis i gramine. quale p estu dulcis aque saliente sitim restinguere riuo. Sed redit ad cor. cur no dixit maria. Ma/gnificat anima mea dominum? ¶ Magister. H

Altiori repetamus principio. dicentes ma/rie linguam/ fuisse calamu scribe velociter scri/bentis. hoc est spiritussancti. qui nedum ve/lociter/ sed multipliciter scribit. adeo q non est iota vnu positum sine causa. non est apex vnus/ tam in significatione q in ordine fru/stra locatus. Ex quo perpendit q lata et lau/ta sit mensa sapientie sacre/ que tot epulas et fercula ministrat quot possunt a quocunq veri et salubres sensus elici. fm quadruplice expositionis genus. ¶ Preuidens igit spus sanctus seminariu quinq vocalium no esse pretereundu a posteris. sed inde significatio/nes alias/ modo quo nunc fecimus/ et facturi sunt alij subtilius elicendas/ voluit primum cantici canticorum marie versiculu terminari sub hoc nomine trissillabo dnm. tanq neuma [illegible] .o.i.v. ¶ Discipulus. Dic vero cur [illegible] um me leticie/ finiuit i voce doloris et mesticie. quale e v. quita notula p designata? ¶ Mgr. Triplex occurrit hic. et nunc mysti/ca ratio. Prima quatinus ex prima vocali. a. et vltima. v. redderet quasi diapente. q e qui/ta pfecta. Altera quatinus fieret antiheton seu ptrapositio gaudij ad merore. Tercia p laude humilitatis. q cantica vie solet i dolo/re terminare. quasi diceret. Quo cantabim9 canticu dni in terra aliena. Fit pinde graui/or. solidior et eminentior ipsa salubris leticia q tali fine stabilitur interrogatone humane miserie. sed no absq misericordia. qua J. in/ctu sibi notat. ¶ Discipulus. No dilataue/ris nunc hanc imaginatione. sed te cofer ma/[illegible] quidem [illegible] litalis est. q fm litteras. Sed ad intentione tua dico. q initiu sapientie e timor dni. Si ego dns (ait ipse) vbi e timor me9? Timor (vt scis) ad antiqua legem spectabat. sicut ad no/ua amor. Dns preterea pl9 respicit op9 creato/nis et potentie. Vn ab oibus magnificad9 et co/ceditur dns. Nome vero qd e de9 salutaris me9. ad op9 recreatonis et gratie. nemo xpian9 am/bigit ptinere. Ido cur debuerit subsequi vi/des. ¶ Discipulus. Nisi prius ondisses que/admodu beata nra princeps iuuencula ex tym/panistriaru/ potuit alternare repete pprias meditationes et affectus. non ita satisfaceret mihi rnsiones tue. q tale nequeo psequ ede/

ritatē. ¶ Mgr. Dat causam q̄ ait. Corp⁹ qd̄ corrumpit aggrauat aīaz. ⁊ deprimit terrena habitatio sensuz multa cogitantē. Hec eius beate ꝯuersatio iā erat in cel. iā q̄z doteo corporis glorificati inchoabat/et abundātia virtutū. necnō dominiū spūs sup aīam ⁊ corpus. vt eēt inde corpus agile ſm oīs vires cognitiuas ⁊ motiuas subtile. Preterea clarum nec ita passibile vt nostruz qd̄ puenitur a primis motib⁹. sed tn̄ ista minus q̄s nūc in patria. ¶ Discipulus. Deo aliquid indicium corporis Marie spūn nō pgrauāt. ¶ Magister. Preueniebat spūs suus corpales intus motus. qui nati sunt obseq̄ ratōi. Non grauabat eam puerperiū [illegible] nice rebellionis et [illegible] deniq̄ nullas in se cōmotiones illecebrose carnis sensit. sed a respicientibus se/sedauit. Credi sifr deb⁹ q ab audientib⁹ serenissimā vocē eius. Secus de aliarū vocib⁹ q̄ ad gehennā inflāmāt. Ideo nec pdicare pmittuntur. nec cātus apud eas caret discrimie. plus q̄s sibil⁹ colubri vel serpētis. quaꝝ sunt oculi vt aspectus reguli. ⁊ tactus germina virtutū [illegible] ¶ D[illegible] [illegible]

D nersitas a Maria. Sed vtz caruerit tēptationib⁹ inimici. ¶ Magister. Nō oportet. q̄z sathan si ausus ē tēptare filiū dei. quō nō tēptasset matrē. qd̄ ei cessit ad palmā victorie multiplicis ⁊ aureole. vt coronaret q̄ legitime certasset. q̄z nō vt Eua succubuit tēptatori. Dolebat pterea cū dolentib⁹. gaudens cū gaudentib⁹. sed vtrūq̄ moderamine summo. vt plus de vulnerib⁹ ⁊ necib⁹ aīaꝝ p vicium/q̄s corporū p pestē ⁊ gladiū vrgeret. exēplo filij plus dolentis ingratitudinē nr̄e nequitie. q̄s tormentū mortis pprie. sic modo [illegible] dissimū ⁊ a iocūditate icepru/instituerit maria cū timore sancto. cū zelo bono. cū viscerosa ꝯpassione. cū spez multo desiderio. quā vrgebat charitas exclamare post ascensionē filij sui. Filie hierlm nūciate dilecto q̄z amore langueo. ¶ Discipulus. Vellem ꝯparesbeatitudinē Marie q̄ nūc fruit ad beatitudinē vie. q̄ licet fuisse sit probata singularis. nihilomin⁹ patrie par nō fuit. Cū enī ptulisset Ihs Johēm inter natos mulieꝝ/sublimērit. Qui minor ē i regno celoꝝ maior ē illo. Ita q̄s rez mihi feceris. festis q̄ suis accōmodā/q̄ recolim⁹. Magister. Suspice nūc oculis intelligētie. ⁊ aures erige fidei. quēadmodū magnificauit hodie Maria dn̄m. vide [illegible] cie ad faciē xp̄m q̄ sibi magna fecit et [illegible] [illegible]

Constituit ipsa sola hierarchiā scdam sub deo trino ⁊ vno. hierarcha pmo ⁊ sūmo apud quē hierarchā humanitas filij sui sola sublimata sedet a dextris ptutis dei p vnitatem [illegible] Recordatus misericordie sue. collocās ipsaz sup oēs choros angeloꝝ. apud quos vidē beatus Johannes baptista prim⁹ post mariā positus in ordine seraphin loco Luciferi simul ⁊ alij p qualitate meritoꝝ vsq̄ ad infimū ordinē angeloꝝ. sub q̄ repositos dicunt [illegible] q̄ scdam hierarchiā ꝯstituunt. ¶ Magnifica[illegible] ra ē ita hodie beata vgo vt regina celi. imo ⁊ mūdi/iure vocet habēs pminentiā ⁊ [illegible] influxiuā sup oēs. Principatū habet dimidij regni dei si sic dici pōt/sub typo Hester ⁊ Assueri. Regnū quippe dei ꝯsistit in ptāte ⁊ miscdia. Semel locutus ē de⁹ duo hec audiui. q̄z potestas dei est ⁊ tibi dn̄e misericordia. Potestate dn̄o remanēte/cessit quodāmodo miscdie ps xp̄i matri sponseq̄ regnā-

ti. Hinc ab ecclesia tota regina misericordie P salutat. ¶ Magnificat hodie dn̄m. quia magnificata p oīb⁹ dicto vite sue. Plenū gratie ꝯplementuz/hodie securā recepit. Nulla dies ipsi festiuior. nulla desiderabilior iocūditate refulsit. Felicius parit hodie gl̄iosa filiū in corde/quez viatrix in corpe genuerat. immo iā nō meminerit pssure. quia natus ē homo in mundū alteꝝ ⁊ in sinu patris collocatus. ¶ O quātis hodie. o qualib⁹ armonie modulis adaucta celestis melodie cantilena resultat. Nulla post xp̄m vox suauior. nulla penetrabilior ⁊ acutior. nulla liquidior exaudit. Consonat ei pro tenore grauissime ꝯso grauissimus ⁊ infim⁹ peccatoꝝ luciferi simul vlulantib⁹ ⁊ stridentib⁹ damnatoꝝ rugitib⁹. Consonāt inquā. quia iustitie voces consentaneas molli modo cātui melodizāt. sed eis ve ve. deo autē gloria ⁊ magnificētia in secula seculoꝝ. ¶ Exultauit spiritus in hi-

a ns prius in deo salutari suo. nunc implet⁹ funditus hiatu desiderij. requiescit i intimo sinu sponsi dilecti dei salutaris sui. Pri⁹ ancia deprecabatur. Osculet me osculo oris sui. Prius vbera sponsi sitiebat. prius trahi se post se postulabat. Hodie toto amplexu nunq̄ abrumpenda. toti sponso beata cōiūgitur. Inebriat ab vbertate vberū spōsi/et

torrente voluptatis nulla iã necessitate tra/ heda potat ¶ Trahat nos post se de p camur cui nomen oleũ effusum. vt curraz in odore vnguentorũ suorũ. Curramus i via quedã adolescentule .s. sensus & actiões portiõis inferioris Ita p metaphorã nominauerimus. Gaudent omnes p virtutes esse fecũdas. fecũdet eni in fecunditate mentis eius vir noster dux peregrinitatis nostre que ẽ supior portio mẽtis nostre. ¶ Gloriabatur se introductã in cellaria regis quasi sub claue custodita / cui mõ omnia patent secreta regis celestis ¶ Stillet nobis ... geras potu aduersum estuz viciorũ. Nulla iam sibi nigredo vel fuscedo. nulla p solis exustionẽ decoloratio. nulla iam pugna filiorũ matris sue cõtra se. nulla vinearũ habenda custodia. oĩa q̃ppe parata. omnia secura sunt & trãquilla. ¶ Tu beata dilectũ tuuz optabunda petebas. Indica mihi quẽ diligit aĩa mea. vbi pascas. vbi cubas in meridie. ne vagari. id ẽ vane agi incipiã. post greges sodaliũ tuorũ. Cernis nũc dilectuz nimia claritate simul & feruore p intimã & meridianã visionẽ / vt nullus sit amplius euagãdi timor. nullũ discrimen oberrãdi / post greges ... amicos. sed fallebãt. ¶ Nõ iã audies quasi sub ambiguitate sermonis. Si ignoras te o pulcerrima mulierũ. que deũ. que te. q̃ omnia cognoscis / pcul hinc procul egredi periculũ. post vestigia gregũ nulli supersunt hedi fedorũ affectuũ pascendi. nulla pastoruz tabernacula plura videbunt. qm̃ tibi est vnuz ouile & vnus pastor oĩni diuisionis suspitione reiecta. quãdo scandens ad ethera p̃tẽreas aereas debellasti. nihil aduersuz te malignãteos spũs posse sentientes. Admirari potius oportebat demones / et pauescere quasi querentes inter se Que est ista que ascendit p desertũ / quasi aurora ɔsurgẽs. que nobis ẽ vmbra mortis. & terribilis vt castrorũ acies ordinata. ¶ Non ẽ quidẽ incredibile christum fuisse / cuius currus erat decẽ milibus multiplex pangelos. ducens secuz multã et purgatorio captiuitatẽ. ob honorẽ noue coronationis ipsi᷒ que regina misericordie et domina gratie & mater miscdie. sub cui᷒ imperio sunt oĩa iura regnorũ. vt in suo nomine flectat omne genu. celestiũ. terrestriũ & infernorũ. q̃uis aliter ad filiũ benedictũ. q̃ tamẽ sub ditus dignatus ẽ esse illi. ¶ Causam meditor alteram. cur Maria compatur equitatui dei in curribus Pharaonis. Iã nõ propter se. sed pp̃ter nos viatores quos a diabolico Pharaonis defendit incursu. ¶ Confugiamus ad eius opẽ. qm̃ submergit Pharaonem istum regẽ sup omnes filios supbie. & hoc cũ curribus & equitibus amarissime penitentie lachrimose. O quotiẽs dispersis superbis mente cordis sui. deposuit potentes affectus de sede tyrãnidis. & exaltauit humiles penitẽtes. eos esuriẽtes implens bonis. quales inuitat dicens. Et a generatiõibus meis implemini. ¶ Discipul᷒. Quo pacto Marie spũs id quod ẽ ppriũ dei ɔfessus ẽ. Fecit inquit potentiã in brachio suo. dispersit superbos mente cordis sui. ¶ Magister.

Cũ sponsus et sponsa spirituales sint vn᷒ spũs. cur nõ eadẽ poterit esse vox amboruz. q̃uis dispariter hec impertãdo. iste imperãdo fecit potentiã. Quidni sponsus cõmunicet sponse verba sua / que sibi tribuit vbera sua Fatemur q̃ nõ põt operari creatura. nõ ĩmitẽdo pme cause potẽtie. Quare nec oĩpotens nec creatrix vnq̃ꝫ. ppria et p̃maria autoritate dici põt. etiam vbi possit tñ vtiq̃ꝫ instrumentũ ad effectũ creationis assumi. nullo psupposito materiali principio. cooperãte deo ad efficat suum velle. ¶ Discipulus.

Expedis te faciliter de cõtrouersia doctorũ. Si habuerit omniũ potentiã aĩa christi sicut omniũ sciẽtiã. & si creatio cõmunicabilis sit creature. Sed quid sibi vult hec additio in brachio suo. ¶ Magister. Usitata ẽ trãssumptio qua p brachiũ significat vis operatiua. sit in deo. sit in angelis / membris carentibus corporeis. Uerũ altior ẽ perscrutatio. vt p brachiũ filius dei insinuetur sicut p digitum spũssanctus. vt ibi. Si ĩ digito dei ... demonia. ... cit pater p filium p quem omnia facta sunt. & sine ipso factũ est nihil. ¶ Discipul᷒. Nũ quid si deus non esset trinus in psonis relatiue constitutis. sed esset vnicum suppositũ absolutum. fm̃ errorem iudeorũ et philosophorũ / haberet potentiã creaturarum ad ex... ad impossibile sequit quodlibet. cũ ergo deus pp̃ter inmensitatẽ suã / & infinitã omnimitabilitatẽ de necessitate fluat (vt ita dicam᷒) in triplicẽ subsistentiã psonalẽ / relatiuaz ad intra. alioqn nõ se pfecte cõmunicaret. q̃ nimiz nõ cõmunicaret se nisi velut vmbratice vł vmbratiliter. & quasi pũctualiter ĩ creaturis / pma cõicatione nõ posita. cui᷒ vestigiũ

[illegible]
vbi relucz potētia patris. sapiētia filij. amor spūssancti. Nihilominꝰ magis ad intentionē querētis puto rñdendū. qꝛ cū potētia dei put ad extra respicit / ꝛ operādo se extendit. [illegible] nitatis sunt omnino indiuisa. videt͛ et suppo [illegible] onis ꝯsideratōe / qꝛ dei potētie cōpeteret creaturarū ꝓductio / sicut mō in quibꝫ relucet simul potētia. sapientia ꝛ bonitas creatoris. ¶ Discipulus. Videt͛ ꝓbabilis illatio. Sz cur dictura virgo beata dispsit supbos mente cordis sui / ꝓmisit. Fecit potētiā ī brachio suo. tanq̄ꝫ dispdere supbos / esset omnipotentie dei ꝓpriū: ¶ Magister. Credo legerat apud Job dominū dicentē. Dispge superbos in furore tuo. ꝛ respiciēs omnē arrogantem humilia. Sequit͛. ꝛ ego cōfitebor qꝛ saluare te possit dextera tua. quasi significaret hoc esse ꝓprium solius dei. ¶ Discipulus. Cur Maria nō contēta dicere. dispsit superbos [illegible]

Sunt qui referūt hanc additionē nō ad supbos. sed ad dispsit. vt mēs cordis sit ipse deus dispdens / ꝯnorādo mores humanū. q̄ mente recogitat et affectu cordis / dū hostes ꝑdere / ꝛ eos deponēdo a sede pestilētie / humiles vult exaltare depssos. Dat eñi frequēter scriptura cor deo / vt illic. Tactus dolore cordis intrinsecus. Et alibi de Dauid. Inueni virū sm̄ cor meū. Et filius dicit͛ de corde patris genitus. cū patri mens seu memoria fecunda tribuit͛ ab exponētibus mysterium sublimissime trinitatis. ¶ Sunt aliq̄ respōdentes Mariaz voluisse vehementē exprimere supbiā ꝛ intrinsecus radicatā. dicendo istos nō qualicūq̄ꝫ modo nec leuiter superbos. sed mente cordis sui. qualis ē demonū superbia. qualis fuit hominū diuinitatꝭ honorē vsurpare querentiū. ¶ Aut certe supbi dicunt͛ habere cor nedū dispsum. sed mentē cordis. dū mens ipsa quodāmodo subleuata ē a corde. nec eadē vtī phas ē eis. vt in habentibus absorptū vel ablatū iudiciū. [illegible] pecora deterius q̄ꝫ bestie vel pecora [illegible] rent. Lege si nō taliter dispsos dat intelligere Nabuchodonosor: cui cor fere datū ē / humano corde mutato. Quo cōtra dū cor humiliū bene contritū ē aut puluerizatū ī mortariolo penitētie. seu sub duplici mola. timoris et spei. reddit͛ sibi cor plus q̄ꝫ humanū. et fit vas in honorē capax dei seu gratia ple-

nū. Supbi fiunt tanq̄ꝫ colūba seducta nō habens cor / dicētes cū sentētia. Et cor meū dereliquit me. Et illud. Cor meū conturbatū ē in me. dereliquit me virtus mea / ꝛ lumen oculorū meorū ꝛ ipsuz nō est mecū. Quo contra pollicet͛ humilis christus supbie victori Dabo ei sedere mecū in throno meo sicut et ego sedi in throno patris mei. Quid oro celsius. quid amplius exaltatū: ¶ Discipulus.

Sentio hanc materiā vberrimā. aperuisti ad loquendū de dispsione cordis. quā assiduis fluctuationibꝫ vt in mari feruēti compellimur experiri. Sed hanc dispsionē istre el mystici quis cōgregabit. quis vniet. quis [illegible] palā beata Maria cātatrix nostra. nā superbiā mente cordis sui dispsit. si taliū opulentia fit inanis ꝛ vacua. que sine pōdere virtutis rapiat͛ ꝑ inania. nec gratia cor suū stabilitur / consequēs vt humilitas innitēs deo supra sedeat. et vt iusticiā esuriens / iusticie fru [illegible] diniis vento quolibet vanitatis agitanda. ¶ Discipulus. [illegible] ¶ Magister. Talez deniq̄ꝫ suscipit. id ē sursum ad se capit / tanq̄ꝫ puerū. qui vere israelita ē / i quo dolus nō ē. dñs recordatus misericordie sue. Beatus ergo vir cui nō imputauit dominꝰ peccatū. nec est in spiritu eius dolus [illegible] cilla dñi. cuiꝰ dominꝰ humilitatez respexit. quam ideo beatā dicent omnes generatōes. [illegible] nomen sanctū. cuius misericordia in generatione ꝛ generatōes timentibꝫ eū. qui vt timerent ꝛ puenit et dedit. Hodie sibi Mat [illegible] terā suā. Ita verificat͛ꝫ conspicimus psalmiste gloriationē. Quia inquit inflāmatū ē cor meū. Quo inflammatū: si nō igne quē misit filius suus in terrā. et voluit vehementer accendi. Et renes mei cōmutati sunt. mirabili prorsus ꝯmutatione / vt absq̄ꝫ viri copula / funderet opatione spūssancti plem benedictam. Et ego ad nihiluz redactus sum. scꝫ ꝓpria reputatōe. ꝛ nesciui. Quare: Quia anima mea conturbauit me propter quadrigas Aminadab / qui spōtaneus interpretat͛ [illegible] ¶ Magister. Sūt vel nūciationes angeli [illegible] ctum in diuinā caligīnē. vel penne columbe

de argētate. q̄b⁹ sepe assumptis diluculo habitauit in extremis maris ad atria glorie celi [illegible] etiā dum viueret. Beatus igit̄ Marie spūs quē elegisti christe ꝛ assumpsisti. Sed [illegible] tecū fact⁹ sū apud te. Deus em̄ sessor est anime sancte ſm Augū. Et ego semper tecū. q2 deus singulariter fuit secū. Tenuisti manū dexterā meā. que spūalib⁹ adaptaꝝ. ꝛ in voluntate tua deduxisti me. non temeritate elata p̄cipitasti me. Quid tandem? Ecce ꝯsummatio. ꝛ cū gloria suscepisti. id ē sursum ad te sumpsisti. Scio iā q̄d mihi sit i celo. Scio quid a te volui sup terram. Nūc oīno defecit a se cor meū ꝛ caro mea. dum absorptū est oīe quod mortale erat i victoria. Deus cordis mei. ꝛ pars mea de⁹ i eternū. Propter q̄ð magnificat aīa mea dn̄m. Et nos magnificemus deū. cui⁹ illustratōe spūs intelligamus q̄ supsunt de cātico. dū interim pausabimus.

Sequitur tractatus

quintus p̄ didragma seu dialogum. Quoniaꝝ fecit domin⁹ Marie magna qui potēs est. Ubi prima partitio est. si Maria passibiliter mouebatur.

Prima notula

Uia fecit mihi magna qui potens est. ¶ Discipulus. Magna plane ꝛ inscrutabilia que fecit Marie dn̄s. Cupim⁹ nihilominus scrutari. si magnificans anima Marie dominū passionaliter mouebaꝝ ad eū? Fuit em̄ absq3 vlla dubitatione sapiētissima atq3 virtuosissima. Passiones ēo nō cadunt i sapientē ſm stoycos. quorū in hoc doctrinā multi christiani p̄sertim anagogici anachorite. secuti sunt. dicentes virtuosum si p̄fectus est. ad nihil passionabiliter affici. immo ꝯsequiꝝ impassionabilitatē circa res corporeas. tam i ꝯcupiscibili q̄3 in irascibili. ꝛ ad hunc finē suas dirigebant intētiones. Et hoc ipsum collatiōes patrū. ꝛ Climacus et Bernardus in scala triginta graduū manifestant. Sed in contrariū est textus euāgelii narrans ipsam doluisse. De quo dolore p̄phetauit Simeon. Et tuaꝫ inquit ipsius animā ptrāsibit gladius. quod in passione filii se p̄sente ꝛ dolēte. ſm [illegible] est. ¶ Magister. Amplissimus sinos habet questio tua que de passionibus est. sup quibus habes opuscula specialiter edita. conformiter ad philosophos et catholicos doctores. Quid igit̄ vis molestus esse vel sup̄fluus in querēdo? ¶ Discipulus. Moueor ad tollendū scrupulos. immo laqueos magnos. qui p̄ueniunt conscientiis timoratis ex lectura taliū doctrinarum. que tepidos et viciosos nomināt omnes monachos nisi vicerint et eradicauerit funditus hmōi passiones. aut saltē toto studio conent̄ ipsas euellere. quod assequi plures reputant impossibile ꝛ huiꝰ a[illegible] cum audiunt apostolū conscīū archanorū dei protestando gemere. Sentio aliā legem in membris meis. in quibus scꝫ est anī a. repugnantē legi mentis mee. Et iterū. Caro ꝯcupiscit aduersus spiritū. et spūs aduersus carnē. Consonat cū experientia vox omnium doctorū. q2 primi motus nō sunt in nostra potestate dicente Augū. Nō ēīn potestate nostra. quib⁹ visis tāgamur. Est aūt ꝯquisitio specialis de pulcerrima et speciosissima mulierū Maria. si mot⁹ suos oīs habuerit i sua potestate ꝛ quousq3. Uerum videlicꝫ nō potuerit nō dolere visa morte filii? Et ita de reliq̄s passionib⁹ quereret̄ p̄ appre hensionē obiectorū variorū sub ꝯuenietis ꝛ disconuenientis ratione. cum dicent christus. Tristis ē aīa mea vsq3 ad mortē. qui tamē fuit incompabiliter virtuosus. ¶ Magister. Altior ē inquisitio tua q̄3 estimet̄ a pluribus. qui de passionib⁹ ꝛ peccatis ꝛ motibus primis loquunt̄ assidue. posset initiū p̄scrutationis accipi a pluribus. qui de passionibus loquunt̄. ꝛ motibus p̄mis. et peccatis. Nihilominus vna placet ad p̄sens. q̄ si narratiua triplicis p̄cessus qui fit in hominibus. p̄portionabiliter ad triplices hierarchias angelorū. ꝛ ſm tres gradus hominū. [illegible] rationabiliū ꝛ spiritualiū. Accipe in primis puerulū vtentē solo sensu. ꝛ nō ratione nec spū. Accipiamus alterū vtentē sensu ꝛ ratione. sed nō spiritu vel mente. Accipiamus terciū vtentē sensu. ratione et spiritu. ¶ Discipulus. Sub primo ꝛ tercio gradu vidimus et legimus homīes existere. sed de secūdo nō ita fit p̄spicuum. q2 aliquis possit vti sensu ꝛ ratione sine spū. cū spiritus sit eadem res cū ratione. ¶ Magister. Nōne similiter i quolibet homīe sensualis anima et ratio sunt eadē. p̄sus aīa ſm cōmuniores ecclesie doctrinā. ꝛ tamen reperit̄ in vno homīne vsus anime sensualis vt in pueris. i qui-

bus nullus ē vsus rōnis. Ita nihil videtur
incongruū si dicat̄ q̄ aliq̄s vtat̄ ratione/qui
p̄ tunc nō vtit̄ spiritu vel mēte. q̄z diuersas
habent facies spiritus ⁊ ratio. Sp̄us autē
sola diuina ⁊ eterna. Ratō ad temporalia respi
cit ⁊ creata. ¶ Discipulus. Nolo p̄tēdere d̄
possibilitate rei. q̄z scio posse p̄ intelligentias
[illegible]
[illegible] Nūc
quo tendimus ad euidentiā p̄posite questi/
onis. ¶ Magister. Consideremꝰ in puero
tria p̄ ordinē in potentijs sensitiuis. q̄z de so
lis vitalibꝰ et vegetatiuis nihil ad p̄sens plꝰ
q̄ꝫ de plantis ī quibꝰ nō solemus ponere pas
siones/nisi forte p̄ trāssumptionē ad anima
ta. dicimus eñ̄ pratum ridet. leuant̄ segetes.
horret hyemē terra. fugiūt se p̄traria. deside
x rant se ⁊ vniunt̄ silia ¶ Discipulus. Sequa
mur visum p̄priū loquendo de passionibus
cuas dicimus esse in sensu. ¶ Vn̄ passio de/
scribit̄ q̄ ē apph̄ensio sensualis p̄uenient̄ vel
disconuenientis. p̄sentis vel absentis. ¶ Ma
gister. [illegible]
onē hanc passionis quasi causalē cū declara
tione vel suppletione. ⁊ dicamus q̄ ī anima
sensitiua pueri qualis intelligi p̄t aīa Ma
rie dū cecinit. Magnificat aīa mea dn̄m. in
uenimus ⁊ apprehensionē ⁊ motionē ⁊ exe/
cutionē. ⁊ hec vel in potētia vel in habitu vl̄
in actu. Sed loquamur de actu. ⁊ exempli/
ficemus in visu. ¶ Puer itaq̄ꝫ dū mater ostē/
dit vbera/apph̄endit p̄ visum ⁊ sensuꝫ p̄mu
nē ⁊ fantasiā. Deinde si esurit/sequit̄ ad hāc
apprehensionē motio quedā desiderij nedū
naturalis/sꝫ sensualis ⁊ animal. ⁊ si nō eget
cibo/sequit̄ aliq̄ñ motio fastidij cuiusdam.
Tandē tercio si nō fuerit impedimentū/con
sequitur executio mouendo membra. ad su/
gendū vbera. vel ab eis diuertendo. ¶ Disci
pulus. Quotidie videmꝰ hec tria tam ī pu
[illegible]
[illegible] ¶ Ma
gister. Certe mediū. scꝫ motio interior/cō
sequens naturaliter apprehensionē. ¶ Disci
pulus. Nō ē igit̄ passio formaliter appre/
[illegible]
causaliter. q̄z passio formalis causat̄ ab app̄
hensione. sicut et passio risus exterior ponit̄
pro effectu passiōis/dicēdo. puer ridet. Ita
sumit̄ aliq̄ñ nomē passionū a causa formali
vel etiā exemplari extrinseca. vel a materiali
siue obiectali. vel a signo. Nihilominꝰ passi
onis descr̄ptio formalis ē p̄ motionē p̄surgē

tem ex apph̄ensione p̄uenientis vel discōue
nientis. p̄sentis vel absentis. Nā absens app̄
hendit̄ tanq̄ꝫ p̄sens. si nō re. tñ̄ intentiōe vel
specie. Sed vtrū apph̄ensio p̄uenientis cū
p̄ueniente sit ipsamet motio licet sub aliq̄ ra
tione reducat̄ ad probleuma/de quo nīl ad p̄
sens. ¶ Sufficit hic supponere q̄ passio di
cit̄ motō talis quā facit apph̄endēs obiectū
suū sub rōne p̄uenientis vel disconuenient̄. ex
ecutio sequēs in opus dicit̄ effectꝰ eius. Ex
[illegible]
borū Augustini dicētis. q̄ nō ē in p̄tāte nr̄a
[illegible]
apph̄ensione. ⁊ tactus p̄ ista p̄sequēti moti
one de qua dicūt doctores q̄ p̄mi motꝰ nō
sunt in p̄tāte nr̄a. ¶ Discipulus. Nulla du
bitatio fit/q̄n ad pueros vel alios homines
[illegible]
mi motus nō sunt in p̄tāte nr̄a plusq̄ꝫ in be
stijs. q̄ꝫq̄ꝫ sit valde difficile in hominibꝰ redde
re causam/cū habeāt rōem iunctā eis. Adsit
[illegible] ¶ Magister.
Multa p̄terimus q̄ querēda sunt alibi. q̄
nus ad rē sub compēdio veniamꝰ. quaꝫ tn̄
nemo tā plane p̄cipiat q̄ nō (sicut ī geometri
cis) p̄ora cognouerit. Sed q̄ tradita sūt ali
bi sufficienter. q̄d ea necesse ē assidue repeti
re. ¶ Discipulus. [illegible]
de origine. numero. ⁊ diuisione passionū. de
causis insup̄ ⁊ effectibꝰ eaꝝ. vt p̄o nō obmis
seris p̄uenire q̄ tendimꝰ. ¶ Magister. No
strū itaq̄ꝫ p̄sequamur exemplū de aīa paruu
li querētis. Primo si p̄sentato obiecto visui
suo p̄t non apph̄ēdere. Scđo si facta app̄
hēsione p̄t non moueri. Tercio si facta mo
tione quā dicimꝰ passionē p̄t ī executione
[illegible] ¶ Discipulus. [illegible]
tia quesitis istis tribꝰ negatiue. ¶ Magister
Nūc orit̄ p̄fecto difficil̄ questio de maria.
Ponamus eā corā oculis nr̄e p̄sideratōis ī
lumine fidei quasi paruulā. sicut aliq̄ñ puel
la vere fuit ⁊ infans. Queramꝰ si tūc poterat
vti rōne. vt interim sileamꝰ de statu quo late
bat ī vtero matris. ¶ Discipulꝰ. Quorsum
[illegible]
viderimus. Quod vt aptius fiat. p̄stituamꝰ
apud paruulā quē p̄dicimꝰ vnū pedagogū p̄
[illegible]
in sito suo p̄mo nihil videat. Scđo si videat
aliq̄d non ad id moueat̄. Tercio si videat ⁊
moueat̄. non tñ̄ exequat̄. immo si cepit exeq̄
possit tñ̄ ne p̄tinuet impedire. ¶ Discipulus
Cū non [illegible]

verbū ꝯcedo tale aliqđ tā q̄ȝ possibile ¶ Ma
gister. Hunc q̄d nō ꝓsupposito casu tali/ po
terit pedagog⁹ inculpari/ si ꝑmiserit ꝑuulū
videre aliud vel ad visa moueri/ vel proseq̄ si
ne iussu suo ꝯtra voluntatē ⁊ ordinationē p
mi p̄ris subdentē filium sub pedagogo tali.
¶ Discipulus. Poterit iuste. sed q̄d d dice
re [illegible] ¶ Magister. [illegible]
la istius quā inq̄rim⁹ veritatȝ Si considere
mus itaq̄ȝ p̄maā hoīs institutionē in Adaȝ et
Eua ꝑus q̄ȝ peccarēt. occurrit nobis sensu/
alitas vtriusq̄ȝ. que si nō habuisset coniūctā
rationē, similis fuisset ceteris animātib⁹ ir/
rationabilib⁹/ que mouent̄ sup terraȝ. Aue/
ro data fuit ratio libera regens eā instar pe/
dagogi intra quattuor ꝑmissa q̄ȝtuȝ ad app
hensionē. ad motionē. ad executionē. ad cō/
tinuationē. sed homo cuȝ in honore esset nō
intellexit. comparatus ē iumētis insipientib⁹.
⁊ similis fact⁹ ē illis. vt iā sensualitas inobe/
diens sit. dare sibi ratōis ꝑueniēs iudiciuȝ. i
vidēdo. i mouendo. i exequēdo. in ꝯtinuan
do. sepe velut nolit ratio. ¶ Discipul⁹. Ex
perimur heu nimis quotidie hāc compatio
nē i nobis. ¶ Magister Putas ne sit absq̄ȝ
Z [illegible] ¶ Discipulus.
Nō arbitror ꝑuention[illegible]
cessisse sine culpa ꝑuarica[illegible] ¶ Magister.
Culpa ista ē quā appellam⁹ originale pec
catū. qđ i primis parētib⁹ fuit actuale ⁊ pri/
mū quo factū ē in eis ⁊ omnib⁹ posteris iu/
sta ꝑuersio talis. vt ratio q̄ noluit ēē subdita
diuino p̄cepto sentiret sensualitatē iure sibi
primo subditā nūc rebellē ei. vt nō quecūq̄ȝ
ratio velit vel sp̄ūs/ illa faciet. sed remurmu
ret ꝯtumax ⁊ rebellet. ¶ Discipulus Nolo
multa i hac re q̄ sunt dubitabilia querere. q̄
sunt abūde satis tractata p̄ doctores. Ut q̄
rōne puniunt̄ filij p̄ peccato parētū. aut cur
peccato deleto remanet rebellio. sicut in ba
ptizatis ⁊ sanctificatis. imo ⁊ i xp̄o. licet sp̄ō
tanee. Dicit eñ. Sp̄ūs quidē p̄mptus est.
caro aūt infirma. Alioquin nō fuisset tristis
aīa eius vsq̄ȝ ad mortē. si penit⁹ ꝯsensisset ra
tioni. nō plus q̄ȝ i Adā luctus fuisset aut do
lor innocētia ꝑmanente. Se[illegible]
net de beatissima v̄gine dubitatio specialis
quā ꝓsupponimus nullo vnq̄ȝ fuisse pecca/
to fedatā. nec veniali. nec originali. nec actu
ali. cur dominate sunt ei multe passiōes do/
loris ⁊ lāguoris. Nō eñ pōt uideri q̄ hmōi
passiones dispēsatiua volūtate sicut xp̄s as/
sumpserit. nec solis fuit subiecta passionib⁹
in vi duplici. scȝ ꝯcupiscibili et irascibili/ q̄n
etiā habuit ignorantiā in rationali. dū puta
uit filiū ꝑditū. ⁊ dū loqueret̄ inuētus. nō in/
tellexit q̄d diceret. In his q̄ patris mei sunt
oportet me ēē. ¶ Tamē his iterū ꝑtransitis/
que reperiunt̄ vtcūq̄ȝ tractata. remanet pro
posito nr̄o ꝯsimilis dubitatō. Si Maria ab
instāti ꝯceptionis sue habuit ꝑfectū vsuȝ ra
tionis sup̄ sensualitatē/ vt nihil apphēderet.
nec in apphensis moueret̄ sine iudicio ratio
nis eiusdē. Alioq̄n nō fuisset in ea status na
ture integre primit⁹ institute/ quo fiebat vt
nihil apphenderet vel appeteret. nihil exeq̄
ret̄ sensualitas nisi ꝑuio iudicio rōnis. et ita
fuisset Maria non sine peccato saltē veniali.
quale habēt pueri ceteri/ etiaȝ vtinus dici. q̄
ꝑuenit i quolibet tali motus sensual'/ qui im
ped[illegible] ¶ Magister. Ur/
ges vehemēter/ nedum in isto qđ opponis. sȝ
in filiis multis. vt de ꝑuulis si stetisset Adā
remaneret par dubitatio Nō eñ videt̄ q̄ sta
tim nati cū iusticia originali vel i vtero posi
ti/ viguissent iudicio rōis sicut i etate ꝑfecti.
neq̄ȝ cū dormiebāt. Denique non apparet q̄
Eua potuerit libere nō audire serpentē exte
rius suadentē. nec ita semp̄ auertere visum/
q̄n aspiceret obiecta visibilia. ⁊ i aspect̄ mo/
ueret̄/ vt videret lignū qđ pulcrū erat visu ⁊
ad vescendū suaue. ¶ Discipulus. Si pri
mus status ꝑmansisset/ nō oporteret dicere
pueros fuisse natos etate ꝑfectos. nec tñ sen
sualitas rebellasset i eis iudicio rōis/ q̄ caruis
set etas ista. nō eñ fomitē captiuantē i leges
peccati sensisset vt ꝑuuli nr̄i. Saluaret̄ ita ꝗ
nostra v̄gine Maria i infantia. q̄ vel oīo i
no fomite caruit. vel visus ⁊ stimul⁹ ita liga/
tus fuit/ vt nihil aduersus rationē ꝑualeret.
¶ Mgr̄. Scio talia posse dici. sed an satis
faciāt exemplo ꝓposito/ nō ē omnino ꝑspicuū
Amplioris fuisset priuilegij/ si Marie aīa sic
vt creata ē infusaq̄ȝ corpi ꝑparato ꝑfecto/ ga
uisa fuisset vsu rōnis. nō dicimus cū gratia.
Sic eñ aliq̄ nō penitus improbabilit̄ po/
suerūt vsum ratōis accelerati i Johāne dū
exultaret in vtero. ⁊ dū circūcisionis tp̄e mi/
rabant̄ inspicientes Quis putas inquiunt pu
er iste erit. Et eñ man⁹ dn̄i (potētia scȝ mira
culoꝝ opatrix) erat cū isto. ¶ Discipul⁹ Di T
xisti ꝯ p̄mo gradu hoīm. q̄ vt sic ꝯsiderati i
ne vsu rationis/ compant̄ iumētis insip[illegible]
bus. imo iā et infectōe pc̄ti/ deterioris iumē
tis ꝯditōis nisi gr̄a saluet ⁊ iuuet. Dic nūc ꝯ
gradu scđo q̄ puer hȝ vsū nedū aīe vt sensua

lis ē.sȝ vt rōnal̄.¶Magister Precassumpta
silitudo d̄ pedagogo/dat intelligi statū illū.
ꝛ magis h̄ manifestat̄ i tercio qn̄ sit̄ addit̄ li-
bertas spūs Dāt doctores p allegoriā tripli-
cis hui⁹ grad⁹ noticiā in rēparatōe pma. Ubi
fuit serpens q̄si sensualitas instigās/rōem ꝗ
pueniens.fuit Eua q̄si iā habēs rōem.sȝ vi-
ro minorē.fuit Adā pfect⁹ i mēte ꝛ spū. cui⁹
erat dirigere mulierē.¶Discipulus. Sen
tio materiā hāc intensibilē i longi⁹. Dic mō
modū q̄ temptamur i temptatōnibꝫ.nūc ab
infima ptcaie/vsꝗ ad supmā.nūc ordine cō-
uerso/vel vtrobiꝗ p nouē grad⁹. qn̄ aīa ap
prehendit.mouet̄ ꝛ exequit̄. Deinde ratio sic
apphendit.mouet̄ ꝛ exequit̄ Demū sic i spū
[illegible]
ordinē a summo deorsuȝ. apparebūt duo p
cessus tanꝗ i angelicis ordinibꝫ ¶Magister
Cōsiderate notasti pcessū que ad alios ter
minos posuim⁹ sub eadē snīa deducere. In
adimpletōne siquidē diuinoꝝ pceptoꝝ q̄ via
sunt ad vitā/ꝯtingit quadruplex habitudo.
Prima ē apphensio p spm̄ fidei inspirantē ꝛ
formatū. q̄ spūs primo iudicat pcepta eē ad
implenda. ꝙ iussa a deo. Secūdo mouet̄ p
valitudinē ꝛ charitatē vt impleat ista. Ter-
[illegible]
tur ista. Sūt i rōne faciliter subinde tria il-
la. velle. ꝯsentire. pape. Sed aīa sensual̄/ꝛ si
ꝯsentiat. velit ꝛ exequat̄. ꝯsentiēdo. volēdo/
ꝛ exequendo. hoc tn̄ est frequenter cū remur
muratōe quadā ꝛ renisu/ppter annexas pas
siones distrahentes aīm/ne ꝯdelectet̄ spūi ꝛ
rōni. ꝛ h̄ tn̄ dū agit̄ sufficit ad salutē. Sunt
eīm pora/nr̄e supposita volūtati. vltimuȝ h̄
nequaq̄ꝫ. qḋ est ꝯdelectatio sensualis in via
mandatorū. Hinc iugū dei suaue/hinc on⁹
dei leue fit ei molestū ꝛ graue. ¶Discipulus.
Experiri cogimur assidue vitā istā. dū pas
sionabiliter afficimur ad varia. dū iudiciuȝ
rationis. dū liberū mentis arbitriū/confor-
mās se legi dei/lex mēbroꝝ tyrannica conat̄
auertere. cui⁹ querimonie plenas paulus re
liquit epistolas ¶Sed dic interim. q̄d i hac
parte aīa Marie fecerit aut senserit. q̄d in-
[illegible]
pe cōsiderationes duodecim. ¶Anima Ma
rie nūc ē gloriose magnificata/vt nihil app-
hendat nihil affectet. nihil exequat̄/contra
vel pter iudiciū rationis ꝛ spūs. sed neꝗ pōt
lege stante. Hec ita. p lex beatitudinis eter-
ne. vt sicut deus est omnia in oībꝫ. ita stat
in beatis anima coniūcta libertati spūs. qui

adheret deo existens vnus cū eo spūs. Ext-
ditur hec libertas spūs/nedum ad rationē
[illegible]
pro corpe. sed ad omnē generaliter i homine
beatificato motionē ¶Saluant̄ p inde mul
ta que de beatis. tam hominibꝫ q̄ꝫ angelis d̄
ci solent. Quō loquunt̄. qualiter illuminant̄
ꝛ illumināt. qn̄ volunt ꝛ qn̄ nolunt. Dat̄ in-
sup intellectus subtilior de pmi stat⁹ impas
sibilitate. nō qua non potuit pati. sed potu-
it a passione saluari a dei potētia ꝛ angelorū
custodia. a propria iusticia ꝛ clarissima indu
[illegible]
per se pfecta. ꝛ sup irrōnalia vniuersa. ¶Ani
ma marie dū viatrix erat/ita fuit magnifica
ta. vt i nullo moueret̄ ꝯtra iudiciū rōis ꝛ spi
ritus. Sed neꝗ poterat post illū ꝯceptiōē
lege stante. Consequit̄ hec veritas et d[illegible]
doctoꝝ/ponentiū ipsam nullaten⁹ venial̄
deliquisse. qḋ saluari nō posset si nō habuis-
set oēs motus/nedū spūs ꝛ rōnis/sed oēs
sensualis subditos rōni. vl̄ non ꝯtrarios ne
ꝗ pueniente rationē. Dum aūt ratio sopi-
ta erat. et in suo impedita iudicio sine culpa
sua/prout euenit in somno. nō opportet tales
motus pueniisse iudiciū rōnis. qḋ prime nul
lū erat. Facit exemplū ppositum de pedago
go/si sine culpa fuerit absens vl̄ inclusus ve
piculo ꝯsistere nō valeat. Sic soluit̄ ꝙ Adā
vel Maria somniando non errauit. ¶Aīa
Marie dū viatrix erat potuit apphēdere ꝯ
ptatiōes forinsecus immissas sicut aīa xpi.
sed nullo modo fuisset mota passionabiliter
p eas absꝗ iudicio rationis. Poterat sane
protin⁹ eas diiudicare atꝗ repellere. Pote-
rat non moueri sm̄ eas ad libidinem vel ad
irā vel ad supbiā. ipsis etiaȝ in apphensione
durantibus. qḋ valde secus in nobis est. nō
potentibus ad apphensionē hmōi non mo-
ueri. non tamē hoc semp fit cū demerito no-
stro. sed si ꝯstiterimus absꝗ ꝯsensu rōnis et
spūs/redundabit i meritū. qnꝗ repugnan-
do viriliter vt diffugiat. qnꝗ non repugnā
do sed fugiendo. vt ibi. Fugite a diabolo et
fugiet a vobis. quādoꝗ non curādo/sed ir-
ridendo potius ꝛ vilipendendo diabolicas
immissiōes (quales sunt blasphemie abomi
nabiles ꝛ horrēde) immissas quādoꝗ puri-
ssimis atꝗ sanctissimis. quas magis oportꝫ
irridere q̄ꝫ horrere. Elicit̄ ex his quēadmo-
dum victoria castitatis ꝛ humilitatis i ma-
ria/nō fuit absꝗ pugna. ad qualē iugiter ꝯ
tingere nos monetit Petrus ꝛ Paul⁹. quo

nias adversarius vester diabol⁹ circuit quere-
rens quē devoret. Nec ignorare convenit astu-
tias eius / cui mille mille nocendi artes. sed
confidamus q plures nobiscū sunt / si toto
corde [illegible] ¶ Quia Ma-
rie dū viatrix erat / cogebaꝛ necessitate natu-
rali / multa pati contra naturalē inclinatio-
nē suā. sed nō contra rationē vel spūm. Fu-
it iste status Marie singularis inferior q̄ sta-
tus beatoꝝ ꝛ christi dū mortalis erat. Fuit
superior ad alterū cuiuslibet hominis viato-
ris statū. q̄uis homīes possent iuxta consi-
derationē p̄cedentē vti passionibus illatis ab
extrinseco / v̄tuose negociari cū deo. tolerādo
eas tāq̄ iusto iudicio missas vel p̄missas ab
eo. vt in Job ꝛ in Paulo. ꝛ in omnibus gene
raliter martyribꝫ. Evenit autē vt q̄ sunt his
passionibus infectiores ꝛ minus ī anima se
reni sint in opibus mandatoꝝ implendis
fortiores. q̄ p̄stant vbi vdicat⁹ noster ꝯtem-
a ptatu⁹ [illegible] ¶ Impassibilitas anime p
humanā industriā nō pōt acquiri / neq̄ p v̄-
tutes ꝯsuetudinales a phis positas. Lex ita
q̄ carnis q̄ fomes dicit / semp introrsus he-
ret f̄m theologos. q̄ lex ꝯpesci paulominus
pōt assuefactiōe ꝯtraria nō euelli. Satagen
tes ī oppositū p̄sumptiōe spūs sui p̄strati sūt
poti⁹ q̄ devenerūt ad inventū finem. sive fue
rūt stoici. phisici vel platonici. vel qd̄ mira-
bili⁹ epicurei. p̄mittentes ad hāc deducere se
renitatis voluptatē. detrahentes cupidita-
tibꝫ seu passionibꝫ. nō illꝫ adijciendo maliciā
vel fomentū. ¶ Impassibilitas aīe tāto p̄ci-
mi⁹ habet ceteris paribꝫ / quāto spūs ꝛ rō fu-
erit ī suis actibꝫ bonis / ꝛ habitibꝫ fortiores.
[illegible] impassi-
bilitas beatoꝝ ī resumptis corpibꝫ. q̄ cōsur-
git p̄ncipaliter ex plenitudine dn̄atōis spūs
ꝛ rōnis supra corpus. ¶ Impassibilitas aīe
nō reqrit ī hac vita p prosecutiōe felicitatis
eterne. Manifestat hec grā dei tanq̄ iugū
suave ꝛ on⁹ leve. q̄ subito pessimos ꝛ inuete-
ratos dieꝝ maloꝝ iustificat. ꝛ p baptismū ꝛ
martyriū p̄uehit ad celos. Hāc nō intellexe
runt grāꝫ ꝛ purificatōes spūs hoīes illi sine
xpo / sicut nec hīi pōt sine xpo. q̄ eā cui vult ꝛ
q̄ cito vult cōicat. Patuit in illo latrone bn̄
dicto comite suo ī passiōe [illegible] ¶ Impas
sibilitas nec ī via pōt hīi. neq̄ in p [illegible] ne
stabilimēto grē. Iuxta illd̄. Bonū ē grā sta
bilire cor. Confundit ī h̄ iuxta qd̄ p̄tactū est
philosophātiū nōnulloꝝ vanitas p̄sumētiū
p theletas seu purgationes aliq̄s sacrilegas

sic a passionibus absolui / et v̄tutibꝫ armari
moralibꝫ / q in exitu mortis aīa libera scāde
ret celū. Qualia dixerūt Porphirius Ploti
nus ꝛ Appollonius teste Augꝫ. x. d̄ ciuitate
dei. Ponit ꝛ aliud simile Albertus ī fine de
intellectu ꝛ intelligibili. ¶ Passibilitas anīe fit B
sepe occasio v̄tutis exercēde. sicut patuit in
aplo paulo. Declaraꝛ insup ex vtilitatibus
p temptatōnes varias p̄venientibꝫ. quas ex
cum passionibꝫ nemo nescit. Vn̄ q̄ non est tē
ptatus / quid scit? Et p multas tēptationes
oportet nos intrare in regnū dei. Quocirca
concludit ex p̄missis atq̄ subsequentibꝫ do
ctrina saluberrima. q nō ex ablatōne passio
nū aīe. sꝫ ex obſuatōe mādatoꝝ dei dꝫ sumi
religiosi p̄fect⁹ argumentū. Hoc etiā ī missa
rū celebratione locū hꝫ / vt celebratur⁹ nō tā
tū dē interroget / si sibi devot⁹ appareat recol
lect⁹ ꝛ trāqll⁹. q̄ꝫ tū si p̄cepta ſuaverit dei ꝛ
servare pponit nō iuxta p̄priā estimatōꝫ / sed
regulā euāgelicā a sanctis patribꝫ declaratā
Si qd̄ ī sentimentꝫ suauibꝫ et additū fuerit /
lucro deputem⁹. sicut vltra panē deputam⁹
vinū q̄si pitantiā vel saporis ꝯdimētū. ¶ Pas
sibilitas aīe necessario ꝯiūgit p̄nti vite mor
tali. nec aliq̄n min⁹ ī ꝯtēplatiua q̄ꝫ in actiua
tā exteri⁹ q̄ꝫ interi⁹. tā ī bonis q̄ꝫ ī mal. licet
diversis finibꝫ ꝛ meritis. Probāt hec exēpla
beatoꝝ p̄cedentiū cū expientia p̄ntiū. Dispē
sat ꝛ hec de⁹ frequēter vt non apponat se hō
magnificare sup terrā. Si devotio p̄mitit
aliq̄n tal apparēs devotio ī laqueū. in retri
butiones ꝛ ī scādalū. Ve vt nobis ab h̄ scan
dalo. Quid h̄ nobis erit tutū / cū nec tuta sit
ipa devotio? ¶ Passibilitas dꝫ a multꝫ viato
ribꝫ tolerari poti⁹ q̄ꝫ vt excutiaꝛ niti. ¶ Divi
siones itaq̄ grāꝝ sunt / silr ꝛ admistratōes.
in quaꝝ aliqbꝫ expedit passiones aīe cū v̄tu
te ꝛ rōne misceri. vt ī bellātibꝫ pro republica
q̄ ad irascibilē. et q̄ ad ꝯcupiscibilē ī vxoratꝫ
filioꝝ p̄creatōni vacare debentibꝫ. Et ita de
multꝫ q̄ vitā actiuā respiciūt. In q̄bꝫ mai⁹ ē
v̄tutꝫ meritū q̄ꝫ venialiū passionū detrimen
tū. ¶ Passibilitas aīe obstare solet plꝫimū q̄rē
tibus ꝯtēplationē ꝛ suavitatē q̄etis interne
Consonat oīs doctrina sāctoꝝ / q regularit
ad ꝯtēplationis q̄etē nemo p̄venit / nisi pas
sionibꝫ edomitꝫ ī aīa. ꝛ si nō radicit⁹ evulsis.
Et hoc quō fiet ꝯvenienti⁹ / an ī solitudine
an ī multitudine / specialꝫ est ꝯsideratio. Sꝫ
non oēs capiunt ꝯtēplatōnis donū ī se. pro
complexione vel statu. ꝯditione vel officio.
¶ Discipulus. Gratus mihi est ternarius C

iste quaternaꝝ ꝯsideratiõnū. Et q̄zuis vt in fero nouissime nõ omniū sit ꝑfectaꝫ querere passionū mortificatiõeꝫ/sicut nec altitudinē ꝯtēplationis. nihilominus audire cupio de [illegible] cõcupiscere. et si nõ obtinere ꝓbas mihi sit. ¶ Magister. Assignabo. xij. vtilitates ex cãtico marie sumptas. nõ eas prosequēdo/ sed pūctatim annotãdo paucula. q̄ lati⁹ alibi legere. ꝛ si deus sensū apuerit viuacius experiendo poteris intelligere. ¶ Discipulus. Ut placet. ¶ Magister. Cõsequit̄ ad edomationē passionū ĩ aĩa iuxta decursū cantici canticorū marie. Primo altior. latior. sublimior ꝛ alacrior dñi magnificatio. ¶ Consequitur scd̃o iocūdior ĩ deo salutari nr̃o spūs exultatio. ¶ Consequit̄ tercio ꝓfundior quã respicere dignabit̄ dñs humiliatio. ¶ Consequitur quarto profūdior ad beatitudinē approximatio ĩ edificationē alioꝝ dantiū laudem deo. ¶ Consequit̄ q̄nto diuini nois ĩ se apd̃ alios sanctificatio. ¶ Cõsequit̄ sexto copiosior dei ꝑ generatiões ꝛ generatiões se timētes miscd̃ia seu miseratio. ¶ Cõsequit̄ septimo mirabilior ꝛ gratiosior ꝛ cautior ꝯtra superbiam cordis ꝛ mētis dispersionē/ quã seuera diuini brachij potentia facit initio cordis seu recollectio. ¶ Consequit̄ octauo precelsior ꝛ celsior depositio de sede sua superbis. passionibus ꝛ demonibus humiliū affectionū ꝛ aĩarū sublimatio. ¶ Consequit̄ nono opulētior suauior ꝛ diuinior/ esurientiū iusticiaꝫ repletio. diuitꝫ diuites sibi dimittunt̄ inanes omni bono ¶ Cõsequit̄ decimo misericordior istorū q̄ fide ꝛ moribus sunt irradicate pueri susceptio ¶ Consequit̄ vndecimo ꝑ eius impetra [illegible] recordatio. ¶ Consequit̄ duodecimo ꝑspicacior oĩm q̄ locut⁹ est deus ad p̄res nr̃os prophetas ꝛ doctores reseratio. ¶ Discipulus. Preciosos dixisti fruct⁹ ꝓuenientes ex mortificatiõe aĩalis affect⁹ cū appenso spūs studio. Hos istoꝝ pricipes fructuū faciat in terrꝫ q̄ ꝑficiant̄ ĩ cel. vbi de⁹ q̄s ꝑdestinauit vocauit. iustificauit. magnificauit gl'iose cãtantes in idipm̄. Magnificat anima mea dñm ¶ Mgr̄. Fecit tibi magna q̄ potēs ē o maria. fecit ꝛ tibi magna sctm̄ nomen ei⁹. Nomen ꝛ ꝟbū fidei qđ ꝛ cui credidisti o beata ꝛ [illegible] ꝑ oēs generatiões. Nõ es ingrata [illegible] dei. ꝯtiterꝫ illa q̄n⁹ vñ exeūt flumina graꝫ illic reuertantur. ¶ Discipulus. Affer rõeꝫ q̄re mariã beãꝫ dicēt oēs generatiões. ¶ Mgr̄. Dabit̄ ex fine rõ ꝛ ex affinitate. q̄m mr̄ ē illi⁹ q̄ fecit oēs generatiões celi [illegible] pietatꝫ. ꝛ ꝯseq̄nter oĩs diuine magnificatiõis [illegible] ¶ Magister. Mirabil̄ accipiat̄ deductio ſꝫ vera. Itaq̄ pietas ex affinitate. et affinitas ex generatiõe ꝯsurgit. Est eñ pietas ĩ genere q̄dã amor ꝓueniēs int̄ aliq̄s ex radice vel ꝯ eiusdã affinitatꝫ mutue q̄lis ē int̄ parētes ꝛ filios ꝛ econtra. q̄lis int̄ ciues ꝛ ciuitatē suã vel patriã. q̄lē ꝑterea nos dicimur hr̄e ad deū [illegible] laudat̄. q̄ possedit. fecit et creauit nos. Una pietas de q̄ magꝫ ad ꝓpositū. q̄ ꝯcernit mutuã dei ad nos habitudinē describi pt̄. Pietas ē amor ꝓueniēs. eo q̄ dei gen⁹ sum⁹ capaces atq̄ pricipes ei⁹. Fūdat̄ ĩ hac pietate q̄lib et altera sic a diuina pr̄nitate. Omis em apl'm pr̄nitas ĩ celo ꝛ t̄ra noiat̄. Cū ḡ beata nr̄a sit mater hui⁹ p̄ris nr̄i ꝯseq̄ns ē vt sit m̄ [illegible] tate q̄ fine dicit. ¶ Discipul⁹. Placet de [illegible] nū. Ego mater pulcre dilectiõis ꝛ timoris ꝛ agnitiõis ꝛ sācte spei. ĩ me oĩs grã vie et ve [illegible] dei gen⁹ sum⁹ ꝛ capaces ei⁹. Illa ꝓ pulcior dilectio/ q̄ ĩ amore fūdata ꝛ tal̄ pietatis. [illegible] moris ꝛ sācte spei ꝯuenit eñ materie quã [illegible] uenit scio. ꝓpterea nõ insci⁹ aut ĩprouid⁹ hec induco. Si q̄dē amor ē origo cūctis aliꝫ affectõis alteri⁹. Est aūt maria mater pulcre dilectõis. sic igit̄ necesse ē mater timorꝫ ꝛ spei ꝛ leticie ꝛ doloris. q̄lis ē illoꝝ q̄s beatificat lingēres fili⁹ ei⁹ ¶ Discipulus. Nõ habeo q̄d [illegible] onē tuã ad tractata ꝑus ĩ ꝑma cordula p̄ris psalmi marie decacordi. ꝛ lati⁹ ĩ libro decan [illegible] onis instrumētū sub figura m̄ltiplici. ¶ Discipulus. Scio q̄d suggerꝫ. ſꝫ nescio si curiosa magꝫ q̄ officiosa reputabit̄ hmõi figuratio. difficil̄ scribentib⁹. fantastica meditantib⁹. vana deuotꝫ. Quid ad nos inquit figuris ꝛ notul'/ ambulare q̄rentib⁹ ĩ simplicitate cordis ¶ Magister. Nemo aūt ꝑiã cogit. Scio mihi ꝓfuisse ꝓ fastidio ex varietate tollēdo. pro recordatiõis facilitate. ꝓ pluraꝫ

multiplicitate. Cōstituit eñ figuratio non vt mãsura sempsit i imaginatōe. sed qꝫ ad in [illegible] pura [illegible] [illegible] ¶ Discipulus. [illegible] duū istō nimis atqꝫ rarissimū. ¶ Mgr. Ua nū ē nob farcoꝛ ad hocipm añ lucē spūssācti [illegible] post [illegible] ris q̄ mãducatis panē doloꝛ. Dolcam⁹ pus l moꝛtificatōe vicioꝝ ⁊ passionū moderatōe Tollant si placet peractiōes linearū. dcī oꝛ do sententijs. vocibus ⁊ terminis.

d Gaudi.a.
E.J.O.Spes.c. Pietas.i.Timoꝛ.o.
U Doloꝛ.v.

Parū refert oꝛdo tal'a crucis vł rote figura tiōe. Sufficiat tñ nob ad oñie cāticuꝫ spūale tal'oꝛdinatio. ¶ Discipulus. Delicat⁹ cē vi debit q̄ respuet. ¶ Mgr. Ecce vides ɔstitu tā i medio pietatē. q̄ q̄ttuoꝛ et eq̄ respicit ali/ as affectōes/ qtīn⁹ coꝛ pie gaudeat. pie spet. pie timeat. pie doleat. Quisqꝫ h̄ fuauerit/ se curus sit. ṽtuosus ē. psaltes ē dñi i psalterio iocūdo cythara. i oī generalit musico instrō cū cātico. symphonia ⁊ choro. ¶ Discipulus [illegible] ¶ Mgr. [illegible] pietas [illegible] pietas hoīs ad deū ē integer amoꝛ ad ipm. eo qꝫ ipi us gen⁹ sumus. capaces eius atqꝫ pticipes. Subsume descriptiones alias vtiles nimis Pietas dolēs ē affectio pueniēs et ɔsidera/ tione disiūctōis ad deuꝫ. Pietas sperās ē ex affectōe primādi deo vł herendi. Pietas ti/ mēs ex renisu ⁊ fuga elongatōis a deo ¶ Si sp vno pioqꝫ tenoꝛe fiat circa pietatē circūi/ tus/ seqt armonia. i. ad vnitatē resonātia sua uis ⁊ secura. qꝛ tpata Semp eñ ⁊ doloꝛ erit gaudiosus ⁊ gaudiū doloꝛosū. Spes timo rata. ⁊ timoꝛ ñ desperās. imo q̄libet mixtus erit cū q̄libꝫ. ¶ Fiat isup mirabili tempie q̄si ɔpletio mixti vni⁹ tpati. ppt vnioneꝫ i cētro pietatis/ q̄si i vita ɔciliāte ɔrietateꝫ. Sicut si hmōi coꝛ necessario ē i moꝛib suauissimū ve lut būoꝛib tpatis. Sic i vita moꝛali simił ⁊ meitoꝛia/ viuat ⁊ iocundū sp et eq̄ gaudēs mistis. sperās. timēs ¶ At ɔtra si pietas abscef serit/ defluēt ille passiones/ armonia dissipa/ bit tāqꝫ ab hoꝛologio sine pondere. sine mō vł oꝛdine. tāqꝫ postremo decoꝛ a cadauere si ne vita. Obuiabit ista rotatio sensual' regla F ri/ q̄le dirimus circulo rōis. ¶ Discipulus.

Speciosa sunt ista dū audiūt. ſꝫ impetus obliq̄ circuli/ sensus deoꝛsuꝫ iugit ad tpalia se deprīēs vehemētioꝛ ipellit ⁊ circūit ¶ Ma gister. Nō clam me ē. sed vincere. sed obsi/ stere fm pietatē hoc op⁹ hic laboꝛ ē. mīre pie tatis adiutrice. ¶ Porro si scire delectat q̄d sit magnificare dñm. q̄d exultare i deo salutari nr̄o/ cū oīb ad collaudatōꝫ spectātib i hym nis ⁊ cātic. q̄d lucidi⁹ qꝫ ex pietatis ratiōe de scptōes assignare. Quid ē magnificatio dñi si q̄rit. Dic qꝫ ē spēs pietatis coꝛde oꝛe vł ope pueniēs ex ɔsideratōe vł ptestatōe diuine ma [illegible] ¶ Cū eñ ma [illegible] das q̄si magnitudīs status. Quid exultatio spūs i deo si q̄rit. Dic qꝫ ē pietas protestās i gaudij signo/ q̄m de⁹ ē salutare nr̄m. Dic ita qꝫ ɔseq̄nter ad interrogatōes d̄ bñdictiōe. i. bona donatione de grarū actōe. de adoratō ne [illegible] dulcib de coꝛdis ⁊ oꝛganis. q̄m hec oīa sunt pietas ad deū/ talib signis ⁊ indicijs se ptestās Est aūt pietas (vt dirim⁹) ad deū amoꝛ integer/ eo qꝫ dei gen⁹ capaces et pticipes ei⁹ sumus. ¶ Dignat ṽo de⁹ vicissitudineꝫ ad gen⁹ suū refundere. imo puenire in bñdictiōib dulce dinis/ maxime p incarnationē. pro q̄ cecinit mater ista pietatis cāticū suū nouū. Magni ficat aīa mea dñm. ⁊ sanctū nomen. de q̄ sup est nō colloq̄ndo ſꝫ disserendo subire tracta tū. tu interim siluerīs. ¶ Discipul⁹. Supest aliud speciali⁹ insinuādū fundamentū. q̄ro ne btāꝫ nr̄aꝫ dicūt oēs generatōes. ¶ Mgr.

Nō iā ptacta ē ex fine. omīsqꝫ generationes sunt affines ei. nō qualitercūqꝫ. ſꝫ vt matri. Debēt idcirco cognoscere bñficioꝝ largitio nes et ipa pcedere. hec aūt recognitio est sua bñdictio. Qua i re dices ea q̄ sequunt ¶ Dic qꝫ oēs generatōes btāꝫ dicūt mariā. sicut ad ipsā oēs habēt pietatē/ salrē naturalē. Nō. qꝛ naturalē hñt amoꝛē oēs generationes ad eā fm gen⁹ suū post dñm nr̄m ihm xp̄m. ¶ Dic qꝫ mater est effecta. Clamat idcirco. Uenite ad me oēs q̄ ɔcupiscitis me. ⁊ a generationib meis adimplemi. Et iter. Memoꝛia mea i generationes scłoꝝ. Sic mīscdia dei ē a p/ genie i progenies timētib eū. ¶ Dic qꝫ gene/ rationes hoīm degeneres sūt habēde/ q̄ ma [illegible] btāꝫ spontanee [illegible] scūt. Addit spōtanee. qꝛ velit nolint/ ipsā na turali pietate venerāt ⁊ colūt. quēadmoduꝫ de demonib aīt Jacob. qꝫ credūt ⁊ ɔtremi scunt. ¶ Dic preterea qꝫ ab initio ⁊ añ scła crea ta sit. hoc est pdestinata causa finis ⁊ affinis oīm generationū/ qꝫ debent iō recognoscere ⁊ bñdicere gen⁹ suū. imo regenerationis ini tiuꝫ post xp̄m. ¶ Dic qꝫ apud generationes

seculoꝝ generatio preterit ꝛ generatio aduenit. Ipsa ꝓo ē terra pmanens de qua ꝑita orta ē q̄ manet i eternuȝ. ¶Dic q̄ nobis oibꝫ affinis ē velut i omni genere affinitatis ista quā bn̄dicūt ꝛ beatificāt oēs generationes. Est soror ab hūana specie. ē mr̄ et nostra pꝰ filiū regeneratiōe. Est cognata cū angelis et nob ex silitudine intellectualis nature. Est vnū cor nobiscū. vna aīa. vnꝰ animꝰ ꝛ vnus spūs ex dilectōis obligatōe. ¶Dic q̄ pinde fiduciā magnā habemꝰ adire i oibꝫ necessitatibꝫ nostris sue thronū pietatis. Plane despicere nō pōt genus suū q̄ mater ē pietatis. cuiꝰ origo progredit̄ ex generis vnitate. ¶Discipulus. Gratis ita dicere desidero. grātis āffecto colere. bn̄dicere ꝛ p̄dicare beatā ꝛ beatificandā p oēs generatōes. qꝛ fecit ei dn̄s magna q̄ potens est ꝛ sanctū nomen eius.

Sequitur altera pars

tertio sine dialogo de sancto noie dei. vbi de triplici noticia dei p notulas. lxxij.

B Prima notula

III Magnificat aīa mea dn̄m. qꝛ fecit mihi magna q̄ potēs ē. ꝛ sanctuȝ nomē eiꝰ. Magna sunt ꝛ magna nimis o ꝑgo btā/ q̄ fecit in aīa ꝛ i corpore tuo dn̄s p incarnationē sui i dū superuenit spūssanctꝰ i te fecundās nedū i mente sȝ i corpe/ ꝛ ꝟtus altissimi obumbrabit tibi/ tā i corpe p extinctionē fomitis. q̄ i mēte p infusionē effectualē nominis sui. vt experimētaliter agnosceres o btā scāꝝ. qꝛ sctm̄ nomen eiꝰ. Sctm̄ nomē impollutū incontaminatū electū illuminatū ... [illegible] sine ꝯceptōe materie. ꝛ ab oi prorsus impuritate liberꝫ ꝛ alienū. Sctm̄ nomen illiꝰ q̄ dedit filio tuo ihū xp̄o nomen salꝰ. Na iō ihs a deo ꝛ angelo ꝛ hoīe noiatꝰ est. qꝛ saluū faciet pplm̄ suū a pctīs eoꝝ. ipso dicente. qꝛ nēo venit ad patrē nisi p me ¶Sȝ obsecrat te beataȝ. cui fecit magna q̄ potens ē. obsecrat te paup/ exul ꝛ aduena. nō abscōdas (o pulcerrima ꝛ prudentissima feminaꝝ) nomē istud sctm̄ filij tui. q̄ fecit tibi magna q̄ potens ē. nō sileas a me neqꝫ taceas a me seruo tuo et puero tuo. Cupis glificari nomē istud p te. inde gl'iaris te beatā dici p oēs generatiōes. nō ꝓpter te/ sȝ ꝓpter natū de te hortaris cuȝ ꝓs. ꝛ dicis. Magnificate dn̄m mecū. ꝛ exaltemus nomē eiꝰ i idipm̄. Consciꝰ ē ꝛ testis me

us fidelꝭ i celꝭ dn̄s q̄ tecū ē/ iā non i vtero carnis carnalit̄. sȝ spūaliter i vtero tā corpis q̄ aīe. Consciꝰ inquā. qꝛ studiose meditata est mēs cogitare qd̄ ꝛ q̄le eēt nomē sctm̄ eiꝰ. nō qd̄ ē apud se. qꝛ nec possibile nec phas istud mortalē inq̄rere. sȝ apud creaturā suā imaginē sua notatā et sui capaceȝ. quare me creare dignatꝰ ē/ non meo merito. Quid eīn mereri potui ꝑusqꝫ i eē fui. ¶... de diuinis nobis collaudator tuus Dionysiꝰ diuinꝰ. D btā p oēs generatōnes/ hebreoꝝ/ grecoꝝ/ latinoꝝ. ꝛ oim generaliter nationū ꝛ linguaꝝ. ... docuit q̄ noīa dei sumunt̄ ex triplici via seu ꝯsideratōne. Uia causalitatis ꝛ symbolice silitudinis ex sensibilibꝫ. Uia supereminentie ex intelligibilibꝫ. Uia abnegationis p supmētales excessus ¶Dic obsecro mihi. dic bn̄dicta inter mlieres. dic vbi pascat vbi cubet dilectꝰ tuus iste ex dilecto/ dilectꝰ amicꝰ tuus. dilectꝰ ꝛ amicꝰ p amores. Trahe me corā te post eū i odorē vnguētoꝝ suorū silꝰ ꝛ tuorū. qm̄ oīa sua tua sūt. tibi nūc est oīa i oibꝫ/ q̄ cubat ꝛ pascit̄ in lectulo florido mētis tue. ꝛ tu in secreto cubili maiestatis sue apud prēm q̄ fontale p̄ncipiū ē totiꝰ diuine maiestatis. Ibi ... cubiculū genitricis sue. Ibi post deosculationē sctāȝ ꝛ pudicā docet te. ¶Doce tu me/ q̄ nec ip̄m nec te ignoras. doce p̄cor qd̄ ꝛ quale sit nomē sctm̄ eius. doce si sufficiēter modos cognitōis explicauit paulus ꝯscius ꝟboꝝ q̄ nō licet homi loq̄. q̄ ex te muliere dicit ip̄suȝ factū sub lege. Muliere siqdē illa q̄ phas hꝫ dicere. Ego mater pulcre dilectiōis/ cū ceteris i laudē sapiētie positis tibi p ecclīam antonomatice ꝛ emphatice laudabiliter attributis. doce q̄so sufficiēter. s. ꝛ ad plenū nomē dei. quemadmodū ab eo sit expositū cū ait. Uidemus nūc p speculū i enigmate. tūc autē facie ad faciē Ecce triplicē inuenio nois sctī dei cognitionē. specularē. enigmaticā et facialē. Prima ꝛ scd̄a nob hic ꝯcedūt̄ ꝛ nūc. tercia tūc i re. nūc i spe sola ꝓstat. Doce si sic ... cognitio. Audiā qd̄ loquat̄ i me dn̄s p spm̄ sapiētie sue ꝛ tue. sue p eēntiā. ꝛ tue p grām singularē. semel loquit̄ deꝰ/ ꝛ idip̄m nō repetit. ¶Habes legē ꝛ pphetas. interroga diligenter eos ꝛ dicēt tibi. Fiat ita. Sed assit spūs tu... stulte ꝛ indigne interroget. ne risiones dentis das aurib surdis accipiat. sȝ obediat spūi totiēs inculcāti. Qui hȝ aures audiēdi

audiat. Nō sic cor incrassatū, nec oculi mentis ceci. Audiā. videā et intelligā p disciplinā scripture dicētis. p os pphetaꝝ. phoꝝ et theologorū. quēadmodū noticia dei q̄ ē nomē suum multipliciter acq̄rit q̄ matie nunc intelliget. resonās illud apl'i verbū. Videm⁹ nūc p speculū i enigmate. tunc aūt facie ad faciem. Et q2 ꝑponit visiōis verbū / questio ē si ois de deo cognitio sit visio. cū visio q̄libet videatur eē cognitio / et intuitiua cognitio: Multa ꝫo sunt noīa de deo q̄ nō significāt intuitiuā cognitionē. Est ergo ꝑmū inq̄sitione dignissimū q̄d sit intuitiua cognitio siue visio:

I ¶ Cognitio intuitiua licet approprietur visui vel oculo corpali. nihilominus extēdit se ad oēs sensus corpales q̄nq3. immo ad oē3 vim pceptiuā. Pōt autē describi cognitio intuitiua / q̄ ē simplex et immediata cognitio rei. ſm obiectalē directā immutationē in se vel i propria sua specie. Patet descriptio. q̄ conuenit omī et soli cognitioni intuitiue. Differt a complexis et mediatis cognitōibus reꝝ. que nō causant ſm obiectalē et directā immutationē in se vl' in ppria sua specie. quales sūt cognitōes abstractiue cōplexe vel incomplexe / q̄ fiunt p alienas spēs i imaginatiōe vl' rōne rebus absentibꝫ seu nō existētibꝫ. Videt' aūt q̄ cognitio intuitiua sic descripta sit idē qd̄ experientie vel expimentalis pceptio seu noticia. Posset h̄ numerari p singulos sensus. ¶ S3 est dubitatio si cognitio debeat dici imediata et intuitiua / q̄ fit p ppriā speciē derelictā3 i sensu. deficiēte vl' absente obiecto. Qualiter em̄ dicet' cognitio imediata de re / dū necessario req̄rit' media species: Quō preterea dicetur expimētal' cognitio de re q̄ absens ē / vl' q̄ nullo mō est. Oportet hic ppter concordantiā doctoꝝ de cognitione intuitiua et imediata cōcedere q̄ cognitio dicet' et q̄re dicat' imediata. Perinde venit ad cognoscēdū que et q̄lis et q̄t modis visio intuitiua noiet'. ¶ Inuenim⁹ aūt q̄druplex mediū i cognitōe. vnū eleuās. alteꝝ cōtemperans. alteꝝ adducēs. aliud cōiungēs. Exēplū in vīsione coloris. ꝑmo req̄rit' lumen mediū eleuās potētiā visiuā. et ponēs colores i esse spūali. visibili et dyaphano seu pspicuo. Hoc aūt mediū nō impedit q̄n cognitio coloris dicat' immediata. ¶ Est scdm mediū cōtemperans obiectū visibile oculo corporali. vt seruet' armonia cōueniēs oculo / vt nō ab excessu visibil' destruat'. Ne preterea per vīū et pspicuū nimia radiatōe pportē[illegible] c[illegible] dat ad oculū. S3 nec tale mediū phibet cognitōē3 imediatā dici et intuitiuā. Quid ē mediū tale / nisi pportio cōplexionis organi videntis. ¶ Est mediū terciū deducens obiectū ad oculū. q2 sensibile positū sup̄ sensū / nō facit sensatōem ſm Arist. et expientiā. Propterea necesse ē spēs esse medias / q̄ deducunt p mediū cōueniens in cōtemperatā rē sensibilem ad ppriū sensū suū. Discurre p oēs et singulos sensus. et ita videbis. S3 nec obstat tale mediū q̄n cognitio sit imediata et intuitiua. Alioq̄n nulla tal' esset i sensu d' rebus ad extra nisi q̄ sit de speciebꝫ et actibꝫ ad intra de intelligibilibꝫ. vbi b̄n reperit' aliqua res immediate cognosci p essentiā suā nulla specie mediante. sed actu distincto a re. ¶ Est quartū mediū cōiūgēs obiectū cū potentia. Vocat' aūt hmōi mediū actus q̄ res intuitiue videt'. forte etiā habitus infusus vel acq̄sit⁹ pt dici tale mediū. nisi meli⁹ referat' ad mediū3 eleuās. Certū est aūt q̄ nec mediū tale cōiungēs [illegible] cū obiecto reddit' cognitionē [illegible] et nō intuitiuā vel experimentatiuā. Alioq̄n nulla creatura h̄ret immediatā cognitōe3. q2 sol⁹ deus est sua cognitio actualis ſm articulū parisieñ. et veritatem. K ¶ Remanet tñ ex p̄dictis satis apta difficultas p̄dicta. si res possit dici videri intuitiue et experimentaliter dū nō est vel absens est. Do[illegible] in[illegible] cōueniente hāc positōe3 q̄n sol absens a nr̄o hemisperio videret' intuitiue p lumen suū in aurora / q̄n sonus audiret' dū nō erat. Ita d' reliq̄s sensibꝫ. et q̄ species simplex et propria erat p̄ns. q̄si deducens obiectū ad potentiā. Notāter addim⁹ ad speciē q̄ sit simplex et ppria. ne cogamur concedere noticias sensus cōis et imaginatōis et rōnis de rebꝫ ad extra esse intuitiuas. Est doctor vn⁹ q̄ ponit mediam noticiā inter intuitiuā et abstractō3 simplicē. dicēs i casu nr̄o q̄ noticia q̄ p̄nte obiecto et causante speciē. s. i oculo / dicebat' intuitiua. desinebat aūt eē intuitiua .i. ꝟtebat' i abstractiuā corrupto seu absente obiecto. Nihilomin⁹ positio ꝑor pbabil' ē. q̄ n̄ deputat inconueniēs q̄ res videat' intuitiue dū n̄ ē. P3 i deo q̄ oīa ista que nō sūt / intuet'. Silr' et btī i eo. imo et pphetica visio de absent[illegible] lumine magis dicenda videt' intuitiua q̄3 abstractiua. sicut et in angeloꝝ cognitōe p innat[illegible]one species vel receptas. Auget [illegible] ectiuoꝝ [illegible] / visionē nō fieri nisi sub euersa piramide. cuius basis est in re visa. et pūctus cu/

spidis i oculo. Rursus determīat decretaliū
[illegible]
actibꝫ.q̄ sūt visio τ fruitio.sꝫ addit ꝙ obiecta
lis btitudo ē ipse deꝰ. Ponat ergo ꝑ possibi/
[illegible]
obiectalī quēadmoduꝫ libere pt/maneāt illi
duo actus visio τ fruitio. nūqd dicet iste pri
us btūs.etiā nūc btūs formaliter τ intuitiue
2 [illegible]
q̄ compat ad deū i rōne vestigij vel imagis.
tanq̄ i rōne speciei repn̄tāt deū q̄q̄ ꝑ ana/
logiā.sꝫ nō minus q̄z radiꝰ.qꝫ lumē sol' ꝑpet
ad solē.licet nō sit eiusdē subē cū sole. Uidēs
[illegible]
genere cause.efficiētis.formalis exemplāris
τ finis/mediū intelliget inuisibilia dei ꝑ ea.q̄ fa
cta sūt.iuxta vbū sapiētꝫ τ apl'i. sed habebit
[illegible] intuitiuā d̄ deo nō minꝰ imediatā τ ꝑ
[illegible]ꝫ habeat oculꝰ de suo obiecto puta d̄
[illegible]
sisse.imo dānatus ē articulus ꝙ deꝰ h imedi
ate ꝑ eēntiā videat. Et si non imediate.ḡ nec
ītuitiue. Addamus ad difficultatē ꝯtra ar
[illegible]
hō videt.cōstat tn̄ ꝙ oculꝰ corpal' nō attigit
ad subaꝫ hoīs.sic nec aliꝰ quis sensus. Op/
tet ergo ꝙ referat ad visionē intellectus visio
sube hoīs vel essentie sue. Ac pinde ponunt
aliq̄/ꝙ obiectū intellectꝰ naturaliter τ ꝑ sta/
tu pn̄ti/ē q̄dditas rerꝫ naturalium/habita ꝑ
abstractionē intelligētie vl' intellectꝰ agētis
ex fantasmatibꝫ. Nūquid ergo agētꝫ hec in/
[illegible] ¶ Dice
damꝰ vltra.ꝙ si reqrit τ sufficit tal' abstractō
hic nos nō plus cognoscimus subas seu q̄d
ditates rerū materialiū q̄z dei q̄dditatē. nec
plus aīam nr̄aꝫ q̄z angelicā naturā.imo bre
uiter nihil intelligimꝰ intuitiue τ experimētali
ter de rebꝫ/nisi sola accidētia.nec etiā ꝑ intel
lectū vt intellectus ē.sed put influit i sensus
exteriores ꝑ se vel ꝑ vires ꝓprias.si ponunt
[illegible]
bit cognitio simplex et imediata τ absoluta
[illegible]
ferentijs accidentiū.qd̄ ꝯcedit vnus doctor
D ¶ Quid preterea si ꝯcesserimus cū Aug. ꝙ nō
possumus hic hr̄e cognitionē sincerā de re/
bus/nisi d̄ luce diuina. nūquid oportebit ꝙ
in om̄i cognitione veritatis.ꝑsertim sincere
cognoscat lux diuīa/saltē i suo lumine.sicut
agnoscit sol in om̄i visione corpali colore ꝑ
irradiationē lucis aut luminis solis. τ ita redi

bit ꝙ deus hic intuitiue videt. Deniqꝫ supest
exponendū q̄d apl's intelligit dū ait. Uide
[illegible]
[illegible] q̄ sit dr̄ia inter istas tres visiōes.
[illegible]
ire.sed nec satis apparet exitus nisi ꝑ noīm
distinctōꝫ.q̄ noīa cum sint ad placitū.sicut
ꝯster de rebꝫ τ sententijs/satis dꝫ eē incredi/
bus ꝯitatē/marie ꝑ disciplinā τ doctrinā.sꝫ
nō satis ad experientiā ¶ Possumꝰ itaqꝫ de no
ticia intuitiua loq̄ generaliter.magis ꝓprie
loq̄ ꝓprijssime. Diffinitionē ꝑscripti d̄ no
ticia intuitiua loquēdo.s. prout visio τ intui
tio se extendit ad omnē vim ꝑceptiuā sui ob
iecti simpliciter τ imediate vt dicimus. vide
[illegible]
Et inde venit sententia generaliter. Ois ꝑce/
ptio obiecti simplex τ immediata pōt appel
lari intuitiua.siue obiectū sit realiter pn̄s in
se.siue ꝑ suā specieꝫ tm̄modo.ipso destructo
vel absente.quēadmoduꝫ solet dici/ꝙ oculꝰ
videt τ auris audit res aliquas iā destructas
vel ablatas propter species colorꝫ vel sono/
rū que remanēt i exteriori sensu/sicut pretac
tū est. Aut si miraculose visio causaret a deo
in oculo vel in obiecto causata seruaret. Ca
dent etiā hic exempla d̄ coloribꝫ q̄ videntur
aliq̄ q̄z sūt. vt in iride τ in nubibꝫ et in vario
suppositis obiectis τ oculo linea recta visua
[illegible]
re ꝑ se vel ꝑ suā speciē immediate. Exemplū
cōmune est in sensibus exterioribꝫ ꝑ differen
[illegible]
tur intuitiua cognitio/q̄ causat ex obiecto ꝑ
seipsā τ eēntiā.s.absqꝫ specie media. Sic tn̄
deus intuet seipm.sic angeli cognoscūt eēn
tias suas.licet ꝑ actū supadditū.sic cogno/
scimus nr̄os actus interiores.sic ꝑcipimus
immutatōes passionū ꝑ ipsasmet passiones
actualiter imutātes sine specie media.licet n̄
sine actu ꝑceptiuo medio.quoniā hoc ꝓpriū
est soli deo/ꝙ sit sua ꝑceptio. ¶ Elicimꝰ ex ꝑ
missis/ꝙ omnis noticia proprijssime intuiti/
ua.ac pinde noticia que habet ꝑ deuotionē
τ vnionē mentis ad deū/nequaq̄ fit aut fie
ri pōt sine cognitōe pura vel comite fm̄ Aui
cen.aut ex ꝑceptione tali cōsurgit. Hadꝫ i
plātis τ inanimatis poneretur delectatio.
Sed τ cuꝫ vt phica rōne loqui nos patar.
Fundemꝰ istud dictuꝫ ꝑ aliquas veritates.
Bās formā dat ꝯsequētiā ad formaꝫ. Ista ē

phi ꝛ experientie. ꝯsequẽs ẽo ad oẽm formã.
tã naturalẽ q̃ȝ realem q̃ȝ intentionalẽ q̃ȝ spũ
alẽ. ponit̃ eẽ coaptatio vel inclinatio. vel ap
petitus vel affectus spontane⁹ ꝛ suauis. aut
volũtas tendẽs in finẽ suũ. Quisq̃s sit iste fi
nis proximus. mediatus vel vltim⁹. ¶ Cete
rũ ne multitudo nominũ nos impediat / ap
pellamus consequens illud ad omnẽ formã
nomine amoris. de quo Aug. Amor meus
pondus. in illo feror quocũq̃ feror. Est aũt
in omni re pondus suũ. Oĩa eñ in numero
pondere ꝛ mẽsura formata sunt. de quo Je
rotheus referẽte Dionysio ꝯposuit hymnos
amatorios. ¶ Ceterũ de m̃ltiplici amore dei
sparso p creaturas. De quo Boeci⁹. O felix
[illegible] amor [illegible]
tur regat. Et diuinus Ignati⁹ amor igne
us. Amor inq̃t meus crucifixus ẽ. de q̃ amo
re puelle martyres gloriate sunt inter forme
ta noĩatim agnes ꝛ felicula cũ ceteris. Ecce
inq̃t felicula sicut cepi videre amatorẽ meũ
xp̃m in quo amor meus fixus ẽ. Unde dici
tur affectio. ¶ Concludit̃ statim q amor vel
affectio aĩalis. rationalis ꝛ intellectualis /
nõ causat̃ sine cognitõe p̄uia comite ꝛ conse
quẽte. Omittam⁹ interea de amore vel affe
ctu rerũ inaĩatarũ / q̃ vtiq̃ amor vel appetit⁹
[illegible] formã natur [illegible] ad loca [illegible]
tãq̃ fines sue ꝯseruatõis. sicut ignis causãs
ignẽ / dat formã suã cũ inclinatõe ad locũ su
[illegible] sursum in quo quietat̃ si ẽ. mouet̃ autẽ si
nõ ẽ impedimẽto cessante. ¶ Restringamus
ad amorẽ triplicẽ q̃ ꝓposito nostro cõgruit.
vt ostẽdamus q deus p amorẽ cognosci nõ
põt sine cognitõne p̄uia ꝛ comite. Sic pin
de palã fiet q̃ sit ꝛ qualis cognitio p amorẽ
p experimentalẽ eius noticiã. ꝛ qualiter in
tuitiua dici põt. ¶ Itaq̃ ꝑceptio amoris vl'
affectualis vel experimẽtal' ẽ ꝓprijssime intui
tiua. nõ q̃dẽ semp de re dilecta sȝ de ipso amo
ris actu vel affectu quo tendit̃ i dilectũ. Si
stat hic oro dentora mens. ꝛ attẽdat q̃d inten
dit hec veritas ostẽdere. Dicit eñ duo. Unũ
q amor vel affectus / sentit̃ intuitiue vl' expi
mentaliter ꝓprie ꝛ p eẽntiã. ꝛ hoc tercio dici
mus. nisi se ꝯiũgat amãti imediate p eẽntiã
suã ꝛ nõ p alienã speciẽ. nõ tñ sine actu cogni
tionis medie / inter amãtẽ ꝛ amatũ q̃ntumli
bet amatũ sit eẽntialiter p̃ns amãti. Capia
mus exemplũ p̃mit⁹ de tercio i diuinis ꝛ in
beatis. Itaq̃ de⁹ pater nõ ꝓduxit spm̃ nisi
pri⁹ origine ꝓduxerit ṽbũ qd̃ i forma dei est
s̃m aplm̃. Porro generãdo ꝛ cõicãdo verbo
formã dat ꝯseq̃ntia ad formã. Quid aũt cõ
sequẽti⁹ ad formã est nisi q inclinet̃ ꝛ afficiat̃
ad suũ p̃ncipiũ ꝛ locũ generatõis. s. quemad
modũ experimur i generatione naturali ignis
vel aliorũ. quibus post mensurã. numerũ ꝛ
formã dat̃ pondus amoris naturalis ad lo
cũ suũ. ꝛ hec quidẽ materialiter i immateria
[illegible]
aĩa rõnali. immo sicut altior lõge mõ i ṽbo
[illegible]
cõicata / ꝯsequẽter inclinat̃. afficit̃ ꝛ i amo[illegible]
ꝛ zelat p amorẽ suũ spiratũ qui spũssanct⁹ ẽ
redire ad p̃rem circulo cõpletissimo. vbi nõ
differt alpha ꝛ o p̃ncipiũ ꝛ finis. Et hec cir
culatio in eternũ ẽ / fuit ꝛ erit. sicut pater eter
naliter dat formã suã filio. ꝛ ꝯsequenter ean
dẽ vim spiratiuã cõicat filio. p quã vim spi
rat̃ concorditer spũssanctus amor vtriusq̃.
¶ Redeam⁹ sup alia duo dicta. Primũ et se
cundũ. Itaq̃ secundũ dictũ est / q tal' noti
cia nõ sp est intuitiua vl' ꝓprie expimẽtal' rei
dilecte. Ratio manifesta ẽ. q2 nõ semp est no
ticia talis simplex ꝛ immediata p obiectalẽ
ꝛ imediatã notiõẽ rei dilecte. sicut supponit̃
ꝛ crebro videmus. Primũ ẽo statim perspi
cuũ est intuenti descriptionẽ noticie intuiti
ue ꝛ experimentalis ꝓprie dicte. Nihil eñ ma
gis immediate ꝛ simpliciꝰ ꝛ p eẽntiã ꝛ p ob
iectalem actu p̄sentiã sentit̃ / q̃ȝ amor intim⁹
vel affectus sit iste intellectualis. sit sensual'.
sit de re p̄sente vel absente / vel non existente.
¶ Tollat̃ attñ calũnia sup hec q̃ dr̃ de absen
tia rei dilecte vel nõ existẽtia ei⁹. Et dicam⁹
cũ phis et theologis subtilissimis / q oĩs res
creata habet triplex esse. quorũ quodlibȝ po
test dici p̃ns suo mõ. Habet eẽ i arte diuina
nec qualecũq̃ esse / sed diuinũ ꝛ vitale. qd̃ fa
ctũ i ipso. s. verbo vita erat. Et qualis vita?
Nimirũ illa que ẽ lux vera que illuminat om
nẽ hominẽ venientem in hunc mundũ. Si
quidẽ omnis creatura est in deo creatrix es
sentia. Habet scd̃m esse in intelligẽtia ange
[illegible] s̃m sapientiã quã effudit deus sup oĩa
[illegible] sua. que ab initio creata ẽ immediate.
[illegible] postmodũ de multis. hoc eẽ ꝯmuni
catũ est omnibus in p̃ma creatõe. ꝛ in conse
quenti in omniũ hominũ illuminatõe. ꝛ pl⁹
ꝛ minus clarius ꝛ obscurius. Habet terciũ
esse oĩs creatura i ꝓprio genere seu materiali
[illegible]
cio huius esse ad rẽ nostrã. ꝛ dicam⁹ q nulla
res amari põt vniuersaliter loq̃ndo nisi p̃ns
sit amãti / altero triũ modorũ precedentiũ.

q referunt ad duos. s. ad modũ pñtie eẽntia
lis in pprio genere. vel ad modũ pñtie inten
tionalis seu formalis ĩ sua cognitione. Uñ
deus si p impossibile nõ cognosceret creatu
ras/ipe nõ diligeret eas. qr in pncipio qd est
vbũ creauit oĩa/portãs oĩa vbo vtutis sue
Silr in angel. amor nõ ẽẽt ad alia a se. imo
nec ad se. nisi tale qd amat/pñs eẽt eẽntialit
v[illegible]
D ¶ [illegible] pon
[illegible] re suo ad loca sua. nec tñ ista cognoscunt.
Rñsũ ẽ p̃us q habẽt naturalẽ formã suã ĩ se
ipsis. cui data ẽ ⁊ impssa talis inclinatio con
sequens formã. Uñ nec hz p inconuenienti
doctor vn⁹ tot⁹ seraphic⁹ ꝯcedere. q ĩ omni
re sit impssus q̃dã mot⁹ cognitionis natura
lis dirigẽtis quodã suaui impeũ rẽ quãlibz
in suũ finẽ. sicut ⁊ ĩ angel. sicut ⁊ ĩ hoĩbus. si
cut in aĩalibus p cognitionẽ supadditaz/q̃si
formalẽ ⁊ accidẽtalẽ. Sic ĩ eisdẽ quẽadmo/
dũ ĩ ceteris impssa ẽ forma eẽntial. qua spõ/
tanee ĩ brutis. libere ĩ intellectualib; dirigit
ĩ ppriũ finẽ. Uerũ est q libertas. vt arbitra/
ria est/nõ semp ꝯformat ⁊ inde procedit pec
catũ qd corrumpit modũ. speciẽ ⁊ ordinẽ de
bitos addi p habit⁹ ⁊ act⁹ vtuosos ad liber
tatẽ naturalẽ. q̃ licet semp ĩ se virgo sit ⁊ pul
cra. etiã ĩ demonib; violari nõ possit in eẽn/
tia sua. p̃cipitat tñ a dño suo p inobedientiã
arbitrarie libertat/vt non exerceat naturale
dominiũ suũ. ⁊ q̃ pdita ẽ dominij. Qua ĩ re
cecinit nr̃a tympanistria. dispsit supbos mẽ
te cordis sui. Deponẽs potẽtes de sede natu
ral sui dominij/nõ p suã. sz p subditoꝝ rebel
lionẽ. ¶ Consonat pmissis descriptio Diony
sij de regno dei [illegible] or
dinis ⁊ legioꝝ ornat⁹ distributio. vbi p totũ
ornatũ sm expositores accipit inclinatio na
turaliter ĩdita cuilibet nature/vt obediat su
auiter creatori. Juxta illud sapientis a pro/
phetia deductũ apud Boe. Q; sapientia at
tingit a fine vsq; ad finez fortiter. et disponit
oĩa suauiter. ¶ Tps ẽ ⁊ loc⁹ ex pmissis solue
re difficultates p̃tactas circa cognitõz noĩs
dei intuitiuã. expimentalẽ ⁊ effectualẽ/sicut
orat eccl̃ia in oĩone pñtis dñice. De⁹ vtutũ
cui⁹ ẽ totũ qd ẽ optimũ. insere pectorib; no/
stris amorẽ tui noĩs ⁊c̃. ¶ Presupponendo
qd sit noticia ĩtuitiua cõiter dicta. qd pprie.
qd ppriissime. Rursus qd sit amor vel affe/
ct⁹. ⁊ vñ oriat. ⁊ quẽadmodũ affect⁹ oĩs/ex/
perimentalit cognoscat. colligat se mens hu
mil. ⁊ videat q̃t ꝯcurrũt ad visionẽ glie ꝯsũ

matã. vt de his q̃ certa fide credim⁹. ⁊ ex alijs
q̃ q̃tidiana nos docet expientia cui⁹ attinga
mus ea q̃ mediãt inter cognitõz naturalẽ vel
⁊ supnaturalẽ glorie. ¶ Jlla vo sũt q̃ promo
uẽt hic nobis p grãs spãles supnaturalit
ĩmissas/prout vnicuiq; diuidit de⁹ mẽsurã
[illegible]
cicos. iste forme. iste theophanie. iste caligine
lucidissime. ista silentia sub q̃b; ⁊ ĩ quib; spe
culat a nobis hic ⁊ nũc de⁹. ¶ Concurrit ad 2
visionẽ glie lumen q̃druplex. s. lumẽ potẽti
ale/habituale/obiectale et actuale. Lumen
pot[illegible]
semp naturale lumen ei⁹/⁊ substernit tñ gre
q̃z glie q̃cq̃d sit de alijs lumib; naturalib; ac
[illegible]
tuale p̃cipuũ ⁊ pncipale vocat lumen glorie
corñdens lumĩ grẽ ĩ via. differẽs ab ea p[illegible]
[illegible]
de habitu charitat q manet idẽ ĩ patria qd
ñ excidit sm apl'm. ¶ Ceteꝝ lumẽ obiectale ẽ
ipse de⁹ se pñtãs ĩ obiectali rõne nulla specie
mediãte. pptera dicit videri facie ad faciẽ. ⁊
sicut est. ⁊ oculo ad oculuz. ¶ Deniq; lumen
actuale ponit in actib; intellect⁹ ⁊ volũtatis
q̃ sunt visio ⁊ fruitio. iuxta determinationez
extrauagãt Bñdicti. ¶ Corñdent aũt visi
oni ⁊ fruitioni actualib;/tres habitus suc
cedentes habitibus fidei. spei ⁊ charitat ĩ via.
q̃s tres dotes appellamus aie xpo despon
sate mr̃imonio p gloriã ꝯsummato. Quãuis
ab aliquibus ponant dotes ipsi actus visi/
onis ⁊ fruitionis. sub quib; includit actus q̃
dicit tentio succedens spei vie. et p appropri
ationem fruitio nominatur. si distinguam⁹
dilectionẽ a tentione vel etiã fruitione stri
cte sumpta/que delectatõni ppria ẽ. Sicut
in via ponitur ĩ actibus ⁊ habitibus grati
tis/quedã trinitas virtutũ theologicarũ. si/
militer ponit suo modo in beatitudine trini
tas dotium in vnitate luminis glorie. ¶ Hec
[illegible]
catur beatitudo formalis. Si in habitibus
habitualis. actualis/si in actibus. sed obie/
ctal dei repñtatio facial/appellat obiectal
btitudo. ¶ Habeat q̃s p manib;(vt ita loq̃r)
pñs distinctio de duplici btitudie obiectali
scz ⁊ formali. qr facit ad intellectũ et ꝯcordã
tiã doctoꝝ p̃cedẽtiũ tps decretal. ¶ Rursus
aduertat vnusq̃sq;/q memorie nõ abstrahit
beatitudo formal ĩ pdicta decretali. cũ me
moria non facit specialez potẽtiã distinctã z
[illegible]

tium vel actuũ. sicut nec vis irascibilis cõtra
ↄcupiscibilẽ ponit numerꝫ. Applicemus ser
monẽ de hoc quadruplici lumine beatifica/
to ad quadruplex lumen qđ ↄcurrit ad con
templationẽ vie dicentes q̄ ex pte luminis
naturalis in se non ẽ variatio hic ꝛ ibi. sicut
nec ipsa aie natura eẽntialiter diuersa ẽ. ꝑser
tim in eadẽ anima. quicq̄d sit de pfectiõe eẽn
tiarum diuersaꝝ animarũ. put sonare videt
articulus. Qꝫ aia xpi non sit pfectior aia
Jude error. ¶ Dicam⁹ de habitu grẽ ad ha
bitũ glorie. q̄ differunt penes impfectũ ꝛ cõ
summatũ. silr ꝛ actus eius Et ita de actu ꝛ
[illegible]
tibus ꝛ actibus fidei ꝛ spei / longe aliter q̄ i
visione ꝛ fruitione patrie. Et hᷓ ppter terciũ
lumen qđ nominam⁹ obiectale qđ ẽ ipsemet
deus i se visus. Sicut ergo deficit hic i via
terciũ illud lumen obiectale / nõ quidẽ in se.
quoniã vbiq̄ ẽ. sed in ratione obiecti. clare ꝛ
nude ꝛ imediate in se visi. sic deficit ꝛ differt
visio ꝛ tentio vie a visione ꝛ tentione patrie.
Nomẽ insup dei quo se noiat ꝛ manifestat i
celo a nomibꝫ quibꝫ in terra noiat. Quo sup
R sancto noie recipe q̄ sequunt. ¶ Scm̃ dr dei
nomẽ a sanctitate. quã Dionysi⁹ describens
ait. Sãctitas ẽ ab omi inq̄natõe libera et p
fectissima ꝛ incõtaminatissima puritas. Gre
ce eñ noiat agyos scm̃. ab a. qđ ẽ sine. ꝛ ge
terra. Põt aũt hec ꝑticula ↄstrui p se subiec
lecto verbo / qđ nomẽ dei ẽ. vel dicit vel emi/
net scm̃. Põt nihilomin⁹ hec snia pendere
seu cõsiderere ad ꝑcedentẽ vt dicat Maria.
q̄ scm̃ nomẽ dei fecit sibi magna. Sicq̄ꝫ
ois cognitio dei. sicut ẽ fides vel intelligen/
tia. recte vocat nomẽ dei. Constat aũt q̄ p fi
dẽ ꝛ assensũ datũ ṽbis angeli / ṽgo ↄcepit fi
liũ dei. ¶ Fecit te ĝ beatã que credidisti. fecit
magnã nomẽ scm̃ dei. Docent sacra q̄ ma
gr̄ã sic i noie dñi virt⁹ ei⁹. Aut certe nomẽ hᷓ
in silĩbꝫ accipit p noiato qđ ẽ de⁹. Scm̃ no
men dei ẽ. i. ↄfirmatũ p oẽm creaturã / marie
intellectualẽ. quaꝝ nulla subsisteret nisi eã q̄
dedit eẽ influeret. Hinc canit Ambro. Rex
deus tenax vigor immot⁹ in te ꝑmanẽs. Et
facit hoc ad ꝑcedentẽ intellectũ de magna ṽ
tute nomis dei. Sanctũ ẽ nomẽ dei q: sci/
ficatũ. i. ↄsecratũ ꝛ dedicatũ ẽ in electꝭ dei ad
eius gl̃iam. laudẽ ꝛ obsequiũ. Sãcti eritis
q: ego sanct⁹ sũ dicit dñs. Scm̃ ẽ nomẽ dei
q: scificatũ legibꝫ eternis. qđ nephas ẽ vio
lari. Clamant seraphin. sanct⁹ sanct⁹ sanct⁹.
ad insinuatõꝫ trinitatꝭ ꝑsonaꝝ. iungebãt ad

[illegible] dñe de⁹ sabaoth. q: trini
[illegible] vnitas ẽ in eẽntia. cui⁹ opa pri
cipãt tripliciter. imitatiõe interne sanctitatꝭ
ꝛ eterne. ¶ Nomen dei vnicũ ẽ sibi soli cogni
tũ. ppterea non potuit ab aliquo alio a se im
poni vel effari plene et ꝓprie. q: naturã suaꝫ
cũ suis ꝓprietatibꝫ solus ↄprehẽdit. dicitur
hinc inhabitare lucẽ inaccessibilẽ. necnõ in/
effabilis ꝛ innominabil' eẽ laudat. ¶ Nomẽ
dei datũ est xpo qđ est sup oẽ nomẽ. sic ad
ꝓprietatẽ reducendo factũ ẽ p incarnatõem
vt eẽt hõ deus. ꝛ de⁹ hõ p cõicatiõeꝫ idioma
tũ ꝛ nominũ. ¶ Nomen dei singulariter int
puras creaturas eminet in Maria. q̄ illumi
nãs vel illuminata p interpratiõnẽ noiat et
[illegible]
[illegible] nodũ q̄ ab oi creatura vsq̄ ad infimaꝫ
põt sumi noticia q̄dã rei. ꝛ inde nomen q̄ co
gnoscat i poni ꝛ formari Rõ. q: q̄libꝫ ẽ vesti
giũ vl' imago trinitatꝭ. fm exemplarꝭ tria ap
propriata. ꝛ fm triplex gen⁹ cause efficientꝭ ꝛ
final'. ¶ De⁹ sicut põt noiari fm suas creatu S
ras. sic põt ab hoie (q̄ creatura antonomati
ce mũdi dicit ꝑicipãs cũ oi creatura) videri
[illegible]
sunt apli. ¶ Deus in suis ꝛ ex suis creaturis
põt dici intuitiue videri / si visio itutiua lar
gissime sumat. pmo put generaliter ois ꝑce/
ptio obiecti simplex etiã imediata dicit itui
tiua. siue obiectũ sit realiter pñs i se / siue per
suã speciẽ seu silĩtudinẽ tñ modo. ¶ Cõstat
eñ q̄ ois res siue extra aĩam siue intra gerit
silĩtudineꝫ dei. Põt eñ hõ intelligẽs. i. int⁹
legens ꝛ credens ferri i noticiã obiecti. cui⁹
est hec silĩtudo. vestigiũ. species vel imago.
Secus de brutis ꝛ hebetibꝫ / q̄ deũ ꝛ eius si
gna ꝛ verba. voces ꝛ spẽs ꝛ specula / nõ assu/
mũt / nisi vt sũt res q̄dã ad aliud nõ reuelãte
¶ De⁹ expimẽtalit cognosci põt aut ꝑcipi a
creatura mũdi viatrice. ꝛ si non i se tñ in sua
obiectali rõne vel imagine seu silĩtudine / taꝫ
[illegible] Sequit ex ꝑcedẽti iuncto co/
rollario vno quo dictũ ẽ oẽm noticiã ꝓprie
intuitiuã eẽ expimentalẽ ꝛ ecõtra. Deductõ
patebit infra i tractatu đ mẽte cordis. Silr
diffinitio sapientie q̄ supmũ locũ tenet i noi
bus dei p statu vie. quã ita descpsit Diony/
sius. Sapientia ẽ diuinissima dei cognitio
q̄ est p ignorantiã cognita fm vnitionẽ sup/
eminentẽ. qñ mens ab aliis recedẽs / postea
etiã seipsã dimittẽs / vnita ẽ supsplendentibꝫ
radiis inscrutabili ꝛ pfundo sapiẽtie lumie
illuminata. ¶ De⁹ si neget hic cognosci expe

[illegible] intuitiue [illegible] tamen.
vt qz nescim⁹ hoc de deo qd est/ sed qd nō ē.
qz cognoscit̄ p ignorantiā. vt dicit diffinitō
nūc inducta. oportet ad cōcordiā dictoꝝ san
ctoꝝ/ nr̄is vti distinctōibus/ que rōnabilit̄ ab
vtrisqz possūt admitti. ¶ Una distinctio iā posi
ta ē de noticia mediata ⁊ imediata. Altera si
milit̄ inducta ē de noticia intuitiua q̄ ratiōa
biliter apparebit/ si cōsideremus cōsequētias
istas ⁊ silēs nō valere. Hec res ē intellecta.
g̃ hec res est. hec res ē imaginata. ergo ē. hec
res ē intuitiue visa p suā speciē. ergo ē. sicut
nec ista. hec est res cognita a deo intuitiue p
suā eēntiā. ergo ista res ē. demonstrata reꝗ̄ ē
solū possibilis/ nec fuit nec erit. Tercia disti
ctio ē de q̄dditatiua cognitōe rei. Cognosci
tur itaqz res vno mō ſm qd nomis. sic chi/
mera cognoscit̄/ qz scimus q̄d sicut nomē si
gnificat. scz chimera. Scdo dicit̄ res cogno
sci quiddtatiue/ qn̄ scit̄ qz talis res est actu/
vtut sub quadā generalitate cognoscunt̄ ali/
que sue ꝓprietates ⁊ cause. Si nō admittit̄
hoc mēbꝝ distinctōis/ vix relinquet̄ aliq̄ co
gnitio q̄dditatiua de rebus [illegible] creatis ⁊ vi[illegible]
bilibus. Tercio modo ꝓprijssime quid ē dere
scit̄. dū ipsa cognoscit̄ p suā causam primaꝫ
⁊ totalē. [illegible] Dice
ē rē p causam cognoscere. ⁊ qn̄ illius ē causa
⁊c̄. Cognoscimus hic q̄d ē de⁹ duobus p̄mis
modis. Tercius vel ē ꝓprius deo soli vl' cōi
cat⁹ beatifice visioni. vbi facie ad faciē vide/
bit̄ sanctū nomen ei⁹. ⁊ cantabit̄ in idipsuꝫ.
Magnificat aīa mea dn̄m.

Sequitur tractatus

sextus dragmaticus sup hoc versu. Et mise
ricordia eius a ꝓgenie ī progenies ⁊c̄. Ubi
de lamento Marie p notulas centū.

Prima notula

1 Et misericordia eius a progenie in
ꝓgenies timentibus eū. ¶ Disci
pulus. Sentio quēadmodū
consonat ī cātico suo Maria
cuꝫ patre suo. cui⁹ in vno psal
mo est initiū. Misericordiam ⁊ iudiciū cantabo
tibi dn̄e. Timor itaqz venit ex cōsideratione
iudicij. Quid ē igit̄ ī hoc cātico iūgere mise/
ricordiā cū timore/ nisi misericordiam ⁊ iudiciuꝫ
pariter cantare? Quid p̄terea misericordiam cū ti
more deo psallere/ nisi exultare cū tremore?
[illegible]
misericordie. Sed questio ē. Si maria laudem
cantās ⁊ cōferēs ī corde suo cū spūs exultati
one/ lamentū iusticie. presertim qz dictuꝫ ē q̄
[illegible]
bat affect⁹. Sic eñ leui⁹ induci poterim⁹
nos peccatores semp cū letis miscere tristia. cō
siderare lectulū sponsi. sed timere sepulcraꝫ in
ferni. girare p meridiē/ sed flecti ad aq̄lonē.
sperare dē misericordia/ sed timere iudiciū. scire tēpus
ridendi. ⁊ tēpus flēdi. Si spes eleuat ad p̄sum
ptionē/ deprimat timor. sed nō ad desperatiōem.
Resiliat timor ab horrore seueritatis ad pla
corē benignitatis. Dicat oīs xp̄ian⁹. Impul
sus euersus sum vt caderē. ꝓpter miseriā ini
quitatū meaꝝ. ⁊ dn̄s suscepit me. ſm multi
tudinē miserationū suaꝝ. ¶ Mgr. Lamen
tata ē absqz dubitatiōe cū multis/ tūc apud
dei aureis mentis sue ploratibus virgo beata.
Absit vt imitaret̄ inertiā iudeoꝝ. quā sub in
ducta pabola pueroꝝ ī foro ludentiū dāna
uit xp̄s. cecinim⁹ vobis nec saltastis. lamēta
[illegible]
am loqmur) neqz xp̄s mādūcantē cū eis. nec
Johēm abstinentē ī heremo susceperūt. sed
vtrisqz detraxerūt. Sic mente corrupti ho
mines/ oīa ad suū trahunt interitū. quēadmo
[illegible]
tū. vti corporalibus nō min⁹ spūalibus cantibus et
[illegible] 3
sederim⁹ sup flumina babylonis hui⁹ seculi.
q̄d eligibili⁹ sit/ vel cātare ⁊ saltare. vel lame
[illegible]
nē apit nobis q̄ de sedentibus sup flumina ba
bylonis ⁊ flentibus subiūgit. In salicibus ī me
dio ei⁹ suspēdim⁹ organa nr̄a. Deinde. Quō
[illegible]
[illegible]
semel. Maria semel exultauit ī cātico. Joā
nes cui⁹ hodie (dū hec scribim⁹) decollatio
nis dies agit̄/ exultauit semel ī vtero. O q̄n
ties Marie animā/ doloris gladi⁹ ptransijt.
Johēs exemplar ꝑfco pnie. nō min⁹ opibus
q̄s p̄dicatione quotiēs būs credit̄ lamentasse.
Saltat Herodiadis filia cū gaudio. ⁊ p̄ciū
saltatōis sibi dat̄ caput Johis ī disco. Egre
diunt̄ (inq̄t Job) de gaudentibus. Egrediunt̄
[illegible]
[illegible]
[illegible]
os/ ⁊ ī pūcto ad inferna descendūt. Et q̄d ec
[illegible]
luct⁹ q̄s ad domū cōuiuij. Et itez. Risū repu
[illegible]

peris ¶ Discipulus. Nolo verẽt te allegatões hmõi que suppetũt absq̃ nũero. d gaudio vl' tristicia stultoꝝ. q̃ dũ letant̃ insaniũt. dũ tristant̃ furiunt. Sit colloquiũ pñs d lamento sponse dũ adhuc peregrinat̃ a sponso. postq̃s de canticis et epithalamio satis abunde cõfabulati sumus ¶ Magister Fiat vt vis. ꝛ vnde vis exordiamur? Puto q̃ a lamento lãguoris sponse querẽtis sponsum in lectulo quietis. i. p noctis cognitõis enigmatice ꝛ nõ inuenientis. Sed neq̃ p vicos ꝛ plateas ciuitatis dũ anxia circuit ꝛ discurrit. dũ adiurat filias Hierusalẽ ciuitatis que est libera mater nostra p obsecrationes ardẽtis desiderij. Si inueneritis inquit dilectũ meũ / vt annũcietis ei quia amore langueo. ¶ Discipulus. Immo ꝓus sermo ꝯferẽdũ de lamẽto spõse. cui sponsus ob turpitudinẽ suã deformitatẽq̃ dedit libellum repudij q: vetula. s. ꝛ rugis arata. q: deposita a sede stabilitatis et honoris sedet i puluere vanitatis. aut vagat̃ egressa post vestigia gregũ illoꝝ q̃ ab vnitate gregis sponsi se sepant. aut certe famelica. inanis ꝛ egens effecta / pascere q̃rit hedos fedorũ desiderioꝝ iuxta tabernacula pastorũ. q̃ sunt ꝯuẽticula hereticorũ istoꝝ q̃ v̈bis ꝛ exemplis ab ouili pastoris vnius qd vnicũ ẽ. se diuidũt. nõ amici / s3 ficti sodales effecti. Fallor si nõ sponsas tales. vetulas ꝛ rugosas. vagas ꝛ esurie ꝯsumptas / notabat pulcerrima mulierũ. Quis genere mascl'ino loquerer. Nõ eñ ẽ i amore spũali masculus aut femia. Dixit g̃ de spõso. Dispsit supbos mente cordis sui. Itaq̃ sicut te docẽte didici pulcritudinẽ ꝯsistere in veritate. vnitate ꝛ
F bonitate. sic opꝫ q̃ ex istorũ carẽtia resultꝫ turpitudo. ¶ Magister. Sagaciter aduertisti. vñ v̈o reputas tale incõmodũ turpitudinis odiose accidisse sponse? ¶ Discipulus. Nimirũ et ignorãtia sui ꝛ supbia. quorũ qd libet aut diuortiũ aut repudiũ opat̃. Si ignoras te o pulcerrima mulierũ. egredere et abi. Ecce de ignorantia. Porro de superbia Uasti legimus. ꝛ in cãtico Marie d supbis audiuimus potentib' ꝛ diuitib'. nec aliciu' (vt dicunt) egentib'. ꝛ insistunt q: [illegible] ꝛ miserabiles. paupes. ceci ꝛ nudi [illegible] mit a se deus. quales dispgit [illegible] sui sine mõ. necnõ de sede v̈itatis deponit sine numero. demũ inanes sine pondere boni [illegible] tur. ¶ Mgr̃ Loqueris s̃m tropologiã ꝛ allegoriã q̃ repudiũ hmõi varijs locis notãt i scripturis maxime pphetis i Esaia. Ezechiele. Hieremia. cũ ceteris Esaias ꝓmo sub typo vinee decte q̃ debuit facere vuas et fecit labruscas. postea sub figura tyri sume cytharã pnie. circũi ciuitatẽ eccl'ie vel celestis patrie p orõem / meretrix obliuioni tradita. i. repudiata. bñ cane ꝛ frequenta cãticũ p petitionẽ venie. vt memoria tui sit p reconciliationẽ misc'die. Talẽ deplorat hieremias. Et egressus est inde a filia syon ois decor eius. ¶ Discipul'. Scio multa sunt in hãc sniam. que triplicẽ statuꝫ sponse [illegible] ones turpitudinis. vt iste quas loqmur ignorantes ꝛ supbe. Quedã exercenda ad nitoreꝫ pulcritudinis. Quedã citius introducenda ad fecunditatẽ generationis. Sic querunt̃ Assuero virgines. que ꝓmo segregant̃ a populo. dehinc decorant̃ pigmẽtis varijs i triclinio. demũ collocant̃ i thalamo. Sic filij israel ꝓmo fugiunt ab egyptijs et submerso Pharaone p baptisma flumis aut flaminis trãseunt mare rubrũ. postea trãseunt p desertũ. tãdẽ iordane trãsito comedunt terre promissionis fructũ. Hec ẽ via triũ dictũ. post [illegible] seniorũ sanctorum suoꝝ. Deniq̃ triplex iste status diuisione diuidit̃. incipientiũ. pficiẽtium ꝛ pfectorũ. Nũc est questio qd cuilibet huic statui sponse sit eligibili'. an exultatio vel lamentũ? ¶ Mgr̃. Oportet nos addere dictis prioribus / primitus distinctioneꝫ de lamento. Unũ ẽ in sola ratione. nõ redũdãs passionaliter ad sensualitateꝫ. ꝛ hoc appellat̃ displicentia vel odiũ vel detestatio vl' abominatio. libere elicita p iudiciũ rationis. Sic pportionabiliter d gaudio ꝛ desiderio. ꝛ ita generaliter de omni nomĩe passionẽ sonãte / comperit accipe suo modo. ¶ Lamentum aliud ẽ quod orit̃ ꝛ radicat̃ in sensualitate. aut ortũ in ratione deriuat̃ et redundat ad cor sensuale nõ aliter de ceteris affectib'. quos ph'i solas ppie voluerunt dici passiones que sensum afficiunt ꝛ quodãmodo affligunt. Amplius vero vt modo notabatur lamentũ vnũ ẽ tempale. hoc ẽ pro solis temporalib' incõmodis appꝛhensis a ratiõe / sub [illegible] malis culpe / appꝛhensum sub ratione offense diuine bonitatis et iusticie. Lamentũ pene habẽt damnati / nõ lamẽtũ culpe vt offensiua fuit. aut ẽ diuine iusticie. qualiter ẽ i viatoribus plurimis inuenire. Quib' psuppositis ꝛ alijs declaratis p doctores quattuor G

tibi p̄ntabo theoremata / aut paradoxa. s. i. gl'iosas ꝛ vix credibiles ꝓpositiōes de lamēto culpe / put ē offensiua diuine iusticie. Hoc em̄ solū proprie ē laudabile ꝛ meritoriū. nec pōt procedere nisi ab electiōe libera voluntatis. ¶ Lamentū offense diuine quo mai⁹ intensiusq; fuerit in sponsa / eo maiorē causat in ea spūalem leticiā. Hoc sentiebat qui con[illegible] dicens. S[illegible] multitudinē dolorū meorū in corde meo. ɔsolatiōnes tue letificauerunt animā meā. Rursus si simpliciter ad simpliciter / ꝛ magis ad magis / ꝛ maxime ad maxime s̄m regulā phi. regula vero xp̄i vera ē / q; lugentes cōsolant̄. quoq; tristicia sua vertat̄ i gaudiū. ꝛ post lamentatiōes ꝛ fletū (teste Sara iuniore) ɔsolationē infundit. ergo magis lugens mag̃ ɔsolat̄. et maxime maxime ¶ Lamentū offense tāto mag̃ est in sponsa q̄ fuerit ipsa pfectior i via. Patuit in aīa xp̄i s̄m portionem inferiorē. In Maria [illegible]o ꝛ in Paulo ꝛ in silibus s̄m etiā supioris mentis apicē. Un̄ iurabat apl's. q; propter fratres iudeos nolētes credere / erat sibi ɔtinuus dolor in corde adeo / vt exemplo moysi peteret anathema esse a xp̄o pro fratribus quasi delet⁹ de libro vite. cui⁹ intelligentiam alibi didicisti. Legis isup exhortatōē apl'i. Gaudete in dn̄o semp. iterum dico gaudete. Ipsum nōne putas qd̄ hortabat̄ obseruasse. ¶ Lamentū offense redundās i sensualitatē spōse. fortitudinē indicat eo maiorē i sponsa ceteris paribus. quo lamentū plus senti[illegible] in sensibilibus. Pro cuius intellectu cū [illegible]bus / vtilis ē valde distinctio iuncta prioribus. q; lamentū qn̄q; procedit ab obiect̃ exterioribꝫ immutātibꝫ p̄mo sensus q̄nq; deforis / vel alterū de his. Deinde trāseunt ad interiores sensus / q̄ radicaliter sunt i corde. ꝛ i cerebro ɔpletiue. ꝛ tandē immutat̄ rō inferior vel supior simul cū iferiore. ꝛ hic ē processus natural' cōior. Aliqn̄ vero fit ordo ɔuersus nō aduersus / q; ex actibꝫ rōnis vtriusq; libere diriuant̄ imutatōes ad cor carnale. ꝛ ɔse[illegible] vt ad oculos p lachrimas. aut ad linguā p clamores. ꝛ ad man⁹ ɔplosiones. ꝛ ceteroꝝ mēbroꝝ distēsiones aut ɔtrectatōes / mille modis p̄ plurate passionū rōnis impio. Loquit̄ ꝓpositio de h̄ pcessu secd̄o. Cui⁹ hec ē proba[illegible] fortitudini sue cause. Attn̄ actus activoꝝ q; sunt in patiēte dispositō. posuit ꝓpositio nr̄a ceteris paribus nō ignorās cōplexiones sponse hui⁹ / aut illius varias s̄m dispositiōes ad lamentū vel leticiā. ad metū vel ad spem cū similibꝫ. quorū causas expedit eē cognitas a deuotis. quoꝝ noticiā theologi ꝛ oratores accipiunt a phis ꝛ medicis. Per rōem quidē a phis. ꝛ a medicis p experientiā. Qua sup re nostꝝ habes de passionibꝫ opusculū. ¶ Lamentū redundat eo facili⁹ ad cor sensitiuū sponse / quo fuerit ceteris paribꝫ min⁹ in ipsa de lamento soli⁹ pene. min⁹ quoq; de reliquis passionibꝫ sensitiuis / rōne ɔmodi solius vel incōmodi tpalis. Fūdat̄ hec ꝓpositio i aplica doctrina. cui⁹ rationē explicat ꝓpositōis nostre causa. Ait nāq; apl's. ij. ad Corinth. ca. vij. Gaudeo nō q; contristati vos. sed q; ɔtristati ad penitentiā. ɔtristati em̄ estis s̄m deū / vt in nullo detrimentū patiami ex nobis. Que em̄ s̄m deū tristicia ē. pniam in salute stabilē opat̄. seculi aūt tristicia mortem operat̄. Ecce ista que posita ē distinctio sub aplicis verbis paucioribus exposita. q; quedā est tristicia s̄m deum. quedā seculi vl' s̄m seculū. Una vitā quia salutē. altera mortem quia salutis suffocationē operat̄. Porro / tū apostolicū q̄z nostre ꝓpositōis verbū / phisica cū theologica rōne mōstrat̄. si teneam⁹ illud vulgare vel magistrale metꝝ. Pluribus intentus minor ē ad singula sensus. Qd̄ satiric⁹ aliter explicat. Pectora nr̄a duas nō admittentia curas. Si igit̄ fuerit occupata distractaq; rō supior cū inferiori. imo qn̄q; submersa. ꝛ penitus in vsu suo ɔpedita p lamentū seculi. ɔsequēs ē vt vel minor vl' omnino nulla fit ad tristiciā s̄m deū seu lamentū culpe liberꝫ. Proportionaliter de gaudio dꝫ dici. Habes ecce quattuor ꝓpositōes q̄ quo mō tue petitioni satisfaciant mente pertracto ¶ Discipulus Salubria quidē sunt que dicunt̄. supsunt tamen aliqua diffusius exponenda. ¶ Nō em̄ ratio p̄me propositionis assignata ē. sed autoritates inducte. que pn̄t intelligi de gaudio / non vie sed patrie. qn̄ seruus bonus et fidelis audiet. Intra in gaudiū dn̄i tui. ¶ Nōne preterea calumniabil' est secunda propositio de sponsa nō habēte conscientiā peccati. qualis indubie fuit aīa pulcerrime mulierū. Sed nec assignatus ē modus ɔcordādi propositionē simul ꝛ aplica verba. quibꝫ iubet in dn̄o gaudere semp. Et iterꝫ gaudere / si semp oportet sponsā eam pfectissimā s̄m te torqueri lamento. Amplius qualiter opposita simul stabunt lamentum cor ɔstringens ꝛ dilatās leticia. Porro

tercia ppositio videt inniti totalit distinctō
nibꝫ deuotōis, ad cās naturalis rōnis seu di
sposinonis sensualis. ¶ Deniqꝫ ꝯtra propo
sitionē quartā cū sua declaratiōe ponit Gre
go. q mala que hic nos premūt ⁊ vtiqꝫ luge
re faciunt crebro ſm seculū. ad deum nos ire
ꝯpellunt Iuxta parabolā xpi de rege dicen
te ad seruū. Compelle intrare/vt impleatur
domus mea. Sic hebrei compellentibꝫ egy
ptijs tenebrosam egyptū sunt egressi. Alio/
quin flagella sue iracūdie immitteret frustra
deus/pſertim in electis vt ī sponsa seu recon
ciliāda seu decorāda p exercitiū/seu ad spon
sū proximiꝰ introducēda. ¶ Magister Iu
re expostulas. sed nō oia pariter dici poterāt
Et quidē ratio p̄me ppositōis q̄ ponit cum
gaudio vie et simul lamento taliter accipit.
[illegible]
rit eo (ceteris paribꝫ vt semp intelligi volu/
mus) dū implet ē causatiuū intensioris leti/
cie. Sicut eñ desideriū qđ differtur affligit
animā. sic oblectat dū implet. Quis ṽo ne/
sciat sponsaꝫ pro culpa lamentantē ſm deū
desiderare plurima/q̄ lamentū implet saltē
[illegible]
liationē p absolutionē culpe. Hāc efficit la/
mentatōis ꝯtritio. Desiderat absolutiōꝫ pe
ne. hāc efficit ⁊ opat in toto vel tanto lamen
tās ꝯfessio vel satisfactio. Desiderat augmē/
tū gratie/ac pinde glorie. Hōc pmouet ad
[illegible]
depauperās largitio/q̄ semet exinaniuit bo/
nis fortune vel nature vel grē alijs omiseran
do. Rursum desiderat sponsa lamentās pur
gationē a scorijs petōꝝ. rehonorationeꝫ quoqꝫ
pulcritudinis ⁊ augmentū/p lauacꝫ lachri/
marū/debilitationē fomitis/⁊ submersionē
mystici Pharaonis diaboli. Libidinose pte
rea ꝯmotōis ⁊ luxurie magne extinctōeꝫ. cu
ius obliuionē facit tristicia vniꝰ hore. Quid
morarer p singl'a/cū nemo possit ṽbis lamē
ti ſm deū exequare valorē. Su[illegible]
vbi supra. reddēs rōem sui gau[illegible]
stauerat corinthios ſm deum. Ecce eñ hoc
ipm ſm deū ꝯtristari vos quātā ī vobis opa
[illegible]
tionē/ſꝫ timorē/ſꝫ desideriū/ſꝫ emulatiōeꝫ/ſꝫ
vindictā. In oibꝫ exhibuistis vos incōtami
natos ēē negocio. Iūgamꝰ officiū h̄ vnū la
menti ſm deū q nihil efficaciꝰ ad ꝯtemplati
onis quietē. nihil admirabiliꝰ ad mētis illu/
minationē serenā/q̄ pfunde lamentās ꝯpū/
ctio. Sententia ē venerabilis ⁊ expertissimi ra

liū Richardi Cui ꝯsonāt sanctorū ṽba mul
tis locis de pconio humiliati cordis. Deni/
qꝫ lamentatio ſm deū quāto minꝰ hꝫ de cō/
placētia ſm seculū/tāto minꝰ suspecta ē. tan
[illegible]
bolico mōstro gignat supbiā ex suo ꝯtrario
qđ ē humil' lamentatio. ¶ Ceterū ppositio se
cunda loquit de lamēto culpe. non pprie sed
aliene potius/quale xps suscepit pro nobis
cui ṽgo mater. sponsa. soror ⁊ filia sup oēs
charissima/se absqꝫ vlla dubitatiōe ꝯforma
uit. adeo q vltronea voluntate ꝯsensit dile/
ctū suū ex dilecto. ⁊ amicū p amorē. ⁊ filium
taleꝫ pro nr̄a redēptione crucifigi. cuiꝰ redē/
ptionis post filiū fuit desideratrix maxime
fuit ⁊ ꝯdatrix. Ideo donec compleret nedū
sufficiēter pcio passionis soluto p omnibus
sed etiā iugiter et efficaciter ī singul' nonduꝫ
damnatis. Ipsa quoad vixit. amarissimis
deū sponsū ⁊ inenarrabilibꝫ gemitibꝫ postu/
labat. frequenter quoqꝫ cuꝫ clamore valido
⁊ lachrimis exaudita est p sua reuerētia. De
mū quantnus nūc beata ⁊ impassibilis facta
exaudiat. lamentādo tūc meruit. Peis rati
onē intēsioris tristicie ī sponsa q̄ diligit intē
tius. Dat istā pspicue ꝯsideratio phica iun/
cto fidei lumine. Cū eñ tristicia sit apphen/
sio obiecti sub ratione disconuenientis/ quā/
to fuerit apprehēsio fortior et clarior obiecti
sub rōne inconuenientis amplioris insinuati.
constat inde seq̄ lamentū pportionabilit in
tensius. Constat proinde malū culpe impro
portionabiliter deteriꝰ esse quocunqꝫ malo
pene. Quibꝫ attētis qđ supest concludere vi
deo. ¶ Mirari aūt quō summū lamentū stat
cū continua leticia. Solet hoc tractari abū
de p doctores de passionibus christi cū bea
titudine gaudij. qđ nō oportet ī beata Ma
ria. nō in Paulo vel Moyse vel Magdale/
na cū similibꝫ in via ponere gaudium vel la
mentū in summo ꝯtinuū fuisse. sed interru/
[illegible]
[illegible]
alternas meditationū suaruꝫ volubilitates
circa cardinē suū deū/pro modulis exercita
tionū. Ita eñ videre ē ī alijs viatoribꝫ spon
diuersimode ſm gradꝰ. officia. statꝰ. ceteraſ
qꝫ vicissitudies circūstātiarū exerceri. Hoc
vidit q̄ dixit. Oia tps hn̄t. pcq̄ns p plima.
Subide nullꝰ catholicoꝝ negauerit q̄ teno
rē scpture sacre veteris ⁊ noue. q̄ narratōes sā
ctorū pīm cognouerit Anthonij. macharij.
martini ⁊ siliū. p tēptatōes diabolicas. nō ē

affectionibus carnis ac spūs impugnari. quē
[illegible]
pratōes τ adiutoria / non sine sensuali passio
nū immutatōe naturali / q̄nuis nō naturaliter
sepe fiūt. siue h̄ a celo / siue a terra. siue ceterꝭ modis
multis. ¶ Postrema obiectio tua de tribula
[illegible] Passiones
q̄ppe sensuales / nō ex iudicio rōnis, puenien/
tes, sed quadā necessitate naturali sensibus im
presse. nō sunt ut sic dicēde passiones hūane
sed aīales. Sūt ob h̄ impertinētes ad laudez
vel vituperiū, prout tales sunt. Dicunt ideo
p Cassianū bona vel mala media. quibus uti
cōtingit bn̄ vel male p liberū arbitriū. Loq
tur aūt ꝯclusio de lamēto τ tristicia sensuali
bus / ꝟtualiter seu pticipatiue liberꝭ. q2 li[illegible]
re impatis vel recep[illegible]
ſm sctm. silr τ gaudiū vl' timor vl' desideriū
qn̄ sola radix ē amor sui ipsi⁹ usqꝫ ad ꝯtēptū
dei [illegible]
oīa (Cū i habētibus symbolū facilior sit tran
sit⁹) ceteris paribus / tristicia sensualis augebit
rōnalē / τ leticia leticiā. nisi de p accidēs puē/
niat impedimētū rōne tpis aut loci / vel ꝯple
xionis / aut circūstātie alicui⁹ quā tūc ob fus
[illegible]
A. riare decet. qn̄ plus obesset q̄ pdesset. ¶ Di/
scipulus. Diu iā dū sedul⁹ attēdi q̄ disserꝭ /
[illegible]bat anim⁹ dubitationē quaz mō verbis
multꝭ posuisti. Cū eni, p statu vie / ꝯfusa aut
saltē mixta sint oīa. spes. metus. meror. gau
diū apud spōsam cuiuscūqꝫ fuerit etiā sup/
mi z incōpabil' stat⁹ / q̄lē tenuit Maria beata
pulcerrima mulierū. nō absurde q̄rit q̄le sit
exerciciū laudabilius. pulcrius atqꝫ nobili/
us vl' exultatōis vl' lamētatōis? ¶ Magister
Videt deuotus Bern. loquēs de vnguētis
spōse pietatis vnguentū ꝑponere pꝫ ꝯsi⁹ esse
vnguēto deuotōis τ vnguento contritōnis
Hoc vltimū suffundit ad pedes ihū. Scdꝫ
ad caput qd̄ ē deus. q2 caput xp̄i deus. Ter
ciū ad corpus suū vnguendū / qd̄ est ecclesia
nunc militās. q̄ vnctio fit p miserationē alie
norum pctōrum. sicut primū conficit ex feci
bus contritis ꝓprioꝝ criminū in mortario/
lo cordis p pilā timoris. Scdm̄ vo conficit
ex redolentibus herbis diuersoꝝ bn̄ficioꝝ p
pilā seu pistillum spei ꝯtusum in petra medi
tationis. Consonat Greg. τ eū sequens Ri
chardus in suo beniamyn. q nullū deo acce
ptabilius sacrificiū q̄ zelus aīaꝝ. qui. tā tri
to affectu plangit pctā proximi / q̄ trito qui
uis alius pctā ꝓpria lamentat. imo pluri af/

fectu. q2 puriori τ pfectiori potētia mentis
corpis ad lamentū ſm deū disposita ¶ Disci
pulus. Si res ita se hꝫ. inestimabilis ē no
bis exhibita sperādi materia / apud dilectiss
[illegible]
ter apud sāctos sanctasqꝫ oēs. iuxta ꝓpor
onē meritoꝝ. Itaqꝫ si pro pctōribus saluādis
cum tan[illegible]
agere nūc ista fornax sue charitatis ingem
[illegible] B
Pie vereqꝫ concludis. Quid si supadde
[illegible]
debrā nr̄a? Prima q nihil absoluta volūn
te petit a deo qd̄ nō obtineat. Alioqn̄ nō est
idē velle τ idē nolle sponsi τ sponse. sed disso
lutio amicicie qualis hic ē nequit. ¶ Rursus
nemo q̄ petit mariā pro se pie et pseueranter
in noīe Jhū saluatoris sui. hoc ē ad salutē.
quin illud Maria velit absoluta volunta
te ꝯpleri. ¶ Rursus maria volūtate plenam
q̄ dicit optatio quedā adiutoriū / petit τ obti
net nūc efficacius a deo q̄ voluntate filii sed
passibili. dū actu dolebat i mundo. Hoc in
[illegible] pas
sionē. non tamen ꝯpassionē. ¶ Rursuꝫ Ma
ria tripliciter adiuuat viatores. Impetrati
ue si nō meritorie / propter statū. Cōmissiue
p aliquos angeloꝝ vel sanctoꝝ quales vo
lerit destinare. cū sit suprema hierarchizans
post filiū purgādo. illuminādo τ pficiendo.
Cooperatiue q̄nqꝫ p p̄ncipalē sui donatōem
ſm testimonia miraculorū multis exhibita
tam in morte q̄ in vita ¶ Narrat Anselmus
cuidam morienti astitisse Mariā. τ interro
gata que nā eēt. Rn̄dit. Ego mater τ regina
misericordie. ¶ Rursus ergo Maria pōt vo
cari uis in suo exemplo consolatrix. ductrix
τ protectrix existere. Nō aliter fuo nō decere
potuim⁹ de omnibus sanctis singillatim adro
bus [illegible]
deuotōisqꝫ plenissima Vellē igit suscipe sub
doctrina tam speculatiua regulari / q̄ practi
ca velut expimentali / quis sit orādi modus.
maxime prouocatiuus ad lamētū ¶ Mgr.
Tradit orator Tullius certos locos ſm
quos amplificat miseratio silr τ indignatio
quos tibi possum nūc numerare. et ad lamē
tationis excitationē inducere. qualiter a nō
nullis comperi factū sup lamētatōes Hiere.
¶ Discipul⁹. Placeret ad apcatio si nō sub
diret plicitas τ nō rapina quedā videret ap
[illegible]
bus patet vltro. ¶ Magister. Verissime.

quocūq; dicat̄. ē cōis oīmibꝫ ⁊ singul̄. q̄ ꝑ ge
neratōes se trāssert/ vt loq̄t̄ sapiētia. Nō eīm
canit Cicero ꝑorū doctrina. Sic ō retho
rica Aristo. q̄ causas dat ⁊ radices passionū.
Sic de tractatu oꝛonis ꝑ Hug. studiosissi
me ꝯpendiosissimeq; cōdito. Sic de rethori
ca diuia Guilhelmi ꝑisieñ. Sic ō meditati
nibus Ansel. Berñ. Aug. Isido. et similiū
ꝑbas esset nos remittere ad autores. ⁊ nihil
[illegible]
lā alienis oꝛnatā plumis/risui nos ꝑbere
C mus. ¶Discipulus. Non ita certe desipio.
nō ita glorioꝛ i arrogātia nouitatū vt ita sa
piā. Sꝫ ꝯsilio Senece sint apes imitande.
colligētes ex multis floribꝫ fauos mell̄. ita
q; [illegible]
seculo Forma ꝟbo pōt ēē nr̄a vt elementa cō
munia sunt. sed ꝑ formas mixtoꝝ in spēo di
stinguunt̄. Cuperē h̄ modo fieret inter nos.
Modꝰ eīm tractādi q̄si formal̄ ē. tollens sui
nouitate fastidiū. ⁊ mutans vel irritans ad
[illegible]
ctatu sup inituꝫ cātici Marie q̄nq; ꝟba. ad
[illegible]
q̄ cātabit̄ ē oīs melodia passionū ¶Discipu
lus. Mēte teneo. Sūt eīm ista q̄nq;. Dei
magnificētia. munificentia. miscd̄ia. iusticia
⁊ nostra miseria. ¶Magister. Quid si ad
paucioꝛa reduxero sil̄ oñ dēs ꝯcordiā rethori
ce. musice diuineq; cū scl̄ari. ¶Discipulus.

Placeret audire. breuitas eīm memorie sil̄
⁊ ordinis ⁊ luciditatis est amica. Magnā q̄ꝫ
soliditatē hꝫ in se doctrina q̄libet quā fūdat
natura reꝝ. a q̄bꝫ qꝫ nesciūt mētiri gloriabat̄
Arist. tā multa didicisse ⁊ phisice. i. natura
[illegible]
pinxit sicut i tabl̄a pua/radices rethorice na
turalis oꝛonis insinuādo coloribꝫ. Oꝛatoꝛ
q̄ppe noīat̄ ab orādo. Vñ nomia ꝑuenerūt
oꝛonibꝫ Tullij. demostenis ⁊ siliū. Sic aūt
incipit. Quo studio q̄ vt affectu orādꝰ a nob
[illegible]
ꝟbo tria theologice reducunt̄ ad duo ꝑmissa.
scꝫ ad dei iudicis miscd̄iam. ⁊ ad nostrā mi
seriā. ¶Discipulꝰ. Quo pacto sicut̄ indi
gnatio ⁊ miseratio maxime solēt amplifica
ri ab aduersarioꝝ insolētia. crudelitate. ma
licia. fraude. dolo. astutia. facinore. neq̄tia. ꝑ
[illegible]
ꝑriū ē attendere. s. aduersariū nihil posse ad
augmentū nostre miserie deo nō ordināte vl̄
ꝑmittēte. Propterea Job afflictus ⁊ oratoꝛ
ꝑitissimꝰ/post tot aduersantis sathane cru
deles iniurias ⁊ ꝑsecutōes. oraturus iudicē
deū pro liberatōe sua/ꝯuertit totā aduersa
rij machinationē ⁊ tyrannidē in deū iudicē
suum ꝑ humilē confessionē. Dñs inquit de
dit. dñs abstulit. Non impugnat maledictū
sathanam. nec insectat̄ vt raptorem ⁊ ꝑsecu
torem. Dñs inquit abstulit. Sit nomē dñi
benedictū. ¶Deniq; ꝑcussus plaga pessima
scimꝰ quid r̄nderit mulieri blasphemanti sua
denti. Quasi vna inquit ex stultis mulieribꝫ
locuta es. Si bona suscepimꝰ ō manu dñi/
mala autē quare nō sustineamus. Ecce ma
la se de manu dñi nō sathane ꝯfitet̄ accepis
se. Huc accedit q̄ oīs aduersantiū crudeli
tas ad nostre cumulū miserie retorquetur/si
nō auferat istā que compuīnat. aut i melius
vertat dei iudicis miscd̄ia. Nulla sane maioꝛ
miseria. q̄ꝫ si remota pietate velit nos cuꝫ se
ueritate tractare. Vides arbitroꝛ quēadmo
dum theologisantiū oratio fundat̄ i dñi pie
tate ⁊ in miscd̄ia. cum cernāt pietatem vnā
dei. alterā sanctoꝝ sanctarūq; omniū. q̄ sunt
tanq̄ assessores iudicis habētes i ꝯsulendo
[illegible]
spectat ad seueritatē punientē ꝑ tortores scꝫ
demones. vel hoīes pessimos offensas pec
catoꝝ. ¶Deniq; quicq̄d patimur vndecūq;
ꝑueniat quid nisi calamitas nr̄a/q̄d nisi mi
seria nostra censebit̄. si nō oīno i meliꝰ ver
tat iudicis miscd̄ia. ¶Et certe salubrius est.
humilius atq; modestius/totā aduersarioꝝ
debachationē fremitus ⁊ hostilitatē/deuote
protinus fidei oculis retorqueri ad ineffabi
lem diuine prouidentie legē. q̄ꝫ ad tortoꝝ
nihil absq; suo nutu valentiū crudelitatē ⁊
irā conuertere. ¶Mentioꝛ si nō ita practica
uit ꝑs. Cū tribularer inquit ad dñm clama
ui. Et leuaui oculos meos i montes ⁊c̄. Ad
te leuaui ocl̄os meos ⁊c̄. Et alibi alios sine
numero a sacris litteris narratos inuenimꝰ
[illegible]
sti Hugonē secū/⁊ cuꝫ Tullio. nostraq; ver
ba q̄nq; sub ternario limitasti. qualē qui ha
bet ipso signo Thau triāgulari T q̄d est si
[illegible]
tur progredimur longius/eo se plures offe
rūt questiones. et velut inexhauribili fōte sa
pientie riuuli scaturiūt. Vox ista multoꝝ ē.

Quid lamentū/q̄d fletus noster pōt corā do
mino. cui⁹ ire resistere nemo pōt. q̄ nec peni/
tentia mouet̄ vt homo. q̄ res sic administrat
vt eas ꝓprios motus agere sinat. Qui nos
tēptari vult/nōne vult vt hostiū nostroꝝ nō
obuiem⁹ insultib⁹? Nōne disposuit ab eter/
no q̄ futura sunt. vt dici valeat illud Sibil
le ad Palynurū. Desine fata deū flecti spare
[illegible]
gemitib⁹ et lachrimis/q̄ cui⁹ vult miseret̄. et
E quē vult indurat. ¶ Sed qm̄ tales inuenio
dubitatōes alibi tractatas/statui nō insiste/
re ꝑ hic ⁊ nūc. Conuerto potius inquisitio
nem ad Marie canticū. Si tres p̄dictas re
thorice ptes i se cōtineat/ quatin⁹ inflecteret
dn̄m pro salute cōsequēda. nedū sui soli⁹/sꝫ
mundi toti⁹ satisfaciendo ꝑ lamentū. dolorē
⁊ fletū. cū nihil audiat̄ resonare nisi leticiā.
gaudiū et laudes. quales cōfiteor voces hic
concrepare conformiter ad quattuor verba
deo ꝯuenientia. q̄ sūt magnificētia. largitas
pietas. iusticia. De nostra ꝓ miseria v̄bū
nullū. qꝛ quid ad iocundū epithalamiū/ty/
[illegible]
tionē vllo tempe vel loco/si cantico vel silen/
tio credideris in Maria defuisse. q̄ mr̄ ideo
dicit̄ miscdie. qꝛ quodāmodo sibi ꝓpriū est
misereri miseris. que figurat̄ apte ꝑ templū
sine simulacro dedicatū athenis ipsi miseri/
cordie. cui solis lachrimis ⁊ gemitibus offe
rebatur sacrificiū. nō sanguine hyrcorū vel
thaurorū. de quo Statius. Nullis inclusa
metallis forma dei. mētes habitare ⁊ pecto/
ra gaudet. Fortassis ista fuit ara/cuius ti [illegible]
lū legit Paulus. ignoto deo. ¶ Disci[illegible].

Patefeceris ergo q̄d loqueris/de lamento
marie cū cantico. ¶ Proderit itaqꝫ generali
ori cognitōne totius rethorice cordialis. dū
exemplo doctrinā firmaueris sic̄ et cordulā
nostri psalteriū decacordi quā mō tangendā
[illegible] Et
miscdia eius a progenie in progenies time/
tibus eum. Ecce duo. miscdiam. s. dei subue
nientis. ⁊ miseriā pctōris timentis deū et orā
tis. Puto nō dubitas de maria q̄n cū ꝓpha
vidit oīs ꝯsūmatōis finē. Credis p̄terea qꝫ
nr̄e redēptōis mysteriū fuit finis hui⁹ ꝯsum
matōis. de q̄ nō siluit xp̄s i cruce dicēs. Cō/
sūmatū est. Cognosces subinde q̄t ⁊ q̄ntas/q̄
les ⁊ q̄tiens lamentatōnis materias secū ha
buerit/finis ꝯsummatōis hui⁹ mysterij. De
niqꝫ n̄ negabis q̄n maria ꝯseruabat oīa v̄ba
hec ꝯferēs i corde suo. Hoc est eūi secretariū

[illegible]
bis assensio. ꝓgredere. ¶ Mgr̄. Concedo u
sup qꝛ Maria non satiabat̄ dulcedine mira
bili cōsiderare altitudinē ꝯsilij diuini. sup
[illegible]
neris humani. cuꝫ sicut legis de Ang. Cui⁹
sensus interiores nō erāt p̄fectōis illi⁹ ⁊ ꝑspi
cacie/comparabiliter ad Mariā. Aduerto legi
[illegible]
potissime circa mortē ex duplici recogitatio
ne. legenda sua teste. Duꝫ profundi⁹ secreta
diuinitatis/⁊ familiari⁹ miseriā humane fra
gilitatis rimaretur. nec referas volo lachri
mas suas ad solā leticiā. qꝛ subdit̄ ibidem. q
lugubrē ⁊ amarissimā tūc duceret vitā. ¶ Di F
scipulus. Non adeo sū hebes vel incredu
lus euāgelio/vt negem i maria fuisse lamen
tū. nec in h̄ ꝓsat̄ indissino p̄rio. Sꝫ ꝯuincas
peto lamentasse mariā i cātico. ¶ Magister.

Talia ꝓparare nō sine vt volumina adden
tes/ne dicenda forte nimis horrescas. q̄ ma
ria iugiter i oīm meditatiōe sua ⁊ ꝯtēplatōe
dicere potuit. Oculi mei semꝑ ad dn̄m. quo
ad vim cognitiuā. Et illud. Fiat voluntas
tua. quo ad indeuiabilē amoris assensum. q̄
fiebat vt nullo turbaret̄ fletu vel lamento 3
iudiciū rōnis. q̄d diuine volūtati ꝑ oīa con
[illegible]
bat sponsus. ¶ Nūc accipe finē. cur Maria
cecinerit i exultatiōe spūs. Magnificat aīa
mea dn̄m: Utiqꝫ qꝛ magnificans erat vehe/
mentius. Cur magnificat: q̄a respexit hu/
militatē ancille sue. ⁊ qꝛ fecerat ei magna q̄
potens ē. vt oīnino liberalissimus distribu/
tor. ¶ Proinde subdit̄ secundū in quo sum⁹
Et miscdia ei⁹ a progenie i progenies timen
tib⁹ eū. Progredere. tunc terribile resonabit
diuine potentie seueritatis ⁊ iusticie tonitru/
um/aduersum miseros ⁊ miserabiles. tā ho
mines q̄s angelos supbos dispsos. potentes
[illegible]
ctare potuit secū Maria totaꝫ vim tāte seue
ritatis i deo. calamitatis pond⁹ i hoīb⁹ non
damnatis/q̄n ꝯpassione mouerent̄. q̄n scru
tarent̄ beata viscera sue pietatis ꝑ oīb⁹ hoīb⁹
p̄teritis ⁊ futuris atqꝫ p̄ntib⁹/q̄stū in se erat/
[illegible]
¶ Discipulus. Aduerto q̄d intendis. Sꝫ
videamus si recognitio diuine seueritatis di
spergentis supbos/potentes deponentis et
diuites exinanientis/fuerit ipsi nō lamenti
[illegible]
bit iust⁹ (qualis plane iusticia fuerat i Maria)

cū viderit vindictā. ¶Magister. Terā ꝓo
nō negauerunt ī ꝯformitate volūtatis ad de
um sed acerbissime ꝯtristatā/sil' cū vnico. ꝓ
pter iniquitates pctāꝝ scelera atq3 delicta. q̄
talē dispersionē ꝛ exinanitionē demeruerūt.
ꝑsertim ꝓ illis quos fore redimēdos efficaci
ter ꝑsumebat ꝛ orabat ꝟbis intus ī corde for
G matis. ꝛ hoc ore prolatis ¶Discipul⁹ Quid
orabat? ¶Magister. Quatinus iterato re
surgerēt ad vnionē sublimationē repletionē
q3 bonoꝝ. Nimirū cū filius ī cruce pendens
pro trāsgressoribꝫ orauerit. Pater ignosce il
lis/q2 nesciūt q̄d faciūt. Audiebat sepe talia
maria recordata miscōie filij sui. q̄ suscepit is
rael pueꝝ suū. Intuebat' ergo maria duz ca
neret contra supbos potētes diuites abyssū
[illegible]
miscōiarū ī altera abysso/q̄ est catharactarū
dei. Catharacte q̄d aliud dicūt nisi vias oc
cultissimas diuinoꝝ iudicioꝝ. de quibꝫ ꝓs.
Iudicia tua abyssus multa. qui terribil' ē in
ꝯsilijs sup filios hoim. In cui⁹ manus hor
rendū est incidere. duz arripuerint man⁹ sue
iudicium. dum acceperit/ hoc est ad se cepe
rit tps. vt post misericordias iudicet iustici
as/qñ reprobis ē intonaturus. Ite in ignez
eternū. Grande malū proijci a facie dñi. ꝛ ta
lis dñi. peius dū eiecti maledicunt' Rursus
malū addit'. q2 ꝓgunt in ignē. Qd̄ ꝟo subin
fert in ignē eternū. nec estimari quidē pōt q̄3
tū sit horrendū. ¶Nōne q̄so hec oīa confere
bat frequēti cordis ꝯtemplatōne btā nostra
prudentissima feminaꝝ? ¶Nunq̄d nō obse
cro tot⁹ tremor. horror et dolor occupabat
pios art⁹ suos. lachrimeq3 decore manabāt
ex oculis. q̄uis in dñi volūtate mēs immo
ta maneret? ¶Discipul⁹. Nō frustra dubi
taui. q̄ redeo neduz certior de marie lamēto.
sed doctior et isti similia colligere/ qualia vi
des seriatim ex ꝑmo verbo magnificatōis/
ꝑ reliquū cantica pulcerrimū ordinē reperi
ri. Nullus demum mihi supest scrupul⁹ de
ꝯclusione collatōis alteri⁹. q2 in oēs affecti
onū voces/marie se mens ī h̄ cātico cū omni
facilitate vertebat. ꝛ maxime dū attēdo /quā
ta puritate. q̄3 integra ꝑspicacitate sensus in
timi cordis ꝑditi erāt/ad audiendū. videdū.
[illegible]
dū seu loquendū spūalia cū corꝑalibꝫ/a sum
mo celorū vsq3 deorsuz in opibꝫ que dñs vo
lens fecit in celo ꝛ in terra /in mari ꝛ in omni
bus abyssis. ¶Est eīn ꝯtemplatio liber mē
tis intuit⁹ ad res ꝑspiciēdas circūquaq3 dif
fusus. tanq3 si instar benedicti sub vno solis
radio totus mund⁹ collectus cerneret'. Cō
iecturo de ampliatōe cordis Marie, duz de
patre suo Salomone legit'. q2 dedit ei dñs
sapientiā ꝛ prudentiā multā nimis. ꝛ latitu
dinē cordis quasi arenā q̄ est in littore mariꝫ.
Nemo fidelis dubitauerit quin amplitudo
cordis incompabilis maior extiterit ī ma
ria. ¶Magister Si ꝯcessa nō volueris cū
traditione canticordi ꝯferre. ꝯcludes facili
ter q2 nedum in toto cātico/sed ī singulo ver
bo ꝛ ad quālibet notulā/potuit maria sicut
ꝑitissima ꝛ exercitatissima cantatrix cū orga
no gutturis interioris / ꝟbula multiplicare
nō estimabilis armonie. ¶Discipulus Cō D
[illegible]
nes Hieremie coaptauerit aliqñ Maria cā
tico suo pleno lamentis cū gaudio. Et si sic.
verū plus ad l'ram de destructōne materiali
hierl'm/q̄3 ad tropologiā domorū subuersio
nē in aīa peccatrice/intellexerit ꝛ senserit cō
patiendo spōse repudio. ¶Mgr. Nunq̄d
oblitus es q̄ de lamēto culpe ꝯm deū mon
strauimus. cuius respectu lamētuz pene vix
est alicuius momēti. quēadmodū ī cāticis cā
ticorū. licet ꝟba sūt carnalia. sensus oīnino
spūalis reqrendus ē. Nō sec⁹ intelligere pos
semus de lamentatōnibꝫ Hieremie. imo ge
neraliter ī oībꝫ hymnis. nō q2 l'ra negāda
sit vel abiiciēda. s3 q2 sensus suauior ꝛ salubri
or latet in medullis. quā ꝑcipue inq̄rere decet
spōsam. q̄ se dedit statui lugentiū in tpe no
uitiatus ꝛ ꝓbatōis sue ī h̄ mūdo/ sub spōso
[illegible]
isq3 silibus. q̄ totis /nō dicā horis. non die
bus. non hebdomadis /sed mensibꝫ ꝛ annis
aridi manemus. nō suspirātes. nō gementes
ꝛ flentes ī hac lachrimaꝝ valle. Nunq̄d cer
te reprobatōis estimabit' signū. Cor eīn du
rū male habebit ī extremis sue ī nouissimo
Et q̄d aliud cor duꝝ q̄3 cor lapideū cor ada
mātinū ꝑsus insensibile manens ad oēs di
[illegible] noꝝ cāticorū l'ras. notulas et voces. Te
[illegible] hō nr̄. spoliat' bonis fortune. tolli
tur suba. O q̄3 mox defle' lachrimis amissa
pecunia veris. cū tamē oportuerat lamentis
amarioribꝫ aīam deflere ꝑditā. flere repudia
tā. quā sola mors gehennal' expectat. Ue ve
q̄liter expectat? Certe demergendā ī stagnū
sulphuris ardētis. vbi fum⁹ tormētoꝝ ascen
dit in secula seculoꝝ. ¶Magister. Iure fle
mus/dū nos flere nō possumus. Quid mise
[illegible]

miserie duũ causas ĩspicim⁹. ille multos a de/
speratõe reuocãt. alios ĩ spem maiorẽ attol/
lũt. alios formãt ad hũilitatẽ. alios ĩ ampli/
ori securitate ↄstituũt. nõnullos ꝓ dãnabi
lis ingratitudinis vel inertie reos mõstrãt.
I ¶ Discipul⁹ Causas edissere. ¶ Magister.
[illegible]
ↄpũctionis lachrimose donũ spũssãcti/ faci
ens postulare gemitib⁹ inenarrabilib⁹ ¶ Da
tur aliqũ gratia ĩ corde molli et pio/ qualẽ fe
minas (nisi degeneret) habet sex⁹. hic facil
ad lamentũ. compassionẽ ꝛ fletũ. ¶ Daẗ alijs
par gratia deuotiõis. q̃uis sit ĩ eo cor virile
ꝓpter siccitatẽ vl' ↄplexiõis rõem. Quis ha
[illegible]
dauid ipse. q̃ puer leonẽ interfecit [illegible]
Qui iermis/ goliath multis terribilẽ [illegible]
[illegible]
[illegible]
cerit legim⁹. Nulla tñ muliercula. null⁹ pue
rul⁹ dicat⁹ ita faciles stillat lachrimas/ q̃s
faciles ad deũ ꝛ sub deo/ vir tal' ꝛ tãt⁹ rex Da
uid/ orãdo fũdebat. Testes sunt oẽs psalmi
sui/ pnĩales pcipue. q̃s lachrimis rugitibus
[illegible]
¶ Sũt alij se magnanimes p arrogãtiã repu
tãtes. iudicio q̃rũ flere ideo ꝫ ĩ orõnib⁹ aut
cãticis. ¶ Sũt q̃ lachrimaꝝ laudãt lauacrũ.
sꝫ eas haurire d' puteo cordis p cordã medi/
tatõis ꝛ ĩ peluim oculorũ immittere sũt inertes
Est ĩ alijs fons cordis/ limo repleẗ⁹ terrene
cogitatõis/ vt scaturire nõ valeat. ¶ Vult ali
os de⁹ ĩ humilitate sicci cordis custodire. ne
ex effusione lachrimarũ supbiãt ¶ Supplet
[illegible]
lores exercitatõis corpal' multis modis. vt q̃
nõ habẽt irriguũ supi⁹ ĩ corde q̃ delecteẗ bal
neati. nec inferi⁹ q̃ purgenẗ abluti. ipsi tanq̃
ferrũ vl' es vl' argẽtũ/ ponaẗ ĩ camino tribu/
latõis/ aĩas clarificare vl' emollire valentis.
¶ Sũt q̃ nausẽãt sup mãna delicatissimo ꝑ
[illegible]
carniũ ollas egypti. carnales. s. delectatiões
[illegible]
cõtinuis. Pũt aliqũ tales plorare faremur.
sꝫ fletu seculi. nõ fm deũ. quẽ iterũ deflere ne
cesse erit. q2 mortẽ operaẗ tam culpe q̃ pene
eterne. Videbis alios qui pñtis miserie cu
ras/ rumoresq̃ vndiq̃ alienas. inutiles. im
mo nocias veroq̃ lamẽto ↄtrarias semp ac
cumulãt. ¶ Discipul⁹ Vetas ergo flere dã
na secli. mortes parentũ. subuersiões regno
rũ. strages corpoꝝ. Vbi erit illud apli. flere
cũ flentib⁹? vbi pietas naturaľ? vbi xpiana
[illegible]
ster. Fortiter impellis si nõ restitero. aut si
non cautus aliorsum declinauero. Vtrũq̃
difficile. sed armabit nos gladi⁹ biceps ver/
bi dei. viãq̃ faciet euadẽdi. Parat⁹ ẽ hic gla
dius aperire sepẽ obicis tui. diuidẽdo lamẽ
tũ/ iuxta diuisionẽ circũstantiarũ, potissime
finiũ. qđ fiet theologice. si fodiamus origi/
nem lamẽti/ fm duplicẽ moralis scaturigi/
nis sue venã. Hec vera certissime amor est.
¶ Quis eñi flet nisi q2 lediẗ amor su⁹. s. quod
amat ĩ se vel ĩ altero? Porro phi fm diuisio
nẽ boni triplicis/ triplicẽ amorẽ posuerũt.
Theologizãs siquidẽ Aug⁹. coartat amorẽ
sub duplici fine simul cũ origine ꝓportiona
li dicens. q' est amor sui. supple vl' suoꝝ. vsq̃
ad contemptũ dei p inobedientiã ꝓceptorũ.
Et est conuersus ad priorẽ euersum. qui est
amor dei vsq̃ ad ↄtemptũ sui. supple ꝛ suo/
rum ¶ [illegible]
hunc gladiũ/ si viam patefeceris p eũ. ¶ Ma K
gister. Dũ quis flet damna bonorũ tpaliũ
fm aliqđ gen⁹ boni. vel honorabilis. vel vti
lis. vel delectabilis ex pmo amoris sui in fi
nem ↄtemptus dei. nemo xpianus dubita/
uerit quin pessimus sit ꝛ deflendus flet⁹ ille
¶ Discipulus. Nec dubito. sed mediũ in/
uenio/ qui nec ad deũ dirigiẗ. nec contemnit
ipsum. qualis ẽ pũs amor naturalis bon⁹
de genere. ¶ Mgr. Pellis iterũ ad aliud
deuiũ si sit aliquis actus indifferẽs inter bo
nũ morale ꝛ malũ. ꝛ inter bonũ meritoriũ ꝛ
[illegible]
lem introitũ. ꝛ dicamus sub compẽdio q̃ fle
tu deliberato. bono vel malo. ex vltimo fine
deo/ cum circũstantijs ad finẽ illum positis
vel neglectis seu reiectis. Nõ eñi agit homo
lamentũ in genere. sed agit lamentũ ĩ nume/
ro. teste Aristo. q2 actiones sunt singularium.
Fit igitur lamentũ cum circũstantijs ꝛ fine.
¶ Quisquis ẽ flet deliberate tpalia vl' scipm.
aut addit conditiões deo quã apponere xps
docuit tã verbo q̃ exẽplo suo. Verũtamen
nõ sicut ego volo/ sed sicut tu. Fiat volun/
tas tua. et ita plorat meritorie/ si dicto suo
nõ dissentit affectus vel effect⁹ suus. Si ꝓ
ↄditionẽ hmõi nec affectus nec effectus plo
rantis addiderint actu vel habitu/ lamentũ
iã ẽ secli nõ fm deũ/ ꝛ mortẽ opaẗ. Loq̃mur
tñ (vt expssimus) de fletu humano scꝫ libero
Non eñi est in ptãte nrã. qñ q̃ multis visis
aut sensatis nõ plorare. Inuẽit eciã volun/

tis affectu p tpe. ¶ Discipul⁹. Sũt [illegible]
qui nec vno mõ nec alio mõ flere põt [illegible]
dũ affectãt. qualiter implebũt illud apl'i [illegible]
sum. flere cũ flentibus. Sũt q̃ lamẽtatõibus
[illegible]
dẽtib⁹ vim nõ hñt. ¶ Mgr. Una ẽ p omnes
passiones cõis difficultas. ⁊ si q̃dẽ desit fa/
cultas, sufficit ⁊ supplet volũtas. Ecce debz
aliq̃s mõ flere cũ flẽtib⁹. gaudere cũ gauden
tib⁹. nõ inuenit fletũ. desideret aut desidera/
re ↄcupiscat. imitãdo psalmistã. Cõcupiuit
inq̃t aĩa mea desiderare iustificatõẽs tuas in
omĩ tpe. Ualet hoc ↄsiliũ in multis. ⁊ apud
multos. cũ maxime puulis i xpo/nõdũ ha/
bentib⁹ exercitatos sensus p ↄsuetudine bo
ni opis. aut q̃ tẽptationũ põdere. vel interi⁹
vel exteri⁹ ↄturbant. dũ i eis obtenebrat in/
tellect⁹. alligat affect⁹. obturbat affat⁹. tolli
tur effect⁹. Suppetũt exẽpla plĩma p plũra
te scãdaloꝝ. vt a carne sicĩ in leprosis ⁊ philo
captis ⁊ egrotis. vt a mũdo sicĩ calũniã pas/
sis. spoliatisq̃ carceratisq̃ ⁊ alijs mille modis vt
a diabolo. Demũ a diabolo nullus ẽ q̃ se ab
scõdat. q̃ circuĩt assidue querẽs quẽ deuoret
L ¶ Sit aliq̃s cui dedit ociũ deus vacãdi sibi
sit segregatus in heremo vel cenobio ab hu
manis turbinib⁹. q̃s tñ nõ ignoret bella opi/
niones vt belloꝝ cũ ceteris. De quibus ait
Greg. q̃ necesse ẽ multa mala puenire vt ma
lũ valeãt sine fine nunciare. Aut si sit talis in
seculo. ad quẽ nihil de regimine publico spe
ctat tpali vel ecclesiastico. Aut forte nihil pci
pit auditu d talib⁹ q̃lis erat i palma vas bal
samite ↄtẽplatõis ⁊ seraphice sursũ deuoti
onis maria magdalene. q̃lis altera Maria
egypciaca. q̃lis pm⁹ heremicola paul⁹. Que
rit si fas sit cuilibet taliũ/nec lugere nec gau
dere p p̃mis. q̃s retinẽs mũd⁹ exagitat vi/
cissitudinib⁹ infinitis? Hoc nõ absurde queri
sciet ille/q̃ cognouerit plẽs acerrimos pati
scrupulos si nõ deficãt belloꝝ varios euẽt⁹
mutatõesq̃ regnoꝝ. Sapiẽs ẽ (dicũt aliq̃) q̃
nõ curat i cui⁹ manu mũd⁹ sit. Quid si pere
unt pitura. Tale[illegible] ↄditõis referũt Se/
neca [illegible] (Unus/puto eraclitus)
ad oẽm occursũ hoim[illegible] cachinnabat
Adeo nihil serium sibi fieri videbat. Ali⁹ de
mocritus. humanos incessanter deflebat er
rores. de quo mirandũ dicit flaccus. vñ ocu
lis/tantus suffecerit humor? ¶ Nemo in p/
mis obligat ad lachrimas exteriores oculi.
sufficiunt ille cordis seu iudicij ratõnis. q̃ ni
hil aliud dicunt q̃ compassionẽ aliene mise
rie. q̃ cõpassio interior desiderat subleuatio/
nẽ facere. put oportet ⁊ quõ oportet cũ cete/
ris circũstantijs. si facultatẽ hẽt. ¶ Nullus
pterea tenet p quolibet tpe vl' incõmodo cõ
passionẽ affectualẽ vel effectualẽ accipe. duz
occupatio suppetit in affectionibus ⁊ ope/
ribus alijs saltẽ bonis. et si nõ eque vel ma/
gis bonis. Nõ eñi tenet hõ semp ad melius
faciendũ. Tollit hec doctrina scrupulos ab
omnib⁹ de q̃bus inq̃ris. si se circa diuina et
spũalia sepius afficiãt humanis affectõnib⁹
nõ inspectis. quib⁹ obuiare suũ nõ ẽ. nec ex
officio vt supponit. nec ex necessitatis arti/
culo dũ põt alsficere pbabilit aliũde succur
ri ¶ Ceterũ nemo pius ⁊ sapiẽs imitator esse
dz alterutrius phoꝝ q̃s induxis. qz miserias
alteri⁹ ridere/intẽperãtis est ⁊ supbi. Dolere
vo q̃ãlibet sortẽ humanã/intolerabil' ẽ mi
serie vel inuidie stultissime. de quo in Job.
Stultũ occidit inuidia. Et satyric⁹. Inui
dia siculi nõ inuenere tyrãni/tormẽtũ ma/
ius. Et flaccus. Inuid⁹ alterius reb⁹ marce
scit opimis. Hinc quidã cũ vidisset tristẽ ali
um. Euenit tibi inq̃t aliq̃d mali. aut alteri
aliquid bonũ. ¶ Rursus appropriate p xpia M
nis scientib⁹ illud aplĩ. Diligentib⁹ deũ oĩa
cooperant in bonũ. ⁊ q̃ dei puidentia in sui
dispositõe nõ fallit. Addimus p serenatõne
ↄscientiarũ de quib⁹ inquiris/q̃ secure põt
in omĩ recogitatione miserie tpalis. sit illa p
pria. sit ↄmunis in solatiũ recipe oĩa q̃ scpta
sunt d patiencia tribulationũ sustinẽda. quẽ
admodũ Petrus admonet oẽm curam no/
strã ⁊ sollicitudinẽ pijcere in eũ. nõ solũ maz
de te. sed omnẽ de omnibus. ¶ Neq̃ eñi tibi
plus oneri debet esse cura vel sollicitudo ali
ena q̃z ppria. vt nõ excutias istam ex hume/
ris tuis sup deũ. Lege quẽadmodũ xpc in
cruce tanq̃z gr̃a dei dilectissimã ↄmendauit
matrẽ suo dilectissimo discipl'o. nec postmo
dum de matre verbũ vllum inuenies. Hoc
itaq̃ exemplo docemur/cruci religionis af/
fixi/domũ patris ⁊ matris obliuisci et ẽẽ su/
per terrã sine patre. sine matre. et sine genea/
logia. Quisquis ista cõpleuerit/serena pace
gaudebit. in vtrãq̃ parat⁹ fortunã tpalium
vel dextrorsum vel sinistrorsũ. quasi neutri
us ptis existens. nisi quã de⁹ mõstrauerit eli
gendã. nõ q̃ non oremus p pncipib⁹ ⁊ ami/
cis iuste certantibus. sed q̃ omĩno voluat ex
terminet ad hoc centrũ. Oĩo. Fiat volun/
tas tua. Nunq̃d nõ h mõ resistentes inuicẽ
apud Danielẽ angeli/habẽt sub expectatõe

diuine dispositiõis concordiã. ¶ Potes addere q̃ p varietate circũstantiaꝝ expedit nũc diu tius frequentari lamentũ. nũc ꝓ gaudium spũs plus assumi. Exemplũ de duobꝫ fratribus ↄclusis in carcere penitẽtiali. Uni⁹ meditatio magis erat ad penas inferni quas demeruerat. alterius ad gaudia padisi q̃ sperabat. hic scõs pulcro vegetoq̃ corpore. alter squalida cute vix ossibus herẽte. sñia patꝝ i eis par meritũ iudicauit ¶ Postremo teneat Pauli determiatio cũ sapiẽte. oẽm tristiciaꝫ seculi a corde pellẽdã. Qδ salubriter põt ad oẽs passionẽ. sit gaudiũ. sit ira. sit desideriũ. sit timor qñ nõ ẽ ẽm deũ / apte trahi. Nõ est aũt ẽm deũ / si tollat aut nõ edificet / debitũ religiose deuotionis affectũ vel effectũ vł intellectũ cum affectu. ¶ Discipulus. Ue miseris quibꝫ licebat flere sibimetipsis totos intẽdere. vacare ꝛ videre qm̃ suauis ẽ dñs. Qui nihilominus se derelinquũt. nec se nec alios [illegible] Qui [illegible] gent. sed nõ vt lectus dñe. Qui gratis occupant̃ nil ꝓfuturis. cogitatiõibꝫ vagis. quibꝫ cum se oblectauerint (dicẽte Seneca) tristes manẽt. nec sibi nec alijs vtiles. Inutiles crebro. qꝛ tpa furant̃ / rẽ pciosissimã. nec reditu rã. Graui postremo se falso onerãt. impediũt [illegible] ꝑ leticias de casu inimicoꝝ. ꝑ crudeles incõpassiones sup ꝑditões animaꝝ. gaudẽtes ↄ ꝑrialitate valitura nihil alijs. obfutura plurimũ sibi. Dicant tamẽ. Hoc agim⁹ ꝛ querimus vt oremus attẽtius. imo ꝓ vt sedulius vos damnetis ¶ Magister. Intras saterã cui nulla poterit par ẽe tragedia q̃m potius redeamus ad beate nr̃e lamentũ. qδ nobis sit i exemplar fructuose lamẽtatõis ¶ Discipul⁹. Nescio quãtũ dolẽs plen⁹ indignatione spũs. ¶ Magister. Uide ne lacum intres quẽ fodisti gemẽs frustra. fer eos quos nõ habes fas corrigere. timori quoq̃ dei locum linque. ¶ Discipulus. Conferam⁹ laudo de beata pulcerrima mulierũ. neduꝫ q̃ nõ modo lamentata sit ꝛ plorauerit. sed de quolibet vniuersaliter affectu / q̃liter vsa fuerit in canticis ꝛ hymnis canticordis. hoc ẽ in exultatione cordis sui. Certe nos interea deserãt mordaces ꝛ noxie curarum musce. mẽtis irruentes oculis ꝛ suauitatem deuotionis cũ [illegible]
Reficiat tamen antea nostri laborẽ multiloquij quies oportuna silentij. Cras agemus vt voles. Cuiuslibet interea singillatim apd se vigeat recordatio / lamẽtũ matris ꝛ cõfirmãs timoratũ apud deũ. qꝛ misecdia ei⁹ a pgenie in progenies timentibus eũ.

Sequũtur decem ꝛ octo ↄsideratõnes.

¶ Prima sit miscdia dñi timentibꝫ eum. Letet̃ cor meũ vt timeat nomen tuũ. nomen sctm̃ ꝛ terribile. Scis enĩ tu te beatissima virgo (teste ꝓphetico sermone) qꝛ beneplacitũ est domino sup timentes eũ. ꝛ in eis qui sperãt sup miscdia eius. Iungit̃ merito spes de misericordia ad timorẽ de iusticia. Sicut enĩ nomen dñi reddit sctm̃ ꝛ suaue sperantibus. sed ne dulcedo mellei spũs rit⁹ plus comedat̃ q̃ꝫ satis ẽ / terror addit̃ districtioris iusticie q̃si sal̃ ad saporẽ. ¶ Terretes aĩa deus vltionũ dñs. de⁹ iustus ꝛ iusticias diligẽs. alliciat misericors i eẽncia ꝛ miserator i efficacia. dñs suauis ꝛ multũ misericors. [illegible] damnat te [illegible] appellare [illegible] thronũ [illegible] est [illegible] de [illegible] throno suo que exuperat iudiciũ. Caue ne differas / quousq̃ dñs accipiat tp̃s ꝛ te. tũc vtiq̃ iusticias iudicabit. nec appellare licebit. Ecce cõfugit ad thronũ miscdie. ure o beatissima virgo regina miscdie. defende iura curie regni tui cũ filio tuo / dum sedes a dextris i ea. dũ tp̃s est miserẽdi. Defer appellationi mee suscipiẽs eaꝫ ad te. Nõ remittas ad sedem iusticie. q̃m terribilis ẽ nimis ꝛ aggrauans ꝛ insustẽtabilis ira eius. Horrendũ ẽ deniq̃ incidere i manus ei⁹. dicit apłs ¶ Audio q̃d moneat immo iubeat misericordia. Si vis misericordiã / fac misericordiã ama eã. serua leges curie q̃s dictat misericordia. Quales leges: Dimittite ꝛ dimittemini. Nolite iudicare ꝛ nõ iudicabimini. Date ꝛ dabit̃ vobis. In qua enĩ mẽsura mẽsi fueritis remetiet̃ ꝛ vobis. Deniq̃ iudiciũ sine misericordia fiet ei qui nõ fecerit miscdiam. Remota misericordia. et quis iudiciũ sustinebit: ¶ Credo dña qꝛ sic est. adiuua incredulitatẽ meã. Conscius itaq̃ sum mihimetipsi. q̃ ex corde desidero dimittere debitoribus meis. sicut ꝛ vult ꝛ p̃cepit misericors fili⁹ tu⁹. si trepidat ↄscia sup effectibꝫ. Desideriũ pauperũ exaudiet dñs p̃parationẽ ↄcupiscẽtis dimittere magis aspiciet / q̃ꝫ ad exhibitõem opis. ¶ [illegible] sco / vt dimittantur mihi peccatã mea. fiat mihi ẽm desideriũ. q̃lit̃ ex cupio mihi dimitti. dimittã ꝛ debitoribꝫ. imo generalit̃ vniuersis.

Desideret igi᷑ mi̅ficors fili⁹ tu⁹ o regina mi
sc̄die. desideret te orāte, q̄tin⁹ mihi dimittat
pctā mea. certe cū sibi suppetat posse ī oī qd
desiderat (si desiderare dici pōt) dimittet. vti
q̄ȝ talē me faciet cui dimittere iā sit op⁹ iusti/
cie sue. q꞉ ꝓmissiōis. dimittite ⁊ dimitte᷑ vo/
bis. Dicā tn̄ aliq̄ quoꝝ mihi vide᷑ esse testis
ↄsciā / si fallu᷑ corrigat᷑. Dimitto tali deuoo
ne cuilibet debitoꝝ ꝑ xp̄o ī vita rea. q꞉ nullū
volo reū fieri debiti pene gehēnal᷑. ⁊ tandē a
ꝑadiso secludi. Absit hec iniq̄tas tā crudel᷑.
Dimitto rursus tali rōne. q꞉ nulli vellem pe
nas īferri vt pene sūt. vīis iniust᷑. Nullas in
sup molestias ꝓcurare fieri iur᷑ ordie (q̄ tu⁹
ē o de⁹) infrupto. Si aūt ꝑ te alit tuos iudi
ces subordīatos iudiciū īflig᷑ ad correctiōeȝ
maloꝝ ⁊ inocētiū subleuatōȝ aut ↄsolatiōȝ.
bn̄dict⁹ tu ī oīb⁹ opib⁹ tuis. q꞉ iusta sūt ī oīb⁹
vījs. ¶ Oro plane sic dimitti iniq̄tates meas
ꝑ afflictōes ī p̄nti. sub māu mie tue. q̄tin⁹ nō
reserues eas vbi ⁊ q̄n horrēdū ē īcidere ī ma/
nus dānāt᷑ iusticie tue. Da mihi misero / mi᷑
mie. q̄tin⁹ miserear aīe mee placēs deo. habe
am odio iniq̄tatē. q꞉ q̄ diligit iniq̄tateȝ odit
[illegible] Quid aūt īfelici⁹. q̄d crudeli⁹ q̄ȝ odi
re aīaȝ suā. q꞉ q̄ sibi nequā / cui bon⁹. ¶ Sē/
tio dn̄a mie. sentio. fateor. et si [illegible]
merē. mētire᷑ iniq̄tas sibi [illegible]
mihi) ↄmotōes aliq̄n varias aduersus sic̄s
mihi pctōres. aut min⁹ pctōres. ꝑsertiȝ si mi
hi aut meis ꝟbis vel opib⁹ molestias inferūt
etiā si iuste sūt. Renitor o dn̄a dū veniūt cō/
motōes ad iudiciū supior᷑ rōnis. vellē non
moueri. nō irasci. nō formidare. nō ↄturba/
ri. sȝ impfectū meū viderūt ocli tui. gemo sub
[illegible]
cet. sȝ posse nō iuenio. ¶ Fiat dn̄e voluntas
tua sic̄ ī celo rōnis / sic ī t̄ra sensualitat᷑. Sȝ
hoc aliq̄n da᷑ nō ex toto ꝑfecte / q̄usq꞉ absor
pta fuerit mors ī victoria. laborabo ⁊ onu/
st⁹ ero q̄ȝdiu sū ꝑegrin⁹ a te. Onerat corpus
onerat q̄tidianū op⁹. onerat peccās ꝓxim⁹.
onerat diabol⁹ astut⁹. caro blādiens. mūd⁹
angustiās. demū sic on⁹ q̄ue g̃uate sūt sup me
P iniq̄tates mee cū oīb⁹ iniusticijs. ¶ Succur
rant obsecro q̄drige tue. q̄drige aminadab q̄
volūtari⁹ interprat᷑. Benigne fac dn̄e ī bona
volūtate tua mecū. i. bn̄ ignite age. cuȝ qua/
drig̃ his ꝟtutū ignit᷑. vehe ꝟe. Subleuēt
fides spes ⁊ charitas. veniāt eq̄ tractores q̄/
drigaꝝ cū oīb᷑ q̄ttuor ꝟtutū totidē cardina
l[illegible] ista sepē onera molestiaꝝ. fides onus
corpis. spes onus opis. charitas on⁹ ꝓximi
pctōr᷑. Prudētia supet astutiā. tpantia ↄcu/
piscentiā. fortitudo tristiciā. Justicia postre
mo oēȝ neq̄tiā. ¶ Lete᷑ cor q̄rentiū dn̄m. iu
bet hec (ꝟgo suauissima) filius tu⁹ totus de/
siderabil᷑ ꝑ ꝓphāȝ. Fiat ī me qd̄ iubet. Fiat
qd̄ seq̄᷑. Querite dn̄m ⁊ ↄfirmami. q̄rite fa/
ciē eius sp̄. Ita dn̄a sim nūerat⁹ ī generatōe
q̄rētiū dn̄m. q̄rētiū faciē dei iacob. Ue q̄ dri
bi ⁊ leticie pctōr stolidissime. Nunq̄d nō au
dis. nōne paues᷑ ꝟbū sapiēt᷑. Nōne docent
stultū delicie. nō leg᷑ / q꞉ meli⁹ ē ire ad domū
luctus q̄ȝ ad domū ↄuiuij. Et rursus. Risū
reputaui errorē. ⁊ gaudio dixi. cur frustra de
cipis. ¶ Sȝ et aduerso ↄsolātē ⁊ ↄsulētē au
dio. delectare ī dn̄o. ⁊ dabit tibi petitōes cor
dis tui. Totus deniq꞉ psalmoꝝ decursus ini
tat ad exultatōȝ. gaudiū ⁊ laudē / nedū hoīes
sȝ generalit᷑ oēs creaturas. Hinc de hoīb⁹ ī
spāli. Btūs hō q̄ scit iubilatōȝ. Quid autē ē
iubil⁹ nisi gaudiū cordis īcīsū. qd̄ nec retine
[illegible]
datorē diligit deus. Onerosa res dn̄o suo /
seru⁹ trist᷑. Delectat alacr᷑ hilaritas obseq̄n
[illegible]
tortorē. vt delusorē. vt irrisorem ⁊ tyrannū.
¶ Crudelē licet hāc (o aīa xp̄iana) iā sepsumus
absolutā ex aplica distinctōe d̄ tristicia ⁊ leti
cia s̄m deū. ⁊ s̄m sclm. s̄m veterē ⁊ nouū ho/
minē. Leteȝ finis ⁊ intētio leticie tue nomē
imponet / si timorata. Lete᷑ (inq̄t ꝓpha ad
dn̄m) cor meū. q̄ fine. vt timeat nomen tuū.
Sic cū modestia Gaudere ī dn̄o sp̄. Sequi᷑
Modestia vr̄a nota sic oīb⁹ hoīb⁹. Si sua/
uis in sp̄ūsancto. Si grata. si seria. si mode/
sta. si subeūt᷑ ī veteri hoīe. si verecūda coraȝ
dn̄o. si vilis sibi speret in mīscdia dei. si lacri
mosa cū decore. si q̄rulosa cū pace. exultabū
da cū timore. ¶ Cōmonitio deniq꞉ sapiētis
Qui diligitis dn̄m timete illū. Ecce timorē
Deinde de mīscdia ⁊ leticia simul in oblecta
tionē. i. oēs lacrīatōes. vob᷑ veniet mīa. Recte
q̄dē ad marie cāticū. ⁊ mīa eius a ꝓgenie ī ꝓ
genies timētib⁹ eū. Unū ꝓpter generale ī oēs
beneficiū. Magnificat aīa mea dn̄m. Jni/
tiū quoddā tangēs modū expositiōis mora
lis seu tropologie lamentationū Hieremie
¶ Aleph Quō sedet deiecta ⁊ eiecta ciuitas Q
anime mee. prius plena populo / virtutū om
niū. nūc sola ⁊ solitaria facta locus spinarū.
[illegible] pctōꝝ. Facta ē ipsa p̄us dn̄a gētiū
ꝑ subiectōeȝ passionū oīm. nūc velut m᷑ vi/
dua. nō hn̄s viri dei sui ꝓtectōem. aduersus
tyrānidē demonioꝝ. Ipsa dudū p̄nceps ꝓ

niciarum que sūt sensus sui iure subditi suo pn
cipatui. facta est eis sub tributo durissime fui
tutis. in luto luxurie. paleis supbie. lateribus
auaricie. fornace ferrea toti⁹ miserie. ¶ Beth.
¶ Plorans plorauit assidue ī afflictōnis no
cte. et lachrime eius volūtur ī maxillis ei⁹ ex
terius. Nō ē q̄ cōsolet eā ex omnibus charis
ei⁹. angelis et sanctis charis ei⁹. et oēs amici
eius spreuerūt eā. q̄ videntā sposo spretā. et
facti sunt eius inimici. zelātes aduersus mi
serā et reā p honore dñi quē offendit. ¶ Gy
mel. Migrauit iudas / deserēs aīam meā
ne cōfiteret. et hoc ppter afflictionē culpe toti
ens repetite. et multitudinē seruitutis verecū
de quā h₃ totiēs iterata. nec valitura ppt cō
tinuū recidiuū cōfessio. ¶ Deleth Uie syon.
q̄ sunt itinera quibus anima scandit ad spe
culationē diuinoꝝ. lugent / dū materiā dant
lugendi. eo q̄ nō sit bonus et altus cogitat⁹.
qui veniat ad solemnitatē [illegible] affectus
Oēs porte eius sensus videlicet exteriores.
sunt destructe puersis secātiū securibus. Sa
cerdotes eius [illegible] rōnis gemen
tes p voce exultatōnis et cōfessionis. Uirgi
nales olim affectiones sue sunt squalide. tur
pes et fede. Quid plura? et ipsa tota ē oppres
sa amaritudine vicioꝝ. p suauitate sanctorū
bene olentiū vnguentorum.

Sequitur tractatus

septimus principalis psalticus. de mente cor
dis et cognitiōe dei sup illo sexto versu. ¶ Fe
cit potentiā in brachio suo. p notulas centū
quinquaginta.

Notula prima

F Ecit potentiā in brachio suo.
dispsit supbos mēte cordis sui
Considerem⁹ attēta mente cor
dis nostri / nos q̄ tota aīa ma
gnificare dñm. q̄ deū tota mē
te et corde pfecto diligere precipimur. Audia
mus q̄d ī hoc cātici tono notauerit iuuencu
la tympanistria. cui⁹ mens humil' cōtēplata
[illegible] Hoc
sufficere videri poterat ad cōfusiōes supboꝝ.
ad collaudationē humiliū. ad potentiā diui
nā ī in suo brachio cōmendandā. etiā si nō ad
dadiū eēt / mente cordis sui. S₃ firmissime te
neamus. nihil ī hoc tractatu cātico supflu
um [illegible]
cto dictāte sapienter editū ē. cui⁹ pfecta sunt
opa. cui⁹ in eloquiis nec vnū iota nec vnus
perit apex. ¶ Intelligēdū tñ ēī pmis (ne no
strā fallat inuestigationē noīm / vel equoca
tio vel ignorātia) q̄d vocet mens cordis. Lu
cidius hoc cognito patebit integer et [illegible]
[illegible]
memoratiua q̄nq₃ sumit. vt cū dicim⁹. mēs
meminit hui⁹. nihilomin⁹ ad pñs contra
hit acceptio ad illud qđ eminet. et est pcipuū
in creatura rōnali vel intellectuali. Unde et
mēs ab iminēdo dicta ē. vel a metiōe. vel a
mensura. q̄m et illud qđ eminet / et simplicissi
mū ē in vnaquaq₃ re / mensura aliorū in illa re
cōsistentiū est. Uolum⁹ autē ī pmis incedere
grossa et palpabili fide / plus q̄₃ phica et sub
tili determinatōe. quēadmodū p simplicib⁹
et idiotis (fidelibus tñ) cudit hoc opusculū.
Cui⁹ titulus eē pōt de mēte cordis. seu d tri
clinio cordis. in q̄ psidet tanq₃ archiclin⁹
sp̄us rōnalis s̄m tres māsiones seu cenacu
la vel tabernacula cordis sui. Cōstituimus
idcirco q̄d p nomē mentis volum⁹ intelligi.
Nec obstrepet aut cōdicat q̄spiā cōtrouosius
acceptōi. nā noīa sūt ad placitū. Cū prete
rea pcessus apire poterit cōgruā impositōis ra
tionē. Dū aūt q̄rit de re / stultū est (dicit Dio
nysius) cōtēdere de noīe. Mens ē portio vel
potētia creature rōnal' / q̄ facta ē capax dei et
ei⁹ pticeps eē pt. Cōsonat hec descriptio phi
cis et theologicis traditōibus. S₃ h₃ plimas
q̄stiones. q̄ vix etiā ab ipsis litteratis pñt termi
nari. vt de [illegible]
ipsarū diuersitate et idētitate cū eēntia. De
[illegible]
ceat igit rudior manifestatio et dicat. q̄ rōna
lis vel intellectualis creatura / noiat vt mē
te sua imo seipsa tanq₃ mentalr tūc existens
dū tota conuertit ad solū deū tanq₃ ad obie
ctū suū. vnū. pmū. supremū. optimū. eternū
pncipiū et summū. ¶ Teneat interim ista de 5
scriptio seu q̄d noīs mentis. Ac pinde metha
phisicales cessent inq̄sitōnes quales notate
sunt de q̄ddītate reali mētis. de mō quo pōt
clare et nude pcipe solū deū vel fieri tale. Rū
deat etiā q̄uis idiota fidel' interrogans / q̄ q̄
lis et quāta est mēs tua? Rūdeat inquā. mēs
est aīa mea / dū ipsa cōuertit ad deū solū. tota
et sola ad solū et vnū. Sic sonat initiū vulga
ri autoris etiā pueris inculcatū. Si deus ē
anim⁹ vt nobis carmina dicūt. Hic tibi p̄ci
pue sit pura mēte colend⁹. Ecce q̄ mentis of
ficiū ē pcipue colere deū. ¶ Quo stabilito cō
festim dicere pbas habem⁹ rōnes aliq̄s. cur

ad hec verba. dispersit superbos/additur ē mente cordis sui. ¶ Una rō ē. si respiciam⁹ ad primos parētes nr̄os Adā z euā. q̄s ꝯtiderat de⁹ ad sui ꝯtēplationē clarā z serenā ꝑ statu vie. quā ꝯtemplationē fuisset in gloria visio facial' subsecuta. Ue tibi supbia Ita enī mētē a primis parētibus dispergi ꝑ diuinū brachiū potentiā demeruisti/vt iā heu nos infelicissima proles nullū mentis habitaculum in cordibus hīc potuissem⁹. sicut nec deum cognoscere. nisi misericors et miserator dn̄s nr̄ ihs xp̄s potēti virtute pandisset Deū q̄ppe nemo vidit vnq̄ (ait Johes) sed vnigenit⁹ q̄ est in sinu pr̄is ipse enarrauit. Pōt altera rō sumi. si respect⁹ habeat ad apostatas angelos. q̄s i tantā conata ē attollere celsitudinē stulta sue mētis p̄sūptio. vt diceret p̄m⁹ eorū Sedebo i lateribꝰ aq̄lonis. z silis ero altissimo. Mēs ꝓo nimiū sublimata. nimiū etiā [illegible] ē. sil' z dispsa. Ad h̄ enī q̄dā in alta tollunt vt lapsu grauiori ruant. finisq̄ ad alta leuatis ē ruere. Quereret hic scrupulosior aliq̄s. Nunq̄d habēt demões ipsi corda cū corpa nō habeāt. p̄sertim carnalia. cuiusmodi substātie cor eē comptū ē. Atuero si deus hīc cor trahimus de scripturis (vt dicim⁹ filium eē d̄ corde pr̄is. Iuxta illud ps. Eructauit cor meū verbū bonū) nemo iure negabit posse cordis nomē angel' attribui. cū de isen [illegible] mōtes i cor maris. Trāseam⁹ idcirco nunc et alibi digressiões morosiores īducere ꝑ ꝯcordātias m̄ltiplices. vbi statim ꝯstare pōt de varijs acceptōibꝰ terminoꝝ i scripturis. Ex q̄bus accipe paucas ad ꝓpositū q̄ i manibꝰ habet sufficerit. ¶ Hoc indulto poterit z alius sensus elici. ꝯiungēdo hoc complexū mēte cordis sui. dispersit superbos. sicut i Genesi dictū ē. tactus dolore cordis intrinsec⁹. cū

T dispsit ꝑ diluuiū generale oēm carnē. ¶ Occurrit z alius sensus si traducam⁹ dispsionē in bona [illegible] bo na ē. sicut z defectio z separatio. Silr inueni mus a sanctis nominatā aliq̄ñ supbiā sctā. que scz nobilitatis sue conscia nescit p̄stitui vel calcari. nescit nisi summis iungi. Ponā [illegible] noua. Assumat vtinā mēs nostri cordis hāc superbiā/vt nulli digneť intēdere. nulli iungi. nulli inherere nisi vni soli. q̄ est necessariū. optimū. eternū z summū. qualiter elegit maria partē optimā. qualiter exultās ꝓpheta dicebat. Defecit cor meū z caro mea. ꝓ

mea deus in eternū. O vere sancta z desideranda supbia/q̄ vnicū bonū suum possidere vult excellēter sine arrogātia z vana gloria/ singulariter sine inuidia. Imperturbabilit' si ne [illegible] ter sine auaricia. Delectabilit' sine luxuria et gula. honorabilit' sine hypocrisi ficta. Dispgat oro potētia diuie miseratōis vniuersas [illegible] nes et fantasias a mēte cordis nr̄i. vt libera mēs ab oīni dispsione glorietur exultās. Mihi aūt adherere deo bonū est. O felix dispsio q̄ [illegible] onysi⁹. q̄ vnifica vtus diuioꝝ luminū restituit z replet z ꝯuertit nos/ad ꝯgregātis patris vnitatē z simplificā deitatē. Cui ꝯcines vates regi⁹. Edificās ierl'm dn̄s. disp [illegible] sctā supbia/q̄tin⁹ purgeť z illumineť z pficiat in vnico optimo mēs cordis pura z deiformis. Hoc aūt nō habeť pfecto ꝯplemēto p̄ [illegible] in glīa. pricipatiue ꝓo ꝑ grāz. plus aut min⁹ i via s̄m distributionē sancti spūs. maxime ꝑ theologiā mysticā pue apicē seq̄ntia/ q̄rū ꝯcesserit spūs bonus. quē dat pr̄ celestis petentibꝰ se. ¶ Incideret hic loc⁹ d̄ diuisione spūs z aīe. cōpagūq̄ z medullaꝝ. z discretōne cogitationū z intētionū cordis. ꝑ potētiā [illegible] (s̄m doctores mysticos) nll'a mirabilior/nulla potētior. Sed ad faciliora reuertamur vt cepim⁹ eis ꝯtēti/q̄ tractatu dogmatico secūdo notauim⁹. ¶ Pretactū ē q̄ i corde rōnal' V creature repit' triplex habitaculū. Un̄ noīari pōt cordis triclinīū. Spūs ꝓo q̄si p̄sideť ure ē architriclin⁹. de quo ꝑ tropologiā significatū ē i nuptijs. dū in chana galylee xp̄us aquā ꝯuertit i vinū. Procedem⁹ aūt ordine mag' narratiuo q̄ demōstratiuo vel ꝓbatiuo supponētes dicta doctoꝝ cū suis declaratōibus metaphisicalibꝰ z theologicis vlsq̄ꝫ m̄ltiplicis rōne fulcitis. q̄s insecuti/ꝯposuimus p̄dē opusculū de theologia mystica/ptitū i duos tractat⁹. s̄m traditōēz speculatiue p̄mo. post practice ꝑ duodecī industrias. ¶ Contenteť obsecro q̄sq̄s lector accesserit. si non mox pariter oīa numerauerim⁹ q̄ faciunt ad decorē z ornatū. dispositionēq̄ mirabilē varietate descriptā ex libris tā nature q̄z scripture. q̄z forte diceť altero loco. Sufficerit hic z nūc sensibilis descriptio. quēadmodū ꝑ corpalia spūalia figurant. eo q̄ omnis nostra cognitio incipit a sensu. ꝑ statu p̄sen

tis miserie. Propterea interior hō noiat exteriorē q̄ē vnanimus dux su⁹ ꝛ notus suus. ¶ Proponet̄ vna descriptio nō vt i ea sistat̄. sȝ vt manuductio q̄dā p rudibꝫ ꝛ idiotꝭ. ad diuina quolibet capescēda. ¶ Iuxta quod ita [illegible] sciosa margarita. Regnū celoꝝ. idcirco terrenis rebꝫ sile dr̄. vt ex his q̄ animus nouit/ surgat ad incognita. ꝛ p hec q̄ scit nota diligere discat ꝛ incognita amare. ¶ Assignabimus igit̄ hūano cordi tāq̄ȝ loco grādi ꝛ spacioso/ tria cenacula. supremū. mediū ꝛ īfimū. Primū noiabim⁹ cenaculū mētis. Medi[illegible] cenaculū rōnis. Terciū erit ꝛ īn[illegible] cenaculo deputatū. Nolum⁹ tū vt sta[illegible] sint. sed vt facili⁹ accipiat figuratā dū īcipit. sed nō sistat ī figuris. Sic p mysticos intellect⁹/ archa Noe lralis. sic archa federꝭ. hūo instar illius spūalis q̄ mōstrata ē ī monte. sic tricliniū samuel̄ p typū. sic tricliniū feminarū ī hester. Sic vniuersaliter (vt ad vnū dicam⁹) oēs pabolice locutōes significatū accipiūt. ¶ Sic pterea corā ocul̄ positū cordis tricliniū. in q̄ mēs obtinet summū locū de q̄ seorsuȝ ꝯsequēter ꝓprie consideratōes annectunt̄. q̄ rari⁹ sermo inuenit̄ de mēte pcisus. Rō ponit̄ ī medio. aīa stat ī imo. Spūs noster tanq̄ȝ architriclin⁹ psidet toti triclinio. nūc ab arce mētis dilabēs ad vltimū aīe cenaculū pro admīstratōe sensuū. nūc stat ī cenaculo rōnis ad inuestigationē phice cuiuslibet discipline. ¶ Porro si q̄s aspectu ꝑmo [illegible] onē. ꝛ tanq̄ȝ cōis vulgata vilescat q̄si nihil af[illegible] accipiat pro rīso ꝑmo. q̄ ideo nō ē abijcienda. q2 consonas habȝ ꝛ pscas doctoꝝ sniās sicut ꝛ ipsi secū veniūt. Deinde fastidiū tollitur/ dū eadē snīa varie describit̄. Unī fundat̄ color rethoric⁹ expolitio noiat⁹. Denīq̄ nemo cogit insistere huic speculationi. psertim cū neglectu alioꝝ. immo (si nō fallor) proderit ad oīm similiū faciliores intellect⁹. precipue si cōditio ꝑmi cenaculi/ q̄ mēs residet velut ī aureo salomōis reclinatorio/ fuerit plene nota. Caueat q̄ȝ sibi maledictū illō sibi dici. disꝑsit supbos mente cordis sui. ¶ Quibꝫ [illegible] essentia. triplex tū ī potētia. imo multiplicit̄ triplex in viribus ꝛ efficacia. ¶ Tricliniū fuit Maria. quā ecclīa sic salutat. Salue mater pietatis et toti⁹ trinitatꝭ nobile tricliniū. verbi cū incarnati/ spāle maiestati/ prepans hospitiū. Primū spectat ad mentē. alteꝝ ad carnē. ex qua verbū caro factū ē. triplex ī natura. vnus in psona. Tricliniū triplicatū reperit̄ ī celesti hierarchia. Triplex insup ec[illegible] Materiā hanc supponimus latissime p doctores prosecutā. Hoc primū notet̄. q̄ omni creature rōnali ꝛ iuste/ psertim in hoīe. triplex hec triplicata hierarchia repit̄ sm̄ triplicem [illegible] vim. memoratiuā scȝ ꝛ pceptiuā et affe[illegible] imo ī mente. scdō ī ratione. tercio ī [illegible] ter in qualibet singillatim. Dicitur amplissima speculatio ex hierarchi[illegible] su tracta. decimo ca. ¶ Tricliniū mult[illegible] ter triplex ꝯformiter ad celestē/ repit̄ ecclesiastica hierarchia. sic silr ꝛ ī sclari intra triplicē ī quolibet statuū coordinationē ꝯsiderat speculator. Tricliniū hȝ magn⁹ mund⁹ sub deo. Quia quedā sunt entia pure spūalia. q̄dā pure corꝑalia. q̄dā ex corpe ꝛ spū condita. Declaratio supponit̄. ¶ Tricliniū hȝ minor mund⁹ ī habitaculo cordis. s. put supi⁹ figurat̄. Hec pn magis ꝓposito ꝯgruit. Ad cuius elucidationē ꝛ dilatationē nō est necesse simplices inducere subtiliter. sufficiat eis p deuotōe capescēda. q̄m sunt creature rationales ad beatitudīs impassibilitatē ordiate. q̄ necesse ē intēdere q̄nq̄ȝ regimī corꝑis morali. q̄nq̄ȝ erudiende rationi. sepe ꝛ pmo diuine dilectioni/ p impletiōe suoꝝ preceptoꝝ. Intentio prima cōcernit naturā. scda industriā. tercia purā gratiā. ¶ Tricliniū minoris mūdi pfecta distinctione cognoscere/ spectat ad phie ꝛ theologie professores si voluerint naturā proprietatēq̄ȝ ꝯtēplatiōis agno[illegible] se a v ton. id est nosce teipsum. Si pterea vo[illegible] theologia actiua spectat ad infimā. speculatiua ad medium. mystica ad supremū cordis nr̄i. In infimo sunt adolescētule In medio cōcubine et regine. In tercio ē vnica pfecta cum dilecto. ¶ Tricliniū cordis includit̄ in ꝑcepto dilectionis. Diliges dn̄m deū tuū ex tota mēte tua. Ecce supremū. Ex toto intellectu. vt ponit̄ in Luca. ꝛ hec est rō. Ecce scdm. Ex tota aīa tua. Ecce terciū. Ex toto corde. Ecce simul totū. Hic tn̄ attēde q̄ oīa vocabula/ rōnali creature vt ratōnalis est attributa/ sepe pmiscuū accipiunt̄. vnū pro al[illegible]

tero ꝛ singulũ ipsoꝝ ꝑ singulis q̃ multiplici
tas vᵭdi causat frequẽter ꝯfusionẽ ĩ doctri
nali disciplina. vel in studiosa meditatõe. ni
si proprietas noim (quõ sumit apud docto/
res) annotet. ¶ Tricliniũ elegãter exposuit ꝛ
distinxit venerabilis Richardus. ꝛ añ eum
Hugo. fundãtes se in Aug. ꝑcipue. Boeci/
us quoq₃ in suo de ꝯsolatõe quarto ꝛ quĩto.
ꝛ post illos dñs Bonauẽtura tã in lectura
scḋi sniaꝝ. q̃ȝ in suo breuiloquio sub cõpen/
dio. Deniq₃ mirabilius in suo itinerario mẽ
tis in deum. Sed ꝛ autor de spũ ꝛ aĩa qui
(se iudice) fuit tm̃modo compilator et colle/
ctor et alijs. multa notauit digna. Oẽs po
stremo qui de aĩa rõnali ꝛ viribus eius phi
ce aut theologice tractauerunt. illustrant tri
clinii nostri noticiã. Ita tamẽ ꝙ theologica
traditio ꝓferat. Dicit hoc ꝓpter Auicennã
ꝛ Auerroim ꝛ platonicos ꝛ alios. quoꝝ reci
tator fuit Albertus ĩ suo de aĩa. et de intelle
ctu ꝛ intelligibili. discrepãtes ĩ mult a fidei
pietate. Seruet illud apłi. Oĩa tẽptate qḋ
bonũ ẽ tenete. ¶ Tricliniũ cordis ꝯueniẽter
assignatum est ſm triplex habitaculũ seu ce/
naculum. sub appropriatione noim istoꝝ. s.
mens. ratio. aĩa. quibus ꝓponit velut archi
triclinus / ipse spũs rationalis. Spõsus au
tem põt nominari anim⁹ Uxor ṽo dicetur
affect⁹ vł affectio. ꝛ hec multiplex / signãter
triplex Uñ noĩari põt nr̃ anim⁹ / nũc aĩalis
si ex vtero aĩalis affectus gignit prolẽ. nũc
rõnalis si ex vtero rationalis affectionis gi/
gnit sobolẽ. nũc spũalis si fetus ex multis af
fectionibus procedat / spũsancto superuenien
te. atq₃ sui roris intima aspsione mentẽ fecũ
dante ¶ Tricliniũ cordis qñq₃ reducitur ad
b[illegible] senariũ. qñq₃ ad septenariũ. pro
[illegible] pli distinctio / de homie ve
[illegible] uo. interiori. s. ꝛ exteriori. Dat iteri/
[illegible] qḋ spectat ad diuina. Dat exteriori qḋ
[illegible] vicia. ꝛ ad brutales spectat affectus
[illegible] hoĩeȝ. alteꝝ aĩalẽ. Ubi
[illegible] habeat distinctio nr̃i tricli/
[illegible] onat sic ista q̃ septenario
Z [illegible] ¶ Tricliniũ cordis habuit de⁹. ꝛ p/
[illegible] ihs xp̃s ſm hũanitatẽ qḋ fuit ĩ
[illegible] beata. rõ prompta. aĩa mesta cũ car/
[illegible] firma Significauit h̃ tricliniũ Hugo
[illegible] etaphora triplicis oculi. s. carnis. rõ/
[illegible] ꝛ mentis seu ꝯtẽplatõis. Significauit
[illegible] Richard⁹ sub typo triplicis ꝯiugij ipi
[illegible] ob. Unũ cũ ancill fuit bala ꝛ zelpha.
[illegible] cũ liberis Rachel ꝛ lya. Terciũ (qḋ sati

dat intelligi) cũ diuina sapia. de q̃ Salomon
cecinit. Mulierẽ fortẽ q̃s inueniet? Hec vti
q₃ ẽ sapia / mr̃ pulcre dilectõis. Hec nõ ex vi
rili semie. s; mystico spiramie. ergo ꝯcipit et
parit dei filiũ. qm̃ spũs rõnalis ꝑ Jacob fi/
guratus. nõ sufficit ad hunc partũ in vtero
mẽtis. sicut nec Maria ergo fecũdabat a Jo
seph spõso suo q̃ nõ dñat [illegible]
[illegible] dns si
mul ꝛ pr̃ẽ / ꝛ spõsus / ꝛ fili⁹ in h̃ ptu. ¶ Porro
de mẽte q̃ supiora cordis tenet ꝑncipaliter.
est ꝓpter ṽba lr̃e sil cũ mysterio ptractandũ
Hec ẽ velut ĩ arce. ad quã inuitat apd̃ Sa/
lomonẽ sapia. ꝛ apud Boeciũ phia. q̃b obe
diẽtes sancti ꝛ electi viri ꝯscẽdebãt ĩ excelsa.
[illegible] petr⁹ [illegible]
Hester quoq₃ rogatura Assuerũ venit ꝑ or/
dinẽ ad terciũ ostiũ. Christus demũ in mõ/
te transfiguratus ẽ Jhs in cenaculo grandi
strato montis syon. cibauit apostolos corp̃e
suo. quibus ꝛ ꝓbuit se videndũ post resurre/
ctionẽ. ꝛ spũs sancti editus missi virtute / robo
rauit. docuit. ꝛ succẽdit. colligẽs illic ꝛ vniens
humiles mente cordis sui.

Sequuntur de men

te veritates duodecim. ¶ Continuet ergo d̃
mente expositionis collectio. repetẽdo pmi/
tus / ꝙ mens ab eminẽtia nominat. et in sup̃
mo cordis triclinio collocat. q₂ propriũ ha
bet officiũ spũalibus intẽdere. nõ qualibus
cũq₃. q₂ rõ cõiter circa sui cognitionẽ ꝛ spũa
liũ occupat. sed mens vacat soli deo. Hoc
iam ꝓmisimus in hoc quid nomis conueni
mus adeo ꝙ si vacet mens sibi / iã nõ sortit
nomẽ mentis. ꝑ quanto vacat alteri q̃ȝ deo.
Ipsam ṽo ꝯstat nõ esse deũ. Conuenissent
in hoc q̃d nomis etiã phi summi. licet a mõ
ponẽdi discrepassẽt. ¶ Mẽs sicut a solo deo
creat in natura ꝛ in essentia. sic a solo deo for
mat ꝛ illuminat tanq̃ȝ imago ꝛ silitudo sua
Hec iam ꝯsideratio discrepat a traditõnib
phoꝝ. qui posuerũt mentẽ rationalẽ ſm mẽ
tẽ pcime formari ab intelligẽtia vltima. cũ
ceteris erroribꝫ notatis in tenore articuloꝝ
parisius damnatoꝝ. de quibꝫ nõ est hic insi
stendum ꝑ singula. Sufficiat interim po/
nens fidei simpliciter supponere nõ proba/
re. ¶ Mẽs compatur ad deũ sub triplici ha
bitudine Primo sicut ad ꝑncipiu productiuũ. T
Secũdo sicut ad obiectum motiuum.
Tercio sicut ad donum sanctificatiuũ. Pri
mũ habet ꝯmune cũ quolibet ente. Uñ re/

perit i mente/modus.spes et ordo. Rursus
vnitas. veritas. bonitas. Denics mesura. nu/
merus. pond⁹. Etenim osistit i re qualibz q̄n
tucunqs modicu habeat entitatis. et i accide
tibz/ et in materia pma vestigium trinitatis.
¶ Mens dū opat ad deū sicut ad obiectum
motiuū. sortit imaginē trinitatis in natura
sua vbicunqs et qualitercunqs fuerit colloca
ta. Ratio. qz capax dei ē. vt eū recolat. intelli
gat et diligat. Nec pōt aboleri triplex hec po
tētia a mēte ipsa stāte. Unū nec i demonibus
lux harum potentiarū. seu viriū seu aptitudo
naturaliū extinguit/q̄n in se lux existat. put
esset sol i luce sua. etiā si nihil extra se actuali
ter illustraret. ¶ Mēs compata ad deū sicut
ad obiectū motiuū/ē nobilior et expssior simi/
tudo dei natural/q̄z si osideret pmo mō tan
[illegible]
sionē/ē nedū mediū deducēs a posteriori tā/
q̄z a signo causato ad cause sue noticiā. sz hz
in se formaliter saltē i actu pmo/cognitionē
et dilectionē sue cause pme. Recte eodez mō
quo discipul⁹ cognoscit artē mgri obiectiue
in alijs. sed formaliter eā aut saltē vtualit in
se capit. et hec ē ppria distinctio imagis a ve
stigio. ¶ Mens opata ad deū sicut ad donū
sanctificatiuū sortit nomē similitudinis dei. qz
p hunc modū pticeps ei⁹ esse pōt. et h pl⁹ aut
min⁹ sm exuberantiā grē gratū facientis cū
tribz theologicis vtutibz in via. aut tribz do
tibz. aut actibz in glia. Rō. qz gra gratū faci/
ens vna ē in radice et eēntia. et triplex i habiti
bus fundatz et formatis in ea et ab ea. quorū
ipsa ē radix et forma et finis. pportionalit ad
eēntiā diuinā vnā i trinitate. et trinā in vnita
te. Utrū vo gra sit pus subiectiue i essentia
aie q̄z i potētijs? Videt q i eēntia. sicut essen
tia ē pior et potentior q̄z potētie. qz radicātur
et fluunt ab ea. Sed neqs gra imediate elicit
act⁹ potentiarū. sed impat illos. et vtutes eli
ciunt. s. fides. spes et charitas. aut potentie
mediātibz his habitibz. q sunt fides i rōnali.
spes i irascibili. charitas in concupiscibili.
¶ Mens i puulis baptisatz cēsenda est vera
[illegible]
mus inuestigationē theorice xpianorū. quā
null⁹ sapientiū et prudentiū mūdi cepit. Ad
cui⁹ cognitōez nō sunt necessarie inqsitōnes
phice vel metaphisicales. nec mathematice
sed sufficit gra cū spe et fide p dilectōz opan/
te. Quēadmodū sub opēdio diuin⁹ enūcia/
uit Augs. q fide. spe et charitate colit deus.
Unū deduxit o platonicos plotinū. porphi
riū. hermetē. apuleiū et sitēs/lōgo pcessu i li
de ciuitate dei. et i de vera religione. q solus
xps dederat modū generalē redeundi mē/
tes in deū. purgādo. illuminādo et pficiēdo.
neqs oportebat theleras/aut theorgias ma/
gicorū vel idolatrarū induci/sz respui. Suf
ficiebat deniqs illud ipleri. qd hortat eclia
[illegible]
torū. et generaliter oīm xpianoz q̄ntūcunq
simpliciū/si sint i gratia. cēsenda ē soli deo ū
[illegible]
[illegible] male gratie gratū facientis. Rō. qz acci
prat. q̄z uis nō sp exeat gra i actū. scdm exem
plū in qualitatibz materialibz albedie. nigre
dine et calore. qz forma omunicat actū suū
pmū q̄zdiu manet i subiecto. Sic eni hō ē
rōnalis et viuēs a mente sua. etiā dū hō dor/
mit. dū actu nihil intelligit. Sunt aūt intra
xius formales ipsi⁹ gratie tres pncipalit. q
appellat hierarchicos Dionysi⁹. purgare. il
luminare. pficere. appropriare ad rigorē vir
tutis in mente. ad fulgorē veritatis. et ad ar
dorē vel amorē charitatis. quos oēs intra
xius ipsa oplectit q̄etudo fruitōis. q ē pax ex
uperās oēm sensuz. et i qua effect⁹ pncipalis
stat theologie mystice. q ideo dr amēs. i. sine
[illegible]
osueto ordine cognoscēdi. put infra notabi
tur. ¶ Mēs puulorz baptizatorū (de q̄bz mi
nus videt. qz nōdū habēt vsū liberi arbitrij)
censenda ē naturaliter et supnaturalit/libere
[illegible]
ne deliberās. ppterea nōdū dicunt actu me
reri vel agere vtuose. sed oplacēter et pulere
cū decore vtutū/copulāt ipsi deo spōso suo
Rō ē. qz imago sue mentis ad sui reformatē
honorē pncipij/sm memoriā. intelligentias
et voluntatē. ¶ Mens oibz hoibus ē equal li
bertatis quo ad essentiā et actuz pmū. sed nō
quo ad actū scdm/ppter impedimēta vl ad
iutoria. mō istis. mō illis aduenientia. Cade
ret hic sermo de triplici libertate. s. a coactio
ne. a petō et a miseria. Unū est pterea/q liber
tas arbitrij nō pōt cogi. nec ab hominibz. nec
a deo. nec a corpe pprio. cū expiamur ipsam
libertatē totaliter frequētius impediri q̄ ad
actuz suū. Sed aliud ē cogi. aliud impediri
vel perturbari. put sacri docēt. ¶ Mēs pmo
mō pus descpta nedū eminet i cordis tridu/
nio supra rōem supiorē. sed locāda videt su
pra sinderesim et osciaz. Rō. qz portio sine rō
supior vt tal ē/ intēdere pōt alijs sub deo. q
[illegible]

sapeti. Porro sinderesis est naturale iudicatoriū vel inclinatio / sicut alij loquunt̄. Sz hoc iudicatoriū generaliter attēdit̄ ad verū in vniuersali. et inclinatio ad bonū similiter in vniuersali. Mens aūt solū respicit deū. et inclinat̄ ad ipm vnū vez bonū eternū solū z summū. Habet igit̄ obiectū pri⁹ z pncipa lius ipsa mens q̄z racō supior aut sinderesis Perpēdit̄ hoc dū pcedit ad actū scōm tam fm potētias suas z vires. q̄z fm habit⁹ q̄bs ipsa formal̄ z decorat̄. ¶ Mēs nō hz intellectū agentē vl̄ potentialē / qsi potētias distinctas essentialit̄ ab inuicez vel a seipsa. sic multi phorū locuti sunt. q̄d nō opter imitari. q̄a ponēdū est aut vnitatē mētis i oībꝫ. aut ipsam nō esse [illegible] formā [illegible] de nouo creari sed ppetuā. nec ad gratiā z gloriā a deo sublimari / cū errorib⁹ hmōi otra nf̄e fidei pietatem. ¶ Caderet hic exq̄sitior sermo. qua rōne dr̄ mēs simul eē agens z patiēs. mota z mouēs Sed hec i spiritibꝫ et a materia sepatis repit̄ libertas cū seipsaz mouet / dū se reflectit sup se z sup act⁹ suos. ¶ Trāseam⁹ ad pñs ꝯdiciones hmōi speculatiuas z metaphisicales z ad modos z ad causas vñ mēs dispgit̄ reuertamur. quatin⁹ eius vnitio et simplificatio plus nota [illegible] impropera. Dispsit supbos mēte cordis sui. ¶ Dispersio mentis dedit occasionē impositoribꝫ noim. quos necesse fuit sapiēter attentos eē circa rez pprietates. vt mens a mene diceret̄. Est aūt mene idē q̄d luna vel defectus. Mēs aūt pcipue stulti (fm sapiētie verbū) vt luna mutat̄. Lunatica q̄ppe ē. quaz spūs immund⁹ mittit nūc in ignē cupiditatis male inflāmantē. nūc in aquā timoris male suffocantē. nunc elidit in terrā cogitationū nociuarū [illegible] z volutat̄ z clamat z stridet z spumat z arescit. z discerpit̄ p varia. vix tādē redit ad se p lucidū internallū vt deus nosat z se. z hoc ab infantia. O q̄z sepe descendit nr̄a mens de hierl̄m pacis i hiericho lunaris mutatōis O q̄tiens incidit i latrones. Nec locus ē hic z nūc doctrine et nō q̄rele. ¶ Dispersio mentis causaz habet duplicē in genere. [illegible] vitiosarū / quedā ē ex originali culpa. quedā ex veniali. quedā ex mortali. Sunt autē cause alie nō viciose sed naturales. quemadmodū est necessitas somni. q̄uis aliquorū videat̄ opinio sentire. q̄ p statu nature institute / mēs nō fuisset a somno sepsita nec etiā i pueris. q̄n act⁹ sp memisset. intellexisset z dilexisset deū. Et h̄ priuilegiū trahere volūt ad beatā v̄ginē. imo ad Johem baptistā etiam et vtero. sicut nō est dubiū. quin xp̄s viator sp dicere poterat. Ego dormio z cor meū vigilat. Quippe b̄tūs erat fm mentez. non sic Johes z Maria. [illegible] traditōe ꝯmuni. q̄ i istis etiā q̄n̄qꝫ mens cessabat ab actibꝫ suis z causis naturalibus. et ꝯstat sine pctō. ¶ Dispsio mentis p statu nature lapse (de qua pncipaliter erit sermo) nū [illegible] Hoc iā tactum est. q̄z sic anima rōnalis ē ppetua postq̄z creata est. siue sit i corpe siue extra corpus. Lux est quedā in se nata lucidū reddere i actu scōo subiectū. dispositū vt corpus vel seipm / si nō aliq̄d interuenerit obex. Vñ z naturalia in demonibꝫ fm Dionysiū splendida remāserunt. Vocat̄ aūt act⁹ secundus ipsa opatio elicita z immanens vel impata z transiens. ¶ Dispersio mentis q̄ ad actū secundū [illegible] priuatiue. Negatiue siquidē dū nō sinit̄ exire in actum sine culpa sua. Priuatiue ꝓo cū culpa sua. Exemplū pmi in dormientibꝫ. infantibꝫ z fatuis naturaliter. Exemplū scd̄i i ebrijs z philocaptis et alijs. q̄s excecat sua malicia. ¶ Dispsio mētis habet̄ [illegible] [illegible] deo solo [illegible] Certū est aūt q̄ omnes [illegible] ꝯsonent q̄ ad habitus suos. nec se impediūt. Act⁹ vere sepe mutuo se nō compaciunt̄. Quis nesciat q̄ actus vite actiue suspendūt actus vite contemplatiue et ecōtra. Nō enī simul ē vacare actionibꝫ extrinsecis z intrinsecis speculatōibus. Si aūt querat̄ verū semp opteat agere id q̄d melius est in se. Clara est responsio q̄ non. alioquin quilibet obligaret̄ ad opera superogationis. Nā virt⁹ z ars terminos suos habēt z certos. Sufficit igit̄ p regl̄a ad salutē [illegible] operāri. quātūcunqꝫ quis videat̄ idone⁹ ad alia. z pditus talēto multiplici ad superogādum. que regula tollit scrupulos sup distributōne talenti accepti. quos frequēter inducit feruor indiscretus. z zelus nō fm scientiam proueniēs ex radice supbie vel vanitatis. vel certe a demonio meridiano. cuius oculi sunt sicut palpebre diluculi. et q̄ p arrogantiam feruescere facit sicut ollā pfundū maris / cui cor stultoz compat̄. z ponit quasi vnguenta bulliuerit. hoc est cū de vicijs bruteis effingit. [illegible] B

faciētis/nunq̃ꝫ ꝓuenit absq̨ pctō mortali. sed actus eiusdeꝫ grē pōt sine culpa mortali vel veniali frequēter interrumpi. Hec ps se quit ex pcedenti. Vñ p faciliori noticia oim [illegible] re/ꝙ mens in hoīe sicut aīa rōnal' pōt ꝯside rari dupl'r. Uno mō ſm esse suū. Alio mō ſm bñ esse. Si pmo mō. sic est incorpalis et īmaterialis naturaliter. Si scdo mō. sic re cipit varietates plurimas. Et hoc dupl'r in genere. qꝛ vel cōstituit ſm bñ esse habituale suū solum. vel ſm eē actuale. Si ſm esse ha bituale/sic est dupliciter. vel ſm habitus pu re supnaturaliter infusos. vel ſm habit⁹ na turaliter p assuefactionē acquisitos. Talis est distinctio de bñ eē actuali. qꝛ vel procedit illud ex habitu supnaturali vel supnaturali ter. vel solū naturalit. ¶ Fierēt subinde mul te distinctiões de comparatione mētis/aut aīe rōnalis quo ad bñ esse/vel quo ad eē ſm qd. qđ est additū sub suo esse. Et ſm istos respe ctus haberet noticia. cur aīa tot nominibꝫ ap [illegible] spūs. mēs. rō. aīa. dr porro supior ꝛ inferior [illegible] plex et ꝯpositus aut discursiuus. dr formal' [illegible] berū arbitriū. dicit sinderesis ꝛ ꝯsciētia. dici tur naturaliter agēs. dr rational'. ꝯcupisci bilis ꝛ irascibil'. dr tandē principaliter spūs cognitiu⁹. dr volitiu⁹. dicit mens collecta ꝛ vnita in humilibꝫ deuotis. dr dispsa in super/

C bia mente cordis sui. ¶ Ueritates octo dixi mus de dispsione mētis. ¶ De collectōe vide amus simul ꝛ deuotione. Collectio mentis ad deū potest acquiri quasi via triplici in ge nere. Una est p deuotionē simplicē. Altera [illegible] cia p theologiā. q̃ complectit intelligentiā ꝛ deuotionē simul si plena sit. Nūc d pma pn cipalior est intētio ad ꝯfusionē supborū mē te cordis sui. ¶ Describit aūt deuotio ſm do [illegible] uotio est eleuatio mētis ī deū p piū ꝛ humilē affectū/fide. spe et charitate subnixū. Nihil hac descpt ione verius. nihil lucidius. nihil ꝓposito nr̃o simplicium documēto accōmo datius tradi potuerat. Porro de mentis de uotōe/nō siluit scptura. loquēs de offerenti bus mēte pmptissima ꝛ deuotissima. Mēs deuota est in incipientibꝫ. deuotior in profi [illegible]. Collectio

mentis p deuotionē nihil aliud ē q̃ eleuatio Non eñi pōt mentis eleuatio fieri ad deum p piū ꝛ hūilē affectū q̃n colligat ad vnitat In qua vnione tradit diuin⁹ Dionysi⁹ my [illegible] terea sumit distinctio spūalis amoris a car nali. qꝛ primus vnit. alter spargit. Et q̃a tal' vnio nō attingit absq̨ amore spūali ectasis [illegible] pellat theologiā mysticam experimentatiuā vel gustatiuū amorē. De quo dicit vnus in ter ceteros/ꝙ amor hmōi causabat sine co gnitione pura vel comite. Qđ an verū sit. et quō pōt accipi/tactū ē alibi sub. xij. ꝯsidera tionibꝫ. ꝛ hic supaddent aliq̃. Certissimū ꝙ [illegible] vnā aut alterā. ¶ Habem⁹ ecce tria pncipali ter in descptione deuotōis. Primo ꝙ est ele uatio mentis in deū. Scdo ꝙ hec eleuatio [illegible] fect⁹ dꝫ eē fide. spe ꝛ charitate subnix⁹ ſm for matis. Pūt hic explicari quattuor cause de [illegible] Posset insup aperiri quid intelligim⁹ p ele uationē mentis in deū. qꝛ nō sit hic sermo d eleuatione locali/cuꝫ deus sit vbi [illegible] intimior mēti q̃ⁿ mens sibiq̨. [illegible] mus de eleuatōe spūali. nō ſm eē mentis. sꝫ ſm bene esse. habituale ꝛ actuale. p affectū scꝫ piū ꝛ humilē. q̃ q̃nq̨ stat in habitu solo. q̃nq̨ procedit ad actū. quemadmodū fidē spem ꝛ charitatē. nūc pro habitibꝫ. nūc pro

D actibus accipimus. ¶ Accipientes nūc pro actibus ꝯuenienter ī primis coartamus se [illegible] q̃ deuotio est affectus pius et humilis. [illegible] uus ꝛ humilis. sciet vtiq̨ q̃d ē deuotio. ¶ Et q̃ñ finis legis est dilectio ſm aplm/ꝯformi ter ad xp̄m testificantē. in duobꝫ mādatis di lectionis/tota lex pendet ꝛ pphete. fuit opi nio celebris. ꝙ theologia xp̄ianor magis ē affectiua proprie q̃ⁿ speculatiua vel practica [illegible] mus deū. sꝫ vt captiuemus omnē intellectū in obsequiū christi. Ualet hec consideratio pro simplicibus christianis. ꝛ militat adue sus supbos mēte cordis sui. qui nihil crede re volunt/nisi primo intelligant. quales erāt phi quos damnant parisienses articuli dece [illegible] ꝙ nihil scit qui phie nō studuit. q̃ insupnō

est alia felicitas hoim q̄ studere phie. ꝛ q̄ nō
est curandū de fide. Procedit rursus hec cō
sideratio cōtra supbos, solo noie et vanitate
theologos. q̄ student solū vt sciāt vel sciant.
nihil ꝓo traijciant ad affectum. nihil ad mo
res ꝛ ꝟtutes. Et cū dicit etiā gentilis phus
Inqrimus q̄d sit ꝟtus nō vt sciamus. ſʒ vt
boni efficiamur. Cognouimus prohdolor
aliquos quibꝰ ols doctrina miscēs cuʒ spe/
culatiua pietatem fidei ad effectū reddebat
grauis. molesta. nauseans et onerosa. ita vt
doctores deuotos deriderēt vt id[illegible] ꝛ re
gulas. quales sunt apud tales Gr[illegible] [illegible]
immo damnata arrogātia ꝛ amentia. Aug.
ꝛ dñs Bonauētura cū sil[illegible]. Est inquit do
ctrina eoꝝ ad pdicationē ꝛ deuotionē. quasi
stare nequeūt pariꝫ deuotio ꝛ erud[illegible]. Sed
q̄d̄ ꝛ reꝫ ē q̄ repugnāt sciā inflās et charitas
[illegible]
est sciā q̄ nō inflat. sapiā. s. q̄ desursū ē. pudi
ca. suadibilꝫ. pacifica. q̄ erudiēs intellectū sil
ꝑ deuotionē informat ꝛ inflāmat ꝛ pascit af
fectū. sauus. s. cū melle. oleū cū igne. vtile cū
E dulci. ¶ Deuotio nihil habēs de phia vl' the
ologia scholastica speculatiua/sufficit ad sa
lutem. Sufficit insup ad collectionem vniti
uā mentis cuʒ deo ꝑ supmentales excessus.
Phia ꝓo ꝛ theologia sine deuotiōe dispgūt
supbos mente cordis sui. deꝑmunt et auer/
tunt/vt se misceant questionibus infinitis.
Ratio breuis in ꝓmptu est. q̄ deus supbis
resistit. humilibꝰ aūt dat grāz. Declaratō ser
monū tuoꝝ illuminat (ait psalmista) ꝛ intel
lectū dat puulis. ¶ Cōsideremꝰ ꝓprietatē de
uotionis/vt ꝯsequēter appareat quales sūt
ad deuotionem illi nimirū q̄bꝰ ē suauitas in
affectu. pietas i itellectu. humilitas i affectu
simul et intellectu. Est itaqꝫ deuotio affectꝰ
pius ꝛ humilꝫ. Quid ē aūt affectꝰ nisi sponta
nea quedā ꝛ suauis iclinatio ait Hugo. Por
ro ꝯtrariatꝫ affectus suauitati mentis duri/
cia. que compunctione nō mollitꝫ. de qua sa
piens. Qui aūt men[illegible] in ma
lum. Et iterū. Co[illegible] in no
uissimo. Cōtrariatꝫ pietati fid[illegible]
pientia. de qua psalmista. Dixit insipiens i
corde suo nō est deus. Et alibi. Illuminās
tu mirabiliter a montibus eternis. turbati
sunt oēs insipiētes corde. Predicamꝰ xp̄m
(ait aplꝰs) grecꝫ q̄dē stulticiā. Cōtrariatꝫ hūi
litati. spei. mētis arrogātia q̄ ꝓsumit de me/
[illegible] vel desperat de ꝓmijs. Dicē vir q̄ non
posuit deū adiutorē suū. sed ꝓualuit i vanita
te sua. Et rursum. [illegible]
nō dñs fecit hec oīa. Et il[illegible]
pheraꝫ. Despanimꝰ. ¶ Sciuerit ig[illegible]
q̄ nouerit ꝯphendi sub hoc maledicto. ꝛ
sit supbos mēte cordis sui. q̄ ad mēt[illegible]
ctionē vnitiuā necessaria ē deuotio quaꝫ de/
scp̄simus. q̄ est eleuatio mentis in deū ꝑ piū
ꝛ humilē affectū. fide. spe et charitate subni/
xum ¶ Propterea qui[illegible]
istis. dic q̄ dispsus ē mente cordis sui. quan
tūcunqꝫ se phm̄ vel scholasticū theologū eē
iactet. Dic illud Job de tali. Si ascēderit i
celū supbia eius. ꝛ caput eius nubes tetige/
rit. quasi sterquiliniū i fine pdetꝫ. ꝛ dicēt qui
eū nouerāt vbi ē? Quasi somniū auolās nō
inuenietꝫ. ꝛ trāsiet quasi visio nocturna. Di[illegible]
q̄ est sal infatuatum. eijciendū ꝛ cōculc[illegible]
Secus ꝓo si quē agnoueris in affectu sua
uem. piū ꝛ humilē. s. ad deū cuʒ simp[illegible]
fidei spei ꝛ charitatꝫ eleuatū. q̄uis iste sit sine
lrīs. sine phia. sine theologia. talꝫ vtiqꝫ colle/
ctus ꝛ vnitꝰ ē mente cordis sui. ¶ Quid i[illegible] F
Uana est phia. inutilꝫ est theologi[illegible]
pfsus. inutilꝫ ꝛ noxia haberi/ si nō comes af
fuerit deuotio. q̄ pius ē ꝛ humilꝫ affectꝰ. qua
comite poterit ad intelligētias plurimas eue/
hi. q̄s nō hēbit de lege cōi simplex xp̄ianus.
Poterit insup talꝫ eē vtilꝫ i doctrina/ q̄ fides
saluberrima gignitꝫ. nutritꝫ. defenditꝫ. robora
tur. Utilꝫ ꝓterea sicut dicit aplꝰs ad arguēdū
¶ Proinde deuotio sola nō sufficit ad expli
cationē sui mētibꝰ alienis insinuādī. cū am/
pliꝰ i expimentali sensu vel affectu/ q̄ȝ rōcina
tio intellectu ꝯsistāt. Sunt idcirco male de/
uoti simplices illi, q̄ iuxta suas affectiōes tra
dere satagūt alijs regulas et leges ex scp̄turꝫ
sacris. Hinc sanie reuelatiōes. hinc supstitio
se affectiōes ꝓdiderūt. Sicut ecōuerso phi
ꝛ theologi deuotiōe carētes sinistras ꝯ deuo
tōis mysterio derisiones intulerūt. Rursus
ita se hñt affectꝰ pietas ꝛ hūilitas i deū vt ne
queāt vna verac[illegible]
cū pietas fidei rite stabilitꝫ sine affectiōe hūi/
li. nec hūilitas spei ꝛ suauitas charitatꝫ. sine
fidei solide pietate. Quo factū ē aliqñ/vt do
lere penitereqꝫ se dicerēt nōnulli lraroꝝ. q̄ nō
i simplicitate parentū. s. laicoꝝ pmansissent.
Fides itaqꝫ donū dei ē nē ꝯs glietꝫ. Par in/
sup i credēdo ꝓbabatꝫ ab aplꝰs/ suis Deꝰ inq̄t
spei repleat vos oī gaudio ꝛ pace i[illegible].
Nō subditꝫ. vt abūdetꝫ i spe ꝛ ꝟtute sp[illegible]
q̄ virtꝰ ē charitas. ¶ Caderet h̄ sermo de certi
tudie fidei. ꝛ queadmodū intellectꝰ i ipa sta/

[illegible] relictoꝝ sub potenti manu dei/ captiuādo oēꝫ itellectū i obsequiū xpi/ qualit᷑ suadebat Cri[illegible] tm crucē tota mēte ɔstringe. Modꝰ istra norabit᷑. Quid autē ē mēs tota/ nisi mēs vnita totalit᷑ ꝛ collecta? Ois ꝓo mens tal' deuota ē i incipientibꝫ. deuotior i pficiētibꝫ. deuotissima i pfectis. q̄s nō dispgit supbia mētē cor-
B dis sui. ¶ De deuotissima mēte dicemꝰ aliq̄ [illegible] ra. ¶ Deuotissima mens qualis est i pfectis/ hꝫ i se secretū solitudinis. serenū luminis. tabernaculū pacis. hꝫ et cenaculū seu diuerticulū refectiōis. cubiculū requietionis. nidulū pullificatiōis. hoc ē ex Bernardo. Uidet il lic lucē/ quā nō capit locus. Audit armoniā quā nō capit tps. Odorat᷑ fragrātiā quā nō spargit flatꝰ. gustat cibū quē nō minuit edacitas. heret amplexui quē non diuellit satietas. hec ex Augustino ¶ Sꝫ admirabilior ē sup oēs dionysii traditio/ q̄ videt᷑ insipiētibꝫ corde/ rē magis innoluere ꝫ dictōibꝫ q̄s docere. Siquidē ad Timotheū scribens de mystica theologia sic dicit. Tu autē timothee circa mysticas visiones corroborato itinere ꝛ sensus desere. ꝛ intellectuales opationes ꝛ sensibilia ꝛ inuisibilia ꝛ omē nō ens. ꝛ ens. ꝛ ad vnitatē vt possibile ē insciꝰ restituere. ipiꝰ q̄ ē sup oēm essentiā ꝛ sciam. ꝛ a teipo. et oibꝫ [illegible] deserēs. ꝛ ab oibꝫ absolutꝰ ascendēs. ¶ Quereret aliquis. quō pōt hec fieri/ q̄ repugnare videnc᷑ i forma ꝟboꝝ? Tēptemꝰ aliq̄ dicere pnotādo/ qꝫ duplex ē hic notificatiōis modꝰ Un[illegible] lis intrinsecꝰ. Un̄ sciēdū qꝫ ois cognitō nra ortū hꝫ ab aliq̄ expientia. Ois p̄terea cognitio si pfici debeat/ i expientia termiat᷑. Expientie ꝓo nomē d᷑ ab ex. ꝛ pario paris. qꝫ parit᷑ expientia ex rebꝫ i viribꝫ cognitiuis ꝛ affectiuis. Hinc dicimꝰ. hoc expior. ꝯ operio. ꝯ reperio. Est aūt expientia ꝯm rē seu q̄d rei pceptio simplex/ non discursiua. causata seu parata imediate ab obiectali motōe. Ita qꝫ sufficit ad hāc pceptionē p̄ntia obiecti/ cum potentia pceptiua/ remotꝫ impedimētꝫ. Si eñ color obiicit᷑ visui. sufficit ad visiōeꝫ p so[illegible] sus. nec cecatꝰ nec alit᷑ ipeditꝰ. Sic ē ꝯ auditu respectu soni. De gustu respectu gustabil' De tactu ꝛ olfactu suo mō. Ceterū pceptio ponit᷑ i diffinitōe p genere. q̄ ꝯm nomē ꝯ p fecta captio. ꝛ hec ɔuenit expimētali [illegible] oni pcipue. qm̄ i ipsa prout expimētal' ē. nō cadit error vel deceptio. nisi forte occasiona[illegible] dicit Ipocras/ qꝫ expimentū ē fallax. Causā dicti premisit. Ars inq̄t longa. ars inq̄ formaт᷑ nō ab vno tm̄ expimēto sed a plurimis qu[illegible] p expimentū. Attñ combinatio experimētorum [illegible] ditionibꝫ rerū expimentaꝝ. imo ꝛ ipsoꝝ experimētoꝝ/ q̄ res sūt/ an sube vel accidētia. sepe fallit. Cōsurrexit p inde necessitas grāmatice ꝛ logice/ p cōicatōe mutua sup expimentis singulis ꝛ rebꝫ expꝉis. ne oēs aut plēs experiētie laterent vicissiꝫ hoīes. psertim experientie interiores quas nemo nouit nisi spūs hoīs q̄ i ipso ē. Cōsurrexit deniqꝫ modꝰ alr cognitōis/ q̄ꝫ p experientiā/ q̄ disciplinal' vel scholasticꝰ vel doctrinalis appellat᷑ p voces ꝛ scpta. qm̄ aliter nō possumꝰ cōceptꝰ pprios p experiētiā habitos exponere. Cōsurrexit etiā distinctio vetus/ de ɔceptibꝫ pme intentiōis. ꝛ scdē. vel tercie. ꝛ de modis significādi. [illegible] mo ꝓo phie q̄ naturalis d᷑ ppterea necessariū sumpsit exordiū ¶ Suffecerit ad p̄ns cō-
D memoratio distinctōnis. vt oñdamus pma qꝫ vnio mētis de q̄ nūc loq̄mur/ ɔsistit i expientia. ppterea transfundi nō pōt i alios p doctrinā/ sicut nec visio. nec aliqua sensatio exterior aliter i alios transfundit᷑. nec amor nec odiū. nec leticia. neqꝫ dolor. neqꝫ generaliter aliq̄ experimentalis cognitio. ¶ Nihilominꝰ doctrinal' traditio nō ē frustra. Primo ppter inductōꝫ. vt fiat amplificatio potentiarū pceptiuaꝝ cū obiectꝭ expimētalit᷑ pcipiē[illegible] quatinꝰ auferant᷑. Hec eñ duo sufficiūt ad experientiā. Ita tñ si obiecta moueāt nat[illegible] ra motio obiectalis. qualē hꝫ extra scdeꝰ q̄ lē hꝫ libertas arbitrii sup actꝰ suos. ¶ Null' idcirco putet vel expectet qꝫ ab hoīe p se sibi tradi possit cognitio sup vniōe mentꝭ cū deo. Merito quidē. qꝫ nec de quacūqꝫ expientia pōt hec fieri circa creaturas. Nemo ꝓterea speret expimētū nisi sublatū fuerit ipedimētū. Est igit᷑ cōe studiū oim̄ q̄ de theologia mystica q̄ ɔsistit i vnione locuti sunt/ inducere ad tria q̄ req̄runt᷑ ꝛ sufficiūt. videlicet Desideriū diuini obiecti. Remotio impedi-

mēti. Imploratio diuini bñplaciti [illegible] mi fit insinuādo pulcritudinē ꝛ valorē. Secūm [illegible] [illegible] nīm ꝛ lāguorez. Terciū [illegible] [illegible] ardorez. Hec aūt tria ꝯplectitˀ ipsa deuotio [illegible] eleuatio mentis ī deum sicut ī obiectū ꝓpriū. et h̄ ꝑ pium ꝛ humilē affectū. in q̄ semꝑ ē deo bñplacitū. ¶ Occurret forsan aliq̄s ꝛ dicet. Quid ad te ō doctrina mystice sapie. q̄ nō es pticeps hˀ experientie. ¶ Rñdeo. Credidi ꝓpter qd̄ locutus sum. Credidi sermonibꝫ expertoꝝ. ꝓpter qd̄ ꝯformiter ad eos locutˀ sum. Quatinus inducar ꝛ inducā quārū dñs adiuuerit ad desiderium tāti obiecti cuꝫ isto q̄ dicebat Unā peti a dño hāc requirā. Unā videlicet ꝓciosam margaritā euangelicā. qua habita dicamus sufficit. qua nō habita. saltem desiderare concupiscamus. Enitamur deniq̄ pro deuotione cuiuslibet impedimenti cum imploratiōe diuini bñplaciti. Sanabit ita forte oculū mentis. ꝛ ei se p̄sentabit experiendum. gustandū ꝛ videndū / q̄s suauis ipse ē. q̄s magna multitudo dulcedinis sue quā ab
J scondit timentibꝫ se. ¶ Supest ostendere. q̄ doctrinalis traditio theologie mystice se extendit ad theologiā scholasticā. nec ab ea diuersa ē vl̄ seclusa. immo nec a vera phia. Fiet autē hoc ꝯmode, si verba beati Dionysij a Paulo. immo a spū sancto docti. concordauerimus ad inuicem ꝑ scholasticā theologiam. cuius ignorantiā habentes. q̄uis experientiā intrinsecā sentiant beate vnionis. tñ hāc doctrinalit̄ elucidare nequibunt. Ex [illegible] [illegible] in doctrinis philosophicis. Nonne poterit astrologus qui nunq̄ expertus ē eclipsim solis ꝛ lune / tradere doctrinaꝫ huius rei qualē rusticus qui experit̄ ipsas ad oculū tradere nequibit. Poterit rusticus vtiq̄ dicere socio p̄senti. Aperi oculos et vide. poterit extendere digitū ad eclipsim. sed nil amplius. Astrologus vero licet ita mōstrare non poterit p̄sentialiter. docebit tamē absentes qualiter aperiendi sunt oculi. qualia sunt impedimenta que remoueri oportet. immo si catholicus sit / diuinū beneplacitum iungere nō omittet. qui facit eclipses si vult ꝛ quādo vult. Sic in proposito. nisi q̄ [illegible] theologus vero solā eruditionē / in fidei autoritate firmatā. ¶ Multi multa locuti sunt. et nos multotiēs iā inter multos. de ꝛ suꝑ v̄bis Dionysij dū tractat de mystica theologia et diuina sapientia xpianoꝝ. Dixerūt aliq̄ q̄ cōsistit hec theologia in abnegatōe oīm a deo. Alij q̄ in affectu ꝛ dilectione. Nonnulli q̄ ī intelligentie puritate. Alij q̄ ī mentis ad deum collectione vel vnione. alij q̄ in deuotione seu mētis eleuatione. Alij q̄ ī raptu vl̄ extasi vel mentis alienatione. Quas sex positiones absq̄ contentione ptractemˀ sub certis ꝓpositionibꝫ. ostensuri conformiter ad verba cantici Marie. quod existit in experimētali ꝛ gratuita vnione seu collectione ꝛ exultatione humiliū mente cordis sui cū deo. dū dispersit superbos. dū deposuit potētes de sede. dū esurientes impleuit bonis. dū suscepit israel puerū suum recordatus misericordie sue. ¶ Dicamˀ igit̄ abbreuiato sermone q̄ sapia xpianoꝝ de qua tractauit diuinˀ Dionysius. ē vnio mētis seu collectio tanq̄ pro genere. Iungit̄ experimētal' ꝛ gratuita cum patre luminū deo tanq̄ ꝓ formali differētia et ꝓ fine vel obiecto. Mens ponit̄ quasi ꝓ materia vel subiecto. Habemˀ ecce genˀ descriptionis. s. vnionē. simul cū obiecto suo deo [illegible] scrupulosius. q̄ nullus ambigit. Sed ī h̄ ē difficultas q̄ ꝛ q̄lis sit ista vnio. et quēadmodū ꝯparet. ꝛ cur ꝓ differētia additū. experimētal' ꝛ gratuita. Porro quin gratuita sit hec vnio [illegible] industria. Sed neq̄ satꝫ est vnio gratuita si nō ꝑcipiat̄. quēadmodū deˀ habitualit̄ vnit̄ ꝑ gratiā ꝛ v̄tutes in paruulis baptizatꝫ. quos tñ nō dicimˀ mystice sapiētes. Supest igit̄ difficultas velut vnica. qd̄ sit ꝛ quō sit vnitō [illegible] experimentalis vnio mentis cū deo ē simplex ꝛ actualis ꝑceptio dei gr̄e sue gratū faciētis dono q̄lis hic incipit ꝛ ꝑficit̄ in glīa ꝑ gratiā ꝯsummatā. Est igit̄ hec vnio experimentalis pregustatio quedā glorie pignus ꝛ arra felicitatis eterne. cui ꝯtraria ē dispsio ꝛ auersio superborū mente cordis sui. Relinquit̄ tādē hec depurata seu expolita theologie mystice descriptio. Dicēdo q̄ ē experimētal' dei ꝑceptio. Ponitur aūt ponit̄ ꝑceptio q̄s cognitio. quia generalis ē terminˀ ad oēm vim mentis. s. rationalē. ꝯcupiscibilē. irascibilē. vl̄ ad vim apꝓhensiuā ꝛ affectiuā. q̄uis nihil vere videat̄ ꝑcipi / quin vis apprehensiua ꝯcurrat. Alioquin vis affectiua fieri posset in cognitiua. quod aliqui nedū concedūt. sed hoc probare ꝯtendunt. Nec theologiā scholasticā suscipiunt ī hac parte. sed a mystica secernūt. sup qua reuideri poterit in processu.

K **De experimentali**
vnione veritates. ¶ Expimental' dei pceptõ
facial' ꝛ immediata/nõ habet hic i via ɔ lege
ɔmuni. sed expectat ꝑ pmio i gloria ɔsūma
ta. Cõceditᷣ hec ab oībꝫ. nec oportet pbari
onibꝫ immorari. immo sic ɔcessa ē ꝓpositio.
vt in errorē aliq̄ prolapsi sint. dicētes ꝙ nec ī
patria deꝰ immediate videbitᷣ. sed ī th eophaniijs
q̄busdā ɔtpantibꝫ iaccessibile lumē dei/
imbecilli mēti. Quo sup errore destruendo/
doctores nedū copiosissima disputatõe. sed
sentētiali determinatõe ꝓcesserūt. iuxta notata
dñi Bonauēture. q. sentētiaꝝ. dis. xxiij.
¶ Experimental' dei perceptio nõ videtᷣ esse
formaliter ipsa vnio. Admittitᷣ autē hec ꝑdicatio
quasi per cām vl' ɔcomitātiā. ꝫ nõ multū
interest ad rē nr̃am. Tāta q̄ppe ē cõnexio
oīm vtutū mentis vel habituū ṽtuosoꝝ cū habitu
grē ꝛ actu ꝑncipali eius. ꝙ apparet quedam
circūincessio/ velut ī bñdicta trinitate
suo mō. Est eñ grā grtū faciēs. vna ī trinitate
habituū theologicoꝝ. ꝛ trina ī vnitate sua
seu radice. sicut mens vna ē i eēntia. ꝛ trina
ī potentijs. Utrū ṽo potētie sint realiter ab
inuicē distincte vel tm̄mō relatiue seu ɔpatiue.
Et si grā ꝑus iformat eēntiā mētis q̄ꝫ potentiā.
paꝝ interest ꝑ deuotis scrupulosiꝰ inquirere.
¶ Experimental' dei pceptio videtᷣ fieri
dū influxꝰ formal' ꝛ habitual' grē gratū facientis
ī actꝰ suos imediate se pt̄edit. exēplū de
formis alijs/ dū ex actu ꝑmo q̄ ē informare
ꝓcedūt ad actꝰ scḋos sic vita ad viuere. lux
ad lucere. itellectꝰ ad itelligere. sensus ad sentire.
Sūt aūt effectꝰ plīmi grē. Tres hierarchici.
Purgare. illumiare. pficere. quos aliq̄
multiplicāt ṡm mētis vigorē. fulgorē ꝛ amorē.
dicētes ꝙ ṽtutē memorie purgat. eleuat ꝛ
stabilit. fulgorē intelligētie illumiat iformat
[illegible]
ꝛ vnit. ꝛ mentē acceptā deo reddit. ¶ Experimētal'
dei pceptio fit ṡm fructꝰ spūs. q̄ꝝ maximꝰ
ꝛ ꝑmꝰ ē charitas. i. chara vnitas. vñ ꝓcedūt
alij. gaudiū. pax. patia. longanimitas.
[illegible]
tia. castitas. Uñ charitas prout ē ṽtꝰ theologica
dicit habitū. sed prout ē fructꝰ/ dicit
actuale charitatis expimētū vl' sentimētū. q̄uis
nesciat hō certitudinalitᷣ vñ veniat aut q̄
L vadat. sic infra notabitᷣ. ¶ Expimētal' dei pceptio
vel noticia si pura esse debeat ꝛ vehemēs.
reqrit̄ ī sensibꝫ aīe ꝓportionatis sensibꝫ
carnis. ꝙ purgentᷣ. illuminentᷣ ꝛ pficiātur ꝑ
opatões grē gratū facientis. q̄s nūc elicit immediate.
nūc impat mediate ꝑ habitꝰ ṽtutū donoꝝ
ꝛ btitudinū. Sic expimur ꝙ hō nõ pcipit
se viuere/ nisi dū aīa procedit ad actꝰ scḋos
ꝑ opa vite. q̄ cessant vtiqꝫ positis impedimentis
ī sensibꝫ ꝑ ebrietates. per somnū. ꝑ
[illegible]
pceptio si debeat eē pfecta. ꝛ talis q̄ dici mereat
sapientia diuina vel mystica. terminatᷣ ī
caliginē quā inhabitat deus vere abscōditꝰ
ꝛ q̄ ponit tenebras latibulū suū. Qḋ vt fiat
experimētaliter. necesse ē mentē ab oī cognitiuo
actu vel affectiuo/ circa creatvrā omnē
etiā circa seipsaꝫ tūc vacare. ꝛ i silentio sūmo
eē. moriqꝫ deniqꝫ toti creature. vt soli deo viuat
creatrici eēntie. Hic est nunc pūctꝰ difficultatis.
ꝛ mysteriū absconditū qḋ nemo nouit
ꝑ experientiā nisi q̄ accipit. Põt tñ nosse
ꝑ doctrinā ṽe autoritate fundatā cū māudectõibꝫ
ꝛ exemplis. Alioq̄n vane penitus studuisset
beatus Diony. cū ceteris condere libros
sup hac re. ¶ Expimental' dei cognitio
terminatᷣ in caliginem. sed prius deserit aliā
caliginē. Caligo que deseritᷣ/ est omnis creatura
que desertõ nisi caligo est. priuatio luminis.
Alioq̄n nõ dixisset Johes de creatu
ris ꝙ lux in tenebris lucet. ꝛ tenebre eā nõ cõ
ꝑhenderūt. Fit aūt ista desertõ ṡm tria. que
notat Diony. in verbis ꝑmissis. Primo deseritᷣ
opatio sensitiua. q̄ꝫ nõ oportet vt vegetatiua
deseratᷣ. Scḋa operatio intellectiua
ṡm oē ens ꝛ nõ ens. ꝛ hoc plane accipiendū
est de ente vel nõ ente creato vel creabili.
nõ de ente ꝑmo ꝛ puro. Tercio deseritᷣ mēs
ipa nõ vtiqꝫ q̄n maneat eēntialitᷣ ī se. Alioq̄n
eēt ꝛ nõ eēt/ nisi velimꝰ isanire cū almarico ꝛ
filijs hereticis dicētibꝫ mentē ɔtēplatiui vl' be[illegible]
ꝑdere suū eē ī ꝓꝓo genere. ꝛ redire ī illḋ eē
ideal[illegible] qḋ habuit eēntialitᷣ ī arte diuia. Et h̄
eēt prorsus mentē annihilari. aut nihil oīno
posset annihilare deꝰ. Et h̄ aliq̄ voluit ꝫ male.
q̄ꝫ sic ipse creare nihil posset. Quid ē igitᷣ
[illegible]
suo eēntiali manente nullū actū scḋm circa
seipsaꝫ. aut circa q̄dlibet aliud ens/ ṗter deū
exercere. ꝛ tūc itrat nouā caliginē. de q̄ sequitᷣ
exponendū. ¶ Expimētalis dei cognitio seu M
noticia vel pceptio quaꝫ inuestigamꝰ. q̄ꝫ nõ
terminatᷣ ī deū clare ꝛ nude visū. sistitᷣ in caligine
q̄dā sup se. deserēdo ꝑmā caliginē creaturaꝝ
pꝰ se. vel sub se. imo ꝛ se pꝰ ꝛ sub se mõ
dicto. Rõ ē. q̄ꝫ nec mens hꝫ oculuꝫ q̄ natꝰ sit
h̄ videre deū. nec deꝰ obijcit directe ꝛ immedi[illegible]

arce se ipm. Gradio tm̄ difficultat [illegible]
notitia expimentalis sit intuitiua. su[illegible]
cia tractat de sctō noīe dei. Satis sit h dicere
q intuitiua cognitio dei nō negat hic in via
et h pcise q de⁹ ē obiectū ipropotiōatū mē
tis oculo ppter excellētiā visibil'. sz q̄ ū pla/
cet deo. Rō. qz obiectū intelligibile. q̄to est
pfectius. tāto magis idoneus ē ocul⁹ mētis
cape ipm. Nō em̄ ledit armonia mētis de se
ab excellentia intelligibil'. quemadmodū de
struit armonia oculi sensual' p excellentiā lu
cis. Comparatio igit oculi vespertilionis ad so/
lē nō dicit oēm silitudinē ad oculū ment' re
spectu manifestissimoꝝ i natura. dicēte Ari
sto. q itellect⁹ q̄to pfectiora itelligit/ tāto fit
habil' ad altiora. vn̄ probat imaterialitatē
ipi⁹. ¶ Expimētal' dei pceptio p caliginē nō
fit sine clarissima irradiatōe. ac sine silētio su
[illegible]
ad explicandū. Credendū tn̄ est vbis Dio/
ny. crebro sic loq̄ntis i diffinitōe sapie z ali/
bi. Placuit inq̄rere exemplū sensibile visus
corpalis ad lucē solis. fit em̄ freq̄ns p Dio/
ny. z Aug. z Aristo. cū ceteris cparatio tal'. q̄a
nihil similius in creaturis corporeis luce spū
ali q̄ lux solis/ sicut visui corporeo visio mē
tis. Exemplū vnū. sint due domus valde di
stantes. quaꝝ quelibet fenestrā habeat aper
tā aspectu mutuo z directo. sit mediū p̄sus
[illegible]
ostatq q si nullū sit in medio lumē, puta de
nocte. oculus erit inter duas caligines. q̄rū
nullā attinget. qz nec illā q̄ retro se ē i domo
sue fenestre, vel istā q̄ i ista fenestra ē. qz ad fe
nestraꝝ vacuitatē nō ptingit medio nō illu/
strato. Sz illustret mediū p qd acies ocli di
rigat ad fenestrā oppositā. iudicabit vtriq tā
lis oculus esse caliginē. q̄tuis dom⁹ intra se
copiose sit illustrata. Docet h experiētia cū
rōne pfectiorū. qz nūq̄ videt lux sine colo
ris mixtiōe q̄ nō ē nisi i corpe terminato. Vn̄
oculus carnis pure i medio lucis posit⁹ ni/
hil videret. sed eēt i caligine. Ecce q ad inspi
ciendū caliginē oportet q ocul⁹ sit int duas
caligines retro z an̄. oportet nihilominus si
debeat anterior caligo videri q fiat irradia/
tio p mediū. Exemplū de voragine terre. q̄
non agnosceret p oculū sub se tenebroso me
dio int oculū z voraginē nullatenus illustra
A to. ¶ Exēplū alteꝝ qd ab Aug. iā pus indu/
ctū ē de diuisione spūs. Sit oculus i excel/
so mōte, q̄lis fert ē olimpus. sit ab imo nu/
bes caliginosa. phibēs aspectū oim̄ q̄ sub eo

sunt. sit rursum inter solē z oculū alia caligo
ipediēs aspectū sol' directū. nō aūt diffusiōē
lumīs ex obliq̄. Cōstat q ocul⁹ satagens in
spicere solē non intuebit nisi caliginē. q̄ suis
inde suscipiat obliquā irradiationē. Alioqn
nō videret ocul⁹ istā caliginē radiatōe hmōi
nō existēte. Pōt hic induci illud Esaie Sur
ge illuminare hierusalē. ecce tenebre operi/
ent terrā z caligo populos. super te aūt orietur
dñs. z glia ei⁹ i te videbit. Cōsonāt exēplis
vba Richardi de diuisione aie et spūs. In
hac inquit diuisione/ aīa z qd aīale est i imo
remanet. spūs aūt z quod spūale ē. et qd ele/
uat ad summa. et ab infimis diuidit. vt ad
summa subleuet. ab aīa scindit vt dño cōiun
gat. qz qui adheret deo/ vnus spūs ē cum il/
lo. Felix diuisio z mirabilis separatio. vbi qd
corpulentū ē z feculentū deorsum remanet.
quod spūale est z subtile/ vsq ad cōtemplati/
onē diuine glorie sublimat. z in eandē imagi
nem transformat. Pars inferior cponit ad
summā pacē z tranquillitatē. cū ps superior
sublimat ad gloriā z iocūditatē. Hec autem
sub eisdē vbis ponit autor de spū z anima.
[illegible]
[illegible] ¶ Expe
rimentalis dei pceptio nō sit p solā abnegati
onē. Rō. qz pura negatio nihil ponit. Vn̄
vt Damasce. li. iiij. c. iiij. i fine dicit. Sūt eti
am q̄dā affirmatiue de deo dicta/ vtutē sup
excellentis negatiōis habētia. puta tenebras
dicētes i deo. nō tenebras intelligim⁹. sz q̄m
lux nō est. sed sup lucē. z lux. q̄m nō tenebre
[illegible] affirmatiue de deo
dicim⁹/ includit negatōē aliquā. et ecōuerso
negatio relinq̄t affirmatōem. nō q̄dē ad idē
z fm idem z pro eodē. Alioqn esset cōdictio
manifesta. sz accipiunt affirmatio z negatio
respectu diuersoꝝ. qz negat a deo q̄cq̄d ē im/
pfectōis i creatura. sic ois creatura ē impfe/
cta q̄tūcūq pfecta sit i suo genere. et ponit
p superexcellentiā affirmatio de deo. Propte
rea dicit sepe Diony. q deus nō ē ens. sz su/
perens supbonus supdñs/ z silia. ¶ Experi D
mentalis dei pceptio/ claudit in se duplicē
[illegible]
lentiā. nec via abnegatōis sufficit/ nisi via ex
cellētie adiūgat. nec ecōtra. Propterea dāna/
tus ē articul⁹ parisien. dicēs q nō cognoscim⁹
de deo h i via/ nisi q̄d ē. Exēplū bti Diony.
est aptissimū. vbi dicit scdo de mystica theo/
logia. Sicut p seipm agalma naturale faci
entes. i. imaginē ex ligno vel lapide. auferūt

ea q̄ superiecta sunt. puta oculi visiõꝫ vetãtia. ⁊ ipsaꝫ i seipsa ablatione sola / occultã manifestant formã / vl' in manifestationē ducunt. sic supple fit in cognitiõe ꝑ abnegatõꝫ. Constat aūt q̄ statue factor nihil addit ad lapidē vt sculpat imaginē. sed trahit tñmodo d̄ eo Veruntñ aliqua ablatõe facta linquit pulcrã .s. imaginē. Consonat Aug. Diony. ⁊ exemplo pro ꝯfirmatione dictoꝝ sic dicit. Cū audis. bonū hoc. bonū illud. tolle bonū h̄ ⁊ bonū illud. ⁊ vide si potes ipm̄ bonuꝫ nullo alio bonū. tunc videbis deum. Ita de vero Ita de pulcro. Ita de ente ꝓcipue. Ita de q̄libet attributo diuino. ¶ Experimental' cognitio dei. potest intelligi ꝑ ablationeꝫ fieri septem modis. Quoꝝ duo spectāt maxime ꝓposito nr̄o. Unus ad intelligentiã. ali⁹ ad deuotionē. Unus modus ē ꝑ noīs impositionē. alius per voluntariã acceptõꝫ seu credulitatē. Terci⁹ per realē ablationē. Quartus per intelligentie depuratiõnem. Quint⁹ ꝑ intelligentie ꝓspicacitatē. Sextus per intelligentie deiformitatē. Septimus per intelligentie simplicissimã vnitatē. ¶ Discurram⁹ ꝑ singulos modos. Est itaqꝫ pm⁹ familiaris nobis pro statu vie. verbigrã de vno h̄ noie bonū vel bonitas q̄ habuis de ipso sic accipi poterit de ceteris. Experimur itaqꝫ q̄ sint aliq̄ res a nobis appetibiles. vl' q̄ viles. vl' delectabiles vel q̄ honeste ⁊ honorabiles imponim⁹ ad hec appetibilia significanda hoc nomen bonū. Experimur ꝯseqn̄t q̄ res appetibiles sunt i multis defectuose. et q̄ vbicunqꝫ querimus refectionē / ibi reperim⁹ aliquã defectionē molestã appetitui carnis aut spūs. Procedimus vltra ad impositõꝫ vni⁹ nomis quod signat bonū vsqꝫquaqꝫ perfectuꝫ. cui nihil assit vl' adesse possit d̄ malo. nihil bonū desit. ita q̄ sit bonū quo maius cogitari nō possit. sicut Aug. accipit. post quem Anselmus de hoc noie deus. q̄ appellamus bonū simpl'r ens / aut summe ꝑfectū. Qua impositiõe facta ꝯsequens ē q̄ oīs q̄ scit impositionē. ⁊ audit hoc nomen de⁹ vel hoc nomen bonū nullo addito .i. bonuꝫ simpl'r. q̄ simpl'r dico qđ sine addito dico. Ois itaqꝫ talis accipit ꝓ reliqua re tali ꝓstãtissima quã ceteris oīb⁹ anteponi. hoc nomē bonuꝫ et hoc nomē deus ita q̄ ꝯuertibilit se habēt bonū simpl'r ⁊ deus. Constat ita fieri potuisse ⁊ factū eē. ⁊ ita retineri. Quo ꝓsupposito voluit Ansel. ⁊ q̄dã alij demōstrare deū esse sic putabãt quidē esse q̄ bonū quo maius cogitari non poterat necessario erat. Alioqñ si posset non esse tunc esset bonū quo maius cogitari nō posset. ¶ Sed fm̄ vitatē ꝓcessus ē sophisticus ⁊ inualidus / si nō aliter ꝯfirmetur Diceret eñ insipiens ꝯ quē arguit se admittere istud q̄d nomin. q̄ deus ē bonuꝫ q̄ mai⁹ cogitari nō pōt. negaret tñ q̄ aliq̄d tale sit in re. sed tm̄ in nomine. sicut si deus imponeret ad significandū bonū summū i tribus suppositis absolutis. nihil in re nomi respōderet. ¶ Propterea restat scđs mod⁹ q̄ necessari⁹ ē accedere volēti ad deū credere .s. voluntarie q̄ aliqđ tale bonū ē vere i reꝝ natura. imo super oia q̄ cogitari pñt i reꝝ natura ꝑ aliqueꝫ impositionē vel vl' modū. Et hec ē voluntaria ⁊ fidel' acceptio / q̄ nedū ꝯcedit q̄d nois. sed q̄d rei firmit' credit. ⁊ ita i oīū locutione sibi supponit hoc nomē de⁹. q̄ suppositio ē acceptio termini i ꝓpositõne ꝓ suo signato vltimato. Ex hac acceptõe scđa. primus elucidare possem⁹ queadmodū deuotissima mens laicoꝝ simpliciū / ptingere pt ad experimentalē dei ꝑceptõꝫ seu theologiam mysticã / q̄ i vnione ꝯsistit mentis ad deū. dū ꝯiungit eos sibi. dū dispergit supbos mēte cordis sui. Pergam⁹ attñ prius ad aliquē modoꝝ alioꝝū numeratoꝝ declaratõꝫ. ¶ Et quidē tercius pōt a solo deo fieri. redigendo oia bona in vnū se bonū qualit' erat ab eterno añ mūdi ꝯstitutionē in architypo mūdo solo. sꝫ nō multū facit ad ꝓpositū / nisi ꝑ quanto facilius venit fidel' simplex vel theolog⁹ ad cognoscenduꝫ supeminenciã boni eterni sup oē aliud boni nomen. qñ credit vnuꝫ posse necessario manere alijs nō existētibus vel destructis. ¶ Quartus mod⁹ maxime ꝯgruit ꝓposito nr̄o. fm̄ quē ꝓcessit Aug. i ꝯfessionib⁹. imo i oīb⁹ pene libris suis. etiã cū simplice mr̄e sua. dū colloq̄ret' valde dulciter ad fenestrã. Deputabat itaqꝫ mr̄ꝫ devotam ad phiam ⁊ ad philosophiam sicut colligit' ex libro suo scđo d̄ ordie. dū vult deducere q̄ oīs phica traditio / ordiate ꝑcessit ex amore / puta grãmatica. deh̄ic logica. ⁊ ꝯsequēter suo ordine de reliq̄s. Amor eñ cū fuerit hūani ꝯuict⁹ ad quē loq̄la req̄rit. nec sufficit nisi polita sit rō fm̄ deductõꝫ illic traditã. q̄zuis i laudē pithagore nimi⁹ fuit. vt idē in retractatiõib⁹ fatet' humiliter Aug. Modus iste tantus reputatus ē a phis. vt dicerent absqꝫ illo nō posse q̄cq̄ꝫ scire. ꝓprie vel intelligere. ita eñ posuit Albert⁹ in suo de intellectu ⁊ intelligibili deducens ꝑ longū ꝓ

cessū. positōes antiquoꝝ phoꝝ. imo ⁊ idola
traꝝ q̄ theletio ⁊ theorgicio purgatōib vte/
bant. quoꝝ meminit Aug. de trini. disputans
aduersus eos. Quid p̄terea dicem⁹ d̄ isto q̄r
to abstractiōis mō. si fieri pōt absq̧ deuotō
ne. Cōstat ita posse. q̄r cōis est ad oēꝫ cogni
tionē de rebus habendaꝫ p rationē. maxime
O p intelligentiā. ¶ Habet aūt intelligētia mul
tiplr̄ inueniri. sicut ex trib modis ꝯseq̄nter
addit, colligit. q̄uis ꝯceperit aliq̄ Boeciū
voluisse intelligentiā eē soli⁹ dei. ſꝫ moderati
us ē vsus q̄ ē solius diuini generis. sicut ratō
hūani. Gen⁹ aūt sum⁹ dei. licet nō illa p̄fecti
one hic qua erimus duꝫ siles erimus deo et
angelis vel intelligētijs ei⁹. Intelligētia nō
exit in actū suū absq̧ multis abstractōib p
pter ꝯnexionē suā cū materia. Corp⁹ aūt qd̄
corrūpit aggrauat aīaꝫ. qm̄ p statu vie tal' ē
ordo potentiaꝝ/ q̄ supior nō exit ī act⁹ suos
nisi p̄cesserint actus interiores. Hoc aūt ſm
Aug. nō est nature nisi destitute. ¶ Porro se
quens modus huius respiciebat statum na
ture sue p̄mitus institute. silr̄ et excellentius
spectabat ad angelos aū glificatōꝫ creatos
Remansit hec p̄spicuitas naturalis. etiaꝫ in
ipsis demonib quo ad speculabilia. In pra
cticis eīn̄ excecat eos malicia vehementer.
¶ Sextus demū mod⁹ spectat ad oīns glo
rificatos spūs. ¶ Septimus vō p̄prius ē so
li deo. ¶ Restringet aūt sermo noster ad du
os modos. quibus pōt p abnegationē ⁊ ab
lationē cognosci deus. Unus est fidel' ⁊ sim
plex deuotio. Alius ē phica vel theologica
intelligentie depuratio. Sic eīn̄ semp a di
spersione fit resolutio ad vnitatē. sic a plura
litate singulariū vagoꝝ. vt hoc ens. hoc bo
nū, cū inuolutis accidentiū loci ⁊ tp̄is/ hic et
nūc/ fit resolutō ad vnitatē spēi. ⁊ ꝯseq̄nt ad
q̄dditates simplicissimas q̄s signāt termini
trāscendētes. Corr̄ndent aūt vocibus ad ex
tra ꝯceptus naturalit' significātes. ſm q̄s su
mebat suppositio naturalis. ¶ Colligimus
ex his duas p fundamēto v̄itates. ¶ Prima
q̄ experimētalis dei p̄ceptio/ cognitōēꝫ intelli
gentie pure p̄cedentē nō requirit. nec sequen
tē. Apparet p indirectū. qm̄ hec intelligētia
paucissimis ꝯuenit. Theologiaꝫ vō mysti
cam dicit Diony. cōem esse xp̄ianoꝝ. ¶ Al
tera veritas. Experimētal' dei p̄ceptio pōt ī
simplicib p deuotionē obtineri q̄nq̧ facili
us q̄s p lr̄atos. Patet ex descrptōib deuotio
nis ⁊ experimētal' noticie. ⁊ abstractiōis vo
R lūtarie p solidā fidē. ¶ Reuolet tandē o ad a.

finis ad p̄ncipiū tractat⁹ ipsius, o btā ꝯsola
trix pctoꝝ q̄ ceptus ē sub hac nota cātici tui
Dispersit supbos mēte cordis sui. Resuma
tur imaginatio de tridinio cordis. Fiat ſm
illud deductio clarificās q̄ supersunt. Cōsti
tuat sibi noster spūs tria cenacula. Infimū
mediū ⁊ summū. sit ī infimo sicut incipiens.
sit ī medio. s. scđo proficiēs. sit ī tercio perfe
ctus. ¶ Concordantiā sup q̄ stabiliat accipi
at ex ꝯsideratione sacramēti eucharistie. de q̄
fiet posterius sermo sup isto. Esurientes im
pleuit bonis. ¶ Sunt in hoc benedicto eu
charistie sacramento p̄mo res sacramenti. q̄
est veꝝ corp⁹ christi signatū p accidentia pa
nis simul ⁊ vini ⁊ ꝯtentū. Est insup hoc cor
pus verū sacramentū totius corporis mysti
ci quod ē hic signatū. non signās aut contē
tum. Est tercio p ꝯcomitantiā personaleꝫ et
essentialē ipse ver⁹ deus. q̄r caput christi de⁹
¶ Ecce q̄ spūs hominis fidelis/ simplic' eti
am/ ⁊ sine lr̄is. pōt ⁊ dꝫ cōsiderare et credere
cū aīa. s. ī infimo cenaculo posita. qm̄ hic est
corp⁹ xp̄i verū ⁊ viuū cū articuloꝝ fide. que
hūanitatē respiciūt. Pōt ex hac fide totaꝫ se
recolligere ad meditationē istorū q̄ corpora
liter acta sunt p xp̄m. ⁊ ex illa meditatōe pōt
ꝯcipere spm̄ deuotōis per piū ⁊ humilē affe
ctū. Pōt etiā virt⁹ spūssancti talē affectū de
uotionis ita purificare/ vt ad nihil aliud di
ligendū p̄tūc saltē q̄ sit aduersus se ꝯuertat
affectus sic credētis. Cōuertat se modo silr̄
ad piā considerationē ⁊ fideleꝫ corporis xp̄i
mystici. id ē animarū iam saluataꝝ in paradi
so. vel saluandarū de hoc mundo/ ac etiaꝫ de
purgatorio. ¶ Hec ascensio tenet locum su
um/ vbi lustrat spūs vniuersa in circūitu. ce
lestiū. terrestriū ⁊ infernorū. Conuertat se de
uct postremo fidelē sue meditationis deuo
tionē ad solum deū. secludendo nō per ratio
nem seu intelligentiā. sed per sincerā dilecti
onē/ omne aliud diligibile creatuꝫ sub enig
mate solius pie fidei qua credit actualiter q̄
hic ē deus suus quo maius ⁊ nobili⁹ cogita
ri non pōt nec amari. q̄ totus ē desiderabilis
Sepe cōpertus ē ī deuotis simplicib tot⁹
casus quē ponimus. ¶ Ex q̄ colligim⁹ quē
admodū deuot⁹ simpliciū spūs. exerceꝫ se tri
plr̄ vniēdo mentē sui ī deo p piū ⁊ humileꝫ
affectū ad hoc sacr̄m. Spūs aūt magis eru
dit⁹ p rōnē ⁊ intelligentiaꝫ pōt ex industrijs
scientialib acquisitis clari⁹ ista cognoscere
q̄s p solā fidē. sed nō verius neq̧ sublimius.
Uñ visitaui pridē in infirmitate sua quan

dā feminā etate grandeuā. Quesiui quid sibi
esset. Hoc suspirādo clamauit quō potuit.
Remoui cor meū ab oī creatura. ꝛ reposui ī
creatore. Ego ꝟo visionē tāte fidei stupēs ꝛ
laudās / abscessi. h vnū inferēs Satis ē. Et
[illegible]
sas hꝫ ꝑ sapie diffusionē ꝛ illapsū. magis sur-
sum agi ꝛ reduci / qualr̄ erat pauli mēs. Si-
ue inqt mēte excedim⁹ deo Et iteꝝ Sapiaꝫ
loqmur int̄ pfectos. Et rursus. Nos aūt re
uelata facie trāsformamur de claritate ī cla-
ritatē tanq̄ꝫ a dñi spū. Sapiaꝫ hāc sup̄ dixi
mus descpsisse Dionysiū tractātes illud Et
ternū nomē ei⁹. circa finē. Assignat idē Dio-
ny. ꝙ hec sapia est amēs ꝛ irrōnal. ꝛ stulta. et
tñ est oīs rōnis ꝛ mētis ꝛ sciē cā. ¶ Uideam⁹
de verbo h. te docente ꝛ illuminādte / o virgo
[illegible]
ꝟbū / vt sapia quā q̄rim⁹ / ī nullo videaꝛ nr̄i
triclinij cenaculo repiri. Nunqd ī supremo
vbi mēs habitat? At sapia ē amēs. i. sine mē-
te. Nūqd ī medio vbi rō collocaꝛ? At ipsa dr̄
irrōnal. sine rōne. Nunqd ī imo vbi cogno-
scit aīa? Sꝫ hec sapia stulta vocaꝛ q̄si sciaꝫ
nullā hñs. ¶ Dic obsecro te ꝟgo prudentissi
[illegible]
ria verboꝝ ꝛ noīm / immo ꝛ reꝝ / secū stabit?
Hoc est qd lōgo iam ꝓcessu vestigauimus.
¶ Hoc altero iā tractatu ꝑori de sctō noīe fi
lij tui / q̄daꝫ dicere spopondimus / sub te fisi.
Hoc nūc exoluere tēptauim⁹ / expositioneꝫ
recēsentes diffinitiōis sapiētie / a deuoto mo
Diony. posite. ¶ Sapia inqt ē diuinissima
dei cognitio q̄ ē ꝑ ignorātiā cognita. ꝭm vni
onē sup mentē. qñ mens ab oībꝫ alijs rece
dens. postea etiā seipsā dimittēs vnita ē splē
dentibꝫ radijs / inscrutabili ꝛ ꝓfundo sapiē-
tie lumīe illumiāta. Fiat ḡ ꝑ p̄ticlās nr̄ cur
sus. ¶ Sapia ē diuinissima dei cognitio. Cū
dei cognitō h ī via (qꝛ sic loqmur ī seqntibꝫ)
sit triplex ī genere. Quedam symbolica / ꝑ
rēs sensibilibꝫ. q̄dā ꝓpria / ꝑ rēs ītelligibi
libꝫ. Tercia mystica / q̄ ducit ad supmētales
excessus. Hec tercia hic noīaꝛ diuinissima.
qꝛ ꝑfectissima. qꝛ expimētalr̄ habita. Quid
eīm ꝑfecti⁹ scit q̄ꝫ qd in expientia cognoscit?
Sup̄ ꝟo deductū ē ꝙ theologia mystica est
expimental dei ꝑceptio ꝛ intuitiua suo mō.
¶ Sapia est ꝑ ignorantiam cognita. Si ad
idē ꝛ ꝭm idē oīno fiat locutio / ꝯstat ꝙ h con
stare non pōt / sicut nec ꝯtradictio pōt. Refe
runꝛ ergo ad diuersa hec duo ꝑ ignorantiā ꝛ
cognita. Tollit vnitio intellectual discreti-
ua cuiuscūq̄ꝫ rei create vel creabil. ꝛ h nō in
habitu sed ī actu / saltē intentio q̄ posset mo
uere vel trahere intellectū discretiuū / ad im
pediendū affectū mentis circa deū abactu.
[illegible]
statim aperiꝛ ꝭm vnionē sup mentē. Erit su
per hac vniōe sermo posterior sup illd. Esu
rientes impleuit bonis. Nō eīm pōt hec ma
teria grādis tota simul euolui. Uocāt vnio
nem hāc expositores Dionysij q̄s legi / vnio
nem extaticā vnientē affectū mentis cū deo
Uidenꝛ alij ꝙ hec vnitio ñ sit formalit̄ amor
[illegible]
tū faciente dū est ī actu sicut ꝑncipali ꝛ sup-
mo / q̄ ē vnire cū deo. Iuxta illud aplī. Qui
[illegible]
nā ꝑsupponit tres ꝟtutes theologicas. do-
na spūs ꝛ btitudīes ꝛ ceteros habit⁹ / ꝑsertiꝫ in
fusos. q̄rū grā gratificās ē radix. forma et fi
nis. qd dr̄ ꝓpter grās solūꝫ gratis datas. q̄
nō reddūt ex se gratū deo. vt sunt grēs oīs si
[illegible]
sola charitate excepta / q̄ ñ ꝯpatiꝛ quodcūq̄ꝫ
mortale ꝯ legē dei. ceteri habit⁹ stare pñt cuꝫ
[illegible]
sine illis. ¶ Rursus hec vnitio dr̄ sup mentē.
quēadmodū tractatu scdo sup illd. Exulta-
uit spūs me⁹. deductū est. mariā fuisse supra
spm̄. imo ꝛ sine spū q̄n̄q̄ꝫ dū cecinit hoc cāti-
cū. Magnificat aīa mea dñm. [illegible]
dicit hec sapiētia amens. nō ꝙ mēs ꝑdita sit
vel destructa. sꝫ qꝛ p̄tunc de se nil cogitat. in
telligendo seipsaꝫ actualiter vel amādo. Et
hoc explicaꝛ cuꝫ subdit in diffinitōe. quādo
mens ab omnibꝫ alijs recedens postea etiaꝫ
[illegible]
ries ostensuꝫ est / etiaꝫ naturalibꝫ industrijs.
maxime ꝑsupposita fide summi dei. ¶ Sed
[illegible]
sufficit. nec attigit industria. ꝓpterea iure dr̄
hec sapia singulari ꝑuilegio data a spūscō / q̄
bus vult ꝛ quō vult spirare / ꝛ nō nisi fidelibꝫ
xpianis / q̄ꝫ tūcūq̄ꝫ alij fuerit ꝑ ītelligentiā ele
uati ꝛ illumiāti. Hec sapia nō daꝛ ꝑ lenciaꝫ
internā affect⁹ circa deū / sine sapia incarna-
ta ꝛ impanata sic loqndo. Sꝫ qꝛ xp̄s ostiū
ē ad hāc sapiam dux ꝛ scala. Ideirco sequit
vnita ē. s. mens supior ꝛ principal [illegible]
spūalis supsplendentibꝫ radijs in[illegible]
ꝛ ꝓfundo lumine sapientie illuminata. Con
festim dicit ꝙ hmōi sapientia nō sit pura ca
ligo. nec pure tenebre. nec pura ignorantia.
Alioquin mens ipsa qualiter esset instructa-

[illegible] ¶ [illegible]
[illegible]
[illegible] illuminet, p̃fūdo.
[illegible] rō vel aīa deducere. sic
[illegible] diuine sapiētie penetrare. Sūt
em apud deū idē altitudo seu sublimitas et
[illegible] Vol⁹ i.
spūssanctus causat hāc illuminatiōez sapie/
cui⁹ spūs est acutus. ⁊ omnib⁹ mobilib⁹ mo
bilior. attingēs vbiq; ꝓpter suā mundiciaz.
Spūs aūt sctūs quē mittit pater i nomie fi
lij. nō ē acceptor sublimiū ꝑsonaꝝ i docēdo
veritatē paruulis et simplicib⁹ derelictis. q̄
credunt in filiū. Quin etiā, si que dici possit
acceptio cadit illa sup paruulos et humiles
in oculis suis. Ita pater iquit fili⁹. ⁊ sic pla/
citū est apud te. Placitū dicit. nō cuiuscun/
q; meritū. Cōfundit hec sn̄ia generalit̄ oēs
scrutatores maiestatꝭ hūana quis idustria.
nisi hac vna sola humiliari sub potēti manu
dei. vt nos exaltet factos hūiles. Porro re/
cūbere in nouissimo loco cū nouissimo viro
xp̄o i cruce posito, vt dicat ip̄e q̄ nos inuita/
uit. Amice ascēde supi⁹. veni vsq; ad thronū
p̄ris. ⁊ i eius sinu q̄esce. vt tibi sit glīa in id/
V ipsum. ¶ Prompta [illegible]
tractus prius dictis. q̄d sit diuina caligo. q̄d
diuine tenebre. Siquidē ē vna caligo respe
ctu creaturaꝝ. sil'r ⁊ tenebre. q̄n̄ cessat actua
lis illuminatio. seu visio intellectual' vel sen
sualis cuiuscunq; creature. imo et ipsi⁹ met
mentis cessat ꝯsideratio de se. Est altera ca/
ligo seu tenebra q̄ dr̄ diuina. qz nullo mō ꝯ
prehendi potest a mēte. illud qđ ꝑ illum [illegible]
tem radiū vel radios ostendit̄. ⁊ h̄ minus q̄s
abyssus corpalis immēsa. p oculū. quocun
q; sol' lumie supfusuz penetrare. Fas tn̄ ad
illud immensuz diuinū quantūcunq; sit ab
scōditū ⁊ i caligine positū visui sp̄uali. Fas
īquā affectui qđ aspiret. qđ desideret. qđ ad
[illegible]
tēdat. Siq̄dē ⁊ inuisa nec plene cognita di/
ligim⁹. desideram⁹. suspiramus ⁊ sp̄amus.
¶ Habem⁹ igit̄ duas caligines. Vnā inferi
orē, q̄ ē actual' ignorātia creaturaꝝ. Alteraz
a supiori. que actualis ignorātia dei quo ad
visionē obiectalē habem⁹ mediū, lucez. imo
lumina multa. multos radios. q̄ tn̄ sūt vna
ꝟtus vnitiua. vnus radius sursum educens
ad patrē luminū. vn̄ oriunt̄ vt a fonte. Sic
insup ꝟtus magnetis attrahit ⁊ reducit ⁊ cō
uertit ad se ferrū. Et generalius sicut omne
obiectū appetibile suuz trahit appetitū. qđ
vidit qui dixit. Trahit sua quēq; voluptas
Quō loquit̄ spōsa ad spōsuz. Trahe me post
te. Sciebat qz nemo venit ad eū nisi tract⁹
Sed o felix tractus. ¶ Orit̄ hic nō pua du/
bitatio que fundat̄ in notificatōe. q̄d sit diui
na caligo vel tenebre. Est em̄ caligo talis de
fectus cōprehensiōis diuine maiestatꝭ. Cō/
stat aūt q̄ beati sil'r ab illa ꝯprehensione de/
ficiunt. ⁊ si nō ab apprehensiōe. ¶ Soluit hoc
nomen mox additū ⁊ si nō ab apprehensione.
Apprehendunt itaq; deū obiectaliter ⁊ nu/
de [illegible] ꝓpterea dicunt̄ [illegible]
so noīe cōprehēsores. nec relinquunt̄ eis te/
nebre ille vel caligines. vel theophanie. pro
ut hic in via. Sunt idcirco semp in lucez lu
mine sup se quātūcunq; exaltet̄ de⁹ apd mē/
tem beatā in cognitōe. Secus in via. qz nec
mēs hz oculos dispositos p lumē glīe, vt vi
deat obiectaliter deū. nec de⁹ vult obijcere se
nude semetipm̄. Et hec rō potior ē prima.
qz si vellet hic de⁹ posset. qđ ⁊ fecisse creditur
moysi ⁊ paulo ⁊ dilectissime feminaꝝ. Nōnul
lis etiā fortassis ex p̄uilegio ⁊ exercitio amo/
ris singulari. Hinc Bern̄. ꝑ ꝓposito v̄bo il
lo. Abscōdit lumē i manib⁹. scribit ad Car/
thusien̄. de mōte dei, dicēs. Nōnūq; q̄si per
trāsiens gratia pstringit sensuz amātis. ⁊ eri
pit eū sibi. ⁊ rapit in deū pro modulo suo ad
momētū idipm̄ ei ostendēs videndū sicuti ē.
Interim etiam ⁊ ip̄m efficit idipsm, vt sit suo
mō sicut illud ē. hec ille. Sonāt i hāc sn̄iaz
plurima v̄ba Aug. ⁊ Greg. Nōnulli ꝓ la
tius ⁊ clari⁹ h̄ asserūt q̄s satis ē. dicētes aīaz
in oēz plenitudinē dei trāsire, vt optat apl's
in illud. s. ideale esse suū ꝯuerti qđ habēt ab
eterno. Posset ⁊ hoc sane intelligi. ⁊ inde col
liga singularitas amoris singuloꝝ beatoꝝ. [illegible]
[illegible]
suū singularit̄ ⁊ discrete. qđ tn̄ oīb⁹ linealis
cōe est ⁊ sibi. Desipiūt aūt. qz nō ꝯcedūt ani
mā in esse ꝓprio sui generis remanere. ¶ Se X
quit̄ de reliquis q̄ ꝯtradictionē implicare vi
dent̄. Silentiū occulte docens. Est pars il/
la mentis que recuperat oēm sensū, ⁊ q̄eo ab
oīn ope intellectuali ⁊ sensuali modo dicto
Est q̄si sibilus aure tenuis post sp̄m ꝯpūcti
onis subuertentē mōtes. ⁊ ꝯterentes petras
peccatoꝝ post cōmemoratione se manifestantez
in ꝯfessione. post ignē zeli satisfactiōis. Hic
sibilus est vocatio Marie in silētio p' Mar
thā. Hec est vox aure lenis. cuius venas su
surrij furtiue capit auris ꝯtemplātis. Hec
mors optabil' sine qua nō videt̄ de⁹. qz nō

videbit me hō et viuet. ait dn̄s moysi. hic est
vent⁹ roris flās ī medio fornacis babylōice.
q [illegible] nature [illegible]
[illegible] ¶ Quā
to putas op⁹ ē silētio. quāta pace. quāta sere
nitate/vt audiat vocē spōsi ī abscondito cubi
culi cū spōsa int⁹ introrsū valde. cū summo
silētio. sol⁹ cū sola delectat. nec admittit alie
nos. Sic et sponsa secretū captat nūc ī fora
minib⁹ petre. ī cauerna macerie. nunc in mōte
mirrhe aut colle thuris. nūc sup montes aro/
matū. vn̄ cū q̄sisset dilect⁹. q̄ habitas ī hortis
amici ausculta. Fac me audire vocē tuā. ve/
recūda de p̄ñtia amicoꝝ. interlinearis. Fuge
dilecte mi. nō q eo vellet carere. s; hic solita/
riū. Et vbi? Certe sup mōtes aromatū q̄ sūt
mōtes eterni a q̄b⁹ de⁹ mirabilr̄ illuminat. Pa
[illegible] puro
corde. Claret subinde q̄d sit obscurissimū il
lud qd ē supmanifestissimū. h̄ ē ipse de⁹. Cō
stat aūt illō phice traditiōi. q manifestissima
[illegible]
nob. Veritas ē q phia nō psiderauit aut cō
cessit reuelatōes desup a p̄eluminū q̄les po
nit. et ī q̄b⁹ q̄si solū innitit̄ sp̄ūs xp̄ian⁹. Volu
it de⁹ efferre nos ad supnaturalē et etnā vitā.
Dedit ppterea legē et sacra sua sup naturā.
Ita vt vita xp̄iani magis pēdeat a miracul' q̄z
natura. Militat h̄ ptra curiositatē oīm na/
turalia scrutātiū. vl̄ et eis ī viuēdo pēdētiū.
sicut astrologoꝝ nōnulli sūt et medicoꝝ et alioꝝ
p prudētiā suā regere rēpublicā existimātiū.
q̄les oēs deducit ī stultū finē crebro deus. vt
sciāt q dn̄s ipse ē de⁹. q̄ regna mutat et tpa.
[illegible]
plata [illegible] sup oēs illuminatrix et illu
minata. cū decursū mūdi labētis pegrinatio
nis boīm/sub stabili dei prouidentia pspici
ens/cecinisti. Dispsit supbos mente cordis
sui. pfirmās p id qd sequit. Deposuit poten
tes de sede. et exaltauit humiles.

Sequitur tractatus

octauus p didragma seu dialogū petitiones
habens q̄tuor. Prima d depositione p im/
pulsus demonioꝝ. p notulas. xliij.

Notula prima

Eposuit potētes de sede ¶ Di
[illegible]
cui⁹ dn̄s humilitatē respexit.
gl'iat ī humiliū collaudatōe sil
et exaltatōe. Ex abundātia eni

cordis hūiliati loquit. legerat q magna po
tētia dei soli⁹ et ab hūilib⁹ honorat. Propte
rea magnificat dn̄m cū exultatōe sp̄ūs. q̄ si
bi hūili fecit magna q̄ potēs ē. q misericordia e⁹
a [illegible]
mētes deū si nō hūiles? Quo ptra si ab hū
lib⁹ honorat et timet deus. psequēs ē vt despi
ciat a supbis. Quid pterea supest/nisi vt de
[illegible]
sibi ipsis nō dn̄o potētes esse volūt? Sed hīc
questionē. Qui sūt hi potētes? ¶ Magister.
Volo pri⁹ agnoscas q̄nta subtilitate nota
tur ī hac psalterij cordula duplex impulsus
Vn⁹ ī deorsū. Deposuit. i. deorsū posuit. et
[illegible] et
exaltauit hūiles. Cōsonātia multiplex sup h̄
[illegible]
lo. sursū; altero et bono. Audi de malo. Im
pulsus euersus sū vt caderē. et itē. Expulsi
[illegible]
filiū pphetaꝝ. Ne forte tulerit eū sp̄ūs dn̄i et
piecerit eū ī vnū montiū vel ī vnā valliū. et
[illegible]
[illegible]
sp̄ūs intellectual' ferret ī deū. nō violent/sed
vltroneo voluntatis amore. Sic trahi pete
bat q̄ dicebat. Trahe me p⁹ te. Et xp̄s. Ne
mo pōt ad me venire nisi p̄r q̄ me misit traxe
rit eū. ¶ [illegible]
vsq; ad abyssū. Vn̄ dict⁹ ē diabol⁹ q̄si deor/
sum fluēs. Seducti sunt et seductorē imita
ti sunt pmi parentes ī peccādo. fact⁹ ē per
impulsus ī cadendo. nec poterāt stare ppria
[illegible]
suo. Ipse misertus ē et fecit hūiles vt exalta
rent fierētq; sublimes. ¶ Discipulus. Ve
re petōrib⁹ ab impulsu male q̄sito q̄ sunt hic
potētes. q̄s maria pintellexit. An demones
[illegible]
[illegible]
stas sup terrā q̄ ei possit cōpari. q̄ nemī supbo
sed rex est sup oēs filios supbie. Qui teste
aplo extollit sup oē qd dicit deus. de q̄ p/
[illegible]
astra celi. exaltabo soliū meū. sedebo ī mōte
testamenti. Sequit. Et ero silis altissimo.
¶ Fuerunt q̄ opinarent lucifeꝝ inuidisse al/
tissimo filio. et eq̄litatē ei⁹ affectasse. Et q p/
pter filiū tēpestas aduenerat mortis q inuidia
diaboli ī orbē terraꝝ. dixit ī secreto trinitatis
psilio. Si ppter me orta ē/mitte me ī mare.
Fiā hō passibil'. oīb⁹ fluctib⁹ tēptationū ex/
positus. et cessabit tempestas. ¶ Vide hic

positiõi text⁹ alludere cãtici. Cũ em̃ dixisset
maria de deo. fecit mihi magna q̃ potens ẽ.
[illegible]
subiũctu de dispersione locutura. Fecit potẽ
tiã. nec hic stetit. sed addidit in brachio suo.
Nouim⁹ aũt q ab Esaia fili⁹ incarnatus et
passus appellatus est brachiũ dñi. q̃s indẽ
credidit auditui nr̃o. aut brachiũ dñi cui re/
uelatũ est? De quo sequit̃. Vere lãguores no
stros ipse tulit. ¶ Discipul⁹. Cõcordare vi
[illegible] tradit̃õe doctoꝝ p omnia.
[illegible] p sũmã hũiliatõz filii dei/ sup
bia diaboli deiecta est. q̃ quasi fortis arma/
tus custodiebat atriũ suũ. ¶ Sed hꝫ opposi
tionẽ. q: Lucifer nunq̃ vidit intuitiue trini
tatẽ. nec p reuelatõem videt̃ ei⁹ cognitõez ha
[illegible]
(dicẽte xp̃o) vt cognoscãt deũ veꝝ ⁊ quez mi
[illegible]
isset em̃ penalit̃ sine culpa. ¶ Nolo tñ ꝯtenti/
onib⁹ deseruire. abundet q̃libet in sensu suo.
Satis ẽ ad rem nr̃az q diabol⁹ voluit eẽ si/
mil' altissimo. q: sibi suã britudinez a ppriis
virib⁹ expectbat. nulli q̃rens aut ferẽs eẽ sub
iectus. Hinc euenit illõ xp̃i. Videbã satha
nã tãq̃ fulgur d̃ celo cadentez. Sic finis ad
[illegible]
questiones alie plurimoꝝ. vt cur de⁹ creauit
quẽ casuꝝ nouerat? Cur non apposuit vt re
dimeret eũ sicut hoĩez post lapsuz erexit? ⁊ ta
lia q̃ abunde tractata sunt p doctores. Nec
[illegible]
nulla poterũt satis eẽ vt inuestigare sufficiãt
sensuz dñi. Nisi p fidei humilitatem se capti
uent. obtũdet̃ ⁊ reuerberabit̃ poti⁹ ex lumie
rõnũ suus visus. Credãt de dño optimo et
sapientissimo q bñ oĩa fecit. Alioq̃n de opi/
bus nullã poterũt inuenire rõem. ¶ Magi/
ster. Sobrie ꝯsulis. Salubri⁹ est nobis in
tendere/ ne deponat nos dñs de sede. sꝫ exal
tet humiles ꝯ potẽtis insidias ⁊ impulsus.
aduersus quẽ ẽ nobis colluctatõ. q: assidue
circũit querens quẽ deuoret. Sit deinceps
igit̃ si placet. collocutio nr̃a ꝯtra tẽptatiões
inimici. cui noĩa mille. mille nocendi artes.
¶ Discipulus. Laudo ꝓpositũ. ¶ Magister.
Plus laudabis/ si recogitaueris pcipuam
hãc esse sibi artẽ/ celare suas artes. ¶ Disci/
pulus. Quo pacto? ¶ Magister. Tollere
satagit añ oĩa nostros oculos ne credamus
vllos esse demones aut vllos a demonibus
tẽptationũ ipulsus violentos imitti. Scit
q graciosior ẽ occult⁹ nr̃ inimic⁹. Nihil insu

per piculo ꝓximi⁹/ q̃ sinꝫ nescire nec crede/
re piculũ. Aut si forte habitualr̃ creditũ est/
actualit̃ id nec atrendit̃ nec timet̃. male dor/
mit̃ int' latrones. Cecatꝫ ocul' q̃d nisi pateat
i foueã lapsus? Et ꝯtra. Frustra iacit̃ rete añ
oculos pennatoꝝ. ¶ Discipul⁹. Immo ia
cit̃ aliq̃n vt terreant̃ sonoris ipulsib⁹ et territi
capiant̃. Hec alta demonũ fraus ẽ. si viderit
[illegible]
euasionis intercludũt. Fallor si nõ conabat̃
sathan sic illudere. sic tenere Anthoniũ cũ ei
totũ mundũ laqueis plenũ ostẽdit. Qui terri
tus ⁊ suspirans ait ad dñm. q̃s hos euadet?
[illegible] Humili/
tas. ¶ Discipul⁹. [illegible]
puulos dñs. humiliatus sũ ⁊ liberauit me.
[illegible]
retinent̃ inclusi. Sꝫ i q̃ potissime ꝯsistit hũi
litas? Vidimus em̃ plurimos p nimiã pdi/
tos humiliatõez. q̃les pusillanimes. q̃les de
sperãtes. q̃les tedio vite se necãtes. ¶ Mgr̃.
Certũ tene ⁊ nullaten⁹ dubites nullũ pire
diabolo impellẽte/ nisi pus posuerit i eo pe/
dem supbie. Vidit h̃ q̃ orabat. nõ veniat mi
hi pes supbie. ⁊ man⁹ pctõr̃ nõ moueat me.
Ibi ceciderũt oẽs q̃ opant̃ iniq̃tatẽ. Sũt ḡ
duoꝝ ꝓncipũ vexilla duo distinctiua. humili
tas ⁊ supbia. Hũilitas dei ⁊ supbia diaboli.
Sũt ipulsus duo. deorsũ ⁊ sursũ. Quid hu
mili⁹ cruce xp̃i? Quid arrogãti⁹ supbia dia/
boli? q̃ extollit̃ sup oĩe q̃d d̃r de⁹. ⁊ vt de⁹ et
plus q̃̃ de⁹ satagit adorari. Hic oĩa reppit
machinamẽta p idolatras. p magos. sortile
gos ⁊ maleficos. ¶ Discipulus. Fuerit hec
arrogãtia p diabolũ ꝓ̃ intẽta. multos tñ de
cipit ñ supbos. q̃les aliq̃s notauim⁹. ¶ Ma
gister. Inueniat̃ i oĩb⁹ perdit̃ superbiã do
[illegible]
deo. Apostatat oĩs q̃ nõ credit. q̃ [illegible]
suũ p oĩb⁹ iudiciũ anteponit. q̃ ꝓpriã [illegible]
volũtatẽ iplere satagit. q̃ iusticie dei nõ vult
esse subiect⁹/ sꝫ ꝓpriã statuere. Sic cayn de
sperãs. maior ẽ inq̃t iniq̃tas mea q̃̃ vt veniã
merear. Certe maior est o Cayn iniq̃tas tua
q̃̃ meritũ tuũ ex te. sed nõ maior q̃̃ dei mise
ricordia. si eidẽ subieceris te. Judas pus in
tenebris sathane nimis audax. postmodũ te/
nebris a corde remotis per astutiã diaboli/ fa
ctus est pusillanimis sup modũ ad nudũ ꝓ/
spectuꝫ horrendissimi sceleris sui. Cecidit in/
ea se p desperationẽ. ⁊ sub se per dãnatiõez.
sꝫ nõ adiecit vt ad venie petitõem assurgeret
de pctõ q̃d ore ꝯfitebat̃. q̃ d̃ detestabat̃ opere

Nã

pecunia restituta. ¶ Discipulus. Porro to
tus dū ꝑfurias diaboli recogito. dū terribi
lis deus aspicit ī ꝯsiliis sup filios hoim. dū
iudicia sua abyssus multa. dū oīa respicio fi
eri peccatoribꝫ ad muscipulā. laqueū ꝫ ruinam.
Cadit iustus ꝫ resurgit. cadit alter. nec dñs
supponit manū suā. ¶ Mgr. Sed non nu
nus mirabil' ē misericordia dei sup hūiles. Illu
dit draconi isti behemoth sicuti Puer autē
emanuel tenet ipm laqueis. Sinitur aliqñ
ꝑcedere ad impulsionē electoꝝ. gaudet erū
pere. Porro dū excedit / ptin⁹ reuocatur Fa
cit ita deus cū teptatōne puentū. nec sinit tē
ptari sup id qđ possim⁹. Possim⁹ intellige
nō ī nostra sed sui fiducia. ¶ Disci. [illegible] Tu
tas ne sathan iste posuerit [illegible] ꝫ
laqos ꝯtra mulierē nostrā ꝟginē purissimā.
que a sexu mulier nō a corruptōe dr. siltra fe
cunditate ꝫ venustate. ¶ Magister. Puto
nāqꝫ cantantē ꝫ vt audiuit. Magnificat aīa
mea dñm. miratus causaꝫ gaudij pariter et
exultationis / credidit arrogātē. cū subiūxit
Ecce enī ex h brāꝫ me dicēt oēs generatōes
Iūxit applausū suū demū. impulit ab extra
qsi blādiēs / vt elatā mariā vehementi⁹ alli
ceret. Sꝫ illusus ē ꝫ elisus ab hūilitate ma
rie / validiusqꝫ repulsus. Sꝫ repulsus ad al
terā se ꝯuertit astutiā / subinferēs. O qnta fa
cta es brā p oēs generatiōes / q tal' extitisti ꝫ tā
ta. Tu superbiā hūilitate vicisti. rara / ꝯfusus
[illegible]
laudāda per oēs generatōes es inuenta. Cu
[illegible]
dientē mox repulit vt aduersantē. Cōuertā
[illegible]
B [illegible]
deus. quid h' nobis erit tutū. Dicit in psa.
cum. nec ipsa vel virtutū tuta sit victoria. O
monstrū horrendū. ingenū superbia. q nūc
a suo cōtrario. nūc a vento solo. nūc a ꝑpria
morte nephariā trahit originē. Sed o qle ꝑ
stabitur effugiū / si tā a dextris impugnat qꝫ
a sinistris. Si viuit. si moritur. semper [illegible]
[illegible]
[illegible] ccipe ꝯsiliū. Impulsus cade ꝫ vide ne ste
teris in te. Iacta te cū nouissimo virorūꝫ in
nouissimo loco. Securus eris. qꝛ suscipiet
[illegible]
cedet ad te maluꝫ. si habitaueris ī adiutorio
altissimi. nō in te. non ī meritis tuis. nō ī in
dustrijs. non ī timore maloꝝ tuorūꝫ dicens
dño. Susceptor meus es tu. exultabis te li
beratū a laqo venātiū ¶ Cetexꝫ pullicul⁹ esto

sub alis sue miseratōis. nō timebis ab ꝟu
pace miluo. Te pupillū et viduā aīam tuā
te mansuetū ꝯstitue. Crede psalmis suscipi
et te. Statuet te ī sublimi ꝑ ceteris sue thro
no. faciens etiā hic ꝫ nūc ꝯsedere te in celesti
bus. qꝛ ꝯuersatio in celis ē. dū speras ī eo im
pulsus impulsu vincet. Cātabis ꝫ dices. De
posuit potentes de sede. In me ponere sup
per me ꝫ affectōes meas. exaltauit humiles.
qꝛ gloriā precedit humilitas. ¶ Discipulus
Speciosa sunt q loqueris ꝫ deuota. sed q
poterit rōne hō iustus sibi bn ꝯscius de vir
tutibꝫ iudicare se ꝟtutes nō hēre ¶ Magister
Virtutes vere nō sunt nisi quas gre grā
[illegible] cātis radix ꝑfert. viuificat. fouet ꝫ roborat
qꝛ nō hꝫ aliqd viriditatis ramus boni ope
nisi maneat in radice charitatis. Nescit aūt
hō an amore dign⁹ sit gratificante. qrenda
se veras ꝟtutes hēre. ¶ Discipul⁹. Scit nī
hilominus gratias se plurimas a dño rece
pisse ī bonis vel fortune vel nature vel grē.
Quid super istis dicet deo. ¶ Mgr Utiq.
Confitebit' dño. grās aget benefactori suo.
¶ Discipulus. Lego phariseū ī euangelio
gratias agentē. qꝛ nō erat iniust⁹ adulter ra
ptor. Ieiunabat bis ī sabbato. decimas da
bat. Recessit tm̄ iniustificat⁹ ī domū suā. peccā
qꝫ ī regratiatōe sua deiect⁹ ē / dū publicanus
[illegible] ¶ [illegible]
et inuenies laqos inimici supseminatos ī via
[illegible] mbulabat iter rectū grāꝝ actio
[illegible] eni gratitudine recti⁹ et pōt qd
[illegible] ingratitudine. Posuit iuxta h iter
q phariseus ambulabat laqueū arrogantie
quo ꝯphensus corruit in foueā cōtempt⁹ ce
teroꝝ. In exemplū no iacim astātis ꝫ peni
tentis publicani. Nequitia hec ē demonū. oīa
[illegible] im pariter depuare. Sufficit ei vel vn⁹
[illegible] Sciunt bonū ꝯstituī ex in
[illegible] bonis. maluꝫ ꝟo sibi suffi
cit ad reatū si vel ī vno peccauerit. ¶ Discipu B
lus. Phariseus iste bn̄ potuit ī gratijs dei.
ꝯsiderare qd habuit. ¶ Magister. Primo
illud. Quid habes qđ nō accepisti. h videt
fecisse gratias agēs deo. Scdo diceret. Si
accepisti qd gliaris qsi nō acceperis. Et si pu
tabat obseruare mētiebat' iniqtas sibi. Qua
re. Quia ꝑ primos ꝯtemnebat nō habentes.
[illegible]
mino suo iā iustificatus astabat. Dedit dñs
aplis formā quid agerent in articulo tali.
Nō inde vos me elegistis ne gloriemini quasi
ex vobis. sꝫ ego elegi vos. ne sitis ingrati qsi

nō accepist. ⁊ posui vos vt eatis ⁊ fructū afferatis. ne torpeatis ocio gratiā dei inuacuū recipientes. ⁊ fructus vester maneat. quatenus perseuerātia coronet. ¶ Discipulus Facile talia dicimus. facile nos in verbis deijcimus Sed o prauum cor hominis ⁊ inscrutabile Quis cognoscet illos occultissimos in cordis finib⁹ sathane laqueos. ⁊ vehemētes impulsus quos euadet? ¶ Magister. Paulo ante mēdebas ex oraculo antbony. [illegible] ¶ Discipulus Quid q̄ humiles etiā i arro[illegible] mersi volumus iudicari? ¶ Magister Hec ē palma supbie. videri vult humilis ne vilescat Confitet se aliqn̄ peccasse. immo pl⁹ peccasse q̄s fecerit aut sibi cōscius sit. Quare h̄? Quia querit in pctō laudem iusticie. dū3 au [illegible] ¶ Discipulus Vach qualis hec gniciem q̄s stulta gloriatio. Filij hominū vsq̄ quo graui corde. vt q̄d diligitis mendaciū? Quale dabit inter ista ɔsiliū? ¶ Mgr. Consulit Beda ɔtrariū ad pharisei verba modū. Deus ignosce mihi peccatori. q: nō sum sicut ceteri hominū. Innocentes. castitate pollētes. orōni instantes. sobrie. iuste ⁊ pie viuentes. in hoc seculo fructus dignos pnīe facientes sicut etiā hic publicanus. sicut hec meretrix. de quib⁹ iurat veritas. q̄ p̄cedēt in regno dei phariseos. Nō ieiuno. nō decimas do. Si aliquid boni facio. illud q̄ districtione iudicet ignoro. aut q̄ fine terminet. ¶ Discipul⁹. Totus intremiscit i me spūs me⁹ dum hoc vltimū maxime recognosco. q: nescit hō finē suū. Quia ve etiā laudabili vite hoīm (dicit Aug⁹. p matre sc̄a) si remota misericordia iudicet. Nō aūt ex meritis dat gratia. alioqn iā n̄ eēt gratuita nec grā. Profecto si aliqua d3 humilitatē parere ɔsideratio. hec vltima d3. q: qua districtiōe iudicet vita nr̄a.

L

⁊ q̄ fine terminet ignoramus. ¶ Mgr. Recte sentis. Sed tn̄ hic insidiari. hic īpellere nō desinit inimic⁹. Testes accipe multas hereses ex his diuine grē laudib⁹ ortas ⁊ vehue aduersas. Dixerūt aliq. si totū diuine grē tribuim⁹. nostra q̄d agūt opa? Bn̄ male fecerimus. soli q̄s suscepit gratia saluabūt. Vox aliorū ē. boni nō ē nisi bona tribuere. Nō fe[illegible] Benign⁹ ē nō crudel. q̄ i pditōne hoīm delectet. Tollit sathan pinde semē bonū a terra [illegible]dis nr̄i ɔturbari. aut suffocat in ortu. vel dū fruct⁹ habēdus eēt extermiat. ¶ Discipulus Hereticos innumerabiles nō inficior a sathana circūuentos. Porro sermonē habeo de xp̄ianis fidelib⁹. ¶ Magister. O si cordis secreta linceis (vt dicunt) oculis penetrare fas haberes. q̄t peiores heu īteriꝰ sus hereticos sub velamine xp̄ianitatis inuenires Attn̄ nolo te curiosum scrutatorē esse vite aliene. semp memier̄s p̄cong charitatis. q: nō cogitat malū. Vox ē xp̄i Vt q̄d cogitatis mala in cordib⁹ vestris? ¶ Discipul⁹. Quo pacto possum ista nō cogitare. q̄ experiētia palā facit? ¶ Magister Fuge quātū potes experientiā. tecū habita. te cogita. te circūspi[illegible] oculos habe. Quid necesse ē vt alienis sordibus cor tuū inq̄nes. aut impleas suspicionib⁹ maliuolis ⁊ impuris? ¶ Discipulus.

Nō sic. Frēs ⁊ ꝓximos q̄ rōne possū3 nō curare. q̄ pacto nō lugere cū lugentib⁹. cū infirmātib⁹ nō infirmari? ¶ Magister. Crede. iā hic latet laqueus sathane multiplex vix extricabil. tanq̄ dedali laborint⁹. quasi negociū pambulās i tenebris. et vn̄ veniat aut q̄ tēdat vix dep̄hensibile. Ponat iter milleniū de bn̄ficiatis ⁊ officiatis i republica. de p̄sidib⁹ alioꝝ. quoꝝ cura vel ingesta / vel arrepta / vel suscepta ē. Loquamur de hoīe sic libero. q̄ soli deo ⁊ sibi viuere q̄rit. q̄ nō h3 hoīes impositos sup caput suū. quē punitio pctōꝝ nō vrget vt intēdat eis. Cui ɔuenit illud attēdere. q̄d ad te de his q̄ foris sūt iudicare. Portabit on⁹ suū vnusquisq̄. vaca tibi tueq̄ saluti. Ecce tales multos ɔtinet ecclesia. ꝓcipue i religiōsis. q̄ deposuisse se credūt curā oīm. Ita vt nec sui ipsoꝝ reminerit Attēdat oro q̄libet taliū Fili accedēs ad fruitutē dei. sta i timore. ⁊ p̄para cor tuū ad tēptationē. Tēpo quippe nō deerit. nā impulsus etiam i ista re frequenter. quā potissimū vitare debueras. ¶ Discipul⁹. Que est res ista? D

¶ Magister Nimiꝝ quā dicimus de al[illegible]rū iudicio. Cogitāt malū. gaudent sup iniq̄tate. ⁊ si nō facienda. tn̄ audienda. Vident cu[illegible] [illegible]um p̄mos oīm reꝝ motus accipiūt. Charit[illegible] strū horrendū ingēs. q̄d sua p mendacia crescit. q̄d magnas territat vrbes. semp ⁊ audiens aliq̄d noui adijcit autor. ¶ Deniq̄ sic cupiūt oīa cogitare. quasi de oīb⁹ fuerint rationē reddituri. Jubent a petro sollicitudinē oēm ⁊ curā suā i deū ꝓijcere Ipsi ꝓ curam oīm suscipiunt. ¶ Discipulus. Nūquid nō

audire talia pñt/quasi nõ audiẽtes? Audiũt vt sibi consulãt. vt vilescat mũdus cũ ptur/bationibus suis/vt patriã celestẽ desiderẽt. vt pro afflictis deuotius intercedãt apud deum. ¶ Mgr. Inducis perizomata prurien/tis ficulnee. quibus nuditatis sue pudenda tegere putant/quasi nõ melius in pace cola tur et orer deus in animi collectiõe nõ in disp sione. quã necessario rumores et fabulatiões nõ vt lex tua dñe/conflant. nutriũt et augent. Hinc incerte fluctuatiões impulsiue cordis Hinc mõ gaudia vana. timores solliciti. fal se spes. odia. luctus. ptial. tates. Extermini um postremo tot⁹ vnitatis ad deũ. quã p pre optima sibi degisse blãdiunt. Itaqz duas ci uitates ↄstituũt duo amores. Ciuitatẽ dei amor vniens. ciuitatẽ babylonis amor disp gens. Sẽtiet hec ↄsquis attẽdere pfũdi⁹ co gnouerit. qz ↄuersio ad creaturas/disp git ↄ se cor ĩ vana. Colligit aũt et vnit sola in deũ ↄuersio. Relinqt illa post se tristiciã. ista ↄso lationẽ. Deniqz satis erit impulsori etiã si ce tera scelez damna nõ afferet. tpis ↄsumptio. Hec victoria. hic triumph⁹ su⁹ ingẽs. ¶ Di scipulus. Quid qz in talib⁹ ↄtra tediũ ani/ mi ↄsolatiões querũt? ¶ Magister Querũt sed inueniũt p refectiõe defectiões. Itaqz dul cedo fallat et scalpens auriũ pruriginẽ abit celeriter. fixus aculeus pũgit acri⁹. miscẽt se vltro vicijs alienis. Pares sunt tenentib⁹ ca/ nẽ vel lupũ aurib⁹. quoz morsus vix vel nun qz effugiũt. Nihil ad sanatiõz animi fluctuã/ tis pl⁹ aduersũ qz se ĩ talib⁹ oblectare. q nun qz animi suauitate sicut nec sactitate gaude/ [illegible] spreto vero bono qrit ĩ infimis delectari. vult quietẽ p inqetudinẽ possidere. ¶ Qd si senie/ rit potẽs calũniator xpianoz/qualẽ loqmur rumores fugere. curare seipm sollicite/putas reqescere? In puluere sufflabit alioꝝsũ sed tñ ad deorsũ. Conabit vt fiat solitari⁹. agrestis. [illegible] aut inutil. loqnda tacebit indiscret⁹. tacẽda loqueẽ amar⁹. vel ĩ pus ad ↄfessiões audien/ das. idone⁹ ad ↄmotiões secretas aut publi cas. fugiet oĩa velut a facie colubri. secũ ra biosa silẽtia rodit. Vñ sub regl'a posuit qdã [illegible] gũt stulti vicia ĩ ↄtraria currũt. Nec iã currũt. sz impulsi rapiunt. sz rapti pcipitã tur. Absorbet eos pfundũ. et vere qd non hz remediũ. si vrgeat sup eos puteus os suũ de [illegible] ĩ infernũ. qz supbia eoꝝ q te oderunt

ↄtraria. ascẽsus et descẽsum. ¶ Mgr. Ascen sus supbie descẽsus ẽ. sicut grẽ descẽsio. exal tatio sublimissima reputat. Qd enĩ altum ẽ [illegible] etã sunt multa sup multis impulsib⁹. q rõne q re possent iudicio secerni bon⁹ impulsus a malus. Hec breuis ẽ distinctio. sursũ. deor sum. depositio de sede qetis exaltatio ad se dẽ pacis dicta ẽ. Altera vnio et dispsio noie tur. Tercia deiectio et susceptio noiet. Quar ta rectitudo et curuitas addat. Quinta sanc tas et inanitas vocari pt. Et sexta exaltatio mẽtis et desolatio. ¶ Discipulus. Quo pñt hec fieri cũ reproboꝝ multi gaudeãt. iusti [illegible] sanctuariũ dei/vt intelligas ĩ nouissimis eo rũ. Si videris stultũ firma radice/vide simul [illegible] malediceis pulcritudini ei⁹ statim. qz ducunt ĩ bonis dies suos. et ĩ puncto ad in ferna descẽdunt. Alt vero qz nõ attẽdunt ista [illegible] filij hoim. ipsi absqz timore ppetrant mala. qz tũ timida semp sit malicia. secura tñ mẽs quasi iuge ↄuiuiũ. ¶ Nõ ẽ aũt vnitas nisi in vno et solido eternoqz bono. Pellit et impel lit vnita mens. sed immota manet dispsa ve lut arundo ventis agitata. non subsistit. cor ruit tandẽ. et fit illi⁹ ruina magna. Impellit vicissitudine miserabili. Nũc ↄtra deũ p p e sumptionẽ. p impietatẽ. p desp [illegible] sumptionẽ tpis. Deniqz ↄtra primũ perro rũ inductoꝝ. p pudoris exterminatoꝝ. p ran coris ↄtẽtionẽ. p fauoris denegatioꝝ. ¶ Disci pul⁹ Latissimos impulsuũ malignoꝝ no tas ĩ pet⁹ generales/pticularis enarratio vel [illegible] (tradit Arist.) icognitũ ẽ. nec numerari pt. Circũstãtie ↄo pticulares impulsuũ sunt in finite. qrũ ĩ pterea/qz nõ se sp ↄtinuo manife [illegible]

¶ Notauit psalmista spẽs septẽ impulsium Unus ẽ timor nocturnus. et hic obscurus. Alius subitus/sagitta volãs in die. Terci⁹ p plexus et inuolutus. negociũ pambulãs ĩ te nebris. Quartus importunus. Quint⁹ vio lentus. qui pariter ereũt ab incursu. Sext⁹ ẽ a demonio meridiano. qui se in angelũ lu cis trãsfigurat. Septimus ẽ a diuinoꝝ cu rioso scrutinio sup filios hominũ q pereunt omnes a sinistris. cadẽt a latere tuo mille. q videbant pfectiores. et decẽ milia a dextris tu is oẽs fide signati. Horrẽdus nimis est hic

ipulsus. Ecce dñ hic viuim⁹ [illegible] velut i mari magno fluctuãtiũ cogitatõnũ. O q̃ sepe suscitat̃ ⁊ ibo:ret spũs pcellose tẽptatõis ꝑmittẽte deo. impellẽte diabolo. Inuidet ei deposit⁹ iste sublimãdis ad sedẽ vñ corruit. Ascẽdũt fluct⁹ interiors nr̃i mars ad celos ꝑsumptõz. descẽdũt vsq ad desꝑatõis abyssos. Afflat et aduerso bon⁹ nr̃ spũs. ponit pcellã nostri cordis i aurã. et silẽt fluctus ei⁹. ⁊ õducit nos i portũ nr̃e volũtats ¶ Discipulus. Uenit i recordatõz illud sc̃ptũ tuũ ꝑ sex lectões. vbi dictũ aplĩ tractas. In ipo viuimus. mouemur ⁊ sumus. Distinxisti q̃druplicez vitã spũs. Porro de motu ⁊ statu nostro i deo pstolabant̃ aliq sermonẽ. Nunc aduenit occasio loq̃ de motib⁹ impulsuũ bonoꝝ ⁊ malorũ. dũ nunc ipulsos et depulsos suscepit ꝯtremiscẽs motiẽtũ terra. velut i q̃dã statõis serene situ. ¶ Mgr. Cẽtilogiũ accipies seorsuz de impulsib⁹. Cras preterea/ dũ suppetit hora q̃ nunc tarda ẽ plima rursus me loq̃nte. te auscultãte de bonoꝝ ꝯ malorum angelorũ officio ꝯtextus accipies. ¶ Discipulus. Delectabit auditio.

Sequitur secunda

partitio de custodia angelorũ. ⁊ fallacijs demonũ ꝑ notulas. I.

D Eposuit potẽtes de sede. et exaltauit humiles ¶ Discipulus In h heri stetimus. in h rursus aduenio post iplerũ canõice institutõis off[illegible] te sic es pollicit⁹ locutuꝝ. ¶ Mgr. Si ꝑ potẽtes õ sede depositos dignitats/ intelligim⁹ apostatas angelos. ꝯseq̃ns ẽ vt exaltari hũiles accipiant̃ angeli boni/ i sede felicitats eternalr̃ exaltati. Si malignitas inuida demonũ circuit ⁊ ipellit hoies ad ruinã viatores. si ꝑ eos fiunt immissiões male. vult opp[illegible] charitas beatoꝝ angelorũ fieri qd dĩ [illegible] [illegible] addit: Ut eripiat eos. Habet lr̃a Hieronymi s̃m hebreũ. Circũdat angelus dñi in [illegible] [illegible] E nã ⁊ malã. ¶ Dat̃ oĩb⁹ ad exercitũ circuit⁹ sathane q̃rentis vt deuoret. Circũdat angelus dñi i gyro timẽtes eũ: vt adiuuet ⁊ saluet Exaltat demon ad ruinã. q: ꝑ supb[illegible] [illegible] tat angelus bonus ad gloriã ⁊ ad vitaz. q: ꝑ humilitatẽ. Est nãq exaltatio q̃ causat hũiliatioẽ. sed vtraq mala deꝑmẽs ⁊ dãnans Est optata exaltatio humil̃. ⁊ hũiliatio exaltãs. q: penitẽs ⁊ saluãs. Si bñ te hũiliaueris. bñ exaltaueris. Si te humiliaueris ad pe[illegible] habes veniaz et exaltaris ad gl'iam. [illegible] hostiles nob isidie ꝑ depositos a sede. sunt excubie celestes ꝑ nob ples ne timeam⁹ Decent̃ (vt aliq tradunt) angeli suã quã iaz hñt btĩtudinẽ mistrãdo hoib⁹. Cõgaudentis. certũ ẽ dñ saluant̃. Gaudiũ est angel' dei (testat̃ xp̃s) sup vno pctõre pniaz agẽte. q̃nto magis sup vno iusto pniam nõ deserẽte. ¶ Uexillũ sathane cũ ꝑditio exercitu se defert i fidelis temeritas. Crux fidel' seu crucis hũilitas Uexillũ ẽ angeli dñi. q circũdat i gyro timẽtes eũ: vt eruat eos. Hec ẽ victoria q vincit mundũ (teste dilecto dñi) fides nr̃a. Petrus q̃z pnceps vexillũ h iubet erigi ꝯ diabolũ. q circuit q̃rẽs quẽ deuoret. cui resistite fortes i fide. Silis est apl'i (nõ ignorantis astutias sathane) snia. sub metaphora scuti. In oĩb⁹ aũt sumẽtes scutũ fidei. i q possitis oĩa tela neq̃ssimi ignea extinguere. Scutũ istud nũq̃d nõ [illegible]tas fidei. de q ps. Scuto circũdabit te [illegible] eius. Sequit̃ mult⁹ effectus victorie ꝑ discursuz psalmi ꝑ totum. ¶ Interrogauit me ꝑdẽ ego grãdeua pbatissime ⁊ deuotissime vite. noie Agnes. ꝓpinq̃ quondã Urbani pape. v. Qđ ẽ potissimũ ꝯtra diaboli temptatões subsidiũ: Dũ suspenderẽ ego cogitabund⁹ rñsionẽ. Ipa subintulit mox. Crux Suscepi primus hãc vocẽ q̃si de celo sonuisset. ⁊ ita sonuerat. Ego eĩ etiã atq etiam/ multis iã annis mecũ reputãs. ꝯferẽs insuper cum alijs/ nõ inuenio ꝯpendiosius/ non efficacius antidotũ. Quare? Quia nullũ humilius. nullũ insup arrogãtie diaboli magis aduersum. nullũ qđ ita ipm ꝓstrauerit. O crux signũ triumphale. clamat ecclĩastica psa. Et i hymno. O crux aue spes vnica. Et irez ecclesia. Ecce crucem dñi fugite ptes aduerse Et apl's. Mihi aũt ẽ absit gl'iari. nisi i cruce dñi nostri iesu xp̃i. Sileo interim de ꝓbatissimis miracul̃. q: nota sũt satis. In ꝯstãtino. In eraclio. In iustina. In xp̃ofero. In iudeo cruce signato/ cũ ceteris multis. Suadet ob hinc Hiero. Eustochio/ ad oẽm gressuz pingere crucis signũ. Et Crisogon⁹ ad Anastasiã carcere clausaz. Tu aũt ancilla xp̃i trophẽũ crucis tota mẽte ꝯstringe. ¶ Accipiatur D breuis ars crucis ad victoriã viciorũ. nõ ad ꝑpetrationẽ malorũ. qualiter i militarib⁹ in signys gerunt aliq nõ deuotione humili sed sacrilega tyrannide dñandi. Impelleris o aia

xpiana supba sape vel q̄rere. crux apponat̄ p
timus corde. voce vel opis signatōne. Quid
eni magis ē supbie inimicū? Inuidia vult
obrepe. virusq̄ suū aīo spargere. crux tyria/
ca fiet efficacissima. Crux omnē ire vel rāco
ris amaritudinem dulcorabit. Crux reddet
ptra desidiā strenuū. Contra cupiditatē ef/
ficiet pauperē spū. Crux gule simul̄ 7 luxurie
febres acutissimas tēperabit. Una oīm cō/
munis ē rō. q2 pendēs in ea crucifixit pestes
istas oēs / triumphās ī corpe suo xps ¶ Hoc
ē signū thau. q̄ signatos angelus extermina
toz percutere nō sinit. salutat potius et ptegit.
si tn̄ corde fideli cruci usū psentiat. Alioquin
mēdax angelus 7 mēdacē pī / arripit qd suū
ē. Sicut moyses exaltauit serpentē ī deserto.
sic exaltatus ē filius hoīs pēdens vt serpēs.
Curabant̄ a serpētibus pcussi enei serpētis in/
spectores. Aspice serpentē hūc p silitudine
sine veneno culpe xpm pēdentē ī cruce. fidel
[illegible] li
berabit. Hinc de Luca canit ecclia. q crucis
mortificationē iugiter ī suo corpe portauit.
Hinc apl's ait. Christo confixus sum cruci
Hinc Andreas letus 7 alacer / ibat ad crucē
Hinc rursus paulus. nihil me iudicaui scire
inter vos nisi Jesum xpm 7 hunc crucifixū.
hec humilitas sua fuit hec exaltatio. Et fm
mensurā humilitatis dabit̄ sublimitas exal
tationis. Propterea tu cuius humilitatē p/
fūdiorē oībus respexit dn̄s virgo beata me/
rito gloriaris sup omnes in exaltatione tua.
Nolo tamen putauerit aliquis lignū crucis
[illegible]
7 summū quo sit fruendū. qd sit sup oīa dili
gendum. Sciunt hec fideles. sciunt et phi
omnes. Nihil habet lignū crucis diuinita/
tis etiā in qua pependit dn̄s. sed in cruce tā/
q̄ in signo surgit fides nostra ad dn̄m nostr̄
Jesum christum deū verum. qui salutē no/
strā opatus ē in ea. Sic de imaginū venera
tōe vetus habet doctorū determinatio. Sic
p figurā signū accipit̄ pro signato. vt nomē
J pro nominato. imago pro imaginato. ¶ Di
ces forte mihi. nūquid non in homine. pser/
tim in Maria virgine / verior 7 expssior ē ima
go beatissime trinitatis? Sed 7 ipse demon
retinet hanc essentialem imaginē. Asinus p
inde cui christus insedit / cur nō adorat̄? Re
spondebo primitus sub vna generali verita
te / de re qualibet indistincte. Non est aliqua
res / quantumlibet etiā vilis appareat. quin
ex eius psideratione possit anim⁹ fidelis ele/

uari ad magnificationē et orationē dei. [illegible]
q2 a qualibet tanq̄ a signo pōt a posteriori
vestigari vel inquiri maiestas dei. sempiter/
na quoq̄ virtus eius 7 diuinitas. ab aliquib̄
dem clarius. ab aliis obscurius ¶ Porro mi
nus h3 de piculo scādali 7 idolatrie (teste bto
Dionysio) si noīet deus infimis noībus cre
aturarū viliū p metaphorā 7 symbolū. q̄ si fi
at h̄ de rebus dignitatē habentibus / quales sunt
angeli. quales sunt homines ratione pditi.
[illegible]
pis aut vermis? Confundit̄ nihilominus ido
latria. quecunq̄ fuerit circa creaturā aliquā
seu de creatura. q2 nō refert totum hoīem ad
deū / sistens in auxilio creature. maxime dū
hec facere prohibet̄. Habet ergo bñdicta sā
ctitatis priuilegia. habent et homines ī digni
tatibus cōstituti. que cū psideratiōe pcipua
[illegible]
sub deo. cui veraciter soli debet̄ honor 7 glo
ria ¶ Denique vitamus scandalū vel irrisionē
infideliū aut simpliciū / si coleret̄ alius sicut
colit̄ crux. Nō eni eque faciliter honorē re/
ferrent ad prothotypū. id est ad signatū chri
stum. nec ad redemptionis nostre mysteriū.
quemadmodū fit de cruce. ¶ Crux humilis
mox vt in memoria venerit anime fidelis sic
hoc visu. sic cogitatu. sic auditu. quid aliud
signat. quid aliud p signū seu signationē in/
tellectui repsentat / q̄ dn̄m nostrū Jesū chri
stū. in quo ē salus. vita et resurrectio nostra.
p quē saluati 7 liberati sumus? Hec ideo cō
sonāt pposito nostro. q2 vincere docent nos
de impulsore nostro. ¶ Crux humil' memo/
riter intellecta liberationem signat. vitam et
salutem. Ipsa consolationē. 7 ex consequen
ti gloriā et exultationē si gratus sit animus
operatur. ¶ Crux humilis hominē collocat
[illegible]
lius cogitari potest inferior. q nouissim⁹ vi/
rorū pendet in ea. Sic recogitatus. credit⁹
speratus 7 amatus / qui nos inuitauit / dicet
Amice ascende superius. et erit nobis gloria.
¶ Crux sicut humiliat in pfundissimo loco.
sic exaltat ī summo. Nō eni mentit̄ nr̄a psal
tes. Et exaltauit humiles. ¶ Gloria crucis et
[illegible]
solidior atq̄ iocūdior. quāto minus habz d
creaturarū vanitate. ¶ Gloria crucis fit ī cō
firmationis sacramento 7 aliis mysteriis d
oleo simul 7 balsamo. quinq̄ de oleo solo s3 sa
crato. vt qui considerat penā in cruce / conso
let̄ ex intima spūssancti vnctione. ¶ Gloria

crucis facit insignē xpianū dñi oleo leticie cli nit ipm et noie. Est enī xps p interptationē vnctus. Reges aūt. sacerdotes. pphete ꝛ pu giles inungunꝰ p̄sco more. ❡ Gloria crucis nō constanter retinetꝰ ꝛ p̄dicatꝰ/ si nō ad cruc[illegible] paratꝰ. Non enī natura compatitꝰ vt duo fi nes principales ꝛ vltimi simul intēdantꝰ/ pre sertim contrarij. Quid autē vane glorie. quid auaricie. quid libidinē plus q̄ ipa crux repe

K ritꝰ aduersum? ❡ Sunt qui sub nomie chri stianitatis arbitrantꝰ se magnificare dñm. q̄ crucifigunt in se rursus filiū dei ꝛ habēt ostē tui. qui gustauerunt verbū dei bonū ꝛ virtu tes futuri seculi. sed p apostasie supbiā pro lapsi sunt. quos impossibile (p difficile dicit aplꝰs) est rursus renouari ad pniam. vel certe sumitꝰ hic renouatio baptismalis/ quā ꝯstat iterari nō posse. ❡ Glorietꝰ frater humilis in exaltatione sua p crucē. mores insup fm no men xpiani vtraq̄ ꝯponat. Sit p̄ma sit vlti ma sit tota laus tua. O aīa deuota. dic sitꝰ et pfitere. xpiana sū. Sic enī magnificas dñi. accipe rursus. ❡ Exaltatio crucis xpi tota my sterijs plena refulget. Est in ea lōgitudo. la titudo. sublimitas ꝛ pfundū. longitudo eter nitatis. latitudo charitatis. sublimitas ma [illegible] Ha bet crux excelsa sitꝰ ꝛ humilꝰ mediū. cui sursū [illegible] ꝛ in h medio ihs totꝰ effluēs et affluens misericordie visceribꝫ. Vnū si eidē fidē affixeris tui/ radia bit sursū amor. dextrorsū spes. sinistrorsū ti mor. ꝛ deorsū dolor. q̄ sūt aīe q̄tuor p̄ncipa les affectōesꝰ. fm q̄s bn̄ ꝯparatas ꝛ ordīatas ē ois armonia spūalꝰ. Exerceat te sup his tra ditio de cāticis. ❡ Cōuersus ad crucē pie mē tis oculꝰ lachrymosis. inspicias extēsū in h ligno sanctissimū corpꝰ iesu sicut tympanū vel cytharā. vn̄ ptulit voces suas ī symphō nia diuis auribꝫ gratissimas. p ūmicꝰ p̄mā. ad latronē scdām. fuit ad matrē tercia. ad di scipulū quarta. ad patrē q̄nta. p se ipo sexta. ꝯsummationē redēptōis septima. p sno trā situ octaua. Ita factus obediēs p̄ū vsq̄ ad mortē. dedit fidelibꝫ suis pfectū humilꝰ obe diētie necnō pietatis documentū. Est autē humiliatio p obedientiā exaltatio Triplex est in genere q̄ sub arbore crucis exercetꝰ hūi liatio. penitētialꝰ. sacramētalꝰ. supnaturalis. fm tres statꝰ. incipientiū. proficientiū ꝛ pfe ctoꝝ. suadet rex ipe dauid dare psalmū iocū dū cū cythara ❡ Est aūt cythara penitētiū q̄ tritꝰ ī luctu ī psalterij solatiū. Tradit exposi tor vnus cytharā qua dauid adhuc pastor ꝛ psallēs corā saul expellebat ab eo spūm dñi malū p̄tēdisse signū crucis Iubetꝰ apud pro phetā anīa peccatrix sumere cytharā ꝛ bn̄ ca nere. Cātus iste puro lamētatōis ē pnialis. de quo ps. Confitebor tibi in cythara deus meus. ❡ Ita demū ꝯsonat psalterio iocūdo interne leticie. ita sub alio typo ꝯsonat philo mene modulꝰ turturis suspiriū. Ita spūs nr̄ vexatus ab angelo dñi malo/ meliꝰ hꝫ. Ita (si de poeticis aliq̄d miscere placet) Orpheꝰ furias mitigat īfernales. i. furiosas suas pas siones. q̄ quidē potētes nimis deponuntꝰ de sede cordis. ꝛ humiles exaltātꝰ affectiōes pie mentis. Cōponebat ad cythare modos py thagoras morꝰ suos. Et ad excitatiōē ꝓphe tici spūs psaltē adhibuit helizeꝰ. hec ꝯ cruc[is] auxilio ꝯ demonis impulsus generales tan tū dē dicta sunt/ sitꝰ ꝛ angeloꝝ p̄sidio. ❡ Cete L rū q2 piculoꝝ pticulariū aīaduersio plꝰ hor retꝰ ꝛ vitatꝰ. plus insup liberator imploratur. gratior deniq̄ fit misericordia liberātis. expedietꝰ indicaui pticularibꝫ mouēdis intēdere. nisi tu aliter cēsueris frater. ❡ Discipulus. Im mo vere cupidus ꝛ attentꝰ sicut hactenꝰ au scultabo/ quisq̄ petiuerís a me vbū. ❡ Ma gister. Fit impulsus angelicꝰ virtuose. sapi enter ꝛ benigne. quatinꝰ hūiles exaltentꝰ. At vero depositꝰ iste de sede diabolus/ deorsū fluēs sathanas. satagit hoies deponere vio lenter. fraudulēter ꝛ maligne. Violētia cerni tur in obsessis. Fraus vero dū specie bona. sa lubris ꝛ virtuosi consiliū q̄si moralꝰ phe dolo se impellit. Paucos accipe modos ex innu meris. ꝛ vt sit aliq̄s ordo in nō habentibꝫ or dinē/ sed ꝯfusionē babylonicā. dicēda p qua ternaria seu p tetrades partiemur. ❡ Detesta tur q̄nq̄ supbiā patentē. sed vt ī deteriorem sub inuolutro ficte humilitatis p̄cipitet. Nā est qui se nequiter humiliat. Et rursus ait sa thanas. Noli humilis esse ī sapientia tua. q̄ tinus insipienter exaltetꝰ. Detestatꝰ p̄sumptio nē ꝛ timorē laudat. quatinus ingerat timo ris scrupulos vbi nō est timor. vt ablata pa ce cordis recedat iste cuius locus est in pace Detestatꝰ inobedientiā/ vt peccati seruitutē inducat. ꝛ asininā patientiā que fert nō ferē da. quales notabat aplꝰs esse corinthios. Fe fellit innumeros nequā iste. qui sub velamē to obedientie nephāda ppetrarūt quasi pec care nō possent. q2 nō habent velle vel nolle supra verbū suū. Detestatꝰ supstitiōnes q̄nq̄

manifestas. sed nō occultas ⁊ obumbratas sanctis obseruationibꝫ. In ieiunijs. ī ꝑgnitate. in sanctis orōnibus supstitōnes impellit. ¶ Proinde cur fuit ꝑma demonis vox et interrogatio: Cur inqꝫ precepit vobis dñs: Uti frequentissime cur isto. quatinꝰ homines in curiositatis noxie laqos cadāt. Cur fecit deus rōnales creaturas/quas pscīebat fore peccaturas ⁊ damnādas: Cur eas deꝰ tales nō condidit qui peccare non possent: Cur delectat in ꝑditione viuentuꝫ: Qd inde sibi lucruꝫ crescit: Nūquid nō melius eēt vniuersis/si peccatis omnibꝫ ablatis remanerent ī solo decore virtutū: cur indurat aliquos ⁊ aliorū misereꝉ: cur acceptio ꝑsonarū repiꝉ apud ipm: cur nō citiꝰ venit ad hoīes redimēdos. ⁊ legē veterē quā dederat ī sedꝰ eternū/ꝑ aliā ꝯmutauit: cur tot absqꝫ baptismo innocentes. tot ī insulis sine legis audi-

D tu viuētes. tot q saluarenꝉ si bonis doctrinis ⁊ societatibꝫ instruerenꝉ/ꝑire ꝑmittit et dimisit: Scit iste nequā ꝙ ꝑscrutator maiestatis opprimeꝉ a gloria. Scit hoīem ꝓhibitū. ne ī pluribꝫ dei opibꝫ fuerit curiosus ¶ Culpat hypocrisim. sed vt hoīes absqꝫ honestatis velo ꝑpetrēt mala/laudat simplicitē cum verecūdiā sctā. qtinꝰ hypocrisis fictōes introducat Culpat inuidiā ⁊ benignitatē laudat. sed vt malignitas ꝑproba nocētiū foueaꝉ. Culpat ecōtrario iniqtates alioꝝ. vt ꝑsonale odiū ꝯ fraternā charitatē suscitet. Culpat iratos. sꝫ vt zelū sctm̄ abijciat. Laudat zeluꝫ sctm̄ q ꝑceps ira furiat. Culpat inertiā. sed vt inquietudo plꝰ eqͦ laboriosa fatiget Laudat quietē sanctā. sed vt ī sterquiliniū torpētis inertie deijciat. Ostēdit odibilē auariciaꝫ. ⁊ ꝙ nihil nequius ē amare pecuniā/sed vt ꝓdigalitatē ꝯsumptōē oīm cū rapinis introducat Pulcrā dicit ⁊ amabilē frugalitateꝫ. vt temulentati locū paret. Ostendit quātas gignit infirmitates gula. sed vt piculosiorē vacuitatē capitis ⁊ corꝑis/absqꝫ remedio operetur Laudat omnia sana esse sanis. ⁊ nihil esse reijciendum/quod cū gratiarū actione accipiꝉ. vt a tēperantia fallax abducat. Ostendit ꝙ feda sit luxuria. q̄s vilis. nec honore digna. vt ꝯiugiorū iura contaminet. Laudat prolificationē. immo iubet ꝑ illud. Crescite ⁊ multiplicamini. quatinꝰ ꝯcubinatū licere demonstret. Ostēdit nō esse iurandū. Sit inqꝫ sermo vr̄ ē est. nō nō. vt detesteꝉ oīe iuramentū. Dicit et aduerso. Qui bn̄ iurat bn̄ credit. vt periuria vel ꝯtumelias nominis dei multiplicet.

¶ Circuit iste sathan terrā/⁊ ꝑambulat eam. vt circūstātias oīm ꝯsideret. Quis. qd. vbi. quibꝫ auxilijs. cur. quō. qn̄. Tēdit laqueos in quos impellat multos valde. vt si fuerit aliqs ab vno liberatꝰ/cadat in alteꝝ. Facit ad h̄ Macharij narratio de popul. Nō eīm semel victus cessat. sicut opinatꝰ est Origenes Itaqꝫ ꝯsiderat dū circuit. et obseruat volentes placere deo. Uidet aptuꝫ aliquē ad religionis ingressuꝫ. Impellit ad oppositū sic illudēs. Cur ciuilē vis deserere ꝯuersatiōeꝫ. qm̄ homo natura ciuile aīal est. homines hominū gratia facti sunt. vt se mutuo iuuēt. sicut pecora vt hoībꝫ seruiāt. Uesoli. Cur nō poteris sub habitu seculari salutē tuā opari sub vno abbate tuo xp̄o: Gaudeas lege libertatis quā dedit tibi deus/⁊ eius xp̄us. Quid pulcrius: qd eligibilius libertate: Cur tot ⁊ tales vis subire obseruationes. ⁊ vota super te inducere/q nō sufficis ad ꝑcepta seruāda: Quid sunt obligationes tot/nisi laquei totidem ad trāsgressores: Uide ne illaqueatꝰ ꝑ bis orie tui cadas. Displicet eīm deo stulta et infidelis ꝑmissio. Ecce quot. quales ī religionibꝫ defecerūt: qt ceciderūt: qt apostate retro abierūt: Cur nō vis talentū tibi creditū in his ⁊ ī alijs gratijs mltiplicare: Ut quid ꝑditio hec esset in religionis ingressu siue solitudine: ¶ Celat ꝑditus iste laqueos in seculo. fit iste qui saluandus fuerat in religione ꝑditus in seculari ꝯuersatione. fit secularis. cōiungiꝉ vxori. Heu quos illic laqueos tribulationū nō inuenit: [illegible] si procat vxor. grauis. magnifica. si sterilis. si feda. si lubrica. O quale suppliciū. Sit de milicia/aut de curialiū numero. quot illic curis inuoluiꝉ: Primitꝰ erit dulcis inexpertis/cultura potētis amici. Expertus metuet. inuidiā nō tolerabit. Sit oportet assentator ad oīa. sit miser/viuēs. dormiēs. comedēs ad alteriꝰ arbitriū. Sit causidicꝰ aut ꝑiticꝰ ī phisica. fraudes mille spargenꝉ ī ꝑericatōe. Dū ꝗrit diues fieri/incidet ī desideria multa ⁊ laqueos/quibus mergaꝉ ī interitū. Sit bn̄ficiatus in ecclia ⁊ celebs. cauenduꝫ sibi erit a retibꝫ simonie. a negligētia seruitij. a luxuria ab inerti ꝯuersatōe. a dilapidatiōe bonoꝝ ecclesie. ¶ Circuit ⁊ ꝯsiderat sathan iste alterū quē [illegible] ad [illegible] gnoscit ad religionis aut solitudīs vitā ineꝑta [illegible] solitudinis ꝑfectio. vacare soli deo. salutē suaꝫ opari. Quid ꝓdest [illegible]

dum lucret. anime ꝟo sue detrimentū patia
tur? Vide quantuʒ totus mūdus ī maligno
positus ē. q̃ꝫ breuis vita. q̃ꝫ mors incerta. q̄
tormenta inferni? que gaudia paradisi? Vi-
de ne perastūnes. ne consilia multoꝝ. p̄sertim
domesticoꝝ ꝛ secularium queras. Inimici ho
minis domestici eius. et aīalis hō nō ꝑcipit
q̄ dei sunt. Res certa ē. De sol' incertis haben
dū ē ꝯsiliū. Dicere q̄ religionis stat⁹ nō sit ꝑ
fectior, heresis ē. Magna ꝟo stulticia ē nol
le esse ꝑfectū. Quid hesitas? q̄d tergiuersaris?
Vocat te de⁹ ꝑ inspiratiōes istas. quid in te
stas ꝛ nō stas? ꝓijce te in eū. et ipse te suscipi-
et neqꝫ deseret iā susceptū. Vide nunc paup
homūcio dū ꝯpūgeris corde. fac votuʒ deo
celi. firmet te iuramentuʒ. Felix necessitas q̄
ducit in melius. Sciueris opus cum voto
deo eē acceptabili⁹. Da totā arborē volūta-
tis tue cū fructibꝫ suis deo tuo. Deniqꝫ q̄ ꝓ-
positū tuū istud scēm̄ diuerteret a te. re⁹ esset
C vt deo se redderet ī religiōe loco tui. ¶ Silet
iste nequā q̄ ad religionis introitū oportet at
tēdere nedū bonitatē religionis ī se. sed alias
circūstātias maxime duas. Quaꝝ vna se te-
net ex pte religiosoꝝ si ꝑfecte regulā seruant
Altera ex pte suppsiti. si iuxta pabolaʒ xpi-
dū inchoat poterit ꝯsummare. Q, si fm rō
nis ꝯsiliū res tā grandis aggrediēda ē/ quaʒ
postmodū mutare nō licet. Nō tn̄ sequendi
sunt viriles impetus aut mot⁹ deuotionū q̄
les hīc pñt pueri aut puelle. q̄nqꝫ plus in in-
cōstātie vicio vl' melācolie, q̄ꝫ gr̄e certo insti
ctu pon⁹ aliq̄n. qualiter mō ex astuto demo-
nis īpulsu q̄ꝫ certe deuotōis afflatu. Silet.
q̄m̄ media sunt moderāda fm ꝟtutē tā agen
tis q̄ꝫ patiētis. nec poterat dauid cuʒ armis
saul egredi ꝯtra golyā. Nō pñt simie cū bous
latorib⁹ quas ī fraudē eis dederis accipiūt
incedere. silet onera religionis. cū moribꝫ in
[illegible]trantiū. Dat bū sentire de om̄ibꝫ. nemi-
[illegible]dicare. spes adijcit q̄nqꝫ magnas. q̄ ꝓ-
ficiet alijs sua eruditio. suū ꝯsiliū. q̄ lr̄as no
[illegible]
biterdijs de sclo. vt ita faciāt quēadmodū ꝛ
fecit ꝛ scl'm derelinquāt. Quid? Tādē voto
se ꝯstringit. deserit habita beneficia. dat sua
pauꝑibus. via sibi vnica religionis relicta ē
[illegible] ptus est ait insultās demon. Euge euge
iā nō est silendū. iā in odiū religionis et aggre
randa sunt oīa. Apiendi sunt oculi. discrimi
na reuelāda. murmur inducēdū. dicat ipse si
bi sentiēs se delusuʒ. Quid mihi feci miser?
In q̄d me malū īmpulit? Nō potero ferreū

gū h intolerabile. Quesiui requiē vt in pace
seruirē deo. ꝛ ecce turbatio. fugi hoīes. hoīs
īuenio. Cedebā tēptatōibꝫ de sclo. dētiores
demonis ꝑfero. q̄d feci? q̄d agā? q̄s me vertaʒ?
Amicos carnales offendi spernēs eos cū su
is cōsilijs. null⁹ mihi ad eos regressus. Si
dispēsatōeʒ voti q̄siero. nō dabit. aut in data
nūqꝫ ꝯstās sibi anim⁹ q̄erabit. sed neqꝫ quō
viuerē ī seculo relictū ē. Si ad aliā migraue
ro religionē. scādalosus ero mee/ ꝛ forsitā in
tolerabilis aliene. Quid feci? Deuotionē in
sclo sua morē. ꝛ crebri⁹ inueniebā. q̄ sensus
[illegible] nec ꝑturbati ꝑ vigilias. nō extina
nitū cerebrū ꝑieiunia. nō oppressa mēs ī ꝑ-
lixitate vocal' seruitij. sed ꝛ sclaribꝫ inuoluor
curis ꝑ necessitatibꝫ fratꝝ. Cogit obediētia
currere discurrere ꝑ seculū. qui quietē solam
sperabā mihi obtinere. Sic quondiarus fa
tigor odijs ꝛ ritijs. Quid feci? quid tādē vo
lui mihi miser? Delectabat me studiū. doce-
bā et docebar. Nunc qui doceat aut doceat
nullus est. Fratres sans esse respondēt occu
pationes religionis sue vexatio satis ē. Nō
est inquiunt religio schola docendi. sed disci
plina viuendi. Si vixero fm mores fratrū
collapsos omnino a regulis patruʒ. ꝑditus
sum sine dubio. Si singularis mihi viuere
volo. nec datur nec sufficit. Ecce quid mur-
murat inconstans q̄nqꝫ nō sine magno
perplexitatis vinculo. maxime si monasteria
mulierū collapsa. iunior iam aliqua vouit ꝛ
intrauit. ¶ Circuit depositus de sede. querit P
quē deuoret. Inuenit hoīem deditū studijs
literaꝝ ꝛ scientiarū. Si potest auertit. Af-
fert occupationes ex seculo. sicut ex platorū
seruitijs. aut principum. aut penuria trāscri
[illegible] vel impēsina. aut librorum caulat
nimietatem onerosam. aut frustra fieri ver-
ba surdis dicit. Si nequiuerit abducere q̄-
tinus ociū desideret studiosum. sed sibi va-
cet ꝛ sapientiam scribat ī ocio. subdolus im
pellit. vt alios dū docere vult scribēdo/ se se
ducat. Laudat iā laborem. sed corrumpere
satagit intentionē. Eya doctor/scribe q̄ rele
[illegible] ī nomē eternū. q̄m
melius est nomē bonū q̄ꝫ vnguēta preciosa.
Orabunt alij p te. Nō tibi soli laborabis. ta
lentum tuuʒ distribues. Sed ad q̄d sathan
ista? Quid sibi sup alioꝝ salute? Profecto
nihil. sed satagit/ vt iste sub hac intentōe scri
bens audiat in iudicio. recepisti mercedem
tuā. Accipe quod tuū est ꝛ vade. ex ore tuo ꝛ
scriptis tuis te iudico serue nequā. Fero lit-

teras moresq; tue sal infatuatū. Eya scribe sed subtilia. sz extranea. sz noue inuēta. Turpe ē alienis vti. Sic ipellit vt deserat terminos quos posuerunt p̄res sui. Ut vane gliosus dicat. Sup oēs docētes me intellexi. Ut deserēs vias certas dicat. Aq̄ furtiue dulciores [illegible] be aut de tuis [illegible] dictādi. Aut da satis intelligi q̄ bn̄. q̄ devote viuis vt loq̄ris. aut certe ī alienis laudibꝫ q̄re laudē tuā. Quere celebritatē noīs / si nō ex te saltē ex illꝰ. quos exaltas scribēdo miracula sua. visiones. vitā sup̄ modū mirabilez diuinatōes. sectas nouas. Canonizatꝰ eris ī ipsoꝝ canonizatōe. Sed o fraudē sathane detestandā. qn̄q; tn̄ ita fallentē / vt interim taceamꝰ de manifestis erroribꝫ ꝛ heretica p̄uitate. ¶ Eya scribe. totꝰ insiste laboribꝫ importune. Nō des requiem calamo. postpone horas canōicas. aut absq; intētōe p̄feras. Indulge securꝰ lautioribꝫ cibis. vtere somno vsq; ad saturitatē. Desere ciuilē alioꝝ q̄uersatōꝫ Cōpensabit hec oīa labor tuus in dictādo. [illegible] immo nocte fiūt nō iussa p̄ceptis omissis. Scit q̄ fauemꝰ vltra modū sc̄ptis n̄ris. diligimꝰ vt filios. placēt etiā si deformia sunt et inculta. si vacua sententijs. Testis est simia fabulosa. Gallina dū nimio clamore p̄dit ouū / p̄dit illud. Coruꝰ crocitās vt a vulpe laudet / fraudat cibo suo. Nō aliter sepe p̄uteos p̄dunt scribe docti. vel q̄sitas p̄us vel acq̄rēdas in tpe. Nō. q̄ dicūt ꝛ nō faciūt. q̄ de donis dei dū gliam q̄rūt. deo rapiūt qd̄ suū ē. q̄ scit insup sinistra taliuz / q̄d facit dextera. P̄nt nihilominꝰ meritorie fieri noua sc̄pta si modꝰ affuerit. finis ꝛ ordo recti. Unū facere ꝛ aliud nō

D omittere. ¶ Circuit ꝛ inuenit hoīem deditū q̄fessionibꝫ audiēdis. O q̄t immissiones facit p̄ angelos suos malos. Uenit ad q̄fessionez plebeius idiota. veniūt pueri ꝛ puelle. iuuenes ꝛ maritate. Suadet inuestigare diligent̄ sup oībꝫ circūstātijs / vt agnoscat vultuz pecoris sui. q̄ nec alit̄ solui pōt petōr nisi dire [illegible] et scrutās scrutinia cū scādalo q̄fitētiū / cū la [illegible] bilibꝫ scrupulis. siue remittat nō absolutuz. siue detineat morosissime vix tandē absoluē [illegible] Ueniūt tales postmodū / ꝛ vertit̄ ī oppositā q̄litatē. q̄ timet expꝰ tales facere interrogatōes. Dicit sibiip̄si. saluet se si voluerit. nō intrabo domū q̄scie aliene. nihil interrogabo. scit petaꝫ sua. dicat illa si vult. Sic dimittit inscios. sic verecundos latere petis suis. nō vtēs claue scie q̄ data ē ad apiendū (cū discretōe tn̄) secretas q̄scie plagas. Ueniunt alij magni prudētes de seculo. veniūt p̄ [illegible] res ecclīastice libertatis. q̄cubinarij notorij. nolūt a petis resilire. nolūt restitutōes facere. sunt excōicati. sunt irregulares. alij si culpant̄. excusant aut defendūt petm̄ suum. dicūt se iusta bella gerere. ꝛ plane mirū ē / si etiā angelus de celo repiret q̄d agendū ī talibus multis. nisi coassisteret sibi miraculosa deitus. Ueniunt alij vel alie curiose agentes ad fabulationes vertūt q̄fessiones suas. miscetur colloquia d̄ p̄phanis. vtinā nō d̄ nepharijs. vtinā q̄ spiritu cepisse vident̄ / nō consumment ī carne. prohibeat deteriora deꝰ. ¶ Cir- K cūit ꝛ inuenit declamantē in populo seu predicantem. Cognosce demonis quot impulsus sunt in sermone. Dū de omni statu p̄sone sunt que vicijs q̄trarijs infecte sunt. Si [illegible] det auarum. Si p̄digalitatē vitupat. auarꝰ libēs ad se q̄trahit dicēs. tene quod habes. [illegible] ro labore q̄sumit̄. ꝛ eē sub sensibꝫ curaꝫ mordētiū delicias q̄putat. Zelꝰ laudatꝰ accendit [illegible] idos. Pietas laudata pusillanimes nutrit ꝛ desides. Pronūc ꝛ qualez sua p̄dicatio fructū afferet q̄sidera. Sūt q̄ nolūt p̄meditari. nolūt sanctoꝝ allegatōibꝫ vel autoritatibꝫ. aut certe nesciunt vti. Garriunt ꝛ effundūt quicquid in buccā venerit. ceci cecos alloquētes. Sunt ex opposito / q̄ tot accumulāt allegatōes. sup allegatōnes richmos. ad richmos q̄cordātias. cū q̄cordātijs effluūt vsq; quaq;. nō deū sed se. sed sciam suā ostendere volētes. Blādiunt̄ sibi. q̄ nō p̄pter se famā scie. sed ad edificatōem querūt aliorū. Sūt q̄ solū apud auditores suos inobediētiā ꝛ rebellionē inferiorū tacēdo culpant vicia supioꝝ etiā dū absunt. Unū. Nihil plausibilius audit inuida plebs q̄s superiorū vicia prodere. augere. inculpare. Et hec sepiꝰ ꝛ accuratius student aliq̄ p̄dicatores detestari q̄ si vel in modico vicio culparent̄. protinus implacabiliter obsisterent vera dicentibus. ꝛ capitali clam vel palam p̄secutiōe vrerēt. Adde q̄ multitudo predicationū sepe fit in laqueū audientium. Quare? Qu [illegible] sciunt voluntatē dn̄i. nec faciunt. p[illegible] tores effecti de peccantibus. Propterea per

[illegible] [illegible] ex possibil'. nisi mors inflicta iudicialis seu captiuitas hostil' vi am fecerit liberans ab omnibus debitorum vinculis. Aut si non fuerit assumpta religio cedens omnibus. Aut vltronea paupertas sua et suorum subeatur. Sed quia difficilia sunt hec remedia, presertim in senibus, in egrotis, in delicatis viris et pomposis. In feminis nescit nemo. Singulariter idcirco notauit apostolus auariciam temptationibus et laqueis diaboli plenam esse, que mergunt hominem in interitum

S vnde vix fit responsio. ¶ Circuiuit iste sathan [illegible] depositus, et inuenit hominem in solitudine vel deserti, sicut est pellicanus, vel domicilij, sicut nycticorax, vel tecti sicut passer. protinus in [illegible] exquisitos, et tota malignitate conatur inuoluere, nunc pennas, nunc pedes. Istius, qui solitarius eligit viuere, volatur(vt estimat)ad superna, et secum furens ait. Non sic abibit solitarius iste si bene me noui. Sit piger, impaciens, mala cogitet, et sua querat. Agitatur nunc feruore nouicio, fingit sibi quietem et ocium, fingit patientiam si non habeat consortium, fingit puritatem in affectibus habituram, fingit denique quod dabit se deo totum. Sed o miser, nescit quantum meis artibus ab expectatione sua longe fiet. Surgite vos infernales et improbe pestes mee. Stultum hunc impellite casurum in retia peccatorum, que fugere putat, nec precauet. Tu primitus inertia, desses ad bonum, sed ad pernicies efficacissima. Hic exteriori caret exercitio ociosus vacat. Age. Tediosa sit otio sibi fastidiat et dicat, quilibet eadem. Succedat nunc impatientia. Fac ipsum sui met penitere, fac displicere cetera, fac ocium proprium horrere, nec se tam ferre possit. Fac languat totus et pigritet ¶ Exurge nunc blasphemia, cogitationes nephan[illegible] immitte. Fac desideria occidant pigrum. Age doceat ociositas mala multa. Tradiderunt cum quattuor quaternionibus passionum vinculandum in carcere nostro peccatorum. Scis nomina, scis officia vulgata sunt. Spes, meror, metus, gaudium. Speret vana, metuat falsa, mereat moleste, gaudeat molestius. Tuum erit vltimum hoc officium o libidinosa cupiditas, querens assidue que sua sunt. Querat iste consolatiunculas proprias si poterit in carnalibus delicijs, cibo, somno, veneris. Si refugerit patentem hanc turpitudinem tuam, velaueris eam similitudinem deuotionis ad deum. Da mendaciter intelligi ipsum querere que dei sunt, se in domino delectari solo, cum sua principaliter queratur oblectatio. [illegible] rum impletionibus mandatorum laborat in his totmouet in alijs que spiritualia fingit delectetur. Deridentur merito sabbata eius, videntes ignominiam eius. Videntur introrsum fornicationibus proprijs, mendat, peccat, meretrix ingrit et rapit ¶ Adauge dolos tuos o libidinosa cupido. Interroget curiositas tua cor eius in plurimis. Si mallet dampnari quam offendere deum sponsum suum, redemptorem suum, de quo gloriatur. Si mallet subire mor [illegible] rere carnis lapsum. Quicquid elegerit irretiemus eum, vel arrogantie mendacio, si penas preposuerit inferni vel incendij, quod si postposuerit iam peccauit, quia peccare pelegit. Adde si videns ipsum in multis deficere, dic blandiens, non concernant te defectus isti frater, permittat eos deus in te ad humilitatis custodiam, ne magnitudo virtutum te extollat. Habes in Paulo simile de stimulo sathane propter magnitudinem reuelationum. Capiamus eum et illa queabimus vt defectus proprios iam non laboret corrigi, sed in illis audeat etiam gloriari. Sit rursus tuum o blasphemia, soror inertie desidie machinamentum, sit cogitationes immittere quales nec homines sceli, nec meretrices dignarentur admittere. Pudeat ipsum quod tantus est in oculis suis, pudeat et indignetur et irascatur, superbiens etiam in deum et sanctos angelos eius et sanctos, et desperet tandem seipsum. Suadere vobis insuper quattuor sodalibus mihi charissimis super huiusmodi solitarios, in alia discrimina deturbandis, sed ea quotidiana quasi domestica preter eo incuriositatem perscrutationis vite aliene. [illegible] proprie vite, videre festucam in alieno oculo, non aduertere trabem in suo. Ceteros spernere, sibi suaque placere. Rumoribus nouis assidue agi, et suspitionibus temerarijs inquietari. Proinde minus omnibus hominibus alacres spiritu minus esse patentes, plus sui amatores, plus sordidos aliorum mala tenentes. ¶ Agite postremo sodales fidelissime mihi, quatinus istos exhibeatis solitarios, tandem mihi similes fieri. Solitudinem odiant, fiant dispersi mente cordis sui, fiant gyrouagi et profugi, fiant instar cain vagi et profugi. Quid enim magis proprium est mihi [illegible] ambulare cam, hec nequam spiritus. At vero quid te agitas frater, quid turbaris, cum iam silentium pati non potes hactenus obseruatum? ¶ Discipulus T

Nunc prorsus inspicio, quoniam vndequaque miser sum, et miserabilis, nec quid agam, nec quo me vertam scio. Ita conclusus sum inter angustias ex vn

pulsibus sathane nŭeratis. presertim in vltimis. vt merito redeat aīam meā vite mee. Nolo tñ de [illegible] pon documē [illegible] re Itaqꝫ fraudes ꝛ laqꝫos inuestigasti. [illegible] remedia tradere cautelas ꝛ auxilia. [illegible] humanū pstolaris auxiliū fal [illegible] illud cū nec pspicuū ē nec validū. ma [illegible] aduersus aereas ptās. Est vita hoīs militia sup terrā. Aduocādi sunt milites angeli boni cōtra nequā hos spūs. Ples sunt. fortiores sunt. sapiētiores sunt absqꝫ vlla cōpatōe. feruētiores in iuuādo ꝙ̄ alioꝝ malignitas in ipellēdo. tñ nō assim⁹ nobis ipis. nec vltra pellam⁹ eos adiutores tā sedulos. beniuolos ꝛ certos ¶ Discipulus Hoc ē pfecto potissimū qꝺ flagito. qꝺ ab eis peto dari mihi/ne repellā eos. Cupio pariter ꝛ depcor/qꝛ nuīs ipulsiōes suas qꝫ hos istigāt nos bñ agere [illegible] aperc ¶ Magister [illegible] angeloꝝ [illegible] dant angeli [illegible] exordio. si de suis officijs singillatim conarer apire/ꝙ sub exemplis legunt̄ in scriptura sacra. qꝫ p hystorias q̄ subinde p doctores sacros tradita sunt. supfluus imo van⁹ iure dicerer/res suscipiēs sup vires. Attñ ne totus obmutescā/qꝛ̄ si spnēs pce tuā. eligā vnuꝫ sua luce refulgēs exēplū. Deinde p osideratiōes aliqꝫ paucis ꝟsibꝫ comphēsas/curabo nos aduersus diabolicos isult⁹ reddere do [illegible] ¶ Discipulus. [illegible] tentus. ¶ Mgr. Petrus post tot pperata [illegible] Herodes [illegible] aut licet egregiū meritis. qui p herodē istum sathan/gloriantē in pellitoque palliant neqciā suā. detrudit̄ in temptationis horridum [illegible] discrimen iminet mortis. nisi qꝛ orā [illegible] iugit̄ ecclesia fit quod sequitur. Angelus astat. fulget. pulsat. surgere clamat. Soluit ꝛ eduxit. libertatiqꝫ relinquit. ¶ Discipulus Placet metri compendiū quo septē angelico sancto facta ministerio cōplecteris ¶ Magister. Solerter aduertis. Existimo nō grauaberis/si cōsiderationes paucul

as rursus ita versibus ligauero sup cautelis. quibus agere nos oportet. ꝛ prius facere qꝺ in nobis ē. gallice (fay ce que doce) ¶ Discipul⁹. Nō [illegible] metris [illegible] le frequēter in psalmis et canticis pphete sum pserūt. ¶ Magister. Immo nihil apud veteres phos seriosi⁹ metro fuit. Accipe ergo [illegible] quis finis [illegible] sit status oīs. A sathan impelli sperās fac iussa timensqꝫ. Magnifica dñm [illegible] suscipe xpe. Viceris hic ꝛ nūc velut. hic ꝛ nūc moriturus. Viue pius. purus. velut hic et nūc obiturus. i. obuiā xpo iturus. ¶ Discipulus. Et si prouocet me auiditas expositionis latioris. nolo tñ esse molestus exactor/post tā multiplex eloquiū ꝙ̄ te nunc habuīs. Conseruabo interim oīa verba hec conferens in corde meo. quousqꝫ altera nos collocutio congreget in idipm. quousqꝫ pcenacēntilogiū de impulsibus accepero ¶ Magister Fiat vt vis ꝛ in eo bñ vale. q deposuit potentes de sede ꝛ exaltauit humiles.

Sequitur tercia particio de septem modis generalibus angelice custodie p notulas. lxxxiij.

ꝛ exaltauit humiles. ¶ Discipul⁹. Cōuersōis h⁹ nre diēt locū. pspex faciat/istoꝝ brōꝝ breuissima ista p humilitatē singularit̄ exaltata. cui⁹ ē h ṗbā. Et exaltauit hūiles ¶ Mgr. Fiat. tu qꝺ affers colloquiū p⁹ triduanū h silentiū. ¶ Discipu⁹ Perlegi tuū sup ipulsibꝫ cētiloquiū. Expior illō esse pnetū pori nre collatōis. desinit in auxilio bonoꝝ ɔtra apostatas angeloꝝ nobis in h exilio. vbi etiā filius dilect⁹ nihil differt a seruo cū sit dñs oīm. sꝫ sub tutoribus angel ꝛ actoribꝫ ē vsqꝫ ad pfinituꝫ tpe a pre. ¶ Magister. [illegible] fili⁹. ¶ Discipulus Istic nepe sum⁹ cognoscere [illegible] ria. qles pulsus aut imissiōes. Memini ꝟo te nudiustercius septē officia nūerasse sub tropologia liberatōis petri Angel⁹ astat. fulget pulsat [illegible] ¶ Magister. [illegible] dario. Scio ne memorie addicas sil. vij. cōsideratōes ad tutelā nrām sub q̄druplici [illegible] ¶ Discipul⁹. [illegible] quis finis ppri⁹/q sit status oīs. A sathā ipelli sperās fac iussa. timēsqꝫ Magnifica dñm. dic o me suscipe xpe Viceris hic ꝛ nūc velut hic et nūc moriturus. Spūs esto pi⁹ velut hic ꝛ nunc obiturus ¶ Mgr. [illegible] pratōꝫ facere. vij. ad. vij. reddēdo singula angelo p auxilia. singul his ɔsiderationibꝫ ac [illegible] ¶ Discipul⁹. [illegible] cognoscere simil vt abbreuiatior sermo fiat. ¶ Mgr. Tēptabo sic efficere paritꝫ reddere totū marie canticū ɔsonās dictis nris. Itaqꝫ talit̄ accipe sūmarī ṗmo. Deb[illegible] amplius

[illegible] em⁹ ꝛ liberem⁹ i trutina cordis q̄s [illegible]. Si eni̅ sathan adest nobis vt noce [illegible] si nō ꝯtra staret angel⁹ bon⁹ istic [illegible] iste sathan claudere vel eruere pe nu⁹ oculū fidei ne recogitem⁹ finē nr̄m q̄ de⁹ ꝯueniēs ē vt angel⁹ bon⁹ sanet ꝛ illuminet oclos cordis i viā ꝛ i finē pacis. hec de p[illegible]mo ¶ Angel⁹ astās fulget i carcere mortꝭ hui⁹ vt nouerit vniusq̄sq̄ posit⁹ i tenebris qual' su⁹ sit [illegible] ppli⁹. Sūt eni̅ iuxta q̄litates morboꝝ [illegible] q̄litates auxilioꝝ. Angel⁹ astās et [illegible] pulsat incitās ad bonū [illegible] neraliter oēs. ꝛ h̄ nos scire facit a sathā ipsi [illegible]. Dū eni̅ scit piculū / sollicitudie maiori fu git ad auxiliū. ¶ Angelus astās fulgēs ꝛ pul sans iubet surgere velociter. Hoc aūt iplēt dū sperādo diuina mādata seruant. Aliogn iacet obrutus i pctis vet⁹ hō nr̄. de se despe rās. aut nō cū minori discrimine / nimis spe [illegible] ¶ Angel⁹ astans [illegible] pul sans. surgere iubēs / soluit a cathenis vicioꝝ vinctū i mēdicitate ꝛ ferro. Cōcussus eni̅ ti more casto ꝛ sctō / cū gratia dn̄i magnificatōe iā se pcingit ꝑtute actōis. iā calciat caligis p̄ ceptoꝝ i ꝑparatōe euāgelij pacis. ¶ Angel⁹ sctū pagit officiū / dum astās postq̄ fulsit / pulsauit. surgere iussit et soluit. educit extra carcerē. Apit vltro portā ferreā pnie. transit vicū vnū satisfactōis arte ꝛ directe. ¶ Ange lus tādē sic eductū libertati derelinq̄t. Quo facto sic sane deinceps q̄ retro sunt oblitu scēs liberat⁹ i anteriora se totus extēdit. Re uersus q̄dē ad se / deo grat⁹ ꝛ angelo suo. di cit ex sniā. Nūc scio vere q̄ misit deus ange lū suū / ꝛ eripuit me de manu herodis. ꝛ d oī expectatōe plebis iudeoꝝ. ¶ Discipul⁹ De lectat simi' ꝛ edificat adaptatō. Nec q̄ curiosi tati deputād⁹ iste mihi vere breuis ꝛ lucidus [illegible] ¶ Magister

Intellige ꝑus q̄ueadmodū q̄ttuor prima spectāt ad oēs generalit' q̄ purgant'. spectāt alia duo mag' ad illuminādos tanq̄ pficie tes. septē ppriē q̄rit eductus et pfectus. Por [illegible] cū nr̄m sic adapta. Sciuerꝭ vt scio. [illegible] vniuerse rōnalis creature ꝯsistit in magnificatōe dn̄i. ꝛ q̄ exultet sp̄us in deo sa lutari suo. Quid est enim beatitudo nisi dn̄i dei nostri salutaris magnifica iocūdaq̄ frui tio. honor ꝛ collaudatio. h̄ pmiū. Ceteꝝ re spectus hūilitatis. ꝯsideratio ꝛ cognitio stat⁹ [illegible] ¶ In h̄ guide q̄ facit nobis magna q̄ potēs ē. q̄ be [illegible] salios. Cōcludimus q̄ dn̄s ē i [illegible] q̄ imittit angelus dn̄i i cir cūitu timētiū eū ꝯtra tot gyrouagos demo nis impulsus. hoc terciū. Rursus et scrifica tiōe nois sui dū dat spem ꝛ impletiōꝫ mādaꝝ totūꝫ dei velociter inclamat / q̄ ꝑus astiterat illuxerat. pulsauerat ad deū. ad nos. ad ad [illegible] ¶ [illegible] [illegible] mor dn̄i aīa nr̄a ꝯsiderat hūanā miseriā / si se uere faciat dn̄s potētiā i brachio suo / si sup [illegible] potētis [illegible] si diuites dimittit inanes. q̄s nō etti [illegible] si ex ꝯsideratōe sue mīe q̄s ip̄s nō ma gnificauerit. q̄ timētibꝫ veniā dat. q̄ hūiles [illegible] ¶ Susce pit ppterea scto dn̄s isrl' puerꝝ suū. illuminatū. pulsatū. ꝯmonitū. absolutū / si dixerit. Dn̄e iesu suscipe sp̄m meū. Dū ꝑo suscepit. q̄s de māibꝫ suis eripiat eū? Dn̄s q̄ iustificat. dn̄s q̄ suscipit. q̄s ē q̄ ꝯdēnet / aut quis abij[illegible] Postremo sp̄ūs ita suscept⁹ i māibꝫ saluigar die. i. salue custodie xp̄i. sueq̄ libertati dereli ctus / p⁹ oēm herodis expectatōꝫ. q̄d supest' agat ille q̄ sp̄ū dei agit'. q̄ iā ꝯspicit vltra in le ge [illegible] sp̄e pmij trahit' / sꝫ suauiiugo xp̄i mentē sctāꝫ spōtaneā totā ꝯtulit ad honorē dei ꝛ patrie liberationē. Recordat' pfecto solius mīe die dei. dulcebꝫ in lege dn̄i meditari die ac no cte [illegible] mi eius i sctā q̄d ē xp̄s. Hoc deniq̄ ē p[illegible] rū. sicut alia sunt illoꝝ q̄ pficiunt aut inc[illegible] unt. ¶ Nūc p singula discurram⁹ angelorū misteria q̄ tacta sunt circa petrū. ¶ Angelus astat. Cur ita? cur si nō vt a stare coram deo nos faciat. Deo aūt tūc astare nos tradit di ony. cū castissimis oratiōibꝫ insistētes. reno uato animo ꝓpinquamus. credētes q̄m ipe est dn̄s deus salutaris noster / innitentes ei sicut littori fixo / tracti a magnete virtuoso. ¶ Astans ꝑo tunc refulget angelus. cū nos edocet. cuius ꝯditionis ꝛ status ꝛ humilita tis sumus. quantū⁹ inspiciat deus hūilitatē ancille sue aīe nr̄e. nouerit ipsa q̄d se querere ꝯueniat. Nō eni̅ oibꝫ oīa equaliter licent. de cent ꝛ expediunt. Totū pastorale Gregorij ꝯterīt ē i hmōi documēto. Propterea trāseū tes iducam⁹ quattuor idustrias spālit' assu

mēdas ꝛ astutias sathane fundatas ex locis [illegible] quos [illegible] conat auertere. vel mutādo dū bñ sunt. vel retinēdo pertinaciter statū/dū male locati sunt. ¶ Locū assumit ab autoritate. sed applicat sinistre ¶ Locū ab exemplo ꝛ silitudine. sed dissimilit. cū nihil in psona vl re n̄ra. Locū ab inductōe. quatinus pcipitet ī iudicia falsa ꝛ temeraria. Loc⁹ deniqꝫ sub trūcato entimemate. minore sua nō apposita vl explicata. ¶ Scit eñ ꝙ ex mīorib⁹ seu pticularib⁹ pmissis/tota pēdet difficultas illatōis. Fallit se volūtas sepi⁹ ī hac argumētatiōe. dū pñtato aliq̄ obiecto generalr sub rōne boni/cōfestim fert ī illud attēptādū. nō discernēs ī pticulari. qd vel quale sit illd boni. Dicit ratio succurrendū necessitati ppri corpis sui. Comede ꝛ bibe iubet volūtas. Colēdus ē de⁹. tene te igit ī hac religione nidet volūtas. Dicit rō. maledicti sunt q viaꝫ pacis ppediunt. Rñdet volūtas. ꝙ maledicti sunt q viā cessionis hui⁹ ptendēns de papatu nō inquirūt. ¶ Nocū ē qualiter loco ab autoritate abutebat apostata Julian⁹. Xps dicit. Nisi quis renūciauerit ꝛc. imo sic diabol⁹ ausus ē dicere xpo. Scptū ē. angel suis ꝛc. Nō hēm⁹ necesse lōge morari. qꝛ ex ipso sumpserūt oēs [illegible] dū fieri volūt magistri q nūqꝫ fuerūt discipuli. sacraꝫ lraꝫ interptes q nunqꝫ didicerūt illas ¶ Adiecit igit diabolus aliud machinamētū efficaci⁹ ex h loco p autoritatē fieri trālatiōes varias pro vulgarib⁹ idiotꝫ. quib⁹ habitis ꝛ lectꝫ ī supficie. cōtemnūt mox sacros expositores. Nolumus [illegible] ctus. Tādē reddunt impsuasibiles. neqꝫ sibi relinquūt autoritatꝫ pōdus. vñ valeāt ad [illegible] ¶ Loci vo de locis ab exemplo ꝛ simili/tot sunt expimēta fallaciarū. quot hominū capita dū quilibet [illegible] tuere taliū ꝛ taliū. quos approbat aut canoni[illegible] res. qui doctores. q laudati. Quid facit fili⁹ niunt nisi qd viderit ptem facientem? Ptres optimos ipsi nolunt. sed pessimos h exēplo seq. Uox aliorum ē. Paul⁹ se laudauit. Paulus visiōes ī raptu suscepit. cur nō pōt mō dūs ī talib⁹ ꝛ talib⁹ silia opari? Hinc cōfictio pphetiarū. hinc miraculorū admonitio. hinc etiā adoratio damnatorū hoīm in ppliis. Testis ē mihi legenda. immo de adoratione canis mortui visum ē ī ytalia. Caueat igit sancta sedes romana. caueat et sedens papa. quibus argumentis/ꝛ causis ꝛ mediis. canonizatio alicui⁹ sit facienda. ¶ Discipulus Cognita sunt oīa que loquis etiā pro infelicissimis dieb⁹ nostris. Nec de loco p inductionē necesse habeo exempla ponere. qꝛ quotidianis suspitionib⁹ improbis contra status varios militat ppm demon. pserti m apud solitarios et deuotos in oculis suis/vt damnent ceteros omnes. Diabolus dicit ex pticularib⁹ inspectis delectabiles generalē inferant ꝯdemnatōis sententiā. Atuero difficultatē habeo maximā quadruplex ille fallendi locus qua ratione vitabit. Dicunt isti. Si glosas recipit text⁹ vn⁹ [illegible] addere/cur nō nos inquiunt. aut cur non eadē facilitate respuimus eas/sicut doctrinas apocriphas? Quo pacto igit fiet distinctio inter miracula vera ꝛ falsa. Inter reuelatōes veras et fictas. Si canonizata ē hec psona pper attestatiōes miraculorū ꝛ austeritatem vite. cur nequit hoc tpe fieri simile sub similibus? ¶ Magister Habes alibi tractatus qui ad istas que quotidie fiūt obiectiōes/rñdere conant. Sꝫ apud plimos/neqꝫ tal sufficiet rñsio. nec puto ꝙ altera sine gratuito miraculosoqꝫ dei dono Olim dū scptis tibi ostēderē ꝙ ī istis nō pōt tradi ars vl regula infallibiliter humanit⁹. inducebam argumentū q se fundat achademicorū ambiguitas/dicens nihil sciri. imo nec h sciri ꝙ nihil [illegible] nō vigilantē. ꝛ hoc cū ratiocinationib⁹ multis ꝛ reflectōnib⁹ quib⁹ dicit sepe sibi Tu nō dormis. Ecce talia ꝛ talia facꝫ ꝛ inspicꝫ. [illegible] vigilantis (ait Seneca) narrare somnia sua. Ita somnians hec ꝛ talia nunc agit. Porro suppetit in hac re/visitatio petri quā tractam⁹. De ipso q dē vtiqꝫ vigilāte scribit hystoria Luce. Nesciebat verū esse qd fiebat p angelū. existimabat autem se visum videre [illegible] sesit nobis in his tenebris et vmbra mortis angelica visio simul et illuminatio/cū ista q intimo sensu ꝛ gustu docet de oībus spūlari vnctiōne. ¶ Mgr. Iure concludis. [illegible] ne sub hoc duplici refugio supplicit [illegible]

ri. quarin⁹ veritas nos exaltet. ¶ Angelus astat. Pōt ī momēto ī ictu oculi noster angelus a summo celo deorsū nobis astare. q nihilomin⁹ spāstat deo beatifica visione. Nō deserit exēplar eternū/dū venerit circa nos opari. psulit nō min[illegible] reanlā esse scit ꝛ artē directiua. Fit aut aliqñ custos angelus lōge a custodito. nō p ignorantiā. nō p negligentiā suā. sed ppter maliciā nostrā cui dedignat astare. Fit hoc aliqñ p dispensationē ad experientiā nr̄e colluctatōis cū aduersarijs nostris. Dū eñ angeli boni q iuxta nos erāt de longe steterunt/fit qd sequit. Et vim faciebāt q querebāt aīam meam. Et q inquirebāt mala mihi locuti sunt vanitates. et dolos tota die meditabāt. Fit tūc angel⁹ nr̄ adiutor ī opportunitatib ī tribulatōe. facit cū tēptatione puentū. Erudiuit eñ pus qd agere ꝯueniat tpe ꝯflict⁹ ꝛ impulsus. ¶ Discipulus. O per ꝯcpciū ē cognoscere/quib doctrinis armat angel⁹ bon⁹ suos stare ꝯtra diabolū ī die belli. ¶ Magister

Multi multa scpserūt in enigmatibus ꝛ figuris ꝛ silitudinib varijs corpaliter pugnātiū. Tu qm scholastic⁹ fuisti, gratanti⁹ puto recipies/si exemplū quasi familiare de schola tibi tradidero. Cōstitue sathanā q̄si sophistā. cui⁹ h totū studiū est fallere. nō querit sapiens eē s; videri [illegible] garrulus ē. multa petit. Celat ppositū suū. ꝛ inuestigat alienū/sophistic⁹ pōia. Tu ecōtra doct⁹ ab angelo bono caut⁹ esto. noiatim ī q̄ttuor. dissterem⁹ postmodū de reliqs. Primo vel non videri sapiēs s; eē. Sapiētis aūt pcipua cura ē/finē respicere. Scdo pauca cū aduersario loq/vl' ex toto silere. Certum habe tercio ppositū suū q te q̄rat decipe/nō docere. [illegible]

B ¶ Discipul⁹. Discurre sūmatim de singul'. ¶ M. Sapiētia xp̄ianoꝝ ē idipsa/nō solu noīe pfiteri se xp̄ianū. Hoc q bona fide q fierit. h q cupierit. vt malit eē bon⁹ q̄s videri exēplo carbonis/pueniet ad optatū. iuxta so[illegible] der. q deludi sinet. Eligit tal' fuire duobus dn̄is. Ingredi terrā viuētiū duab vijs. fit ppterea incōstās. fit arūdo semꝑ agitans. fit cū garrulo sophista. se sil'r ī oib effluēs. desere[illegible] nostra. Ob [illegible] ne cessaria sit/notauit rex penitēs. Ego inqt tā q̄s surd⁹ nō audiebā. ꝛ sicut mut⁹ nō apiens

os suū. Vulgata ꝯitas ē femīa q auscultat. [illegible] mus addere de curiositate alteri⁹ cuiuslibet sensus. Eua si clausisset aures ad pmā diaboli curiosā interrogatōz. q̄re p Cur incepit. Si mox ꝯfugisset ad mariti ꝯsiliū/supasset tēptatoris astutiā. Exēplo cuiusdā matrone. q dū īpeteret ab adultero. q̄rā inqt a marito meo si tibi ꝯsentiā. Probe qdē si ꝟbo suo cor ꝛ opatio ptin⁹ iūgebāt. alioqn pcacitas dicti pl⁹ accēdit adulterū. diuertere se ptin⁹ ꝛ silere cautū magis. ¶ Fulciam⁹ etiā ex aīalium fabul' dogma nr̄m. Vulpes ꝛ catt⁹ dū ī nemore fuissēt obuiā sibi. audirēt a lōge sonitus venatoꝝ ꝛ latrat⁹ canū. Cōtremuerunt mutuo inqrētes q̄liter euaderent. Nescio inqt cattus nisi modū vnicū. Spernēs eū vulpis/asseruit se hīe modos mille ꝛ mille p circuitū. Facta ē int loqndū irruptio canū. cattus exiliuit in arborē. vulpis canū morsus plīma circuitōe eludēs diu. tādē ꝯphēsa/docuit saltū catti vnicū pl⁹ ad euasiōs valuisse. hec nos fabula respicit. s p ad arborē ad quā docet sapīa cōfugiam⁹. nō tā motu corpis q̄s pij cordis. Dam⁹ aliqñ aliqd tale salubre consiliū. qd dū pterimus decipimur. Exem[illegible] palumbi [illegible] suo. circuibat vulpis ad radices/se ꝯminās ascensurā/se nidos oēs cū fetibus direpturā. nisi pullulus sibi pīceret vnus. Trepidātes palumbi/agebant qd petebat. ꝛ abibat. Reuertebat ad silē. Quisqz passer dato palūbis cōsilio continere se nidis suis/vulpes a fraude sua fraudata ē. Sed ī passerē ꝟtit insidias. nō virib sed adulatōe. Erat ī dumo passer. vulpis affuit beatificans auiculas q volatu suo se ꝓtegerēt a bestijs ꝛ laqueis terre. Sed h vnū deest inqt q rōne ꝯtra vētoꝝ turbines et frigora se ꝓtegāt. Voluit passer gl'iari ꝛ ꝯcionari cū garrulo. Rñdit se protectōz hēe/dū flabat boreas a sinistris. mergebat eñ caput sub plumis ad dexterā. ꝛ econtra si a dextris. Fingēs vulpes se nō satis audire ppter distantiā/ptrahebat alloquiū. Dilapsus est passer ad ramos primiores terre. quesiuit vulpes/dū ventus flabat ab anteriori qd agebat. Sic ait dimittens caput ad pectoris plumas. Exiliit vulpes ī nō viden[illegible] ¶ Inducamus de scripturis. Oculi mei semꝑ ad [illegible] euellet de laqueo pedes meos. Et ī psalmo

de Dauid. q̄ fact⁹ erat sicut hō nō audiēs. et nō habens ī ore suo redargutiōes. Subdit. Qm̄ ī te dn̄e sperauí. tu exaudies me dn̄e deus meus. Et alibi. Educes me de laq̄o quē stat nerūt mihi. qm̄ tu es. Et iterū. Prouidebā dn̄m in ɔspectu meo sp̄. Et rursus. Ecce sic
D [illegible] Ridebūt for te nostri scholastici fabulatōes tuas ɔ̄ anilib et beltuas. q̄r subtilia q̄rūt. Dicent p̄terea spectare potius ad opprobriū r̄ndentis merā silentiū si nō audeat cū aduersario ɔgredi congressus nihil r̄ndeat. Ubi erit preterea qḋ iubet Jacobi. Resistite diabolo ꝛ fugiet a vob. Et Petrus de eodē. Cui resistite fortes in fide. Hic q̄ fortitudo q̄ laus ē fugere: Timere de malis dicit apud poetā. Sꝫ ɔtra audentior ita vulgo dicitur (Qui fayt on lechasse) [illegible] Quid [illegible] rint scholastici tui / quartā cautelā a nobis sic notatā. qualiter accipiat crassi⁹ ridebūt. Docemus ꝛ q̄c̄q̄d sophista nequā diabolus argumētādo ɔcluserit ɔtra bonos mores aut fidē. dicat pi⁹ ꝛ fidelis anim⁹ ab angelo monitus. nego ɔsequēs. nec aliter / nec alia forma r̄ndeat. Stet ī sua positiōe securus. Unde illud de comico agūt homines / birreus sp̄ hō. ¶ Discipul⁹. Stultus hic modus r̄nsiōis habet [illegible] dus ɔtra diabolū. Quicq̄d aggarriat. q̄c̄q̄d nectat / hec vna r̄nsio sit fidelis anie. Xp̄iana sū. Sic olim Blādina martyr. sic re ꝛ noie quidā sanctus apud tortores p̄sticerāt. vt nihil extorq̄re posset sua malignitas ab eis / q̄ xp̄iana sum. xp̄ianus sum. Hoc meū nomē. meū genus. mea soror ꝛ patria. Melior si nō [illegible] p̄phanas nouitates / ꝛ nō intēdere genealo- [illegible] Cur [illegible] sancti doctores tot questiones induxerūt. agitauerūt. determinauerunt. ¶ Magister. [illegible] cipal' nr̄ sermo ē hic de impulsib⁹ secretis diaboli cū blasphemijs suis / q̄ nō melius q̄z cōtemnēdo vincunt'. fugiēs. indignās aut deridens aīa xp̄iana dicat simplr̄ / qḋ alia dixit pcaciter. Quere qui tibi r̄ndeat. Dicat. blasphemia tua sup te furcifer ꝛ damnate. Alioquin si velit sibi facere laudes q̄r bn̄ dissolue [illegible] q̄r iā superbiens meret' illudi. meretur laqueis irretiri / nisi talis sit qui p ɔsuetudīe habeat sensus exercitatos. totus sp̄ualis effectus

oīa dijudicās. ¶ Angelus astat ad recordatiōnē dei. fulget ad cognitōez nr̄i. Pulsat virtus tercio ad ɔfutatōez aduersarij. Dixim⁹ sup hmōi pulsib⁹ ꝛ impulsib⁹ iā plima. volo nūc inducere fallacias quattuor ex logicalibus sumptas / ad cautelas quattuor p̄dictas ꝛ totidē a locis dialecticis deceptiones ortas. Sūt hmōi fallacie vna fm̄ plures interrogationes [illegible] apparēta ɔtradictois ꝛ no [illegible] pulus. Iste sunt cognite logico [illegible] deuotū: quid ad morale doctum [illegible] Multū p oēm modū. Scio q̄r extra dictionē noīantur iste fallacie. q̄r nō ex dictōib sꝫ ex reb⁹ ortū habēt ī apparētia sil' ꝛ defens [illegible] possit falli. ¶ Discipulus. Induc exempla [illegible] p̄ponit aīe timorate plimas interrogatōes. Urget q̄rin⁹ vna det absoluta r̄nsio. Ad formā inquit. Querit ab vno (exēpli gratia) qui ex adulterio gratissimū ei optimis morib⁹ ꝛ artib⁹ institutū h̄z filiū. Uelles tu de noue pe tre nō habuisse filiū talē: Si r̄ndeat. placet hūc hr̄e. Perstat inquirēs. Quid sup adulterio dicis: ecq̄ nō alit' habit⁹ ē. r̄nde quid degeris ex duob⁹: carere filio / vel adulterio. Si dixerit carere filio ɔscia se ɔtradicit. Si placet adulteriū / plane peccat nec penitet. ¶ Discipulus. Sentio q̄ dāda sit duplex r̄nsio. placet filius. displicet illicit⁹ ɔcubit⁹. ¶ Magister. Consulte sentis. vn̄ si milies impulerit / vt facta ɔpatōe filij ad adulteriū r̄ndeat. Petrus quid e duob⁹ mallet. nō oportet vt simplr̄ r̄ndeat sꝫ distinguere. Tactus ē pns alter casus sup interrogatōib⁹ curiosis. Si doleat hō de petō / sic q̄ mallet fuisse damnatus vel annihilatus. Si fugiat ita petm̄ q̄ mallet cruciari p incendiū multis dicto q̄z frangere debitū ieiuniū aut ɔmittere mendaciū. [illegible] um. que impellunt r̄ndentē / aut ad temerari [illegible] onē / aut culpabilē electionē. Dicat igit'. nec [illegible] nunc incendiū nō incūbit eligendū. Quid si vehemēti⁹ vrgeat aliq̄s eligere quid ageret adueniēte casu tali / prout erat martyrum tpe tyrānoꝝ: R̄ndeat se humiliās sub deo et sancto angelo ei⁹. dicat Dn̄s non patiat' me tēptari sup id qḋ possū. Et si casus eueniret qualē pponis. spero ī dn̄i bonitate q̄ facere

cū tēptatōne puentū. vt posset sustinere. vel aliter q̄ p peccatū euadere. Caueat igit arrogāter pdicere cū Petro Etiā si opuerit me mori tecū/nō te negabo. Dicat poti⁹. Imperfectū meū viderūt oculi tui. sis adiutor i oportunitatibꝰ i tribulatōe. aut in talē tēptatōem me nō īducas. ¶ Discipulus. Caute sobrieq̄ ɔsulis. Cōfundis ex hoc curiosas inquisitōes q̄rundā ɔfessoꝝ sup volūtate certa nō peccādi seu recidiuādi in futuꝝ. vt dū interrogat penitens a se vel altero. Credis tu q̄ postmodū nunq̄ cades in tale petm̄: Rūdeat. Ego fragilis formido lapsum. nō tamen volo nūc vel digo casū. De futuro miscdie dei me ɔmēdo. deṗcās vt me custodiat a peccato. q̄ si ceciderit fragilitas mea. depṗcor adiciat vt resurgat. Hec fallacia fm plures interrogatōes vt vnā quārū video. nō meli⁹ euitat q̄ p silentiū modestū. se diuertens ad alia cogitāda. aut p distinctōem actuā interrogatonū. aut pstet iuxta qd not [illegible] culabilia fidē rectā tāgentia. ¶ Discipulus. Exēplifica. ¶ Mgr. Ois pene [illegible] puenit i speculabilibꝰ/ex defectu di[illegible] z resolutōis ad simplicia. q̄ deficiēte doctor [illegible] to pl⁹ inuoluet. z eo plus si nō veritatē. s ad uersarij ɔfusionē. p sua laude scrutat. Exemplū. volēs vn⁹ doctor ɔcordare sil/quō act⁹ p [illegible] a deo z a libero arbitrio. Conclud [illegible] argumentorū subtilitate. nō pia religiositate. q̄ de⁹ erat cā petī. q̄ deus facit hoies peccare. q̄ deus vult hominē peccare/dū peccat. Addidit ipse idē. q̄ libertas arbitrij cōparata ad deū. faciat ista necessario q̄ factura est. In opatōne ad diuinā pscientiā oīa de necessitate sunt futura. alioqn [illegible] dicunt ipossibiles fieri [illegible] ta eē possibile. cū tn̄ si de⁹ p impossibile non eēt impossibilia nūc nō eēnt tūc min⁹ impos[illegible] it sicī forma logicali. demonstrato sorte qui facit homicidiū [illegible]

Uidet/si nō distinxeris aliqd i ea. Si pterea nō respexeris ad blasphemiā insanā vltime illatōis. q̄ deus facit z vult q̄ sortes peccat. Quāto magis opuerit sape ad sobrietatē. vbi etiā solutio rōnis latuisset. z dicere solua t eā angelus dn̄i z solutionē apiat. Oīs absq̄ dubitatōe rō q̄ militat ɔtra pietatē/sophistica est. peccans i materia vel in forma. Rō si non videat discipul⁹ hō. videt doctor xp̄s/hō z angelus ei⁹ i ipso. ¶ Itaq̄ dū subsumit doctor iste anglican⁹ quē pfunduꝫ cognomināt. q̄ sortes hꝫ ṗceptū de nō faciēdo a. actū. vel intelligit absolute de eē act⁹ solū/mō. z tūc ē falsa minor ista. q2 sortes pōt i ca[illegible] vel i inuincibili ignorātia. Si ṽo intelligat q̄ sortes hꝫ ṗceptū de nō faciēdo. a. deformiter z peccabiliter. ħ vtiq̄ veꝝ ē. Sꝫ iā de⁹ neq̄ facit neq̄ vult/q̄ sortes taliter agat. et ita nō facit neq̄ vult. añcedēs ṗdicte sophistice sue. q2 palā ɔcludit deformitatē. aut ɔsequētia nihil tenet. Constat eīn q̄ nec deus. imo nec hō pōt velle deformitatē sub rōne deformitatis. dicēte Dionysio z pho. q̄ nemo ad malū aspiciens opat. velle aūt ē q̄ddā opari ¶ Discipul⁹. Cui simplicitas placet. placeat z tua rn̄sio. cōsequēs est iudicio meo. Sꝫ neq̄ si calūniabil' eēt ista vel altera rn̄sio/deberet inconuenīēs tn̄ ɔcedi q̄ offendit oīm pias aures/tā phoꝝ q̄ moraliū z simpliciū in quacūq̄ lege viuentiū. Dic alterā sophisticā de futuris [illegible] cepit sic. antixp̄s fuit heri futur⁹. et antixp̄s nō erit. ergo de⁹ vl' hō q̄ credidit antixp̄m eē futuꝝ/decept⁹ ē. Añcedēs ē possibile z ɔpossibile. q2 ṗma necessaria z scđa possibil. oīe aūt possibile stat cū necio. igit ɔseq̄ns possibile. qd impiū ē d deo ɔcedere. ¶ Discipul⁹. [illegible] rē q̄ dr. antixp̄s nō erit tanq̄ possibilis sit. Aut intelligis q̄ ē possibilis q̄cūq̄ lege posita. z tūc istā nego. Aut intelligis q̄ possibilitas ɔpat ad dei potētiā absolutā seclusa omni lege seu ɔpatōe. z sic ɔcedit. sed negat ɔsequētia. q̄ q̄ credēs antixp̄m futuꝝ ex fide, sit decept⁹ d facto vl' d possi bili. Rō est clarissima. q2 i maiori non credidit aut scriuit aliq̄s antixp̄m fore nisi de lege ordiata. sciēs q̄ de absoluta potētia deus nō posset facere quin [illegible] hic t vt antixp̄s nūq̄ foret. Non ē igit aliq̄ deceptio. sed sūma ɔformitas. Porro deceptiōis rationē q̄ ponit intrinsecā i deo [illegible]

est i centilogio de modis significadi. ¶ Disci
pulus. [illegible]
[illegible] q̄ sophistice loquit̄ odibilis erit.
[illegible] illusores ipse deludet. Sic q̄ q̄rit
mendaciū subuertet ab eo/cadēs i laqos q̄s
tetendit. Porro q̄ ambulat simplicit̄/ambu
[illegible]
rat Rufinus i illo quē addidit hystorie ecce
siastice Eusebij libro. de quodā inuincibili
sophista cōtra pietatē fidei. quē [illegible]
pij senis/nudā pponēdo veritatē fidei/vicit
[illegible]
pstare i simplici cōfessione fidei. Nosti illū q̄
mox vt aliquē sentiebat sophistice cōtēdere/
quiescebat. nisi forsan ex silentio suo/circum
stantiū scādalizatio timeret̄. Mos sophista
rū est/vt tandē semetipsos fallāt ꝛ apphēdāt
i astutia sua/dū ad agibilia venerint. Docet
hec puersitas demonū. quorū argutias retor
quet angelus dñi cōtra semetipsos in fines
[illegible]
gister. Impulsit fratres Joseph/vt ex visi
onib9 somniorū inuiderēt ei. q̄rentes media
[illegible]
nus fuit scim9. Regnauit. Ita q̄tidie fideles
impedit. quosdā vt deijciat/ꝛ exaltant̄. q2 p
tribulationē humiliant̄. Fiūt doctores/q̄s
isatuare querit. Fiūt purgatores. Fiūt san
ctiores q̄s satagit inficere. q2 disciplinā con
uertūt i penitētie patientiaq3 virtutē. Permit
tit angelus futura quidē demones ab eis co
gnita silr̄ inuestigare ꝛ audire. Quare? quia
scit q̄ dū querent obniti/ ɔplebūt volūtatē
F dei. Sic i Joseph. sic i oib9 fiet electis. ¶ Di
scipulus. Satis em̄ de fallacia ɓm plꝫs in
terrogatiōnes dixisti. quēadmodū nūq3 abs
q3 distinctiōe dāda sit vnica rñsio. Video p
inde consiliū saluberrimū. qđ est q̄ se fidelit̄
[illegible]
te quēadmodū i moralib9 etiā istud pdest et
expedit. Si dolet caput aliq̄s ex ebrietate
vl' alia culpa/fiat eger. accepiet dolorē ꝛ egri
tudinē patient̄ vt ē afflictiua. orās deū q̄tin9
sit ps purgatiōis sue. peniteat de causa p q̄n
to est culpabilis. Si morit̄ pr̄/et fiat heres
filius locupletatus. doleat pie mortē patris.
gaudeat gratus de opib9 relictis. Si puni
unt̄ iudicialiter peccatores. letent̄ d' iusticia.
tristent̄ d' demeritis. Potes alti9 speculari d'
pscientia dei circa damnatos. etiā si pponis
tibi talē fore. nō quidem asserendo vel cū de
[illegible]
stus es dñe. ꝛ iusticie tue diligende sunt ꝛ ho
norāde. pctā vo q̄ sunt damnatiōis occasio/
detestor. odio. abominor. q2 taliter me velle
vis ꝛ pcipis. Soluit̄ inde laque9 iste neq̄ssi
mi. q̄ vult rñsionē vnā dari/dū curiose inq̄
rit. Si deus vult te damnare vis tu? dic
nolo peccare. q̄ si nō peccauero nō dānabor
Si rursus vrgeat pulsans. Quid si tibi re
uelet̄ tua damnatio? Quid si reuelet̄ d' te pe
tro. q̄ alter q̄ peccauerit i hac die tandem sal
uabit̄. alter q̄ non ita peccauerit/tandē dam
nabit̄? Casus est possibilis ꝛ ideo reuelabis
Nunq̄d elegeris hodie peccare? nunq̄d in p
mo casu desparces? Rñde caut9 sp. nō vnica
s3 duplici rñsione. Habēt hāc industriā pue
ruli. dū interrogāt̄. quē e duob9 plus diligit/
[illegible]
go matrē. Sic interrogat9 deniū petr9. dili
gis me plus his? Distinxit ꝛ rñdit. Tu scis
[illegible]
q̄rit̄. nūq̄d malles peccare nūc. postmodū sal
uari? Rñdeo. nolo peccare. volo saluari. Et
[illegible]
Credo silr̄ deū nō reuelare nisi vex. s3 nō ita
q̄ neget scipm. Si sub electiōe pponūt̄ duo
mala. caue/neutrū eligas. Nā i malis q̄d est
eligendū? At uero si culpa nr̄a ceciderim9 vt
necesse sit alterū ex pctis fieri/minus est acce
ptādū. q2 iā i ɔparatione deterior3 sortit̄ boni
ɓm q̄d rōem. Denīq3 pficit iste pulsus ange
licus. q̄ dissoluit colligatiōes spūales. sicī pe
tro materialit̄ actū. Proficit inq̄ā ɔ oēs pe
ne fallacias q̄ sequūt̄/si pia volūtas affuerit
¶ Discipulus Explica de fallacia ɓm quid G
ad simplr̄. ¶ Magister Considera solere
vñ voluntas decipit̄. pserrim a mūdo et car
[illegible]
tionū. Presentant̄ itaq3 sibi tanq3 bone sim
pliciter vel simplr̄ fugiende. q̄ sic argāt car
ro vel mūdus. Hec delectāt nūc. hec ɔtristāt
mō. Est aūt delectatio bona ꝛ tristicia mala
Si voluntas sit impia vel incauta/ɔfestim
eligit hoc bonū ɓm quid. ꝛ refugit iste malū
Si vo sit virtuosa. consulit rectā rōem ꝛ obe
dit consilio. Si vo nequā sit/refugit rōem
consulere. imo claudit oculos et aures sibi.
[illegible]
silū rōnis/conscia sibi q2 bñ suadet. S3 tā
dem inclinata p bonū ɓm quid. dimittit iu
diciū rōnis actualiter ɔsiderare. ꝛ ipetu suo
fert̄ in illud. sciens semp i habitu. ɔsentiēs
rectū esse. pferendūq3 rōnis iudiciū ¶ Disci
pulus. Quo pacto fieri potest/ q̄ volūtas
ferat̄ in obiectū/nō piuo rationis iudicio q̄

q̄ illud ita fieri debet. nõ eñi fert̄ ĩ incogni-
tū. ¶ Magister. Est int̄ doctos grādis dисce
ptatio si tales fieri valeat qđ indr um⁹ matie
q̄ dicēte pho ɔ̄one ad sapientē. Oīs malus
ignorans. Ceteꝝ parisieñ. articulus h̄z ita.
Si rõ recta ⁊ voluntas recta. ē error: supple
sic dicere. Itaq̄ duo sunt ĩ hoīs liberi arbi-
trij iudicio. Vnū qđ ē recte rõnis. ⁊ vocat̄ ꝓ
prie iudiciale seu legale. Aliud est ꝑ modum
arbitrarie ꝑtātis. Arbiter aūt nõ sp̄ tenet̄ in
seq̄ iudiciū s̄m leges. s̄z h̄z plenā facultatē di
gendi sic sibi placuerit. nūc aūt tale ē iudiciū.
q̄ p̄t insequi vel nõ inseq̄ pro sue volūtat̄ arbi
trio iudiciū rõnis. ¶ Discipulus. Intelligo
tale effici sepe. ꝓpterea rõ p̄ncipat̄ volūtati.
nõ vt ancille. sed sibi ɔ̄sulit vt dñe. Portat tñ
sibi lucernā vt videat q̄līter sit incedendū. nõ
vt cogat eā. immo diuertit ad ei⁹ imperiū lu
cernā suā. vel suffocat ⁊ deserit eā/ne luceat
actu pleno. Et ita q̄ñ⁹ voluntas viciose di
gens sit sp̄ errās in electõe tali arbitraria. nõ
oportet tñ q̄ error sit rõne iudiciaria vel assen-
siua. Est nihilominus vt cõiter ignorantia
crassa vel supina. Solum̄ queadmodū adā
potuerit peccare. nec tñ errore seduct⁹ ē ĩ rati
one. sicut incontinēs dū peccat ɔ̄tra charita
tē. nõ ob h̄ ꝑdit fidē. Perspicuū denique factū
est autoris moralis documentū. dū aliqd ꝓ-
ponit̄. ɔ̄festim discute qd sit. Cõfestim ergo
[illegible] Cogitabat qlis esset
ista salutatio. ¶ Magister. Addendū ē pro
cautela q̄tin⁹ a bonis s̄m qđ delectabilib⁹ ni
[illegible]
dū ista ɔ̄sticerit simpl'r mala esse. Põt aūt in
malis s̄m qđ de tristabilib⁹ ɔ̄siderādi [illegible]
stere ad patientiā exercendā. Nõ eñi fur [illegible]
tellectū sapientis aduersitates/quemadmo
dū voluptates. Habes ponderationē di-
cti illius p̄us inducti ꝑ te. Iubet aplš. Fu-
gite fornicatõeꝫ. Esset hic ɔ̄silio de primis
[illegible] quomõ repelli debeāt: si ⁊ q̄ñ sci-
ri põt q̄ volūtas acceptat istos vl' refutat. ⁊
hoc imputabit̄ ad peccū mortale. Rursus si
stat eodē tpe tēptatõis/q̄ volūtas peccet ĩ re
malib⁹ multis. ⁊ cū h̄ multipliciter vitā eter-
nā mereat̄. Tolleret istoꝝ decisio/scrupulos
[illegible] plurimis timorat̄. ¶ Discipul⁹.
Sed pero transeas ad aliā fallaciā que di
[illegible] tracta-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

niāt inter se. sil'r ista duo vl' duo. ¶ Magister
Sup h̄ aūt tene ꝑ regula. q̄ oēs ⁊ singule
[illegible] ꝑ charitatē vniunt̄ cum vno ter
cio qđ ē deus. ipse vniunt̄ inter se quātūcun-
q̄ vise fuerāt discordare. sicut de dispsiõe le-
gimus Pauli ⁊ barnabe. ¶ Discipul⁹. Pul
[illegible] hoc (ꝑ meā fidē) ⁊ gratissimū est. hoc
theorema verificat plane ps. verbū. Parti
ceps ego sum oīm timentiū te. ⁊ custodienti
um mandata tua. Felix ḡ mirabilisq̄ vnio
plurū ĩ deo/quasi in vnico medio ɔ̄nectoꝝ.
¶ Magister. Quid de pluribus quantūlibet
vnitis ⁊ ɔ̄iunctis ĩ alio q̄ ĩ deo. ¶ Discipul⁹
Video q̄ nõ simpl'r vniunt̄. fas est q̄ nulle
[illegible]
[illegible]
ficilius. ɔ̄sertim cū ĩ diuinis videat̄ exceptio
fieri. qm̄ p̄r ⁊ fili⁹ ⁊ sp̄ūssctūs vniunt̄ vna ẜi
tate q̄ deus ē seu diuina eēntia. est aūt ali⁹ p̄r
ali⁹ fili⁹. ali⁹ sp̄ūssctūs. ¶ Discipul⁹. Sub
intras aliā fallaciā accidētis. ad quā alicq̄si
singule reducunt̄. queadmodū fallacia s̄m
nõ cām vt cām. sicut fallacia ɔ̄seq̄ntis q̄ oēs
fere cõplectit̄ ꝑalogismos ex locis dialecticis
[illegible]
recordatio generalis/me dū puerulꝰ eēꝫ le
gisse quandā fallaciarū applicatõeꝫ moralē
ad peccā mortalia. s̄z abolita ē recordatio spe
cialis. ¶ Discipul⁹. Dic si habes istā ĩ pmi-
ptu vel aliquā affer probabilē. ¶ Mgr̄. Nõ
recordor illius. possumus aūt dicere q̄ ĩfer-
nalis bestia de mari passionū exiens a corde
impij. qđ ē sicut mare feruēs. h̄z septē capita
⁊ cornua decē. quibus impellit ad trāsgres-
siões nõia tm̄ septē. Appropriat aūt quodā
mõ singulas singulis capitalib⁹ vicijs ¶ Vti
tur ad sup̄biā fallacia petitionis principij. ar
guēs ita. Oīs magnus est honorādus. tu es
magnus. dū q̄ nihil h̄z qđ nõ accepit. et ita
de nihilo sui põt gl'iari q̄si p̄ncipio. Si aūt
venerit ad veꝝ p̄ncipiū. iā nõ ĩ se s̄z ĩ dño gl'ie
tur ¶ [illegible]
re ꝑ rdiđe. ¶ Mgr̄. Vtit̄ ad inuidiā falla-
ciā s̄m nõ cām vt cām. arguēs sic. Oē̄ne noci
uū ē odiēdū. Iste q̄ pollet v̄tutib⁹ tibi nocet
Tollit eñi tibi ne sis ĩ virtutib⁹ singulariter
honorādus. Ecce q̄ v̄tutes assumit ad cām
odij/q̄ sunt ad amoreꝫ cause vere. ¶ Vtit̄ ad
irā fallacia ignorantie elenci. q̄si ɔ̄tradictori
um sumat ab aduersario honoris sui/dū ꝑ-
turbat [illegible] Debet
insup irasci culpe nõ ꝑsone. vincere maliciā
[illegible]

ipsam irascēdo nutrire. ¶ Utit ad accidiā cō
iugationib9 inutilib9 ꝛ ineptis/p̄ euagatōes
mentis innumeras. q̄ ad fallaciā spectāt ac-
cidētis. ¶ Utit ad auariciā fallacia f̄m plu-
res interrogatōes vt vnā. dū ad oēs necessi-
tates hūanas subleuādas/dicit sufficere con-
gregare pecunias. q̄ frequēter afferunt plꝭs
indigēntias. qꝛ q̄ plura habet pluribus idiget.
¶ [illegible] fm quid ad simpl[illegible].
Istud ē delectabile ꝛ bonū gule. ergo ē sim-
pliciter eligendum. ¶ Utit tandē ad luxuriā
fallacia ista ꝛ altera. qꝛ nō ɔiūgunt extremi-
tates ɔueniēti medio. Fallaciā q̄ȝ ꝓponit cō-
sequētis arguēs sic. Generatio filioꝝ est bo-
na. ergo cessatio a generatōne mala. ꝑ argu-
mentū a contrario sensu. qd̄ fit ab opposito
āntecedētis ad oppositū ɔsequētis. Sȝ ecce
cū tibi q̄si scholastico satisfacere cupio. viciū
curiositatis apud nō scholasticos vereor in-
[illegible]
terias ɔgruas eis. hāc intermisse scholasticā
I Mgr. Ita maxime. qꝛ pōt angel9 dñi bo-
nus qꝛ istis maligni sophiste pallibus curio
sis inducere pallius ad ꝟtutes. ¶ Discipul9
Tāge quomō: ¶ Magister. Si ꝑ singu-
la discursus fuerit. plurītas pareret fastidiū.
Dicā ꝟo tibi sub cōpēdio regulā certissimā.
sed non ab omībus statim cognoscibilē seu
ꝑracticabilē. Sic in pure speculabilibus nul-
la formal' ɔsequētia tenēs vniuersalit'. nisi fi-
eri possit reductio ad ꝑmā ꝛ vnicā veritatē q̄
deus est. Sic valet nulla ɔsequētia ī agibi-
libus bonis/nisi possit reduci ad ꝑmā boni
[illegible]
do fundat' in h̄. qꝛ sic se h̄ȝ finis vltim9 in agi-
bilib9/sic ꝑmū ꝑncipiū incōplexū vel cōple-
xū ī speculabilib9 hec ē phī. Porro nō fit syl
[illegible]
labiliū nisi ꝟtualiter aut expsse regulet' ꝑ di-
ci de omni/aut ꝑ dici de nullo. alioq̄n nō po-
terit effici vera ɔtradictio penes quā deficit
fallacia ignorantie elenci sp̄aliter. sȝ genera-
liter etiā ī quecūq; fallacia. Hinc est q̄ ex pu-
ris indefinitis nō tenet argumentū d' forma
nec ex puris negatiuis. Hinc est q̄ termin9
ɔmunis ad plꝭs res (sic̄ h̄ nomē eēntia diui
na) nō potest eē mediū sufficiēs ī syllogismo
[illegible]
ci de omī includat oīa q̄ pūt de subiecto pre
dicari. illa nō sufficit vt sit ꝑmissa de oī. Ex
emplū. oīs p̄r̄ē generāt. s. nō distribuat ꝑ es
sentia diuina/nō ē efficax ꝑmissa ad syllogi-
sandū de dici de oī. ꝛ sic constat tūc q̄ ē vlis
falsa ꝑ eēntia. Nō aliter accipiendū de dici ē
nullo q̄ neget' oīne qd̄ affirmatiua de dici d'
oīni ponit. alioq̄n nō eēt vera contradictio.
¶ Cadūt ī absurditates nō ferēdas/q̄ istud
nō considerāt. Cōcedit vnus q̄ duo ɔ̄dicto-
ria nō verificant' ī instāti tpis. alius q̄ innu-
merabilia contradictoria vera sunt ī insta-
ti eternitatis. Alius q̄ ꝑmū ꝑncipiū nō ē
euidens in diuinis/cū sit ibi ꝑcipue certis-
mū. Alius q̄ aīa mouet' ꝛ nō mouet'. qꝛ mo-
uet' ī manu. ꝛ q̄escere simul pōt ī pede. Aliq̄ q̄
relatiōes ī deo sunt de9 ꝛ nō sūt de9. Alii sic
de formalitatib9 ī diuinis. at vere si negatio
capiat' de dici de nullo. q̄ scȝ negat oīne illō
ɔuertibiliter/qd̄ affirmatio ponit ī tpe. mō.
loco. ꝛ ceteris. euidens ē q̄ erit vera cōtradi-
ctio. Et si nō, nō. Unā nō ɔtradicūt iste due
p̄r̄ generat. eēntia non generat. nisi neget ne-
gatio generationē a p̄r̄e. Sed hoīes grossi
intellectus/subtiles istas nō aduertūt reso-
lutiōes ī negādo vel affirmādo. Putāt ideir
co ɔtradictiōes eē vbi nō sunt. ¶ Discipulus K
Edoct9 sum iuuenis sup̄ h̄ dici de oī et de
nullo/q̄ ī eis fundat' vel resoluit' oīs ɔseq̄n-
tia bona ꝛ formalis. sed nō habuitā expssā
sup̄ istis explanationē. Putabā q̄dē eē ꝑ
positio affirmatiua cū dici de omi. Sed vi-
deo dn̄iā nō modicā. silr' ꝛ ī dici de nullo.
[illegible]
gismos ī diuinis/addēdo lȝ qd̄ est. Sȝ hec
[illegible]
ligit' posuisse. Platonici q̄ȝ de hoīe cōi ꝛ sin-
gulari loquentes/habebāt introducere tale
dici. ¶ Discipul9. Nunq̄d nō multe sūt ɔ-
sequētie topice seu rethorice q̄ nō pūt nec de
bēt isto mō regulari: ¶ Magister. Pruden-
ter opponis ꝑpt' canonistas ꝛ legistas. imo
ꝑpter oēs ī sacra scptura ɔsequētias ī mora-
lib9 ꝛ hystoricis accipiēdas mō qui cōgruit
morali negocio. vbi non pūt h̄ri ɔseq̄ntie re-
sceptus/nisi q̄ tenēt solū gr̄a materie et nō for
me. quales accipiunt' a locis dialeticis. q̄les
ꝑterea nō resoluunt' ad ɔtradictiōem. nisi fu-
q̄d ꝛ modificate. Ut si dicat'. Rn̄de stulto iu-
xta stulticiā suam. statim subdit'. Ne rn̄deas
stulto iuxta stulticiā suam. q̄ videnī cōtradi-
ctoria. Silr' ī euāgelio. Uideāt opa vr̄a bo-
na. Et in eodē textu culpant' hypocrite qui
faciunt opa sua corā hoīb9. Sed rō dictorū
[illegible]
et vilogice ī speculabilib9. Hic de subtili-
[illegible]

lectus nūc expositꝰ/verissimꝰ ē atqꝫ saluber
rimꝰ. alioqn sūt ad morale negociū [illegible]
tes hmōi logicoꝝ ⁊ metaphisicoꝝ. sic cinifes
egypti morales oculos suis aculeis tenebrā
tes. Sūt et aduerso grossi morales ad sub
tilia speculāda. q̄ ꝺ metaphisica sūt ⁊ theolo
gia speculatiua nimis ībabiles. sicut mō dixi/
mus. qꝛ ꝯsequētias nō accipiūt nisi ꝑ tropos
⁊ apologos mō suo ❡ Discipulus. Quoꝝ ē
[illegible] ❡ Mgr. Vtraqꝫ laudā/
bil', imo necīa. sꝫ ꝑ necītate materiaꝝ variā/
[illegible] theo
logias. ī metaphisicas demōstratiōes ī mo/
ralib. topicas aūt rōes ī mathematicis. vtrū/
qꝫ ē vituꝑabile. qꝛ querēda ē certitudo iuxta
negocii q̄litatē. Proficit hec regula ꝯ nimiū
scrupulosos ī moralib. dū certitudinē que/
rūt ampliorē q̄ⁿ hic possit secluso miraculo.
sufficit eñ ꝓbabil' ⁊ moral' ꝯiectura. ❡ Disci
pulꝰ. Concordas more vulpis fabulose. q̄
discātū philomene. tenoreꝫ coruo dedit. mi/
2 sces grossuꝫ subtili. vtile dulci. imo iā nō mi/
sces. sꝫ suades seꝑati accipe. ❡ Veni si placet
ad alterā ꝓncipal' ꝯsiderationis declaratiōꝫ.
q oīs ꝯsiūtia dꝫ ī agibilib reduci ad vltimuꝫ
finē si ꝓbabil' dꝫ eē. ❡ Mgr. Habes aplīn
Oīa ī gl'iaꝫ dei facite. Habes xp̄m. Primū
querite regnū dei. Habes ab eodē p̄ceptū ꝺ
dilectōe dei sup oīa. q̄ finis p̄cepti ē. Quo cir
ca ꝯcludimꝰ salubre ꝑ xp̄ianis oīb documē
tū. Plꝰ insistendū ē dilectōi q̄ⁿ speculationi.
Plꝰ insuꝑ vnioni affectꝰ vacādū est q̄ⁿ discre
[illegible] ❡ Discipulꝰ [illegible] ❡ Mgr.
[illegible]
q illa q̄ realiter idē sunt/satagit et valet sepa
tim ꝯsiderare ⁊ separata ꝯiungere. Veritas est
hec phie ⁊ expiētie. At vero ꝓꝓetas affectus
est se ī vnū ferre. ⁊ se ī vnitatē recolligere. vbi
etiā distincta sūt realiter amata. Propterea
dicunt amātes se. vnū cor. vna aīa. vnꝰ spūs
Cū aūt deꝰ sit totus desiderabil', sm̄ oē q in
eo pt intelligi. ꝯstat q̄nta facilitate ⁊ libertate
pt affectꝰ se totū ī deū ferre. Intellectus dux
discreta rimat metaphisicādo circa deū peni
tus vnicū. plus spargit. plus difficultat. mi
nus edificat ī fine legis q̄ est dilectio. Denīqꝫ
nō ita deū ꝯphēdit vel applēdit intellectus
cū nō sit a nob totus cognoscibilis/sicut ē to/
tus amabilis. si formaliter sunt ī deo ꝑfecti/
[illegible]
[illegible] ❡ Disci
[illegible]
[illegible] Hoc enī [illegible]

intellectū captiuare ī obsequiuꝫ affectꝰ xp̄ia
ni que necessitas ē totū ī itelligēdo seu discer
nēdo deū nostꝝ/ꝑ vniuersuꝫ labilis vite tp̄s
studiū ꝯsumere. nec tn̄ attingere. Videntur
effici potius tales temerarios assertores gar
rulos. iflatos. aridos. sine deuotiōe. sine pie
tate ❡ [illegible] M
nostri. Quocirca est laudāda ꝑ talib idiota/
rū simplicitas amatiua. Neqꝫ mihi videtur
aliūde phi dati ī reprobū sensum/q̄ⁿ eo q re
licta pietate vnitiua affectus circa deuꝫ. toti
euanuerūt ꝑ inq̄sitiōes solius intellectꝰ. ipul
si (nō dubiū) a spiritib erroris quib fuerūt
ꝑ thelaras theorgias sacrilegas potꝰ q̄ⁿ cre
atori. Collaudādꝰ ad extremū ē doctor the/
ologus. cuiꝰ doctrina sic erudit ad intelle/
ctus distinctionē. q nō minꝰ allicit. trahit et
inducit ad affectus vnionē. ❡ Sꝫ ecce dū of
ficia bonoꝝ angeloꝝ circa nos et hystoria Pe
tri querimus/ꝑ multa digressi sumꝰ. [illegible]
attingimꝰ pauca ꝓ mltitudie dicēdoꝝ. [illegible]
tim circa ꝯtradictōis obseruationē [illegible]
oportet fiat oīs resolutio. Sꝫ necessariū p̄dixi
mus esse. q ī vera ꝯtradictione negatio de/
struat, q̄cq̄d ⁊ qualecunqꝫ qd affirmatio po
suerit. Fundat in h ars obligationū. ars in
suꝑ rūsionū ad insolubilia logicoꝝ. ars the
ologorū circa mysteriū beate trinitatis. Se/
pe eñ fit apud subtiliter intelligētes ī specu
labilib/q negatio nō accipit vt negans sim
pliciter oīa ꝺ quib fit affirmatio. Dicimus
eñ q pr̄ et filius sunt eēntia diuina. tn̄ vere
dicimus q pr̄ nō ē filiꝰ. Nō accipit ibi nega
tio secludens eēntiā/sꝫ vnitatē solū ꝑsonalē.
Saluat hec ꝯsideratio multos subtilit for/
[illegible] ātes. sꝫ paucissimi sunt q̄ capiāt virtutē
negatōis hmōi. non simplr/sed cū modera/
tione. Circa hanc (vt estimo) moderationeꝫ
phs i materia trinitatis facilius admisisset
q̄ⁿ hoīes nō phi. si fides ab eis seclusa sit. hec
aūt fides saluat eos dicentes. Magister no
ster xp̄s. sponsa ipsiꝰ eccl'ia dedit nob ita cre
dere simul ⁊ ꝯfiteri. Sufficit autoritas. Si
plus dei itelligi/grās ei. ❡ Discipulꝰ. Se
rio q multa supsint ex ꝓpositis de angeloruꝫ
custodia. quib hoīes exaltant ꝯtra diaboli/
cos ipulsus. Vix diximus de astantia boni
angeli q̄ ad p̄mū. de illuminatione sua q̄ ad
[illegible] Quid de cla
more. q̄ iubet surgere petrū q̄si mystice dice/
ret. Surge velociter ꝑ spem. fac iussa ꝑ obe/
dientiā q̄ ad quartū. ❡ Magister. Hoc est
p̄cipue seruandū. alioq̄n nihil valent cetera.

Solum pro sola [illegible] angel[us] [illegible] z grat[us] magnificat dñm. Educit sexto petr. qz iesus suscepit eũ. Septimo libertati relinqt. tũc viuit pur[us] velut hic z nũc moriturus. Cãtat dñi eripiat ð carcere corpis. Nũc scio vere: tũc q̃ p[ri]us estimabat se videre visũ [illegible] oĩe qđ videm[us] i carcere positi nisi visus aliqs fidei sil' et spei. Tũc aũt sciet hõ vere cũ liberat[us] ab angelo plene/reliquet' i libertate glie filioz dei. qñ depositꝭ potẽtib[us] ð sede. gl'iari licebit apud sanctos z oĩm ꝯciues. Et exaltauit humiles. Meditemur de reliqs.

Sequitur q̃rta partitio p solioquiũ. vbi de custodia angeloꝝ p notulas quinquaginta.

Notula prima.

Deposuit potẽtes ð sede. z exaltauit hũiles ¶ Sis igit' humilis aĩa mea q̃tinus exalteris. Magnifica magnũ/pdica dominũ. Gratias age sibi in eterna [illegible] Quid [illegible] magnific[illegible] op[us] est ꝯfessio z magnificẽtia. Gias et tibi beata ꝟgo cuius ẽ h' magnitudinis exordiũ. Ita qs est gratũ aĩe mee posse i magnificatõe dñi cãtico tuo vti. Donũ istud est gratie dei. donũ paru' meriti tui. Dederis exẽplo tuo cantare dño p'mitus miscðiam. p bñficio spãli. Quia respexit humilitatẽ ancille sue anime mee/creãs eã sui capacẽ. faciẽs eã i baptisma te sui pricipẽ atqꝫ dei ꝯformẽ. ꝯfortans eam sacre ꝯfirmationis vnctione. Deinde p penitentiã reparãs lapsam. eruens eã totiẽs misericorditer ab inferno inferiori. cibans eã pane celesti q̃ dat vitã mũdo. spez deniqꝫ felicitatis eterne ꝯcedens. Magnificat aĩa mea dñm. Cantãs ei miscðiam simul et iudiciũ/ p oĩb[us] z singulis aĩab[us]/cũ q̃bus dz esse aĩa vna z coz vnũ. qz miscðia sua est a pgenie in progenies timentib[us] eum. Cãtet rursus aĩa mea magnificans dñm. Primo sup iudicio. qz deposuit potentes de sede. Dehinc super miscðia. qz exaltauit humiles. Fiat iterũ cõuersio/de miscðia i iudiciũ. qz esurientes implevit bonis. Ecce misericordiã. Et de iudicio sequit'. qz diuites dimisit inanes. Sola postremo miscðia sicut ab initio decantetur Quia suscepit isrl' puerũ suũ recordatus misericordie sue. Apposuit ab initio magnificare se Lucifer sup celũ. z adã postea sup terrã. Tu ꝓ brã nostra/ꝯtrario modo magnificare te pisti nõ te sed dñm. Vide aĩa mea si vere magnificas dñm. Si sis humilis ancilla sua. nõ diaboli serua. non ire filia. Horrendũ nimis ẽ dictũ ad iudeos. Vos ex p[at]re diabolo estis. Et iterũ. Qui facit pctm̃/seruus ẽ pcti [illegible] Vide aĩa mea ne magnifices deũ verbis. factis aũt neges. vilifices z blasphemes. Dilige salutare dei. ꝯfitere peccata tua z dic semp magnificet' dñs. Nolo solã te cogitaueris. Nolo ceteros excluseris. Exhortare potius cũ exultatione spũs. Magnificate dñm mecũ. z exaltem[us] nomẽ ei[us] i idipm. Magnificatio tua sit oĩm cõis. z oĩm sit tua spãlis. Ita eĩm decet fieri magnificatiões vnã. sic est coz vnũ z aĩa vna. Si cecinerimus magnificantes dñm/ꝑueniẽt nos pncipes angeli nostri ꝯiũcti psallentib[us]. Sis o aĩa mea talis qualiũ i medio sunt idẽ pncipes. Sis tympanistria. qz sunt i medio iuuẽcularũ tympanistriarũ. Adolescẽtule sunt iste dñe deus salutarꝭ meus. que dilexerũt te nimis. q̃ p mortificatõez carnis innouate suauiter tympanisant. ¶ O si deposito onere veteris hoĩs q̃ nos tyrannizat. q̃ nos in carcere [illegible] Herodes terrũ. q̃ nos tradit q̃ttuor passionibus carnis nostre/q̃si totidẽ q̃ternionib[us]. Est eĩm q̃libet in q̃ttuor q̃libet. Qui cathenis alligat duabus. q̃ sunt amor voluptatis z vanitatis. O si nos inter hec mala sopitos. discĩctos. discalciatos ꝑueniat. vel vnus de pncipib[us] illis. O si angel[us] astet. fulgeat. pulset. surgere clamet. soluat z educat. libertatiqꝫ relinqt. O si tũc iubilo cordis in magnificatõe aĩe i exultatione spũs cãtare licebit. Nũc scio vere qz misit dñs angelũ suũ z eripuit me. Tãta ẽ dignitas tua o aĩa mea. tãta qꝫ ab exordio creatõis tue tibi meqꝫ custodie deputatus ẽ angelus vnus de pncipib[us] celi. q̃ depositꝭ potẽtib[us] i sua supbia de sede dignitatꝭ. ip[s]e hũilitus sub dño ꝓprio z supmo exaltatus ẽ. magnificãs nõ ꝓpriũ dñm. sed dñantꝭ maiestatis imperiũ. Deniqꝫ datus ẽ tibi/q̃tinus se rectore. se duce/suscitet te dñs de puluere et stercoroso corpe. vt collocet te cũ ipso pncipe tuo. ceterisqꝫ pncipibus populi sui. z solium glorie teneas i palacio dei. Caue pcor o aĩa mea/ne ipsi sis ingrata tanto pncipi tuo Noli turpiter in oculis suis viuere. noli vilis offendere. noli p[re]sentiã suam a te molestis actibus iniuriosa repellere. Ve tibi. vel si eo longe stante vim faciant et impulsum qui te querũt ꝑdere. seducere z deuorare. Qualiter

strute resistere. q̄ poteris aut scies industria/ sola. miserabilis. ceca. nuda. paup/cu aderet. Cōfide nihilominus etiā si ambulaueris in medio vmbre mortis. si vincta fueris i mēdicitate ⁊ ferro ꝑnceps tuus pius ⁊ custos ē tu/ us [illegible] angelus [illegible] ter. astabit. fulgebit. ꝑcussoq͡ꝫ latere tuo (qḋ est synderesis) acclamabit. surge velociter ꝑ spem. circūda tibi vestimētū tuū ꝑ opatōēꝫ. ꝑcingere ꝑ disciplinā. Calcia te in ꝑparatiōe euāgelij pacis ꝑ obediētiā Tūc cathene consuetudinis male cadēt ď manib᷒ tuis/vt possis bñ agere. Educet te de medio duoꝝ militū timore ⁊ dolore. ⁊ h̄ infra te. Transibitis ipse ⁊ tu ꝑmā ⁊ scdam custodiā noctis circa carcerē. Ecce sunt hi custodes. mundi tēptationes i desiderijs ⁊ leticijs vanis. q̄s bona spes trāsit ⁊ leticia spūalis. Venietis ad portā ferreā. Hec est diabolica custodia tercia. que viso angelo discedet vltro viā faciēs trāsituris. Transibitis vicū vnū strictuꝫ et longū ⁊ rectū. Hec ē sancta meditatio de diuinis post satisfactionē de peccatis. Hic te videbitur relinquere ductor tuus. q̄ȝ soli deo ꝑ cōtēplationē tunc assistis. ⁊ herebis sola soli. vnica vnico. q̄d est eñ ꝯtemplatio/nisi assistētia corā deo: ⁊ hoc i secreto solitudis. i sereno luminis diuini. i ameno pacis. Postq̄ȝ saluuꝫ te fecerit a pusillanimitate spūs ꝑ securitateꝫ. ⁊ a tēpestate ꝑ tranq̄llitatē. postq̄ȝ indicaue/rit tibi vbi pascat. vbi cubet i meridie. Tūc psalles et sūia. Dñs regit me ⁊ nihil mihi deerit. in loco pascue ibi me collocauit Deniq͡ꝫ si hora respexeris quasi tibi sobrie reddita. ⁊ rediens a mētis excessu suspirabunda gratasq͡ꝫ cātabis. Nūc scio vere q̄ȝ misit dñs ange/
P lū suū. ¶ Deinceps iam conaberis redire ad ipm familiaris esse. satagens amplius ⁊ amplius principi tuo angelo bono. cuius ꝑūē/tionē in medijs petōꝝ tenebris. i obliuione torpida. diuine ⁊ sue pietatis expiri datū est Absit vt aliqñ immemor sis liberatiōis tue. Caue sic postmodū esse mortua i co[illegible]. Absit vt gaudiū sinū suorūq͡ꝫ (qḋ habuit i penitentiali solutione tua) pdas vnq̄ȝ vl' minus. Dic sedulo. dic toto cordis incendio ad ministrū tuū qui totus est ignis dei. q̄ȝ ministros suos facit ignē vrentē. i. ꝑcl. dic. Angele q̄ meus es custos pietate supna. Me tibi ꝯmissum serua. defende. guberna. ¶ Paruulos honora q̄ tales angelos habēt. Doce illi eos credere. honorare ꝑprios angelos q̄ vident oīa que faciūt. Caueāt eis spectātib᷒

[illegible] auderet. Assuescat orare sepius q̄libet bonū angelū suū mō ꝑdicto vel simili. Cancellatis manib᷒ sup cor ⁊ pectus stringens. Dicat ex affectu magno puulus corpe. Mi bone angele/custodi me bñ (men bon angel gardes me bien) Sic imbibat noua testa quē vetus seruet odorē. Lactet ab vberib᷒ pietateꝫ reli[illegible] ad deū ⁊ angelum suum. sicut infans [illegible] ies iesus. Nō eñ parū refert pueros sic vel sic affici. Loquor expertus. cuidā infanti pater effigiauit se ꝯtra parietē i modū crucifixi dicēs. Vide fili mi. q̄ȝ sic fuit crucifixus ⁊ mortu᷒ de᷒ tuus q̄ te fecit ⁊ saluauit. Mā/sit h̄ exemplar puero vt habuit memoriā illa etas illa aīs. speculū adhuc mundū mā/sit vsq͡ꝫ in senectā ⁊ seniū/crescēs crescentib᷒ annis. Bñdictus pater iste pius. qm̄ dies exaltatiōis sancte crucis fuit dies obitus sui quo obuiā ht xp̄o ꝑ crucis humiliatōem sublimiter exaltatus. ¶ Audis an libēter obsecro te Q
dña angeloꝝ piū de tuis angelis soliloquiū [illegible] spicis. cōplaces ⁊ approbas. Piissima quoq͡ꝫ verbū de pietate collaudes. neq͡ꝫ sinas irremuneratā cuiuslibet ad angelos abire deuotionē. nō magnificentiā aīe. nō exultatōēꝫ spūs in recordatiōe ¶ Quid porro dicemus? O regina celoꝝ. o dña angeloꝝ. q̄d de filio tuo qui vocatus ē magni ꝯsilij angel᷒ ⁊ Cōsiliū illud magnū ⁊ antiquū/ꝑ ipsum verbū fuit nunciatū ⁊ expletū. ¶ Si mater es principis. imo creatoris angeloꝝ. Si mater es illius q̄ totiens noiat' dñs exercituū/dñsq͡ꝫ virtutū. qui electus est ex milib᷒ tā angeloꝝ q̄ȝ sanctorū. Cui᷒ currus decē milibus multiplex. iure sup est/vt exaltata sis sup choros angeloꝝ. vt audias a filio tuo. Equitatui meo assimilaui te. qui tibi me parificaui. tibi me humiliaui. paulomin᷒ i hoc ab angel' minor fact᷒. Sic humiliat᷒ i te/⁊ me ⁊ te supexaltaui. vt i noie Jesu ⁊ marie omne genu flectat' celestiū. terrestriū ⁊ infernoꝝ. ¶ Btūs ille cui beata dederis affectū diligendi te. honorandi te. loqui de te. cantando tecū. Magnificat anima mea dominum. Salutandi te. Aue maria gratia plena dñs tecū. bñdicendi te sup omnes mulieres. confitendi ⁊ laudādi/q̄ȝ benedictus fructus vētris tui iesus amen. ¶ Beatus cui beata spiraueris affectū petitionis septiformis/ab angelo magni consilij filio tuo descendentis. Pete in ꝑmis triplicē nobis beatitudinē. obiectalem

in sanctificatione nominis sui. formalem in
aduentu regni sui. virtualē in adimpletione
bñplaciti sui. Deinde p̄uentū cuiuslibet rei
[illegible]
et supsubstātiali. Deniq̄ȝ remorōis īpedimē
ti/sit illud culpa. Dimitte nobis debita no/
stra. sit illud pugna. ꝛ ne nos inducas ī tem/
ptationē. sit illud pena ꝛ miseria. sed libera
nos a malo. ¶ Beat⁹ cui tu beata fidē dede/
ris (que p dilectionē operat̄) credere in deum
cum ceteris ſm diuinitatem et humanitatē
R [illegible] ¶ [illegible]
gnificus / assistantibus angelis tuis in illu/
minatiōe vultus sui. si pulsantibus. si vocā
tibus nos. magnificabit aīa mea dñm. exul
tabit spūs noster in deo salutari suo. Si re/
spiciet dñs humilitatē ancille sue/anime no
stre. Si beatificabit apud omnes generati/
ones beate ꝛ in celo [illegible] nobis no
men sanctū suū. ꝛ hoc quo ad impletionē p/
ceptorum et osculū pedum ſm animalē obe
dientiū statum. Si p̄terea soluerit angelus
su⁹ bonus colligationes infirmitatū nostra
rum. Si nos eduxerit a tenebris tot fantas/
matū ꝛ custodiarū. Si portam ferream ape
ruerit. vt nos in primis canētes suscipiat an
gelus magni consilij christus ad osculū ma
nus. p gratiarūactiones. quia timentibꝫ mi
sericordiā. quia humilibus exaltationē. quia
esurientibus impletionē bonorū/benigne
largitus est/superbis dispsis/potentibꝫ de/
positis/diuitibus inanitis. ꝛ hoc quo ad ra
tionalē statum. Si postremo dederit ip̄e ma
gni consilij angelus/liberos in lege pfecte li
bertatis sub actione vel impulsu sui spūs/tā
q̄ȝ in statu pfectionis et filialis adoptionis
ꝛ in osculo oris. Nam qui spū dei agunt̄/hi
filij sunt dei. hi subleuatis oculis post ꝯtem
plationē ꝛ mentis excessum/nihil videt̄ nisi
solū iesum. solā salutem. solam misericordie
recordationē. Sicut locutus ē ad p̄res no/
stros Abraā. qui diē eius vidit ꝛ gauisus ē.
Et semen eius in secula. Tunc fiet in quoli/
bet tali/quē ita dignatus fueris angelorum
dña. Uiue deo p̄uus velut hic ꝛ nūc mori/
[illegible]
uens soli soliloquiū meum ꝛ angelorū dño
deo salutari suo. ¶ Complacitū tibi sit o bea
ta beatorum. o domina angelorū. qꝛ ita soli
loquiū meum conformiter agito ad canticū
tuum. cōformiter ad aliud dragma meū. de
pulsibus. ꝛ officijs beatoꝝ angeloꝝ. contra
depositorū potentū tot violentos. tot frau/
dulentos. tot malignātes impulsus. Cōse
[illegible]
ad septemplicē industriam que versat̄ In re
cordatione dei. In recognitiōe status ppij.
In debellatiōne aduersarij. In impletiōe di
uini p̄cepti. Dehinc in meditatiōe. in specula
tione. in contemplatione aut beatifica visio
ne. ¶ Nihil itaq̄ȝ dulcius. nihil suaui⁹ q̄ȝ con
sone tibi dicere vel viuere. cuius spūs super
mel dulcis. que suauissima facta es ī delicijs.
que mater es pulcre dilectiōnis. amoris. agni
tionis ꝛ sancte spei. Quāta sentētia (sapiētis
sima feminarum) latet hic in paucis verbis.
Sunt ista eterne sapientie vbera. cui tu vni
genito a patre eternaliter ꝛ a te temporaliter
p̄buisti vbera tua. Sunt nihilominus ista
create sapientie verba pprie angelorum. q̄ ab
initio creati sunt in sapiētia dei/quo ad ima
ginē quo ad similitudin[illegible]
liter inspirata. O[illegible]
cit. sed ꝛ refecit in sapientia. que p̄mitus in
carnata. postmodū (vt ita dixerim) voluit im
panari/quia panis vite fieri. ¶ Nō est iam o
anima mea. q̄d excusationis inuenias. Si
querit̄ a te flente. vbi est deus? Respice in sa
cramentū altaris. dic tota fiducia. Iste ē de
us meus. iste frater. iste dilectus et dilecto.
Et ipse ē amicus meus/filie hierusalē. Iste
cui astant angeloꝝ chori. Iste qui facit an
gelos suos spūs. Iste qui misit angelū suū
Petro. ꝛ eripuit eū de omni expectatione ple
bis iudeoꝝ. ¶ Uellem ex te cogitare Petre. S
quo nomine vocabat̄ angelus tuus ille bo/
nus qui astitit ꝛ refulsit in habitaculo carce
ris. [illegible] ¶ Nare
mus nomē illius qui Thobyā duxit ꝛ redu
xit. qꝛ Raphael medicina dei ſm nomē ꝛ of
ficiū ei⁹. Nēpe liberauit ip̄m a deuoratiōe pi
scis. cui⁹ mors multis visibꝫ vtilis fuit. Iun
xit Sare ꝯiugio. demone fugato virorū se
ptē necatore. Reddidit patri seniori visū lu
minis. fil' ꝛ spm̄ ꝯtulit pphetādi. q̄ oīa ple
na sunt mysterijs. ¶ Habem⁹ nomē p̄ncipis
synagoge ꝛ nūc ecclie Michaelē. q̄ vt de⁹ p
filijs ppli sui stat. q̄ p̄unit⁹ ī celo scut minas
diaboli magnū ꝛ angeloꝝ ei⁹. Qui mulierē
[illegible]
sub pedibꝫ ei⁹. ꝛ ī capite ei⁹ corona stellarū
[illegible]
lū quē pepit ꝛ collocauit ī throno dei. dedit
mulieri alas sicut aqle vt volaret. non ab sor
pta ea ab aq̄s draconis. sꝫ vt ī solitudinem
ꝯtret. Nō psequimur p singula. ¶ Haben⁹

nomē illius angeli q ad te missus ē virginē desponsatā viro 7c. Appellabat hic Gabriel fortitudo dei. qz forti mulieri quā salomon inq̄rebat deputat⁹ ē. qz fortiores forti armato nūciabat tibi. qz singulariter ad opa fortis nostre saluatōis ordinatus fuisse pbabiliter estimat. Sicut i pphetia ad Danielē i reuelatione psortatiua. 7 directiua ad ioseph spōsum tuū virginalē. In nūciatōe Johis ad Zachariā. In cātico celesti ad pastores. In monitione ne redirent ad Herodē/ad reges In resurrectōis nūciatōe ad mlieres. ¶ Habemus pinde nomē illius angeli q purgauit Esaie labia p calculū de altari. vocat⁹ ē seraphin ab incēdio. ¶ Habemus de cherubin dictis a plenitudine scie i aialibꝫ 7 rotis Ezechielis ¶ Hūc pijssime quero Petre. qd erat nomē angeli te liberātis. quē angelū pprium fuisse custodē tuū fas credere ē nobis. Dicitur in apocrifis Esdre, sermo nobis fieri de Uriel angelo. cui⁹ interpretatio sonat ignis dei. Ut siquidē ignis. q deus. Bndictissime de⁹. liceat nobis cuius ignis ē i syō. 7 caminus in hierlm. i cui⁹ dextera est ignea lex. cui⁹ eloquiū ignitū vehementer. immo q totus ignis psumens est. Cui⁹ deniq͂ ista vox est. Ignē veni mittere in terrā Et quid volo nisi vt ardeat? Liceat angelum tuum o Petre. licet 7 cuilibet aliorū viatoribus singulis deputatū Uriel appellare. cuius off[illegible] est suauiter vrere renes 7 cor nostrū. consumere sordes viciorum. succendere totum cor ad virtutes. sacrificare pietatis holocaustū/
T quod est in odorē domino suauissimū ¶ Potest nec negamus sufficere nomen angeli. qz [illegible] domini est [illegible] addere [illegible] q angelus iste sit spiritus 7 flāma ignis. qa fulget in intellectu/7 ardet in affectu. Sublevauit angelus spiritus Helyas igneo curru. qui prius ambos q̄nquagenarios e celo descendens incēderat. Data fuit lex p angelos in manu mediatoris. quātus ibi flagrauerit ignis loquit hystoria. Custos erat paradisi flāmeus ensis. Descendit deniq͂ spūs sanctus sup apostolos in igneis linguis factus Uriel i singulis. Quid ē q vriel iste redigit onos inflāmat in cinerem p timorē et humilitatē spiritus. mollit p pietatem 7 misericordiam contra cordis duriciam lapideā. resoluit in luctum p proprie fragilitatis scientiam. corroborat p decoctionem 7 humoris fluidi resolutionē. vn venit apud animā fames 7 sitis congrua. tractabilē reddit ad cōsiliū 7 misericordiam. subtiliat 7 purificat cor ad intelligentiā. Demū sapore 7 eternā pacē efficit p renouationem iuuentutis sicut aqle. sicut [illegible] sicut serpentis. ¶ Hec sunt similitudines iste quales per methaphoram operat in nobis Uriel noster. si nō obstiterit ipsi/animus noster. anima nra cum corde simul et spiritu. ¶ Studiositas theologorū querit plrima de custodijs circa nos angelorum [illegible] Si nos saluandos pficiunt aut damnādos? Si xps magni consilij angelus (cui ministrauerunt angeli post ieiuniū. quem et angelus in agonia confortauit) habuit angelum p custodia? [illegible] Si deerit antixpo custos angelus? Nūquid angelus bonus loqui pōt anime nre sine fantasmatū simulacris. qz de ordinatōe fantasmatū p angelū. 7 impedimētorum remotione non ē dubiū. Est enī modus iste ordinarius p statu vie/ qualiter erudit magister [illegible] doctrinam cognoscendorū, iuxta modum capacitatis sue. Si boni angeli sūt incitatores ad bonū/ sic mali dicunt incitatores ad malum? Si causent radiū vel lumen spiritui nro? Si cogitationes nras inspiciūt? Quis numerus angelorū? Sit hec studiositas theologis accōmoda. Desit aūt curiositas ab omībꝫ quos decet amplius studere deuotōi q subtili speculatōi. Certū habeat vnusquisq͂ seruiens deo. qm oēs sunt (fm aplm) administratorij spūs. 7 hoc mediate vel imediate. in ministerium missi pter eos q hereditatem capiunt salutis. Qui ibo capiūt 7 qr/noli querere si nō vis errare Certus esto/si bene vixeris sub lege magni angeli/7 custodia suorum angelorū. [illegible] factus in cruce. ¶ Studeamus igit plus bn̄
V viuere q disputare. Sis o xpiane spiritus assidue paratus ad mortē. Uiue deo purus velut hic 7 nūc moriturus. Erat vnus insignis causidicus i articulo mortis. Dicit cōfessor/ vt vocē q posset diceret septē psalmos Uenit ad versum illum. Qm non ē i morte qui memor sit tui. Cepit arguere more suo/ qualiter illud stare nō poterat. Nā 7 ipse moriens memor erat dei. Subintulit cōfessor. O dñe tps ē penitendi et orandi. non disputandi. Respicit omnes hec narratio. qm me [illegible] disputem⁹. Sciūt aduocādi. sciūt auxiliā/

[illegible]

I [illegible] geli dei. Depositũ vestꝝ seruate. Poterit oī/potens dñs hoīes p se custodire/q̄s possedit fecit et creauit. Sed voluit fm legē sapiē sue. ꝙ nos inferiores reduceremur ad ipm̄ sup/mũ p vos mediatores. Voluit oñdere maie[illegible] talēs hꝫ ptutes et exercit⁹ militātes sibi. vñ noiat̄ dñs exercituũ ⁊ ptutũ. Voluit cōicare bonitatē simul cũ ptute vobis angel' suis. vt illā nedũ recipiētes ī vobis/sed ī alios cōicare possetis/audebo dicere deberetis. ¶ Si de⁹ ita res administrat vt eos agere ppꝛios motus sinat. imo iubeat fm ordinē iusticie sue. [illegible]

[illegible] ardoꝛe. ꝙ si nō astiteritis adiutores ī oppoꝛtunitatibꝫ in tribulatōe q̄s subsistet: ¶ Tradiderũt gentiles nos hēc ab hora conceptionis quēlibet vnũ suum geniũ. qui cū moriente deficiebat. Multi dicebāt geniũ eē deum [illegible] liter impssas a celestibꝫ referebāt. Cũ autem hmōi inclinatōnes nobis coꝛꝑaliter quedā ⁊ ꝯmode sint/duplex genius erit nobis. bonus et malus. Assumunt pdicti demones ad nostrā vtrũqꝫ pnicie. Vestꝝ ꝓo est angelice [illegible] lute nrā/a dextris et a sinistris/oīa in bonū

[illegible] experiētiā. quā q̄rere p̄monet sepe. p̄ueniētes i nos būdictōibus dulcedīs. Dormiebat Petrus nō orabat aliquē ex angelis. factū ē tñ illō qd sup tractauim̄ i exēplū nr̄m ꝛ angelicū p̄ conuī. Angelus astat. fulget. pulsat. surgere clamat. Soluit ꝛ educit libertatiq; relinq̄t. ¶ Sꝫ ecce dū meditatio nr̄a p̄dicit i lōgi⁹. frater astat pulsans ad ostiolū solitudis nr̄e q̄ (sicut⁹ arbitror) venit sup plūmis q̄ ī cātico nr̄o tractāda supsunt. p̄cipue sup eo qd seq̄t. Esurientes ipleuit bonis. ꝛ diuites dimisit inanes. Nō me fallit estimatio. Sumit ab h̄ [illegible] q̄rēti. Locet⁹ ē cētilogiū de ipulsibus. ꝯsedebimus. sit i medio nostri ih̄s xp̄s dn̄s noster.

Sequitur tractatus

non⁹ de eucharistia dragmaticus. sup illud. Esurietes ipleuit bonis. p. v. p̄titōes. ¶ Prima partio p̄cedit p dialogū p notulas centū.

y Suriētes ipleuit bonis ¶ Discipul⁹ [illegible] obsecro/ q̄tin⁹ impleat me dn̄s bonis. diues nō fiā q̄so. ne dimittar inanis. esurio nihilominus ī h̄ cātico nosse q̄d ꝯteplabat aīa marie [illegible] ¶ Mgr̄ [illegible] dictū ex p̄sona sua. Qui edūt me adhuc esuriēt. ꝛ q̄ bibūt me adhuc sitiēt. Est igit̄ esuries ꝛ sitis aliq̄ nō corpal' quā expūt ex brutis. sed spūalis. q̄ ē fames nō panis material' sꝫ audiēdi v̄bū dei. qd ē sapientia dei p̄ris p̄cedēs ex ore ei⁹ i q̄ viuit interior hō noster. ¶ Discipu.⁹ Videtur dissona sibi sit hec expositio. Etem si edētes ꝛ bibētes sapiam adhuc esuriēt ꝛ sitiet. quō dicunt̄ hic repleri bonis? Sitis q̄ꝫ ꝛ fames dicūt vacuitatē indi[illegible] am. nō plenitudinē satietatis. Nōne [illegible] fons ꝛ fluuius ē ista salutaris aq̄ quā q̄ biberint nō sitiēt i eternū? Nō aūt coherere videt̄ sitiet adhuc/ ꝛ nō sitiet i eternū. ¶ Magister Erras nesciēs diuersimode dici satietatē [illegible] sitim ꝛ esuriē sapientie seu ꝛ iusticie. ¶ Discipul⁹. Nō poterit h̄ aptius fieri q̄s p descri[illegible] Dic igit̄ q̄d sit esuries. q̄d satietas sapientie. Et q̄d opposita satietas diuitū. q̄d sit [illegible] Esuries i genere describit̄ q̄ ē amor vel appetitus rei vt ꝯuenientis et absentis. Et si amor sequit̄ apprehensionē intellectualē seu rationalē de qua ad p̄positū. tunc addendū est in descriptione tanq̄ p differētia. q; esuries ē amor ꝯsequens apphēsionē rationalē rei sibi ꝯuenientis ꝛ absentis. vel vt ꝯuenientis ꝛ absentis. Satietas sibi correspondens est amor ꝯsequēs apphēsionē rationalē rei vt ꝯuenientis ꝯiūcte seu p̄ntis. ¶ Discipul⁹. Differūt ergo satietas ꝛ esuries sicut amor ꝛ desideriū quorū sunt opposite rōnes. q; amor p̄sentis est. desideriū v̄o respicit ad futurū. ¶ Magister Inuenimus esuriē ꝛ sitim dici nō tm̄modo d absenti vl̄ futuro. sed etiā de p̄senti iā habito. quod auide sumit̄ sine penuria. p̄pterea nō tollit satietatē. Rursus auiditas ipsa tollit fastidium. quasi nouū semp accipiens qd habet ꝛ amet id est cupiat. Vn̄ dicit̄ auiditas qua cupit simul h̄re ꝛ tenere. Sic habes i p̄sa. Fruunt̄ nec fastidiūt. q̄ frui magis sitiūt. Exemplū est i voraciter edētibus ꝛ bibentibus. q; satisfaciunt desiderio. neq; p̄mus illud fastidiūt [illegible] usq; fiat alteratio virtutis appetētis [illegible] litatē. ¶ Discipulus. Exemplis consentio. ¶ Sed vñ venit nausea vel fastidium spūali fruitōi/ cū aīa sit immortalis nec alterabil' i [illegible] ¶ Mgr̄ Prouenit hoc ex ꝯiunctione cū corpe. Z Pōt etiā in sepatis spiritibus cū nō fuerint confirmati/ variatio cognitionū simul ꝛ affectionū suboriri. Secus i cōfirmatis. quos fruitio diuinitatis iugiter eodē tenore quasi semp renouata delectabit et implebit. Quare postulat [illegible] post comuniōnē orans. Fac nos quesum⁹ dn̄e diuinitatis tue sempiterna fruitōe repleri. quā p̄ciosi corpis ꝛ sanguīs tui tpalis p̄ceptio p̄[illegible] ne dicit xp̄s ad hoc canticū. Bti q̄ esuriūt et sitiūt iusticiā. qm̄ ipsi saturabuntur. Et ps. Edent paupes ꝛ saturabunt̄. Et alio cantico. Famelici saturati sunt ¶ Magister Nōdū forte sensisti q̄rsū tēdere p̄nt hec can[illegible]

Siquidē ad compendiosam totius beatitudinis cognitionē. ¶ Discipulus. Quonam modo? ¶ Magister. Paucis accipe. Si esuriētes implent̄ bonis. si ideo beati sūt q; esuriunt iusticiā/ cum addit̄. quia saturabunt̄. si beatitudo nihil aliud sit q̄s dei fruitio qd est oīe bonū. nōne ꝯsequēs ē q; esurientes de quibus maria loquit̄ sunt beati? ¶ Discipulus. Consequēs ē fateor. nisi de beatitudine fiat sermo equiuocus. ¶ Mgr̄. Describamus q̄d sit fruitio dei. quatinus equiuocatio nulla latere possit. Est itaq; fruit[illegible]

dei/opatio ꝯm habitū grē gratificātꝭ nō īpedita. ¶ Discipulus. [illegible] magistralis [illegible] breuis esse volo/obscurus fio. ¶ Magister. Nō tñ magistralis ē hec descriptio/sed phi [illegible] Describit eñ phūs delectationē. q̄ est opatio ꝯm naturalē habitū nō īpedita. Cōstat aūt q̄ fruitō dei delectatio ē. aut nō sine delectatione. Fruimur (inq̄t Aug.) cognitꝭ. ī quibꝰ ipsis ꝓpter se mēs delectata ꝗescit ¶ Discipulus. Elucescere tenuit incipit ꝓportionalꝭ ad mā phi descriptio. Sꝫ hꝫ vtraq̄ dubitationē. q̄ pacto describitꝭ delectatio ꝑ opatōem cū delectatio sit passio q̄dā mulcebrꝭ ad opationē ꝯsequēs τ nō opatio. Rñ. q̄r fit opatio q̄si ex ꝑmēdo. delectatio aūt velut imꝑmēdo [illegible] tionis τ oblectatōis tractū ē. puer exꝑmit se [illegible] Sed saluem⁹ vtrarū q̄ viā dicentes. q̄ si delectatio sit aliud ab opatōe. causatꝭ tñ ab operatione. τ ita descriptiones dicte sunt date p cau sam. q̄si dicerem⁹. Delectatio est ex opatōne ꝯm habitum ꝯnaturalē nō impedita. silr de fruitione suo mō. ¶ Discipulus. Sic [illegible] non habetꝭ intentū/q̄ fruitio dei sub tali descriptione sit beatitudo. Conuenit eñ viatoribus p gratiā deo fruētibꝰ. ¶ Magister. Poterat mox explanari tua dubitatio/si voluerim⁹ distinguere duplicē beatitudinē. Unā spei. alterā rei. Unā gratie. alterā glorie. qualis distinctio ꝯmunis ē τ accepta. Aut si volumus ad beatitudinē glorie sermonē ꝯtrahere. patietꝭ hoc ipsa additio que dicitꝭ nō impedita. H nēpe non implebitꝭ ꝑfecte nisi ī glia que ē gratia ꝯsūmata nullatenus impedita. ¶ Discipulus. Malo amplecti fateor distinctionē ō duplici btītudine. Silr q̄ duplex [illegible] ꝑsenti dicto tuo. q̄r nulla ē hic opatio ꝯm habitū gratie gratificātꝭ/que nō impedimētū [illegible] sp tale/q̄d tollat fruitionis dei rōem. Unū q̄druplex ī genere numeratꝭ impedimētū fruitionis actualis. Unū causat necessitas. alterū fragilitas. terciū vanitas. quartū iniquitas. Causa ꝑma est tolerabilis. scḋa miserabilis. tercia punibilis. quarta dānabilꝭ. Prima interrūpit fruitionē. sed nō ēe moralitē seu [illegible]

frustratꝭ actus fruitōnis. In tercia sordidatꝭ [illegible] sunt ligna cremabilia. fenū stipula. Quarta ꝑo totū destruit τ eradicat fundamētū ¶ Discipul⁹. Nota loqueris. adde q̄lia sunt adiutoria. ¶ Magister. [illegible] bonorum [illegible] boratio vel augmētū habit⁹ grē gratificātꝭ tā in se q̄ ī suis ramificationibꝰ p virtutes dona τ btītudines. Deniq̄ p ablationē impedimentoꝝ int⁹ τ extra. diuinit⁹ p angelos aut humana īdustria ī corpe τ aīa ꝯpatā. ¶ Discipul⁹. Latā apuisti materiā. quā coartes oro. ¶ Mgr. Si cupis agnoscere p̄cipuū fruitionis dei. p statu vie nutrimētū τ fructū incētiuū. q̄d vel quale potero ꝯuenientius exponere/q̄ eucharistie sacramētū. Hoc[illegible] [illegible] colitꝭ memoria passionis eius. mens impletꝭ gratia τ future glie nob̄ pign⁹ datꝭ. Hoc exclamādo canit scā ecclīa. Hic supaddit. O q̄ bon⁹ et suauis ē dñe spūs tu⁹ ī nobis. q̄ vt dulcedinē tuā ī filios demōstrares/pane suauissimo de celo ꝑstito. esuriētes īpleuit bonis. fastidiosos diuites dimittēs īanes. ¶ Discipulus. Sectū. pulcrū τ ꝯsonū das fruitionis auxiliū. De q̄ fiat obsecro collocutio inter nos. plixior. q̄ ordinauit deus ēe regale sacerdotiū. ¶ Mgr. Fiat vt voles. cui q̄ rēti rñsiones adiciā. ¶ Discipulus. Dicitꝭ ꝑmis si btā nostra isto fuerit vsa sacramēto/ lꝫ cibo dñ viueret. maxime ī illo cenaclo grādi strato montꝭ syon. vbi ꝑmit⁹ exhibita ē institutio hui⁹ sacramēti. q̄d añ fuit ꝑdicatū. dicentibꝰ multis τ retro abeuntibus. Dur⁹ est hic sermo. cui ꝑdicatiōi ꝓbabile ē īterfu[illegible] ¶ Mgr. Probabile [illegible] mur) pede post pedē. Probabilia insup sunt plurima de τ sup hac beata beatarum. q̄ sunt potius accipienda de pietate deuotōis/q̄ ō fidei necessitate/vel temeritate assertōis. vbi non suppetit autoritas scp̄ture cogens. aut ratio ꝯuincēs. ¶ Discipul⁹. Sic accipiēda decreui dicta tua/aliorū q̄ doctorꝫ ī hac materia. Alioquin via nimis prona ꝑberetur ad errorē. Neq̄ placet rōcinatio nonnullorum [illegible] re hāc grāꝫ matri sue. ergo contulit. Potuit itaq̄ dare fruitionē patrie ab instāti ꝯceptionis cū alijs multis. que certū est nō dedisse. ¶ Mgr. Quid si addatur ad possedī q̄

[illegible] t ipm dare matri [illegible]
[illegible] entē opuscu [illegible]
[illegible] articulo⁊ fidei. Cui⁹ resolutio [illegible] ad extra non ideo
[illegible] et
bona. sꝫ econtra potiꝰ ideo aliq̄ dicūť et sunt
bona. q̄ deꝰ talia vult eē illa. Cōsonat illud
phīcapō Boeciū ƀ deo. quē nō externe pe/
pulerūt fingere cause materie fluitātꝭ opus.
¶ Mag. Sic ē vt meministi. Sic tollēdū est
[illegible] intelligētiā veritatꝭ. nisi pre
supposita rectitudie fidei. alioq̄n nō edifica
[illegible] o sepe venit. ¶ Discipulꝰ Quid ē
[illegible]
[illegible]
[illegible] pbabilꝰ seu verisilis opinio sup al [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
temeritas cutet ⁊ periculosa ptērio. qñ ⁊ vbi
securior ē(testib Hiero. ⁊ Greg.) pia dubi/
tatio q̄s temeraria diffinitio Pōt igiť pie cre
[illegible]
stenū bn̄dicti sacramēti. ⁊ añ institutōꝫ ⁊ pꝰ
imo ⁊ dū instituebať. licet p̄ns fuisse nō cre/
dať. nec tūc cōicasse sacramtaliť. potuit attñ
tūc spūaliť ⁊ añ ⁊ pꝰ effectū mādicatiōis ac
cepisse. ¶ Discipulꝰ Edissere q̄ rōe fieri po
K [illegible]
[illegible]
[illegible] mādicāť solū spūaľr. Alij so/
[illegible] alij ƀo sacraliť ⁊ spūaľr vero
[illegible] ¶ Discipulus. Usitata ē hec distin/
[illegible] sꝫ ipāꝫ p descrptōes elucida ¶ Magister
Mādicatio sacri solū spūaľ nō sacramtaľ
fit p fidē huiꝰ sacri. q̄ p dilectōꝫ opať. ¶ Disci
pulꝰ. Sustamꝰ ƀ p̄mo ꝯq̄rēres si spūs an/
gelici dici p̄nt frui ƀ sacro bn̄dicto spūaliť.
q̄ ꝯstat eos frui deo impletos bonis ab eo
Silis eēt q̄stio ƀ maria btā. q̄ nō iā fruiť p
[illegible] sꝫ p spēꝫ clare ⁊ imediate visionis cū in
hesione pfectissima. quietissimaq̄ p amorē.
¶ Magister Rñdet descrptio negatiue Nō
cūt p̄sus. i. frui deo ⁊ frui spūaliť ƀ sacramē
to. sꝫ ecōuerso q̄sq̄s fruiť spūaliť [illegible]
tur vere deo. Deficit igiť i angelꝭ rō māduca
[illegible] i p viatoribꝰ
[illegible]
[illegible] sꝫ tūc dū instituebať sacrm̄ viatrix

erat bn̄s fidē. De p̄mo ƀo dicit Aug. Cre/
de ⁊ māducasti. Credidit maria. ppter qd et
māducauit. ¶ Discipulꝰ. Sic videť. transi
nūc ad māducatiōeꝫ solū sacraľē describēdo
ea ¶ Magister Sacraľ manducatio dūtaxat
[illegible] actualꝭ susceptio sacramēti corpaľ. cū in
[illegible] fide sine charitate. ¶ Discipulꝰ. Si
[illegible] sfestꝫ video sine m̄ltiplicatōe q̄stionū
q̄ nec brutū nec angelꝰ nec infideľ nec hereti
cus nec discredēs ƀ sacramētū. comedunt ƀ
sacramentaliť ipm. Rō pspicua ē. q̄ fide ca
rēt. Infantes ƀo baptizati/ q̄ fidē habēt ha
bitualē seu fidei sacrm̄. assumere p̄nt etiā sa/
cramētaliter. q̄ de spūali cōstat. ppter habi
tū fidei. Alioq̄n q̄uo vex eēt generaľr illō ƀ
bū xpī. Nisi māducaueritis carnē filij hoīs
nō habebitis vitā i vobis. ¶ Consequēter ha
beť qd sit mādicatio sacramēti spūalis siľ et
sacramētalis/ si due pcedētes iūgāť i vnā.
¶ Magister. Liberat nos a multiloq̄o/ p/
uolās ingeniū tuū. Nūc accipe q̄lis ⁊ q̄s fre
quēs fuerit mādicatio marie/ p̄supponēdo
pro dicēdis q̄ i ipsa non minor fuerit fides
cū charitate circa figuras huiꝰ sacramēti da
tas i lege scripture/ simul ⁊ nature. q̄s i alijs
patriarchis ⁊ pphetis. saltē post ꝯceptōeꝫ ie
su xpī. ¶ Discipulus. Nō dubito q̄n extūc
non obscurior/ sed clarior fuerit in ea fidelis
cognitio cū charitate/ p ceteris p̄triarchis et
pphetis. imo ⁊ aplīs. Quicq̄d sit de illa po/
sitione/ q̄ ab vtero fuerit in ea p̄fectū rōnis
iudiciū/ cū actuali opatione gratiaruꝫ simul
⁊ ƀtutū. Sumūt argumentū ab exultatiōe
Iohis i vtero matrꝭ. Addūt q̄ nec i somno
cessabat opatio talis in actu mētis. Iūgunt
q̄ oīa sciuit tūc q̄ beati sciūt. licet nō cū clari
tate pari. Sufficit aūt ad reꝫ nostrā solidior
positio quā me dixi nō ambigere. Deduc vl
tra qd itēdis ¶ Magister Dignare me lau
dare te ƀgo sacrata. siľ cū bn̄dicto fructu vē
trꝭ tui ihū xpo. Da de ligno vite/ dignos ac
salubres fructꝰ carpe sine excerpe. Da theo/
remata digna pnere. q̄ p sit ƀ p̄mū. ¶ Ma
ria. Sicut p ceteris in via [illegible] D
sic p ceteris puris viatoribus/ repleta fuit
bonis. et illo. in illo ⁊ p illū qui ē oīe bonū.
dicens ex sententia aīe sue magnificāti deū.
Bn̄dic aīa mea dn̄m. q̄ replet in bonis desi
deriū tuū. ¶ Discipulus. Cōsentio Magi
ster. Maria. Sicut pre ceteris in via co/
gnouit. credidit ⁊ intellexit figuras legis et
nature/ xpī sacerdotiuꝫ p̄signantes. sic in il/
lis aut p illas/ manducauit fruitiue benedi/

sum sanguinem tuum non dubium cum clamore valido et lachrymis. unde tunc exauditus es pro tua reverentia. ¶ Jesu. Tua fruitio figurabatur in oblationibus trium regum pro primitiis gentium. quam tunc figuram intelligebant Joseph et maria conferentes in corde suo sicut oratio postulat ecclesia. ut qui solemni celebramus officio. purificate mentis intelligentia consequamur. ¶ Jesu. Tua fruitio fuit ipsi Simeoni qui iustus erat et timoratus. sic et anne prophetisse. cum parentibus tuis in exultatione spiritus et gratiarum actione cognita. dum exclamavit Simeon benedicens deum. et inter ulnas receptum baiulans. Nunc dimittis etc. Denique in oblatione et immolatione turturum aut pullorum columbarum cognoscebant oblationem tuam passionis in cruce signatam. ¶ Jesu. Tua fruitio fuit in maria et ioseph per illud uniuersum peregrinationis septennium. dum preterea fuisti ipsis subditus [illegible] in medio [illegible] [illegible] [illegible] Unde [illegible] [illegible] sed faber manifestius ipse dum eras quasi incipiens .xxx. annorum ut putabaris filius ioseph. ¶ Jesu. Tua fruitio gustabatur iam a Maria et ab apostolis credentibus dum predicasti hoc sacramentum. et dum abeuntibus aliis quesivisti a remanentibus. Nunquid et vos vultis abire? Rndit Petrus illuminatus interius a patre forsitan. et a matre tua astante nutibus et signis admonitus. Domine ad quem ibimus? verba vite eterne habes. et nos credimus hoc primo. Deinde et cognovimus quia tu es christus filius dei. ¶ Jesu. Tua refectio dum maria recepit ecclesie sacramentum [illegible] maxime post adventum spiritus sancti quum cepit hoc sacramentum frequentari. fuit admirabilior suo modo quam maternalis generatio verbi dei. Hec enim fruitio sacramentalis ponit generationem verbi dei et aliud multum ultra in admiratione et utilitate omnium a progenie in progenies timentibus eum. ¶ Jesu. Tua fruitio sacramentalis fuit ministrata marie viatrici (sic pie credi potest) nedum a iohanne custode. nedum a petro vicario tuo. et totius ecclesie principali. verumetiam a diaconibus septem constitutis ad hoc spiritualiter inter quos primus fuit Stephanus. immo a quolibet passim sacerdote sine distinctione. quia sic exigebat humilitas Marie singularis dum attendebat opportunum tempus et locum. ¶ Jesu. Tua fruitio sacramentalis qua Maria impleta est bonis. exemplar erat et est omnibus fidelibus. ut esurient hoc sacramentum et impleantur bonis eius cum fidei certissime firmitate. que spem et dilectionem operatur. Denique ut non inanem vel omissionem et contemptum gratiam habeant. id est eucharistiam suscipiant.

¶ Jesu. Tua fruitio sacramentalis implevit Mariam plus bonis quam obiret. i. obviam tibi christo iret et assumeretur in celum. Nec abhorret a pietate fidei. quod tu benedictus fructus ventris sui totius festiuus adventus dederis sibi (sic postmodum Dionysio in carcere) mysterium hoc corporis dicens. Accipe hoc chara mea quod mox complebo tibi in regno meo una cum patre meo. ¶ Jesu. Tua fruitio nunc est matri tue regnanti in patria copiosior et avidior quasi impletio et toto ore dilatato. sed suo modo videtur fuisse mirabilior in via. Ratio. quia difficilior. et [illegible] merito propter enigma fidei maior. ¶ [illegible]

Consentio. ¶ Magister. [illegible] [illegible] exultet semper ecclesia [illegible] [illegible] [illegible] habeat deos appropinquantes sibi [illegible] adest nobis. et certe ipsi non sunt dii. ¶ Discipulus.

Stupeo totus mecum et admiratione suspendor [illegible] et cur hec gratia. hec eucharistia. hec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de bona ¶ Discipulus. Cur hac mihi causa inducitur que generalis est ad omnia. vellem ad particularem et proximiorem causam huius sacramenti descenderes. ¶ Magister. Si hec in primis tibi causa non sufficit. neque si mille alias assignavero poteris contentari. nec ad intelligentie lumen ascendes. Et hoc dictum sit universaliter pro omnibus articulis fidei. Nec [illegible] [illegible] ad deum quia est. et quia [illegible] hoc sacramento precipue recipitur firmissimum [illegible] fundamentum. Alioquin quecunque rationis inductum fuerit plus offendet et obruet. quam edificet vel fundet. ¶ Discipulus. Credo sicut ecclesia credit. ¶ Magister. Sed firmus in hac certitudine verborum et securus es. aut si opendiosius agere vis. dicet toto corde christianus sum. ¶ Discipulus. Fiat assidue domino propicio. ¶ Magister. Quid igitur ultra petis? quid exigis? ¶ Discipulus. Sane cupio veritatemque intelligere quod credo. tum ad [illegible] edificationem simul et hereticorum confutationem. ¶ Magister. Cause placent si tenueris illud apostoli. [illegible] nec gratiam. Ambulet unusquisque igitur prout ei divisit dominus mensuram fidei. Hoc in expositione vel intellectu sacrarum scripturarum. Hoc

vniuersaliter i oibꝫ opibꝫ dei ꝯsiderādis obs
uari necesse ē. Qđ qꝛ phi nō fecerūt/errauerūt
ī vanitatibꝫ suis. ⁊ obscuratū factū est insipi
ens cor eorū. Silr ⁊ secte oēs hereticoꝝ da
teo b ĥ ī reprobū sensum ¶ Discipulus Da
bit deus meliora nobis q̄ credimꝰ vt intelli
gamꝰ. nō intelligere volumus vt credamus
¶ Magister Prepostерꝰ eēt ordo nedū ī the
ologica. sꝫ ī oīni generali disciplia nouiter
accedētiū ad discendū. Hoc pitagoras. hoc
plato. ĥ sctī pres p cenobijs. ĥ oīs schola .ñ
dischola canit. ĥ rursum absurdū ē docētibꝫ
ne dent sctm̄ canibꝫ. ne spargāt margaritas
añ porcos. ne nō edificēt/ sed destruāt. mēo
res illius sapiētie. Qui erudit illū sorez/ ipse
sibi iniuriā facit. ¶ Fuit notus mihi quidā
scholasticꝰ dūs deuotōis spūs. Ingesti sunt
aīo suo scrupuli mlti q̄stionū circa būdictū
ĥ sacrm. Petebat instātia ꝯtinua dissolutōes
dubioꝝ suoꝝ a mātinis theologis q̄s nouē
rat parisiꝰ. Quid morarer enarrādo p singu
la: [illegible]
emorroissa legit. peius indies se habebat ex
remedijs ⁊ impēsis. Cōsuluit tandē mꝰ exp
torū/ vt ad orationē totū se ꝯuerteret. ⁊ ꝯtra
scrupulos oēs ageret. suscipiēs sacrm. dicēs
hec aut silia vba. Credo sicut ecclia credit.
Credidit ⁊ accessit. serenatꝰ est ⁊ solidatꝰ. nec
paꝝ illumiātꝰ deīceps circa veneratōēs hꝰ sa
[illegible]
Noui pinde ⁊ expꝰ noui/ nedū circa hunc
articulū. sꝫ ī alijs varijs consiliū ĥ habuisse
silem effectū. queadmodū testat̄ Elugꝰ. qꝛ ad
vnā vocē cesserūt oēs dubietatꝫ tenebre. ⁊ pe
rierūt oēs q̄stiones q̄bꝫ anxiebat̄ circa textū
aplī. Deniqꝫ meminit alio loco. qꝛ nō satiebat̄
dulcedie mirabili ꝯsiderare dei cōsiliū circa
redēptōēz generꝫ hūani. q̄lē deniqꝫ postmo
dū ī oibꝫ articul̄ fidei. noiatim in ĥ sepstire
[illegible]
annuo solēnitatis siue festo q̄ hec scribimus.
¶ Discipulꝰ. Orādus ergo ē deꝰ. ¶ Mgr.
Credo dñe. da intelligā qđ credo. nūc q̄dē
ex pte. tūc aūt facie ad faciē ⁊ pfecte orātū est
¶ Discipulꝰ Quid si noluerit exaudire di
[illegible]
eñ dei donū ē (ait apls) ne qs glieť ¶ Mgr.
[illegible]
beralitas sua ꝯcedere voluerit/ ñ abijciā. nec
[illegible]
oēm ī caligine pegrinatōis hmōi intelligen
tie collustratōēz. sit lucerna pedibꝫ meis soluꝫ
fidei vbū. ⁊ lumē semitꝫ meis. potꝰ q̄s cū cla

ritate maiori. manꝰ petōris p suspbiā curi
ositatē moueat me. ¶ Discipulus Place
ĥ hūilitatꝫ fundamētū. ¶ Magister. Nūc
si vis videre ihm/ oportet (qꝛ statura pusillꝰ es
[illegible]
arborē sicomorū exemplo Zachei. silr obediē
sapie. q̄ post ꝑparationē huiꝰ sacri sub
imolatōis victiaꝝ suarū vocat ad arcē. ¶ Di
scipulus. Explana q̄d p arcē intēdis ⁊ sico
[illegible]
¶ Discipulꝰ Quo pacto sic: ¶ Mgr Colli
ge p interꝑtatōēz sicomori q̄ ficꝰ fatua de. silr
⁊ crede Dionysio dicēti sapiām dei diuinis
simā stultā eē. Sīq̄dē et aplm audi. Qđ stul
tū inq̄t ē dei sapientiꝰ ē hoibꝫ. Et iterū. Qui
vult sapiēs eē/ stultꝰ fiat. Hic titulus schole
huiꝰ stulticia ē. tradēte lactātio. Audi aplm
Predicamꝰ ihm xpꝫ iudeis q̄dē scādalū. gre
cis ꝟo stulticiā. sꝫ qđ stultū ē dei/ sapiētiꝰ ē
hoibꝫ. ¶ Discipulus. Cur ea q̄ cōia sunt p
tota fide xpiana. nūc inducꝫ ad singularē ma
teriā quā tractamus. ¶ Magister Rōi ꝯm
ptu ē. qꝛ nulla videť apud sapiētes huꝰ seclī
maior. nulla absurdior stulticia. nullaqꝫ ma
gis infatuat sensus carnis exteriꝰ ⁊ interꝰ q̄
hec sapia dei. Cognitū est q̄d latrator ille de
mens cuomuerit aduersus leges oēs q̄ ma
le sunt. xpiana ꝟo pessima q̄ deū suū q̄tidie
[illegible]
gtes fuerūt ⁊ horrēde dātes ī sacrificiū ⁊ epu
las hoies viuos/ imo filios ꝓprios et filias
cū alijs innoīabilibꝫ portentis vicioꝝ. collī
go q̄ntū q̄le ve scādalū ⁊ ruinā malediciꝰ ille
sibi suscitauerit aduersus ĥ bñdictū sacrm.
¶ Mgr. Sic refert Lyra de iudeis. q̄ ido
latras nos exinde pessimos execrant̄. Fuit
ad ĥ hystoria iudei bullientꝫ ⁊ trāsuerberātꝫ
hostiā cōsecratā parisius. sꝫ miraculū cōfuta
uit illū. aliosqꝫ ꝯuertit ¶ Discipulus Nota
lo q̄ris. Ad quesita nūc accede cām aperiens
[illegible]
q̄ oia fecit ī sapiā: ¶ Magister Rñdet apls
ep qꝛ ī dei sapiētia mūdus eū non cognouit.
placuit deo p stulticiā ꝑdicatōis saluos face
re credētes. ¶ Est aūt hec stulticia ꝑdicatōis.
qꝛ deus pōt alia facere q̄s fecerit. aut facit pli
berrimo sue volūtatꝫ arbitrio. Hoc eñ xpi
ane religionis fundamētale pncipiū. q̄ ꝯce
sso/ subuertiť ⁊ corruit funditus oīm phoꝝ
radicale pncipiū. Oia q̄cunqꝫ voluit dñs fe
[illegible]
phos) necessario fecit. nec aliter aut alia facere
potuit. ¶ Discipulus. [illegible]

[illegible] z phuz. Ná posito phie fundamēto / sequit̄ necessario mundū nunq̄ incepisse. Sequit̄ aīas hūanas vel eē infinitas. vel eē vnicā. vt delirat Auerrois. vel migrare de corpib9 in corpa p infinitas reuolutionū vices. vt somniabāt Pitagoras z plato z sequaces. aut q̄ aīa rōnalis mortalis ē. Quodcūq̄ ho ꝯcessum fuerit ex altero q̄ttuoꝝ hoꝝ modoꝝ. tollit̄ ꝯsequēter oīs pia religio. ¶ Mgr̄. Uere colligis. Nūc oculos tue ꝯsiderationis fide purgatos / ꝯuerte ad btāz beatā Mariā. p pendēs apte q̄ verū sit illud eccl'ie laudātis eā pconiū. Gaude maria ꝟgo cunctas hereses sola interemisti ī vniuerso mūdo. phoꝝ maxīe. ¶ Discipul9. Quo pacto [illegible] ¶ Magister. Mirū. qz verbū ꝓbo virgo ꝯcepit. ꝟgo ꝑmāsit / hoc nos credim9. ipsa p expientiā intellexit. Nihil ho scit̄ verius q̄ doctrine expientia. Hāc solā habere ducē et magistrā ꝓfessi sunt phi. Siquidē tolle certitudinē expientie. tolle veritatē eius. subuertit̄ pariter oīs philosophantiū via vel inuestigatō veritatis. Tollit̄ vero falsa vel insufficiens experiētia. quā opinati sunt phi hīc generalem. q̄ ex nihilo nihil fit. q̄ nō nisi ꝯmixtiōe semīs hō fit. q̄ deus nec homib9 nec corporibus cohabitat. cū ceteris sine numero. q̄ oīa partus p virginē nostrā exptus / falsificat et ꝯfundit ¶ Discipulus. Habebat ne Maria rōnes alias ab hoc vnico part9 expimento. ¶ Mgr̄. Habebat ꝑfecto p spm̄ propheticum tā suū q̄ pcedentiū patrū. q̄ sp̄us apertissima luce / sup oēm rationē vel demōstrationē haberi naturalit̄ possibilē / veritates nostre fidei certissime reuelabat. z ad intelligentiā collustrabat. ¶ Discipulus. Quid queso dicens? An beata nr̄a videbat verū corpus filij sui / dn̄ ipm̄ sacramētaliter ꝯsecratū [illegible] liquens. nec ab oculis eius ī via. neq̄ nūc ī patria corpaliter pcipi pōt vt hic ē. Intelligi ho sic z credi vere pōt sicut nec sp̄us oclo ¶ Discipulus. Cōfundit hec intellectual' expientia sapientissima stultū p hie pncipiū ve[illegible] oib9. Sed erat altera ne rō marie cōtra phos q̄ p reuelatiōem aut fidē? ¶ Mgr̄.

Erat profecto / q̄uis rationē [illegible] naturalib9 methaphisicis officime. z nr̄a fides plurimū iuuaret z illustraret. ¶ Discipulus. Affer obsecro rōem vel moralē si habes vel methaphisicā vel mathematicā vel logicalē vel legisticā fm̄ tres ptes phie. ¶ Mgr̄.

An ꝯ aduerte ī pmis veritatem vnā. q̄ salubrio[illegible] q̄ solidiorē nullus vnq̄ phoꝝ legit̄ posuisse. nullus recte philosophātiū tradit̄ vel nescisse vel negasse. ¶ Discipul9. Pape [illegible] ¶ Magister. Consona plane. Est aūt hec veritas [illegible] ¶ Discipul9. Legi eā ī phisicis z metaphisicis ab Aristo. legi ab Auic. legi a ꝯmētatore z Algasel / cū ceteris sub hac sniā varie demōstratā. Nec vox vlla expientie ꝯsonantioꝝ inuenit̄. sed q̄d ad [illegible] ¶ Magister. [illegible] Primo qz ꝯsequēter optet vt fm̄ expientiā vel exigētiā finis / cetere oēs cause tres habeāt moderari. sicut efficiens cā sit illa pncipalis. īstrumētalis aut coadiuuās. Iteruz material' cā sit illa pma vl' scda vel tercia. Rursus formalis [illegible] solū exemplaris. aut obiectaliter seu vitalit̄ immutās. de quib9 nō ē differendū p singl'a. sufficit applicare proposito. ¶ Discipulus.

Sufficiat dū pmit9 oñders veritatē hanc [illegible] ¶ Magister. [illegible] pōr ad pñs efficacius exēplū sumi. neq̄ sublimius q̄ in ꝯstitutiōe pma hierarchice politie. vbi seraphin supiores collocant̄ z immediatiores deo. qz bonitatē z amorē dei primius inspiciūt. q̄ bonitas z amoꝝ finis ē oīm aliorū [illegible] cherubin vero cā formalis vl' exēplaris spectat. sic efficiēs ad potētiā ī thronis designata. ¶ Discipulus. Lego exēplū h a Dionysio traditū sic z deductū. ¶ Mgr̄. Nūc ho solerter attēde p re nr̄a demōstratōez moralē. Primo a fine ꝯ stulticia nostra ꝯ mūdi sapiam. q̄ more golyath iugulatur ense suo. Portat insup līras (vt Urias) mortis sue. Si eīn cūcta facta sunt ppter finez. hō (cū bona gratia phoꝝ. si sūt hoīes) nō erit excludend9. Nunq̄d eīn vane ꝯstituisti oēs filios hoīm q̄rit ꝓpheticus phs h a dn̄o sic īpossibile. Est igit̄ hoīm finis aliq̄s. et hic quidē supioꝝ ad bruta oīa. quēadmodū pcellit ea rōe q̄ dei capax ē. z pnceps eē pōt p cognitōem z amorē cū memoria. Meliuꝝ si nō Aris. inchoauerit duos libros ab h pūcto fm̄ duplicē vim aīe rōnal'. volūtatis .f. z intellect9. In ethic' de [illegible] In metaphisicis de intellectu. Oēs inq̄t hoīes natura scire desiderāt. Colligat̄ acriter vtrobiq̄ ꝯseq̄ns deductio. q̄d aliud īuenim9 ꝯclusuꝝ q̄ hoīes facti eē ad btitudis seu ad felicitatis ꝯsecutōem. Hec aūt ꝯsecutio neq̄t hūi (sic p[illegible] dicebat) si oīa d necessitate euenīūt

Pii

vtriq; necessario si deus necessario agit ad ex
tra. q2 nulla cā scđa ē nī sibi cēntialr subordi
nata. Sz neq; pōt vlla beatitudo manere/si
hoīes vel infiniti ponunt actu. vel finiti sub
vno intellectu. vl' p mortē totalr deficiētes.
aut de beluis ad beluas fm aīam regirātes.
D ¶Discipulus Urget vehemēter moral' hec
rō/cōces hūs p omī secta cūe ptes. dic logica
lē rōez. ¶Mgr̄ Accipe sil' cū metaphisicali
[illegible] Pono istā De
us ē q̄ maius cogitari nō pōt. Debet eā logi
cus admittere. qm̄ et eius ɔcessione nihil se
quit impossibile. Debet ⁊ eā metaphisic⁹ ac
ceptare. q̄ ponit deū esse pmū in entib;. imo
sup oīa quo nullū maius eē pōt. q2 iaz si esse
posset. eēt. cū in necessarijs nō differāt esse et
posse. fm Arist. ⁊ veritatē. Pono ɔsequēter
vtriq; logico ⁊ metaphisico. Cū de⁹ sit opti
mū ⁊ summū in reb; ⁊ sup oīa. dicit recte. et
erit ens vniuersaliter pfectū. Et ne pcessum
[illegible]
tia. voco ens vniuersalir pfectū. cui nulla de
est pfectio. nec imperfectio vlla adest. Et hoc
Anselmus sic explicat. Ens cui ɔuenit oīs p
fectio seu poti⁹ oīs pfectōis denoīatio. q̄ me
lius ē ipm̄ q̄z nō ipm̄. id ē vn̄ res pfectior dr.
⁊ ē simpl'r si sibi ɔueniat illa denoīatō pfecti
onis q̄z si careret illa ¶Discipul⁹ Nō video
qualiter ī hac descrptione entis simpl'r perfe
cti/debeat logicus aut metaphisicus dissen
tire tibi. cū noīa sint ad placitū. ¶Magister
Uocamus ens tale deū. imo iā nō solū vo
camus cū logico/sed ipsi metaphisico aptis
sime demōstramus. qm̄ natura semp incepit
a pfecti. Jō necesse ē q purus actus pcesse
rit oēm potentiaz. Quid aūt ē pur⁹ actus/si
nō ens p se ⁊ simpl'r dictū/sine additōe q̄cun
q;? Et h vtriq; ɔcessuz ē ab oīb; eē ⁊ esse deū.
Nā si tale ens simpl'r dictū nō ē ens. q̄d ali
ud esse pōt? Si logicus resoluit diffinitōes
suas ad aliq̄d pmitus intellectuz illud vtriq;
necessario dr ens primū ⁊ simplex. Quicq̄d
enī intelligit (arguit Bonauētura) intelligit
vel vt nō ens vel vt ens. Hec diuisio ē p im
mediata. ⁊ in pmo pncipio. s. vt ens ⁊ n̄ ens.
cū priuationes ⁊ negationes nequeāt intel
ligi nisi p habitū oppositū prius intelligent
[illegible]
intelligat altero modo. vel vt ens in potētia.
vel vt ens in actu pmixto potētie. vel sine po
tentie admixtione. Si illud secundū detur.
habet ppositū. q2 illud ē deus. oportet aūt
q ita sit/q potētia nō nisi p actū cognoscit.

⁊ quasi p analogiā. Et ɔsequenter ex phi re
gula logicali. si analogū p se positū/ponit p
suo significato pncipali. ita est pma vera ne
cessaria. deus ē ens. ɔcedenda tā a logico q̄
a pho metaphisico. imo apd̄ hn̄tes verā ter
minorū illoz duorū noticiā. ens ⁊ deus di
cenda ē p se nota nō minus q̄s pmū pncipiū.
¶Discipulus. Jrrefragabiliter mihi vide
ris cōplecti/iuncto q si ens ī potentia prius
dicat intelligi. necesse est hoc fieri resolutiue
p ens in actu. sed pge ɔsequēter. ¶Magister J
Precurro. tu sequere. Si deo cōpetit oīs
denoīatio pfectionis simpl'r. abiecta pror
sus imperfectione. cuz pfectius sit agere libere.
ɔtingenter/extra se. q̄s necessitate nature cō
uenit hec libertas deo. Quāuis enī libertas
ɔtingentie nō sit pfectionis simplicit respe
ctu finis. est tamē pfectōnis respectu ordina
torū in finē. qm̄ sine talibus medijs finis ne
dū haberi vel acquiri pōt. sed obtinet neces
sario/sicut est de deo. cui⁹ pfectio nō depen
det ab alijs extra se. alioq̄n nō eēt p se sibi suf
ficiens. alioquin pterea nō posset eē beatus
absq; creaturis ¶Discipulus Fecimus ab
inchoata sacramenti eucharistie materia di
gressum plus mole sua q̄s verborū graui
[illegible]
pphane ɔtra sapiētiā mūdanoz. ¶Magister
[illegible]
ticā ad rē nostrā. ¶Discipul⁹. Uide oro q̄d
agas. q2 nō h3 eucharistie sacm̄ emulā acri
orē/q̄ p suas acribologias. id ē demōstratio
nes potissimas. ⁊ p ɔmunes animi ɔceptio
nes oppugnare nos satagit. Cōstat aūt q si
due quantitates iuxta ponant. ⁊ neutra alte
ram excedat. ambe sunt equales. Item si ab
eq̄lib; ineq̄lia demas. q̄ remanēt sūt ineq̄lia.
Totū est mai⁹ sua pte. Et ita d ceteris p se no
tis. Ecce pro clamat ista. Ecce corpus hūa
nuz solite quātitatis/applicat hostie puule.
nec tn̄ excedit vel exceditur ¶Magister Esset
vtinā nobis intellectualis iste vigor deuat⁹
sup fantasiā ⁊ imaginationē/quēadmodū fu
it ī Maria. pspicuū eēt statim q aduersus h
sacramentū mathematice positōes nihil cō
cludūt. Possem⁹ insup ex diuersis doquijs
filiaz mathematice. q̄ sūt Arismetrica. Geo
metria Musica pspectiua Astronomia gra
[illegible]
ad ɔpendiū satis sic hic explodere q̄ obiecta
sunt p distinctōz/q̄d ē q̄ntitatē applicare q̄n
titati. Aut h fit dimensiue aut ɔmēsuratiue
vl' circūscriptiue. ⁊ ita mathematicas ɔcepti

ones non negam⁹. aut applicatio fit tm̄mō diffinitiue ꝛ nō localit. quēadmodū aīa rational' applicat corpi suo tota ī toto. et tota in q̄libet pte. nō localiter. Et sup h̄ nihil ad mathematicā cui deest intellectual' oculus fide purgatus. vt possit diuinū h̄ mysteriū intueri. Debem⁹ q̄so deū pl⁹ nosse/q̄ȝ mathematicus natural' pt intelligere. Si filia ei⁹ astrologia potuit inuestigare (licet vmbralit ꝛ imꝑfecte) v̄gīnē beatā gestare ī gremio puez celitus ī signo v̄ginis/quē aliq̄ Jesuȝ vocant (sicut testis est Albumasar) nō abnegemus ptū nostre virginis. q꜠ tal' decet partus deū.

K ¶Discipulus. O miseris ista pronūc fauoꝛē fidei sonātia. ꝛ ad defensionē ꝓpriā intende/ docens quēadmodū quātū corp⁹ alteri possit coꝛparari mō non quātitatiuo. q̄m exēplū de aīa rationali nullū ē vere. caret eī̄ q̄ntitate. ¶[illegible] Fiat h̄ ꝑ ꝯuersionē panis ī corpus xp̄i iā existens/accidentib⁹ panis remanentib⁹. ita q̄ iā corpus xp̄i nō est hic locatū ī hostia ꝑ dimēsiones ꝓprias. s꜠ p illas q̄ panem efficieb̄āt. Et q꜠ q̄libet ps panis transsubstātiata est ī totū corp⁹ xp̄i. ꝓpterea totū [illegible] ī qualibet pte. nō plus [illegible] mensiuā q̄ȝ aīa nostra ¶[illegible] supponat hec rn̄sio tua reȝ valde mirabilē. non tm̄ ita deo impossibilē/q̄n subsit sibi cū voluerit posse. Nec eī̄ maius estimo eē rē mutare ī aliā ꝑ potentiā obedientialē creature/q̄ȝ reȝ ex nihilo producere. Sȝ q̄d dicet̄ ſm positionē illoꝝ q̄ ꝯtendunt panis substātiaȝ remanere/tāq̄ȝ sit facilioꝛ ad saluandū hec positio. ¶Mgr.

Immo v̄o difficilioꝛ ꝛ heretical'. tū q꜠ dānata ꝑ ecclesiā. tū q꜠ tollit verā existentiā corporis xp̄i in h̄ sacro. Nō eī̄ remanet via vel ratō saluādi verā p̄ntiā actualē corpis xp̄i/nisi q꜠ trāssubstātiatus ē panis ī ip̄m. s꜠ saluat modo dicto. Fallit̄ itaq̄ȝ ph̄oꝝ ꝛ mathematicoꝝ imaginatio. q̄si totū corpus sit extensum [illegible] ue sub dimensionib⁹ hostie. ita q̄ ꝓpria quātitas sit rō sibi eēndi ī loco q̄si propterea sit respectus ad locū. sicut ē ad inuicē partib⁹ ī toto. neq̄ȝ tm̄ dimensiones panis remanētes efficiunt corpus xp̄i vel inherēt sibi. sed ꝑsistant ab omni corpe sepate. Vn̄ sicut dicimus nos Petrū videre/dū videmus sua accidentia vel figurā. Ita dicim⁹ nos videre corpus xp̄i dū videmus accidentia panis illius q̄ ī ip̄m trāssubstātialiter ꝯuersus est. ¶Discipul⁹. Causaȝ apis cur p̄dict⁹ erroꝛ dū putat̄ eē facilioꝛ destruit totā fidē huius sacramēti d̄ vera existētia corpis xp̄i sub specieb⁹ panis q̄ nō solū figurāt s꜠ ꝯtinēt. alioq̄ui [illegible] nō ꝯtineret/nō plus eēt hostia adorāda q꜠ petra deserti/q̄ xp̄m figurabat. Petra aūt erat xp̄s ait apl's. Sic d̄ figuris oīb⁹ alijs Sic de imaginib⁹ ꝛ picturis et litteris/curreret argumentū. Deniq̄ȝ nec fides h̄ret meritum. nec veritatē xp̄i verbū. nec efficaciā ei⁹ sacramentū ¶Mgr. Adde q̄ fieret iniuria p̄dicatorib⁹ p̄mitiue eccl'ie/doctis ab ore proprio beate v̄ginis. Sic ꝛ Paulus asserit se hāc veritatē a dn̄o accepisse. Possem adducere mira sup hac trāssubstātiatiōe mōstrata ꝑ alia. Insuper manuducere legis vtriusq̄ȝ mira. exemplo Ambrosij ꝓmptū eēt. Sȝ si sensus deficit. ad firmādū coꝛ sincerū sola fides sufficit. ¶Discipulus. Sufficit mihi L plane. q̄ȝuis claritas intellectual' ratōnis addita sit deo laus ꝛ gl'ia. Claret ex fine q̄ institutū ē h̄ sacramentū. q̄tinus ostēderet de⁹ immensitatē sue potētie. Incōꝓh̄ēsibilitatem [illegible] Et hec triplex rō est potissima. q̄m ī ꝑfectione final' cause solidat̄. Propterea transfer te nūc ad declarādū copiosissimā vtilitateȝ huius sacramēti. ꝛ postmodum regredi poterimus ad ceteras questiōes si fuerint insinuati fruct⁹ (o bn̄dictissima v̄go) bn̄dicti fruct⁹ ventris tui. vn̄ crebro cecinisti magnificās cū exultatōe sp̄ūs ad supmentales excessus rapta. Esurientes impleuit bonis. ꝛ diuites dimisit inanes ¶Mgr. Esuries ī p̄mis necessaria nobis ē. si tātis querim⁹ impleri bonis ¶Discipulus. Sic putādū. Sȝ q̄d impedit/aut q̄d inducit hāc esurieȝ/apire paucis ne postponas ¶[illegible] filijs israel ne māna saperet eis. s꜠ verteret̄ in nauseā ¶Discipul⁹. Murmur improbuȝ ꝛ ingratuȝ. q꜠ desiderabāt carnes. allia. porros ꝛ pepones egypti ¶[illegible] siles fieri. gustatis q̄ppe tā vilibus egyptiace tenebrositatis escis/desipit oīs cib⁹ sp̄ūalis. Esuries itaq̄ȝ causat̄ ex euacuatione stomachi a noxijs humorib⁹. hāc vero paupertas sp̄ūs facit. Exemplū habet̄ xp̄i crucifixi. nō vult bibere vinū secularis delectatōis. quia myrratū. q꜠ felleū. q꜠ acetosum ē spiritu. Dicit cuȝ p̄s. Renuit ꝯsolari aīa mea. Memor fui dei ꝛ delectatus sum. Rursus ipse timor dn̄i reuerentialis/obediens et humilis/operat̄ esuriem sanctā. q꜠ sanctā a seculo inanitatem. Mitas ꝑterea cū pietate/tollit virus amarissimū rācoris ꝛ inuidie. Scientia v̄o

cum luctu purgat et abluit vasculū cordis a sinthomatibꝰ et fetoribꝰ preteritorū criminum. Confertur pinde fortitudo sanitatis ī spū. vn̄ ꝯsurgit esuries et sitis iusticie. Et vbi iusticia si in hoc defuerit sacramēto? Deniqꝫ postq̄ʒ dixerat ꝓpheta de male habentibꝰ. Omnē escā abominata ē aīa eorꝫ. Addidit. clamauerunt ad dn̄m. Sequitur. Misit verbū suū et sanauit eos de interitionibꝰ eorꝫ. Et quō sanauit? nisi quia fastidio pereuntes recreauit appetitū. Ideo sanauit. qꝛ nō ī solo pane viuit hō. sed ī omni verbo qḋ procedit ab ore dei. At vbi mittitur illud ꝟbuʒ pn̄ciali⁹ alibi q̄ʒ apud hoc sacrm̄? Desit igitur iners desidia q̄ sibi noxios et indigestione humores attulerat. cuꝫ per exercitiū calor nō acuitur in spū sed lāguescit. Assit tandeʒ masticatio p integros et fortes meditationis sancte dentes. quo fiet vt cibꝰ ita ruminatus plus sapiat. plus appetatur. ac pinde plus nutriat. ¶ Suffecerit hic p p̄senti dragmate psalterij Marie sup hac cordula. Esurientes impleuit bonis p notulas centū. ¶ [illegible] longe plura [illegible] et causis censeo ꝯuenientius p soliloquiū q̄ʒ p alloquiū nostꝝ meditāda esse. vel quātuʒ nostra psalteꝛ impetrauerit ꝯtemplāda. Tu interim frater tecū habita. postmodū fiet duʒ reditus erit nobis ad cōe colloquiū doctrina lis aptius sup omnibꝰ in soliloquio ꝑsonatus ¶ Discipul⁹ Longanimis expectabo.

Finit primus tractatus.

Sequitur alter soliloquius multa varietate distinctus Et sunt in eo ꝑticule quasi notule cantabiles cētene vel vltra pro loco ꝑegrinationis mee.

Magnificat aīa mea dn̄m. dum clauso ortuli nostri florētis ostiolo vacamꝰ a seclo. dū nullꝰ obstrepit [illegible] Loquar nunc ad cor tuū. dicē. Magnifica precor aīa mea dn̄m. Magnifica/ qm̄ magnifice fecit. Esurientes eīm ī pleuit bonis. Dedit nob panē de celo veꝝ sub vmbraclo sacrosci eucharistie sacri. Dedit et nobis abūde oīa ad fruendū ī hoc bn̄dicto fructu ventris tui o bn̄dictissima feminaꝝ. Fas tibi est o aīa mea fas gloriari et ex toto dicere. Sub vmbra illius quē desiderabā sedi. et fructꝰ eius dulcis gutturi meo. Sede igitur solitaria. sede et sile/ et leua te sup te. sede p quietē. nō p torporem. deus implebit desideriū tuū ī bonis. desiderabas dilectū ex dilecto. dilectuꝫ p amorem amorosissimū. Ecce sub vmbra istius sedes sub sacris eucharistie symbolis. os apꝑ [illegible] lata os tuū p desiderij feruorē. Ipse fm̄ promissum suū implebit illō. Et q̄bus implebit? Plane fructu eius q̄ dulcis erit gutturi tuo. Sit o aīa mea guttur tuū/ sicut dilecti tui suauissimū. Noli cadere ī maledictionē talium quales ꝓpheta detestatur. Sepulcꝝ patens est guttur eorum. Caue fetores horridos exhalare criminaliū sepulcroꝝ. Noli scatere tetris detractionū. aut q̄rūlibet spurciciaꝝ cadauerosis feditatibꝰ et vermibꝰ. Sit puruʒ sanctū. nitidius oleo leticie guttur tuū. Sit vinū optimū. dignū dilecto ad bibendū. labijs illiꝰ et dentibꝰ ad ruminādū. Experiaꝛ te vicissitudinē dilecti. qꝛ dulcis ē gutturi tuo fructus eius. [illegible] ctus ē triū seminū. Tricesimus incipientibꝰ Sexagesimꝰ ꝓficiētibꝰ. Cētesimus ꝑfectis. Seminatꝰ fuit ī terra/ nō exculta vel apta. sꝫ fuso tm̄modo imbre celitus/ cū voto spūsci viuificoqꝫ calore. decoctꝰ fuit meridiano sole passionis. Datur tibi nūc velatꝰ nebula. Dixit sapiēs qꝛ ī festinatōe nebule ē oīm medicina. Suscipe letātē. sede vacās tibi et sibi soli Senties affirmo q̄d sapiat ꝟbuʒ illud. Et fructus illius dulcis gutturi meo. Gustabis [illegible] qꝫ o aīa mea qm̄ suauis ē dn̄s. gustabis bonū verbū eius et ꝟtutes futuri seculi. credens sapiē de se illa ꝑconizanti. Spūs meus sup mel dulcis. et hereditas mea sup mel et fauuꝫ. Curres post exhortationes. Trāsite ad me oēs q̄ ꝯcupiscitis me. et a generatōibꝰ meis adimplemini. Surge ꝓpterea o aīa mea. Curre. ecce trahit te dilectꝰ tuus post se. Trahat [illegible] ristie velaminū. Experieris sane. gratulabūda qꝫ cātabis. Et fructus eiꝰ dulcis gutturi meo Gustato fructū dulcis amici tui. ¶ Quid sup n
est o aīa mea? q̄d dicis? q̄d speras? q̄d gemis? Accipio furtiue venas susurrij tui/ clamās introrsus cū silētio. Sitio. Introducat me rex in cellā vinariā/ post cellaria fructus sui. En ipse ē vitis vera/ cuius vinū generat virgines. nec solū generat/ sꝫ impꝛ̄gnat. Det ipse vinū illud. det bibere sobriā ebrietatē spūs. Introducat me in cellā vinariaꝫ. Quid tibi vis o aīa mea? Dudū dixisti post petitū osculū oris sui. Meliora sūt vbera tua vino. Et iteꝝ. Memores vbeꝝ tuorū sup vinū. Cur nō vinuꝫ petis? Sꝫ p te mihi r̄ndeo. qm̄ ipse tibi ē lac et vinū. siquidē et vbera eiꝰ sūt botri

vinee. loquit̄ ꝗ3. bibi vinū cū lacte meo. Uocat insup. Comedite amici ꝛ bibite ꝛ inebriami charissimi. ¶ Docte facis o aīa mea. iuitata nō abnegas. nō dissimulas. nō causaris. Dulcis fuit fruct⁹ eius gutturi tuo. q̄ris sitiens ꝛ vocata bibere vinū diuine suauitatis post vbera ꝯsolātis humanitatis. pers implerī qđ sequit̄. Introduxit me rex ī cellā vinariam. ¶ Quid agis aīa mea? quenā hilaritas vultus? q̄s tremul⁹ ꝛ honor⁹ oculoꝝ miror? q̄nā oīs gestus. oīs alacritas. leticia simul ꝛ voluptas? Quid siles? quid q̄si spasmata stupes? Uere cognosco qꝛ introduxit te rex in cellā vinariā. ordinauit ī te charitatē. immo charitate vulnerauit te. imo charitatē si dici pt sic sine mō. sic sine ordine dedit. Hic modus dilectōis tue nō h3 modū. Hic tota liq̄scēs. tota collabēs. tota te nō sustinēs. suspirabūda susurrās. Fulcite me floribus. stipate me mal. qꝛ amore lāgueo. qꝛ vulnerata charitate ego sum. Meditor ego mecū dūmō te talē inspicio (O tristis nupancia et pauper aīa mea) quāta ꝛ qual' sit. hec dextre dei spō[illegible]
Itaq̄ libet exclamare. O q̄3 bon⁹ ꝛ suauis ē dn̄e iesu xpe spūs tu⁹. q̄3 viu⁹ ꝛ efficax sermo oris tui. q̄ ī cenaculo grādi strato ecclie tue syon / panē ꝛ vinū corpalis edulij ꝯuerterit ī fructū lucē aīarū corpis ꝛ sanguīs tui. Si q̄dē sermo ille. ỽba ista q̄ locutus es / spūs et vita sunt. Uere spūs ꝛ vita. vn̄ vitalis effectus ē ꝯtortus ī te o aīa mea. Quid reliquū ē o aīa mea. fulcita es floribus sctōꝝ desideriorū. stipata malis ordinatarū affectionū sub expectatōe futurorū p̄miorū. Uideo q̄3 bn̄ tibi sit. nō deserit te collabentē dilect⁹ tu⁹ Indicat h̄ tuū velut aure tenuis suspirium. Leua eius sub capite meo. ꝛ dextera illi⁹ amplexabit̄ me. Ecce iā fructū edere nō q̄ris suauē gutturi tuo. nō cellā vinariā introire. nō fulciri floribus. nō stipari mal. s3 tota ī totū lapsa ꝛ collapsa. tota ꝯpleta suauissimo. serenissimo ꝛ casto ī eius sinu ꝯsopita deficis.
¶ O q̄3 beatus ꝛ efficax ꝛ felix est cibo iste fructuosus. Uinū est vitacissimū corpis ꝛ sanguinis tui xpe iesu. Un̄ talis compatur effectus. tal' refectio. talis dormitio [illegible]
P pace in idipm ¶ Al vero q̄3 breuis [illegible] Dic obsecro te benigne Jesu (Sic eīn innuere videtur aīa mea) Dic p amores tuos qđ sequit̄ Adiuro vos filie hierl'm p capreas ceruosq̄ camporū ne suscitetis neq̄ euigilare faciatis dilectā, donec ipsa velit. O q̄3 bn̄ sibimet ex

mihi excidit. siue excedim⁹ deo. ỽbū (o Paule) summa suauitate refertū. siue sobrij sum⁹ vobis verbū heu erūna miserie repletū. qꝛ replet̄ hō multis miserijs dū redit ad se. dū redit ipse ad terrā miserie ꝛ tenebrarum ab illa qua interum quiescebat ī regione viuorum.
¶ Sic o aīa mea suscitauit te vita immortalis. resorbuit te ad sepōdus corpis. Corp⁹ itaq̄ qđ corrūpit̄ aggrauat aīam. Lāguida p̄sus ꝛ vulnerata charitate vigilas. Tu suspensa respectas vndiq̄ / forte redeat ad te dilectus tuus. Cui⁹ adhuc calore tepet. lectulus noster florid⁹. Dirigis aures ad oēm sonitū vel flatū seu sibilū aure tenuis. Si forte audiat̄ ī silētio vox optata dilecti tui. Fallor aut in somnis vigilo / si nō ita res se habeat. Nō eīn poterit zelotes amicus min⁹ amare q̄3 amica nō impar eē ad amoris vicissitudinē. Nā audio clamantē. vulnerasti cor meum soror mea. Quid igit̄? Considerans ego amorē sponsi in celeri reditu / laudo parit̄ vigilantiā sollicitudinis tue o anīa. Erat adhuc de lōge saliens ī montibus / trāsiliēs colles / alacer ꝛ hilaris cāticās p amore. Sensisti p̄rimo distātis adhuc vocē ꝛ exultatōem. Exilisti ilico tremefacta ꝛ dixisti. Uox dilecti mei est. supplendū quā audio. Uox sonora cuius auditu resurgūt mortui. nā q̄ audierint viuēt. Et nō te mortuam indicas o aīa. aut certe mortue similē / dū amic⁹ abesse [illegible] me. Dat rōem p̄cis. qꝛ filijs ero descendenti[illegible] multas fantasticarū fluctuātiūq̄ curarū somnierit. fit ꝯfestim (ipso iubēte) trāquillitas. facit ī habitare diluuiū tale fluctiuagū. illic sedēs. illic p̄turē pplo suo spirituali dās et bn̄dicēs ī pace. Sed ꝛ intercidit flāmā ignis illecebrose tēptatōis. vituloslq̄ petulātis supbie licet lybani. i. cādidati / videant̄ sub colore boni. ꝯcidit. obtriuit ꝛ ꝯterit. Hec ē vox dilecti. ¶ Uerū quid agimus. quorsum aīa. q̄r sū abripimur. Referā ego tecū secrete inter nos alloquia tractare de fructu vite. de pane qui de celo descēdit. ꝛ dat vitā mūdo. vox exhortationis mee hoc dederat initiū. Magnifica nūc aīa mea dn̄m. subiungerā quasi p causa vel theoreumate dicēdorū. qꝛ esurientes impleuit bonis. Sed ignoscēdū ē. dāda venia sobrie ebrietati. quā cella vinaria ppi[illegible] P
simo nostro pbatōe3 ī tumiorē opat̄. oñdēs ī h̄ nostro sacramēto. Esurientes ipleuit bonis

Et sic implent̃ vt plenitudinē nō capiāt. de/
siliant quasi ruptis lagunculꝭ vinū oīm. titu
bāt/q̄si q̄s crapulatus a vino pondere pleni
tudinis spūs/tandē resi dēt ꝛ q̄escūt ī idipm̄.
Pondus meū/amor me⁹. ¶ Dic si potes/q̄n
tis bonis impleta ē/cui⁹ oportuit caput a le
ua dilecti suscipi ꝛ leuari. Hic ē effectus pn
cipalis vn⁹ inter ceteros/cibi ꝛ pot⁹ salutife/
ri sacramenti. Uidet̃ ne tibi parū deficere a
se rapi sup se posse ex snīa dicere. Defecit ī sa
lutare tuū aīa mea. Et rursuz. Defecit caro
mea ꝛ cor meū. Sz ne mala putaret̃ hec de/
fectio/subiunctū ē. Deus cordis mē ꝛ pars
mea de⁹ ī eternū. Nonne pars optima quā ele
git maria. pars de q̄ gloriās ps. dicebat. Dñs
pars hereditatis mee ꝛ calicꝭ mei. Sustollā te
sup altitudinē terre ait dñs. ꝛ cibabo te here
ditate pr̄is tui iacob. Propterea idē ps. sub
intulit. Etenī hereditas mea p̄clara ē mihi.
Dicit in alio loco Parasti ī ɔspectu meo mē
sam. postq̄ꝫ p̄miserat. Dñs regit me et nihil
mihi deerit. Tandē subiūxit. Et calix meus
inebriās q̄ꝫ p̄clarus ē. ¶ Noli deinceps mira
ri ebriā que in cella vinaria bibit hunc cali/
cē. Uerūtn̄ qz reperit̃ alius calix inebrians/ca
lix aureus babylonis. putares nil interesse in
ter ebrietatē ꝛ ebrietatē. Audi quid aīa (quā
introduxit rex pacificus in cellā vinariā) ad
didit p munere. Ordinauit in me charitatē.
Babylon interp̄tat̃ confusio. ɔtrariū aūt cō
fusioni/q̄d amplius ē q̄ꝫ ordo/ꝛ ordo chari/
tatis? Charitas eīn q̄si chara vnitas. Uñ
colligis/q̄ ordo charitatis est ordo vnitatꝭ.
¶ Hic assumus o anima. bonū est hic eē. fa/
ciamus hic tria tabernacula siue cenacula. q̄
fabricauit ordo charitatis ad esum et potuz
spūalis refectionis sub vmbraculo spūs ob
umbrantis. tibi vnū. intellectui vnū. menti
vnuz. vel tibi vnū. proximo vnū. xp̄o vnū.
Quid rn̄des anima mihi? Nescit forte spōs
meus exemplo Petri q̄d dicat. Bibit ꝛ ipe ī
cella vinaria. expit̃ in se ordinatā charitatez.
Est nimirū ordo pariuz disparūq̄ꝫ rez/sua
loca vnicuiq̄ꝫ tribuens dispositio. Erit igit̃
ordo charitatis. idē q̄d ordinat⁹ amor. Or/
dinat̃ aūt amor ad deū. ad primū. ad seipm̄.
xp̄s est deus et proxim⁹ simul. Moyses sic̃
inter deū ꝛ proximū mediator erat. Helyas
D benique bonū zelabat vtriusq̄ꝫ. ¶ Decet o aīa
mea attētionis tuae libenter accipere que di
[illegible]
hoc triplici tabernaculo vel cenaculo seu tri
clinio/scis vbi tractauimus sup cātico Ma
rie. ponētes spiritū nostrū velut architricli
nū. te velut ī inferiori cenaculo. cor vel intel
lectū in scdo. mentē in tercio. Procedamus
nūc hic ꝛ altera via. tribuant̃ singulꝭ vniuer
sa. Sit vnū cor ꝛ vna aīa. ꝛ vna mēs. et vi⁹
[illegible]
ctu spūs. Omnia siquidē vnū facit ordo cha
ritatis. ordo chare vnitatis. Tu anima/ sis
eadē. qz cor. mens. spūs. intellectus. ratio.
voluntas. sinderisis. affectus. cum ceteris.
Nec hoc extraneū. cū legamus q̄ multitu
dinis credentiū erat cor vnū ꝛ aīa vna. quā
to magis vnius hominis ī seipso qui habe
nihilominus intra se regnuz dei/regnū om
niū seculoz? ¶ Distribuat ordo singulꝭ ī plu
ralitate. ꝛ vniuersis in vnitate/fructus ligni
[illegible]
[illegible]
qz altissimus. Distribuat in p̄mis sub terna
rio fructus suos. Assignet p̄dicatiōēs ad deū.
sacrificij oblatiōem vel hostiā. Assignet ad p
[illegible]
ipm totū hoīem viatici refectiōem. ꝛ q̄t⁹ ad
patriā. ¶ Bene hic datus ē ordo charitatis
circa bn̄dictū sacramētū. ꝛ quo ad initiū. ꝛ q̄
ad mediū. ꝛ quo ad finē seu terminuz. que ta
mē redeunt ad seipsa velut in mysticū circu
lū. vt sit ɔsummatio ī vnū. Oblatio siq̄dem
inchoata ē in cruce/ facta deo sacrificiū. Uia
ticū p̄ducit hoīem ad terminū. Communio te
net interim primos hic in vnū. ¶ O si habe
amus amicū ad quē vadamus media nocte
p̄ntis miserie/ꝛ dicamus ei. Amice ɔmoda
id ē ɔmode da mihi tres panes. O trinā in
stātia vict⁹ det q̄cq̄d habemus necessarios. ꝛ
esurientes īpleamur bonis. ¶ Studiositas
nescio an curiositas ordinari meditat̃ cuiu/
bet hoz triū/fructus duodecim sub mysticꝭ
assignationibꝫ in scripturis. Primo de nume
ro. xij. panū ppositiōis in antiq̄ lege. Scdo
de numero. xij. panū ī euāgelio. Tercio [illegible]
[illegible]
lum. quasi totidē refectionibꝫ. qz nihil prohi
bet oē q̄d reficit panem dici. Dicit̃ nāq̄ꝫ a
pan q̄d est totū. Docet nos hec petitio cuꝫ
sua glosa. Panē nr̄m quotidianū. ꝛ supsub
stancialē (ponit Lucas) da nobis hodie. q̄d
mirādū si fontes noīauerim⁹ panes. cū de la
chrimis testat̃ ps. Fuerūt mihi lachrime pa
nes die ac nocte. Et alibi de cinere. Cinerē
tanq̄ꝫ panē māducabā. Bn̄ suggeris ꝛ sua
des o aīa mea. suffecerit ista tetigisse p ordie
charitatꝭ. pro iuuamēto memorie in studio

meditat dis. Causaꝫ aperis ꝑspicuā. Nescit
amor ordinē talē insequi nescit coartari. Or/
do suus ē hic ordinē nō seruare. Pergit quo
cunqȝ rapit. ducit aut impellit/ aut agit spi/
ritus. q̄ vbi vult ⁊ qn̄ vult spirat. naꝫ et rote
sanctaꝝ scripturarū mouebant̄ ſm impetum
spūs. Spūs eni vite erat i rotis. ⁊ cū eleua
tis aīalibꝫ eleuabant̄ p ꝯtemplatōeꝫ. cū stāti
bus stabāt p distinctionē/ ⁊ cū ambulantibꝫ
ambulabant p operationē. ¶ Sequamur q̄
[illegible] respōsuri deo. Prebe fili mi cor tuuꝫ mihi.
vt ita p mensura metri. pbe cor tuū mihi fili
rn̄deamus. Accipe pī quo vis. fer. rape. duc
age. defluat a se et feruescat ad te. Estuet ebria
mens in suū ꝯuersa furorē. Scis aīa q̄d se/
quit̄ sub triplici similitudine solis nota tibi
⁊ mihi. Arx. pax. fax. dux. lux. frux. rex quo
q̄ꝫ lex. laux. Cōcernūt benedictiōes triplicate
ma diuinis appropriata ꝑsonis. Sollici/
tudinē interim nocturne vigilie teneamꝰ. so
ror aīa dū ꝑuenerit germanꝰ noster ꝯquesi/
turꝰ more suo p dialogū seu dragmata /vari
andus erit sermo. Poterit nihilominus no
stri postmodū ꝑticeps eē secreti. Esurientes
impleuit bonis. Volēs reficere benignꝰ Je
sus bonis/ nō qlibuscūqȝ/ sed eternis. cibo q̄
nō perit. pane q̄ dat vitā mūdo. calice noui
⁊ eterni testamēti/ ꝓdicabat dicēs Caro mea
vere est cibꝰ. ⁊ sanguis meus vere ē potꝰ. Li
tigabant ergo iudei. Cōpescuit eos. Nolite
inq̄t murmurare. Nemo venit ad me nisi pī
meꝰ q̄ misit me traxerit eum. Mira snīa tua
xp̄e si iungat̄ cū altera siīr tua. Nemo venit
ad patrē nisi p me. Dic nobis p benignitateꝫ
veritatis tue/ qualis iste sit circulus. qualis
giratio. qualis circuitꝰ. Nemo venit ad me
nisi a patre tractus. Nemo venit ad pīem ni
si p te. At vero sic est. Nemo venit ad filium
nisi repletus bonis spiritussancti. Nullꝰ dat
spm̄sanctū filio in diuinis nisi pī. Non pōt
igit̄ venire ad filiū nisi cum spūsancto quem
dat ei pater. Hinc est oratio xp̄i ad patrē vt
dilectio inq̄t qua dilexisti me sit in eis. ⁊ ego
in eis. mira circūincessio. ¶ Rursus ipse fili/
us nō redit ad patrē nisi p spm̄sanctū queꝫ
spirādo reddit patri/ felici ⁊ inenarrabili. id
est nō narrante circulo. dat spūssanctus mē/
tem quā inhabitat nūc filio a patre. nūc pa/
tri a filio. ¶ Petebat hunc circulū qui philo/
sophans dicebat. Da fontem lustrare boni.
Sic intelligit̄ illud ꝺ sanctis aīabus/ quas
lege benigna ad te ꝯuersas reduci facias ig/

[illegible] cone ad illud Eccl. Girat p meridiē et ꝑgirat
circūitu lustrans vniuersa spūs celestiū. ter
restriū/ sed ⁊ infernoꝝ. qr flectit̄ ad aquilonē
motu vel obliquo vel recto. ¶ Ambulant im
pii in circūitu/ sed circa se recurui sunt. Refe
runt oīa ad se. nihil diligunt. nihil agunt.
nihil timent. nihil fugiunt vel odiūt nisi pro
pter se. qr se suum finē statuerunt. Sunt ge
nus sathan qui circūiuit terrā ⁊ ꝑambulauit
eā. q̄ circuit querēs quē deuoret. Perambu
labat ⁊ ihs hiericho. circuibat ciuitates ⁊ ca
stella. Audis et sitis vnū ꝑambulantē in in/
nocētia cordis sui i medio domꝰ sue. nam et
dn̄s i circūitu ppli sui. Circuit igit̄ iustus ⁊
ꝑambulat. sed circa deū. circa centꝝ illius in
tellectualis spere. cuiꝰ centꝝ ē vbiqȝ. circūfe
rētia nusq̄ꝫ nisi i se. Deserit se iustus. nihil re
fert ad se/ sed ad deū. nihil amat. nihil agit. ni
hil desiderat nisi ꝓpter deū. imo nec se vult
eē vel viuere vel bn̄ esse/ nisi ad deuꝫ et ꝓpter
deū. ¶ Intelligis aīa circūitū/ ⁊ circūitus at
tendas effectum. Pauperes in se/ diuites i de
um. replent̄ bonis. qm̄ veritas est in circūitu
suo lumen ⁊ requies. Diuites nō in deū sed
in se/ dimittunt̄ inanes. qm̄ vniuersa vani/
tas oīs hō viuēs. Dormierūt somnū suū/
⁊ nihil inuenerūt oēs viri diuitiaꝝ in mani/
bus suis. Stulte hac nocte morieris. aīaꝫ tu
am repetēt a te. ⁊ q̄ ꝯgregasti cuiꝰ erit? ¶ Que
rebā aliqn̄ paup ⁊ esuriēs. Indica mihi quē
diligit aīa mea/ vbi pascas/ vbi cubes in me
ridie. volebā pasci cū pascēte. q̄escere cuꝫ cu/
bāte. nolebā vagari. i. vane agi/ i circūitu im
pioꝝ. nolebā egredi a ꝯspectu dn̄i. horrebat
animus pascere hedos fetidos sensuū meoꝝ
circa tabernacula pastoꝝ ab vnitate diuiso/
rū. Inuitabat me q̄ dicebat. Venite ad me
oēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis/ q̄lis hēu sum.
Pollicebat̄ repleri ōꝫ i bono. Et ego inq̄t refi
ciā vos. O plena refectio. Supaddebat de
q̄te. ⁊ inuenietis requiē aīabus vr̄is Vene
rat aliqn̄ timor ⁊ tremor sup me/ et contexe/
runt me tenebre. Nequesierit aliqs vir̄: qm̄
vidi iniquitatē ⁊ ꝯtradictionē in ciuitate ba
bylonis/ et dixi. Quis dabit mihi pēnas sicut
[illegible]
totꝰ colūbinꝰ ē. totus mitior humilis corde
Expectabā eum q̄ saluū me fecit/ a pusillani
mitate spūs ⁊ tēpestate exortās. Velociter ex
audi me dn̄e/ defecit spūs meꝰ. Defecit ꝑ in
opia cibi ⁊ potꝰ i regione lōginqua dissilitu
dinis. horroris ⁊ egestatis. Sic volebā. sic

expectabā. sic orabaꝫ. Tu vero hō vnanimis.
vere hō. q2 fact⁹ eras vt esses vnanimis. dux
me⁹ ⁊ not⁹/ ꝑ pūiā sensibiliū cognitiōeꝫ. q̄ sil
[illegible]
[illegible] tōis. ī domo dñi domo orōis am
[illegible] cū ꝯsensu. Et heu q̄le nūc ⁊ h̄ dis/
[illegible] Ueniat mors sup illos/ vñ scādalū ta
le venit. descēdāt ī infernū viuētes/ ⁊ funditꝰ
pereāt. q̄ ad demōes. aut si sūt boīes/ vt cor
rigant ne ī īfernū descendāt morietes. De
struserūt euridicē meā/ mentē meā apud infe
[illegible]
sclī. Querebā elōgare sclm ⁊ manere ī solitu
dine. sꝫ ingēti mole fantasmatū depssus/ cor
rui ⁊ duriter allisus sum. Dimersit me tempe
stas aq̄ fluctuantiū desiderioꝝ. absorpsit me
ꝓfundū curarū. supest vt vrgeat sup me pu
te⁹ os suū vtriusqꝫ mortꝭ. Sꝫ o tu benignis
sime de⁹/ emitte manū tuā d̄ alto. eripe me d̄
aq̄s multꝭ. d̄ lacu miserie ⁊ d̄ luto fecis. Da
dexterā misero. ⁊ tecū me tolle p vndas. Iu
be me dñe venire ad te sup aq̄s fantasmatū.
[illegible]
cū spū meo/ vñ mihi tal' oppssio. tāta depssio
q̄ mētis alacri volatu/ irruētia vndiqꝫ fātas/
mata trāsuolare nō pualeo? Ecce q̄tidie pau
per ⁊ esuriēs ad mēsā ei⁹ sacralē accedere sat
ago. obedire volo p̄ceptꝭ salutaribꝫ diuīa in
stitutōe formatus. ⁊ dico. Panē nostrū q̄tidi
anū da nob hodie. Das. Accipio. Nō senti
me repleri bonis. dimittor inanis. fame. siti.
macieqꝫ cōsumor ⁊ labore. ¶ Ubi ḡ vox tua
[illegible]
ens ad mēsā tuā nō inuenio refectōꝫ. vtinā ñ
defectionē. Terret me heu nimis tua p os ꝓ
pheticū imp̄catio. Dederūt ī escā meā fel.
vtiqꝫ fel amaricatōis viciorū. ⁊ ī siti mea po
tauerūt me aceto. qđ ⁊ acerbū ē. ⁊ frigidū ē ꝑ
īdeuotionē. necnō obstupescere dentes co/
git meditationū ꝑ abominatiōeꝫ. de q̄ ꝓphe
ta. Oēm escā abominata est aīa eoꝝ. Ue ve
ve. q̄d sequit. Fiat mēsa eorū corā ipsis in la
queūꝫ. vsqꝫ ad maledictōes. xij. quarūꝫ neu/
[illegible] abil' ē a reproba creatura. Cōsult⁹ ē
mīi ꝑpniaꝫ effugere/ q̄z curiosius discutere
vel effari velle. ¶ Da btā ꝟgo ꝓphetissa mea.
da nunc apire mysteriū verbi tui. Esurientes
īpleuit bonis. ⁊ diuites dimisit inanes. Mē
sa iudeorū erat mēsa legaliū. oīm sacrificioꝝ
fitorū. oblationū. victimaꝝ. hostiarū. p̄miti
arū. decimarū. holocaustoꝝ/ vñ implebant
sacerdotes. Uiuebāt cū ceteris q̄s p talia sā
ctificari dicebāt. Uenit summ⁹ pōtifex ⁊ sa/

cerdos ī eternū ih̄s xp̄s ſm ordinē melchi
sedech/ panē ⁊ vinū obtulit. Fecit cessare sacri
ficia cū cerimoniis oībus. nō soluēdo sꝫ im/
plēdo legē. Nō inq̄t veni soluere legē sed ad
implere. Transiit vmbra figurarū. lux veri
tatis emicuit. verificauit xp̄s qđ p̄dixit. Au
feret a vobis regnū dei. et dabit' genti facienti
fructus eius. Relinquet' vobis dom⁹ vestra
[illegible]
tus ꝓphetes. Fiat habitatio eorum deserta.
Cōsonat oīs cet⁹ ꝓphetaꝝ sup ablatōe legal
sacrificij/ sup cessatōe legalium p mortē xp̄i.
[illegible]
telligi pendēs ī cruce. dixerat. Sitio. vt im
[illegible]
in siti mea potauerūt me aceto [illegible]
[illegible]
Cōtinuo xp̄s dixit. Cōsummatū est. Qua
re? Quia oīa que de eo scp̄ta erāt/ finē habe
bant. Ueritas veri sacrificij/ vmbratile con
[illegible]
Oīs ꝯsummationis vidi finē. finis itaqꝫ le
gis xp̄s/ ſm aplm. Dedit ille mandatū dile
ctionis latū nimis. latū ad deū. ad p̄ximū.
ad amicos ⁊ inimicos. ⁊ ita latū/ vt ab eo ī
eo p̄ēderet oīs lex ⁊ ꝓphete. q2 finis oīs legi
[illegible]
Uoluerunt ꝯstinue [illegible]
tinue stare/ abijcientes [illegible]
ipm velamen oculorū/ ⁊ importabile legi
[illegible]
[illegible]
legis ⁊ ornatus distributio. Reiecerunt a se
quattuor ista iudei/ reijciēdo xp̄m. in quo ꝑ
quē. ⁊ ex quo. ⁊ a quo ē omīs finis. ordo. lex
⁊ ornatus. Ornatū intellige quālibet in re q̄
libet inclinationē/ quaꝫ indidit sapia dispo
nēs oīa suauiter in finē suū/ ſm legē a deo ⁊
ordinē inter se mutuo cōstitutos. ¶ Nunquid U
nō o bñdicta in mulieribꝫ/ nota tā olim circa
te desertionē hāc inuenimus. Remansit pu
er Iesus in hierusalē/ quesitus p triduū ma
gni mysterij. Inuētus ē in templo sedens in
medio doctorū/ d̄ lege disputās ⁊ mōens. Et
de quibꝫ arbitrādū ē q̄stionibꝫ/ nisi de repesa
ti nētius messye/ ⁊ scp̄turaꝝ impletōne. ¶ Uo
luit ipse benign⁹ fili⁹ tuus o ꝟgo benigna ꝟ
go bñ ignita. voluit benigne facere bona vo
lūtate sua tibi. deseruit i'ralem/ syon ⁊ꝫ sua
hierusalē. Descendit cū Ioseph ⁊ tecū in na
zareth floridā nō vetustā. ⁊ erat subditus vo
bis. in quibꝫ mystica iā syon ⁊ hierlm reside
bant. Mālit annorū spacio. xviij. quousqꝫ

baptisma sūpsit anno. xxx. q̄usq̃ cōsūmaret
opus ad edificatōẑ celest. hierl'm q̄usq̃ acce
ptaret de⁹ sacrificiū iusticie. sacrificiuz spūs
[illegible] laū tpī oblatōes. ¶ Deniq̃ ī h̄ vnico
sacrificio holocaustū ⁊ vitulos typico /sup
altare crucͤ īposuit. Introiuit semel ī sancta
sctōꝝ eterna redēptōe inuenta. facta ē hostia
[illegible] Dānauit de pctō pctm̄. liberauit ec
[illegible] ab intolerabili iugo tot sacrificio/
ruz. q̄ neq̃ pfecta neq̃ plena neq̃ placita p
se erāt. s; nec placita reputabat ea dn̄s ex bo
nitate offerentiū / pꝑter maliciā studioꝝ suo
rū. Lege Esaiā. psalmos discurre. nihil apti
us inuenies q̄ꝫ reprobatōẽ ⁊ abominatiōẑ
cū phibitōe sacrificioꝝ. si ad līam (put acci/
piebant tunc iudei) referāt. Qm̄ si voluisses
(ait dauid) sacrificiū dedissez vtiq̃ holocau
stis nō delectaberis. Et alibi / voce dn̄i. Nō
accipiā de domo tua vitulos. neq̃ de gregi/
bus tuis hircos. cū ceteris sine nūero caderē
[illegible]
pere dn̄s. s; q̄le figurabāt sacrificia illa. non
l'ra s; spū. Significauit hec sacerdos nr̄ vni
cus, dū pdicaret oblatōẑ purā. pfectā ⁊ pla/
citā corpis ⁊ sanguis sui. Verba q̄ ego loq̄r
inq̄t vobis / spūs ⁊ vita sūt. Et pus ad sama
ritanā. Deus spūs ē. ⁊ deū optet adorare in
spiritu ⁊ vitate. Cū igit' o aīa mea sis spūs ī
carne. q̄d cōuenientius q̄ꝫ vt sacrificiū tuū ect
spūs ī carne. vel caro ī spiritu p cōicatiōẑ car
nis ⁊ sanguis. Neq̃ em̄ absq̃ sacrificio ma
nere debueras ī ꝓtestatiōẽ supremi dn̄ij qd
h; deus sup oīa. p oīa ⁊ ī omnib;. Sic em̄ de
scribit' sacrificiū. q̄ ē oblatio facta deo ī reco
gnitōẽ supmi dominij sui. Sit hec oblatō
solū interior ī spū. sit exterior ī affectu ⁊ l' effe
ctu ¶ Sacrificiū sicut ⁊ verbū abbreuiatū
fecit deus sup terrā hostiā vnā. vnicā mūdā.
[illegible]
[illegible] us hostia litteral' solebat offerri. Si de/
nōẽ pctōꝝ pers. Ecce agnus dei. ecce q̄ tol/
lit pctā mūdi. Si grārū actōẑ. grās agit xp̄s
[illegible]
[illegible] erat. Quia vere līguores nostros ipse tulit
Si bonoꝝ cōsecutōẽ celerē. interrogat latro
docebit. q̄ tēpe hui⁹ sacrificij vespini audire
[illegible] cū iuramēto. Amē dico tibi. hodie
A [illegible] eris ī padiso ¶ Verū dicis (o aīa) sunt
[illegible] apud xp̄ianos oēs ita digesta. [illegible]
[illegible] falliditz sit apud plīmos vel repe/
rere vel audire. Vis aliq̄d offerat' nouū ali
[illegible] tū: Subit illud rabidaꝝ deliciarū
[illegible]

paul⁹ atheniēses. q̄ ad nihil aliud vacabāt q̄ꝫ
audire vel dicere aliq̄ noui. Siles sunt pru/
riētes aures diuitū. q̄ dimittunt' inanes. qr
q̄s nō replet bonis spūalib; veritas / vanitas
inciderat ¶ Sed ecce o aīa. nou⁹ rex. noua lex.
nouus grex. nouū sacrificiū. nouū testamen
tuz. nō vituloꝝ s; xp̄i sanguine ꝯfirmatū. te/
stamētū hereditatis eterne. ppterea dicit q̄ se/
det ī throno. Ecce noua facio oīa. Vis vno
verbo cognoscere. quid ē nouū ⁊ soluz tale:
Eternū. Vetera sunt oīa ⁊ ad interitum ten
dūt q̄ separant' ab etno. ¶ Breuis distinctō ve
teris ⁊ noui. sicͭ ⁊ tpalis ⁊ eterni. Noua plane
oīa. s; in nouatis noua si lex p spm̄ viuificata
seruet'. Que lex: Audi nouus superuenientib;
vetera pycientis. Et q̄d vetusti⁹ veteri hoīe
nostro fm̄ carnē: Quid si sibi nihil sapit no
uū: Febricitans ⁊ excecat⁹ ē mal' humorib;.
qr pessimis humorib; replet⁹ ē. Tolle vete/
ra. noua erunt spūalit' oīa. coꝛ. op⁹ ⁊ lingua.
¶ Dabo tibi latissimā nouitatū materiā. Cō
sidera tot varietates sacrificioꝝ. oblationū.
holocaustoꝝ veteris legis. pcertim in Le/
uitico. Tolle nebulas figurarū ab eis. Au/
fer ab oculis tuis velū qd scissum ē tpe pas/
[illegible]
tur primus tibi sol iusticie xp̄s. Et qui in sa/
crificio corpis ⁊ sanguis sui / noua fecit oīa.
pascatē agnū. manna deserti. panē celi. thau
ros. vitulos immolationis. hircū emissari/
um. passeres. turtures ⁊ colūbas. vinū ⁊ li/
bamina. sal in om̄i sacrificio. caudā cum ca/
pite. neq̃ mel neq̃ fermentū. Deniq̃ quoti
dianū bis sacrificiū cū matutino vespinū.
Oīa hec cū similib; erunt tibi nouitatis ma
teria. immolabis hedū xp̄m p similitudine
carnis peccati sine peccato Comedes agnū
nō crudū p infidelitatē tuā. nō coctū aqua
p curiosam philosophiā. sed assuz igni p cha
ritatis ardorē. deuorabis p deuotā auditā/
tem caput. Siquidē caput xp̄i deus simul
cū pedib; humanitatis ⁊ viscerib; sacramen
torū intimis. Os nō ꝯfringes ex eo. violen/
ta pscrutationis. Totū qd comedi nō pōt
p intelligentiā. igni sancti spūs ꝯbures p ve
nerationē amorosam. Sint azimi panes si/
ne fermēto malicie cū lactucis agrestib; ama/
re ꝯpunctōnis. Sint accincti renes p casti
tatis zonā. sit spei lōganimis baculus ī ma/
nib;. ⁊ comede festināter. auide scz. anhelans
⁊ tendēs pegrinus ad patriā. Lini ad extre
mū vtrūq̃ postem seu supliminare domus
tue vel ostiū de sanguine agni. Fit hec lini/

tio sub signaculo fidei i intellectu. ⁊ amoris
y i affectu. ¶ Scis hec o aīa mea? scio. At ni
bil ē qd magis suadeā facere de te/ q̄s ipsā te sa
crifices totā deo. Fiet hoc si captiuaueris et
q̄dāmodo trucidaueris oēm intellectū tuū i
obsequiū xpi. oēz affectū in holocaustū cha/
ritatis. Crede ⁊ ama illum q̄ latet z pn̄s ē. sis
ipsa placens hostia. sis rōnabile sacrificiuz.
nedū manet vespe. sz assidue nocte dieq̄z. In
uitata es o aīa ad nuptias ⁊ cenā magni re
gis i h̄ eucharistie sacramēto. Noli excusare
te. noli tardare. assume vestē nuptialē. rādez i
nouissimo loco recūbe cū illo q̄ pro te fact⁹ ē
nouissimus viroꝝ. vn̄ nec reputauimus eū
(ait ppheta euāgelicus) nec erat ei species ne
q̄z decor. ¶ Habet altare crucis latitudinē
charitatis. longitudinē eternitatis. sublimi
tatē maiestatis. pfunditatē sapientie iudicā
[illegible]
toto nisu pedē crucis stringe amplectēs. Dic
cū fiducia sperāde pietatis. viuit dn̄s qz non
dimittā te. Orit hec virga crucis ex radice ies
se. qd interptat incendiū. Concremet hic to
rū coꝛ tuū o aīa mea. Ardeat in holocaustuz
in odoꝛē suauissimū dn̄o. Dicit ppheta dn̄o
[illegible] ignis. id ē male ignitis. Pone illos vt
clibanū ignis in tempoꝛe vultus tui. Dicat
idē d benignis. Sint ipsi cliban⁹ boni ignis
qui ē in syon. ⁊ caminus eius in hierusalem.
Monstruosum nimis gelicidiuz/ si nō fluat
sicut cera coꝛ tuuz. O aīa mea/ a facie hui⁹
ignis qualiter defluebat q̄ dicebat i cāticis.
[illegible]
babem⁹ non vocē sz pn̄tiā. Quid si addideri
mus i bonū qd de mal' subiūgit. dn̄s in ira
sua. i ira boni zeli quē tollit a repudiata. Cō
turbabit eos vt sanct. ⁊ deuoꝛabit eos ignis
bonus q̄ dn̄s ē. ¶ Felix vero deuoꝛatio. De
uoꝛet vtinā nos totos ignis tuus benigne ie
su. Siquidez ignis cōsumens es tu. ⁊ pedes
tui sicut electruz in camino ardenti. Iacuit
ad pedes istos congelata prius Maria to/
ta mox i lachrimis instar niuis. ad solē ferui
dū liquefacta ē. Audiebat sil' eloquiū tuuz/
qd ē ignitū vehementer. nō solū ignituz. sed
sicut oleū effusum nomen tuū i fomentuz ar
doris. Añ faciē ardoris hui⁹ q̄s sustinebit?
quis ē q̄ se abscōdat a caloꝛe eius? Quisquis
[illegible]
nis accōmode mysterio coꝛpis ⁊ sanguinis
tui iesu xpe. q̄ pp ter nimiā charitatē q̄ dilexi
sti nos. descēdisti i abyssum incendij. ¶ Cor
riget forte aliqs ⁊ dicet nō te descendisse. dū

mitteres huc ignē i terrā. sed ascendisse i alti
tudinē crucis tpe meridiane ⁊ ardētissime pas
sionis tue. Profecto nihil aduersum ē. Quis
quis descendit ipe ē q̄ et ascendit. Quisquis
[illegible]
simū locū elegit. ipe ē cui dicit inuitās. Ami
ce ascende supius. Felix nimiuz ⁊ sublimis
humilitas. Propterea demerge te o anima
mea/ cū nouissimo viroꝝ in pfundū sapien
tie iudicātis. q̄ ⁊ humiles deuat et replet bo
nis. potentes p̄o deturbat ⁊ dimittit inanes.
¶ Est aliud ex dictis nostris qd scire deside z
rat anim⁹ meus. Quo pacto pōt ignis inclu
dudi velut i clibano coꝛdis nostri/ dū ipm
deuoꝛat exteri⁹. Grata pfus hec inq̄sitio. sz
gratioꝛ inuentio. Experientia deniq̄z cū sensu
gratissima. ⁊ ita gratissima vt nil sup. Hec ē
repletio oīs boni. hic effect⁹ pcipuus eucha
ristie sacri. vbi s̄m Dionysiū. xp̄s ē carbo ig/
nitus. imo totus ignis. ¶ Adiuuet nos phi
ca positio. Nil eñ phibet vel ab hoste doce
ri. q̄s q̄s vera phia nostre theologie neq̄q̄s sit
aduersa. sed nō ascēdit ad ei⁹ altissima. Tra
dit phia/ q̄ aīa psertim rōnalis tota ē i toto
cōposito suo. ⁊ tota i q̄libet ei⁹ pte. tāq̄s i hoc
sit microcosmus. i. minoꝛ mūdus/ maioꝛi si
milis. vbi deus tot⁹ ē i toto. ⁊ totus i q̄libet
pte p ēentiā. pn̄tiā ⁊ potentiā. ¶ Cōsidera coꝛ
hois. ⁊ vide q̄m intra se ē tota aīa tanq̄z i cli
bano. Est eñ aīa (s̄m phos ⁊ poetas) ignea
vis/ vel igneus vigoꝛ. Diffundit itaq̄z se per
totū coꝛ/ tāq̄z infra sperā actiuitatis sue viui
ficās ipm. Ipsa nihilominus aīa pambit ⁊
circūdat ⁊ cōtinet exteri⁹ totū coꝛ nostꝝ/ tāq̄z
circūferētia ei⁹ ad extra. dū ē ipsa eadē tota/
sicē centꝝ ad itra. tota tn̄ īdiuisibil' nō sic pu
ctus positōz hns i cōtinuo. nec extra se fluēs.
sed aliter mira v̄tute et opatione/ qua pene
trat se diffundens. Fatemur. Imaginatio
eñ nō capit hoc/ sed ratio cōcludit et intelli/
gentia (si pura sit et simplex) intuet. Eleuat
se supra continuū ⁊ tps. supra hic et nūc/ tē/
poris ⁊ loci materialis. Vis intelligētie vel
mētis pure defigit oculos cōspicuos ad hic ⁊
nūc eui vel eternitatis. Et si nō mō p ēentiā
tñ aliq̄n p speculū nitidū ⁊ imaginē. de quo
apl's. Nos inquit reuelata facie/ supple ab
inuolutris fantasmatū/ transfoꝛmamur de
claritate i claritatē tanq̄z a dn̄i spū. Fit q̄p/
pe talis trāssfoꝛmatio p illapsum sancti spūs
purgantis aīam ⁊ eleuantis in idipm. ¶ Da
cetem⁹ hec introducta faciūt vt oꝛemus cū ec
[illegible]

[illegible] si sic frigidũ pect⁹ pl⁹ christallo ɔge [illegible]. Illo nos igne spũssc̃us inflãmet. adda [illegible] deuotet. quem dñs nr̃ ihs xp̃s. adda [illegible] cõis oĩ̃bus. ⁊ vnicuiq; singularis. totus ap p̄hensus a q̃libet beato. a nullo ɔp̄hẽsus. totus intimus. totus exterius. totus oĩm centrũ. totus ⁊ circũferẽtia. tot⁹ stabil', dãs cun [illegible]. Ad hoc phi conati sunt / matie [illegible] phisici. sed sola dei gratia ⁊ v̄itas q̄ p ie [illegible] p̄m facta ẽ / poterit h̄ adipisci nũc p glãz ɔsummatã. ⁊ hic ĩ via p theologiã mysticã. Valet insup hec mẽtis eleuatõ mirabiliter ad intelligẽtiã mysterioꝝ eucharistie sacramẽti. Tradidit eĩ xp̃s rẽ a sensib⁹ talit' elongatã. vt discam⁹ nedũ amare. s; intelligere ⁊ venerari celestia. secernere materialia a spũalib⁹. deũ a creaturis oĩb⁹. vitã eternã a mundi flu [illegible] caducis calamitatib⁹. Sciam⁹ p inde [illegible] ter h; ꝓcessũ suũ dei ꝓuidentia sup homĩes. aliter sup bruta. Cur ita? Certe vt magis diuie gratie ⁊ miracul' innitamur q̄ᵽ nature. Nõ quidẽ vt tẽptem⁹ deũ. s; vt nouerimus nos ad finẽ nostꝝ q̄ sup nos ẽ / non nisi gratuitis sup naturã miracul' ꝑuenire. Hoc q: nõ vidit Pelagi⁹ / errauit. ingrat⁹ grẽ dei. nõ q: hõ destituat opatiõe sua naturali ꝓpa pl⁹ q̃z bruta. s; ad altiora niti d;. ⁊ ĩ his gratie dei tot⁹ inniti. ¶ Nota distinctõz hanc de duplicitate opationũ / ⁊ oppositas ɔ̄ ratões Augꝰ. ɔcordabis. ¶ Voluit dei sapiã spũm rõnalẽ cõiungere materie. q̃tinus istas nos ɔnexio doceret spũm nostꝝ cũ deo q̄ spũs ẽ / facilius ɔiũgi posse. Et q̄m ex eisdẽ; gignimur ⁊ nutrimur. incarnata p̄us dehinc velut ĩpanata vl' inescata / sub spẽb⁹ sacri sapiã facta est nutritio nostra sicut ⁊ formatõ. Et q̄m nutritio ꝑficit sanis ⁊ mũdis. facta ẽ eadẽ sapiã nobis ĩ ꝓbatica piscina quinq; vulneribus corpis sui. salus mũdatio. ¶ Cor famelicũ. cor q̄d aruit. q: oblitus sũ comedere panẽ meũ. cor durꝝ. cor carneũ. cor ad solem iustitie nõ liq̄scens / sed obduratũ. cor q̄d dereliq̄t aĩam meã. ⁊ facta est sic coluba effraim seducta. Redi nũc ad vocãtẽ te xp̃m in altari. Dicit; p̄s. Introibo ad altare dei ad deũ q̄ letificat iuuẽtutẽ meã. Eras nẽpe cor vetustũ ꝑius q̃z emitteret lucem suã. Recreauit te ⁊ innouauit ĩ tabernacul' eccl'ie / detracta pelle vetusta pctĩ, defluentib⁹ plumis ad calorẽ austri. Cõuisa ad petrã xp̃m ĩ abstinẽtia curuitate nimia rostri. ¶ Grandẽ nob fiduciã sperande pietatis indulsisti benigne iesu. ꝓponẽs exemplũ filij ꝓdigi. cui tãta celeritate p̄r occurrit. cecidit sup collũ. osculatus est eũ. Stolã cito p̄mã iussit ꝓferri. anulũ; cũ calciamentis dari. Denique vitulũ saginatũ ĩ epulationẽ occidi. Tu figurali' es vitulus iste. quẽ reuertenti de regione lõginqua pctĩ filio vis apponi. O altitudo diuitiarũ; sapiẽ ⁊ scie dei. O supeminẽs scia charitatis xp̃i. si mãsisset apud p̄rem ꝑditus iste filius q̄ typũ tenet Ade fugientis a facie dñi. vitulus ad [illegible] xp̃s imolat⁹ fuiss;. ¶ Cess; igit' o curiositas q̄stio tua Cur dimisit de⁹ vt peccaret adã? Ecce quãtũ fructũ dei sapiẽtissima bonitas [illegible] cere sciuit. potuit ⁊ voluit ex pctõ. ¶ Curre iã o aĩa penitẽs. clama post xp̃m cũ chananea. Dñe iesu fili dauid miserere mei. Qui si forte a turbe comite rogat⁹ vt dimittat te. sileat ⁊ ꝓcedat. irrue festinatõe tota. ꝓueni faciẽ ei⁹ ĩ adoratõe dicẽs. Dñe adiuua me. Si rursus opposuerit ɔfundẽs te / q: panis filioꝝ nõ ẽ dand⁹ canib⁹. Rñde tota fiducia. Etiã dñe. nã ⁊ catelli edũt de micis q̄ cadũt de mẽsa dñoꝝ suoꝝ. Tãdẽ mereberis audire Fiat tibi sicut vis. Filiã tuã (q̄ ẽ sensualitas lunatica et a demon[illegible] [illegible] [illegible]ens sedatã. ⁊ sedentẽ ĩ obediẽtia rõis. ¶ Con[illegible] [illegible]inuĩ ei si recogites o aĩa figurali' restaurãt vij. filij Job cũ trib⁹ sororib⁹ q̄lib; ĩ die; suũ. Sẽsisti q̃nq; motũ reuerẽtie ꝓfunde. necnõ humil' ad deũ timoris. nõ audes p̄ verecũdia sursum oculos attollere. dicẽs cũ ꝑcussione pectoris. De⁹ ꝓpici⁹ esto mihi pctõri. Scito q: apud te fecit ɔuiuiũ p̄mogenit⁹ fili⁹ timor in die suo. ¶ Sensisti motũ pietatis ad deũ. ad te. ad p̄ximũ suauẽ ⁊ letũ. mirẽ insup valde ꝓfusũ. Hec dies ẽ scdi filij. ¶ Sẽsisti estuͦ tot miseroꝝ afflictões in penis ⁊ culpis sup filios hoĩm. vel ex ꝓprijs angustijs lauisti bt̃õ scdõq; luctu. Hec est dies tercij filij. ¶ Corroborata es ĩ vigore tolerandarũ; aduersitatũ / vel in abstinẽtiarũ rigore firmata. Facta es esuriẽs ⁊ sitiẽs / satisfacientez iusticiã. Ecce quart⁹ filius instaurauit die suo [illegible] ¶ Consiliata est in opibus supererogantis iusticie. castitatis. paupertatis ⁊ obedientie. Hec ẽ dies q̄nti filij. ¶ Intellexisti mysteria sacramẽtorũ. ꝑcipue hui⁹. retulisti oĩa que videnẗ ad eternitatis spectacula. obtinuisti etiã mundiciã cordis. nedũ a peccatis. sed

a fantasmatib⁹ ꝛ curſ. Pulcer iſte dico ꝛ fere
[illegible]. Sapuit tibi tandē ꝑ oēs ſen
ſus ītimos/ ꝗ̄ ſuauis ꝛ bon⁹ ē ſpūs dñi gu/
[illegible]
cū amplexātib⁹ eū in h̄ ſacramēto. Feliciſſi/
mū hūc ebriſſimū ī apparatu ꝯuiuij diē/ fi
li⁹ ſeptimus hȝ ſuū. Bibūt illic vinū ſeptē fi
lij cuȝ trib⁹ ſororib⁹. cui⁹ q̄lis ſit effect⁹ ſi ſcire
deſideras. inſinuabit q̄ dicit. Inebriabunt
ab vbertate dom⁹ tue. ꝛ torrente voluptatis
tue potabis eos. ¶ [illegible]
tatē ſpūs pia mater Aug. monica. dū p⁹ ſu/
ſceptōȝ ſacramēti ī publico rapta clamauit.
volem⁹ ī celū fideles. volem⁹ ī celū. Pulſata
et exq̄ſita q̄d ita clamaret. Demiſſa cū vultu
voce inq̄t. Cor meū ꝛ caro mea exultauerūt ī
deū viuū. Altera q̄dā ruptꝭ venis expirauit.
vim amoris ſancti ferre nō ſuſtinēs. Felices
ſunt domus ille fideliū/ ꝑ quas fiūt ꝑ orbē ꝑ
fructū ꝯuiuiū ſingul' dictꝭ illumināte ꝯuerſa
tōnis. ¶ Offert nihilomin⁹ holocauſta Job
myſticus. qm̄ iuſticie noſtre nō ſunt oīno
ſincere. Egēt inſup ꝯſuatiōe. Debet deniq̄
ꝯſūmatōeȝ accipe ī gratiarū actōe oīs cib⁹
[illegible]
ī hac euchariſtie mēſa ſpūs ſapiē/ cēſeo medi
tatōi deuotoꝝ poti⁹ ꝗ̄ ſcꝑtoꝝ expſſioni līn
quēdū. veniāt. vacēt. guſtent ꝛ videbūt. Sȝ
neq̄ putādū ē nos ꝯſortes ꝛ ꝯciues futuroſ
beatoꝝ ſpirituū ab ipis deſeri. dū ſedem⁹ in
eccl'ie ꝯuiuio. Facti ſūt q̄ppe oēs adminiſtra/
toꝝ ſpūs ꝓpt' eos q̄ hereditatē capiūt ſalutꝭ
cui⁹ arrā recepim⁹ hic ꝛ pign⁹. Si ad inſtru/
ctionē ꝯuiuij ꝑfectā ꝑlima reqrunt/ dūites
ſunt hi ſpūs ad ampliora. hūt ad votū cella/
ria regꝭ. ꝓferūt de theſaurꝭ ſuis queq̄ volue
rit interior hō noſter. Petit ignis et camin⁹
[illegible] ſeraphin ardēt. Petit ſal et lumē. che
rubin ſapiūt et lucēt. Petunt ſedilia. throni
[illegible]
miſtrātib⁹ imperāt. Querit q̄ dūcꝭ ī ꝯuiuio.
q̄ ꝟtute pareat. q̄ ꝑtāt tueat. hec ſcda ꝑt hie
rarchia. Querit ꝑ inferiori cenaclo/ q̄ ordo
ſit ī ꝯuiuātib⁹. offerunt ſe ꝑncipat⁹. ſubordi
nāt archāgeli. ꝛ angeli ſubſeruiunt. Si fru
ctus defuerint/ aſcēdam⁹ in palmā crucꝭ. ap
ꝓhēdamus fruct⁹ eius. q̄ ſi ſolos carpe poſ
ſum⁹ īfimos minuſq̄ maturos. diſtribuit li
beraliter de medijs ꝛ ſupmis chor⁹ ipſe ſctō
rū ꝑ ramos ihabitās. Exēplū accipe. Ibat
ad paſſionē Dorothea ꝟgo. Theophilus q̄
dā ſcholaſticus exclamauit ad eā (ſuſpicor ir
ridēs) O dorothea ſpōſa xp̄i/ mitte mihi ma

la de ꝑadiſo ſpōſi tui. Spopōdit ſe miſſurā.
Iuſſā flectere ceruicē/ orarū ꝓ̄us eximens.
aſtāti dedit puero q̄ ferret Theophilo ꝛ dice
ret. Dorothea ancilla xp̄i mittit tibi mala d
ꝑadiſo ſpōſi ſui. Recepit gratuſ. applicuit ſa
ciei. Sēſit ꝯtinuo vim celeſti cuiuſdā odorꝭ
q̄ replet⁹ ꝛ tot⁹ ī alterū virū mutat⁹. repēte
dicebat. Bñdictū ſit nomē dñi mei ieſu xp̄i.
[illegible]
aſcēdit ī palmā. vbi pleno ore vorat fructus
eius. Ceterū qua poſſum⁹ ad te fiducia ꝯfu
gere bnͣſſima feminarū. Tu mater es eucha
riſtie. q2 mater gratie bone. Tu clauigera cel
[illegible] regꝭ pacifici. Tu frāgere panes potes
[illegible] petentib⁹. Tu epularis q̄tidie ſplendide/
nō negabis micas vlceroſis nobis ꝛ mēdicꝭ.
quoꝝ tot ſunt lingue clamātes ad tuā miſe/
[illegible]
riā. Vox ſapiē vox tua ē. Itmmo q2 tu no
dū ſapia ꝑ emphaticā locutōeȝ. ſed mater es
ſapientie. ſpōſa. ſoror. filia. O ꝗ̄ ampliſſimū
pādit nobis hec meditatio/ ꝛ ꝗ̄ amenū ori
tū. immo ꝑadiſuȝ deliciarū tuaꝝ/ virgo ſapi
entiſſima. cui⁹ ī filio ſacramētaliter ſuſcepto
laus oīs terminat. Ego inq̄t ex ore altiſſimi
prodiui. Ego mater pulcre dilectōis. Ego
ſicut vitis fructificaui. cuȝ ceteris ī ſapientie
ꝓconiū numeratis nec finitꝭ. ¶ Tu quaſi oli
ua ſpecioſa ī campis. q̄ mūdo naufrago/ ra
mū illū oliue paterne protuliſti ieſum xp̄m.
¶ Colligere fas habet ipm ī h̄ euchariſtie ſa
cramēto fidelis aīa. fas illum ferre ī ore ſuo.
duȝ veſp mortis adueniēs ſuadebit regredi
ad verum. Hoc deū. q̄ duȝ creauit eā/ miſit ꝑ
aquas ꝛ terras huius diluuij/ quatin⁹ bene
volādo rediret ad ipm q̄ miſit illā. Felix ple
ne aīa q̄ redibit ad veſperā vite ſue, ferens in
[illegible]
lem ſalutē ſpiritaliter ſuſceptionē.

Sequitur tercia par a

titio/ ꝑ ſoliloquiū conuerſum ad Mariam.
ꝑ nouulas quinquaginta.

Prima nouula.

c Ontēplatōnib⁹ tuis deinceps
intendere cupientes. nos clīni
entes ꝯuertimur ad te clarien/
tem olim. Ad te pauperē ſpū ꝛ
humilē ancillā xp̄i/ ꝟgo beata.
virgo iā bñdicta ꝑ oēs generatōes. ꝟgo nūc
eternis epul' ſemꝑ abūdātiſſime plena. Cui⁹
mēs ꝯtēplata ē multa nimis ſapienter. Tu

consciã sup oẽs post filiũ/sacramẽti hui⁹ ab
scõditi a secul' exitisti. Ecce pl⁹ q̃ Salomõ
hec. Quare: Dic nobis p miseratiões tuas.
dic q̃ ꝛ quãta bona ꝯtemplabaᷓ mẽs tua cũ
post bñficia tibi singulariter exhibita. tu ge/
neralia oĩbus cecinisti/ dicẽs. Esurientes
impleuit bonis. ¶ Narrat Lucas ꝯscius se/
cretorũ tuoꝝ. ꝙ apl'i erãt cum mulieribus ꝛ
Maria matre Jesu. Subdit postmoduꝫ.
[illegible] in tẽ
plo/frangebant circa domos panẽ/ sumen/
tes cibũ cum exultatione ꝛ simplicitate cor/
dis. Eras inter hos sumẽtes cibũ haud du
bium o Maria mater Jesu. exultabas ĩ sim
plicitate cordis collaudãs deũ. ꝛ habẽs gra
tiã ad omnẽ plebẽ. q̃d sequit: Dñs aũt auge
bat q̃ salui fierent q̃tidie in idipm. Est igit sa
[illegible] mẽ
rũ fideliũ quotidie ĩ idipm. Et hec contem/
platio tua precipua. ¶ Nulla fuit natio/que
nõ sacrificiũ cẽseret offerẽdũ illi soli quẽ cre/
debat aut fingebat deũ sibi. Sacerdos ꝛ sa
crificiũ est nobis factus o Maria filius tu⁹
Sed q̃lis sacerdos ꝛ quale sacrificiũ: expo/
nit apl's ei⁹ latissime scribẽs ad hebreos. Nõ
in vituloꝝ sanguine et thaurorũ cede. Hec
ꝯtemplatio altera. ¶ Cõtemplabaᷓ mẽs ma
rie/quantũ se sacrificiuꝫ arbitrabaᷓ Dauid.
quantũ Salomõ. quantũ omnes prisce le/
gis coluisse. si mlta thaurorũ. si agnos abs
q̃ numero iugularẽt dño. At nos sub vnica
panis exigui specie. sub modici vini calice/
sacrificiuꝫ absq̃ vlla ꝯpatione placidius in
odorẽ suauissimuꝫ dño ꝯsecramus offeren/
tes. Et siquidẽ hostia sm litterã. Parua. ni
tens. sana. teres. azima. nudaq̃ scripta. Si
gnat hec septuplex ꝯditio/ nos debere vicia
capitalia septẽ excludere. Jn puitate super/
biam. Jn nitore inuidiã. Jn integritate irã.
Jn rotunditate volubili accidiã. Jn azimo
fursur auaricie. Jn mundicia fedi[illegible]
rie. Jn scriptura hebetudinẽ [illegible]
Ergo beata que taleꝫ nobis h[illegible]
Gratias filio tuo qui nos a iugo legis into
lerabili liberauit. Ue temptantib⁹ inducere
rursus sup ceruices credentiũ illud iugũ qui
bus se Paulus ꝯstãter opposuit. ꝛ apl'i con
B senserunt. ¶ Cõtemplabaᷓ Maria/ quẽad/
modũ fuit tps ante passionẽ. dũ legalia cur
rebãt fructuose in populo iudeoꝝ. Fuit tem
pus post passionẽ vsq̃ ad pfectã pdicatoẽm
euangelij p iudeã. dũ erant pmissa (q̃uis in/
utilia) quãtinus mater synagoga cũ honore
ferreᷓ ad tumulũ. Fuit tempus tertiuꝫ quo
temerator materni sepulcri reputandus ẽ et
a fide alienus. qui legalia vel obseruat vl' ob
seruãda ꝯtendit. Libenter pfecto nos credẽ
tes de gentibus/caremus iugo tali. libenter
q̃ in hoc sacrificio puro facili pfecto q̃ glo/
riamur. Nõ sumus ingrati gratie dei. Justi
ciã eñi ꝯstituere volum⁹. sed p grãꝫ speram⁹
saluari longe ꝯsidentius q̃ illi p legẽ/ vt inte
rim de sacrificijs execrãdis gentiliũ sileam⁹
Cõgregauit nos deus ĩ vnã eccl'iam. ĩ ꝯmu
nionẽ sctõꝝ. vnã/dãs remissionẽ pctõꝝ. Ita
q̃ sub fide articuloq̃ vnius ecclesie catholi
ce ꝯphendiᷓ cõicatio seu cõio oĩm sanctorũ.
Est eñi eccl'ia ꝯgregatio seu poti⁹ ꝯuocatio
fideliũ viatoꝝ. put accipiᷓ a triumphãte di/
stincta Est insup eccl'ia ꝯtinẽs cõionẽ sctõꝝ
id ẽ sacroꝝ p q̃ nimirũ sacra fit remissio pctõ
rũ. Cessat igit q̃d nõnulloꝝ. Cur ĩ euchari
[illegible]
q̃ppe ẽ sub cõione sctõꝝ. i. sacramẽtoꝝ. Jnt
q̃ p⁹ sacrm̃ baptismi istud sacrm̃ fuit pdicatũ.
ꝛ vsu ꝯtinuo diuulgatũ/q̃d ꝛ anthonomati
ce cõio vocaᷓ. ¶ Cõtemplabaᷓ hec cõionẽ. ꝛ C
sapuit mẽs Marie ꝯtinuandã p generatio/
nes vsq̃ ad ꝯsummatiõeꝫ scl'i. q̃ si nõ muta
biᷓ hoc sacrificiũ. vtiq̃ nec sacerdotiuꝫ xpi.
nec lex mutabiᷓ. Si Joachim et sequaces ei⁹
nouã spũssancti legẽ ĩ euangeliũ eternũ/ dã/
nab[illegible] noui le
ma tps legi xpi. q̃m altera nõ succedit. ¶ Cõ
templabaᷓ mẽs marie ꝯsercꝰ iugiᷓ in corde
suo. quẽadmodũ xpi corpus ꝯtentũ nõ solũ
signatũ sub speciebꝫ panis ꝛ vini. ẽ vera res
hui⁹ sacramẽti. Est insup signũ seu sacramẽ
tũ totius corpis mystici q̃d ẽ eccl'ia catholi/
ca tã militãs q̃ triumphãs. cui⁹ caput xp̃s
est. xpi aũt deus. Corp⁹ xpi ꝛ si nõ videaᷓ. ẽ
tñ de se signũ visibile. grã q̃o vnicẽs fideles ĩ
vnũ corpus ꝛ spm̃/causaᷓ a xp̃o. ¶ Cõtẽpla/
baᷓ quẽadmodũ ĩ oĩm sacrificio altaris daᷓ
spõsus xp̃us eccl'ie sponse sue. daᷓ caput mẽ
bris a quo suscipiunt influentiaꝫ pfectionis
sm mensurã vniuscuiusq̃ mẽbri/ q̃usq̃ pue
niãt ad mensurã plenitudinis xpi. ¶ Cõtem
plabaᷓ oẽm hoiem viatorẽ/significari sub h̃
sacramẽto q̃ ad sufficientiã sacrificij. nõ tñ q̃
ad finalẽ efficaciã nisi tm̃ electi. ¶ Contẽpla D
baᷓ hoim cõionẽ sub multiplici dr̃ia. Est
cõio nature/ a qua nullus excipiᷓ. Est cõio
sm aptitudinẽ ad gl'iam. ꝛ ab ista null⁹ via/
tor excipiᷓ. q2 deus vult oẽs hoies saluos fi
eri. Est cõio pdestinatõis ꝛ gratie final'. ꝛ ab

illa oēs reprobi viui ꝛ mortui excōicāt vl' ex
cipiūt. ¶ Cōtēplabat' cōione aliquā eē i gr̄a
ſ meritis ſm pn̄tē iuſticiā nı̄mō. Sil' [illegible]
erat excōicatio ſm p[illegible]
Rurſus aliq̄ erat ſm pn̄tē eccl'ie ex[illegible]
dicīū/p ſnias irregularitatū ꝛ excōicatoniū
[illegible] ¶ Cōtēplabat' q[illegible]
[illegible]
ſus vel excōicatus/erat excipiend' ab offerē
tis affectu charitatiuo/ex q̄ erat capax btitu
dinis. Sec' de excōicatōe iā dānatoꝝ. hinc
orat eccl'ia. q̄ h̄ ſacrificiū ſit abſolutio ſceleꝝ
ꝛ remiſſio oim̄ delictorū. q̄tin' p ſacrificiū ſ/
turē peccātores reuiuiſcāt. ꝛ ad vitā gratie reuer
tant. ¶ Cōtēplabat' q̄ eccl'ie iudiciū poterat ar
cere ſacerdotes offerentes ſacrificiū. ne p ex/
pſſā eccl'ie orōēs ꝯphenderent excōicatos ab
ipa. Noluit tn̄ nec debuit ꝓhibere charitatꝭ
interioreꝫ affectū/ vt dictū eſt. ꝓpterea forte
fuit inſtitut' mental' mod' orādi p memento
¶ Cōtemplabat' q̄ horrenda eēt excōicatio.
ꝛ q̄ timide ferenda. ꝛ timidi' ſuſtinēda. q̄ fa/
ceret hoīeꝫ ab hac cōione ſalutifera ſeparatꝫ.
E ¶ Cōtemplabat' q̄ i rōne ſacrificij petit ſacer
dos q̄ſlibet aſſociare nō ꝓhibitos ab eccl'ia
ꝛ ei' pia intentōe. Vn̄ ſic oblatio xp̄i fuit ſin
gularꝭ p oibꝫ. ita fuit cōis p q̄libet ſingulari
Nec ꝯtra timidos auaros i ſpūalibꝫ q̄ q̄rūt
[illegible] ea ſibi. q̄bꝫ nō eſt liberalitas hu
[illegible] ſatꝭ nota. ¶ Contēplabat' q̄ licꝫ
[illegible] ſufficiens eēt de ſe/ſic ꝛ paſſio xp̄i
p ſaluatione oim̄ viatorꝫ. Nihilomin' i rōne
ſatiſfactiōis ꝛ p̄cti. plus valebāt p̄les miſſe
q̄ vna. ꝛ plus vna p vno q̄ p multis/ ſm or
dinē diuine ſapie. q̄ dat oibꝫ menſurā nume
rū ꝛ pond'. Scit aūt ipa btā nūc i v̄bo/me
ſurā hāc i Ezechielis menſuratōe figuratā.
nos neſcimus. ¶ Contēplabat' q̄ exēplo xp̄i
[illegible]
rum q̄nq̄ cū plurī merito/q̄ ſi ip̄e ſolo cele
braret. nec ſe tn̄ nec aliquē dꝫ excipe niſi mō
[illegible] Propterea
[illegible]
nes ſuas q̄ſi vēales ꝛ mercēnarias ꝛ auaraſ.
ꝛ nō ſm intentōē ꝛ traditōeꝫ eccl'ie liberalem
plane. nec ſunt audiēdi. ¶ Contēplabat' ꝛ ita
ſeruabat charitas marie. vt ſacrificiū int' of
ferret nō niſi deo. nec ad aliqueꝫ ſe obligaret
q̄ſi p vice gratuitorū oblatoꝝ. Iā eni vide/
ret ſimoniaca mercatio. ſꝫ non p̄mo mō. dū
ſolus deus eſt p̄ncipal' termin'. ¶ Contēpla
bat' q̄ titulus ſolus ſecur' ꝛ mūdus a ſimo/
nia vel turpi q̄ſtu/i receptione t̄palium p ſacer
dotes/eſt titulus ſuſtentatōnis miſtri ſeu ſa
cerdotꝭ celebrātꝭ. Qua ſup re/loq̄uus alibi d
ſollicitudīe eccl'iaſticoꝝ tractat' ē habitus
¶ Contēplabat' q̄ [illegible]
[illegible]
h̄ ipſi deo/ſaltēꝫ ſpūaliter i ſui cordis altari.
Primo ratione charitatꝭ ad ſe. Scd̄o titu
lo rōne ꝯſortij ad oēm hoīeꝫ capacē btitudi
nis Tercio rōne bn̄ficij ſuſcepti ſiu in bonis
fortune. ſit i bonis nature. ſit i bonis gratie.
Quarto [illegible]
bn̄ficio tāti ſacri cū ceterꝭ. ꝯplacent beniuo
le recolēdo. ¶ Contēplabat' q̄ vltra titulos
iſtos obligabāt' ſacerdotes titulo ſuſcepti tā
ti ſacerdotalis officij. vt poſſint gloriari cū
aplo. Gr̄a dei i me vacua nō fuit. Cū ei cre
ſcūt dona/rōnes etiā creſcūt donorū. diuer/
ſimode tn̄ p q̄litate circūſtātiaꝝ. ¶ Contēpla F
bat' quemadmodū xp̄s lauit pedes aploꝝ
añ ꝯſtitutionē huī' bn̄dicti ſacri ꝛ añ miſtra
tionē. i ſignū q̄ ſolis mūdis dꝫ tradi. ꝛ a mū
dis celebrari. dicente aplo. Probet aūt ſeip
ſum hō. et ſic de pane illo edat. Nota ſunt q̄
ſequunt'. ſed p multis horrenda ¶ Contēpla
bat' q̄ ad celebrationē ꝛ ſuſceptionē tā ſubli
mis ſacramēti nullus de ſe dign' ē. q̄ nec ex
meritis/q̄ incerta ꝛ ſepe vana et ſordida ſūt.
nec ex officio. q̄ iuſte et ſancte q̄ ſancta ſunt
exequeris. Hinc fuit tāta apud multos reue
[illegible]
ſancto Marco ꝛ de nōnullis heremitꝭ ¶ Cō
templabat' q̄ ſtāte ꝯſcientia bn̄ ſibi ꝯſcia de
nō impedimēto pcti mortalis vel irregulari
[illegible]
dos laudabil' faciebat celebrādo nō et ne
ꝯſtituetis ab eccleſia. q̄ ꝓpter ſolā reuerenti
am abſtinēdo. ꝛ hoc ceteris paribꝫ. Ratiōes
poterūt infra tradi. ¶ Cōtemplabat' quēad
modūꝫ ſtaret aliquē ſacerdotē vel alterū cōi
cantē eē realiter i pctō mortali ꝛ extra gra
tiā. vel in excōicatione. ꝛ tn̄ nō peccabit no/
uiter in celebrādo vel cōicando. Non negat'
tn̄ q̄n ſemp ſit' i peccato. ſed nō peccat nouit
in h̄ actu ſuo. Valet hec ꝯtemplatio p ſcru
puloſis. ꝛ hꝫ locū q̄n facta eſt examinatio cō
ſcientie/put ſolet i talibꝫ fieri bona fide, ĩ re
colendo ꝛ amouēdo oīe pctm̄. ꝛ impedimē
tū. ꝓnūc nō occurrit. ¶ Contēplabat' et inde
[illegible]/q̄ ad nō indigne celebrādū ſeu cōmu
[illegible] ꝓ
nullū protinc hꝫ ipedimētū neceſſario vetās
vel arcēs ad celebrādū vel cōicādū. Et hoc
iteꝝ ꝯtra ſcrupuloſos ꝯſolatoriū ē documē

nū. ¶ Contemplabaꝛ q̄ a tāto bono. tā hone
[illegible] sit delectabili/ nō erat ꝑuadꝰ vt
arcendꝰ hō sine magno ꝛ legitimo impedimē
to [illegible] p immūdicia corpali sola/ que mortali
pctō iūcta nō est/ scādalo tm̄ rōnabili nō imi
nēte. Lōgus ēēt hic ꝓcessus de leprosis. de
mēstrua patientib3. vel emorroides. vel pol
lutōes i somno cū ceterꝭ. Nō oim̄ ē. q2 non ē
afflicto dāda afflictio/ s3 ꝯsolatio. Nō alta.
q2 cib9 iste magꝭ est spūs q̄3 carnis. q̄ nec car
nalib9 sordib9 i se vel ex se maculaꝛ. Elatet in
hac ꝯsideratione deuotio fideliū sursū3 cor/
G da. ¶ Contēplabaꝛ magnificās aīa Marie
dn̄m cū3 exultatōne spūs i deo salutari suo.
quemadmodū p̄n̄tialiꝰ erat i h̄ sacro. iste cui
ministrāt milia miliū. et decies cētena milia as
[illegible] nō ita tn̄ q̄ oēs dimisso empireo ce
lo [illegible] huc i terrꝭ sacro nisi fm ordina/
tiō3 diuīe sapiē cū bn̄placito creatorꝭ. ¶ Cō
templabaꝛ nō esse idignū sed dignissimū vi
deri angelicꝭ spiritib9 visitare p̄n̄tialiꝰ ecclesi
as in q̄ celebraꝛ vel seruaꝛ eucharistie sacrm̄.
Exemplū hui9 figurale fuit i scala Jacob. ꝛ
i monte synai. q̄n data est lex ꝑ angelos i ma
[illegible] ¶ Contem pla
baꝛ quāta erat panētia xp̄i/ quāta angelorū3
bro3 hic assistentiū. dū tolerāt indignitates
ꝯtrectātiū h̄ sacrm̄. Cū illi tāta seueritate pu
niebanꝛ accedentes ad mōtē synai. Vn̄ ꝛ be
stia si tetigiss3 montē obruebaꝛ lapidib9. Se
pe aūt p̄t i h̄ sacramēto ꝯgrꝰ xp̄o. Manꝰ tra
[illegible] me mecū ē i mēsa. Et illud. Juda oscu
lo filiū hoīs tradis. Nihilominꝰ et pctīs ta
liū3 elicit deus bona i salutē electo3 sicut ex
bonis dei mala pctōres eliciunt. ¶ Contem
plabaꝛ q̄ h̄ sacrificiū dabat gliā3 deo i excel
sis. ꝛ i terra pacē homib9 bone volūtatꝭ. leti
ficabat angelos. liberabat purgatorio dete
tos. vt eo2ū pena breuior sit aut leuior. Via
torib9 impetrabat nūc ꝯuersionē ad gratiā.
nūc ꝯseruatione3 i grā. nūc ꝯ mundi picula
firmamentū. nūc angelo3 custodiā ꝛ refrena
tionē tēptato3. ¶ Contēplabaꝛ ex his ꝛ silī/
bus effectib9/ laudabiliꝰ eē ex amore sacramē
ti ꝛ ꝯfidentia mīsc̄dīe dei sepiꝰ accedere q̄3 ex
timore vel scrupulis diu se ab eodē sacramē
to q̄dāmodo excōicatū facere. q̄ nec se expo/
nit piculo q̄ n̄ h3 certitudinē de legitimo ipe
dimēto ꝛ accedit. quēadmodū sup̄ notatū ē.
S3 ꝛ stulꝰ illius timor ē. vel reuerētia minꝰ
prudens q̄ ad dn̄m se vocātē ꝛ inuitātē non
accedit. sed procrastinat. sed dicit coruī cras
cras cras. Sepe dem ū fit illud. Qui nō est
hodie cras minꝰ aptus erit. ¶ Cōtemplabaꝛ
tales q̄ nolūt accedere nisi sint actualiꝰ deuo
[illegible]
nē proximare nisi ꝑus calidus sit. nec sordi/
dus nisi sanus. Sūt tn̄ iste viuētes nō mortuꝰ
p mortale q̄ ꝯfidit accedere. alioq̄n si sit mor
tuus/ nō recipit emolumēta viuo2ū. nō ē con
ditio mortuo3 vt comedāt. ¶ Contemplaba H
tur Maria eciā se ex se nequaq̄3 eē dignā. ex
celsior sup̄ oēs. Dicebat igiꝰ cum ap̄lo. Ve
nit deus saluos facere pctōrꝭ. q̄rū p̄ma ego
su3. S3 mīsc̄dia3 i p̄seruatiua sctificatōne ꝛ
redēptione ab oī pctō etiā originali/ ꝯsecuta
su3. alioq̄n etiā natura filia ire fuisse3 sicut et
alij. Solus ꝛ vnicus filius meus neq̄3 pec/
catū3 neq̄3 necessitatē habuit ꝯseq̄ndi pctm̄.
p̄uilegio singulari. q2 singulariꝰ ex spū sācto
natus. ¶ Contēplabaꝛ aliq̄n cōicātes secū i
eucharistia pctōres esse. forte ꝛ pctōres scie/
bat eē aliq̄s q̄ sacrm̄ mīstrabāt. q̄lis fuisse pu
taꝛ septimus diaconorū Nicolaus. S3 nō
cessabat ob h̄. non refugiebat. nō se excōica/
[illegible]
recolens dictū filij sui q̄ sumiꝛ i h̄ sacro. Ve/
ni pctōres saluos facere. dū3 phariseo3 fal/
sa iusticia indignareꝛ/ exprobrās et dicēs. h̄
pctōres recipit. Et iterū ad discipulos. Qua
[illegible] manducat ma[illegible]
ster vr̄. Sed neq̄3 xp̄s ꝓhibuit iudā ꝑ abne/
gationē cibi sui. ¶ Contēplabaꝛ amplius et
ꝯplectabaꝛ amplissimo sinu charitatꝭ oēs
pctōres terre/ publicanos ꝛ meretrices. qua
les sepe ꝓcedunt i regno dei. Clamabat vali
de cum lachrimis intra templū cordis sui se
ꝯnumerās exēplo Danielis. Pctōres. tero
gamus audi nos. Miserere nostri fm ma/
gnā mīsc̄diam tuā. q2 pctōres magni sumꝰ.
Et fm multitudinē miserationū tua3. quia
multi sicut inspicis sumus. Exemplū itaq̄3
dedit nobis q̄ātūcunq̄3 videamur iusti/ vt
quēadmodū3 illa fecit ita ꝛ nos faciamꝰ. Ne
mo aliū iudicet. nemo dānet. s3 solū p ecclesi
am suā ꝛ suos dānet deus. Coruus fuit qui
pascebat belyā. Prescp̄sit formā orōnis. ex/
cipiens nullū q̄ dicere iussit. pr̄ nr̄. nō meus.
dimitte nobis debita nostra. nō mea ¶ Con
templabaꝛ fieri q̄n̄q̄3 vt rex introduceret que
storē i cellaria sua/ colla turme bona. dū pro
plurib9 ꝛ maiorib9 indigentib9 exponit sequ/
rere. Siquidē vbi abundauit delictū super/
abundat et grā. maior q̄3 miseriarū abyssus
abyssum fortius inuocat mīsc̄dia3. ¶ Contē I
plabaꝛ ꝛ assumebat h̄m̄oi sacrm̄ q̄si hora sua

esset q̄ trāsitura erat ex h mūdo ad p̄rem. vel post desertū ad terrā ꝓmissionis / comestura de fructib9. Reuoluebat anio tota celeritate oīa noua et vetera de thesauro cordis sui / q̄ ad deuotionē ꝛ venerationē ꝛ laudē ꝛ iubilū cū exultatiōe sp̄us ꝓuocabāt. maxie oīa q̄ cepit ih̄s facere ꝛ docere singularit' secū ꝛ vniuersal'r cū oīb9 ꝑ totū vite cursuȝ ab introitu ī exitū ꝛ vsq̄ ī ier̄lm. O q̄ntā q̄ȝ vberem videns aīa xp̄iana mariā tibi ministrasse materiā ꝯtēplādi. Expergiscere igit'. oc'los aperi. aures erige. cor dilata. ꝛ excipiens eucharistiā clama. Fasciculus mirrhe dilectus me9 mihi. inf' vbera mea ꝯmorabit'. Fasciculus vtiq̄ puulus mole / sȝ ṽtute imēsus. Dic ex s̄nia / h ē sensu vel sentimēto intimo. Oīa poma diuiciaꝝ scripturaruȝ noua et vetera dilecte mi seruaui tibi. Et vn̄? qꝛ dedisti mihi. de tuo tibi reddo. Tal' mihi certe es q̄lē te fidelit' recogitauero Infans. puer. iuuenis. p̄dicās. sanās. mori ens [illegible] ¶ Contemplabat' [illegible] ptionē eucharistie / q̄si filiuȝ audiret ex cruce dicentē sibi q̄ȝ latrōi iurauit: Amē dico tibi hodie mecū eris ī ꝑadiso. Sicq̄dē gr̄a dei (testimonio sapiētis) ē ꝑadisus ī b̄ndictionib9. Et vbi ḡtia / si nō eucharistia. q̄ ꝑ excellentiā bona ḡtia nūcupat'? Porro ḡtia dei vita eterna. s. vita ꝛ pax. Est aūt ī eucharistia pax nostra xp̄s. Cōplet' ḡ salutatio tua o paule toti ens posita. ꝛ a Iohe ꝛ Petro sil'r. Gr̄a vob' ꝛ pax. Quid gr̄a ꝛ pax nisi ḡtia pacifica? Et si [illegible] bes / q̄ ꝑadisus ꝛ eterna vita. ē fruitio dei fm habitū ḡtie nō īpedita. Apertum q̄n ē ꝯsūmata. ¶ Cōtēplabat' cū exultatiōe sp̄us euchari stiā [illegible] de9 misc̄dia ȝ tuā / ī medio tēpli tui. Suscepimus olim m̄iam hāc visibilit' / me p̄ītante simeone / recipiēte Anna ꝓphetāte. Etenī de9 me9 m̄ia mea. Suscipim9 hāc eādeȝ sacialit' q̄tidie si volumus in medio tēplo cordis nostri. Itaq̄ templū dei sum9. Nō q̄ramus sapiaȝ accusantē. ñ iusticiā dānātē. ñ potentiā puniētē / sȝ m̄iaȝ absoluētē. Suscipimus eā sacialit' q̄tidie mirabilia i excessu faciētē. Facit ꝺ sapiā accusante aduocatā. ꝺ iusticia dānāte absoluentē. ꝺ potētia puniēte ꝓtegenteȝ ꝛ liberātē. Sicq̄dē fact9 ē nob' xp̄s a deo sapia iusticia. scīficatio. redēptio. via. ṽitas ꝛ vi-

K ta. ¶ Contēplabat' existentiā mirabilē filij in h sacramento quē visibiliter tractauerat cū blādicijs ꝛ oscul' suauissimis i gremio conridentē. Credebat h idē sibi licere nunc. q̄uis

alio mō. sȝ nō minori merito. Osculat'. tāgit ꝛ q̄ȝ sibi tūc nō licuerat corꝑaliter. mādticat ꝛ bibit ꝛ accipit vitā. Nā q̄ manducat meum q̄t ꝛ ipse viuet ꝓpter me. Grādē reȝ tibi o aīa xp̄iana. grādē nimis estimasses / si ṽgo b̄ndicta posuisset olim filiū suū i gremio tuo. Si ꝯcessisset amplexū ꝛ osculū. Sȝ habes h rē suo miraculo ꝛ merito grādiorē. Eya nūc o aīa cāta cātica cāticoꝝ / q̄ suspirabunda petebas. Quis det mihi te fratrē meū sugentē vbera matr' mee / vt inueniā te solū foris et deosculer te. ꝛ iā nemo me despiciat. Ecce foris ꝛ vere foris. a nemine visibil'. dat se soluȝ tibi. dat vt oscul'ers eū. fac q̄ȝ sequit'. ¶ Apprehende eū. ꝛ introduc ī domū ꝯsciētie q̄ ē domus sapiē matr' tue. Illic docebit te. Da et mihi poti ex vino ꝯdito demotōnis tue Da mihi mustū malogranatoꝝ tuoꝝ ferude dilectōis. ¶ Cōtemplabat' ī eucharistia. qꝛ nō est hic localiter corp9 filij sui. Nō eni posset trahi linea visual' a corꝑe xp̄i vt hic ē sacraliter / vsq̄ ad oculū. ꝛ ecōuerso. Credebat q̄ ꝑ ꝯcomitātiā erat aīa i corꝑe. sil'r cū sanguie ꝛ cū deitate. Sȝ nunq̄d ꝑ ꝯcomitantiā erāt hic dūꝯsecrabat' tpe cene vestes sue. nūq̄d et circūstās corp9 ꝛ vestes? Curiositas aut studiositas h inq̄rit / vt deducat q̄ in h sacramēto / ꝑ ꝯcomitātiā sunt oēs angeli / oēs sancti. Et tu b̄nissima ṽgo. imo sub breui ṽbo totus mūd9. sicq̄dē deo canit'. Pleni sunt celi et terra gl'ia tua. Orat eccl'ia piēs. vt veniēs filius tu9 cū oīb9 sctis / parātā sibi inueniat mā- sionē. ¶ Cōtemplabat' corpus veꝝ filij sui sa- L cramentū eē corpis sui mystici. Signat igitur h sacramentū totā eccl'iaȝ electoꝝ. eā ex vi sacramēti. Nō tñ dicim9 q̄ ꝯtineat h tota [illegible] vbiq̄ ꝑsonal'r. qꝛ videlȝ ꝑsona xp̄i. ṽbuȝ dei ē vbiq̄. Nō tñ ꝯcedimus q̄ xp̄us sit vbiq̄ corꝑal'r dimēsiue. sȝ tm̄ i celo ꝛ sacramētalit' i tēplo. Logica hic op9 ē. vna ex ancill' sapie [illegible] male loq̄ ¶ Cōtēplabat' ī do dici corpus xp̄i i hostia. qꝛ cōuersa erat i se sp̄es [illegible] erit hic aliq̄n sub specie pueri vel crucifixi. si debeat credi q̄ sit ibi xp̄us. opꝫ q̄ sp̄es hostie remāserint. alioq̄n nō erit ibi xp̄s sacram [illegible] tus ꝛ statura. Caueat igit' sibi curiositas in q̄rēdi miracl'a. Caueat vicina leuitate tales primus adorare visiones. Meminerit ꝺ martino cui sp̄us nequā trāsfiguratus apparuit i specie xp̄i q̄ angelus ē magni ꝯsilij. nedū

an ... ... Contemplabaẽ existentiã filij sui viuaci⁹ p intelligentiã q̃ p solã fidē. et nullo mō imaginationē admitte bat. imo nec rōem. Percipiebat insup p̄sētiã ei⁹ p amoris sentimentū ⁊ cplexū. Quãto ꝑo sit pspicacioꝛ oculus intelligētie q̃ imagina tōis vel rōis/ metaphisici tradiderūt. imo et mathematici de q̄bꝫ min⁹ videreẽ vix credi bilia posuerūt. Putãt se pspectiui demōstras se. q oēs radij luminis ⁊ coloꝝ oim. q̄ēcūq̄s a circūferentia pdeuntiū/ cõcurrūt im pmixti i q̄libet pūcto medij vel speculi vl' ocli. Sic inquiūt. in guttula iridis sunt tres colores q̄ apparēt i arcu. sic i collo colūbe. sic certe cõse quēs est q infinities infinite. Sic i oꝛgano memoꝛie dicerem⁹. Et q̄s inerudi⁹ oro cre deret ista: Demōstrat arismetrica cū geome tria. q i q̄libet pūo piso vel calculo sunt oēs numeri cū figuris oibꝫ ⁊ habitudinibꝫ suis. q̄ oia vtiq̄s sunt infinita. Nec ē vt dicaẽ q solū sunt i potētia. Uidet q̄ppe de⁹ actu et i actu oia talia. Si pt p solã remotōz (exēplo Dio nysij) vna figura fieri visibil' i h̄ piso/ perisse bat igiẽ i eo. q̄ nihil additū est sꝫ subtractū. cur nō ita de ceteris figuris dici pt? ¶ Cōtem plabaẽ hec maria lōge viuaci⁹ oculo intelli gētie quãrū spectabat ad magnificãdū dñm (cui⁹ potētie ⁊ sapie nō est numerus) q̄ q̄cū q̄s phs docēte eã spūsctō oēm ꝟitatē. Et si n̄ forte sp̄ i actu/ tñ i habitu. Accipiat hanc ex positionē q̄sq̄s aliquã vellet struere calūniaꝫ sup oibꝫ marie cōtēplatiōibꝫ tactis aut tãgen dis. si ⁊ quãtū ꝯtinēt veritatē. Sciat mariã maioꝛi cognitione totius seculi cū decursu fuisse p̄ditã/ q̄ ꝓphetaꝝ vel apl'oꝝ vel phoꝝ rū cet⁹ vllus. Si mathematic⁹ viso piso co gnoscit i eo nō p imaginationē neq̄s p sensus exterioꝛē. sꝫ p sciã demōstratōis acq̄sitã/ tot theoꝛemata geometrie. tot arismetrice. tot pspectiue. nō abneget illa q̄ ꝯ sacro credim⁹ intellig' posse dño reuelãte q̄ itellectū dat p uul'. Sūt innūerabiles ppl'i q̄s de⁹ trahere vult post se p cognitōz ⁊ amorē. Et q̄ cogni tio intellectual' daẽ paucissimis. dedit fidem innitentē aucti dicētis. ītuentē vicini⁹ ⁊ adhe rentē firmi⁹ ⁊ certi⁹/ q̄ adhereat phs p sciaꝫ suis ꝯclusionibꝫ. Docet h̄ effect⁹. q̄ fidel' cu iuis viri deserit q̄ fidē. nō ita phs. Tale ali q̄d miratus ē i Ignacio Traianus. sic legiẽ Cui⁹ Ignatij illud ē insigne eulogiū. ... ... virgo btā lr̄as ... p tr̄ismias suis petitōibꝫ. vt ex te. p te ⁊ i te fi deꝫ neophitoꝝ firmareẽ.

D

Sequitur partitio

n

quarta p̄ceteroꝫ ... ... de ... ... Et p̄mo pa liter de. xij. bonis eius quibꝫ replenẽ esurien tes. p notulas centū. cū additione q̄dragita theoꝛeumatū de vnitate.

Incipit particula quarta.

c

Ontemplabaẽ amplius maria ma gnificãs dñm/ q̄ magnã fecit ipse ce nã. q̄ lautū ⁊ splendidū ꝯuiuiū du ꝫ suis fidelibꝫ instituit h̄ cōionis sacramentū. dū esuriētes impleuit bonis. Dicta sunt ali qua de eucharistia/ put data est i oblationeꝫ sacrificij. mixta sunt aliq̄ de ipsa eadeꝫ/ put ē in cōione ꝯuiuij. sed supsunt ampliora si bn̄ dixerit dñs cenam sue familie. si fregerit pa nes. si cū pisciculis iusserit illos recūbentibꝫ ministrari. Nūc duodecim spoꝛte. nūc cophi ni septē post saturitatē colligenẽ fragmento rum. Tanta est tã efficax xp̄i bn̄dictio. q̄ et p bn̄dictionē se totū largitus ē in hoc cōionis sacramēto. Ceterū facto interim silētio ꝯ spe ciali seu psonali refectione viatici qđ ē terciū bonū. notemus adhuc paucular beate ma rie ꝯtemplatōes de scđo bono/ ꝯtenti de di ctis sup p̄mo. ¶ Cōtemplabaẽ Maria cōfe rens i coꝛde suo ad instructionē hui⁹ ꝯuiuij quasi oēs catharactas celi apiri. Quis fideliū dubitet (inq̄t Grego.) in ipsa immolatio nis hora celos apiri. ⁊ imis celestia iūgi? Di cunẽ hic apiri celi. nō p fractionē. sed p influ entiã specialē/ q̄liter optabat ꝓpheta dicens. Utinã dirūperes celos. Et ite ū Roꝛate ce li desup ⁊c̄. Uox insup ē ecclesie gratulãtis. hodie p totū mundū melliflui facti sunt celi. Sicut inuenimus Dalidaꝫ pfidã dixisse de Samsone. Nūc aperuit mihi coꝛ suū. secre tū eīm reuelauerat. sic hic reuelantur celestia ¶ Cōtemplabaẽ q istic iunguneẽ ima celesti bus ꝓpter ꝯnexionē mēbroꝝ ecclesie militã tis cū mēbris ecclesie triumphãtis in vno ca pite xp̄o p̄sentialiter hic exhibito. ¶ Orat ec clesia patrē Iube hec pferri p manus sancti an ... ... p fe rens totū coꝛpus mysticū in sublime altare diuine maiestatis. i. supme ⁊ altissime diuini tatis. Maiestas itaq̄s dicit quasi magnitu dinis status. Peracto demū sacramēto dici tur coꝛpus xp̄i rapi/ ⁊ in celuꝫ ab angelis de ferri. nō p realē loci mutationē. sed p operati ue ꝯnectionis virtutē. ¶ Cōtemplabaẽ q istic est oblatio vna. ⁊ plures offerūt. Offert fili⁹ D

offert spūs eius sanct⁹. Offerūt angeli. offe/
runt sacerdotes. offerunt fideles assistentes.
q̄ quāto plures sunt ⁊ deuotiores/tāto fit ac
ceptior oblatio. qđ valet p celebrantib⁹ ī me
dio seu parēti eccl'ie loco. Tu singulariter et
efficaciter offers post filiū ꝟgo būdicta/vita
dulcedo et spes nostra. ¶ Cōtēplabat̄ q̄ istic
aliud ē sacrm̄. aliud vsus sacri. nō sic ī baptis
mo. Usus ē sacramental' comedere ⁊ bibere
sub intentōe eccl'ie. Hic vsus/⁊ si veracit' nu
triat corpus sicut ⁊ alios effectus hʒ natura
les. ne dephēdat̄ trāssubstātiatio. ⁊ hoc ad fi
dei meritū. nō tñ ordinat̄ vsus ad hunc effe/
ctū/sed ad solius mētis nutrimentū. hic xp̄o
ait. Uerba q̄ loquor vobis/spūs et vita sūt.
q̄ vitā spiritalē reficiūt. Iste ē finis. hec isti
tutio. ¶ Cōtemplabat̄ maria q̄ istic post desi
tionē accidentiū panis ⁊ vini/desinit esse cor
pus xp̄i ⁊ sanguis. nō p annihilationē vl' ali
am ī se mutationē. Redit aūt materia. vel ea
dē numero q̄ prius fuit. qđ vtiq̄ fieri pt̄ p cre/
ationē vt redeat idē numero. aut materia cre
[illegible] carnis vel ꝟmis vl' alte
[illegible]
cet aliis melius dicere/q̄ sicut accidētia hūt
modū subē p se subsistendo. sic tenēt locū ma
terie ⁊ forme panis ī agēdo ⁊ patiēdo. nō no
uo sʒ antiq̄ miraculo. ¶ Cōtemplabat̄ magis
ad rē nostrā ⁊ deuotōis amplificationē. Aspi
ciebat ī latitudine cordis innocentis/quēad/
modū electi oīs ɔferūt p̄ces suas ad opulē
tiā hui⁹ ɔuiuij/a p̄mo Abel iusto vsq̄ ad vl
timū q̄ nasciturus est ī mundo. Cōsiderabat
[illegible]
ɔuiuiū esse splendidū/collegerūt ex oīb⁹ reli
quijs ciboꝝ a dño būdictoꝝ ⁊ multiplican
doꝝ. xij. sportas vel cophinos. Hos [illegible]
[illegible]
bolū suum. i. articuluʒ. Sʒ o magne de⁹/q̄s
magna ꝟtute refertuʒ. Introducat nūc nos
rex ī hec cellaria sua q̄ꝝ tu cellerarria es. O [illegible]
[illegible]
p rū q̄ xp̄m ꝺ te dicunt ɔceptū ⁊ natū. ¶ Cōtē
plabat̄ quēadmoduʒ sup̄ floridū ihm (q̄ flos
ē cāpi inenarrabilis būdicti vētris sui) spūssā
ctus. vij. dona q̄si totidē refectōis spūal' nu
[illegible]
desinit effluere tāq̄ caput ī mēbra. Sʒ p qđ
mediū? Plane p te ꝟgo virga Iesse. Tu col
lum eccl'ie firmissimū ⁊ cādidū. tanq̄ turris
eburnea ⁊ suauissimū q̄si vinū. Tu ɔnectis ec
clesie mēbra suo capiti xp̄o filio tuo. tu suste/
[illegible]

tu aspiras ⁊ respiras ī eccl'ie corpus vniuer/
suʒ. ¶ Cōtemplabat̄. vij. panes donū istoꝝ
donoꝝ/cōiunctos panib⁹ alijs. vij. būdicti/
nū. q̄b⁹ ɔnectunt̄. vij. panes dotū beatarū.
Porro sacrā sub eodē numero/necnō virtu/
tes totidē ɔtra rabidā famē. vij. vicioꝝ. Sʒ
hec et alibi tradicis notissima. nō hic docēdo
sed cursim rememorādo posuisse/satis sit ad
amplificatiōʒ nostri ɔuiuij. ¶ Cō [illegible]
maria paupes eccl'ie mil[illegible]
uiū diuersimode se habētes. Uox aliq̄ꝝ est.
Parasti ī ɔspectu meo mēsā aduersus eos q̄
tribulāt me. Et iterū. Calix me⁹ inebriās q̄
p̄clarus ē. O vere mirabil' ɔ tribulātes arma
ture spēs. vt mēsa sit ad tutamētū/q̄ prius ita
liter afferre solet carnalib⁹ nocumentū. Ore
bemens ebrietas q̄ mortē supat ⁊ infernū. de
q̄ ps. Inebriabunt̄ ab vbertate domus tue.
¶ Contēplabat̄ alios q̄si mēdicos. petere q̄/
rere. pulsare. dicētes ex institutiōe xp̄i. Panē
nostrū q̄ndianū (⁊ sup̄substātialē addit Lu
cas) da nob' hodie. Iungebāt scʒ petitiones
iste medie tres vltimas/q̄ sunt de remotōne
triplicis mali. s. culpe. pugne ⁊ pene. Necnon
tres p̄mas/q̄ sunt de collatōe boni. scrificati
onis ⁊ regni. ⁊ būplaciti diuine voluntatis.
¶ Contēplabat̄ plūimos p oēs generatōes ei
dicētes beataʒ. q̄ gr̄a plena. q̄ dño sociatā.
q̄ būdicta ī mulierib⁹. ⁊ p̄cipue q̄ p eā zcolla
tus fuit fruct⁹ vite. fructus būdicti vētris sui
iesus xp̄s amē. Quare tota deuotione offere
bāt sibi aue maria. q̄ ɔplacebant ī recordati
one noīs sui. q̄ ɔgratulabant̄ sue feli[illegible]
⁊ suā famā optabāt augeri. Cōcinebāt deni
q̄ post impletiōʒ bonoꝝ ab ea p̄uenientiuʒ.
Magnificat aīa mea dñm. ¶ Contēplabat̄ Q
[illegible]
spūs/quēadmodū dñs istituēs eucharistie
[illegible]
sit inanea. Et h̄ sub triplici bono esurien[illegible]
īpletiuo. Unū ē bonū oblatōis sacrificij. Al
terꝝ bonū cōicatiōis ɔuiuij. Terciū refectio
nis viatici vel edulij. Primū q̄ ad deū. scdm
q̄ ad p̄ximū. terciū cuilibet q̄ ad seip̄m. Et
q̄dē de duob⁹ p̄mis plurime sunt marie con/
templatōes inducte. Fuerūt nōnulli q̄ non
satis attendebāt ad h̄ p̄muʒ duplex bonum
eucharistie/qđ hʒ oblationē deo ⁊ cōionē p
ximo. Cōsiderabāt dūtaxat terciū bonuʒ p
pter silitudinē ad panē ⁊ vinū qđ dat̄ in refe
ctionē edulij seu ⁊ viatici. Consulebāt idcir/
co seiterius. ne q̄s accederet ad h̄ sacramētū
nisi valde sanus ⁊ mundus. Mouebat eos

iste medicoꝝ amphorismus Egra corpa q̃n
to magis nutrices/tāto plus ledes. Sic ꝑo ꝓspi
cuū ē, ꝙ eucharistie sacrm̄ etiā vbi ledit acci
pientē aut ↄsecrātē. neqꝫ sibi ꝓdest ꝓ viatico
refectiōis. ꝓdest tn̄. eccl'ie toti ꝓ sacrificio ob/
latōis ꝛ sacro cōtopis. Ve tn̄ hoi si vniuer/
sū mundū lucret. aīe ꝑo sue detrimētū patia
tur. hec ꝓ ↄfatōe. Veniam⁹ ad marie ↄtēpla
tōes circa terciū fructū. Premittam⁹ sub q̄
druplici metro totū marie ↄpendiū ꝓ dictis
ꝛ dicēdis. Hostia sacrificat. satiat. cibat (Ec
ce tres fruct⁹ ꝑncipales. Sequit' i spāli de ci
bo sub numero ↄtēplationū. xij.) et cibꝰ iste
[illegible]
dormire facit. caro seruit. mens dn̄at. Vim
genitiuā dat. trāsformat. iarrat ꝛ vnit. ¶ Cō
templabat' mēs marie sacrm̄ eucharistie tan
q̄ cibuꝫ refectōis sub specie panis ꝛ vini/vt
signū signato rn̄deret. vt similitudo curreret pe
[illegible]
ꝛ diuites dimisit inanes. ¶ Cōtēplabat' i eu/
charistie sacro filiū suū q̄ fact⁹ est cibꝰ hoim.
q̄ ꝑ cibꝰ angeloꝝ. ¶ Contēplabat' ꝙ esurīe
tes q̄ sunt paupes spū/iplevit bonis ꝑ hunc
cibū. dū fastidiosi diuites dimittunt' inanes
Esuriētes siqdē iplevit Primo bono restau
ratōis. Scdo bono satiationis. Tercio bo
no delectatiōis. Quarto bono roboratiōis.
Quinto bono augmētatiōis. Sexto bono
obdormitōis. Septimo bono subiectiōis i
carne. Octauo bono dn̄ationis i mēte. No/
no bono insup generatiue virtutis. Decimo
bono trāsformatōnis. Undecimo bono in
arratōis. Duodecimo bono vnionis. Su/
mamus ↄpendiū a vocabulis bonoꝝ isto/
rū cū suis ↄtēplationibꝰ i Maria iungendo
R ꝑdictis ¶ Primo bonū restaurat. Vita spūa
lis sicut ꝛ corꝑalis suo mō ↄseruat' ꝑ calido
ꝛ humido debite ↄmensuratis. Loquimur
aūt hic de vita scda. q̄ ↄsistit i actione. proue
niēs a vita pma. Vicē calidi tenet cha[illegible]
seu gratia. put charitatē noiamus ferv[illegible]
charitatis in agendo. vicē humidi quasi pas
[illegible]
Sit hoc memorabile ꝓ dicēdis oīm [illegible] fun/
damentuꝫ. Sicut enī nō ꝑdit' vita cēn[illegible]
aīe. sic nec restaurat'. Porro dicim⁹ vitaꝫ [illegible]
ꝑpriane vitā amoris. Amor tuus vita tua/ lo
quit' ad aīaꝫ suā Hugo. Amorē intellige nō
cuiuscūqꝫ sed dei. alioqn quilibet a duersus
amor nomiatus libido vel cupiditas mors
nō vita dicendus est. Diliges deum ex toto
corde iubet deus. subiūgit amorꝫ huius ef/
fectū. ꝛ viues. Crescēte ꝑo cupiditate vel li/
bidine/minuit' aut obtūdit' act⁹ ꝛ feruor cha
ritatꝫ/ꝛ si habit⁹ ꝑmaneat. Quot aūt modis
[illegible]
q̄ verbis. Notauit hec mala sub q̄druplici
dade Amos ꝓpha. q̄si ꝑ totidē aīe passiōes
q̄ sūt. spes. metus. meror. gaudiū. In eruca
noīat' gaudiū carnis virētia carpens. In lo
custa notat' spes arrogātꝫ. In bruco aūt in/
ers ꝛ tot⁹ exteriorib⁹ icūbēs met⁹. In erugi
ne meror scl'i iteriora ↄsumēs. Et ex his q̄d
supest nisi vita lāguēs ꝛ egra: Pollicet' ali⁹ ꝓ
pheta vice dn̄i. ꝙ reuertētibꝰ ad ipm restitue/
ret annos q̄s eruca. locusta. bruchus ꝛ erugo
ↄsūpserūt. Hec ē restauratio quā opat' dn̄s
ꝑ eucharistie sacꝝ cibū. q̄ sanat has infirmi
tatū pestes. ꝛ replet i bonis esuriētes. ¶ Con S
tēplabarꝫ o maria restaurationē hmōi. sꝫ ali
ter expiebaris q̄ ceteri. Nihil q̄ppe ꝑ viciuꝫ
depdebat' i te de vita gratie qualiter i nobis
Etn̄ natural' necessitas vic nō sinebat hanc
vitā i suo feruore sp esse q̄liter tibi nūc ē i pa
tria. sed nec eras i termino meriti. Tu idcir/
co iusta iustificabarꝫ adhuc. ꝛ erat semita tua
sicut lux splendēs/ crescēs vsqꝫ ad ꝑfectā eter
nitatis diē. Restauratio tua erat non tā sup/
pletio deperditi q̄ augmentatio iam habiti
¶ Sciebas eucharistie susceptōeꝫ ꝟtutē hr̄e
ꝑuilegiatā quā dicim⁹ vim operis opati. Ad
dit hec vis ad ꝓpriū meritū soli⁹ volūtatꝫ vl'
ꝓprij operis. pl⁹ valet hic sicut et i baptismo
actualit' accipe/q̄ solū voluntatis desideriū
hr̄e. Quocirca stulte agūt q̄ se reddūt inhabi
les ad susceptionē. stulte q̄ sine cā rōnabilis
impedimēti se subtrahūt. Prudēter ꝑo q̄ si/
bi bn̄ ↄsciū freq̄nter accedūt. Porro meretur
sacerdos digne ↄsecrās. sꝫ ampli⁹ digne cōi
cās etiā nō sacerdos. Adde ꝙ fingētes hosti
am ↄsecratā esse q̄ nō ē. et ita pn̄tātes ad ado
rādū vel cōicādū. rei sunt criminis idolatrie
quātū i se ē. Et q̄uis ignorātia possit alios
excusare ne peccēt adorādo. ꝓpter ↄdi[illegible]
intellectā ꝛ si nō expssā [illegible]
crescit tātus fruct⁹. Exēplū i alijs sacris ma
xime de baptismo. Deniqꝫ nō ē cauta satꝫ cō
secrātiū sollicitudo. q̄ hostiā ꝑus q̄ sit conse
crata sursū leuāt. flectūt genua. post benedi/
cūt. ꝓpl'o respiciēte nec attendēte ↄsecratōis
horā vel momētū. Est aūt corp⁹ xp̄i pn̄tialit'
solū tunc i altari ꝑmo dū ꝟba sacralia fini/
ta sunt i instāti vltimo. Ita ꝙ ꝑmū nō eē ꝟ/
boꝝ/ē ꝑmū eē corꝑis xp̄i i hostia. q̄ ꝟba nō
solū sunt significatiua vel demōstratiua/sed

opatiua et ordinatõe istitutõis xpi cõsistẽ
tis efficaciter .p isto istãti pmo nõ esse verbo
rũ. Et illud instãs denõstrat ad intellectũ/
dũ dr̃. Hoc est corp⁹ meũ. qr illud est pmũ istãs
existẽtie corporis xpi. ꝛ nõ factio. Jõ nõ bñ dr̃
hoc fit corp⁹ meũ. Cõformit̃ d sanguis ɔsecra
tione suo mõ. cui⁹ forma nõ dependet a pma
¶ Cognouit ista tuus (o virgo beata) deuo/
tus ꝛ sapiẽ magn⁹ discipul⁹ Hugo. q̃ labo/
rãs i extremis/noluit vti hostia quã p itimũ
spũs sensũ dephẽdit ñ esse ɔsecratã. P⁹ dũ ẽ
allata ɔsecrata/timens piculũ vomitus si su
meret/dixit magna fide. Filius redeat ad prẽ
ꝛ spũs ad deũ q̃ dedit illũ. Et ita pie credu
mus qr [illegible]

2 Secundum bonũ

Satiat. Qñ ãta sit ꝛ q̃s iproba fames pctõꝝ
q̃s nõ iplet ꝛ occupat charitas cibꝰ ꝛ pot⁹ re
cogitare stupor ẽ. sentire grãdis ꝛ incõpabil'
miseria. qr vsq; ad mortẽ. Crede nõ mihi s;
sapienti. Desideria inq̃t occidũt pigꝝ. Expe
[illegible] interroga. videbit quẽadmodũ aures
pruriũt ad rumores. oculi furiũt ad respiciẽ
dũ vanitates ꝛ insanias falsas. glo. s. q̃ sati/
unt insanire. Itaq; nec satiat oculꝰ visu. nec
auris auditu. Adde q̃ os scurrilitate ꝛ vani
loquus. gustus saporibꝰ. olfact⁹ odoribꝰ. ta
ctus ɔtrectatõibꝰ adimpleri videt̃ nec satura
tur. Proinde sũma maloꝝ vanitas vanita/
tũ ꝛ oĩa vanitas/si nõ repleuerit pietas ꝛ cha
ritas. erigit̃ ꝛ ianescit vanitas. sibi dives/va
cua deo. Suadet imo vrget supbia/ꝛ diu/
uias excellent'. Inuidia susurrat/eminens
singulariter. Jra vult hoc sctm imptubabi/
liter retinere. Accidia infatigabiliter. Auari
cia indefectibiliter. Gula ꝛ luxuria delecta/
biliter. hypocrisis venerabilit̃. Deniq; sum
matim collige q̃ vanitatis fames ꝛ ocupiscẽ
tia est vt sibi subseruiat ipunita neq̃tia. Hec
felicitas mundanoꝝ. hec ĩo qr vana sunt et
inania/nõ satiant. s; acriori tales fame peru
gẽt. labũt vmbrã fructuũ sup spĩas apparẽtẽ
Inhiãt vmbre crassi ossis istar canis/ q̃ na/
tans dũ vanitatẽ vmbre captat/ [illegible] pdit
verã escã. Quid nõ mortalia pectora cogis?
auri sacra fames exclamat q̃dã. Deuorat ali
[illegible] alius scintillas ardẽtes hau
[illegible] attrahit ventos. Et cur hec
oĩa? nisi qr rabies famis ẽ valida. At ĩo cibꝰ
[illegible] digne susceptus. qr vero bono [illegible]
vel satiat. aut p magna pte famẽ sedat. Ali
oq̃n timeat q̃ nõ minus aut pl⁹ q̃s añ dimit/

tit' inanis. ne iudiciũ sibi manducet et bibat.
¶ Cõtẽplabar̃ satietatẽ hoc bonũ sil'r expẽda
ris o btã. ppterea nusq; in te dñi [illegible]
glia/quã replebat totã euchari [illegible]
[illegible]
quã fundit⁹ occupabat veritas simplex ꝛ soli
da. Quid eñi q̃reres i celo. aut q̃d velles sup
terrã/pter vnã hãc rẽ solã. optimã ꝛ eternã.
dicens ex snia. Et ps mea de⁹ i eternũ. Pla
ne nimis auarus ẽ cui tãta ps nõ sufficit. im
mo miserrim⁹ ꝛ paupimus q̃ [illegible]
q̃rit. Sũt q̃ te mariã de inani gl'iatõe vellẽt
notare. qr cũ exultatõe spũs promulisti Ecce
eñi ex hoc btãz me dicẽt oĩs generatões. qr fe
cit mihi magna q̃ potens est. Faciũt d te sim
se iudiciũ. q̃ ad oẽm gloriuncule ventũ agitã
tur vt arũdo. Nesciunt quãto hũilitatẽ pon
dere stabilita eras. nõ in te/sed in deo saluta
ri tuo/dum hec pphetica nũciatione pferres.
beatã me dicent oĩes generationes.

Tercium bonum.

Delectat. ¶ Si delectatio ẽ pceptio ɔueniẽ
[illegible]
hil ĩo ɔuenientius/nihil intimi⁹ ɔiũgit aĩe
q̃s iste cibꝰ i q̃ xps sumit̃. Delectat igit̃ i sum
mo/si sensus interiores ipsius aĩe sue men
[illegible]
mãna. de q̃ sapiẽs testat/ q̃ oẽ delectamẽtũ i se
habebat. ¶ Deserũt aliq̃ pceptibilit̃ i sensib⁹
carnis delectatõem hui⁹ panis. Sicut iste
Guilhelmo psiensi memoratus in rethorica
sua. q̃ p olfactũ cognoscebat locũ q̃tũcũq;
al's incognitũ vbi repositus erat dñs suus.
Jta eñi loq̃bat̃ de eucharistia. Hui⁹ insup
cibi gustus ita sibi sapuit/vt nõ ptẽt⁹ come/
stione sacri/vasculũ ruminauerit ligneũ ɔti
nẽs eius. Quid dicemus d pallis extasim se
pe/vel post comestiõz hui⁹ sacri/vl' ad solũ de
uotõis intuitũ? Posset hui⁹ delectatiõis fer
uid⁹ ardor/totus incendẽs/tot⁹ liq̃faciens/
colligi p totũ decursũ cãticicãticoꝝ. sub allo
quiis amorosis sponse ad spõsũ. Videre est
illic vt efluet affectibꝰ/ vt totũ scintillet amo
rosũ ipsius incẽdiũ. vulnerat̃. lãguet. stupet.
[illegible]
scat sup cibo isto leuissimo. suspirãs ad ollas
carniũ egypti. allia. porros et pepones. Ve
aliis nec calidis nec frigidis. q̃ nauseã ꝛ vo
mitũ sui puocãt de ore dei. q̃ suauitatem vn
guenti pdũt p muscas tepidoꝝ desideriorũ
morientes. q̃ similes sunt ouis male fotis. ꝛ ido
fetidis. vel q̃ maiori maledictõe miscẽt fel i hoc

cibo. ⁊ vinũ dãt myrratũ xpo pueñe sumen-
[illegible] ¶ Contẽplabaris ⁊ expiebaris hanc dele
ctatiõnẽ etiã in medijs doloribꝫ o virgo bea
ta. fiebat tibi in eucharistia dilectus tuus o si-
cut fasciculus myrrhe suauis ⁊ amar⁹. Sꝫ
in ꝯsideratione diuinitatis totus formosus
⁊ suauis ⁊ charissimus ĩ delicijs. ⁊ vere tot⁹
desiderabil' ĩ exultatione spũs in deo saluta
ri. Sic nouissime legens Ignacio scribẽs.
Nõ te moueat inq̃s ꝑsecutiõis austeritas. sꝫ
exultet spũs tuus in deo salutari.

3 # Quartum bonum.

Roborat. ¶ Educas panẽ de t̃ra, q̃t p̃s. cu-
ius effect⁹ subiũgit. ⁊ panis cor hoĩs ꝯfir
met. Iũgit' vinũ letificãs cor. ⁊ oleũ deuotiõ
nis facies exhilarãs. Hec sũt tria q̃bꝫ Isaac
sua bñdictiõe suũ filiũ Iacob stabiliuit. Fru
mẽto inq̃t ⁊ vino stabiliui eũ. Legit' ĩ figura
q mr̃ futura samuel' anna / comedit et bibit.
⁊ vultus eius nõ sũt ampli⁹ ĩ diuersa mutati
Timeãt illi post cibũ istũ mutabiliores effe-
cti. q̃les notat ap̃ls corinthijs loq̃ns. Iõ int'
vos multi ĩfirmi ⁊ ĩbecilles ⁊ dormiũt m̃lti.
Ħ de somno mortꝫ vel corꝑis põt ĩtelligi / seu
mutabilitatꝫ ad vicia. ¶ Cõtẽplabarꝫ ⁊ expie
barꝫ corroboratiõis hui⁹ ṽtutes. O maria
ꝯualescebas ⁊ in aduersitatibꝫ s͞cli. quaꝫ nec
ip̃a mors filij ꝓstrauit ĩ t̃rã. Stabat inq̃t cu
stos tu⁹ ṽgineus iohes. stabat iuxta crucẽ ie
su mr̃ ei⁹. Hꝫ ṽtus suã antiparistasim. coa-
dunat' ĩ se ex circũstãte nõ penetrãte ꝯrio ac
ꝑinde fortificat'. Sedet Iob ꝑcussus vlcere
pessimo. sedet ĩ sterq̃linio. vbi velut in thro-
no regio ꝯcionat'. nec innocentiã deserit / nec
veritatẽ. nec animi robur ⁊ virtutes amittit.
Quãuis aũt delectatio teneat opantẽ ĩ opa-
tiõe / nihilominus tenet ⁊ ꝯtristatio q̃ fm̃ de
um ẽ. Cur ita? Nimirũ q: delectat Que rõ?
q: scit placere deo. Vñ h: certe q: vel ꝓbat
exercẽs ad virtutẽ. vel purgat ⁊ liberat a rea
tu. vel erudit ad sapientiã.

5 # Quintum bonum.

Auget. ¶ Cõsequunt' ista se mutuo ĩ aĩa nõ-
dũ ꝑfecte charitatis. videlꝫ restauratio. satia
tio. delectatio. roboratio ⁊ augmentatio Et
rursus sextũ / qd̃ est obdormitio. Collige sil'
vnico psalmiste verbo / tres vltimos fructus
suos. Dedisti inq̃t leticiã in corde meo. a fru
ctu frumẽti vini ⁊ olei sui ml'tiplicati sũt. Ec
ce post delectationẽ augmentũ seu multipli-
catiõem. Sequit' obdormitio. In pace ĩ id-
ipsũ dormiã ⁊ requiescã. ¶ Cõtẽplabaris ⁊
expiebaris ħ augmentũ ꝑ eucharistiã o btã.
Diximus⁹ sup̃ / qm̃ ṽtus eucharistie sacr̃aliter
opat' ĩ sui digna ꝑceptiõe. Differt ex ħ maxĩe
a sacris antiq̃ leg̃. qm̃ ṽtus manis erat. si si
ex deuotiõe suscipiẽtiũ / aut si virt⁹ erat ĩ circũ
cisione / erat lõge minor. Trãsibim⁹ interea d̃
augmẽto virtutũ tuaꝝ o btĩssima btĩssimaꝝ-
rũ. Tu facta es nob̃ exẽplar lõganimitatꝫ ef
ficacissimũ / vt nõ ita desideram⁹ ꝑegrinari a
corꝑe. q̃n incolatũ eedar ꝑ pacẽ ⁊ eq̃nimitatẽ
toleram⁹. Postulãtes ⁊ sperãtes g̃re simil' et
[illegible]
fundant' ⁊ erubescãt nequã spũs q̃ pastores ħ
[illegible]
coronas fabricãt. dũ se extollunt sup̃ omne
qd̃ d: deus. vident inuidi stercorosũꝫ hoĩem
quẽ suscitat dñs egenũ de puluere. et de ster-
core erigit pauperẽ. vt sedeat cũ ꝑncipibus /
vñ excõicati sũt. ⁊ solũ gl'ie teneat. qd̃ appe-
tentes, ceciderunt vt fulgur in abyssum.

Sextum bonum 2

Obdormire facit. ¶ Felix vero somnus sua
uis ⁊ iocũdus. Hic aufert ⁊ ligat sensus ex-
teriores / vt vigeat interior. Habet hic som-
nus extranea valde / sꝫ salutifera somnia suo
mõ ꝑagit sepe vigilantiũ opa. Somnia hec
si queris / sunt diuĩa spectacula. ad q̃ noster
spũs dormiẽs / rapit' ⁊ eleuat'. Pulcra valde
sũt ⁊ iocũda. ⁊ q̃ ĩ fastidiũ ducãt oẽm gloriaꝫ
mũdi cũ ista q̃ dicebat. Regnũ mũdi ⁊ omnẽ
ornatũ ei⁹ ꝯtẽpsi. ¶ Contẽplabaris ⁊ expie-
baris freq̃nter hec somnia o serenissima femi
narũ. Legim⁹ de ṽginali spõso tuo ioseph /
q pluries corꝑaliter dormiẽs / accepit diuĩas
reuelatiões. Tu corꝑaliter vigilãs. sed ꝑ ꝯtẽ
plationis extasim dormiẽs / mirabiliores re
[illegible] Signũ tue dormitiõnis post conce
[illegible] tibi notat Lucas dicẽs. Exurgens
[illegible] ta in diebꝫ illis. abijt in mõtana cũ
festinatiõe. Vñ ꝑcor exurgens fuisti / si non a
somno quodã nõ tã sensuali q̃ꝫ spũali. et hoc
in ꝯtẽplatione: quatinus sedula fieres mini
stratrix in actiõe. Ociosorum eñi ẽ sedere vel
dormire. actiuorũ exurgere ⁊ progredi. ¶ Ve
nunq̃ꝫ soporatis in hoc somno requiei spũa
lis. Torquet eos insania vigiliarũ huius se
culi. sequũt' fantasias ⁊ frenses capitis sui.
furiũt. mouẽt lites. nequeũt cathenis ꝑec-
corꝫ teneri. lacerãt occurrentes. discerpunt
se. reuersant nescientes q̃d dicãt. neq̃ꝫ de his
quibꝫ affirmãt accipiunt vmbras ⁊ falsa si-

mulacra pro veris rebꝰ q̃ sole sunt eterne. eo rū ꝓo similitudines sunt flexibiles et icerte. At ecōtra dormiētes mūdo et vigilātes deo/vi dēt vera. sed ab insanis istis irridenť vt insa ni. Ratio. q2 nō capiūt ea q̃ vera sunt. s3 vm bratilia vidēt sub imagine vanitatis q̃ par ē leuibꝫ ventis. volucriqꝫ silia somno. ¶ Hinc implacabil' rixa ɔtra spiritales ꝑ mūdanos. hinc subsannatōes ꝛ pugne Volūt nēpe spi ritales ad sanitatē ducere freneticos istos. at sibimet sapientes. sibi diuites. suis in malis ridētes ꝛ cantātes. refugiūt. odiūt ꝛ ꝑsequū tur. Dixit eñ insipiēs in corde suo. nō est de [illegible] Sapiēs ꝛ fidelis ōndit sacratā hostiā. et di cit. Hic ē deus meus. Protinꝰ extollūt risū. subsannāt ꝛ blasphemāt. Durꝰ ē hic sermo. ꝛ qs pōt eū audire? ¶ Contēplabaris o vir go talea benigna. cōpatiebaris ꝛ orabas. et mentē optabas eis meliorē dari.

Septimū bonū.

7 Caro [illegible] fomes carnis ɔcupiscēs ꝛ tyrānizās aduersus spm̄/dū ri te sumiť iste cibꝰ vitał. Gustato q̄ppe spū de sipit caro. ¶ Contēplabarꝫ expta (nō nouit) [illegible] extinxerat verbū ī te caro factū. Vtrꝫ ꝓo pas sionabiliter aliqñ mouebaris/tractauimꝰ [illegible] or subsannantes insanos legē ꝛ eucharistiā dei nr̄i. Ecce inquiunt ꝑmitus ꝑ eucharistiā carnē sub seruitute redigi. q̃ plerūqꝫ seuit acri us. ipugnat acerbiꝰ. Exēplū de aplo viro su mite. q̃ dicebat. Castigo corpꝰ meū. et i serui tutē redigo. nihilominꝰ sub pōdere eius ꝑ sus gemebat. Nō qd volo facio. Et rursus. Velle mihi adiacet. posse autē nō inuenio. Hinc exclamabat. Infelix ego hō. qs libe [illegible] q̃squis opposuerit talia/dictum qd ɔtinuo subiunxerit. q̄si talibꝫ sibiqꝫ rñdēs. Gra dei [illegible] nō in eucharistia ɔferť dispositis? Dudū ī re silli multas assignauimꝰ rōnes/fere viginti. cur nō semp ɔcedit sentimentū spus. extin guēs fomitē carnis actualē? Tres sunt ꝑn cipales. humiliatio. patientia seu ꝓbatio. et coronatio. Procedimꝰ nūc alia via/transeū tes ad octauū eucharistie bonū.

Octauum bonum

9 [illegible]

subijcit se fideliter deo. subiectā habebit ꝑ ecto carnē. Dixit dñs ad Cayn. Sub te erit appetitꝰ tuus. ꝛ tu dñaberis illiꝰ. Intellecte rūt h aliq̄ dictū de appetitu voluntario ꝛ libe ro [illegible] ɔdicere nec obedire tanq̄ libera ɔtradicto rie ī seipsa. Dñaꝫ aūt rō cū volūtate appe titui sensitiuo seruiliť ꝛ despotice. q2 pōt ꝛ de bet rebellantē coercere. Et si nō pōt et vult. libera ē a culpa si mēs sit ī gratia sub lege ꝑ [illegible] res virgo btā. Colligebas ex hac radice cau sam assertionis filij tui. Iugū eñ meū sua ue ē. ꝛ onus meū leue. Detraliqs quātūlibet onerat' pōdere carnis. tollat supra se iugū xp̄i/vel i baptismo/vel i eucharistie sacro vel in penitētie lauacro/ɔfestim efficieť dignus cuius vite eterne. Tradebāt ꝑhi felicitatē ali quā nos posse ɔseq̄. Sꝫ o bone deꝰ ꝑ quāta [illegible] ꝑ quā rarā ꝛ artā prudentie semitā ꝛ directi one [illegible] to viā ad btitudinē. nō qualēcūqꝫ/s3 eternā apuit. Qui crediderit ꝛ baptizatꝰ fuerit/sal [illegible] cauerit ex h pane viuet ī eternū. ¶ Deniqꝫ le gē dedit quā obseruat. Si septies. immo se ptuagiesseptiens peccauerit hō ꝛ dixerit. peni tet me. iubet vt dimittať ei. Nō est minꝰ mi sericors vt nō dimittat sibi dicēti. penitꝫ me Plene sunt exemplis scripture sue. de publi canis. de pctōribus. de adultera. de latrone. de Petro. Quis ꝓo nesciat q̃n mēs euchari stie sacramēto se rite subijciens/dicat ex aio. penitet me? Quo dicto/vincit carnē vt non sibi rebellis sit ad ꝑditionē/si nō sponte se de derit rursus mancipiū sibi. serua vil' effecta [illegible] cet aliquis. Dñationē mentis supra carnē esse fragilē/seruitutiqꝫ proclinem. Fatemur [illegible] ne qs gloriet. sed assit robur fidei q̃ ꝑ dilecti onē opať Accedat fides. hmōi mēs vtiqꝫ do mīa fiet inuincibil'. Poterit qdē a corpe vio lenta morte tolli. sed nō vinceť. immo victrix coronabiť. Nolo ꝑ exempla singula morari Turba martyrū oīm/de oīni etate et sexu ꝑ fert testimoniū/oīni exceptione vel calūnia maius. quorꝫ plurimi sub eodē pene momē to. de reprobis ꝑ omnē vitam seruis sue car nis. fecit fides xp̄i dare carnē suā ad mortē. Romanus. Genesiꝰ. Iosias. latro bonus. mille alij. tā subito mens eorū dominata est

carni. tam feliciter τ fortiter ex eius subiecti one sunt ineternū triumphatores effecti.

A Nonum bonum.

Uim genitiuā dat. ¶ Cibꝰ hꝫ ꝓ ꝓprīꝫ dum nutrit comedentē. vt ꝑ se suo faciat habilem ad generatōꝫ Semē eñ̄ sup̄fluū ē alimenti. nō ī q̄li ꝫ ī q̄nto ꝑuenit inde stimulus τ ꝑs emantiū. ¶ Plane qñ̄ venit plenitudo tp̄is/ deus dedit cibū eucharistie. fecit ꝑ ip̄m mentē esse ꝟbigenā sterilitate depulsa. Cibꝰ iste (iuxta p̄missa) īstaurat. sanat. delectat. roborat. auget. obdormire facit. Quid ꝯseq̄nti ꝗ vt vim genitiuā det. Immisit dn̄s soporē in adā. ex eius costa vice seminis statuit eā in [illegible] cristi & ecclēsie sponse. Hunc xp̄m inebriatū vino charitatis τ nudatū. senior iudaicꝰ filius irrisit τ maledictꝰ ē. ¶ Cōtēplabarꝭ o maria qñ̄ si mēs (exemplo tuo) sit dn̄a/ sit apta ad generatōꝫ ꝟbi. Tua eñ̄ interp̄tatio dn̄am sonat. Et certe ita decebat vt ad dn̄am mitterek angelus ꝑro ꝯsecrādā diuio. parituraꝫ q̄ꝫ dn̄m dn̄antiū. ꝟ q̄ ad lr̄am de carnali generatōne ꝟbi. nō secus de generatōe mētali ¶ Contemplabaris oīa q̄ de sp̄uali desp̄ [illegible] notata sunt ī scripturis. ꝑsertim ī cāticis canticorū. Intelligebas oīa quēadmodū vergūt in hāc sn̄iam. Ecce ꝑ analogiā ꝟginalis aliqua mēs nutrita cibo vitali. manet ī se tāq̄ ī ciuitate. i. ciuiū vnitate. q̄ sunt cogitatiōes τ affectiōes ordinate. Ciuitas hec ē galylee ꝑ trāsmigrationē eternā. ꝑ volubilitatē obedi [illegible] ꝑ rotā interminabilē circa b[illegible] tri [illegible] Huic ciuitati nomē [illegible] conuersatōꝫ. Mittik angelꝰ a deo fortꝭ. s. [illegible] diuinus. ad mentē hāc ꝟginē/ despōsatā ꝫ nō ī ꝯcupiscētia inineraꝫ. viro q̄ ē sp̄us suus intellectualis. sonās ī augmentuꝫ. Jō nomen eiꝰ Joseph. de domo Dauid regꝭ vt [illegible] manu fortis. Et nomē ꝟginis maria q̄ dn̄a. salutak vt grā plena. turbak vt verecūda. cogitat vt prudēs. q̄lis est ista salutatio. Cōfortak. edocek. assecurak ꝑ instinctū. qñ̄ sp̄ūs sanctꝰ supueniet ī se purificās eā ab oī ꝯcretōne materiali. τ ꝟtus altissimi. ꝟbū p̄ris obumbrabit sibi ꝑ secretū sui lumis illapsum. Ideoq̄ τ q̄d nascek ex illa scīm̄ vocabik filiꝰ dei. Credit. optat. ꝯsentit. ꝯcipit. efficik ꝟbigena mox vt obediēdo dixerit. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi s̄m ꝟbū tuū. ¶ Contēplabaris expiens q̄rid[illegible] mentē tuā. [illegible] ria filiū dei ꝑturire. ꝑ amorosorum exercitia donorū/ donec ī bethleem domo panis celestis nascerek. Hic iā nō puer sed vir ꝑfectus. τ collocarek nō in p̄sepio. sed in throno p̄ris summi. τ astares a dextris eiꝰ regina q̄ omnia ecce cōpleta sunt in te. Ideo beata q̄ credidisti. Ideo ꝑ hāc beatitudinē obsecramꝰ mentes nostras tuis ꝑcibꝰ diuino germine repleat eucharistie sacer cibus.

Decimum bonum. B

Trāsformat. ¶ Nullus inuenik illapsus intimior ī corpalibꝰ/ q̄ꝫ vt cibus ꝯuertak τ trāsformek in [illegible] Manet iā nō in se sed ī co[illegible] cuius vita nō sua. ¶ Scimus q̄ ex voce dn̄i dixerit Aug. Cibus sum grādiū. Cresce τ māducabis me. Nec tu me mutabis in te sicut cibū carnis tue. sed tu mutaberis in me. Notauit hanc intimitatē xp̄s q̄ olim sub noīe sapiē posuisse se dixerat mēsā τ miscuisse vinū. Nouissime cū cenaret cum aplīs. Ecce inquit dispono vobis regnū vt edatis τ bibatis sup mēsā meā. Poterat infirmos aut carnales mouere vt crederent q̄ regnū dei sit esca τ potus/ nisi ꝟba sapīe ꝑsus nos a tali suspitōne redderent alienos τ aplꝭ expsisset. imo τ xp̄s affirmasset q̄ erūt ī glīa sicut angeli dei. q̄ nec nubēt nec nubenk. ꝑfecto nec id comedēt aut bibēt cibū carnis. Quid aūt sit iste panis τ iste cibꝰ regni celorū/ dedit xp̄s itelligi dū ait. Qui manducat meā carnē τ bibit meū sanguinē ī me manet τ ego ī eo. Est igik hūc cibū māducare in eo manere ¶ Cōtēplabaris o sapiētissima feminarū/ qm̄ ī eucharistie sacro fit trāsformatio panis in essentia sua remanētibꝰ accidentibꝰ. At vero dū mēs ī deū transformak/ remanet q̄dē eēntia mentis. sed accidētia noua succedūt. nō fantastica. nō mat̄ialia/ ꝫ deiformia [illegible] quit aplꝭ) de claritate ī claritatē. de claritate cōis noticie rōnalis acq̄site/ ī claritateꝫ fidei [illegible] sapo[illegible] trāsformationē istā ī sup̄tōe sacri cibi. ꝓpterea sicut de voluptuosis brutalibꝰ ꝯcludit phīa apud Boeciū/ q̄ deformank ī beluas. ita de sapientibꝰ elicit q̄ ī deū trāsformank Deniq̄ sicut ꝑmi sunt belue vel pecora in effigie corporis humani. ita de scōis recte dicimus q̄ sunt dij sub humana specie trāsformati. felix hiꝰ trāsformationis cognitio. sed experimentum τ sentimentū longe beatius.

c ## Undecimū bonū.

Inarrat. ¶ Dederat olī dñs aīe rōnali pignora sue dilectōis/pulcras arras sue desposationis. celū z trā ad eius obsequiū sil' z solatiū. Cōtēplerāt has arras plurimi etiā pħoz. atq3 eas oīa viluerāt. Dedit ad extremū seipz pter terrā z pciū. dū ī h̄ sacro ɔuiuio iuxta cāticū ecclīe/future glīe pign⁹ dat. ¶ Cōtēplabaris o dilectissima mulierz sedula mēte cū grārūactōe pign⁹ z arrā desposatōis tue. ñ ī vna [illegible] ad intuitū cuiuslibet. arrā hāc dilectiōis sue ɔtulit mihi dñs sponsus me⁹. Dedit oīa mihi. z nō minus mihi. qz cū multis. imo tāto iocūdius quāto nulla sine socio iocūda possessio. dedit oīa mihi. q̄tinus ipm cū oīb⁹ z sup oīa cognoscā. colā. diligā. laudē z adorē Dedit celū z terrā. Quid eni horū īdigebat? Dedit z oīa q̄ ī his sunt ī ɔsilarū vl' famulatū. Ecce pign⁹ amoris. Addidit mai⁹ ī reparatoe [illegible] maiestatē suā. vt acciperet eā mei p me seruilez formā [illegible] domino et pīe. Creuit itaq3 arra beniuolentie simplicis/ī dilectōem gratuite electōis. Unī dilectio nomē h3. Proinde plapsa ē dilectio in amiciciaz (q̄ addit ad dilectionē signa/mutua cū cōicatōe secretoz) qñ cū homib⁹ ɔuersatus est. Iā inquit nō dicā vos seruos/sed amicos. Amicicia pinde plapsa est in zelū ppter singularitatē amicicie. q̄ non compatit' societatē ī amore qualis ē sponsi ad spōsam/ z econtra. dū z si societas rūpit federa pactionis. Zelotipiā hāc ɔsequit' inamoratio/qualem suo modo expimur in stulte philocaptis. Hanc senserat que lāguens dicebat. Uulnerata charitate ego sū. Postremo nil supest nisi plena z secura possessio. Hec nominat' pprie in bonū charitas. i. chara vnitas. de q̄ sequens est vltimū eucharistie bonū.

d ## Duodecimū bonū.

Unit. ¶ Hic finis. hoc ɔplementū oīm que dicta sunt aut dici pñt sup cibi istius laudib⁹ fructib⁹ z effectū. Totus ob hoc mūdus creatus est exterior et interior. Ad q̄d inquies? Certe ad vnitatē. vt oīa sint ī vnū ɔsummata. H̄ ē illud verbū de q̄ xpo. Porro vnū ē necessariū. Et diuin⁹ Dionysius. oīa vno pricipāt. Demū z ipse theologiā suā mysticā in vnione supra mentē ɔstituit. Unionē hanc pposuit sponsa p fine dilectōis sub osculi nomine. Osculet' me osculo oris sui. Cōsonat apl's vnus panis [illegible] oēs q̄ de vno pane z d̄ vno calice pticipam⁹ ¶ Cōtemplabaris o beatissima beātuz vnionē istā sub velaminib⁹ z symbolis multipliciter insinuatā. q̄lis erit ī patria vna dom⁹ patris z māsiones multe. z vnū ouile et vn⁹ pastor. vnus denari⁹ diurnus. vna corōa. vnū brauiū. vnus lectulus. vn⁹ sinus. vnū cubiculū. vnus nidulus. vn⁹ panis. vnū corp⁹ z vnus spūs. vnū gaudiū. penetrabas ɔtemplās oēs has silitudines. Sed nescio si difficilius z pfundi⁹ sit ad intelligendū verbū xpi. q̄ dū trāsiturus ad patrē oraret p electis [illegible] vt sint vnū sicut z nos vnū sumus. Maior itaq3 vel singularior vnitas nulla ē q̄ beate trinitatis. Magna igit' z singularis est vnitas oīm electoz inter se z cū deo. Magna z admirabilis ē vnio humanitatis xpi ī vnitate psone verbi. Sed si p intellectuz secudat' vnio beatifica hec scđa erit inquā eligibilior pma. ¶ Da sapiētissima beatorū oīm. da pol Esse me quicq3 in re tanta scribere/ quod sentire aut sentire desiderat hebes mens mea/ da te illustrāte z deo ppicio aliq̄d balbutire. Assumit' in pmis manuductio imaginatōis. non vt duret sed vt trāseat. Imaginet' circul⁹ more mathematico/ex cui⁹ cētro medio indiuisibili penitus z vnico/pcedant' linee recte vsq3 ad q̄libet punctū [illegible] dat rō vel mens imaginationē. z addat q̄ cētrū habeat vim cognitiuā qualez h3 angel⁹. habeat sil'r q̄libet linea recta/a centro egrediens ad circūferentiā vim hmōi cognitiuam. Constat ex hac hypotesi q̄ q̄libet linea p cognitionē nō solū p terminatonē/attinget cētrū punctū. Neq3 eni pōt dici q̄ p̄tē vnā vna alterā altera solū apphendat/ cū pe eius nō sit. Centrū sil'r intelliget singulas lineas a se ptensas ad circūferētiaz. maxime si ponat' q̄ iste sit ambitus actiuitatis sue z cognitiōis. ¶ Ascendat adhuc sublimi⁹ mēs nostra z ponat q̄ illud centrū spere intellectualis nō accipiat cognitionē linearū a se pgredientiū p receptionē cuiuscunq3 motionis obiectalis ab extra. sed in se sit ex se sufficiēs oīm cognitio. Ecce q̄ hucusq3 nihil possumus a magnis z eleuatis pħis alienū. Si diceremus deū eē centrū tale talis ve nature. ¶ Accedat mō fides aut intelligentia p fidē purgata. illustrata. roborata. eleuet mentē sup philosophiā scđm solā expientiā effectuū/ad ine

ligatõꝝ cãe p̃me. Doceat fides quemadmo/
dũ deus q̃ſi centrũ iã poſitũ nõ educit ex ſe li
neas aut circũferẽtiã ex ſe cauſat extra p effe/
ct⁹, niſi pure. libere. ꝯtingenter. qꝛ plane, bo
norũ creature ſue nõ eget. ſufficiẽtiſſim⁹ p ſe
ſibi. ¶ Porro ſicut nõ efficit aliq̃d extra ſe ni
ſi pure ꝯtingẽter. Ita nec obijcit ſe p modũ
forme intelligibilis cuicũqꝫ intellectui crea/
to niſi pure. libere. ꝯtingẽter ſub q̃cũqꝫ rõne
Sit iſta rõ abſoluta entis. Sit denominati
ua rõ vnius p indiuiſionẽ ſui. Sit denoiati
ua rõ veri p ꝯparationẽ ad intellectũ. Sit de/
noiatiua rõ boni p ꝯparatõem ad appetitum.
maxime ad appetitũ rõnalẽ vel intellectiuũ
ſeu mentalẽ. qꝛ ꝓprie ſolus talis ẽ p̃mi boni
capax. ⁊ eius ꝑticeps eẽ põt ſicut ⁊ intellect⁹
p̃mi veri. ¶ Cõſequẽter adiuuet imbecillita
tem noſtre mentis illuſtratio tua ꝟgo ſapiẽ
tiſſima quatinus iſtã quã q̃rim⁹ vnionẽ/at/
tingamus. Et ſi nõ hic p experientiã facialẽ.
ſaltẽ p intelligentiã diſcretiuã ⁊ ꝑceptõꝫ dire
F ctiuã. ¶ Conceſſum inuenio ⁊ deductum a
magnis mũdi phis/maxime platonicis. qꝛ
p ꝟtutes purgati animi/põt itellectus ſepa/
tus a corpe/vniri. formari. ſuſtentari in deo
primo ⁊ vnico oĩm centro. Cõceſſit hoc ad/
uerſari⁹ noſter ꝑacutiſſimus Auerrois. Erra
uerũt tñ iſti. ⁊ defecerũt ſcrutãtes ſcrutinio.
qꝛ viã ⁊ oſtiũ. ſcalã ⁊ vehiculũ ꝑueniendi nõ
habuerũt. aut reiecerunt dñm noſtrũ Jeſuꝫ
xp̃m. Rurſus qꝛ deũ nõ ſicut deũ glificaue/
rũt bñ viuẽdo ⁊ hũiliter grãs agendo. pieqꝫ
colendo. erat eoꝝ intelligẽtia diſcretiua/ nõ
ſatis q̃dẽ clara de deo ſup h̃ ⁊ nũc. q̃lẽ hñt et
demones. ſed ſine hũilitate ⁊ pietate ⁊ deuo/
tione ⁊ charitate. In elatõe oculoꝝ. ĩ exalta
tione cordis. ĩ ſuis nõ dei viribꝫ ſpeꝫ hñtes.
Venit xp̃s tu⁹ ⁊ noſter o bñdicta/ ſe viã exẽ
plar oppoſite humilitatiſ exhibuit fact⁹ obe
diens deo vſqꝫ ad mortẽ. mortẽ aũt crucis.
qꝛ nil abiectius poterat cogitari. Cur ſic? vt
eleuatus a terra. i. ab oĩbꝫ q̃ terrena hoĩes q̃/
rere põt traheret ad ſe oĩa. tã exemplo tali q̃s
auxilio inuiſibili. Poſtremo qꝛ tranſiturus
erat ad patrẽ/ etiã corpaliter videntibꝫ diſci/
[illegible]
hoc pignus dilectõis. hanc arrã eucariſtie
que nos ꝯſummat ĩ vnũ. Nã q̃d dici p̃t vni
tius, q̃s q̃ mãducat meã carneꝫ ⁊ bibit meuꝫ
ſanguinẽ/in me manet ⁊ ego in eo. De ineſſe
⁊ manſione ſup admirabilis ꝓſus iſta ſ[illegible].
Qui mãducat meã carnẽ ⁊ bibit meũ ſãgui/
nẽ ĩ me manet ⁊ ego in eo. nec minus admi/
rãda ſiꝰ ⁊ amplexãda q̃ ſequiꝰ. Sicut me miſ
ſit viuens pater/ ⁊ ego viuo ꝓpter patrẽ. et q̃
manducat me/ ⁊ ipſe viuet ꝓpter me Deni
ſubdiꝰ. Qui mãducat hunc panẽ viuet ĩ eter
nũ. Et q̃m alio tpe ⁊ loco xp̃s ait In domo
patris mei mãſiones multe ſunt. Et iteꝝ de
diligenti ſe. Et pater meus inq̃t diliget euꝫ.
⁊ ad eũ veniemus. ⁊ manſionẽ apud eũ facie
mus. Subdamus aliqua de hmõi manſio
ne. p quã noſter emanuel (q̃d interptatũ ẽ no
biſcũ deus) manet ĩ mãducãte ⁊ manducãs ĩ
eo. ¶ Manſio ĩ alio ꝓſupponit eſſe in. Sũt G
aũt ſm grãmaticos. xvi. modi eſſendi in. ꝙo
phs reſtringit ad octo. addunt aliqui nonũ
Sed ſub ꝯpendio dicamus/ qꝛ eẽ ĩ alio ma
xime p mãſiõꝫ dicit duo. Dicit eñ diſtictiõꝫ
aliquã. qꝛ nihil vnũ penitus ſine q̃nis diſtin
ctõe reali vel rõne ſubſtãtiali vel accidẽtali/
abſoluta vel relatiua/ dr̃ eẽ ĩ aliq̃. licet bñ ꝯce
dam⁹ aliq̃d eẽ idẽ ſibiipſi. reſoluẽdo locuti/
onẽ ad hãc negatiuã. qꝛ idẽ ñ differt a ſeipſo.
Alteꝝ q̃d importat mãſio/ dicit quãdã vnio
nẽ ſeu ꝯuenientiã duoꝝ ĩ aliq̃ q̃ſi tercio. ſiue
illud terciũ ſit ſubſtãtia. ſiue ſit res aliq̃ rela/
tiua. ſiue ſit accidẽs abſolutũ ſiue relatiuũ.
Sublata eñ p intellectũ omni ꝯuenientia
ad inuicẽ/ nõ remaneret modus/ cur vna res
diceretꝰ eẽ ĩ altera? Fiat hoc ꝑſpicuũ q̃ſquis
modos eſſendi in/ diſcutere voluerit. Sed
veniamus ad ꝯpendiũ ſup ꝓpoſita mãſione
¶ Manſio mutua manducãtis/ cũ mãduca
to ĩ euchariſtie ſacramẽto manifeſtã hꝫ mã/
ducantis ⁊ mãducati diſtinctionẽ ⁊ diuerſi/
tatẽ. Supeſt idcirco ſolũ inueſtigare quid ẽ
illud in quo vniunꝰ. Et p̃mo dici nequit qꝛ
vniãꝰ ĩ eadẽ eſſentia. ſicut tres ꝑſone diſtin
cte ſunt euiſdeꝫ penit⁹ eẽntie. Vñ ꝯſurgit qꝛ
[illegible]
ceſſioneꝫ. qua nulla põt eẽ maior. Sic eñ
euangeliũ ſancti Johis incipit. In princi/
pio erat verbũ. et verbum erat apud deum.
Sed neqꝫ eſt iſta vnio in idẽptitate relatiua
ꝑſone. quemadmoduꝫ in chriſto tres nature
vniunꝰ. Porro nõ eſt vnio que eſt p ꝑticipa/
tionẽ carnis euiſdeꝫ. quõ tu beata virgo cũ
filio tuo ꝯmunionẽ ſortita es. vt diceretꝰ ſin/
gulariter. dñs tecũ. ⁊ qꝛ filio tuo ſingulare p̃
paraſti hoſpitium. ¶ Manſio quam inqui D
rimus/ nõ tñmodo generalis in exiſtenti[illegible]
qua deus diciꝰ eſſe in rebꝫ p potent[illegible]
⁊ eſſentiã/ ſm triplex gen⁹ cauſe. [illegible]
qua diciꝰ eſſe in rebus/ appropriate ad potẽ
tiã. formalis ad ꝑſentiam. ⁊ finalis ad eſſen/

riã. Quĩ h mõ est ĩ re qlibet vsq ad insensibilia z demones. Inmo z si p ĩpossibile res nõ depẽderent a deo in aliq genere cause. tñ ppt [illegible] qz videlicet res non eẽnt sine deo ipsas penetrãte. neq de sine eis. ¶ Sz neq mãsio quã qrim fundat sufficiẽter ĩ͛uictõe donoz nõ gratificantiũ. qlia numerauit apl's de diuisione gratiaz loqns. q licet sint a spũscrõ. pñt nihilominꝰ eẽ sine ipo. supplẽt doctores gratificãte vel acceptãte. qz pstat istas grãs esse nõ posse ipo nõ opante fm triplex genꝰ cãe. Imo si scrutamur acutius / nulla res põt dici eẽ ĩ deo z ecõuerso / nisi fm aliquã habitudinẽ cause vel pductiõis vel cõicationis. accipiẽdo ample nomẽ cause ad creatõz z pseruatione [illegible] p ductionẽ psonarũ. sed nõ admittit a modernis. Sic eñ pr est ĩ filio. qz cõicat eẽntiam quã hz pmitꝰ z fontalit pducẽdo filiũ. et nõ q sit pfectior filio vel filiꝰ imperfectior. sed hec est productio ex ppietate pmi pncipij. sicut est ex ppietate filij q recipiat a pre totũ qd est pris. seclusa pmitate producẽdi naturali mõ filiũ alterz. cõicat nihilominus pmitatez respectu spiratõis spũscti mõ liberali. Sãctus tñ spũs non põt vltra hr̃e pmitatẽ nisi respectu productõis creaturarũ vt vnũ pn-

I cipiũ cum patre z filio. ¶ Mãsionis puenientia quã inqrimus / psistit in habitu vel actu vel vtroq gratie gratũ faciẽtis. vl' psummate sicut ĩ patria. vel inchoate sicut in via cõsonant doctores. Sequit ex pmissis p indirectum. Stemus igit in hac veritate. z videbimus quõ sunt ĩ domo patris multe mansiones. z tñ vnica ẽ. Multe quidẽ pp͛ter multitudinẽ singulariũ gratiarũ formaliũ differẽtiũ ĩ pfectione. sicut stella differt a stella fm apl'm ĩ hpposito. Est aũt vnica grã gratificãs obiectaliter. clarius z obscuriꝰ nõ ĩ actu suo intrinseco (q certe vnicus ẽ z immẽsus et idẽ) sed ĩ effectu extrinseco. Sic saluat illõ ꝯ prosa / q vna vox est letantiũ. et vnus ardor cordiũ. Trahit ad idẽ illud ps. In voce exultationis z salutis sonus epulãtis. Nõ dicit in vocibus et sonis. nec dicit in vna voce z sono. Traheret nos (si scq vellemꝰ) ad am[illegible] quemadmodũ vnica ẽ simphonia in vniuerso tanq in organo magno. qñ vnica vox ẽ. z vnus sonus / vel vnisonus pcentus. Vñ z armonia et concẽtus et simphonia et vnisonũ vl' monocordũ / sua interptatione dicunt

ab vnitate. Et hoc qdẽ gratissime et appropriatissime ad versũ psalmiste nũc inducti. Consonat ad mãducationẽ vel epulatioz eucharistie / q respicit insup simphoniã illam z chorũ / dũ occiso vitulo saginato predixit [illegible] / dicebat pr̃ euãgelicus duro z dissono fratri. Epulari et gaudere optebat. Sed alibi copiosissime materia hec (vtinã salubriter) a nobis tractata est in vtraq lingua. ¶ Man- K
sionis huiꝰ pueniẽtia. licet sit vnica ĩ radice gratie gratũ facientis. sortit nihilominꝰ nominationes plurimas sine numero p scripturas sacras. Et hoc expediens ẽ scire simul z notare pp͛ter amplificationẽ sanctaz meditationũ z affectionũ deuotarũ psequendaz. qñuis hoc nequeat ad plenũ fieri. nisi fuerit hõ spũalis effectus. et qsi totus deiformis. aut deiformatus. aut deificatus fm varios gradus gratie ĩ via. z psummatiõis ĩ patria. Dicit (exẽpli grã) mãsio dei ĩ hoie z hois in deo / vt hic. Dicit viuificatio et habitio vite eterne saltẽ ĩ radice / vt hic viuet in eternũ. q suã gratiã habz. Dicit aũt apl's q gratia dei ẽ vita eterna. Dicit z osculũ oris sponsi. qd petit sponsa. Dicit lac z vinũ. z vnguentũ et oleũ effusuz. et tractus. z pulsus ad spõsum. Dicit introductio in cellaria. pũctio dilecti inter vbera spõse tanq fasciculꝰ mirrhe. Dicit sinus decor. sua quies in lectulo florido. Hoc est donũ pfectũ desursũ descendẽs z ascendẽs de deorsũ. Hec ẽ sapiẽa diuinitus inspirata cũ suis laudibꝰ vniuersis. Hoc diuinũ silentiũ. hoc sibilus aure tenuis. h susurrium verbi abscõditi. hoc vox qsi aure leuis. imo et tonitrui magni. z vt ad vnũ colligamus innũera. qcqd sonat mãsionẽ vl' habitationẽ vel inhesionẽ / vel vnitatẽ vniꝰ corporis z vniꝰ spũs. aie cũ deo. spõse cũ spõso. vnice cũ vnico / sub grẽ gratificãtis noie et radice pncipio. forma et fine. vnico vocabulo dat itelligi qd ẽ manere ĩ xpo p mutuũ grẽ [illegible] ber noiet habitudinẽ cause ad causatũ z cõtra. Sic materia de q minus videt / dicit et ĩ forma. nedũ qz recipit influxũ formalẽ ab ea. sed qz cõicat sibi potentialitatez subiectiuaz / vt subsistet ĩ ea sicut ĩ materia. qñuis dicitur solũ patiẽs. nihilominꝰ appetitiua sit est vt accipiat formaz / vt pficiat ab ea. Sic locatũ appetit locũ vt conseruet. et locus locatũ vt conseruet ipm. Silr deꝰ q bonorũ nostrorũ nõ eget. vult gratuita pietate cõmunicare se creature sue / pserti rõnali. q cõicare

dicit̃ inhabitatio ẜm triplex gen[illegible] do ad creatoꝛ̃ ↄſeruationē ⁊ obi[illegible] onē vel imitatõez/vocabulū cauſe. P[illegible] eſt iſta ↄſideratio ꝑ cognitione q̈ ddĩtatẽ ipſi us mãſionis rerū ĩ deo. iuxta illud pħicum. qḋ Paulus theologicū fecit. In ipſo viui/ mus. mouemur ⁊ ſum⁹. Fas porro ↄuerti/ bile dicere ē. de⁹ ĩ reb⁹ ſuis ē ꝑ potentiā. pñti am ⁊ eſſentiā mõ dicto. Sed in aliq̃b⁹ vltra ſimplex eſſe ↄfert bñ eē. maxime ꝑ grã3 ⁊ glo riam. Et hec inhabitatio reſpicit influentiā diuinā que ſuperaddit̃ ad naturā ⁊ eſſentiā.

2 [illegible] fecto felix q̃ poſſederit habitualiť. felicioꝛ q̃ actualiter cū habitu. Sed feliciſſim⁹ q̃ reue lata facie trãſformatus fuerit ĩ eandē imagi nē de claritate in claritatem tanq̃ a dñi ſpũ actus. duct⁹ ⁊ tractus. ita ꝙ ſentiat ꝑ illumi natos cordis oculos (ſic imꝑcať apl̃s) ſup eminentē ſcie charitatē xp̃i. h eſt gratiā hanc ↄiungentē. ⁊ charã vnitatē ad ſimplificã dei ratē. Multi q̃dē ſunt q̃ hñt ĩ habitu. ſic pue ri nouiter baptiſati. Multi q̃ ĩ actu poſſidēt ⁊ exercent dū merent̃. S3 pauciſſimi oꝛū eſt ſentire diſtincte ⁊ apte nexū iſtū. mãſionem iſtã. vocē iſtã. ꝑpter occurſatiões curaꝫ ⁊ ime moria. fantaſiarū ĩ intelligentia. ⁊ deu piſcē/ tarū (q̃zuis mĩme criminaliū) ĩ volitiua vel affectiua. Sentiūt hãc gratiã inhabitatõis xp̃i ⁊ ſpũſſctī. q̃ cū apl̃o mente excedūt deo, q̃ pterea ſentiūt opatiõẽ intra ſe ꝓ ibi dei. De quo dicit idē apl̃s. ꝙ viuus eſt ſermo dei. q꞉ loq̃ poteſt cū quolibet. ⁊ efficax. ⁊ penetrabi lioꝛ omni gladio ancipite. quē3 gladiū venit xp̃s mittere ĩ terrã/vt ptraſeat vſq̃ ad diuiſi onē aīe ⁊ ſpũs. vt ferať ſpũs ſurſū. ⁊ aīa ma/ [illegible] q̃ fieri neq̃t niſi macia par fue [illegible]ã ſurſū q̃3 deoꝛſū. niſi pterea fu [illegible] viſio ↄpagū ⁊ medullaꝫ et cogitatio/ nū ⁊ affectionū naturaliū ſeſe ↄplecentiū3. Fiat etiã diſcretio cogitationū ⁊ ĩtentionū ſimpliciū naturaliť acq̃ſitaꝫ vel acq̃ſibiliū. ⁊ [illegible] ĩ ſentimēto ⁊ expientia ſolus felix [illegible] gratius deiformis illapſus ⁊ influxus ſpũs ieſu xp̃i. plus ſupeminēs ĩ ſpũ ⁊ mente ſup aīa3/q̃3 diſtat celū a terra. Dicim⁹ ↄpati [illegible]tualē nõ ita penitus eſſe eãdem ĩ ſpũ vł

D cū ſpũ ⁊ aīa. ꝙ Sentiūt hãc gratiã actualē ⁊ [illegible]entalē. non q̃dem omnes q̃ digne mã ducãt corpus xp̃i. ⁊ ĩ quib⁹ manet xp̃s ⁊ ipſi in chriſto. ſicut mõ dicebamus. S3 ⁊ etiã coꝛ ĩ hōis qḋ prauū eſt ⁊ inſcrutabile. q꞉ putauerūt aliqui gloriãtes in ſe/⁊ habentes

coꝛ datū ⁊ exaltatū3/⁊ datos oculos/ambu lãtes ĩ magnis ⁊ mirabilib⁹ ſuꝑ ſe/neq̃ hũi/ liter ſentiētes. Putauerūt inquã/vel ex con ſuetudĩe ſchiſmū exercitatoꝛu3. ſicut aliq̃ ſit in habentib⁹ ↄſuetudĩnē ꝓphetandi/vel ex dia bolica illuſione excecãte coꝛ/iuſto ſ3 occulto dei iudicio tanq̃3 ĩ ſomno graui. ſentire. di/ ſtinguere ⁊ expiri/in ſe regnū dei hoc ĩtra ſe. ⁊ dicere ex ſuis. Defecit caro ⁊ coꝛ meu3/de/ us coꝛdis mei ⁊ ꝑs mea de⁹ ĩ eternū. ſed men tiebať iniquitas ſibi. Beata igiť et ter beata ſemꝑ humilitas. quã ſolus docet ⁊ dat ille q̃ ait. Diſcite a me q꞉ mitis ſum ⁊ humilis coꝛ de. Deniq̃ beatus vir qui ſemꝑ eſt pauidus. ⁊ exultãs in tremoꝛe/ↄplens illud qḋ eſt oĩs homo. Deū time et mandata eius obſerua. [illegible] ſter cū charitate q̃ talē oēm timoꝛez mittit fo ras. S3 nõ illū ꝑfecto caſtū. q꞉ manet ĩ eter nū. Auget potius aſſidue vſq̃ ad glãz ↄfir marã. in q̃ firmať ⁊ ſiſtit. Manifeſtū3 eſt igiť magnū pietatis ſacriñ. qḋ manifeſtatū eſt ĩ carne/iuſtificatū in ſpũ. ⁊ eſt aſſumptū ĩ glĩa. Neq̃ minus mirabiliť ĩ hac ſacra mãducati/ one ſacĩm hoc pietatis exhibeť. qḋ quidē3 manifeſtū eſt ĩ ſenſibilib⁹ ſignis panis ⁊ vini velut in carne. ſed ꝑ gratiã cū fide ſpe ⁊ chari tate iuſtificat hoĩs ſpũ. ⁊ q̃dammõ aſſumit in gloria. q꞉ fides dirigit ad imaginē ſpecu larē glorie dei. Spes erigit vſq̃ ad interio ra velaminis eiuſdē glorie dei. Charitas ꝓ ſe erigit. ſubintrat ⁊ appħendit ⁊ aſtrīgit dicēs Inueni quē diligit aīa mea. tenui eū nec di/ mittã. Subinde vox eius eſt ſunamitis ad Heliſeū. viuit dñs ⁊ viuit aīa mea. q꞉ nõ di mittã te. Appħendã te (inquit aīa in cãticis) ⁊ introducã te in domū matris mee. ⁊ ĩ cubi culū genitricis mee. Felix introductio. ⁊ no ta ſunt q̃ ſequūť. Queſtus pterea magnus ē [illegible] homis in ſede ſua. ⁊ in centro. et in loco q̃ū/ q̃ ꝑtuius dū plus eſt coꝛ aſſimilatū. depu ratū ⁊ illuminatū cū pondere maioꝛis chari tatis. Exēplū ĩ magnete ferrū trahente. nūc vehementi⁹. nūc remiſſi⁹ ꝑ q̃litate mediorū. nã ſi circūliniať ferrū ꝑ alliū /ſuſpēdit̃ vis at tractiua. Pietas itaq̃ ſubinde valet ad oĩa. q̃ñ reddere docet ⁊ oꝛdinare prout vnicuiq̃ debitū eſt. deo. ſibi ⁊ primo. ẜm genus om/ ne paſſionū vel affectionum/vt gaudeat. ſpe ret. timeat et doleat ſicut opoꝛtet moderate ẜm circũſtãtias oĩes. prout ſapiens indica bit. et debita pũ coꝛdis armonia ſuadebit.

N ¶Dicamus preterea q mansio mutua manducantis h sacramentum cum xpo manducato saluari non pt. neqz cognosci sine cordis mentalis motu. Ita enim dicebat Bern. pluries expt9/sentire se pntiaz verbi ex motu cordis. intelligere mentalis. Unde z si nonnulli voluerunt hanc mansionem posuisse sine habitu gratie distincto a spu scto. nulli tn negauerunt motum cordis distinctum tam a deo qz a corde seu mente cordis. q motus cordis totus fit supnaturalitas p infusionem ac illapsum spussci mouentis cor. qlem nulla facere posset creatura. imo nec ipsa mens sola taliter se mouere posset/qzuis sit instrumentum seipsm mouens. sed non tali motu deiformi/nisi dei a spusco. Iste aut motus e nexus ipse medius/q xpo ei manducante se digne actualiter. z manducans i eo ita. q recipiens istum motum/tanqz si corda musical pcutiendo sonorem moueret. reddit illum motum et istuz sonum deo. quemadmodum filius recipiens spmsctm a patre p inspirationem actiuam patris. reddit p eandem [illegible] tur ergo et agit aia manducans actualiter digne xpm z i eo manens. qz s. facit illum actum p acceptionem [illegible] ¶Qualis aut sit iste motus aut qd. dixerunt aliq n ee re absolutam vel formam vel respectiuam seu relatiuam. Alij q est cplexe significabile. s. aiam sic [illegible] de genere qlitatis. Alij tenentes idem q simul e forma respectiua. addidere subiectum denoiare ee tale vitaliter immutatum z deo acceptum. vm nec tali denoiatoe posset informare subiectum non cognitiuum vel affectiuum. Et qm deus non pt esse talis forma cstituens vel informans et relatiua dependens. iure damnatus e parisius articulus tali positioi fauens. Silr i decretalibus summorum pontificum. q deus solus e formal beatitu[illegible] sup. ad[illegible] sniaz/vmqz ita ponere voluerunt. qliter ipsorum qrundam subtilitas sine modestia. sine freno

O furiose se agens trahere conata est. ¶Patz ad extremum sensus aplici verbi. vnuz corpus z vnus spus z vnus panis sumus. Et alteri9 Luce. Erat cor vnum z aia vna. Intellect9 insup totius illius celestis sermonis nocte iouis sancta p tria capitula. Libet exclamare cum ppheta canticum illud. Ecce qz bonum z qz iocundum habitare fratres i vnum. Sic vnguentum i capite xpo. xpi aut caput deus est. Reliq aut quelibet creatura (maxime aut ronalis) est corpus eius. vestimentum eius. mons eius. Mons quidem hermon pns anathematizat. z mons syon iustificatus. Et qd ros nisi graciosus illapsus illius. Ego ros/z isrl qsi lilium germinabit. ¶Deniqz dat credi. dat [illegible] z aliqualiter intelligi [illegible] erit z expiri/ quod deus hospes gliosissimus erit oia i oibs modis vt potuimus exposui. Sz plus docebit verbum istud impsuz mentiqz expssum ore. dum ipso plene viso/toto ore. totaqz auiditate fruemur. Quam fructoz zgalis pceptio corpis z sanguinis pfigurat.

Concretemus quasi

p notula centesima qdraginta notulas seu minutias theorematum qdraginta. ¶Unitatem dei p vnitatem central puncti posse manuduci. Hinc e ex philis dei descriptio. q e spera intelligibilis/cui9 centrum e vbiqz. circumferentia nu[illegible] ¶Unitatem dei absqz creaturis posse intelligi. ¶Unitatem dei absqz ipsius absoluta entitate non posse intelligi. ¶Unitatem dei non posse ptinuo z tpe pfecte intelligi ¶Unitatem dei nullatenus a creaturis dependere. ¶Unitatem dei necessario creaturarum pducibilitatem ptualiter includere ¶Unitatem dei necessario suam eternitatem ecludere. ¶Unitatem dei non [illegible] qualibet distinctionem formalem intrinsecam ex pte rei q ad nos ecludere. ¶Unitatem dei non necessario pductionem actualem creaturaz supponere vel inferre. ¶Unitatem qz numeri z ordinem creaturarum existentiuz/referri ad diuinam qz vnitatem et monadez oportere/sm triplex genus cause. efficientis. exemplaris et finalis. ¶Unitatem diuinam gignere vnitatem/z: in se suam reflectere vnitatem p amorem spiratum triangulo intelligibili pfecte circulato. ¶Unitatem dei posse plus aut min9 intelligi p libero arbitrio sue moroois obiectal. nunc sine visione creaturarum. nunc cum visione plurium vel paucorum. Exemplum de lineis omnibs terminatis ad centrum. quarum qlibet si punctus centralis ad eas libere ptdictorie influeret cognitionem aut lucem/posset intelligere centrum. lineis egredientibs non cognitis aut inequaliter cognitis

¶Unitatem diuinam seipsa se inuariabiliter habente. cognoscere variabilia immutabiliter mutabilia futura pntialiter. ptingentia necessario z certitudinaliter. nullam tn ideo ponendaz esse ptingentiam intrinsecam i deo. sicut nec tps nec locum. nec corpora. nec cplexiones. nec discursus. qz talia scit z cognoscit. Et hic e lapsus magnorum doctorz/querentium metaphisicas [illegible] Q

dei posse diuersissima pducere ad extra nul/
la distictiōe nisi psonali existēte ad itra. Nul
la insup variatōe determinatōis ad intra fa
cta. Et hic ē lapsus hoīm grossi sensus/ po/
nētiū necessitatē fati aut fortunā ī oibꝫ. Nec
valentiū prudentie simplicissimā formā for/
malr̄ intueri. neq̃ cū libertate hūane volun
tatꝭ ipsā ɔcordare. neq̃ cū pctis hoīm acti/
onē dei iūgere. neq̃ cū misc̄dia reprobatōē p
sctoꝝ. ¶ Unitatē dei potuisse ꝛ posse sꝑ effe
[illegible] p
missa reducere ad se/ qōlibet ad pportionabi/
lē vniōnē. Hic ē lapsus phoꝝ/ psupponētiū
[illegible] ꝑtū idē nō puenit nisi effectus
idē. Nec ab antiq̄ volūtate nouꝰ effectꝰ sine
[illegible] pu
tāt intelligere ɔpatōēꝫ dei ad creaturas/ abs/
q̃ creaturꝭ ɔpatis. cū tñ intellectꝰ vnius cor
relatiui necessario psupponat alteriꝰ intelle/
ctū/ tā q̃ duo relatiue ɔpatōis extrema seu
R fundamēta. ¶ Unionē nature intellectualis
creature cum deo. p deū ꝛ in deo aliter consi
stere q̃ ceterarum creaturaꝝ nō intellectu
aliū nature. quoniā iste pcipiunt deum. alie
non. ¶ Unionem nature intellectualis cum
[illegible]
pi p trāsformatōē ipsius intelligētie eēntialē
s; accidētalē. p habitꝰ. s. ꝛ actꝰ ꝑm obiectales
influxus seu vitales. seu (clariꝰ loq̄ndo) pce/
[illegible]
[illegible]
ꝑm triplicē eius potētiā ī vnitate eēntie. q̄ sūt
vis mēoratiua. intellectiua ꝛ volitiua ¶ Uni
onē habitualē gratificā nature intellectualꝭ/
cū deo. p deū ꝛ ī deo ɔsistere et attēdi p statu
vie ꝑm triplicē ꝟtutē theologicā ī grē gratū
facientis vnitate. ¶ Unionē actualē nature in
tellectualꝭ cū deo. p deū ꝛ ī deo ɔsistere ꝛ attē
di p statu vie. ꝑm opatōēꝫ pceptiuāꝫ motiuā
triplicꝭ ꝟtutꝭ theologice [illegible]
[illegible]
lis cū deo. p deū ꝛ in deo [illegible] p
statu glie ꝑm opatiōnē triplicꝭ [illegible]
te glie seu grē ɔsūmate. q̃ īcludit sil' fruitio
q̄ ē ɔsūmata pceptio. ¶ Unionē intellectualꝭ
nature cū deo aptitudinalē. habitualem vel
actualē ī via vel patria non posse ɔsistere vel
attēdi p trāsformationē nature diuine eēnti/
S alē in naturā intellectualē creatā. ¶ Unionē
nature diuine cū natura intellectuali creata
[illegible]
militer seu quadā pportione/ ad motōes sensi
biliū ꝛ sensuū obiectales. ꝛ hoc altero triūm
modoꝝ ab aplo positoꝝ facialiter. aut spe
cularitur. aut enigmatice pceptiue. ¶ Unio/
nē nature diuine cū creatura intellectuali ra
dicaliter plus attendi ꝑm vim tactiuāꝫ obie
ctalē/ pportionabilr̄ ad sensus materiales.
q̄ oēs ī vi tactiua radicant̄. Nā ꝛ gustus ē q̄/
dā tactus. sil'r alij sensus suo modo. Conso
nat illud phi. omē agēs agit p ɔtactū ¶ Uni
onē dei cū creatura intellectuali/ ꝑm vim cō
tactiuā spūalē obiectalē ēsse vehementiorēꝫ.
intimiorē ꝛ puriorē. nō sicut ī sensibus. ī qui
bus tactus ē materialr̄ ꝛ impurus. ¶ Unio
nem dei ꝑm vim tactiuā. spūalē. obiectalem
pfectius. purius. intimius ꝛ suauiꝰ attendi ī
via q̃ ꝑm motionē obiectalē ad visuꝫ vl' au
ditū spūs pcipiētis. ¶ Unionē dei p euchari
stie sacrm̄ digne susceptuꝫ/ plus attendi ꝑm
vim tactiuā ꝛ gustatiuāꝫ spiritales. q̃ uis in
hac vniōe actuent̄ sensus oēs spiritales suo
mō saltē ī enigmate. ꝛ p fidē ꝛ spem. ¶ Unio/
nē dei ꝑm vim tactiuā spiritalēꝫ. obiectalem
actualē eē secretissimā nec pcipi posse nisi ab
accipiente. Sicut nec subiectū pceptionis
alibi vl' extra ē. Hinc ē illud. Nemo nouit q̄
sūt hois/ nisi spūs hois q̄ ī ipso ē ¶ Unionē T
dei cūꝫ natura intellectuali gradus hr̄e vari/
os ꝛ multiplices/ p varietate obiectaliū illa/
psuū diuinoꝝ pceptiuoꝝꝫ ꝛ sentimentoꝝ.
¶ Unionē dei cū natura intellectuali ꝑcelle/
re post xp̄m in Maria. ꝛ ɔseq̄nter oibꝫ in pa
tria. ¶ Unionē dei cū natura intellectuali re
motissimā esse a Lucifero vel altero si q̄s sit
dānatioꝝ eo. ꝛ ɔseq̄nter alijs ī gehēna. maxie
q̄ ad vniōnē obiectalꝭ illapsus/ ꝑm vim tacti/
uā p quā sentit̄ ꝛ gustatur q̃ suauis est dñs.
¶ Unionē dei cū natura intellectuali int̄ hec
duo extrema patrie ꝛ gehēne/ medias intelle
ctuales naturas plꝰ aut minꝰ recipe vel a se
repellere. ¶ Unionē ɔsummatā oīm electoꝝ
cū deo obiectalr̄ effici p repletionē intuitiuā
ꝛ nudā oīm sensuū spūaliū ꝛ redūdātiū ī sen
suales/ tā ad intra q̃ exteriꝰ. vt siue ingredia
tur siue egrediat̄ natura intellectualꝭ pascua
inueniat. ¶ Unionē ɔsūmatā eē cū q̄libet ele
cto singularit̄/ ꝛ tñ cōiter apud oēs. iuxta
ɔpatiōnē centri spere intelligibilꝭ/ respectu li
nearū egredientiū ꝛ ī centro ɔiunctaꝝ. Sic
virtus celestis influētie ī spera corruptibiliū
necessario ɔiungit̄ ad centrū. imo verius ad
deū. ¶ Unionē ɔsummatā recipe magis aut
minus/ iuxta maiorē aut minorē circa cētrū
ipm qd̄ est deus/ virtualē ꝛ quasi circularē p
ximationē. Exemplū de circulis spere. hec

Re

ꝯparatio ꝯmodior est q̃z ꝙ egressus creatura/
rū fiat instar numeri, p additionē vnitatuz.
ꝙ pn̄t esse spēs multe/eque pfecte. et oēs de
necessitate ꝯiūcte deo sunt sicut ī cētro linee.
¶ Unionē ꝯsūmatā efficere vt sit de⁹ oīa in
oīb⁹/cū tradiderit filius cū spū sctō p̄ri re/
gnū. q̄ fontalis est diuinitas et vnitas. q̄ sim
plicior aut vlterior: neq̄t intelligi. Hec ē apli
a Dionysio declarata ¶ Unionē ꝯsumma/
tā/si p intellectuales circulos accipiam⁹/op
tete p ꝯuersum modū ad materiales speras
celestes intelligi. q̄ quāto maiores sunt mole
tāto efficaciores ī vtute. Spūalia vo quā/
to simpliciora ꝛ centro proximiora/pl⁹ ha/
bent de influentia. Uñ beata beatoꝝ ꝯtinet
oēs hierarchias in ambitu simplicissime v/
tutis sue. Inde regina celoꝝ et dn̄a angelo
V rū digne vocata ē. ¶ Unionē in eucharistia
figuratā ꝛ sacratā desiderare nos ꝛ esurire p
ceteris bonis ꝯtemplatiuis debere. ppterea
sursū leuare corda a spēb⁹ materialib⁹ hostie
ad xp̄i corpus veꝝ. ꝛ ab illo ad mysticū. ꝛ ab
inde p eleuatiuā vim ꝛ vnitiuā ibi diuini/
reduci ad ꝯgregātis p̄ris diuinitatē ꝛ simpli
ficā deitatē. qua nihil vltra. hec est Dionysij.
¶ Unionē hāc nō posse nos ꝯsequi pfecte sine
diuino illapsu segregāte mētē ab oīm alteri
tate. curis insup sollicitudinibusq̄ depulsis.
ꝛ supmūdane explicatis. vt in diuinā mona
dē ꝯgregemur. ꝛ ineffabilib⁹ ꝛ ignotis ineffa/
biliter ꝛ ignote ꝯgregemur. hec est Dionysij
¶ Unionē hāc nō posse nos ꝯsequi/nisi irruen
tia vndiq̄ fantasmata nos mentis puritate
trāsuolare pualeamus. hec Bern. Erras in
quit si citra expectas locū quietis. secretū soli/
tudinis. serenū luminis. tabernaculum pacis.
¶ Unionē hāc pcipi motu cordis maxie mē
talis esse p̄ntē. colligi vo suos effectus ꝛ effi
caciā viuacē ex diuisione spūs ꝛ aīe cū depul
sione vicioꝝ ꝛ reformatione vtutū in iocundi
tate ꝛ suauitate ī spū sctō/iuncta magnifica/
tione dei ꝛ exultatōe spūs ī deo salutari suo.
Dū in hoc ꝯuiuio mens implet̄ grā/ꝛ futu/
re glorie nobis pignus dat̄. Amen.

Incipit quinta par/

tis ꝓlocutio et hortatoria ad meditatio/
ones huius sacramenti/p notulas q̄nq̄ginta.

I Editare nunc aīa xp̄iana cui
forte ꝯtemplari nō satis adhuc
m ꝯcessum ē. Meditare cū vehe
menti studio animi q̄lis ꝛ quā
tus sit ille q̄ tibi sacralit̄ nūc
offert̄. q̄z magn⁹ q̄z sapiēs q̄z delectabil̄ ꝛ be
nignus. Esuriens ꝛ paup es ꝛ nihil habēs.
plurima debes. tibi nō suppetunt merita ꝗ
restitutas vñ diues fias. fodere nō vales sed
mendicare non erubescas. Sit tibi mendici
tas tua lucꝝ tuū. Necessitas nescit verecun
diā sicut nec hꝫ legē. Ille tibi nūc offert̄ sine
scis/q̄ ppter te dixit ꝛ passus et expt⁹ ē. Ego
aūt mendicus sū ꝛ paup. Tibi dat̄ iste q̄ ppt
nos egen⁹ factus ē. vt illius inopia diuites
essemus. Tm̄ tribuit ꝙ q̄si nihil sibi retinere
videret̄ Diues esse debes/cui diuitie largite
sunt imense. Noli cadere o aīa xp̄iana in illā
exprobrationē vt dicas. Ecce ego diues sū
ꝛ nulli̇ egeo. Et nescis ꝙ tu es miser ꝛ mira
bilis ꝛ paup. ceca ꝛ nuda. ꝛ eo plus misera ꝛ
miserabilis/si hō ignorauerís. Nā q̄d miseri⁹
misera/se miserā nesciente: Audi consilium.
suadeat tibi saluator tuus/plenus in hoc sacro
Suadet tibi vt emas aurū ignitū/q̄tin⁹ di
ues fias. Nō op⁹ est p diuersa vagari vt ven
ditore inuenias. Ipse est venditor ꝛ p̄cium
emptōis. Suadet inungere collirio oculos
tuos. ipse fecit colliriū ex sputo gratie sue ꝛ
luto mortalitatis tue. Suadet vestiri vestib
albis. ipse tibi gratis et aurū ignitū erit in hoc
sacramēto ꝛ colliriū ꝛ vestis. Esuris ꝛ sitis.
cenare vis. hospes nō est lōge querend⁹ q̄ ce
nā dat. Ecce ipse stat ad ostiū ꝛ pulsat. apli
bi ianuā. cenabit tecū. ꝛ tu cū illo. O splendi
da felix ꝛ lauta cena. vbi ipse q̄ cenat xp̄s su
mit̄. vbi fas est hāc et dicere. In voce exulta
tionis ꝛ ꝯfessionis sonus epulātiū. ¶ Sed et
pulsat nūc. quasi cuꝫ digito q̄ est spūs sanct⁹.
nūc malleo terribilis iudicij sui. Nūc sonum
vdit aure tenuis blādiens ꝛ dicens. Aperi
mihi soror mea. columba mea. immaculata
mea. Conquerit̄ nō tā sua q̄z suoꝝ ꝛ tui noc
tis incōmoditatē. vñ refrigescit feruor cha
ritatis. Dat hoc intelligi. qꝛ caput meuz ple
nū est rore aīt. et cincinni capitis mei guttis
noctiū. Noli tardare. Exurge velociter. no
li somnolēta verba reddere. Alioquin decli
nabit ꝛ discedet. atq̄ sepe quesit⁹ clamat⁹ ob
surdescet. ¶ Faciat cenā Simon olim lepro
sus nunc curat⁹ a dn̄o. Ipse est spūs noster
qñ leprosus. Ministret Martha ꝛ sollicita
sit erga frequens ministeriū. hoc est inferior
portio rationis. Maria vo supior pars ir/
ungat pedes Iesu fracto deuotionis alaba
stro. Effundat insup cōfisa magis sup caput
illius recūbentis. Caput aūt xp̄i deus. Im
pleat̄ domus tua cordis ex odore vnguenti

Cesset murmuratio Jude sensualis et furis. de quo fure conqueritur unus prophetarum. Oculus meus depredatus est animam meam. Sit Lazarus nup resuscitatus p gratie vitam unus de recumbentibus. Et hic est affectus noster / sepe quandiu annus mortuus misericordia dei suscitatus. ¶ Faciat et aliam cenam xpo Simon idem vel alter in lra / sillis in figura. Accedas o peccatrix aia christiana. nulla te verecundia prohibeat. nullum in peccando modum tenuisti. nihil ad te moderari est quo saneris. Stans maneas retro secus pedes recumbentis in hac sacramentali cena. lava [illegible] cetarum. Junge oscula charitatis. oleo pie miserationis inunge. Sic age / ut tandem merearis audire. Fides tua te salvum fecit. vade in pace. O fides. o salus. o vade. o in pace. ¶ Fecerunt xpo corporaliter diversi varias cenas cum viveret in terris. Fecit apud illos magna miracula. Non est impotentior nunc in celis. non est manus eius abbreviata / ut salvari non possit in mente / sicut tunc in corpore. Estima cenam hanc (o anima xpiana) nunc ex illis unam esse. ¶ Cenabat apud Petrum et Andream Johannem et Jacobum / noster xpus hic in sacramento velatus. Tenebatur socrus Petri magnis febribus. imperavit febri. et socrus continuo surrexit et ministrabat eis. et tu spera similiter. ¶ Convivia fuit apud Mattheum noster xpus hic in eucharistia. Convenerunt publicani et peccatores. murmurabat falsa iusticia phariseorum. qui cum morbo suo sensum amiserant pariter. Confitere te de numero peccatorum et indigentium penitentiam / et audies. Non veni vocare iustos / sed peccatores. ¶ Audies preterea similem in domo Zachei penitentiam. in hiericho civitate lunatica. Et vere tu lunatica es anima xpiana hic in via tua immensi lunatici. Tu stulta que ut luna mutaris. Tu que nunquam in eodem statu permanes. Nihilominus obedi dicenti. Oportet me hodie manere in domo tua. festinus et lenis. descendat o aia. Festinus suscipiat Jesum in hoc sacramento spiritus tuus princeps publicanorum. qui princeps et primus peccatorum. Dic hilariter. Ecce domine dimidium bonorum meorum do pauperibus [illegible] illud dimidium bonorum qui nihil habeo. nihil habere concupisco / dum tuum cupio nisi te. dum portio mea tu pars mea. tu hereditas mea que preclara es mihi. Ecce ego domine non dimidium bonorum. sed te totum bonum meum in hoc sacramento contentum / do pauperibus hospitalibus tui magni in hac terra morantium. Et in altera. s. in purgatorio positorum. O, si aliquem defraudavi reddo quadruplum [illegible] decem milibus computaris. et in cuius ditione sunt omnia. quo solventur et adquitantur / nemo potest dicere cur ita facis. tollis quod meum est. quoniam omnia tua sunt iure plenio ¶ Desiderio desideravit manducare pasca cum discipulis suis Jesus passurus. O anima christiana. putas desiderium suum ut salva sis imminuerit sic per gloriam. ut non desiderio desideret manducare pasca. s. tecum suam cenam? Cave ne dura sis. ingrata. rustica. civilis. ut fraudes dominum tuum benignissimum a desiderio suo. Hospes est. petit in hospitium tui cordis suscipi et colligi. Et o bone Jesu qualis et quantus quam honestus. suavis et comodus hospes advenies / qui adveniens etiam non invitatus sepe sed invitans. Quid invitationem commemoro? Compellis. Mittis manum tuam omnipotentie tue active / per foramen obedientialis potentie passive in [illegible] na. et venter meus intremuit ad tactum eius. Exurge taliter excitata. stillent manus tue mirrham primam. pleni sint digiti tui mirrha probatissima quasi nihil in ope tuo putredinis aut fetoris appareat. Mortificat omnia carnalia / mirrha compunctionis amarissima. Aperi dilecta pessulum ostioli tui. sed heu tepida sedes somnolenta. penam cognoscis pigritantis ignavie. vult certe. vult ad fervorem spiritus altius inflammare. Sentis iam nunc vim eloquii sui vehementer igniti. alioquin unde clamor ille tuus. Aia mea liquefacta est ut dilectus locutus est. Non iam tenetur aia terminis proprijs sicut fluit cera a facie ignis. Sic tota defluis [illegible] ta liquescis in amarum. ¶ [illegible] les qui babylonicam custodiunt mundi civitatem. dum per creaturam noctes queris dilectum et vocas. petierunt te suis pulcritudinibus allectivis que sunt in mundo / concupiscentia oculorum. concupiscentia carnis et superbia vite. Verberant te quoniam vis non ad mortem peccati mortalis. sed venialibus tamen ledunt. Porro custodes murorum. iniquitas et dolus et iniusticia perversorum civium, dum non talia sed dilectum queris. eo quod tristiciam inferunt cordi tuo. pallium gaudij tui nunquid non auferunt? Quis scandalizatur et ego non uror. aia Pauli clamat ignita. Atvero charitatem cum suis lampadibus (que sunt ignis et flammarum) extinguere non potuerunt aque tribulationum multe. nec turbida babylonis flumina obruerunt eam. ¶ Transi o aia. transi civitatem hanc cum habitatoribus suis. non quesieris an viderunt

quē diligꝭ. verbera potiꝰ q̄ȝ verba bona da
bunt. Eleua oculos tuos ī montes. vbi sūt
filie hierl'm. clamor ingens tuꝰ audiat. Filie
hierl'm nunciate dilecto. q2 amore langueo.
Felix lāguor. ꝛ suaui vulnerāo telo charita
tis. Ecce sentis o aīa q̄ntū ꝓfuerit tibi eius
quē diligis absentia. Torpebas algida. ia/
cebas somnolēta. nūc currio. nūc liq̄scis/ꝛ lā
guida ꝑ amorē ad filias hierl'm ignitas/an/
xia anhelasq̄ꝫ ꝯuertere. Clementes sunt filie
hierl'm. amorosū habēt pectꝰ amoris. Ideir
co ꝟba scintillātia recognoscūt. Interrogāt
qualis sit dilectꝰ tuus ex dilecto. i. dilecto ꝑ
dilectionē totꝰ amor tuus Dilecte/noīant te
[illegible] te
sancta supbia. Uoluit ꝙ tua sancta pulcritu
do tibi cognita sit. q̄ iam digna sit ꝛ amari ꝛ
amare. Talē pulcritudinē nō decet amor ni/
si pulcerrimus. Xp̄s tibi venit amantiū. ca/
ue ne des amorē tuū indigno tuo. ¶ Deniqꝫ
post notificationē speciositatis sponsi. tu o
aīa xp̄iana/recte cēses interrogata. Ubi abijt
dilectus tuus? Mysticaꝫ ostendis ecclīe or
tū. i quē descēdit quotidie sacramētaliter. ad
areolā aromatū. ꝛ ī altari sacro suauitē redo/
lente. vt ibi pascaꝫ in ortis irriguis et formo
sissimis sanctaꝝ aīarū ꝛ lilia castissimoꝝ spi
rituū ad se trahat ꝛ colligat ad thalami cele
stis ornatū. Accede ꝓpius ad hūc ortū. imo
[illegible]
ius fonte nō deficiēt aq̄ gratiaꝝ. Sis ortus
ꝯclusus/seruās te solā soli. Sis fons signa
tus/ne pateas adultero Sis puteꝰ aquarū
viuentiū. cuiꝰ impetuosum a lybano ꝓdisi
fluxū nullus obex peccati tardat aut impediat
D ¶ Hora ē q̄ndic o aīa xp̄iana. Hora q̄ trāse
as ex hoc mūdo ad patrē. ab exilio ī patriā.
a deserto afflictōnis ī terrā ꝓmissionis. Si
retardet te corpus/liber tñ est animꝰ vt euo/
let. Uult tecū Ihs facere pasca suū. facte il
lū cenaculū grande stratū in dilatatiōe ꝛ am/
plitudine cordis. Cenare dignabiꝫ. lauabit
pedes discipulorū suorū. q̄ sunt disciplinati
[illegible] Sint ipsi nouelle oliuarū ī cir
[illegible] quorū ꝛ mater est sapiētia vxor
spōs tuꝰ deiformis. Habitet ipsa sicut vitis
abundās ī lateribꝫ domus tue. Ego inquit
sicut vitis fructificaui suauitatē ꝛc̄. Quid de
niqꝫ? Cibabit oēs ex adipe frumenti. Dicet.
[illegible]
[illegible]
mor aliq̄ñ pellēdus ē foras a charitate. Co/
gitas te tātis indignū mysterijs? Certe nec

ex meritꝭ tuis/etiā ꝑ mille milia annoꝝ sati
genus digna fieres Dignificet te oportet qui te in
nitat ad se. Dignificabit autē si studueris e
q̄ displicēt oculis suis a domo cordis expel
lere. Enitere ꝓcor hic ꝛ nūc o aīa mea/vt
te si te cognoscis imparataꝫ. Caue diuturni
sterq̄linio fecis mortifere volutari sub expe
ctatōe crastini. Quid scis si crastinus diluce
scet tibi dicas? Quis sup hac te reddet te secu
rā? Nō est tuū nosse tp̄a vel momēta q̄ ꝑ ip̄s
suit ī sua ꝑtāte. ¶ Rursus ita collige si cō
tibi nō fuerit impedimētū legitimū. quo mi
nus eucharistiā suscipias. Cur tāto te bono
pigra ꝛ ingrata ꝓuabis? Si remordēs accu
set te ꝯsciā: cur penitendo: cur impedimenta
tollēdo/posset emus nō intēdis? Cur nouis
te laqueis male differendo. stulte ꝯtemnēdo
te rursus inuoluis. ¶ Audio q̄d mideas. fri/ B
gida sum. dispsa suꝫ. carnalis sum. exagitor
[illegible]
scentijs. fides imbecillis ē. nutat spes. chari
tas refriguit. q̄ mihi ꝯuētus cū hospite tāto?
[illegible]
[illegible]
haberes. iure repelleres a te. Exemplū pe
[illegible] ad
capturā pisciū. subintulit tremēs. Exi a me
dn̄e. q2 pctōr ego sum. Tāto magis o Petre
si pctōr es. retinēdus ē medicus sanctificās
ꝛ pctā tollens a te. Quāto sapientius/pctōr
Zacheus/q̄ festinꝰ gaudēs suscepit Ihm ad
se. Deniqꝫ q̄ȝ ꝓnderet hoc fecerit/data salꝰ
[illegible] ¶ Centurionis (o aīa mea) similitudi
[illegible] quaꝫ in humilitate tua ꝓcliuior
es imitari. vtinā nō ex ignaui ꝓcrastinatiōe
Dicat inq̄s Jesus tm̄ verbo/et sanabiꝫ pu
er meus. Affectus. i. rōnalis. q̄ iacet paraly
[illegible]
tectū meū. nō intret ad me vt rememoretur
pctā mea. ꝛ interficiat deus puerū meū. red
[illegible] C
tinaciter. Nō est nouū abscōsum a sapiente.
q2 occasiones querit q̄ vult ab amico recede
re. Si vera te humilitas ꝯpescit a suscipien
do. cur eadē te nō impellit in obediēdo? Uo
cat te deus ad mēsam suā. ꝯpellit etiā per ser
uos. i. ꝓlatos de ecclesia q̄nqꝫ intrare tpibus
institutis. vt in pasca. Statuit xp̄s testamē
tū hoc eternū ꝛ nouū dicēs. Hoc facite i me
am ꝯmemorationē. Si te retrahit indigni/
tas tua maior. alliciat considerata dignatio
sua. Charitas. misericordia. ꝟitas. mititas
atqꝫ benignitas. Accede et dic. Misericordia et

veritas tua semp suscepe[r]unt me. ¶ Egrot9 an nō agit stultissime/ cui tantū displicz deformitas egritudinis sue/ q aspectū vel adventū horret medicātis manus aliene. dum medicus inuitat. offert. prouocat. astat. vt suscipiat z sanet. ¶ Debilis es o aīa xpiana. surge. comede. bibe in mēsa sapie. in arce syon. aut si potius inueneris te in deserto solitudinis mestaz. si tedio vite huius morib̄ūde deiectā. Surge. comede z bibe. z ambulabis i fortitudine cibi illius vsq ad mōtē dei oreb in mensa refectionis eternalis. ¶ Esurit Daniel in lacu leonū cetus. s. fideliū in purgatorij lacu mersorū. Fer prandiū messorū laborantiū in ecclesia viatorū. refocillabit eos cibus iste tuus. q p te datus ē z oblatus in altaris alueolo/ ad cetū desiderantiū nūc in lacu degentiū. Portabit i momento. z hoc in cincinno vno capitis tui. q cincinnus est vnica mentis ad eoz refectōem intētio

C ¶ Rńdes o aīa pigritās. aīa voluens z reuoluens cortuū ad excusandas excusatōes. vanā non in peccatis. Preparatū ait vult medic9 corpa infirmū suū fieri p euacuationē humoruz corruptorū prius q̄ cibet eū antidoto salutari. Scit illū amphorismuz. Egra corpa q pl9 nutries/ eo magis ledes. Consonat aplo's quasi pconisans z arcens indignos. Probz aūt inquit seipsū hō. Nū plane ɔtradixerim verbis tuis istis o aīa xpiana. nō prohibeo/ sed pcipio pparationez. Sed talis sufficiat/ vt plena nequaq̄ p mit9 pfectaq sanitas exigatur. Compatit secū vita spūalis languores q nō sunt ad mortē. Tales nō augz morbos. sed tollit eucharistie gratiosa susceptio. ¶ [illegible] to/ etiā si calida. si feruēs. si tranqlla. si in pace spūs. si stabilis in fide. si spe gaudēs. si efficax [illegible] pollens. Aliōqn ɔdemnabit te os tuū. z prandi [illegible] ad hec z suspirabunda clamas cum Susanna. Angustie sunt mihi vndiq. Caue ne sic erraueris. Patet exitus et egressus amplus. Offere te. et pijce te in manus saluatoris tui. Nō ē crudelis. nō inuidus. Cur inuitans te nō suscipiat te. z suscipiens nō conseruet z sanet? Cōsiliū eñ est/ vt recumbas i nouissimo loco. vt crucē ab imo tota mente ɔstringas. Porro si ɔscia fleas veste te nudatam nuptiali [illegible] petieris impetrare. ɔtēptus sol9 desit. ¶ Sz sola fantasijs aut phoz argutijs impetit fides/ si curiositas accesserit cū serpēte dicēs. Cur ista z ista ɔstituit deus? cur nō manifeste se pñtat deus? cur pñtia diuinitatis non sufficit? Qualis situs est hic corpis xpi. vbi caput. vbi pedes/ si corporeis nos intuetur oculis. si audit. si mouet? Dic ad hec oīa fide simplici. xpiana sum. catholica sum. Deus oīa queciq voluit fecit. deus oīa q̄cunq fecit z dixit vere dixit et bene fecit. sit nomen eius bñdictū. sit i ecclīe fide meritū meuz. sit [illegible]

D Maria mr̄ eucharistie. q mater gratie. mr̄ pia miseroz. quia mater mīscdie. Tu ɔtra tales ꝑsuasiōes. tales fantasias. viles ɔcupiscētias: vilissimas nec noiandas blasphemias. tu nos ab hoste ptege. Et q morimur assidue (q̄d eñ aliud quotidianus defect9 corruptōnis q̄ quedā plicitas mortis) tu ɔtinue nos hora mortis hui9 suscipe. Sic susceperis oīm q filio fidenter dicimus vnusqsq. Dñe Jesu suscipe spūm meū. Si te miserāte et opitulāte/ suscipim9 filiū tuū i eucharistie sacro. profecto ille nos suscipiet et incorpabit i mystico suo corpore. Credimus z māducamus euz. diligimus z speramus. z ipse manducat nos. q sibi nos incorpat. ¶ Dic tecū ɔferens o aīa. Dic si introiero i domū ecclesie/ domū vtiq meaz si coheres sum filij. cuius domus hec est. Inueniā victimas immolatas. q vnicā p oībz hostiā pparatā. Inueniā mēsa sapiē posita/ z mixtū vinū. Sic cibata. sic potata/ deliderabo i iocūditate spūs. in innouatōe iuuētutis/ verbigena fieri. Non eñ est pri9 aīa apta venire ad osculū pignoratiōnū verbi/ nisi fuerit ab vberibus inebriata suis q fragrantia sunt vnguētis optimis amorosissime allocutionis. Vñ sentit sicut oleū effusum nomen suū. Vñ adolescētule nondū apte viri copule/ stimulos inchoāt amantiū sctōs/ intra se sentire. necnō amoris p amorē/ igneo sed sobrio furore succēdi.

E ¶ Plurimis obligata es debitis o aīa mea. multis nimis. z apud creditores z exactores q purgēt dicentes. Redde qd debes. Ecce nihil habes ex te vnde restituas nisi forte paruū olei deuotionis. Clama ad vez Helizeū i h sacro. Dñe vim pati [illegible] olei in vasa virtuz cordis tui. que pñtabunt filij tui. affectus. s. pij ad Jesum. cuius nomen ē sicut oleū effusuz. Creditor pmus ē creatio. cui te totū debes. sicut ab alio nihil habes. Scōs ē recreatio. a q bñ habes que tota perieras. Tercius ē baptismalis adoptio que

nō data ē cuilibet natōni. Quartus post tot pctā penitentialis iustificatō: τ ab inferno liberatio quē millies demerueras. Quintus gratuita bñficiorū largitio noīatim in hoc altaris sacramento. Sext⁹ primoꝝ damnificatio in ꝯmissis. in amissis. in omissis. Septimus futura beatificatio. cui ꝯseq̄nde nulla sunt digna [illegible]. ¶ Et ecce venit ad hoc sacrū xp̄s/ q̄ factus ē nobis sapiētia creās. recreās τ adoptās. Justicia iustificās. sctificatio mūdās et implēs. redemptio debita soluēs. Denīqꝫ via vehens ad celū. ꝟitas dirigēs. τ vita beatificās. ¶ Suscipe puer [illegible] misericorditer. faciēs spūm tuū esse isrl' puerū suū. Suscipe regnū celoꝝ sensule sicut puer amplexabit te. bñdicet tibi. Dicet. Sinite paruulos venire ad me. taliū eñ est regnū celoꝝ. [illegible] qꝫ tu idē es o bone Jesu qui suscipis/ τ susceptus haberis dulcis hospes anime. dulce refrigerū. non exhibes te videndum/ sed tangendū. sed gustandum. sed amplexandum. ¶ Tu aīa mea sicut ouis que pierat redēpta. reportataqꝫ ꝓprijs humeris/ comedis nunc domestica de pane suo. τ de calice bibis. dormis in sinu suo. habet te ꝓ filia/ imo ꝓ spōsa immo ꝓ matre ꝓbigena. cui ministrare dignat τ subiectus esse. Nōne mira susceptio? Fiet sup hac susceptione dragma sequēs. Suscepit israel puerum suum.

Incipit tractatus de

[illegible] Suscepit [illegible] Et est in eo duplex partitio. Prima fit ꝑ dialogum [illegible].

Suscepit isrl' puerū suū. Exhilaresce tu q̄ pieras in Adā tot⁹ isrl'. Exulta in iubilo cordis τ laudibꝫ oris. Exulabas expositus pditioni. cecitas ceciderat in isrl'. Erraueras sicut ouis q̄ perijt. Videbat dñs oblitus miscdie sue/ qua iurauerat Abrae dicēs. Per memetipm iuraui. qꝫ fecisti hanc rē. τ nō pepcisti vnigenito tuo ꝓpter me. In semine tuo bñdicent oēs gētes. Clamabat vniuersus ꝑditoꝝ cetus. Ubi sunt miscdie tue antique dñe? ¶ Ecce cum eēt rex in accubitu suo quiescēs in sinu patris. nardus tua (o pulcerrima τ suauissima feminarum) dedit odorē suū/ sicut odorē agri pleni cui bñdixit dñs. O doratus ē de⁹ pater odorē suauissimū tot⁹ honestatis tue virgo sanctissima/ nata ex semine Abrahe. Propterea [illegible] ad [illegible] primus τ ab intimo sinu diuinitatis sue filium suū/ q̄ ad liberandū suscepturus hoīez nō horruit tui ꝟginis vterū. Hoc deniqꝫ et [illegible] dñm cū exultatōe [illegible] psisti iubilās τ erumpēs in cāticū. Suscepit isrl' puerū suū. ¶ Discipulus. Dic obsecro rōem exhortatōis tue pñtis/ sup hac nota [illegible] cātici Marie vehementi⁹ habite q̄ i cetera dio ceteraꝝ. ¶ Magister. O nescis frater q̄ iuste/ q̄ꝫ alacriter id effecerim. Sūt alia bñficia dei magna valde/ ꝓ q̄bꝫ psallebat iuuencula nostra in hoc psalterio decacordo/ magnificās in aīa dñm cū exultatione spūs in deo [illegible] militatē ancille sue. qꝫ beata diceret ꝓ oēs generatōes. qꝫ fecisset ei magna q̄ potēs ē τ sanctu nomē [illegible] se/ τ ad singulare bñficiū collatū in Maria. Procedebat ꝯseq̄nter ad insinuationē aliorū sub generali narratōe beneficioꝝ. sub tropicis antithetis. iungēs cū miscdia pietas timorē seueritatē. cū dispsione τ depositione supboꝝ/ exaltatōꝫ humiliū. cū esurie satiāe saturitatē inanē. Tandez omnino ꝯclusit [illegible] pientissima ꝑ hoc verbū. Suscepit isrl' puerū suū. ¶ Discipulus. [illegible] tu. Subdidit ei. Sicut locut⁹ ē ad pēs nr̄os [illegible] ¶ Ma. [illegible] phia te docuit/ ꝑmus ē i intētōe. vltimus in execūtōe. Precesserūt plurima susceptioneꝫ isrl' pueri dñi ꝑ incarnationē. inter q̄ fuerūt nūciatōes ꝓphetice/ q̄s Maria ponit ꝯsummationē accepisse tūc ꝑmū/ cuz suscepit dñs isrl' puerū suū. ¶ Discipul⁹. Nunqd videt ecōuerso textus euāgelice locutōnis notare crebro dicēs. Hoc aūt totū factū ē vt impleretur scripture ꝓphetarum. ¶ Magister. Rūdet vsus cōis glosatoꝝ. ly vt positū hic/ dici ꝑ ꝯsequētiā. nō ꝑ cām ꝑncipalē τ finalem. Sub hoc sensu scripture sunt implete. qꝫ taliter factū ē nostre redēptōis mysteriū. Sed i ꝓposito quicq̄d dñs locutus ē ꝑ os sanctoꝝ. finē accepit cū suscepit isrl' pueꝝ suū. Hinc totiēs de susceptōe tali. nūc ad lrām. nunc ꝑ [illegible] sanctoꝝ vnusquisqꝫ meminit ꝯsonans ad hoc bñficiū. Suscepit isrl' puerū suū. Ut ē illud Susceptor meus deus Jacob. Et illd. Dicet dño susceptor meus es tu. τ iteꝝ. Adiutor meus tibi psallā. qꝫ dñs susceptor meus

de⁹ me⁹ miſcdia mea. Quare miſcdia mea? q: recordat⁹ miſcdie ſue/mihi dedit illā. ¶Diſcipul⁹ Copioſiſſimā cū diſſolutōe dubitatōis facte, materiā deuotōis apuiſti. de ſuſceptōe dignatiua dei. ¶Mgr. Immo ſi recogites q̄ merito ſic inciderim. ¶Diſcipulus.
D Cur illud ē precor edoq̄re. ¶Mgr. Spūs meus vt xpian⁹ dei dono q̄ z ſacras ab infātia lr̄as nouit/ ꝯſiderabat frequētes ſcripturarum voces ſub hac ſnia. Memento finis Recordare nouiſſima. Memēto iudicij mei [illegible] vita in morte ſumus. Expicbar ꝟ idē q̄tidie in mortib⁹ hoim etiā magnorū z chariſſimorū. Animaduertebā nihil eſſe ꝯſiliū ſapiētis Añ iudiciū para iuſticiā. Et q: bon⁹ finis ñ eſt quē nō pceſſit bona vita. Subibat z illō Ad aliquē ſanctoꝝ cōuertere. Quid multa? Propoſuit mihi ſpūs exemplū multoꝝ ſctōrū. cui⁹ i morte fuerat hoc verbū. Dñe Jeſu ſuſcipe ſpm̄ meū. Percuſſit ilico cor meū ſuauis q̄dā z ſpōtanea deuotio ſuſpirans mecū z dixi. O ſi daret hoc eſſe verbū meū ſtr vltimū. Dñe Jeſu ſuſcipe ſpm̄ meū. Sug[illegible] eſt altera natura. Cōſueſce i vita, qd̄ primū occurrat in morte/ dū curſus vite me coget dicere. Cōſummatū eſt. Dic verbū vltimū xpi. Pr̄ i man⁹ tuas ꝯmēdo ſpm̄ meū. Iūge ſupplicās cū illo magno ꝓthomartyre Stephano. Dñe Jeſu ſuſcipe ſpm̄ meū. ¶Diſcipulus. Iocūda ſil' z exēplaris eſt hec narratio. ¶Mgr. Cōfirmatō; hꝫ ab illo q̄ duriſſim⁹ ad baptiſma ſuſcipiēdū/ ꝑ appoſitionē floꝝ de altari eiuſdē ſtephani ſub puluinari capitis ipſi⁹ dormiētis delatoꝝ repente mutat⁹ ē i virū alterū. q: tetigit deus cor ſuū Suſcepit de⁹ ſpm̄ ei⁹ ad fidē. baptizat⁹ ē. et deinceps vſq; ad vltimū fuit in ore ſuo ꝟ verbū. cū neſciret Stephani illud fuiſſe nouiſſimū. Dñe ihu ſuſcipe ſpm̄ meū. Uade z fac ſimilr̄. ¶Diſcipulus. Fiet ita. ꝓpicio mihi deo cū oīnibus ſanctis eius et ſtephano. Fuerat iſte mos meus. tū dicā in omi recollectōe mea ad deū cū nouiter ꝓfitentib⁹ Suſcipe me ꝟm eloquiū tuū z viuā. z nō cōfundas me ab expectatōe mea. adiuua me z ſal
I uus ero. ¶Magiſter Salubriter id effeceris. ſumus eñ nos xpiani de numero illoꝝ quos aſpernabat phariſaica iuſticia. et ideo i.am nō iuſticia. q: phariſaica. q: hic peccato[illegible] recipit. Suſcipit nos benignus ihs in religione ſua cū clamamus. Abba pr̄. Sumus hic dū viuimus i ea nouitij. Tps ꝓbationis habem⁹/ vſq; q̄ venit dies ꝓfeſſionis faciēde corā abbate nr̄o deo/ z celeſtiū ꝯuentu toto/ vt tūc habeam⁹ vocē i caplo. ſtallū i choro. cibū i refectorio. lectulū i dormitorio Cōſtituit hic z ꝯſtruxit officinas magnas/ abbas nr̄ xps ſue abbatie/ dū pēderet i cruce ꝑ nobis nouitijs. Oratoriū. Pater ignoſce illis. Caplm̄. Latronē ꝯfitētē abſoluēs Amē dic tibi zc̄. Dormitoriū. curā matris [illegible] mām z ſtās pſeuerāter i cruce. Refectorium. dicēs. Sitio. Cellā ꝓbatōis vſq; ad ꝯſummationē dicēs. Cōſummatū ē. Deniq; nil ſupeſt niſi ꝓfeſſio i manib⁹ abbatis. nō ꝟm carnē/ ſꝫ ꝟm ſpm̄ dicēdo. Pr̄. In manus tuas ꝯmēdo ſpm̄ meū. Et orādo. Dñe ihu ſuſcipe ſpm̄ meū. ¶Diſcipul⁹. [illegible] ros dixerim hos nouitios/ ſi ꝓfeſſionis hora dum venerit audiant/ nō ſuſcipiam vos. [illegible] ꝫ btiſſimi q̄s miſcdia z vitas ſuſcipiūt. Audiētes. Uenite bñdicti pr̄is mei. ¶Sed re R uertamur vt oſtēdas q̄s ē iſte puer iſrael ꝟm litterā. q̄s ꝟm allegoriā. q̄s ꝟm tropologiā; q̄s ꝟm anagogiā/ ſicut añ tangēs nondū elucidaſti. ¶Magiſter Iſrl̄ mūs lr̄alis ē ꝟm carnē pp̄ʼa vn̄ xps carnē ſumpſit. Nuſq̄; ei angelos apphendit/ ſed ſemē Abrae in [illegible] ra. [illegible] gentiū q̄ vidit lucē magnā. Hunc populū ab impotentia. ab ignorantia. a nequitia. ab omni turpitudine z inquinatiōe/ ſuſcepit deus in [illegible] crum. incoinquinatū. vt rex potentiſſimus ad regnandū. vt doctor ſapientiſſim⁹ ad erudiendū. vt ſponſus ſuauiſſimus totus pulcer z decorus. totus deſiderabilis. Cui diceret. Deſpōſabo te mihi in fide. q: chari[illegible]te ꝑpetua dilexi te. Deniq; repudiato carnali iſrl̄/ ſpiritalē ſuſcepit gentilē populū tanq̄; iſrl̄ puerū ſuum. ¶Diſcipulus Non nuclaret q̄n multa pn̄t litteraliter hic q̄ri de vocatione gentiū iudeis reprobatis. Trāſi ad alle[illegible] gentiū ſpiritalis vocatio. Nihil eñ ꝓhibet eandē textum plures ſimul ꝯiūgere ſenſus. quoꝝ q̄libet tn̄ erit litteral'. q̄uis ſit allegoricus z moral'. Ptꝫ ex illo. Ex egypto vocaui filiū meū. Et iteꝝ. Iſrl̄ ꝑmogenitus meus. [illegible] eſt xps. ¶Demū iſrl̄ moralis z anagogicus figurat' i ꝑſonali iſrl̄. q̄ et Jacob dictus eſt.

qui bñdictionē pris accepit rebecce ɔsilio. q̄ scalā ī mōte vidit. q̄. xij. patriarchas genuit. q̄ p⁹ bñdictōz angeli mutato sibi noīe/ glīacus ē dicēs. Uidi dñm facie ad faciē. ⁊ salua facta ē aīa mea. Et aplēs. Nos inq̄t reuelata facie gloriā dñi speculātes/ trāsformemur ī claritate ī claritatē tanq̄ a dñi spū. Tropo/ [illegible] hūili ⁊ obsequioso israel ꝑsonali. Elucidauit omne mysteriū anagogicus iste Richardus de. xij. patriarchis. concludēs ad beniamyn adolescentulū in mentis excessu. Porro fortassis abbreuiato sermōe aliqua post querere Sed vehemēter mouet animus ad hoc mysteriū cū auctē apl̄i nouissime positū cū scptū nouerimus. Nō videbit me hō ⁊ viuet. Nec hoc passim cui⁹ dictū est/ sʒ moyſi oranti videre faciem dñi. ¶ Discipulus.

Quasi nihil añ notauerís in alijs tractatulis. ⁊ sup hoc cātico de cognitōne dei. Nunc ita videris nouus et inscius ꝑscrutari velle.

2 ¶ Magister. Materia hec (crede mihi) ⁊ iā vetus est. et tñ semꝑ noua. Conor indicans [illegible] Dicamus in terris quoꝝ nobiscū sciā ꝑseueret ī cel. Oro cū Aug. ad dñm. Nouerim te nouerim me. Et certe si nō nouerim deū nec me noscam. Querebat in canticis aīa deuota. Indica mihi quē diligit aīa mea. vbi pascas. vbi cubas in meridie. ne vagari. i. vane ⁊ inutiliter [illegible] supplēdū est de ignoto. Qui gloriat (ait pphēta vice dei) in hoc glīet/ scire et nosse me. Denicꝫ hec ē vita eterna/ vt cognoscāt te deū verū. ait xp̄s ad p̄rem. Noli ppterea te ī admirationē cordis ducere. si p̄dic. si [illegible] esse generatōis illius/ de qua p̄s. Hec est generatio querentiū dñm/ querentiū faciē dei iacob. Et iterū. Tibi dixit coꝛ meū. exquisiuit te facies mea. faciē tuā dñe reqrā. Letet coꝛ q̄rentiū dñm ad osculum oris. Querite dñm [illegible] em ei⁹ semꝑ. q̄d nisi ꝑ affectū ɔtēplatiōis aut [illegible] ¶ Discipulus. [illegible] siderium tuū simul ⁊ studiū quale me decꝫ. maxime dū occupat me senectus ⁊ seniū. Et q̄d amplius in seculo nisi laboꝛ ⁊ doloꝛ? Unde ɔsolatio/ nisi qꝛ miserationū dñi cū sua veritatis agnitiōe/ recordaboꝛ? Depereāt oēs iste questiones infinite quibꝫ pridē frustra laboraui. dicā deinceps. Unā petij a dño. a q̄ vna q̄squis auertit/ miscet se necessario questionibus infinitis ⁊ interminabilibus. Si auertit voluntas ab vna p̄ma bonitate/ cōtinuo miscet se questionibꝫ infinitis ꝑ cupiditatē insatiabilē. Intellectus ꝑ sciēdi curiositatē. Potentia vel memoria ꝑ inquietā mutabilitatē. Sit igit nobis semꝑ dulce q̄rere faciem dñi. Aut si nō dat/ ɔcupiscat aīa nr̄a desiderare sicut ceru⁹ ad fontes aquarꝫ ad te deus. Sitiuit aīa mea ad te fontē viuū. Dicebat ad hanc silitudinē pphēta. Sed q̄ usqꝫ sitiens o pphēta? Sane. donec veniā ⁊ apparebo añ faciē dei. Dñe auertisti faciem tuā a me. ⁊ factus sum ɔturbatus silis descendentibꝫ in lacū. suscipe me dñe. puerꝫ tuū israel. aut si nondū sum tali dign⁹ noīe puericiæ isrl̄. suscipe me vt dignū efficias. qꝛ tali honoꝛe dign⁹ erit quē tu volueris honorare. qui clemens eris ī quē tibi placuerit. suscipe [illegible] ¶ Magister [illegible] tū est vnicū cordis nostri/ q̄rere faciē ei⁹ semper. nec mutuo querim⁹ si nō inuicē de eo loq̄mur. colloquamur assidue/ quatinus se in medio de se loquentiū. Oñdet se fortassis saltē sub ꝑegrina specie. apiet intellectū. inflāmabit affectū. Postremo conct⁹ ad eucharistie mensam se cognosci faciet. vel saltem [illegible] ¶ Discipulus. [illegible] faciē. Cōcinit paul⁹. nos aūt reuelata facie. Quid est aliud reuelata facies q̄ visio nuda facialis? Cur dicit speculātes. ⁊ nō ūgꝫ facie ad faciē videntes? ¶ Mgr̄. Doces de visione dum prudēter interrogas. ¶ Discipulus.

Qualit ita q̄so. nā q̄d sapiēter insci⁹ sum? ¶ Magister. Animaduerte quō si facies fiet penitus reuelata/ put ī patria fulgebit. nō essem⁹ speculātes sed ɔphensōres. Rursus si nihil gr̄e spālis vltra cōem statū vie ɔferret. nō fieret hec additio de claritate ī claritatē/ [illegible] ¶ Discipulus. [illegible] ¶ Mgr̄. [illegible] discriminat si nō distinctio? Distinguamus [illegible] triplici facie. de triplici velamine. de triplici speculatione. de triplici claritate. de triplici transformatione. ¶ Discipulus. Ausculto. ¶ Magister. Habes ex priorib⁹ triplicē in triclinio cordis hoīs faciē esse sm̄ triplex habitaculū siue cenaculū. Facies mētis supioꝛ est. facies ratōis media. facies anime nō illius brutalis/ sꝫ obediētis rōni q̄ de portio rōis inferioꝛ. ¶ Discipulus. Demi traditū ħus sup isto. Dispsit sup hoc mente cordis sui. Studui p⁹ h̄ mecū ꝑbiam ɔior

dare intra coordinatões habituū q̄nqȝ. no/
bis prim insitoȝ. prim acq̄sitoȝ. itaqȝ ars et
prudētia p̄mū vēdicāt cenaculū. Scia ⁊ in
tellect⁹ scōm tenēt Sapia velut ī arce sedet.
in sup̄mo cū mēte vel spū vel aīo retinēs p̄n
[illegible]
et auditis alia nō accepta. Triplex ↄsequēter
accipe velamē. Certe fidei velamē p̄mo q̄ so
la soli deo nata est ↄnecti. Et nebulas patit
aliq̄n nō ī se intrinsece ⁊ eēntialiter. sȝ f̄m q̄d
[illegible]
Vn̄ sollicitudines velāt memoriā. fantasma
ta intelligentiā. ↄcupiscētie volūtatē. Velat
aliter scdo facies mētis eminētior. nō vt pri
us ex corruptōe corp̄is/ sed ex statu viatoȝ.
Sic facies hoīs p̄ statu nature īstitute reci/
piebat velamē saltē ī somno. saltē ī q̄tidiano
[illegible] scdo. vt nō tota claritate faciei sue
ferret̄ sp̄ ī deū. Velat̄ aliter tercio facies men
tis velamine q̄dā/ nō tā positiue q̄ȝ negatiue
⁊ nullo mō p̄uatiue. Tale velamē (vt accipi
as facili⁹ q̄ dico) habuerūt angeli incorporei
[illegible]
riā felicitatis eterne ¶ Discipulus. Sȝ q̄d
vel [illegible] ¶ Magister Pa
ne volūtas dei. nolens se facialiter ⁊ obiecti
ue p̄ essentiā suā nude apire. Est igit̄ istud ve
lamē terciū semp̄ apud viatores de cōī lege
Est primū apud oēs pro statu nature desti
[illegible]
rit ablatū p̄ grāȝ spālē. q̄liter fuit ī teo Ma/
ria bt̄a ⁊ bn̄dictissima feminaȝ. Alterū vide
licet f̄m velamē mētis/ q̄le fuisset nō ī angel̄
sȝ ī parētib̄ p̄mis dū stabāt innocentes/ pōt
auferri min⁹ de cōī lege q̄ȝ p̄mū. imo nec ar/
bitror q̄ a te dignissima ⁊ pulcerrima fuerat
totaliter dū viatrix esses/ euolutū vl̄ ablatū.
sed crebro. sed sepe. sȝ freq̄ntissime tollebat̄ p̄
loco ⁊ tpe. quantū status vie mortal̄ tolera/
bat ¶ Discipulus Nō obuio si ñ ascribas p̄
conia ista dignissime feminaȝ. q̄ nec ecclīa si
bi tribuit. p̄ q̄ poneret̄ extra vie statuȝ. neqȝ
eīn lit̄ ⁊ assidue poterat nō esse viatrix ⁊ esse.

N ¶ Magister Triplex ampli⁹ nota speculū.
q̄ dī speculātes. cui ↄiūge triplicē claritatē.
Vnū speculū est cū claritate sua q̄d indidit
natura et industria poliuit. quale fuit apud
p̄hos q̄ ad intelligibilia p̄ inuestigatōem na
turalē. q̄uis mixte fuerint multe nebule. im
mo tenebre erroȝ. Nō tn̄ oportet dicere cū
aliquibus/ q̄ nihil speculati fuerint veritatis.
etiā de deo ⁊ intelligētijs Sciebāt saltem q̄
deus nō erat lapis aut brutū. Rursus alteȝ
nota scdo speculū p̄ supnaturalē irradiatio/
nē sup̄ intellectū humanū cū limpidiore et sin
cerio re claritate/ q̄ȝ possit natura sola vel in/
dustria ↄpinare. Deniqȝ terciū accipe specu
lū cū sua claritate q̄d intime latet. q̄d ab exte
riorib̄ neq̄t assumi totaliter Sed oīs hec
claritas filie regis ab intus ē introrsus val/
de. ad quā nō admittit̄ alienus. Bibe d̄ aq̄s
meis p̄ori iubet sapiēs. Cor q̄d nouit amari
tudinē aīe sue ī gaudio eius nō miscebit̄ alie
nus. Nō eīn gaudiū hȝ intrinsec⁹ ortum ab
amaritudine cordis ī ↄtritōe/ q̄ nō sit̄ affici
tur ī dolore q̄ vertit̄ in gaudiū ¶ Discipulus
Frequēter audiui talia qualia dicis. sȝ nō
[illegible]
Fac manifestuȝ si potes. ¶ Mgr. Si ma
nifestatōȝ expectas doctrinalē ⁊ disciplinalē
polliceor hoc faciliter effecturū si discipulū
quasi pueȝ te p̄buetis. Crede p̄mo more di
scipuli. scituris ita postmodū q̄ dicent̄ saltē
ex medijs seu locis extrinsecis. videlicet ex au
toritate dicētis q̄ ex ista maria. Cuilibȝ exp̄
to ī sua arte vel scia credenduȝ ē. Tali loco ⁊
maxima/ fides innititur deo ⁊ eccl̄ie q̄ regit̄ sp̄ū
sancto stabilit̄. Si vo nō ↄtēt⁹ ista noticia/
tibi quesiueris demonstrationē euidentem/
aut noticiā intellectualē ex terminis/ aut ex
perimentalē p̄ceptionē. frustra (ne dicam stul
te) conabimur. Manifestissima sumit̄ ratio
ex alijs in nobis exp̄tis. q̄ nemo pōt extra se
tradere exp̄iri. nec tn̄ absqȝ exp̄ientia pōt sci
ri. Tale speculum. talis sua claritas (ne te su
spendā diutius) ē vnio p̄ gustū ⁊ tactū spūa/
lē. q̄ vnio d̄r hic p̄ anagogiā susceptio isrl̄ pu
eri dn̄i dei. Per apostolū d̄r transformatio.
Dicit̄ in cāticis osculū ⁊ amplexus. Dicit̄ p̄
psalmistā adhesio ⁊ inhesio. Jungit adhesi
oni susceptionem. Adhesit inquit aīa mea
post te. me suscepit dextera tua. Hec est mu
tatio dextre excelsi. Hec actio vel deductio
spūs. ¶ Discipulus. Multiplices licet ta/
lia cētices nomina. nō ad intelligentiaȝ satis
erūt ¶ Magister Verbū latēs ī mēte nō ali
ter pōt extra p̄di q̄ȝ p̄ vocem. maxime q̄ñ ē v̄
bū tale quale describit Aug⁹. Verbū inq̄t ē
noticia cū amore. Dicent aliquis fidus tibi
Nosco Johannē ⁊ amo eum. consentis ei. ⁊
formas in te credulitatē de noticia cuȝ amo
re. quā intueri. i. int⁹ tueri vel aspicere fas nō
habes. Nihilominus enitere tecuȝ in corde
tuo. Johannē illū diligere. veniet dilectio te
Johāni. nō p̄ori aliena dilectio sed tua. Sē
tis intra cor susceptionē ipsi⁹ Johis. nō iā

aliena sz int⁹ ppria experientia. Conuerte simi
tudinē hāc ad vnionē cū deo. p ppriū tuū3/
nō alienū amorē. sentias ī te quid habeat su
auitatis. q̄d ṕtutis verbū h̄ anagogice ō te.
[illegible]
D ¶Discipulus. Cur si nō amauero/sentia3
tale nihil suaue vel iocundū. ¶Mgr. Repe
tā altius et intimius phie pncipijs quasi nō
iā credas aucti sz rōni ꝯuincēri. Triplex esse
genus boni diffinierūt phi p nature voces
edocti. Bonū vtile. bonū delectabile. bonū
honestū. Cognouerūt vlterius q̄ res in ani
ma tendūt p appetitū naturalē inditū ad bo
nū dūtaxat eis vtile sicut ad loca sui ꝯserua/
tiua ꝛ ad alia. sine quibus esse vel bn̄ esse nō
pn̄t. Porro de delectabili bono nihil habe/
re dicunt/sicut nec tristabili nisi p transsum
ptiones voluerimus ample nimis loq̄. Res
aūt aīate p formā sensitiuā in actu fundatā/
tendūt quidē in bonū vtile. qd̄ dū sequunt ꝛ
illud eis ꝯiungit/sentiūt delectatiōe3. ita vt
[illegible] cū
am si nō eēt vtile/imo nociuū3 sepe. Natura
tn̄ plus ingeniauit delectationē ī aīalib3 pro
pter opationē vtilē/q̄ ppter delectatōem su
auē/vn̄ si haberet aīal nutrimentū sufficiente
sibi ꝯiunctum/si p̄terea generaret sibi silē ad
ꝯseruationē sue speciei. natura nō curasse3 ad
iūgere delectationē in sensib3 gustus ꝛ tact⁹
plus q̄ ī igne qui fert ad locū suū et generat
sibi silē sine delectatione. Si aūt aīalia/di
misso sibi vtili. vel sue speciei querūt solū de
lectari/fit hoc p̄ter intentionē nature princi
palē. Si ṽo ꝯiūgūt vtrūq̄ /nō errāt vt dele
ctatio teneat opationē ꝛ foueat. ¶Discipul⁹
Dicis ea que phie ꝯsonāt ꝛ experientie. con
cludē pinde q̄ delectatio nō fit sine opatiōe
aliqua cognitiua silr ꝛ motiua. q2 nec moti/
ua vis sola sufficeret plus q̄ in reb3 sine aīa.
Nec rursus sola discretiua sine motu virtu/
tis appetitiue/satis esset ad delectatōis ori/
ginē. ¶Magister. Cēseo acute. porro cer/
nas acuti⁹ volo/qualis sit hec ꝯbinatio sen
sus pcipientis ꝛ appetitus mouentis. Nec
ideo quesiuerim si sint due potētie realiter et
eēntialiter distincte vel sola rōne. Sufficiet
q̄ ad causandā delectationē mutuo se p̄sup/
ponit. ¶Discipul⁹. [illegible]
aliter q̄ forma lr̄a p̄supponit oculū dirigē
tē ꝛ manum mouentē. vbi neutrū p se suffice
ret. ¶Magister. Exemplū placet. ꝛ si nō pe
nit⁹ adeqtū. Exemplū aliud ē ō libertate ar
bitrij. q̄ nō vnā sed duas p̄supponit potentiā
[illegible]
Quero tn̄ q̄ potētia p̄us occurrat ad causa
onē delectatōis: apphensiua vel motiua. aut
si sit penitus res eadē/querit sub qua ratiōe
p̄us ipsa occurrit. vel [illegible]
[illegible]
cū vis appetitiua aīalis/nō moueat nisi prius
obiectū sit apphēsum ꝛ sibi pn̄tatū. ppterea
ꝛ nō ob aliud vocat aīalis. ¶Mgr. Quid
[illegible]
Exempli gratia ī hoīe q̄ potentiā h3 reflexi/
uā sup se/delectat ipse ī obiecto p apphēsiōe3
ꝛ vim motiuā volūtatis. Conuertat̄ reflex
ctat apphēsiuā ad cognoscendū q̄d ꝛ q̄lis sit
hec delectatio causata ex pceptōe p̄ma ꝯiun
ctōis obiecti ꝯuenientis cū appetitu q̄ est vis
motiua solū/vt sit non cognitiua nec pcepti
ua. Attende solerter hoc dictū. Cui⁹ ignorā
tia vel inconsideratio/multos fallit ꝛ inuol
uit. Nesciūt eīn secernere id qd̄ attribuatur
ṽtuti motiue vt sic a virtute discretiua. et h̄
ppter continuitatē mutuā ꝛ circūincessionē
seu coexigentiā. ¶Discipulus. Vnus ex il
lis vsq̄ nūc fui. Vn̄ frequēter turbatū ac cir
cūdatū me tenebris inueni. nec cognoscerē il
lud dilucide. ad qd̄ (quantū iam coniecturo)
[illegible]
randū si discreta ꝯiūctim/ꝛ ꝯiūcta discretis
ꝯcipiant aliter q̄ oportet ꝯfusio subsequat.
Cōcedis q̄ in p̄ma causatione delectatōis
necesse ē vim apphēsiuā in actu suo p̄cede
re. si nō tpe tn̄ ordine nature. Nunc animad
uerte postq̄ delectatō causata ē/si vis cogni
tiua cognoscit hāc delectationē/ꝯstat q̄ in
de cōsequat̄ noua delectatio ꝛ reflexa q̄ fit vt
homo sciat ꝛ velit se delectari. ¶Discipulus
Constat ꝛ experti prin⁹ licet vtriusq̄ nō p
terno. ¶Magister. Quero nūc si sit ra non p
termo nec discolo q̄ cā p̄cedat ordine natura
li pceptionē delectationis isti⁹ secūde reflexe
vtrū appetit⁹ vel vis pceptiua sensus aut in
[illegible]
re si dixero q̄ ad hāc delectatōis scd̄e pcepti
onē neutra potentiarū p se p̄mo sola concur
rit. sed vt ꝯiūcte fuerint ꝛ vnite ad p̄me dele
ctationis (que nunc obijcit) habendā reflexe
sup se pceptionē. ¶Magister. [illegible]
scd̄a pceptio ad vnionē vtriusq̄ cause cōcur
rentis. nec potuisset aliūde pcipi reflexa dele
ctatio/nisi simplex prior esset. ¶Discipulus
Nequeo ꝯtradicere. pge si placet ad terciū
bonū/quod honestū nominat. ¶Magister.
[illegible]

ad bonū honestū solū ꝑpter se mouecat᷑. etiā
si nihil inde vtilitatis nihilqꝫ delectationis
oriret᷑ q̄niā in se rn̄ sūme sit vtile ⁊ delectabi
le. Honestū (inq̄t tulli⁹) ē qḋ sua nos vi tra/
hit ⁊ allicit sua dignitate. Finis itaqꝫ natu/
re intellectual' ē/ vt suscipiat᷑ ad bonū hōestū
q̄ solo fruat᷑. et ī illo delectata q̄escat. Nulla
ad hūc finē attingit irratōnalis creatura. qꝛ
nec ad illū creata est memorandū. intelligen
dū ⁊ amādū. ¶ Cōtemplabar ꝫ altissimā hāc
⁊ pulcerrimā veritatē/ o altissima ⁊ pulcerri/
ma seminarū. Hāc insinuasti/ dū de solo is/
rael (q̄ sua interp̄tatōe dr̄ vidēs deū vl' visio
dei) ꝯpleuisti cāticū tuū. Suscepit isrl' pue/
rū suū. ¶ Discipul⁹ Proposueras int' disti
ctōes antedictas. de facie. de valamie. ꝯ spe/
culo. de claritate. distincturū te insup ꝯ trāſ
formatiōe ¶ Mgr̄. Apte recolis. sit ⁊ alia
[illegible]
onem transformatiuā dicim⁹) addenda po/
ribꝫ. Pausēs interim ab inq̄sitione. et super
hac susceptōe trāſformatiua tredecim ꝯside
ratōes accipe. ¶ Susceptio sancti isrl' trans
formatiua/ sicut nō ꝑprie dicēda ē generatō
vl' trāſubstātiatio. sic nec ꝑprie est naturalis
alteratio. Generatio q̄ppe tendit ad introdu
ctionē forme substātialis q̄lis nō introducit᷑
in hac trāſformatōe quā noiare possum⁹ dei
formē. qꝛ forma imprimit᷑ diuinitus menti
qualē nō habet ex natura vel sola industria.
Sed neqꝫ mutat᷑ aliq̄ res eēntialiter ī aiam
quēadmodū panis trāſubstātiat᷑ in corpus
xp̄i. Porro natural' alteratio fit ꝑ abiectiōes
forme ꝯorīs ꝯtrarie. ⁊ h̄ ī melius vel ī peius
¶ Susceptio ꝟo trāſformatiua deiformis/
nō p̄supponit aut req̄rit hm̄ōi variationem
ſm ꝯtrarias q̄litates. Sil'at᷑ idcirco magis
illuminatōi solis in celo/ et medio ꝑuio atqꝫ
ꝑspicuo. Sic a lumine sup̄no illuminari dr̄
tā vniuersalis q̄ꝫ ꝑticularis eccl'ia/ sicut a so
le luna. ¶ Susceptio trāſformatiua pl⁹ con
sistit ī ꝑceptōe vnitiua q̄ꝫ ī amore solo ꝑ se vl'
in cognitione sola. Veritas ista cōcludit᷑ ex
colloq̄o ꝑus habito/ q̄ q̄nimus delectatio
nis originē etiā sensual'. De⁹ itaqꝫ cū sit sum
mū bonū/ obiicit se mediate vel īmediate di
lecto isrl' puero suo/ sub triplici rōne genera
li. boni. s. honesti. delectabilis ⁊ vtilis. Aut
sub aliis loq̄ndo terminis illabit᷑ in mentē. vt
[illegible]
lubritas. Est deniqꝫ de⁹ īmēsa lux in q̄ tene
bre nō sunt vlle Johis testimonio. Est aūt
ꝑprietas luci s se cōicare seu diffundere ꝑ vni
uersam sperā sue actiuitatis. Spera ꝟo di
uine actiuitatis/ ē īmēsitas ⁊ eternitas sua. cu/
ius circūferētia nullaten⁹ extra se ē. Vn̄ eter
nitas/ q̄si extra terminos entitas vel vnitas.
Sic idē est penit⁹ centrū ⁊ circūferētia. Sic
infinitas in deo magis ſm rē dr̄ positiue q̄ꝫ
negatiue. Nomē ꝟo videt᷑ negatiuū. Sicut
econtra de finitate q̄ vocat᷑ terminatio sic. q̄a
fines habeat vltra q̄s ꝑgredi nō pōt. Est igi
tur hec negatio quā negat infinitas/ q̄si non
finibilitas. Nosti ꝟo ꝑ logicā/ qꝫ duplex ne/
gatio reddit affirmationē. Sꝫ ꝓseq̄mur qḋ
cepim⁹. Lux diuina cōicat ⁊ ꝓducit suā spe
ciē ꝑ totā se simillimā sibi ⁊ equalē. ꝑpter qḋ
hꝫ pulcritudinē infinitā. de q̄ sapiēs Pulcri
tudinē eius admirabit᷑ oculus. Nā oc'lo ma
xime ꝯuenit de pulcritudine iudiciū. sicut
aliis sensibꝫ de salubritate ⁊ suauitate. ꝑpre/
rea ꝯpat᷑ bono honesto bonū pulcrū. qḋ nec
delectabilis nec vtilis vt sic includit ratione
Amaret᷑ eñi et si nec vtilis eēt nec delectabil'
aliūde q̄ꝫ ex se. Porro si diuīa pulcritudo so
lū se offerret indiuiduo creature rōnalis iu/
mendā siue pluri/ solus intellectualis ocul⁹
uidet eēt. ñ gust⁹ aut tact⁹. q̄ sup re lecꝫ alia
ꝯsideratio. ¶ Susceptio trāſformatiua si ꝑ Q
fecta sit/ p̄supponit indiuiduo creature rati/
onalis illapsum fieri verbi luminosi/ qḋ est
sp̄ēs adequata sue luci. ⁊ hoc ſm ꝟtutē acti/
uā summe ꝑportionatā. et ſm operationē ꝑfe
cte replentē omnē indigentiā pueri israel ad
hanc transformatōem suscepti. Placet itaqꝫ
speciei pulcritudo/ etiā ꝑpter se solā. Sꝫ vir
tus speciei agens ꝑportionaliter ī potentiā
receptiuā suauitatē inducit. Sicut ⁊ opera
tio replens indigentiā/ affert salubritatem.
Habes igit᷑ bonū honestū in pulcritudine.
habes delectabile in suauitate. habes vtile ī
salubritate. habes ꝑinde bonū omne ꝯ quo
ad Moysen dn̄s. Ostendā tibi omne bonū
Cōcludit᷑ itaqꝫ/ qꝫ susceptio transformatiua
ꝯsistit in concursu oīs boni. ⁊ si nō formalit᷑.
saltē ꝟtualiter ⁊ eminēter. hoc aūt tale bonū
ī habitibꝫ deiformibꝫ/ est sola grā gratificās
[illegible]
trāſformatiua nunq̄ꝫ potuit obtineri nisi ꝑ
gratiā diuinit⁹ infusam q̄ radix est oīs trans/
formationis deiformis et sursum vnionis.
Cōtinet aūt ꝟtualiter in se fidē ⁊ spem ⁊ cha
ritatē cū ceteris habitibus luminosis ⁊ affe
ctiuis. taliter suo mō qualiter essentia anime
originalit᷑ ꝯplectit᷑ suas vires. Omittat᷑ inte
rim similitudo de diuina essentia respectu tri/

tum pformarũ. respectu insup oĩm rationũ pfectionẽ ĩ diuinis dicẽtiũ. qꝛ nulla creata simplicitas isti põt adequari vel par esse. ¶ Susceptio tñ trãsformatiua actualis nõ pcedit de cõi lege siue exercitio actuali mẽtis. faciendo qđ ĩ se est ad hãc susceptionẽ/saltẽ p obices cuiuslibet ablationẽ. Exemplũ insup naturale forme rationalis introductõne. q̃ naturales dispositiones psupponit in corpe. Consideret ex hac duplici psideratione statim/qꝛ absqꝫ miraculo nõ fit susceptio transformatiua maxime gratificãs. nihilominus illã asserere/nõ fit certũ euidenter sine miraculosa reuelatione, pp̃ter psiles motões q̃s habet natura p habitus acq̃sitos informes ad habitus fide. spe. charitateqꝫ formatos. hinc heretici ptinaces. hinc nõnulli infideles. hinc pctõres vani glriosi de suis sentimentis sepe pfundunt ĩ estimatõe sua. relatum supplicium [illegible] Hinc est [illegible]. Cadent a latere tuo mille/q̃ se de latere proximos arbitrabant. Et decẽ milia a dextris [illegible] ¶ Susceptio [illegible] matiua vicissitudinẽ habet reciprocã ꝛ quasi circularẽ. Utimur similitudine palpabili ex scripturis. Dixit in Apoc. xp̃us. Ecce sto ad ostiũ ꝛ pulso. si q̃s mihi aperuerit ianuã/introibo ad eũ. ꝛ cenabo cum illo ꝛ ipse mecũ. Fit pinde illud de grãmatica. hospes q̃ recipit/ꝛ q̃ susceptus habet. Audis qꝛ xp̃s intrat vt hospes ĩ aĩam. aĩam cibat vt ipsa [illegible] Et certe sic ẽ tenendũ sil' ꝛ admirã[illegible] p similitudinẽ si ad susceptionẽ eucharistie trãseamus. Qui mãducat (inquit xp̃s) meã carnẽ ꝛ bibit meũ sanguinẽ. ĩ me manet q̃si hospes susceptus a xp̃o. Et ego ĩ illo. q̃si q̃ suscipit in mentis hospitio. Felix nimirũ puer israel hospite tãto. Felix munere duplicato atqꝫ reciproco. Suscepit isrl' deiformis noster spũs/puer suũ. Iure stupes ad h' verbum o [illegible] puerum nostrũ. suscipit israel spũs suus deiformis/suscipiendo sacr̃m. Plane sic legis ð eodem xp̃o. Puer natus ẽ nobis. ꝛ filius dat[us] [illegible] põt hoc intelligi de puero Ihu. [illegible] te virginẽ puerperã datus ẽ nobis ꝛ corpaliter nat[us]. Est alius mirabilioꝛ. ꝛ nisi de se testis eẽt incredibilioꝛ sensus. qꝛ dat[us] est nobis vt sit puer noster p filialẽ susceptionẽ in vtero mẽtis israelitice pcept[us] ꝛ genitus. Qui fecerit inq̃t voluntatẽ p̃ris mei/ille meus frater. soroꝛ ꝛ mater ẽ. Audis matrẽ. ꝛ cuius matrẽ? nõne pueri iesu. Sic enĩ a patre

puer [illegible] ad vt [illegible] crũ est nouũ sup terrã. qꝛ mulier circũdedit virũ. ¶ Susceptio trãsformatiua reddit aĩmã verbigenã. Ipsa siquidẽ q̃ p naturã ancilla est. q̃ p gratiã adoptõnis filia. q̃ p sublimationẽ dignatiuã spõsa sit per nimiã gratie superabundantiã ꝫ grauida de te puero Iesu. te marito. te viro. te spõso. vt iã ꝫ sponsus ꝛ sponsa sint duo in vno spũ. imo in vno se[illegible] [illegible] vt hospitẽ tuũ. nõ iã vt dñm. nõ iam vt amicũ. nõ vt sponsũ ꝫ qualẽcunqꝫ. sed vt spõsum ꝛ filiũ tuũ. Filiũ q̃ pcipit ĩ vtero memorie p infusionẽ roris gratie. Filiũ q̃ format ĩ vtero intelligẽtie p infusionẽ deiformẽ. Filium [illegible] impatiue/donec ĩ mundũ nascat pleñitari gloriose. Uideoꝛ audax nimis/ꝛ recte videoꝛ/si nõ testimoniis scpturarũ fulcitus essẽ q̃ deũ eẽ tradũt aĩe sancte ꝛ israelitice. oĩa que dicta sũt. Filioli mei (inq̃t Paul[us]) q̃s iterũ parturio donec formet in vobis xp̃s. Et dñs per pphetã Amos dicit. Uir me[us] conduc virginitatis mee tu es. Et iterũ. Fornicata es ꝛc. tñ ad me reuertere. et ego suscipiã te. ¶ Susceptio trãsformatiua mirabilioꝛ effecta ẽ post lapsũ ꝫ/q̃s stãte nec peccãte natura fuisset. Primo. qꝛ nõ maius est celũ ꝛ terrã ꝫ creare q̃s pctõres iustificare. Rõ. Nõ enĩ h ꝫ positiuũ creatio pcrariũ sicut pcrariat iustificatõi pctm̃. Rursus ĩ creatõe sola potentia psiderat. sed ĩ iustificatõe sapiã simul ꝛ beniuolentia. nec minus cũ potẽtia pensatur. Quid sapiẽtius q̃s vt vincat sapia ma[illegible] ꝛ ita vincat qꝛ ex ea sit elicere maximã iusticiam? vult exhibere summã beniuolẽtiã ꝫ. vult exercere summã potentiã ĩ debellãdo p humilitatis deiectõem oẽ ꝫ supbiã. Cõferebas hec verba frequẽter ĩ corde tuo ꝟgo dignissima. nec satiabaris dulcedĩe mirabili sup hac susceptõe israel pueri sui. Hinc deuotũ tibi ceu ex actõe pia dirigit ĩ pla votũ. Nec abhorret pctõres sine quibꝫ nunq̃s fores tali digna filio. Tu quoqꝫ Gregori sic exclamasti. O felix culpa Eue. q̃ talẽ ꝛ tantũ meruit hr̃e redẽ[illegible] [illegible] rũ Ade pctm̃ qđ xp̃i sanguine deletũ ẽ. Noli ppter hoc extolli o culpabilis Eua noli tibi blãdiri pctõꝛ Adã. qꝛ dei benignitas oĩpotẽs. nõ impotens v̄ra puersitas talem meruit redemptiõem et susceptionẽ ꝫ exhibuit.

¶ Susceptio trāsformatiua clarior/ q̄n̄q3 nō
[illegible] obscurior inuenit̄. Prouenit h̄ pnci/
[illegible] ter a bn̄placito suscipiētis actiue. sed di/
[illegible] suscepti. Vox inde est il
[illegible] Pauli. Trāsformamur de claritate ī clari
tatē. q2 videlicet alia claritas solis. ⁊ alia cla
ritas ē lune. sicut nō par semp̄ ē reuelatio fa
ciei. Tenet dn̄s in manib9 lucē ⁊c̄. Si vult
videt̄ aut Aug. si nō/ non. Sit aliq̄s clausis
palpebris seu mēbranulis oculoꝝ̄ positus
extra radios solis. ꝯstat q̄ nihil aut tenuissi
me videbit. q̄uis ocli sint sanissimi. nec vela
men aliqd̄ maxime ꝯpositōis habēres. Pro
deat iste ad intentissimū lumē solis aspicien/
dū ꝯuerso intuitu. nō videbit itaq3 totā sol̄.
attn̄ multo splendore lucescet oculus p̄ vela
men palpebraꝝ̄. Sit aliud exemplū de ocu
lis aptis ad obliquū lumē solis circa crepu/
sculū dici ī susceptiōe matutina quali xp̄s re
surrexit cū tenebre eēnt sup̄ terrā orto iā sole.
S[illegible]it aliud exemplū. Si poneremus solez li
[illegible] taliter se visui p̄ntare. ¶ Susceptio
trāsformatiua feruentius excādescit aut tepi
dius duplici rōne que nūc de claritate pone
bat̄. s. arbitrio dei vel dispositōe subiecti. Di
sponit̄ aūt subiectū qd̄ est mēs rōnalis maxi
me p̄ humilitatē spūs. q2 humilē spū suscipi/
et gloria. Interroga naturā. audis sub exē/
plo rīdentē. Obijce speculū ꝯcauū politum
solarib9 radijs. causabit̄ ex multa reflexione
ī puncto ꝯcursus radioꝝ ardens ignis. Si
milis erit effect9 ex vase cristallino vel vitreo
pleno aqua. Quid q̄ aspectus pulcritudinis
corpalis aliquos trāsformat in furias ⁊ men
tis amētiā/ cur nō poterit inspecta pulcritu
do spiritalis dei? Cur nō diuinoꝝ spectacu/
lorum pulcerrimorū ꝯsideratio in talez suo
mō spūalis ardoris effectū mentē euehere?
Cur nō poterat extra se fieri? Cur non ad di
lecti pulcritudinē tota rapi ac p̄inde amens
esse? Sic eīn̄ diuinus loquit̄ Diony. ī re no/
stra. sed o felix amentia p̄ q̄ua sequit̄. ¶ Su/
sceptio transformatiua spūalis cōtrario mō
se habet ad transformationē aīalem et bruta
lem. Tradit Diony. q̄ amor in terrenus ē di
spersio et labefactio amoris. Sed diuinus
amor/ ē sicut quidā eternus circulus. p̄ opti
muū. ex optimo ⁊ in optimo et in optimum in
enarrabili ꝯuersione circūiens. Colligit̄ pri
mus differētia breuis inter duos amores. q̄
rum vnus constituit ciuitatez dei s̄m Aug.
alius ciuitatē Babylonis. Primus vnit. se
cund9 disgḡit. Et vere sic est si p̄ omnia respe/
xeris. Dedit xp̄s intelligi cām. q2 inq̄t vnū
est necessariū. plurima p̄o sunt ꝯtingēter va
riabilia. Necessariū itaq3 (q2 tm̄modo vni/
cum ē) colligit. cetera oīa q̄ labilia sunt disp̄
gunt. Amor qui innitit̄ vni necessario/ stabi
lit̄ in eo amor innitens mutabilib9. vt mutet̄
necesse est. Est aūt oīs creatura vanitati sub
iecta. Audi de homine q̄ fugit velut vmbra.
⁊ nunq̄ in eodē statu p̄manet. Ciuitas igi
tur babylonis/ quā fundat amor sui vsq3 ad
ꝯ[illegible] q̄ recte babylon. i. confusio
nomina[illegible] Ciui[illegible] vero iure vocat̄ ecclesia.
q2 conuocat ⁊ colligit. Dicit̄ et hierusalez cu
ius participatio eius in idip̄m. Edificās (in
quit p̄pheta) hierusalem dn̄s. dispsiones is/
rael congregabit. Fit hoc dum suscipit dn̄s
israel puerū suum. q2 sili9 venit ad hoc Cay/
pha prophetāte. sed nō a seip̄o. venit eīn̄ vt fi
lios israel in vnū congregaret ꝯgregatione
nō tam locali q̄ spūali. in vnā fidē. in vnu3
ouile. in vnu3 nidulū/ sub alas amorosissime
circa fetus galline. q̄ est eterna sapīa xp̄s ihs
¶ Susceptio quelibet a deo nomīe ꝓprīssi/
mo/ dici pōt vnitio. siue lr̄aliter susceptione3
accipias siue p̄ allegoriā. Mysteriū q̄ppe in
carnationis qū celebratum est. finis suus to
tus fuit vnitio. Tūc eīn̄ fecit xp̄s vtraq3 vnū
dum ꝯiunxit ima summis. dum factus ē la/
pis in caput anguli. du3 cantata est in terra
pax hominibus bone voluntatis. pace reforma
ta celestiū cū terrenis. Si p̄o p̄ tropologi[illegible]
si p̄ anagogiā susceptio israel pueri ꝯsideret̄.
quid aliud videbit̄ q̄ vnitio: hoc est ad vnū
collectio ⁊ ad vnū exaltatio. ad vnu3 imple/
tio. restitutio ⁊ cōuersio humiliū mente cor/
dis sui ¶ Discipulus. Sile queso sile. iam L
satis est mihi. iam quasi luce serenitatis infu
sa/ oīs ꝯsummationis video finē. Cōsum
matio sermonu3 eīn̄ ista est p̄cul dubio. Dei
hoc vnū deus ⁊ dicemus. sufficit nobis. cre
demus dicenti. sufficit tibi gr̄a mea. ¶ Ma
gister. Estuas gaudio nouo. q̄si nō prius
oīa q̄ protulimus nullibi audieris. tū a scri/
pturis euangelicis ⁊ aplicis. tum a collatio
nibus mutuis/ quibus ita frequēter insert9
est [illegible] D[illegible]
[illegible] ¶ Discipulus [illegible]
nunq̄ p̄o mentē ita ꝯstrinxit quedā vt nunc
intima p̄ceptio. Nunq̄ ita mihi sapuit ver/
bū hoc hominis pleni fide ⁊ spūsancto. Ste/
phanū loquor. Dn̄e Ihu suscipe spm̄ meū.
Quod verbū nōne ꝯsonāter erat ad verbu3
Marie siue canticu3 Suscepit isrl̄ puerum

suum. Hoc plene mox effectu est km anago/ g [illegible] [illegible] in pace in idipm. ¶Magister Gloriosus deus in sanctis suis/ mirabilis in maiestate et magnificētia. qr nūc magis aperuit intellectū vt intelligeres scpturas/in sua collocutione. hic in via sub peregrina licet effigie. tetigit cor et strinxit. quo susceptionē ei9 pciperes nedū p disciplinā doctrinalē. sed experimentalem cognitionē. Hec est cognitio cum qua et sine qua nō acquirit et gustat sapientia mystica. hec susceptio vnitiua sancti israel regis nostri. hec collectio humilium mente cordis sui. Hec sola diuidit inter ciues hierl'm et babylonis. hec sanctificatio. hoc regnū. hec volūtas dei. hic panis supsubstātialis. hic liberat a malo culpe. pugne et pene. Amen. hoc est qr sine mente vl' defectu mixto cum susis nature p momento hmōi experientie. Crede mihi qm̄ vel expertus mere gratis datur. qm̄uis nō soleat dari/nisi desiderātibus. querentibus et pulsantibus. Denique vim patit. que si cui dat. Confert aliqn̄ nihil agētibus. qn̄que aliquid agentibus. qn̄que somnolētis raptim. vt subito nescire possis quando veniat aut quo vadat? Cur ita? plane ne tuo merito vel industrie ascripseris susceptionē visitationis sue. sed dic tempus beneplaciti dei. ¶Discipulus. Loqris expta. Sufficit ad exēplū Paulus. supabundant in mi[illegible] ¶Magister Crede tamen qr nō idcirco tibi prohibenda est vel alteri. lectio nō allocutio deuota. nō meditatio solers. nō oratio frequens et feruida. nō demū sacramētalis susceptio. que si rite fiet/supat vigor eius attractiuus. hec oīa spūalis exercitij documenta. Crede equidē dum in ortis ecclesie habitas consecratōis tēpore. assunt amici. angeli auscultant. fac dilectū audire vocē tuam. Ostende ei faciē tuam/si decora est. Sonet vox tua i auribus eius si suauis est. ¶Discipulus. Docueris obsecro que sit illa vox quā audire pe[illegible] ¶Magister. Hec e[illegible] et finis et consummatio cantici canticorū/ quod iūgemus ad hoc psalteriū. Fuge dilecte mi. assimilare capree hinnuloque ceruorū sup montes aromatū. ¶Discipulus. Mirabilis vero est talis amice vox ad dilectū petere vt fugiat. quo absente nihil iocundū. cuius pn̄tia nil optabilius esse potest ad votū ¶Magister Ignorans mysteriū/nescis qr nō potest altera proximior ad dilectū fieri psentia qm̄ si fugiat ipse sup montes aromatū. nō qualicūque modo/sed ad similitudinē capree hinnulique ceruorū. Mos est capree solitudinis secreta diligere. Caprea quasi capiens alta. Secretū sibi mutuū querūt dilectus et dilecta. Nūc i foraminibus petre. nūc i cauerna macerie. Petra aūt est christus crucifixus. pforatus et in latere cauernat9. Secretū post nouissimū et vltimū est sup mōtes aromatū. montes q̄ suscipiūt/imo dant pacē populo. Ceterū quid querit hinnulus ceruorū/dū fugit p deserta montiū? puto redit assidue ad vbera matris. in cuius antro quiescit et sinu. Scis aūt qr se refert et oīa filius semp ad patrē. Ipse hinnulus gratissim9 ad ceruā charissimā sapientiā ingenitā confert. Concludo tandē qr sonet hec delicatissima vox in amorato p amorē. dilecte mi/ qd p adiunctā oro te petis similitudinē nisi vt fugiat dilectus ad patrē. quo ibidē quiescente trahat dilectā suā secum. collocet nō iam i ortis vbi sunt amici. sed solam cū solo. micam cum vnico/deliciosus amator complectat. Sicut in eodē lectulo florido. sicut lectulo Salomonis pacifici. sicut in cubiculo sponsi. vbi sponsa dicat ex sententia. Dilectus meus mihi totus et vnicus piungit. et ego illi. Dicat et sinus deiformis spūs/iam itraducta p limpidam visionē. Jam puer amplectus p intimā susceptionē. Jaz sinus effectus heres p filialē hereditariamque possessionē. [illegible] rorū. Suscepit israel puerū suum. ¶Discipulus. Benedictus deus [illegible] i sanctitate. desero iam ex animo alias questiones omnes p dulcedine verborū istorū. pre suauitate mellei spūs sapiētie. ¶Magister.

Placet ad intimū redigi. nō ratiocinando/ sed iubilādo. placet pcinere cū exultatione spūs in idipm. Magnificat aīa mea dūm. qr suscepit israel puerū suum.

Sequitur altera partitio quasi p soliloquiū et meditationes. particulas triginta.

Suscepit israel puerū suū. Su[illegible] nū. Sermo tuus sit spūs meus. qui desiderat esse israel puer tuus. Multi dicūt aīe mee. nō est salus ipsi i deo eius. Dicūt hoc crebro calumniatores supbi. mundus. caro. demonia. Tu autē dn̄e susceptor me9 es. glīa mea

et exaltãs caput meũ. Caput meũ mẽs mea
dñe. q: capiat te Caput eñ a capiẽdo nomẽ
hʒ. Sed nec altera ẽ assignabilis dñtia po/
tior mentis ad rliqua oĩa mente carẽtia / ni
si q: capax tui est. et pricepⁿs esse põt. Capax
p intrinsecã ɔditionẽ memorie. intelligentie
ꝛ volũtatis. Particeps ṽo. i. pfecte capiens
p habitus actusqꝫ supadditos. maxime p il/
lapsum deiformis gratie tue. ¶ Suscipias
igit me sm eloquiũ tuũ. suscipiã et ego te per
amorẽ tuũ Quid hoc suscipe nisi sursum me
cape in mentis mee cenaculũ? Dñe inclina
celos tuos ꝛ descende / vt ascendã ad te. adiu
tor meus tibi psallã. q: deus susceptor meus
es. Ad hoc eñ fecisti me deus meus miseri/
cordia mea. Propterea pcor et obsecro. susci
pe me recordatus miscdie tue. ¶ Sũt vane
susceptiones. hoc ẽ sursum acceptiões men/
tis mee de te / quousqꝫ veniat ɔsummatio. ꝙ
nisqꝫ dextera glorie tue suscipiat me in finẽ.
Susceptio aũt enigmatica creaturarũ ex/
trinsecus est. Interius capio te intus in aĩa
mea. nũc p speculũ cognitõis ꝛ amoris. nũc
in eisdẽ speculis que sunt cognitio ꝛ pceptio
dilectiua. quibꝰ interim ɔstringis ꝛ allicis ex/
perimentaliter paupculũ cor meũ suscipiens
ipm. sed nõ in illa qua refulges claritate ĩ id/
ipsũ. nõ in illo torrente voluptatis tue. Cũ
hoc factũ fuerit vt ita suscipias me ꝛ ego te.
fiet illud dñi ps. Satiabor cũ apparuerit glo
ria tua. Dic benignissime puer Jesu. dic spi
ritui meo quẽ imples dono tuo. Ecce puer
meus. quẽ elegi. quẽ suscepi. quẽ amplector.
cui bñdico. Olim ferebas indigne si quis p
hiberet pueros ad te venire. Venio ad te. su/
scipe me. Si eijcis foras venientẽ ad te / quo/
modo suscipies fugientẽ? Ubi ẽ illa vox mã
suetudinis tue. eũ qui venit ad me nõ eijciã
foras? ¶ Scio dñe docente te p scripturas.
q: est puer ꝛ puer. Puer sensibus ꝛ nõ mali/
cia vel moribus / qualis est puer centũ anno/
rũ maledictus. Nolo dñe talis inueniri pu/
er. sed in quo sit innocẽtia. humilitas ꝛ obe/
dientia. qualis appellatꝰ est dauid annosus.
qualis iã Abraã cẽtenarius. ¶ Collegit vnꝰ
septẽ pueroꝝ ɔditiões aduersarias septena
[illegible]
Puri. nõ luxuria deturbat. Modico satia/
ti quos gula nõ supat. Ludunt / ne sint iner
tes ꝛ languidi. Cõcordãt ɔtra malignitatẽ
inuidie. Cito dant / vt liberales. Cito pacifi
cant rancoris expres. Sunt ista septius ex
ctatis bñficio. comitant alia multa exercitiis

vicio. ¶ Certe vetus puer efficit spũs rõna/ X
lis in qualibet etate corpis / si fuerit pdiꝰ in
nocentia. si humilitate. si obedientia. Talis
erat spũs marie humilis ꝛ obediẽtis ancille
[illegible]
suis. Talis in Abraã / qui iussus immolare
filiũ / primus obedire parauit. Et o ꝙ mira/
biliter obedire spm talẽ qui sit humilis. inno
cens ꝛ obediẽs. innoua in me deus quez di/
gneris suscipe. Sit in eo simplicitas / sed cũ
prudentia. sit humilitas / sed cum fiducia. sit
obediẽtia / sed non in angaria. ¶ Magna px
sus erat ĩ humilitate Marie fiducia. magna
obedientie pmptitudo. magna in simplicita
te prudentia / qm̃ nec temeritate pceps fuit
in respondẽdo / nec post insinuationẽ angeli
qualiter fieret mat dei dare diffidit suũ assen
sum. quo habito / mox p incarnationẽ susce/
pit israel puerũ suũ. ¶ Susceptio tua dñe ie
su colluctationi similis est / dũ te vicissim su
scipe ꝛ retinere laboramus. Figurauit hanc
luctã israel iste litteralis puer tuꝰ. Timebat
nimis a facie fratris sui Esau. transmiserat
omnẽ comitatũ. solus remãserat. Apparuit
vir luctans cũ eo vsqꝫ mane in phanuel. Ja
cob illũ volentẽ discedere detinuit. Nõ inqꝫ
dimittã te nisi benedixeris mihi. Benedixit
in eodẽ loco. ꝛ statim ortus est sol. ¶ Luctat
homo solus existens / metuens impulsus cõ
trarios. orat deũ tota mente nocte tribulati
onis. Et ita luctat cum angelo magni con/
silii. Quid eñ oratio feruens est / nisi quedã
luctatio dei cũ homine. Se mutuo brachio
amoris suscipiũt. Porro non cessat Jacob
[illegible]
scipiat meritoꝝ. etiã si videat iã aurora men
talis illuminatiõis. pstat tamẽ donec statim
post benedictionẽ sol oriat luminosior in ex
perimentali pceptione Mutat nomen. quia
transformat in virũ alterũ. Jaʒ est israel vir
potens ꝛ fortis dei. viget in actione arduo/
rum ꝛ in difficiliũ ppessione. ꝛ ĩ limpida dei
visione fit israel. Gratulat se vidisse deum fa
cie ad faciẽ. sed p subiectã creaturã quasi per
speculũ. Concipit interne fiducie gustum. ꝛ
[illegible]
nisqꝫ carnalis amoris ꝙ necesse emarcescit.
ppterea claudicat / solo pede necessitatis tan
gẽs panẽ. Facta sunt hec pꝰ generatõẽ vnde
cim filioꝝ. ꝛ natus est multo post in introi/
tu bethleem domus panis. ipse [illegible] filius dextere vel doloris / moriẽte Rachel ma
[illegible] Y

christiana/summatim recordari mysteriū genealogie nostri Jacob israel. ab alio disertis [illegible] cob est, duas sorores liberas in vxores. Lyam & Rachel. Habet Lyā/vim affectiuam. hec laboriosa est sm nomen in exercitio virtutis. Hinc Lye deest oculus intelligentie pspicacis. Habet idē Jacob mysticus Rachel decorā & simplicē instar ouis sm nomē suū. Hec est intelligentia superioris rationis. que se versat in exquisitione veritatis specialiter principij. ¶ Dat vtriqꝫ ancilla sua. Ser [illegible] brutalis. sed cū ratione participās. Dicitur hec Bala/hoc est inueterata. loquit quidē incessanter/etiā dum sola est more senū. Sensualitas autē vel sensualis appetitus obsequitur Lye. Est ipsi nomen Zelpha interptata os inhiās. quia neqꝫ visu neqꝫ auditu (teste Salomone) nec alio sensu satiat inhiando seu desiderādo. ¶ Ceterū Jacob vir videns in primis paupertatē suam. generat affectum timoris ex Lya. Dicit iste Ruben filius visionis. Signat post hunc affect' doloris. Simeō hic est auditio. quia qui vere dolet & penitet protinus exaudit. Sequit tercius filius [illegible] rem et dolorē addit spes. Quartus in filijs Lye Judas/cōfitens vel cōfessio subsequit. Hic ē amor aut gaudiū. Copulat enī Lya (que est bona voluntas) deo tanqꝫ viro suo p gaudiū amorosum. ¶ Cernēs autē Rachel [illegible]orē Lyam. s. voluntatē totā prolis fecunditate letantē/zelat & ipsa parere. Et quoniā habet timorē qui est principiū sapientie/habet & amorē qui trahit rationis oculū videre dilectū. desiderat ipsa Rachel cognoscere deū quē Lya timet & diligit. Uerū quia necesse est cognitionē prius a sensu et imaginatione fieri/dicentib' hoc phō. apostolo & experientie sono. Dat Rachel ipsi Jacob spōso suo Balā ancillā imaginationē. Suscipit ab ea duos filios spectantes ad imaginationem iuncta rationi. Unus est Dan/qui cōsiderat. speculat & iudicat de malis futuris ī malorū damnatione. Neptalym alter filius considerator est bonorū futuri seculi. dans doquia pulcritudinis. nunc in canticis canticorū. nunc in psalmis. & iuxta nominis interpretationē nūc verū compatione. mō cōuer [illegible] Lya conspiciens ancillā sororis Balā/peperisse ge [illegible]

[illegible] ancillā suā nomine Zelphā insi [illegible] Nascitur inde duplex filius Gad & Azer. Horū interptatio est beatitudo. et felicitas. qm̄ beati sunt et felices, qui post speculatiōz eternorū. hinc ma [illegible] primus est vigor abstinētie. secūd' vigor patientie. Accipe quomō beati sunt qui lugent vt Gad. Beati qui psecutionē patiuntur/vt Azer. ¶ Uerū post hoc tpūs/ruben iā adultus 2
ingrediēs & egrediēs inuenit mandragoras bone fame. qm̄ qui abstinētes sunt & patientes sunt cū timore dei collaudant. Bonus odor xpi inqt sumus aplūs. Rachel ꝓo petit partem mandragorarū. quas totas Lya dat libenter Racheli. qꝛ subijcit se rationi/quatinus viro suo copulet. Jam enī nihil ad famā respicit/sed ad dei gloriā. sed ad futurā viuentiū terrā & ꝗetē. Dicit e sentētia. Quid enī mihi est ī celo. & a te quid volui sup terrā. ¶ Superest igit vt Lya generet duos filios. qui sunt Jsachar & Zabulon. Jsachar ē asinus [illegible] hic eterna) qꝫ esset bona. & terrā. supple viuentiū. qꝫ esset optima. & factus ē tributaris/spūalium exercitiorū seruiēs. qui inter terminos habitauit. neqꝫ enī ꝗrebat esse in terra. neqꝫ poterat ī celo. Fecit qd potuit. Jnter terminos habitauit. posit' hic ī orizōte diuinorū & hūanorū/crebro vertebat oculos ad diuina. Quintus iste ē filius Lye qui est gaudiū spiritus & amor boni. ¶ Quē consequitur sextus filius qui est zelus factus in odio mali. [illegible] terū Lya mater appellat dotem bon[illegible] quem melior dos zelo animarū & odio viciorū. Nomen eius sm laudē suam Zabulon habitaculū fortitudinis. Nā qd aliud habita[illegible] cut infernus veniens ex gaudiosa diuini muneris dilectōe. que vt mors fortis ē. cui' lampades sunt lampades ignis atqꝫ flāmarum. Patuit in martyrib' zelādo salutē animarū. quorū charitatē multe psecutionū aque non potuerunt extinguere. nec flumina voluptatum obruere valuerunt. ¶ Rursum ꝓo sane est pbabile/qꝫ zelus dū exercetur/offendit in multis. & dū currit incurrit/si non inde nascatur sancta verecundia corā deo. quā nominamus Dynā in feminino sexu. ꝓpter minorē qꝫ in viris fortitudinē. & qꝛ ꝓpter formositatem plus allicit. Quid enī apud deū. quid

apud hoies gratiosius/ꝙ humilis verecun
[illegible]
les dicim⁹ sex Lyesiliose. ¶ Sūt isti sex pn
cipales affectus volūtatis/moderati simul
⁊ ordinati. Etenī virtus ꝗd aliud est ꝙ dile
ctio vel affectio veritatis/moderata ꝑ rōnis
normā. ⁊ ordinata ꝑ voluntatis intentionez
nois sunt. Timor. dolor. spes. gaudiuz. ꝗs
[illegible]
um. Subinde sunt amor boni. zel⁹ vel odiū
mali. Cōiungunt̃ filij q̄ttuor ancillaꝝ. Ba
la quippe genuit duplicē speculationez. vnā
inferni. alteraz ꝑadisi. Zelpha aūt genuit du
plicē i sensualitate affectū. vnū qui est rigor
abstinentie. alterū qui dicit̃ patientie vigor.
T ¶ Sed ve filijs hoim a scādalis. qm̄ non est
homo qui viuat ⁊ nō peccet. nō ē qui nō ho
[illegible] pdicti omēs filij Jacob/circa pascēdos gre
ges bonarū actionū ad ꝑrimos occupant̃.
[illegible]
mentis habitaculo/egredit̃ videre mulieres
regionis illius. Egressus est hic ꝑ curiosita
tem/dū vitā aspicit aliorū. dū denicꝫ mores
⁊ formā vite eorum ꝯpatione sui considerat.
Gloria sua iā nō tota est testimoniū conscie
tie sue corā deo/sed gloriā foris expetit. Ui
olat̃ hoc modo Dyna. que ē sancta verecun
[illegible]
a quo violat̃ Dyna. i. iudicium verecundie.
Certe a labore asinino. i. a Syché/qui inter
pretat̃ labor quē gignit Emor. qui sua inter
pretatione sicut ⁊ actione notat asinuz. quid
enī stultius ꝙ vane gloriari de nō suis ꝟtu
tibus vel de receptis aliūde. Amor igit̃ pro
prie excellentie generat vanā gloriā. que Dy
[illegible]
fert se nihilominus ad ꝯpescendū furorem
fratrū Dyne. Syches iste offert circūcidere
mores suos omnes. i. ꝑ gloria vera laborare
vt nihil appareat in suis morib⁹ inuerecun
dū. Hac circūcisione facta ꝓpter hoim glo
riā. tres dies (q̄ sunt tres consideratiōes) trā
seunt. dū Simeon ⁊ Leui/dolor ⁊ spes/nō
ꝺm scientiā arreptis gladijs suis/insiliunt i
oēs mares sub Syché ⁊ Emor habitātes.
viriles quocꝫ suas oꝑatōes occidūt/duz do
lor ē grauissimus. Simeon ꝑ gladiū expro
brationis. Leui ꝑ gladiū exactiōis impossi
bilis seuiūt. Dolor grauis [illegible]
teri⁹ famā. Labor ē grauior. q꞉ ꝑdiderūt in
terius innocentiā. grauissimus. q꞉ demeru
runt gehennā. Quanto satius erat hmōi fi

lios oꝑationū custodire sub religionis disci
plina. ipsos quocꝫ paulatim bonos efficere
ꝑ intentiōēs meliorē. ꝙ furore ꝑtinaci ⁊ emu
latione dura inutiliter exprobrādo. et pl⁹ exi
gendo ꝙ poterat/ꝑdere simul et opprimere.
[illegible]
inter ꝟtutes oīs discretio. quā ꝑ sui vtilita
te nō ē nata parere nisi Rachel rō superior. Et
iste prim⁹ Rachel filius i ordine filioꝝ vnde
[illegible]
scꝫ accrescēs. qm̄ experimentis crescit assiduis
⁊ ꝟtutibus excolitur/duz plus viuit. Facit
huic pater tunicā talarez. q꞉ solus ad talos
ꝯsummationis opera ꝑducit. Hunc odiūt
fratres sui/dū modū vult eis imponere. duz
impetus refrenare. Accusat eos apud patrē
crimine pessimo qđ ē hypocrisis. q꞉ simula
ta equitas nō ē equitas/sed duplex ē iniqui
tas. ¶ Rursus inter hec Ruben violat Ba D
lam/duz nimiū grādis effectus ē. q꞉ timor si
nimius ē. dū se custodire nitit̃/ format inuti
les imaginationes. quibus se ꝯuoluens a sa
lutaribus impedit̃. Tandē ipse Joseph/dū
semet excolit quotidie ꝑ prudentiā fit maior.
Mater eius Rachel ꝯcipiens ⁊ parturiens
antiq̄ doloris desiderio Beniamyn. hic ē fili
us dextre/ filius in potioribus donis celestiū
collocādus. Morit̃ i eius partu Rachel. qn
dū celestia mens rimat̃/oportet vt ratio suc
cumbat. ⁊ huic vite moriat̃. q꞉ nō videbit me
homo ⁊ viuet. ait dn̄s ad Moysen. ¶ Hic ē
beniamyn adolescētulus in mentis excessu.
[illegible]
dn̄o. Et que sunt ecclesie: nisi ꝯuocatiōes tā
cogitationū ꝙ affectionū sanctarū. Psallūt
meditationes sancte dn̄o cū iuuēculis inspi
rationibus/tympanizātibus in corꝑe morti
ficato. Preueniūt ꝑncipes angeli/coniūcti
psallentibus in medio iuuencularū tympa
nistriarū. Ibi beniamyn adolescentulus in
mentis excessu. ¶ Suscipit dn̄s hunc pue
rum israel. quoniā amātissimus ē dn̄i. et ha
bitat cōfidenter. et in eo sicut in thalamo/to
ta die ꝯmorabitur. q꞉ manet in charitate. et
oīs talis in deo manet ⁊ deus in eo. Deni
cꝫ deliciosus puer inter humeros dei ꝑ mu
tuos amplexus requiescit. Dixit in excessu
suo oīs homo mēdax. q꞉ iā factus sup ho
minē/dicit in excessu mentis sue ꝑ humilia
tionē huius miserie. Proiectus sum a facie
oculoꝝ tuoꝝ. Usqꝫ quo dn̄e auertis faciem
tuā a me. quoniā facies tua plena ē gratiaꝝ.
quā adhuc velamine mortalitatis hui⁹ celas

a me. ¶ O quotiens vendit dominus noster Joseph in egyptū tenebrarū harū. quotiēs iste frater suus Beniamyn minim⁹ descēdit ad eum. Jungit oscula cū amplexibus/ dūʒ discretio prudens in humanis. ꝛ cōtemplatio prudens in diuinis/ vna veritatis snia ꝯueniūt. Sic iusticia de practicis. ꝛ pax de speculatiuis osculate sunt. Cur ita? Plimiꝫ qa misericordia et veritas obuiauerūt sibi. de quibꝰ vterqꝫ gloriatur. Misericordia tua et veritas tua semp susceperunt me. Et tu dñe Jesu p quē facta est misericordia ꝛ veritas/ cui⁹ currus est decē milibus multiplex. Curr⁹ igneus vehens ad celestia. Cuius equitatus victoriosus ē in curribus Pharaonis. trahēs sponsam ad te. Suscipe seruū tuū in bonū/ non calumnient me supbi inimici mei dū loquar [illegible] obitum mei. Obliuiscar sapientia tua/ suscipiēs cāʒ aīe mee. furores calūnie sue recordat⁹ soli⁹ miscōie tue dñe iesu spes vltima aīe mee. ¶ Finit.

Incipit tractatus

vndecim⁹ dragmaticus sub duplici partitōne sup illo pslī. Sicut locut⁹ est ad pīes nr̄os. Prima partio de ꝯtemplatōibꝰ marie sup locutōe dei p pphetas. et maxime p semetipm. incipiēdo ab euāgelica narratōne/ iuxta ꝯpilationē nouiter factā. q̄ dicit vnū ex q̄tuor. p notulas q̄draginta sup rubrica pma In principio erat vbū. Vñ dat intelligi q̄ntū super reliq̄s sermo ꝑensior esse posset.

A Sicut locutus ē ad patres nostros. ¶ Magister. [illegible] riemultisqꝫ modis olim de⁹ locut⁹ est ī patribꝰ ꝛ pphetis. Nouissime locutus est in filio. Cōseruabat aūt Maria (sic scribit Lucas) omnia verba hec ꝯferens in corde suo. Conseruabat nedū noua sed vetera. Siīis erat patrifamilias/ qui pfert de thesauro suo noua ꝛ vetera. Siīis ꝛ sponse/ que dilecto suo seruat oīa poma vetera ꝛ noua. ¶ Discipulus. Quo pacto nō obuiat dictuʒ Job. Semel loquit deus. ꝛ ipm non repetit. Quō ꝑterea verbū ps. nō repugnat. Semel locutus est deus. duo hec audiui. qꝛ potestas dei est ꝛ tibi dñe misericordia. ¶ Magister. Locut⁹ ē semel deus. locutus est etiā multipliciter. Semel in eternitate. multipliciter in tempe. verbuʒ semel in eternitate locutū nō repetet. Ex verbo temporali multa audiunt. Inter que ꝑcipue sunt duo. miscōia et veritas seu potestas. Contexit inde versiculus cantici bu⁹. Et misericordia eius a ꝓgenie in progenies timentibus eū. Sup quo tractatus habitus est. ¶ Discipulus. [illegible] Esset autē iocunda nec infructuosa collocutio/ si recenserent collocutiones Marie sup verbis illis q̄ locutus ē dñs ī patribus et p [illegible] men Abrae/ cui dñs locutus est. ¶ Magister. Uocas ad rem magnificā valde. et cuius magnitudinis nō sit finis. Dicam tamen ex infinitis paucissima que Maria conferebat in corde suo de locutionibus dñi. Tu ex nimis collige quantū magna potueris. Interroga pariter quātū volueris sup his oībus que ꝯtemplata ē mēs Marie sapiētis. Uideor aūt ita ꝯuenienter ic[illegible] si dixero ꝯtulisse Mariā in corde suo [illegible] rit oīa que sibi dicta fuerāt ab eo iuxta cognate Elizabeth vaticiniū. Est aūt magnificentie ꝓprietas. ꝯsummatio fortis inchoa[illegible] sio ꝯsiderata magnorū. Laudans igit ꝛ magnific[illegible] [illegible] ¶ Discipul⁹. Placent ista. ¶ Magister. Licet aūt de multitudine magnifica[illegible] sane dicta sunt. sʒ eo plura supersunt/ tanq̄ de infinito quodā pelago. cuius quantitatē nō molis/ sed ꝟtutis accip[illegible] cōtingit accipere. Neqꝫ vidimus idcirco ab hauriendo desistere/ sed insistere ad refocillationē animarū nostrarū. que nō arescēt [illegible] dum [illegible] fluunt impetu/ nō impedita de lybano cādoris ꝟginei scaturientis ī abūdāria de fontibus saluatoris xpi sui. Ceteris q̄ppe p [illegible] gr̄e plenitudo tota. Jdeo salutat anthonomatice gratia plena. cui⁹ plenitudinis abundantiā nullus a pīte sermo sufficiet. Nō eī iā eēt adeo mirabil ꝛ angusta/ si ꝟboꝝ angustijs clauderet. ¶ Discipulus. Recte dicis. ¶ Magister. Audebo nihilomin⁹ [illegible] plenitudinis gr̄e sue trāsire ad ꝯtemplandā sapiām ꝯtēplatōis sue. sapiam quā ꝯtēplata ē multo intuitu. querā plurima de seipsa. vtinaꝫ hoc seipsa vel ab ipsa liceret. ¶ Discipulus. Gratū est. pocarūqꝫ cupio/ qua[illegible] in omni locutione nostra misceas vtile dulci. speculatōꝫ cū deuotōne. nec p multos opinionū riuulos effundaris. Dic politōꝫ/ vel q̄ B

potior/ vel sua nouitate iocūdior apparebit Salvator in pmis. quib9 z quot modis cognoscat. qz mēs marie ɔtēplata sit ultra sapientem. vt ad magnificādū dñz aīa cū exultatione spūs moueretur. ¶ Magister. Congratulor sancto tue deuotionis studio. qz i amplissima z magnifica viā nos exerceri materia. contemplatōes beate et sapiētissime sapientū oim suadens recenseri. nō quidē oīnes vt impossibile recte censes. sed quot z quales ipsa dignabit ministrare de se loquentibus. magnificentiā simul cū laude mirātib9 z cupientib9/ qz tū fas fuerit recordari. prestatōe pmissa qz ea tm̄modo volum9 asserere/ q̄ certa tradit autoritas fidei. vel q̄ ratio clara cōuincit. Cetera vero tanq̄ pie opinabilia ad exercitiū deuote speculationis recēsebimus. nō qz ita fuerit affirmātes. sed qz ita fieri potuerit/ fm̄ pbabiles coniecturas estimantes. Didicisti qz duo ɔtradictoria nō in veritate stāt simul/ sed in pbabilitate. Pictores imitabimur z rethores. qui nō adequatā z aper [illegible] Alioqn temeritate fallerent atqz mendacio. sed verisiles illi picturas. isti ratiōes offerre ɔtēti sunt. ¶ Discipulus. Difficolū ēēt plus exigere de rebus q̄ nec sensu pcipi. nec ratōe pbari. nec autoritate pñt cōfirmari. De quibus tñ aliqua dicere vl' scribere vl' audire decet. licet et expedit. Incipe securus. qz pstas/ suz sic teneo. nec aliter recipio. ¶ Mgr. Cōtēplatiōes Marie recensere placet tpe q̄ quasi vidua mater post ascensionē filij. post missionē spūssancti clauso sup se cubiculo/ reducebat añ mētis oculos pteritū decursuz vni[illegible] vite filij sui. Hoc sibi speculū. hoc sibi exemplar satis erat i omni ɔtemplatōe sua. ¶ Discipulus. Placet electio tpis. dū beata nostra viatrix adhuc existeret. et duz reductis ad gesta dictaqz dñi nři spūalib9 oculis illoz poterat reminisci. Nos demū p hec edificari familiari repetitiōe valemus. Ubi enī mō pascit. mō cubat i meridie claritatis immēse/ q̄s ɔtemplaturus ascēderet? Porro ne te fortasse ordo gestoz sollicitet. pge q̄rsum volueris in ɔtemplatōib9 beate Marie virginis recēsendis. qm̄ nec euangelistaz tradītio doctrinalis/ ordini se gestoz p oīa cōformauit. Sentis et ista ɔpilatiōe laboriosissima que nup edita est ex quattuor vt vnū. neqz veritati tñ euāgelice. neqz deuotōni. neqz [illegible]

¶ Contemplabaf eo tūc Maria solitaria se cum frequentius/ oīa que viderat vel audierat que ɔtrectauerat de verbo vite. sicut et9 custos vgineus Johānes de se p multis loquit dī. Qđ fuit ab initio. qđ vidim9. qđ audiuimus. qđ oculis nostris pspexim9. z manus nostre ɔtrectauerūt de verbo vite. z vita manifestata ē. z vidimus z testamur et annūciamus vobis vitā eternā. que erat apud patrē z apparuit nobis. Hoc testimoniū i nulla fuit eminētius creatura pura q̄ i Maria verificatū. que verbū vite nedū vidit. nedūz audiuit. nedū contrectauit. sed ɔcepit. peperit. lactauit z aluit. Ceterū/ nulla sunt quoz sola sibi ɔscia fuit. nec pdidit dicēs. Secretū meū mihi. Multa que potuerūt se sola reuelante cognosci. quoz fecit pricipes aplo3 z euāgelistas/ maxime Lucā. Cognouit viuente Joseph vginali sponso suo/ singula q̄ dñs noster subditus eis operatus ē vsqz post obitū felicē eiusdē Joseph custodis z teste fidelissimi. quādo cessit ipsa in custodiā peculiarē filij sui. sequens eū quocūqz iret psens in omnibus que faceret z doceret. vsqz dum custodie Johānis in cruce tradita ē. ¶ Discipulus. Affer si habes vel autoritatē vel rationē de sequela matris/ toto tpe [illegible] tis/ hac illacqz discurrentis p ciuitates z castella. quia venerat ad hoc sicut respōdit ipm retinere volentibus. Talis aūt discursus videbat importunus verecūdie virginali. honori maternali. sexus insuper etatisqz fragilitati. ¶ Magister. Conuenientissimus et [illegible] fuit comitatus talis matris cum filio. Uiri nempe viduata solatio fuit. filius q̄z pdicās [illegible] trancas etiā mulieres se sequi. sibiqz ministrare de facultatib9 suis p oē iter qđ erat ipse facturus. Testaf hoc euangelica narratio/ q̄ matris societatē expssit locis plurib9. vt i nuptijs dū dixit filio Uinū nō habent. vt post modū dum descendit capharnaū infidelem ciuitatez ipse z mater sua/ dicit Johannes. Quanto pbabilius credendū est ascendisse cū eo hierosolymā sanctā ciuitatē. vbi vidit filiū. qui cū fecisset quasi flagellū de funiculis/ omnes eiecit de templo. Legimus preterea qz mater Jesu sepe quesiuit loqui ei/ foris stans z insequens. Quod insup efficaci9 afferre possumus argumentū psentie ɔtinue/ q̄ illud dū fili9 ignominiosissime morti traditus esset. voluit beatissimā matrē adesse cōspectricem. De discipulis rursus z apostolis scribit Lucas. post passionē domini q' erāt

pseuerantes in oratione cu mulieribus [illegible] Ma
ria matre Jesu. Porro si filius no habebat [illegible] ca
put reclinaret. hoc ipsum probabile de paupe
re vidua matre sentire. Fouebat igit a filio.
Legimus quattuor Philippi filias prophe/
tissas sequentes ipsum predicante. Apostolus quo
que dicebat se potestate habere sorores circu/
ducendi sicut et ceteri apostoli. Denique quid
charitas materna velit et audiat. quid filialis
retribuat pietas Augustinus cum Monica te/
D stis assit. ¶ Discipulus. Probata satis esti/
mo sequela Marie continua cu filio. que no
bis afferet no mediocrem contemplationu
suaru materia atque fidem / per vniuersam to/
tius euangelice serei narratione. Quinetiam
Maria contemplabat ea que didicerat infan
tula/sub parentu domestica disciplina. De/
hinc que toto puellaris etatis tpe didicit et per/
legit in templo sub doctrina sacerdotu/cum
alijs virginibus de sacerdotali regalique sta
pia/nobile trahentibus originem erudita. Tan
dem reliqua tam ab euangelistis posita/que lo
ge plura no posita per totu beatissime vite sue
cursum estimamus multa nimis. Inuenire
tuum e. Incipe quomo placuerit. Dignabi
tur spero se se nostro qualicunque sermone lau/
dari. qua audire videor exhortantem omnes
per verba patris sui David Magnificate do
minu mecu. et exaltemus nome eius in idipsum
dicentes. Magnificat aia mea dnm. quonia
hic e finis noster. ista salus. ista pfectio. illud
principiu et vltimu creature rationalis opus
[illegible]
pcipua fuit de magnificando dnm. Causa
quo posuisti. Et dicat. semp magnificet dns
(ait propheta) qui diligunt salutare tuu. quod e
xps verbu in pricipio apud patre. deus i deo
p que oia facta sunt p que et destructa p pec/
catu/refecta sunt. qn verbu caro factu est. et
habitauit i nobis. Et qz contemplabat mens
Marie quemadmodu futurus erat deus ho/
factus iudeis in scandalu. et gentibus in stulti
ciam densu. voluit a magnificatoe dni saluta
rio sui caticu inchoare. significas nihil in de
pressionem diuine magnificentie factu esse p
[illegible]
tis nostre oculis (o magnificetissime deus)
[illegible]
agnoscimus. p hunc inuisibiliu amore rapi
amur. ¶ Discipulus. Hec causa pbabilis
est cur a magnificetia sumpsit exordiu. dum
recreata considerat p exinanitione passionis.
At vero du attenderet oia q facta sunt per

verbu. none pfestim a magnificatone creatu
rarum assurrexit ad cognoscenda laudandaque
magnitudine creatoris? ¶ Magister. Ut E
[illegible]
ca/ pposuisse nomen dni que salutans psona
do ps. verbo. Omnia quecunque voluit dns fe
cit in celo et in terra. in mari et in omnibus abys/
sis. Ideo quippe dns appellat. quia subie
cta habuit creatura iure suo facta. aut ab e
[illegible]
de rebus conditis in tali mensura. numero et
ordine/none p omni ratione potuit respon
dere. Dns e. quod bonu fuit in oculis suis
hoc fecit. et qd fecit prius in ipso vita erat. et
vita erat lux hoim. et lux in tenebris lucet. et
tenebre ea no cophenderut. ¶ Discipulus.
Tollebat ex hoc curiositate stulta scrutan
tium scrutinio/volentiu sapere no ad sobrieta
tem. no ad mensura cordis sui nimis exige
[illegible]
tendu tisti que oim que facta sunt et quo facta
sunt simul et refecta. tota ratio est omnipote
et omni sciens volutas operatis. ¶ Magister
Contemplabat in hoc euangelico iohanis
custodis sui principio mens Marie multo
intuitu septe abyssos. quas solus dei pene/
trat oculus lucidior sup sole. Siquide deus
ipse dns q intuet abyssos. Ideoque sup oem
creature sciam no tatu p cherubin sedere per
hibet. Hinc tenebras ee sup facie abyssi mo
[illegible]
tenebre ea no cophenderut. no negando q
lecunque pticipationem huius lucis velut vmbra
tile. Umbra quippe dicimus ee refulgentiam
quanda lucis plus aut minus. et no omnimo
da lucis priuatione. Sic angelus e ordine
naturali prima vmbra seu refulgentia sum/
me lucis pticipatio. Aia rationalis altera
Denique vmbra cognitiue lucis [illegible]
vmbra sensitiue virtutis iii vegetatiua. ac de
[illegible]
An effulgeat sibi in creaturis et occumbat?
¶ Mgr. Si vita dicat omnino illud qd b
vum motiua sui/pclusimus alibi que nulla res e
sine vita. qn naturalis amor omnibus insitus
est/q res quelibet tanque podere suo moueat
mediate vel immediate/ad ppriu centru oim
deu. Rationales creature p cognitione oim
eta sibi. sed irronales p separata. feruntur [illegible]
ad loca sua p impetu amorosu dei dir[illegible]
vt a sagittate sagitta dirigit petere signu qd
sagittas intedit. Est igit res quelibet in deo
queda vita etia prius q fiat. et hoc p ratione

[illegible] alē.non quidē extra deū (put Christo. ar/ [illegible] ydeas posuisse) sed ī deo. Fm respectus habitos ad creaturas p intellectū paternū. z p verbū suū / iuncto volūtatis amo [illegible] quo vult de⁹ bonitatē suā ad extra cōmu/ nicare. z lucē immensam quodāmodo splen/ descere. z vmbratiliter radiare. Alioquin ip sum verbū diuinū vt sine volūtate tali cōside ratū pure speculatiuū, nō opatiuū cēsendū est. etiā dū prendit seu procedit cōmunicati ue ad processionē spūssancti qui amor est pa tris z filij. Praxis igitur nō intendit in intel [illegible] petitū nisi procedat ad operationis rationem Sicut alibi de theologia q̄ sit speculatiua diDicisti. qz eius finis pcipuus sit amor dei. z laus eius magnificās dn̄m. Tunc ꝓo diuinū verbū nō irrōnabiliter appellat practicū, dū diuina voluntas accipit ipm ad p/ ductionē seu producibilitatē eorū oīm que facta sunt fm triplex fieri. vnū est in mēte an gelica vel humana. scdm in existētia ppria seu genere pprio z in eē formali suo. Cetera priuatio seu nihil dicit sine verbo facta. non q̄ sit aliquid extra intelligentiā. sed ita q̄ no men entis vel eē vel existentie / philosophus extendit ad illa circa que negociat intellect⁹ vt sunt priuationes z relationes ratōnis / vt complexe significabilia ex fabricatiōe intel/ lectus componētis z diuidentis. cū similib⁹

F ❡ Discipulus. Grandes sub paucis colle/ gisti contemplādi materias. redire placet ad illas abyssos septem. quas innuis Marie [illegible] suz dicimus profunditatē. cuius fund⁹ aut terminus nō pōt ab inspicientibus intueri. ❡ Unde si nō sit abyssus talis ipse benedict⁹ deus trinus z vnus in sua maiestate. nō per respectū quēuis extrinsecū consideratus. qa nemo nouit patrē nisi filius. nec filiū nisi pa ter. nō excluso tn̄ spūsancto. q̄ prorsus ē eius dem cognitionis cētralis cū patre et filio. Sex alias abyssos numeramus habēdo re [illegible] sole capaces sunt btitudinis eterne vel phen nis miserie. ❡ Nunquid nō abyssus ē misc̄die dei queres viles z de sensibilū dignata est fa cere supsa dignas / atqz pricipes sue pulcri/ tudinis. nobilitatis. z honoris immensarum vsqz adeo q̄ idipm sunt p gratiā qd dei fili⁹ ē p naturā. Hoc intuebat in spiritu ppheta loquens in psona dn̄i. Ego dixi dij estis. et filij excelsi omnes. Siquidē dedit eis ptatē [illegible] i. nō ex sanguinib⁹ corporeis, [illegible] se cōmiscētis cū carnis sue [illegible] volūtate. sed ex gratie germine [illegible] ex deo nati sunt p verbū regenerās. qd ideo ca ro factū ē vt eēt caro deus. habitās ī homini bus z hoīes in eo supadmirabili psus vni/ tate. ❡ Uia altera velut ex opposito tibi mō strat abyssus. hec ē incōphēsibilis z horri/ bilis diuine iusticie seueritas. que pijcit a fa cie sua rationalē creaturā. reprobās et indu/ rans eam. reputans eam indignā seipo qui [illegible] pro portionabiliter ad duplicē hanc hoīm sortē assignāde. Primis dicet. Uenite bn̄dicti pa tris mei. pcipite regnū quod paratū ē vobis ab o[illegible] mundi. quod nec ocul⁹ vidit. Au [illegible] duas abyssos velut intermedias. que sunt vie ad duplicem pcedentē De quibus in ps. Uniuerse vie dn̄i misc̄dia z veritas Ecce q̄ incōphēsibilis sit vtraqz via. Quoniam est via que videt homini recta. et nouissima eius ducunt ad mortē. Et econuerso iustorū semita reputat insania. Alternatio tanta po/ stremo cernit in vtris istis. tam ambigua. tā pplexa. tā timida z incerta. vt vere dictū sit. Nescit homo finē suū. z oīa in futurū seruan tur incerta. Latro p totā vitā sceleratus / ad vnū petitionis verbū meruit audire Hodie mecū eris in paradiso. dū Petrus negauit. dū Judas apl's desperatiōis peiori laqueo q̄ canapis se suspendit. ❡ O quoties mentē Marie ꝯtemplantē sapiēter has abyssos ar bitramur deo dixisse. Oculi mei defecerunt ī salutare tuū. quo ad tres abyssos misc̄die. z in eloquium iusticie tue. quo ad tres abys/ sos veritatis et seueritatis eiusdē iusticie. O quoties expauit sicut Paulus. quotiēs ca sto silentio magnificās dei secreta. nec auda ci temeritate subintrans aut irrumpēs suspi [illegible] O altitudo diuitiaꝝ sapiētie z scie dei. [illegible] ad intrinsecā abyssū diuinita [illegible] referamus ad alias. Sequit [illegible] ractas. Abyssus ait abyssum inuocat. in vo ce catharactarū tuarum. ❡ Discipul⁹. Cō G siderans ista / totus horrore concut[illegible] ad me meamqz vilitatem resiliens / diuinā maiestatē trepid⁹ expauesco. nec q̄d agam / q̄d dicam. quo me vertā. quo fugiā / prorsus [illegible] in illū qui est deus noster refugium z virtus

Itaq patre trahēte venim⁹ ad filiū. Filius vo pollicet. eū q venit ad me nō eijciā foras [illegible] nus tota fide totaq spe nos ī ma[illegible] sue/resilientes a seueritate iusti[illegible] nō poterit misedia claudere gremiū re[illegible] q p fugiētibꝰ reqrendis. repandis/ [illegible]is /in hoc miserie deserto lacerata ē spinis ꝛ cruce clauata. Postremo quid nisi magnificentiā talis dñi venerearis. exultās ei cū tremore dicens. Dñe deus magnificatus es vehemēter. Rursus cū sapientissima mulierū. Magnificat anima mea dominū. [illegible] Contemplat[illegible] Marie. qꝫ pposui redire posterius sup istaꝫ de abyssis iudiciorū dei. qui aliquos misericorditer dat filios dei fieri. coheredes regni. alijs ad interitū derelictis. iusto quidē ſꝫ occulto iudicio. ¶ Magister. Salutāda sepe est ꝛ orāda mr̄ miscdie. vita. dulcedo et spes [illegible] sentiamus. Etenī si quod factū ē in verbo vita erat/ qnto pfectius fuit et est ipsa in eodeꝫ verbo/ vita p quā ꝛ in qua verbū caro factū. reddidit pditis et mortuis vitam? Dulcedo subinde nostra est/ que fonteꝫ in se parturit [illegible] ciliās ꝛ subleuans. nō autoritate prima saluans. ¶ Transferunt obinde p ecclesiam illa verbi pconia sub nomine sapiētie/ pdicata p sapien[illegible] istā verbigenā de verbo et in verbo glorians. [illegible]b initio inquit ꝛ ante secula creata sum/ [illegible] destinationis electionē p omnibus. [illegible] omnis spes vite ꝛ virtutis. p[illegible] ¶ [illegible] nia que sapiēs colligit. et mecū sepe retracto. maxime dū natiuitatis eius sacra celebritas recolitur. de qua fieri posset compatio ad illius natiuitatē qui fuit homo missus a deo/ cui nomē erat Johānes. qui venit ī testimoniū vt testimoniū phiberet de lumie. ¶ Magister. Alludis si sciens vel insciens nescio [illegible] ptextus euāgelici. cuius supra meministi de quattuor et vnū. quod opus ī centū qnquaginta rubricas partitū est/ cū aliquot rubricellis. Dū eni verbi generatione ptemplationē incepimus Marie. tu nunc traducis vt de pcursore loquamur. sequamur hūc o[illegible] ¶ Discipulus. Sequamur queso de btō Johāne q̄lis fuerit Marie ptēplatio q̄si scda pncipal[illegible] ¶ Magister. Cōtemplabat mens Marie iohem. nūc ad lrām. nūc ad tropologiā. nūcq̄ vo p allegorice t anagogie mysteriū

¶ Discipulus. Lra palā facta ē de iohis nūciatōne cū pconijs ei⁹. parentūq suoꝝ assertio[illegible] ¶ Magister. Con[illegible] bat maria verbū qd erat ī pncipio, qūq metaphysicaliter. Assumebat eni silitudinē hoīs parte opantis in exteriorē materiā. Cōferebat ad pmū artificē deū. q oīa q facta sūt pduxerat nō naturali necessitate. nō casualiter aut fortuite/ sed spōtanee. Recensebat aliquos phcs ita sensisse. sicut dicit iohes cū [illegible] sibilia dei p ea q facta sunt a creatura mundi id ē hoīe. intellecta ꝯspiciunt. Sempiterna qꝫ virtus eius ꝛ diuinitas ondit ordinatissime ꝯstituta supra oēm artis excogitationē. ars vo qd ē nisi recta rō reꝝ agibiliū? Ita cōcludebat Maria metaphisicās. oportere poni verbū seu logos. i. sermonē vel ratonē pus. p qd verbū oīa facta sunt. ꝛ quod factū est [illegible] giturōe q̄s seipo qui deus ē. quē nullus dubitat esse vitā et primā vitā. alioqn iā nō eēt deus verbū suū vel ydee sue. Cui⁹ rei absurditatē ipse etiā phoꝝ pnceps Aristo. ferre non potuit/ ꝯferēs cum Platone. Porro noluit [illegible] tē lucis sue. dū eā fecit splendescere p creaturas. quas omnes in sapiētie sue luce cōstituit. Omnia in sapiēna fecisti ait ps. Fuit igit hō missus a deo q spectator eēt oim operuꝫ dei. quiq testimoniū phiberet de lumie. nō eni erat ille lux. sed vt testimoniū phiberet d lumine. Erat lux vera q illuminat omnē hominē venientē in hunc mundū. quia nullus illuminatur ad cognitioneꝫ liquide ꝛ pure ꝑspicue veritatis absq pma luce/ sm triplex genus cause. efficiētis. exemplāris ꝛ finalis Quali dono. qua grā. qualis oro potēt ē maior etiā phie testimonio? Erat ppterea homo missꝰ a deo nomē iohes. dū mūdi spectator in statu innocētie ꝯditus ē. vt testimoniū phiberet de lumine. Uidebat pmā lucē p speculū ꝛ ī speculo creaturarū. nō ī obscuritate enigmatis. Uidebat et ī imagine mētis sue. ꝛ p eā lucidi⁹ multo q̄s p vestigiū vel speculū creature. nōduꝫ tn̄ intuebat ī sua quidditate nudā lucē. Sed heu homo cū in honore eēt nō intellexit. ꝯparatus ē iumētis insipientibꝰ et silis factus est illis. Propterea tūc erat vt lux vera in mūdo eēt p quā factus ē mundus. Et mūdus iste microcosm⁹ eū non cognouit. ad quē cognoscendū fact⁹ erat. ¶ Discipulus. Nihil hactenus attulisti in hac

ꝯtẽplatõe marie ſm ph[illegible] ho
mie vere philoſophãte negãdũ. ſi nõ ſit auer
ſus a vera luce deo ꝑ tenebras pctõꝝ. ſi nõ
ſit obſcuratũ inſipiẽs cor eius. nec dat⁹ in re
probũ ſenſum. Si deniqꝫ fuerit i eo gratia
dei. vt merito Johẽs appellet᷑. Atuero ſi id
[illegible] de
ſidero cognoſcere. ſ. in ꝓpria venit. ⁊ ſui eum
nõ receperũt. quotquot aũt receperũt eũ. de
dit eis ptãtẽ filios dei fieri. his q credunt in
nomie eius. qui nõ ex ſanguinib⁹ neqꝫ ex vo
lũtate carnis. neqꝫ ex volũtate viri. ſꝫ ex deo
nati ſunt. Et verbũ caro factuꝫ eſt. ¶ Mgr.
Nõ poteſt ad litterã expoſitio tradi niſi de
incarnatione verbi. ꝑ cuius fidẽ fiunt homi
nes filij dei. cui⁹ inſup litteralis Johãnes ꝑ
co fuit. vox et lucerna. Confitet᷑ hinc Aug.
ꝙ quid haberet myſteriũ. Et verbum caro fa
ctum eſt. nec quidẽ poterat ſuſpicari. cuꝫ de
ꝑcedentibus aliquid nõ negaret intelligenti
[illegible]
tamẽ ſine ꝑiudicio littere videam⁹. ſi verbuꝫ
dei poſſit dici in ꝓpria veniſſe ꝑ infuſionẽ lu
minis vultus ſui ſup faciẽ mentis humane.
immo ꝑ quandã ex vtero mẽtis incorꝑatioẽ
ſui. Omnis itaqꝫ res quãtũcunqꝫ ſubtilis ſic
i corporeeqꝫ nature/ ſi compat᷑ ad ſimplicita
tẽ ꝑme lucis/ corporea iudicat᷑. materialꝭ in/
ſup. qꝛ potẽtialis ẽ atqꝫ mutabilꝭ. et nõ pur⁹
actus. Dũ ergo ꝑma lux influit ⁊ illabitur i
portionẽ rõnis ſupiorẽ/ quã dicimus apiceꝫ
mentis vel ſinderesim virgineã. quidni dica
mus dei verbũ quodammõ incorporatũ vl
hoiem factũ ꝑpter deiformẽ ꝑncipalis hũa/
ne ptis vnionẽ. ꝑ quã (ſi Boecio credimus)
fiunt homines dij: Dei etenim ꝑpterea genus
ſumus. i quo mouemur. viuim⁹ ⁊ ſum⁹. Et
habitat i nobis verbũ ſuũ vnigenitũ et eter/
nũ plenũ grẽ ⁊ veritatis. ¶ Diſcipul⁹. Nõ
aduertebaꝫ talis ꝑfice cõtemplationis ap/
plicationẽ que nõ aberrat a fide ¶ Mgr Fi
des plus eleuat arcẽ mentis vt verbũ dei in
habitet ꝑ fidẽ i interiori hoie/ vt hortat᷑ apo
ſtolus. Cõſiderãs igit᷑ hanc vniuũ habita
tionẽ Aug. dicit Mariã matrẽ dei cõcepiſ
ſe ꝑmo felicius deũ ꝑ fidẽ/ ꝙ poſterius ꝑ car
nem. Non eñ ſecũda ſine ꝑma ſibi ſalutem
attuliſſet conceptio. ¶ Diſcipul⁹. Utrum
potuerit Maria ſine fide vel charitate fuiſ/
ſe mater dei corꝑalis: ¶ Magiſter. Si po
tentiã ordinatã ſpectes/ nõ potuit. qm̃ de⁹ ꝫ
facere nõ ordinauit. ſed quin aliter ordinaſ/
ſe potuerit cũ ſit immẽſe potẽtie nec in [illegible]
ꝯtradictionẽ ita fieri. qo hec a dei potẽ[illegible]
[illegible]
abſqꝫ numero ſup incarnatõis beate myſte/
ſterio. vtputa ſi verbũ fuiſſet incarnatũ hoīe
ꝑmo nõ peccãte: Si põt rõ tradi ꝯuincens
Cur deus hõ ſit: Ita eñ conari videt᷑ Anſ/
elmus cũ alijs nõnullis. Rurſus cũ opa tri
nitatis ſint indiuiſa ad extra/ quõ fieri potu
it vt ſolus filius diceret᷑ incarnat⁹. cuꝫ ſilr̃
abũdantiſſime tractat᷑ ꝑ doctores. ꝙ idcir
co nõ induco. ¶ Magiſter O quãta credis
[illegible]
lia cõferẽs i corde ſuo/ ꝗlia meruit expiri qñ
dom⁹ pudici pectoris rẽplũ repẽte fit dei. qñ
fas fuit ꝑ ſalutatiõe ſibi dici. Salue mater
pietatis ⁊ totius trinitatis nobile tricliniũ.
ibi tñ incarnati ſpãle maieſtati ꝑparãs ho/
ſpitiũ ¶ Tricliniũ fuit ꝑ fidẽ charitate formã
tã. ſed ſpãle hoſpitiũ ꝑ verã maternitatẽ/ ne
dũ carnis ſolius ſed ⁊ mẽtis ꝑparauit Intel
[illegible]
facientẽ volũtatẽ dei pris. q iõ frater. ſoror ⁊
mr̃ ẽ. ibi dei mr̃ ibi go filia. ¶ Nũciat hãc ibi
ꝯceptiõẽ ſpũſſcũs/ q vbi vult ſpirat. q inſpi
ratio vel inſtinct⁹ interior tenet ad [illegible]
angeli. q gabriel ẽ fortitudo dei. nã qd forti⁹
qd ve potẽti⁹ põt nunciari: ¶ Ceterũ grã dei
ꝑ Johẽm ſignificata ꝑcedit/ viã ꝑparãs ver
bo dei. q Johẽs ꝑ orationẽ ꝯcept⁹ ẽ/ gabrie
le ſilr̃ nũciante. Nihil eñ habet hõ fecundi/
tatis in quauis portione rationis/ ſit vir vel
mulier/ vt talis filius inde poſſit gigni. ꝑce/
dat oportet. ⁊ ꝑcedat Zacharias (dictus dñi ſa
nitas) i templũ. poſitur⁹ incenſũ deuotio
nis cui⁹ oratio exaudit᷑. ⁊ cõcipit Eliſabeth
(que ẽ dñi memoria) filiũ cui nomẽ ẽ Johã/
nes. in q grã dei. ꝙ nulli⁹ i cognatiõe natu
[illegible]
rã. Zacharias ſacerdotiũ Elizabeth legem
veterẽ ſignificat. ex qbꝰ timore frigeſcentib⁹
nõ potuit ꝯcipi grã dei. Nihil eñ ad pfectuꝫ
pduxit lex. quouſqꝫ venit plenitudo tpis. qñ
ſol iuſticie debuit oriri ſup terrã hũane cõdi
tionis ꝑ myſteriũ incarnatiõis. Tũc ꝑceſſit
in Johẽ lucifer/ illũ ſolẽ qui ex vtero patris
añ luciferꝫ genit⁹ eſt in die virtutis ſue i ſplẽ/
doribꝰ ſanctorꝫ ¶ Diſcipulus. Ergo ne pu
tandũ eſt Mariã nihil de ꝑnũciatõne iohis
cognati ſui fuiſſe litteraliter contemplatam.
¶ Magiſter. Immo ꝓ nec vnum iota di
[illegible]
pſit qñ maria rimaret᷑. ⁊ meditando rumia/

ret. 9ferẽs ad innumerabilia q̃ nos latẽt. ne-
q̃ scriptis mãdari potuerũt. Itaq̃ si Johan
nes fuit tãta solẽnitate nũciat⁹. si p orõem su
pra nature cursuz impetrat⁹. si sanctificat⁹ i
vtero. si gaudiũ ꝛ exultationẽ cũ admiratiõe
parẽtib⁹ [illegible] et virtute
helye. si sobrie educat⁹ ꝛ vestit⁹ i exẽplar pnie
p 9tẽptũ tpalis felicitatis ꝛ amorẽ eterne. Si
talia nobis innotuerũt Luca et ore Marie
nobis referẽte. nano dubitauerit q̃n ad scip
sas plũa taliũ retulerit reuoluẽs oculos ad
pprios parẽtes. q̃liter angelica nũciatõe fuit
ipsis ort⁹ su⁹/cũ vite serie. i. ordine reuelat⁹.
vt nõ minus de gratijs ab vtero sibi largi⁹
collatis Maria 9surgere ad gratiaz actio-
nes [illegible]
talicio nũciato. repetẽs crebri⁹ cũ exultatõe
spũs cãticũ suũ. Magnificat aĩa mea dñm.
Finis prima partitio.

Sequitur secunda

ptitio de vita solitaria Johis q̃si sup rubri-
ca scδa. de nũciatõe sua ꝛ habitatõe in deser
to. Sũt i hac ptitiõe tres pticule. iuxta tri
plicẽ modũ manifestãdi vitã solitariã. Et cõ
tinet notulas nonaginta. ¶ Discipulus.

D
c

T si multa fuerũt ipsi Marie
9templanda circa Johannis
nũciationez in tẽplo. Si circa
visitationẽ et salutationẽ Ely-
sabeth. Si circa natiuitatẽ cir
cũcisionẽq̃ pueri. quib⁹ interfuisse Maria
credit. simul ꝛ audiuisse canticũ illud Zacha
rie Bñdict⁹ dñs deus isrl. cũ mysterijs hic
inclusis. Nihilomin⁹ ad pũs ptere cõtẽpla
tionis oculos desidero. ad solitudinẽ iohis
deq̃ Lucas sic intulit. Puer aũt crescebat ꝛ
9fortabat spũ. et erat i deserto vsq̃ ad diem
ostẽsionis sue ad isrl. ¶ Magister. Fiat vt
vis. ꝛ incipio quõ vis ¶ Discipulus. Cũ hõ
sit naturalit̃ aĩal sociale. gregale ꝛ ciuile s̃m
phm Platonis q̃z sñia dicit. hoies hoim cã
factos esse. Ecclastes insup maledicit soli-
tario di. Ve soli. Nõne itaq̃ iste viuendi in
[illegible]
feris indomabilib⁹. aut homib⁹ melãcolicis.
Solitudinẽ eñ q̃rere Aristo. posuit i ho
mero fuisse signũ melãcolie. Fuit igitur puer
Johãnes melancolicus aut feralis. ¶ Ma
gister. Addere debebas vnã distinctionis
partẽ a pho positã. Solitarius inq̃t vel de
us est/vel bestia. Fuit aũt puer Johãnes de
us p participationẽ diuinitatis. nõ p naturaz.

Etenĩ manus dñi erat cũ illo. Fuit reple⁹
spũsancto ex vtero matris sue. Neq̃ cõple
xione melancolicus. cũ p miraculũ fuit dño
opante formatus. cui⁹ pfecta sunt opa. Le
ge qδ dicit. Puer aũt crescebat et 9fortabat
spũ. Post subdit. Et erat i deserto. Quare ꝛ
quousq̃? Nimirũ vsq̃ i diẽ ostẽsionis sue ad
israel. quatinus interea loqueret dñs ad cor
eius i solitudine. reuelans et indicãs que et
ipse facturus ad isrl ꝛ docturus. Simul et
nõ leui saltẽ maculare vitã famine posset. De
dicabat euangelicũ virũ in suo celibatu vgi
neo. imitabat vitã Helye p quem erat ipse s̃
guratus. Complebat prenunciatã de se pro
pheciã Esaie. Ego vox clamantis i deserto
Predicabat primu⁹ exemplo sanctoꝝ spem
regni celorũ p contemptũ terrenorũ. quat-
nus autoritatis pondus adderet verbis su
is opatis. atq̃ talis merito iudicaret qui sal
[illegible]
pdicaret penitenciã/ ipse p delicias insecu
tionem reprobus inueniret. ¶ Discipulus.
Collegisti summatim causas solitudinis i
Johãne. De ceteris pro solitarijs quid iudi
cas. Nõ eñ similibus tueri se valent causis.
¶ Magister. Operi tuo (dicit Ambro.) in A
tentio nomen imposuit. Et xpus. Si ocul⁹
tuus fuerit simplex. nõ habẽs aliquã partẽ
tenebraꝝ. totũ corpus tuũ lucidum erit. si
cut lucerna fulgoris illumĩabit te. Primũ i
[illegible]
[illegible]
9plexionis naturalis vel acq̃site. nõ patiẽs ci
uilit̃ 9uersari. cui⁹ odiũ 9tra oẽs ꝛ oim 9tra
[illegible]
solitudinis i capto monstro ab hercule nec
to. hanc in leonib⁹. hanc in auib⁹ nocturnis
accipimus ¶ Mouet aliquos cupiditas im
plẽde voluptatis seu pprie volũtatis. quoꝝ
felicitas estimat impunita nequitia. peccare.
[illegible]
Querit eñ latibula fede voluptatis implẽd.
qδ ꝛ fere demõstrãt. ꝛ anicule quedã 9ndit.
nisi forsitassis aliquos ita bestiales inuenies.
quos pprie nequitie publicatio delectat. p-
dicãtes vt zodoma peccatũ suũ. ꝛ cũ malefe
cerint gloriantes ¶ Mouet alios animi que
dã deiectio seu pusillanimitas/ causata p fre
nesim aut melancoliã multis modis quales
numerãt medici. quos nihilominus fatent
innumerabiles repiri. Taliter demẽtatũ tra
dunt expositores Danielis ipm Nabucho
donosor. cui⁹ fuit habitatio cũ feris. Et de-

moniacus iste p legionē oppressus. q̄ habi
tabat in sepulcris. Pueros insup ab hijs imo
iuuenes ⁊ senes. hac timoris formidie agita
ri sic ostinet/ vt nec videre alios vellēt. nec se
se paterent facialiter intueri. Quoꝝ tandē ali
qui p deserta vagātes nusq̄ cōparuerūt. Alij
laq̄o vel p̄cipitio vel aliter/ sibi mortē intule
rūt. Laudabilis certe verecūdia (marie pueri
lis) ⁊ i mulieribus q̄ saluā rē facit mal' obstans
conatibus. Sed ne q̄d nimis ne lesa tandē ve
recūdia frons accipiat meretricis. atq̄ veri
[illegible]
cus iuuenis senibus sathanizat i annis. ¶Mo
net alios inanis iactātia. Alios spes quest'
[illegible]oria. Alios ociū iners. Alios fantasti
[illegible] quidā seruoꝝ nouiti'. nō
[illegible] ab
bas. Alios ignorantia difficultatis heremi
tice vite seducit estimantes solitarijs deesse
nihil p̄ter orare deū. dū vbi segregatos se fa
ciunt ab alijs inueniūt semetipsos cū passi
onibus durissimis. luxurie. gule. desidie. ⁊ ac
cidie supra modū. vt interim diabolicas astu
tias de visitationibus hoīm curiosis ad insoli
ta de victualiū postremo vestiumq̄ carētia
taceamus. Tandē pereunt eo⁹ si timet. et gy
rouagi fiunt cum Cayn/ solū de heremitica
vita barbā ⁊ appellationē retinētes. quibus
solitudo non abstulit vicia. sed aluit. auxit ⁊
[illegible] plateas vi
mus impleri. Deterrimū h̄ gen' monachoꝝ
[illegible]
sunt hoīm extra termios bone politie depel
p lēda. ¶Discipulus. Et q̄s ad solitudinem
his attētis putabit idone'. Confirmas em̄
q̄d opposui. Ve soli. ¶Magister Vide ne
malicia plurimoꝝ paucis obsistat bonis et
electissimus p̄fusaq̄ diuinis cultoribus solitu
dinis. quales in cōmendationem fidei vocat
ap̄ls. In solitudinibus errātes. i mōtibus et
speluncis. in melotis ⁊ i pellibus caprinis. qua
[illegible]
Hilarion. cū filijs innumeris. q̄ naturā su
[illegible]
vim patit. ⁊ violēti rapiūt illud. Quid deni
q̄ de Johē n̄ro q̄d d̄ puero būdicto? q̄d de
[illegible] Discipul'. Spūs
vbi vult spirat. neq̄ mirabilia trahēda sunt
ad imitationē. s; reuerēter admirāda. ¶Ma
gister Recte sentis. Nō agit itaq̄ felicit vi
ta solitaria sine quodā afflatu spūsctī. q̄nq̄
paterēter reuelātis. q̄nq̄ secretius inspirantis
ducēt is ⁊ agentis. Dicit em̄ de xp̄o/ q̄ spūs
impulit eū i desertū. Dicit q̄ ⁊ duct' sit. Di
cit q̄ ⁊ agebat i desertū. Et hic de puero Jo
hāne p̄mittit. q̄ cōfortabat spū. Qui aūt pri
uata lege ducunt/ publicis et generalibus nō
subsunt institutis. ¶Discipulus. Qua rō
ne cognoscet q̄s a spūsctō q̄s ducit i desertū
solitariā ducturus vitā. cū tot seductionis
causas narraueris: ⁊ vniuersalit' expto d' so
litarijs omnibus. q̄s oz ee sit' finis: q̄ sue ocu
lus intētionis? ¶Magister Tres modos
solitudinis insinuasse videt mihi p̄s. compa
rans se tripliciter. Silis inq̄t fact' sū pelli
cano solitudinis. ⁊ factus sum sicut nyctico
rax i domicilio. Vigilaui/ ⁊ factus sū sicut
passer solitarius in tecto. Prima figurat soli
tudinē deserti. secunda claustri. tercia tecti si
ue tēpli/ q̄d signat tectū ampliū. ¶Conside
tur insup triplex in generali finis querēde so
litudinis. vn' peccādi vitatio. ali' pctōꝝ pu
nitio. terci' ad deū primatio. Oz tn̄ i singu
lis spūsctūs p̄prios fines. q̄ postmodū con
stat ex euētu. sed interim loq̄mur de hūano
cōsilio. ¶Ampli' q̄ sit ⁊ q̄lis solitudo deserti.
patet i heremicolis/ iuxta narratōes ⁊ vitas
patruꝝ. q̄ p̄terea sunt. ⁊ q̄ nūc ad hāc solitudi
nē idonei tradiderunt. ¶De solitudine vero
claustri vel cenobioꝝ/ habet noticia p regu
las ipsoꝝ. q̄ cōueniūt oēs essentialiter i tripli
ci voto. obediencie. paupertatis. continentie.
¶Porro de solitudine tercia quā imaginā
mur similē passeri. q̄ solitarius ē in tecto. nō
ita cognitōez inuenim' traditā. Participat
aūt cū vtraq̄ priori solitudine. differens tn̄
ab vtraq̄. ¶Solitudo claustri collocat in
ciuitatibus/ sicut habet nycticorax domiciliū
in eisdem. Sic se habet solitudo passeris in
tecto. Non eīn refugit ciuitates. sicut pelli
can' i deserto lōge fit ab eis. ⁊ heremi cultō
res sili' lōge fiūt. ¶Ceterū solitari' sicut pas
ser solitarius in tecto. nulla lege viuendi sub
voto astringit. imitās in h̄ volūtarios here
mitas. Nihilominus locū villarū vel ciuita
tū nō relinquunt/ dispares in hoc heremitis.
¶Legimus q̄ Anna p̄phetizans de puero
iesu/ nō recedebat de templo/ ieiunijs et orō
nibus vacās. Legim' de sctā Judith. q̄ fe
cerat in supioribus domus sue sibi cubiculū.
vbi cū puellis suis sola morabat. Sara iu
nioꝝ molestata/ p̄rexit orare ad supius cubi
culū domus sue. Helye et Helizeo fuerūt
in ciuitatibus assignata i supioribus dom' cenacu
la. Petr' oratur' ascēdit i supiora dom'. ita
p mlta colligit sctōs viros loca sibi q̄sisse se

P ereta ꝛ alta. ¶ Discipulus. Edissere quō pt esse laudabil' hmōi tercia solitudo. q̄ si fit cuꝫ domo ꝛ sine domo. Residet itaq̄ʒ solitari⁹ in tecto. quā silitudinē nō siluit ipse xp̄s loq̄ns de tribulatōe futura. monēs eū q̄ ī tecto ē/ vt nō descēdat tollere q̄ in domo sunt. Habent eīn dom⁹ regionis illi⁹ tecta plana. apta de/ambulationi. secretecq̄ʒ ꝯuersatōi. tanq̄ʒ paui menta de lapidib' planis cū cem [illegible] ¶ Magister. Propositū solitarij tal' est/ vt i mūdo quasi nō vtat̄. Nō eīn fidit ī viribus ꝓprijs aut corpis aut animi posse pati soli/tudinē/ vel deserti vel claustri. facit h' q̄d pōt Accipit solitudinē tecti. non semper ad littera/ sed p similitudinē. Sicut eīn manens in tecto nō respicit que fiunt in domo. sic nec il le solitarius ea curare vult que fiūt in mūdo Viuit sibi ipsi ꝛ deo. curā suam totaꝫ ꝛ cogi tatū suum ꝛ suā sollicitudinē pijcit in deum Finis suus est triplex practus. Primus vi/tare facilius peccata futura. dū non tāgit pi cem cure temporalis ne inquinet̄ ab ea. Se cundus cogitare omnes actus suos in ama ritudine aīe sue. Terci⁹ pximare deo. vidēs eīn iniq̄tatē ꝛ ꝯtradictionē ī ciuitate. ꝛ dolo ꝛ [illegible] se nō corpe sed mēte. manēs ī solitudine qua lē sibi fecerat Hester ī medio palacio. vocās se solitariā. et cuius pter deū nō esset auxilia [illegible] esse sibimet hec solitudo. videt eīn ꝛ audit ma la que fiunt in ciuitatib'. nihilominus (vt di [illegible] dit. ¶ Magister. Doceat te ꝓpheta regi⁹ q̄ dicit. Qui inq̄rebāt mala mihi locuti sūt va nitates. ꝛ dolos tota die meditabant̄. Ego aūt tanq̄ʒ surdus nō audiebā. ꝛ sicut mutus nō apiens os. Nō dicit surdus ꝛ mutus. sed [illegible] zelū dei habet/ quo pacto nō obuiat iniqui/tatibus. quomodo saltē voce non reclamat: nō arguit. nō predicat. non inculpat: ¶ Ma gister. Habet vtiq̄ʒ zelū. sed s'm scientiaꝫ q̄ docet eum conuersari in medio natiōis pra ue. que nō sapit aut inquirit q̄ʒ oportet. Ne q̄ʒ frustra nitit̄. sed gemēs intus tolerat. que nec potest nec debet arguere. Rñdet crebro curiositati zeli sui. Quid ad te: Nō est tuum nosse talia vel talia nō arguere Nō enim con tra ictū fluuij. Curaꝫ illā deo linque ꝛ tuam age. ¶ Discipulus. Omnes hoc modo si di cere facereq̄ʒ statuerent/ quis ꝑsequeret̄ vici/osos: quis bonorū ꝑfectum pacis concilia

tor intēderet. Sancta rusticitas (ait Hiero nymus) sibi soli ꝓdest. imo dū non opulat̄ alijs/ obest. dū nō est ꝓ ꝓximo. ꝯtrariatur ei Nauta dum nauē deserit/ nōne submergit: Damnationē proinde pigri serui/ nōne pa lento recondito talis meret̄ ꝛ metuit: ¶ Ma gister. Cur metueret [illegible] suscepit ex officio. cui nihil ex articulo neces sitatis incumbit agendū. Tradit ad vsuraꝫ talentū omne q̄d accepit dū viuit illo/ qualit̄ ꝛ quousq̄ʒ se lex ꝛ voluntas erogādo extēdit. Qui nō abutit̄ donis sibi traditis q̄ñ ꝛ qua liter nō oportet. ꝑfecto nō retinet talentū. nō est contrarius xp̄o. Non deserit nauē qui cu stodiā eius nō accepit. Atuero videāt qui su is humeris officia publica vel imposuerunt vel imposita susceperunt/ quēadmodūꝫ red [illegible] suis/ que foris sunt. q̄ iuris sunt alieni. ¶ Di scipulus. Nōne mādauit dñs vnicuiq̄ʒ de ꝓximo suo. Nōne iussio legis est. Diliges ꝓ [illegible] sicut teipm. ¶ Magister. Nou [illegible] iustumq̄ʒ fatemur curare ꝓximuꝫ et diligere. sed nō plus q̄ʒ seipm. nō plus q̄ʒ de um. Deus certis amorē dei ꝛ ꝓximi termi lunitauit. de quibus nō est hic dicendū ꝑ sin gula. quoꝝ debes alibi noticiā cōpasse. s. i de ꝯsolatione theologie. ¶ Discipulus. Di dicit q̄ fieri iuste debet quod iustū est. Q, ni hil prodest homini si vniuersum mundū lu cretur. anime ꝟo sue detrimentū patiet̄. Qs predicare ꝛ arguere nemo solenniter debꝫ ni si missus. Quod fraterna correctio nō sem per obligat. Q̄d sepe fit eadē correctio teme rarie. dū neq̄ʒ fructus cernit̄. neq̄ʒ modus cu stodit̄. nec tēpus ꝑsona aut locus obseruat̄ Sꝫ apparet difficile quō manēs inter alios nō incurrat casus plurimos. in quib' oportet ipm nō solū sibi vacare/ sed ꝓximis intēdere Alioquin vel inutilis. vel inciuilis. vel erro [illegible] aut fantastic⁹ poterit multis [illegible] Susurrabūt multi dū viderint aliquē litteratuꝫ/ qui fundit vngen tum sue meditationis ad pedes vel caput ie su/ vt quid ꝑditio hec: Cur nō erogat ꝑ ꝑdi cationē in paupes idiotas ꝛ egenos: Tal s sibi soli meditat̄ ꝛ ruminat. cur regiminis curaꝫ nō q̄rit: Cur nō suscipit oblatā: q̄ pacto pri us habitā derelinquet: ¶ Mgr. Nihil affers incognitū. sed ad alta vadenti cōtemnēdus est [illegible] conscientie veritate vita ducenda ē. maxime querēti deo viuere. querēti cū ꝓpheta ducere

Mihi aūt adherere deo bonū ē. ꝛ ponere in dño deo spē meā. Ois glīa ei⁹. Cui⁹ cius ꝛ vtroꝝ aīe decore. filie regis ꝛ spōse ab intus ē. cui p minimo ē vt ab hoib⁹ vel ab hūano die iudicet. sed nec se iudicat / oē iudiciū suū ponēs sup eū qui dñs est. cui soli intēdere. quē querere. in quē spare. quē diligere constituit. Qui vult inter vos sapiēs eē (monet aplus) stultus fiat vt sit sapiēs xpo. desipiat mūdo vt placeat xpo. Nā q volūt homib⁹ scli placere. q ciuiles ab eis. q beniuoli. q sociales. q (vt eoꝝ verbū ponamus) boni socij blandienti lingua vocari desiderāt. videant ne dei. immo sui ɔstituant̄ inimici. pdunt nempe tēpus comesando. iocundando. detrahendo. narrando fabulatōes. sed nō vt lex tua dñe. deteriora nō addimus q ferre cogit̄. ¶ Discipulus. Quotidian⁹ nobis hoim ɔuicatus q … ¶ Mgr. Crede mihi posse vacare sibi / nō est paruū neq negligendū talētū. nō ē infodiendū terre. qꝛ nō est terrenis occupatōib⁹ obruendū. h₃ hō p q̄libet sensuum quos accepit talenta totidē. singulis nō pariter vti̇t. Si tot⁹ se ad videndū salubria … et … opatur hō. aut ambulet aut loquat̄ Ecōuerso si robusta fuerint manus ꝛ oculus lippus. vt videre vix possit. mittat manu₃ ad fortia. hoc est viri solitarij ꝛ actiui. Determīat Aristo. phica rōne vitā ɔtemplatiuā simpliciter optimū eē hoīs bonū. Cōsonat oīs theologizantiū chorus. Determinat hoc Augꝰ. qꝛ ociū veritatis inquirende / pferendū est negocio charitatis si null⁹ imponat. nec sic tñ funditus ociū deserendū nr̄a sustinēti. ¶ Iā ꝓ ꝗrit̄ q̄s ad hāc sit idone⁹ vitā solitariā. Non iuuenis morib⁹ q ad opatione̅ mittēdus est ne vacet. Multa eñ mala docuit ociositas. Vidit hoc q philocapto mederi pollicēs ait. Loca sola nocēt. loca sola caueto. Tal' non cū deo. sed cū desiderio rabioso ɔtinue loq̄tꝰ. Occidūt desideria pigrū p̄sertim sine literis. cui⁹ ociū mors ē (Seneca teste) ꝛ viui hoīs sepultura. Et Oracius. Si nō intendas studijs ꝛ reb⁹ honestis. inuidia vel amore torq̄bere. Ceteꝝ neq̄t vacare ocio ɔstitutus sub alteri⁹ ptāte. Quo iubēre fac hoc / faciendū est. Vade illac / istac eundū ē. Obseq̄re subditis. istos dirige ꝛ rege. parendu₃ est. ¶ Amplius si ꝓprio te voto constrinxerīs ad actionis negociū. iā tibi vacatōis ociū sustulisti. Si deniq necessitas piclitationis proximoꝝ corpalis aut spūal' iminet. cui tu potes nō ali⁹ p nūc / ꝓbabilit̄ opitulari. lex necessitatis / immo charitatis / a vacatōe te separ. Lex postremo diuine iussionis inspirata te p urget sese seq. qualē hi q spū dei ducūt̄ infallibilit̄ recognoscūt. ¶ Discipul⁹. Hacten⁹ multa ɔq̄siuim⁹ de vita solitaria sub quadā fluctuatōe sniaꝝ ꝛ ordinis. cupio naturā ip̄i us phica simul et theologica rōne scrutari. descriptionē quoq₃ suā in pimis volo fundamentaliter notam esse.

Sequitur secunda

pars demonstratiua post primā inquisitiuā de solitudine. ¶ Magister

Ita solitaria est vita intellectualis nature seu rationalis. que agit̄ segregatim a multis. et ꝓpter deum. ¶ Discipul⁹. Cur ad vitam solius nature intellectualis solitariā vitam … cum … bus ꝛ bestijs aliquibus sua solitudo viuēdi. ¶ Mgr. Volui sub compendio vitā tollere omnē que beate vite pticeps eē neq̄t. ¶ Discipulus. Nūquid satis erat / vt de intellectuali natura sermo fieret additōne nō facta de rationali dicens / intellectualē dimittendo. ¶ Magister Postulat hoc fieri / proprietas vocabuloꝝ. Cū eñ rationale sit differentia ɔstitutiua hominis nec solius hominis fm̄ Porphiriū platonicum / ponentē demones ꝛ angelos esse animalia rationalia. q deos vocat. ꝛ compositos ex aīa ꝛ corpe. tradit p immortalitatē differētes ab hoīe Diffinitio nostra debuit hoc notare. Quāuis aliqn̄ rationalis dicat̄ natura quelibet. que potest vti rōe. ꝛ que libertatē habet arbitrij potens in opposita. Est eñ liberū arbitriu₃ facultas rōnis ꝛ volūtatis / q̄si liberū de ratiōe iudiciū. iuxta quē loquēdi modū de⁹ diceretur nedū intellectualis nature / sed rōnal' lic₃ Boecius appropriet intelligentiā purā soli deo. aut verius soli generi diuino. qñ vsus phoꝝ tribuit angelis intelligentiā. quos iō vocant intelligentias. et ab hominibus nō penitus abstulerūt. ponentes agentem intellectu₃. ¶ Discipulus. Vis igit̄ ponere in deo vitam solitaria₃ vel socialem? ¶ Mgr. Audies postmodū. si primitus exposuero de pte diffinitionis addita cu₃ dicit̄. vita nature intellectualis aut rationalis / que agitur segregatim a multis ꝛ ꝓpter deu₃. Damus p hoc intelligi causa₃ formalem seu differēti

ām a vita sociali. Cāmin insup finalē vite soli/
tarie/nō cuiuscunqz. sed laudabilis assigna/
mus ꝓpter deuz. qui deus gratia sui ē sine ꝓ
pter seipm/tanqȝ liber ⁊ nobilis in supremo
¶ Ceterū. natura quelibet (ꝑsertim rōnalis)
quedā in se dicit vita pma/si nihil etiā actu/
aliter ratiocinaret vel intelligeret actu perfe
cto. neqz silr vellet. cui vite nō attribuit pro
prie solitariū vel sociale. sed vite q̄ dicit vita
scdā proueniens/profluens aut emanās ab
hac vita pma. Hec aūt dicit opatio vitalis/
elicita seu ꝓducta a re q̄ est vita pma vt aīa
rōnalis. vel hz vitā pmā vt hō. Sic intelli/
git diffinitio phi de aīa q̄ est actus primus
corpis phisici organici vitā habētis in potē
[illegible]
tio. Sic intellexit idē phs/q̄ posuit felicitā/
tē homīs nō in habitu solo cū stoicis. nec in
sola substātia vel natura a ponētib⁹ fata. sed
in optima opatione respectu optimi obiecti
ꝑ optimā potentiā/optimo habitu robora/
tā. Sic dicebat xps. Hec ē vita eterna vt co
gnoscāt te solum verū deū/⁊ quē misisti ihm
xpm. Loquunt ad ipm ꝯformiter theologi
ponētes vitā eternā i eterna dei visione que
[illegible]
T cludit. ¶ Postremo sumptā dicim⁹ ex his di
stinctiōibz phisicā pariter ⁊ theologicā d̄ mul
tiplici vita Quedā ē actiua. q̄dā ꝯtēplatiua.
quedā mixta. Rursus q̄dā ē bona ciuil ⁊ mo
ralis. quedā mala multis modis ob pessimas
opatōes sm prauos fines. sicut ad supbiā ⁊
honores vanos. sicut ad diuitias ⁊ opes in
iustas. sicut ad voluptates ⁊ lux⁹ sordidos.
Et hec iuxta tria q̄ sunt i mundo. q̄ triplice
sibi vēdicat sapiam. terrenā. aialē. di[illegible]
Amplius ꝓ diuidit vita talis q̄ est opatio
nature rōnalis vel intellectualis/i vitā socia
lē. ⁊ in vitā solitariā. de q̄ pn̄s sermo querit.
Vita solitaria agit nō i multitudine/aut sal
tē nō cum multitudine/sed separatim a turba.
maxime sm q̄ accipit vulg⁹. dū separatio seu
segregatio fit i locis solis/vt erat Johes pu
er i desertis. ¶ Addit ad extremū. q̄ segrega
tio sit ꝓpter deū. ad excludendū prauā quā/
liber solitudinē. qualē epicureorū volupta/
tū assertores. ⁊ stoicorū secta laudabāt. ad q̄
lem ꝑterea bestialitas morum. vel corruptio
ꝯplectionis impellit. ¶ Discipulus. Eluci
datā sufficiēter existimo diffinitionē vite soli
tarie. sed an ꝯueniat deo et angelis scire desi
dero. ¶ Magister. Si viuūt intellectualit
prout eos viuere nulli dubitare fas ē. viuāt

opter aliq̄ vita solitaria aut sociali. Et quidē
de angelis ⁊ hoībz saluatis. ꝑsuasum sane
habem⁹ q̄ viuūt socialiter atqz ciuilit. Alio
sa dicta sunt de te ciuitas dei. loquit ꝓpheta
de ciuitate celesti. Cōcludēs. Sicut letanā
oim est i te habitatio. Et i prosa. q̄s felix ista
ciuitas/i qua iugis solēnitas. et q̄z iocunda
tuta que cure ꝑsus est nescia. Cōsonat Ari
sto. verbū. q̄ extra celū sunt aīalia optimā vi
tā ducētia. sed si noiat aīalia largo mō intel
ligētias vel angelos. Si dicat insup eas ex
tra celū formaliter. q̄z celuz nō format nec tē
pore mēsurant. ¶ At vero de vita diuina nō
ita ꝑspicuū est si socialis fuerit estimāda Ob
stat phs metaphisicādo. ponens deū pmū ⁊
supremū monarchā extra ordinē totius vni
[illegible]
[illegible]
possibile sm ipm. sed ꝑ possibile ⁊ verū expo
sitiōe fidei. deus fuisset ab eterno sine creatu
ra. Hec est altissima de dei pmitate sniā phi
ꝯsonās theologie ꝑ oīa immēsitatē et immu
tabilitatē pmi entis magnificās ⁊ attollens
¶ Discipulus. Nōne latuit phm trinitas ꝑ
sonarū diuinarū in vnitate substātie? quā si
cognouisset. verū dixisset deū solitariū vel so
[illegible]
[illegible]
lit aut ꝯturbat nōnullos habētes de diui
tate sermonē/dū nitunt phisicas coaptare
ꝯsideratōes ex creaturis sumptas/ad illā q̄
deo ꝯueniūt. q̄ plus i infinitū discōueniunt
creaturarū ꝓprietatibz q̄z assimilent eis. Ex
empli grā. Ponimus fide docti/generatōez
[illegible]
ralis sit vniuoca vel equiuoca. Quodcunqz di
cat/instātie plures occurrēt. Expeditior ra
tenet. que nec vniuocā dicit generatiōez nec
equiuocā. Est eñi plus q̄z vniuoca. q̄ generās
cōicat generato eandē quā habet naturam.
necdū specificā prout i creaturis. sz ꝓrsus
ipsam vnā. nec specie nec numero distinctā.
Rursus nō est penitus equiuoca generatio et
ista radice. q̄uis habeat aliqd̄ sile in hoc q̄
act⁹ geniti/est ali⁹ specie ab actu generantis.
q̄z filiatio nō ꝯuenit paternitati. Sed horū
cū siliibz declaratio theologis remittat. Ad
[illegible]
solitaria nec socialis taliter existimāda est q̄
liter rōnalibz ꝯuenit creaturis. Itaqz si singu
larē diuine nature spectes vnitatē. nil min⁹
[illegible]
garū ⁊ solū repies. Si ꝓ ꝯuerteris oculos

fide pu[illegible]os ad cōicationez diuine eēntie/ [illegible] in vno absoluto supposito sistit s3 illu[illegible] loquamur) pullulat aut germinat a [illegible] m Diony. habēs tria supposita relatiue distincta. et hoc ex immēsitate bonitatis sue. Nihil minus solū aut solitariū indicabis. Sic loquit venerabilis Richardus. sic alij theologi volētes deducere phica ratōne trinitatē i diuinis ex immēsa bonitate q̄ ipsius diffusiua ē. nedū punctualiter vt i creaturis sed immēse. Tū rōne iocūditatis. q: nullius rei sine socio iocūda ē possessio. Tū rōe felicitatis. et ex talibus indicijs ex quib9 societas ponatur in diuinis sic et trinitas. Est tamen hec societas/ distans nimis a societate creaturaꝝ/ q̄ quantūlibet associate vitam nō efficiunt, nec sunt vnū p eēntiā. q̄uis dicant cor vnū et anima vna. vnus spūs per gratiā et concordiā voluntatū. ¶ Colligas ex p̄missis licebit corollariū pulcerrimū de vita qualibet creature rationalis. vtēdo deinceps rationali, put extendit ad intellectuale. sic hoc in angel. sit in homine, p breuitate sermonis. ¶ Discipulus. Isto cupidus audi-

X re si quid afferas noui. ¶ Magister. Audi et vide q̄ omnis vita creature rationalis tāto pfectior est/ quanto magis pticipauerit de vtraq3 diuina vita. sociali. s. et solitaria. ¶ Discipulus. Quomodo fiet istud/ cū sociale et solitariū contrarias habēt ratiōes? ¶ Magister. Minime sunt rationes cōtrarie si respectus ad varia fiet. Alioquin vnica dei vita/ nō eēt pariter socialis et solitaria. cuius oppositū monstrauimus. quā insequi vitā/ tota laus. tota gloria. tota pfectō iure putatur rationalis creature. ¶ Discipulus. Quid cōcludere rursus possis conijcio. sed apti9 edisse[illegible]. [illegible] fuit excellētissime socialis et solitaria dū viueret. et nunc societatē cherubin et seraphin omnēq3 angelicā vitā3 exuperat gloriosa. Cōiungit vna sola. pfecta. pulcra. columba. amica. sponsa. soror et mater. vnico spōso suo et filio. dicens ex sńia. Dilectus meus mihi et ego illi. Inuenit eum quasi foris sup omnē creaturā in eternitatis solitudine. in desertis seculorū. quē deosculat toto cordis et oris affectu dicens. Et iā me nemo despiciet. Ecce solitariā. ¶ Discipulus.

[illegible] qui de tot solitarijs i vita pfecti tā viris q̄3 feminis Maria magdalene. Maria egyptiaca et sincletice? quid preterea de retinētibus vitā sociales? Quid de mutua collatione duplicis huius vite. social. et solitarie? ¶ Magister. Dixi iā si retines. nec grauat repetere. q̄ omnis [illegible] sit i via. sit in patria [illegible] pfectior est tanto/ quanto magis particeps ē diuine vite. quā supreme solitariā deduximus et socialē suo modo. ¶ Discipulus. Qua ratione fit hec pticipa[illegible]. ¶ Magister. [illegible] que reddit deiformē eēntiā creature rationalis in se. et cū deo vnā facit. sic et in multiplicitate potentiarū/ associatis virtutū theologicarum et moralū/ cū donis et beatitudinib9 et fructibus et opationibus inde sequētibus et pulcerrimā intus societatē3 ostituentib9 in viatoribus. sed pulcrius et pportionabiliter excellētius in beatis. Longa eēt sed facil. deductio ad ppria simul et appropriata diuine vnitatis et trinitatis psonaꝝ. respectu vnitatis eēntie rōnalis cū trinitate potētiaꝝ imaginis/ necnō cū3 virib9 sibi insitis p naturā3 (vt ita fas sit dicere) supnaturalē. Uet9 ē distinctio de natura naturāte que ē deus. et de natura naturata quā indidit creaturis. ¶ Discipulus. Consentio que loqueris de vita bonorū. sed reproborū vitā qualē dices. solitariā an socialē? ¶ Magister. Ego vero neq3 solitariam neq3 socialē appellabo. vtpote que vita nō est. sed mors horrida/ monstru3 horrendū peccator ingēs est. q̄ secū dissidet. qui ouenit nulli. qui dissipat et soluit curis et scelerib9. facinorib9 et flagitijs incessant. [illegible] vt subsistens. se odit in se. in se seuit. mal9 omnibus. pessimus sibi. et eo infelicius quo deterioribus peccatis fuerit obnoxius/ a p̄mo peccatore vsq3 ad vltimū. ¶ Discipul9. Terribile ē quod loqueris. solitariā habēt vitā3 quos opera comitant et rodunt. neq3 sociales appellādi sunt. qui nec sibimet federāntur agitati p̄cipites. vbi nullus ordo/ sed sempi-

ternus horror inhabitat. ¶ Magister. At Y vero vulgus indoctū veritates istas ex abditis philosophie et theologie penetralib9 erutas forte nō capiet. forte tāta mala que tolerat pace3 appellabit. si ad tempus gaudeat de impunitate nequitie. si abūdat diuitijs. si [illegible] prauibus effluat. maxime si sibi fuerint filij sicut nouelle plātatōnes a iuuētute sua. si filie cōposite et circūornate vt similitudo tēpli. si promptuaria eorū3 plena. si oues fetose. si boues crasse. si neq3 ruina. neq3 trāsitus neq3 clamor in plateis eorū. Sibi ládos de-

niq3 senserint amicos dicentes. Beatū po/
pulū cui hec sunt. Sed heu popule me⁹ (cō
querit ppheta dicens) qui beatum te dicunt
ipsi te decipiunt. Ratio. q2 solus beatus po
pulus. cuius dñs deus eius. qui solus ē i de
solatione potens adiutor. i associādo fidelis
comitator. ¶ Discipulus. Expedit ergo lo
qui familiarius de vita solitaria conformit ad
acceptionē vulgarū. tūc eñ eo fiet vtilior q̄
cōmunior sermo multis. ¶ Magister. Re
cte censes. Sapientib3 eñ z insipientib3 de
bitores sumus. Fiet aūt lucidius si p distin
ctiones z diffinitōes habeat resolutio. cōse/
quēter ad primā vite solitarie diffinitionē ge
neralē/que deo simul conuenit. angelis z homi
nibus suo modo. Loquimur preterea de viato
ribus solis homib3/ quos docere monereq3
sas possumus. Et qm̄ solitariū distinguitur
contra sociale nō fm rē/sed fm formalē rati
onē. prius est videre quot modis aliquid di
cat sociale. nō qualitercūq3 / sed i vita huma
[illegible]
cie/talis vite socialis modos inuenies. ¶ Di
scipul⁹. Phs duas pmo societates ponit.
iconomicā z politicā3. Politica vero multi/
plex est. Vna ciuitatis pfecte. Altera patrie
magne seu pruincie. Deinde policias bonas
distinguit. i regnū. aristocrachiā z thimocra
[illegible]
[illegible]
politie cuiuslibet pfecte sicut z milites et po/
pulum. ¶ Magister. Sufficit ista notasse
ad inueniēdū distinctionē vite solitarie mul
tiplicē. ne nos decipiat ambiguitas i nomie
Porro ne pgressus eat i immensū3 coartabi
tur sub tetrade seu quaternario Et dicemus
[illegible]
[illegible]
Vita celibalis est vita creature rōnalis/ab/
dicās a se societatē coniugalem propter deū vt
[illegible]
iconomica societas. Vita monachalis vltra
[illegible]
sonaliū z ppriā voluntatē pter deū in peni
tēcia salutari/aliter q̄3 politica ciuilitas. Vi
ta heremitica vltra monachalē abdicat a se
societatē humanā fm loca z tpa pter deū. i
[illegible]
ciuil societas. Vita solitaria sapientialis repi
tur in q̄libet seu sub q̄libet genere vite solita
rie triplici supre. Et ē vita abdicās a se q̄cūq3
fert hūana mortalitas/ q̄cq̄d obstare pōt sa/
pientie cōtēplāde pter deu3 z expientie sapo
rali. aut pfecti⁹ q̄3 sentiat aut sapiat q̄uis hu
mana cōditio ¶ Ecce quadruplicem vitā soli 2
tariā q̄ quadruplici opponit vite sociali fm
rōnes formales aut obiectales sumptas q̄
pcinitus finib3 z differentijs accidētalib3. Et
[illegible]
cti. q̄uis alij sunt celibes q̄3 sacerdotes vel
[illegible]
rari mysteria. Scda vita ē monasterij vl' ce
nobij vl' claustri. z hoīm sub triplici voto vi
uenciū. Tercia est heremi vel deserti et hoīm
loco segregato se cōtinēciū pter deū. Quar
ta vita est studij. nō q̄liscūq3 s3 diuie sapiētie
[illegible]
tiū. curis oīb3 alijs postpositis et calcatis
vel reuerēter obmissis. qd addit ppter istos
q̄ regularib3 astricti disciplinis. licentiā acci
piunt legitimā q nō exerceant i ill's3 vacent
ocio sancto sapie cōtēplāde. ¶ Notat pro. tres
sub trib3 auibus solitudines. Silis inqt fa
ctus sum pellicano solitudinis. hec ē appro
priatior heremitis. Et fact⁹ sum sicut nycti
[illegible]
chis. Vigilaui. z factus sum sicut passer soli
tarius i tecto. hec p contemplatiuis. quasi sup
tectū i ciuitatib3 sibimet vacātib3. ¶ Discipu
lus. [illegible]
[illegible]
sed p respectū ad societatē oppositam. Cleri
cos eñ celibes scimus q̄tidie publice cōuer
santes. carēt tñ iconomica societate z illo cō
sortio qd ab initio de⁹ cōstituit dicens. Nō
[illegible]
[illegible]
uit nō penitus abdicās ab homib3. sed prefe
rens castitatē3 illoz q̄ sunt eunuchi pter re
[illegible]
libū hac rōne dicit solitaria. deinde plus mo
nachoz. Deinde spālius heremitaz vl' ana
choritarū. Nunc de quarta vita solitaria cu
ius nomen nō ita resonat in vsu vulgari. col
loq̄ deinceps desidero. Et pmo q̄s sit finis
eius specialis z prim⁹. ¶ Magister. Finis
q̄ generalis est de iure vel facto cuilibet hoī.
sc3 vniri deo p grām z virtutes. iste ē homi cō
templatiuo spālis z proximus. nec aliū oīa
no sibi pstituit. Nō vult bñficiorū curis in
tendere. non regimini etiā spirituali populo
rū. vt sacerdotes. plati. nō vult officiū clau
strale (si fas habeat) isequi. nō vult in auste
ritate heremi seipm concludere. sed tēperant vi
cibo z somno z obsequio tolerabili vni⁹ vel
paucorū. vult sufficientiā habere libroz/ad

intelligentiā sapiētie valentiū/vult aliqñ sed rarissime collationē disputatōis habere cū scholasticis. quorū vita socialis ē/ nō hmō solitaria. nec penitus tali fine. Laborāt igit multi vt intelligāt ꝛ disputent de sapore vero gustare. vel negligūt vel nesciunt/ distēti curis alijs. aut passionibꝫ sensualibꝫ impediti ¶ Discipulus. Manifestius ista patebūt si exēpla narraueris. ¶ Magister. Narrabo. sed pͥmitus explicabo finē ociosi nr̄i vl' sapiē studiosi. Ita em̄ magis h̄ noīe q̄z solitarij vocād' apparet. ¶ Studet alternatim velut eq̄ ꝑmo. nūc itelligere quez credit fide. nūc sape ea vel sapozare p affectū q̄ credit aut itelligit. Hic ē em̄ duplex oculus ↄtēplatōis se mutuo iuuās ꝛ ↄsequēs. et h̄ fm duplicē vim rōnis supioris/ in q̄ duplex po creāte cōsistit imagis beate trinitatis Intellectus. s. ꝛ affectus. siue rōr voluntas. siue intelligētia verissimi boni. ꝛ sinderisis put dr̄ scintilla tēdēs in amorē ꝑmi boni. Ceterū post hūc finē duplicē vnus ē posse interꝑtari q̄ sentit ꝛ intelli [illegible] na intus ꝟba q̄ nō licet hoī extra loq̄. Sub inde q̄rtus finis ē i ꝓmptitudine animi/ ñ sp in opis executōe. ecclesiā edificare et illumiare i toto vel in pte. ex his et p illa q̄ ↄtemplatus est sapienter. Nūc accipe ꝑmū exemplū ꝛ ꝑcipuū post xp̄m sapiētissime mulieꝝ. Legis itaq̄ de Maria q̄ cōseruabat oīa verba que de xp̄o erāt conferēs in corde suo. Ecce [illegible] rioꝛ ps rōnis vel art mētis. Vocat em̄ sapientia ad arcē ꝛ ad mēsam. Verba nēpe sapiētie dulciora sunt sup mel ꝛ fauū. Ita si fau' masticatus dente meditatōis rumpat' ꝛ effluat in os nō infecte mentis. Porro duplex alter finis q̄ est interꝑtari posse cōtemplata/ et ecclesiā illuminare nōne cognosciť i Maria fuisse fm doctores/ qñ reuelauit aplīs ꝛ euāgelistis ea que de filio suo xp̄o erāt. q̄ntum et quousq̄ licuit ei loqui. ꝛ audire decuit alios vel expediuit. Nō hoc ignorabas o Ignaci feruēter ignite. cui' amor erat (te dicēte) cru[illegible] Veni rem quie debueras visitare neophitos. vt ex te ꝛ p te i te ↄfirment'. Cui benigne Maria humilis ancilla rescꝑsit se cū Johāne vēturā ¶ Discipulus. Congratuloꝛ i exemplo sed scꝑta sapiētie sue debuerat (vt videť) posteritati relinquere. ¶ Magister. Nequaq̄ [illegible]

id q̄d aplꝰs postea sanxit doctrinā publicā. nō esse feminei sexus officiū/ ꝑsertim regulare. Confundit exemplo suo garrulitatē arrogantē nōnullarū/ q̄s in spū futuras aspiciebat [illegible] suo xp̄o alterā. q̄ suā noluit p calamū ꝛ attramentū scribere legē. fm deductionē Aug. de ↄsensu euāgelistaꝝ. circa ꝑncipiū. Scripsit eā sufficiēter. ꝛ adhuc quotidie scribit in cor[illegible] Q̄d euēturū Hiere. ꝓphetauit. Dabo legē meā in visceribꝫ eoꝝ. ꝛ in corde eoꝝ scribā eā. ¶ Discipulus. De doctrinis feminaꝝ quesiui latius. crebro faciliterq̄ falluntur in visionibꝫ capitis sui. et ꝑfecto sciēter ꝛ subdole qñq̄ fallunt et fingūt. Loquoꝛ expertus de multis. Quāobrem (his omissis) dic de viris q̄s excupauit Maria nr̄ illa mirabilis feminee cogitatōi masculinū aīm inserens. Nā plus q̄ mulier hec. parū est. plus q̄ vir. hoc modicū ē. plus q̄ angelus omīs/ ꝓpe modū satis ē. ¶ Mgr̄. Possem tibi numerare tā aplōs q̄ aplīcos viros ipsis ↄtēporaneos/ nisi q̄ sapiam magis acceperūt p reuelationē q̄ p scripturarū meditationē. te[illegible] paulo post ↄuersionē suā segregat' habitāo Et q̄d ageret ostendūt soliloquia sua ꝛ liber ↄfessionis cum multis. Grego. insup monachus ꝑmo sūmus ep̄s Preterea scūs Berñ. Hugo. Richar. ↄtemporanei In quoꝝ doctrinis q̄d sit intelligentia sc̄pturarū. q̄d contemplatio/ reluceť simul. et qualis fuerit vita taliter ↄtemplantiū ꝛ sentientiū de dn̄o i bonitate ꝛ simplicitate ꝛ suauitate spūs/ satis liquet. ¶ Discipulus. Noīas illos q̄ monastice fuerūt vite. sic ꝛ Beda ꝛ Basili' ꝛ Tho. ꝛ dn̄s Bonauētura. q̄s subticere nō oportuit. ¶ Magister. Nōne dixi tibi/ q̄ nulla spēs vite secludit hoīes. q̄n habito moderamine possint vti vita hac ociosa ꝛ studiosa. vel i toto vel ad tp̄s. si aliunde fuerint idonei ad intelligentiā ꝛ ↄtemplatōꝫ sc̄pturarū. maxime post edomitā furiā passionū. ¶ Discipulus. [illegible] ¶ Magister. Vacatōeꝫ de q̄ Hiero. Vacate ꝛ videte/ sic animus liber opꝫ sint sensus intus ꝛ extra q̄etissimi necesse ē. si gustādo viuere/ et videndo stare volumus q̄m suauis ē dn̄s. ¶ Ceterū. qualia sint tante tranq̄llitatis impedimēta/ nouerūt qui ad ↄtemplatiuā vitā tradere se satagunt. mōstrat expientia ī plurimis ī quibꝫ radicales causas phisica seu medicinalis dat doctrina ꝛ sublimius agit theologie

mystice disciplina [illegible] doctorem [illegible] pnoiari circa tēpalia/vl' etiā spūalia [illegible] riorū exercitia prima. Putato meli⁹ q̄ sedebāt ad pedes iesu/audiētes vbū illi⁹ in scptu ris. Sedebāt solitarij ⁊ tacebāt. sine cātu vel voce carnis. dñs cātabāt dño in cordib⁹ suis. dū inhiabāt ī supna fluenta fontis vite. du3 in ocio suo sine negocio laborabāt et negociabant [illegible] tatis [illegible] minus solus q̄3 cū solus. vt q̄ poterāt aptis oculis ac pedib⁹ mētis expeditis inserere se to [illegible] corū q̄ videntur q̄3 corū q̄ nō videntur. qualia sūt spūalia. Cesserunt ob hoc nōnulli pastorali ture habite. Alij oblata3 suscipe noluerunt/ vtentes pabolica similitudine/ de lignis ↄstituere volētibus sibi regē. quibus assensit ramnus. nō oliua. nō ficus. nō vitis/ ↄtente dul

A cedine fructus sui. ¶ Discipulus. Habet multā cōquisitionē si platonis status in vita actiua sit pfectioris eminētiorisq̄ meriti/ q̄3 solitariorum ↄtemplatiuorū vita. Qua sup re Chris. ad Basiliū dialogizans/pfert absq̄ dubitatōe pslatū. ¶ Magister. Nolumus ad psens istā subintrare lite3. vtraq̄ vita certe cōtemplatiua ⁊ actiua pulcra est. Vtraq̄ meritoria. vtraq̄ dei donu3. [illegible] distribuens spūsancti. vtrūq̄ necess[illegible] est mystici corpis ornamentū ⁊ membr[illegible] tur elegātissima similitudis istius deductio p apostolū ad Romanos atq̄ Corinthios introducta. quā nec Aristo. nec Plutarch⁹ siluerunt. Cōtemplatiuū te ↄstituit deus. noli altū sapere/sed time. Vide ne casus hinc g[illegible] mior fiat/ quo mēs altius fuerit eleuata. gemens illud. Et eleuans allisisti me. Caue ne [illegible] debat xp̄s sathanā de celo cadentē. Si constitutus es ī lecto ↄtemplatōis ociose. si mysteria noueris oīa. si posueris in celo nidū tuū. si caput nubes tegerit. tn̄ ad vnū flatu3 [illegible] in abyssu3. ⁊ tanq̄3 sterq̄linium ī fine pderis. q̄n̄ ille actiuus iudicio tuo mundanus tot⁹/ p difficiles distractus actōes/mordacib⁹ ac [illegible] suscipiet humiliatus in celū. agente miscōia [illegible] qui suscitat de puluere egenū. ⁊ de stercore erigit pauperē. vt sedeat cū principib⁹. ⁊ soliū glie teneat. ¶ Ambulet vnusquisq̄ vocatione qua vocatus ē in timore et tremore. [illegible]

tius ē. Suo dño stat aut cadit. liberat⁹ es a cura secularium actionū. nō incumbit tibi regimen p auxiliū pximo⁊. tibi tecq̄ solus vacare ↄcessum est. Vaca igitur grat⁹ deo. Laborantes ipsos iuua p̄cibus assiduis. memineris iudicio⁊ dei terribilium sup filios hominū. qui quo⁊ū vult miseret. Clemēs inq̄ ero in quē mihi placuerit. ¶ Denique p cōclusio tene/ q̄ qui fuerit humilior ac vilior ī oculis suis apud deū. respiciet illum ppicius et misericors deus. q̄ p os loquitur pphete. Ad quē respiciā nisi ad paupculum ⁊ ↄtritū spiritu/ ⁊ trementē sermones meos. ¶ Discipulus. Nōne maledictus q̄ partē suā facit de B teriore3. Cur nō igitur q̄libet ape⁹ sedere ad pedes Jesu/ ⁊ audire verba eius ī ocio cū Maria partē optimā (iudice xp̄o iesu) sibi querit. Cur nō implebit hortationē sapiētis. p̄curre prior in domu3 tuā. ⁊ illuc aduoca te. et illic lude. age ↄceptiones tuas. Et iterū. Fili in paucis sint actus tui. ⁊ in tpe ocij scribe sapiam. cui⁹ ↄuersatio nō habet amaritudinē. cui⁹ aspectus pulcrior est sup sole3. cuius amore Johānes puer allectus ↄfortabatur spū. ⁊ erat in desertis. ¶ Magister. Attende q̄d sequitur. vsq̄ in diē ostēsionis sue ad isrl. Itaq̄ nō licet hoiem sepe esse vt vult. Spiritus vbi vult spirat. distribuēs status. ordines ⁊ gradus. nō put hō/sed prout ipse vult. Erat Johānes ī deserto. sed nō nisi quousq̄ voluit deus ipm ostēdere in isrl. et p̄dicare. ⁊ p̄dicādo subire martyriū. Etherius spe cu clausus. vinculatus in archipsulē lugdunēn. raptus fuit. Alij instituerunt ↄtra seculi curis. quos depulit spirit⁹. Attende istum scōm Deliseū prius arantē iustū. post archi [illegible] lis est nūc actiue. nūc solitarie mutatio dextere excelsi. Multos saluauit deus medijs ī fluctibus negocio⁊/ q̄ sine ocij tenētes naufragassent. ¶ Discipulus. Et nihilominus ex duobus bonis nōne fas est apud hoiem deliberare q̄d melius/saltē de genere opis ī se. quicq̄d sit de circūstantiarū oīm qualitate. ¶ Magister. [illegible] norificet de⁹. vtq̄ p cognitionē muneris gratia cognoscat ⁊ magnificet autor. Sic egit pulcerrima mulie⁊/ magno spiritu vidēs vltima. Ecce inquit ex hoc beatā me dicēt omnes generatōes. Quia fecit mihi magna qui potens est. Et quo fecerit medio innuit. Et sanctū nomē eius. supplen pōt. Et ad xp̄m illud fecit retorqueri. virgo eni fide q̄ nomē

est dei sanctũ/ accepit sertũ sanctorũ. ¶ Discipulus. Laudeo igit vel paucas numera vite solitarie. qualis esse debeat in psitentibus eaz. sit in heremo. sit in domicilio. sit in tecto seu studio. q. s. dei gtuita pietas i electos. iusta seueritas in reprobos solitarios. tali collaudatione monstret velut in pictura vel speculo. Scitũ est illud Aug. In heremo bene viuere e summa laudatio. ꝛ male/ summa dãnatio. Bene viuens gloriet in dño. Male/ verecundet et querat in animo. ne dũ vitaz solitariam extollat preconijs quibus caret/ audiat a dño. Ex ore tuo te iudico serue nequã. ¶ Magister. Fedus pictor/ vt speciosissimã vite solitarie pingat imaginẽ suadeo. Faciat hoc nõ nostra turpitudo. sz ppt eius sermo frequenter a Maria contemplatiua.

Incipit tercia pars

collaudatiua vite solitarie.

Ego illa sum vita solitaria que de terrenis hominibus celestes. de carnalibus spirituales costituo. Ego dispsiones israelis cgregabo, ppter quas dei filius segregatus a peccatoribus/ ꝛ excelsior celis factus/ descendit in aulã secretã ꝛ clausam vteri virginalis. Concluserã i oratorio cubiculi matrẽ eius solitariã qñ salutata est ab angelo. qñ rñdens. fiat mihi sm verbũ tuũ. cõcepit mox eternũ verbũ caro factum. Nouũ tunc fecit dñs/ vt mulier circũdaret virum. cuius nomẽ erat oriens. q vere e deus abscõditus. qui ab eterno [illegible] solus e ꝛ aliũ nõ habet. cui soli honor ꝛ glĩa p deserta spaciosaqz seculorũ. ¶ Ego ista suz vita solitaria p quam omnia facta sunt. et in qua omne qd factũ est nihilominus vita erat. sed nõ altera ꝛ altera vita. Ego vitã istã dũ caro facta est/ feci seorsum a turbis pnoctare pluries solũ in oratione dei. Multiplicaui in solitudine panes. fugaui i deserto diabolũ. solus cũ feris habitãs ꝛ ieiunãs. nihilominus comites fuerũt angeli ministrãtes. dũ humano carebat osortio. Duz transfigurationis ostendit gloriã seorsum tres tm modo duxit in montẽ. vbi tandẽ leuantes oculos/ neminẽ viderunt nisi solũ Iesum. quoniaz a contemplatiuis sola salus p omne quod inspiciunt cogitat. Solus et amullus a secretissimis etiã apostolis ter orauit patrẽ. ꝛ factus in agonia plixius qñ sudauit rorẽ sanguineum. qñ apparuit illi angelus de celo confortans eum. nõ auxilij necessitate/ sed dispensatione mysterij. ¶ Quis dedit puero Iohãni [illegible] quis solitariũ cofortauit? quis mysteriuz baptismatis sibi reuelauit ꝛ disposuit? Adeo az ego cũcta disponẽs. Carebat illic puer Iohannes solatio nutricis ꝛ parentũ non sedebat sup ollas carnuũ. vino nõ estuabat. non vestiebat mollibus. vxorẽ nõ habeb [illegible] sibi p omnibus ꝛ p omnia ad solam [illegible] stem pciosam. Denique qualẽ quesiuit sapiẽs assumere sibi. copulaui sapientiã ꝛ mysticam Abysac sponsam sunamitẽ (que incendiũ patris sonat) in sinu reposui. ¶ Porro qd de pmo illo formato Adã dictura suz. q tã diu saluus mansit qdiu solus. Data fuit mulier i auxiliũ. mox istũ detrusit in exiliũ. Raptus est Enoch in solitudinez paradisi terrestris/ ne malicia immutaret ꝛ subuerteret cor ipsius. Placita enĩ erat deo anima illius. Propterea ppera uit [illegible] tatũ. Sedebat Abrahã solus subter ilicẽ mãbre/ qñ tres vidit ꝛ vnũ adorauit. Postmodũ gradiens solus audiuit ab eis mysteria. Solus erat dũ ritum circũcisionis accepit a dño. ¶ Vidit angelũ i solitudine Agar ancilla. que de puteo visionis refocillauit puerum morientẽ. ¶ Iacob solus pmo vidit scalã cũ angelis descẽdentibus ꝛ ascendentibus typũ domus dei. Solus cuz angelo luctat et meret [illegible] tatus i viruz alterũ insigniri. ¶ Moyses iste magnus [illegible] nem magnã rubi ardentis. patrationẽ miraculoz [illegible] Pharaonis instituit. Postmodũ solus cum solo deo vocatus ab eo. e medio caliginis loquẽs sicut amicus ad amicũ. tabulas legis accepit ¶ Deerãt panes i deserto. arida erant oĩa. Ego pro nõ defui. manna pluens de celo. et aquas pducẽs de saxo durissimo. ¶ Postremo aggregaui mihi pphetas et filios pphetaz nõ sine mirabilibus multis. quorũ vitã p[illegible] erat in desertis sepe cõfortatus spũ nõ minus qz Helyas. ¶ Nũc circũducẽs vsquaqz oculis. video turbã magnã solitariorũ turbam [illegible] sicit eius fructu. folijsqz vestitus bibit de fonticulo caua manu. Visitat ipm protinus migraturũ magnus ille solitarius Antonius. cuius eulogiũ e nõ posse extra solitudinẽ monachũ viuere. nõ magis qz in arido piscẽ.

¶Migrat Arsenius in heremū ab angelico iussu dicēte sibi. Arseni fuge hoīes et tace. et saluaberis. Multos huiꝰ ꝯtemnētes multitudinē ciuitatū quasi onagri liberi. ruptis vinculis vicioꝝ. nec clamorē exactoꝝ audiētes/ ostendūt ipse narratōes quas appellāt vitas
D patrū. ¶Sꝫ o bone Jesu q̄ͣ minimā loquutur meorū filioꝝ portionē. quos recepi. q̄s alui. quos salubriter institui. ad beatoꝝ omniū societatē recto calle pduxi. dicēte mihi sapiētia quā dilexi. Tu chara mihi i pmio. O vita soror solitaria. tu suscipias velum vnam quāqꝫ aīaꝝ ad te. q̄ me diligit. me querit. me [illegible]. ad me vigilat sine fictōe. Habito siq̄dē i ocio sancto. 7 eruditus intersum cogitationibꝰ. Fugio fictū. fugio secularis occupatū. Nā q̄ mihi societas cū seculo/ q̄ paulus me reuello. nō dispsis mēte cordis sui. Esurientes implebo bonis. quibꝰ appono mēsam lautissimā. pcul eiectis 7 dimissis diuitibus [illegible] me esurit. Duc eā tecū in solitudinē. illic loquere ad cor eius. ibidē lacta eā 7 inebria ab vberibꝰ ꝯsolationis tue. q̄m meliora sunt vbera tua vino terrene delectatōis in comesationibus [illegible] Si aūt ambulat i magnis. [illegible] si nō humiliter sentit. si p puericiā innocētie/ nō vt puer Johānes i desertis. sic vt puer israel vidēs deū. quē ipse suscepit recordatꝰ mīscdie sue. sit talis aīa sicut ablactata sup matre sua. egrediat 7 abeat. q̄m ignorat se. pascat hedos suos fetidorū affectuū iuxta tabernacula pastorū mundanorū. Esuriat siliquas porcorū i regione lōginqua egestatis. nec sit q̄ det. vnde vēter suus impleat. si se magnū iā aliq̄d existimat quo deus indigeat ad pascēdū oues pascue sue. prumpat ad auxiliandū oīpotentē eo nō trahente. Si ꝓpterea querat exitū solitudinis/ vel horreat introitū/ eiice pcul inutilē cū hac arrogātia. s. que neqꝫ salutē sibi. neqꝫ [illegible] deterius ē infatuatus p defectus. ¶At vero si re querat. recōpleret in simplicitate cordis. sis ei padisus i bñdictionibꝰ. sis ortus ꝯclusus. sis fons signatus cuiꝰ nō deficiēt aque. sed sit ei desertū in stagna aquaꝝ salientiū in vitā eternā. Ostēde ei faciē tuā/ q̄ intrinsecꝰ latet/ sub pallore 7 squalore tribulatōis corporalis. Sonet vox dulcis tua i auribꝰ eiꝰ 7 dic. Ego sum illa ꝯtemplatōis mr̄ primior deo [illegible] rior. sedatior. suauior. ꝑmanētior. deuotior. [illegible] or. intimior. purgatior. clarior. timoratior. hūilior. obsequētior. citiꝰ impetrās. plꝰ essentialiter merēs. fecūdiꝰ ꝓlificās. cuiꝰ ad eternū finis totus 7 assiduus ē magnificare deum. ¶Discipulꝰ. Jocūde sunt laudes iste. sed habet dubitationē ista laudis pticula. s. q̄ vita solitaria sit plus essentialiter merens. sꝫ cū diuisqꝫ prolificās. Quō fiet istud. vt qui solus [illegible] nūquid Lya fecūdior? ¶Magister Sunt merita quedā. sunt 7 ꝓlificatōes/ quas dicere possumꝰ accidentales. sic eī hꝫ distinctio theologica de duplici pmio. vocat vnū essentiale. accidētale alteꝝ. Radix meritorū cū suis prolificatōibꝰ 7 pmijs ꝯsistit essentialiter in charitate. q̄ quātitatē merito dat 7 pmia essentialiter iuxta sui magnitudinē. Porro sunt exteriora opa quibꝰ ex multitudine et vtilitate prouenientē circa proximos accrescūt sepe prouētus spirituales ex orōnibꝰ et bñfactis aliorū. q̄ fit vt euāgelica paup vidua/ q̄ cūctis plꝰ oībꝰ miserit i gazophilaciū duo minuta duo. Magna tn̄ exterior largitio cū minori charitate. pōt sibi facere amicos. pōt [illegible] mere. Juxta illud. Redēptio [illegible] vitie. sed in ꝯpatiōe eternoꝝ talia nō magna sunt. Est expssum verbū Gregorii cui rō theologica suffragat q̄ ꝯtemplatiua maioris est meriti. ¶Discipulus Cōpescuit obiectiōes E meas tua distinctio de duplici merito. Sed [illegible] pre dimissa quā ꝯtemplando tenebat in deserto/ ad seculū venit ad pdicandū simul 7 baptizandū. immo 7 Herodē arguebat adulterū. ¶Magister. [illegible] meritoria. Cōtemplare eos frequēter id q̄ pmo ꝯferēs i corde tuo o sapiētissima feminarū. Placuit in deserto Johāni q̄diu sibi licuit habitare solitariū. Placuit 7 obediēdo illi q̄ se misit baptizare/ seu visibili forma fecit hoc vt probabile ē. seu secreto sanctispūs afflatu pdoctus ē. Cōquisiuit in heremo [illegible] etatē in victu. austeritatē in vestitu. lucē sunt 7 ardorē in affatu 7 effectu. Erat eī lucerna ardens et lucēs. Erat stabilis/ nō vt arūdo agitata vento. Erat in pdicādo discretus. varias pcepta pro qualitate dicēdoꝝ. Erat regula viuendi ceteris. quoniā prius inceperat a se. nō iponebat onera grauia penitētie.

que prius ipse nõ tulisset sup se. nõ docebat seu loquebat et pprijs. qm̃ qui loquit ex pprijs mẽdax est. Sed que lucidius explicuit in visione columbe signãtis spiritũ sanctũ in voce paterna de nube ad filiũ. Prim⁹ viã strauit penitẽtie / nõ p temporali aliquo. sz eterno celorũ regno. Prima vox que de xpi verbis colligit ex euãgelijs post illã dũ puer inuentus in templo dicit. Quid ẽ q me querebatis. fuit ad Johannẽ ad quez baptizaturus aduenerat. dũ phiberet cũ Johes. Sine inquit mõ. sic nos decet implere omnẽ iusticiã. Et qd omnis iusticia / si nõ humilitas / inferiori se subijciens / sicut econtrario omnis iniusticia supbia est supiori se pferẽs. ¶ Discipulus. Est ne putandũ q beatissima virgo visitauerit vnq̃ in desertis cognatũ Johannẽ / t filiolũ quodammõ suũ / tã in vtero dũ sanctificatus est. q̃ post vterũ dũz natus et [illegible] est. ¶ Magister. [illegible]ra se cum cũ Jesu simul t Joseph / pie credi põt. dum i desertis ieiunauit christus post baptismuz Q, si Jesuz sathan est ausus aggredi diuersis temptationib. nõ est incredibile Johannẽ eius impulsibus exortẽ nõ transisse. quatinus pbatus vinceret. t vincens coronã acquireret ¶ Attamẽ (vt aspicis) diuturna nos locutio trahit ad vesperũ. dũ sup Marie cõtemplationib ceperamus habere sermonez. t vix paucissimas nũerasse suffecim⁹. Quid existimas si p totuz euangelicũ contextũ fm capitula vel rubricas notatas in quattuor vt vnũ progredi studeremus: Esset ista sancta t salubris recogitatio. sed p sua infinitate terminus forte queniens ad scribendũ. Nõ sunt itaq solitarijs t cõtemplãtibus explicande cõtẽplationes Marie p singula. Mittant ipsi manuz ad fortia. habent abũde quos ruminẽt dente meditationis. digerantq ruminata viuido calore charitatis. si nõ contempserint ea que locutus est dñs ad Abraam patrẽ nostrũ. t semini eius quod est xpus in secula Amen.

Incipit tractatus

duodecimus in psona Marie p soliloquiũ summatum colligens sensum huius cantici canticoꝝ Marie p notulas centũ. q̃si p[illegible]alteriũ decies decacordũ. Supadditur his duobus vsiculis ab eccl'ia frequẽtatis i quolibet psalmo. Gloria pri. Sicut erat tc.

Prima notula

M Agnificat anima mea dñm. Juste quidẽ. q: magnificus est in sãctitate. q: fecit mihi magna qui potẽs est. q: sanctũ nomẽ eius. Et exultauit spũs meus in deo qui factus ẽ salutaris meus ihs meus. q: respexit humilitatẽ ancille sue. ecce enĩ ex hoc beatã me dicent omnes generatiões. ¶ Singularia sunt hec mihi magnifica. vñ singulariter magnificat aĩa mea dñm. vñ et exultauit spũs meus i deo salutari meo. Sũt alia que magnifice fecit t opat vsq mõ generaliter p decursus seculoꝝ. magnus ipe dñs t laudabilis nimis, cui⁹ magnitudinis nõ ẽ finis. cui⁹ sapiẽtie nõ ẽ numerus. cui⁹ nõ est terminus i bonitate. qm̃ misericordia eius a pgenie in pgenies timentib eũ. Quia fecit potẽtiã i brachio suo. dispsit supbos mẽte cordis sui. Quia deposuit potẽtes de sede t exaltauit hũiles. Esuriẽtes impleuit bonis. t diuites dimisit inanes. Suscepit isrl' puez suũ / recordat⁹ misericordie sue. Sicut locut⁹ ẽ ad patres nr̃os abrahã t semi ei⁹ i secula. ¶ Sub hoc versiũ denario / meuz cstituit psalteriũ decacordũ. placet imitari patrẽ meũ David regẽ qui post necẽ Goliadis dño victoriarũ non ingratus. Deus inqt canticũ nouuz cãtabo tibi. in psalterio decacordo psallã tibi. Bonũ sane ẽ cfiteri dño. et psallere nomini tuo altissime. in decacordo psalterio cũ cãtico et cythara. Diuidit hoc psalteriũ i duos tomos seu pticões / q ex tetracordo t hexacordo reddũt decacordũ. Sonat magnifica dñi specialia i tetracordo. porro magnifica cõit largita cãtant i hexacordo. ¶ Magnificat igit F
aĩa mea dñm. q: me dñaz cstituit fm nomẽ meũ. Maria nempe sua interptatiõe dñam insinuat. Futurũ ẽ pterea vt me dñam nõ q̃ lẽcũq. sed dñam mũdi. dñaz beatã me dicẽt oẽs generatiões. Scitote qm̃ dñs ipse ẽ deus. deus aũt scientiarũ dñs ẽ. scie ẽo inquã q̃ illuminat. que descẽdit a pr̃e luminũ. P[illegible]opterea cscquẽs fuerit vt dñam me dñs in[illegible] tuens illuminaret fm nomẽ sctm̃ suũ t meũ. Maria q̃ppe dicit illuminata. t ipse ẽ lux q̃ illuminat oẽm hominẽ venientẽ i hũc mundũ. quãto ampliori pfundit lumine dominã mundi. Proinde supest vt dña illuminata refundat lumen i ceteros. Est enĩ lumẽ simplius naturali liberalitate diffusiuũ. quod factuz est vt tunc dicerer illuminatrix. Sic enĩ sonat Marie ppriũ nomen meũ. Sic Maria p ethimologiã dicor maris stella. quã il

hu[illegible] la sum q̄ proxi/
ma deo cardini totius machine mūdi/ diri
go nauigātes in ciuitatē. qui nō hñt hic ma
nentē ciuitatē. sed futurā inqrūt hoīes. Et q̄
hoīes? Certe viatores pcellis hui⁹ marꝫ ma
gni grauiter impulsi. fluctib⁹ et cantib⁹ inces/
santer impulsi. Futurū est p oīns generatio
nes/ vt me stellā esse maris pdicēt. me respici/
ant. cursus suos ad illustratioēz meā dirigāt.
Nec fallent hec a gētes. nec errabūt ī de[illegible].
nec in picul[is] ꝯtabescēt. Itaqꝫ dño ꝓpicio
me dominā inuocātes. me illuminatā et illu
minatricē aspicientes. patrie portū salutarē
introibunt. Hec sunt q̄ magnificat. magnū
predicat. magnū esse apud oēs generationes
clarificat z significat aīa mea dñm. ¶ Et exul
tauit spūs meus in deo salutari meo. qui sa
[illegible] ver
so mūdo. Futurū certe est vt decantet oīs
eccl'ia sanctorū colentiū sanctū nomen dei.
Natiuitas tua dei genitrix virgo/ gaudiū an
nūciauit vniuerso mūdo. Salutabit etiaꝫ
z dicet. Aue regina celoꝝ. aue dña angeloꝝ.
aue radix sancta/ et qua mundo lux est or[illegible].
Presignata sunt pdē hec magna q̄ mihi fecit
qui potens ē. que iā nūciata p angelū ꝯplera
ꝯseruo ꝯferens in corde meo. Nōne cor me/
um ardens esse ꝯuenit? Nonne cantās. iubi
lās z exultās in collatōe tā magnorū? Non
ne iustissima rōne magnificat aīa mea dñm.
q̄ me sublimauit in dominā. q̄ me illustrauit
p inmēsam lucē suā. q̄ dominā illuminataꝫ
dedit ī lumen alioꝝ. dū extulit me ī sublimē
D maris stellā directricē nauigantiū. ¶ Cupi/
ent et posteris generatōnib⁹ me beatā dicen
tibus/ plurimi cognoscere. cur nō cecinerim
in pma psona. Magnifico dñm. sed ī tercia
Magnificat aīa mea dñm? Sili' de exulta
tione spūs ī deo salutari meo? Docebunt et
theologicis z phicis traditionib⁹ cū rethori
cis colorib⁹ magnā sup istis rationē. sed nō
expectent vt oīa (q2 incompbēsibilia sunt) cō
prehendāt. ¶ Sunt in humano corde meo
(quod ꝯfert de omnib⁹) tres p tropologiam
mansiones. Dñm imitor patrē meū. ī cuius
domo māsiones multe sunt. Trahit eñ pro
prie dñs nomen a domo. q2 psidens et prin/
ceps aut prim⁹ et iconomus in domo ē. Do
mīa quoqꝫ sili' a domo. q2 pncipalis cū dño
nomen habet. O isrl' (clamat pphera) q̄ [illegible]
gna ē domus dñi/ z ingēs locus possess[illegible]
cius. Seriē hui⁹ magne domus imaginē mi
crocosmus hō minor mūdus. Eminet ī hac
domo cor. z in corde domiciliū tricamerātū
seu tricliniuꝫ repit. Est inhabitator hui⁹ tri/
clinij animus. hic appellatur vigor pceptiu⁹
seu cognitiuus. Consociat huic aīa q̄ corre
spōdenter dr̄ vis motiua vel affectiua. Fit
inde ꝯiugiū philosophicū et morale seu mi/
sticū. dū vigor pceptiuus animi vel anim⁹/
[illegible]
sulcat maritalis nexus. vt neutrū istorū p se
sufficiat ad generationē plis vel filioꝝ in bo
nis opibus z meritis. nō aliter q̄ generatio
naturalis/ vel a viro separatim. vel a femina so
la pfici nequit. Excludo miraculū quale fe/
cit mihi et in me qui potens ē. Dū supuenit
in me spūs sanctus/ et virtus altissimi obum
brauit mihi. qn tūc pmo deus suscepit israel
pu[illegible]
it caro factū. ¶ Habitāt igit ī triclinio cordis
[illegible]
z vis motiua. vigor cognitiu⁹ et vis actiua.
Tale domū cordis/ tales z inhabitātes ī ea
pater meus Dauid rex intellexerat/ dicens.
Perambulabā ī innocētia cordis mei ī me
dio domus mee. Et iterū. Nō habitabit in
medio domus mee qui facit supbiā. q2 tunc
dominaret oīnis iniusticia. tūc fieret spelun
ca latronū domus dei. Porro nōdū dixim⁹
de spiritu. nunqd putādus ē ī domo cordis
ītima locū nō habere? Habet pfecto nō qua
lēcunqꝫ sed vniuersuꝫ/ quo meret architricli
nus noīari. q̄si pnceps triclinij. Dicalio no
mi[illegible]
nullius est generis/ vocat liberꝫ arbitriū. pe
nes qd̄ supma potestas ē. Nec mirādū. Cō/
ueniunt nempe ad integritatē pēātis sue aī
m⁹ z aīa. vir z vxor familias. vigor pceptiu⁹
z vis affectiua. Viderunt hāc ꝯnectionē acu
tissimi metaphisici/ noīm pmi impositores.
Diffinierūt arbitriū esse facultatē ratiōis et
volūtatis. quasi p interpretationē liberū arbi/
triū sit liberū de rōne iudiciū. Vocat hic ipa
[illegible]
qui ē anim⁹ pceptiuus. Volūtas aūt est mo
tiua vis in aīa. que vtit rōne/ q̄ p eā ī motib⁹
pprijs dirigit. Si velit iure dici domīa. si regi
na in cordis domo/ et intimo regno magno
pncipari. Regnū siquidē dei intra nos ē. vbi
sub dño supmo deo regnat spūs p deiformi
tatē decoreꝫ indutus. Alioqn deponit de se
de dignitatis sue. z dispgit supbo mente cor/
dis sui. Quo ꝯtra spūs cum aīo z aīa bñ re
gulatus z actus/ exultat in deo salutari suo.
Colligit hoc loco resultās imago z silitudo

beatissime trinitatis & appropriatorũ suorũ. Spũs architriclinus & iconom⁹ potentiã patris & pmeditatẽ retinet. Porro filij sapiã [illegible] presentat.

J ¶ Et quã in paucioribus via magis patet. continuamus totã domũ microcosmi seu minoris mũdi in corde psidentis i domo. Dicamus animũ & animã virũ & vxorẽ. sponsum & spõsam. quorũ sepe vox est eadẽ. sicut idem est nõ corpus/sed aĩa & animus. Preficitur hinc domui & vniuerse familie cogitationũ [illegible] affectionũ spũs deiformis/vice sancti spũs. factus idẽ cũ eo. Nã q̃ adheret deo vn⁹ spũs est. Et hec emphatica/nõ essentialis locutio/ qua fit vt abstractũ ponat̃ p concreto. de⁹ pro diuino. & p spũali spũs/ vt fiat vehementior expssio. Superest sermo de triplici mõ coniugij mystici qđ celebrat̃ cũ animo & aĩa. iuxta triplex habitaculũ i triclinio cordis domus cordis. Diuersificat̃ nempe cõditio aĩe/p varietate habitaculorum cordis. vnũ est infimum. aliud mediũ. terciũ supremũ [illegible] q̃ ancilla est in infimo. Anima quasi socia et libera & compar/residet in medio. sed anime in supremo locate nõ dominat̃. nõ iungitur animus vir/ipsi sic habitãti tanq̃ ancille vel compari. sed vt domĩe sue custos ordinat⁹ & in solatiũ datus. Ego Maria talis data sũ in sponsã/ virginali meo viro iusto Joseph. Nõ vt me humiliaret. nõ vt parerẽ ex eo. sed vt custos & testis & nutritius sedulus eẽt. Peperit Elysabeth vxor libera. q̃uis sterilis ex viro Zacharia tanq̃ in medio cenaculo. Pepererũt ancille Jacob p mysteriũ Bala & Zelpha. plẽ in inferiori cenac'o cũ liberaz Lye & Rachel filijs numeratã. Loquẽs introducit̃ anima in canticis canticorũ/ dũ residet i supiori cenaculo. dũ vult esse verbigena non ex virili semine naturalis animi. sed mystico spiramine solius spũs sancti qui est spũs verbi diuini. Vox ei⁹ ẽ. Osculet̃ me osculo oris sui. Et paulo post. Indica mihi quẽ diligit aĩa mea. vbi pascas. vbi cubas i meridie. nõ querit infimũ. nõ mediũ/sed supmũ. in meridie eternitatis cubiculũ. vbi et cenaculũ ẽ refectiõis cibi q̃ nõ perit. loc⁹ pascue vbi nihil deerit. ¶ Erat aĩa mea ẽm meliorẽ sui portionẽ que ab imminẽtia mẽs dicit̃/ cõclusa in hoc supiori cenaculo. quãdo fecit mihi magna qui potens est. Cõplacet dñe deus meus [illegible] et vniuerse creature tue. Cõplacet recordari & pferre in toto corde meo sup. sub et in medio. qualia quãtaq̃ fuerunt magna q̃ fecit mihi magnificatus vehemẽter & gloriose.

¶ Missus est angelus tuus Gabriel i ciuitatẽ galylee. que trãsmigratio. que volubilis. q̃ rota p interpretationẽ significat̃/ppter volu [illegible] ad iussa tua pmptitudinẽ. Porro nomẽ ciuitatis ab vnitate. q̃si ciuiũ vnitas. Nazareth aũt a floritiõe nũcupat̃. Jure quidem. qz flos campi i ipsa nutritus ẽ. Erã despõsata viro. vere sic dicto a viribus & virtute. vere nominato Joseph ab augmẽto. vere de domo Dauid a nobilitate & mãsuetudine. Erat virgini mihi nomẽ Maria. Nõ eram a viro cognita vel cognoscẽda. Votũ obstabat simul et ordo diuine sapiẽtie cõstitutus ab eterno. Salutauit ingressus angelus ad me solitariam clauso litterali & spũali cubiculo. Dixit. Aue gratia plena dñs tecũ. Collocauerã ad ostiũ cuiuslibet cenaculi/prudentẽ p ostiaria cognitionẽ. Nec vt audiuit angelicã salutationẽ/stetit & cogitabat secũ & mecum qualis esset illa salutatio. nõ erat pceps eius consilium. nõ subditus ad quẽlibet ingredientẽ et blandientẽ applausus. Me turbatã cõsolat⁹ est angelus/me noĩe meo vocãs. Ne timeas inqt Maria/inuenisti gratiã apd deũ. [illegible] tias deo q̃ inueni. qz inueni quẽ multum diu q̃ quesiueri. Promisit me cõcepturã parituramq̃ filiũ Jhm noĩe/ qui eẽt magnus & fili⁹ a[illegible]ssimi vocaret̃. Promisit daturũ illi deum sedẽ Dauid patris eius. Promisit ex regnaret in domo Jacob in eternũ. & regni ei⁹ non esset finis. Erat itaq̃ regnum illud nõ terrenũ/quod vtiq̃ finit̃. sz celeste. Falluntur ergo iudei Messyam expectãtes (nescio quẽ) tẽporaliter apud eos regnaturũ cũ potẽtia pompaq̃ seculari. cũ de paupertate regnaturi messye. de passione & abiectiõe sua pphetie omnes ad tempora Messye respiciẽtes implete sint. Quesiui modũ ab angelo. docuit/& exẽ[illegible] Elysabeth cognate sterilis indu[illegible] si dicẽs. Ecce ancilla dñi. Fiat mihi ẽm verbum tuũ. Junxi eam humilitate nature magnanimitatẽ fidei & grẽ. Cõcepi mox filiũ altissimi. Mulier a seru nõ a corruptiõe sic dicta. vir mox circũdedi. qz totũ in ỹtute pfecta [illegible]

L dñs sup terrã. mulier circũdabit virum. ¶ Fuit hec cõceptio mirabil' i infimo cenaculo aĩe mee. imo sub ea i pte vegetatiua. nutritiua et [illegible] xit i carne mea deus. Nã matrice feminea q̃d humilius? Mirabat̃ olim & nũc celebrabitur et

letata cantabit deo salutari meo oīs ecclesia
sanctorū. Tu ad liberandū suscepturꝰ hoīez
nō horruisti ꝟginis vterū. Beata prorsus ⁊
dignatiua susceptio. vñ me matrē dei. matrē
gratie. matrē mīc͞die. me brāz deniqꝫ dicent
oēs generatōes. Vñ collaudabunt qꝫ extol
lēs quedā mulier de turba vocē dixit. Btūs
vēter q̄ te portauit. ⁊ vbera que suxisti. Sed
nō horruit plane. Cōceptio nempe ꝑius effe
cta ē i supiori cenaculo cordis ꝑ virtutē gra
tie seminalis. que virginalē aīe mee portiun
culā eleuauit diuinitꝰ / vt essem mater ꝑbi ꝑ
dignatiuā susceptionē prius in mente q̄ȝ in
carne [illegible]
lucē nō tā ꝯphenderūt q̄ȝ apprehēderūt. Ni
hil eñ aliud ab ipso plene ꝯphendit ipm̄ ni
si idipm̄. Tunc dedit omnibꝫ quotquot recepe
runt eū potestatē filios dei fieri. his qui cre
dūt in noīe eius. dū nos diuinitatis sue prī
cipes esse tribuit. Felix Johānes generis no
stri laus ⁊ decus. felix q̄ missus es a deo vt te
stimoniū ꝑhiberes de lumine. et de his q̄ ad
dexterā altaris incēsi. q̄ orāte vniuerso popu
lo. que ꝑ Gabrielē. que cū ꝑphetatiōe futuri
meriti. que cū similitudine ad Helyā repromis
sa sunt / fuit celebrata. ¶ Grata mihi erit recor
datio tēporis illius. qñ de Nazareth licen
tia recepta a virginali spōso. a iusto Joseph.
abij in mōtana cū festinatōe. Intraui in do
mū Zacharie. salutaui Elysabeth. exclama
uit salutata. Et vñ hoc mihi vt veniat mat
dñi mei ad me? Causaz addidit cognitōnis
exultationē infantis ī vtero. Subiecit. Be
ata que credidisti. qm̄ ꝑficient ea q̄ dicta sūt
tibi a dño. Magnifici nēpe ꝑprietas est con
summare q̄d īcepit. ⁊ certe dei ꝑfecta sūt opa
Subdidi ꝑtinꝰ ipm̄ ore ꝑprio q̄d diu mēte
prius tractauerā / cāticū nouū ī iubilo. Ma
gnificat aīa mea dñm Et exultauit spūs me
us ī deo salutari meo. Mouebat spūs sterūs
spūs bñdicta fructus vētris mei / totum cor
meū. vt in aīa ⁊ in spū cū exultatōe magnifi
caret dñm. Dederat iāz cognoscere posterio
rē decursum ꝑ oēs generatōes seculorū. quā
tū indicauit talis filiꝰ illustrare talē matrē ꝑ
bñplacito voluntatis sue. Hinc ista ꝑnūcia
tio ꝑphetica Ecce eñ ex hoc beatā me dicēt
oēs generatōes. Junguntꝰ alie postmodū
in hexacordo psalterij de mīc͞dia dei. in ꝑge
nie ⁊ progenies cū reliquis. Alterū delectat
plurimū ꝯferre in corde meo sup istis noībꝫ
dñm ⁊ deo salutari meo. Estimauerūt ꝑscru
tatores seculi. qꝫ ꝑpter relationē actualez ad

creaturas / deus ab eterno dicꝰ fuerit dñs.
Sed si vniuersa creatura ꝯuenirent in vnū /
posset exꝑmere vocē supplicē patris mei da
uid. Cōserua me dñe. dixi dño / deꝰ meus es
tu. qm̄ bonorū meorū nō eges. Deus itaqꝫ
sicut fuit ab eterno sine creaturis deus. ita di
ci potest fuisse dñs. nō ꝑ actualem / sed ꝑ apti
tudinalē creaturarū possibiliū ad se relatōes
Deus eñ plenissimo ⁊ liberrimo iure / dñatꝰ
sue creature siue sit siue nō sit. Pōt eñ si vult
educere in esse nō existētes. ⁊ rursus eas in ni
hilū redigere que iā existūt. cui nulla potest
creatura dicere / cur ita facis? Qualis est hec
ī dño maiestas. i. magnitudinis status. si ad
sui magnitudinē deꝰ creaturis existentibꝫ in
digeret? Vidit aīa mea ī arce posita domꝰ
[illegible] mei / magnificū nimis ⁊ immēsū do
m[illegible] dei. Cecinit idcirco ꝑ iubilū Ma
[illegible]
ite vocē crebrius eā. Bñdic aīa mea dñm et
oīa q̄ intra me sunt nomī sācto eius. qꝛ scm̄
nomē eius. Cōsiderabā qꝫ nih[illegible]
sibi. sed creaturis ex eaꝝ ꝑduc[illegible]
apud eū trāsmutatio neqꝫ vicissitudinis ob
umbratio. Semꝑ ē q̄ ē / sꝑ q̄ potēs ē. Et b̄ ē
ꝑmū sanctū nomē eius. Qui est inquit misit
me ad vos. Addidit spūs meꝰ. Exultare po
[illegible]
qm̄ maiꝰ eo cogitari nō pt. Addidit ad exp
sionē vsitatissimo more totiꝰ scripture marie
ꝑo.) In deo salutari meo. ¶ Prolixꝰ nimis M
eēt sermo. si mysteriū ꝯtentū ī ꝟbis istis dño
deo salutari meo q̄rerē exꝑmere. Mysteriū
[illegible]
ꝑsonaꝝ ꝑtinet his termis. dño deꝰ salutaris
meꝰ. simul et habitudo creature intellectuał
ad ipam trinitatē. Capax eñ eiꝰ est sola. et ꝑ
beatitudinē ꝑticeps ipsius. i. ꝑfecte capax et
potest. Spectat dñs ad potentiā adiutiuā
actu vel aptitudine. Spectat deus ad sapi
entiā prouisiuā. Spectat salutaris et meus
ad bonitatē reductiuā. ¶ Cōpaꝝ oīs creatu
ra q̄ȝtūcunqꝫ tenuis entitatis ad ista tria. vñ
sortitꝰ vnitatē. veritatē et bonitatē aliquā suo
mō ꝑ analogiā ad ꝑmū ens. vnū. vez. bonū
Sortitꝰ modū. spēm ⁊ ordinē. Sortitꝰ deni
qꝫ mēsurā. numez ⁊ pōdꝰ. Reddantꝰ singula
singulꝫ. ¶ Porro creatura intellectualꝫ longe
altiori ⁊ diuiniori preminoriqꝫ dignitate po
tētiā. sapiāz ⁊ beniuolētiā diuinas imitatꝰ. Di
cebatꝰ nūc rō. qꝛ triū istoꝝ capax est. Et quō
capax? Certe ꝑ memoriā. cognitionē ⁊ amo
rem. Denique ꝑ influentiā gratuitā ꝑfecte ca

par. hoc ē pticeps esse pōt. Nulla siqdē alia
creatura cōpaῑ ad deū sicut ad obiectū cogno
scibile. amabile ⁊ memorabile pter ītellectu/
alē. Sola igiῑ scit ⁊ pōt si vult magnificare
creatorē oim vt dñm suū. vt deū suū. vt salu
tare suū. ⁊ ita suū/vt semel habitū ⁊ posses/
sū nūq̄ pdere possit inuita ¶ Fuit in me spāl
ratio/cur appellareῑ salutaris me⁹ qđ ē Je
sus meus. ppter maternalē prerogatiuā. Em
quī voluit etiā dici filius me⁹. immo ⁊ sub/
ditus esse meus. O de⁹ altissime. quis qualῑ
quāta maiestas quāte hūilitati. Sed minu
it admirationē dū venit ad pctōres seru⁹ eē.
opprobrium hoim ⁊ abiectō plebis vsq̄ ad
mortē crucis. Daῑ hic documētū quatinus
ad hec noīa. dñs de⁹ me⁹. aīa vel spūs semp
assurgat. In timorē sanctū ppter maiestatē
[illegible]
cus eximiū. q̄ sua dignitate trahit ⁊ alli[illegible]
Deniq̄ in amorē sincerū/ppter possessiōis
bñficiū. Etenī plus amam⁹ q̄ nostra sunt.
Nomē ꝓo salutaris ⁊ salutis complecti[illegible]
tia. q: replet indigentiā irascibilῑ q̄ tēdit ī ar
duū. rationalῑ q̄ tēdit in honestū pulcꝝ et ve
rū. necnō ꝯcupiscibilis/q̄ se iūgit et intimat
ad bonū ꝯsummatiuū ⁊ vnitiuū vmbris de
relictis. Quo fit vt turpiora iudicet ⁊ horre
at recta ratio/q̄ magis eā ab honestatis no/
bilitate ⁊ libertatis sede deijciunt. sicut luxu
ria ⁊ gula. Pulcerrima pinde virginitas nū
cupaῑ. ¶ Trahiῑ hec altissima et ꝓfuso iugit
rumināda ꝯsideratio ex ipsis nature ꝓprieta
tib⁹. Natura q̄ppe filia dei patrē imitaῑ. Cō
[illegible]
nisi triplex ratio boni. vtilis. s. delectabilis.
et [illegible]. Rursum triplex hec rō tota nō re
perīῑ in alijs q̄ intellectualib⁹ creaturis. ⁊ h
aduerterūt pauci nimis. Creature inanima
te tendūt in solū ꝯueniēs eis ⁊ vtile absq̄ de
lectabili. s. ad loca sua ꝓ ꝯseruatōe. vlῑ ad acti
ones pro sui multiplicatōe ne spēs deficiat.
Creature sensitiue tendūt vltra bonū [illegible]m
vtile ad delectabile. sed nō ad honestū. Crea
ture intellectuales tendūt sub hac ratiōe tri
plici ad obiecta sua. maxime ad honestū. ve/
rū siquidē si recte sunt/aut solū apparēs si p
uerse. Est enī singularis ⁊ eminēs ꝓprietas
aīe rōnalis vt appetētissima sit honestatis
Sūt ī aīalib⁹ ⁊ auib⁹ q̄busdā. quedā simula
cra ꝯcupiū honoris. q: pugnāt vt vincāt. s;
radix ē nō honestū bonū sed vtile. vt ꝓ nidis
vel deliciosum/ꝓ cibis ⁊ prolificatōe. Silῑr
⁊ bru talibus homib⁹ q̄ compati sunt iumē/
tis insipientib⁹. quibus nō ē intellect⁹ ¶ Nō N
ne magnificatus. nōne potēs dñs. sic magnifi
cās ⁊ extollens aīam ⁊ spm̄ rationalē. sic ꝓ h
triplex bonū replēs/si nō repleuerit oīne ius
bonis desideriū. s. que repletio beatitudinis
est ꝯsummate fundamētū. Magnificate igi
tur mecū dñm o filij hoim. ⁊ exaltemus no/
mē eius ī idipm. Cantēt oēs et dicāt singuli
mecū. Magnificat aīa mea dñm. Itaq̄ bo
[illegible]
In decacordo psalterio cū cātico ī cythara.
¶ Omīpotēs pater tuus (o spūalis aīa) quī
possidet. fecit ⁊ creauit te. noluit te derelinq̄/
re sine musica delectatōe. Voluit in primis
te in cāticis exerceri. Nutriūt hec amorē san
ctū. q: spūm exhilarāt. delectāt mentē ⁊ letifi
cant. oblectant aīam. Totū proinde cordis
tricliniū gaudio replēt in voce exultatōis et
[illegible]
uid patris mei finis ī vnū. Oīs spūs laudet
dñm Spūs (vt diximus) ē architriclin⁹ cor
dis. princeps cordis. Jconomus dom⁹ sue
vocaῑ ex nature sue ꝓprietate. liberū arbitriū
aut spūs liber arbitrio. Cōsurgit ꝑtās eius
ex aīo ⁊ aīa/viro ⁊ vxore modis expositis.
Nō enī esset spūs liber/si sola sibi ꝑtās esset
[illegible]
beret mouēdi se. nō etiā cognoscēdi se/spūs
libertate polleret. Et qm̄ ꝑtās vtraq̄ sibi cō
uenit/facultas a facilitate diciῑ illa potestas
Sic enī duo simul ꝯueniētes ad tractū na/
uis/facultatē sortiunῑ quā nō h; q̄sq̄ per se
sumptus. Sic ad scribendū ꝯcurrūt/ocul⁹
visione sua dirigēs. ⁊ manus digitoꝝ motu
scribens. alioqn nō esset facultas/hoc ē faci
litas in formatōe līaꝝ ¶ Hoc plane cognito D
memoriterq̄ retento/fiat adaptatio finalis.
quō ꝯcordat psalteriū cū cātico et cythara.
Dicat igiῑ ipe spūs. Exurge gl'ia mea. exur
ge psalteriū ⁊ cythara. Sonet psalteriū ab
alto. fidiculas h; ex auro vel auricalco. dat
spūs deiformis/aīo ⁊ aīe dū residēt ī excelso
cordis habitaculo tanq̄ ī arce syon q̄ ē apex
mētis Dat inquā psalteriū. dat idē spūs aīo
⁊ aīe dū manēt ī infimo tabernaculo cytha/
ram que ex imo sonat. q̄ ex corio desiccato et
tenso cū cordulis neruorū tortis/ꝯtecta est
ī signū mortificate carnis. Subinde cāticū
ꝯmemoratū inῑ psalteriū ⁊ cytharā. dat spūs
aīo ⁊ aīe. spōso et spōse. dū mediū locū mysti
ci cordis tenēt. In pmo sola eternitas. In
scđo euiternitas. In tercio materialitas inspi
ciῑ. Veniat ergo qñ ꝑtrāsibūt plurimi. ⁊ mul/

tiplex erit scia. qm̃ sapia abscõdita i mysterio copiosi⁹ elucescet. Multa eñi habeo sup istis dicere/ q̃ mõ portare nõ põt vnusq̃sq₃. Exurgat cũ diluclo spũs exhilarat⁹ ⁊ psalterio decacordo cũ cãtico i cythara. Exurgat i gl'ia sua. exurgat diluculo. dũ aurora lucis p gratiã rutilat. dũ hyems infidelitatis trãsijt. imber carnal' sensus abijt ⁊ recessit. trahens de [illegible] flores deliciorũ pulcerrimi ⁊ vernãtes apparuerũt i terra. q̃ prius mortis ⁊ aliena/facta ẽ vite ⁊ nr̃a. Tps putatõis palmitũ minus vtiliũ aduenit. Uox turturis castũ gemit⁹ suauisq₃ planctus audita ẽ i terra nr̃a. q̃ a vicijs derelicta deserta ẽ. sed virtutib⁹ speciosa. pinguescens ⁊ vberrima ficus q̃ (sicut vitis et oliua/noluit deserere dulcedinẽ sui fruct⁹ vt regnaret int sterilia ligna scl'i) ptulit grossos suos. vinee florẽtes sub vnica vite q̃ est eterna sapia. Et sub agricola p̃re/odorẽ dederũt. bonis in vitã. sed mal' ẽ odor mortis. Quid supest nisi vt vox spũs deiformis imaginẽ habens dilecti nũc audiat ⁊ dicat ad aiaz/q̃cunq₃ fuerit habitaclo collocata. Surge pꝑa amica mea immaculata mea ⁊ veni colũba mea. Colũba put manet i inferiori. Immaculata put [illegible] [illegible] tuã. Sonet vox tua i aurib⁹ meis. Uox eñi [illegible] et amica delicijs plena. Dilect⁹ me⁹ mihi suauis ẽ. pulcer ⁊ decorus. ⁊ ego illi. q: delicie sue esse cũ filijs hoĩm. Nã si delectabil' deus in opib⁹ suis. quãto putãd⁹ ẽ ampli⁹ delectari in hũana natura quã possidet i filiã ⁊ here[illegible] mã. quã creauit i facultate liberi arbitrij sub se potẽtissimã. Si q̃dẽ ex ip̃o creata ẽ in eẽntia immortal'. Per ip̃m facta seu formata est vigore pceptiue intellectual'. In ip̃o possessa est in vi affectiua seu dilectiua. dũ ad suum principiũ redit circulariter pfectibil'. ¶Laudauit in psalterio aĩa mea dñm. sub duplici cordula. Prima i exultatione spũs. In deo salutari meo. Rapta quippe sum i cordis arcẽ. etiã i spũ. immo ⁊ extra spũ. Exemplo regine Saba. q̃ ad aspectũ sapie Salomõis i ordinatis opib⁹ suis nõ habebat vltra spũ. Et certe pl⁹ q̃s salomõ hic. Psallit hic pphe ta Dauid pr̃ me⁹. Quã magnificata sũt opa tua dñe. oĩa in sapientia fecisti. impleta ẽ terra possessione tua. immo eleuata ẽ magnificẽtia tua sup celos ⁊ terrã. Hic ẽ in cu⁹ salutari defecit aĩa mea dñe de⁹ meus. Defecerũt i salutare tuũ. Mirabil' p̃sus/sed felix hec defectio. ¶Laudauit in cythara aĩa mea dñm. magnificãs eũ. q: respexit hũilitatẽ ancille sue. mortalitatẽ in me suscipiẽs [illegible] ture. Laudauit in cantico aĩa mea dñm p vniuersos modulos q̃ sequunt' i hexacordo. Gratia cũ Elizabeth/que dei saturitas interpretat'/sicut ⁊ Zacharias dei memoria. Due de filiab⁹ Aarõ i lege. pphetis ⁊ psalmis eruditissima. vetus mulier ⁊ noua mr̃. sed i anni q̃s ẽ sapiẽtia/maxime dũ part⁹ Johis. i. boni opis/in q̃ grã comitat'. Laudauit hec elysabeth dñm exclamãs voce magna i cãticoris. Senserat eñi et Johis p gaudio ⁊ exultatõe/dñi p̃ntiã i me. cãticũ icepit a me. Bñdicta tu i mulierib⁹. ⁊ bñdict⁹ fructus ṽ. Et vñ h mihi vt veniat mr̃ dñi mei ad me! Erat Zacharias sapiẽtissimus. q: sacerdos dei altissimi. pdiderat p signo vsũ vocis. quẽ nata vox clamãtis dei postmodũ mox vt nomen scpsit/restituit. Cõtuleram⁹ plurima spacio mensiũ triũ Elisabeth ⁊ ego verbis illi nutibus ⁊ signis. Protinus vt solutũ ẽ vinculũ lingue ei⁹/collaudauit dñm diluculo nascentis aurore p gratiã rorifluẽ. Canticũ eius fuit sub triplici tetracordo. ⁊ psonuit ter nomẽ salutis. Et q̃d salus nisi Jesus. Et q̃d salus nisi virtus replẽs totã indigentiã sui passi. Quid hec salutaris repletio i hominib⁹ nisi beatificatio? q̃d hec beatificatõ nisi bñdicta visitatio? Deñ Job. Et visitatio tua custodiuit spũm meũ. ¶Bñdict⁹ igit' dñs deus. q [illegible] exaltauit cornu salutis nob. Sz vbi exaltauit cornu salutis. hoc ẽ potẽtiã salutarẽ? Subdit. In domo dauid pueri sui. Possez p singulos modulos pcordare triplex h tetracordũ Zacharie in. xij. v̾siculis cuz meo psalterio decacordo. Dixit salutẽ a dño factã i do[illegible] cutus est ad patres nostros. Dixit salutẽ ex inimicis futurã. et plebẽ humilẽ deo seruiturã. In sanctitate ⁊ iusticia corã ipso. Totaz hanc sententiã meũ psonuit hexacordũ Colloquens ⁊ alloquens puerũ cuz quo iã erat manus dñi. Preibis inquit añ faciem dñi/ ad dandã scientiã. nõ qualẽcunq₃ sed salutis. ecce tercio iaz dicta salus. Inde est q: reuelauit angelus charissimo v̾ginali et iusto viro meo Joseph ⁊ bñdicto Jhu scrõ meo. voca

bis nomē eius ihm. Cām addidit. Ipse enī
saluū faciet pplm suū a pctīs eoꝝ. ¶ Preterea
vndū nunqd ē cāticū angeloꝝ. Immo ma/
gis eo ɔmemorādū. q̄ subito facta ē cū ange
lo multitudo militie celestis q̄si chorum du/
cēs. Premisit hic chorꝰ castroꝝ psalteriū in
choās a sūmo. Glia i excelsis deo. Iā pie ci
tharā cū psalterio. z i tra pax zc. Vox ipsoꝝ
laudātiū deū nōne cāticū ē? ¶ Nōne silr ē cā/
ticū i ipa tā multiplici z sedula pastoꝝ lau/
de? Reuersi sunt glificātes z laudātes deum
Silemꝰ pastorales ad lr̄az fistulas. tympa
nū z chorū. cordas z organū. tybias z cym/
bala. Nꝰ anagogia nos delectat. ¶ Nec icō
mēoratꝰ abibis o Simeō iuste. pie. lōgani
mis. tunorate. Tu veniēs i spū i tēpiū. dum
inducerēmꝰ ego z pr̄ eiꝰ puerū ihm cū oblati
onibꝫ hostiarū. cū redēptōne cūnqs sidoꝝ. tu
puerū i vlnas suscipiēs z grās agens cecini
sti. Nūc dimittis seruū tuū dñe fm vbū tuū i
pace. qz vi. zc. Sufficere potuerat p sūma
laudis z glie verbū h sacꝫ vnicū qd expssisti
Lumē ad reuelatōz gētiū. Cōtulisti mecuz
de susceptōe isrl' pueri sui. vocās ipm saluta/
P re gliāz pleb sue isrl'. ¶ Exhilarescenūc rex
z pr̄ meꝰ dauid psaltes dñi. Cōpleri sentio z
intellig' exhortatōes tuas totiens i ps. posi
tas/iterū iterūqs repetitas. Cātate dño cāti
cū nonū. Exurge glia mea. exurge psalteriū
z cythara. exurgā diluculo. Nū aliqd dilu
culū istud mysteriū. etiā intellectū lr̄alē. Di
xit dauid alio loco me significās. Sctifica/
uit tabnaculū suum altissimꝰ. Adiuuabit eā
deꝰ mane diluculo. Dedit z titulū ps. illi cu/
ius initiū fuit vbūz i cruce filij mei. Deꝰ deꝰ
meꝰ vt qd me dereliq̄sti. Dedit inquā titulū
p susceptōe matutina. Petit i cāticꝫ spōsa spō
suū. Mane surgamꝰ ad vineas. qū. s. aspiret
dies eternitatis. z inclinent vmbre mortis hu
ius. Rursus inter tot opa dei facta ɔmemo
ratio spālis est p pphetā diluculi. Tu fabri
catꝰ es inqt aurorā z solē. Et sane qd aurora
pulcriꝰ? qd iocundiꝰ? qd salubrius? Ad ho/
mines venit i susceptōe matutina ros lucis.
ros refrigerās. ros fecundans. Rorat desup
iuxta votū pphe. Rorate celi desup. Inde
dñs ait. Ego ros/z isrl' q̄si liliū germinabit.
h rore pfusa ɔcepi satietatis fructum. h rore
mēs impleta instar teste oui rore pleni/trahi
tur a radijs solis i excelsum. Citharizāt i au
[illegible]
cres spūales. Sunt exultatiōes dei i guttu
re eoꝝ. qbꝫ excitatꝰ oīs spūs exurgit diluclo
laudare dñm. ¶ Causat hec oīa sol oriēs nō
dū visus. Soli q̄ posuit dñs tabernaculū
suū. qz nihil i rebꝫ sensu pceptibilibꝫ efficaci
us manuducit ad deum et insensibili cōpat.
Sūt ista i sole. lux. vigor. fulgor. feruor sub
syllabis explicata septez. Lux eminēter ɔti/
[illegible]
feruor. Vigor (q̄si fecundꝰ plena luce) ɔtinet
eminēter fulgorē. Vigor z fulgor ɔtinēt emi/
nēter feruorē. z ibi statꝰ cū circulo qdā. Ful/
gor z feruor redeunt ad vigorē ēntiali luce
plenū seu fecundū velut ad parētez. ¶ Cōfor
mit' i diuinis. ēntia diuīa cōis tribꝫ psonis
ɔtinet eminēter ipas cū oībꝫ pfectionibꝫ sim
plicit'. nō tn̄ formalr. etiā fm ponētes i diuis
formales pfectōes. Pr̄ fontal' ē plenitudo di
uine ēntie/potēs generare filiū sic vigor lu
cis fulgorē suū. Pr̄ z filiꝰ sūt sufficiens pnci
piū spūsscti. sic vigor z fulgor sūt pncipiū fer
uoris. z ibi statꝰ. qz filiꝰ p acceptā vim spirati
uā/reddit se z spm̄scm̄ pr̄i. ¶ Trāseamus ad R
imaginē spūs humani. dicamꝰ ipm eē lucē si
cut vere ē lux. Et eo pfectior q̄ meminit. itelligit
et diligit. seqs sup se reflectit. qz se pcipit. qz se
mouet dū pcipit. z pcipit duz se mouet circu
incessiōe mirabili. Essentia spūs ɔtinet emi
nēter vigorē mēorie fecūde. z hic ɔtinet emi
[illegible]
gor mēorie et fulgor intelligētie/ɔtinēt emidē
ter feruorē amicicie. et h ē statꝰ. qz reflexio fit
ad fōtale pncipiū. dūmō redit finis ad pnci
piū p mediū. qz si linee tres recte sūt/q̄libz de
puncto ad punctū fm originē resultat trian
gulꝰ itelligibil'. Sz qz finis redit ad suū pn/
cipiū p mediū/necesse ē itelligi sperā aut cir
culū. ¶ Qui pt puro. viuaci z irreuerberato
spūs oculo ɔsiderare q̄ diximus/de archtri
clino vl' iconomo cordis nr̄i/poterit i se et p
[illegible]
z p se poterit ɔseqnter rapi a se z sup se ad sa/
pientiā diuinā/q̄ p ignorantiā cognita ē fm
vnionē sup mentē. Q, si deficit i mult' fideli
bus hec sapia. sola fides spes z charitas suf
ficiūt in gratie ēntia radicate. z in ea vtualr
ter/imo supeminēter reposite. z si nō forma/
liter. Oportet enī in oībꝫ sic fieri. vt oīa prici
[illegible]
[illegible] vsqs ad monadē diuine essentie. q̄ fon
taliter est in patre. Sic potētie aīe ad eius es
sentiā. Sic habitꝰ oēs virtutū. donoꝝ et be
atitudinū/ad vnā gratiā referunt. Deinqs si
ɔtentio de tot distinctionibꝫ fm formas me
taphisicales sit rationalis z quantū rōnalis

sed minus necessaria. mag℥ ex h̄ p3 q̄ distin
ctio p relatões i diuīs sit maria, q̄lis p abso
luta finget. Colligit͛ altera sil'itudo luc℥ solis
ad lucē spūs. Lux se diffundit p mediū n̄ im
peditū ſm totā sperā sue actiuitat℥. Manet
cū i se iugit suus vigor. fulgor z feruor. Diui
nus spūs stabilis sp̄ i se diffūdit se p oēs cre
aturas q̄si cētrū oim p illapsū ſm eēntiā. pñi
[illegible]
creaturas vniuersas q̄i circūferētia. Rursus
ad rē nostrā spūs hoīs tot⁹ ē i corde carnali.
sic centrū eius influēs z radiās ad totā circū
ferētiā cordis. Spūs ꝓo nō inde min⁹ ē am
biēs z ꝑambiēs totū cor q̄si circūferētiā [illegible].
¶ Qui fixo posset hāc et aq̄lino ꝟitatē oculo
spūs intueri. pfecto facilior ad oīa q̄ dicta sūt
d̄ deo z de spū nr̄o pspect⁹ suus eēt. sed reuer
berat͛ ꝑpter ꝯiūctionē ad ꝯtinuū z fātasmā
ta. z ad hic z nūc. donec puritate mēt℥ possit
spūs ad vnitatē se colligere z collectus stare.
Sz o dn̄e de⁹ q̄s habitat i tabernaculo tuo
Quā h̄ paucorū. q3 h̄ paucissimorū qd̄ seq̄t͛.
aut q̄s requiescet i mōte scō tuo. O requies. o i
[illegible] parx z vnitas. In q̄ pe
[illegible]co. Ueniat ad h̄ oriens
ex alto / dirigere pedes nr̄os i viā pac℥. vt ce
cinit Zacharias. Consonat angelicū melos
dās i terra pacē hoīb bone volūtat℥. Dedit
silr̄ tāgēs i vltimo psalteriū meū. Suscepit
isrl͛ puez suū. Quid eī͞m susceptio nisi sursuz
acceptō ſm nomē suū. z q̄d a deo sursū acce
ptio nisi ad se spūalis attractio. sicut vis ma
gnet℥ trahit ad se ferruz. z vniuersalit͛ oīs fi
nis finibile suū. Oē appetibile appetitū pro
priū. Hinc phice enūciauit nō poetice q̄ di
xit. Trahit sua quēq3 voluptas. Hoc ī te fa
ctū ē o gl'iose tesl℥ stephane / q̄ ꝯplēdo oē de
sideriū tuū h̄ vnuz petisti. Dn̄e Jesu suscipe
spm̄ meū. Hoc tuū instar olor℥ cāticū p̄ta
S morte / suauissimo gutture protulisti ¶ Ma
gnificat aīa mea dn̄m. Quia fecit mihi mag
q̄ potēs ē. q̄ q̄ creauit me / requieuit z se vni
uit i tabernaculo meo. q̄ noua facta sūt oīa
in celo z i terra. Quō noua? Eo nimiruz. q̄
eternitati sunt ꝯiūcta. Uidit h̄ ꝓo. sepi⁹ inci
tās ad cāticorū nouitatē. Cātate dn̄o cāticū
nouū. q̄z mirabilia fecit. Nimq̄d nō oīm no
uitatū supeminēs nouitas q̄ mutauit signa.
innouauit mirabilia. q̄ ꝟbū immēsum ab
breuiatū ē. q̄ diuina maiestas ita ē inclīata
[illegible]
ma serui ad diuinā. Subdit mirabilē noui
tat℥ rō3 di. Saluauit sibi dextera ei⁹. z h̄ hu

miles ad eternitatē exaltādo. Dextera q̄ppe
tinet ad eternitatē. Hinc ē illud spōse. Dexte
ra illius amplexabit͛ me. z psaltes. Tenuisti
manū dexterā meā. z cū gl'ia suscepisti me. q̄
[illegible]
lutē opatus ē i me. q̄ fecit mihi mag. q̄ sū ea
illa de q̄ ꝟitas orta ē. Etenī dn̄s dedit beni
gnitatē. z terra nr̄a dedit fructū suū. bn̄dictū
dū germiauit saluatorē. Itaq3 nō iā manda
uit tm̄mō salutes Jacob. sed opat͛ salutez in
medio terre. Dicit vnicuiq3 Salus tua ego
suz. q̄ nō ē i alio sal⁹. Neq3 eī͞m datuz ē sub
celo aliud nomē in q̄ opteat nos saluos fieri
¶ Tu ppterea o gabriel dūz missus es a deo
legatus ad ea q̄ salut℥ hui⁹ z pac℥ erāt / a salu
[illegible]
cta tu i mulieribus. Addidit Elizabeth cogna
mea Et bn̄dict⁹ fruct⁹ vētr℥ tui. Suppleui t
p te gabriel nomē ppriū. dū cogitāti mihi q̄
lis eēt ista salutatio. subintulisti. Ne timeas
maria. inuenisti eī͞m grā3 apud deū. Termi
nat aliq̄z deuotio. ibo xp̄o amē. Saluus sua
absq3 metu seu defectu ꝟe fiat. Hoc ē. q̄re q̄
liter z vn̄ beā3 me dicēt oēs generatōnes. q̄
beatitudinē salutarē fecit p me. faciet mihi ma
gna q̄ potens ē z scm̄ nomē ei⁹. qd̄ dū bn̄i
[illegible]
[illegible]
q̄3 qd̄ natū ē i me scm̄. vocabit͛ filius dei Je
sus magnus p angelū. z sanctus sanctorū p
[illegible] Fidel' dn̄s i oīb v̄is suis [illegible]
[illegible]
sctūs dn̄s de⁹ sabaoth. Pleni sūt celi z terra
gl'ia tua. Talit͛ ꝯseruo mēorit͛ oīa q̄ salutife
ra sūt / ꝯferēs i corde meo. Meditās fuz assi
due z admirādo deficiēs. q̄ua sit et q̄lis hec
salutatio. Ecce eī͞m ex h̄ beā3 me dicēt oēs ge
neratōes. Cōcinet olim mihi oīs eccl'a scōz
salutiferū pmēs illud atq3 gtissimū. Salue
regina mīe. Et iterū. Salue mr̄ pietat℥ z to
tius trinitat℥ nobile tricliniū. verbi tn̄ incar
nati / spāle maiestati ppara͞s hospitiū. Dein
q3 frequētius. Aue maria gratia plena dn̄s
tecū. Decet pfecto me matrē salutis salutan
tē / nō insalutatū ptererire. Deb3 obsequiosus
amor vicissitudinē amatōis recipe. Debet g
ria plena cū qua dn̄s ē refundere gratiā pro
grā. [illegible]
fructū. dn̄a regnū. Illuminata simul z illu
minatrix ſm nomē meuz / debeo coheredib
[illegible]
lutem indefectibilē. ad hoc etiā veniet͛ Con T
tuli crebro mecū in corde meo talia. Cōtuli

sil cū virgineo ioseph viro meo vocās ipm sic [illegible] quō hec et hec fierēt aut facta eēnt q [illegible] mō ɔpleta sunt. Cōseruabat meo/riter i simplicitate cordis sui salutatōem angelicā quā acceperat a me. sil' r cāticū nouum meū. Cāticū insup Zacharie cū cātico simeonis. Cātabiles sibi erāt he iubilatōes in loco pegrinationis sue. Hec cātica syon. hec i recordatōz celestis hirlm solatio sibi tradita [illegible] cia. dicebat aliqñ maria dña mea. qz mr dñi mei. Sonet vox tua i auribꝫ meis. vox eīn tua dulcis. Uox ꝓo mea qd api' sonaret i auribꝫ suis q̄ ppriū canticū. Magnificat anima mea dñm. ¶ Appuit tādē magna fides ei'. dū visitat' ab angelo triste illud iussū accepit Surge r accipe puez r matrē ei'. r fuge i egyptū. Audierat ꝑus ab ipo angelo ɔfortante ic vt me acciperet in ɔiugē. Qð em i ea natū est/de spūsctō ē. Predixerat me filiū pariturā. Iusserat vt vocaret nomē eius ihm. Cui' cām r [illegible] pplm suū a pctis eoꝝ. cū deleās iniqtates sic de'solus ¶ O q̄z dissilis hec ꝓnūciatio videri poterat ad istā. Surge r accipe puez r fuge i egyptū. q̄z distās o gabriel nūciatio tua. Regnabit i domo iacob i eternū. r ista. Accipe puerū r fuge in egyptū. Magna fides/magnā fecit magnificentiā. Utriqꝫ nrm cū magnanimi spe ɔtulit/vt ɔ spem sparemus. [illegible] liū. quāta sedulitate. patiētia r lōganimitate trāsegit cū puero iesu. r mecū recolat pi' animus r ɔferat i corde suo. ¶ Ueniēt generationes qñ scribet aliquoꝝ deuotio plurima sup isths pie speculāda. multa ɔsiāce. q̄dā heroico carmie cui Josephina nomē erit. q̄dā aliē r aliter. Nōnulli de laudibꝫ iusti virginalis spōsi mei fidissimiqꝫ custodis r testis delegati/multa sue posteritati legēda relinqnt. statuent ɔsūmmationē i ipsi' pciosa morte q̄ pñtibus filio meo r me pieqꝫ flentibꝫ/appositus ē ad pres suos i senectute bona. cuius memoria i generatōes seclo. ¶ Scribēt de in[illegible] p decursu tpis q̄ ihs erat in[illegible] annoꝫ. xxx. qñ tota cessit i cu[illegible] ei'. dū p plures annos fuerat velut occult' r inglori'. subditus parētibꝫ. q̄si seruul' q̄ venerat etiā ministrare nō ministrari i hūilitat' r sūme obediētie [illegible] pdiēs Johēs ab heremo iussus baptizare. iussus clamare. pare viā dño.

iussus annūciare ꝓm' regnū dei. iussus pdicare pniāz i remissionē pctoꝝ. Signū pterea de suscipiēs. Sup quē videris spm descendentē r manentē. ipe est q baptizat i spūsctō. Cōsensit baptizare filiū meū. seru' dñm. vox ꝓbū. amic' spōsi spōsum. Cui refugiēti cū reuerētia [illegible] nos decet implere oēm iusticiā. r ꝓ i ɔsūmatione oīs iniusticie nre. ¶ Cāpus ecce copiosissim' aptus est collationū meaꝝ. memoriter i corde meo/affabiliē sepe doctrinaliē r deuote cū alloq̄o aliero cōicatoꝝ etiā viuēte filio meo bñdicto. Seduli' aūt oculi p' resurrectionē r ascensionē ipsi'. qñ (data sub cruce i [illegible] vsqꝫ ad felicē obitū meū cū aplis r discipulis i hirlm. q fuerūt illic p annos. xij. ad ɔuicendū iudeoꝝ incredulitatē. Erāt eī (sicut apuit medic' charissimus Lucas secretorū ɔsci' meoꝝ) oēs sil' i orōe pseuerātes cū mulieribꝫ r Maria mre iesu. Tūc dato spūsctō/celebris habebat' sacri panis cōio i simplicitate cordis. Jūgebat' oīo [illegible] lū ɔditū est me ɔsulta. Hoc autē vl [illegible] me i canone scripture catholice ꝓbū repit' expressū. qz sū maria mr iesu. Sed o sapiētissime dñe de' salutaris meus. quāta r q̄z multifaria sūt pter hec dicta. docta. collataqꝫ. q̄ si p singula scriberent'. nec ipm arbitror mūdū capere eos q scribēdi sunt libros Et qm̄ sum legis ihs xp̄s. r hui' ego appellor Maria mr iesu. Placz collatōes aliqs de dño iesu meo sub fine ꝑo. hui' decies decacordi notulare. [illegible]

Sequitur prima que

est notula septuagesima septima i ordine.

[O]mīn' de' salutaris me' iesus me' quē magnificat aīa mea cū exultatōe spūs. r ipe ē finis oīs ɔsūmatōnis. Et ē regal' distributio oīs legis r ornat' vl' iclinatōis natural' r ordīs. Jpe rex regū r dñs [illegible] mic oēs filios hoīz min' q̄z alia opa sua subiecta sub pedibꝫ hoīs. q̄ tñ facta sūt bona valde. nec a suo fine frustrata. ¶ Dñs de' salutaris meus ɔstituit naturā hūanā sup ceteras irrōnales creaturas vt capax eēt r pticeps eē possz honestatis q̄ dr honoris status. terminus boni r finis honoris. Est aūt honor ille bonū honestū. bonū ɔueniēs appetitui rōnali vt rōnalis ē ¶ Dñs de' salutaris meus.

[illegible] sua
si nō implere valeat totā indigentiā rei salua
bil' sm oēs vires suas. Pz hec descriptōe sa
lutis vel salutaris. cui⁹ finis ē vt repleat totā in
X digētiā patiētis. ¶ Sal⁹ in reb⁹ sensu carēti
bus sufficiēter obtinet dū suo cōuenienti vel
vtili bono cōiūgunt / etiā si nō delectabiliter
pticipāt illud Pz hoc i qete rer. sensu caren
tiū ad loca sua. dū pterea formā sibi silem in
troducūt ad cōseruatōz spēi. ¶ Sal⁹ i aīalib⁹
carētib⁹ rōne / sufficiēter obtinet dū suo cōue
niēti vel vtili cōiūgunt. ⁊ dū illā cōuēnēntiā pci
piūt / ⁊ i pceptiōe delectant. etiā [illegible] i
pāt de honesto. Pz. qr ad honestū pcipiēdū
nequaq̄ cōdita sunt. ¶ Sal⁹ i oī creatura rō
nali vel intellectuali neq̄q̄ obtinet / si nō hōe
sto bono suo cū pceptiōe cōiūgat / intelligēdo
de salute pfecta / q̄ cōsistit i actu. nō aptitudīe
[illegible]
[illegible]
cōstitui nō potuit abutētib⁹ ratōne / phis aut
alijs. pterq̄ i honesto solo bono sūpmo eter
no ⁊ vno. nō i diuitijs vtilib⁹. nō i delicijs su
auib⁹. nō i honorib⁹ vel glīa tpalib⁹. Pz. qm
hec oīa si affuerint / remanet īdigētia seu va
cuitas vel inanitas nō repleta i pncipaliori
[illegible]
[illegible] ad ho
nestū cōpescēdū ppria ē soli⁹ nature intelle
ctual'. Sola eni mouet ad honestū vl' stat i
eo sub hac rōne. q bonū ß aut illud cōsonat
recte rōni. etiā si nō hēt rōem delectātis aut
vtil'. Honestū qppe ē qd sua vi nos trahit ⁊
allicit dignitate. Honestū bonū [illegible]
[illegible]
um seruās retinēsq̄ naturā ¶ Magn[illegible]
salutaris ad honestū / fontaliter ē i deo p̄ic lu
minū. apud quē nō ē alia rō cuiuscūq̄ appe
tibil' vel amabil' q̄ honestas sua. oīa [illegible]
pter seipm fecit dñs. nō pter aliud vel [illegible]
vel delectabile tēmīu pncipali. ¶ Magnificē
tia salutaris neq̄ habet neq̄ seruat / nisi recta
rō q̄ semp ad optima depcat. terminet aut fi
niat i desiderio suo Semp eni curua remur
murat. inqetat ⁊ impfecte stat. Hoc vidit q̄
dixit. Nō ē pax impijs Et rursū. Cor impij
sicut mare feruēs qd qescere non pōt. Hinc
orat p̄i me⁹ Dauid. Cor creari mūdū z. spm
insup dari rectū. spm scūm. spm pncipalē sm
tria ad q̄ fact⁹ ē rōnal' spūs. vt recte. sācte. for
[illegible]
ris varie qsita ē ab omnib⁹ q̄t q̄t venerūt hac
ten⁹ vsq̄ ad dñm deū salutare meū. vel q̄ pri

us implicite aut explicite credebāt i eū. Ipse
eni est q̄ totū hoiem saluū fecit sm oēs vires
q̄ cōsistēs i sinu pris / annūciauit nob' de deo
q̄ ad verā honestatē via ē. vector. ostiū ⁊ ter
minus idē. ¶ Respectio salutaris illi⁹ q̄ excel y
celsus dñs ⁊ humilia respicit. solā i aīa rōna
li ancilla sua / respicit humilitatis honestatē
Hec speciositas aīe. hic decor. hec pulcritu
do. q̄ trahit ipm ⁊ allicit. Nec aliūde tn̄ ideo
ips trahit q̄ a se vel allicit. qm i hac hūilita
tis honestate quā dedit / se respicit et diligit.
¶ Respectio salutaris notat a spōsa i cāticis
Cū eēt rex (inquit) i accubitu suo. nard⁹ mea
dedit odorē suū z. In nardo humili redolēte
accipimus honestatē. Intuit⁹ hui⁹ honesta
tis ocul⁹ ē efficax ⁊ virtus q̄ penetrat ⁊ vulne
rat cor i amore. ¶ Respectio salutaris fit i an
cilla q̄ respicit cōuersa vicissitudie ad dilectū.
[illegible]
tas. Si ocul⁹ tuus fuerit simplex / totū cor
pus tuū. supple opationū tuaz. erit lucidū
⁊ rectū. Rō. qr ⁊ finis prestituet bon⁹. ⁊ ad fi
nē ordo rectus. nō distortus p ineptitudinē
aut viciū ¶ Respectio salutaris multipliciter in
telligit fieri a dño deo salutari meo. Unus
mod⁹ ē i eterna pdestinatōe. sm quā dictū ē
[illegible]
neratio dei cōseruat illū. Alius p grām habi
tualiter gratificantē / qual' ē in puulis et i ho
mib⁹ sanctis dū dormiūt. Tercius ē i opati
onib⁹ sanctis cū pceptiōe diuinoz charisma
tū. p sensum intellect⁹ ⁊ affect⁹ i vna facultā
te liberi spūs. i corde vno qd ē natura cētra
lis aīe / supeminēter cōtinēs memoriā. intelli
gentiā ⁊ affectū. Fit hec salutaris pceptio se
pe dū dicit hō deuot⁹. Ego dormio. supple
in virib⁹ infimis. actū nō sentiens tpaliū z. et
cor meū vigilat in somnijs spectaculoz eter
noz. ¶ Beatitudo aīe rōnalis dicēda p oīno
[illegible]
potens est. Hoc aūt fiet dū erit memorie re
pletio eternitatis ⁊ pacis. erit intell[illegible]
pletio veritatis ⁊ lumis. erit volitiue repletio
dilectōis ⁊ fruitōis. ¶ Beatitudo aīe rōnal'
dicēda p oīno generatōes / cōsistit i statu q̄ est
oīm bonoz aggregatōe pfectus. Hec ē dif
finitio recta beatitudinis / q̄ statū dicit i opti
mo. dū optima potētia optimo suo obiecto
imptur babiliter cōiūcta est. ¶ Beatitudo aīe
rōnal' cōsistit in ß / q̄ ipsa tanq̄ signū magnū
in celo amicta ē sole totius honestatis i rati
onali. Est luna toti⁹ mutabilitatis sub pedi
bus eius in cōcupiscibili. Est corona totius

pfectiõis q̃si stellaꝝ.xij.i capite virtutis irasci
bilis q̃ tẽdit i ardua. Denicꝫ parturit filiũ q̃
rapit ad thronũ dei.recturus gẽtiles affecti
ones. Fit eñi virgo.qr descẽdit in eã spũs
sctũs.⁊ vtꝰ altissimi obũbrabit sibi. ⁊ q̃d ob
umbratio nisi lucis effulgẽtia cum tenebraꝝ
Maioꝛ idcirco intelligit obumbratio q̃ sub
luce clarioꝛ ẽ obumbratio. q̃lis post aĩam fi
lij mei facta ẽ mihi. sub cuiꝰ vmbra quẽ desi
[illegible] sepe sedi. et postq̃ sollicite ministraue
rã ei. ¶ Beatitudo aĩe rõnalis/quã fecit ma
e gnã q̃ potens ẽ. plus depẽdet a beneplacito
sue manutenẽtie i statu finis vltimi ⁊ hone
sti/q̃ i vigore ꝓprie naẽ. vel i fulgoꝛe pcepti
uo.aut i appetitiua motione. Soluit ꝑinde
facile q̃stio/cur sathan irremediabiliter cor
ruit/dũ alij steterũt immobilẽ. qr terminũ
vie datũ cuilibet eoꝝ impleuerũt.hi ꝑ depo
sitõꝫ de sede dignitatꝭ sue.isti ꝑ exaltatiõꝫ ex
sua dũ viatores ẽẽnt sub deo/fideli hũilitate
[illegible]
z situte.i ordinis sui ↄseruatione. ¶ Sãctitas
nomis dei ↄuenit cũ honestate. ↄuenit cũ sa
lute.ↄuenit cũ humili diuina respectõe.ↄue
nit cũ magnificẽtia beatitudinis ab ipso col
late.ↄuenit insup cũ timore dei.cũ humilitaꝫ
[illegible] Po
stremo cũ isrl' pueri dei susceptõe ¶ Sctitas
⁊ omẽ generalit nomẽ qd ad eternitatẽ signi
ficãdã adaptat ꝓprie. ꝓpria ẽ inter creaturas
nature intellectuali q̃ ad finẽ sue ↄditõnis in
tentũ.si nõ ex ꝓpria malicia et ĩpuritate defi
ciat. Est eñi sctitas libera ab oĩ ↄtagiõe pu
ritas spõte fuata. Sic sctitas suo mõ. sic no
bilitas.sic libertas/dicũt facultatẽ primã ⁊
facilẽ ad opationes ꝓprias ⁊ ordinatas ⁊ de
bitas exercẽdas. Sic insup pax [illegible]
nõ impeditꝰ/vel ordis tranq̃llitas. Sic mo
destia modi status ẽ.⁊ bonitas boni status
¶ Sãctitas colligit ⁊ satiat.dũ salus oĩm et
serue sctõꝝ ihs splẽdoꝛ pris in diuis/illabit
[illegible]
tus dñi dei sui pris.dũ eñi illabit vt species
ꝑcipit vt pulcerrima. Quid eñi est pulcritu
do nisi ꝓportio numerosa.q̃ suũ pfecte repre
sentat exemplatũ. Porro dũ illabit vt virtꝰ
agens ꝑ ↄtactũ mediũ seu moderatũ.ꝑcipit
suauitas. Natura eñi q̃ tristat in extremis/i
mediis delectat Postremo dũ illabit vt ope
ratio.replẽs totã capacitatẽ ⁊ indigentiã sui
passibilis.ipsa salutẽ oĩa ↄplentẽ opat.et fit
quies. ¶ Sanctitas salutaris ⁊ beata cõple
ctit necessario i aĩa rõnali(quã sctificat.sal
uat ⁊ beatificat)omẽ bonũ. vt verificet illud
ad Moysen. Ego ostendã tibi omẽ bonuꝫ:
bonũ honestũ ꝑncipaliter. Et ex eiꝰ pceptio
ne necessario sequit sũma delectatio/ꝓpt cõ
uenientiã sũmã. Demũ vtilitas ꝓpt indigẽtie
cuiuslibet supplemẽtũ. Uñ fas hꝫ bñdicere
deo q̃ replet i bonis desideriũ suũ ↄcinẽs in
exultatõe spũs i deo salutari suo. Magnifi
cat aĩa mea dñm.
Loria pri ⁊ filio ⁊ spũisancto. c
e Qui inspirãte te et ꝑueniẽte in
bñdictiõibꝫ dulcedis(o glĩosa
trinitas pr ⁊ filiꝰ ⁊ spũssanctꝰ)
Ego hũilis ancilla magnificatõnis tue/cũ ex
ultatõe spũs/cãticũ i finẽ vsq3 deduxi. Glĩa
tibi qui es alpha ⁊ o.ꝑncipiũ ⁊ finis.cui soli
debet honoꝛ ⁊ glĩa. ¶ Cõuiui ꝑus psalteriũ
iocundũ cũ cythara.miam.s.⁊ grãꝫ cũ potẽ
tia. Iure supest vt subnectã canticũ glĩe tue
qd habuisti i te ⁊ apd te ꝑus q̃ꝫ mundꝰ fieret
Mundũ eñi et oĩa q̃ i eo sunt ↄdidisti ꝓpter
magnã glĩaꝫ tuã. Inde ẽ q̃ celi enarrãt glĩaꝫ
tuã ⁊ omia q̃ celi ambitu ↄtinet glĩaꝫ magni
[illegible]
as dũ audiuit cherubĩ clamãtia. Sctũs san
ctꝰ sanctꝰ dñs deꝰ sabaoth. Pleni sunt celi et
tra glĩa eiꝰ. ¶ Dudũ i ꝑncipio qñ creati sunt
celi ⁊ tra cãticũ h̃ glĩe tue freq̃ntatũ ẽ ꝑ spũs
angelicos/laudãtes te dñm ⁊ prem ⁊ filiuꝫ ⁊
spñsctm.cui cãtico qr dissonare psũpserat apo
state spũs.q̃rẽtes eadẽ sibi vsurpare glĩaꝫ. ze
lasti ꝓpter eã.qm̃ sola tibi ꝓpria est. zelauit ⁊
ꝑnceps milicie michael exclamãs. Quis vt
[illegible]
ↄditꝰ rõnal' spũs i hoĩe. cui datũ ẽ psalteriũ
decacordũ ad magnificãdũ te dñm. qm̃ pce
ptũ discipline.ipsi fm qd tibi ↄcineret i lau
dẽ ⁊ glĩam tuã ↄtulisti. Rupit ipse cordulas
hꝰ psalterij trãsgressor effectꝰ.⁊ idõ piectꝰ ẽ ex
tra padisuꝫ deliciaꝝ.cui si nõ data fuisset cy
thara pnĩe ad repandũ psalteriũ iocũdũ obe
diẽtie ⁊ grẽ nihil sibi remãebat de cãticis ni
si lamẽtatões mortal' exilij cũ bestijs.⁊ vere
dãnatõis cũ demonibꝫ i gehenne supplicijs
¶ Reparauit h̃ psalteriũ iocundũ cũ cythara fi
lius scda i trinitate psona.volẽte pre/cũ spũ
sctõ cooꝑante.dũ factꝰ ẽ ipse ꝑ assumptõꝫ car
nis ⁊ spũs cythara i carne mea. psalteriũ io
cundũ i spũ ⁊ glĩa pris i diuitate. Sic ei al
loq̃t eũ pr. Exurge glĩa mea.exurge psalteri
um iocũdũ cũ cythara. Cui filiꝰ rñdẽs indu
cit. Exurgã diluculo. Tu eñi susceptoꝛ meꝰ
es.glĩa mea ⁊ exaltãs caput meũ qd resusci

tasti ad gl'iaz. Talit' itaqꝫ egregi⁹ dauid psal
tes pr̄ me⁹ dedit intelligi. ppterea sil' ꝯsonās
sibi erupit nūc aīa mea ī magnificatiōez dn̄i
cū exultatōe spūs miscēs psalteriū iocundū
miscōie cū cythara seueritatis ⁊ iusti. ¶ Am
pli⁹ ꝓo cur nō poti⁹ a glificatōe q̄ꝫ a magni/
ficatōe sumpserim initiū. vt dicerē. Glificat
aīa mea dn̄m: Sētiebā pfecto ꝑuilegiū h̄ cā
tici gl'ie reseruādū in l'titudini militie celesti
exercit⁹. qñ ꝯpleti fuerint dies vt pariā filiū
meū ꝑmogenitū. Fiat tūc reuelatio celit⁹ ad
pastores. qb⁹ ꝓ simplicitate sua ⁊ sedulitate
vigili sup gregē suū velut ī q̄dā solitudīe de
serti / subito fiet cū angelo euāgelizāte gaudi
um magnū comes multitudo militie celestis
laudantiū deū celico carmine ⁊ dicētiū. Gl'ia
in altissimis deo. Et ī terra pax hoīb⁹ bone
volūtatis. Venient pastores. videbūt. mirabūt
reuertent' glificātes deū. Futuꝝ est insup ad
bethleē diuersoriū pt⁹ mei. Iolescat mos p ec
clesiā sctōꝝ toto terraꝝ orbe diffusā. iungere
finib⁹ psalmoꝝ. cāticoꝝ ⁊ hymnorū celebrit'
velut vna ⁊ icessabili voce cū oī militia cele/
stis exercit⁹. Gl'ia pr̄i ⁊ filio ⁊ spūisctō. Sic
erat ī ꝑncipio ⁊ nūc ⁊ sp ⁊ ī scl'a seculoꝝ amē
¶ Sz o gl'iosa trinitas quāto pōdere sniaꝝ
resonat ī aurib⁹ meis paru⁹ hic ⁊ paucul⁹ nu
mer⁹ ꝑbulorū. Quot ⁊ q̄nti futuri sunt ꝯci/
ues sctōꝝ ⁊ domestici dei / q̄ ad iusticiā erudi
ant plurimos. ⁊ fulgebūt velut stelle ī perpe
tuas eternitates q̄ ad declaratōz celestis hui⁹
cātici gl'ie / laborabunt te doctrice. Cōcerta
būt apō dissidētes futuroꝝ hereticoꝝ frago
res. strepit⁹ horrēdosqꝫ clamores. vt ī debi/
ta ꝯcināt armonia. te btīssimā trinitatē ī vni
tate. ⁊ vnitatē ī trinitate ī ꝑhēni seculoꝝ tpe.
Amē. Dicēt crebro Gl'ia tibi dn̄e Hoīabūt
te deum glorie. te gloriā plebis tue israel Te
dn̄m ꝑtutū q̄ es rex glorie. Tu rex gl'ie xp̄e.
ꝯcinit oīs eccl'ia. Tu ad dexterā dei sedes ī
gl'ia dei pr̄is. Tibi laus. tibi gloria. tibi gr̄a
rū acto. Quid igit' supest hūilitati mee quaz
respexit dn̄s / nisi vt cū oīb⁹ generatōib⁹ secu
lorū subiūgā ꝓ fine pulcerrio debitoqꝫ sup/
addēs ad cāticū meū. Gloria pr̄i ⁊ filio ⁊ spi
rituisancto. Sicut erat ī ꝑncipio ⁊ nūc ⁊ sp
⁊ in secula seculorū Amē. Finit.

Sequitur carminū

sup magnificat ps nō mīma / q̄ ꝓ abigēdo te/
dio q̄ete senectutis / ⁊ recordatiōe ꝓteritoꝝ stu
diorū / nō tā nitori studens q̄ꝫ deuotōi ⁊ vti/
litati modulatus est.

Agnificat anīa mea te dn̄m / me⁹ ī te A
Spūs exultat / respice fac humilē.
Aduena dū terris dego / me cura pla/
Sepius elusit / xp̄e pero veniam (cendi
Da modo complaceat tibi soli serior etas
Carmine se solās / sis sibi solus honor
Carnea carnales elegia cantat amores
Celica celestem promat amiciciam
Gesta stilo memori miserādi tpis huius
Dent alij / nobis diua sophia placet
Non est consilium pulcri spectacula celi
Linquere / scenumqꝫ vile stilo terere
Me mea scripta tuis ꝯmitto pr̄ manib⁹ fac
Quantum q̄ꝫ ve parum vis fieri maneāt
Maxima ps monet et supponit noscere sese
Viribus in ꝓprijs intus ⁊ exterius
Descripturarū manifestauit dicta vicissim
Crebro latent sola / perlege / se referant
Deniqꝫ preueniat referans oratio sensus
Lectoriqꝫ comes sit pia sedulitas
Vt spectatiuas claudo sub lege me
c Matias q̄rit cor iuuenile seni (troꝝ
Metrorū leuitas an nō minuit grūi
Sensus / ⁊ ꝓpriū pōdus hr̄e vetat (tatē
Dedecet an seniū ludus iuuenilibus aptus
Etatem ꝓprium quāqꝫ decet studium
Grādior es / pudeāt puerilia / nūc lacrimarū
Tempus nuc lachrimis corda piāda pijs
Ludicra pone senex puer vt n̄ sis maledict⁹
Seria res agit' / mors volat ante fores
Parce seni iuuenis / paucis cōfusa resoluo
Mens gaudet numeris artius arta tenet
Edificat senium doctrina virilis / ⁊ acte
Ludicra delectant metra puericie
Grauis erat puero iam de ꝯceptibus oīs
Sermo / nimis cupiēs noscere q̄d sit homo
Intus ⁊ exteri⁹ quot habet vires repetebā
Sedulus / et tandem sero videre datum est
Tricliniū cordis q̄d sit / quid mentis asilum
Qualis imago dei gloria qualis ei
Ocop⁹ h̄ studiū canos exercuit ī an B
b Ocia dlectāt sabba sola placēt (nos
Ex reqē reqēs / mēsis de mēse vacare
Dant / exaltatus vt deus est videam
Miris ista modis deus attulit ocia nobis
Anxia curarum vincula diripiens
Forte / nec inuideo / poterit qō scribit' olim
Id fore nonnullis vtile. suaue placens
Nec puerilia sunt quib⁹ vsi metra ꝓphete
Psaltes phi theologiqꝫ graues
Attamē audiui carmis resonātia nō sunt
Carmina de rebus quas sapit vnica mens
More suo si sit breuitas obscura patescat

Vocibus aut prosis latius exposita
Ingenijq̃ modum decet vnũquẽq̃ notare
Par aquile non est queq̃ volabit auis
Ars quoq̃ nulla statĩ totã se ꝑdit/oportet
Usus vt acceptam ruminet assiduus
Ingenium clarescit ⁊ ars/si longior vsus
Affuerit nemo summa repente capit
Arguit̃ seniũ ꝙ desipiens puerescat
e Altera causa subest/ꝑdita vita prior
Est ꝑtus vegeta mior ĩ sene/fortior
Et animo pacẽ de cerebro requiem (aufert
Fulget in antiquis sapiẽtia/sꝫ quibus etas
Junior in claris consenuit studijs
Perfectos gaudet elegia claudere sensus
Versu sub duplici/pulcrior inde nitet
Complacuit ꝑ eaꝫ vacue monimẽta senecte
Utile cum dulci consociando dare
Ocia prudenter vitans heremicola quidam
In plectis operans fine cremabat eas
Exemplo consolor ĩ hoc/si nullo manserent
Posterius studij scripta labore mei
Profuerint si non alijs obliuia vite
Molle dant animũ duꝫ meditando replent
Qui loquit̃ linguis/neq̃ intelligit̃/illum
Precipis vt cantet/paule/deo sibiq̃
Ergo tecuꝫ habitãs canẽ musis ludeq̃ tecũ
Gratia quanta/deo posse canendo mori
L Umanc finis nature nos docꝫ aptꝰ
b Quis modꝰ ⁊ nr̃is ordo ratꝰ studijs
Phia. fides. cum quauis religione
Conueniunt/ꝙ homo sit ratione vigens
Rursus sola bonuꝫ ratio concernit honestũ
Bruta super/finis solus ei deus est
Finis dispariter brutis. quoniaꝫ meminisse
Posseq̃ nosse deum quin ⁊ amare datum est
Sumitur ex istis veraciter esse beatos
Verbum qui capiunt ⁊ retinent domini
Talibus optima pars cedit/que cogitat vni
Postpositis curis/scire vacare deo
Contemplatiuos ideo laudare beatos
Ausus aristoteles consonus est fidei
Multa tñ variat/sed ĩ hoc ꝯcordat/vt etas
Ultima diuino dedita sit studio
Non nisi post artes/mores/⁊ philosophiam
Ocia concedit posse beata sequi
Christicolas quãto leuius citiusq̃ beatos
In cõmune facit spes amor atq̃ fides
Heologia quideꝫ pariter cum phia
t Mores non desint/altius erudiũt
Sit paulatra comes cui mos infla
Scire tumere facit. testis apl's est (re sciẽtes
Contemplatiuos ratio demonstrat amicos
Esse dei quibus ⁊ paucula sufficiunt
Signat amiciciaꝫ/perquirere conditiones

Dilecti/de quo cogitat ⁊ loquitur
Hoc contemplator ꝑsertim theologiano
Nonne docendo facit? vel meditando silens
Uiuit contentus presentibus/anteriora
Post habitis alijs/vnica cura sequi
Non ritas hominũ/bellorũ siue tumultus
Audit/ad hec surdus/mutus in ore suo
Sumit ĩ exemplũ loth ꝗ ꝓut aduena iudex
Tam sceleratorum non fuit in sodomis
Transiliens iditum cur se misceret iniquis
Qui foris esse volunt/cur sibi sit nociuus
Altior est mundo curas qui deserit omnes
Quem suscepta nihil publica cura premit
Agnificãs xp̃m hñ plebs ait oĩa fecẽ D
m Naꝫ que fecit erant oĩa valde bona
Firma fides nisi sit diue pietatis ama
Jugiter inquirens/irrequietus eris strix
Illa vel illa deus cur fecit? questio curis
Plena nimis/plenum sciueris oĩa notat
Osum cur iungas/cur osus erit viciosus
Scrutator rerum quas agit omnipotens
Querat ⁊ inquirat non inueniet rationem
Ipse quidem fecit omnia que voluit
Ordo duplex rebus nã primꝰ respicit vnuꝫ
Qui creat/est medium finis ⁊ initium
Eternus/nulli mixtus/ꝗuis sit vbiq̃
Presens esse suum posse vel influere
Alter inest rebus inter se viuidus ordo
Certis qui numeris mutuo nectit eas
Primũ ꝯtemplans nullã prorsus rationem
Dic/nisi ꝙ fecit omnia que voluit
Justicie radix est velle suum prior vlla
Queritur. erratur. quid prius initio
Rogat diuina caret recta rõne voluntas
a Non caret/ipsa sibi sufficiens ratio
Primipotẽs faciat qḋ vult ꝗd iustꝰ
Libertas aliter quomodo cedet ei (vllũ est
Sit status in primo/si non/vbi cõstituetur
Dispositis rebus ordo secundus inest
Inuenies istic connexas mutuo causas
Ut cur ex rebus prouenia nt alie
Hoc natura facit que vis est insita rebus
Querẽm consimilem procreat ex simili
Philosophis studiũ talis fuit ordo secũdus
Et hoc ad primũ scandere cura fuit
Theologis qr mox soluꝫ sublime fides dat
Se prius his statuũt/infima deinde perũt
Ardua disparitas/felix qui semꝑ in alto
Nisus principio indicat in reliquis
Actio bassa perit/sed contemplatio fini
Jugiter intendens/dirigit huc oculos
Unde q̃eta manet torquet nihil ordo scḋs
Scit qm̃ primo consonat/optimus est

E Sic q̃d⁹ rerū varios cog̃scit ꝛ apto
e Cūcta loco posita q̃cq̃d ĩiqu⁹ agat
Ordo scd̃s hꝫ mala plima. ſꝫ tñ illa
Solis noxia sunt/iure volente/malis
Sis bon⁹ innuēs p̃mo bona sūt tibi ꝑ suo
Omnia/nilq̃ʒ tuo deerit in obsequio
Exclamabis ad hec quo pacto q̃ ratione
Esse bonus valeo ni deus hoc dederit
Non potes/affirmo. quare sis subditus illi
Atq̃ʒ tuam minime iusticiam statuas
Est tñ orandũ/bene viuendum/ medijs let
Que iubet instandum/ nec potes absq̃ʒ deo
Murmura nō resonēt hoīm da q̃so salutes
Ipse deo soli qui creat ꝛ recreat
Nunc libertas cause determinat omnes
Effectus/ꝓprio vult vt in arbitrio
Hos si libertatem denegat istam
Aut nihil aut fiet omne potens fieri
Ecce grad⁹ siles numero siue possibiles sūt
Quilibet vt fiat/hic fit/ꝛ ille nihil
Iudicio res solerti pensata/ docebit
i. Oīa q̃ p̃mi terminãt arbitra vis.
Non tñ arbitrij libertas vlla creati
Tollitur/augetur ꝛ viget inde magis
Cur ita vult ita nãq̃ʒ deus q̃ cuncta mistrat
Condita vult proprijs ꝛ sinit ire modis
Naturalis vis quam respicit ordo secũdus
Contigenter agit/si deus inspicitur
Sed manet arbitrio dupla ɔtingentia nr̃o
Ordine sub duplici sic patet imparitas
Impius ē error dicens prodire necesse
Omnia sub primo/si referantur ei
Nec habet instanti solo quecunq̃ʒ necesse
Sic vult nanq̃ʒ deus/quecq̃ʒ repēte perit
Tolle deū facere q̃cq̃ʒ mala nulla manebūt
Non tamen idcirco vult deus esse mala
Cur ita/nã ꝓpriam vult appellat rationem
Nemo malum vellet sub ratione mali
Sermo pias igit̃ ledēs aures reprobetur
Qd̃ deus actor vult crimina. probra. nefas
F Spūs exultauit aīs me⁹ alma supbos
f Mēte sui cordis ad nihilū redigēs.
Spūs ꝛ mēs sūt essentia/ponimus
In nobis animã ɔsocianus eis (vna
Fit tamen a sermone dei paulo referente
Has inter vires sectio mira nimis
Spūs atq̃ʒ anima qua sunt ratione secati
Lucida nonnulli scripta dedere sua
At si diuiditur vel quomodo spiritus ꝛ mens
Sermo rarior est/vtiq̃ʒ diuiditur
Qualiter astruitur rationis portio duplex
Non re distincta sed magis officio
Mentis amor deus ē solus, sed spūs omne

Respicit obiectum quo bene diligimus
Mentis imago deū ꝑspectat vt vnica solū
Spiritus obiecta plurima respiciet
Semꝑ in arce manet syon mēs spūs omnē
Hierusalem quasi rex regulat atq̃ʒ regit
Menti lectulus ē spōsi locus vnicus omni
Triclinio mentis spiritus imperitat
Tuus e meus dux ꝛ rector, mee spōsi
f Quam fecundare grana sola potest
Nãq̃ʒ vbo mēti dū spūs aduenit al
Supremi virtus semet obumbrat ei. (mus
Nascit̃ hinc sanctuꝫ dñi quod grana gignit
Concipit illud mens parturit atq̃ʒ parit
Uerbigene mēti dux spiritus additur/eius
Dum peregrinatur ducitur arbitrio
Uirgo Maria ioseph nō te grauidauit/ex
Attamen ille tuus/ɔtinuusq̃ʒ comes (vir
Cum puero matrem fidus deducit/alebat
Sponte labore suo/sedulitate pia
Spūs haud aliter menti dat⁹/impi⁹ ꝛ trux
Est si non domino paret ꝛ obsequitur
Impietas quanta est seductor de duce si fit
Mentis si fetum suffocat aut perimit
Euenit hoc operū quotiēs alimēta bonorū
Detrahit/aut gladio criminis vltro ferit
At si peniteat consurgit cuꝫ puero mens
Rursus ꝛ ad patriam fas erit ire suam
Iberare viget hoc duplex p̃ma cohe S
i Fini/q̃ nunq̃ʒ tota perire pōt (ret
Liba vis hec ē/q̃ nō deliberat/ē ns
Arbitra cui flecti semper vtrinq̃ʒ datur
Cōplacitũ p̃mã nos dicimus/altera nomen
A contingenti sumit/ꝛ officium
Pollet vtraq̃ʒ deus/ꝑ primã spirat ad intra
Altera disponit cuncta suis vicibus
Prima necessarium non aufert/altera vero
Contingenter agit prospiciens media
Arbitra vis/tunc similis/mutabilis inde
Obuia fit prime noxia criminibus
Si duo ɔcordent vir et vxor/spūs et mens
Promisit/faciet christus erit medio
Nō duo iam vel tres incōnexi/sed in vnum
Cor simul atq̃ʒ animam fortis amor rapiet
Gratuitusq̃ʒ cum natiuo iungentur amores
Finis principio/quatinus alpha sit o
Mens ɔuersa/mens p̃tes/dux virginitatis
Alme mee/dicens oscula sancta feret
a Rbitra vis si spūi ꝑpriet/ad ipsum
Oīs culpa redit/noxa. scelus. viciū
Scꝫ omittit vel cōmittit/q̃a menti
Dissonat/intente semper amare deum
Mordet eo vermis damnatos arbitra q̃
Uis refugit/qd̃ amans libera vis meminit

Hanc deus impressit menti cum viribus eius
Indelebiliter dum manet eius proprium
Libera vis nunq̄ nisi sit simul arbitra peccat
Dote quidem tali pollet imago dei
Vult natura deus/vult inclinatio recta
Spiritus vt mentem ducat in alta suam
Spūs arbiter ē. mens libera/ collige paucis
Inter eas vires sectio qualis erit
Spūs arbiter est vires anime sup omnes
Qualis contingit sub ratione regi
Est penes arbitriū quevis operatio laudis
Vel vicii/rebus vtitur aut fruitur
Arbitriū tollens/nihil est peccabile/nullum
Demeritum vnq̄ prouenit aut meritum.
D Spūs ē typice dict⁹ iacob/ τ variet vir
s Ancille/socie vir pariter domine
Mētē dic dnāz dnī cui fulgz imago
Gloria lux/speculū/quē meminit/scit/amat
Sinderesim quādoq̄ scias p mēte reponi
Cuius natura pellit ad omne bonum
Aut pur h loq̄mur soli mēs dedita primo ē
Cuius τ obiectum finis τ vnicus est
Mēs ita sinderesim supeminet vnica iungi
Que solet ad sponsum filia virgo deum
Mens τ apex mētis ideo distincta notētur
Sit q̄ amor radix finis τ initium
Omnia finit amor/ put inchoat oīa/ nunq̄
Ipse tamen nescit nec memor esse nequit
Unius τ triū saluatur semper imago
A patre per verbū circulat almus amor
Imp̄mit hoc natura bonū/sed grā format
Gloria consummat post rudimenta vie
Contemplātis habes finē q̄ subleuat ad se
Mentem supra se/sicq̄ sigillat eam
Se naturalis affectus τ ē animal
e Est rōnalis mēs amat arce manēs.
Mēs patriā repetes amat/et q̄ possi
[illegible]
Diuini generis amor est mentis triplus iste
Finis τ obiectum stat tribus ipse deus
[illegible] alter
Actu se proprio solus amat dominus
Solus i immensum se nouit/amat/fruit̄ q̄
Actu non menso nullus amare potest
Sub gradibus ternis opus exercet amoris
Credulitate prior fit/ratione sequens
Et intellectu reliquum fit/consimili dic
Gratificus q̄ amor triplificat meritum.
Primū simplex fides/intellect⁹ quoq̄ donū
Quod sequitur prestat/dat freneses reliquū
Gloria triplatur/omnis prima secundam
Mater habet/ternam christe supreme tenes
Unica sublimis gradibus caret omīpotens

Gloria/sit q̄sunis trinus τ vnus idem
Rata grauit⁹ amor ē baptism⁹ amori I
e Primitus impresso desup addit eā.
Mēs p eā pūs eterni vitecq̄ pbēnis
Heres adoptatur/sponsa fit/arra datur
Naturalis amor nunq̄ deletur/eundem
Ad reprobos etiam continuat dominus
Obniti conatur ei male grata voluntas
Se crucians vt equus calcitrat ad stimulū
Mira dei bonitas pař ac inuicta potestas
Cuiq̄ voluntati par nequit esse male
Extimulās agitat viget pūgit q̄ remordēs
Complantatus amor iura dei retinens
Prim⁹ amor mētis liber se sponte coaptat
Primo principio quod nec amare nequit
Arbitrium sequitur vsum rationis/ τ vltro
Flectitur in partes si volet/oppositas
Sponte vel suspendit se pres inter vtrasq̄
Usq̄ quo confirmet gloria velle bonum
Liber amor melior/q̄ pl⁹ fulget viget ardet
Corde manu sensu peruigil/hinc melior
Se occasus i ens pur fit cas⁹ τ ale
e In pur ñ ens/ mēs ab vtraq̄ cadit
Dicita ītigēs/q̄ nō valet eē τ ī esse
Non impossibile dicitur esse tamen
Falsa vt sunt non alio est in eis medium
Non negat omne quod affirmatio ponit
Et vt cuncta quid me duret ibi.
Principiū primū complexū fallere ponens
Rbitra se tn⁹ viresq̄ suas motū oēs R
e Flectit ad sese mota mouens eadem.
Altera causa tm̄ sp ocurrit/ vt ipsius
Obiectum saltem causa suprema mouet
Actio non eadem motus seu motio moto
Hoc deus ad sese solus habet proprium
Par est obiectum par est ratio q̄ videndi
Actio sed dispar cum deus inspicitur
Verbum si dicat ea mens/aliter tamē intro
Verbum diuinum corde pater generat
Spiritus τ sanctus mentis spirat amorē
Non prout hunc spirāt filius atq̄ pater
Exemplar verbum dicens/ exemplar amorē
Quem sanctus sibimet spiritus appropriat
Unica forma dei formas supeminet oēs
Altera dic non est forma realis ibi
Formales varias rationis fabricat vsus
Intellectiuus abstrahit/aut referat
Componēs caueat falsos cōiungere sensus
Dum super abstracto scire cupit quid id est
Ens a mente dū variat imagie lune
m Mens q̄ metitur/eminet et mensurē
Mēs ita tot⁹ bō/mēs intellect⁹ et ē
Ipsa volūtas ē vis memorās pariter (ens

Mēs hō dū lunaticus ē/dum more zachei
In hiericho degit/luna sonat hiericho
Uix interualla recipit lunaticus iste
Lucida pauca nimis/valle manens misera
Torq̄t et illidit vel humi vel aq̄s vl' ī ignes
Passio crebra ruens/dormiat aut vigilet
Nitatur tamen vt vel raro cogat in vnum
Spiritus mirum quod fit amore pio
Semet adunat amor vires reliq̄s sib' officio
Colligit imperitans/actificans habitus.
Tunc lucet tenebra/radians caligo subitur
Mens intro rapitur lux ina byssat eam
Sicut aq̄s oleū supereminet/almus amor sic
Supra quodlibet ens extilit vsq̄ deum
Argentum viuū semper protendit ad imū
Centrū quod deus est semper homo repetit
L Agna potens fecit mihi magna ca/
m nis benedicta
Ecce beatā me [illegible] omne genus.
Uirginitas mrī/fidei cor/summus ad imū
Junguntur/mirer quid potius dubito
Magna potens tollit mirari/solus is ipse
Cor fidei iunxit omnia qui potuit
Desine mens hoīm temeraria velle ꝓfundū
Conari sensum te penetrare dei
Infinitus enim nō circumscribitur arto
Formate mentis quolibet ingenio
Cūcta deus sapiēter agit nec homo ratiōē
Asserit hoc salomon scire potest aliquam
Destruat edificet perdat vel collocet vt vult
Cur ita fecisti dicere quis poterit?
Deprimit excelsos [illegible] [illegible] superbos
Mente sui/digne fallitur improbitas
Improbitas sepe que nō vult sicut oportet
Sensus sobrietas est inimica sibi
Contingenter agit extra se prima voluntas
Libera se varijs insinuando modis
Omnis cuiusq̄ rei ꝓpri⁹ diuina volūtas
m Paret ꝛ ad nutū flectitur illa dei
Nulla pot cā ē/cui soli dicere fas ē
Sic volo sic iubeo/velle mihi ratio ē.
Grammatici causam querenti significati
Respondent quia sic impositor voluit
Dispositis rebus dat altera causa ꝓpinqua
Ordine pro rerum ꝓprietate modis
Queq̄ de⁹ format vult nō q2 sūt bona de se
Sed bona sūt quia sic disposuit fieri
Cū voluit nihil esse pus quodcūq̄ creatū
Tunc nihil hoc fuerat si capis esse bonum
Fiat lux dixit/bona lux/q2 complacuit lux
Ut fieret/bona sunt omnia iure pari
Os bōa/qđq̄ potēs sapiēsq̄ ꝑ oīa clamāt
Uocibꝰ excelsis cuncta creata simul

Res ita disponit/ꝓprios vt eas sinit actus
Seu motus agere/vertere sponte potest
Uertit ꝛ immutat quotiens miracula fiunt
Ut dum suspensa quelibet actio sit
Utrū q̄d fatū q̄d sit fortuna redeunt P
m Solaq̄ si preter noīa sunt aliquid
Sūt aliq̄d/nec enī ꝑmo cōis inanis
Nil penitus frustra publicus visus habet
Est operans a proposito certum sibi finem
Certaq̄ pro fine prestituens media
Dicere fortuitum nemo presumit vbi quis
Preuisis medijs quod petit assequitur
At dum proueniunt ea raro qualia ꝑsus
Non intendit agens/dicito fortuita
Pergis ad ecclesiā dn̄o tua reddere vota
Et patet ante pedes aurea massa tuos
Uix q̄ fortuitus est hec inuentio/causam
Eius fortunam dicere rite potes
Inde vides primā cām quicquid facit/esse
Nil sibi fortuitum/nam videt illa prius
Non ita fit nobis quos ignorantia ducit
Non preconceptis finibus aut medijs
Adde q̄ excelsus deus efficit omnia/quare
Fortuna omnipotens est deus ꝛ dominus
Uidq̄d otigerit nob' nec ꝑcia mēs ē
q Prouidū deū nō dubitare potest
Hinc fortuna liq̄t q̄ ī oībꝰ re dn̄at
Nemo scit sibi quid vespera sera vehat
Preterea causas alias si colligis omnes
Ipsas fortunam sepius inuenies
Cur q2 ꝯcausant vbi nemo intēderet actum
Talem/vel tali fine/modo fieri
Jūge intellect⁹ vbi maior inest/minus ille
Est de fortuna/cur? quia plura videt
Angelici porro ciues animeq̄ beate
Nil vel raro aliquid fortuitum reputant
Omnes namq̄ docet in verbo visio clara
At nos vt miseros nubila tanta tegunt
Porro priora tenens de fortuna/sciet apte
Mox quid sit casus causa/vel eius opus
Casus inest soli propria ratione carenti
Ut sunt bruta/quibus nulla preest ratio
Nulla q̄d ē ꝓpria ē/sz inest aliena/regēs/duc
Et que non errat primipotens ratio
Iterū hūc vigilē sensus sunt c⁹ apti A
b Permuto et liber spūs hos animat
Sōmus ꝓ q̄d ē illibertatō sensus
Cōmunis/grossus fumus opilat eum
Ergo stat⁹ medios variosq̄ notato frequēt
Sensibus humanis possibiles fieri
Sōniculosus enī vigilat torpore grauatus
Nec vigilat [illegible] inter vtrumq̄ manens
Lesio cōmunis sensus/vel apertio lenta

Dat frenesim capiti sic reuerisa venit
Verba nihil connexa sibi, pfert reuerisans
Nec cit quid sequit/quid ve repugnet eis
Cur: q: nulla regit ratio fantasmata/nullo
Ordine que gyrant vt mare fluctuagum
Sōniat ꝙ vigil min⁹ aut pl⁹ plurima vexāt
Fortia vel modica dum simulacra caput
Galliū nūc loquit/asinū mō/castra ve terris
Fundat in hispanis/vota facit varia
Passio que fortis fuerit que fixa cerebro
Credite ꝙ non vult se ratione regi
D Assio dū turbat cerebꝝ fit hō fatuū
p Augeṫ tādē/ledit/ꝛ ē frenesis (sano
Ergo vides cordi deuoto vl' studi/
Noria cur fuunt idola corporea (oso
Abstrahat ꝙ sagax a fantasmatibus almam
Vim mentis/puro lumine se recreet
Sed ꝙꝫ difficile est/ꝙꝫ rarum /nec venit vlli
Gratia ni fuerit desuper irradians
Qua duce p̄sumat cor sursum posse leuari
Et quadam lucis se regione frui
Semper suspecta sit quantūcꝫ salubris
Passio credatur/quem retinere nequis
Nācꝫ preire suam que ductrix est rationem
Gestit ꝛ effrenem se rapit absꝫ modo
Non secus indomitū vidi gestire caballum
Sic stimulis acti thaurus/aper furiunt
Passio iudicium variat. prout ebrietatem
Non vno faciunt fumida vina modo
Hic silet. hic loquit furit hic. ridet piūs ille
Hic vigil/hic stertit/fit ratione nihil
P Loria celsa deo vob vir ꝛ ō mulier
G Que vos pciliet sp amore pari (par
Qui mores hoim/qꝫ secū sex⁹ vtcꝫ
Fert/conferre cupit/scandala precaueat
Nā generare solet odium collatio talis
Laudetur potius fedus amicicie
Mutuo se refouent artus in corpore vero
Humanus sic se sexus vtercꝫ iuuet
Cōsona mēbra sibi/nō vllū corpe scisma est
Non oculus manui dicit inepta mihi es
Est hoim species eadem/sit femina/sit mas
Sunt anime similes que ratione vigent
Conditor vnus eis plasmator siue creator
Par ꝛ origo dedit nobilitate frui
Materies similis/claudunt morte parili
Idem finis eis primo statutus erat
Crimina nēo libēs sua credito vult recitari
Cum soleat laude quisꝫ tumere sua
Dixeris ergo frequēs qō sexū possit vtrūcꝫ
Nexu iocundo conciliare sibi
E Xhortare/colāt ꝛ amēt se sex⁹ vtercꝫ
Preueniāt gratis iugiter obsequiis

Si vitā inspicias hoim/sꝫ deniqꝫ mores
Nemo caret vicijs iunior aut senior
O tandem maior parcas insane minori
Non alios damnet quem mage culpa ligat
Omnes nōne simul eadē damnatio stringit
Omnes peccati perdita massa sumus
Quisquis saluatur hunc saluat gratia sola
Gratuiti doni est gloria/nulla tibi
Nos fecit dñs/nos destructosꝫ refecit
Sunt ꝛ apud dñm femina virqꝫ pares
Nunquid viros mares solos eterna beabit
Nec ne salus cuneo femineo dabitur
Qui sexum culpat muliebrem siue virilem
Culpat cum puero te pia virgo tuo
Matribus ꝛ patribus pprijs cōuicia dicit
Sanctos ꝛ sanctas conspuit improbiter
Vir bon⁹ esto mēor/ꝙ sit tibi femina ꝯsors
Inqꝫ tibi gratum sit data subsidium
Ir q̄ fortior es quo robustior in te Q
v Et pallet valido mens tua iudicio
Femina si variū cor hꝫ mutabile sꝑ
Plus indulge sibi/plus miserere piūs
Tu dux tu rector caput es rege ꝯiule nutri
Dilige/ꝯserua/christus vt ecclesiam
Scādala sed dices pbet mihi femia crebro
Blandicijs necnon cultibus illecebris
Consentire caue/tibi nil affirmo nocebunt
Hoc tua/si preces/non sua culpa facit
Quid ꝙ res omnis laqueus culpe fit iniqꝫ
Omnis non ideo res odienda bonis
Cultu si nimio mulierum sexus oberrat
Ponat nostra viri prouida cura modum
Euam debuerat adaꝫ rephendere/sed dum
Consentit/pprium plectitur ob vicium
Femina sis subiecta viro/caput ē/sibi pare
Laus sua laus tua sit gloria fama decus
Probra mal' dicta bōa sis sciro tua laus sūt
Nam virtutis honor dedecus est vicij
On nocꝫ īnocuis īfamia feda nocē
n Añ tribūal om⁹ q̄sꝫ feret ppriū (tū
Feīa cū tibi sit pudor ꝛ deuotio cor
Flebilis ꝛ mollis vtere dote tua (dis
Cerne ꝙ oīpotēs p sexū fortia fregit
Sepe tuum/tribuens martyrij brauium
Ergo pbos conare sequi/vos fortia fortes
Exercete mares/laus sit vtricꝫ sua
Sit vobis ī amore bono nexus/cor et vnū
Vna prout species/finis ꝛ vnicus est
Spūs annexas tres vires tres q̄si spōsus
Ancillam/sociam/suscipit ꝛ dominam
Est ancilla caro/rō quocꝫ libera/sed mens
Est dominans grauidat solus eam dñs
Artes fusca petit seruiles fulgida francas

Deica vult soli sola vacare deo
Spūs est seruus liber dño prout h' a se
Arbitrio proprio plus vel minus/subijcit
Cōsona si fuerit microcosmo copl'a triplex
Nil macrocosmo pulcrius aspicies
R Tercium nomen et' cuius: nisi sancti
e Sanctorū/ sanctos vel supra alios
Sanct' sanctos z vult sctin scificari
Nomen/vt orando prima petitio dat
Est natura capax rationis/cetera claris
Donibus credita que meminit, scit amat
Prouida cura patris homi specialit aptaz
Orandi formam iussit z instituit
Hic bona q̄ cupiat/mala q̄ fugiat numerāt
Mentis z interpres lingua deuz rogitet
Qui pater es noster in celis/sanctificetur
Abba tuum nomen sanctificare potens
Adueniat regnumq̄ tuuz/fiatq̄ voluntas
In terra sicut celicus ordo facit
Panē hodie nostrū da nobis quotidianum
Et super eius/triplex qui datur z satiat
Debita dimitte nobis/dimittim' vt nos
His quorum nobis debita noxia sunt
Ne nos inducas vt nos temptacio ledat
Gratia sed tua nos liberet absq̄ malo
Ira dei pietas omnis pietat' origo
m Ex nihilo miseris se dedit eē patrez.
Filius es/ nō iā de terra/celic' esto
Celesti caneas degener esse patri
Adde q̄ z frater dici dignatur/z esse
Proximus z socius factus homo voluit
Immo mister ait ego sum/ non conditione
Seruili/pietas vinca flexit eum
Amplius adijciaz/q̄d crede tū/q̄ sponsum
Tradit se menti deigenamq̄ facit
Filius ergo tuus deus/o dignatio qualis
Factus verbigena magnifica dominum
Noster paulus es natus nobis/datus idez
Filius/z nomen emanuel proprium
Factus es z nobis vltro sapientia/iustus
Sanctificans/redimens/vitaq̄ vera via
Qui solus pprie es/ex quo/p quez fit/z in q̄
Quodlibet es forma/finis z efficiens
Hinc vnū verū/bonitas/spēs/mod' ordo
Pondus/mensura/ prouenit z numerus
S In celis habitas/celū celi sit' ipsum
i Celum celorum dixeris et pprius
Vel celis idō q̄ te celas/tenebrasq̄
Ponis latebras/cui locus est nebula
Hec caligo q̄ d est tibi sermo mysticus edet
Quem docuit paulus credit dionysio
Scribim' et legim' /iodmur q̄z plīnia/sed
Omnia sunt si nō spūs introducet (quid

Multis hos celos deuotio fecit apros
Dixit vterq̄ iohan celica visa sibi
Prolog' hacten' orādo nos fecer/aptos
Attentos/dociles/quos petenda sequi
Abba tuum nomen oramus sanctificetur
Sanctuz sanctificans sanctificare decet
Nomen noticiā quasi notamen vocitamus
Est vnum nomen omnimodumq̄ deo
Sanctificantē nos decet illuz sanctificem'
Sedulo queramus nomina nosse dei
Theologia triplex nūeral mystica tra
t Sol' q̄ se scit excipante gdu (dic
At p symbolicā trāsferre i q̄bz cre
Fas ē/z summo nomina ferre deo (atum
Vilia dum transfers aures offendere noli
Simplas atq̄ pias/vera licet tua sint
Et perfectis propria constat theologia
Nil imperfectum nominibus resonat
Omnia tollit mystica summo/datq̄ secūda
Nomina cuncta deo/terna stat in proprijs
Prima deum celat in se volatq̄ secunda
Symbolicis retinet terna velut mediū.
Tercia nāq̄ parit conceptus interiores
Abstractos primo principio proprios
Actus perfectus prim' purus q̄d et est eis
Eternum verum simpliciterq̄ bonum
Utitur in patria conceptibus intuitiuis
Quos nude vlus imprimit ipse deus
Fingere deus retrahat se/cessat z intuitiua
Visio/nāq̄ deus solus erit species
Adueniat regnū/q̄ si ū p̄mis' ad nos T
a Venerit ad regnū nitimur ī vacuū
Intra nos regnū ibi eē dei manife
Ergo suuz regnū rex regat vt ppriū (stat
Ligna petūt regē/nec ficus/vitis/oliua
Consentire volunt/nam sua sufficiunt
Solus in assensum seramnus inutil' istis
Deuouet vt regnet/deuorat ignis eā
Fabula spectat eū ppriū q̄ spernere regnūz
Sustinet interius/exteriora petens
Fiat velle tuum dices consentit et optat
Congratulatur/amat/cōplacet atq̄ fauet
Electiuus amor se conformare supremo
Velle tenetur ei/dum satis innotuit
Si iubet aut phibet sal o'siliū monitis
Ac de permissis non eadem ratio
Nemo dei tempret fieri cu murmure iudex
Cur mala permittit res aliasq̄ facit
Duz peccata sinit nō vult ea/sed vetat/odit
Quāuis nō remouet/punit at illa tamen
Iam pgressū designat/an oē creatū
f Dicendo fiat/protulit ipse deus
Corporei mot' traz si respic' bi..

Rectus et obliquus/circulus est reliquus
Spiritum motus ita triplex/orbicularis
Rectus ⁊ obliquus/pro medio deus ē
Circulus ē simplex/rectus se duplat vt alterū
Centrum quod deus ē proximat aut refugit
Terminꝰ obliquꝰ quadruplex modo nā ꝗ simultris
Nunc graditur dextris/ante retro ve petit
Dū resoluta manet cause metus ꝓtice prime
Egrediens nusꝗ gyrus ibi suus ē
Progrediens ratio motus se diuidit in sex
Quattuor obliquus/rectus habet biuios
Constās ꝓma suo mēs cētro prouida vis ē
Da fatum aut casus fortuitos reliquis
Casus vitabis te celo fixeris alto
Uelle tuum terris sit quasi celicolis
In terra fiant prout in celo tua sancte
Iussa voluntatis/dic ita/rectus eris
U Ane dū petimꝰ petimꝰ ꝗ ꝗd refert
p Intꝰ ⁊ extꝰ spūs aut caro vult (nos
Dic ꝗsi pan panē. qꝛ totū significat
Panis ⁊ ꝗ deus solus ⁊ oīe bonū (pan
Nostrū se fecit/dum nos formauit/et addit
Dans formam/pariter queꝗ sequunt̄ eam
Quotidie quia deficimus/sic quotidianuz
Querere nos panem cogimur in precibus.
Da tu qui solus ꝓprie das/reddere quicꝗ
Nemo potest/donum dicito tale datum
Nobis qui vita peregrini viuimus ista
Qui nondum fines attigimus patrie
Nunc hodie tempus pñs/nunc dicimꝰ aut
Nunc ē eterni/semper vtrūꝗ notat
Nūc mō/nūc euo/nūc ꝑpetuo petimus da
Te panem super ens/⁊ super omne decus
Hostia tu sacra nobis/tu quotidianus
[illegible] factaris/noster ⁊ efficeris
[illegible] n si petimus/nunꝗ te teste negabis.
Nec ꝓ pane pater celice das lapidem
T dimitte patꝰ nobis tot debita nr̄a
e [illegible] ditor exclamat suffocat ⁊ cruciat
Nō debes reddere/mltī sūt/vim pati/
Respōde ꝓ me ꝗso benigne pater. (or/sed
Debeo me/qꝛ sum factus/qꝛ sū reparatus
Nō baptizatus filius efficior
[illegible] frater [illegible] meb[illegible] ministrū
[illegible] toto [illegible] tuo [illegible]
Paup homuncio tot tantis obnoxie donis
Da de corde tuo que tibi debita sunt
Tot debitor es orbi/pugnabit ⁊ orbis
T[illegible] contra te/gratificus nisi sis
[illegible] ne nos inducas. hoc ē nō sine pulsos
T[illegible] ptatos graui pondere subruere
[illegible] ptas purget/doceas stim[illegible] ꝓbet
Fac humiles/mites nos sicꝗ nos facito
Eterna duc alme via/temptatio non nos
Demonis illaqueet inficiatꝗ caro
Omne qd̄ ī mundo ē superemus/te duce/tolle
Tot laꝗos/vl' cos ꝯtere sub pedibꝰ. X
n Ocius ꝗ pauidos faciat tior atꝗ diei
Illa sagitta volās ꝑforet aut noceat
Nescio qd̄ tenebris latꝗ atꝗ ꝑambulat anceps
Perplexum/dubium/sit procul/aut pateat
Crebrior incursus nimis aut violētior absit
Demonium cedat meridiem simulans
Sis spes/ꝯfugiū/tutus assit ⁊ angelꝰ/aspis
Et draco sub pede sint regulus atꝗ leo
Cōtere sub pedibꝰ sathanā/tot retia rumpe
Tot laqueos funes/vincula/tendiculas
Impius ⁊ stultus tēptantē vincere iactans
Quāuis omnis ei gratia defuerit
Sed nos libera sors ⁊ verax liberet omni
Christe malo/populus dicat ⁊ omnis amē
Nouimus esse malū ꝯtractū/flemus ⁊ actuz
Cernimus exactum/quod tollere grauat
Trina mali pestis tres vires deꝑmit angens
Debilitat/cecat vrit ⁊ igne malo
Uirgo salutata ꝑ aue gabrielis ab ore
Symbolicisꝗ patres/ferte leuamen. amen.
Eptē septenas ex scripturis nūerabis
f Exercere quibus ingeniuz poteris.
Distorꝗnt aīam capitalia crimina se/
Uirtutes contra rectificant totidē (ptem
Dona tot expediūt mentē/septemꝗ beatos
Perficiunt/septem scito petenda tibi
Purgat ⁊ exornat sacri septemplicis vsus
Dotes tot patrie totus homo recipit
Addere mlta tibi poteris septena coaptans
Singula corde pio/quotidie meditans
Talibus assueto tibi contemplatio tandem
Tedia depellens perfacilis veniet
Sūma breuiloquij bonauēture tibi tradet
Noscere summatim singula dicta modo
Ordine septeno sanctos vt quodꝗ dierum
Poscit opus/studeas connumerare tibi
Quale qd̄ acta dies tulerit/nūc annua ꝯfer
Ut formes animū ꝯmemorando tuum.
Tuqꝫ salutifere per partes diuide septem
Illud aue/iesus ⁊ christus amen/sit ita
Et in ꝓgenies pietas se diua timēt y
e Compatit̄ miseris ⁊ miseretur eis.
Paup spūs ē timidꝰ/reueret̄ / ⁊ in se
Maiorem inspiciens/decidit ⁊ resilit
Ergo dei summa sub maiestate timendum
Desperans de te decide/suscipiet
Te timor edoceat que sit sententia christi
Trado suaue iugum/do leuitatis onus
Est pietas amor ex affinitate resultans

Primaq; proximitas a patre progreditur
Celestis pater est omnis pietatis origo
Celis et terris finis et initium
Ex bonitate dei pietas exercuit in omnes
Progenies/regnat ve nimis impietas
Hec tria conueniunt pietas/timor atq; sophia
Accipe iob testem qui tria connumerat
Suaue iugū xpi est/timor assit uice⁹ amori
Laudem nam per se neuter habere potest
Est puerilis amor nisi sit reuerentia/porro
Seruilis timor est si sit amore carens
Uo pacto posit inde vulgata q̄rela
q Dici vel fieri suaue iugum domini
Lex quasi sit facilis legi c̄ria carnis
Lex que radices fixit amara suas
Imbibit totis serpitq; maligna medullis
Fomes ad om̄e nefas estq; tyrannus atrox
Sobrius esto, vigil [illegible] modera[illegible]
Sperne voluptates/lex tua christe iubet
Esto vorat/dormi/vētrisq; libidine feruēs
Da cor ad illecebras/clamat amica caro
Nōne grauē paul⁹ carnis sathaneq; sagittā
Senserat/exclamans crebrius heu miserū
Eripiet quis me miserū de corpore mortis
Huius/vbi pugna deprimit assidua
Audi quid sacro respondet numine plenus
Gratia me domini te miserante iesu
Gratia nanq; potest hoiem pietasq; repēte
Ut per baptismum salutificare hominem
Quot qualesq; legis quos vno mortis i ictu
Gratia suaue iugum/vexit ad ethera
A On vllū dici vult philosophia beni
B Qui nō ex habitu depulerit vicia
Inde fit vt paucos vl̄ nullos inue-
Felices/quales ponitis o stoici. (nitemus
Gratia suaue iugum momēto tradit in vno
[illegible] ad patriam
In medijs igit̄ rixis pugnis quoq; carnis
Gratia donatur/gloria quam sequitur
Insipiens si sis/iniustus/sordidus/omnis
Seruus peccati vilecq; mancipium
[illegible] ipse iesus xpus sapientia iustus
Sanctificans/virtus/atq; redemptio fit
Forsitan ē aliquis multo grādiq; grauatus
Pondere peccati/flagitij/sceleris
Constituit dignū mox gratia speq; beatū
Uitat et infernum/celica porta patet
Saulus erat spirās cedē/plenusq; minarū
Concidit/et paulum/gratia mox statuit
Suauius et leuius qd erit/nam tollitur a te
Crimis om̄e iugū/sp̄ōte nisi subeas
r I pecces rurs⁹/cōuertere/mox veniā
Uires et xp̄s adiuuat arbitrij (doat
Nec dulcedo iugi remanēs abscōdita p̄uis
Est/quam deuotis experientia dat
Hāc martyribus leuis et fortis data monstrat
Carnis vt arta iuga suaue iugum superat
Impietas timida venia caret omne iugale
Fit sibi difficile/murmurat impatiens
Cur te distēdis ventosa superbia/quid te
Sufflas et iactas/dum tibi vana places
Uidi ego vesicā modico turgescere flatu
Que pisis sonuit quattuor impositis
Hāc puer vn⁹ acu pupugit displosa repente
Uilis et absq; sono flaccida detumuit
Quisq; adulantū turgescis voce/sub isto
Disce tropo tibi quid mortis acumen agat
Te prius ergo humilē p̄prij cōpūctū cordis
Spina ve configens si sapis efficiet
Nullus adulator peior tibi q̄ tibi fies
Si tibi blādiris teq; colēdo tumes/sas nos
Ucifer hic cecidit/nec mirū dū vide
l Turpes et viles [illegible] sub [illegible]
Pulcer qd faceres/qd i oi pre decor⁹
Omni cū plenus sorde superbis homo
Dicis diues sum nec egens/nescis qz paup
Nudus cecatus [illegible]
[illegible] sore [illegible] pesta
Aspera sanat eam prosperiore manu
Unus vt ē patribus ventoso corde carens
Demone vexari quesijt/obtinuit
Ergo qd aduersas tāto fugimus studio res
Consulimus sortes/fidimus astrologis
Sed nolo temptare deum dices/ agis apte
Si tamen anteferes presidium domini
Angelicum si subsidium si spernis/fidenter
Cura nec humanis sit nimis auxilijs
Cura superflua fit/si plus/si non vt oportet
Nec pro persone conditione/statu
Tu corpus refoue.tu cura sedulo carnem
Quid nisi confestim putre cadauer erit?
X bonitate p̄ris pietas ē tin⁹ obortā B
e Unius et trini/sumitur hic ratio
Diffusiua sui boītas ē sūmaq; sūme
Qualis perfecte deforis esse nequit
Hec tenuis vix vmbra boni/diuis necesse ē
Sese diffundat interius bonitas
Est naturalis cōmunio/dic et amoris
[illegible]
Sūma palā bonitas hinc reserata patet
Omnia dic eadem/nisi sola relatio cogat
Ponere personas nominibus proprijs
Est pater/est genitus/et sanctus sp̄us vnus
Optimus omnipotens/omnisciēs domin⁹
Qualibet in re sunt huius vestigia cause
Plus hominis mente claret imago dei

Mens etenim se cognoscens / se diligit inde
Mens verbum gignit / hinc amor exoritur
Mens pater est, verbum genitus / dilectio nexus.
[illegible] hec tria non eadem
Lena e simplicitas ideo deitatis imago
p Nec lux in sole lumen et ipse calor
Vis verum liber cognoscere / simplificet
Cor sursum teneans / infima despiciat
[illegible] imperfectas conditiones
Quo magis a summo distat origo sua
Hoc in sole notes et lumine / sed viceversa
Dum redit ad primum spirituale sapit
Mens hominis mundum sua per simulacra receptum
Sensibus effigiat spiritui similem
Spiritus est nempe quod gignit spiritus / ista
Mentis conditio libera primo fuit
[illegible] rebus primum speculando creatis
Obiice cum nullo crimine lesa iacet
Inficitur carnis oculus / sed debet rationis
Contemplatiuus lumine pene caret
Par fit iumentis / mens corpore mersa grauatur
Decliuis stolidam vix bene visit humum
Est domini pietas in progenies timoratas
Contritus grauibus / dat leue suaue iugum
C [illegible] progenie pietas germana coar
f Flet tua, que cum dura magis cruciat (tae
Permittente deo francorum nobile regnum
Cur tot ab erumnis hactenus atteritur
Scire volens / et cura solet distendere mentes
Humanas / nosse consilium domini
Scripturas scrutare sacras scrutare prophetas
His velut in speculo quod petis inuenies
Effectus similes cause similes operantur
Ergo hierosolymam cernitis cur periit
Mittitur hanc contra diuini virga furoris
Assur / qui plenam flagitiis adimat
Nonne pares / pudet heu / causas in parisiensi
Urbe fuisse diu vidimus excidii
Errores cecos populo / pseudoque prophetis
Pomposos status / vnde rapina venit
Indeque seditio / paupertas / publica cedes
Membris in propriis hostibus inualida
O nimis erratum est / tandem vexatio nobis
Intellectum det preteritum [illegible]
Erret pro patria / pro iustis legibus omnis
c Uerus francus, erit laus sibi cum merito
Prodigus atque rapax luxus piger [illegible]
Pellat cum mali seditione potens (let omnis
Feda libido procul / quales vel dicere turpe
Arsit que quondam sulphure pentapolim
A populo domini moderata stipendia querant
Fiunt et hic sit ne publica res pereat
Ut corpus nerui sic vectigalia regnum
Sustentant apte distribuenda tamen
Expedit et populo presumere non dominari
Experti sumus / et tradit aristoteles
Curia cum pastore tuo romana memento
De te quid totiens francia promeruit
Redde vices / fer opem / scelerata dogmata damn-
Que viuas hominum seducere omne necant (nes
Nulla fides detur mendosis aure susurris
Scire cur nolunt nil rationis habent
Regnet iusticia / vigeat prudentia sacrum
Prole noua crescat parisii studium
Ora miseranda nimis te francia diua fa
f [illegible] vox resonat quam [illegible]
Olim proscriptos pro libertate tuenda
Proque fide passos / nos releuare tuos
Sensisti thoma propriis dum trusus ab oris
Anglia te / crebro sensit et ecclesia
Heu pietas heu prisca fides / coguntur alumni
Francigene / mortes exilium ve pati
Summe deus / pro lege tua / quam sub decacordo
Mentibus impressam scribis / et in tabulis
O quot theologi quot pontifices periere
Carcere quos clausos dira necat rabies
Effugit altera pars alienis incola terris
Tutior exilio / sed spoliata bonis
Austria tu felix / felix studiosa vienna
Dux quibus est talis traditus in regimen
Zelo qui fidei feruens / ob eam fugitiuos
Offert doctori sponte refrigerium
Sis sua magna ihesu merces / pro cuius honore
Doctorem recipit discipulumque tuum
Deposuit dominus vana de sede superbos D
p Mente sui cordis vita nec apta manet
Turbo curarum lacerata rotat / et est par
Puluer [illegible] quos ventus agit
Sede sedet nulla stabili / nec conuenit vlli
Dissidet et secum turbida mens hominis
Nusquam vita malis est solitaria / quamuis
Deserta heremi [illegible]
[illegible] hec si sit hominum circumdata turbis
Nusquam ciuilis nec socialis erit
Mens humilis simplex et solitaria secum
Petre nixa manet / concomitata deo
Sola simul socialis et est / vbicumque locetur
Dissidet hec nulli conuenit ipse sibi
Sola quidem minime cui verus sit comes [illegible]
Sit licet extremis finibus acta maris
Sola tamen secum nunquam se deserit / et si
Multus ei populus cingat vtrumque latus
Est vicina deo quem iugiter aspicit / est spes
Anchora ne [illegible]
l Operatur vnit secura / serena / suauis
Pulcra videns / fini consociata suo

Conscia secreti diuini sicut amica
Sicut dilecti sponsa columba/soror
Has dat theorice laudes sapientia vite
Solitarius est solus amicus ei
Nec solus tamen est/quamuis locus et manus et pes
Vsque vacent/animus omnibus obsequitur
Proficit hic et nunc verum scrutando/salubre
Scribit que senior posteritas relegat
Nulla licet scribat/nil predicet ore/perorat
Moribus exemplis/voce loquens operum
Est solitudo preciosum crede talentum
Terrenis caueas dum datur infodere
Posse vacare sibi non gratia parua/videre
Quam sinanis dominus gratus ea fruere
Martha sit intendens multis/sinat ipsa sororem
Vti parte sua/vult iesus hos fieri
Scisma nec intersit membris/oculisque tenellus
Non culpetur a [illegible] manuale nihil
E Ergo domus vacat nec seruis vtitur hisdem
m Non par officium/sors sua cuique sat est
Sunt tot in actiuam pede qui se precipitant
Theorice paucos quos vocare velint (dant
Sit fortes/gladios teneant salomonis ab vn
Lectulus ob sponsam/sponsa quiescat ibi (tra est
Filia clausa domi maneat mater famuletur
At vir in arma ruat/ditior ex spoliis
Solus non pugnat/sed pro pugnantibus orat.
Hos non dedignans actio quos tribulat
Vita non ludi [illegible] nec ob id se superbit
Se catulo segni iudicat esse parem
Et tamen impetrare potest dilectio/quod non
V[illegible] labor aut meritum [illegible] tantus habet
Sueuit amicicie ius/regula/ius dare/quod non
Concedit meritum iusticieque rigor
Ambo parem referunt predam/teroria seruans
Miles/et hostiles exuperans acies
Est equidem felix/est solitudo beata
Si simplex nec iners fructificet/vigeat
Iro trahit affectum/si sensus et actus
f Non discordent/sit gloria vana procul
Rumorem fugiat/dicens sibi clause
Factorum ro sit tibi velle dei (quod ad te
Solitudo nocet nisi desit sollicitudo
Curarum interior cor lacerans miserum
Cor grauat ebrietas/cor crapula/curaque vite
Sole sub hac triplici peste perire caue
Sunt qui delicias reputant sub sentibus esse
Sub curis quibus est irrequieta quies
Parcit eis dominus sibi se committere solos
Atque ministerio collocat ipse suo
At alios quos scit pro vita qualibet aptos
Hunc has nunc illas vult variare vices
Optima pars hec est/hec robustissima felix

Gaude cui dominus prestat vtraque frui
Alterius vti gaudet natura/nec vno
Corpus iners studio iugiter esse sinit
Vita beata venit cui solum sufficit vnum
Sola vacat soli/sed socialis orat.
Ibras onagrum delectat libera colla f
l Liber et a turbis montis apica colit
Pelicanus macer est deserti incola solus
Serpentes perimit pulliculosque fouet
Nycticorax tenebris latitat/quia lumen ab horret
Interioris vim disgregat intuitus
Passer vt in tecto sta solitarius alto
Te neque conturbet turbida cura domus
Unus ait culpatus eo quod non loquerentur
Ni tacitus prosim/sermo nec edificat
Prima dei requies sopor ade tres abrahamque
Cernens/ac esau sacrificare volens
Scala iacob sua lucta rachel amorque deo
Ignis oreb/moyses monte loquens domino (re
Cantica cum psalmis montana maria petendo
Symeon iubilans/quique colunt heremum
Beniamyn/et paulus/aquile similisque iohes
Extasis et petri/celsa videns stephanus
Turtur solivaga volitans/et alauda canendo
Viram symbolice theoricam tibi dant
Vam multos homines prestrix gratia me
q Et [illegible] visitat et reficit [illegible]
Nunc sapit hic psalmus nunc plus in[illegible]
Labilis apparet [illegible] ant numis [illegible]ma co[illegible]
Ergo nec introitus scitur/non exitus eius
Felix qui semper peruigil operat eam
Expecta tamen in tempus placiti tribuentis
Sit locus atque modus/dicat ipse suus
A seruo numquam dominus declinet in ira
Sed nec in ira sit o suus introitus
Hostes heu legimus/domini quos impecibauit
Frumenti et adipe melle repleuit eos
Cur et iustior hic pateat damnatio bonis
Dum sunt ingrati muneribusque patris
Tolle pater/tolle tua munera/si tuus hic sit
Seruus abusurus/verbera da potius
Ast heu verberibus potero forsan abuti
Quicquid vis igitur fac/modo ne pereat
Gratia proueniat/comitetur et vsque sequatur
Securus donum postulo tale mihi
Ens pure oriuncta [illegible] secreta nitescit S
m Fit regio pacis/lucis et aula placens
Fulgida caligo est nebule tenebreque
Motibus eternis lumina crebra micant (coruscant
Inque sinu mentis numerose spirituales
Angustat rerum se nihilum species
Ordine quem etiam resident fantasmata pulcro
Immotis vt aquis sol radiare solet

Interea mundi fugiunt ꝑ mania cure
Illecebre carnis/ ⁊ sathan insidie
Sed redeunt heu sepe nimis velut agmine
Obice cor firmo se nisi munient (facto
Corpis occultat sensus/aditusq̧ dolosos
Peruigil explorat vim quoq̧ vi superet
Garrula vitet cum fictis fama susurris
Nil aliud ledat/tempora depereunt
Tpa res pciosa nimis/stimulos sed ⁊ acies
Infigunt mage vix ⁊ abire valent
Inuitus patiere iugum qđ sponte subisti
Frena ferentis equi fabula te doceat
Excipit q̄ vult nimiū sociabilis esse
b Dū putat agrestē nomē habere viri
Elōgās fugito/ꝑsta/claudēt et ora
Sic viuat dicent ut suus ille modus
Celis interea tacitum miscere licebit
Alloquium/fiet mentis in arce locus.
Stillabūt lacrimas cordis liq̄facta suaues
Intima/non quales cogit acerba luens
Spiritui simul ⁊ carni cibꝰ iste placebit
Omnia fecundans rore salutifero
Sz caueas laqueū caueas sub melle ve/
Si tibi plꝰ placeat q̄z deꝰ iste sapor (nenū
Explorabis ita/domini si iussa retrorsuz
Proījcis/vt vitam deliciosus agas
Premia si petis hic operum/dicetur amice
Que tua sunt/tibi sint/accipe/vade/sile
Heu mea q̄lia sūt nisi pessima ꝓmia tollens
Quid nisi prauus ero perpetuoq̧ miser
Argue/castiga pater/vre/seca/neq̧ parce
Dummodo permaneam complaceāq̧ tibi
D Intellectꝰ agens habitus ⁊ spūales
i Illustrat spēs/nec locus ē tenebris
Gratia dū comes effulget/si vita se
Sit/neq̧ sturbet passio turbida cor (rena
Aere sicut sol athomos radians manifestat
Omnia/sic cordis intima clausa patent
Penitet ob vicia tantis horrentia neuis
Euitet inde boni gratior intuitus
Est regio lucis ⁊ pacis gratia menti
Lumen ab eternis montibus accipiens
Grana nanq̧ dei paradisus deliciarum
Cum natis hominum delicie tibi sunt
Nōne fit absq̧ fide/dicens cui cura suorū
Nulla subest hominum proximitasq̧ perit
Fuit ateor tamē et curas cognoscere debes
Atq̧ modo varios/pro gradibus statuum
Incola deserti vel vita monastica curant
Absentes populos/non ope/sed meritis
Non ita pastores aliqui regesq̧ ducesq̧
F uit qui q̄tidie clamitat ad populū
J i Rrationalī amens ⁊ stulta vocatur
Mystica cui nomen theologia dedit
Priuat rō/mens/sensus/par q2 xpi
Exuperat sensum cum ratione simul
Causa tamen mentis ⁊ sensus ⁊ rationis
Lux tenebrosa/silens vox scia nescia fit
Esse sui generis ratio mēs sensus habēt/sz
Noscendo nequeunt equiparare deum
Solus ī immēsum se nouit/amat/fruitq̧
Quisq̧ gradu menso sanctus amare potest.
Unio simplifica satians ⁊ pura/quietam
Mentem perficit et perficiendo rapit
Unio deifica mentē quasi sorbet abysso
Fitq̧ petens/noscens/sancta/deū patiens.
Unio pacifica modꝰ absq̧ modo reputat
Et gradus absq̧ gradu/lux sine luce simul
Theologia pōt ꝓpriā quā dicimus ista
Concordare simul/mystica gustat eam
Mentis in excessu/sapiēs sapit/insipientis
Cor conturbatur/posse negat fieri
Xaltauit ais humiles o ꝟgo beata R
e Mē quā dn̄az magū potēs statuit.
Curq̧ respexit hūilē deꝰ/vt tuꝰ eēt
Filius/⁊ matris subditus imperio
Gloria suscepit humilez sublimior/ex hoc
Ipsa nouissima fis/proximiorq̧ deo
Nāq̧ nouissimus et abiectior esse virorum
In cruce suspensus esse iesus voluit
Propter qđ deus exaltauit euz/sibi nomen
Tale dedit/nomen omne quod exuperat
Era mō collige te mea mēs hic corrue toto
Prona situ/signum stringe salutiferum
Tolle iugū crucis hoc/a q̄ diuellere nullus
Preualeat casus dic crucifixe iesu
Fasciculꝰ mirrhe mihi dilectꝰ meus/inter
Ubera constringet se mea/suauis amor
Oscl'a det labijs vngat trahat afflet odorez
Intus ⁊ in cellas ducat aromaticas
A mēs q̄ rapis mea mens/q̄ digna flagellis
Oscula vis/cuius terra tremit nutu
Arce ꝑcor rapit en pietas īspecta sup
p Que maiestatē nō sinit vt vereat(mā
Brachia distēdit vultū decliat/apītū
Per latus ostendit se cor/amore dei
Frigidꝰ/ingratꝰ meus eēt amor/ꝑ amorē
Si talem minime flexus amaret eum
Maiestas fateor retrahit si conspiciatur
Carne tegit se de/sola patet pietas
O pietas q̄ nec colaphos nec sputa flagella
Clauos/nec mortem respuit ecce crucis
Iā nec amore mei lāguet neq̧ vulnera sentit
Mortuus/in dura sed cruce pendet adhuc
Mortuus amplexu se quō subtrahet aude
Mens pia coniungi cum pietate sua.

Os dare [illegible] cur nō i amore [illegible]
Tota fluis: cur nō crux madet ex lachrimis?
Ipm forte tenet flentis gremiū genitricis
De cruce depositum [illegible] sibi compatere
Saxea mens nimis est/adamāteqʒ durior
Talia que spectās/mollior esse nequit (atro
Ange iesu ꝑga torrēs cruci/vt lacri
t marum
De cordis silice largior vnda fluat.
Marmore frigidius o cor/qđ tāc⁹ amoris
Non rogus accendit/stalqʒ gelu rigidum
Flāmulolis saltem scintillis intege te cor
Que crucis ex omni parte videre [illegible]
Incipe percurre [illegible] nouilunia iuge
Singula que patit virgo iesusqʒ nota
Una tibi poterit scintilla/nisi reprobus sis
[illegible] de lignis credere crucis parte
Adijce sarmenta viciorum/que resecabis
Junge quasi ligna/plurima dona dei
Lucas cuius adest celebris lux plege lucas
Trinis cum socijs gesta crucis referant
O luca felix qui viuendo studuisti
Morte crucis corpus mortificare tuum
Crux petrum reuchit ad celos/ꝛ cruce frater
Tu suus andrea letus alacris obis
Stigmate frācisco seraphi sub imagie fixit
Ut mors fortis amor flāmeus ac penetrās
2 U bonauētura cruci ħ succēs⁹ amore
t Qđ fuerit/nomē ꝛ tua scripta docent
Indicat ħ picta tum lo ꝑprio crucis
Lugduni/q̄lē plurim⁹ orbis habet (arbor
Eius ad exēplū strictim cruci acta repone
Que videas oculis/corde vel ore legas
Nidul⁹ esto tu⁹ crux tutus pulcer amenus
Intra quem foueas pulliculos operum
Xp̄s obūbrabit sub pēnis bruma nec ardor
Nec poterit miluus esse sathan nociuus
Adde qꝫ ex omni regionis parte subibūt
Flans pius affectus flamine/carmē agens
Carmē ab interno cordis resonare docebit
Fama nouū punctis qđ crucis inserit
Cantica delectant si talia lector abunde
Sub duplici lingua comperies alibi
Crux est actiuis/crux theoricis speculanda
Sorte nec equali/non oculis paribus
Marthā sollicita ps circa plurima turbat
Dum ꝑ parte sua sola maria sedet
Ippi sunt oculi lye/claro sed ocello
l Rachel amicicior cernere diua pōt.
Uiuat pte sua q̄uis ptenta sororū
Alternare vices gratia ni dederit
Gratia qđ non dat/nemo feliciter audet
Gratia rara nimis mente vacare deo

Corpore vestiuit ideo se xp̄s vt est
Ad diuina tibi dux/via/scala/status
Corde tenēs xp̄m ꝑ sensus carnis habere
Tecum crede deum/qđ satis ad meritū
Theoricos/humil' quos nō dat hic imitari
Collaudes/ꝛ erunt premia certa tibi
Stringe crucis malū si nō potes alta mea
Ad patriam ducet te ratis ecclesie
Sit tua theoria crucis inspectio crebra
Sufficit en sanguis pulliculis aquile
Dū crucis accubitu rex ē/tua nard⁹ odore
Spirat/si fueris plantula/parua calens
Impositas laudes prius ꝛ deuotius imple
Precipuum ratio vult opus esse dei
Jent es ad p̄tes nr̄os mirabil' aīnc D
(Sint ipsi nobis dep̄cor auxilio
Xp̄e kalendariū vocat ad p̄tes mō
Ecclesie/quorū vita p̄cesqʒ iuuant (randos
Primo recōciliās series iocunda dierū
Aduentus domini per celebris colitur
Aduētus duo sunt xp̄i/ primus cruce vilis
In maiestate crede sed alter erit
Hos iudea rudis qꝫ nō intelligit errat
Messye regnum corporeum reputans
Christicolas dic ꝯsimiles/qui tempis hui⁹
Quicq̄d in ore sonēt/ꝓspera corde petūt
Diuitias/si delicias/si prestet honores
Christus honorat ꝯditione fori
Describitur finis igitur/quia spiritualis
In christi cultu murmura crebra tonant
Ecce tot annis iā colo xp̄m/languens paup
Mestus/inops/gaudet pfida gēs opibus.
Surgere ō tenebris hortat' epistola pau
Hec augustino versio mira fuit (li
Duenis andrea decor et vir ꝑl⁹ iana
a Cui crucifix⁹ amor cui cruce iter erat
Fort' amor crucꝰ ē [illegible]
De cruce deposui fortē amor veruit (viuā
Testis ad extremū lux emicat et tua vox est
Jam dominum video qui vocat ad patriam
Prim⁹ vt īstituit aīaʒ/corp⁹ dedit aptum
Corpus peccati fit modo carcer ā
Rem sed nō causam vidit plato siue poete
Emendanda tamē corpora non capiunt.
Accipiunt tamen velut andreas [illegible]
Corporibus solui/restituenda sciunt
Eligit electum gratis deus/attamen ipsi
Traditur electo gloria pro meritis
Electis igitur non est operatio frustra
[illegible] dicto de [illegible]
Mirādas hoīm facies/sup astraqʒ terram
Demon ait xp̄m/corruit ad reliquum
Orat vt andreas/nicolaus luxuriosus

Sobrius et castus salvus et efficitur
N Omnia sunt scripta spez ꝯsolatia nostram
o Est solamen in hoc themate theologum.
Spez faciat summam tua desperatio sit
In se qui sperat est maledictus homo (ma
Coniungenda tamen operatio mira videtur
Hec sententia/sed gratia firmat opus
Actu peccati coagit deus/et sinit esse
Culpam mox ora tollat utrumqz deus
Tollat/si desit actus/si non sinet esse
Culpam/teqz statim gratia sanctificet
Cessat murmur ita neqz mens contraria fiet
Velle dei/dic fac quomodo vis domine.
Vult bona nos facere bene talia taliter orans
Sic facit/et quod fit tunc tamen esse nequit
Proijcit ut ficus grossos/ita plurima cedo
Stella cadet terris/glosa modos aperit
Glosula si desit hic textus ridiculus fit
Philosophis sciolis/ac rudibus tumidis
Deperdant igitur laici qui simplice textu
Utendum dicunt/clerus et eijcitur
Vult intelligere prius et post credere quisquis
Huic sacra scriptura nil nisi scandala dat
D Emptus iudicij quindaz calculus ausus
t Dinumerare fuit falsidicus nimium.
Calculus a xpo dum scanderet astra re
Tpa namqz pater ut voluit posuit (cisus
Scire diem finis mundi quid sollicitaris?
Hora tui cum sit tam prope iudicij
Quin et principia de multis rebus in que
Querere vel nocuum/testis apostolus est
Discors in numeris interpres lingua videtur
A numeris/quales textus hebreus habet.
Concordare tamen scit spiritus omnia sanctus
Si non scire datur/credere sat tibi sit
Ritibus innumeros fallacis demonis annos
Quos centum milie m...bus ann...
Sunt qui salvare nituntur mensibus annos
Nomina ponentes/nec tamen ista valent
Omittit genesis de multis progeniebus
Quas dicit primum conglomerasse cham.
Non ego/sed noster istud scit solvere doctor
Dicit iudeus/tu quoqz dic simile.
P Il impossibile fuit et erit omnipotenti
a Tam nova quam vetera gestat in arbitrio
Finis et elegis xpo/mysteria cuius
Edocuit duplici dans in amore statum.
Captivare iubet intellectum simul omnem
Obsequio christi doctor apostolicus
Discipulos monuit exercerent pietatem
Non intendentes iudaicis fabulis
Credo magis moysi modo propter testificantem
Christum/conversa quem vice credo iesum
Immortales lex animas si tradit aperte
Cur viget inter eos secta saduceica.
Lex vero christi manifesta traditione
Spemqz fidem vite perpetue tribuit.
Huic intende sagax scrupulos fantasmata si
Despice/sit velle credere/pro merito (dant
Orando potius fidei tu pace frueris
Quam perscrutando vive pius domino
Qui potuit mundum fidei mox lege tenere
Hic potuit mundum multiplicare cito
Explicuitqz modos quantum satis esse beatam
Querenti vitam noverat et voluit
Scandala tradiderit evangelium tibi nulla
Xpo quod docuit teste/beatus eris
f Pius et sua mens puerum perdunt aliquem Q
Et scam dum crimine mortifero
Querant per triduum/quod agunt/si penitet ipsos
Contritos/fassos/atqz satisfaciunt
Perdunt aut potius quasi per miliaria distat
Per triduum voti comperiunt triplicis.
Spiritus et sua mens dum contemplant idipsum
Templo celesti comperiunt dominum.
Sit triduum animo est prima dies alicuis
Nullis in curis sollicitos fieri
Altera multimago fantasmate posse carere
Tercia ...
Nos etenim templum domini sumus/ac ibi christum
Per triduum triplex fas reperire iesum
Hoc triduum triplex signat in ordine trino .
Mortalis vite triplificante gradu
Nazareth adveniunt ioseph et mater comes
Subditur ambobus obsequiosus eis (almus
Subditur/o qualis dignatio/quanta decoris
Gloria/sunt annis octodecim pariter
X obitu ioseph atqz iesu viduata ma
e Una sibi custos gratia disponit (ria est
Mente transcenso carnis fantasmate
Sola deo sociat gratia gloria ve (sursum
Et si cognitus est quasi per carnem iesus ante
Non iam per carnem notus ei deus est
Obsequitur tamen in senio ihesus atqz ministrat
Celestis mense delicias patrias.
Accipito mensam non carnis/sed fruitivas
Unius et trini delicias anime
Transit enim xpus/quo se mediante venitur
Ad patris mensam/qua cibat ut deus est.
Corporis et carnis perceptio sacra figurat
Speratas patrie perpetuas epulas
Iuventum retine puerum ne perdat herodes
Glorius/aut mundus/aut viciosa caro
Archa dei typice mens sacrificantis habetur
Idolicus dagon non societur ei
Ignis in altari sacer est/caveas alienum

Mittere ne pereas [illegible] deo
R Urbanus [illegible] generone
t [illegible]
Cantica [illegible] dulce
Que salomō [illegible] illa
[illegible] decorez
Inter [illegible] salomonis habens
[illegible] genitricis
[illegible] proprium
Tu mihi dic [illegible] mea quem diligit anime
Pascis vbi vel vbi meridie recubes
Ne vagari post pecudes [illegible] sodales
Chare [illegible] dic mihi solus ero
[illegible] fratres
Te [illegible] solus et oscula dos
Apprehendam te ducamque domum genitricis
[illegible]
Pocula de vino [illegible] mustum
Malogranata quae mea [illegible]
Leua [illegible] meo capiti supponitur
Dextra [illegible] in amplexus [illegible] meos.
Ano [illegible] guillermi [illegible] decorat
n [illegible] tumulo [illegible]
Febricitat [illegible]
Febris [illegible]
Paule [illegible]
[illegible] facta fuit.
Fonticulos potius [illegible] palmaque [illegible]
Cornus [illegible] panem quotidie [illegible]
[illegible]
Spiritus/anthoni talia [illegible]
Effodiunt tumulum fremitu [illegible] leones
[illegible]
[illegible] doctor [illegible] liberta
[illegible]
[illegible] doctor [illegible]
[illegible] sanctum
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
S [illegible]
a [illegible]
[illegible] roga
[illegible]
[illegible] paulo [illegible]
Post [illegible] videns
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
a [illegible]
[illegible]

Ecce duos video [illegible] amores
[illegible] amor [illegible]
[illegible] praeclara [illegible]
[illegible] gaudia [illegible]
[illegible] agnus [illegible] amorem
Que salomon cecinit cantica [illegible]
[illegible] flammas meos ad amor
[illegible] cum [illegible]
[illegible] in accubitu [illegible] odorem
Nardus grata tua [illegible]
[illegible]
Ter pulchram dicit quod [illegible]
[illegible] amica
Inter [illegible] pharaonis
Pulchritudo [illegible]
Sponsa [illegible] pulchra [illegible]
Murenas aureas [illegible]
Argento [illegible]
Qua [illegible] T
n [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] soror mea [illegible]
[illegible] joseph [illegible]
Quos [illegible] olim fuerunt [illegible]
Nam domus [illegible]
[illegible]
[illegible] domo
[illegible]
[illegible]
Tu mihi iure locum retines iosephia sophie
Et tibi fas laudes appropriare suas.
Tu mulier fortis salomō quam carmine [illegible]
Alphabetizans cantica quae resonant
[illegible] sapiens [illegible]
[illegible] joseph [illegible]
Spiritus [illegible]
Spiritus [illegible] iosephina [illegible]
[illegible]
a [illegible] iosephina [illegible]
[illegible]
Mobilior [illegible] iosephina [illegible]
[illegible]
[illegible] iosephina [illegible]
[illegible]
[illegible] iosephina [illegible]
[illegible]
[illegible] iosephina [illegible]
[illegible]
[illegible] iosephina [illegible]
[illegible]
[illegible] iosephina [illegible]
[illegible] ad [illegible]

Dilatasq simul cor iosephina reple
Immaculata manes ĩ te fedũ nihil intrat
Exciens sordes cor iosephina reple
Assimilas vni trinoq deo facis vnam
Quosq tuos animaz cor iosephina reple.
U Eslib9 ornãda fueras iosephina decoꝝ
v Pro modulo nr̃o panniculos dedim9
Permãet intern9 decor ĩteger ĩuiola
Respicit hunc solũ spũalis homo (tus
Symbolicis vti si nominib9 placet amplaz
Materiam laudis quolibet inuenies
Coma superba frontẽ crines oculos os
Dentes/cum labijs/naribus/adde genas
Brachia/cũ manib9/mãmas ꝛ pect9 amorꝫ
Uenter/crura/pedes/omnia labe carent
Uit oliua rose th9 balsama mirra cypssus
Palma virens lyban. cedrus odora decẽs.
Ortus ꝯclusus/fons signatus/puteusq
Plenus aquarum/quas fundit ei lybanus
Punica mala ferunt paradisum deliciarum
Lilia fert vallis/fert ꝛ ager nitida
Filia/spõsa/soror/regis dilecta supremi
Turris/quadriga/nardus odorifera
Quid multis moror/ es lignũ vite qđ ĩ euũ
Uiuere dat/queso cor iosephina reple
Esta ioseph iosephina trahit trigin
f ta per annos
. Uel ppe cũ spõsa duz pegrinus erat
Mysteriũ loquit incarnati quoq verbi
Usq ioseph mortem sine quiescit eo
Pertrahit hãc anim9 speculãs lõgius vsq
Secula que celis perpetuata manent
Una dom9 terris ioseph ꝛ iesus atq maria
Hunc patris eterni celica regna tenent
Una manet iosephina/licet varient in ipsa
Tempus ꝛ etates ꝛ status atq loca
Cor speculantis eã deducit iugiter apte
Ad meditanda nouis assidue studijs.
Ingenium solers exercet/tedia tollit
Hec fastidiũs est requies animis
Colloquio suauis/reuelat sermone vicantis
Cordeq sincero/flãmat amore dei
Scripturas aperit/sensus exponit earũ
Intellectus agens clarior efficitur
Influit allapsu secreto faucibus imis
Mãna/fauos/lac/mel/cor iosephia replet.
X Et trib9 hĩ nr̃m modulat carmẽ sicuꝫ
o Approbat nomẽ cur iosephina sibi.
Nõne marianã poteram9 vel iesuinã
Appellare sacram/nomine precipuo
Et poteramus ita. sꝫ vir caput est mulieris
Et iesus ambobus subditus vltro fuit
Adde q vna domus fuerat curanda p vnũ
Patris iconomici sollicitum studium
Amplius vn9 erat ipsis anim9 caro mẽs cor
Sponso cum sponsa natus erat medius.
Nazareth oppidulo vigintiq̃nq sub annis
Nostra parum motis fit iosephina comes.
Conscia secreti magni/qđ virgo retractans
Corde pio confert cum ioseph atq iesu
Quicqđ ibi resonat ihs ꝛ ioseph atq maria
Solus ꝛ afferret an iesus omne bonum
Iũge q augmẽtũ signat ioseph ꝛ pegrinus
Se bonus extendit anteriora petens
Omne bonũ satiare põt/aliud satiaret
Particulare nihil cor iosephina replet
Uis vederit tales affat9 noscer/ q̃les
q Coniecturali das iosephina nota
Fas spirare tibi dĩno neumate plene
Nunc hoc nunc illud mysteriale sacrum
Nunc agis a claris ĩ clara cor aspicientũ
Per speculũ clarũ/vel p enigma latens
Roras nũc etiã de celis/ꝛ pluis hos tres
Mentibus inspirans que coluere colant
Amplectens stringis/refouesq sinu bñdicto
Et desiderium sponte suum satias.
Sic abisac p̃ius incẽsũ gelidos p̃ris artus
Grata ministratrix casta puella fouet
O mihi si talis dignaberis esse ministra
Blanda senẽ recreans o iosephina tuum
Diuitijs/opibus/alius querit saturari
Nec replere putat/dites inanis eget
Gloria multoꝝ cor gloria vexat ꝛ angit
Uanaq/quid mirũ m:nulla replere queũt.
Ex qua pte voles ꝛ q̃ntũ volue/reuolue
Nulla quies/si nõ cor iosephina replet.
Uel corda sophia replet. sic potat poni ĩ ol
bus p̃cedẽtib9 loco ilh9. cor iosephia replet.
Espõsata iesu mr̃ ioseph alma ma- y
o Spõsi festa tui fac colat ecclĩa (ria
Dicit octauis hypapãti ꝯcelebrari
Trãs mare ꝯdignis more ioseph obsequijs
Cis mare dignus erat recoli festo speciali
Uirgo tuus sponsus iesu
Ast alibi colit quarto denoq kalendas
Iam/vel totidem sicut aprilis habet
Francia que polles superanti nomine xp̃i
Cur deuotio fit hic tua posterior
Saltẽ quisq suo templũ sibi corde sacratũ
Dedicet/hoc fas est cuilibet ꝛ facile
Uir ioseph illustris ꝑgo iustusq ꝓpheta
Sponsus/dux/testis virginis atq caput
Tu pater es xp̃i/nutritor/conscius/heres
Esto peregrinis dux/via/vita/s[illegible]
Digna tuis meritis tibi nos p̃conia dignas
Uirgineo laudes fac dare coniugio

z Onscia secreti sapiēs iosephī̄a supni
c Questio me pulsat plurima/solue pcor
Questio ppu a teri̇ si ṗgo via. rit
Undiq̧ pfecta plus gabriele fuit
Affirmatiuā pietas materna videt
Ponere/nāq̧ deus solus eam superat
Oppositū pbat ignorantia passibilitasq̧
Matris/cui nec erat visio clara dei
Et docet hāc gabriel trepidā solat an ipm
Perdidit ignara per triduum puerum
Quid q̧ τ ipsius aiam ptransijt asper
Morte icu gla ius v aciu ante lene.
Scire tuū nō ērudit sacra sophia
Oīā mysteria. Qualiacunq̧ dabo
Uirgine matre fuit ṗt⁹ habitus status ipsi
Tunc status in terris q̄s gabriele minor
Uirtus ac habitus q̄s gratia destinat illi
Gratificans matrē celsius arce locans
Altū icludūt scrupulos pdicta fatemur
Difficiles/tibi sunt ista notanda prius
Est naturalis ē carnalisq̧ voluntas
Tercia sit duplex que ratione viget
Hanc absolutam dic τ sub conditione
Seu desiderio format eam pietas
Prima duplex et se nunq̄s peccare valebit
Cui tamen interpres esse solet ratio
Absoluta deo semp conformis oportet
Sit ratio/pietas nulla repugnat ei
Conditio saluat se supponēs rationi
Uelleq̧ diuino sic eius eloquie
Porro cum nescit nō ē ideo vicious
Si non ignoti debeat esse scius
Oīa que nouit dñs res nulla creata
Scire valet/multis pena nec ē vicium
Purgāt illustrāt mō pficiūtq̧ hierarche
Maiores imos nulla tamen macula ē
Missus ab excels act⁹ afferre hierarchos
Sic fuerit cordi virgineo gabriel
Rursus multorū virgo si nescia merens
Quid mirum m tristis filius eius erat
Tristiciā dat ars res aduersata volē. i
t Qualiter h potuit esse volēte deo
Hoc pietas potuit se saluās pditiōe
Apposita/de qua multa loquēda forent
Est de noticijs distinctio plurima quandā
Experimentalē iungimus ad reliquas
Proficiens in ea christus
¶ Tantundē repertū ē de carminib his lug
dunū in conuentu celestinorum

Centilogiū eius de

meditatione crucis. cuius pars magna ha-
bet inter carmina sup Magnificat.

Exaltauit aīa hūiles o ṗgo beata 7
e. Mō qui quā dñā z mag potens statuit
Cur q̧ respexit hūilē de⁹ τ tu a ca
Filius/τ matris subditus imperio
Gloria suscepit humilē. sublimior et hoc
Ipsa nouissima sui primiorq̧ deo
Nāq̧ nouissimus τ abiectior esse virorū
In cruce suspensus/esse iesus voluit
Propter qd̄ deus exaltauit eū/sibi nomē
Tale dedit/nomen omne quod exuperat
Sta mō collige te mea mēs hic corruetota
Prona sinu/signū stringe salutiferum -
Tolle iugū crucis h/a q̄ diuellere nullus
Preualeat ca us dic cruci . te ido
Fasciculus mirrhe mihi dilectus meus/inter
Ubera pstringet se mea/suauis amor
Oscula det labijs vngat trahat afflet odorē
Intus/τ in cellas ducat aromaticas
Amēs q̄ rapis/mea mēs q̄ digna flagellis
Oscula vis/cuius terra tremit tuta
Arce pcor rapit en pietas ispecta sup
p Que maiestatē n sinit/vt verear (mā
Brachia distēdit/vultū declinat/aprā
Per latus ostendit se cor amore mā
Frigid⁹ ingratus meus cēt amor/pamorē
Si talē minime flexus amaret eum
Maiestas fateor retrahit si conspicial
Carne teg rete sola patet pietas
O pietas q̄ nec colaphos nec sputa flagella
Clauos nec mortem respuit ecce crucis
Iā nec amore mei lāguet neq̧ vulnera sētit
Mortuus in dura sed cruce pendet adhuc.
Mortu⁹ amplecti se quō subtrahet/aude
Mens pia/coniungi cum pietate sua
[illegible]
Tota fluis cur nō crux mādet ex lachrimis
Ipm forte tenet flētis gremiū genitricis
De cruce depositum flens sibi comparere
Saxea mēs nimis ē adamāteq̧ durior aere
Talia que spectās mollior esse nequit
Ange iesu virga totiens crucis vel la
t chrimarum
De cordis silice largior vnda fluat
Marmore frigidius o cor qd̄ tātus amor
Non rogus accendit/stasq̧ gelu rigidum
Flāmiuolis saltē scintillis te ingerere cor
Que crucis ex omni parte vides saliunt.
Incipe pcurrere pmisq̧ nouissima iunge
Singula que patit virgo iesusq̧ nota
Una tibi poterit scintilla/nisi reprobus sis
Ignem de l gnis crucis parere
[illegible]
Junge/quasi ligna plurima dona dei

Lucaz cuius adest celebris lux/plege lucas
Tnais cum socijs gesta crucis referant
O luca felix qui viuendo studuisti
Morte crucis corpus mortificare tuum
Crux petruz reuehit ad celos et cruce frater
Tu suus andrea letus alacris obis
Stigmata fra͂cisci seraphi͂ sub imagi͂e fixit
Ut mors fortis amor/fla͂meus ac penetra͂s
Ubonauentura crucis hoc succen
t sus amore
Qd fuerit nome͂/et tua scripta docent.
Indicat h picta tumulo ppria cruc arbor
Lugduni qualem plurimu͂ orbis habet
Eius ad exe͂plu͂ strictim cruc acta repone
Que videas oculis/corde vel ore legas.
Nidul9 esto tuus crux tutus/pulcer/amen9
Intra quem foueas pulliculos operum
Xp̄s obu͂brabit sub pe͂nis/pruina nec ardor
Nec poterit miluus ee͂ sathan nociuus
Adde q ex omni regionis parte subibit
Flans pius affectus flamine carme͂ agens.
Carme͂ ab interno cordis resonare docebit
Anima nouu͂/punctus qd crucis inserit
Cantica delectant si talia lector abunde
Sub duplici lingua comperies alibi
Crux e͂ actiua crux theorica specul' illa
Sorte no͂ equali/nec oculis paribus
Martha͂ sollicita͂ ps circa plurima turbat
Dum pro parte sua sola maria sedet
Ippi su͂t oculi lye/claro sed ocello
l Rachel amicicior cernere diua pot.
Uiuat pte sua q̄uis pte͂ta sororu͂
Alternare vices/gratia ni dederit
Gratia qd no͂ dat nemo feliciter audet
Gratia rara nimis mente vacare deo
Corpore vestiuit ideo se xp̄s/vt ee͂t
Ad diuina tibi dux via scala flanis
Corde tene͂s xp̄m/p sensus carnis habere
Tecu͂ crede deu͂, quod satis ad meritu͂
Theoricos humilis/q̄s no͂ dat hic imitari
Collaudes/et erunt p̄mia certa tibi
Stringe cruc malu͂/si non potes alta tueri
Ad patriam ducet te ratis ecclesie
Sit theoria crucis inspectio crebra
Sufficit en sanguis pulliculis aquile
Du͂ cruc accubitu rex e͂/tua nardus odore͂
Spirat/si fuerit plantula parua calens
Impositas laudes pius et deuotius imple
Precipuum ratio vult opus ee͂ dei
Celsis voce loq̄ris q̄ fortior e͂/vim
e Nescio qua͂ dat ei q̄ regit ecclesiam.
Psallas atte͂te/sapie͂t psallere iusti9
Post intende tuis/vel meditando sile

Affectus si qua͂do pios deuotio gustat
Rumine/vt du͂ vult mandet eos notulis
Nobiliora nimis sacre sunt vascula me͂se
Sed gustata fauis mella placent pprijs
Suspect9 sapor e͂/que͂ no͂ pfert cruc arbor
Ortus et ille sacer a fronesi riguus
Gratia certa crucis e͂/q͂n repe͂te cor vno
Mutat visu/moxq novus fit homo
Anxius e͂ alicis curis stimulatus amaris
Crux animu͂ subeat/soluit omne malum
Erigit ad spem/lugente͂ solat/et atre
Disparent tenebre/vis inimica fugit
Effugat a se tristicia͂ mens leta maloz
Iam meminit/que se preterijsse videt
Peccatis deus indulsit q penitet/ergo
Sobria letat iure dolore suo
Os hz vt fedis i amoribꝫ illaq̄ati
m Crebro voluptates pteritas recolu͂t
Hic loc9 e͂/h xp̄s adest/mod9 ille io-
Du͂ desiderijs pfruor ipse meis (cosis
Dona cruc pl9 ver9 amor suscepta recenset
Gratius amatus se quo magis afficiat
Hic locus/ista dies/fuit hec oratio talis
Gratia q͂n modis se dedit in varijs
Ergo p̄cipue satagas semp memorari
Suaues affectus quos tibi crux peperit
Afficie magnete ferru͂ spectare videbis
Usq polum/tua sit mens ita fixa cruci
Mens affecta fide xp̄o se dirigit/et spes
Erigit/amplexu͂ porrigit verus amor
Tunc fronesis reficit/pax dicit sufficit/vult
Gloria/pficiens pficiendo cadens
Casus et occasus felix/qz semp in ortu
Permanet ? mira sui nouitate placens
Uisio non tedet/recreatq fruitio visi
Esurit et satur e͂ semp edens qd habet
Dilige tota me͂te deu͂ p te patientem
d Atq rede͂ptoris imemor ee͂ caue
Dilige toto corde pio puroq nec
Errorum nebulis obtenebrare fine (?)
Dilige tota sic anima/spo͂taneus vltro
Quod facias hilaris que iubet ipse deus
Fortiter ergo deu͂ sapie͂ter suauiterq omni
Dilige virtute/viribus omnimodis
Sit tior vt dn̄o sit honorq deo sit amat9
Ut tuus e͂ totiens se vocat esse tuum
Ditius ee͂ nihil poterit/quis ditior heres
Qua͂ cui de summo dicere fas meus e͂
Interiores se iungunt sensus deitati
Obiectum deitas cuiq fit vt pprium
Lux ocul splendet qua͂ no͂ loc9 accipit vsq
Attamen in nullo deficit ipsa loco
Dulcisone resonat sine tpe/spirat odore͂

Aere qui nullo stabilis inserit
Ac pro precibus hic reficit qui vescit illo
Esuriet nunq̃ꝫ/non iterum sitiet
Eret ĩ amplexu casto p̃bet qꝫ frui se
b A quo divellunt talia nulla sui
Int'pres clausos apit sensus vice li
Expedit vt vires iussa paterna sequi (gue
Suaue iugũ mitis hũilisqꝫ ihs tibi fecit
Esse crucem/post se quotidie fer eam.
Morsibus horrescis perimi serpentis iniqui
Hunc ligno fixum respice/tutus eris
Devius esse times variarũ ambage viarum
Crux iter ostendit/ducit ꝛ ad patriam
Pinge thau frontẽ/ne te gladi⁹ iugulabit
Hac cruce signatus civis erit superum
Bella fremunt/pfer certi vexilla triũphi
Visis hostis eos protinus effugiat
Demonis ars et mille modis ꝟsutia tẽptat
Pinge crucem veluti fumus inanis abit
Celica lux veluti iocunda serena micaret
Mentẽ tranquilla pace frui tribuit
Anthoniũ talis augustinũqꝫ beauit
Lux/ꝛ q̃ꝫ plures desup irradians
Ruct⁹ honore fuit adã tali q̃ ab arce
c Mẽtis/in eterna ꝑmũs respiceret
Mole mõ ꝑmit/ꝛ carcere carnis op
Corpis assensu querere vera prius (tet
Sacra repsentat sup omnia hostia sensus
Signa vel obiecta mystica dona crucis
Est foris/ẽ intus virtutũ regula/libro
Christi pendentis sanguine scripta suo
Almo d hic ois diuini scriptus amoris
Cartam non aliam quere necessariam
Cesses iã petere spõso pia mens ab amico
Pascit vbi vel vbi meridie recubet
Ecce crucẽ cerne/neqꝫ sic vaga post alienos
Custodes pecorũ.nec malus error agat
Edos despiciat fedos/fictosqꝫ sodales
Dic xpo pastor tu mihi solus eris
Finis legis amor xpi de corde sereno
Dum bñ ɔscia mens/dũ neqꝫ ficta fides
Xps hõ deus ẽ/hũc ergo time sua seruans
Iussa pio corde/fac ita saluus eris
¶ Finit editum p cancellarium in die beati
Luce. Anno dñi. M.cccc.xxviii.lugduni

Carminũ suorũ ho-

nesta defensio decantata lugduni vic. xx.di
es ante vite consummationem

Idit liuor edax vt mea carmina
d Despexit/nitida veste carent/ait
Nec pulcris facies picta coloribus
Vox est rauca sonans parum
Ornatus varios si meretricula
Nil virtutis habens nec solidum bonum
Querit/quis stupor ẽ/sat sibi si placet
Fallax/alliciens porcos
Fucatos oculos hec stibio gerit
Comit cesariem/lubrica conspicit
Illudat placidis blanda procax vaga
Quos prostituit enecat
Ast matrona grauis casta pudicaqꝫ
Cui natiuus adest color/ꝛ decus
Vt prolis satagit lena moribus
Sponso quod placeat studet
Totam composuit cuncta modestie
Cultũ nec propriũ nent famule simul
Linum lanas ve non petit extra
Sollers artifica manu
Non nequã petulãs/subdola/fractaqꝫ
Vox/sed suaue sonat cui rigidus tonus
Viuax et oculis celica lux micat
Sancta prole beatior
Frugi mensa sibi/splendida/sobria
In qua psalterio rex dauid insonat
Hymnos imparibus quos numeris ligat
Metris carmen amicius
Carmen tale cano sit procul ethnica
Mẽdax musa strepat his quibus ẽ venus
Aut mars delicie/vanaqꝫ numina
Noster solus amor iesus. Ihesus

Anagogicũ de ver-

bo ꝛ hymno glorie doctoris cõsolatoriꝫ ma
gistri Iohannis de Gerson Cancellarii pa
risiensis Lugduni editum.

G Loria in excelsis deo patri ꝛ fi
lio ꝛ spũi sancto. Nihil enĩ põt
g aptius ꝓferri volẽtibus nobis d
v bo ꝛ hymno glorie ꝯmonere
mystice vel anagog. ĩ ꝯtexti
noĩe patris ꝛ filij ꝛ spũs sci. Et q̃ sapia mi
tit ancillas suas vocare ad arcẽ quã diuin⁹
Dionysius vocat mysticorũ eloquiorũ supin
cognitũ.supsplẽdentẽ ꝛ subtilissimũ ꝟticẽ.
Incipiamus velut ab infima sapiẽtie ancil
la.q̃ ẽ grãmatica/ꝓsupponentes ex ea/q̃ fm
nois interpratonẽ gloria ẽ quasi clara.s. cũ
laude vel honore noticia. Est aũt honor ex
hibitio reuerẽtie ĩ signũ ꝟtutis.soli aũt deo
honor ꝛ ꝟtus. Presupponam⁹ insup ab ea
dẽ ancilla sapiẽtie vocãtꝫ ad arcẽ.q̃ tres sũt
grad⁹ noticie glosi dei. vna pointiua⁹ ap pa
une ꝛ suplatiu⁹. Et hoc aliter ꝛ aliter fm du
plicẽ statũ.quorũ vn⁹ ẽ viatorũ. Alius cõpre
hensorũ.put infra patebit deducẽdo/putã

sup fm hos gradus positiuū Com[illegible] Suplatiuū. clare patet ꝟbū glorie. P[illegible] fm mysteriū regni dei. Deinde fm mysteriū fidei. Rursus fm gloriā dei eťni. Ulterius deniqȝ multiplr fm tpa ꝛ locū ꝛ modum bñplaciti tui de⁹/laudādo i verbo tuo rete ꝟborū nostrorū. ¶ Gloria patri cū filio ꝛ spūsancto/tanqȝ clara noticia. et lux lucet i tenebris. ꝛ tenebre eā nō ꝯphēderūt. Est aūt triplex tenebra. Una culpe. Alia pene seu miserie. Tercia defectibilitatis nature. Prima i peccōribꝫ. Altera i viatoribꝫ post pctm. Tercia in oīnibus etiā beatis citra deūȝ. Gloria aūt deo de suplatiuo gradu ꝛ ꝟtice sublimissima ꝛ supincognita/qui ē pelagus entis infinitū. qui inhabitat lucē iaccessibilē. cui soli honor ꝛ gloria. Cui soli debeť exhibitiō suprema reuerētie in signū virtutis infinite. [illegible] intellectuali creature duo grad⁹ cognitōnis diuine/q̄ sunt positiu⁹ ꝛ comparatiuus. Tercius ꝟo suplatiuus i quadā caligine ꝛ silentio teneret. Sciat deniqȝ ꝙ lux in tenebris lucet/ꝛ tenebre eā nō cōphēderunt. quemadmoduȝ triplices sunt modi tenebrarū. Unus culpe. Alius pene seu miserie. Tercius defectibilitatis nature. In peccatoribꝫ pme. In viatoribꝫ secūde. In oīnibus creaturis etiā beatis tercie. Quāobrem ꝯcludimus cū sapiēte/ꝙ omnis pscrutator maiestatis/alius a spūsancto. qui etiā pscrutať pfunda dei. opprimeť a gloria. peccator infeliciter. viator bonus salubriter. ꝯphensor vel apphēsor in patria feliciter. ¶ Gloria patri cū filio ꝛ spūsancto. fm mysteriū regni dei describi pōt ꝙ ē noticia p ignorantiā habita fm vnionē supra mentē. hoc ē expsse di[illegible] ysij/quā possumus sub alijs ꝟbis tradere/ꝙ ē vnio defectiua vel defectio vnitiua in cognitōe ꝛ amore dei. sic ē eñi defectio vnitiua in volūtate sicut i intellectu. Circa quod attendendū iuxta triplicē gradū comparationis grāmaticalis in metaphora fundatū. ꝙ defectio seu priuatio/vel tales termini dicentes negationeȝ in hac materia/nō accipiunť nisi put negāt vel puāt gradū suplatiuū/vel simpliciter sicut i beatis. vel respectu cognitiōis vel fruitiōis glorie p statu vie. Alioqn manifesta esset ꝯtradictio. neqȝ diceret plus aīa cognoscere p eā ꝙ lapis aut asin⁹. ppterea nō dicimus ꝙ sit defectio solū. sed ē vni[illegible] defectio vel vnio defectiua. ¶ Gloria patri cū filio et spūsancto. exigit hominē esse fidelē christianū. Huius signū est ꝙ diu in⁹ Dionysius incipit hanc noticiā p orationeȝ ad beatissimā trinitatē. Trinitas inquit su/peressentialis ꝛ supdeus ꝛ supoptime xpianoꝝ īspectoꝛ theosophie dirige nos ꝛc̄. Noteť in pmis inuocatio trinitatis/cui⁹ nō habeť in via cognitio nisi p fidē saltē. nō p gloriā. Est igiť hec noticia ꝛ inuocatio nō ad sensum sicut cōstat. nō ad imaginationē. nō ad intellectū viatoris. Est igiť p fidei mysteriū ¶ Gloria patri cū filio ꝛ spūsācto/fm mysteriū iure vocať theosophia xpianorū/accommodatius ꝙ theologia. Theosophia siquidē dicť magis a sapore dei ꝙ a logos qd̄ ē [illegible]mo. vn̄ theosophia noīať quasi sapor dei [illegible] vidit q̄ dixit sapientiā eē fm nomē suū quasi sapidā sciētiā. Tribuit igiť diuin⁹ Dionysius magisteriū hui⁹ theosophie ipsi btissime trinitati/vocans eāȝ inspectorē theosophie xpianoꝝ. Ubi eñi amor/ibi oculus et inspectio. Prouenit aūt ex amore dei benignitus inspiciēte xpianos cognitio fm mysteriū/q̄ ē vnitiua defectio. ppterea pmo capitulo i[illegible] post orationē ad deū/ꝛ exhortationē ad Timotheū sic ait. Hic aūt vide quō nemo indoctorū auscultat ꝛc̄. vocat indoctos/p[illegible]nos. idolatras/ꝛ phos imaginātes sua [illegible] deū posse ꝯphēdi. qui tamē posuit tenebras latibulū eius. ¶ Gloria patri cū filio et spūsancto. fm mysteriū fidei in viatoribꝫ pōt dicere negationē seu puationē cognitōnis dei fm duplicē gradū suplatiuū. et hoc vel simpliciter sicut in beatis. vel fm q̄d et ꝯpatiue respectu tm̄mō theosophie beatoꝝ. q̄ p mysteriū fidei nō cognoscūt. Notať aūt ista negatio seu puatio vel defectio p hāc ppositionē sup. exemplū statim in pmis tribꝫ adiectiuis additis ad hoc substātiuū trinitas. que sūt supessentialis. supdeus. supoptime. fm tria q̄ appropriaňť trinitati. Essentia vł vnitas quo ad patrē. puta deitas quo ad filium. ꝛ optima deitas quo ad spūsctm̄. Constat itaqȝ ꝙ si essentia. deitas ꝛ bonitas accipiaňť fm gradus cognitōis dei pmos. positiuū. s. et compatiuū. competit viatoribꝫ talis cognitio. sed nō in suplatiuo gradu qui ē positiuus et compatiuus in beatis. quanto [illegible] prehendit. ¶ Gloria patri cum filio et spiritusctō/fm mysteriū regni dei. vbi videť inde ꝛ clarissime deus. Hec tria vocabula/superessentialis. supdeus ꝛ supoptime nequnt negare seu puare suplatiuū gradū cognitionis vie. sꝫ suplatiuū gradū cognitōis patrie

Quis aũt sit iste grad⁹/pʒ ex iã dictis. Patʒ
insup ver⁹ intellectus ꝛ ꝯcordia grecoꝝ ꝛ la/
tinoꝝ/si cũ ꝑitate pdictoꝝ iudicet. latini sa
na tradẽtes ꝛ diffiniẽtes ꝙ deus ĩ patria cla
re videt ꝛ nude. nõ ĩ theophanijs sol᷑. vel sacris
symbol᷑. itelligũt q̃ ad grad⁹ positiuũ ꝛ ꝯpati
uũ glie. Greci ꝟo ponũt dũ aiũt deũ nõ vi/
deri cũ beato Dionysio ĩ theologia mystica
ꝑmo capitulo lr̃a f. referẽdo ad gradũ supla/
tiuũ simplicit᷑ vt ĩ patria. vel ſm q̃d vt ĩ via.
In qua de cõi lege impossibile ẽ videre diui
nũ radiũ/nisi sacris symbolis circũuolutũ
vel circũuelatũ vel circũtectũ/sicut ĩ exẽplo
sensibili. Lumẽ celi videri nõ põt ab oculo
corpali/si nõ sit admixtũ coloribꝫ vel coloꝝ
L [illegible]
Scḋm mysteriũ tã fidei in via ꝙ̃ regni dei/
nõ paruꝫ elucidat᷑ p tradinonẽ hanc schola/
sticã/ꝙ̃uis efficere nequeat vnionẽ defecti/
uã seu mysticã. Ratio potissima ẽ vitatio er/
[illegible]
[illegible]
niincos deuotõĩ traditi et vniẽtes se vel vnire
putãtes cũ deo/pluries explicauerũt suas
deuotõẽs veras aut fictas p errores hereti/
cales ꝛ isanos. Cõfessi alij magis sobrie co/
gnitiõꝫ hãc iusticiã doceri nõ posse p schola
sticã q̃ ad explicatiõꝫ doctrinalẽ. Prohibuit
idcirco eos a conatu vel studio ĩpossibilitas
estimata cognoscẽdi. Nũc ꝟo doctrinal᷑ ſm
termĩos clarissimos ꝛ vsitatos/palã facta ẽ
traditio sine verboꝝ inuolucro/adeo ꝙ nec
apud xp̃ianos idiotas relinquit᷑ vlla ꝯdictõ
nis seu repugnantie nebula. Itaqꝫ si q̃rat᷑ a
fideli xp̃iano. nunq̃d põt aliq̃s vel ĩ via vel in
patria cognoscere vel amare deũ ĩ tãto ꝛ ex/
cellẽti gradu sicut ipse cognoscit ꝛ amat seip
sum? Nõne, primus respõdebit/ꝙ nihil põt eq̃ri
deo ĩ cognitiõe vel amore? Si rursus inqui
rit᷑. pũt ne hoĩes tã viatores ꝙ̃ beati cogno
[illegible]
nõ cũctabit᷑ affirmatiuũ dare r̃nsũ de vtro
qꝫ statu suo mõ. ¶ Gl'ia pr̃i cũ filio ꝛ spũscõ.
cognoscit᷑ hic ĩ via q̃ttuor modis ſm ꝙ dicit
[illegible]
giã se q̃druplicẽ dedisse. Unã ꝓpriã d̃ diuis
characteribꝫ. i. ꝑsonis affirmatiue/vt d̃ ĩcar
natõe ꝟbi. ꝛ hãc nõ habem⁹. Alterã d̃ diuis
[illegible]
apud nos dicta ẽ de diuis noibꝫ. Sub hac
theologia ꝓpria ꝯtinet᷑ tercia ps de substan/
tijs spũalibꝫ. sic de celesti hierarchia ꝛ eccl'ia
stica. Terciã theologiã noiat symbolicã q̃ ca

remus/nisi qꝛ ĩ locis p [illegible]
symbol᷑. h̃ ẽ silitudibꝫ trãslatis ad deũ. Quar
tã noiat mysticã/circa quã nũc insistim⁹. De
niqꝫ notat. c. co. iij. ꝛ ꝯseq̃nt᷑ ĩ. iiij. ꝛ. v. et ĩ epi
stolis ad gayũ. ꝛ. c. vij. de diuis noibꝫ/ꝯside
ratõẽs aliq̃s huic theologie mistice ꝯpetẽt᷑.
Una ẽ ꝙ opter eã eẽ breuissimã. imo nõ ſm
breuẽ sermonẽ sꝫ sermõis defectũ. sicut ĩ silẽtio
ꝛ caligine ꝛ ocio. ꝛ ĩ h̃ casu sup intellectu p de
[illegible] noiatõis/h̃ ibi. Ponit ꝯsideratõẽꝫ alte
rã/ꝙ pcedendũ ẽ ĩ ablatiõibꝫ seu negationi/
[illegible]
cessus opposito mõ p theologias alteras po
sitiue pcedẽdũ. Causã reddit in textu mani
feste. qm̃ magis ẽ vita ꝛ bonitas ꝙ̃ aer et la/
pis. ꝛ magis nõ crapule ꝛ manie nõ dici ĩn
telligi. Tercia ꝯsideratio ẽ ad intelligendũ
difficillima ſm formã verboꝝ. sed facillima
si ꝑmissi gradus ꝯparatõis notent᷑. Dicit eñi ĩ
fine. c. vlti. ꝙ neqꝫ ẽ eius vniuersalit᷑ positio
neqꝫ ablatio. sed eorũ q̃ post eã sũt positiões
ꝛ ablatiões faciẽtes ipsã neqꝫ auferim⁹ neqꝫ
ponimus. Uocat ꝑterea cognitiõẽꝫ istã esse
supplucentẽ caliginẽ ĩ obscurissimo/q̃d ẽ sup
ma[illegible]festissimũ. Cõsonat hec sñia verbis phi
dicẽtis/ꝙ maĩfestissima nature sũt occultissi/
ma nob. Si ꝟo fiat ꝯpatio ad nostrã cogni
tionẽ r̃nimõ/ꝯcordabis p distinctiõꝫ tripli/
cis grad⁹ ꝯpatiõis. Deniqꝫ nõ ẽ hic ꝯtradi/
ctio. qꝛ cũ d̃r. deus ẽ sup oẽ ens et nõ ens. ly
nõ ens nõ refert᷑ ad puꝝ ens q̃d ẽ de⁹. qꝛ tũc
eẽt apta ꝯdictio. sꝫ refert᷑ ad modũ cognitio/
nis q̃ creatura põt cognoscer᷑ ens q̃dcũqꝫ. qꝛ
r õ nisi finito g̃du p q̃ sit ꝑbũ seq̃ns. ¶ [illegible]
pr̃i cũ filio ꝛ spũscõ. ſm mysteriũ fidei [illegible]
uino ꝛ regni dei ĩ patria/cognoscit᷑ p ablatiõꝫ
seu negationẽ vel ꝑuatiõnẽ/aut defectionẽꝫ
ab oĩni eo q̃d ẽ ens vel nõ ens ad gradũ sup
latiuũ referẽdo. Rõ. qꝛ sicut de⁹ sibi soli ſm
hũc gradũꝫ cognoscit᷑ eẽ. ita sibi soli ꝯuenit
ſm hũc g̃dũ pfecte cognoscere q̃d est nõ esse
Quĩ oppositoꝝ eadẽ ẽ disciplina ſm phm.
ꝓpterea nemo pfecte cognoscit nõ ens sim/
[illegible]
ter. h̃ aũt sol⁹ de⁹ ipse de seipo nouit. Dig̃ sua
cognitio mystica eẽ sup omne ens ꝛ nõ ens.
vñ ꝛ in ꝑma ep'la ad Gayũ. si quis ꝛc. inq̃t.
videns deũ intellexit q̃d vidit. nõ ipm cõtem/
platus ẽ. sed q̃ddã eorũ ab ipso existẽtiũ co
gnitoꝝ. Ipse aũt sup animũ ꝛ eẽntiã supcol
locat᷑ vniuersaliter nõ cognoscendo neqꝫ vi
dendo. cognoscit᷑ ꝛ ipsa ſm q̃d meli⁹ pfecti/
ssima ignorãtia sciẽtia ẽ eius sup oĩa cogni/

ta.hec ille. Cõstat itaq3 q ista mãifestã includũt z nõ itelligibilẽ ꝯdictoꝝ si nõ fit adaptatio ꝯtors fm tres grad⁹ ꝯpatõis. qs ancilla theologie grãmatica nob tradit dict̃ modis

Secunda particio

Verbuz glie fm mysteriũ fidei sepi⁹ apit z efficaci⁹ p dignã eucharistie pceptiõez spũalẽ q3 p hũanã idustriã. Itaq3 dñs nr̃ [illegible] dixit int cetera (lz euãgelia n̄ explicẽt) postq3 pmisit. h̃ ẽ calix sãguis mei/mysteriũ inq̃t fidei qd p vob effundet. Expt⁹ hãc efficaciã fuerat credo sepe btĩssim⁹ dionysi⁹. q̃ post nimia tormẽta positus i carcere/sacruz istud mysteriũ celebrauit. cui visibilit astitit dñs nr̃ ihs xps cũ multitudie angeloꝝ/z se ipm tradidit sacraliter eidẽ btõ dionysio di. [illegible] vna cũ pre meo. mecũ eñ ẽ maxima merces tua/z hís q̃ audierit sal⁹ i regno meo. Subiũxit. z p qbuscũq3 petierĩs impetrab. Obsecram⁹ igit te dionysi benignissime vt nobis impetres reseratõz mystice theologie tue q̃ntũ expedit saluti nr̃e. Si eñ voluntate humana nõ allata ẽ aliq̃n pphetia dicẽte petro. q̃nto minus hec mystica theologia seu potius theosophia quã a ꝯscio secretoꝝ paulo didicisse putaris o dionysi coopãte spũ scõ i vbo glorie. ¶ Verbũ glorie qd ẽ magnũ pietatis sacrñ. qd mãifestũ ẽ i carne. viuificatũ ẽ [illegible] bibet i sacramẽto corpis z sãguis. qd est mysteriũ fidei. Fides igit dirigit nos ad mysticas visiones. Spes erigit. Charitas porrigit z attigit. Deinde sapia reficit. Pax sufficit. Gl'a pficit/fm iferi⁹ deducẽda ¶ Verbũ glorie fm mysteriũ fidei i eucharistie sacro nos iducit ad gloriã mysterioꝝ dei. qñ mãifestat nob i carne nr̃a p sensus corpales exteri⁹ z interi⁹/dũ sub sctis symbolis dat se xps [illegible] bilẽ. Iustificat ãt i spũ nr̃o p illapsũ spũs sci q̃ diffũdit i cor nostrũ. Et sic vnũ ẽ corp⁹ vez qd ẽ res h⁹ sacri z signũ corpis mystici. qd ẽ [illegible] q assumat i gloria spũs nr̃. q̃uis interĩ vita nr̃a abscõdita sit cũ xpo i deo. Sz cũ apparuerit xps vita nr̃a. tũc et nos apparebim⁹ cũ [illegible] ¶ Verbũ [illegible] festat i carne. dũ iustificat i spũ. nũc etiã et h̃ pñtialit assumit i gl'ia. Obmittam⁹ interea de deo gl'iosas cognitões q̃ p affirmatões fiunt. de qbus ẽ triplex theologia. sic notatũ est ex dionys. vna ꝯsideratõe pcedẽte/veniam⁹ ad q̃rtã q̃ fit p oim ablatõz. z eñ dam⁹ quẽadmodũ fides erigit ad illã. Dimissis itaq3 duobus gradib⁹ cognitõnis dei positiuo z ꝯpatiuo [illegible] supplatiuũ respectu patrie. Q̃, si q̃rat a fide. [illegible] nẽ. Silr dũ q̃rit a spe ad q̃d erigit: Rñdebit ad caligĩnes. Porro si q̃rat a charitate. Cui se porrigit: Quid attigit: Cui se vnit: Rñdebit ad caligĩnẽ. Deniq3 psequẽdo si fiat inq̃sitio. Quid ẽ illa caligo: Quid q̃so hñt rñdere/nisi q ẽ cognitiõis puatio z amoris defectio. [illegible] pñt hec fieri: Nũ caligo ẽ de⁹ noster: Nũq̃d negatio pt ẽ affirmatio: Nunq̃d ignorãtia pt ẽ scia: Nũq̃d vnio fit ad nihiluz: qz caligo [illegible] fides. spes z charitas. q nõ tã agũt q3 aguntur. Et a quo aguntur: Certe ab ipso deo qui caligiñẽ inhabitat z lucẽ inaccessibilẽ. nõ vtiq3 simpliciter/sed i suo gradu supmo/q̃ ẽ superincognitus z supluces z sublimissim⁹ vertex. ad quã nos dirigi orat Dionysius. inuocãs trinitatẽ supsubstãtialẽ sup deũ et sup optimũ [illegible] liq3 sequẽtib⁹ in textu. hũc textũ expedit repetẽdo ruminare. ppterea iungit posterius ad anagogicũ nostrũ hoc de hymno glorie ¶ Verbũ glorie fm mysteriũ fidei q̃ super [illegible] positiuũ z ꝯpatiuũ. in q̃ se meditãtes et ꝯtẽplãtes exercẽt tã cognitiue q3 dilectiue. deficit totaliter i se/z recidit sup eũ q̃ p simplicitatẽ z i infinitũ ẽ sub se. z p maiestatẽ z i infinitũ sup se. Cõstat aũt hmõi casuz vel excessũ causari non posse nisi ab infinita v̄tute. Est igit sũma defectio sũma refectio. de qua xps Venite ad me oẽs q̃ laboratis z onerati estis z ego reficiã vos. Qualit aũt põt spũs rationalis z laborãs z onerat⁹ pl⁹ venire ad deũ xpm q̃ abiiciẽdo nedũ laborẽ suũ. nedũ op⁹ pp̃riũ vel alienũ/sed deserendo semetipsuz: Quid stas (inq̃t Aug.) z quid nõ stas dũ in te stas: Proiice in deũ z suscipiet te. Et Hre [illegible] ipm ẽ nõ appropinquat. Nec valet apphendere qd sup ipm est nisi sciat mactare qd est. Faciliter aũt ista dicunt. facilit z credunt a fidelib⁹. sed p intelligentiã experiri h̃ opus hic labor ẽ. imo plane nec iam opus nec labor.

sz actio spūsſcti ſm tpꝰ ꝛ locū ꝛ modū bñpla
citi sui ī multitudīe miſcōie sue. ¶ Verbū glie
ſm fidei myſteriū dū agit vt rōnal' aīa deſe
rat ſe ꝛ oīa ſua/ ꝯtingit vt eadē etiā ſe p nega
tōes ḡdatim exerceat. Exēpli grā ī euchari/
ſtie ſacr̄o qḋ ē myſteriū fidei/ recogitat fidel'
aīa dū vidit accidētia panis ꝛ vini. Eſt h̄ de
us tuꝰ: nō inqt/ ſz ꝯtinet pñtialit' corpꝰ verū
ꝛ ſanguinē dei mei. Deinde ſubiungit. Cor
pus hoc [illegible]
us tuus: nō inqt/ ſz vnitū dño deo tuo. Si
gnificāt etiā corpꝰ eccl'ie myſticuz/ qḋ viuifi
cat' ab vno ſpū dñi dei mei. vnū corpꝰ et vnꝰ
ſpūs ait apl's. Subīfert/ ſi corpꝰ h̄ myſticū
[illegible]
dñs deꝰ meus. qꝛ nec material' ē nec finitus
nec tpal'/ neqꝫ ſm carnē neqꝫ ſm ſpūſ cogno
ſcibil' ē hic ī maieſtate ſua. Sic fit tādē vt de
ficiat a ſeipa p cognitōis defectū. ꝛ ſuſcipiat'
a ſpū xpi p dilectōis illapſū. Remanēt aūt q̄
ſtiōes difficiles. an. ſ. rōnal' aīa ſub tali ḡdu
ſuplatiuo ꝯſtituto ſentit aliqḋ: Si agit ali/
qḋ: Si meret' aliqḋ: Si diligit aliqḋ: Si
nouū ſp fiat ꝛ ſupnaturale miraculū? Rurſꝰ
[illegible]
[illegible]
norātiā eē ī patria. qꝛ nec aīa xpi illā habuit
ī via. Rñdeamꝰ ad ſingula/ ꝯiūgētes alpha
[illegible] creatiōis cū fine glificationis.
¶ Verbū glorie ſm myſteriū fidei nr̄e tradit
[illegible]
Vñ ꝛ apl's dicit/ q vir ē imago ꝛ glīa dei. in
h aūt nō ē diſtinctio viri ꝛ mulierꝫ. Cōſidere
mus hāc imaginē. ſilitudinē ꝛ gloriā dei ī p
ma creatōe ſua. Cōſideremus ī ea eēntiā ſuā
ſcōaꝫ q̄ p mēorā capax ē dei. ꝛ p intelligētiā
[illegible]
nd iſta capacitas ꝛ iſta pceptibilitas/ niſi q̄/
dā impſſio ꝑnie ꝛ et'ne vnitatꝫ. virtꝰ ꝛ boni/
tatꝫ. ꝑꝑt aīa naturalit' ex impſſione ꝑma ꝯfi
gurat' ꝛ ꝯparat' btiſſime tñitati ī mēorādo/
cognoſcēdo ꝛ amādo/ ſuū ꝑncipiū efficiens
exēplās ꝛ finiēs. Dīaūt aīa rōnalis ſm hec
tria naturalit' agi vt meminerit dei ſm impſſi
onē ꝑmā/ vt inſup cognoſcat eū ꝛ diligat in
delibili ꝯfiguratōe ad ſuū ꝑncipiū effectiuū
exēplatiuūz. Quocirca vocabit' hec vitalis
[illegible]
turalis [illegible] ſimpl. ꝛ q̄eta. q̄ deleri nō
[illegible]
[illegible] remanēt ſplēdida. q̄tnis in
f [illegible] et ī abuſū reſplēdeāt. ¶ Verbū
glorie ſm myſteriū fidei nr̄e tradit hoīem re

[illegible] ī baptiſmo p gratiā/ infuſiones
[illegible]
quedā ſupinductio coloꝝ deiformiū ad line
amēta naturalis imagīs et ſimilitudīs. Eſt
ī ſup tāte pulcritudinis ꝛ decoris/ vt reddat
aīam deo placitā. gratā et acceptabilē. adeo
q ſi migret ſtatī a corpe/ ſpūs mox ſtola glo
rie decorat'. Eſt aūt hec vita gratie ſpūalis ꝛ
habitualis opatio ſupnaturalit' deiformis/
ꝛ ſimplex ꝛ q̄eta/ pficiēs et ornās ſimilitudi/
nē ꝛ gloriā create rōnalis aīe. Trāſeamꝰ me
diā vitā pegrinatōis iſtius/ q̄ ē vtiqꝫ diſcōti/
nua. multiplex ꝛ inqeta. ꝛ veniamus ad viā
glorie/ q̄ pficiēdo vitā nature ꝛ gratie ꝯfor/
miter ad illas/ ē ꝯtinua. ſimpliciſſima. q̄eti/
ſima ꝛ eterna. Cōcludamus igit' q q̄ntū vi
ta pegrinatōis grē ꝯformat' initio creatōis
ꝛ recreatōis ſue/ nec ī fini glorificatōis ſuei
patria tātū dē pficit'. ſimplificat' ꝛ q̄etat hic ī
via iuxta ꝑo. q̄ſtionē. Dñe q̄s habitabit ī ta
bernaculo tuo: aut q̄s reqeſcet ī mōte ſcō
tuo: De beniamyn q̄z ē. habitat ꝯfidēter ī eo
ſicut ī thalamo tota die morabit'/ et int' hū e
ros illius reqeſcet. Requiē hāc optabat Pe
trus ī mōte factus ī extaſi/ dū poſt vocē alla
taꝫ a magnifica gloria dixit neſciēs q̄d dice
ret. qꝛ magꝭ agebat' q̄ꝫ agebat. Dñe bonūꝫ ē
nos hic eē. Faciamꝰ hic tria tabernacla ꝛc.
¶ Verbū glorie ſm myſteriū fidei dū ſubin
trat p abnegatōes latibulū nubis tenebraꝝ
ꝛ caliginis aīa rōnalis acta p ſpm̄ſcm̄/ reco
git ſm eūdez ſpm̄. iuxta illud. Dilectꝰ meus
[illegible]
de latibulo caliginis venit ad tabernaculuꝫ
qḋ ē ī circūitu eiꝰ. iuxta illud dauidicū poſt
q̄ꝫ ō deo dixerat. Inclinauit celos ꝛ deſcēdit/
[illegible]
cherubī ꝛ volauit/ volauit ſup pēnas ventoꝝ.
Cōcluſit. et poſuit tenebras latibulū ſuum.
[illegible]
nubes ſe īmiſcuit aere. Supaddit. Et in cir/
cūitu eiꝰ tabnaculū eiꝰ. Cōſideremꝰ igit' deū
velut ī latibulo tenebraꝝ ſm theologiā my/
ſticā/ q̄ fit p abnegatōem ī gradu ſuplatiuo/
vbi eſt veluti in mōte ꝯdenſo ꝛ vmbroſo et
in deſertis ſeculoꝝ/ ꝛ in montibꝫ eternis. E/
vere deꝰ abſcōditus ſaluator ſācꝰ iſrl'. Ant
ī circūitu eiꝰ tabnaculū eius. Iuxta canti
cū eccleſie. In circūitu tuo dñe lumē ē quod
nūqꝫ deficiet/ vbi ꝯſtituiſti luciſſimas mā
[illegible] ꝑo. In circūitu eius veritas eiꝰ.
[illegible] ſpectāt ad hec oīa q̄ ſeraphicꝰ doctor bo
nauētura tradidit in itinerario mētis in deū

sub eclipsio z grad[illegible] duplicē gdū cogn[illegible] nū. [illegible] [illegible] z tenebraz. qd explicat suo mō/ nō [illegible] in hymnū glie. ¶ Uerbū ẽm mysteri[illegible] dei sicut nō ē i patria/ sʒ clara visio z fruitio. sic nō ibi, ppie loq̄ndo ē ponere theologiā mysticā. q̄tmus de⁹ glie neq̄q̄ i suplatiuo gdu q̄ ipsius infinit⁹ ē videat aut amet. Pro cuius [illegible] ad p̄dicta q̄ttuoz modos spāles q̄b[illegible] de⁹ p abnegatōz. Un⁹ ē p simplicē fid[illegible] z charitatē. Alt⁹ ē p inuestigatiōz phicā [illegible] mō. Terti⁹ p inuestigatōz theologicā q̄ pplectit duos p̄cedētes. Quartus p aptā z clarā dei visionē. de q̄ dicam⁹ ad p̄ns. Q, aīa beatissime v̄ginis (exēpli grā) clarissime videt deū post aīaz filij sui/ q̄ ad gradū cognitōis positiuū z spatiuū. Nihilomin⁹ dū extēdit [illegible] cit/ vidēs q̄ inattingibil' ē. sʒ nō reflectit aut nō cadit i caliginē cognitōis quēadmoduz sit i via/ sʒ semp i aptā visionē. Quāobrē sua defectio nō dr enigmatica seu caliginosa vl' tenebre. vn̄ cuz dr de Johē baptista/ q̄ fuit pl⁹ q̄ ppha/ nō tollit ab eo grad⁹ pphetie sʒ augel. Proportionaliter i pposito si maria nō cognoscit deū q̄ntū deus scipm. nō ponit [illegible] clarioz ē q̄ hespeřus aut lucifer. nō ponit in ipsis hespero vel lucifero caligo tenebraꝝ. sed claritas solis supioz p̄dicat. Sp aūt dū ambulam⁹ p spem z fidem q̄ntūcu[illegible] rit cognitio nostra de cōi lege. cadi[illegible] tionē p speculū z enigma.

Tercia partitio de verbo glorie

B Excelsus i verbo glie spūs rationalis vel intellectual' dū ambulat ad dei cognitōz actualē. [illegible] nūc p simplicē fidē. nūc p vtrū q̄. si plena fiat resolutio. sp fit occasus vl' defectō ad suplatiuū gradū q̄ de⁹ i se cognoscit [illegible] z motus z potētias vita carētes. Quocirca dicim⁹ vlterius/ q̄ actu finito cognitiuo z affectiuo (q̄z vterq̄ parit incidit) p̄t attigi obiectū infinitū. Et ita infinitū qualē ē de⁹ a finita potētia. z actu finito memorabit'. itelliget' z diliget' i patria. Poterit igit' dici tal' act⁹ infinit⁹ terminatiue vel obiectiue. q̄ vnio i se sit finit⁹ q̄ntitatiue. quēadmodū viceuersa de⁹ infinito actu cognoscit oēm creaturā eē finitā. Quocirca pōt q̄libet creatura [illegible] q̄s finita dici infinita cognoscibilit'. q̄z. s. infinito actu q̄ de⁹ ē cognoscit'. Neq̄ cōphēdi pt totalit' ab alio q̄ a deo. q̄tuis ab aīa btā cognoscat' q̄ntū hʒ de pfectōe ẽm pncipalia intrinseca sua q̄ i eēntia creature finita sūt z pfectōis limitate. De tali scire loq̄bat' phs describēs scire eē rē p cāz cognoscere. Intellige de primis z creatis causis. q̄z pma cā z si pōt cognosci p demōstrationē vel aliter. cōphēdi tn̄ plene neq̄t. ¶ Excelsus i verbo glie spūs rōnalis, pcedēdo ad cognitōez dei. tādē deficit z cadit i occasum ẽm positiōz phoꝝ/ maxime platonicoꝝ. quam recitat et reprobat [illegible] magnus explicat i suo de intellectu z intelligibili ex dictis phoꝝ dimittendo pietatē fidei. Legat' in spāli cap. vltimū. vbi pclndēdo dicit q̄ spūs dʒ pcedere de cognitōe i cognitionē/ q̄usq̄ fiat assiīlatio ad cām pmā. in q̄ sic substantificet' z formet' q̄ iā nō indigebit organis in sua ɔtemplatōe. Et hoc ē inquit caduceū alīs vite immortalis. Quāuis ista z silia videant' alte z speciose dicta p philosophos z idolatras. sunt tn̄ impossibilia. z p multos articulos parisieñ. phibita et excōicata. ppterea dimissis ifidelibꝰ trāseam⁹ ad fideles etiā simplices/ dūmō fūdati sint z radicati in fide. spe z charitate. quales inc[illegible] numeros fuisse martyres et anachoritas p̄cōs. Placeat aūt sub ɔpendio primus insinuare modū scḋm pueniēdi ad supincognitū z superspléndentē z sublimissimū p̄ticē hui⁹ sapientie q̄ p ignoratiā cognoscit' tāq̄ a dñi. spū Itaq̄ spūssanct⁹ dirigit aīam p fidē vsq̄ ad suplatiuū gradū diuine cognitōis exclusiue Et p spem erigit eā vsq̄ ad interiora vela[illegible] vnit. Quelibet eñi istaꝝ triū virtutū theologicaꝝ habet p immediato obiecto z rei mio[illegible] deū. Ac p inde ẽm theologos differūt a v̄tutib' moralib' et alīs q̄ circa alia versant' obiecta. ¶ Excelsus i verbo glorie spūs ra- D [illegible] p fidem. spem z charitatē/ ẽm memoriā. intelligentiaz et voluntatē radicatas in essentia sua/ z i supiori facie que formata ē a solo deo immediate z capax ē eius. ẽm triplicez hanc potentiā terminat imediate suaz actionē ad solum deum. z attingit ip̄m terminatiue vel obiectiue. z cum hoc nō sit per apertaz visi-

onē necesse ē q fiat p caligine. Est aūt caligo
puatio lumis seu cognitōis / sicut ꝛ tenebra.
put etiā silentiū dicit soni defectū. Mirum
vero videt quō possit cognitio vel amor co/
gnosci vel agi p puationē cognitiōis ꝛ amo
ris. Sed in pōribꝰ euacuata est hec difficul
tas. qꝛ puatio vel defectio seu tenebra seu si/
lentiū nō dicunt simpliciter seu vniformit. sed
tm̄mō respectiue ad suplatiuū cognitōis vel
amoris gradū. Priuatio pterea nō dicit hic
negatōz habitꝰ cū obito existērie eiꝰ. queād
modū cecitas nō dr simplr puatio visus / ni
si sit circa subiectū qd dz hr̄e visuz. nō eīn la
pis ppie dr cecus. Nos aūt ī pposito acci/
pimꝰ puatōz p negatōne simplici / dū poni/
mus q scti puatiue cognoscāt deuz sub gdu
supmo. Nō eīn apti sūt vel debitores ita po
sitiue cognoscere / qn̄ uis illud notet īmpfecti
onez. Et certe qlibet res creata respectu dei
dici dz impfecta ¶ Excelsus ī vbo glie spūs
rōnalis p hmōi defectiōz supadmirabilit re
ficit. qm̄ plus vnit deo sincerius atq sublimi/
us sine q̄uis admixtōe fantasmatū vel sordi
um ꝛ impfectionū cuiuslibz creature q̄ p po
sitiuū. Quo pacto sic? qꝛ nimirū nullū [illegible]
mediū inter deū ꝛ spm̄. Priuat eīn cognitio
[illegible]
po q̄rit. nūqd terminꝰ cognitiōis ꝛ amoris
stat ꝛ finit ī caligie sola prout ē puatio qdā?
[illegible]
nō pūt nisi p affirmatōes. vn̄ nec deꝰ cogno
scit mala ꝛ impfecta nisi p ydeā boni ꝛ pfecti
Quid sit igit? Rn̄det. b. Dionysiꝰ q in occa
su ꝛ occubitu ꝛ defectōe ieffabili ꝯiūgit aīa
ineffabilit ꝛ ignote ineffabilibꝰ ꝛ ignotis. Et
iterū ait. pcitis alteritatibꝰ ꝛ ꝯcupiscētijs cu
risq iclusis ꝛ sup mūdane explicitis / nos ī di
uinā monadē ꝯgregamur. ppterea vocat hāc
defectōz vnionē sup mentē. Rursus vnifica
inqt vrtꝰ diuinaꝝ illuminationū q. s. fuit sm
positiuū gdū / abūde nos replet ꝛ restituit ac
ꝯuertit ad ꝯgregātes pris vnitatē ꝛ simplifi
cā deitatē. Attēde q tō noiat pꝛez. qm̄ ī ipso
ē fontal deitas sm eūdē Dionysiū. Filiꝰ in/
sup ꝛ spūsscūs oēm gloriā suā referūt ī glo/
riā dei patris. ¶ Excelsus ī vbo glie spūs rō
nalis p vehemēs exercitiū theologicū sil' et
phicū pt eleuari ad apicē seu verticē theolo/
gie mystice cū auxilio fidei spei et charitatis
sublimiꝰ q̄ rudior simplex xpianꝰ. ꝛ h̄ ē cōi
lege. sup quā tn̄ ē spūsscūs. Patuit hoc vlti
mū ī aplis idiotis ac alijs q̄ plurimis. Prꝫ
po pūs cōsideratio de doctoribꝰ catholicis

grecis ꝛ latinis ex libris ꝛ traductōibꝰ suis. ex
qbꝰ aliq̄ fortassis excerpta iungent infra
ad textū mystice theologie dionysij ꝯsumā
dū. Fuit aliqbꝰ bonis ꝛ magnis viris hec do
ctrina ppter sui pfūditatē ī scādalū. qꝛ nō sa
tis aduertebāt aut aduertere poterāt modos
locutionū de eminētia dei sup oēs creaturā.
ꝛ q tn̄ oībꝰ eēt eē ꝛ bn̄ eē. Cōcluserūt itaq
ex isto seq / q oīs creatura eēt deꝰ. qꝛ deus ꝛ
suū eē sūt oīno idē. Sic aliq iuriste iposuerūt
Iohi scoto trāslatori libroꝝ diony. posuisse
ꝛ sūme ī h̄ hereticasse / q oīs creatura eēt deꝰ.
Reducūt aliq positōz ꝯ vniuocatōe entis cre
ati et increati sm rē vel ex natura rei. aut sm
realia vniuersalia ad errorē istū. q̄uis h̄ nō
intēdāt illi. ¶ Excelsus ī verbo glie spūs rō J
nalis circa cognitōz mysticoꝝ doctorū non
pncipaliter innitit hūane idustrie. illā tn̄ nō
[illegible]
ctōibꝰ tractauerāmus de theologia mystica
speculatiue p. xliij. ꝯsideratōes ꝛ octo parti
ones / sm totidē materias pncipales. Nota
uimus postmoduz duodecim industrias p
practica. et pridē ī vulgari ad sorores scribe
ramus de mōte ꝯtēplatōis certos gradus ꝛ
modos. Prima industria dei vocatōi inten
[illegible]
cia officiū vel ppriū statū aspicere. quarta se
met ad pfectiōez extēdere. quīta occupatōes
effugere. sexta curiositatē deponere. septia lō
ganimitatē assumere. octaua passionū vl' af
fectionū origines aīa aduertere. nona tēpus
idoneū ꝛ locū inqrere. decima somno ꝛ cibo
[illegible]
prius generatiuis affectuū insistere. duodeci
ma spm̄ a fātasmatibꝰ auertere. Porro dū in
terrogaret a me germanꝰ Nicolaꝰ celestinus
post inspectionē industriarū istarū. Quenā
esset difficilior ī practicā? Respōdit / q spiri
tū a fantasmatibus auertere. sensit hoc veris
sime. neq potest hec industria practicari q̄
p theologiā mysticā dici via / dū intellectus
noster ꝯiūctus ē ꝯtinuo tpi. Ponit dūs Al
bertꝰ vt puto / libro de intellectu ꝛ itelligibili
penultimū ascēsuz ī reditu aīe ad deū / q effe
rat sup h̄ / ꝛ nūc. h̄ē, sup ꝯtinuū ꝛ tps. Uen
de ponit assimilatonē in vnione cū deo vo
cat occasū alterius vite / ꝯsonās ī hoc beato
Dionysio / si diuine grē munus tale tribuis
set ī xpo iesu dn̄o nr̄o. qꝛ ad hūc occasuz tps
ē ostiū. via. ductor. vehiculū. quemadmodū
[illegible]
rector. dux. semita. t̄minꝰ idē. Cōsonarētꝰ

sup mlta q̄ pmittit albe⁹ ō itellcu agere cū lu
mib⁹ itelligētiaꝝ se ꝯiūgere Vn̄ inq̄t. Mlti
vocati pphe ordiauerit mltas suppōes ⁊ or
ditaōes. Isti certe fuerit magici ⁊ idolatre q̄
p theletas execrabiles ⁊ demōiacas arbitrant
aīas purgari ad pphias ⁊ miracula faciēda
ō q̄b⁹ hr apd Aug. de ciui. dei a septio vsq
ad decimū. Et ꝯseq̄nt i aliis q̄busdā capl'is
Ipe eīn sathanas q̄ coli vult vt de⁹/imitat
sepe vel imitari fingit veros rit⁹ et modos sa
crificādi deo p orōes. p ieiunia. p castitatē ⁊
purificatōes. Nos āt soli deo sacrificiū lau
dis offerim⁹/⁊ ad scōs āgelos suos hoiesq
btōs tāq̄ intercessores ⁊ administratores spūs
ppt electos supplicamus ¶ Excelsus i ꝑbo
spūs rōnal' n̄ euehit ad theologiā misticaꝫ p
rapt⁹ isanos/q̄les fuerūt i sibill' ⁊ vatib⁹ ō q̄
bus hystorie ⁊ poete faciūt metōꝫ. silr ⁊ scri
ptura sacra sic ō phitonicis ⁊ ō balaā q̄ cade/
bat ⁊ apiebat ei⁹ oculos. Sic ⁊ epilētici nō/
nulli. q̄lis fuisse credit machometus. queād
modū ptea ponūt medici isinitas melācolia
rū ... ⁊ alieātōes aīaꝝ. vn̄ credūt simplices
q̄ tales rapiāt i celū ⁊ cadūt i scenū. aut i eo
dē statu pstāt imobiles q̄ morb⁹ iuenit eos ⁊
velut gelu ꝯstrigit. vn̄ ꝯgelatō appellat i me
te. sic tpe nr̄o plures tales q̄ pphias ⁊ visio/
nes se vidisse⁹ hic iactabāt/vidim⁹. ⁊ fallebāt
K sicut aliq̄n fallebāt. ¶ Excelsus i ꝑbo glorie
spūs rōnalis i theologia mystica se exercēs
nō hꝫ necessitatē vt i eo sit corpalis defectō q̄
lis legit de bonis etiā pphis. vt Daniele eze
chiele ⁊ simil⁹. Dionisi⁹ eī nihil tale ponit
exigi. freq̄ns insup experiētia ꝯdicit. Sꝫ nec
opt et ad supmētales excessus theologie my
stice itelligētiā pure ꝯcurrere. q̄lis fuit i mlt'
phis. q̄ (fm Aug.) potuerūt oia mūdana trā
sire/⁊ attigere pmā cāꝫ. irridētes idcirco sim
plices xp̄ianos n̄ potētes ad itelligētiā talē
euehi. q̄b⁹ rn̄det Aug. q̄ simplici fide tenente
certius ⁊ salubrius malū seu velū i eccl'iasti/
ca nauicula q̄ pducit ad celū. Nō optꝫ ptea
supmētales excessus theologie mystice fieri
p talē miraculuꝫ quō ptho martyr stephan⁹
dū lapidaret/intēdēs i celū vidit gloriā dei.
sic vincēti⁹. sic laurēti⁹. sic btūs andreas. sic
scōla. sic ō alioꝝ scōꝝ plurimis i raptib⁹
⁊ reuelatiōib⁹. q̄les legūt i Apoc. iohis. De
quoꝝ diuitijs ⁊ ppzietatib⁹ pn̄s breuitas n̄
inq̄rit. ¶ Excelsus i ꝑbo glorie spūs rōnalis
dū p anagogiā ꝯscēdit i deū/deserit oēs opa
tiones. vt sic nedū intellectuales et amicabi
les ⁊ dilectiuas. imo optet psus actū ppri/
um ⁊ liberū circa deū in supmo gradu obie/
ctaliter positiue eē terminatū. Et qm̄ videt
istud verbū duꝝ eē ⁊ repugnare dictis et scri/
ptis ... Dionysij. imo et n̄ris
hactenus de theologia mystica traditis quā i
amore posuimus. Ponem⁹ i forma p testio
nio ⁊ intellectu tā huius q̄z pcedentiū textū
dn̄i Bonauētu̅re sup di. xiiij. q. ij. i fine. Ad
illud inq̄t qō vltimo obijcit ō cōphēsione
dicendū/q̄ ꝯphendere dicit tripliciē. Vno
mō ꝯphendere est idē qō charitati adherere
Et sic accipit Bern. ad Eugeniū. Si sc̄us
inq̄t eū cōphēdisti. Alio mō ē idē qō clare
videre ⁊ pfecte amare/sicut ad Phil. iij. Si
q̄ mō ꝯphendā in q̄ ꝯphēsus sū. Tercio ꝯp
hēdere idē ē qō claudere terminos rei. sic ē de⁹
cōphēsibilis. Cū g̃ dr̄ q̄ sancti sūt ꝯphēso
res i patria. ⁊ q̄ xp̄s fuit ꝯphēsor. Dicēdū q̄
medio mō accipit. ⁊ sic hꝫ ꝟitatē. Nā xp̄s vi
det deū immēsitatē. nec tenet hoc fide/sed cer
tissima cognitōe h̄ ē/nouit deū immēsū. Ec
ce p hec dicta tres grad⁹ cognitōis seu ꝯpre
hēsionis dei lucidissima distinctōe notatas
ꝯformiter ad pdicta. Subiungamus illud
qō primus idē doctor dicit p verbo pn̄ti Et
si tu queras inq̄t an positiue vl' puatiue xp̄s
nouit deū immēsuꝫ. Dicēduꝫ q̄dāmō positi
ue/q̄dāmodo puatiue. Positiue q̄ꝫ tn̄ exten
dit se capacitas seu itelligētia. Priuatiue de
inceps admirat etiā illā pfundā ⁊ summā p
funditatē diuie imēsitatis. sic dicit ps. Mi
rabilis facta ē sciētia tua ex me/ꝯfortata ē ⁊
nō potero ad eā. Hec ille. Ecce q̄ ponit pri
uatiuā cognitōꝫ i aīa xp̄i/q̄nto magis i alijs
Hec ē aūt cognitio quā vocamus mysticaꝫ
p abnegationē. s. defectionē ⁊ occasuꝫ. Con
stat aūt q̄ nō minus deficit dilectio seu bea
tifica fruitio ab illo gradu supmo fruitiōis/
quo de⁹ fruit se solo actu infinito q̄ꝫ ipsa co/
gnitio. In signū cuius nō inueni posituꝫ a
beato Dionysio tradēte mysticā theologiā
q̄ dixerit ipāꝫ t'miari positiue obiectaliter i
deo. sꝫ vel nihil expssit ō dilectōe. vel ipāꝫ di
... caliginem et defectum. ...
sā inductū. imo mirant ⁊ deficiūt. Rursus i
altero ex ꝟbis sapiētis. Quantū potes tm̄ au
de/q̄z maior oīm laude/nec laudare sufficis
Poterit dici/⁊ laudando deficio. q̄ defectio
sūma est refectio/summusq perfectus. ¶ Ex/ L
celsus i ꝟbo glorie spūs rōnal'. itrādo diui
caliginē p defectiōꝫ sublimius habꝫ di...
oīs ꝯsūmatōis vidi finē. Tradit sententiali
ter btūs Hilari⁹. q̄ nec angeli nec archāge/

li sciūt aut penetrare psumūt diuīe generatōnis archanū. Cōstat q̄ h nō pt itelligi ō visi [illegible] positiuo vel cōpatiuo gradu. Accipit igit de suplatiuo q̄ p ignorātiā tm̄ cog͡scēdo. pficit sp̄us ī via/imo ⁊ ī patria q̄zrū p g͡ciā aut p gl'iam magis exercitat⁹ ⁊ eleuatus fuerit p memoriā ⁊ intelligētiā ⁊ volūtatē in gradu cognitōis positiuo vl' cōpatiuo. qz pl⁹ accedit deficiēdo ad vnionē refectiuā. Cui⁹ he sunt cōditōes q infallibil' etiā ī via qua nihil pōt hīc erroris admixtū vl' fantasmat̄s. nihil create defectibilitatis/nihil īsidiaꝝ diaboli. vbi ē altissimū refugiū. vbi sol⁹ vnitur deo ⁊ vnic⁹ soli et vnico sp̄ui. Si q̄ras quō fiet istud: Audi nō me s̄ diuū dionysiū. In [illegible] inq̄t ⁊ ignotis mēs ineffabilit' ⁊ ignote cōiūgit. Quis post hec v̄ba psumeret ineffabilia fari/et ī cognitionū ignora pferre: Possum⁹ itaq̄ doctrinaliter ⁊ speculatiue p q̄d nōis intrare ē eloq̄ mysteriū. Sola v̄o trinitas p experimētū ra. ¶ Supsunt alia ō verbo ⁊ hymno gl'ie noīatim sup h v̄siculo. Sicut erat ī p̄ncipio ⁊ nūc ⁊ sp̄/et ī secula sclōꝝ amē. Differat' ī ptitionē alterā. Et p cōfirmatiōe dictoꝝ sil' ⁊ refectiōe aīoꝝ iūgant' vltia v̄ba Hugo. ī suo de arra aīe. Ubi sic aīa cō [illegible]. Quid ē illud dilecte q ō ī ei⁹ recordatōne aliq̄n me tāgere solet/⁊ tā vehementer atq̄ suauiter afficere/vt iā tota q̄dāmō a memetipsa abalienari. ⁊ nescio q̄ abstrahi icipiā. hilarat' cōsciētia. In obliuionē venit oīm p̄teritoꝝ maloꝝ mēoria. Cor illumiat'. desideria iocūdāt'. Iāq̄ alibi nescio vbi me eē video. et q̄si q̄busdam amplexib' amoris int⁹ teneo. Et nescio quid illud sit. Et tñ illud sp retinere/⁊ [illegible] toto aīo meo laboro. Luctatur [illegible] enim⁹ ne recedat q ō sp amplecti desiderat. ⁊ q̄si ī illo oīm desirioꝝ finē inuenerit/sūme ⁊ ineffabilit' exultat. nihil ampl' [illegible] dilectus me⁹: q̄so dic mihi vt sciā si ille sit. vt si denuo ad me venerit/obsecrē eum ne recedat. s͡z sp p̄maneat. Nō. vere ille ē dilect⁹ tu⁹ q̄ visitat te. venit inuisibil'. venit occultus vt tāgat te. nō vt videat' a te. Uenit non vt totū infundat se/sed vt trahat affectū. Primitias quasdā porrigit sue dilectiōis/nō plenitudinē exhibet pfecte societatis. Et hoc ē q ō maxime ad arrā despōsatōis tue ptineat/q ille ī futuro se tibi videndū/⁊ ppetuo possidendū dabit. Nūc aliq̄n vt q̄ dulcis sit agnoscas [illegible]

rim ō absentia eius cōsoleris/q̄n eius visitatione ne deficias incessanter reficeris.

Quarta particula de verbo glorie.

Glorificatōnem mutuā pris et filij ⁊ sp̄us sācti postulabat' sic eiā x̄ps ait. Pr̄ venit hora clarifica filiū tuū vt fili⁹ tu⁹ clarificet te. Poterat q̄z rex gl'ie x̄ps h v̄bū gl'ie ad p̄rē deū gl'ie dicere. sed ex p̄mēo exteri⁹ ocul' subleuat' ī celū/fecit ō verbo gl'ificatōis hymnū gl'ie/dū armoniā addit vocis. Hymnū q̄ p̄pe dicimus laudē dai cū cātico. Hūc eē hymnū cōcinuit doctores de q̄ Matthe⁹ ⁊ marcus. Et hymno inq̄t dicto abierūt ī mōtem oliuarū. Nō dubiū. q̄ post institutiōez ⁊ refectiōez sacrale statī q̄n [illegible] clarificat⁹ ē filius hoīs. ⁊ de⁹ clarificatus ē ī eo. ⁊ de⁹ clarificauit eum ī semetipō Deinde postq̄ docuit discipulos multa. sequitur ō hymno gl'ificatōis seu gl'ie. Utrūq̄ eñ trahit' ex v̄bo greco. vñ gloria q̄si clarea seu clara. Pr̄ venit hora clarifica filiū tuū vt filius tuus clarificet te. Proīde subiūgēs. clarifica me in q̄ quā habui p̄us q̄ mūd⁹ fieret apud te. dedit palā intelligi q̄ de gl'ificatōe quā ab ī eternitate solus cū sp̄usctō ī gl'ia dei patris loq̄bat'. Hoc ipm imitat' ecclia dū frequētat hūc hymnū glorie. Gl'ia p̄ri ⁊ filio ⁊ sp̄uisctō. Mox subiūgit'. Sicut erat ī p̄ncipio ⁊ nūc ⁊ sp̄/⁊ in secula seculoꝝ amē. ¶ Gl'ificatio pa [illegible] citer sub his ⁊ alijs v̄bis. Uno mō cōplacenter [illegible] gloria dei. Alio mō desideranter ⁊ exhortatiue. qz hec gloria manifestat' p oēs creaturas [illegible] rōnales. Tercio mō rep̄sentatiue et [illegible] opus sap[illegible] sapia a⁹ ⁊ gl'ia [illegible] Dicit' aūt gloria dei fieri vel augeri/nō ī se/s͡z dū māifestat'. Fit aūt manifestior ī effectib' suis. Oramus sub h tropo. scilicet nomē tuū. Adueniat regnū tuū. quēadmodū loquit' ⁊ hic x̄ps p totū hymnū. Quō sil'r dicit apl'us. Deinde finis ait. Cū tradiderit regnū deo ⁊ patri. Sequit'. Cū aūt subiecta fuerint illi oīa. tūc ipse filius subiectus erit illi q̄ sibi subiecit oīa/vt sit deus oīa in oībus [illegible] ctā/nō p nouē glorie collatiōz ī eternitate/quā dicim⁹ suplatiuū glorificatiōis diuīe gradū ad quē oīa cōsūmabūt'. Presertim electi/sub

gradu eccl'ie compatiuo seu scdo ↄstituti. et
erũt sicut hic orat xp̃s/ↄsũmati i vnũ. ¶ Gl'i
ficatio p̃ris ꝛ filij cũ spũscto i beatꝭ dici põt
hic gradũ. vel (vt Bern. loquit') moduꝫ sine
mõ. H̃ ẽ mysteriũ ꝛ archanũ qd loq̃mur ꝛ in
quirim⁹. Apt̃ũ ỽo ẽ scholastice ꝓcedẽtia si
maneat clara ꝛ certa distĩctio d̃ triplici g̃du
seu mõ/qd idẽ ẽ in ꝓposito. Unũ posuim⁹ g̃
dum gl'ificatõis positiuũ. Alteꝝ ↄpatiuuꝫ.
Terciũ sup̃latiuũ. Et licet ↄpatiu⁹ grad⁹ et
sup̃lati⁹ p̃supponãt positiuũ. Uerũtñ ap
propriam⁹ positiuũ i gl'ia vie. Cõpatiuũ in
gl'ia patrie. Sup̃latiuũ i gl'ia eternitatꝭ diui
ne. Q, si voluerim⁹ attẽdere q̃liter hic grad⁹
gl'ie sit sine gradu/ꝛ mod⁹ gl'ie sine mõ. pate
bit p̃mo ex ipa diffinitõe ꝛ interp̃tatõe nois
hui⁹ eternitas. q̃si extra termĩos entitas. nũ
quid infinitatẽ illaꝫ exp̃mit dauidica hymni.
[illegible]
dinis ei⁹ nõ ẽ finis. q̃ ad ↄpatiuũ p̃ris. Et sa
[illegible]
Et miscdia ei⁹ sup oĩa opa ei⁹. q̃ ad clemẽti/
am ꝛ bonitatẽ spũsscti. Siq̃dẽ i oĩ re creata
vl' creabili ponit' mod⁹. mẽsura. termin⁹. nu
mer⁹ ꝛ spẽs. finis ꝛ ordo. Sol⁹ de⁹ ẽ sine nu
mero. mõ. mẽsura vl' termĩo ꝑ quo fit seq̃ns
R verbũ ¶ Glorificatio patris ꝛ filij cũ spiritu
scto/in seipsis recte d̃r infinita ꝛ immẽsa/ne
dũ p̃uatiue sꝫ positiue. sicut q̃libet gl'ia crea
ture viceuersa d̃r finita/ nedum positiue sed
p̃uatiue/ vtẽdo large noĩe p̃uatõis ꝓ negati
one. Proficit hec ↄsideratio ad intelligẽduꝫ
ꝓprias voces scripturaꝝ. Unñ finitũ dicimus
illud qd hꝫ termĩos positõis seu positiuos.
sꝫ intelligit' vna negatio seu p̃uatio/ q vltra
termĩos illos vl' finitũ illud ꝓgredi ñ valeat
vl' extendi. Infinitũ viceuersa d̃r negatiue.
q2 ñ hꝫ termĩos q̃bꝫ circũscribat'. finiat'. diffi
niat' aut termĩet'. Et h̃ d̃r ĩfinitũ extra gen⁹.
Porro d̃r infinitũ aliq̃d affirmatiue/ duꝫ ne
gat negatõꝫ ĩ noĩe finiti clausã. Eq̃pollẽt ei
due negationes vni affirmatõni. Cõsideret'
[illegible] nois isto ꝝ ꝛ siliũ tal' significatõ. tũc
nõ erit absona vel discors ista locutio. Glia
[illegible]
de cognitõe. fruitõe. delectatõne. q̃tuis alie
delectatões addi p̃nt. Sꝫ nunq̃d eternitas
vel etern⁹ de⁹ seu trinitas claudit se suis t̃mi
nis ꝛ ↄp̃hẽdit? Profecto sic assentire possu/
m⁹ ꝛ ↄseq̃ntiã negare q̃ subinfert'. Ergo de⁹
hꝫ termĩos. Nõ eñ seq̃t'. De⁹ ẽ ĩfinit⁹ termi/
nus. g̃ ẽ termin⁹ vl' t̃minũ hñs. Sꝫ nũq̃d p̃
terea aĩa xp̃i vl' marie videt clarissime termi

nos eternitatꝭ ĩfinitos. q̃bꝫ eternitas seipãs
[illegible]
declarabit. ĩ c⁹ explicatõe totũ stat qd inq̃rit'
mysteriũ regni dei. ¶ Glorificatio p̃ris ꝛ filij
cuꝫ spũscto/ↄspicit' ꝛ diligit' fruitiue. ꝛ obie
ctaliter ĩ sup̃mo ↄpatiui grad⁹ patrie ab aĩa
xp̃i ꝛ marie. nõ tñ ĩ sup̃latiuo formal'r ꝛ ĩtrin
sece q̃ btã trinitas se cognoscit ꝛ diligit tã ob
iectaliter q̃ȝ intrinsece. Attẽdẽda ẽ hec deter
minatio eccl'ie cũ approbatione doctoꝝ mo
dernoꝝ/ q duplex ẽ beatitudo. vna obiectal'
ꝛ [illegible]iatiua. ꝛ illa ẽ sol⁹ de⁹/sicut solo deo
[illegible] Altera ẽ btĩtudo formal' ꝛ intrĩseca
ↄsistẽs in duobꝫ actibꝫ q̃ sunt visio et fruitio
cũ tẽtione seu possessione secura. Sunt etiã
[illegible]
obiectalis. Atuero distinctio maxima ẽ ĩ cre
aturis beatis. inter beatitudinẽ ipsoꝝ obie/
ctalẽ q̃ nõ nisi deus. ꝛ formalẽ/ quã vtiq̃ cõ
stat eẽ finitã ĩtrinsece. et ab infinita extrĩseca
btĩtudine dei differri vel distigui. Etiã vbi
poneret' q de⁹ ꝑ seipm sine creatis habitibꝫ
aut spẽbꝫ aliis illabẽdo formalẽ hãc beatitu
dinẽ ĩ aĩa btã causaret. Cõcedũt h̃ illi q̃ etiã ↄ
riant' eccl'iastice determinatõi. q2 forte non
dũ viderãt eã. Cõcedũt inq̃ã q d̃ facto vel
d̃ potẽtia dei absoluta nõ p̃t eẽ de⁹ aĩe create
nisi finita btĩtudo formal'. q2 nec creatura ẽ
capacitatis ꝑceptiue. cognitiue et dilectiue
dei/nisi finite ꝛ limitate. Quãobrẽ necesse ẽ
vt beatitudo creature formal' sp̃ sit finita. de
quid sit illa formal' btĩtudo/q̃ vtiq̃ ẽ motus
aĩe a deo distinct⁹. Etiã si poneret' q aĩa eẽt
su⁹ mot⁹. Nec mgr̃ h̃ negat sꝫ exp̃ssit. ¶ Glo O
rificatio p̃ris ꝛ filij cuꝫ sctõ spũ/tota videt' a
[illegible]is. ꝛ nõ totaliter sub h̃ ĩtellectu q gl'a btõ
[illegible]nita ẽ formaliter. q̃uis obiectaliter infi
nita. vel vt Greg. loquit' de dño gl'ie. tot⁹ est
intra nõ ĩclusus. tot⁹ extra ñ exclusus. tot⁹
sube⁹ ñ ꝓstrat⁹. tot⁹ sup̃ nõ elat⁹. tot⁹ circa
nõ circũscript⁹. Ueritas ista facili⁹ ĩuestigat'
ñ rõcinãdo sꝫ exẽplificãdo ꝑ silĩa ĩ creaturis.
vt d̃ oclo lippo q̃ videt totã rotã sol'. sꝫ nõ to
taliter. vl' totã albedinẽ/aut aliud sĩle. vt d̃ li
neis circl'i/si intelligeret centꝝ suũ. Exẽplũ
aĩe rõnal' approxiat q̃ sic tota ĩ corde ẽ q to
ta ẽ extra cor. Sic ẽ ĩ cẽtro cordis/q ad ei⁹
simplicitatẽ indiuisibilitas cẽtri nõ equatur
Sic nec ad magnitudinẽ nõ mol' sꝫ [illegible]
aĩe q̃ circũdat cor/totalit' nõ pacificat'. Cõti
net igit' cor ipaꝫ aĩam totã/sed nõ to[illegible]
alio ỽbo circũscriptibilr. Ipa ỽo totã se ↄti/
net et totaliter ĩfra termĩos sue capacitatꝭ q̃

finiti sunt. ꝛ i h̄ deficit silitudo q̄ ad deū qui simpl'r infinit⁹ ē ꝛ incircūscpt⁹. Cui⁹ pfectio nec accrescit ex creaturis si sunt. nec decrescit si nō sint. Qui sp̄ i eternitatꝭ sue solio ꝛ trinitatꝭ triclinio sedet fixus. sic erat i pncipio et nūc ꝛ sp̄/ ꝛ i scl'a scl'oꝝ amē. Multa de cōditionib⁹ trinitatꝭ ꝛ eternitatꝭ possēt iduci q̄ latissime tractāt p doctores/ et aliq̄ sub metris notauim⁹. Deniq̧ p v̄bo nr̄o facit illd̄ iob. Tonitruū inq̄t magnitudis ei⁹ q̄s poterit intueri? Dat p̄mo itelligi q̧ null⁹. dat isup itelligi/ q̧ intuit⁹ vl' intueri vl' visus extēdit' ad oēs sensus tā corpales q̄s spūales. Tonitruū inq̄t ei⁹ (qđ vtiq̧ ē obiectuꝫ audit⁹) q̄s poterit itueri. Sic e i Exo. q̧ ppl's videbat voces. [illegible] no ꝛ caligine respectu cuiuslibet creature q̄ ad cognitōꝫ ꝛ visionē suā sibi soli ppriā mō btracto. ¶ Glificatio p̄ris ꝛ filij cū scto spiritu manifestat' i dānatis p ordinē iusticie q̄ꝫ dānatio obiectal'r ꝛ terminatiue ifinita ē. ꝫ formal'r ꝛ intrinsece finita pportional'r ad ea q̄ dicta sunt de btis. əuersiue ad deū ꝛ auersiue a deo. Certe sicut ens primū i suo gradu suplatiuo əphendit' a se solo. sic et ei⁹ puatio nō ēendi a se solo valebit totaliter əphendi. Inde fit vt neq̧ demones neq̧ creatura aliqua plene intelligat peti mortalis ignominiam sicut nec gloriā actus meritoꝝ vl' beati. Taliter eīn iā diximus de ignorantia vl' nō cognitiōe cuiuslibz creature. cui⁹ cā p̄ncipal' ē q̧ de⁹ cognosci r̄ē. neq̄t i summo. Superest [illegible] ascēdat ad nihiluꝫ. Gloria v̄o beatoꝝ semp descēdit in bonū. deficiēdo vel pficiēdo əscēdit modis dictis. Iuxta qđ sumeret' intellectus mystici v̄bi qđ btūs Dionysi⁹ appro[illegible] rio largissime/ videlicet p opatōē q̄ əcernat' ocio. ꝫ qua dicit Damascen⁹/ q̧ nulla res destituit' ppria opatōē. Sic eīn ꝛ velle dei ꝛ intelligere dicit' opatio quedā ꝛ motio/ ꝛ in angel' mag' pprie. Terra siquidē ē inertissima oīm. hꝫ nihilomin⁹ suā opatōꝫ q̄ se tenet ꝛ figit i loco suo/ restringens remouere volenti. Dicit' g̃ seraphin sp̄ mobile sine interruptōe amoris i deuꝫ. Incessabile sine desinitione. Semp calidū. sine diminutōe seu minoratione seu tepefactōne. Acutū q̧ penet[illegible] simplicitatē dei velut ad cētrū. ¶ Supe[illegible] qm̄ eleuat se ad imēsitatē ei⁹ velut ad circūfe

[illegible] quunt'/ spectant ad tres act⁹ hierarchicos respectu inferioꝝ. q̄ sunt purgare. illuminare. pficere. Opatio igit' generale nomē ē ad alias [illegible] fecto. Factio/ ꝛ hec subita. Densibilatio que aliter dicit' creatio. Quarta ē pductio i diuinis/ vbi ē immutatio. q̄uis sit ibi generatō ꝛ spiratio. Quinta ē actio q̄liter forma influit in materiā/ dā eq esse formale ꝛ intrinsecū. [illegible] ter forma q̄ est deus nullo mō pt dici. ¶ Glorificatio p̄ris et filij cū scto spū/ q̄druplr cognoscit' ꝛ amat' ab intellectuali creatura nī via q̄s i patria. In via quidē p gratiā mālē/ ꝛ trinā i fide/ spe ꝛ charitate/ cū adiu[illegible] disciplie xpiane. Exemplū. dū q̄s videt aut sumit eucharistiā. hic est cognitio sensibil' exterior. Est ꝛ cognitio sensualis interior tam imaginatiua q̄s estimatiua respectu corporꝭ pitā veri q̄s mystici. Hic preterea ē cognitio rōnalis s̄m vtrāq̧ rōnis portionē supiorē ꝛ inferiorē qua credim⁹. speram⁹ ꝛ amam⁹ spūales subas ꝛ sub deo/ vt aīam xpi/ vt angelos ꝛ spūs electoꝝ. Hic est deniq̧ cognitio supmētalis/ mystica ꝛ anagogica ipsius simplicissime deitatꝭ i vnitate trinitatis. Concordātie sunt plurime notātꝫ illa iā əmemorata ab aplo. Manifeste inq̄t Magnuꝫ est [illegible] ad duplicē primū cognitōis modū. Iustificatū est in spū quo ad terciū. Assumptū ē in [illegible] lecto meo inq̄t spōsa. Et ad me əuersio eius ¶ Glorificatio p̄ris ꝛ filij cū spū sancto facta in beatis reperit' aliq̄n dici formalis/ eo q̧ immediate fit p essentiaꝫ sine specie media q̄ sit ratio cognoscēdi diuinā essentiā. imo p eandē speciē aut formā qua deus cognoscit seipsum/ anima beata cognoscit deū. Addūt alii qui q̧ etiā actus beatific⁹ characterizet' seu formet'/ nō nisi a diuina sapiētia ꝛ eius ēētia dū obiectiue videt'. Vn̄ ꝛ si diuia ēētia subtraheret se i rōne tal' characterizationis seu formal' əfigurationis s̄m imaginē btissime trinitatis. creatura nullo mō posset dici beata. neq̧ intuitiue vidēs deū. imo eēt implicatio. quēadmodū implicat creaturā esse ꝛ deum se subtrahere in rōne efficiētis. Notādū ē igit' p əcordia doctoꝝ/ q̧ de⁹ pprie dr̄ sew

ma s̄m tres ꝯdicões forme ꝯueniētes. For[illegible] ē ī se formal'r. siue sit ab alio si/ue nō original'r. scd̄o q2 dat ēē formale. tcīo q2 denoīat aliud ēē. Cōstat aūt ꝙ de⁹ h3 ēē ī [illegible] creature. et ꝙ oēm creaturā denoīat ēē tāq̄ ꝑcipua sue existētie cā. Sic eñ dicit Boeci⁹. ī q̄libet creatura esse aliud quo ē. ⁊ aliud qd̄ ē. Qd̄ intelligi aliter neq̄t/ nisi de deo q̄ denoīat existere creatura. Doctores igit̄ ponētes deū ēē btitudinē formalē/accipiūt formā isto mō ⁊ nullo alio. Nec volūt ꝙ de⁹ sit formal' beatitudo inherēs vl' ꝯstituēs/sicut forme accidētales vel substātiales inherēt ⁊ ꝯstituūt/q̄uis illapsus forme diuine sit ꝑfectior ⁊ intimior rei cuilibet q̄3 possit ēē forma sue materie/vel accidens sube. Itaq̄3 res q̄libet pl⁹ depēdet a caus̄ extrinsecis q̄3 ab intrinsecis suis/q̄ sūt forma ⁊ materia. q̄ vtiq̄3 nequeūt esse sine cā extrinseca efficiēte/exemplāte seu formāte ⁊ finiēte Porro si doctores taliter se resoluūt/nō sūt cōtrarij articul' parisieñ. ꝙ de⁹ nō possit esse forma vel formal' btitudo creature. Qd̄ vtiq̄3 veꝝ ē de forma inherēte vel intrinsece cōstituēte. Sūt q̄ necessario dicunt esse formā mediā vel speciē ī btis quā noīant lumē gl'ie iuxta determiatōez eccl'ie req̄sitā. Dicūt aliȷ̄ sufficere/ꝑsertim de potētia dei absoluta/deum ⁊ aīam sine tali lumīe ad btificandu3 ꝑ formalē illapsu3. Quicq̄d tñ dicat̄ hinc ⁊ inde/necessario ponēd⁹ ē mot⁹ ītellect⁹ ⁊ volūtatis. q̄ vtiq̄3 formosus ē. illumīosus ⁊ speciosus. Et hūc vocam⁹ formalē btitudinē/sine q̄ impossibile ē creaturā ēē beatā. etia3 de po[illegible] dei absoluta. Implicaret eñ sic ꝑ[illegible] q̄cq̄d dictū fuerit d̄ necessitate habi[illegible] distinctoꝝ ab actibꝰ istis. ¶ Glificatio pr̄is ⁊ filij cū spūsctō/fit ꝑcipue ⁊ ꝑncipalit̄ ī mēte/q̄ sola ꝓprie ē imago et gl'ia btissime trinitat̄. Erit hic rememorāde distinctōes plures d̄ diuersis aīe potētijs ⁊ eaꝝ officijs. maxīe quō diuidit̄ aīa a spū. et spūs a mēte. ⁊ q̄les sunt act⁹ spūs ⁊ mētis. Quēadmodū īsup sola mēs ponit̄ ī supmo vertice vl' culmine/vel arce toti⁹ aīe ⁊ potē[illegible] ei⁹/q̄ respicit ꝑ obiecto ⁊ fine ꝓprio solū [illegible] do. intelligēdo ⁊ volēdo pure liberaliter/q̄3uis imobil'r. Spūs aūt ⁊ mouet̄ liberal'r ⁊ arbitrarie ⁊ cōtingēter. Mira[illegible] diuisio aīe ⁊ spūs/quā facit s̄m ap'lm s̄mo dei viu⁹ ⁊ efficax. S3 est supadmirabilior diuisio spūs ⁊ mētis/q̄lē dat intelligi Paul⁹ cū dicit de sermone dei/ꝙ ē discretor intētionū ⁊ cogitationū cordis/prout ī q̄dā metro deduxim⁹ Arbitror īsup/ꝙ hec mēs ī cātico nomiat̄ aīa/vt ibi. Dic mihi quē diligit anima mea ⁊c̄. Et ī cātico marie. Magnificat aīa mea dn̄m. Nō eñ ꝯueniēter ītelligi pt̄ d̄ aīa sensuali. nec de ꝑcise rōnali Aīa igit̄ ē mēs q̄ manēs sp̄ ī arce/dirigit amorē suu3 vnica in vnicā deū. sola ad solū. diligēs ad dilectu3. Exemplo solsequij respectu sol'. vel ferri respectu magnet̄ aut poli. Dicūt̄ ista speciose [illegible] Credit̄ [illegible] fide. s3 rara ē felicitas expiri. Expiūt̄ tñ aliq̄ hic ī v[illegible]a fortassis etiā finalit̄ reprobandi. vt q̄ glīat̄ ī dn̄o/gl'iet̄ vt timeat. Estimo eñ q̄ demones ipsi (iuxta dictū Jacobi) credūt. īmo ⁊ aliq̄ mō ītelligūt ꝑ naturalia splēdida. ⁊ [illegible] sūt [illegible] ī malū suū. q2 s̄uili timore trahunt̄ q̄ refugiūt ⁊ odiūt flagellātē. Cōtrarie ad btōs q̄ timētes ⁊ tremētes ⁊ ī se deficientes/sub reuerētia maiestat' laudāt. diligunt glificāt/hymnū gl'ie vna ⁊ icessabili voce dicētes. Sāct⁹ sctūs sctūs dn̄s de⁹ sabaoth. pleni sūt celi ⁊ terra gl'ia tua. Cōformit[illegible] ad quos frequētat eccl'ia dicēs. Gl'ia pr̄i ⁊ filio ⁊ spūsctō. Sic erat ī ꝑncipio ⁊ nūc ⁊ sp̄. ⁊ ī scl'a scl'oꝝ amē. Deo gl'ia q̄ fine apposuit ad cāticū marie iuxta ꝓpositū nr̄m Utinā deo bn̄placitu3 ⁊ eidē gl'iosissime ꝟgini. mr̄i ⁊ filie. Cū q̄ sp̄ magnificat aīa mea dn̄m Amen

¶ Finit anagogicū de ꝟbo et hymno gl'ie/a Johe cācellario ꝑisieñ. lugduni. Anno. M [illegible] Et ꝯtiet q̄ttuor ꝑtitiōes ꝑncipales. [illegible] Et ī ꝑsu q̄libꝫ mīl'te notule seu ꝟba ꝑ l'ras alphabeti vsq̄3 ad nūeꝝ. xxiiij. ⁊. x. Presulatū nūc agēte reuerēdissimo pr̄e dn̄o amadeo archipsule ⁊ comite lugduñ. Primate galliaꝝ nr̄e ꝑegrinatōis beniuolissimo ꝓceptore.

Epithalamiū mysticaꝫ theologi ⁊ theologie. sub typo Jacob ⁊ Rachel.

Rachel loquit̄.

Q

[P]ro ꝑ ceruos capreasq̄3 campi.

o Pro sacratos ꝑ amoris ignes.

Per fidem sanctā decus ⁊ honorem

Jacob amas me.

Jacob rn̄det.

[illegible]

p Perq̄3 formosum viridēs salictum

Et ꝑ illimes nitidosq̄3 fontes

Rachel amo te.

Rusticum si me genuit dei soro

Rector ⁊ si sim positus bidentum

Nobilem claris titulis adauctam

Rachel amo te.
Lucis eterne speculum decorum
Feminam fortem decus omne sponsi.
Cuius effulget species honora
Rachel amo te.
Ibo sitiis te gelidas per alpes
Affrice sirtes peragrabo tutus.
Scylla nil terret nihil et charibdis
Rachel amo te.
Si tonet celum crepitu fragroso
Totus et casum minitetur orbis,
Inter hec tanta positus pericla
Rachel amo te.
Nil ab amplexu placido refellet
Quicquid occurret nihil hinc timebo
Nullus vincar sub amore/quippe
Rachel amo te.
Uentre fecundo lya sit licebit
Et sit ancillis numerosa proles
Nescio quid plus nitet et placet cur
Rachel amo te.
Suauis a te pax requiesque cordis
Triste nil aufers roboas camenis
Dulcibus prorsus/bene concinentem
Rachel amo te.
Rector egypti sapiens pudicus
Nascitur Joseph tibi beniamynque
Beniamyn quamquam moriaris ortu
Rachel amo te.
Osculeris me labiis pudicis
Brachiis sacris mea colla stringe
Istud vt fiat tibi semper herens
Rachel amo te.
Spiritus sanctus tibi multus vnus
Dona virtutum retines beata
Diligentes te satias in euum
Rachel amo te. Finit.

Incipit tractatus

mgri Johis gersonis cancellarii parisien. sup cātica cāticoꝝ/ad frēs ordis cartusien. edit⁹ apud lugdunū Anno dn̄i. M.cccc.xxix.

R a Amo te sacer ordo cartusiēsis. qm̄ amas me, ꝑ animā tuā. et iō primū argumēto xp̄i. qꝛ fecisti ī memiā. Amoris ēꝫ tui ꝓbatio opis ē exhibitiō. Tricenarium nāq; p⁹ mortē meā īdultū/ꝓus fieri placuit pueire me viuēte. ¶ Meditat⁹ sū mecū si quā opil vicissitudinē vacua senect⁹ mea posset afferre. Subiit mox enim petitio vice deuotōis mō facta p nōnullos ex vob/q̄si vice oīm/q̄tin⁹ sup cātica cāticoꝝ scriberet aliq̄ q̄ lit cūq; studiositas mea. Inclinaui ꝓtin⁹ cor meū ꝫ assentire/qꝛ amo te. Etenī alicoꝝ vota sūt filia. ¶ Uerꝫ p⁹ tota sūmis īgenijs dictata sup eisdē cāticis q̄d aūt q̄le posset addere paupercula nulli⁹ vl' tepide deuotōis mee d. uita ī dubio fuit animu⁹. Tādē ꝯfis⁹ ī auxilio ꝓcū viaꝝ dcreui nouū aliq̄d/aut saltē nouo mō scribere sub ꝓmisso themate. Amo te.

a Amo te. Uox ista petri ē ad dn̄m ter introgātē/tcio rn̄detis. Dn̄e tu scis qꝛ amo te. Iuxta qd ꝟbū īplicam; possum⁹ allegorice moralr̄ et anagogice īplicē ī creat'a rōnali amorē itelligere. liberꝫ arbitrariū gratuitū. liberꝫ ꝯcreatū. arbitrariū deliberatiuū. gratuitū sup̄ infusiuū. Dimisso itez sermōe d amore pure nal'ali vegetatiuo et aial. et hitō tm̄mō rn̄spctu ad amorē dei sic habuit petr⁹ di. Amo te. ¶ Est āt amor nr̄ ad deū triplex ī genere, put statī dictū ē. Et h⁹ ꝟbi amo tres lr̄e/signāt ī enigmate. A ꝓncipiū. M mediū. O finis. Ex q̄ triplici amore hitualiter āq; īplici vita ꝓma/resultat act⁹ amoris ꝑfect⁹ et meritori⁹ fruitiu⁹ dei. d q̄ solo ꝓncipalr cātica cāticoꝝ sūt p anagogiā. i. sursū actōꝫ q̄ lic' agit a sp̄ū scō (quē hodierna die ī filios adoptōis xp̄o effudit) ī p̄i filij dei sīles aplis. A uero ꝓcessus nr̄ vt ordiēt ex notis. ꝓmittet aliq̄s ꝯsideratōes d q̄ditate amoris in sp̄ēb⁹ suis. et h̄ p ꝓma ptitōe. Proīde scda ptitio ꝯtinebit ꝯsideratōes q̄nq̄gīta s'm totidē dies iubilei pētecostes/q̄n sp̄ūscūs his diebus ī linguis igneis apparēs/mētes carnaliū in sui amorē (ait Greg.) īmutauit. Amor siq̄de ignis ē. vn̄ nōial' seraphic⁹ qd ardorē significat. et q̄nquaginta, ꝓprietates suas q̄si totidē linguas igneas (q̄b⁹ se loq̄t et agit) dispertitas ostēden⁹. tādē ptitio tcia ꝯsūmabit velut in cuspide piramidis flāmee vniuersum amoris s'mōnē ad ꝓmāt vnicā ꝓpeātē sup illud. Osculet' me osc'lo oris sui se reflectēs.

Prima cōsideratio.

d ꝓmo amore libero nobis ꝯcreato

S a Amor liber respectu dei naturalr̄ et indelebilr̄ insit⁹ ē. ꝯcreat⁹ et insertus dū ꝯdit⁹ ē ad imaginē et silitudinē dei q̄ ꝯsistit in mēte noticia et amore. Sed q̄ret ꝓtin⁹ aliq̄s. q̄ pacto si natural' amor iste liber dici pōt. et si liber/quō natural'. Est hic alta et grata doctoꝝ ꝑscrutatio. quoꝝ ꝓncipui inuenerūt/q; sicut in deo amor ꝓductiu⁹ sp̄ūscti liberrim⁹ ē. q̄ tū immutabiliter agit et necessario. sic in creatura rōnali vel intellectuali/amor

primo insit⁹ respectu dei. quē aliq̄ sinderesiz vocāt. licet qōammō sit altior ⁊ spālior. q̄ cōstituit terciā prē imagis. nec aliud respiciat bonuz q̄ꝫ deū ꝓ obiecto ⁊ fine vltio. Iste inquā amor licz inuariabil' sit ⁊ indelebil'. nihilominus spōtane⁹ ē ⁊ vitrone⁹/ alit' q̄ꝫ sit amor lapidis ḡuis ad suū cētꝝ. ⁊ h̄ rōne cognitiōis intellectiue ꝯiūcte sibi/ put ē scōa ps imaginis oriēs ex ꝑma q̄ ē memoria. nō q̄ dē sensualis respiciēs ꝑteritū. sed mētalis cōplectēs oēm tpis dr̄ñtiā/ immo supgrediens. Est ergo amor iste ex natura sua spontane⁹ atq̄ liber. ꝗuis in oppositā partē verti nō posset.

Secūda ꝯsideratio

a Amor iste dei liber/ fundamētalis ē ad oēz affectiōēz alterā intellectualē q̄ ꝓprie nō dr̄ passio s; opatio ꝓportionalr. sic de⁹ vnica opatōe delectat'/ ⁊ nullaten⁹ passiōe. Itaq̄ necesse ē oīa mlt'a reduci ad vnū. ⁊ mutabilia ad immutabile ⁊ fixū. Oꝑtuit ḡ oēs affectiōēs (q̄ꝝ mlt'as ꝯstat eē) variabiles reduci ad vnā quietā ⁊ simplicē. Tal' ē amor natural' dei insit⁹ aīe i ꝯstitutōe imagis sue/ quē dicim⁹ eē ꝯueniētiā ⁊ coaptationē ad deū tāq̄ꝫ ad finē suū vltimū/ ⁊ q̄dāmō intelligibile cētꝝ i q̄ iugit' manet. iniuit ⁊ q̄escit. Ex q̄ ꝑterea oēs alie affectōēs q̄ dicūt motū vel mutatōēz/ siue i bono siue i malo siue i arduo. vt desideriū. fuga. spes. timor. audacia. ira. segnicies oriunt'.

Tercia ꝯsideratio.

a Amor dei iste liber/ nō h; actū scd̄m q̄ sequit' cogitatiōēz ⁊ ꝯsiliū ꝓ statu vie/ nisi ꝑuia sensatione/ ꝗuis semꝑ sit i actu ꝑmo/ q̄ est (vt diximus) ꝯtinu⁹. simplex ⁊ q̄et⁹. Poss; h̄ introduci tota materia de ꝯceptib; ⁊ intētōnib; cognitiuis ⁊ affectiuis. ⁊ spālr' d' sex modis spēꝝ/ q̄ sūt iniciū cognoscēdi sup̄ sensū intellectualr' Nā q̄dā sūt abstracte ꝑ fātasmata. q̄dā naturalr' isite ex ꝑma creatiōe. sicut ē spēs innata cognoscēdi deū ⁊ ani[illegible] q̄dā [illegible] ꝑ [illegible] spūales. q̄dā relicte. q̄dā ꝑ collatōēz acq̄site. Alie ꝑ expientiā habite. sed de his nō ē hic dicendū ꝑ singl'a. q̄lia tñ cognoscere multū iuuat ad amorē dei peculiariter exercendū.

Quarta ꝯsideratio.

T
a Amor iste dei liber ⁊ impssus/ ñ causat' i volūtate rōnali vel intellectiua ex amicabilib; q̄ sūt ad se. sicut videtur dicere Arist'. ⁊ auctor d' causis. s; ecōtra amicabilia ad se oriūt' ex isto amore ad deū. Hec ē ꝯsideratio theologica/ pulcerrīa atq̄ scrissima. ꝯuincēs oēs peccātores et ꝑuaricatores instituti ꝑmit⁹ ordinis/ q̄ ab amore dei deflectunt' arbitrio malo ad amorez ꝓpriuz vel alienū aduersus deū. habētes cor distortū ⁊ iniustū. nec ꝯueniēs ⁊ ꝯtinuū cū ꝑma ⁊ rectissima regular amoris sui liberaliter ⁊ naturaliter impssi. ¶ Sufficiat interī ꝓ certificatōe hui⁹ ꝯsideratōis theologoꝝ auctoritas in hoc fūdata/ q̄ de⁹ ē sup oīa ꝓpter se diligēdus dilectōe arbitraria/ quāto magis dilectōe naturali ⁊ libera. que neq̄ fallere vl' errare pōt. neq̄ falli cū regat' sicut impssa est ab agente infallibili.

Quīta consideratio

a Amor iste liber dei hēbit actū scd̄m i patria plenissimū. ꝯtinuū. simplicē ⁊ iocūdū q̄ dr̄ fruitio/ siue fruitio vl' osculatio. sic ondet tercia ptitio. Sed in hac valle miserie vix hī iste act⁹ scd̄s nisi valde intrupt⁹ ⁊ ꝑ interualla ꝓpt curuitatē amoris libidiosi deꝑmētis. Hoc; h̄ ꝓh dolor valde nimis expiētia. ¶ Vez vo amor iste liberalis ad deū/ habuisset ꝯtinue actū scd̄m. q̄ ꝯsistit i opatiōe/ ⁊ h̄ pro statu innocētie. imo etiā i angel' ꝑma sui ꝯditōe. vel etiā i purgatorio nūc habeāt aīe finalr' saluāde talē actū scd̄m ꝯtinuū. imo ⁊ de dānat' q̄ri posset cū habeāt remorsū ꝯsciē vehemētē nō solū i habitu s; i actu/ q̄ causat' sm̄ doctores ex repugnātia amoris ꝓprij arbitrarij ad amorē naturalē ⁊ insitum dei/ lector aduertat.

Prima cōsideratio.

de secundo amore.

a Amor arbitrari⁹ respectu dei nō h̄ nisi ꝑuia vel' sil' ꝯcurrēte pdicto naturali ⁊ libero amore. Perspicuū ē q̄z radix ē hm̄oi amor oīm alioꝝ effectuū. Rursus volūtas nō fert' libere nisi ꝑmoneat' obiectalr' ⁊ cognitiue ꝑ intellectū sub rōe boni vel mali/ ꝯueniētis vel discōuenietis. ex q̄ motōe ꝑm⁹ orit' i volūtate actuali q̄dā ꝯplacētia l' displi[illegible] [illegible] siūaz Damas. ⁊ ꝟbū. b. Augs. q̄ [illegible] [illegible] tāgamur. Ceterꝝ p⁹ apphensionē hm̄oi obiectalē/ volūtas se mou[illegible] [illegible] ptādo vel refutādo vel suspēsam se tenendo. U

Secūda ꝯsideratio

a Amor arbitrarius respectu dei distinguitur a libero naturali propter consideratiõnem duplicem aie rõnalis et sue libertatis. Cõsideratur itaqz aia rõnalis vel in se essentialiter libera/vel vt actualiter deliberãs. Si primo modo sic sua libertas spē eqlis et inuariabilis et inauferibilis ipsi pm aucte in esse. et sic accipitur a doctoribus Bon. et ricardi. q dicunt eam ee eqlem in omnibus tã angelis qz hoibus/et potissimã sub deo. imo qsi filiũ/q neqz cogi põt neqz minui/ipa stãte natura aie. Si vero cõsideratur vt actualiter arbitrãs/et se sup se reflectẽs. tũc libertas huiõi variabil e et impedibilis neqz eqlis in omnibus tã angelis qz hoibus. sz patitur seruitutẽ tũc culpe/nũc pene et multe miserie. imo vt turbato iudicio rõnis/tũc omnino tollitur et impeditur in actu suo ne deliberet. Fundatur autẽ sup hac distinctiõe/diuisio spũs et aie ex vna pte. diuisio preterea spũs et mentis ex altera. de quibus in metrico opere sup Magnificat dist. q. latius tractatum est.

Tercia cõsideratio.

a Amor arbitrarius respectu dei nõ hẽ hic in via/sicut nec itellectualis cognitõ actualis sine pui a cognitõe sẽsuali. Tradit hoc phus experiẽtia vocẽ loquẽs. quam ignoraret hõ ppter vincul colligatõis et ordis rõez. sicut nec pctĩ originalis trãsgressionẽ. Vñ factũ est in intellectus nõ posset actualiter ferri in deũ/nisi primo doceretur p sensũ. dicta pinde sensualitas et vetus hõ qsi mater et pñ interioris et noui.

Quarta cõsideratio.

a Amor arbitrarius respectu dei determinatur et figitur ad vnã ptẽ. s. dilectiuã in btis/sicut cõtra necessario ad [illegible] odiũ dei et inuidiã i dãnatis. Ista ẽ [illegible] tio doctorum. qzuis in assignãdo cãm videatur aliq varietas sup huiõi cõfirmatõe in btis/vel obduratõe in dãnatis. Sz resolutio finaliter cadit ad ordinatõez dei. et qz posita in termio/neqz ẽ amplius locus meriti vel demeriti vllus. Proinde nõ tollitur ab hoc duplici statu mltẽ actões arbitrarie respectu obiectorum aliorum a deo. sic demones arbitrarie temptant hoies/quibus arbitrarie angeli subministrãt.

Quinta cõsideratio

a Amor arbitrarius respectu dei fertur pt ad vtrãqz ptẽ dilectiue vel odibiliter hic in via. imo nõ videtur repugnantiã includere de potẽtia dei absoluta. vel suspẽsa lege cõi/qn voluntas arbitraria ferre posset odiue in deũ clare visũ. possz enim apphendi sub rõibus odibilibus. s. punitiui vel dãnatiui. Ex q cõsideratõe moti sũt aliq dicere qz dãnati forsitã in extremo iudicio videbũt p modũ la intuitiue deum nõ solũ in humanitate de q cõstat. sz etiã in diuitate ad augẽdũ odiũ. et cõsequẽter suppliciũ suum magis. Sz nõbis hoc cõis doctrina. q potius vt sp sequẽda est. qm curiositas ẽ non doctrine pietatis opinionibus extraneis delectari.

Prima cõsideratio.

De amore gratuito.

a Amor gratuitus dei actualis dicit influentiã diuinã gratis datã i aia/que formaliter reddit hoiez grũ deo acceptũ ad vitã eternã. Cõsideratõis huius materia latissima tradita ẽ p doctores. sz amplius experimentali nõ itellecta. sup quã ponatur ad pñs ista distinctio. Quia amor gratuitus qdrupliciter hz cõsiderari. Uno mõ put ẽ forma qdã absoluta vel influentia effectualiter a diuina bonitate procedens. Alio mõ put respicit ipm subiectũ qd informat pportionabiliter. sicut albedo informãs subiectũ reddit albũ. Tercio mõ pt attẽdi ordine ad deũ acceptãtem illud habẽs grãz ad vitã eternã. Quarto mõ put ille amor gratuitus [illegible] [illegible] motor et pncipalis [illegible] respectu [illegible] [illegible] mouet [illegible] ad [illegible] tactum. Amor primo mõ ẽ qdã res absoluta p se distincta ab aliis q posset remanere p potẽtiã dei/et nihil grũ reddere/vel si ponere extra subiectũ. Amor scdo mõ respectiue cõsideratus ad subiectũ et ad influẽtẽ deũ. nõ videtur posse stare qn reddat subiectũ formaliter gratuz intrinsece. qm iste ẽ actus suus primus et formalis sicut in aliis accidẽtibus absolutis. Amor tercio mõ reddit lege cõi subiectũ suũ acceptũ ad vitã eternã sz absolute nõ repugnat qn aliqs sit acceptus ad vitã eternã absqz amore huiõi. vel etiã nõ acceptus cũ amore tali. Amor qrto modo cõsideratus ẽ oim habituũ et actuũ laudabiliũ. meritoriorum et acceptabiliũ ad vitã eternã radix [illegible] forma et finis. sine q finis vltimus nõ hẽ. cui pñ [illegible] diuinus amor [illegible] [illegible] [illegible] cãs eã. illuminãs. pficiens et acceptãs.

Secũda cõsideratio

a Amor gratuitus cognosci non pt in esse hoi absqz spali reuelatione [illegible] xpi. Spũs vbi vult spirat. et vocez

audis/ et nescis vñ veniat aut q̃ vadat. sic ẽ oīs q̃ nat⁹ ẽ ex deo. Cause multiplices hui⁹ ignorãtie notãt a doctoribꝰ. sȝ p̄cipue ẽ qm̄ interiores habit⁹ nõ cognoscim⁹ nisi ex acti bus Sũt aũt act⁹ habituũ acq̄sitoꝝ ⁊ ifuso rũ ita silẽs q̄ distĩguere ñ sufficim⁹. sic vide m⁹ colorẽ artificialẽ i facie distingui facil'r a naturali. neq̄ lumẽ a sp̄ẽbꝰ colorꝫ. Vñ pue nit ex actibꝰ v̄tuoꝝ grã iformatis duplex ar gumẽtatõ. vna moral' seu natural'. alt'a ḡtui ta vl' sup natural' dñ grã ... Ex a pto magis mouet influitiue general'r ẽm legẽ ... q̄ pticularit'r ⁊ ibesiue ẽm pticularẽ i/ ... q̄lit' iclinãt habit⁹ acq̄siti ⁊ inde magis pcipiũt. Sȝ an sint ḡtuiti vl' infusi nescit. p pter dñs vir deniq̄ q̄ sp̄ ẽ pauid⁹. Qm̄ ⁊ si cõsceret creatẽ grẽ p̄ñtia. tñ d̄ pseuerãtia ⁊ d̄ amore p... increato et eterno ... mus/sed speramus.

Tercia cõsideratio.

y a Mor ḡtuit⁹ dei q̄sꝫ a p̄ma origĩe ñ fuit i adã. erat tñ tũc i eo amor dei sup oĩa laudabil'/sȝ ñ meritori⁹ vite eterne. Sȝ p tpe legꝫ currẽtꝫ tale mediũ nõ occurrit. qm̄ homo ẽ i statu vl' grẽ vl' culpe. Silr̄ d̄ angel' i sua cõductõe p̄maria diceret

Quarta cõsideratio.

a Mor dei bitual' ḡtuit' ẽm acc̃e de terminatõẽ ifũdit i baptismo. q̄ red dit baptizatos dignos et acceptos vita etna. ¶ Colligit' inde q̄lit' oĩs baptizat⁹ i xp̄o cũ exultatõe debeat dicer' illḋ Esa. Gau dẽs gaudebo i dño/ ⁊ exultabit aĩa mea i do meo. q2 iduit me vestimẽto salutꝫ. diuersꝫ ha bitibꝰ v̄tuosis. ⁊ idumẽto iusticie circũdedit me. xp̄o. s. sole iusticie. Quotq̄t (inq̄t paul⁹) baptizati estꝫ xp̄m iduistꝫ. Seq̄t. tãq̄ sp̄õsũ decoratũ corõa q̄ ad sp̄m. ⁊ tãq̄ sp̄õsã ornatã mõilibꝰ suis q̄ ad mẽtẽ l' aĩaȝ supiorẽ Tũc ei appuit signũ magnũ i celo rõnal' aĩe. mulier amicta sole ⁊ lũa sub pedibꝰ ei⁹. ⁊ i capite ei⁹ corõa stellaꝝ. xij. ¶ Colligit' inde positõnis mgr̄i isufficiẽtia. q̄ grãȝ habitualẽ ñ posuit. sed increatã cũ actuali creata. Pueri eñi ba ptizati ⁊ dormiẽtes. quõ formal'r grati ẽẽnt. quos cõstat actualẽ gratie motũ nõ hẽe.

Quinta consideratio

a Mor ḡtuit⁹ bitual' ifusus pueris ba ptizatis reddit eos acceptabiles deo/ amabiles ⁊ ḡtos. necñ boilbꝰ ita red dere dȝ tãq̄ ãgelos q̄sdã dei. ¶ Colligeret' in de plĩma documẽta moralia tã i laudẽ cõfu ã tiũ inocẽtiã baptismalẽ i se ⁊ i alijs q̃ i hor rẽdũ vitupiũ ⁊ dãnabilitatẽ eoꝝ q̄ innocẽt i hmõi psttuũt i se vel i alijs rursus crucifig' tes xp̄m ⁊ ostẽtui hñtes. ¶ Utꝝ p̄o baptiza ti q̄ nõdũ puenerũt ad vsũ rõnis/ facere pos sint opa grata deo ⁊ bñplacita. Puto q̄ sic. q̄uis nõdũ meritoria. sed neq̄ tũc demerẽt. hñ tñ peccãt. q2 peccare min⁹ dicit q̃ deme reri. sicut dicim⁹ monstꝝ pctm̄ esse i natura. nõ tñ esse culpã aut detrimentũ.

Prima cõsideratio

quarti De amore collecto.

a Mor dei resultãs ex amore tripli ci. s. libero arbitrio ⁊ gratuito. de q̄ deicepꝰ hñd⁹ erit ẽmo/ cõsidera ri pt sub multiplici triplicitate iuxta v̄bũ Pe tri d̄ amore ter r̄petitũ. Amo te. amo te. amo te. Discurram⁹ velut i supficie. q2 mat'ia late pȝ. ¶ Prim⁹ ẽ amor itaq̄ icipiẽtiũ. pficiẽtiũ ⁊ pfectoꝝ. Scḋs ẽ amor ẽm veniã. grãm et gl'iaȝ etiã d̄ ichoatã. Terci⁹ ẽ amor ẽm ho minẽ aĩalẽ rõnalẽ ⁊ itellectualeȝ. Quartus ẽ amor ẽm vestigiũ. ẽm ymaginẽ ⁊ ẽm silĩtudi nẽ deiformẽ. Quĩt⁹ ẽ amor ẽm purgatõȝ. il luiatõȝ ⁊ pfectõȝ. Sext⁹ ẽ amor ẽm tropo logiã allegoriã ⁊ anagogiã. Septi⁹ ẽ amor ẽm desp̄õsatõȝ sp̄us/ cũ ancilla cũ libera ⁊ cũ dña. Octau⁹ ẽ amor ẽm iclinũ anie. inferi⁹ mediũ ⁊ supi⁹. Non⁹ ẽ amor ẽm adolescẽtu las ⁊ cõcubias. ẽm reginas ⁊ ad vnicã colũ bã. Decim⁹ ẽ amor ẽm triplex celũ. Infimũ mediũ ⁊ terciũ. Undecim⁹ ẽ amor ẽm t'plicẽ hierarchiã. infimã. mediã ⁊ supmã. Duode ... ẽ amor ... ⁊ ... de triplicitatibꝰ talibꝰ multis reduci ... in eandẽ sniam. (quarti.

Secũda cõsideratio

a Mor dei resultãs ex amore triplici scȝ libero. arbitrario ⁊ gratuito. ⁊ cõ currẽs i actũ scḋm/ laudabilis ... si q̄libet stet i actu p̄mo vel hitu tm̄mõ. ... spiciũ ẽ q2 potẽtia quelibet i... laudabili ⁊ bono/ pfectior ẽ ⁊ ... oꝝ/ q̃ i habitu solo manẽs q̄si ... mians. De q̄ triplici actu amorꝫ ... spectu dei cõposita sũt anagogice ... cerrie ⁊ amorosissime femiaꝝ ... nẽ cãtica cãticoꝝ. Silr̄ ⁊ alia plĩma q̄ cõtem plata ẽ mẽs sua sapiẽter. notatum de duplici

mõ desposatõis [illegible] moralis seu tro pologice [illegible] secūdū p̄pheticā a nima cātici cātico℞. Altera p̄ epithalamiū ca pituli vltimi puerbio℞. cui⁹ initiū ē. Muli e rē fortē q̄s inueniet. ¶ Cōstituūt̄ in p̄ma deus et aīa tanq̄ʒ spōsus ⁊ spōsa se mutuo zelātes amore. vnic⁹ ad vnicā. ⁊ vnica ad vnicū. d̄ q̄ gliat̄ spōsus. Una ē inq̄t colūba mea pfecta mea. vna mr̄is mee electa genitrici sue. ¶ Cō stituunt̄ ī alia desposatiōe spōs deifor mis ⁊ sapia tāq̄ʒ spōsus ⁊ spōsa. magis p̄ tropolo giā ⁊ allegoriā tāq̄ʒ ī vita actiua/ q̄ʒ p anago giā in ɔtēplatiua. ¶ Discernit̄ ex hoc p̄cipue varietas hui⁹ duplicis despōsatōnis ⁊ epi thalamij corrūdentis. qm̄ vna spectat ad in cipiētes ⁊ p̄ficiētes general'r. Altera p̄p̄a nō nisi pfecto℞ et ī anagogicos excessus sese ra pientiū de claritate ī claritatē tāq̄ʒ a dn̄i spū [illegible] in sc̄da portione dic̄t.

Tercia cōsideratio.

T a Mor exposit⁹ ī cāticis cātico℞/ frui tio dei vl' osculatio oris noiat̄ aptis sime. Nō solū habitual' ⁊ tepida sed actualis. feruēs ⁊ extatica. ⁊ p̄cipue seraphi ca. cui⁹ est imediate ferri in deū. q̄uis ex p̄e aīe ɔcurrat multitudo habituū ⁊ influentia rū. Oīne p̄terea datū optimū/ et donū p̄fe/ ctū descendens a patre luminū ⁊c̄. Qui oīa tanq̄ʒ p̄tus vniuoca (tradente Dionysio) re plēt ⁊ restituunt ⁊ ɔuertūt ad ɔgregātis pa/ tris vnitatē ⁊ deificā simplicitatē/ vbi tunc apex vel seraph mētis ineffabili ⁊ ignoto deo [illegible] finite ⁊ imēse/ cū virt⁹ cognoscentis ⁊ act⁹ ip ut ⁊ natura sint finiti. ¶ Sʒ de h̄ posteri⁹ tā/ gam⁹ Interim p̄ renēcōratōʒ paucula de de spōsatione morali seu tropologica spōs dei [illegible] no p̄cedere dʒ tāq̄ʒ via ad despōsatōʒ anago gicā necessaria ¶ Osculū sponsi vel osculatio ē dignissima impssio cuiusdā suaui [illegible] time ɔsolatōis p illapsū secretū ī a [illegible] tūt aūt atq̄ʒ ɔcedit̄ ad facili⁹ tolerādū p̄sens exiliū/ dū sponsa pegrinat̄ a spōso ¶ Osculū aūt ē illa suauitas ⁊ intima ɔsolatio. iocūdi tas ⁊ exultatio quōcunq̄ʒ fiat aut sentiat̄ in aīa s̄m portionē p̄gualē ⁊ sup̄mā. q̄ mēs di cit̄ vel apex mētis ɔdiuisa ad spm̄. put ad alia cognoscēda vel di [illegible] deo deflectit̄. Qm̄ soli deo coheret et intēdit tanq̄ʒ obiecto ⁊ fini vltimo ⁊ soli spōso. q̄ so lus sibi ⁊ tot⁹ ē desiderabil' ⁊ amic⁹. ¶ Talis

c⁹ inq̄t dilectus meus. ⁊ ipe ē amicus meus filie ierusalē. Dʒ aūt amic⁹ tanq̄ʒ amoris custos. ⁊ addit sup amorē simplicē cōicatōʒ secretorʒ/ ⁊ mutuā readamatōʒ. cui⁹ ē p̄pu oīa esse cōia. Et ī statu p̄nti deus gerit ami/ ciciā erga aīam sanctā. q̄ cōicat sibi seipm ⁊ amorē suū/ ⁊ dona sua ad fruēdū ⁊ vtēdū. et vl'r ptractandū quantū ipsa rōnabilit̄ volu erit ⁊ potuerit accipe plus vel minus. p var ietate statuū in quibȝ ē ɔstituta. Sup h̄ erit tercia partitio.

Quarta ɔsideratio.

a Mor dei resultās ex amore triplici scʒ libero. arbitrario ⁊ gratuito/ suf/ ficiēs est ad salutē. ⁊ fruitio dicdʒ ī quocūq̄ʒ fuerit. idiota vel simplici. s̄m quē amorē licet vnicuiq̄ʒ habēti decātare illō epi thalamiū [illegible] tē quis inueniet. sed nō ita de altero. Uñ hic ipse Salomon q̄ descp̄sit p̄us desponsatio nē viri deiformis cū sapia. q̄ʒ aīe p anagogi am cū deo. sciuit eīn q̄ nec p̄hos quosdaʒ latuit. qm̄ ad beatā vitā tria p̄parabāt. studi um sapiētie. fastidiū p̄sentis vite. ⁊ desideriū alterius vite. Primū docet in pabolis. ī qui bus inserit̄ hoc epithalamiū. Mulierē for/ tē quis inueniet. Tradit̄ alterū in Ecclesia/ ste d̄ varietate re℞. Subiūngit̄ terciū [illegible] ticis cantico℞. Cete℞ ad tria hec/ maxie ad duo p̄ma subseruit vniuersitas scpturarū ⁊ creatura℞ quasi libris ⁊ doctrinis innume/ ris. ¶ Notāde sunt plures ⁊ a plurib9 specia les quedā industrie. quedā ɔmunes. quedā magis appropriate. p vtraq̄ʒ despōsatōe. sic scpturas p̄mo inspicere. ⁊ ea℞ saltem q̄dā mis intelligere. intellectas ad breuia quedā reducere. breuiatas ex se vel alijs memorīter recōdere. recōditas memorit̄ meditādo ru minare. ruminatas tandē digerere et vniire. ¶ Preterea notate sūt s̄m exiguitatē nostraʒ duodecim p̄dc̄ʒ industrie ad theologiā my/ sticā adaptande. Quibus omissis oībus aut p̄suppositis (latius eīn patet) p̄cimo⁹ ad cantica cantico℞. ⁊ ō necessitate vl' cōmo ditate expositōis eo℞ vltra ceteras scpturas diuinit⁹ inspiratas/ istud vnū p̄mittam⁹.

Quinta cōsideratio

a Mor dei resultās ex amore triplici scʒ libero arbitrario et grāuito/ [illegible] genere multiplices h̄ʒ grad⁹ [illegible] [illegible]

[illegible] p statu patrie sz vie. p grãp τ exercitationum varietate. Quidã fuerũt ex grã singulari (vt paul⁹ τ estimo q̄ maria) q̄ rapti sũt aliqñ ad nudã diuine eẽtie visiõz. vbi tũc nõ idigebãt theophanijs [illegible] q̄bꝫ nil ad p̃ns. Alij fuerũt (si tñ adhuc sunt nonnulli) q̄ etsi nõ viderit aut videãt deũ p eẽntiã. nihilomin⁹ ad intelligẽtiã purã τ pspicuã pducti sũt. q̄si sĩlr ad adã p statu innocẽtie. q̄ vidit deũ ĩ speculo claro τ lucido diuinitus inspirato ĩ imagine sua. sĩlitudie τ glia/ q̄lr τ lucidi⁹ viderunt angeli p statu vie sue. Q̄, si adã viderit etiã deũ ĩ enigmate p vestigia creature [illegible] p̄ter necessitatẽ directiuã sensualitatꝫ sue. Tales q̄ sunt [illegible] phicis/ nõ indigẽt exercitio q̄cũq̄ p illo tũc [illegible] ois creatura. sicut ĩ psona Magdalene [illegible] Origenes. Que o creatorẽ. fastidio mihi ẽ ois creatura ¶ Tales videbaꝭ phs ɔmẽdare ĩ pncipio methaphisice dicẽs eos nõ egere apologꝭ. quales expetũt hoĩes grossiorꝫ ĩtellect⁹. in q̄bꝫ pspicuitas τ luciditas suoꝝ ĩtellectuũ/ ĩmixta ẽ cũ materia [illegible] naturalr hebetibꝫ/ aut morionibꝫ et stultis. Mediocrit aũt sicut ĩ hoĩbꝫ pluribꝫ laicis τ lr̃atis. q̃ñ certe paucissimoꝝ ẽ et fuit (dicẽte platone) τ ceteris. pspicuitas intellect⁹ atq̄ mẽtis p quã ɔiũgiꝭ tanq̄ ĩ supmo suo angelis τ intelligẽtijs. q̄ portio q̄zuis sit supior ĩ hoĩe. tñ potius denoiaꝭ hõ a rõne rõnalis. qꝛ sibi ppria ẽ/ q̄z ab intellectu intellectualis [illegible] sensu ppter ĩmpfectiõz noiaꝭ sensualis. Alij sũt q̄ et si videãt intelligẽtiã/ hñt nihilomin⁹ impeditã. nec solitã ɔtuitionẽ veritatis irreuerberatã. Indigẽt p̄terea fulcimẽto quodã symbolicaꝝ sĩlitudinũ vigorãtiũ ad psistentiã τ ɔtinuatõz. ppter tales maxĩe ɔposita sunt cãtica cãticoꝝ/ cũ sĩlibꝫ anago[illegible] manuductõibꝫ. ¶ Tradita ẽ insup theo[illegible] mystica Dionysij. que p abnegatiões [illegible] magꝭ q̄z affirmatões incedit ¶ Cõiũcit aũt vercellẽn. velut in vnũ tres istos statꝰ hominũ in expositõe sua cãtici canticoꝝ breuit τ accõmode apud ɔditos in libris et doctrina Dionysij nõ ita pro ceteris neq̄ p ignorãtibꝫ suas tot pcisas allegatiões more iuristaꝝ/ q̄ vix correcte scribunꝭ aut notanꝭ. Sistit insup ĩ solo sensu anagogico dei τ aĩe/ nihil miscẽdo de allegorica despõsatõne xpi τ ecclie. q̄zuis vnũ pficiat ad alterũ/ dũ se mutuo nõ ɔfundãt. Intest eñ rã ecclie vl iõ q̄z [illegible] corde. vbis τ ope. Amo te. Amo te. Amo te.

¶ Finit prima partitio quasi probemialis in cantica canticorum.

Secũda partitio.

¶ Et primo Probemium.

A

[A]mo te. Quid obsecro resonant [ali]ud cantica cãticoꝝ q̄z istam extimo τ toto corde vocẽ. Amo te. Quia in repmittendũ ẽ/ q̄ amor fruitiu⁹ dei maxime seraphic⁹. qꝛ non põt p statu vie sepe. diu τ multũ/ ɔsistere ĩ illa puritate actuali. Indiget ad exercitiũ suũ sĩlitudinũ [illegible] cũ dicat Dionysi⁹. Impossibile nobꝭ relucere diuinũ radiũ nisi sacrꝭ τ architypicꝭ exemplaribꝫ vel symbolꝭ circũuelatuz. quẽad[mo]dũ pura lux materialꝭ sine colorꝭ admixtõne nõ videꝭ. Propterea ɔposit⁹ ẽ liber cãticoꝝ sub tropis τ sĩlitudibꝫ ad hui⁹ fruitiui amoris exercitiũ sub typo nuptiaꝝ. ¶ Studuerũt ĩ his exponẽdis summa τ diua ingenia. nũc p ptes put materia quã tractabãt exigebat. nũc integralr p omelias. p smões. p postillas. p distictões. p glosas ordiarias/ sm q̄druplicẽ sensũ vicissim gnitũ. ¶ Posterior vn⁹ abbas vcellẽn. statuit ĩsistere circa sensũ anagogicũ p sĩlitudinẽ ad supmũ amorẽ creatũ q̄ ẽ ĩ seraphin/ coartãs se ad aĩam rõnalẽ ad deũ sm supmã (q̄ntũ põt eleuari [illegible]) portionẽ/ quã appellat seraph vel seraphin in hierarchijs aĩe/ exemplariter ad celestes ordinatis fundamẽtũ capiẽs. ex. x. cap. Dionysij cũ expositõibꝫ suis. qualiter ipe Bonauẽn. paucissimis vbis ɔplex⁹ est ĩ itinerario suo cap. iiij. ¶ Porro amor fruitiu⁹ τ extaticus/ vel anagogicus τ seraphicus. qꝛ consistit in expimẽtali pceptõe ɔiunctõis aĩe cũ supmo obiecto suo τ fine deo/ nullaten⁹ tradi põt p doctrinã. maxime cũ a solo deo pure gratis τ sup omnẽ industriam infundaꝭ. Videꝭ potius insistendũ in expositõe canticoꝝ τ sĩmiliũ. doctrinaliter τ scholastice tradẽdo q̄d nois terminoꝝ. τ exponẽdo symbolicas significatões eoꝝ/ q̄z in declamatõibꝫ τ exhortatõibꝫ [illegible] nequeunt vt dixim⁹ amorẽ fruitiuũ infundere ¶ Sed habito vel cognito q̄d nois terminorũ ex theologia scholastica. dꝫ exercitiũ intrinsecũ remitti ad interiorẽ mentis pscru-

tationē coopante grā dei q̄ non dat̄ cōmuniter se nō exercentib⁹. et ingratis in q̄bus dei gratia vel nulla ē vel in vacuū accepta. sz tā vtiq̄ nulla est si in vacuū recipit̄. qz non minus horret vacuū gratia q̄z natura. ¶ Dicūt̄ ꝓo cātica cāticoꝝ ꝑ excellentiā vel antbonomatice. qz sola i eis rō cātādi ē amor pure gr̄tuit⁹. nō deliberatō ab hostib⁹/vt ꝓmū illō cāticū. Cātem⁹ dn̄o gl'iose. Nō a visitatōe et redēptōe dei lu. laud. Bndict⁹ dn̄s de⁹ israel. Et ita ē reliq̄s suo mō. sz i his cātic' sola cātādi rō ē ipa cātatio se exercēs i amore ñ q̄licūq̄z/sz dīno et suprēmo q̄ seraphic⁹ iure dr̄. eo q̄ ad ei⁹ laud. ne sit exceplatus ¶ D i nihilomin⁹ amor spōse. qm̄ tal' amor cast⁹ et zelotes et sūm⁹ ēē dz/q̄si ipm noīe ꝑ q̄litate matie duxim⁹ i seq̄ntib⁹ appellādū ¶ Placuit igit̄ du ce spū sctō/vīa ꝑ ope ꝑcū coartare s'mones et aptare ꝑncipalr̄ ad sensū anagogicū d amore spōse. q̄ vt sincer⁹ fiat/et absq̄ inuolutis siliticdmū expediēs ēē/cēsui cōditiōes vl' effect⁹ et signa vel ꝓpetates hui⁹ amoris sub q̄nquaginta cōsideratiōib⁹ q̄si totidē scīcil' aut linguis igneis annotare ¶ Uerūtñ ne videamur nimis a lr̄a exorbitare/studuimus istas amoris ꝓpetates ab inuolutis et fumis lr̄e q̄dā crassitatis a depuratōe i emicatōis delucere. Hic em̄ mod⁹ tractādi primior ē scholastico q̄z rethorico stilo. q̄li hacten⁹ vtiq̄ studuim⁹/ꝑmixtōe q̄dē facta q̄z accōmode vel vtil' iudicz lector/sz benign⁹. Grat⁹ isup accipiat ꝓ succīcto q̄si ꝓhemio i auxiliū mēorie d eadē ꝓsu ū degiacoꝝ/i qualib⁹ nūc obiectat se ocia senect⁹ mea studij mēoꝝ puerīl'.

¶ Isti ꝓsus respiciūt sensuz anagogicū. vicz anime et dei. et nihil aliud resonāt nisi amo re. q̄ ex fiducia amici causari solet vt ī amet/vt pz

oscultetur me quia melior oleum trahe me
1 Oscula poscit amor/delectat/lenit et ardet
in cellaria nigra sum sed formosa
Ingreditur cellas/pulcer et ipse niger
pugnauerunt in meridie
Oppugnatur amor/desiderat alta tenere
si pro non
ne vagari si ignoras equitatui
Esse vagus refugit/doctus/equesq̄ dei est
cū eet rex fascicul⁹ sic colūbaꝝ en lectul⁹ nr̄ flo.
Grat⁹ amor/cor hz simplex/cui lectul⁹ extat
Secundo capitulo
2 Floridus/Est fructus dulcis in ore suo
vinariam amplexabitur me
Potat amor/languet/cōplexib⁹ heret amici
ecce iste venit en dilect⁹ dilect⁹ me⁹ mihi
Quo se cūq̄z rapit hunc videt. audit. habet
Tercio capitulo tenui eū sicut virgula
Querit amor q̄d amat. tenz i stbīa surgit 3
en lectulū ferculū fecit in dyademate
Aut cubat aut fertur/aut dyadema gerit
tota pulcra Quartū capitulū in vno oculoꝝ
Pulcer amor tot⁹/ꝑ singl'a mēbra vidēdus 4
per totū residuū quarti capituli
Uulnerat/et miris delicijs redolet
surrexit Quinto capitulo
Dormit. ego dormio
surgit amor/liq̄fit/pass⁹ q̄z vulnera lāguet 5
et ipse est amicus meus
Dilectum laudat/iactat amiciciam
vna est columba Sexto capitulo
Uni iungit amor soli ꝑfectus/est et par 6
vt sol et luna vt castroꝝ acies ordinata
Aurore/nitidus/ordine terribilis
nesciui per quadrigas christi spōtanei per admirationē reuertere quater dicitur
Nescit amor/vehit̄/cubat̄/crebro vocatur
Septimo capitulo per totum prope finē
Pareat vt veniens lauus sibi multa dat̄ 7
Uisit amor vineas/ortos et poma reseruat
Octauo capitulo. Quis mihi det
Oscula vult pueri/fortis amor q̄si mors 8

¶ Ceterz fuit reductio i hac parte ... ad sympsalmatis decacordū cū dyapsalmate totiēs interposito iuxta decadē ꝓsuū. et ꝑ nūerū dragmatū totidē ab expositorib⁹ notatorū/ q̄tin⁹ cātica cāticoꝝ resonēt s'm psalteriū decacordū dauid regis. et iuxta cāticū filie Marie pulcerrime feminaꝝ. ¶ Deniq̄ tercia parte colliget oīa sub amoris osculo scō/q̄tin⁹ D reuoluet ad A. intelligibili quodā gyro.

Incipit primū sympsalma. hoc est cōcordia psallētiū i canticis.

¶ Prima consideratio.

O

Scula poscit amor. Explicat D amoris ignei ꝓprietas ab hac particula. Osculet̄ me osculo oris sui. Oportet (vt iā notauim⁹) nos hoc loco scholasticis theologie et ꝓhie regul' vti/marie dū q̄rimus ad intelligentiā cōmunē/cātica cāticorū traducere. aut saltē q̄ credulitatē sacratissimoꝝ sensuū et castissimoꝝ/quos icludit̄ mus. lr̄alis et q̄si carnal' null⁹ abhorreat. neq̄z scādalū fede carnalitatis q̄s incurrat. Puderet referre/q̄d expertus audiui/offendant

[illegible] ꝑito aures. ¶ Oportet p̄terea supponere tra dita p alios ⁊ alibi ⁊ a nobis pluribꝫ locis re perita ⁊ exposita noīatim ī opere sup magnifi cat cū adiūcto collectorio quasi .xij. sportaꝝ vel .xij. ꝑores / de virilꝫ aīe. de ꝯceptibꝫ eius ⁊ supoīa ī hymno ⁊ ꝟbo glīe / ꝯformiter ad diuinū Dionysiū. Quicq̄d enī p̄ncialr alla turi sumꝰ / h̄ vnū pene resonat aut explanat mysteriū. Si qua deniq̄ vt sit ꝯiūgāt alia. spectāt potiꝰ ad amorē incipientiū vel ꝓfici entiū q̄ȝ dumtaxat ꝑfectoꝝ. nisi ꝓ quāto co gnoscere dꝫ ⁊ expedit fortis mulieris exēplo senitas domꝰ sue / q̄s ꝑfectus amor ꝯsidera/ uit vt ꝑueniret ad artem. qm̄ mēs amat arte manēs. ¶ Oportet rursus inē doctrinas de passionibꝫ aīe h̄ specialr attēdere / q ꝓ apō the ologos āplioꝛ ē acceptio passionū [illegible] amo/ ris vel amantōis ⁊ ꝯsequentiū inde. q̄ȝ apud Arist. natural habeat traditio. Ipse enī nul las / nisi ī irascibili ⁊ ꝯcupiscibili sensuali / cē sinit ꝓprie reponēdas passiones / sicut nec in deo vel angel. Nos aūt seq̄ntes Aug. cūȝ ceteris theologis. ponimus oīa noīa passio nū / nedū ī ratione humana. nedū ī eiꝰ mente ⁊ spū. nedū ī angelis ⁊ beatis. sed ī ipso etiā deo glorioso. oīm tn̄ impfectiōe seclusa. Dici mus enī deū delectari ⁊ gaudere / sicut ⁊ be/ [illegible] ¶ Quemadmodum [illegible] amor [illegible] ap ticus (cuiꝰ assignare nitimur ꝓperates. signa / vel effectꝰ) ponit ī apice seu vertice mētis in tellectualis. sic audacia quā amor parturit ī osculi petitione / cū spe ⁊ ceteris illic colloca tur. ⁊ hoc stabilitū sit ad oīa seq̄ntia. ¶ Cō st [illegible] amor / nō qualiscūq̄ / sed feruidꝰ et [illegible] liaris / causat de amico vel amato fi/ duciā. Experimur etiā hoc in brutis / nedū fa c[illegible]ter / sed cū difficultate domesticabꝫ ex fe rocitate vt leo. vel ex timiditate vt lepꝰ. Con trahunt enī ex longa ꝯuersatione beniuola ꝯ audaciā ī ꝯuersandi cū ꝓprijs dn̄is ⁊ do mesticis suis. immo ⁊ cū brutis alteriꝰ spe/ ciei quos natura creauit aduersas. sicut sūt C canes ⁊ cattus ⁊ vulpis ⁊ lepus. ¶ Nunc ad ꝓpositū puto iā lector intelligat / ex quāta fi ducia oscula poscit amor. [Osculetur ait me osculo oris sui.] Pulcra est hoc loco ⁊ ꝓlixa deuoti Bern. deductio. apologizātis ad ani mā / que petit osculū oris. ab illo tali ⁊ tan/ to qui respicit terraꝫ ⁊ facit eam tremere. De quo Job. Semꝑ inquit tanq̄ȝ tumētes flu ctus sup me deū timui. et pondus eius ferre nō potui. Talia sunt plurima ad repressiōē audacie. de qua vnus patrū iubebat. Nūq̄ȝ

in oīm vita tua assumpseris fiduciā. At ue/ ro discipulus ille quē diligebat Jhs / tota li bertate audet dicere. Timor nō ē in charita te. qm̄ ꝑfecta charitas foris mittit timorem Sed nōne seraphica charitas spōse nostre ꝑfecta est? Nōne iā ꝑ experimēta plurima fa cta est tota domestica? Nōne numerāda est inter ciues sanctoꝝ ⁊ domesticos dei. cuius (exemplo Pauli) ꝯuersatio est in celis. q̄ to/ tiens admissa est nec repulsa / ad oscla pedū dilectoꝝ. Deinde gradatim familiarius ad oscula manuū. q̄d mi tandē aliq̄n sumat au/ daciā ī feruore spūs sui dicere. [Osculet me o[illegible]] Sic amorosa [illegible] Mag dalena post vnctionē pedū. post remissionē peccatoꝝ / ꝓsūpsit effūdere vnguētū ꝓciosio ris liq̄ris sub typo fragrātissime deuotōis / sup caput ipsiꝰ recumbētis. Caput autē xp̄i deus [illegible] ad os. qꝛ nullū interponit mediū creature se patiue vt dicet. ¶ Cātat vnus ex seculi homi bus. Audacē faciebat amor. Si bonitas ca duca / ⁊ aliq̄n pessime estīata / rapit ad se amo rē alienū / vt audeat ⁊ ꝓsumat q̄d de illa for/ nace īmēsa bonitatis ⁊ beniuolētie estiman dū esse putabimꝰ? Quid inq̄ȝ nisi illos Dio nysij a Paulo diuinitꝰ edocti / benignꝰ Jhs venientes ad se / totꝰ totos deosculat. Tractū est h̄ ex euāgelica adolescētioris filij ꝑabola reuertentis. Audemꝰ (inq̄t aplꝰs) ⁊ bonā fidu ciā habemꝰ magis ꝑegrinari a corꝑe / ⁊ eē p̄/ sentes ad deū. q̄ ꝑsentia dei quid aliud ē q̄ȝ osculatio oris sui? Semꝑ ex aduerso p̄esu mit seua turbata ꝯsciētia / nec audet oculos sursū attollere / quāto minus osculū oris po stulare. Multū dilexit Petrꝰ. iō multū ꝓsū psit. Dn̄e inq̄t si tu es / iube me venire ad te sup aq̄s. ¶ [illegible] ꝓpe/ ra breuitas flagitabat. Sꝫ neq̄ finis fuerit si voluero cūcta ꝓsequi q̄ dictātis aīo vel oc currūt / vel materie prima sunt / vel fortassis a lectore q̄rēda sunt. Ecce dilatatōis mate/ ria magna nimis. ¶ Quererēt enī ꝯfestiȝ nō nulli / nec ab expectatiōe sua ꝯfūdi putabūt Edissere nob̄ si expositor es plenarius. q̄d osculū. q̄d os. q̄d osculās. q̄s osculatus. q̄lis osculatio? Dic q̄ sūt oris duo labia / [illegible] te sit ⁊ osclatoꝝ? Sꝫ neq̄ terminꝰ h̄ erit inq̄si tōis / fiet ꝓcessus ad oēs symbolicas signifi/ catiōes / q̄s textꝰ cāticoꝝ decurrit vniuersus / de vberibus. de vnguētis. de cellarijs. de ta bernaculꝫ cedar. de pellibꝫ Salomōis / ⁊ ce teris in hūc modū. Sed iā ꝓtracta ē nr̄i sup

bis cū silētiū. pl⁹ itaqȝ suscepim⁹ vmbras et fu
mos excutere q̄s discutere. Sane distictōes
et in gratiosis smonēs. omelie preteres sctōꝝ co/
piosissime pro incipiētibꝰ et proficiētibꝰ hec
docebūt. Sed nūc pfectis (q̄uis impfect⁹)
debitor sum. q̄ pro cōsuetudine exercitatos
hūt sensus. Veniēt vltra duo sympsalmata
p minus expertis. ¶ Ponit Hugo tres in cōtē
platōe processus istar ignis. q̄ cū ascēdi qu e
rit / pmo fumosus ē sine flāma. deinde cū fu
mo flāma miscet. tādē pur⁹ et clar⁹ ignis ē in
carbone. Gradū hunc tercium tenet igneus
amor spōse / qui fortis exilit. scintillat et emi/
cat. nec inter fumos latere grossos et inquie/
tos volutat. Deniqȝ qz nō de singulis omnia
simul dici possunt / etiā que sunt accōmoda.
trāseat sermo noster gradatim ad reliq̄. Un⁹
itaqȝ solet passus i scripturis mutuo ceteros
exponere. immo q̄libet ꝑbuz pōt intelligi/
biliter loq̄ cū altero. q̄m est ignea lex scienti/
am habens vocis / et omniū linguis loquēs
Dum eīn spūssanctus afflat / sic fugiūt fan/
tasmata. dant charismata. spirant aromata
sic [illegible] aromata.

Secūda cōsideratio

De secunda proprietate.

D[illegible] delectat [illegible] hec ignea lin/
gue particula ex sequētibꝰ ꝑboꝝ sym/
bolis. Quia meliora sunt vbera tua
vino fragrācia vnguētis optimis. Siq̄dē
ista delectāt vtētes. Inuenit eīn dictū apud
sapientē p insipientē mulierē. Veni inebrie
mur vberibꝰ. Vinū quoqȝ letificat cor ho/
minis. et odoribꝰ atqȝ vnguētis cor delectat.
¶ Preterea delectatio [illegible] hoc nomē [illegible]
dine lactentiuz pueroꝝ. q̄si dulcis lactatio.
Causat aūt ab amore / imo nō nisi ab amo/
re vel amatōe delectatō. hic illud populare.
Jam hōme enara ioye se damour ne vient.
Gaudiū nisi de amore nullū eē pt. Est itaqȝ
delectatio pceptō cōueniētis cōiuncti. ¶ Amor
aūt nō ē nisi cōueniētia et adaptatio rei ad su/
um cōueniēs. Porro nullū ē obiectū cōueniē
ti⁹ [illegible] ipse de⁹ summū bonū ad q̄d [illegible]
endū et possidēdū facta ē. Quare supest dū si
bi cōiūgit / inheret et vnit tanta propinq̄tate /
quāta sunt os et os osculantia se mutuo. q̄d
causat ex hac vnitōis pceptōe delectatio. nō
qualiscūqȝ sȝ i suo genere suprema. qz sup⁹ et
bonū nō pōt. ppterea q̄etat. gaudet et letat i
hac vnica opatōne / nullū aliud obiectuz pe/
tēs. Quis ipsi⁹ cōtinuatione possessioneqȝ se
curā amare nō cesset. Neqȝ tñ est motus pro
prie dictus q̄ est ac[illegible] entis i [illegible]
beat amor id q̄d actualiter reqrit. sic dimis
id edēs / q̄d hȝ semp i pñtia. caret motu sub
diū. Cōsequit amor ex hac delectatōe illō [illegible]
pe. Delectare in dño / et dabit tibi petitōes
cordis tui. Et rursus. Renuit cōsolari aia
mea. memor fui dei et delectat⁹ sum et exerci
tatus sum. Alia lrā garruni. Et defecit spūs
meus. bona [illegible]
Et hec delectatio spūalis (si Anthonio cre
dim⁹) sola ē rō vincēdi inimicū. ¶ Ceteꝝ si
p amorē aīe cōiūctio ad deū cū pceptōe mul
tis modis. sicut cōtingit deū multipliciter cō
tēplari. Sȝ loq̄mur hic d̄ cōiūctiōe p pōdus
charitatis. que mota ab infinito amore facit
supmundanū et immēsurabilē et absolutum
pure mētis excessū. sicut ait Dionysi⁹. Tūc
cognitio p speculū et enigma quodāmō de
serit foris / et subintrat amor vsqȝ ad interio
ra velaminis vbi posuit de⁹ tenebras latibulū
suū. At vero nunq̄ remanet absqȝ cognitiōe
[illegible] foret ita ipse nihil pciperet. Et cū ne
queat [illegible] delectatio sine pceptiōe cōuen[illegible]
tis cōiūcti / vbi tūc sua delectatio esset. Rūde
rent [illegible] amor ē formaliter sua cognitio.
Adderēt aliq̄ / q̄ ē formaliter sua delectatio.
Videt verselleñ. cōsona loqui sup cantica ad
hāc positionē. Sed cōsonātius ad phiam et
doctores dicim⁹ / q̄ sicut intellect⁹ et volūtas
sunt distincte potētie. sic cognitio et volitio
vel amor distinguunt / disiūgunt dico. non
ita tñ / q̄n circūincidāt se mutuo. et hoc solet
aduertere ē et vtile. ¶ Proficit i hac pte specu
latio / de mō cōnexionis virtutū cardinaliū
cū prudētia et theologicaꝝ cū gratia. Et de
noꝝ oīm generaliter et beatitudinū cū chari
tate / si nō informes et impfecte. nec vere vir
tes debeāt reputari. Itaqȝ circūincidunt se
mutuo / vt q̄libet virt⁹ alteri⁹ denominati/
onē sortiat. Dicimus eīn cū apl̄o / q̄ chari/
tas ē benigna et patiēs et c. q̄ temperantia est pru/
dēs. iusta. fortis et ecōtra. Silr q̄ fides spe
rat et diligit et ecōtra. Nō aliter i ꝯrario dicit
Arist. de volūtate / q̄ ipsa est appetit⁹ intelle
ctiuus vl [illegible]
bus ipsaꝝ potētiaꝝ licet dicere / q̄ amor est
cognitiuus. et cognitio amorosa / dū ordinat
ad amorē nō sistēs in nuda speculatōe [illegible]
no ¶ Exemplū materiale. man⁹ et ocul⁹ cōcur
rūt ad scribēdū. ocul⁹ videt manū / et man⁹
mouet calamū. Nō tñ ꝑtus visiua ē vt⁹ mo
tiua calami. nec man⁹ ē ocul⁹ / sed q̄t amm[illegible]

circũcidiũt se/ ꝓpter cõnexionē ī vna actiōe scribēdi. Soluit͛ ex his facta dubitatō. qm̄ amor dirigit͛ a cognitōe ī ꝓma sui generatōe Certissimū q̄ppe ē q͛ volūtas n̄ fert͛ ī ꝑsus icognitū/cū obiectū suū sit cõueniēs vl' apparēs oīsū. Nō at̄ fert͛ aliq̄ potētia ī n̄ suū obiectū vt olfact⁹ ī sonū ¶ Ueritas ē satis annotāda p vniuersitate dictoꝝ et dicēdoꝝ. ꝑcipue de amore spōse/ q͛ volūtas q̄ solū hȝ p obiecto suo vltīo bonū sūmū z optimū. q̄ sola in sup ē vl'is motor ī regno aīe seu toto microcosmo/ dū fuerit p directōꝫ z ductōꝫ itellect⁹ applicata ad obiectū suū z. tūc sufficit seipaȝ mouere libere p actū amoris dictū Sufficit ꝑtea mouere vires alias p hit⁹ eaꝝ ipatiue. q̄ fit vt vis cognitiua q̄ prius mouebat obiectal'r volūtatē ꝑn̄tādo obiectū. nūc ordīe q̄i cõuerso mouet͛ libere. ipatiue et arbitrarie ab [illegible] Exēpl' gr̄a [illegible] Meoria sic itellectiue fecūda spēb3 itelligibilib3 acq̄tis z abstractis ex fātasmatib3 sensibilib3 estiatiue/ quā cõmētator noīat itellectū passiuū z. mēoria iquā poit ī acie itellect⁹ spēȝ reꝑn̄tātē deū. n̄ q̄dē nude/ s3 q̄i p speculū z ī enigmate. Intellectia h⁹ formabit sibi v͛bū d͛ deo z illō natural'r obiiciet potētie volitiue. Quo ꝓcessu habito/ nou⁹ poterit libere z arbitrarie ichoari. q͛ mouebit se volūtas dilectiue nō ī cognitōꝫ ꝑn̄tatā m⁹ p itellectū. s3 ī rē extra vel q̄i extra ꝑn̄tē. s. deū. Nō eī̄ amat volūtas cognitōꝫ h̄mōi dei tā̄q̄ vltimū finē. sicut neq3 est ꝑe finis ei⁹. Amat eī̄ deū ipsū immediate z se fert [illegible] z amplectit͛ z osculat͛ z vberib3 suis heret z ī ei⁹ fragrātia delectat͛. l3 n̄ videat supple ocl'o ad oculū l' facie ad faciē deū Deīde volūtas cõiūcta fini suo vltīo deo. ꝑcipit arbitrio ꝓprio z impio itellectui. q̄si dicēdo. Ueni. vide. gusta z senti/ q̄m̄ dulcis est dn̄s. Ad cui⁹ elucidatonē ampliorē accedit amoris ignei lingua tercia.

Tercia cõsideratio.

E Mor lenit. Colligit͛ ista ꝓpetas amoris ex his v͛bis. Oleū effusū nomē tuū. Iō adolescētule dilexerūt te. Cõstat p oleū designari cõditōꝫ lenitiuā quā attribuit amori icreato. nō sine creato cantica ī eccl'a. q̄m̄ reis corda lenit. Est isup oleū ꝯdimētū [illegible] suauitat' z [illegible] Un̄ petr⁹. Si tn̄ gustatis q̄m̄ suauis ē dn̄s Ex pls cõcordat. Gustauerūt inq̄t bonū dei v͛bū. Et Dauid clamat. Quā magna multitudo dulcedis tue dn̄e. Et rursu3. Mēoriā abūdātie suauitatis tue eructabūt. Samaritan⁹ q̄3 ad curā3 vulnerati oleum apposuit. ¶ Proseq̄mur ichoata declarātes/ q͛ z q̄lis sic cognitio ꝑcipiēs deū z vt optimū cõueniēs z cõiunctū/ ex q̄ amor nō ē formal'r ꝑceptiu⁹ cognitōis q̄si ī eo vel cū eo sit formal'r ꝑceptio sicut et delectatio. Alioq̄n neq3 delectaret͛ si n̄ ꝑciperet neq3 q̄esceret/ aut frueret͛ deo/ si non delectar͛ ī eo ¶ Istud ē cõs. [illegible] dignissimū/ cui⁹ ignorātia multos in amore dei figere se volētes solet cõturbare. Loq͛r expertus p tot annos ¶ [illegible] magnificat. nihilomin⁹ faciet de⁹ grā3 p grā z paulatim s̄m tp̄s z locū z modū bn̄placiti sui dona sua multiplicādo/ dat idico ferri magis a claritate ī claritatē tā̄q̄ a dn̄i spū. qui amor ē dās expiri illō dauidicū. Declaratio s̄monū tuoꝝ illuminat. Familiaris itaq3 cõuict⁹ dn̄s soror ē secretoꝝ amicicie. q͛ z xp̄s v͛bū z sapīa p̄ris/ medi⁹ accedit loq̄ns linguis/ nedū hoīm/ nedū angeloꝝ s3 archanoꝝ p̄ris/ q̄ nō licz hoī loq̄. Forcassis illa sūt archana q̄ diuin⁹ dionysi⁹ a paulo discere n̄ potuit. nec ipse scribere vl' docere nisi p silētiū. s3 eis reuelauit de⁹ p sp̄m̄ sc̄m̄ ea q̄ nec ocl's vidit nec auris audiuit nec ī cor hoīs ascēdit. Stultus eēt lector si q̄reret. z ego ꝑsūptor insan⁹ si conarer altiora vel alti⁹ q̄3 ipsi exponere secreta celestia. ¶ Plane dū eciā atq3 etiā rumino v͛ba pauli/ v͛ba subīde dionysij/ sup hac sapīa q̄ ī mysterio abscōdita ē/ mirāda z miserāda apparet hebetudo intellect⁹ n̄ri nō int⁹/ s3 foris heretis ad eoꝝ doctrinā. Ipsos z q̄ppe v͛ba (si velamen z obscuritas auferat͛ a corde) cognoscunt͛ apertissima eē. d͛ q̄b3 ambigere minus ē fas q̄3 de ipso materiali sole/ vt iure dixerit Boeci⁹. Hāc q̄sq3 poterit notare luce3 cādidos phebi radios negabit ¶ Orit͛ est hodie Urbani festo q̄m̄ sol viridior ē z plus fulgidus et feruidus. Uenit ī memoriā baptisma valeriani isignis cecilie v͛gis sponsi. Libēter eī̄ dici cui3 sib3 occurrētia specl'ari soleo mysteria. Uidit ipse valerian⁹ senē cā[illegible] F
legit ista pauli v͛ba. Un⁹ dn̄s. vna fides. vnū baptisma. vn⁹ deus z p̄r oīm q̄ sup oēs/ et p oīa et ī oīb3 nobis. Ualerian⁹ interrogat⁹ a sene si crederet: illico r̄ndit. Nihil veri⁹ dici posse. In q̄b3 tn̄ vniuersa Dionysij theologia notata ē ¶ Nā ī hoc q͛ vn⁹ ē deus z pater oīm/ notat͛ theologia d͛ trinitate z vnitate diuina. Nō eī̄ eēt p̄ritas ī diuinis si nō eēt trinitas. cui⁹ fontale ꝓncipiū ē p̄r a q̄ oīs p̄ni-

tas i celo τ i terra no[ia]t. ¶ Certe cū a d s f q̄ sup oēn ē/dat itelligi theologia mystica. q̄ p excessū infinitū sup oēs hz sciri. ¶ Porro cū de' eē dr pōia/symbolicā ex oibz τ i oibz pci pim' theologiā. Deniqz cū subiunctū ē. τ in oibz nob. theologia sigr pcedēs ex ppriis et itelligibilibz positiue/q̄lr fit in diuinis noibz/ tā p cām q̄ p excellētiā nō attēdēdo si fuerit infinita. qm̄ i hac excellētia p īfinitatē myste riū theologie p abnegatōēz collocat. ¶ Addit pterea triplex habitudo quaz hz de' ad nos vltra ceteras irrōnales creaturas. s. p imagi nē naturalē ... ¶ Prima ... habitudo ē ad deū ... principiu ... ad principiū obiectiuū rōne imaginis ... Secūda ad principiū ... rōe silitudis τ reformatōnis p grāz. Ter cio sic ad pncipiū glificatiuū. sub q̄ cōphēdi pt habitudo hypostatice vniōis i xpo. et ma terne dignitatis i maria. ¶ Pōt estimo fm tri plicē hāc silitudinē reddi rō vna/cur totiēs i ... ex icidēti trāscurr. redeam' ad cāz lenitatis amorz. q̄lē habuit apl'a nr Remigi' ... q̄ legit q̄ bonitatē τ benignitatē māsuetissimi cor dis oñdebat i lenitate fmōis. qm̄ de' i fide τ lenitate ... ¶ Habem' cer te i amore spōse obiectū pueniētissimū deū. habem' piūctōz ipsi' ad spōsū p osculū inti mū. τ p ihesionē ad sedē amorz pect' suū q̄d notat i vberibz. τ plenitudā olei leticiā. iuxta illo. Unxit te de' oleo leticie. Supest assig re cognitōz pceptiuā. qm̄ delectatio τ lenitas ē pceptio pueniētis piūcti. Difficultatē au get hbū hugonis. Amor inqt intrat vbi co gnitio foris stat. Illō isup d q̄dā omelia pos sum' figere desideriū vbi n̄ ē fas iferre obtu tū. ... de deo q̄d nō ē q̄s q̄d ē. Ac hō loquat iā quarta ignei amo ris lingua. eius proprietas est.

Quarta proprietas

[A]mor ardet. ¶ Colligit h̄ ex feruore desiderij spōse ad spōsū. Trahe me p' te/curren' i odore vnguētoz tuo rū. ... Certe spōsa pcesso iā oris osculo fidēter po stulato velut ab absente/suscepta fuerat ad vbera sponsi. qm̄ meliora dixit ea vino/fra grātia vnguētis optimis. extra loqt τ dele ctata. Nā τ subiūgit. Oleū effusū nomē tu um. Nūc ex satietate τ vbex plenitudie/ ve lut isatiabili' estuās clamat. Trahe me post te curren' i odorē vnguētoz tuoz. Iuxta ... pit d amore seraphico dionysi' /qui est ... holocauste ... int' pcat ardēs. Est q̄de i angel' ardor ille. ei singul' etiā bris /qbz ē vna vox lētiū et ... ardor cordiū. ppterea dicūt lapides igniti. pd pue tñ et i excellētia seraphic' ordo possidet hūc ardorē. Propterea nec ipse a scia sic dom bis. nec cherubī ab ardore noiat. ... ardeat ... Du ... ardore ... oppone bat. Omnis vero delectatio ... ptōe. et ois pceptio sine dubitatiōe ē cogni tio. nō q̄liscūqz/sz expimētal' τ pctica. ē pñe q̄si p sensuz eius vel existēs/q̄ differt dupli a cognitōe solū speculatiua τ distictiua seu de ... Primo ... fz speculatiua vex. aut si magis pprie dixeri mus/respicit plane vex. q̄ vex ē obiectū in tellect'. sz nō sistit in sola rōne veri. imo pu ... tiū boni pcedit. Ex q̄ distinctiōe sumit illa altera d intellectu pctico τ speculatiuo. ¶ Dif fert scdo pceptio expimētalis τ pctica a spe culatiua i ordine τ origine ... pcionē sequi compationez appetit' /plerūqz volūtiui et ab eodē causari. ppterea recte vo cat hmōi pceptio ocul' volūtatis vel amorz sui maxime ... illo. Uulnerasti cor meū spōsa in vno ocu loz tuoz. Eliciamus exinde pulcerimā d cognitōe expimētali scintillā veritatis respe ctu amoris spōse ad deū spōsum. Uiolētior τ vehemētior ē ista pceptio ad trahēdūz post spōsum q̄s speculatiua. Rō iā tacta ē ex ordi ne lrē. τ patet exemplo iā inducto de scptura quā scribit manus ad directionē oculi. Si eñi ostēderet ocul' volūtati scribētis tm̄nō speculatiue quedā exemplaria lrāz sub qua dā obscura generalitate/volūtas nō ita tra heret τ alliceret ad scribēdū. sic fiet ex pulcer rima scriptura sua quā pducet/quā ptiu' in sup ostēder pcipiēs ocul'. qm̄ ocul' videt vo luntatē scribētis. sicut voluntas mouet ocu lū ad videndū lrās q̄s format mediāte ma nu/sz ex impio suo. Sentiēs igit vis affecti ua seu motiua pulcritudinē egregiaz in ... picturis/ q̄les alibi nō viderat. quia nō

sēpserat. trahet ampli⁹ ad ɔtinuādū scp turā ꝑcipiēs tūc ɔcl'o ꝑmanere ī hac sua opatōne directiua/ vt ꝑmaeat ⁊ delectet̄ in vi motiua sua. qm̄ ex dictꝫ duob' consurgit ⁊ orit̄ vehemētior delectatio. q̄ sm̄ Arist. ⁊ expiētiā/ tenet opantē ī opatōne. Facile erit ex hac vna sīlitudie ɔsiderare sensibiles alias īnūerabiles. ⁊ ex ill' ascēdere ad ꝑceptōes ⁊ motōnes rōis ⁊ mētꝫ. q̄les plimi n̄ hn̄tes exercitatos sēsus spūales n̄ aduertūt/ nisi fortassis ī formis ⁊ volucrꝫ fātasmatū. sic ex sola ⁊ simplici fide et spe ō deo ī solo enigmate. ꝑpt q̄les forte putāt aliq̄ dictū illud qd̄ iductū ē ō co gnitōe dei q magꝭ cognoscit̄ q̄d nō e q̄ q̄d e

Quinta proprietas

D i Mor ingredit̄ cellas. Introduxit (inq̄t sponsa) me rex in cellaria sua. [illegible] applaud[illegible] ille de q̄bus iā bis dixerat adolescētule. Adolescētule inq̄t dilexerūt te. Et se rursus ɔnūerās sequētes: Currem⁹ ī odorē vnguētoꝝ tuoꝝ. Letabimur inquiūt et exultabim⁹ ī te. mēores vberꝫ tuoꝝ sup vinū. Recti diligūt te. Recti dicūt. Amo te. Cōsone loquit̄ discipul⁹ ille q̄ [illegible] Odor [illegible] me excitauit ɔcupiscētias eternas. Ipse q̄dē xp̄s rex ē. de q̄ pulcerrima mulieꝝ mr̄ sua fas hꝫ dicere. Ecce odor filij mei sicˉ odor agri pleni cui bn̄dixit dn̄s. sine cui⁹ odore nō currit̄. q̄r nēo venit ad p̄rē nisi tract⁹ a filio. sic nec ad filiū nēo venire p̄t nisi pater su⁹ traxerit eū. ¶ Sūt aliq̄ sortiti aīam bonā. q̄o etiā a puero notauim⁹ anhelare ad diuinos odores ⁊ ad celestia desideria naturali q̄dā instīctu suspēdi/ nōdū hn̄tes rōnis vsū plenū. Habēt alij curuas ī terrꝫ aīas/ ⁊ celestiū inanes instar pecoꝝ. ¶ Discipul⁹ p̄fis vnī⁹ ī heremo cōquestus ē eidē cū admiratiōe/ q̄ vnus ex fratribus apostatauerat. Mirare inq̄t potius fili. quo pacto remanet aliq̄s/ cū null⁹ hic remanere possit/ si nō veneri spālit' a deo. nō hūano solū ɔsilio tract⁹. ¶ Exēplū addidit [illegible] odorē bestie ꝑsequunt̄ eā infatigabiliter. dū alij q̄ꝫ eius excitati p clamorē statim desistāt/ nec alios comitant̄. q̄r odorē venaticū nō hauriūt [illegible] sed nō oībꝫ ad vitā. queadmodū Iudas. q̄ domus repleta ē ex odore vnguenti/ non cucurrit sed lapsus ē. Tales notati sunt ab adolescētulis dicentibꝫ ad spōsā. Recti diligūt te. Nouerat esse nōnullos q̄ rectis eam oculis aspicere nō poterāt. nec odorem optimū ei⁹ ferre. nigrā q̄ꝫ spnebāt ⁊ fuscā. ¶ Porro q̄d egerit spōsa quā introduxit rex ī cellaria sua/ satis colligit̄ ex leticia ⁊ exultatione adolescētulaꝝ suaꝝ ī vberibꝫ suis/ sup vinū carnalis leticie/ aut sapiētie ꝑ industriā acq̄sire. Collegit itaq̄ ex diuine sapiētie thesauris atq̄ cellarijs doctrinas vberes pietatis. Est em̄ infinit⁹ thesaur⁹ hoibꝫ. q̄ q̄ vsi sūt/ ꝑ ticipes effecti sūt amicicie dei. ¶ Que vo sint hmōi doctrine pietatis (put noīat ap'ls) p⁹ dicemus/ si p⁹us aliq̄ de sexta amoris ꝓprietate tetigerim⁹/ adaptauerim⁹ ⁊ cāticordū/ hoc ē ad canticū cordis oīa q̄ dicta sunt ⁊ dicen[illegible] hmōi canticis canticoꝝ.

Sexta proprietas.

a Mor pulcer/ ⁊ ipse niger. Nigra inquit sū sꝫ formosa filie hierl'm. Abstractū p ɔcreto ⁊ femineū p masculino frequēter accipim⁹. qm̄ sicut spōsi ⁊ spōse vn⁹ ē spūs. Ita vox cōis ē. Nolite me cōsiderare q̄r fusca sim/ quia decolorauit me sol. Quid pulcritudo spōse nisi sua ad deū sincera dilectio? Quid nigredo sua vl' fuscedo nisi timorata ⁊ reuerēs hūiliatio? Sua q̄ppe pulcritudo/ sua q̄ꝫ ɔcetūcūq̄ pura ⁊ feruida dilectio/ nec nō cognitōis claritudo/ q̄d ē in estimatōe sua/ dū compat̄ ad illū solē iusticie/ ō quo subiūgit reddēs causaꝫ sui timoris ī nigredine vel fuscedine vl' pallore notati. q̄r inquit decolorauit me sol. Et ita decolorauit/ vt in caliginē ⁊ tenebras tota ruat. ¶ [illegible] in [illegible] quem [illegible] sime ⁊ pluries in vtraq̄ lingua tractauim⁹/ fiat applicatio canticordi noui ad hoc epithalamiū sm̄ ꝓprietates sex in hoc duplici primo notatos cōformiter ad notulas ⁊ vocem eiusdē canticordi/ que sunt he sm̄ quas oīs doctrina pietatis que haurit̄ in cellarijs suis/ cantari potest in armonia cordis/ gaudiū. meror. spes. timor ⁊ pietas. ¶ Est autē pietas (put hic accipit̄) amor ɔsurgens ex affinitate. omnis aūt affinitas procedit ab ipso patre luminū/ ex quo oīs paternitas sm̄ ap'lm in celo ⁊ in terra nominat̄. ¶ Repetitio. Oscula poscit amor. delectat. ecce gaudium. lenit. ecce dolorē ꝑ indirectū qui lenitur. Et ardet. i. desiderat vehementer. Ecce spem. Ingredit̄ cellas pulcer ⁊ ipse niger. Ecce timorē ī nigredine seu pallore/ q̄ ē timenti[illegible] pallor pro pter spūs ɔfluentes ad cor. ¶ Fiat hic dia

psalma. hoc ē pausatio psallentiū in cāticis pro recreatōe cātātiū. quin⁹ etiā possit ipsa doctrina pietatis diligēti⁹ inspici. qm pietas ad oīa valet. q̄ cātico z oīm ī cordibꝫ nr̄is radix ē. exēplar z finis. put vberrime vtinā fructuose tractata p nos ō cāticis manifestāt. ¶ A gaudiū. E spes. I pietas. O tioz. U doloz

Finito diapsalmate

p̄mo. Sequit̄ diapsalma secundū. Prima ppietas septima in ordine.

I Mpugnat amoz. Filij matris mee pugnauerūt ɔtra me. Pēdet hec ūnia iuxta sensū vnū et īmediate pcedēti/ vbi causaz reddit spōsa sue nigredinis dicens. qz decolorauit me sol. sol videlicet iusticie/ pmittēs me tribulationis z tēptatōis ardoribꝫ exponi. Contra quod dr̄ ī ps. Per diē sol nō vret te. Iuxta quē itellectū filij mr̄is sue pugnātes contra eā/ accipiunt̄ ī sinistrā partē. vel de puersis ecclesie filijs. vel ō demonibꝫ q̄ p creatiōē sunt deitatis mr̄is oīm filij. Uel certe de Adam et eua. q̄z filij nequā sūt tyrānici mot⁹ ɔcupiscētie originalis. ... [illegible] ... aīaz pbigenā ad īfimas/ ad īsanos vineas tot desideriozū q̄bꝫ obniti nō sp pt. Sic em̄ totiēs ɔq̄rit̄ aplūs. Amoz spōse vineā ppriā celestis desiderij assiduo feruore custodire nō pualet. Inde palloz ille timoris/ et susce nigreꝙ decoloratiōis. qz velle bonū sibi adiacet. posse aūt nō inuenit iuxta votū. ¶ Sūt alij sensus p anagogiā/ z ī bonā ptē de filijs ecclīe celestis q̄s angelos ītelligit amoz spōse q̄lis fuit ille angel⁹ q̄ pugnauit ī luctu cōtra Jacob. Aut certe p allegoriā ō ecclīa gētiū secoartet. vt cepimus cāticū nr̄m ad amorē spōse. ¶ Et q̄d p̄m doctrinā pietatis resonēt hec z seq̄ntia/ pscrutemur. Nō em̄ frustra dixit amoz spōse pri⁹. Introduxit me rex ī cellaria sua. sz illic edocta eructauit pbū bonū dicēs opa sua z vota eidē regi. qm̄ facta ē lingua sua calam⁹ scribe velociter scribentis

Secūda ppzietas

Amoz q̄ desiderat alta tenere. Indica mihi (inquit spōsa) quē diligit aīa mea/ vbi pascas vbi cubes ī meridie. Attēdat pietas quēadmoduz cito nomen ... [illegible] ... sensū ī nomē pastoris. Ubi pascas inquit. Scim⁹ attribui pastoribꝫ amatoria carmina vbi simplicitas libera z cāpestris sine dolo p sat. vbi nec arrogātia dn̄at. ¶ Et q̄m ex hac ppzietate pendent nō modicū pcedētes et se quētes. ɔsiderem⁹ q̄d sibi velit amoz q̄ desiderat alta tenere. z tā alta vt noticiā de spōso suo deo meridianā audeat postulare. ¶ Cōstat ex doctrina pietatis hausta ī sapiētie cellarijs/ q̄drupliceē ī genere noticiaz et amoris diuini. Meridianā ō se z apud se vbi ē quiescens puz sup se reflexū. Meridianā scd̄o noticiā dicim⁹ de deo. sz extra sei creatura brā. tercio matutinā ī ipso ō creaturis. q̄rto vespertinā ī pprio genere vidēdo creaturas p specu lū z ī enigmate. maxie p statu vie/ vl ī speculo. z forsitan ī enigmate q̄dā vestigioz etiā ī patria. Uult amoz spōse soli intēdere cui ex toto corde n̄ diuiso/ nō dispso diligit. Petit idcirco pn̄tiā spōsi iugiter agnoscere. cui⁹ cā subdit̄ in sequenti ppzietate.

Tercia ppzietas.

Amoz ex vagāte ... [illegible] ... gari. Hic ē vanea ... Incipiā p⁹ greges sodaliū tuoz. Ide q̄d cū diuisiōz ab vnitate sepante recipit. aut nutrit. horret et amoz tāq̄s vnice dilecto ɔtrariū. Preterea sodales hoc loco z greges ... [illegible] ... pastoz in pte intelligimus vni ouili. vni gregi. vni pastori ɔtrariā accipi.

Quarta ppzietas

z est decima.

D Oct⁹ ē amoz spōse/ vt alia denotat amoris ppetas. z h̄ sciēs spōsus. sed ne supbiat spōsa. imo cognoscat q̄liter et vn̄ bonū istud accepit/ dicit ī altera ppzietate. Si ignoras te ... Et iūgit p̄o q̄nta ppzietate

Quinta ppzietas

z est vndecima.

A Moz equo ... [illegible] ... fus ... [illegible] ... E Si ignoras te ait o pulcerrima mlieꝝ. Si nō ... [illegible] ... bis vagabūda p⁹ vestigia gregū. I disp[er]siōe. I hac illacꝫ discordie errātiū. I illic pasce hedos. Iesuū tuoz q̄ ponēdi sēa sinistris subvarietate pastoz z tabnacula sibi mltiplicātiū ī falsitate z vanitate. Q̄ ne fecer̄s aut facta sis. Leq̄tatui meo ī curribꝫ pharaōis assilaui te aīca mea. Iqz grās ɔtēplatōis q̄ te de curribꝫ pharaōis eripiat. q̄ psecu[n]tēes curas pdēr te volētes pdat largu⁹ sū. Dedi pterea et cētu

spulcre gene tue sicut turturis. li. hoñestate puer/
sationis. z collū tuū z. l. qd mihi te pilugit sit sicut
monilia. Nos q; murenulas aureas. l. q̄ sunt
sunt pietatis aurea. faciem⁹ tibi vermiculatas
argēto. l. eloq̄ncie/ qm̄ eloq̄a mea eloq̄a casta
sūt. argētū igne examiatū/ purgatū terre pur
gatū septuplū. ¶ Sunt hec interim p cōcordia z
sympsalmate scdo cōtexta. absq; piudicio sen
tētiaꝝ/ q̄s cē multiplices alias n̄ me latz. fiat
recursus ad petitiōz z desideriū spōse ex amo
ris fiducia loq̄ntis. Amo te. l. Indica mihi. l.
p amorē tuū q̄ amas me. l. vbi pascas. vbi cu
bas i meridie. l. ¶ Accipiat̄ sc̄ntia p diapsal
mate ad illustratiōz cātico℞. ¶ Dicam⁹ h̄ cū
Petro/ de cui⁹ filia charissima petronella ho
die meminit eccl̄ia. Bonū ē nos h̄ eē/ nō vt fa/
ciam⁹ tria tabnacula. Nesciebat eñ q̄d dice
ret. sed vt leuātes oculos nr̄e cōsideratōis ne
minē videam⁹ nisi solū iesū q̄ p effectus vari
os z istinct⁹ q̄rit a spōsa/ amas me? Cui que
stiōi sp bñ cōscia spōsa rñdet. Dñe tu scis q̄
amo te. Cui dñs rñdet. Pasce agnos meos
Et p agnos hic fortassis itelligim⁹ nō incō/
grue idē qd p adolescētulas/ de q̄bꝫ sup i alio
sympsalmate. q̄ statū incipiētiū vel aīaliū z
imp̄fectoꝝ significāt z tenēt. sic p filias hiel'z
nos i gloria cōsūmatas aīas vel angelos itel
ligimus. a q̄bꝫ spōsa cōsolatiōz petit z accipit
mutua z varia collocutiōe freq̄nter exhibita
Itaq; cognoscētes adolescētule qm̄ itrodu
xit rex spōsā i cellaria sua. Ita eñ reuelauit
eis/ cōgaudēt mox z dicūt. Lxultabimus z le
tabimur i te/ memores vberum tuoꝝ. sup vi
nū. l. Plus eñ delectat ancillas sponse adole
scētulas lac doctrinal' pietatis stillātis ex vberi
bus suis/ q̄ vinū scie cuiuslibet secularis vel
L humano studio torculatū z. ¶ Cōstituamus
igit̄ oñ cōsideratōis oculos adolescētulas nūc
bas nūc illas p desiderio paulatim ad noti
ciā spōsi puenire satagētes/ z se monilibꝫ au
reis vermicularis argēteo. q̄stū fas ē ornare/ cu
piētes postulare p amorē mutuū spōsi z spō
se multiplices sibi q̄stiūculas indicari. ¶ Pri
ma q̄stio. amor spōsi sum⁹/ nunq̄d p̄t tot⁹ to
talit' diligi z a diligēte hīri. ¶ Rñsio p distincti
onē. Cōcurrūt eñ ad dilectiōz tria. Dilect⁹
z diligens/ z habitudo diligētis ad dilectū.
Itaq; de⁹ sicut ē tot⁹ desiderabil'/ q2 tot⁹ bon⁹
Ita ē de se tot⁹ z totalit' diligibil'. q2 finis vl
timus ē. ¶ Diligēs vero aīa p̄t tota z totaliter
diligere. videlz ex tota se/ ex toto corde/ ex to
ta aīa/ ex tota mēte/ ex toto intellectu/ z ex oī
bus viribꝫ suis. Alioq̄n nō pcipet' si n̄ posset

implere. Qd fiet m̄ cū venerit qd pfectū
ē i patria vbi dicūt̄ cōphēsores. qm̄ apphē
dūt fm totū posse suū/ totū nosse/ totū velle.
Proinde tercio si fiat collatio diligētis ad di
lectū/ sic dilect⁹ deus solus a se totalit' diligi
tur z cōphēdit̄ [illegible] lucē
cē imēsā et inaccessibilē inhabitat. sol⁹ nulla
co[illegible]nitiōis finitate circūscribi p̄t. sol⁹ in etna
trinitate sua pleno z ifinito tonitruo magni
tudīs resonat i secula seculoꝝ/ loq̄nte q̄libet
psona ad alterā. amo te amo te amo te. Amor
q̄d amat cū deū amat? Rñsio cōformiter ad
aug. querētē. Quid amo dū deū meū amo?
Amo q̄ndā lucē quā nō capit locus. quēdā
sonū quē nō capit tps. quendā odorē quē n̄
spargit flatus. quēdā saporē quē nō minuit
edacitas. quēdā amplexū quē n̄ diuellit soci
etas. ¶ Amor nunq̄d cognoscit diligēdo deū
q̄d ē deus? Rñsio p distinctiōz cui⁹ ignoran
tia multos turbat. Aut eñ querit̄ d cognici
one q̄dditatiua di pfecta singulari z aspecti
ua seu diffinitiua. z h̄ q̄dā nō verū est qd ne
scit viator q̄d ē de⁹. imo nec cōphēsor nisi co
gnitiōe z dilectiōe actuali finita formaliter. si
cut eēntia/ vtus z opatio finite sunt. Si vo
querit̄ de cognitiōne z dilectiōe q̄dditatiua dei
sub generalibꝫ attributis appropriatis sibi p
q̄d noīs descriptiue/ z p excellētiā supabundā
tis affirmatiōis/ q̄lia significāt oīa noīa īme
sitatē dicentia explicite vel implicite. cōstat q2
nedū i celo intuitiue/ sed etiā in via abstracti
ue cognoscit̄ q̄d deus ē/ imo p regula. Quā/
tū q̄sq; cognoscit d deo q2 ē/ tātūdē ipe nouit
q̄d ē. si pfecte/ perfecte. si impfecte/ impfecte.
Neq; eñ sunt audiēdi/ q̄ dicūt nihil de deo
cognosci/ si nō cognoscat̄ oīa ei⁹ ppriema. h̄
saltē i negatōibꝫ hꝫ instantiā. Verissimū q̄ p
pe ē q2 deus nō ē lapis vel asin⁹. Quātū vo
scit̄ de deo q̄d nō ē (cū puatio cognoscat̄ per
habitū) scit̄ tātūdē de deo q̄d ipe ē. ¶ Amor M
nūq̄d imediate diligit deū dicēdo sibi vbū cit.
Amo te toto corde. Amo te tota aīa Amo
te tota mente. Amo te toto intellectu sine de
ceptiōe. tota volūtate sine cōtradictione. tota
memoria sine obliuione. tota vtute sine defe
ctiōe. ex oībꝫ viribꝫ sine discrepatiōe. Deniq;
ppter te sincenter z vnice. ¶ Rñsio p cōsidera
tiōes efficacē excellētiā hui⁹ orōnis Amo te/
amo te/ amo te designātes. Amo te verbū ē
z [illegible] ppriissime cōueniēs z eternaliter toti
trinitati. Vñ verbo h̄ dñi celi firmati sunt/ z
h̄ spū oris eius oīs virt⁹ eoꝝ. Ipe eñ dixit
de q̄libet creatura in esse pducta. Amo te sa/

cta ē. Suū enī amare creaturā ē suū facere. Itaqꝫ q̄stū vult creature eē ⁊ bū esse / tm̄ dicit eidē ⁊ p effectū. amo te ¶ Amo te / vox ē vl' oīo i q̄ ⁊ p quā sicut i enigmate cognoscit̄ deus vnus i trinitate / ⁊ trinus i vnitate. dicit amor noster ihs / q iota vnū aut vn⁹ apex ū pteribit a lege. Fuerūt q̄ ppterea ex l'ris scripture tāqꝫ seminarijs ⁊ elemētis v̄itatū conati sunt vt Joachim itelligere. i. int⁹ legere. multa etiā vsqꝫ ad pphetias d occultis ⁊ futuris. sed i multis fefellit istū audacior curiositas q̄ sat̄ erat ad doctrinā pietat̄. Dicam⁹ [illegible] pncipiū / mediū ⁊ finis s̄m tres ei⁹ l'ras. Est enī pcipuū i creatur̄ vestigiū s̄m pithagoras [illegible] pl⁹ specificauerūt dicētes i re q̄libet eē tria. q̄ sunt natura / v̄tus ⁊ opatio. Theologi v̄o particulari⁹ ⁊ diffusi⁹ assignāt in vestigijs btīssimā trinitatē. Repit̄ nāqꝫ i omī re vnitas. veritas ⁊ bonitas. Repit̄ modus / spēs ⁊ ordo. Repit̄ mēsura / numer⁹ ⁊ pōdus. Repit̄ i ma [illegible] ges ... rerū ɔditōes noīatim i re nr̄a. Itaqꝫ [illegible] xp̄o referēte Johē i Apocal'. Ego sum alpha ⁊ o. pncipiū ⁊ finis. Jungit̄ apte. M p medio. Ego inq̄t i medio sum ⁊c̄. Et Johānes. medius v̄m stetit ⁊c̄. ¶ Rursus hec l'ra duplicata iuxta morē āntiquū scribē[illegible] cōplectit̄ apices q̄ttuor lineales / p q̄s in enigmate cognosci pt vestigiū trinitat̄ simul cū mysterio vnitat̄ sic [illegible] scpserūt. Inde q̄dē q hmoi dictio nō sine sancti sp̄us istinctu ppositā ē i canone misse ⁊ subiunctū. Clementissime pater / qd̄ ē nomen oīs amoris originale fundamentū. a quo sumit ozo dn̄ica exorditōis sue ausum. ¶ Amo te. vox est vl'r cuiuslibet creature. Sua laus i sup / suū canticū / sua iubilatio / v't⁹ honor ⁊ exultatio / psalmus / organū ⁊ adoratio. Felix es o creatura rōnal' / q̄ capax facta es audire sil' ⁊ intelligere p oīa generalit̄ i deo ⁊ i creatura. istā iocūditatis vocē. Amo te. Infelix ex aduerso creatura rōnalis / q̄ discordat a tali cātico puersa volūtate / cui ū placz iō cāticū amor̄ ⁊ pac̄. q2 nec dat gl'az deo i excelsis. nec i terris hz pacē bone voluntat̄. ¶ Preterea iure [illegible] O adolescētule / recti diligūt te. non iniq̄. nō distorti et reprobi. H cognoui (dicit Eccs) q fecerit deus hoīem rectū / ⁊ ipe miscuit se infinitis questionib⁹ p curiositatē, instabilitatē ⁊ cupiditatē. Primū in rationali.
A scdm̄ i irascibili. terciū i ɔcupiscibili. ¶ Amo te. Vox ē erūpens ab ore pietatis paternal' i oēs vniuersaliter generatōes. Presupponitur hic ex alijs / q pietas ē amor ɔsurgēs ex affinitate. Vn̄ iuxta diuersos grad⁹ affinitatis diuersificat̄ amor pietatis / vt pr̄is ad filium ⁊ ecōtra. viri ad vxorē ⁊ ecōtra. ciuiū ad ciuitatē aut patriā. ppinquoz / domesticoz ⁊ ɔsanguineorū ad iuicē. Cōstat aūt ex aplica snīa / q ex deo pr̄e oīs paternitas i celo ⁊ i terra noīat̄. ⁊ ex ɔsequēti quelibet primitas aut affinitas i oīb⁹ generatōnib⁹ celi ⁊ terre. nedū i homīb⁹ d q̄b⁹ dixerūt q̄dā poetaz. ipius etenī genus sum⁹. qd̄ verbū fecit apl's ɔfirmādo catholicū. Cōfirmat petrus xp̄ianis loquēs. Vos estis genus electū. ¶ Amo te. vox est tam efficax viuax ⁊ sonora / vt ad aures dei (q̄ sunt eius immēsa virt⁹ cognoscitiua) generalit̄ ⁊ imediate ptingat. Sciebat [illegible] nr̄ ihs / q oīa dedit ei pr̄ i man⁹. Dicebat alibi Oē q̄d dat mihi pr̄ ad me veniet. Ad locū q̄z suū vn̄ exeūt flumina reuertunt̄ dicēte Salomone / ⁊ phicā snīam ɔfirmāte ɔmemoratā a Boecio. Repetunt pprios q̄qꝫ recursus / redituqꝫ suo singula gaudent. nec manet vlli traditus ordo. nisi quod fini iunxerit ortum / stabilēqꝫ sui fecerit orbē. Et rursum altero metro. Quia nō aliter durare queāt / nisi ɔuerso rursus amore refluāt causę q̄ dedit esse. Cōstat q reditu⁹ iste fit p amorē / sicut altero metro dicit. Deformis q̄s lege benigna / ad te cōuersas reduci facis igne reuerti. Quis aūt ignis sit iste / ɔstat ex Dionysio de angelica hierarchia i fine. Et eodē Boecio. q est amor cōis instituo nature. d q̄ sic exclamat. O felix hoīm genus / si vestros aīos amor quo celū regit̄ regat. ¶ Cōstat ex illis veritas ɔsideratōis rn̄dens inq̄sitōi / si deus imediate amat̄. Perspicuū ē ita eē. Nihil q̄ppe mediū inter deū ⁊ creaturā. ¶ Sed forte pticularior erat intentio de amore libe [illegible] us addiderim⁹ ad pmissa de viuacitate hui⁹ voc̄. Amo te. ¶ Amo te. tāte viuacitat̄ vox ē ⁊ efficacie. q neqꝫ mors neqꝫ infernus illā opprimere valeāt aut tollere. Habz infernus horrēdos gemit⁹ penaz ex horribilioribus clamorib⁹ vicioz. nihilomin⁹ isultat ex illis cū iusticia ⁊ natura sil' cū misc̄dia / carmen pulcerrimū ⁊ sūme armoniacū aurib⁹ pius ⁊ bone volūtat̄. Hz locū tenoris seueritas iusticie. Hz locū ɔtratenoris bonitas nature. hz locū discātus suauitas misc̄die. Fortis igitur vt mors dilectio. ⁊ dura sic infer⁹ emula

rio. Aque multe nō poterunt extinguere charitatē. nec flumina obruēt eam. ¶ Amo te/si profert a creatura rōnali deo suo. toto corde/tota aīa z tota mēte p pietatē fidei/spei et charitatis. ipa cōiūgit̄ imediate deo suo. q̄ dicēte Amo te/ipa facta ē. q̄ patiētc ista amorosa ... ¶ Constat ... ppositio ad amorē liberū z piū. Et possum⁹ ipm p tres gradus distinguere iuxta multiplicē ternariū/qd̄ prius notatū ē. De q̄b⁹ sufficit ille cōis ternarius. incipientiū. pficientiū z pfectoꝝ. put aliq̄ sūt aīales. aliq̄ rōnales. aliq̄ spūales. fm q̄ loquit̄ Hugo dicēs nōnullos ī eccl'ia cōtētari simplici fide xpiana/nō investigātes rōez. querūt alij cū fide rōem ad solamē suū z aliorū edificationē. trāscēdūt alij ad simplicē intelligentiā creditorū z coꝝ q̄ p rōem didicerunt. ¶ Et si pbauerim⁹ de pmis q̄ pōt imediate deū diligere/pspicuū satis ō reliq̄s. ¶ Et ... de causalitate dei/q̄ ī oīm actōe ccurrit sua imediate ad oēm effectū fm triplex gen⁹ cause. pcessus nō erit ambiguus ō amore pio z libero. ... q̄ pma causa sic est remotissima q̄ etiā pxīqssima. sic generalissima q̄ etiā singularissima. ... viss fuerit disputabiles. tn̄ veritas ista p posteriores certissimis demōstratōib⁹ operta ē ... particulariter et īmediate producit̄ a deo sicut angelus. q̄uis in h̄ sit dr̄ia q̄ ad productionē ... ccurrūt alie cause particulares cū deo. nō sic cū angelo dū creat̄. Uno siquidē amore penitus inuariabili producit̄ ... lus q̄ z tali product⁹ ē angelus. sicut eodē ... bo de oīb⁹ ipse dixit z facta sūt. Erat autē illud dicere dei idē penitus qd̄ amare. dicere videl; ... appropriatū spūi scō/n̄ speculatiuū tn̄ imō. qd̄ interius pprīū ē ... dei ¶ Accipimus ergo amorē dei p feruore actuali. z sic amorē spōse ad spōsum pro feruore se actualiter exercente. Cōstat nāq̄ aīam q̄ diu ē ī charitate cōiūgi habitualiter et īmediate deo. s; actu pmo. Possum⁹ cōsili rōne ita sentire de feruore quē dicimus actū; scōm z ... dei ... los dei. ¶ Amo te vel osculor te dictū veraciter a spōsa spōso suo deo. Jūgit eā īmediate ... mihi z ego illi. inter vbera mea cōmorabit̄. et dextera illius amplexabit̄ me. Cōsone ad illud de beniamyn adolescētulo ī mētis excessu. que mēs paulo quē nūc recolim⁹ amātissimus ... ī eo ... tota die meditabit̄. z int̄ hūeros illius requiescet brachijs. s. suspēsio z innexio ad collū. Qua ī re notādus ē processus redeūdi ī deū/vt innotescat q̄liter tandē z vbi fiat q̄es ¶ Cōstat in pmis nō eē quietē in virib⁹ vegetatiuis pp̄ter necessarios z assiduos ī nutriendo. vegetādo z augēdo mot⁹ z alteratōes. ¶ Cōstat insup q̄ nec ī virib⁹ aīalib⁹ sensitiuis exteriorū s; nec interiorū/pp̄ter varias obiectoꝝ z ... ¶ Cōstat amplī⁹ q̄ nec ī virib⁹ rōnabilib⁹/et q̄ sunt obedibiles rōni/q̄ sunt rōnalis. irascibil' et ccupiscibilis pp̄ter discursus vagos z varios q̄b⁹ agitant̄. ¶ Cōstat ampli⁹ q̄ nec ī portiōe vel vi intellectiua/q̄ naturalit̄ mouet̄ ab obiectis q̄ sunt fantasmata aut spēs ītelligibiles. etiā si negociet̄ intellect⁹ circa pma pncipia/que sunt infallibilis z inuariabil' vitatis. ¶ Supestigit̄ si debeat eē q̄es z finis motus ī sponsa. q̄ q̄rat̄ ī volūtate sua cui⁹ ē soli⁹ pncipaliter dicere deo sicut obiecto z fini suo vltimo Amo te/maneo ī te. z tu in me/sicut pmittit xpo frueti se sacrali mādicatōe. Dicit autē mālio finē motus z q̄etē. ¶ Talimō redit vltimus amor charitate format⁹ ad pmū quietū naturalit̄, q̄uis liberalit̄ instiū/circulo q̄dā vbi ē pncipiū/mediū z finis q̄si implicato vbo. Amo te. ¶ Deniq; cōstat istic esse q̄etē in amādo. ī cognoscēdo. ī memoriter retinēdo/fm habitū etiā ī via. nisi spōse voluntas auerterit faciē ab oculo spōsi. z ab amplexu peccādo se subtraxerit. Porro de feruore actuali dilectōis p tpe vie n̄ ... dici obstāte mortalitatis necessitate multiplici. Uñ oppugnat̄ amor interius. z exterius ponit̄ ī vinea ... Hinc gemebūd⁹ et anhelus ad patriam exclamat. Indica mihi quē diligit anima mea/vbi pascas/vbi cubes ī meridie. ne q̄ ... tā miserabiliter z iugiter vagari incipiā. z cetera que supficialiter ptracta sunt.

Incipit terciū hymnpsalma cōtinēs quattuor amoris proprietates. scz. xij. xiij. xiiij. z xv.

Rat amor cor h... fasciculus ... et erat florid⁹/ē fructus dulcis ī ore suo. Beat⁹ iquā; q̄ ... amor sponse/nard⁹ mea dedit odorē suū. Ubi fm diuidētes cātica p drag/

mata decē. Inchoat scd̄m dragma. paulo/
post terciū. Ecce tu pulcer. Deīde q̄rtū. Si
[illegible]
ct⁹ me⁹ mihi. Septimū egredimī. Octauū.
[illegible]
[illegible]
onis inchoatio locutiōis spōse ad spōsuz cū
rñsiōe spōsi Sz ordinē ceptū tenētes p syn
psalmata. x. ſm totidē metra nr̄a p amoris p
prietates/cū murenulis aureis doctrine pie
tatis. ¶ Rememoremur ī p̄mis quēadmodū
spōsa q̄sierit. Indica mihi quē diligit aīa
mea/vbi pascas/vbi cubes ī meridie. Et in
telligamus petitōz spōse benigniter q̄ ad alu
nd exauditā. ¶ Indicauit eni xp̄us quē dili
git quēadmodū pascit z cubat in meridie ar
dētissime passionis sue rememorate p eucha
ristiā. ¶ In q̄ accubitu cuz eēt pacific⁹/gl'iat
spōsa q nardus sue deuotōis dederit odorē
suauitatis p desideriū feruorē ad h̄ sacrificiū
[illegible]
sacrificās sacrificiū z cui sacrificat. In q̄ ha
bitat plenitudo diuinitatis corpaliter/h̄ est p
fecte/z ſm oēm ītutis dimēsionē integrali
ter sicut aplus ītellexit. z martin⁹ vocās deū
corpus. ¶ Amor subinde post expientiā sua
uitatis sentit validā fuisse vocatōez spōsi di
cētis. Venite ad me q̄ laboratis z onerati estis
et cetera q̄ sequunt. qualia notant singilla/
tim ī amorosissimo h̄ ṽbo sequēti spōse. Fa
sciculus myrrhe dilect⁹ meus mihi. inter vbe/
ra mea cōmorabit. Attēde ī fasciculo lenita
tē. In myrrha suauitatē In eo q ē dilectus
mitis ē. In eo q dignat eē su⁹/hūilis corde.
Porro dat sibi. i. p se ad refectōz/z inē vbera
ponit vt iugū pnectēs. z pmorat vt q̄etans
Est igit xp̄s venieti ad se dilecte post tot la/
bores z onera tēptationū et tribulationū iu
gū suaue z onus leue. mitis q̄z z hūil' corde.
reficiēs deniq3 z quietās. Ad qd̄ spectat qd̄
addit spōsa. Botrus cypri dilect⁹ me⁹ mihi
[illegible]
vineis engaddi/refectio suauis accipit. sim
plicitas proinde laudat ī spōsa p oculos co
lūbinos q̄s dirigit ad sponsū. qm̄ vbi amor
ibi oculus. Pulcritudo q̄z duplex exp̄mit
ī amica. que reciproca vicissitudīe laudat in
dilecto/q pulcer ē et decor⁹. Subifert deni
q3 q̄si verecūda ī sollitudine petēs osculū Le
ctulus nr̄ floridus/laudās domū totā ex ti/
gnis z laquearibus viriū fortiū eē ppositā. Ve
nus appareat inde lectuli floridi. i. pscie req
es securior. Dilectus adiungit nō aduersari

ue h̄ pfirmatiue ad ṽba spōse dicētis. lectu/
lus nr̄ floridus. nimiz q2 ego flos cāpi z lili
um pualliū. tu ṽo amica mea sic liliū florife
rū/oēs filias excedēs. sicut liliū spinas exu/
perat ī decore. Subiūgit pinde amor spon
se. sic malus inter ligna siluarū. fertil. s. inter
fructuosa. sic amic⁹ meus iter filios. qd̄ pex
perietiā se cognouisse demōstrat dic[illegible]
vmbra illi⁹ quē desiderabaz sedi. z fruct⁹ ei⁹
dulcis gutturi meo. ¶ Cursim ista p textu lr̄a Q
li de pprietatibꝫ amoris dicta sint. latior ali/
q̄nto d̄ amore fruitiuo fiat ſmo. Amor frui
tiuus vel amorosa fruitio si pprie sumat/ in
cludit tria p̄ncipaliter. psupponēs cogniti/
onē dei saltē ex simplici fide. Primū ē libera
motio volūtatis ī deū tāq̄ fine vltimū. et h̄ ex
pōdere charitatis create sil' z increate. Alte/
rū ē pceptio talis vnionis cū deo. Terciū ē
psequēs ad hec duo z ipa pficiens/qd̄ ē dele
ctatio. q̄ describit pceptio pueniētis piūcti.
sic ista pluries expositum⁹. sed repetimus ad
eliciēdā descp̄tōz succinctā amoris fruitiui.
Qd̄ ē ptractatio libera finis vltimi satiās et
q̄etās. Pertractatio ponit q̄si p genere. qm̄
vsus z fruitio dūt actōz circa obiectū suuz. z
suo mō tenēter ptractant ipm. Et h̄ sub alqs
ṽbis significat Aug. dicēs de frui z vti/q ē
[illegible]
prie sola volūtas vtit aut fruit. pptera iun
git libera ad h̄ q̄si genus peractatio Deinde
ponīa fruitōis ad vsuz subdit finis vltimi.
Rursus q2 finis vltim⁹ ptinet oē bonū/sub
iungit satiās z q̄etās. ¶ Amor fruitiu⁹ sic de
scptus puenit omī z soli/q̄ fruit etiā ipi deo.
qm̄ peractat libere se circa finē vltimuz dele
ctabilit z q̄ete. Cōsonat aug. descp̄tio. Frui
mur rebꝫ cognitis. qbꝫ mēs pp̄ter se delectata
q̄escit Accipit aūt fruitio latius aliq̄n prout
extēdit ad vsū liberū/imo z magis ip̄ropie p
ut brutis pueniret. Sz stet ista pprietas/et
attēdam⁹/q̄le q̄tumq3 sit h̄re deū ī libera fa
cultate volūtatis/vt ptractet eū faciēs d̄ eo si
cut voluerit. ¶ Quis ī hac ptervim amoris di
gne laudauerit. q̄s dignatōz diuine pietatis ī
misterio nobis datā satis admirarus fuerit.
Qua ī re dicebat fructus vite. Ego ī medio
vīm sū sic q̄ ministrat. Et rursuz pollicet/q p
cinget se z ēuos q̄s inuenerit vigilātes faci
et discumbere. z trāsiēs ministrabit eis dicēs.
[illegible]
bz īmediate deū nedūz pro obiecto circa qd̄
ṽsat/sed etiā p proprio z īmediato fine vlti/
mo ad qd̄ inclinat et inclinat. Singularis

hec pprietas ē ipsius charitatis ex q̄ sumit excel
lēna volūtatis. Sūt alie due virtutes theolo/
gicales: fides et spes circa deū ... pprium et ime
diatū obiectū. sz nō sb rōne finis vltimi qd ē sū
mū bonū. qm̄ fides respicit deū sub rōne ve
ri pmi. et spes sub rōne sūmi ardui. q̄ duo nō
hūt finis vltimi rōez. Porro virtutes cardia
les/dona et btitudies/vel hūt p obiecto ime
diato res alias a deo/sic tpantia moderatur
passiōes ɔcupiscibiles/et fortitudo passiōes
irascibiles. et pnia respicit pctm̄. Silr et lu/
ctus/et iusticia hūanos actus. Aut si tēdūt i
deū inclinatiue/non tm̄ imediate et p se moti
ue/sz solum mediāte charitate. q̄ dat eis vitā
pōdus et decorē. ¶ Amor fruitiu⁹ oēz vsū lici
tū terminat et mouet ad finē vltimū. Preter ea
ɔnectūt oēs actus meritorij cū habitib⁹ su/
is ad amorē fruitiuū. Vñ tā vtētes q̄s fruen
tes hūt ex snīa dicere. Fruct⁹ eius dulcis gut
turi meo. Quocirca patet laus et pcellētia
charitatis. q̄ ppter qd vnūqdqz tale et illud
magis. potior q̄z bonitas ē p ēcntiā q̄s p pti/
cipationē. ¶ Amor fruitiu⁹ dicit cū deo. Amo
re... ab eodē audiēs. pasce agnos meos. Pl⁹
obsequitur et obedit q̄s aliq virtutū. qm̄ p ipsuz
ois referunt i deū et seruiūt ei/dū assumunt i
facultatē volūtatis. aut opantis/ vt bona no
stra aut approbans vt bona aliena aut to/
lerantis/vt pprie pene et aliene culpe. aut de
testātis culpā ppriā. Pōt igit oim eē bonus
vsus obiectiue/vel p se si bona sunt approbā
do. vel p accidēs/mala detestādo ppetrata.
respuēdo oblata. tolerādo illata. Neqz tm̄ ...
bona ... finis vsus bonus ē. Intelligat
q̄ppe maxima talis ē vsu bono p se/nō solu3
p accidēs. ¶ Amor fruitiu⁹ totus liberalis ē
atqz gratuit⁹/q̄tuis possit hīc oculos ad mer/
cedē/sz nō intētiōe pncipali et vltimata motō
ne. Motio siqdē charitatis duplex ē. vna cō
placētie et beniuolētie. altera desiderij et ɔcu
piscentie. Et h̄ scdo mō dupl'r Aut sistendo
circa finē vltimū. aut referendo ad ipm actu
vel habitu/mediate vel imediate. Et h̄ scdo
mō mot⁹ charitatis q̄ ē ɔcupiscētie licit⁹ ē quē
admodū volo mihi deū/et amorē ipius opto.
P... premi⁹ mihi deū dari sil' mihi deside
ro ... Porro totū3 h̄ finalit ppter amorē
amicicie et ɔplacētie circa deū. Saluat et h̄
quēadmodū spes pecunie nō ē culpabiliter
vel simoniace mercēnaria. neqz timor seruus est
filiis. neqz generaliter quis act⁹ virtutū ipa/
tē formati ab ipsa charitate. Sz h̄ pfecte et
par... ... amor

fruitiu⁹ fructuosior ē ceteris paribus q̄s ...
q̄tu habet vsus. Rō q̄ ppter qd vnūqdqz ta
le et illd magis. sz fruct⁹ ēcntial' pmij d̄ q̄ loq
mur/nō venit aliis virtutib⁹ nisi p charitatē.
Purior ē insup et fini suo primior. Additur
ē ceteris parib⁹. q̄ nō oib⁹ fas ē intendere so
lū amori fruitiuo ... imediate; durat ac
circa deū. imo necesse ē alias virtutes. dona
et btitudies assumere ppt act⁹ hierarchicos
duos q̄ sūt purgare et illumiare/ ppter igno
rātias et pctā circa se si fuerit ifectus. et circa
alios q̄b⁹ ex officio debitor ē. Nō eñ l3 talib⁹
nec expedit soli vacare ɔtēplatiōis q̄eti. sz ne
qz possibile ē faciliter et feliciter a talib⁹ istud
agi. Opz vacare volentē deo pus expiri illd
qd pmittit. Arcū ɔteret et ɔfriget arma. s. vi
cioꝝ et aduersantiū scuta ɔburet igni charita
tis. ¶ Si qs aūt fuerit liber a iugo vicioꝝ et
hoīm seruitute. q̄les erāt heremite. fructuosi/
or est exercitatio sua circa deū vt sic/q̄s circa
proximū. q̄uis idē act⁹ amoris dicitus ime
diate circa deū/sit rō sufficiēs boni vsus. nec
dū circa proximū/sed circa qdcūqz creatuz.
Ita eñ btūs vno actu simplici fruitiuo dei
sil' vtit hūt toto mūdo/vt sit idē actus diuersi/
mode ɔsiderat⁹ vsus et fruitio/rectus et refle
xus. Unus ē oīmod⁹/ nō tm̄ ēcntialit infini
tus. Amor fruitiu⁹ crebrius i exercitio d3 ac
cipi respectu boni q̄s intellect⁹ speculatiuus
respectu veri. Est et h̄ pseruatio grādis sup
eminētia duplicis hui⁹ potētie rōnal. qm̄ ari
sto. et seqces etiā theologi/sic scūs thomas/
videnk intellect⁹ pferre dignitatez. Alij vero
magis seqntes Augt. et xpianā pietatē certis
simis rōib⁹ volūtatē anteponūt. sic dūs bo
nauen. q̄ ppterea ex doctrina et vita pietatis
circa charitatē cognoiatus ē seraphic⁹. So
... cultura intellect⁹ speculatiui ...
cūqz subtilis cadit i illud aplicū. scia inflat.
cult⁹ vo volūtatis i amore meret illd qd ad
dit. et charitas edificat. q̄ sedēs sub vmbra il
lius que ... ... fructu ...
ctus spūales. xij. dulces gutturi suo.

Incipit hympsalma

quartū ɔtinēs sex pprietates amoris. s. xvi.
xvij. xviij. xix. xx. et xxi.

Potat amor. lāguet. amplexib⁹ S
P heret amici. Quo seciūs rapit
huc videt. audit ... Introdu
xit inqt me rex in cellā vinariā
&c. Vsqz i finē capli scdi. Potat amor intro
duct⁹ i cellā vinariā. potat fructū dulcē gut/

turi suo potat sobriá. sic hymnisat eccl'a ebri
etatē spūs. ⁊ ħ de calicello p̄s. gl'iantis. Et
calix me⁹ inebriās q̄z p̄clarus ē. Un̄ itez. In
ebriabūt ab vbertate domus tue. Et i cātici
istis. Comedite amici ⁊ bibite ⁊ iebriamini
[illegible]
ebriari vino i q̄ ē luxuria. Ad q̄d refert illud
eiusdē. Nō pl⁹ sape q̄z optet sape/ sed sape ad
sobrietatē. subiungit amor spōse suā signifi/
cāns sobrietatē i ebrietate. Et ordinauit i me
caritatē. Amor siq̄dē etiā di si nō [illegible]
tus. si fuerit zel⁹ dei feruid⁹/ s̄z nō s̄m scientiā
multiplicē sepi⁹ pniciē opat. vbi tñ arbitrat
obsequiū se p̄stare deo. sic alibi deductū ē de
ipulsiby ⁊ tēptatiōiby. ¶ Et itez poterit ħ ali
q̄d cursim tāgi. Est aūt ordinatus amor seu
charitas vt diligat de⁹ sup oīa ex toto corde
[illegible]
nim⁹/ cū mod⁹ ei⁹ sit esse sine mō/ put notat
nomē ebrietatis/ q̄si extra briā seu mensurā.
qm̄ ex v̄bis Dionysij mystic⁹ amator p imē
surabilē ⁊ absolutū puremētis excessuz ad
supessentialē diuinaz tenebraz radiu [illegible]
[illegible]
tis excessus ē imensurabilis. ipe ē immēsus
⁊ sine mensura vel bria. ⁊ ita vere ebri⁹. Et ħ
[illegible]
in hac ipa ebrietate spūs. Idē spūs ineffabi
liby ⁊ ignotis ineffabilit ⁊ ignote ꝯiungit et
vnit. Quo sup mysterio/ multa balbutiēdo
garriuit insipientia nr̄a. in de v̄bo ⁊ hymno
gl'ie. ⁊ sup illo xp̄i Qui mādicat meā carnez
⁊ bibit meū sanguinē. i me manet ⁊ ego i eo.
Tractatu. ix. sup Magnificat. Uez quāto
pl⁹ bibit hec ebrietas spūs cū sobrietate pie
meditatōnis/ tāto crescit sua manifestatio. ⁊
de manifestatōe sua sup admirabil' infinita/
[illegible]
ex manifestatōe nascit ebrietas. ⁊ ex obscuri
tate pcepta clarificatio maior venit. Ad q̄d
spectat tot⁹ ille sermo diuinissim⁹ hora cene
p q̄ttuor capitula iohis. q̄ tūc sup pect⁹ dn̄i
recūbēs/ itroduct⁹ ē i cellā vinariā. vbi cū or
dinata charitate hausit ebrietatē spūs ad in
telligenduz isti⁹ vim s̄monis. In q̄ videt q̄si
nugatorie nobis ignaris totiēs repetere xp̄s
de circūincessiōe triū psonaz ad inuicē i idē
titate eēntie. De circūincessiōe pterea p quā/
dā pticipatōez analogā triū psonaz i electis
⁊ electoz ad inuicē ⁊ i eis. vt de⁹ sit om̄ia in
om̄iby. ⁊ ipsi electi sint ꝯsummati i vnū ¶ Et
qm̄ nr̄m hacten⁹ studiū fuit ꝯcordare theo/
logiā hanc mysticā cū nr̄a scholastica. tēpte

mus hic pauca dicere saltē/ vt nō lateat peri
tus q̄d nois terminoz. ¶ Sane tota vel p̄ci T
pua cā difficultatis ad intelligentiā scholasti
cā in hac pte videt eē ppter oīmodā finiti ad
ifinitū. creature. s. ad creatorē ipro portōz et
equocatōz. q̄lē elucidare volētes diuersi do/
ctores/ diuersos sibi terminos inuenerunt.
¶ Possum⁹ sine p̄iudicio ad duos ⁊ vsitatis/
simos termios totuz resoluere/ vt dicam⁹ q
oīs ꝯpatō actual' dī ad creaturā/ ē dūtaxat
sic ꝯpatio cause ad effectuz ⁊ effect⁹ ad cām.
sumpta cā i illa amplitudie de q̄ i centilogio
de cā finali tractatū ē. vt videlz creatio ꝯser
uatio ⁊ trāssubstātiatio ⁊ vital' imutatio ob
iectal'/ referant ad cāz efficientē maxime/ vel
[illegible] ē alit q̄s Aristo. explicauerit.
qm̄ efficientiā dei/ q̄lē tradit v̄itas fidei. po/
nēs creatiōz d nihilo. ⁊ rerū creataz potēt
totaliter obediētialē ad potētiā dei actiuā. si
cut i miracul' sup naturā/ p̄sertim in admira
bili eucharistie sacr̄o ꝯstat fieri. Proseq̄ntes
[illegible]
ialit pportio ē cause ad effectū ⁊ ecōtra. alio
q̄n vnū nō depēderet ab altero nec fieret. sic
nec effect⁹ gereret silitudinē sue cāe. sic gere
re tradūt phi. q̄ isup multū ponūt ad rē no/
strā/ modū vnū eēndi i pncipalē cāe i effectu
⁊ ecōtra. Si igit de⁹/ imo q̄z vere deus ē cā
[illegible]
bilū effectuū. ꝯseq̄ns ē ipm eē i q̄liby effectu
suo. ⁊ viceuersa q̄libet effect⁹ ei⁹ i ipo ē. s̄z tñ i
diuersis ⁊ sub diuersis gradiby. Uidit ħ ari
sto (q̄muis obscure ⁊ impfecte) dicēs. A p̄ma
cā oīby datū eē ⁊ viuere. his q̄dē clarius. his
v̄o obscuri⁹. S̄z diuin⁹ ipe iohes de verbo
dei. Q̄d factū ē inq̄t i ipso vita erat. cui⁹ v̄bi
ptractatio vniuersal' latior esset q̄s hec breui
tas exposcit. Sufficiat applicatio p̄n̄ta/
de amore dei p̄serti extatico p grāz et gloriā.
vt itelligam⁹ quō p amorē fiat circūincessio
dei cū creatura amāte/ ⁊ ecōtra. q̄muis de⁹ sit
ifinit⁹ ⁊ creatura finita. Quō p̄terea fiat hec
causal' circūincessio vel intimatio valde sub
limi⁹ i creaturis diligētiby deū q̄s i ceteris sic ni
[illegible]
dei. nec actio diuinior q̄s amare deuz. ¶ Per
spicuuz ē p deducta/ q̄ i oī amore creato de⁹
ē sic cā i effectu. verūtñ q̄z amor dei ꝯueit p
fectiori creature. de⁹ idcirco dr̄ eē p̄sentis in
actu amoris q̄s i alijs effectiby. Alia v̄o p̄du/
cēs ⁊ eliciēs actū amoris est. i amore suo si/
cut cā i effectu ⁊ econuerso. q̄muis de⁹ supna
turalit opet. Ecce igit amorē q̄i nexum mu/

nū dei cū aīa diligēte tāq̄ op⁹ ab vtroq̄ p/
ductū totalr̄ nō ps ab vno. ps ab alto. neq̄ p
[illegible]
ct sit ordine pfectōis ¶ Rursus ex istis elicit
tius a Diony. posita de amore dei tā actiue
q̄ passiue/q̄ videlʒ extasim q̄ndā facit. Reci
pit etiā de⁹ nomē amoris/sic pbat idē Dio. p
Ignaciū totū ignitū dicētē. Amor me⁹ cru/
cifix⁹ ē. Cui psone theologizās gl'iosa mar/
tyr Felicula collactanea btē Petronelle/dum
tortores diceret. Nega te xpianā z dimitteris
[illegible]
[illegible] amor me [illegible] amo
rē decorū eos fecisse fecūdos ī pductiōe reꝝ.
De⁹ sic dē ifinit⁹ dū ex amore pducit finitā
creaturā/exit q̄dāmō suā infinitatē diligēdo
rē finitā/q̄uis actu ifinito. Cetez viceuersa
rōnal' creatura finito actu diligēdo deū ob/
iectalr̄ ifinitū ponit extra termios oīs crea
ture cū nulla sit ifinita. Ecce sup admirabilē
extasi ī vtroq̄ amore/dei. s. z creature. cui⁹
itelligētia reqrit pene ī singul' verbis hui⁹ li
bri cāticoꝝ z euāgelij iohīs cū theologia di
ony. z epl'is pauli z hymnis. Propterea ni/
mis vnq̄ necēt vel exerceri meditando/vl' re
peti p docendo h̄ illapsus/hec circūincessio/
V hec ebrietas spūs ¶ Vñ ꝯsurgit sequēs ꝯdictō
Lāguet amor. Intelligim⁹ spōsā ī exitu cel/
le vinarie q̄si temulētā nescire cū petro q̄d di
ceret. nec exp̄mere cū q̄bꝫ z ad q̄s vel q̄s loq̄/
ret. Fulcite me floribꝫ/stipate mal'/q2 amo/
[illegible]
nitate ego sum. Hz itaq̄ amor spūal' z sanct⁹
sua vulnera/suū lāguorē/suā mortē/suā vitā
p varietate statuū z vicissitudinū/z p silitu
dine q̄dā ad amorē carnalē q̄ laborāt philo/
capti/q̄uis lōge dissilr̄. Ubi notādū ē q̄ dū
[illegible]
mit terrena ībabitatio sensū multa cogitantē.
Vñ ꝯsurgit p dissolutōe questiōis more/ q̄
amor dei pt hic ī via nimi⁹ esse. modū q̄ʒ reci
pit z mensurā ¶ Hz certe amor dei ꝯsiderari
dupl'r Pmo mō s̄m se. alio mō s̄m circūstāti
as diligētis ī ordic ad obiectū. Si pmo mō/
ꝯstat q̄ amor ī se finit⁹ ē/mēsurā h̄ns nūc z
[illegible]
sed ʒ amāo circūstātias apponere quēadmo
dū ī actibꝫ aliaꝝ v̄tutū/vt exerceat q̄ñ opꝫt
vbi opꝫt. q̄tū z q̄l' opꝫt, ppt alligatōez cū
corpe/q̄d p excessū piclitari ꝯtigeret [illegible]
tabil'r ledi. ¶ Porro intra [illegible]
ci obiectū deū. s. q̄ ē tot⁹ z [illegible]
excessus z nimietas ī diligēdo nequit fieri ne/
q̄ modū opꝫt apponi sic nec ī laude ei⁹ [illegible]
iuxta v̄bū eccl'ie sūptū ab eccl'iastico. [illegible]
[illegible]
igit lāguor amoris vl' ex pte corpis q̄d affligit
[illegible]
rerursus attēdēda ē distīctio circa diligētes
deū. Quorūdā eī dilectio z si tēdit ad deū
sic ad finē z obiectū. verū [illegible]
sensū ex recognitiōe sensibiliū [illegible]
circa mysteriū īcarnatōis. natiuitatis. passio
nis z cruc's. circa vitas imaginesq̄ scōꝝ. ex q̄/
bꝫ pie recogitatis/īspectis vel imagiatis z au/
ditis/tales recipiūt veraciter ppas passiones
sensuales cū motu reali cordis z corpis. sic
pateret enūerādo p singl'as passiōes ex amo
re sensuali trahētes originē. Tales sūt vplu
mū simplices z deuoti ī religiōibꝫ vel scl'o ꝯ
statu icipiētiū q̄s aīales dicim⁹. Colligunt
sig̃ dilectōis taliū p ꝯparōē ad amorē carna
liū vehemētē. Ex cui⁹ ꝯsideratōe nōnulli to
tū decursū textualē cāticoꝝ exponere volue
rūt ¶ Sūt alij m'lto rariores q̄ppe spūales
z pfectos nolam⁹ dicētes cū aplo. Et si xpz
s̄m carnē cognim⁹. nō iā tū eū s̄m carnē co/
gnoscim⁹. Isti trāscēdētes oīa sensibilia z in
telligibilia creata/ī sola dei *simplicissima bo*
nitate. [illegible] deligūt mētis amorē
vel affectū/p q̄bꝫ z ad q̄s s̄mo tot⁹ de mysti
ca theologia cōstcit istiuit⁹. imo tales [illegible]
etiā deserūt mētis affectū vel amorē desertiōe
pfus īeffabili. q̄ fieri nō pt si nō supnaturalr̄
attraxerit z eleuauerit de⁹. z oīa supmūdane
q̄ mūdana sūt explicauerit. Particisnequit dio
ny. alteritatibꝫ et ꝯcupiscētijs/cunctisq̄ ꝯclus
z supmūdane explicatis/ī diuinis monadis [illegible]
[illegible] quantur. Cōtingit nihilominus [illegible]
[illegible]
onē. vbi, ppe dicte causant passiones et dila
tatōe vl' ꝯstrictōe cordis/nō interrupta totalr̄
anagogica mētis ad deū vniōe p q̄ndā gl'a z
iocūditatē ī apice mētis effecta. vbi aliq̄ñ post
[illegible]
vital' dicēda ē. q̄ñ labit ī amplexū spōsi/to/
[illegible]
[illegible] capite meo. z dextera
[illegible] ¶ Accipiam⁹ h̄ ad lēā X
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

q̄ illi⁹ creature societate eē sol⁹. nō q̄dē ī aliq̄ fantasiabili loco / sed ī eternitate sua sicut an̄ mōi creatōz. neq̄ p̄cessit tpe sȝ eternitate. neq̄ nūc ē extra celū localr̄ sȝ eternalr̄. Cū igit̄ q̄cq̄d ē cognitōis in spōsa / q̄cq̄d amoris formal̄ / totū sit finitū. totū spectabit ad leuā. et dextra sola spōsi / amplexabit̄ spōsā. q̄ tn̄ ptinet ad leuā. Propt̄ea necesse ē q̄ nihil sit mediū inter eos / sȝ manebūt duo extrema. de⁹ supior nō loco sȝ eternitate. et spōsa inferior cū oīni q̄d ī ea vel circa eā finite positū ē. Ecce q̄ amor spōse formal̄ vnit⁹ ē actualit̄ ydeali amori sponsi / cui fuerat ab eterno solū potētialr̄ vl̄ aptitudinalr̄ ordinat⁹ / nulla facta penit⁹ mutatōe ī amore eterno spōsi. sȝ ī spōsa pp̄ter relatōz actualē ad spōsū nihil ponē [illegible] sed ī creatura sese tenet vt nouiter adueniēs. [illegible] sāz nō mutat⁹ ī aliq̄ vel inouat⁹ / sȝ in amore actuali spōsa nouitatē accepit / que deū facit formalr̄ amādo suū eē amorē obiectalr̄ / volēte ita deo causalr̄. ⁊ aīa effectualr̄ recipiēte. imo ⁊ coagēte cū deo. vez eq̄dē ē q̄ amās alterz facit illū eē suū / maxime dū fit amor reciproc⁹ / q̄lis ē ī deo dicēte. Ego diligētes me diligo. Et iterz. Qui diligit me diliget̄ a p̄re meo: ⁊ ego diligā eū. ⁊ manifestabo ei meip̄z. Cōsurgit exinde rō vere amicicie inter deū ⁊ hoiem scīm. q̄lis eē nō pt̄ ī irrōnabilib⁹ creaturis. q̄lis amicicia tāto delectabilior ē quāto mag⁹ pcipit̄ ei⁹ exercitatio / q̄lē n̄ curauerūt phi q̄ cognoscētes deū / nō sic deū glīficauerūt neq̄ grās egerūt ⁊c. De q̄z nūero segregarent̄ vtinā theologizātes aliq̄. q̄ ɔfitent̄ se [illegible] tiua tn̄mō vani / insipiētes ⁊ aridi ɔuersant̄ q̄s ī cella vinaria positos / neq̄ charitas ordiat / neq̄ dextra ɔplexat̄. neq̄ postremo dor [illegible] tatis. hm̄ē aūt ei⁹ abnegātes. Quo ꝫ sequit̄ de spōsa. Adiuro vos filie hierl'm p capreas ceruosq̄ cāpoz / ne suscitetis nec euigilare faciatis dilectā donec ipa velit. Felix sopor qui sub adiuratiōe tali / p talē fit ⁊ ad tales. hec ē optima ps marie / q̄ p̄fert̄ sollicitudini marthe q̄z diu pmiserit spōsus. q̄ potēcior ē impetrare vacādo q̄z alia laborando. Proinde solet adiuratio fieri p res valde diligibiles. q̄les sūt ī figura capree ceruiq̄ cāpoz filiab⁹ hierusalē. Quid eñ pl⁹ amabile ciuib⁹ celestib⁹ (q̄ p filias hierl'm hic ⁊ ꝓuis accipiunt̄) q̄z acutissimo ītuitu ⁊ saltu ꝑperi p latitudinē cāporū celestiū libꝫrime ɔuersari. Sētiēs spōsa tali se libertati dimissā / laudat efficaciā vocis spōsi. Vox inq̄t ē dilecti mei. Deīde q̄ somnus spōse nō ē iers ⁊ oppilus / sȝ ī eo cor maxīe tūc vigilat / put infra notat̄. q̄cunq̄ se diuerterit spōsus. videt. audit. ⁊ hȝ vigilātissim⁹ amor spōse fm̄ h̄ tres amoris hui⁹ ꝓprietates hic positas. ꝑma ibi. ecce iste venit saliēs in mōtib⁹ ⁊c. scōa. En dilect⁹ loq̄t̄ ⁊c. tercia. dilect⁹ me⁹ mihi. Videt spōsi alacritatē. audit eius allocutōz. hȝ cū eo intimitatē. tripudiat ⁊ inspicit alacritatē. alloquit̄ et inuitat amicabilr̄. ītimat̄ sibi se dās totalr̄. ¶ Sūt ī h̄ loco sic̄ ⁊ ī scripture toti⁹ expositōe memoriter habēdi figurales ⁊ tropici locutionū modi a rethoricis ⁊ grāmaticis traditi. q̄s vlsq̄ quit̄ tyronius ī suis. vij. regul̄. q̄ñ h̄ frequē[illegible] vnitatē spūs. Neq̄ p̄terea sex⁹ attēdit̄. q̄ sāct⁹ amor sine genere ē. sic apd̄ Esa. xp̄s glīat̄ dicēs. Tāq̄z spōsū se decoratū corōa. et tāq̄z spōsā ornatā monilib⁹ suis. Sic et illō q̄d ē cause attribuit̄ effectui quez facit. Sic dies vel de⁹ ip̄e dr̄ let⁹ q̄ letificat. vel tristis / q̄ cō[illegible] sa tribuit spōso / vt q̄ venit saliēs ī mōtib⁹ et trāsiliēs colles cū silib⁹. accipiēdū ē p efficiētiā / nō p inherētiā vel ꝓprietatē. Sic respicere dr̄ spōsus p fenestras ⁊ cācellos. i. fenestras reticulatas. gallice trelis. q̄a respicere facit. [illegible] re p effectū ea q̄ sunt spōsi. Possum⁹ aūt sub ɔpēdio colligere moraliter quedā signa q̄b⁹ [illegible] q̄z turbari eā circa plurima. q̄uis accipiant̄ [illegible] regimīe subditoz. Non absq̄ p̄iudicio prosequamur adiurationez sponsi p gratissimo ocio q̄d sponsa tribuit bñplacito suo. Et h̄ ꝑmo / q̄ videt in se agilitatē alacrem ad currendū viā mandatoz dei / p sublimia et lata meritorū exercitia tāq̄z vires fac similes sunt capree / hinnulo ceruorū transilientiū. nunc montes / nūc colles / nūc campoz planicies pspicaciter et libere. ¶ Est eñ contemplatio liber ⁊ pspicax mētis intuitus ī res pspiciendas circūq̄uaq̄ diffusus. ¶ Jungit̄ idcirco signū scōm / q̄ dilectus stat post parietē respiciēs p fenestras / prospiciēs p cācellos. Parietē hic intelligimus vite p̄sentis incolatū ⁊ [illegible] ad faciez videat̄. Tot q̄z sunt parietes quot obstacula phibētia visionē. tot ꝓ fenestras

z cancellos p quos respicit spōsus effectua/
liter. qz respicere facit quot fuerint spēs illu
minationū desup a pře luminū. ad quaꝝ su/
sceptionē disponit ociū sanctū. Addit terci/
um signū in excitatōe blāda sub appellatōe
amice/columbe z formose. Surge inquit pro
pera amica mea [qz sceptro z meorū consiliaria] formosa mea [qm in te ē pportio numero/
sa donoꝝ cū grē colorātia vel illuminātis su/
auitate] columba mea [qz p spūsanctū meū
simplex effecta. Sequit septuplex ꝯmodi
tas et tpe z loco vn̄ possit z debeat amor spō
se pperare post dilectū/ostēdēdo sibi pulcri/
tudinē faciei cū vocis sonora dulcedine per
accessū in foraminib9 petre z caverna mace/
rie tanqz in abditis z solitarijs habitacul' i
quibus sola cū solo. vnica cū vnico delicio/
se quiescat. Incedēdo prius p septē itinera
que sunt [illegible] meditatio. ꝯtemplatio. di/
lectio. reuelatio. gustatio. opatio. Qualiter
apte prosequit liber cui9 initiū ē. Eū qui ve
nit ad me nō eiicio foras. Sumunt ex istis
alia septē signa bn̄placite vocatōis. Et q̄
tū ordine ē emollitio cordis ꝑus gelidi qd
amori nedū nō poterat intēdere/ neqz se sursū ferre
[Iā hyems trāsijt.] Deinde p quinto signo
[Imber abijt z recessit] qz p meditatōis fortes
prohibite sunt stillare tot graues z multipli
ces vagātiū desiderioꝝ et fluctuātiū curarū
cū fantasmatib9 pluuiosis exūdatōes. Rur
sus pro sexto signo [Flores] gratissimi veri/
tatū diuinitus apparentiū [i terra] cordis
emicare venareqz cernunt p ꝯtemplationē.
Ceterū p septimo signo [Tps putatiōis] seu
resecatōis aduenit/ quatin9 humor amoro/
sus a radice cordis egrediēs nō dispgat inu
tiliter p spuria germina. vel supfluitatem ra
musculoꝝ vanitatis curiose. non p sollicitu
dines occupationū etiā aliūde tolerabiliū.
[illegible] p locutiones z operationes q̄ nō p[illegible] aut
ita p[illegible] sicut anagogica dilectio. Si desiēs
(inquit dn̄s p Esaiā) extēdere digitū z loqui qd nō pdest. ꝯcludit tādē. cibabo te here
z ditate pr̄is tui iacob. Vox turturis addit
pro octauo signo/qz solitudīs amica. z gemi
tū dās pro cātu. vernū insup tps aduenisse
denūciās q̄le ē tps amātiū/ apta ē ad supmē
talem excessus figurādos. Ficus protulit
grossos suos ad suauitatis indiciū/ponit
pro nono signo/q̄le manifestat pcipue in eu
charistie libera/frequēti z deuota sumptiōe/
semotis oib9 īpedimētis alienis/et q̄b9 spūa/
les sensus vel acerūt/vel multiplr a spūtrali
degustatōe desipiūt. Habet tractat9 i re no
mīe sup magnificat. Deniqz florētes vinee
dāt odorē bōe ꝯuersatōis p exercitia spirita
lia meritorie actōis i secreto cordis/ vbi p̄nt
eleuatiue spiritales/imo z corpales spiritali
ter ad primos exerceri fructuosi9 verera ple/
rūqz q̄z p actōes illoꝝ q sollicitisunt/et tur/
bant erga plīma/fiant. Porro qd sibi velit
hec iussio [capite nobis vulpeculas puulas
q̄ demoliunt vineas. vinea nr̄a floruit.] Grā/
dis ēēt ad exponēdū materia que sub pauc̄
dat intelligi quālibet occultā pfectū spūali
um demolitionē viris spūalib9 q̄ntūcūqz p/
fecerint īsidiātē. q̄les sunt blasphemie sordi/
dissime vix credibiles a malignis vulpecul'
imisse tā carnis q̄z spūs. Qua sup re tracta/
tus pdē edit9 ē i vulgari. z apud pr̄es et do/
ctores remedia tradita sunt. Decipiūt aliū
de fallaces vulpecule tēptationū dū fingūt
se mortuas/sz primātes incautas arripiūt
auiculas/q̄ tūc (sz tarde) sentiūt vulpeculas
carnales et siles i seipsis adhuc male viuere
vsqz ad demolitionē q̄nqz totalē. z virtuosi
cuiuslibet germīs mortificatōz. De q[illegible]
cipit mariē illud apl'i. Impossibile [illegible]
difficillimū q gustauerūt bonū dei [illegible] p
lapsi sunt zc. Vix eīn tales ad [illegible]
rūt effecti fetētes abomīabilr sicut q̄ semisē
tū dū frigescit. Amor postremo dilecte non
[illegible] dilecto. illuminati. vocati. blādīti. cir
cūstātias īsup accōmodas enūerāti. quiqz sē
sit (iubēte spōso) vulpeculas puulas captas
eē. Tūc i spe secura iubilās/neqz vocē inteḡ
re sufficiēs protulit interruptā. Dilect9 meus
mihi z ego illi. [Mille imo infinite p̄nt fieri
suppletōes. sufficiat h vna.] Dilect9 me9 mi/
hi [loqt i aure mēt] Amas me. z ego [rñdeo]
Lilli [amo te. subdit] pasce oues meas. pasce
agnos meos [qz mihi grādis ē in [illegible]
familia multa nimis/ sic mortalr [illegible]
[illegible] inter q̄s sic pascit dilect9 int lilia [illegible]
[illegible]
[illegible]
qd vt celerit adueniat. cupio eīn dissolui. re
uertere dilecte mi. [ad diuinitatis gloriam.] su
per mōtes bethel. [i celestib9. trahēs me tecū i
alacritate pnciā] silis [i h fact9] capree hinnu
loqz ceruoꝝ. [liceat illic ex sn̄ia dicere voto p
enni] Osculet me osculo oris sui.

Incipit diapsalma

qu[illegible]tū in quo ponunt sex proprietates. sez
[illegible]

T q Ueritamor qđ amat/ tenet ĩ sũ
limia surgit. Aut cubat/aut fert
aut diadēa gerit. Amor hortat
ppĩs Letet cor q̃rētiũ dñz ꝛ ɔfir
mami/ q̃rite faciē eiꝰ sp. Primũ
i osculo. Alterz ĩ ãplexu. Tereiũ ĩ ɔtēplãdo.
[illegible]
tã naturaľ liberi q̃ȝ gratuiti supinfusi simplex
ꝛ ɔtinuꝰ. Actꝰ ħo scđi q̃s dicimus feruorē
amorꝭ sũt q̃dē ɔtinui ĩ pr̃ia. Sũt ãt ĩ via fre
quēter heu nimis īterrupti ɔpellēte necitate
corpis/ seu fragilitate aut ĩpietate spũs istđ
faciente. Preterea necesse crebro repetere qđ
crebro deserit. ¶ Amor igit sese recolligēs dic.
In lectulo meo. p noctes. Lectulꝰ hic acci
pit sepiꝰ p q̃ete ɔtēplatiõe/ q̃ ñ admittit alterz q̃ȝ de
um. coãgustatũ ē eĩ stratũ ita vt alt' decidat.
Noctes pñt ad lr̃az ĩtelligi. q̃z sũt ɔtēplãtibꝫ
aptiores. Sũt ĩsup noctes vmbre creatũz.
[illegible]
aut penis ɔtribulãtibꝫ exurgētes. Dicebat
vnꝰ ex amatoribꝫ. Factꝰ sũ sicut nycticorax in
[illegible]
nio) tutꝰ glatet. Hec silitudo ē solitariũ/ posi
ta p Anł. p seipo dũ adē parꝰ pdiret actões.
A btõ silr' optata ē ꝛ laudata Greg. nob aũt
orc sil' ꝛ nño sepiꝰ recēsita ¶ Amor idcirco dic
Ĩ nocte q̃siui quez diligit aĩa mea. Satis ē
ab amore notificatꝰ ille q̃ q̃rit sub h' epyterõ
quē diligit aĩa mea. Quesiui illũ ꝛ nõ inueni.
Cur obsecro ñ inuenit: q̃z ñ erat tũc tps aut
locꝰ bñplaciti sui. Sciebat ɔmoditates am
pliores q̃s ex dilatiõe spõsa susciperet. q̃z mul
tas tractatu scđo đ theologia mystica p dez
notauimus. ꝛ ĩ vulgari đ mēdicitate. vbi for
mã ĩsecuti sumꝰ de mēdicãtibꝫ p vicos ꝛ pla
teis satꝭ ãplo. q̃ forma sub paucꝭ h' tangit.
[illegible]
tatõe/ ꝛ circũibo. nõ passibꝫ corpis sȝ spũs. ci
uitatē cuiꝰ pticipatio eiꝰ ĩ idipm. de q̃ glĩosa
dicta sũt. q̃ libera mr̃ nr̃a p vicos q̃s dicimꝰ
cē ordĩes ãgeloz. ꝛ plateas generalr' oim mã
[illegible]
disponētes ¶ Amor subiũgit. Inuenerũt me
vigiles q̃ custodiunt ciuitatē. Est ciuitas q̃
occidit pphetas. ĩ q̃ vidit ps. ɔdictõz ꝛ iniq
tatē. sup cuiꝰ muros sũt iniq̃tates dolꝰ/ vigi
les hũs et custodes malignos spũs/ totũ p
ambitũ sim. q̃z ibi nec ē ciuiũ vnitas/ neq̃ ma
lignoz custodia/ sȝ subuersio. Si forsitã vt
aliqñ res se hẽt feruor amorꝭ offēderit ĩ hãc
ciuitatē q̃rēdo dilectũ. si se cũ suis oñderit sa

thanas ĩ angelũ lucis trãsformatũ. Si ptere
rea nesciꝰ amor xp̃i ebrietate q̃sierit. Nũ quē
diligit aĩa mea vidistis. Si deniq̃ nihil sibi
rñdētibꝫ pertrãsierit. ꝛ paululũ pꝰ dilectũ inue
nerit/ siue potiꝰ ĩ meliorē ptē ciuitas accipit
de celesti vel supceleſti hierl'm. Sũt p vtro
q̃ doctoz sniẽ/ put ĩ. v. cap'ol. Percusserũt
me ꝛ vulnerauerũt me ꝛc. ¶ Amor h'/ si pro
bona ciuitate steterit ꝛ custodibꝫ eiꝰ/ aniad
[illegible]
mis actibꝫ suis. nihilominꝰ scđos actꝰ q̃s ex
ercitia dicimꝰ ꝛ opatões actuales/ cooprant ꝛ
adiuuãt ĩ via sil' et pr̃ia ciues celestes/ q̃s dic
[illegible]
it Dion. tres actꝰ hierarchicos. purgare illu
[illegible]cere. Noĩant aũt ĩ his cãticis filie
[illegible] q̃s alloquit frequēter amor feruidꝰ.
aliqñ sub h' noĩe. aliqñ sub determinatõe vt
[illegible]
re lãgueo. petens haud dubiũ solamēa ip
sis ancię amoris vulnerati charitate in cella
vinaria pietatis. ¶ Amor voti ɔpos subdit.
Tenui eũ nec dimittã. Det aliq̃d silr' eũ ps.
in abundãtia sua. Nõ mouebor in eternũ.
Et rursus. Iuraui et statui custodire iudi
cia iusticie. Donec introducã illũ. nõ prius
introduceret nisi sil' introduceret. Domꝰ aũt
mr̃is sue diuine. s. sapie đr ania ipsa fm lati
[illegible]
genitricis sue ē eadē aĩa fm apicē sublimissi
mũ ꝛ simplicissimũ mentis sue. vbi genitrix
sua sapĩa ydealiter sibi q̃dãmõ ppria q̃ p cre
ationē mater ē oim viuētiũ. sola requiescit vbi
mēs amat arte manēs cũ q̃ nõ cõicet alienꝰ.
solus cũ sola morat' zelotes spõsus adiurãs
vt prius/ et zelans p q̃ete spõse. Adiuro vos
ꝛc. ¶ Amor q̃ q̃erior ĩ cõi cubiculũ tenet di
lectũ eo iugiter ĩ sublimiores theorias ascē
dit. qđ admirãdo filie hierl'm dicũt. Que ē
ista ꝛc. Aut certe intelligamus spõsum ab
amplexibꝫ experientia semotũ ad tēpus. vnde
mens deuota ɔpungit' ad piũ ꝛ humilē affe
ctũ. q̃ p virgulã fumi ex aromatibꝫ designa
tur. ¶ Amor rursus ĩ lectulũ pacifici Salo
monis admittit' cũ custodia angeloz q̃s vir
[illegible]
numerꝰ p. xl. fontes designat' cõtra timores
nocturnos insidiantiũ viciorũ ex demone/
mũdo ꝛ carne. ¶ Amor iterz tãq̃ȝ vehiculũ et
ferculũ pacifici salomõis/ defert ipm p sub
leuate mētis actũ. q̃ gradatim ɔsurgit a co
lũnis infimis p ascēsum purpureũ ĩ medio
charitate constratũ vsq̃ ad reclinatoriũ au

teū sublimis et ꝯcitissime caritatꝭ. ¶ Amor de
niqȝ decorat diademate p̄ mr̄ez sapiaȝ q̄le di
ademā sibi dedit/ et eo circūdedit ī die despō
satōis et leticie cordis sui. Hāc diē rōnabilr
intelligamꝰ horā q̄ p̄ baptismi grāz factū ē il
lud ꝯ Esaia. Gaudēs gaudebo ī dn̄o. et ex
ultabit aīa mea ī deo meo. Quia induit me
dn̄s vestimētꝭ salutꝭ. Itēꝗ̄ tunicā oīm celitꝰ istsa
rūl. et idumēto iusticie. xp̄o. s. q̄ est sol iusticie.
1. circūdedit me. Sic ī Apoc. Uisa ē mlier a
micta sole et ī capite eiꝰ corōa stellaꝝ. xij. Se
quit ꝯcordit ad p̄missa. tāq̄ȝ spōsū decoratū
corōa. et spōsā ornatā mōilibꝫ suis. ¶ Est ali
ud in hac excitatiua voce. Egredimini filie
syōn videte. q̄d aliꝰ scrutādū ē p̄stāte eo q̄ di
xit. Ego sū ostiū p̄ me si quis introierit saluabi
tur. Ingredietr et egredietr et pascua inueniet.
Egressus iste ponit a doctoribꝫ ꝯsiderabil
visio pacifici salomōis xp̄i s̄m humanitatē.
Ingressus vo s̄m diuinitatē. ppt q̄ deus ē la
ber scptꝰ intꝰ et foris. et vtriusqȝ hōis corpal' et
spūal refectō. ¶ Cetez filie syō et si possint in
telligi ciues āgelici hic l'm q̄ desiderāt aspice
re regē salomonē xp̄m totū desiderabilē intꝰ
et foris. ꝯueniēt etiā viatores hoīes et ꝯphēso
res accipiūt. Que exhortatio tal' et ad meritū
excitat et ad p̄miū inuitat. qm̄ visio ē tota mer
ces cū amore ꝯuisiōz ad se trahit. Ubi amor
ibi oculꝰ. Et qm̄ amor vulnerat/ subsequit ip
sa manꝰ ... vbi vultꝰ ibi digitꝰ. Cor
denuqȝ oculi ... amor ... hoi
bus/ sic et mr̄ sapia. mr̄ ī quā pulcre dilectōis.
Ubi ēo thesaurꝰ ibi et cor. ¶ Porro q̄ sit mr̄
regꝭ salomōis q̄ corōauit eū. et q̄ diademate
ī die despōsatōis illiꝰ et ī die leticie cordis eiꝰ
Cōcordāt iudei p regē salomonē ī cāticꝭ ill'
accipi deū spōsū synagoge. s; incarnationē
eiꝰ negāt. quā doctores catholici ꝯcludūt ex
h loco/ ostēdentes optere p matrē illiꝰ nō aliā
... Marie dei genitricē denotari. et nō sy
nagogā de q̄ corpalitr natus ē xp̄s ꝯ semine
dauid s̄m carnē. Despōsatio pinde et corōa
tio salomonis accipit dei incarnatio et vnio
cū hūanitate ī vnitate suppositi. vbi qm̄ vbū
caro factū ē. et circūdedit mulier viꝝ. corōnā
do ip̄m diadēate carnis cū vniuersitate ...
ta synagoga ... corōnauit eū diademate
spinarū/ qm̄ formauit et despōsauit sibi ecclē
siā. et dormiuit ꝯ latere ipius dormiētꝭ qm̄ exi
uit sanguis et aq̄ ad sacroꝝ ꝯstitutōes. Sed
quō fuit ista dies leticie cordis eiꝰ. siue refe
rat ad matrē siue ad salomonē desponsatū.
Fuit q̄dē dies illa amaritudis et tristicie s̄m

inꝰ ... carn. ... leticie s̄m ...
... qm̄ ꝯsūmatū ē desideratissime
redēptōis nr̄e totū opꝰ. ¶ Amor igit ad nul
lū ... nullū admirabiliꝰ. nullū amica
bili spectaculū poterit inuitare deuotas aīas
syō speculādū. videdū et amādū. dicēte aplo
manifeste. Magnū ē pietatꝭ sacrm̄ q̄d māi
festatū ē in carne. iustificatū ē in spū. apparuit
angel'. p̄dicatū ē ī gētibꝫ. creditū ē in mūdo. as
sūptū ē ī gl'a. qm̄ vidēmꝰ (vt alibi ait) xp̄m ppt
passiōz gloria et honore coronatū. ¶ Atuero A
grādis orit h̄ inter doctores q̄ō. Utrū sine pas
sione et morte crucis xp̄o fuisset gl'ia et hono
re coronatꝰ et p incarnatōz eccl'ie despōsatꝰ. H
ē q̄rere termīs vsitatioribꝫ. Nū q̄d adā n̄ pec
cāte dei filꝰ fuissꝫ despōsatꝰ cū humanitate.
Sūt ad vtrāqȝ p̄te ḡte sil' et deuote rōes. quas
ad ꝯpēdiū ponit dn̄s Bonauēt. ī p̄n. iij se
n̄ia distinctōe/ q̄ de incarnatōe ē loqui du
pliciter. Est eīm incarnatio carnis assūptio.
De carne aūt assūpta ē loq̄ vl' q̄ntū ad subaz
vel q̄ntū ad defectū passibilitatis. Sꝫ scđo
mō/ ꝯstat q̄ hoīe nō peccāte carnē mortalē
nō sūpsisset. Si p̄mo mō, p̄babile eē dicit et
amplius ꝯsonū rōni/ q̄ p̄ncipua ratio īcarna
tionis fuit pfectio multiplex surgens ex di
gnitate illius opis. Incarnatio eīm facit ad
pfectōz hoīs. et p ꝯseq̄ns ad pfectōez totius
vniuersi in h̄ q̄ ꝯplementū dat hūano gene
ri q̄ ad naturā grāz et gl'iaz. In incarnatōne
eīm ē ꝯsūmatio modoꝝ educēdi hoīes in esse
et ad pfectōz agentꝭ in h̄ q̄ hō q̄ est vltimꝰ cō
iūgit suo p̄ncipio vnione q̄ sub deo nulla est
... me
bra rōne plenitudis virtutis et gratie ī capite
xp̄i. Facit iterū ad pfectōz meriti et oblatōes
ꝯpletissimi sacrificij. Nullū eīm donū ē pla
cabilius offerri deo. q̄ tū oblatio nō respicit
statū solꝰ nature lapse. sic nec meritū pro sta
tu vie. nec p̄miū p statu gl'ie/ si natura māsis
set sine culpa. Denīqȝ ꝯpletꝰ est totꝰ nature
appetitꝰ/ dū p opus īcarnatōis nobilissima
...
...
seq̄nti q̄libet creatura cū q̄ hūana ꝯd āīo p
...
...
...
Proportionali ...
...
... ¶ Amor pietatꝭ et nimie cha
ritatis diuine cū autoritatibꝫ sanctoꝝ. pijssi
mū mouet animū huiꝰ doctoris Bonauen.

declinare ad alterā ptē. q si nō fuisset excessus p
uaricatōis i hūano genere/nō fuisset excessꝰ ni
mie dilectiōis i icarnatōne. Uerūtñ pace sal
ua tā honorati dilecti doctorꝭ pmissa positō
nihil derogat pietati fidei vl' deuotōi fideliū
B sꝫ accumulat qdāmō accēdit et firmat. ¶ Cō
sideremꝰ itaqꝫ iuxta modū itelligēdi hūanū
ō iptibili ꝛ sūma nō vnica sꝫ vna diuitate/sig
qdā i hac materia/nō vt qdā subtilisare volē
tes signa i ipa re q deꝰ ē signauere. Cōcipia
mus igit' nro ɔcipiēdi mō grosso. qleꝰ sūt co
gitatōes hoim/distātes i infinitū a cogitatō
nibꝫ di. Cogitemꝰ deū i eternitate sua q nūc
eadē ē/q fuit añ mōi ɔstitutiōes. Proposuit
fm ɔsiliū voluntatꝭ sue ꝛ bonitatꝭ cōicare se
creaturꝭ ad extra/maxie rōnabilibꝫ ꝛ intelle
ctiuis. Proposuit tūc velut i pmo signo for
mare naturā angelicā/qd ꝛ fecit i creatōe ce
li ꝛ terre. Sit scōm signū lapsus angelorū
quē vidit ppetuo deserēdū. necqꝫ repandū p
eosdē angelos. Sit terciū signū formatio
hoim ad pfectōꝫ vniuersi. ꝛ velut occasiōali
ter ad repatōꝫ lapsus āgelici. In q signo vi
det rōnabilr astruēdū naturā hūanā q nūc
i xpo ē/vt pfectissimā fuisse pnisā et pdestina
tā ad gloriā hypostatice vniōis cū carne im
passibili. Sit qrtū signū puisio lapsus hūa
ni cū puisiōe ꝛ pposito repandi. Sit qntū
signū modꝰ repatōis qlē nūc credimꝰ ꝛ vide
mus. ¶ Quibꝫ sic imagiabilr fātasiatꝭ/potiꝰ
qꝫ itellectualiter i deo positꝭ. Uideamꝰ si pie
tas ꝛ nimia charitas dei et bñdictissimi filij
sui saluat'. dū dicimꝰ q filiꝰ dei pdestinatꝰ ad
gloriā suscepta carne ipassibili iuxta terciū
signū suscepit passibilē iuxta qntū signum.
Nōne fuit h excessꝰ nimie charitatis. qꝫ fue
rat nimiꝰ excessus iniqtatꝭ. vñ canit ecclesia.
Que te vicit clemētia vt ferres nra crimina/
crudelē mortē patiēs vt nos a morte tolleres
Ipsa te cogat pietas vt mala nra supes ꝛc.
[illegible]
[illegible]
etiuꝰ erat i hiēl'm. Tal' ei fuit excessꝰ pietatꝭ ꝛ
mie/vt iusticiā ipaꝫ tāqꝫ reā dānaret ad mor
tē. morte āt crucꝭ ɔsētiēte iustia/q rursꝰ nūqꝫ
i excessu tali ɔsentiet. sꝫ dū accepit tps iusti
cias iudicabit. Saluat ista positio q rōe di
xerat apl's mrimoniū eue et ade nōdū pecca
tiū fuisse sacrm̄ magnū in xpo ꝛ eccl'ia. etiā si
absqꝫ pctō pmāsisset. Fuisset qꝫ xpo cū eccl'ia
ɔiūctio i habūdātie alta ꝛ statu imortalitatꝭ si
ne [illegible]
ne dānatōe iniqꝫ. q facti sūt qsi p nihilo vl

tra pdestiatos ad glaꝫ ꝛ saluādos. ¶ Adā etiā
nō peccāte amor nimiꝰ icreate charitatis ad
hoies p mysteriū ꝛ desposatōꝫ icarnatōis fi
lij dei cū hūana natura fuisset ɔnsus ad grā
de spectaculū/ꝛ si nō i pciū redēptōis extq nul
lus pibat. tñ valuisset ad gratissimā oblatione
deo ꝫ filio pprio ad mutuā cōicatōꝫ mēbro
rū sub vno capite ɔnexoꝝ. Rursus ad sursū
actōꝫ p ɔtēplatiōꝫ ꝛ ad meritū deniqꝫ pfectā
fruitōꝫ ꝛ ɔpletā ad pmiū. ¶ Utrꝫ pō dies de
sposatōis ꝛ coronatōis filij dei fuisset ab ini
tio scl'i/adā stāte vel i termino/vl' citra termi
nu [illegible]
agnus fuisse occisus ab initio scl'i. s. i figura
abel ꝛ pscia dei. Si pcca lucifer vidisset pbū
incarnādū/ꝛ vidēs iuidisset/peccasset ꝛ odisset
Si pinde filius icarnatꝰ ɔuersatōeꝫ habuis
set corpalē cū hoibꝫ/vel sacrālē/vel vtrāqꝫ
Si pterea carnē sūpsisset ex pgine Maria
vel p creatiōꝫ hūanitatis aut alio mō. videt
supbiosꝫ stilꝫ trāscēdū potiꝰ qꝫ curiose scru
tādū. cū supbis nihil tradiderit scptura pie
tatis/nisi forte qncū pia mēs ex traditis pie
[illegible]
andiēdi sūt q mysteriū icarnatōis p rōes ne
cessarias se putāt vel conāt' ɔcludere. Tunc
eñ manifestiꝰ fuisset angel' ab initio demon
stratū ppt pspicuitatē igenij. cū dicat apl's.
Mysteriū h a seculis abscōditū. Qm̄ ex so
lo dei pordinātis arbitrio/nō ex ɔnectiōe cau
salitatis necessarie p pfectōe mōi vl' alit. oīa
generaliter q extra fecit deꝰ pure ɔtigēter ef
fecta sunt. Qua sup re pmulꝰ effectus ē dialo
gus/p itellectu sctōꝝ qrūdā i hac pte loqnti
um/tāqꝫ oportuerit deū necessario carnē assū
[illegible]
egressus filiarū syon/deuotas aīas signifi
cātiū. ad vidēdū p ɔtemplatiōꝫ regē salomo
nē xpm i diademate quo coronauit eū mater
sua Maria. s. vel synagoga. hec diademate
carneo. ista spineo/p multos moraliter ꝛ sa
pienter vberrime tractatū est.

Incipit hympsalma
sextū in quo ponunt' qtuor proprietates c.
xxviij. xxix. xxx. ꝛ. xxxi

P Ulcer amor totꝰ/p singula mē
bra vidēdo. Uulnerat ꝛ mirꝭ de C
licijs redolet. Amor siē constat
nullis dimēsionibꝫ corpis. nul
lis qꝫ mēbris distinguit'. sicut nec aīa rōna
lis. quāto minus ipse deus. Nihilominꝰ de
cētia pietatis nob infātibꝫ qsi balbutiendo

ꝯdescēdēs vti᷑ silitudibꝫ corpeis. ¶De ꝑte-
rea q̄uis sit simplicissim⁹ accipit noīa ab oī-
bus rebꝫ. Sic oīa rōnal' q̄ q̄dāmō ē oīa / tan-
q̄ȝ imago illi⁹ q̄ creauit oīa. Sic isup amor
ei⁹ liber assilās eū deo / sortiunt᷑ ab oībꝫ rebꝫ
noīa p symbolicā trāsūptōȝ / nō p ꝓprietatē.
Amor idcirco cū amāte describūt᷑ sub multa
varietate tropoꝝ / vt vel sic habeat᷑ manudu-
ctio ad iuisibilia q̄licūq̄ȝ mōr ⁊ absq̄ȝ fastidio
capienda. ¶Ceteꝝ ne fortassis bebes aliq̄s
hereret i silitudinibꝫ q̄si ꝓprijs. ꝓuidit doct-
na pietatis dare silitudines stati aspectu ꝑ-
mo stultas ad l'ram neq̄ȝ vllatenus credibi-
les. vt q̄ capilli spōse sint sic greges capraꝝ.
⁊ dentes sic greges tōsaꝝ ⁊c̄. q̄lis i prosperis
mor ... n herere ... intell ...ere. h est int'le-
gere sensū altiorē ⁊ ꝓpriū ¶Amor rursus cō-
mēdat᷑ hic a spōso de multiplici pulcritudīe
⁊ efficacia ⁊ voluptate satisꝯuenienter ad finē
p̄cedētis sympsalmatis Vn̄ septimū inchoat
diagma. Egredimi ⁊ videte ⁊c̄. ¶Est aūt in
spāli q̄druplex h loco p repetitōeȝ insinuata
amoris pulcritudo cū q̄dā admiratōe. Quā
pulcra es amica mea. h ē dicere. Amor me⁹
repetit q̄ȝ pulcra triplicat oculi tui colūbaꝝ.
Cō... grtū nob icomp̄hēsibile absq̄ȝ eo
qd intrīsec⁹ latet. ¶Amor vt i p̄ma ptitione
latius expositū ē. Unus ē nature rōnal'. ali-
us idustrie. terci⁹ grē. q̄rt⁹ glie Quā pulcer p̄-
mus q̄ fact⁹ ē ad imaginē dei ⁊ similitudinē.
Quā pulcer scd's tanq̄ȝ actus ex p̄mo progre-
d... sa ... ipm... a ... simplificat ...
lōge pulcrior istar columbaꝝ. Quāte ꝓo sit
pu...itudis formositas amor' p gl'iaȝ expo-
lita ⁊ pfecta intrīsec⁹ / latet oēs p̄ter deū. qm̄
ipe pulcritudo ē amor ꝯ obiectal' / q̄ lucē habi-
tat iaccessibilē / quaȝ null⁹ hoīm vidit. ꝫ nec
videre p̄t / mō q̄ se videt actu īfinito. ¶Amor
spōse ꝯcie motū. sensūs ⁊ delectatōȝ. satietatē
... dū spōsū ⁊ totū desiderabilē. Quotq̄z
... itudibꝫ symbolicis fiat in his cāticis ⁊
alijs circūlocutōis d' suis ꝯditōibꝫ itrīsecis /
oīa resoluūt᷑ ad istas spiritales ⁊ paucas. alio-
q̄n l'ra occideret si nō viuificaret spūs. Col-
laudatō sicq̄ dē sensuū carnaliū sponse refert᷑
ad cognitōȝ itellectualē q̄ n̄ mul'tiplicat᷑ p or-
gana visus audit⁹ olfact⁹ gust⁹ ⁊ tact⁹. Col-
laudatio p̄terea motionū ⁊ discursuū spōse re-
fert᷑ ad actōȝ liberā volūtatis / q̄ nec pedes hꝫ
neq̄ȝ linguā neq̄ȝ man⁹. Collaudatio deniq̄ȝ
pulcritudis ⁊ placibilitatis octoꝝ ramorū q̄-
bus icitat᷑ ad sensū ⁊ motū delectabilit' ipsa
volūtas cū itellectu suo / refert᷑ ad boītatē fi-
nis vltimi dei / circa quē mouet᷑ sentit ⁊ dele-
ctat᷑. sicq̄ viceuersa q̄cq̄d pulcritudis et placi-
bilitatis seu diligibilitatis mirat᷑ i spōsa totū
refert᷑ ad vnicā ⁊ radicalē pulcritudinē cha-
ritatis / cū suis ꝟtutibꝫ tanq̄ȝ ramis / q̄ recq̄rit᷑
⁊ sufficit vt placeat spōso ⁊ dicat. Dilect⁹ me⁹
mihi. supple. sufficit. ⁊ ego illi. sufficio. ꝓut in-
fra dicet᷑. Una ē columba mea ⁊c̄. ¶Amor D
spōse ꝓbat᷑ delectabil' ex multis q̄ spōsus opa-
tur ⁊ laudat i ipa. In q̄bꝫ du... se delect... in-
ter illō. Delicie mee eē cū filijs hoīm. nō for-
mal'r ꝫ causalit'. q̄r facit effectuali'r. delecta-
ri. vt ē illud. Letabit᷑ dn̄s i opibꝫ suis. Que
ꝯsideratio cū p̄cedēte sūme notāda ē ⁊ iugit'
retinēda ne l'ra nos decipiat. Ne p̄terea neces-
se sit singillatim exponere significatōes sym-
bolicas terminoꝝ q̄ p expositores alios di-
scusse sūt / ⁊ i scītillas spūales euolute ¶Sūt
aūt plura q̄ delicias amoris spūal' reddunt
ꝯmēdabiles p̄ voluptate carnis. Dignitas
puritas. ꝯnaturalitas seu ꝯformitas. īmu-
tas p̄terea ꝯtinuitas. securitas. Iteruȝ me-
diocritas vel eq̄bilitas. stabilitas ⁊ sanitas.
postremo satietas. ¶Amor spōse deliciosus
ē. q̄r dignus ⁊ nobil'. pur⁹ ⁊ general' seu ꝯfor-
mis amori p̄mo fōtali. cui⁹ imago ē ⁊ gloria
Vn̄ ꝓ regula. Laus amoris creati gratuiti
maxie ē laus increati graȝ h... ... ...
q̄ vnus ⁊ idē amor ē dei ⁊ aīe. sed dei vt agē-
tis. aīe ꝟo vt recipiētis ⁊ coopantis ad actū
Quēadmodū verecūdus eodē rubore colo-
ratur a verecūdia causaliter / ⁊ ab ipa rubedi-
ne formaliter. Nullus eni ē qui nesciat dele-
ctationē in amore carnali nō habere digni-
tatē neq̄ȝ nobilitatē neq̄ȝ ꝯnaturalitatē con-
formē menti / q̄ ē altior facta q̄ȝ vt in solis in-
fimis delectet᷑. Nihil'ominu⁹ p silitudineȝ ad
notā mulieris pulcritudinē allicientē ⁊ dele-
ctantē obiectaliter / accipit᷑ formositas men-
tis inuisibilis cū circūstātijs delicias angē-
tibꝫ / sicut laudat᷑ hic amor spōse cui⁹ esse can-
tat sponsus oculos columbinos ⁊ simplic...
capillos mūdos / plicatos subtiles / et alto de-
fluentes dentes candidos ⁊ mūdos nec īferti-
les. labia insup ꝯpressa no... tumida nec pal-
lida / ꝫ sicut vitta coccinea apta ...
re ⁊ ornare. Eloquiū p... ... ...
dulce. q̄r lex clemētie ī lingua eius. Genas
q̄ȝ rubicundas ex intimo vigore. Collū for-
te rectū et stabile. Ubera grata neq̄ȝ tumen-
tia ... ...
cōcludit. Tota pulcra es amica mea / ⁊ ma-
cula nō est in te. Inuitat᷑ simul venire dece-

lesti conuersatione. q̄ sitio ē mōti lybani. cui⁹ inte‍pꝛetatio notat cādidationē / vt coronet eterna plene felicitatis iocūditate. deuictis ex omni pte cōtradictionib⁹ hostilib⁹. que notant̄ i Amana / sanir ⁊ hermon / ſm interpꝛetationes suas.

E In leonib⁹ insup ⁊ pardis. ¶ Amoꝛ pinde tā [illegible] / ⁊ in vno crine colli sui. vulnerauit coꝛ oīpotētis. qḋ vtiq̄ coꝛ vel nullū vel non vulnerabile cōstat eē. Sed hec oīa p similitudinē dicta sunt [illegible] et adducunt̄ i delicijs spōse / qꝛ sunt pulcritudo māmarū ⁊ vberū cū odore vnguentoꝛū / sup oīa aromata. Labia insup q̄si fauus distillās. Sub lingua q̄z mel ⁊ lac. ⁊ odoꝛ i vestimētis sicut odoꝛ thuris. qꝛ vestimēta conuersatōis honeste / redolēt sacrificiū celeste. Et qm̄ plurimū cōfert ad delicias speciositas amenitasq̄ locoꝝ laudat̄ soroꝛ ⁊ sponsa sicut. ortus cōclusus. securus ab incursib⁹ vastātiū bestiaꝝ. Et sicut. fons signat⁹. q̄ nō pturbat⁹. Cuius orti cū fonte. sūt emissiones tanq̄ padisus maloꝝ punicoꝝ cū pomoꝝ fructib⁹. h. vltr cū oīb⁹ aromaticis arboꝛib⁹. et [illegible] libani / et q̄b⁹ fertilitas ꝓtutū / donoꝝ btitudinū cū fructib⁹ spūs isinuat̄. cōcludendo cōtinuā / idefectibilēq̄ grāꝝ mūdissimā ⁊ insupabilē copiā ex alto cū impetu. cui nihil palustre pt obstare / veniencē. ¶ Amoꝛ insup miras h̄z delicias ex intimitate obiecti. cōtinuitate subiecti. securitate spei. Jtaq̄ secura mēs sicut iuge cōuiuiū. q̄li securitate gaudebat aplūs. Cert⁹ inq̄t sū. qꝛ neq̄ mors neq̄ vita ⁊c. Cōtinuitas pterea vel inuariabilitas subiecti itelligibil' / plimū cōfert ad stabilitatē delectatōis. q̄ ꝯ subiectū delectatiōis libidiose vel carnal' i cōtinua mutatōe iocūditatē eādē cōtinuare nō pt. q̄ fit vt variata dispositiōe sensus orgāici variet̄ effect⁹ vt cadat i fastidiū vel abominatōē / qḋ mō causabat delectatōē. sicut i cibis ⁊ potib⁹ ⁊ venereis. i odoꝛib⁹ ⁊ cātilenis. Q̄ si delectatōnes spūales recipiāt trāsmutatōē circa diuia ⁊ ppetua. h̄ nō ē de p se subiecto aīe s̄z ꝺ p accidēs ex cō[illegible] ter erit i glīa coꝛp⁹ plene obseqns eēt oī. nec passiōabilit̄ discrasiabile. gaudiū aīe ꝺ deo etiā in enigmate viso ⁊ amato esset ppetuū. ¶ Amoꝛ postrēo serenitatē cōciliat. sanitatē cōfert. affert sanctitatē. Cōtraria sūt i amoꝛe carnali / turbiditas / ifirmitas / isatiabilitas. Nō diuersitatē ē cōformitas boni amoꝛis ad pmā regulā charitatis ad deū i bono amoꝛe. difformitas aūt i malo. Quis aūt restitit deo ⁊ pacē habuit: S̄z neq̄ pax ipsis ait dn̄s. s̄z hoīb⁹ bone volūtatis. Est aūt bona volūtas me dicēs ex sua deo. Fiat volūtas tua sicut i celo ⁊ i t[illegible] cē pmissiōis q̄ magis idigtio ē ⁊ puatio q̄ vo[illegible]

Incipit sympsalma

septimū. in quo ponunt̄ q̄nq̄ pprietates. [illegible] xxxiij. xxxv. ⁊ xxxvi.

I Dormit amoꝛ / liq̄sit / passus q̄z vulnera languet. Laudat dia[illegible] ¶ Amoꝛ lo

D q̄t. Ego doꝛmio ⁊ coꝛ meū vigilat. s̄z velut i diapsalmate recogitem⁹ oꝛdinē. Collaudata fuerat p̄cedēti sympsalmate multiplr̄ spōsa vsq̄ i finē q̄rti capli / vbi cōcluserat spōs⁹ optabūd⁹ imo ipiosus. Surge. s. ē discede aq̄lo. q̄si ligās aq̄ovēt⁹ gelid⁹ delicijs cōtri⁹ amoꝛosis. Et veni auster. calētes spirās auras. pfla ortū meū. q̄ pcul dubio sit̄ ē ortus aīe. de q̄ i Esa. Eris sicut ort⁹ irrigu⁹ ⁊ sicut fons aq̄rū sapiē salutaris. cui⁹ nō deficiet aq̄ viue salientis i vitā eternā. cōsone ad textū ꝑus expositū. Et fluant aromata illi⁹. q̄ pflāte discedunt fātasmata. dant̄ charismata. resonant idiomata. voces diuer[illegible] letus ⁊ assentiens. Incepit octauū dragma dicēs ⁊ optās. Veniat dilect⁹ meus in ortū suū. efficiēter. meū tn̄ effectualit vl' i effectu Poꝛro finis inuitatōis est. vt comedat fru[illegible] vt pluries exposito. Rn̄det dilect⁹ applaudēs ⁊ blādiēs. Veni i ortū meū. s. pueniens votū tuū. soroꝛ mea. s. et affinitate pīna ſm diuinitatē. ⁊ mr̄na ſm hūanitatē. spōsa mea. s. in fide ⁊ charitate. i misc̄dia ⁊ miser[illegible] iudicio ⁊ iusticia i sempiternū. Messui. s. colligēs. myrrhā meā. s. bone opatōis / q̄ sic electa dat suauitatē odoꝛis. qm̄ ab omni fetoꝛe vane gloꝛie putrescēris q̄ huc⁹ aliena est. Cū aromatib⁹ meis. s. virtutū ⁊ donoꝝ suauissimis. Comedi. s. qꝛ comedere te feci. fauū cū melle meo. s. qm̄ ex hūanitate mea et diuitate cib⁹ pcedit amoꝛis. sicut ⁊ pot⁹ vini diuitatis cū lacte hūanitatis. Sequit̄ pinde q̄si generalis nimiūq̄ liberalis inuitatio. Comedite amici ⁊ bibite. s. qꝛ mensa sapie parat [illegible] charissimi. Sicut plu[illegible] tarat amicū. ita ma[illegible]

tanq̄ vere charissimā ī delicijs, put infra lau
dat ob dormisse p ebrietate spūs ⁊ dixisse qd̄
sequit ī nono dragmate. Ego dormio ⁊ cor
meū vigilat. ¶ Amor īcipit hic septimū sym
psalma dormire se dicēs et cor suū vigilare.
Fuit soporatus cū tali vigilia. Quantū pu
tas differat a somno veteris hoīs ⁊ carnalis
Fumāt ex corde ⁊ stomacho vsq̄ ad cerebrū
vbi est sedes prima sensus cōis, q̄ vocat ab
Aristotele p̄mū sensitiuū. Fumāt īquā exha
latiōes que ex frigiditate cerebri repcusse fi
unt grauēs ⁊ grossicie sua oppilāt vias sen
suū. Ḡ fit vt spūs aīales sensitiui, qui sentire
dāt instrumētaliter, trāsire nō pnt. Fiet pre
terea quies ⁊ cessatio sensualiū opationū fati
gatarū ex vigilia. Nec iā res vident, sed vl
nihil vel earū simulacra quēq̄ sonniare con
tingit. Fit deniq̄ ɔfortatio spirituū natura
liū ⁊ vitaliū. ¶ Amor vero noui hoīs somnū
patit ⁊ somniū, et illuminatōibꝰ desup adue
nientibꝰ qn vere res aspiciunt aut sentiunt
eterne, et fantasie rerū mutabiliū cessant il
ludere. Reuera nō ne t̄palia si ɔferāt eternis,
illa potiꝰ simlacra rerū dicenda sunt q̄ vere
res. Cessant autē hmōi tēpalia cogitari, qn̄
dormit amor p ɔtemplationē. Sed cor me
tis vigorat vt vigilet ad inspiciendū sempi
terna dilecti secreta. Ḡ sic alloquit dilectā au
dire potentē, qꝛ dormit a terrenis, ⁊ vigil est
B ad diui celestis aduentū. ¶ Vox inqt dilecti
mei pulsantis. Sicut Apocal. prestat. Ec
ce sto ad ostiū ⁊ pulso. Aperi inqt mihi, bla
diens et quadruplici noīe totaliter amoro
so satis exposito vel exponēdo. Soror mea
amica mea. colūba mea. immaculata mea.
Dehinc intelligēdū ē cur vocet et pulset? Ni
mirū vt feruētior p exercitiū suscitet amor q̄
terat aliquantisper ex ocio tepescere. Pro
pterea trāsfigurat ī se tēporē istuz dilectꝰ di
cēs, qꝛ caput meū plenū ē rore, q̄ vtiq̄ frigi
dus ē. Et cyncinni mei, capilli. s. cogitationū
intētionū crispātes et in altū recurui, p desi
derio celestiū, guttis noctiū, q̄ rū rore sileo
sunt, aut ros ipse, ɔsonāt hic itelligētie nr̄e.
Et si multiplex altera sit visio more dormitā
tis ⁊ quasi somniculose pigreq̄ vigilantis.
Expoliaui me tunica mea. s. cura ⁊ sollicitu
dine. quō induar illa? Laui pedes meos. affecti
onū a luto ⁊ puluere fantasmatū. quō inqui
nabo illos ambulādo rursus p vias terestri
um. ¶ Amor qꝛ nō satis excitatus a voce vi
det, tāgit a manu. Sensit h̄ amor ipse iā sv
cꝰ alacrior ex tremore displicēdi cū sollicitu
dine ɔplacēdi. Dilectus inqt meꝰ misit ma
nū suā, que ē vis opatiua īterna, p foramē,
occultū aīe penetrās et illabēs vsq̄ ad vēt
q̄ inferius amoris sedē h̄z. Surrexi, ꝑ promi
or ī amādo, vt apirem dilecto meo, nedum
vocāti iā ⁊ pulsanti, sed interiꝰ opanti. Ma
nus mee, q̄ natiuus ɔnt patiores ad ample
xum spōsi, stillauerunt myrrhā, ꝑ mortifi
cationis ex pulsati d ⁊ digiti mei, [illegible]
tenētes prolē ob silem cām ne corrumperetur
opatio. myrrha pbatissima, pbata ex indu
stria virtuose pnie ⁊ venie. pbatior ex ɔsecuti
one grē. sed pbatissima ex certa spe glie. Uel
pbata p fidē, pbabilior p spē. probatissima
p charitatē. Pessulū ostij mei, q̄d aliꝰ noia
tur vectis vel [illegible] apui dilecto meo
qꝛ rigorē [illegible] ostiū mētis obtuderi
tem amoris. At ille declinauerat atq̄ transie
rat. Ita vulgo dicit. Qui nō vult dū pōt, n
poterit cū volet. Nunq̄d nō iusta ē talis inq
te tarditatis mulctatio. Que tū ɔuertitur ⁊
coopat in bonū future sollicitudinis ampli
oris. ¶ Amor itaq̄ ⁊ si dicat pessulo amoto, D
aproq̄ ostio. qꝛ dilectus declinauerat atq̄
trāsierat. nihilominꝰ multū ɔfert vocē pul
sum ⁊ tactū dilecti [illegible]
quefacta ē vt dilectꝰ locutus ē [illegible]
pulsū cū tactu. q̄rū vehemētior [illegible]
q̄ solius vocis. Quid aūt sit ista aīe liq̄factio
ɔiecturamꝰ ex materiali q̄lis sit ī niue. q̄lis ī
cera recentiā ad solares radios qui [illegible]
partiū etherogenearū ab homogeneis [illegible]
ria. ⁊ q̄d remanet nō se ɔtinet iā sub terminis
ppriis sed alienis. vt in ɔtinēte vase seu loco.
Fit p ɔtrariū in multis obduratio q̄ cedere
nesciūt [illegible] ɔ icti. Ideo [illegible]
amor igneus, maxīe spiritual' et celestis facit
liquescere cor piū vt tenerū male h̄ bebit in
nouissimo. Porro durities ista quō causet
⁊ q̄d est illud apl'i. Deus cuiꝰ vult miseret ⁊
quē vult indurat. nō mediocris ē q̄stio. Sic
quidē deus neminē deserit nisi prius deserat
p auersionē ab eo, pem [illegible]
cadit hō ī pfundū et ɔtemnit. [illegible]
deus nō dat grām sed resistit. Ne [illegible]
emollit cor nec liquefit ad grē susceptione
tādē pena dānatōis infligit ⁊ obduratio ɔ
firmat. Causa igit obduratiōis est volūtas
auertēs, ⁊ hec initiat. volūtas resistēs ⁊ hec
ɔtinuat. culpa promerēs, et hec ɔsum[m]at de
us grām nō dans, ⁊ hec nō liberat deus in
ste puniēs, ⁊ hec ordinat. ¶ Amor patit vul
nera. Inuenerūt me custodes, q̄ circu[m]eunt

circũeunt ciuitatẽ.] Ciuitas τ si possit in bo
nũ accipi cũ custodibꝫ suis/angelꝭ τ plati ꝗ.
rũ bone sũt ꝑcussiões τ vulnera ferẽ ꝯpũctõ
nis amoto pallio vanitatis. Alterũ custodes
isti ꝗ circũeũt/itelligi pñt ꝺ pestifera gẽte il
[illegible] cũt terrã et pambulat ciuita
tẽ peccatricẽ. ĩ cuiꝰ medio sũt iniqtas τ dolꝰ
τ babylonica ꝯfusio. In ꝗ sensu si textꝰ pñs
accipiꝭ/ꝯseqñter spõsa zelãs amorẽ spõsi in
currit vt sic intercurrẽdũ. ĩ aspectu ꝯfusiõis
horribilꝭ. qꝛ videt iniqtatẽ τ ꝯdictõ [illegible]
te. ꝗd vulnerꝭ sentiens cũ aplo. Quis infir
maꝭ τ ego nõ ĩfirmor? Quis scãdalizaꝭ et ego
nõ vror. Sic enĩ pentapolꝭ peccatrix affligẽ
bat neqssimis opibꝫ aĩaꝫ iusti loth. nõ flagel
lis corꝑalibꝫ ¶ Est aũt apꝺ Esaiã palliũ lau
dis qꝺ ꝺãdũ erat ꝑ spũ merotis. nũc autẽ ex
aduerso ꝯcipiꝭ zelus amorꝭ spũs merorꝭ sub
lato pallio laudis. Nã quõ cãtaret canticuꝫ
dñi ĩ terra babylõis aliena ¶ Amor preterea ꝗ
ad ꝓprietatẽ alterã/lãguet exclamãs. Adiu
ro vos.] forꝭ obsecratio. filie hierl'm.] supne
ciuitatꝭ. si inueneritis dilectũ.] imo qꝛ vobiſ
cũ ẽ. vt annuncietꝭ ei.] ꝗ nouit oĩa. qꝛ amore
lãgueo.] Sane qꝛ lediꝭ amor τ honor ipĩus/
neqo nõ lãguere. qm̃ nullũ valeo ꝑstare reme
diũ. zelꝰ enĩ domꝰ sue comedit me. Et qꝛ tot
mala ꝗ video tollere nõ valeo/cũ lãguore tole
ro τ gemo. Heu mihi qꝛ incolatꝰ meus ꝓlõ
gatus ẽ/τ habitaui cũ habitãtibꝫ cedar tene
braꝝ harũ. neqꝫ patet vobiscũ celer ĩgressus
ad dilectũ. Cupio enĩ dissolui τ esse cũ xpo.
[illegible]
vt libera fiat mihi ꝑtractatio sũmi boni sari
ans τ qetãs. Est igiꝭ cã lãguorꝭ mei ex vni
co amore suo duplex. qm̃ led [illegible]
ribꝫ. neqꝫ mihi plene possidẽdꝰ cito daꝭ. Fi
at vtinã lãguor iste mihi ĩ mortẽ qlis ẽ illa in
ferꝝ. ¶ Amor spõse ꝗ feruebat amplꝰ τ feliciꝭ
lãguebat/ꝑstaꝭ interrogatõibꝫ filiaꝝ hiel'm qĩ
[illegible] narũ. vt ẽ illõ. Adã vbi es? vel potꝰ illõ
[illegible] mariã amore lãguẽtẽ. mulier ꝗd ploras?
Qualꝭ ẽ dilectꝰ tuꝰ.] ex dilecto. Amas enĩ ꝑ
amore. O pulcerrima mulieꝝ. qlis ẽ dilectꝰ
tuus qꝛ sic adiurasti nos.] Rñdens ꝓtinus
amor ꝑ ꝯditõe sua laudat dilectuꝫ ex viuaci
colore. qꝛ cãdidus τ rubicũdꝰ.] ex singulari
[illegible]
put eiꝰ aurũ optimũ.] eiꝰ. come sũt sicꝭ elate
palmaꝝ.] fortes. s. ĩ altũ dilatate cogitatões.
sicꝭ exaltaꝭ celũ a terra. cogitatões aũt hoim
vane sũt. Et qm̃ abditissime sũt cogitatões
dei. neqꝫ ꝯꝑhẽdi pñt. dicũꝭ. nigre sic coruꝰ.]

Ceterũ ꝯmendãꝭ oculi sapiẽtie ex colũbi
na simplicitate mũdissima et lactea. Et qm̃
ꝓfunda fluuio ꝝ scrutãꝭ/habitãt iuxta fluen
ta scꝑturaꝝ plenissima. Genẽ illiꝰ sũt.] orna
mẽta faciei formose ac redolẽtes. sicꝭ areole
aromatũ ꝯsite a pigmentarijs. labia eiꝰ.] ꝗbꝫ
enarrat sciam labia sunt.] distillantia.] mode
rate τ absqꝫ vlla putrefactõis labe. mirrhaꝫ
ꝑmã.] vt ẽ illud cuꝫ sil'ibꝫ. Btĩ paupes spũ. τ
mites. τ ꝗ lugẽt. τ ꝗ nõ hñt hic ꝯsolatõꝫ suã.
ꝫ flẽt τ esuriũt. Manus.] virtutꝭ executiue
[illegible]
sapiam.] plene hyacinctꝭ.] celice ꝯuersatõnis
. Uẽter.] ꝗ vim vel memoratiuã vel generati
uã spũaliter significat. eburneus.] ꝑ cando
[illegible]
distinctõꝫ ĩ celicꝭ donis. Crura illius.] vsqꝫ
ad pedũ firmitatẽ signãt viaꝝ gressuũ diuio
rũ ẽm misericordiaꝫ et ꝟitatẽ sub typo colũnarũ
marmoreaꝝ. sũt sup bases aureas inflexibi
liꝭ stabilite. Spẽs eiꝰ.] cãdorẽ puritatꝭ odo
[illegible]
. sicꝭ cedri.] ꝑ certitate sunt ĩputribilitateqꝫ lau
dabiles. Cõmendaꝭ. guttur illius suauissi
mũ.] in vi spiratiua/sonatiua τ distributiua
ad ĩferiora corpis mẽbra. Et ꝗd ꝑ multa fie
ret morosa dinũeratio. totꝰ desiderabilis.]
¶ Amor ad extremũ qꝛ sublimiꝰ ascẽdere nõ
[illegible]
amicꝰ meus filie hierl'm. dilectio dicit ama
tionẽ ex electõe. ꝫ amicicia addit reamatõẽ
τ mutuã cõicatõꝫ. Rursus qꝛ spõsus sumiꝭ
a spõsa/mediũ ꝓpter cõicatõꝫ/ꝫ ad filiorũ ge
neratõeꝫ. Ubi fũdaꝭ cõicatio nature ẽm ori
ginẽ filij vel filios ꝝ a pẽe. Preterea vxor in eo
dẽ gdu videꝭ ẽe ponẽda. qꝫtũ ad amorẽ beni
uolẽtie cũ filijs. ẽm quã cõicatõeꝫ magꝭ dili
[illegible]
Presumit igiꝭ serã fiducia multũ de deo di
lecto. ipa diligẽs sponsa cũ addit. Et ipse ẽ
amicꝰ meus filie hierl'm. qꝛ diligit τ diligiꝭ
ĩ secretꝭ cõicat. Plꝰ deniqꝫ videꝭ dictura fuiſ
[illegible]
[illegible] ipe ẽ spõsus meus? Quid demũ sive
lut excedẽs audaci ꝟbo ꝯclusissꝫ. ipe ẽ filꝰ τ
puer τ mister? Nõne dixisset talia ꝯformiter
ad spõsũ sic loqntẽ τ laudãtẽ. nedũ spõsã pul
cerrimã τ ĩmaculatã. ꝫ oẽm generaliꝭ ꝗ fece
rit voluntatẽ pãis sui ꝗ ẽ ĩ celꝭ. Sane sufficit
ei fortassis laudatio nõ ꝓpriũ sed alieni oris/
[illegible]
phorũ inter spõsaꝫ τ spõsũ/ꝗ spõsã vocãt ꝟ
bigenã seu deigenã τ ita dei matrẽ. Ambro.

Hiero. Aug. Bern. cum filiis. quorum scripta patent / tñ certa conuincunt et dignãtissima co/ habitatione sponsi cum sponsa : cuius [illegible] me fecũdatiõe / nõ ab altero nec de altero q̃ de sejpo / vt audeat dicere spõsa i superaduẽtu spũssancti. Et i obumbratiõe virtutis altissimi. filius meus es tu. ego hodie genui te. in die desponsatiõis mee / et leticie cordis mei. Quid hĩ mirabilius. Uel dicere deo. Cibus meus es tu / ego hodie comedi te. Finit

Incipit sympsalma

octauũ. in q̃ ponunt̃ quinq̃ proprietates. l. xxx. vi xxxvij. xxxix xl. et xli. Capitulũ vi.

Ungit amor soli solus / perfectus et par Aurore / nitidus / ordie terribil. ¶ Amor vnus et vnicus / simplex / pfectus et electus insinuat̃ cũ dicit̃ circa mediũ sexti capituli. Una ẽ colũba mea. simplificata videlicz p spũssctũ. pfecta mea. cui nihil deest eorũ q̃ e pcipere debz. Que preterea iũcta ẽ mihi pfecte et fini suo. Tũc enĩ pfectũ ẽ vnũqdq̃ cum finẽ vltimũ suũ fuerit assecutũ. sic et opposito oẽ illud vanũ est q̃d fine suo caret. Propterea vani sunt oẽs hoĩes i q̃bus nõ est sapia que ipsorũ finis statuta ẽ. ¶ Sequit̃. Una ẽ [illegible] electa genitrici sue. Mat[illegible] genitrice spõse recte intelligit̃ eadẽ increata sapia cuius filia est mẽs anagogice sursũ acta. Nã q̃ spũ sapie agunt̃ / hi filij dei sũt. Uiderũt illã filie et btĩssimã pdicauerũt regine / et ɔcubine laudauerũt eã. Pẽdet hec ps ab illa pcedẽti. sexaginta sũt regine / et octoginta ɔcubĩe / et adolescentularũ nõ est numerus. [illegible] sic intelligenda est nũc pari. ¶ Seq̃t̃ vox admiratiũ. Que ẽ ista q̃ pgredit̃ q̃si aurora ɔsurgens / pulcra vt luna / electa vt sol / terribil̃ vt castrorũ acies ordinata? Hec p ɔtextu pũtis octaui sympsalmatis trãscursa sic ɔiũgamus ad pcedentia tãq̃ p diapsalmate. ¶ Amor fidet̃ ausus ẽ dicere post descptas dilecti pprietates. Et [illegible] meus [illegible] filie hierlm [illegible] ad inceduj fomẽtũ cremẽtũq̃ petitionẽ. Quo abijt dilectus tuus o pulcerrima mulierũ. q̃ declinauit dilectus tuus et queremus eũ tecũ. Nõ itaq̃ petũt ppter se quẽ libere possidẽt in hierusalẽ celesti. sed ad sponsã. ideo iũgũt. tecũ. Rñdet amor i pncipio sexti capl̃i. Dilectus meus descẽdit in ortũ suũ. q̃ ẽ sub celesti hierusalẽ quo ad vniuersos et singulos q̃s [illegible] facit esse quasi padisũ in bñdictiõib3. Vt ibi pascat̃ in ortis et lilia colligat. ad aureolam aromatũ. que oĩa sunt bñdictiões meritorũ. quibus pascit̃ dilectus / et q̃ colligit q̃n remũerat. ¶ Amor rursus q̃si delectat̃ ɔfabulatiõe pliciori ad filias hierl̃m narrat i ardore simplici cordis laudes suas sibi prius attributas a sponso cũ redditiõe multiplici. Et ita [illegible] huius totius capli vi. et vij. [illegible] si sua sit alternata narratio / vsq̃ principium octaui. vel paulo ante vbi decimũ et vltimũ dragma incipit p collocutiõnẽ noĩatiz ad dilectũ et ipsius missionẽ. Nos aũt ex ipsis tria partiti sum⁹ sympsalmata sub triplici versa nouissimo. ¶ Amor igit̃ colloquiũ babẽs cũ filiab⁹ hierl̃m que vicẽ gerũt paranymphorũ inter sponsũ et sponsã / nõ vt instruat eos / sed vt desiderio suo satisfaciat et doceat. ɔtinuat missionẽ ad interrogationẽ factã. miro diffusa verbositate sepius interrupta dilatat eã. Ego inq̃t dilecto meo. intẽdo. et dilectus meus. intẽdit. mihi / q̃ pascit̃ inter lilia. candidorũ meritorũ ab eo mihi magnifice collatorũ / ex quib⁹ me collaudat dicẽs. pulcra es amica mea et decora sicut hierl̃m. ad cuius exemplar formata sum atq̃ pacifica. Q̃s si fuderet dicerum pro / et iste ẽ amicus meus. noli [illegible] q̃m me dignat̃ [illegible] amicã noiare [illegible] iudicio et dono virtutũ suarũ dicor. terribilis vt castrorũ acies ordinata. ¶ Amor iterũ ɔtinuat narrare verba dilecti ad eã. Auerte inq̃t oculos tuos a me. quorũ vnus ẽ discretiuus seu speculatiuus. alter expimẽtatiuus seu practicus. q: ipsi auolare me fecerũt. dicit̃ i ps. Accedit hõ ad cor altũ et exaltabit̃ deus. Hoc [illegible] de auolatione dilecti / q̃ sublimior semp apparet. q̃ videri sollicitudine querit̃ ampliori. ponit enĩ tenebras latibulũ suũ. Sequit̃ laus capillorũ dentiũ et genarũ / put sup. iiij. caplo. ¶ Sequitur deniq̃ materia pñtis sympsalmatis iaz apta. Sexaginta sunt regine et cetera. vsq̃. descẽdi in ortũ et cetera. Fecũdus ẽ iste textus i sentẽtijs si deberẽt singula discurri. q̃ oĩa reducũt̃ ad vnitatẽ amoris et multiplicitatẽ eius. ¶ Unitas obiectalis m̃ltiplicitas formalis ẽ. vnitatẽ expssit apl̃us cũ totiẽs dixit. Unũ corpus. vnus spũs. vna spes vocatõis. vnus dñs. vna fides. vnũ baptisma. vnus deus et pater oĩm. Et iterũ. Unũ corpus et vnus panis sumus. Et vniuersalit̃ i euãgelio Johis p totũ. Et q̃d põt cõpẽdiosius dici q̃ illud apl̃i. Qui adheret deo vnus spũs ẽ. Quinĩmo illud xpi de manducãte et bibẽte carnẽ et sanguinẽ suũ sacramẽtalit̃. In me manet et ego

Z

AA

in eo. Ceterum notati sunt status varij in ado
lescētulis, concubinis, reginis. Illustratōnes
insup variei i aurora, luna et sole. Cōclusa sūt
tandē oīa in ordine seu coordinatiōe chari/
tatis. qm̄ primo dictuȝ erat. ordinauit in me
charitatē. Hūc iterū repetit/ et postmodū qn
tū valeat ordo charitatis et amoris dicēdo.
terribilis vt castrorum acies ordinata ¶ Amor
si ordinatus sit/ nihil fortius et inimicis ter/
ribilius ē. Cōsistit aūt ordo amoris ad deū
ad se. ad proximū. Deriuat insup ordo iste ab
ordine tā supcelesti beatissime trinitatis/ q̄s
celesti angelice dignitatis. Et iste ordo sub/
celestis dicit monasticus i hoīe singulariter
Ecclīasticus i politia spūali. politic⁹ in regi
mine tpali/ de quib̄ nō est hic dicendū p sin
gula/ nisi q̄ generalis ista pōt regula dari q̄
[illegible]
cēs. nihil stabile. Sunt a btō Dionysio tra
dite (sicut credit reuelāte Paulo) celestes or
dinū angelicorum hierarchie. Sūt ad exēplar
earum tradite subcelestes hierarchie. tres mōa
stice i eodē hoīe s̄m metaphorā. sicut loquit
Aristo. et p tropologiam/ sicut loquit theolo
gus iūcta sim l anagogia. Tradita ē hierar/
chia subcelestis ecclīastica p allagoriā/ maxi/
me iūcta tropologia. Tradita ē etiā subcele
stis hierarchia tpalis/ maxīe p tropologiā et
incedēs. Porro hierarchia subcelestis mona
stica et ecclīastica/ magis spectat ad sympsal
D ma psens et duo sequētia ¶ Qua i re posset in
troduci tota traditio Diony. de angelica hie
rarchia. ca. x. cū expositōib̄ suis. Tradūt eī
q̄ in hoīe quolibet nouē officia vel ordines
celestium angelorum reperiri debēt. Infima hie
rarchia s̄m naturā. Media s̄m industriam
Tercia et supma s̄m gratiā. Multi sup hoc
ordine et hierarchijs multa tradiderūt p suo
q̄libet sensu et ingenio. Deniq̄ redeūt oīa in
vnā de portōib̄ aie hūane sn̄iam cū suis ha
bitib̄ et actib̄ cū relatōe. Preterea ad formalē
[illegible]
dei. et finis vltim⁹ ē. et hec in arce reponit vbi
mēs amat arce manēs vnica vnicū sola solū
deū. Proinde rō supior h̄ȝ p obiecto separa/
tres spūales abstractas sic angelos/ subsequi
tur inferior rō. deducēs ex supiorib̄ princi/
pijs ɔclusiōes scibiles. Et ex inferiori sensu
alitate sensatōes expimētales sensuū exterio
rū et interiorum. Circa q̄s sensatōes/ et ex q̄bus
inferior hierarchia ɔstituit sicut ex rōne infe
riori media/ et ex supiori supma. Prima per
naturā. scda p industriā. tercia p grāȝ iuncta

industria. Sup quas oēs collocat mēs in
[illegible]
btissime trinitatis. Amor ordinat⁹ h̄ȝ in q̄li
bet hierarchia quādā speciem trinitatis s̄m
maius et min⁹. Hierarchia siq̄dē mētis in
ce spon tā q̄s supcelestis imago. amor deifica
tio pure gratuite sigillata signata et tracta h̄ȝ
deu [illegible]
modū res oēs hūt. nedū p cā vl p̄ncipio for
māte/ vel obiectalit et vitalit īmutāte. quēad
modū capaces sūt oēs creature rōnales s̄m
memoriā. intelligētiā et volūtatē/ p diuersas
illuminatōes et pticipatōes grāȝ grat; data
rū. q̄les sūt pphetie. dona sanitatū. dona lin
guarum. et ab breuiato v̄bo oēs grē/ pter grām
gratū faciētē et acceptātē ad vitā eternā. verū
etiā p eādē gratiā gratū facientē. lctificātē et
inhabitantē/ q̄ reddit mentē spōsam dei. cha
rissimā filiā/ sororē/ coheredē/ amicā et ɔmen
salē. imo audacissimo cū pietate v̄bo matrē,
Vn̄ v̄bigena vel deigena noiat. Post istam
quasi supcelestē hierarchiā/ sūt i hoīe sicut i
microcosmo seu minori mūdo reperibiles alie
[illegible]
lestes. spūales et tēpales. Cui⁹ rei ɔsideratio
manifesta esse pōt pscrutāti trinitatē/ inueni
bilē esse in oīb̄ his hierarchijs antedictis
Nūquid nō h̄ȝ sensual' hierarchia memoriā
noticiā et amorē respectu obiectorum phicorum
gnoscibiliū et amabiliū: sicut i logicis morali
bus et phicis/ p infallibiles leges et regulas i
quib̄ velut theophanijs et enigmate videt
[illegible]
[illegible]
qm̄ sibi maxime pns ē. Cōpat etiā s̄m me
moriā. noticiā et amorē substātiarum spūaliū et
īmaterialiū q̄ sub deo sunt eternitatis ptici/
pes. Amor si ɔsideret/ psallere cātica cāti o
rum ɔformit ad p̄dictas hierarchias se v[illegible]
sim coaptādo. nūc ad illas q̄si supcelestē/ nūc
singillatim vel ɔiunctim ad alias/ velut cele
stes vel subcelestes/ spūales vel tpales mani
festū ē q̄s latissima sit cāticorum materia/ vel ex
ponēdo vel exercendo. Finit.

Incipit nonuȝ sym

psalma. in quo tāguntur q̄nq̃ proprietates a
[illegible]

Escit amor/ vehit/ turbat/ ere p
bro vocat. Parcat vt veniens
a lauus sibi mīta dat. ¶ Amor ne
scire se dicit sil' ad po. pluries
noiatim ibi Quia inflāmatū ē

cor meũ/ renes mei ɔmutati sunt. et ego ad
nihilũ redact⁹ sũ et nesciui. Per ignorantiã
ãt cog' incir. ĩuolare dei ẽm Dioñ. Sic
amor spõse postq̃ ɔfabulãdo narrauerat fi/
liab hierlm ex psona sponsi. Descẽdi ĩ ortũ
meũ vt viderẽ poma ɔuallũ .i. q̃ sunt meri/
ta humiliũ. et inspicerẽ si floruisset vinea .i. q̃
p bapt. simũ de egypto trãslata est. et germinas
sent mala punica .i. sanctarũ intẽtionũ. subiũ/
ri ĩ psona sua. Nesciui. aĩa mea ɔturbauit
me ppter quadrigas aminadab .i. A prissime
quidẽ p aminadab (qui spontane⁹ interpta/
tur) accipit xps. q̃ voluntarie genuit nos ẽm
Jacobi verbũ. Cui⁹ quadrige sunt euãgeli
ce q̃ttuor doctrine. quibus euecti fideles cõ
turbauerũt mundũ bona ɔturbatõe/ qñ cõ
turbate sunt gẽtes p pniam. et inclinata sunt
regna p fidei subiugationẽ/ vocãtib⁹ aplis et
successorib⁹ suis et pie clamãtibus quater in
tra quattuor euãgelia. reuertere reuertere su
namitis .i. captiua. reuertere reuertere vt intu
eamur te. hoc ẽ/ vt reuersam et ɔuersã diliga
mus te. Nã vbi amor ibi ocul⁹. et ita videre
diligere ẽ ¶ Amor spõse ɔtinuo ɔueniat allo
cutã cepta cũ filiab⁹ hierlm no q̃dẽ .. borũ
strepitu/ sed solita meditatõe. Conuertit in/
quã ad laudẽ eccl'ie ɔ gentib⁹ tã vniuersalis
q̃ singularis. qñ vnitas nectit oẽs/ vt etiã
remaneat cuiuslibet salua singularis pprie/
tas. Nihilominus placet in hoc sympsalmate
sermonẽ facere sup vniuersali et p allegoriã.
quatin⁹ solers lector aĩaduertat ita potuisse
fieri p vniuersum decursũ iã pactũ pncipali
ter ẽm an.. gogiã cũ illumin ..õe pl..i.. quẽ/
admodũ ĩ sequẽti et vltimo sympsalmate cõ/
uertet oĩo ad tropologiã. qĩ p adolescẽtulis
sicut magis aptat ad ɔcubinas et reginas. et
pcedẽtia texunt de illa q̃ vnice pfecta ẽ et ele/
cta. virgo. filia. soror. spõsa/ q̃si mr̃ honorifi
cata et q̃dammõ deificata. Est aũt sensus il
le allegoricus dicẽd⁹ ĩ hoc libro pprie lr̃alis
tãq̃ ab auctore Salomõe pncipalit' intẽt⁹
vbi voces aliud loquunt/ sed res lr̃am signifi
cant. queadmodũ de lignis lybani q̃ ɔstitue
rũt sibi regẽ. ¶ Amor noĩari põt triplicit'/ cõ
formiter ad actũ triplicẽ hierarchicũ. Nã ẽ
amor purgatiu⁹. cui seruit tropologia et mo
ral' sciã. Est amor illumiãtiu⁹. cui seruit alle
goria et speculatiua theologia. Est amor pfe
ctiu⁹/ cui seruit anagogia et practica theolo/
gia. Dictũ ẽ hacten⁹ pncipal'r de amore pfe/
ctiuo ẽm anagogiã et ..ctiuã theologiã ..ẽ
do speculatiuã aliq̃ñ. Dicẽduz ẽ ĩ hoc nono
sympsalmate pcipua intentõe de amore illu
minatiuo. p allegoriã aut p speculatiuã the
ologiã. Decimũ õo sympsalma deseruiet ma
xime amori purgatiuo ẽm tropologiã et mo
ralẽ sciam. Sic eñ debitum soluere conabi
mur/ mediũ pfectis et sapientib⁹. sed minus pfe
ctis q̃ pficiũt aut pficere desiderãt et incipi/
unt ¶ Amor illuminatiu⁹ conat per allegori O
as et narratõe sponse ad filias hierlm sub p
sona dilecti ecclesiaz de gentib⁹ ɔmẽdare sub
noĩe sunamitis q̃ captiuitatẽ sonat. q̃ sensus
p expositores copiosissime/ et q̃si pncipaliter
tractat⁹ ẽ in hoc toto cãticorũ libro. Docet h
glo. ordi. et cor dictis .. tulariter .. et .
Vocat q̃z osculatio oris .i. incarnatio xpi. si
militer desponsatio et amplexio cũ filiab⁹. Di
cunt adolescentule .. plures de eccl'ia dicu
tur ɔcubine et regine .i. plati minores et maio
res hñ fecũdãtes et regẽtes ecclesiã. Dicitur
Lynica colũba .i. pfecta tota vniuersal' eccl'ia
ad vnũ pastorẽ xpm/ et ei⁹ vnicũ ĩ terris vica
riũ pontificẽ sũmũ simplificata. Dehĩc plu
ralitas pastorũ et sodaliũ et tabernaculorũ et
oppugnationũ refert ad hereticos ¶ Porro
lectul⁹ florid⁹ cũ filiab⁹ spectat ad ɔtemplati/
uos sic egressio spõse ad exteriores vineas et
ortos trahit ad actiuos/ pſertim platos et re
ctores eccl'ie maiores et minores et doctores.
adeo q̃ tota fere ɔnexio corpis mystici eccle
sie significata p act⁹ corpis veri traducat ad
istos. Nũc noĩe ocl'orũ/ qñ illuminãt. nũc p
choros castrorũ/ q̃ letificãt et defẽdũt ĩ ɔcor
dia q̃si chori. nũc laudat sub admiratõe q̃i fi
lia pncipis ex pulcritudie gressuũ. qñ sunt
calciati et pparati ad euãgelizãdũ pacẽ/ put
loquit Esaias. Quã speciosi pedes euãgeli/
zãtiũ bonũ. .. caput .i.
qñ adherẽt xpo capiti ĩ mediate⁹. et sũt ordi
nati .i. sicut greges caprarũ q̃ apparuerũt ɔ ga
laad .i. i. de aceruo testimonij scpturarũ. De q̃
bus xps. Testimoniũ inquit phibẽt de me.
Cõpant deniq̃ dẽtib⁹ ɔterẽtib⁹ cibũ spũal'
doctrine sub vnitate ordinata. put est .i. grex
omniũ q̃ ascenderũt de lauacro .i. baptismi vel
pnie nõ sine multiplici fructu .i. sed gemell' fe
tib⁹ .i. ppter geminã dei et primorũ charitatẽ.
¶ Compat insup sua ɔuersatio (q̃ p genas fi
gurat) cortici p humilitatẽ pallẽti mali puni
ci/ ɔtinẽtis in se grana doctrinarũ/ rubicun
da p charitatẽ sub ordine mirabili sentẽtiarũ
que dicunt hic occulta genarũ vel ipsius ec/
clesie. ¶ Compat iũcturis feminũ et monili/
bus. vmbilico et crateri tornatili/ q̃ nũq̃ in/

diget poculis. Venter qz z aceruus tritici valla to lilijs/z duobus vberibus. duobus insup gemel lis hynnulis capree pp̄ter vim genitiuā spi ritaliter atqz nutritiuā. Compat collo z tur ri eburnee pp̄ter vim sustentatiuā et castam. Oculis rursus z piscinis i esebon. q̄ sunt i porta filie multitudinis. pp̄ter vim spirituali ter inspectiuā. z adeo doctrinaz fecūdā instar piscinaz. Dicunt subinde nasus. pp̄t vim olfactiuā spiritaliter/vn̄ pcipiūt īsidias ho stiū. sicut a turre lybani. fit corpalit. q̄ respi cit ꝯ damascū. Dicunt. caput. pp̄ter vl'am vim regitiuā z influxiuā spiritaliū sensuū et motuū/sicut a carmelo mōte nutrimēta cor poralia [illegible] Porro come capit' hu' spiritalis sūt. sicut purpura regis. rubicūda z pcipua pp̄ter charitatis nitorē q̄ iūcta. est canalibus. a supna hierl'm fluentibus. Deniqz laus totius eccl'ie ab ipsis sumit. qm̄ p eos pulcra ē z q̄ decora z charissima i delicijs. cui' altitudo assilat. palme. qm̄ z ipsi plati cū doctoribus sūt silles vberibus z botris pp̄ter vim nutritiuā. nūc i lacte simplicioris doctri ne nūc in vino subtilioris. ¶ Dixi [illegible] istos [illegible] gratia. et ap prehēdā fructus eius [illegible] remunerationē. Et vbera tua [illegible] botri vinee. [illegible] dicta mō. z odor oris tui. q̄ sonat pdi catio eius. sicut odor malorū. Odor inquā vi te in vitā bonis/z in mortē malis. Guttur tuū. significās vim gustatiuā est sicut vinū optimū ex efficacia. Subiungit postremo spōsa q̄si secū reputās z loquēs. dignū. non dubiū/qm̄ bonū. dilecto meo ad potandū. labijsqz z dentibus illi' ad ruminādū causalit̄

p intellige. qz potare facit et ruminare. ¶ Amor increat' abyssus amoris. fōs. fluui' z flumē. cui' [illegible] vocatio cur ab īitio vo catā z electā synagogā velut arentē, deseruit z repudiauit [illegible] gētiū ec clesia. Pēdet ista q̄stio ab ordīe diuine puidē tie/q̄ charitatē ordinauit i effectibus suis. quos vtiqz dicere possum' amores suos. qm̄ suuz dicere amare ē. Amauit ex facta. vidit insup cūcta q̄ fecerat/q̄ oc[u]lo nisi amoris. z erāt val de bona. valde q̄ amabilia. qm̄ bonū et ama bile puertūt. Propterea res vnaqz tātū hz de amabilitate quātū deo amāti placitū est. Cesset ergo supba curiositas mortaliuz sup huiōi questiūculis. Cur? Rñdet pp̄ha. Que [illegible] Mi serebor cui miserebor. z clemēs ero in quē mihi placuerit. Repudiata ē synagoga pri

mo electa. Demeruit pus ita fieri dicente p pheta ad deū. Qm̄ q̄ elongāt se a te pibūt. p didisti oēs q̄ fornicāt ab te. Elōgata ē/pe riit. Fornicata ē/dispsa est z repudiata. z ec clesia gentiū gratis electa. sub typo Vasthi [illegible] ¶ Amor etern' quali dicēd' ē plus diligere vl' pcitū i gra nūc exi stētē. sicut synagoga fuit. vel pdestinatū odi o [illegible] futu ra? Rñsio fit p distinctōz. qm̄ s'm pñtē iusti cia pl' [illegible] tūc exi'ē tē i gra. sz simplr pl' ecclesiā gētiū tūc exūtē tē i culpa/ne gliet stulta psūptio oīs carnis in ꝯspectu suo. ¶ Amor increatus q̄s amasse plus existimād' ē vel angelos vel homines. Quos insup inter hoīes vel xp̄m vel totā ec clesiā. Quos rursus i eccl'ia/vel matrē suaz vel iohem cui ꝯmissa ē i custodia. vel Petrū cui sue ꝯmisit regimē eccl'ie. quē pl' subinde dilexit vel Johēz vel petz. Rursus si de' ab eterno dilexit mundū creādū cū oībus q̄ i eo sunt vel ex tpe. Et quālibet dicat. si pl' dile xit vnā creaturā q̄z aliā cū i actu dilectionis sue infinito nō videat inueniri posse plus vl' min'. Sed videt ecōtra si oīa dilexit eq̄liter cū nō [illegible] sunt oīa eq̄liter bona. ¶ Ampl' si diligit oīa/z nihil odit eoz q̄ fe cit. q̄ pacto creature sue q̄s fecit q̄tidie defi ciūt/corrūpunt. intereūt. moriūt/nedū mor te tpali. sed (qd̄ horribilius ē) etiā solo cogita tu moriunt eterna. ¶ Preterea si diligit oīa/ cur nō oībus dat salutē. cur nō psperitatē. cur nō delicias. cur malis prospa. cur bonis ad uersa? ¶ Cur m'lta tolerat (imo laudat) i cre aturis irrōnabilibus. Supbiā i eq̄. Inuidiā i cane. Irā z ferocitatē i leone. Auariciaz in [illegible]. Tyrānidē i bubone. Luxuriā in sue vel hirco. [illegible] bus. q̄lia tñ velut odiēs reprobat i hoībus pu nit z dānat? Tales sūt q̄stiones sup pulcro z ordinato amore dei sine nūero. ¶ Pro q̄bus sit hec vnica ꝯclusio/q amor dei i se vnic' ē. inuariabil' z imot'/siue ꝯpet ad homies sal uandos/siue ad damnādos/siue ꝯpter ad creaturas irrōnales. attñ multiplex et vari' dr amor etern' relat' ad effect'. s'm q̄s dr re cipe mai' z min' i amādo/prout creature sue plus recipiūt vel min' de pfectōe in essendo. [illegible] bus dā sentire. nōnullis rōcinari z intelligere Supaddidit aūt dectis suis bñ viuere z le tari cū bñplacito grē sue. q̄s fecit capaces et pticipes imaginis z glorie sue. p memoriam

sui intelligētiā eternoꝝ/cū merito dicī via in
osculo sctō oris sui sub spe btificatōis ī glia
Nec ē q̄ dicere possit/cur ita facis: q̄ oia q̄cū
q̄ voluit fecit facit et faciet in scl'a sculoꝝ.

Incipit sympsalma

decimū in q̄ tāgunt quatuor vlume propri
etates amoris ī [illegible] c.i.

D Isit amor vineas ortos ꝛ po-
ma reseruat. Oscula vult pue-
v ri/fortis amor q̄si mors. ¶ Amor
visitat ortos. Ueni dilecte mi
egrediamur ꝛc. Reseruat poma
dilecto. vult osculari fratrem suū infantē.
q: sugentē vbera matris. Quis mihi det te
fratrē meū ꝛc. Deniq; fortis vt mors dile
ctio. Et si q̄tuor istas amor' ꝓprietates vl
timas quasi totidē linguas igneas/vel scintil
las. aut sub similitudine fontis q̄si totidē riuu
los. iuxta q̄s canit' decimū ꝛ postremū sym-
psalma cāticoꝝ. possem' adaptare p̄cedenti
bus s̄m anagogiā ꝛ allegoriā. nihilominus
placet appropriare p tropologiā amori pur
gatiuo q̄si p adolescētulis/quaꝝ nō ē nume
rus. Plures siq̄dē sūt impfecti q̄s pfectiv' vīa
iā pficiētes. ¶ Cōpetit adolescētulis adhuc
lac sugere cū infante Jesu/quē introducit fra
trē suū sugentē vbera mr̄is sue. que hic accō-
mode multū intelligit' ꝓgo Maria. Juuat
intētōez nostrā. q: deinceps p totū capitulū
nulla fit mētio de dilecta sub appellatōe spō
se. sed soror appellat' ꝛ dilecta. de q̄ subiūgit'
[illegible] Soror nr̄a puula ē ꝛ vbera nō hz. q̄si nō-
dū sit apta viri cōnubio. ¶ Amor purgatiu'
ꝛ pfectiuus differētes habēt [illegible] sicut ꝛ
[illegible] incipiētes ꝛ pfecte multū
distāt. Sicut p̄terea diuersificant' ī triclinio
cordis infer' ꝛ sup' habitaculū. aut potius
ex a sublimissima sup ipm tricliniuz. de quo
plurima supponunt' hic declarata sup canti
ca cāticoꝝ Marie [illegible]. Et ex
[illegible] spūs me'. Et [illegible] sup idez
magnificat vicibꝰ repetitis. ¶ Amor purgati-
uus ī adolescētula [illegible] q
amātiū adhuc puula. necdū apta numero cō
cubinaꝝ vel reginaꝝ donec adoleuerit etas.
ꝛ vberibꝰ intumuerit/cōuerti dz ad cōsiderati
ones hūanitatis xp̄i/marie dū infātul' erat
sugēs vbera ad līaz matris marie/vel p alle
goriā mr̄is ecclie. Ita fatet' Bern. se egisse ī
nouiciatu sup illo Fasciculꝰ myrrhe dilect'
meꝰ mihi. Et alioꝝ sine nūero sūt exēpla. Al
tera (q̄d sequens ad istā ē) q: passiōes sensuales

veraciter sūt ī concupiscibili et irascibili sic
amātis ꝛ se afficiētis p pietatē ꝛ gaudiū. spez
timorē. tristiciā. Deosculatio p̄terea nō q̄rit'
īmediate fieri ad caput xp̄i qd ē deꝰ vbi ē os
eiꝰ diuinū. sed ad pedes hūanitatis q̄rēdo ve
niā. vl' ad man' [illegible] ī petēdo ꝛ reddēdo gra
tiā. vt p pmū oscula declinet a malo. p scdm
faciat bonū. [illegible] tenere ma
nū dexterā ei'. ꝛ deducere hoc ē delectabilr
ducere ꝛ cū glia suscipe) vt iā pfect' amor di
cat. Defecit caro mea ꝛ cor meū. deus cordis
mei ꝛ ps mea deus ī eternū. Deniq; cōuenit
huic amori purgatiuo vita actiua cōsistens
pncipalr in refrenatōe vicioꝝ. cū assuefactio
ne ꝟtutū moraliū. q̄bꝰ psuppositis q̄si p dia
psalmate loquat' iā textus noster. ꝛ ab eo su
mam' q̄ requirit amor iste. ¶ Amor purgatiu' R
quē nouitiū dicam' [illegible] ad [illegible]
[illegible] ꝛ [illegible] impfectos. pficientes ꝛ
pfectos/pōt remēoratiōz suā ad paucissima
reducere. magis p interiectiōes suspirādo/q̄s
p subtilia speculādo. Supponam' ex scdla
theologie grāmatica/q: interiectio ē ꝑsonis
significās mētis affectū voce incognita. Ad
di poterat gestu icognito. Primū ꝓpter au
res discipline capaces. Alteꝝ ꝓpt' oculos ge
stuū cognitores. Dixerimꝰ ista. q: nulla ꝑs
orōnis efficacior ē ad mouēdos affect' q̄s in
teriectō/tradēte hugone ꝛ expiēria teste. Ge
stus sūt ad oculos. voces ad audiū. ex q̄bꝰ
sūt ī sensibilibꝰ manifesta/q̄lia videm' trāsfer-
ri p deuotos simplices ī orō. suis ad deū
corā imaginibꝰ crucifixi. Aut iacētis xp̄i ī p̄se
pio. vel adorantis magos. vel portati ī tem-
plo. vel fugiētis ī egyptū. vel reuertētis vl' inuē
ti ī tēplo. vel descēdētis ī nazareth. Simplici
um itaq; fides ꝛ si nō pt ad rememoratiōz al
titudis sapie dei ptingere p subtiles intelle-
ctꝰ meditatōes. fiat qd dicit Diony. ad cōgre
gātis pēis vnitatē ꝛ deificā simplicitatē vnio
vel vnitio. Ad qd faciēdū simplex fides ꝛ eri
gēs spes/ꝛ amplexās amor sufficiūt magis ī
ferrualr suspirādo q̄s p interiectōes q̄ sunt
O. vtinā/q̄s p intelligibiles alias speculatio
nes q̄ nō sūt ī hoīs arbitrio/sic interiectōis af
fectōes. Nihil em̄ magis ī ptāte nr̄a ē q̄s desi
deriū vel volūtas. Ceteꝝ p̄terea ptz l'istis la
tissime p oēm lectionē. meditatōez ꝛ orōem/
īmo cogitatōez/vt cōfestim suspiret amor no
uiti' ad deū quēcūq; ꝓponat' sibi. vl' ī specu
lo. vel ī enigmate interi' vl' exteri' intelligibi
liter vel sensibiliter. vt dicat cū ps. Diligam te
dn̄e fortitudo mea. vl' adhuc succēti' cū illo

q recogitatis dictu apli. Qz qz sum⁹ filij dei/
misit de⁹ i corda nra spm filij sui clamatē ab
ba pr/ Refertur se supsc. Quid postulas dns
dicis abba pr. Rndit sibi ipsi suspirabūdus
i alia re. Adhesit i isto re/ nihil vltra petens.
qz neqz qd peteret vltra parebat. Copolue/
rūt sibi multas p multitudiē diuinaz inspi/
rationū visitatōnes/missiones huioi breuissi
mas pformes affectu pietatis/ vt illud. vbi
Jhs ibi maria. Dilect⁹ meus mihi z ego illi.
Dne ihu suscipe spm meū. Et ita de qlibet
petitōe orōnis dnice. sic dicēdo cu inspirati
one intellectua. O pr onī/ o q es i cel/ z celu/
as ineffabilis et ignotus. O scificet nomē
tuū scificās z scificādū. O adueniat regnū
tuū/ regnū oim sclo z/ vt sis ois i oibz. z re
gneat i me/ qz regnare debes. O fiat volun/
tas tua. pceptiua. phibitiua. osulatiua. cohi
bitiua. z volutas bñplaciti tui sicut i celo z i
terra. Auertas aūt faciē tuā a volūtate pmis/
siōis tue. qm indignatio ē i tra vias/ nō coz
volatis. ppterea rogam⁹. Conuerte nos deꝰ
salutaris nr. z cōuertēdo nos auerte irā tuā/ cō
S derētō pniciē nos a nobis. ¶ Amor nouit
us⁹ pt remenorarōe p oī subtilitate et scia fi
xos hēt z hērēs oculos spectātes ad icar/
nat ōes dni nri Jesu xpi/ q p euāgelia digesta
sūt/ z i plex vel sculptis imaginibz oñdūt. sa
tis pformiter ad aplm. Nihil indicaui
me scire int vos nisi ihm xpm z hūc crucifixū.
Sz his ē rō vel potior de rememoratōe circa
eucharistie sacrm. ¶ Atuero diceret forte ali/
qs qz i picturis z imaginibz repñtat de⁹ sub
formis sensibil ibz/ q occasiōz dāt errori/ sicut i
figuratōne scē trinitatis. Rñdem⁹ cū illo q
dixit. Pictoribz atqz poetis qdlibet audēdi
sp fuit eq ptas. Qm vt pictores fingūt illo q
ad rei veritatē aliē se hñt vel habuerūt. Ita
scriptores nedū poetici/ sz pphici z euāgelici
z morales mlta dicūt sub pabol z figuris/ sz
qz res se habeat/ nisi cōs pterm⁹ signa rez cū
rebz. Sufficiet igit amori nouitio p oē sub/
tilitate exerciciū i desiderio catholice vite p
seruis cū suspirio ad etnā/ qsi dicēdo. Quis
mihi det te frēz zc. Jcū sit his ascēsiuis pfecti
uis z vnitiuis interiectionibz affectibz. vt O
abba pr. O diligā te. O osculer te. O amē te.
¶ Amor nouiti⁹ sciens ab aplo qz oportet acce
dētē ad deū credere qz de⁹ ē. z qz se qrētibz re
műerator ē. accipit fidē z spē p qs dirigit z
erigit vt dicat. Ego dilecto meo z ad me cō
uersio ei⁹. Multi dotam charitate/ qz diligen/
tes se diligit cōuertit ad orōez/ scies illd. Si
ne me nihil potestis facere. Et qz nēo venit
ad patrē nisi p eū. adiūgit fidei. spei z charita/
ti orōez/ vt appropinquet deo sm doctrinā Di
ony. Et qz orōo sepi⁹ arida ē nisi lacte z foue
atur/ adiūgit lectōz sm doctrinā pietatis
quā cōtinēt vniuerse scripture canonice z sācte
deuotōi cōgruētes. Et has significat sub me
taphoris varijs ad lectōz z meditatōz apts.
vt p agz i q est thesaur⁹ regni celoz. In q p
allegoriā dr exisse iacob z esaus ad meditan
dū. Compat z libros vitis z vinee z mali
punicis/ vñ suscipit flores z fruct⁹ sanctoruz
desideriorz/ vt incipiat doctrine lac i vberibz
que dare possit dilecto. Cōiūgit ad extremū
fidei. spei. charitati. orōni. lectōi z meditati/
oni grāz actionē/ q i odore mandragorarū
spirātiū i portis sensuū suauiter z ad fecūdi
tatē valentiū designat. ¶ Amor nouiti⁹ sub T
inde notat ppetuitatē alterā antepenultimaz
in ordine qnqginta z scdam i hoc sympsal/
mate/ sine q nullus aut exigu⁹ i doctrina pie
tatis pfectus acceditur. Et hec ē rememoratio
seu nō obliuiosa retētio p lectoz. Et hoc ob
seruasse denotat vbi subsequit. Ois poma
noua z vetera dilecte mi seruaui tibi. Sup bo
nitate z adiutorio memorie sensual intrinse
ce. Mlti mlta tradiderūt. Seneca i eplis.
Tuli⁹ i rethorica noua trādēs artē quandā
ptheoribz/ cōposuerūt. alij certas abbreuia
tiones sniaz. vel et aliqs cōpositas tradide/
rūt memorie. figuras nōnulli ptraxerūt/ quē
admodū fecim⁹ cātici chordis/ z alibi de pō/
mo colube/ de psalterio z alijs musicis. Tra/
dunt hec intētōe i mathematicas figuras the
orematū/ nō vt ibi maneat hērēs imagina/
tio. Alioqn dicēte Augs. Facili⁹ ē i terra na
uigare qz p huioi figuras sciam acqrere. alio
qn preterea redderet hō facilius fantastic⁹ et mo
pr⁹ ad intelligibilia. Sint igit figure pauce
z ordinate ad adiutoriū fantasie ministrare de
bēns intellectui fantasmata clara. serena. or
dinata. tranqlla ad itelligibiles spēs abstra
hēdas/ sm qs intellect⁹ z volūtas iā valeant
dimissis vel qsi sopitis fantasmatibz negoci
ari circa rōem. intelligētiā z amorē diuinoz.
Cōuenit h mō rememorari pabolicos sermo
nes scripture sacre. pticulares insup hystori
as de rebz singularibz. Nā cū scia sm Arist.
sit de pmis p se vniuersalibus z necessarijs/
nūqz h scia de pdictis p reductiōz ad intelli
gibilia z vniuersalia. ppt q sensibilia z pticu
laria iducunt eāqz p exēplis manducētibz a
sensibz in intellectū. Sic eni ois trāslatio posi

ta de hystorijs/reducũt ad vlez dei puiden
tiã. nec aliud nitũt ostẽdere. aut ad morales et
diuinã instructõz sub vniuersalibꝫ regul'/ vt
q lya significat vitã actiuã. ꝛ rachel vitã ꝯte
platiuã. sic martha ꝛ maria. petrꝰ ꝛ iohes. et
ita de similibus suo mõ fm q̃ scia cõcludit̃ ꝑa
ꝛ certa qõ tñ nõ le ima...do ima gĩna ibi ꝛ
mẽorie sensuali. ¶ Amoꝛ nouitiꝰ ꝯcepto fer/
uoꝛe spũs et doctrina pietatis ꝛ assidua ru/
minatõe ipsiꝰ iã oscula vult pueri xpi. Quis
mihi det inq̃t te frẽm meũ. ꝑ ꝯformitatẽ hu
manitatis. sugẽtẽ vbera mr̃is mee. ꝑ dignati
onẽ nimie charitatis. vt inueniã te solũ foris.
ne turba pudoris turbatiõz inducat. Et deo
sculer te. ꝑ sincerũ ꝛ serm̃ deuotiõis affectũ i
pignꝰ dilectõis ꝛ arrã spãte despõsatõis. Et
iã me nẽo despiciat. velut indignaz te tanto
amore. Apphẽdã te. nõ ꝑprijs viribꝫ/sed di
gnãter apphẽsa a te. ꝛ ducã. ducta a te. i do
mũ matris mee. qõ ẽ vlis ecclia. siddeo i te
regenerata ꝛ i cubiculũ genitricꝭ mee. qõ est
aliq̃ spãlis ꝛ artioꝛ religio q̃ sola vlis sub te
abbate xpo/vbi obseruer. oꝛner ꝛ erudiar in
nouitiatu meo placẽtioꝛ esse tãq̃ sub aggeo
eunucho i triclinio feminaz. Ibi me docebis.
qm̃ tu deꝰ sciaz dñs es/ ꝛ edocta ꝛ spũalibꝫ
epul' referta/ꝯ manũ tuã. dabo tibi poculũ
ex vino ꝯditũ/ꝛ mustũ maloꝝ granatoꝝ me
oꝝ. nõ q̃ tu vescaris vl' iebriaris/sz ego ꝑ te
Dicã q̃z ex snia i expiẽtia spũs ꝛ deuotõe. le
ua eiꝰ sub capite meo. ꝑ spei sustẽtationẽ. q̃si
nus i pace i idipm dormiã ꝛ reqescã. Donec
vꝫ tu dñe singl'ariter ꝯstitueris me. ꝛ dexte
ra. charitatis tue. amplexabit̃ me. te ꝓtegẽ/
te ꝛ custodiẽte i me tranq̃llũ hũc deuotõnis
statũ a ꝯturbatõe hoim ꝛ ꝯdictõe linguarũ
ꝑ misteriũ filiarũ hierl'm q̃bus digneris ita
mãdare ꝛ dicere. Adiuro vos filie hierlz ne
suscitetis neq̃ euigilare faciatis dilectã do/
nec ipsa velit. Quinetiã dicãt cũ admiratõe
Que ẽ ista que descẽdit de deserto delicijs
affluẽs innixa sup dilectũ suũ. Nimiꝝ ego
sũ monita ꝑ te ꝑ os Esaie suadẽtis. Ut qui
ambulauerit i tenebris/ꝛ nõ est lumẽ ei. spe/
ret in dño/ꝛ innitat̃ sup dñm deũ suũ. Cete
rũ grãs ago dilecte mi. q2 dicis et ita fecisti.
Sub arbore malo suscitaui te. ibi corru/
pta ẽ mater tua. ibi violata est genitrix tua.
Arborẽ malũ intelligo crucẽ tuaz. ibi corru/
pta ẽ ꝛ violata mr̃ mea sapia tua/ q̃ bonoꝝ
oim mater ẽ ꝛ genitrix in ꝟtute et morte cul
pe suscitãs me. Audio deniq̃ ꝛ obedio dũ ꝓ
cipis. Pone me vt signaculũ sup coꝛ tuũ/vt

signaculũ sup brachiũ tuũ. Sed obsecro si
ac i me expimẽta r'cã q̃ subiugit. Quia foꝛ/
tis ẽ vt moꝛs dilectio. ¶ Amoꝛ nouitius sic U
dixisse seu optasse patet sub typo dilecte su/
namitis adolescẽtule. ¶ Nũc ꝓtrahit̃ vltima
ꝓprietas amoꝛis q̃ ꝯuenies ẽ i quocũq̃ qui
vere dilexerit. Foꝛtis amoꝛ q̃si moꝛs. Moꝛ
tificatio siq̃dẽ fit carnaliũ desideriorũ in bo
nis/dũ crescẽte charitate minuit̃ et moꝛit̃ cu
piditas. Zelus insup vl' emulatio xpi dilecti
q̃si dura. sicut tã actiue q̃ passiue. sicut infer
nus. Docuit hoc sua moꝛs i cruce ex q̃ factũ
ẽ illud. O moꝛs ero moꝛs tua/ꝛ moꝛsus tuꝰ
o inferne Docuit hoc idẽ zelus/emulatõ tot
martyꝝ ꝑ dilectõe xpi in quibꝫ fuerunt lãpa
des ignis. lãpades ignis atq̃ flãmaꝝ. In q̃
bus preual as multe ... ꝛ ... nõ
potuerut extinguere charitatẽ. nec flumina.
supirmentũ tribulationũ ꝛ ... sup
modũ obruerũt illã. In q̃bus deniq̃ facto
declamauerũt. Si dederit hõ oẽm substan
domꝰ sue ꝑ dilectõe/q̃si nihil despiciet eam.
Imo nec aiam ꝑpriã dilectõe facit chariorẽ,
xpi iam ... cũ apl'o. Siue viuimꝰ siue moꝛi
mur dñi sumꝰ. ¶ Amoꝛ ꝑinde nouitiꝰ ne cõ/
temnẽdꝰ sed erudiẽdus videret. a xpo ꝯmen
dat̃ hũilitas eiꝰ. sagacitas ꝛ ꝟtuositas vsq̃
i finẽ capl'i ꝛ libri/ꝯ vanũ timoꝛẽ ꝛ nociũ te/
poꝛe. Soroꝛ nr̃a. loquit̃ xpus velut ad filias
celestis hierl'm. parula ẽ. ꝑ sui reputatiõz. Et
vbera nõ hꝫ. lex crescẽtia ꝑ tumoꝛe. Quid fa
ciemꝰ soroꝛi nr̃e i die ... qñ alloquẽ
da ẽ. varijs hereticoꝝ astutijs/aut hostiũ ce
teroꝝ insultibꝫ crebris. Rñdẽt ad tutõz puu/
le soroꝛis. Si murꝰ ẽ. cardialiũ ꝟtutũ ꝛ do
noꝝ ꝯstitutꝰ ad custodiã eius. edificemꝰ sup
eũ ꝓpugnacula argẽtea. ꝑ collatõz doctrina
rũ eloq̃ntia fulgẽtiũ. Si ostiũ ẽ. ꝑ qõ igre/
di possit hostis. cõpingamꝰ illud tabulis ce
drinis. hoc ẽ impuenbilibus visionũ sentẽ
tijs. Porro gratꝰ amoꝛ sunamitis nostri aby
sac/ꝯfitet̃ in se iam impletũ esse qõ ꝑponit̃ fa
ciendũ. Ego inquit murus. clausus. s. vn
diq̃ ad defensionez virtuosam ne subintret
hostil' inuasio. et vbera mea sicut turris. ad
constantẽ ꝛ sagacẽ eorundẽ hostiũ desup im
pugnationẽ. Ex q̃ ꝟtutũ ornata resistẽdo
ꝛ agẽdo. facta sum corã dilecto meo. quasi
pacẽ repiens. Quia cuz foꝛtis armatus cu
stodit atriũ suũ/i pace sũt oĩa que possidet.
neq̃ timoꝛi cedit mũdano/diabolico vl' hu
mano. nõ quidez ꝑpria ꝟtute/ sed illius qui
custodit z custodibus tradit. Propterea sub

typo vinee subdit de nr̃a sunamite. Uinea fuit pacifico in ea. subaudi pace de q̃ mō di/ctū ē/ego q̃̄ facta sū corā illo q̃si pacē repertens. Que vinea dz oct'os/q̄ sūt potētie ⁊ vires ip/si⁹ aīe cū habitib⁹ ⁊ actib⁹ suis. Tradidit eā pacific⁹ rpūs ei custodib⁹ angelicis ⁊ docto/rib⁹ seu p̄latis. ⁊ hoc q̄dē non sine merce. q̄m [illegible] affert p fructu eī mille argēteos. Qui sunt totidē act⁹ boni vel meritorij in n̄ueri pfecti one designati. ¶ Cōfirmās rursus ipse xp̄us custodiā adolescētule sue sub similitudine vinee ty/po dicit. vinea mea corā me ē. p cōplacentiā ⁊ custod. Deinde p[illegible] sermonē [illegible] ad eandē. Mille argētei supple sūt illi⁹ q̄ ē tibi pacific⁹. Remuneratōes pfecte reddent eis q̄ sūt tui pacifici. rogātes que ad pacem tuā sūt ⁊ efficacit laborātes. Et ducenti ar gētei q̄si pfectiorē n̄ueri. his q̄ custodiūt fru ct⁹ eiusdē vinee ne pdāt aut demoliāt. ¶ Se quit vox dilecti xp̄i. Que habitas in ortis doctrinal' pietatis ⁊ spūal' opationis amici auscultāt. i. e. q̄ sunt oēs zelātes pfectū salutis tue. Fac me audire vocē tuā. nō clamore [illegible] boz exteriorū sed pioz desideriorū. ¶ Amor [illegible] vel ex [illegible] [illegible] [illegible] sub pēna amico/rum. Fuge dilecte mi [illegible] Petrus. Et a me dn̄e. vel si altiora sentiam⁹ de ea /dicem⁹ hāc rn̄sionē ex fiducia procedere. ⁊ p insinu/ationē. osculū ⁊ amplexū dilecti postulare. petitione secreti ad altiora secretioraq̧ loca q̧ sint orti cum amicis. Ita eni p⁹us optaue rat. Quis mihi det te fratrē meū sugētē vbe ra matris mee/vt inueniā te solū foris ⁊ deo sculer te/⁊ iā nō me despiciat vel respiciat/spe rās a dilecto fugiēte sup mōtes aromatū pos se se sursū trahi amoroso q̄si suspirio blanda susurrauit amicoz p̄ntia. Fuge dilecte mi [illegible] capree [illegible] ceruoz [illegible] cerē amorē ⁊ sursū agētis hilaritatē. sup mō tes aromatū. mōtes eternos/a q̄b⁹ mirabi/lit illumias. vbi ē secretū solitudinis. serenū lumis. cubiculū pacis. latibulū caliginis. in foraminib⁹ petre. i cauerna macerie. vbi sūt deserta seculoz ⁊ speciosa deserti. regio pacis [illegible] terra [illegible] deserta [illegible] sa [illegible] eterno: vbi loq̄ris ad cor i multitu[illegible] dul cedinis amātib⁹ te. abscondes eos i abscondi to faciei tue a [illegible] et i abscondi to tabernaculi tui a ɔ̄dictiōe linguarum. Il lic ad extremū tracta ⁊ posita sola cū solo/ vnica cū vnico. q̄d aliud expectē. quid orez.

[illegible] insinuē a dignatōe dilecti mei/nisi illud [illegible] Osculet me osculo oris sui.
¶ Finit Johannes de Gerson sup Cantica canticorū. Frater Johānes prior celestino rū Lugduni de completōe hui⁹ opis ⁊ mor te fratris sui adiūxit quod sequit.

c Omplευit iste doctor eleuat⁹ h op⁹ egregiū sup cātica cāticoz apd lug dunū gallie Anno dn̄i. M.cccc.xxix. die sabbati. ix. mēsis Julij. xij. vo die eiu⁹ mēsis/anno etatis sue. lxvi. inter v̄ba orōnis spm̄ deo deuote reddidit. ⁊ dulcib⁹ nunc (vt pie credit) amplexib⁹ ⁊ oscul' dilecti spōsi p/fruit. De q̄b⁹ i his vltimis suis cāticis tāta et tā sublimia mira subtilitate ⁊ affect⁹ suauita te/dulci gutture velut olor para modulat⁹ ē. Uale mi dn̄e ⁊ frater/⁊ vnici tui germani ce lestini q̄ndā tibi chari i hoc ceno relicti. curā apud dn̄m piā agere nō desiste.

Incipit tractatus

[illegible] alphabetū diuini amoris. Un̄ ⁊ aptē tractatui s cāticis [illegible] in q̄ p̄cipue de amore spōsi [illegible] Johi Gerson auctori ascribit/q̄uis eiusdē nō esse videat.

Procemium

a D honorē oīpotētis dei/aliq̄s x modos ⁊ vias p eleuatōe mē tis in deū ppono conscribere. Et q̄uis hoc nō sit currentis neq̧ volētis/sed dei miserētis. tn̄ cū dei adiutorio habitis exercitijs et mo dis/multo facili⁹ pt se q̄s eleuare. Un̄ p̄mo sciēdū/q̧ diuersi diuersas ponūt dispositio nes. Btūs Anselmus i suis meditatōib⁹ in cipit p viā timor'. Et hec est via inchoatiua Btūs Dion̄. ponit tres vias. s. purgatiuā. q̄ p̄mo hō mūdat ɔ̄sciam suā p pn̄iam. Uiā il luminatiuā. s. qua se hō accēdit i amorē dei. p memoriā ⁊ gratitudinē b[illegible] dei [illegible] si cut dicit Aug. in meditationib⁹ suis. Ad de um diligendū nihil tantū valet sicut bn̄fici/orū eius frequēs meditatio. Tercia est vniti ua/qua hō p amorosam cognitionē ⁊ adhe sionē vnit summo bono/ɔ̄gratulādo pfecti onib⁹ suis. ⁊ totū se ei intime [illegible] do p[illegible] ptissima volūtate. Btūs Bn̄dict⁹ ponit vi am instructiuā. A beato Gregorio elicit mo dus exemplariu⁹. Bern̄. ⁊ Cassian⁹ dicunt q̧ oportet p̄mo meditari q̄ inducūt timorē. Scdo q̄ puocāt imitationē ⁊ vitā sanctoz.

Tercio ea q̄ inducūt spē futurorū et gaudia sanctorū. Itē Johēs gerson cācellari⁹ parisieū. dicit q̄ ad dei timorē puenit p cōspectionē. admirationē ⁊ exultatōē. Bonauētū. dicit q̄ ad hoc valēt tria. s. diuia reuerētia. orōnū suffragia/⁊ beniuolentia. hoc est q̄ hō reputet se indignū tot ⁊ tanta bñfi. ia a sūmo bono pcepisse/offerēs bonā voluntatē suaȝ ad gratitudinē oīm. Btō Hieronymo pōt ascribi via pegrinatiua. hoc est quō dñs Jesus in hoc mūdo vitā duxerat tanq̄ pegrinus. Beato Ambro. via ꝯpatiua. Frācisco via ꝯpassiua. Bernardo via affectiua. Aug. suplatiua. Hugoni oratiua. Grego. exultatiua. Est tñ verū q̄ quilibet eorū plures vias habuit. Sed he q̄si exēplariter eis ascripte sūt. ⁊ q2 diuersi amatores diuersis mouent modis. ido diuerse hic ponunt vie. In generali tñ sciendū ē/q̄ volēs videre dilectū suuȝ ipm p̄mo mūdet oculos si sunt torpidi aut tepidi. ⁊ hec ē via purgatiua. Deinde si sunt tenebre accēdat lucernā/vt clare ipm videat Et hec ē via illuminatiua. Deinde appropinquat. ⁊ p reuerētia pcidit an̄ pedes ei⁹. deinceps eleuat a dilecto porrecta ei manu. Deinde suscipit ad osculū pacis. deinde affabiliter ei loquit. cupit semp manere cum eo. Iu quiescit i eius p̄ntia. lāguescit in ei⁹ absentia. querit. vocat. suspirat. inuentū denuo tenet. in eius amore ardet. alia fastidit/soli illi adherere volēs. Et hec ē via vnitiua. ⁊ post lōgū tp̄s in ea quietat. ita vt in pace fact⁹ sit locus ei⁹. Ex his ⁊ alijs p̄nt elici q̄ndecim vie procedētes in amorē dei. ⁊ ſm hoc erūt xv. capitula de doctrinis vtilibꝫ ad eleuationeȝ mentis in deū. Et hec de proemio.

Sequit tabula illas vias ostendens.

1	Inchoatiua	Uia	9	Comparatiua
2	Purgatiua		10	Compassiua
3	Illuminatiua		11	Affectiua
4	Instructiua	Uia	12	Suplatiua
5	Imitatiua		13	Oratiua
6	Exemplatiua		14	Unitiua
7	Admiratiua		15	Exultatiua
8	Peregrinatiua			

De via inchoatiua

Capitulum. i.

Timore seruili procedit filialis. Plures enī incipiētes declinare a malo ⁊ facere bonū icipiūt a timore. idō hec via dr̄ ichoatiua. De hac via hr̄ in Hiero. Siue comedo siue bibo siue q̄d aliud facio/sp resonat hec vox i aure mea Surgite mortui ad iudiciū. Et i vitaspatrū hr̄ de helya mōacho/q̄ sp timuit tria. s. i hora mortis occursū demonū. deductōēȝ ad iudiciū. ⁊ sniaȝ iudicis. De hac via dicit Anselm⁹. O lignū aridū eternis ignibꝫ dignū/quid rñdebis i die illa qñ exiget a te ad ictū oculi oīne tp̄s viuēdi tibi ꝯcessū quō a te fuerit expēsū ⁊c̄. Et q̄uis multa incutiāt timorē. tñ p exemplo ponit hec tabl'a ſm ordinē alphabeti. ¶Alteratio ⁊ instabilitas mūdi/q̄ hō nūq̄ i eodē statu pmanet. ⁊ nescit an amore vel odio dignus ē. Si eñ relinq̄ret eū dñs ad ictū oculi/statī diabol⁹ eū subuerteret. Bellū ꝯpue carnis/mūdi ⁊ diaboli aduersus spiritū homīs. Cotidiana fragilitas ⁊ negligētia resistēdi. penitēdi ⁊ pficiēdi. Diuina seueritas q̄ apparuit i casu luciferi. in pcipitatiōe mūdi p diluuiū ⁊c̄. Exitus dubi⁹ de hac vita q̄ nemo scit vbi/qñ ⁊ quō morit. an bene vel male. Futurū iudiciū vbi erit iudex infallibil. ineffugabil. inflexibil. nēo pt eū fallere aut effugere nec a sua appelare. Grauitas pena purgatorij q̄ ſm Aug. excedūt omnē penā hui⁹ mūdi. Horror demonū ⁊ penarū inferni. Ignis inextīguibil. Karissimorū ciuiū celi ppetua sepatio. Luct⁹ et vlulat⁹ sine ꝯsolatōe. Maxia ꝯstrictudo/ianua p̄o. Sicut oues in inferno positi sunt. Horrēda ꝯfusio suorū pctōrū. Oculis illi ⁊ oīm q̄ sūt i toto mūdo. Perpetuitas penarū inferni. q2 i inferno nulla ē redemptio. Quietis ⁊ spei ppetua ablatio. Rōnis obstinatio in malo q̄ non vult de cetero bonū. Stridor dentiū p angustia. Tentio ⁊ captiuitas/q̄ nec pōt d loco moueri qn̄ vellet. Uermis ꝯsciētie de omissis ⁊ scādalis. Xp̄e redēptor pie q̄ sum⁹ cā tue passionis/ne pdas nos illa die.

De via purgatiua

Capitulum ij.

Post q̄ hō tot terroribꝫ/mortis iudicij ⁊ iferni pturbat⁹ icipit timere tūc arguit sepe sic i seipo. Quicūq̄ peccauerit mortalr̄/aut oportet eū dānari/ aut lamēt̄ purgari. sȝ ego peccaui mortalit. ḡ oportet me dānari aut lamēt̄ pnie purgari. Sȝ q2 dānatio ē ppetua. ⁊ purgatio tpalis. volo igit agere pniaȝ iterū q̄ tp̄s mihi vacat Recogitabo igit oēs ānos meos i amaritudie aīe mee. ⁊ q̄tū delectat⁹ sū delicijs tātū me affligā pnie tormēt̄. Unū ſm illā viā ponat hō decē pūcta aut quot voluerit ⁊ dicat. O

pr̄ mitissime/ego sū ille pdig⁹ q̄ hec ꝯ tuā pie
tatē ꝯmisi. ꝛ ita ingr̄⁹ fui ꝙ me innocētē crea
sti ꝛ ego me deturpaui. Tu p me crucifix⁹ et
hūiliat⁹/ꝛ ego me exaltaui. Tu nudat⁹/ego
auar⁹. Tu amaricat⁹/ego delicat⁹. Tu felle
potat⁹/ego crapula ḡnat⁹. Tu tot⁹ laborio
sus/ego oīno accidios⁹. Tu p īimicis exorasti
ꝛ ego īimicos ꝛ amicos odiui. Sꝫ q̄d faciā?
Nūq̄d desꝑabo? Ubi ē illud? Nolo mortē
pctōris. Ferꝝ vitꝝ aut speculū cū rubiginosū
ē purgat. ꝛ ego ꝑ viā purgatiuā lima ꝯtritio
nis/ꝯfessiōis ꝛ satisfactiōis me purgabo. sicꝫ
me exaltaui. ita ero opprobriū hoīm ꝛ abie
ctio pleb. Cōtra auariciā abrenūciabo ꝓpe
catibꝫ meis. Cōtra voluptates affligā me ie
iuniis vigiliis fame ꝛ siti. purgabo me ꝑ tria
s. ꝑ gemitū orōis. ꝑ ignē tue ꝯpassiōis. ꝑ ar
dorē tue caritatis. ꝛ vt lati⁹ hꝫ via purgatiā ap
ꝑeat/videat hec tabl'a ſm ordinē alphabeti.

Pctōr debet dolere de

- Amicicia dei amissa
- Bonitate dei contempta
- Consensu ꝛ culpabili vita
- Dilapsu tp̄is et viriū corꝑis
- Excessu p̄ceptorꝫ dei (ꝛ aīe ecclesie ꝛ superiorum
- Fragilitate resistendi. peni tendi ꝛ proficiendi
- Graui negligētia laborandi orādi. meditādi. legendi ꝛc̄.
- Habitu ꝛ ꝯsuetudine ex fre quenti intētione peccandi
- Ingratitudīe q̄ iterꝫ ꝛ iterꝫ si bi dimissa renouauit (pctā
- Karitatis extinctōne ꝑ q̄cūqꝫ
- Lapatōe timoris dei. ꝙ cō tra tam magnū dn̄m taꝫ ma gna ꝛ horribilia pctā ꝯmitte re p̄sumpsit

Pctōr nō desperet sꝫ assu mēdo ꝯfidē tiā purget se per

- Miscdīe implorationem
- Noue vite assumptionē
- Orationum suffragia
- Passiōis xp̄i interpositionē
- Quassationē. i. austeritatē penitentie
- Reiectionēꝫ honoris. volu ptatum ꝛ delectationum
- Sanctorū intercessionem
- Tp̄is vtilē expēsionē (tionē
- Uolūtatis ꝓp̄e abrenuncia
- Xp̄i benignitatē q̄ non vult mortē pctōris. sed magis vt conuertatur ꝛ viuat

De via illuminatiua

Capitulum. iij.

P Urgata ꝯsciā iaꝫ aptior ē amori Z
diuino. Un̄ sicut speculū purga
tū pōt pl⁹ relucere. Sequit̄ ergo
nūc via illuminatiua qua hō iaꝫ
incipit videre ꝛ cognoscere dilectū suū queꝫ
ꝑus ꝓpter rubiginē pctōꝝ videre nō potat.
Un̄ q̄rit. Quis ē dilect⁹ me⁹? Rn̄det Ipse ē
q̄ mihi tot ꝛ tāta bn̄ficia ꝯtulit. ꝙ si possibile
esset/ab ei⁹ laude ꝛ grarū actiōe nūq̄ꝫ cessare
deberē. Hāc viā illuminatiuā Dauid habu
it cū in p̄s. ait. Bn̄dic aīa mea dn̄o/et oīa q̄
intra me sunt nomī sancto ei⁹. Consideran
dū eīn est ꝙ nō p̄ncipaliter debemus deū di
ligere ꝓpter bn̄ficia sua. sed ꝓpter immēsam
suā bonitatē et ꝓpter seip̄m. Sicut eīm pro
pter lumē nō videt̄ res finaliter/sed mediāte
lumine videt̄ clari⁹ occasionaliter. sic illa via
dicit̄ illumiatiua. qꝛ accēdit. prouocat ꝛ illu
minat oēm hoīem ad deū diligendū. Unde
Bern̄. Tot bn̄ficia ꝯtulit mihi de⁹. q̄ð si cō
siderarē/ꝛ si vnus rusticus mihi fecissꝫ/ tene
rer eū diligere. Quid igit̄ repēdā sūmo ama
tori de suis bn̄ficiis? Certe grās agā/ꝛ ꝯme
morabo quantū potero. Un̄ de hac gratitu
dine ꝛ via illuminatiua videat̄ sequēs tabu
la ſm ordinē alphabeti. ¶ Grās tibi ago sū
me deus de ardētissimo amore tuo ꝙ creasti
me nihil mei indigēs. qꝛ me carere poteras.
qꝛ nihil tibi sū vtilis. sꝫ ex tua bonitate eter
na ꝑticipasti mihi eē viuere ꝛ itelligere. et ad
imaginē tuaꝫ me formasti. ¶ Benignissima
incarnatōe tua ꝛ redēptōe. Tu es eīm ille rex
regū q̄ sedes sup cherubin ꝛ intueris abyssos.
q̄ ꝓpter nostrā salutē nr̄os defect⁹ assumpsi
sti. paupꝑtatē. famē. sitim. tristiciaꝫ ꝛ dolores
ꝛc̄. In terris visus es/et cū homibꝫ ꝯuersa
tus es. ꝛ delicie tue esse cuꝫ filiis hoīm. Un̄
hec? Nō ex nr̄is meritis/sed ex tua eterna bo
nitate. Quātas blasphemias. irrisiones. tor
mēta ꝓ nobis sustinuisti/ nō coacte sꝫ libent̄
ꝛ volūtarie. ꝛ nō solū libēter sꝫ ꝛ ardent̄. Po
teras nos ꝓpter pctā nr̄a in nihilū redigere.
aut certe alios hoīes innocētes creare. sꝫ bo
nitate tua nos hr̄e voluisti. imo ꝓ nobis tā
ta sustinuisti q̄si te odires ꝛ nos diligeres ex
altādo. q̄d melius deo? ꝛ q̄d vilius peccato
re/q̄ cane peior est ꝛ illudit̄ ꝓ pctōre? ¶ Con
fidentia quam nos vis hr̄e ad te. patrē eīm te
hortaris vocare lutum ꝛ cinerē/ꝛ petere mo
nes vt habeas occasionēꝫ dandi. delectaris

tū in nostra salute. et das nobis plura q̄ ex pigricia petimus. ⁊ q̄nto plura das tāto pl⁹ habeo. ¶ Donis m. di pluris. dedisti eñi mihi hoc corp⁹. hāc aīam. ⁊ vires corpis ⁊ aīe. angelū p custode. diabol⁹ eñi me millesies obruere potuisset / nisi ille me defendisset. Et breuiter oīa q̄ habeo dedisti mihi. ipse eñi es deus meus q̄ mercatus es me. I cui⁹ p̄sētie me⁹ status existit / quē cū aufers reuertor in puluerē. ¶ Educatōne. dedisti eñi mihi laboriosos parētes / q̄ me suis laborib⁹ educauerūt ⁊ nutrierūt ⁊ nō neglexerūt. Produxisti p̄terea in frumento. carnib⁹ ⁊ pisciu ac aīalia q̄bus educatus sum vsq̄ ad hoc t̄ps ⁊c. ¶ Fide ⁊ sacramētis. q2 dedisti me nasci int̄ xp̄ianos nō p patrē paganū aut iudeū. s3 baptizari / ⁊ alijs sacris adiuuari. quib⁹ tua amarissima morte efficaciā meruisti. ⁊ spāliter de hoc sacratissimo sacramēto corpis ⁊ sāguis tui in q̄ manes nobiscū vsq̄ ad ↄsummatione seculi. Et tātū ecclesiā diligis / vt ↄsecutiones nobis factas tibi fieri dicas. clamās d̄ celo. Saule saule q̄d me ↄsequeris. ¶ Gratuita toleratione i peccatis ⁊ reuocatione / dissimulasti eñi peccata mea. nō me demergēdo ad inferos trahēdo sed expectasti. vocasti p inspirationē ad penitentiā. p flagella. p infirmitates. p ↄfessiones. p correptiones p p̄dicationes p horrorē mortis. iudicij ⁊ inferni. et nō cessasti donec orationē orarē. ¶ Hylaritate paterna qua me ad p̄nīam cū gaudio suscepisti sicut filiū p̄digū / ⁊ renouasti ⁊ remisisti mihi delicta cōmissa. ⁊ de bonis omissis dedisti mihi displicentiā peccatoȝ. abstulisti occasiōes recidiuādi. dedisti gratiā p̄merēdi et spem p̄grediēdi. ¶ Iteratōe gratie. q2 recidiuantē iterū suscepisti. et iterū ingratitudineȝ remisisti. nec posuisti gr̄e tue terminū. ¶ Karissimo dono sp̄ussancti. q̄d mihi i sacris in mūdo ⁊ indigno cōicasti / vt me purgaret. illuminaret / ⁊ charitate inflāmaret. ¶ Liberatione a seclo / vt p introitū religionis fugerē occasiones peccatoȝ. cū socij mei mortui sunt forte in peccatis suis. q̄ hāc gratiā nō p̄ceperūt. Heu q̄t sunt damnati i inferno q̄ minora et pauciora peccata ↄmiserūt q̄ ego ⁊ nō surrexerūt. Et quot meliores me adhuc i seculo sunt inuoluti diuersis occasionib⁹ peccatorū. honoribus vanis / voluptatibus / diuitijs terrenis. Quid in me inuenisti / q2 dedisti mihi pēnas sicut colūbe / vt volarē d̄ seculo vbi sordes ⁊ iniq̄tates. p quib⁹ tibi gratias spāliter ago. ¶ Misericordia speciali / q2 custodisti me a multis peccatis / q̄ circa me fuerūt acceptata. adulteria. homicidia. et alia. q̄ nō euasissem nisi tu me retraxisses. Et q2 de tristicia sepe absorptus / de tua misericordia non desperaui. sepe ↄsolatus es me diuersis vocationib⁹ supra positis. ¶ Noticia tua ⁊ noticia scripturaȝ. q2 aperuisti mihi intellectū earuȝ. Quot rustici. quot ignari / qui nō intelligūt q̄d agūt. q̄ si intelligerent / forte multo plura bona facerēt q̄ ego igratus tot doctrinis et scripturis sacris facio. ¶ Occursione tua. quociēs eñi me verti mihi occurristi i creaturis. in scripturis. blādimētis. terrorib⁹. beneficijs. vt aufugere te potui. ¶ Promptitudine voluntatis quā dedisti mihi grādia faciēdi. grauia tolerādi. regularia sufferendi contraria. ¶ Quietatiōe ↄscientie. Tot eñi fui inuolutus peccatoȝ angustijs et scrupul⁹ / q2 nisi me iuuisses nunq̄ fuissem quietatus. ¶ Remotione piculoȝ. in quot eñi fui pestilētijs / cū indispositus fuerī ad moriendū / p̄pter magna ⁊ grauia peccata mea et socij mei mortui fuerunt. ⁊ tu me ↄseruasti. Insup fui vel potui esse in piculis tonitruoȝ. fulguris. fluuij. igniū. latronū. bestiarū. et diuersoȝ casuū. in quib⁹ si mortu⁹ fuissem / timeo q2 indispositus ⁊ extra charitatē decessissem. ¶ Seruitio. Superdedisti. infoiosȝ ⁊ oīm. Oīa eñi mihi seruiūt. angeli custodiēdo. celū p motū suū. sol. luna et sydera p lumīs ministrationē. Aer refouet spirantē. aqua satiat sitientē. terra nutrit esurientē. Animalia bruta aliq̄ deseruiūt / vt eq̄. aliq̄ incitādo ad laboreȝ / vt formice. aliqua icitādo ad timorē / vt leones vrsi. Et breuiter si te dilexero / oīa cooꝑabūtur mihi in bonuȝ. ¶ Totali tui diffusiōe / vt oīa alia q̄ dinumerare nō possum / ↄphēdā. te totū mihi dedisti. dedisti mihi bona nature ⁊ gratie superabūdāter. Te nascēs in sociū. ↄuiuēs i edulīū. moriēs in preciū. ⁊ regnās in premiū vis dare. dedisti te fratrē oīm. spōsum. patrē. amatorē. doctorē. nutritorē ⁊ custodē. ¶ Ultima expectatōe finaliter. Si te nō dereliquero / nō vis me ꝑpetuo derelinq̄re. sed vis esse finis meus. ↄplemētū oīm desideriorū meoȝ. vis me tecū regnare. tecum gaudere / ⁊ insepabiliter semꝑ tecuȝ manere. ¶ Ipo hoc est de teipso. tu es donū d̄. O donū sup omne donū. te nobis imꝑpetuū dona / ⁊ sufficit nobis. q2 tu es lux vera. bonitas. vita ⁊ gaudiū mūdi. pietas immensa / q̄ nos a morte saluasti roseo sanguine tuo. et p illuminatiuā viam duxisti.

De via instructiva

Capitulum iiij.

T, [illegible] fm [illegible] hoie purgato [illegible] illuminato [illegible] hec post via instructiva [illegible] ondadum [illegible] occasionem [illegible] hac via vocat beat' Benedict' capitulo suo iiij. regule sue videlicet de instrumentis bonorum operum. cuius capituli notabilia habet in tabula que sequitur secundum ordinem alphabeti. ¶ Abnegare semetipsum [illegible] sequi xpm. Bonum in se visum deo ascribere/ et non sibi [illegible]. Corp' castigare. Deum super omnibus diligere et proximum sicut seipsum. Elationem fugere. [illegible] secularibus actibus [illegible]. [illegible] non esse. Honorare omnes homines. In omni loco et tempore deum respicere. Karitatem continuam habere. Lectiones sanctas libenter audire. Maledicentes diligere. Non [illegible] Orationi frequenter incumbere. Precepta [illegible] obedire. Que dicunt placiti facere. Risum multum non amare. Spem suam deo committere. Timere diem [illegible] [illegible] Zelum et invidiam [illegible] Facientibus autem hoc promittit sanctus Benedictus [illegible] quod oculus non vidit [illegible] ubi possunt hec custodiri? Respondet quod difficulter in seculo. Ideo dicit in regula. Officium [illegible].

De via imitativa

Capitulum v.

?, [illegible] vult Johes Gerson cancellarius parisiensis [illegible] ad inflammationem divini amoris valet inspectio precedentium sanctorum qui nobis proponuntur ad imitationem [illegible] in obedientia [illegible] quorum intentio est [illegible] placere. Et hec vocat viam imitativa. Unde pro exemplo ponitur hoc alphabetum. et per talem modum posset [illegible] ex legendis sanctorum modum vivendi colligere. iuxta illud. i. Corin. ij. Hic te doceat humilitatem. hic patientiam [illegible]. Quilibet enim sanct' est nobis exemplum alicui' virtutis. ¶ Ambrosius est nobis exemplum magne confidentie. i. spei de bonitate dei Unde ait. Non timeo mori. quia habemus bonum deum. Bernard' est nobis exemplum [illegible] humilitatis. qui ut fimum reputavit honores/ et alte contemplationis. qui elevatus in deum tota die penes lacum equitavit. et de sero ubi lacus esset ignoravit. Clemens affabilitatis/ qui omnibus ita affabilis fuit/ ut etiam iudei et gentiles eum diligerent. Dominicus magne charitatis/ qui oravit ut se totum impendere posset saluti proximorum. qui ter disciplinas tres qualibet nocte accepit pro se et pro remissione purgandorum. Egidi' voluntarie [illegible] Gregori' [illegible] lanaret. Francisc' [illegible] crucifixum. Tantum enim fletus in meditatione passionis [illegible] v. vulneribus domini/ per triennium ante mortem suam pro deo suo [illegible] apparuit. German' magne abstinentie. Ne enim cibus delectaret eum/ cineres in ferculo posuit. [illegible] mire castitatis. Cum enim [illegible] Job magne patientie. Omnibus enim bonis privat' benedixit dominum. et tot' vulnerat' dixit. Si bona suscepimus de manu domini [illegible] Laurenti' [illegible] patientie [illegible] in passione. Martin' [illegible] [illegible] Nicola' mire [illegible] consuetudine. Oswald' magne largitatis. qui scutellas argenteas sibi antepositas in particulas [illegible] pauperibus erogavit. Paulus magne [illegible] regno in regnum cucurrit et non quievit. Quiricus puer trium annorum [illegible] exemplum [illegible] fuit. Remigi' magne maturitatis fuit/ qui [illegible] carceravit. Stephan' exemplum diligendi inimicos dedit/ qui pro inimicis exoravit. Thomas obedientie et longinque peregrinationis/ qui domino obedire volens ad indiam pervenit. Vincenti' exemplum [illegible] charitatis humilitatis. fidei. spei Est tamen sciendum quod quilibet sanctorum est exemplar plurium virtutum. sed hec solum pro exemplo posita sunt [illegible] fecerunt sancti ex speciali privilegio/ ut miracula et alia ultra humanam conditionem se extendentia. [illegible] sunt potius [illegible].

De via exemplativa.

Capitulum vi.

q [illegible] hec via [illegible] a
liter patuit per commemorationem sanctorum [illegible]

multoꝝ. p ꝯmemoratiōꝫ virtutū ſm ordinē
alphabeti/ꝛ p ꝯmemoratōꝫ exēploꝝ/vbi nō
ponā integra exēpla ꝓpter breuitatē. ſed tan
gā ſenſum/vt inde elici poterit intētio facti.
Pro q̄ ſciendū/ꝙ Grego. in pncipio dialogi
vult ꝙ multos ad deſideriuꝫ celeſtis patrie
plus accēdūt exēpla q̄ȝ alta p̄dicamēta. ¶ Ab
ſtinētia tenet cū q̄s cū debitis circumſtātijs
vtit̄ cibo ꝛ potu medio mō. nō ſe agrauan
do vt ſit tepid⁹ ad orandū. laborādū ꝛc. ꝛ nō
ſe exhauriēdo ad dei nutū vt ſit inutilis. Re
mediū ei⁹ ē ſeruēter ſe dare ad cibū ſpūalē ſi
cut ad ſacrā ſcptură. Exēplū. Cōuenerunt
duo frēs. q̄ orātes ꝛ legentes p duos dies et
noctes/obliti ſunt cibū. ſ. pulmētū qđ come
dere ꝯſueuerāt. ¶ Beniuolētia. i. patiētia. cū
q̄s ī arduis ꝛ aduerſis ſuſtinēdis dicit. De
nto hec patior. q: xp̄s q̄ innocēs fuit quan
ta p me paſſus eſt: audiat xp̄m dicentē ſibi.
Si me pēſatis/nihil ē qđ vos toleratis. Ex
emplū de diſcipulo phi. q̄ male tractat⁹ riſit
dicēs. Iniurias hic gratis recipio/p q̄b⁹ tri
bus annis munera dedi. ¶ Caſtitas tenet
ſi abſtinētia ſeruat. ꝛ cor a cogitatiōib⁹/ꝛ ſen
ſus ab illicitis reſeruet/ꝛ corp⁹ caſtigat. Ex
emplū. Btūs Bñdictus tēptat⁹ libidīe/cor
pus ſuuꝫ vepribꝫ lacerauit. Beatus Bern.
aq̄s frigidis refrenauit. ¶ Diſcretio tenet cū
q̄s tenet mediū in omnibꝫ ne ſit nimis ferui
dus aut nimis tepid⁹. Exemplū. Interro
gātibus diſcipul' btūs Anthoni⁹ ꝯcluſit di
ſcretionē eſſe matrē virtutū. Et idē vult btūs
Bñdictus. Valet aūt ad hanc diuerſificare
opa ſua ſ'plus. Nūc lege. nūc ora. nūc cū fer
uore labora. Sic erit hora breuis ꝛ labor il
le leuis. ſ. ī deo. ¶ Eleuatio mētis ī deū. hoc
eſt ꝯtēplatio. tenet cum q̄s excludit ex corde
ſuo vanitates/ꝛ amoroſe īheret creatori ſuo
Exemplū de btō Bñdicto. q̄ ſub vno ſolis
radio vidit totū mundū. ¶ Fides tenet cum
q̄s adheret ſancte matri eccl'ie. Remediuꝫ fi
dei ē/querere q̄ nō intelligit ꝛ credere. Exem
plū. Diſcipul⁹ q̄ temptabat̄ p̄ſidiaꝛ ſpū blaſ
phemie poſt ꝯ tēptationē ſuā manifeſtauit
liberatus ē ꝛ quieuit. ¶ Gratitudo tenet cū
q̄s cū grāꝝ actiōe oīa bona ſua aſcribit deo.
Exēplū. ꝓpter ingratitudinē ſuā ſaul depo
ſit⁹ fuit. ꝛ Ezechias infirmitati dat⁹. ¶ Hūi
litas tenet/cū q̄s cognoſcit ſe oībꝫ viliorē.
ꝛ ꝙ ſit cinis ꝛ puluis. Exemplū. Cū quidā
cuidā patri ait. Pp'ls te ſtultū reputat. Rñ
dit. Hoc ego volui. ¶ Iuſticia tenet cū q̄s tri
buit qđ ſuū ē. deo laudē. ſupiori obedientiā.

primo ꝯcordiā. Exēplū de eo q̄ filiū ſororis
ſue ſuſpēdi fecit. q: noluit acceptator eē pſo
naꝝ. ¶ Karitas ad deū/ē deo pura ꝛ filiali di
lectōe adherere. ꝛ ꝯgratulari deo ī profectōe
ſua. nō querēdo ꝯmodū ꝓpriū. Exemplū d'
eo quē diabol⁹ volēs retrahere a bono dixit
damnandū. ꝛ ille plus ꝓinde ſeruiuit deo di
cēdo. Ego nō ſeruio ei ꝓpter regnū celoꝝ. ſꝫ
q: ſūme bon⁹ ē. Charitas ad proximū ē quē
libet ꝓximū reputare ſicut ſeipſū/ita ei ſeruiēdo
eū iuuādo ſicut ſibi rōnabiliter vellet fieri.
Exemplū de ſanctulo. q̄ ſe p diacono morti
obtulit. ¶ Liberalitas ꝛ largitas ē bona ſua
miſericorditer cōicare. ꝛ ſi nō habet tēpalia/
cōicet ſpūalia. vt orādo pro oībꝫ ꝓ paupi
bus. pro infirmis. Exemplū de Paulino
epō. q̄ oīa ſua bona paupibꝫ diſtribuit. Ad
vltimū ſeipſm in captiuitatē pro filio cuiuſ
dā vidue dedit. ī dialogo. ¶ Maturitas eſt ſe
ipm reſtringere a leuitate moꝝ. Exemplum
Bernard⁹. xp̄m quater fleuiſſe legim⁹. riſiſ
ſe nunq̄. Itē q̄dā ait. In tremendo iudicio
ſtabimus. ꝛ tu rides. ¶ Negociatio ē vtiliter
tps expēdere et ociū fugere. Vn̄ Hierony
mus. Semꝑ aliq̄d opis facito/vt te diabo
lus inueniat occupatū. Exemplū ī vitaſpa
trū. q̄ laborare noluit/nō fuit inuitat⁹ ad mē
ſam. ¶ Obedientia eſt obtēpare indifferēter p̄
ceptis ſupiorū/ſiue ſint grauia ſiue leuia. Ex
emplū de eo q̄ ait. Ego tanq̄ aſinus vnū ſum⁹.
quicq̄d ei imponit̄ hoc portatur ꝛ ſine mora
¶ Perſeuerātia ē ab incepto bono vſq̄ ī finē
nō ceſſare. Valet ad ꝯſeruandā pſeuerantiā
apponere modicuꝫ laboꝝ. Sicut eñ ignis
p appoſitiō. lignoꝝ ꝯſeruat. ſic pſeuerātia p
appoſitiōēꝫ laboꝝ. Exemplū d' eo q̄ q̄nqua
gīta annis rigide vixit. ꝛ tādē cecidit. ¶ Qui
etudo ē diſtractiōes ꝛ ſollicitudīes ſibi effuge
re. exemplo Iohis baptiſte q̄ fugit ī deſertū
Et angel⁹ Arſenio dixit. Fuge. tace. q̄eſce.
¶ Religio pncipal'r ꝯſiſtit ī tribꝫ. Obediētia
caſtitate ꝛ paupertate. Exemplū. Btūs Gre
go. fecit proprietariū ſepeliri ī ſterq̄linio. Et
btūs Aug. delet eos d' tabula clericoꝝ. vt pꝫ
ī ſmone de cōi vita. ¶ Spes ē expectatio fu
ture btītudīs ex meritis ꝛ grā pueniēs. vn̄ ſi
ne meritis velle hr̄e btītudinē/ē poti⁹ pſūptō
nis q̄ȝ ſpei. Exēplū. Btūs Bern. tēptus ī vi
ſione ad iudiciuꝫ deſpare noluit diabolo paſ
ſionē xp̄i obyciēdo. Remediū ē videre xp̄m
crucifixū cū iclīato capite ꝛ extēſis brachijs
ad miſerēdū ꝛ ad ſuſcipiēdū. Exēplū d' pro
digo filio ī euāgelio. ¶ Taciturnitas tenet. i.

silentiū/cū quis ab ociosis et interdū etiā a
licitis linguā suā refrenat. Exēplū. Agathō
p tres annos lapidē ī ore suo portauit vt silē
tiū disceret. ¶ [illegible]
[illegible]
[illegible] Charitas primi. Sic multe ptutes
alie pñt sub illis cōphendi.

De via admiratiua

Capitulum [illegible]

P[illegible] [illegible]
anim⁹/potit iā se mundi⁹ ꝛ puri⁹
eleuare ad cognoscēdū creatorē
suū. Primo ꝑ ammiratiōē q̄ nō dʒ eē īcredu
litatis/sʒ veneratōis credulitatis. vñ q̄s at/
tēdēdo ea que apphēdere nō pōt/pꝯciat se p
fūda reuerētia/stupēdo tā magnū ꝛ excelsuʒ
suū creatorē. Vñ āmiratiue meditādo q̄rat
a se vñ habeat ortū tāta magnitudo vniuer
si.s. celū. tra. sol ꝛ luna ꝛc. Eo ne m de⁹ me⁹ ꝛ
ꝛ rñdebūt oēs. Nō. sed ipe fecit nos/ꝛ nō ipi
nos/fm ps. Quo audito dicat. Quis ē de⁹
me⁹. Est ne potens: [illegible]
ei⁹ a mari vsq₃ ad mare. ꝛ ita ipse ē q̄ celoꝝ cō
[illegible]
rat/ꝛ terrā palmo ꝯcludit ꝛc. Querat ꝯseq̄n
ter; Est ne pulcer: ꝛ audit scpturā dicētē sibi
Pulcritudinē ei⁹ sol ꝛ luna mirant. ipse eīm ē
[illegible]
o suo forma. Querat ꝯseq̄nt. Est ne sapiēs:
Et audit. In eo sunt oēs thesauri sapiētie ꝛ
scie recōditi. Est ne diues: rñdit. Dñi is ter
ra ꝛ plenitudo ei⁹. Est ne benign⁹: respōdit
Suauis dñs vniuersis/et miseratōes ei⁹ su
per oīa opa ei⁹. Et ammirando [illegible]
ei⁹ potētie. pfunditatē sapie. benignitatē cle
mētie/clamet. O altitudo diuitiaꝝ sapiētie ꝛ
scie dei ꝛc. Illi mihi adherere bonū ē/ꝛ pone
re ī eo spez meā. Pro q̄ sciendū. in hac mate/
ria dʒ esse ammiratio veneratōnis. Et q̄cq̄d
non potest [illegible]
vide infra. Hic singul' dictionibꝫ seq̄ntis al
phabeti [illegible] Mirare ¶ Amo
rosissimā ī trinitate ꝯsubstātialitatē. de qua
profundissime inter cetera dicit Bonauen.
[illegible]
summe diffusiuū. que diffusio nō eēt sūma
nisi esset ꝯsubstātialis ꝛ coeterna. Quia igit
[illegible]
do filiū. cōicando summā ꝯsubstātialitateʒ
suā ꝛ coeternitatē ac coequalitatē. quā si nō
cōicaret/non summe se diffudisset. qꝛ adhuc

ampli⁹ potuisset. q̄ pt cape capiat. q̄ nō pt ca
[illegible]
te ī trinitate. de q̄. b. Aug. adducit aliq̄le simi
[illegible]
eo pcedit [illegible]
q̄s ignis fuerit ab eterno. tunc sit ab eterno
fuit fulgor ꝛ calor. ꝛ tñ fulgor ꝛ calor pcede/
rēt ab igne. ꝛ nō ignis ab ill'. Mirare ¶ Co/
optissimā ꝛ occultissimā et incomphēsibileʒ
incircūscptibilitatē ꝛ imensitatē deitatis. De
hoc Greg. in. iiij. dialogo ꝛ. Uide. i. ꝯtēpla/
re vel mirare creantē ꝛ regentē. implētē ꝛ cir
cūplectentē trāscēdentē ꝛ sustētantē. incircū
[illegible] Mirare ¶ Dignissi
mā illā existentiā aut eēntiā deitatis q̄ solus
fuit antecq̄ʒ creauit oīa/sibiq̄ ipsi ab eterno suf
ficiēs. nulli⁹ indigēs. de q̄ quidaʒ meditator
dicit. Meditare cū de⁹ fuerit sol⁹/vbi tunc
vana glia hoim ꝛ demonū dol⁹. Sic ꝯ oīa
[illegible] Mirare ¶ [illegible]
eius omipotētiā. de q̄ dʒ. Oīa q̄cūq₃ voluit
dñs fecit. Mirare vñ tanta multitudo crea
turaꝝ eēt nisi ille potētissimus eas ꝯdidisset
Mirare ¶ Famosissimā ei⁹ sapiam q̄ totum
vniuersū ex nihilo creauit. vbi recepit tantā
molē montiū. tātā multitudinē lapidū. vbi
vidit pus exēplar celi ꝛ terre. Et quō artifex
facier illa q̄ nūq̄ꝫ pcesserūt ī exēplari. Mira/
re q̄ tā sapiēter oīa gubernat/attingens a fi
ne vsq₃ ad finē fortit. ꝛ disponēs oīa suauit.
Mirare ¶ Gratissimā illā bōitatē q̄ tot ꝛ tātis
creaturis cōicare voluit eē viuere ꝛ itelligere/
q̄ pfectissim⁹ fuit nulli⁹ indigēs. Vñ eēt tan
tus decor creaturaꝝ ꝛ vtilitas eaꝝ/q̄ diligē
tibꝫ deū oīa coopant ī bonū/nisi ab illo fon
te sūmo bono [illegible] Mirare ¶ [illegible]
onē/q̄ hoiem de puluere factū ī padisū ꝯsti/
tuit. ꝛ oīa ei subdidit. volucres celi et pisces
maris/ꝛ oīa q̄ sūt. psūt ei aut seruiūt. Qd' etiā
ammirat' Dauid dicēdo. Quid ē hō q̄ mēor
es ei⁹. Mirare ¶ Infectōeʒ toti⁹ hūane crea
ture [illegible]
[illegible] ammiratio [illegible]
lit. qꝛ in illi pasta infecta oēs panes ex eadeʒ
farina decocti infecti sūt. Mirare ¶ Karissi/
mā illā toleratōē q̄ pmos parētes inobediē/
tes dñs nō annihilauit. et alios loco ipsoꝝ
creauit. qd' facillimū ei fuisset. sʒ tolerādo ve
stiuit pelliceis. ꝛ ad locū pnie in hāc terrā de
misit. Mirare ¶ Letissimū ꝯsiliū trinitatis
sup incarnatōe filij dei. de q̄ dauid dicit Mi
scdia ꝛ ꝟitas obuiauerūt sibi ꝛc. Btūs aug.
in meditatōibꝫ suis dicit. q̄ nō potuit satiari

dulcedine aloz. ammirãdo ꝯsiliũ incarnati
onis/ q̄ tãta maiestas tãtã habuit charitatẽ
ad hoiẽs. Mirare q̄ Mirãdã vnionẽ deitatis
ꝛ hũanitatis/ quõ sũmũ cũ imo. eternũ cũ tpa
li (ꝙ ẽ cũ hoie) sexto die forma pfectissimũ cũ
defectuoso vniri voluit. Mirare q̄ Nobilis
simã deitatis tantã hũilitatẽ/ q̄ defect⁹ nr̃os i
se suscepit. s. famẽ. sitim. calorẽ. frig⁹. timo
rẽ. dolorẽ. paupratẽ ꝛ infirmitatẽ. tristiciã. et
sic de alijs. Et demũ (qð pl⁹ ẽ mirãdũ) mor
tẽ turpissimã. Qð admirãs ecclia in hymno
canit. Que te vicit clementia ꝛc. Et de sacro
eucharistie canit ecclia. O res mirabil'. man
ducat dñm paup seru⁹ et humil'. In q̄ pnci
paliter tria sunt mirãda. Primo q̄ tãta maie
stas sub tam specie modica ꝯtinet. Scdo q̄
tal' corp⁹ sit i diuersis loc'. Tercio q̄ fracta
hostia integer xp̄us sub q̄libet pticula ꝑseue
rat. Mirare q̄ Ordinẽ vniuersoz q̄ r̃cito ꝛ
faciliter facta sunt. ꝛ ita ordinata ꝛm situati
onẽ ordinatã sup̄ioritatis ꝛ inferioritatis
nobilitatis aeris. fecunditatis terre. De ori
gine mũdi q̄ cepit creatõne. ꝛ currit p tpa na
ture. legis ꝛ gratie. ꝛ ꝯsũmabit' iuditio. Mi
rare q̄ Pulcritudinẽ vniuersi ꝛm varietatem
luminũ. figurarũ ꝛ coloz. Mirare q̄ Quãta
sydez multitudine decoratũ est celũ/ quanta
varietate auiũ aer. quanta pisciũ diuersitate
aq̄. quãta metalloz. s. auri ꝛ argẽti. ꝛ gẽmaz
diuersitate mõtes. quãta varietate plantarũ
arboz ꝛ herbaz silue ꝛ valles. quãta diuer
sitate aĩaliũ ꝛm diuersitatẽ gñeralẽ spẽalẽ et
indiuidualẽ decorata ẽ terra. Mirare q̄ Quie
tẽ quã oĩa appetũt. quõ oĩa ad locũ suũ ten
dũt. leue sursum. graue deorsũ. Aues turbe
te fugiũt sursũ. pisces fugiũt i pfundũ aq̃z.
bestie ad siluas. reptilia. serpentes ac mures
ad cauernas terre. Mira res ẽ quõ diuersa
loca p se ꝯseruãtur ex naturali instinctu pe
tunt. et quõ q̄libet spẽs sibi adheret. Aues
sil' volãt. Lupi sil' currũt. ꝛ etiã sciũt tpa sua
parãtur ꝛ q̄lesẽdis ꝛ loca caloris et frigoris. sic
hyrũdines q̄ puenĩũt tpe frigoris petẽdo re
giones calidas. mirabil' de⁹ i creaturis suis.
Vide formicã. vix videri põt. ꝛ hȝ tot oculos
ꝛ tot pedes. et caput ꝛ corp⁹ sic equ⁹. sentit ꝛ
laborat. Mirare q̄ Resolutõẽ aĩaliũ i terraz
de qua facta sunt. iã hõ mihi loquit'. sentit et
intelligit. mãdat. regnat ꝛ terret alios. subi
to resoluit' in terrã ꝛ puluerẽ/ vbi nõ ẽ vox ne
q̄ sensus. et iterũ de te surget hõ viuus senti
ens ꝛ intelligẽs ꝛc. Mira nobis. sed q̄d mirũ
illi q̄ oĩa quecũq̃ voluit fecit. qð admiratur

ps. di. Quam magnificata sunt opa tua dñe
ꝛc. Mirare q̄ Seminalẽ virtutẽ. cui⁹ tãta ꝛ tã
mirabilis ẽ multitudo ꝛ abundãtia formaz
ꝛm ratiões seminales in rebus. Terra eñi tot
herbas tã diuersas ꝛ vtiles ꝛ medicinales d
se pducit. miramur vnde habet ill' potẽtiã.
Itẽ videm⁹ minutissimũ granuȝ seminis de
quo pducit' magna arbor vbi habuit granũ
tot ramos. tot folia. tot fructus. Certe mira
bil' de⁹ i creaturis suis. Miremur q̄ Termina
tionẽ/ libratiõez vniuersoz. q̄ oĩe qð ẽ illud
est substã aut accidẽs. iuxta illud Summus
Anist' terminabat cacumina mũdi. In duo
diuisit q̄cq̄d i orbe fuit. Itẽ oĩa ꝯstituta sũt
sub numero. põdere ꝛ mensura. vt dicit Sa
lomõ. Numero res distinguũt' põdere situã
tur. mẽsura limitãt'. Et eñi multipliciter res
distinguunt'. Prima diuĩa rez. q̄dã hñt esse/
vt lapides. quedã eẽ ꝛ viuere vt bruta. q̄daz
hñt eẽ. viuere ꝛ intelligere/ vt angeli ꝛ hoies.
Scd'a diuĩa. Quedã sũt mutabilia ꝛ corru
ptibilia/ vt terrestria. q̄dã sũt imutabilia ꝛ in
corruptibilia vt sunt superlestia. quedã cor
palia. q̄dã spũalia. quedaz simul ꝛc. Ex his
collige creatorẽ illoz potẽtissimũ. sapientis
simũ ꝛ optimũ trinũ ꝛ vnũ. Et q̄ his ꝯside
ratis nõ excitat' ad cognoscendũ suũ creato
rẽ cecus ẽ. surdus. mut⁹ et stultus. Cognouit
eñi bos possessorẽ suũ. ꝛ asin⁹ p̄sepe dñi
sui. iste aũt nõ vult intelligere creatorẽ suũ.
Mirare q̄ Vtilitatẽ. durabilitatẽ ꝛ firmitatẽ
rerum. Nihil eñi in rez natura frustra. quia
deus ꝛ natura nihil faciũt frustra. vnde sol ꝛ
luna distinguũt nobis tpa. inde scim⁹ qñ di
es ẽ ꝛ qñ est nox. ꝛ d durabilitate solis vide
mus iã/ q̄ plus q̄ ꝑsex milia annoz volut⁹
est ꝛ motus. ꝛ nõ deficit. vt vult Aug. Si fu
isset tota artificio terreni mille iã fracta fu
isset. ꝛ quõ continue lucet/ ꝛ nõ indiget sepo
Si fuisset lucerna artificio terreni dudũ ex
tincta fuisset. Et si obieceris de vtilitate/ an
diabol' sit vtil'. R̃ñdet q̄ sic. Nõne tortor et
lictor ẽ vtilis i ciuitate pper malefactores.
ꝛ in toto vniuerso iste tortor est malefactor.
Itẽ lege quantũ vtil' fuit Job. cui corona
patientie augmentauit. Sic eñi clemẽtissim⁹
de⁹ malo bñ vtit'. Sed diceres. Pro q̄ sunt
damnati vtiles i infernos R̃ñdet. ad ostẽdẽ
dã diuinã iusticiã ꝛ ad augmẽtandã gloriaz
sanctoz. Sancti eñi vidẽtes tot tormẽta dã
natoz/ glorificãt deũ intimius q̄ eos eripu
it a tot tormentis. Itẽ obijcit de lupis ꝛ ser
pentibus ꝛ sic de alijs. R̃ñdet. s. hõ nõ peccas

set/oēs creature inferiores subdite ei fuissēt, ꝛ sic lupi ꝛ serpētes obediuissent ei ad nutū. Sed qꝛ Frangēti fidē/fides frāgit̄ eidem. qꝛ hō nō obediuit altissimo/absolute sūt be/stie ab ei⁹ obediētia. valēt tm̄ adhuc homi ad [illegible] cum ne in pctō [illegible] ne forte le/sus a serpēte [illegible] mortal. Et ad rememo/randa [illegible] ppter quam [illegible] rebel [illegible] de venenosis [illegible] me/dicinalis ꝯficit. Itē dicit/ad quid valēt pu/lices [illegible] ad humi/liandū hoīem. hō eīn tumet supbia. in qꝫ a/tus a pulice hūiliat se picēdo. Quid te exal/tas puluis ꝛ cinis/q pulici nō vales resistere Pro indubitato ergo tene qꝛ paucis multa qꝛ oīa [illegible] bonori ip/sum [illegible] nō intel/ligis dicit tibi Aug. sic̄ ē sicut si vadis ad of/ficinā artificis/forte fabri aut alteri⁹. vides [illegible] ad [illegible] multitudo instrōꝝ. Non it artifex/[illegible] Sic [illegible] ba/bet in [illegible] ad quid [illegible] mirando magni/[illegible] deus [illegible] omnia [illegible]. Itē Laudate [illegible]. Glosa .i. date actionē laudis ꝛ ammiratōis/oī varietate et mirabili ꝟtute. ¶ Xp̄o iudice tuo ī fine seculi mirare qꝛ iudicat⁹ veniet iu/dicaturus. Et vn̄ ei [illegible] sapientia/qꝛ cui insli/bet facta ita sciet plene quecūqꝫ cogitauit. fe/cit [illegible] soli ad ipm respectū habuisset. Et qꝫ mirabi/lis erit iusticia [illegible] nihil boni manebit [illegible] mali impunitum. certe incō/prehēsibilia sunt iudicia eius/ꝛ inuestigabi/les vie illius. Et qꝫuis mirāda sunt eius iu/dicia/tn̄ hoc firmiter ē tenendū/qꝛ omnia iu/stissime fecit ꝛ faciet. qꝛ summe bon⁹. ꝛ nulli facit iniuriā. Et quia damnatus nō habit re/gnū/nō facit eis iniuriam. qꝛ nihil iuris ha/bent in regno. Nō regula est. Qui nihil ha/bet iuris/nō pōt causare ō iniuria/sicut nec ego possem causare/qꝛ me nō fecit angelū. qꝛ nec merui de iure esse vermis. nec poterit q̄s se excusare p ignorantiā. q̄libet eīn habz ius naturale ī corde suo. ꝛ cuilibet inspirauit do/min⁹ [illegible] bonū [illegible] iu/deus. Et qꝛ negligētior fuit p salute sua q̄ p bonis corpis. p quibus cucurrisset ad diuer/sas ptes mundi/si se neglexit/imputet sibi.

Nec causari pōt de ppetuitate penaꝝ. Quia eīn contra eternū peccauit/ꝛ ppetuū cōtem/psit et blasphemauit [illegible] eterna pena pu/niet. Quia si ppetuo blasphemaret/et solū temporaliter puniret/maneret aliq̄d impu/nitū. Etiā qꝛ qui ꝯmittit crimē lese maiesta/tis contra tempalē principē/damnat̄ perpe/tuo [illegible] perpetue staret sentētia. Una ergo gutta diuine offen/se est maior omni offensa ꝯtra tempalē prin/cipem qꝛ ille [illegible] eternus. [illegible] iuste omnia bn̄ fecit et faciet. qꝛ si nō faceret/deus nō esset. qui potest capere capiat. qui nō potest [illegible]dat. ꝛ ammirando veneretur.

De via peregrinatio[illegible]

Capitulum. viij.

Leuata mēte p ammiratōꝫ sopi/ficem oīm/incidit illud memorie nostre in psona redēptoris nostri [illegible] paupertas [illegible] qꝛ redēptor ppter nos hoīes ꝛ ppter nr̄am salutē [illegible] incarnatus est. Di/gnū est pegrinationē eius attēta mēte ī hac [illegible] meditari. Oīa eīn p no/stra [illegible] nobis [illegible] egit. De hoc dicit Bern. ī psona xp̄i. In vita mea po/teris cognoscere vitā tuā/vt sicut ego paup/tatis [illegible] humilitatis patiētie. obedi/entie. misc̄dīe indeclinabiles semitas tenui. sic ꝛ tu ī eisdē vestigiis incedas. Itē Hugo Conare quantū potes xp̄m sequi ī vita sua. q̄ humilis fuit inter hoīes. q̄ moderatus ī comedēdo ꝛ bibēdo. misericors inter paupe/res. nullū horruit leprosū. nec diuitibꝫ adu/labat̄. patiēs ad ꝯtumelias. verecund⁹ in vi/su. mitis in mīsiis. sollicit⁹ de anīaꝝ salute. in medio discipuloꝝ ministrātoꝝ. ꝛ breuiter stās sedēs ꝛ incedēs/ei⁹ vitā hēre debes p ocul̄. et sic familiaritatis ei⁹ grām ꝯsequēris. Et erit ti/bi sp ī memoria/ꝛ duces ī ꝯsuetudinē sp ad [illegible] recurrere. Et hec via pt ꝯscribi [illegible] ¶ [illegible] tissim⁹ ē ab angelo nūciat⁹ ¶ Bīssim⁹ ō vgi/ne nat⁹ ¶ [illegible] manifesta/tus. ¶ Dn̄s ꝛ pastor oīm ē a pastoribꝫ visita/tus ¶ [illegible] ¶ [illegible] in teplo [illegible] ¶ [illegible] puer ad [illegible] ¶ [illegible] ¶ In iordane a io/hāne baptizat⁹ ¶ [illegible] ab ipso diabolo ꝯ/tēptat⁹. ¶ Lumīa mōi p⁹ hī aplos vocauit

¶ Nec de aq̄ p̄mo cor’ā ciis formauit ¶ Nocti cia lucē aqua mult’ miracul’ declarauit ¶ Dia souei’ fame: sitt lassat ¶ Palma ꝑ rgal’ ve rex honorat’. ¶ Qui postea reprob⁹ refutat’. ¶ Rutu legē cenat lauat pedes discipulor̄ ¶ Sudat. capit’. trahit’. spuit’ deformat’ ¶ Torq̄t’. flagellat’ coronat’. velatur. alapat’ ¶ Victima baiulat crucē. cū iniq̄s deputat’ ¶ Xp̄s crucifigit’. morit’. sepelit’. resurgit. ad astra leuat’ ¶ Zelo charitatis sp̄ū inflamatus ap̄los in vniuersū mundū mittit / et adhuc iudex expectat’

De via cōparatiua

Capitulum. ix.

Dia multū ē bona t p̄ contemplatione q̄ dr̄ cōparatiua. Cōparando em̄ simul xp̄i humanitatē ad maiestatē sue diuinitatis magnus affectus deuotionis excitat’. Tūc em̄ p̄pendit q̄ntū illa tremēda maiestas pp̄ter nos se hūiliauit. Et ascribit’ b. Amb. q: hūc p̄cessa bi l hymnis su. o. vt ps i illo. Rex rex factor oim i pass. de. ¶ Altissimus in abiecto loco nasci’ ¶ Baiulator t sustentator oīm i p̄sepio sustentat’. ¶ Cōsolator oim angelor̄ in medio recipit’ iumentor̄ ¶ Ditissim⁹ cōditor oim honorat’ munere magor̄ ¶ Etern⁹ nutrit’ oim obo pascit mortalium ¶ Fons t origo oim fuit potus angelorum. ¶ Gubernator signor̄ se subiicit impio terreno. ¶ Hospitator ictor̄ oim fugat i egyptū exiliū. ¶ Informator sapiētie audit doctrinā stultorū. ¶ Karitatis speculū tradit’ ve ouis in manus luporū. ¶ Liberator vinculis vt fur aut latro ligat’ ¶ Maiestas quā tremūt angeli vt vilis p̄culcat’ ¶ Notissim⁹ in celi curia hic nō nosci’ sed negat’ ¶ Opratus a p̄iūs a filiis h seductor p̄clamat’ ¶ Preclarissim⁹ i quē p̄spici desi angeli sputis maculat’ ¶ Quietissim⁹ q̄ e scētr̄ p̄rechos crucē portādo fatigat’. ¶ Rectissim⁹ iudex oim s̄nia mortis dānat’ ¶ Speciosus forma p̄ filiis hoīm a plāta pedis vsq̄ ad vtr̄ē vulnerat’. ¶ Ternibil i ꝯsuo cruci applicat’. ¶ Vita et origo oim p̄ nimio dolore morte anciat’. ¶ Xp̄s resuscitator mortuor̄ ad sepulc̄r̄ portat’

Amor meus — Beatitudo mea
Eruditor meus — Finis meus
Ignis me ic̄cēdēs O Karitas me inflāmās
Nutritor meus — Occursor meus
Refugiū meū — Spes mea
Xp̄s misericordia mea

De via cōpassiua

Capitulum. x.

In via p̄ceg’ inatiua et cōparatiua facta ē mētio d̄ passione xp̄i. Sed dignū est vt adhuc de hac sacratissima passione ipsa t ponat’ via i q̄ hō stet suspensus p̄ meditatiōi. attēdēs xp̄m q̄ iā an̄ se pēdētē i cruce et ei cōpatiat’. sic crucifix⁹ cū eo q̄si vulnera illa nō iā xp̄o sꝫ q sibi actualr infligat’. In hac meditatiōe fr̄acisc⁹ s̄cās vulnerū xp̄i q̄nos stigmata realr i corp̄e suo diuino m̄ūere p̄ meditatiōs impressa vt dic̄ Bonauē. Vn̄ p̄ p̄nti occurrit triplex mod⁹ meditādi passionē xp̄i. Prim⁹ p̄ horas canonicas. Secūs mod⁹ ē cōtēplādo corp⁹ xp̄i. incipiēdo a sūmitate vsq̄ deorsū sic meditādo quō caput coronat’. Req̄re sup i meditatiōne passiōis xp̄i. c. de diuers’. modor̄ cogitādi passionē xp̄i. Terci⁹ mod⁹ cōtēplādi passiōē xp̄i. vt q̄s stet q̄si ipse sit p̄ se su’p̄ē’ue i cruce. meditādo ea q̄ habet’ i tabula vbi sup. Sic em̄ xp̄us stetit i cruce cū ardētiss. mo amore beniuola passa vt sup

De via affectiua

Capitulum. xi.

Via affectiua q̄ ascribit’. b. Bern. p̄ quā h̄o amorose adheret deo creatori suo. Via affectiua pōt dici vnitiua. vocat’ tn̄ affectiua. q: mirū īflāmat affectū ad dei amorē t mētis eleuatōē. ascribit’ b. Bern. q̄ ita dulc’ fuit i meditatiōe. vn̄ i q̄dā s̄mone d̄ cena dn̄i allo q̄t dn̄m sub tali forma v̄bor̄ di. Tu es dn̄e amor meus. honor meus. spes mea. refugiū meū. vita mea. gl̄ia mea t finis me⁹. Nō aliud q̄ro. n̄ aliud volo. n̄ aliud mihi dicat’. nō aliud mihi p̄ponat’. Et merito. q: tu es mihi sufficiētissim⁹. tu es p̄r me⁹. frater me⁹. nutritor me⁹. rector meus custos me⁹. q̄ es tot⁹ amabil’ tot⁹ desiderabil’. tot⁹ fidel’. Nō erā liberal’ q̄ seipsū tribuat nō erā charitatiu⁹ q̄ p̄ ram vili perdere mortat’. nō ē hūil’. q̄ maiestatē suā tātū hūiliauit. q̄ nullū despicit. nullū horret. nullū q̄rit et te deserens si p̄uenis cū occurrit q̄rēti. delicie sue ē cū filiis hoīm q̄d i nobis inuenit nisi sordes. t nobis. ū vis ē vsq̄ i ꝯsūmatione s̄cli. nōne satis fuit te p̄ nobis mori: nonne satis fuit tot dedisse sacra. angelos custodes: Et his intēti sp̄ sum⁹. sꝫ t tu te vis ē nobiscū. tā bon⁹ es q̄ te negare n̄ potes. Facia mus igit’ cābiū su. tu intēde mihi et ego tibi. t sic vis t scis fac me cū q̄ tu⁹ et n̄ alteri⁹ esse volo. Da mihi vt ego tibi soli intēdā. te solū diligā. tuo sp̄ amore feruēā. nihil aliud cupi-

am nisi te/ et me totū tibi offerā. et oblatū nec aliquatenus reperā. Si enī aliq̄ charitas illa ē in te/ De hac via ponant hee tabule. et sp̄ p̄po nitur o in meditādo.

Conseruator meus — Director meus
Gaudiū meum — Honor meus
Lumē me illuminās O Medicina mea
Pater meus — Quies mea
Thesaurus meus — Uita mea

Amabilis — Mansuetus
Benignus — Nobilis
Compatiens — Obtēperabilis
Desiderabilis — Placabilis
Expectabilis — Quietus
Fidus O Recreatiuus
Graciosus — Sincerus
Humilis — Toleratiuus
Jocundus — Uerax
Karitatiuus — Xp̄e iesus dn̄e et
Liberalis — rex meus. Amen

De via superlatiua

Capitulum. xij.

Uenit tertius p̄cudas de vias medi tādi et p creaturas. Dicēs. intro gauisceda et terraz. Eo ne ty deus me⁹: Et nō fecit nos mihi/ nō. sed ipse fecit nos. Vz talios modos. vn̄ I manuali suo int̄ ce tera sic dicit ad dn̄m. Si totū mūdi libri re pleāt/ maiestatē tuā exp̄merenō sufficiūt. Tu enī es q̄ mdi⁹ excogitari nō p̄t. q̄ oēm creatu rā sine labore gubernas. Nihil ē qd̄ turbat or dinē impēij tui. De via sup̄latiua q̄ i re ē affe ctiua aīcribi ei sp̄alr. qz illo mō vtit in suis orōib⁹ i meditatōnib⁹ p sup̄latiuos gd⁹ allo quēdo dn̄m. O pr̄ dulcissime. amātissime. be nignissime. et sic de aliis. Jtē i li. de vbis dn̄i dz/ q q̄cq̄d p̄fectiōis et boni ē i creatur⁹ hoc celentissime ē i creatore. qz ab illo fluit Ui si cut venator vidēs vestigiū fere nō ē p̄tēt⁹ eo. sed q̄rit ferā. alr̄ stult⁹ ē venator si solo vesti gio p̄tēt⁹ ē qd̄ eū nō possit satiare. sic prudens p̄cēplator vidēs aliqd̄ bonū i creat̄a/ dz cor suū eleuare i creatorē. vbi gr̄a. Uideat pul critudinē sydez. floz. arboz. et̄c. dicat intra se. si illa tā delectabilia sūt/ o q̄tū delectabil̄ et desiderabil̄ ē creator taliū. qz q̄cq̄d ē p̄fectio nis i cansato. h̄ excellēti⁹ ē i cā. et ē excellētissi me in excellētissima et vniuersalissima cā. sic hō vidēs hoīez v̄tuosū. charitatiuū et piū et̄c. dicat intra se. Si riuul⁹ iste ē ita laudabilis/ q̄ta laude dign⁹ ē fons et origo ei⁹. et sic exal tat dn̄m p excellentiā i sup̄latiuo dicens sibi hāc tabulā sp̄ p̄mittēdo O p deuotōe. et i fi ne de⁹ pater et dn̄e p reuerētia sic dicēdo.

Amantissime — Mitissime
Benignissime — Nobilissime
Clementissime — Opotentissime
Dulcissime — Preclarissime
Excellentissime — Quietissime
Fidelissime O Rectissime
Gloriosissime — Sufficientissime
Honoratissime — Tutissime
Innocentissime — Utilissime
Karissime — Xp̄ianissime de⁹
Largissime — pater et dn̄e

De via oratiua

Capitulum. xiij.

Post q̄ i meditatōnib⁹ exardescit ignis deuotōnis. nūc assurgit i al locutōez dilecti p viā oratiuā. et ca pio h̄ orōez nō solū p petitoria. sed generalr̄ p laudatoria. hymnidica. et sic de aliis. vn̄ hō in terdū mō sp̄ a⁹tiul̄ circa dilectū suū. Vz nūc petit aliq̄d ab eo. nūc laudat i hymnis et psal mis et cāticis. nūc āmirat̄ venerādo. nūc ado rādo: nūc bn̄dicit aut glificat. nūc grās agit. p̄fitet̄. exaltat et superexaltat. Dz autē orō esse (nisi ex affectu p̄cedat) breuis f̄m v̄ba/ sed lō ga f̄m affectū. vn̄ v̄sus. Si cor nō orat/ lin gua tu anū laborat De breuitate orōnis dic lan. Bonū i regula. q dz eē breuis nisi ex affe ctu p̄cedat. Et h̄ i vita patz bi. q̄ q̄dā p̄m docuit discipulū orare hec v̄ba. Qui creasti me sic scis et vis miserere mei. et de Tharsi q̄ petiuit a p̄re orationēz. Cui ille ait. Dic. Qui creasti me miserere mei. Un ponit eā tales et p̄sil̄es breues orōnes. O pijssime pr̄ mise rere paupcule creature tue. Idē. O sūma bo nitas/ recordare q p me sanguinē tuū effudi sti. nō sinas me p̄ire. ¶ Prim⁹ mod⁹ attēdēdi ē attēdere ad sensū verboz. et inde elicere sen sum sp̄ualē. Uerbi gr̄a. Per dauid intelligē do xp̄m. p golyā diabolū. p ierl̄m sup̄cele stē ciuitatē. ¶ Scd̄s mod⁹ attēdēdi ē/ statu endo se mētaliter ad certū locū/ ne mēs inde euaget̄ et cōspect quantū valet sensuz psalmi ad id qd̄ ibi gestū est. Uerbi gr̄a. Unū p̄s. ad locū annūciatōis/ quasi videat angelum descendentē ad cubiculū beate v̄ginis Ma rie et dicentē. Aue gratia plena dn̄s tecū et̄c. et cū eo multitudinē angeloz psallentiū/ cuz quib⁹ et ipse psallat. Scd̄m psalmū i natiui tate quē psallāt pastores et tres magi et ange

li canẽtes. Glia i excels deo ꝛc. Terciū trāse
untes ad templū vbi videat simeonē senē oc
currētē. Quartū eūdo i egyptū. ꝛ sic ꝯseq̄nt
de aliis xpi pegrinatōibꝫ. Spālr tñ ꝯstituat
mentē suā i loc̄ passionis xpi. Unū psalmū
cātādo i mōte oliueti. aliū i domo Anne. ter
ciū añ pylatū. aliū añ herodē. q̄ntū i flagel
latōe. sextū i coronatōe. septimū i baiulatōe
crucis. aliū i crucifixiōe ꝛ morte orationū i
lymbo patꝝ. aliū i cenaculo vbi appuit dñs
ihs discipul̄ suis post resurrectionē. aliū in
ascēsiōe ꝛc. Fixa eñ mēte ad certū locū mū
di facili⁹ attēdit q̄ꝫ q mēs iā sit i celo. iā i refe
ctorio. iā i sclo. iā i scholis ꝛc. illa eñ distra
hūt. ¶ Terci⁹ mod⁹ attēdendi ē/ q hō eleuet
cor suū ad paternā patriā/ vbi audiat laudes
sanctoꝝ. ꝛ cū ill̄ putet se reuerēter stare ꝛ deū
laudare. vnū ps. cum choris angeloꝝ. scdm
cū cetu pphetaꝝ. aliū patriarchaꝝ. aliū apo
stoloꝝ ꝛc. ¶ Deinde sciēdū q nō dꝫ solū ora
re p se/ sꝫ etiā p ecclia ꝛc. Et sic pt dicere vnū
ps. i psona xpi. aliū i psona bñfactoꝝ. aliū i
psona pctōꝝ. aliū i psona paupeꝝ. aliū i pso
na infirmoꝝ. aliū i psona oīm fideliū defun
ctoꝝ. ꝛ sic d aliis. Et adhuc etiā pt mētē suā
stabilire i orādo p paupibꝫ. vidēdo xpm pau
perē iacentē i psepio. orādo p errātibꝫ. seq̄ē
do dñm i egyptū. p tēptatis. attēdēdo deser
tū vbi xps tēptat⁹ fuit a diabolo. p captiuis.
in mōte oliueti. pro infirmis vidēdo xpm cru
ciatū i cruce. ¶ Cōseq̄nter ē notandū/ q Bo
nauē. dicit/ q orādo debem⁹ tria facere. Pri
mo inuocare gratiā spūsscī. ꝛ sic possem⁹ di
cere. Ueni scte spūs. Scdo iplorādo ꝛ pro

nobis interponēdo xpm crucifixū in oībꝫ
orōibꝫ. ꝛ sic i oībꝫ orōnibꝫ interponim⁹. p
dñm nostꝝ iesū xpm. i. meritis sue passiōis/
et nō nostris petim⁹. Tercio p intercessione
possum⁹ inuocare beatā vginē ꝛ oēs sctōs. ꝛ
sic dicere possum⁹. Scta Maria ꝛ oēs sctī/
intercedite pro nobis ad dñm. Itē int cete
ros modos attēdendū q ad sensuꝫ videt ille
aptior/ vt qs oret i psona ecclie. vbi pponat
sibi quādā mltitudinē ppli stātis iuxta cru
cē dñi et clamātis ad dñm. in q multitudine
sunt aliq infirmi. aliq tēptati ꝛc. Et qꝛ mul
tiplex ē sensus in ps. ꝛ multi sunt status ho
minuꝫ. scdm hoc aptet vn⁹ vel plres vsus. Et
possit hō intēte ꝯsiderare etiā corp⁹ xpi i cru
ce aliqs vsus aptādo impssioni spine coro
ne. aliqs vulneri dextre manus ꝛc. Aliud re
mediū attētōis ē/ vt hō p vnū ps. ꝯcipit sibi
vnū affectū deuotōis et pater nr̄ vel aliū de
quā mētaliter pferat ad singulos vsus/ icli
nādo ad hūc sensū vboꝝ. vbi gratia. Dixit
dñs dño meo. cogitet. o amator ardētissime
Donec ponā inimicos tuos. ad aliū mutet af
fectū aut eundē ꝯtinuet si feruet. vt Lauda
te pueri. O hospes suauissime. ꝛ sic ꝯtinuan
do exclamatōnes. q loco vie illuminatiue po
nunt i tabula orōis dñice. vicz. Pr nr. Et p
singulos ps. pt affectū suū alligare ne euage
tur p diuersa. ꝛ sic cōtinue erit memor dei. et
habebit cor deuotū. ¶ Ex dict̄ colligit pñs
tabula pro attētione ꝯtinēs vigitiocto clau
sulas in quattuor lineis. scdm q i vna manu
xxviii. sunt loca in quattuor digitis. i quibꝫ
versus Cisio ianus computat.

Affectus timoris cum indignitate sui respectu tremende maiestatis	Cū maria	Cū discipulis	Pro fidelibus defunctis
Affectus spei de miseri cordia ꝛ bonitate sūmi	Cū angelis	Cū martyribus	Pro viuis ꝛ sancta mre ecclesia
Affectus gratitudinis de bñficiis pceptis	Cū pñarchis	Cum confesso ribus	Pro se et paren tibus.
Affectus dilectōis de paternali charitate	Cū pphetis	Cū monachis	Pro se ꝛ lugētibꝫ ꝛ pauperibus
Affectus laudis de ratio ne potentie ꝛ sapientie	Cū inno centibus	Cū virginibus	Pro infirmis et temptatis.
Affectus exultatōis de oīm pfectione	Cū aplis	Cū viduis	Pro afflictis ꝛ ca ptiuis
Affectus doloris de pas sione dñi iesu xpi	Cū euan gelistis	Cū omnibus sanctis electis	Pro inimicis infi delibꝫ ꝛ paganis

Pro declaratōe huius tabule ē sciēdū/ q affect⁹ illi excitant̄ p exclamatiōes ꝛ cordis deuotōꝫ. Et ad h valēt ille dictōes. O q̄ñ si ꝛ ꝯsiles. Exēplū de affectu timoris. Si tu es tremenda maiestas/ vbi timor me⁹. O ar dētissime amator. q̄ñ te diligā dulcedo mea.

Illas .xxviij. clausulas loca i sinistra manu i quattuor digitis pollice excepto/ab intra et ab extra. Et sic i primo digito habebis septe affectus quos excitare poteris i te/adaptando cuilibet affectui unu pe. vel plres. unu .v. plus vel plres. et cu pollice punge articulum illius digiti/vt illa punctio vel impressio digiti impediat distractiones. Verbi gratia. Dne dns nr etc. psallendo cogita indignationem humani generis i primo articulo indicis. et sic consequenter. In alijs duobus digitis loca .viij. diversitates lectorum. et comprime cu pollice articulos singulos per singulos psal. Verbi gratia. cu beata virgine maria psallendo psalmu Benedica dno in omni tpe. Cu angelis. Celi enarrant. In quarto digito locas hoes pro quibus vis orare i psona illorum ac si ipsi hoc orarent. psalle vel dic pr nr aut alias orones. verbi gratia Dic De profundis. ac si aie de purgatorio ad dnm clamarent hec verba. miserere mei d. ac si sca mr eccla hoc p se et suis filijs exoraret. Et hec locatio ac puncto digitorum multu valet pro attentione. quia sic cor hois multipliciter limitatur ad aliqd determinatu .s. ad certu affectu aut ad certu chorum sctorum. aut ad certu affectu compassionu proximorum. et n erit evagationis tanta occasio. huc modu coiter hnt cartusienses. qui totu psalteriu sibi constituunt i manu vt sic cordetenus attenti psallant articulos digitoru percurrendo qsi i instro musico citharizarent. Ex illo mi fundamento/vt percipitur ex diuina clementia (que multipliciter distribuit dona gratiarum) potest hō multa plura concipere et i manu sibi constituere. i uno digito pr nr. i alio illas quinque ptes salutationis angelice. s. purissima pfectissima etc. Et sic poterit se etiam i laude virginis ferventer exercere. In alio digito .vij. peccata mortalia. In alio .vij. dona spussci i oilo .x. precepta. et sic adiutorio manuum potest i manu plangere meditari psallere. et deu et scos eius magnificare. laudare et superexaltare. et hoc de attentione sufficiunt. Item pro hac via oratiua nota tres orones breuissimas. prima e. O amator potentissime de. o. nu. etc O mercator prudentissime/ne sinas perire precium mercationis tue etc. O hospes clementissime purifica salua dirige conserua domu tuam et hospitiu tuu qd tibi i baptismo dedicasti. Item circa primam viam nota triplice intellectu dnice oronis. s. pater nr. In prima clausula ponitur defectus nr ad correspondentiam vie purgatiue. Secudo gratitudo nostra qua cognoscimus creatorem nostrum vt amatorem. nutritorem etc. pro modum vie illuminatiue. In tercia affectus noster ad correspondentiam vie unitiue. vt patet in tabula sequenti.

Pater noster	Nos pupilli sine te	O amator ardentissime	Qn te diligemus ferventer filiali amore pfectissimo
Qui es in celis	Nos vacui et exules	O hospes suauissime	Qn habitas i hospitio cordis nostri vt in celis
Sanctificetur nomen tuum	Nos terrena tibi pponentes	O sapor sanctissime	Qn nomen tuum dulcescet nobis vt omnia terrena contemnamus
Adueniat regnu tuu	Nos errantes	O rex prudentissime	Qn nos subijciemur tuo regimi vt no regnet i nobis concupiscentia
Fiat vo. tua si. in ce. et in terra	Nos rebelles	O preceptor prudentissime	Qn conformabimur in omnibus voluntati tue
Pane no. quo. da no. hodie	Nos mendici	O nutritor sufficientissime	Qn transformabimur in te et plena sacietate satiabimur
Et di. n. d. n. si. et nos di. de. no.	Nos peccatores	O creditor largissime	Qn suscipies nos prodigos filios remittendo nobis omne excessum
Et ne nos indu. cas i temptatione	Nos temptati	O custos diligentissime	Qn tutabimur tua custodia vt no preualeat nob amodo ullus aduersarius
Sed libera nos a malo	Nos fragiles	O liberator fortissime	Qn liberabimur a fragilitate huius corporis et ab oi discoueniencia ppetua libertate

Pro declaratione

istius nota/qr cu dicis. Pr nr. attende amorem quem hz pater ad filiu. Talem et ampliorem hz deus ad nos. qn dicis. qui es i ce. cogita deu ihitatorem bonarum mentium que celorum noie intelliguntur. Qn dicis. Scificetur no. t. Optamus vt diuinu nomen nob sapiat et dulcescat plus qz eterna. qr scm de. t. sine tra. Cu dicis. Adueniat reg. tu. Optamus no solu eternu regnu/sed etiam vt hic nos regat et vt sit rex nr. Cu dicimus Fiat vo. t. si. i ce. et i ter. Optamus vt doceat nos. iuxta illud. Doce me facere volutatem tuam qr deus meus es tu. Cu dicimus. Pane nostrum q.

ti. da. no. ho. Optam⁹ vt sit nutritor nr̄ corpal'r ꝛ spūal'r. iuxta illd. Oc'li oim i te sperāt. Cū dicim⁹. Dimit. no. ꝛc. Optam⁹ q vt pi⁹ creditor nob' fla. et qd tenemur. Cū dicim⁹. Et ne nos ꝛc. Optam⁹ vt custodiat nos. cū dicimus. Sed libera nos Optam⁹ ñ solū a pñti ipugnatōe. sed etiā ab oī futura. ꝛ ab oī qd nouerit sibi displicere liberari.

De via vnitiua

Capitulū. xiiij.

Ia vnitiua ē q̄ q̄s bñ purgat⁹ ꝛ illuminat⁹ amorose vnit' creatori suo exaltādo ō pfectōnib⁹ suis illi soli placere desiderās ꝓpter lete. nūc ipm magnificat nūc laudat. nūc āmirat'. tot⁹ lāguet amore ei⁹/ vt possit dicere illud cātico ꝝ. Aīa mea liq̄facta ē vt dil'c⁹ loqu⁹ ē. mi … Et p⁹ pau … amore … Quid em mihi est ī celo/ ꝛ a te q̄d volui sup terrā. i. ego pure amo te/ nō ppter dona celo ꝝ/ aut ppt' dona sup terrā. Et hec via sepe supi⁹ tacta ē in via effectiua ꝛ suplatiua. In re em̄ vnū sunt via affectiua ꝛ vnitiua. sȝ noīa hñt diuersa. vñ p viā vnitiuā eleuat qs mentē suā ī deū/ excludēs oēs vaītates/ pponēs sibi illd. Vidi cūcta q̄ erāt sub sole ꝛ ecce vniuersa vaītas. Facigit' sicaius q̄ volat sursū. et si occurrūt mu… vanitates nō curat … Ad solē tēdo. nolo cor meū cū vanitatib⁹ q̄ ī terra sūt occupare. Et acq̄rit' hec via p recollectōez intimā ab exteriorib⁹ ad iteriora. ab īmis ad sūma. a tpalib⁹ ad eterna. Vñ sol ille de q̄ facta ē mētio/ ille ē de q̄ dr̄. Tu sol⁹ scus. tu sol⁹ dñs. tu sol⁹ altissim⁹ es. Ad illā viā req̄rit' pmo q bō p ꝟtuosā assuefactiōez ꝛ gratiā sit radicatus ī ꝟtutib⁹. q nullā delectationē habeat ī appetitu vane glie. ī cupiditate diuitiaꝝ. in ꝯcupiscētia oculoꝝ et gule. Scđo requirit' internū silentiū/ vt nō occupet se circa exteriora/ q̄d audierit vel viderit foris nihil curādo tāq̄ ī somnio occurrissent. Tercio amorosa adhesio cū deo/ vt oīa eius iudicia. oīa facta. oēs doctrinas cū reuerētia amplectat'. Quarto q nihil aliud q̄rat/ sed reputet sibi illū dilectū sufficientissimū/ supercellēs illū in corde suo dili… oīe qd potest videri. audiri vel cogitari. immo sup omne qd imaginari potest. qz totus amabilis. totus desiderabilis ꝛc. vt sup patuit in via beati Bernar. Quinto q sepe reducat ad memoriā pfectiōes dei. ꝛ illis intime ꝯgratulet'. Et q̄uis infinite sint pfectiones dei. tñ ꝯmuniter tres occurrūt in quib⁹ sic affectū excitet. Primo ꝯgratulor tibi dilecte mi q tu es potētissimus/ nō q mihi in hoc bñ sit quasi ꝯmodū meū querēs/ sed qz illa est pfectio tua q nullū times. nullius indiges. nemo te expugnare pōt. nemo tibi potest resistere. nullus demō. nullus aduersarius. ꝛ de hoc pmo gaudemus. Scđo cōgratulor tibi/ qz tu es sapiētissimus. illud ē pfectionis tue. qz sic te nullus decipe pōt. qz nihil te latet. Tercio cōgratulor tibi. q̄a tu es summe bon⁹. hoc ē summe pfectōis. qz imutabiliter es bonus. ꝛ ita bon⁹/ q te meli⁹ excogitari nō possit. immo nec digni⁹ nec nobili⁹. Sexto pncipal'r vtile ē hec incipientē … affabiliter alloquēdo dñm. De hoc Hugo de palma carthusien̄. dat modū se eleuādi p viam vnitiuā. qui tactus ē supius ī orōne dñica. Pōt em̄ homo puocare affectū suū p illas … O ꝑ si … Vñ … q incipiens … talib⁹. Postq̄ aūt ē gratia dei adiuuāte exercitatus fuerit/ tūc sine omni cogitatōe pui a cēties in die multū amorose mentē suā in deū eleuare pōt. Vñ ex intentione ipsi⁹ pōt colligi talis eleuatio. O summa bonitas. O altissima eternitas. O incōpchēsibilis sapiētie pfūditas. O pater piissime/ quādo te diligā? q̄n brachijs amoris te ꝯstrigā? q̄n pro bñficijs tue misericordie quā mecū facis vices impendā? q̄n tremēde maiestati tue timorē ipendā? q̄n speculū tue … bi ĩtueri … psequar? Q̄n festa tua et scōꝝ tuorū. s. natiuitatis. resurrectōis. ascēsionis ꝛc. debita veneratōe ꝯgratulabor? Si tu es tremēda maiestas/ vbi timor meus? Si tu es amātissim⁹ pr̄ vbi amor me⁹? Si tu es dñs ꝛ mercator me⁹/ vbi est seruitiū meū? Si tu es inhabitator ꝛ hospes me⁹/ vbi ē mundicia digna tāto hospiti? Si tu es vita scōrū/ decor angeloꝝ/ vbi ē ꝯgratulatio mea? Et sic … ponent' q̄nq̄ sustētacula. postea pons stat sine ill'. Sic postea spūsscūs eleuabit cor hominis sine illis/ vt sp tēdat sursū aut freq̄nt'. iuxta illd Cāticoꝝ. Trahe me p⁹ te ī odore vnguētoꝝ tuoꝝ curream⁹. ꝛ sic habet' aliquid de via vnitiua. Tñ hec via ꝛ sciētia nō discitur ex libris/ sed desursū est. ꝛ cui vult pncipat eā pater luminū. his quidē clarius. his ꝟo obscuri⁹. Pro ista via (sicut dictū ē) valet in…

tims ɔgratulatio pfectionē dei. sic homo in
hymnis ꝛ cāticis iubilet ī corde canēdo ꝛ ꝑ
tractet laudes dei. De his pfectōibꝫ siue lau
dibꝫ ponit tabula infrascripta et sp̄ pmittitur
clausula. Congratulor tibi pr̄ celestis qꝛ tu es
¶Auctor essendi. hoc ē alpha ꝛ o. pncipiū et
origo oim. Vñ de te sic scribit qdā metrista.
Cui⁹ in arbitrio pendēt mortalia qꝫ. Qui
solus cūctis ꝯtulit esse suū. Qui facit ꝛ refi/
cit/creat atqꝫ creata gubernat. Cui⁹ idē pos/
se qd̄ velle nec min⁹ hꝫ. Cōgratulor igit tibi
in pfectione tua essendi. qꝛ tuū esse ē pfectissi
mū. Primo qꝛ nō potes cogitari nō eē. qꝛ si
tu nō ees/nihil eēt. Secūdo qꝛ a nullo alio
habes esse. Tercio qꝛ omne quod est a te ha
bet esse. ¶Bonitas summa. Primo qꝛ nul/
la res est bonitatis sue taꝫ diffusiua sicut tu.
sed bonū quāto ꝯmunius de tanto melius.
Secūdo nulla res ē tā cito placabilis sicut
tu. Tercio nulla res ē tā desiderabilis. dele/
ctabilis ꝛ amabilis sicut tu ¶Causa vniuersa
[illegible]
[illegible]
[illegible]
sed nō ē ꝓcessus ī talibꝫ causis eēntialit sub/
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Tu es cui⁹ pulcritudinē sol ꝛ luna mirātur.
Tu es ī quē desiderāt angeli prospicere. a te
hñt dec⁹ pulcritudis sydera. rose. lilia ꝛc. Et
a te suaues hñt dec⁹ suauis melodie. philome/
ne. alaude/et oim auiū genera ꝛ oīa organa.
a te hñt dec⁹ saporꝫ mel. vinū/ꝛ oim pigmē/
tarioꝝ genera. A te decoratū ē celū syderibꝫ.
aer volucribꝫ. terra aīalibꝫ. aqua piscibus.
¶Eras sustētator oim. a quacūqꝫ eñi re tu
am subtraheres sustentationē vel cōseruati
onē/ilico rueret in nihilum. ¶Fons sapien/
cie/a q manāt oēs thesauri sapiētie et sciē. tu
es eterna sapiētia attingens a fine vsqꝫ ad fi
nē fortiter/disponēs oīa suauit. q celoꝝ ꝯti/
nes thronū/ꝛ abyssos intuerꝫ. mōtes pōde/
ras ī statera. terrā palmo ꝯcludis. ꝛ posuisti
legē aq̄s ne trāscēdāt fines suos. ¶Gl'ia mū
di [illegible]
[illegible] iure laudat oīs creatura. spes no/
stra. sal⁹ nr̄a. honor noster. gl'ia nostra. finis
ꝛ expectatio nostra. ¶Habūdātissim⁹ tua ē
terra ꝛ plenitudo ei⁹/orbis terraꝝ et vniuer
si q habitāt in ea. Gl'ia ꝛ diuitie ī domo tua
si honorat ꝛ diues dr̄ q hꝫ auꝝ. quātū bono

rari deberes q fecisti auꝝ ꝛ gēmas ꝛ oīa que
sūt ī vniuerso. ¶Incōprehēsibil tu es. De te
eñi dr̄. Magn⁹ dñs ꝛ laudabil nimis/ꝛ ma
gnitudis ei⁹ nō ē finis. Tāte eñi es excellētie
qꝛ tuā altissimā excellentiā nemo pōt capere ad
plenū/nec hō nec angelus. immo nulla crea
tura. qꝛ omnis ē finita. tu ꝟo infinitus es. sꝫ
infiniti ad finitū nulla ē ꝓporcio. ¶Karitas
tu es. ꝛ qui in te manet/manet in charitate ꝛ
tu ī eo. sicut natura ignis ē ardere. incēdere
ꝛ calefacere. sic ꝓprietas tue charitatꝭ ē crea
re. te largissime diffūderē. inflāmare ad amo
[illegible]
liberare. illumiare. vñ ꝛ tibi dicit. De⁹ cui ꝓ
priū est misereri. ¶Loco incircūscriptibilis ꝛ
tñ vbiqꝫ es. Si ascendero in celū tu illic es.
De te dicit Bern̄. Deus vbiqꝫ regnat. vbiqꝫ
impat. vbiqꝫ maiestas ei⁹ oīa implet. Nā
in inferno exerces actū iusticie tue. sed dicer/
re hoc fieri ī absentia tua/ꝑfidia est. sic etiaꝫ
es in tpe incōmensurabilis. Res eñi que ab
eterno fuit/atqꝫ añ oñe tp̄s fuit. quō ꝯmē
surat tēpe qd̄ fuit qñ nō fuit tp̄s. ¶Merces
sctōꝝ. iubilus angeloꝝ. speculū oim electoꝝ
¶[illegible] regula ꝛ exemplar oim. Res eñi
[illegible]
[illegible]
[illegible]
naturā nobiliora priorib. aliq vltra hec ha/
bēt puꝝ esse ꝛ ꝟtuosiꝫ eē. ꝛ sunt tibi plus ce
teris ꝓpinqua. Per sincerissimā eñi tuā bo/
nitatē eē ī te oīs exēplaritas. ꝟtuositas et cōi
cabilitas. ¶Ordo siue ordinator vniuersoꝝ
q singula locas ꝭm suū statum. sua merita.
sursum aut deorsuꝫ. sic prudēs pictor ponit
colores. hic rubeū. hic nigꝝ/vt decoret op⁹
suū. ¶Perfectissim⁹ sine oi defectu/q nulli
us indiges. tibi ipsi es sufficiens q meli⁹ aut
dignius aut nobilius aut pfecti⁹/nec est nec
[illegible]
in creatura ī positiuo. hoc ē ī te in suplatiuo
¶Quietissimus vt dicit Boecius. O q per
petua mūdū rōe gubernas. terraꝝ celiqꝫ sa
tor/qui tp̄s ab euo Ire iubes/stabilisqꝫ ma/
nes das cūcta moueri. Pricipiū. rector. dux
semita. termin⁹ idē. Tu reqes tranqlla pijs
te cernere finis. ¶Res etiā immobil ꝛ immu
tabilis. qꝛ vbiqꝫ es/vt patuit et premissis.
Res aūt dicit moueri q tēdit ad locū quo p̄/
us nō fuit. imobilis aūt q vbiqꝫ ē/nō habet
quo tēdat. ¶Recreator oim q dixisti. Ueni
te ad me oms qui laboratis. Alia eñi que est
in te radicata ī cētro suo. ꝛ recreata ꝛ quieta/

ra ē. q̄ ꝓo ī te nō est/ multꝭ vanis fantasmatibus fatigaꝰ. ¶ Sufficiētissimꝰ. q̄ te hꝫ totū hꝫ. q̄ te nō hꝫ/ mēdicꝰ ē et paup. qꝛ q̄cq̄d ꝑter te ē nō reficit. ꝛ si reficit nō sufficit. et si ad tēpus sufficit/ non tñ ꝑpetue satiat/ q̄n adhuc ampliꝰ queraꝰ. q̄ aūt te hꝫ satiatꝰ est. finē suū hꝫ. nō hꝫ vltra qḋ q̄rat. qꝛ tu es sup oīe visibile. audibile. odorabile. gustabile. tāgibile. sensibile. Itē adhuc altior es sup oē figurabile. nūerabile. circūscriptibile. Itē altissimꝰ es sup oē demōstrabile. diffinibile. opiabile [illegible] totꝰ es amabilꝰ maxie laudabilꝰ ꝛ sūme desiderabilꝰ ¶ Thesaurꝰ fidelis. vbi eñ thesaurus noster [illegible] et cor nostꝝ. Quicq̄d eñ nobis auferaꝰ/ si tu ī nobis ꝑmāseris/ sufficit nobis. tu es illud vnū qḋ dixisti Marthe eē necessarium. [illegible] nostra. Et si nos horreat totꝰ mūdꝰ/ si tu nos approbas/ sufficit nobis. Desideriū nostꝝ tu es. vtinā tu placeres toti mūdo. et totꝰ mūdꝰ faceret bñplacitū tuū/ ꝑ illo deberemꝰ mori zelo charitatis ¶ Uita a q̄ habēt viuere oīa. in q̄ nos mouemur ꝛ sumꝰ. De te eñ dicit. Ex ipso ꝛ ꝑ ipm ꝛ in ipso sunt oīa tibi honor ꝛ gloria ꝑ infinita secula seculoꝝ. ¶ Xp̄s intelligiꝰ vnctus Tu sic̄ es talis vnctio ꝛ salsa. que apposita [illegible] In electis eñ es sapor gratie. ī dānatꝭ es sapor iusticie ꝛ vindex iniq̄tatū. Tu es creator. tu es gubernator. tu es redēptor. iustificator retributor ꝛ glꝰificator ꝛc̄. His ꝑfectōnibꝫ ꝯgratulādo aīa mea liquefacta ē. Et q̄d agā nisi in pace ī idipm dormiā ꝛ reqēscā. ꝛ dicā. Nolite suscitare dilectā donec ipa velit. In laudes tuas ꝓrumpā. Et si digne laudare te nequeā. de te tñ nō sileā/ cū solū de te gaudeā. Tu eñ es dulcꝭ sapor. Iste q̄ te gustat Iesu [illegible] victꝰ a sapore mori posset ꝑ amore. Tu solꝰ amans vnice dilecte mi pulcerrime. vbi q̄so vis ꝯmorari: vbi vis vt queraris q̄ sapis ꝛ dulcescis: O dulcis hospes anime/ esto hospes insimꝫ tibi tecū sine fine.

De via exultatiua

Capitulum. xv.

Via exultatiua ē que ascribiꝰ btō Grego. [illegible] dia celoꝝ. Uñ ī quadā omelia sic scribit. Que lingua pōt dicere/ aut q̄s intel[illegible] sine gaudia angeloꝝ chorīs interesse ꝛc̄. Uocatur aūt hec via exultatiua vel ꝯgratulatiua. qꝛ ꝑ eā homo cōgratulaꝰ glorie dei ꝛ sanctoꝝ. ꝛ ꝑ eā homo meditaꝰ gaudia q̄ sunt in celo. quibꝫ meditatis leuiꝰ portat oīe quod grauat in hoc mūdo. Uñ Grego. Minuit [illegible] lēs mentē suā ꝑ hāc viā eleuare ad ꝯgratulādū supnis ciuibꝫ. Primo videat quomō inter se distincti sūt ꝯm diuersa eoꝝ merita. qḋ habere poterit [illegible] celestis ꝛ regni terrestris. Uñ sicut ī regno terrestri sūt diuersi statꝰ hoīm. sic poterit meditari de regno celesti. Et sicut veniēs ad palatiū regis terreni salutaret oēs ꝯm ordinē ꝛ et ꝯgratularet honori eoꝝ. Sic ꝛ tu ascēde mētaliter regnū summi regꝭ/ ꝛ saluta. lauda. ꝛ ꝯgratulare honori ꝛ glꝰie oīm. De h̄ ponitur talis tabula similitudinis. In palatio regꝭ eterni sunt ꝑmo. Rex in celesti curia ē rex regū deus. In hoc ordine saluta quēlibet ꝯm suū statum ꝛ dic. Salue rex regū/ saluator ꝛ gubernator omniū ꝯgratulor maiestati tue. Pleni sunt celi et terra [illegible] Secundo ibi ē regina Maria. Salue ꝛ gaude regina celoꝝ/ mater regꝭ angeloꝝ. tu charissima [illegible] nunc ꝑ beneplacito vrī creatoris deuiastis Post hos ꝑncipes ꝛ comites ꝛ senes sūt ibi. ꝛ sūt ꝑtriarche. Gaudete ꝛ saluete. qꝛ ex genere vr̄o natꝰ ē saluator mūdi. Post hos ꝯsiliarij/ ꝛ sunt ꝓphete. Saluete ꝛ gaudete. qꝛ vobis [illegible] ta sunt q̄ fideliter ꝓphetastis. Itē fideliter assistētes in exilio sunt. ꝛ sunt apl̄i Saluete ꝛ gaudete q̄ fideliter ꝑmāsistis cū rege celoꝝ in exilio mundi. qui vobiscū esuriuit. comedit. dormiuit et pedes lauit. Cācellarij sunt [illegible] altissimi. q̄ vitā ꝛ gesta regis fideliter euāgelizastis ꝛ scripsistis. Milites et sunt martyres. Saluete et gaudete vos ꝯstātissimi milites/ q̄ ꝓ honore [illegible] Thesaurarij/ ꝛ sunt cōfessores et doctores. Saluete ꝛ gaudete q̄ talēta vobis tradita ꝛ [illegible] doctrina fulget scā ecclīa vt sol ꝛ luna. Uigiles/ ꝛ sūt monachi ꝛ heremite. Saluete et gaudete/ q̄ alijs dormiētibꝫ cōtra inimicos regis vr̄i orādo ꝛ psallendo vigilastis. Uirgines. Saluete ꝛ gaudete qui spōsos mortales ꝛ regnū mundi contempsistis propter

amorē spōsi celestis. ad cui⁹ thalam [illegible] Uidue O [illegible] Saluete ⁊ gaudete q̄ opa misericordie [illegible] pauperibus fideliter dispēsastis. Cōmunis pplo aut vulgus. ⁊ est turba oīm electoꝝ. Salue te ⁊ gaudete oēs simul electi / q̄ diuersis meritis ⁊ [illegible] inter oīs illis. Congratulamur vobis oīb⁹ / orate p nobis. Itē p am/pliori eleuatōe mētis ad illa futura gaudia. [illegible] tabula [illegible] mo [illegible] ois aduersitatis. ibi nō erit fames. sitis. frigus nec estus. Btissima pñtia oīs bonitatis. Con [illegible] angelo ⁊ [illegible] amenitatis. Dote [illegible] summa [illegible] subtilitas [illegible] claritas [illegible] ma bona anie. cognitio. cōphēsio. dilectio summe maiestatis. Fruitio spectuli ineffabilis iocūditati. Gaudebit q̄libet de bonis meritis singuloꝝ. Honorabilis [illegible] Iuuentus [illegible] tas [illegible] Lux iocūdissima sine obscuritate. [illegible] vocū iubilatio cū ppetua securitate [illegible] te [illegible] Tristicia ibi nō erit. neq̄ luct⁹. neq̄ clamor sed nec vllus dolor. Validissima potestas. ppetua securitas et sanitas et intimus amor [illegible] dñs ⁊ finalissimus amor.

Operis Conclusio.

P[illegible]ostq̄ oēs vie talis q̄liter xp̄o ad iuuāre sūt expedite. p cōclusiōe videant aliq̄ doctrine seruāde circa [illegible] aut vt [illegible] corde retineri possint) ponāt [illegible] ā initiū cuiuslibet [illegible] ab appetitu boni ⁊ [illegible] cōcupiscētiaꝝ ⁊ diuitiaꝝ. q̄ hec sanctā [illegible] Bona [illegible] Cōstāti fiducia ad dilectū. ⁊ nō [illegible] amore [illegible] suis temptatiōnū. Nitit eīn diabol⁹ impedire [illegible] vult mori [illegible]

cere. Nihil q̄ dur⁹ vel turbulētū ō dilecto meditare / sed dic illō Job. Etiā si occiderit me spabo i eū. ¶ Dispositōne corpali. Cū sol⁹ es poter [illegible] brorꝝ. nūc eleuādo man⁹ vt aarō. nūc genua flectēdo vt salomō. nūc psternere vt xp̄us in mōte oliueti. nūc sedere vt maria magdalēa ad pedes dñi nr̄i iesu xp̄i. nūc brachia in modū crucis extēdere vt xp̄s i cruce. nūc oculos i terrā deflectere vt publican⁹. nūc [illegible] re vt apli i ascēsione dñi. ⁊ sic poterit illa diuersitas exterior diuersificare affect⁹ interiores. inq̄tū tñ nō sis singularis / sꝫ inclina cū [illegible] p̄s flecte cū flectētib⁹ exhibendo reuerentiā quā exhiberet seru⁹ dño. psternere cū sternētib⁹ / recognoscēdo i hoc tuū iudicē et te reū. ⁊ in puluerē redigendū. Itē valet de cōgruo tp̄s nocturnū ⁊ loc⁹ solitudis. In his tñ q̄libet abūdat i sensu suo. ¶ Exercitatōe diuersoꝝ. ⁊ diuersifices act⁹ tuos. iuxta illō. Nūc lege nūc ora nūc cū feruore labora. Sic erit [illegible] meditatōis. q̄ ille esset amor [illegible] puro filiali amore / [illegible] Item [illegible] tur hic i via p meditatiōꝫ. ⁊ i futuro p ppetuā fruitōeꝫ. ⁊ breuit debes i hoc q̄rere gl̄iā dei. [illegible] dando oīa i gl̄iā dei. iuxta illō apli. Siue comedam⁹ siue bibam⁹ ¶ Btitudie [illegible] re. nō ē volētis neq̄ currētis / sꝫ miserētis dei [illegible] bere [illegible] tē in egyptū ⁊c. ⁊ intimis iubilatōnib⁹ ad eū ab intra laudans. dulciter ⁊ affabiliter loq̄. necessitates proponere. auxilia petere. ¶ [illegible]

[illegible] amicoꝝ idē est velle et [illegible] et īfrigidamur īdigem⁹ [illegible] mis. Igne pacis xpi p̄ passion [illegible]
[illegible] rito. oīmibꝫ ī factis grauis ē inceptio prima. [illegible] labo [illegible] res ꝑtrāseūt mare/ multis se ingerūt [illegible] milites vulnera belli sustinēt p̄ trāsito [illegible] tu sine labore esse nō debes. ¶ Moderatōne opeꝝ p̄ discretōꝫ. Ne q̄d nimis. ne nimis vo lēs eradere vas ipm̄ frangat. Tene mediū. nō sis nimis remissus nec nimis īnquiet⁹. [illegible] meditari. Alīj fa [illegible] dere. ꝛ de vtroqꝫ mōderate sumere. vni eīm ē mediū qđ alteri nō sufficit. sꝫ attēde ne coꝛ [illegible] crapula. ¶ Ordine/ vt incipias a via pur [illegible] ta tua habeas refectiōꝫ ī somno ꝛc. vt sp̄ pm ptus sis ad eleuādū coꝛ tuū. et verificet in te illud. Sursū corda habem⁹ ad dn̄m. vt pm te dicere possis. De⁹ de⁹ me⁹ ad te d luce vi[illegible] lo. Sis igit discret⁹ vigilādo ꝛ pmpt⁹/ et sp̄ [illegible] one tibi ingerit/ fugias ī pace ī idipm̄ requie scēs/ nisi ex officio aut obediētia aut obliga tione tenearis insistere occupatiōi. Fuge in [illegible] Et si erūpūt cogitatiōes suspicādi/ relique eas nō determinādo sententiam/ sed dic. Qui [illegible] lige ab īmis ad summa. a tēpalibꝫ ad eterna. ab exterioribꝫ ad intima. a vanis ad duratu ra. Noli videre vanitates. noli audire fabu las. dic. Uidi cūcta q̄ erāt sub sole ꝛ ecce vni uersa vanitas. sol⁹ dilect⁹ me⁹ bonus. solus amabilis. cādid⁹ ꝛ rubicūd⁹ mihi sufficiētis [illegible] ridiānꝫ impedias [illegible] apostolū. martyres. virgines aut [illegible] cū timore suscipe. Il nō [illegible] sustine. Quicq̄ [illegible] murmuratōe. [illegible] eo/ vt nihil [illegible] hunc crucif[illegible] te ꝯtemplatiōis. Eēm religiosus es (vt di [illegible] laborare. ad religiosū ꝯtemp [illegible] re ꝛc. Un̄ dicit Bonauētu[illegible] det ꝛ quiescit. ꝛ ibidem incipit post quietē. Nos aūt [illegible] ne. qꝛ quod hodie cū difficultate ꝛ gratia d [illegible] aut fabulis aut voluptatibꝫ/ ꝑdimus. et sic [illegible] ctor ꝛ finis Amen.

¶ Explicit tractat⁹ de eleuatōe mētis ī deū/ cui ē alphabetū diuini amoris inscribit.

Incipit doctrinalis

[illegible] pe nitentie [illegible] psalmos penitentiales.

Era penitētia ¶ Prefatio. 1. velut scala [illegible] rusalē (hoc est ad pacis visi [illegible] Primus itaqꝫ gradus est ti mor pene/ a [illegible] Dn̄e ne ī furore tuo arguas me/ neqꝫ ī ira tua corri pias me. ¶ Scđs ē dolor culpe Dic q̄ sic

cũdo p̃s. optãdo dicit. Beati q̃z remisse sũt [illegible] quoz tecta sũt p̃cta. Et [illegible] carnẽ [illegible] remissio sequit. Delictũ meũ incognitũ tibi feci / ꝛ iniusticiam [illegible] nõ abscõdi. Et iterũ. Dixi ↄfitebor [illegible] impietatem p̃cti mei. ¶ Terci⁹ grad⁹ ẽ spes venie [illegible] in tercio psalmõ clamat. Dñe ne ĩ furore tuo arguas me / neq̃ in ira tua corripias me. Et hunc dolorem [illegible] Afflict⁹ sum ꝛ humiliat⁹ sũ nimis / [illegible] cordis mei. Post hec vero [illegible] In te dñe sp̃aui / tu exaudies me [illegible] meus. ¶ Quart⁹ [illegible] non dolo [illegible] In quart⁹ psalm⁹ ait. Miserere mei deus / s̃m magnã miscõiaz tuã. Et deinde subdit. Ampli⁹ laua me ab iniq̃tate mea. Et iterũ. Cor mundũ crea ĩ me de⁹. ¶ Quint⁹ grad⁹ ẽ desideriuz celestis patrie. p̃ quo orat quintus psalm⁹ Dñe exaudi orationẽ meam. [illegible] dit aũt ↄtemptus p̃ñtis vite. Quia defecerũt [illegible] fum⁹ dies mei. Et iterũ. Dies mei [illegible] eternitat. [illegible] Et [illegible] Tu aũt idẽ ipse es / ꝛ anni tui nõ deficiẽt. ꝛ ex his ↄsequit desideriũ habitatiõis superne. de q̃ ↄcludẽdo ait. Filij seruoz tuoz habitabũt / ꝛ semẽ eoz in sclm̃ diriget. ¶ Sext⁹ grad⁹ [illegible] ↄsideratio diuine miscõie. p̃ q̃ sext⁹ psalm⁹ suspirat dicens. De p̃fundis clamaui ad te dñe ꝛc. Et merito [illegible] Si iniquitates obseruaueris dñe / dñe q̃s sustinebit. Sz q̃ copiosa [illegible] Quia apd̃ dominũ mĩa ꝛ copiosa apud eũ redẽptio. ¶ Septim⁹ grad⁹ ẽ exultatio sp̃ual' leticie. Hãc assidua orõ efficit. ideo septim⁹ psalm⁹ incipit. Dñe exaudi orõnẽ meã auribꝫ p̃cipe obsecrationẽ meã. Per hãc ex diuinoz opez ↄsideratione [illegible] Meditat⁹ sũ inq̃t in omnibꝫ opibꝫ tuis / ꝛ ĩ factis manuũ tuaz meditabor. Uñ tãdẽ exultãdo ↄcludit. Sp̃us tu⁹ bon⁹ deducet me in terrã rectã. Nos g̃ si in hanc terrã celestis hierl'm deduci cupim⁹ / his septẽ p̃nie gradibꝫ ascendere [illegible] meditari debemus / exemplo beatissimi Augustini. de quo legit q̃ vltima q̃ defunct⁹ est infirmitate. hmõi psalmos d̃ p̃nia / quos sibi iusserat scribi. iacẽs in lecto ↄtra parietẽ posit⁹ intuebat' ꝛ legebat. et vbertim ac iugiter flebat. Ideo et [illegible] sup psalmis penitẽtialibꝫ quasdã orõnes [illegible] ↄponere [illegible] duxi. quibꝫ ad p̃niam p̃uocari / et p̃ p̃niaz in dei [illegible] animꝰ valeat p̃mouere. Illud tñ ĩ exordio p̃mittẽdũ ẽ. q̃ licet septẽ affect⁹ quos septez gradibꝫ scale penitẽtie appropriamus dictis septẽ psalmis. apte de cẽteros (vt ostẽsum ẽ) ↄueniãt. Tñ (sicut dicit Hugo ĩ libello de orõne) sciẽdũ ẽ hanc [illegible] in [illegible] psalmis nõ esse [illegible] affectus [illegible] affectu transit in aliũ / sicut ex affectu timoris in affectũ amoris. vel in spei affectũ vel ↄsolationis. s̃m q̃ mẽs orantis diuersis modis [illegible] psalmos [illegible] nare) tamẽ quantũ ad p̃positũ p̃tinet satis ex sequentibus apparebit.

Meditatio deuota

sup primo psalmo penitentiali

D[illegible] [illegible] iudex seculi. q̃ bonos ĩ celeste regnũ euehis. malos vo in ignẽ eternũ e[x] mittis [illegible] ego reus ꝛ indign⁹ peccõr / horrorez futuri iudicij tui ↄsidero. timẽs ac tremens ad te clamare ↄpellor ꝛ dicere. Dñe ne in furore tuo arguas me / neq̃ ĩ ira tua corripias me. Sed ve mihi quõ immensaz clementiã tuã ad furorẽ / quõ infinitã miscõiaz tuã ad irã p̃uocare merui. Merui [illegible] confiteor. alioquin conuictus fatebor. Scio tñ dñe (te docẽte) q̃z tu semp̃ idẽ es. ideo tu ĩ varios affectus non mutabilis es. De te q̃z scriptũ ẽ. Tu aũt dñe v̄tutũ cũ trãquillitate iudicas. Furis ergo semp̃ trãquill⁹. irasceris semp̃ placatus. Nõ est furor tuus / nõ est ira tua in te ꝛ in tuo affectu. sed extra te est et in effectu tuo. Furor tuus pena ẽ inferni. Ira tua purgatorij pena. In inferno quasi furẽdo arguis. In purgatorio quasi irascendo corripis. In [illegible] ter. ĩ isto p̃ miscõiam corripis salubrit. et tñ ab vtroq̃ opto eripi. ab vtroq̃ desidero ꝛ peto liberari dicẽs. Dñe ne ĩ furore tuo arguas me ꝛc. Sed q̃ pacto / q̃ frõte / qua hoc presumo audacia? nõ vtiq̃ de mea iusticia / sed de tua miscõia. Ideo l. Miserere mei dñe. q̃m infirmus sum. Nõ mee virtutis firmitatem / sed mee vanitatis allego infirmitatez. Ego infirmus / tu medicus. Sana me

dñe.] Hic adhibe q̃ tu vis medicamēta Dic vre. hic seca/ tu tm̃ a furore tuo & ira. hoc ē a future vite pena me libera. Hec a te o pie me dice) frustrā peto vt sanes me. qm̃ oturbata sunt oīa ossa mea.] (ossa loqr non corpis sed aīe) Ossa anime mee. vires sunt anie mee. qr sicut in ossibus corpis sic in viribus anime ɔsistit fortitudo. Uires anime mee/ memoria. intelligētia & volūtas. In quibȝ dū sane sunt/ scē trinitatis vera imago est & similitudo. Sed heu me. qm̄ p pctm̄ infirme facte sūt/ iō ɔturbate. hoc est intra se. & ɔtra seinuicē ɔturbate sunt. Et ideo aīa mea turbata est valde.] Quia ergo nō modicū/ sȝ valde cōturbata est aīa mea. qr valde infirmata est oībus fortitudo sua. Dū tibi morbū meum detego/ dū medico egritudinis magnitudinē ondo. oro vt sanes.] Sed tu dñe vsqȝ quo.] Usqȝ quo dñe sanitatē differs? Nō ē dilatō ista crudelitas tua. sed ideo differs/ vt dum diu luctari pmittis cū vicijs/ ex hoc psuade as aīe mee/ in que mala se ɔcipitauit. et vt in de cautior sit. Nā ex difficultate & dilatōe sanationis/ sit diligētior custodia recepte sanitatis. Uel ideo mihi pfectā differs curatōȝ/ quia impfectā tibi offero orationē. Naȝ hic nondū tam pfecte oro/ vt audire merear. adhuc te loquente dicā. Ecce assum. Quare hȝ? Quia nō satis pfecte animā meaȝ converto ad te. sed nec hoc possuȝ nisi tu suppleas imperfectū meū. Ideo.] Cōuertere dñe et eripe animam meā.] hoc est. fac me ad te pfecte conuerti. Durū eīm & laboriosum est mihi ad serenitatē & tranquillitatē diuine lucis a terrenarum cupiditatū caligine retorqueri. Eripe ergo animā meaȝ peccatis .s. ligatā. & in sua ɔuersione hostibus multis impeditā et oppressā tanq̄ inherentē pplexitatibȝ huius seculi. & spinas quasdā dilacerantiū desideriorū. i ipsa ɔuersione patientē. Ab his quoqȝ malis eripias.] Saluū me fac ppter misericordiā tuā.] nō ppter iusticiā meā. qr peccatis & demeritis meis iusta debet damnatio. sed ppter misericordiam tuā p quā ɔuersis ad te pia promittitur saluatio te dicēte. Conuertimini ad me & ego cōuertar ad vos. Tu ergo qui auersus eras/ & quē mihi auersum mea fecerat auersio. ɔuertere ad me/ qui ad te ɔuersus sum & si parū cōuersus. Fac me ɔuerti pfectius. et sic. Cōuertere dñe a vindicta tua. & eripe animā meā. nō solū a pñti malicia/ sed saluū me fac etiā a future mortis miseria.] Qm̄ nō est i morte qui memor sit tui/ i inferno aūt quis cōfitebit̄ tibi.] O pijssime dñe nō immerito hic festino mihi peccata dimitti. qm̄ pᵒ mortē vel i inferno nō erit memoria tui aut cōfessio peccati. que .s. vtilis sit ad veniā. qr nūc ē tps ɔuersionis/ sed cū hec vita trāsierit/ tps erit retributōis. Ut ergo ab illa eterna morte. vt ab illa inferni damnatione p penitētiā liberer.] Laboraui in gemitu meo/ lauabo p singulas noctes lectū meū. lachrimis meis stratum meū rigabo.] O felix Dauid q̄ has penitētie erumnas p tot noctes vtiliter sustinuit. Ue mihi misero qui has vna vix hora sustinere valeo/ aut non volo. & si qñqȝ velle mihi adiacet. qr tm̄ impfecte volo/ pficere nō inuenio. Tu ergo dñe da mihi velle. da mihi pficere. da mihi laborare nō solū in gemitu cordis/ sed lauare lectū meum lachrimis corpis. nec lauare solū exterius seu supficietenus/ sed etiaȝ rigari intrinsecᵘˢ/ vt fletᵘˢ meᵘˢ nō solū ad exteriora corpis/ sȝ vsqȝ ad cordis īrima pueniat/ ibiqȝ pmaneat. Nec solū dñe peto lauari aut lachrymis rigari lectum vel stratū meū corpale/ sed etiā spūale .s. interioris ɔsciētie. et hȝ p singulas noctes .i. p singula pctā ex ea oriētia. Oriunt̄ quippe mihi alternatim dies ac noctes. Noctes patior/ cū carne seruio legi pctī. Dies sentio/ cū mente seruio legi dei. O vtinā fugatis noctibȝ peccatorū & abiectis tenebris viciorū oriatur mihi & illucescāt claritas dierū virtutū & lumina graciaȝ. Sed heu me mi[illegible] Quia turbatus est a furore oculus meus.] Heu heu iterū heu. qr oculus mentis mee vix pōt ad ortuȝ diei & spiritualis luminis consurgere. & hoc. qr turbatus est a furore. Nec solum a furore tuo diuino tam futuro quē timeo/ q̄ȝ p̄senti quē sentio. sed etiam a furore meo pprio quē gemo. hoc est a furiosa ɔcupiscētia mea a primo parēte transfusa. p quā q̄ȝ diu sum in hac miserabili vita/ licet nō totaliter extinctus tamē multipliciter turbatᵘˢ ē oculus. [illegible] inueteraui inter omnes inimicos meos.] Sȝ inter omnia vicia mea & pctā mea/ que vere inimici mei sūt dū me ab amore diuino separāt et auertūt. Inter que inueteraui/ dū p inueteratā ɔsuetudinē me eis subiectū eē ɔsensi. Sed tu dñe pijssime post laborē & gemitū. post imbres creberrimos lachrimaȝ. da mihi ɔsolatiōis tue auxilium [illegible] Discedite a me omnes qui opamini iniquitatē. qm̄ exaudiuit dñs vocē fletus mei.] Da mihi oprare ab operarijs iniquitatis separi/ nō solum loco sed animo

liꝫ quoꝝ peccaui ꝯtritio/vt sic ꝛ tua ĩ me cor
reptio/ꝛ mea ĩ te ꝯsolatio innotescat. vt sic spi
ritꝰ meꝰ sentiat/qm̄ voces fletꝰ mei exaudisti.
Da mihi dñe vt iteꝝ atq; iteꝝ exultãs dicã.
[Exaudiuit dñs deꝓcationē meã dñs orõ
nē meã suscepit.] Deꝓcatiōeꝫ meã ꝑ pctis de
ponēdis. ꝛ orōem meã pro ꝟtutibꝫ adipiscē
dis. Sed nō solū dñe da mihi exaudiri pro
me. non solū pro mea/sed etiã pro meorū ꝓ
ximoꝝ salute. Nec solū ꝓ amicoꝝ meoꝝ/sꝫ
etiã pro inimicoꝝ cōuersione. vt exēplo viri
ꝑfecti dicã cū seruo tuo Dauid. [Erubescãt
ꝛ ꝯturbent̄ vehemēter oēs ĩimici mei.] Eru
bescãt/exemplo meo de actibꝫ suis malis. et
ꝯturbent̄/terrore iudicij ad pniam. nō leuit
sꝫ vehemēter cū gemitu forti. vt sꝫ. [Cōuer
tant̄ ꝛ erubescãt valde velociter.] Hec cōuersio
sua ꝛ erubescētia pnie sue differat̄ damnabi
liter q: nunq̃ in pniā vera se cōuertant̄ ꝛ erube
scãt. sed potiꝰ (vt ab iniq̃s fieri solet) peniten
tes irrideant. ꝛ suis irrisionibꝫ infirmos eru
bescere faciãt. tādē ĩ finali iudicio erubescēt
ꝛ erubescētes dicēt. Hi sunt q̃s aliqn̄ habui
mus i derisum. Nos insensati vitã illoꝝ esti
mabamus insaniã. Ecce quō ꝯputati sunt
inter filios dei: ꝛ inter sanctos sors illoꝝ ē. ēt
Dauid nobis ꝓfuit ... ad diuina
rū iactãtia ꝯtulit nobis? Tūc ergo ꝯuertent̄
ꝛ erubescēt. sed erit hec ꝯuersio ꝛ erubescētia
ad damnabilē ꝯfusionē. q: habere noluerūt
pniam salutarē. Et hec oīa fient valde velo
citer. q: qn̄ minꝰ de iudicio spauerit ꝛ dixerit
pax ꝛ securitas. tūc repētinꝰ supueniet interitꝰ.

Meditatio deuota

super secundo psalmo pniali .s. Beati quoꝝ.

Domine iesu xpe q̃ culpa offende
ris ꝛ pnia placaris. Tu magister
optime. qui interiꝰ docēs illumina
tor es cordiū. da mihi intellectū.
da excecato cordi meo ꝛ tenebroso ĩtellectui
meo lumē tuū quo culpabilē offensã plene ꝛ
ꝑfecte valeã cognoscere. Da mihi culpã meã
offensãmq; tuã taliter cognoscēdo dolere vt
eã digneris misericorditer ignoscēdo delere. Da
mihi ḡ vt de illoꝝ sim numero de q̃bus ꝓ
phetã tuū dicit̄. [Beati quoꝝ remisse sūt ini
quitates/ꝛ quoꝝ tecta sunt pctã.] O me bea
tū si a te dñe remisse sint iniq̃tates mee/ita vt
mihi dones indulgentiam ex grã tua cui de
bes vindictaꝫ ex culpa mea. vt mihi dones
indebitã gratiã cui iuste reddere potes debi
tã penã. O igit̄ me beatū si tecta sint peccata

mea. Quō tecta? Nō ita tanq̃ in me sint vt
viuãt. nō ita tanq̃ i me abscōdita maneant/
sed ita deleta/vt tu deus ea nō videas. i. non
eternaliter punias. Te eñ pctã videre/quid
aliud ē q̃ pctã punire? Sicut scptū ē. Auer
te faciē tuã a pctis meis. Tu ergo ea pctã nō
vides/sed ab eis faciē auertis q̃ nō aĩaduer
tis. i. que nō punis. Tu ea nō agnoscis qui
bus ignoscis. Tu ea tegis ꝑ grãm/que non
imputas ad penã. Ideo recte subdit̄. [Bea
tus vir cui nō imputauit dñs pctm̄.] Sed
cui nō imputat? Certe ei nō imputat sed ig
noscit qui pctm̄ suū agnoscit. et agnitū ñ de
fendit. sed ꝯfitēdo corrigit. nec meritū suum
sibi/sed grē dei attribuit. de quo dicit̄. nec ē
in spū eius dolus. [sed nec ĩ ore eius. q: se ac
cusat cū sit pctōr. et corde tenet qō ore fatet̄.
Dolus eñ est/si quis pctōr iustū se ꝑdicet. q
ꝓ se accusat dolo caret. Talis erat publica
nus ille humilꝰ qui dicebat. Propicius esto
deus mihi pctōri. Vñ sequit̄. [Qm̄ tacui/in
ueterauerūt ossa mea. dū clamarē tota die.]
Qm̄ tacui qō nō erãt tacendū. s. ꝯfessionem
pctōꝝ. Inueterauerūt ossa mea. i. defecit in
terior fortitudo mea. dum clamarē tota die
dicēdo qō nō erat dicendū. s. iactantiã meri
toꝝ. Econtra ꝓ si clamassem pctã ꝛ tacuis
sem merita. robusta ꝛ firma fuisset virtꝰ mea.
Tacui ḡ ꝛ clamaui. tacui pctã. clamaui meri
ta. Tacui vnde proficerē. clamaui vnde defi
cerē. Tacui de pctis ꝯfessioneꝫ. clamaui de
meritis ꝑsumptionē. Sana mēbra medico
ostēdebã. vulnerata tegebã. ꝛ ideo nō fui sa
natus/sed inueteratꝰ. hoc ē ĩ pctōꝝ meoꝝ ve
tustate remãsi. q: ꝑ culpe mee ꝯfessionē/gra
tie tue nouitateꝫ nō quesiui. Et iō. [Qm̄ die
ac nocte grauata ē sup me manus tua/ꝯuer
sus suꝫ ĩ erumna mea dum ꝯfigit̄ spina.] O
dñe/o pie medice/qui etiã ꝑcutiendo sanas.
q: manus tua. i. vindicta/assidue die ac no
cte/grauata ē sup me/ad humiliandū me su
perbū pctã tacentē. merita iactantē. ideo tã
dē ꝯuersus suꝫ ĩ erumna mea. i. miseria mea.
hoc ē/ꝯuertēdo ad meipm̄ cognoui me mise
rū. dū ꝯfigit̄ spina. id ē dū ꝯpungit̄ ꝯscien
tia mea. Sicut eñ spina dorsi hoīem sursū
erigit/sic ratio vel ꝯsciētia spm̄ prius ad ter
rena curuatū/ad superna resurgentē dirigit.
... pctōꝝ ...
atus sit. Delictū meū cognitū tibi feci/ꝛ in
iusticiã meã nō abscōdi. [Merito quidē de
lictū meū. q: faciēda omisi. ꝛ iniusticiã meã.
q: nō facienda cōmisi. igit̄ ꝯfitendo operui ꝛ

detexi. opui vt opireš. detexi vt tegeres. Unñ
sequit. Dixi ɔfitebor aduersuz me iniustici/
am meã dño / ꝛ tu remisisti impietatẽ peccati
mei. O magna vtilitas cõfessionis peccati.
maxima quoqꝫ benignitas miserẽtis dei. qꝛ
ad solũ ɔfitendi ꝓpositũ remittit pctm̃. non
em̃ dixi confiteor / sed dixi ɔfitebor. i. propo
sui ɔfiteri iniusticiã meaz. aduersum me. me
ipm̃ ꝛ nõ aliũ accusando. ꝛ statim tu / ꝛ nõ ali
us. remisisti impietatẽ peccati mei. ꝛ bñ mei.
qꝛ quod peto hoc meũ ẽ. quia aũt a peccato
resurgo / hoc tuũ est. Absit ergo a me vt ipu/
tẽ peccatũ meũ tibi. ꝛ dicã. hoc deꝰ voluit. ħ
fatũ. hoc stellaꝝ ɔstellatio mihi fecit. Nõ est
hoc ɔfiteri iniusticiã meã aduersum me / sed
aduersũ te. et te summe bonũ de malicia ac/
cusare. Dicã ergo potius. Dñe miserere mei
sana animã meã qꝛ peccaui tibi. Et ne pute/
tur [illegible]
sed tanqꝫ magnũ deuotis ꝑcibus exposcen/
dũ / statim subiungit. Pro hac orabit ad te
omis sanctus in tpe opoꝛtuno. Omnis em̃
sanctus. hoc est p peccati remissionẽ sanctifi
catus. p hac remissione orabit ad te. q̃a ois
sanctus eget auxilio gr̃atie ꝛ gratuite remis
sionis tue. Sed qñ orabit? i tpe oportuno.
hoc ẽ / in tpe vite mortalis. in qua est oportu
nũ tempus remissionis. qꝛ post eã erit tẽpus
[illegible]
pore gratie p xpm̃ reuelatẽ. De quo ait aplꝰs
Qñ venit plenitudo tpis / misit deus filiũ su
um factũ sub lege / vt eos qui sub lege erant
redimeret. Sed licet ois sanctus in tempe
oportuno oret. Uerũ tñ in diluuio aqua
rũ multarũ ad eũ nõ approximabunt. Nõ
em̃ eripit oratio sanctorũ eos qui ꝑ obstina
tã consuetudinẽ absorbent. In diluuio aqua
rũ multaꝝ. hoc ẽ in multitudine effluentiuz
carnaliũ deliciaruz / sicut voluptuosi. vel in
[illegible]
vel in varietate diuersoꝝ erroꝝ [illegible]
ci. vel in vanitate friuolaꝝ sup[illegible]
astronomi / qui oĩa fatali necessitati / aut for
tune celesti attribuũt. vel i numerositate ce/
[illegible]
tiquis obseruãtiis carnaliter intellectis sa/
lutẽ ascribũt. Hi inquã om̃es q̃ sunt i hmõi
profundo diluuio aquarũ multarũ / ad eum
nõ approximabũt. quoniã he aque diuerse
sunt ꝛ amare. ꝛ a fonte vere ꝛ dulcis aque. ħ
est a xpo (q̃ est fons ẽ pure veritatis) sunt re/
mote. Quid ergo facturus sum dñe vt effu/
giam ab hoc tam ꝑiculoso diluuio aquaruz
multaꝝ et approximẽ ad te. Certe scio te do
cente / qꝛ ꝓpe est dñs om̃ibus inuocãtibꝫ euz
in veritate. ideo inuocabo te. nõ solũ in voce
corpis / sꝫ i veritate cordis. hoc est i vera de/
uotione cordis se humiliãtis / ꝛ nihil de se ꝓ
sumẽtis. et nil sue potẽtie supbe tribuentis.
ꝛ dicã. Tu es refugiũ meũ a tribulatõe que
circũdedit me. Tu solus et nõ alius / es mi/
hi refugiũ a tribulatõe huiꝰ seculi. que vndi
qꝫ circũdedit me. Tu q̃ꝫ exultatio mea erue
me a circũdãtibus me. Ostende mihi viam
[illegible]
riculo circũdantiuz me maloꝝ. Iã no dñe
[illegible]
spero / ꝛ in hac spe gaudeo a te ɔsolatus / au/
dio te dicentẽ. Intellectũ tibi dabo ꝛ instru
am te in via hac qua gradieris. Ne aberres
a via dei / ꝛ ne quis noceat tibi. firmabo sup
te oculos meos. vt in via dirigã oculos tu/
os. Sic ergo dato mihi intellectu / ipsoqꝫ a
te instructo ꝛ in te firmato ɔuertã me / humi
lis ad supbos ꝛ obstinatos / ꝛ eruditꝰ ad sto/
lidos ꝛ ignaros / ꝛ dicam. Nolite fieri sicut
equus ꝛ mulus / quibꝫ nõ est intellectꝰ. Per
equũ signant supbi erecta ceruice / sua pctã
defendẽtes. Per mulũ stolidi / quelibet pec/
catoꝝ onera sine discretiõe portãtes. Hi er/
go si nõ corrigant / sed velint fieri brutis ani/
malibꝫ siles / quibꝫ nõ est intellectus. tu dñe
In chamo ꝛ freno maxillas eorũ cõstrin/
ge / qui nõ approximãt ad te. Si em̃ nõ cor
rigant et approximẽt ad te ꝑ penitentiã / di/
gnũ est vt corrigant ꝛ constringant a te ꝑ pe
nam. Ideo equus freno ꝛ mulus chamo ar
ceant. id ẽ maiori ꝛ minori tribulatõe. iuxta
culpe exigentiaz ɔstringant. Si vero freno
nõ doment ꝛ chamo / restat vt duriori flagel
lo castigent. Iõ sequit. Multa flagella pec
catoris. & in p̃senti vita pariter ꝛ futura. Spe
rantẽ aũt in dño miscdia circũdabit. Nec i/
merito i tua miscdia sperantẽ / et nõ i sua hu
mana iusticia ɔfidentẽ circũdabit. id ẽ circũ
quaqꝫ vallabit dei miscdia / ne aliq̃ ex ꝑte si/
bi noceat diaboli malicia. Magna ergo dñe
magna est leticia / magna exultatio / magna
gloria sperãtibꝫ i te. Ideo dicit eis. Letami
ni in dño ꝛ exultate iusti / ꝛ gloriamĩ om̃s re
[illegible]
sunt q̃ nõ in se / sed in dño sperant. nec sue sed
diuine volũtati se ɔformãt. sicut xpus doce
it dicẽs. Nõ sicut ego volo / sed sicut tu vis.
In capite ostendẽs qd futurũ esse debebat i
mẽbris. Hi ergo nõ in se sed in dño letãtur

exultāt. gloriant. Letant siquidē tacita sua/
uitatē gaudētes. ⁊ exultāt ꝯcitati animi gau
dio feruētes/gloriant feruore charitatis ex/
tra se in deū trāseūtes. O utinā dn̄e/utinam
sic det mihi/nō in me sed in te letari. exultare
⁊ gloriari/ ut sic hūiliter capiti meo ꝯformās
ueraciter efficiar membrū xp̄i.

Meditatio deuota

sup tercio psalmo pn̄iali. Dn̄e ne ī furore.

R d

omine Iesu xp̄e cui nunq̄ sine
spe uenie supplicat. Cū plura du
obus priorib⁹ psalmis de timore
pene ac dolore culpe colloquēdo
ꝓdiximus. ⁊ nūc aliqua de spe uenie tibi sup
plicādo loqui ꝓposuerim. semꝑ tamē ad po
ra relabor. ⁊ pene timore ac culpe dolore per
territus tibi iterū petere impellor. Dn̄e ne ī
furore tuo arguas me/ neq̄ in ira tua corri/
pias me. Ego siquidē de peccatis penitēs.
peccati ꝯscius/⁊ inde grauiter afflict⁹. ego ī
malis posit⁹ peiora timēs ⁊ inde lugēs mul
tis modis crucior. sed cruciat⁹ grate amplec
tetur tantū minores meis demeritis me. a pie
actu reputans. si ꝑ eos liberer a penis eter/
nis. Ideo supplex oro ut tu dn̄e arguas ⁊
corripias me/nō in furore uel in irā. sed ī pie
tate et mīscdia. ita ut pena mea sit. nō ab ira
ad eternā ultionē/sed a mīscdia ad piā corre
ctionē. Sufficiāt tibi dn̄e mala que patior
in hac p̄senti uita/ne in futura infligas peio
ra. Quoniā sagitte tue infixe sūt mihi. Sa
gitte tue sūt uindicte tue scꝫ dolores corpo/
ris ⁊ anime. q2 sicut sagitte intendunt et dein/
de infigunt. ita uindicte tue intēse fuerūt in
Adā ꝓpter inobedientiā. et inde nobis infi/
xe sunt ꝓpter originalē culpā et penam mul
tiplicē. Ipse em̄ huius toti⁹ miserie fuit ori
go. nos ꝓpago. Sed ue mihi. q2 sagitte tue
nō ad modicū tempus nec ad unicū uuln⁹
infixe sunt/sed diu et usq̄ in finē seculi ma/
nēt. ⁊ multis modis in corꝑe et anima uulne
rant. Et sic in sagittis meis cōfirmasti sup
me manū tuā. id est uindictā tuā/quā proh/
dolor eo usq̄ ꝯfirmasti sup me ut possim di
cere. Nō est sanitas in carne mea a facie ire
tue. Porro em̄ mortale corpus tot miserijs
subditū/q2 etiā cū sanū dicit/nō uere sanum
sit. q2 leuiter ledit. ⁊ sepi⁹ grauiter infirmat.
Est autē hec multiplex miseria carnis mee/
a facie ire tue. id ē ab instātia uindicte ī Adā
inchoate originaliter. Quid plura? Nō est
pax ossibus meis. hoc ē in interiorib⁹ meis
uiribus. sed ē continua pugna ab infirmita
te ⁊ rebellione carnis. ⁊ hoc a facie peccato
rū meoꝝ. q2 hui⁹ miserie mee causa nō soluꝫ
est originalis culpa/sed simul causa sūt actu
alia peccata mea. Unn̄ merito sequit. Quo/
niā iniq̄tates mee supgresse sunt caput meū
⁊ sicut on⁹ graue grauate sup me. Quia em̄
iniquitates mee caput anime mee id ē ratiō
rationē supgresse sūt ⁊ eleuauerūt caput me
um superbū contra te deū meū. ideo tu dn̄e
aggrauasti me graui onere penarꝫ. sed hoc
dn̄e nō tibi sed mihi imputo. q2 Putruerūt
⁊ corrupte sunt cicatrices mee a facie insipiē
tie mee. Ideo em̄ iniquitates mee supgres/
se sunt caput meū/et grauate sunt super me.
q2 cicatrices mee. id ē plage peccatorū meo/
rū prius ꝑ baptismū sanate/putruerūt cum
iā peccato ꝯsensi. ⁊ corrupte sunt. dū iā pec
catū in actū produxi. ⁊ hoc totū a facie insi
pientie mee. q2 stulte gratiā baptismalē ꝑdi/
di. nec eius uirib⁹ sapiēter usus fui. Et ideo
Miser factus sum. nō una solū/sed multi
plici miseria afflictus et curuat⁹ sum. adeo
deiectus ad terrena/ut me erigere nō valeaꝫ
ad supna. Et nisi tu dn̄e me erexeris/in hac
miseria ⁊ in curuitate māsurus sū. ⁊ hoc us
q̄ in finē. id est usq̄ ad mortē. ⁊ tota die cō/
tristatus ingrediebar. hoc ē tota uita ī hac
manēs miseria huius uite uiā gradiens am
bulabā nō inueniens sabbatū. id ē mentis
requiē quā optabā. Nec mirū. Quoniā lū/
bi mei impleti sunt illusionib⁹/⁊ non est sani
tas in carne mea. Heu me miserū. nō imme
rito sum cōtristatus. quoniā nō solū nō est
sanitas in carne mea. nō solū temptatus suꝫ
ab infirmitatib⁹ ⁊ rebellionibus carnis/sed
etiā lumbi mei. id est carnalitas ⁊ sensualitas
mea uexant illusionibus diabolicis. nec so/
lū pecco ꝑ carnis infirmitates/sed ꝑ diaboli
fatigationē. Quid plura? Non solū lūbi car
nis mee/sed etiā uires anime mee replent il
lusionibus diabolicis. Illusiones em̄ anie
infinite sunt/que aliqn̄ uix orare sinūt. et ita
nō est in toto homie un̄ plena sit leticia. ple/
nū cordis sabbatū. plena requies/donec anīa
illusionibus exuat. ⁊ corpus sanitate ī mor/
talitatis induat. Propterea clamat ap̄lus.
Infelix ego homo/quis me liberabit d̄ cor
pore mortis hui⁹? Et ideo nō immerito. Af
flictus sum corpe simul ⁊ anima ꝑ plura re
catus miserijs. ⁊ inde humiliat⁹ sū nimis.
quippe q2 prius supbus erā nimis. et ꝓpte
rea rugiebā a gemitu cordis mei. Gemitus

corde z rugitus voce fieri solet. ego vero nõ
voce sed gemitu rugiebã. id est cũ magno de
siderio anime ɔsolationẽ querebã. nõ in ver/
bo oris mei/sed in gemitu cordis prumpẽs
Est enĩ gemitus cordis et gemitus carnis.
Omnis gemitus qui de exterioribus ẽ/car
nis ẽ. qui vero p sabbato. id est pro spũali re
quie. quã caro nõ obtinet/cordis est. Et ea
hunc gemitũ nõ homo nouit. sz deus. Ideo
Dñe añ te omne desideriũ meũ/z gemitus
meus a te nõ est absconditus. sed merito ex
auditus. qz piũs est. z nõ pro terrenis sz pro
celestibus. Sit ergo dñe desideriuz meũ añ
te. id ẽ tibi gratum z acceptabile. audi z exau
di desideriũ meuz cum gemitu meo. accelera
dñe z exaudi cito. qz. Cor meũ conturbatũ
est. sz pauore ac terrorẽ ɔcussum. z hoc ideo.
quia dereliquit me virtus mea [illegible] virtus
[illegible] quã habui ante peccatum meũ [illegible] hec
[illegible] nihil [illegible] ut hec derel/
quit me. qz etiam reliquit. Lumẽ oculoꝝ me
orũ z ipm nõ est meũ [illegible] deus meus.
qui es lumẽ verũ/quod illuminat omnẽ ho/
minẽ venientẽ in hũc mundũ. tu qui es spi/
ritale lumẽ oculorũ meorũ [illegible]
nõ es meũ p gratiã tuaz. sed dereliquisti me
ppter culpã meã. Sz hactenus dñe tibi cõ/
fessus sum mala que interius patior. nũc au
tem plango ea quibus exterius crucior. Nã
amici mei z proximi mei aduersum me ap/
propinquauerunt z steterunt. Hi qui mihi
esse debuerant ad humanũ solatiũ/sunt mi
hi ad cumulum passionũ. Et qui iuxta me
erant. tanqz amici z proximi. a longe stete/
runt. tanqz hostes et aduersarij. Et merito re
cesserũt a me. quia peccãdo recessi a te. Me/
rito pdidi humanã amiciciã. quia pdidi di/
uinã gratiã. Non solũ crucior a psecutione
hominũ sed a temptatiõe demonũ. nã vim
faciebant qui querebant animã meam. De
mones enĩ qui animã meã querunt ad eter/
nam damnationẽ/vim mihi faciunt p mali
gnã temptationẽ. z non solũ p seipsos/sed p
ministros suos de quibus dicit. Et qui in/
quirebãt mala mihi locuti sunt vanitates/z
dolos tota die meditabant. Hi qui amici z
proximi [illegible] debuerant [illegible] mala mi
hi. meditãdo cõtra me dolosa et vana loquũ
tur. id ẽ falsa et deceptoria verba. Tales añt
dolosi z mẽdosi ministeriũ exercent diaboli.
qui pater ẽ mẽdacij. Ecce ergo quibus ma/
lis crucior. et his tamen quia maiora meruis
se fateor. ideo [illegible] opprobria sine mur

muratione patior. Et hoc ẽ quod sequitur.
Ego añt tanqz surdus nõ audiebã/z sicut
mutus nõ aperiens os suuz. Nihil ad oppro
bria rñdebã. Et factus sum sicut hõ nõ au/
diens/z nõ habẽs in ore suo redargutiões.
qz arguẽtes me nõ redarguebã/sed redargu
tiones patiẽter ferebã. Sed quare hec omnia
tã patiẽter sustinui mala. Qm̃ in te dñe spe
raui. Ideo ppter te patiẽter sustinui mala.
qm̃ nõ i me/sed in te speraui bona. et quia p
patientiã pene speraui veniã culpe. ideo tu ex/
audies me dñe deus meus. dãdo liberaliter
veniã culpe. z ɔsequẽter gratiã z gloriaz. O
magna patiẽtie virtus. cui dat venia pctõz
z p veniã gratia meritoz z p gratiã gloria p
mioz. O salutaris medicina p quã in letici
am mutant tristia z aduersa. Adhuc autem
[illegible] exaudies me [illegible] desperãdo diffi
dens [illegible] Quia dixi ne
quãdo supgaudeãt mihi inimici mei. Quia
nõ ex [illegible] sed ex pia spei deuo/
tione dixi q tu deus meus exaudies me. Et
hoc dixi/ne inimici mei. detractores mei/su
per [illegible] me in te sperantẽ
nõ proficere sed deficere. Merito enĩ ca[illegible]
[illegible] Ideo
[illegible]
affectiones mee labunt in peccatũ et huma/
na [illegible] me ma
gna locuti sunt. irridẽdo mihi. et sup me ma
gna [illegible] ubi poti
us si essent pij/mee deberẽt cõpati infirmita
ti [illegible] humani
tus misereri. Sed adhuc etiã dñe exaudies
me. Qm̃ ego in flagella parat⁹ sum. Sciẽs
em [illegible]
tamẽ semp salubriter flagellas. Ideo tua fla
gella parat⁹ sum patiẽter suscipe/nõ ɔtra ea
murmurando sed meipm accusando. qz. Do
lor meus in ɔspectu meo semp. dolor de pec
cato meo semp ẽ in ɔspectu meo. Semp de
peccato meo doleo/dũ peccatũ meũ contra
me [illegible]. Et hoc ẽ qd sequit. Qm̃
iniqtatẽ meã annũciabo. ipsaz corã te ɔtra
me accusando. et cogitabo p peccato meo.
ipm in me cogitatione sollicita corrigẽdo. et
a te tuaqz miseratõne solita/curã medicinalẽ
humiliter postulãdo. Sed dũ medicinã tuã
peto o pie medice/ecce quid ad curã meaz p
te fieri [illegible]. Ecce enĩ quid sequit. Ini
mici aũt mei viuũt z ɔfirmati sunt sup me. z
multiplicati sunt q oderũt me inique. O sa
lutaris sed nõ [illegible] medicina. O mirabil

sed med [illegible] p [illegible] [illegible]
ad meã sit probationẽ. Fit inquã medicina
liter ꝛ salubriter ꝙ inimici mei ꝓspere viuũt
in hoc mũdo. vbi in aduersitate laboro. ꝛ ge
mens rugio. Et (qḋ grauius ẽ) cõfirmati sunt
[illegible] qui
oderũt me inique/mala reddẽtes pro bonis
nõ pauci sed multiplicati sũt/ꝛ quotidie plu
res fiũt. De q̃bus subdit. Qui retribuũt ma
la ꝓ bonis detrahebãt mihi/qm̃ sequebar bo
nitatẽ. Ipsi vero econtra sectant iniquitatẽ.
Sed quia hec mala essent intolerabilia/ni
si te iuuãte/et pio medicamine tuo ꝯfortãte
mihi fierent salubria ad curãda peccata. Jõ
l. Ne derelinquas me dñe deus meus. Sed vt
tu [illegible] quoniã in te speraui libera me.
qm̃ cognoui nomen tuũ. ꝓtege me. qꝛ clama
ui [illegible] tribulatio
ne. eripe me ꝛ glorifica me. Et si forte ad tem
pus me aliqñ relinquere videaris. tamen ne
[illegible] relinquẽdo me [illegible]
tius. Intẽde in adiutoriũ meũ/dñe deus sa
lutis mee. Adiuua me ꝯtra hostem ĩpugna.
[illegible] deus salutis mee [illegible] potest
[illegible]

Meditatio super

psalmo M[illegible] deus.

D Omine iesu xp̃e/cui ẽ ꝓpriũ mise
reri semper ꝛ parcere. Ego miser ad te
misericordẽ accedo ꝛ petõ [illegible]
[illegible]
one absolui desidero. Ego multa ꝑ iniq̃tatũ
[illegible]
fugio. ꝛ meã imũdiciã ꝑ tuã mĩscdiã emun
dari supplico dicens. Miserere mei deus sm̃
magnã mĩscdiã tuã. Peto dñe magnã mi
scdiã tuã. qꝛ sentio magnã miseriã meã. Pe
to magnã medicinã tuã cõtra magnã plagã
meã. Peto multitudinẽ miserationũ tuarũ [illegible]
[illegible]
sm̃ multitudinẽ miserationũ tuarũ. Ab ini
tio seculi exhibitarũ/ que supant multitudinẽ
[illegible] vt nullus
remaneat ĩ me pcti vestigiũ. Et hoc ẽ qḋ sub
dit. Amplius laua me ab iniq̃tate mea/ꝛ a
pctõ meo mũda me. Peto dñe nõ solũ pctã
[illegible] mun
dari/vt nõ solũ culpã opis/sed etiã reatũ vo
luptatis abstergas. Sed hoc peto nõ ꝓpter
aliquã iusticiã q̃ sit ĩ me/sꝫ ꝓpter magnã mi
scdiam q̃ ẽ in te. ꝛ multã miserationẽ q̃ ẽ a te
In te eñi ẽ mĩscdia naturaliter ĩ affectu. et a
te miseratio multipliciter ĩ effectu. Ut ergo
mĩscditer ignoscas. non iusticie mee meritũ
allego/sed malicie mee pctm̃ agnosco. Et hõ
est qḋ dicit. Qm̃ iniquitatẽ meã ego cognosco.
Nõ ergo peto vt ꝓpter mĩscdiaꝫ tuã de
[illegible] me
um puniat. sed ipm̃ punio/vt tu nõ puniat
[illegible] meum
contra me est semp. Quia peccatũ meuꝫ nõ
pono retro meipm̃ negligẽdo vel dissimulã
do. sed potius oppono cõtra meipm̃ cogno
scendo ꝛ accusando. ideo dico. Tibi soli pec
[illegible] soli pec
caui? Nõne peccaui/nõ solũ tibi sed ꝓximo.
Nõne peccatũ feci/nõ solũ contra te deũ me
um. sed etiã contra proximũ meũ. sicut ꝛ da
uid qui hoc dicebat. nõ solũ in te/sed in Ber
sabee ꝑ adulteriũ/ꝛ ĩ Uriã ꝑ homicidiũ pec
cauerat. Sed hoc ideo dicit. qꝛ tu solus es
qui das legis ꝓceptũ/ꝑ cuius ꝑuaricatõꝫ pec
cat. vt iustificeris in sermonibus tuis. hoc ẽ.
qꝛ adeo iustus ꝛ verax es in verbis tuis que
ꝓcipis/vt iustificeris. i. vt iustus et verax inue
niaris. ꝛ vincas cũ iudicaris. id ẽ. superes
eos in iusticia qui te ex supbia iudicãt cõtra
ꝓcepta tua murmurando. ꝛ te in eis quasi ri
gorosum ꝛ iniustũ accusando. Non sic ego/
sed ad te solũ tanq̃ ad iustũ iudicẽ cõfugio/
qui nõ habeo in te quod accusem. Nõ habeo
in te qḋ rep̃hendam. sed solus existis/q̃ omnes
iudices ita vincis/vt in tui compatiõe nullus
[illegible] Omnis
homo mendax. tu ergo solus deus verax.
¶ Tu ergo dñe q̃ in tua veritate dixisti Qua
cunq̃ hora peccator ingemuerit/oĩm iniq̃
[illegible] imple
quod promisisti. vt iustificeris ĩ tuis sermo
nibus. ꝛ vincas eos a quibus tanq̃ ĩmisericors
iudicaris. Tu ergo miserere. tu per mi
scdiã iniq̃tatẽ meã dele. Tu eã delẽdo laua ꝛ
mũda me. qm̃ de peccatis meis veniã postu
lans ingemisco dicens. Ecce eñi ĩ iniq̃tatibus
ꝯceptus sum/ꝛ in peccatis ꝯcepit me mater
mea. O magna miseria q̃ simul mecũ orta ẽ
ab origine mea. ideo merito ingemiscens pe
to vt cures ꝛ sanes hanc magnaꝫ miseriam
meã ꝑ tuã magnã mĩscdiam. Nec hoc ita di
xerim vt licitas nuptias condemnẽ. sed q̃a ĩ
omnibus trahit iniq̃tas ab Adã. Naꝫ hoc
opus castũ ꝓpter bonũ prolis excusat ĩ cõ
iuge. nõ habet culpã. sed origo peccati ĩ pro
le secũ trahit debitã penã. Ideo nõ solũ dñe
solũ actualẽ culpam meã/sed etiam origina

lem a parentibus traductã tibi humiliter. con/
fiteor. q.d. Ecce eñi veritatẽ dilexisti. Nõ eñi
in te refundo culpe mee iniquitatẽ/ sed me ac
cusando fateor veritatẽ. quã tu q̃ veritas es
[illegible] peccatis di
mittis. Propterea. incerta et occulta sapien
[illegible] con
fiteri veritatẽ, secreta tibi certa ꝛ nota diuine
sapiẽtie. sed incerta ꝛ occulta humane insipi
entie manifestasti. quõ: Dicũt eñi hoĩes sub
[illegible]
Quis scit si conuertat ꝛ ignoscat deus: Nõ
ergo hoc noui sicut nec hoĩes ceteri. nõ hoc
noui ꝑ humanã scientiã/ sed hoc certitudina
liter reuelasti et manifestasti mihi ꝑ diuinaȝ
[illegible]
ra ingemuerit peccator/ iniquitatuȝ eius nõ
[illegible]
rus et certus dicere audeo. Asperges me dñe
[illegible]
ysopus herba est pua quãtitate, sed magna
[illegible]
lius radix petre inherere dicit. cui⁹ virt⁹ pul/
mone [illegible]
[illegible]
rat in conspectu hominũ/ sed semꝑ magna ẽ
ante conspectũ tuũ. Et dũ illi petre adheret
[illegible]
dũ charitati xpi radix eius affixa ẽ. adeo me
dicinalis efficit [illegible]
ris inflatio. id est supbie ꝑsumptio/ et oĩs
[illegible] oritur culpe inquinatio expurget.
Asperges ergo me hac humilitate/ ꝛ mũda/
bor ab iniquitate. lauabis me. ꝑ humilẽ pe
nitentiã. ꝛ sup niuem dealbabor. ꝑ salutarẽ
gratiã. ꝑ quaȝ peccatorũ dealbatio fit/ sicut
scriptuȝ est. Si fuerint peccata vestra sicut
vermicul⁹/ velut nix dealbabunt. ¶ In hoc
ergo secreto sapiẽtie tue/ prius mihi incerto
ꝛ occulto quod iã manifestasti mihi. Audi/
tui meo dabis gaudiuȝ ꝛ leticiã. Et merito
dũ audio promissionẽ tuã de remissiõe pec/
[illegible] cordis mei dabis gaudiũ et
leticiaȝ de retributione premiorũ. et exulta/
bunt [illegible]
mee/ que ꝑ culpã maculate prius cõturbate
[illegible]
date. lauate et dealbate merito exultabunt.
Sed licet dederis gaudiũ. leticiã ꝛ exultati
onẽ ꝓpter spem venie. nõ tamẽ deerit mihi
salutaris quedã tristicia ꝛ spũalis contrista
tio ꝓpter timorẽ pene ꝛ dolorẽ culpe. ideoq
ad te clamare nõ cessabo. Auerte faciẽ tuã a

peccatis meis. Quia peccata mea nõ pono
retro me [illegible]
gendo aut dissimulãdo habeo retro dorsum
meũ [illegible]
a peccatis meis auerte faciẽ tuã/ quasi ea nõ
agnoscẽdo/ sed eã ignoscẽdo, et ita nõ soluȝ
hoc vel illud peccatũ, sed generaliter. Oĩes
iniq̃tates meas dele. Quibus deletis. Cor
mundũ crea ĩ me deus. Nõ peto vt ego ho
mo cor mundũ faciaȝ a me/ sed vt tu de⁹ cor
mundũ crees in me. quia nõ est hoc op⁹ ho/
minis creati/ sed dei creatoris. Et quia ante
peccatũ innocẽs fui. et ꝑ peccatũ a rectitudi
ne declinaui, ideo. ꝛ spiritũ rectũ innoua in
[illegible]
faciendo eũ rectũ. quẽ a te recedẽdo feci obli
[illegible]
dinẽ peto mihi fieri solũ in mẽte/ sed etiaȝ in
[illegible]
[illegible] in quibus sedes est voluptatis.
[illegible]
[illegible]
vtriusq ergo anime. s. ꝛ corpis remediuȝ peto
[illegible] me a facie
tua [illegible] peccatis meis faciẽ tuã auerte. sed a
facie tua ne ꝓiicias me. A peccatis faciẽ tu/
am auertis ꝑ remissionẽ. sed peccatores a fa
cie tua ꝓiicis ꝑ reprobationẽ. Remissionẽ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
q: peccatũ confitendo peniteo. nã vera pec/
cati [illegible]
[illegible]
[illegible] Redde mihi leticiã salutaris tui. q̃
peccando amisi. leticiaȝ inq̃ salutaris tui.
[illegible]
est culpe remissio/ sed glorie retributio. Hãc
[illegible]
[illegible]
[illegible]
tũ rectũ. spiritũ sanctũ/ ꝛ spiritũ principalẽ,
[illegible]
dere. Et spiritũ rectũ filiũ dicũt. spiritũ san
ctũ suo noĩe intelligũt. ꝑ spiritũ principa/
lem patrẽ accipiunt. Hoc ꝯo ꝛ quicq̃d aliud
quod ad fidei ꝛ morũ edificationẽ dicit/ sine
cõtradictione dici ꝑmittit. Vñ etiã nõ incõ
ueniẽter ꝑ hanc trinã spũs nominationẽ/ tri
pharia spũssancti gratiã itelligere possum⁹.
vt ꝑ spiritũ rectũ accipiamus gratiaȝ que in
[illegible]

tuoꝛ cardinalibus confert, quibus anĩa dirigit ad operandũ recte. Per spiritũ sanctuȝ gratiã que in eius septẽ donis tribuit quibus anima iuuatur ad operandũ faciliter ꝛ expedite. Per spiritũ ꝑncipalẽ/ gratiã que ĩ octo beatitudinibus donatur. quibus eleuat et quodãmodo confirmat ad operandũ ꝑfecte Hac igitur multiphariã spũali gratia rectificari. sanctificari ꝛ cõfirmari merito deside ro. Et si hec spũs tui bñficia recepo/ tibi ingratus nõ ero. Sed. Docebo iniquos vias tuas. Qui prius fuerã peccatoꝛ fiã ꝑ̃dicatoꝛ. qꝛ docebo verbo vel exemplo vias tuas. q̃ sũt mĩscdia et veritas. ꝛ sic. impij ad te conuertent. ꝑ me salubꝛiter edocti de mĩscdia tua mihi ꝑ veniã parcit ꝛ de veritate tua. id est iusticia tua/ qua peccatũ meũ ꝑ penitentiã punit. Sed vt sic iniquos docere et impios conuertere valeã. Libera me de sanguinibus. id ẽ de peccatis carnis ꝛ sanguinis. et que de [illegible] Libera me inquã o deus/ qui es. deus salutis mee. que longe ẽ a carnis ꝛ sanguinis corruptione. qꝛ caro et sanguis regnũ dei nõ possidebunt [illegible] gua mea. id ẽ exultãdo narrabit. iusticiã tuam. [illegible] ꝑ peccata clausa. ꝛ os meũ. nõ soluȝ cordis sed coꝛpis. annũciabit laudeȝ tuã. videlicet quia me creasti. quia me creatũ genitũ ꝑ baptismũ regenerasti. quia me regeneratũ/ ꝛ in peccatis sepe relapsuȝ nõ reliquisti. sed penitentẽ ad te reuocasti/ ꝛ reuocatuȝ mundasti. Pro quibus bñficijs nõ vis tibi offerri sacrificia pecudũ/ sed hostias laudũ. Quoniã [illegible] locaustis nõ delectaberis. q̃m illa solũ erãt [illegible] runt adueniente veritate. quod in spiritu ꝓphetie sanctus Dauid ꝓuiderat. qui hoc dicebat. Quid ergo tibi offerendũ? certe nõ sacrificiuȝ pecoris sed pectoris. s. spiritus contribulati et cõtriti ac humiliati cordis. quia. Sacrificiũ deo spiritus ꝯtribulatus/ coꝛ contritũ ꝛ hũiliatũ deus nõ despicies. Coꝛ contritũ penitendo. nõ obstinatũ peccãdo. ꝛ humiliatũ confitẽdo. nõ elatũ metexcusando. tu deus qui coꝛdis secreta conspicis. nũ

q̃ despicis/ sed vtiq̃ in eo tanq̃ in spirituali sacrificio delectaris [illegible] endũ ẽ quod sequit. Benigne fac [illegible] crũ bone voluntatis. id est mĩscdie tue osten [illegible] ecclesie ꝑ syon spũaliter itellecte. vt ex tuis viuis lapidibus scȝ christifidelibꝫ edificent muri hierusalẽ. nõ terrene sed celestis. id ẽ ecclesie triumphãtis. Orat ergo coꝛ contritũ ac humile nõ solũ pro sua/ sed pro totius ecclesie salute/ vt omnes fideles eius finaliter edificent/ ꝛ fiant muri in ipa hierusalẽ celesti firmiter ꝑmansuri. Cũ autẽ hoc factum fuerit (quod nõ nunc in ꝑ̃senti seculo sed in futuro erit). Tunc acceptabis sacrificium iusticie [illegible] iudicij conclusionẽ. acceptabis sacrificiũ. nõ quidẽ imꝑfecte iusticie. s. penitentie que nũc est contriti ꝛ humiliati coꝛdis. sed ꝑ [illegible] /nõ quidẽ lu [illegible] exultãtis. Tũc [illegible] õẽs ꝛ holocausta. nõ car [illegible] id est spũs ꝛ aĩas sanctorũ tecũ ĩ gloria assumptoꝝ. q̃ erũt holocausta igne diuino. hoc ẽ charitatis feruoꝛe succesa vel accensa. Tũc imponẽt sup altare tuum [illegible] vel ipsimet sancti et spũs beati offerãt tibi se ipsos sup altare tuũ. s. xpm in q̃ tanq̃ ꝑncipa [illegible] cui reddit eternũ ꝑmiũ. ꝛ ĩ cuiꝰ passionis vir [illegible] bile. Sup h̃ altare imponẽt ꝛ offerent vitulos. Nõ boues antiq̃s sub iugo peti mugientes. sed vitulos nouellos. s. nouos scõꝝ ꝑplos sub innocẽtia noue etatis ab oĩ vetustatis seruitute liberos. sũmaq̃ libtate gaudẽtes. Tu ḡ dñe da mihi ab hac spũali syõ/ ab hac ecclia militãte/ ĩ qua tanq̃ ĩ via peregrinamur [illegible] triumphãtẽ. ad quã tanq̃ ad patriã ꝑduci [illegible] De inter [illegible] ꝑmanere. Da mihi inter ciues eius felic [illegible] te videre. vidẽdo amare. amãdo gaudere. ꝛ ita meipm acceptũ tibi sacrificium ꝛ holocaustum offerre.

Meditatio super

Quto psalmo pni[illegible] D[illegible]e exaudi [illegible] meã
D [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] tate tua dicta sũt audio. nimi
rũ [illegible] psal
[illegible] cedẽtibꝰ psalmis dixerim. de timo
re pene [illegible] de amo
re [illegible]
sim de desiderio glīose ciuitatis hierl'm. id ē
celestis patrie. Non enĩ habemus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
clamare [illegible]
[illegible] Dñe exaudi orationẽ meã [illegible] meus
ad te veniat. [illegible]
titulus. Intitula[illegible]
angiaret/ ꝛ in ɔspe[illegible]
Ego nãqꝫ paup ꝛ inops in via [illegible] mise
[illegible]
[illegible]
anxius oro. ꝛ precẽ meã ĩ ɔspectu tuo humi
liter effundo. ideo exaudi orationẽ meã ꝛ cla
morẽ meũ. Jam enĩ ꝑpter animi magnã an
xietatẽ oratio creuit in clamorẽ. Orans enĩ
clamo. Heu me qꝛ incolatus meus plonga
tus ē. Heu me qꝛ nimis [illegible] sum in via
ꝛ nimis elongatus a patria. [illegible] Non
auertas faciẽ tuã a me/ [illegible]
[illegible]
cũqꝫ die inuocauero te velociter exaudi me. [illegible]
Quia dñe coram te oro. qꝛ ad te clamo. idō da
mihi faciẽ tuã. da mihi aurẽ tuaꝫ. Da faciem
nō iratã sed placatã ꝑ clementiã. Da aurem
nō indignatã ɔtra me/ sed ad me inclinatã ꝑ
miscdiaꝫ. Dabis vtiqꝫ dñe/ ꝛ oĩno libenter
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] effunde contra [illegible]
cui. ꝛ ita nō auertas faciẽ tuam. nec declines
aurẽ tuam a me vel oratōibꝫ ꝛ meis clamorĩ
bus. sed a peccatis et iniquitatibꝫ meis. Et
qꝛ vehementer clamo [illegible] ideo veloci
ter exaudi me [illegible]
[illegible]
desiderio ꝓmptus adhuc te loquente dicaꝫ.
Ecce assum. Nec immerito tã instanter pe
to velociter exaudiri. Quia defecerunt sicut
fumus dies mei. Quia sicut fumꝰ vento ci
to [illegible]
[illegible]

mihi aruerunt. Nō solũ vires corporis defici
unt/ sed etiã vires aīe mee q̄ dicuntur ossa mea
(qꝛ ĩ eis ꝑncipaliter ɔsistit interior fortitudo
mea) sicut cremiũ arescẽtes ɔtracte sũt. vel [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ecce paupertatẽ meã ꝑ quã anxior. ecce tribu
latione[illegible]
[illegible]
[illegible]
minã. sic caro ĩ iuuentute viret. senectute vl
[illegible]
deficit. Nec solum ꝑcussus sum in carne sed
[illegible]
[illegible] vnde hoc mihi? qꝛ oblitus sũ come
dere panem [illegible]
[illegible]
[illegible] solo pane viuit homo/ sꝫ ex omi
[illegible]
[illegible]
[illegible] oblitus [illegible]
litus? Quia nimis ad terrena [illegible]
celestia. [illegible]
os meũ carni mee. Quia enĩ celestiã oblit[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Iã [illegible] de me aliter ꝓ
piciãte fieri cupio. Jam enĩ non ꝑ terrenis/
sed ꝑ eternis gemere ɔcupisco. vt dicere va
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
umqꝫ ꝛ seculariter viuentiũ hoīm ɔuersatio
nẽ fugiã/ vt eligaꝫ abiectus esse in domo dei
[illegible]
[illegible]
factus sum pelicano solitu[illegible] factus sũ si
[illegible]
laui/ ꝛ factus sum sicut passer solitariꝰ in te
cto. O magnã [illegible]

[illegible]

velut vmbra transeū

[illegible]

ire indignatione procedit q1 deuās allisisti

[illegible]

misericordia orabat. Cur ita? Quia eandē mi

[illegible]

rūt.] nomē tuū dn̄e/ ⁊ oēs reges terre gloriā tuā. [illegible] maiestate ⁊ gl[illegible] tue [illegible] bis sue potētiā. ⁊ ħ iō.] Quia edificauit dn̄s syō.] i. ecclīaȝ suā edificando magnificauit. Et ipsa q̄ prius corā gētib⁊ regib⁊ visa fuit in cōtumelia.] videbit̄ i glīa sua.] i. q̄ prius ab eis supbis cōtumeliose ꝓseq̄bat̄/ postea ab hūilibus his glīose honorabitur. Hec q̄ olim futura eē p̄dixerat ꝓpheta/ q̄tidie ecclīa impleri vides. Sed q̄re hec oia: Quia.] Respexit i orōem hūiliū.] i. xp̄ifideliū. q̄ i eī⁹ fide hūilit̄ orabāt/ vt hec sue ecclīe feliciter euenirēt. Et iō.] nō spreuit p̄cē eorū.] q̄ nō singulariter p se orabāt/ sed generalit̄ p salute oīm fideliū. q̄ vtiqȝ ē oīo p̄fectorū. Quia ꝓ nō decet vt tot tātaqȝ bn̄ficia a deo ecclīe collata/ ab homīe q̄si ingrato sileāt̄. Iō.] Scribāt̄ hec i generatōe altera.] vt scp̄ture cōmēdata firmiter teneant̄/ nō solū i antiq̄ lege mosayca/ sed in generatōe altera. i. noua generatōne xp̄iana. ⁊ ppl̄s q̄ creabit̄.] hoc ē xp̄ian⁹ ppl̄s q̄si noua generatione i xp̄o regeneratus.] laudabit dn̄m.] Et merito laudabit.] Quia ꝓspexit d excelso scō suo/ dn̄s d celo i trā aspexit.] Sȝ ad q̄d de excelso scō celo ꝓspexit/ ⁊ i ima terre aspexit: Certe.] Ut audiret gemit⁹ cōpeditorū.] hoc ē vt audiret ⁊ exaudiret gemit⁹ humiliū ⁊ penitētiū timore dei ⁊ disciplina q̄si q̄busdā cōpedib⁊ ligatorū. De quib⁊ cōpedi[illegible] sapiēs dicit. [illegible] fili mi [illegible] cōsiliū meū. ⁊ iniice pedē tuū in cōpedes eius. ⁊ erūt tibi cōpedes eius i ꝓtectionē fortitudis. Et.] vt solueret.] a nodis ⁊ vincul̄ peccatoꝝ.] filios interemptoꝝ.] i. fideles xp̄ianos spūales filios apl̄oꝝ ⁊ martyꝝ/ crudeli interemptōe a gētib⁊ ⁊ regib⁊ mortificatoꝝ. vt his vincul̄ [illegible] ecclīa dicere poss[illegible] Dirupisti vincl̄a mea tibi sacrificabo hostiā laudis. Ad hoc ḡ de celo prospexit ⁊ i terrā aspexit/ vt hum[illegible] xp̄ianoꝝ gem[illegible] audiret ⁊ vincula solueret. [illegible] Ut annūciēt in syon.] hoc ē in ecclīa militante.] nomē dn̄i.] ⁊ a de xp̄o a q̄ noīant̄ xp̄iani.] ⁊ laudē eius in hierusalē.] i. laudādo et gl̄ificādo opa eius que sunt in celesti hierl̄m. i. ecclīa triūphāti. de q̄ dicit̄. Gl̄iosa dicta sunt de te ciuitas dei. ⁊ h̄ ita annūciēt/ vt annūciādo proficiāt. In q̄:] In cōueniēdo ppl̄os i vnū ⁊ reges vt seruiant dn̄o.] Hoc ē vt ppl̄os diuersaꝝ gētiū ⁊ reges dispsoꝝ ppl̄oꝝ cōuenire faciat i vnitatē fidei xp̄i ⁊ moꝝ fideliū/ nō vt seruiāt mūdo carni vel diabolo/ sȝ vt seruiāt dn̄o deo suo. de q̄ dr̄. Dn̄m deū tuū adorab ⁊ illi soli seruies.

Sȝ q̄d seq̄t̄.] Rn̄dit ei i via v̄tut̄ sue.] h̄s ē [illegible] Quia [illegible] loquit̄ dn̄o: [illegible] congru[illegible]. Sup eū cōmēorant̄ cōpediti ⁊ interempti reges ⁊ ppl̄i syon hierl̄m. Qd̄ aūt singl̄ariter ōr rn̄dit ei. nō ad eos videt̄ posse referri qui pluralit̄ noīant̄. Sed sciendū ē q̄ hic rn̄dit vnitas p plurib⁊. i. tota ecclīa q̄ i xp̄o vna ē [illegible] Ipa q̄ vnū ē corp⁹ p oībus mēbris ei⁹ rn̄dit dn̄o. Rn̄dit i quā grās ei a[illegible] q̄ eā [illegible] eā a vincul̄ soluere. eā ad suā laudē nomis excitare. eam deniqȝ ex varijs populis ad vnū⁹ dei seruitutē cōgregare dignatus ē. Rn̄dit ergo ei. nō voce sed corde. nō lingua sed vita. nō i via infirmitatis sue sed v̄tutis sue. i. ī fidei firmitate. que fides via ē ad patriā. ⁊ ē v̄tus huius vie que in patria nō manebit/ sed eius obscuritatē euacuabit claritas glorie. Rn̄dit ergo ecclīa dn̄o. Et q̄d dixit:] Paucitatē inq̄t dierū meorū nūcia mihi.] Rn̄dēdo ergo orat q̄si dicat. O deus me⁹ nuncia mihi paucitatē ⁊ breuitatē dierū meorū. hoc ē. q̄ dixisti q̄ ecclesia manebit/ ⁊ tu cū ea eris vsqȝ ad consūmationē seculi. fac me cognoscere ⁊ diligēter attēdere q̄ꝫ breue ⁊ exiguū est hoc t̄p̄s durationis mee in compatione eternitatis tue. [illegible] ergo vt adueniat regnū tuū. cupio [illegible] ad regnū tu[illegible] desidero [illegible] vt cito transeā ad dieȝ tuoꝝ eternitatē. Et iō.] Ne reuoces me i dimidio dieꝝ meoꝝ.] hoc est ne [illegible] me reuocari a desiderio eterno[illegible] vt hec [illegible] i dimidio dieꝝ meoꝝ. i. dierū p̄ñtiū/ q̄ mediȝ sunt p̄teritoꝝ et futurorū. q̄ oēs sunt dimidij ⁊ imp̄fecti nisi addant̄ eterni. Et merito peto nō reuocari ad terrena q̄ tēdo ad eterna. q̄ iō sunt auidi⁹ appetēda. q̄.] i generatōe ⁊ generatōeȝ anni tui.] sine sine ⁊ sine p̄ncipio duraturi. ergo nō sūt anni tui sicut dies mei. q̄ anni tui eterni. ⁊ dies mei exigui. anni tui nō trāseūt sicut dies mei. sed sp̄ manēt. q̄ sūt eternitas tua/ q̄ nihil aliud est q̄ꝫ sbā tua nihil hn̄s mutabile. nil p̄teritū. nil futurū. Et q̄ eternitate p̄cedis omnia q̄ fecisti. iō seq̄t̄.] Initio tu dn̄e terrā fundasti.] Initio. i. xp̄o. tu q̄ es sine t̄p̄e. sine initio. sine fine. [illegible] i eternitate.] ⁊ opa manuū tuaꝝ sunt celi.] Nec tn̄ falsū ē qd̄ alibi dicit̄. Uerbo dn̄i celi firmati sunt. Nā q̄s verbo facis/ hoc etiā manu. i. v̄tute tua operis. Nō ē eīm de⁹ distinctus corporeis membris. verbū aūt dei manus ei⁹.] Ipsi peribunt

tu autē ꝑmaneo.] Tu enī semꝑ stabilis/ vides cūcta moueri immutabiliter ꝑmanes. i. in tua eternitate ꝑseueranter maneo. Sed ipsi celi q̄ i tpe ꝟbo tuo firmati sunt/ nō sicut tu firmi erūt. sed iubēte ꝟbo tuo ꝑibūt. Unū petr⁹ ait. Terra autē et celi q̄ nūc sunt eodē verbo repositi/ sunt igni reseruādi. De celis ergo terre proximis. i. de regionibus aeris/ ꝯstat q̄ ꝯcrū ad eorū qualitatē ꝑibūt. sed de supioribus celis celorū nō ē certū. si tamē māserint/ nō i se sed in deo manebūt. q̄ solo dei verbo ꝑire ꝑūt. ꝛ oēs.] [illegible] celi [illegible] terre [illegible] mutabi[illegible] angeli] sicut vestimentū veterascēt. hoc ē ꝯtrū i se est/ nisi eos seruares verbo tuo/ sicut vestis q̄ vetustate consumit/ deficerēt. Unū sequitur. [Et sicut opertoriū mutabis eos ꝛ mutabuntur.] Celos qui corꝑalia et cūcta mutabilia [illegible] verbo tuo mouen[illegible] sicut eos muta[illegible] [illegible] solo verbi tui arbitrio [illegible] [illegible] totaliter mutabunt/ ꝛ in nihilū redigent [illegible] ipse es.] Tu q̄ dixisti. Ego sum q̄ sum [illegible] ꝛ licet oīa sint ex te/ ꝑ te/ ꝛ i te [illegible] sunt quod ipse es. q̄ eo mutās nō [illegible] factus. mouēs sed immutab[illegible] manes [illegible] Ideo [anni tui nō deficient] [illegible] [illegible] tua sūt Da ergo dn̄e tuā immutabilitatē/ dū tuam eternitatē/ et creaturarū oīm mutabilē varietatē vanāq̄ vanitatē ꝯsidero. nūpinꝫ ad te venire ꝛ tecū habitare desidero. nec a desiderio meo fraudari/ aut spe mea frustrari/ aut habitatiōe tua ꝑuari misericors diffido. Quare? Quia letus audio qd̄ sequit. [Filii seruorum tuorum habitabūt [illegible]] [illegible] orit. q̄ filii seruorū. i. sanctorū tuorū tecū habitabūt [illegible] boni xp̄iani de quorū numero [illegible] [illegible] Qui filii scōrū sunt/ nō ꝑ carnalē propagatiōē [illegible] ꝑ spūalē [illegible] [illegible] contra mali/ filii sunt spirituū malignorū/ sic scriptū ē. Uos ex pr̄e diabolo estis. nō ꝑ generationē/ sed ꝑ imitationē. Uel filii sunt opa bona. sine quibus nullus habitabit in gloria. Qui ergo ibi vult habitare/ non sit a bonis opibus sterilis/ sed pmittat fetus bonorū operū quos sequat/ vt intret i terrā viuentiū. Sic Joseph [illegible] Jacob [illegible] dicēs ei ꝛ fratribus suis. Ego pueni pare vobis escas. ita pcedāt filii tui. i. opa tua tibi parare escā refectiōis eterne. Quales filios pmiseris tales sequeris. ꝛ semē eorū. Scꝫ bonorū xp̄ianorū [illegible] [illegible] Qui [illegible]

one metet i celesti patria. Hoc inquā semen. de q̄ fruct⁹ glie metit. [In sclm̄ diriget.] Hoc est in celū directū ꝛ erectū in eternū. ibi tāq̄ in horreo seruabit. Da ergo mihi dn̄e da. ꝛ fac me ita hoc semē bn̄ operādo seminare/ vt inde fructū glorie possim moriēdo suscipere. Da et fac hoc semē ita in me ꝑ te fructificare et ad te dirigere/ vt in tua eternitate sine fine habitādo valeā ꝑmanere.

Meditatio super septē psalmo penitentiali.

[De ꝑfundis clamaui [illegible]]

Domine ihesu xp̄e fons ꝛ origo totius pietatis ꝛ grē. dū ego sicut ceruus ad fōtes aquarū ad te venire desidero/ tāto imꝑfectū meū amplius recognoscēs/ de me meaq̄ ꝑpria virtute diffido. Ideo ꝑ auxiliū misericordie tue/ refugiū miserie mee q̄rēs ad te clamādo fugio dicēs. [De ꝑfundis clamaui ad te dn̄e.] Nō solū de exterioribus labiis oris/ sꝫ de ꝑfūdis ꝛ intimis cordis lachrimis clamaui ad te. Quid clamaui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] clamabo de ꝑfundis cordis ꝛ vocis q̄ me esse sentio nō in vno solū profundo/ sed i pluribus profundis fluctibus/ tā interioris q̄ exterioris miserie. q̄diu sum in via hui⁹ miserabilis vite. Nā qui sic de profūdis clamat/ de profūdis surgit. nec ipse clamor eū diu i profundis esse sinit. q̄ vox huius clamoris omne profundū penetrat. ꝛ ad dei aures vsq̄ ꝑuenit. Econtra vero quidā valde in profundo malorū sunt. qui nec ad te clamant cū se viderint quotidianis peccatis et iniquitatibus obrutos ꝛ oppssos. sed potius illos irrident q̄ eos ad te clamare monent. hoc ē profundū malorū/ de quo scriptura dicit. Petōr cū venerit i profundū cōtēnit. absit hoc a me dn̄e. sꝫ ad te clamo de profūdis cordis/ oīmq̄ interiorū viriū/ vt me clemēter eripias de profūdis iniq̄tatū. q. [Si iniq̄tates obseruaueris dn̄e/ dn̄e q̄s sustinebit.] O ma[illegible] Dabyssus multa profūda valde nimisq̄ periculosa. Ecce enī vndiq̄ oībus circūspectis nullū bonū/ sed vbiq̄ malū video. ceterum scelerū meorū cernēs/ nimirū paucies excla[illegible]

mo. O dñe si iniqtates obseruaueris .i. ad vin
dictã eternã seruaueris. dñe qs sustinebit te
iudicē? Nõ tñ ego solus non sustinebo. sed
nec qs alius. qz nullus alius ē (nisi seductus z
veritate vacuus) q se nõ cognoscat peccatorem.
Nã si dixerim⁹ qz peccatũ nõ habemus nos
ipsos seducim⁹. z veritas in nobis nõ ē. Nõ
ergo psumã de mea iusticia sz d tua [illegible]
[Quia apud te ppiciatio est.] Si eñi iniqta
tes sic obseruares vt eas iudex solus ee vel
les / z ee nolles misericors / vtiqz nulla mihi
eet spes. nulla ↄsolatio. Sed ideo nõ despe
ro. qz apud te ppiciatio ē. z ppter legē tuã.]
Legē amoris et grē. in q das reis veniã. Su
stinui te dñe.] patiēter sperãs / z sperãdo expe
ctãs tuã misericordiam. Et hoc dñe. qz oia nosti
nõ solũ tibi ↄfiteor / sed etiã alijs vt omibus
notũ sit maifeste dicēs. [Sustinuit aia mea
in [illegible] In [illegible] ver
bũ nõ fallit nec fallit. Nõ in vbo hois q me
dax ē / sed in vbo dei q verax est. Vñ subdit.
[Sperauit aia mea in dño.] nõ i hoie sed in deo
sperauit / q verbo suo infallibili p peccatorũ
veniã regni celorũ gloriã repromisit. Spera
uit inquã. [A custodia matutina vsqz ad no
ctē.] Ideo dicit a custodia seu vigilia matu
tina / que ē pncipium diei sperandũ vsqz ad
noctē. qz in dño spare dz aia a principio vi
te [illegible] ad mortē. [illegible]
[illegible]
[illegible]
pplo. qm nõ vni soli sed multis dictũ ē. Spe
rare in dño oīs ↄgregatio populi / effundite
corã illo corda vra. Et merito speret isrl. s.
oīs ecclia z ↄgregatio fideliũ i dño. [Quia
apud dñm misericordia.] nõ magna solũ / sed ma
xima. [Et copiosa ē apud eũ redēptio.] Sed
quõ verũ ē / qz copiosa fuit redēptio tpe Da
uid / cũ nondũ tps redēptionis aduenisset?
Sane semp copiosa fuit redēptio. sed vt ipe
Dauid pphetice innuit. hec fuit apud deum
hoc ē apud diuinũ [illegible]
[illegible] ac eterna pdestinatiõe disposita [illegible]
nõ semp copiose ac plene apd hoies exhibi
ta [illegible]
[illegible] tpe legis grē. de quo scriptũ ē. Qñ venit
[illegible]
lege / vt eos q sub lege erãt redimeret. Unde
tandē impletũ ē quod oliz Dauid pdixerat.
[Et ipse redimet isrl ex oibus iniqtatibus eius.]
¶ Nūc ergo dñe misericordie maxie opportunũ tē
pus ē / vt de pfundis fluctibus miseriarũ ad te
fontē misericordiaz clamando consurgã. z o me

[illegible]
[illegible]
[illegible] Dignũ ē z iustũ est
vt [illegible] apud quē est
copiosa redēptio. [illegible]
cit. qz tua i cruce passio / tuiqz pciosi sangui
nis oblatio. nõ solũ p vni⁹ aut paucorũ ho
minũ salute. sz p toti⁹ isrl. p toti⁹ ecclie. p to
tius mũdi [illegible]
one copiose [illegible] Per hui⁹ ergo
passionis virtutē. p hui⁹ sanguinis effusiõez
te depcor / vt a petis meis et a penis quas p
his mereor me redimas. redemptũqz ab eis
eripias. z ereptũ a malis meis / tecũ in bonis
tuis habitare concedas.

Meditatio super se
primo psalmo penitētiali.

DOmine ihu xpe q spantes i te nõ
deseris. clamãtes ad te n̄ despicis.
q qrētes te nõ fugis. te desideran
tes nõ respuis. sz de se diffidētes
in te aũt ↄfidētes consolaris. Tibi humilit
supplico / vt mihi q in pcedēti psalmo cõfes
sus sum diffidentiã virtutis pprie / tua potēti
virtute largiri digneris sobriaz exultationē
spūalis leticie. ad quã impetrandã suspirãs
dico. [illegible]
[illegible]
[illegible] oratiõis repetitio sit deuotiõis ↄfirmatio
Nec me tedet sepe iterare verba oratiõis / qui
sepius iteraui opa iniquitatis. nec peto exau
[illegible] in veritate tua exau
di me in tua iusticia.] Hoc ē. tu qui verax es
z in veritate tua penitētibus veniã pmisisti.
exaudi me penitentē / nõ in mea sed in tua iu
sticia. s. in misericordia tua que penitētes iustifi
cat. [illegible]
psenti seculo. nõ iudiciũ illius iusticie quã fa
ctur⁹ es i futuro. Ideo sequit. [Et nõ intres i
iudiciũ cũ seruo tuo.] Ego eñi nõ sũ dignus
vocari amic⁹ vel filius tuus. sed tñ seru⁹ tuus
sũ q misericordia indigeo. ad te fugitiu⁹ redeo.
pacē qro. Nõ ergo in futuro intres mecũ i
districtũ iudiciũ. nã ego volo intrare tecum.
Intrãt in iudiciũ cũ dño / q iusticiã suam la
crantes de ea psumũt. Quibus p pphetã di
cit dñs. Quid vultis mecũ iudicio contēde
re? Oēs dereliquistis me. Nõ sic ego / sed iu
sticiã meã corã me ee nullã reputo. qz nõ iu
stificabit i ↄspectu tuo omis viuēs.] Quia z
[illegible] suo iudicio iustificat. tamē oīs
hō in hoc mortali corpe viuēs nõ iustifica

bis ĩ ɔspectu tuo. qꝛ interiora et occulta hoīs
vides. in quibꝫ nemo hīc plene iust⁹ aut mū-
dus ē tuo iudicio quãtũlibet. sanct⁹ hoībꝫ
videat. Jdō Paulus ait. Nihil mihi ɔsci⁹ sū
sed nō ĩ hoc iustificat⁹ sum. Vel intelligi pōt
[non iustificabitur in ɔspectu tuo] id ē ĩ tui cōpa-
ratione. nō solū oīs hō. sed nec oīs viuēs eti
am angelus. qꝛ solus de⁹ ē ĩ quē peccatū ca-
dere nō pōt. in cui⁹ ɔspectu etiā astra nō sūt
mūda. Nō ergo intres mecū in iudiciū rigo
rose/ sed mecū pie ac misc̄dꝛiter age[.] Quia p-
secutus ē inimicus [.] i. diabolus vel q̄squis ali
us aduersarius[.] animā meā[.] et[.] humiliauit
in terra vitā meā[.] Hoc ē q̄stū in se fuit eā vt
celestia relinq̄ret et terrena sa per/ inclinauit.
Et itē[.] Collocauit me ĩ obscuris [.] id est ĩ
pctōꝝ tenebris[.] sicut mortuos seculi [.] id ē/
sicut ceteros pctōres nō spūaliter viuētes. sꝫ
seculariter ĩ pctīs morientes. Jdeo [.] anxiat⁹
est sup me spūs me⁹/ in me turbatū ē cor me
um [.] Sed ecce postq̄ȝ tristia p̄cesserūt leta se
quunt. postq̄ȝ anxiat⁹ fui et turbat⁹ p multi
plicē inimici tēptationē/ letus fact⁹ sū p spū
[...] dei [...]. Quia[.] Memor fui dieꝝ
antiquorum [...] eternoꝝ. hoc ē tue eterni
tatis [...]
delectatiōis ꝛ leticie. Vñ scriptū ē. Memor
fui dei ꝛ delectat⁹ sū. nec solū ĩ dictꝫ eternis
seu rebꝫ inuisibilibꝫ/ sed etiā in creaturis tpa
libus te eternū ꝛ inuisibilē deū ɔtemplatus
sum. Nā[.] meditatus sum ĩ oībꝫ opibꝫ tuis
in factis manuū tuaꝝ meditabar[.] Quesiui
in opibus artificē. in creaturis creatorē. ĩ re-
bus factis te earū mirabilē ɔditorē. Creatu
ra tua facta ē mihi speculū vt in ea te cogno
scerē deū meū. qꝛ (vt ait aplš) inuisibilia dei
p ea que facta sunt intellecta ɔspiciunt/ sem-
piterna q̄ȝ virtus e⁹ et diuinitas. Et ideo[.] Ex
pādi man⁹ meas ad te[.] Quia ĩ opibꝫ tuis co
gnoui/ q oīa bona sunt. ꝛ nō a se sed a te. tue
[...] bonitatis [...] ideo ti
bi grãs agēs/ expādi in orōne manus meas
ad te [...] anima
mea sicut terra sine aqua tibi[.] Nō solū ad te
expādi man⁹ corpis mei/ sed et oēs vires ani
mi. Et merito. qꝛ[.] aīa mea [.] a te derelicta. est
[.] sicut terra sine aq̄[.] Jdeo dꝫ se ad te expāde
re. ꝛ nō sibi ipsi/ sꝫ tibi adherere. qꝛ nō seipsā/
sed tu solus eā potes rore gratie irrigare. si
cut aūt terra sine aqua sterilis ē/ sic anīa sine
gratie tue pluuia fructū ferre nō pōt. Tu er
go[.] Velociter exaudi me dñe[.] cito dando plu
uiā gratie. qꝛ sitiuit ĩ te aīa mea. ideo si aquā
dare lōgius differas[.] deficiet spūs meus[.] a
te tanq̄ȝ sterilis derelict⁹. Et ppter hoc[.] Non
auertas faciē tuā a me[.] Xpm̄ meū derelinq̄
do/ et ab eo auferēdo vel ei differēdo grẽ tue
donū. Alioq̄n[.] similis ero descendentibꝫ in la
cū [...] Sed pon⁹[.] Au
ditā fac mihi mane miscd̄iaꝫ tuā[.] Fac ĩ quā
mihi miscd̄iaꝫ tuā auditā. s. a pphetis mani
festatā in scripturis. Fac me intern⁹ sentire qd̄
extern⁹ facis audire. et hoc fac mane. i. cito et
nō tarde[.] qꝛ in te spaui[.] Et ideo spaui/ quia
audiui. Prope ē dñs oībꝫ innocātibꝫ eūꝫ/
oībꝫ innocantibꝫ eū ĩ veritate. Et vt cito faci
as mihi miscd̄iaꝫ tuā[.] Notā fac mihi viā in
qua ambulē[.] vt sit lucerna pedibꝫ meis ver-
bū tuū/ ad recte ambulādū ĩ via mandatoꝝ
tuoꝝ[.] qꝛ ad te[.] a quo tanq̄ȝ a p̄re luminū de
scēdit oē bonū. ꝛ q illumiās oēm hoīeꝫ ve
nientē in hūc mundū. ad te inquā et nō ɔtra
te[.] leuaui aīam meā[.] Et ideo[.] Eripe me ab
inimicis meis dñe ad te ɔfugi[.] Nō a te fugi
ɔtemnēdo ꝛ postponēdo lucē tuā. sꝫ ad te cō
fugi querēdo ꝛ postulādo eā. Jdō[.] Eripe me
de inimicis meis dñe[.] scꝫ a diabolo ꝛ mistris
suis. q temptāt me vt ambulē ĩ tenebris. Et
vt ab eis eripias me[.] Doce me facere volūta-
tē tuā[.] qꝛ si nō doces me/ faciā volūtatē meā
nō tuā [...] de⁹ me⁹ [...] te de
sero. ergo doce me[.] qꝛ de⁹ me⁹ es tu[.] Ad ali
um currerē si aliū creatorē haberē. Sed q̄a
tu sol⁹ es de⁹ me⁹/ idō doce me vt mgr̄ me⁹.
q[...] Spūs tu⁹ bon⁹ dedu
cet me ĩ terrā rectā[.] Ecce qꝛ sup. ĩ memoria
eternoꝝ ꝛ in ɔtēplatōe tua ꝛ tuoꝝ opeꝝ dele
ctat⁹ sū. ne magnitudo ɔtēplationis extolle
ret me. ne supba fieret leticia mea/ letis miscui
tristia. sed iā post tristiciā ɔuertor ad gaudiū
Jā eñ plene spero q spūs me⁹ mal⁹ nō pdu
cet me in terrā puersam infernaliū penaꝝ. qꝛ
[.] Spūs tu⁹ bon⁹ deducet me in terrā rectā[.]
in terrā. s. gaudioꝝ. de q̄ dꝫ Portio mea ĩ ter
ra viuētiū. Et hoc nō ppter meritū meū sed
[.] ppter nomē tuū dñe viuificabis me ĩ eq̄tate
tua[.] nō in iusticia mea. Ego eñ me occidi p
pctm̄ meū. sed tu me viuificabis ppter no-
men tuū/ qd̄ ē ihs. et interpretat saluator. Ve
rē nois tui impleas/ tu eris mihi iesus. ꝛ me
viuificādo sanabis. Et sic[.] Educes d tribu
latōe[.] hui⁹ scłi[.] aīam meā et in miscd̄ia tua[.]
nō in merito meo[.] disperdes oēs inimicos me
os[.] Quos etiā iimicos tuos merito dixeri.
qꝛ in me seruo tuo te dñm meū. q̄ȝ tuꝫ in se ē
psequunt ꝛ gl̄iam nois tui. cui ꝛ non mihi/

salutē meaȝ attribuo dicēs. Nō nob dn̄e nō [illegible] nomi tuo da gl̄iā. Vn̄ [illegible] riā saluti mee aduersādo auferre conat̄. Vn̄ cōuenient̄ subdit. Et pdes om̄es q̄ tribulāt aīaȝ meā. scȝ diabolū ⁊ oēs obstinatos. et merito pdes me tribulātes. qm̄ ego seru⁹ tuus sū. Ad te ī mea tribulatōe recurrēs sicut seruus hūilis ⁊ fidelis vasall⁹ recurrit ad dn̄m. ¶ Ecce ergo hui⁹ psalmi [illegible] psalmorū pn̄ialiū l'ra cōclusio. Ecce sp̄ualis leticie exultatio. quā salutaris pn̄ie cōtristatio finaliter opat̄. Vn̄ q̄ p pn̄iam affligit̄ tādē dicit. cōsolationes tue letificauerunt aīam meā.

Oratio operis huius conclusiua.

Da q̄s mihi dn̄e hos quos pn̄iales psalmos eccl'ia tua noiat. ⁊ a penitētib tibi psallēdos ēē p̄dicat/ tā digne ac deuote/ nō solū ore/ scȝ corde penitēdo psallere. vt p cōtristatōēȝ pn̄ie salutaris/ exultatōēq3 cōseq̄ valeā leticie sp̄ualis. vt p⁹ salutarē pn̄iam/ tandē p sp̄ualē leticiā exultando dicā. Sp̄us tuus bon⁹ deducet me ī terrā [illegible]. Da mihi dn̄e hunc septenariū penitētialiū psalmoȝ esse remediū cōtra septenarium mortaliū pctōȝ. mihiq3 esse auxiliuȝ ad septenariū v'tutū p̄ncipaliū. ad septenariuȝ donoȝ sp̄ualiū. ad septenariū beatitudinū. ad septenariū deniq3 petitionū ī orōne dn̄ica cōtentaȝ. ¶ Da mihi dn̄e ī hoȝ psalmorū meditat̄ [illegible] patrie. diffidētiā v'tutū ppr̄ie. exultatōēȝ deniq3 sp̄ualis leticie. De hoc em̄ septenario mentaliū affectuuȝ/ p̄ncipaliter agit̄ ī hoc septenario deuotoȝ psalmoȝ. His septē affectib q̄si septē scale pn̄ie gradib/ ad vitā patrie celestis ascēdit̄. q̄ me finaliter deduci/ ⁊ feliciter ascēdere/ et tecū habitare/ p̄henit̄erq3 regnare tu misericorditer prestare digneris. Qui viuis ⁊ regnas in secula seculoȝ. Amen. ¶ In hoc finitur doctrinalis expositio mḡri Johis Gerson sup septē psalmos penitētiales ⁊c̄.

Incipit Donatus

moralizatus venerabilis mḡri Johānis de gerson Cācellarij parisiensis.

Partes orationis quot sunt? Octo Que? Cognitio substantie. cognitio qualitatis. cognitio p̄cepti dei. cognitio eiusdē. cognitio hoīs s'm deū ⁊ s'm naturaȝ. cōsidera [illegible] cōsideratio [illegible] ⁊ cōsideratio [illegible] damnatoȝ. ¶ Homē q̄d est? Hō. qr hō vocaris. si cognoscis substantiā tuā vn̄ factus es/ veraciter scis. est nomē. Ecce cognitio substātie q̄ ē p̄ma p̄fectōis. de terra es ⁊ ī terrā reuerteris. ¶ Nomi q̄t accidunt? Sex. Que? Qualitas. cōparatio. gen⁹. numerus. figura. casus. ¶ [illegible] Appellatiue. qr cōe ē oīb hoīb d' terra fieri ī mo de villiori terra siue materia. Cōe ē etiā oīb hoīb eē aīal rōnale. Cui⁹ gd⁹ cōpatōis? Nullius. qr hō nō dȝ augeri p p̄sumptōem. nec minui p pusillanimitatē. Et ideo est nomē substantiuū. vt stare habeat extra nimiū timorē ⁊ cōtra nimiā p̄sūptuosaȝ spem. ¶ Cuius generis? Cōis. Quia tā viro q̄ȝ mulieri cōuenit natura hoīs. Cui⁹ numeri? Singularis. qr quilibet p se ratiōēȝ reddet an̄ tribunal xp̄i. ¶ Cui⁹ figure? Simplicis. qr nō potest diuidi ī plures sectas. Oportet em̄ si saluari debet/ q solū fidē xp̄i cōfiteat̄/ ⁊ ab illa non diuidat̄. Qui em̄ hāc fideȝ nō hn̄t/ nō hoīes dici debēt scȝ bruta. qm̄ carēt rōne. ¶ Cui⁹ casus? Noīatiui ⁊ vocatiui. qr noiat̄ tā mortal' q̄ immortalis [illegible] ⁊ vocat̄ [illegible] q̄ [illegible] ¶ Cui⁹ declinatiōis? [illegible] Vn̄ regit̄? Sibi hn̄ regit̄/ a deo regit̄. si male/ a diabolo. ¶ Discutiamus iaȝ dicta. O hō si cōsiderare vis q̄d sis q̄ ad materiaȝ/ sine dubio inuenies te nobilissimū aīaliū. aīa tua ad similitudinē dei ē facta. ⁊ imagine ei⁹ insignita/ hn̄s in se v'tutē intelligēdi. volēdi ⁊ memorandi. Hec aīa infusa ē a deo in tuuȝ vilissimū corpus/ fetidū ⁊ fragile. vt tanq̄ȝ dn̄a sapiētissima/ ⁊ tanq̄ȝ hospes sagax domū tuaȝ regat. [illegible] dn̄o suo sunt placita. ⁊ ad hoc dirigit sensus exteriores ad exteriora officia/ nō inducētia quicq̄ȝ nociuū ad lectionē sacrā vel ad crucē dn̄i intuendā. vl' ad alia salubria que sibi vtilia vident̄. Idcirco si voluntatē carnis sequeris/ hospitē opprimis. dominā occidis. malū ergo ⁊ vile ē hoc hospitiū ī quo tā nobilis hospes pdit̄. Si ergo vis s'm aīam viuere/ nō s'm carnē cōsidera q' caro tua terra est. terre ergo cōditiōēs serua. Terra em̄ bassa ⁊ dura oia portās v'tute patiētie. ⁊ quāto plus ab aliquo vexaris/ tāto ei plus bn̄facias. imbrē em̄ salutaris doctrine ⁊ diuine gratie ingluttire studeas. et siccitas sis a fluxu vicioȝ. carnis et cupiditatis terrene. Habes iā q̄d sit

nomē. ꝛ q̄d ſis ſm ſubſtātiā. ſ. nobil' ſm animā. Rogo ergo vt nobiliter ꝛ rōnabilr' te regas. nō viliter ꝛ carnaliter.

Quid ē Pronomen? Rñſio. Sicut hō ē nomen tuū. ita pctōꝛ eſt pnomen. Cū ergo corā deo ordem ſundis. pone pnomen p noīe/ vt dicas. O pr̄ celeſtis/ non vt hō te in uoco ſed vt pctōꝛ veniā poſtulo. ¶ Pronomi quot accidūt? Sex. ſ. qlitas. gn̄. numerus. figura. pſona. caſus. ¶ Pctōꝛ ergo vt ē pronomē. cui⁹ qlitatis? Infinite. pp̄ infinitā ꝛ incertā multitudinē delictoꝝ q̄ facio/ ea nūerare nō valeo. ¶ Cui⁹ generis? Ōis. q2 omi generi viciorū peccādo principio ſ. mortaliū ꝛ venialiū. ¶ Cui⁹ numeri? Singularis. q2 ſingulariter pctā mea aīam meā cruciāt/ ꝛ pſciētiā meā trucidāt. ¶ Cui⁹ figure? Simplicis. q2 a nō poſſū ea diuidere ī diuerſis pfeſſionib9. ſed qn̄ volo pfiteri/ oꝑtet q̄ oīa ſub ſimplici ꝛ ſub vna pfeſſione dicā clare ꝛ diſtincte. cū cordis ptritōe/ ꝛ cū pꝓpoſito emēdādi. ¶ Cuius pſone? Prime. Quia nō habꝫ hō iudicare alios ſed ſeipm̄ ... ſum miſer ille q̄ ſic ꝛ ſic vixi in cōſpectu dei ꝛ angeloꝝ. ¶ Cui⁹ caſus? Ablatiui. ... pe. ¶ Cui⁹ declinatōnis? A manu dei in manū diaboli. ¶ Quot ſunt declinatōes ī pnomine? Quattuoꝛ. Prima eſt ab obediētia dei ī ſuggeſtiōꝫ diaboli. ꝑ hāc decliauit eua. Scd̄a ē ab obediētia dei in pſenſū mulieris. vt Adā declinauit p Euā. Tercia eſt a paradiſo ī hunc mundū. Quarta ē ab hoc mūdo in lymbū inferni. ¶ Quot ſunt caſus in pronoīe? Sex. Primus erat ſuggeſtio. Scd̄s aduertētia. Tercius diſcuſſio. Quartus delectatio. Quint⁹ pſenſus in mēte. Sext⁹ cōſenſus in ope. ¶ Que ſunt pnoīa pmitiua et deriuatiua? Alij hoīes oēs ab eiſdē deriuati deriuatiua dicunt. ¶ Declarem⁹ p̄mittita. Primo ꝓpoſuit diabolus fructū Eue ad comedendū. Ecce ſuggeſtio. Scd̄o vidit Eua illud lignū viſu delectabile ꝛ ad edēdū ſuaue. Ecce aduertētia. Tercio dicit q̄ dn̄s prohibuerit eis vſū fruct⁹ illius ne morerent. Ecce diſcuſſio. Quarto rn̄dente diabolo q̄ nō morerent/ ſed eſſent ſicut dij ſciētes bonū et malū/ cepit ipſa delectari. Ecce delectatio. Quinto ipſa ſentiēs nullū piculū iminere in vſu illius fructus/ conſenſit intus voci diabolice. Ecce conſenſus in corde. Sexto ipſa ardens deſiderio in aſpectu illius pulcri fructus et ſuauis/ et comedit. Ecce conſenſus in ope. ... Primo ordinat' ī villa quedā chorea. Secūdo ego audiēs cātus illi⁹ vel videns illā/ apio oculos meos ad videndū. Tercio arguo in meipſo/ hoc nō eſſe bonū. ſ. inſpicere illā choreā/ tn̄ pmanēs voluptati indulgeo. Quarto delectoꝛ nō ſolū in aſpectu choree et audītu cātus/ ſed etiā in aſpectu puellaꝝ. Quinto pſentio int⁹ in corde meo cū aliqua carnaliter coire. Sexto pſenſum illū p deſideriū illud intus pceptū pficio ope. ꝛ ecce mortua ē aīa. Et ſicut dixi de iſto vicio. ita de oīb9 alijs intelligendū eſt. Auertam⁹ ergo nos ab omni carnali delectatōne/ qn̄ nobis pponit'. ſic molēdinarius qn̄ videt ventū ſibi nō cōuenire/ vertit molēdinū. q2 niſi in pncipio obſtem⁹/ ſine dubio piculū caſus vix euadem⁹ ſicut Dauid. ſi nō in ſolatio p feneſtrā pſeuerantur pſpexiſſet/ in pcubitū Berſabee nō cecidiſſet. Quare auertēdi ſunt oculi ne videat vanitates. Et tn̄ de pnomine.

Quid eſt verbū? Rñſio. q̄ eſt pceptū dei. ſ. vt diligamus inuicē. ¶ Verbo quot accidūt? Septē. Que? Qualitas. piugatio. genus. numerus. figura. tp̄s et pſona. ¶ Cui⁹ qualitatis? Talis. videlicet. Diliges dn̄m deū tuū ex toto corde/ ex tota aīa/ ꝛ ex tota virtute tua. et primū tuū ſicut teipm̄. ¶ Cui⁹ cōiugatōis? Tocius. Quia vna pa nō valet ſine altera. nullus diligit deū q̄ odit primū. nec ecōuerſo. Sicut in pceptis. q̄ vnū frangit/ factus ē oīm reus/ vt dixit Iacobs. Et iō oportet q̄ oīa piūctim ſeruent'. ¶ Cui⁹ generis? Actiui. Quia opoꝛtꝫ nos id ope pficere ſi illud velimus ſeruare. q2 auditores legis nō iuſtificabunt' apud deū ſed factores. ¶ Cui⁹ nūeri? Plural'. q2 ſunt iſta decē. Credere in deum. Nō inaniter iurare p ipm̄. Feſta celebrare. Honorare parētes. Nō occides. Nō furaberis. Nō mechaberis. Nō falſū teſtimoniū dabis. Nō adulterabis. Nō cōcupiſces rem alienā. Uel ſunt iſta duo. ſ. dilectio dei ꝛ primi. ¶ Cui⁹ figure? Simplicis. q2 ī vnitate puri cordis debet ſeruari. ſ. ī charitate. Plenitudo eni legis eſt charitas/ vt dicit Paul⁹. ¶ Cui⁹ tpis? Pn̄tis. Quia opoꝛtꝫ q̄ in pn̄ti pficiat' hoc pceptū. ſ. q̄diu ſumus in hac vita. ¶ Cui⁹ pſone? Prime. ſcde ꝛ tercie. q2 ego. tu. ille/ oēs tenemur hoc preceptū cuſtodire. Dixit eni dn̄s. Si vis ad vitā ingre

di[illegible] mandata. [illegible] O. Nõ tm credis i deũ viuũ/ 7 diabol⁹ credit 7 nihil sibi pdest. Si veraciť i eũ credis/ eũ adora. cole. honora. H̄ pceptũ frãgi qñ volupta [illegible]. Secũdo ñ debes inanit [illegible] iurare. H̄ frãgis qñ plures vel cõsuetudinalr iuras. vel qñ dubitãter iuras. Jõ dñs dič. Nõ iurabis oĩno. sed ẽ ẽ/ nõ nõ sit verbũ tuũ. Tercio debes festa celebrare. s. eccliam freqntando. insistẽdo orõni. lectõi/ vel opib⁹ mĩsc̃die. Hoc frangis qñ ocio ludoꝝ. comesationũ. ebrietatũ. colloq̃oꝝ nõ spũaliũ vacas. Ucl qñ manualr laboras qḋ oĩno necessariũ nõ ẽ. Quarto honorab parẽtes eis obediendo. [illegible] subueniẽdo. H̄ frangis qñ eis maledic̃ vel [illegible] vel [illegible] eis et indecẽt/ nec subuenire studes. Quĩto [illegible] nõ [illegible] [illegible] vel [illegible] vel qñ [illegible] nõ valeo vel timeo. Sexto nõ furaberis. H̄ frangis qñ violẽter rapis alicui⁹ bona. vel occulte vel manifeste. vt qñ detractõe famã 7 honorẽ furaris. Septimo nõ mechaberis. i. nõ luxuriaberis aliq̃ mõ. q̃ si ptinere nõ possis/ nube. [illegible] nõ solũ qñ actu. sꝫ etiã qñ aliquã curiose 7 cũ ꝯcupiscẽtia videris [illegible] desideras. Octauo nõ [illegible] aliquẽ. [illegible] vt false testẽs. vel qñ aliqs cautelosis [illegible] circũuenis vt eos decipias. Nono alterius vxorẽ nõ ꝯcupiscas. nõ adulterabis. H̄ frangis qñ vxorẽ ppriã deseris et aliã ducis. vel qñ alteri⁹ vxorẽ 7 nõ tuã tãgis. vel si i religione [illegible] vel si psbr sclarẽ [illegible] religioni. Decimo rẽ [illegible] nõ ꝯcupiscas. H̄ frãgis qñ ꝯmodũ alteri⁹ ipedis pro tuo augmẽto. Uel si abducis alteri⁹ [illegible] vel ancillã vel filiã. vel alteri⁹ officiũ. dignitatẽ. p̃bendã 7 hmõi desideras. Non enĩ nocere debes proximo tuo. sꝫ prodesse. pptera proximo charitatẽ impẽde. i. septẽ opa mĩsc̃die. et subueniẽdo i fame. siti. nuditate 7 frigiditate. infirmitate [illegible] distributione.

Quid est aduer

biũ: qḋ verbo additur/ 7 significatũ ei⁹ pficit. Sicut ꝑbũ ẽ cognitio pcepti diuini/ vt iã dictũ ẽ. Aduerbiũ est exhibitio opis. Sed adhuc alio mõ q̃ iam supͣ dictũ est/ vt patebit inferi⁹. ¶ Aduerbio q̃t accidũt? Tria. s. ꝯparatio. significatio et figura. i. habitudo. silitudo 7 distinctio. ¶ Declarem⁹ iã ista tria. Qui pcepta dei vult pficere/ oꝫ etiã seruare habitudinẽ. i. modũ in facto suo. vt si elemosynã vult facere. oꝫ ꝯsiderare/ qñ. vbi. quib⁹. qliter. q̄d. q̃stũ 7 ordiate. [illegible] loci [illegible] 7 ordĩs. Significatio. video duos paupes. vnũ in luto iacentẽ. alteꝝ hostiatim mẽdicãtẽ. da elemosynã pmo 7 alteꝝ dimittas si ambob⁹ nõ vales. Si vis orare/ ora pmo qḋ orare debes. 7 horas canonicas si vouisti pus psolue. postea lege et ora. Si nõ vouisti. lege pmo [illegible] qḋ de⁹ instituit legenduꝫ. 7 postea qḋ tibi placet legere poteris Si vis ieiunare. pmo serua ieiunia ab ecclia ordinata. et si plus facere [illegible] [illegible] aduerbiũ debite ponas iuxta suũ verbũ. Si enĩ in vespertino tpe tãdiu comesatiõi. potatiõi seu alteri inepte voluptati insistas. q̃ p nimio sopore de mane surgere neq̃as ad missaꝫ audiendũ vel ad aliqḋ aliud bonũ opus exercendũ. sic mutãdo noctẽ i diẽ 7 ecõtra. sine dubio ñ ponis aduerbiũ rite iuxta suũ verbũ. Cõparatio [illegible] pauperes inde licẽt⁹ 7 largi⁹ elemosynã dent q̃ [illegible] [illegible] vel [illegible] hec [illegible] id qḋ pt faciat. aliq̃ pl⁹ aliq̃ min⁹. Ali⁹ põt [illegible] ali⁹ subuẽtionẽ mĩstrãdo. ali⁹ i docẽdo. aliud ẽ fortior 7 oĩa seruare põt. ali⁹ infirmus et mĩsc̃dia idiget vt sibi fiat dispẽsatio. [illegible] paruũ reputet [illegible] [illegible] to resurgit penitẽdo. Figura hui⁹ aduerbij ẽ [illegible]. Qui simplices sũt q̃ i solitudine manẽt [illegible] ab oĩbus hoĩm [illegible]. sicut Anthoni⁹. iohẽs baptista. bñdict⁹. 7 multi q̃ndaꝫ heremite fuerũt. Cõpositi sũt i multis [illegible] sumus [illegible] ad laudẽ dei oẽs creati sumus. sicut diuersaꝫ imaginũ picture ornãt thalamũ. hec de aduerbio dicta sufficiant.

Quid est partici

piuꝫ? Rñsio. q̃ ẽ cognitio hoĩs s̃m naturã 7 s̃m deũ. videlicet vt cognoscat [illegible]

at s̄m deū. ¶ Participio q̄t acciduͣt: Sex. s. gen⁹. casus. tpa. significatio. numer⁹ ⁊ figura ¶ Cui⁹ gener͡s ē hō pricipiū: Cōis utriusq̄s. ab Adā ⁊ eua generati sum⁹. q̄ duo trinitati attribuunt. i. deo q̄ ē trin⁹ i psonis. Sz adā immediate sicut ait Lucas. Enoch fuit filius sem. ⁊ seth fuit fili⁹ ade. ⁊ adā fuit fili⁹ dei Eua ṽo mediate. q̄z de costa Ade facta erat ¶ Cui⁹ casus: Peccati inobediētie Ecce q̄d sumus s̄m nos a peccato [illegible] sumus ⁊ peccatores sum⁹. hec sunt genera et casus. hec duo sumit pricipiū a nomie. ¶ Cui⁹ tpis: Pñtis Quia in pñti [illegible] ⁊ labor. Illā ē pro futuro pmio. ¶ Cui⁹ significatōis: Primo actiue. s. faciēdo bona opa. Scdo passiue patiēter sufferēdo mala. Tercio neutral'. scz coercēdo pprias [illegible] ⁊ cogitatōnes. Quarto deponētalis scz abiciēdo oia vicia mortalia. Quinto cōis. s. custodiēdo pcepta dei ⁊ ordinatōes sancte ecclie. hec duo. s. tpa ⁊ [illegible] sumit hoc pricipiū [illegible] esse s̄m deu debeam⁹ ¶ Cui⁹ numeri: Plural'. videlicet vt i hac ecclia militante possim⁹ cōputari cū iustis. et i ecclia triūphāti cū [illegible] vt nō [illegible] nō diuidamur a saluādis supnis [illegible] do. Scdo cōposite erat. ⁊ ideo hoc pricipiuz capit duo. s. numez ⁊ figurā a noīe ⁊ verbo. ¶ Discurram⁹ iā dicta. Nā planū ē q̄ a peccō [illegible] peccādo cadim⁹. Que ē pulcritudo nr̄a seu puritas/qua deo placeamus tanq̄ spōsa viro suo: Que etiaz fortitudo nr̄a/q̄ diabolice [illegible] illecebris reluctari sciam⁹: Si etiā terra sum⁹ ⁊ i trā reuerti necesse sit. q̄ ē nobilitas seu celsitudo nostra siue prāis q̄ i nobismetipsis vane cōsidētes/aīaz nr̄az saluti puideam⁹: Et si breuis ē vita pñs ⁊ hora incerta/que ē ista fatuitas cordis nostri/q̄ tantū sollicitamur p acq̄sitione diuitiaz. facultatū. dignitatū ⁊ hmōi. q̄ oia in momēto a nobis recedūt ⁊ nunq̄ [illegible] Dicit eñ Job i psona cuiuslibet hoīs. Cōpat⁹ sum luto/et assilat⁹ sum fauille et cineri. q̄z q̄d aliud sum⁹ q̄ pleni putredine vicioz: Sicut cito inflāmātes ⁊ puocātes alios ad iracūdiā/vl' eis damnū vel scandalū inferētes sicut fauille cito vanitatibꝫ insistētes ⁊ cito puocati ad irā. seu accēsi auaricia. sicut cinis q̄ leuis. siccus ⁊ paruus/⁊ ab igne cōsumpto derelict⁹. q̄z ⁊ leues sumus. sicci et vani ex defectu humoꝫ diuine gratie. pui ex pusillanimitate. ⁊ ab igne concupiscētie ⁊ carnaliū [illegible] peccōres ad cor redeam⁹. cōsiderātes q̄ pricipiū ē eius dē generis significatōis cui⁹ ē verbū. ita etiā simus cōformes volūtati dei cuz simus facti ad imaginē dei. q̄z vitupio dignus ē/qui recta docet ⁊ male viuit Jta ⁊ nos multo fortius vitupandi sum⁹/si imagine dei depicti similes ei dicimur. ⁊ tamen p enormē vitā ab eo discrepem⁹. Demus ḡ honorē figulo nostro voluntatē ei⁹ pficiēdo.

Quid est coniū

ctio: Rñsio. q̄ ē futuri iudicij cōsideratio vel cognitio. ¶ Coniunctioni [illegible] bonos a malis segregabit. Tercio explebit. id ē numez dectoz pficiet. ⁊ i ciuitatē illaz q̄ p luciferi ⁊ socioz ei⁹ casum rupta ē recupabit. Quarto [illegible] dicēs. Jte maledicti i ignē eternū. Quia esuriui ⁊ nō dedistis [illegible] operuistis me. Et ratione iustā dabit p electis dicēs. Uenite bñdicti patris mei pcipite regnū q̄d vobis paratū ē ab origie mūdi. Esuriui. sitiui. hospes erā. infirm⁹ et nudus erā. ⁊ cibastis. potastis. collegistis. visitastis ⁊ cooperuistis me. Jte sunt q̄nq̄ spēs hui⁹ ptūs. ¶ Cui⁹ figure: Primo simplicis q̄ ad impfectiones [illegible] id ē q̄ i bona simplicitate vixerūt. siue q̄ i mala simplicitate viuētes seipsos pdiderūt. licz forte aliis nō nocuerūt. Cōpositi siue bñ viuētes. s. bñ docēdo se ⁊ alios pmouerunt. siue q̄ p malā vitā ⁊ malas instigatōes se ⁊ alios corruperūt. Cui⁹ ordinis: Primo ppositiui. Scdo subiūctiui. Quia pmo saluādi iudicabunt sicut scriptū est q̄ post prudentes v̄gines venerūt fatue. ⁊ post illos q̄ a dextris erāt/venit iudex ad sinistros. ¶ Ponderemus dilectissimi hui⁹ regis ptātes. ad cui⁹ iussiōz ōes hui⁹ terre habitatores. reges. duces ⁊ comites cuiuscūq̄s dignitatis hic reputant/in illo extremo die cū vilibꝫ psonis eq̄liter [illegible] edificāt. ibi bñ speluncā quā repire vellēt. [illegible] Si eñ iuxta scripturas/iustus vix saluabit,

quis nõ timebit? Si opa.i.cogitatiões de⁹ discutier/qd faciem⁹ q̃ opa nõ habem⁹? Si
[illegible] voce. Ego sum [illegible] ad capiedũ cũ venerãt tpe passionis ad terrã sũt pstrati/ qd pot [illegible] horribile. qñ [illegible] bis acutus tonabit ꝛ scindet iudicatur⁹? O q̃ timere põt quisq̃ a rege tpali vocat⁹ vt rationẽ iudicij ponat cũ eo. imo licet i nullo se forifecisse regi sentiret. tamẽ adhuc sub ratione iudicij corã eo trepidaret. quãto magis ergo nos sollicitari oportet qui certi sumus summi iudicis pñtationẽ i illo tremẽdo examine/vbi ꝛ angeli ꝯtremiscũt? Sed etiam Paulus q̃ tanta pro xpo vicit certamina q̃ eis/tãte ꝟtutis erat q̃ cũ libera ꝯsciẽtia dicebat. Nihil mihi conscius sum. Quid ẽ q̃ tã falsa securitate nosipsos firmamus q̃ in mille defectibus torpem⁹? Quis eñ gloriatur mundũ se habere cor/imo nullus scire põt an odio vel amore dign⁹ sit? Habeamus ergo ꝑ oculis cordis nostri illud horribile q̃d ãgelica tuba clamabit. Surgite mortui venite ad iudiciũ. ꝛ qd tũc respondebim⁹ iudici iam ꝑcogitemus.

Quid est prepositio? Rñsio. q̃ est ꝯsideratio leticie electoꝝ q̃ [illegible] dictũ ẽ illi ꝑponunt̃ damnatis ꝙ Prepositioi quot accidũt? Vnũ tm̃.s.casus. Nõ casus peccati/ sꝫ casus humilitatis. Et ideo duplex erit i eis casus. Prim⁹ accusatiu⁹ quo accusabũt patriã hui⁹ seculi totius neq̃tie/sicut scriptũ ẽ. Totus mũdus i maligno positus ẽ. ꝛ deꝯ humiliabũt se corã deo [illegible] q̃ a neq̃tia hui⁹ seculi puri erũt seruati/q̃ diu hic cõuersati fuerũt. Secũdus casus est ablatiu⁹ quo ꝯgratulabunt̃ illi õ illa hora qua ablati fuerũt ab hoc seculo nequã. ꝛ introducti i illã supnã patriã. ꝛ ꝑ hoc humiliabũt se corã deo regratiãdo/q̃ eos traxit de labore ad requiẽ. de periculo ad securitatẽ. de tribulatõe ad pacẽ. de tristicia ad gaudiũ. Si ergo ꝯsiderare ꝛ pésare velimus illi⁹ supne felicitatis quãta sint gaudia. ꝑmo recogitemus hui⁹ seculi mala. ꝛ ꝑ ꝯtrariũ quãta supius sint bona. Et ꝑncipaliter hic tria abũdãt. vicia. tribulatões ꝛ indigẽtia. In illa aũt supna ciuitate abundãt/pax. puritas ꝛ sanctitas. Qui ꝑo mẽte hec bñ reuolueret/statim ꝑpendere posset q̃ felix ẽ qui toto mor⁹ desiderio ad illa supna anhelaret. ꝛ q̃ vilis etiã qui solũ ea que hui⁹ seculi sunt querit. O quot viciis carnalis putrescit. quot tribulatõibꝫ quatit̃. quot etiã subuẽtionibꝫ eget? Qui aũt celesti potit̃ gratia siue glĩa/dei maiestatẽ. bonitatẽ ꝛ gloriã incessanter ꝯtemplat̃. q̃ vbi ea ẽ/ spũs i nullo põt impediri. oĩm pace gaudet. ipsa regẽ pacificũ secũ habet ꝯsortẽ toti⁹ glorie ꝛ ꝯcordie. ꝛ oĩm desiderio satiat̃/sicut ait ꝑpheta. Satiabor cũ apparuerit glĩa tua. Cõsideremus etiã q̃ iocundũ est in aula regis existere/vbi rex sedet coronatus et indutus veste regia. oĩm forma speciosus. ꝛ multis militibꝫ circũdatus ei reuerentiã dignã exhibentibꝫ. Aula etiã vestibꝫ variis ac ꝑciosis picturis ornata. Vbi etiaꝫ oĩa genera musice adessent. fercula delicata et supflua. Vina q̃ꝫ et alia pocula redolẽtia haberent̃. quicq̃d etiã ad iocunditatẽ iocoꝝ valeret/ ibi appareret Postremo si ibidẽ oĩes speciositate summa ꝛ pacis ꝯcordia ꝛ immẽsa leticia gaudẽt expulso oĩm ꝑiculo. timore. cura vł modestia. Quid queso hm̃õi solatio esset desiderabili⁹/maxime si hoc ꝑpetue posset durare absq̃ fastidio? Sic sine dubio illa superna celestis curia incompabiliter omni aula ꝑsentis seculi ẽ speciosior. vbi rex pacificus.s.xpus/sedet coronatus diademate q̃ coronauit eũ pater suus speciosum forma ꝑ filiis hominũ ad dexterã suã. vbi circũstant nouẽ ordines angeloꝝ cũ summa diligentia ꝛ reuerẽtia ac mutua cõcordia deũ laudãtes ꝛ dicẽtes. Sal⁹ deo nostro q̃ sedet sup thronũ ꝛ agnũ. ibi ista aula est stellis candentibꝫ ornata oĩ pictura clarioribꝫ. ibi anime sanctoꝝ in pace ꝛ securitate maxime ꝑpetua exultare [illegible]. Et q̃d [illegible] ꝑ oratione tantã gloriã supne patrie denudare. cũ scptura dicat/q̃ ibi sunt q̃ oculus nõ vidit/ nec auris audiuit. neq̃ i cor hoĩs ascẽdit/ que ꝑparauit deus diligentibꝫ se. Sileat ẽ lingua ꝛ pẽset mẽs nr̃a/q̃ inestimabilis ẽ illa felicitas/vbi totũ habet̃ quod desiderat̃. frui solũ deo filio glĩoso ꝛ videre regẽ glorie in decore suo sola satietas animaꝝ.

Quid est interiectio? Rñsio. q̃ est tristicie damnatoꝝ consideratio. q̃ sicut interiectio grãmaticalis signat mentis affectum i voce incognita/ita interiectio illa spũalis signat hoĩs interioris motũ et passione dolorosa. Interiectioĩ quot accidũt? Vnũ s. Significatio tm̃. Significabit̃ eñ manifeste intolerantia pene gehẽnalis. Primo leti/

cia demonū sup tormētis animarū. Secūdo dolor animarū damnatarū. Tercio admiratio iniustorū angelorū malorū dicentiū ad seipsos. O quāta erat cecitas nostra q̄ tenebamus in seculo/stultū nobis visum fuit cū prelatis [illegible] eternis bonis bominibus figere voluptates carnis ꝛ oblectamēta mūdi/ne in hunc locū intraremus. et ecce nunc merito ista patimur. qꝛ eos audire contēpsimus. Quarto metus .i. timor. qꝛ aīe damnandorū maximo timore formidabūt/cum hostes infernales eas vexabūt igne inextinguibili. verbis acerrimis. oculis ardentibꝰ. vultu tumido. specie nigerrima. De hac pena dicit in euangelio/qꝫ ibi erit fletus ꝛ stridor dentiū. i. ibi abundant dolores ꝛ acerrima pena. quia nullus flere solet nisi nimia tristicia grauatus. De hac etiā pena dicit. Esaias. Vermis eorum nō morieť. et ignis eorū nō extingueť. qꝛ vermis ɔsciencie nūq̄ sedaľ quin semꝑ remorsuꝫ ɔsciētie patiaľ. ex quo iudiciū dei ɔmendabūt/ꝛ seipsos continue accusantes indignatōe ꝛ ira torpebunt. Ignis etiā pena nūq̄ extingueť. sicut vermis eorū nunq̄ morieť. despectio eorū sꝑ remanebit. [illegible] ibi ꝑficieť. Et de hoc psalmista ait. Ignis et sulphur ꝛ spūs procellarū ps calicis eorū. id est qꝫ pars tormentorū gehenne erit ardor ignis. fetor sulphuris. ꝛ tēpestas maligni spiritus. Et vt clarius ista pena declareť/sumamus exemplū ꝑ simile. Faber ferrarius solet esse niger facie. habet caminū obscurū. in quo ponit ferrū vt incalescat. postmodū ꝑ se ꝛ suos coadiutores cū malleis ꝑcutit ad nutum suū. Ecce faber iste est diabolus qui nigerrimus ē Caminus obscurus ē infernus omni claritate priuatus. Ignis est pena flāme ardentis. Carbones appositi signāt/qꝫ pena ista nunq̄ vel paꝝ laxaľ. sed magis incensa efficiť. Ferruꝫ est ipsa aīa damnata q̄ ibi vel isti igni exponiť ꝑpetuo comburēda. [illegible] verbis acerrimis et probrare demones nō cessant. Dilectissimi ergo nos sciētes iaꝫ ista. q̄ diu hunc mundū possidemus/statuꝫ penitētie ducamus/ne diabolus postmodū suꝑ nos gaudeat. sed potius sanctorum angelorum gaudiū suppleamus. qui gaudēt super vno peccatore penitentiā agēte. Cogitemus quomō redempti sumus sanguie christi. ꝛ nullo modo frustreľ tantū bñficiū ī nobis. ne sicut stercora de ventre purgādo exeunt. ꝛ sicut quisquilie a lignis abscise ī igneꝫ proiiciunť. ita nos post hanc vitā tanq̄ stercora de medio ecclesie tollamur. tanq̄ palee et quisquilie in ignem gehenne proiiciamur. [illegible] gaudia.

¶ Finit Donatus moralizatus egregii doctoris magistri Johannis de Gerson Cancellarii parisiensis.

Carmē de vita solitaria

/vide sup̄ inter carmina sup̄ Magnificat. xcvi. D. qḋ sic incipit. Dispsit dn̄s vana de sede superbos. Et finit circa lr̄am F. sic. Sola vacat soli sed socialis ouat.

Epithaphiū magistri Johannis de Gerson.

Vocat ad placitū/studiū te parisiēse
Et celebrē gētiū funere plaga recēs
[illegible] morte Johānes
Cancellarius in te fuit officio
Intra tuos natos nō huic similes meruere
Cernere/vel quēq̄ secula nostra parem
Nullus [illegible] ista
Latius vt crescat scribere/fama viri
Huius (teste deo) virtus superauerat omē
Hic calamus laudis/qḋ sibi ferre valet
Primitias cui xp̄o dans/indole pura
Jacta senex legit semina messe graui
[illegible] tunc puer ipse
Grandia honestatis prodidit indicia
Carnis sorde carens. etatis iter iuuenilis
[illegible]
[illegible]
Cuius professor claruit eximius
Cepit eīn rectū facere/post recta docere
Vt melius voci consona vita foret
Tinnula vox eius/gestu comitata venusto
Vera sua debat/celica verba docens
At quotiens dura ceruix flecti reproborum
Debuit/insonuit asperiore tono
Rhetor ꝛ orator miro sermone diserto
Dicta coaptauit moribus in variis
Doctrina quātꝰ fuerit/quātū arte ꝓfundus
Edita que fecit plurima scripta docent
Scripsit ad omne genꝰ mulieꝝ siue virorū
Ad xp̄m via sit quo breuiore modo
Multos p̄terea tractatus/opuscula grata
Condidit/hec morum sunt decꝰ et speculū.
Sermo tenax veri/ferro penetrantior oī
Semꝑ amicus ei fluxit ab ore suo
Predicat hūc ɔstās securus ꝛ absq̄ timore
Que sibi causa dedit aspera multa pati

Propter cū natale solū linquēs peregrinus
Oris se externis tradidit atq locis
Uñ a re sumpsit gerson cognomē honestū.
Quod [illegible] aduena [illegible]
Talia pncipia meritoꝝ totq triūphos
Quis finis claudet meta vel qualis erit
Heu mors seua nimis subit q̄ florida cun/
Contriuit vastās/ac cito ꝯminuit (cta
Tot bona furat vna qua proximat hora
Filum succidens impia parca ferox
Sz q̄d ago dū te mors crudelē vocitaui.
Illi cū potius grandia dona pares
Egit eni moriens xp̄s/q porta quietis
Perpetis/atq fores luminis introitus
Hinc ipsi refero grates q despoliauit
Occisusq tuā pniciem perimit
Quo fuerit nat⁹ anno vel obit/retinere
In promptu [illegible] calculus ille dabit
Annos mille cape xp̄i centū quater adde
Vicenū nonum tu simul accipito
Julius orbe suo lucē voluit duodenā
Curaꝝ requies quē sibi grata fuit
Jam sexagenis terris cū liber abiret
Et sextus [illegible] annus [illegible]
Hūc cāpan⁹ ager gall⁹ dat parisioꝝ
Crudū tellus emula turba fugat
Ast hūc dū fugeret/fouet germania felix
Fit sibi Lugdunū/posterioꝝ requies
Qd viuū recipit defuncti sic tenet ossa
Impꝛior vt redeat [illegible] ad dūm.

Aliud

Fortis in ecclesia bellator maxime gerson
Armatus gladio cingis ouile dei
Viuūt scripta tua q̄uis sint ossa sepulta
Oībus exemplar se dāt imirabile docens

Epithaphiū scriptū

in circumferentia sepulcri in Lugduno i ecclesia sancti Pauli/ꝛ in tabula muro appensa iuxta arma sua.

Magnū qua tenet [illegible] Johannē
Precelsum meritis gerson cognomie dictū
Parisius sacre professor theologie
Claruit ecclesie qui cancellarius/anno
Milleno dūi centū quater/atq vigeno
Nono luce petit superos iulij duodena

Epistola fratris Johānis de gerson ordis celestinoꝝ directa fratri Anselmo eiusdē ordis sup opusculis Johānis cancellarij parisiensis.

P Ostulasti sepi⁹ amātissime mi frater in xp̄o/vt ea tibi cōicarē opuscula q̄ a germano meo dn̄o parisieñ. cācellario cōpilata cognoscimus asserēs te feruētissimo amoris desiderio illoꝝ studiū incūbere. Pareo libēs petitioni tue. tum qꝛ nil tibi denegare queo. tū quia mira complacētia sicuti creberrime sum expt⁹/eadē amplecteris adeo vt tanta iportunitate densissimaꝝ occupationū quibꝫ artaris/non potueris abduci/q̄n plurima ex his ꝓpria manu trāscripseris/et auide ruminādo vētri memorie tenaciter cōmendaueris. Crudele ḡ mi frater existimarē si doctrinā hanc saluberrimā similagineum panē/quē in diuersis tractatulis/veluti quibusdā cophinis [illegible] recondită largiter habeo/esurienti tibi ꝛ tā auide postulāti nō ꝯmunicarem. Proinde nōne sacrilegiū ꝯuincerer/si hunc doctrine thesauꝝ quē mihi [illegible] fratri ꝓ mea eruditiōe [illegible] homo de [illegible] et absconditū [illegible] thesaurus absconditus q̄ vtilitas i vtrisq; Quis illuminatione lucernā [illegible] sub modio q̄ ponēda poti⁹ erat sup cādelabꝛꝫ/vt luceret oībꝫ q̄ i domo sūt. Nōne etiā saluator noster admonuit. Sic luceāt opa vr̄a bona corā hoībꝫ/vt glificēt patrē vestꝝ qui in celis est. Addo q sic mihi crebri⁹ absq vlla palpātis adulatōis nota testat⁹ ē/et alij q̄splurimi vic [illegible] studendo [illegible] amplius [illegible] subiectā materiā tuū delectet animū/illuminet ꝓficiatq hoc idē certissime ꝯfirmarē i memet agi/si nō ꝯtinuo fraternalis amor suspectū reddere testimoniū diceret. Quid ḡ nōne pferre volum⁹ hunc nouissimū vel sui siles antiquissimis et scītissimis diuie scripture doctoribus/q̄ abyssal sapiētie ꝛ sciētie fontes scaturientes [illegible] ecclesiā [illegible] ꝛ q̄ salubri⁹ [illegible] docuerūt/vite ꝯfirmauerūt exēplo miracul' creberrimis choruscātes. Quoꝝ eq̄dē i elucidatione diuine legis tātus fuit labor/vt incredibili studio pene plures [illegible] libros q̄ exiguitas ingenij sequētiū vel legere vel apphēdere possit. Patuit h̄ in [illegible] Origē. cui⁹ tot milia voluminū Hiero. se legisse testat. Absit h̄ absit vt hos relinquam⁹ hoꝝ obliuiscamur/vt nouis aduenientibꝫ veteres doctores [illegible] eos poti⁹ immēsis honoribꝫ attollim⁹/nouis pferim⁹. Nā ipsi ꝓculdubio sunt q̄ laborauerūt. ꝛ hi nouissimi i labores eoꝝ introierūt. illi dentiū robore masticauerūt qd in meatus fauciū leniter hi trāsglutiūt. illi acumie naturalis ingenij

[illegible] veritates altissimas τ absconditas valde p[illegible] [illegible] tuti si quis ex abysso terre pfūdissima suffossis τ egestis ingenti conamine ruderibꝫ preciosissima auri vl argenti pondera sustollat Hi aūt sua quevis opuscula nō aliūd de q̄s ex illoꝝ sententijs sapienter ɔtexētes. qꝛ forte clarius seu politius locuti sunt / nō aliud egisse videnł hoꝝ plurimi / q̄s si q̄s rudē τ informē seu scabrā metalli massam / nouiter e minera productā in splendentē τ gratiorē diuerso lī mature genere formaꝫ artificialiter educat. Nemo ergo nouissimoꝝ p̄sumat se p̄oribus compare. nemo illos vetustate sua ɔtēnere. Quemadmodū ab hac temeritate longe esse nō dubito frater vnanimis germanū nostꝝ quē loquimur / sicut τ dicta et facta eiꝰ omia testimoniū phibēt. Qui licet īter ceteros hu[illegible] [illegible] de scripturis sanctis ad informatiōē moꝝ nobis aliquā saltem suo mō disserere vellet / vix tandē [illegible] lastici exercitij ɔpilare coactus ē pauca opuscula inferius annectata sub noīe pprio voluerit ɔscribere. Naꝫ mox vt inde sibi sermo fiebat / aut velut obsurdescebat / aut ī aliud citiꝰ rē ducebat. aut duris sententijs nos increpitās dicebat. Nescitis q̄d peratis / quāta q̄lia vel suppetūt ad manū p deuotiōis exercitio insignia probatissimaq̄ʒ sanctoꝝ doctoꝝ volumina / q̄ oēm vite pfectionē salubriter et sufficientissime pdocēt / nec intēdimꝰ. Ecce in [illegible] sunt Aug. sup psalteriū. Grego. sup Job. [illegible] patꝝ. Bern̄. sup Cātica. Richardꝰ d. xij. patriarchis et de archa mystica. Bern̄. iteꝝ ad fratres de monte dei. Hugo de orōne. Anselmus in meditationibꝫ. Aug. iteꝝ in ɔfessionibꝫ τ soliloquijs. auctor p̄terea summe de v̄tutibꝫ τ vicijs. auctor de spū τ aīa τ reliq̄ [illegible] ribus nouellos fastidiosi cumulatis? Faciēdi plures libros nō est finis. in his immoremī. in his exerceał spūs vester. hoꝝ ī studio vestꝝ desudet ingeniū / nō ī curiosis τ supuacuis subtilitatē quandaꝫ mententibꝫ / q̄ nō implēt animū aut satiāt. sed potiꝰ pruritū ac [illegible]

¶ Talia nobis dicere soliłꝰ erat / ob q̄d etiaꝫ quasdā lectōes ꝫ studentiū curiositatē inferius annotatas dissenuit. ita sp modestissimi fuit ingenij. maioribꝫ cedēs. nō sua q̄uis procaciter ingerēs. queadmoduꝫ de simia turpi refert fabula. quā non puduit p̄ ceteris terre bestijs fetum pp̄riū veluti pulcriorē añ ɔspectū iouis inferre. Ad h̄ argumētał q̄ plurima p eū dictata ita neglexit vt nisi pia q̄rundā cura fuissent diligentius recollecta τ trāscripta / nescio si vsq̄ mō ɔparerēt. Patuit h̄ ī illis p̄mis opusculis exercitij sui scholastici / in studio theologie parisieñ. d nuptijs sapiētie / q̄ miro iocūdoq̄ʒ artificio (q̄stū et aliquibꝫ ɔcipi pōt) studio florēti pegit / sumpto themate. Quesiui sponsaꝫ mihi eā assumere / que tū vel mala vt aiūt custodia / vel quorūdā auida rapina pdita sunt oīa. Sic nihil ē in humanis opibus stabile. nihil duratiuū. itaq̄ʒ debemur morti nos nostraq̄ʒ ait Oracius. Sed nec mirandū vt ait Aug. si caduca cadūt et mortalia moriunł. Et q̄t dixisse quot scpsisse credēdus est apl's Paulꝰ celestium ɔscius secretoꝝ / q̄ ab hirl'm vsq̄ʒ illiricū mare totū repleuit euāgelio. et tñ ex oībꝫ vix supsunt q̄tuordecim eple. Sileo reliquos [illegible] orū / laq̄atas domos erutas / depopulatōes ciuitatū / abruta castra fortissima / mortes siuis hoīm / ego summe plāgendā duco iacturaꝫ vel modicā ciuitatis noue hierlin / depdita videlicet p̄clarissimoꝝ viroꝝ ɔmentoria / ɔtinētia verba vite doctrineq̄ʒ saluberrime / quibꝫ fides catholica gigni poterat τ nutriri. q̄bus insup roborari velut arx firmissima [illegible] cara cū ppugnaculis cōtra quelibet in[illegible] [illegible] machinamēta. τ ex talibꝫ viuacissimis efficacissimisq̄ʒ sentētijs penetrabilioribus oīni gladio ancipiti / ɔfodi valebat hostis τ enecari. q̄propter nō absq̄ʒ illiꝰ subdola pcuratiōe hoc aliq̄n ɔtigisse credēdū ē / [illegible] q̄ʒ pniciosoꝝ multiplicatio. q̄ q̄dē ɔtra fidei nostre traditionē tanta semp pruipit inuidia vt p se suosq̄ʒ satellites eā fundiꝰ de terra tollere / aut saltē diuersaꝝ heresiꝫ velut zizaniorū supseminatōne ɔfundere voluerit. sꝫ o plenē oīni dolo τ neq̄tia / nequaq̄s ita erit vt existimasti / nūq̄s obturare poteris fontē aque viue salientis in vitā eternā / si illam interdū turbidā reddideris. Nā licet caduca sint oīa que sunt sub sole / vt ait Eccl'astes / verbū tñ dñi q̄d sup solē ē manet ī eternū / q̄d assiduē

pspicuas atqꝫ suauissimas emanat aq̄s sapi entie salutaris. quaꝝ impet⁹ letificat ciuitā tē dei. ¶Q. si quis interroget. q̄d pdest tāta libroꝝ ad libros accumulatio ꝛ nouelloꝝ [illegible] videatur? Patet missio. pmū quidē honesta occupatio ē. Sc̄ptura q̄ppe diuina puteꝰ altus ē cui nunq̄ deficiūt aque. ꝛ q̄ plus exhauseris/in de [illegible] Est insup velut ager vberrim⁹ a q̄ quantūuis ex trahas eo feratior redibit. Regiones (vt ait effrem) vno t̄pe habēt vindemiā. sc̄ptura aūt sacra sp affluit doctrīa viuificāte. Regio q̄n metit amittit granū/ꝛ vinea postq̄ vindemi ata fuerit humiliat. Scriptura sacra quoti die metit/et spice interp̄tationū nō deficiūt. quotidie vindemiat/et botroꝝ spes nō desi [illegible] ꝓposita spe mercedis immēse Nā q̄ elucidāt me (ait sapiētia) vitā eternā possidebūt. ¶De mū ponēda ē veritas p̄cipue legis diuine in medio tanq̄ pulcꝛ aliq̄d. Tanq̄ videlicꝫ p [illegible] ctabile. malis aūt odiosum semp. quo radi ante si quid ī domo dei decoꝝ probatūq̄ ē manifestū fiat. si quid autem turpe veneno/ sumq̄/velut in angulo delitescit/palā fiat et [illegible] tor ¶Amplius sicut in hoīm corp̄ibus vide re est innumeras ꝛ diuersissimas complexio nes aut ꝯditiones/sic in animabus ꝓspicere est. Ecce in corpali refectione (vt d̄ ceterꝭ ad p̄sens sileā) ꝓueniēs sumat exemplū. Cerne re ē aliquos quos rusticos ꝛ agrestes voca mus/cibis grossissimis vti ꝯtinue. et in his delicias ꝯputare/q̄ tamē etatē ꝓuectissimā trahūt. Videbis alios tanta accuratiōe de licatiora queq̄ ꝑquirere/ꝛ in diuersa curio se ferri/vt vix inueniat qui desideriū illoꝝ vel [illegible] explere p̄ficereq̄ valeat. Sunt [illegible] onerosissimi/q̄ veluti mor tifera peste languētes/ad omne q̄d apponit nauseāt. ꝛ oīa reprobātes (vt dici assolet) ne sciūt q̄d volūt. At aliꝫ temperiē bonā vbiq̄ retinētes. ꝛ si alternationibus interduꝫ gau [illegible] piētes/de oībus edūt. ꝛ dū esuriē fugent ꝛ ventrē vt aiūt impleāt qualib3 nō curāt Si mile aliq̄d repire est in alimento sp̄ūali verbi dei/q̄d nō equaliter oībꝫ cōuenit. nec vno mō pascit oēs ꝛ viuificat. Ea ꝓpter summ⁹ p̄rfamilias/mensam sacre scripture omi ge neris dapibus refertissimā nobis apposuit.

in qua sic celestiū deliciarū copia salutaris ex uberat. vt ibi sit quod p̄fectus comedat/ibi q̄d paruul⁹ sugat/ibi lacteus potus quo te nera adhuc fideliū nutriat infantia/ibi soli dus cibus quo robustoꝝ p̄fecta iuuent⁹ spi ritualia sancte [illegible] accipiat incrementa. ¶Postremo nō ignorant astutie diaboli cui mille nocendi artes insunt. qui in huius eta tis senio delirare multos cogit. ꝛ vbi palam seuire nō valet/insidiat interdū p̄niciosius ī abscondito quasi leo ī spelunca sua. ut dera [illegible] humiliat et inuoluit vt vix inueniat quantū uis eruditus ꝛ ingeniosus qui sciat euolue re. ꝓpterea sicut nouis morboꝝ generibus nouis remedijs occurrendū est. Ita p̄uersis adinuentionibꝫ inimici salutaribus assidue doctrinarū studijs obuiandū ¶Hac pia cō sideratōne p̄moti sunt nouissime nōnulli in ter quos germanū hūc numero/quosdā tra ctatus nouellos cudere. ī quibus materias alijs ab alijs etiā ventilatas/p̄ticulatius vel [illegible] varietate dilucida re conati sūt. Nō eni oīa a p̄oribꝫ modis oī bus tradi vl' determiari potuerūt. ꝓpt̄ imen sum chaos circūstātiaꝝ p̄ticulariū/q̄s m̄ltis plicari sup nūcꝫ ꝛ diuersissime variari null⁹ ignorat. Et queadmodū nō oibus egrꝭ eqli [illegible] eqlis gr̄a curationū/sꝫ illi p̄cipue ꝓ sanitate [illegible] tes vndecūq̄ p̄scrutātes lōga artis expiētia hū de oībꝫ nouūt iudicare Ita apud medi cos sp̄ūales ꝓportionabilr' repire est/vt aliq̄ rū etiā nouelloꝝ traditio vel doctrina pleriq̄ placidioꝛ/securioꝛ/ꝛ pro circūstantiaꝝ q̄ litate accōmodatioꝛ inueniat. Hinc appa [illegible] tes aliq̄ clarius ꝛ iocūdius elucescunt/vt verificet Danielis sn̄ia/ptrāsibūt plurimi. ꝛ multiplex erit sn̄ia. Dū eni ꝯferūt antiquo rū dicta cū sequētibus. ꝛ applicant inicē or dine [illegible] veluti in quodā suffusorio ꝑ feruēs ꝛ acutū ingeniū ꝯflat ꝛ erumpit veri tas purissima/eliquāda in cordibus pioꝝ. Nemo ergo paruipēdendo dicat. nihil a mo dernis recipio quoꝝ auctas nō p̄ponderat/ q̄ dictis facta nō cōpensant/nec moribꝫ coꝝ [illegible] claret/sed in pluribus vita sordet et horrida est. Nā licet p̄h dolor multos lugeat eccl̄ia tales tanq̄ degeneres ꝛ p̄ditōis filios. sunt [illegible]

quos aliqbus donis gratie sue dotauit de⁹
vt luceāt i domo dei sicut splēdor firmamen
ti/ et sicut stelle in ppetuas eternitates. In q̄
rū numero et ordine si germanū quē loqmur
deputauero/nulli iniuriosus ero. Eius tra/
ditio et doctrina(fidenter affirmo)luculētis/
sima atq₃ pbatissima semp extitit. nec vllius
erroris aspgine fedata/quā gratiorē et effica
ciorē reddit mox semp expta pbitas/et hone
stissima vite ɔuersatio. Assecutus doctrinā
et moribus pijs adornatus/bonos iure ca/
luit. tolerauit malos. veritatē pmouit. erro/
res ē psecutus. et bonū ɔmune grādi zelo p/
secut⁹/q̄ pacis sunt reqrēs. pacē₃ in pncipio
et i fine semp optās. patuit hoc nouissime in
sacro ɔstanciēn. ɔcilio. in quo qdē tū nomie
Karoli frācorū regis illustrissimi et vniuersi
tatꝭ parisieñ. quor₃ solēnis ambasiator erat.
tū noie ppzio totis viribꝫ laborauit. ne idip
sum ɔciliū (qd̄ p pacis adeptōe et heresū ex
tirpatiōe adunatū erat)subdola hostis mali
cia dissolutū iri ɔtingeret/et infructuosū abi
ret [illegible] nouissim⁹ error peior priore. De
hoc [illegible] epistula [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] domo pa
[illegible]
rebusq₃ ppzijs p̄uatus estꝫ ex illis ppulsus
[illegible]. Propterea
[illegible] hac
preclara Lugduneñ. ciuitate. in qua iā₃ fere
p quadrienniū demoratus est/vitā quietissi
mā ducēs et tā solitariā/vt vnū ex heremicol
crederes/nisi q₃ deserti recessus nōdū petijt/
sed habitat i medio populi [illegible]
multis et inquirentibꝫ. Quid hic agit tā₃ so
litarius? Cur ad publicum nō pcedit? Cur
nō it sedatū hoim iurgia/que tā acriter vbi/
q₃ debachanꝭ/vt q̄d pditio hec? Sed quid
agit inquiūt? multū aio p omnē modū. Pri
mo quidē intrāti ad se in domū suā/poccur/
rit ilico leta decoraq₃ facie sapiētia quā a iu/
uētute quesiuit sibi spōsam assumere. ibi cū₃
ea requiescit et sermocinaꝭ tota die. que si vi/
derit eū vel ad modicū tristē tantū/nō ces/
sat blādicijs delinire/donec consolatū relin
quat. Nō eñ habet amaritudinē cōuersatio
eius. nec tediū ɔuictus illius/sed leticiam et
gaudiū₃. Dehinc ne putes ipm ita parietibꝫ
anguste celle coartari vt foras egredi nō lice
at/extēdit sepi⁹ dū licet affectōes in offices fi

nes terre et i mari longe. et p ea gratis tantis re
[illegible]
itatibꝫ/nunc psperis/nūc aduersis. coaptat
animū vniuscuiusq₃ [illegible]
oīa factus. mō p grāꝝ actōes illis applau
dendo. mō pijs orationibꝫ illos adiuuādo.
hos exhortādo/illis ɔpatiendo. Inter hec
nō crederes quantis lachrimarū pluuijs ab
intimo cordis prouentibꝫ defleat miserabilē ma
cladē nunq₃ dignis planctibꝫ adequandā pre
clarissimi frācie regni quod intestinis et ciui
libꝫ bellis dirumpiꝭ atrociter et vastaꝭ/et pre
da hostibꝫ patet. qd̄ quidē inuictissimū pdu
rasset/si ɔcordie fedus i eo māsisset illibatū.
[illegible]
ignobilis ɔtra nobilē. illic vulg⁹ indoctū va
rios rectores sequēs/miserā i vertiginē rota
tur assidue. Gemit insup amarissime cū alte
ro Hieremia/vidēs cōtritionē ppli sui/et la
borē et ɔtradictōē i regali parisieñ. ciuitate/
q̄ nup erat vrbs pfecti decoris. gaudiū vni
uerse terre. Talibus suspirijs et singultibus
tumidū cor exonerās/sedet solitari⁹ et tacet
q̄ñ dies mali sunt/et pstolaꝭ cū silētio saluta
re dei/si forte sit spes/si veniat tps miserendi
[illegible]
[illegible]
redēptōis i altari nō cessat offerre/rogans i
spū humilitatis et aio ɔtrito/vt i seruis suis
iterū ppicieꝭ dñs/et pplm suū ɔtinuis tribu
lationibꝫ laborantē/benign⁹ respirare conce
dat. Amplius dū libero mētis volatu in su/
periora domus placet ascēdere. leuat se sup
se. vñ conspicit eminus late patētes etherias
plagas/arctūq₃ terrarū situ₃. ibi videt celos
celorū opa digitorū dei/lunā et stellas que fū
dauit sapiētia/pulcz equidem spectaculu₃.
O, si pspexerit aurā vel tenuē huiane vanita
[illegible] ab al
to desiliēs/sese in ima recipit et i tuto locat/
aut si moliētē seuissimi hostis neq̄tia/cōtra
se quicq₃ aduersi viderit intētari/ilico more
spūalis erinacij/totū se in se curuādo recolli
git/et ponit petrā refugiū suū. ibi absconditꝭ
in abscōdito facieī dei a turbatōne hominū
[illegible]
ti stulticie aspirare fas non sit. Tunc sobria
mentis leticia decātare cū ppha licet. Oculi
mei semp ad dñm/quoniā ipse euellet de la/
queo pedes meos. Et iterū. meditatio cordis
mei in conspectu tuo semp domine/adiutor
meus et redemptor meus. Non igiꝭ putes il
lū datā quietē male exequi. et inerti ocio tor/

ta dic torpescere/q̄ñ quidē nec ipsius diei de
cursus interdū sufficit ad explenda que salu
briter suggerit animus/etiā nocti sepius de
trahendū ē. ⁊ in tēpesta noctis hora. nūc pri
ma/nūc secūda aut tercia vigilia noctis/nō
nunq̄ȝ media nocte surgendū ad ɔfitēdū no
mi dn̄i. Inter hec necesse est eduliū corpi mi
strare. deinde somno moderanter indulgere.
qt⁹ solutos vt q̄cs reddat laboris vsui mē
tēq̄ȝ fessam alleuet. Nūȝ tibi videt̄ sapienter
vitā instituisse? I nūc ⁊ ipm̄ maris hui⁹ pro
cellosi piculis rursum expone. Nōne ɔsulti
us est delectari in dn̄o/et vacare bone mēti/
totisq̄ȝ conatibȝ adipiscēde vite ppetue ope
rā dareq̄ȝ quotidie frustra niti. ⁊ nitendo nō
nisi odiū querere q̄ñ puersi difficile corrigū
tur/⁊ stultoꝝ infinitus ē numerus. ¶ Addo
q̄ sicut ipse mihi sepius testatus ē/nunq̄ȝ q̄n
tū meminit tanta pace ⁊ cordis alacritate p
fruitus ē/vt hoc aliquanto tpis internallo q̄
plus acriter in eū iā sexagenariū deseuit in
micus/⁊ varijs tribulationibȝ est ventilat⁹.
Sic veraciter enūciauit q̄ ait. Mala q̄ nos
hic premunt ad deū ire ɔpellunt. Et ppheta
testat̄ī tribulatiōe sibi multiplr̄ a deo dilata
tū esse. Hoc mō. exiliū psecutōes/ingētesq̄ȝ fu
ria mūdi hūc lōgius ppellētes. ⁊(vt sic dicā)
intra se restringētes q̄dā antiparistasi spūali
feruētius eū in amorē dei ⁊ odiū seculi incen
derūt/⁊ vice cotis pulcriorē ⁊ splēdidiorem
reddiderūt. Quapropter etiāȝ gloriabūdus
in dn̄o mihi dixit/aliq̄ñ sentire ingeniū cla
rius ⁊ viuacius inesse nūc sibi q̄ȝ vnq̄ȝ antea
Nec mirū ē cū dicit sapiēs. Scribe sapientiā
in tēpe ocij/⁊ qui minorat̄ actu pcipiet eam.
Ob h̄ etiā egregia scripsit opuscl'a/q̄ duȝ mi
hi nup cōicauit/tā auide plegi vt illorū do
ctrina veluti vino meracissimo debriat⁹ fue
rim. O q̄ocq̄ȝ sepius amātissime mi frat̄ Ans
elme/tibi quasi amico meo riuali poculū ex
his tribuere. Sed longa regionū distancia
qua corpe nō aīo sepamur/hoc ad tp̄s vetat
Propterea annui vt hec ipsa q̄ nouissime vl'
antea ɔposuit isdē germanus/in tabl'a qua
dā annotare curarē p quā possis vel q̄ iā ac
cepis/vl' q̄ tibi adhuc desunt agnoscere. Si
mul ⁊ ī hoc obsecq̄ cordialiter volens venera
bilibus ac deuotissimis patribus meis/fra
tribus maioris cartusie/annotationē hanc
affectu grādi postulātibȝ/quibȝ ppositū mi
hi semp ē totis viribus ɔplacere/sperās illo
rū suffragijs apud deū nō modice subleua
ri. Nō aūt eo tpe vel ordine q̄ pacta sunt or
dinaui oīa. sed put occurrerūt memorie. Ce
teꝝ q̄lita materiaꝝ poterit vel ex themate
vel ex tenore rubrice ⁊ maxime op⁹ ip̄m si af
fuerit legendo cognosci. Uale in xp̄o iesu fra
ter vnanimis mei memor. Et circūuagātes
maris huius tēpestuosi pcellas aspiciēs/eq̄
nimi mēte cū paciētia sustine in q̄ sola possi
demus aīas. Scptū Lugduni ī mōasterio
nr̄o celestinoꝝ. Anno dn̄i millesimoq̄driugē
tesimo. xxiij. mensis Maij ⁊c.

Sequitur annotatio

tio opusculorū Jo. hīs cācellarij parisiensis
quoꝝ multa deperierunt. de multis incertū
est si ⁊ vbi supsint ⁊c.

Collario in p̄mo cursu theologie
parisius in regali collegio nauar
re. ⁊ ɔsequēter in secūdo. ac dein
ceps in q̄driptito libro sniarū. ⁊
tandeȝ in magisterio anno etatis eius circit
xxxi sumpto semp hoc themate.

Quedam spōsam mihi cel assumere sub meta
phora nuptiaꝝ theologi cū sapia/ī modū
dialogi/p prosas et metra more Boecij de
ɔsolatione mixtim pcedendo.

Lectōes ingrales sup euāgeliū s'm Marcū
Egrediebāt̄ ad eū hierosolymite vniuersi.

Lectio vna de duplici logica. quaꝝ vna est
p speculatiuis sciencijs. alia p moralibus
que rethorica noiat̄. vbi d̄ duplici vi locu
tionis agit̄. Et erat Johannes vestitus d̄
pilis camelorum.

Due lectōes. vna de nō esu carniū/quaȝ ad
frēs cartusien. destinauit. et icipit. Egregio
viro Johi. Altera de distinctōne veraꝝ re
uelationū a falsis/quam fratribȝ celestinis
trāsmisit ⁊ incipit. Nup vnam.

Itē pōt ɔueniēter annecti huic lectōni opu
sculū aliud ab eodē ɔpilatū de pbatiōe spū
rituū ⁊ incipit Probate spūs.

Multe lectōes spāliter sex/que redacte sūt ī
moduȝ tractatus. cuius titulus est de vita
spūali anime. Reuerendo in christo patri.
Ego vos baptisaui.

Multe lectiones de varijs materijs. int̄ q̄s
vna ē d̄ theologia mystica speculatiue tra
dita/⁊ incipit. Penitemini ⁊ credite. Alte
ra d̄ theologia practice tradita/icipit. Tra
ctantes.

Itē si his dualȝ lectōibȝ addat̄ vn⁹ tractat⁹
de passionibȝ quē postea edidit/et incipit.
Passionū origines/pdest/erit opus ɔple
tū/⁊ vnus libellus de tribus.

Itē sup eadē particula Penitemini/due lectiones ɔtra curiositatē studentiū.
Itē quedā epistole d̄ hac materia ad mḡros studētes in theologia in collegio nauarre.
Itē opusculū de pfectiōe et moderamine religionis ad cartusieñ. Gr̄a vobis ꝛ pax
Itē ad frēs celestinos opusculū de sollicitudine ecclesiasticoꝝ. Nolite solliciti esse
Itē opusculū ad frēs celestinos ꝛ cartusieñ. de laude scriptoꝝ. Scrutamini scripturas.
Itē libellus de corde ɔtinēs plures ptes. d̄ meditatiōne cordis. de simplificatione cordis. de directiōe cordis ꝛ de pfectiōe cordis Meditatio cordis mei.
Itē libellus de tenore nostre legis/vel d̄ decem p̄ceptis translatus in latinū. Reuerende in christo pater.
Itē regule mandatoꝝ. Agam⁹ nūc interim
Itē opusculū ad rectores puerorū. Sinite paruulos venire ad me.
Itē liber q̄ dicit̄ Monotesseron quasi vnū ex quattuor in quo egregie fit adunatio et concordia quattuor euangelioꝝ/ ꝛ incipit Unū et quattuor ɔponere.
Itē libellus q̄ dicit̄ Josephina metrice compilatus. i quo etiā ɔtinet̄ opusculū de v̄ginali ɔiugio iusti ioseph ꝛ Marie in prosa. Fontem sitiuerunt.
Itē opusculū de pparatione ad missā. Dubitaui frequenter.
Itē aliud de cognitione castitatis q̄ pōt cōueniēter p̄dicto annecti. Exemplū sup ꝛc.
Itē libellus de gradibus veritatū sacre scripture declaratio compendiosa.
Item de probatione doctrinarum.
Item egregius liber de ɔsolatiōe theologie p modū dialogi metro ꝛ prosa ɔstās. Quecunqꝫ scripta sunt.
Itē dialog⁹ apologeticus. cui⁹ collocutores sunt volucer ꝛ monicus/put in p̄cedēti sermone ē. ꝛ ɔueniēter adiūgi pōt p̄dicto libro vt sic vnus. Rem inquiro.
Item tricelogiū astrologie. theologizare sapientiā a dn̄o deo est
Itē opusculū ad ɔfessorē regis p instructione ipsius. Charo ꝛ erudito viro.
Itē opusculū de q̄busdā scrupulis tp̄e scismatis ecclesie. Ad tollendū quorundā.
Itē trilog⁹ i materia ecclie. Sepenumero.
Itē ppositio facta corā Petro de luna ex pte vniuersitatis parisieñ. p restrictiōe obedientie. Bñd̄ ħereditati tue.
Item sermo corā eo in die Circūcisionis.
Apparuit gratia dei
Itē opusculū de vnitate ecclesie ɔpositū tp̄e quo celebrandū erat ɔciliū pisanū. Unitatis ecclesiastice tractatoribus.
Itē ppositio corā anglicis et p̄te vniuersitatis parisieñ. initiato p̄dicto concilio pisano. Congregabunt̄ filij isrl̄ ꝛ iuda pariter.
Itē egregius liber de ptā ecclesiastica.
Itē libellus d̄ afferibilitate sponsi ab ecclesia. Uenient aūt dies cum auferet̄ sponsus
Item de statu pape ꝛ minorum prelatorū. Pax quasi omnes.
Item opusculum de cōcupiscendo prelaturam. cui annectit̄ aliud contra statū pompaticū prelatorum.
Item epl̄a ad mḡm Uincentiū ordinis p̄dicatorum contra sectā se flagellantiū. Tāta de virtutibus tuis.
Itē determinatio questionis an liceat a papa appellare. vbi ponunt̄ etiā articuli theologice ɔpositi contra petr̄ de luna. Queritur vtrum hec assertio sit catholica.
Item volumen i quo ɔtinent̄ plures sermones eius in concilio constantieñ. Ambulate dum lucem habetis
Item volumen in quo ɔtinent̄ multa scripta eius contra ppositionē magistri Johannis parui/occasione erroris contra illud p̄ceptum. Non occides.
Itē opuscula ɔtra errorē de cōicādo laicos sub vtraqꝫ specie. Oblaturus in terra.
Item libellus qui dicit̄ de canticis Beati q̄ audiunt.
Item tractatus vtilis de contractibus.
Itē volumē in q̄ ɔtinent̄ multi sermōes ei⁹ ad cleꝝ/specialiter i vniuersitate parisieñ.
Item volumē in quo recolligunt̄ multa breuia p ipm edita de diuersis materijs/vt pꝫ in tabula. ꝛ pōt intitulari. multa breuia et vtilia a cancellario parisieñ.
Itē opusculū qđ dr̄ cantica pegrini i metro icipit. E heu purgēt/i q̄ ɔtinet̄ breue testim̄ pegrini in p̄sa incipiens. Sicut hō qui
Item dialogus de quolibet.

Sequitur annotatio opusculoꝝ eius in gallico.

Uolumē i q̄ ɔtinent̄ sermones ei⁹ ad ppl̄m.
Itē tractatus de mōte ɔteplationis ad q̄nqꝫ sorores eius in celibatu ɔuiuētes apud remis metropolim gallie.
Item de decem p̄ceptis.
Item alius tractatus de mēdicitate spūali

sub duplici tractatu. et in morte dia'oga s'm speculatiua i practica cuius initiu e. Da paupertima miserabile.
Item ad easdē sorores de temptationibus.
Itē ad easdē de distinctiōe pctōrum mortaliu' et venialibus. Qui vien considere.
Itē sermo de passione dñi. Ad deum vadit.
Itē opusculū contra romantiū de rosa.
Item ppositio coraz rege. Uiuat rex. et alia Ueniet pax.
Item libellus in quo recollecta sunt multa breuia et vtilia ab eodem composita/vt patet in tabula.

Subscribuntur per

me Jacobū de ciresio tituli quorūdā opusculoz dñi mei dñi iohis cācellarij pisien. cū qbusdā annotatōibꝫ p dño Osualdo de domo maioris cartusie vbi iā pe posita e.
Tractatus de nō esu carniū parisi legendo compositus ante annos dñi. Mcccc.
Tractatus de distinctione reuelationū circa idem tempus lectus.
Tractatus de probatione spirituū in Constantia post longe compositus.
Tractatus sup Magnificat ptinēs multos pticulares tractat' ppositus Lugduni/sicut apparet ex tenore ei'. Precipu' inter pticulares tractat' apparet sibi nom' sup illo versiculo Esurientes. Placeret vt multiplicaret seorsum cū additōibꝫ duoz aut triū opusculoz. vnū e ptra boemos de nō cōicando laicos sub specie sanguis. Aliud e de pparatōe ad missam sub r. psideratiōibus/pridē compositū ad sciendū qualiter et quousqꝫ pollutio nocturna celebrationē impediret de necessitate. Terciū addi posset de simonia. videlicꝫ siz qñ celebrare missas p pecunijs sit simoniacū.
Tractatus aliꝰ e seorsum de psolatōne theologie compositꝰ in almania post pcilium Cōstantiēse. imitat' sed a longe Boeciū sicut fatebat'/et eum supponebat.
Tractat' heroicis versibꝫ de laude iusti Joseph vginal' spōsi Marie/circa idē temp' editus. Alme Joseph patriarcha sacer.
Collectorium quorundā centilogioz de diuersis materijs. de quibꝫ aliqua fit mentio i grādi tractatu seu libro vel collectorio de Magnificat. Et i spāli iūgit' tractat' pncipalis de verbo et hymno glie p intellectu psummato s'm theologiā mysticā versiculi isti'. Glia pri et filio. Tandē p monimēto vacue senectutis sue pformit' ad annos disciplinaris exercitatōis i puericia ppositū e op' metricū sup Magnificat/ versibꝫ exametris et pēthametris (hoc est carmīe elegiaco) p multa versuū millenaria/mag' ad ppriā ignū resolutiōꝫ circa materias difficiles et apices theologie/maxie panagogiā q' vt docerent' idocti. q' uis inspectō et studiū cū modestia nō noceb' cupidis q'buscūqꝫ q' s'm pietate e veritate. Proinde sunt i pnoiatis et alijs opuscul' plūima p varietate legētiū documēta/quoz maxia pe e p vacare volētibꝫ et valētibꝫ ociose ptēplatōi. et s'm intellectuꝫ pformit' ad phicā et scholasticā theologiam/ q' s'm aspectū iuxta mysticā et xpianā theologiā/quā sol' docuit spūssctūs p os Pauli et scriptura' Dionysij/q'les i vnū iūgere et pcordare/pcipua fuit auctoris intētio pnomīati. Quocirca si fuerit inuēre quedaꝫ doctrine nimis abhorribiles vel extranee p simplicibus religiosis et occupātis penit' in regularibꝫ et exterioribꝫ disciplinis/poterūt ille placētes et vtiles e ceteris/vel sclaribꝫ vel scholasticis vel monasticis/quibꝫ ociū querende veritat' cū exercitio studioso a iuuētute maius inest. Deniqꝫ mēsa ferculis abundās e et eger platu'. assumat vnusquisqꝫ qd sibi visum fuerit ad aptandū/facta cōicatōe fraternali sine liuore vel tepore. Deniqꝫ vult. potit et rogat idē Johes cācellari'/qꝫ absqꝫ difficultate vl' scrupulo/venerādi pres et fratres charissimi de ordine celestinoꝫ in quinioꝫ. cōicet pure. simple et libere oīa et alia opuscula sua/q' apō eos sunt honorādis pribꝫ et dñis de domo maiori carthusie aut ad mandatū eoz cū bona fide restituēdi tpe et loco/ put cōicatiōnis q'litas exegerit citi' aut tardi' restituēdi. put intēdit significare idē dñs cācellari' et iā significauit. Et sit eisdē celestinis p testionio sufficiēti scedula manu sua subscripta Anno. Mcccc xxix aprilis.

Venerabili patri

fratri Johāni de gerson priori celestinoꝫ lugdunen. i pro singularissimo.

V Enerabilis pater recōmendatōe pmissa in eo qui abstergit omnē lachrimā ab oculis suoz. margaritā hic nup in ecclesia' eminētius rutilantē in vigilia Margarete bē vginis ci' gliose hospitis describitis migrasse. margarita esse concupierat dū adhuc tenera et iuuenili carne tegeret. et margaretas inuenerit vendi

Epistola archiepiscopi lugdunen̄.

oīa q̄ ī carnis desiderijs habuit vl' hr̄e potu it vt emeret agr̄ illū. cui⁹ iā pie credim⁹ agr̄ bt̄m̄ esse possessorē. altera (si nō fallor), repro missio p̄triarche nr̄o abrae facta a deo vene rabil' p̄ī vobis ↄcessa ē. Ille nāq; deo patri carnē suā ī vnico filio imolās / angelū ne iu gulū filij admitteret / īuenit. vos vero deo sūr p̄ū omīpotēti carnē p̄p̄riā ī vnico germano (ↄmitto indq̄ te oīpotēti deo charissime frat) ne iugulū sathane inuenirat / angelū (pie cre do) dcū īuenit. et cū altera margareta v̄gine ei⁹ patrona ⁊ hospita lucidas sedes accepit. ↄueniebat nāq; mēs ei⁹ deuota margarethe v̄ginis votis. Illa draconē vicit / et crepuit vict⁹. Iste sl'r vicit tortuosū serpētē. ⁊ ab eo fugat⁹ remāsit ↄfusus. Illa crudelitatē Olibrij supauit. Iste olibrias vestes / vt legales seqr̄ sapiam diuino despexit. Nouerat em̄ ple ne nr̄ p̄i⁹ pi. q̄ q̄ mollib⁹ vestiūf ī domib⁹ re gū sunt. Diuiseq; libeat post tātos scl'i hui⁹ honores, vbi p̄m⁹ p̄ī alme vniuersitatis parisien̄. rect noīe ac merito existebat, q̄ inē ceteras vniuersitates sicut syd⁹ radiat matu tinū. vbi tāt; rex copijs ⁊ b̄n̄ficioꝝ valorib⁹ abūdābat p̄ veritate lōgū passus exiliū / etiā interdū ī lingua quā nō nouerat aplica fret⁹ doctrina. sciuisse sil' abūdare et īdigere / vicis seq; vicia ⁊ seruisse v̄tutes. ↄfutasse hereses / ⁊ exaltasse v̄tutes. in x̄p̄iq; gl'iosa ↄfessiōe et

sua p̄egrinatōe deuote obijsse. martyrio sic ca rere. multos nāq; sctōs legim⁹ ⁊ ī cathalago martyꝝ describim⁹ q̄ soli passi sūt exilia. q̄ sic lucidas sedes accipiēs ↄciuis celestis effect⁹ ē. q̄ gaudiū ē āgel' ī loco p̄uaricationū aias ex carne assumi sue ciuitatis ↄsortes. Uos p̄ī venerāde q̄ re ⁊ noīe celestin⁹ estis / ⁊ cui⁹ cō uersatio ī cel' ē. nō dicā gaudiū pane q̄ corro borat ⁊ ↄfirmat cor hoīs / cū fletu miscere. sz flet⁹ ī gaudia ⁊ risus oīno ↄmutare debetis. Nec illa vos moueat sp̄ colende p̄ī rō / q̄ no dosas dissoluebat q̄stiones. ⁊ ī h̄ vobiscū cō uenia / q̄ post se nō reliq̄t sil'ez sibi. sed ī agro semp̄ p̄ficiēs dn̄ico / incessabili calamo scri bēs / posteris ambiguitates plurimas submo uit scripta sua / reuoluentiū mētes clarauit. ⁊ p̄ acumē sui eminētis ingenij tenebras fuga uit. Suus vtiq; erā / ⁊ q̄d viuā vobis place bo ipso auctore q̄ oīm ē sal'. ī q̄ bn̄ ⁊ diu vos valere popto. Sc̄ptū ternādi die. xxij. Ju lij. A. archiepiscopus lugdunensis.

Finiūt opera cācellarij Parisiēsis doctoris christianissimi magistri Johannis de Gerson. que vt frugē lectori vberrimā ferāt / emēdatissima lima castigata fuere Anno dn̄i. Mcccclxxxviij. iiij. Iduus mensis Augusti.

Noscere forte voles quis sculpserit hoc opus ere
  Presserit has chartas quisue characteribus:
Ne mirere / licet tersum / mendisq; solutum
  Immune ⁊ vicijs hoc opus inuenias
Ille quidem simus Martinus, littorer bent
  Urbs dedit insignem cui Argentina domū
Ille inquam impensis qui nunc; (crede) pepercit
  Lector amice / dabat his liber iste fidem
Difficile est dictu quanta est adiecta laboꝝ
  Cura / ingeniq; opera / ⁊ sollicitudo frequens
Usq; adeo vt facile his cedant sine murmure quecūs
  Pressa prius / motum sint monimenta licet
Comperiet presens quicquid que ille necesse est
  Peregrini q̄uis nomen vbiq; gerat
Unde a resumpsit Gerson cognomen honestum
  Quod si transfertur / aduena significat
Huius (teste deo) virtus superauerat omne
  Hic calamus laudis / quod sibi ferre valet
Doctrina quantus fuerit quantum arte profundus
  Edita que fecit plurima scripta docent